00051308

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018

BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.
TOWN HALL, BOMBAY.

كتاب
العهد العتيق

کتاب

العهد العتیق

که انکلتره‌نک و سائر ربع مسکونک اطراف و اکنافنه
کتب مقدّسلرک انتشاری ایچون انکلیز مملکتنده
منتظم اولان جمعیتک مصارفی ایله
طبع اولنمشدر

51308

فی مدینة پاریس المحروسة
بدار الطباعة الملکیّة المعمورة
سنة ۱۸۲۷ المسیحیة

00051308

عهدِ عتیقڭ کتابنده وُقوع بولان خطالرڭ وانلرڭ اصلاحی دفتری بودر

صحیفه	سطر	الخطا	الاصلاح
١٥	٥	سَلَامَت ایلَه تمَام	سَلَامَت ایلَه بَابَالَرِیکه ارتِحَال ایـدَرسِـن وَتمَـام
٢٢	٩	وَاِسحَق اِشتَه	وَاِسحَق دِیدِیکه اِشتَه
٢٩	٢٠	کُورَهیم عِیسَومِی	کُورَهیم اُوغلُمْ عِیسَومِی
٣٠	١٩	تَسَلِّی وِیرِر	تَسَلِّی وِیرِرکه سَنِی اُولدُرَه
٣٤	٧	دِینَایَه یَاقِشُوب	دِینَایَه یَاپِشُوب
٣٤	١٣	یَاقِشدِی	یَاپِشدِی
٤٣	٢١	یَرمَرَا	یَرَامَر
٤٩	٧	بَراقدُوغِنِی کُورُوب طَشرَهیَه قَاچدِی	بَراقدُوغِنِی وَطَشرَهیَه قَاچدُوغِنِی کُورُوب
٥٣	٢٣	کُوچُك	کُوچُك
٥٧	١	اِیمَکلَه	اِیمَکَه
٦٤	١١	اِبرَاهِیمُڭ	اِبرَاهِیمُڭ اللّهی
٧١	٢	اُوکِدَه	اُوکُندَه
٧٥	٤	هِیچ چِیكْ	هِیچ چِیکِی
٨١	٨	نَسنَه طَاهِر	نَسنَـه یَـر اُوزَرِنـدَه قِـرَاغُـو کِـبِی اُوَاق طَـاهِـر
٩٥	٢٢	وَمَقدَسَهیَه	وَهَارُون مَقدَسَهیَـه
٩٩	٣	یُوقُرُو وَرَبّه	یُوقُرُو رَبّه
١١٠	٢٠	اَقُودُڭ یَانلَرِندَه	اَقُودُڭ اُومُزلِغِی اُوزَرِینَه
١٢٤	١٥	لَایِثَامَرَه	اِیثَامَرَه

صحیفه	السطر	الخطا	الاصلاح
١٢٤	٢١	لایقامره	ایقامره
١٢٥	١	لایقامره	ایقامره
١٢٩	٢٠	ایلمیه‌سز	ایلمیه‌سزکه انلر ایله متنجس اولاسز
١٣١	١٩	طاشلرینی هم	طاشلرینی وآغاجلرینی هم
١٣١	٢٨	طشره‌سنه صالیویروب	طشره‌سنه صحرایه صالیویروب
١٣٧	١٩	غیبت	غیبت
١٤٧	٨	قویاسز زیرا	قویاسزکه اکا سجده ایده‌سز زیرا
١٤٩	١٥	نذری ربه	نذری بر حیوان اولوب ربه
١٧١	٨	برو عفو	برو بو آنه‌دکین عفو
١٩١	٢	عشرک عشرینی	برر عشر
٢١٥	٢٧	لوحلری تابوته	لوحلری یازدوغم تابوته
٢١٦	٤	اتك	انك
٢٢٢	٢٥	دیارندن اخراج	دیارندن کیجه‌ده اخراج
٢٢٦	٢١	ایچکده	ایچکدن
٢٢٨	٧	قرشو چقدوغك	قرشو جنکه چقدوغك
٢٣٨	٢٧	بلالری	بلالرینی
٢٤٣	١	امینی	امنی
٢٥٤	٢٤	امه‌جکلر	امه‌جکلر
٢٥٧	٧	جمله قومی	جمله جنك قومی
٢٦٣	٢٩	قنازك اوغلی کالبك قرنداشی	کالبك قرنداشی قنازك اوغلی
٣٠٠	٢٧	اسرائیلده	اسرائیله
٣٠٢	٢٧	ولدی	اولدی
٣٢٨	١٩	اوغللری	اوغلی
٣٢٨	٢٥	امینه	امنه
٣٤٩	٢٥	آدمی بولوب	آدمی صحراده بولوب
٣٧٠	٢٠	کدرك چوغالردی	کدرك آیبشالومله چوغالردی

الصحيفة	السطر	الخطا	الاصلاح
٣٧٥	٢٧	دِيدِيكِه اللّٰهُكْ	دِيدِيكِه سَلَامِ وَمَلِكُكْ أُوكْنِدَه يُوزِى يَر أُوزَرِينَه دُوشُوب دِيدِيكِه اللّٰهُكْ
٣٨١	٦	خَلَاصُم	خَلَّاصُم
٣٨٢	٢١	كِه أَنِي اِنبَات اِيتدُرمَيَّه	دُر أَنِي اِنبَات اِيتدُرمَيَهجَكمِي
٣٩٠	٤	يَمِينِي	يَمِينِي
	٢٩	قَلقَيَه	يُوق اِيدِى وَسَندَن صُكرَه دَخِى سَنُكْ كِبِى قَلقَمَيَه
٤١١	٢	صُكرَه آبِيَام	صُكرَه أُوغلِى آبِيَام
	٢٠	اِسرَائِيل اللّٰهِى	اِسرَائِيل مَلِكِى
٤٣١	٢٩	آدَملَردَن يَاپُو	آدَملَردَن كِه يَاپُو
٤٩٧	١	بَكلَر اَندَن چِقدِيلَر	هَادِى اَندَن چِقدِى
	٢٠	يَعنِى بَش بِيكْ	يَعنِى اَللِى بِيكْ
٤٩٩	١١	وَاِنجِيرلَر	وَزِنجِيرلَر
٥١١	٣	آبِيَانُكْ أُوكْنِدَه	آبِيَانُكْ وَيَهُودَانُكْ أُوكْنِدَه
٥١٧	١١	يَا حَقّ قِلِجِى	يَا حُكم قِلِجِى
٥٢٥	١٩	أُوچ يُوز بِيكْ	أُوچ يُوز يَدِى بِيكْ
٥٣٩	٨	عَزل اِيدُوب أُورشَلِيمدَن كُوتُردِى	أُورشَلِيمدَه عَزل اِيتدِى
٥٤١	٥	زُرُبَابَل يَشُوع	زُرُبَابَل اِيلَه كَلدِيلَر يَشُوع
	٦	يَعنَا كَلدِيلَر	يَعنَا
٥٤٩	١٣	آوَادَانلِقلَر أُورِيَا	آوَادَانلِقلَر اِمَام أُورِيَا
٥٧٠	١٤-١٥	وَكَندُو قَومنُكْ دِلِنجَه سُويلَيَه	وَبُو هَر قَومُكْ لِسَانِندَه يَدَا أُولنَه
٥٨١	٣	دِينلَدِيكِه	دِينلَدِى
٥٨٢	٦	أُوكُمدَه	أُوكْنِدَه
٥٨٥	٢١	قُوّتدَه دِيَهجَكدُر اِشتَه قَوِى وَأَكَر حُكمدَه	قُوّت خُصُوصِى اِيچُون سُويلَرسَم اِشتَه قَوِى وَأَكَر حُكم خُصُوصِى اِيچُون سُويلَرسَم
٥٨٩	٨	آكلَيَهسِن	آكْلَيَاسِن

صحیفه	سطر	الخطا	الاصلاح
۶۰۵	۲۱	یَاپدِیغِی	یَاپدِیغِی
۶۱۱	۴	یُوقدُر	یُوقدُر سَلَاه
۶۱۹	۱۷	اِیتمَدُك	اِیتمَدُك سَلَاه
	۲۲	یَرَه چُورَه	اِبتِلَاع اِیدَه
۶۳۱	۵	زِیرَا گُنَاه	زِیرَا اُوزَرِنَه گُنَــــــــاه
۶۳۵	۲۶	کِه حِکَایَت	کِه فَرَایِضِی حِکَایَت
۶۵۵	۲۵	یَر دَکِ	یرمُز دَکِ
۶۵۶	۱۳	بَکَا بَاق	بَکَا دُون
۶۵۸	۸	حُکمِلَرُمدَن	حُکمِلَرُمدَه
۶۶۱	۱	سَکَاکِه یَرَامَزلِغِی فَرض اِیدَرسِن	کِه ظُلمِی فَرض اِیچُون قُور سَکَا
۶۷۳	۵	اَکَرچِه دِیدُم کِه	اَنُك اِیچُون سُویلَدُم
۶۸۲	۳	مَقدَسَه	مَقدَسدَه
۶۹۰	۱۸	غَفلَتِی	اِقبَالِی
۶۹۴	۲۹	کَیك آغَه سَکرِتمِش کِبِی	دَلِی تَعرِیر بُوقَاغُوسِنَه وَاردُوغِی کِبِی
۶۹۷	۱۰	رُتبَه مَقبُول	مَقبُول
۷۰۱	۷	سُویلَین	سُویلَدَن
۷۰۲	۱۷–۱۸	رِشوَت طَمعکَارُك	هَدِیَّه مَالِك اُولَانُك
۷۰۹	۲۳	غَدر اِیچرسَه دَلِینُك	دَلِینُك
۷۱۱	۱۰	فَقِیر وَفُقَرَایَه ظُلم اِیدَن کِشِی	فُقَرَایَه ظُلم اِیدَن فَقِیر
۷۱۲	۱۹	آنده وِیرَنِ	بَد دُعَایِ
۷۱۸	۸	وَمَلَك	وَمُلُك
۷۱۹	۱۱	کِه اَنلَرِی	کِه اَنلَر
۷۲۰	۱	اُولدُقلَرِی مُتَسَلِّطلَردَن	اُولدُقلَرِی اُون مُتَسَلِّطلَردَن
۷۲۳	۲۲	غَیبِی	عَمَلِی جُملَه کِرلُو اُولَان اِیلَه
۷۳۳	۲	کِه یَغمُورِی	کِه اُوزَرِینَه یَغمُورِی
۷۳۵	۲۱	قُورقُو اِیچُون اَنلَرَه کَلمَیَه‌سِن	قُورقُو اُورَایَه کَلمَیَه

الصحيفة	السطر	الخطا	الاصلاح
٧٣٦	٧	وَدَخِي بو قومُك يولنَه وَارمامَغِي	وَدَخِي
	٢٧	مَلكِي	مِلكِي
٧٣٨	١٥	مُقَدَّر صَدَاقت ايلَه	مُقَدَّر فَنَا عَدَالَت ايلَه
		زيرَا فَنَايِ وَاستيصَالِي	زيرَا مُقَدَّر فَنَايِ
٧٣٩	١١	كُوكندَن	كُوكِي
٧٤٨	٢٥	صُوچلو	خَرَاب
٧٥٣	٨	كَندُوكُزِي كُور ايدُك وَغيريلَرِي كُور ايدُك	چَاغِرُك وَهَايقِرُك
	٢٢	دَعوَادَه	سُوز ايلَه
٧٥٤	٢١	جُملَه كُز بَشُك	بَشُك
٧٥٥	٢٧	قَلعَه دَن	قَلعَه يَه
٧٦٢	٤	كُونلَرمُك نصفندَه	كُونلَرِم كَسيلَه جَك ايكَن
٧٦٣	١١	چِق آوَازِگِي يك قَالدِر اِي	چِق اِي
٧٦٤	١٥	اِلجَام ايچُون ديركه	ديركه لحملك ايچُون
٧٦٦	٢٣	قُولِم طَانِقلَرِم	قُولِم هَم طَانِقلَرِم
٧٦٧	٧	چُولكِچيسيلَه	كَندُو يَابُوچيسيلَه
٧٧٠	١٢	مَشرقدَن قُوشِي	مَشرقدَن پرتيجِي قُوشِي
	٢٤	يَازَنِي	نَازَنِي
٧٧٤	١٤	كَندُوبِي زَحمتدَن قُورتَلمَش كُورنجَه	كَندُو جَانِنُك عَمَلِنِي كُوروُب
٧٧٦	١١	رُوح وَجِهمدَن چِقَروَبن جَانلَرِي يَاپَارِم	رُوح وَيَابدُوغُم جَانلَر اُوكُمدَن بَايلُور ايدِي
٧٨٣	١٩	اُولَمَامش ديلسَه	اُولَمَامش شَهر ديلسَه
٧٨٨	٢٠	ايدَنلَرِنِي	ايدَنلَر نِي
٧٨٩	٥	قِردُك	قِردُم
	٣١	يَرَامَز يُولَلَرگِي	يَرَامَزلَرَه يُولَلَرگِي
٧٩٥	٤	يُولَلَرگُزِي صَالِح	يُولَلَرگُزِي وَعَمَللَرگُزِي صَالِح
٧٩٩	١	اُوقَازدَن	اُوقَازدَن
٨٠٠	٤	بَابَالَرِيڭك	بَابَالَرِيڭك

صحیفه	سطر	الخطا	الاصلاح
٨٠٣	٢٢	بلدك	بلدك
٨٠٨	٢١	قاپی چولكجی قردوغی كبی	چولكجی قاپی قیردوغی كبی
٨١١	١٢	وای قرنداشم	وای قیز قرنداشم
٨١٤	١٥	بلنده	بلندن
٨٢٣	١٢	كوچكی	كوچكی
	٢٩	دیدیكه انبا	دیدیكه نیچون انبا
٨٢٤	٣	اشته شلوم	اشته عوجهك شلوم
	١٨	اوغللری	اوغللرینك یوللری
٨٢٥	٤	ایلدیلر همان	ایلدیلر وبنی اسرائیل همان
٨٣٢	٢٥	بابل بكلرینه	بابل ملكنك بكلرینه
٨٣٩	٨	اوشاقلری آلوب	اوشاقلری وخادملری آلوب
	١٣	یزنیا اوغلی هوشعیا	هوشعیا اوغلی یزنیا
٨٤٨	٧	تیركشلری طولدرك	قلقانلری جمع ایلیك
٨٥١	١٢	اوچ دراع	بش دراع
	٢٢	بیك یدی یوز	بیك آلتی یوز
٨٥٢	١٣	مضحك اولدی	كوترلدی
٨٥٤	٣	ایده‌یم زیرا	ایده‌یم ای صهیون قیزی قیز اوغلان قیز زیرا
	١٩	قوقولو	قورقولو
٨٥٧	٢	بره	بزه
٨٥٩	١٢	وواه	وواه یازلمش ایدی
٨٦١	٢	اوزادوب	صغیوب
٨٦٢	٧	عبرت ایچون	عبرت وحیرت ایچون
٨٦٦	٤	بر تكرلككك	تكرلكلرك
	١٥	قالدردقدن	قالدردقده
	١٧	اوكنده قالقدیلر	اوكنده یردن قالقدیلر
٨٦٧	١٣	دكی	دی كه

الصحیفه	السطر	الخطا	الاصلاح
٨٧٥	٩	آلیغُویایم	آلادیم
٨٨٩	٣	نَاخِر	فَاخِر
٨٩٠	٣	اُوزَرینَه سُویلَیُوب	اُوزَرینَه پَیغَمبَرلك ایدُوب وَسُویلَیُوب
٨٩٢	١	مِصرلُولَری طَاغِدُوب	مِصرلُولَری اَمّتلَره طَاغِدُوب
٨٩٨	١٢	سَایِر	بَاقِی قَالَان
٨٩٨	١٤	سَایِر	بَاقِی قَالَان
٨٩٩	٣٦	اُولَادلَر	اُولَادلَر وَیلَهلَرکه رَبّ بَن ایم
٩٠٥	٢٧	حَولیسِنَه	رَوَاقِنَه
٩١٤	١٥	دَکِر	دَکِز
٩١٤	١٨	طُوغمُش اُولَادلَر	طُوغمُش کِبِی اُولَادلَر
٩١٥	٢٧	ایچُون تَوزیع	ایچُون قُرعَه ایلَه تَوزیع
٩٢٤	١٣	سُلطَانِی	رَبِّی
٩٢٨	١٨	اُولَان بُویُنز	اُولَان بُیُوك بُویُنز
٩٥٠	٣	مَلِکُکُزك	مَلکُومُکُزك
٩٥٠	١٧	آلُوب	آلُوب وَیَاتُوب
٩٥٢	١٠	مَجرُوح ایلَه	مَجرُوح اَیلَه
٩٥٢	٢٣	بِزم ایچُون	دیرلَرکه بِزم ایچُون
٩٦٦	٦	اُوقلَری	دَکنَکلَری
٩٧٥	٢٣	چَاغِرَالَر	چَاغِردیلَر
٩٧٥	٢٤	ایتمَیَم	ایتمَدم
٩٧٨	٢٣	اِتّفَاق	بَاغلَایجیلَر
٩٧٩	٣	اِتّفَاقِی	بَاغلَایجیلَری
٩٨٤	١٠	عَفو	شَفقَت
٩٨٤	١١	عَفو	شَفقَت

سِفْر

تَكوِين المَخلُوقَات

أَوَّلكِى فَصْل

١ اِبتِدادَه اَللّٰه كُوكلَرِى وَيَرِى يَراتمِشدُر ٢ وَيَر تهى وخَالِى اِيدِى لُجّهنُكْ دخِى اُوزَرِندَه قَراكْلِق اِيدِى وَصُولَرُك
اُوزَرِندَه اَللّٰهكْ رُوحِى دَپرَنُور اِيدِى ٣ وَاَللّٰه آيدِنلِق اُولسُون دِيدِى وَآيدِنلِق اُولدِى ٤ هَم اَللّٰه آيدِنلِغكْ
كُوزَل اُولدُوغِنِى كُوردِى وَاَللّٰه آيدِنلِغِى قَراكْلِقلَردَن آيِردِى ٥ وَاَللّٰه آيدِنلِغِى كُون وَقَراكْلِغِى كِيجَه تَسمِيَه اَيلَدِى
وَاَخشَام وصَبَاح اُولُنجَه اَوَّلكِى كُون اُولدِى ٦ وَدخِى اَللّٰه دِيدِيكه صُولَرُك اُورتَاسِندَه بِر رَقِيع اُولسُونكه صُولَرِى
صُولَردَن آيِرَه ٧ پَس اَللّٰه رَقِيعِى يَاپدِى وَرَقِيعكْ آلتِندَه اُولَان صُولَرِى رَقِيعكْ اُوستُندَه اُولَان صُولَردَن آيِردِى
وَبُويلَه اُولدِى ٨ وَاَللّٰه رَقِيعَه كُوك دِيُو آد قُودِى وَآخشَام وصَبَاح اُولُنجَه اِيكنجِى كُون اُولدِى ٩ اَندَن اَللّٰه
دِيدِيكه كُوك آلتِندَه اُولَان صُولَر بِر يَرَه دُوشرِلسُونلَر وَقُرَه كُورُنسُون پَس بُويلَه اولدِى ١٠ وَاَللّٰه قُرِيَه يَر
آدِينِى قُودِى واول صُولَرُك اِجتِمَاعِنِى دَكِز تَسمِيَه اَيلَدِى وَاَللّٰه كُوردِيكه اَيُو اُولدِى ١١ وَدخِى اَللّٰه دِيدِيكه يَر
اُوت تَنبِيت اَيلَسُون تُخم وِيرَن اُوتِى هَم كَندُو نَوعِنَه كُورَه يَمِش وِيرِر مِيوَه‌دَار اَغَاجِى كه اِچِندَه يَر اُوزَرِندَه تُخمِى
اُولَا پَس بُويلَه اُولدِى ١٢ وَيَر اُوتِى تَنبِيت اِيدُوب كَندُو نَوعِنَه كُورَه تُخم وِيرَن اُوتِى وَكَندُو جِنسِنَه كُورَه
اِچِى تُخمْلُو يَمِش وِيرَن اَغَاجِى كَتُوردِى وَاَللّٰه كُوردِيكه اَيُو اُولدِى ١٣ وَاَخشَام وصَبَاح اُولُنجَه اُوچُنجِى كُون
اُولدِى ١٤ هَم اَللّٰه دِيدِيكه كُوكُكْ رَقِيعِندَه نُورلَر اُولسُون كه كُونِى كِيجَه‌دَن آيِرُوب عَلَامَتلَر وَوَقتلَر وَكُونلَر
وَيِيللَر اِيچُون اُولَالَر ١٥ وَكُوكُكْ رَقِيعِندَه نُورلَر اُولُوب يَرَه آيدِنلِق وِيرَه‌لَر وَبُويلَه اُولدِى ١٦ پَس اَللّٰه اِيكِى
بُيُوك نُورلَر يَاپدِى بُيُوكرَك نُورِى كُونُكْ حُكمِيچُون وَكُوچُكرَك نُورِى كِيجَه‌نُكْ حُكمِيچُون هَم يِلدِزلَرِى يَراتدِى
١٧ وَاَللّٰه اَنلَرِى كُوكُكْ رَقِيعِندَه قُودِيكه يَرَه آيدِنلِق وِيرَه‌لَر ١٨ وَكُونَه وَكِيجَه‌يَه حُكم اِيدُوب آيدِنلِغِى
قَرَاكلِقدَن آيِرَه‌لَر وَاَللّٰه كُوردِيكه اَيُو اُولدِى ١٩ وَاَخشَام وصَبَاح اُولُنجَه دُوردُنجِى كُون اُولدِى ٢٠ اَللّٰه دخِى
دِيدِيكه صُولَر وَافِر سُورُنَن جَانوَرلَر چِقَارسُونلَر وَقُوشلَر يَر اُوزَرِندَه كُوك رَقِيعِنُكْ تَحتِندَه اُوچسُونلَر ٢١ پَس
اَللّٰه بُيُوك آطَه بَالِقلَرِينِى وَجُملَه سُورُنَن جَانوَرلَرِى يَراتدِى كه اَنلَرِى صُولَر كَندُو نَوعِنَه كُورَه چِقَاردِيلَر هَم

كندو جنسنه كوره هر قنادلو قوشى يراتدى والله كورديكه ايو اولدى ٢٢ و الله انلره بركات ايدوب ديديكه
نشو ونما بولك وچوغالك و درپالرده اولان صولرى طولدرك هم قوشلر ير اوزرنده چوغالسونلر ٢٣ واخشام
وصباح اولنجه بشنجى كون اولدى ٢٤ والله ديديكه ير كندو نوعنه كوره جانورى و بهيمه لرى و حشراتى
وكندو جنسنه كوره يرك حيواناتنى چقارسون پس بويله اولدى ٢٥ اندن الله يرك حيواناتنى كندو جنسنه
كوره و بهيمه لرينى كندو نوعنه كوره و يرك حشراتنى كندو جنسنه كوره خلق ايلدى والله كورديكه ايو
اولدى ٢٦ ودخى الله ديديكه صورتمز اوزره ومشابهتمز اوزره انسانى يا پالم كه دڭز بالقلرينه و هوا قوشلرينه
و بهيمه لرينه وجمله يره وجمله ير اوزرنده سورتنن حشراته تسلط ايليه ٢٧ پس الله كندو صورتى اوزره
انسانى يراتدى انى الله صورتى اوزره يراتدى انلرى اركك و ديشى خلق ايلدى ٢٨ والله انلرى بركتلدى هم
انلره ديديكه نشو ونما بولك و يرى طولدروب انى ضبط ايدك و دڭز بالقلرينه هم هوا قوشلرينه هم ير اوزرنده
سورتنن هر حيوانه تسلط ايليك ٢٩ والله ديديكه اشته سزه بتون روى زمينده اولان جمله تخملو اوتى وجمله
تخملو ميوه‌لى ويرن اغاجى ويردم كه سزه يمك ايچون اولا ٣٠ وجمله ير حيواناتنه وجمله هوا قوشلرينه وجمله
ير اوزرنده سورتننلره كه انلرده ديرى جان وار هر يشل اوتى يمك ايچون ويردم پس بويله اولدى ٣١ والله
هر ياپدوغنى كوردى و اشته پك ايو اولدى و اخشام وصباح اولنجه التنجى كون اولدى ۞

ایکنجی فصل

١ وكوكلر و ير هم انلرك جمله عسكرى تمام اولدى ٢ والله كندو ياپدوغى ايشنى يدنجى كونده تمام
ايلدكدن صكره هر ياپدوغى ايشندن يدنجى كونده استراحت ايلدى ٣ والله يدنجى كونى بركتليوب انى
تقديس ايلدى زيرا الله جمله ياپوب يراتدوغى ايشندن اول كونده استراحت ايلدى ٤ كوكلرك و يرك خلق
اولندقلرى زمان اصللرى بو ايدى رب الله يرى وكوكلرى يراتدوغى كونده ٥ و هنوز يرده اولمياں صحرانك جمله
فدانلرينى هم بتمزدن اول تارلانك جميع اوتنى زيرا رب الله دخى ير اوزرينه يغمور يغدرمدى و يرى نطس ايتمك
ايچون آدم يوق ايدى ٦ و يردن بخار چقوب جمله روى زمينى صواردى ٧ پس رب الله آدمى يرك طپراغندن
خلق ايلدى و حيات نفسنى برون دلكلرينه نفخ ايتدى و آدم ديرى جان اولدى ٨ و رب الله شرقدن يگا
جنب عدن دكدى وجبل ايتدوكى آدمى اورايه قودى ٩ هم دخى رب الله كوزه مقبول و يمكه يرار هر اغاجى
يردن نمبيت ايلدى و جنتك اورتاسنده حيات اغاجنى و خير و شرعلمنك درختنى دخى يراتدى ١٠ و اول
جنتى صوارمق ايچون عدندن بر ارماق چقر ايدى كه اورادن درت باشه منقسم اولدى ١١ بريسنك آدى
فيشون جمله خويلاطك ولايتنى كه اورادە آلتون وار طولاشان او در ١٢ و اول يرلا آلتونى خاص در اوراده دخى
انجو وعقيق طاشى واردر ١٣ ايكنجى ارماغك آدى جيحوندر جمله كوش ولايتنى طولاشان اودر ١٤ اوچنجى
ارماغك آدى حدقل آثورك طرف شرقيسنده كيدر و دردنجى ارماق فرات در ١٥ پس رب الله آدمى آلوب انى

جنّت عدنده قودی که انی تیمار ایدوب بکلیه ١٦ و ربّ الله آدمه امر ایلیوب دیدیکه جنّتك هر اغاجندن
استدوكك كبی یه ١٧ امّا خیر و شرّ علمنك اغاجندن یمه زیرا اندن یدوكك كونده تحقیق اولجكسین
١٨ اندن ربّ الله دیدیكه ایو دكلدر كه آدم یالكز اولا ایمدی اكا برمناسب یاردمجی یاپایم ١٩ و ربّ الله صحرانك
هر حیوانینی و هوانك هر قوشنی طپراقدن یراتدقدنصكره انلری آدم اوكنه انلره نه آد قور باقایم دیو كتوردی
و آدم دیری جانه هر نه آد قورسه انك آدی او اولدی ٢٠ پس آدم جمیع بهایمه و هوا قوشنه و هر صحرانك
حیواننه آد قودی امّا آدم ایچون برمناسب یاردمجی بولنمادی ٢١ و ربّ الله آدم اوزرینه آغر اویقویی دوشرمش
كه اندن اویقلادی و انك ایكو كوكلرندن برینی آلدی و یرینه ات طولدردی ٢٢ و ربّ الله اول آدمدن
آلدوغی ایكو كوكندن بر عورت یاپدی و انی آدمه كتوردی ٢٣ و آدم دیدیكه اشته بوكره كوكلرمدن كوك
و اتمدن ات اولدی پس بوكا نسا دینلسون زیرا انساندن آلنمشدر ٢٤ بو خصوصدن هر آدم باباسینی و آناسینی
ترك ایدوب قاریسنه ملاصق قاله و بر لحم اولالر ٢٥ و آدم هم انك قاریسی ایكیسی دخی چپلاق ایدیلر
و حجاب ایتمزلر ایدی ۞

اوچنجی فصل

١ و ربّ اللهك جمله یاپدوغی حیواناتدن ییلان زیاده فتّان ایكن عورته دیدیكه كرچك الله سزه دیدیمی
كه هیچ جنّتك جمیع اغاجلرندن یمیه‌سز ٢ عورت دخی ییلانه دیدیكه بز جنّت اغاجلرینك یمشندن
یرز ٣ امّا جنّتك اورتاسنده اولان اغاجك یمشندن یمز الله دیدیكه اندن یمك و اكا طوقنمق كه اولمیه‌سز
٤ ییلان دخی عورته دیدیكه آصلا بوقدر اولمزسكز ٥ ولكن الله بلوركه قچان سز اندن یدوككز كونده
كوزلریكز آچله و سز الاهلر كبی اولوب خیر و شرّی بلور اولورسكز ٦ پس اغاجك یمشی یمكه ایو و كوزلره
صفالو و عقل بولمق ایچون آرزولنه‌جق اغاج اولدیغنی عورت كوروب انك میوه‌سندن آلدی و یدی هم قوجه‌سنه ویردی
اول دخی یدی ٧ او زمان ایكیسنك كوزلری آچلوب چپلاق ایدوكنی بلدیلر و انجیر یپراقلرینی بر برینه دكوب
كندولرینه قوشاقجق قونه‌لر یاپدیلر ٨ اندن كوندز ریح اسرایكن جنّتده كزن ربّ اللهك آوازینی ایشتدیلر
و آدم و عورتی ربّ اللهك حضورندن جنّتك اغاجلری آراسنده صقلندیلر ٩ و ربّ الله آدمی چاغروب اكا
قنده‌سن دیدی ١٠ اول دخی جواب ویردیكه جنّتده سنك آوازكی ایشتدم و قورقدم زیرا چپلاغم انك ایچون
صقلندم ١١ الله اكا دیدیكه سكا كیم دیویردیكه چپلاق سن بلمو كه اول سكا یمیه‌سین دیو امر ایتدوكم
اغاجدن یمشسن ١٢ آدم دخی دیدیكه بكا یولداشلغه ویردوكك عورت اول اغاجدن ویردی و یدم ١٣ ربّ
الله دخی عورته دیدیكه نه‌در بو سنك ایتدوكك عورت دیدیكه ییلان بنی آزدردی و یدم ١٤ و ربّ الله اول
ییلانه دیدیكه چونكه بونی ایتمش سن جمله بهیمه‌دن و جمله صحرا حیوانندن ملعون سن قارنك اوزرنده
یوریه‌سن و جمله عمرك اییامنده طپراق یییه‌سین ١٥ و سنكله اول عورتك آراسنده هم سنك ذرّیتكله و انك

ذريتنك آراسنده عداوت براغايم او سنك باشكي ازه سن دخي انك طوپغني ازه‌سن ١٦ وعورته ديديكه سنك
حمللرنك آغريلرينى زياده چوغالدايم اولادلرى درد ايله طوغراسن واشتياقك قوجه‌كدن حاصل اولا هم او
ازريكه مسلط اولور ١٧ آدمه دخي ديديكه عورتنكك سوزيني دكلدوكك ايچون وبن سكا اندن يميه‌سن ديو امر
ايدوب ديدوكم اغاجك يمشندن يدوكك ايچون سنك سببك ايله يرملعون اولسون جملهٔ عمركك ايامنده
زحمت ايله اندن يېه‌سن ١٨ وسكا خار وخاشاك تنبيت ايلسون وصحرانك اوتني يېه‌سن ١٩ آلنكك تريله
اتمك يېه‌سن تا طپراغه دونجيه‌دك كه سن اندن آلندك زيرا طپراق سن وطپراغه دونجكسن ٢٠ وآدم
كندو عورتنه حوا ديو آد قودي زيرا جمله ديريلرك آناسي اودر ٢١ ورب الله آدمه هم عورتنه درى طونلرى
ياپوب انلره كيدردي ٢٢ ورب الله ديديكه اشته آدم خير وشرى بلمكله بزدن برى كبي اولدي حالا تدارك
كرك الني اوزادوب حيات شجرندن آلميه ويېوب الى الابد ياشاميه ٢٣ پس رب الله اني جنت عدندن
طشره اول طپراغي سورمكه كوندردي كه اندن آلنمش ايدي ٢٤ وآدمي قوودي واول جنت عدنك شرق
طرفندن كروبيلر دونن يالك قلج ايله حيات شجرينك يولني بكلمك ايچون قودي ۞

دردنجي فصل

١ پس آدم عورتي حوايه بيلشلك ايتدي واو حامله قالوب قايني طوغوردي هم ديديكه ربك لطفي ايله ارى
حاصل ايلدم ٢ بر دخي قرنداشني هابيلي طوغوردي وهابيل قيون چوباني ايدي قاين ايسه يرى سوررردي
٣ وبر قاچ ايامدن صكره اولديكه قاين ير محصولندن ربه هديه كتوردي ٤ هابيل دخي كندو قيونلرينك
ابتداكيلرندن وانلرك ياغندن كتوردي ورب هابيلي هم انك هديه‌سني قبول ايلدي ٥ وقايني هم انك
هديه‌سني قبول ايتمدي وقاين غضبه كلدي وبكزى صولدي ٦ رب دخي قاينه ديديكه نيچون غضبه كلدك
ونيچون بكزك صولدي ٧ اكر ايولك ايدرسك مقبول اولمازميسن واكر ايلك ايدرسك كناه قپوده ياتمازمي
وانك اشتياقي سكا در وسن اني ضبط ايده‌سن ٨ پس قاين قرنداشي هابيله كل صحرايه كيده‌لم ديدي
واولديكه انلر صحراده ايكن قاين قرنداشي هابيل اوزرينه قلقوب اني اولدردي ٩ ورب قاينه قرنداشك هابيل
نده در ديدي اول دخي بلمم بن قرنداشمك بكجيسي مي ايم ديدي ١٠ والله نه ايشلدك قرنداشك قاننك
آوازي بكا يردن فرياد ايدر ١١ پس الان سن يردن ملعون سن كه قرنداشكك قانني الكدن آلمق ايچون
آغزيني آچمشدر ١٢ يرى سوردوكك زمان آرتق سكا محصولني ويرميه‌جكدر يرده خوارده وآواره اولورسن
١٣ قاين دخي ربه ديديكه بنم كناهم تحملدن زياده‌در ١٤ اشته بوكون بني ير يوزندن سوردك وبن سنك
حضوركدن كزلنوب يرده خوارده وآواره اولورم هركيم بني بولورسه بني اولدره‌جكدر ١٥ رب دخي اكا
ديديكه ايمدي هركيم قايني اولدررسه اندن يدي قات انتقام آلنه اندن رب قاينه بر نشان قوديكه اني بولان
كمسنه اولدرميه ١٦ پس قاين ربك حضورندن چقدي وعدنك شرقي طرفنده نود ولايتنده ساكن اولدي

١٧ قاين دخی عورتنه یقینلق ایتدكده عورت حامله اولوب اخنوخی طوغردی اندن بر شهر یاپدی و اوغلنك
آدندن اول شهرك آدینی اخنوخ قودی ١٨ اخنوخه دخی عیراد طوغدی وعیراد ماحویلی تولید ایلدی
ماحویل دخی ماتوشیلی تولید ایلدی ماتوشیل دخی لامكی تولید ایلدی ١٩ لامك دخی كندویه ایكی عورت آلدی
برینك آدی عادا و برینك آدی صالا ایدی ٢٠ عادا دخی یابلی طوغردی اول كه اوبالرده اولان ماندره جیلرك
باشی ایدی ٢١ و قرنداشنك آدی یوبال ایدی اول كه جمله طنبوره جیلرك و مثقالجیلرك باشی ایدی ٢٢ صالا
دخی توبلقینی طوغردی كه جمیع دمورجیلرك و باقرجیلرك استادی ایدی و توبلقیننك قزقرنداشی نعما ایدی
٢٣ ولامك كندو عورتلری عادایه وصالایه دیدیكه ای لامكك عورتلری آوازیمی دكلیك سوزیمی استماع ایلیك
تحقیق بن بر آدم یاره لیوب وبر جوان بره لیوب اولدردم ٢٤ اكر قاین ایچون یدی قات انتقام آلنورسه
لامك ایچون دخی یتمش یدی قات آلنور ٢٥ پس آدم بر دخی عورتنه یقینلق ایتدی و عورت بر اوغل طوغردی
وانك آدینی شیث قودی ودیدیكه الله بكا قایندن اولدرلن هابیلك یرینه غیری اوغل ویردی ٢٦ وشیثه
دخی بر اوغل طوغدی وانك آدینی انوش قودی او زمان ربك آدی استدعا اولنمغه باشلندی ۞ .

بشنجی فصل

١ آدم تناسلنك كتابی بودر الله آدمی خلق ایتدوكی كونده انی اللهك صورتی اوزره یاپدی ٢ انلری اركك
ودیشی یراتدی و انلری بركتلدی و یرادلدقلری كونده انلرك آدینی آدم قودی ٣ وآدم یوز اوتوز ییل
یاشادقده كندو شكلی اوزره وكندو صورتی اوزره بر اوغل تولید ایلدی وانك آدینی شیث قودی ٤ وآدم
شیثی تولید ایتدكدنصكره سكز یوز ییل یاشادی و اوغللر وقیزلر تولید ایلدی ٥ وآدمك یاشادوغی كونلرك
جمله سی طقوز یوز و اوتوز ییل اولدی و وفات ایتدی ٦ شیث دخی یوز بش ییل یاشایوب انوشی تولید ایلدی
٧ وشیث انوشی تولید ایتدكدنصكره سكز یوز ویدی ییل یاشادی و اوغللر و قیزلر تولید ایلدی ٨ وشیثك
یاشادوغی كونلرك جمله سی طقوز یوز اون ایكی ییل اولدی و وفات ایتدی ٩ انوش دخی طقسان یاشنده ایكن
قینانی تولید ایلدی ١٠ وانوش قینانی تولید ایلدكدنصكره سكز یوز اون بش ییل یاشادی و اوغللرهم قیزلر
تولید ایلدی ١١ وانوشك یاشادوغی كونلرك جمله سی طقوز یوز و بش ییل اولدی و اولدی ١٢ وقینان یتمش
ییل یاشادی و مهللائیلی تولید ایلدی ١٣ وقینان مهللائیلی تولید ایتدكدنصكره سكز یوز قرق ییل یاشادی
و اوغللرهم قیزلر تولید ایلدی ١٤ وقینانك جمله ایامی طقوز یوز اون ییل اولدی و وفات ایتدی ١٥ مهللائیل
دخی آلتمش بش ییل یاشادی و یاردی تولید ایلدی ١٦ ومهللائیل یاردی تولید ایتدكدنصكره سكز یوز اوتوز
ییل یاشادی و اوغللر وقیزلر تولید ایلدی ١٧ ومهللائیلك جمله ایامی سكز یوز طقسان بش ییل اولدی
و اولدی ١٨ یارد دخی یوز آلتمش ایكی ییل یاشادی و اخنوخی تولید ایلدی ١٩ ویارد اخنوخی تولید
ایتدكدنصكره سكز یوز ییل یاشادی و اوغللرهم قیزلر تولید ایلدی ٢٠ یاردك جمله ایامی طقوز یوز آلتمش

ایکی ییل اولدی و وفات ایلدی ٢١ اخنوخ دخی آلتمش بش ییل یاشادی و ماتوشالحی تولید ایلدی ٢٢ و اخنوخ
ماتوشالحی تولید ایتدکدنصکره اوچ یوز ییل الله ایله سلوک ایلدی و اوغللر هم قیزلر تولید ایلدی
٢٣ و اخنوخک جمله ایامی اوچ یوز آلتمش بش ییل ایدی ٢٤ و اخنوخ الله ایله سلوک ایلدی بعده نابدید
اولدی زیرا انی الله آلدی ٢٥ ماتوشالح دخی یوز سکسان یدی ییل یاشادی و لامکی تولید ایلدی ٢٦ و ماتوشالح
لامکی تولید ایتدکدنصکره یدی یوز سکسان ایکی ییل یاشادی و اوغللر و قیزلر تولید ایلدی ٢٧ و ماتوشالحک
جمله ایامی طقوز یوز آلتمش طقوز ییل اولدی و اولدی ٢٨ لامک دخی یوز سکسان ایکی ییل یاشادی و بر اوغل
تولید ایلدی ٢٩ و انک آدینی نوح قویوب دیدیکه بو بزه عملمزدن و ربّ لعنت ایتدوکی یر ایچون اللرمزک
زحمتندن تسلیه ویره جکدر ٣٠ و لامک نوحی تولید ایتدکدنصکره بش یوز طقسان بش ییل یاشادی و اوغللر
و قیزلر تولید ایلدی ٣١ و لامکک جمله ایامی یدی یوز یتمش یدی ییل اولدی و اولدی ٣٢ نوح دخی بش
یوز یاشنده ایکن سامی و حامی و یافثی تولید ایلدی ۞

آلتنجی فصل

١ و اولدیکه یر یوزنده چوق آدم اولمغه باشلدقجه و انلره قیزلر طوغدقجه ٢ اللهک اولادی آدملرک
قیزلری کوزل ایدوکلرینی کوروب جمله‌دن اختیار ایتدکلرینی کندولرینه عورتلغه آلدیلر ٣ و ربّ دیدیکه بنم
روحم دائما آدم آراسنده تخاصم ایتمیه که لحم در و انک مدت ایامی یوز یکرمی ییل اوله جقدر ٤ اول کونلرده
یرده جبارلر وار ایدی و صکره دخی وار ایدی اول کونلرده که الله اولادی آدم قیزلرینه کیرمکله انلره اولاد
طوغردیلر بونلر اول جبارلردرکه قدیمدن نامدار ایدیلر ٥ و ربّ کوردی که انسانک شرّی یرده چوقدر
و قلبی افکارلرینک جمله تصوری هر کون فقط بدتر اولمقده‌در ٦ ربّ آدمی یرده یاپدوغنه پشیمان اولدی
و قلبنده الم چکدی ٧ و ربّ دیدیکه خلق ایتدوکم آدمی یر یوزندن محو ایده‌یم انساندن بهیمه‌یه
و حشره هم هوا قوشنه وارنجه‌یه‌دک زیرا انلری یاپدوغمه پشیمان ایم ٨ امّا نوح ربّک قاتنده عنایت بولدی
٩ نوحک تناسلی بودر نوح صادق و عصرنده کامل آدم ایدی هم الله ایله سلوک ایلدی ١٠ و نوح اوچ
اوغلی تولید ایلدی سامی و حامی و یافثی ١١ و اللهک حضورنده یر فاسد اولدی و ظلم ایله طولدی ایدی
١٢ و الله یری فاسد اولدوغنی کوردی چون هر بشر یر اوزرنده کندو طریقنی افساد ایتمش ایدی ١٣ و الله
نوحه دیدیکه جمله بشرک صوکی اوکمه کلدی زیرا انلردن یر ظلم ایله طولمشدر پس اشته بن انلری یر ایله
بوزاجغم ١٤ کندوکه غوفر اغاجلرندن بر سفینه و اول سفینه‌ده اوطه‌لر یاپ و انی ایچرودن و طشره‌دن زفت
ایله زفتله ١٥ و انی بو اسلوبده یاپاسن اول سفینه‌نک طولی اوچ یوز ذراع و عرضی اللی ذراع بویی ایسه اوتوز
ذراع اولسون ١٦ اول سفینه‌یه بر پنجره یاپ و انی یوقارودن بر ذراع قدر تکمیل ایله و انک جانبنده سفینه‌نک
قپوسنی قو هم انی آشغه‌کی و ایکنجی و اوچنجی طبقه‌لو یاپ ١٧ و اشته بن کوک آلتنده حیاتک نفسیله اولان

هر نجی هلاك ایتمك ایچون بر صو طوفانی یر اوزرینه کتوره جکم ویرده هر نه که وار ایسه هلاك اوله
١٨ اما سنکله عهدمی مقرر ایده یم وسن سفینه یه کیره جکسن سن واولادك وعورتك واوغللریکك عورتلری
سنکله بله ١٩ وجمله حیات صاحبندن جمیع حیوانلرك هر بریسندن بر چفتنی بر ارککك بر دیشی اولوب
سفینه ایچنه کوتوره سنکه سنکله حیاتده قالهلر ٢٠ قوشلردن جنسلرینه کوره وبهیمه لردن نوعلرینه کوره هم
یرك جمله حشراتندن جنسلرینه کوره هر بریسندن بر چفت دیریلمك ایچون سکا کیره لر ٢١ وسن هر یکور
ییه جکدن آلوب یانکه دوشیره سنکه هم سکا هم انلره ییه جك اوله ٢٢ ونوح الله اکا هر نیجه که امر ایتدی
ایسه بویله ایلـــــــــدی ٥

یدنجی فصل

١ بعده رب نوحه دیدیکه سن وجمله اوك سفینه ایچنه کیرك زیرا بو عصرده سنی اوکمده صادق کوردم
٢ هر پاك حیواندن کندکه ارککنی ودیشیسنی یدیشر یدیشر آلاسن اما ناپاك حیوانلردن ارککنی
ودیشیسنی ایکیشر ایکیشر آلاسن ٣ وهوا قوشلرندن دخی ارککنی ودیشیسنی یدیشر یدیشر آلاسن جمله
یر یوزنده ذریتی دیری حفظ ایتمك ایچون ٤ زیرا بوندن یدی کوندن صکره بن یر اوزرینه قرق کون قرق
کیجه یغمور یغدراجغم وجمله یاپدوغمه ذی روحی یر یوزندن محو ایده جکم ٥ ونوح ربك جمله امر
ایتدوکنه کوره ایلدی ٦ ونوح التی یوز یاشنده ایکن اول صو طوفانی یر اوزرنده اولدی ٧ ونوح هم اوغللری
وعورتی واوغللرینك عورتلری طوفان صولرینك سببندن بلهسنجه سفینه یه کیردیلر ٨ پاك حیواندن دخی
وناپاك حیواندن هم قوشلردن ویر اوزرنده جمله سورتنندن ٩ ایکیشر ایکیشر ارکك ودیشی نوحه سفینه
ایچنه کلدیلر نیجه که الله نوحه امر ایلدی ایدی ایسه ١٠ واولدیکه یدی کوندن صکره طوفان صولری یر
اوزرینه آقار اولدیلر ١١ نوح عمرینك التی یوزنجی ییلنده ایکنجی آیده آیك اون یدنجی کوننده اول کونده
عظیم لجه نك جمله بکارلری چاتلدی وکوکك پنجره لری آچلدیلر ١٢ ویر اوزرنده قرق کون وقرق کیجه
یغمور اولدی ١٣ همان اول کونده نوح وانك اوغللری سام وحام ویافث ونوحك عورتی واوغللرینك اوچ
عورتلری سفینه یه کیردیلر ١٤ انلر وهر حیوان کندو جنسنه کوره وهر بهیمه کندو نوعنه کوره ویر اوزرنده
سورتنن هر حشر کندو جنسنه کوره هم هر قوش کندو نوعنه کوره هر درلو قنادلو قوش ١٥ پس جملـــه
روح حیات صاحبی اولان لحمدن نوحه سفینه ایچنه ایکیشر ایکیشر کلدیلر ١٦ وجمله لحمدن کیرنلر ارکك
ودیشی کیردیلر نیجه که الله اکا امر ایتمش ایدی ایسه ورب سفینه یی اوزرینه قپادی ١٧ ویر اوزرینه قرق کون
طوفان اولنجه صولر چوغالدی وسفینه یی قالدردیلر اول دخی یردن قالقدی ١٨ وصولر غلبه ایدوب یر اوزرنده پك
چوغالدیلر وسفینه صولرك یوزنده یوروردی ١٩ وصولر یر اوزرینه زیاده سیله غلبه ایتمکله بتون کوکك
التنده اولان جمله یوجه طاغلر اورتلدیلر ٢٠ اول طاغلرك اوزرینه صولر اون بش آرشون غلبه ایتدیلر

وطاغلر اورتلديلر ٢١ و ير اوزرنده ديرنن جميع لحم اكر قوشدن اكر بهيمه‌دن اكر حيواندن اكر ير اوزرنده
سورينن هر حشردن جمله انسان ايله بله هلاك اولديلر ٢٢ قره‌ده اولنلر جمله‌سندن هر كيمك بورننده
حيات روحنك نفسى وار ايدى ايسه اولدى ٢٣ و ير يوزينك اوزرنده قايم اولان محو اولندى انساندن حيوانه
حشره وهوا قوشنه وارنجه يردن محو اولنديلر و يالكز نوح وانكله بله سفينه‌ده اولنلر قالديلر ٢٤ و صولر
ير اوزرينه يوز اللى كون غلبه ايتديلر ۞

سكزنجى فصل

١ پس الله نوحى و بله‌سنجه سفينه‌ده اولان هر حيوانى و هر بهيمه‌يى خاطرينه كتوردى و الله ير اوزرينه
بر يل كچوردى او زمان صولر دكلدى ٢ و لجه‌نك بكارلرى هم كوكك پنجره‌لرى قپاندى و كوكك يغمورى منع
اولندى ٣ و صولر يردن كرو چكلوب وارارق دونه‌رك يوز اللى كوندنصكره صولر انديلر ٤ و يدنجى آيده
آيك اون يدنجى كوننده آرارات طاغلرينك اوزرنده سفينه قرار ايتدى ٥ صولر ايسه كيدوب انرلر ايدى
تا اوننجى آيه دك اوننجى آيك اولكى كوننده طاغلرك باشلرى كورندى ٦ و قرق كوندن صكره نوح ياپدوغى
سفينه‌نك پنجره‌سنى آچدى ٧ و قوزغونى صاليويردى اوله چقدى و واروب كلوردى تا ير اوزرندن صولر
قورويتجه‌يه دك ٨ و دخى يانندن كوكرجينى صاليويردى يردن صولر آزالديمى ديو كورمك ايچون ٩ اما كوكرجين
كندو اياغنك طبانينه طوراجق يرى بولمامغله اكا تكرار سفينه ايچينه دوندى زيرا بتون يرك يوزنده صولر
وار ايدى اول دخى اللينى اوزادوب انى آلدى و كندو يانينه سفينه ايچينه چكدى ١٠ و يدى كون دخى تقلانوب
تكرار كوكرجينى سفينه‌دن چقاردى ١١ و كوكرجين اكا اخشام وقتنده كلدى و اشته انك منقارنده زيتون
آغاجندن قوپارلمش بر ورق وار و نوح بلديكه صولر ير اوزرندن آزالديلر ١٢ نهايت يدى كون دخى تقلانوب
كوكرجينى چقارديكه آرتق اكا تكرار دونمدى ١٣ و آلتى يوز برنجى ييلده اولكى آيك ايلكنده اولديكه
ير اوزرنده صولر قورودى و نوح سفينه‌نك قپاغنى كيدروب و باقوب ير يوزينك قورودوغنى كوردى ١٤ و ايكنجى
آيده آيك يكرمى يدنجى كوننده ير قورو اولدى ١٥ و الله نوحه سويليوب ديديكه ١٦ سفينه‌دن چق سن
و عورتك و اوغللرك و اوغللريكك عورتلرى دخى سنكله بله ١٧ جمله سنكله بله اولان حيوانى هر نه لحمدن
ايسه اكر قوشدن اكر بهيمه‌دن و ير اوزرنده سورتنن هر حشردن همو بله چقار و يرده دپرنسونلر و ير
اوزرنده نشو و نما بولوب چوغالسونلر ١٨ و نوح و اوغللرى و عورتى و اوغللرينك عورتلرى انكله بله چقديلر
١٩ هم جمله حيوان جمله حشر و جمله قوش هم ير اوزرنده سورتننك جمله‌سى جنسلرنجه سفينه‌دن چقديلر
٢٠ نوح دخى ربه بر مذبح ياپدى و هر پاك حيواندن و هر پاك قوشدن آلوب اول مذبحده قربانلر تقرب ايلدى
٢١ و رب طيب رايحه‌سنى قوقولدى و رب قلبنده ديديكه من بعد آدم ايچون آرتق يره لعنت ايتميه‌جكم
زيرا آدم قلبنك فكرى اوغلانلغندن يرامزدر و من بعد ايتدوكم كبى آرتق يرك جمله حيوانينى اورميه‌جغم

٢٢ شمدنكيرو يرك اياّمى طوردقجه اكين وبچين صووق واصيجاق وياز وقيش وكون وكيجه اكسك
اولميه‌جقلر ☆

طقوزنجى فصل

١ والله نوحى هم اوغللرينى بركتليوب انلره ديديكه نشو ونما بولوب چوغالك ويرى طولدرك ٢ وجمله
يرك حيواناتى هم جمله هوا قوشى سزدن قورقوب خوف ايلسون ويرك جمله حشراتى ودريانك جمله باليقلرى الكزه
تسليم‌ندر ٣ هر ديرنن وديرى اولان سزه طعام ايچون اولا اوتك سبزواتنى ويردكم كبى هپ سزه ويردم
٤ امّا انى جانيله كه انك قانى در يمه‌يه‌سز ٥ وتحقيق جانلريكزك قانكزى طلب ايده‌جكم هر حيواندن وهر
انساندن انى طلب ايتسم كرك انسانك قانى هر قرنداشى اولان كشينك اليندن طلب ايدرم ٦ هر كيم
انسانك قانى دوكر ايسه انك قانى انساندن دوكلجكدر زيرا الله انسانى كندو صورتى اوزره ياپمشدر ٧ وسز
نشو ونما بولوب چوغالك يرده توليد ايليك وزياده اولك ٨ والله نوحه وبله‌سنجه اولان اوغللرينه
سويليوب ديديكه ٩ بن ايسه اشته بن سزكله وسزدن صكره اولاجق ذريتكزايله عهديمى قوراجغم
١٠ وسزكله اولان هر نفس صاحبى حيوان ايله اكر قوشدن اكر بهيمه‌دن وسزكله اولان هر يرك حيوانريله
سفينه‌دن چقانلرك جمله‌سى ايله يرك هر حيوانى ايله ١١ وسزكله عهديمى قوراجغم كه آرتق هيچ بر جسم
طوفان صولرندن هلاك اولميا وآرتق يرى بوزمق ايچون طوفان كلميه ١٢ هم الله ديديكه بنم ايله سزك
آره‌كزده وسزكله اولان جمله نفس صاحبى حيوانلر آراسنده دهر بدهر قوردغم عهدك نشانى بو اولا
١٣ بنم قوس قزحى بولوتده قوياجغم وبنم ايله يرك آراسنده اولان عهدك نشانى ايچون اولور ١٤ واولاكه
ير اوزرينه بولودى كتورديكم زمان اول بولوتده قوس قزح كورنه‌جكدر ١٥ وبنم ايله سزك آره‌كزده وهر
جسدك جمله نفس صاحبى حيوانك آراسنده اولان عهديمى آكايم وآرتق طوفان صولرى اولميا كه جمله جسدى
هلاك ايليه ١٦ وقوس قزح بولوتده اولاجقدر وبن انى كوردكجه الله ايله ير اوزرنده هر جسدك جمله نفس
صاحبى حيوانك آراسنده اولان ابدى عهدى آكايم ١٧ ودخى الله نوحه ديديكه بنم ايله ير اوزرنده اولان
جمله جسدك آراسنده قوردوغم عهدك نشانى بودر ١٨ ونوحك سفينه‌دن چقان اوغللرى سام وحام ويافث
ايديلر وحام كنعانك باباسى ايدى ١٩ بونلر نوحك اوچ اوغللرى ايدى وبونلردن طوغانلر جمله يره ياييلشلر
٢٠ ونوح يرى افلاح ايتمكه باشلادى وبر باغ دكدى ٢١ وشرابندن ايچدكده مست اولدى وچادرينك ايچنده
آچيق ياتدى ٢٢ مكر كنعانك باباسى حام باباسنك عورت يرينى كوروب طشره‌ده ايكى قرنداشلرينه ديويردى
٢٣ وسام ويافت بر ثيابه‌يى آلوب كندو اوموزلرينه قوديلر وآردين كيدرك باباريننك عورت يرينى اورتديلر
ويوزلرى آردينه چوريلمش اولمغله باباريننك عورت يرينى كورمديلر ٢٤ ونوح خماريندن اويانه‌رق كنديسنه
كوچك اوغلى كندويه نه ايتدوكنى دويدى ٢٥ وديديكه كنعان ملعون اولسون وقرنداشلرينك قوللرينه

قول اولسون ٢٦ هم دیدیكه سامك اللهی ربّ متبارك اولسون وكنعان اكا قول اولسون ٢٧ الله یافثی توسیع
ایلسون وسامك چادرلرنده ساكن اولسون وكنعان اكا قولی اولسون ٢٨ ونوح طوفاندن صكره اوچ یوز
اللی ییل یاشادی ٢٩ ونوحك جمله ایامی طقوز یوز اللی ییل اولنجه وفات ایلدی ۞

اوننجی فصل

١ نوح اوغللرینك تناسللری بونلردر سام وحام ویافث وطوفاندن صكره انلره اولاد طوغدی ٢ یافثك
اوغللری غامر وماجوج ومادی ویاوان وتوبال وموشوخ وتیراس ٣ وغامرك اوغللری اشكناز وریفات وتوغرما
٤ ویاوانك اوغللری الیسا وترشیش وكتیم ودودانیم ٥ بونلردن امتلرك اطه‌لری ولایتلرنده هر بری لساننه
وقبیله‌لرینه كوره طایفه‌لرنده توزیع اولندیلر ٦ حامك اوغللری كوش ومصرایم وفوط وكنعان ٧ وكوشك
اوغللری سابا وحویلا وسبتا ورعما وسبتكا ورعمانك اوغللری سابا ودادان ٨ وكوش نمرودی تولید ایلدی
بو یرده جبار اولمغه باشلدی ٩ بو ربك حضورنده بر قوتلو صیاد ایدی انك ایچون دینیلور كه ربك
حضورنده نمرود كبی قوی صیاد در ١٠ مملكتنك ابتداسی بابل ایدی وعراق واكد وكالنه سنعار دیارنده
١١ اول ولایتدن اثور چقدی ونینوی‌یی ورحوبوت شهرینی وكالحی بنا ایتدی ١٢ ونینوی وكالحك آراسنده
واقع اولان راسنی بو بر عظیم شهردر ١٣ مصرایم دخی لودیمی وعنامیمی ولهابیمی ونفتوحیمی تولید ایلدی
١٤ وفتروسیمی وكسلوحیمی كه انلردن فلسطیلر چقدیلر قفتوریمی دخی تولید ایلدی ١٥ كنعان ایسه
ایلك اوغلی صیدونی وحیثی تولید ایلدی ١٦ هم یابوسی‌یی هم اموری‌یی هم جرجسی‌یی ١٧ هم حوی‌یی هم عرقی‌یی
هم سینی‌یی ١٨ هم اروادی‌یی هم صماری‌یی هم حماتی‌یی اندن صكره كنعانیلرك قبیله‌لری منتشر اولدیلر
١٩ وكنعانیلرك سنوری صیدوندن غراره‌یه طوغرو غزه‌یه‌دك ایدی وسدومه وعموره‌یه وادامایه وصبوایمه
طوغرو تا لاشایه وارنجه ٢٠ حامك اوغللری بونلردر قبیله‌لرنجه لسانلرنجه ولایتلرنده وملتلرنده ٢١ جمله
عابر اوغللرینك باباسی ویافثك بیوك قرنداشی سامه اولاد اولدی ٢٢ سامك اوغللری عیلام واشور وارفكشاد
ولود وارام ایدیلر ٢٣ وارامك اوغللری عوص وحول وجاثر وماش ایدیلر ٢٤ وارفكشاد شالحی تولید ایلدی
شالح دخی عابری تولید ایلدی ٢٥ عابره دخی ایكی اولاد طوغدی برینك آدی فالغ زیرا ایامنده یر توزیع
اولندی وقرنداشنك آدی یقطان ایدی ٢٦ یقطان دخی الموداده وسالفی وحضرموتی ویارحی تولید ایلدی
٢٧ وهدورامی واوزالی ودقلایی ٢٨ وعوبالی وابیمایلی وسابایی ٢٩ واوفیری وحویلایی ویوبابی جمله بونلر یقطانك
اوغللری ایدی ٣٠ وبونلرك مسكنی ماسادن شرقك طاغی سوفاره وارنجه‌یه‌دك ایدی ٣١ سامك اوغللری بونلردر
قبیله‌لرنجه لسانلرنجه ودیارلرنده طایفه‌لرنجه ٣٢ نوح اوغللرینك قبیله‌لری تناسللرنجه وطایفه‌لرنجه بونلردر
وطوفاندن صكره یرده امتلر انلردن توزیع اولندیلر ۞

اُون بِرِنجی فَصْل

١ اُو زَمان جُمله یَرده لِسان بِر وتَکلّم بِر ایدی ٢ واُولدیکه مَشرِقدَن کِتْدُوکلَرِنده سِنعار وِلایَتنده بِر
صَحْرا بُولُوب اُوراده ساکِن اُولدیلر ٣ وبِربِرینه دیدیلر که کل کِرْپیجلر کسه‌لم وآتش ایله یاقالم بس
کِرْپیجلر اَنلَره طاش یَرینه ونَفْط کِرجلو بالچق یَرینه ایدی ٤ ودیدیلر که کل کَندُولَریمِزه بِر شَهر وبِر
قُلّه یاپالم که باشی کُوکه‌دك ایره وکندولریمزه نام قویالم تاکه جمله یرك اُوزرنده پَراکَنده اُولمیالم
٥ ورَبّ بَنی آدمك یاپدقلری شهری وقُلّه‌یی کُورمکه اِندی ٦ ورَبّ دیدیکه اِشته بُونلر بِر قَوم وجُمله‌سنه
لِسان بِر دُر وبُونی یاپمغه باشلادیلر شمدی بُونلر هرنه ایشه قَصد ایتمشلر ایسه اَنلَره مَنع اُولنماز ٧ ایمدی
اِنه‌لم واَنلَرك دیلنی اُوراده تَخْلیط ایده‌لم که بربرینك دیلنی آکلامیالر ٨ ورَبّ اَنلری جمله یرك یوزنده پَراکَنده
ایلَدی واول شَهری یاپمه‌دن فَراغت ایلدیلر ٩ اَنُك اِچون اکا بابِل آدی قونلدی زیرا رَبّ اُوراده جمله یرك
دیلنی بلْبَل ایلدی ورَبّ اَنلری جمله یرك یوزنده اُورادن پَراکَنده ایتْدی ١٠ سامك تناسُلَری بُونلردُر سام
یُوز یاشنده ایکن طوفاندن ایکی ییل صکره آرفَخشادی تولید ایلدی ١١ وسام آرفَخشادی تولید ایتدکدن
صکره بش یوز ییل یاشادی واُوغللر وقیزلر تولید ایلدی ١٢ وآرفخشاد اُوتوز بش ییل یاشادی وشالَحی تولید
ایلدی ١٣ وآرفخشاد شالَحی تولید ایتدکدن صکره دُرت یوز اُوج ییل یاشادی واُوغللر وقیزلر تولید ایلدی
١٤ شالَح دخی اُوتوز ییل یاشادی وعابَری تولید ایلدی ١٥ وشالَح عابَری تولید ایتْدُکدن صکره دُرت یوز
اُوج ییل یاشادی واوغللر وقیزلر تولید ایلدی ١٦ عابَر دخی اُوتوز دُرت ییل یاشادی وفالَغی تولید ایلدی
١٧ وعابَر فالَغی تولید ایتدکدن صکره دُرت یوز اُوتوز ییل یاشادی واوغللر وقیزلر تولید ایلدی ١٨ فالَغ دخی
اُوتوز ییل یاشادی وراعُوی تولید ایلدی ١٩ وفالغ راعوی تولید ایتدکدنصکره ایکی یوز طقوز ییل یاشادی
واوغللر وقیزلر تولید ایلدی ٢٠ راعُو دخی اُوتوز ایکی ییل یاشادی وسارُوغی تولید ایلدی ٢١ وراعُو سارُوغی
تولید ایتدکدنصکره ایکی یوز یدی ییل یاشادی واوغللر وقیزلر تولید ایلدی ٢٢ سارُوغ دخی اُوتوز ییل
یاشایوب ناحُوری تولید ایلدی ٢٣ وساروغ ناحوری تولید ایتدکدنصکره ایکی یوز ییل یاشادی واوغللر
وقیزلر تولید ایلدی ٢٤ ناحور دخی یکرمی طقوز ییل یاشایوب تارَحی تولید ایلدی ٢٥ وناحور تارَحی تولید
ایتدکدنصکره یوز اُون طقوز ییل یاشادی واوغللر وقیزلر تولید ایلدی ٢٦ تارح دخی یتمش ییل یاشایوب
آبْرامی وناحُوری وهارانی تولید ایلدی ٢٧ وتارَحك تناسُلَری بُونلردُر تارَح آبرامی وناحوری وهارانی تولید
ایلدی هاران ایسه لُوطی تولید ایلدی ٢٨ وهاران باباسی تارَحك اُوکُنده طوغدوغی وِلایتنده یعنی اُور کلدانی‌ده
اُولدی ٢٩ وآبْرام وناحُور کندولرینه عَورَتلر آلدیلر آبرام عورتنك آدی سارای وناحور عورتنك آدی مِلْکا
که مِلکانك ویِسکانك باباسی هارانك قیزی ایدی ٣٠ وسارای عاقِره ایدی واَولادی یُوق ایدی ٣١ وتارَح
کندو اُوغلی آبرامی وکندو اُوغلی هارانك اُوغلی لُوطی وکندو اوغلی آبرامك عورتی اُولان کلینی سارایی آلوب کنعان

ولایتنه کیتمک ایچون انلر ایله اور کلدانیدن چیقدیلر و حرانه‌دک کلوب اوراده ساکن اولدیلر ٣٢ وتارحک
ایامی ایکی یوز بش ییل ایدی وتارح حرانده وفات ایلدی ۞

اون ایکنجی فصل

١ و ربّ آبرامه دیمش ایدی که ولایتکدن وطوغدوغک یردن و باباکک اوندن چیق و بن سکا کوستره‌جکم
دیاره کیت ٢ و سنی عظیم امّت ایده‌جکم و سکا برکت ویره‌جکم و آدیکی کبیر ایده‌جکم و مبارک اولورسن
٣ و سنی برکتلیینلری برکتلیه‌جکم و سکا لعنت ایدنلره لعنت ایده‌جکم و یرک جمیع قبیله‌لری سنده
برکتلنه‌جکدر ٤ پس آبرام کیتدی نیجه‌که ربّ اکا دیدی ایسه لوط دخی بیله‌سنجه روانه اولدی وآبرام
حراندن چیقدوغی زمان یتمش بش یاشنده ایدی ٥ وآبرام عورتی سارایی و قرنداشنک اوغلی لوطی وجمله
ایدنده‌کلری متاعنی و حرانده قزاندقلری جانلری آلوب کنعان ولایتنه وارمق ایچون چیقدیلر و عاقبت اورایه
واصل اولدیلر ٦ وآبرام ولایتدن کچدی تا شاخم یرینه و موره میشه‌سنه‌دک کنعانیلر ایسه او زمان اول
ولایتده حکم ایدرلر ایدی ٧ وربّ آبرامه کورنوب دیدیکه بو یری ذرّیتکه ویره‌جکم اول دخی کندویه
کورنن ربّه بر مذبح یاپدی ٨ و اورادن طاغه طوغرو بیت ایلک شرق طرفندن کوچدی و چادرینی دکدی
بیت ایل مغرب و عای مشرق طرفنده ایدی پس اوراده ربّه بر مذبح یاپوب اسم الربّه استدعا ایلدی
٩ وآبرام وارارق کیده‌رک جنوبه کوچدی ١٠ و ولایتده قحطلق اولمغله آبرام مصره اندی که انده
ساکن اولا زیرا ولایتده قحطلق عظیم ایدی ١١ و اولدی که مصره کیرمکه یقلاشنجه قاریسی اولان سارایه
دیدیکه اشته بلورم که کوزل چهره‌لو عورت سن ١٢ احتمالدرکه مصرلولر سنی کورنجه بونک قاریسی در
دیه‌لر و بنی اولدره‌لر و سنی صاغ قویه‌لر ١٣ کرم ایله ودی که قیز قرنداشی ایم تاکه سنک سببک ایله
بکا ایولک طوقنه و سنک اجلدن جانم حیاتده قالا ١٤ و اولدی که آبرام مصره کیردوکی زمان مصرلولر
کوردیلر که عورت پک کوزل ایدی ١٥ هم فرعونک بکلری انی کوروب فرعونه مدح ایتدیلر و عورت فرعونک
سراینه آلندی ١٦ وآبرامه انک خاطری ایچون احسان ایلدی و قیونلری و صغرلری و اشکلری و کوله‌لری
و قراواشلری و دیشی اشکلری و دوه‌لری وار ایدی ١٧ لکن ربّ فرعونه و انک سراینه آبرامک عورتی سارایدن
اوتری عظیم بلالر صالدی ١٨ او زمان فرعون آبرامی چاغروب دیدیکه نه در بو بکا ایتدوکک نیچون بکا
دیمدک که عورتک در ١٩ نیچون دیدک که قیز قرنداشمدر و انی کندومه عورتلغه آلمش اولور ایدم شمدی
اشته عورتکی آل و کیت ٢٠ و فرعون انی بعض آدملره اصمرلدی و انی و عورتنی و جمله اموالنی یوللدیلر ۞

اون اوچنجی فصل

١ وآبرام مصردن چیقدی او و عورتی و جمله انککی هم لوط دخی بیله جنوبه طوغرو کیتدیلر ٢ وآبرامک

سوريسی وكومشی وآلتونی غايتله چوق ايدی ٣ وقوناقلرنجه جنوبدن بيت ايله كتدی تا اولدن چادری
اولدوغی يره كه بيت ايل وعای آراسنده ايدی ٤ يعنی اولده اورادە مذبح ياپدوغی يره دك وآبرام اوراده
اسم اللهه استدعا ايتدی ٥ وآبرام ايله كزن لوطك دخی سوريلری وصغرلری وچادرلری وار ايدی ٦ وير
انلری كتورمز ايدی كه بله اوتورالر زيرا ماللری چوق اولمغله بله اوتورمغه قادر دكللر ايدی ٧ بو خصوصدن
آبرام سوريسنك چوبانلری ولوط سوريسنك چوبانلری آراسنده نزاع دوشدی وكنعانی وفرزی لو زمان اول
ولايتده ساكن ايديلر ٨ ايمدی آبرام لوطه ديديكه بنم ايله سنك آراكده وچوبانلرم وچوبانلرك آراسنده
نزاع اولماسون زيرا بز قرنداشلر ايز ٩ جمله ولايت اوككده دكلميدر كرم ايله بندن آيرل اكر صوله
كيدرسك صاغی طوتاريم واكر صاغه كيدرسك بن صوله واررم ١٠ ولوط كوزلرينی قالدروب اردنك جمله
اوواسنی كوردی كه صوارلمشدر رب سادومی وعاموره يی بوزمازدن مقدم اول ير ربك جنتی كبی وتا صاغره دك
مصر دياری كبی ايدی ١١ ولوط كنديه اردنك جمله اوواسنی اختيار ايليوب مشرقه كوچدی وبر برندن
آيرلديلر ١٢ آبرام كنعان ولايتنده ساكن اولدی لوط دخی اووا شهرلرنده ساكن اولوب چادرلرينی تا
سادومه دك چكدی ١٣ وسادوم اهاليسی يرامز وربه پك كناهكارلر ايديلر ١٤ ورب آبرامه لوط اندن
آيرلدقدنصكره ديديكه شمدی كوزلريكی قالدر واولدوغك يردن شماله وجنوبه ومشرقه ومغربه طوغرو
باق ١٥ زيرا جمله كوردوكك يری سكا وسنك نسلكه ابدا ويره جكم ١٦ ونسلكی يرك توزينی ايتدوكم قدر
ايدريم كه اكر بر كمسه يرك توزينی صايمغه قادر اولورسه سنك نسلك دخی صايلور ١٧ قالق يرده اوزوننه
وانلولغنه كشت وكذار ايله زيرا انی سكا ويره جكم ١٨ وآبرام چادرلرينی چكوب كتدی وحبرونده اولان
ممرا ميشه لكنده ساكن اولوب اوراده ربه بر مذبح ياپـــــــــــدی ۞

اون دردنجی فصل •

١ مكر سنعار ملكی امرافلك والاسر ملكی آريوخك وعيلام ملكی كدرلعمورك وطايفه لرك ملكی تدعالك
اياملرنده واقع اولديكه ٢ انلر سادوم ملكی بارع اوزرينه وعاموره ملكی برشا اوزرينه وادما ملكی شناب
اوزرينه وصبوايم ملكی شمابر وبالع يعنی صاغر ملكی اوزرينه جنك ايلديلر ٣ جمله بونلر سديم واديسنده
يعنی طوز دكزنده جمع اولديلر ٤ بونلر اون ايكی ييل كدرلعمورك قوللری ايديلر واون اوچنجی ييلده
عاصی اولديلر ٥ پس اون دردنجی ييلده كدرلعمور بله سنجه اولان ملكلر ايله كلوب عشتروت قرنايمده
رفايمی وهامده زوزيمی وشوا قرياتيمده ايميمی ٦ وحوريلری كندو ساعير طاغنده تا بريه يه يقين اولان
فارانك اوواسنده دك ٧ اكا دونوب عين ميشفاطه يعنی قادسه كلديلر وعماليقيلرك جمله ناحيه سنی
وحصاصنتامرده ساكن اولان آموريلری بوزديلر ٨ وسادوم ملكی وعاموره ملكی وادما ملكی وصبوايم ملكی
وبالع يعنی صاغر ملكی چقوب انلرك اوزرينه سديم واديسنده معركه يی ديزديلر ٩ عيلام ملكی كدرلعمورك

وطايفه‌لرك ملكى تدعالك وسنعار ملكى امرافلك ودلاسر ملكى آريوخك اوزرينه درت ملك بش ملك اوزرينه
چقديلر ١٠ وسديم واديسى نفط قويولرى ايله طولو ايدى وسادوم وعاموره ملكلرى قاچوب اوراده دوشديلر
ماباقيسى طاغه قاچديلر ١١ وانلر سادومك وعامورهنك جميع متروكاتنى وذخيره‌لرينى آلوب كتديلر ١٢ ودخى
سادومده ساكن آبرامك قرنداشى اوغلى لوطى وانك مالملكنى آلوب كتديلر ١٣ وقورتلمش بر كمسه كلوب
عبرانى آبرامه خبر ويردى وبو ممرا امورينك ميشه‌لكنده ساكن ايدى كه اشكولك قرنداشى وعانرك قرنداشى
ايدى زيرا بونلر آبرام ايله متعاهد ايديلر ١٤ وآبرام قرنداشنك اسير اولدوغنى ايشتدوكى كبى كندو اوينك
بسلمه‌لرندن اوچ يوز اون سكز اوغلانلرى سلاحلدى وانلرك آردنجه تا دانه‌دك سكرتدى ١٥ واوكم قوللرى
انلره هر جانبدن شبخون ايدوب انلرى قردى وتا دمشقك صولنده اولان حوبايه‌دك انلرك آردنجه سكرتدى
١٦ وجمله متروكاتى وقرنداشى لوطى ومالملكنى وعورتلرى وقومى كيرو كتوردى ١٧ پس او كدرلعمورك وبله
اولان ملكلرك بوزغونلغندن دوندوكى زمان سادوم ملكى انك مقابله‌سنه شوا دره‌سنه چقدى كه ملك دره‌سى
اودر ١٨ وسالم ملكى ملكزداق الله تعالى‌نك امامى اولمغله اتمك وشراب چقاردى ١٩ واكا مباركلك سويليوب
ديديكه مالك السموات والارض اولان الله تعالى‌نك قاتنده آبرام مبارك اولسون ٢٠ الله تعالى دخى متبارك
اولسون كه دشمنلريكى الكه تسليم ايلدى وآبرام اكا هر شيدن عشرى ويردى ٢١ بعده سادوم ملكى آبرامه
ديديكه بكا جانلرى وير ومال سنك اولسون ٢٢ آبرام دخى سادوم ملكنه ديديكه مالك السموات والارض اولان
رب الله تعالى‌يه الى قالدررم ٢٣ كه جمله سنككى اولاندن ايپلكدن پوستال قايشنه وارنجه بر شى الميه‌جغم
ديميه‌سنكه بن آبرامى غنى ايلدم ٢٤ اوغلانلرك يدوكندن وبنمله كلن آدملرك يعنى عانر واشكول وممرانك
حصه‌سندن غيرى انلر كندو پايينى آلسونلر ۞

اون بشنجى فصل

١ بو نسنه‌لردنصكره ربك سوزى آبرامه رؤياده اولوب ديديكه قورقمه آبرام بن سكا سپرايم سنك اجرك
جزيلدر ٢ آبرام دخى ديديكه اى رب الله بكا نه ويررسن چون بن اولادسز كيدورم واومك كتخداسى دمشقى
اليعازردر ٣ ودخى آبرام ديديكه اشته بكا اولاد ويرمدك واشته اومك پرورده‌سى بكا وارث اولور ٤ اول آنده
ربك سوزى اكا اولوب ديديكه بو سكا وارث اولماز اما بغرساقلركدن چقاجق كمسنه سكا وارث اولور ٥ بعده
انى طشره‌يه چقاروب اكا ديديكه كوكه طوغرو باق ويلدزلرى صاى اكر صايمغه قادر ايسك هم دخى اكا ديديكه
اولادك بويله اولور ٦ آبرام دخى ربه اينانمغله بو اكا بره محسوب اولندى ٧ واكا ديديكه بن اول ربم
كه بو يرى سكا ميراثه ويرمك ايچون سنى كلدانيلرك اور نام شهرندن چقاردم ٨ آبرام دخى جوابه ويردى
كه اى ربم الله ميراث ايده‌جككى نه‌دن بله‌يم ٩ ورب الله ديديكه بكا بر اوچ يللق بوزاغويى واوچ يللق
كچى‌يى واوچ يللق قوچى وقمرى‌يى وكوكرجينى آل ١٠ اول دخى اول جمله نسنه‌لرى آلوب انلرى اورتادن ياردى

وهر بارينى قارشو بقارشو قودى اما قوشلرى يارمدى ١١ واول لشلر اوزرينه قوشلر اندى وآبرام اونلرى اوركوب
انلرى قوودى ١٢ وكونش طولناجق وقتده آبرامه بر آغر اويقو كلدى واشته خوف وعظيم ظلمت اوزرينه
دوشدى ١٣ والله آبرامه ديديكه بلمش اولاسن كه نسلك كندونك اولميان ولايتده غربت چكوب اول
يرلولره قوللق ايده جكلردر كه انلره درت يوز ييل جفا ايليه لر ١٤ اما بن اول امتك كه اكا قوللق
ايده جكدر حقندن كله جكم وصكره مال فراوان ايله چقاجقلردر ١٥ سن ايسه سلامت ايله تمام پير
اولوب دفن اولورسن ١٦ ودردنجى دورده بورايه دونه جكلردر زيرا اموريلرك يرامزلغى شمديه دك تمام اولمادى
١٧ وكونش طولندقدن صكره بر قرانلق اولدى واشته بر دوتار فرون وبر ياقلمش چراغ بو پاره لرك اوركاسندن
كچدى ١٨ اول كونده رب آبرام ايله عهد كسوب ديديكه بو يرى مصر نهرندن تا فرات نهرى ديدكلرى بيوك
نهره دك سنك نسلكه ويردم ١٩ قينيلرى وقنيزيلرى وقدمونيلرى ٢٠ وحيتيلرى وفرزيلرى ورفائيملرى
٢١ واموريلرى وكنعانيلرى وجرجسيلرى ويبوسيلرى ۞

اون آلتنجى فصل

١ مگر آبرامك عورتى ساراى اكا دخى طوغورمدى ايدى وانك بر مصرلو جاريه سى وار ايدى كه آدى هاجر
ايدى ٢ پس ساراى آبرامه ديديكه اشته حالا رب بنى طوغورمه دن عاقره ايلدى كل بنم جاريه مه يقينلق
ايله بلكه اندن اوغل ايدينه يم آبرام دخى سارايك سوزينى طوتدى ٣ وآبرامك عورتى ساراى آبرام كنعان
ولايتنده اون ييل ساكن اولدقدن صكره مصرلو جاريه سى هاجرى آلدى واني كندو قوجه سى آبرامه عورتلكه
ويردى ٤ ايمدى هاجره يقينلق ايتدى هاجر دخى حامله قالدى وحامله اولدوغنى كوروجه قاديننه حقور
نظر ايله بقاردى ٥ ساراى دخى آبرامه ديديكه بكا اولان ظلم اوزريكه دونه بن جاريه مى قوينكه قويدم اول
دخى حامله اولدوغنى كورمكله بكا حقور نظر ايله باقر رب سنكله بنم آرامزده حكم ايلسون ٦ وآبرام سارايه
ديديكه اشته جاريه ك الكده در اكا نيجه كه معقول كوررسك ايله پس ساراى اكا جفا ايلدكده هاجر انك
حضورندن قاچدى ٧ وربك ملكى انى بريه ده صو بكارينك ياننده يعنى سور يولنده اولان بكارك ياننده
بولدى ٨ وديديكه يا سارايك جاريه سى هاجر نره دن كلورسن ونره يه كيدرسن اول دخى بن قادينم سارايك
يانندن قاچارم ديدى ٩ وربك ملكى اكا ديديكه قادينكه دون وضبطى آلتنده اولوب مطيع اول ١٠ ودخى ربك
ملكى ديديكه نسلكى شويله چوغلدايم كه چوقلقدن صايلمه سى قابل اولميا ١١ هم دخى ربك ملكى ديديكه
اشته سن كبه سن وبر اوغل طوغوراجقسن كه آدينى اسماعيل قوياسن زيرا رب چكدوكك جفايى استماع
ايلدى ١٢ ويبان اشكى كبى بر وحشى آدم اولسه كرك انك الى جمله آدم اوزرينه وجمله نك الى انك
اوزرينه اولوب جمله قرنداشلرينك قارشوسنده ساكن اولاجقدر ١٣ وهاجر بله سويلشن ربه سن بنى
كورن الله سن ديو تسميه ايلدى زيرا ديديكه بنى كورنى بونده دخى كوردمى ١٤ اندن اونرى اول قويويه

بنى كورن حيّك قويوسى ديو آد قومش اشته او قادس وباراد آراسنده در ١٥ بعده هاجر آبرامه بر اوغل
طوغردى آبرام دخى هاجرك طوغردوغى اوغلنه اسماعيل ديو آد قودى ١٦ وآبرامه هاجر اسماعيلى طوغردوغى
زمان آبرام سكسان آلتى ياشنده ايـــــــــدى ۞

اون يدنجى فصل

١ اندن صكره آبرام طقسان طقوز ياشنده ايكن ربّ اكا كورنوب ديديكه بن على كلّ شئ قادر الله ايم
حضورمده سلوك ايدوب كامل اول ٢ بنمله سنك آراكده عهدمى قويوب سنى زياده‌سيله چوغلداجغم
٣ پس آبرام يوزى اوزرينه دوشدى والله انكله سويلشرك ديديكه ٤ اشته بنم سنكله عهدم وار سن نيجه
امتلرك باباسى اولورسن ٥ وشمدنكيرو آدك آبرام اولماسون ابراهيم اولسون زيرا سنى چوق امتلرك باباسى
ايتدم ٦ وسنى زياده‌سيله چوغلداجغم وسندن امتلر پيدا اولوب ملكلر دخى سندن چقاجقلردر ٧ وسنكله
بنم آرامده هم سندن صكره تناسللرنجه اولادك آراسنده ابدى عهد اولمق ايچون بر عهد كسرم كه سكا
وسندن صكره اولادكه الله اولام ٨ وسكا وسندن صكره نسلكه غربتكك ديارينى يعنى جمله كنعان
ولايتنى ابدى ميراث ايچون ويره‌جكم وانلره الله اولورم ٩ ودخى الله ابراهيمه ديديكه سن دخى وسندن
صكره اولادك تناسللرنجه عهدمى كوزدك ١٠ بنم ايله سزك آراكزده وسندن صكره نسلك آراسنده كوزده‌جككز
عهد بو دركه سزده هر اركك سنّت اولنه ١١ غلفه‌كزك اتنى سنّت ايده‌سز و بنم ايله سزك آراكزده عهدك
علامتى اولسون ١٢ وهر سكز كونلك اركككز نسل بنسل سنّت اولنسون اوده طوغمش اولسون يا سنككيدن
اولميوب اجنبيلردن آقچه ايله آلنمش اولسون ١٣ اوكده طوغمش وآقچه ايله آلنمش يكسه البتّه سنّت اولنسون
وعهدم لحمكزده ابدى ميثاق ايچون اولا ١٤ وسنّتسز اركك كه غلفه‌سنك اتنى سنّت ايتممش اولا اول
كشى كندو قومندن انقراض اولنه چون عهدمى ابطال ايتدى ١٥ ودخى الله ابراهيمه ديديكه عورتك سارايك
آدينه سارای ديمه آدى ساره اولسون ١٦ واتى بركتليه‌جكم هم سكا اندن بر اوغل ويره‌جكم اتى بركتليه‌جكم
وامم صاحبى اولاجقدر هم تومللرك ملكلرى اندن ظهور ايدرلر ١٧ و ابراهيم يوزى قويين يره دوشوب كولدى
و قلبنده ديديكه هيچ يوز ياشنده اولان آدمه اولاد اولورمى وساره طقسان ياشنده ايكن طوغره بيلورمى
١٨ و ابراهيم اللهه ديديكه كاش اسماعيل حضوركده ياشاسون ١٩ والله اكا ديديكه بلى عورتك ساره سكا بر
اوغل طوغراجق وآدينى اسحق قويه‌سن وانكله عهدمى واندن صكره انك نسلى ايله ابدى عهد ايچون ثابت
ايدرم ٢٠ واسماعيل ايچون دخى سنى استجابت ايلدم اشته انى بركتليه‌يم واتى بيوده‌يم و غايت ايله چوغلدايم
اون ايكى بكلر توليد ايليه واتى عظيم امتك صاحبى ايده‌يم ٢١ لكن كلجك بو موسمده ساره سكا طوغراجق
اسحق ايله بر عهد قوراجغم ٢٢ والله ابراهيم ايله تكلّمى تمام ايتدكدن صكره يانندن صعود ايلدى ٢٣ پس
ابراهيم كندو اوغلى اسماعيلى واونده طوغمش جمله‌سنى وآقچه ايله آلنمش هيسنى كندو عيالنك هر اركگنى

آلوب اَنلَرِكْ غُلفَه اَتنِي هَمَان اول كُونْدَه سُنَّت اَيلَدِي نيجَهكه الله اكا سُويلَدِي اِيدِى اِيسَه ٢٤ وابراهيم
غُلفَهسِنِكْ اَتنِي كَندُو كَندُوسِي خَتن اِيتدُوكِي زَمَان طُقسَان طُقوز يَاشِنده اِيدِى ٢٥ واُوغلى اِسمَاعيل غُلفَهسِنِكْ
اَتِي خَتن اُولُندُوغِي زَمَان اُون اُوج يَاشِنده اِيدِى ٢٦ هَمَان اُول كُونْدَه ابراهيم واُوغلى اِسمَاعيل سُنَّت اُولندِيلَر
٢٧ و اَوِينِكْ جُملَه اَدَملَرِي اَكَر اَودَه طُوغمِش اَكَر غَرِيب كِشِيلَردَن آقچَه ايله صَاتُون آلنمِش اُنكِلَه سُنَّت
اُولـــدِيـلَـــــــــــر ۞

اُون سَكِزنجِى فَصل

١ وَرَبّ اَكا مَمرا مِيشَهلِكنْدَه كُورُندِى اُو اِيسَه كُونِكْ اِسِيلِكنْدَه چَادِرِكْ قَپُوسِنْدَه اُوتُورُردِى ٢ و كُوزلَرِينِي
قَالدُرُوب بَاقدِى واِشتَه اُوكُنْدَه اُوچ آدَم كَلُوب طُورُرلَر بُونلَرِي كُوردُوكِي كِبِي چَادِر قَپُوسِندَن قَارشُولَرِينَه يُورِيدِى
و يُوزِينِي يَرَه سُوردِى ٣ و دِيدِيكه اَفَنْدِم اَكَر نَظَركُزدَه لُطف بُولدُم اِيسَه قُولُكُكْ مَنزِلِنِي كَچمَه ٤ كَرَم
اَيلَه بِر مِقدَار صُو آلنسُون و اَيَاقلَرِيكُزِي يُويُكْ و آغَاج آلتِندَه اِسترَاحَت اِيدُكْ ٥ و بَن بِر لُقمَه اَتمَك كَتُورَيم
و يُورَكلَرِيكُزِي قُوَّتلَندُرِكْ اَندَن كَچِكْ چُون بُونِكْ اِيچُون قُولُكُزِكْ يَانِندَن عُبُور اِيتدُكُز پَس سُويلَدُوكِكْ كِبِي اَيلَه
دِيدِيلَر ٦ و ابراهيم چَادِرَه سَارَهيَه سَكِردُوب دِيدِيكه تِيز اُول اُوچ كِيلَه سِمِيد اُونِي آل و يُوغُر و بُوغچَهلَر يَاپ
٧ و ابراهيم صِغِرلَرَه يُورِيدِى و بِر تَازَه و اَيُو بُوزَاغُويِي آلُوب اُوغلَانَه وِيردِى اُولِه اَنِي تِيز حَاضِر اَيلَدِى ٨ و قَرَه
يَاغِي و سُودِي و حَاضِرلَدُوغِي بُوزَاغُويِي آلُوب اُوكلَرِينَه قُودِي كَندُو اِيسَه آغَاج آلتِندَه يَانلَرِندَه طُورُردِى و يَدِيلَر
٩ بَعدَه اَكا عَورَتِكْ سَارَه قَندَهدُر دِيدِيلَر اول دَخِى اِشتَه چَادِردَهدُر دِيدِى ١٠ اُو دَخِى دِيدِيكه اَلبَتَّه كَلَجَك
يِيلِكْ بُو زَمَانِندَه سَكا دُونَرِم و اِشتَه عَورَتِكْ سَارَهيَه بِر اُوغُل اُولَاجَقدُر و سَارَه چَادِرِكْ قَپُوسِندَه خَبَر اِيدِى
اُو اِيسَه آردِينِي دُوندُرمِش اِيدِى ١١ مَكَر ابراهيم و سَارَه قُوجَامِش و عُمر سُورمِش كِشِيلَر اِيدِيلَر و عَورَتلَرَه اُولَا
كَلمِش نَسنَه سَارَهدَن كَسِلدِى اِيدِى ١٢ و سَاره كَندُو كَندُوسِنده كُولُوب دِيدِيكه بَن قُوجَادُقدَن صكره صَفَاى
اِيدَيِم هَم اَغَام دَخِى قُوجَامِشدُر ١٣ و رَبّ ابراهيمه دِيدِيكه نِيچُون سَارَه بَن كَرچَكدَن قُوجَه اِيكَن طُوغُورِى اِيم دِيُو
كُولدِى ١٤ رَبّه كُوچ نَسنَه وَارمِيدُر وَعدَه اُولُنَان وَقتِده كَلَجَك يِيل بُو زَمَانِده سكا دُونَرِم و سَارَهنِكْ اُوغلى اُولُور
١٥ ساره دَخِى اِنكَار اِيدُوب كُولمَدُم دِيدِى زِيرَا قُورقَر اِيدِى اول دَخِى اَكا يُوق كُولدُكْ دِيدِى ١٦ و اُول آدَملَر
اُورَادَن قَلقُوب سَادُوم طَرَفِنَه تَوَجُّه اَيلَدِيلَر ابراهيم دَخِى اَنلَرِي يُولَّامَق اِيچُون بِلَه كِتدِى ١٧ و رَبّ
دِيدِيكه بَن اِشلَيَجَكِمِي ابراهيمدَن نِيجَه صَقلَيَايِم ١٨ چُون ابراهيم عَظِيم و قَوِى اُمَّت اُولَاجَقدُر و جُملَه يَرِكْ
اُمَّتلَرِي اَندَه بَرَكَتلَنسَه كَرَك ١٩ زِيرَا بَن اَنِي بِلُورِم كِه اَولَادِينَه و كَندُو اَوِينَه وَصِيَّت اِيدَجَكدُركِه كَندُودَن
صكره رَبِّكْ طَرِيقِنِي كُوزَدُوب بِر و حُكم اَيلَيَهلَر تَاكِه رَبّ ابراهيمه اِقرَار اِيتدُوكِنِي يَرِينَه كَتُورَه ٢٠ و رَبّ دِيدِيكه
تَحقِيق سَادُوم و عَامُورَهنِكْ شِكَايَتِي چُوغَلدِى و انلرِكْ كُنَاهِى پَكْ آغِرلَندِى ٢١ حَالِيَا اِنَهجَكِم و بَكا كَلَن شِكَايَت
قَدَر اِيتدِيلَرمِى بَاقَجَغِم اِيتمَدِيلَر اِيسَه بَارِى بِلَهيِم ٢٢ و اُول آدَملَر اورادن تَوَجُّه اِيدُوب سَادُومَه رَوَانَه اُولدِيلَر

ابراهيم ايسه دخى ربّك حضورنده طورردى ۲۳ و ابراهيم يقلاشوب ديديكه صالحى طالح ايله برابر قرارمى‌سن
۲۴ بلكه اول شهرك ايچنده اللى صالح كيشيلر واردر انلرى دخى قرارمى‌سن ايچنده اولان اللى صالح آدملرك
خاطرى ايچون اول يره باغشلمزمى‌سن ۲۵ بونجلين ايش سندن ايراق اولسونكه صالحى طالح ايله اولدره‌سن
و صالح طالح ايله بر اولا حاشا سندن جمله يرك حاكمى عدالت ايتمزمى ۲۶ ربّ دخى ديديكه اگر سادوم
شهرنده اللى صالح آدم بولورسم خاطرلرى ايچون جمله بو يره باغشليا جغم ۲۷ ابراهيم دخى جواب ويروب
ديديكه اشته حالا بن خاك و خاكستر ايكن افندم ايله سويلشمكه باشلدم ۲۸ بلكه اللى صالحلردن بش
اكسك اولورسه اول بش ايچون بتون شهرى بوزارمى‌سن الله ديديكه اگر اوراده قرق بش بولورسم بوزمام
۲۹ تكرار ابراهيم سويليوب ديديكه بلكه اوراده قرق بولنورسه ديديكه قرقك خاطرى ايچون دخى ايتمزايم
۳۰ و ابراهيم ديديكه كرم ايله سويلرسم افندم بكا ايچمسون بلكه انده اوتوز بولنور اولا الله جواب ايتديكه
اوتوز دخى بولورسم ايتمز ايم ۳۱ و ابراهيم ديديكه اشته حالا افندم ايله سويلشمكه باشلدم بلكه اوراده يكرمى
بولنور اولا الله ديديكه يكرمى‌نك خاطرى ايچون دخى بوزماز ايم ۳۲ ابراهيم ديديكه لطف ايدوب افندم
ايچمسون انجق بو كره سويليه‌جگم بلكه انده اون بولنور اولا الله ديديكه اول اون خاطرى ايچون دخى
بوزميا جغم ۳۳ و ربّ ابراهيم ايله كلامى بتوردكدن صكره كيتدى ابراهيم دخى كندو يرينه دوندى ۞

اون طقوزنجى فصل

۱ پس اول ايكى ملكلر آخشام اوزره سادومه كلديلر و لوط سادوم قپوسنده اوتوردى و لوط انلرى كورمكله
استقبالرينه قالقدى و طاپنوب يوزينى يره سوردى ۲ و ديديكه افنديلرم كلك كرم ايليك قوللكزك اوينه
قونوب كيجه‌ليك و اياقلريكزى يويك و صباح قالقوب يوللكزه كيدك اما انلر يوق سوقاقده ياتالم ديديلر
۳ او ايسه انلره پك ابرام ايلمكله اكا قونديلر و اوينه كيرديلر اول دخى انلره قونقلق ايدوب بوغچه‌لر پشوردى
و يديلر ۴ و ياتمزدن اول شهر سادوم آدملرى كنجلر و قوجه‌لر جمله قوم سرايا اوى احاطه ايلديلر ۵ و لوطى
چاغروب اكا ديديلركه بو كيجه سكا كلن آدملر قنده در بزه انلرى چقاركه انلرى بلهور ۶ پس لوط انلره
قپويه‌دك چقوب قپويى آردندن قپادى ۷ و ديديكه بنم قرنداشلرم يرامزلق ايتمك ۸ اشته حالا بنم ار بلمز
ايكى قيزلرم وار انلرى سزه چقارايم و انلره نيجه استرسكز ايليك اما بو آدملره برشىء ايتمك چونكه طامك
كولگه‌سنه كلديلر ۹ انلر ديديلر اوته‌يه يورى و دخى ديديلر برى بزه مسافر حاليله كلدى و حكم ايتمك استيور
شمدى سكا انلردن بدتر ايدرز پس اول آدمه يعنى لوطه پك زور ايليوب قپويى قرمغه ياقلشديلر ۱۰ و اول آدملر
اللرينى اوزادوب لوطى اوك ايچنه يانلرينه كتوروب قپويى قپاديلر ۱۱ و اوك قپوسنده اولان آدملرى كوچكدن
بيوكه‌دك سرسم ايتديلر شويله كه قپويى بولقدن عاجز قالديلر ۱۲ و اول آدملر لوطه ديديلركه بونده كيمك
وار داماديكى و اوغللريكى و قيزلريكى و شهرده هرنه كه سنك وار ايسه بو يردن چقار ۱۳ زيرا بز بو يرى بوزسق

ڪك اَنلَرك شكَايَتي ربّك حضورنده بيوك اولمغله ربّ بزي اَني بوزمغه كوندردي ١٤ پس لوط طشره چقوب
وداماَدلرينه قيزلرينك قوجه‌لرينه سويليوب ديديكه قلقك بو يردن چقك زيرا ربّ بو شهري بوزاجقدر بو ايسه
داماَدلرينه خوراته كوريننور ايدي ١٥ وسحر وقتي اولدقده ملكلر لوطه ابرام ايدوب ديديلر كه قلق عورتكي
وموجود اولان ايكي قيزلريڭى آل كه شهرك عذابنده هلاك اولمياسن ١٦ واو اكلنور ايكن اول كيشيلر انك اَلنه
وعورتنك اَلنه و ايكي قيزلرينك اَلنه يابشديلر وچون ربّ اڭا شفقت ايلدي اني چقاروب شهرك طشره‌سنده
قوديلر ١٧ و انلري شهردن چقاردقدن صكره ديدي كه جانك ايچون قاچ آرديڭه باقمه و بتون اوواده طورمه طاغه
قاچ تاكه هلاك اولمياسن ١٨ لوط دخي انلره ديديكه خير افنديلرم ١٩ اشته حالا قولك حضوركده عنايت
بولمشدر وجانمي اخلاص ايتمكله بڭا عظيم احسان ايلدك اَمّا بن طاغه قاچمغه قادر دكلم كه بلا بڭا يتيشميوب
اولميه ايم ٢٠ اشته حالا بو شهر يقيندر كه اورايه قاچايم هم كوچك در اورايه قاچغيم كوچك دكلميدر وبنم جانم
حياتده قالور ٢١ اول دخي لوطه ديديكه اشته بو نسنه‌ده دخي رجاڭى قبول ايتدم كه بو سويلدكڭك شهري
تقليب ايتمم ٢٢ تيز اول اورايه قاچ زيرا تا سن اورايه يتيشنجيه‌دك بر نسنه ايده‌مم انك ايچون اول شهرك
آدينى صاغر قومش ٢٣ لوط صاغره يتيشدوكي زمان كونش ير اوزرينه طوغاردي ٢٤ وربّ سادوم و عاموره اوزرينه
كبريت وآتشي كوكدن ربّ طرفندن ياغدردي ٢٥ واول شهرلري و بتون اوواني واول شهرلرك جمله اهاليسي
ويرك نباتيني تقليب ايلدي ٢٦ و لوطك عورتي انك آردندن باقدي و طوز صورتنه دوندي ٢٧ پس ابراهيم چيك
صباح قلقوب ربّك حضورنده طوردوغي يره واردي ٢٨ وسادومه و عاموره‌يه و اول اوواده اولان جمله يرك يوزينه
باقدقده كورديكه اشته يردن دوتن فرون دوتني كبي چقار ٢٩ و اولديكه الله اول اووانك شهرلريني بوزدقده
الله ابراهيمي آڭدي ولوطك ساكن اولدوغي شهرلري تقليب ايتدوكي زمان تقليبك آراسندن لوطي چيقاروردي
٣٠ ولوط صاغردن چقوب ايكي قيزلري ايله بله طاغده ساكن اولدي زيرا صاغرده اوتورمغه قورقر ايدي واو وايكي
قيزلري مغاره‌ده اوتورورلر ايدي ٣١ و بيوك قيز كوچكه ديديكه باباميز قوجه‌مشدر وولايتده اركك يوق كه جمله
يرك عادتي اوزره بزه دخول ايليه ٣٢ كل بابامزه شراب ايچوره‌لم وانكله ياتالم و بابامزدن اولاد ايده‌نه‌لم ٣٣ پس
اول كيجه باباسنه شراب ايچورديلر و بيوك قيز كيروب باباسي ايله ياتدي او ايسه انك نه ياتدوغيني نه قلقدوغيني
طويمدي ٣٤ ايرته‌سي واقع اولديكه بيوك قيز كوچك قيزه ديديكه اشته بن كچن كيجه بابام ايله ياتدم
بو كيجه دخي اڭا شراب ايچوره‌لم وسن كيروب انكله يات و بابامزدن اولاد ايده‌نه‌لم ٣٥ واول كيجه دخي
باباسنه شراب ايچورديلر و كوچك قيز قلقوب انكله ياتدي او ايسه انك نه ياتدوغيني نه قلقدوغيني طويمدي
٣٦ ولوطك ايكي قيزي كندو باباسندن كبه اولديلر ٣٧ و بيوكي بر اوغل طوغوردي و آديني مواب قودي
الى الآن موآبيلرك باباسي او در ٣٨ كوچكي دخي بر اوغل طوغوردي وآديني بن عمّي قودي الى الآن عمّانيلرك
باباسي او در ۞

یکرمنجی فصل

١ پس ابراهیم اورادن جنوب ایلنه کیدوب شور ایله قادس آراسنده اوتوردی وجراراده مسافر اولدی
٢ وابراهیم عورتی ساره خصوصنده قیز قرنداشمدر دیدی وجرارا ملکی ابیمالك کوندروب ساره یی آلدی
٣ امّا الله کیجه دوشنده ابیمالکه کلوب اکا دیدیکه اشته آلدوغك عورتك سببیله اولورسین زیرا منکوحه
عورتدر ٤ وابیمالك اکا یقینلق ایتمامش ایکن دیدیکه یا ربّ صادق اولان طایفه یی اولدررمیسین ٥ او آدم
بکا دیمدی می که قیز قرنداشمدر وعورت دخی قرنداشمدر دیدی سلیم قلبم ایله وپاك اللرم ایله بونی ایلدم
٦ والله اکا دوشنده دیدیکه بن دخی بلورم که بونی سلیم قلبك ایله ایلدك انك ایچون سنی بکا کناه
ایشلمه‌دن منع ایلیوب سنی اکا یاپشدرمدم ٧ وحالا اول آدمه عورتنی کرو ویر زیرا پیغمبردر وسنك ایچون
دعا ایده‌جکدر وسن یاشارسین وکرو ویرمدوکك تقدیرجه بلمش اول که سن وجمله سنککی اولجکسکز
٨ اول ساعت ابیمالك چیتك صباح قالقوب وجمله قوللرینی چاغروب انلرك قولاقلرنده جمله بو سوزلری
سویلدی واول آدملر پك قورقدیلر ٩ بعده ابیمالك ابراهیمی چاغروب اکا دیدیکه بزه نه ایشلدك وبن
سکا نه کناه ایتدم که اوزریمه وممالکم اوزرینه عظیم کناه کتوردك بمله ایشلنمیه‌جك ایشلر ایتدك ١٠ ودخی
ابیمالك ابراهیمه دیدیکه نه فکر قوللندك که بو ایشی ایشلدك ١١ ابراهیم جواب ویردیکه تحقیق بو یرده
اللهك قورقوسی یوقدر وعورتم ایچون بنی اولدررلر دیدم ١٢ ودخی کرچك که قیز قرنداشم بابامك قیزی در
امّا آنامك قیزی دکلدر وبکا عورت اولدی ١٣ واولدیکه الله بنی بابامك اوندن اخراج ایتدوکی زمان اکا دیدم
که بمله ایده‌جکك احسان بو اولسون که هر نره‌یه واروب کلورسك بنم ایچون دی که قرنداشمدر
١٤ پس ابیمالك قیونلر وصغرلر وقوللر وقراوشلر آلوب ابراهیمه ویردی وعورتی ساره‌یی اکا ردّ ایلدی
١٥ وابیمالك دیدیکه اشته ولایتم اوککده‌در بکندوککك یرده اوتور ١٦ وساره‌یه دیدیکه اشته قرنداشکه
بیك مثقال کومش ویردم او سکا کوز اورتوسی در جمله سنکله اولانلر وغیریلر ایچون وبویله مؤدّب اولدی
١٧ بعده ابراهیم اللهه دعا ایتدکده الله ابیمالکه وعورتنه وجاریه‌لرینه شفا ویردی وطوغردیلر ١٨ زیرا ربّ
ابراهیمك عورتی ساره ایچون جمله ابیمالك اوینك رحملرینی کلیّت ایله سدّ ایتمش ایدی ۞

یکرمی برنجی فصل

١ پس ربّ دیدوکی کبی ساره‌یی یوقلدی وساره‌یه ربّ سویلدوکی کبی ایلدی ٢ زیرا ساره حامله اولوب
ابراهیمه قوجه‌لغنده الله وعد ایلدوکی زمانده بر اوغل طوغردی ٣ وابراهیم کندویه سارەنك طوغردوغی
اوغلانك آدینی اسحق قودی ٤ وابراهیم اوغلی اسحقی سکز کونلك ایکن سنّت ایلدی نیجه که الله اکا بیوردی
ایسه ٥ وابراهیم اوغلی اسحق اکا طوغدوغی زمان یوز یاشنده ایدی ٦ ساره دخی دیدیکه الله بکا بر ضحك

آیلری هرکیم ایشیدرسه بنمله استهزاء ایده جکدر ٧ هم دیدیکه ابراهیمه کیم در ایدیکه ساره اولاد
امزره جکدر زیرا انك قوجه‌لغنده بر اوغل طوغردم ٨ واوغلان بیوذکدن صکره سوددن کسلدی واسحق
سوددن کسلدوکی کونده ابراهیم عظیم ضیافت ایلدی ٩ وساره مصرلو هاجرك ابراهیمه طوغردوغی اوغلنی
مضحکلق ایلدوکنی کورمکله ١٠ ابراهیمه دیدیکه بو جاریه‌یی واوغلنی قوو زیرا بو جاریه‌نك اوغلی اوغلم
اسحق ایله وارث اولامز ١١ بو سوز ابراهیمه اوغلی خاطریچون پك کوجنه کلدی ١٢ والله ابراهیمه دیدیکه
اوغلان ایچون وجاریه‌ك ایچون خاطرك رنجیده اولماسون ساره هرنه که سکا درسه سوزینه امتثال ایله
زیرا اسحقدن سکا نسل آکلاجقدر ١٣ وجاریه اوغلنی دخی امت صاحبی ایدرم زیرا نسلك در ١٤ ایمدی
ابراهیم چیك صباح قالقوب واتمك وبر قربه صو آلوب هاجرك اوموزینه قویوب ویردی هم اوغلنی دخی ویروب
انی کوندردی اول دخی کیدوب بیرسبعك بریه‌سنده تیهان ایلدی ١٥ وقربه‌ده صو دوکندکده اوغلانی
آغاجلردن بریسنك التنه براقدی ١٦ وکیدوب بابك اوق آتمی قدر اوزاقده قارشوده اوتوردی اوغلانك
اولدوکنی کورمیم دیو قارشوده اوتوردی وآوازینی قالدروب آغلدی ١٧ والله اوغلانك آوازینی ایشتدی الله‌ك
ملکی دخی کوکدن هاجری چاغروب اکا دیدیکه نی هاجر سکا نه اولدی قورقمه زیرا الله اوغلانك آوازینی
اولدوغی یردن ایشتدی ١٨ قالق اوغلانی قالدر والك ایله اکا یاپش زیرا انی عظیم امت صاحبی ایده جکم
١٩ والله انك کوزلرینی آچغله بر صو قویوسنی کوردی پس واروب قربه‌یی صو ایله طولدردی واوغلانه ایچوردی
٢٠ والله اوغلان ایله اولنجه بیودی وبریه‌ده اوتروب کمانکش اولدی ٢١ وفاران بریه‌سنده ساکن اولوب
آناسی اکا مصر دیارندن بر عورت آلیویردی ٢٢ مکر اول زمانده واقع اولدیکه ابیمالك وسر عسکری اولان
فیکال ابراهیمه سویلیوب دیدیلر که جمله ایشلدکلرکده الله سنکله در ٢٣ وشمدی بورادن بکا الله ایله یمین
ایله که بکا واوغلمه وذریتمه خاین اولمیاجقسن بلکه سکا ایتدوکم احسانه کوره هم بکا هم ساکن اولدوغك
ولایته ایلیه‌سن ٢٤ ابراهیم دخی یمین ایدرم دیدی ٢٥ اما ابراهیم ابیمالکه عتاب ایلدی ابیمالکك قوللری
غصب ایتدکلری صو قویوسی ایچون ٢٦ وابیمالك دیدیکه بونی کیم ایتدی بکا معلوم دکل سن دخی بکا خبر
ویرمدك وبن دخی بوکوندن اول ایشتمدم ٢٧ بعده ابراهیم قیونلر وصغرلر آلوب ابیمالکه ویردی وایکیسی
دخی تعاهد ایتدیلر ٢٨ وابراهیم یدی قیون دیشی قوزیلری باشقه طوردردی ٢٩ وابیمالك ابراهیمه دیدیکه
بو باشقه طوردردوغك یدی دیشی قوزیلر نه‌در ٣٠ ابراهیم جواب ایتدیکه تاکه بو یدی قوزیی النمدن آلسن
بو قویویی قازدوغمه شهادت اولمق ایچون در ٣١ بو خصوصدن اول یره بیرسبع دیدی زیرا ایکیسی دخی انده
یمین ایتدیلر ٣٢ وبیرسبعده تعاهد ایلدیلر بعده ابیمالك وسرعسکری فیکال قالقوب فلسطیلرك ولایتنه
دوندیلر ٣٣ وابراهیم بیرسبعده آغاجلر دیکدی واوراده رب ابدی الله‌ك اسمنه استدعا ایلدی ٣٤ هم
ابراهیم نیچه ایام فلسطیلرك ولایتنده ساکن اولـــــــدی ۞

يكرمی ایکنجی فصل

١ بونلردن صكره واقع اولدیكه الله ابراهیمی امتحان ایدوب اكا دیدیكه یا ابراهیم اول دخی لبیك دیدی
٢ والله دیدیكه شمدی شو سنك سودوكك بریجك اوغلك اسحقی آل وموریه ولایتنه واروب انی اوراده سكا
دیه‌جكم طاغلردن برینسنده قربان ایله ٣ وابراهیم چیك صباح قلقوب اشكنی سمرلدی وایكی اوغلانی واوغلی
اسحقی بله آلدی وقربان ایچون اودونلر یاردقدنصكره قلقدی والله‌ك دیدوكی یره واردی ٤ اوچنجی كونده
ابراهیم كوزلرینی قالدروب اول یری ایراقدن كوردی ٥ وابراهیم اوغلانلرینه دیدیكه سز اشك ایله بونده
اوتورك وبن واوغلان اورایه‌دك وارالم وسجده ایتدكدن صكره دونریز ٦ وابراهیم قربان اودونلرینی آلوب
اوغلی اسحقك اوزرینه قومش كندو ایسه آتش وبچاق الینه آلدی وایكیسی بله كیتدیلر ٧ واسحق باباسی
ابراهیمه سویلیوب دیدیكه ای بابام اول دخی لبیك اوغلم دیدی واسحق اشته آتش واودونلر یا قربان ایچون
قوزی قنده در ٨ ابراهیم دیدیكه ای اوغلم الله كندویه قربان ایچون قوزینك تداركنی كورر وایكیسی بله
كیدرلر ایدی ٩ والله دیدوكی یره واصل اولدقلری كبی ابراهیم اوراده بر مذبح یاپوب اودونلری دیزدی
واوغلی اسحقی باغلدقدن صكره انی مذبح اودونلری اوزرینه قودی ١٠ پس ابراهیم الینی صالوب اوغلنی بوغازلمق
ایچون بچاغی آلدی ١١ او زمان ربك ملكی اكا كوكدن ندا ایلیوب دیدیكه ابراهیم ابراهیم اول دخی لبیك
دیدی ١٢ او دخی دیدیكه اوغلانه الكی اوزاتمه واكا بر نسنه ایتمه زیرا شمدی بلدم كه سن اللهدن قورقارسن
چون بریجك اوغلكی بندن دریغ ایتمدك ١٣ وابراهیم كوزلرینی قالدروب كوردیكه اشته آردنده بر قوچ
بوینوزلرندن صق چالییه طوتلمش طورر وابراهیم واروب اول قوچی آلدی وكندو اوغلنك یرینه قربان ایلدی
١٤ وابراهیم اول یرك آدینه رب كورر دیدی انك ایچون بوكون دخی رب طاغده كورنه‌جكدر دینلور ١٥ وربك
ملكی تكرار كوكدن ابراهیمه ندا ایدوب ١٦ دیدیكه رب در كه كندومك حقیچون یمین ایدرم چونكه
سن بونی ایدوب بریجك اوغلكی دریغ ایتمدك ١٧ سنی بركتلیجكم وسنك نسلكی كوكك یلدزلری ودكز
یالیسنده اولان قوم قدر چوغالدەجغم ونسلك دشمنلرینك قپولرینی میراث ایله طوتجقدر ١٨ ویرك جمله
امتلری سنك نسلك ایله بركتلنه‌لر چونكه امرمه اطاعت ایلدك ١٩ پس ابراهیم اوغلانلرینه دوندی انلر
دخی قلقوب معا بیرسبعه كیتدیلر وابراهیم بیرسبعده اوتوردی ٢٠ واولدیكه بوندن صكره ابراهیمه خبر
ویریلوب دینلدیكه اشته ملكا دخی قرنداشك ناحوره اولاد طوغردی ٢١ الك اوغلی عوصی وقرنداشی بوزی
وآرام باباسی قموئیلی ٢٢ وكاسدی وحزوی وفلداشی ویدلافی وبتوئیلی ٢٣ وبتوئیل رفقایی تولید ایلدی بو
سكزی ابراهیمك قرنداشی ناحوره ملكا طوغردی ٢٤ واوده‌لغی كه آدی رومه ایدی اول دخی طابحی وجاحمی
وتاخشی ومعكایی طـــوغـــردی ۞

يكرمي اوچنجي فصل

١ و سارەنڭ عمری یوز یکرمی یدی ییل ایدی ساره نڭ عمری ییللری بو قدر ایدی ٢ و ساره کنعان ولایتنده
حبرون دیدکلری قریه اربعده وفات ایتدی ابراهیم دخی ساره ایچون نوحه قلمغه و آغلمغه کلدی ٣ بعده
ابراهیم میتنڭ یانندن قالقوب و حیث اوغللرینه سویلیوب دیدیکه ٤ بن سزده غریب و مسافر ایمر بکا
یانکزده بر مزارلق ملکنی ویرڭ که میتمی دفن ایدوب اوکمدن قالدرایم ٥ و حیث اوغللری ابراهیمه جواب
ویروب آکا دیدیلرکه ٦ ای افندم دکله بزی سن آرامزده اللهڭ بر امیری سن میتکی اڭ سچلمش مزارلرمزده
دفن ایله سکا میتکی دفن ایتمیەسن دیو بزدن کمسه مزارینی دریغ ایتمز ٧ ابراهیم دخی قالقوب ولایت قومنه
یعنی حیث اوغللرینه طاپندی ٨ و انلره سویلیوب دیدیکه اکر کوڭلکز وار ایسه که میتمی اوکمدن قالدروب
دفن ایلیم بنی دکلیڭ و بنم ایچون صاحر اوغلی عفرونه یالوارڭ ٩ که بکا تارلاسنڭ کنارنده اولان مکفله
مغارەسنی ویره انی بکا ارەکزده مزارلق ملکی اولمق ایچون تمام بها ایله ویره ١٠ و بو عفرون حیث اوغللری
اراسنده اوتورر ایدی پس حیثلو عفرون شهرینڭ قپوسنه کیرن جمله حیث اوغللری قولاق اورورکن ابراهیمه
جواب ویروب دیدیکه ١١ یوق افندم بنی دکله اول تارلا سکا جبا و انده اولان مغاره دخی سکا جبا قومم
اوغللرینڭ کوزلری اوکنده سکا انی جبا ایدرم کهان میتکی دفن ایله ١٢ او زمان ابراهیم ولایت قومنه طاپندی
١٣ هم ولایت قومی قولاق اورورکن عفرونه سویلیوب دیدیکه کرم ایله بنی دکله تارلانڭ بهاسنی ویرجکم آل
بندن و میتمی اوراده دفن ایدەیم ١٤ و عفرون ابراهیمه جواب ویروب دیدیکه ١٥ افندم بنی دکله بنم ایله
سنڭ ارەکزده درت یوز مثقال کومش بهالو یر نه اولسه کرڭ وار میتکی دفن ایله ١٦ و ابراهیم عفرونی دکلدی
و حیث اوغللری قولاق اورر ایکن سویلدوکی کومشی ابراهیم عفرونه طارتدی یعنی درت یوز مثقال کومشی که
بازرکانلر اراسنده چکر ١٧ و ممرانڭ قرشوسندەکی مکفلەده اولان عفرونڭ تارلاسی تارلا هم انده اولان مغاره و اول
تارلاده هم جب چوروەده بتون سنورنده اولان جمله اغاجلر ١٨ شهرینڭ قپوسنه کیرن جمله حیث اوغللرینڭ
کوزلری اوکنده ابراهیمه ملك اولمغه ابقا اولندیلر ١٩ ایمدی ابراهیم کندو عورتی سارەیی کنعان ولایتنده
حبرون دیدکلری ممرا قرشوسنده اولان مکفله تارلاسنڭ مغارەسنده دفن ایلدی ٢٠ و اول تارلا و انده اولان
مغاره حیث اوغللریندن مزارلق ملکی ایچون ابراهیمه ابقا اولنــــدی ۞

یکرمی دردنجی فصل

١ و ابراهیم قوجه و عمر سورمش ایکن هم رب انی جمیع شیلرده برکتلمش ایکن ٢ ابراهیم کندو اوینڭ اڭ
اسکی قولنه که جمله مالکنی ضبط ایدردی دیدیکه کل بودم التنه الڭی قو ٣ و سکا کوك اللهی هم یر اللهی
رب حقیچون یمین ویررمکه بن ارالرنده ساکن اولدوغم کنعانیلرڭ قیزلرندن اوغلمه عورت آلمیاسن ٤ بلکه

ولايتنه وخصم اقربامه واروب اندن اوغلم اسحقه عورت آلاسن ٥ اول قول دخي اكا ديديكه يا اول عورت بنم
آردمجه بو ولايته كلمك استمدوكي تقديرجه اوغلكي چقدوغك يره البته كرو كوتره‌يم مي ٦ ابراهيم اكا ديديكه
زنهار اوغلمي اورايه كوتورميه‌سن ٧ بني بابامك اوندن وخصملغمك ولايتندن آلان كوك اللهي رب كه بكا
سويليوب وبكا يمين ايدوب بو ولايتي نسلكه ويره‌جكم ديدي او سنك اوككده ملكيني كونده‌ره‌جكدر وسن
اوغلمه اورادن عورت آلاسن ٨ واكر عورت سنك آردجه كلمكه استمزسه بو سكا ايتدردوكم يميندن بري
اولورسن تك كه اوغلمي اورايه كوتورميه‌سن ٩ پس قول افنديسي ابراهيمك بودي آلتنه اليني قويوب اكا بو
خصوصده يمين ايلدي ١٠ وقول افنديسنك دوه‌لرندن اون دوه آلوب كتدي زيرا افنديسنك جمله ذي
قيمت شيلري الينده ايدي و قالقوب آرام نهرين ولايتنه ناحور شهرينه كتدي ١١ وشهرك طشره‌سنده صو
قويوسنك يانينده اخشام وقتي اوزره صويي چكجك قيزلر چقدوغي زمانده دوه‌لري چوكدردي ١٢ وديديكه
اي آغام ابراهيمك اللهي رب لطف ايله بكا بوكون اوغور خير اولسون وآغام ابراهيمه احسان ايله ١٣ اشته
بن صو چشمه‌سنك يانينده طورورم وبو شهر اهاليسنك قيزلري صو چكمكه چقرلر ١٤ اولا كه اول قيز كه بن اكا
دستيكي اندر ايچه‌يم ديدوكم زمان اول دخي ايچ ودوه‌لركه دخي ايچوره‌يم ديه قوللك اسحقه نصيب ايتدوكك
او اولا وبوندن بله‌يم كه افندمه احسان ايلدك ١٥ واولديكه اول دخي سوزيني تمام ايتمدين اشته ابراهيمك
قرنداشي ناحورك عورتي ملكانك اوغلي بتوايلك قيزي رفقا چقر ايدي و دستيسي اوموزنده ايدي ١٦ قيز غايتله
كوزل چهره‌لو قيز اوغلان ايدي وبر ار اكا طوقنمادي ايدي بو اول چشمه‌يه اندي ودستيسيني طولدروب
چقدي ١٧ قول دخي انك قرشوسنه سكردوب ديديكه بكا دستيكدن ايچمكه بر آز صو وير ١٨ اول دخي ايچ
سلطانم ديدي وتيز دستيسيني الينه اندروب اكا ايچوردي ١٩ واكا تمام ايچوردكدنصكره ديديكه دوه‌لركه
دخي تا جمله‌سي ايچنجه‌يه‌دك صو چكه‌يم ٢٠ وعجله ايدوب دستيسيني اولوغه بوشالتدي ودخي چكمك ايچون
اول قويويه سكرتدي وانك جمله دوه‌لرينه چكدي ٢١ اول آدم دخي اكا حيران اولوب رب بكا يولمي اوغورلي
ايتديمي ديو ترقب ايدردي ٢٢ واولديكه دوه‌لر تمام ايچدكدن صكره اول آدم اكا يارم مثقال آلتوندن بر
بورون حلقه‌سيني واون مثقال آلتوندن بر چفت بلازك آلوب اللرينه قودي ٢٣ وكيمك قيزي سن بكا ديوير ديدي
باباكك اونده بزه كيجه مهمانلغي ايچون يروارمي ٢٤ اول دخي بن ناحوره طوغردوغي ملكانك اوغلي بتوايلك
قيزي ايم ديدي ٢٥ وديديكه صمان ايله يم بزده چوق وارهم كيجه مهمانلغي ايچون يردخي وار ٢٦ پس اول
آدم ركوع ايدوب ربه سجده ايلدي ٢٧ وديديكه افندم ابراهيمك اللهي رب متبارك اولسون كه كندو
احسانيني وحقيقتيني افندمدن دريغ ايتمدي وبني يولده ايكن رب افندمك قرنداشلرينك اوينه صالدي
٢٨ قيز دخي سكردوب بو قصه‌لري آناسنك اوينه سويلدي ٢٩ ورفقانك بر قرنداشي وار ايدي كه آدي لابان
ايدي بو اول آدمه طشره‌يه چشمه‌يه سكرتدي ٣٠ ايمدي اول بورون حلقه‌سيني وبلازكلري قيز قرنداشنك
اللرينده كوردوكي وقيز قرنداشي رفقانك سوزلريني ايشتدوكي كبي كه اول آدم بكا بويله سويلدي ديمش ايدي اول

آدمه واردی و اشته چشمه‌ده دوه‌لرك یاننده طوروردی ٣١ و دیدیكه ای ربك مباركی كیر نیچون طشره‌ده
طورورسین بن اوی و دوه‌لره یر حاضرلدم ٣٢ پس آدم اوه كلدی و لابان دوه‌لری چوزوب انلره صمان و یم
ویردی هم انك آیاقلرینی و بیله اولان آدملرك آیاقلرینی یومق ایچون صو كتوردی ٣٣ بعده اوكنه ییمك
قونلدی اما او سوزلریمی سویلینجه یمم دیدی و لابان اكا سویله دیدی ٣٤ او زمان بن ابراهیمك قولی ایم
دیدی ٣٥ و رب افندمی زیاده‌سیله بركتلدی و كبیر اولدی زیرا اكا صوریلر و صغیرلر كومش و آلتون قوللر و قراوشلر
دوه‌لر و اشكلر ویرمشدر ٣٦ و افندمك عورتی ساره قوجه‌دقدن صكره افندمه بر اوغل طوغوردی كه اكا هر
نه‌سی وار ایدی ایسه هپ ویردی ٣٧ و افندم بكا یمین ویروب دیدیكه ولایتلرنده اوتوردوغم كنعانیلرك
قزلرندن اوغلمه عورت المیاسین ٣٨ الا بابامك اوینه و خصملغمه واروب اورادن اوغلمه عورت آلاسین ٣٩ و بن
افندمه دیدم كه بلكه اول عورت بنم ایله كلمك استمیه ٤٠ بكا دیدیكه حضورنده سلوك ایتدوكم رب سنكله
ملكنی كوندروب یولكی اوغورلو ایلیه‌جكدر و سن اوغلمه قبیله‌مدن و بابامك اوندن عورت آلاسین ٤١ و قبیله‌مه
واصل اولدوغك زمانده سكا ویردوكم یمیندن بری اولورسین و اكر سكا ویرمزلرسه سكا ویردوكم یمیندن بری
اولورسین ٤٢ و بوكون چشمه‌یه كلوب دیدم كه ای اغام ابراهیمك اللهی رب اكر حالا بو یوروروكم یولی
اوغورلو ایدرسك ٤٣ اشته بن شمدی صو چشمه‌سنك یاننده طوروروم پس نه اولا صو چكمكه چقان قز كه
اكا شمدی بكا دستیكدن ایچمكه بر آز صو ویر دیدوكمده ٤٤ اول دخی بكا هم سن ایچ هم دوه‌لریكه دخی
چكه‌جكیم درسه افندمك اوغلنه رب نصیب ایتدوكی عورت او اولسون ٤٥ بن دخی قلبمده سویلدوكمی
بتورمدین اشته رفقا دستیسی اوموزنده ایكن چقر ایدی و اول چشمه‌یه اینوب صو چكدی و بن اكا كرم
ایله بكا صو ایچور دیدم ٤٦ اول دخی تیز دستیسنی اوموزندن اندروب ایچ و دوه‌لریكه دخی چكه‌یم دیدی
پس ایچدم و دوه‌لرمه دخی ایچوردی ٤٧ و اكا صوروب كیمك قزی سن دیدم اول دخی بن ملكانك ناحوره
طوغوردوغی اوغلی بتوایلك قزی ایم دیدی او زمان بورون حلقه‌سنی بورننه و بلازكلری اللری اوزرینه قودم ٤٨ و بن
ركوع ایدوب ربه سجده ایلدم و اغام ابراهیمك اللهی ربه تبارك ایلدم كه بنی اغامك قرنداشنك قزینی
اوغلنه آلمق ایچون طوغرو یولدن كتوردی ٤٩ و حالا اكر اغامه احسان و حقیقت ایتمك استرسكز دیوپرك
و یوق ایسه دخی دیوپرك بن دخی یا صاغه یا صوله توجه ایده‌یم ٥٠ لابان و بتوایل دخی جواب ویروب دیدیلر
كه بو نسنه ربدن اولدی بز سكا كملك یا ایولك سویلمكه قادر دكل ایز ٥١ اشته رفقا اوكككده در آل و كیت
و ربك دیدوكی كبی اغاكك اوغلنه عورت اولسون ٥٢ و اولدیكه ابراهیمك قولی انلرك سوزلرینی ایشتدوكی كبی
یره اكلوب ربه سجده ایلدی ٥٣ بعده قول كومش و آلتون آواداننلقلری و لباسلر چقاروب رفقایه ویردی هم
قرنداشنه و آناسنه هدایا ویردی ٥٤ و قول و بیله‌سنجه اولان آدملر یدیلر و ایچدیلر هم اول كیجه مهمان
اولدیلر و صباح قالقدقلری كبی بنی اغامه كوندرك دیدی ٥٥ و قزك قرنداشی هم آناسی دیدیلكه قز بزده بر
قاچ كون هیچ اولمازسه اون كون اوتورسون صكره وار كیت ٥٦ اول دخی انلره دیدیكه بنی اكلندرمك ایچون رب

يولمي اوغورلو ايلدي بني صاليويرك كه اغامه كيده‌يم ٥٧ ديديلركه قزي چاغرالم وآغزندن جواب آلالم
٥٨ و رفقايي چاغرديلر واكا بو آدم ايله كيدرمي سن ديدكلرنده كيدرم ديدي ٥٩ ايمدي قز قرنداشيا رفقايي
وانك دايه‌سيني هم ابراهيمك قولني وآدملريني صاليويرديلر ٦٠ ورفقايه الوداع ايدوب ديديلر كه سن قز
قرنداشمز سن بيك بيكه چوغاله‌سن و ذريتك دشمنلرينك قپولريني ميراث ايله آلسون ٦١ و رفقا وانك قزلري
قلقوب و دوه‌لر اوزرينه بنوب اول آدم ايله كيتديلر قول دخي رفقايي آلوب كيتدي ٦٢ او زمان اسحق حي رائينك
قويوسنه واروب كلوردي زيرا ارض جنوبيه‌ده ساكن اولوردي ٦٣ و اسحق اخشام وقتي ايكن صحراده تفكر
ايتمكه چقدي ايدي و كوزلريني قالدردقده باقدي اشته دوه‌لر كليورلر ٦٤ رفقا دخي كوزلريني قالدروب اسحقي
كورمكله دوه‌دن اندي ٦٥ وقوله صحرادن قارشومزه كلن آدم كيمدر ديدي قول دخي افنديمدر ديو جواب
ويردكده يشمغي آلوب اورتندي ٦٦ پس قول هر نه كه ايتدي ايسه اسحقه حكايت ايلدي ٦٧ اسحق دخي
اني آناسي سارەنك چادرينه كوتردكدن صكره رفقايي عورتلغه آلدي و اني اول وجهله سودي كه اناسنك اولومدن
صكره متسلي اولـــــــــــدي ❁

يكرمي بشنجي فصل

١ وابراهيم قطوره نام بر غيري عورت آلدي ٢ كه اكا زمراني ويقشاني ومداني ومدياني ويشبوقي وشوحي
طوغردي ٣ ويقشان شبايي وددايي توليد ايلدي وددانك اوغوللري اشوريم ولطوشيم ولاوميم ايدي
٤ ومديانك اوغوللري عافا وعوفير وحنوح وابيداع والدعا ايديلر جمله بونلر قطوره‌نك اوغوللري ايدي
٥ پس ابراهيم جمله ماملكيني اسحقه ويردي ٦ وابراهيم كندو اوده‌لقلرينك اوغوللرينه هديه‌لر ويردي و دخي
حياتده ايكن انلري اوغلي اسحقدن آيري مشرقه يعني شرق ايلنه كوندردي ٧ وابراهيم ياشادوغي عمري
سنه‌لرينك ايامي يوز يتمش بش سنه‌در ٨ وابراهيم ايو خوش قوجه‌لقده پير وسالخورده اولوب چكندي ووفات
ايلدي وقومنه ترحيل اولندي ٩ واني اوغوللري اسحق واسماعيل مكفله مغاره‌سنده حيثي صاحرك اوغلي
عفرونك تارلاسنده كه ممرانك قارشوسنده در دفن ايلديلر ١٠ يعني حيث اوغوللرندن ابراهيمك صاتون
آلدوغي تارلاسنده اوراده ابراهيم عورتي ساره ايله دفن اولندي ١١ وابراهيم اولدكدن صكره الله اوغلي اسحقي
بركتلدي و اسحق حي رائينك قويوسي ياننده ساكن اولدي ١٢ وسارەنك مصرلو جاريه‌سي هاجرك ابراهيمه
طوغردوغي اوغلي اسماعيلك نسلي بودر ١٣ واسماعيل اوغوللرينك آدلري آدلرنجه وتناسللرنجه بونلردر اسماعيلك
الك طوغمشي نبايوت وقيدار وادبائيل ومبشام ١٤ ومشمع ودوما ومسا ١٥ وحادر وتيما ويطور ونفيش
وقدما ١٦ اسماعيلك اوغوللري بونلردر وكويلرنجه هم قلعه‌لرنجه آدلري بونلردر قبيله‌لري آراسنده اون ايكي
بك ايديلر ١٧ واسماعيل عمرينك سنه‌لري يوز اوتوزيدي سنه‌در پس چكندي ووفات ايتدي و قومنه ترحيل
اولندي ١٨ وانك نسلي حويلادن شوره كلنجه‌يه‌دك مصرك قارشوسنده اولان آتوريه‌دك ساكن اولديلر

وآنكا جمله قرنداشلرينك اوكنده مسكن دوشدي ١٩ وابراهيم اوغلي اسحقك تناسلري بونلردر ابراهيم
اسحقي تولید ایلدي ٢٠ واسحق قرق ياشنده ایکن پدان آرامدن اولان سرياني بتوايلك قزي وسرياني لابانك قز
قرنداشي رفقايي كندويه عورت اولمق ايچون آلدي ٢١ واسحق عورتي ايچون عاقره اولدوغي اجلدن ربه دعا
ايلدي رب دخي دعاسيني قبول ايتدي وعورتي رفقا كبه قالدي ٢٢ واوغلانجقلر قارني ايچنده طوقشرلر ايدي انك
ايچون ديديكه چونكه بويله در بن نيچون كبه اولدم ورببه طانشمغه كتدي ٢٣ ورب اكا ديديكه قارنكده
ايكي امت وار وبغرساقلركدن ايكي قوم آيريلاجقدر وبر قوم بر قومدن قوي اولور وبيوكي كوچككه خدمت
ايليه جكدر ٢٤ وطوغرمغه كونلري تمام اولنجه اشته قارننده اكيز بولنـدي ٢٥ واول چقان صاروشين
ايدي بتون بدني قللو جبه كبي بونك آدينه عيسو ديديلر ٢٦ اندن صكره قرنداشي چقدي واليله عيسوك
عقبيني طوتاردي انك ايچون آدينه يعقوب ديديلر ورفقا انلري طوغردوغي زمان اسحق آلتمش ياشنده ايدي
٢٧ واوغلانجقلر بيوديلر عيسو آوجي وبدوي ايدي يعقوب ايسه ساده دل آدم اولوب چادرلرده اوتورر ايدي
٢٨ واسحق عيسوي سوردي زيرا آو آغزينه لذيذ كلوردي اما رفقا يعقوبي سوردي ٢٩ بر زمان يعقوب آش
پشورر ایکن عيسو باديه دن چقه كلدي و يورغون ايدي ٣٠ وعيسو يعقوبه ديديكه كرم ايله بكا شو
صاروشين طعامدن يدر زيرا يورغون ايم انك ايچون آدينه ادوم ديديلر ٣١ يعقوب دخي جواب ايتديكه
بوكون بكا بكوريتك حقني صات ٣٢ عيسو دخي ديديكه اشته بن اولمكه كيدرم بكا بكوريت نيه يارار
٣٣ يعقوب دخي ديديكه بوكون بكا يمين ايله اول دخي اكا يمين ايتدي ويعقوبه كندو بكوريتني صاتدي
٣٤ يعقوب دخي عيسوه اتمك ومرجمك آشني ويردي اول دخي يدي وايچدي وقالقوب كتدي بو يوزدن عيسو
بكوريتني خور كوردي ۞

يكرمي آلتنجي فصل

١ مكر ولايتده بر قحط اولدي ابراهيمك ايامنده واقع اولان اولكي قحطدن غيري واسحق فلسطينلرك ملكي
ابيمالكه جراره يه كتدي ٢ ورب اكا كورينوب ديديكه مصره اينمه سكا ديه جكم يرده ساكن اول ٣ بو يرده
ساكن اول وسنكله اولورم وسني بركتليجكم زيرا بو جمله ولايتلري سكا و ذريتكه ويررم هم باباك ابراهيمه
يمين ايتدوكم يميني ثابت ايده جكم ٤ وسنك ذريتكي كوكك يلدزلري قدر چوق ايدوب ذريتكه بو جمله
ولايتلري ويره يم هم يرك جميع امتلري سنك نسلك ايله بركتلنه لر ٥ ابراهيم امرمه مطيع اولدوغيچون
واوامرمي ووصايامي وحقوقمي وشريعتلريمي صقلادوغيچون ٦ واسحق جراره ده ساكن اولدي ٧ واول يرك
آدملري عورتي ايچون سؤال ايتدكده قز قرنداشمدر در ايدي زيرا عورتمدر ديمكه قورقار ايدي واول يرك
آدملري بني رفقا ايچون اولدرمسونلر در ايدي چون كوزل چهره لو ايدي ٨ واولديكه مدت ايام اوراده
ساكن اولدقدنصكره فلسطينلرك ملكي ابيمالك پنجره دن باقوب اسحقي كورديكه كندو عورتي رفقا ايله اوينار

٩ وابيمالك اسحقي چاغروب اكا ديديكه اشته تحقيقا بو عورتك دريا نيچون قز قرنداشمدر ديدك اسحق دخي
اكا ديديكه انك سببي ايله اولميهم قورقار ايدم ١٠ ابيمالك دخي ديديكه نه‌در بو بزه ايتدوكك آز قالديكه
عواملك بريسي عورتك ايله ياته يازوب اوزريمزه جرم كتوره يازدك ١١ ايمدي ابيمالك جمله قومه امر ايدوب
ديديكه هر كيم بو آدمه وانك عورتنه دكجك اولورسه البتّه اولديريله ١٢ واسحق اول ولايتده اكوب اول
سنه‌ده يوز او قدر بولدي ورب اني بركتلدي ١٣ واول آدم بيوك اولدي وكتدكجه بيودي تا غايتله بيوك
اولنجيه‌دك ١٤ وقيون سوريلرينه وصغر ماندره‌لرينه ونيچه خدم وخشمه مالك اولمغله فلسطيلر اكا حسد
چكديلر ١٥ وباباسي ابراهيمك زماننده قوللري قازدقلري جمله قويولري فلسطيلر طقايوب طبراق ايله طولدرديلر
١٦ وابيمالك اسحقه ديديكه بزدن واركت زيرا بزدن زياده قدرتلو اولدك ١٧ پس اسحق اورادن كيدوب
وجراره دره‌سنده چادرلر قوروب انده ساكن اولدي ١٨ واسحق باباسي ابراهيمك زماننده قازدقلري وابراهيمك
وفاتندن صكره فلسطيلر طقادقلري صو قويولريني تكرار قازدي وانلره باباسي قودوغي آدلرينه كوره آدلر قودي
١٩ واسحقك قوللري اول دره‌ده قازوب اوراده آقار صو قويوسيني بولديلر ٢٠ وجراره چوبانلري اسحقك چوبانلري
ايله چكشوب ديديلركه صو بزمدر انك ايچون اول قويونك آدينه عسق ديدي زيرا انكله چكشديلر ٢١ وبر
غيري قويو دخي قازديلر وانك ايچون دخي چكشديلر وآديني سطنه قودي ٢٢ واورادن كوچوب بر غيري
قويو قازدقده انك ايچون چكشمديلر بو اجلدن اكا رحوبوت ديو آد قودي وديديكه شمدي بزه رب ترحيب
ايلدي چون بو يرده چوغالدق ٢٣ واورادن بير سبعه چقدي ٢٤ واول كيجه رب اكا كورنوب ديديكه بن
باباك ابراهيمك الهي ايم قورقمه زيرا سنكله ايم وسني بركتلبوب قولم ابراهيم ايچون نسلكي چوغالداجغم
٢٥ واسحق اوراده بر مذبح ياپوب اسم اللهه استدعا ايلدي هم اوراده چادريني قوردي واسحقك قوللري اوراده
قويو قازديلر ٢٦ بعده ابيمالك ومصاحبي آحوزات وسرعسكري فيخول اكا جراره‌دن وارديلر ٢٧ واسحق انلره
ديديكه نيچون بكا كلدكز چونكه بكا عداوتلو سكز وبني سزدن اطراد ايتدكز ٢٨ ديديلركه تحقيق
كوردك كه رب سنكله‌در وديدك كه آرامزده سنكله بزم آرامزده تحالف اولسون وسنكله تعاهد ايده‌لم
٢٩ كه بزه كلك ايتميه‌سن نيجه‌كه بز سكا طوقنمادق وسنكله انجق ايولك ايتدك هم سني سلامت ايله
كوندردك ايسه سن شمدي ربك مباركي سن ٣٠ پس انلره ضيافت ايلدي انلر دخي ييوب ايچوب ٣١ چيك
صباح قلقديلر وبر برينه يمين ايلدكدن صكره اسحق انلري كوندردي انلر دخي اندن سلامت ايله كتديلر
٣٢ واول كونده اسحقك قوللري كلوب اكا قازدقلري قويودن خبر ويرديلر واكا صوبي بولدق ديديلر ٣٣ واول
قويونك آديني سبع قودي انك ايچون اول شهرك آدي تا بوكونه‌دك بير سبع در ٣٤ وعيسو قرق ياشنده ايكن
حيثي باارينك قزي يهوديتي وحيثي الونك قزي بسماتي دخي عورتلغه آلدي ٣٥ بو اسحقه ورفقايه جان اجيلغي
اولـــــديـــلـــر

يكرمى يدنجى فصل

١ وأولديكه اسحق قوجه‌يوب وكوزلرى طومانلنوب كورمكدن عاجز قالدقده بيوك اوغلى عيسوى چاغروب
اكا ديديكه اى اوغلم اول دخى لبيك ديدى ٢ واسحق ديديكه اشته قوجامشم واولجكم كونى بلمم ٣ ايمدى
سنى كوره‌يم يوسانلريكى تيركشكى وياييكى آلوب صحرايه چق وبكا بر آو آولا ٤ وبكا نيجه‌كه سوروم طعام
تربيه ايله وبكا كتور بن دخى ييه‌يم كه اولمزدن اول سكا خير دعا ايده‌يم ٥ رفقا ايسه اسحق اوغلى
عيسوه سويلدوكنى اشتدى پس عيسو كتوره‌جك آوى آولامغه صحرايه كتدى ٦ ورفقا اوغلى يعقوبه
سويليوب ديديكه اشته باباكى قرنداشك عيسوه سويلر ايكن اشتدم كه ديمشدر ٧ بكا آو كتوروب طعام
تربيه ايله ييه‌يم هم اولمزدن اول سكا ربك حضورنده خير دعا ايده‌يم ٨ شمدى اى اوغلم بن سكا بيوردوغم
سوزمى دكله ٩ وار سوريه وبكا اورادن ايكى ايوجه كچى اوغلاقلرى كتور كه انلردن باباكه نيجه‌كه سوره طعاملر
تربيه ايده‌يم ١٠ وسن باباكه كوتركه ييسون واولمزدن اول سكا خير دعا ايلسون ١١ يعقوب دخى آناسى
رفقايه ديديكه اشته قرنداشم عيسو قللودر بن ايسه قلسز آدم ايم ١٢ احتمال دركه بابام بنى مس ايده
وصانه كه انى آلداتمغه استمم واوزريمه خير دعا يرينه بد دعا كتورجكم ١٣ اما آناسى اكا ديديكه اى
اوغلم بد دعاك اوزريمه اولسون فقط سوزمى دكله وار بكا كتور ١٤ پس واروب وآلوب آناسنه كتوردى وباباسى
نيجه‌كه سوردى ايسه آناسى طعاملر تربيه ايلدى ١٥ ورفقا بيوك اوغلى عيسوك فاخر لباسلرينى كه اوده يانينده
ايديلر آلوب كوچك اوغلى يعقوبه كيدردى ١٦ واللرينه هم بوينك قلسز يرينه كچى اوغلاقلرينك درينى
اورتدى ١٧ وتربيه ايتدوكى طعاملرى هم اتمكى اوغلى يعقوبك النه ويردى ١٨ بعده باباسنه كلوب اى بابام
ديدى اول دخى لبيك وسن كيمسن اى اوغلم ديدى ١٩ يعقوب باباسنه ديديكه بن ايلك اوغلك عيسو ايم
بكا ديدوكك كبى ايلدم لطف ايله قلق اوتور وبنم آومدن يه كه جانك بكا خير دعا ايليه ٢٠ اسحق دخى
اوغلنه ديديكه نه تيز بولدك يا اوغلم اول دخى اللهك رب اوكمه راست كتوردى ديو جواب ويردى ٢١ واسحق
يعقوبه ديديكه يقين كل وسنى مس ايده‌يم كوره‌يم عيسوى سن دكلميسن ٢٢ پس يعقوب باباسى اسحقه
يقين كلدكده مس ايليوب ديديكه آواز يعقوبك آوازى در اما ال عيسوك الى در ٢٣ وانى بلمدى زيرا انك
اللرى قرنداشى عيسوك اللرى كبى قللو ايديلر پس اكا خير دعا ايلدى ٢٤ وديديكه اوغلم عيسو سنمى سن
بن ايم ديدى ٢٥ هم ديديكه يانشدر بكا كه اوغلمك آوندن ييه‌يم وجانم سكا خير دعا ايليه واكا
يانشدردقدن صكره ييدى هم اكا شراب كتوردكده ايچدى ٢٦ وباباسى اسحق اكا ديديكه حالا يوقاريه كل وبنى اوپ
اى اوغلم ٢٧ اسحق دخى يقينه كلوب انى اوپدى واسحق اثوابلرينك رايحه‌سنى قوقولدى واكا خير دعا ايليوب
ديديكه اشته اوغلمك رايحه‌سى ربك مبارك ايتدوكى صحرانك رايحه‌سى كبى در ٢٨ ايمدى الله سكا كوكك چيكنى
ويرك سمزلكنى هم بغداى وشراب فراوانلغنى ويرسون ٢٩ قوملر سكا خدمت ايدوب طايفه‌لر سكا طاپنسونلر

قرنداشلرڭه مولى اول وآناڭك اوغللرى سڭا اگلسونلر سڭا لعنت ايدنلر ملعون اولسونلر وسنى بركتليننلر
مبارك اولسونلر ٣٠ واسحق يعقوبه خير دعا ايتمكه تمام ايتدكدن صكره هان يعقوب باباسى اسحقڭ حضورندن
چقدوغى كبى قرنداشى عيسو آودن كلدى ٣١ واول دخى طعاملر تربيه ايدوب وباباسنه كتوروب اڭا ديديكه
بابام قالقسون واوغلنڭ آوندن يسونكه جانڭ بڭا خير دعا ايلىه ٣٢ باباسى اسحق دخى ديديكه سن كيم
سن واول بن اوغلڭ الك اوغلڭ عيسو ايم ديدى ٣٣ ايمدى اسحق عظيم شاشقنلق ايله غايتله شاشوب
ديديكه كيمدر وقنده‌در اول كمسه كه آوى آولايوب بڭا كتوردى وسن كلمزدن اول هپسندن يدم هم اڭا خير
دعا ايلدم اول دخى مبارك اولور ٣٤ عيسو باباسنڭ سوزلرينى ايشتدوكى كبى عظيم وآجى چاغرش ايله فرياد
ايلدى وباباسنه ديديكه بڭا بڭا دخى خير دعا ايله اى بابام ٣٥ اول ديديكه قرنداشڭ حيله ايله كلوب خير
دعاڭى آلدى ٣٦ عيسو ديديكه حقله اڭا يعقوب آدينى قومادليرى زيرا بڭا آرتق ايكى كره عقب ايلدى بكوريتمڭ
حقنى آلدى اشته شمدى دخى خير دعامى آلدى وبڭا خير دعا هيچ آليقومدڭمى ديدى ٣٧ اسحق دخى جواب
ويروب عيسوه ديديكه اشته انى سڭا مولى ايلدم وجمله قرنداشلرينى اڭا خدمتكار اولمغه ويردم هم اڭا
بغداى وشراب ايله تقويه ويردم يا سڭا شمدى نه ايليه‌ايم اى اوغلم ٣٨ عيسو دخى باباسنه ديديكه سنڭ
خير دعاڭ هان بريمى‌در اى بابام بڭا دخى خير دعا ايله هم عيسو آوازينى قالدروب آغلادى ٣٩ وباباسى
اسحق جواب ويروب اڭا ديديكه اشته مكانڭ يرڭ سمزلكنده اولا ويوقارودن كوك چيهندن سڭا الله ويره
٤٠ وقلجڭله درلوب قرنداشڭه خدمت ايليه‌سن واولا كه عناد ايتدوككدن صكره انڭ بويندرغنى
بويڭدن قراسن ٤١ پس عيسو يعقوبه كين طوندى باباسى اڭا ايتدوكى خير دعا ايچون وعيسو قلبنده
ديديكه بابامڭ ياس كونلرى يقيندر او زمان قرنداشم يعقوبى اولدره‌جكم ٤٢ ورفقايه بيوك اوغلى عيسوڭ
سوزلرى ديويرلدكده كوندروب وكوچك اوغلى يعقوبى چاغروب اڭا ديديكه اشته قرنداشڭ عيسو سنڭ ايچون
كندوكندويه تسلى ويرر ٤٣ وشمدى اى اوغلم سوزمى دڭله وقالقوب قرنداشم لابانه حرانه قاچ ٤٤ وانڭله بر قاچ
كون اوتورتا قرنداشڭڭ اوپكه‌سى چكنجيه‌دك ٤٥ قرنداشڭڭ اوپكه‌سى چكنجه واڭا ايتدكلريڭى اونودنجيه‌دك
او زمان كوندروب سنى اورادن آلايم نيچون ايكيڭزدن دخى بر كونده محروم قالايم ٤٦ ورفقا اسحقه ديديكه
حيث قزلرندن اوترى جانمدن بيزار اولدم اگر يعقوب حيث قزلرندن يعنى بو ولايتڭ قزلرندن اگر بونلرڭ كبى
بر عورت آلورسه عمر بڭا نه يرار ۞

يكرمى سكزنجى فصل

١ پس اسحق يعقوبى چاغروب اڭا تكرار خير دعا ايلدى هم اڭا وصيت ايليوب ديديكه كنعان قزلرندن
عورت آلميه‌سن ٢ قالق پادان آرامه آناڭك باباسى بتوايلڭ اوينه وار وكندڭه اورادن آناڭك قرنداشى
لابانڭ قزلرندن عورت آل ٣ وعلى كل شيء قادر الله سڭا بركت ويرسون وسنى نشو ونما ايتدروب چوغالتسون

وعظيم أمّت صاحبى أولاسن ٤ وسكا ابراهيمك بركتنى ويرسون سكا وسنكله نسلكه و الله ابراهيمه وعد
ايتدوكى سياحتكك ولايتنه وارث أولاسن ٥ و اسحق يعقوبى كوندردى بو دخى پادان آرامه يعقوب وعيسونك
آناسى أولان رفقانك قرنداشى سريانى بتوايلك أوغلى لابانه كتدى ٦ عيسو دخى كورديكه اسحق يعقوبه خير
دعا ايدوب أنى پادان آرامه كوندردى كه أورادن كندويه عورت آلا هم اكا خير دعا ايتمكله كنعان قزلرندن
عورت آلمياسن ديو وصيت ايلدى ٧ هم كه يعقوب باباسنه وآناسنه اطاعت ايدوب پادان آرامه كتدى
٨ وعيسو كنعانى قزلرى باباسى اسحقه بد كوروندكلرينى كوروب ٩ اسماعيله كتدى وكندو عورتلرندن
غيرى ابراهيم أوغلى اسماعيلك قزى و نبايوتك قز قرنداشى محلاتى كندويه عورت أولمغه آلدى ١٠ پس يعقوب
بير سبعدن چقوب حرانه كتدى ١١ و بر يره أوغرايوب أوراده كيجه لدى زيرا كنش باتدى ايدى و أول
يرك طاشلرندن آلوب يصدانديى هم أو يرده ياتدى ١٢ و دوشنده كورديكه اشته بر أوزرنده بر قورلمش
نردبان وار ايدى و باشى كوكه طوقنور ايدى هم اشته اللهك ملكلرى أوزرندن چقوب انرلردى ١٣ و اشته
أوزرنده ربّ طوروب ديديكه بن باباك ابراهيمك اللهى و اسحقك اللهى ربّ ايم شو سن ياتدوغك يرى سكا
هم نسلكه ويره جكم ١٤ و نسلك يرك توزى قدر أولا زيرا مغربدن مشرقه و شمالدن جنوبه چوغالاسن هم
جمله يرك قبيله لرى سنكله و نسلكله بركتلنه لر ١٥ و اشته بن سنكله ايم و هر نره يه كيدرسك سنى
صقليوب بو ولايته كرو كتوره جكم زيرا تا بن سكا سويلدوكمى ايتمينجه سنى براقمز ايسمر ١٦ و يعقوب
أويقوسندن أويانديقدن صكره ديديكه مكر ربّ بو يرده ايمش و بن بلمدم ١٧ و قورقوب ديديكه نه قورقلو
يردر بو بو غيرى دكل الّا بيت الله و بو كوكلرك قپوسيدر ١٨ و يعقوب صباح قلقوب يصدانديغى طاشى آلوب
أنى بر ستون ايلدى هم ديه سنه ياغ دوكدى ١٩ و أو يرك آدينى بيت ايل قودى امّا أولا شهرك آدى لوزا ايدى
٢٠ بعده يعقوب بر نذر ايليوب ديديكه اكر الله بنمله أولوب بو بن كزدوكم يولده بنى صقلارسه و بكا يمك
ايچون اتمك هم كيمك ايچون اثواب ويررسه ٢١ و بابامك أوينه سلامت ايله دونرسم ربّ بكا الله أولسون
٢٢ و بو ستون ايچون قودوغم طاش بيت الله أولا هم دخى جمله بكا ويردوككدن سكا كاملى عشرى
ويره جكم ۞

يكرمى طقوزنجى فصل

١ پس يعقوب اياقلرينى قالدروب شرق أوغللرينك ولايتنه كتدى ٢ و صحراده بر قويويى كوردى و اشته أوراده
أوچ سورى قيون أنك ياننده ياتور زيرا أول قويودن سوريلره ايچوررلر ايدى و قويونك آغزنده بر بيوك طاش وار
ايدى ٣ و جمله سوريلر أورايه جمع أولورلر ايدى و چوبانلر أول طاشى قويونك آغزندن دوررلر ايدى و سوريلره
ايچوردكدن صكره طاشى يرينه قويونك آغزى أوزرينه قورلر ايدى ٤ و يعقوب أنلره برادرلرم نره دن سكز
ديو سؤال ايتدكده حراندن ايز ديديلر ٥ و يعقوب أنلره ناحور أوغلى لابانى بلورميسكز ديدى بلورز ديديلر

٦ وانلره سلامتده مي در ديدي سلامتده در و اشته قزي راحيل سوري ايله كليور ديديلر ٧ و انلره ديديكه
اشته كون يوكسك در دخي سوريلر دوشريلجك زمان دكلدر سوريلره ايچورك و وارك انلري اوتلادك ٨ اما انلر
ديديلر كه اولماز تا جمله سوريلر دوشريلنجه و قويونك اغزندن طاش دوريلنجه او زمان سوريلره ايچوره جكيز
٩ او دخي انلر ايله سويلشر ايكن راحيل باباسنك سوريسي ايله چقه كلدي زيرا چوبانلق ايدردي
١٠ و اولديكه يعقوب آناسنك قرنداشي لابانك قزي راحيلي و اناسنك قرنداشي لابانك سوريسني كوردوكي
كبي ياننشدي و اول طاشي قويونك آغزندن دوروب آناسنك قرنداشي لابانك سوريسنه ايچوردي ١١ بعده
يعقوب راحيلي اوپوب و آوازيني قالدروب آغلدي ١٢ و راحيله باباسنك خصمي و رفقانك اوغلي ايدوكني
بلدردي اول دخي سكردوب باباسنه خبر ويردي ١٣ و اولديكه لابان قز قرنداشنك اوغلي يعقوبدن خبر
اشتدوكي كبي انك قارشوسنه سكرتدي و اني قوجاغنه آلوب و اوپوب كندو اوينه كوتردي يعقوب دخي لابانه
جمله بو قصه لري نقل ايلدكده ١٤ لابان اكا ديديكه حقا كه سن بنم كوكم و اتم سن و يعقوب بر تمام
آي انكله بله اوتوردي ١٥ بعده لابان يعقوبه ديديكه قرنداشم اولمغله بكا مفتجه خدمت ايدرمسن سنك
اجرتك نه اولاجغني بكا ديوير ١٦ و لابانك ايكي قزي واريدي بيوككك آدي ليا و كوچككك آدي راحيل
ايدي ١٧ و ليانك كوزلري ضعيف ايدي راحيل ايسه خوب روي و نيك منظر ايدي ١٨ ايمدي يعقوب
راحيلي سووب ديديكه كوچك قزك راحيل ايچون سكا يدي ييل خدمت ايدرم ١٩ لابان ديديكه اني
سكا ويرمك بر غيري آدمه ويرمكدن بكا ايو در طور بنمله ٢٠ پس يعقوب راحيل ايچون يدي ييل خدمت
ايلدي و اكا آز زمان كورندي زيرا اني سوردي ٢١ و يعقوب لابانه ديديكه عورتمي بكا وير و اكا
كيره يم زيرا وعده م تمام اولدي ٢٢ اول زمان لابان اول يرك جمله آدملريني جمع ايدوب ضيافت ايلدي
٢٣ و اولديكه آخشامده قزي ليايي آلوب اكا كتوردي اول دخي اكا كيردي ٢٤ و لابان اكا كندو خلايقي زلفايي
قزي ليايه خلايق اولمغه ويردي ٢٥ و صباح اولدقده اشته او ليا ايدي پس لابانه ديديكه نه در بو بكا
ايتدوكك سكا راحيل ايچون خدمت ايتمدمي نيچون بني آلداتدك ٢٦ لابان جواب ويرديكه ولايتمزده
كوچكي بيوكدن اول ويرمك اولماز ٢٧ بونك هفته سني تمام ايله و بكا غيري يدي ييل خدمت ايله و خدمت
ايچون اني دخي سكا ويره جكيز ٢٨ يعقوب دخي بويله ايلدي و انك هفته سني تمام ايتدكدن صكره اكا قزي
راحيلي عورتلغه ويردي ٢٩ هم لابان كندو جاريه سي بلهايي قزي راحيله جاريه اولمق ايچون ويردي ٣٠ بو
دفعه راحيله دخي كيردي و راحيلي ليادن زياده سوردي و لابانه يدي ييل دخي خدمت ايلدي ٣١ و رب ليا
مبغوضه اولدوغني كوردكده انك آنا رحمني آچدي اما راحيل عاقره ايدي ٣٢ و ليا كبه قالدي و بر اوغل
طوغروب انك آديني روبيل قودي زيرا ديديكه رب بنم ذلتمي كوردي و شمدن صكره قوجه م بني سور ٣٣ و تكرار
كبه اولوب و بر اوغل طوغروب ديديكه چون رب بنم مبغوضه اولدوغمي اشتدي بوني دخي بكا ويردي و انك
آديني شمعون قودي ٣٤ و تكرار كبه اولوب بر اوغل طوغردي و ديديكه آرتق بو كره قوجه م بكا ملاصقت

ايدر چونكه اڭا اوچ اوغل طوغردم انك ايچون آديني لاوى قودى ۳۵ وبر دخى كبه قالوب وبر اوغل طوغروب
ديديكه بو دفعه ربه دعا ايده يم انك ايچون انك آديني يهودا قودى و طوغرمسه دن
قالدى ۞

اوتوزنجى فصل

۱ راحيل ايسه يعقوبه طوغرمديغنى كوركده قز قرنداشنه حسد چكدى ويعقوبه ديديكه بڭا اولاد وير
يوخسه اولورم ۲ ويعقوبك غضبى راحيله طوتشوب ديديكه بن اللّهك يرنده مى ايم كه سنك بطنكدن
اولادى منع ايلدى ۳ او دخى ديديكه اشته جاريه م بلها اڭا كير وديزلرم اوزرنده طوغرسون بن دخى اندن
تمنى ايده يم ۴ واڭا جاريه سى بلهايى عورتلغه ويردى و يعقوب اڭا كيردى ۵ وبلها كبه قالوب يعقوبه
بر اوغل طوغردى ۶ راحيل دخى ديديكه الله بڭا دينونت ايليوب و آوازيمى استجابت ايدوب بڭا بر اوغل
ويردى انك ايچون آديني دان قودى ۷ وراحيلك جاريه سى بلها بر دخى كبه اولوب يعقوبه ايكنجى اوغلى
طوغردى ۸ وراحيل ديديكه قز قرنداشم ايله پك كورشوب غالبه چقدم وانك ايچون آديني نفتاليم قودى
۹ ليا دخى طوغرمه دن قالدوغنى كوردكده جاريه سى زلفايى آلوب يعقوبه عورتلغه ويردى ۱۰ وليانك جاريه سى
زلفا دخى يعقوبه بر اوغل طوغردى ۱۱ هم ليا ديديكه اوغر كلدى وآديني جاد قودى ۱۲ بعده ليانك جاريه سى
زلفا يعقوبه دخى بر اوغل طوغردى ۱۳ وليا ديديكه بو بڭا سعادت در زيرا قزلر بڭا سعادتلو ديسه لر كرك
وانك آديني آشير قودى ۱۴ بر كون روبيل بغداى بچيننك ايامنده واروب وصحراده لفاحلر بولوب انلرى
آناسى ليايه كتوردى راحيل دخى ليايه كرم ايله بڭا اوغلكك لفاحلرندن وير ديدى ۱۵ اول دخى اڭا جواب
ويرديكه قوجه مى آلدوغك آزميدركه اوغلمك لفاحلرينى دخى آلمق استرسن راحيل دخى ديديكه ايمدى بو
كيجه اوغلكك لفاحلرى ايچون سنكله ياتسون ۱۶ ويعقوب اخشام صحرادن دونر ايكن ليا قارشوسنه چقوب
ديديكه بڭا كير زيرا اوغلمك لفاحلرى ايله سنى استيجار ايلدم پس اول كيجه انكله ياتدى ۱۷ و الله
ليايى استجابت ايلمكله كبه قالدى و يعقوبه بشنجى اوغلى طوغردى ۱۸ وليا ديديكه قوجه مه جاريه مى
ويردوكم ايچون الله بڭا اجر ويردى وآديني ليساخر قودى ۱۹ هم ليا بر دخى كبه قالوب يعقوبه التنجى اوغلى
طوغردى ۲۰ وليا ديديكه الله بڭا بر ايو بخشيش ايتدى بو كره قوجه م بنمله ساكن اولور زيرا اڭا التى
اوغل طوغردم وآديني زابلون قودى ۲۱ بعده بر قز طوغروب آديني دينا قودى ۲۲ و الله راحيلى خاطرينه
كتوردى وانى استجابت ايليوب انك آناه رحمنى آچدى ۲۳ وكبه اولوب وبر اوغل طوغروب ديديكه الله
عيبمى دفع ايلدى ۲۴ وانك آديني يوسف قويوب ديديكه رب بڭا بر غيرى اوغلى دخى احسان ايلسون
۲۵ واولديكه راحيل يوسفى طوغردقدن صكره يعقوب لابانه ديديكه بڭا دستور ويركه يرمه ولايتمه كيدت
ايده يم ۲۶ عورتلريمى واولادلريمى كه انلردن اوترى سڭا خدمت ايلدم بڭا ويركه كوچه يم زيرا سڭا

خدمت ايتدوكم خدمتمى سن بلورسن ۲۷ لابان دخى اكا ديديكه كرم ايله اكر لطف و نظرك وار ايسه
دخى طور زيرا بويله تجربه ايله بولدم كه رب بكا سنك ايچون بركت ويردى ۲۸ و دخى ديديكه اجرتك نه قدر
اولسون بكا سويله و انى ويرهيم ۲۹ يعقوب دخى اكا ديديكه نه شكل سكا خدمت ايتدوكمى و سوريلرك
يانمده نه قدر اولدوغنى سن بلورسن ۳۰ زيرا بندن اول وارلغك آز ايدى و زياده سيله چوق اولدى هم رب
سنى آياغمله مبارك ايلدى يا شمدى بنم اوم ايچون نه زمان اشليهيم ۳۱ لابان دخى ديديكه سكا نه ويرهيم
و يعقوب ديديكه بكا برنسنه ويرمه اكر بونى بكا ايدرسك تكرار سوريلريكى كودوب بكليهيم ۳۲ بوكون
جمله سوريلريكك آراسندن كچرم اورادن قيونلر آراسنده هر اوفاق بنكلو و ايرى بنكلو قيونى و هر
صارمترك قيونى هم كچيلردن ايرى بنكلو و اوفاق بنكلولرى آيراجغم بكا اجرت اولسون ۳۳ و شمدنصكره
صداقتم بكا شهادت ايده جكدر زيرا اجرتم ايچون حضوريكه كله جكدر كچيلرده اوفاق بنكلو و ايرى بنكلو و قيونلرده
صارمترك اولميان يانمده سرقه اولا ۳۴ لابان دخى ديديكه بولايكه سوزك كبى اولا ۳۵ پس اول كون آياغى
نشانلو و ايرى بنكلو اركچلرى و جمله اوفاق بنكلو هم ايرى بنكلو چيلرى هر قنغيسنده كه آق نسنه وار ايدى
ايسه و قيونلردن هر صارمتركى آلوب اوغللرينك اللرينه قودى ۳۶ و كندو ايله يعقوبك آراسنده اوچ كونلك يول
قودى يعقوب دخى لابانك قالان سوريسنى كوتدى ۳۷ و يعقوب كندويه قواق و بادام و چنار آغاجلرينك يشل
چبوقلرينى آلوب اللرده جزيلر جزه رك قبوقلرينى صويدى چبوقلرده اولان آق رنك ظاهر اولدى ۳۸ و قشر ايتدوكى
چبوقلرى سوريلر ايچمك ايچون كلدوكى صولرينك صوادلرنده و اولوقلرنده قيونلره قارشو دكدى و قيونلر
ايچمكه كلدوكى زمان قزشرق چفتلشوب كبه اولورلر ايدى ۳۹ هم قيونلر اول چبوقلرك اوكنده قزشرق
چفتلشوب كبه اولدقلرنده آياغى نشانلو و اوفاق بنكلو و ايرى بنكلو قوزيلر طوغررلر ايدى ۴۰ و يعقوب
قوزيلرى آيردقدن صكره لابانك سوريسنده اولان آياغى نشانلو و هر صارمترك قيونلره طوغرو يوزلرينى
دوندرردى و كندو سوريلرينى باشقه قويوب انلرى لابان سوريلرينك يانينده قومادى ۴۱ و اولديكه هر نه زمانكه
اولجه طوغرانلر قزشوب چفتلشورلر ايدى يعقوب قيونلرك كوزلرى اوكنده صو اولوقلرنده اول چبوقلرى قور
ايدى كه چبوقلره باقرق قزشالر ۴۲ و صوكنده طوغران قيونلره قومازدى بو وجهله صكره كيلر لابانك و اوكيلر
يعقوبك ايديلر ۴۳ و اول آدم زياده سيله مال آرتوردى و سوريلرى و جاريه لرى و قوللرى و دوهلرى و اشكلرى
چوق وار ايدى ❁

اوتوز برنجى فصل

۱ پس يعقوب لابان اوغللرينك سوزلرينى ايشتديكه درلر ايدى كه يعقوب بابامزك جمله وارلغنى آلوب و بو
جمله مالى بابامزك مالندن ايدندى ۲ هم يعقوب لابانك يوزينى كورديكه اشته دون و اوته كون كبى التفاتلو دكل
ايدى ۳ و رب يعقوبه ديديكه باباليريكك ولايتنه و مولدكه عودت ايله و سنكله اولاجغم ۴ يعقوب دخى

کوندروب راحیلی ولیایی صحرایه کندو سوریلری یاننه چاغروب ٥ انلره دیدیکه بن باباکزک یوزینی کورورم
که بکا دون واوته کون کبی التفاتلو دکلدر اما باباملک اللهی بنم ایله ایدی ٦ دخی سز بلورسکز که
باباکزه قادر اولدوغم قدر خدمت ایلدم ٧ اما باباکز بکا چوق حیله قوروب اجرتمی اون کره
دکشدردی نهایت الله انی بکا ضرر ایتمکه قومادی ٨ اوفاق بنکلو اولان سنك اجرتك اولسون دیدوکی
زمان جمله قیونلر اوفاق بنکلوبی طوغرورلر ایدی وآیاقلری نشانلو اجرتك اولسون دیدوکی زمان جمله قیونلر
آیاغی نشانلوبی طوغرورلر ایدی ٩ بو وجهله الله باباکزك سوریلرینی آلوب بکا ویردی ١٠ وسوریلر قزشدوغی
زمان کوزلریمی قالدروب دوشده کوردم که اشته چپیلره بنن ارککلرك آیاقلری نشانلو اوفاق بنکلو واق بنکلو
ایدیلر ١١ واللهك ملکی بکا دوشده ای یعقوب دیدی بن دخی لبیك دیدم ١٢ اول دخی دیدیکه شمدی
کوزلریکی قالدر وچپیلره بنن ارککلره باق که آیاقلری نشانلو اوفاق بنکلو واق بنکلولودر زیرا لابانك سکا
جمله ایتدوکنی کوردم ١٣ بن بیت ایلك اللهی ایم که اوراده ستونی ادهان ایلیوب بکا اوراده نذر ایتدك
حالا قلق بو ولایتدن چق ومولدکه عودت ایله ١٤ راحیل ولیا دخی جواب ویروب اکا دیدیلر که بزه
بابامزك اونده حصه یا میراثمی وار ١٥ بز اندن غریبلره محسوب اولمدقمی چون بزی صاتدی وجمله
آقچه‌مزی اکل وبلع ایلدی ١٦ زیرا الله بابامزدن آلدوغی غنیمت بزم هم اوغللریمزك در پس شمدی الله هرنه
که سکا دیدی ایسه ایله ١٧ اول زمان یعقوب قلقوب اوغللرینی وعورتلرینی دوه‌لر اوزرینه قودی ١٨ وجمله
سوریلرینی هم جمله قزاندوغی مالکنی ویادام آرامده کسب ایتدوکی سوریلری کنعان ولایتنه باباسی اسحقه
دونمك ایچون سوردی ١٩ لابان ایسه سوریسنی قرقمغه کتمش ایدی وراحیل بو اثناده باباسنك پوتلرینی
اوغرلدی ٢٠ یعقوب دخی سریانی لاباندن اوغرلین کتدی زیرا اکا فرارینی دیویرمش ایدی ٢١ پس او وجمله
مالکی قاچوب وقلقوب نهری کچدی وجلعاد طاغنه طوغرو توجه ایلدی ٢٢ واوچنجی کونده یعقوبك
فراری لابانه اعلام اولندی ٢٣ اول دخی قرنداشلرینی بله آلوب وآردنجه یدی کونلك یول سکردوب اکا جلعاد
طاغنده یتشدی ٢٤ والله اول کیجه سریانی لابانه دوشده کلوب اکا دیدیکه صقن یعقوب ایله نه ایو نه
کم سویلشمیه‌سن ٢٥ پس لابان یعقوبه یتشدکده یعقوب اول طاغده چادرینی قورمش ایدی لابان دخی
قرنداشلری ایله اول جلعاد طاغنده چادرینی قوردی ٢٦ ولابان یعقوبه دیدیکه نه ایشلدك که بندن
اوغرلین کتدك وقزلریمی قلج ایله آلنمش اسیرلر کبی سوردك ٢٧ نیچون کزلوجه قاچدك وبندن اوغرلین
کیدوب بکا خبر ویرمدك بن سنی سرور وسرود ایله ودف وطنبور ایله یوللرایدم ٢٨ بکا اوغللریمی
وقزلریمی اوپمکه قومدك حالا بو ایشده احمقلق ایلدك ٢٩ سزه ضرر ایتمکه المدن کلور اما باباکزك
اللهی بکا کچن کیجه دیدیکه صقن یعقوب ایله نه ایو نه کم سویلشمیه‌سن ٣٠ وحالا کتدك ایسه
چون باباکك اوینه پك حسرت ایتدك بنم الاهلریمی نیچون اوغرلدك ٣١ یعقوب دخی لابانه جواب ویروب
دیدیکه قورقوب کتدم زیرا قزلریکی زور ایله بندن آلورسن در ایدم ٣٢ واول که انك یاننده الاهلریکی

بولاجق اولورسن یاشاماسون قرنداشلریمزك اوكنده بندە بر شیئك وار ایسه بلوب آل زیرا یعقوب راحیلك
انلری اوغرلدیغنی بلمز ایدی ٣٣ پس لابان یعقوبك چادرینه ولیانك چادرینه هم ایکی جاریه نك چادرلرینه
کیردی اما بولمدی بعده لیانك چادریندن چقوب راحیلك چادرینه کیردی ٣٤ راحیل ایسه پوتلری آلمش
ایدی وانلری دوه کورنده قویوب اوزرنده اوتوردی لابان ایسه بتون چادرینی تفتیش ایتدکدن صکره
بولمادی ٣٥ اول دخی باباسنه دیدیکه سلطانمك خاطری رنجیده اولمسون که قالقمغه قادر دکلم زیرا عورتلره
اولاکلمش نسنه بنده وار لابان دخی آرایوب پوتلری بولمادی ٣٦ او زمان یعقوب طارلوب ولابان ایله چکشوب
لابانه دیدیکه صوچم نه کناهم نه که آردمجه بو قدر حرارت ایله سکرتدك ٣٧ چونکه جمله خانمانلغمی
تفتیش ایلدك اویکك جمیع اموالندن نه بولدك ایسه قرنداشلریمك وقرنداشلریکك اوکنه قو وایکیمزك
آراسنده حکم ایتسونلر ٣٨ آرتق یکرمی ییلدر که اویکده ایم قیونلرك وکچیلرك دوشرمدیلر وسوریکك
قوچلرینی یمدم ٣٩ وحوشدن فرس اولنانی سکا کتورمدم کندم اودر ایدم کوندز اوغرلانانی وکیجه ده
اوغرلانانی بنم المدن استر ایدك ٤٠ شویله ایدم که بنی کوندز حرارت وکیجه ده طوك یاقردی وکوزلرمدن
اویقو قاچردی ٤١ آرتق یکرمی ییل در که بویله اوکده ایم ایکی قزلرك ایچون سکا اون درت ییل وسوریك
ایچون التی ییل خدمت ایلدم واجرتمی اون کره دکشدردك ٤٢ اکر بابامك اللهی ابراهیمك اللهی
واسحقك خوفی بنمله اولمیایدی تحقیق حالا بنی بوش کوندررودك الله بنم دردیمی واللریمك امکنی کوردی وکچن
کیجه سکا عتاب ایلدی ٤٣ لابان دخی جواب ویروب یعقوبه دیدیکه بو قزلر بنم قزلرم در واوغللر بنم
اوغللرمدر وبو سوری بنم سوریمدر وهر نه که کوررسك بنمدر نهایت بو قزلریمه یا طوغردقلری اولادلرینه
بو کون نیجه ایده یم ٤٤ پس شمدی کل بن وسن بر عهد کسهلم وسنکله بنم آرامزده شاهد اولسون
٤٥ او زمان یعقوب بر طاش آلوب انی دیکلو طاش ایچون قوردی ٤٦ هم یعقوب کندو قرنداشلرینه طاشلر
دوشرك دیدی وطاشلر دوشردکدن صکره بر یغین یاپوب اول یغینك اوزرنده یمك یدیلر ٤٧ ولابان اول
یغینه یغر شهادوتا یعنی رابیة الشاهد دیو آد قودی یعقوب ایسه اکا آدینی جلعاد یعنی رابیة الشهادة قودی
٤٨ هم لابان دیدیکه بو یغین بنمله سنك آرەکده بوکون شاهد اولسون انك ایچون اکا جلعاد دینلدی
٤٩ هم لابان دخی آدینی مصفا قودی زیرا دیمش ایدی که بر بریمزدن غایب اولاجغمز زمان بنم ایله سنك
آرەکده رب کورسون ٥٠ اکر قزلریمه ایذا ایدرسك واکر قزلرمدن غیری عورتلر آلاجق اولورسك
بلهسن که آرامزده آدم دکل الا بنمله سنك آرەکده شاهد الله در ٥١ هم دخی لابان یعقوبه دیدیکه اشته
بو یغدوغم یغین واشته بنم ایله سنك آرەکده اولان دیکلو طاش ٥٢ بو یغین شاهد اولسون وبو دیکلو
طاش شاهد اولسون که بن سکا واروب بو دپهیی کچمیم وسین بکا کلوب بو دپهیی وبو دیکلو طاشی کملك
ایتمکه کچمیهسین ٥٣ ابراهیمك اللهی وناحورك اللهی یعنی بابالرینك اللهی آرامزده حکم ایلسون یعقوب
ایسه باباسی اسحقك خوفی ایله یمین ایلدی ٥٤ ویعقوب طاغده بر قربان ذبح ایدوب قرنداشلرینی اتمك

بيله چاغردی انلر دخی یبوب اول طاغده كیجه‌لدیلر ۵۵ ولابان چیك صباح قلقوب واوغللرینی وقیزلرینی
اوپوب انلره خیر دعا ایلدی اندن صكره واروب كندو یرینه عودت ایتدی ۞

اوتوز ایكنجی فصل

۱ یعقوب دخی كندو یولنه كیدركن اكا اللهك ملكلری راست كلدیلر ۲ ویعقوب انلری كوردكده دیدیكه
بو اللهك معسكری در واول یره محنایم آدینی قودی ۳ ویعقوب كندو اوكنجه قرنداشی عیسوه ادوم ولایتنده اولان
ساعیر دیارینه رسوللر كوندروب ۴ هم انلره امرلیوب دیدیكه افندم عیسوه بویله دیه‌سزكه قولك یعقوب
بویله دركه لابان ایله ساكن اولوب شمدیه‌دك اكلندم ۵ وصغرلرم واشكلرم وقیونلرم وقوللرم وخلایقلرم
وار وافندمه خبر ویرمك ایچون كوندردم كه لطف نظریكی بولام ۶ رسوللر دخی یعقوبه دونوب دیدیلركه
قرنداشك عیسوه واردق اول دخی درت یوز آدم ایله استقبالكه كلیور ۷ پس یعقوب پك قورقوب ویقلقده
بلسنجه اولان خلقی وسوریبی وصغرلری ودوه‌لری ایكی بولكه بولدی ۸ ودیدیكه اكر عیسو بر بولكه كلوب
انی اوررسه باقی قالان بولك قورتلمش اولور ۹ هم یعقوب دیدیكه ای بیوك بابام ابراهیمك اللهی وبابام اسحقك
اللهی ای رب كه بكا دیدك كه ولایتكه ومولدكه دون وسكا ایولك ایده‌یم ۱۰ قولكه ایتدوكك جمله
احسانلریكه وهر حقیقتكه لایق دكلم زیرا بو اردنی یالكز دكنكم ایله كچدم وحالا ایكی بولك صاحبی
اولدم ۱۱ كرم ایله بنی قرنداشمك الندن عیسوك الندن قورتار زیرا اندن قورقرم كه كلوب بنی وآنالری واوغللری
اورمیه ۱۲ وسن دیدك كه البته سكا ایولك ایده‌جكم هم ذریتكی كثرتندن صاییلمز دكز قومی قدر ایده‌جكم
۱۳ پس اول كیجه اوراده كیجه‌لدی وقرنداشی عیسوه پیشكش ایتمك ایچون حاضر بولنانده‌ن آلدی ۱۴ ایكی
یوز كچی ویكرمی ارکج ایكی یوز دیشی قیون ویكرمی قوچ ۱۵ اوتوز امزكلو دوه كوچكلری ایله قرق اینك واون
بوغا ویكرمی اشك دیشیسی واون قودق ۱۶ وسوریلری كندو قوللرینك الله بلشقه باشقه تسلیم ایدوب اول
قوللرینه دیدیكه اوكمجه كچك وسوری ایله سوری آراسنده بر مسافه قویك ۱۷ واولكیه امرلیوب دیدیكه
اكر قرنداشم عیسو سكا راست كلورسه وسكا صوروب كیمك سن ونره‌یه كیدرسن وبو اوكككده‌كی اشیا
كیمك در دیرسه ۱۸ سن دیكه افندم عیسوه قولك یعقوب طرفندن كوندریلن پیشكشدر اشته اول دخی
آردمزده در ۱۹ ایكنجی‌یه دخی هم اوچنجی‌یه واول سوریلرك آردنجه كیدندن صكره وارانلره امرلیوب دیدیكه
عیسوی بولدوغكز زمان اكا بو سوزه كوره سویلیه‌سز ۲۰ هم دخی دیه‌سزكه اشته قولك یعقوب آردمزده در زیرا
در ایدیكه اوكمده واران پیشكش ایله غضبینی تسكین ایده‌یم اندنصكره یوزینی كوره‌یم بلكه بنی قبول
ایلیه‌جكدر ۲۱ پس پیشكش اوكنجه كچدی او ایسه اول كیجه چادرلرده كیجه‌لدی ۲۲ واول كیجه قلقوب
ایكی عورتنی وایكی جاریه‌سنی واون بر اولادینی آلوب یابوق كچیدینی كچدی ۲۳ پس انلری آلوب اول ارماغی
كچوردی وجمیع مالكنی دخی كچوردی ۲۴ ویعقوب یالكز قالدقده بر آدم انكله تا طلوع فجر اولنجه كورشدی

٢٥ ويعقوبك اوزرينه غالب كله مدوكيني كوردكده بودينك يان باشنه طوقندي وانكله كورشركن يعقوبك
بودينك يان باشى منخلع اولدى ٢٦ پس اول آدم بنى قويوير زيرا فجر طلوع ايديور ديدى يعقوب دخى تا سن
بنى بركتلمينجه سنى قويويرمم ديدى ٢٧ اول آدم دخى آدك نه در صوردى يعقوب در ديدى ٢٨ ايمدى آرتق
آديكه يعقوب دينلميه الا اسرائيل دينله زيرا الله ايله وانسانلر ايله پهلوان اولوب غالب كلدك ٢٩ ويعقوب
سؤال ايدوب ديديكه لطف ايله اسمكى ديوير اول دخى اسمى نيچون صورورسن ديدكده انى اوراده بركتلدى
٣٠ ويعقوب اول يرك آدينى فنوايل قودى زيرا اللهى رو برو كوردم وجانم قورتلدى ديدى ٣١ وفنوايلى
كچدوكى كبى كونش انكا طوغدى وبودينك اوزرينه اقسر ايدى ٣٢ انك ايچون بنى اسرائيل بودك يان باشنده
اولان عرق النسايى تا بو كونه دك يمزلر يعقوبك بودينك يان باشنه عرق النسايه اول آدم طوقندوغى ايچون ✿

اوتوز اوچنجى فصل

١ بعده يعقوب كوزلرينى قالدروب كورديكه اشته عيسو ودرتيوز آدم بله سيجه كليور پس اولادينى ليا ايله
وراحيل ايله وايكى جاريه ايله بولدى ٢ وجاريه لرى هم اولادلرينى الك برده اندن صكره ليايى واوغللرينى
وراحيلى هم يوسفى اك صكره قودى ٣ او ايسه اوكلرنجه كچوب قرنداشنه ياقلشنجيه دك يدى كره يره
اكلدى ٤ عيسو دخى قارشوسنه سكردوب انى قوجاقلدى وبوينته صاريلوب انى اوپدى واغلاشديلر ٥ وعيسو
كوزلرينى قالدروب عورتلرى واولادلرى كوردكده بو سنكله بله اولنلر كيمدر ديدى يعقوب دخى جواب ويرديكه
بونلر قوللكه اللهك باغشلدوغى اولاددر ٦ اول زمان جاريه لر وانلرك اولادلرى يقين كلوب اكلديلر ٧ وليا
دخى اولادلرى ايله ياقلشوب اكلديلر اندن صكره يوسف وراحيل ياقلاشوب اكلديلر ٨ بعده عيسو يعقوبه
ديديكه بو راست كلدوكم جمله كروهى نه ايلرسن اول دخى افنديمك لطف نظرينى بولق ايچون سكا كوندردم
ديدى ٩ عيسو دخى جواب ويرديكه اى قرنداشم بنم چوق وارم اولان سنككى سنك اولسون ١٠ اما يعقوب يوق
كرم ايله ديدى اكر حالا لطف نظركى بولدم ايسه بنم الدن پيشكشمى آل زيرا بكا يوزيكى كورمك
اللهك يوزينى كورمك قدر در چون بندن راضى اولدك ١١ لطف ايله سكا كتوردوكم هديه يى آل چونكه
الله بكا احسان ايلدى وبنم هر شيم واريس انكا ابرام ايدنجه آلدى ١٢ بعده عيسو ديديكه كوچه لم
وكيده لم وسنكله يان يانه وارالم ١٣ يعقوب ديديكه سلطانمه معلوم در كه بو اوغلانجقلر تازه در و بنم
يوكلو قيونلرم وايفكلرم وار وانلرى بر كون يورتسه لر هپ سورى اولمك لازم كلور ١٤ كرم ايله سلطانم قوللكك
اوكنجه كچسون بن دخى آياق آياق اوكمده اولان سوريلرك آياغى هم اوغلانلرك آياغى عقبنجه تا افنديمه ساعيره
كلنجه يه دك كيدرم ١٥ عيسو دخى ديديكه ايمدى كرم ايله بنم ايله اولان خلقدن سنك ايله بعضيسنى
قوشايم يعقوب ديديكه نه يه لازم همان بكا افنديمك لطف نظرى اولسون ١٦ پس عيسو اول كون كندو يولندن
ساعيره دوندى ١٧ يعقوب ايسه ساخوته كوچوب كندويه بر او وسوريسنه اوبالر ياپدى انك ايچون اول يرك

آدینه ساخوت دینلدی ١٨ بعده یعقوب پادان آرامدن دوندکده کنعان دیارنده اولان شخیم شهرینه
سلامت ایله کلدی و شهرک اوکنده قوندی ١٩ و شخیم باباسی حمورک اوغللرندن اول تارلا پاره‌سنی که اوراده
چادرینی قورمش ایدی یوز قوزی سکه‌لو نقره‌یه صاتون آلوب ٢٠ اوراده بر مذبح قوردی و اکا الله اسرائیل
الٰهی در دیو آد قودی ۞

اوتوز دردنجی فصل

١ و لیانک یعقوبه طوغردوغی قیزی دینا ولایتک قیزلرینی کورمکه چقدی ٢ بونی اول ولایتک سلطانی حوای
حمورک اوغلی شخیم کوروب آلدی و اکا زورلیدوب آنکله یاتدی ٣ و آنک جانی یعقوب قیزی دینایه یاپشوب اول
قیزی سودی هم قیزه دلنوازلقلر سویلدی ٤ و شخیم باباسی حموره یالواروب بکا بو قیزی عورتلغه آلیویر دیدی
٥ یعقوب دخی قیزی دینایه زور ایتدوکنی ایشتدی اما اوغللری صوریسیله صحراده اولمغله یعقوب تا انلر کلنجیه‌دک
سکوت ایلدی ٦ و شخیمک باباسی حمور یعقوبه چقدی که انکله سویلشه ٧ بو اثناده یعقوبک اوغللری صحرادن
کلمشلر ایدی و بونی ایشتدکلرنده آلم چکدیلر و یعقوبک قیزی ایله یاتمغله اسرائیلده قباحت ایتدوکندن
یله غضبناک اولدیلر زیرا بویله اولمق کرک دکل ایدی ٨ پس حمور انلر ایله سویلشوب دیدیکه اوغلم شخیمک
جانی قیزکزه یاپشدی کرم ایدوب انی اکا عورتلغه ویرک ٩ و بزم ایله مناکحات عقد ایدک و قیزلریکزی بزه
ویروب کندولریکزه قیزلریمزی آلک ١٠ و بزم ایله ساکن اولک زیرا ولایت اوککزده در اوترک و ایچنده تجارت
ایدک هم انی تملیک ایلیک ١١ شخیم دخی قیزک باباسینه و قرنداشلرینه دیدیکه لطف نظریکزی بولایم و بکا هر
نه که درسکز ویره‌جکم دیدی ١٢ بندن مهری و آغرلغی زیاده استیک و بکا نیجه درسکز ویره‌یم همان بو
قیزی بکا عورتلغه ویرک ١٣ و یعقوب اوغللری شخیمه و باباسی حموره قیز قرنداشلری دینایه زور ایتدیکی ایچون
حیله ایله جواب ویروب سویلدیلر ١٤ و انلره دیدیلرکه بز بونی ایده‌مزز که قیزقرنداشمزی اغلف آدمه
ویره‌وز زیرا بزه عیب اولور ١٥ نهایت بونکله سزه قایل اولورز که اکر بزم کبی اولوب سزدن هر ارکک ختنه
اولورسه ١٦ قیزلریمزی سزه ویره‌لم و قیزلریکزی کندولریمزه آلالم و سزکله ساکن هم بر امت اولالم ١٧ و اکر
بزی دکلمیوب ختنه اولمازسکز قیزمزی آلوب کیده‌رز ١٨ پس انلرک سوزلری حموره و حمور اوغلی شخیمه پسند
کلدی ١٩ و اوغلان اول شیئی ایتمکده تأخیر ایتمدی چونکه یعقوبک قیزینی بکندی و او باباسنک اوینده اک عزیز
ایدی ٢٠ بعده حمور و اوغلی شخیم کندو شهرینک قپوسنه کلوب و شهرینک اهالیسنه سویلیوب دیدیلرکه
٢١ بو آدملر بزم ایله مستأمنلردر و بو دیارده ساکن اولوب تجارت ایده‌جکلردر و اشته ولایتمز انلره بولدر
انلرک قیزلرینی کندولریمزه عورتلغه آلالم هم قیزلریمزی انلره ویره‌لم ٢٢ نهایت بو آدملر بزم ایله اوتورمغه هم
بر امت اولمق ایچون بونکله قایل اولورلر که انلر ختنه اولدقلری کبی بزدن دخی هر ارکک ختنه اولا
٢٣ سوریلری و مال و منالی و جمله طوارلری بزم اولمزمی همان انلره قایل اولالم و بزم ایله ساکن اولاجقلر

٢٤ پس اول شهرك قپوسندن چقان جمله‌سی حموری و اوغلی شخیمی دكلدكلرنده هر اركك كه اول شهرك
قپوسندن چقاردی سنّت اولنور ایدی ٢٥ و اوچنجی كونده آغریلرینه یاتور ایكن یعقوبك ایكی اوغلی شمعون
ولاوی نام دینانك قرنداشلری هركس قلیجنی آلوب اول شهره علی الغفله كلوب جمیع اركككی اولدردیلر ٢٦ و هم
حموری هم شخیمی سر شمشیر ایله قتل ایتدیلر و شخیمك اوندن دینایی آلوب چقدیلر ٢٧ و یعقوبك سایر
اوغللری مقتوللر اوزرینه كلوب شهری یغمالدیلر قز قرنداشنه زور ایتدكلری سببیله ٢٨ هم انلرك سوریلرینی
و صغرلرینی و اشكلرینی و شهرده و صحراده بولنان جمله‌سنی آلدیلر ٢٩ هم دخی اموالنی و اولرده اولنلری
یغمالدقدن صكره طفللرینی و عورتلرینی اسیر سوردیلر ٣٠ بعده یعقوب شمعونه و لاوی‌یه دیدیكه بكا
اضطراب ویردكز كه بنی بو دیارك اهالیسی یعنی كنعانیلر و فرزیلر یاننده بد نام ایتدكز زیرا بنم ایله آدم
آز ایكن اوزریمه جمع اولوب بنی اوررلر ایسه بن هم بنم اوم هلاك اولورز ٣١ انلر دخی دیدیلر كه انلره قز
قرنداشمزی فاحشه كبی قوللانمق لازمیمیدر ❁

اوتوز بشنجی فصل

١ بعده الله یعقوبه دیدیكه قالق بیت ایله كت و اوراده ساكن اول و قرنداشك عیسوك حضورندن
قاچدوغك زمان سكا كورنن اللهه اوراده بر مذبح یاپ ٢ پس یعقوب كندو عیالنه و بلەسنجه اولان
جمله‌یه دیدیكه آراكزده اولان غریب الاهلری قالدرك و طهارت ایدوب اثوابلریكزی دكشدرك ٣ هم
قالقلم و بیت ایله چقالم و اوراده بنی مضایقه كوننده استجابت ایدن و كزدوكم یولده بنم ایله اولان
اللهه بر مذبح یاپایم ٤ پس یعقوبه جمله اللرینده اولان غریب الاهلری هم قولاقلرنده‌كی كوپه‌لری ویردیلر
یعقوب دخی انلری شخیم قربنده اولان میشه آغاجنك آلتنده صقلدی ٥ بعده كوچدیلر و اطرافلرنده اولان
شهرلر اوزرینه الله قورقوسی اولمغله یعقوبك اوغللری آردنجه سكرتمدیلر ٦ و یعقوب هم بلەسنجه اولان جمله
خلق كنعان دیارنده اولان لوزایه كلدی كه بیت ایل اودر ٧ و اوراده بر مذبح یاپوب اول یره بیت ایل
دیو آد قودی زیرا قرنداشنك یوزندن قاچدوغی زمان الله اكا اوراده كورنمش ایدی ٨ و رفقانك دایه‌سی
دبورا اولدكده بیت ایلك آلتی یاننده میشه‌نك آلتنده كوملدی اول میشه‌یه یعقوب آلون باكوت یعنی
آغلایش میشه‌سی دیو آد قودی ٩ و یعقوب پادان آرامدن دوندوكی زمان الله اكا تكرار كورنوب آنی بركتلدی
١٠ هم الله اكا دیدیكه سنك آدك یعقوبدر آدیكه آرتق یعقوب دینلمیه الا آدك اسرائیل اولا پس انك
آدینه اسرائیل دیدی ١١ هم الله اكا دیدیكه بن علی كل شی قادر الله ایم نشو و نما بولوب چوغال و امت
و امتلر جماعتی سندن اولوب صلبلركدن دخی ملكلر چقاجقلردر ١٢ و بو ابراهیمه هم اسحقه ویردوكم یری
سكا ویره‌جكم هم سندن صكره بو یری ذریتكه ویره‌جكم ١٣ بعده الله اول انكله سویلشدوكی یرده
یاننده‌ن صعود ایلدی ١٤ یعقوب دخی اول انكله سویلشدوكی یرده بر ستون یعنی طاش ستونی یاپدی و اوزرینه

کوکش دوکوب اوزرینه یاغ صبّ ایلدی ١٥ هم یعقوب الله انکله سویلشدوکی یرك آدینی بیت ایل قودی ١٦ بعده
بیت ایلدن کوچدیلر و افراتایه کلنجیه‌دك بر میل مقداری یر وار ایکن راحیل طوغردی وطوغرشنده زور
چکدی ١٧ وطوغردقده زور چکر ایکن ابه اکا دیدیکه قورقمه زیرا اشته سکا بر اوغل دخی وار ١٨ واولدیکه
جانی چقار ایکن زیرا اولدی انك آدینی بن اونی یعنی المُمك اوغلی قودی باباسی ایسه آدینه بن یامین یعنی
یمینك اوغلی دیدی ١٩ پس راحیل وفات ایدوب افراتا یولنده دفن اولندی که بیت لحم او در ٢٠ ویعقوب
انك مزارینك اوستنده بر مزار طاشی دکدی راحیل مزارینك طاشی او در تا بو کونه‌دك ٢١ اندن اسرائیل
کوچوب چادرینی مغدال عدرك اوته‌سنده قوردی ٢٢ واولدیکه اسرائیل اول دیارده ساکن ایکن روبیل
واروب باباسنك اوده‌لیغی بلها ایله یاتدی واسرائیل بونی دویدی ویعقوبك اوغللری اون ایکی ایدی
٢٣ لیانك اوغللری بونلر در یعقوبك الك اوغلی روبیل وشمعون ولاوی ویهودا وایساخر وزابلون
٢٤ راحیلك اوغللری یوسف وبن یامین ٢٥ وراحیلك جاریه‌سی بلهانك اوغللری دان ونفتالیم ٢٦ ولیانك
جاریه‌سی زلفانك اوغللری جاد وآشیر یعقوبك اوغللری بونلر در که اکا پادان آرامده طوغمشلر ٢٧ ویعقوب
باباسی اسحقه ممرایه اربع شهرینه یعنی حبرونه کلدی که ابراهیم واسحق اوراده ساکن اولورلر ایدی
٢٨ واسحق عمرینك زمانی یوز سکسان ییل ایدی ٢٩ واسحق جنوب وفات ایتدی وکندو قومنه ارتحال ایلدی
قوجه وصالخورده و اوغللری عیسو ویعقوب انی دفن ایلدیلر ۞

اوتوز آلتنجی فصل

١ عیسوك یعنی ادومك تناسللری بونلردر ٢ عیسو کندو عورتلرینی کنعان قزلرندن آلدی حیثی آلونك
قزی عاده‌یی وحوای صبعونك قزی عانانك قزی اهلیبامایی ٣ واسماعیلك قزی ونبایوتك قزقرنداشی باسماتی
٤ وعادا عیسویه الیفازی طوغردی وباسمات رعوالی طوغردی ٥ واهلیباما یاعوشی ویعلونی وقورحی طوغردی
عیسو اوغللری بونلر در که اکا کنعان دیارنده طوغمشلر ٦ وعیسو عورتلرینی واوغللرینی وقزلرینی واوینك
جمله جانلرینی وسوریلرینی وطوارلرینی وکنعان دیارنده اکتساب ایتدوکی جمله مال ومنالینی آلوب قرنداشی
یعقوبك حضورندن بر غیری یره کتدی ٧ زیرا انلرك مال ومنالی چوق ایدی شویلکه بیله اوتورمق قابل
دکل ایدی وسوریلری ایچون مسکنلرینك یری انلره تحمل ایده‌مز ایدی ٨ وعیسو ساعیر طاغنده ساکن
اولدی عیسو دیدکلری ادوم در ٩ وساعیر طاغنده‌کی ادومیلرك باباسی عیسوك تناسللری بونلر در
١٠ عیسو اوغللرینك آدلری بونلر در عیسو عورتی عادانك اوغلی الیفاز وعیسو عورتی باسماتك اوغلی رعوال
١١ والیفازك اوغللری تامان وعمر وصفا وغاتام وقناز ١٢ وتمنع عیسو اوغلی الیفازك اوده‌لیغی ایدی که الیفازه
عمالیقی طوغردی عیسو عورتی عادانك اوغللری بونلر ایدی ١٣ رعوالك اوغللری بونلر در ناحت وزارح شما
ومزا بونلر عیسو عورتی باسماتك اوغللری ایدیلر ١٤ وعیسو عورتی صبعون قزی عانانك قزی اهلیبامانك

عيسوه طوغردوغى اوغللرى بونلر ايدى يعوش ويعلون وقورح ١٥ عيسو اوغللرينك بكلرى بونلر ايدى عيسونك
ايلك اوغلى اليفازك اوغللرى تامان بك عمر بك صفا بك قنز بك ١٦ قورح بك غاتام بك عماليق بك ادوم
ديارنده اليفازك بكلرى بونلر هم عادا اوغللرى بونلر در ١٧ وعيسو اوغلى رعوائلك اوغللرى بونلر در ناحت
بك زارح بك شما بك مزا بك ادوم ولايتنده رعوائلك بكلرى بونلر در وعيسونك عورتى باسماتك اوغللرى
بونلر در ١٨ عيسو عورتى اهليباماناك اوغللرى دخى بونلر در يعوش بك يعلون بك قورح بك عيسو عورتى
عانانك قزى اهليبامادن اولان بكلر بونلر در ١٩ عيسو يعنى ادومك اوغللرى بونلر هم انلرك بكلرى در ٢٠ وولايتنده
ساكن اولان حورى ساعيرك اوغللرى بونلر در لوطان وشوبال وصبعون وعانا ٢١ وديشون واصار وديشان
ادوم ولايتنده حوريلرك بكلرى وساعيرك اوغللرى بونلر در ٢٢ ولوطانك اوغللرى حورى وهامان ايديلر
ولوطانك قزقرنداشى تمنع در ٢٣ وشوبالك اوغللرى بونلر در علوان ومنحت وعيبال وشفو واونام ٢٤ وصبعون
اوغللرى بونلر در ايه وعانا بو اول عانا در كه باباسى صبعونك اشكلرينى برية ده كودر ايكن قاترلر پيدا
ايتدى ٢٥ وعانانك اوغللرى بونلر در ديشون وعانانك قزى اهليباما ٢٦ وديشونك اوغللرى بونلر در حمدان
واشبان ويتران وكران ٢٧ اصارك اوغللرى بونلر در بلهان وزعوان وعاقان ٢٨ ديسانك اوغللرى بونلر در
عوص وارام ٢٩ حوريلرك بكلرى بونلر در لوطان بك شوبال بك صبعون بك عانا بك ٣٠ ديشون بك عصار
بك ديشان بك حوريلرك بكلرندن ساعير ولايتنده بكلر بونلر در ٣١ وبونلر شول ملكلر در كه بنى اسرائيل
اوزرينه بر ملك اولمازدن اول ادوم ولايتنده سلطنت سورديلر ٣٢ وبعور اوغلى بالع ادومده سلطنت ايتدى
وشهرينك آدى دنهبه ايدى ٣٣ وبالع اولدكدن صكره انك يرينه بصرالو زارح اوغلى يوباب ملك اولدى
٣٤ يوباب دخى اولدكدن صكره انك يرينه تيمان ولايتندن اولان حوشام ملك اولدى ٣٥ وحوشام دخى
اولدكدن صكره انك يرينه بداد اوغلى هداد ملك اولدى اوله موآب اووالسنده مديانى بوزدى وشهرينك
آدى عويث ايدى ٣٦ هداد دخى اولدكدن صكره انك يرينه مشريقالو سملا ملك اولدى ٣٧ سملا
دخى اولدكدن صكره ارماق يانندن واقع رحبوث شهرندن اولان شاول سلطنت سوردى ٣٨ شاول دخى
اولدى وانك يرينه عكبور اوغلى بعل حنان ملك اولدى ٣٩ وعكبور اوغلى بعل حنان اولدكدن صكره يرينه
هدار ملك اولدى وشهرينك آدى فاعو ايدى عورتنك آدى ايسه ميزاهاب قزى مطريدك قزى مهيطابيل
ايدى ٤٠ وقبيله لرنجه ويرلرنجه وآدلرنجه عيسو بكلرينك آدلرى بونلر در تمنع بك علوا بك يطت بك
٤١ اهليباما بك ايلا بك فينون بك ٤٢ قنز بك تيمان بك مبصار بك ٤٣ مغديل بك عيرام بك ملك
ولايتلرنده واقع مسكنلرينه كوره ادوم بكلرى بونلر در ادوميلرك باباسى عيسو بو در ۞

اوتوز يدنجى فصل

١ ويعقوب كنعان ديارنده باباسى غريب كبى اوتورديغى يرده ساكن اولدى ٢ يعقوبك اوغللرى بونلر در

يوسف اون يدى ياشنده اوغلان ايكن قرنداشلرى ايله سوريلرى كودردى وباباسى عورتلرينك بلها وزلفا
اوغللرى ايله ايدى وانلرك رسوايلكلرينى باباسنه اخبار ايلدى ٣ واسرائيل يوسفى جمله اوغللرندن زياده
سوردى زيرا اكا قوجه‌لغنده طوغمش ايدى واكا بر آلاجه قفتان ياپدى ٤ وقرنداشلرى باباسى اني جمله
قرنداشلرندن زياده سودوكنى كوردكلرنده اكا كين طوتارلر ايدى وانكله دوستانه سويلشمكه قادر دكللر
ايدى ٥ ويوسف بر دوش كوردى كه اني قرنداشلرينه سويلدى واكا دخى زياده كين طوتديلر ٦ زيرا انلره
ديديكه كلك بو كوردوكم دوشمى دكليك ٧ اشته بز تارلانك اورتاسنده دمتلر باغلر ايدك وبنم دمتم قلقوب
قايم طوردى سزك دمتلريكز دخى چپ چوره طوروب بنم دمتمه طاپنورلر ايدى ٨ قرنداشلرى اكا ديديلر
كه عجبا اوزريمزه ملكمى اولسك كرك ويا بزه سلطنتمى ايتسك كرك وبو دوشلرى ايچون هم سوزلرى ايچون
اكا دخى زياده كين طوتمشلر ٩ بر دوش دخى كوردى واني قرنداشلرينه سويليوب ديديكه اشته بر دوش دخى
كوردم كه اشته كنش وآى واون بر يلدز بكا طاپنورلر ايدى ١٠ وباباسنه هم قرنداشلرينه ديوبرديكنده
باباسى اني آزارليوب ديديكه بو سنك كوردوكك دوش نه اصل دوش درهيچ بن وآناك وقرنداشلرك سكا تا
يره‌دك طاپنوب اكلمكه كله‌لمى ١١ پس قرنداشلرى اكا حسد چكديلر اما باباسى بو نسنه‌يى خاطرنده
طوتدى ١٢ وقرنداشلرى بابالرينك سوريسنى شخيمده كوتمكه كتديلر ١٣ واسرائيل يوسفه ديديكه
قرنداشلرك شخيمده كودرلر كل سنى انلره كوندره‌يم اول دخى نولا ديدى ١٤ واكا ديديكه وار قرنداشلريكك
سلامتلكنى وسوريلرك سلامتلكنى كور وبكا جواب كتور واني حبرون دره‌سندن كوندردى اول دخى شخيمه
واردى ١٥ وبر آدم اني بولديكه صحراده يولى ياكلمش كزردى اول آدم اكا سؤال ايدوب نه آرارسن ديدى
١٦ قرنداشلريمى آرايورم كرم ايله بكا ديويور نره‌ده سوريلرينى كودرلر ديو جواب ويردى ١٧ اول آدم
ديديكه بورادن كوچمشلر زيرا اشتدم كه دوثانه كيده‌لم ديمشلر پس يوسف قرنداشلرينك آردنجه
كيدوب انلرى دوثانده بولدى ١٨ انلر دخى اني ايراقدن كوردكلرنده انلره يقين كلمزدن اول اني
اولدرمكه قصد ايلديلر ١٩ وبر برينه ديديلر كه اشته اول دوش كورجى كليور ٢٠ پس شمدى كلك
اني اولدره‌لم وقويولرك برينه براغوب ديه‌لم كه اني بر يرتيجى جانور يدى او زمان دوشلرى نه اصل
اولور كوره‌لم ٢١ وروبيل بونى اشتدكده اني انلرك اللرندن قورتارمغه چالشدى وجانيني اورميالم ديدى
٢٢ وروبيل دخى انلره ديديكه قان دوكمك اني برّيه‌ده اولان بو قويويه براغك واكا ال اورميك اني اللرندن
قورتارمق وباباسنه كرو كوترمك ايچون بونى سويلردى ٢٣ پس يوسف قرنداشلرينه كلدوكى كبى انك
قفتانيني يعنى اوزرنده اولان آلاجه قفتانيني صويديلر ٢٤ واني آلوب قويويه براقديلر واول قويو بوش
اولوب ايچنده صو يوق ايدى ٢٥ اندن صكره اتمك يمكه اوتورديلر وكوزلرينى قالدروب كورديلر كه
اشته جلعاددن كلن اسماعيليلرك كاربانى كليور ودوه‌لرى بهارلر وبلسان ومر صاقى ايله يوكلو اولوب
مصره كوتورمكه كيدرلردى ٢٦ ويهودا قرنداشلرينه ديديكه قرنداشمزى اولدرمكدن وقانيني كزلمكدن بزه

6.

نه فائده ٢٧ گلك اني اسماعيللولره صاتالم الّز اگا دگمیون زیرا قرنداشمز و اتمز در پس قرنداشلری قائل
اولدیلر ٢٨ ومدیانلو بازرگان كشیلری گچر ایكن یوسفی قویودن چكوب چقاردیلر واني اسماعیللولره یكرمی
كومش پارەلرینه صاتدیلر انلر دخی یوسفی مصره كوتردیلر ٢٩ وروبیل قویویه دوندكده اشته قویوده
یوسف یوق ایكن اثوابلرینی پرتدی ٣٠ وقرنداشلرینه دونوب دیدیكه اوغلان یوقدر یا بن قنده واره‌یم
بن ٣١ او زمان یوسفك قفتانینی آلدیلر وبر اوغلاق بوغازلیوب اول قفتانی قان ایله بولاشدردیلر ٣٢ واول
آلاجه قفتانی كندولرك باباسنه كوندرمكه كوندروب دیدیلر كه بونی بولدق حالا قفتان اوغلكمی در
دكلمیدر بیل ٣٣ اول دخی اني بیلوب دیدیكه قفتان اوغلمك در بر یرتیجی جانور اني یدی تحقیق یوسف افراس
اولنـــدی ٣٤ اندن یعقوب اثوابلرینی یرتدی وبللرینه بر چول قویوب خیلی زمان اوغلی ایچون یاس
طوتدی ٣٥ وجمله اوغللری وجمله قزلری اكا تسلّی ویرمكه قلقدیلر او ایسه تسلّی آلمقدن امتناع ایدوب
دیدیكه تحقیق بن اوغلمه یاس ایله مزاره اینه‌جكم وباباسی اكا آغلـــدی ٣٦ مدیانیلر ایسه اني مصرده
فرعونك آغاسی قصاب باشی فوطیفاره صاتدیلر ۞

اوتوز سكزنجی فصل

١ اول زمان واقع اولدیكه یهودا كندو قرنداشلرندن آیریلوب حیرتام بر عدلّمی آدمك یاننده قوندی
٢ واوراده یهودا شوع نام بر كنعانی آدمك قزینی كوروب اني آلدی واكا كیردی ٣ اول دخی كبه اولوب
وبر اوغل طوغروب آدینی عیر قودی ٤ وبر دخی كبه اولوب وبر اوغل طوغروب آدینی اونان قودی ٥ هم
تكرار بر اوغل طوغروب آدینه شیلا دیدی واني طوغردوغی زمان كزیبده ایدی ٦ بعده یهودا كندو
ایلك اوغلی عیره تامار آدلو عورتی آلدی ٧ ویهودانك ایلك اوغلی عیر ربّك حضورنده یرامز ایدی ورب
اني اولدردی ٨ ویهودا اونانه دیدیكه قرنداشكك عورتنه كیر واني تزوّج ایله وقرنداشكه اولاد ایدن
٩ امّا اونان نسل كندونك اولمیاجغنی بلمكله قرنداشنك عورتنه هر كیردكجه قرنداشنه نسل قومامق ایچون
یره انزال ایدردی ١٠ وبو ایتدوكی نسنه ربّك حضورنده بد كورنمكله اني دخی اولدردی ١١ پس یهودا
كلینی تاماره دیدیكه تا اوغلم شیلا بیوینجه‌یه‌دك باباڭك اونده طول قال زیرا در ایدیكه بولابكه بو
دخی قرنداشلری كبی اولمیه پس تامار كیدوب باباسنك اونده قالدی ١٢ وبیچه ایام گچدكدن صكره
شوعك قزی یهودانك عورتی اولدی ویهودا متسلّی اولدقدن صكره او هم اتك دوستی حیرعدلّمی كندو
سوریسنك قرقیجیلرینه تمنته چقدیلر ١٣ وتاماره اعلام اولنوب دیلدیكه اشته قاین آتاك قیونلرینی قرقمغه
تمنته چقار ١٤ اول دخی طوللغنك اثوابلرینی كندودن چقاروب یاشمق ایله اورتندی هم بورندی وتمنت
یولنده اولان ایكی یولك آغزنده اوتوردی چون كوردیكه شیلا بیوییوب اكا عورتلغه ویرلمدی ١٥ یهودا دخی
اني كوردكده قحبه در دیو ظنّ ایلدی زیرا یوزینی اورتمش ایدی ١٦ پس یولده اكا اوغرایوب دیدیكه

اقانمز كل سڭا كيره‌يم زيرا كلينى ايدوكنى بيلمزدى اول دخى بڭا نه ويررسن كه بڭا كيره‌سن ديدى
١٧ يهودا؟ جواب ويرديكه بن سوريلردن بر اوغلاق كوندره‌جكم اول دخى كوندرنجيه‌دك رهن وير ديدى
١٨ سڭا نه رهن ويره‌يم ديدى اول دخى مهريڭى وصارغيڭى هم الڭده‌كى دكنكڭى وير ديدى ويهودا اكا
ويروب كيردى وتمار اندن كبه قالدى ١٩ بعده قالقوب كيتدى وياشمغينى كندودن چيقاروب طول‌لغنڭ
اثوابنى كيدى ٢٠ يهودا دخى دوستى عدلّمينڭ الى ايله اوغلاغى كوندردى كه عورتڭ اليندن رهنى آلا امّا
انى بولمدى ٢١ واول يرڭ آدملرينه صوروب ديديكه ايكى يولڭ آغزنده اولان قحبه قنده در بونده قحبه
يوغيدى ديديلر ٢٢ ويهودايه دوندوكنده انى بولمدم ديدى ويرڭ آدملرى بونده قحبه يوغيدى
ديديلر ٢٣ يهودا دخى ديديكه كندويه آلسون همان رسواى عالم اولميالم اشته بن بو اوغلاغى كوندردم
امّا سن انى بولمدڭ ٢٤ واولديكه اوچ آيدن صكره يهودايه خبر اولنوب ديديلر كه كلينڭ تمار زنا
ايلدى واشته زنالردن كبه قالدى يهودا دخى انى چيقارڭ وآتشه ياقلسون ديدى ٢٥ اول دخى چيقارلدوغى
زمان قاين آتاسنه كوندروب ديديكه شول آدمدن كه بو نسنه‌لر انڭدر كبه ايم هم دخى ديديكه كوم
ايله بو مهر وصارق ودكنك كيمڭ ايدوكنى بيل ٢٦ پس يهودا انلرى بيلدكده ديديكه بندن صادق در
انى اوغلم شيلايه ويرمدوكم ايچون وآرتق دخى اكا يقينلق ايتمدى ٢٧ واولديكه طوغراجق زماننده اشته
قارننده اكيزلر وار ايدى ٢٨ وطوغردوغى زمان بيرى ال صونديى وابه بونى آلوب بو اوّل چيقدى ديو انى
اوزرينه بر قرمزى ايپلك باغلدى ٢٩ امّا او اوغلان الينى كرو چكدكده قرنداشى چيقدى ابه دخى نه يرتق
ايتدڭ يرتق اوزريڭه اولسون ديدى وآدينى فارص قوديلر ٣٠ اندن صكره قرنداشى چيقدى كه الينده
قرمزى ايپلك وار ايدى وآدينى زارح قوديلر ۞

اوتوز طقوزنجى فصل

١ ويوسف مصره كوتورلدكده فرعونڭ آغاسى قصّاب باشى فوطيفار نام مصرلو آدم انى اورايه
كتورن اسماعيلولرڭ اليندن صاتون آلدى ٢ ربّ دخى يوسف ايله اولمغله بختلو آدم ايدى ومصرلو
افنديسنڭ اونده اولوردى ٣ وچون افنديسى كورديكه ربّ انڭله ايدى وهر نه ايشلر ايدى ايسه ربّ
كندويه راست كتورر ايدى ٤ يوسف لطف نظرينى بولوب اكا خدمت ايدردى اول دخى يوسفى
اوكتخداسى تعيين ايدوب جمله مالكنى الينه تسليم ايلدى ٥ وانى او وجمله مالكى اوزرينه كتخدا
ايلدن برو ربّ اول مصرلونڭ اوينه يوسف ايچون بركت ويردى وجمله اموالنده اكر اوده اكر محراده
ربّڭ بركتى وار ايدى ٦ پس جميع مالكنى يوسفڭ الينه قودى وكندو يدوكى اتمكدن غيرى بر
نسنه‌يه مقيّد دكل ايدى يوسف ايسه نيك منظر وكوزل چهره‌لو ايدى ٧ بر مدّت مروريدن صكره
اولدى كه افنديسنڭ عورتى يوسفه كوزلرينى ديكوب اكا كل بنمله ياث ديدى ٨ لكن او ابا ايليوب

افندیسنك عورتنه دیدیكه اشته افندم اوده‌كی اشیا ایچون بكا مقید دكلدر بلكه هر نه‌سی وار ایسه الله
تسلیم ایتمشدر ٩ بو اوده بندن بیوك كمسه یوقدر و بكا سندن غیری بر نسنه‌یی یصاق ایتمدی زیرا سن
انك عورتی سین یا بن بو عظیم قباحتی نیجه ایده‌یم كه اللهه كناهكار اولام ١٠ واكرچه اول عورت
كون بكون یوسفه سویلر ایدی ینه‌ده یاتمق و بله اولمق ایچون اكا قایل اولمادی ١١ و بر كون اولدیكه
كندو ایشنی كورمك ایچون اوه كلدی و اوراده او خلقندن بر آدم اوده یوغیكن ١٢ عورت انی لباسندن
طوتوب بنمله یات دیدی او ایسه انك النده لباسی براغوب قاچدی وطشره‌یه چقدی ١٣ اول دخی لباسنی
النده براقدوغنی كوروب طشره‌یه قاچدی ١٤ واوینك آدملرینی چاغروب و انلره سویلیوب دیدیكه باقك
بزه بر عبرانی آدمی كتوردی كه بزی استهزایه طوته بنمله یاتمق ایچون بكا كلدی و بلند آواز ایله چاغردم
١٥ و اولدیكه بن آوازیمی قالدروب چاغردوغمی ایشتدوكنده بنم یانمده لباسنی براقوب وقاچوب طشرایه
چقدی ١٦ پس انك لباسنی كندو یاننده آلیقودی تا افندیسی اوه كلنجه‌یه‌دك ١٧ و اكا بو سوزلر
موجبنجه سویلیوب دیدیكه بزی استهزایه طوتمق ایچون بزه كتوردوكك عبرانی كوله بكا كلدی ١٨ و اولدیكه
بن آوازیمی قالدروب چاغردوغم كبی یانمده لباسنی براغوب طشره‌یه قاچدی ١٩ و اولدیكه افندیسی
كندو عورتنك سوزلرینی ایشتمكله چون اكا سویلیه‌رك كولهك شویله و بویله ایلدی دیمش ایدی زیاده‌سیله
طارلدی ٢٠ و افندیسی یوسفی آلوب زندانه شول یره كه ملكك محبوسلری انده حبس ایدیلر براقدی
و اوراده زندانده قالدی ٢١ و رب یوسف ایله اولوب اكا لطف وكرم ایلدی و اكا زندان اغاسنك لطف
نظرینی بولدردی ٢٢ زندانك اغاسی دخی زنداننده اولان جمله محبوسلری یوسفك النه تسلیم ایلدی
و هر نه ایشلنه‌جك وار ایدی ایسه او ایشلر ایدی ٢٣ هم زندانك اغاسی النده اولان بر نسنه‌سنه باقمازدی
زیرا رب انكله ایدی و هر نه ایشلر ایدی ایسه رب راست كتورر ایدی ۞

قرقنجی فصل

١ بو نسنه‌لردن صكره واقع اولدیكه مصر ملكنك ساقیسی و اتمكجیسی اغالری مصر ملكنه بر جرم
ایلدیلر ٢ و فرعون بو ایكی اغالرینه یعنی ساقی باشی و اتمكجی باشی‌یه غضبان اولوب ٣ انلری قصاب باشی
اوینك زندانینده یوسف حبس اولندوغی یرده قودی ٤ و قصاب باشی یوسفه اصمرلدی كه انلر ایله
اولوب انلره خدمت ایلیه و انلر بر نیچه قدر زندانده ایدیلر ٥ و مصر ملكنك هم ساقیسی هم اتمكجیسی
ایكیسی دخی زندانده محبوس ایكن هر بری همان بر كیجه‌ده و بیوبلن تعبیره مناسب بر دوش كورمشلر
٦ و یوسف انلره چیك صباح كلوب كوردیكه اشته قساوتلو درلر ٧ و افندیسنك زندانینده بیله‌سنجه
اولان فرعونك اغالرینه سؤال ایدوب دیدیكه چهره‌لریكز بو كون نیچون قساوتلو در ٨ انلر دخی دیدیلر
كه دوش كوردك و انی تعبیر ایدر یوق یوسف دخی انلره دیدیكه تعبیرلر اللهه مخصوصدر كلك بكا

سویلیك ٩ ایمدی ساقی باشی یوسفه کندو دوشینی تقریر ایدوب دیدیکه دوشمده کوردم که اوکمده بر
آصمه وار ١٠ واول آصمه‌ده اوچ بوداق وار ایدی واول فلس کبی ویروب چچکی چقاردی وانك صالقملری
اوزوملری یتشدردی ١١ وفرعونك کاسه‌سی الیمده ایکن بن اوزوملری آلوب فرعونك کاسه‌سنه صقاردم وکاسه‌یی فرعونه
ویردم ١٢ یوسف دخی بونك تعبیری بودر دیدی اوچ بوداق اوچ کون در ١٣ اوچ کوندن صکره فرعون
باشکی رفعتلو ایدوب سنی ینه منصبکه قویاجقدر واوّلکی عادت اوزره ساقیسی اولدوغك زمان فرعونك
کاسه‌سنی الینه ویره‌جکسین ١٤ نهایت خوشلقده اولدوغك زمان بنی خاطریکه کتور وبکا کرم ایله
بنم ایچون فرعونك حضورنده ذکر ایدوب بنی بو اودن چقار ١٥ زیرا حقّا که بن عبرانیلرك ولایتندن
اوغرلندم وبونده بر شی ایتمدم که بنی قویویه قویالر ١٦ واتمکجی باشی یوسفك ایو تعبیر ایتدوکنی
کوردوکنده اکا دیدیکه بن دخی دوشمده اوچ بیاض سبد باشمده کوردم ١٧ واوستنده‌کی سبدده
فرعونك اتمکجیسی ایشی اولان هر طعامندن وار ایدی وقوشلر انلری باشم اوزرنده سبددن یرلردی
١٨ یوسف دخی جواب ویروب دیدیکه انك تعبیری بو در اوچ سبد اوچ کوندر ١٩ اوچ کوندن صکره
فرعون باشکی اوزرکدن قالدروب سنی آغاجده آصدراجقدر وقوشلر اوزریکده قونوب اتکی ییه‌جکلر در
٢٠ پس اوچنجی کونده فرعونك مولودی کوننده اولدیکه جمله قوللرینه ضیافت ایلدی ودفتر یوقلنوب ساقی
باشی‌یی هم اتمکجی باشی‌یی قوللری آراسنده محسوب ایلدی ٢١ وساقی باشی‌یی کرو ساقیلق منصبنده ابقا
ایلدی وفرعونك الینه کاسه‌یی ویردی ٢٢ امّا اتمکجی باشی‌یی آصدردی نیجه که یوسف انلره تعبیر ایتمش
ایدی ایسه ٢٣ وساقی باشی یوسفی خاطرینه کتورمدی بلکه انی اونتدی ۞

قرق برنجی فصل

١ وایکی ییل تمام اولدقده‌نصکره فرعون بر دوش کوردی که ایرماغك یاننده طوریور صانوردی ٢ واشته
یدی کوزل وسمز اتلو اینك ایرماقدن چقوب صازلقده اوتلارلر ایدی ٣ واشته انلرك آردنجه یدی غیری
چرکین وارق اتلو اینك ایرماقدن چقوب او بر اینکلرك یاننده ایرماغك کنارنده طورورلر ایدی ٤ واول
چرکین وارق اتلو اینکلر اول یدی کوزل وسمز اینکلری بلع ایتدیلر اندن صکره فرعون اویاندی
٥ وتکرار اویویوب بر دوش دخی کوردیکه اشته بر بغدای ساقندن یدی طولو وکوزل باشاقلر چقرلر ایدی
٦ واشته یدی غیری ارق وشرق یلندن یانمش باشاقلر انلردن صکره بترلر ایدی ٧ واول ارق باشاقلر
اول یدی طولو وکوزل باشاقلری بلع ایتدیلر بو دفعه فرعون اویاندی واشته دوش ایدی ٨ بعده صباح
اولدقده جانی صیقلدی وکوندروب مصرك جمله سحرا وعلماسنی جمع ایلدی وفرعون انلره کندو دوشنی
تقریر ایلدی واني فرعونه تعبیر ایدر یوغیدی ٩ او زمان ساقی باشی فرعونه سویلیوب دیدیکه بو کون
خطالریمی خاطرمه کتوردم ١٠ فرعون کندو قوللرینه غضبناك اولمش ایدی وبنی هم اتمکجی باشی‌یی

قصاب باشينك اونده حبس ايلمش ايدى ١١ و بر كيجه‌ده هم بن هم او بر دوش كوردك هر بريمز بزه ويريلان
تعبيره مناسب دوش كوردك ١٢ و اوراده قصاب باشينك كوله‌سى بر عبرانى اوغلانجق بزمله ايدى بوكا
تقرير ايتدوكمزده بزه دوشلريمزى تعبير ايلدى هر بريمزه كندو دوشنه كوره تعبير ايتدى ١٣ و عينيله
نيجه‌كه بزه تعبير ايتدى ايسه بويله اولدى بكا منصبمى مقرر ايتدى و انى آصدردى ١٤ پس فرعون
كوندروب يوسفى چاغردى و انى عجله ايله قويودن چيقارديلر و تراش اولوب اثوابلرينى دكشدردى و فرعونه
كلدى ١٥ فرعون دخى يوسفه ديديكه بر دوش كوردم و انى تعبير ايدر كمسه يوقدر و بن سنك ايچون
دينلدوكندن خبر آلدم كه ايشتدوكك دوشى تعبير ايدرسن ١٦ و يوسف فرعونه جواب ويروب ديديكه
بن دكل الله فرعونك اوغورينه جواب ويره ١٧ پس فرعون يوسفه ديديكه بر دوشده كوردم كه ايرماغك
كنارنده طوريوردم ١٨ و ايشته يدى سمز اتلو و كوزل اينك ايرماقدن چيقوب صازلقده اوتلارلر ايدى ١٩ و ايشته
انلرك آردنجه غيرى يدى ارق و پك بد چهره‌لو هم اتى زبون اينك چيقرلر ايدى چركينلكده هيچ
انلركبى بتون مصر ديارنده كورمدم ٢٠ بو يدى ارق و چركين اينك اولكى سمز اينكلرى بلع ايتديلر
٢١ و انلرك قارنلرينه كيرديلر و قارنلرينه كيردكلرى دويلمادى زيرا انلرك چهره‌لرى كالاول چركين ايدى.
بعده اويانديم ٢٢ و بر دخى دوشمده كوردم كه ايشته بر صاپده يدى طوللو و كوزل باشاق چيقرلر ايدى
٢٣ هم ايشته يدى اوفاق و ارق و شرق يلندن يانمش باشاق انلرك آردنجه بتورلر ايدى ٢٤ اول ارق باشاقلر
يدى كوزل باشاغى يوتديلر پس ساحرلره طانشدم و بكا ديويرر يوغيدى ٢٥ يوسف دخى فرعونه ديديكه
فرعونك دوشى فقط بردر الله ايده‌جكنى فرعونه اعلام ايلدى ٢٦ يدى كوزل اينك يدى ييلدر و يدى
كوزل باشاق دخى يدى ييلدر دوش فقط بردر ٢٧ و انلردن صكره چيقان يدى ارق و چركين اينك يدى
ييلدر و يدى ارق و شرق يلندن يانمش باشاق يدى ييللق قحطلغيدر ٢٨ فرعونه سويلدوكم بودركه
الله ايده‌جكنى فرعونه كوسترمشدر ٢٩ ايشته جمله مصر ديارنده يدى ييللق بوللغى كلجكدر ٣٠ و انلردن
صكره يدى ييللق قحطلغى كلجكدر و اول جمله بوللق مصر ديارنده اونودلر و قحطلق ولايتى تلف ايده‌جكدر
٣١ و صكره‌دن اولاجق قحطلقدن اوترى اول بوللق ولايتده بلنمسه كرك زيرا پك آغر اولاجقدر ٣٢ و دوش
فرعونه ايكى دفعه مكرر اولدوغنك آصلى بودركه بو نسنه اللهدن مقرر اولوب الله بونى تيز ايده‌جكدر •
٣٣ ايمدى حالا فرعون بر عاقل و دانا آدمى ايدنسون كه انى مصر ديارى اوزرينه نصب ايليه ٣٤ فرعون
بويله ايلسون ولايت اوزرينه آدملر تعيين ايلسون كه مصر اهاليسندن يدى ييللق بوللغندن خمسى
آلالر ٣٥ و بو كلجك ايو ييللرك جمله غله‌سنى تحصيل ايدوب و شهرلرك ذخيره‌سى ايچون فرعونك الى
آلتنه بيغوب صقلاسونلر ٣٦ اول غله مصر ديارنده اولاجق يدى ييللق قحطلغى ايچون ولايتده امانت
اولسون كه ولايت قحطلقدن قريلميه ٣٧ بو سوز فرعونك حضورنده و جمله قوللرينك حضورنده پسند
اولدى ٣٨ پس فرعون قوللرينه ديديكه هيچ بونك كبى روح الله ايچنده اولان آدم بولا بلورمى ايز

۳۹ وفرعون يوسفه ديديكه چونكه بو جمله‌يى الله سكا معلوم ايلدى سنك كبى عاقل ودانا يوقدر
۴۰ ايمدى سن اوم اوزرينه اول وجمله خلقم آغزكه باقسون انجق تخت حسبيله سندن بيوك اولايم
۴۱ ودخى فرعون يوسفه ديديكه اشته سنى بتون مصر ديارى اوزرينه نصب ايلدم ۴۲ بعده فرعون
مهرينى اليندن چقاروب انى يوسفك الينه قودى هم اكا دلبند لباسنى كيدروب بر التون طوق بوغازينه
طاقدى ۴۳ وانى كندونك ايكنجى قوجيسنه بندروب اوكنده هركس ديز چوكك ديو ندا ايتديلر
وانى بتون مصر ديارى اوزرينه نصب ايلدى ۴۴ هم دخى فرعون يوسفه ديديكه بن فرعون ايمر بتون
مصر ديارنده سنك اذنك اولمقسزين بر آدم النى يا اياغنى قالدرميه ۴۵ وفرعون يوسفك آدينى صفنات
فعناح قودى واكا اون شهرينك امامى فوطيفرعك قزى اسناتى عورتلغه ويردى بعده يوسف جمله مصر
ديارينى سير ايتمكه چقدى ۴۶ ويوسف مصر ملكى فرعونك اوكنده حاضر طوردوغى زمان اوتوز ياشنده
ايدى. پس يوسف فرعونك حضورندن چقوب جمله مصر ديارينى طولاشمش ۴۷ واول بوللغك يدى
ييلنده بر يغين يغين محصولات كتوردى ۴۸ هم مصر ديارنده اولان يدى ييلك جمله غله‌سنى يوسف
تحصيل ايدوب شهرلرده قودى هر شهرك اطرافنده اولان تارلانك غله‌سنى شهرلرك ايچنده قودى
۴۹ ويوسف دريا قومى قدر قتى چوق بغداى دوشردى شويلكه حسابه صيغمادوغى ايچون صايمقدن قالدى
۵۰ وقحطلق ييللرى كلمزدن اول يوسفه ايكى اوغل طوغدى بونلرى اكا اون شهرينك امامى فوطيفرعك قزى
اسنات طوغرمشدر ۵۱ ويوسف ايلك طوغنك آدينى منسا قودى زيرا ديديكه الله بنى هر دردمى وبابامك
جمله اوينى اونسا ايلدى ۵۲ وايكنجيسنك آدينى افرايم قودى زيرا ديديكه الله بنى بلامك ولايتنده
برخوردار ايلدى ۵۳ بعده مصر ديارنده اولان بوللغك يدى ييلى تمام اولدقدن صكره ۵۴ قحطلغك
يدى ييلى كلمكه باشلدى نيجه كه يوسف ديمش ايدى ايسه وجميع ولايتلرده قحطلق ايدى اما جمله
مصر ديارنده اتمك وار ايدى ۵۵ عاقبت جمله مصر ديارى دخى آچ قالمغله جمله خلق اتمك ايچون فرعونه
فرياد ايلدى فرعون دخى جمله مصرلولره ديديكه يوسفه وارك وسزه نه كه درسه ايليك ۵۶ وجمله ير
يوزنده قحطلق وار ايكن يوسف جمله بغداى انبارلرينى آچوب مصرلولره صاتدى زيرا مصر ديارنده
قحطلق پك آغرلنمش ايدى ۵۷ وجمله يرلرك اهاليسى يوسفدن غله صاتون آلمق ايچون مصره كلورلر
ايدى چونكه بالجمله ولايتلرده قحطلق آغرلنمش ايدى ۞

قرق ايكنجى فصل

۱ مكر يعقوب مصرده بغداى ايدوكنى بلوب اوغللرينه ديديكه نيچون باقيشيرسكز ۲ وديديكه
اشته ايشتدم كه مصرده بغداى وار اوراية اينك وبزه اورادن اشترا ايليك كه ديريلهوز واولميهوز
۳ پس يوسفك اون قرنداشى مصرده بغداى صاتون آلمغه انديلر ۴ اما يعقوب يوسفك قرنداشى

بنیامینی قرنداشلری ایله کوندرمدی زیرا در ایدیکه طریقده بر بلایه اوغرامیه ٥ پس اسرائیل اوغللری
سایر کلنلرك آراسنده بغدای صاتون آلمغه کلدیلر زیرا کنعان ولایتنده قحطلق ایدی ٦ و یوسف ولایتك
والیسی ایدی جمله ولایتك خلقنه او صاتر ایدی ایمدی یوسفك قرنداشلری کلوب و یوزلرینی یره سوروب
اکا طاپندیلر ٧ یوسف دخی قرنداشلرینی کوردوکی کبی آنلری بلدی و آنلره تغرّب ایلیوب آنلر ایله سرت
سویلشدی هم آنلره نره‌دن کلدکز دیدی آنلر دخی کنعان ولایتندن غلّه صاتون آلمغه کلدك دیدیلر
٨ و یوسف قرنداشلرینی بلدی آنلر ایسه آنی بلمدیلر ٩ و یوسف آنلرك خصوصنده کوردوکی دوشلری
خاطرینه کتوروب آنلره دیدیکه سز جاسوسلر سکز ولایتك ضعفنی کورمکه کلدکز ١٠ آنلر یوق سلطانم
انجق قوللرك غلّه صاتون آلمغه کلدك دیدیلر ١١ جمله‌مز بر آدمك اوغللری ایز صادق کشیلر ایز قوللرك
جاسوس دکللر در ١٢ اول دخی آنلره دیدیکه خیر ولایتك ضعفنی کورمکه کلدکز ١٣ آنلر جواب ویردیلر
که قوللرك اون ایکی قرنداش و کنعان ولایتنده بر آدمك اوغللری ایز و اشته اك کوچکی حالا باپامز ایله
در بری ایسه غایب اولدی ١٤ یوسف دخی آنلره دیدیکه بو در سزه دیدوکم که سز جاسوسلر سکز
١٥ بونکله امتحان اولورسکز فرعونك باشی ایچون تا کوچك قرنداشکز بورایه کلمینجه بورادن چقمزسکز
١٦ سزدن بریکزی قرنداشکزی آلمغه کوندرك و سز محبوس اولك که حقّ سزده‌می در دیو سوزلریکز
امتحان اولنه سزده دکل ایسه فرعونك باشیچون سز جاسوسلر سکز ١٧ پس آنلری اوچ کون حبسده
قودی ١٨ و اوچنجی کونده یوسف آنلره دیدیکه بونی ایلیك و یاشایك بن اللّهدن قورقرم ١٩ اکر صادق
کشیلر ایسکز قرنداشلریکزدن بری حبس خانه‌کزده محبوس قالسون سز ایسه وارك اولریکزك قحطلغنه
لازم اولان غلّه‌یی کوتورك ٢٠ و بکا کوچك قرنداشکزی کتورك و سوزلریکز محقّق اولمغله اولمیه‌سز پس
بویله ایتدیلر ٢١ و بر برینه دیدیلرکه تحقیقا قرنداشمزك خصوصنده صوچلو ایز زیرا او بزه یالواردوقده
زمان جاننك تنکلکنی کوردك و آنی دکلمدك آنك ایچون بزه بو بلا کلدی ٢٢ روبیل دخی آنلره جواب
ویروب دیدیکه بن سزه دیمدممی اوغلانك کناهنه کیرمك و سز دکلمدیکز ایمدی اشته آنك قانی بزدن
طلب اولنور ٢٣ و بلمدیلرکه یوسف آنلری اکلر ایدی زیرا بینلرنده ترجمان وار ایدی ٢٤ و یوسف
آنلردن یوزینی چوروب آغلادی بعده دونوب آنلر ایله سویلشدی و آنلردن شمعونی آلوب آنی کوزلری
اوکنده باغلادی ٢٥ و یوسف بیوردیکه چواللرینی بغدای ایله طولدروب و هر برینك آقچه‌لرینی کندو
چوالنه کرو قویوب آنلره یول آزغنی ویره‌لر پس آنلره بویله ایلدی ٢٦ و آنلر بغدایی اشکلرینه یوکلدوب
اورادن کتدیلر ٢٧ و بری کندو اشکنه یم ویرمك ایچون قوناقده چوالنی آچدقده چوالنك آغزنده
کندو آقچه‌سنی کوردی ٢٨ و قرنداشلرینه دیدیکه بنم آقچه‌م بکا کرو ویرلدی و اشته چوالمده در او زمان
بایلوب و دترشوب بر برینه دیدیلرکه نه در بو اللّهك بزه ایتدوکی ٢٩ پس کنعان ولایتنه باپالری
یعقوبه کلدکلرنده کندولرینه واقع اولان قصّه‌لری اکا سویلیوب دیدیلرکه ٣٠ اول ولایتك سلطانی اولان

آدم بزمله سرت سویلشدی و بزی ولایت جاسوسلری یرینه طوتدی ۳۱ بز اکا دیدك که صادق
کیشیلر ایز و جاسوسلر دکل ایز ۳۲ بابامزك اون ایکی اوغلی قرنداشلر ایز بری غایب اولدی و اك کوچکی
حالا بابامز ایله کنعان ولایتنده در ۳۳ و اول ولایتك سلطانی اولان آدم بزه دیدیکه صادق اولدوغکزی
بوندن بله‌یم بر قرنداشکزی بنم ایله قویك و اویکزك قحطلغنه لازم اولان بغدایی آلك و کیدك ۳۴ و بکا
اك کوچك قرنداشکزی کتورك و بله‌یم که جاسوسلر دکل الا صادق کیشیلر سکز بعده قرنداشکزی
سزه ویره‌جکم و بو دیارده تجارت ایلیه‌جکسکز ۳۵ و انلر چواللرینی بوشالتدقلری وقتده اولدیکه
اشته هر برینك آقچه‌سنك کیسه‌سی کندو چوالنده طورر و انلر هم انلرك باباسی کندو آقچه‌لرینك
کیسه‌لرینی کورمکله قورقدیلر ۳۶ پس انلرك باباسی یعقوب انلره دیدیکه بنی اولادسز قودکز یوسف
یوقدر شمعون یوقدر بنیامینی دخی آلاجقسکز جمله بو حاللر باشمه دوشر ۳۷ او زمان روبیل باباسنه
سویلیوب دیدیکه اکر انی سکا کرو کتورمزسم ایکی اوغلمی اولدر انی بنم المه ویر و بن انی سکا کرو
کتوره‌یم ۳۸ یعقوب دیدیکه اوغلم سزکله وارمز زیرا قرنداشی اولمشدر و او یالکز قالدی وارجغکز
یولده اکا بلا واقع اولورسه بنم قوجه‌لغمی الم ایله مزاره ایندررسکز ٥

قرق اوچنجی فصل

۱ بو اثناده اول ولایتده قتی آغر قحطلق وار ایدی ۲ و اولدیکه مصردن کتوردکلری بغدایی تمام
ییدکدن صکره انلرك باباسی انلره دیدیکه بر دخی وارك بکا بر مقدار غله صاتون آلك ۳ و یهودا اکا
سویلیوب دیدیکه اول آدم بزه یمین و اشهاد ایله دیدیکه قرنداشکز سزکله بله اولمایتجه بنم یوزیمی
کورمزسکز ۴ اکر قرنداشمزی بزم ایله کوندررسك واروب سکا غله‌یی صاتون آلاجغز ٥ اما اکر
کوندرمزسك وارمزایز زیرا اول آدم بزه دیدیکه قرنداشکز سزکله بله اولمایتجه بنم یوزیمی
کورمزسکز ۶ اسرائیل دخی دیدیکه نیچون بکا بو کملکی ایتدکز که اول آدمه سزك بر قرنداشکز
وار اولدوغنی دیدیکز ۷ جواب ویردیلرکه اول آدم بزم ایچون و خصم اقربامز ایچون بیو تفصیل
اوزره صوروب دیدیکه باباکز دخی صاغیدر قرنداشکز وارمی بز دخی اکا بو سوزلره کوره دیویردك بز
قرنداشکزی بکا کتورك دیه‌جکنی نه بلوردك ۸ و یهودا باباسی اسرائیله دیدیکه اوغلانی بنم ایله
کوندر و قالقوب وارالم که دیریلوز و هم بز هم سن هم اوشاقلریمز اولمیه‌وز ۹ بن انك ایچون کفیل
اولورم انی بنم المدن طلب ایله بن سکا انی کتورمزسم و اوکیکده احضار ایتمزسم سکا جمیع ایامده
صوچلو اولایم ۱۰ اکر اکلنمش اولسیدق شمدیه‌دك ایکی کره دونردك ۱۱ انلرك باباسی اسرائیل دخی
انلره دیدیکه چونکه بویله در بونی ایلیك بو یرك اك ایو یمشلرندن چواللریکزه آلوب اول آدمه
پیشکش کوترك بر آز بلسان و بر آز بال و بهار و مر صافی و چام فستقی و بادم ۱۲ و النیکزه بر او قدر دخی

آقچه آلك وچواللريكزك اغزنده كرو قونيلان آقچه‌يی آلكز ايله كرو كوتورك بلكه بر خطا اولمش ايدی
١٣ وقرنداشكزی آلوب وقلقوب اول آدمه دونسك ١٤ وعلى كل شیء قادر اولان الله سزه اول آدمك
حضورنده عنايت ايلسون وسزكله اول بر قرنداشكزی هم بو بنيامينی كرو كوندرسون ونيجه كه بن
اولادسز ايسم اولادسز قالورم ١٥ پس اول آدملر پيشكشی واللرينه ايكی اوقدر آقچه‌يی وبنيامينی آلوب
وقلقوب مصره كتديلر ويوسفك حضورنده طورديلر ١٦ يوسف دخی بنيامينی انلر ايله كوردكده كندو
اوينك كتخداسنه ديديكه بو آدملری اوه كوتر وبر شیء بوغازلا وحاضرلا زيرا بو آدملر اويله وقتنده
بنم ايله يمك يسه‌لر كرك ١٧ اول آدم دخی يوسف اكا ديدوكی كبی ايليوب اول كشيلری يوسفك اوينه
كوتردی ١٨ واول كشيلر يوسفك اوينه كوتورلدكلری ايچون قورقوب ديديلر كه اولكی كره چواللريمزه
كرو قونيلان آقچه‌نك خصوصی ايچون كتورلدك كه اوزريمزه هجوم ايدوبه بزی اشكلريمز ايله قوللر
ايليه ١٩ ايمدی يوسفك اوينك كتخداسنه ياقشوب انكله قپو اوكنده سويلشديلر ٢٠ وديديلركه ای
افندم اولكی كره غله‌يی صاتون آلمغه كلدوكمزده ٢١ واقع اولديكه قوناغه واردوغمز وچواللريمزی
آچدوغمز زمانده اشته هر بريمزك آقچه‌سی چوالنك آغزنده ايدی آقچه‌مز تمام وزنيله ايدی وانی المزده
كرو كتوردك ٢٢ غله صاتون آلمق ايچون المزده غيری آقچه كتوردك چواللريمزه آقچه‌مزی قويان كيم
ايدوكنی بلمزز ٢٣ اول دخی ديديكه خاطريكزی خوش طوتك قورقمك الهكز وباباكزك الهی سزه
دفينه‌يی چواللريكزه قودی آقچه‌كز بكا واصل اولدی بعده انلره شمعونی چقاردی ٢٤ پس اول كشی اول
آدملری يوسفك اوينه كوتردی وانلره اياقلرينی يايقمق ايچون صو ويردی واشكلرينه دخی يم ويردی
٢٥ واويله وقتی كلنجيه‌دك يوسفه پيشكشی حاضرلديلر چون بلديلركه اوراده اتمك يسه‌لر كرك
ايدی ٢٦ ايمدی يوسف اوه كلدوكی كبی اللرنده اولان پيشكشی اوينه كتورديلر واكا يره‌دك طاپنديلر
٢٧ اول دخی انلرك صاغلغنی صوروب ديديكه اول بكا سويلدوككز قوجه باباكز ايو خوشميدر دخی صاغميدر
٢٨ انلر دخی قولك بابامز ايو خوشدر و دخی صاغدر ديديلر هم اكلوب طاپنديلر ٢٩ ويوسف كوزلرينی
قالدروب واناسنك اوغلی قرنداشی بنيامينی كوروب ديديكه بكا سويلدوككز كوچك قرنداشكز
بوميدر والله سكا مرحمت ايليه ای اوغلم ديدی ٣٠ ويوسف تيز قلقوب كتدی زيرا قرنداشنه باغری
جوش ايلدی واغلمق استدی وبر اوطه‌يه كيروب اوراده آغلدی ٣١ بعده يوزينی ييقيوب طشره‌يه
چقدی وتحمل ايدوب سفره‌يی قورك ديدی ٣٢ واكا باشقه وانلره باشقه وانكله يين مصرلولره باشقه
قورديلر زيرا مصرلولره عبرانيلر ايله اتمك يمك جايز دكل ايدی چون بو مصرلولره مكروه ايدی
٣٣ پس اوكنده اوتورديلر اول طوغمش كندو اول طوغشنه كوره وكوچك اولان كوچك ياشنه كوره
اول آدملر دخی تعجب ايدوب بر برينه باقشديلر ٣٤ واو اوكنده كيلردن پايلر آلوب انلره كوندردی
وبنيامينك پايی او برلرك پايلرندن بش پای آرتق ايلدی وايچديلر وانكله كيفلو اولديلر ۞

قرق دردنجی فصل

۱ بعده اوینڭ کتخداسنه امر ایلیوب دیدیکه بو آدملرڭ چواللرینی غله ایله نه قدر کوتوره
بلورلرسه طولدر و هر کسڭ آقچه‌سنی چوالنڭ آغزنده یقه قو ۲ و بنم کاسه‌می کومش کاسه‌می کوچکڭ
چوالنڭ آغزنده قو هم بغدایڭ آقچه‌سنی دخی و یوسفڭ سویلدوکی سوزینه کوره ایلدی ۳ و صباح
اولدقده اول آدملر صالیویرلدی انلر هم اشکلری دخی ۴ و انلر شهردن چقدقدن صکره دخی اوزاق
اولمادین یوسف اوینڭ کتخداسنه دیدیکه قلق اول آدملرڭ آردنجه سکرت و انلره یتشدوکڭ زمان
دی که نیچون ایولك یرینه فنالك ایلدڭز ۵ افندم ایچندن ایچدوکی و انکله تفأل ایتدوکی کاسه بو
دکلیدر هر نه ایتدیکڭز ایسه کم ایتدڭز ۶ پس انلره یتشوب بو سوزلری سویلدی ۷ انلر دخی
دیدیلر که افندم بو سوزلری نیچون سویلر حاشاکه قوللرڭ بونی ایده‌لر ۸ اشته چواللریمزڭ آغزنده
بولدوغمز آقچه‌یی سڭا کنعان ولایتندن کرو کتوردك یا نیجه افندڭڭ اوینده‌ن کومش یا آلتون اوغرلیاوز
۹ قوللرڭدن هر کیمده که بولنورسه قتل اولنه و بز افندمزه قوللر اولاوز ۱۰ اول دخی دیدیکه
سوزلریڭزه کوره اولسون کیمده که بولنور ایسه بڭا قول اولا و سز صوچسز اولاسڭز ۱۱ ایمدی عجله
ایله هر کس کندو چوالنی یره اندروب هر بری چوالنی آچدی ۱۲ کتخدا دخی یوقلیوب و بیوکدن
باشلیوب کوچکده تمام ایتدی و کاسه بنیامینڭ چوالنده بولندی ۱۳ انلر دخی اثوابلرینی یرتوب هر کس
اشکنی یوکلتدی و شهره دوندیلر ۱۴ و یهودا و قرنداشلری یوسفڭ اوینه کلدیلر زیرا او دخی انده ایدی
و حضورنده خاکپاینه دوشدیلر ۱۵ یوسف دخی انلره دیدیکه نه در بو ایتدوکڭز ایش بلمزمیسڭز که
بنم کبی آدم تفأل ایده بیلور ۱۶ یهودا دخی دیدیکه افندمزه نه دیه‌لم نه سویلیهلم و نه ایله منبرّر
اولالم الله قوللریڭڭ قباحتنی بولدی اشته بز افندمڭ قوللری ایز هم بز هم الینده کاسه بولنمش کمسنه
دخی ۱۷ اول دخی جواب ویردیکه حاشا بندن که بونی ایده‌یم الینده کاسه بولنان کشی بڭا قول اولسون
سز ایسه سلامت ایله باباڭزه وارڭ ۱۸ او زمان یهودا اڭا یاقلشوب دیدیکه افندم لطف ایله قولڭ
افندمڭ قولاغنه بر سوز سویلسون و قولڭ اوزرینه غضبڭ طوتشماسون زیرا سن فرعون قدر سن
۱۹ افندم قوللریڭه سؤال ایدوب باباڭز یا قرنداشڭز وارمیدر دیدی ۲۰ بز دخی افندمزه دیدك که
بزم بر قوجه بابامز ور هم قوجه‌لغنده طوغمش کوچك اوغلانی وار که انڭ قرنداشی اولمکله آناسنه
یالڭز قالدی بونی باباسی یك سور ۲۱ و سن قوللریڭه دیدڭ که انی بڭا کتورڭ و نظرم اوزرینه اولسون
۲۲ و بز افندمه دیدك که اوغلان باباسنی براغامز زیرا براغجق اولورسه باباسی اولور ۲۳ او زمان قوللریڭه
دیدڭ که اگر کوچك قرنداشڭز سزڭله بله کلمزسه بر دخی یوزیمی کورمزسڭز ۲۴ پس اولدیکه قولڭ
باباممه واردوغمزده و اڭا افندمڭ سوزلرینی نقل ایتدوکمزده ۲۵ باباممز دیدیکه تکرار وارڭ و بزه بر مقدار

غَلّه صَاتون آلِك ٢٦ بز دَخِي دِيدُك كِه وَارَامَز ايز كُوجُك قَرِنداشُمز بِزمله بِله اُولورسَه وَارِر ايز زيرا كُوجُك قَرِنداشُمز بِزم ايله اُولمَيِنجَه اُول آدَمُك يُوزينَه بَاقمَغه قَادِر دَكِل ايز ٢٧ وَقُولُك بَابام بِزه ديديكه سِز بِلورسِكِز كِه عَورَتم بَكا ايكي اُوغل طُوغُردِي ٢٨ وَبِري يَنِمدَن آيرِي چِقدُقدَه اَلبتَّه. افتراس اُولُندِي ديدُم وَشِمديه دك اَني كُورمَدُم ٢٩ وَاَكَر بُوني دَخِي يَانمدَن آلورسَكِز وَاَكا بِر بَلا عَارِض اُولورسَه اُو زَمَان بَنُم قُوجَه لِغِمي اَلَم ايله مَزَاره اِندُرسِكِز ٣٠ وَحَالا قُولُك بَابامه وَاردُوغم زَمَان جَاني كِبِي سَودُوكِي اُوغلَان بِزم ايله اُولمَازسَه ٣١ اُو زَمَان اُولاجَقدُركه اُوغلَان يُوق ايدُوكني كُوردُوكِي كِبي اُوله وَقُوللَرِك قُولُك بَابامِزك قُوجَه لِغِني اَلَم ايله مَزَاره اِندرمِش اُولورز ٣٢ وَچُون قُولُك بَابامُك قَاتِندَه اُوغلَان اِچُون كَفِيل اُولوب دِيدُم كِه اَكَر بَن اَني سَكَا كتُورمَزسَم بَابامه جَمِيع اَيّامده صُوچلو اُولَايم ٣٣ حَالا كَرَم اَيله قُولُك اُوغلَان يَرِينَه اَفندمَه قُول اُولُوب قَالسُون وَاُوغلَان قَرِنداشلَرِي ايله كِتسُون ٣٤ زيرا اُوغلَان بَنُم ايله اَولمَيجق بَابامه نِيجَه كيدَه يِم بَابامه وَاقِع اُولاجق بَلَايِي كُورمَيِيم ديو ايدَه مَم ۞

قرق بشنجي فصل

١ ويُوسُف جُملَه حَاضِر طُورانلَرك اُوكُنده تَحَمُّل ايدَميُوب هَركَس يَانِمدَن چِقسُون ديو چَاغِردِي ويُوسُف كَندُوِني قَرِنداشلَرِينَه بِلدُردُوكِي وَقتده يَانِنده كِمسَه بُولُنمَادِي ٢ وَصَوتِ بُلَند ايله آغلَادِي وَمِصرلُولَر اِشِتدِيلَر هَم فِرعَونك اَوِنده اُولَنلَر دَخِي اِشِتدِيلَر ٣ وَيُوسُف قَرِنداشلَرِينَه ديديكه يوسف بَن ايم بَابام دَخِي صَاغمِيدُر وَقَرِنداشلَرِي حُضُورِندَن شَاشدُقلَرِي اِچُون اَكا جَواب وِيرَه مَديلَر ٤ ويوسف قرنداشلرينه ديديكه بَكا يَاقلَشك اَنلَر دَخِي يَاقلَشدُقلَرِنده يوسف ديديكه مِصره صَاتدُوغِكز يوسف قرنداشكز بَن ايم ٥ وَشِمدِي اَلَم چَكمَكز وبَنِي بُورَايَه صَاتدُوغِكز اِچُون قَسَاوَتلو اُولمَاكِز زيرا الله بَنِي حَيَاتكِزك حِفظي اِچُون اُوكُكزجَه اِرسَال ايلَدِي ٦ زيرا يَرك قَحطلِغِنك ايكنجي يِيلِي بُودُر وَدَخِي بَش يِيل وَاركِه اِچلَرِنده نَه اَكِين نَه بِچِين اُولاجَقدُر ٧ والله بَنِي اُوكُكزجَه كُوندَرديكه يَرده نَسلُكِزي بَاقِي قِلَام وَسِزه عَظِيم خَلاص اِچُون حَيَات وِيرَه مَ ٨ وَحَالا بَنِي بُورَايَه كُوندَرن سِز دَكُل بَلكه الله دُركِه بَنِي هَم فِرعَونَه بَابا هَم جُملَه خَانُمَانِنَه اَغَا وَبتُون مِصر دِيَارِينه وَالِي اَيلَدِي ٩ تيز بَابامه وَارُوب اَكا دَيك كِه اُوغلُك يُوسُف بُويله دَركِه الله بَنِي جُملَه مِصرك سُلطَانِي ايلَدِي يَانمَه كَل وَتَأخِير ايتمَه ١٠ وَجَاسَان وِلَايَتِنده سَاكِن وَبَكا يَقِين اُولَاسِن سَن هَم اُوغُللَرِك هَم اُوغُللَرِيكُك اُوغُللَرِي وَسُوريلَرك وَصِغِرلَرك وَبِالجُمله مَلمَلَكك ١١ وَسَنِي اُورَاده بَسلَيَجَكِم زيرا بَش يِيل دَخِي قَحطلِق اُولورتَاكه سَن وَاَوِك وَجُملَه اَشيَاك فَقِيرلِكدَن هَلَاك اُولمَيَاسِز ١٢ وَاِشته كُوزلَرِكِز وَقَرِنداشم بنيامينك كُوزلَرِي كُورر كِه سِزه آغزم ايله سويلرم ١٣ پس بَنُم مِصرده اُولَان جُملَه عِزَّتِمي وَهَر كُوردُوككِزي بَابامه دَيُويرك اِيجَه بِي جُملَه ايله بَابامِي بُورَايَه كتُورك ١٤ بَعده قَرِنداشي بنيامينك بُوينِنَه صَارِيلُوب آغلَادِي بنيامين دَخِي بُوينِي اُوزرِينَه آغلَادِي ١٥ هَم جُملَه قرنداشلَرِيني اُوپُوب

اوزرلرینه آغلدی اندن صکره قرنداشلری انکله سویلشدیلر ۱۶ وبو خبر فرعونڭ سراینده ایشدلدی
و یوسفڭ قرنداشلری کلدی دینلدیکندن فرعون هم انڭ قوللری حظ ایلدیلر ۱۷ وفرعون یوسفه دیدیکه
قرنداشلرکه دی که بونی ایلیڭ طوارلریکزی یوکلدوب وارڭ وکنعان ولایتنه دونڭ ۱۸ وباباکزی واو
خلقکزی آلوب بکا کلڭ وسزه مصر دیارینڭ اڭ ایوسنی ویرهیم که یرڭ سمزلکندن ییهسز ۱۹ وسکا
فرمان اولنور که بونی ایدهسز کندوکزه مصر دیارندن اوشاقلر ایچون وعورتلریکز ایچون عربهلر آلڭ
وباباکزی قالدروب کلڭ ۲۰ وکوزکز اوادانلغکزه باقماسون زیرا جمله مصر دیارینڭ اڭ ایوسی سزڭ
اولور ۲۱ واسرائیلڭ اوغللری بویله ایتدیلر ویوسف انلره فرعونڭ قولی موجبنجه عربهلر ویول آزیغنی
ویردی ۲۲ وهر بریسنه دکشجك اثوابلر ویردی بنیامینه ایسه اوچ یوز نقل کومش وبش قات دکشجك
اثواب ویردی ۲۳ باباسنه دخی بوقدر کوندردی هم مصرڭ اڭ ایو شیلریله یوکلنمش اون اشك وباباسنه
یول ایچون بغدای واتمك وآزق ایله یوکلو اون اشك دیشیلری ۲۴ بعده قرنداشلرینی صالیویردی
وکیتدیلر وانلره یولده غوغا ایتمڭ دیدی ۲۵ ومصردن چقوب کنعان ولایتنه باباری یعقوبه کلدیلر
۲۶ وانکا خبر ویروب دیدیلر که یوسف دخی حیاتده در وجمله مصر دیارینڭ والیسی در او زمان انڭ
یورکی بایلدی زیرا انلره اینانمزدی ۲۷ وانکا یوسفڭ جمله انلره سویلدوکی سوزلرینی نقل ایتدیلر واڭ
کوترمك ایچون یوسفڭ کوندردوکی عربهلری کورمکله انلرڭ باباسی یعقوبڭ جانی ینکی حیات بولدی
۲۸ واسرائیل دیدیکه بو بکا یتر اوغلم یوسف دخی حیاتده در وارایم وبن اولمزدن اول انی کورهیم ❁

قرق آلتنجی فصل

۱ پس اسرائیل وهرنهسی وار ایدی ایسه کوچوب بئرسبعه کلدی وباباسی اسحقڭ اللهنه قربانلر
تقرب ایلدی ۲ والله اسرائیله کیجه رویالرنده سویلیوب دیدیکه یعقوب یعقوب اول دخی لبیك دیدی
۳ والله دیدیکه بن الله باباڭڭ اللهی ایم مصره اینمکه قورقمه زیرا سنی اوراده عظیم امت حاجی
ایدهیم ۴ سنکله مصره اینوب سنی تکرار چقراجغم ویوسف کندو النی کوزلریکه وضع ایدهجکدر
۵ پس یعقوب بئرسبعدن قالقدی واسرائیل اوغللری باباری یعقوبی واوشاقلرینی وعورتلرینی فرعون
انی کوترمك ایچون کوندردوکی عربهلر ایله کوتردیلر ۶ ومواشیلرینی وکنعان ولایتنده قزاندقلری مالکلرنی
آلوب مصره کلدیلر یعقوب وجمله ذریتی بله ۷ اوغللرینی واوغللرینڭ اوغللرینی بلهسنجه قزلرینی
واوغللرینڭ قزلرینی هم جمله ذریتنی برابرنجه مصره کتوردی ۸ ومصره کلن اسرائیل اوغللرینڭ آدلری
بونلردر یعقوب واوغللری یعقوبڭ ایلك اوغلی روبیل ۹ وروبیلڭ اوغللری اخنوخ وفلو وحصرون وکرمی
۱۰ وشمعونڭ اوغللری یموئیل ویامین واوهد ویاخین وصاحر وبر کنعانیهنڭ اوغلی شاول ۱۱ ولاوینڭ
اوغللری جرشون وقاهت ومراری ۱۲ ویهودانڭ اوغللری عیر واونن وشیلا وفارص وزارح لکن عیر واونن

كنعان ولايتنده اولديلر فارصك اوغللری دخی حصرون وحمول ايديلر ١٣ وايساخرك اوغللری تولع وفوه
ويوب وشمرون ١٤ وزابلونك اوغللری سرد وآلون ويحلايل ١٥ وليانك اوغللری بونلردر كه انلری هم
قزی ديناىی يعقوبه پادان آرامده طوغردی واوغللرينك وقزلرينك جملهسی اوتوز اوچ جان ايدی ١٦ وجادك
اوغللری صفيون وحجی وسونی واصبون وعاری وارودی وارالی ١٧ واشيرك اوغللری يمنا ويشوا ويشوی
وبريعا وانلرك قزقرنداشی سارا ايديلر بريعانك اوغللری ايسه حبر وملكيال ١٨ لابان قزی ليايه ويردوكی
زلفانك اوغللری بونلردر كه انلری يعقوبه طوغردی تمام اون التی جان ١٩ يعقوبك عورتی راحيلك
اوغللری يوسف وبنيامين ايدی ٢٠ ويوسفه مصر ديارنده منسا وافرام طوغديلر كه انلری اون شهرينك
امامی فوطيفرك قزی آسنات اكا طوغردی ٢١ وبنيامينك اوغللری بالع وباخور واشبل وجيرا ونعمان واخی
وروش ومافيم وحوفيم وآرد ايديلر ٢٢ راحيلك يعقوبه طوغردوغی اوغللر بونلردر جملهسی اون دورت جان
٢٣ ودانك اوغلی حوشيم ايدی ٢٤ ونفتاليمك اوغللری يحصايل وغونی ويصر وسالم ٢٥ لابان قزی
راحيله ويردوكی بلهانك اوغللری بونلردر كه انلری يعقوبه طوغردی جملهسی يدی جان ٢٦ يعقوب ايله
مصره كلن جمله جانلر كه صلبندن چقديلر يعقوب اوغللرينك عورتلرندن ماعدا جملهسی التمش التی
جان ايديلر ٢٧ ويوسفك مصرده طوغمش اوغللری ايكی جان ايدی پس جمله مصره كلن بيت يعقوبك
جانلری يتمش ايدی ٢٨ ويعقوب يهودايی اوكنجه يوسفه كوندردی كه اكا خبر ويره كه استقبالنه
جاسانه توجه ايده وجاسان ولايتنه كلديلر ٢٩ يوسف دخی عربهسنی قوشدروب باباسی اسرائيلك
استقبالنه جاسانه چقدی وانك حضورينه كلدكده بوينينه صاريلوب بوينی اوزرينه وافر آغلدی
٣٠ اسرائيل دخی يوسفه ديديكه شمدنصكره چونكه يوزكی كوردم اولهيم وقتا كه سن دخی صاغسن
٣١ بعده يوسف كندو قرنداشلرينه وباباسنك او خلقنه ديديكه وارهيم وفرعونه خبر ويروب ديهيم
كه كنعان ولايتنده اولان قرنداشلرم وبابامك او خلقی بكا كلديلر ٣٢ بو آدملر قيون چوبانلری وسوری
بكلر كشيلردر وسوريلرينی وصغرلرينی وجمله مالكلرينی كتورديلر ٣٣ وفرعون سزی چاغردوغی وقتده
صنعتكز نهدر ديهجك اولورسه ٣٤ ديهسز كه قوللرك كوچكلكمزدن بو آنهدك هم بز هم بابالريمز قيون
كشيلری ايز تا كم جاسان ولايتنده ساكن اولاسز زيرا مصرلولر هر قيون چوبانينی مكروه طوتارلر ۞

قرق يدنجی فصل

١ پس يوسف كلوب وفرعونه خبر ويروب ديديكه بابام وقرنداشلرم هم سوريلری وصغرلری وجمله
مالكی كنعان ولايتندن كلديلر واشته انلر جاسان ولايتندهدر ٢ وقرنداشلرندن بعض كسهلری يعنی
بش كشی آلوب انلری فرعونك اوكنده احضار ايلدی ٣ وفرعون انك قرنداشلرينه نه در صنعتكز
ديدی انلر دخی فرعونه جواب ويرديلر كه قوللرك هم بز هم بابالريمز قيون چوبانلريدر ٤ هم فرعونه

ديديلركه بو ولايتده سكون ايتمكله كلدك زيرا كنعان ولايتنده آغر قحطلق اولمغله قوللريكك سوريلرينه
اوتلاق يوقدر ايمدى كرم ايله قوللرك جاسان ولايتنده ساكن اولسونلر ٥ فرعون دخى يوسفه سويلييوب
ديديكه باباك وقرنداشلرك سكا كلديلر ٦ مصر ولايتى سنك الكده در باباكى وقرنداشلريكى بو ولايتك
اك ايوسنده اوترت جاسان ولايتنده ساكن اولسونلر واكر ارالرنده هنرلو كشيلر ايدوكنى بلورسك
انلرى سوريلريمه باش نصب ايله ٧ ويوسف باباسى يعقوبى دخى كتوروب فرعونك اوكنده احضار ايلدى
يعقوب دخى فرعونه دعا ايلدى ٨ بعده فرعون يعقوبه قاچ ياشنده سن ديدى ٩ يعقوب دخى فرعونه
ديديكه سياحتم ياشلرينك كونلرى يوز اوتوز ييلدر عمر سنه‌لرينك ايامى آز و دردلو ايديلر هم بابالريمك
سياحتلرى ايامنده اولان عمر سنه‌لرينك كونلرينه يتشمديلر ١٠ ويعقوب فرعونه دعا ايلدكدن صكره
فرعونك حضورندن چقدى ١١ پس يوسف باباسنى وقرنداشلرينى اسكان ايدوب انلره مصر ديارينك
اك ايو سمتنده رعمسيس ولايتنده ملك ويردى نيجه كه فرعون امر ايلمش ايدى ايسه ١٢ ويوسف
باباسنى وقرنداشلرينى ودخى باباسنك جميع او خلقنى عياللرينه كوره اتمك ايله بسلدى ١٣ وبتون
ولايتده اتمك يوغيدى زيرا قحطلق پك آغر ايدى ومصر ديارى وكنعان ولايتى آچلقدن عاجز ايدى
١٤ يوسف ايسه ذخيره صاتون آلانلردن مصر ديارنده وكنعان ولايتنده بولنان جمله آقچه‌يى دوشروب
اول آقچه‌يى فرعونك سراينه كتوردى ١٥ ومصر ديارينك وكنعان ولايتنك آقچه‌سى دوكنددكدن صكره
جميع مصرلولر يوسفه كلوب ديديلر كه بزه اتمك وير نيچون آقچه‌مز قالمامغله اوككده اولورز ١٦ يوسف
دخى ديديكه آقچه‌كز قالمدى ايسه سوريلريكزى ويرك وبزه سوريلريكزك مقابله‌سنده اتمك ويره‌جكم
١٧ پس سوريلرينى يوسفه كتوردكلرنده يوسف انلره آتلر ايچون وقيون مانده‌رەسى هم صغر سوريسى
واشكلر ايچون يمر ويروب انلرى اول ييل جمله سوريلرى مقابله‌سنده اتمك ايله بسلدى ١٨ واول ييل
تمام اولدقدن صكره ايكنجى ييلده اكا كلوب ديديلر كه سلطانمدن صقلمزيز كه حقيقت الحال آقچه‌مز
خرج اولندى وطوارلرك سوريسى سلطانمه دكدى آرتق سلطانمك حضورنده بدنمزدن وطپراقمزدن غيرى
نسنه قالمدى ١٩ نيچون كوزلرك اوكنده هم كندمز هم طپراقمز اولورز كل بزى وطپراقمزى اتمكله صاتون
آل وبز هم طپراقمز فرعونه قوللر اولالم وبزه تخم وير كه ياشايوب اولميه‌وز وطپراق ويران اولميا ٢٠ پس
يوسف جمله مصر ديارينى فرعون ايچون صاتون آلدى زيرا مصرلولرك هر بريسى اوزرلرينه قحطلق غلبه
ايتدوكيچون كندو تارلاسنى صاتدى وطپراق فرعونك اولدى ٢١ ويوسف خلقى شهرلره كوچوردى مصر
سنورينك بر باشندن او بر باشنه دكين ٢٢ انجق امامللرك طپراغنى صاتون آلمدى زيرا فرعوندن امامللرك
تعيينى وار ايدى فرعون انلره ويردوكى تعيينى يرلر ايدى انك ايچون طپراقلرينى صاتمديلر ٢٣ بعده
يوسف خلقه ديديكه اشته بوكون سزى وطپراغكزى فرعون ايچون صاتون آلدم اشته سزه تخم كه
يره اكه‌سز ٢٤ ومحصولاتدن خمسنى فرعونه ويره‌سز دورت پايى ايسه سزك اولا تارلا اكينى ايچون وسزك

و اولريكزده اولنلرك ييجكى ايچون هم اوشاقلريكزه يمك ايچون ٢٥ انلر دخي ديديلركه بزى احيا ايتدك
سلطانمك لطف نظرينى بولالم وفرعونه قوللر اولالم ٢٦ و يوسف فرعونه خمسى ويرمكى مصر ولايتنه قانون
ايلدى كه بو كونه دك طورر يالكز امامرك طپراغى فرعونك دكل ايدى ٢٧ و اسرائيل مصر ديارنده
جاسان ولايتنده ساكن اولدى و انده ملكلر طوتوب ونشو ونما بولوب زياده سيله چوغالديلر ٢٨ و يعقوب
اون يدى ييل مصر ديارنده كچندى و يعقوبك آيامى هم عمرينك ياشلرى يوز قرق يدى ييل ايدى
٢٩ بعده اسرائيلك كونلرى تمام اولوب اولمكه يقلاشدكده اوغلى يوسفى چاغروب اكا ديديكه لطف
نظريكى بولدم ايسه كل الكى بودم التنه قويوب اقرار ايله كه بكا احسان وحقيقت ايدوب بنى مصرده
دفن ايتميه جكسن ٣٠ باباليرم ايله ياتايم بنى مصردن قالدر و انلرك مزارنده دفن ايله يوسف دخي
سوزيكه كوره ايده جكم ديدى ٣١ اسرائيل دخي بكا يمين ايله ديدى پس اكا يمين ايلدى و اسرائيل
دوشك باشنده سجده ايلدى ۞

قرق سكزنجى فصل

١ بوندن صكره يوسفه ديلديكه اشته باباك خسته در اول دخي ايكى اوغللرينى منسى و افرايمى بله
آلدى ٢ و يعقوبه خبر ويريلوب اشته اوغلك يوسف سكا كليور ديديلر اسرائيل دخي قوتلنوب دوشك
اوزرنده اوتوردى ٣ و يعقوب يوسفه ديديكه كنعان ولايتنده واقع لوزاده على كل شئ قادر اولان الله
بكا كورنوب بنى بركتلدى ٤ هم بكا ديديكه اشته سنى نشو ونما ايليوب چوغالدايم هم سنى جماعتلو
امت صاحبى ايده يم و سندن صكره سنك نسلكه بو يرى ابدى ميراث ايچون ويره يم ٥ پس حالا
بن سكا مصره كلمزدن اول سكا مصر ديارنده طوغان ايكى اوغللرك بنمدر روبيل و شمعون كبى افرايم
و منسا بنم اولسون ٦ و انلردن صكره توليد ايتدوككك اولادك سنك اولسونلر ميراثلرنده قرنداشلريكك
اسمندن مسمى اولسونلر ٧ و بن پادان آرامدن كلور ايكن كنعان ولايتنده يولده افراتايه وارنجغه بر
بر ميل قدر ايكن يانمده راحيل وفات ايلدى و اني اوراده افراتا يعنى بيت لحمك يولنده دفن ايلدم
٨ و اسرائيل يوسفك اوغللرينى كوردكده بونلر كيمدر ديدى ٩ اول دخي باباسنه ديديكه الله بكا بونده
ويردوكى اوغللرمدر يعقوب دخي ديديكه كرم ايله انلرى بكا يقلاشدر و انلرى بركتليه جكم ١٠ و اسرائيلك
كوزلرى قوجه لقدن آغر ايديلر و كورمكه قادر دكل ايدى پس انلرى اكا يقلاشدردى و انلرى اوپوب
قوجاقلدى ١١ بعده اسرائيل يوسفه ديديكه يوزكى كورمك امل ايتدم و اشته الله بكا نسلكى دخي
كوستردى ١٢ و يوسف انلرى ديزلرندن چقاردى و يوزى يره اكلدى ١٣ و يوسف ايكيسني دخي [illegible]
و افرايمى كندونك صاغنده و اسرائيلك صولنده و منسايى كندونك صولنده و اسرائيلك صاغنده قويوب
اكا يقلاشدردى ١٤ مكر اسرائيل صاغ الينى اوزادوب كوچك اوغلى افرايمك باشنه و صول الينى منسانك

باشنه قودی واکرچه منسّا الك طوغمش ایدی ایسه اللرینی بویله قودوغنه حکمتی وار ایدی
۱۵ ویوسفه خیر دعا ایدوب دیدیکه اول الله که ابراهیم واسحق بابالرم انك حضورنده منسلك
ایدیلر اول بنی طوغدوغم زماندن تا بو کونه‌دك بسلین الله ۱۶ اول ملك که بنی هر بلادن قورتاردی
بو اوغلانلری برکتلسون وبنم آدم وبابالرم ابراهیم واسحقك آدلری ایله آکلوب یرك اورتاسنده زیاده‌سیله
چوغالسونلر ۱۷ ویوسف باباسی صاغ الینی افرامك باشنه قودوغنی کوردکده انك کوجنه کلدی وباباسنك
الینی آلدیکه انی افرامك باشندن کیدروب منسّانك باشنه قویه ۱۸ ویوسف کندو باباسنه دیدیکه
لویله اولماز ای بابام زیرا بو الك طوغمشدر صاغ الکی انك باشنه قو ۱۹ اما باباسی امتناع ایدوب دیدیکه
بلورم اوغلم بلورم اول دخی امّت صاحبی اولاجقدر اول دخی بیوك اولاجقدر لکن کوچك قرنداشی اندن
زیاده بیوك اولوب انك نسلندن نیجه امتلر چقه‌جقلردر ۲۰ هم اول کونده انلره خیر دعا ایدوب
دیدیکه اسرائیل سنده خیر دعا ایلیوب دیه که الله سنی افرام کبی ومنسّا کبی ایلیه هم افرامی منسّایه
ترجیح ایلدی ۲۱ واسرائیل یوسفه دیدیکه اشته بن اولورم والله سزکله اولوب سزی بابالریکزك
ولایتنه کرو کوتوره‌جکدر ۲۲ وبن سکا قرنداشلریکه ویردوکمدن زیاده بر حصّه ویرهیم که انی اموریلرك
الندن قلجم ایله ویایم ایله آلدم ۞

قرق طقوزنجی فصل

۱ ویعقوب اوغللرینی چاغروب دیدیکه جمع اولك وسزه صوك ایامده واقع اولاجغنی سزه
دیویره‌جکم ۲ جمع اولوب دکلیك ای بنی یعقوب باباکز اسرائیلی استماع ایلیك ۳ سن ای الك اوغلم
روبیل سن قوّتم وطاقتمك باشی سن عزتك فضیلتی وقوّتك کمالی ۴ صو کبی طاشقین اولوب مفضّل
اولمازسن زیرا باباکك دوشکنه چقدك ودوشکمه چقمغله انی تدنیس ایلدك ۵ شمعون ولاوی
قرنداشلردر قیلچلری ظلم سلاحلریدر ۶ ای جانم انلرك سرلو مشاورهسنه کیرمه عزتم انلرك جمعیتلرینه
اتحاد ایتمسون زیرا غیظلرنده آدم اولدردیلر ومرادلری اوزره حصاری یقدیلر ۷ انلرك غیظی ملعون
اولسون زیرا زورلو ایدی هم انلرك غضبی دخی زیرا یاوز ایدی انلری یعقوبده تفریق واسرائیلده پراکنده
ایدرم ۸ ای یهودا قرنداشلرك سنی مدح ایده‌جکلردر الك دشمنلریکك اکسه‌سنده اولا باباکك
اوغللری سکا طاپنالر ۹ یهودا آرسلان یاوروسی در ای اوغلم شکاردن چقدك اکلن آرسلان کبی یا آرسلان
دیشیسی کبی یاندوغی زمان انی کیم اویاندرر ۱۰ یهودادن سلطنت قضیبی آیرلماز نه شریعت صاحبی
آیاقلرینك آلتندن شیلوه کلینجه‌دك که اکا امتلر جمع اولاجقلردر ۱۱ قودوغنی آصمایه واتشك دیشیسنك
قودوغنی اك ایو آصمه‌یه باغلیه‌جقدر لباسنی شراب ایله واورتوسنی اوزملرك قانی ایله یایقیاجقدر
۱۲ کوزلری شرابدن احمر ودیشلری سوددن بیاض اوله ۱۳ زابلون دکز کنارنده ساکن وکمیلره لیمان

اولا وسنوری صیدونه‌دك چكله ١٤ ایساخر مكملو اشك اولا كه ایكی دنك آراسنده یاتور ١٥ خضورك
ایو ایدوكنی وولایتك كوزللكنی كورمكین اومزینی طاشمغه اندردی وجزیه قولی اولدی ١٦ دان كندو
قومنه حكم ایلیه اسرائیل سبطلرینك بریسی كبی ١٧ دان یول اوزرنده‌كی ییلان كبی وسبیل اوزرنده
اژدرها كبی اولا كه آتك اوكچه‌لرینی دورتمكله بنیجیسی آردینه دوشر ١٨ سنك خلاصكه قتلانمدم یا
رب ١٩ جاد ایسه عسكر اكا آقین ایتسه كرك اول دخی بالآخر انلره آقین ایده‌جكدر ٢٠ آشیردن باغلی
اتمك چقاجق واو ملكلره نفایس ویره‌جكدر ٢١ نفتالیم صالیویرلمش كیك اولوب كوزل سوزلر ویرر
٢٢ یوسف بر میوه‌دار دال بكار یاننده اولان میوه‌دار دال اولا كه انك فدانلری دیوار اوزرینه چقسار
٢٣ واكرچه تیر اندازلر انی پك اینجتدیلر ایسه واكا عداوت ایدوب اوقلر آتدیلر ایسه ٢٤ ینه ده
انك یایی قوتده طوردی واللرینك قوللری یعقوبك قادر اللهنك عونی ایله متقوی اولدیلر اورادن چوبان
اسرائیلك طاشی چقدی ٢٥ بو سكا باباكك اللهندن وعلی كل شئ قادردن اولدیكه سكا یاردم ایدوب
سكا یوقاریدن كوك بركتلرندن وآشاغه یاتان لجه‌نك بركتلرندن ممه‌لرك ورحمك بركتلرندن بركت ویره
٢٦ باباكك بركتلری اجدادمك بركتلرینه غالب اولوب تا ابدی طاغجغزلرك رجالرینه ویوسفك باشنده
هم قرنداشلرندن مختارك باشی اوجنده اولالر ٢٧ بنیامین ییرتیجی قورد كبی اولور صباحده شكاری
ییوب آخشامده غارتی اولشدره ٢٨ جمله بونلر اون ایكی اسرائیل سبطلری در وباباسی انلره خیر دعا
ایدوب سویلدوكی سوزلر بونلر در هر كسی كندو خیر دعاسی اوزره بركتلدی ٢٩ وانلره وصیت
ایدوب دیدیكه بن قومه ارتحال اولورم بنی حیثی عفرونك تارلاسنده اولان مغاره‌ده بابالرم ایله دفن
ایلیك ٣٠ شول مغاره‌ده كه كنعان ولایتنده ممرانك اوكنده اولان مكفله‌نك تارلاسنده در كه انی
ابراهیم حیثی عفروندن مزار ملكی ایچون تارلا ایله صاتون آلدی ٣١ ابراهیمی وعورتی ساره‌یی اوراده
دفن ایلدیلر اسحاقی وعورتی رفقه‌یی اوراده دفن ایلدیلر لیایی دخی اوراده دفن ایلدم ٣٢ واندە اولان
تارلانك ومغاره‌نك اشتراسی حیث اوغللرندن اولدی ٣٣ ویعقوب كندو اوغللرینه وصیتی تمام
ایتدكدن صكره آیاقلرینی دوشكه دوشروب وفات ایتدی هم كندو قومنه ارتحال ایلدی ۞

آللنجی فصل

١ یوسف دخی باباسنك یوزینه دوشوب اوزرنده آغلادی هم انی اوپدی ٢ ویوسف كندو اطبا قوللرینه
بیوردیكه باباسنی بلسان یاغیله یاغلیالر پس اطبا اسرائیلی بلسانلدیلر ٣ وقرق كون تمام اولدقدنصكره
چون بلسانلنانلرك كونلری بویله تمام اولیبور مصرلولر اكا یتمش كون [illegible] ٤ و یاس كونلری
كچدكدنصكره یوسف فرعونك او خلقی ایله سویلشوب دیدیكه اكر نظریكزده لطف بولدم ایسه كرم
ایدوب فرعونك قولاقلرینه بویله سویلیوب دیك كه ٥ بابام بكا یمین ویروب دیدیكه اشته بن اولیبورم

بنی کنعان ولایتنده کندومه قازدوغم مزارده دفن ایلیه‌سن پس حالا بنی قو باباسی دفن ایتمکه واراییم
اندن صکره دونه‌جکم ٦ فرعون دخی دیدیکه وار باباکی دفن ایله نیجه‌که سکا یمین ویردی ایسه‌ یه
٧ و یوسف باباسنی دفن ایتمکه چقدی و فرعونک جمله قوللری اوینک اختیارلری هم جمله مصر دیارینک
شیخلری معا چقدیلر ٨ و جمله یوسف اوینک خلقی و قرنداشلری هم باباسنک او خلقی انجق کوچکلرینی
و سوریلرینی و صغرلرینی جاسان ولایتنده قودیلر ٩ و قوچیلر و آتلولر انکله چقدیلر و پك بیوك آلای
اولدی ١٠ و اردندن اوته‌ده اولان اطاد خرمننه کلدکلری زمان اوراده عظیم و شدید نوحه ایتدیلر یوسف
دخی باباسنه یدی کون یاس ایلدی ١١ و اول ولایتك اهالیسی کنعانیلر اطاد خرمننده یاسی کوردکلرینده بو
مصرلولره شدیده یاس در دیدیلر انك ایچون اول خرمنه آبل مصرایم دیو آد قودیلر که اردنك
اوته‌سنده در ١٢ و اوغللری اکا بویله ایتدیلر نیجه که انلره وصیت ایلمش ایدی ایسه ١٣ و اوغللری
انی کنعان ولایتنه کوتردیلر هم انی ممرا اوکنده اولان مقفله تارلاسنك مغاره‌سنده دفن ایلدیلر که انی ابراهیم
مزار ملکی ایچون حیثی عفروندن صاتون آلمش ایدی ١٤ و یوسف باباسنی دفن ایتدکدن صکره هم
قرنداشلری و باباسنی دفن ایتمك ایچون جمله برابرینجه چقانلر مصره دوندیلر ١٥ پس یوسفك
قرنداشلری باباسنك اولدوکنی کوردکده دیدیلر که بلکه یوسف بزه غرضا عداوت ایلیه و جمله اکا
ایتدوکمز کلکلری بزه رد ایده ١٦ ایمدی یوسفه بر آدم کوندروب دیدیلر که باباك اولمزدن اول وصیت
ایدوب دیدیکه ١٧ یوسفه بویله دیه‌سز که حالا کرم ایدوب قرنداشلریکك خیانتنی و کناهنی
عفو ایله که سکا کتلك ایتدیلر پس حالا لطف ایدوب باباکك اللهنك قوللرینك خیانتلرینی عفو ایله
و انلر سویلر ایکن یوسف آغلدی ١٨ بعده قرنداشلری یانشوب اوکنده دوشدیلر هم اشته بز سکا قوللر
ایز دیدیلر ١٩ یوسف دخی انلره دیدیکه قورقمالك زیرا بن الله یرینده‌می ایم ٢٠ سز بکا کتلك قصد ایتدکز
اما الله انی ایولکه دوندرمکه قصد ایتدی بوکونکی کبی ایشدن اوتری تا که بر بیوك قوم احیا ایلیه ٢١ ایمدی حالا
قورقمالك بن سزی و کوچکلریکزی بسلیه‌جکم نو یوزدن انلره تسلی ویروب کوکللرینجه سویلدی ٢٢ و یوسف
هم باباسنك اوی مصرده ساکن ایدی و یوسف یوز اون ییل یاشادی ٢٣ و یوسف افرامك اوغللرینی
اوچنجی دوره‌دك کوردی هم منسا اوغلی ماخیرك اوغللری طوغوب یوسفك دیزلرینده بسلندیلر ٢٤ بعده
یوسف قرنداشلرینه دیدیکه بن اولیورم و تحقیق الله سزی یوقلسه کرك و سزی بو یردن ابراهیمه و اسحقه
و یعقوبه ویرمیم دیو یمین ایتدوکی یره چقاراجقدر ٢٥ پس یوسف اسرائیل اوغللرینه یمین ویروب دیدیکه
البته الله سزی یوقلیاجقدر و بنم کمکلریمی بورادن چقارك ٢٦ بعده یوسف یوز اون یاشنده ایکن وفات
ایلدی و [illegible] مصرده تابوته قونلدی ۞

سِفْرُ الخُرُوج

اَوَّلكى فصل

١ و يعقوب ايله مصره واران بنى اسرائيلك آدلرى بودر هر كس قبيله‌سى ايله كلديلر ٢ روبيل
شمعون لاوى ويهودا ٣ ايساخر زابلون وبنيامين ٤ دان ونفتاليم جاد واشير ٥ ويعقوبك صلبندن
چقان جانلرك جمله‌سى يتمش جان ايدى يوسف ايسه مصرده ايدى ٦ ويوسف هم جمله قرنداشلرى
ودخى اول جميع نسل وفات ايلدى ٧ وبنى اسرائيل نشو ونما بولوب وچوق اولاد طوغوب هم چوغالوب
بغاية الغاية قوتلنديلر واَنلر ايله ير طولدى ٨ بو اثناده مصرده بر يڭى ملك اولديكه يوسفى بلمز
ايدى ٩ وبو كندو قومنه ديديكه اشته بنى اسرائيلك قومى بزدن چوق وقوتلو در ١٠ كل اكا بر فن
قوللنالم كه چوغالميه تاكه جنك واقع اولورسه دشمنلريمزه قاتلميه وبزمله جنك ايتميه وولايتمزدن
چقوب كتميه ١١ پس اسرائيل قومى اوزرينه آنغريه بكلرى نصب اولندى كه انلره آغر ايشلر ايله جفا
ايليه‌لر وفرعونه مخزن شهرلرى يعنى فيتونى ورعمسيسى ياپديلر ١٢ اما نقدر آرتق جفا ايتديلر ايسه
او قدر آرتق نشو ونما بولوب چوغالورلر ايدى شويله كه مصرلولر بنى اسرائيلك اوجندن عاجز
اولديلر ١٣ ومصرلولر بنى اسرائيلى جور ايله خدمتده قوللنديلر ١٤ وانلرك زندگانيلكنى آغر ايش
ايله بالچقده وكرپچلرده هم تارلانك هر ايشنده آجتديلر وهر خدمت كه انلرى اول خدمتده
قوللنورلر ايدى زورلو ايدى ١٥ ومصر ملكى عبرانيلرك ابه‌لرينه كه برينك آدى سافورا وبرينك آدى
فوعا ايدى سويليوب ١٦ ديديكه عبرانيه‌لره ابه‌لك ايتدوككز زمان اسكمله‌لره باقه‌سكز اوغل ايسه
اولدرك وقز ايسه صاغ قويسك ١٧ اما اول ابه‌لر اللهدن قورقديلر ومصر ملكى انلره ديدوكى كبى
ايتميوب اوغلانجقلرى صاغ قوديلر ١٨ ومصر ملكى ابه‌لرى چاغروب انلره ديديكه نيچون بو نسنه‌يى
ايدوب اوغلانجقلرى صاغ قوديكز ١٩ وابه‌لر فرعونه جواب ايتديلر كه عبرانيه‌لر مصرلو عورتلر كبى
دكللر زيرا انلر دينجدر انلره ابه كلمزدن اول طوغررلر ٢٠ والله ابه‌لره ايولك ايلدى هم قوم چوغالوب
زياده‌سيله قوتلندى ٢١ وچون ابه‌لر اللهدن قورقديلر انلره اولر ياپدى ٢٢ ايمدى فرعون جمله قومنه
بيوروب ديديكه هر طوغان اوغلى ايرماغه براغه‌سز وهر قزى صاغ قويه‌سز ۞

ایکنجی فصل

۱ پس بیت لاویدن بر آدم واروب لاوی قزلرندن بر عورت آلدی ۲ واول عورت گبه اولوب بر اوغل
طوغردی وانی گوزل ایدوکینی گورمکله اوچ آی صقلدی ۳ وآرتق انی صقلمغه قادر اولمامغله انک ایچون
سازدن یاپلو بر سپت آلدی وانی نفط وزفت ایله صوایوب اوغلانی ایچنه قودی وانی ارماق کنارینک
یانینده سازلقده قودی ۴ واوغلانک قز قرنداشی اکا نه اولور بلهیم دیو ایراقدن طوردی ۵ اول
زمان فرعونک قزی ارماقده یونمغه ایندی وانک قزلری ارماغک کنارنده گزنورلر ایکن سازلغک اورتاسنده
سپتی گوردی وجاریهسنی گوندروب انی آلدی ۶ وآچدوغی کبی اول معصومی گوردیکه اشته معصوم
آغلردی واکا ترحم ایدوب بو عبرانیلرک اوغلانلرندن در دیدی ۷ وانک قز قرنداشی فرعونک قزینه
دیدیکه واراییمی وسکا عبرانیهلردن بر امزکلو عورت چاغرایمی که سکا اوغلانی امزره ۸ فرعونک قزی
دخی اکا وار دیدی پس قز واروب اوغلانک آناسنی چاغردی ۹ وفرعونک قزی اکا دیدیکه آل شو اوغلانی
وانی بکا امزر وبن سکا اجرتکی ویرهیم عورت دخی اوغلانی آلوب امزردی ۱۰ واوغلان بیودکدنصکره
انی فرعونک قزینه گتوردی واکا اوغل یرینه اولدی وانک آدینی موسی قودی زیرا انی صودن چقاردم
دیدی ۱۱ واول ایامده اولدیکه موسی بیودکدن صکره کندو قرنداشلرینه چقدی وانلرک آغر
خدمتلرینی گوردی هم بر مصرلویی گوردی که قرنداشلرندن بر عبرانیی دوگردی ۱۲ واورایه بورایه باقوب
کمسه یوق ایدوکنی گورنجه مصرلویی اوروب اولدردی وانی قومده صقلدی ۱۳ وایرتهسی گون تکرار
چقدی واشته ایکی عبرانی آدملر چکشورلر ایدی وظالمه دیدیکه نیچون یولداشکی اورریسن ۱۴ اول
دخی جواب ایتدیکه سنی اوزریمزه بک یا حاکم کیم نصب ایلدی مصرلویی اولدردوگک کبی بنی دخی
اولدرمکه قصد ایدرمیسن وموسی قورقوب تحقیق اول قصه معلومدر دیدی ۱۵ بعده فرعون بو قصهیی
ایشتدکده موسیی اولدرمک ایستدی اما موسی فرعونک حضورندن قاچوب مدیان ولایتنده ساکن
اولدی وبر قویونک یانینده اوتوردی ۱۶ ومدیان امامنک یدی قزی وار ایدی که گلوب صو چکدیلر
هم باباسنک سوریسنی صوارمق ایچون اولوقلری طولدرمشلر ایدی ۱۷ وچوبانلر گلوب انلری قوودیلر
او زمان موسی قلقوب وانلره یاردم ایدوب انلرک سوریسنی صواردی ۱۸ واول قزلر باباسی رعوائیله گلدکلری
زمان انلره دیدیکه بو گون نه تیز گلدکز ۱۹ ودیدیلر که بر مصرلو آدم بزی چوبانلرک الندن
قورتاردی ودخی بزه وافر صو چکوب سوریمزی صواردی ۲۰ اول دخی قزلرینه دیدیکه نرهده در نیچون
اول آدمی قویویرمشسز انی چاغروک که اتمک ییه ۲۱ وموسی اول آدم ایله اوتورمغه راضی اولمغله موسییه
قزی صافورایی ویردی ۲۲ که بر اوغل طوغردی وآدینی جرسون قودی زیرا دیدیکه بر غریب یرده
غربت چکمشم ۲۳ ونیچه ایامدن صکره واقع اولدیکه مصر ملکی وفات ایلدی وبنی اسرائیل قوللقدن

آه ایدوب فریاد ایتدیلر وقوللق سببندن اولان فریادلری اللهه چقدیلر ٢٤ الله دخی انلرک فریادینی
ایشتدی هم الله ابراهیم و اسحق ویعقوب ایله ایتدوکی عهدینی خاطرینه کتوردی ٢٥ والله بنی اسرائیله
باقدی والله انلری بیلدی ۞

اوچنجی فصل

١ اول زمان موسی قاین آتاسی مدیان امامی یترونک سوریسینی کودردی وبریه آردنده سوریلری
کودرک الله طاغنه حوریبه دک کلدی ٢ وربک ملکی اکا آتشک علونده چالی ایچندن کورندی
وباقدی واشته چالی آتش ایله یاناردی یننده چالی یانوب افنا اولمازدی ٣ پس موسی دیدیکه حالا
واروب اوغرایایم بو عظیم سیری سیر ایدهیم نه ایچون چالی یانمیور ٤ ورب سیره اوغرار اولدیغنی
کوروب الله انی چالینک ایچندن چاغردی ودیدیکه موسی موسی اول دخی لبیک دیدی ٥ اکا بورایه
یانشمه دیدی پابوجلرینی آیاقلرکدن چقار زیرا طوردوغک یر یر مقدس طپراقدر ٦ هم دیدیکه بن
باباکک اللهی ابراهیمک اسحقک اللهی ویعقوبک اللهی ایم موسی دخی یوزینی صقلدی زیرا اللهه باقمغه
قورقار ایدی ٧ هم رب دیدیکه مصرده اولان قومک مصیبتنی بر خوشجه کوردم هم آنغریه بکلرینک
سببندن اولان فریادینی ایشتدم زیرا انلرک المرینی بلدم ٨ انک ایچون انلری مصرلولرک الندن
قورتارمغه وانلری اول یردن ایو وبول یره ایچنده سود وبال آقان یره کنعانیلرک وحیثیلرک وآموریلرک
وفرزیلرک وحوایلرک ویابوسیلرک ولایتنه چقارمغه اندم ٩ واشته حالا بنی اسرائیلک فریادی بکا
کلدی ودخی مصرلولرک انلره ایتدکلری ظلمی کوردم ١٠ ایمدی کل سنی فرعونه کوندرهیم تاکه قومم
بنی اسرائیلی مصردن چقارهسن ١١ موسی دخی اللهه دیدیکه بن کیم ایم که فرعونه واروب بنی
اسرائیلی مصردن چقارایم ١٢ الله دخی دیدیکه بن سنکله اولورم وبن سنی کوندردوکمه بو سکا نشان
اولا که قومی مصردن چقاردوغکدن صکره بو طاغک اوزرنده اللهه عبادت ایلیهسز ١٣ پس موسی
اللهه دیدیکه اشته بن بنی اسرائیله واروب انلره دیهیم که باباکزک اللهی بنی سزه کوندردی انلر
دخی بکا آدی نه در دیرلرسه انلره نه دیهیم ١٤ الله دخی موسی یه جواب ایندیکه بن ایم که بن ایم
ودخی دیدیکه بنی اسرائیله بویله دی که بن ایم بنی سزه کوندردی ١٥ هم دخی الله موسی یه دیدیکه
بنی اسرائیله بویله دیهسن که باباکزک اللهی ابراهیمک اللهی اسحقک اللهی ویعقوبک اللهی رب بنی
سزه کوندردی ابدا بنم آدم بودر ودهر بدهر بنم ذکرم بودر ١٦ وار اسرائیلک شیخلرینی جمع ایلیوب
انلره دی که باباکزک اللهی ابراهیمک اسحقک ویعقوبک اللهی رب بکا کورنوب دیدیکه تحقیق سزی
ومصرده سزه اولدوغنی آکدم ١٧ ودیدم که سزی مصرک مصیبتندن کنعانیلرک وحیثیلرک وآموریلرک
وفرزیلرک وحوایلرک ویابوسیلرک ولایتنه ایچنده سود وبال آقان ولایته چقاراجغیم ١٨ انلر دخی سنک

سوزیكه مطیع اولالر وسن واسرائیلڭ شیخلری مصر ملكنه واروب اكا دیه‌سز كه عبرانیلرڭ اللهی
ربّ بزه راست كلدی ایمدی حالا كرم ایله اوچ كونلك یوله بریه‌یه واروب اللهمز ربّه قربان ایده‌لم
١٩ وبن مصر ملكنڭ سزی كتمكه قومیاجغنی بلورم مكر ید قاهره ایله اولا ٢٠ ویدمی صالایم ومصری
ایچنده ایده‌جكم جمیع معجزاتلرم ایله اورایم وصكره سزی صالیویره‌جكدر ٢١ وبو قومه مصرلولرڭ
كوزلرنده عنایت بولدرایم واولا كه كیده‌جككز زمان بوش كتمیه‌سز ٢٢ زیرا هر عورت كندو
قوكشوسندن واوینڭ كرا صاحبندن كومش آواه‌انلقلری والتون آوادانلقلری هم لباسلر استیه وانلری
اوغللریڭز اوزرینه وقزلریڭز اوزرینه قویوب مصرلولری صویاسز ۞

دردنجی فصل

١ موسی دخی جواب ویروب دیدیكه اما اشته انلر بكا اینانمیوب سوزیمی دڭلمیه‌جكلردر زیرا ربّ سكا
كورنمدی دیه‌جكلردر ٢ وربّ اكا دیدیكه بو الكده‌كی نه‌در اول دخی عصادر دیدی ٣ وربّ اكا یره
براق دیدی اول دخی انی یره براقدقده عصاییلان اولدی وموسی اوكندن قاچدی ٤ وربّ موسی‌یه
دیدیكه الڭی اوزادوب انی قویروغندن طوت اول دخی النی اوزادوب انی طوتدی والنده ینه عصا اولدی
٥ تاكه باباریڭ اللهی ابراهیمڭ اللهی اسحقڭ اللهی ویعقوبڭ اللهی سكا كوروندوكنی اینانالر ٦ هم دخی
ربّ اكا دیدیكه حالا الڭی قوینڭه قو اول دخی النی قوینڭه قودی وانی چقاردقده اشته الی ابرص وقار
كبی بیاض اولدی ٧ ودخی دیدیكه ینه الڭی قوینڭه قو اول دخی ینه النی قوینڭه قودی وانی قوینندن
چقاردقده اشته تكرار انی كبی اولدی ٨ واولا كه اكر سكا اینانمزلر ایسه واولكی آیتڭ سوزینی دڭلمزلر
ایسه صكره‌كی آیتڭ سوزینه اینانالر ٩ هم اولا كه اكر بو ایكی آیاته دخی اینانمیوب سوزیڭی دڭلمزلر ایسه
او زمان ایرماغڭ صولرندن آلوب یره دوك وایرماقدن آلدوغڭ صو دونوب قره‌ده قان اولا ١٠ موسی دخی
ربّه دیدیكه یا ربّ بن دونكدن واوته كوندن هم سن بو قولڭ ایله سویلشدكدن برو سوز صاحبی دكل ایم
زیرا آغر آغزلو وآغر لسانلو ایم ١١ وربّ اكا دیدیكه آدمڭ آغزینی كیم یاپدی یا دلسزی یا صاغری
یا بصیری یا كوری كیم یاپار یاپان بن ربّ دكلمی ایم ١٢ ایمدی وار وبن آغزڭله اولایم وسكا سویلیه‌جككی
اوكرده‌یم ١٣ موسی دیدیكه یا ربّ لطف ایله كیمڭ الی ایله كوندررسڭ كوندر ١٤ وربّڭ غضبی
موسی‌یه طوتشوب دیدیكه لاوی هارون قرنداشڭ دكلمیدر بن بلورم كه فصیح الكلام در واشته او قارشوكه
چقیور وسنی كوردوكی كبی قلبنده سونه‌جكدر ١٥ سن اكا سویله وسوزلری آغزینه قو وبن آغزڭ ایله
ونڭ آغزیله اولوب سزه ایده‌جككزی اوكرده‌یم ١٦ واو سنڭ ایچون قومه سویلیه واو سكا آغز یرینه
اولا سن دخی اكا الله یرینده اولورسن ١٧ والكه بو عصایی آلاسن كه انكله آیاته ایلیه‌سن ١٨ پس موسی
كیدوب وقاین آتاسی یترونه دونوب دیدیكه دستورڭ ایله واروب مصرده اولان قرنداشلریمه دونه‌یم

وَدَخی صاغلری دُر كوره‌یم بقرون دخی موسی‌یه سلامت ایله وار دیدی ١٩ ربّ دخی مدیانده موسی‌یه دیمش
ایدی كه وار مصره دون زیرا جانكی آرایان آدملر جمله‌سی اولمشلر ٢٠ وموسی كندو عورتنی واوغللرینی
آلوب انلری اشكه بندردی ومصر دیارینه دوندی هم موسی اللهك عصاسنی الینه آلدی ٢١ وربّ موسی‌یه
دیدیكه چونكه مصره دونمكه كیدرسن باق كه الكه قودوغم جمله معجزاتلری فرعونك حضورنده ایده‌سن
وبن انك قلبنی پكشدره‌یم كه قومی صالیویرمیه ٢٢ وفرعونه دیه‌سن كه ربّ بویله دیدیكه اوغلم
اسرائیل الك اوغلمدر ٢٣ وسكا دیدمكه اوغلمی بكا عبادت ایتمكه صالیویر وسن انی صالیویرمكدن
امتناع ایدرسك اشته بن اوغلكی الك اوغلكی اولدرورم ٢٤ واولدیكه موسی یولده ایكن بر قوناقده ربّ
اكا راست كلدی وانی اولدرمك استدی ٢٥ وصیفورا بر كسكین طاش آلوب اوغلنك غلفه‌سنی ختن
ایلدی وانی موسی‌نك آیاقلرینه براغوب دیدیكه تحقیقا سن بكا قان كوكوسی سن ٢٦ وانی قویویردی
او زمان صیفورا دیدیكه سنّت سببیله قان كوكوسی سن ٢٧ بعده ربّ هارونه دیدیكه بریه‌یه موسی‌نك
قارشوسنه وار اول دخی كیدوب واكا الله طاغنده راست كلوب انی اوپدی ٢٨ موسی دخی انی كوندرن ربّك
جمله سوزلرینی واكا بیوردوغی جمله آیاتنی هارونه دیویردی ٢٩ پس موسی وهارون واروب بنی اسرائیلك
جمله شیخلرینی جمع ایلدیلر ٣٠ وهارون ربّك موسی‌یه سویلدیكی جمله سوزلری سویلدی هم قومك
حضورنده اول آیاتی ایلدی ٣١ قوم دخی اینندی وربّك بنی اسرائیلی یوقلادوغنی هم انلرك مصیبتنه
باقدوغنی اشتدكلری زمان ركوع وسجده ایلدیلر ۞

بشنجی فصل

١ بعده موسی وهارون واروب فرعونه دیدیلر كه اسرائیل اللهی ربّ بویله دیدیكه قومیمی بكا بریه‌ده
عید ایتمكه صالیویر ٢ فرعون دخی دیدیكه ربّ كیمدر كه بن اسرائیلی صالیویرمك ایچون انك سوزینی
دكلیم ربّی بلمم هم اسرائیلی صالیویرمم ٣ انلر دخی دیدیلر كه عبرانیلرك اللهی بزه راست كلدی كرم
ایله اوچ كونلك یوله بریه‌یه واره‌لم كه اللهمز ربّه قربان ایده‌وز تاكه اوستمزه طاعون وسیف ایله
اوغرامیه ٤ مصر ملكی دخی انلره دیدیكه ای موسی وهارون نیچون قومی كندو ایشلرندن چكرسز وارك
ایشلركزه ٥ هم فرعون دیدیكه اشته حالا بو ولایتك قومی چوقدر وسز انلری كندو آغر خدمتلرندن
معطّل ایدرسكز ٦ واول كونده قومك آنغریه‌جیلرینه وانك ضابطلرینه بیوروب دیدیكه ٧ شمدنصكره
دون واوته كون ایتدوككز كبی قومه كرپچلر یاپمق ایچون صمان ویرمكز كندولر واروب صمان
دوشرسونلر ٨ یننده دون واوته كون یاپدقلری كرپچلرك تمامنی اوزرلرینه [illegible] زیرا
ایشسزلر اولمغله چاغرشوب واره‌لم اللهمزه قربان ایده‌لم دیرلر ٩ بو آدملر اوزرینه قوللق آغرلنسون وانده
ایش كورسونلر ویالان سوزلره مقیّد اولماسونلر ١٠ ایمدی قومك آنغریه‌جیلری وانك ضابطلری چقوب

وقومه سویلیوب دیدیلر که فرعون بویله دیدیکه بن سزه صمان ویرمم ١١ سز وارك کندولریکزه
نره‌ده بولورسکز صمان آلك زیرا قوللغکزدن بر شئ اکسلمز ١٢ پس قوم بتون مصرك ولایتنده صمانی
برنده صمان اواغی دوشرمك ایچون طاغلدیلر ١٣ وآنغریه‌جیلر ابرام ایدوب دیرلر ایدی که کونی بکون
خدمتلریکزی تمام ایلیك هدتجه صمانکز اولدوغی کبی ١٤ هم فرعونك آنغریه‌جیلری بنی اسرائیلك
ضابطلرینی که انلری اوزرلرینه نصب ایتمشلر ایدی دوکدیلر ونیچون اولکی کبی کرپچلرك عددینی
تمام ایدوب دونده بوکونده یاپمدیکز دیدیلر ١٥ اندن ایچون بنی اسرائیلك ضابطلری کلوب نیچون
قوللریکه بویله ایدرسن دیو فرعونه فریاد ایلدیلر ١٦ قوللریکه صمان ویرلمز یینه‌ده کرپچلر یاپك بزه
دیرلر واشته قوللرك دوکلور وقومك صوچلو چقار ١٧ اول دخی دیدیکه ایشسز سکز انك ایچون درسکز
که واره‌لم ربمزه قربان ایده‌لم ١٨ پس شمدی وارك خدمتی کورك سزه صمان ویرلمز یینه‌ده کرپچلرك
تمامنی ویره‌سز ١٩ وبنی اسرائیلك ضابطلری کندولرینی بلاده کوردیلر وقتاکه انلره کون بکون
خدمتکز اولان کرپچلریکزدن اکسلمسون سویلنشدر ٢٠ وفرعوندن چقدقلری زمان قارشولرنده طوران
موسی وهارونه راست کلدیلر ٢١ وانلره دیدیلر که رب سزك ایشکزه باقوب حکم ایلسون که رایحه‌مزی
فرعونك قاتنده وقوللرینك قاتنده بد قوقولو ایتدکز انلرك الینه بزی اولدرمك ایچون قلج ویرمکله
٢٢ موسی دخی ربه دونوب دیدیکه یا رب بو قومی نیچون زحمتده ایلدك بنی نیه کوندردك ٢٣ زیرا
سنك آدك ایله سویلمك ایچون فرعونه کلدوکمدن برو بو قومی زحمتده ایلدی وقومکی اصلا
قورتارمدك ۞

آلتنجی فصل

١ او زمان رب موسی‌یه دیدیکه شمدی بن فرعونه نه ایلیه‌جکمی کوررسن زیرا قوت دست ایله مجبور
اولوب انلری صالیویره وقوت دست ایله مقهور اولوب انلری کندو ولایتندن سوره ٢ والله موسی‌یه
سویلیوب اکا دیدیکه رب بن ایم ٣ وابراهیمه اسحقه ویعقوبه علی کل شئ قادر الله نامیله کورندم اما
انلره بنم یهوه آدم ایله بلنمدم ٤ وانلره کنعان ولایتی ایچنده سیاحت ایتدکلری سیاحتلرینك ولایتنی
ویره‌یم دیو انلره عهد کسدم ٥ اویله دخی مصرلولرك قوللق ایتدردکلری بنی اسرائیلك فریادینی ایشتدم
وعهدمی خاطریمه کتوردم ٦ انك ایچون بنی اسرائیله دی که رب بن ایم وسزی مصرلولرك آغر
خدمتلرندن چقاروب سزی انلرك قوللغندن قورتاره‌جغم هم سزی قوت بازو ایله وعظیم احکام ایله خلاص
ایده‌جکم ٧ وسزی کندومه قوم اولمق ایچون آلایم وسزه الله اولایم اندن بلهسزکه سزی مصرلولرك
آغر خدمتلرندن چقاران اللهکز رب بن ایم ٨ وسزی اول ولایته کوتوره‌یم که انی ابراهیمه اسحقه
ویعقوبه ویره‌یم دیو الیمی قالدرمشم هم انی سزه میراث ایچون ویره‌یم رب بن ایم ٩ موسی دخی بنی

اسرائیله بویله دیدی امّا انلر موسی‌یی جان صیقیلمه‌سندن وآغر خدمتك درندن دکلمدیلر ١٠ هم ربّ
موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ١١ وار ومصر ملکی فرعونه سویله که بنی اسرائیلی ولایتندن صالیویره
١٢ وموسی ربّك حضورنده سویلیوب دیدیکه اشته بنی اسرائیل بنی دکلمدیلر یا فرعون بنی نیجه دکلیه
که بن آغر دللو ایم ١٣ پس ربّ موسی‌یه وهارونه سویلیوب امر ایتدی که بنی اسرائیله ومصر ملکی
فرعونه واروب بنی اسرائیلی مصر دیارندن اخراج ایلیه‌لر ١٤ بابا اوجاقلرینك باشلری بونلردر اسرائیلك
الك اوغلی روبیلك اوغللری احنوخ وفلّوا وحصرون وکرمی روبیلك قبیله‌لری بونلردر ١٥ وشمعونك
اوغللری یموایل ویامین واوهد ویاخین وصوحار وکنعانیه‌نك اوغلی شاوول ایدیلر شمعونك قبیله‌لری
بونلردر ١٦ ولاوی اوغللرینك تناسللرنجه آدلری بونلردر جرشون وقاهت ومراری ولاوی عمرینك یاشی
یوز اوتوز یدی ییل ایدی ١٧ وجرشونك اوغللری لبنی وشمعی ایدی کندو قبیله‌لرنجه ١٨ وقاهتك
اوغللری عمران ویصهار وحبرون وعوزیل وقاهت عمرینك یاشی یوز اوتوز اوچ ییل ایدی ١٩ ومراری
اوغللری محلی وموشی لاوی قبیله‌لری تناسللرنجه بونلردر ٢٠ وعمران باباسنك قز قرنداشی یوخابدی
کندویه عورتلغه آلدی اوللهٔ اکا هارونی وموسی‌یی طوغردی وعمران عمرینك یاشی یوز اوتوز یدی ییل
ایدی ٢١ ویصهارك اوغللری قورح ونافاج وزکری ایدیلر ٢٢ وعوزیلك اوغللری میشایل والیصافن وسثری
٢٣ وهارون نحشونك قز قرنداشی عامینادابك قزی الیصابانی کندویه عورتلغه آلدی اوللهٔ اکا ناداب وابیهو
والعازار وایثاماری طوغردی ٢٤ وقورحك اوغللری آسیر والقانا وابیاساف ایدی قورح اوغللرینك
قبیله‌لری بونلردر ٢٥ وهارون اوغلی العازار کندویه فوتیال قزلرندن برینی عورتلغه آلدی اوللهٔ اکا
فنحاسی طوغردی لاویلرك بابالرینك باشلری کندو قبیله‌لرنجه بونلردر ٢٦ اول هارون وموسی بودرکه ربّ
انلره بنی اسرائیلی عسکرلرنجه مصر دیارندن چقارك دیدی ٢٧ بونلر اول کسنه‌لردر که مصر ملکی
فرعونه بنی اسرائیلی مصردن چقارمق ایچون سویلدیلر بونلر اول موسی وهاروندر ٢٨ وربّ مصر ولایتنده
موسی‌یه سویلدیکی کونده واقع اولدیکه ٢٩ ربّ موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ربّ بن ایمرسکا هر نه
که سویلرسم مصر ملکی فرعونه سویله ٣٠ موسی دخی ربّك حضورنده دیدیکه بن آغر دللو ایم یا فرعون
بنی نیجه دکلیه ۞

یدنجی فصل

١ وربّ موسی‌یه دیدیکه باق سنی فرعونه الله یرینه قودم وقرنداشك هارون سنك پیغمبرك اولا
٢ هر نه که سکا بیوررسم سن سویلیه‌سن قرنداشك هارون دخی فرعونه سویلیه‌که بنی اسرائیلی
ولایتندن صالیویره ٣ بن دخی فرعونك قلبنی پکلدوب آیاتمی ومعجزاتمی مصر دیارنده چوق ایده‌جکم
٤ وفرعون سزی دکلمیه بن دخی الیمی مصره صالوب عسکرمی وقومم بنی اسرائیلی عظیم احکام ایله

مصردن چقارایم ٥ ومصرلولر بلهلر که رب بن ایم مصرلولرك اوزرینه اللی اوزاتدوغم وبنی اسرائیلی
ایچلرندن چقاردوغم زمان ٦ پس موسی وهارون ایتدیلر نیجه که رب انلره امر ایلدی ایسه اویله
ایتدیلر ٧ وموسی سکسان یاشنده هارون ایسه سکسان اوچ یاشنده ایدی چانکه فرعون ایله
سویلشدیلر ٨ ورب موسی‌یه وهارونه سویلیوب دیدیکه ٩ فرعون سزه سویلیوب بر معجزه ویرك دیدوکی
زمانده هارونه دی که عصاکی آل وفرعونك اوکنه براق واول عصا بر یلان اولا ١٠ ایمدی موسی وهارون
فرعونه کلوب نیجه که رب بیوردی ایسه اویله ایلدیلر وهارون کندو عصاسنی فرعونك اوکنه هم
قوللرینك اوکنه براقدی ویلان اولدی ١١ فرعون دخی کندو حکماسنی وسحربازلرینی چاغردی مصرك
سحربازلری دخی کندو سحرلری ایله بویله ایلدیلر ١٢ زیرا هرکس کندو عصاسنی براقدقده عصالر
یلانلره دوندیلر نهایت هارونك عصاسی انلرك عصالرینی یوتدی ١٣ وفرعونك قلبی پکلندی ورب
دیدوکی کبی انلری دکلمدی ١٤ پس رب موسی‌یه دیدیکه فرعونك قلبی آغرلندی قومی صالیویرمکدن
امتناع ایلدی ١٥ صباحدن فرعونه وار اشته صویه چقیور سن دخی ایرماغك کنارنده قرشوسنده طور
ویلانه دونمش عصایی الکه آلوب ١٦ اکا دی که عبرانیلرك اللهی رب قومیمی صالیویر که بکا بریه‌ده
عبادت ایلیه‌لر دیو بنی سکا ارسال ایلدی واشته شمدیه‌دك دکلمدك ١٧ رب بویله دیدیکه بوندن
بله‌سین که رب بن ایم اشته بن الده اولان عصا ایله ایرماقده اولان صولره اوراجغم وصولر قانه
دونه‌جکلردر ١٨ وایرماقده اولان بالقلر اوله‌لر وایرماق قوقاجقدر ومصرلولر ایرماقدن صو ایچمکدن اکراه
ایده‌جکلردر ١٩ ورب موسی‌یه دیدیکه هارونه دی که عصاکی آل والکی مصرك صولری وایرماقلری وچایلری
وبتاقلری وجمله صولرینك مجمعلری اوزرینه اوزات که قان اوله‌لر وبتون مصرك دیارنده هم آغاج هم طاش
قابلرده قان اولا ٢٠ وموسی وهارون بویله ایلدیلر نیجه که رب امر ایلدی ایسه وعصایی قالدروب
فرعونك کوزلری وقوللرینك کوزلری اوکنده ایرماقده اولان صولره اوردی وجمله ایرماقده اولان صولر
قانه دوندیلر ٢١ وایرماقده اولان بالقلر اولدیلر وایرماق شویله قوقدیکه مصرلولر ایرماقدن صو ایچمکه
قادر اولمادیلر وبتون مصرك ولایتنده قان وار ایدی ٢٢ ومصرك سحربازلری دخی کندو سحرلریله بویله
* ایتدیلر وفرعونك قلبی پکلنوب انلری دکلمدی نیجه که رب سویلمش ایدی ایسه ٢٣ وفرعون دونوب
کندو اوینه کلوب بوکا دخی قلبنه قومادی ٢٤ پس جمله مصرلولر ایرماغك چوره‌سنده ایچمك ایچون
صولر قازدیلر زیرا ایرماغك صویندن ایچمکه قادر دکللر ایدی ٢٥ ورب ایرماغی اوردقدنصکره یدی کون
تمام اولدی ۞

سکزنجی فصل

١ ورب موسی‌یه دیدیکه فرعونه وار واکا دی که رب بویله دیدیکه قومیمی بکا عبادت ایتمکه

صالیویر ٢ وأکر صالیویرمکدن امتناع ایده‌جك اولورسك اشته بن جمله سنورکی قربغه‌لر ایله
اورورم ٣ واِرماق چوق قربغه‌لر چقاره که چقوب اویکه ویاتجق اوطه‌کی و دوشککه وقوللریکك اوینه
وقومکه وفرونلریکه وتکنه‌لریکه کله‌لر ٤ واوزریکه وقومك اوزرینه وجمله قوللرك اوزرینه قربغه‌لر
چقه‌لر ٥ ورب موسی‌یه دیدیکه هارونه دی که ارماقلر اوزرینه چایلر اوزرینه وبتاقلر اوزرینه عصاك
ایله اَلکی اوزات ومصر دیاری اوزرینه قربغه‌لر چقار ٦ هارون دخی مصر صولری اوزرینه النی اوزاتدقده
قربغه‌لر چقوب مصر دیارینی قپلادیلر ٧ وسحربازلر دخی سحرلری ایله بویله ایتدیلر ومصر دیاری
اوزرینه قربغه‌لر چقاردیلر ٨ اول زمان فرعون موسی‌یی وهارونی چاغروب دیدیکه ربه دعا ایلیك که
بندن هم قومدن قربغه‌لری کیده‌ره وقومی ربه قربان ایتمکه صالیویره‌جکم ٩ موسی دخی فرعونه دیدیکه
بنم اوزریمه افتخار ایله نه زمان استرسین که سنك ایچون وقوللرك ایچون وقومك ایچون دعا ایله‌یم
وسندن واولرکدن قربغه‌لری کسدره‌یم که انجق ارماقده قالالر ١٠ اول دخی یارین دیدی وموسی
سوزکه کوره اولسون دیدی تاکه بله‌سن که بزم اللهمز رب کبی یوقدر ١١ وقربغه‌لر سندن واولرکدن
وقوللرکدن وقومکدن آیرو کیده‌لر انجق ارماقده قالالر ١٢ وموسی وهارون فرعوندن چقدیلر موسی
دخی ربه فرعون اوزرینه قودوغی قربغه‌لر ایچون فریاد ایلدی ١٣ رب دخی موسی‌نك سوزینه کوره ایلدی
واولرده وکویلرده وتارلالرده اولان قربغه‌لر اولدی ١٤ وانلری یغین یغین یغدیلر ویر قوقدی ١٥ اما
فرعون راحتی کوردکده قلبنی پکلدوب انلری دکلمدی نیچه که رب دیمش ایدی ایسه ١٦ ورب
موسی‌یه دیدیکه هارونه دی که عصاکی صال ویرك طپراغنه اور وبتون مصر دیارنده کهله اولسون
١٧ انلر دخی بویله ایتدیلر زیرا هارون عصاسی ایله النی صالوب یرك طپراغنه اوردی وانسانده
وحیوانانده کهله اولدی بتون مصرك ولایتنده جمله یرك طپراغی کهله اولدی ١٨ سحربازلر دخی کندو
سحرلریله بویله ایتمکه چالشدیلر که کهله‌لر چقارالر لکن ایده‌مدیلر وانسانده وحیوانده کهله‌لر اولدی
١٩ وسحربازلر فرعونه دیدیلر که بو اللهك پرمغی در لکن فرعونك قلبی پکلنوب انلری دکلمدی نیچه
که رب دیمش ایدی ایسه ٢٠ بعده رب موسی‌یه دیدیکه چیقوب صباح قلق وفرعونك اوکنده طور
اشته صولره چقیور واکا دی که رب بویله دیدیکه قومی بکا عبادت ایتمکه صالیویر ٢١ اکر قومی
صالیویرمزسك اشته بن اوزریکه وقوللرك اوزرینه وقومك اوزرینه هم اولرك اوزرینه درلو درلو حشرات
کوندره‌یم ومصرلولرك اولری هم اوزرنده اولدقلری یر درلو درلو حشرات ایله طولاجقدر ٢٢ واول
کونده جاسان ولایتنی که قومم انده طورر آیرایم واوراده هیچ بر درلو حشرات اولمیا تاکه بله‌سنکه
یرك اورتاسنده رب بن ایم ٢٣ وقومم آراسنده هم قومك آراسنده بر فدیه نشانی قویایم بو آیت
یارین اولور ٢٤ ورب بویله ایلدی زیرا فرعونك اوینه وقوللرینك اولرینه وبتون مصر دیارینك اوزرینه
چوق درلو درلو حشرات کلوب اول درلو درلو حشراتدن اولری یر بوزلور ایدی ٢٥ وفرعون موسی‌یی

وهارونی چاغروب دیدیکه وارك ولایتده اللهكزه قربان ایلیك ٢٦ موسی دخی دیدیکه بویله ایتمك سزاوار
دکلدر زیرا اللهمز ربه مصرلولرك رجسنی ذبح ایده‌جك‌ایز اشته مصرلولرك كوزلری اوكنده رجسلرینی
ذبح ایده‌جك اولورسق بزی طاشلمزلری ٢٧ اوچ كونلك یوله بریه‌یه كیدوب اللهمز ربه قربان ایده‌جكیز
نیجه كه بزه دیه‌جك ایسه ٢٨ فرعون دخی جواب ویردی كه بن سزی اللهكز ربه قربان ایتمك ایچون
بریه‌یه صالیویره‌یم اما پك اوزاق كیتمیه‌سز و بنم ایچون دعا ایلیك ٢٩ و موسی دیدیکه اشته بن یانكدن
چقوب ربه دعا ایده‌یم كه فرعوندن و قوللرندن هم قومندن هر درلو حشرات یارین چقه كیده
اما فرعون بر دخی قوی ربه قربان ایتمكه صالیویرمیوب رنك ایتمسون ٣٠ اندن صكره موسی فرعونك
یانندن چقوب ربه دعا ایلدی ٣١ رب دخی موسی‌نك سوزینه كوره ایدوب فرعوندن و انك قوللرندن
هم قومندن درلو درلو حشراتی كیدردی بریسی دخی قلمادی ٣٢ فرعون ایسه بو كره دخی كندو قلبنی
پكلتدی و قومی صالیویرمدی ۞

طقوزنجی فصل

١ و رب موسی‌یه دیدیکه فرعونه وار و اكا سویله كه عبرانیلرك اللهی رب بویله دیدیکه قومی بكا
عبادت ایتمكه صالیویر ٢ اما اكر صالیویرمكدن امتناع ایدوب انلری دخی آلیقوجق اولورسك ٣ اشته
ربك الی صحراده اولان سوریلرك اوزرینه آتلر اشكلر دوه‌لر صغرلر و قیونلر اوزرینه پك آغر طاعون
صالاجقدر ٤ و رب اسرائیلك سوریلری آراسنده و مصرك سوریلری آراسنده بر آیریلق قویه كه جمله
بنی اسرائیلككیلردن بر شی اولمیه ٥ و رب بر مدت تعیین ایدوب دیدیکه یارین رب ولایتده بو نسنه‌یی
ایده‌جكدر ٦ پس ارتسی رب بو نسنه‌یی ایتدكده مصرك جمله سوریسی اولدی اما بنی اسرائیلك
سوریلرندن هیچ بریسی اولمدی ٧ و فرعون آدم كوندردی و اشته اسرائیلك سوریلرندن هیچ بریسی
اولمدی و فرعونك قلبی پكلندی و قومی صالیویرمدی ٨ پس رب موسی‌یه و هارونه دیدیکه فرون كلندن
كندوكزه آوچلر طولوسنی آلك و انی موسی فرعونك كوزلری اوكنده كوكه طوغرو صاچسون ٩ و بتون
مصر دیاری اوزرینه توز اولا و انسان و حیوانات اوزرینه شیشلر چقاران چبانلر جمیع مصرك دیارنده اولا
١٠ ایمدی فروندن كلی آلوب فرعونك حضورنده طوردیلر و موسی انی كوكه طوغرو صاچدقده انسان
و حیوانلاتده شیشلر چقاران چبانلر اولدی ١١ و اول چبانلرك سببندن سحربازلر موسی‌نك اوكنده طورمغه
قادر اولمادیلر زیرا هم سحربازلرده هم جمله مصرلولرده چبان وار ایدی ١٢ و رب فرعونك قلبنی پكلدوب
انلری دكلمدی نیجه‌كه رب موسی‌یه دیمش ایدی ایسه ١٣ و رب موسی‌یه دیدیکه صباحدن قلق و فرعونك
اوكنده طوروب اكا دی كه عبرانیلرك اللهی رب بویله دیدیکه قومی بكا عبادت ایتمكه صالیویر ١٤ زیرا
بو دفعه بن كلی بلالریمی قلبكه و قوللریكه هم قومكه كونده‌ره‌یم تا كه بیله‌سن كه جمله یرده بنم كبی

بوقدر ١٥ زیرا شمدی الیمی صالوب سنی وقومكی طاعون ایله قورارایدم ویردن منقرض اولمشدك كرك
١٦ وسنی انك ایچون طوردردم كه قوتمی سنده كوستره‌یم وجمیع یرده اسمم وصف اولنه ١٧ حالا دخی
قومم اوزرینه بیوكلنوب انی صالیویرمزمیسن ١٨ اشته بن یارین بو زمانده بك آغر طولویی یاغدرایم كه مصر
تملندوكی كوندن تا بو آنه دكین انك كبی دكل ایدی ١٩ پس شمدی كوندروب سوریكی وصحراده نه‌ك
وار ایسه دوشر زیرا صحراده بولنان واوه دوشرلمیین جمله انسان وحیوان اوزرینه طولو اینه‌جكدر وهلاك
اولورلر ٢٠ فرعونك قوللرندن ربك كلامندن قورقان قوللرینی وسوریسینی اولره قاچوردی ٢١ اما ربك كلامنی
قلبنه قومیان قوللرینی وسوریسینی صحراده قویویردی ٢٢ ورب موسی‌یه دیدیكه الكی كوكه طوغرو اوزات كه
بتون مصرك ولایتنده انسان وحیوانلر ومصر دیارنده اولان جمله صحرانك اوتی اوزرینه طولو اینه ٢٣ پس
موسی عصاسنی كوكه طوغرو اوزاتدی ورب رعد ایله طولویی ایندردی هم یر اوزرینه آتش ایندی ورب مصر
دیاری اوزرینه طولویی یاغدردی ٢٤ وطولو اولدی هم طولونك آراسنده قارشق شویله بك شدید آتش كه
بتون مصر دیارنده انده امت اولالدن برو انك كبی اولمامش ایدی ٢٥ وبتون مصر ولایتنده صحراده
هرنه كه وار ایدی ایسه انساندن حیوانه وارنجه طولو اوردی هم صحرانك جمله اوتنی طولو اوردی هم صحرانك
جمیع آغاجلرینی قردی ٢٦ انجق جاسان ولایتنده كه بنی اسرائیل انده ایدیلر طولو یوغیدی ٢٧ وفرعون
كوندروب موسی‌یی وهارونی چاغروب انلره دیدیكه بو دفعه كناه ایلدم رب عادلدر اما بن وقومم
ظالملر ایز ٢٨ ربه دعا ایلیك كه آرتق اللهك رعدی هم طولوسی اولمیا وسزی صالیویره‌یم وآرتق طورمیه‌سز
٢٩ موسی دخی اكا دیدیكه شهردن چقدوغم كبی آل آیالریمی ربه طوغرو اوزادایم ورعدلر دكوب آرتق طولو
اولمیا تاكیم بله‌سن كه یر اللهك در ٣٠ اما بلورم كه نه سن نه قوللرك هنوز دخی رب اللهدن قورقمزسز
٣١ وكتان وآرپه اورلمش ایدی زیرا آرپه بشقلنمش وكتان بویلو ایدی ٣٢ اما بغدای وحنطه اوركامش
ایدی زیرا كچ چقرلر ٣٣ پس موسی فرعونك حضورندن شهردن چقوب آل آیالرینی ربه طوغرو اوزاتدی
رعدلر دخی دكوب یر اوزرینه طولو ویغمور دوكلمدی ٣٤ وفرعون یغمور وطولو ورعدلر دكدوكنی كوردكده
تكرار كناه ایلدی واو كندو قلبنی پكلتدی هم قوللری دخی ٣٥ وفرعونك قلبی پكلندی وبنی اسرائیلی
صالیویرمدی نیجه كه رب موسی‌نك واسطه‌سیله دیمش ایدی ایسه ۞

اوننجی فصل

١ ورب موسی‌یه دیدیكه فرعونه وار زیرا بن بو آیاتلریمی لنك حضورنده قومق ایچون انك قلبنی
وقوللرینك قلبلرینی پكلتدم ٢ وسن مصرده ایتدوكمی وآرالرنده قودوغم آیاتلریمی اوغلوكك واوغلوكك
اوغلنك قولاقلرینه حكایت ایلیه‌سن تاكیم بله‌سز كه رب بن ایم ٣ پس موسی وهارون فرعونه واروب اكا
دیدیلر كه عبرانیلرك اللهی رب بویله دیدیكه نیجه بر بكا تواضع ایتمه‌دن امتناع ایده‌رسن قومی بكا

عبادت ایتمکه صالیویر ٤ اما اگر قومی صالیویرمکدن امتناع ایدهجك اولورسك اشته بن یارین سنك
سنورلرینه چکرگهلر گتورهجگم ٥ و یرك یوزینی قپلیهلر اول وجهله که کمسه یری کورمکه قادر اولمیه و سزه
طولودن قالوب قورتلمش بقیهیی ییهلر هم سزه صحراده بتن جمله آغاجلری دخی ییهلر ٦ و اولریکی
و قوللریکك اولرینی و جمله مصرلولرك اولرینی طولدرهلرکه بابالرك و بابالریکك بابالری یر اوزرنده
اولدقلری کوندن تا بو کونهدك بویله کورمدیلر اندن صکره دونوب فرعونك حضورندن چیقدی
٧ و فرعونك قوللری اکا دیدیلرکه نیجه بر بو بزه بلا اوله شو آدملری اللهی ربه عبادت ایتمکه صالیویر
دخی بلمزمیسن که مصر برباد اولدی ٨ و موسی و هارون فرعونه دوندرلدکده انلره دیدیکه واروك اللهکز
ربه عبادت ایلیك اما کیدهجکلر کیملردر ٩ موسی دخی دیدیکه اوشاقلرمز ایله و اختیارلرمز ایله
کیدرز اوغللرمز ایله و قزلرمز ایله سوریلرمز ایله و صغرلرمز ایله کیدرز زیرا ربه عیدمز وار
١٠ پس انلره دیدیکه بویله رب سزك ایله اولسون نیجه که بن سزی و اوشاقلریکزی صالیویررسم باقك
باشکزه نه بلا کلور ١١ بویله اولماز حالا فقط سز ارلر وارك و ربه عبادت ایلیك چون سز بونی آرارسکز
اندن انلری فرعونك حضورندن سوردی ١٢ و رب موسی یه دیدیکه مصر دیاری اوزرینه چکرگهلر ایچون الکی اوزات
و مصر دیاری اوزرینه چیقالر و یرك جمله اوتنی و طولودن جمله باقی قالانی ییهلر ١٣ و موسی مصر دیاری
اوزرینه عصاسنی اوزاتدی و رب اول بتون کون و بتون کیجه ولایت اوزرینه شرق یلینی اسدردی و صباح
اولدقده شرق یلی چکرگهلری کتوردی ١٤ چکرگهلر دخی بتون مصر دیاری اوزرینه چیقوب جمله مصرك
سنورلری اوزرینده غایت ایله چوق انلردن اول انلرك کبی چکرگهلر اولمادی و انلردن صکره دخی انلرك کبی
اولمیهجقدر ١٥ و بتون یرك یوزینی قپلادیلر و یر قراردی و یرك جمله اوتنی هم طولودن قالان آغاج
یمشلرینی ییدیلرکه بتون مصر دیارندهکی آغاجلرده و صحرانك اوتلرنده هیچ یشیل نسنه قالمدی
١٦ او زمان فرعون عجله ایله موسی یی و هارونی چاغروب دیدیکه اللهکز ربه و سزه کناه ایلهدم
١٧ پس حالا لطف ایدوب فقط بو کره کناهمی عفو ایلیك و اللهکز ربه دعا ایدك که اوزرمدن فقط بو
اولمی قالدره ١٨ اول دخی فرعونك یانندن چیقوب ربه دعا ایلدی ١٩ و رب اول شرق یلنی پك شدید غرب
یلنه دوندردی و چکرگهلری قالدروب انلری قلزم دکزینه یاتردی بتون مصرك سنورلرنده هیچ بر چکرگه
قالمدی ٢٠ و رب فرعونك قلبنی پکلتدی و بنی اسرائیلی صالیویرمدی ٢١ و رب موسی یه دیدیکه الکی
کوکه طوغرو اوزات و مصر دیاری اوزرینه قراکلق اولسون لمس اولنهجق قراکلق ٢٢ موسی دخی النی
کوکه طوغرو اوزاتدی و بتون مصرك دیارنده اوچ کون طومانلو قراکلق اولدی ٢٣ بر برینی کورمزدی
و اوچ کون هیچ کمسه کندو یرندن قالقمزدی اما جمله بنی اسرائیلك مسکنلرنده نور وار ایدی ٢٤ و فرعون
موسی یی چاغروب دیدیکه وارك ربه عبادت ایلیك انجق سوریلریکز و صغرلریکز قالسون اوشاقلریکز دخی
سزکله کیتسونلر ٢٥ و موسی دیدیکه سن دخی الیمزه ذبیحهلر و قربانلر ویرکه اللهمز ربه تقریب ایدهلم

٢٦ سوريلريمز دخی بزم ايله كلجكدر بر طرنق قالميه زيرا اللهمز ربه عبادت ايتمك ايچون انلردن آلسق
كرك و بز تا اورايه وارنجه‌يه‌دك ربه نه ايله عبادت ايده‌جك ايز بلمزز ٢٧ و رب فرعونك قلبنی پكلتدی
و انلری صاليويرمكه استمدی ٢٨ هم فرعون اكا ديديكه يانمدن وار كت صقن آرتق يوزمی كورميه‌سن زيرا
يوزمی كوردوككك كونده اولمك كرككسين ٢٩ و موسی ديديكه حق سويلدك آرتق يوزيكی
كورميه‌جكم ۞

اون برنجی فصل

١ و رب موسی‌يه ديديكه فرعون اوزرينه و مصر اوزرينه بر بلا دخی كتوره‌يم اندن صكره سزی بورادن
صاليويره‌جكدر و صاليويرديكی زمان سزی بورادن بالكليه سوروب قوغه‌جقدر ٢ حالا قومك قولاقلرينه سويله كه
هر آدم كندو قومشوسندن و هر عورت كندو قومشوسی عورتدن كوموش آوادانلقلری و آلتون آوادانلقلری
استيه ٣ و رب مصرليلرك نظرنده قومه عنايت ويردی هم موسی مصر ديارنده فرعون قوللرينك و قومك
نظرنده پك بيوك آدم ايدی ٤ و موسی ديديكه رب بويله ديديكه بن كيجه يارپسنده چقوب مصرك
اورتاسندن كچرم ٥ و مصر ديارنده هر الك طوغمش اوله‌جكدر فرعونك تختی اوزرنده اوتوراجق الك
طوغمشندن تا دكرمنك آردنجه اولان جاريه‌نك الك طوغمشنه‌دك هم حيوانلرك هر الك طوغمشی دخی
٦ و جمله مصر ديارنده عظيم فرياد اولوركه انك كبی نه اولدی نه آرتق اولاجقدر ٧ اما بنی اسرائيلك
يانلرنده اولان آدمدن حيوانه‌دك كوپك بله دلنی دپرتميه تاكه بله‌سزكه رب مصرليلرك و اسرائيلك
آراسنده آيريلق ايتمشدر ٨ او زمان بو جمله قوللرك بكا تنزل ايدوب و اوكمده اكلوب ديه‌لركه سن چق
و جمله سكا تابع اولان قومك دخی بن دخی اندن صكره چقاجغم و موسی خشم و غضب ايله فرعونك
حضورندن چقدی ٩ و رب موسی‌يه ديديكه فرعون سزی دكلميه‌جكدر تاكه مصر ديارنده معجزاتلريمی
چوغلدايم ١٠ و موسی و هارون بو جمله معجزاتلری فرعونك اوكنده ايتديلر اما رب فرعونك قلبنی پكلتدی
و بنی اسرائيلی ولايتندن صاليويرمدی ۞

اون ايكنجی فصل

١ و رب مصر ديارنده موسی‌يه و هارونه سويليوب ديديكه ٢ بو آی سزه آيلرك باشی اولا ييل
آيلرينك اولكيسی سزه بو اولسون ٣ جمله اسرائيلك جماعتنه سويليوب ديك كه بو آيك اوننجيسنده
هر كيشی باباسی اوجاقلرنجه كندويه بر قوزی او باشنه برر قوزی آلسون ٤ اما اكر اوجاقلی شويله
آز اولورسه كه قوزيی يمكه قادر اولميالر ايسه او صاحبی و اوينه يقين اولان قومشو جانلر حسابنجه آلسون
هر كيشی كندو يه‌جكنه كوره قوزی اوزرينه حساب ايده‌سز ٥ قوزی صاغ اركك و بر ييللق اولا

يا قيونلردن يا كچيلردن آلاسز ٦ واني تا بو آيك اون دردنجى كوننه‌دك صقلياسز واني جمله اسرائيلك
جمهور جماعتى غروب شمسك وقتنده بوغازلسون ٧ وقاندن آلوب اول اولرك كه اني ايچنده ييه‌جكلردر
ايكى قپو باننه واوست اشكنه قويالر ٨ واول كيجه آتش ايله بريان اولمش اتى وخميرسز اتمكى ييه‌لر
واوزرينه آجى اوتلر ييه‌لر ٩ اندن هيچ چيك يا صو ايله قينامشى يميه‌سز اما آتش ايله بريان اولمشى
باشنى پاچه‌لرينى واچلرينى ييه‌سز ١٠ واندن تا صباحه‌دك آليقوميه‌سز واكر اندن بر نسنه صباحه‌دك
قالورسه آتشده ياقه‌سز ١١ واني بويله ييه‌سز بللريكز قوشانمش پاپوجلريكز آياغكزده ودكنككز
الكزده اولسون وعجله ايله ييه‌سز زيرا او ربك فصحى در ١٢ واول كيجه مصر ديارندن كچه‌يم ومصر
ديارنده هر الك طوغمشى انساندن حيوانه وارنجه اوره‌يم هم جمله مصرك الاهلرينه حكملر ايده‌يم رب
بن ايم ١٣ واول قان اولدوغكز اولريكزده سزه نشان ايچون اولا وبن اول قانى كوردوكم زمان سزى
كچه‌يم ومصر ديارينى اوردوغم وقتده هلاك ايده‌جك بلا سزده اولميا ١٤ واول كون سزه ذكر
ايچون اولا اني ربه بيرام ايده‌سز اني عصرلريكزجه ابدى فرض ايله بيرام ايده‌سز ١٥ يدى كون
خميرسز اتمك ييه‌سز همان الك كونده اولريكزدن خميرى كيده‌ره‌سز زيرا هر كيم الك كوندن تا يدنجى
كونه‌دك خميرلى‌يى ييه‌جك اولورسه اول جان اسرائيلدن منقطع اولا ١٦ واولكى كونده مقدس جماعت
يدنجى كونده مقدس جماعتكز اولسون اول كونلرده هيچ ايش اولماسون انجق هر جانه ييه‌جك
سزدن ايشلنه غيرى شى ايشلنميه ١٧ وخميرسزلرى كوزده‌سز زيرا بو كونك كندوسنده عساكريكزى
مصر ديارندن اخراج ايلدم بو كونى ابدى فرض ايله عصرلريكزجه كوزده‌سز ١٨ اولكى آيك اون
دردنجى كوننده آخشامده تا آيك يكرمى برنجى كوننه‌دك آخشامده خميرسزلرى ييه‌سز ١٩ يدى كون
اولريكزده خمير بولنماسون زيرا هر كيم خميرى ييه‌جك اولورسه اول جان اسرائيلك جماعتندن استيصال
اولنه غريب اولسون ولايتلو اولسون ٢٠ هيچ خميرلى‌يى يميه‌سز جمله مسكنلريكزده خميرسزلرى ييه‌سز
٢١ اندن صكره موسى اسرائيلك جميع شيخلرينى چاغروب انلره ديديكه كندولريكزه اوجاقلريكزجه
قوزى‌يى چكك وآلك وفصح قربانينى بوغازلايك ٢٢ وبر زوفا دمتجكى آلوب واني طاس ايچنده اولان قانه
باتروب اول طاسده‌كى قاندن قپونك اوست اشكنه هم ايكى يانلرينه سوريك وسزدن هيچ كمسه كندو
اوينك قپوسندن صباحه‌دك چقماسون ٢٣ ورب مصرى اورمغه كچدكده اوست اشكده وقپونك ايكى
يانلرنده قانى كوردوكى زمان قپو اوزرندن كچه‌جكدر وخرابجى‌يى اولريكزه اورمق ايچون كيرمسكه
قومياجقدر ٢٤ وبو نسنه‌يى سكا واوغللريكه ابدى فرض ايچون كوزدك ٢٥ واول ولايته كه سزه رب
ويره‌يم ديو وعد ايتدى كلدوككز زمان بو خدمتى كوزدك ٢٦ واوغللريكز سزه بو خدمت سزك
نه‌كزدر ديرلرسه ٢٧ ديك كه ربه فصح قربانى در كه مصرى اوردوغى زمان مصرده بنى اسرائيلك اولرينى
كچدى واولريمزى خلاص ايلدى قوم دخى اكلوب سجده ايلدى ٢٨ پس كيتديلر وبنى اسرائيل

ايتديلر قلديلر نيجه كه ربّ موسى يه وهارونه امر ايلدى ايسه لويله ايلديلر ٢٩ واولديكه كيجه ياريسنده
ربّ مصر ديارنده هر الك طوغيشى اوردى فرعونك تختى اوزرنده اوتوراجق الك طوغيشندن تا زنداندهكى
اسيرك الك طوغيشنه وهر حيوانك الك طوغيشنه وارنجه ٣٠ واول كيجه فرعون وجميع انك قوللرى هم
بتون مصر قلقدى ومصرده عظيم فرياد پيدا اولدى زيرا هيچ بر او يوغيدى كه ايچنده ميّت اولمامش
اولا ٣١ وفرعون موسى يى وهارونى كيجهده چاغروب ديديكه قلقك هم سز هم بنى اسرائيل بنم قومـمك
آراسندن چقك وديدوككز كبى ربّه عبادت ايتمكه وارك ٣٢ وهم سوريلريكزى هم صغيرلريكزى دخى
نيجه كه ديدككز ايسه آلك وكيدك هم بكا خير دعا ايليك ٣٣ ومصرلولر قوم اوزرينه انلرى ولايتدن
صالىويرمكه عجله ايدرك ابرام ايدرلردى زيرا هپمز اولدك ديرلر ايدى ٣٤ وقوم كندو خميرينى مايهيه
كلمزدن اوّل آلديلر وخمير تكنهلرينى شملهلر ايله صاروب اوموزلرينه اورديلر ٣٥ وبنى اسرائيل موسى نك
سوزينه كوره ايلديلر ومصرلولردن كومش آوادانلقلرى وآلتون آوادانلقلرى وشملهلر استديلر ٣٦ وربّ
مصرلولرك نظرنده قومه عنايت ويرنجه انلره اودنج ويرديلر ومصرلولرى صويديلر ٣٧ اندن صكره بنى
اسرائيل رعمسيسدن واروب ساحوته كلديلر التى يوزبيك قدر ياياں ارلرى اوشاقلرندن غيرى ٣٨ ودخى
چوق قارشيق خلق انلر ايله چقدى هم قيونلر وصغيرلر آغر سوريلر ايله ٣٩ ومصردن چقاردقلرى
خميردن خميرسز پيدهلر پشورديلر زيرا مايهيه كلمش ايدى چون مصردن سورلدكلرى وقتده اكلنمكه
قادر دكللر ايدى ودخى كندولرينه آزق حاضرلامامشلر ايــــدى ٤٠ وبنى اسرائيلك مصرده ساكن
اولدقلرينك مدّتى دورت يوز اوتوز سنه ايدى ٤١ ودورت يوز اوتوز سنه تمام اولدقدنصكره همان اول
كونده ربّك جمله عسكرلرى مصر ديارندن چقديلر ٤٢ بو كوزدشلرك كيجهسى در اول ربّه كه انلرى
مصر ديارندن اخراج ايلدى اول كيجهيى جمله بنى اسرائيل عصرلرنجه ربّه كوزدهجكلردر ٤٣ وربّ
موسى يه وهارونه ديديكه فصحك فرضى بودركه هيچ بر غريب اندن يمـيه ٤٤ امّا بر كيشينك آقچه ايله
آلنمش قولى اولورسه انى سنّت ايتدكدن صكره اندن يييه ٤٥ يباجى واوراد اندن يميه ٤٦ بر اوده
يينله واندن اودن طشرا چقارميهسن وكموكى قريميهسن ٤٧ جمله اسرائيل جماعتى انى ايليه ٤٨ وياڭكده
بر غريب ساكن اولوب اللّٰهه فصح ايتمك ايسترسه انك هر ارككى سنّت اولنه اندن صكره انى ايتمكه
ياقنشه وولايتلو كبى اولا امّا هيچ بر سنّتسز اندن يميه ٤٩ ولايتلونك وآرالكزده ساكن اولان غريبك
حكمى بر اولا ٥٠ پس جمله بنى اسرائيل ايتديلر نيجه كه ربّ موسى يه وهارونه امر ايلدى ايسه بويله
ايتديلر ٥١ واول كونك كندوسنده اولديكه ربّ بنى اسرائيلى عسكرلرنجه مصر ديارندن اخراج
ايـــــلــــــــــــدى ❁

اون اوچنجی فصل

١ و رب موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ٢ بکا هر ایلك طوغشی تقدیس ایده‌سن بنی اسرائیلك ایچنده
اکر انساندن اکر حیواندن هر آنا رحمنی آچان بنم در ٣ و موسی قومه دیدیکه بو کونی که انده
مصردن قوللق اویندن چقدیکز ذکر ایلیك زیرا رب سزی قوت دست ایله بورادن اخراج ایلدی
و مایه‌لنمش اتمك ییلمیه ٤ سز بوکون آبیب آینده چقیورسکز ٥ و رب سنی کنعانیلرك و حتیلرك
و اموریلرك و حویلرك و یبوسیلرك ولایتنه سکا ویره‌یم دیو بابالریکه یمین ایتدوکی سود و بال ایچنده
آقان یره کتوردیکی زمان بو خدمتی بو آیده ایده‌سن ٦ یدی کون خمیرسزلری ییه‌سن و یدنجی
کونده ربه بیرام اولا ٧ یدی کون خمیرسزلر ییله یانکده مایه‌لو خمیر کورنمیه و یانکده جمله
سنورکده مایه ظاهر اولمیا ٨ و اول کونده اوغلکه دیویروب دی که بو نسنه مصردن چقدوغم
زمان رب بکا ایتدوکی ایچوندر ٩ و سکا الك اوزرنده نشان و کوزلرك آراسنده تذکر ایچون اولسون
که ربك ناموسی آغزکده اولا زیرا رب سنی مصر دیارندن ید قوت ایله اخراج ایلدی ١٠ و بو فرضی
موسمنجه ییلدن ییله کوزده‌سن ١١ و قچانکه رب سنی کنعانیلرك ولایتنه کتورسه نیجه که سکا
و بابالریکه یمین ایلدی ایسه و سکا انی ویره‌جکسه ١٢ او زمان جمله آنا رحمنی آچانی ربه آیره‌سن هم
سنك حیوانکك ایلك طوغشندن ارککلر ربك اولسون ١٣ و اشکك هر ایلك طوغشنی قوزی ایله فدا
ایده‌سن و اکر فدا ایتمزسك انكسه‌سنی قیراسن و دخی اوغللرکدن اولان آدمك ایلك طوغشنی فدا
ایلیه‌سن ١٤ و قچانکه یارین او بو کون اوغلك سکا نه در بو دیو سؤال ایدرسه اکا دی که رب بزی
مصردن قوللق اویندن قوت دست ایله اخراج ایلدی ١٥ و اولدیکه فرعون بزی صالیویرمك ایچون کندو
قلبنی پکلتدوکی زمان رب مصر دیارنده هر ایلك طوغشی انسان ایلك طوغشندن حیوان ایلك طوغشنه
وارنجه اولدردی انك ایچون بن هر آنا رحمنی آچان ارککی ربه ذبح ایدرم و اوغللریمك هر ایلك
طوغشنی فدا ایدرم ١٦ و الك اوزرینه نشان و کوزلرك آراسنده آلن بندی اولا زیرا رب بزی قوت
دست ایله مصردن اخراج ایلدی ١٧ و اولدیکه فرعون قومی صالیویردکدن صکره الله انلری فلسطینلر
دیارینك یولندن کوتورمدی اکرچه اول یول یقین ایدی زیرا الله در ایدی که بلکه قوم جنك
کوردکده پشیمان اولوب مصره دونه ١٨ و الله قومی بریه یولندن بحر قلزمه طوغرو طولاشدردی و بنی
اسرائیل مصر دیارندن یراقلو چقدیلر ١٩ و موسی یوسفك کمکلرینی بله آلدی زیرا بنی اسرائیله
آند و یمین ویروب دیدیکه البته الله سزی یوقلیاجقدر و کمکلریمی بورادن سزکله بله چقاره‌سز
٢٠ و اسرائیللولر سکوتدن روانه اولوب اتامده بریه‌نك کنارنده قوندیلر ٢١ و رب اوکلرنده کوندزین
بلوت درکی ایله انلری یولده کوتورمك ایچون و کیجه آتش درکی ایله انلره آیدنلق ویرمك ایچون

كدردى تاكم روز و شب انطلاق ايده‌لر ٢٢ قومك اوكندن كوندز بلوت دركى و كيجه آتش دركى
كيـــــدرمـــــدى ۞

اون دردنجى فصل

١ و ربّ موسى‌يه سويليوب ديديكه ٢ بنى اسرائيله سويله كه دونوب فيهاحيروث اوكنده مجدول
و دكزك آراسنده بعلصفونك قرشوسنده قونه‌لر اول يرك مقابله‌سنده دكز يانننده اوردويى قوره‌سز
٣ و فرعون بنى اسرائيلك حقنده ديه‌جكدر كه بونلر ولايتده شاشقنلردر بريّه آنلرى قپادى ٤ و فرعونك
قلبنى پكلده‌يم و آنلرك آردنجه يوروييه‌جكدر و بن فرعونده و جمله آنك عسكرنده معزز اولايم و مصرلولر
بيله‌لر كه ربّ بن ايمش پس بويله ايلديلر ٥ مگر مصر ملكنه خبر ويرلديكه قوم قاچدى و فرعونك هم
قوللرينك قلبى قومك حقنده دونوب ديديلر كه نه در بو بزم ايتدوكمز كه اسرائيلى خدمتمزدن
صالبويردك ٦ و فرعون عربه‌سنى قوشدروب كندو قومنى بيله آلدى ٧ و آلتى يوز گزيده عربه‌لر هم مصرك
جمله عربه‌لرينى و آنلرك هپسى اوزرينه منصوب اولان بكلرينى آلدى ٨ ربّ دخى مصر ملكى فرعونك قلبنى
پكلتدى و بنى اسرائيلك آردنجه يوريدى و بنى اسرائيل دست اعلا ايله چيقديلر ٩ و مصرلولر آنلرك
آردنجه يوروييوب فرعونك جمله آت عربه‌لرى و سپاهيلرى و عسكرى آنلره دكز يانننده فيهاحيروثك
قربنده بعلصفونك مقابله‌سنده اوردوده يتشديلر ١٠ و فرعون يقلاشنجه بنى اسرائيل كوزلرينى قالدرديلر
و اشته مصرلولر آردلرنجه يورييورلر ايدى و پك قورقديلر و بنى اسرائيل ربّه فرياد ايلديلر ١١ و موسى‌يه
ديديلر كه مصرده مزارلر اولمديغيچون مى بزى بريّه‌ده اولمك ايچون كوتردك نه در بو سنك بزه ايتدوكك
كه بزى مصردن چقاردك ١٢ مصرده سكا سويلدكمز بو سوز دكلميدر كه قو بزى كه مصرلولره قوللق
ايده‌لم ديدك زيرا بريّه‌ده اولمكدن بزه مصرلولره قوللق ايتمك اولى ايدى ١٣ موسى دخى قومه ديديكه
قورقمك طورك و ربّك سزه بوكون ايده‌جكى نجاتى كورك زيرا بوكون كوردككز مصرلولرى آرتق تا ابدا
كورميه‌جكسكز ١٤ ربّ سزك ايچون جنك ايده‌جكدر سز دخى سوس اولك ١٥ و ربّ موسى‌يه ديديكه
بكا نه فرياد ايدرسن بنى اسرائيله سويله كه كوچسونلر ١٦ سن ايسه عصاكى قالدر و الكى دريا اوزرينه
صالوب آنى يار و بنى اسرائيل قورولقدن دريا ايچنه كيرسونلر ١٧ و بن اشته بن مصرلولرك قلبنى پكلده‌يم
و آردلرنجه يوروييه‌لر آندن بن فرعونده و جمله آنك عسكرنده عربه‌لرنده و آتلـــولـــرنـــده معزز
اولورم ١٨ و بن فرعونده عربه‌لرنده و آتلولرنده معزز اولدوغم زمان مصرلولر بيله‌لر كه ربّ بن ايمش
١٩ او زمان اسرائيل اوردوسنك اوكنده كيدن الله ملكى واروب آنلرك آردينه كتدى و اوكلرنده اولان
بلوت دركى آنلرك آردنده طوردى ٢٠ و مصرلولر اوردوسى و بنى اسرائيل اوردوسنك آراسنه كلوب آنلره
بلوت و قرانلق ايدى اما بونلره كيجه‌يى آيدنلق ايدردى و بتون كيجه بر برينه يانشمديلر ٢١ و موسى

كندو اليني دريايه صالدی ورب بتون كيجه شديد شرق روزكاری ايله دريايی كرو دوندردی ودريايی قوری
قورو ايلدی صولر دخی يارلدی ٢٢ وبنی اسرائيل قوروليقدن دريا ايچنه كيرديلر وصولر انلره صاغلرندن
وصوللرندن ديوار ايديلر ٢٣ مصرلولر دخی قوواروق آردلرنجه كيرديلر فرعونك جمله آتلری عربه‌لری وآتلولری
دريا اورتاسنه كيرديلر ٢٤ وسحر نوبتی اولدقده رب مصرك اوردوسنه آتش وبلوت درككندن باقوب
مصرلولرك اوردوسنی هزم ايلدی ٢٥ وعربه‌لرينك تكرلكلرينی قالدروب انلری آغرجه كوتردی ومصرلولر
ديديلر كه اسرائيلك اوككندن قاچالم زيرا رب انلرك ايچون مصرلولر اوزرينه جنك ايدر ٢٦ بعده رب
موسی‌يه ديديكه الكی دريا اوزرينه صال كه صولر مصرلولر اوزرينه عربه‌لری اوزرينه وآتلولری اوزرينه
دونه‌لر ٢٧ موسی دخی دريا اوزرينه الينی صالدی وعلى الصحر دريا كندو قوتی ايله دوندی ومصرلولر اكا
قرشو قاچار ايكن رب اول مصرلولری دريا اورتاسنه سلكه قودی ٢٨ وصولر دونوب عربه‌لری وآتلولری
وآردلرنجه دريايه كيرن فرعونك جمله عسكرينی اورتدی وانلردن بريسی قلمادی ٢٩ اما بنی اسرائيل
قوروليقده دكز اورتاسنده روان اولوب صولر انلره صاغلرنده وصوللرنده ديوار ايديلر ٣٠ ورب اول كونده
اسرائيلی مصرلولرك الندن قورتاردی واسرائيل مصرلولری دريا كنارنده اولمش كوردی ٣١ هم اسرائيل
ربك مصرلولر اوزرينه ايتدوكی عظيم قوتی كوردی وقوم ربدن قورقوب ربه وقولی موسی‌يه اينانديلر ۞

اون بشنجی فصل

١ اول زمان موسی وبنی اسرائيل ربه بو اغنيه‌يی ايرلايوب ديديلر كه ربه ايرلايم زيرا عزتله متعظم
اولوب آتی وسوارينی دكزه آتدی ٢ قوتم وتسبيحم رب در كه بكا خلاص سببی اولدی بنم اللهم
بودر اوكا كوزل مسكن قورايم بابامك اللهی اودر واڭی يوجه‌لده‌يم ٣ رب جنك اری در انك آدی رب در
٤ فرعونك عربه‌لرينی وعسكرينی دكزه آتدی وكزيده بكلری بحر قلزمده بوغلديلر ٥ دريا لجه‌لری
انلری اورتدی طاش كبی دريكلكلره انديلر ٦ صاغ الك يا رب قوت ايله متعزز در صاغ الك يا رب دشمنی
قردی ٧ وفضيلتكك كثرتيله دشمنلريكی يقدك غضبكی صالدك كه انلری صمان تويی كبی يدی
٨ وسنك بروك دلكلری يلی ايله صولر يغلوب آقنديلر يغين كبی طورديلر دكزك اورتاسنده لجه‌لر
منعقد اولديلر ٩ دشمن آردلرنجه يوروبه‌يم طوتايم يغمالری اولشدره‌يم جانم انلردن طوق اولا قليجمی
بوشالدايم الم انلری استيصال ايده در ايكن ١٠ ريحك ايله اوفردك ودكز انلری اورتدی شديد
صولرده قورشون كبی باتديلر ١١ الاهلرده سنك كبی كيمدر يا رب سنك كبی قدسده عزيز حمدلر ايله
مرهوب معجزات‌لر قيلان كيمدر ١٢ صاغ الكی صالدك وير انلری يوتدی ١٣ بو خلاص ايتدوككك قومی
احسانك ايله كوتدك قوتك ايله قدسكك مسكننه كوتردك ١٤ قوملر ايشدوب دترشديلر فلسطينك
اهاليسنی آغری طوتدی ١٥ او زمان ادوم بكلری شاشديلر موآبك اقوياسنی دترمه طوتدی كنعانك جميع

ساكنلری اریدیلر ١٦ اوزرلرینه خوف ولرزه دوشه بازوكك عظمتندن طاش كبی صامت اولدیلر تا سنك
قومك كچنجیه‌دك یا رب تا بو حاصل ایتدوكك قوم مرور ایدنجیه‌دك ١٧ سن انلری ایچرو كتوره‌سن
وانلری میراثككك طاغنده كندوكه اوتورمق ایچون حاصللدوغك مكانكده قوندراسن یا رب اللرك محكم
ایتدوكی قدسده یا رب ١٨ رب ابد الآباد پادشاهلق ایدر ١٩ زیرا فرعونك آتلری عربه‌لریله وآتلولری
ایله دكزه كیردیلر ورب اوزرلرینه دكز صولرینی دوندردی بنی اسرائیل ایسه قورولقده دكزك
اورتاسنده كزرلردی ٢٠ وهارونك قز قرنداشی مریم نام نبیه النه دایره‌یی آلدی وجمله قاریلر دایره‌لر
ایله ورقصلر ایله انك آردنجه چقدیلر ٢١ ومریم انلره جواب سویلدی كه ربه ارلایك زیرا زیاده‌سیله
معزز اولدی آتی وسوارینی دكزه آتدی ٢٢ پس موسی اسرائیلی بحر قلزمدن كوچردی وسور بریه‌سنه
چقدیلر واوچ كون بریه‌ده كزدیلر وصولر بولمادیلر ٢٣ ومراته كلدكلری زمان مرانك صولرندن ایچمكه
قادر دكللر ایدی زیرا آجی ایدیلر انك ایچون آدینی مراث قودیلر ٢٤ وقوم موسی اوزرینه مرلدیوب نه
ایچه‌لم دیدیلر ٢٥ اول دخی ربه فریاد ایتدی ورب اكا بر آغاج كوستردی كه انی صولره براقدقده صولر
طاتلو اولدیلر اوراده رب قومه فرضلر وحكملر قودی واوراده انی امتحان ایلدی ٢٦ ودیدیكه اكر
اللهك ربك سوزینی بر خوش دكلیوب حضورنده طوغرو اولانی ایدیجك اولورسك وامرلرینه قولاق اوروب
جمله فرضلرینی صقلارسك مصر اوزرینه صالدوغم مرضلردن بریسنی اوزریكه صالمیجغم زیرا بن سكا شفا
ویرن رب ایم ٢٧ اندن ایلیمه كلدیلر واوراده اون ایكی صو پكاری ویتمش خرما آغاجلری وار
ایدی وانده صولرك یاننده قوندیلر ۞

اون التنجی فصل

١ بعده جمله بنی اسرائیلك جماعتی ایلمدن كوچوب مصر دیارندن چقلدن ایكنجی آیك اون
بشنجیسنده ایلم ایله سینا آراسنده اولان بریه‌سنه كلدیلر ٢ وجمله بنی اسرائیلك جماعتی موسی اوزرینه
وهارون اوزرینه بریه‌ده مرلدادیلر ٣ وبنی اسرائیل انلره دیدیلر كه نولایدی مصر دیارنده ربك الندن
اولمش اولایدق چانكه انلرك قزانلری یاننده اوترر ایدك واتمكی طویننجه یردك چون بو جمله جماعتی
آجلق ایله اولدرمك ایچون بزی شو بریه‌یه چقاردكز ٤ ورب موسی‌یه دیدیكه اشته بن سزه كوكدن
اتمك یاغدرایم وقوم چقوب كون بكون لازم اولانی دوشره كه شریعتمده منسلك اولورمی اولمازمی
تجربه ایده‌یم ٥ والتنجی كونده ایچرو كتوره‌جكلرینی حاضرلسونلر وكون بكون دوشردكلرندن زیاده
ایكی قات اولا ٦ پس موسی وهارون جمله بنی اسرائیله دیدیلر كه بو اخشام بله‌سز كه رب سزی
مصر دیارندن اخراج ایلدی ٧ وصباح ربك عزتنی كوره‌سز زیرا ربك اوزرینه اولان مرلدیلركزی
اشتمشدر و بز نه ایز كه اوزریمزه مرلدارسكز ٨ هم موسی دیدیكه رب سزه آخشامده ییه‌جك اتی

وصباحده طویونجه‌یه‌دك اتمكی ویردوكی زمان كوره‌سز زیرا ربّ كندو اوزرینه مرلداندوغكز مرلدیلركزی
ایشیتمشدر وبز نه‌ایز مرلدیلركز اوزریمزه دكل الّا ربّ اوزرینه‌در ٩ وموسی هارونه دیدیكه جمله بنی
اسرائیلك جماعتنه دی كه ربّك حضورینه یقلاشك زیرا مرلدیلركزی ایشیتمشدر ١٠ وهارون جمله بنی
اسرائیلك جماعتنه سویلدوكی زمان بریه‌یه طوغرو باقدیلر واشته ربّك عزّتی بلوتده كورندی ١١ وربّ
موسی‌یه سویلیوب دیدیكه ١٢ بنی اسرائیلك مرلدیلرینی ایشیتدم انلره سویلیوب دی كه ایكی اخشام
آراسنده اتییه‌سز وصباحده اتمك ایله طویاسز وبله‌سز كه اللّٰهكز ربّ بن ایم ١٣ پس اخشامده
اولدیكه بلدرجینلر چقوب اوردویی قپلادیلر وصباحده اوردونك چوره‌سنده چه دوشندی ١٤ وچهك
دوشمه‌سی دكدكدن صكره اشته بریه‌نك یوزنده اوفاق ودكرمی نسنه ظاهر اولدی ١٥ وبنی اسرائیل
بونی كوردكلرنده بر برینه دیدیلر كه منّ در زیرا نه ایدوكنی بلمزلر ایدی موسی دخی انلره دیدیكه ربّ
سزه یمك ایچون ویردوكی اتمك بو در ١٦ ربّ سزه امر ایلدوكی نسنه بو در كه اندن هر كس كندو
ییه‌جكی قدر جانلریكزك عددی اوزره آدم باشنه برر عمر اولچكی دوشروب هر بریكز چادرنده اولانلر
ایچون آلاسز ١٧ بنی اسرائیل دخی بویله ایلدیلر كیمی چوق كیمی آز دوشردی ١٨ وصكره عمر اولچكی
ایله اولچدیلر وچوق دوشرنه آرتمدی وآز دوشرنه اكسلمدی هر بری ییه‌جكی قدر دوشردیلر
١٩ وموسی انلره دیدیكه بر كمسه اندن صباحه‌دك آلیقومیاسون ٢٠ امّا موسی‌یی دكلمیوب بعضیسی اندن
صباحه‌دك آلیقودیلر وبك قورتلندی وقوقدی بو خصوصدن موسی انلره طارلدی ٢١ پس انی صباح صباح
هر كس كندو ییه‌جكی قدر دوشررلر ایدی وكونش قزدقچه اریردی ٢٢ والتنجی كونده ایكی اوقدر اتمك
یعنی هر بری ایچون ایكیشر عمر اولچكی دوشردیلر بونی جماعتك جمله بكلری كلوب موسی‌یه دیویردیلر
٢٣ اول دخی انلره دیدیكه ربّك سویلدوكی بو در یارین سبت در ربّه مقدّس سبت كونی در هر نه پشوره‌جك
ایسكز پشورك وهر نه قینادجق ایسكز قینادك وجمله آرتانی كندولریكزه صباحه‌دك صقلیا قویك
٢٤ پس انی صباحه‌دك صقلیا قودیلر نیجه كه موسی انلره امر ایلدی ایسه ونه قوقدی نه ایچنده قورد
اولدی ٢٥ وموسی دیدیكه انی بو كون ییك زیرا بو كون ربّه سبت بو كون انی صحراده بولمیه‌سكز
٢٦ انی آلتی كون دوشره‌سز ویدنجی كونده سبت در اول كونده وجودی یوقدر ٢٧ ویدنجی كونده
واقع اولدیكه قومدن بعضیسی دوشرمكه چقدیلر وبولمدیلر ٢٨ وربّ موسی‌یه دیدیكه نیجه‌یه امرلرمی
وشریعتلرمی صقلمقدن امتناع ایدرسكز ٢٩ باقك كه ربّ سزه سبت ویرمشدر انك ایچون او سزه
التنجی كونده ایكی كونلك اتمك ویرر هر كس یرنده اوتورسون ویدنجی كونده هیچ كمسه یرندن
چقماسون ٣٠ بویله یدنجی كونده قوم سبت ایلدی ٣١ وآل اسرائیل اول اتمكك آدینی منّ قودیلر
كه كشنیش تخمی كبی ایدی بیاض ودادی باللو لقومك دادی كبی ایدی ٣٢ وموسی دیدیكه ربّك امر
ایتدوكی بو در مندن بر عمر اولچكی طولدر وانی كلجك عصرلریكزه صقله كه سزی مصر دیارندن

إخراج ايتدوكم زمان سزه بريه‌ده يدردوكم اتمكى كوره‌لر ٣٣ وموسى هارونه ديديكه بر قاب آل واچنه
بر عمر اولچكنك طولوسى منى قو هم انى كلجك عصرلريكزه صقلمق ايچون ربك حضورنده قو ٣٤ پس
هارون نيجه كه رب موسى‌يه امر ايلدى ايسه انى صقلمق ايچون شهادت تابوتنك اوكنده قودى ٣٥ وبنى
اسرائيل قرق ييل منى يديلر تا معمور ولايته كلنجيه‌دك كنعان ولايتنك سنورينه كيرنجيه‌دك منى يديلر
٣٦ وعمر اولچكى ايفا اولچكنك عشريدر ۞ .

اون يدنجى فصل

١ اندن صكره جمله بنى اسرائيلك جماعتى سينا بريه‌سندن كوچدى واره واره ربك امرى اوزره
رفيديمده قونديلر واوراده قومه ايچجك صو يوغيدى ٢ او زمان قوم موسى ايله چكشوب ديديكه بزه
صو ويرك ايچه‌لم موسى دخى انلره ديديكه بنمله نه چكشورسكز ونيچون ربى امتحان ايدرسكز ٣ واوراده
قوم صوصادى وقوم موسى اوزرينه مرلدايوب ديديكه نيچون بزى مصر ديارندن چقاردك كه بزى
واوغللريمزى وسوريلريمزى صوسزلقله اولدره‌سن ٤ موسى دخى ربه فرياد ايدوب ديديكه بو قومه نه
ايليه‌يم بر آزدن بنى طاشلرلر ٥ رب دخى موسى‌يه ديديكه قومك اوكنده كچ واسرائيلك شيخلرندن بله
آل هم اول عصاكى كه انكله ارماغى اوردك الكه آلوب كت ٦ اشته بن اوراده اوككده قيا اوزرنده
حوريبده طورايم وسن قيايى اوردوغكده اندن صو چقاجقدر كه قوم انى ايچه موسى دخى اسرائيل
شيخلرينك كوزلرى اوكنده بويله ايلدى ٧ واول يرك آدينى مسا ومريبه قودى بنى اسرائيل چكشوب
وربى امتحان ايدوب بزم آرامزده رب وارميدر يوقميدر ديدكلريچون ٨ وعماليق كلوب رفيديمده اسرائيل
ايله جنك ايلدى ٩ موسى دخى يوشعه ديديكه بزه ارلر انتخاب ايدوب وچقوب عماليق ايله جنك ايله
بن يارن اللهك عصاسى المده ايكن دپه باشنده طوراجغم ١٠ ويوشع دخى موسى اكا ديدوكى كبى ايدوب
عماليق ايله جنك ايلدى وموسى وهارون وحور دپه باشنه چقديلر ١١ واولديكه موسى اليني قالدردقجه
اسرائيل غالب اولوردى واليني اندردكجه عماليق غالب اولوردى ١٢ وموسى‌نك اللرى آغر اولمغله بر طاش
آلوب آلتنه قوديلر واوزرنده اوتوردى وهارون وحور اللرينى برى بورادن وبرى اورادن طيانديلر
وتا كنش باتنجيه‌دك اللرى بر قرار اولدى ١٣ ويوشع عماليقى وقومنى سر شمشير ايله قردى ١٤ ورب
موسى‌يه ديديكه بونى ذكر ايچون كتابه ياز ويوشعك قولاقلرينه قو زيرا عماليقك ذكرينى كوك آلتندن
بالكليه محو ايده‌جكم ١٥ موسى دخى بر مذبح يابدى واكا رب بيراغمدر ديو آد قودى ١٦ هم ديديكه
چون ال ربك تختى اوزرينه در دهر بدهر عماليقك اوزرينه ربك جنكى اولا ۞

اون سكزنجى فصل

١ بعده موسى نك قاين آتاسى اولان مديان امامى يترون اللهك موسى يه وكندونك قومى اسرائيله
جمله ايتدوكنى هم ربك مصردن اسرائيلى چقاردوغنى ايشتدكده ٢ موسى نك قاين آتاسى يترون
موسى نك عورتى صافورايى كه موسى صاليويرمشدى آلدى ٣ وايكى اوغللرينى كه بريناك آدى جرسون
ايدى زيرا موسى ديمش ايدى كه غريب ولايتده غريب ايدم ٤ وبريناك آدى اليعازر ايدى زيرا
ديمش ايدى كه بابامك اللهى بكا ياردمجى اولوب بنى فرعونك قليجندن قورتاردى ٥ وموسى نك قاين
آتاسى يترون هم انك اوغللرى هم عورتى موسى يه بريه يه اللهك طاغنه كلديلر كه اوراده قوناردى
٦ وموسى يه ديديكه بن قاين آتاك يترون سكا كلورم وعورتك هم انكله ايكى اوغللرى ٧ موسى دخى
قاين آتاسنك استقبالنه چقوب واكلوب انى اوپدى وبر برينك سلامتلكنى صوردقدن صكره چادره كلديلر
٨ وموسى هر نه كه رب اسرائيل ايچون فرعونه ومصرلولره ايلدى ايسه هم يولده هر واقع اولدقلرى
زحمتلرى كه رب انلرى انلردن قورتارمش ايدى كندو قاين آتاسنه حكايت ايلدى ٩ يترون دخى ربك
اسرائيله ايتدوكى جمله ايولك ايچون سويندى كه انى مصرلولرك الندن خلاص ايلدى ١٠ ويترون
ديديكه سزى مصرلولرك الندن وفرعونك الندن قورتاران وقومى مصرلولرك الندان خلاص ايدن رب
متبارك اولسون ١١ شمدى بلدمكه جميع الاهلردن رب اكبردر زيرا مغرورلقلر ايتدكلرى ايچون بو
نسنه انلره واقع اولدى ١٢ وموسى نك قاين آتاسى يترون الله ايچون قربان وذبيحه لر آلدى اندن
صكره هارون واسرائيلك جمله شيخلرى موسى نك قاين آتاسى ايله اللهك حضورنده اتمك يمكه كلديلر
١٣ وايرته سى كون موسى قومه حكم ايتمك ايچون اوتوردى قوم دخى موسى نك ياننده صباحدن
آخشامه دك طوردى ١٤ وموسى نك قاين آتاسى انك قومه هپ ايتدوكنى كورمكله ديديكه نه در بو
قومه ايتدوكك ايش نيچون يالكز سن اوتورسن وجمله قوم صباحدن آخشامه دك يانكده طورر ١٥ موسى
دخى قاين آتاسنه ديديكه انك ايچون كه بو قوم بكا اللهك حكمنى طلب ايتمك ايچون كلور ١٦ مصلحتلرى
اولدوغى زمان بكا كلورلر بن دخى برى برينك آراسنده حكم ايدوب اللهك فرايضنى وشريعتلرينى بلدررم
١٧ وموسى نك قاين آتاسى اكا ديديكه سنك ايتدوكك ايش ايو دكلدر ١٨ تحقيق سن بزرسن وسنكله
بله بو قوم دخى زيرا طاقتك بو ايشى كوترمز وسن يالكز انى ايده مزسن ١٩ شمدى سوزمى دكله نصيحت
ايده يم والله سنكله اولور سن قوم ايچون اللهك حضورينه حاضر اول مصلحتلرى اللهه تلخيص ايله
٢٠ وانلره فرايضى هم شريعتلرى اوكرت هم انلره سلوك ايده جكلرى طريقى هم ايشليه جكلرى عملى اعلام
ايله ٢١ وسن جمله قومدن قوت صاحبى آدملر اللهدن قورقان صادق كشيلر وطمعكارلغى سومينلرى
دقت ايله تفطن ايله و اولرلرينه بيك باشيلر ويوز باشيلر واللى باشيلر واون باشيلر نصب ايله ٢٢ كه

هر زمان قومه حکم ایدەلر وهر عظیم مصلحتی سکا تلخیص ایلیەلر وهر جزوی مصلحتی کندولر حکم
ایلسونلر بو یوزدن انلر سنکله بو یوکی کتورنجه سکا خفیفلك اولور ٢٣ اکر بونی ایدرسك والله سکا
امر ایدرسه طیانمغه قادر اولورسین و بو جمله قوم کندو مکاننه سلامت ایله کیدەجکدر ٢٤ پس موسی
کندو قاین آتاسنك سوزینی دیکلدی وهر نه دیدی ایسه ایلدی ٢٥ هم موسی جمله اسرائیلدن قوت
صاحبی آدملر سچوب انلری قوم اوزرینه باشلر بیك باشیلر یوز باشیلر اللی باشیلر و اون باشیلر نصب
ایلدی ٢٦ که هر زمان قومه حکم ایدرلر ایدی کوچ اولانی موسی‌یه تلخیص ایدرلر ایدی وهر
جزوی مصلحتی کندولری حکم ایدرلر ایدی ٢٧ اندن صکره موسی کندو قاین آتاسنی صالیویردی
و کندو ولایتنه کیتدی ۞

اون طقوزنجی فصل

١ بنی اسرائیل مصر دیارندن چقالدن اوچنجی آیده همان اول کونده سینا بریەسنه کلدیلر
٢ رفیدیندن کوچوب و سینا بریەسنه کلوب اول بریەده قوندیلر و اوراده طاغك قرشوسنده اسرائیل
قوندی ٣ بعده موسی اللّهه چقدی و ربّ الله طاغدن چاغروب دیدیکه یعقوبه بویله دیەسین
و بنی اسرائیله سویلیەسین ٤ سز مصرلولره ایتدوکمی کوردکز و نیجه که سزی قرتال قنادلری اوزرنده
قالدروب بانمه کتوردم ٥ پس شمدی اکر بر خوشجه امرمه اطاعت ایدوب عهدمی صقلرسکز بکا جمله
قوملردن خاص اولورسکز زیرا جمله یر بنمدر ٦ و سز بکا امامل مملکت و مقدس قوم اولورسکز بنی
اسرائیله سویلیەجکك سوزلر بونلردر ٧ و موسی کلوب و قومك شیخلرینی چاغروب ربّك الله بو جمله امر
ایتدوکی سوزلرینی انلره عرض ایلدی ٨ و جمله قوم برابر جواب ویروب دیدیلرکه ربّ هر نه دیلدی
ایسه ایدەلم موسی دخی قومك سوزلرینی ربّه تلخیص ایلدی ٩ و ربّ موسی‌یه دیدیکه اشته بن سکا
بلودك قویولغنده کلورم که بن سنکله سویلشدوکم زمان قوم اشیده و دخی سکا ابدا اینانه پس موسی
ربّه قومك سوزلرینی دیویردی ١٠ ربّ دخی موسی‌یه دیدیکه قومه وار و انلری بوکون هم یارین تقدیس
ایله هم اثوابنی ییقاسونلر ١١ و اوچنجی کونه حاضر اولسونلر زیرا اوچنجی کونده ربّ جمله قومك
کوزلری اوکنده سینا طاغنك اوزرینه اینەجکدر ١٢ و سن قومی چپ چورەده سنورلیوب دی که
صقنك طاغه چقماك و انك سنورینه طوقنماك هر کیم طاغه طوقنورسه البتّه اولدریله ١٣ الا ال
طوقنمیه الّا طوقنورسه طاشلنه یا اوق ایله اوریله حیوان اولسون انسان اولسون یاشمیه بوری اوزون
اوزادیه چالندقده انلر طاغه چقالر ١٤ موسی دخی طاغدن قومه اندی و قومی تقدیس ایلدی و انلر
اثوابنی ییقادیلر ١٥ بعده قومه دیدیکه اوچنجی کونه حاضر اولك عورتلره یقینلق ایمك ١٦ و اوچنجی
کونده صباح اولدقده کورلدیلر و شمشکلر و طاغ اوزرنده بر قویو بلوت هم بورینك پك تیز صداسی

واقع اولدی و اوردوده اولان جمله قوم شاشدی ١٧ موسی دخی قومی اوردودن اللهك قرشوسنه چقاردی
وطاغك آشغه‌سنده طوردیلر ١٨ و سینا طاغی بالكلیه دوتر ایدی زیرا رب اوزرینه آتش ایله اندی
و آنك دوتنی فرون دوتنی كبی چقر ایدی و بتون طاغ غایتله صارصلدی ١٩ و بوری صداسی كیدرك
غایتله تیز اولوردی هم موسی سویلردی و الله اكا صدا ایله جواب ویرردی ٢٠ و رب سینا طاغی
اوزرینه طاغ باشنه اندی و رب موسی‌یی طاغك دپه‌سنه چاغردی موسی دخی چقدی ٢١ و رب موسی‌یه
دیدیكه ان قومه اشهاد ایله كه سنورلرینی بوزوب ربی كورمكه چقمیالر و انلردن نیچه‌سی هلاك
اولمیه ٢٢ هم ربه یاقلشان امامل كندولرینی تقدیس ایلسونلر تاكیم رب انلره هجوم ایتمیه ٢٣ موسی
دخی ربه دیدیكه قوم سینا طاغنه چقمغه قادر اولماز چونكه سن بزه اشهاد ایدوب دیدكه طاغی
سنورله و انی تقدیس ایله ٢٤ و رب اكا دیدیكه وار ان و سن چق و هارون سنكله اما امامل و قوم
سنورلری بوزوب ربه چقمیالر كه انلره هجوم ایتمیه ٢٥ پس موسی قومه انوب انلره ایله
سویلشدی

یكرمنجی فصل

١ و الله بو جمله سوزلری سویلیوب دیدیكه ٢ اللهك رب بن ایم كه سنی مصر دیارندن قوللق اوندن
اخراج ایلدم ٣ بنم حضورمده سنكا غیری الاهلر اولماسون ٤ كندوكه یونمش بت* و یوقاروده كوكده یا
آشغه‌ده یرده یا یر آلتنده صوده اولان نسنه‌لرك صورتنی هیچ یاپمیه‌سن ٥ انلره سجده ایتمیه‌سن و انلره
عبادت ایلمیه‌سن زیرا بن اللهك رب غیور الله ایم كه بابالرك كناهی ایچون اوغللرك و بكا عداوت ایدنلرك
تا اوچنجی و دردنجی عصره‌دك حقلرندن كلورم ٦ و بنی سونلرك و امرلرمی صقلیانلرك بیكلرینه
احسان ایدرم ٧ اللهك ربك اسمنی اولور اولماز یره آغزكه آلمیاسن زیرا رب اول كمسه‌یی كه انك اسمنی
اولور اولماز یره آغزینه آلور تبرئه ایتمز ٨ خاطركده اولسون كه سبت كوننی مقدس طوتاسن ٩ آلتی
كون ایش ایشلیوب جمله مصلحتنی ایده‌سن ١٠ اما یدنجی كون اللهك ربه سبت در هیچ بر ایش
ایشلمیه‌سن نه سن نه اوغلك نه قزك نه كوله‌ك نه خلایغك نه طوارك نه قپولركده اولان غریبك ١١ زیرا
رب كوكی و یری و دكزی هم جمله ایچلرنده اولانی آلتی كونده یراتدی و یدنجی كونده راحت اولدی بو
خصوصدن رب سبت كوننی برككلدی هم انی تقدیس ایلدی ١٢ باباكه و آناكه رعایت ایله كه كونلرك
اللهك رب سكا ویردوكی یرك اوزرنده تطویل اولنه ١٣ آدم اولدرمیه‌سن ١٤ زنا ایتمیه‌سن ١٥ اوغرلمیاسن
١٦ قوكشوكك اوزرینه یالان شاهدلك ایتمیه‌سن ١٧ قوكشوكك اوینه طمع ایتمیه‌سن قوكشوكك عورتنه
و قولنه و جاریه‌سنه و اوكزینه و اشكنه و قوكشوكك بر نسنه‌سنه طمع ایتمیه‌سن ١٨ و جمله قوم
كورلدیلری و شمشكلری و بوری صداسنی و دوتن طاغی كورركر ایدی و قوم بونی كورمكله حركت ایلیوب

ایراقدن طوردیلر ١٩ و موسی‌یه دیدیلرکه سن بزم ایله سویلش و سنی دکلرز و الله بزم ایله سویلشمسون
که اولمیه‌وز ٢٠ موسی دخی قومه دیدیکه قورقماك زیرا الله سزی امتحان ایتمکه کلدی که انك قورقوسی
اوککزده اولوب کناه ایتمیه‌سز ٢١ پس قوم اوزاقدن طوردی و موسی الله ایچنده اولدوغی قرانلغه یانشدی
٢٢ و رب موسی‌یه دیدیکه بنی اسرائیله بویله دیه‌سن که سز کوردککز که سزکله کوکدن سویلشدم
٢٣ بنمله کومش الاهلری یاپماك وکندولریکزه آلتون الاهلری یاپماك ٢٤ بکا طپراقدن بر مذبح یاپ
و اوزرنده ذبیحه‌لریکی و سلامتلك قربانلریکی قیونلریکی و صغرلریکی ذبح ایله هر یرده که اسمی ذکر
ایتدررسم سکا کلجکم هم سنی برکتلیجکم ٢٥ و اکر بکا طاشدن بر مذبح یاپرسك انی یونمه طاشدن بنا
ایتمیه‌سن زیرا اوزرینه دمیر قلم قالدراجق اولورسك انی تدنیس ایدرسن ٢٦ و مذبحمه بصمقلردن
چقمیه‌سن که انك یاننده چپلاقلغك آچلمیه

یکرمی برنجی فصل

١ و اوکلرینه عرض ایده‌جکك احکام بودر ٢ اکر بر عبرانی قولی صاتون آلورسك التی ییل خدمت
ایلیه و یدنجی ییلده مفت آزاد اولا ٣ اکر یالکز کلدی ایسه یالکز چقه و اکر قاریسی وار ایسه
قاریسی دخی بله چقه ٤ اکر افندیسی اکا عورت ویررسه و اکا اوغللر یا قزلر طوغوررسه قاریسی و اوغللری
افندیسنك اولالر او ایسه یالکز چقه ٥ و اکر قول بن افندیمی و عورتمی و اوغللریمی سورم آزاد اولوب
چقمم دیه‌جك اولورسه ٦ افندیسی انی حاکملره احضار ایلیوب انی قپویه یا قپونك سواسنه یقلاشدره
و افندیسی انك قولاغنی بیز ایله دله و اول اکا دائما قول اولا ٧ و اکر بر آدم کندو قزینی خلایقلغه
صاتارسه قوللر چقدوغی کبی چقمیه ٨ و اکر انی کندویه تزویج ایلین افندیسی انی بکنمز ایسه انی فدا
ایتدره اکا حقارت ایتدوکی زمان انی غریب قومه صاتمغه قادر اولمیه ٩ و اکر انی کندو اوغلنه تزویج
ایدرسه اکا قزلرك حکمنجه ایلسیه ١٠ و اکر کندویه بر غیرینی آلورسه انك نفقه‌سنی و اثوابنی
و مضاجعه حقنی اکسك ایتمیه ١١ و اکر اکا بو اوچ نسنه‌یی ایتمزسه مفت آقچه‌سز چقه‌جقدر ١٢ بر آدمی
اوله‌سیه اوران کمسنه اولدریله ١٣ اما اکا پوصو قورمامش اولسه انجق انی الله الینه راست کتوردی ایسه
سکا بر یر تعیین ایده‌یم که اکا التجا ایلیه ١٤ و اکر بر کمسه یولداشنه غرض ایدوب انی حیله ایله
اولدررسه انی مذبحمدن آلاسن که اوله ١٥ و باباسنی یا آناسنی دوکن البته اولدریله ١٦ و بر کمسه بر
آدمی اوغرلیوب انی یا صاتارسه یا الینده بولنورسه البته اولدریله ١٧ و دخی باباسنه یا آناسنه سوکرسه
البته اولدریله ١٨ و اکر کشیلر چکشوب بر کمسه کندو یولداشنی طاش ایله یا یومرق ایله اوررسه که
اولمیوب انجق دوشکه دوشه ١٩ اکر قالقوب دکنك ایله طشره‌ده کزرسه اوران مبری اولا انجق بطالتینی
ویروب انی بر خوشجه تیمار ایتدره ٢٠ و بر کمسه کندو کوله‌سنی یا جاریه‌سنی دکنك ایله شویله

اوررسه‌كه الی آلتنده اولہ البتّه انك انتقامی آلنه ٢١ امّا اگر بر كون يا ايكی كون ديری طوررسه انتقام
آلنميه زيرا ماليدر ٢٢ و اگر آدملر چكيشوب بر گبه عورتی شويله اوررلرسه‌كه اولادی چقه و اولم واقع
اولميه عورتك قوجه‌سی نه قدر جريمه اوزرينه صالرسه حاكملرك حكمی ايله ويره ٢٣ و اگر اولم واقع
اولورسه جان ايچون جان ويره‌سن ٢٤ كوز ايچون كوز ديش ايچون ديش ال ايچون ال آياق ايچون آياق
٢٥ صوزش ايچون صوزش ياره ايچون ياره بره ايچون بره ٢٦ و بر كمسه كندو كوله‌سنك كوزينه يا
خلايغنك كوزينه اوروب انی سقط ايدرسه انی كوزی ايچون آزاد ايليه ٢٧ و اگر كوله‌سنك ديشنی يا
جاريه‌سنك ديشنی دوشوررسه انی ديشی ايچون آزاد ايليه ٢٨ و اگر بر اوكز بر آدمی يا بر عورتی بوينز
ايله اوررسه شويله‌كه اوله البتّه اوكز طاشلنه و انی ينلميه لكن اوكزك صاحبی صوچسز اولا ٢٩ امّا اگر
اوكز دوندن و اوته كوندن برو طوقشقان اولورسه و صاحبنه اشهاد ايدرلر ايسه و انی صقلمزسه اول دخی
بر آدمی يا عورتی اولدررسه اول اوكز طاشلنه و صاحبی اولدريله ٣٠ و اگر اوزرينه فديه ديتی صالقورسه
انّا هر نه قدر صالنورسه جاننك فديه‌سنی ويره ٣١ و اگر اوغلی بوينز ايله اوررسه يا قزی بوينز ايله
اوررسه انّا بو حكم اوزره اولنه ٣٢ اگر اوكز كوله‌يی يا خلايغی بوينز ايله اوررسه انك صاحبنه اوتوز شقل
كومش ويره و اول اوكز طاشلنه ٣٣ و اگر بر كمسه بر چقور آچرسه يا بر چقور قازرسه و انی اورتمزسه
و اوراده بر اوكز يا اشك دوشجك اولورسه ٣٤ چقورك صاحبی انلرك صاحبنه آقچه ويروب اوديه و ميّت انك
اولا ٣٥ و اگر بر كمسه‌نك اوكزی يولداشنك اوكزينی اوررسه و اوله ديری اولان اوكزی صاتەلر و آقچه‌سنی
پايلشەلر هم ميّتنی پايلشەلر ٣٦ و اگر معلوم اولورسه‌كه اوكز دوندن و اوته كوندن برو طوقشقان در
و صاحبی انی صقلمزسه البتّه اوكز ايچون اوكز ويره و ميّت انك اولسون ✿

يكرمی ايكنجی فصل

١ اگر بر كمسه بر اوكزی يا بر قيونی اوغرلیوب انی بوغازلرسه يا صاتارسه اول اوكز ايچون بش اوكز و قيون
ايچون دورت قيون اوديه ٢ اگر خرسز اوی دلكده بولنورسه و اوريلوب اولورسه اوران قانلو اولمسون
٣ امّا اگر اوزرينه كونش طوغمش ايسه قانلو اولور خرسز بالتمام ادا ايليه اگر بر شيئی يوغیسه خرسزلغی
ايچون صاتله ٤ اگر ديری اوكزدن اشكدن يا قيوندن النده خرسزلق بولنور ايسه ايكی قات اوديه
٥ اگر بر كمسه بر تارلہیی يا باغی اوتلادرسه و طوارينی قويبويروب اوغرك تارلاسنده اوتلادرسه كندو تارلاسنك
ايوسی ايله و كندو باغنك ايوسی ايله ادا ايليه ٦ اگر آتش چيقوب دكنلره اوغررسه و بغدای يغينی يا
تركه يا تارلا يانرسه آتشی ياقان كمسنه احراقی بالكلّيه ادا ايليه ٧ اگر بر كمسه كندو قوكشوسنه صقلمغه
كومش يا آوادانلقلر ويررسه و اول كمسه‌نك اوندن اوغرلنورسه خرسز بولنورسه ايكی قات اوده‌يه ٨ اگر
خرسز بولنمزسه او صاحبی حاكملرك اوكنه احضار اولنه قوكشوسنك مالنه الينی اوزاتمدوغنه يمين ايليه

٩ هر نسنه‌نك خیانتی ایچون اوكز اشك قیون اثواب و هر ضایع اولمش نسنه ایچون كه بر كمسه بو در دیسه
ایكیسنك دعواسی حاكملر اوكنه كله و حاكملر كیمك اوزرینه حكم ایده‌رلرسه اول كمسه كندو قوكشوسنه
ایكی قات ادا ایلیه ١٠ اكر بر كمسه كندو قوكشوسنه اشكی یا اوكزی یا قیونی هر نه حیوان اولورسه اولسون
صقلنغه ویررسه و اول حیوان اولورسه یا سقط اولورسه یا كمسه كورمكسزین چالنورسه ١١ ایكیسنك آراسنده
ربك یمینی اولسون كه كندو قوكشوسنك رزقنه اللنی اوزاتمدی و صاحبی یمینی قبول ایدوب او یری اوده‌میه
١٢ اما اكر یانندن اوغرلندی ایسه صاحبنه اوده‌یه ١٣ اكر افراس اولندی ایسه انی شهادت ایچون
كتوره فریسه‌یی اوده‌میه ١٤ و اكر بر كمسه كندو قوكشوسندن بر طواری اودنج آلوب اول طوار صاحبی
بله دكل ایكن سقط یا اولمش اولورسه البته اوده‌یه ١٥ اما اكر صاحبی بله ایدی ایسه اوده‌میه و اكر كرا
ایله آلندی ایسه كراسنه طوتیله ١٦ و اكر بر كمسه بر مخطوبه اولمیان قز اوغلانی اولاشوب انكله یاتورسه
البته انی مهر ویروب كندویه عورتلغه آله ١٧ و اكر باباسی انی اكا ویرمكدن ابا ایدرسه قز اوغلانلرك
مهری موجبنجه كومش ویره ١٨ بوكیجی‌یی دیری قومیاسن ١٩ حیوان ایله یاتوب جماع ایدن البتـــه
اولدریله ٢٠ یالكز ربدن غیری الهلره ذبح ایدن محترم اولا ٢١ غریبه جور ایلمه و اكا ظلم ایتمه
زیرا سز دخی مصر دیارنده غریب ایدكز ٢٢ طول عورته و یتیمه جفا ایتمیه‌سز ٢٣ اكر انلره بر وجهله
جفا ایدرسهك و بكا فریاد ایده‌جكلر اولورسه البته انلرك فریادینی بن استجابت ایده‌جـــك ایـــم
٢٤ و غضبم طوتشوب سزی قلج ایله اولدره‌جك ایم هم عورتلریكز طول هم اوغللریكز یتیم اولور ٢٥ اكر
قومه یانكده اولان فقیره آقچه اودنج ویررسهك اكا معامله‌جی كبی اولما و اوزرینه ربا قومیاسز ٢٦ اكر
قوكشوكك ثوبنی رهنه آلورسهك كونش باتمزدن اول انی اكا كرو ویره‌سن ٢٧ زیرا او یالكز انك اورتوسی
و اكتنه كیه‌جك اثوابی در نه ایچنده یاتسون بكا فریاد ایده‌جك اولورسه انی استجابت ایده‌رم زیرا رحیم ایم
٢٨ حاكملره غیبت سویلمه و قومكده بك اولانه لعنت ایتمه ٢٩ خرمنكك و معصره‌كك طرفانده‌لرینی
اكلندرمیه‌سن اوغللریكك الك طوغاننی بكا ویره‌سن ٣٠ اوكوزك ایله و قیونك ایله بویله ایده‌سن یدی
كون آناسی ایله اولسون و سكزنجی كونده انی بكا ویره‌سن ٣١ و بكا مقدس آدملر اولاسز و صحراده مفروس
اولان اتی یمیه‌سز انی كوپكلره براغه‌سز ۞

یكرمی اوچنجی فصل

١ یالان خبری قبول ایتمیه‌سن زور شاهدی اولمق ایچون یرامز كیشی ایله الكی بر ایتمیه‌سن ٢ كلك
ایتمك ایچون چوق آدملره اویمه و ناحق شی ایچون چوق كمسه‌لره میل ایدوب دعواده حق دور دیمه
٣ فقیره دخی دعواسنده یوز ویرمه ٤ اكر دشمنكك اوكوزی آواره كزن اوكتریكه یا اشكنه راست كلورسهك
البته انی اكا كرو كتوره‌سن ٥ اكر سكا بغض ایدنك اشكی یوك التنده یاتوركن كورورسهك یاردم

ایتمكه مانع اولمیاسین بلكه انكله برابر یاردم ایده‌سین ۶ فقیریكه كندو دعواسنده غدر ایتمه ۷ یالان
سوزدن ایراق اول و بیگناهی هم صادقی اولدرمه زیرا بن ظالمی تبریه ایتمم ۸ رشوت دخی آلمیاسین زیرا
رشوت باصیرلری كور ایدر و صادقلرك سوزلرینی خلاف ایدر ۹ غریبه مضایقه ویرمه زیرا غریبك جان
حالنی بیلورسكز زیرا مصر دیارنده غریب ایدكز ۱۰ یریكی آلتی ییل اكوب محصولنی دوشیره‌سز ۱۱ و یدنجی
ییلده انی بوش قویوب ترك ایده‌سین كه قومكك فقراسی ییه‌لر و انلرك ما باقیسنی صحرا حیوانی ییسون
باغكه و زیتونلغكه دخی بویله ایده‌سین ۱۲ آلتی كون ایشكی ایشله و یدنجی كونده راحت ایله كه
اوكزك و اشككك دخی راحت ایلیه و جاریه‌كك اوغلی هم غریب جانلنه ۱۳ و هر سزه دیدوكمده احتراز
اوزره اولك و دیكر الاهلرك آدینی ذكر ایتمیوب آغزكدن ایشدلمسون ۱۴ ییلده یلکا اوچ كره بیرام
ایله ۱۵ فطیرلرك بیرامنی كوزت سكا امر ایتدوكم كبی آبیب آینك موقت زماننده یدی كون
فطیرلری ییه‌سین زیرا اول آیده مصر دیارندن چقدك و هیچ كمسه حضورمده الی بوش كورنمسون
۱۶ و بچین بیرامنی دخی كوزت كه تارلاده اكدككك محصوللریكك طرفانده‌لری بیرامی درهم دوشیرمه بیرامنی
كه ییل چقدقده تارلادن محصوللریكی دوشیردوكك زمان اولور ۱۷ ییلده اوچ كره هر اركككك رب
اللهك حضورنده كورنه ۱۸ فطیر طورر ایكن قربانمك قانینی دوكوب ذبح ایتمیه‌سین و بیرام قربانمك شحمی
یارنه‌دك قالمسون ۱۹ یریكك ایلك چقان طرفانده‌لرینی اللهك ربك بیتنه كتوره‌سین اوغلاغی آناسنك
سودنده پشورمیه‌سین ۲۰ اشته بن اوكككجه بر ملكی كوندررم كه سنی یولده صقلیه و سنی حاضرلدوغم
یره كتوره ۲۱ انك حضورندن صاقین و انك سوزینی دكله اكا عاصی اولما زیرا عصیانكزی عفو ایتمز
چونكه بنم اسمم انك ایچنده‌در ۲۲ اما اكر انك سوزینی تقید ایله دكلیوب جمله دیدوكمی ایدرسك
دشمنلریكه دشمن اولایم و صیقانلریكی صیقایم ۲۳ زیرا بنم ملكم اوككجه واروب سنی آموریلرك
و حیثیلرك و فرزیلرك و كنعانیلرك و حویلرك و یابوسیلرك ولایتلرینه كتورر و بن انلری قیراجغم ۲۴ انلرك
الاهلرینه طاپمیاسین و انلره عبادت ایتمیه‌سین و انلرك عملرینه كوره ایتمیه‌سین بلكه انلری بالكلیه بوزوب
بتلرینی بالتمام پاره‌لیه‌سین ۲۵ و اللهكز ربه عبادت ایلیه‌سین اول دخی سنك اتمككه و صولریكه بركت
ویره‌جكدر و بن ایچكدن خسته‌لكی كیده‌ره‌جكم ۲۶ سنك ولایتكده ساقطه و عاقره اولمیاجقدر
كونلریكك عددینی تمام ایده‌جكم ۲۷ بنم قورقومی اوككجه كوندروب و هر واردوغك قومی بوزوب جمله
دشمنلریكك آكسه‌سنی سكا دوندره‌جكم ۲۸ هم دخی اوككجه اشك آروسنی كوندره‌جكم كه حویلری و كنعانیلری
و حیثیلری اوككدن قووه ۲۹ انلری بر ییلده سنك اوككدن قوومیاجغم كه یر بیابان اولمیه و اوزریكه
صحرا جانوری چوغالمیه ۳۰ انلری آزر آزر اوككدن قووایم تا سن چوغالوب یری میراثه آلنجیه‌دك
۳۱ و سنوریكی بحر قلزمدن تا فلسطیلرك بحرینه‌دك و بریه‌دن تا فرات نهرینه‌دك قویایم زیرا ولایتك
ساكنلرینی الكزه ویره‌یم و انلری اوككدن قوواسین ۳۲ انلر ایله و الاهلری ایله عهد كسمیه‌سین

٣٣ سنك ولايتكده ساكن اولميالر تاكه سنى بكا كناه ايتدرميه‌لر زيرا اكر الاهلرينه عبادت ايدرسك
البته بو سكا دوزاق اولور ٥

يكرمى دردنجى فصل

١ بعده موسى‌يه ديديكه ربه چق سن وهارون وناداب وابيهو واسرائيلك شيخلرندن يتمش كشى
واوزاقدن سجده ايليك ٢ وموسى يالكز ربه ياقلشسون انلر ياقلشماسونلر قوم دخى بيله چقمسه ٣ پس
موسى كلوب ربك جمله سوزلرينى وجمله احكامنى قومه حكايت ايلدى وجمله قوم بر آواز ايله جواب
ويروب ديديلركه ربك جميع سويلدوكى نسنه‌لرى ايده‌جكيز ٤ وموسى ربك جميع سوزلرينى يازدى وچيك
صباح قلقوب طاغك التنده بر مذبح واسرائيلك اون ايكى سبطلرى ايچون اون ايكى ستون ياپدى
٥ وبنى اسرائيلك اوغلانلرينى كوندردكه قربانلر تقرب ايدوب سلامتلك ذبيحه‌لرى ايچون ربه كلم
بوغالر ذبح ايلديلر ٦ وموسى قانك ياريسنى آلوب لكنلره قودى وقانك ياريسنى دخى مذبح اوزرينه سرپدى
٧ وعهدك كتابنى آلوب قومك قولاقلرينه اوقودى انلر دخى رب هرنه كه ديدى ايسه ايده‌لم ودكليه‌لم
ديديلر ٨ او زمان موسى قانى آلوب وقوم اوزرينه سرپوب ديديكه اشته ربك سزكله بو جمله سوزلر ايچون
ايتدوكى عهدك قانى ٩ اندن موسى وهارون وناداب وابيهو هم اسرائيل شيخلرندن يتمش كشى چقديلر
١٠ واسرائيل اللهنى كورديلر وآياقلرى التنده كوك ياقوت طوغله‌سنك ايشى كبى وروشنلكده كوك كبى
كورنور نسنه وار ايدى ١١ وبنى اسرائيلك كزيده‌لرى اوزرينه ال صالمدى واللهى كورديلر ويديلر هم
ايچديلر ١٢ پس رب موسى‌يه ديديكه بكا طاغه چق واوراده طور وسكا طاش لوحلرى وانلره اوكرتمك
ايچون يازدوغم شريعتى وامرى ويره‌يم ١٣ پس موسى وخدمتكارى يوشع قلقدى وموسى الله طاغنه
چقدى ١٤ وشيخلره ديديكه بز دونجيه‌دك سز بوراده طورك واشته هارون وحور سزكله در هركيمك
دعواسى وار ايسه انلره وارسون ١٥ وموسى طاغه چقدى وبلوت طاغى قپلادى ١٦ وربك عزتى سينا
طاغنده ساكن اولدى وانى التى كون بلوت قپلادى ويدنجى كونده رب موسى‌يى بلودك ايچندن
چاغردى ١٧ وربك عزتنك كوسترشى طاغك ديه‌سنده بنى اسرائيلك كوزلرى اوكنده آتش
سوزان كبى ايدى ١٨ موسى دخى بلودك ايچنه كيروب طاغه چقدى وموسى طاغده قرق كون وقرق
كيجه ساكن اولدى ٥

يكرمى بشنجى فصل

١ ورب موسى‌يه سويليوب ديديكه ٢ بنى اسرائيله سويله كه بكا هديه‌يى آليويرسونلر هر آدمدن كه
انى كوكلى ارادتى ايله ويررسه هديه‌مى آلاسز ٣ وانلردن آلاجغكز هديه بودر آلتون وكومش وباقر

٤ ولاجورد وارغوان وقرمز ودلبند وكچی یپاغی ٥ وقزل مشین دریلری وبورسق دریلری وسروی
آغاجلری ٦ قندیل ایچون یاغ وتدهین یاغی ایچون بهار وبخورلمق ایچون اجزای طیب ٧ عقیق طاشلری
وطولدرمه طاشلری افود وسینه‌بند ایچون ٨ وبكا مقدسه یاپسونلر كه آرالرنده ساكن اولایم
٩ تمام سكا كوستره‌جكم مسكنك اورنكنه وجمله قابلرینك اورنكنه كوره ایده‌سز ١٠ هم سروی
آغاجلرندن بر تابوت یاپسونلر اوزونلغی ایكی بچوق ذراع اینی بر بچوق ذراع بویی دخی بر بچوق ذراع اولا
١١ وانی خالص آلتون ایله قپلایه‌سن انی ایچرودن وطشره‌دن قپلایه‌سن واوزرنده چوره‌دن آلتون
كنكره‌سن یاپاسن ١٢ واكا دورت آلتون حلقه‌لری دوكه‌سن كه دورت كوشه‌لرینه قویاسن وتابوتك یانلرینك
بریسنده ایكی حلقه واو بر یاننده دخی ایكی حلقه قویاسن ١٣ وسرقلری سروی آغاجلرندن یاپاسن
وانلری آلتون ایله قپلایه‌سن ١٤ وسرقلری اول تابوتك یانلرنده اولان حلقه‌لره كچوره‌سن كه تابوت انلر
ایله كوتریله ١٥ اول تابوتك حلقه‌لرنده سرقلر اولا وانلردن چقارلمیه ١٦ اول تابوته سكا ویره‌جكم
شهادتی قویاسن ١٧ هم خالص آلتوندن غفران قپاغنی یاپاسن اوزونلغی ایكی بچوق ذراع واینی بر بچوق
ذراع اولا ١٨ ودخی ایكی آلتون كروبلری یاپاسن انلری غفران قپاغنك ایكی اوجلرنده سپیك یاپاسن
١٩ بر كروبی اوجك بر طرفندن واو بر كروبی اوجك او بر طرفندن یاپاسن بو كروبلری غفران قپاغندن
انك ایكی اوجلرنده یاپاسن ٢٠ وكروبلر ایكی قنادلرینی یوقرودن آچالر قنادلری ایله غفران قپاغنك
اوستنی اورته‌رك یوزلری بر برینه قرشو اولا كروبلرك یوزلری غفران قپاغنه طوغرو اولالر ٢١ غفران
قپاغنی یوقرودن تابوتك اوزرینه قویاسن وسكا ویره‌جكم شهادتی تابوت ایچنه قویاسن ٢٢ واورلده سنكله
بولشایم وهر نه كه بنی اسرائیل ایچون امر ایده‌رسم سنكله غفران قپاغندن شهادت تابوتی اوزرنده
اولان ایكی كروبلك آراسندن سویلشه‌یم ٢٣ هم دخی سروی آغاجلرندن بر سفره یاپاسن اوزونلغی ایكی
ذراع واینی بر ذراع وبویی بر بچوق ذراع اولا ٢٤ وانی خالص آلتون ایله قپلایاسن هم اكا چوره‌ده بر آلتون
كنكره یاپاسن ٢٥ هم اكا چوره‌ده دورت پرمق قدر بر قپامه یاپاسن واول قپامه‌یه چوره‌ده بر آلتون
كنكره یاپاسن ٢٦ واكا دورت آلتون حلقه‌لری یاپاسن كه انلری دورت آیاغنده اولان دورت كوشه‌لره
قویاسن ٢٧ اول قپامه‌نك قرشوسنده حلقه‌لر اولسون كه سفره‌یی كوترمك ایچون ایچلرندن سرقلر كچوریله
٢٨ واول سرقلری سروی آغاجلرندن یاپاسن وانلری آلتون ایله قپلایاسن وسفره انلر ایله كوتریله
٢٩ ودخی صحنلرینی وچناقلرینی وكاسه‌لرینی وطاسلرینی یاپاسن كه انلر ایله اورتله انلری خالص آلتوندن
یاپاسن ٣٠ واول سفره اوزرینه وجوهك اتمكنی دائما حضورمده قویاسن ٣١ ودخی خالص آلتوندن بر
شمعدان یاپاسن اول شمعدان سپیك اولا ساقی وداللری وفنجانلری والمه‌لری وچیچكلری دخی اندن اولا
٣٢ یانلرندن التی دال چقه شمعدانك بر یانندن اوچ دال وشمعدانك او بر یانندن اوچ دال ٣٣ داللرك
بریسنده بادم شكلنده اوچ قدح اولا وهر بر قدحده بر المه وبر چیچك وایكنجی دالده دخی بادم

شكلنده اوچ قدح وهر قدحده بر آلمه وبر چیچك اولا شمعداندن چقان آلتی داللر بویله اولسون
٣٤ وشمعدانك ساقنده بادم شكلنده دورت قدح آلمه‌لریله وچیچكلریله اولا ٣٥ وشمعداندن چقان آلتی
داللردن ایكی دالك آلتنده شمعدانك یك پاره‌سندن بر آلمه وایكی دالك آلتنده شمعدانك یك پاره‌سندن
بر آلمه هم ایكی دالك دخی آلتنده شمعدانك یك پاره‌سندن بر آلمه اولا ٣٦ آلمه‌لری وداللری شمعدان ایله
بر پاره‌ده اولالر بر بتون سبیك خالص آلتوندن اولا ٣٧ ودخی یدی مصباحنی یاپاسن ومصباحلر یاقلالر
كه شمعدان یوزینك طرفنه آیدنلق ویره‌لر ٣٨ ومقصلری وفتیلدانلری خالص آلتوندن اولا ٣٩ اكا
وجمله بو آواداناتلره بر قنطار خالص آلتون صرف اولنه ٤٠ وباق كه بونلری سكا طاغده كوسترلمش
اورنككه كوره یاپاسن ❁

یكرمی آلتنجی فصل

١ ومسكنی اون پرده‌لردن قورلمش دلبنددن لاجوردی ارغوانی وقرمزی بزدن یاپاسن واوستلرنده
قلابدان ایشلو كروبلر ایشلنه‌سن ٢ بر پرده‌نك اوزونلغی یكرمی سكز ذراع وبر پرده‌نك اینی دورت ذراع اولا
جمله پرده‌لره اولچی بر اولا ٣ بش پرده‌لر بر برینه یاپشمش اولا وبش پرده‌لر دخی بر برینه یاپشمش اولا
٤ وبر پرده‌نك اوجنده ایلمكك كنارنده لاجوردی ایلكلر یاپاسن صكره‌كی پرده‌نك اوجنده ایكنجی ایلمكده
دخی بویله ایده‌سن ٥ بر پرده‌ده اللی ایلكلر یاپاسن وایكنجی ایلمكده اولان پرده اوجنده دخی اللی ایلكلر
یاپاسن ایلكلر بر برینه مقابل اوله‌لر ٦ وهم اللی آلتون قوپچه‌لر یاپاسن وپرده‌لری بر بری ایله قوپچه‌لر
ایله اكلیه‌سن بو یوزدن بر مسكن اولا ٧ ودخی مسكن اوزرنده چادر ایچون كچی یپاغندن پرده‌لر یاپاسن
انلری اون بر پرده ایده‌سن ٨ بر پرده‌نك اوزونلغی اوتوز ذراع وبر پرده‌نك اینی دورت ذراع اون بر پرده‌لرك
اولچیسی بر اولا ٩ وبش پرده‌لری باشقه والتی پرده‌لری باشقه اكلیه‌سن والتنجی پرده‌یی چادر یوزینك
قرشوسنده ایكی قات ایلیه‌سن ١٠ ایلمكده صكره‌كی اولان بر پرده‌نك اوجنده اللی ایلك هم ایكنجی ایلمكده
اولان پرده‌نك اوجنده اللی ایلك یاپاسن ١١ واللی باقر قوپچه‌لر یاپاسن وقوپچه‌لری ایلكلره كچوره‌سن وچادری
اكلیه‌سن وبر اولا ١٢ وچادرك پرده‌لرندن آرتان آرتوغی یعنی آرتان پرده‌نك یاریسی مسكنك آردی اوزرینه
اینك اولسون ١٣ وچادر پرده‌لرینك اوزونلغنده بر ذراع بوراده وبر ذراع اوراده آرتان مسكنك یانلری اوزرینه
اینی بوراده واوراده اورتمك ایچون اینك اولا ١٤ ودخی چادره قزل مشین دریلرندن بر اورتو یاپاسن هم
یوقرودن دخی بورسق دریلرندن بر اورتو یاپاسن ١٥ وهم مسكن ایچون سروی اغاجلرندن قایم تخته‌لر یاپاسن
١٦ هر تخته‌نك اوزونلغی اون ذراع وهر تخته‌نك اینی بر بچوق ذراع اولا ١٧ هر بر تخته‌نك بر برینه صوقلمق
ایچون ایكی كرتكی اولا مسكنك جمله تخته‌لرینه بویله ایده‌سن ١٨ ومسكن ایچون تخته‌لر یاپاسن جنوب
طرفندن قبله‌یه طوغرو یكرمی تخته ١٩ ویكرمی تخته‌لرك آلتنده قرق كومش قاعده‌لر یاپاسن بر تخته‌نك

آلتنده ایکی کرتکلری ایچون ایکی قاعده وغیری تخته‌نڭ آلتنده ایکی کرتکلری ایچون ایکی قاعده
٢٠ ومسکنڭ ایکنجی یاننده شمال جانبنه طوغرو یکرمی تخته‌لر ٢١ وانلرڭ قرق کومش قاعده‌لرینی بر
تخته‌نڭ آلتنده ایکی قاعده هم غیری تخته‌نڭ آلتنده ایکی قاعده ٢٢ ومسکنڭ یانلری ایچون مغربه طوغرو
آلتی تخته یاپاسن ٢٣ هم مسکنڭ ایکی یاننده کوشه‌لر ایچون ایکی تخته یاپاسن ٢٤ وآشاغه‌دن برابر اولالر
هم باشده بله بر حلقه کبی برابر اولالر اول ایکیسنه بویله اولا ایکی کوشه‌لرده اولالر ٢٥ شویله سکز
تخته اولا وانلرڭ کومش قاعده‌لری اون آلتی قاعده بر تخته‌نڭ آلتنده ایکی قاعده وغیری تخته‌نڭ
آلتنده دخی ایکی قاعده ٢٦ وسریقلر سروی آغاجلرندن یاپاسن بش سریق مسکنڭ بر یانڭ تخته‌لری
ایچون ٢٧ ومسکنڭ او بر یانڭ تخته‌لری ایچون بش سریقلر ومسکنڭ یان تخته‌لری یعنی مغربه طوغرو
اولان ایکی یانلر ایچون بش سریق ٢٨ واورتاده‌کی سریق که تخته‌لرڭ اورتاسنده‌در بر باشدن بر باشه کچه
٢٩ وتخته‌لری آلتون ایله قپلایه‌سن هم حلقه‌لرینی آلتوندن یاپاسن وسریقلر انلردن کچوریله واول سریقلری
آلتون ایله قپلایه‌سن ٣٠ ومسکنی سکا طاغده کوستریلدوکی دوزن اوزره قوراسن ٣١ ولاجوردی وارغوانی
وقرمزی وقورلمش دلینه‌دن بر پرده یاپاسن اول قلابدان ایشلو کروبلر ایله یاپلا ٣٢ واڭی سروی
آغاجلرندن آلتون ایله قپلانمش دورت دیرکلر اوزرینه قویاسن انلرڭ آلتون قوپچه‌لری اولوب دورت کومش
قاعده‌لر اوزرنده اولالر ٣٣ وپرده‌یی قوپچه‌لر ایله آصه‌سن وشهادت تابوتنی پرده‌نڭ ایچ یوزینه قویاسن
که اول پرده سزه قدس ایله اقدس آلقدسڭ آراسنده بر آیریلق ایلیه ٣٤ واقدس آلقدسده شهادت
تابوتنڭ اوزرینه غفران قپاغنی قویاسن ٣٥ وپرده‌نڭ طشره‌سنده سفره‌یی وسفره‌نڭ قرشوسنده مسکنڭ
جنوبی طرفندن شمعدانی قویاسن وسفره‌یی شمال جانبندن قویاسن ٣٦ ومسکنڭ قپوسنده لاجوردی
وارغوانی وقرمزی وقورلمش دلینه‌دن اکنه ایشلو بر پرده یاپاسن ٣٧ واول پرده ایچون سروی آغاجندن
بش دیرك یاپاسن وانلری آلتون ایله قپلایه‌سن وقوپچه‌لری آلتون اولوب انلره بش باقر قاعده‌لر
دوکه‌سن ❁

یکرمی یدنجی فصل

١ ودخی سروی آغاجندن بر مذبح یاپاسن اوزونلغی بش ذراع وانی بش ذراع اولوب مذبح دورت
کوشه‌لو ویوکسکلکی اوچ ذراع اولا ٢ وبوینوزلرینی انڭ دورت کوشه‌سنده یاپاسن وبوینوزلری اندن اولا واڭی
باقر ایله قپلایه‌سن ٣ وکولنی دوشرمك ایچون اڭا طنجره‌لر یاپاسن وکوره‌کلر وکاسه‌لر وچتالجقلر ومنقالجقلر
وانڭ هپ آوادانلقلرینی باقردن یاپاسن ٤ واڭا باقردن آغ طرزنده یاپلو بر اسقاره یاپاسن واول آغده
انڭ دورت کوشه‌سنده دورت باقر حلقه یاپاسن ٥ واڭی مذبح چوره‌سنڭ آلتنده آشاغه‌ده قویاسن واول
آغ تا مذبحڭ اورتاسنه‌دك اولا ٦ ومذبحه سریقلر یاپاسن سریقلر سروی آغاجندن اولا وانلری باقر ایله

قپلایه‌سن ٧ وانك سرقلری اول حلقه‌لره گچوریله ومذبحی کوترمك ایچون اول سرقلر انك ایکی طرفنده
اولا ٨ انی تخته‌لردن قوفلو یاپاسن نیجه که طاغده سکا کوسترلدی ایسه اویله یاپسونلر ٩ ودخی
مسکنك حولیسنی جنوب طرفنه قبله‌یه طوغرو یاپاسن حولینك پرده‌لری قورلمش دلبنددن اولوب بریانك
اوزونلغی یوز ذراع اولا ١٠ ودیرکلری یکرمی وبونلرك قاعده‌لری دخی یکرمی باقردن اولوب دیرکلرك باشلقلری
وقوشاقلری کومشدن اولا ١١ شمال طرفنك اوزونلغنده دخی بویله پرده‌لرك اوزونلغی یوز ذراع ودیرکلری
یکرمی هم قاعده‌لری یکرمی جمله‌سی باقردن ودیرکلرك باشلقلری وقوشاقلری کومشدن اولا ١٢ وحولینك
اینینده غرب طرفنده پرده‌لر اللی ذراعلو ودیرکلری اون هم قاعده‌لری اون اولالر ١٣ وحولینك اینی
مشرقه طوغرو شرق طرفندن اللی ذراع اولا ١٤ بر یانده اولان پرده‌لر اون بش ذراعلو اولوب دیرکلری
اوچ وقاعده‌لری اوچ اولا ١٥ وایکنجی یانده اولان پرده‌لر اون بش ذراعلو اولوب دیرکلری اوچ وقاعده‌لری
اوچ اولا ١٦ وحولینك قپوسنده لاجوردی وارغوانی وقرمزی وقورلمش دلبنددن اکنه ایشلو بر پرده
یکرمی ذراعلو اولوب دیرکلری دورت وقاعده‌لری دورت اولا ١٧ حولینك جمله دیرکلری چوره‌ده کومش قوشاقلو
اولوب قوپچه‌لری کومشدن وقاعده‌لری باقردن اولا ١٨ حولینك اوزونلغی یوز ذراع وانی هر طرفدن اللی
بوی ایسه بش ذراع اولا پرده‌لری قورلمش دلبنددن وقاعده‌لری باقردن اولا ١٩ مسکنك هر خدمتی
ایچون جمله آوادانلقلری وجمله چویلری هم حولینك جمله چویلری باقردن اولالر ٢٠ وسن بنی اسرائیله
اصمرلیه‌سنکه سکا چراغ ایچون صافی دوکلمش زیتون یاغی آلیویره‌لر که دائما قندیللر یانالر ٢١ انلری
هارون وانك اوغللری آخشامدن صباحه‌دك ربك حضورنده جماعت مسکننده شهادت تابوتنك اوکنده
اولاجق پرده‌لرك طشره‌سنده یاقوب دوزه‌لر بو بنی اسرائیله تناسللرنجه ابدی فرض اولا ۞

یکرمی سکزنجی فصل

١ وسن کندوکه بنی اسرائیل آراسندن قرنداشك هارونی وانکله بیله اوغللرینی یانشه‌در که هارون
وهارونك اوغللری ناداب وابیهو والیعازر وایثامر بکا امام خدمتنی ایلیه‌لر ٢ وقرنداشك هارونه عزت
وزینت ایچون مقدس لباسلر یاپاسن ٣ وسن جمله اهل عقل بکسنه‌لره که بن انلری مهارت روحی ایله
پر ایلدم سویله که هارونه لباسلر یاپالر انی تقدیس ایتمك ایچون که بکا امام خدمتنی ایلیه
٤ ویاپاجقلری لباسلر بونلر در سینه‌بند وافود وقفتان ومرصع ایشلو کوملك وعمامه وقوشاق پس
قرنداشك هارونه واوغللرینه مقدس لباسلر یاپالر که بکا امام خدمتنی ایلیه‌لر ٥ وآلتونی ولاجوردی
وارغوانی وقرمزی ودلبندی انلر آلالر ٦ وافودی آلتوندن لاجوردی وارغوانی وقرمزی وقورلمش
دلبنددن قلابدان ایشلو یاپالر ٧ انك ایکی باشلرندن ایکی اوموزلق الکلو اولا که انلر ایله الکلنه
٨ وافودك اوزرنده‌کی قلابدانلو قوشاغی بر یابودن هم بنه اندن یعنی آلتوندن لاجوردی وارغوانی

وقرمزی وقوریلمش دلبنددن اولا ۹ ودخی ایکی عقیق طاشی آلاسن که اوزرلرنده بنی اسرائیلك آدلرینی
قازاسن ۱۰ آدلرندن آلتیسنی بر طاشده وقالان آلتی آدلری او بر طاشده قازاسن طوغدقلری ترتیب
اوزره ۱۱ اول ایکی طاشك اوزرینه بنی اسرائیلك آدلرینی حکاکك ومهرکارك ایشی ایله قازاسن وانلری
آلتون خانه‌لر ایله چویره‌سن ۱۲ اول ایکی طاشی افودك اوموزلغی اوزرینه قویاسن که بنی اسرائیله
تذکیر طاشلری اولالر وهارون انلرك آدلرینی ربك حضورنده ایکی اوموزلرنده ذکر ایچون کتوره
۱۳ وآلتون طاش خانه‌لری یاپاسن ۱۴ وخالص آلتوندن اورمه ایشلو ایکی محدود زنجیر یاپاسن واورولو
زنجیرلری اول طاش خانه‌لره چوره‌سن ۱۵ ودخی قلابدان ایشلو حکم سینه‌بندی یاپاسن انی افود کبی
آلتوندن ولاجوردی وارغوانی وقرمزی وقوریلمش دلبنددن یاپاسن ۱۶ مربع وایکی قات اولا اوزونلغی
بر قارش وانی بر قارش اولا ۱۷ وایچی جواهر طاشلرینك طولوسی ایله طولدراسن طاشلرك صره‌لری
دورت اولا یاقوت طاشی وکسیس طاشی وزمرد طاشی الك صره ۱۸ وایکنجی صره شبچراغ طاشی وکوك
یاقوت طاشی ویشم طاشی ۱۹ واوچنجی صره پیروزه طاشی وعقیق طاشی وعین هر طاشی ۲۰ ودردنجی
صره سنکزر طاشی وکوزبونجغی طاشی وبللور طاشی کندو آلتون خانه‌لرنده اورتمه اولالر ۲۱ اول
طاشلر اون ایکی اولا بنی اسرائیلك آدلری کبی آدلرنجه هر کسك آدی مهرکار ایشی ایله قازیلوب اون
ایکی سبط ایچون اولا ۲۲ وسینه‌بندده دخی خالص آلتوندن اورمه ایشلو محدود زنجیرلر یاپاسن
۲۳ وسینه‌بندده ایکی آلتون حلقه‌لر یاپاسن واول ایکی حلقه‌لری سینه‌بندك ایکی اوجلرنده قویاسن
۲۴ وسینه‌بندك اوجلرنده اولان ایکی حلقه‌لر ایچنه ایکی آلتون زنجیرلری قویاسن ۲۵ هم ایکی اورمه
زنجیرلرك ایکی اوجلرینی ایکی طاشخانه‌لره چوره‌سن وانلری افودك ایکی اوموزلقلرنده انك اوك طرفنده
قویاسن ۲۶ وایکی آلتون حلقه‌لر یاپاسن انلری سینه‌بندك غیری ایکی اوجلرنده افودك یاننده اولان
کنارنده ایچ طرفندن قویاسن ۲۷ ودخی ایکی آلتون حلقه‌لر یاپاسن که انلری افودك ایکی اوموزلقلرنده
آشغه‌دن اوکی طرفنده الکك قرشوسنده افودك قلابدانلو قوشاغی اوزرنده قویاسن ۲۸ وسینه‌بندی
کندو حلقه‌لری ایله افودك حلقه‌لرینه لاجوردی ایپلك ایله باغلیه‌لر که افودك قلابدانلو قوشاغی
اوزرنده اولا وسینه‌بند افوددن آیرلمیه ۲۹ ومقدسه‌یه کیردوکی زمان بنی اسرائیلك آدلرینی حکم
سینه‌بندنده کندو قلبی اوزرنده ربك حضورنده دائما تذکیر ایچون کتوره ۳۰ وحکم سینه‌بندنده
اوریم وتومیمی قویاسن که هارونك قلبی اوزرنده اولالر ربك حضورینه کیردوکی زمان وهارون بنی
اسرائیلك حکمنی کندو قلبی اوزرنده ربك حضورنده دائما کتوره ۳۱ وافودك قفتانینی بتون لاجوردی
ایده‌سن ۳۲ واورتاسنده باش کچوره‌جك بر دلك اولا اول دلكك کناری جبه چوره‌ده جبه‌نك دلکی
کبی طوقومه ایشلو اولا که یرتلمیه ۳۳ وانکلری اوزرنده لاجوردی وارغوانی وقرمزی انارلری اتکلرك
چوره‌سنده وآرالرنده چبه چوره‌ده آلتون چکرقلری یاپاسن ۳۴ بر آلتون چکرقی وبر انار اتکدن

بر آلتون چکرغی و بر انار ققتان اتکنك چپ چورەسندە ٣٥ وهارونك صرتندە خدمت ایتدکچە
اولا و ربك حضورینە مقدسەیە کیردوکی زمان و چقدوغی زمان سسی اشدیلە کە اولمیە ٣٦ ودخی خالص
آلتوندن بر صفیحە یاپاسن کە اوزرندە مهر قازیشی ایلە القدس للرب قازاسن ٣٧ بونی لاجوردی ایلك
ایلە باغلیەسن کە عمامەنك اوزرندە عمامەنك یوزی قرشوسندە اولا ٣٨ وهارونك آلنی اوزرندە اولا
وهارون بنی اسرائیلك تقدیس ایتدکلری جملە مقدس هبەلرندە تقدیساتك گناهنی کتورە ودائما آلنی
اوزرندە اولا کە انلری ربك حضورندە مقبول ایلیە ٣٩ ودخی بر مرصع دلبند کوملك یاپاسن هم بر
دلبند عمامە یاپاسن هم بر قلابدان ایشلو قوشاق یاپاسن ٤٠ وهارونك اوغللرینە کوملکلر یاپاسن ودخی
انلرە عزت وزینت ایچون قوشاقلر وکلاهلر یاپاسن ٤١ وانلر ایلە قرنداشك هارونی وانکلە برلە اوغللرینی
کیدرەسن هم انلری تدهین ایدوب وعبادت ایچون تخصیص ایدوب انلری تقدیس ایلیەسن کە بکا
امام خدمتنی ایلیەلر ٤٢ وانلرە بز طونلر یاپاسن حیا اتنی اورتمك ایچون بللردن دیزلرەدك اولسونلر
٤٣ وهارونك هم اوغللرینك صرتلرندە اولسونلر جماعت مسکننە کیردکلری زمان یا مقدسەدە خدمت
ایتمك ایچون مذبحە یانشدقلری زمان تا کم صوچلو اولوب اولمیەلر بو ابدا هم اندن صکرە اولادینە
ابـــــــدی فـــــــرض اولا ۞

یکرمی طقوزنجی فصل

١ هم انلری تقدیس ایلمکدە ایدەجکك بو درکە بکا امام خدمتنی ایدەلر بر کنج بوغا وایکی
عیبسز قوچ آلاسن ٢ وخمیرسز اتمك هم یاغ ایلە قرشمش خمیرسز پیدەلر ویاغ ایلە سورلمش خمیرسز
لقوملر بونلری بغدایك سمیدە اونندن یاپاسن ٣ وانلری بر سپدە قویوب سپد ایلە وکنج بوغا ایلە
وایکی قوچلر ایلە تقرب ایدەسن ٤ وهارونی واوغللرینی جماعت مسکننك قپوسنە یانشدروب انلری
صو ایلە یایقیاسن ٥ ولباسلری آلوب هارونە کوملکی وافودك ققتاننی وافودی وسینەبندی کیدرەسن
وانی افودك قلابدانلو قوشاغی ایلە قوشادەسن ٦ ودخی باشنە عمامەیی قویوب قدسك تاجنی عمامەنك
اوزرینە وضع ایدەسن ٧ اندن صکرە تدهین یاغنی آلوب وباشی اوزرینە دوکوب انی تدهین ایدەسن
٨ بعدە اوغللرینی یانشدروب انلرە کوملکلر کیدرەسن ٩ وانلرە یعنی هارونە واوغللرینە قوشاقلر
قوشادەسن وانلرە کلاهلر یاقشدرەسن وامامت انلرە ابدی فرض اولا وهارونی واوغللرینی عبادت ایچون
تخصیص ایدەسن ١٠ وجماعت مسکننك اوکندە کنج بوغایی تقریب ایدەسن وهارون هم انك اوغللری
بوغانك باشنە اللرینی وضع ایدەلر ١١ وجماعت مسکننك قپوسی یاننده ربك حضورندە بوغایی بوغازلیاسن
١٢ وبوغانك قانندن آلوب پرمغك ایلە مذبحك بوینوزلری اوزرینە قویاسن وقالان جملە قانی مذبحك
تملنە دوکەسن ١٣ واحشایی اورتن جملە یاغی هم قرەجکر اوزرندە اولان آغی وایکی بوکرکی هم

اوزرلرنده اولان یاغی آلوب مذبح اوزرنده یاقه‌سن ١٤ اما کنج بوغانك اتنی ودریسنی هم تزکینی
اوردودن طشره‌ده آتشه یاقه‌سن کناه ایچون کفارت در ١٥ وقوچلرك بریسنی آلاسن وقوچك باشنه
هارون هم آنك اوغللری اللرینی وضع ایده‌لر ١٦ اندن قوچی بوغازلیوب وقاننی آلوب مذبحك اوزرینه
چپ چوره‌ده سرپه‌سن ١٧ وقوچی پاره پاره ایده‌سن واحشاسنی وپاچاقلرینی یایقیوب پاره‌لری وباشی
اوزرینه قویاسن ١٨ وبتون قوچی مذبح اوزرنده یاقه‌سن ربه ضحیه در قوقوسی خوش وربه آتشلو
قربان‌در ١٩ بعده ایکنجی قوچی آلاسن وهارون وانك اوغللری قوچك باشی اوزرینه اللرینی وضع ایده‌لر
٢٠ وقوچی بوغازلیوب وقانندن آلوب هارونك صاغ قولاغی یومشاغنه واوغللرینك صاغ قولاغی یومشاغنه
وانلرك صاغ الی باش پرماغنه هم انلرك صاغ آیاغی باش پرماغنه قویوب قانی مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده
سرپه‌سن ٢١ ومذبحده اولان قاندن وتدهین یاغندن آلاسن وهارونك اوزرینه ولباسلری اوزرینه
واوغللری اوزرینه واوغللرینك بیله لباسلری اوزرینه سرپه‌سن واو هم لباسلری هم اوغللری واوغللرینك
لباسلری بیله مقدس اولالر ٢٢ اندن قوچدن یاغی وقویروغی واحشایی اورتن یاغی وقره جکرك آغنی
وایکی بوکرککی هم اوزرلرنده اولان یاغی وصاغ اومزی آلاسن زیرا تخصیصاتك قوچی در ٢٣ وبردلیم
اتمك وبر یاغلو اتمك بیده‌سنی وبر لقوم ربك حضورنده خمیرسزلرك سپدندن آلاسن ٢٤ وجمله‌سنی
هارونك اللرینه واوغللرینك اللرینه قویاسن وانلری ربك اوکنده صالله صالله قالدره‌سن ٢٥ وانلرك
اللرندن انلری آلوب مذبح اوزرنده ربك حضورنده ضحیه ایچون وخوش قوقو ایچون یاقه‌سن ربك
آتشلو قربانی بودر ٢٦ وهارونه عبادت ایچون تخصیص اولنان قوچك دوشنی آلاسن وانی ربك حضورنده
صالله صالله قالدره‌سن او سنك پایك اولا ٢٧ پس صالله دوشنی وطاپو اومزینی که هارونك واوغللرینك
عبادت ایچون تخصیص اولنان قوچندن صالنه صالنه قالدرلدی تقدیس ایده‌سن ٢٨ وبو هارونه هم
اوغللرینه بنی اسرائیلدن ابدی فرض اولا زیرا طاپو قربانی در وبو طاپو قربانی بنی اسرائیلدن سلامت
ذبحلرندن آلنوب رب ایچون طاپو قربانی اولا ٢٩ وهارونك مقدس لباسلری اندن صکره اوغللرینك
اولاکه ایچنده ایکن مسح اولالر وایچنده ایکن عبادت ایچون تخصیص اولنالر ٣٠ واوغللرندن یرینه امام
اولوب جماعت مسکننه مقدسه‌ده خدمت ایتمکه کیرن انلری یدی کون کیه ٣١ وعبادت ایچون
تخصیص اولنان قوچی آلوب اتنی مقدس یرده پشوره‌سن ٣٢ وهارون واوغللری قوچك اتنی وسپدده
اولان اتمکی جماعت مسکننك قپوسی یاننده ییه‌لر ٣٣ اول نسنه‌لری که انلری عبادته تخصیص وتقدیس
ایتمك ایچون انلر ایله کفارت بولندی ییه‌لر غریب یمیه زیرا انلر مقدسدر ٣٤ واکر تخصیصات
اتندن واتمکندن صباحه‌دك قالورسه قالانینی آتشه یاقاسن یننمیه زیرا مقدسدر ٣٥ پس هارونه واوغللرینه
بویله ایده‌سن جمله سکا اصمرلدوغنه کوره یدی کون انلری عبادت ایچون تخصیص ایده‌سن ٣٦ وکناه
ایچون وکناه کفارتلری ایچون کونده برر بوغا قربان ایده‌سن ومذبح کفارتی ایچون بر قربان ایده‌سن

نجاتكه انك ايچون كفارت ايدرسن وآنی تقديس ايتمك ايچون مسح ايليه‌سن ٣٧ يدی كون مذبحك
كفارتنی ايدوب آنی تقديس ايليه‌سن ومذبح قدسلرك قدسی اولا هر نه كه مذبحه طوقنورسه
مقدس اولا ٣٨ ومذبح اوزرنده قربان ايده‌جككك بو در بر ييللق قوزيلری كونده ايكيشر قربان
ايده‌سن دائما ٣٩ صباحده بر قوزيی قربان ايده‌سن واو بر قوزيی غروب شمسك وقتنده قربان
ايده‌سن ٤٠ وبر قوزی ايچون سحيق اولنمش اوننك عشری هينك اولچكنك بر ربعی طولوسی صيقلمش زيت ياغی
ايله قريشمش اولا وهينك بر ربعی شرابدن دوكش ايده‌سن ٤١ وايكنجی قوزيی غروب شمسك وقتنده
قربان ايده‌سن صباح قربانه وآنك دوكشنه ايتدوكك كبی خوش قوقو وربه آتشلو قربان ايچون
٤٢ بو دائم بر ضحيه اولا نسللريكزجه جماعت مسكننك قپوسنده ربك حضورنده كه اوراده سزكله
بولشوب اوراده سنكله سويلشه‌جكم ٤٣ واوراده بنی اسرائيل ايله بولشايم وعزتم ايله بر تقديس اولنه
٤٤ وجماعت مسكننی ومذبحی تقديس ايده‌يم وهارونی هم اوغللرينی تقديس ايده‌يم كه بكا امام
خدمتنی ايليه‌لر ٤٥ وبنی اسرائيل آراسنده ساكن اولوب انلره الله اولايم ٤٦ وبيله‌لركه انلرك
اللهی رب بن ايم كه آرالرنده ساكن اولايم ديو انلری مصر ديارندن اخراج ايلدم انلرك اللهی
رب بن ايم ۞

اوتوزنجی فصل

١ وبخور يقملق ايچون بر مذبح ياپاسن آنی سروی آغاجندن ياپاسن ٢ اوزونلغی بر ذراع وانی
بر ذراع اولوب چار كوشه‌لو وبويی ايكی ذراع اولا بوينوزلری دخی اندن اولا ٣ وآنی خالص آلتون
ايله قپلاياسن طامنی وديوارلرينی چپ چوره‌ده وبوينوزلرينی دخی هم اكا چپ چوره‌ده آلتون كنكره‌يی
ياپاسن ٤ ودخی اكا ايكی حلقه ياپاسن كنكره‌سنك آلتنده ايكی كوشه‌لرنده ايكی طرفنده وانلردن
سريقلر كچوريله كه آنی انلر ايله كوتوره‌لر ٥ وسريقلری سروی آغاجندن ياپاسن وانلری آلتون ايله
قپلاياسن ٦ وآنی اول پرده اوكنده قوياسن كه شهادت تابوتنك يانده شهادت اوزرنده اولان غفران
قپاغنك اوكنده در اوراده سنكله بولشايم ٧ واوزرنده هارون بخور اجزالرينی هر صباح تبخير ايليه
قنديللری دزدوكی زمان آنی تبخير ايليه ٨ وهارون قنديللری غروب شمسك وقتنده دزدوكی زمان اول
بخوری ربك اوكنده دائما نسللريكزجه تبخير ايليه ٩ اوزرنده بر غريبه بخوری وضحيه‌يی وقربانی
ياقيه‌سز نه اوزرنده دوكشی دوكيه‌سز ١٠ وآنك بوينوزلری اوزرنده ييلده بر كره هارون كناه
كفارتنی ايليه اوزرنده ييلده بر كره نسللريكزجه كناه ايچون اولان كفارتلرك قربان قانی ايله اول
كفارتی ايليه بو مذبح ربه قدسلرك قدسی در ١١ ورب موسی‌يه سويليوب ديديكه ١٢ بنی اسرائيلك
معدود اولاجقلرينی حسابه آلدوغك زمان هر بری ربه كندو جاننك فدايسنی ويره انلری حسابه

آلدوغكده تاكه انلری حسابه آلدوغك زمان انلره بلا اولمیا ١٣ بونی ویره‌لر هر كیم معدود اولورسه
یاری ثقل ویره قدس ثقلی اوزره كه هر ثقل یكرمی قیراط در ثقلك یاریسی ربه طابو اولا ١٤ هر كیم
معدود اولورسه یكرمی یاشندن ویوقرو وربه طابو ویره ١٥ زنكین یاری ثقلدن زیاده ویرمیه وفقیر
اكسك ویرمیه ربه جانلریكزه كفارت ایچون طابوی ویردكلری زمان ١٦ وبنی اسرائیلدن كفارت
كومشنی آلاسن وانی جماعت مسكننك خدمتنه ویره‌سن وربك حضورنده بنی اسرائیله ذكر ایچون
اولا جانلریكزه كفارت ایتمك ایچون ١٧ ودخی رب موسی‌یه سویلیوب دیدیكه ١٨ یایقمق ایچون نحاسدن
بر مغسل وقاعده‌سنی دخی نحاسدن یاپاسن كه انی جماعت مسكننك ومذبحك آراسنده قوراسن واچنه
صو قویاسن ١٩ وهارون هم انك اوغللری اندن اللرینی وآیاقلرینی یایقیالر ٢٠ جماعت مسكننه كیردكلری
زمان صو ایله یونالر واولمیه‌لر یا مذبحه خدمت ایتمك ایچون ربه آتشلو قربانی یاقمق ایچون یانشدقلری
زمان ٢١ اللرینی وآیاقلرینی یویالر كه اولمیه‌لر وانلره كندویه هم اوغللرینه تناسللرنجه ابدی فرض اولا
٢٢ ودخی رب موسی‌یه سویلیوب دیدیكه ٢٣ وسن كندوكه باش اجزالر آلاسن مر صافی بش یوز مثقال
وانك یاریسی طیب دارچینی یعنی ایكی یوز اللی مثقال وقصب الذریره ایكی یوز اللی مثقال ٢٤ وخیار
شنبر بش یوز مثقال قدسك مثقالی اوزره وزیتون یاغی بر هین اولچكی ٢٥ واندن قدس تدهیننك
یاغنی مرهمجی ایشی ایله یاپلو مرهمی یاپاسن قدسك تدهین یاغی بو اولا ٢٦ انی جماعت مسكننه
وشهادت تابوتنه ٢٧ وسفره‌یه وجمله آوادانلقلرینه وشمعدانه وآوادانلقلرینه وبخور مذبحنه ٢٨ وقربان
مذبحنه وجمله آوادانلقلرینه ومغسله وقاعده‌سنه سوره‌سن ٢٩ وانلری تقدیس ایده‌سن وقدسلرك
قدسی اولالر هر نه كه انلره طوقنورسه مقدس اولا ٣٠ وهارونه هم اوغللرینه سوره‌سن وانلری تقدیس
ایده‌سن كه بكا امام خدمتنی ایلیه‌لر ٣١ وبنی اسرائیله سویلیوب دی كه بو یاغ بكا تناسللریكزجه
قدس تدهیننك یاغی اولا ٣٢ انسان انی اوزرینه سورلمیه وانك تركیبی كبی غیریسنی یاپمیه‌سز مقدس
در وسزه مقدس اولا ٣٣ هر كیم انك كبی بر غیری تركیب ایدرسه واندن غریب كشی اوزرینه
قورسه قوملرندن منقطع اولا ٣٤ ورب موسی‌یه دیدیكه كندوكه اجزالر آل میعه بخوری واظفار
الطیب وقصنی اجزالری وصافی كوندلك وزن برابر اولا ٣٥ واندن بخورجی ایشی ایله قریشمش پاك
ومقدس طیب بخور یاپاسن ٣٦ واندن اوفاق اوفاق دوكوب جماعت مسكننده كه اوراده سنكله
بولشاجغم شهادت اوكنده قویاسن بو سزه قدسلرك قدسی اولا ٣٧ ویاپدوغك بخورك تركیبی
اوزره كندولریكزه یاپمیه‌سز او سكا رب ایچون قدس اولا ٣٨ هر كیم قوقلمق ایچون انك كبی یاپارسه
قوملرندن منقطع اولا ۞

اوتوز برنجی فصل

١ و رب موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ٢ باق یهودا سبطندن اولان حور اوغلی اورینڭ اوغلی بصلائیلی
آدی ایله چاغردم ٣ و انی الله روحی ایله حکمت و فهم و علم و هر هنر ایله طولدردم ٤ که صنعت
ایله پیدا ایدوب هر نسنه‌یی آلتوندن و کومشدن و نحاسدن یاپه ٥ و جواهر طولدرمغڭ صنعتی ایله
هم آغاج صنعتی ایله که هر ایشی ایشلیه ٦ و اشته بن اکا دان سبطندن احیسامڭ اوغلی اهلیابی
قاتدم و هر اهل عقلڭ قلبنه حکمت قودم که سکا هر امرلدوغی یاپالر ٧ جماعت مسکننی و شهادت
تابوتنی و اوزرنده اولان غفران قپاغنی هم مسکنڭ جمله آوادانلقلرینی ٨ و سفره‌یی هم آوادانلقلرینی و پاک
شمعدانی هم جمله آوادانلقلرینی و بخور مذبحنی ٩ و محرقه‌نڭ مذبحنی هم جمله آوادانلقلرینی و مغسلی هم
قاعده‌سنی ١٠ و خدمتڭ لباسلرینی و اول امام هارونه قدسڭ لباسلرینی هم اوغللرینڭ لباسلرینی امام
خدمتنی ایتمک ایچون ١١ و تدهین یاغنی و مقدسه ایچون طیب بخوری سکا هر امرلدوغڭه کوره
یاپالر ١٢ و دخی رب موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ١٣ و سن بنی اسرائیله سویلیوب دی که البته سبت
کونلرمی کوزده‌سز زیرا بو بنمله سزڭ آراڭزده تناسللریڭزجه نشان در تا که بلهسز که سزی تقدیس
ایدن رب بن ایم ١٤ ایمدی سبت کوننی کوزده‌سز چون سزڭ ایچون مقدس کوندر هر کیم انی
بوزارسه البته اولدریله زیرا هر کیم اول کونده ایش ایشلرسه انڭ جانی قوملرینڭ آراسندن منقطع اوله
١٥ آلتی کون ایش ایشلنه اما یدنجی کونده راحتڭ سبتی و ربه مقدسدر هر کیم سبت کوننده ایش
ایشلرسه البته اولدریله ١٦ پس بنی اسرائیل سبت کوننی کوزده‌لر انی تناسللرنجه کوزتمک ایچون ابدی
عهددر ١٧ بنم ایله بنی اسرائیلڭ آراسنده ابدا بر نشاندر زیرا رب کوکلری و یری آلتی کونده یاپدی
و یدنجی کونده سبت و تنفس ایتدی ١٨ و موسی‌یه انکله سینا طاغنده سویلشمکی تمام ایتدکدن
صکره ایکی لوحی یعنی الله پرمغی ایله یازلمش طاش لوحلری ویرمشدر ۞

اوتوز ایکنجی فصل

١ و قوم موسی‌نڭ طاغدن اینمکه اکلندوکنی کورمکله هارونڭ یاننه جمع اولوب اکا دیدیلر که قلق
بزه الاهلر یاپ که اوکمزجه کیده‌لر زیرا بو بزی مصر دیارندن چقاران موسی‌یه نه اولدوغنی بلمز ایز
٢ هارون دخی انلره دیدیکه عورتلریڭزڭ و اوغللریڭزڭ و قزلریڭزڭ قولاقلرنده اولان آلتون کوپه‌لرینی
آیروب بڭا کتورڭ ٣ پس جمله قوم قولاقلرنده اولان آلتون کوپه‌لری قوپاروب هارونه کتوردیلر ٤ اول
دخی انلرڭ الندن آلدی و انی قلم ایله تصویر ایلیوب اندن دوکمه عجلی یاپدی و دیدیلر که یا اسرائیل
سنی مصر دیارندن چقاران الاهلرڭ بونلردر ٥ بونی هارون کوردکده انڭ اوکنده بر مذبح یاپدی هم

هارون چاغروب دیدیکه یارین ربّه بیرام اولا ٦ وارتسی کون چیك صباح قلقوب قربانلری تقرّب ایتدیلر
وسلامت ذبحلرینی یقلاشدردیلر وقوم یمکه واچمکه اوتوردی اندن اوینمغه قلقدیلر ٧ ورب موسی یه
دیدیکه وار این زیرا مصر دیارندن چقاردوغك قومك آزدی ٨ انلره امر ایتدوکم طریقدن تیز چکندیلر
کندولرینه بر دوکمه عجلی یاپدیلر وانکا سجده ایلدیلر هم انکا قربانلر کسوب دیدیلر که یا اسرائیل
سنی مصر دیارندن چقاران الاهلرك بونلردر ٩ ودخی رب موسی یه دیدیکه بن بو قومی کوردم که اشته
بك بوینلو قومدر ١٠ ایمدی بنی قویویر که غضبم اوزرلرینه طوتشه وانلری تلف ایدهیم سنی ایسه بیوك
امت صاحبی ایدهیم ١١ امّا موسی اللهی ربّه یالواروب دیدیکه یا رب نیچون اول قومك اوزرینه غضبك
طوتشه که انی مصر دیارندن عظیم قوّت ایله وقوی دست ایله اخراج ایلدك ١٢ نیچون مصرلولر
سویلیوب دیه‌لر که انلری بد قصد ایله چقاردیکه انلری طاغلرده اولدره وانلری روی زمیندن انقراض
ایلیه جسم وغضبکدن دون وقومکه ایده‌جکك مکلدن وازکچ ١٣ قوللرك ابراهیمی واسحقی واسرائیلی
آك که انلره کندوك ایله یمین ایتدك وانلره دیدك که سزك ذرّیتکزی کوکك یلدزلری قدر
چوغلدایم وبو جمله سویلدوکم ولایتی نسلکزه ویره‌یم وانی دائما میراث ایلیه‌لر ١٤ ورب کندو
قومنه ایده‌یم دیدوکی مکلدن وازکچدی ١٥ موسی دخی دونوب طاغدن ایندی والنده شهادتك ایکی
لوحلری ایکی طرفلرندن یازیلو بورادن واورادن یازیلو لوحلری وار ایدی ١٦ ولوحلر اللهك عملی ایدی
لوحلرده قازیلمش یازو دخی اللهك یازوسی ایدی ١٧ ویوشع هایقران قومك آوازینی ایشیدوب موسی یه دیدیکه
اوردوده جنك سسی وار ١٨ اول دخی دیدیکه بو غالبلر هایقرشنك سسی دکل ومغلوبلر هایقرشنك سسی
دکل بن ایرلایش سسینی ایشیدورم ١٩ واولدیکه اوردویه یقلاشدوغی زمان عجلی ورقصلری کوردی
وموسی نك غضبی طوتشدی والرندن اول لوحلری براغوب انلری طاغك آلتنده قردی ٢٠ ویاپدقلری
عجلی آلوب آتشده یاقدی وتوز اولنجیه‌دك سحق ایلدی اندن اول توزی صو اوزرینه صاچدی وصوبی بنی
اسرائیله ایچوردی ٢١ وموسی هارونه دیدیکه بو قوم سکا نه ایلدیکه انلره بویله عظیم کناهی
ایندردك ٢٢ وهارون دیدیکه سلطانمك غضبی طوتشماسون معلومکدر که بو قوم مکلّه مائلدر
٢٣ وبکا دیدیلر که بزه الاهلر یاپ که اوکمزجه کیده‌لر زیرا بو موسی یه بزی مصر دیارندن چقاران
آدمه نه اولدوغنی بلمز ایز ٢٤ بن دخی انلره دیدمکه کیمك آلتونی وار ایسه آیرك انلر دخی بکا آلتونی
ویردیلر وانی آتشه براقدم وبو عجل چقدی ٢٥ پس موسی کوردیکه قوم صویلمش ایدی زیرا هارون
انی دشمنلرینك یاننده عیبلو اولمق ایچون صویمش ایدی ٢٦ اندن موسی اوردونك قپوسنده طوروب
دیدیکه ربّك یولنه کیم طورر بکا کلسون اول زمان جمله لاوی اوغللری انك یاننه جمع اولدیلر ٢٧ اول دخی
انلره دیدیکه اسرائیل اللهی ربّ بویله دیدی هر کس کندو قلجنی بلنه طاقسون واوردودن قپودن
قپویه دونوب کچك وهر کس کندو قرنداشنی وهر کس کندو یولداشنی وهر کس کندو اقرباسنی

اولدرسون ٢٨ ولاوى اوغللرى موسى‌نك سوزينه كوره ايتديلر واول كون قومدن اوچ بيك آدم قدر
دوشدى ٢٩ وموسى ديمش ايديكه بوكون ربه عبادت ايچون كندولريكزى تخصيص ايلييك بلكه هركس
كندو اوغلنده وكندو قرنداشنده تخصيص اولسون كه سزه بوكون بركت ويره ٣٠ وارتسى كون
موسى قومه ديديكه سز عظيم كناه ايتدكز پس شمدى ربه چقايم بولايكه كناهكزى يارلغدايم
٣١ وموسى ربه دونوب ديديكه كرچك يا رب بو قوم عظيم كناه ايلدى زيرا كندولرينه آلتون
الاهلر ياپديلر ٣٢ اما حالا انلرك كناهنى عفو ايله يوخسه قان بنى يازدوغك كتابكدن چال ٣٣ رب
دخى موسى‌يه ديديكه بكا كناه ايدنى كتابمدن چالايم ٣٤ پس حالا وار سكا سويلدوكم يره
قومى كوتور اشته بنم ملكم سنك اوكجه كيده‌جكدر ويوقلامه‌مك كوننده انلرك
كناهنى اوزرلرنده يوقلسيايم ٣٥ ورب قومى اوردى هارونك ياپوسى ايله عجلى ياپدقلرى
ايچون ۞

اوتوز اوچنجى فصل

١ ورب موسى‌يه سويلديكه وار چق بورادن سن ومصر ديارندن ابراهيمه اسحقه ويعقوبه يمين
ايدوب انى نسلكه ويره‌يم ديدوكم يره چقاردوغك قوم دخى ٢ وبن سنك اوكجه بر ملك كونده‌ره‌يم
وكنعانى‌يى وآمورى‌يى وحيتى‌يى وفرزى‌يى وحوى‌يى ويابوسى‌يى قووايم ٣ او سزى ايچنده سود وبال
آقان ولايته كوتوره زيرا بن آراكده عروج ايتميه‌جكم چونكه بويننلو قوم سين تاكه سنى يولده
هلاك ايتميم ٤ قوم دخى بو آجى سوزى ايشيدوب ياس چكديلر وهيچ كمسه زينتلو اثوابنى كندو اوزرينه
قومادى ٥ ودخى رب موسى‌يه ديديكه بنى اسرائيله سويله كه سز يك بويننلو قوم سيكز بر لحظه آراكده
چقوب سنى هلاك ايده‌يم پس حالا زينت اثوابكى اوزركدن ايندر وسكا نه ايده‌جكمى بلورم ٦ بنى
اسرائيل دخى كندو زينتلو اثوابلرندن صويندى حوريب طاغنك يانند‌ه ٧ وموسى مسكنى آلوب انى
كندويه اوردونك طشره‌سنده اوردودن ايراق قوردى وانكا جماعت مسكنى ديو آد قودى وهركيم ربى
طلب ايدردى ايسه اوردونك طشره‌سنده اولان جماعت مسكننه چقردى ٨ واولورديكه موسى مسكنه
چقدقده جمله قوم قلقردى وهركس كندو چادرينك قپوسنده طوروب موسى‌نك آردنجه بقرلر ايدى
تا مسكنه كيرنجه‌يه‌دك ٩ هم اولورديكه موسى مسكنه كيردكده بلوت دركى اينوب مسكنك قپوسنده
طورردى ورب موسى ايله سويلشوردى ١٠ وجمله قوم بلوت دركنى مسكنك قپوسنده طورر كوردكده
جمله قوم قلقاردى وهركس كندو چادرينك قپوسنده سجده ايدر ايدى ١١ ورب موسى ايله مواجهة
سويلشور ايدى بر آدم دوستنه سويلدوكى كبى اندن صكره اوردويه دونر ايدى اما خدمتكارى نون
اوغلى يوشع نام اوغلان مسكنك ايچندن آيرلماز ايدى ١٢ وموسى ربه ديديكه باق سن بكا ديرسن كه

بو قومی چقار و بنم ایله کوندره‌جککی بکا بلدرمدك و دیدك که سنی آد ایله بلورم و لطف نظریمی
بولدك ١٣ ایمدی اکر حالا لطف نظریکی بولدم ایسه کرم ایدوب بکا یولکی بلدر که سنی بله‌یم
و لطف نظریکی بولایم هم کور که بو قوم سنك قومك در ١٤ رب دخی دیدیکه حضورم اوککجه کیده
و سکا راحت ویره‌یم ١٥ موسی دخی اکا دیدیکه اکر حضورك بزمله کتمزسه بزی بورادن چقارمه
١٦ زیرا حالا نه ایله معلوم اولور که بن هم قومك لطف نظریکی بولمش اولاوز مکر که بزمله کزدوکك
زمان بن هم قومك یر اوزرنده اولان جمله قومدن زیاده ممیز اولاوز ١٧ و رب موسی‌یه دیدیکه بو
دیدوککك نسنه‌یی دخی ایده‌یم زیرا لطف نظریمی بولدك و سنی آد ایله بلدم ١٨ موسی دخی تکرار
دیدیکه کرم ایله بکا جلالکی کوستر ١٩ رب دخی دیدیکه بن سنك اوککده جمله جمالمی کچوره‌یم و ربك
اسمنی اوککده ندا ایده‌یم و شفقت ایده‌جککه شفقت ایده‌یم هم رحمت ایده‌جککه رحمت ایده‌یم
٢٠ و دخی دیدیکه یوزیمی کوره‌مزسن زیرا آدم بنی کورمکه قادر دکلدر که اولمیه ٢١ اندن رب دیدیکه
اشته یانمده بر یر وار و اول قیانك اوزرنده طوراسن ٢٢ و بنم جلالم کچدوکی زمان سنی قیانك قووغنه
قویایم و سنی الم ایله اورته‌یم تا بن کچنجیه‌دك ٢٣ اندن الیمی کیدره‌یم و آردمی کوره‌سن اما یوزم
کورنمز ۞

اوتوز دردنجی فصل

١ و رب موسی‌یه دیدیکه کندوکه اولکیلر کبی ایکی طاش لوحلری کس و اول لوحلر اوزرنده اولکی
قردوغك لوحلرده اولان سوزلری یازاجغم ٢ و یارین حاضر اول و صباحدن سینا طاغنه چق و اوراده
اول طاغك باشنده حضورمه طور ٣ اما سنکله چقمیه هم بتون طاغده کمسه کورنمیه بو طاغك
قرشوسنده قیون و صغر اوتلامیه ٤ و موسی اولکیلر کبی ایکی طاش لوحلری کسدی و صباحدن قالقوب
سینا طاغنه چقدی نیتجه که رب اکا امر ایتمش ایدی ایسه هم النه ایکی طاش لوحلری آلدی ٥ رب
دخی بلوتده اینوب اوراده انکله طوردی و ربك اسمنی ندا ایلدی ٦ و رب انك اوککنده کچر ایکن ندا
ایتدیکه رب رب الله الرحمن الحنان غضبده متأنی و چوق احسان و ثواب ایدیجی ٧ که بیککره دکین
کرمی کوزدر و تقصیراتی و عصیانی و کناهی عفو ایدر اما صوچلویی اصلا تبریه ایتمز بلکه بابالرك تقصیراتی
ایچون اوغللره و اوغللرك اوغللرینه اوچنجی دردنجی عصره‌دك عقوبت ویرر ٨ موسی دخی عجله ایله
یره رکعت و سجده ایلدی ٩ و دیدیکه یا رب اکر لطف نظریکی بولدم ایسه رب کرم ایدوب آرامزه
کلسون زیرا بو یك بویننلو قومدر و تقصیراتمزی و کناهلرمزی عفو ایدوب بزی میراث کبی طوت ١٠ رب دخی
دیدیکه اشته بن جمله قومکك اوککنده بر عهد کسرم که یرده و جمیع امتلرده اولمامش معجزاتلر قلایم
و جمله قوم که سن آراسنده سن ربك عملنی کوره زیرا سنکله ایده‌جکم نسنه هیبتلو اولاجقدر

١١ بن سكا بوكون امر ایتدوكمی كندوكه حفظ ایله اشته بن آموری‌یی وكنعانی‌یی وحیثی‌یی وفرزی‌یی
وحوی‌یی ویابوسی‌یی اوكدن قووایم ١٢ صقین كه كیره جككك ولایتك ساكنلری ایله عهد كسمیه سین
تاكم آراكده دوزاق اولمیالر ١٣ بلكه انلرك مذبحلرینی یقوب وبتلرینی پاره لیوب قورولرینی كسه سز
١٤ وغیری الاهه طپامق كركسین زیرا رب كه انك آدی غیور در الله غیور در ١٥ زنهار اول ولایتك
ساكنلری ایله عهد كسمیه سین احتمالدركه الاهلری ایله زنا ایتدكلری والاهلرینه ذبح ایتدكلری
زمان سنی چاغرالر وذبحندن ییه سین ١٦ وقزلرندن اوغللریكه آلاسین وقزلری الاهلری ایله زنا
ایدوب اوغللریكی الاهلری ایله زنا ایتدره لر ١٧ كندوكه دوكمه الاهلری یاپمیه سین ١٨ خمیرسزلرك بیرامنی
كوزده سین سكا امر ایتدوكم كبی آبیب آینك زماننده یدی كون خمیرسزلری ییه سین زیرا آبیب آینده
مصر دیارندن چقدك ١٩ هر آنا رحمنی آچان بنمدر وجمله سوریكدن اركك اولان صغردن وقیوندن
اول طوغان بنمدر ٢٠ اما اشككك الك طوغاننی قوزی ایله فدا ایده سین واكر فدا ایتمز ایسك اكسه سینی
قراسین اوغللریككك هر الك طوغان اركككنی فدا ایده سین وبر كمسه حضورمده بوش كورنمیه ٢١ آلتی
كون ایشلیه سین ویدنجی كونده استراحت ایده سین یر سورمه ده وبچمه ده دخی استراحت ایلیه سین
٢٢ وهفته لرك بیرامنی ایده سین بغدای بچمی طرفانده لرینك وییل دونشنده محصولك بیرامنی دخی
٢٣ هر اركككك ییلده اوچ كره اسرائیلك اللهی رب اللهك حضورینده كورنه ٢٤ زیرا اوكككدن امتلری
سوروب سنورینی توسیع ایده جكم وسنك اللهك ربك حضورنده كورنمك ایچون ییلده اوچ كره
چقدوغك زمان سنك ولایتكه كمسه طمع ایتمیه ٢٥ قربانمك قاننی خمیر اوزرینه دوكوب ذبح ایتمیه سین
وفصح بیرامنك قربانی كیجه دن ایرته یه دك قالمیه ٢٦ یركك طرفانده لرندن اولكی‌یی سنك اللهك ربك
بیتنه كتوره سین اوغلاغی آناسنك سودی ایله پشورمیه سین ٢٧ ورب موسی یه دیدیكه بو سوزلری كندوكه
یاز زیرا بو سوزلرك مفهومنه كوره سنكله واسرائیل ایله عهد كسشدم ٢٨ وموسی اوراده رب ایله
قرق كون وقرق كیجه اتمك یمدین وصو ایچمدین طوردی ورب اول لوحلر اوزرینده عهدك كلماتنی
یعنی اون كلماتی یازدی ٢٩ وموسی سینا طاغندن ایندوكی زمان الینده ایكی شهادت لوحلری وار ایكن
طاغدن ایندوكی زمان بلمز ایدی كه رب ایله سویلشدوكی ایكن یوزینك دریسی یلابسر ایمش ٣٠ وهارون
هم جمله بنی اسرائیل موسی یه باقدیلر واشته یوزینك دریسی یلابردی واكا یانشمغه قورقدیلر ٣١ وموسی
انلری چاغردی وهارون وجمله جماعت باشلری اكا دوندیلر وموسی انلره سویلدی ٣٢ بوندن صكره
جمله بنی اسرائیل یانشدقلرنده انلره جمله ربك سینا طاغنده بله سنجه سویلشدوكنی امر ایلدی
٣٣ وموسی انلر ایله سویلشمكی تمام ایتدكدن صكره یوزینه بر نقاب قودی ٣٤ وموسی ربك حضورینه
انكله سویلشمكه كیردكده نقابی رفع ایدردی تا چقنجیه دك وچقدقدن صكره اكا نه كه امر اولندی
ایسه بنی اسرائیله سویلردی ٣٥ وبنی اسرائیل موسی نك یوزینی كورورلردیكه موسی یوزینك دریسی

يالابردي موسى دخي كندو يوزينه نقابي كرو وضع ايدردي تا رب ايله سويلشمكه
كيرنجيه‌دك ۞

80ƐI5

اوتوز بشنجي فصل

١ اندن جمله بني اسرائيلك جماعتني دوشروب اينلره ديديكه ربك امر ايتدوكي نسنه‌لر بونلردر كه
انلري ايده‌سز ٢ آلتي كون ايش ايشليه‌سز ويدنجي كون سزه مقدس ربه راحت سبت كوني اولا هر
كيم اول كونده ايش ايشلرسه اوله ٣ سبت كوننده جمله مكانلريكزده آتش ياقميه‌سز ٤ وموسى جمله
بني اسرائيلك جماعتنه سويليوب ديديكه ربك بيوروب ديدوكي نسنه بو در ٥ آراكزدن ربه طايوي
آلاسز هر كوكلي ارادتلو اول طايوي ربه كتوره آلتوني كومشي ونحاسي ٦ ولاجوردي وارغواني وقرمزي
ودلبندي وكچي يپاغني ٧ وقزل مشين دريلريني وبورسق دريلريني وسروى اغاجني ٨ وچراغ ايچون
ياغي وتدهين ياغي ايچون بهارلري وبخور ايچون اجزايي ٩ وكوز بونجغي طاشلري وافود ايچون وسينه‌بند
ايچون طولدرمه طاشلري ١٠ وهر كيم سزده صنعت صاحبي وار ايسه كلسونلر وهر نه كه رب امر ايلدي
ايسه ياپسونلر ١١ مسكني وچادريني واورتوسني وقوپچه‌لريني وتخته‌لريني وسرقلريني وديركلريسني
وقاعده‌لريني ١٢ تابوتي وسرقلريني غفران قپاغني وچادر پرده‌سني ١٣ سفره‌يي وسرقلريني وجمله
آوادانلقلريني ووجوه اتمكني ١٤ ونور ايچون شمعداني وآوادانلقلريني وقنديللريني ونور ايچون ياغي
١٥ وبخور مذبحني هم سرقلريني وتدهين ياغني وبخور اجزاسني وقپونك پرده‌سني مسكنك قپوسي ايچون
١٦ قربان مذبحني واناك نحاس اسقاره‌سني وسرقلريني وجمله آوادانلقلريني مغسلي وقاعده‌سني ١٧ حوليك
پرده‌لريني وديركلريني وقاعده‌لريني وحولي قپوسنك پرده‌سني ١٨ مسكنك چويلريني وحولينك چويلريني
وايپلريني ١٩ خدمت لباسلريني مقدسه‌ده خدمت ايتمك ايچون وامام هارونك مقدس لباسلريني
واوغللرينك لباسلريني كه امام خدمتني ايليه‌لر ٢٠ پس جمله بني اسرائيلك جماعتي موسى‌نك اوكندن
چقدي ٢١ وهر كيم كوكلي هوس ايلدي ايسه وهر روحي ارادتلو اولان كلوب ربه طايوي كتورديلر جماعت
مسكننك ياپوسي وجمله انك ايشي هم مقدس لباسلر ايچون ٢٢ ارلر عورتلر ايله هر كوكللو اولان كلوب
تقه‌لر وكوپه‌لر وبلازكلر وبازوبندلر هر آلتون آوادانلقلري كتورديلر وهر عرض ايدن كمسنه ربه آلتون
طايوسني اهدا ايلدي ٢٣ هر كيشي كه يانينده لاجورد وارغوان وقرمز ودلبند وكچي يپاغي وقزل مشين
دريلري وبورسق دريلري بولندي ايسه كتورديلر ٢٤ هر كيم كومش ونحاس طايوسنك اهداسنه قادر
ايدي ايسه ربه طايويي كتورديلر وهر كيمده سروى اغاجي بولنور ايدي ايسه هر خدمتك ايشي ايچون
كتورديلر ٢٥ وهر استاكار عورت كندو اللري ايله اكرديلر واكردكلريني كتورديلر لاجوردي
وارغواني وقرمزي ودلبندي ٢٦ وجمله عورتلر كه كوكلي صنعته هوس ايتدي ايسه كچي يپاغني اكرديلر

٢٧ وتوملك باشلری کوز بونجقلری و افود هم سینه‌بند ایچون طولدرمه طاشلری کتوردیلر ٢٨ و بهاری
و چراغ ایچون یاغی وتدهین یاغی ایچون هم اجزالو بخور ایچون ٢٩ بو یوزدن جمله بنی اسرائیلك ارلری
و عورتلری که رب یاپلسون دیو موسی‌نك الیله اصمرلدوغی جمله ایش ایچون کتورمکه کوکلی اولدی ایسه
ربه ارادتلو طابوبی کتوردیلر ٣٠ وموسی بنی اسرائیله دیدیکه باقك رب یهودا سبطندن اولان حور
اوغلی اوری‌نك اوغلی بصلئیلی آدیله چاغردی ٣١ وانی الله روحی ایله حکمت و فهم وعلم وهر کونه
هنر ایله طولدردی ٣٢ که افکار ایله هر ایشی پیدا ایدوب آلتوندن وکومشدن ونحاسدن ایشلیه
٣٣ وطاش صنعتندن وآغاج صنعتندن که هر صنعتلو ایشده ایشلیه ٣٤ ودخی انك قلبنه القا ایتدیکه
اوکرتمکه قادر اولا هم دان سبطندن آحیسامك اوغلی اهلیابی یاننه قاتدی ٣٥ انلری قلبلك حکمتی ایله
طولدردی که هر استاد وقلابداتچی واکنه ایشچی ایشنی لاجوردن وارغواندن وقرمزدن وکتاندن
هم نساج ایشنی وهر استاد ایشنی هم فکر ایله ایجادینی ایشلیه ۞

اوتوز آلتنجی فصل

١ وبصلئیل واهلیاب وهر قلبی حکمتلو کیشی که اول ایشلرده رب انلره حکمت وفهم ویرمش ایدی ایسه
تاکه مقدسه خدمتنك جمله ایشنی ایشلمکه بلهلر ربك جمیع اصمرلدوغی اوزره عمل ایتدیلر ٢ وموسی
بصلئیلی واهلیابی چاغردی وهر استاکر آدمی که رب انك قلبنه حکمت ویرمش ایدی وهر کیشی‌یی که
کوکلی هوس ایدوب اول ایشی ایشلمك ایچون یقلاشمغه استدی ٣ وموسی‌نك اوکندن جمله طابوی
آلدیلر که مقدسه خدمتنك ایشنی یاپمق ایچون بنی اسرائیل کتورمش ایدی ودخی هر صباح ارادتلو
طابوی کتورمه‌ده ایدیلر ٤ اول جمله اهل حکمت آدملر که مقدسه‌نك هر ایشنی یاپجقلر ایدی هر
کس کندو یاپدوغی ایشنی براغوب کلدیلر ٥ وموسی‌یه سویلیوب دیدیلر که قوم ربك یاپلسون دیو امر
ایلدوکی ایشلك خدمتنه لازم اولاندن زیاده کتورمه‌ده در ٦ ایمدی موسی بیوردیکه اوردوده ندا
ایدوب دیه‌لر ارتق ار وعورت مقدسه یاپوسی ایچون طابو ایتمسونلر پس قوم طابو ایتمکدن منع
اولندی ٧ زیرا اول نسنه‌لر جمله یاپوی یاپمق ایچون انلره یتردی هم آرتاردی ٨ ومسکنك ایشنی ایشلینلرك
آرالرندن هر استاکر بکسنه قورلمش کتاندن ولاجوردی وارغوانی وقرمزی بزدن اون پرده یاپدیلر
انلری قلابدان ایشلو کروبلر ایله ایشلدی ٩ بر پرده‌نك اوزونلغی یکرمی سکز ذراع وبر پرده‌نك اینی دورت
ذراع ایدی جمله پرده‌لرده اولچی بر ایدی ١٠ بش پرده‌لری بر برینه ایلکدی وبش پرده‌لری دخی بر
برینه ایلکدی ١١ وبر پرده‌نك اوجنده ایلمکلك کنارنده لاجوردی ایلکلر یاپدی وصکره‌کی پرده‌نك
اوجنده ایکنجی ایلمکده دخی بویله ایلدی ١٢ بر پرده‌ده اللی ایلك وایکنجی ایلمکده اولان پرده‌نك کنارنده
دخی اللی ایلك یاپدی ایلکلر بر برینه مقابل ایدیلر ١٣ هم اللی آلتون قوپچه‌لر یاپدی وپرده‌لری بر برینه

قوپچه‌لر ایله اکلدی و مسکن بر اولدی ١٤ و دخی مسکن اوزرنده اولان چادر ایچون کچی یپاغندن
پرده‌لر یاپدی اون بر پرده ایدی ١٥ بر پرده‌نک طولی اوتوز ذراع و بر پرده‌نک اینی دورت ذراع اون بر
پرده‌لرک اولچیسی بر ایدی ١٦ و بش پرده‌لری باشقه و آلتی پرده‌لری باشقه اکلدی ١٧ و بر پرده‌نک
اوجنده المکلک کنارنده اللی اکلر و ایکنجی المکده اولان پرده‌نک اوجنده اللی اکلر یاپدی ١٨ و چادری
اکلمک ایچون اللی باقر قوپچه‌لر یاپدیکه بر اوله ١٩ و دخی چادره قزل مشین دریلرندن بر اورتو و یوقرودن
بورسق دریلرندن بر اورتو یاپدی ٢٠ هم مسکن ایچون سروی آغاجندن قائم تخته‌لر یاپدی ٢١ بر تخته‌نک
اوزونلغی اون ذراع و بر تخته‌نک اینی بر بچوق ذراع ایدی ٢٢ هر بر تخته‌نک بر برینه صوقلمق ایچون
ایکی کرتکی وار ایدی مسکنک جمله تخته‌لرینه بویله ایلدی ٢٣ مسکنه تخته‌لر یاپدی قبله طرفنه
جنوبه طوغرو یکرمی تخته‌یی ٢٤ و قرق کومش قاعده‌لر یکرمی تخته‌لرک آلتنده یاپدی بر تخته‌نک آلتنده
اولان ایکی کرتکلری ایچون ایکی قاعده‌یی و غیری تخته‌نک آلتنده اولان ایکی کرتکلری ایچون ایکی قاعده‌یی
٢٥ و مسکنک او بر یاننده شمالک جانبنده یکرمی تخته یاپدی ٢٦ و انلرک قرق کومش قاعده‌لرینی بر
تخته‌نک آلتنده ایکی قاعده‌یی هم او بر تخته‌نک آلتنده ایکی قاعده‌یی ٢٧ و مسکنک یاننده مغربه طوغرو
آلتی تخته یاپدی ٢٨ هم مسکنک ایکی یاننده اولان زاویه‌لر ایچون ایکی تخته یاپدی ٢٩ و آشاغه‌دن
برابر ایدیلر هم انلک باشنده بیله برابر ایدیلر بر حلقه کبی ایکیسنه دخی ایکی زاویه‌لرده بویله ایلدی
٣٠ پس سکز تخته ایدی و انلرک کومش قاعده‌لری اون آلتی قاعده هر بر تخته‌نک آلتنده ایکی قاعده
٣١ و سروی آغاجندن سرقلر یاپدی بشی مسکنک بر یاننک تخته‌لری ایچون ٣٢ و مسکنک او بر یاننک
تخته‌لری ایچون بش سرق هم مسکنک مغربه طوغرو اولان یانلرینک تخته‌لری ایچون بش سرق
٣٣ و اورتاده‌کی سرقی یاپدیکه تخته‌لرک اورتاسنده اولوب بر باشدن بر باشه چکه ٣٤ و تخته‌لری آلتون
ایله قپلادی هم حلقه‌لرینی آلتوندن یاپدی که سرقلر انلردن چکوریله سرقلری دخی آلتون ایله قپلادی
٣٥ و دخی لاجوردی و ارغوانی و قرمزی و قوریلمش دلبنددن پرده‌یی یاپدی انی قلابدان ایشلو کروبلر ایله
یاپدی ٣٦ و انا سروی آغاجندن دورت درك یاپدی و انلری آلتون ایله قپلادی قوپچه‌لری آلتون ایدی
و انلره دورت کومش قاعده‌لری دوکدی ٣٧ و مسکنک قپوسنده لاجوردی و ارغوانی و قرمزی و قوریلمش
دلبنددن قلابدان ایشلو بر پرده یاپدی ٣٨ و انلك بش درکلرینی هم قوپچه‌لرینی و باشلقلرینی و قوشاقلرینی
آلتون ایله قپلادی بش قاعده‌لری ایسه باقردن ایدی ۞

اوتوز یدنجی فصل

١ و دخی بصلئیل سروی آغاجندن تابوتی یاپدی اوزونلغی ایکی بچوق ذراع و اینی بر بچوق ذراع بوی

دخی بر بچوق ذراع ایدی ٢ و انی خالص آلتون ایله ایچرودن و طشرەدن قپلادی هم اکا چپ چورەدە
آلتون کنکرەیی یاپدی ٣ و اکا دورت کوشەلری ایچون دورت آلتون حلقەلری دوکدی یعنی بر یاننده
ایکی حلقەیی و او بر یاننده ایکی حلقەیی ٤ و سروی آغاجندن سریقلر یاپدی و انلری آلتون ایله
قپلادی ٥ و سریقلری تابوتک یانلرنده اولان حلقەلره کچوردی تابوتی کوتورمک ایچون ٦ و خالص آلتوندن
غفران قپاغنی یاپدی اوزونلغی ایکی بچوق ذراع و اینی بر بچوق ذراع ایدی ٧ و ایکی آلتون کروبلر
یاپدی انلری غفران قپاغنک ایکی اوجلرنده یتوی یاپدی ٨ بر کروبی اوجک بر طرفندن و او بر کروبی
اوجک او بر طرفندن کروبلری غفران قپاغنک ایکی اوجلرنده یاپدی ٩ و کروبلر قنادلرینی یوقرویه
آچوب قنادلری ایله قپاغی اورترلر ایدی و یوزلری بر برینه قرشو کروبلرک یوزلری غفران قپاغنه طوغرو
ایدیلر ١٠ و دخی سفرەیی سروی آغاجندن یاپدی اوزونلغی ایکی ذراع و اینی بر ذراع بویی ایسە بر بچوق
ذراع ایدی ١١ و انی خالص آلتون ایله قپلادی هم اکا چپ چورەدە آلتون کنکرەیی یاپدی ١٢ هم
اکا چورەدە بر قارش قدر قپامه یاپدی و اول قپامەیه چورەدە آلتون کنکرەیی یاپدی ١٣ و اکا دورت
آلتون حلقەلری دوکدی و حلقەلری دورت آیاغنده اولان دورت کوشەلرده قودی ١٤ اول قپامەنک
قرشوسنده حلقەلر وار ایدی که سفرەیی کوتورمک ایچون ایچلرندن سریقلر کچور ایدی ١٥ و سریقلری
سروی آغاجندن یاپدی و انلری آلتون ایله قپلادی که سفرە کوتوریلە ١٦ و اول سفرە اوزرنده اولاجق
قابلری صحنلرینی و چناقلرینی و کاسەلرینی و طاسلرینی که انلر ایله دوکش ایدرلر ایدی خالص آلتوندن
یاپدی ١٧ و دخی خالص آلتوندن بر شمعدان یاپدی شمعدانی یتوی یاپدی ساقی و داللری فنجانلری
المالری و چچکلری اندن ایدیلر ١٨ یانلرندن التی دال چیقر ایدی شمعدانک بر یانندن اوچ دال
و شمعدانک او بر یانندن اوچ دال ١٩ بر دالده بادام شکلنده اوچ قدح و هر قدحده بر الما و بر
چچک و او بر دالده دخی بادام شکلنده اوچ قدح و هر قدحده بر الما و بر چچک شمعداندن چقان التی
داللر بویلە ایدی ٢٠ و شمعدانک ساقنده بادام شکلنده دورت قدح وار ایدی المالر ایله و چچکلر ایله
٢١ و ایکی دالک التنده اندن چقان بر الما وار ایدی و ایکی دالک التنده دخی اندن چقان بر غیری
الما هم ایکی دالک التنده دخی اندن چقان بر الما وار ایدی اندن چقان التی داللر بویلە ایدی ٢٢ المالری
و داللری اندن ایدیلر بتون بر یتوی خالص آلتوندن ایدی ٢٣ و دخی یدی مصباحنی و مقصلرینی و قیلدانلرینی
خالص آلتوندن یاپدی ٢٤ انی و انک جملە آوادانلقلرینی بر قنطار خالص آلتوندن یاپدی ٢٥ و بخور
مذبحنی سروی آغاجندن یاپدی اوزونلغی بر ذراع و اینی بر ذراع چارکوشەلو و بویی ایکی ذراع
بوینوزلری دخی اندن ایدیلر ٢٦ و انی خالص آلتون ایله قپلادی طامنی و دیوارلرینی چپ چورەدە
و بوینوزلرینی هم اکا چپ چورەدە آلتون کنکرەیی یاپدی ٢٧ هم دخی اکا ایکی آلتون حلقەلر یاپدی
کنکرەسنک التنده ایکی کوشەسنده ایکی طرفنده که انلردن سریقلر کچوریلە انی انلر ایله کوتورمک ایچون

٢٨ وسرقلری سروی آغاجندن یاپدی ولنلری آلتون ایله قپلادی ٢٩ هم مقدس تدهین یاغنی وصافی
اطیب بخوری بخورجینڭ ایشیله یاپدی ٭

اوتوز سکزنجی فصل

١ وقربان مذبحنی سروی آغاجندن یاپدی اوزونلغی بش ذراع وانی بش ذراع چار کوشه‌لو
ویوکسکلکی اوچ ذراع ایدی ٢ هم انڭ بوینوزلرینی دورت کوشه‌سنده یاپدی بوینوزلری اندن ایدیلر
وانی باقر ایله قپلادی ٣ ودخی مذبحڭ جمله آوادانلقلرینی طنجره‌لری وکورکلری ولکنلری وچتالجقلری
ومنقالجقلری یاپدی جمله آوادانلقلری باقردن یاپدی ٤ ومذبحه باقردن آغ طرزنده یاپلو بر اسقاره
چوره‌سنڭ آلتنده آشغه‌دن یاریسنه‌دك یاپدی ٥ وباقر اسقاره‌یه دورت کوشه‌سنده دورت حلقه یاپدیکه
ایچلرینه سرقلر گچوریله ٦ وسرقلری سروی آغاجندن یاپوب انلری باقر ایله قپلادی ٧ وسرقلری اول
حلقه‌لره مذبحڭ یانلرندن گچوردیکه انی انلر ایله گوتوره‌لر انی تخته‌لردن قووقلو یاپدی ٨ ودخی باقر
مغسلی وباقر قاعده‌سنی مجتمع قاریلرڭ که جماعت مسکننڭ قپوسنه جمع اولورلر ایدی آیینه‌لرندن یاپدی
٩ ودخی حولی‌یی جنوب طرفنه قبله یاننه یاپدی حولینڭ پرده‌لری قورلمش دلبنددن یوز ذراعلو ایدیلر
١٠ درکلری یکرمی قاعده‌لری دخی یکرمی باقردن ایدی ودرکلرڭ باشلقلری وقوشاقلری کومشدن ایدی
١١ وشمال طرفنه پرده‌لر یوز ذراعلو ایدیلر درکلری یکرمی هم قاعده‌لری یکرمی باقردن ایدی درکلرڭ
باشلقلری وقوشاقلری کومشدن ایدیلر ١٢ ومغرب طرفنه پرده‌لر اللی ذراعلو اولوب درکلری اون وقاعده‌لری
اون و درکلرڭ باشلقلری وقوشاقلری کومشدن ایدیلر ١٣ ومشرق طرفنه شرقه طوغرو پرده‌لر اللی ذراعلو
ایدیلر ١٤ بر یاننده اولان پرده‌لر اون بش ذراعلو اولوب درکلری اوچ وقاعده‌لری اوچ ایدیلر
١٥ وایکنجی یاننده حولی قپوسنڭ بورادن واورادن اولان پرده‌لر اون بش ذراعلو ایدی درکلری اوچ
وقاعده‌لری اوچ ١٦ حولینڭ جمله پرده‌لری چپ چوره‌ده قورلمش دلبنددن ایدیلر ١٧ ودرکلرڭ
قاعده‌لری باقردن درکلرڭ باشلقلری وقوشاقلری کومشدن وباشلقلرینڭ اورتوسی کومشدن هم جمله
حولینڭ درکلری کومش قوشاقلو ایدیلر ١٨ ودخی حولینڭ قپوسی ایچون اکنه ایشلو لاجوردی وارغوانی
وقرمزی وقورلمش دلبنددن بر پرده یاپدیکه اوزونلغی یکرمی ذراع ویوکسکلکی بش ذراع حولینڭ
پرده‌لرینڭ اینینه برابر ١٩ ودرکلری دورت وقاعده‌لری دورت باقردن قوپچه‌لری کومشدن وباشلقلرینڭ
اورتوسی هم قوشاقلری دخی کومشدن ٢٠ ومسکنڭ وحولینڭ جمله چویلری چپ چوره‌ده باقردن ایدیلر
٢١ مسکنڭ یعنی شهادت مسکننڭ حسابی اولنان شیلری بونلردر که موسی‌نڭ امری ایله لاویلرڭ
خدمتی ایچون امام هارونڭ اوغلی ایثامارڭ الی ایله حساب اولندیلر ٢٢ ویهودا سبطندن اولان حور
اوغلی اوری‌نڭ اوغلی بصلایل اول جمله‌یی یاپدیکه رب موسی‌یه امر ایلمش ایدی ٢٣ وانکله بله دان

سبطندن آحیصامك اوغلی اهلیاب صنعت صاحبی وقلابدانجی ولاجوردی وارغوانی وقرمزی بزده وُدلبندده
اکنه ایشنی ایشلین ٢٤ مقدسه یاپوسنك ایشنده صرف اولنمش آلتون یعنی طاپونك آلتونی یکرمی
طقوز قنطار ویدی یوز اوتوز مثقال ایدی مقدسه مثقالی اوزره ٢٥ وجماعته معدودلرك كومشی یوز
قنطار و بیك یدی یوز یتمش بش مثقال ایدی مقدسه مثقالی اوزره ٢٦ آدم باشندن ایکی درهم یعنی
یارم مثقال مقدسه مثقالی اوزره جمله معدود اولنلردن یکرمی یاشندن ویوقرودن که آلتی یوز اوچ بیك
بش یوز اللی ایدیلر ٢٧ یوز قنطار كومش اولدی مقدسه‌نك قاعده‌لرینی وپرده‌نك قاعده‌لرینی دوکمك
ایچون یوز قنطاردن یوز قاعده‌لر قاعده ایچون بر قنطار ٢٨ وبیك یدی یوز یتمش بش مثقالدن دیرکلره
باشلقلر یاپدی وباشلقلرینی اورتدی هم انلری قوشاتدی ٢٩ وطاپونك باقری یتمش قنطار وایکی بیك
ودورت یوز مثقال ایدی ٣٠ وانلردن جماعت مسکننك قپوسنه قاعده‌لر وباقر مذبحی وباقر اسقاره‌یی هم
مذبحك جمله قابلرینی یاپدی ٣١ وحولینك قاعده‌لرینی چپ چورده وحولی قپوسنك قاعده‌لرینی
ومسکنك جمله چویلرینی وحولینك جمله چویلرینی چپ چورده ۞

اوتوز طقوزنجی فصل

١ وخدمت لباسلرینی لاجوردی وارغوانی وقرمزی یاپدیلر مقدسه‌ده خدمت ایتمك ایچون ودخی
هارون ایچون مقدس لباسلری یاپدیلر ربّ موسی‌یه امر ایلدوکی کبی ٢ وافودی آلتوندن لاجوردی
وارغوانی وقرمزی وبورلمش دلبنددن یاپدی ٣ وآلتون تنکه‌لری انجه دوکدیلر وتللر کسدیلر
لاجوردی وارغوانی وقرمزی دلبند اینجه اکنه ایشی ایله ایشلمك ایچون ٤ اکا بر برینه اکلو
اومزلقلر یاپدیلر که ایکی کنارلرنده اکلنورلر ایدی ٥ وافودك اوزرنده اولان قلابدانلو قوشاغی اندن
وانك ایشلمه‌سی اوزره آلتوندن ولاجوردی وارغوانی وقرمزی وبورلمش دلبنددن ایدی ربّ موسی‌یه امر
ایلدوکی اوزره ٦ هم آلتون خانه‌لر ایله چورلمش مهرکار ایشی اوزره بنی اسرائیلك آدلری ایله قازلمش
کوز بونجغی طاشلری دوزدیلر ٧ وانلری افودك یانلرنده بنی اسرائیله تذکیر طاشلری اولمق ایچون
قودی ربّ موسی‌یه امر ایلدوکی اوزره ٨ وسینه‌بندی قلابدانلو یاپدی افودك ایشی کبی آلتوندن
لاجوردی وارغوانی وقرمزی وبورلمش دلبنددن ٩ مربع ایدی سینه‌بندی ایکی قات یاپدیلر اوزونلغی
بر قارش وانی بر قارش ایدی ایکی قات ١٠ وانچنه دورت صره طاشلر طولدردیلر صره بویله ایدی
یاقوت طاشی کسبیس طاشی وشب چراغ طاشی الك صره ١١ وایکنجی صره زمرد طاشی وماوی یاقوت طاشی
ویشم طاشی ١٢ اوچنجی صره پیروزه طاشی عقیق طاشی وعین هرّ طاشی ١٣ ودردنجی صره سنکزر
طاشی کوز بونجغی طاشی وبلور طاشی کندو آلتون خانه‌لرنده قاشلنمش ایدیلر ١٤ اول طاشلر بنی اسرائیلك
آدلری کبی اون ایکی ایدی آدلرنجه هر کسك آدی مهرکار ایشی ایله قازلوب اون ایکی سبط ایچون

ایدیلر ١٥ وسینه‌بندده دخی خالص آلتوندن اورمه ایشلو محدود زنجیرلر یاپدیلر ١٦ ودخی ایکی آلتون
خانه‌لری وایکی آلتون حلقه‌لری یاپدیلر واول ایکی حلقه‌لری سینه‌بندک ایکی اوجلرنده قودیلر
١٧ وسینه‌بندک اوجلرنده اولان ایکی حلقه‌لر ایچنه اورمه ایشلو ایکی آلتون زنجیرلری قودیلر ١٨ وایکی
اورمه ایشلو زنجیرلرک ایکی اوجلرینی اول ایکی طاش خانه‌لره کچوردیلر وانلری افودک ایکی اومزلقلرنده
انک اوک طرفنده قودیلر ١٩ وایکی آلتون حلقه‌لری یاپدیلر وانلری سینه‌بندک غیری ایکی اوجلرنده
افودک یاننده اولان کنارنده ایچ طرفندن قودیلر ٢٠ ودخی ایکی آلتون حلقه‌لری یاپدیلر که انلری
افودک ایکی اومزلقلرنده آشغه‌دن اوکی طرفندن الکک قرشوسنده افودک قلابدانلو قوشاغی اوزرنده
قودیلر ٢١ وسینه‌بندی کندو حلقه‌لری ایله افودک حلقه‌لرینه لاجوردی ایلک ایله اکلدیلر که
افودک قلابدانلو قوشاغی اوزرنده اولا وسینه‌بند افوددن آیرلمیه رب موسی‌یه امر ایتدوکی اوزره ٢٢ ودخی
افودک قفتانینی جلاح ایشی ایله بتون لاجوردی یاپدی ٢٣ واورتاسنده باش کچوره‌جک بر دلکی وار
ایدی اول دلکک کناری چپ چوره‌ده جبه‌نک دلکی کبی طوقومه ایشلو ایدیکه یرتلمیه ٢٤ وقفتانک
اتکلرنده لاجوردی وارغوانی وقرمزی وقورلمش دلبنددن انارلر یاپدیلر ٢٥ هم خالص آلتوندن چکرقلر
یاپدیلر واول چکرقلری انارلر آراسنده قفتان اتکنک چوره‌سنده اولان انارلرک آراسنه قودیلر
٢٦ قفتانک اتکلرنده چپ چوره‌ده بر چکرق وبر انار بر چکرق وبر انار وار ایدی خدمت ایتمک
ایچون نیجه که رب موسی‌یه امر ایلدی ایسه ٢٧ انلردن صکره هارونه واوغللرینه جلاح ایشلو دلبنددن
کوملکلر یاپدیلر ٢٨ هم عمامه‌یی دلبنددن وزینتلو کلاهلری دلبنددن وکتن طونلری قورلمش دلبنددن
یاپدیلر ٢٩ ولاجوردی وارغوانی وقرمزی وقورلمش دلبنددن اکنه ایشلو قوشاغی یاپدیلر نیجه که رب
موسی‌یه امر ایلدی ایسه ٣٠ ومقدس تاجک صفیحه‌سنی خالص آلتوندن یاپدیلر واوزرنده مهر
قازشنلق یازوسی ایله القدس للرب دیو یازدیلر ٣١ وایچندن لاجوردی ایلکی کچوردیلر که
یوقرودن عمامه اوزرینه قوبیله نیجه که رب موسی‌یه امر ایلدی ایسه ٣٢ پس مسکنک
یعنی جماعت مسکننک جمله یاپوسی تمام اولدی وبنی اسراییل ایتدیلر هر نیجه که رب موسی‌یه امر
ایلدی ایسه بویله ایلدیلر ٣٣ واول مسکنی موسی‌یه کتوردیلر مسکنی هم جمله آوادانلقلرینی حلقه‌لرینی
تخته‌لرینی سرقلرینی ودیرکلرینی وقاعده‌لرینی ٣٤ هم قزل مصبین دریلرندن اورتوسنی ومورسق دریلرندن
اورتوسنی واورتونک پرده‌سنی ٣٥ شهادت تابوتنی وسرقلرینی وقپاغینی ٣٦ سفره‌یی وجمله آوادانلقلرینی
هم وجوه اتمکنی ٣٧ پاک شمعدانی ومصباحلرینی یعنی درمه مصباحلرینی وجمله آوادانلقلرینی هم چراغ
یاغینی ٣٨ وآلتون مذبحینی وتدهین یاغنی وبخور اجزاسنی هم مسکنک قپوسی ایچون زاری ٣٩ باقر
مذبحی وانک باقر اسقاره‌سنی سرقلرینی وجمله آوادانلقلرینی مغسلی وقاعده‌سنی ٤٠ حولینک پرده‌لرینی
ودیرکلرینی وقاعده‌لرینی وحولینک قپوسی ایچون زاری وایپلرینی وچویلرینی ومسکنک یعنی جماعت

مسكننك خدمتى ايچون جمله آوادانلقلرينى ۴۱ خدمت لباسلرينى مقدسه‌ده خدمت ايتمك ايچون
امام هارونك مقدس لباسلرينى واوغللرينك لباسلرينى كه امام خدمتنى ايده‌لر ۴۲ هر نيجه كه رب
موسى‌يه امر ايلمش ايدى ايسه بنى اسرائيل جمله ياپوبى بويله ايلديلر ۴۳ وموسى جمله ياپوبى كوردى
واشته انى عينى ايله ربك امر ايلدوكى اوزره ايتمشلر ايدى وموسى انلره بركت ايلدى ۞

قرقنجى فصل

۱ ورب موسى‌يه سويليوب ديديكه ۲ اولكى آيده آيك ايلك كوننده مسكنى يعنى جماعت مسكننى
قوراسن ۳ واورايه شهادت تابوتنى قويوب تابوتى پرده ايله اورته‌سن ۴ وسفره‌يى ايچنه كتوره‌سن ومرتب
اولاجغنى ترتيب ايده‌سن هم شمعدانى ايچرو كتوروب قنديللرينى ياقه‌سن ۵ وشهادت تابوتنك قرشوسنده
بخور ايچون آلتون مذبحى قوياسن هم مسكن قپوسنك زارينى قوياسن ۶ ومسكنك يعنى جماعت مسكننك
قپوسى اوكنده محرقه مذبحنى قوياسن ۷ اندن جماعت مسكننك ومذبحك آراسنده مغسلى قوراسن
وايچنه صو قوياسن ۸ صكره چپ چوره‌ده حولى‌يى وحولى قپوسنك زارينى قوياسن ۹ وتدهين ياغنى
آلوب مسكنه وجمله ايچنده اولانه سوره‌سن وانى وجمله آوادانلقلرينى تقديس ايده‌سن ومقدس اولا
۱۰ هم محرقه‌نك مذبحنه وجمله آوادانلقلرينه سوره‌سن ومذبحى تقديس ايده‌سن ومذبح اك مقدس
اولا ۱۱ مغسله وقاعده‌سنه دخى سوره‌سن هم انى تقديس ايليه‌سن ۱۲ وهارونى واوغللرينى جماعت مسكننك
قپوسنه ياقشدره‌سن وانلرى صو ايله ييقياسن ۱۳ وهارونه مقدس لباسلرى كيدره‌سن وانكا ياغى سوره‌سن
وانى تقديس ايليه‌سن كه بكا امام خدمتنى ايليه ۱۴ واوغللرينى دخى ياقشدره‌سن وانلره كوملكلر
كيدره‌سن ۱۵ وانلرك باباسنه سوردوكك كبى انلره دخى ياغى سوره‌سن كه بكا امام خدمتنى ايليه‌لر
وانلرك تدهينى انلره نسل بنسل ابدى امامت ايچون اولا ۱۶ پس موسى ايتدى هر نيجه كه رب انكا
امر ايلمش ايدى ايسه بويله ايلدى ۱۷ وايكنجى ييلده اولكى آيك ايلك كوننده مسكن قورلدى
۱۸ پس موسى مسكنى قوردى وقاعده‌لرينى وتخته‌لرينى وسرقلرينى قودى هم دركلرينى قالدردى ۱۹ ومسكن
اوزرنده چادرى قوردى هم اوزرينه يوقرودن چادرك اورتوسنى قودى نيجه كه رب موسى‌يه امر ايلمش ايدى
ايسه ۲۰ وشهادتى آلوب اول تابوتده قودى وتابوته سرقلر واوسته يانندن تابوت اوزرينه قپاغى قودى
۲۱ وتابوتى مسكن ايچنه كتوردى وچادرك پرده‌سنى قودى وشهادت تابوتنى اورتدى نيجه كه رب موسى‌يه
امر ايلمش ايدى ايسه ۲۲ وجماعت مسكننك ايچنه مسكنك شمال جانبندن پرده‌نك طشره‌سنده سفره‌يى
قودى ۲۳ وربك حضورنده مرتب اولاجق اتمكلرى اوزرنده ترتيب ايلدى نيجه كه رب موسى‌يه امر
ايلمش ايدى ايسه ۲۴ وشمعدانى جماعت مسكننده سفره‌نك قرشوسنده جنوب طرفنده قودى ۲۵ وربك
حضورنده قنديللر ياقدى نيجه كه رب موسى‌يه امر ايلمش ايدى ايسه ۲۶ وآلتون مذبحى جماعت

مسکننده پرده‌نک اوکنده قودی ٢٧ و اوزرنده طیب بخوری یاقدی نیجه که رب موسی‌یه امر ایلمش
ایدی ایسه ٢٨ و مسکن قپوسنک زارینی قودی ٢٩ و مسکنک یعنی جماعت مسکننک قپوسنده محرقه مذبحنی
قودی و اوزرنده محرقه‌یی و قربانی تقریب ایلدی نیجه که رب موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ٣٠ و جماعت
مسکننک و مذبحک آراسنده مغسلی قوردی و ییقانمق ایچون ایچنه صو قودی ٣١ و موسی و هارون و اوغللری
اللرینی و آیاقلرینی اندن یورلر ایدی ٣٢ جماعت مسکننه کیردکلری زمان و مذبحه یاناشدقلری زمان یونرلر
ایدی نیجه که رب موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ٣٣ اندن صکره مسکنک و مذبحک چوره‌سنده
حولی‌یی قوردی و حولی قپوسنک زارینی قودی بویله موسی اول ایشی تمام ایلدی ٣٤ و جماعت مسکننی
بلوت قپلادی و ربک جلالی مسکنی طولدردی ٣٥ و موسی جماعت مسکننه کیرمکه قادر دکل ایدی زیرا
بلوت اوزرنده ساکن ایدی و ربک جلالی مسکنی طولدرر ایدی ٣٦ و بلوت مسکندن چکلدوکی زمان
بنی اسرائیل کوچرلردی هر کوچلرنده بویله اولوردی ٣٧ و بلوت چکلدوکی زمان کوچمزلر ایدی تا
چکلدوکی کونه دک ٣٨ زیرا کوندز ربک بلوتی مسکن اوزرنده ایدی و کیجه‌ده ایچنده آتش وار ایدی جمله
بیت اسرائیلک کوزلری اوکنده جمله کوچلرنده ۞

سفر اللاویین

اوّلکی فصل

١ و رب موسی‌یی چاغروب و اکا جماعت مسکنندن خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیله سویلیوب
انلره دی که سزدن بر آدم ربه قربان ایتدوکی زمان بهایمدن اولورسه قربانکزی صغرلردن و صوریلردن
تقریب ایده‌سز ٣ اکر قربانی صغرلرک محرقه‌سی اولورسه انی ارکک و صاغ تقریب ایلیه انی جماعت مسکننک
قپوسنده کندو ارادتندن ربک حضورنده تقریب ایلیه ٤ و الینی قربانک باشی اوزرینه وضع ایده و کناهنه
کفارت ایچون ربدن قبول اولنه ٥ و صغرک یاورویسنی ربک حضورنده بوغازلیه و هارونک اوغللری امامار
قانی تقریب ایلیه‌لر هم انی جماعت مسکننک قپوسنده اولان مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده سرپه‌لر ٦ و قربانک
دریسنی صویوب انی پارچه پارچه ایلیه ٧ و امام هارونک اوغللری مذبح اوزرینه آتش قویالر هم آتش
اوزرینه اوطونلر دزه‌لر ٨ و هارون اوغللری امامار اول پارچه‌لری باشی و ایچ یاغینی مذبح اوزرنده‌کی آتشه

قونلمش اوطونلر اوستنده دزه‌لر ٩ اما بغرسقلرینی وپاچه‌لرینی صو ایله یبقایه وامام هپسنی مذبحده
تبخیر ایلیه محیه‌ء محرقه ربه خوشجه قوقولو یانمش قربان بو در ١٠ واکر قربانی سوریلردن یعنی قیونلردن
وکچیلردن محیه اولورسه انی ارکك وصاغ تقریب ایلیه ١١ وانی ربك حضورنده مذبحك شمال جانبنده
بوغازلیه وهارون اوغللری امامل انك قانینی مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده سرپه‌لر ١٢ وانی پارچه پارچه
کسه باشی وایچ یاغی ایله وامام انلری مذبح اوزرنده‌کی آتشه قونلمش اوطونلر اوستنده دزه ١٣ اما
بغرسقلرینی وپاچه‌لرینی صو ایله یبقایه وامام هپسنی تقریب ایدوب مذبحده تبخیر ایلیه ربه یانمش
قربان خوشجه قوقولو محیه‌ء محرقه بو در ١٤ واکر ربه محیه قربانی قوشلردن اولورسه انی قومریلردن یا
کوکرجین یاوریلرندن تقریب ایلیه ١٥ وامام انی مذبح اوزرنده تقریب ایدوب باشنی طرنغیله
قوپاره وانی مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه وقانی مذبحك دیواری اوزرینه صیقه ١٦ وقورساغنی وتویینی آلوب
انی مذبح یاننده مشرقه طوغرو اولان کلك یرینه براغه ١٧ وانی قنادلری آراسندن پرتوب بتون آیرمیه
وامام انی مذبحده اوطونلر اوزرنده آتشده تبخیر ایلیه ربه یانمش قربان خوشجه قوقولو محیه‌ء محرقه
بو در ❁

ایکنجی فصل

١ واکر بر جان ربه اتمکلك پیشکشنی اهدا ایدرسه هدیه‌سی سمید اونندن اولا واوزرینه یاغ
دوکه هم اوزرینه کونلك قویه ٢ وانی هارون اوغللری اولان امامله کتوره امام دخی اندن سمید اونندن
ویاغندن آووجنك طولوسنی جمله کونلکی ایله آلا وتذکیرینی مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه ربه یانمش
قربان خوشجه قوقولو هدیه بو در ٣ واتمکلك پیشکشنك بقیه‌سی هارونك واوغللرینك اولا ربه یانمش
قربانلرندن قدسلرك قدسی بو در ٤ وفروننده پشمش اتمکلك پیشکشنی اهدا ایتدوکك زمان سمید
اونندن خمیرسز هم یاغ ایله قارشمش پیده‌لر وخمیرسز هم یاغ ایله سورلمش لقومه‌لری اهدا ایده‌سن
٥ واکر اتمکلك پیشکشك تاوه‌ده پشمش اولورسه سمید اونندن یاغ ایله قارشمش خمیرسز اولا ٦ انی
دلم دلم ایده‌سن واوزرینه یاغ دوکه‌سن اتمکلك پیشکشی بو در ٧ واکر اتمکلك پیشکشی طنجره‌ده
پشمش اولورسه سمید اونندن یاغ ایله اولا ٨ وبو نسنه‌لردن اولاجق اتمکلك پیشکشنی ربه کتوره‌سن
وامامه عرض اولندقده اول انی مذبحده تقریب ایلیه ٩ هم امام اول اتمکلك پیشکشندن تذکیرینی آلا
ومذبح اوزرنده تبخیر ایلیه ربه یانمش وخوشجه قوقولو قربان بو در ١٠ واتمکلك پیشکشنك بقیه‌سی
هارونك واوغللرینك اولا یانمش قربانلردن ربه قدسلرك قدسی بو در ١١ ربه هر اهدا اولنه‌جق اتمکلك
پیشکشی خمیرلو اولمیا زیرا ربه یانمش قربانلرده مایه‌دن وبالدن هیچ بر نسنه‌یی تبخیر ایتمیه‌سن ١٢ انلری
ربه طورفانده‌لق پیشکشی ایچون اهدا ایلیه‌سن اما خوش قوقو ایچون مذبح اوزرینه چقمیه‌لر ١٣ وهر

اتمكلك پيشكشكك قربانيني توز ايله توزلياسن واتمكلك پيشكشكدن اللهكك عهدينك توزيني اكسك
ايتميه‌سن هر قربانكده توزي عرض ايده‌سن ۱۴ واكر طرفاكده پيشكشكي ربه اهدا ايدرسك آتشده
قاورلمش تازه بشاقلري بغدايدن اوولمش طولو بشاقلري طرفانده‌لقلريكك پيشكشني اهدا ايده‌سن
۱۵ واوزرينه ياغ قوياسن هم دخي اوزرينه كوننك قوياسن بو دخي اتمكلك پيشكشيدر ۱۶ وامام انك
تذكيريني اوولمش بغدايدن وياغندن جمله كونلكي ايله تبخير ايده بو دخي ربه يانمش قربان‌در ۞

اوچنجي فصل

۱ واكر بر كسه‌نك قرباني سلامت ذبيحه‌سي اولورسه صغرلردن اركك يا ديشي‌يي تقريب ايدرسه اني
ربك حضورنده صاغ تقريب ايليه ۲ وقربانينك باشي اوزرينه الني وضع ايده وجماعت مسكننك قپوسنده
بوغازلنه وهارون اوغللري اولان امامار مذبح اوزرينه چپ چورده قاني دوكه‌لر ۳ وامام سلامت
قربانندن ربه يانمش قرباني ايچي اورتن ياغي هم بغرسقلر اوزرنده اولان جمله ياغي تقريب ايليه ۴ وايكي
بوكركلري هم اوزرلرنده هم بغرساقلر اوزرنده اولان ياغي وقره‌جكر اوزرنده اولان آغي بوكركلر ايله كيدره
۵ وهارون اوغللري اني مذبح اوزرنده آتشه قونلمش اوطونلر اوزرنده ضحيه ايله بله تبخير ايليه ربه
يانمش وخوشجه قوقولو قربان‌در ۶ واكر ربه سلامت ذبيحه‌سي ايچون قرباني سوريلردن اولورسه اركك‌يي
اولا ديشي‌يي اولا اني صاغ تقريب ايليه ۷ اكر قرباني ايچون قيوني تقريب ايدرسه اني ربك حضورنده
تقريب ايليه ۸ وقربانينك باشي اوزرينه الني وضع ايده وجماعت مسكننك اوكنده بوغازلنه وهارون
اوغللري مذبح اوزرينه چپ چورده قانيني سرپه‌لر ۹ وامام سلامت ذبيحه‌سندن ربه يانمش قرباني تقريب
ايليه يعني ياغي وبتون قويروغي كه قويروق صوقمندن قوپاريله هم ايچي اورتن ياغي هم بغرسقلر اوزرنده اولان
جمله ياغي ۱۰ وايكي بوكركلري هم اوزرلرنده وبغرسقلر اوزرنده اولان ياغي وقره‌جكر اوزرنده اولان آغي
بوكركلر ايله كيدره ۱۱ واول ياغي امام مذبح اوزرنده تبخير ايليه ربه يانمش قربانك طعامي‌در ۱۲ واكر
قرباني كچي ايسه اني ربك حضورنده تقريب ايليه ۱۳ وباشي اوزرينه الني وضع ايده وجماعت مسكننك
اوكنده بوغازلنه وهارونك اوغللري مذبح اوزرينه چپ چورده قانيني سرپه‌لر ۱۴ وامام ربه يانمش
قرباني اندن تقريب ايليه ايچي اورتن ياغي هم بغرسقلر اوزرنده اولان ياغي ۱۵ وايكي بوكركلري هم اوزرنده
وبغرسقلر اوزرنده اولان ياغي وقره‌جكر اوزرنده اولان آغي بوكركلر ايله كيدره ۱۶ وانلري امام مذبح
اوزرنده تبخير ايليه يانمش وخوشجه قوقولو قربانك طعامي‌در جمله ياغ ربك‌در ۱۷ تناسللريكزجه جمله
مكانلريكزده بو ابدي فرض اولا كه هيچ ياغ وقان يميه‌سز ۞

دردنجی فصل

۱ وَرَبّ موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ۲ بنی اسرائیله سویلیوب دی که اگر بر جان بلمزلکله گناه
ایدرسه وَرَبّ ایتمک دیو جمله نهی ایتدوکلک بریسنی ایتمش اولورسه ۳ واگر مسح اولنان امام گناه
ایتمش اولورسه که قوم صوچلو اولا ایتدوکی گناهی ایچون صغر یاوریسی صاغ کنج بوغانی گناه قربانی
ایچون اهدا ایلیه ۴ واول کنج بوغانی جماعت مسکیننک قپوسنه ربّک حضورینه کتوره وکنج بوغانک باشی
اوزرینه الینی وضع ایدوب انی ربّک حضورنده بوغازلیه ۵ ومسح اولنان امام کنج بوغانک قاندن آلوب
انی جماعت مسکیننک ایچنه کتوره ۶ اندن صکره امام کندو برمغنی قانه باتروب اول قاندن ربّک
حضورنده قدس پرده‌سنک اوکنده یدی کرّه سرپه ۷ هم امام بو قاندن جماعت مسکیننده ربّک
حضورنده اولان طیّب بخورک مذبحنده‌کی بوینزلر اوزرینه قویه وکنج بوغانک جمله باقی قالان قانینی
جماعت مسکیننک قپوسنده اولان ضحیّه مذبحنک تملنه دوکه ۸ وگناه ایچون قربان اولان کنج بوغادن
جمله یاغنی یعنی ایچی اورتن یاغی هم بغرسقلر اوزرنده اولان یاغی اندن آلا ۹ وایکی بوکرکی واوزرلرنده
هم بغرسقلر اوزرنده اولان یاغی وقره جگر اوزرنده اولان یاغی بوکرکلر ایله کیده‌ره ۱۰ نیجه‌که سلامت
قربانک صغرندن آلنمش ایسه وانلری امام ضحیّه محرقه‌نک مذبحی اوزرنده تبخیر ایلیه ۱۱ وکنج
بوغانک دریسنی وجمله اتنی باشی ایله وپاچه‌لری ایله وبغرسقلری ایله وترکی ایله آلوب ۱۲ بتون کنج
بوغانی اوردودن طشره بر تمیز یره نره‌ده که کل دوکلور چقاره وانی اوطونلر اوزرنده آتشده یاقه کل
دوکندیسنده احراق اولنه ۱۳ واگر اسرائیلک جمله جماعتی خطا ایله گناه ایدوب جماعت انی بلمز
اولورسه وربّ ایتمک دیو جمله نهی ایلدوکنک بریسنی ایتمکله صوچلو اولورسه ۱۴ وایتدکلری گناه
معلوم اولورسه گناه قربانی ایچون جماعت صغر یاوریسی کنج بوغانی اهدا ایلیوب انی جماعت مسکیننک
اوکنه کتوره‌لر ۱۵ وجماعت اختیارلری ربّک اوکنده کنج بوغانک باشی اوزرینه اللرینی وضع ایده‌لر
وکنج بوغا ربّک حضورنده بوغازلنه ۱۶ ومسح اولنان امام کنج بوغانک قانندن جماعت مسکیننک ایچنه
کتوره ۱۷ وامام کندو پرمغنی اول قانه باتروب ربّک حضورنده پرده اوکنده یدی کرّه سرپه ۱۸ هم
اول قاندن جماعت مسکیننده ربّک حضورنده اولان مذبحک بوینزلری اوزرینه قویه اندن صکره جمله
باقی قالان قانی جماعت مسکیننک قپوسنده اولان ضحیّه محرقه مذبحنک تملنه دوکه ۱۹ وجمله یاغنی اندن
آلوب مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه ۲۰ وبو کنج بوغایه بویله ایلیه نیجه که گناه ایچون تقریب اولنان
کنج بوغایه ایتدی ایسه وامام انلر ایچون کفارت ایده وانلره عفو اولنه ۲۱ وکنج بوغانی اوردودن
طشره چقاره وانی اولکی بوغانی تبخیر ایتدوکی کبی تبخیر ایلیه جماعتک گناهی ایچون قربانی بودر
۲۲ واگر بر بک گناه ایدرسه واللهی ربّ ایتمک دیو جمله نهی ایلدوکنک بریسنی خطا ایله ایتمکله

صوچلو اولورسه ۲۳ ایتدوکی کناه اکا اعلام اولندوغی زمان کندو قربانی ایچون کچیلردن بر صاغ ارکك
ارکچی کتوره ۲۴ و ارکچك باشی اوزرینه الینی وضع ایده و انی ربك حضورنده یاقمش قربان بوغازلنمغه معتاد
اولان یرده بوغازلیه کناه ایچون قربان بودر ۲۵ و امام کناه ایچون اولان قربانك قانندن پرمغیله آلوب
انی ججیه عحرقه مذبحنك بوینزلری اوزرینه قویه و باقی قالان قانینی ججیه عحرقه مذبحنك تملنه دوکه
۲۶ و انك جمله یاغنی مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه سلامت قربانینك یاغنی تبخیر ایتدوکی کبی و امام انك
ایچون کناهنه کفارت ایلیه و اکا عفو اولنه ۲۷ و اکر ولایتك قومندن بر جان بلمزلکله کناه ایدرسه
و ربّ ایمامك دیو جمله نهی ایتدوکنك بریسنی ایتمکله صوچلو اولورسه ۲۸ ایتدوکی کناه اکا اعلام
اولندوغی زمان کندویه قربان ایچون و ایشلدوکی کناه ایچون کچیلردن صاغ دیشی اوغلاغی کتوره
۲۹ و کناه ایچون قربانك باشی اوزرینه الینی وضع ایده و اول کناه ایچون اولان قربانی ججیه یرنده
بوغازلیه ۳۰ و امام انك قانندن کندو پرمغیله آلوب ججیه عحرقه مذبحنك بوینزلری اوزرینه قویه
و باقی قالان جمله قانینی مذبحك تملنه دوکه ۳۱ و انك جمله یاغنی کیدره سلامت قربانندن کیدرلدوکی
کبی و انی امام ربّه خوشجه قوقو ایچون مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه و اکا امام کفارت ایدوب عفو اولنه
۳۲ و اکر کناه قربانی ایچون بر قوزی کتورورسه صاغ دیشی‌یی کتوره ۳۳ و اول کناه ایچون اولان قربانك
باشی اوزرینه الینی وضع ایده و انی ججیه بوغازلنمغه معتاد اولان یرده کناه قربانی ایچون بوغازلیه
۳۴ و امام کناه ایچون اولان قربانك قانندن پرمغیله آلوب انی ججیه عحرقه مذبحنك بوینزلری
اوزرینه قویه و جمله باقی قالان قانی مذبحك تملنه دوکه ۳۵ و جمله یاغنی کیدره سلامت قربانندن
قوزینك یاغی کیدرلدوکی کبی و انلری امام مذبح اوزرنده ربّه یاقمش قربان ایچون تبخیر ایلیه هم امام
ایشلدوکی کناهه انك ایچون کفارت ایلیه و اکا عفو اولنه ۞

بشنجی فصل

۱ و اکر بر جان کناه ایدوب ایسه یعنی آند ویرنك سوزینی ایشدوب شاهد اولسه یا کوردی ایسه
یا بلدی ایسه و دیویرمزسه عدالتسزلکنی چکه ۲ یاخود بر جان بر نجس نسنه‌یه یاپشورسه یا بر نجس
بهیمه‌نك لشنه یا بر نجس حیوانك لشنه یا بر نجس حشرك لشنه اکرچه انی بلمز ایدی ایسه اول
دخی نجس و صوچلو اولا ۳ یا آدمك نجاستنه هر نجاستنه که آدم انکله تنجیس اولورسه یاپشورسه
و انی بلمز ایدی ایسه بلدوکی تقدیرجه صوچلو اولا ۴ یا بر جان تملك یا ایولك ایتمکه آغزی ایله
سویلیوب یمین ایدرسه هر نه ایسه که انی آدم یمین ایله سویلرسه و انی بلمدی ایسه بلدوکی
تقدیرجه بونلرك بریسنده صوچلو اولا ۵ و بونلرك بریسنده صوچلو اولورسه کناه ایشلدوکنه معترف
اولا ۶ و جرمی ایچون و ایشلدوکی کناهی ایچون بر قربان کتوره یعنی سوریدن بر دیشی قوزی‌یی یا کچی

اوغلاغنی كناه قربانی ایچون كتوره و امام انكا كناهی ایچون كفارت ایلیه ٧ واكر توزی كتورمك
الندن كلمزسه كناه ایتدوكی جرمی ایچون ربه ایكی قومری یا ایكی كوكرجین باوریلرینی كتوره برینی
كناه قربانی ایچون واو برینی محرقه قربانی ایچون ٨ وانلری امامه كتوره كه اولدن كناه قربانی ایچون
اولانی تقریب ایلیه وبوینی طرفندن باشنی طرناغیله قوپاره وآیرمیه ٩ وكناه قربانینك قانندن مذبحك
یاننه سرپه وقاندن باقی قالان مذبحك تملنه صیقله كناه ایچون قربان بودر ١٠ واو برینی عادت اوزره
محرقه ایلیه وانك ایتدوكی كناهنه انك ایچون امام كفارت ایلیه وانكا عفو اولنه ١١ واكر ایكی قومری یی
یا ایكی كوكرجین باوریلرینی كتورمك الندن كلمزسه كناه ایتمش اولان كمسنه قربانی ایچون سمید
اوننده افا اولچكنك عشرینی كناه قربانی ایچون كتوره اوزرینه یاغ قومایه هم اوزرینه كوندك قومایه
زیرا كناه قربانی در ١٢ انی امامه كتوره امام دخی اندن تذكیر ایچون بر اوچ طولوسنی آلوب مذبح
اوزرنده ربه یانمش قربان ایچون تبخیر ایلیه كناه قربانی در ١٣ وبونلرك بریسنده ایتدوكی كناه
خصوصنده امام انكا كفارت ایلیه وانكا عفو اولنه وباقیه سی امامه اتمكلك پیشكشی كبی اولا ١٤ ودخی
رب موسی یه سویلیوب دیدیكه ١٥ اكر بر جان جرم ایدوب وبلمزلكله ربه مقدس اولانلرك حقنده
كناه ایلرسه كندو كناهی ایچون ربه كناه قربانی كتوره یعنی سوریلردن صاغ قوچی مقدسه مثقالی
اوزره او قدر مثقال كومشك بهاسنده كه سن انكا بچه ك اولورسن ١٦ وكناه ایتمكله مقدس اولاندن
نه كه آلدی ایسه كرو ویره هم انكا خمسنی قاته وانی امامه تسلیم ایلیه امام دخی بر قوچ قربان ایله
جرم ایچون كفارتنی ایلیه وانكا عفو اولنه ١٧ واكر بر جان كناه ایدوب ربك ایتمك دیو جمله نهی
ایتدوكندن بریسنی ایتمش اولورسه اكرچه بلمزلكله ایتدی ایسه صوچلو اولوب محالتیسزلكنی چكه
١٨ وسنك تخمینكه كوره كناه قربانی ایچون سوریلردن بر صاغ قوچی امامه كتوره امام دخی انكا خطا
ایله وبلمزلكله ایتدوكی ایچون كفارت ایلیه وانكا عفو اولنه ١٩ صوچدر البته ربه صوچلو
اولـــــــــــــــدی ۞

آلتنجی فصل

١ ودخی رب موسی یه سویلیوب دیدیكه ٢ اكر بر جان كناه ایدوب وربه عصیان ایلیوب یولداشنه
امانتی یا النه تسلیم اولدوغنی انكار ایتمش یا یولداشنه غصب یا حیله ایتمش اولورسه ٣ یا بر ضایع
اولان شیئی بولوب انكار یا یالان یره یمین ایتمش اولورسه هر نسنه ده كه انسان انلری ایلمكله كناه
ایدر ٤ پس كناه ایدوب صوچلو اولورسه غصب یا حیله ایله آلدوغنی یا یاننده قونلمش امانتی
یا بولدوغی ضایع اولانی كرو ویره ٥ یا هر نه كه انك ایچون یالان یره یمین ایتمش اولا انی بی قصور
كرو ویره وانكا خمسنی قاته كیمك ایسه انكا جرمی ایچون قربان ایتدوكی كونده كرو ویره ٦ وصوچی

ايچون ربه صوريلردن صاغ قربان قوچى تخمينكه كوره امامه كتوره وصوچ ايچون قربان اولا ٧ وامام
ربك حضورنده اكا كفارت ايليه وهر نسنه ايچون كه اني ايتمكله كناه ايتمشدر اكا عفو اولنه ٨ ودخى
رب موسى يه سويليوب ديديكه ٩ هارونه واوغللرينه امر ايدوب دى كه محرقه نك آيينى بو در محرقه
مذبح اوزرنده يانر آتشك اوستنده بتون كيجه صباحه دك طوره ومذبحك آتشى دائما انده يانه
١٠ وامام بز اثوابنى كيه هم اتى اوزرينه بز طونينى كيه ومذبح اوزرنده اولان آتش محرقه يى ياقدقدن
صكره كلى آلوب انى مذبح يانينده قويه ١١ اندن صكره اثوابنى صويوب غيرى اثواب كيه وكلى
اوردودن طشره بر تميز يره چقاره ١٢ ومذبح اوزرنده اولان آتش اوراده يانوب سونميه وامام هر
صباح اوزرنده اوطونلر ياقه هم اوزرنده محرقه يى دوزه واوستنده سلامت قربانلرينك ياغلرينى تبخير
ايليه ١٣ دائما مذبح اوزرنده آتش يانه هيچ سونميه ١٤ واتمكلك پيشكشنك آيينى بو در انى هارون
اوغللرى ربك حضورنده مذبح اوكنده تقريب ايليه لر ١٥ وكندو آوجيله اتمكلك پيشكشنك سميدندن
اوندن واننك ياغندن هم اتمكلك پيشكشى اوزرنده اولان جمله كوندركى آلدروب انى ربه خوش قوقونك
تذكيرى ايچون مذبح اوزرنده تبخير ايليه ١٦ واندن آرتانى هارون واننك اوغللرى ييه لر خميرسز
يناله انى مقدس يرده جماعت مسكننك حولیسنده ييه لر ١٧ مايه ايله پشورلميه جمله يانمش قربانلرمدن
انى انلرك حصه سى ايچون ويردم قدسلرك قدسى در كناه ايچون قربان وصوچ ايچون قربان كبى
١٨ انى هارون اوغللرندن هر اركككى ييه بو ربك يانمش قربانلرندن تناسللريكزجه ابدى فرضدر هر كيم
انلره ياپشورسه مقدس اولا ١٩ ودخى رب موسى يه سويليوب ديديكه ٢٠ هارونك واوغللرينك پيشكشى
بو در كه انى مسح اولندوغى كونده ربه اهدا ايليه لر سميد اوندن افا اولچكنك عشريني دائما
اتمكلك پيشكشى ايچون ياريسنى صباحدن وياريسنى آخشامدن ٢١ تاوه ده ياغ ايله تربيه اولنه وپشمش
اولدقده انى كتوره سن واول پشمش اتمكلك پيشكشنك وصله لرينى ربه خوش قوقو ايچون تقريب ايده سن
٢٢ وهارونك يرينه اوغللرندن مسح اولنان امام اول پيشكشى ربه ابدى فرض ايله تقريب ايليه وبالتمام
تبخير اولنه ٢٣ زيرا امامك هر اتمكلك پيشكشى بتون ياقله هيچ ينلميه ٢٤ ودخى رب موسى يه سويليوب
ديديكه ٢٥ هارونه واوغللرينه سويليوب دى كه كناه ايچون اولان قربانك آيينى بو در محرقه ذبح
اولندوغى يرده ربك حضورنده كناه ايچون اولان قربان ذبح اولنه قدسلرك قدسى در ٢٦ كناه ايچون
قربانى تقريب ايدن امام انى ييه مقدس يرده جماعت مسكننك حولیسنده ينله ٢٧ هر كيم اتنه
طوقنورسه مقدس اولا واننك قانندن اثواب اوزرينه سرپلورسه اوزرينه سرپلدوكى مقدس يرده
ياييقنه ٢٨ واچنده پشرلدوكى ساقسى قاب پاره لنه واكر باقر قابده پشمش ايسه سيلنوب صو ايله
ياييقنه ٢٩ وامامدن هر ارك انى ييه قدسلرك قدسيدر ٣٠ اما كناه ايچون اولان هر قرباندن كه
اننك قانندن مقدسده كفارت ايتمك ايچون جماعت مسكننك ايچنه كتوريلور ينلميوب آتشده ياقله ﴿

يدنجی فصل

١ وصوچ ایچون اولان قربانك آیینی بو در قدسلرك قدسیدر ٢ ذبیحه‌یی بوغازلدقلری یرده صوچ
ایچون اولان قربانی بوغازلیه‌لر وقانی مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده سرپه‌له ٣ هم اندن اولان جمله یاغ
وقویرق وایچی اورتن یاغ تقریب اولنه ٤ وایکی بوکرك واوزرلرنده وبغرسقلر اوزرنده اولان یاغ وقره
جکر اوزرنده اولان آغ بوکرکلر ایله کیدریله ٥ وانلری امام مذبح اوزرنده ربه یانمش قربان ایچون
تبخیر ایلیه صوچ ایچون قربان بو در ٦ امامردن هر ارککی انی ییه مقدس یرده ییله زیرا قدسلرك
قدسیدر ٧ کناه ایچون قربان نه شکل ایسه صوچ ایچون قربان دخی او شکل در انلرك آیینی بر در
اول قربان انکله کفارت ایدن امامك اولا ٨ وامام برکسه‌نك ذبیحه‌سنی تقریب ایدرسه تقریب ایندوکی
ذبیحه‌نك دریسی اول امامك اولا ٩ وهر فرونده پشمش یا طنجره‌ده یا تاوه‌ده حاضرلنمش اتمکلك
پیشکشی تقریب ایدن امامك اولا ١٠ ویاغ ایله مخلوط یا قورو اتمکلك پیشکشی جمله هارون اوغللرینك
اولا هر برینه برابر اولا ١١ وربه تقریب اولناجق سلامتلکلر قربانلك آیینی بو در ١٢ اکر انی شکر
ایچون تقریب ایدرسه شکر قربانی ایله یاغله مخلوط خمیرسز بیده‌لر وخمیرسز هم یاغ ایله سورلمش لقوملر
وتاوه‌ده پشمش هم یاغ ایله بولانمش سمید اوننده‌ن کوزلمه‌لر تقریب ایلیه ١٣ وبیده‌لردن غیری خمیرلو
اتمك پیشکشنی سلامتلکلرینك شکر قربانی ایله تقریب ایلیه ١٤ وجمله قربانده‌ن بر اتمك ربه ارتفاع
قربانی ایچون تقریب ایلیه وسلامت قربانلرینك قاننی سربن امامك اولا ١٥ وسلامتلکلرك شکر قربانلك
اتی تقریب اولندوغی کونده ییله تا صباحه‌دك اندن قالمیه ١٦ واکر تقریبینك قربانی نذر یا کوکللو
قربان اولورسه قربانی تقریب ایندوکی کونده ییله ارته‌سی کونده دخی اندن باقی قالان ییله ١٧ وقربان
اتندن اوچنجی کونه‌دك قالان آتشه یاقله ١٨ واکر سلامتلکلرینك قربانی اتندن اوچنجی کونده ییلور
ایسه مقبول اولمیه وانی تقریب ایلینه ثواب صایلمیه مکروه اولا وانده‌ن ییین جان عذابنی چکه
١٩ وبر نجس نسنه‌یه طوقنان ات ییلمیوب آتشه یاقله او بر اتلری ایسه هر پاك اولان انلردن ییه
٢٠ وبر جان که نجاستی اوزرنده ایکن ربه تقریب اولنان سلامتلکلر قربانندن اتی ییمش اولورسه اوله
جان کندو قومندن منقطع اولا ٢١ واول جان که بر نجس نسنه‌یه طوقنمش اولا یعنی انسان
نجاستندن بر نسنه‌یه یا نجس بهیمه‌یه یا هر مکروه شیئه وربه تقریب اولنان سلامتلکلر قربانلك اتندن
ییمش اولورسه اول جان کندو قومندن منقطع اولا ٢٢ وربه موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ٢٣ بنی اسرائیله
سویلیوب دی که هیچ بر صغرك یا قویونك یا کچینك یاغنی ییمه‌سز ٢٤ میته‌نك یاغی وپرتلانك یاغی هر
ایشده قوللانله اما اصلا ییلمیه ٢٥ زیرا هرکیم ربه یانمش قربان ایچون تقریب اولنان حیوانك یاغندن
ییمش اولورسه اول ییین جان کندو قومندن منقطع اولا ٢٦ ومطلقا جمله مکانلریکزده نه قوشلردن نه

حیوانلردن قان یمیه‌سیز ٢٧ هر جان که بر قان یمش اولورسه اول جان کندو قومندن منقطع اولا
٢٨ و دخی رب موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ٢٩ بنی اسرائیله سویلیوب دی که سلامتلکلرینک قربانینی ربه
کتورن کیمسه سلامتلکلرینک قربانندن کندوسی ربه اهداسنی کتوره ٣٠ کندو اللری ربه یانمش
قربانلری کتوره کوکس ایله یاغی کتوره کوکس ربک حضورنده صالمه قربانی ایچون صالله ٣١ و امام
مذبح اوزرنده یاغی یاقه و کوکس هارونک و اوغللرینک اولا ٣٢ و سلامتلکلریکزک قربانلرندن صاغ قولی
ارتفاع قربانی ایچون امامه ویره‌سیز ٣٣ هارون اوغللرندن کیم که سلامتلک قربانلرینک قانینی و یاغینی
تقریب ایدرسه صاغ قول اننک حصه‌سی اولا ٣٤ زیرا صالمه کوکسنی و ارتفاع قولنی بنی اسرائیلدن
سلامتلکلرینک قربانلرندن آلدم و انلری امام هارونه و اوغللرینه ابدی فرض اوزره بنی اسرائیلدن آلوب
ویردم ٣٥ مسح اولان هارونک و مسح اولان اوغللرینک ربک یانمش قربانلرندن حقی بو در رب انلری امام
خدمتنی ایتمک ایچون عرض ایتدوکی کونده ٣٦ و بونلری رب امر ایلدی که انلری مسح ایتدوکی
کوندن انلره تناسللرنجه ابدی فرض اوزره بنی اسرائیلدن ویریله ٣٧ تحیه‌نک و اتمکلک پیشکشنک
و کناه ایچون اولان قربانک هم صوچ ایچون اولان قربانک و تقدیسات قربانینک و سلامتلکلر قربانینک
آیینی بو در ٣٨ که انی رب سینا طاغنده موسی‌یه امر ایلدی سینا بریه‌سنده بنی اسرائیله ربه قربانلرینی
تقریب ایدک دیو امر ایلدوکی کونده ۞

سکزنجی فصل

١ و دخی رب موسی‌یه سویلیوب دیدیکه ٢ هارونی و انکله بله اوغللرینی و لباسلری و تدهین یاغنی
و کناه قربانی ایچون کنج بوغایی و ایکی قوچی و خمیرسزلرک سپدینی آل ٣ و جمله قومی جماعت مسکنینک
قپوسنه جمع ایله ٤ موسی دخی ربک بیوردوغی کبی ایلدی و قوم جماعت مسکنینک قپوسنه جمع اولندی
٥ و موسی جماعته دیدیکه ربک امر ایلدوکی نسنه بو در که ایده‌سیز ٦ اندن صکره موسی هارونی و اننک
اوغللرینی یانشدروب انلری صو ایله یایقدی ٧ و اکا کوملکی کیدروب اکا قوشاغی قوشاتدی و اکا قفتانی
کیدروب اوزرینه افودی قودی هم انی افودک قلابدانلو قوشاق ایله قوشاتدی و انی انکله طوناتدی ٨ هم
اوزرینه سینه‌بندی قودی و سینه‌بندده اوریم و تومیمی وضع ایلدی ٩ بعده باشی اوزرینه عمامه‌یی قودی
که اننک اوزرنده اوک طرفنده آلتون صفیحه‌سنی قدسک تاجنی وضع ایلدی نیجه که رب موسی‌یه امر
ایلمش ایدی ایسه ١٠ هم موسی تدهین یاغنی آلوب مسکنه و جمله ایچنده اولانه سوردی هم انلری
تقدیس ایلدی ١١ و اندن یدی کره مذبح اوزرینه سرپدی و مذبحه هم جمله آوادانلقلرینه و مغسله
و قاعده‌سنه انلری تقدیس ایتمک ایچون سوردی ١٢ و تدهین یاغندن هارونک باشی اوزرینه دوکدی
و انی تقدیس ایتمک ایچون اکا مسح ایلدی ١٣ و دخی موسی هارونک اوغللرینی یانشدروب انلره کوملکلر

کیدردی هم انلره قوشاق قوشاتدی و انلره کلاهلر قودی ربّ موسی‌یه امر ایلدوکی کبی ١٤ وگناه قربانی
ایچون کنج بوغایی یانشدردی وهارون و اوغللری گناه قربانی ایچون اولان کنج بوغانک باشنه اللرینی وضع
ایلدیلر ١٥ وانی بوغازلدی وموسی قانی آلوب برمغیله چپ چوره‌ده مذبحک بوینوزلری اوزرینه قودی
ومذبحه کفارت ایلدی وباقی قالانی مذبحک تملنه دوکوب اوزرینه کفارت ایتمک ایچون انی تقدیس
ایلدی ١٦ ودخی بغرسقلر اوزرنده اولان جمله یاغی وقره‌جکرک آغنی هم ایکی بوکرکی و یاغلرینی آلوب
انلری موسی مذبح اوزرنده تبخیر ایلدی ١٧ کنج بوغایی ایسه ودریسنی واتنی وتزکینی اوردونک
طشره‌سنده آتشه یاقدی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ١٨ بعده محیه‌نک قوچنی یانشدردقده
هارون وانک اوغللری قوچک باشی اوزرینه اللرینی وضع ایلدیلر ١٩ وموسی انی بوغازلیوب قانی مذبح
اوزرینه چپ چوره‌ده سرپدی ٢٠ وقوچی پاره پاره ایلدی وموسی باشی وپاره‌لری و یاغی تبخیر ایلدی
٢١ و بغرسقلری وپاچه‌لری صو ایله یایقدی وموسی بتون قوچی مذبح اوزرنده تبخیر ایلدی ربّه محیه
وخوش قوقو ایچون یانمش قربان بو در نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ٢٢ هم ایکنجی قوچی
تقدیسانک قوچنی یانشدردقده هارون وانک اوغللری قوچک باشی اوزرینه اللرینی وضع ایلدیلر
٢٣ وموسی انی بوغازلیوب وقانندن آلوب هارونک صاغ قولاغی یومشغنه وصاغ النک باش برمغنه هم صاغ
آیاغنک باش برمغنه قودی ٢٤ اندن صکره موسی هارونک اوغللرینی یانشدردقده انلرک قولاغی یومشغنه
وانلرک صاغ النک باش برمغنه هم انلرک صاغ آیاغنک باش برمغنه قودی هم موسی مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده
قانی سرپدی ٢٥ ویاغی وقویروغی وبغرسقلر اوزرنده جمله یاغی هم قره جکرک آغنی وایکی بوکرکی و یاغلرینی
وصاغ قولی آلدی ٢٦ وربّک حضورنده اولان خمیرسزلرک سپدندن بر خمیرسز بوغچه‌یی و بر یاغلو اتمک
بوغچه‌سنی هم بر لقوم آلوب انلری اول یاغلر وصاغ قولک اوزرینه قودی ٢٧ وجمله‌سنی هارونک
اللرینه وانک اوغللرینک اللرینه قودی وانلری ربّک حضورنده صالمه قربانی ایچون صالندردی ٢٨ وموسی
انلری اللرندن آلوب مذبحده محیه اوزرنده تبخیر ایلدی انلر خوش قوقو ایچون تقدیسات وربّه یانمش
قرباندر ٢٩ وموسی کوکسی آلوب ربّک حضورنده صالمه قربانی ایچون صالندردی تقدیسات قوچندن
موسی‌نک حصّه‌سی بو ایدی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلدی ایسه ٣٠ هم موسی تدهین یاغندن ومذبح
اوزرنده اولان قاندن آلوب هارونک اوزرینه وانک اثوابی اوزرینه واوغللری اوزرینه هم اوغللرینک اثوابی
اوزرینه بله سرپدی وهارونی واثوابینی واوغللرینی واوغللرینک اثوابینی بله تقدیس ایلدی ٣١ وموسی
هارونه هم اوغللرینه دیدیکه جماعت مسکننک قپوسنده اتی قینادک وانی اوراده هم تقدیساتک سپدنده
اولان اتمکی ییک نیجه که هارون وانک اوغللری انی ییه‌لر دیو امر ایلدم ایسه ٣٢ واتدن هم اتمکدن
باقی قالانی آتشه یاقه‌سز ٣٣ وجماعت مسکننک قپوسندن یدی کون چقمیه‌سز تا تقدیساتکزک کونلری
تمامنک کوننه‌دک زیرا یدی کونده تقدیسکز تمام اولور ٣٤ نیجه که بوکون ایتدی ایسه ربّ سزه

كفارت اولمق ایچون بویله ایتمکه امر ایلمشدر ٣٥ وجماعت مسکننك قپوسنده یدی کون کیجه
وکوندز طوراسز هم ربك حضورنده کوزده‌جککزی کوزده‌سز که اولمیه‌سز زیرا بویله مأمور ایم ٣٦ پس
هارون وانك اوغللری موسی‌نك واسطه‌سیله ربك جمله امر ایلدوکی نسنه‌لری ایتدیلر ۞

طقوزنجی فصل

١ وسکزنجی کونده اولدیکه موسی هارونی واوغللرینی هم اسرائیلك مشایخنی چاغردی ٢ وهارونه
دیدیکه کندوکه کناه قربانی ایچون بر صغر یاوریسی بوزاغو وضحیه ایچون بر قوچ ایکیسنی صاغ آل وربك
حضورنده تقریب ایله ٣ وبنی اسرائیله سویلیوب دیکه کناه قربانی ایچون بر کچی یاوریسی وبر
بوزاغو وبر قوزی ایکیسنی برر یللق وصاغ ضحیه ایچون آلك ٤ هم سلامتلکلر قربانی ایچون بر بوغا وبر
قوچ که ربك حضورنده ذبح ایده‌سز ویاغ ایله قارشمش اتمکلك پیشکشنی زیرا بوکون رب سزه کورنجکدر
٥ وموسی‌نك امر ایلدکلرینی جماعت مسکننك اوکنه کتوردیلر وبتون جماعت یانشوب ربك حضورنده
طوردیلر ٦ وموسی دیدیکه ربك بو امر ایلدوکنی ایدك وربك جلالی سزه کورنجکدر ٧ وموسی هارونه
دیدیکه مذبحه یانش وکناهك ایچون قربانی وضحیه‌کی تقریب ایت وکندوك ایچون هم قوم ایچون کفارت
ایله هم قوم ایچون قربان ایت وانلر ایچون کفارت ایله نیجه که رب امر ایلدی ایسه ٨ ایمدی هارون
مذبحه یانشدی وکندو ایچون اولان کناه قربانینك بوزاغوسنی بوغازلدی ٩ وهارونك اوغللری اکا قانی
صوندیلر اول دخی کندو پرمغنی قانه باتردی ومذبحك بوینزلرینه قودی وقالان قانی مذبحك تمسلنه
دوکدی ١٠ وکناه قربانینك یاغنی وبوکرکلرینی وقره جکرینك آغنی مذبح اوزرنده تبخیر ایلدی نیجه که
رب موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ١١ اما اتی ودریسی اوردونك طشره‌سنده آتشه یاقدی ١٢ وضحیه‌یی
بوغازلدی وهارونك اوغللری اکا قانی صوندیلر که انی مذبحك اوزرنده چپ چوره‌ده سرپدی ١٣ هم
اکا ضحیه‌یی وصله‌لری ایله وباشی صوندیلر ومذبح اوزرنده انلری تبخیر ایلدی ١٤ وبغرسقلری
وپاچه‌لری یایقدی وانلری مذبحده ضحیه اوزرنده تبخیر ایلدی ١٥ هم قومك قربانی تقریب ایلدی
وقومك کناهی ایچون اولان قربانك قوچنی آلوب بوغازلدی وانی اولکی کبی کناه ایچون تقریب ایلدی
١٦ هم ضحیه‌یی تقریب ایدوب عادت اوزره تدارککنی کوردی ١٧ واتمکلك پیشکشنی اهدا ایلدی واندن
النی طولدروب مذبح اوزرنده تبخیر ایلدی صباح ضحیه‌سندن ماعدا ١٨ وقوم ایچون سلامتلر قربانینك
بوغاسنی وقوچنی بوغازلدی وهارونك اوغللری اکا قانی صوندیلر که انی مذبح اوزرینه چپ چوره‌ده
سرپدی ١٩ وبوغانك وقوچك یاغنی وقویروغی وبغرسقلری اورتن یاغی وبوکرکلری وقره جکرك آغنی
صوندیلر ٢٠ ویاغلری کوکسلر اوزرینه قودیلر وهارون مذبح اوزرنده یاغلری تبخیر ایلدی ٢١ وهارون
کوکسلری وصاغ قولی ربك حضورنده صالمه قربانی ایچون صالندردی نیجه که موسی امر ایلدی ایسه

٢٢ اَندَن صُكرَه هارُون كَندُو اَلِني قومَه طوغرو قالدُروب اَنلَرَه خَير دُعَا اَيلَدِى وَكُنَاه قربانِنى وضحيّه‌يِ
وَسَلامتلرك قربانِنى تمام اِيتدكدن صُكرَه اِيندِى ٢٣ پس موسى وَهارُون جماعت مسكنِنَه كيروب
اِيكن چِقدِيلَر وَقومَه خَير دُعَا اَيلَدِيلَر وَربّك جَلالِى جمله قومَه كورُندِى ٢٤ وَربّك حضورِندن آتش
چقوب مذبح اُوزرِنده اُولان ضحيّه‌يِ وَياغلرِى تَنجِير اَيلَدِى بونِى جمله قوم كوردكده كلبانك چكوب
يوزلرِى قُسويُسن دوشديلر ٭

اُونُنجى فصل.

١ وَهارُونك اُوغُللرِى نادَاب وَآبِيهو هر بِرِى كَندُو بخوردانِنى آلوب اِچلرينه آتش قوديلر وُاُوزرينه
بخور قويوب ربّك حضورِنده غريب آتشى تقريب اَيلَدِيلر كه اَنلَرَه اَمر اِيتمَمِش اِيدِى ٢ اُو زمان ربّك
حضورِندن آتش چقوب اَنلَرِى يَاقدِى وَربّك حضورِنده هلاك اُولدِيلَر ٣ وَموسى هارُونَه دِيدِيكه ربّك
سويلَيُوب دِيدُوكِى بُو دُركه بكا قريب كلنلرده مُقدّس وَجمله قومك حضورِنده مُعزّز اُولاجغم وَهارُون
سُكوت اَيلَدِى ٤ اَندَن صُكرَه موسى هارُونك عموجه‌سى اُولان اُوزيالك اُوغُللرِى ميسابيلى وَاليصافانى
چاغردِى وَاَنلَره دِيدِيكه يَانَشُك قرنداشلريكزِى قدسك حضورِندن اُوردُودن طشره‌يه چقارك ٥ پس
يَانَشُوب اَنلَرِى كوملكلرِى اِيلَه اُوردُودن طشره‌يه چقارديلر موسى‌نك دِيدُوكِى كبى ٦ وَموسى هارُونَه وَاَنك
اُوغُللرِى اَليعازَره وَايتامَره دِيدِيكه چيلاق باشلو كزمَك وَاتوابكزى يرتماك كه اُولميه‌سز وَربّ جمله
جماعتَه غضبناك اُولميا اَمّا جمله بيت اِسرائيل قرنداشلريكز ربّك ياقدُوغى يانغينَه آغلاسونلر ٧ هم جماعت
مسكننك قپوسندن چقماك كه اُولميه‌سز زيرا ربّك تدهين ياغى اُوزريكزده دُر اَنلَر دخى موسى‌نك سوزينه
كوره اَيلَدِيلر ٨ وَدخى ربّ هارُونَه سويليوب دِيدِيكه ٩ سن وَاُوغُللرك بِله جماعت مسكننه كيره‌جككز
زمانده شراب وَمُسكر نسنه‌يى اِچميه‌سز كه اُولميه‌سز بو سزه تناسلريكزجه اَبدى فرض اُولا ١٠ تاكه
مُقدّس وَمُدنّس آراسنده وَپاك وَناپاك آراسنده تمييز اِيده‌سز ١١ وَبنى اِسرائيله باجمله شول فرايضى
اُوكرده‌سزكه ربّ اَنلَره موسى‌نك واسطه‌سيله بيوردِى ١٢ وَدخى موسى هارُونَه وَاَنك قالان اُوغُللرِى اَليعازَره
وَايتامَره سويلديكه ربّك ياتمش قربانلرندن قالان اَتمكلك پيشكشنى آلوب اَنى خميرسزلر اِيلَه مذبحك
يانِنده يِيُك زيرا قدسلرك قدسى دُر ١٣ اَنى مُقدّس يرده يِيه‌سز زيرا ربّك ياتمش قربانلرندن سنك حقّك
وَاُوغُللريكك حقّى دُر چونكه بويله مأمور اِيم ١٤ هم صالمه كوكسنى وَارتفاع قولنى پاك يرده يِيه‌سز
سن هم اُوغُللرك هم قزلرك بِله‌جه زيرا بنى اِسرائيلك سلامت قربانلرندن سكا وَاُوغُللريكه ويرلمش حقّ دُر
١٥ اَنلَر ارتفاع قولنى وَصالمه كوكسنى ياتمش قربانلرك ياغيله كتوره‌لر كه ربّك حضورِنده صالمه قربانى
اِچون صالندريله وَسكا وَسنكله بِله اُوغُللريكه اَبدى حقّ اِچون اُولا نيجه كه ربّ اَمر اَيلَمش اِيدِى
اِيسَه ١٦ اَندَن صُكرَه موسى كُنَاه قربانى اِچون اُولان قوچى تفقّد اُوزره آرادِى وَاِشته ياقلمش اِيدِى بو

خصوصده هارونك قالان اوغللری الیعازره و ایثامره طاریلوب دیدیکه ١٧ نیچون كناه قربانینی مقدس
یرده یمدیكز چون قدسلرك قدسیدر و رب انی سزه جماعتك عدالتسزلكنی كوترمك و انلره ربك
حضورنده كفارت ایتمك ایچون ویرمشدر ١٨ اشته انك قانی مقدسه ایچنه كتورلمدی البته انی مقدس
یرده یمك كرك ایدیكز نیجه كه امر ایلدم ایسه ١٩ و هارون موسی یه سویلدیكه بوكون كناه
قربانلرینی و ضحیه‌لرینی ربك حضورنده تقریب ایلدیلر و بكا بونك كبی نسنه‌لر واقع اولدی یا كناه
قربانندن بوكون یمش اولسیدم ربه خوش كورنوری ایدی ٢٠ بونی موسی ایشتدكده خوشنه
كلدی ۞

اون برنجی فصل

١ و رب موسی یه و هارونه سویلیوب انلره دیدیكه ٢ بنی اسرائیله سویلیوب دیك كه یر اوزرنده
اولان جمیع حیوانلردن ییه‌جككز حیوانات بودر ٣ چارپای حیوانلردن هر چتال طرنقلویی و آیرو
طرنقلویی و كوشنیی ییه‌سز ٤ اما كوشینلردن یا چتال طرنقلولردن بونلری یمیه‌سز دوه‌یی زیرا كه كوشر
اما تمام آیرو طرنقلو اولمدوغیچون انی مردار طوتك ٥ و آطه طوشانینی زیرا كوشر اما تمام آیرو طرنقلو
اولمدوغیچون انی مردار طوتك ٦ و طوشانی كه كوشر اما تمام آیرو طرنقلو اولمدوغیچون انی مردار طوتك
٧ و خنزیری كه آیرو طرنقلو و چتال طرنقلودر اما كوشمدوكی ایچون انی مردار طوتك ٨ و انلرك اتندن
یمیه‌سز و انلرك لشنه یاپشمیه‌سز انلری مردار طوتك ٩ و صولرده اولانلرك جمله‌سندن بونلری ییه‌سز
اكرو صولرده اكر دریاده اكر ارماقلرده اولانلردن هر قنادلو و پولقلو اولانی ییه‌سز ١٠ اما دریاده و ارماقلرده
اولان هر قنادسزی و پولسزی جمله صو حشراتنی یا صولرده اولان جمله دیری جانلولری مكروه طوتاسز
١١ انلری مكروه طوتاسز انلرك اتندن یمیه‌سز و انلرك لشندن اكراه ایده‌سز ١٢ صولرده هر قنغیسنك
قنادلری و پولری یوغیسه مكروه طوتاسز ١٣ و قوشلردن بونلری مكروه طوتاسز یمیه‌لر زیرا مكروهلردر
قرتالی و اروبی و دكز قرتالنی ١٤ و آق بابایی و چیلاغی جنسلری ایله ١٥ هر قوزغونی جنسی ایله ١٦ و دوه
قوشنی و بایقوشی و قوقو قوشنی و طوغانی جنسلری ایله ١٧ و اوكی قوشنی و قره بتاغی و طوبی ١٨ و قوغویی
و قاشقجی قوشنی و رخمی ١٩ و لكلكی و بالقجینی جنسلری ایله و هدهدی و شبپره‌یی ٢٠ و هر اوچان و دورت
آیاقده كزن حشراتی مكروه طوتاسز ٢١ اما جمله اوچان و دورت آیاقده كزن بونی ییه‌سز كه یر اوزرنده
صچرامق ایچون آیاقلری اوستنده بودلری اولا ٢٢ انلردن بونلری ییه‌سز چكركه‌یی جنسی ایله و جدجدی
جنسی ایله و حرغولی جنسی ایله و حاغابی جنسی ایله ٢٣ قالان جمله اوچان و دورت آیاقلو حشراتی
مكروه طوتاسز ٢٤ و بونلر ایله نجس اولورسز هر كیم انلرك لشنه یاپشورسه اخشامه‌دك نجس اولا
٢٥ و هر كیم انلرك لشلرینی كوتورسه اثوابنی یایقیه و اخشامه‌دك نجس اولا ٢٦ هر حیوان كه چتال

طرنقلو اولوب آيرو طرنقلو دكل ايسه وكوشمز ايسه اني ناپاك طوتاسز هر كيم اكا يايشورسه نجس اولا
٢٧ وجمله دورت اياقده كزن حيواناتدن هر نه كه اياق ايه‌لرى اوزرنده كزرسه اني ناپاك طوتاسز هر كيم
انلرك لشلرينه يايشورسه آخشامه‌دك نجس اولا ٢٨ وهر كيم انلرك لشني كوتررسه اثوابني يابقيه
وآخشامه‌دك نجس اولا انلرى ناپاك طوتاسز ٢٩ وير اوزرنده سورتنن حشراتدن بونلرى ناپاك طوتاسز
كلنجكي وسچاني وقپلوبوغاني جنسنجه ٣٠ وسورى سچاني وكنش كلريني ويلدز كلريني وكرتنكله‌يي
وكوستبكي ٣١ جمله حشراتدن بونلرى ناپاك طوتاسز هر كيم انلره اولدكلرندن صكره يايشورسه اخشامه‌دك
نجس اولا ٣٢ وهر نسنه كه انلردن اولدكدن صكره بر شى اوزرينه دوشرسه ناپاك اولا اكر اغاج
قابى اكر لباس اكر درى اكر چوال هر آلت كه انكله ايش ايشلنور صو ايچنه قونله وآخشامه‌دك
نجس اولا اندن پاك اولا ٣٣ واكر صقسى قابنه انلردن بر نسنه دوشرسه ايچنده نه كه اولورسه نجس
اولا واني پاره‌لييه‌سز ٣٤ هر اوزرينه صو قونلوب يننلن طعام انلره طوقنورسه نجس اولا وهر ايچكى كه هر
ناپاك قابده ايچلور ناپاك اولا ٣٥ وهر نسنه كه اوزرينه انلرك لشندن دوشرسه نجس اولا فرون وچولك
اوجاغى يقله نجسلردر سز دخى انلرى نجس طوتاسز ٣٦ اما بكار ودوشرلمش صوبك صارنجى پاك اولا انجق
انلرك لشلرينه طوقنان نجس اولا ٣٧ واكر انلرك لشندن اكلور اكين اوزرينه بر نسنه دوشرسه اكين
پاك اولا ٣٨ اما اكر اكين اوزرينه صو قونلوب انك اوزرينه انلرك لشندن بر نسنه دوشرسه اول
اكيني ناپاك طوتاسز ٣٩ واكر ييه‌جككز حيواندن برى اولورسه كيمكه انك لشنه يايشورسه آخشامه‌دك
نجس اولا ٤٠ وكيمكه لشندن يمش اولورسه اثوابني يابقيه وآخشامه‌دك نجس اولا هم اول يكسه كه انك
لشني كوترمش اولورسه اثوابني يابقيه وتا آخشامه‌دك نجس اولا ٤١ وير اوزرنده سورتنن هر حشرات
مكروهدر ينلميه ٤٢ وير اوزرنده سورتنن هر حشراتدن قارنى اوزرنده كزنى هم دورت يا آرتق اياقلى
بوريبنى يميه‌سز زيرا مكروهدر ٤٣ هيچ بر سورتنن حشرات ايله جانلريكزى مكروه ايتميه‌سز وانلر
ايله كندولريكزى تنجيس ايلميه‌سز ٤٤ زيرا اللهكز رب بن ايمم پس كندولريكزى تقديس ايليك
ومقدس اولك زيرا بن قدوس ايمم وير اوزرنده سورتنن هيچ بر حشرات ايله جانلريكزى تنجيس
ايلمك ٤٥ زيرا بن رب ايمم كه سزك اللهكز اولمق ايچون سزى مصر ديارندن اخراج ايلدم پس
مقدس اولك زيرا بن قدوس ايمم ٤٦ حيوانلرك وقوشلرك وصولرده ديرنن جمله ديرى حيوانلرك هم
ير اوزرنده سورتنن جانورلرك خصوصنده آيين بو دركه ٤٧ ناپاك وپاك آراسنده وينلجك وينلميه‌جك
حيوانلرك آراسنده تمييز ايليه‌سز ۞

اون ايكنجى فصل

١ ورب موسى‌يه سويليوب ديديكه ٢ بنى اسرائيله سويليوب دى كه بر عورت منى‌يى آلوب وكبه

اُولوب بر اركك طوغورورسه يدى كون نجسه اولا حيض ايچون آيرلدوغى كونلرنده كبى نجسه اولا
٣ وسكزنجى كونده اوغلانك غلفه اتى سنّت اولنه ٤ اندن صكره عورت قاندن تطهير اولنمق ايچون
اوتوز اوچ كون اوتوره بر مقدّس نسنه‌يه يابشميه ومقدسه‌يه كلميه تا تطهيرينك كونلرى تمام اولنجيه‌دك
٥ واكر بر ديشى طوغورورسه ايكى هفته نجسه اولا حيضدن اولان آيرولغنده كبى والتمش التى كون
قاندن تطهير اولنمق ايچون اوتوره ٦ واوغل ايچون يا قز ايچون تطهيرينك كونلرى تمام اولدقدن صكره
محرقه ايچون بر ييللق قوزييى يا كناه قربانى ايچون كوكرجن ياوريسنى يا قومرى‌يى جماعت مسكننك
قپوسنه امامه كتوره ٧ وامام انى ربّك حضورنده تقريب ايليوب اكا كفارت ايليه ونفاس قانندن پاك
اولا اركك يا ديشى‌يى طوغرانك آيينى بودر ٨ واكر قوزى‌يى تقريب ايتمك اليندن كلمزسه ايكى قومرى‌يى
يا ايكى كوكرجن ياوريسنى بريسنى محرقه واو بريسنى كناه قربانى ايچون آلا وامام اكا كفارت ايليه
و نجـــــــــــــــــــيــــــــــــــــــــــز اولا

اون اوچنجى فصل

١ ورب موسى‌يه وهارونه سويليوب ديديكه ٢ بر آدمك اتنك دريسنده شيش يا اويوز يا آق لكه
اولوب اتنك دريسنده جذام دردى كبى اولورسه امام هارونه يا امام اولان انك اوغللرندن بريسنه
كتوريله ٣ وامام لتك دريسنك دردينى كورسه كه اشته درد يرينك قيلى بياضه دوندى ودرد اتنك
دريسندن زياده دريك كورنجك اولورسه جذام دردى در واكا امام باقوب انى نجس بلدره ٤ واكر
اتنك دريسنده آق لكه اولوب درد كوسترشنه كوره دريدن دريك دكل ايسه وقيلى آقلغه دونمدى ايسه
امام دردلويى امام يدى كون قپايه ٥ ويدنجى كونده امام كورسه كه اشته درد طوردى ودرد دريده
يايلمادى امام انى ايكنجى كرّه يدى كون قپايه ٦ اندن صكره امام ايكنجى كرّه يدنجى كونده
انى كورسه كه اشته درد قرارلوب دريده يايلمادى امام انى پاك بلدره اويوزدر واثوابنى يقايه وپاك اولا
٧ واكر پاك بلدرلمه‌سى ايچون امامه كورندكدن صكره دريده اويوز يايلورسه تكرار امامه كورنه
٨ وامام كورسه كه اشته اول اويوز دريده يايلدى امام انى نجس بلدره زيرا جذامدر ٩ انسانده
جذام دردى اولدقجه امامه كتوريله ١٠ امام دخى كورسه كه اشته دريده آق شيش وار وقيلى آقلغه
دوندى هم شيشده ديرى اتك اثرى وار ١١ لتك اتنك دريسنده اسكى جذام در پس امام انى نجس
بلدره امّا انى قپاميه زيرا نجسدر ١٢ واكر دريده جذام پك بترسه ودردلونك دريسنى باشدن
آياغه‌دك قپلادى ايسه هر نه يره امام كورلرى ايله باقرسه ١٣ او زمان امام كورسه كه اشته جذام
انك بتون دريسنى قپلادى اول دردلويى پاك بلدره بتون بتون درد آقلغه دوندى پاك در ١٤ امّا انده
ديرى ات كورندوكى كونده ناپاك اولا ١٥ وامام ديرى اتى كوردكده انى ناپاك بلدره زيرا ديرى ات

نجاسته نشانی اولوب جذام در ۱۶ واكر دیری ات آقلغه دونرسه امامه كله ۱۷ امام دخی كورسه كه
اشته درد آقلغه دوندی اول دردلویی امام پاك بلدره او پاك در ۱۸ واكر بر كسه‌نك اتنك دریسنده
چبان اولوب اوكلدی ایسه ۱۹ وچبانك یرنده بر آق شیش یا قزلجه وآق لكه اولورسه امامه كورنه
۲۰ وامام كورسه كه اشته لكه دریدن آلچق كورنور وقیلی آقلغه دوندی امام انی نا پاك بلدره چباندن
بتمش جذام دردیدر ۲۱ وامام كورسه كه اشته انده آق قیل یوقدر ودریدن آلچق دكلدر اما قراردی
او زمان امام انی یدی كون قپایه ۲۲ واكر دریده پك یاییلورسه امام انی نجس بلدره جذام دردیدر
۲۳ اما اول آق لكه یرنده طوروب یاییلمزسه چبانك اثریدر انی امام پاك بلدره ۲۴ واكر اتك
دریسنده آتش یانیغی اولوب اول یانیغك دیری اتنده آقجه وقزلجه یا آق لكه اولورسه ۲۵ انی امام باقه
واكر كورسه كه اشته اول لكه‌ده اولان قیل آقلغه دوندی ودریدن درینك كورنورسه یانقده بتمش
جذامدر انی امام نجس بلدره او جذام دردیدر ۲۶ وامام انی باقوب كورسه كه اشته لكه‌ده اولان
قیل آق دكل ودریدن درینك دكلدر الا قرارمشدر امام انی یدی كون قپایه ۲۷ ویدنجی كونده امام انی باقه
واكر كورسه كه دریده یاییلدی امام انی نجس بلدره او جذام دردیدر ۲۸ واكر اول لكه یرنده
طوروب دریده یاییلمز ایسه وقرارمش اولسه او یانیغك شیشیدر امام انی پاك بلدره یانیغك اثریدر
۲۹ وبر ارك یا بر عورتك باشنده یا صقالنده درد اولورسه ۳۰ امام اول درده باقه واكر كورسه كه
دریدن درینك كورنور وانده صاری وانجه قیل اولا انی امام نجس بلدره كل در باشك یا صقالك جذامی در
۳۱ وامام كلك دردینی كورسه كه اشته كوسترشی اوزره دریدن درینك دكلدر وانده سیاه قیل یوقدر
اول كللویی امام یدی كون قپایه ۳۲ ویدنجی كونده امام اول درده باقه واكر كورسه كه اول كل
یاییلمدی وانده صاری قیل یوقدر هم كل كوسترشنه كوره دریدن درینك دكلدر ۳۳ اول كسه تراش اولنسون
اما كلی تراش ایتمیه وامام اول كللویی ایكنجی كره یدی كون قپایه ۳۴ ویدنجی كونده امام كلی
كورسه كه اشته كل دریده یاییلمدی وكوسترشنه كوره دریدن درینك دكلدر امام انی پاك بلدره واول
كندو اثوابنی یایقیه وپاك اولا ۳۵ ولكن پاك بلدرلدكدن صكره اول كل دریده یاییلورسه ۳۶ امام
انی باقه واكر كورسه كه اول كل دریده یاییلدی امام صاری قیلی آراماسون اول كسه نجسدر ۳۷ اما اكره
كوزلری ایله كلك طوردوغنی وانده سیاه قیلك بتدوكنی كورسه اول كل اوكلدی اول كسه پاك در انی
امام پاك بلدره ۳۸ واكر بر ارك یا بر عورتك اتنك دریسنده لكه‌لر یعنی آق لكه‌لر اولورسه ۳۹ وامام
كورسه كه اشته انلرك اتنك دریسنده آق قرارمش لكه‌لر وار دریده بتمش بهقدر اول كسه پاكدر
۴۰ وبر آدم كه باشنك صاچلری دوشمش اولا طاز باشلودر پاكدر ۴۱ واكر یوزی طرفندن باشنك
صاچلری دوشمش ایسه اصلع در پاكدر ۴۲ واكر صلعده یا جلحده بر آق قزلجه درد اولورسه
صلعده یا جلحده بتمش جذامدر ۴۳ امام انی باقه واكر كورسه كه صلعده یا جلحده دردك شیشی

آق قزلجه‌در و آنك دريسنده‌كى جذام كبى كوسترشى وار ۴۴ جذاملو كشى در ناپاكدر البتّه و البتّه
امام آنى ناپاك بلدره دردى باشنده در ۴۵ پس اول درد صاحبى جذاملك اثوابى يرتق اولا و باشى آچيق
اولا هم اوست دوداغى بورنمش اولا و نجس ايم نجس ديو چاغره ۴۶ دردلو اولدوغى جمله كونلرده نجس
اولا زيرا نجسدر يالكز اوتوره مكانى اوردودن طشره‌ده اولا ۴۷ اكر جذام دردى اثوابده يوك اثوابنده
يا كتان اثوابنده اولورسه ۴۸ اكر ارشده يا ارغاجده يا كتانده يا يوكده يا دريده يا دريك هر ايشنده
اولورسه ۴۹ و اثوابده يا دريده يا ارشده يا ارغاجده يا دريك هر ايشنده اوله درد يشلجه يا قزلجه اولورسه
جذام درديدر امامه كوسترله ۵۰ و امام اول درده باقوب دردلويى يدى كون قپايه ۵۱ و يدنجى كونده
دردى كورسه كه اشته اثوابده يا ارشده يا ارغاجده يا دريده يا دريدن اولان هر ايشده درد ياپلدى
اول درد مزمن درد در نجسدر ۵۲ پس اول اثوابى و ارشى و ارغاجى اكر يوكدن اكر كتاندن و دريدن
ايشلنمش جمله‌يى كه انده درد اولا آتشه ياقه زيرا مزمن جذامدر آتشده ياقله ۵۳ و اكر امام كورسه
كه اشته اول درد اثوابده يا ارشده يا ارغاجده يا دريدن ايشلنمش هر نسنه‌ده درد ياپلمدى ۵۴ امام
امر ايده كه اول نسنه‌يى كه انده درد واردر يايقيه‌لر و امام آنى ايكنجى كره يدى كون قپايه
۵۵ و دردى اولان نسنه يوندقدن صكره امام كورسه كه اشته اول درد رنكنى دكشدرمدى و درد
ياپلمدى نجس در آتشه ياقه‌سن طشره‌سنده يا ايچروسنده اكال وار ۵۶ و اكر امام كورسه كه اشته
درد يوندقدن صكره قرارمشدر دردى اولان يرى اثوابدن يا دريدن يا ارشدن يا ارغاجدن يرته
۵۷ و اكر بر دخى يا اثوابده يا ارشده يا ارغاجده يا هر درى ايشنده كورنورسه بتر جذامدر شول
نسنه‌يى كه انده درد اولا آتشه ياقه‌سن ۵۸ و اثواب يا ارش يا ارغاج يا درى ايشندن اولان هر نسنه
كه يوندقدن صكره اندن درد كتمش اولا ايكنجى كره يونه و پاك اولور ۵۹ يوك يا كتان اثوابنده
يا ارشده يا ارغاجده يا دريدن ايشلنمش هر نسنه‌ده اولان جذام دردينك آيينى بو در آنى پاك يا
ناپاك بلدرمك ايچون ۞

اون دردنجى فصل

۱ و ربّ موسى‌يه سويليوب ديديكه ۲ جذاملو كشينك تطهيرى كوننده آيينى بو در امامه كتوريله
۳ امام دخى اوردودن طشره چقه و اكر كورسه كه اشته جذاملو كشينك جذام دردى اوكلدى
۴ امام امر ايليه كه اول تطهير اولناجق كسنه ايچون ايكى ديرى پاك قوشجغز و سرو آغاجنك هم
اسكرلتك بر پارەسى هم زوفا اوتى آلنه ۵ و امام امر ايليه كه بر قوشجغز چولمك قابنده چشمه صوينك
اوزرنده بوغازلنه ۶ و ديرى قالان قوشجغزى و سرو آغاجنك پارەسنى و اسكرلتى و زوفا اوتنى آلا و انلرى
هم ديرى قوشجغزى چشمه صوينك اوزرنده بوغازلنمش قوشجغزك قاننه باتدره ۷ و جذامدن تطهير

اولناجق بکسنه‌نك اوزرینه یدی کره سربه و انی پاك ایلیه و اول دیری قوشجغزی صحرایه صالیویره
٨ و تطهیر اولناجق بکسنه اثوابنی یایقیه هم بالجمله قیلینی تراش ایلیه و صو ایله یونه و پاك اولا اندن
صکره اوردویه کیروب چادرینك طشره‌سنده یدی کون طوره ٩ و یدنجی کونده جمله قیلینی باشنی
و صقالنی و کوزلرینك قاشلرینی یعنی جمله قیلنی تراش ایلیه و اثوابنی یایقیوب کندو اتنی صو ایله یویه
و پاك اولا ١٠ و سکزنجی کونده ایکی صاغ ارکك قوزی و بر بییللق صاغ دیشی قوزی و اتمکلك پیشکشی
ایچون یاغ ایله قرشمش سمید اوندن اوچ عشری هم بر لوغ یاغ آلا ١١ و تطهیر ایدن امام اول تطهیر
اولناجق بکسنه‌یی هم اول شیلری ربك حضورنده جماعت مسکننك قپوسنده احضار ایلیه ١٢ و امام بر
قوزی آلوب انی صوچ قربانی ایچون بر لوغ یاغ ایله تقریب ایلیه و انلری صالمه قربانی ایچون ربك
حضورنده صالندره ١٣ و اول قوزی‌یی کناه ایچون قربان و محرقه بوغازلندوغی یرده مقدس یرده بوغازلیه
زیرا نیجه کناه ایچون قربان امامك ایسه صوچ ایچون قربان دخی بویله اولسون قدسلرك قدسی در
١٤ و امام کناه ایچون اولان قربانك قاننددن آلا و امام انی تطهیر اولناجق بکسنه‌نك صاغ قولاغنك
یومشاغی اوزرینه و صاغ النك باش برمغی اوزرینه هم صاغ آیاغنك باش برمغی اوزرینه قویه ١٥ و دخی
امام بر لوغ یاغدن آلوب کندونك صول النك آیه‌سنه دوکه ١٦ و امام کندونك صول النده اولان
یاغه کندو صاغ برمغنی باتدره و اول یاغدن کندو برمغی ایله ربك حضورنده یدی کره سربه
١٧ و امام النده باقی قالان یاغدن تطهیر اولناجق بکسنه‌نك صاغ قولاغنك یومشاغی اوزرینه و صاغ النك
باش برمغی اوزرینه هم صاغ آیاغنك باش برمغی اوزرینه قویه صوچ ایچون قربانك قانندن ماعدا
١٨ و امامك النده باقی قالان یاغدن تطهیر اولناجغك باشی اوزرینه قویه و امام انك ربك حضورنده
کفارت ایلیه ١٩ اندن صکره کناه ایچون قربان ایلیه و کندو نجاستندن تطهیر اولناجغه کفارت
ایلیه بعده محرقه‌یی بوغازلیه ٢٠ و امام محرقه‌یی و اتمکلك پیشکشنی مذبح اوزرینه تقریب ایلیه بو یوزدن
امام انك کفارت ایده و پاك اولا ٢١ و اکر فقیر اولوب الندن کلمزسه صوچ ایچون قربان قوزیسینی
صالمه قربانی ایچون آلا که انك کفارت اولا هم اتمکلك پیشکشی ایچون یاغ ایله قرشمش سمید اوندن
بر عشرینی هم بر لوغ یاغی آلا ٢٢ و ایکی قمری‌یی یا ایکی کوکرجن یاوریلرینی هر نه الندن کلورسه
آلا و بری کناه قربانی ایچون و او بری محرقه ایچون اولا ٢٣ و انلری تطهیرینك سکزنجی کوننده امامه
جماعت مسکننك قپوسنه ربك حضورینه کتوره ٢٤ امام دخی صوچ ایچون قربان قوزیسینی و بر لوغ یاغی
آلوب انلری ربك حضورنده صالمه قربانی ایچون صالندره ٢٥ اندن صکره صوچ ایچون قربان اولان
قوزی‌یی بوغازلیه و صوچ ایچون اولان قربانك قانندن آلوب انی تطهیر اولناجغك صاغ قولاغنك یومشاغی
اوزرینه و صاغ النك باش برمغی اوزرینه هم صاغ آیاغنك باش برمغی اوزرینه قویه ٢٦ و امام اول یاغدن
کندو صول النك آیه‌سنه دوکه ٢٧ و امام کندو صول النك آیه‌سنده اولان یاغدن صاغ برمغی ایله ربك

حضورینه یدی کره سرپه ٢٨ هم امام الینده اولان یاغدن تطهیر اولناجغك صاغ قولاغنك یومشاغی
اوزرینه وصاغ الینك باش پرمغی اوزرینه هم صاغ آیاغینك باش پرمغی اوزرینه صوچ قربانینك قانیندن وضع
اولندوغی یر اوزرینه قویه‌سه ٢٩ وامامك الینده باقی قالان یاغدن تطهیر اولناجغك باشی اوزرینه قویه
ربك حضورنده کفارت ایتمك ایچون ٣٠ بعده اول قمریلردن یا کوکرجن یاوریلرندن الندن کلنلردن
بربنی قربان ایلیه‌سه ٣١ الندن کلنلردن بربنی کناه ایچون واو بربنی محرقه ایچون اتمکلك پیشکشی
ایله معا قربان ایلیه واول تطهیر اولناجغه امام ربك اوکنده کفارت ایلیه ٣٢ جذام دردی اولان
اول کسنه‌نك آیینی بودر که کندو تطهیری ایچون قربان کتورمك الندن کلمز ٣٣ ورب موسی‌یه
وهارونه سویلیوب دیدیکه ٣٤ بن سزه میراثه ویره‌جکم کنعان ولایتنه کیردوککز زمان اکر میراثکزك
ولایتنك بر اوینه جذام دردینی صالرسم ٣٥ واول اوك صاحبی کلوب وامامه بلدروب دیرسه که اومده
بکا جذام دردی کبی بر نسنه کورندی ٣٦ او زمان امام امر ایلیه که امام دردی کورمکه کیرمزدن
اول اوی بوشالده‌لر تا که اول اوده اولان بر نسنه نجس اولمیه اندن صکره امام اوی کورمکه کیره
٣٧ واول دردی باقوب کورسه که اشته دردی اولان اوك دیوارلرنده چقورلر صاریلقلر یا قزللقلر وار واندرك
کوسترشی دیواردن آلچق اولا ٣٨ امام اودن اوك قپوسنه چقه واوی یدی کون قپایه ٣٩ ویدنجی
کونده امام دونوب کورسه که اوك دیوارلرنده یاییلدی ٤٠ امام امر ایلیه که اوزرلرنده درد اولان
طاشلری چقاره‌لر واندری شهرك طشره‌سنده بر نجس یره براغه‌لر ٤١ هم اوك صواسنی ایچرودن چپ
چوره‌ده قازدره وقازدقلری طپراغی شهرك طشره‌سنده بر نجس یره دوکه‌لر ٤٢ وغیری طاشلر آلوب
اندری اول طاشلرك یرینه قویه‌لر هم غیری صوا آلوب اوی صوایه‌لر ٤٣ واکر طاشلری چقارتدقدن
واوی قازدردقدن هم او صواندقدن صکره درد دونوب اول اوده بترسه ٤٤ وامام کیروب کورسه که
اشته درد اوده یاییلمشدر اول اوده کمرنور جذام وار نجسدر ٤٥ پس اول اوی وطاشلرینی هم اوك جمله
صوا باغچنی یقه وشهرك طشره‌سنده بر نجس یره چقاره ٤٦ واول اوه جمله قپاندوغی کونلرده کیرن
کمسنه تا آخشامه‌دك نجس اولا ٤٧ هم اول اوده یاتان کندو اثوابنی یایقیه هم اول اوده طعام ییین
کندو اثوابنی یایقیه ٤٨ اما اکر امام کیروب وباقوب کورسه که او صواندقدن صکره اول اوده درد
یاییلمدی اوی امام پاك بلدره زیرا اول درد اوکلدی ٤٩ اندن صکره اوی تطهیر ایتمك ایچون ایکی
قوشجغزی وسرو آغاجنك هم اسکرلتنك بر پارچه‌سنی هم زوفایی آلا ٥٠ وبر قوشجغزی چولمك قابنده اولان
چشمه صوینك اوزرنده بوغازلیه‌سه ٥١ وسرو آغاجنك پارچه‌سنی وزوفایی واسکرلتی هم دیری قوشجغزی آلوب
اندری بوغازلنمش قوشجغزك قانینه وچشمه صوینه باتدره واوه یدی کره سرپه ٥٢ واول اوی قوشجغزك
قانی ایله وچشمه صوی ایله ودیری قوشجغز ایله هم سرو آغاجنك پارچه‌سی ایله وزوفا ایله هم اسکرلتن
ایله تطهیر ایلیه ٥٣ اما دیری قوشجغزی شهرك طشره‌سنه صالیویروب اوه کفارت ایلیه صاك اوله

٥٤ هر جذام دردينك وقرعه‌نك آييني بو در ٥٥ هم اثوابك هم اوك جذامنك ٥٦ هم شيشك هم
اويوزك هم آق لكه‌نك ٥٧ قنغي كونده بر شى ناپاك وقنغي كونده پاك اولورسه اوكرتمك ايچون جذامك
آييني بو در ☼

اون بشنجي فصل

١ ورب موسى‌يه وهارونه سويليوب ديديكه ٢ بني اسرائيله سويليوب انلره ديك كه هر كمسنه كه
انك جسدندن آقنه وار ايسه آقنه‌سي ايچون نجسدر ٣ وآقنه‌سنده اولان نجاستي بو در اسنر جسدي
ساليار كبي آقارسه اسنر جسدي آقنه‌سندن قپانورسه نجاستي بو در ٤ هر دوشك كه اوزرنده آقنه‌سي
اولان ياترسه نجس اولا وهر نه كه اوزرنده اوترسه نجس اولا ٥ وهر كيم دوشكنه طوقنورسه اثوابني
يايقيه هم كندوسني صو ايله يايقيه وآخشامه‌دك نجس اولا ٦ وبر كمسه آقنه‌سي اولانك اوزرنده اوتردوغي
نسنه‌ده اوترورسه اثوابني يايقيه هم كندوسني صو ايله يايقيه وآخشامه‌دك نجس اولا ٧ وهر كيم آقنه‌سي
اولانك جسدينه طوقنورسه اثوابني يايقيه هم كندوسني صو ايله يايقيه وآخشامه‌دك نجس اولا
٨ وآقنه‌سي اولان كمسنه بر پاك كمسنه اوزرينه توكورسه اول كشي اثوابني يايقيه هم كندوسني صو ايله
يايقيه وآخشامه‌دك نجس اولا ٩ وهر مركب كه اوزرينه آقنه‌سي اولان كمسنه بنرسه نجس اولا ١٠ وهر
كيم انك آلتنده اولان هر نسنه‌يه طوقنورسه تا آخشامه‌دك نجس اولا وكيم كه انلري كوتررسه
اثوابني يايقيه هم كندوسني صو ايله يايقيه وآخشامه‌دك نجس اولا ١١ وهر كيم كه اكا آقنه‌سي اولان
كمسنه اللريني صو ايله يايقمه‌دن طوقنورسه اثوابني يايقيه هم كندوسني صو ايله يايقيه وآخشامه‌دك
نجس اولا ١٢ واول چولمك قابي كه اكا آقنه‌سي اولان كمسنه طوقنمش اولا پاره‌لنه وهر آغاج قابي صو
ايله يايقنه ١٣ وآقنه‌سي اولان كمسنه كندو آقنه‌سندن تطهير اولندوغي كبي طهارتي ايچون يدي كون
صايه واثوابني يايقيه وجسديني آقار صو ايله يويه وپاك اولا ١٤ وسكزنجي كونده كندويه ايكي قمري يا
ايكي كوكرجن ياوريلري آلوب ربك حضورينه جماعت مسكننك قپوسنه واروب انلري امامه ويره
١٥ امام دخي انلري بريني كناه ايچون واو برريني محرقه ايچون تقريب ايليه وامام اكا آقنه‌سي ايچون
كفارت ايليه ١٦ وبر كمسه‌دن نفس چقدوغي زمان جمله جسديني صو ايله يويه وآخشامه‌دك نجس
اولا ١٧ وهر اثواب وهر دري كه اوزرنده نفس آقمش اولا صو ايله يايقنه وآخشامه‌دك نجس اولا
١٨ وعورت نفسي آقان آدم ايله ياتمش اولورسه ايكيسي دخي صو ايله يونه‌لر وآخشامه‌دك نجس اولالر
١٩ وبر عورت حيضلو اولوب جسدندن قان آقدوغي زمان يدي كون آيرو طوره وهر كيم اكا طوقنورسه
آخشامه‌دك نجس اولا ٢٠ وآيرو اولدوغي زمانده هر نه اوزرنده ياتمش اولورسه نجس اولا هم هر نه
اوزرنده اوترمش اولورسه نجس اولا ٢١ وهر كيم انك دوشكنه طوقنورسه اثوابني يايقيه هم كندوسني صو

ایله یایقیه وآخشامه‌دك نجس اولا ٢٢ وهر کیم اونك اوزرنده اوتردوغی آواداتلغه طوقنورسه کندو اثوابنی
یایقیه وکندوسنی صو ایله یایقیه وآخشامه‌دك نجس اولا ٢٣ واکر دوشکی اوزرنده یا اوزرنده اوتردوغی
آواداتلغك اوزرنده اولان نسنه‌یه بر کمسه طوقنورسه آخشامه‌دك نجس اولا ٢٤ وبر کمسه انك ایله یاتسه
وانك حیضی قانی اوزرنده اولورسه یدی کون نجس اولا هم اوزرنده یاتدوغی دوشك نجس اولا ٢٥ وبر
عورت که انك قانی حیض زماننده‌ن زیاده نیچه کون آقاجق اولورسه یا حیض زماننده‌ن صکره آقاجق
اولورسه اول عورت نجاستنك جمله آقدوغی کونلرده حیضنك کونلرنده اولدوغی کبی اولا او نجسه اولا
٢٦ هر دوشك که آقمه‌سنك جمله ایاّمنده اوزرنده یاتمش اولورسه اکا حیضنك دوشکی کبی اولا وهر
اوزرنده اوتردوغی آواداتلق حیضنك نجاستنه کوره نجس اولا ٢٧ وهر کیم انلره طوقنورسه نجس اولا
واثوابنی یایقیه هم کندوسنی صو ایله یایقیه وآخشامه‌دك نجس اولا ٢٨ وقانك آقمه‌سنده‌ن تمیزلندوکی
زمان کندویه یدی کون صایه انده‌ن صکره پاك اولا ٢٩ وسکزنجی کونده کندویه ایکی قمری یا ایکی
کوکرجن یاوریلری آلوب انلری امامه جماعت مسکننك قپوسنه کتوره ٣٠ امام دخی برینی کناه ایچون
واو برینی ضحیّه ایچون تقریب ایلیه هم امام اکا نجاستنك آقمه‌سی ایچون ربّك حضورنده کفارت ایلیه
٣١ بو اسلوب اوزره بنی اسرائیلی کندو نجاستلرنده‌ن آیره‌سز که آرالرنده اولان مسکنیمی تنجیس
ایتمکله نجاستلری سببیله اولمیه‌لر ٣٢ آقمه‌سی اولانك ونفسی انده‌ن چقانك آیینی بو در که انك
سببیله نجس در ٣٣ هم حیضك خسته‌لغنی چکن عورتك هم نفسی آقان کمسنه‌نك یا ار یا عورت
اولسون هم نجسه ایله یاتان آدمك دخی آیینی بو در ۞

اون آلتنجی فصل

١ وهارونك ایکی اوغلی ربّك حضورینه یاقلشوب اولدوکی زمان وفاتلرنده‌ن صکره ربّ موسی‌یه خطاب
ایلدی ٢ وربّ موسی‌یه دیدیکه قرنداشك هارونه سویله که هر زمان مقدسه‌یه پرده‌نك ایچنه تابوتك
اوزرنده اولان غفران قپاغنك اوکنه کیرمیه تاکه اولمیه زیرا بن غفران قپاغنك اوزرنده بلوتده کورنجك
ایم ٣ هارون مقدسه‌یه بونکله یعنی کناه قربانی ایچون کنج بوغا ایله وضحیّه ایچون قوچ ایله
کیرمك کرك ٤ مقدّس بز کوملکنی کیه وجسدی اوزرنده بز طونی اولا هم بز قوشاغی ایله قوشانه
وبز عمامه‌سی ایله صارنه قدسك لباسلری بونلر در وجسدینی صو ایله یایقدقده‌ن صکره انلری کیه
٥ وبنی اسرائیلك جماعتنده‌ن کناه قربانی ایچون ایکی ارکج هم ضحیّه ایچون بر قوچ آلا ٦ وهارون کناه
ایچون بوغاسنی قربان ایده وکندو ایچون واوی ایچون کفارت ایلیه ٧ بعده ایکی ارکجی آلوب انلری ربّك
حضورنده جماعت مسکننك قپوسنده عرض ایلیه ٨ وهارون اول ایکی ارکج اوزرینه قرعه‌لر آته بر قرعه‌یی
ربّ ایچون وبر قرعه‌یی عزازل ایچون ٩ وهارون اول ارکجی قربان ایلیه که اوزرینه ربّ ایچون قرعه

دوشدی و انی كناه قربانی ایچون عرض ایلیه ١٠ و اول ارکجی كه اوزرینه عزازل اولمق ایچون قرعه
دوشدی ربك حضورنده دیری عرض ایلیه انكله كفارت ایدوب انی عزازل اولمق ایچون بریه‌یه صالیویره
١١ پس هارون كناه ایچون كندو بوغاسنی قربان ایده وكندو ایچون و اوی ایچون كفارت ایلیه وكناه
ایچون بوغاسنی بوغازلیه ١٢ و ربك حضورنده‌كی مذبحدن آتش كوزلری ایله طولو بخوردانی هم مدقوق
طیب بخوردن آوجلرینك طولوسنی آلوب پرده‌نك ایچروسنه كتوره ١٣ و بخوری ربك حضورنده آتشه
قویه و بخورك بلوتی شهادت اوزرنده اولان غفران قپاغنی قپلایه تاكه اولمیه ١٤ بعده بوغانك قاننده‌ن
آلوب كندو پرمغی ایله غفران قپاغنك اوك طرفنه شرقه طوغرو سرپه اول قانده‌ن كندو پرمغی ایله
غفران قپاغنك اوكنه یدی كره سرپه ١٥ ودخی قوم ایچون كناه قربانی اولان ارکجی بوغازلیه وقانی
پرده‌نك ایچروسنه كتوره و انك قانی ایله بوغانك قانی ایله ایتدوكی كبی ایلیه یعنی غفران قپاغی اوزرینه
وغفران قپاغنك اوكنده سرپه ١٦ ومقدسه‌یه بنی اسرائیلك نجاستلرنده‌ن وعصیانلرنده‌ن وجمله
كناهلرنده‌ن كفارت ایلیه نجاستلری آراسنده انلر ایله ساكن اولان جماعت مسكننه دخی بویله ایلیه
١٧ و اول مقدسه‌ده كفارت ایتمكه كیردوكی زمان جماعت مسكننده هیچ بر آدم اولمیا تا او چقنجیه‌دك
وكندو ایچون هم اوی ایچون هم جمله اسرائیل جماعتی ایچون كفارت ایدنجیه‌دك ١٨ و ربك حضورنده
اولان مذبحه چقه واكا كفارت ایلیه و بوغانك قاننده‌ن وارکجك قاننده‌ن آلوب مذبحك بوینزلری اوزرینه
چپ چوره‌ده قویه ١٩ و اول قانده‌ن كندو پرمغی ایله یدی كره انك اوزرینه سرپه و انی بنی اسرائیلك
نجاستلرنده‌ن تطهیر ایدوب تقدیس ایلیه ٢٠ ومقدسه‌یه وجماعت مسكننه ومذبحه كفارت ایتمكه تمام
ایتدكده‌ن صكره دیری ارکجی تقریب ایلیه ٢١ وهارون كندونك ایكی الینی دیری ارکجك باشی اوزرینه
وضع ایدوب انك اوزرنده جمله بنی اسرائیلك فسقلرینی وجمله عصیانلرینی جمیع كناهلری ایله اعتراف
ایلیه وانلری ارکجك باشنه قویه و انی حاضر اولان آدمك الیله ویروب بریه‌یه كوندره ٢٢ اول ارکج دخی
انلرك فسقلرینی كندونك اوزرنده بیابان یره كوتره و اول ارکجی بریه‌ده كزمكه قویه ٢٣ بوندنصكره
هارون جماعت مسكننه كلوب مقدسه‌یه كیردوكی زمان كیدوكی بز كوملكلرنده‌ن صویینه و انلری اوراده
قویه ٢٤ وجسدینی مقدس یرده صو ایله یایقیه وكندو اثوابنی ایله كینه اندن چقوب كندو محرقه‌سنی
وقومك محرقه‌سنی عرض ایلیوب كندو ایچون وقوم ایچون كفارت ایده ٢٥ وكناه ایچون اولان قربانك
یاغنی مذبح اوزرنده تبخیر ایلیه ٢٦ وارکجی عزازل ایچون كوترن كندو جسدینی صو ایله یودقده‌ن
صكره اثوابنی یایقیه اندن صكره اوردویه كیره ٢٧ وكناه ایچون اولان بوغایی هم كناه ایچون اولان
ارکجی كه انلرك قانی كفارت ایتمك ایچون مقدسه‌یه كوترلمش ایدی اوردوده‌ن طشره‌یه چقاره وانلرك
دریسنی وانلرینی هم تزكینی آتشده یاقه‌لر ٢٨ وانلری یاقان كمسنه كندو جسدینی صو ایله یودقده‌ن
صكره كندو اثوابنی یایقیه اندن صكره اوردویه كیره ٢٩ و بو سزه ابدی فرض اولا كه یدنجی آیده

آيك اوننجيسنده جانلريكزه اوروج ايله جفا ايدهسز و هيچ بر ايش ايشلميهسز نه يرلو نه آرهكزده
ساكن اولان غريب كمسنه ٣٠ زيرا سزى تطهير ايتمك ايچون امام سزه بو كونده كفارت ايليه كه جمله
كناهلريكزدن ربك حضورنده پاك اولاسز ٣١ اول كون سزه راحت سبتى اولا و اول كونده ابدى فرض
ايله اوروج ايله جانلريكزه جفا ايدهسز ٣٢ و باباسى يرنده امام خدمتنى ايتمك ايچون مسح و تخصيص
اولنان امام كفارت ايليوب بز اثوابنى مقدس لباسلرى كيه ٣٣ و قدس مقدسهسنه كفارت ايليه
هم جماعت مسكننه و مذبحه كفارت ايليه هم امامله و جماعتك جمله قومنه كفارت ايليه ٣٤ و بو
سزه ييلده بر كره بنى اسرائيله جمله كناهلرى ايچون كفارت ايتمك ايچون ابدى فرض اولا موسى
دخى ربك امر ايتدوكى كبى ايلدى ❁

اون يدنجى فصل

١ و رب موسى يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ هارونه و اوغللرينه هم جمله بنى اسرائيله سويليوب انلره دى
كه ربك امر ايليوب ديدوكى سوز بو در كه ٣ بيت اسرائيلدن اولان هر آدم كه اوكوزى يا قيونى يا
كچى يى اوردوده بوغازلرسه يا اوردودن طشرهده بوغازلرسه ٤ و انى جماعت مسكننك قپوسنه ربه قربان ايتمك
ايچون ربك مسكنى اوكنه كتورمزسه اول آدم قانلو صايله قان دوكمشدر اناك ايچون اول آدم كندو قومنك
آراسندن منقطع اولا ٥ تاكم بنى اسرائيل صحرا يوزنده ذبح ايدهجكلرى ذبيحهلرينى كتورهلر انلرى
ربه جماعت مسكننك قپوسنه امامه كتورهلر و انلرى سلامتلك قربانلرى ايچون ربه ذبح ايليهلر ٦ و امام
قانى ربك مذبحى اوزرينه جماعت مسكننك قپوسنه سربه هم ياغى ربه خوش رايحهسى ايچون تبخير ايليه
٧ و ارتق ذبيحهلرينى شول شيطانلره كه انلره اويوب زنا ايتديلر ذبح ايلميهلر بو انلره نسل بنسل ابدى
فرض اولا ٨ هم انلره دى كه بيت اسرائيلدن اولان هر آدم يا آرهكزده ساكن اولان غريبلردن كمسنه كه
صعيده يا قربان تقريب ايليه ٩ انى ربه تقريب ايتمكه جماعت مسكننك قپوسنه كتورمزسه اول آدم كندو
قوملرندن منقطع اولا ١٠ و هر بيت اسرائيلدن اولان آدم يا آرهلرنده ساكن اولان غريبلردن كمسنه هر
قان انواعندن نيجه اولورسه اول قانى يين جانك اوزرينه غضبمى صالوب انى قومنك آراسندن قطع ايدهجكم
١١ زيرا اتك جانى قانده در اناك ايچون من انى مذبح اوزرينه قومغه سزه امر ايلدم كه جانلريكزه
كفارت اولنه زيرا جانه كفارت ايدن اول قان در ١٢ اندن اوترى بنى اسرائيله ديدمكه سزدن بر جان
قان يميه و آرهكزده ساكن اولان غريب دخى قان يميه ١٣ و بنى اسرائيلدن اولان آدم هم آرهلرنده ساكن
اولان غريب بر يلنلور جانورى يا قوشى آولييوب طوتارسه اناك قانينى دوكه و انى طپراق ايله اورته ١٤ زيرا هر
اتك جانى اودر و قان انك جانى يرندهدر بو خصوصدن بنى اسرائيله ديدمكه هيچ بر اتك قانينى يميهسز زيرا
هر اتك جانى انك قانيدر هر كيم انى يرسه منقطع اولا ١٥ و يرلولردن يا غريبلردن هر جان كه ميتهيى يا

پیرتلانی یمش اولورسه اتوابنی یایقیه وكندوسنی صو ایله یویه وآخشامه دك نجس اوله اندن صكره پاك اوله
١٦ واكر اتوابنی یایقمیوب وكندو جسدینی یومزسه عدالتسزلكنی چكه ۞

اون سكزنجی فصل

١ ورب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه ٢ بنی اسرائیله سویلیوب انلره دی كه اللهكز رب بن ایم
٣ ایچنده ساكن اولدیغكز مصر دیارینك عملنه كوره ایتمیه‌سز و بن سزی اورایه كتوره‌جكم كنعان
ولایتنك عملنه كوره ایتمیه‌سز هم انلرك قانونلرنده سلوك ایتمیه‌سز ٤ بنم قانونلریمی اجرا ایلیوب حكملریمی
كوزده‌سز كه انلرده سلوك ایده‌سز اللهكز رب بن ایم ٥ ایمدی قانونلریمی وحكملریمی كوزده‌سز كه
انلری اجرا ایدن آدم انلر ایله دیریله رب بن ایم ٦ هیچ كمسه كندو خصمنه چپلاقلغنی آچمق ایچون
یقینلق ایتمیه رب بن ایم. ٧ باباكك چپلاقلغنی و آناكك چپلاقلغنی آچمیه‌سن آناكدر چپلاقلغنی
آچمیه‌سن ٨ باباكك عورتنك چپلاقلغنی آچمیه‌سن باباكك چپلاقلغیدر ٩ قز قرنداشكك باباكك قزینك
یا آناكك قزینك اوده طوغمش یا طشره‌ده طوغمش اولسون چپلاقلغنی آچمیه‌سن ١٠ اوغلكك قزینك یا
قزكك قزینك چپلاقلغنی انلرك چپلاقلغنی آچمیه‌سن زیرا سنك چپلاقلغكدر ١١ باباكك عورتی قزینك كه
باباكدن طوغمغله سنك قز قرنداشكدر چپلاقلغنی آچمیه‌سن ١٢ باباكك قز قرنداشنك چپلاقلغنی آچمیه‌سن
زیرا باباكك خصمیدر ١٣ آناكك قز قرنداشنك چپلاقلغنی آچمیه‌سن زیرا آناكك خصمیدر ١٤ باباكك
قرنداشنك چپلاقلغنی آچمیه‌سن عورتنه یقینلق ایتمیه‌سن زیرا عموجه‌كك عورتیدر ١٥ كلینكك چپلاقلغنی
آچمیه‌سن اوغلكك عورتیدر چپلاقلغنی آچمیه‌سن ١٦ قرنداشكك عورتنك چپلاقلغنی آچمیه‌سن
قرنداشكك چپلاقلغیدر ١٧ بر عورتك هم اننك قزینك چپلاقلغنی آچمیه‌سن اوغلنك قزینی و قزینك قزینی
چپلاقلغنی آچمق ایچون آلمیه‌سن انلر خصمیدر فجور اولور ١٨ و بر عورتی قز قرنداشی ایله بیله آلمیه‌سن
انكا جفا ایدوب صاغلغی اثناسنده غیریسنك چپلاقلغنی آچمق ایچون ١٩ حیض نجاستی ایچون بر عورت
آیرو ایكن چپلاقلغنی آچمغه یقینلق ایتمیه‌سن ٢٠ قومشوكك عورتیله نفسی آقتمق ایچون یاتمیه‌سن كه
انكله متنجس اولاسن ٢١ اولادكدن مولكه‌یه كچورمكه ویرمیه‌سن و اللهكك آدینی تدنیس ایتمیه‌سن.
رب بن ایم ٢٢ اركك ایله عورت یاتشی ایله یاتمیه‌سن مكروهدر ٢٣ و هیچ بر حیوان ایله جماع ایدوب
كندوكی تنجیس ایلمیه‌سن نه بر عورت حیوان اوكنده طوروب انكله جماع ایلیه زیرا مخالطه‌در ٢٤ بو
جمله‌لر ایله تنجس ایتمیه‌سز زیرا اوكزدن سوره‌جكم امتلر جمله بونلر ایله متنجس اولدیلر ٢٥ و ولایت
متنجس اولدی انك ایچون بن اوزرنده اولان فسقنك حقندن كلهجكم و یر كندوسی ساكنلرینی استفراغ
ایلیه‌جكدر ٢٦ پس سز بنم قانونلریمی و حكملریمی كوزدوب بو جمله مكروهاتدن برینی ایتمیه‌سز نه یرلو نه
آراكزده ساكن اولان غریب كیشی ٢٧ زیرا سزدن اول ولایتك اهالیسی بو جمله مكروهاتی ایتدیلر و یر متنجس

اولدی ٢٨ تاکم سز اَنی تنجیس ایتمکله سزی دخی استفراغ ایتمیه سزدن اوّل اولان اُمّتلری استفراغ ایتدوکی کبی
٢٩ زیرا هر کیم بو جمله مکروهاتدن برینی ایده‌جك اولورسه همان اول ایدن جانلر کندو قومنڭ آراسندن
منقطع اولالر ٣٠ پس کوزده‌جککی کوزدك سزدن اوّل اولان مکروه آیینلردن برینی ایدوب انلر ایله
متنجّس اولمیاسز اللّٰهکز ربّ بن ایم ۞

اون طقوزنجی فصل

١ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیلڭ جمله جماعتنه سویلیوب انلره دی که
مقدّس اولڭ زیرا بن اللّٰهکز قدّوس ایم ٣ هر آدم کندو آناسندن و باباسندن قورقوب سبت
کونلریمی کوزده‌سز اللّٰهکز ربّ بن ایم ٤ بتلره توجّه ایتمك و کندولریکزه دوکمه الاهلر یاپمك اللّٰهکز
ربّ بن ایم ٥ و ربّه سلامتلکلر قربانینی تقریب ایتدوککز زمان انی ارادتکز ایله تقریب ایلیڭ ٦ تقریب
ایتدوککز کونده و ارتسی کونده یینله و اوچنجی کونه‌دك قالان آتشه یاقله ٧ و اکر اوچنجی کونده
ییلمش اولورسه مکروه اولوب مقبوله کچمز ٨ و انی ییَن کیمسه کناهینی چکه زیرا ربّڭ مقدّس شیئنی
تدنیس ایتمش اولور و اول جان کندو قومندن منقطع اولا ٩ و یریکزڭ محصولنی بچدوککز زمان
تارلاڭڭ کنارینی تمام بچمیه‌سن و بچیلنڭڭ قالان بشاقلرینی دوشرمیه‌سن ١٠ و باغڭڭ بوزمه‌سندن
قالان صالقملری هم باغڭڭ دانه‌لرینی دوشرمیه‌سن انلری فقیره و غریبه قویه‌سن اللّٰهکز ربّ بن ایم
١١ اوغرلمك و انکار ایلمك و اصلا یولداش اوزرینه یالان سویلمك ١٢ و بنم آدم ایله یالان یمین ایتمك
اللّٰهڭڭ آدینی تدنیس ایتمه ربّ بن ایم ١٣ قوکشوکه کوج ایتمه و غصب ایلمه ارغادڭڭ اجرتی
سنڭ یانکده صباحه‌دك طورماسون ١٤ صاغره سوکمه و کورڭ اوکنده ایلشك قومه امّا اللّٰهکدن
قورق ربّ بن ایم ١٥ حکمده ناحقّ شی ایتمه فقیره یوز ویرمه و اکابرڭ خاطرینی کوزتمه قوکشوکه
حقّ اوزره حکم ایده‌سن ١٦ قومکده غیبت سویلیوب کزمیه‌سن و قوکشوکڭ قاننه کیرمك ایچون
قلقمیه‌سن ربّ بن ایم ١٧ قرنداشکه قلبکده بغض ایلمیه‌سن قوکشوکی ملایمت ایله آزارلیه‌سن
و اکا کناهی اسناد ایتمیه‌سن ١٨ انتقام آلمیه‌سن و قومکڭ اوغللری اوزرینه کین صقلمیه‌سن الّا قوکشوکی
کندوکی کبی سوه‌سن ربّ بن ایم ١٩ فرایضمی کوزده‌سز حیوانکی غیری جنسی ایله جماع ایتدرمیه‌سن
تارلاکه انواع اکین اکمیه‌سن یوکدن و کتاندن طوقنمش اثواب کیمیه‌سن ٢٠ بر آدم بر عورت ایله
یاتوب جماع ایدرسه و اول عورت اره نکاحلنمش خلایق اولوب ابدا اولمادی ایسه هم اکا آزادلق ویرلمدی
ایسه حدّ چالنه اولمیه‌لر زیرا آزادلو دکل ٢١ نهایتی ایچون ربّه جماعت مسکننڭ قپوسنڭ صوچ قربانی
ایچون بر قوچ کتوره ٢٢ امام دخی ایتدوکی کناهی ایچون صوچ قربانڭ قوچی ایله اکا کفارت ایلیه هم اکا
ایتدوکی کناهی باغشلنه ٢٣ و ولایته کیردوککزدن صکره بر میوه‌لو آغاج دیکدککزده انڭ غلّه‌سنی

یعنی میوه‌سینی ختن ایده‌سز اوچ ییل سزه غلفه‌لو اولوب ینلمیه ۲۴ و دردنجی ییلده جمله یمشی ربك
حمدلری ایچون مقدس اولا ۲۵ و بشنجی ییلده یمشنی ییه‌سز و محصولنی کندولریکز ایچون آرتسره
اللهکز رب بن ایم ۲۶ بر شیٔ قان ایله برله ییمیه‌سز فال آچمیه‌سز و غیبتی بلمکه مقید اولماکز ۲۷ باشکزك
کنارنده صاچلرینی دکرمی قرقمیه‌سز و صقالکزك اوجلرینی بوزمیه‌سز ۲۸ اولو ایچون اتکزده کرتکلر
ایتمیه‌سز و کندولریکزده طمغه یازوسنی قومیه‌سز ربّ بن ایم ۲۹ قزکی زنا ایتدرمك ایچون تدنیس
ایتمه ولایت زنا ایتمیه و فجور ایله طولمیه ۳۰ سبت کونلریمی کوزده‌سز و مقدسه‌مه توقیر ایلیه‌سز ربّ
بن ایم ۳۱ جنجیلره باقمیه‌سز و رمالره دانشمیه‌سز که انلر ایله مردار اولاسز اللهکز ربّ بن ایم
۳۲ پیرك اوکنده آیاغه قلق و قوجه‌نك یوزینه اکرام ایله و اللهکدن قورق ربّ بن ایم ۳۳ و ولایتکزده
بر غریب ساکن اولورسه اکا کوج ایتمیه‌سز ۳۴ یانکزده ساکن اولان غریب سزه یرلوکز کبی اولا و انی
کندوکی کبی سوه‌سن زیرا سز مصر دیارنده غریب ایدکز اللهکز ربّ بن ایم ۳۵ حکمده ناحق شیٔ
ایتمیه‌سز نه آرشینده نه وزنده نه اولچکده ۳۶ ترازوکز تمام وزنکز تمام اقا و هینِ اولچکلریکز تمام اولا
سزی مصر دیارندن اخراج ایلین اللهکز ربّ بن ایم ۳۷ ایمدی جمله فرایضمی و جمله حکملریمی کوزده‌سز
و انلری اجرا ایلیه‌سز ربّ بن ایم ۞

یکرمنجی فصل

۱ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ۲ دخی بنی اسرائیله دیه‌سن که بنی اسرائیلدن و اسرائیلده
ساکن اولان غریبلردن هر کیم کندو اولادندن ملکومه ویره‌جك اولورسه البتّه اولدریله ولایت قومی انی
طاشلر ایله طاشلیه ۳ و بن اول آدم اوزرینه غضبمی صالوب انی قومنك آراسندن استیصال ایده‌جکم
چون مقدسه‌می تنجیس و مقدّس آدمی تدنیس ایتمك ایچون کندو اولادندن ملکومه ویرمشدر ۴ و اکر
ولایت قومی کوزلرینی اول آدمدن قپارسه و اولادندن ملکومه ویردوکی زمان انی اولدرمزلرسه ۵ بن اول
آدم اوزرینه و انك او خلقی اوزرینه غضبمی صالجغم و انی هم ملکومه زنا ایتمك ایچون اکا اویانلرك هیسینی
قومنك آراسندن قطع ایده‌جکم ۶ و اول جان که جنجیلره و رمالره اویوب زنا ایتمك ایچون باقجق
اولورسه اول جان اوزرینه غضبمی صالوب انی قومنك آراسندن استیصال ایده‌جکم ۷ پس کندولریکزی
تقدیس ایلیك و مقدّس اولك زیرا اللهکز ربّ بن ایم ۸ هم فرایضمی کوزدك و انلری اجرا ایلیك سزی
تقدیس ایدن ربّ بن ایم ۹ هر آدم که باباسنه یا آناسنه سوکمش اولورسه البتّه اولدریله باباسنه
و آناسنه سوکمشدر قانی کندو اوزرنده اولسون ۱۰ و بر آدم که غیری کمسه‌نك عورتی ایله زنا ایتمش
اولورسه قوکشوسنك عورتی ایله زنا ایتمشدر البتّه زانی و زانیه‌یی اولدره‌لر ۱۱ و بر آدم که باباسنك
عورتی ایله یاتمش اولورسه باباسنك چپلاقلغنی آچمشدر البتّه ایکیسی دخی اولدریله قانلری اوزرلرنده اولسون

١٢ و بر آدم كلينى ايله ياتمش اولورسه البتّه ايكيسى دخى اولدريله قرابت فجورى ايتديلر قانلرى
اوزرلرنده اولسون ١٣ و هر آدم كه اركك ايله عورت ايله ياتور كبى ياتوب جماع ايتمش اولورسه ايكيسى
دخى مكروهلق ايتديلر البتّه اولدريلهلر قانلرى اوزرلرنده اولسون ١٤ و بر آدم كه عورتى و انك آناسنى
قوينته آلمش اولورسه فجوردر انى و انلرى آتشده ياقهلر تاكه آراكزده فجور اولميه ١٥ و بر كمسه بر حيوان
ايله جماع ايتمش اولورسه البتّه اولدريله هم حيوانى ديهلته ١٦ و بر عورت كه حيوانه ياناشوب انكله
جماع ايتمش اولورسه عورتى و حيوانى ديهليهسن البتّه اولدريلهلر قانلرى اوزرلرنده اولسون ١٧ و هر كم
قز قرنداشنى باباسنك قزينى يا آناسنك قزينى قوينته آلوب انك چپلاقلغنى كورمش اولورسه هم اول
دخى انك چپلاقلغنى كورمش اولورسه فجوردر انك ايچون قومنك كوزلرى اوكنده قتل اولنهلر قز
قرنداشنك چپلاقلغنى آچشدر كندو كناهنى چكه ١٨ و هر كم حيضلو عورت ايله ياتوب انك چپلاقلغنى
آچمش اولورسه او انك چشمهسنى آچدى عورت دخى كندو قاننك چشمهسنى آچدى ايكيسى دخى
قوملرينك آراسندن قطع اولنهلر ١٩ و آناكك قز قرنداشنك يا باباكك قز قرنداشنك چپلاقلغنى
آچميهسن زيرا خصيمنى چپلاق ايدر انلر كناهلرينى چكهلر ٢٠ و هر كم عموجهسنك عورتى ايله ياتمش
اولورسه عموجهسنك چپلاقلغنى آچشدر كناهلرينى چكوب اولادسز اولهلر ٢١ و بر آدم كه قرنداشنك
عورتنى آلمش اولورسه اول دخى مردارلق در قرنداشنك چپلاقلغنى آچشدر اولادسز اولالر ٢٢ ايمدى جمله
فرايضمى و جمله حكملريمى كوزدهسز و انلرى اجرا ايليهسز و بن سزى اوراده ساكن اولهكز ايچون
كوتورهجكم ولايت سزى استفراغ ايتميه ٢٣ و بن اوككزدن سورهجكم امّتك طريقلرنده سلوك ايتميهسز
زيرا بو جمله نسنهلرى ايتديلر و بن انلردن نفرت ايلدم ٢٤ و سزه ديدم كه انلرك ولايتنى ميراث
ايدهسز و بن انى يعنى ايچنده سود و بال آقان ولايتى سزه ميراث ايچون ويرهجك ايم سزى ساير قوملردن
آيران اللهكز ربّ بن ايم ٢٥ پس سز پاك و ناپاك حيوانلر آراسنده و ناپاك و پاك قوشلر آراسنده فرق
ايدهسز و جانلريكزى اول حيوانلر ايله و قوشلر ايله هم جمله يرده سورننلر ايله مكروه ايتميهسز كه
بن انلرى سزه ناپاك طوتهكز ايچون آيردم ٢٦ و بكا مقدّس اولاسز زيرا بن ربّ قدّوس ايم و سزى بنم
اولهكز ايچون ساير قوملردن آيردم ٢٧ و آدمدن يا عورتدن هر كم جنّى يا رمّال اولورسه البتّه
اولدريله انلرى طاشلر ايله طاشليهلر قانلرى اوزرلرنده اولسون ۞

يكرمى برنجى فصل

١ و ربّ موسى يه ديديكه امام لر اولان هارون اوغللرينه سويليوب انلره دى كه قوملريكز آراسنده
اولو ايچون بر كمسه كندوسنى تدنيس ايتميهسه ٢ مگر خصيمى اقرباسى آناسى و باباسى و اوغلى و قزى
و قرنداشى ايچون اولا ٣ و كندو قز قرنداشى ايچون كه قز اوغلان و اره وارمش اولا انك ايچون كندوسنى

تنجیس ایلیه ٤ قوملرینك آراسنده عورتك قوجه‌سی کبی کندوسنی تنجیس ایتمیه شویله که متنجس
اولا ٥ باشلرینی یولمیالر وصقاللرینك کنارینی تراش ایتمیه‌لر هم کندو اتنده کرتکلر ایتمیه‌لر ٦ اللهنه
مقدس اولالر و اللهنك آدینی تدنیس ایتمیه‌لر زیرا ربك ضحیه‌سنی و اللهنك طعامنی تقریب ایدرلر سو
خصوص ایچون مقدس اولالر ٧ اوروسپی‌یی یا بوزلمش عورتی آلمیه‌لر و قوجه‌سندن بوشانمش عورتی آلمیه‌لر
زیرا اللهنه مقدسدر ٨ ایمدی انی تقدیس ایلیه‌سن زیرا اللهكك طعامنی تقریب ایدر سكا مقدس اولا
چون سزی تقدیس ایدن قدوس رب بن ایم ٩ و امام کشینك قزی زنا ایتمكله متنجس اولورسه باباسنی
تنجیس ایتمش اولور آتشه یاقلسه ١٠ و قرنداشلری آراسنده امام اعظم اولان کیمسنه که باشی اوزرینه
تدهین یاغی دوكلمش و لباسلری کیمك ایچون اللهك خدمتنه تخصیص اولنمش اولا باشنی آچمیه و اثوابنی
یرتمیه ١١ و هیچ بر اولوسی اولان یره کیرمیه هم کندوسنی باباسی یا آناسی ایچون ناپاك ایلمیه ١٢ و مقدسه‌دن
چقمیه هم اللهنك مقدسه‌سنی تدنیس ایتمیه زیرا اللهنك تدهین یاغنك تاجی اوزرینده در بن رب ایم
١٣ هم عورتی قز اوغلان ایكن آلا ١٤ طول عورتی و بوشانمشی و بوزلمشی و اوروسپی‌یی آلمیه الا کندو
قومندن عورتی قز اوغلان آلا ١٥ نسلنی دخی قوملرنده تدنیس ایتمیه زیرا انی تقدیس ایدن رب بن ایم
١٦ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ١٧ هارونه سویلیوب دی که سنك نسلكدن عصرلرنجه بر
آدم که انده بر عیب اولا اللهنك اتمكنی تقریب ایتمكه یاقلشمیه ١٨ زیرا هیچ بر عیبلو آدم یاقلشمامق
کرك نه کور کشی نه آقسق نه بوج بورنلو نه اوزون یا قصه عضولو ١٩ نه آیاغی قرق نه الی چولاق
کشی ٢٠ نه قنبور نه جوجه نه کوزنده لکه اولان نه اویوزلو و نه دمرکولو نه دبه ٢١ امام هارونك
نسلندن هر عیبلو آدم ربه ضحیه قربانلرینی تقریب ایتمكه یاقلشمیه عیبی وار اللهنك اتمكنی تقریب ایتمكه
یاقلشمیه ٢٢ نهایت اللهنك اتمكنی یبه اکر قدسلردن اکر قدسلرك قدسلرندن ٢٣ اما پرده‌یه کیرمیه
و مذبحه یاقلاشمیه زیرا عیبی وار تاکه مقدس یرلرمی تدنیس ایتمیه چون انلری تقدیس ایدن رب
بن ایم ٢٤ پس موسی هارونه و اوغللرینه هم جمله بنی اسرائیله بو نسنه‌لری سویلدی ۞

یکرمی ایکنجی فصل

١ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ هارونه و اوغللرینه سویله که نجسلر ایكن بنی اسرائیلك
مقدس نسنه‌لرندن انفراق ایده‌لر و انلرك بكا تقدیس ایتدكلری شیلرده قدسمك آدینی تدنیس ایتمیه‌لر
رب بن ایم ٣ انلره دی که عصرلریكزجه جمیع نسللریكزدن هر آدم که نجاستی اوزرنده ایكن بنی
اسرائیل ربه تقدیس ایتدكلری مقدس نسنه‌لره یقلاشمش اولورسه انك جانی حضورمدن منقطع اولا
رب بن ایم ٤ هارونك نسلندن هیچ بر جذاملو یا نفسی آقان کیمسنه مقدس نسنه‌لردن یمیه تا طهارت
حاصل قلنجیه‌دك هم اول کیمسنه دخی که میته ایله نجس اولان کیمسنه‌یه طوقنمش اولورسه نه اول آدم

كه اندن نفسى چقه ٥ نه اول آدم كه نجس حشرته طوقنمش اولوب انكله متنجس اولا يا شول آدم
كه انكله هر نجاستى حسبنجه نجس اولمق لازم كله ٦ اكا طوقنان جان آخشامه‌دك نجس اولا وكندو
اتنى صو ايله يايقمينجه مقدس نسنه‌لردن يميه ٧ وكونش باتدقدن صكره پاك اولا اندن مقدس
نسنه‌لردن يييه زيرا انك طعامى در ٨ ميته‌يى وپرتلمشى يميه كه انكله ناپاك اولا ربّ بن ايم ٩ وكوزده‌جكى
كوزدوب كناهى اوزرلرينه چكميه‌لركه انك ايچون اولميه‌لر اكر انى تدنيس ايدرلرسه انلرى تقديس
ايدن ربّ بن ايم ١٠ وهيچ بر غريب كمسه مقدس نسنه‌يى يميه امامك مجاورى وياناشمه‌سى مقدس
نسنه‌يى يميه ١١ اما امام بر آدمى كندو آقچه‌سيله صاتون آلمش اولورسه او هم اونده طوغمش قولى اندن
يييه انك طعامندن انلر يييه‌لر ١٢ اكر امامك قزى بر غريب آدمه نكاحلنمش اولورسه مقدس شيلرك
قربانندن يميه ١٣ اما امامك قزى طول يا بوشانمش اولوب اولادى يوغيسه وباباسنك اوينه دونمش اولورسه
كوچكلكنده كبى باباسنك طعامندن يييه وهيچ بر غريب اندن يميه ١٤ واكر بر كمسه بلمزلك ايله
مقدس نسنه‌يى يمش اولورسه انك اوزرينه خمسنى قاته ومقدس نسنه ايله معا امامه ويره ١٥ وبنى
اسرائيلك ربه تقريب ايتدكلرى مقدس نسنه‌لرينى تدنيس ايتميه‌لر ١٦ وانلرك مقدس نسنه‌لرينى يمكله
صوچك يرامزلغنى اوزرلرينه چكميه‌لر زيرا انلرى تقديس ايدن ربّ بن ايم ١٧ ودخى ربّ موسى‌يه خطاب
ايدوب ديديكه ١٨ هارونه واوغللرينه هم جمله بنى اسرائيله سويليوب انلره دى كه هر كم بيت
اسرائيلدن يا اسرائيلده اولان غريبلردن هر نذرلرى يا هر ارادتلو پيشكشلرى ايچون بر قربان تقريب
ايدرسه كه ربه محرقه اولمق ايچون تقريب ايدرلر ١٩ ارادتكزجه اوكزلردن وقيونلردن وكچيلردن صاغ
اركككى تقريب ايليه‌سز ٢٠ هيچ اندنه بر عيب اولانى تقريب ايتميه‌سز زيرا سزك ايچون مقبوله كچمز
٢١ هر كم ربه نذر ايچون يا ارادتلو پيشكش ايچون سلامتلكلر قربانى تقريب ايدرسه اوكزلردن يا
سوريلردن صاغ اولا تاكه مقبوله كچه آصلا اندنه بر عيب اولميه ٢٢ كورى يا عضوى قرق اولانى يا سقطى
يا سكللوى يا اويوزلوى يا دمركولويى ربه تقريب ايتميه‌سز نه بونلردن محرقه‌يى ربه مذبح اوزرينه ويره‌سز
٢٣ وزايد يا ناقص عضولو اوكزى يا قيونى ارادتلو قربان ايتسك اولور اما نذر ايچون مقبوله كچمز ٢٤ خايه‌سى
ازلمش يا دوكلمش يا قوپارلمش يا كسلمش اولانى ربه قربان ايتميه‌سز وولايتلريكزده بونلردن قربان ايتميه‌سز ٢٥ بو
جمله‌لردن اللهكزك طعامنى غريب كمسنه‌نك اليندن آلوب تقريب ايتميه‌سز زيرا فساد انلرده وعيب
انلرده در سزك ايچون مقبوله كچمز ٢٦ وربّ موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢٧ اوكز يا قيون يا كچى
طوغدقدن صكره يدى كون آناسنك يانندە اولا وسكزنجى كونده واندن صكره ربه محرقه ايچون
مقبول اولا ٢٨ واوكزى يا قيونى يا كچى‌يى ياوروسى ايله بله بر كونده بوغازلميه‌سز ٢٩ وربه شكر قربانينى ذبح
ايدرسكز ارادتكزجه ذبح ايده‌سز ٣٠ همان اول كونده يننله صباحه‌دك اندن آليقومياسز ربّ بن ايم
٣١ ايمدى امرلريمى كوزده‌سز وانلرى اجرا ايليه‌سز ربّ بن ايم ٣٢ ومقدس آدمى تدنيس ايتميه‌سز

وبنی اسرائیلك آرالرنده قدوس اولایم سزی تقدیس ایدن رب بن ایم ٣٣ که اللهكز اولمق ایچون
سزی مصر دیارندن اخراج ایلدم رب بن ایم ۞

یكرمی اوچنجی فصل

١ ودخی رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه ٢ بنی اسرائیله سویلیوب انلره دی كه ربك بیراملری
كه سز انلری مقدس جمعیتلری ایچون ندا ایده‌جكسكز انلر بنم بیراملرمدر ٣ آلتی كون ایش
ایشلنه و یدنجی كون سبت كوننك راحتی مقدس جمعیتی اولا بر ایش ایشلمیه‌سز جمیع مسكنلریكزده
ربه سبتدر ٤ ربك بیراملری بونلردر مقدس جمعیتلری كه سز انلری وقتلرنجه ندا ایتمك كركسز
٥ اولكی آیده آیك اون دردنجیسنده ایكی آخشام آراسنده ربه فصح بیرامیدر ٦ و بو آیك اون
بشنجیسنده ربه فطیرسز بیرامیدر یدی كون فطیرسزلری ییه‌سز ٧ اولكی كونده سزه مقدس جمعیت
اولا هیچ بر قوللغه متعلق ایشی ایشلمیه‌سز ٨ و یدی كون ربه ضحیه‌یی تقریب ایده‌سز یدنجی كونده
مقدس جمعیت اولا هیچ بر قوللغه متعلق ایشی ایشلمیه‌سز ٩ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه
١٠ بنی اسرائیله سویلیوب انلره دی كه سزه ویره‌جكم ولایته كیردككز و محصولكز بیچدككزدن صكره
محصولكزك الكندن بر دمدی امامه كتوره‌سز ١١ و اول دمدی امام ربك اوكنده صالا تاكه سزك ایچون
مقبول اولا و امام انی سبت كوننك ایرته‌سنده صالا ١٢ و دمدی صالدوغكز كونده ربه ضحیه ایچون
بر ییللق صاغ قوزی‌یی تقریب ایده‌سز ١٣ و اتمكلك پیشكشی یاغ ایله یوغرلمش ایكی عشر سمید اوندن
اولا ربه ضحیه و خوش قوقو ایچون و دوكش پیشكشی هین اولچكنك بر چیركی شراب اولا ١٤ و تا اول
كونه‌دك اتمكی و قاورلمش بغدایی و تازه بشاقلری یمیه‌سز تا اللهكزه پیشكشی تقریب ایدنجیه‌دك
عصرلریكزجه جمیع مسكنلریكزده بو سزه ابدی فرض اولا ١٥ و اول سبتك ایرته‌سندن صالمه پیشكشنك
دمدینی كتوردككزدن صكره كندولریكزه تمام یدی سبت صایه‌سز ١٦ یدنجی سبتك ایرته‌سنه‌دك اللی
كون صایه‌سز و ربه یكی اتمكلك پیشكشی تقریب ایده‌سز ١٧ مسكنلریكزدن صالمه پیشكشی ایچون
ایكی اتمك كتوره‌سز كه سمید اوننك ایكی عشرندن اولوب خمیر ایله پشمش اولالر ربه ایلك محصوللر
اولالر ١٨ و اول اتمكلر ایله یدی صاغ بر ییللق قوزی هم صغر یاوروسی بر بوغا و ایكی قوچ قربان ایده‌سز
ربه ضحیه اولالر اتمكلك و دوكش پیشكشلری ایله بیله ربه ضحیه و خوش قوقو اولا ١٩ و دخی كناه قربانی
ایچون بر كچی تكه‌سی و سلامتلكلر قربانی ایچون برر ییللق ایكی قوزی تقریب ایده‌سز ٢٠ و امام انلری
ربك حضورنده صالمه پیشكشی ایچون ایلك محصول اتمكلری و ایكی قوزی ایله صاله و ربه تقدیس اولنوب
امامك اولالر ٢١ و حمان اول كونده ندا ایده‌سز كه سزه مقدس جمعیت اولا هیچ بر قوللق ایشنی
ایشلمیه‌سز جمیع مسكنلریكزده عصرلریكزجه بو ابدی فرض اولا ٢٢ و یریكزك محصولنی بیچدككز زمان

قارلاغك كنارينى تمام بيچميه‌سن وحصولكك قالان بشاقلرينى دوشرميه‌سن انلرى فقيره وغريبه قويه‌سن
اللهكز ربّ بن ايم ٢٣ وربّ موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢٤ بنى اسرائيله سويليوب دى كه يدنجى
آيده آيك اوّلكيسنده سزه سبت وبورو تذكيرى ومقدّس جمعيّت اولا ٢٥ هيچ بر قوللق ايشنى
ايشلميه‌سز وربّه بر ضحيّه تقريب ايليه‌سز ٢٦ ودخى ربّ موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢٧ دخى بو يدنجى
آيك اونجيسنده كه كفارتلرك كونيدر سزه مقدّس جمعيّت اولا وجانلريكزه اورج ايله جفا ايده‌سز
هم ربّه بر ضحيّه تقريب ايده‌سز ٢٨ وبو كونده هيچ بر ايش ايشلميه‌سز زيرا كفارتلرك كونيدر سزه
اللهكز ربّك حضورنده كفارت اولمق ايچون ٢٩ زيرا اول كونده اورج ايله جفا چكمين جان كندو
قوملرندن منقطع اولا ٣٠ وهر جان كه اول كونده بر ايش ايشليه‌جك اولورسه اول جانى كندو قومنك
آراسندن هلاك ايده‌جكم ٣١ هيچ بر ايش ايشلميه‌سز عصرلريكزجه جميع مسكنلريكزده بو سزه ابدى
فرض اولا ٣٢ اول كون سزه راحتك سبتى اولا وجانلريكزه اورج ايله جفا ايده‌سز آيك طقوزنجيسنده
آخشامده سبت كونيكزده بر آخشامدن او بر آخشامه‌دك راحت ايده‌سز ٣٣ وربّ موسى‌يه خطاب
ايدوب ديديكه ٣٤ بنى اسرائيله سويليوب دى كه بو يدنجى آيك اون بشنجيسنده ربّه يدى كونه‌دك
چركه‌لر بيرامى اولا ٣٥ اوّلكى كونده مقدّس جمعيّت اولا هيچ بر قوللق ايشنى ايشلميه‌سز ٣٦ يدى كون
ربّه ضحيّه‌يى تقريب ايده‌سز وسكزنجى كونده سزه مقدّس جمعيّت اولا وربّه ضحيّه‌يى تقريب ايده‌سز اول
كون بيرام در هيچ بر قوللغه متعلّق ايش ايشلميه‌سز ٣٧ ربّك بيراملرى بونلردر كه انلرى مقدّس
جمعيّتلر اولمق ايچون ندا ايده‌سز وربّه يانمش قربانلرى ضحيّه‌يى واتمكلك پيشكشنى وذبيحه‌يى ودوكيشى
تقريب ايده‌سز كون بكون نه كه واجب اولورسه ٣٨ ربّك سبتلرندن ماعدا وهبه‌لريكزدن وجمله
نذرلريكزدن وجمله ربّه ويره‌جككز ارادتلو هديه‌لريكزدن ماعدا ٣٩ پس يدنجى آيك اون بشنجى
كونده يرك حصولنى دوشردككزدن صكره ربّك بيرامنى يدى كون ايده‌سز اوّلكى كونده سبت
وسكزنجى كونده دخى سبت اولا ٤٠ واوّلكى كونده كندولريكزه كوزل آغاجلك يمشنى خرما داللرينى
وقويو آغاجلك داللرينى وسيلك كنارنده بتن سكوت داللرينى آلاسز واللهكز ربّك حضورنده يدى كون
شنلك ايده‌سز ٤١ هر ييل ربّه يدى كون بو بيرامى ايده‌سز عصرلريكزجه بو ابدى فرض اولا انى
يدنجى آيده تعييد ايده‌سز ٤٢ يدى كون چركه‌لرده ساكن اولاسز جمله اسرائيلده طوغمش اولنلر
چركه‌لرده ساكن اولالر ٤٣ تاكيم نسللريكز بيله‌لر كه بنى اسرائيلى مصر ديارندن چقاردوغم
زمان انلرى چركه‌لرده اسكان ايلدم اللهكز ربّ بن ايم ٤٤ وموسى ربّك بيراملرينك خصوصنى بنى
اسرائيله بيان ايلدى ۞

صايا وقالانينى كيمه صاتدى ايسه كرو ويره وكندو ملكنه دونه ٢٨ اما اكر اداسنه كفايت ايده جك
قدر الندن كلمز ايسه صاتدوغى نسنه صاتون آلان كمسنه نك الندهٔ تا يوبل ييلنه دك قالا اندن يوبل
ييلنده مشترى چقه وبايع كندو ملكنه دونه ٢٩ وبر كمسه حصارلو شهرده ساكن اولاجق اوى صاتمش
اولورسه صاتدوغندن صكره بر ييل تمام اولنجيه دك فديه ويررسه جايز اولا فديه سنك مدتى بر
ييله دك در ٣٠ واكر بتون ييلك تمامنه دك فديه ويرلمزسه حصارلو شهرده اولان او مطلقا انى صاتون
آلمش كمسنه يه تناسللرنجه قالا يوبل ييلنده چقميه ٣١ اما اطرافنده حصارلو اولميان كويلرك اولرى يرك
تارلاسى كبى احتساب اولنه انلك ايچون فديه حقى اولا ومشترى يوبل ييلنده چقسه ٣٢ ولاويلولرك
شهرلرى ايسه ملك شهرلرينك اولرى ايچون فديه حقى هر زمان لاويلولرك اولا ٣٣ ولاويلولردن فديه
ويرن كمسنه صاتلمش اودن وبايعك ملكى شهرندن يوبل ييلنده چقه زيرا لاويلولرك شهرلرينك اولرى
بنى اسرائيل آرلسنده انلرك ملكلريدر ٣٤ اما شهرلرينك واروشنده كى تارلالرى صاتلميه زيرا انلره ابدى
ملكدر ٣٥ وقرنداشك فقير اولوب سنك سببك ايله الى يوفقه لندى ايسه غريب اولسون مسافر اولسون
النه ياپشه سن كه يانكده ديريله ٣٦ معامله ومرابحه اندن آلميه سن الله كدن قورقاسن كه
قرنداشك يانكده ديريله ٣٧ آقچه كى اكا معامله ايله ويرميه سن هم طعامكى مرابحه ايله ويرميه سن
٣٨ الله كز رب بن ايمم كه سزه كنعان ولايتنى ويرمك ايچون و سزه الله اولمق ايچون سزى مصر
ديارندن اخراج ايلدم ٣٩ واكر قرنداشك يانكده ايكن فقير اولوب كندوبى سكا صاتدى ايسه انى قول
قوللغنده قوللانميه سن ٤٠ يانكده يا مسافر كبى يانكده اولا تا يوبل ييلنه دك سكا خدمت ايليه ٤١ و او
زمان يانكدن چقه كيده او هم انلك اوغللرى بله اندن كندو قبيله سنه دونه وباباليرينك ملكنه عودت
ايليه ٤٢ زيرا انلر بنم قوللرمدر كه انلرى مصر ولايتندن چقاردم قوللقلو بيع ايله صاتلميالر ٤٣ اكا سرت
آغالق ايتميه سن الله كدن قورقاسن ٤٤ وسنك اولاجق قولك يا جاريه ك ايسه قولى وجاريه بى اطرافكده
اولان امتلردن صاتون آلاسن ٤٥ هم سزكله ساكن اولان غريبلرك وانلرى ولايتكزده توليد ايتدكلرى
يانكزده اولان قبيله لرينك اوغللرندن آلاسز وسزه مملوك اولالر ٤٦ .وبونلرى تمليك ايدوب سزدن صكره
اوغللريكزه ميراث ملكى ايله آليقويه سز هم انلرى دائما قوللنديره سز اما قرنداشلريكز اولان بنى اسرائيله
هيچ كمسه قرنداشنه سرت آغالق ايتميه ٤٧ واكر يانكده اولان غريب يا مسافرك النه مال كيررسه
وانك ياننده اولان قرنداشك فقيرلنوب اول سنك يانكده اولان غريبه يا مسافره يا غريب طائفه سنك
صوى وسوبنه كندوبى صاتارسه ٤٨ كندوبى صاتدقدن صكره اكا فديه جايز اولا قرنداشلرندن بريسى
انى فدا ايليه ٤٩ انى يا عموجه سى يا عموجه سنك اوغلى فدا ايليه يا قبيله سندن خصم اقرباسى انى فدا
ايليه يا اكر النه مال كيردى ايسه كندو كندوبى افتدا ايليه ٥٠ وانى صاتون آلان ايله حساب ايليه
كندوبى اكا صاتدوغى ييلدن تا يوبل ييلنه دك وكندو بيعنك آقچه سى ييللرك حسابنه كوره اوريله

وانكله يانشمه‌نك كونده‌لكی اوزره حساب اولنه ٥١ واكر يوبل ييلنه‌دك دخی چوق ييل اولورسه انلره
كوره كندو بيعی آقچه‌سنك فديه‌سنی ادا ايليه ٥٢ واكر يوبل ييلنه‌دك آز ييل قالورسه انكله حسابلشه
و ييللرينه كوره ٧٨ فداسنك آقچه‌سنی ادا ايليه ٥٣ سنه بسنه انك يانينده يانشمه كبی اولا حضوركده
٧٩ سرت اغالق قلميه ٥٤ واكر بو وجهلر ايله فدا اولنمزسه يوبل ييلنده چقه كيده او هم اوغللری
دخی بله‌سنجه ٥٥ زيرا بنی اسرائيل بنم قوللرمدر انلر مصر ديارندن چقاردوغم قوللرمدر اللهكز رب بن ايم ۞

يكرمی آلتنجی فصل

١ كندولريكزه صنملر و اوينمه بتلر ياپميه‌سز نه كندولريكزه نصب قالديره‌سز نه ولايتكزده صورتلو
طاش قويه‌سز زيرا اللهكز رب بن ايم ٢ سبتلرمی كوزده‌سز و مقدسمه حرمت ايده‌سز رب بن ايم
٣ اكر فرايضمده منسلك اولوب و امرلرمی كوزدوب انلری ايده‌جك اولورسكز ٤ يغمورلريكزی
موسملرنده ويره‌جكم و ير كندو محصولنی ويره هم صحرانك آغاجلری كندو ميوه‌سنی ويره‌لر ٥ و خرمن
سزه باغ بوزومنه‌دك يتشه باغ بوزومی دخی اكينه يتشه و اتمككزی دويُنجيه‌دك ييه‌سز هم ولايتكزده
امينلك ايله ساكن اولاسز ٦ و يره صلح و صلاح ويره‌يم و اوركديجی اولميوب ياتاسز و ولايتكزدن ضررلو
حيوانلری كيده‌ره‌يم هم ولايتكزدن قلج چكميه ٧ و دشمنلريكزی قوواسز و اوككزده قلجدن دوشه‌لر
٨ و سزدن بشی يوزی قووا و سزدن يوزی اون بيكی قووالر هم دشمنلريكز اوككزده قلجدن دوشه‌لر
٩ و سزه توجه ايده‌يم و سزی تكثير ايدوب چوغالده‌يم هم سزكله عهدمی ثابت ايده‌يم ١٠ و اسكيمش
اسكی ذخيره‌يی ييه‌سز و يكی‌يی قومق ايچون اسكی‌يی چقارده‌سز ١١ و مسكنمی آراكزده قويايم و جانم
سزدن نفرت ايتميه ١٢ و آراكزده كزنوب سزه الله اولايم سز دخی بكا قوم اولورسكز ١٣ اللهكز رب بن
ايم كه سزی مصر ديارندن اخراج ايلدم تاكه انلره قوللر اولميه‌سز و بويندروغكزك بندلرينی قردم
و سزی مرتفع قامت ايله كزدردم ١٤ واكر بنی دكلميوب بو جمله اوامرمی ايتميه‌جك اولورسكز ١٥ واكر
فرايضلرمی حقير طوتوب جانكز حكملرمدن اكراه ايده‌جك اولورسه شويله كه جمله اوامرمی ايتميوب
عهدمی ابطال ايتمش اولورسز ١٦ بن دخی سزه بو نسنه‌لری ايده‌يم اوزريكزه قورقوبی و وری و حمايی
صالايم كه كوزلری تلف ايده و جانلره الم ويره هم اكينكزی صومه يره اكه‌سز زيرا انی دشمنلريكز
ييه‌جكلردر ١٧ هم سزه قرشو يوزمی قويايم دشمنلريكزك اوككنده انهزام بولورسكز و سزه بغض ايدنلر
سزه تسلط ايده‌جكلردر و كيمسه سزی قوومز ايكن قاچه‌جقسكز ١٨ واكر بونلردن صكره بنی دكلميه‌جك
اولورسكز سزی تكرار كناهلريكز ايچون يدی اوقدر تعزير ايده‌جكم ١٩ و قوتكزك تكبرينی قرايم
و كوككزی دمر كبی هم يريكزی باقر كبی ايده‌يم ٢٠ و قوتكز صومه يره تلف اوله نه يريكز محصولنی
ويره نه ولايتكزك آغاجلری ميوه‌سنی ويره‌لر ٢١ واكر بنم ايله خلاف اوزره سلوك ايدوب بنی دكلميه‌جك

اولورسکز اوزریکزه کناهلریکزه کوره یدی اوقدر بلا ضم ایده‌یم ٢٢ و اوزریکزه صحرا جانورلرینی
صالایم که سزی اولادسز ایلیوب وطواریکزی قروب سزی تقلیل ایده‌لر و یوللریکز خراب اولا ٢٣ و اکر
بونلر ایله دخی اوصلنمزسکز و بنم ایله خلاف اوزره سلوک ایده‌جک اولورسکز ٢٤ بن دخی سزک ایله
خلاف اوزره سلوک ایده‌یم هم سزی کناهلریکز ایچون یدی اوقدر قرایم ٢٥ و اوزریکزه عهدک انتقامنی
آلان قلیجی صالایم وشهرلریکزه جمع اولدوغکز زمانده آرالریکزه طاعون کونده‌ره‌یم و دشمنک النه تسلیم
اولورسکز ٢٦ سزه اتمککزک طیاغنی قردوغم زمان اون عورت بر فرونده اتمککزی پیشوره‌لر و سزه
اتمککزی طارتی ایله کرو ویره‌لر و ییوب دویمیاسز ٢٧ و اکر بونکله دخی بنی دکلمزسکز اما بنم ایله
خلاف اوزره سلوک ایده‌جک اولورسکز ٢٨ بن دخی سزکله غضب و عنف ایله سلوک ایده‌یم و سزی
کناهلریکز ایچون یدی اوقدر تعزیر ایده‌یم ٢٩ و اوغللریکزک اتنی ییه‌سز هم قزلریکزک اتنی دخی
ییه‌سز ٣٠ و یوکسک یرلریکزی بوزایم و کنش بتلریکزی قرایم و لشلریکزی بتلریکزک لشلری اوزرینه
قویایم هم جانم سزدن نفرت ایلیه ٣١ و شهرلریکزی خراب هم مقدسه‌لریکزی یباب ایده‌یم نه سزک
خوش قوقوکزی قوقولیایم ٣٢ یری شویله خراب ایده‌یم که ایچنده ساکن اولاجق دشمنلریکز
اوزرینه نظر ایدوب حیران قاله‌لر ٣٣ سزی ایسه طایفه‌لرده پراکنده ایده‌یم و آردیکزجه قلیجی
چقاره‌یم و ولایتکز خراب هم شهرلریکز یباب اولا ٣٤ او زمان یر جمله خراب طوردوغی کونلرده سز
دشمنلریکزک ولایتنده ایکن کندو سبتلرندن حظ ایلیه او زمان یر راحتده اولوب کندو سبتلرندن
حظ ایلیه ٣٥ جمله خراب اولدوغی کونلرده راحت ایلیه زیرا سز اوزرنده ساکن ایکن سبتلریکزده
راحت ایتممشدر ٣٦ و هر کیم سزدن باقی قالورسه دشمنلرینک ولایتلرنده قلبلرینه ضعفلک کتوره‌یم
و انلری دپرنمش یپراغک صداسی اطراد ایلیوب قلیج اوکندن قاچار کبی قاچالر و کمسه قوومز ایکن دوشه‌لر
٣٧ و بری برینک اوزرینه دوشه‌لر صانکه قلیج اوکندن قاچارلر قووار کمسه یوق ایکن هم دشمنلریکزه مقاومت
ایتمکه قادر اولمازسکز ٣٨ و طایفه‌لر آراسنده هلاک اولورسکز هم دشمنلریکزک ولایتی سزی تلف ایلیه
٣٩ و سزدن باقی قالان کندو یرامزلغی ایچون دشمنلریکزک ولایتلرنده اریه هم باباریکزک یرامزلقلری ایچون
انلر ایله بله اریه‌لر ٤٠ و یرامزلغنه هم باباریننک یرامزلغنه و بکا عظیم عصیان ایتدکلرینه معترف اولورلرسه
و هم بنم ایله خلاف اوزره سلوک ایتدکلرینه دخی ٤١ و بن دخی انلر ایله خلاف اوزره سلوک ایدوب انلری
دشمنلرینک ولایتنه کوتوردوکمده اکر اول زمان انلرک سنتسز قلبی آلچقلنوب یرامزلقلرینک جریمه‌سنی رضا
ایله چکرلرسه ٤٢ اول وقتده بن دخی یعقوب ایله اولان عهدیمی و اسحق ایله اولان عهدیمی هم دخی
ابراهیم ایله اولان عهدیمی خاطریمه کتوره‌یم هم یری دخی خاطریمه کتوره‌یم ٤٣ پس یر انلردن متروک
اولوب سبتلرندن حظ ایتدکدن صکره چون انلر یبانده ایکن خراب اولمش ایدی و حکوماتمه خور
باقدقلری هم جانلری فرایضمدن نفرت ایتدکلری ایچون یرامزلغنک جریمه‌سنی رضا ایله چکدکلرندن

صکره ٤٤ بو تقدیرجه انلر دشمنلرینك ولایتنده ایکن انلره خور باقمم نه انلری تماما تلف ایتمك
ایچون نه انلر ایله اولان عهدیمی ابطال ایتمك ایچون انلردن نفرت ایدرم چون بن انلرك اللهی ربّ
ایم ٤٥ بن انلره لطف ایدوب شول سلفلرینك عهدینی خاطریمه کتورهیم که انلری طایفهلرك کوزلری
اوکنده انلره الله اولمق ایچون مصر دیارندن چقاردم ربّ بن ایم ٤٦ ربّك کندو و بنی اسرائیلك آراسنده
اولمق ایچون موسینك الی ایله سیناطاغنده ویردوکی فرایض و حکملر و شریعتلر بونلر در ۞

یکرمی یدنجی فصل

١ و ربّ موسی یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیله سویلیوب انلره دی که بر آدم جانلره بچکك
قیمته کوره ربّه بر نذر محض ایتدوکی زمان ٣ ارککه بچکك قیمت بودر یکرمی یاشدن تا آلتمش یاشده
اولانه بچکك قیمت مقدسهنك مثقالی اوزره اللی مثقال کومش اولا ٤ و اکر دیشی ایسه بچکك قیمت
اوتوز مثقال اولا ٥ و اکر بش یاشدن یکرمی یاشهدك اوغلان ایسه ارکك ایچون بچکك قیمت یکرمی مثقال
و دیشی ایچون اون مثقال اولا ٦ و اکر بر آیدن بش یاشهدك اوغلان ایسه ارکك ایچون بچکك قیمت
بش مثقال کومش و دیشی ایچون بچکك قیمت اوچ مثقال اولا ٧ و اکر آلتمش یاشدن یوقارو اولورسه ارکك
ایسه بچکك قیمت اون بش مثقال و دیشی ایچون اون مثقال اولا ٨ و اکر نذر ایدن شویله فقیر
اولورسه که بچدوکك قیمتی ادا ایتمکه قادر اولمیا منذور اولانی امامك اوکنه احضار ایلیه و امام انك قیمتنی
بچه امام انك قیمتنی نذر ایدنك الندن کلنی اوزره بچه ٩ و اکر نذری ربّه قربان اولنور نسنهلردن
اولورسه هر نه که ربّه اندن ویررسه مقدّس اولا ١٠ انی تبدیل ایتمیه و ایوی فنایه فنای ایویه
دکشدرمیه و اکر حیوانی حیوانه دکشدرمش اولورسه او هم دکشدردوکی نسنه مقدّس اولالر ١١ و اکر
نذری ربّه تقریب اولنماز نجس حیواندن اولورسه اول حیوانی امامك اوکنه احضار ایلیه ١٢ و امام انی
ایولکنه یا کملکنه کوره قیمتی بچه امام اولان سن بچدوکك قیمتکه کوره اولا ١٣ و اکر هر وجهله فدیهسنی
ویرهجك اولورسه بچدوکك قیمتکدن آرتق انك خمسنی قاتنه ١٤ و بر آدم کندو اوینی ربّه تقدیس
ایدرسه امام انی ایولکنه یا کملکنه کوره قیمته بچه امام انی نه شکل قیمت بچرسه او شکل قالا ١٥ و اکر
تقدیس ایلین کمسنه کندو اوینك فدیهسنی ویرهجك اولورسه انی قیمت بچدوکك آقچهنك خمسنی اوزرینه
قاته و او انك اولا ١٦ و اکر بر آدم ملك تارلاسنی ربّه تقدیس ایدرسه بچدوکك قیمت اکیننه کوره اولا
بر مدّ آرپه اکینی اللی مثقال کومشه اولا ١٧ و اکر تارلاسنی یوبیل ییلندن تقدیس ایدرسه بچدوکك
قیمت اوزره قالا ١٨ و اکر تارلاسنی یوبیل ییلندن صکره تقدیس ایدرسه امام انکله آقچهیی یوبیل ییلنهدك
قالان ییللر اوزرینه حساب ایلیه و بچدوکك قیمتدن طرح اولنه ١٩ و اکر تارلایی تقدیس ایلین کمسنه انك
ایچون فدیه ویرهجك اولورسه انی قیمت بچدوکك آقچهنك خمسنی اوزرینه قاته و تارلا انك قالا ٢٠ و اکر

تارلانك فديه‌سنى ويرمز ايسه و تارلايى غيرى آدمه صاتمش اولورسه آرتق فديه‌سى ويرلميه ٢١ زيرا اول تارلا
يوبل ييلنده آنك ملكندن چقدقدن صكره ربه حرام تارلا كبى مقدس در امامه ملك اولا ٢٢ و اكر بر
كمسه كندو ملك تارلاسندن اولميان كندويه صاتون آلدوغى تارلايى ربه تقديس ايدرسه ٢٣ امام آنكله
بچدوكك قيمتك عددينى يوبل ييلنه دكين حساب ايليه اول كونده بچدوكك قيمتى ربه مقدس نسنه
ايچون ويره ٢٤ يوبل ييلنده اول كيمدن صاتون آلدى ايسه يرك ملكى كيمك ايسه تارلا اكا دونه ٢٥ و جمله
بچككك قيمت مقدسه مثقالى اوزره اولا مثقال يكرمى دانك اولا ٢٦ اما ربه تقريب اولنان ايلك طوغمش
حيوانلردن ايلك طوغمشى كمسه تقديس ايلميه اكر اوكز اكر قيون ايسه ربك در ٢٧ و اكر نجس حيوانلردن
اولورسه بچدوكك قيمت اوزره فديه‌سنى ويره و اوزرينه خمسنى قاته و اكر فديه‌سى ويرلمزسه بچدوكك
قيمت اوزره صاتيلا ٢٨ اما هر حرام كه بر كمسه كندونك اولان انسانلردن و حيوانلردن و ملكنك تارلالريندن
ربه تقديس ايدرسه صاتلميه و فديه‌سى ويرلميه هر حرام ربه قدس‌لرك قدسى اولا ٢٩ انسانلردن تقديس
اولنان هر حرام فدا اولنميه البته اولدريله ٣٠ و يرك جمله عشرى اكر يرك اكيننده‌ن اكر آغاجلرك
ميوه‌سندن ربك در ربه مقدس در ٣١ و اكر بر آدم عشرلريندن بر نسنه‌نك فديه‌سنى ويره‌جك
اولورسه اندن غيرى آنك خمسنى قاته ٣٢ و صغرلرك يا قيونلرك هر عشرى دكنك آلتندن كچن جمله‌سنك
اونجيسى ربه مقدس اولا ٣٣ ايو ايله كتك آراسنده فرق ايلميه و دكشدرميه و اكر دكشدرمش
اولورسه اول هم دكشدردوكى حيوان مقدس اولوب فدا اولنميه ٣٤ ربك بنى اسرائيل ايچون موسى‌يه
سينا طاغنده ويردوكى امرلر بونلردر ۞

سفر الاعداد

اولكى فصل

١ و رب سينا بريه‌سنده جماعت مسكننده بنى اسرائيل مصر ديارندن چقدقلريندن صكره ايكنجى
ييلده ايكنجى آيك اولكيسنده موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بنى اسرائيل جمله جماعتنك قبيله‌لرنجه
و بابالرى اوجاقلرنجه حسابنى آلاسز هر اركك آدلو آدنجه باشدن باشه حساب ايده‌سز ٣ يكرمى ياشندن
و يوقاروسى اسرائيلده جنكه چقمغه قادر اولانك هپسنى سن و هارون انلرك بولكلرنجه حساب ايده‌سز

٤ وهر سبطدن بر آدم سزكله اولاكه هر بري بابالري اوجاغنك باشي اولا ٥ وسزكله طوراجق آدملرك
آدلري بونلردر روبيلدن شدأور اوغلي اليصور ٦ شمعوندن صورشداي اوغلي شلموايل ٧ يهودادن
عميناداب اوغلي نحشون ٨ ايساخردن صوعار اوغلي نثنائيل ٩ زابلوندن حلون اوغلي الياب ١٠ يوسف
اوغللرندن افرامدن عاميهود اوغلي اليشمع ومنسادن فدصور اوغلي غمليال ١١ بنيامندن جدعون اوغلي
ابيدان ١٢ داندن عمشداي اوغلي احيعزر ١٣ آشيردن عكران اوغلي فجعايل ١٤ جاددن دعوائيل اوغلي
اليساف ١٥ نفتاليمدن عينان اوغلي احيراع ١٦ جماعتك مكلفلري بابالري سبطلرينك باشلري اسرائيلك
بيك باشيلري بونلر ايديلر ١٧ وموسى وهارون بو آدلري ايله بيان اولنان آدملري آلديلر ١٨ وايكنجي
آيك اوّلكيسنده جمله جماعتي جمع ايلديلر وتناسل اوزره قبيله‌لرنجه وباباليرنك اوجاقلرنجه تحرير
اولنديلر آدلرنجه يكرمي ياشندن ويوقاروسي باشدن باشه حساب اولنديلر ١٩ نيجه‌كه رب موسى‌يه امر
ايلدي ايسه انلري سينا بريه‌سنده صايدي ٢٠ واسرائيلك الك اوغلي روبيلك اوغللرندن تناسللرنجه
قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه باشدن باشه هر اركك يكرمي ياشندن ويوقاروسي جمله
جنكه چقغه قادر اولنلر حساب اولنديلر ٢١ روبيل سبطندن معدودلري قرق آلتي بيك بش يوز ايديلر
٢٢ شمعون اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه معدودلري آدلرك عددنجه باشدن باشه هر
اركك يكرمي ياشندن ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٢٣ شمعون سبطندن معدودلري اللي طقوز بيك
اوچ يوز ايديلر ٢٤ جاد اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي
ياشندن ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٢٥ جاد سبطندن معدودلري قرق بش بيك آلتي يوز
اللي ايديلر ٢٦ يهودا اوغللرندن تناسللرنجه .قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي
ياشندن ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٢٧ يهودا سبطندن معدودلري يتمش دورت بيك آلتي
يوز ايديلر ٢٨ ايساخر اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي
ياشندن ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٢٩ ايساخر سبطندن معدودلري اللي دورت بيك دورت يوز
ايديلر ٣٠ زابلون اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي ياشندن
ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٣١ زابلون سبطندن معدودلري اللي يدي بيك دورت يوز ايديلر
٣٢ يوسف اوغللرندن افرام اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي
ياشندن ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٣٣ افرام سبطندن معدودلري قرق بيك بش يوز ايديلر
٣٤ منسا اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي ياشندن
ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٣٥ منسا سبطندن معدودلري اوتوز ايكي بيك ايكي يوز ايديلر
٣٦ بنيامين اوغللرندن تناسللرنجه قبيله‌لرنجه باباليرنك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه يكرمي ياشندن
ويوقاروسي جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٣٧ بنيامين سبطندن معدودلري اوتوز بش بيك دورت يوز

ایدیلر ٣٨ دان اوغللرندن تناسللرنجه قبیله‌لرنجه باباللرینك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه یكرمی یاشندن
و یوقاروسی جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٣٩ دان سبطندن معدودلری التمش ایكی بیك یدی یوز ایدیلر
٤٠ آشیر اوغللرندن تناسللرنجه قبیله‌لرنجه باباللرینك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه یكرمی یاشندن و یوقاروسی
جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٤١ آشیر سبطندن معدودلری قرق بر بیك بش یوز ایدیلر ٤٢ نفتالیم
اوغللرندن تناسللرنجه قبیله‌لرنجه باباللرینك اوجاقلرنجه آدلرك عددنجه یكرمی یاشندن و یوقاروسی جمله
جنكه چقغه قادر اولنلر ٤٣ نفتالیم سبطندن معدودلری اللی اوج بیك دورت یوز ایدیلر ٤٤ موسی‌نك
و هارونك حساب ایتدوكی معدودلری بونلردر اسرائیلك باشلری ایله كه اون ایكی آدم باباللرینك هر
اوجاغنه بر آدم ایدیلر ٤٥ و جمله بنی اسرائیلك معدودلری باباللرینك اوجاقلرنجه یكرمی یاشندن
و یوقاروسی اسرائیلده جمله جنكه چقغه قادر اولنلر ٤٦ جمله معدودلری التی یوز اوچ بیك بش یوز اللی
ایدیلر ٤٧ اما لاویلولر كندو باباللرینك سبطنجه انلرك آرالرنده حساب اولنمادی ٤٨ زیرا رب موسی‌یه
خطاب ایدوب دیدیكه ٤٩ فقط لاوی سبطنی صایمیاسن و انلری بنی اسرائیلك آراسنده حسابه آلمیاسن
٥٠ الا لاویلولری شهادت مسكنی و انك جمله آوادانلقلری هم جمله نه‌سی وار ایسه اوزرینه نصب ایلیه‌سن انلر
مسكنی و جمله آوادانلقلرینی كوتره‌لر و انلر اكا خدمت ایلیه‌لر هم مسكنك چوره‌سنده قونالر ٥١ و مسكن
كوچ ایتدكده لاویلولر انی ایندره‌لر و مسكن قوندقده لاویلولر انی قورالر و بر اجنبی یانشرسه اولدریله
٥٢ و بنی اسرائیل هر كس كندو اوردوسنده هم هر كس كندو بیراغی یاننده بولكلرنجه قونالر ٥٣ لاویلولر
ایسه شهادت مسكننك چوره‌سنده قونالر و بنی اسرائیلك جماعتی اوزرینه غضب اولمیا و لاویلولر شهادت
مسكننك بكجیلكنی بكلیه‌لر ٥٤ و بنی اسرائیل ایتدیلر رب موسی‌یه هر نیجه امر ایلدی ایسه
بویله ایتدیلر ۞

ایكنجی فصل

١ و رب موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیكه ٢ بنی اسرائیل هر كس كندو بیراغی یاننده
باباللری اوجاغنك سنجاغی یاننده قونالر جماعت مسكننك قرشوسنده چپ چوره‌ده قونالر ٣ و مشرق
طرفنده كون طوغوسنه طوغرو یهودا اوردوسنك بیراغندن اولنلر بولكلرنجه و بنی یهودانك باشی عمیناداب‌ك
اوغلی نحشون اولا ٤ كه انك عسكری و معدودلری یتمش دورت بیك التی یوز آدمدر ٥ و یاننده ایساخر
سبطی قونا و بنی ایساخرك باشی صوعار اوغلی نثنائیل اولا ٦ كه انك عسكری و معدودلری اللی دورت بیك
دورت یوز آدمدر ٧ و زابلون سبطی بنی زابلونك باشی دی حلون اوغلی الیاب اولا ٨ كه انك عسكری
و معدودلری اللی یدی بیك دورت یوز آدمدر ٩ یهودا اوردوسنده معدودلرك جمله‌سی بولكلرنجه یوز
سكسان التی بیك دورت یوز آدمدر بونلر اول كوچه‌لر ١٠ جنوب طرفنده روبیل اوردوسنك بیراغی

بولكلرنجه و بنی روبیلك باشی شادور اوغلی الیصور اولا ١١ كه انك عسكری و معدودلری قرق التی بیك
بش یوز آدمدر ١٢ و انك یاننده شمعون سبطی قونا و بنی شمعونك باشی صوریشدای اوغلی شلومیئل اولا
١٣ كه انك عسكری و معدودلری اللی طقوز بیك اوچ یوز آدمدر ١٤ هم جاد سبطی و بنی جادك باشی
دعوئیل اوغلی الیاسف ١٥ كه انك عسكری و معدودلری قرق بش بیك التی یوز اللی آدمدر ١٦ روبیل
اوردوسنده معدودلرك جملهسی بولكلرنجه یوز اللی بر بیك دورت یوز اللی آدمدر ایكنجی كوچهلر
١٧ اندن صكره جماعت مسكنی كوچه یعنی لاویلولرك اوردوسی سایر اوردولرك اورتاسنده نیجه كه قونارلرسه
اویله دخی كوچهلر هركس كندو یرنده بیراقلری یاننده ١٨ مغرب طرفنده افرایم اوردوسنك بیراغی
بولكلرنجه و بنی افرایمك باشی عامیهود اوغلی الیشماع اولا ١٩ كه انك عسكری و معدودلری قرق بیك بش
یوز آدمدر ٢٠ و انك یاننده منسا سبطی و بنی منسانك باشی فدصور اوغلی غملائیل اولا ٢١ كه انك عسكری
و معدودلری اوتوز ایكی بیك ایكی یوز آدمدر ٢٢ هم بنیامین سبطی و بنی بنیامینك باشی جدعون اوغلی ابیدان اولا
٢٣ كه انك عسكری و معدودلری اوتوز بش بیك دورت یوز آدمدر ٢٤ افرایم اوردوسنك معدودلرینك
جملهسی بولكلرنجه یوز سكز بیك یوز آدمدر اوچنجی كوچهلر ٢٥ شمال طرفنده دان اوردوسنك بیراغی
بولكلرنجه و بنی دانك باشی عمیشدای اوغلی احیعازر اولا ٢٦ كه انك عسكری و معدودلری التمش ایكی بیك
یدی یوز آدمدر ٢٧ و انك یاننده آشیر سبطی قونا و بنی آشیرك باشی عكران اوغلی فجعائیل اولا ٢٨ كه
انك عسكری و معدودلری قرق بر بیك بش یوز آدمدر ٢٩ هم نفتالی سبطی و بنی نفتالینك باشی عینان
اوغلی احیراع اولا ٣٠ كه انك عسكری و معدودلری اللی اوچ بیك دورت یوز آدمدر ٣١ دان اوردوسنده
معدودلرك جملهسی یوز اللی یدی بیك التی یوز آدمدر بیراقلرنجه صوكنده كوچهلر ٣٢ بنی اسرائیلك
معدودلری بابالرینك اوجاقلرنجه بونلردر اوردولرده معدودلرك جملهسی بولكلرنجه التی یوز اوچ بیك بش
یوز اللی آدم ایدیلر ٣٣ اما لاویلولر بنی اسرائیلك آرالرنده حساب اولنمادیلر نته كیم رب موسی یه امر
ایلمش ایدی ایسه ٣٤ و بنی اسرائیل رب موسی یه جمله امر ایتدوكنه كوره ایلدیلر بو منوال اوزره
بیراقلرنجه قوندیلر و هر كس قبیلهلرنجه و بابالرینك اوجاقلرنجه كوچدیلر ۞

اوچنجی فصل

١ و هارونك هم موسی نك تناسللری بونلردر رب موسی یه سینا طاغنده سویلدوكی كونده ٢ و هارون
اوغللرینك آدلری بونلردر الك طوغمش ناداب و ابیهو و الیعازر و ایثامار ٣ هارون اوغللرینك مسح اولنمش
امامكرك آدلری بونلردر كه انلری امام خدمتی ایچون تخصیص ایلدی ٤ و ناداب هم ابیهو ربك
حضورنده هلاك اولدیلر سینا بریهسنده ربك حضورینه غریب آتشی تقریب ایتدكلری زمان و اوغللری
یوغیدی و الیعازر و ایثامار انلرك باباسی هارونك اوكنده امام خدمتنی ایلدیلر ٥ و رب موسی یه خطاب

ایدوب دیدیکه ٦ لاوی سبطنی یاقلشدر و انی امام هارونك اوکنده طوردر که اکا خدمت ایلیه‌لر
٧ و انك کوزده‌جکنی هم جماعت مسکننك اوکنده جمله جماعتك کوزده‌جکنی کوزدوب مسکنك خدمتنی
ایده‌لر ٨ هم جماعت مسکننك جمله آوادانلقلرینی هم بنی اسرائیلك کوزده‌جکنی بکلیوب مسکنك خدمتنی
ایده‌لر ٩ ولاویلولری هارونه و اوغللرینه ویره‌سن انلر اکا بنی اسرائیلدن تسلیم اولنوب ویریلمشلردر
١٠ و هارونی و اوغللرینی تعیین ایده‌سن و امام خدمتنی کوزده‌لر و اجنبیلردن کیمکه یاقلشرسه اولدریله
١١ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ١٢ اشته بن لاویلولری بنی اسرائیلك آراسندن آلدم بنی
اسرائیلده هر آنا رحمنی آچان ایلك طوغمشك یرینه انك ایچون لاویلولر بنم اولالر ١٣ زیرا هر ایلك طوغمش
بنمدر اول کوندن برو که مصر دیارنده جمیع ایلك طوغمشلری اوردم بنی اسرائیلك جمله ایلك طوغمشلرینی
کندومه تقدیس ایلدم اکر انساندن اکر حیواندن بنم اولالر ربّ بن ایم ١٤ و دخی ربّ سینا بریه‌سنده
موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ١٥ بنی لاوینی بابالرینك اوجاقلرنجه قبیله‌لرنجه حساب ایله بر آیدن
و یوقروسی هر ارککی صایاسن ١٦ موسی دخی انلری ربّك سوزینه کوره نیجه که مأمور اولدی ایسه حساب
ایلدی ١٧ ولاوی اوغللری آدلرنجه بونلر ایدیلر جرشون و قاهت و مراری ١٨ و جرشون و اوغللرینك
قبیله‌لرنجه آدلری بونلر در لبنی و شمعی ١٩ و قاهت اوغللری قبیله‌لرنجه عمرام و یصهر و حبرون و عوزیئل
٢٠ و مراری‌نك اوغللری قبیله‌لرنجه محلی و موشی لاویلولرك قبیله‌لری بابالرینك اوجاقلرنجه بونلردر
٢١ جرشوندن لبنی قبیله‌سی و شمعی قبیله‌سی اولدی جرشونیلرك قبیله‌لری بونلردر ٢٢ انلرك معدودلری
بر آیدن و یوقروسی اولان هر ارککك حسابی اوزره معدودلری یدی بیك بش یوز ایدیلر ٢٣ جرشونیلرك
قبیله‌لری مسکنك آردنده مغربه طوغرو قونالر ٢٤ و جرشونیلرك باباسی اوجاغنك باشی لائیل اوغلی
الیاسف ایدی ٢٥ و جرشون اوغللرینك جماعت مسکننده کوزده‌جکلری مسکن و چادر و اورتوسی و جماعت
مسکننك قپوسنك پرده‌سی اولور ٢٦ هم حولینك پرده‌لری و مسکنك یاننده اولان حولی قپوسنك هم
مذبحك یاننده چپ چورده‌ده اولان پرده‌لری هم ایپلری هر خدمتی ایچون ٢٧ و قاهتدن عمرامیلرك
قبیله‌سی و یصهریلرك قبیله‌سی و حبرونیلرك قبیله‌سی و عوزیئلیلرك قبیله‌سی ایدی قاهتیلرك قبیله‌لری
بونلردر ٢٨ بر آیدن و یوقروسی هر ارککك حسابی اوزره سکز بیك آلتی یوز آدم ایدیلر که مقدسه‌نك
بکچیلکنی بکلرلر ایدی ٢٩ قاهت اوغللرینك قبیله‌لری مسکنك یاننده جنوبه طوغرو قونارلر ایدی ٣٠ و قاهت
قبیله‌لرینك باباسی اوجاغنك باشی عوزیئل اوغلی الیصفان ایدی ٣١ و بکلیه‌جکلری تابوت و سفره و شمعدان
و مذبحلر و مسکنك آوادانلقلری ایدی که انلر ایله خدمت اولنور ایدی و پرده و جمله انك خدمتی
دخی ٣٢ ولاویلولرك باشلرینك باشی امام هارونك اوغلی الیعازر ایدی که مقدسه‌نك بکچیلکنی بکلینلر
اوزرینه ناظر ایدی ٣٣ و مراریدن محلی قبیله‌سی و موشی قبیله‌سی ایدی مراری قبیله‌لری بونلردر
٣٤ و انلرك معدودلری بر آیدن و یوقروسی اولان هر ارککك حسابی اوزره آلتی بیك ایکی یوز ایدیلر

٣٥ ومراری قبیله‌لرینك باباسی اوجاغنك باشی ابیحایل اوغلی صوریال ایدی بونلر مسكنك یاننده شماله
طوغرو قونارلر ایدی ٣٦ ومراری اوغللرینك بكلیه‌جك منصبی بو ایدی مسكنك تخته‌لری وسرقلری
ودركلری وقاعده‌لری وجمله آوادانلقلری هم جمله انك خدمتی ٣٧ وحولینك چپ چوره‌سنده‌كی دركلری
وقاعده‌لری هم چوپلری هم اورغانلری ٣٨ ومسكنك اوكنده شرقه طوغرو جماعت مسكننك اوك طرفنده
مشرقه طوغرو قوناجقلر بونلردر موسی وهارون وانك اوغللری كه مقدسه‌نك بكچیلكنی بنی اسرائیلك
بكچیلكی ایچون بكلرلردی واجنبیلردن كیم كه یانشرسه اولدریله ٣٩ لاویلولرك جمله معدودلری كه انلری
موسی وهارون ربك قولنه كوره قبیله‌لرنجه حساب ایلدیلر یعنی بر آیدن ویوقروسی اولان جمله ارككلر
یكرمی ایكی بیك ایدیلر ٤٠ ورب موسی‌یه دیدیكه بنی اسرائیلك هر ایلك طوغمش بر آیدن ویوقروسی
اولان ارككنی صایاسن وآدلرینك عددینی آلاسن ٤١ وبنم ایچون لاویلولری آلاسن رب بن ایمن بنی
اسرائیلده جمله ایلك طوغانلرك یرینه ولاویلولرك حیوانلرینی بنی اسرائیلك حیوانلرندن اولان جمله ایلك
طوغانلرك یرینه آلاسن ٤٢ ایمدی موسی بنی اسرائیلك جمله ایلك طوغانلرینی صایدی نیجه كه رب ١٦
امر ایلمش ایدی ایسه ٤٣ وجمله اركك ایلك طوغانلری آدلرینك عددی اوزره بر آیدن ویوقروسی اولان
معدودلری یكرمی ایكی بیك ایكی یوز یتمش اوچ ایدیلر ٤٤ ورب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه ٤٥ بنی
اسرائیلده جمیع ایلك طوغانلرك یرینه لاویلولری آل لاویلولرك حیوانلرینی انلرك حیوانلرینك یرینه آل
ولاویلولر بنم اولالر رب بن ایمن ٤٦ ولاویلولرك عددندن آرتان بنی اسرائیلك ایكی یوز یتمش اوچ ایلك
طوغانلرینك فدیه‌سی ایچون ٤٧ آدم باشنه بش مثقال آلاسن مقدسه مثقالی اوزره آلاسن كه بر مثقال
یكرمی دانق در ٤٨ وكومشی هارونه واوغللرینه انلردن آرتانلرینك فدیه‌لری ایچون ویره‌سن ٤٩ پس
موسی لاویلولر ایچون افتدا اولنانلردن آرتان كسنه‌لردن فدیه كومشنی آلدی ٥٠ بنی اسرائیلك ایلك
طوغانلرندن مقدسه مثقالی اوزره بیك اوچ یوز آلتمش بش مثقال كومش آلدی ٥١ هم موسی ربك قولنه
كوره افتدا اولنانلرك كومشنی هارونه وانك اوغللرینه ویردی رب موسی‌یه امر ایلدوكی كبی

دردنجی فصل

١ ورب موسی‌یه وهارونه خطاب ایدوب دیدیكه ٢ لاوی اوغللرینك آراسندن قاهت اوغللرینك جمله‌سنی
قبیله‌لرنجه وبابالرینك اوجاقلرنجه حسابه آل ٣ اوتوز یاشندن ویوقروسی اولاندن تا اللی یاشنده اولانه دك
جمله جماعت مسكننك خدمتنی ایشلك ایچون بولكه كیره‌جك قادر اولانلری ٤ جماعت مسكننده اقدس
القدسده قاهت اوغللرینك خدمتی بو در ٥ اوردو كوچه‌جك زمانده هارون وانك اوغللری كلوب چادرك
پرده‌سنی ایندره‌لر وانك ایله شهادت تابوتنی اورته‌لر ٦ اندن اوزرینه بورسق دریلری اورتوسنی قویالر
هم اوزرینده بتون لاجوردی لباسی یایالر هم ایچنه سریقلرینی صوقالر ٧ اندن وجوه اتمكنك سفره‌سی

اوزرینه لاجوردی لباسی یایالر و اوزرینه صحنلری و چناقلری و كاسه‌لری و طاسلری قویالركه انلر ایله
اورتله و دایم اتمك اوزرنده طوره ٨ و اوزرنده قرمزی لباسی یایالر هم انلری بورسق دریلری اورتوسیله
اورته‌لر صكره ایچنه سرقلرینی صوقالر ٩ اندن بر لاجوردی لباس آلالر و چراغك شمعدانینی و قندیللرینی
و مقصلرینی و فتیلدانلرینی اورته‌لر و انك جمله یاغ قابلرینی كه انلر ایله اكا خدمت ایدرلر ١٠ اندن
شمعدانی جمله قابلری ایله بورسق دریلری اورتوسنده قویالر و انی سرق اوزرینه قویالر ١١ و آلتون مذبحی
اوزرینه لاجوردی لباسی یایالر و انی بورسق دریلرینك اورتوسیله اورته‌لر و سرقلرینی صوقالر ١٢ اندن صكره
جمله خدمتك قابلرینی كه انلر ایله مقدسه‌ده خدمت اولنور آلوب بر لاجوردی لباسه قویالر هم انلری
بورسق دریلرینك اورتوسیله اورته‌لر و سرق اوزرینه قویالر ١٣ و مذبحدن كوللری چقاره‌لر و اوزرینه بر
ارغوانی لباس یایالر ١٤ و اوزرینه جمله قابلرینی قویالر كه انلر ایله اوزرنده خدمت ایدرلر بخوردانلری
و چتالجقلری و كوركلری و لكنلری و جمله مذبحك قابلرینی و اوزرینه بورسق دریلرینك اورتوسنی یایالر
و سرقلرینی صوقالر ١٥ و هارون هم انك اوغللری مقدسه‌نك و انك جمله قابلرینك اورتمه‌سنی اوردو كوچه‌جك
زمان تمام ایتدكدن صكره قهت اوغللری انی كوتورمكه كله‌لر اما مقدس نسنه‌لره طوقنمیالر تاكه
اولمیه‌لر جماعت مسكننده قهت اوغللرینك یوكلری بونلردر ١٦ و امام هارون اوغلی العازارك منصبی چراغك
یاغی و طیب بخوری و دایم پیشكشی و تدهین یاغی و بتون مسكن و جمله مقدسه‌ده اولان نسنه‌لر و انك
قابلری اوزرینه اولا ١٧ و رب موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیكه ١٨ لاویلولر آراسندن قهت
قبیله‌لرینك سبطنی استیصال ایتمك ١٩ بلكه انلره بونی ایده‌سزكه قدسلرك قدسنه یانشدقلری زمان
دریلوب اولمیه‌لر هارون و انك اوغللری كلوب انلری هر كسی كندو خدمتی اوزرینه و كندو یوكی اوزرینه
نصب ایده‌لر ٢٠ اما مقدسه‌یی اورتدكلری زمان باقمغه كیرمیه‌لر تاكه اولمیه‌لر ٢١ و رب موسی‌یه خطاب
ایدوب دیدیكه ٢٢ جرشون اوغللرینك جمله‌سنی دخی بابالرینك اوجاقلرنجه و قبیله‌لرنجه حسابه آل
٢٣ اوتوز یاشندن و یوقروسی اولاندن تا اللی یاشنده اولانه‌دك انلری صایاسن جمله جماعت مسكننك خدمتنی
ایتمك ایچون بولكه كیرمكه قادر اولانلری ٢٤ جرشونیلرك قبیله‌لرینك خدمتی بودر قوللق ایدوب یوكی
كوتوردكلری زمان ٢٥ مسكنك پرده‌لرینی و جماعت مسكنینی و اورتوسنی و اوست یاننده اوزرنده اولان
بورسق دریلرینك اورتوسنی هم جماعت مسكنی قپوسنك پرده‌سنی كوتوره‌لر ٢٦ هم حولینك پرده‌لرینی
و حولینك قپوسی مدخلنك پرده‌سنی كه مسكنك یاننده و مذبحك چپ چوره‌سنده‌در و انلرك اورغانلرینی
هم جمله خدمتلرینك قابلرینی دخی و اول نسنه‌لرده اولاجق نه ایسه خدمت ایده‌لر ٢٧ جرشون اوغللرینك
خدمتی هر كوتوره‌جك یوكنده و هر قوللغنده هارونك و اوغللرینك سوزی ایله اولا و جمله انلرك یوكلرینی
انلره صقلده‌سكز ٢٨ جرشون اوغللرینك قبیله‌لرینك جماعت مسكننده خدمتی بودر و انلرك نكهبانلغی
امام هارونك اوغلی ایثامارك الی التنده اولا ٢٩ هم مراری اوغللرینی قبیله‌لرنجه بابالرینك اوجاقلرنجه

صایاسن ٣٠ اوتوز یاشندن و یوقروسی اوللندن تا اللی یاشنده اولانه‌دك انلری صایاسن جمله جماعت
مسکننك خدمتنی ایتمك ایچون بولنکه کیرمکه قادر اولانلری ٣١ و جماعت مسکننده انلرك هر خدمتی
ایچون بکلیه‌جك یوکلری بونلردر مسکننك تخته‌لری و سرقلری و درکلری و قاعده‌لری ٣٢ هم حولینك
چوره‌سنده‌کی درکلری و قاعده‌لری و چویلری و اورغانلری جمیع آلتلری ایله هر خدمتلری ایچون و بکلیه‌جك
یوکلرینك قابلرینی آدلر ایله صایاسز ٣٣ مراری اوغللرینك قبیله‌لرینك خدمتی بودر امام هارونك اوغلی
ایثامارك الی التنده جماعت مسکننده اولان جمله خدمتلرینه کوره ٣٤ و موسی و هارون و جماعتك باشلری
بنی قاهتی قبیله‌لرنجه و بابالرینك اوجاقلرنجه صایدیلر ٣٥ اوتوز یاشندن و یوقروسی اوللندن تا اللی
یاشنده اولانه‌دك جمله جماعت مسکننك خدمتی ایچون بولنکه کیرمکه قادر اولانلر ٣٦ و انلرك معدودلری
قبیله‌لرنجه ایکی بیك یدی یوز اللی آدم ایدیلر ٣٧ قاهتیلرك قبیله‌لرینك معدودلری بونلردر که جماعت
مسکننده خدمت ایدرلردی و موسی‌نك الی ایله ویریلان ربك امری موجبنجه موسی و هارون انلری
صایدی ٣٨ جرشون اوغللرینك معدودلری قبیله‌لرنجه و بابالرینك اوجاقلرنجه ٣٩ اوتوز یاشندن
و یوقروسی اوللندن تا اللی یاشنده اولانه‌دك جمله جماعت مسکننك خدمتنی ایتمك ایچون بولنکه کیرمکه
قادر اولانلر ٤٠ انلرك معدودلری قبیله‌لرنجه و بابالرینك اوجاقلرنجه ایکی بیك التی یوز اوتوز ایدیلر
٤١ جرشون اوغللرینك قبیله‌لرینك معدودلری بونلردر که جماعت مسکننده خدمت ایدرلر ایدی
و انلری موسی و هارون ربك قولنه کوره صایدیلر ٤٢ و مراری اوغللرینك قبیله‌لرینك معدودلری قبیله‌لرنجه
و بابالرینك اوجاقلرنجه ٤٣ اوتوز یاشندن و یوقروسی اوللندن تا اللی یاشنده اولانه‌دك جمله جماعت
مسکننك خدمتنی ایتمك ایچون بولنکه کیرمکه قادر اولانلر ٤٤ انلرك معدودلری قبیله‌لرنجه اوچ بیك
ایکی یوز آدم ایدیلر ٤٥ مراری اوغللرینك قبیله‌لرینك معدودلری بونلردر که انلری موسی‌نك الی ایله
ویریلان ربك قولی موجبنجه موسی و هارون صایدیلر ٤٦ جمله صایلان لاویلولر که انلری موسی و هارون
و اسرائیلك باشلری قبیله‌لرنجه و بابالرینك اوجاقلرنجه صایدیلر ٤٧ اوتوز یاشندن و یوقروسی اوللندن
تا اللی یاشنده اولانه‌دك خدمته و جماعت مسکننده یوك خدمتنه قادر اولانلر ٤٨ انلرك معدودلری
سکز بیك بش یوز سکسن آدم ایدیلر ٤٩ انلر موسی‌نك الی ایله ویریلن ربك قولی موجبنجه هرکس
کندو خدمتی اوزره و کندو یوکی اوزره عد اولندیلر و ربك موسی‌یه امر ایتدوکی کبی اویله عد اولندیلر ۞

بشنجی فصل

١ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیله امر ایله که هر جذامی و هر نفسی آقانی
هم میته ایچون هر متدنسی اوردودن سوره‌لر ٣ اکر ارککلری اکر دیشیلری سوره‌سز انلری اوردودن
طشره‌یه سوره‌سز که بن ایچلرنده ساکن اولدوغم اوردویی تنجیس ایتمیه‌لر ٤ بنی اسرائیل دخی بویله

اوزرینه لاجوردی لباسی یایالر و اوزرینه صحنلری و چناقلری و کاسه‌لری و طاسلری قویالر که انلر ایله
اورتله و دایم اتمك اوزرنده طوره ٨ و اوزرنده قرمزی لباسی یایالر هم انلری بورسق دریلری اورتوسیله
اورته‌لر صکره ایچنه سرقلرینی صوقالر ٩ اندن بر لاجوردی لباس آلالر و چراغك شمعدانینی و قندیللرینی
و مقصلرینی و فتیلدانلرینی اورته‌لر و انك جمله یاغ قابلرینی که انلر ایله اکا خدمت ایدرلر ١٠ اندن
شمعدانی جمله قابلری ایله بورسق دریلری اورتوسنده قویالر و انی سرق اوزرینه قویالر ١١ و آلتون مذبحی
اوزرینه لاجوردی لباسی یایالر و انی بورسق دریلرینك اورتوسیله اورته‌لر و سرقلرینی صوقالر ١٢ اندن صکره
جمله خدمتك قابلرینی که انلر ایله مقدسده خدمت اولنور آلوب بر لاجوردی لباسه قویالر هم انلری
بورسق دریلرینك اورتوسیله اورته‌لر و سرق اوزرینه قویالر ١٣ و مذبحدن کوللری چقاره‌لر و اوزرینه بر
ارغوانی لباس یایالر ١٤ و اوزرینه جمله قابلرینی قویالر که انلر ایله اوزرنده خدمت ایدرلر بخوردانلری
و چتالجقلری و کورکلری و لکنلری و جمله مذبحك قابلرینی و اوزرینه بورسق دریلرینك اورتوسنی یایالر
و سرقلرینی صوقالر ١٥ و هارون هم انك اوغللری مقدسه‌نك و انك جمله قابلرینك اورتمه‌سنی اوردو کوچه‌جك
زمان تمام ایتدکدن صکره قاهت اوغللری انی کوتورمکه کله‌لر اما مقدس نسنه‌لره طوقنمیالر تاکیم
اولمیه‌لر جماعت مسکننده قاهت اوغللرینك یوکلری بونلردر ١٦ و امام هارون اوغلی العازارك منصبی چراغك
یاغی و طیب بخوری و دایم پیشکشی و تدهین یاغی و بتون مسکن و جمله مقدسه‌ده اولان نسنه‌لر و انك
قابلری اوزرینه اولا ١٧ و رب موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیکه ١٨ لاویلولر آراسندن قاهت
قبیله‌لرینك سبطنی استیصال ایتمك ١٩ بلکه انلره بونی ایده‌سزکه قدسلرك قدسنه یانشدقلری زمان
دریلوب اولمیه‌لر هارون و انك اوغللری کلوب انلری هرکسی کندو خدمتی اوزرینه و کندو یوکی اوزرینه
نصب ایده‌لر ٢٠ اما مقدسه‌یی اورتدکلری زمان باقمغه کیرمیه‌لر تاکه اولمیه‌لر ٢١ و رب موسی‌یه خطاب
ایدوب دیدیکه ٢٢ جرشون اوغللرینك جمله‌سنی دخی بابالرینك اوجاقلرنجه و قبیله‌لرنجه حسابه آل
٢٣ اوتوز یاشندن و یوقروسی اوللاندن تا اللی یاشنده اولانه‌دك انلری صایاسن جمله جماعت مسکننك خدمتنی
ایتمك ایچون بولکه کیرمکه قادر اولانلری ٢٤ جرشونیلرك قبیله‌لرینك خدمتی بودر قوللق ایدوب یوکی
کوتردکلری زمان ٢٥ مسکنك پرده‌لرینی و جماعت مسکننی و اورتوسنی و اوست یاننده اوزرنده اولان
بورسق دریلرینك اورتوسنی هم جماعت مسکننك قپوسنك پرده‌سنی کوتره‌لر ٢٦ هم حولینك پرده‌لرینی
و حولینك قپوسی مدخلنك پرده‌سنی که مسکنك یاننده و مذبحك چپ چوره‌سنده در و انلرك اورغانلرینی
هم جمله خدمتلرینك قابلرینی دخی و اول نسنه‌لرده اولاجق نه ایسه خدمت ایده‌لر ٢٧ جرشون اوغللرینك
خدمتی هر کوتره‌جك یوکنده و هر قوللغنده هارونك و اوغللرینك سوزی ایله اولا و جمله انلرك یوکلرینی
انلره صقلده‌سکز ٢٨ جرشون اوغللرینك قبیله‌لرینك جماعت مسکننده خدمتی بودر و انلرك بکجیلکی
امام هارونك اوغلی ایثامارك الی التنده اولا ٢٩ هم مراری اوغللرینی قبیله‌لرنجه بابالرینك اوجاقلرنجه

صاياسن ٣٠ اوتوز ياشندن و يوقروسي اولاندن تا اللي ياشنده اولانه دك انلري صاياسن جمله جماعت
مسكننك خدمتني ايتمك ايچون بولنكه كيرمكه قادر اولانلري ٣١ و جماعت مسكننده انلرك هر خدمتي
ايچون تكليجك يوكلري بونلردر مسكنك تختهلري و سرقلري و دركلري و قاعدهلري ٣٢ هم حوالينك
چورهسندهكي دركلري و قاعدهلري و چويلري و اورغانلري جميع آلتلري ايله هر خدمتلري ايچون و تكليجك
يوكلرينك قابلرييي آدلر ايله صاياسز ٣٣ مراري اوغللرينك قبيلهلرينك خدمتي بو در امام هارونك اوغلي
ايثامارك الي التنده جماعت مسكننده اولان جمله خدمتلرينه كوره ٣٤ و موسى و هارون و جماعتك باشلري
بني قاهتي قبيلهلرنجه و بابالرينك اوجاقلرنجه صايديلر ٣٥ اوتوز ياشندن و يوقروسي اولاندن تا اللي
ياشنده اولانه دك جمله جماعت مسكننك خدمتي ايچون بولنكه كيرمكه قادر اولانلر ٣٦ و انلرك معدودلري
قبيلهلرنجه ايكي بيك يدي يوز اللي آدم ايديلر ٣٧ قاهتيلرك قبيلهلرينك معدودلري بونلردر كه جماعت
مسكننده خدمت ايدرلردي و موسى نك الي ايله ويريلان ربك امري موجبنجه موسى و هارون انلري
صايدي ٣٨ جرشون اوغللرينك معدودلري قبيلهلرنجه و بابالرينك اوجاقلرنجه ٣٩ اوتوز ياشندن
و يوقروسي اولاندن تا اللي ياشنده اولانه دك جمله جماعت مسكننك خدمتني ايتمك ايچون بولنكه كيرمكه
قادر اولانلر ٤٠ انلرك معدودلري قبيلهلرنجه و بابالرينك اوجاقلرنجه ايكي بيك التي يوز اوتوز ايديلر
٤١ جرشون اوغللرينك قبيلهلرينك معدودلري بونلردر كه جماعت مسكننده خدمت ايدرلر ايدي
و انلري موسى و هارون ربك قولنه كوره صايديلر ٤٢ و مراري اوغللرينك قبيلهلرينك معدودلري قبيلهلرنجه
و بابالرينك اوجاقلرنجه ٤٣ اوتوز ياشندن و يوقروسي اولاندن تا اللي ياشنده اولانه دك جمله جماعت
مسكننك خدمتني ايتمك ايچون بولنكه كيرمكه قادر اولانلر ٤٤ انلرك معدودلري قبيلهلرنجه اوچ بيك
ايكي يوز آدم ايديلر ٤٥ مراري اوغللرينك قبيلهلرينك معدودلري بونلردر كه انلري موسى نك الي ايله
ويريلان ربك قولي موجبنجه موسى و هارون صايديلر ٤٦ جمله صايلان لاويلولر كه انلري موسى و هارون
و اسرائيلك باشلري قبيلهلرنجه و بابالرينك اوجاقلرنجه صايديلر ٤٧ اوتوز ياشندن و يوقروسي اولاندن
تا اللي ياشنده اولانه دك خدمته و جماعت مسكننده يوك خدمتنه قادر اولانلر ٤٨ انلرك معدودلري
سكز بيك بش يوز سكسن آدم ايديلر ٤٩ انلر موسى نك الي ايله ويريلن ربك قولي موجبنجه هر كس
كندو خدمتي اوزره و كندو يوكي اوزره عدّ اولنديلر و ربّ موسى يه امر ايتدوكي كبي اويله عدّ اولنديلر ۞

بشنجي فصل

١ و ربّ موسى يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بني اسرائيله امر ايله كه هر جذامي و هر نفسي آقاني
هم ميته ايچون هر متدنّسي اوردودن سوره لر ٣ اركك اركككلري اكر ديشيلري سوره سز انلري اوردودن
طشره يه سوره سز كه بن ايچلرنده ساكن اولدوغم اوردويي تنجيس ايتميه لر ٤ بني اسرائيل دخي بويله

أيليوب أنلري أوردودن طشره‌يه سورديلر نيجه كه رب موسى‌يه ديدي ايسه بني اسرائيل بويله ايلديلر
٥ هم رب موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٦ بني اسرائيله سويله كه بر ار يا بر عورت آدمك جميع
كناهلرندن بريني ايدوب و ربه عاصى اولوب اول جان صوچلو اولدوغى زمان ٧ ايشلدكلري كناهنه
اعتراف ايليه‌لر و جريمه‌يي سرمايه ايله كرو ويره هم انك خمسني اوزرينه قاته و كيمه جرم ايلدي ايسه
اكا ويره ٨ اما اكر اول آدمك خصمي يوق ايسه كه جرمي اكا كرو ويره جريمه ربه رد اولنوب امامك
اولا كفارت قوچندن غيري كه انكله اكا كفارت ايليه ٩ هم بني اسرائيلك جميع مقدس نسنه‌لرينك
پيشكشي كه اني امامه يقلاشدره‌جقلردر انك اولا ١٠ و هر كشينك مقدس نسنه‌لري انك اولالر بر آدم
امامه نه كه ويررسه انك اولا ١١ و رب موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ١٢ بني اسرائيله سويليوب
انلره دي كه بر كمسه‌نك عورتي آزمش و اكا خيانت ايتمش اولورسه ١٣ و بر آدم انكله ياتوب و جماع
ايدوب و قوجه‌سنك خبري يوق ايكن كزلوجه متنجسه اولورسه و اوزرينه شاهد يوق ايسه هم كندوسي
مجورده طوتلماز ايسه ١٤ اكر اول آدمه قزقانچ اولوب عورتني قزقانورسه و عورت متنجسه ايسه يا اول
آدم قزقانچ اولوب عورتني قزقانورسه و عورت متنجسه دكل ايسه ١٥ اول آدم كندو عورتني امامه كتوره
هم انكله پيشكشني يعني آرپه اونندن انا اولچكنك عشريني الىده اوزرينه ياغ دوكميه نه اوزرينه كونلك
قويا زيرا قزقانجيلك پيشكشي در ذكر پيشكشي در كه كناهي خاطرينه كتورر ١٦ امام دخي اني يقلاشتروب
ربك حضورنده طورده ١٧ اندن امام چوملك قابنده مقدس صوي آلا هم امام مسكننك دوشمه‌سنده اولان
طپراقدن آلوب اني اوصو ايچنه قويا ١٨ و امام اول عورتي ربك حضورنده طوردروب اول عورتك باشني آچه
و ذكر پيشكشني كه قزقانجيلك پيشكشي در انك اللري اوزرينه قويا و امامك النده آجي لعنتلو صولر اولا
١٩ و امام اكا يمين ويروب اكا ديه كه اكر سنكله بر ار ياتمدي ايسه و اكر سن قوجه‌كك يرينه
غيري‌يي سووب تنجس ايله آزمدك ايسه بو آجي لعنتلو صولر سكا ضرر ايتمسون ٢٠ اما اكر قوجه‌كك
يرينه غيري‌يي آلوب متنجسه اولدك ايسه و قوجه‌كدن غيري كمسنه سكا انزال ايلدي ايسه ٢١ اول
عورته امام لعنت يميني ايله آند ويروب اكا ديه كه رب سني سنك قومكك آراسنده لعنت و آند ايچون
قويا رب سكا بودكي چورك دوشروب قارنكي شيشردوكي زمان ٢٢ و بو لعنتلو صولر بغرسقلريكه كيره‌لر
كه قارنكي شيشره‌لر و بودكي چورك دوشره‌لر اول عورت دخي آمين آمين ديه ٢٣ اندن امام بو لعنتلري بر
كتابه يازه و انلري اول آجي صولر ايله سله ٢٤ و آجي لعنتلو صولري عورته ايچوره و لعنتلو صولر ايچنه
كيرنجه آجي اولالر ٢٥ اندن صكره امام عورتك الندن قزقانجيلك پيشكشني آلوب اني ربك حضورنده
صاله و اني مذبح اوزرينه تقريب ايليه ٢٦ هم امام پيشكشك ذكري ايچون اولان پيشكشدن آوج طولوسني
آلوب مذبح اوزرنده تبخير ايليه اندن عورته صولري ايچوره ٢٧ و اول صولري اكا ايچوردكدن صكره
اولا كه اكر متنجسه ايسه و قوجه‌سنه خيانت ايتمش ايسه اول لعنتلو صولر آجيلغه دونوب ايچنه

كيردوكى كبى قارنى شيشه و بودى چورك دوشه هم اول عورت كندو قومنك آراسنده لعنت ايچون اولا
٢٨ واكر عورت متنجسه اولميوب طاهره ايسه ضرر چكميه و اولاد كتوره ٢٩ قيزقانجيلقلرك آيينى بو در
بر عورت قوجه سنك يرينه غيرى يى سوروب وآزوب متنجسه ايسه ٣٠ يا قوجه قيزقانج اولوب و عورتنى
قيزقانوب انى ربك حضورنده طوردورسه امام دخى اكا بو جمله آيينى ايدرسه ٣١ او زمان اول آدم كناهدن
برى اولا عورت ايسه كناهنى چكسه ۞

آلتنجى فصل

١ و رب موسى يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بنى اسرائيله سويليوب انلره دى كه بر ار يا بر عورت
نذير نذرينى آدارسه كندوينى ربه تقديس ايتمك ايچون ٣ شرابدن و مسكردن احتراز ايليه شراب
سركه سنى و مسكر سركه سنى ايچميه هم اوزم خوشابى ايچميه نه تازه اوزم نه قورو اوزم ييه ٤ جميع
نذرينك ايامنده شراب كتورن آصمه نك هيچ بر نسنه سنى يميه چكردكلردن قبوغه دكين ٥ جميع نذرينك
ايامنده باشنه اوستره چكميه تا كندوينى ربه تقديس ايتدوكى كونلر تمام اولنجه يه دك قادس اولا باشنك
صاچلرينى بيوده ٦ كندوينى ربه تقديس ايتدوكى جميع ايامده بر اولمش كشى يه يقلاشميه ٧ باباسى
ايچون يا آناسى ايچون يا قرنداشى يا قيز قرنداشى ايچون متدنس اولميا انلردن بريسى اولدوكى زمان زيرا
اللهنك نذرى باشنده در ٨ جميع نذرينك ايامنده ربه مقدس اولا ٩ و اكر آكسزدن* اولمش كسنه
يانينده اولوب نذرينك باشى متدنس اولورسه تطهيرى كوننده باشنى تراش ايليه انى يدنجى كوننده تراش
ايليه ١٠ و سكزنجى كونده جماعت مسكننك قپوسنه امامه ايكى قمرى يا ايكى كوكرجن ياورويى كتوره
١١ امام دخى بريني كناه ايچون و او بريني محرقه ايچون قربان ايليه و اكا ميت ايچون ايتدوكى كناهه
كفارت ايليه هم اول كونده باشنى تقديس ايليه ١٢ و نذرينك كونلرينى ربه تقديس ايليوب صوچ قربانى
ايچون بر ييللق قوزى يى كتوره و اولكى كونلر ضايعه اولالر زيرا نذرى متنجس اولدى ١٣ نذيرك آيينى
بو در نذرينك كونلرى تمام اولدوقى كونده جماعت مسكننك قپوسنه كتوريله ١٤ و قربانينى ربه تقريب
ايليه يعنى بر ييللق صاغ اركك قوزى يى محرقه ايچون و بر ييللق صاغ ديشى قوزى يى كناه قربانى
ايچون هم بر صاغ قوچى سلامت قربانى ايچون ١٥ هم بر شبك بيبدى اوننده ياغ ايله مولانمش خميرسز
بيده لردن و ياغ ايله سورلمش خميرسز لقوملردن اتمكلك پيشكشلرى دوكشلرى ايله بله كتوره ١٦ و امام
انلرى ربك حضورنده تقريب ايليه و كناهى ايچون قربانينى و محرقه سنى عوض ايليه ١٧ هم سلامت قربانى
ايچون ربه خميرسزلرك سبدى ايله قوچى تقريب ايليه هم اتمكلك پيشكشنى و دوكشنى دخى امام عرض
ايليه ١٨ اندن نذير جماعت مسكننك قپوسنده كندو نذرينك باشنى تراش ايليه و كندو نذرينك
باشندن صاچنى آلوب سلامت قربانينك التنده اولان آتشه قويا ١٩ هم اول قوچدن امام پشمش قولنى

وَسَپَدَن بر خَمیرسز پیدەیی هم بر خمیرسز لقوی آلوب نذیرك اللری اوزرینه قویا نذری تراش اولندقدن
صکره ٢٠ و امام انلری ربك حضورنده صالمه قربانی ایچون صالا بونلر صالمه کوکسی ایله و قالدرمه قولی
ایله امام ایچون مقدس در بوندنصکره نذیر شراب ایچسه اولور ٢١ نذری ایچون ربه قربانی آدایان
نذیرك آیینی بو در الندن کلندن غیری آدادوغی نذرینك موجبنجه نذرینك آیینی اوزره بویله ایلیه
٢٢ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢٣ هارونه و اوغللرینه سویلیوب دی که بنی اسرائیله خیر
دعا ایدرکن انلره بویله دیه‌سز ٢٤ رب سنی مبارك ایلسون و سنی حفظ ایلسون ٢٥ رب کندو یوزینی
اوزریکه تجلی ایلسون و سکا غفور اولسون ٢٦ رب کندو یوزینی سکا متوجه ایلسون و سکا سلام
باغشلاسون ٢٧ و بنی اسرائیل اوزرینه اسمی قویالر و بن انلری مبارك ایده‌یم ۞

یدنجی فصل

١ و اولدیکه موسی مسکنی قورمغه و انی مسح و تقدیس ایتمکه هم انك جمله آوادانلقلرینی و مذبحی
هم انك جمله آوادانلقلرینی مسح و تقدیس ایتمکه تمام ایتدوکی کونده ٢ اسرائیلك سرورلری باباریلك
اوجاغنده باشلری که سبطلرك بکلری و معدودلرك اوزرینه منصوب ایدیلر پیشکش ویردیلر ٣ و پیشکشنی
ربك حضورینه کتوردیلر التی اورتلمش عربه‌لری و اون ایکی اوکزی ایکی بکلر ایچون بر عربه و هر برینه
برر اوکز و انلری مسکنك اوکنده تقریب ایلدیلر ٤ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٥ انلردن
آل و جماعت مسکننك خدمتنده قوللانیلالر و انلری لاویلولره هر برینك خدمتی اقتضاسنجه ویره‌سن
٦ پس موسی عربه‌لری و اوکزلری آلوب انلری لاویلولره ویردی ٧ ایکی عربه‌یی و دورت اوکزی جرشون
اوغللرینه خدمتلری اقتضاسنجه ویردی ٨ و دورت عربه‌یی و سکز اوکزی مراری اوغللرینه خدمتلری
اقتضاسنجه امام هارون اوغلی ایثامارك الی آلتنده ویردی ٩ اما قاهت اوغللرینه ویرمدی زیرا مقدسه‌نك
خدمتی اوزرلرنده ایکن اوموزلرنده کوتررلر ایدی ١٠ و مذبح مسح اولندوغی کونده بکلر انك تبرکی
ایچون پیشکش چکدیلر بکلر کندو پیشکشنی مذبحك اوکنده تقریب ایلدیلر ١١ و رب موسی‌یه دیدیکه
هر بر بك مذبحك تبرکی ایچون کندو پیشکشنی باشقه بر کونده تقریب ایلیه ١٢ ایمدی اولکی کونده
کندو پیشکشنی کتورن یهودا سبطندن عامیناداب اوغلی نحشون ایدی ١٣ و انك پیشکشی یوز اوتوز
مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره ایکیسی دخی یاغ ایله
یوغرلمش سمیدله اوندن طولو ایدیلر اتمکلك پیشکشی ایچون ١٤ اون مثقال آلتوندن بر قاشیق بخور ایله
طولو ١٥ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی محرقه ایچون ١٦ بر کچی تکه‌سی گناه قربانی ایچون
١٧ و سلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش برر ییللق قوزی عامیناداب اوغلی نحشونك
پیشکشی بو ایدی ١٨ ایکنجی کونده ایساخرك بکی صوغار اوغلی نتنائیل پیشکش چکدی ١٩ تقریب

ایتدوکی پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره
بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننـدن طولو ایدیلر اتمکلک پیشکشی ایچون ٢٠ اون مثقال
آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٢١ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی ضحیه ایچون ٢٢ بر کچی
تکه‌سی کناه قربانی ایچـون ٢٣ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش بررییللق
قوزی صوعار اوغلی نتنائیلك پیشکشی بو ایدی ٢٤ اوچنجی کونده زابلون اوغللرینك بکی حلون اوغلی
الیاب پیشکش چکدی ٢٥ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر
کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننـدن طولو ایدیلر اتمکلک
پیشکشی ایچون ٢٦ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٢٧ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی
ضحیه ایچون ٢٨ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٢٩ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش
تکه بش بررییللق قوزی حلون اوغلی الیابك پیشکشی بو در ٣٠ دردنجی کونده روبیل اوغللرینك بکی
شدئور اوغلی الیصور پیشکش چکدی ٣١ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش
مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننـدن طولو
ایدیلر اتمکلک پیشکشی ایچون ٣٢ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٣٣ بر کنج بوغا بر
قوچ بر ییللق قوزی ضحیه ایچون ٣٤ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٣٥ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی
اوکز بش قوچ بش تکه بش بررییللق قوزی شدئور اوغلی الیصورك پیشکشی بو در ٣٦ بشنجی کونده
شمعون اوغللرینك بکی صوریشدای اوغلی شلومیئیل پیشکش چکدی ٣٧ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال
کومشـدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله
بولانمش سمید اوننـدن طولو ایدیلر اتمکلک پیشکشی ایچون ٣٨ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله
طولو ٣٩ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی ضحیه ایچـون ٤٠ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون
٤١ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش بررییللق قوزی صوریشدای اوغلی
شلومیئیلك پیشکشی بو در ٤٢ آلتنجی کونده جاد اوغللرینك بکی دعوئیل اوغلی الیاساف پیشکش چکدی
٤٣ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی
اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننـدن طولو ایدیلر اتمکلک پیشکشی ایچون ٤٤ اون
مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٤٥ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی ضحیه ایچون ٤٦ بر کچی
تکه‌سی کناه قربانی ایچـون ٤٧ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش بررییللق
قوزی دعوئیل اوغلی الیاسافك پیشکشی بو در ٤٨ یدنجی کونده افرایم اوغللرینك بکی عامیهود اوغلی
الیشمع پیشکش چکدی ٤٩ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن
بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننـدن طولو ایدیلر اتمکلك

پیشکشی ایچون ٥٠ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٥١ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی محبّیه
ایچون ٥٢ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٥٣ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه
بش بررییللق قوزی عامیهود اوغلی الیشمعك پیشکشی بودر ٥٤ سکزنجی کونده منسّا اوغللرینك بکی
فرصور اوغلی جملیال پیشکش چکدی ٥٥ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال
کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننددن طولو ایدیلر
اتمکلك پیشکشی ایچون ٥٦ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٥٧ بر کنج بوغا بر قوچ بر
ییللق قوزی محبّه ایچون ٥٨ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٥٩ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز
بش قوچ بش تکه بش برر ییللق قوزی فرصور اوغلی جملیالك پیشکشی بودر ٦٠ طقوزنجی کونده
بنیامین اوغللرینك بکی جدعون اوغلی آبیدن پیشکش چکدی ٦١ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال
کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله
بولانمش سمید اوننددن طولو ایدیلر اتمکلك پیشکشی ایچون ٦٢ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله
طولو ٦٣ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی محبّه ایچون ٦٤ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون
٦٥ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش برر ییللق قوزی جدعون اوغلی آبیدنك
پیشکشی بودر ٦٦ اوننجی کونده دان اوغللرینك بکی عمیشدای اوغلی احیعزر پیشکش چکدی ٦٧ وانك
پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر
ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننددن طولو ایدیلر اتمکلك پیشکشی ایچون ٦٨ اون مثقال آلتوندن
بر قاشق بخور ایله طولو ٦٩ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی محبّه ایچون ٧٠ بر کچی تکه‌سی کناه
قربانی ایچون ٧١ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش برر ییللق قوزی عمیشدای اوغلی
احیعزرك پیشکشی بودر ٧٢ اون برنجی کونده آشیر اوغللرینك بکی عکران اوغلی فجعیال پیشکش
چکدی ٧٣ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه
مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننددن طولو ایدیلر اتمکلك پیشکشی ایچون
٧٤ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٧٥ بر کنج بوغا بر قوچ بر ییللق قوزی محبّه ایچون
٧٦ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٧٧ وسلامتلر قربانی ایچون ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش
برر ییللق قوزی عکران اوغلی فجعیالك پیشکشی بودر ٧٨ اون ایکنجی کونده نفتالی اوغللرینك بکی
عینان اوغلی احیرع پیشکش چکدی ٧٩ وانك پیشکشی یوز اوتوز مثقال کومشدن بر صحن یتمش
مثقال کومشدن بر کاسه مقدسه مثقالی اوزره بونلر ایکیسی دخی یاغ ایله بولانمش سمید اوننددن طولو
ایدیلر اتمکلك پیشکشی ایچون ٨٠ اون مثقال آلتوندن بر قاشق بخور ایله طولو ٨١ بر کنج بوغا بر
قوچ بر ییللق قوزی محبّه ایچون ٨٢ بر کچی تکه‌سی کناه قربانی ایچون ٨٣ وسلامتلر قربانی ایچون

ایکی اوکز بش قوچ بش تکه بش بِرر بیللِق قوزی عینان اوغلی اَحِیدَعَك پیشکشی بو در ۸۴ اسرائیل
بکلرندن مذبح مسح اولندوغی کونده مذبحك تبرکی بو ایدی اون ایکی کومش صحنلر اون ایکی کومش
کاسه‌لر اون ایکی آلتون قاشقلر ۸۵ هر بر صحن یوز اوتوز مثقال کومشدن و هر بر کاسه یتمش مثقالدن
ایدی قابلرك جمله کومشی ایکی بیك دورت یوز مثقال ایدی مقدسه مثقالی اوزره ۸۶ آلتون قاشقلر اون
ایکی بخور ایله طولو قاشقلر اونر مثقالدن ایدیلر مقدسه مثقالی اوزره قاشقلرك جمله آلتونی یوز یکرمی
مثقال ایدی ۸۷ محرقه ایچون اولان اوکزلرك جمله‌سی اون ایکی کنج بوغا اون ایکی قوچ اون ایکی بِرر
بیللق قوزی انلرك اتمکلك پیشکشی ایله و اون ایکی کچی تکه‌لری کناه قربانی ایچـــون ۸۸ و سلامتلر
قربانلرینك جمله اوکزلری یکرمی دورت کنج بوغا التمش قوچ التمش تکه التمش بِرر بیللق قوزی مذبح
مسح اولندقدن صکره انك تبرکی بو ایدی ۸۹ و موسی جماعت مسکننه الله ایله سویلشمکه کیردوکی
زمان اکا خطاب ایدنك آوازینی شهادت تابوتنك اوزرنده ایکی کروبلر آراسنده اولان غفران قپاغندن
ایشدردی و او اکا خطاب ایدردی ۞

سکزنجی فصل

۱ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ۲ هارونه سویلیوب اکا دی که قندیللری یاقدوغك زمان
یدی قندیل شمعدانك قرشوسنه آیدنلق ایلیه‌لر ۳ و هارون بویله ایلیوب انك قندیللرینی شمعدانك
قرشوسنه یاقدی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ۴ و شمعدانك یاپوسی بو ایدی آلتوندن
بتوی ساقنه وارنجه و چیچکلرینه وارنجه بتوی ایدی ربّ موسی‌یه کوستردوکی اورنکه کوره شمعدانی یاپدی
۵ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ۶ بنی اسرائیلك آراسندن لاویلولری آل و انلری تطهیر ایسله
۷ و انلری تطهیر ایتمك ایچون انلره بویله ایلیه‌سن تطهیر صولرینی اوزرلرینه سرپه‌سن و بتون جسدی
اوزرینه اوستره‌یی چکوره‌لر هم اثوابلرینی یوبالر و کندولرینی تطهیر ایلیه‌لر ۸ اندن صکره کنج بوغایی
و انك سمید اوننِدن یاغ ایله بولامش اتمکلك پیشکشینی آلالر هم سن بر غیری کنج بوغایی کناه قربانی
ایچون آلاسن ۹ و لاویلولری جماعت مسکننك اوکنه یانشدره‌سن هم جمله بنی اسرائیلك جماعتینی جمع
ایلیه‌سن ۱۰ لاویلولری دخی ربّك حضورینه یانشدره‌سن و بنی اسرائیل کندو اللرینی لاویلولر اوزرینه وضع
ایده‌لر ۱۱ و هارون لاویلولری ربّك حضورینه صالله عرضی ایچون بنی اسرائیلدن صالا و ربّك خدمتینی
ایده‌لر ۱۲ لاویلولر دخی کندو اللرینی کنج بوغالرك باشی اوزرینه وضع ایلیه‌لر سن دخی برینی کناه قربانی
ایچون و غیریسنی ربّه محرقه ایچون تقریب ایده‌سن که لاویلولره کفارت اوله ۱۳ و لاویلولری هارونك و انك
اوغللرینك اوکنده طوردره‌سن و انلری قربان ایچون ربّه صالاسن ۱۴ و لاویلولری بنی اسرائیلك آراسندن
آیراسن و لاویلولر بنم اولالر ۱۵ اندن لاویلولر جماعت مسکننده خدمت ایتمك ایچون کله‌لر و انلری تطهیر

ایدوب قربان ایچون صالاسین ١٦ زیرا انلر بکا بنی اسرائیلك آراسندن بالتمام ویریلمشلردر بن انلری کندومه
هر آنا رحمنی آچان وجمله بنی اسرائیلك ایلك طوغانلری ایچون آلدم ١٧ زیرا بنی اسرائیلده هر ایلك
طوغان اکر انساندن اکر حیواندن بنمدر مصر دیارنده هر ایلك طوغمشی اوردوغم کونده بونلری
بکا مقدس ایلدم ١٨ ولاویلولری جمیع بنی اسرائیلده اولان ایلك طوغانلر یرینه آلدم ١٩ وبن لاویلولری
بنی اسرائیلك آراسندن هارونه وانك اوغللرینه ویرکو ایله ویردم که جماعت مسکننده بنی اسرائیلك
خدمتنی ایده‌لر وبنی اسرائیله کفارت ایلیه‌لر که بنی اسرائیلده مقدسه‌یه یانشدقلرنده بلا اولمیا
٢٠ ایمدی موسی وهارون وجمله بنی اسرائیلك جماعتی لاویلولره بویله ایتدیلر لاویلولرك حقنده هر نیجه
که رب موسی‌یه امر ایلدی ایسه بنی اسرائیل انلره بویله ایلدیلر ٢١ ولاویلولر کندولرینه تطهر ایلدیلر
هم اثوابلرینی یودیلر هارون دخی انلری ربك حضورنده قربان ایچون صالدی هم هارون انلری تطهیر
ایتمك ایچون انلره کفارت ایلدی ٢٢ اندن صکره لاویلولر جماعت مسکننده خدمت ایتمك ایچون هارونك
وانك اوغللرینك اوکنه کلدیلر نیجه که رب لاویلولرك حقنده موسی‌یه امر ایلدی ایسه انلره بویله ایلدیلر
٢٣ ورب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢٤ بو دخی لاویلولره واجب اولا یکرمی بش یاشندن ویوقروسی
اولانلر جماعت مسکننك قوللغنك خدمتنه کیره‌لر ٢٥ واللنجیییلدن صکره قوللغك خدمتندن چکله‌لر
وآرتق خدمت ایلمیه‌لر ٢٦ جماعت مسکننده قرنداشلری ایله خدمت ایتسه‌لر اولور تاکیم بکجیلکنی
بر خوشجه ایده‌لر اما قوللق ایلمیه‌لر لاویلولره بکجیلکی خصوصنده بویله ایده‌سن ۞

طقوزنجی فصل

١ ومصر دیارندن چقدقلرندن صکره ایکنجی ییلده اولکی آیده رب سینا بریه‌سنده موسی‌یه خطاب
ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیل فصح بیرامنی معین زماننده ایلیه‌لر ٣ اشبو آیك اون دردنجی کوننده
معین زماننده ایکی آخشامك آراسنده ایده‌سز انی جمله آیینلری اوزره وجمله ارکانلری اوزره ایده‌سز
٤ ایمدی موسی بنی اسرائیله سویلدیکه فصح بیرامنی ایده‌لر ٥ انلر دخی فصح بیرامنی اولکی آیك اون
دردنجی کوننده ایکی آخشام آراسنده سینا بریه‌سنده ایلدیلر هر نیجه که رب موسی‌یه امر ایلمش
ایدی ایسه بنی اسرائیل بویله ایلدیلر ٦ وبعض آدملر وار ایدیکه بر آدمك جنازه‌سیله متدنس
اولمغله اول کونده فصح بیرامنی ایتمکه قادر اولمادیلر واول کونده موسی‌نك اوکنه وهارونك اوکنه
یانشدیلر ٧ واول آدملر اکا دیدیلر که بز بر آدمك جنازه‌سیله متدنس ایز نیچون بز ربه معین زماننده
بنی اسرائیل آراسنده قربانی ایتمکه ممنوع اولاوز ٨ موسی دخی انلره دیدیکه طورك سزك ایچون رب نه امر
ایده‌جکنی دکلیه‌ایم ٩ رب دخی موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ١٠ بنی اسرائیله سویلیوب دی که هر کیم
یا سزدن یا تناسللریکزدن جنازه ایله متدنس اولورسه یا ایراق سفرده اولورسه ربه فصح بیرامنی ایلیه

١١ اُنِى ايكنجى آيڭ اُون دردنجى كوننده ايكى آخشام آراسنده ايليه‌لر خميرسز اتمكى واُوزرينه آجى اُوتلر ييه‌لر
١٢ صباحه‌دك اندن بر نسنه آليقوميالر وانده بر كوكى قرميالر انى جمله فصح بيرامنڭ آيينلرى ايله
ايده‌لر ١٣ امّا پاك اولان و سفرده اولميان آدم فصح بيرامنى ايتمكدن قالورسه اول جان كندو قوملرندن
منقطع اولا چون ربّڭ قربانينى معيّن زماننده تقريب ايتمدى اول آدم كندو كناهنى چكه ١٤ و يانكزده
ساكن اولان غريب ربّه فصح بيرامنى ايدرسه انى فصح بيرامنڭ آيينى اوزره و اركانلرى اوزره بويله ايليه
اكر غريبه اكر ولايتڭ يرلوسنه آيينكز بر اولا ١٥ و مسكن قورلدوغى كونده مسكنى شهادت طامنڭ
اوزرنده بر بلوت قپلادى و آخشامده تا صباحه‌دك مسكن اوزرنده آتش كوسترشى كبى وار ايدى
١٦ دائما بويله ايدى انى بلوت قپلاردى و كيجه آتش كوسترشى وار ايدى ١٧ و مسكندن بلوت قلقدوغى
زمان بنى اسرائيل كوچرلر ايدى و نره‌ده كه بلوت ساكن اولوردى ايسه بنى اسرائيل اوراده قونارلر ايدى
١٨ بنى اسرائيل ربّڭ امرينه كوره كوچرلر ايدى و ربّڭ امرينه كوره قونارلر ايدى و اول جمله كونلرده
كه بلوت مسكن اوزرنده ساكن اولور ايدى قوناق طوتارلر ايدى ١٩ و بلوت مسكن اوزرنده نيجه
ايّام اكلندكجه بنى اسرائيل ربّڭ كوزدجكلرينى كوزدرلر ايدى و كوچمزلر ايدى ٢٠ و قچانكه بلوت مسكن
اوزرنده آز كونلر طورر ايدى ربّڭ امرينه كوره قونارلر ايدى و ربّڭ امرينه كوره كوچرلر ايدى
٢١ و قچانكه بلوت آخشامدن صباحه‌دك طورر ايدى اندن صباح بلوت قلقار ايدى انلر دخى كوچرلر
ايدى يا كوندز يا كيجه قلقاردى ايسه انلر كوچرلر ايدى ٢٢ قاچ زمان بلوت مسكن اوزرنده طورر ايدى
ايسه كرك ايكى كون كرك بر آى كرك بر ييل بنى اسرائيل او قدر طوروب قونارلر ايدى و كوچمزلر ايدى
اندن صكره بلوت قلقدوغى كبى كوچرلر ايدى ٢٣ ربّڭ امرينه كوره قونارلر ايدى و ربّڭ امرينه كوره
كوچرلر ايدى هم موسى‌نڭ الى ايله ويريلن ربّڭ امرينه كوره ربّڭ كوزدجكلرينى كوزدرلر ايدى ۞

اوننجى فصل

١ و ربّ موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ كندوڭه ايكى كومش بوريلرى ياپ انلرى بتوى ياپ
و انلرى جماعتى جمع ايتمك و اوردولرى كوچرمك ايچون قوللان ٣ و انلر ايله چالندوغى زمان جمله
جماعت سڭا جماعت مسكننڭ قپوسنه جمع اولنه ٤ و بريله چالندوغى زمان سڭا بكلر اسرائيلڭ بيڭ
باشيلرى جمع اولالر ٥ و تيز آهنك چالدوغكز زمان شرقه طوغرو قونان اوردو كوچه ٦ و ايكنجى كرّه
تيز آهنك چالدوغكز زمان جنوبه طوغرو قونان اوردو كوچه كوچلرنده تيز آهنك چالالر ٧ و جماعتى
جمع ايتدوككز زمان چالاسز امّا تيز آهنكى چالمياسز ٨ و اول بوريلرى هارون اوغللرى امامل چالالر
و سزه نسللريكزجه ابدى فرض اولا ٩ و ولايتكزده سزه مضايقه ويرن دشمن اوزرينه جنكه واردوغكز
زمان اول بوريلر ايله تيز آهنك چالاسز و اللّهكز ربّڭ حضورنده مذكور و دشمنلريكزدن خلاص

اولورسکز ١٠ وشنلك کونکزده هم بیراملریکزده وآی باشیلریکزده ذبیحه‌لریکز اوزرنده وسلامتلکلریکزك
قربانلری اوزرنده اول بوریلری چالاسزکه سزه اللهکزك حضورنده ذکر ایچون اولالر اللهکز رب بن
ایم ١١ وایکنجی ییلده ایکنجی آیده آیك یکرمنجیسنده اولدیکه بلوت شهادت مسکیننده‌ن قلقدی
١٢ بنی اسرائیلی دخی سینا بریه‌سنده‌ن کوچوب کتدیلر وبلوت فاران بریه‌سنده ساکن اولدی ١٣ بو
یوردن موسی‌نك الی ایله ویریلن ربك امرینه کوره ابتدا کوچدیلر ١٤ واللکده بنی یهودا اوردوسنك
بیراغی بولکلرنجه کوچدی وعمیناداب اوغلی نحشون انك عسکری اوزرینه باش ایدی ١٥ وبنی ایساخر
سبطنك عسکری اوزرینه صوعار اوغلی نتنائیل ١٦ وبنی زابولون سبطنك عسکری اوزرینه حیلون اوغلی
الیاب باش ایدی ١٧ ومسکن اندرلدکده‌ن صکره مسکنی کوتورن جرشون اوغللری ومراری اوغللری
کوچدیلر ١٨ اندن روبیل اوردوسنك بیراغی بولکلرنجه کوچکه باشلدی وعسکری اوزرینه شدیئور
اوغلی الیصور باش ایدی ١٩ وبنی شمعون سبطنك عسکری اوزرینه صوریشدای اوغلی شلومیئیل باش ایدی
٢٠ وبنی جاد سبطنك عسکری اوزرینه دعوئیل اوغلی الیاساف باش ایدی ٢١ اندن مقدسه‌یی کوتورن
قهاتیلر کوچکه باشلدیلر وانلر کلنجیه‌دك مسکن قورلور ایدی ٢٢ وبنی افرام اوردوسنك بیراغی بولکلرنجه
کوچکه باشلدی وعسکری اوزرینه عمیهود اوغلی الیشمع باش ایدی ٢٣ وبنی منسا سبطنك عسکری
اوزرینه فدصور اوغلی غملیئال باش ایدی ٢٤ وبنی بنیامین سبطنك عسکری اوزرینه جدعون اوغلی
ابیدن باش ایدی ٢٥ اندن‌صکره بنی دان اوردوسنك بیراغی بولکلرنجه جمله اوردولره دمدارلق ایده‌وب
کوچکه باشلدی وعسکری اوزرینه عمیشدای اوغلی احیعزر باش ایدی ٢٦ وبنی آشیر سبطنك عسکری
اوزرینه عکران اوغلی فجعائیل باش ایدی ٢٧ وبنی نفتالی سبطنك عسکری اوزرینه عینان اوغلی احیراع
باش ایدی ٢٨ بنی اسرائیلك کوچلری بولکلرنجه کوچدکلری زمانده بو ایدی ٢٩ وموسی کندونك
قاین آتاسی مدیانی رعوئیل اوغلی حوبابه دیدیکه بز ربك سزه ویره‌یم دیدوکی یره کوچیورز بزمله کل
وسکا ایولك ایده‌جکیز زیرا رب بنی اسرائیله ایولك اقرار ایلدی ٣٠ اول دخی اکا وارمم دیدی الا ولایتمه
وطوغدوغم یره وارایم ٣١ موسی دخی کرم ایله بزی براقمه دیدی چون سن بریه‌ده قوناجغمز یرلری
بلورسن بزه قولاغز اولاسن ٣٢ واکر بزمله کلورسك وربك احسان ایده‌جکی ایولك بزه میسره
اولورسه سکا دخی ایولك ایده‌جکیز ٣٣ اندن صکره رب طاغندن اوچ کونلك یوله کوچدیلر وربك عهد
تابوتی اوکلرنده اوچ کونلك یوله انلره راحتلو بر بولمق ایچون کیدردی ٣٤ وقوناقدن کوچدکلرنده
کوندزین ربك بلوتی اوزرلرنده ایدی ٣٥ وتابوت کوچکه باشلدقجه موسی دیر ایدی که قلق یا رب
ودشمنلرك پراکنده اولسونلر هم سکا بغض ایدنلر حضورکدن قاچسونلر ٣٦ وقوندقجه دیر ایدیکه
یا رب اسرائیلك اون بیك بیکلرینه دونش ایله ۞

اون برنجی فصل

۱ وقوم بهانه آرار کبی اولمغله ربك قولاغنه بد کلدی انك ایچون رب ایشدوب غضبی طوتشدی و ربك
آتشی آرالرنده یاندی و اوردونك اوجنده اولانلری احراق ایلدی ۲ وقوم موسی یه فریاد ایلدی موسی
دخی ربه دعا ایلدکده آتش سویندی ۳ واول یرك آدینی تبعره قودی ربك آتشی آرالرنده طوتشدوغی
ایچون ۴ وآرالرنده اولان دوشرمه طایفه سی اشتاهلو اولدیلر بنی اسرائیل دخی تکرار آغلایوب دیدیلر
که بزه کیم ات ایدرر ۵ مصرده مفت یدوکمز بالقلری و خیارلری و قاونلری و پراسه لری و صوغانلری
و صارمساقلری آکارز ۶ شمدی جانمز قورودی زاد یوق یالکز منی کورمزه کیرر ۷ من ایسه کشنیش تخمی
کبی و رنکی ایچو رنکی کبی ایدی ۸ وقوم یاپلوب انی دوشرردی و دکرمنلرده اوکدرلر ایدی یا هوانده
سحق ایدرلر ایدی و طنجره لرده پشوررلر ایدی و اندن بوغچه لر یاپرلر ایدی انك دادی ایسه تازه یاغك
دادی کبی ایدی ۹ وکیجه ده اوردو اوزرینه چه ایندکده من دخی اوزرینه اینردی ۱۰ اول زمان موسی
قومی قبیله لرنجه هر کسی کندو چادرینك قپوسنده آغلر ایکن ایشتدی انك ایچون ربك غضبی پك
طوتشدی هم موسی نك کوجنه کلدی ۱۱ و موسی ربه دیدیکه نیچون قولکه کلك ایلدك و نیچون لطف
نظرکی بولمادم که بو جمله قومك یوکنی اوزرمه قومشسن ۱۲ بو جمله قومی ایله بن می کبه اولدم یا
بن می انی تولید ایلدم که بکا انی امزر معصومی للاسی کوتردوکی کبی بابالرینه یمین ایله اقرار ایتدوکك
ولاینه قوینکده کوتر دیرسن ۱۳ ات بکا نره دن کلور که بو جمله قومه ویره یم زیرا انلر اوکمده آغلیوب
بزه ات ویر یییه لم دیرلر ۱۴ بن یالکز بو جمله قومی کوتره مم زیرا یوکك آغرلغنه طیانامم ۱۵ و اکر
سن بکا بویله ایتمك استرسك کرم ایله لطف نظرکی بولدم ایسه همان بنی اولدر که بلامی کورمیم
۱۶ پس رب موسی یه دیدیکه بکا اسرائیلك اختیارلرندن یتمش آدمی که سن انلر قومك اختیارلری
و ضابطلری ایدوکنی بلورسن جمع ایله و انلری جماعت مسکننه کتور و اوراده سنکله طورالر ۱۷ بن دخی
اینوب سنکله اوراده سویلشیم و سنك اوزرکده اولان روحدن بر آزینی آلوب انلرك اوزرلرینه قویایم
که سنکله قومك یوکنی کوترهلر و سن یالکز کوترمیه سن ۱۸ و قومه دیه سنکه یارنه تطهر ایلیك و ات
ییه جکسکز چونکه ربك قولاغنه آغلیوب بزه اتی کیم یدرر مصرده نه خوشجه کچنور ایدك دیدکز ایمدی
رب سزه ات ویره جکدر که ییه سز ۱۹ یالکز نه بر کون نه ایکی کون نه بش کون نه اون کون نه
یکرمی کون یرسکز ۲۰ بلکه تمام بر آیه دك بورنکزدن چیقنجیه دك و اکراه ایدنجیه دك ییه سز چونکه
آراکزده اولان ربی تحقیر ایلدکز و حضورنده آغلیوب دیدکز که نیچون مصردن بورایه چیقدق
۲۱ موسی دخی دیدیکه بو قوم که بن انك آراسنده ایم آلتی یوز بیك پیاده در و سن دیرسن که انلره
ات ویره یم که تمام بر آیه دك ییه لر ۲۲ انلره صیغر و قیون بوغازلنسه یتشورمی یا جمله دریانك بالغی جمع

اولنسه انلره كفايت ايدرمی ٢٣ رب دخی موسی يه ديديكه رب قصير الیدميدر شمدی كوروسن سكا سوزم
كبی اولورمی اولمازمی ٢٤ او زمان موسی چقوب ربك كلامنی قومه سويلدی و قومك اختيارلرندن يتمش
آدمی جمع ايدوب انلری چادرك چورهسنده طوردردی ٢٥ رب دخی بلوتده انوب اكا خطاب ايلدی و انك
اوزرنده اولان روحدن بر آزينی آيروب اول يتمش اختيار آدملر اوزرينه صالدی و اولديكه روح اوزرلرينه
قوندوغی كبی پيغمبرلك ايتديلر و آرتق ايتمديلر ٢٦ اما ايكی آدم اوردوده قالديلر برينك آدی الداد
و او برينك آدی ميداد كه انلرك اوزرنده دخی روح قوندی چون يازلمشلر ايدی اما چادره چقمامشلر
ايدی و اوردوده پيغمبرلك ايدرلر ايدی ٢٧ و بر اوغلان سكردوب و موسی يه خبر ويروب ديديكه الداد
و ميداد اوردوده پيغمبرلك ايدرلر ٢٨ او زمان نون اوغلی يوشع كه تازهلكندن موسینك خدمتكاری
ايدی جواب ويروب افندم موسی انلری منع ايله ديدی ٢٩ موسی دخی ديديكه بنم ايچونمی قزقانورسن
نوليدی جمله ربك قومی پيغمبرلر اولسهلر ايدی هم رب اوزرلرينه كندو روحنی صالسه ايدی ٣٠ اندن
موسی او و اسرائيلك اختيارلری بله اوردويه چكلدی كتدی ٣١ و ربدن بر يل قوپوب اسدی و دريا
طرفندن بلدرجينلر اوچروب اوردو اوزرينه براقدی بر كونلك يول بورادن و بر كونلك يول اورادن اوردونك
چپه چورهسنده هم ير يوزينك اوزرنده ايكی آرشين مقداری يوجه ايديلر ٣٢ قوم دخی قالقوب اول بتون
كون و بتون كيجه هم ايرتهسی دخی بتون كون بلدرجينلر دوشردیلر آز آلان اون يغين دوشردی و انلری
كندولرينه اوردونك چورهسنده يايديلر ٣٣ لت دخی ديشلری آراسنده ايكن و دوكلمزدن اول ربك غضبی قوم
اوزرينه طوتشدی و رب قومی پك عظيم بلا ايله اوردی ٣٤ و اول يرك آدينی قبروت هتاوه قودی زيرا اورادہ
شهوت ايدن قومی تقبير ايلديلر ٣٥ قبروت هتاوهدن قوم حصروته كوچدی و حصروتده قونديلر ۞

اون ايكنجی فصل

١ و مريم و هارون موسی يه قرشو آلدوغی حبشيه عورتی خصوصندن سويلشديلر زيرا حبشيه عورتی
آلمش ايدی ٢ و ديديلر كه رب يالكز موسینك آغزيلهمی سويلدی بزم دخی آغزيمز ايله سويلمدیمی رب
دخی بونی ايشتدی ٣ و اول موسی ديدكلری آدم ير يوزی اوزرنده اولان جميع آدملردن زياده حليم ايدی
٤ و رب اول آنده موسی يه و هارونه و مريمه ديديكه اوچكز دخی جماعت مسكننه چقك و اوچی دخی
چقديلر ٥ و رب بلوتك دركنده انوب مسكنك قپوسنده طوردی و هارونی و مريمی چاغردی انلر دخی
ايكيسی واردیلر ٦ و رب ديديكه حالا سوزيمی دكليك سزدن بريكسه پيغمبر وار ايسه بن رب اكا رويادہ
كورنورم يا انكله دوشنده سويلشرم ٧ اما قولم موسی يه بويله دكلدر كه بتون بيتمده امين در
٨ انكله آغز آغزه و آشكاره سويلشرم لغز ايله دكل كوز بكوز تصور ايله دكل ربی كورر پس نه ايچون
قولم موسی قرشوسنه سويلمكه قورقمدكز ٩ و ربك غضبی اوزرلرينه طوتشدی و كتدی ١٠ هم بلوت

مسكندن چكلدكدن صكره مريم قار كبى آق اولوب جذام اولدى هارون دخى مريمه باقدى واشته
جذام ايدى ١١ پس هارون موسى‌يه ديديكه كرم ايله افندم اوزريمزه كناه وباليني قومه زيرا دليلك
ايدوب كناه ايلدك ١٢ لطف ايله ميته كبى اولمسون كه آناسنك قارنندن چقدوغى زمان اتنك
يارسى چورودى ١٣ موسى دخى ربه فرياد ايدوب ديديكه كرم ايله يا الله اكا شفا وير ١٤ رب دخى
موسى‌يه ديديكه يا باباسى آنك يوزينه توكرسه ايدى يدى كونه‌دك اوتانمزمى ايدى يدى كون اوردودن
طشره‌ده قپانسون صكره جماعته كتوريله ١٥ ايمدى مريم يدى كون اوردونك طشره‌سنده قپاندى
وقوم تا مريم جماعته كتورلنجيه‌دك كوچمدى ١٦ واندن صكره قوم حصروتدن كوچوب فاران
بريه‌سنده قوندیلر ۞

اون اوچنجى فصل

١ ورب موسى‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بن بنى اسرائيله ويرجكم كنعان ولايتنى تجسس ايتمكه
آدملر كوندر بابالرينك هر سبطندن بر آدمى كوندره‌سن كه آرالرنده هر برى باشدر ٣ پس موسى
آنلرى ربك امرينه كوره فاران بريه‌سندن كوندردى واول آدملر جمله‌سى بنى اسرائيلك باشلرى ايديلر
٤ وآدلرى بونلردر روبيل سبطندن زكور اوغلى شموع ٥ شمعون سبطندن حورى اوغلى شافاط ٦ يهودا
سبطندن يوفنا اوغلى كالب ٧ ايساخر سبطندن يوسف اوغلى يجآل ٨ افرام سبطندن نون اوغلى هوشع
٩ بنيامين سبطندن رفوا اوغلى فلطيال ١٠ زابلون سبطندن سودى اوغلى جدیال ١١ يوسف سبطندن
منسا سبطندن سوسى اوغلى جدى ١٢ دان سبطندن جملى اوغلى عميال ١٣ آشير سبطندن ميكال اوغلى
ستور ١٤ نفتالى سبطندن وفسى اوغلى نحبى ١٥ جاد سبطندن ماخى اوغلى جواييل ١٦ موسى‌نك ولايتى
تجسس ايتمكه كوندردوكى آدملرك آدلرى بونلردر وموسى نون اوغلى هوشعه يوشع ديو آد قودى ١٧ پس
موسى آنلرى كنعان ولايتنى تجسس ايتمكه كوندروب آنلره ديديكه بورادن جنوب طرفندن چقك آندن
طاغه وارك ١٨ واول ولايتى هم ايچنده ساكن اولان قومى باقك نه شكلدر قوى مى در ضعيف مى در آزمى
در چوقميدر كورك ١٩ ومسكون ولايت ايوميدر فناميدر هم مسكون شهرلر اوردومى يا حصارميدر ٢٠ هم
ير نه شكلدر سمزمى يا آرقميدر ايچنده آغاجلر وارميدر يوقميدر وقوتلنك هم ولايتك يمشندن قوپارك
واول كونلر طرفنده اوزمك كونلرى ايديلر ٢١ پس چقديلر وولايتى سين بريه‌سندن تا راحوبه آجماته
كلنجيه‌دك تجسس ايلديلر ٢٢ وجنوب طرفنه چقوب حبرونه‌دك كلديلر كه عناقك اوغللرى آحيمان وشيشى
وتلمى ايديلر وحبرون مصرك صاعاننندن يدى ييل اول بنا اولنمش ايدى ٢٣ آندن تا اشكول ارماغنه‌دك
چقديلر واورادن بر آصمه چبوغى هم بر صالقم اوزمى كسديلر واني ايكى آدم سرق ايله كوتورديلر هم
انارلردن وانجيرلردن دخى كتورديلر ٢٤ واول يره بنى اسرائيل اورادن كسدكلرى صالقم ايچون آديني نحل

اشكول قوديلر ٢٥ و قرق كوندن صكره ولايتي تجسس ايتمكدن دونديلر ٢٦ و واروب موسىيه و هارونه
و جمله بني اسرائيلك جماعتنه فاران بريهسنه قادشه كلديلر و انلره هم جمله جماعته قصهيي روايت ايلديلر
هم انلره ولايتك يمشني كوستردیلر ٢٧ و اكا حكايت ايدوب ديديلر كه بزي كوندردوكك ولايته واردق
كرچكدن ايچنده سود و بال آقان ولايتدر و اشته انك يمشي ٢٨ نهايت اول ولايتده ساكن اولان قوم
قوتلودر و شهرلر حصارلو هم پك بيوكدر و دخي اوراده عناقك اوغللريني كوردك ٢٩ و عماليق جنوب ولايتنده
ساكندر و حيتيلر و يابوسيلر و آموريلر طاغلرده ساكنلردر كنعانيلر ايسه دكز يانندهو اردن كنارنده
اوتررلر ٣٠ و كالب موسىيه قرشو سويلين قومي تسكين ايدوب ديديكه البته چيقالم و اني ميراث ايدينهلم
زيرا بز اكا تحقيق غالب اولورز ٣١ اما انكله برابر كيدن آدملر ديديلر كه بز بو قومك اوزرينه چيقمغه قادر
دكل ايز زيرا بزدن قوتلودر ٣٢ و تجسس ايتدوكي ولايتي بني اسرائيلك ياننده بد نام ايدوب ديديلر كه
اول ولايت كه اني تجسس ايتمك ايچون ايچندن چكدك كندو اهاليسني ييين ولايتدر و انك ايچنده كوردوكمز
جمله قوم اوزون بويلو آدملردر ٣٣ هم انده جبارلر يعني جبار صويندن اولان بني عناقي كوردك بز انلرك
يانندهكندولريمزه چكركه قدر كورنور ايدك و انلره دخي بويله كورنسهدك ۞

اون دردنجي فصل

١ اول زمان جمله جماعت آوازي قالدروب قوم دخي اول كيجه آغلدي ٢ و جمله بني اسرائيل موسىيه
قرشو هم هارونه قرشو مرلداديلر هم جمله جماعت ديديلر كه كاشكي مصر ديارنده اولمش اوليدق يا كاشكي
بو بريهده اولمش اوليدق ٣ رب بزي بو ولايته نيچون كتورر كه قليجدن دوشهوز و عورتلريمز هم اولاديمز
يغما اولالر بزه مصره دونمك اولي دكلمي ٤ و بر برينه ديديلر كه بر باش نصب ايدوب مصره دونهلم
٥ او زمان موسى و هارون بني اسرائيلك جميع جمهور جماعتي اوكنده يوزي قويني يره دوشديلر ٦ و نون
اوغلي يوشع هم يوفنا اوغلي كالب كه ولايتي تجسس ايدنلردن ايديلر كندو اثوابني يرتديلر ٧ و بني
اسرائيلك جمله جماعتنه سويليوب ديديلر كه اول ولايت كه بز اني تجسس ايدوب ايچندن چكدك
پك ايو ولايتدر ٨ اكر رب بزدن راضي اولورسه بزي بو ولايته كتورهجكدر هم اني يعني اول ايچنده
سود و بال آقان ولايتي بزه ويرهجكدر ٩ فقط ربه عاصي اولمك و بو ولايتك قومندن قورقمك كه انلر
اكمكمز در انلرك سايهسي انلردن كتمشدر و رب بزم ايلهدر انلردن هيچ قورقمك ١٠ او زمان جمله جماعت
انلري طاشلیالم ديديلر اما ربك جلالي جماعت مسكننده جمله بني اسرائيله كورندي ١١ و رب
موسىيه ديديكه نيچهيه بر بو قوم بني طارلدر و نيچهيه بر جمله آرالرنده ايتدوكم آيات ايله بكا ايناممزلر
١٢ بن انلري طاعون ايله اوروب استيصال ايدهجكم و سني اندن عظيم و قوي امتك صاحبي ايدهجكم
١٣ موسى دخي ربه ديديكه او زمان مصرلولر كه سن بو قومي انلرك آرالرندن قوتك ايله اخراج ايلدك

اشدوب ١٤ بو ولايتك اهاليسنه ديويره‌لركه سنك يا رب بو قومك آراسنده اولدوغكي وسنك يا رب
رو برو كورنديككي وسنك بلودك اوزرلرنده طوردوغني هم اوكلرنده كوندزين بلوت دركنده وكيجه‌ده
آتش دركنده كزدككي ايشتمشلر ١٥ وبو قومي بر آدمه وارنجه اولدوره‌جك اولورسك سنك نامكي ايشدن
امتلر بويله ديه‌جكلردر ١٦ كه رب بو قومي انلره يمين ايله اقرار ايتدوكي ولايت ايچنه كتورمكه قادر
اولمامغله انلري بريه‌ده اولدردي ١٧ ايمدي حالا كرم ايله ربك قوتي معزز اولسون نيجه كه سويليوب
ديدك ايسه كه ١٨ رب غضبده متاني ورحمتي چوق هم كناه وعصيانه غفور اما فاسقي آصلا تبريه ايتمز
بابالرك تقصيراتني اوغللرنده واوچنجي هم دردنجي عصره‌دك عقاب ايدر ١٩ لطف ايدوب رحمتك
كثرتنه كوره بو قومك كناهني عفو ايله نيجه كه بو قومه مصردن چقالدن برو عفو ايلدك ايسه
٢٠ رب دخي ديديكه سوزككه كوره عفو ايلدم ٢١ لكن حق ايم وبتون ير جلالم ايله مملو اولور ٢٢ اول
جميع كسنه‌لركه جلالمي ومصرده هم بريه‌ده ايتدوكم آياتمي كوروب بني اون كره امتحان ايلديلر
وآوازمي دكلمديلر ٢٣ بابالرينه يمين ايله اقرار ايتدوكم ولايتي كورميه‌لر وبني اغضاب ايدن كسنه‌لردن
بريسي دخي اني كورميه ٢٤ اما قولم كالب چون انك باشقه نيتي اولوب تمام بكا تابع اولدي اني كيردوكي
ولايت ايچنه كتوره‌يم وانك نسلي اني ميراث ايله آلا ٢٥ وعماليقيلر هم كنعانيلر دره‌لرده ساكنلردر
يارين دونك وبريه‌يه بحر قلزمك يولنه كوچك ٢٦ ورب موسي‌يه وهارونه خطاب ايدوب ديديكه
٢٧ نيجه بر بو قرشومه مرلدايان يرامز قومه تحمل ايده‌يم بني اسرائيلك اوزريمه مرلدادوغي مرلديلريني
ايشتدم ٢٨ انلره دي كه حق ايم رب ديدي سزه قولاقلرم اوكنده سويلدوككز كبي ايده‌يم ٢٩ لشلريكز
بو بريه‌ده دوشه‌لر وجمله معدودلريكز دخي جمله عددكزه كوره يكرمي ياشنده ويوقروسي اولاندن كه
قرشومه مرلدديلر ٣٠ سزي ايچنده اسكان ايده‌يم ديو ال قالدروب يمين ايتدوكم ولايته يوفنا اوغلي
كالبدن ونون اوغلي يوشعدن غيري كيرمزسكز ٣١ اما يغما اولور ديدوككز عياللكزي ايچرو كتوره‌يم
وانلر بكمدوككز ولايتي بيله‌لر نه شكلدر ٣٢ سز ايسه لشلريكز بو بريه‌ده دوشه‌لر ٣٣ واوغللريكز
بو بريه‌ده قرق ييل چوبانلق ايدوب زنالريكزك جرمني چكه‌لر تا لشلريكز اول بريه‌ده افنا اولنجيه‌دك
٣٤ اول ولايتي تجسس ايتدوككز كونلرك يعني قرق كونلرك حسابنه كوره هر كون بريته بر ييل
صايوب قرق ييل كناهلريكزي كوتره‌سز وبنم انتقامي بيله‌سز ٣٥ بن رب سويلدم البته بوني بو جمله
اوزريمه جمع اولان يرامز جماعته ايده‌يم بو بريه‌ده برباد اولالر واوراده اوله‌لر ٣٦ ايمدي موسي‌دن اول
ولايتي تجسس ايتمكه كونده‌ريلن ودونوب قرشوسنه جمله جماعتي ولايته طعن ايدرك مرلددان آدملر
٣٧ اول آدملركه ولايتي بد نام ايلديلر ربك حضورنده طاعون ايله قرلديلر ٣٨ واول ولايتي تجسس
ايتمكه واران آدملردن نون اوغلي يوشع ويوفنا اوغلي كالب صاغ قالديلر ٣٩ پس موسي بو جمله سوزلري
بني اسرائيله سويلدي قوم دخي غايتله ياس چكدي ٤٠ وچيك صباح قلقوب وطاغ ده‌پسنه چقوب

ديديلر كه اشته بز ربك سويلدوكى يره چقرز زيرا كناه ايلدك ۴۱ موسى دخى ديديكه نيچون ربك
امرندن تجاوز ايدرسكز بو ميسّر اولماز ۴۲ چقماڭ زيرا ربّ آراكزده دكلدر كه دشمنلريكزك
اوكنده قريلمياسز ۴۳ زيرا اوراده عمالقيلر وكنعانيلر وار وقليجدن دوشرسكز سز ربّك آردندن
دوندككز ايچون ربّ سزكله اولمياجقدر ۴۴ ينه ده طاغك ديه سنه چقمغه اقدام ايتديلر امّا ربّك عهد
تابوتى هم موسى اوردونك ايچندن آيرلمديلر ۴۵ و اول طاغده ساكن اولان عمالقيلر وكنعانيلر انوب
وانلرى اوروب حرمايه دك طرد ايلديلر ۞

اون بشنجى فصل

۱ وربّ موسى يه خطاب ايدوب ديديكه ۲ بنى اسرائيله سويليوب انلره دى كه بن سزه مسكن
ايچون ويره جكم ولايته كيردوككز زمان ۳ وربّه يانمش قربانى ضحيه يى يا نذر اوده مك ايچون يا كوكللو
پيشكشده يا بيراملريكزده قربانى تقريب ايتدوككز زمان ربّه صغرلردن يا سوريلردن خوش قوقو ايتمك
ايچون ۴ او زمان ربّه قربانينى عرض ايدن كمسنه اتمكلك پيشكشى ايچون هين اولچكنك بر ربعى ياغ
ايله بولانمش سميد اونندن بر عشرى تقريب ايليه ۵ ودوكش ايچون هين اولچكنك بر ربعى شراب بونى
هر بر ضحيه يا بر قوزى قربانى ايچون تقريب ايده سن ۶ يا بر قوچ ايچون اتمكلك پيشكشنى هين
اولچكنك بر ثلثى ياغ ايله قريشمش ايكى عشر سميد اونندن تقريب ايده سن ۷ ودوكش پيشكشى ايچون
بر هينك ثلثى شراب ربّه خوش قوقو ايچون تقريب ايده سن ۸ واكر ضحيه يا نذر اوده جك قربان
يا ربّه سلامتلك پيشكشلرى ايچون بر كنج بوغا قربان ايدرسك ۹ كنج بوغا ايله اتمكلك پيشكشنى
يارم هين ياغ ايله قريشمش اوچ عشر سميد اونندن تقريب ايده سن ۱۰ ودوكش ايچون يارم هين شراب
تقريب ايده سن ربّه يانمش قربان وخوش قوقو ايچون ۱۱ هر بر بوغا يا هر بر قوچ ايچون يا قيونلردن يا
كچيلردن اولان ياورو ايچون بويله قلنه ۱۲ حاضر ايتدوككز عدده كوره انلرك عددينه كوره هر برينه
بويله ايده سز ۱۳ هر ولايتلو بو نسنه لرى بويله ايليه ربّه يانمش وخوش قوقولو قربان تقريب ايتمكله
۱۴ وآراكزده ساكن اولان غريب يا يانكزده عصرلريكزجه اولان غيرى كمسنه سز ايده جككز كبى
ربّه يانمش وخوش قوقولو قربان ايتدوكى زمان بويله ايليه ۱۵ اى جماعت سزه ويانكزده ساكن اولان
غريبه فرض بر در عصرلريكزجه ابدى فرض اولا ربّك حضورنده سز نيجه ايسكز غريب دخى بويله
اولا ۱۶ سزه وآراكزده ساكن اولان غريبه دين بر وناموس بر اولا ۱۷ ودخى ربّ موسى يه خطاب
ايدوب ديديكه ۱۸ بنى اسرائيله سويليوب انلره دى كه بن سزى كتوره جكم ولايته كيردوككز زمان
۱۹ اولا كه ولايتك اتمكندن يدوككزده ربّه بر قالدرمه پيشكشى تقريب ايده سز ۲۰ خميرلريكزك
الكلرندن بر بوغچه قالدرمه پيشكشى ايچون قالدره سز خرمن قالدرمه پيشكشى نيجه ايسه انى اويلجه

الدیکوسنز ٢١ خمیرلریکزك الکلرندن عصرلریکزجه ربّه قالدرمه پیشکشنی ویره‌سنز ٢٢ وأكر یاکلوب بو
جمله ربّك موسی‌یه دیدوکی امرلرینی ایتمزسکز ٢٣ هر نه که ربّ موسی‌نك الی ایله امر ایلدی ایسه ربّ
عصرلریکزجه امر ایلدوکی کوندن ایلرو ٢٤ اول زمان اکر جماعتك غفلت ایله بر خطاسی واقع اولورسه
جمله جماعت محبّته ایچون وربّه خوش قوقو ایچون بر کنج بوغا آتمکلك پیشکشی ایله ودوکشی ایله
ناموس اوزره هم عفو کناه ایچون بر کنج تکه تقریب ایلیه ٢٥ وامام جمله بنی اسراییلك کفارتنی
ایلیه وانلره عفو اولنه زیرا خطادر وانلر خطالری ایچون ربّه یاقمش قربان وکندولره عفو کناهك
قربانینی ربّك حضورنده تقریب ایلیه‌لر ٢٦ وبنی اسراییلك جمله جماعتنه وانلرك آرالرنده ساکن اولان
غریبلره عفو اولنه خطا جمله قومك اولدوغی اجلدن ٢٧ واکر بر جان غفلت ایله خطا ایتمش اولورسه
عفو کناه ایچون بر ییللق کچی قربانی تقریب ایلیه ٢٨ وامام اول غفلت ایله خطا ایدن جانه کفارت
ایلیه ربّك حضورنده خطا ایتدوکی زمان انكا کفارت ایلیه وانكا عفو اولنه ٢٩ غفلت ایله کناه ایدن
هر بریکزك کرك بنی اسراییلك یرلولرینك کرك آرالرنده ساکن اولان غریبلرك حکمی بر اولا
٣٠ امّا اول جان که جراءت ایدوب ربّه سوکجك اولورسه یرلو اولسون غریب اولسون اول جان کندو
قومنك آراسندن منقطع اولا ٣١ چون ربّك کلامنی تحقیر ایلدی وانك امرینی ابطال ایلدی اول جان
البتّه قطع اولنه وبالی بوینینه ٣٢ بنی اسراییل بریّه‌ده ایکن بر آدم بولدیلر که سبت کوننده اوطون
دوشرردی ٣٣ وانی اوطون دوشرر ایکن بولانلر موسی‌یه وهارونه هم جمله جماعته کتوردیلر ٣٤ وانی
زندانه قودیلر زیرا انكا نه ایده‌جکلری بیان اولنمامش ایدی ٣٥ وربّ موسی‌یه دیدیکه البتّه اول آدم
اولدریله انی جمله جماعت اوردونك طشره‌سنده طاشلر ایله طاشلیه ٣٦ پس جمله جماعت انی اوردودن
طشره‌یه چقاردیلر وطاشلدیلر وهلاك اولدی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ٣٧ وربّ
موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٣٨ بنی اسراییله سویلیوب انلره دی که کندولرینه تسناسللرنجه
ثفتانلرینك اوجلرنده صچاقلر یاپالر واوجلرك صچاغنده بر لاجوردی قیطان قویالر ٣٩ واول قیطان
صچاقلریکزده اولا که انی کوردوککز زمان ربّك جمله امرلرینی آکاسز وانلری اجرا ایده‌سز وکوکلکزك
هم کوزلریکزك که انلره اویمغله زنا ایدرسکز آردنجه باقمیه‌سز ٤٠ تاکم ذکر ایدوب جمله امرلریمی
اجرا ایده‌سز واللهکزه مقدّس اولاسز ٤١ اللهکز ربّ بن ایم که سزه الله اولمق ایچون سزی مصر
دیارندن اخراج ایلدم اللهکز ربّ بن ایم ۞

اون آلتنجی فصل

١ ولاوی اوغلی قاهت اوغلی یصهر اوغلی قوراح والیاب اوغللری داتان وآبیرام هم روبیل اوغللرندن
فالت اوغلی اون غبری کسنه‌لری یانینه آلوب ٢ وموسی‌نك اوکنده قلقدیلر انلر وبنی اسراییلدن جماعته

دعوت اولنور جماعت باشیلری نامدار کیشیلر ایکی یوز اللی آدم ٣ موسی وهارون اوزرینه جمع اولوب
انلره دیدیلر که یتر سزه زیرا بتون جماعتك هپسی مقدسدر و رب آرالرنده‌در ایمدی نیچون ربك
جماعتی اوزرینه استعلا ایدرسکز ٤ بونی موسی ایشتدوکی کبی یوزی قویون دوشدی ٥ وقوراحه هم جمله
انك جمعیتنه سویلیوب دیدیکه یارن رب بلدره‌جکدر انککی کیم و مقدس کیم در و کیمی یاننه یانشدررر
هم کیمی اختیار ایدرسه یاننه یانشدره‌جقدر ٦ بونی ایدك سنکه قوراح و انك بتون جمعیتی سین
کندولریکزه بخوردانلر آلك ٧ و یارن ایچلرینه آتش قویك هم ربك حضورنده اوزرلرینه بخور قویك
و اول آدم که رب انی اختیار ایدرسه مقدس اولا یتر سزه ای لاوی اوغللری ٨ هم موسی قوراحه دیدیکه
کلك ای لاوی اوغللری دکلیك ٩ آزمیدر سزه که اسرائیل اللهی سزی اسرائیلك جماعتندن تفریق
ایلیوب سزی کندوسنه یانشدردیکه ربك مسکننك قوللغنی ایده‌سز و جماعتك اوکنده انلره خدمت ایتمك
ایچون طوراسز ١٠ هم سنی و جمله بنی لاوی قرنداشلریکی یانشدردی و سز دخی امامت استرسکز ١١ پس
سن و جمله جمعیتك ربك قرشوسنه جمع اولنلردن سکز و هارون نه در که قرشوسنه مرلدارسز ١٢ هم موسی
الیاب اوغللری داثان و آبیرامی چاغرمغه کوندردی انلر دخی دیدیلر که وارمزز ١٣ آزمیدر که بزی بریه‌ده
اولدرمك ایچون سود و بال آقدان ولایتدن چقاردك که دخی بزم اوزریمزه تسلط ایدوب سلطان اولمق
استرسن ١٤ و بزی سود و بال آقدان ولایت ایچنه کتورمدك ایسه باری بزه تارلا و باغ میراث ایله ویرمش
اولیدك بو آدملرك کوزلرینی چقاررمیسن بز وارمزز ١٥ اول زمان موسی پك غضبه کلوب ربه دیدیکه
پیشکشلرینه باقمه انلردن نه بر اشك آلدم نه انلردن کمسه‌یی رنجیده ایلدم ١٦ اندن صکره موسی قوراحه
دیدیکه سن و جمله جمعیتك ربك حضورنده حاضر اولك سن و انلر هم هارون یارن حاضر اولك ١٧ و هر
کس کندو بخوردانینی آلوب ایچلرینه بخور قویك هم هر کس کندو بخوردانینی ایکی یوز اللی بخوردانی
ربك حضورینه یانشدره سن دخی و هارون هر بریکز کندو بخوردانینی یانشدرك ١٨ ایمدی هر کس کندو
بخوردانینی آلوب و ایچلرینه آتش قویوب اوزرلرینه بخور وضع ایلدیلر و جماعت مسکننك قپوسنده موسی
و هارون ایله طوردیلر ١٩ و قوراح جمله جماعتی انلرك قرشوسنه جماعت مسکننك قپوسنه جمع ایلدی
و ربك جلالی جمله جماعته کوروندی ٢٠ و رب موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیکه ٢١ بو جماعتك
ایچندن آیرلك و انلری بر آنده هلاك ایده‌یم ٢٢ اما انلر یوزلری قویون دوشوب دیدیلر که یا الله
جمله بشرك روحلرینك اللهی بر آدم کناه ایتمکله جمله جماعته غضوب اولورمیسن ٢٣ رب دخی موسی‌یه
خطاب ایدوب دیدیکه ٢٤ جماعته سویلیوب دی که قوراح و داثان و آبیرامك چادرلرینك چوره‌سندن
آیرو کیدك ٢٥ ایمدی موسی قالقوب داثانه و آبیرامه کیتدی و اسرائیلك شیخلری انك آردنده کیتدیلر
٢٦ و جماعته سویلیوب دیدیکه بو فاسق آدملرك چادرلرندن آیرو کیدك و هر نه‌لری وار ایسه انلره
دکمك تاکه انلرك جمله کناهلری ایچون هلاك اولمیه‌سز ٢٧ پس بونلر قوراحك داثانك و آبیرامك چادرینك

تیوسندن آیرو کتدیلر وداثان وآبیرم وانلرك عورتلری واوغللری هم عیاللری کندو چادرلرینك
قپوسنه چقوب طوردیلر ٢٨ وموسی دیدیکه بوندن بلهسز که رب بنی بو جمله عمللری ایتمك ایچون
ارسال ایلدی وکوکلمه اویوب ایتمدم ٢٩ اکر بونلر هر آدم اولدوکی منوال اوزره اولورلر ایسه وجمله
آدملرك حقندن کلدوکی کبی انلرك حقندن دخی کلورسه رب بنی ارسال ایتمیش اولسون ٣٠ اما اکر
رب احداث ایدوب یر کندو آغزینی آچارسه وانلری هم هر نهلری وار ایسه یودارسه ودیب دیری
جهنمه اینرلرسه او زمان بلهسز که بو آدملر ربی تحقیر ایلدیلر ٣١ واولدیکه بو جمله سوزلری سویلیوب
تمام ایتدکدن صکره التلرندهکی یر یارلدی ٣٢ ویر کندو آغزینی آچوب انلری وانلرك اولرینی
وقوراحك اولان جمله آدملرینی هم جمله مالنی یوتدی ٣٣ وانلر وهر کیملری وار ایدی ایسه دیب
دیری جهنمه اندیلر ویر انلری اورتدی وجماعتك آراسندن نابدید اولدیلر ٣٤ وانلرك چورهلرنده
اولان جمله اسراییل آوازلرندن قاچدیلر زیرا بزی دخی یر یوتماسون دیرلر ایدی ٣٥ ودخی ربك طرفندن
بر آتش چقوب اول بخوری تقریب ایدن ایکی یوز اللی آدملری احراق ایلدی ٣٦ ورب موسی‌یه خطاب
ایدوب دیدیکه ٣٧ امام هارونك اوغلی العازره دی که آتشی طاغدوب یانغینك ایچندن بخوردانلری
آلا زیرا مقدس اولدیلر ٣٨ وبو کندو جانلرینه کناه ایدنلرك بخوردانلرینی آلوب انلردن مذبح
اورتوسی ایچون یصی تنکهلر یاپالر زیرا انلری ربك حضورنده تقریب ایلدیلر ومقدس اولدیلر وبنی
اسراییله نشان اولسونلر ٣٩ ایمدی العازر باقر بخوردانلری که محروقلر انلر ایله تقریب ایتمشلر ایدی آلوب
انلری مذبح اورتوسی ایچون یصیلتدیلر ٤٠ بنی اسراییله تذکیر ایچون تاکم هارون نسلندن اولمیان
اجنبی بکسه ربك حضورنده بخور تقریب ایتمکه یانشمیه وقوراح کبی وانك جمعیتی کبی اولمیا نیجه که
رب اکا موسی‌نك الی ایله دیمش ایدی ایسه ٤١ وارتسی کونده بنی اسراییلك جمله جماعتی موسی وهارون
قرشوسنه مرلدیوب دیدیلر که سز ربك قومنی اولدردکز ٤٢ واولدیکه جماعت موسی وهارون اوزرینه
جمع اولدقلری زمان جماعت مسکننه طوغرو باقوب کوردیلر که اشته بلوت انی قپلایوب ربك جلالی
کورندی ٤٣ وموسی وهارون جماعت مسکننك اوکنه کلدیلر ٤٤ رب دخی موسی‌یه خطاب ایدوب
دیدیکه ٤٥ بو جماعتك ایچندن چقوب کیدك تاکم انلری بر آنده تلف ایدهیم اما انلر یوزی قویون
دوشدیلر ٤٦ وموسی هارونه دیدیکه آل بخوردانی وایچنه مذبحك آتشندن قو هم اوستنه بخور قو وتیز
جماعته واروب انلره کفارت ایله زیرا ربك غضبی چقدی طاعون دخی باشلندی ٤٧ پس هارون موسی‌نك
دیدوکی کبی بخوردانی آلوب جماعتك آراسنه سکرتدی واشته قومده طاعون باشلمش ایکن بخور قویوب
قومه کفارت ایلدی ٤٨ واولولر ودیریلر آراسنده طوردی واول طاعون دکلدی ٤٩ واول طاعوندن
اولنلر اون دورت بیك یدی یوز آدم ایدیلر قوراح ایچون اولنلردن غیری ٥٠ وطاعون دکلدوکی کبی
هارون موسی‌یه جماعت مسکننك قپوسنه دوندی ۞

اون یدنجی فصل

١ و رب موسی یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیله سویله و انلرك هر برینك سندن بابالرینك
اوجاقلرینجه برر چبوق آل یعنی انلرك جمله باشلرندن بابالرینك اوجاقلرینجه اون ایکی چبوق آل و هر
برینك چبوغی اوزرنده آدینی یاز ٣ و هارونك آدینی لاوی چبوغی اوزرنده یاز زیرا بابالرینك اوجاغندن
اولان هر باشك بر چبوغی اولمق کرك ٤ انلری جماعت مسکننده شهادت اوکنده سزکله بولشدوغم یرده
قویاسن ٥ و اولا که بن کیمی اختیار ایدرسم انك چبوغی فلس ویره و بو یوزدن بنی اسرائیلك
مرلدایشلرینی که قرشولریکزه مرلدارلر کندمدن دکدروب دوندرهیم ٦ و موسی بنی اسرائیله سویلدی
و انلرك جمله باشلری اکا چبوق ویردیلر هر باشی برر چبوق بابالرینك اوجاقلرینجه اون ایکی چبوق
ویردیلر و هارونك چبوغی انلرك چبوقلرینك آراسنده ایدی ٧ موسی دخی چبوقلری ربك حضورنده
شهادت مسکننده قودی ٨ و اولدیکه ارتسی کونده موسی شهادت مسکننه کلوب کوردیکه اشته هارونك
چبوغی که بیت لاویدن ایدی فلسلنوب و طمرقلنوب و چچکلنوب بادملر کتوردی ٩ و موسی اول جمله
چبوقلری ربك حضورندن بنی اسرائیله چقاردی و کوردیلر و هر کس کندو چبوغنی آلدی ١٠ و رب
موسی یه دیدیکه هارونك چبوغنی شهادت اوکنه دوندر که عصیان اوغللرینه نشان ایچون صقلانیله
و انلرك مرلدایشلرینی بنمدن قالدررسن که اولمیه لر ١١ موسی دخی ایلدی نیجه که رب اکا امر ایتدی
ایسه بویله ایلدی ١٢ و بنی اسرائیل موسی یه سویلیوب دیدیلر که اشته اولدك هلاك اولدق جمله مز
هلاك اولدق ١٣ ربك مسکننه هر یانشان اولور جمله مز بالتمام اولجك می ایز ۞

اون سکزنجی فصل

١ و رب هارونه دیدیکه سن و اوغللرك و باباکك اوجاغی دخی سنکله مقدسه خصوصنده واقع اولان
کناهی چکه سز هم سن و اوغللرك سنکله امامتکزك واقع اولان کناهنی چکه سز ٢ و قرنداشلریکی لاوی
سبطنی یانکه یانشدر و سکا ملاصق اولوب خدمت ایلیه لر سن و اوغللرك ایسه سنکله شهادت مسکننك
اوکنده طوره سز ٣ و کوزدجککی هم بتون مسکنك کوزده جکنی کوزده لر اما مقدسه نك قابلرینه و مذبحه
یانشمیه لر که نه انلر نه سز اوله سز ٤ و سکا ملاصق اولوب جماعت مسکننك کوزدجکنی مسکنك هر
قوللغنده کوزده لر و اجنبی سزه یانشمیه ٥ و مقدسه یه کوزدجککزی و مذبحه کوزدجککزی کوزدك
که بوندنصکره بنی اسرائیلك اوزرینه غضب اولمیا ٦ زیرا اشته بن لاوی قرنداشلریکزی بنی
اسرائیلك آراسندن آلدم انلر سزه رب طرفندن حبا ویرلمشلردر که جماعت مسکننك قوللغنده خدمت
ایلیه لر ٧ و سن هم اوغللرك سنکله جمله مذبحه متعلق نسنه لرده و پرده نك ایچروسنده امامتکزی

کوزه‌توب خدمت ایده‌سز سزه امامتکزی جَبَا ویرمشم که قوللق ایده‌سز پس هر یانشان اجنبی
اولدریله ۸ ودخی رب هارونه دیدیکه بن سکا ارتفاع پیشکشلریمک کوزتمسنی اصمرلدم هم انلری بنی
اسرائیلک جمله مقدس نسنه‌لریدن سکا و اوغللریکه مسح حقی ایچون ابدی فرض ایله ویردم ۹ آتشدن
قالان اک مقدس نسنه‌لردن بو سنک اولا انلرک هر پیشکشی اکر اتمکلک پیشکشلری اکر کناه ایچون
اولان قربانلری اکر صوچ ایچون اولان قربانلری که بکا کرو ویره‌جکلردر اک مقدسدر سنک و اوغللرکک
اولا ۱۰ انلری اقدس القدسده ییه‌سن هر ارکک انی ییه سکا مقدس اولا ۱۱ بو دخی سنک اولا پیشکشلرینک
ارتفاع پیشکشنی و بنی اسرائیلک جمله صالمه پیشکشلرینی سکا و سنکله اوغللریکه و قزلریکه ابدی فرض
ایله ویردم اوکده هر پاک اولان اندن ییه ۱۲ یاغک هر ایوسنی و شرابک هر ایوسنی ربه ویرجکلری
طرفنده‌لرینی سکا ویردم ۱۳ یرلرنده هر طرفنده‌لری که ربه کتوره‌جکلردر سنک اولالر اوکده هر پاک
اولان انلردن ییه ۱۴ اسرائیلده هر حرام نسنه سنک اولا ۱۵ ربه تقریب ایده‌جکلری هر اتدن که رحمی
آچار اکر انساندن اکر حیواندن سنک اولا اما انسانک الک طوغانینی البته افدا ایلیه‌سن هم نجس
حیوانک الک طوغانینی دخی افدا ایده‌سن ۱۶ و افدا اولاجق بر آیلق اوغلانی بیجدوکک بهایه کوره بش
مثقال کومش ایله مقدسه مثقالی اوزره که یکرمی دانقدر افدا ایده‌سن ۱۷ اما صغرک بکرینی و قیونک
بکرینی یا کچینک بکرینی افدا ایتمیه‌سن زیرا مقدسلردر انلرک قانینی مذبح اوزرینه دوکه‌سن و انلرک یاغنی
تبخیر ایده‌سن ربه آتشلو و خوش قوقولو قرباندر ۱۸ و انلرک اتی سنک اولا صالمه کوکسی کبی و صاغ
قول کبی اولا ۱۹ و مقدس نسنه‌لرک جمیع ارتفاع پیشکشلرینی که بنی اسرائیل ربه تقریب ایده‌جکلردر
سکا و سنکله اوغللریکه هم قزلریکه ابدی فرض ایله ویردم ربک حضورنده سکا و سنکله نسلکه ابدی
طوز عهدیدر ۲۰ و رب هارونه دیدیکه یرلرنده میراثک اولمیا و آرالرنده سکا حصه اولمیا بنی اسرائیلک
آراسنده سنک حصه‌ک و میراثک بن ایم ۲۱ و اشته اسرائیلده جمله عشرلری میراث حقی ایله بنی
لاوی‌یه ویردم انلرک جماعت مسکننک قوللغنده ایتدکلری خدمتی ایچون ۲۲ و بنی اسرائیل آرتق جماعت
مسکننه یاناشمیه‌لر که کناه چکوب اولمیه‌لر ۲۳ اما لاویلولر جماعت مسکننک خدمتنی ایلیه‌لر و انلر
انلرک کناهنی چکه‌لر بو عصرلریکزجه ابدی فرضدر و بنی اسرائیلک آراسنده میراث آلمیالر ۲۴ زیرا
بنی اسرائیلک عشرلرینی که انلری ربه ارتفاع پیشکشی ایچون اهدا ایده‌جکلردر لاویلولره میراث ایچون
ویردم انک ایچون انلرک حقنده دیدم که بنی اسرائیل آراسنده میراث آلمیالر ۲۵ و رب موسی‌یه خطاب
ایدوب دیدیکه ۲۶ لاویلولره سویلیوب انلره دیه‌سنکه بنی اسرائیلدن سزه انلردن میراثکز ایچون
ویردوکم عشرلرینی آلدوغکز زمان ربه ارتفاع پیشکشی عشرک عشرینی اهدا ایده‌سز ۲۷ و ارتفاع
پیشکشکز سزه خرمندن آلنان بغدای کبی و معصره‌دن آلنان شیره کبی صایله ۲۸ بو یوزدن سز دخی
جمله بنی اسرائیلدن آلدوغکز عشرلریکزدن ربه ارتفاع پیشکشی اهدا ایده‌سز و اندن ربه اولان

ارتفاع پیشکشنی امام هارونه ویره‌سز ۲۹ جمله سزه اولان هدیه‌لردن ربه هر ارتفاع پیشکشنی اهدا ایده‌سز
انک هر اک ایوسندن انک مقدس حصه‌سنی ویره‌سز ۳۰ هم انلره دی که انک اک ایوسندن اهدا
ایتدوککز زمان لاویلولره خرمن محصولی و معصره محصولی یرینه محسوب اولا ۳۱ و انی هر یرده ییه‌سز
هم سز هم او خلقکز زیرا سزه جماعت مسکننده اولاجق خدمتکزک اجرتی در ۳۲ و اندن اک ایوسنی
اهدا ایتدوککز زمان بونک ایچون کناه چکمیه‌سز و بنی اسرائیلک مقدس نسنه‌لرینی تنجیس ایتمیوب
اولمیه‌سز ✿

اون طقوزنجی فصل

۱ و رب موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیکه ۲ ربک بیوروب دیدوکی دینک فرضی بودر بنی
اسرائیله سویله که سکا بر قزل صاغ طانا کتوره‌لر که انده بر عیب اولمیا و اوزرینه بویندرق چقمامش
اولا ۳ و انی امام العازره ویره‌سز و انی اوردودن طشره چقاره و اوکنده بوغازلنه ۴ و امام العازر انک
قانندن کندو پرمغیله آلوب انک قانندن جماعت مسکننک اوک یوزینه یدی کره سربه ۵ اندن
صکره طانایی کندو کوزلری اوکنده یاقدره دریسنی و اتنی و قانینی ترسی ایله یاقه ۶ و امام سرو آغاجنک
پارچه‌سنی و زوفایی و اسکرلت پاره‌سنی آلوب طانانک یانغینی ایچنه براقه ۷ اندن امام کندو اثوابنی
یایقیه و جسدینی صو ایله یویه و اندن صکره اوردویه کیره و امام تا آخشامه‌دک ناپاک اولا ۸ هم انی
یاقان کمسنه دخی کندو اثوابنی صو ایله یایقیه و جسدینی صو ایله یویه و تا آخشامه‌دک ناپاک اولا
۹ و بر پاک کمسنه اول طانانک کلنی دوشروب اوردونک طشره‌سنده بر پاک یرده قویا و بنی اسرائیلک
جماعتنه فراق صوینی یاپمق ایچون صقلنله زیرا کناه ایچون تطهیردر ۱۰ و طانانک کلنی دوشرن کندو
اثوابنی یویه و تا آخشامه‌دک ناپاک اولا بو بنی اسرائیله هم آرالرنده ساکن اولان غریبه ابدی فرض
ایچون اولا ۱۱ آدم میتنه یاپشان هر کمسنه یدی کون ناپاک اولا ۱۲ اول صو ایله کندوبی اوچنجی
کونده تطهیر ایلیه و یدنجی کونده پاک اولا و اکر اوچنجی کونده تطهر ایتمزسه یدنجی کونده
دخی پاک اولمیا ۱۳ هر کیم اولمش آدمک میتنه یاپشوب تطهر ایتمزسه ربک مسکننی تنجیس ایتمش اولور
و اول جان اسرائیلدن منقطع اولا چون فراق صوی اوزرینه سرپلمدی ناپاک اولا هنوز نجاستی
کندوده در ۱۴ بو دخی شریعت اولا بر کمسنه چادرده اولمش اولورسه هر کیم چادره کیردی ایسه و هر
نه که چادرده اولورسه یدی کون ناپاک اولا ۱۵ و هر آچق قاب که اوزرنده باغلشق قپاغی اولمیا ناپاک در
۱۶ و هر کیم صحرا یوزنده قلیچ ایله اولدرلمش اولانه یا کندودن اولمش اولانه یا انسان کمیکنه یا مزاره
یاپشورسه یدی کون ناپاک اولا ۱۷ و ناپاک کمسنه‌یه کناه ایچون یاقلمش طانانک کلندن آلالر و اوزرینه
بر قابده آقار صو قوبالر ۱۸ و بر پاک آدم زوفایی آلوب صویه باتدره و چادر اوزرینه و جمله قابلر اوزرینه

بولنمش اولان جانلر اوزرینه و اول كوكه یا اولدرلنه یا اولنه یا مزاره یاپشان كمسنه‌نك اوزرینه سرپه
۱۹ و پاك آدم ناپاك اوزرینه اوچنجی كونده و یدنجی كونده سرپه هم یدنجی كونده انی تطهیر
ایتدكدن صكره كندو ثوابنی یویوب كندوینی صو ایله یایقیه و آخشامده پاك اولا ۲۰ اما ناپاك اولان
آدم كندوینی تطهیر ایتمزسه اول جان ربك مقدسنی تنجیس ایتدوكی ایچون جماعتك آراسندن منقطع
اولا فراق صوینی اوزرینه سرپلمدی ناپاكدر ۲۱ و انلره ابدی فرض اولا كه هم فراق صوینی سرپن كندو
ثوابنی یویه هم كیم كه فراق صوینه یاپشورسه تا آخشامه‌دك ناپاك اولا ۲۲ ناپاك دخی هر نه‌یه یاپشورسه
اول نسنه ناپاك اولا هم اكا یاپشان جان آخشامه‌دك ناپاك اولا

یكرمنجی فصل

۱ او زمان بنی اسرائیلك جمله جماعتی صین بریه‌سنه اولكی آیده داخل اولدقدن صكره قوم
قادسده قوندی و اوراده مریم وفات ایدوب دفن اولندی ۲ و جماعت ایچون صو اولمامغله موسی و هارون
اوزرینه جمع اولدیلر ۳ و قوم موسی ایله چكشوب و سویلیوب دیدیلر كه كاشكی قرنداشلریمز ربك اوكنده
اولدكلری زمان بز دخی اولمش اولایدق ۴ و نیچون ربك جماعتنی بو بریه‌یه كتوردكز كه بز هم طوارلریمز
بونده اولهوز ۵ و نیچون بزی مصر دیارندن چقاردكز بو یرامز یره كتورمك ایچون كه اكین و انجیر
و باغ و انار یری دكل و ایچمكه صو بیله یوقدر ۶ و موسی و هارون جماعتك حضورندن جماعت مسكننك
قپوسنه واروب یوزلری قوین دوشدیلر و ربك جلالی انلره كورندی ۷ و رب موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه
۸ عصانی آل و سن و قرنداشك هارون جماعتی جمع ایله و انلرك كوزلری اوكنده قیایه سویلیك و صوینی
ویره هم سن انلره صوی قیادن چقاروسن و جماعته هم انلرك طوارلرینه ایچوروسن ۹ ایمدی موسی ربك
حضورندن عصانی آلدی نیچه كه اكا امر ایلدی ایسه ۱۰ و موسی و هارون جماعتی قیانك اوكنه جمع
ایتدیلر و موسی انلره دیدیكه دكلیك شمدی ای عاصیلر سزه بو قیادن صوی چقارالمی ۱۱ اندن موسی
النی قالدروب و عصاسی ایله قیایه ایكی كره اوردقده چوق صولر چقدی و جماعت هم انلرك طوارلری
ایچدیلر ۱۲ و رب موسی‌یه و هارونه دیدیكه چونكه بنی اسرائیلك كوزلری اوكنده بنی قدوس بیلمك
ایچون بكا اینانمدكز بوندن اوتری بو جماعتی انلره ویردوكم ولایت ایچنه كتورمیه‌سكز ۱۳ چكشمه
صولری بونلردر كه انلرك ایچون بنی اسرائیل رب ایله چكشدیلر و اول آرالرنده قدوس اولندی
۱۴ اندن صكره موسی قادسدن بو رسالت ایله ادوم ملكنه ایلچیلر كوندردی قرنداشك اسرائیل بویله
دیر كه سن بزه واقع اولان جمله زحمتی بیلورسن ۱۵ نیجه كه باباریمز مصره اندیلر و اوراده نیجه ایام
اوتوردق و مصرلولر بزه هم باباریمزه جفور ایلدیلر ۱۶ بو خصوصدن بز ربه فریاد ایلدك و بزم آوازیمزی
ایشتدی هم بر ملك كوندروب بزی مصردن اخراج ایلدی و اشته بز قادسده سنوریكك منتهی شهرنده

ایز ١٧ کرم ایله ولایتکدن چکه‌لم تارلالردن و باغلردن چکمیوب بر قویونک صوینی ایچمیه‌جکیز
شاهراهدن کیدوب تا سنوریکی چکنجیه‌دک نه صاغه نه صوله صاپاجغیز ١٨ و ادوم اکا جواب ایتدیکه
بنم ولایتمدن چکمیه‌سن یوخسه قرشوکه قلیج ایله چقرم ١٩ بنی اسرائیل دخی اکا دیدیلر که اشلک
یولدن چقرز و بن هم سوریلرم صویکدن ایچرسک بهاسنی ویره‌یم غیری نسنه یوقدر الا آیاقلرم ایله
چکه‌یم ٢٠ او ایسه چکمیه‌سن دیدی هم ادوم چوق خلق ایله و قوت بازو ایله انک قارشوسنه چقدی
٢١ پس ادوم اسرائیله کندو سنورندن چکه ویرمکه استمدی انک ایچون اسرائیل صاپا کتدی ٢٢ و بنی
اسرائیلک جمله جماعتی قادسدن کوچوب هور طاغنه کلدیلر ٢٣ و رب هور طاغنده ادوم ولایتنک سنورنده
موسی‌یه و هارونه خطاب ایدوب دیدیکه ٢٤ هارون کندو قوملرینه انتقال اوله‌جق زیرا چکشمه صولرنده
بنم امرمه عاصی اولدوغکز ایچون بنی اسرائیله ویردوکم ولایته کیرمه‌مز ٢٥ هارونی و انک اوغلی العازری
آلوب انلری هور طاغنه چقار ٢٦ و هارونی اثوابندن صوی و انلری اوغلی العازره کیدر زیرا هارون انتقال
ایدوب اوراده اوله‌جکدر ٢٧ ایمدی موسی ربک امر ایلدوکی کبی ایلدی و جمله جماعتک کوزلری اوکنده
هور طاغنه چقدیلر ٢٨ و موسی هارونی اثوابلرندن صویوب انلری اوغلی العازره کیدردی هارون دخی
اوراده طاغک دپه‌سنده وفات ایلدی اندن صکره موسی و العازر طاغدن اندیلر ٢٩ و جمله جماعت
هارونک وفات ایتدوکنی کوردکده بتون بیت اسرائیل اکا اوتوز کون آغلادیلر ۞

یکرمی برنجی فصل

١ بو اثناده جنوبه طوغرو ساکن اولان کنعانی عراد ملکی ایشتدی که اسرائیل جاسوسلرک یولندن
کلیورلر اسرائیل ایله جنک ایتدی و انلردن اسیر آلدی ٢ و اسرائیل ربه بر نذر آدایوب دیدیکه اکر
بو قومی الیمه ویررسک انلرک شهرلرینی اخترام ایده‌یم ٣ رب دخی اسرائیلک آوازینی استجابت ایتدی
و کنعانیلری النه ویردی و انلری و شهرلرینی اخترام ایلدی و اول یرک آدینی حرما قودی ٤ اندن ادوم
ولایتنی طولاشمق ایچون هور طاغندن بحر قلزم یولنه کوچدیلر و یولده خلقک یورکی بایلدی ٥ و خلق
اللهه قرشو و موسی‌یه قرشو سویلیوب دیدیکه نیچون بزی مصردن چقاردکز برّیه‌ده اولمک ایچونمی نه
اتمک وار نه صو وار و بویله خفیف یییجکدن یورکمز بقدی ٦ انک ایچون رب قوم اوزرینه یاقیجی
یلانلر کوندردیکه قومی ایصردیلر شویله که اسرائیلدن وافر قوم هلاک اولدی ٧ او زمان قوم موسی‌یه
کلوب دیدیلر که کناه ایلدک زیرا ربه قرشو و سکا قرشو سویلدک ربه دعا ایله که بزدن بو یلانلری
کیدره موسی دخی قوم ایچون دعا ایلدی ٨ و رب موسی‌یه دیدیکه کندوکه بر یاقیجی یلان یاپوب اونی
بیراق سرغنک اوجنه قو و اولاکه هرکیم ایصرلمش اولورسه اکا باقنجه صاغلور ٩ و موسی باقردن بر یلان
یاپوب اونی بیراق سرغنک اوجنه قودی و اولدیکه بر یلان بر آدمی ایصردقجه باقر یلانه باقدوقی کبی

صاقلوردى ١٠ اندن صكره بنى اسرائيل كوچوب اوبوتده قونديلر ١١ و اوبوتدن كوچوب عيى عباريمده
طلوع شمسه طوغرو موآبك قرشوسنده اولان بريه‌ده قونديلر ١٢ اورادن كوچوب زرد واديسنده قونديلر
١٣ اورادن دخى كوچوب بريه‌ده آموريلرك سنورندن چقان آرنون ارماغنك اوته‌سنده قونديلر زيرا آرنونى
موآبك سنورى موآب وآموريلر آراسنده در ١٤ انك ايچون ربك جنكلرى كتابنده ديئلور كه سوفه‌ده
واهبى وآرنون ارماقلرينى ١٥ هم عار طوردوغى يره آقان هم موآب سنورينه طايانان ارماقلرك آقنديسنى
فتح ايتدى ١٦ واندن بيره كوچديلر اول قويو بو دركه رب انك ايچون موسى‌يه ديديكه قومى جمع ايله
انلره صو ويره‌يم ١٧ او زمان اسرائيل بو شعرى ارلادى اى قويو چق آكا ارلايك ١٨ بكلرك قازدقلرى
قويو كه اى قومك سرورلرى قانون باغلايجى ايله دكنكلرى ايله قازديلر و بريه‌دن متانايه كوچديلر
١٩ ومتانادن نحلايله ونحلايله‌دن باموته ٢٠ وباموتدن واديه‌كه موآبك صحراسنده فسغا ده‌پسنده در
و يشيمون چولنك قرشوسنه باقر ٢١ اول زمان اسرائيل آموريلرك ملكى سيحونه ايلچيلر كوندروب ديديكه
٢٢ ولايتكدن چكه‌لم تارلالردن وباغلردن چكميوب بر قويونك صويني ايچميه‌جكيز تا سنوريكى چكنجه‌يه‌دك
شاهراهدن كيده‌جكيز ٢٣ وسيحون اسرائيله كندو سنورندن چكد ويرمدى بلكه سيحون جمله كندو
خلقنى دوشروب بريه‌يه اسرائيلك قرشوسنه چقدى ويهصوايه كلوب اسرائيل ايله جنك ايلدى
٢٤ اسرائيل دخى انى تيغ بران ايله قروب ولايتنى آرنوندن تا يابقه يعنى تا بنى عمون ولايتنه‌دك فتح
ايلدى زيرا بنى عمونك سنورى صرب ايدى ٢٥ واسرائيل جمله بو شهرلرى آلدى هم اسرائيل آموريلرك
جميع شهرلرنده يعنى حشبونده وجمله كوى وكندلرنده ساكن اولدى ٢٦ زيرا حشبون آموريلرك
ملكى سيحونك ايدى كه موآب ملكى اوزرينه اول جنك ايدوب انك اليندن جمله ولايتنى تا آرنونه‌دك
آلمش ايدى ٢٧ انك ايچون امثال سويليننلر ديرلركه حشبونه كلك سيحونك شهرى تكرار ياپلوب تعمير
اولنه ٢٨ زيرا حشبوندن آتش وسيحون شهرندن علو چقدى وموآبك عارينى وباموت آرنونك ساكنلرينى
ياقدى ٢٩ واى سكا يا موآب اى كموس قومى هلاك اولدك قورتلمش اوغللرينى وقزلرينى آموريلرك ملكى
سيحونك اسيرلگنه ويردى ٣٠ چراغى ضايع اولدى حشبوندن ديبونه‌دك وانلرى ميدابايه‌دك چيقان
نفعه‌دك خراب ايلدك ٣١ ايمدى اسرائيل آموريلرك ولايتنده ساكن اولدى ٣٢ وموسى يعزيرى تجسس
ايتمكه كوندردى وانك قريه‌لرينى آلوب اوراده اولان آموريلرى قوودیلر ٣٣ اندن دونوب باسان يولنه
چقديلر وباسان ملكى عوج او وانك جمله خلقى قرشولرينه ادرعايه جنكه چقديلر ٣٤ ورب موسى‌يه
ديديكه اندن قورقمه زيرا انى وجمله خلقنى وولايتنى سنك الكه ويردم ونيجه كه حشبونده ساكن
اولان آموريلرك ملكى سيحونه ايتدك ايسه اكا دخى بويله ايله ٣٥ ايمدى انى واوغللرينى هم جمله خلقنى
قرديلر شويله كه بريسى باقى قالمدى وولايتنى ضبط ايلديلر ۞

يكرمى ايكنجى فصل

١ اندن بنى اسرائيل كوچوب مواب صحرالرنده اريحا اردننك اوته يقه‌سنده قوندیلر ٢ و صفور
اوغلى بالق اسرائيلك آموريلره جمله ايتدوكنى كوردى ٣ و مواب قومدن پك قورقدى زيرا چوق ايدى
هم مواب بنى اسرائيلدن پك صيقلدى ٤ بو خصوصدن مواب مديان اختيارلرينه ديديكه شمدى بو
طائفه جمله چوره‌لريمزى يالايوب طورر نيجه كه صغر چايرك اوتنى يالارسه وصفور اوغلى بالق او زمان
موابك ملكى ايدى ٥ و ارماق كنارنده اولان فتور نام شهرده خلقنك اوغللرينك ولايتنه باعور اوغلى
بلعامى چاغرمغه ايلچيلر كوندروب اكا ديديكه اشته بو قوم مصردن خروج ايلدى اشته يرى يوزينى
قپلادى و قرشومه طورر ٦ ايمدى حالا كرم ايله كل بنم ايچون بو قومه لعنت اوقو زيرا بندن قوتلودر
بولايكه غالب اولوب اونى قرايم و ولايتدن قووايم زيرا بلورمكه هر كيمه مباركلك سويلرسك مبارك اولور
و هر كيمه لعنت اوقورسك ملعون اولور ٧ ايمدى موابك اختيارلرى و مديانك اختيارلرى اللرنده سحر
بهالرى وار ايكن واروب و بلعامه واصل اولوب بالقك سوزلرينى اكا سويلديلر ٨ اول دخى انلره ديديكه
بو كيجه بونده كيجه‌ليك و رب بكا سويلدوكى كبى سزه جواب ويره‌يم مواب بكلرى دخى بلعام ايله
قالديلر ٩ و الله بلعامه كلوب ديديكه يانكده‌كى آدملر كيمدر ١٠ بلعام دخى اللهه ديديكه موابه ملكى
صفور اوغلى بالق بكا كوندروب ديركه ١١ اشته بو مصردن خروج ايلين قوم ير يوزينى قپلادى ايمدى
حالا كل بنم ايچون اكا لعنت ايله بولايكه انكله جنك ايتمكه قادر اولوب اونى قووايم ١٢ الله دخى بلعامه
ديديكه انلر ايله كتمه و قومه لعنت اوقومه زيرا او مباركدر ١٣ و بلعام صباحلين قالقوب بالقك
بكلرينه ديديكه ولايتكزه دونك زيرا رب بنى سزكله كتمكدن منع ايلدى ١٤ مواب بكلرى دخى قالقوب
و بالقه واصل اولوب ديديلركه بلعام بزم ايله كلمكه امتناع ايلدى ١٥ و بالق تكرار بونلردن كثير
و عزيز بكلر كوندردى ١٦ كه بلعامه كلوب اكا ديديلركه صفور اوغلى بالق بويله ديركه كرم ايله بكا
كلمكدن امتناع ايلمه ١٧ زيرا سكا پك رعايت ايده‌جك ايم و بكا هر نه ديه‌جك اولورسك ايده‌يم
ايمدى كرم ايله كل و بو قومه بنم ايچون لعنت ايله ١٨ بلعام دخى بالقك قوللرينه جواب ويروب ديديكه
بالق بكا اوينك طولوسى كومش و آلتون ويرسه‌ده اللهم ربك امرينى كچوب كوچك يا بيوك نسنه ايتمكه
قادر دكل ايم ١٩ بونك سببيله كرم ايليك بو كيجه بونده قالك كه بله‌يم رب زياده نه بيورر ٢٠ الله
دخى كيجه‌ده بلعامه كلوب اكا ديديكه چونكه بو آدملر سنى چاغرمق ايچون كلديلر قلق انلر ايله كت
لكن سكا نه كه سويلرسم انى ايليه‌سن ٢١ پس بلعام صباح قلقوب و اشكنى سمرليوب موابك بكلرى ايله
كتدى ٢٢ و كتدوكى ايچون اللهك غضبى طوتشدى هم ربك ملكى اكا مخالفت ايتمك ايچون يول اوزرنده
طوردى او ايسه اشك اوزرينه بنر ايدى و ايكى اوغلانى بله‌سنجه ايدى ٢٣ و اشك ربك ملكنى يول

النده طورر و الندە يالك قليجنى كورمكله يولدن صاپدى و تارلايه كيتدى بلعام دخى اشكى يوله دوندرمك
ايچون دوكدى ٢٤ و ربك ملكى باغلرك يايا يولنده طورردى كه بورادن بر طاش ديوار و اورادن بر طاش ديوار
وار ايدى ٢٥ و اشك ربك ملكنى كورمكله ديوار يانينه قيصلدى هم بلعامك آياغنى ديواره قيصدى انك
ايچون انى بر دخى دوكدى ٢٦ و ربك ملكى ايلرو كچوب بر طار يرده طوردى كه اورادە صاغه يا صوله
صاپجق يول يوغيدى ٢٧ اشك دخى ربك ملكنى كورمكله بلعامك آلتنده ياتدى و بلعامك غضبى طوتشوب
اشكى دكنك ايله دوكدى ٢٨ و رب اشكك آغزينى آچدى و اشك بلعامه سويلديكه بن سكا نه ايتدم
كه بنى آرتق اوچ كره دوكدك ٢٩ بلعام دخى اشكه ديديكه انك ايچون كه بكا رنك ايدرسن المده
قليج اولايدى شمديەدك سنى اولدرر ايدم ٣٠ بو زمان اشك بلعامه ديديكه بن سنك اشكك دكل مى
ايم كه سن وار اولالدن برو تا بو كونەدك اوزريمه بندك سكا بويله ايتمك عادتم مى ايدى يوق ديدى
٣١ اندن رب بلعامك كوزلرينى آچدى و ربك ملكنى كوردى كه يولده طورر و النده يالك قليج وار او
زمان ركعت ايدوب يوزى قويين سجده ايلدى ٣٢ ربك ملكى دخى اكا ديديكه نيچون آرتق اوچ كره
اشككى دوكدك اشته بن سكا مخالفت ايتمكه چقدم زيرا يولك اوكمده يرامزدر ٣٣ و اشك بنى كورمكله
آرتق اوچ كره اوكمدن صاپدى اكر حضورمدن صاپمامش اولسيدى شمدى سنى اولدرر ايدم و انى
ديرى قور ايدم ٣٤ پس بلعام ربك ملكنه ديديكه كناه ايتدم زيرا بكا مخالفت ايتمك ايچون يولده
طوردوغكى بلمزدم ايمدى اكر حالا كوزكده كلورسه كندو حالمه دونه يم ٣٥ ربك ملكى دخى بلعامه
ديديكه بو آدملر ايله وار كيت يالكز سكا سويليه جكم سوزى سويليه سن و بلعام بالاقك بكلرى ايله كيتدى
٣٦ و بالاق بلعامك كلدوكنى ايشتدكده اكا استقبالا سنورك نهايتنده كى آرنونك سنورنده اولان بر
موآبيلرك شهرينه چقدى ٣٧ و بالاق بلعامه ديديكه بن سنى چاغرمغه اقدام ايله كوندرمدمى نيچون
بكا كلمدك سكا وافر رعايت ايتمكه قادر دكل مى ايم ٣٨ بلعام دخى بالاقه جواب ويرديكه اشته سكا كلدم اما
شمدى سكا هيچ بر نسنه سويلمكه قادر اولورى ايم الله آغزمه هر نه سوز قورسه انى سوليم ٣٩ اندن صكره
بلعام بالاق ايله كيتدى و خوصوت شهرينه واصل اولديلر ٤٠ بالاق دخى صغر هم قيون ذبح ايليوب بلعامه
و يانندهكى بكلره كوندردى ٤١ و ايرتهسى كون بالاق بلعامى آلوب انى بعل يوكسك يرلرينه چقاردى
و اورادن قومك اوجنى كوردى ۞

يكرمى اوچنجى فصل

١ و بلعام بالاقه ديديكه بكا بونده يدى مذبح ياپوب بكا بونده يدى كنج بوغا و يدى قوچ حاضر
ايله ٢ بالاق دخى بلعامك ديدوكى كبى ايلدى و بالاق و بلعام هر مذبحده بر كنج بوغا و بر قوچ قربان
ايلديلر ٣ و بلعام بالاقه ديديكه قربانكك يانينده طور و بن كيدهيم بلكه رب بنم قرشومه راست كله

وهر نه كه بڭا كوستررسه سڭا ديويره‌جكم اندن بر يوكسك يره كتدى ٤ و الله بلعامه راست كلدى
وبلعام اكا ديديكه يدى مذبح ديزدم وهر مذبحده بر كنج بوغا وبر قوچ قربان ايلدم ٥ ورب دخى
بلعامك آغزينه سوز قويوب اكا ديديكه بالقه دون واكا بويله سويله ٦ ايمدى اكا دوندى واشته كندو محرقه‌سى
يانندده او وجمله موآبك بكلرى طورر ايدى ٧ وكندو مثلنى ايراد ايدوب ديديكه موآب ملكى بالق
كل يعقوبه لعنت اوقو كل بنى اسرائيله بد دعا قيله ديو بنى آرامدن شرق طاغلرندن كتوردى ٨ اللهك
لعنت ايتمدوكنه نيجه لعنت ايده‌يم وربك بد دعا ايتمدوكنه نيجه بد دعا ايده‌يم ٩ وقتاكه انى
طاغلر باشندن كوررم واكا دپه‌لردن باقرم اشته بو قوم باشقه‌جه ساكن اولوب امتلره قارشميه‌جقدر
١٠ يعقوبك توزينى كيم صايه بلور يا اسرائيلك ربعنى كيم صايه بلور جانم صالحلرك اولومى ايله وفات
ايليه وعاقبتم انك عاقبتى كبى اولا ١١ بالق دخى بلعامه ديديكه بڭا نه ايلدك بن سنى دشمنلريمه
لعنت ايتمك ايچون آلدم واشته سن انلره چوق خير دعا ايلدك ١٢ اول دخى جواب ويروب ديديكه
رب آغزمه هر نه قورسه انى سويلمككه مقيد اولميايمى ١٣ ودخى بالق اكا ديديكه كرم ايله بنم ايله
بر غيرى يره كل كه انى اورادن كوره‌سن لنلرك يالكز بر اوجنى كوررسن وهپسينى كوره‌مزسن واورادن
اكا بنم ايچون لعنت اوقو ١٤ بو دفعه انى سده صوفيمه فسغا دپه‌سنه كتوروب يدى مذبح ياپدى
وبر كنج بوغا وبر قوچ هر مذبحده قربان ايلدى ١٥ وبلعام بالقه ديديكه بوراده محرقه‌ڭك يانندده
طور وبن اورايه ربه راستلمغه وارايم ١٦ پس رب بلعامه راست كلوب وآغزينه سوز قويوب ديديكه
بالقه دون واكا بويله سويله ١٧ اول دخى اكا كلدكده اشته او وموآب بكلرى بالقه محرقه‌سى
يانندده طورر ايدى وبالق اكا صورديكه رب نه سويلدى ١٨ اول دخى كندو مثلنى ايراد ايدوب ديديكه
قلق بالق وديكله اى صفور اوغلى سوزلريمى استماع ايله ١٩ الله انسان دكلدر كه يالان سويليه وآدم
اوغلى دكلدر كه پشيمان اولا ديديكنى وانى ايتميه‌مى سويلديكنى وانى يرينه كتورميه‌مى ٢٠ اشته خير
دعا امرينى آلدم واو خير دعا ايدنجه انى دوندوره‌مم ٢١ يعقوبده عدالتسزلك دوكمادى واسرائيلده
ييرامزلق كورمدى اللهى رب انكله‌در وملك آلقيشى انده‌در ٢٢ الله انلرى مصردن اخراج ايلدى ٢٢
كركدان قوتى كبى در ٢٣ زيرا يعقوب اوزرينه تفاٴل يوق نه اسرائيل اوزرينه سحر وار وقتنجه يعقوب
واسرائيل ايچون دينله كه الله نه‌لر ايلدى ٢٤ اشته قوم بيوك آرسلان كبى قالقجقدر وكوچك آرسلان
كبى يوجه‌لنه‌جكدر تا صيدى يمينجه ومقتوللرك قاننى ايچمينجه ياتميه‌جقدر ٢٥ وبالق بلعامه ديديكه
اكا لعنت اوقومز ايسك بارى اكا خير دعا دخى ايتمه ٢٦ وبلعام بالقه جواب ويروب ديديكه سڭا
ديمدمى كه رب بڭا هر نه كه ديرسه انى ايده‌يم ٢٧ وبالق بلعامه ديديكه كرم ايله كل سنى بر غيرى
يره كوتوره‌يم بلكه اللهك رضاسى اولا كه اورادن اكا بنم ايچون لعنت اوقويه‌سن ٢٨ وبالق بلعامى
يشيمونه طوغرو باقان فعورك دپه‌سنه كوتوردى ٢٩ وبلعام بالقه ديديكه بوراده بڭا يدى مذبح ياپوب

اكا بونده يدی كنج بوغا و يدی قوچ حاضر ايله ٣٠ بالق دخی بلعامك ديدوكی كبی ايدوب هر مذبحده
بر كنج بوغا و بر قوچ قربان ايلدی ☆

يكرمی دردنجی فصل

١ چون بلعام كوردی كه ربك رضاسی اسرائيله خير دعا ايتمه‌سنه در او بر كره‌لر كبی تفاءللره
قرشو كتمدی الا بريه‌يه طوغرو توجه ايلدی ٢ و بلعام كوزلرينی قالديردقده اسرائيلك سبطلو سبطنجه
قوندوغنی كوردی و او زمان اللهك روحی اوزرينه نازل اولدی ٣ و كندو مثلنی ايراد ايدوب ديديكه باعور
اوغلی بلعام دير و كوزی آچيق آدم دير كه ٤ اللهك كلامنی ايشدن و على كل شیء قادرك روياسنی كورن
و افتاده ايكن كوزی آچيق اولان دير كه ٥ ای يعقوب چادرلرك و ای اسرائيل چركه‌لرك نه كوزل در
٦ سيللر كبی يايلديلر ايرماق يانينده اولان باغچه‌لر كبی درلر ربك دكدوكی عود آغاجلری و صويك
كنارينده ارز آغاجلری كبی درلر ٧ قوغه‌لرندن صو دوكله و تخمی چوق صولرده اولا هم ملكی آغاغدن
زياده يوجه‌لنوب مملكتی مرتفع اولا ٨ الله آنی مصردن اخراج ايلدی اكا كركدان قوتی كبی در اكا
دشمن اولان طايفه‌لری تلف ايليوب كمكلرينی قيره هم انلری كندو اوقلری ايله صابليه ٩ آرسلان
ياوروسی كبی چوكدی و يا آرسلان ديشيسی كبی ياتدی انی كيم اويانديرر سكا بركت سويليندلر مبارك
اولالر و سكا لعنت اوقيانلر ملعون اولالر ١٠ او زمان بالاقك غضبی بلعام اوزرينه طوتشوب اللرينی چارپدی
و بالق بلعامه ديديكه بن سنی چاغردم كه دشمنلريمه لعنت اوقيه‌سن و اشته سن انلره آرتق اوچ كره
چوق خير دعالر ايلدك ١١ ايمدی حالا كندو يريكه قاچ سكا وافر رعايت ايده‌يم دير ايدم و اشته
رب سنی رعايتدن محروم ايلدی ١٢ بلعام ايسه بالقه ديديكه بكا كوندردوكك ايلچيلريكه سويليوب
ديمدميمی كه ١٣ بالق بكا اوينك طولوسی كومش و آلتون ويررسه ده ربك امرينی چكه‌مم كه كوكلمدن
خير يا شر نسنه ايلمم رب نه كه ديرسه انی سويليه‌يم ١٤ و حالا اشته بن قوممه كيدرم كل سكا بو
قومك سنك قومكه آخر ايامده نه ايليه‌جكنی بلديره‌يم ١٥ اندن كندو مثلنی ايراد ايدوب ديديكه
باعور اوغلی بلعام دير و كوزی آچيق آدم دير كه ١٦ اللهك كلامنی ايشدن و متعالك علمنی بلن و على كل
شیء قادرك روياسنی كورن و افتاده ايكن كوزی آچيق اولان دير كه ١٧ انی كوررم اما شمدی دكل اكا
باقرم اما يقيندن دكل يعقوبدن بر يلدز چقوب اسرائيلدن بر سلطنت عصاسی قالقه‌جقدر و موآبك
بكلرينی صاپليوب جمله بنی شيتی استيصال ايليه‌جكدر ١٨ و ادوم ملك اولا و ساعير دشمنلريندن فتح
اولنه و اسرائيل شجاعت ايليه ١٩ يعقوبدن چقان كمسنه سلطنت ايليه و شهردن قالانی هلاك ايده
٢٠ اندن صكره بلعام عماليقه باقدقده كندو مثلنی ايراد ايدوب ديديكه عماليق طايفه‌لرك باشی در اما
صوكنده هلاك اولاجقدر ٢١ و قينانيه باقدقده كندو مثلنی ايراد ايدوب ديديكه كرچه سنك

مكانك صربدر ويوواڭى قيادە قومش سن ٢٢ لكن قاين تخريب اولنه حتى آثور سنى اسير ايليه ،
٢٣ ودخى كندو مثلنى ايراد ايدوب ديديكه الله بو شيلرى ظهوره كتوردكده كيم صاغ قاله بلور
٢٤ ودخى خيتيم ياليسندن كميلر كلوب آثوره جور وعبره جفا ايدەلر اول دخى هلاك اولاجقدر ٢٥ وبلعام
قالقوب وكيدوب كندو يرينه دوندى بالق دخى كندو يولنه كتدى ۞

يكرمى بشنجى فصل

١ واسرائيل ساطيمده قونار ايكن قوم مواب قزلرى ايله زنا ايتمكه باشلدى ٢ واول قزلر قومى
كندو الاهلرينك قربانلرينه دعوت ايتديلر وقوم ييوب انلرك الاهلرينه طاپديلر ٣ واسرائيل بعل
فعوره مواصله ايلدى وربك غضبى اسرائيل اوزرينه طوتشدى ٤ ورب موسىيه ديديكه جمله قومك
باشلرينى آلوب انلرى ربه كنشه قرشو آص كه ربك غضبى اسرائيلدن منصرف اولا ٥ وموسى اسرائيلك
حاكملرينه ديديكه هر بريكز كندو آدملرينى كه بعل فعوره مواصله ايتديلر اولدرك ٦ واشته بنى
اسرائيلدن برى كلوب كندو قرنداشلرينه موسىنك كوزلرى اوكنه وبنى اسرائيلك جمله جماعتى كوزلرى
اوكنه بر مديانيهيى كتوردى انلر ايسه جماعت مسكننك قپوسنده آغلرلر ايدى ٧ موسى امام هارون
اوغلى العازرك اوغلى فنحاس كورمكله جماعتك آراسندن قالقوب الينه بر حشت آلدى ٨ واول اسرائيللو
آدمك آردنجه چادره كيروب ايكسنى يعنى اسرائيل كيشيسنى وعورتى قرنندن صاپلدى وطاعون بنى
اسرائيلدن دفع اولندى ٩ واول طاعوندن يكرمى دورت بيك آدم اولديلر ١٠ ورب موسىيه خطاب
ايدوب ديديكه ١١ امام هارون اوغلى العازرك اوغلى فنحاس بنم غضبمى بنى اسرائيلدن دوندردى
چون او انلرك آرالرنده بنم غيرتمى چكدى وغيرتمدن بنى اسرائيلى تلف ايتمدم ١٢ انك ايچون دى
كه اشته بن اكا سلام عهديمى ويررم ١٣ وابدى امامتك عهدى انك وانكدن صكره ذريتنك اولا
چونكه اللهنك غيرتنى چكدى وبنى اسرائيله كفارت ايلدى ١٤ ومديانيه ايله اوريلان اسرائيل
كيشيسنك آدى شمعون سبطى قبيلهسنك سرورى سلونك اوغلى زمرى ايدى ١٥ واوريلان مديانيه
عورتك آدى صورك قزى كوشبى ايدى اول مديانده بابا اوجاغنك وبر قومك باشى ايدى ١٦ اندن رب
موسىيه خطاب ايدوب ديديكه ١٧ مديانلولره ثقلت ويروب انلرى اورك ١٨ زيرا انلر سزه حيلهلرى
ايله ثقلت ويررلر كه انلر ايله سزى فعور مصلحتى ايله وطاعون كوننده فعور ايچون اوريلان قز
قرنداشى مديان بكنك قزى كوشبى مصلحتى ايله آلداتديلر ۞

يكرمى آلتنجى فصل

١ وطاعوندن صكره اولديكه رب موسىيه وامام هارونك اوغلى العازره خطاب ايدوب ديديكه

٢ جمله بنی اسرائیل جماعتنك یکرمی یاشندن ویوقاروسی بابالرینك اوجاقلرنجه اسرائیلدن جنکه چیقغه
قادر اولانك هپسینی حسابه آلك ٣ ایمدی موسی و امام العازر مواب صحرالرنده اریحا اردننك یاننده انلره
سویلیوب دیدیلر که ٤ یکرمی یاشندن ویوقاروسی رب موسی‌یه و مصر دیارندن چیقان بنی اسرائیله امر
ایلدوکی اوزره قومی حسابه آلك ٥ اسرائیلك الك طوغمشی روبیل ایدی و روبیل اوغللری بونلر ایدی
حنوخدن حنوخلولرك قبیله‌سی و فلوادن فلوالولرك قبیله‌سی ٦ حصروندن حصرونلولرك قبیله‌سی
و کرمیدن کرمیلولرك قبیله‌سی ٧ روبیللولرك قبیله‌لری بونلر در و انلرك معدودلری قرق اوچ بیك یدی
یوز اوتوز آدم ایدیلر ٨ و فلوانك اوغلی الیاب ایدی ٩ و الیابك اوغللری نموایل و داثان و آبیرام جماعته
دعوت اولنان داثان و آبیرام بونلر در که موسی و هارون اوزرینه باش قالدردیلر قورح جمعیت ایتدوکی
و رب اوزرینه باش قالدردوغی زمان ١٠ و یر کندو آغزینی آچوب انلری و قورحی یوتدی اول جمعیت اولدوکی
و آتش ایکی یوز اللی آدمی یاقدوغی زمان و نشان اولدیلر ١١ قورحك اوغللری ایسه هلاك اولمدیلر
١٢ شمعون اوغللری کندو قبیله‌لرنجه بونلر در نموایلدن نموایللولرك قبیله‌سی یامیندن یامینلولرك قبیله‌سی
یاخیندن یاخینلولرك قبیله‌سی ١٣ زارحدن زارحلولرك قبیله‌سی شاوولدن شاووللولرك قبیله‌سی
١٤ شمعونلولرك قبیله‌لری بونلر در یکرمی ایکی بیك ایکی یوز آدم ایدیلر ١٥ جاد اوغللری کندو
قبیله‌لرنجه بونلر در صفیوندن صفیونلولرك قبیله‌سی حجیدن حجیلولرك قبیله‌سی شونیدن شونیلولرك
قبیله‌سی ١٦ اذنیدن اذنیلولرك قبیله‌سی عریدن عریلولرك قبیله‌سی ١٧ آرودیدن آرودیلولرك قبیله‌سی
آریلدن آریللولرك قبیله‌سی ایدی ١٨ جاد اوغللرینك قبیله‌لری بونلر در کندو معدودلری اوزره قرق
بیك بش یوز آدم ایدیلر ١٩ یهودا اوغللری عیر و اونن ایدی و عیر و اونن کنعان ولایتنده اولدیلر
٢٠ یهودا اوغللری قبیله‌لرنجه بونلر ایدیلر شیلادن شیلالولرك قبیله‌سی فرصدن فرصلولرك قبیله‌سی
زارحدن زارحلولرك قبیله‌سی ایدی ٢١ و فرصك اوغللری بونلر ایدیلر حصروندن حصرونلولرك قبیله‌سی
و حامولدن حاموللولرك قبیله‌سی ایدی ٢٢ یهودا قبیله‌لری بونلر در که کندو معدودلری اوزره یتمش
آلتی بیك بش یوز ایدیلر ٢٣ ایساخر اوغللری قبیله‌لرنجه بونلر در تولعدن تولعلولرك قبیله‌سی فوادن
فوالولرك قبیله‌سی ٢٤ یاشوبدن یاشوبلولرك قبیله‌سی سمروندن سمرونلولرك قبیله‌سی ٢٥ ایساخرك
قبیله‌لری بونلر در که کندو معدودلری اوزره آلتمش دورت بیك اوچ یوز ایدیلر ٢٦ زبلون اوغللری
قبیله‌لرنجه بونلر در شارودن شارودلولرك قبیله‌سی الوندن الونلولرك قبیله‌سی یاحلایلدن یاحلایللولرك
قبیله‌سی ایدی ٢٧ زبلون قبیله‌لری بونلر در که کندو معدودلری اوزره آلتمش بیك بش یوز ایدیلر
٢٨ یوسف اوغللری قبیله‌لرنجه منسا و افرایم ایدیلر ٢٩ منسا اوغللری بونلر در ماخیردن ماخیرلولرك
قبیله‌سی و ماخیر جلعادی تولید ایلدی جلعاددن دخی جلعادلولرك قبیله‌سی ایدی ٣٠ جلعادك اوغللری
بونلر در یعزیردن یعزیرلولرك قبیله‌سی حالقدن حالقلولرك قبیله‌سی ٣١ اشرائیلدن اشرائیللولرك

قبیله‌سی اشخمدن اشخملولرك قبیله‌سی ٣٢ اشمیدعدن اشمیدعلولرك قبیله‌سی حافردن حافرلولرك قبیله‌سی .
٣٣ و حافر اوغلی صلنحاددن اوغللر اولمادی الّا قیزلر و صلنحاد قیزلرینك آدلری بونلردر محله و نعا و حغلا
و ملكا و تیرصا ٣٤ منسّا قبیله‌لری بونلردر و انلرك معدودلری اللی ایكی بیك یدی یوز ایدیلر ٣٥ افرائم
اوغللری قبیله‌لرنجه بونلردر شوتلادن شوتلالولرك قبیله‌سی باخیردن باخیرلولرك قبیله‌سی تاحندن
تاحنلولرك قبیله‌سی ایدی ٣٦ شوتلانك اوغللری بونلردر حاراندن حارانلولرك قبیله‌سی ایدی ٣٧ افرائم
اوغللرینك قبیله‌لری بونلردر كه كندو معدودلری اوزره اوتوز ایكی بیك بش یوز ایدیلر یوسفك اوغللری
قبیله‌لرنجه بونلردر ٣٨ بنیامین اوغللری قبیله‌لرنجه بونلردر بالعدن بالعلولرك قبیله‌سی اشبلدن
اشبللولرك قبیله‌سی اخیرامدن اخیراملولرك قبیله‌سی ٣٩ سوفامدن سوفاملولرك قبیله‌سی حوفامدن حوفاملولرك
قبیله‌سی ٤٠ و بالعك اوغللری آرد و نعمان ایدیلر آرددن آردلولرك قبیله‌سی و نعماندن نعمانلولرك
قبیله‌سی ایدی ٤١ بنیامین اوغللری قبیله‌لرنجه بونلردر و معدودلری قرق بش بیك آلتی یوز ایدیلر
٤٢ دان اوغللری قبیله‌لرنجه بونلردر شوحامدن شوحاملولرك قبیله‌سی دان قبیله‌لری قبیله‌لرنجه بونلردر
٤٣ شوحاملولرك جمله قبیله‌لری كندو معدودلری اوزره آلتمش درت بیك درت یوز ایدیلر ٤٤ آشیر
اوغللری قبیله‌لرنجه بونلردر یمنه‌دن یمنه‌لولرك قبیله‌سی یشویدن یشویلولرك قبیله‌سی بریعادن بریعالولرك
قبیله‌سی ٤٥ بریعا اوغللرندن حابردن حابرلولرك قبیله‌سی ملكیئلدن ملكیئللولرك قبیله‌سی ٤٦ آشیر
قیزینك آدی سارح ایدی ٤٧ آشیر اوغللرینك قبیله‌لری بونلردر كه كندو معدودلری اوزره اللی اوچ
بیك درت یوز ایدیلر ٤٨ نفتالی اوغللرندن قبیله‌لرنجه بونلردر یحصئیلدن یحصئیللولرك قبیله‌سی غونیدن
غونیلولرك قبیله‌سی ٤٩ یاصردن یاصرلولرك قبیله‌سی شالیمدن شالیملولرك قبیله‌سی ایدی ٥٠ نفتالی قبیله‌لری
قبیله‌لرنجه بونلردر و انلرك معدودلری قرق بش بیك درت یوز ایدیلر ٥١ بنی اسرائیلك معدودلری
بونلردر كه آلتی یوز بر بیك یدی یوز اوتوز آدم ایدیلر ٥٢ و ربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیكه
٥٣ اول ولایت بونلره ملك ایله آدلرك عددی اوزره تقسیم اولنه ٥٤ چوقجه اولانه چوق ملك ویره‌سن
و آزرق اولانه آز ملك ویره‌سن هر كسه كندو معدودلری اوزره ملكی ویریله ٥٥ لكن بر قرعه ایله
تقسیم اولنوب بابالرینك سبطلری آدلرنجه ملكی آلالر ٥٦ ملكی چوق و آز آراسنده قرعه ایله تقسیم
اولنه ٥٧ و لاویلولرك قبیله‌لرنجه معدودلری بونلردر جرشوندن جرشونلولرك قبیله‌سی قاهتدن قاهتلولرك
قبیله‌سی مراریدن مراریلولرك قبیله‌سی ٥٨ لاویلولرك قبیله‌لری بونلردر لبنیلولرك قبیله‌سی حبرونلولرك
قبیله‌سی محلیلولرك قبیله‌سی موسیلولرك قبیله‌سی قورحلولرك قبیله‌سی و قاهت عمرامی تولید ایلدی ٥٩ عمرام
عورتنك آدی ایسه لاوی قیزی یوخابد ایدی اوكه لاوی‌یه مصرده طوغدی و عمرامه هارونی و موسی‌یی هم
انلرك قیز قرنداشی مریمی طوغردی ٦٠ و هارونه ناداب و آبیهو و العازر و ایثامار طوغدیلر ٦١ و ناداب
و آبیهو ربّك اوكنده غریب آتشی تقریب ایتدكده ایكن اولدیلر ٦٢ و انلرك معدودلری یكرمی اوچ بیك

ایدیلر هیبیسی ارکك بر آیدن و یوقاروسی زیرا بنی اسرائیل آراسنده معدود دکللر ایدی چونکه انلره
بنی اسرائیل آراسنده ملك ویریلمدی ٦٣ موسی نك و امام العازرك معدودلری بونلردر که انلر بنی اسرائیلی
مواب صحرالرنده اریحا اردنی نهرینك یاننده عدّ ایلدیلر ٦٤ و بونلرك آراسنده سینا بریه‌سنده بنی
اسرائیلی عدّ ایدن موسی نك هم امام هارونك معدودلرندن هیچ بر کمسه یوغیدی ٦٥ زیرا ربّ انلرك
حقّنده دیمش ایدیکه البتّه بریّه‌ده اولهلر ایمدی انلردن یفنّا اوغلی کالبدن و نون اوغلی یوشعدن
غیری هیچ برسی باقی قالمامشدی

یکرمی یدنجی فصل

١ اول زمان یوسف اوغلی منسّا قبیله‌لرندن اولان منسّا اوغلی ماخیر اوغلی جلعاد اوغلی حافر اوغلی
صلفحادك قزلری یانشدیلر و اول قزلرك آدلری بونلردر محلا و نعا و حغلا و ملکا و ترصا ٢ بونلر موسی نك
و امام العازرك و بکلرك هم جمله جماعتك اوکنده جماعت مسکننك قپوسنده طوروب دیدیلر که ٣ بابامز
بریّه‌ده اولدی و اول ربّه قارشو قومق ایچون جمع اولان جمعیّتده یعنی قورحك جمعیّتنده دکل ایدی بلکه
کندو کناهیله اولدی و اوغللری یوغیدی ٤ نیچون بابامزك آدی اوغلی اولمادوغی ایچون کندو
قبیله‌سنك آراسندن محو اولنه بزه بابامزك قرنداشلری آراسنده ملك ویر ٥ بو دفعه موسی انلرك
دعواسنی ربّك حضورینه کتوردی ٦ ربّ دخی موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٧ صلفحادك قزلری طوغرو
سویلرلر البتّه انلره باباسنك قرنداشلری آراسنده میراث ملکنی ویر و انلرك باباسنك میراثنی انلره انتقال
ایله ٨ و بنی اسرائیله سویلیوب دی که بر آدم اولسه و اوغلی یوغیسه میراثنی انك قزینه انتقال
ایده‌سز ٩ و اکر قزی دخی یوغیسه میراثنی قرنداشلرینه ویره‌سز ١٠ و اکر قرنداشلری یوغیسه میراثنی
باباسنك قرنداشلرینه ویره‌سز ١١ و اکر باباسنك قرنداشلری یوغیسه انك میراثنی قبیله‌سندن اك
یقین خصمنه ویره‌سز و انی میراث ایلیه و بو امر بنی اسرائیله حکم فرضی اولا نیته که ربّ موسی‌یه
امر ایلدی ایسه ١٢ و دخی ربّ موسی‌یه دیدیکه بو عباریم طاغنه چق و بنی اسرائیله ویردوکم ولایتی
کور ١٣ و انی کوردکدن صکره سن دخی کندو قومکه ارتحال اولنورسن نیته که قرنداشك هارون
ارتحال اولندی ایسه ١٤ چونکه بنم امرمه صین بریّه‌سنده جماعتك چکشمه‌سنده بنی صوده انلرك
حضورنده تقدیس ایتمکده مخالفت ایتدکز صین بریّه‌سنده قادسه‌ده‌کی چکشمه صوی بودر ١٥ و موسی
ربّه سویلیوب دیدیکه ١٦ جمله بشرك ارواحنك اللهی ربّ بر آدمی جماعت اوزرینه نصب ایلیه ١٧ که
اوکلرنده چقه و اوکلرنده کیره و انلری چقاره هم انلری ادخال ایلیه که ربّك جماعتی چوبانی اولمیان
صوری کبی اولمیه ١٨ ربّ دخی موسی‌یه دیدیکه روح صاحبی اولان آدمی نون اوغلی یوشعی آلوب الکی
اوزرینه وضع ایله ١٩ و انی امام العازرك و جمله جماعتك اوکنده طوردر و انی کوزلری اوکنده وصیّت

ایدەسن ٢٠ وسنك وقارکدن بر آزینی اوزرینه قویکه جمله بنی اسرائیلك جماعتی انی دکلیه ٢١ واول
امام العازرك اوکنده طوره که انك ایچون ربك حضورنده اوریم حکمندن صوره انك سوزی ایله
چقالر وانك سوزی ایله کیره‌لر او وجمله بنی اسرائیل انکله هم جمله جماعت ٢٢ ایمدی موسی ربك اکا
امر ایلدوکی کبی ایدوب یوشعی آلدی وانی امام العازرك وجمله جماعتك اوکنده طوردردی ٢٣ والّرینی
انك اوزرینه وضع ایدوب اکا وصیّت ایلدی نیجه که ربّ موسی‌نك الی ایله دیمش ایدی ایسه ۞

یکرمی سکزنجی فصل

١ وربّ موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢ بنی اسرائیله وصیّت ایدوب انلره دی که پیشکشمی
طعامی آتشلو قربانلریمی خوشجه قوقومی کوزدوب وقتی ایله تقریب ایده‌سز ٣ هم انلره دی که ربّه
تقریب ایده‌جککز آتشلو قربان بو در کونده ایکی صاغ بررییللق قوزی ضحیّهٔ دائمه ایچون ٤ بر قوزی‌یی
صباحده واو بر قوزی‌یی ایکی آخشام آراسنده قربان ایده‌سز ٥ وسمید اوننَدن افا اولچکنك عشرینی
که هینك اولچکنك بر چیرکی دوکلمش یاغ ایله بولانمش اولا اتمکلك پیشکشی ایچون ٦ ضحیّهٔ دائمه بو در
که سینا طاغنده ربّه خوشجه قوقو وآتشلو قربان ایچون تقریب اولنمشدر ٧ وانك دوکشی هر قوزی
ایچون هینك بر چیرکی اولا ربّه مقدّسه‌ده خاصّ شرابك دوکشنی دوکه‌سن ٨ وایکنجی قوزی‌یی ایکی
آخشامك آراسنده تقریب ایده‌سن صباح پیشکشی ودوکشی کبی تقریب ایده‌سن ربّه آتشلو قربان وخوش
قوقو ایچون ٩ وسبت کوننده ایکی برر ییللق صاغ قوزی وافا اولچکنك ایکی عشری یاغ ایله بولانمش
سمید اوننَدن اتمکلك پیشکشی ایچون تقریب ایده‌سن هم دوکشنی دخی ١٠ هر سبت کوننك ضحیّه‌سی
بو در ضحیّهٔ دائمه‌دن ودوکشندن ماعدا ١١ وآی باشلریکزده ربّه ضحیّه ایچون ایکی صغر یاوروسی
کنج بوغا وبر قوچ هم یدی صاغ برر ییللق قوزی ١٢ وهر کنج بوغا ایله یاغ ایله بولانمش سمید
اوننَدن افا اولچکنك اوچ عشری اتمکلك پیشکشی ایچون وهر قوچ ایله یاغ ایله بولانمش سمید اوننَدن
افا اولچکنك ایکی عشری اتمکلك پیشکشی ایچون ١٣ وهر قوزی ایله یاغ ایله بولانمش سمید اوننَدن
عشرك عشرینی اتمکلك پیشکشی ربّه خوش قوقولو ضحیّه وآتشلر قربان ایچون ١٤ وشرابدن انلرك
دوکشلری بونلر در هر کنج بوغا ایچون یارم هین اولچکی وقوچ ایچون هینك ثلثی وهر قوزی ایچون
هینك ربعی ییلك آیلری ایچون هر بر آی باشنك ضحیّه‌سی بو در ١٥ وضحیّهٔ دائمه‌دن ودوکشندن ماعدا
کناه قربانی ایچون ربّه بر کچی تکه‌سی تقریب اولنه ١٦ واوّلکی آیده آیك اون دردنجی کوننده ربّه فصح
بیرامیدر ١٧ هم بو آیك اون بشنجیسنده بیرام در یدی کون خمیرسز اتمکلر ییله ١٨ اوّلکی کونده
مقدّس جمعیّت اولا هیچ بر قوللق ایشنی ایشلمیه‌سز ١٩ وربّه آتشلو قربان وضحیّه ایچون ایکی صغر
یاوریسی کنج بوغا وبر قوچ ویدی برر ییللق قوزی تقریب ایده‌سز امّا عیبسز اولالر ٢٠ وانلرك اتمکلك

پیشکشی یاغ ایله بولانمش سمید اونندن اولا هر کنج بوغا ایچون اوچ عشری وهر قوچ ایچون ایکی
عشری تقریب ایده‌سز ٢١ یدی قوزینك هر بر قوزیسی ایچون عشرك عشرینی تقریب ایده‌سن ٢٢ وکناه
قوربانی ایچون بر تکه‌یی که سزه کفارت ایتمك ایچون اولا ٢٣ صباح ضحیه‌سندن غیری که ضحیهٔ دائمه
اودر بونلری تقریب ایده‌سز ٢٤ یدی کونك هر کوننده بونلره کوره ربه خوش قوقو ایچون آتشلو
قربانك طعامینی تقریب ایده‌سز ضحیهٔ دائمه‌دن وانك دوکشندن غیری تقریب اولنه ٢٥ ویدنجی کونده
سزه مقدس جمعیت اولا هیچ بر قوللق ایشنی ایشلمیه‌سز ٢٦ ودخی طرفنده‌لرك کوننده ربه یکی اتمکلك
پیشکشنی چکدوککز زمان هفته‌لریکزك صوکنده سزه مقدس جمعیت اولا هیچ بر قوللق ایشنی
ایشلمیه‌سز ٢٧ هم ربه خوش قوقو ایچون ضحیه‌یی تقریب ایده‌سز ایکی صغر یاوریسی کنج بوغا و بر قوچ
و بر ر ییللق یدی قوزی ٢٨ هم انلرك اتمکلك پیشکشی یاغ ایله بولانمش سمید اونندن اولا بر کنج بوغا
ایچون اوچ عشر هر قوچ ایچون ایکی عشر ٢٩ یدی قوزینك هر بر قوزیسی ایچون برر عشر ٣٠ و سزه
کفارت ایتمك ایچون کچیلرك بر تکه‌سنی تقریب ایده‌سز ٣١ ضحیهٔ دائمه‌دن و اتمکلك پیشکشندن
ماعدا انلری دوکشلری ایله تقریب ایده‌سز اما عیبسز اولالر ۞

یکرمی طقوزنجی فصل

١ ویدنجی آیده آیك اولکیسنده سزه مقدس جمعیت اولا هیچ بر قوللق ایشنی ایشلمیه‌سز سزه
بوری چالمه‌نك کونی اولا ٢ و ربه خوش قوقو ایچون بر ضحیه تقریب ایده‌سز صغر یاوروسی بر کنج
بوغایی و بر قوچی و یدی برر ییللق صاغ قوزیی ٣ و انلرك اتمکلك پیشکشی یاغ ایله بولانمش سمید
اونندن اولا بر کنج بوغا ایچون اوچ عشر و بر قوچ ایچون ایکی عشر ٤ و یدی قوزینك هر بر قوزیسی
ایچون برر عشر ٥ هم سزه کفارت ایتمك ایچون کناه قربانی ایچون بر کچیلر تکه‌سی ٦ آی باشنك
ضحیه‌سندن و اتمکلك پیشکشندن ماعدا و ربه خوش قوقو و آتشلو قربان ایچون ضحیهٔ دائمه‌دن هم انك
اتمکلك پیشکشندن و دوکشلرندن ماعدا آیینلری اوزره تقریب ایده‌سز ٧ و بو یدنجی آیك اوننجیسنده
سزه مقدس جمعیت اولا جانلریکزه جفا ایده‌سز و هیچ بر ایش ایشلمیه‌سز ٨ و ربه خوش قوقو ایچون
بر ضحیه تقریب ایده‌سز صغر یاوریسی بر کنج بوغایی و بر قوچی و یدی برر ییللق قوزیی اما عیبسز
اولالر ٩ و انلرك اتمکلك پیشکشی یاغ ایله بولانمش سمید اونندن اولا بر کنج بوغا ایچون اوچ عشر
و هر قوچ ایچون ایکیشر عشر ١٠ یدی قوزینك هر بر قوزیسی ایچون برر عشر ١١ کناه قربانی ایچون
بر کچیلر تکه‌سنی کناه کفارتی ایچون اولان قرباندن و ضحیهٔ دائمه‌دن هم انك اتمکلك پیشکشندن
و دوکشلرندن ماعدا تقریب ایده‌سز ١٢ و یدنجی آیك اون بشنجیسنده سزه مقدس جمعیت اولا هیچ
بر قوللق ایشنی ایشلمیه‌سز و ربه یدی کون بیرام ایده‌سز ١٣ و ضحیه ایچون آتشلو و ربه خوش قوقولو

قربان ایچون صغر یاوریلری اون اوچ کنج بوغایی ایکی قوچی واون دورت برر ییللق قوزی‌یی تقریب
ایده‌سز اما عیبسز اولالر ۱۴ واناترك اتمکلك پیشکشی یاغ ایله بولاتمش سمید اونندن اولا اون اوچ
کنج بوغانك هر بر کنج بوغاسی ایچون اوچر عشر وایکی قوچك هر بر قوچی ایچون ایکیشر عشر
۱۵ واون دورت قوزینك هر بر قوزیسی ایچون برر عشر ۱۶ هم کناه قربانی ایچون بر کچیلر تکه‌سنی
محرقهٔ دائمه‌دن واتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز ۱۷ وایکنجی کونده صغر
یاوریلری اون ایکی کنج بوغایی ایکی قوچی اون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۱۸ وانلرك اتمکلك
پیشکشنی ودوکشلرینی کنج بوغالر ایچون قوچلر ایچون وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۱۹ وکناه
قربانی ایچون بر کچیلر تکه‌سنی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك پیشکشندن هم دوکشلرینه‌دن ماعدا تقریب ایده‌سز
۲۰ واوچنجی کونده اون بر کنج بوغایی ایکی قوچی اون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۲۱ وانلرك
اتمکلك پیشکشنی ودوکشلرینی کنج بوغالر وقوچلر وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۲۲ وکناه
قربانی ایچون بر تکه‌یی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز
۲۳ ودردنجی کونده اون کنج بوغایی ایکی قوچی واون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۲۴ انلرك اتمکلك
پیشکشنی ودوکشلرینی کنج بوغالر ایچون وقوچلر ایچون وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۲۵ وکناه
قربانی ایچون بر کچیلو تکه‌سنی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب
ایده‌سز ۲۶ وبشنجی کونده طقوز کنج بوغایی ایکی قوچی اون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۲۷ وانلرك
اتمکلك پیشکشنی دوکشلرینی کنج بوغالر وقوچلر وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۲۸ وکناه قربانی
ایچون بر تکه‌یی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز ۲۹ والتنجی
کونده سکز کنج بوغایی ایکی قوچی اون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۳۰ وانلرك اتمکلك پیشکشنی
ودوکشلرینی کنج بوغالر ایچون وقوچلر ایچون وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۳۱ وکناه قربانی
ایچون بر تکه‌یی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز
۳۲ ویدنجی کونده یدی کنج بوغایی ایکی قوچی اون دورت برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۳۳ وانلرك اتمکلك
پیشکشنی ودوکشلرینی کنج بوغالر وقوچلر وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۳۴ وکناه قربانی
ایچون بر تکه‌یی محرقهٔ دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز ۳۵ وسکزنجی
کونده سزه عظیم بیرام اولا هیچ بر قوللق ایشنی ایشلمیه‌سز ۳۶ ومحرقه‌یی ربه خوش قوقولو وآتشلو
قربانی تقریب ایده‌سز بر کنج بوغایی بر قوچی یدی برر ییللق صاغ قوزی‌یی ۳۷ انلرك اتمکلك پیشکشنی
ودوکشلرینی بوغا وقوچ وقوزیلر ایچون عددی وعادتی اوزره ۳۸ وکناه قربانی ایچون بر تکه‌یی محرقهٔ
دائمه‌دن وانلك اتمکلك پیشکشندن ودوکشندن ماعدا تقریب ایده‌سز ۳۹ معین بیراملریکزده ربه
بونلری تقریب ایده‌سز نذرلریکزدن وارادتلو پیشکشلریکزدن غیری محرقه‌لریکز واتمکلك پیشکشلریکز

ودوكشلريكز وسلامتلك پيشكشلريكز ايچون ٤٠ پس هر نيجه كه ربّ موسى يه امر ايلدى ايسه موسى
بنى اسرائيله سويلدى ✿

٣٠

اوتوزنجى فصل

١ ودخى موسى بنى اسرائيلك سبط باشيلرينه سويليوب ديديكه ربّك امر ايلدوكى بو در ٢ بر آدم ربّه
نذر ايتمش اولورسه يا بوينمه بورج اولسون ديو يمين ايتمش اولورسه سوزينه خلاف ايتميه آغزندن هر
نه چقدى ايسه اكا كوره ايليه ٣ وبر عورت ربّه نذر ايتمش اولورسه وكوچكلكنده باباسنك اونده
بوينمه بورج اولسون ديو ايسه ٤ باباسى دخى نذرينى وبوينينه بورج اولدوغنى ايشيدوب باباسى اكا هيچ
طنمازسه انك جمله نذرلرى صحيح اولا وبوينينه بورج آلدوغى هر نسنه دخى صحيح اولا ٥ اما اكر باباسى
جمله نذرلرينى وبوينينه بورج آلدوغنى ايشتدوكى كونده انلرى ابطال ايدرسه صحيح اولميالر ربّ دخى باباسى
انى ابطال ايتدوكى ايچون اكا عفو ايليه ٦ واكر اره وارمش ايكن نذر ايدرسه يا بر شى بوينمه بورج
اولسون ديو آغزيله اقرار ايدرسه ٧ قوجه سى دخى ايشتسه واشتدوكى كونده هيچ طنمازسه انك نذرلرى
صحيح اولا وبوينينه آلدقلرى دخى صحيح اولا ٨ اما اكر قوجه سى اشتدوكى كونده انى ابطال ايدرسه انك
ادادوغى نذرى هم آغزى ايله اقرار ايدوب بوينينه آلدوغى نسنه يى ابطال ايتمش اولور ربّ دخى اكا عفو
ايليه ٩ ودول عورتك يا بوشانمش عورتك بوينينه آلمش هر نذرى صحيح اولا ١٠ واكر عورت قوجه سنك
اونده نذر ايدوب يمين ايله بوينينه بر بورج آلمش اولورسه ١١ واكر قوجه سى ايشتمش اولورسه واكا
طنميوب انى ابطال ايتمش اولورسه جمله نذرلرى وبوينينه بورج آلدقلرى صحيح اولا ١٢ واكر قوجه سى
ايشتدوكى كونده انلرى بالكليه ابطال ايتمش اولورسه نذرلرى وبوينينه آلدوغى بورجلر خصوصنده
آغزندن هر نه چقدى ايسه صحيح اولميه قوجه سى انلرى ابطال ايلدى ربّ دخى اكا عفو ايليه ١٣ هر
نذرى وجاننه جفا ايتمك ايچون يمين ايله بوينينه آلدوغى هر بورجنى قوجه سى تصحيح ايليه هم
انى قوجه سى ابطال ايليه ١٤ واكر قوجه سى بر كوندن غيرى كونه دك هيچ طنمازسه انك جمله نذرلرينى
واوزرنده اولان جمله بوينينه آلدقلرينى تصحيح ايتمش اولور ايشتدوكى كونده اكا طنمادوغى ايچون انلرى
تصحيح ايتمش اولور ١٥ واكر ايشتدوكندن صكره انلرى بر وجهله ابطال ايدرسه انك كناهنى چكه
١٦ ار ايله عورتى آراسنده وباباسنك اونده كوچكلكنده كى قز ايله بابا آراسنده اولان ربّك موسى يه
امر ايلدوكى فرضلر بونلر در ✿

اوتوز برنجى فصل

١ وربّ موسى يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ مديانلولردن بنى اسرائيلك انتقامنى آل اندن صكره

قوملرینه ارتحال ایده‌جکسین ٣ ایمدی موسی قومه سویلیوب دیدیکه یکتلریکز سفره براقلنوب مدیان،
اوزرینه وارهلر که مدیاندن ربك انتقامنی آلالر ۴ اسرائیلك جمله سبطلرندن هر سبطدن بیکر آدم
سفره کوندره‌سز ۵ ایمدی اسرائیلك بیکلرندن هر سبطدن بیکر آدم ویریلوب سفره براقلو اون ایکی بیك
آدم اولدیلر ٦ موسی دخی اول هر سبطدن اولان بیکر آدمی سفره کوندردی هم انلر ایله امام العازرك
اوغلی فنحاسی سفره کوندردی که انك الندن مقدس قابلر و چالاجق بوریلر وار ایدی ٧ و رب موسی‌یه
امر ایلدوکی کبی مدیانلولر اوزرینه سفر ایدوب هر ارککی اولدردیلر ٨ هم مقتولری ایله مدیان
ملکلرینی دخی اوی‌یی و رقمی و صوری و حوری و ربعی مدیانك بش ملکلرینی اولدردیلر هم باعور اوغلی
بلعامی قلیج ایله اولدردیلر ٩ و بنی اسرائیل مدیانلولرك عورتلرینی و اوشاقلرینی اسیر ایتدیلر و جمله
طوارلرینی و جمله سوریلرینی هم انلرك جمله مال و منالنی یغما ایلدیلر ١٠ هم ساکن اولدقلری جمله
شهرلرینی و جمله قلعه‌لرینی آتشه یاقدیلر ١١ و جمله یغمایی و جمله دوشمکلیکی اکر انساندن اکر طوارلردن
آلدیلر ١٢ و اسیرلری و یغمایی و دوشمکلیکی موسی‌یه و امام العازره و بنی اسرائیلك جماعتنه اریحا اردننك
یاننده‌کی مواٰبك صحرالرنده اولان اوردویه کتوردیلر ١٣ موسی دخی و امام العازر هم جماعتك جمله بکلری
اوردودن طشره انلرك استقبالنه چقدیلر ١۴ و موسی اول جنك سفرندن دونن عسکر باشلرینه بیکلر
بکلرینه و یوزلر بکلرینه پك طارلدی ١٥ و موسی انلره دیدیکه نه عجب هر دیشی‌یی صاغ قودکز
١٦ اشته انلر بلعامك سوزی ایله سبب ایدیلر که بنی اسرائیل فغور خصوصی ایچون ربه عصیان
ایلدیلر و ربك جماعتنده طاعون اولدی ١٧ انك ایچون حالا اوشاقلردن هر ارککی اولدرك هم ارکك
ایله یاتوب اری بیلمش هر عورتی دخی اولدرك ١٨ و عورتلردن هر کوچکلری که ارکك ایله یاتمامش اولا
کندولریکزه صاغ قویك ١٩ و سز اوردونك طشره‌سنده یدی کون طورك هر کیم بر کمسه‌یی اولدردی
و هر کیم بر اولدرلنه یاپشدی ایسه اوچنجی و یدنجی کونده تطهر ایلیه‌سکز اکر سز اکر اسیرلریکز
٢٠ و هر اثواب و هر دری آوادانلغی و کچیلرك قیلندن یاپلمش هر نسنه‌یی هم هر اغاج قابی تطهیر ایده‌سز
٢١ و امام العازر جنکه وارمش سفرلولره دیدیکه ربك موسی‌یه امر ایلدوکی شریعتك فرضی بودر ٢٢ یالکز
آلتونی و کومشی باقری دموری قلایی و قورشونی ٢٣ و هر نه که آتشدن چقه بیلورسه آتشدن کچوره‌سز
و پاك اولا نهایت تطهیر صوبی ایله تطهیر اولنه و هر نه که آتشدن چقه بیلمزسه صودن کچوره‌سز
٢۴ هم یدنجی کونده اثوابکزی یویه‌سز و طاهر اولاسز اندن صکره اوردویه کیره‌سز ٢٥ و دخی رب
موسی‌یه خطاب ایدوب دیدیکه ٢٦ سن و امام العازر و جماعتك باش باباری اسیر اولان انسانك و دوشمکلك
اولان طوارك یکوننی حسابه آلك ٢٧ و دوشمکلیکی جنکه چقمش سفرلولر آراسنده و جمله جماعتك آراسنده
یاری یاری‌یه تنصیف ایده‌سز ٢٨ و سفره چقمش جنك ارلرندن ربه ویرکو ایچون هر بش یوزدن برر
جان آلاسز انساندن و صغرلردن و اشکلردن و سوریلردن ٢٩ ویرکویی انلرك یاری حصه‌سندن آلوب

اَنی امام العازاره ربّه قالدرمه پیشکشی ایچون ویره‌سن ٣٠ وبنی اسرائیلك یاری حصّه‌سندن آلیدن
برر طوتساغی آلسن انساندن صغرلردن اشکلردن وصوریلردن هرطواردن وانلری ربّك مسکننك بکجیلکنی
بکلین لاویلولره ویره‌سن ٣١ وموسی وامام العازار ایتدیلر نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه
٣٢ ودوغملق یعنی سفرلولرك یغمالدوغی یغمانك قالانی آلتی یوز یتمش بش بیك قیون ایدی ٣٣ ویتمش
ایکی بیك صغر ٣٤ والتمش بر بیك اشك ٣٥ وانسان جانلری ایسه ارککك جماعنی بلمین عورتلرك
جمله‌سی اوتوز ایکی بیك جان ایدیلر ٣٦ ویارم پای که اول سفره وارانلرك حصّه‌سی ایدی یعنی قیونلرك
عددی اوچ یوز اوتوز یدی بیك بش یوز ایدی ٣٧ وقیونلردن ربّ ایچون اولان ویرکو آلتی یوز یتمش
بش ایدی ٣٨ وصغرلر اوتوز آلتی بیك ایدی انلردن دخی ربّ ایچون اولان ویرکو یتمش ایکی صغر ایدی
٣٩ واشکلر اوتوز بیك بش یوز ایدیلر انلردن دخی ربّ ایچون اولان ویرکو التمش بر اشك ایدی
٤٠ وانسان جانلری اون آلتی بیك ایدیلر وانلردن دخی ربّ ایچون اولان ویرکو اوتوز ایکی جان ایدی
٤١ وموسی ربّك قالدرمه پیشکشنك ویرکوسنی امام العازاره ویردی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلدی ایسه
٤٢ که بنی اسرائیلك یاری حصّه‌سندن انی موسی جنك ایدن آدملرك آراسنده تنصیف ایلدی
٤٣ جماعتك یاری حصّه‌سی ایسه قیونلردن اوچ یوز اوتوز یدی بیك بش یوز قیون ایدیلر ٤٤ وصغرلر
اوتوز آلتی بیك ایدی ٤٥ واشکلر اوتوز بیك بش یوز ایدی ٤٦ وانسان جانلری اون آلتی بیك ایدی
٤٧ بنی اسرائیلك یاری حصّه‌سندن موسی اللیدن برر پای اکر انساندن اکر طوارلردن آلوب انی ربّك
مسکننك بکجیلکنی بکلین لاویلولره ویردی نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلمش ایدی ایسه ٤٨ اندن صکره
عسکر بیکلرینك باشلری بیك بکلری ویوز بکلری موسی‌یه یانشدیلر ٤٩ وموسی‌یه دیدیلر که قوللرك
للرز التنده اولان جنکجی ارلرك یکوننی حسابه آلدیلر وبزدن بکسه اکسلمدی ٥٠ انك ایچون ربّه
هدیّه اولمق ایچون هرکس نه که بولدی ایسه عرض ایدرز آلتون بزکلری زنجیرلری بلازکلری یوزکلری
کوپه‌لری وکمر قوشاقلری که ربّك حضورنده جانلریمزه کفارت ایچون اولالر ٥١ موسی دخی وامام
العازار انلردن آلتونی یعنی ایشلو بزکلری آلدیلر ٥٢ وربّه بیك بکلرندن ویوز بکلرندن عرض اولنان
قالدرمه پیشکشنك جمله آلتونی اون آلتی بیك یدی یوز اللی مثقال ایدی ٥٣ چون عسکر آدملری هر
کس دوغملغنی کندویه صقلادی ٥٤ وموسی هم امام العازار بیك بکلرندن ویوز بکلرندن آلتونی آلوب
انی ربّك حضورنده بنی اسرائیله ذکر اولمق ایچون جماعت مسکننك ایچنه کتوردیلر ۞

اوتوز ایکنجی فصل

١ وبنی روبیلك وبنی جادك غایت چوق سوریلری وار ایدی ویعزیر ولایتنی وجلعاد ولایتنی کوردیلر
که اشته یر سوریلره مناسب یردر ٢ بنی جاد وبنی روبیل کلوب موسی‌یه وامام العازاره هم جماعت

باشلرینه سویلیوب دیدیلر که ۳ عطروت ودیبون ویعزیر ونمرا وحشبون والیعلا وسوبا ونابوا وبعون
۴ ولایتلری که رب اسرائیل جماعتنك اوكنده اوردی سوریلره مناسب یردر وقوللریكك سوریلری واردر
۵ اناك ایچون دیدیلر كه لطف نظریكی بولدق ایسه بو ولایت قوللریكه ملك ایچون ویریله بزی اردن
نهرینی كچورمه ۶ موسی دخی بنی جاده وبنی روبینه دیدیكه اولوری كه قرنداشلریكز سفره واروب
سز بونده اوتره‌سیكز ۷ نیچون بنی اسرائیلك رب انلره ویردوكی ولایته كیرمكدن كوكلنی كسرسكز
۸ باباریكز دخی بن انلری قادس برنیعدن بو ولایتی كورمكه كوندردوكم زمان بویله ایلدیلر ۹ زیرا تا
اشكول ارماغنه چقوب ولایتی كوردكلرندن صكره بنی اسرائیلك رب انلره ویردوكی ولایته كیرمكدن
كوكلنی كسدیلر ۱۰ وربك غضبی اول كونده طوتشدی ویمین ایدوب دیدیكه ۱۱ مصردن چیقان
آدملردن یكرمی یاشندن ویوقروسی اولانلر ابراهیمه واسحقه ویعقوبه ویرهیم دیو یمین ایتدوكم ولایته
كیرمزلر چونكه بكا تماما تابع اولمادیلر ۱۲ قنزی یوفنا اوغلی كالبدن ونون اوغلی یوشعدن غیری كه
ربه تماما تابع اولدیلر ۱۳ وربك غضبی اسرائیل اوزرینه طوتشوب انلری قرق ییل بریه‌ده طولاشدردی
تا اول جمله نسل كه ربك حضورنده كوتولك ایلدی تمام تلف اولنجیه‌دك ۱۴ واشته سز كناهكار آدملرك
پروردەلری باباریكزك یرینه قالقدكزكه اسرائیلك اوزرینه ربك خشم وغضبنی آرتره‌سز ۱۵ زیرا اكر
سز تابع اولمیوب اندن دونجك اولورسكز اول دخی انلری دورمه‌دن بریه‌ده براغه‌جقدر وبو جمله قومك
هلاكنه سبب اولورسكز ۱۶ اما انلر اكا یاقلشوب دیدیلر كه بزم سوریلریمزه بوراده قیون آغللری
واوشاقلریمزه شهرلر یاپالم ۱۷ بز ایسه سلاحلر قوشانوب عجله ایله بنی اسرائیلك اوكنجه واره‌لم تا
انلری كندو یرینه كوتورنجیه‌دك واوشاقلریمز ولایت اهالیسی قورقوسندن حصارلو شهرلرده طورسنلر
۱۸ بنی اسرائیلدن هركس كندو میراثنی ملك ایدنمینجه اولریمزه دونمیه‌لم ۱۹ زیرا بز انلر ایله اردنك
اوته‌سنده والروسنده ملك آلمازز چونكه بزم ملكمز مشرقه طوغرو اردنك برو یقه‌سنده دوشدی ۲۰ موسی
دخی انلره دیدیكه اكر بونی ایدوب ربك حضورنده كندولریكزه جنكه سلاح قوشانورسكز ۲۱ وسزدن
هركس سلاح قوشانوب ربك اوكنده تا دشمنلرینی اوكندن قوونجیه‌دك اردنی كچجك اولورسه ۲۲ واول
ولایت ربه فتح اولنسه صكره دونوب ربه واسرائیلك قاتنده صوچسز اولورسكز هم بو ولایت ربك
حضورنده سزه ملك ایچون اولا ۲۳ واكر بویله ایتمزسكز اشته ربه كناه ایتمش اولورسكز وبلك كه
كناهكز سزی بولاجقدر ۲۴ وارك اوشاقلریكز ایچون شهرلر هم سوریلریكز ایچون آغللر یاپك واغزیكزدن
نه كه چقدی ایسه ایلیك ۲۵ او زمان بنی جاد وبنی روبیل موسی‌یه سویلیوب دیدیلر كه افندم
امر ایلدوكی كبی قوللرك ایده‌جكلردر ۲۶ اوشاقلریمز عورتلریمز سوریلریمز وجمله طوارلریمز بوراده
جلعاد شهرلرنده اولالر ۲۷ قوللرك ایسه هیسی جنكه سلاحلر قوشانوب ربك اوكنده كچه‌لم افندم
سویلدوكی كبی ۲۸ اندن صكره موسی انلرك خصوصی ایچون امام العازاره ونون اوغلی یوشعه هم بنی

اسرائيل سبطلرينك باش باباﻟﺮينه وصيّت ايلدى ٢٩ وموسى انلره ديديكه اكر بنى جاد وبنى روبيل
جملهسى ربّك حضورنده جنكه سلاح قوشانوب سزكله اردنى كچرلرسه وولايت اوككزده فتح اولنورسه
انلره جلعاد ولايتنى ملك ايچون ويرهسز ٣٠ امّا اكر سلاح قوشانوب سزكله كچمزلرسه ملكلرى آراكزده
كنعان ولايتنده اولا ٣١ بنى جاد وبنى روبيل دخى جواب ويروب ديديلركه ربّ قوللريكه نيجه كه
امر ايلدى ايسه بويله ايدهجكز ٣٢ بز ربّك اوكنده سلاح قوشانوب كنعان ولايتنه كچرز كه بزه
ميراثمزك ملكى اردنك برى يقهسنده اولا ٣٣ ايمدى موسى انلره يعنى بنى جاده وبنى روبيله هم يوسف
اوغلى منسّانك يارمى سبطنه آموريلرك ملكى سيحونك مملكتنى وباسان ملكى عوجك مملكتنى ولايتى
سنورلرده‌كى شهرلرى ايله ولايتك چپ چورهسنده شهرلرى ويردى ٣٤ بنى جاد دخى ديبونى وعطروتى
وعادوعيرانى ياپديلر ٣٥ هم عطروتى وشوفانى ويعزيرى وايغبانى ٣٦ وبيت نمرانى وبيت هارانى حصارلو
شهرلرى وقيونلرك آغللرينى ياپديلر ٣٧ بنى روبيل ايسه حشبونى والعالانى وقرياتيمى ياپديلر ٣٨ ونابوانى
وبعلمعونى كه انلرك آدلرينى دكشترديلر هم سبمانى وياپدقلرى شهرلرك آدلرينه غيرى آدلر قوديلر
٣٩ ومنسّا اوغلى ماكيرك اوغللرى جلعاده واروب انى آلديلر هم ايچنده اولان آموريلرى قوديلر
٤٠ موسى دخى منسّا اوغلى ماكيره جلعادى ويردى وايچنده ساكن اولدى ٤١ ومنسّا اوغلى يائير واروب
انلرك كويلرينى آلدى وانلره حاووت يائير ديو آد قودى ٤٢ نابح دخى واروب قناتى هم انك كويلرينى آلدى
وانى كندو آدى كبى آدينى نابح قودى ✿

اوتوز اوچنجى فصل

١ موسى‌نك وهارونك تدبيرلريله مصر ديارندن چقان بنى اسرائيلك كوچلرى عسكرلرنجه بونلردر
٢ وموسى ربّك امرينه كوره انلرك خروجلرينى كوچلرنجه يازدى خروجلرنجه كوچلرى بونلردر ٣ واوّلكى
آيده اوّلكى آيك اون بشنجى كوننده رعمسيسدن كوچديلر فصح بيرامنك ايرتهسنده بنى اسرائيل قوّت
بازو ايله جمله مصرلولرك كوزلرى اوكنده خروج ايتديلر ٤ ومصرلولر ربّ انلردن اولدوغى هر ايلك طوغانى
كومرلر ايدى هم ربّ انلرك الاهلرى اوزرينه حكملر ايلدى ايدى ٥ وبنى اسرائيل رعمسيسدن كوچوب
ساكوتده قونديلر ٦ وساكوتدن كوچوب بريّهنك كنارنده اولان ايتامده قونديلر ٧ وايتامدن كوچوب
بعلصفونك قرشوسنده اولان فم حيروتايه دونديلر ومجدولك اوكنده قونديلر ٨ وفم حيروتدن كوچوب
دكز اورتاسندن بريّهيه طوغرو كچديلر وايتام بريّهسنده اوچ كونلك يول يوريوب مراهده قونديلر
٩ ومرادن كوچوب ايليمه كلديلر وايليمده اون ايكى صو بكارى ويتمش خرما آغاجى وار ايدى واوراده
قونديلر ١٠ وايليمدن كوچوب بحر قلزمك ياننده قونديلر ١١ وبحر قلزمدن كوچوب سين بريّهسنده

قوندیلر ١٢ وسین بریهسندن کوچوب دفقادە قوندیلر ١٣ ودفقادن کوچوب آلوشده قوندیلر
١٤ وآلوشدن کوچوب رفیدیمده قوندیلرکه اورادە قومه ایچهجك صو یوق ایدی ١٥ ورفیدیمدن کوچوب
سینا بریهسندە قوندیلر ١٦ وسینا بریهسندن کوچوب قبروت هتاوەدە قوندیلر ١٧ وقبروت هتاوەدن
کوچوب حصروتده قوندیلر ١٨ وحصروتدن کوچوب رتماده قوندیلر ١٩ ورتمادن کوچوب رمونفرصده
قوندیلر ٢٠ ورمونفرصدن کوچوب لبنهده قوندیلر ٢١ ولبنهدن کوچوب راسادە قوندیلر ٢٢ وراسادن
کوچوب قهلاتده قوندیلر ٢٣ وقهلاتدن کوچوب شافر طاغنده قوندیلر ٢٤ وشافر طاغندن کوچوب
احراددە قوندیلر ٢٥ واحراددن کوچوب مقهالوتده قوندیلر ٢٦ ومقهالوتدن کوچوبه تاحتده قوندیلر
٢٧ وتاحتدن کوچوب تارحده قوندیلر ٢٨ وتارحدن کوچوب متقادە قوندیلر ٢٩ ومتقادن کوچوب
حشموناده قوندیلر ٣٠ وحشمونادن کوچوب مشروتده قوندیلر ٣١ ومشروتدن کوچوب بنیعقانده
قوندیلر ٣٢ وبنیعقاندن کوچوب حورجدجادده قوندیلر ٣٣ وحورجدجاددن کوچوب یطبتده
قوندیلر ٣٤ ویطبتدن کوچوب عبروناده قوندیلر ٣٥ وعبرونادن کوچوب عصیونجبرده قوندیلر
٣٦ وعصیونجبردن کوچوب سین بریهسندە که قادس اودر قوندیلر ٣٧ وقادسدن کوچوب ادوم ولایتنك
کنارنده اولان هور طاغنده قوندیلر ٣٨ وامام هارون ربك امری ایله هور طاغنه چقدی واورادە بنی
اسرائیل مصر دیارندن چقالو قرقنجی ییلده بشنجی آیده آیك اولکیسنده وفات ایلدی ٣٩ وهارون
هور طاغنده وفات ایتدوکی زمان یوز یکرمی اوچ یاشنده ایدی ٤٠ او زمان جنوبده طوغرو اولان کنعان
ولایتنده اوتران کنعانی عارد ملکی بنی اسرائیلك کلدوکنی ایشتدی ٤١ وهور طاغندن کوچوب صلموناده
قوندیلر ٤٢ وصلمونادن کوچوب فینونده قوندیلر ٤٣ وفینوندن کوچوب اوبوتده قوندیلر ٤٤ واوبوتدن
کوچوب موآبك سنورنده عیی عباریمده قوندیلر ٤٥ وعیی عباریمدن کوچوب دیبون جادده قوندیلر
٤٦ ودیبون جاددن کوچوب علمون دبلتیمده قوندیلر ٤٧ وعلمون دبلتیمدن کوچوب نابوا اوکنده
عباریم طاغلرنده قوندیلر ٤٨ وعباریم طاغلرندن کوچوب اریحا اردننك یاننده موآب صحرالرنده قوندیلر
٤٩ واردنك یاننده بیت حشموتدن تا آبلصاطیمهدك موآب صحرالرنده قوندیلر ٥٠ ورب موسی یه موآب
صحرالرنده اریحا اردننك یاننده خطاب ایدوب دیدیکه ٥١ بنی اسرائیله سویلیوب انلره دی که اردنی چچوب
کنعان ولایتنه کیردوککز زمان ٥٢ اوککزدن جمله یرك اهالیسنی قوواسز وانلرك جمله صورتلرینی وجمله
دوکمه بتلرینی بوزاسز وانلرك جمله یوکسك یرلرینی یقاسز ٥٣ هم یری ضبط ایدوب ایچنده ساکن اولاسز
زیرا ولایتی سزه ویردم که انی تملیك ایدهسز ٥٤ واول ولایتی قرعه ایله قبیلهلریکزجه تملیك ایدهسز
چوق اولانلره ملکلرینی چوق ویرەسز وآز اولانلره ملکلرینی آزرق ویرەسز قرعهسی ا٣ هر نه یره
چقرسه اول یر انك اولا باباریکزك سبطلرنجه ملك آلاسز ٥٥ واکر ولایتك اهالیسینی اوککزدن
قوومزسکز اولا که انلردن هر کیمی باقی قورسکز کوزلریکزه دکنلر ویانلریکزه دورتیلر اولالر وساکن

اولدوغڭز يرده سزه مضايقه ويره‌جكلر ٥٦ واولا كه انلره نيجه كه ايتمكه نيت ايتدم ايسه سزه
بويله ايده‌يم ۞

اوتوز دردنجی فصل

١ و رب موسی‌يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بنی اسرائيله وصيت ايدوب انلره دی كه كنعان ولايتنه
كيردوكڭز زمان سزه ميراثه دوشه‌جك ولايت بو در يعنی كنعان ولايتی كندو سنورلری اوزره ٣ جنوب
جانبڭز صين برية‌سندن ادوم سنورلرينه‌دك اولا جنوب سنورڭز توز دڭزينڭ كنارندن شرقه طوغرو
اولا ٤ وبو سنورڭز جنوبدن عقربيم فرازينه دكين طولاشه وصينه‌دك كچه هم انڭ چقشلری جنوبدن
قادش برنعه اولا وآذر آداره چقه وعصمونه‌دك كچه ٥ هم بو سنور عصموندن تا مصرڭ ارماغنه‌دك
طولاشه وچقشلری دڭزه اولا ٦ وغرب سنورڭز بيوك دڭز اولا غرب سنورڭز بو اولا ٧ وشمال
سنورڭز بو اولا بيوك دڭزدن هور طاغنه‌دك چزه‌سز ٨ هور طاغندن تا حماته كلنجه چزه‌سز واول
سنورڭ چقشلری صدده اولا ٩ وبو سنور زفرونه چقوب انڭ چقشلری حصر عينانه اولا شمال سنورڭز
بو اولا ١٠ ودخی سنورڭزی مشرقه حصر عينان‌دن تا شفامه‌دك چزه‌سز ١١ وبو سنور شفامدن ربله‌يه
عينڭ مشرقندن انه وانه‌رك بو سنور شرقه طوغرو قنرات دڭزينڭ يانينه ايرشه ١٢ وبو سنور اردنه انه
وچقشلری توز دڭزينه اولا سنورلری ايله جمع جوره‌ده ولايتڭز بو اولا ١٣ موسی دخی بنی اسرائيله
وصيت ايدوب ديديكه قرعه ايله تمليك ايده‌جكڭز ولايت بو در كه رب اين طقوز بچوق سبطه ويرمكه امر
ايلدی ١٤ زيرا بنی روبيلڭ سبطی باباليرينڭ اوجاقلرنجه هم بنی جادڭ سبطی باباليرينڭ اوجاقلرنجه ميراثنی
آلديلر منسانڭ ياری سبطی دخی كندو ميراثنی آلدی ١٥ بو ايكی بچوق سبط اريحا اردنڭ بری يقه‌سنده
مشرقه كون طوغوسنه طوغرو ميراثنی آلديلر ١٦ ورب موسی‌يه خطاب ايدوب ديديكه ١٧ سزه ولايتی
تقسيم ايده‌جك آدملرڭ آدلری بونلر در امام العازر ونون اوغلی يوشع ١٨ وهر سبطدن دخی بر باشی
ولايتی ميراثه تقسيم ايتمك ايچون آلاسز ١٩ واول آدملرڭ آدلری بونلر در يهودا سبطندن يوفنا اوغلی
كالب ٢٠ بنی شمعونڭ سبطندن عاميهود اوغلی شموايل ٢١ بنيامين سبطندن كسلون اوغلی الداد
٢٢ بنی دانڭ سبطندن باش يغلی اوغلی بقی ٢٣ بنی يوسفدن بنی منسانڭ سبطندن باش افود اوغلی
حنايل ٢٤ بنی افرام سبطندن باش سفطان اوغلی قموايل ٢٥ بنی زبلون سبطندن باش فرنخ اوغلی
اليصافان ٢٦ بنی ايساخرڭ سبطندن باش عزان اوغلی فلطايل ٢٧ بنی آشير سبطندن باش سلومی اوغلی
اخيهود ٢٨ بنی نفتالی سبطندن باش عاميهود اوغلی فدايل ٢٩ بونلر اول كمسنه‌لر در كه رب انلره بنی
اسرائيله كنعان ولايتنده ميراثی تقسيم ايتمكه امر ايلدی ۞

اوتوز بشنجی فصل

١ و رب مواب صحرالرنده اريحا اردننك يانندە موسی يه خطاب ايدوب ديديكه ٢ بنی اسرائيله وصيت
ايله كه كندو ملكی ميراثندن ساكن اولمق ايچون لاويلولره شهرلر ويره لر وشهرلرك چپ چوره سنده
اولان واروشلری دخی لاويلولره ويره سز ٣ وشهرلر انلره تمكن ايچون اولالر واروشلری ايسه انلرك طوارلری
وماللری و جمله حيوانلری ايچون اولالر ٤ ولاويلولره ويره جككز شهرلرك واروشلری شهرك ديوارندن
طشره يه هر طرفدن بيكر ذراع اولا ٥ انك ايچون شهرك طشره سنده مشرق طرفندن ايكی بيك ذراع
وجنوب طرفندن ايكی بيك ذراع ومغرب طرفندن ايكی بيك ذراع وشمال طرفندن ايكی بيك ذراع
اولچه سز وشهر اورتاده اولا انلره شهرلرك واروشلری بو اولا ٦ ولاويلولره ويره جككز شهرلردن التی شهر
پناهكاه ايچون ويره سز كه قانلو اورايه قاچه هم انلردن غيری قرق ايكی شهر دخی ويره سز ٧ بو وجهله
لاويلولره ويره جككز شهرلرك جمله سی قرق سكز شهر اولا انلر هم واروشلری ايله ٨ وبنی اسرائيلك
ملكندن ويره جككز شهرلردن ملكی زياده اولاندن زياده آلاسز وملكی آزرق اولاندن آزرق آلاسز هر
كس ميراث ايندوكی ميراثنك مقدارينه كوره كندو شهرلرندن لاويلولره ويره ٩ و رب موسی يه خطاب
ايدوب ديديكه ١٠ بنی اسرائيله سويليوب انلره دی كه اردنی كچوب كنعان ولايتنه كيردوككز زمان
١١ شهرلريكزدن پناهكاه شهرلريكزی تعيين ايده سز كه بر كمسه يی خطا ايله اوران قانلو اورايه قاچه
١٢ واول شهرلر سزه قان حقنی طلب ايدندن پناهكاه اولا وقانلو تا جماعت اوكنده حكم ايچون حاضر
اولنجيه دك اولميه ١٣ وويره جككز شهرلردن پناهكاه شهرلريكز التی اولا ١٤ اردنك برو يقه سنده اوچ
شهر ويره سز وكنعان ولايتنده اوچ شهر ويره سز وپناهكاه شهرلری اولالر ١٥ بو التی شهر بنی اسرائيله
وغريبه وآرالرنده ساكن اولانه پناهكاه ايچون اولالر كه هر كيم بر كمسه يی خطا ايله اوروب اولدوررسه
اورايه قاچه ١٦ وبر كمسه بر كمسه يی دمور آلتی ايله اوروب اول كمسه اولورسه اوران قانلودر البته قانلو
اولدريله ١٧ واكر بر كمسه يی الندن بر طاش ايله كه اولمكه سبب اولا اوررسه اول دخی اولورسه اوران
قانلودر البته قانلو اولان اولدريله ١٨ يا بر كمسه يی الندەكی اوطون آلتی ايله كه اولمكه سبب اولا اوررسه
اول دخی اولورسه قانلودر البته قانلو اولان اولدريله ١٩ قان حقنی طلب ايدن قانلويی اولدره انكا راست
كلدوكی زمان انی اولدره ٢٠ يا انی بغضدن ايتيويررسه يا قصد ايله اوزرينه بر نسنه آتسه واول اوريلان
اولسه ٢١ يا انی عداوتدن كندو الی ايله اورسه واوريلان اولسه البته اوران اولدريله قانلودر وقانی
طلب ايدن انكا راست كلدوكی زمان اول قانلويی اولدره ٢٢ واكر انی آكسزدن عداوتسز ايتيويررسه
يا اوزرينه قصدسز بر آلت آتارسه ٢٣ يا انی كورمكسزين اوزرينه بر طاش دوشوررسه واول طاش اولمسنه
سبب اولوب اوريلان اولورسه واوران انك دشمنی دكل ايدی نه انك مكلكنی آرار ايدی ايسه ٢٤ اول

[ز]مان جماعت اوران وقان حقنی طلب ایدن آراسنده بو حکملره کوره حکم ایلیه ٢٥ هم جماعت قاتلوبی
قان حقنی طلب ایدنك الندن قورتاره هم جماعت انی کندو صغندوغی پناهکاه شهرینه دوندره واوراده
ساکن اولا تا تقدیس یاغی ایله مسح اولنان امام اعظم وفات ایدنجیه‌دك ٢٦ واکر قاتل کندو
صغندوغی پناهکاه شهرینك سنورندن طشره چقارسه ٢٧ وقان حقنی طلب ایدن انی پناهکاهی شهرینك
سنورندن طشره‌ده بولورسه واول قانی طلب ایدن قاتلوبی اولدررسه قتله واجب اولماز ٢٨ زیرا قاتل
پناهکاهی اولان شهرده طورمق کرك تا امام اعظم اولنجیه‌دك وامام اعظم اولدکدن صکره قاتل کندو
ملکی یرینه دونه ٢٩ وبونلر سزه نتاسللریکزجه جمله مکانلریکزده حکم قانونی ایچون اولا ٣٠ هر کیم
بر کمسه‌یی اولدررسه اول قاتلو* شاهدلرك آغزی اثباتی ایله اولدریله اما بر کمسه‌یی اولدرمك ایچون یالکز
بر شاهدك شهادتلکی طوتلمیه ٣١ وواجب القتل فاسقه قاتلونك جانی ایچون دیت آلنمیه البته اولدریله
٣٢ ودخی انی پناهکاهنك شهرینه قاچرمق ایچون وتا امام اولنجیه‌دك ولایتده ساکن اولمغه دوندرمك
ایچون رشوت آلمیاسز ٣٣ واولدوغکز یری تدنیس ایتمیه‌سز زیرا قان یری تدنیس ایدر واچنده
دوکلمش قان ایچون یره کفارت اولامز مکر انی دوکن کمسه‌نك قانی ایله اولا ٣٤ ایمدی سز ساکن
اولاجغکز واچنده بن ساکن اولدوغم یری تدنیس ایتمیه‌سز زیرا بن رب بنی اسرائیلك آراسنده
ساکن ایم ۞

اوتوز آلتنجی فصل

١ اول زمان یوسف اوغللرینك قبیله‌لرندن اولان منسا اوغلی ماخیر اوغلی جلعادك اوغللرینك
قبیله‌سندن باش بابالری یاقلشوب موسی‌نك اوکنده وبنی اسرائیلك باش بابالری سرورلرك اوکنده سویلیوب
٢ دیدیلرکه رب افندمه امر ایلدیکه بنی اسرائیله ولایتی میراث ایچون قرعه ایله ویره هم افندمه
ربدن امر اولندیکه قرنداشمز صلفحادك میراثنی قزلرینه ویره ٣ واکر انلر بنی اسرائیلك سایر
سبطلرندن بر کمسه‌یه عورتلکه ویریلورلر ایسه انلرك میراثی بابالریمزك میراثندن اکسلوب اول سبطك
که انلر انلردن بر کمسه‌یه زوجه اولورلر میراثنه قاتله وقرعه ایله اولان میراثمزدن اکسك اولور ٤ وبنی
اسرائیلك یوبیل ییلی اولدوغی زمان انلرك میراثی اول سبطك که انلر بر کمسه‌یه زوجه اولدیلر میراثنه
قاتله بو وجهله انلرك میراثی بابالریمزك سبطنك میراثندن اکسك اولور ٥ وموسی ربك امری اوزره
بنی اسرائیله وصیت ایدوب دیدیکه بنی یوسفك سبطی طوغرو سویلر ٦ ربك صلفحاد قزلرینك
خصوصیچون امر ایلیوب دیدوکی بو درکه بکندکلرینه تزوج ایده‌لر لکن باباسی سبطنك قبیله‌سنده
تزوج ایده‌لر ٧ تاکه بنی اسرائیلك میراثی بر سبطدن بر سبطه نقل اولنمیه بلکه بنی اسرائیلدن
هر بری بابالری سبطنك میراثنه ملتصق اولا ٨ وهر قزکه بنی اسرائیلك سبطلرندن بر میراثه مالکه

اولورسه باباسی سبطنڭ قبیله‌سندن برینه تزوّج ایده که بنی اسرائیلدن هر بری بابالرینڭ میراثنی
تملیك ایده‌لر ٩ بر سبطدن بر سبطه میراث نقل اولنمیه بلکه بنی اسرائیلڭ سبطلرندن هر بری کندی
میراثنه ملتصق اولا ١٠ نیجه که ربّ موسی‌یه امر ایلدی ایسه صلفحاد قزلری بویله ایلدیلر ١١ زیرا
صلفحادڭ قزلری محلا وترصا وحغلا وملکا ونعا عموجه‌زاده‌لرینه تزوّج ایتدیلر ١٢ یوسف اوغلی منسّا
اوغللرینڭ قبیله‌سندن اولادلرینه تزوّج ایتدیلر و انلرڭ میراثی بابالرینڭ قبیله‌سنڭ سبطنده قالدی ١٣ ربّ
موآب صحرالرنده اریحا اردنڭ یاننده بنی اسرائیله موسی‌نڭ واسطه‌سیله امر ایلدوکی امرلر
وحکملر بونلردر ۞

سفر

توراة المثنّى

اوّلکی فصل

١ موسی‌نڭ جمله اسرائیله اردنڭ برو یقه‌سنده بریّه‌ده بحر قلزمڭ قرشوسنده اولان صحراده فاران
وتفل ولابان وحصروت وذی ذهب آراسنده سویلدوکی سوزلر بونلردر ٢ حوریبدن ساعیر طاغنڭ
یولیله قادش‌برنیعه‌دك اون بر کونلك یول وار ٣ وقرقنجی ییلده اون برنجی آیده آیڭ اوّلکیسنده
اولدیکه موسی بنی اسرائیله ربّ انلر ایچون هر نه امر ایلدی ایسه سویلدی ٤ حشبونده ساکن
اولان آموریلرڭ ملکی سیحونی وعستروتده وادرعایده ساکن اولان باشان ملکی عوجی اوردقدن صکره
٥ اردنڭ برو یقه‌سنده موآب ولایتنده موسی بو توراتی بیان ایتمکه باشلیوب دیدیکه ٦ اللّهمز ربّ
حوریبده بزه خطاب ایدوب دیدیکه یتر بو طاغده طوردکز ٧ دونوب کوچك وآموریلرڭ طاغنه
وجمله قربلرینه صحرایه طاغلره واووایه جنوب طرفنه ودریا یالیسنه کنعانیلرڭ ولایتنه ولبنانه تا عظیم
نهره فرات نهرینه وارڭ ٨ باق ولایتی سزه ویردم کیرڭ وباباکزه ابراهیمه واسحقه ویعقوبه وانلردن
صکره انلرڭ نسلنه ویره‌یم دیو ربّ یمین ایتدوکی ولایتی ضبط ایلیڭ ٩ واو زمان سزه سویلیوب
دیدمکه بن یالکز سزی کوتره‌مم ١٠ اللّهکز ربّ سزی چوغالتدی و اشته بوکون سز کوکلرڭ ییلدزلری

قدر چوق سکسز ١١ بابالریکزك اللهی رب سزی حالا اولدوغکزدن بیك او قدر زیاده ایلیه وسزه
سویلدوکی کبی برکت ویره ١٢ بن یالکز زحمتکزی یوککزی ودعوالریکزی نیجه کوتوره بیلهیم
١٣ سبطلریکزك آراسندن سزه عالم وعاقل ومشهور آدملر ویرك که انلری سزه باش دکهیم ١٤ وسز
بکا جواب ویروب دیدیکز که معقول بو درکه دیدوککی ایدهوز ١٥ بن دخی سبطلریکزك باشلرینی
عالم ومشهور کیشیلری آلدم وانلری اوزرلریکزه باشلر بیك باشیلر ویوز باشیلر واللی باشیلر واون
باشیلر وسبطلریکزه ضابطلر دیکدم ١٦ واو زمان حاکملریکزه وصیت ایدوب دیدمکه قرنداشلریکزک
آراسنده اولان دعوالری استماع ایلیك وآدملر آراسنده قرنداشی اولسون یا غریبی اولسون آرالرنده
حق اوزره حکم ایلیك ١٧ حکمده خاطر کوزتمیهسز کوچکی بیوك کبی استماع ایلیهسز هیچ کمسهدن
قورقمیهسز زیرا حکم اللهك در مشکلکزی بکا تلخیص ایلیك که انی دکلیهیم ١٨ واو زمان سزه هر
ایدهجککزی وصیت ایلدم ١٩ اندن صکره حوریبدن کوچدك واللهمز رب بزه امر ایلدوکنه کوره
آموریلرك طاغی یولندن کیدرك کوردوککز بتون عظیم ومهیب بریهدن کچدك وتا قادس برنعه واصل
اولدق ٢٠ وسزه دیدمکه اللهمز رب بزه ویردوکی آموریلرك طاغنه واصل اولدیکز ٢١ باق اللهك رب
سکا ولایتی ویردی بابالریکك اللهی ربه سکا دیدوکی کبی چق انی ضبط ایله قورقمه واورکمه ٢٢ وسز
جملهکز بکا یانشوب دیدیکز که اوکمزجه آدملر کوندرهلم وبزه اول ولایتی تجسس ایلسونلر ونه یولدن
چقجغمز هم نه آصل شهرلره وارهجغمز ایچون بزه خبر کتورسونلر ٢٣ بو دخی بکا معقول کورنوب سزدن
اون ایکی آدم هر سبط باشنه بر آدم آلدم ٢٤ که توجه ایدوب اول طاغه چقدیلر وتا اشکول
ارماغنه واصل اولوب انی تجسس ایتدیلر ٢٥ واللرینه اول ولایتك یمشندن آلوب بزه کتوردیلر هم بزه
خبر ویروب دیدیلر که رب بزه ویردوکی ولایت ایو در ٢٦ اما چقمغه استمدیکز بلکه اللهکز ربه عاصی
اولدیکز ٢٧ وچادرلریکزده مرلدایوب دیدیکز که رب بزه عداوتلو اولمغله بزی مصر دیارندن اخراج
ایلدیکه بزی هلاك ایتمك ایچون آموریلرك النه ویره ٢٨ بز نرهیه چقرز قرنداشلریمز یورکمزی بوزوب
دیدیلر که بو قوم بزدن بیوك وبویلودر شهرلر عظیم وکوکهدك حصارلنمشدر هم اوراده جبارزادهلری
دخی کوردك ٢٩ وبن سزه دیدمکه قورقمك وانلردن خوف ایتمك ٣٠ اوککزجه کیدن اللهکز رب
سزك ایچون جنك ایدهجکدر هر نیجه که سزك ایچون مصرده کوزلریکز اوکنده ایلدی ایسه
٣١ وبریهده کوردك که بر آدم کندو اوغلنی کوتردوکی کبی اللهك رب سنی بتون کتدوککز یولده تا
سز بو یره کلنجیهدك کوتردی ٣٢ ینهده اللهکز ربه اینانمدیکز ٣٣ که یولده اوککزجه سزه قوناجق
یر بولمق ایچون کیدردی سزه کیدهجك یولی کوسترمك ایچون کیجه آتشده وکوندز بلوتده کیدردی
٣٤ ورب سوزلریکزك آوازینی ایشدوب غضبه کلدی ویمین ایدوب دیدیکه ٣٥ اشته بو آدملردن بو
یرامز صویدن هیچ بر کمسه بابالریکزه ویرهیم دیو یمین ایتدوکم ایو ولایتی کورمیهجکدر ٣٦ یوفینا

اوغلی کالبدن غیری اول انی کوره‌جکدر وآیاغی بصدوغی یری ٣٦ هم اوغللرینه ویره‌جکم زیرا ربه تمام
تابع اولدی ٣٧ سزك ایچون رب بکا بیله اجنوب دیدیکه سن دخی اورایه کیرمزسن ٣٨ اوکڭده طوران
نون اوغلی یوشع اورایه کیره‌جکدر انی قوتلندر زیرا اول انی اسرائیله تملیك ایده‌جکدر ٣٩ و یغما
اولورلر دیدوککز اوشاقلریکز هم بوکون نه ایوبی نه کی بلن اوغللریکز اورایه کیره‌جکلر و انی انلره ویره‌یم
و انلر انی تملك ایده‌لر ٤٠ سز ایسه بریه‌یه توجه ایدوب بحر قلزمك یولنه کوچك ٤١ سز دخی جواب
ویروب بکا دیدککز که ربه کناه ایلدك بز چیقوب جنك ایده‌لم هر نیجه که الهمز رب بزه بیوردی
ایسه وسز هر بریکز جنك سلاحلریکزی قوشانوب طاغه چیقمغه حاضرلندکز ٤٢ و رب بکا سویلدیکه
انلره دی که چیقماك و جنك ایتمك زیرا بن آراکزده دکلم تاکیم دشمنلریکزك اوکنده صنمیه‌سز
٤٣ و بن سزه بونی سویلدم و دکلمدکز بلکه ربك کلامنه عاصی اولوب و تجرّو ایدوب طاغه چیقدکز
٤٤ و اول طاغده ساکن اولان آموریلر قرشوکزه چیقوب سزی آریلر ایتدکلری کبی قوالدیلر و سزی
ساعیرده تا حرمایه‌دك قیردیلر ٤٥ و دونوب ربك حضورنده آغلادکز و رب آوازیکزی دکلمدی و سزه قولاق
اورمدی ٤٦ و قادسده نیجه ایام اول طوردوغکز ایام قدر طوردکز ۞

ایکنجی فصل

١ اندن صکره دوندك و رب بکا سویلدوکی کبی اول بریه‌یه بحر قلزمك یولندن کوچدك و نیجه ایام
ساعیر طاغنی طولاشدق ٢ و رب بکا خطاب ایدوب دیدیکه ٣ یتر بو طاغی طولاشدکز و ارتق شماله
توجه ایلیك ٤ و قومه امر ایلیوب دی که سز ساعیرده ساکن بنی عیسو قرنداشلریکزك سنورندن
کچه‌جکسکز انلر اکرچه سزدن قورقرلر لکن سز پك بکچه صاقنك ٥ انلر ایله چکشمك زیرا بن سزه انلرك
ولایتندن آیاق طبانی بصاجق قدر بیله ویرمم چونکه ساعیر طاغنی عیسوه میراث ایله ویردم ٦ ییه‌جککی
انلردن آقچه ایله صاتون آلوب ییه‌سز صوبی دخی انلردن آقچه ایله صاتون آلوب ایچه‌سز ٧ زیرا
الهك رب سکا الکك هر ایشنده برکت ویردی بو بیوك بریه‌ده کزدوککی زمان سنی کوزتدی الهك رب
بو قرق ییل سنکله ایدی و سکا بر شی اکسك اولمادی ٨ و ساعیرده ساکن اولان بنی عیسو قرنداشلریمزدن
صحرا یولندن ایلتدن و عصیونجابردن کچدك اندن توجه ایدوب مواب بریه‌سنك یولندن مرور ایلدك
٩ و رب بکا دیدیکه موآبیلره مضایقه ویرمه و انلر ایله جنك ایتمه زیرا انلرك ولایتندن سکا بر ملك
ویرمم چونکه عاری بنی لوطه میراث ایچون ویردم ١٠ اولدن ایمیم نام عظیم و کثیر و عناقیلر کبی
اوزون بویلو قوم ایچنده ساکن ایدیلر ١١ انلر دخی عناقیلر کبی جبارلر صایلوردی و موآبیلر انلره ایمیم
دیرلر ایدی ١٢ و ساعیرده اولدن حوریلر ساکن ایدیلر که انلری بنی عیسو قوووب و اوکلرندن قیروب
یرلرنده ساکن اولدیلر نیجه که اسرائیل دخی رب انلره میراث ایله ویردوکی ولایتده ایلدی ایسه

١٣ گچمدی قلقك زرد ارماغنی گچك وزرد ارماغنی گچدك ١٤ وقادس برنعدن كتدوكمز كونلرتا زرد
ارماغنی گچنجیەدك اوتوز سكز ییل ایدی اوردونك ایچندن جمله جنكجی ارلرینك نسلی تلف اولنجیەدك
بیتمه كه رب انلره یمین ایلمش ایدی ایسه ١٥ ورب اللی اوزرلرینه اولدیكه انلری هلاك ایدنجیەدك
اوردونك ایچندن تلف ایلیه ١٦ واولدیكه اول جنكجی آدملری هپسی تمام قومك آراسندن اولدكدن صكره
١٧ رب بكا خطاب ایدوب دیدیكه ١٨ بوكون سن موآب سنورینی یعنی عاری گچه‌جكسن ١٩ وبنی عمونك
قرشوسنه یقلاشرسن انلری جنك ایله اینجتمه وانلره مضایقه ایتمه زیرا بنی عمونك ولایتندن سكا ملك
ویرمم چونكه انی بنی لوطه میراث ایچون ویردم ٢٠ اول دخی جبارلرك ولایتی صایلوردی اسكی زمانده
اوراده جبارلر ساكن ایدیلر كه عمونیلر انلره زمزمیم دیرلر ایدی ٢١ عظیم وكثیر قوم وعناقیلر كبی
اوزون بویلو ایدیلر ورب انلری عمونیلرك اوكندن قردی وانلری قووب یرلرنده ساكن اولدیلر
٢٢ نیتكه كه او دخی ساعیرده ساكن اولان بنی عیسوه ایتدی ایسه كه اوكلرندن حوریلری قردی وانلری
قووب تا بو كونه‌دك یرلرنده ساكن اولدیلر ٢٣ قافادوقدن چقان قافادوقیلر دخی حصریمده تا غازایه‌دك
ساكن اولان حوایبلری قردیلر ویرلرنده ساكن اولدیلر ٢٤ قلقك كوچك وآرنون ارماغنی گچك حشبون
ملكی اموری سیحونی وانك ولایتنی سنك الكه ویردم انی تملك ایتمكه باشلیوب انلر ایله جنك ایله
٢٥ بوكون بتون كوكك التنده اولان قوملری سندن ترسان وهراسان ایتمكه باشلرم شویله كه سنك
نامكی ایشدنلر قورقه‌لر واوككدن خوف ایده‌لر ٢٦ وقدموت بریه‌سندن حشبون ملكی سیحونه
سلامتلو سوزلر ایله ایلچیلر كوندروب دیدمكه ٢٧ ولایتكدن گچه‌یم وشاهراهدن كیدوب نه صاغه نه
صوله صپه‌یم ٢٨ یییه‌جكمی بكا آقچه‌م ایله صات وایچه‌یم هم صویی بكا آقچه‌م ایله ویر وایچه‌یم انجق
آیاقلرم ایله گچه‌یم ٢٩ نیتكه كه بكا ساعیرده ساكن اولان بنی عیسو وعارده ساكن اولان موآبیلر
ایتدیلر ایسه تا بن اردنی اللهمز رب بزه ویره‌جكی ولایته گچنجیه‌دك ٣٠ وحشبون ملكی سیحون
ایستمدیكه اندن گچه‌وز زیرا اللهك رب انك روحنی پكلدوب قلبنی متقسی ایلمش ایدی كه انی بوكون
كوردوككی كبی الكه ویره ٣١ ورب بكا دیدیكه ایشته سیحونی وانك ولایتنی سكا ویرمكه باشلرم سن
دخی تملك ایتمكه باشله تاكه ولایتنی ملك ایدنه‌سن ٣٢ وسیحون او هم انك جمله خلقی قرشومزه
یهصه‌ده جنك ایتمكه چقدی ٣٣ اللهمز رب دخی انی بزه ویردی وانی واوغللرینی وجمله قومنی قردق
٣٤ واو زمان انك جمله شهرلرینی آلدق وجمله شهرلرنده اركلری وخاتونلری واوشاقلری اهلاك
ایلدك بریسنی باقی آلیقومدق ٣٥ نهایت طوارلری وآلدوغمز شهرلرك غارتنی كندومزه یغمالدق ٣٦ آرنون
ارماغنك كناری یاننده اولان عروعیردن وارماقده‌كی شهردن تا جلعاده‌دك هیچ بزدن قورتلمش شهر یوق
ایدی اللهمز رب جمله‌سنی بزه ویردی ٣٧ اما بنی عمونك ویابوق ارماغنك هیچ بر سمتنه وطاغلرك
شهرلرینه هم اللهمز ربك بزه نهی ایلدوكی هیچ بر یرینه یقلاشمدق ۞

اوچنجى فصل

١ اندن صكره توجه ايدوب باسان يولنه چقدق وباسان ملكى عوج او وانك جمله خلقى قرشومزه
ادرعايه‌ده جنك ايتمكه چقدى ٢ ورب بكا ديديكه اندن قورقمه زيرا انى وانك جمله قومنى وولايتنى
الكه ويردم وانا حشبونده ساكن اولان اموريلرك ملكى سيحونه ايتدوكك كبى ايله ٣ واللهمز رب
باسان ملكى عوجى وانك جمله خلقنى اليمزه ويردى وانى اوردق شويله كه بريسنى باقى آليقومدق ٤ واو
زمان جمله انك شهرلرينى آلدق انلردن آلمادوغمز برشهر يوق ايدى التمش شهرى جمله ارغوب ايالتنى
باسانده اولان عوجك مملكتنى آلدق ٥ بو جمله شهرلر يوكسك ديوارلر ايله قپولر ايله وسورمه ماندالر
ايله ضرب ايديلر ديوارسز شهرلرندن غيرى كه قتى چوق ايديلر ٦ وانلرى اهلاك ايتدك حشبون
ملكى سيحونه ايتدوكمز كبى وجمله شهرلرك اركك‌لرينى وديشيلرينى واوشاقلرينى قتل ايلدك ٧ اما جمله
طوارلرى هم شهرلرك غنايمنى كندولريمزه يغمالدق ٨ واو زمان اردنك برو يقه‌سنده اولان ولايتى ارنون
ارماغندن تا حرمون طاغنه‌دك اموريلرك ايكى ملكلرينك اليندن آلدق ٩ واول حرمونه صيدونيلر
سريون واموريلر اما سانير ديرلر ١٠ صحرانك جمله شهرلرينى وبتون جلعادى وجمله باسانى تا سلكايه
وادرعايه‌دك باسانده اولان عوج مملكتنك شهرلرينى آلدق ١١ زيرا قالان جبارلردن باسان ملكى عوج
يالكز قالمش ايدى اشته انك كروتى دمور كروت بنى عمونك رباتنده دكلميدر انك اوزونلغى طقوز ذراع
وانلولغى دورت ذراع آدم ذراعى اوزره ايدى ١٢ وبز بو ولايتى تملك ايلدوكمز زمان ارنون ارماغنك يانده
اولان عروعيرى وجلعاد طاغنك ياريسنى شهرلرى ايله روبيللولره وجادلولره ويردم ١٣ وجلعادك
قالانينى وعوجك مملكتى اولان جمله باسانى منسانك يارى سبطنه ويردم هم جمله ارغوب سمتنى كه اكا
بتون باسانده جبارلرك ولايتى ديرلر ايدى ١٤ منسا اوغلى يائير ارغوبك جمله سمتنى تا جاسور ومعكاتى
سنورينه‌دك آلدى وانلره كندو آدينه كوره تا بو كونه‌دك باسانى حابوت يائير ديو اد قودى ١٥ وجلعادى
ماخيره ويردم ١٦ وروبيللولره هم جادلولره جلعاددن تا ارنون ارماغنه‌دك ارماغك اورته‌سنى وسنورينى تا
يابوق ارماغنه بنى عمونك سنورينه‌دك ويردم ١٧ هم صحرانى واردنى وسنورينى كنارتدن تا صحرانك
دكزينه‌دك كه طوز دكزيدر آسدوت فسغانك التنده اولان شرقه طوغرو ويردم ١٨ واو زمان سزه امر
ايليوب ديدمكه اللهكز رب سزه بو ولايتى ويرديكه انى تملك ايده‌سز قوت صاحبى هركيم ايسه بنى
اسرائيل قرنداشلريكز اوكنده سلاح قوشانمش كچه‌سز ١٩ انجق عورتلريكز واوشاقلريكز وسوريلريكز
چون بلورم كه سوريلريكز چوقدر سزه ويردوكم شهرلريكزده قالالر ٢٠ تا رب سزه ويردوكى كبى
قرنداشلريكزه راحت ويرنجيه‌دك وانلر دخى اللهكز رب انلره اردنك اوته يقه‌سنده ويردوكى ولايتى تملك
ايدنجيه‌دك او زمان هر بريكز سزه ويردوكم ملكنه دونه‌سز ٢١ واو زمان يوشعه امر ايليوب ديدمكه

اللّٰهکز ربّ بو ایکی ملکلره هر ایتدوکنی کوردکز ربّ دخی جمله مملکتلره که سن انلردن کچه‌جکسین بویله
ایده‌جکدر ٢٢ انلردن قورقمالک زیرا اللّٰهکز ربّ سزك ایچون جنك ایده‌جکدر ٢٣ و او زمان ربّه یالواروب
دیدمکه ٢٤ ای ربّ الله سن قولکه عظمتکی و قوی الکی کوسترمکه باشلادك زیرا کوکده یا یرده نه
آصل اله وار که سنك ایشلریکه و جبروتکه کوره بر ایش ایتمکه قادر اوله ٢٥ لطف ایله کچه‌یم
و اردنك اوته یقه‌سنده اولان اول ایك ایو ولایتی بو ایو طاغی و لبنانی کوره‌یم ٢٦ امّا ربّ سزك ایچون بکا
اچمکله بنی استجابت ایتمدی هم ربّ بکا دیدیکه یتر سکا آرتق بکا بو خصوص ایچون سویلمه ٢٧ دره
باشنه چقوب مغربه و شماله و جنوبه و مشرقه طوغرو کوزلریکی قالدر و کندو کوزلرك ایله اول ولایته
باق زیرا سن بو اردنی کچمزسین ٢٨ و یوشعه وصیّت ایلیوب انی قوّتلندر و یورکلندر زیرا او بو قومك
اوکنده کچه‌جکدر هم کوره‌جکك ولایتی انلره تملیك ایده‌جك او در ٢٩ و اول دره‌ده بیت فاغورك
قرشوسنده طوردق ۞

دردنجی فصل

١ و شمدی یا اسرائیل بن سکا حالا اوکرتدوکم فرایضی و حکملری دکله که انلری ایدوب یاشایه‌سز
و کیروب آباالریکزك اللّٰهی ربّ سزه ویره‌جکی ولایتی تملّك ایده‌سز ٢ بن سزه حالا وصیّت ایتدوکم
سوزدن یه آرتق نه اکسك ایده‌سز هم بن سزه وصیّت ایتدوکم اللّٰهکز ربّك امرلرینی ایده‌سز
٣ بعلفغورك خصوصی ایچون ربّك ایتدوکنی کوزلریکز کورمشدر که بعلفغوره اتباع ایدن جمله آدملری
اللّٰهك ربّ آرا کزدن تلف ایلدی ٤ و سز که اللّٰهکز ربّه ملتصق اولدکز هپکز بوکون صاغ سکز
٥ باق که سزه فرایضی و حکملری اوکرتدم اللّٰهم ربّ بکا امر ایلدوکی کبی که حالا تملّك ایتمك ایچون
کیره‌جککز ولایتك ایچنده بویله ایلیه‌سز ٦ ایمدی انلری کوزدوب عمل ایلیك زیرا حکمتکز و عقلکز
قوملرك اوکنده بو در که بو جمله فرایضی اشتمکله دیه‌لر که بو عظیم قوم نه حکیم و عاقل قومدر
٧ زیرا قنغی بیوك قوم وار که الاهلری انلره قریب اوله‌لر اللّٰهمز ربّ بزه هر استدعا ایتدوکمز نسنه‌ده
قریب اولدوغی کبی ٨ و قنغی بیوك قوم وار که بن بوکون سزه ویردوکم بو تورات قدر عادل فرایض
و احکام صاحبی اوله ٩ فقط صقن و جانکی پك چوق کوزت که کوزلرك کوردوکی نسنه‌لری اونتمیه‌سین
و عمرکك جمیع ایاملرنده خاطرکدن چقمیه‌لر و انلری اوغللریکه هم اوغللریکك اوغللرینه اوکرده‌سین
١٠ اللّٰهك ربّك حضورنده حوریبده طوردوغك کونده که ربّ بکا دیدیکه بکا قومی جمع ایله تاکه
انلره سوزلریمی دکلده‌یم و اوکرنوب یر اوزرنده جمله یاشادوغی کونلرنده بندن قورقه‌لر و اوغللرینه
اوکرده‌لر ١١ سز دخی یاقلشوب طاغك التنده طوردکز اول طاغ ایسه تا کوکك اورتاسنه‌دك یانردی و قرانلقلر
و بلوطلر و طومانلر ایله ایدیلر ١٢ ربّ دخی سزه آتشك ایچندن سویلدی و سز سوزلرك آوازینی ایشتدکز

اَمّا آوازدن غیری بر صورت کورمدڭز ١٣ وسزه کندو عهدینی اعلام ایلدی وانی اجرا ایلمکه سزه
امر ایتدی یعنی اون کلماتی که انلری ایکی طاش لوحلرده یازدی ١٤ واو زمان ربّ بڭا امر ایلدیکه سزه
فرایضی واحکامی اوکرده‌یم تاکه انلری حالا تملّك ایتمك ایچون کچه‌جککز ولایتده اجرا ایده‌سڭز
١٥ ایمدی جانلریڭزه یکچه صقنه‌سز چون ربّ سزه حوریبده آتش ایچندن سویلدوکی کونده آصلا بر
صورت کورمدڭز ١٦ تاکه بوزلیوب کندولریڭزه بر بت یا بر وثنك صورتنی ارکك یا دیشی تصویرینی
یاپمیه‌سز ١٧ نه هیچ بر یرده‌کی حیوانك تصویرینی نه هیچ هواده اوچان بر قنادلو قوشك تصویرینی
١٨ نه هیچ یرده سورتنن حشرك تصویرینی نه هیچ یر التنده صوده اولان بر بالغك تصویرینی یاپه‌سز
١٩ وکوزلریڭی کوکه قالدرمغله وکنشه یا آیه یا یلدزلره وکوکك جمیع عسکرینه باقمغله انلره سجده
وعبادت ایتمکه القا اولنمایه‌سن که انلری اللهڭ ربّ بتون کوکك التنده اولان جمله قوملره توزیع
ایلمشدر ٢٠ وربّ سزی آلوب دمور بوته‌دن یعنی مصردن انك ایچون اخراج ایلدیکه بڭا بوکونکی کبی
میراثلو قوم اولاسز ٢١ وربّ سوزلریڭز ایچون بڭا طارلوب یمین ایتدیکه اردنی کچمیم واللهڭ ربّ سڭا
میراث ایچون ویره‌جکی بك ایو ولایته کیرمیم ٢٢ زیرا بن بو ولایتده وفات ایدوب اردنی کچمیه‌جکم اما
سز کچوب بو بك ایو ولایتی تملّك ایده‌جکسڭز ٢٣ صقنڭ که اللهڭز ربّ سزڭله کسشدوکی عهدی
اونتدوب کندولریڭزه بر بت یا بر نسنه‌نك صورتنی یاپمیه‌سز اللهڭ ربّ سڭا منع ایلدوکی کبی ٢٤ زیرا
اللهڭ ربّ آتش سوزان والله غیور در ٢٥ اوغللر واوغللرك اوغللری تولید ایتدوککز واول ولایتده خیلی
مدّت اوتردوغڭز زمان اکر بوزلوب بر بت یا بر نسنه‌نك صورتنی یاپیشسڭز واللهڭز ربّك حضورنده انی
اغضاب ایدوب کوتولك ایده‌جك اولورسڭز ٢٦ بوکون اوزریڭزه کوکی ویری شاهد طوتارم که اردنی
کچوب تملّك ایتمکه واراجغڭز ولایتده تیز هلاك اولورسڭز اوراده عمریڭز اوزون اولمیوب بالکلیه تریلجقسڭز
٢٧ وربّ سزی قوملر آراسنه پراکنده ایلیه‌جکدر وربّ سزی کوتوره‌جکی طایفه‌لرده حسابده آز آدم
قالورسڭز ٢٨ واوراده الاهلره آدم اللرینك یاپوسنه آغاجه وطاشه عبادت ایده‌جکسڭز که نه کوررلر نه
ایشدرلر نه یرلر نه قوقولرلر ٢٩ نهایت اکر اوراده اللهڭز ربّی آراجق اولورسڭز انی بولورسڭز اکر انی
بتون کوکلڭز ایله وبتون جانڭز ایله آراجق اولورسڭز ٣٠ مضایقه‌ڭده وبو جمله سڭا واقع اولدوغی
زمانده صوڭ ایامده اللهڭ ربّه رجوع ایدوب امرینی دڭلیه‌جك اولورسڭ ٣١ چون اللهڭ ربّ الله
رحیم در سنی براقیوب هلاك ایتمز هم باباڭریڭه یمین ایله ایتدوکی عهدی اونتمز ٣٢ حالا سندن مقدّم
اولان اوّلکی کونلردن صور الله یر اوزرنده انسانی وار ایتدلدی مرو کوکك بر کنارندن تا او بر کنارینه‌دك
بونك کبی عظیم نسنه واقع اولمشمیدر یا اڭا ماننده نسنه ایشدلمشمیدر ٣٣ هیچ بر قوم آتش ایچندن
سویلین اللهڭ آوازینی سن ایشتدوکڭ کبی ایشدوب یاشادیمی ٣٤ یا هیچ الله امتحان ایتدیمی که
امتحانلر ایله آیات ومعجزاتلر ایله جنك ایله ودست قوی ایله وصالنمش قول ایله هم عظیم هیبتلر

ایله امت ایچندن کندویه امت آلمغه کلمش اولا اللهکز رب مصرده کوزلریکز اوکنده ایتدوکی کبی
٣٥ بو سکا کوسترلدیکه رب الله ایدوکنی و اندن غیری الله یوق ایدوکنی بیله‌سز ٣٦ سکا تعلیم ایتمک
ایچون سکا کوکلردن آوازینی ایشتدردی و یر اوزرنده سکا بیوك آتشنی کوستردی لنك کلمانینی آتش ایچندن
ایشتدك ٣٧ و باباکریکی سودوکی ایچون انلردن صکره نسلنی اختیار ایلدی و سنی کندو حضورنده
عظیم قدرتی ایله مصردن اخراج ایلدی ٣٨ سندن عظیم و قوی اولان امتلری اوکندن اطراد ایتمك
ایچون هم سنی ایچنه کتوروب سکا بوکونکی کبی انلرك ولایتنی میراثه ویرمك ایچون ٣٩ ایمدی بوکون
بل و خاطرکه کتور که رب یوقروده کوکده و آشاغه‌ده یرده الله در آرتق غیری یوقدر ٤٠ و بن سکا
بوکون وصیت ایتدوکم فرضلرینی و امرلرینی کوزت که سکا و سندن صکره اوغللریکه خیر اوله و اللهك
رب سکا ویردوکی یر اوزرنده نیجه ایام عمرك مزید اولا ٤١ او زمان موسی اردنك بروسنده طلوع شمسه
طوغرو اوچ شهر آیردی ٤٢ که کندو قوکشوسینی بلمزلکله اولدرن قاتلو اورایه قاچه که اکا دوندن
و اوته‌کی کوندن بغض ایتمامش اولا و بو شهرلردن برینه قاچدوقی زمان یاشایه ٤٣ شهرلر بونلردر
روبیللولرك اووا ولایتنده بریه‌ده بصره و جادلولرك جلعادده رامت هم منشه‌لولرك باشانده جولان
٤٤ و موسی بنی اسرائیله عرض ایلدوکی ناموس بودر ٤٥ موسی بنی اسرائیله مصردن چقدقلرندن
صکره دیدوکی شهادتلر و فرضلر و حکملر بونلردر ٤٦ اردنك بروسنده بیت فاغورك قرشوسنده اولان
دره‌ده حشبونده ساکن اولان آموریلرك ملکی سیحونك ولایتنده که انی موسی و بنی اسرائیل مصردن
چقدقلرندن صکره قردیلر ٤٧ و انك ولایتنی هم باسان ملکی عوجك ولایتنی تملك ایلدیلر و بو ایکی
آموریلرك ملکلری اردنك بروسنده طلوع شمسه طوغرو ساکن ایدیلر ٤٨ آرنون ارماغنك کنارنده اولان
عروعیردن تا حرمون دیدکلری سیئون طاغنه دك ٤٩ و اردنك بروسنده شرقه طوغرو اولان اووایی تا
آسدوت فسغانك التنده اولان اووا دکزینه دك ۞

بشنجی فصل

١ اندن صکره موسی جمله اسرائیلی چاغروب انلره دیدیکه ای اسرائیل بن بوکون قولاقلریکزه ایشدر
ایکن سویلدوکم فرضلری و حکملری دیکلیك تا که انلری اوکرنوب و کوزدوب عمل ایلیه‌سن ٢ اللهمز رب
بزم ایله حوریبده عهد کسدی ٣ رب بو عهدی باباکریمز ایله کسمدی بلکه بزم ایله که بوکون
همیمز بونده صاغ ایز ٤ اول طاغده رب سزکله آتش ایچندن رو برو سویلشدی ٥ و بن او زمان
ربك و سزك آرالرنده طوروردم سزه ربك کلامنی خبر ویرمك ایچون زیرا آتشدن قورقوب طاغه چقمدکز
و رب دیدیکه ٦ سنی مصر دیارندن قوللق اوندن اخراج ایدن اللهك رب بن ایم ٧ حضورمده سکا

غَيرِی اِلٰهلَر اُولمَیَا ٨ كَندُوكَه یُوقَرُودَه كُوكدَه یَا آشَغَه‌دَه یَردَه یَا یَر اَلتِندَه صُودَه اُولَنلَرُكْ هیچ بِر اُویمَه
بُتینِی یَا صُورَتِنِی یَاپمَیَه‌سِن ٩ اَنلَرَه سَجدَه اِیتمَیَه‌سِن وَعِبَادَت اَیلَمَیَه‌سِن زِیرَا بَن اللّٰهُكْ رَبّ غَیُور اللّٰه اِیم
كِه بَابَالَرُكْ كُنَاهِی اِیچُون اُوغلَلَرُكْ وَبَكَا عَدَاوَت اِیدَنلَرُكْ تَا اُوچُنجِی وَدُردُنجِی عَصرَه‌دَك حَقلَرِندَن كَلُورِم
١٠ وَبَنِی سَوَنلَرُكْ وَاَمرلَرِیمِی صَقلَیَانلَرُكْ بِیكلَرِینَه اِحسَان اِیدَرِم ١١ اللّٰهُكْ رَبُّكْ اِسمِنِی اُولُور اُولمَاز یَرَه
آغزُكَه آلمَیَاسِن زِیرَا رَبّ اُول كِمسَه‌یِی كِه اَنُكْ اِسمِنِی اُولُور اُولمَاز یَرَه آغزِینَه آلُور تَبرِئَه اِیتمَز ١٢ سَبت
كُونِنِی كُوزَت كِه اَنِی اللّٰهُكْ رَبّه سَكَا اَمر اَیلَدُوكِی كِبِی مُقَدَّس طُوتَاسِن ١٣ اَلتِی كُون اِیش اِیشلَیُوب
جُملَه مَصلَحَتِنِی اِیدَه‌سِن ١٤ اَمَّا یَدِنجِی كُون اللّٰهُكْ رَبّه سَبت در هیچ بِر اِیش اِیشلَمَیَه‌سِن نَه سَن نَه
اُوغلُكْ نَه قِزُكْ نَه كُولَه‌كْ نَه خَلَایِغُكْ نَه اُوكُزُكْ نَه اَشَكُكْ نَه هیچ بِر طَوَارُكْ نَه قَپُولَرُكدَه اُولَان غَرِیبُكْ
تَاكِم كُولَه‌كْ وَخَلَایِغُكْ سَنُكْ كِبِی رَاحَت اَیلَیَه‌لَر ١٥ وَآكَاسِن كِه مِصر دِیَارِندَه قُول اِیدُكْ وَاللّٰهُكْ رَبّ
سَنِی اُورَادَن دَستِ قَوِی وَصَالِنمِش قُول اِیلَه اِخرَاج اَیلَدِی اَنُكْ اِیچُون اللّٰهُكْ رَبّ سَكَا اَمر اَیلَدِیكَه سَبت
كُونِنِی كُوزَدَه‌سِن ١٦ بَابَاكَه وَآنَاكَه اِكرَام اَیلَه نِیجَه كِه اللّٰهُكْ رَبّ سَكَا اَمر اَیلَدِی اِیسَه تَاكِم
عُمرُكْ اُوزُون اُولَا وَاللّٰهُكْ رَبّ سَكَا وِیردُوكِی یَردَه سَكَا خَیر اُولَا ١٧ آدَم اُولدُرمِیَه‌سِن ١٨ زِنَا اِیتمَیَه‌سِن
١٩ اُوغرِلمَیَاسِن ٢٠ قُوكشُوكْ اُوزَرِینَه یَالَان شَاهِدلِك اِیتمَیَه‌سِن ٢١ هَم قُوكشُوكُكْ عَورَتِنَه طَمَع اِیتمَیَه‌سِن
وَقُوكشُوكُكْ اَوِینَه وَتَارلَاسِنَه وَقُولِنَه وَخَلَایِغِنَه وَاُوكُزِینَه وَاَشَكِنَه وَقُوكشُوكُكْ اُولَان بِر نَسنَه‌سِنَه طَمَع
اِیتمَیَه‌سِن. ٢٢ بُو سُوزلَرِی رَبّ جُملَه جَمَاعَتُكُزَه اُول طَاغدَه آتَشُكْ بُلُودُكْ وَقَرَاكَلِغُكْ اِیچِندَن بُیُوك آوَاز
اِیلَه سُویلَدِی غَیرِی شَیْ قَاتمَدِی وَاَنلَرِی اِیكِی طَاش لَوحلَر اُوزَرِندَه یَازُوب بُونلَرِی بَكَا وِیردِی ٢٣ وَاُولدِیكَه سِز
قَرَاكَلِغُكْ اِیچِندَن آوَازِی اِیشِتدُوكُكُز زَمَان چُون طَاغ آتَش اِیلَه یَانَردِی بَكَا یَانَشدُكُز یَعنِی سِبطلَرِیكُزُكْ
جَمِیع بَاشلَرِی وَشَیخلَرِیكُز ٢٤ وَدِیدُكُز كِه اِشتَه اللّٰهِمِز رَبّ بِزَه جَلَال وَعَظَمَتِنِی كُوستَردِی وَاَنُكْ آوَازِینِی
آتَشُكْ اِیچِندَن اِیشِتدُك بُوكُون كُوردُك كِه اللّٰه آدَم اِیلَه سُویلَشدِی وَآدَم یَاشَادِی ٢٥ اِیمدِی حَالَا نِیچُون
اُولَلِم زِیرَا بُو عَظِیم آتَش بِزِی تَلَف اِیدَه‌جَكدُر اَكَر بِر دَخِی اللّٰهِمِز رَبُّكْ آوَازِینِی اِیشِدُرسَك اُولُرز ٢٦ زِیرَا
قَنغِی بَشَر وَار كِه آتَش اِیچِندَن سُویلَیَن حَیّ اللّٰهُكْ آوَازِینِی بِزُم كِبِی اِیشِدَه وَیَاشَایَه ٢٧ سَن یَانَش وَاللّٰهِمِز
رَبّ هَر نَه كِه دِیرسَه دِكلَه هَم اللّٰهِمِز رَبّ سَكَا هَر نَه كِه دِیه‌جَك اُولُورسَه سَن بِزَه دِیوِیر وَبِز اَنِی دِكلَیُوب
اِجرَا اِیدَه‌جَكِیز ٢٨ وَسِز بَكَا سُویلَدُوكُكُز زَمَان رَبّ سُوزلَرِیكُزُكْ آوَازِینِی اِیشِتدِی وَرَبّ بَكَا دِیدِیكَه بُو
قَومُكْ سَكَا سُویلَدُوكِی سُوزلَرِینُكْ آوَازِینِی اِیشِتدِم هَر نَه سُویلَدِیلَر اِیسَه اِیُو سُویلَدِیلَر ٢٩ نُولَایدِیكَه
اَنلَرُكْ كُوكلِی دَائِمَا بُویلَه اُولُوب بَندَن قُورقَه‌لَر اِیدِی وَجَمِیع اَیَّامدَه جُملَه اَمرلَرِیمِی صَقلَیَه‌لَر اِیدِی اَنلَرَه
وَاُوغُللَرِینَه اَبَدًا خَیر اُولُوردِی ٣٠ وَار وَاَنلَرَه دِی كِه چَادِرلَرِیكُزَه دُونُكْ ٣١ سَن اِیسَه بُوندَه بَنُم اِیلَه
طُور كِه سَكَا جُملَه اَمرلَرِی وَفَرضلَرِی وَحُكملَرِی دِیوِیرَه‌یِم وَاَنلَرَه اُوكرَدَه‌سِن كِه بَن اَنلَرَه تَملِیكلَرِی اِیچُون
حَالَا وِیردُوكُم وِلَایَتدَه اَنلَر اِیلَه عَمَل اِیدَه‌لَر ٣٢ پَس مُقَیَّد اُولُكْ كِه اللّٰهُكُز رَبّ سِزَه اَمر اَیلَدُوكِی كِبِی

ایدەسز وَنە صاغە نە صُولە صَاپەسِز ٣٣ اللّٰهکُز رَبّ سِزە جُملە اَمر اَیلَدوکِی طَریقلَردە سُلوك اِیدك کِه
یَاشَایەسِز وَسِزە خَیر اُولَا هَم تَمَلُّك اِیدَجَککُز وِلَایتدە عُمرِیکُز اُوزُون اُولَا ۞

آلتِنجی فَصْل

١ وَسِزە اُوکرَتمَك اِیچُون اللّٰهکُز رَبّك بَکَا وَصِیَّت اَیلَدوکِی اَمرلَر وَفَرضلَر وَحُکملَر بُونلَر دُرکِه اَنلَر اِیلَه
اُول تَمَلُّك اِیتمَکە کچەجَککُز وِلَایتدە عَمَل اِیدەسِز ٢ کِه اللّٰهك رَبّدَن قُورقەسِز وَجُملَه سَکَا وَصِیَّت
اَیلَدوکُم فَرضلَرینی وَاَمرلَرینی سَن وَاُوغلُك وَاُوغلُکُك اُوغلی عُمرکُك جَمیع اَیّامِندە کُوزدەسِز کِه عُمرُك
اُوزُون اُولَا ٣ اِیمدی یَا اِسرَاییل دِکلَه وَکُوزت کِه اِیدەسِن تَاکِم سَکَا خَیر اُولَا وَسُود وَبَال آقَدان
وِلَایتدە زِیَادەسِیلَه چُوغَلَەمِز نِیجَه کِه بَابَالرِیکُك اللّٰهی رَبّ سَکَا سُویلَدی اِیسَه ٤ یَا اِسرَاییل دِکلَه
اللّٰهمز رَبّ رَبّ وَاحِــدُر ٥ وَاللّٰهك رَبّی بُتُون کُوکلُکدَن وَبُتُون جَانکدَن وَبُتُون طَاقتکدَن سَوەسِن
٦ وَبَن سَکَا بُوکُون بُو وَصِیَّت اِیتدوکُم سُوزلَر خَاطِرکدە اُولسُونلَر ٧ هَم اَنلَری اُوغلَلَریکَه تکرَار بتکرَار
تَعلیم اِیدەسِن اُوکدە اُوتُوردوغُك وَیُولدە کزدوکُك وَدُوشَکدە یَاتدوغُك وَقَلقدوغُك زَمَان اَنلَری سُویلیەسِن
٨ وَاَنلَری نِشَان اِیچُون اَلُك اُوزَرِینە بَاغلیَاسِن هَم کُوزلَرُك آرَاسِندە آلِن بَاغی اِیچُون اُولَالَر ٩ وَاَنلَری
اَوکُك قَپُو یَانلَرِیدە وَقَپُولَرکدە یَازەسِن ١٠ وَاُولَا کِه اللّٰهك رَبّ سَنی بَابَالَرُك اِبرَاهِیمە اِسحَقە وَیَعقُوبە
سَکَا وِیرەیِم دِیُو یَمِین اِیتدوکِی وِلَایتە سَنی یَاپمَدوغُك عَظِیم وَکُوزَل شَهرلَر اِیچِنە کتُوردوکی زَمَان
١١ وَطُولدُرمَدوغُك هَر اَیُو نَسنَە اِیلَه طُولُو اَولَرە وَقَازمَدوغُك قَازلَان قُویُولَرە وَدِکمَدوکُك بَاغ وَزَیتُونلِقلَرە
سَنی کتُوردوکِی وَیییُوب طُوق اُولدوغُك زَمَان ١٢ صَقِن سَنی مِصر دِیَارِندَن قُوللُق اَوِندَن چقَارَان رَبّی
اُونُتمَیەسِن ١٣ اللّٰهك رَبّدَن قُورقُوب اَکَا عِبَادَت اَیلَه هَم اَنُك آدِیلَه یَمِین اِیدەسِن ١٤ چَورەلَریکُزدەکی
قَوملَرُك اِلَاهلَرِندَن اُولَان غَیرِی اِلَاهلَرە تَابِع اُولمیَاسِز ١٥ زِیرَا آرَاکُزدە اُولَان اللّٰهك رَبّ اللّٰه غَیُور دُر
اُولمَیَه کِه اللّٰهك رَبّك غَضَبی اُوزَرِیکَه طُوتُشَه وَسَنی یَر یُوزِندَن هَلَاك اَیلَیَــه ١٦ اللّٰهکُز رَبّی مَسّەدە
اِیتدوکُکُز کِبی اِمتِحَان اِیتمَیەسِز ١٧ اللّٰهکُز رَبّك اَمرلَرِینی وَشَهَادَتلَرِینی هَم سَکَا اَمر اَیلَدوکِی فَرضلَرِینی
تَقَیُّد اِیلَه کُوزدەسِز ١٨ وَرَبّك حُضُورِندَە طُوغرُو وَاَیُو اُولَانِی اِیدەسِن کِه سَکَا خَیر اُولَا وَرَبّ بَابَالَریکَه
وِیرەیِم دِیُو یَمِین اِیتدوکِی اَیُو وِلَایتە کِیروُب اَنِی تَمَلُّك اِیــدەسِــن ١٩ تَا کِه رَب سُویلَدوکِی کِبی جُملَه
دُشمَنلَریکی اُوککدَن اِطرَاد اَیلَیَه ٢٠ وَقَچَانکه یَارِن اُو بِر کُون اُوغلُك سَکَا صُورُوب دِیرسَه کِه اللّٰهمز رَبّ
سِزە اَمر اَیلَدوکِی شَهَادَتلَر وَفَرضلَر وَحُکملَر نە اِیمِش ٢١ سَن اُوغلُکَه دِی کِه مِصردە فِرعَونُك قُوللَری
اِیدك وَرَبّ بِزی قُوّت دَست اِیلَه مِصردَن اِخرَاج اَیلَدی ٢٢ هَم رَبّ کُوزلَرِمز اُوکندە مِصردە فِرعَون
اُوزَرِینە وَبُتُون اَوِی اُوزَرِینە عَظِیم وَیَمَان آیَات وَمُعجِزَالَر اَیلَدی ٢٣ وَبِزی اُورَادَن چقَاردیکِه بِزە وِیرمَکە
بَابَالَرِمزَە یَمِین اِیتدوکِی وِلَایت اِیچِنَە بِزی کتُورَە ٢٤ وَرَبّ بِزە اَمر اَیلَدیکِه بُو جُملَه فَرضلَری اِیدەوز

وَجَمِيع أَيَّامدَه بِزَه خَير اِيچُون اللّهُمز رَبّدَن قورقَهوز كه بِزِى بُوكُونكِى كِبِى صَاغ قويَه ٢٥ وَبِز اللّهُمز رَبّنك
بِزَه اَمر اَيلَدوكِى كِبِى بُو جُملَه اَمرلَرِى اِيتمَكه مُقَيَّد اُولدوغُمزدَه بِزَه بِرّ اُولَا ۞

يَدِنجِى فَصْل

١ اللّهُكْ رَبّ تَمَلُّك اِيچُون سَنِى كِيرَهجَكْك وِلَايَت اِچِنَه كَتُوردُوكِى وَقتدَه وَاُوكُكدَن نِيچَه قوملَرِى
حِيتِيلَرِى وَجَرجَسِيلَرِى وَآمُورِيلَرِى وَكَنعَانِيلَرِى وَفَرزِيلَرِى وَحِوِيلَرِى وَيَابُوسِيلَرِى بُو يَدِى سَندَن عَظِيم
وَقَوِى قَومِى اِطرَاد اِيتدوكِى زَمَاندَه ٢ وَاللّهُكْ رَبّ اَنلَرِى سكا تَسلِيم اِيتدوكِى زَماندَه سَن اَنلَرِى بُوزُوب
اَلبَتَّه اِهلَاك اِيدَهسِن اَنلَر اِيلَه عَهد كَسمَيَهسِن وَاَنلَرَه مَرحَمَت اَيلَميَهسِن ٣ وَاَنلَر اِيلَه عَقدِ نِكَاح
اِيتمَيَهسِن قِزكِى اُوغلِنَه وِيرمَيَهسِن وَاُوغلكَه قِزِينِى آلمَيَهسِن ٤ زِيرَا اُوغلكِى بكا اِتِّبَاع اِيتمَهدَن دوندُورُولَر
كه غَيرِى اِلَاهلَرَه عِبَادَت اِيدَهلَر اَنك اِيچُون رَبّك غَضَبِى اُوزَرِيكُزَه طُوتُشُوب سِزِى تِيز هَلَاك اَيلَيَجَكدُر
٥ بَلكه اَنلَرَه بُويلَه اِيدَهسِز مَذبَحلَرِينِى بُوزُوب وَبُتلَرِينِى قِرُوب وَقُورُولَرِينِى كَسُوب اُويمَه بُتلَرِينِى اَتشه
يَاقَهسِز ٦ زِيرَا اللّهُكْ رَبّه مُقَدَّس قَوم سِن اللّهُكْ رَبّ سَنِى اِختِيَار اَيلَدِيكه يَر يُوزِندَه اُولَان جَمِيع
قَوملَردَن اكا خَاصّ قَوم اُولَاسِن ٧ رَبّ سِزِى جُملَه قَوملَردَن زِيَادَه اُولدوغُكز اِيچُون سَوُوب اِختِيَار اِيتمَدِى
زِيرَا سِز جُملَه قَوملَردَن اَقَلّ اِيدُكُز ٨ اَنجَق رَبّ كَندُو مُحَبَّتِندَن وَبَابَالَرِيكُزَه يَمِين اِيتدوكِى يَمِينِى
صَقلَادوغِندَن رَبّ سِزِى يَدِ قُوَّت اِيلَه قُولُلق اَوِندَن اِخرَاج وَمِصر مَلِكِى فِرعَونك اَلِندَن فِدَا اَيلَدِى
٩ اِيمدِى بِلَهسِنكه اللّهُكْ رَبّ الله حَقّ الله دُر كه عَهدِى كُوزَدُر وَكَندُويِى سَوَنلَرَه هَم اَمرلَرِينِى صَقلَيَنلَرَه
تَا بِيك عَصرَهدَك اِحسَانِ اِيدَر ١٠ وَكَندُويَه عَدَاوَت اِيدَنَه اَنِى هَلَاك اِيتمَك اِيچُون آشكَارَه جَزَا وِيرِر
كَندُويَه عَدَاوَت اِيدَنَه تَوَقُّف اِيتمَيُوب آشكَارَه جَزَا وِيرِر ١١ اِيمدِى بن سكا بُوكُون اِجرَا اِيتمَك اِيچُون
اَمر اَيلَدوكُم اَمرلَرِى وَفَرضلَرِى وَحُكملَرِى كُوزَدَهسِن ١٢ وَاُولَا كه اَكَر بُو حُكملَرِى دِكلَيُوب وَاَنلَرِى
كُوزَدُوب اِجرَا اِيدَرسَكُز اللّهُكْ رَبّ دَخِى بَابَالَرِيكَه يَمِين اِيتدوكِى عَهدِى وَاِحسَانِى سكا كُوزَدَجَكدُر ١٣ هَم
سَنِى سَوُوب وَبَرَكتلَيُوب چُوغَلدَجَقدُر وَقَارِنكك يَمِشنَه وَيَرِكك مَحصُولِنَه تَرَكَهكَه وَشَرَابكَه وَزَيتُون
يَاغكَه وَصِغِرلَرِيكك نِتَاجِنَه وَقُيُونلَرِيكك سُورِيلَرِينَه سكا وِيرَهيِم دِيُو بَابَالَرِيكَه يَمِين اِيتدوكِى وِلَايَتدَه
بَرَكَت وِيرَهجَكدُر ١٤ جُملَه قَوملَردَن زِيَادَه مُبَارَك اُولُورسِن سَندَه وَطَوَارلَرِكدَه نَه عَاقِر نَه عَاقِرَه
اُولَاجَقدُر ١٥ وَرَبّ سَندَن جُملَه مَرَضِى كِيدَرَهجَكدُر وَمِصرك جُملَه آغرِيلَرِينِى كه بِلُورسِن سكا صَالمَيُوب
اَنلَرِى جُملَه سكا عَدَاوَت اِيدَنلَرَه صَالَجَقدُر ١٦ وَاللّهُكْ رَبّ سكا حَالَا وِيرِدُوكِى جُملَه اُمَّتلَرِى تَلَف اِيدَهسِن
كُوزك اَنلَرَه مَرحَمَت اِيتمَسُون وَاَنلَرك اِلَاهلَرِينَه عِبَادَت اِيتمَيَهسِن كه سكا دُوزَاق اُولمَيَا ١٧ وَاَكَر كُوكلكدَه
دِيرسَك كه اُول اُمَّتلَر بَندَن چُوقدُر بن اَنلَرِى نِيچَه قُووَه بِلُورِم ١٨ اَنلَردَن قُورقمَه وَاللّهُكْ رَبّ فِرعَونَه
وَجُملَه مِصرلُولَرَه اِيتدُوكِى يَكچَه خَاطِركدَه طُوت ١٩ كُوزلَرك كُوردُكلَرِى عَظِيم اِمتِحَانلَرِى وَآيَاتِى وَمُعجِزَاتِى

ودست قويبی و صالیمش قولی كه انكله اللهك ربّ سنی چقاردی آكاسن اللهك ربّ سن انلردن قورقدوغك
جمله امتلره بويله ايده جكـــدر ٢٠ هم اللهك ربّ اوزرلرينه اشك آروسنی صالجقدر تاكيم باقی قالانلر
واوككدن صقلنمش بولنسه لر هلاك اولالر ٢١ ايمدی انلردن قورقمه زيرا اللهك ربّ اول قوی ومهيب الله
آراكده در ٢٢ واللهك ربّ بو قوملری اوككدن آزر آزر سوره جكدر انلری تيز تلف ايده مزسن كه
صحرانك حيوانلری اوزريكه چوغلميه لر ٢٣ واللهك ربّ انلری سكا تسليم ايليه جكدر وانلری شويله بر
هزيمت ايله قراجقدر كه جملهسی هلاك اولالر ٢٤ هم انلرك ملكلرينی الكه ويره جكدر وانلرك آدلرينی
كوكك التندن نابود ايليه سن تا سن انلری هلاك ايدنجيه دك كمسه اوككده طورمغه قادر اولميه
٢٥ الاهلرينك اويمه بتلرينی آتشه ياقه سن واوزرلرنده اولان كومش وآلتونه طمع ايدوب كندوكه
آلميه سن تاكيم انكله دوزاغه طوتلميه سن زيرا اللهك ربّ اندن نفرت ايدر ٢٦ واول نفرتی اوكه كتورمه
كه انجلين حرام اولاسن غايتله اندن اكراه ايله واندن پك نفرت ايله زيرا حرامدر ۞

سكزنجی فصل

١ بوكون بن سكا امر ايلدوكم جمله امرلری كوزده سز كه ازدياد ايدوب باشايه سز هم چوغلوب وربّه
باباكريكزه ويره يم ديو يمين ايتدوكی ولايته كيروب انی تملك ايده سز ٢ واللهك ربّ سكا جفا ايتمك
ايچون وكوكلكده نهك وار امرلرينی كوزده ميسن كوزتمزميسن بله يم ديو سنی امتحان ايتمك ايچون بو
قرق ييلده بريه ده سنی كزدرديكی جمله يولی آكاسن ٣ وربّ سكا جفا ايلدی سنی آچ طوتدی اندن
سكا بلمدوكك وباباكرك بلمدوكی منّی يدردی تاكيم سكا بلدره كه انسان يالكز اتمك ايله ديرلمز بلكه
ربّك آغزندن هر چقان نسنه ايله انسان ديرلر ٤ بو قرق ييلده اثوابك اوزركده هيچ اسكيمدی
وآياغك قبارمدی ٥ وكوكلكده بله سن كه انسان كندو اوغلنی تأديب ايتدوكی كبی اللهك ربّ سنی
تأديب ايلدی ٦ واللهك ربّك امرلرينی كوزده سن كه انك طريقلرنده سلوك ايدوب اندن قورقه سن
٧ زيرا اللهك ربّ سنی ايو ولايته صو سيللری وبكارلر ودره لردن وطاغلردن چقان منبعلری اولان ولايته
كوتورر ٨ سنی بغدايلو وآرپه لو وانجير آغاجلو واثار آغاجلو ولايته زيتون ياغی وبالی وار ولايته كوتورر
٩ قلت ايله اتمك ييه جكك ولوراده سكا بر نسنه اكسك اولميه جغی ولايته طاشلری دمور در وطاغلرندن باقر
چقاراجغك ولايته كوتورر ١٠ ييوب طوق اولاسن او زمان اللهك ربّه سكا ويردوكی ايو ولايت ايچون تبارك
ايليه سن ١١ صقن اللهك ربّی اونتميه سن اولميا كه انك امرلرينی وحكملرينی هم بوكون سكا وصيت
ايتدوكم فرضلرينی كوزتميه سن ١٢ كه بر زمان ييوب وطوق اولوب وكوزل سرايلر ياپوب هم ايچنده
ساكن اولوب ١٣ وصغرلرك وسوريلرك چوغلوب وكومش وآلتونك كثير اولوب هم مالككك مزيد اولمغله
١٤ كوكلك قلقوب سنی مصر ديارندن قوللق اوندن چقاران اللهك ربّی اونتميه سن ١٥ كه سنی اول

بيوك وقورقولو بريّه‌ده يالقيجى يلانلو وعقربلو وعطشان هم صوسز ولايتده گزدردى وسكا قيا طاشندن
صوبى چقاردى ١٦ كه سنى بريّه‌ده بابالرك بلمدكى منّ ايله بسلدى كه سكا جفا وسنى امتحان ايدوب
صوك دمكده سكا ايولك ايليه ١٧ وگوكلكده ديميه‌سن كه بو مالى قدرتم وألمك قوّتى ايله كسب
ايلدم ١٨ بلكه اللهك ربّى ذكر ايده‌سن زيرا سكا مال كسب ايتمك ايچون قوّت ويرن اودر كه بابالريكه
يمين ايله اقرار ايتدوكى عهدينى بوگونكى كبى ثابت ايليه ١٩ زيرا اگر اللهك ربّى اونودوب وغيرى
الاهلره تابع اولوب انلره عبادت وسجده ايده‌جك اولورسك بوگون اوزريكزه اشهاد ايدرم كه بالتمام
هلاك اولورسكز ٢٠ اللهكز ربّك امرينى دكلمدوككز ايچون اول امّتلر كبى كه انلرى ربّ حضوركزده
هلاك ايده‌جكدر هلاك اولورسكز ۞

طقوزنجى فصل

١ دكله يا اسرائيل سن بوگون اردنى گچرسن كه سندن بيوك وقوّتلو امّتلرى وعظيم وتا گوكه‌دك
حصارلو شهرلرى تملّك ايده‌سن ٢ عظيم واوزون بويلو قوم شول عناقيم اوغللرينى كه انلرى بلورسن
وعناق اوغللرينه قرشو كيم طوره بلور ديدكلرينى ايشتدك ٣ ايمدى بوگون بل كه اللهك ربّ اوگكده
آتش سوزان كبى گچوب وانلرى اوگكدن محو ايليوب انلرى اوگكده منقاد ايده‌جكدر وانلرى قووارسن
وربّ سكا ديدوكى كبى انلرى تيز هلاك ايده‌سن ٤ اللهك ربّ انلرى اوگكدن اطراد ايتدوكى زمان
گوكلكده ديميه‌سن كه ربّ بنى برّم ايچون بو ولايتى تملّك ايتمكه ايچرو گتوردى بلكه ربّ انلرى بو
امّتلرك يرامزلكى ايچون اوگكدن اطراد ايلدى ٥ برّك ايچون وقلبكك طوغرولغى ايچون دگل در كه سن
انلرك ولايتنى تملّك ايتمكه كيررسن بلكه اللهك ربّ انلرى بو امّتلرك يرامزلغى ايچون اوگكدن اطراد
ايلدى تا كيم ربّ بابالرك ابراهيمه اسحقه ويعقوبه يمين ايتدوكى سوزى ثابت ايليه ٦ ايمدى بل كه
اللهك ربّ سكا بو ايو ولايتى تملّك ايتمكه برّك ايچون ويرمز زيرا كه سن بك بويننسلو قوم سن
٧ خاطركده اولسون واونتمه كه بريّه‌ده اللهك ربّى اغضاب ايلدك مصر دياريدن چقدوغك كوندن
تا بو يره كيرنجيه‌دك ربّه عاصى ايدككز ٨ حوريبده دخى ربّى اغضاب ايلدككز وربّ سزى هلاك ايتمك
ايچون اوزريكزه غضوب اولدى ٩ طاش لوحلرى ربّ سزكله كسشدوكى عهدك لوحلرينى آلمق ايچون
طاغه چقدوغم زمان اول طاغده قرق گون وقرق گيجه طوردم نه اتمك يدم نه صو ايچدم ١٠ وربّ
بكا الله پرمغى ايله يازلان ايكى طاش لوحلرى ويردى وربّ سزه طاغده آتشك ايچندن جمعيّت گوننده
ديدوكى جمله سوزلرينه گوره انلرده يازلمش ايدى ١١ واولديكه قرق گونك وقرق گيجه‌نك آخرنده ربّ
بكا ايكى طاش لوحلرى يعنى عهد لوحلرينى ويردى ١٢ وربّ سكا ديديكه قلق تيز بورادن اِن زيرا
مصردن چقاردوغك قوم آزدى وانلره امر ايلدوكم طريقدن تيز آيرو كيدوب گندولرينه دوكمه بت

یاپدیلر ١٣ و ربّ بكا سویلیوب دیدیكه بن بو قومی كوردم حقّا كه بو قوم پك بویونلودر ١٤ بنی قویویر
كه انلری هلاك ایدوب انلرك آدینی كوكك آلتندن محو ایلیم و سنی اندن بیوك و قوتلو امّت صاحبی
ایده‌جكم ١٥ ایمدی دونوب طاغدن ایندم اول طاغ ایسه آتشده یانردی و ایكی اللرمده عهدك ایكی
لوحلری وار ایدی ١٦ و باقدم و اشته اللهكز ربّه كناه ایلیوب كندولریكزه دوكمه عجلی یاپدكز و ربّ
سزه امر ایلدوكی طریقدن تیز آیرو كیتدكز ١٧ او زمان اول ایكی لوحلری طوتوب و انلری ایكی اللرمدن
آتوب كوزلریكز اوكنده پاره‌لدم ١٨ و اوّلكی كبی ربّك حضورنده یره دوشوب قرق كون و قرق كیجه اتمك
یمدم و صو ایچمدم جمله ایشلدوككز كناه ایچون كه ربّی اغضاب ایدوب حضورنده كوتولك ایلدكز
١٩ زیرا ربّ سزی هلاك ایتمك ایچون اوزریكزه غضوب اولدوغی خشم و غضبندن قورقدم و ربّ بنی بو
كرّه دخی استجابت ایلدی ٢٠ هارونه دخی ربّ پك اغبرندی انی هلاك ایده‌جك ایدی او زمانده دخی هارون
ایچون دعا ایلدم ٢١ و سزك ایتدوككز كناهی یعنی عجلی آلوب آتشده یاقدم و انی بر خوشجه ازوب تا
اوواق توز اولنجیه‌دك سحق ایلدم اندن صكره انلك توزینی اول طاغدن اینن ارماغه آتدم ٢٢ و تبعیره‌ده
و مسّه‌ده و قبروت هتاوه‌ده ربّی اغضاب ایلدكز ٢٣ و ربّ سزی قادس برنعدن كوندردوكی و چقك و سزه
ویردوكم ولایتی تملّك ایلیك دیدوكی زمان اللهكز ربّك امرینه عاصی اولدكز و اكا اینانمیوب آوازینی
دكلمدكز ٢٤ سزی بلدوكم كوندن برو ربّه عاصی ایدكز ٢٥ و ربّك اوكنده یره دوشدم قرق كون
و قرق كیجه یره دوشوب طوردم زیرا ربّ سزی هلاك ایده‌یم دیمش ایدی ٢٦ و ربّه یالواروب دیدمكه
ای الله ربّ قومكی و عظمتك ایله فدا ایتدوكك میراثكی كه مصردن ید قدرتك ایله اخراج ایلدك
هلاك ایلمه ٢٧ قوللرك ابراهیمی اسحقی و یعقوبی آكوب بو قومك سركشلكنه یرامزلغنه و كناهنه باقمه
٢٨ تاكه بزی اورادن چقاردوغك دیارك اهالیسی دیمیه‌لر كه ربّ انلره ویره‌یم دیدوكی ولایته انلری
كتورمكه قادر اولمادوغی یا انلری سومدوكی ایچون انلری بریّه‌ده هلاك ایتمكه اخراج ایلدی ٢٩ چون
انلر قومك و عظیم قوتك ایله هم صالیمش قولك ایله اخراج ایلدوكك میراثكدر ۞

اوننجی فصل

١ اول زمانده ربّ بكا دیدیكه كندوكه اوّلكیلر كبی ایكی طاش لوحلری كس و بكا طاغه چق
و كندوكه آغاجدن بر تابوت یاپ ٢ و بن اول لوحلرده اوّلسكی پاره‌لدوغك لوحلرده اولان سوزلری
یازاجغم و سن انلری اول تابوته قویاسن ٣ و تابوتی سرو آغاجلرندن یاپدم و اوّلكیلر كبی ایكی طاش
لوحلری كسوب الیمده اول ایكی لوحلر ایله طاغه چقدم ٤ اول دخی اوّلكی یازولر كبی اول اون كلماتی
كه ربّ سزكله طاغده جمعیت كوننده آتشك ایچندن سویلمش ایدی لوحلرده یازدی و ربّ انلری بكا
ویردی ٥ اندن دونوب و طاغدن اینوب اول لوحلری تابوته قودم و انده درلر نیجه كه ربّ بكا امر ایلمش

ایدی ایسه ٦ وبنی اسرائیل موشرایه وارمق ایچون یعقن اوغللرینك بیروتندن كوچدیلر وهارون اوراده
وفات ایلدی هم اوراده دفن اولندی واوغلی العازر آنك یرینه امام اولدی ٧ اورادن غدغاده وغدغاددن
یطبتایه صو ارماقلو یره كوچدیلر ٨ اول زمانده ربّ لاوی سبطنی آیردیكه ربّك عهد تابوتنی كوترهلر
وربّك حضورنده طوروب اكا خدمت ایلیهلر هم بو كونهدك اولدوغی كبی آنك اسمی ایله خیر دعا
ایدهلر ٩ آنك ایچون لاوییه قرنداشلری ایله حصّه ومیراث دوشمدی زیرا ربّ آنك میراثی در نیجه كه
اللهك ربّ اكا دیمش ایدی ایسه ١٠ وبن اول طاغده اوّلكی كبی قرق كون وقرق كیجه طوردم وربّ
بنی بو كرّه دخی استجابت ایلیوب سنی هلاك ایتمكه استمدی ١١ وربّ بكا دیدیكه قالق وار قومك
اوكنده كت كه كیروب آنلره ویرهیم دیو بابالرینه یمین ایتدوكم ولایتی تملّك ایلیهلر ١٢ ایمدی حالا
یا اسرائیل اللهك ربّ سندن نه استر فقط انی استركه اللهك ربدن قورقوب وآنك جمله طریقلرنده
سلوك ایدهسن وآنی سوهسن هم اللهك ربّه بتون كوكلك ایله وبتون جانك ایله عبادت ایلیهسن
١٣ وبن سكا بوكون وصیّت ایتدوكم ربّك امرلرینی وفرمانلرینی كوزدهسن كه سكا خیر اولا ١٤ اشته
كوكلر وكوكلرك كوكلری هم یر واچنده نه كه وار ایسه اللهك ربّك در ١٥ فقده ربّك رضاسی بابالریكه
ایدی كه آنلری سوه وآنلردن صكره ذرّیتلرینی یعنی سزی جمله قوملردن اختیار ایلدی نیجه كه بوكون
كوررسكز ١٦ ایمدی قلبكزك غلفهسنی ختن ایلیوب آرتق بوینكزی پكلتمیك ١٧ زیرا اللهكز ربّ
الاهلرك الٰهی وربلرك ربّی عظیم قوی ومهیب اللهدر كه خاطر كوزتمز ورشوت آلماز ١٨ اوكسزه وطوله
حكم ایدر وغریبی سووب اكا اتمك واثواب ویرر ١٩ پس غریبی سوك زیرا مصر دیارنده غریب ایدكز
٢٠ اللهك ربدن قورقوب اكا عبادت ایدهسن واكا ملازمت ایلیوب آنك اسمی ایله یمین ایدهسن
٢١ سنك حمدك اودر واللهك اودر كه سنك ایچون كوزلرك كوردوكی بو عظیم وهیبتلو نسنهلری
ایلدی ٢٢ بابالرك یتمش جان ایله مصره اندیلر وحالا اللهك ربّ سنی كوك یلدزلری
كبی چوق ایلدی ۞

اون برنجی فصل

١ ایمدی اللهك ربّی سو واكا كوزهجك نه ایسه كوزت وفرمانلرینی وحكملرینی وامرلرینی جمله
ایامده اجرا ایله ٢ وبوكون بیلیكز كه سزه كورمیین اوغللریكزه بو نسنهلر واقع اولمادی اللهكزك ربّك
تأدیبنی عظمتنی قوی الینی وصالنمش قولنی بیلك ٣ هم آیاتنی ومصرك ایچنده مصر ملكی فرعونه وآنك
جمله ولایتنه ایتدوكی عمللرینی ٤ ومصرلولرك عسكرینه آتلرینه وعربهلرینه ایتدوكنی كه سزی
قوودقلری زمان بحر قلزمك صولرینی اوزرلرینه بصدردی هم ربّ آنلری تا بو كونهدك هلاك ایلدی ٥ ودخی
سزه بو یره كلنجیهدك بیوه نه ایلدوكنی بیلك ٦ وروبین اوغلی الیابك اوغللری داثانه وابیرامه

ایتدوکنی که یر کندو آغزینی آچوب انلری و اولرینی و چادرلرینی و جمله مامککلرینی جمیع اسرائیلك
اورتاسنده یوتدی ٧ چونکه جمله ربّك ایتدوکی عظیم عمللرینی کوزلریکز کورمشدر ٨ ایمدی بوکون سزه
وصیّت ایتدوکم هر امری کوزدك که یکلنه‌سز وکیروب اول ولایتی که انی ملك ایدنمکه اورایه چکرسکز
تملّك ایلیه‌سز ٩ و اول ولایت اوزرنده عمریکز اوزون اولا که انی ربّ انلره و ذرّیتلرینه ویره‌یم دیو
باباریکزه یمین ایلدی بر ولایت که ایچنده سود و بال آقار ١٠ زیرا سن تملّك ایتمك ایچون کیره‌جکك
ولایت مصر دیاری کبی دکل که اندن چقدکز و ایچنده تخمکی اکدوکك زمان آیاغك ایله سبزه
بستانینی صوارر کبی صواردك ١١ امّا اول ولایت که تملّك ایچون اکا چکرسکز طاغستانلو و وادیلو ولایتدر
کوك یغمورینك صوینی ایله صواریلور ١٢ بر ولایت که اللّٰهك ربّ انی کوزدر اللّٰهك ربّك نظری دائما ییلك
اوّلندن تا ییلك آخرینه‌دك انده در ١٣ ایمدی اولا که اکر بوکون سزه وصیّت ایتدوکم امرلریمی تقیّد
ایله دکلیه‌جك و اللّٰهکز ربّی سوه‌جك هم اکا بتون کوکلکز ایله و بتون جانکز ایله عبادت ایده‌جك اولورسکز
١٤ یریکزه وقتنجه یغمور اوّل و آخر بهارك یغمورینی ویره‌یم و بغدایکی و شرابکی و زیتونك یاغنی
دوشیره‌سین ١٥ و طوارلرك ایچون صحراکده اوت ویره‌یم که ییوب طوق اولاسین ١٦ کندولریکزه صقنك
که کوکلکز اضلال اولوب آیرو کتمیه‌سز و غیری الاهلره عبادت ایدوب انلره سجده ایتمیه‌سز ١٧ و بونك
ایچون ربّك غضبی اوزریکزه طوتشمیه و کوکلری قپامیه و یغمور اولمیوب ولایت کندو محصولنی ویرمیه
و ربّه سزه ویردوکی ایو ولایتدن تیز هلاك اولمیاسز ١٨ و بو سوزلریمی قلبکزه و خاطرکزه قویك و انلری
الکز اوزرینه نشان ایچون باغلیك و کوزلریکزك آراسنده آلن باغی ایچون اولسونلر ١٩ و انلری اوغللریکزه
اوکرده‌سز و اوکده اوتردوغك و یولده کیتدوکك و دوشکده یاتدوغك و قالقدوغك زمان انلرك خصوصنده
سویلشه‌سین ٢٠ هم انلری اوکك قپو یانلرنده و قپولرکده یازه‌سین ٢١ تاکیم عمریکز و اوغللریکزك عمری
مزید اولا شول ولایتده که ربّه انلره کوکلر یر اوزرنده طوردقجه ویره‌یم دیو باباریکزه یمین ایلدی
٢٢ زیرا اکر سزه حالا وصیّت ایتدوکم هر امری تقیّد ایله کوزدوب انی ایده‌جك و اللّٰهکز ربّی
سوه‌جك و جمله طریقلرنده سلوك هم اکا ملازمت ایده‌جك اولورسکز ٢٣ ربّ دخی بو جمله امّتلری
اوکنکزدن قوواجقدر و سزدن بیوك و قوّتلو امّتلره مالك اولورسکز ٢٤ آیاغکزك طبانی بصدوغی هر یر
سزك اولا سنوریکز بریّه‌دن و لبناندن ارماقدن فرات ارماغندن تا غرب دکزینه‌دك اولا ٢٥ اوکنکزده
کمسه طورامز زیرا اللّٰهکز ربّ جمله بصدوغکز یر اوزرینه سزدن قورقوبی و خوفی براغه‌جقدر نیجه که
سزه سویلدی ایسه ٢٦ باق بن بوکون خیر دعایی و بد دعایی اوکنکزه قورم ٢٧ خیر دعایی اکر بن
سزه بوکون وصیّت ایتدوکم اللّٰهکز ربّك امرلرینه اطاعت ایده‌جك اولورسکز ٢٨ و بد دعایی اکر
اللّٰهکز ربّك امرلرینه اطاعت ایتمزسکز و بن سزه بوکون وصیّت ایتدوکم طریقدن آیرو کیده‌جك
و بیلمدوککز غیری الاهلره آردنجه سلوك ایده‌جك اولورسکز ٢٩ و اللّٰهك ربّ سنی تملّك ایتمکه کیره‌جکك

ولايت ایچنه کتوردوکی زمان خیر دعاسی غرزیم طاغی اوزرینه و بد دعاسی عیبال طاغی اوزرینه وضع
ایده‌سن ٣٠ انلر اردنك اوته‌سنده مغرب یولی طرفنده کنعانیلرك ولایتنده دکلمیدرکه اوواده
جلجالك قرشوسنده موره صحرالرینك یاننده ساکنلردر ٣١ چونکه سز اردنی گچه‌جکسکز تاکه اللهکز
ربّ سزه تملّك ایچون ویره‌جکی ولایته واروب انی ملك ایدنه‌سز و ایچنده ساکن اولاسز ٣٢ مقیّد اولکز
که بن بوکون اوکـکزه قویدیغم جمله فرضلری و حکملری ایده‌سز ۞

اون ایکنجی فصل

١ فرضلر و حکملر بونلردر که انلری کوزدوب شول ولایتده یرینه کتوره‌سز که انی باباریکزك اللهی
ربّ سزه ویره‌جکدر تاکه انی یر اوزرنده جمله یاشادیغکز ایامده تملّك ایده‌سز ٢ جمله اول یرلری بالکلیه
بوزاسکز که تملّك ایده‌جککز امّتلر انلرده یوکسك طاغلرده و دپه‌لرده و هر یشیل آغاجك آلتنده
کندو الهلرینه عبادت ایدرلر ٣ و انلرك مذبحلرینی یقوب و صنملرینی پاره‌لیوب انلرك قورولرینی
آتشه یاقه‌سز و الهلرینك اویمه بتلرینی قروب آدلرینی اول یردن نابدید ایده‌سز ٤ اللهکز ربّه بویله
ایتمیه‌سز ٥ بلکه اللهکز ربّ جمله سبطلریکزدن اوراده کندو آدینی قومق و کندوسی ساکن اولمق ایچون
اختیار ایتدوکی یری آریه‌سز و اورایه کله‌سز ٦ و اورایه ذبیحه‌لریکزی و قربانلریکزی و عشرلریکزی و الکزك
قالدرمه پیشکشلرینی و نذرلریکزی و ارادتلو پیشکشلریکزی و صغرلریکزك هم صوریلریکزك ایلك
طوغانلرینی کتوره‌سز ٧ و اوراده اللهکز ربّك حضورنده ییه‌سز و سز هم اهل بیتکز هر نسنه‌دن که
الکز الکزی صالمش ایسکز و اللهك ربّ سکا برکت ویرمشدر سوینه‌سز ٨ بوکون بوراده ایتدوککزه کوره
ایتمیه‌سز هرکس کندو بکندوکینه کوره ٩ زیرا شمدیه‌دك اللهکز ربّ سزه ویره‌جکی راحته و میراثه
دخی کلمدکز ١٠ امّا اردنی گچوب اللهکز ربّ سزه میراث ملکی ایله ویره‌جکی ولایتده ساکن اولوب هم
سزه چپ چوره‌ده جمله دشمنلریکزدن راحت ویروب امان اوزره تمکّن ایتدوککز زمان ١١ اللهکز ربّ
کندو آدی اوراده ساکن اولمق ایچون اختیار ایتدوکی یره جمله بن سزه امر ایلدوکمی اورایه کتوره‌سز
ذبیحه‌لریکزی و قربانلریکزی و عشرلریکزی هم الکزك قالدرمه پیشکشنی و ربّه آداد‌وغکز نذرلریکزك
هر مختارینی کتوره‌سز ١٢ و اللهکز ربّك حضورنده سز و اوغللریکز و قزلریکز و کوله‌لریکز و خلایقلریکز
سونه‌سز هم قپولریکزك آراسنده اولان لاویلولر دخی زیرا سزکله انلرك حصّه‌سی و میراثی یوقدر ١٣ صقن
هر کوردوککك یرده ذبیحه‌لریکی تقریب ایتمیه‌سن ١٤ انجق ربّك اختیار ایتدوکی یرده سبطلریکك برینسنده
ذبیحه‌لریکی تقریب ایلیه‌سن و بن سکا هر وصیّت ایتدوکم شیئی اوراده ایده‌سن ١٥ نهایت اللهك ربّك
سکا ویردوکی برکته کوره کوکلك استدوکی کبی جمله قپولرکده ات بوغازلیوب ییه‌سن پاك و ناپاك انی
جیران و کیك ییدوکی کبی ییه ١٦ لکن قانی ییمیوب انی صو کبی یره دوکه‌سز ١٧ بغدایکك و شرابکك

وزیتون یاغیکك عشرینی و صیغرلرکڭ و سوریلرکڭ ایلك طوغانلرینی و جمله آدادوغك نذرلریکی و ارادتلو
پیشکشلریکی و اِلکك قالدرمه پیشکشنی قپولرکده یمیه‌سن ١٨ اما انلری اللّهك ربك حضورنده اللّهك
ربّك اختیار ایتدوکی یرده ییه‌سن سن و اوغلك و قزك و کولهك و خلایغك و قپولرکده اولان لاویلو و اللّهك
ربّك حضورنده الکی صالدوغك هر نسنه‌دن سونه‌سن ١٩ صقن یرك اوزرنده ایکن جمیع ایامده لاویلوی
ترك ایتمیه‌سن ٢٠ اللّهك ربّ سنوریکی نیجه که سکا سویلدی ایسه توسیع ایتدوکی زمان اکر ات ییه‌یم
زیرا جانم اتی آرزولدی دیه‌جك اولورسك جانکك هر مرادی اوزره ات ییه‌سن ٢١ اکر اللّهك ربّ
کندو آدینی اوره‌جه قومق ایچون اختیار ایتدوکی یر سندن ایراق اولورسه ربّ سکا ویردوکی صیغرلرکدن
سکا وصیت ایتدوکم کبی بوغازلیه‌سن و جانك هر نیجه استرسه قپولرکده ییه‌سن ٢٢ قان جیران
و کیك ییلورکبی انلری ییه‌سن انلری پاك و ناپاك برابر ییه‌لر ٢٣ انجق بکهه کوزت که قانی یمیه‌سن
زیرا قان جاندر و جانی ات ایله یمیه‌سن ٢٤ انی یمیه‌سن اما صو کبی یر اوزرینه دوکه‌سن ٢٥ اندن
یمه که سکا و سندن صکره اوغللریکه خیر اولا چونکه ربّك حضورنده طوغرو اولانی ایده‌جك اولورسك
٢٦ لکن سنککی اولان مقدس نسنه‌لری و نذرلریکی آلوب ربّك اختیار ایتدوکی یره کله‌سن ٢٧ ذبیحه‌لریکی
اتی و قانی اللّهك ربّك مذبحی اوزرنده تقریب ایده‌سن اما سایر قربانلریکك قانی اللّهك ربّك مذبحی
اوزرینه دوکله و اتی ییه‌سن ٢٨ بن سکا بو جمله امر ایتدوکم سوزلری حفظ ایله و دکله که سکا و سندن
صکره اوغللریکه تا ابدا خیر اولا چونکه اللّهك ربّك حضورنده ایو و طوغرو اولانی ایده‌جك اولورسك
٢٩ اللّهك ربّ اول امتلری که سن انلری تملك ایتمك ایچون اورایه کیدرسن اوککدن استیصال
ایلدکدن صکره سن انلری تملك ایدوب ولایتلرنده ساکن اولدوغك زمان ٣٠ صقن که انلر اوککدن
قرلدقدن صکره انلره اتباع ایتمکله طوتلمیه‌سن و انلرك الاهلرندن سؤال ایدوب دیمیه‌سنکه اول امتلو
کندو الاهلرینه نه شکل عبادت ایتشلرسه بن دخی بویله ایده‌جکم ٣١ اللّهك ربّه بویله ایتمیه‌سن
زیرا انلر کندو الاهلرینه ربّك هر سومدوکی کریهه‌یی ایتدیلر حتی اوغللرینی و قزلرینی کندو الاهلرینه
آتشده یاقرلر ایدی ٣٢ بن سزه هر نه که وصیت ایدرسم انی کوزدوب ایلیه‌سز اکا بر نسنه قاتمیه‌سن
و بر نسنه اکسلتمیه‌سن ۞

اون اوچنجی فصل

١ اکر آراکزده بر نبی یا بر دوش کوریجی قلقوب سکا آیة یا معجزه کوسترسه ٢ و اول سکا
سویلدوکی آیة یا معجزه واقع اولوب اول سکا دیرسه که کل غیری بیلمدوکك الاهلره تابع اولالم و انلره
عبادت ایده‌لم ٣ اول نبینك یا دوش کوریجینك سوزلرینی دکلمیه‌سن زیرا اللّهکز ربّ سزی اللّهکز
ربّی بتون کوکلکز ایله و بتون جانکز ایله سورمیسکز دیو امتحان ایلر ٤ اللّهکز ربّه اتباع ایدوب

اندن قورقه‌سز وانك امرلرینی كوزدوب وآوازینی دیكلیوب اكا عبادت وملازمت ایده‌سز ٥ واول نبی یا
دوش كوریجی اولدیریله زیرا سنی مصر دیارندن اخراج وسنی قوللق ایوندن فدا ایلیین اللهكز ربكه
اوزرینه خلاف سویلدی كه سنی اللهك ربّ سكا اننده سلوك ایده‌سین دیو امر ایلدوكی طریقدن اضلال
ایده بو یوزدن آراكدن كلیكی كیده‌ره‌سین ٦ اكر آناكك اوغلی قرنداشك یا اوغلك یا قیزك یا قوینكك
عورتی یا جانكه برابر اولان دوستك سكا وسوسه ویروب كزلوجه دیرسه كه كل سن وباباكرك بیلمدوكی
غیری الاهلره عبادت ایده‌لم ٧ امتلرك شول الاهلرینه كه اطرافكزده سكا یقین یا سندن ایراق یرك بر
كنارندن او بر كنارینه‌دك درلر ٨ اكا قایل اولمیاسین واكی دكلمیه‌سین نه كوزك اكا مرحمت ایلسون نه
شفقت ایدوب اكی صقلیه‌سین ٩ البته اكی اولدره‌سین اولا سنك الك انك اوزرینه اولا كه اكی اولدره‌سین
اندن صكره جمله قومك اللری اوزرینه اولالر ١٠ واكی طاشلر ایله دپه‌لیه‌سین كه اوله زیرا سنی مصر
دیارندن قوللق ایوندن چقاران اللهك ربدن اضلال ایتمكه آرلادی ١١ تاكیم جمله اسرائیل ایشدوب وقورقوب
آرتیق آراكده بو یك فنا شیه ماننده نسنه‌یی ایتمیه‌لر ١٢ اكر اللهك ربّ سكا اوراده ساكن اولمق
ایچون ویردوكی شهرلركدن بریسنك حقنه بر كمسنه‌نك سویلدوكنی ایشدرسك ١٣ كه بعض بنی بلیعل
آدملر آراكدن چقوب وكندو شهریتك اهالیسنی اضلال ایدوب دیه‌لر كه كل بیلمدوككز غیری
الاهلره عبادت ایده‌لم ١٤ او زمان تقیّد ایله تفتیش وتفحّص ایدوب بر خوش سؤال ایده‌سین واكر
كرچك وآراكده بو كریهه اولدوغنك خبری صحیح ایسه ١٥ البته اول شهرك اهالیسنی تیغ برّان
ایله اوراسین واكی وایچنده اولان هر شییی هم طوارلرینی تیغ برّان ایله اختیرام ایلیه‌سین ١٦ وجمله انك
غارتنی چارشوسنك اورتاسنده جمع ایده‌سین واول شهری وانك جمله غارتلرینی اللهك ربّ ایچون آتشه
یاقه‌سین ودایم یغین اولوب آرتیق یاپلمیه ١٧ واول حرامدن الكه بر نسنه طوقنمیه تاكیم ربّ كندو
خشم وغضبندن دونوب سكا احسان ومرحمت ایلیه هم باباكریكه یمین ایتدوكی كبی سنی تكثیر ایده
١٨ چونكه اللهك ربّك آوازینی دیكلیه‌جك وبن سكا بوكون وصیّت ایتدوكم جمله امرلرینی كوزده‌جك
واللهك ربّك نظرنده طوغرو اولانی ایده‌جك اولورسك ۞

اون دردنجی فصل

١ اللهكز ربّك اوغللری سكز سزه كرتكلر ایتمیه‌سز واولو ایچون كوزلریكز آراسنده یولمیه‌سز
٢ چون اللهك ربّك مقدّس قومیسین وربّ سنی اختیار ایلدیكه اكا یر یوزنده اولان جمله قوملردن
خاصّ قوم اولاسین ٣ هیچ بر مكروه نسنه‌یی یمیه‌سین ٤ ییه‌جككز حیوانلر بونلر در صغیر قیونی وكچی
٥ كیكه وجیرانی وصو صغیرینی ویبان تكه‌سنی وقره‌جه‌یی ویبان صغیرینی وطاغ كچیسنی ٦ تیاقلریدن
هر چتال طرنقلویی وآیرو طرنقلویی وكوشینی ییه‌سز ٧ امّا كوشینلردن یا چتال طرنقلو اولانلردن دوهی

وطوشانی وآطه طوشانینی یمیه‌سز چونکه کوشرلر اما آیرو طرنقلو اولمدقلریچون انلری مردار طوته‌سز
٨ وخنزیری که آیرو طرنقلو در اما کوشمدوکیچون اکا مردار طوته‌سز انلرک اتندن یمیه‌سز وانلرک
لشنه یاپشمیه‌سز ٩ صولرده اولنلرک جمله‌لریندن بونی ییه‌سز هر قنادلو وپوللو اولانی ییه‌سز ١٠ وهر قنادی
وپولی اولمیانی یمیه‌سز واکا مردار طوته‌سز ١١ هر پاک قوشی ییه‌سز ١٢ اما یمیه‌جککز بونلر در قرتالی
وارونی ودکز قرتالنی ١٣ وچاقری وآق بابانی وچیلاغی جنسلری ایله ١٤ وهر قوزغونی جنسی ایله
١٥ ودوه قوشنی وبایقوشی وقوقو قوشنی وطوغانی جنسلری ایله ١٦ واوکی قوشنی وصقصغانی وقوقوی
١٧ وقاشقجی قوشنی ورخمی وقره بتاغی ١٨ ولکلکی وبالقجینی جنسلری ایله وهدهدی وشبپره‌یی
١٩ وهر اوچان حشراتی مردار طوتوب یمیه‌سز ٢٠ اما هر پاک قوشی ییه‌سز ٢١ هیچ بر لشی یمیه‌سز انی
قپولرکده اولان غریبه ویره‌سن که انی ییه یا بر غیری ولایتلویه صاته‌سن زیرا اللهک ربه مقدس قوم
سن اوغلاغی آناسنک سودی ایله پشورمیه‌سن ٢٢ البته سنه بسنه تارلادن چقان محصولکک هر محصولندن
عشر ویره‌سن ٢٣ وبغدایکک وشرابکک وزیتون یاغکک هم صغرلریکک وسوریلریکک الک طوغانلرینک
عشرینی اللهک ربک حضورنده اوراده اسمنی اسکان ایتمک ایچون اختیار ایلدوکی یرده ییه‌سن تاکه
جمیع ایامده اللهک ربدن قورقمغه اوکرنه‌سن ٢٤ واکر یول اوزاق اولورسه شویله که اللهک رب کندو
اسمنی اورایه قومق ایچون اختیار ایلدوکی یر سندن ایراق اولدوغی اجلدن عشرلری کتورمکه قادر
اولمیاسن اللهک رب سکا برکت ویردوکی زمان ٢٥ انلری آقچه‌یه بوزاسن وده کیسه‌یه ایدوب الکه آلاسن
واللهک رب اختیار ایتدوکی یره واراسن ٢٦ واول آقچه‌یی هر کوکلک استدوکنه صغرلره وسوریلره
وشرابه ومسکره وهر نه‌یه جانک استیه‌جک اولورسه بوزاسن واوراده اللهک ربک اوکنده ییه‌سن وسن
هم اهل بیتک سونه‌سز ٢٧ وقپولرکده ساکن اولان لاویلوی ترک ایتمیه‌سن زیرا انک سنکله حصه‌سی
ومیراثی یوقدر ٢٨ وهر اوچنجی ییلده اول ییلک محصولنک جمله عشرلرینی چقاره‌سن وقپولرکده
صقلیا قویه‌سن ٢٩ وسنکله حصه‌سی ومیراثی اولمیان لاویلو وغریب واوکسز ودول عورت که قپولرکده
درلر کلوب ییوب طوق اولا تاکه اللهک رب الکک ایشلدوکک هر عملنده سکا برکت ویره ۞

اون بشنجی فصل

١ هر یدنجی ییلده غفران بیرامنی ایده‌سن ٢ وغفرانک قاعده‌سی بو در که هر قرض صاحبی
قوکشوسنه اکا ایله قرضا ویردوکنی باغشلیه قوکشوسندن یا قرنداشندن طلب ایتمیه زیرا ربک غفرانی
ندا اولندی ٣ غریبدن طلب ایده‌سن اما قرنداشکده سنککی باغشلیه‌سن ٤ تاکه آراکزده فقیر
اولمیا زیرا تحقیق اللهک رب سکا تملک ایتمک ایچون میراث ویردوکی ولایتده رب سکا برکت ویره‌جکدر
٥ فقط سن اللهک ربک آوازینی دکلیوب وبو بن سکا بوکون وصیت ایتدوکم هر امری کوزدوب عمل

ایده‌سن ٦ زیرا اللهك ربّ سکا دیدوکی کبی سکا برکت ویره‌جکدر نیجه امتلره رهن ایله اودنج
ویره‌سن اما سن اودنج آلمیاسن و سن نیجه امتلره تسلّط ایده‌جکسن اما انلر سکا تسلّط ایتمیه‌جکلر ٧ اکر
یانکده قپولرکك بریسنده اللهك ربّ سکا ویردوکی ولایتده قرنداشلرکدن بر کمسه فقیر اولورسه
قلبکی پکلدوب فقیر قرنداشکه الکی قپامیه‌سن ٨ بلکه اکا مروّت ایله الك آچق اولا و رهن آلوب
احتیاجنه کفایت قدر اکا اودنج ویره‌سن ٩ صقن که کوکلکده فکر ناسد اولوب یدنجی سنه غفران
سنه‌سی یقیندر دیمیه‌سن و فقیر قرنداشك اوزرینه کوزك یرامز اولمیا که اکا ویرمیه‌سن و او سندن ربّه
فریاد ایده و کناه سنك اولا ١٠ البتّه اکا ویره‌سن و اکا ویردوکك زمان کوکلك یرامز اولمیا زیرا بو نسنه
ایچون اللهك ربّ سکا جمله ایشلرکده و الکك امکنده برکت ویره‌جکدر ١١ زیرا ولایتده فقیر اکسك
اولماز انك ایچون سکا امر ایدوب دیرم که البتّه قرنداشکه یعنی فقیریکه ولایتکده اولان مسکینکه
الك آچق اولا ١٢ و اکر سکا عبرانی قرنداشك یا عبرانیّه صاتلوب التی ییل خدمت ایتمش اولورسه
یدنجی ییلده انی یانکدن آزادلو کوندره‌سن ١٣ و انی یانکدن آزادلو کوندردوکك زمان بوش کوندرمیه‌سن
١٤ البتّه انی آغرلیه‌سن اللهك ربّ سکا برکت ایتدوکی سوریکدن و خرمنکدن و جندره‌کدن اکا ویره‌سن
١٥ و آکاسن که مصر دیارنده قول ایدك و اللهك ربّ سنی فدا ایلدی انك ایچون بوکون بن سکا بونی
وصیّت ایدرم ١٦ و اکر سنکله خوش کچنوب سنی و اوکی سودوکی ایچون سکا دیه‌جك اولورسه که
یانکدن چقمم ١٧ او زمان بر بیز آلوب قولاغنه و قپوکه صاپلیه‌سن و سکا دائما قول اولا خلایغکه دخی
بویله ایده‌سن ١٨ انی یانکدن آزادلو کوندردوکك زمان کوجکه کلمیه زیرا سکا التی ییل که اجیرك
ایکی اجرتی قدر در خدمت ایلدی و اللهك ربّ سکا جمله ایشلدوککده برکت ویره‌جکدر ١٩ صغرلریکك
و سوریلریکك هر ایلك طوغان ارککنی اللهك ربّه تخصیص ایده‌سن صغرکك ایلك طوغانی قوللنمیه‌سن
و سوریکك ایلك طوغانی قرقمیه‌سن ٢٠ انلری سنه بسنه اللهك ربّك حضورنده ربّ اختیار ایتدوکی یرده
سن و او خلقك ییه‌سز ٢١ و اکر انده بر عیب اولوب طوپال یا کور یا بر وجهله عیبلو اولورسه انی
اللهك ربّه تقریب ایتمیه‌سن ٢٢ انی قپولرکده ییه‌سن پاك و ناپاك انی جیرانی و کیك کبی ییه‌لر ٢٣ اما
قانینی ییمه‌سن انی صو کبی یره دوکه‌سن ۞

اون آلتنجی فصل

١ آبیب آینی کوزده‌سن و اللهك ربّه فصح بیرامنی ایده‌سن زیرا اللهك ربّ سنی آبیب آینده مصر
دیارندن اخراج ایلدی ٢ و اللهك ربّه سوریلردن و صغرلردن ربّك اوراده کندو اسمنی اسکان ایتمك
ایچون اختیار ایلدوکی یرده فصح قربانی ایده‌سن ٣ خمیرلو اتمکی انکله ییمه‌سن یدی کون انکله
خمیرسز مصیبت اتمکنی ییه‌سن زیرا مصر دیارندن عجله ایله چقدك تاکیم مصر دیارندن چقدوغك

كونی عمركك جميع ايامنده آكاسن ٤ وجمله سنورلركده خميز يانكده يدی كونه دك كورنميه واولكی
كونده آخشامده قربان ايتدوككك اتلردن كيجه دن صباحه دك قالميسه ٥ اللهك رب سكا ويردوكی
قپولريكك بريسنده فصح قربانينی ايتمكه قادر اولامزسن ٦ الا اللهك رب اوراده كندو اسمنی اسكان ايتمك
ايچون اختيار ايتدوكی يرده آخشامده كنش طولنور ايكن مصردن چقدوغك وقتده فصح قربانينی
ايده سن ٧ واللهك ربك اختيار ايتدوكی يرده پشوروب ييه سن وصباح دونوب چادرلريكه وارسن
٨ التی كون خميرسز اتمكلری ييه سن ويدنجی كونده اللهك ربه جماعت اولا هيچ بر ايش ايشلميه سن
٩ وكندوكه يدی هفته صايه سن اكينده اوراق بچمی باشلندوغی كوندن يدی هفته يی صايمغه
باشليه سن ١٠ اندن صكره اللهك ربه هفته بيرامنی ايده سن اللهك رب سكا بركت ويردوكی اوزره الككك
ارادتندن كفايت قدر ويره سن ١١ وسن واوغلك وقزك وقولك وجاريه ك وقپولركده اولان لاويلو
وآراكده اولان غريب واوكسز ودول عورت اللهك ربك حضورنده اللهك رب اوراده كندو اسمنی
اسكان ايتمك ايچون اختيار ايلدوكی يرده سونه سن ١٢ ومصرده قول ايتدوككی آكه سن وبو فرضلری
كوزدوب عمل ايده سن ١٣ خرمنكدن وجندره كدن دوشردوكك زمان يدی كون چركه لر بيرامنی
ايده سز ١٤ وبيرامكده سن واوغلك وقزك وقولك وجاريه ك وقپولركده اولان لاويلو وغريب واوكسز
ودول عورت سونه سز ١٥ اللهك رب سكا جمله محصولكده وجمله اللريكك ايشلرنده بركت ويردوكی
زمان ربك اختيار ايتدوكی يرده اللهك ربه يدی كون بيرام ايده سن وسونه سن ١٦ ييلده اوچ كره
خميرسز اتمكلك بيرامنده وهفته لرك بيرامنده وچركه لرك بيرامنده هر اركككك اللهك ربك حضورنده
اختيار ايتدوكی يرده كورنه وربك حضورنده الی بوش كورنميه ١٧ هركس الندن كلدوكی قدر اللهك
ربه سكا ويردوكی بركته كوره ويره ١٨ سبطلركده اللهك رب سكا ويردوكی جميع قپولركده كندوكه
حاكملر وضابطلر قويه سن كه قومه عدالت حكمی ايله حكم ايليه لر ١٩ حكمده عدول ايتميه سن وخاطر
كوزتميه سن نه رشوت آلاسن زيرا رشوت حكمانك كوزلرينی كور ايدر وعادللرك سوزلرينی فسخ ايدر
٢٠ تمام عدالته تابع اولاسن كه ياشايوب اللهك رب سكا ويردوكی ولايتی تملك ايده سن ٢١ اللهك ربه
ياپدوغك مذبحك يانينده هيچ بر آغاجدن قورویی دكميه سن ٢٢ وكندوكه صنم قالدرميه سن كه
اللهك رب بونی سوسز ☆

اون يدنجی فصل

١ اللهك ربه چراغی يا بر عيبی اولان صغری يا قيونی قربان ايتميه سن زيرا بو اللهك ربه كريهه در
٢ اكر آراكده اللهك رب سكا ويردوكی قپولركك بريسنده اللهك ربك حضورنده عهدندن چقوب
كملك ايدوب ار يا عورت بولنور ايسه ٣ وواروب وصيت ايتمدوكم غيری الاهلره وكنشه يا آيه يا كوككك

هر عسكرينه عبادت هم انلره مجدده ایتمش اولورسه ٤ وسكا دیوبریلوب اشتدوككك وتقیده ایله نقیش
ایتدوككك زمان اكر كرجك وبو كریهه اسرائیلده اولدوغنك خبری صحیح اولورسه ٥ اول آدمی یا اول
عورتی یعنی بو كوتولكی ایتمش آدمی یا عورتی قپولریكه چقاره‌سن وانلری طاشلر ایله دپه‌لیه‌سن واولدلر
٦ قتله مستحق اولان كمسنه ایكی شاهدك یا اوچ شاهدك سوزی ایله اولدریله اما بر شاهدك سوزی
ایله اولدرلمیه ٧ انی اولدرمك ایچون ابتدا شاهدلرك الی اندن صكره جمله قومك اللری اوزرینه اولا
وبو وجهله كوتولكی آره‌كدن كیدره‌سن ٨ اكر حكمده یعنی قپولریكده غوغالو نسنه‌لرده قان ایله
قان آراسنده ودعوی ایله دعوی آراسنده وبره ایله بره آراسنده سكا مشكل بر نسنه اولورسه او زمان
قلقوب اللهك ربك اختیار ایتدوكی یره چقه‌سن ٩ ولاویلولردن امام اولنلره واول كونلرده حاكم اولنه
واروب سؤال ایده‌سن الرده سكا حكمك حقنی دیوبرملر ١٠ ورب اختیار ایلدوكی یردن سكا دیوبردكلری
حكمه كوره ایده‌سن هم جمله سكا اوكرتدكلرینه كوره عمل ایلیه‌سن ١١ سكا اوكرتدكلری شریعته
كوره وسكا دیدكلری حكمه كوره ایلیه‌سن سكا بلدردكلری سوزدن نه صاغه نه صوله صاپه‌سن ١٢ وبر
آدم تكبر ایدوب اوراده اللهك ربك اوكنده خدمته طوران امامی یا حاكمی دكلمز اولورسه اول آدم
اوله واسرائیلدن كوتولكی كیدره‌سن ١٣ تاكم جمله قوم ایشدوب وقورقوب آرتق تكبر ایتمیه ١٤ اللهك
رب سكا ویردوكی ولایته كیردوككك وانی تملك ایتدوككك وایچنده ساكن اولدوغك زمان اطرافده اولان
جمله قوملر كبی اوزریمه بر ملك نصب ایده‌یم دیه‌جك اولورسك ١٥ اللهك ربك اختیار ایلدوكی
ملكی اوزریكه نصب ایلیه‌سن قرنداشلرك آراسندن اوزریكه ملك نصب ایلیه‌سن قرنداشك اولمیان بر
غریب آدمی اوزریكه نصب ایتمیه‌سن ١٦ اما كندویه آتلر چوغلتمیه وچوق آتلر ایدنمك ایچون قومی
مصره دوندرمیه زیرا خصوص كه رب سزه دیدیكه بوندن صكره تكرار بو یوله دونمیه‌سز ١٧ وكندویه
چوق عورتلر آلمیا كه كوكلی آزمیه وكندویه كموشی وآلتونی پك چوغلتمیه ١٨ وملكنك تختی
اوزرنده اوتردوغی زمان كندویه بو مثنی توراتك صورتنی لاویلولردن امام اولنلرك نسخه‌سندن آلوب بر
كتابده یازه ١٩ ویاننده اولا وعمرینك جمیع ایامنده انی اوقویه واللهی ربندن قورقمغه اوكرنه وبو
توراتك جمیع سوزلرینی وبو فرضلری كوزدوب انلر ایله عمل ایلیه ٢٠ وكندو قرنداشلری اوزرینه
كوكلی تعظم ایتمیه ووصیتدن نه صاغه نه صوله صاپه تاكم ملكنده اسرائیل آراسنده اننك
واوغللرینك عمری طویل اولا ۞

اون سكزنجی فصل

١ لاویلولردن امام اولنلرك وبتون لاوی سبطنك اسرائیل ایله حصه ومیراثی اولمیا ربك ضحیه‌لرینی
وانك میراثنی ییه‌لر ٢ وقرنداشلری آراسنده میراثلری اولمیا انلرك میراثی رب در نیجه كه انلره دیدی

ایسه ٣ وصغری یا قیونی قربان ایدن قومدن امامارك حقّی بو اولا قولی وچكه‌لری وقارنی امامه ویره‌لر
٤ بغدایكك وشرابكك وزیتون یاغكك طرفانده‌لرینی وقیونلریكك الك یپاغنی اكا ویره‌سن ٥ زیرا
اللهك ربّ انی جمله سبطلركدن اختیار ایلدی كه او وانك اوغللری جمیع ایامده اسم الربّك خدمتنده
طوره‌لر ٦ وبر لاویلو جمله اسرائیلدن ساكن اولدوغی قپولركك برینسندن كوچوب كوكلی استدكجه
ربّك اختیار ایتدوكی یره كلدوكی زمان ٧ اللهی ربّك اسمنه اوراده ربّك حضورنده طوران جمله لاویلو
قرنداشلری كبی خدمت ایلیه ٨ حصّه‌یی سایرلر ایله برابر ییه‌لر باباارك اوجاقلرینه اناك صاتدوغندن
ماعدا ٩ اللهك ربّ سكا ویردوكی ولایته كیردوكك زمان اول امتلرك كریهاتنه كوره ایتمكه اوكرنمیه‌سن
١٠ اوغلنی یا قزینی آتشدن كچورن یا فال آچان یا غیبتی بلكه مقیّد اولان یا اوغرق یا بوكیجی آراكده
بولنمیه ١١ یا افسونجی یا جنّه طانیشان یا سحرباز یا اولولردن صوریجی ١٢ زیرا هر بونی ایدنی ربّ مكروه
طوتر وبو مكروهات ایچون اللهك ربّ انلری اوكككدن قوودی ١٣ اللهك ربّك اوكنده كامل اولاسن
١٤ زیرا بو سنك تملّك ایدجككك امّتلر اوغرجیلره وفالجیلره طانشورلر امّا اللهك ربّ سكا بویله ایتمكه
اذن ویرمدی ١٥ اللهك ربّ سكا ایچكدن قرنداشلركدن بنم كبی بر پیغمبری قالدراجقدر انی دكلیه‌سن
١٦ جمعیّت كوننده حوریب طاغنده اللهك ربّدن هر دلدوككه كوره تمامكه دیدك كه اللهم ربّك
آوازینی آرتق ایشتمیم وبو عظیم آتشی آرتق كورمیم كه اولمیم ١٧ وربّ بكا دیدیكه سویلدكلری معقولدر
١٨ انلره قرنداشلرینك آراسندن سنك كبی بر پیغمبری قالدرایم وسوزلرمی آغزینه قویایم واكا هر
امر ایدجكلرمی انلره سویلیه ١٩ واولا كه هر كیم بنم آدم ایله سویلیجكی سوزلرمی دكلمیجك
اولورسه بن اندن طلب ایدجكم ٢٠ امّا پیغمبر تكبّر ایدوب بنم آدم ایله اكا سویلمكه امر ایتمدوكم
سوزی سویلرسه یا غیری الهه‌لرك آدی ایله سویلیجك اولورسه اول پیغمبر اوله ٢١ واكر كوكلكده
دیرسك كه بز ربّك سویلمدوكی سوزی نیجه بلهوز ٢٢ بر پیغمبر ربّك آدی ایله سویلدوكی زمان
اول نسنه اولمیوب وقوع بولمازسه ربّك سویلمدوكی سوز او در اول پیغمبر انی تكبّرندن سویلدی اندن
قورقمیه‌سن ✿

اون طقوزنجی فصل

١ اللهك ربّ اول امّتلری كه انلرك ولایتنی اللهك ربّ سكا ویرر قردقدن صكره سن انی تملّك ایدوب
شهرلرنده وأولرنده ساكن اولدوغك زمان ٢ اللهك ربّ سكا تملّك ایتمك ایچون ویردوكی ولایتك
اورتاسنده كندوكه اوچ شهر آیره‌سن ٣ كندوكه یولی حاضرلیه‌سن واللهك ربّ سكا میراث ایچون
ویره‌جكی ولایتكك سنورینی اوچ قسم ایده‌سن واول شهرلر هر قانلو اورایه قاچق ایچون اولا ٤ واورایه
قاچوب یاشایه‌جق قانلونك وجهی بودر كیمكه كندو قوكشوسنی بلمزلك ایله اوروب اولدررسه واكا دوندن

وَ اُوتَه كُونْدَن عَدَاوَت اِيتْمَمِش اِيسَه ٥ وَ بِر كِشِى كَنْدُو قُوكْشُوسِى اِيلَه اُودُون كَسْمَكَه اُورْمَانَه وَارُوب
وَ اُودُونِى كَسْمِك دِيُو اَلِى اِيلَه بَالْتَه يِى صَالُوب وَ دَمُور آغَاج صَابِنْدَن سِوِشُوب وَ كَنْدُو قُوكْشُوسِنَه رَاست كَلُوب
اَنِى اُولْدُورُورسَه بُو كِمْسَه بُو شَهرلَرُكْ بِرِيسِنَه قَاچَه وَ يَاشَايَه ٦ تَا كِم قَانِى طَلَب اِيدَن خِصْم اُول قَاتِلُوكُكْ
آرْدِنْجَه سَكِردُوب وَ يُورَكِى حَرَارَتْلَنُوب هَم يُول اُوزَاق اُولْمَغْلَه اَكَا يَتِشُوب جَانِنِى چِقَارِنْجَه اُورْمَيَه اَكَرْچِه
دُونْدَن وَ اُوتَه كُونْدَن اَكَا عَدَاوَت اِيتْمَيُوب وَاجِب الْقَتْل دَكُل دُر ٧ اَنُكْ اِيچُون بَن سَكَا وَصِيَّت
اِيدُوب دِيرِم كِه كَنْدُوكَه اُوچ شَهر آيِرَاسِن ٨ وَ اَكَر اللّٰهُكْ رَبّ بَابَالَرِيكَه يَمِين اِيتْدُوكِى كِبِى سِنُورُكِى
تَوْسِيع اِيدَرسَه وَ بَابَالَرِيكَه وِيرَه‌يِم دِيدُوكِى جُمْلَه وِلَايَتِى سَكَا وِيرِرسَه ٩ وَ اَكَر سَن بُو بَن سَكَا بُوكُون
وَصِيَّت اِيتْدُوكُم جُمْلَه اَمرلَرِى كُوزَدُوب عَمَل اِيدَرسَكْ كِه اللّٰهُكْ رَبّى سَوُوب وَ جَمِيع اَيَّامدَه طَرِيقَاتِندَه
سُلُوك اِيدَه‌سِن اُو زَمَان كَنْدُوكَه بُو اُوچ شَهرلَردَن غَيرِى اُوچ شَهر دَخِى قَاتَه‌سِن ١٠ تَا كِم اللّٰهُكْ رَبّ
سَكَا مِيرَاث اِيچُون وِيردُوكِى وِلَايَتُكْ اُورْتَاسِندَه صُوچسِز قَان دُوكُلْمَيَه وَ قَانُكْ جُرمِنِى چَكْمَيَه‌سِن ١١ اَمَّا
بِر كِمْسَه كَنْدُو قُوكْشُوسِنَه عَدَاوَت وَ اَكَا غَرَض اِيتْمِش اُولُورسَه وَ اُوزَرِينَه قَلْقُوب اَنِى جَانِنِى چِقَارِنْجَه اُورُورسَه
وَ اُولُورسَه قَاتِلُو دَخِى بُو شَهرلَرُكْ بِرِيسِنَه قَاچَرسَه ١٢ قَاتِلُونُكْ شَهرِينُكْ اِخْتِيَارلَرِى كُونْدَرُوب اَنِى اُورَادَن
چَكَه‌لَر وَ اَنِى قَان طَلَب اِيدَنُكْ اَلِنَه وِيرَه‌لَر وَ اُولَه ١٣ كُوزُكْ اَكَا مَرحَمَت اِيتْمَيَه وَ اِسرَائِيلدَن صُوچسِز
قَانُكْ جُرمِنِى كِيدَرَه‌سِن كِه سَكَا خَير اُولَا ١٤ كَنْدُو قُوكْشُوكُكْ سِنُورِينِى قَالْدُرْمَيَه‌سِن كِه اَنِى اللّٰهُكْ
رَبّ سَكَا تَمَلُّك اِيچُون وِيردُوكِى وِلَايَتدَه مَالِك اُولَاجَغُكْ مِيرَاثُكْدَه قَدِيملَر قُومُشلَر ١٥ هِيچ بِر كِمْسَه‌نُكْ
اُوزَرِينَه هَر قَبَاحَتِى يَا كُنَاهِى يَعنِى هَر اِيشلَدُوكِى كُنَاهِى اِيچُون يَالِكْز بِر شَاهِد قَلْقْمَيَه اِيكِى شَاهِدُكْ
آغْزِندَه يَا اُوچ شَاهِدُكْ آغْزِندَه سُوز ثَابِت اُولَا ١٦ بِر كِمْسَه‌نُكْ اُوزَرِينَه يَلَانْجِى شَاهِد قَلْقَرسَه كِه اُوزَرِينَه
يَلَان سُوز اِيلَه شَاهِدلِك اِيدَه ١٧ اُو زَمَان اُول اِيكِى دَعْوَاجِى اُولَان آدَملَر رَبُّكْ حُضُورِندَه اُول اَيَّامدَه اُولَان
اِمَاملَرُكْ وَ حَاكِملَرُكْ اُوكِندَه طُورَالَر ١٨ وَ حَاكِملَر تَقَيُّد اِيلَه تَفْتِيش اِيدَه‌لَر وَ اُول شَاهِد يَلَانْجِى شَاهِد
اِيسَه وَ قَرِنْدَاشِى اُوزَرِينَه يَلَان شَاهِدلِكِى اَيلَدِى اِيسَه ١٩ قَرِنْدَاشِنَه نِيجَه كِه اِيتْمَكَه قَصد اَيلَدِى اِيسَه
اَكَا بُويلَه اِيدَه‌سِز وَ اِيچُكُزدَه كُوتُولُكِى كِيدَرَه‌سِن ٢٠ وَ قَالَنلَر اِيشِدُوب قُورقَه‌لَر هَم بُوندَن صُكْرَه اِيچُكُزدَه
بُونُكْ كِبِى كُوتُولُكِى اِيتْمَيَه‌لَر ٢١ وَ كُوزُكْ مَرحَمَت اِيتْمَيَه جَان بَرِينَه جَان كُوز يَرِينَه كُوز دِيش يَرِينَه دِيش
اَل يَرِينَه اَل آيَاق يَرِينَه آيَاق اُولَا ۞

يِكرْمِنْجِى فَصْل

١ دُشمَنلَرِيكَه قَرشُو جَنكَه چِقْدُوغُكْ وَ آتلَر وَ عَرَبَه‌لَر هَم سَندَن چُوق قَوم كُوردُوكُكْ زَمَان اَنلَردَن
قُورقْمَيَه‌سِن زِيرَا سَنِى مِصر دِيَارِندَن چِقَارَان اللّٰهُكْ رَبّ سَنُكْلَه دُر ٢ وَ اُولَا كِه جَنكَه يَاقْلَشْدُوغُكُز وَقتدَه
اِمَام يَقلَاشُوب وَ قَومَه سُويلَيُوب ٣ اَنلَرَه دِيَه كِه دِكْلَه يَا اِسرَائِيل بُوكُون دُشمَنلَرِيكُز اِيلَه جَنك اِيتْمَكَه

یانشرسکز یورککز تخنّث اولمیا قورقماک وشاشماک وانلرك یوزندن خوف ایتمك ٤ زیرا اللّٰهکز ربّ سزی
قورتارمغه وسزك ایچون دشمنلریکز ایله جنك ایتمکه سزکله واراجقدر ٥ وضابطلر قومه سویلیوب
دیهلرکه کیمدر اول کمسنه که یکی اوی یاپمش واَنی تبرّك ایتمامش اولا وارسون اوینه دونسون احتمال
درکه جنکده اوله وغیری کمسنه انی تبرّك ایلیه ٦ وکیمدر اول کمسنه که باغی دیکدی وانك
میوهسندن دخی یمدی وارسون اوینه دونسون احتمالدر که جنکده اوله وغیری کمسنه انك میوهسندن
یییه ٧ وکیمدر اول کمسنه که عورتی نکاح ایلدی وانی آلمادی وارسون اوینه دونسون احتمالدر که جنکده
اوله وغیری کمسنه انی آله ٨ ودخی ضابطلر قومه سویلیوب دیهلر که قورقاق ویورکی یومشاق کیمدر وارسون
اوینه دونسون تاکیم انك یورکی کبی قرنداشلرینك یورکی ازلمیه ٩ واولا که ضابطلر قومه سویلمکی
تمام ایتدکدن صکره قومك باشنده بولك باشیلر نصب ایلیهلر ١٠ بر شهره انی دوکمك ایچون یانشدوغك
زمان انی صلحه دعوت ایدهسن ١١ واولا که اکر سکا صلح جوابنی ویروب سکا آچرسه ایچنده بولنان
جمله قوم سکا خراج کذار اولوب سکا خدمت ایلیهلر ١٢ واکر سنکله صلح ایتمدی ایسه وسنکله
جنك ایلدی ایسه سن انی محاصره ایدهسن ١٣ واللّٰهك ربّ انی الکه ویردوکی زمان جمله ارککنی تیغ
برّان ایله قرهسن ١٤ انجق عورتلر واوشاقلر وحیوانلر وشهرده نه که وار ایسه جمله غارتلرینی کندوکه
یغمالیهسن واللّٰهك ربّ سکا ویردوکی دشمنلریکك دویملغنی ییهسن ١٥ بو امتلرك شهرلرندن اولمیوب
سندن پك ایراق اولان جمله شهرلره بویله ایدهسن ١٦ نهایت بو قومك شهرلرندن که اللّٰهك ربّ سکا
میراث ایچون ویرر بر جانی استحیا ایتمیهسن ١٧ بلکه انلری اخترام ایدهسن حیثیلری اموریلری
کنعانیلری فرزیلری حویلری ویابوسیلری نیجه که اللّٰهك ربّ سکا امر ایلدی ایسه ١٨ تاکیم کندو
الاهلرینه ایتدکلری جمله کریهاتنه کوره سزی ایتمکه اوکرتمیهلر واللّٰهکز ربّك اوزرینه کناه ایتمیهسز
١٩ بر شهری نیجه ایّام اوزرینه جنك ایدوب وانی آلمق ایچون محاصره ایتدوکك زمان آغاجلرینه بالته یی
صالوب انلری بوزمیاسن که اندن یمش ییهسن انك ایچون انلری کسمیهسن زیرا صحرانك آغاجی آدمی
درکه محاصره اثناسنده قرشوکه بولنه ٢٠ لکن اول آغاجلری که انلری یمشسز بلورسن بوزوب کسهسن
واول سنکله جنکلشن شهرك قرشوسنه منجنیقلر یاپاسن تا فتح اولنجهیهدك ۞

یکرمی برنجی فصل

١ اللّٰهك ربّ سکا تملّك ایچون ویردوکی ولایتده اولدرلن آدمك لشی صحراده یاتور بولندوقی وانی
اوران کمسنه بلنورسز اولدوقی زمان ٢ اختیارلرك وحاکملرك چقعلر واول اولدرلن آدم لشنك اطرافنده
اولان شهرلرهدك اولچهلر ٣ واول اولدرلن آدمه یقینرك اولان شهرك اختیارلری سوریدن هیچ قوللانمین
وبوینندرغی چکمین بر طنه آلالر ٤ واول شهرك اختیارلری طنهیی بر چوراق درهیه که هیچ سورلمش

وَ اَكِلمَمِش اُولاَ كُوتُرَه‌لَر وَ اُول طَنَه‌نُكْ بُويِنُنِي دَرَه‌دَه اُورَه‌لَر ٥ لاَوِي اُوغُلْلَرِي اِماملَر يَانَشَه‌لَر چُون اللّٰهُكْ
رَبّ اَنلَرِي اِختِيَار اَيلَدِيكِه اَكَا خِدمَت اِيدُوب رَبُّكْ اِسمِي اِيلَه خَير دُعَا اُوقُويَه‌لَر وَ هَردَعوَي وَ هَربَرَه اَنلَرُكْ
سُوزِينَه كُورَه حُكم اُولُنَه ٦ وَ اُول اُولدُرُلَن آدَمَه يَقِينرَكْ اُولاَن شَهرُكْ جُملَه اِختِيَارلَرِي دَرَه‌دَه بُويِنِي اُورُلاَن
طَنَه‌نُكْ اُوزَرِنده اَللَرِينِي يَايقَيَه‌لَر ٧ وَ سُويلَيُوب دِيَه‌لَركِه بِزُم اَللَرِيمِز بُو قَانِي دُوكمَدِيلَر وَ كُوزلَرِيمِز كُورمَدِيلَر
٨ يَا رَبّ فِدَا اِيتدُوكُكْ اِسرَائِيل قَومُكَه مَغفِرَت اَيلَه وَ قَومُكُكْ اِچِنده صُوچسِز قَانِي اِسرَائِيل اُوزَرِينَه
قُومَه قَان دَخِي اَنلَرَه غَفر اُولُنَه ٩ وَ سَن اِچُكدَن صُوچسِز قَانِي كِيدَرِرسِن چُون رَبُّكْ حُضُورِنده طُوغرُو
اُولاَنِي اِيتدُكْ ١٠ دُشمَنلَرِيكَه قَرشُو چِقدُوغُكْ وَقتده اللّٰهُكْ رَبّ اَنلَرِي اَلُكَه وِيرِرسَه وَ اَنلَردَن اَسِير
كُوتُررسَكْ ١١ وَ اَسِيرلَر آرَاسِنده بِر خُوب جَمَال عَورَتِي كُورُوب اَكَا عَاشِق اُولُورسَكْ كِه اَنِي كَندُوكَه
عَورَتلِكَه آلاَسِن ١٢ اُو زَمَان اَنِي كَندُو اُوكَه كُوتُر وَ اُو كَندُو بَاشِنِي تِرَاش اَيلَيُوب طِرنَقلَرِينِي كَسَه
١٣ وَ اَسِير اِيكَن كَندُونُكِي اَتوَابِي كَندُودَن چِقَارَه وَ اُوكده طُورَه وَ بَابَاسِنَه وَ آنَاسِنَه بُتُون آي آغلاَيَه
اَندَنصُكرَه اَكَا كِيرَه‌سِن وَ سَن اَكَا زَوج اُولاَسِن اُول دَخِي سَكَا زَوجَه اُولاَ ١٤ وَ اَكَر اَندَن خُوشنُود اُولمَازسَكْ
اَنِي جَانِي آزَاد صَالِيوِير وَ اَنِي آقچَه اِيلَه صَاتمَيَه‌سِن وَ اَكَا حَقَارَت اِيتدُوكُكْ اِيچُون اَنِي قُوللُغَه قُوللاَنمَيَه‌سِن
١٥ بِر آدَمُكْ اِيكِي عَورَتِي بِرِي مَحبُوبَه وَ اُو بِرِي مَبغُوضَه اُولسَه وَ مَحبُوبَه وَ مَبغُوضَه دَخِي اَكَا اَولاَد طُوغُردِيلَر
اِيسَه وَ اِلك طُوغَان مَبغُوضَه‌نُكْ اُولُورسَه ١٦ وَارلِغِنِي اُوغُللَرِينَه تَورِيث اِيتدُوكِي كُونده مَبغُوضَه‌نُكْ اِلك
اُوغلِندَن اَوّل مَحبُوبَه‌نُكْ اِلك اُوغلِنَه بَكُورِيَّت حَقِّنِي وِيرمَكَه قَادِر اُولمَيَه ١٧ بَلكِه مَبغُوضَه‌نُكْ اُوغلِنِي اِلك
اُوغلِي بِلَه كِه اَكَا جُملَه وَارلِغِندَن اِيكِي اُو قَدَر وِيرَه چُون قُوَّتِنُكْ اَوَّلِي اُو دُر بَكُورِيَّت حَقِّي اَنُكدُر
١٨ بِر كِمسَه‌نُكْ بَابَاسِنُكْ وَ آنَاسِنُكْ سُوزِينِي دِكلَمَز آزغُون وَ عَاصِي اُوغلِي اُولسَه وَ اَنِي تَأدِيب اِيتدُكلَرِنده
اَنلَرَه مُطِيع اُولمَازسَه ١٩ اَنِي بَابَاسِي وَ آنَاسِي طُوتُوب كَندُو شَهرِينُكْ اِختِيَارلَرِينَه وَ كَندُو يَرِينُكْ قَپُوسِنَه
كُوتُرَه‌لَر ٢٠ وَ اُول شَهرُكْ اِختِيَارلَرِينَه دِيَه‌لَركِه بُو اُوغلُمُز آزغُون وَ عَاصِي دُر سُوزِيمِزِي طُوتمَاز اَكُول
وَ بَكرِي دُر ٢١ وَ شَهرِينُكْ جُملَه آدَملَرِي اَنِي طَاشلَر اِيلَه دَپَه‌لَيَه‌لَركِه اُولَه تَاكِه سَن اِچُكدَن كُوتُرِلِكِي
قَالدُره‌سِن جُملَه اِسرَائِيل دَخِي اِشِدُوب قُورقَه‌لَر ٢٢ بِر كِمسَه قَتلَه مُستَحِقّ جُرمِي اِيتمِش وَ اُولدُرُلجَك
اُولُورسَه وَ اَنِي آغَاجده آصدُكْ اِيسَه ٢٣ كِيجَه‌دَه لَشِي آغَاجده قَالمَيَه اَمَّا اَنِي هَمَان اُو كُونده كُومَه‌سِن
زِيرَا آصِلاَن كِمسَه اللّٰهُكْ مَلعُونِي دُر اللّٰهُكْ رَبّ سَكَا مِيرَاث اِيچُون وِيردُوكِي وِلاَيَتِي تَنجِيس اِيتمَيَه‌سِن ❁

يكرمي ايكنجي فصل

١ قَرِندَاشُكُكْ ضَايِع اُولاَن اُوكُزِينِي يَا قُيُونِنِي كُوردُوكُكْ زَمَان كُورمَزلِكدَن كَلمَيَه‌سِن اَلبَتَّه اَنلَرِي
قَرِندَاشُكَه كُوتُرَه‌سِن ٢ وَ اَكَر قَرِندَاشُكْ سَكَا يَقِين دَكُل اِيسَه يَا اَنِي بِلمَزسَكْ اَنلَرِي اُوكُكْ اِچِنَه كَتُورَه‌سِن
وَ قَرِندَاشُكْ اَنلَرِي اِستِينجَه يَانُكده اُولاَلَر اَندَن اَنلَرِي اَكَا كِرُو وِيرَه‌سِن ٣ اَشَكِنَه دَخِي بُويلَه اِيدَه‌سِن

اتوابنه دخی بویله ایدەسن قرنداشڭك هر یاوقلنان نسنەسنه دخی که اندن ضایع اولدقده سن
مولاجق اولورسن بویله ایدەسن کورمزلکدن کلمیەسن ٤ قرنداشڭك اشکنی یا اوکزینی یولده یانورکن
کوردوکك زمان کورمزلکدن کلمیەسن البتّه انی انکله برابر قالدرەسن ٥ عورت ار لباسنی طاشمیه ار دخی
عورت اثوابنی کیمیه زیرا هر کیم بونی ایدرسه اللّٰهڭك ربّه مکروه در ٦ اوکڭده یولده بر آغاجده یا یر
اوزرنده قوش یواسنه یاورولریله یا یمورطەلریله راست کلدوکك زمان آناسی یاورولر یا یمورطەلر اوزرنده
یاتورسه آناسنی یاورولریله آلمیاسن ٧ البتّه آناسنی صالیویرەسن و یاورولری کندوکه آلاسن که سڭا
خیر اولوب عمرڭ اوزون اولا ٨ یڭی او یاپدوغڭ زمان طامڭه طرابزه یاپاسن تا کیم بر کمسه اندن
دوشرسه اوکڭده قان دوکلمیه ٩ انواع تخملری باغڭده اکمیەسن که اکدوکك تخمڭ محصولی و باغڭك
یمشی بوزلمیه ١٠ برابر قوشلمش اوکز ایله هم اشك ایله چفت سورمیەسن ١١ یوکدن و کتاندن بله
طوقنمش ملبس اثوابی کیمیەسن ١٢ اورتندوکك قفتانڭك دورت کوشەلرنده کندوکه صچاقلر یاپاسن
١٣ بر کمسه عورت آلوب اڭا کیردکدن صکره انی سومیجك اولورسه ١٤ و اڭا سوزلر افترا ایدوب و انی
بدنام ایدوب دیەجك اولورسه که بن بو عورتی آلدم و اڭا یقینلق ایتدوکمده قزلغنی بولمادم ١٥ او
زمان قزڭ باباسی و آناسی قزڭ قزلغنڭ نشانینی آلوب شهرڭ اختیارلرینه قپویه کتورەلر ١٦ و قزڭ باباسی
اختیارلره دیه که بن بو آدمه قزمی عورتلغه ویردم و انی سومز ١٧ و اشته اڭا سوزلر افترا ایدوب دیرکه
قزڭده قزلغی بولمادم قزمڭ قزلغنڭ نشانینه باقڭ و شهرڭ اختیارلری اوڭنده چارشبی یایالر ١٨ اندن صڭره
اول شهرڭ اختیارلری اول آدمی طوتوب اڭا تعزیر ایدەلر ١٩ و انی یوز مثقال کومش ایله جریمەلیەلر
و انلری قزڭ باباسنه ویرەلر اسرائیل قزینی بدنام ایتدوکی ایچون و اڭا عورت اولا و انی جمله عمرینڭ
اییامنده بوشامغه قادر اولمیا ٢٠ اما اکر قصّه کرچك اولوب قزده قزلق بولنمدی ایسه ٢١ قزی باباسی
اوینڭ قپوسنه چقارەلر و اول شهرڭ آدملری انی طاشلر ایله دیەلیەلر که اوله زیرا باباسنڭ اونده زنا
ایتمکله اسرائیلده قباحت ایلدی بو یوزدن ایچڭدن کوتولکی کیدرەسن ٢٢ بر آدم بر قوجەیه وارمش
عورت ایله یاتور ایکن بولنورسه اول عورت ایله یاتان ار و اول عورت دخی ایکیسی بله اولەلر بو یوزدن
اسرائیلدن کوتولکی قالدرەسن ٢٣ بر قز اوغلان قز بر آدمه نشانلو اولوب و بر کمسه انی شهرده بولوب
انکله یاتورسه ٢٤ ایکیسنی دخی اول شهرڭ قپوسنه چقارەسز و انلری طاشلر ایله دیەلیەسز و اولەلر قزی
شهرده فریاد ایتمدوکی ایچون و اری قوکشوسنڭ عورتنه حقارت ایتدوکی ایچون بو یوزدن ایچڭدن
کوتولکی قالدرەسن ٢٥ اما بر آدم بر نشانلو قزی صحراده بولوب و اول آدم اڭا زور ایدوب انکله
یاتورسه انکله یاتان آدم یالکز اوله ٢٦ و قزه بر نسنه ایتمیەسن زیرا قزڭ قتله مستحق جرمی یوقدر
چون بو نسنه عادەجه بویله در که بر کمسه کندو قوکشوسی اوزرینه قلقوب انی اولدرمش اولا ٢٧ زیرا
انی صحراده بولدقده نشانلو قز فریاد ایتدی و قورتارر کمسه بولنمدی ٢٨ بر کمسه بر نشانسز قز اوغلان

قزى بولدوغى زمان اكى طوتوب و انكله ياتوب بولنديلر ايسه ٢٩ انكله ياتان آدم قزك باباسنه اللى
مثقال كومش ويره و اكا حقارت ايتدوكى ايچون انك عورتى اولا جميع عمرينك ايّامنده اكى بوشامغه قادر
اولميا ٣٠ هيچ كمسه باباسنك عورتنى آلميا و باباسنك اتككنى آچميا ۞

يكرمى اوچنجى فصل

١ خايه‌لرى ازلمش يا كسلمش كمسنه ربّك جماعتنه كيرميه ٢ ولد زنا اولان ربّك جماعتنه كيرميه
اوننجى دهرينه‌دك ربّك جماعتنه كيرميه ٣ عمّونى و موآبى كمسه ربّك جماعتنه كيرميه اوننجى دهرده
بله اولسه ابداً ربّك جماعتنه كيرميه‌لر ٤ مصردن چقدوغكزدن صكره سزه يولده اتمك ايله و صو ايله
قرشولامدقلرى ايچون و اوزريكه آرام نهرينك پتور نام شهريندن باعور اوغلى بلعامى سزه بد دعا ايتسون
ديو استيجار ايتدكلرى ايچون ٥ امّا اللهك ربّ بلعامى دكلمك استمدى و اللهك ربّ سنى سودوكى ايچون
بد دعاى خير دعايه تبديل ايلدى ٦ جميع عمركك ايّامنده ابداً انلرك صلحنى و ايولكنى طلب
ايتميه‌سن ٧ آدوميدن نفرت ايتميه‌سن زيرا قرنداشكدر مصريلودن نفرت ايتميه‌سن زيرا انك ولايتنده
غريب ايدك ٨ انلره طوغان اولاد اوچنجى دهرده ربّك جماعتنه كيره‌لر ٩ دشمنلرك اوزرينه اوردويه
چقدوغك زمان هر بد نسنه‌دن صقناسن ١٠ ايچكزده اولان كمسنه كيجه‌ده دوشى آزمش جنب اولورسه
اوردودن طشره‌يه چقه و اوردويه كيرميه ١١ آخشامه يقين صو ايله اغتسال ايليه و كونش باتجغنه
اوردويه كيره ١٢ و اوردونك طشره‌سنده بر يرك اولسون كه اورايه طشره چقه‌سن ١٣ و يراقلريكك
آراسنده بر قازمه‌ك اولسون كه طشره‌ده خلايه اوتورمق استدوكك زمان انكله چقور قازه‌سن انسدن
دونوب نجاستكى اورته‌سن ١٤ زيرا اللهك ربّ اوردوكك آراسنده كزر سنى قورتارمق و دشمنلريكى الكه
ويرمك ايچون ايمدى اوردوك مقدّس اولا و سنده بر نجس نسنه كورميه كه سندن انصراف ايتميه
١٥ آغاسندن سكا قاچان قولى آغاسنه ويرميه‌سن ١٦ آراكده سنكله برابر اختيار ايتدوكى يرده
قپولريكك بريسنده هر نره‌ده بكنورسه ساكن اولا زور ايتميه‌سن ١٧ اسرائيل قزلرندن كمسه فحيه
اولميا و بنى اسرائيلدن كمسه لوّاط اولميا ١٨ اللهك ربّك اوينه هيچ بر نذر ايچون فحيه‌نك اجرتنى
و كوپك بهاسنى كتورميه‌سن زيرا ايكيسى دخى اللهك ربّك حضورنده كريهه‌در ١٩ قرنداشكه معامله
ايله بر شئ اودنج ويرميه‌سن نه آقچه نه ذخيره نه معامله ايله اودنج ويريلن بر نسنه ٢٠ غريبه معامله
ايله اودنج ويره‌سن امّا قرنداشكه معامله ايله اودنج ويرميه‌سن تاكه اللهك ربّ سكا تملّك ايچون
كيردوكك ولايتده هر الكى صالدوغك شيده بركت ويره ٢١ اللهك ربّه نذر آداد وغك زمان اكى ادا
ايلمكه تأخير ايتميه‌سن زيرا اللهك ربّ البتّه اكى سندن استر و كناه سنده اولاجقدر ٢٢ و اكر نذر
ايتمه‌دن فراغت ايدرسك كناه سنده اولمياجقدر ٢٣ آغزكدن چقانى كوزدوب ايده‌سن آغزكله

سویلدوککدن صکره اللهك ربه ارادتك ایله نذر ایتدوککی یرینه کتوره‌سن ٢٤ قوکشوکك باغنه
کیردوکك زمان اوزمی استدوکك قدر طویونجه ییه‌سن اما قابکه قومیاسن ٢٥ قوکشوکك ترکه‌سنه
کیردوکك زمان اللك ایله بشقلر قوپره‌سن اما قوکشوکك ترکه‌سی اوزرینه اوراق قالدرمیه‌سن ۞

یکرمی دردنجی فصل

١ بر آدم عورت آلوب انکله مجامعت ایتدکدن صکره واقع اولورسه که انده بر چرکینلك بولمغله
نظرنده لطف بولمیه او زمان اکا بوش کاغدینی یازوب والنه ویروب انی اوندن قووه ٢ اول دخی اوندن
چقوب واردقدن صکره بر غیری آدمه نکاحلنه ٣ صکره‌کی ار دخی انی سومیوب واکا بوش کاغدینی
یازوب والنه ویروب انی اوندن قوورسه یا اول صکره‌کی ار که انی کندویه عورت اولمق ایچون آلمش ایدی
وفات ایدرسه ٤ انی قووان اولکی قوجه‌سی تکرار آلمغه قادر اولمیا چون نجسه اولمشدر زیرا ربك
حضورنده مکروه شیدر و اللهك ربك سکا میراث ایچون ویردوکی ولایته کناه ایتدرمیه‌سن ٥ بر کمسه
یکی قریی آلدوغی زمان سفره چقمیه واکا بر ایش تکلیف اولنمیه اونده بر ییل مسلّم اولا وآلدوغی
قریسنی شن طوته ٦ هیچ کمسه دکرمنك الت طاشنی واوست طاشنی رهنه آلمیه زیرا جانی رهنه آلمش
اولور ٧ بر کمسه بنی اسرائیل قرنداشلرندن بر جان اوغرلمش بولنورسه که انی قوللانسه یا انی صاتسه
اول اوغری اوله و ایچکزدن کوتولکی قالدره‌سن ٨ جذام دردینه مقیّد اولاسن که لاوی نسلندن اولان
امامل سکا هر اوکرتدوکنی بکجه کوزدوب یرینه کتوره‌سن نیجه که انلره وصیت ایلدم ایسه کوزدوب
عمل ایده‌سز ٩ مصردن چقدوغکزدن صکره یول اثناسنده اللهك رب مریمه ایتدوکنی آکاسن
١٠ قوکشوکه بر نسنه اودنج ویردوکك زمان رهننی آلمق ایچون اوینه کیرمیه‌سن ١١ طشره‌ده طوره‌سن واکا
اودنج ویردوککك کشی سکا رهننی طشره‌یه کتوره ١٢ واکر اول کشی فقیر ایسه رهننی الکده اولوب
یاتمیه‌سن ١٣ البته اول رهنی کنش باتدوغی کبی اکا کرو ویره‌سن که کندو اثوابنده یاتوب سکا خیر
دعا قیلیه وسکا اللهك ربك حضورنده بر اولا ١٤ فقیر ومحتاج اولان ارغاده قرنداشلرکدن یا ولایتکده
قپولرکده غریبلرکدن اولسون قدر ایتمیه‌سن ١٥ همان اول کونده اوزرینه کنش باتمدین اکا کندو
اجرتنی ویره‌سن زیرا فقیر در وجانینی انکله بسلر تا کیم ربه اوزریکه فریاد ایتمیه وکناه سنك اولمیا
١٦ اوغللر ایچون باباللر اولدرلمیه وباباللر ایچون اوغللر اولدرلمیه هر کس کندو کناهی ایچون اولدریله
١٧ غریبه واوکسزه حکمده حیف ایتمیه‌سن ودول عورتك اثوابنی رهنه آلمیاسن ١٨ ومصرده قول
ایدوککی هم سنی اورادن اللهك ربك خلاص ایتدوکنی آکاسن انك ایچون سکا وصیت ایدرمکه بو نسنه‌یی
ایده‌سن ١٩ تارلکده بیچنکی بیچدوکك زمان تارلاده بر دمتی اونودرسك انی آلمغه دونمیه‌سن غریبك
اوکسزك ودولك اولا تا کیم اللهك ربك سکا اللریکك هر ایشنده برکت ویره ٢٠ زیتون آغاجلریکی

سلكدوكك زمان آردكده قالانى دالدن داله آرامياسن غريبك اوكسزك ودولك اولا ٢١ باغكى بوزدوغك
زمان آردكده قالان صالقملرى دوشرميه‌سن غريبك اوكسزك ودولك اولالر ٢٢ ومصر ديارنده قول
ايدوككى آكاسن انك ايچون سكا وصيت ايدرمكه بو نسنه‌يى ايده‌سن ۞

يكرمى بشنجى فصل

١ كيسه‌لرك آرالرنده دعوى اولوب محكمه‌يه واردقلرنده قاضيلر انلره حكم ايليه‌لر وصادقى تصديق
وفاسقى تعذيب ايده‌لر ٢ فاسق حدّه مستحق ايسه قاضى انى ياتدروب اكا كندو حضورنده فسقى
موجبنجه حسابله دكنك چالدره ٣ اكا قرق دكنك چالدره زياده چالدرميه تاكيم بونلردن آرتق
چوق دكنك چالارسه حضوركده قرنداشك حقير اولميا ٤ اوكز خرمنى دوكر ايكن انك آغزينى
قپاميا‌سن ٥ قرنداشلر بر يرده ساكن اولدقلرى زمان انلردن بريسى اولادسز اولسه اولنك عورتى
طشره‌يه بر غريب آدمه عورت اولميا قاينى اكا كيروب انى كندويه عورتلكه آلا واكا قاينلق حقنى اجرا
ايليه ٦ واول طوغردوغى اوغل اولن قرنداشك آدينه قلقه تاكيم انك آدى اسرائيلدن نابديد اولميا
٧ واكر اول آدم كندو ينكه‌سنى آلمق استمزسه اول زمان انك ينكه‌سى اختيارلره قپويه چقوب
ديه‌كه بنم قاينم كندو قرنداشنه اسرائيلده آد قالدرمقدن امتناع ايدوب بكا قاينلق حقنى اجرا ايتمك
استمز ٨ واول شهرك اختيارلرى انى چاغروب اكا سويليه‌لر اول دخى طوروب ديرسه كه انى آلمق استمم
٩ اول زمان ينكه‌سى اختيارلرك حضورنده اكا يقلاشوب وپابوجنى آياغندن چقاروب وانك يوزينه توكروب
وسويليوب ديه كه قرنداشنك اوينى ياپميان آدمه بويله اولور ١٠ واسرائيلده انك آدينه پابوچ چقارلانك
اوى دينله ١١ ايكى كيسه بربرى ايله چكشدكلرى زمان بريننك عورتى كندو قوجه‌سنى اوران كيسه‌نك
الندن قورتارمغه يقلاشسه والنى صالوب انك خايه‌لرينى طوتسه ١٢ اول عورتك الينى كسه‌سن كوزك اكا
مرحمت ايتميه ١٣ كيسه‌كده درلو درلو اوقه طاشى بيوك هم كوچك اولميا ١٤ اوكده درلو درلو اوقا
اولچكلرى بيوك وكوچك اولميا ١٥ اوقه طاشك تمام وطوغرو اولا اوقاك تمام وطوغرو اولا تاكيم اللّهك
ربّ سكا ويردوكى ولايتده عمرك اوزون اوليه ١٦ زيرا هركيم بونى ايدرسه هركيم غدر ايدرسه اللّهك
ربّه مكروه در ١٧ مصردن چقدوغكز زمان عماليق سكا يولده ايتدوكى نسنه‌لرى آكاسن ١٨ كه سكا
يولده راست كلوب عسكريكك قويروغنده آردكده اولان جمله زبونلرى سن يورغون ومانده ايكن قردى
واللّهدن قورقمدى ١٩ ايمدى اولا كه اللّهك ربّ سكا جمله اطرافده‌كى دشمنلركدن راحت ويردوكى
زمان اللّهك ربّ سكا ميراث ايچون ويردوكى ولايتده كه انى تملك ايده‌جكسن عماليقك ذكرينى كوكك
التندن محو ايده‌سن اونتميه ۞

يكرمى آلتنجى فصل

١ واللهك ربّ سڭا ميراث ايچون ويردوكى ولايته كيردوكك و انى تملّك ايتدوكك هم ايچنده ساكن
اولدوغك زمان ٢ يرك جمله يمشلرينك طرفانده‌لرندن آلوب و انلرى اللهك ربّ سڭا ويردوكى ولايتكدن
كتوروب بر سپتده قويه‌سن و اللهك ربّ كندو اسمنى اوراده اسكان ايتمك ايچون اختيار ايلدوكى يره
واراسن ٣ و اول زمانده اولان امامه كلوب اكا ديه‌سنكه بوكون اللهك ربّه تقرير ايدرم كه ربّ بزه
ويرمك ايچون باباليمزه يمين ايتدوكى ولايته كيردم ٤ امام دخى الكدن سپتى آلوب انى اللهك ربّك
مذبحى اوكنده قويه ٥ و سويليوب اللهك ربّك اوكنده ديه‌سن كه بابام بر بداوى آرامى ايكن مصره
اندى و اوراده بر آز آدملر ايله ساكن اولوب اوراده عظيم قوى و چوق امّت صاحبى اولدى ٦ و مصرلولر
بزه كتك ايدوب بزه جفا ايلديلر و اوزريمزه شديد قوللق قوديلر ٧ و باباليمزك اللهى ربّه فرياد ايلدك
و ربّ آوازيمزى ايشتدى و جفامزه و زحمتمزه هم بزه اولان ظلمه نظر ايلدى ٨ و ربّ بزى دست قوى
ايله و صالنمش قول ايله و عظيم هيبت ايله و آيات و معجزات ايله مصردن اخراج ايلدى ٩ و بزى بو يره
كتوردى هم بزه بو ولايتى ايچنده سود و بال آقان ولايتى ويردى ١٠ ايمدى حالا اشته يا ربّ بڭا
ويردوكك ولايتك يمشنك طرفانده‌لرينى كتوردم و انى اللهك ربّك حضورنده قويوب اللهك ربّك اوكنده
سجده ايده‌سن ١١ و اللهك ربّ سڭا و اوكه ويردوكى جمله ايولكدن سن و لاويلو و آراڭده اولان غريب
سونه‌سز ١٢ اوچنجى ييلده عشرك ييلنده محصوللريڭك جميع عشرلرينى تمام دوشوروب لاويلويه غريبه
اوكسزه و دول عورته ويردوككدن صكره انلر دخى قپولرڭده ييوب طويمش ايكن ١٣ اللهك ربّك
حضورنده ديه‌سنكه مقدّسى اودن چقاردم و انى لاويلويه و غريبه اوكسزه و دول عورته بڭا امر ايلدوكك
جمله امرلرڭه كوره ويردم سنك امرلرڭدن واز چكمدم و انلرى اونتمدم ١٤ ياسمده اندن يمدم
و اندن ناپاك نسنه ايچون چقارمدم نه اندن ميت ايچون ويردم اللهم ربّك سوزينى دڭلدم جمله بڭا
امر ايلدوككه كوره ايلدم ١٥ قدسڭك مكانندن كوكدن نظر ايله و قومك اسرائيله و باباليمزه يمين
ايتدوكك كبى بزه ويردوكك ولايته ايچنده سود و بال آقان ولايته بركت وير ١٦ اللهك ربّ سڭا بوكون
امر ايدركه بو فرضلرى و حكملرى ايده‌سن ايمدى بتون كوڭلك ايله و بتون جانك ايله انلرى اجرا
ايتمكه مقيّد اولاسن ١٧ بوكون ربّ ايله موافقه ايلدك كه سڭا الله اولا و انك طريقلرنده كزه‌سن
و فرضلرينى و امرلرينى و حكملرينى كوزدوب سوزينى دڭليه‌سن ١٨ ربّ دخى بوكون سنكله موافقه ايلديكه
سڭا سويلدوكى كبى اكا خاص قوم اولوب جمله امرلرينى كوزده‌سن ١٩ و سنى جمله ياراتدوغى امتلر
اوزرينه مدح و نام و عزت ايچون قالدره هم كه اللهك ربّه مقدّس قوم اولاسن نيجه كه
ديدى ايسه ۞

يكرمى يدنجى فصل

١ و موسى و اسرائيلك اختيارلرى قومه امر ايليوب ديديلركه بوكون بن سزه وصيت ايتدوكم هر
امرلرى كوزه‌ده‌سز ٢ و اللهك ربّ سكا ويره‌جكى ولايته كيرمك ايچون اردنى كچدوكك كونده كندوكه
بيوك طاشلر دكوب انلرى كرج ايله صوايه‌سن ٣ و اللهك ربّ سكا ويره‌جكى ولايته ايچنده سود و بال
آقان ولايته كيرمك ايچون كچدوكك كبى انلرده بو توراتك جمله سوزلرينى يازه‌سن نيجه كه بابالرڭك
اللهى ربّ سكا سويلدى ايسه ٤ اردنى كچدوككز كبى بن سزه بوكون بو وصيت ايتدوكم طاشلرى
عيبال طاغنده دكوب انلرى كرج ايله صوايه‌سز ٥ و اوراده اللهك ربّه بر مذبح طاش مذبحى ياپاسن
اوزرينه دمور صالميه‌سن ٦ اللهك ربّه مذبحى بتون طاشلردن ياپه‌سن و اوزرينه اللهك ربّه ضحيه‌لر
تقريب ايده‌سن ٧ و سلامتلك قربانلرينى تقريب ايده‌سن و اوراده ييوب اللهك ربّك حضورنده سونه‌سن
٨ و بو توراتك جمله سوزلرينى طاشلرده بر خوش بيان ايله يازه‌سن ٩ و موسى و لاوى نسلندن اولان
اماملر جمله اسرائيله سويليوب ديديلركه دكله و ايشت يا اسرائيل بوكون اللهك ربّه قوم اولدك
١٠ ايمدى اللهك ربّك آوازينى ايشت و بن سكا بوكون وصيت ايتدوكم انك امرلرينى و فريضه‌لرينى
يرينه كتور ١١ و موسى اول كونده قومه وصيت ايدوب ديديكه ١٢ اردنى كچدوككزدن صكره قومه خير
دعا ايتمك ايچون جرزيم طاغنده طوراجقلر بونلردر شمعون و لاوى و يهودا و ايساخر و يوسف و بنيامين
١٣ و بد دعا ايتمك ايچون عيبال طاغنده طوراجقلر بونلردر روبيل جاد و آشير و زبلون و دان و نفتالى
١٤ و لاويلولر اسرائيلك هر آدميسنه بلند آواز ايله سويليوب ديه‌لركه ١٥ ملعون اولسون اول آدم
كه اويمه بتى دوكمه بتى استاد اللرينك ايشى كه ربّه كريهه‌در ياپوب بر كزلو يرده قومش اولا و جمله
قوم جواب ايدوب آمين ديه ١٦ باباسنى و آناسنى تحقير ايدن ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه
١٧ قوكشوسنك سنورينى قالدران ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ١٨ كورى يولدن اضلال
ايدن ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ١٩ غريبه اوكسزه و دول عورته حكمده حيف ايدن
ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ٢٠ باباسنك عورتى ايله ياتان ملعون اولسون باباسنك اتككنى
آچدوغى ايچون و جمله قوم آمين ديه ٢١ هر طوار ايله مجامعه ايدن ملعون اولسون و جمله قوم
آمين ديه ٢٢ قيز قرنداشى يعنى باباسنك قيزى يا آناسنك قيزى ايله ياتوب جماع ايدن ملعون اولسون
و جمله قوم آمين ديه ٢٣ قاين آناسى ايله ياتوب جماع ايدن ملعون اولسون و جمله قوم آمين
ديه ٢٤ قوكشوسنى كزلوجه اوروب اولدرن ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ٢٥ صوچسز
آدمى اولدرمك ايچون رشوت آلان ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ٢٦ بو توراتك سوزلرينى انلرى
يرينه كتورمك ايچون ثابت ايتميان ملعون اولسون و جمله قوم آمين ديه ۞

یکرمی سکزنجی فصل

١ واکر اللهك ربك آوازینی دقت ایله دکلیوب بن سکا بوکون وصیت ایتدوکم جمله امرلرینی برینه
کتورمکه مقید اولورسك اللهك رب سنی یرك جمله امتلری اوزرینه قالدره جقدر ٢ و بو جمله خیر دعالر
اوزریکه کلوب سکا یتشه جکلردر اکری الواقع اللهك ربك سوزینی دکلیه جك اولورسك ٣ شهر ایچنده
مبارك اولاسین و صحراده مبارك اولاسین ٤ قرنكك یمشی و یریکك یمشی و طواریکك یمشی صغرلریکك
و سوریلریکك الك یتاقی مبارك اولا ٥ سپدك و تکنه ك مبارك اولا ٦ کیردوککك زمان مبارك اولاسین
و چقدوغك زمان مبارك اولاسین ٧ رب اوزریکه قلقان دشمنلریکی اوککده منهزم قلا بر یولدن
اوزریکه چقه لر و یدی یولدن سندن قاچه لر ٨ رب سنك مخزنلریکه و هر نره یه که الکی صالاجق
اولورسك برکت کونده ره و اللهك رب سکا حالا ویردوکی ولایتده برکت ویره ٩ رب سکا یمین ایلدوکی
کبی سنی کندویه مقدس قوم اولمغه نصب ایلیه اکر اللهك ربك امرلرینی کوزدوب طریقلرنده
سلوك ایدرسك ١٠ و جمله یرك قوملری کوره لر که اسم الرب سنده مستدعی در و سندن قورقه لر ١١ و رب
سنی ایولك ایله قرنكك یمشنده و طواریکك یمشنده و یریکك محصولنده رب سکا ویره یم دیو باباکریکه
یمین ایتدوکی یر اوزرنده متوافر ایلیه جکدر ١٢ رب سکا ایو خزینه سنی یعنی کوکی آچاجقدر که
سنك یریکه وقتنده یغمور ویره و الکك هر ایشنه برکت ویره و نیچه امتلره اودنج ویره سین و سن
اودنج المیه سین ١٣ و رب سنی باش ایدوب قویرق ایتمیه جکدر و فقط یوکسك اولوب آلچق اولمیه جقسین
فقانکه بن سکا بوکون وصیت ایتدوکم اللهك ربك امرلرینی کوزدوب عمل ایده جك اولورسك ١٤ و بن
بوکون سکا وصیت ایتدوکم جمله سوزلردن نه صاغه نه صوله صاپه سین غیری الاهلره تابع اولوب انلره
عبادت ایتمك ایچون ١٥ اما اکر اللهك ربك سوزینی دکلمیوب بن سکا بوکون وصیت ایتدوکم جمله
امرلرینی و فرضلرینی یرینه کتورمکه مقید اولمیه جق اولورسك بو جمله بد دعالر اوزریکه کلوب سکا
یتشه جکلردر ١٦ شهر ایچنده ملعون اولاسین و صحراده ملعون اولاسین ١٧ سپدك و تکنه ك ملعون اولا
١٨ قرنكك یمشی و یریکك یمشی صغرلریکك و سوریلریکك الك یتاقی ملعون اولا ١٩ کیردوککك زمان
ملعون اولاسین و چقدوغك زمان ملعون اولاسین ٢٠ رب سکا هر ایشلیه جککك ایچون ال صوندوغك نسنه ده
لعنت و دهشت و هلاك کونده ره جکدر تا سنی شول عمللریکك یرامزلغی ایچون که انلر ایله بنی ترك ایلدك
محو و تیز برباد اولنجیه دك ٢١ رب سکا طاعونی یاپشدره جقدر تا سنی اول تملك ایچون کیره جککك ولایتدن
افنا ایدنجیه دك ٢٢ رب سنی ورم ایله و استسقا ایله و حمای محرقه ایله و حرارت ایله
و قلج ایله و قوراقلق ایله و صاریلق ایله اوره جقدر که انلر سنی قوالیه لر تا سن هلاك اولنجیه دك
٢٣ و باشك اوزرنده اولان کوکلر باقیردن اولوب التکده اولان یر دموردن اولاجقدر ٢٤ رب یریکه توز

وکل یغموری ویره‌جکدر که کوکدن اوزریکه انرلر تا سن قریلنجیه‌دك ٢٥ رب سنی دشمنلره قریلمق ایچون
تسلیم ایلیه‌جکدر آنلر اوزرینه بر یولدن چقوب اوکلرندن یدی یولدن قاچاجقسن هم جمله یرك مملکتلرنده
براکنده وپریشان اولورسن ٢٦ وسنك لشك جمله هوا قوشنه ویرك حیوانـنه غدا اولوب اورکدیجی
اولمیه‌جقدر ٢٧ رب سنی مصر چبانی ایله وبواسیر ایله واویوز ایله وکیجك ایله اوراجقدر
که انلردن صاغلمغه قادر اولمیاسین ٢٨ رب سنی جنون ایله وکورلك ایله وجان بایلمه‌سی ایله
اوراجقدر ٢٩ وقراکلقده کور یکسنه لمس ایتدوکی کبی اویله‌ن لمس ایده‌سن ویوللرکده برخوردار
اولمیاسین هم جمیع ایامده ممان ظلم وغدر چکمش اولاسن وقورتاریجی اولمیا ٣٠ عورتی نکاه ایده‌رسن
وغیری ار انکله یاتیه‌جقدر او یاپرسن واچنده ساکن اولمیاسین باغی دکرسن وانی بوزمیاسین ٣١ اوکزك
کوزلرك اوکنده بوغازلنور واندن ییمیه‌سین اشککك اوکیکدن قاپلنور وسکا کرو ویرلمیه سوریلرك دشمنلریکه
ویریلور وسکا قورتاریجی اولمیا ٣٢ اوغللرك وقزلرك غیری قومه تسلیم اولنورلر وکوزلرك کوروب انلرك
ایچون بتون کون حسرت چکه‌لر والکده قدرت اولمیا ٣٣ یریکك محصولنی وجمله زحمتکی بلمدوکك
قوم ییه وجمیع ایامده انجق ظلم ومشقتده اولاسن ٣٤ کوزلرك کوردکلری ایچون دیوانه اولاسن
٣٥ رب سنی دیزلرکده وبودلرکده آیاغکك طبانندن تا باشکك اوجنه‌دك براءمز چبانی ایله اوراجقدر
واوکلمغه قادر اولمیاسین ٣٦ رب سنی واوزریکه نصب ایده‌جکك ملکی سن وبابالرك بلمدکلری امته
کوتوره‌جکدر واوراده غیری الهلره آغاجه وطاشه عبادت ایلیه‌سین ٣٧ وجمله قوملره که رب سنی
انلره کوتوره‌جکدر حیرت وافسانه ومثل ایچون اولاسن ٣٨ تارلاکه چوق اکوب آز دوشوره‌سین زیرا انی
چکرکه‌لر ییه‌جکدر ٣٩ باغلری دکوب تیمار ایدرسین اما شرابنی ایچمیه‌سین واوزمنی دوشرمیه‌سین زیرا انی
قوردلر ییه‌جکدر ٤٠ هر سنورکده زیتون آغاجلری اولاجقدر اما یاغ ایله سورنمیه‌سین زیرا زیتونلرك
دوکلوب تباه اولاجقدر ٤١ اوغللر وقزلر تولید ایدرسین اما سنك اولمیالر زیرا اسیرلکه کیده‌جکلردر
٤٢ جمله آغاجلریکی ویریکك یمشنی چکرکه‌لر ییه‌لر ٤٣ آراکده اولان غریب اوستکه قتی یوقرو
چقاجقدر وسن قتی آشغه انه‌سین ٤٤ او سکا اودنج ویره‌جکدر وسن اکا اودنج ویرمیه‌سین او باش اولور
وسن قویرق اولاسین ٤٥ وبو جمله بد دعالر سکا کلوب وسنی قوالیوب سکا یتشه‌لر تا سن هلاك
اولنجیه‌دك اللهك ربك سوزینی دکلمدوکك وسکا امر ایلدوکی امرلرینی وفرضلرینی کوزتمدوکك ایچون
٤٦ وسنده هم سنك نسلکده تا ابدا آیات ومعجزات ایچون اوله‌لر ٤٧ هر شیئك وفرتندن سرور ایله
وکوکلك خوشلغی ایله اللهك ربه عبادت ایتمدوکك ایچون ٤٨ رب اوزریکه کوندره‌جکی دشمنلریکه
آجلقده صوسزلقده عریانلقده وهر شیئك قلتنده خدمت ایلیه‌سین هم بوینکك اوزرینه دمور بویندرغی
قویه‌جقدر تا سنی هلاك ایدنجیه‌دك ٤٩ رب سنك اوزریکه اوزاقدن یرك اوجندن قرتال کبی اوچار
امتی کتوره‌جکدر شول امتی که دلنی آکلمیه‌جقسن ٥٠ یوزی پك امتی که قوجه کیشینك خاطرینی

کورمیوب اوغلانه ترحّم ایتمیه‌جکدر ٥١ طوارکک یمشنی و یرکک یمشنی ییه‌جکدر تا سن قرلنجیه‌دك
اولکه سکا بغدای شرابی و زیتون یاغنی صغرلریکک الك نتاجنی و قیونلریکک سوریلرینی آلیقومیه‌جقدر
تا سنی هلاك ایدنجیه‌دك ٥٢ و سنی جمله شهرلرکده محاصره ایده‌جکدر تا یوکسك و حصارلو دیوارلرك
که بتون ولایتکده اونلره طیانورسن ییقلنجیه‌دك و سنی جمله شهرلرکده اللهك ربّ سکا ویردوکی جمله
ولایتکده محاصره ایلیه‌جکدر ٥٣ و قرنکك یمشنی اللهك ربّ سکا ویردوکی اوغللریکك و قزلریکك اتنی
محاصره‌ده و دشمنکك سنی تضییق ایتدوکی مضایقه‌ده ییه‌جکسن ٥٤ آرا کزده اولان متنعّم و پك نازك
کشینك کوزی کندو قرنداشنه و قوینینك عورتنه هم آلیقودوغی قالان اوغللرینه حسد ایده‌جکدر ٥٥ بو
وجهله که اتلرك برینی کندو ییه‌جکی اوغللرینك اتندن ویرمیه چون اکا محاصره‌ده و دشمنك سنی
جمله تضییق ایتدوکی شهرلرکده‌کی مضایقه‌ده بر غیری نسنه قالمدی ٥٦ آرا کزده اولان متنعّم و نازك
قادنجق که تنعّمندن و نازکلکندن آیاغنك طبانی یره طوقمغه دکدرمزدی کندو قوینینك قوجه‌سنه
و اوغلنه و قزینه کوزی حسد ایده‌جکدر ٥٧ آیاقلری آراسندن چقان اوغلان مشیمه‌سی و طوغردوغی
اوغللری ایچون زیرا انلری محاصره‌ده و دشمنك شهرلرکده سنی تضییق ایتدوکی مضایقه‌ده ضرورتدن
کزلوجه ییه‌سه کرك ٥٨ اکر بو کتابده یازیلان بو توراتك جمله سوزلری ایله عمل ایتمکه مقیّد
اولمزسك که اللهك ربّك بو عزّتلو و هیبتلو اسمندن قورقه‌سن ٥٩ او زمان ربّ سنی و نسلکی عجایب
بیوك و مدام بلالر ایله هم امراض ردیّه و دائمه ایله اوراجقدر ٦٠ و اوزریکه جمله مصر آفاتنی که
انلردن قورقردك دوندره‌جکدر و سکا اولاشه‌لر ٦١ و ربّ اوزریکه بو تورات کتابنده یازلمیان هر خسته‌لکی
و هر بلایی کتوره‌جکدر تا سن هلاك اولنجیه‌دك ٦٢ و چوقلقدن کوك یلدزلری قدر ایدوککزك یرینه
آز آدملر قاله‌جقسز زیرا که اللهك ربّك سوزینی دکلمدك ٦٣ و نیجه که ربّ سزه احسان ایدرکن و سزی
چوغلدر ایکن اوزریکزه سوندی ایسه بویله دخی ربّ سزی هلاك و برباد ایدرکن اوزریکزه سونجکدر
و تملّککز ایچون حالا کیره‌جککز ولایتدن منقطع اولورسکز ٦٤ هم ربّ سنی جمله قوملره یرك بر کنارندن
او بر کنارینه‌دك طاغده‌جقدر و اوراده سن و بابالرك بلمدوکی غیری الاهلره آغاجه و طاشه عبادت
ایده‌جکسن ٦٥ و اول امتلرده حضور بولمیاجقسن نه آیاغکك طبانینه راحت اولا و ربّ سکا اوراده قورقاق
یورك و کوزلرك تماشه‌سنی و جان المنی ویره‌جکدر ٦٦ و حیاتك سکا قرشوکه آصلو اولا کیجه و کوندز
قورقه‌سن و حیاتکه اینانمیه‌سن ٦٧ صباح کلشکی آخشام اولایدی دیه‌سن و آخشام کلشکی صباح اولایدی
دیه‌سن قورقان یورککك قورقوسندن و کورن کوزلریکك کورشندن ٦٨ و ربّ سنی تکرار کمیلر ایله مصره
کوتررر اول یولده که بن سکا دیدم که انی آرتق کورمزسن و اوراده کندولریکزی قوللر و جاریه‌لر اولمق
ایچون دشمنلریکزه صاته‌سز و صاتون آلور یوق اولا ۞

يكرمي طقوزنجي فصل .

١ ربّ موسى‌يه مواب ولايتنده بنى اسرائيل ايله كسمكه امر ايلدوكي عهدك سوزلرى بونلر ايدى
خوريبده انلر ايله كسشدوكي عهددن غيرى ٢ وموسى جمله اسرائيلي چاغروب انلره ديديكه ربك
مصر ديارنده فرعونه وجمله قوللرينه وجمله ولايتنه كوزلريكز اوكنده هر ايتدوكني مشاهده ايلدكز
٣ كوزلرك كوردوكي بيوك امتحانلرى اول آيتلرى وعظيم معجزاتلرى ٤ امّا ربّ سزه تا بو كونه‌دك
عقل ويرمدى كه آكلياسز وكوزلر كه كوره‌سز وقولاقلر كه اشده‌سز ٥ وسزى قرق ييل برّيه‌ده كزدردم
اوزرلريكزده اثوابلريكز اسكيمدى وآياغكزده پاپوجكز اپرامدى ٦ اتمك يمدكز وشراب هم مسكر
ايچمدكز تاكم بله‌سز كه بن اللّهكز ربّ ايم ٧ وبو يره واصل اولدوغكز زمانده حسبون ملكى
سيحون وباسان ملكى عوج قرشومزه جنكه چقدى وانلرى قردق ٨ وانلرك ولايتنى آلدق وانى روبيلوللره
وجادلوللره ومنسّانك يارى سبطنه ميراث ايچون ويردك ٩ ايمدى بو عهدك سوزلرينى كوزدوب انلر ايله
عمل ايليك تاكم جمله ايده‌جكلريكز ميسّر اولا ١٠ سز بوكون جمله‌كز اللّهكز ربك حضورنده طوررسكز
سبطلريكزك باشلرى اختيارلريكز ضابطلريكز جمله اسرائيل ارلرى ١١ اوشاقلريكز عورتلريكز واوردوكك
ايچنده اولان غريبك اودونلريكك يارجيسندن صولريككك سقاسنه وارنجه ١٢ تاكم اللّهك ربك عهدينه
وبوكون اللّهك ربّ سنكله كسشدوكي يمييننه كيره‌سز ١٣ وسزى بوكون كندويه قوم ايتدره واول
دخى سكا سويلدوكي كبى وباباكرك ابراهيمه اسحقه ويعقوبه يمين ايلدوكي كبى سكا الله اولا ١٤ وبن
بو عهدى وبو يمينى يالكز سزكله كسمم ١٥ بلكه بوكون بزم ايله اللّهمز ربك حضورنده اولان هم بوكون
بورادة بزمر ايله اولميان كمسنه ايله دخى ١٦ زيرا سز بلورسكز نه شكل مصر ديارنده ساكن اولدق
وكچدوككز امّتلر آراسندن نه يوزدن كچدك ١٧ وانلرك كريهاتنى وانلرك بتلرينى انلرده اولان آغاج
وطاشى سيم وزرى كوردكز ١٨ آراكزده ار يا عورت يا قبيله يا سبط اولميا كه انك قلبى بوكون اللّهمز
ربدن منصرف اولوب بو امّتلرك الاهلرينه عبادت ايتمكه واره وآراكزده صفرا وافسنطين كتورن كوك
اولميا ١٩ واولميا كه بر كمسه بو بد دعانك سوزلرينى اشتمكله كندويه قلبنده خير دعا ايليوب ديه
كه كوكلمك مرادى اوزره كزسم ده بكا سلامت اولور كه صوسزلغه مستانه‌لكى قاته ٢٠ ربّ اكا عفو ايتمك
استمزها و زمان ربك غضبى وغيرتى اول آدم اوزرينه طوتشوب بو كتابده يازلان هر بد دعا اوزرينه
قوناجقدر وربّ انك آدينى كوك التندن محو ايده‌جكدر ٢١ وربّ انى بو توراة كتابنده يازلان عهدك
جمله بد دعالرينه كوره جميع اسرائيلك سبطلرندن هلاك ايچون آيره ٢٢ وصكره‌كى نسل سزدن صكره
قلقان اوغللريكز واوزاق ولايتدن كلن غريب سويليه‌جكلردر بو يرك بلالرى وربّ اوزرينه صالدوغى
خسته‌لكلرينى كوردكلرى زمان ٢٣ وبتون ولايتك كوكرد وتوز ويانغين اولدوغنى واكلمدوكنى هم

بتدوكي ورب كندو خشم وغضبندن تقليب ايتدوكي سادوم وغامورا وآداما وصبوايمك تقليبنده
كبي اوستنده هيچ بر اوت بتدوكني كوردكلري زمان ۲۴ جمله امتلر ديه جكلردر كه رب بو ولايته
نيچون بويله ايلدي نه در بو عظيم خشم وغضب ۲۵ وديلور كه. بابالرينك اللهي ربك عهديني ترك
ايتدكلري ايچون كه انلري مصر ديارندن چقاردوغي زمان انلر ايله كسمش ايدي ۲۶ زيرا واروب غيري
الاهلره عبادت ايلديلر هم انلره بيلمدكلري وانلره بر احسان ايتمين الاهلره سجده ايلديلر
۲۷ وبو خصوصدن ربك خشمي بو ولايت اوزرينه طوتشدي كه انى بو كتابده يازلان جمله بد دعالري
كتوره ۲۸ ورب غضب ايله وحدّت وعظيم خشم ايله انلري كندولرينك ولايتندن استيصال ايلييوب
انلري غيري ولايته براقدي بوكون كوردوكڭز كبي ۲۹ مخفيّات اللهمز ربك در ومكشوفات تا ابداً بزم
واوغللريمزك در تاكه بو توراتك جمله سوزلري ايله عمل ايده وز ۞

اوتوزنجى فصل

۱ واولا كه بو جمله نسنه لر يعني عرض ايتدوكم خير دعا وبد دعا سكا واقع اولدقده اگر انلري
اول جمله امتلرده كه اللهك ربك سني انلره سوره جكدر خاطريكه كتوررسك ۲ واللهك ربه دونرسك
وجمله ده بن سكا بوكون وصيت ايتدوكم كبي سن واوغللرك بتون قلبك ايله وبتون جانك ايله انك
امريني دكلرسك ۳ اللهك رب دخي سني اسيرلكدن دوندروب وسني اسركيوب اللهك رب سني پراكنده
ايتدوكي جمله قوملردن تكرار جمع ايليه جكدر ۴ سوركونك كوكك كنارنده اولورسه ده اللهك رب سني
اورادن جمع ايليه وسني اورادن آلا ۵ واللهك رب سني بابالرك تملك ايتدكلري ولايته دونده ره جكدر
واني ملك ايده جكسن وسكا ايولك ايلييوب سني بابالركدن زياده چوغلداجقدر ۶ واللهك رب قلبكي
هم نسلكك قلبيني ختن ايليه جكدر كه اللهك ربي بتون قلبك ايله وبتون جانك ايله سوه سن كه
ياشايه سن ۷ واللهك رب بو جمله بد دعالري دشمنلرك اوزرينه وسكا عداوت هم سني اطراد ايدنلر
اوزرينه صالجقدر ۸ وسن رجوع ايدوب ربك سوزيني دكليه سن وبن سكا بوكون وصيت ايتدوكم جمله
امرلريني يرينه كتوره سن ۹ واللهك رب سني جمله اللريكك عملنده قرنكك يمشنده وطواركك
يمشنده ويريكك يمشنده وافر ايولك ايليه جكدر زيرا اللهك رب بابالركزدن سوندوكي كبي سندن ايولك
ايله سومك ايچون دونه جكدر ۱۰ اگر سن اللهك ربك سوزيني دكليوب وبو تورات كتابنده يازلان
امرلريني وفرضلريني كوزدوب اللهك ربه بتون قلبك ايله وبتون جانك ايله رجوع ايده جك اولورسك
۱۱ چون بو بوكون سكا وصيت ايتدوكم امر سندن كزلو وسندن ايراق دكلدر ۱۲ كوكده دكلدر كه
ديه سن بزم ايچون كيم كوكه چقر واني بزه كيم كتوروب آكلادر كه اني يرينه كتوره وز ۱۳ ودكزدن
اوته ده دكلدر كه ديه سن بزم ايچون دريايي كيم كچر واني بزه كيم كتوروب آكلادر كه اني يرينه

كتوره‌وز ١٤ بلكه بو سوز سكا پك يقين آغزكده و قلبكده دركه اني يرينه كتوره‌سن ١٥ باق بوكون
سكا حيات و خيرهم موت و شر عرض ايلدم ١٦ چونكه بن سكا بوكون وصيت ايدرم كه اللهك ربي
سووب و آنك طريقلرنده سلوك ايدوب امرلريني و فرضلريني و حكملريني كوزده‌سن كه ياشايوب چوغاله‌سن
و اللهك رب سكا تملك ايچون كيره‌جككك ولايتده بركت ويره ١٧ و اكر قلبك منصرف اولوب ديكلميه‌جك
و الّقا اولنمغله غيري الاهلره سجده و انلره عبادت ايده‌جك اولورسك ١٨ سزه بوكون خبر ويرررم كه
البتّه هلاك اولورسكز و تملك ايچون اردني كچوب واردوغك ولايتده عمركز اوزون اولماز ١٩ بوكون
اوزريكزه كوكي و ارضي شاهد طوتارم كه سزه حياتي و موتي خير دعاني و بد دعاني عرض ايلدم ايمدي
حياتي اختيار ايله كه سن و نسلك ياشايه‌سز ٢٠ اللهك ربي سووب و آنك سوزيني ديكليوب اكا ملازمت
ايده‌سن زيرا او حياتك و عمرك اوزونلغي دركه رب بابالرك ابراهيمه اسحقه و يعقوبه ويره‌يم ديو
يمين ايتدوكي ولايتده ساكن اوله‌سن ۞

اوتوز برنجي فصل

١ و موسى واروب بو سوزلري جمله اسرائيله سويلدي ٢ و انلره ديديكه بوكون يوز يكرمي ياشنده
ايم آرتق چقوب كيرمكه قادر دكل ايم هم رب بكا ديديكه بو اردني كچميه‌سن ٣ اللهك رب اوكنكده
كچه‌جكدر او بو قوملري حضوركدن هلاك ايده‌جكدر و انلرك يريني تملك ايده‌سن ربك ديدوكي كبي
يوشع اوكنكده كچه‌جكدر ٤ و رب انلره ايليه‌جكدر نيجه كه اموريلرك ايكي ملكي سيحونه و عوجه
و انلرك ولايتنه ايلدي ايسه كه انلري هلاك ايتدي ٥ و رب انلري سزه تسليم ايده‌جكدر سز دخي
البتّه سزه وصيت ايتدوكم امره كوره انلره ايليه‌سز ٦ ايمدي قوتلنك و يكشك انلردن قورقمك و شاشمك
زيرا سنكله كيدن اللهك رب در سني براقيوب ترك ايتميه‌جكدر ٧ اندن صكره موسى يوشعي چاغروب
اكا جمله اسرائيلك حضورنده ديديكه قوتلن و بكلن زيرا سن بو قوم ايله رب انلره ويره‌يم ديو
بابالرينه يمين ايتدوكي ولايته كيره‌جكسن و اني انلره تمليك ايده‌جكسن ٨ و اوكنكده كيدن رب در او
سنكله اولاجقدر سني براقيوب ترك ايتميه‌جكدر قورقمه و شاشمه ٩ و موسى بو توراتي يازدي و اني ربك
عهد تابوتني طاشيان لاوي اوغللري اولان امامله‌ره و جمله اسرائيلك اختيارلرينه ويردي ١٠ و موسى انلره
وصيت ايدوب ديديكه هر يدنجي ييلك صوكنده غفران ييلنك زماننده چركه‌لرك بيرامنده ١١ جمله
اسرائيل اللهك ربك حضورنده اختيار ايلدوكي يرده حاضر اولمق ايچون كلدوكي زمان جمله اسرائيلك اوكنده
قولاقلري ايشدر ايكن بو توراتي اوقويه‌سن ١٢ قومي ارلري عورتلري و اوشاقلري و قپولركده اولان غريبكي
جمع ايليه‌سن كه ديكليوب اوكرنه‌لر و اللهكز ربدن قورقه‌لر هم بو توراتك جمله سوزلريني يرينه كتورمكه
مقيد اوله‌لر ١٣ و هيچ نسنه بلمين اوغللري دخي ديكليه‌لر و تملككز ايچون اردني كچوب واردوغكز ولايتده

یاشایه‌جغکز جمیع ایّامده اللّهکز ربّدن قورقمغه اوکره‌نه‌لر ١٤ وربّ موسی‌یه دیدیکه اشته کونلرك
یقلاشدیکه اوله‌سین یوشعی چاغر وجماعت مسکننده طورك که اکا وصیّت ایده‌یم وموسی ویوشع واروب
جماعت مسکننده طوردیلر ١٥ ربّ دخی مسکنده بلوت درکنده تجلّی ایلدی وبلوت درکی مسکنك
مدخلینك اوستنده طوردی ١٦ وربّ موسی‌یه دیدیکه اشته سن بابالرك ایله رقود ایده‌جکسین وبو قوم
قلقوب ایچنده ساکن اولمغه واردوغی ولایتده غریبلرك الاهلرینه تابع اولوب زنا ایده‌جکدر وبنی براغوب
انکله کسیشدوکم عهدمی نقض ایده‌جکدر ١٧ بنم غضبم دخی اول کونده اوزرینه طوتشه‌جقدر وانلری
براغوب انلردن یوزمی صقلیه‌جغم وتلف اولنه‌جقلردر وچوق بلالره ومضایقه‌لره اوغرایوب اول کونده
دیه‌جکلردر که بز بو بلالره اللّهمز اورتامزده اولمدوغی ایچون اوغرامدقمی ١٨ وبن تحقیق اول کونده
کندو یوزمی صقلیه‌جغم هر ایتدکلری کوتولك ایچون که غیری الاهلره توجّه ایلدیلر ١٩ ایمدی حالا
کندولریکزه بو اغنیه‌یی یازك وانی بنی اسرائیله اوکردك انی انلرك آغزینه قوکه بو اغنیه بکا بنی
اسرائیل اوزرینه شاهد یرینه اولا ٢٠ زیرا بن انی باباللرینه یمین ایتدوکم ایچنده سود وبال آقان ولایته
کتوره‌جکم ویییوب طوق اولا وسمره اندن صکره غیری الاهلره توجّه ایدوب انلره عبادت ایلیه‌جکلردر
وبنی اوکه‌لندروب عهدمی نقض ایده‌جکلردر ٢١ وانلر چوق بلالره ومضایقه‌لره اوغرادقلری زمان
بو اغنیه اوزرینه شهادت ایلیه‌جکدر که نسلنك آغزنده اولوب اونودلمز چون بن انلرك تصوّرینی وبوکون
انلری یمین ایتدوکم ولایته کوتورمزدن اوّل ایتدکلرینی بلورم ٢٢ ایمدی موسی اول کونده بو اغنیه‌یی
یازوب انی بنی اسرائیله اوکرتدی ٢٣ ونون اوغلی یوشعه وصیّت ایلیوب دیدیکه قوتلن ویکلن زیرا
سن بنی اسرائیلی انلره یمین ایتدوکم ولایته کوتره‌جکسین وبن سنکله اوله‌جغم ٢٤ وموسی بو توراتك
سوزلرینی بالتّمام کتابه یازوب بتوردکدن صکره ٢٥ موسی ربّك عهد تابوتنی طاشیان لاویلولره وصیّت
ایدوب دیدیکه ٢٦ بو تورات کتابینی آلوب اللّهکز ربّك عهد تابوتنك یاننده قویك که اوراده اوزریکزه
شاهد اولمق ایچون اولا ٢٧ زیرا عصیانکی ویك بوینکی بلورم اشته بن دخی بوکون سزکله یاشار ایکن
ربّه عاصی ایدکز قنده که بن اولدکدن صکره ٢٨ سبطلریکزك جمله اختیارلرینی وضابطلریکزی
بکا جمع ایلیك که انلره قولاقلری ایشدر ایکن بو سوزلری سویلیه‌یم واوزرلرینه کوکی وارضی شاهد
طوتایم ٢٩ چون بلورم که بن اولدکدن صکره پك بوزلوب سزه وصیّت ایتدوکم طریقدن
آیرو کیده‌جکسکز بو خصوصدن ربّك حضورنده انی اللریکزك عملی ایله طارلدوب کوتولك ایتدوککز
زمان عاقبت سزه بلا اوغرایه‌جقدر ٣٠ وموسی جمله اسرائیل جماعتنك قولاقلری ایشدرکن بو اغنیه‌نك
سوزلرینی بالتّمام سویلدی ۞

أوتوز ايكنجى فصل

١ اى كوكلر دكليك وسويليه‌يم ير دخى آغزمك سوزلرينى ايشتسون ٢ تعليمم يغمور كبى طاملسون
وكلامم چه كبى انسون اوآق يغمور كبى چمن اوزرينه وارى يغمور كبى اوت اوزرينه ٣ چونكه اسم
الربّه استدعا ايده‌جك ايم اللهمزى تعظيم ايليك ٤ قيادر ايشى تمام در زيرا جمله طريقلرى حكم ايله در
الله حقّ در وظلمى يوقدر عادل ومستقيم در ٥ كندولر اكا كناه ايتديلر انلرك قباحتى اوغللرندن
اولان قباحت دكلدر يرامز ومعاند نسل در ٦ اى دلى وعقلسز قوم ربّه ايتدوككز ادا بومى در سنى
كندويه ايدنن سنى يرادان ودوزن باباك بو دكلميدر ٧ كچمش كونلرى آك اسكى دورانك ييللرينى
ملاحظه ايله باباكه صور وسكا خبر ويرجكدر قوجه آدملريكه صور وسكا ديويرجكلر در ٨ ربّ
المتعال امّتلره ميراثلرى توزيع ايلدوكى وبنى آدمى آيردوغى زمان بنى اسرائيلك عددى اوزره قوملرك
سنورلرينى طوردردى ٩ زيرا ربّك حصّه‌سى كندو قومى در ميراثينك پايى يعقوب در ١٠ انى بريّه ولايتنده
وخراب وبيابان يرده بولدى انى طولاشدردى انى ارشاد ايتدى وكوزينك ببكى كبى انى صقلادى ١١ قرتال
كبى كندو يواسنده‌كينى تحريك ايدر ياورولرى اوزرنده ياتور قنادلرينى يايار انلرى آلوب قنادلرى
اوزرنده كوتورر ١٢ يالكز ربّ انى كزدردى غيرى اله انكله يوق ايدى ١٣ انى يرك يوكسكلكلرينه بندردى
كه مزرعه محصوللرينى ييه واكا طاشدن بالى هم چقمق طاشندن زيتون ياغنى امزردى ١٤ صغرك تره
ياغنى وقيونك سودينى قوزيلرك وباشانده بسلنمش قوچلرك وتكه‌لرك ياغى ايله وبغداى دانه‌لرينك
خاصّ اونى ايله واوزومك قانه بكزر صافى شرابنى ايچدك ١٥ امّا يشرون سمروب ديدى سمردك قالكلندك
وياغ ايله اورتندك وانى يرادان اللهى براغوب خلاصك قياسنى خور كوردى ١٦ انى غريب الاهلر ايله
قزقاندرديلر انى كريهات ايله اغضاب ايتديلر ١٧ شياطينه ذبح ايلديلر اللهه ايلمه‌ديلر بيلمدكلرى يكى
ويقيندن كلن الاهلره كه باباكز انلردن قورقمديلر ١٨ سنى وجوده كتورن قيايى اونتدك سنى يرادان
اللهى فراموش ايلدك ١٩ وربّ بونى كوردكده اوغللرى وقزلرى انى اغضاب ايتدكلرى ايچون انلرى
اكراه ايلدى ٢٠ وديديكه يوزمى انلردن صاقلايوب باقه‌يم عاقبتلرى نيجه اولور زيرا اهل فساد نسل
وحقيقتلرى يوق اوغللر در ٢١ الله اولميان نسنه‌لر ايله بنى قزقاندرديلر كندو باطل شيلرى ايله بنى
اغضاب ايتديلر بن دخى انلرى قوم اولميان كسنه‌لر ايله قزقاندره‌يم انلرى بر دلى امّت ايله اغضاب
ايده‌يم ٢٢ زيرا غضبمده آتش طوتشدى كه اسفل السافلينه‌دك ياقه ويرى هم محصولنى احراق ايليه
طاغلرك تمللرينى بله ياندره ٢٣ اوزرلرينه دردلر ييغايم اوقلريمى اوزرلرينه اسراف ايده‌يم ٢٤ آجلقدن
يته‌لر وحرارتدن هم آجى وبادن تلف اوله‌لر وسباعلرك ديشلرينى وطپراقده سورننلرك زهرينى اوزرلرينه

صالایم ٢٥ طشره‌دن قلج و ایچرودن قورقو كنجی وقز اوغلان قزی هم سود امه‌نی وقوجه كیشی‌یی افنا
ایلیه ٢٦ دیه‌جكم كه انلری كوشه بكوشه طاغیدایم انلرك ذكرینی آدم آراسنده‌ن قالدرایم ٢٧ دشمن
خشمنده‌ن قورقمسیدم كه انلرك دشمنلری تكبّر ایدوب بلكه دیه‌لركه الیمز مرتفع ایدی و ربّ بو جمله‌یی
ایتمدی ٢٨ زیرا رأیسز امّتدر و انلرده عقل یوق ٢٩ كاشكی عاقل اولوب بونی آكلسه‌لر و كندو عاقبتنی
فهم ایلسه‌لر ٣٠ بر بیكی قوالمق و ایكی اون بیكی قاچرمق نیجه قابل ایدی اگر انلرك قیاسی انلری
صاتمسیدی و ربّ انلری حبس ایتمسیدی ٣١ زیرا انلرك قیاسی بزم قیامز كبی دگل دشمنلریمز كندولر
حاكم اولسون ٣٢ چونكه انلرك آصمه‌سی سادوم آصمه‌سندن و عامورا صحراسندن در اوزملری زهر
اوزملری و صالقملری یك آجی در ٣٣ انلرك شرابی اژدرهالرك زهری و صاغر یلانلرك یاوز زهریدر ٣٤ بو
بنده مخزون و خزینه‌لرمده مختوم دگلمیدر ٣٥ انلرك آیاغی سورچدوكی زمان انتقام و جزا بنم اولا
زیرا انلرك مصیبتلرنك كونی یقیندر و انلره اولاجق نسنه‌لر تیز اولور ٣٦ ربّ كندو قومنه حكم ایلیوب
كندو قوللری حقلرنده پشیمان اولاجقدر چونكه كورر كه ال قوّتی كتدی و قپانمش و براغلمش قالمدی
٣٧ و دیه‌جكدر كه انلرك الاهلری اول قیا كه انكا صغنديلر قنده در ٣٨ كه قربانلرینك یاغنی یرلر ایدی
و دوكشلرینك شرابنی ایچرلر ایدی قالقسونلر و سزه یاردم ایتسونلر و سزه ملجأ اولسونلر ٣٩ حالا باقك
كه بن اول بن ایم و بنمله غیری الٰه یوقدر بن اولدررم و بن دیرلدیرم بن اوررم و بن اوكلدررم و الیمدن
قورتاران كمسه یوقدر ٤٠ زیرا الیمی كوكه قالدررم و دیرم كه ابدًا حیّ ایم ٤١ اگر یالك قلجمی بلرسم
و الم حكمه یاپشورسه دشمنلرمدن انتقام آلوب بنی سومینلره جزا ویرجكم ٤٢ اوقلری قاندن مست
ایدوب قلجم ات ییه‌جكدر مقتوللرك و اسیرلرك قانندن دشمن سرورینك باشندن ٤٣ ای امتلر كه انك قومی
سكز ترنّم ایلیك زیرا قوللری قانینك انتقامنی آلاجقدر و كندو دشمنلرینه انتقامی ردّ ایدوب كندو
ولایتنه و قومنه مغفرت ایلیه‌جكدر ٤٤ و موسی كلوب بو اغنیه‌نك جمله سوزلرینی قومك قولاقلری ایشدركن
تقریر ایلدی او و نون اوغلی یوشع دخی ٤٥ و موسی جمیع اسرائیله بو جمله سوزلری تقریر ایتمه‌سنی
تمام ایتدكدن صكره ٤٦ انلره دیدیكه بوكون بن اوزریكزه اشهاد ایتدوكم جمله سوزلری
خاطركزه آلك كه اوغللریكزه امرلیه‌سز تا كه بو توراتك جمله سوزلری ایله عمل ایتمكه مقیّد اولالر
٤٧ زیرا بوش لاقردی دگلدر كه سزدن خور باقله بلكه حیاتكز در و تمكّنكز ایچون اردنی كچوب واراجغكز
ولایتده بو سوزك سببیله عمركز اوزون اولاجقدر ٤٨ و ربّ همان اول كونده موسی‌یه خطاب ایدوب
دیدیكه ٤٩ بو عباریم طاغنه موآب ولایتنده اریحا مقابله‌سنده اولان نابو طاغنه چق و بن بنی اسرائیله
میراث ملكی ایچون عطا ویردوكم كنعان ولایتنه باق ٥٠ و اول چقدوغك طاغده وفات ایله و كندو
قوملریكه منتقل اول نته‌كم قرنداشك هارون هور طاغنده وفات و كندو قوملرینه ارتحال ایلدی
اینسه ٥١ چونكه بنی اسرائیل آراسنده قادس غوغاسنك صولری یاننده صین بریه‌سنده بكا عصیان

اِیتدُکُز وَبَنِی اِسرَائِیل آرَاسِندَه بَنِی تَقدِیس اِیتمَدُکُز ٥٢ اِیمدِی اَکَرچه قَرشُودَن وِلَایَتِی کُوررسِن
لَکِن اُورَایَه بَنِی اِسرَائِیلَه وِیردُوکُم وِلَایَتَه کِیرَه‌مَزسِن ۞

اُوتُوز اُوچُنجِی فَصل

١ وَاللّٰه آدَمِیسِی مُوسَی‌نُك اُولمَزدَن اَوَّل بَنِی اِسرَائِیلَه اِیتدُوکِی خَیر دُعَا بُو در ٢ وَدِیدِیکه رَبّ سِینَادَن
کَلدِی وَاَنلَرَه سَاعِیردَه تَجَلِّی اَیلَدِی فَارَان طَاغِندَن اِشرَاق اِیتدِی وَمُقَدَّسلَرك اُلُوفلَرِیلَه کَلدِی صَاغِندَن
اَنلَرَه تَورَاتُك آتَشِی چِقدِی ٣ قَوملَرِی سَوَر جُملَه مُقَدَّسلَرِی اَلُکدَه در اَنلَر دَخِی سُوزلَرِیکِی قَبُول اِیتمَك
اِیچُون آیَاقلَرِیکَه مُلَاصِق اُولدِیلَر ٤ مُوسَی بِزَه تَورَاتِی یَعقُوب جَمَاعَتِنُك مِیرَاثِی وَصِیَّت اَیلَدِی ٥ وَقَومُك
بَاشلَرِی اِسرَائِیل سِبطلَرِی اِیلَه جَمع اُولُندُوغِی زَمَان یَشُرُونده مَلِك اِیدِی ٦ رُوبِیل یَاشَایَه وَاُولمَیَه وَاَرلَسِی
بِی حِسَاب اُولَا ٧ وَیَهُودَا اِیچُون دِیدُوکِی بُو در یَا رَبّ یَهُودَانُك آوَازِینِی اِیشِت وَاَنِی کَندُو قَومِنَه کَتُور
کَندُو اَللَرِی اَکَا یَتِشَه وَاَکَا دُشمَنلَرِیندَن خَلَاص اِیچُون یَاردِم اَیلَه ٨ وَلَاوِی اِیچُون دِیدِیکه سَنُك
تُومِیم وَاُورِیمُك مُتَّقِی آدَمُك اُولَا کِه اَنِی مَسَّه‌ده اِمتِحَان اِیتدُك وَاَنکَلَه مَرِیبَه صُولَرِی یَانِنده چَکِشدُك
٩ کِه بَابَاسِی وَآنَاسِی اِیچُون دِیر کِه بَن اَنِی کُورمَدُم کِه قَرِندَاشلَرِینِی بِلمَدِی هَم اُوغلَرِینِی تَجمَدِی
زِیرَا کَلَامُکِی کُوزتَدِیلَر وَعَهدُکِی حِفظ اَیلَدِیلَر ١٠ یَعقُوبَه حُکملَرِیکِی وَاِسرَائِیلَه تَورَاتُکِی اُوکرَه‌دِلَر بُورنُکَه
بَخُورِی وَمَذبَحُکَه ضَحِیَّه‌یِی تَقرِیب اِیدَه‌جَکلَر در ١١ یَا رَبّ چَرِیسِنِی مُبَارَك اَیلَه وَاَللَرِینُك عَمَلِندَن رَاضِی
اُول دُشمَنلَرِینُك وَاَنِی سُومَینلَرُك بَللَرِینِی قِیر کِه قَلقمَیَه‌لَر ١٢ بِنیَامِین اِیچُون دِیدِیکه رَبُّك حَبِیبِی اَنکَلَه
اَمن وَاَمَان اُوزرَه سَاکِن اُولُور اُو اَکَا دَایِمًا صِیَانَت اَیلَیَه‌جَکدُر وَاُوموزلَرِی آرَاسِنده مَکَانِی اُولُور ١٣ وَیُوسُف
اِیچُون دِیدِیکه وِلَایَتِی رَبّدَن مُبَارَك اُولَا کُوکُك بَرَکَدَارلِرِندَن چِیغدَن آشَغَه‌ده یَاتَان قَعرلَردَن ١٤ کُونَشِن
مَحصُولُنُك بَرَکَدَارلِرِندَن هَم آی یَتُوردُوکِی بَرَکَدَارلِرِندَن ١٥ وَاَسکِی طَاغلَر بَاشلَرِینُك هَم دَایِم دَپَه‌لَرِینُك
بَرَکَدَارلِرِندَن ١٦ وَیَرُك بَرَکَدَارلِرِندَن هَم اَنُك طُولُوسِندَن وَعُلَّیقده سَاکِن اُولَانُك عِنَایَتِندَن یُوسُفُك
بَاشِنَه وَقَرِندَاشلَرِندَن جُدَا اُولَانُك دَپَه‌سِنَه بَرَکَت کَلسُون ١٧ بُوغَانُك اِلك طُوغَانِی کِبِی زِینَتِی وَار
بُوینُزلَرِی کَرکَدَان بُوینُزلَرِی کِبِی اَنلَر اِیلَه جُملَه قَوملَرِی تَا یَرُك کَنَارِینَه‌دك اُورَاجَقدُر وَاَفرَایِمُك اُون بِیکلَرِی
هَم مَنَسَّانُك بِیکلَرِی بُونلَر در ١٨ وَزَبُلُون اِیچُون دِیدِیکه یَا زَبُلُون خُرُوجُکده وَیَا اِیسَاخَر چَادِرلَرُکده
سَون ١٩ قَوملَرِی طَاغَه چَاغِروُب اُورَادَه بِرّ قُربَانلَرِی تَقرِیب اِیدَه‌جَکلَر زِیرَا دَکِزلَرُك بُوللِغِنِی وَقُومده گِزلِی
خَزِینَه‌لَرِی اِمَه‌جَکلَر در ٢٠ وَجَاد اِیچُون دِیدِیکه جَادِی تَوسِیع اِیدَن مُتَبَارَك اُولسُون آرسلَان کِبِی طُورُر
وَقُولِی هَم بَاشِی قُورَاجَقدُر ٢١ اُول کَندُویَه اِلك مُلکِی اِختِیَار اَیلَدِی زِیرَا قَانُون بَاغلَایِیجِنُك حِصَّه‌سِی اُورَادَه
مَستُور اِیدِی وَقَومُك بَاشلَرِی اِیلَه کَلُوب رَبُّك عَدَالَتِنِی وَاِسرَائِیلَه حُکملَرِینِی یَرِینَه کَتُوردِی ٢٢ وَدَان
اِیچُون دِیدِیکه دَان آرسلَان یَاورُوسِیدُر بَاسَاندَن صِچرَایَه‌جَقدُر ٢٣ وَنَفتَالِی اِیچُون دِیدِیکه نَفتَالِی لُطفدَن

طوق وربك برکتندن طولو ایکن مغربی و جنوبی تملك ایلیه‌جکدر ٢٤ وآشیر ایچون دیدیکه آشیر اوغللر
ایله برکتلو و قرنداشلری آراسنده مقبول اولا وآیاغنی زیتون یاغنه باتدره ٢٥ پابوجلرك دمور و باقر
اوله و قوتك کونلرك کبی طوره ٢٦ یشرونك اللهی کبی یوقدرکه یاردمڭ ایچون کوکلره و عظمتیله بولوتلره
بنر ٢٧ ابدی الله ملجاك در و ابدی قوللر آلتنده در و اوکڭدن دشمنی قووب دیه‌جکدرکه هلاك ایله
٢٨ بونك ایچون اسرائیل یالکز باشقه‌جه امانتده ساکن و یعقوبك بکاری بغدایلو و شرابلو یرده اولا
کوکلری دخی چیی طاملدەلر ٢٩ نه موتلو سکا یا اسرائیل سنك کبی یاردمڭك قلقانی و رفعتڭك
قلیجی اولان ربدن خلاص قوم قنغیسی در دشمنلرك سکا انقیاد ایده‌لر و سن انلرك یوکسك یرلرینه
بصه‌سن ۞

اوتوز دردنجی فصل

١ و موسی مواب اووالرندن نابو طاغنه اریحا مقابله‌سنده اولان دپه‌نك باشنه چقدی و رب اکا جمله
جلعاد ولایتنی تا دانه‌دك کوستردی ٢ و جمله نفتالی و افرام و منسّا ولایتنی هم جمله یهودانك ولایتنی
تا صکره‌کی دکزه‌دك ٣ و جنوبی و اریحا دره‌سنك صحراسنی و خرما شهرینی تا صاغره‌دك ٤ و رب اکا
دیدیکه بو در اول ولایت که ابراهیمه اسحقه و یعقوبه یمین ایدوب دیدمکه انلری نسلکه ویره‌جکم انی
سکا کوزلرك ایله ارائت ایتدم اما اورایه کچمزسن ٥ ایمدی ربك قولی موسی اوراده مواب ولایتنده
ربك امری اوزره وفات ایلدی ٦ و انی دره‌ده مواب ولایتنده بیت فاعور قرشوسنده کومدی و هیچ کمسه
تا بوکونه‌دك مزارینی بیلمدی ٧ و موسی وفات ایتدوکی زمان یوز یکرمی یاشنده ایدی کوزی قماشمدی و قوتی
کیتمدی ٨ بنی اسرائیل دخی مواب صحرالرنده موسی ایچون اوتوز کون آغلادیلر و بو وجهله موسی
ایچون یاس و آغلایش کونلری تمام اولدی ٩ و نون اوغلی یوشع حکمت روحی ایله طولدی چون موسی
اللرینی انك اوزرینه قومش ایدی و بنی اسرائیل انی دکلیوب رب موسی‌یه امر ایلدوکی کبی ایتدیلر
١٠ و آرتق اسرائیلده موسی کبی پیغمبر قلقمدی که انی رب رو برو بیلمش اولا ١١ جمله آیات و معجزاتده
که رب انی مصر دیارنده فرعونه و جمیع قوللرینه و جمله انك ولایتنه ایتمك ایچون کوندرمش
ایدی ١٢ و جمله قوت قاهره‌ده و جمیع عظیم هیبتده که موسی بتون اسرائیلك کوزلرنده
ایتمشدر ۞

سِفرِ يُوشَع

اوّلكی فصل

١ وأولديكه ربّك قولی موسی‌نك وفاتندن صكره ربّ موسی‌نك خدمتكاری نون اوغلی يوشعه سويليوب
ديديكه ٢ موسی قولم وفات ايتدی ايمدی حالا قالق بو اردنی سن و بو جمله قوم كچ شول ولايته كه بن
انلره يعنی بنی اسرائيله ويردم ٣ اياق طبانكزك بصدوغی هر يری سزه ويردم نيجه كه موسی‌يه سويلدم
ايسه ٤ بريه‌دن و بو لبناندن تا بيوك ارماغه فرات ارماغنه جمله حيتيلرك ولايتنی تا بيوك دكزه كونش
باتدوغی يره‌دك سنوريكز اولا ٥ جمله عمركك كونلرنده سنك اوكنده كمسه طورمغه قادر اولميا موسی
ايله نيجه ايدم ايسه سنكله دخی اولاجغم سنی ترك ايتميوب براقميجغم ٦ قوتلی و يكيت اول زيرا باباليرينه
ويره‌يم ديو يمين ايتدوكم ولايتی سن بو قومه ميراث ايچون تقسيم ايده‌جكسن ٧ فقط قوتلی و يكيت
اول كه كوزدوب قولم موسی جمله سكا امرلدوغی توراته كوره ايشليه‌سن اندن نه صاغه نه صوله
صاپه‌سن تاكه هر نره‌يه كيدرسك ايشك راست اولا ٨ بو تورات كتابی اغزكدن آيرلميه كيجه و كوندز
ايچنده تلاوت ايله كه كوزدوب انك ايچنده جمله يازلمش اولانه كوره ايشليه‌سن زيرا او زمان يولكده
افلاح ايدوب او زمان ايشك راست كله‌جكدر ٩ سكا امر ايتمدمی كه قوتلی و يكيت اول شاشمه و قورقمه زيرا هر نره‌يه
كيدرسك اللهك ربّ سنكله در ١٠ اندن صكره يوشع قومك ضابطلرينه امر ايدوب ديديكه ١١ اوردونك
اورتاسندن كچك و قومه امرليوب سويليك كه ازقكزی حاضر ايليك زيرا اوچ كوندن صكره بو اردنی
كچرسكز كه اللهكز ربّ سزه ميراث ايچون ويردوكی ولايتی ميراث ايتمكه كيره‌سز ١٢ و روبينيلره و جادليلره
و منسا سبطنك ياريسنه يوشع سويليوب ديديكه ١٣ آكك اول سوزی كه ربّك قولی موسی سزه امر ايدوب
ديديكه اللهكز ربّ سزه راحت ويروب بو يری سزه ويردی ١٤ عورتلريكز اوشاقلريكز و سوريكز سزه
موسی اردنك بروسنده ويردوكی ولايتده قالسونلر سز ايسه قرنداشلريكز اوكنده يوركلو و قوتلو و يراقلو
اولانلر كچه‌سز و انلره ياردم ايده‌سز ١٥ تا ربّ قرنداشلريكزه سزه كبی راحت ويرنجيه‌دك و انلر دخی
اللهكز ربّ انلره ويردوكی ولايتی ميراث ايدنجيه‌دك او زمان ميراثكزك ولايتنه دونه‌سز هم ربّك قولی
موسی سزه اردنك بروسنده كونش طوغوسنده ويردوكی ميراث ايده‌سز ١٦ و يوشعه جواب ويروب

ديديلركه بزه هر نه امر ايلدڭ ايسه ايده‌جكيز و بزي هر نره‌يه كوندررسڭ كيده‌جكيز ١٧ هر شيده
موسي‌يه دڭلدوكمز كبي سڭا دخي دڭليه‌جكيز فقط تڭ اللهڭ ربّ موسي ايله اولدوغي كبي سنڭله
اوله ١٨ هر كيم امركه عاصي اولوب سوزلريڭي جمله‌ده اڭا امر ايتدوككده دڭلمزسه قتل اولنه فقط
قوتلو و يكيت اول ۞

ايكنجي فصل

١ و نون اوغلي يوشع شطيمدن كزلوجه ايكي جاسوس كوندروب ديديكه وارڭ ولايتي و اريحايي نظر
ايليڭ ايمدي كتديلر و بر زانيه عورتڭ اوينه كيرديلر كه انڭ آدي راحاب ايدي و اوراده ياتديلر
٢ و اريحا ملكنه ديويريلوب ديلديكه اشته بو كيجه بني اسرائيلدن آدملر ولايتي تجسس ايتمك ايچون
بورايه كلديلر ٣ او زمان اريحا ملكي راحابه كوندروب ديديكه شو سڭا كلن و سنڭ اوڭه كيرن آدملري
چقار زيرا بتون ولايتي تجسس ايتمكه كلديلر ٤ و عورت اول ايكي آدمي آلوب انلري صقلادي و ديديكه
كرچك بڭا آدملر كلدي اما نره‌دن دركني بيلمدم ٥ و اولديكه قراڭلقده قپو قپانور ايكن آدملر چقدي
و نره‌يه كتدكلريني بيلمم آردلرنجه سكردڭ زيرا انلره يتشورسكز ٦ اول ايسه انلري طامه چقاردي
و انلري طام اوزرنده دزدوكي كتان چوبلرنده صقلادي ٧ ايمدي آدملر آردلرنجه سكرتديلر اردن يولندن
تا كچدلره‌دك و انلرڭ آردنجه سكردنلر چقدقدن صكره قپويي قپاديلر ٨ و انلر ياتمزدن اول اول عورت انلره
طام اوزرينه چقدي ٩ و آدملره ديديكه بيلورم كه ربّ سزه ولايتي ويرمشدر و سزڭ قورقوكز اوزريمزه
دوشمشدر و جمله ولايتڭ اهاليسي اوڭكزدن اريديلر ١٠ زيرا ايشتدك كه سز مصردن چقدوغكز زمان ربّ
اوڭكزده بحر قلزمڭ صولريني قوروتدي و اردنڭ اوته‌سنده اولان اموريلرڭ ايكي ملكلرينه سيحونه و عوجه
نه ايتدكڭز كه انلري هلاك ايتدڭز ١١ و بو شيلري ايشتدوكمز كبي يوركمز اريدي و سزڭ ايچون هيچ بر
كيشيده آرتق جان طورمدي زيرا اللهكز ربّ كوكلڭ يوقروسنده و يرڭ آشاغه‌سنده الله در ١٢ ايمدي
تمنّا ايدرم ربّ ايله بڭا يمين ايليڭ كه بن سزڭله مرحمت ايتدوكم سببيله سز دخي بنم بابامڭ اويله مرحمت
ايدوب بڭا بر صحيح نشان ويره‌جكسكز ١٣ و بابامي و آنامي قرنداشلريمي قز قرنداشلريمي و انلرڭ جمله
متعلقاتيني ديري صقلايوب جانلريمزي اولمدن خلاص ايده‌جكسكز ١٤ و آدملر اڭا جواب ويرديلر كه سزڭ ايچون
جانمز اولمكه اولسون اگر بو سوزمزي ديويرمزسڭز و اولا كه ربّ بزه ولايتي تسليم ايتدكده سنڭله مرحمت
و حقيقت ايده‌جكيز ١٥ اندن صكره انلري پنجره‌دن ايپ ايله اندردي زيرا انڭ اوي حصارڭ ديوارنده ايدي
و اول ديوارده ساكن اولوردي ١٦ و انلره ديديكه طاغه طوغرو كيدڭ كه آردڭزده سكردنلر سزه راست
كلميه‌لر و اوراده اوچ كون كزلنڭ تا آردڭزده سكردنلر دوننجه صكره يولڭزه ولرڭ ١٧ و آدملر اڭا ديديلر
كه بو سنڭ بزه يمين ويردوكڭ يميندن مبرّا اولورز ١٨ اشته بز ولايته كيردوكمز زمانده بو قرمزي

ایپی بنری ایندیردیکك پنجره‌ده باغلیه‌سن و باباکی و آناکی و قرنداشلریکی و باباکك اهل بیتنی کندو
اوکه جمع ایلیه‌سن ۱۹ و اولا که هرکیم که اوکك قپولرندن طشره چقرسه آنك قانی کندو باشی اوزرینه
اولا و بز مبرّا اولورز و هرکیم سنکله اوده اولورسه انك قانی بزم باشمز اوزرینه اولا اکر بر یکسه‌نك‌الی
اوزرینه اولورسه ۲۰ امّا اکر بو بزم سوزمزی دیویررسك بو سنك بزه یمین ویردوکك یمیندن مبرّا اولورز
۲۱ او جواب ایتدیکه سویلدوککز کبی اولسون او زمان انلری صالیویردی و کتدیلر و قرمزی ایپی
پنجره‌ده باغلدی ۲۲ و کیده کیده طاغه یتشدیلر و اوراده اوچ کون طوردیلر تا آردلرنجه سکردنلر دونجیه‌دك
و آردلرنجه سکردنلر انلری هر یولده آرادیلر و بولامدیلر ۲۳ و اول ایکی آدم طاغدن ایندکدن صکره
دونوب کچدیلر و نون اوغلی یوشعه کلوب جمله انلره واقع اولدوغنی سویلدیلر ۲۴ و یوشعه دیدیلرکه
تحقیق ربّ جمله ولایتی الیمزه تسلیم ایتدی زیرا جمله ولایتك اهالیسی اوکمزدن اریدیلر ☆

اوچنجی فصل

۱ و یوشع چیك صباح قالقوب شاطیمدن کوچدیلر و او هم جمله بنی اسرائیل اردنه‌دك کلدیلر
و کچمزدن اوّل اوراده قوندیلر ۲ و اولدیکه اوچ کوندن صکره ضابطلر اوردونك اورتاسندن کچدیلر
۳ و قومه امر ایدوب دیدیلرکه اللّهکز ربّك عهد تابوتنی و انی کوترن لاویلولر اولان امامله‌ری کوردوککز
زمان یریکزدن کوچوب انك آردنجه کیده‌سز ۴ نهایت سزك و انك آراسنده ایکی بیك ذراع قدر اولچی
ایله آرالق اولسون اکا یقلاشمیه‌سز که کیده‌جککز یولی بله‌سز زیرا بو یولدن دونکدن و اوته‌کی کوندن
برو کچمدککز ۵ و یوشع قومه دیدیکه کندوکزی تقدیس ایلیك زیرا یارین ربّ آراکزده معجزاتلر
ایده‌جکدر ۶ و دخی یوشع امامله‌ره سویلیوب دیدیکه عهد تابوتنی کوتروب قومك اوکنده کچك و عهد
تابوتنی کوتروب قومك اوکنده کتدیلر ۷ و ربّ یوشعه دیدیکه بوکون سنی جمله اسرائیلك کوزلرنده
تعظیم ایتمکه باشلرم تاکم بله‌لرکه موسی ایله نیجه ایدم ایسه سنکله دخی اولاجغم ۸ ایمدی سن
عهد تابوتنی کوترن امامله‌ره امر ایلیوب دی که اردن صوینك کنارینه ارشدوککز زمان اردنده طورك
۹ و یوشع بنی اسرائیله دیدیکه بورایه یانشك و اللّهکز ربّك سوزلرینی دکلیك ۱۰ و دخی یوشع دیدیکه
حیّ اللّهك آراکزده اولدوغنی و اوککزدن کنعانیلری و حیتیلری و حویلری و فرزیلری و جرجسیلری
و آموریلری و یبوسیلری قوواجغنی بوندن بله‌سز ۱۱ اشته جمله یرك سلطاننك عهد تابوتی اوککزده
اردندن کچه‌جکدر ۱۲ ایمدی حالا اسرائیل سبطلرندن سزه اون ایکی آدم آلك هر بر سبطدن بر
آدم ۱۳ و اولا که جمله یرك سلطانی اولان ربّك عهد تابوتنی کوترن امامله‌رك آیاقلرینك طبانلری اردنك
صولرینه طیاندقده اردنك صولری کسلوب یوقارودن اینن صولر بر یغینده طوره‌لر ۱۴ و اولدیکه قوم
چادرلرندن اردنی کچمك ایچون کوچدکلرنده عهد تابوتنی کوترن امامله‌ر قومك اوکنده ایدیلر ۱۵ و تابوتی

كوترنلر اردنه یتشدكلرنده و تابوتی كوترن امامارك آیاقلری صولرك كنارینه باتدقده زیرا اردن جمله
اوراق زماننده جمیع كنارلر اوزرندن آرتق طولودر ۱۶ یوقرودن اینن صولر طوردیلر و بر یغینه تلقدیلر صرتان
جانبنده اولان ادوم شهرندن پك اوزاقجه و بریّه دكزینه یعنی توز دكزینه اینن صولر تمام اولوب
كسلدیلر وقوم اریحانك قرشوسنده چكدی ۱۷ وربّك عهد تابوتنی كوترن امامار قورووده اردنك اورتاسنده
حاضر طوردیلر و بتون اسرائیل قورووده چكردی تا جمله قوم اردنی چكمكی تمام ایدنجیه دك ۞

دردنجی فصل

۱ و اولدیكه جمله قوم اردنی چكمكی تمام ایتدكدن صكره ربّ یوشعه سویلیوب دیمش ایدیكه
۲ قومدن اون ایكی آدم آلك هر بر سبطدن برر آدم ۳ و انلره امر ایدوب دییك كه بورادن اردنك
اورتاسندن امامارك آیاقلری حاضر طوردوغی یردن اون ایكی طاش آلك و انلری برله كوتروب بو كیجه
قوناجغكز یرده قویاسز ۴ ایمدی یوشع اون ایكی آدمی چاغردی كه انلری بنی اسرائیلك هر سبطندن
برر كیشی‌یی حاضر ایتمش ایدی ۵ و یوشع انلره دیدیكه اللّهكز ربّك تابوتی اوكنده اردن اورتاسنه چكك
و بنی اسرائیل سبطلرینك عددی اوزره هر بریكز برر طاش اوموزینه آلك ۶ تاكم آراكزده بو بر نشان
اولا اوغللریكز یارین بابالرینه صوروب بو طاشلر سزه نه ایچوندر دیدكلری زمان ۷ انلره دییك كه ربّك
عهد تابوتی اوكندن اردن صولری كسلدی اردنی چكدوكی زمان اردن صولری كسلدی و بو طاشلر بنی
اسرائیله تا ابدا تذكیر ایچون اولا ۸ و یوشع نیجه كه امر ایتدی ایسه بنی اسرائیل اویله ایلدیلر
و ربّك یوشعه سویلدوكی كبی بنی اسرائیل سبطلرینك عددی اوزره اردنك اورتاسندن اون ایكی طاش
آلدیلر و انلری برله‌سنجه قوناغه كوتروب اوراده قودیلر ۹ یوشع دخی عهد تابوتنی كوترن امامارك آیاقلری
نرده طوردی ایسه اول یرده اردنك اورتاسنده اون ایكی طاش نصب ایلدی انلر بو كونه دك اوراده در
۱۰ و تابوتی كوترن امامار اردنك اورتاسنده طوردیلر تا قومه دیه‌سن دیو ربّك یوشعه هر امر ایتدوكی
سوز تمام اولنجیه دك موسی‌نك یوشعه جمله اصمرلدوغی اوزره و قوم عجله ایله چكدی ۱۱ و جمله قوم
چكمكی تمام ایتدكده ربّك تابوتی چكدی و امامار قومك اوكنده ۱۲ و روبیل اوغللری و جاد اوغللری
و منسّانك یاری سبطی بنی اسرائیلك اوكنده یراقلو چكدیلر نیجه كه موسی انلره سویلدی ایسه ۱۳ قرق
بیك یراقلو جنكجی قدر ربّك حضورنده جنك ایچون اریحا صحراسنه چكدیلر ۱۴ اول كونده ربّ یوشعی
بنی اسرائیلك كوزلرنده تعظیم ایلدی و اندن قورقدیلر نیجه كه موسی‌دن عمرینك كونلرنده قورقدیلر
ایسه ۱۵ و ربّ یوشعه سویلیوب دیدیكه ۱۶ شهادت تابوتنی كوترن امامره امر ایله كه اردندن چقه‌لر
۱۷ و یوشع امامره امر ایدوب دیدیكه اردندن چقك ۱۸ و ربّك عهد تابوتنی كوترن امامار اردنك
اورتاسندن چقوب امامارك آیاقلرینك طبانلری قورویه وضع اولندقدن صكره اردن صولری كندو یرینه

دوندیلر ودون واونه کون کبی جمله کنارلری اوزرنده آقدیلر ١٩ واولکی آیك اونجیسنده قوم اردندن
چقدی وجلجالده اریحانك شرق طرفنده اوردوبی قوردیلر ٢٠ واردندن کوتردکلری اون ایکی طاشی یوشع
جلجالده دکدی ٢١ وبنی اسرائیله سویلیوب دیدیکه یارین اوغللریکز باباللرینه صوروب بو طاشلر نهدر
دیدکلری زمان ٢٢ اوغللریکزه بلدروب دیهسزکه اسرائیل بو اردنی قورودن کچدی ٢٣ زیرا اللهکز رب
سز کچنجیهدك اوککزدن اردن صولرینی قورتدی نتهکم اللهکز رب بحر قلزمده ایتمش ایدی ایسه که
انی اوکمزده تا بز کچنجیهدك قورتدی ٢٤ تاکم جمله یرك قوملری ربك الی قوی اولدوغنی بلهلر وسز
جمله کونلرده اللهکز ربدن قورقهسز ۞

بشنجی فصل

١ واولدیکه اردنك اونهسنده مغربه طوغرو اولان اموریلرك جمله ملکلری ودکزك یاننده اولان
کنعانیلرك جمله ملکلری ربك بنی اسرائیلك اوکنده تا بز کچنجیهدك اردنك صولرینی قورتدوغنی
ایشتکله انلرك یورکی اریدی وآرتق انلرده بنی اسرائیلك اوجندن روح قالمدی ٢ اول وقتده رب یوشعه
دیدیکه کندوکه کسکین بچاقلر یاپ وتکرار ایکنجی دفعه بنی اسرائیلی سنت ایله ٣ ویوشع کندویه
کسکین بچاقلری یاپدی وغلفه دیهسنده بنی اسرائیلی سنت ایلهدی ٤ ویوشعك سنت ایتدوکنه
سبب بو در که مصردن چقان جمله قومك ارککلری جمله جنك ارلری مصردن چقدقدن صکره بریهده
یول اوزرنده وفات ایتدیلر ٥ وجمله چقان قوم سنتلو ایدی اما مصردن چقدقدن صکره بریهده یول
اوزرنده طوغان جمله قومی سنت ایتمدیلر ٦ چون بنی اسرائیل قرق ییل بریهده کزردی تا جمله مصردن
چقان جنك ارلرینك جنسی تمام اولنجه که ربك آوازینی دکلمدیلر وانلك ایچون رب بزه ویرمك ایچون
باباللرینه یمین ایتدوکی ولایتی ایچنده سود وبال آقان ولایتی انلره کوسترمیهجکنه یمین ایتمش ایدی
٧ اما یرلرینه نصب ایتدوکی اوغللری انلری یوشع سنت ایتدی سنتسزلر اولمغله زیرا یولده انلری
سنت ایتمامش ایدیلر ٨ وجمله قوم سنت اولمغه تمام اولدقدن صکره اوردوده کندو یرنده طوردی
تا صاغلنجیهدك ٩ ورب یوشعه دیدیکه بوکون مصرك عیبینی اوزریکزدن دوردم واول یره جلجال آدینی
قودیلر تا بو کونهدك ١٠ وبنی اسرائیل جلجالده قونوب آیك اون دردنجی کوننده آخشامه قریب
اریحا صحرالرنده فصح بیرامینی ایتدیلر ١١ وفصحك ارتهسنده اول کونك کندوسنده یرك محصولندن خمیرسز
اتمکلری وقوورلمش بغدایی یدیلر ١٢ وارتهسی یرك ترکهسینی یدکلرنده من کسلدی وبوندن صکره بنی
اسرائیله من یوق ایدی لکن اول ییل کنعان یرینك محصولندن یدیلر ١٣ واولدیکه یوشع اریحا یاننده
ایکن کوزلرینی قالدروب کوردیکه اشته قرشوسنده بر آدم طوروردی واناك الندهده یالك قلج ویوشع اکا
واروب اکا دیدیکه بزدنمیسن یوخسه دشمنلرمزدن ١٤ وبو دیدیکه یوق انجق بن ربك سرعسکری

ایمدی كلدم ویوشع یوزی قویون یره دوشوب وسجده ایلیوب اكا دیدیكه سلطانم بو قولنه نه
بیورر ١٥ وربك سرعسكری یوشعه دیدیكه آیاقلرڭدن پاپوجڭی چقار زیرا سنك طوردوغڭ یر مقدسدر
ویوشع بویله ایلدی ☆

آلتنجی فصل

١ اریحا ایسه بنی اسرائیل اوجندن قپانمش وطرتزلنمش ایدی چقان یوق وكیرن یوق ایدی ٢ ورب
یوشعه دیدیكه باق اریحایی وملكنی وعسكرك جبارلرینی سنك الڭه ویردم ٣ ایمدی جمله جنك ارلری
شهری طولاشه‌سز بر كره دور ایدوب التی كونه‌دك بویله ایده‌سز ٤ ویدی امام یدی قوچ بورولرینی
تابوت اوكنده كوتورسونلر ویدنجی كونده شهری یدی كره طولاشه‌سز واول امامر بورولری چالسونلر
٥ وقوچ بوینوزیله دم چكدكلری وبورونك آوازینی ایشتدوككز زمان جمله قوم عظیم كلبانكله كلبانك
چكه‌لر وشهرك دیوارلری آلتنه دوشه‌لر وقوم هر كس كندو قرشوسنه چقه ٦ ایمدی نون اوغلی یوشع
امامری چاغروب انلره دیدیكه عهد تابوتنی كوترك ویدی امامر یدی قوچ بورولرینی ربك تابوتی
اوكنده كوترسونلر ٧ وقومه دیدیكه چكك وشهری طولاشڭ وپراقلو اولانلر ربك تابوتی اوكنده چكسونلر
٨ واولدیكه یوشع قومه دیدوكنه كوره یدی قوچ بورویی كوترن یدی امامر ربك اوكنده چكوب
بورولری چالدیلر وربك عهد تابوتی آردلرنجه كیدردی ٩ وپراقلو اولانلر بورویی چالان امامر اوكنده
كیدرلردی ودونه‌دار تابوتك آردنده كیدردی وامامر بورو چالارق كیدرلردی ١٠ ویوشع قومه امر ایتمش
ایدیكه چاغرمڭ وآوازلریڭزی ایشتدرمڭ وآغزڭزدن سوز چقماسون تا اول كونه‌دك كه بن سزه چاغرڭ
دیه‌جكم او زمان چاغره‌سز ١١ وربك تابوتی شهری بر كره دور ایدوب طولاشدی واوردویه دونوب انده
قوندیلر ١٢ ویوشع صباحدن قلقدی وامامر ربك تابوتنی كوتردیلر ١٣ ویدی قوچ بورولری كوترن
یدی امامر ربك تابوتی اوكنده كیدرك وچالارق كیدرلردی وپراقلو اولانلر اوكلرنده كیدرلردی دونه‌دار
ایسه ربك تابوتی آردنده كیده‌رك وچالارق كیدوردی ١٤ وایكنجی كونده دخی بر كره شهری طولاشدیلر
واوردویه دوندیلر التی كون بویله ایتدیلر ١٥ واولدیكه یدنجی كونده چیك صباح قلقوب بو طرز
اوزره شهری یدی كره طولاشدیلر انجق بو كونده شهری یدی كره طولاشدیلر ١٦ واولدیكه امامر
یدنجی كره بورولری چالار ایكن یوشع قومه دیدیكه كلبانك چكڭ زیرا رب سزه شهری ویرمشدر
١٧ وشهر ربه حرام اولسون او وانده اولان نه ایسه انجق زانیه راحاب او وانكله اوده اولان جمله‌سی
یاشاسون كوندردوكمز خبرجیلری صقلادوغیچون ١٨ واما سز حرامدن صقنه‌سز تاكه حرامدن بر شی
آلوب حراملمیه‌سز واسرائیلڭ اوردوسنه حرام قویوب اكا اضطراب ویرمیه‌سز ١٩ وجمله كومش
وآلتون وبرنج ودمور آوادانلقلر ربه مقدس اولا ربك خزینه‌سنه كیره ٢٠ ایمدی بورولر چالندقده قوم

کُلبَانك چَکدِی وَاُولدِیکه قَوم بُورُو صَدَاسِنِی اِشِتدُوکِی وَقَوم عَظِیم کُلبَانك اِیلَه کُلبَانك چَکدُوکِی کِبِی
دِیوَار اَلتِنَه دُوشدِی اُو زَمَان قَوم هَر کَس کَندُو تَرشُوسِنَه چِقُوب شَهرِی فَتح اِیتدِیلَر ٢١ وَشَهرده جُملَه
نَه وَار اِیسَه آدَمدَن عَورَتَهدَك وَاُوغلَانجِقدَن قُوجَهیَهدَك تَا اُوکُزَه قُیُونَه وَاَشکَهدَك قِلِجدَن کَچُوردِیلَر
٢٢ وَیُوشَع تَجَسُّس اِیدَن اِیکِی آدَملَرَه دِیدِیکه زَانِیَه عَورَتك اَوِینَه کِیرُك وَعَورَتِی هَم نَهسِی وَار اِیسَه «
یَمِین اِیتدُوکُکُز کِبِی چِقَارُك ٢٣ اِیمدِی اُول جَاسُوس یِکِتلَر کِیرُوب رَاحَابِی وَبَابَاسِنِی وَآنَاسِنِی
وَقَرنداشلَرِینِی وَجُملَه اَموَالِنِی وَجُملَه عَیَالِلَرِینِی چِقَارُوب اَنلَرِی اِسرَائِیلك اُوردُوسِندَن طَشرَه قُودِیلَر
٢٤ وَشَهرِی وَجُملَه اِیچِندَه اُولَانِی آتَشَه یَاقدِیلَر اَنجَق کُومُشِی وَاَلتُونِی وَبِرِنج وَدَمُور اَوَادَانِلَقلَرِی بَیت
اَلرَّبّك خَزِینَهسِنَه قُودِیلَر ٢٥ وَیُوشَع زَانِیَه رَاحَابِی وَبَابَاسِنك اَوِینِی وَجُملَه اَنككِنِی یَاشَاتدِی وَعَورَت
اِسرَائِیل آرَاسِندَه تَا بُو کُونَهدَك سَاکِن اُولدِی اَرِیحَایِی تَجَسُّس اِیتمَکَه یُوشَعك کُوندَردُوکِی خَبَرجِیلَرِی
صَقلَادُوغِی اِیچُون ٢٦ وَاُول وَقتدَه یُوشَع یَمِین اِیدُوب دِیدِیکه رَبّك حُضُورِندَه اُول آدَم مَلعُون اُولسُون
که قَلقُوب بُو اَرِیحَا شَهرِینِی یَاپَه اِلك طُوغَان اُوغلِی اُوزرِندَه تَملِنِی اُورَه وَکُوچُك اُوغلِی اُوزرِندَه قَپُولَرِینِی
طُوردُرَه ٢٧ وَرَبّ یُوشَع اِیلَه اِیدِی وَبُتُون وِلَایَتدَه نَامِی مَشهُور اِیدِی ۞

یَدِنجِی فَصل

١ اَمَّا بَنِی اِسرَائِیل حَرَامدَه بَك خِیَانَت اِیتدِیلَر زِیرَا زَارَح اُوغلِی زَبدِی اُوغلِی کَرمِی اُوغلِی عَاجَان
یَهُودَا سِبطِندَن حَرَامدَن آلمِش اِیدِی وَرَبّك غَضَبِی بَنِی اِسرَائِیل اُوزرِینَه طُوتُشدِی ٢ وَیُوشَع اَرِیحَادَن
بَیت اَلِك مَشرِقِندَه وَبَیتَا اَوَنك یَانِندَه وَاقِع اُولَان عَای شَهرِینَه آدَملَر کُوندَرُوب وَاَنلَرَه سُویلَیُوب
دِیدِیکه چِقُك وَیَرِی تَجَسُّس اِیلَیُك وَاُول آدَملَر چِقُوب عَای شَهرِینِی تَجَسُّس اِیلَدِیلَر ٣ وَیُوشَعَه دُونُوب
« دِیدِیلَر که جُملَه قَوم چِقمَاسُون اِیکِی بِیك یَا اُوچ بِیك آدَم قَدَر چِقُوب عَای شَهرِینِی اُورسُونلَر
اُورَایَه جُملَه قَومِی یُورلتمَه زِیرَا اَنلَر آزدُر ٤ اِیمدِی اُورَایَه قَومدَن اُوچ بِیك آدَم قَدَر چِقدِیلَر وَعَای آدَملَرِی
اُوکِندَن قَاچدِیلَر ٥ وَعَای آدَملَرِی اَنلَردَن اُوتُوز اَلتِی آدَم قَدَر قِردِیلَر وَاَنلَرِی قَپُو اُوکِندَن تَا سَبَرِیمَه
قُووُوب اَنلَرِی اِنِشدَه قِردِیلَر اَنك اِیچُون قَومك یُورَکِی اَرِیُوب صُویَه دُوندِی ٦ وَیُوشَع اَثوَابِنِی یِرتُوب رَبّك
تَابُوتِی اُوکِندَه یُوزِی قُویُن یَرَه دُوشدِی تَا آخشَامَهدَك اُو هَم اِسرَائِیلك اِختِیَارلَرِی وَبَاشلَرِی اُوزرِینَه طُپرَاق
صَاچدِیلَر ٧ وَیُوشَع دِیدِیکه آه رَبّ اَللّٰه نِیچُون بُو قَومِی اُردُنِی کَچُوردُك بِزِی آمُورِیلَرك اَلِنَه وِیرمَك اُو هَم
بِزِی هَلَاك اِیتمَك اِیچُون نُولَایدِی قَایِل اُولُوب اُردُنك اُوتَهسِندَه قَالَایدُق ٨ یَا رَبّ دُشمَنلَرك اُوکِندَن
اِسرَائِیل آردِینِی دُوندُردُکدَن صُکرَه بَن نَه دِیهیِم ٩ کَنعَانِیلَر وَجُملَه وِلَایَتك سَاکِنلَرِی اِشدُوب
وَبِزِی اِحَاطَه اِیدُوب آدمُزِی یَر اُوزرِندَن مَحو اِیدَجَکلَر سَنك عَظِیم اِسمکِی نِیلَرسِن ١٠ وَرَبّ یُوشَعَه
دِیدِیکه سَن قَلق نِیچُون یُوزِی قُویُن دُوشَرسِن ١١ اِسرَائِیل کُنَاه اِیتدِی وَبَنم اَنلَرَه اِصمَرلَدُوغم عَهدِی

بوزدیلر و حرامدن آلوب اوغرلدیلر هم کذب ایدوب کندو آوادانلقلری آراسنه قودیلر ١٢ انك ایچون
بنی اسرائیل دشمنلرینك قرشوسنده طورمغه قادر اولمازلر دشمنلری اوکنده آردینی دوندررلر زیرا حرام
اولدیلر آرتق سزکله اولمام تا آرهکزدن حرامی یوق ایدنجه ١٣ قلق قومی تقدیس ایله و دی که یارنه
کندوکزی تقدیس ایلیك زیرا اسرائیل اللهی رب بویله دیدیکه یا اسرائیل آرهکده حرام واردر
دشمنلریکه قرشو طورمغه قادر اولمازسن تا آرهکزدن حرامی قالدرنجه ١٤ و صباحدن سبط بسبط
یقلاشك و ربك طوتدوغی سبط قبیله‌لریله یقلاشه و ربك طوتدوغی قبیله اولریله یقلاشه و ربك طوتدوغی
او آدملریله یقلاشه ١٥ و اولا که حرام نسنه ایله طوتلان آتشه یاقله او و جمله نه‌سی وار ایسه ربك
عهدینی بوزدوغی و اسرائیلده کوتولك ایتدوکی ایچون ١٦ ایمدی یوشع صباح قلقوب اسرائیلی سبط بسبط
یقلاشدردی و یهودا سبطی طوتلدی ١٧ و یهودا قبیله‌لرینی یقلاشدروب زارحیلرك قبیله‌سنی طوتدی
و زارحیلرك قبیله‌سنی آدم بآدم یقلاشدروب زبدی طوتلدی ١٨ و انك اوینی آدم بآدم یقلاشدردقده
یهودا سبطندن زارح اوغلی زبدی اوغلی کرمی اوغلی عاجان طوتلدی ١٩ و یوشع عاجانه دیدیکه یا اوغلم
اسرائیل اللهی ربه عزت ایله و اکا اعتراف ایله هم ایتدوکنی بکا دیویر بندن صقلمه ٢٠ و عاجان یوشعه
جواب ویروب دیدیکه حقا که اسرائیل اللهی ربه کناه ایتدم و بویله بویله ایلدم ٢١ یغما آراسنده بر
کوزل سنعر قفتانینی و ایکی یوز مثقال کومش و وزنی اللی مثقال بر آلتون کولجه‌یی کوروب طمع ایتدم
و انلری آلدم و اشته چادرم ایچنده یرده صقلو و قفتان آلتنده کومش ٢٢ او زمان یوشع خبرجیلر
کوندردی که چادره سکرتدیلر و اشته چادرنده صقلو هم آلتنده کومش ٢٣ و انلری چادرك ایچندن
آلوب یوشعه و جمله بنی اسرائیله کتوردیلر و ربك حضورنده وضع ایتدیلر ٢٤ و یوشع و بله‌سنجه اولان
جمله اسرائیل زارح اوغلی عاجانی و کومشی و قفتانی و آلتون کولجه‌سنی و اوغللرینی و قزلرینی و اوکزلرینی
و اشکلرینی و قیونلرینی و چادرینی و جمله مالکنی آلوب انلری عاخور دره‌سنه کوتردیلر ٢٥ و یوشع
دیدیکه نیچون بزی تعجیس ایلدك رب سنی بوکونده تعجیس ایلیه و جمله اسرائیل انی طاشلر ایله
طاشلدیلر و انلری طاشلدقدن صکره انلری آتشه یاقدیلر ٢٦ و اوزرینه بر بیوك طاش یغینی
قالدردیلر تا بوکونه‌دك و رب غضبی حدتندن دوندی انك ایچون تا بوکونه‌دك اول یره عاخور دره‌سی
آدی قودیلر

سکزنجی فصل

١ و رب یوشعه دیدیکه قورقمه و شاشمه جمله جنك قومنی بله‌کجه آل و قلقوب عای شهرینه چق باق
عای ملکنی و انك قومنی و شهرینی و ولایتنی الکه ویردم ٢ و اریحایه و انك ملکنه ایتدوکك کبی عایه
و انك ملکنه دخی ایله نهایت انك یغمالرینی و مواشیلرینی کندولریکزه یغمالیه‌سز بوسو شهرك آردنده

قو ٣ ایمدی یوشع و جمله جنك قومی غایه چیقمغه قالقدیلر و یوشع اوتوز بیك برار و یورکلو آدملر سچوب
انلری کیجه‌دن کوندردی ٤ و انلره امر ایدوب دیدیکه باقڭ سز شهرڭ آردنده پوسویه کیرڭ شهردن
قتی اوزاق اولماڭ و جمله‌ڭز حاضر اولڭ ٥ بن ایسه و بنمله اولان جمله قوم شهره یاقلشه‌جغز و قارشولرینه
چیقدقلرنده اولکی کبی اوکلرندن قاچه‌جغز ٦ او زمان آردمزجه چیقرلر تا بز انلری شهردن قوپارنجه زیرا
دیه‌جکلر که اولکی کبی اوکمزدن قاچیورلر اننڭ ایچون اوکلرندن قاچرز ٧ او زمان سز پوسودن قالقوب
شهری ضبط ایده‌سز و اللهڭز ربّ انی سزڭ الکزه ویره‌جکدر ٨ و شهری آلدقدن صکره انی آتشه یاقه‌سز
ربّڭ سوزینه کوره ایده‌سز باقڭ سزه امر ایلدم ٩ و یوشع انلری کوندردی و انلر پوسویه کیدوب
کتدیلر و غاینڭ مغربنده غای و بیت ایل آراسنده طوردیلر. و یوشع اول کیجه قومڭ آراسنده یاتدی
١٠ و یوشع چیقوب صباح قالقوب قومی یوقلادی و اول هم اسرائیلڭ اختیارلری قومڭ اوکنجه غایه چیقدیلر
١١ و جمله بیله‌سنجه اولان جنك قومی چیقوب یاقلشدیلر و شهرڭ قارشوسنه کلوب غاینڭ شمالنده اوردوی
قوردیلر و انڭ و غاینڭ آراسنده دره وار ایدی ١٢ و بش بیك آدم قدر آلوب انلری شهرڭ مغربنده غای
و بیت ایل آراسنده پوسوده قودی ١٣ و شهرڭ شمالنده اولان جمله اوردونڭ قومی هم شهرڭ مغربنده
اولان پوسو یقین کلدیلر و یوشع اول کیجه دره‌نڭ ایچنه واردی ١٤ و اولدیکه غای ملکی بونی کوردوکی
کبی جمله ایدوب صباحدن قالقدیلر و شهرڭ آدملری اسرائیلی قارشولمغه کندو و جمله اننڭ خلقی بر
متعیّن وقتده اوانڭ اوکنه جنکه چیقدیلر زیرا شهرڭ آردنده کندولری اوزره پوسو اولدوغنی بیلمدی
١٥ و یوشع و جمله اسرائیل اوکلرندن صندیلر و بریّه یولندن قاچدیلر ١٦ و جمله شهرده‌کی قوم بونلره
چاغرلدی که انلرڭ آردنجه سکرده‌لر و یوشعڭ آردنجه سکردیرکن شهردن قوپارلدیلر ١٧ و غایده و بیت
ایلده بر کمسه قالمدی که اسرائیلڭ آردنجه چیقمامش اولا و شهری آچق قویوب اسرائیلڭ آردنجه
سکردیلر ١٨ و ربّ یوشعه دیدیکه الکده‌کی مزراقی غای قارشوسنه قالدر زیرا انی الکه ویره‌جکم و یوشع
الندکی مزراقی شهره قالدردی ١٩ او زمان پوسوده اولانلر تیز یرلرندن قالقدیلر و الینی قالدردوغی کبی
یوردیلر و شهره کیروب و انی آلوب تیز تیز شهری آتشه یاقدیلر ٢٠ و غاینڭ آدملری آردینه دوندکده
کوردیلر و اشته شهرڭ دوتنی کوکه چیقردی و انلره اورایه یا بورایه قاچمغه قدرت یوق ایدی و بریّه‌یه
قاچان قوم آردنجه سکردنلر اوزرینه دوندی ٢١ و یوشع هم جمله اسرائیل کوردیلر که پوسوده‌کیلر شهری
آلدیلر و شهرڭ دوتنی چیقر او زمان دونوب غای آدملرینی اوردیلر ٢٢ او بریلر دخی انلرڭ قارشوسنه شهردن
چیقدیلر و اسرائیلڭ اورتاسنده قالدیلر بونلر بورادن و انلر اورادن اوردیلر تا باقی و قورتلمش قالمینجه
٢٣ و غای ملکینی دیری طوتوب انی یوشعه کتوردیلر ٢٤ و اولدیکه اسرائیل جمله غای ساکنلرینی تارلاده
و آردنجه سکردکلری بریّه‌ده اولدرمکه تمام ایتدکدن صکره و جمله‌سی بالتمام قلیجدن دوشدکدن
صکره جمله اسرائیل غایه دونوب انی قلیجدن کچوردیلر ٢٥ اول کونده دوشن ارکك و عورت جمیع

غای آدملرینڭ جملەسی اون ایکی بیڭ ایدی ٢٦ و یوشع مزراق ایلە قالدردوغی الینی کرو چکمدی تا جملە
غای ساکنلرینی اولدرنجە ٢٧ انجق مواشیی و بو شهرڭ یغمالرینی اسرائیل کندولرینە یغمالدی یوشعە
اصمرلدوغی ربڭ سوزینە کورە ٢٨ و یوشع غای شهرینی یاقوب انی ابدی خرابە یغینینە دوندردی تا بو
کونەدك ٢٩ و غایڭ ملکینی تا آخشامەدك بر آغاجدە آصدی و کنش طولندقدە یوشع امر ایتدی کە
لشینی آغاجدن ایندرەلر و انی شهر قپوسنڭ دخولندە براغوب اوزرندە بر بیوك طاش یغینی قالدردیلر
تا بو کونەدك ٣٠ او زمان یوشع اسرائیل اللهی ربە عیبال طاغندە بر مذبح یاپدی ٣١ نیجە کە ربڭ
قولی موسی بنی اسرائیلە امر ایتدی ایسە موسینڭ تورات کتابندە یازلدوغی اوزرە دمور طوقنمدوغی بتون
طاشلردن بر مذبح و اوزرندە ربە ضحیەلر ذبح و سلامت قربانلری تقریب ایلدیلر ٣٢ و اورادە طاشلر
اوزرندە موسینڭ بنی اسرائیل اوکندە یازدوغی توراتڭ نسخەسنی یازدی ٣٣ و جملە اسرائیل و انڭ
اختیارلری و ضابطلری و قاضیلری تابوتڭ بوراسندن و اوراسندن ربڭ عهد تابوتنی کوترن لاویلولر
اماملر حضورندە طوردیلر اکر غریب اکر یرلو یاریسی جرزیم طاغی قرشوسندە و یاریسی عیبال طاغی
قرشوسندە نیجە کە ربڭ قولی موسی اولدە امر ایتمش ایدی ایسە تاکە اسرائیل قومنە خیر دعا
ایدەلر ٣٤ اندن صکرە جملە توراتڭ سوزلرینی خیر دعالری و لعنتلری اوقودی تورات کتابندە جملە
یازلدوغنە کورە ٣٥ جملە موسینڭ امر ایتدوکندن سوز قالمدی کە انی یوشع جملە اسرائیل جماعتی
و عورتلر و کوچکلر و آرالرندە کزن غریبلر اوکلرندە اوقومش اولا ۞

طقوزنجی فصل

١ و اولدیکە اردنڭ بروسندە طاغدە و اووادە و بیوك دکزڭ ساحلندە لبنان قرشوسندە اولان
ملکلر حیتیلر و اموریلر کنعانیلر فرزیلر و حویلر و یابوسیلر ٢ جملەسی یوشعە و اسرائیلە جنك ایتمك
ایچون آغز بر اولوب جمع اولدیلر ٣ اما جبعون ساکنلری یوشعڭ اریحایە و غایە ایتدوکنی ایشتکلە
٤ انلر دخی فن قوللاندیلر و واروب آزقلنوب اشکلرینە اسکی چواللر و اسکی یرتق و یمالنمش شراب
طولملری آلدیلر ٥ و آیاقلرندە اسکی و یمالو پابوجلر و اوزرلرندە اسکی اثوابلر و جملە آزغنڭ اتمکی قورو
و کفلو ایدی ٦ و جلجال اوردوسنە یوشعە واروب اکا و اسرائیل آدملرینە دیدیلر کە اوزاق ولایتدن
کلدك ایمدی حالا بزم ایلە بر عهد کسشکز ٧ او زمان اسرائیل آدملری حویلرە دیدیلر کە بلکە سز
آرامزدە ساکن سکز سزکلە نیجە عهدی کسشەوز ٨ و انلر یوشعە دیدیلر کە قوللرڭ ایز یوشع دخی
انلرە دیدیکە کیم سکز و نرەدن کلورسکز ٩ و اکا دیدیلر کە بو قوللرڭ پك اوزاق ولایتدن اللهڭ ربڭ
آدینە کلدیلر زیرا انڭ خبرینی و مصردە جملە ایشلدوکنی ایشتدك ١٠ و اردنڭ اوتەسندە اولان
اموریلرڭ ایکی ملکلرینە حشبون ملکی سیحونە و عشتروتدە ساکن اولان باسان ملکی عوجە جملە

ایتدکلرینی ١١ انلك ایچون اختیارلریمز وجمله ولایتمزك ساکنلری بزه بو سوزلر ایله دیدیلرکه الکزه
یوله آزق آلك وانلره قرشو واروب انلره دییك که قوللریکز ایز ایمدی حالا بزم ایله بر عهد کسش
١٢ بو اتمکمزی سزه کلمك ایچون چقدوغمز کونده اولرمزدن اسیجاق ایکن آزق ایدندك شمدی اشته
قورو وکفلو اولدی ١٣ وبو شراب طولملری که انلری یکی ایکن طولدردق اشته یرتلدیلر وبو اثوابمز
وپاپوجلریمز یولك اوزونلغندن اسکیدیلر ١٤ واول آدملر انلرك آزغندن آلدیلر اما ربك آغزینی
طانشمدیلر ١٥ ویوشع انلر ایله بارشق ایتدی هم انلری دیری قومغه عهد کسدی وجماعت باشلری
انلره یمین ایتدیلر ١٦ واولدیکه انلر ایله عهد کسشدوکی اوچ کوندن صکره ایشتدیلرکه انلره یقین
درلر وآرالرنده ساکن درلر ١٧ زیرا بنی اسرائیل واروب انلرك شهرلرینه اوچنجی کونده کلدیلر
وانلرك شهرلری جبعون واخفیرا وبأروت وقریة یعریم ایدی ١٨ وبنی اسرائیل انی قرمادیلر جماعت
باشلری انلره اسرائیل اللهی رب ایچون یمین ایتدکلری اوچندن وجمله جماعت باشلره قرشو مرلدادیلر
١٩ او زمان جمله باشلر جمهور جماعته دیدیلرکه بز انلره اسرائیل اللهی رب ایچون یمین ایتدك انك
ایچون شمدی بز انلره یاپشمغه قادر دکل ایز ٢٠ انلره بونی ایدهلم انلری دیری صقلیالم تاکم انلره
یمین ایتدوکمز یمین ایچون اوزریمزه غضب اولمیا ٢١ ایمدی باشلر انلره دیدیلرکه یاشاسونلر اما جمله
جماعته اودون یاریجیلر وصو سقالری اولسونلر نیجه که باشلر انلره سویلهدیلر ایسه ٢٢ ویوشع انلری
چاغروب وانلره سویلیوب دیدیکه نیچون بزی آلدایوب دیدکزکه بز سزدن پك اوزاق ایز چون
آرامزده ساکن سکز ٢٣ ایمدی حالا ملعون سکز وسزدن بیت اللهمه قول واودون یاریجیلر وصو
سقالری فارغ اولمیا ٢٤ وانلر یوشعه جواب ویروب دیدیلرکه بو قوللریکه صحیح خبر اولندیکه اللهك
رب موسی قولنه بیورمشدرکه سزه جمله یری ویره وجمله یرك ساکنلرینی حضورکزدن هلاك ایلیه
انك ایچون جانلریمز ایچون سزدن پك پك قورقوب بو قصه‌یی ایلمدك ٢٥ وشمدی اشته الکده ایز
نیجه که بزه ایلمکه سکا ایو وطوغرو کورنور ایسه ایله ٢٦ وانلره بویله ایلدی وانلری بنی اسرائیلك
الندن قورتاردی که انلری اولدرمیهلر ٢٧ ویوشع انلری اوکونده جماعته وربك مذبحنه اودون یاریجیلر
وصو سقالری تا بو کونه‌دك اختیار ایتدوکی یرده آلیقودی ۞

اونجی فصل

١ واورشلیمك ملکی آدونیصداق یوشعك غایی آلدوغنی وانی خراب ایتدوکنی واریحایه وانك ملکنه
ایتدوکی کبی غایه دخی وانك ملکنه ایتدوکنی وجبعون ساکنلری اسرائیل ایله بارشق ایتدوکنی
وآرالرنده اولدوغنی ایشتدکده ٢ پك قورقدیلر زیرا جبعون مملکت شهرلرندن بری کبی بر بیوك
شهر ایدی وغایدن زیاده بیوك هم جمله آدملری زوربازلر ایدی ٣ انك ایچون اورشلیم ملکی آدونیصداق

حبرون ملکی هوحامه و یرموت ملکی فرامه و لخیش ملکی یافیعه و عجلون ملکی دابیره کوندروب دیدیکه
٤ بکا چقك و بکا یاردم ایلیك جبعونی اوره‌لم زیرا یوشع ایله و بنی اسرائیل ایله بارشق ایتدی
٥ *ایمدی آموریلرك اول بش ملکلری اورشلیم ملکی حبرون ملکی یرموت ملکی لخیش ملکی و عجلون
ملکی جمع اولدیلر و انلر و جمله عسکرلری چقوب جبعون اوکنده اوردو قوردیلر و اوزرینه جنك
ایدرلردی ٦ و جبعون آدملری جلجال اوردوسنه یوشعه کوندروب دیدیلر که قوللرکدن اللریکی چکمه
تیز بزه چق و بزی قورتار هم بزه یاردم ایله زیرا طاغلرده ساکن اولان جمله آموریلرك ملکلری
اوزریمزه جمع اولدیلر ٧ ایمدی یوشع او و جمله قوی بله‌سنجه و جمله زور صاحبلری جلجالدن چقدیلر
٨ و رب یوشعه دیدیکه انلردن قورقمه زیرا انلری سنك الکه تسلیم ایلدم هیچ انلردن بریسی سنك
اوککده طورامز ٩ و یوشع جلجالدن بتون کیجه روان اولوب انلره عجله ایله کلدی ١٠ و رب انلری
اسرائیلك اوکنده قروب انلری جبعون یاننده عظیم ضرب ایله ضرب ایلدی و انلری بیت حوران
یوقشنك یولنده قووب انلری تا عزقه‌یه و تا ماقده‌یه اوردی ١١ و اولدیکه اسرائیلك اوکنده قاچدقلرنده
بیت حوران اینشنده ایکن رب انلرك اوزرینه کوکدن بیوك طاشلر تا عزقه‌یه‌دك اندردی و اولدیلر
طولونك طاشلرندن اولنلر بنی اسرائیلك قلج ایله اولدردکلرندن زیاده ایدی ١٢ او زمان یوشع ربه
دیدیکه اول کونده که رب آموریلری بنی اسرائیل اوکنده ویردی و اسرائیلك کوزلرنده دیدیکه ای
کنش جبعون اوزرنده طور و سن ای آی آیلون دره‌سنده قتلان ١٣ و کنش طوروب آی قتلاندی
تا قوم دشمنلرندن انتقامی آلنجیه‌دك یاسار کتابنده بو یازلو دکلمی ایمدی کوکلر اورتاسنده کنش
طوردی و بتون کون قدر طولنمغه سرعت ایتمدی ١٤ اول کون کبی اندن اول و اندن صکره اولمامشدر که
رب آدم آوازینی دکلیه زیرا رب اسرائیل ایچون جنك ایتدی ١٥ و یوشع هم جمله اسرائیل بله‌سنجه
جلجال اوردوسنه دوندیلر ١٦ و بو بش ملکلر قاچوب ماقده‌ده اولان مغاره‌ده صقلندیلر ١٧ و یوشعه
خبر اولنوب دینلدیکه ماقده‌ده مغاره‌سنده بش ملکلر صقلو بولندی ١٨ و یوشع دیدیکه مغاره‌نك آغزینه
*بیوك طاشلر دورك و انك یاننده آدملر طوردرك که انلری بکلیه‌لسر ١٩ اما سز طورماك و دشمنلریکز
آردنده سکردك و قویرغنی اورك انلری شهرلرینه کیرمکه قوماك زیرا اللهکز رب انلری الکزه تسلیم
ایتدی ٢٠ و اولدیکه یوشع و بنی اسرائیل انلری پك بیوك* قتال ایله* تا افنا ایدنجیه‌دك قرمغی تمام
ایتدکدن صکره و انلردن قالانلر حصارلو شهرلرینه کیردکدن صکره ٢١ جمله قوم ماقده‌ده اولان
اوردویه یوشعه سلامتله دوندیلر و بنی اسرائیل اوزرینه هیچ کیمسه دلنی دپرتمدی ٢٢ و یوشع دیدیکه
مغاره‌نك آغزینی آچك و مغاره‌دن بکا اول بش ملکلری کتورك ٢٣ و بویله ایدوب انلر مغاره‌دن اول بش
ملکلری اورشلیم ملکنی حبرون ملکنی یرموت ملکنی لخیش ملکنی و عجلون ملکنی کتوردیلر ٢٤ و اولدیکه
بو ملکلری یوشعه چقاردقدن صکره یوشع جمله اسرائیلك آدملرینی چاغردی و بله‌سنجه سفر ایدن جنك

أر باشلرينه ديديكه يقلاشك بو ملكلرك بوينلري اوزرينه آياقلريكزي قويك انلر دخي يقلاشوب آياقلريني
بوينلري اوزرينه قوديلر ٢٥ ويوشع انلره ديديكه قورقاك وخوف ايتمك كندولركزي بكشدرك وقوتلندرك
زيرا جمله دشمنلريكزه كه اوزرلرينه جنك ايدرسكز رب بويله ايده‌جكدر ٢٦ واندن صكره يوشع
بونلري اوروب واولدروب بش آغاجلرده آصدردي واول آغاجلرده تا آخشامه‌دك آصلمش طورديلر
٢٧ واولديكه كنش باتدوغي وقتده يوشع بيورديكه انلري آغاجلردن اندروب صقلندقلري مغاره‌يه
براغه‌لر ومغاره‌نك آغزنده بيوك طاشلر قوديلر كه تا بو كونه‌دك طورورلر ٢٨ واول كونده يوشع ماقده‌يي
آلوب اني قليجدن كچوردي وانلري وانك ملكني وجمله ايچنده اولان جاني اولدردي بو باقيسني آليقومدي
وماقده ملكنه اريحا ملكنه ايتدوكي كبي ايتدي ٢٩ اندن صكره يوشع وجمله اسرائيل انكله بيله
ماقده‌دن لبنايه كوچديلر ولبنا ايله جنك ايلدي ٣٠ ورب اني دخي وانك ملكني اسرائيلك النه ويردي
واني هم جمله ايچنده اولان جاني قليجدن كچوروب ايچنده قورتلمشي آليقومدي وانك ملكنه اريحا ملكنه
ايتدوكي كبي ايتدي ٣١ اندن صكره يوشع وانكله بيله جمله اسرائيل لبنادن لخيشه كوچدي واوكنده
اوردويي قوروب انكله جنك ايتدي ٣٢ ورب لخيشي اسرائيلك النه ويردي كه اني ايكنجي كونده آلدي
واني هم جمله ايچنده اولان جاني قليجدن كچوردي عينيله جمله لبنايه ايتدوكي كبي ٣٣ او زمان جازر
ملكي هورام لخيشك امدادينه چيقدي ويوشع اني دخي هم انك خلقني ٭ قورتلمشي آليقومينجه‌دك
اوردي ٣٤ اندن صكره يوشع وبيله‌سنجه جمله اسرائيل لخيشدن عجلونه كوچوب وقرشوسنه اوردويي
قوروب انكله جنك ايلديلر ٣٥ واني اول كونده آلديلر واني هم جمله ايچنده اولان جاني قليجدن
كچوروب اول كونده هلاك ايلدي عينيله لخيشه جمله ايتدوكي كبي ٣٦ اندن صكره يوشع وانكله جمله
اسرائيل عجلوندن حبرونه كوچديلر وانكله جنك ايتديلر ٣٧ واني آلديلر واني هم ملكني هم جمله
انك شهرلريني وايچنده اولان جمله جاني قليجدن كچورديلر باقيسني آليقومدي عينيله عجلونه ايتدوكي
كبي واني هم ايچنده اولان جمله جاني افنا ايلدي ٣٨ اندن يوشع وجمله اسرائيل بيله‌سنجه دابيره
دوندي وانكله جنك ايتدي ٣٩ واني هم انك ملكني وجمله انك شهرلريني آلوب انلري قليجدن
كچورديلر وجمله ايچنده اولان جاني افنا ايدوب بكسه‌يي آليقومدي حبرونه ايتدوكي كبي ولبنايه وانك
ملكنه ايتدوكي كبي دابيره دخي وانك ملكنه اويله ايتدي ٤٠ ايمدي يوشع جمله طاغلك وجنوبك
وصحرانك واينشك يريني وانلرك جمله ملكلريني اوردي وبكسه‌يي آليقومدي وجمله جاني اولدردي
اسرائيلك اللهي رب بيوردوغي كبي ٤١ ويوشع انلري قدس برنعدن تا غزه‌يه وجمله جاشن يريني تا
جبعونه‌دك اوردي ٤٢ ويوشع جمله بو ملكلري ويرلريني بر كره‌دن آلدي زيرا اسرائيل اللهي رب
اسرائيل ايچون جنك ايتدي ٤٣ ويوشع وانكله جمله اسرائيل جلجالده اولان اوردويه
دونديلر ۞

اون برنجی فصل

١ و اولدیکه حاصور ملکی یابین بو نسنه‌لری ایشتدکده مدون ملکی یوبابه و شمرون ملکنه و اخشاف
ملکنه کوندردی ٢ و شمال طرفنده‌کی ملکلره طاغستانده و کنروتك جنوبنده اولان صحراده و اوواده
و مغربده دور ناحیه‌لرنده ٣ و مشرق و مغرب طرفندن کنعانی‌یه و اموری‌یه و حیتی‌یه و فرزی‌یه و یابوسی‌یه
طاغلرده و حرمون التنده مصفا یرنده اولان حوی‌یه ٤ و انلر هم جمله عسکرلری انلر ایله چقدیلر چوق
قوم دکز یالیسنده‌کی قوم کبی چوقلقده ایدی و آتلر هم عربه‌لر غایت چوق ٥ بو جمله ملکلر جمع اولوب
کلدیلر و اسرائیل ایله جنك ایتمك ایچون مروم صولری یاننده جمعا اوردوی قوردیلر ٦ و رب یوشعه
دیدیکه بونلردن قورقمه زیرا یارین بو وقتده بن انلرك جمله‌سنی اسرائیل اوکنده مطعون ویره‌جکم
آتلرینك سکرلرینی کسوب عربه‌لرینی آتشه یاقه‌سن ٧ ایمدی یوشع و بیله‌سنجه جمله جنك قومی
قرشولرینه مروم صولرینه جمله ایله کلوب اوزرلرینه هجوم ایتدیلر ٨ و رب انلری اسرائیلك النه ویردی
که انلری اوروب تا بیوك صیدونه و تا میسرفوت صولرینه و تا مصفا صحراسنك مشرقنه انلرك آردنده
سکرتدیلر و انلری شویله اوردیلر که انلردن باقیسنی قومادیلر ٩ و یوشع انلره رب اکا دیدوکی کبی
ایتدی آتلرینك سکرلرینی کسوب عربه‌لرینی آتشه یاقدی ١٠ و یوشع همان اول وقتده دونوب حاصوری
فتح ایلدی و انك ملکنی قلج ایله اوردی زیرا حاصور اولدن بو جمله مملکتلرك باشی ایدی ١١ و دخی جمله
انده اولان جانی قلج کسکینلکیله اوروب اختزام ایتدیلر بر جان دیری قالمدی و حاصوری آتشه
یاقدی ١٢ و بو جمله ملکلرك شهرلرینی و انلرك جمیع ملکلرینی یوشع طوتوب انلری قلج ایله اوردی
و انلری اختزام ایلدی نیجه که ربك قولی موسی اصمرلدی ایسه ١٣ اما اول شهرلرکه کندو صربلغنده
طورمشلر اسرائیل انلردن بریسنی یاقمدی یالکز حاصوری یوشع یاقدی ١٤ و بو شهرلرك جمله غارتنی
و مواشی‌یی بنی اسرائیل کندولرینه یغمالدیلر اما جمله آدمی قلج کسکینلکیله تا هلاك ایدنجیه‌دك اوردیلر
بر جانی آلیقومدیلر ١٥ نیجه که رب موسی قولنه امر ایتدی ایسه موسی دخی یوشعه امر ایتدی هم یوشع
شویله ایتدی ربك موسی‌یه جمله امر ایتدوکندن بر سوز ترك ایتمدی ١٦ یوشع بتون بو ولایتی طاغستانی
و جنوبك جمله یرینی و جمله جاشن یرینی اووانی و صحرانی و اسرائیل طاغنی هم انك اوواسنی ١٧ خلق
طاغندن که سعیره چقر تا بعل غاده لبنان صحراسنده حرمون طاغی التنده و جمله انلرك ملکلرینی طوتوب
انلری اوردی و انلری اولدردی ١٨ یوشع بو جمله ملکلر ایله نیجه ایام جنك ایلدی ١٩ بنی اسرائیل ایله بارشق
ایتمش شهر یوق ایدی جبعون ساکنلری حویلردن غیری سایر جمله‌سنی جنك ایله آلدیلر ٢٠ زیرا بنی
اسرائیل ایله جنکه اوغراشمغه انلرك یورکلرینك پکشدرمسی ربدن اولدی تاکه انلری اختزام ایلیه
و انلره مرحمت اولنمیا انجق انلری هلاك ایده نیجه که رب موسی‌یه امر ایلدی ایسه ٢١ و اول وقتده یوشع

كلوب بنى عناق طاغلردن حبرون ودابير وعنابدن و جمله يهودانك طاغلرندن و جمله اسرائيلك
طاغلرندن افنا ايتدى و يوشع انلرى شهرلريله اختيرام ايلدى ٢٢ بنى اسرائيلك ولايتنده بنى عناقدن
كمسه قالمدى انجق غزه‌ده و جاتده و آشدوده‌ده قالديلر ٢٣ ايمدى يوشع ربّ موسى‌يه جمله ديه‌وكى
كبى بتون ولايتى آلوب انى اسرائيله ميراث ايچون سبطلرينك بايلرنجه ويردى و ولايت جنكدن
راحت اولدى ۞

اون ايكنجى فصل

١ و ولايتك ملكلرى بونلر دركه انلرى بنى اسرائيل اوروب يرلرينى ملك ايدينديلر اردنك اوته‌سنده
كنشك مشرقنه طوغرو آرنون ارماغندن تا حرمون طاغنه و جمله مشرقك اوواسنه‌دك ٢ حشبونده
اوتران اموريلرك ملكى سيحون كه آرنون ارماغى كنارنده اولان عروعيردن و ارماغك اورتاسندن و جلعادك
ياريسندن تا عمّون اوغللرينك سنورنده اولان يابوق ارماغنه‌دك سلطنت ايدردى ٣ و اوواده تا كنروت
دكزينه شرقه طوغرو و اووانك دكزينه يعنى توز دكزينه شرقه طوغرو بيت يشموت يولنده و جنوبدن
اشدوت فسغانك التنده ٤ و رفايم قالانيندن باسان ملكى عوجك سنورى كه عشتروتده و ادرعايده ساكن
ايدى ٥ اوله حرمون طاغنده و سلخاده و بتون باسانده جشوريلرك و معكتيلرك سنورينه‌دك و جلعادك
ياريسنده حشبون ملكى سيحونك سنورنده سلطنت ايدردى ٦ انلرى ربّك قولى موسى و بنى اسرائيل
اورديلر و ربّك قولى موسى ولايتلرينى روبيلولره و جادلولره و منسّا سبطنك ياريسنه ميراث ايچون ويردى
٧ و يرك ملكلرى بونلر دركه انلرى يوشع و بنى اسرائيل اورديلر اردنك بروسنده مغربه طوغرو لبنان
اوواسنده اولان بعل غاددن تا ساعيره چقان خلق طاغنه‌دك و يوشع انلرى اسرائيل سبطلرينه بايلرنجه
ميراث ايچون ويردى ٨ طاغلرده و اووالرده و صحرالرده و بايرلرده و بريه‌ده و جنوب يرنده حيتيلر
اموريلر كنعانيلر فرزيلر حويلر و يابوسيلر ٩ اريحا ملكى بر غاى ملكى كه بيت ايل جانبنده در بر
١٠ اورشليم ملكى بر حبرون ملكى بر ١١ يرموت ملكى بر لخيش ملكى بر ١٢ عجلون ملكى بر جازر ملكى
بر ١٣ دابير ملكى بر جادر ملكى بر ١٤ حرما ملكى بر عاراد ملكى بر ١٥ لبنا ملكى بر عدلام ملكى بر
١٦ ماقده ملكى بر بيت ايل ملكى بر ١٧ تفوح ملكى بر حافار ملكى بر ١٨ آفاق ملكى بر شارون
ملكى بر ١٩ مادون ملكى بر حاصور ملكى بر ٢٠ شمرون مرون ملكى بر اكشاف ملكى بر ٢١ تعنخ ملكى
بر مجدوا ملكى بر ٢٢ قادس ملكى بر يقنعم كرمل ملكى بر ٢٣ دورك ناحيه‌سنده دور ملكى بر جلجال
امتلرك ملكى بر ٢٤ ترصا ملكى بر جمله ملكلر اوتوز بر ۞

اون اوچنجی فصل

۱ و یوشع قوجه‌یوب یاشلو اولدقده رب اکا دیدیکه قوجه‌دک یاشلو اولدک و میراث اولاجق ولایت
قتی چوق قالدی ۲ باقی قالان یر بو در جمله فلسطیلرک ناحیه‌لری و جمله جشوری ۳ مصر اوکنده اولان
سیحوردن تا عقرون سنورینه شماله طوغرو کنعانیلرک صایلور بش فلسطیلرک باشلری غزیلر آشدودیلر
آشقلونیلر جتیلر و عقرونیلر هم عویلر ۴ جنوبدن جمله کنعانیلرک ولایتی و صیدونیلرک مغاری تا آفاقه تا
آموریلرک سنورینه‌دک ۵ و غبلیلرک ولایتی و جمله لبنان کونش مشرقنه طوغرو حرمون طاغی آلتنده
بعلغاددن تا حماته وارنجه‌یه‌دک ۶ جمله طاغ اهالیسی لبناندن تا مشرفوت مولرینه جمله صیدونیلر بن انلری
بنی اسرائیلک اوکندن سوره‌جکم انجق سن انی بنی اسرائیله میراثه تقسیم ایله نته‌کیم سکا امر ایتدم ایسه
۷ ایمدی حالا بو یری طقوز سبطلره و منسانک یاری سبطنه میراثه تقسیم ایله ۸ روبیلولر و جادلولر
میراثنی انکله آلدیلر که انی موسی انلره اردنک اوته‌سنده مشرقه طوغرو ویرمشدر ربک قولی موسی انلره
ویردوکی کبی ۹ عروعیردن که آرنون ارماغنک کناری اوزرنده در و ارماغک اورتاسنده‌کی شهری و بتون
میدابا صحراسنی تا دیبونه‌دک ۱۰ و آموریلرک ملکی سیحونک جمله شهرلرینی که حشبونده تا عمون
اوغللرینک سنورینه‌دک سلطنت سورردی ۱۱ و جلعادی و جشوریلرک و معکتیلرک سنورینی و بتون حرمون
طاغنی و جمله باسانی تا سلخایه‌دک ۱۲ و باسانده اولان عوجک جمله مملکتنی که عستروتده و ادرعیده
سلطنت سورردی رفایم باقیه‌سندن بو قالمش ایدی زیرا انلری موسی اوردی هم انلری سوردی ۱۳ اما بنی
اسرائیل جشوریلری و معکتیلری سورمدیلر انک ایچون جشوریلر و معکتیلر اسرائیل آراسنده تا بو کونه‌دک
ساکن اولدیلر ۱۴ انجق لاوی سبطنه میراث ویرمدی انک میراثی اسرائیل اللهی ربک یاناجق قربانلری
در نیته‌که انلره دیدی ایسه ۱۵ ایمدی موسی روبیل اوغللرینک سبطنه قبیله‌لرینه کوره میراث ویردی
۱۶ و انلره سنور اولدی عروعیردن که آرنون ارماغنک کنارنده در و ارماغک اورتاسنده اولان شهر
و میدابانک یانینده اولان جمله اووا ۱۷ حشبون و انک جمله صحراده‌کی شهرلری دیبون و بعموت‌بعل و بیت
بعل‌معون ۱۸ و یاهص و قدموت و مفعت ۱۹ و قریاتایم و سابما و صرت شحر وادی طاغنده ۲۰ و بیت
فغور و آشدوت فسغا و بیت یشموت ۲۱ و جمله اووانک شهرلری و آموریلرک ملکی سیحونک مملکتی که
حشبونده سلطنت ایدردی و موسی انی و مدیانک بکلری اوی‌یی و رقمی و صوری و حوری و رباعی که
سیحونک امیرلری و یرک ساکنلری ایدیلر ۲۲ و بنی اسرائیل باعور اوغلی بلعام ساحری قلجله اوردیلر
مقتوللر ایله بله ۲۳ و روبیل اوغللرینک سنوری اردن و انک سنوری اولدی و روبیل اوغللرینک میراثی
بو در قبیله‌لرنجه شهرلر و کویلری ۲۴ و موسی جاد سبطنه جاد اوغللرینه قبیله‌لرنجه میراث ویردی
۲۵ و انلرک سنوری بو ایدی یعزیر و جمله جلعاد شهرلری و عمون اوغللرینک ولایتی یاریسی ربانسک

قرشوسنده اولان عروعيره‌دك ٢٦ و حشبوندن تا راموت مصفايه‌دك و بطنيم و محنيمدن دابيرك سنورينه‌دك
٢٧ و دره‌ده بيت هرام و بيت نمرا و ساخوت و صافون حشبون ملكى سيحون مملكتنك بقيه‌سى اردن
و سنورى تا كنرات دكزينك آخرينه‌دك اردن اوته‌سنده مشرقه طوغرو ٢٨ جاد اوغللرينك ميراثى بودر
قبيله‌لرنجه شهرلر و كويلرى ٢٩ و دخى موسى منسا سبطنك يارىسنه ميراث ويردى و بنى منسا يارى
سبطنك اولدى قبيله‌لرنجه ٣٠ و انلرك سنورى اولدى محنيمدن جمله باسان باسان ملكى عوجك جمله
مملكتى و جمله باسانده‌كى يائيرك قصبه‌لرى التمش شهر ٣١ و جلعادك يارىسى و عشتروت و ادرعاى باسانده‌كى
عوج مملكتنك شهرلرى منسا اوغلى ماخير اوغللرينك يعنى ماخير اوغللرى يارىسنك ايدى قبيله‌لرنجه
٣٢ موآب اووالرنده موسى‌نك ميراث ايچون تقسيم ايتدوكى بونلردر اردنك اوته‌سنده اريحادن
مشرقه طوغرو ٣٣ اما لاوى سبطنه موسى ميراث ويرمدى اسرائيل اللهى رب انلرك ميراثى در نيجه كه
انلره ديدى ايسه

اون دردنجى فصل

١ كنعان ولايتنده بنى اسرائيلك ميراث آلدقلرى بونلردر كه انلرى امام اليعازر و نون اوغلى يوشع
و بنى اسرائيل سبطلرينك باش باباللرى انلره ميراث ايچون تقسيم ايتديلر ٢ انلرك ميراث نصيبى اوزره
نيجه كه رب موسى‌نك اليله امر ايتدى ايسه طقوز سبطه و بر سبطك يارىسنه ٣ زيرا موسى ايكى سبطه
و بر سبطك يارىسنه اردنك اوته‌سنده ميراث ويرمش ايدى اما لاويلولره آرالرنده ميراث ويرمدى
٤ چونكه يوسف اوغللرى ايكى سبط ايدى منسا و افرايم و لاويلولره تمكن ايچون شهرلردن و طوارلرى و ماللرى
ايچون واروشلرندن غيرى ولايتده پاى ويرمديلر ٥ رب موسى‌يه نيجه امر ايلدى ايسه بنى اسرائيل دخى
بويله ايدوب يرى پايلاشديلر ٦ او زمان بنى يهودا جلجالده يوشعه يقلاشديلر و يفنا اوغلى كالب
قنزى اكا ديديكه قادش برنعده بنم حقمده و سنك حقكده الله آرى موسى‌يه ربك سويلدوكى سوزى
بلورسن ٧ ربك قولى موسى بنى قادش برنعدن يرى تجسس ايتمك ايچون كوندردوكى زمان قرق ياشنده
ايدم و اكا قلبمده نيجه ايدى ايسه سوز كتوردم ٨ و بنمله چقان قرنداشلرم قومك يوركنى اريتديلر
بن ايسه اللهم ربه تماما تابع اولدم ٩ و اول كونده موسى يمين ايدوب ديديكه البته سنك آياغك
باصدوغى ير ابدا سنك و اوغللرككك ميراثى اوله اللهم ربه تماما تابع اولدوغك ايچون ١٠ و حالا اشته رب
سويلدوكى كبى بكا عمر ويردى رب بو سوزى موسى‌يه سويليلدن برو اسرائيل بريه‌ده كزر ايكن قرق بش
ييلدر و شمدى اشته بن بوكون سكسان بش ياشنده ايم ١١ و بوكون دخى دنج ايم موسى بنى كوندردوكى
كونده اولدوغم كبى او زمان بنم قوتم نه‌قدر ايدى ايسه شمدى دخى بنم قوتم جنكه و چقمغه و كيرمكه
اوقدردر ١٢ ايمدى حالا بكا بو طاغى ويركه انك ايچون اول كونده رب سويلدى زيرا سن اول كونده

ایشتدك كه عناقیم انده درلر وعظیم حصارلو شهرلر دخی وار ایكه رب بنمله اولوب انلری قووارم رب
سویلدوكی كبی ١٣ و یوشع اكا خیر دعا ایدوب یوفینا اوغلی كالبه حبرونی میراثه ویردی ١٤ اندن
اوتری حبرون یوفینا اوغلی كالب قینزی‌نك میراثی اولدی تا بو كونه‌دك اسرائیل اللهی ربه تماما تابع
اولدوغی ایچون ١٥ و حبرونك آدی اولدن قریة اربع ایدی اول اربع عناقیم آراسنده بیوك آدم ایدی
وولایت جنكدن راحت اولـــــدی ۞

اون بشنجی فصل

١ و بنی یهودا سبطنك نصیبی قبیله‌لرنجه بو ایدی جنوب طرفنده ادوم سنورینه ینشك صین بریه‌سی
جنوب سنورینك آخری ایدی ٢ و جنوب سنوری انلره توز دكزینك آخرندن اولدی جنوبه طوغرو
باقان دلدن برو ٣ و جنوبه طوغرو عقربلر یوقشنه چقوب صینه كچر و جنوبدن قادس برنعه چقوب
حصرونه كچر و آدارایه چقوب قرققی طولاشر ٤ اندن عصمونه كچوب مصر ارماغنه چقر و بو سنورك
نهایتی دكزه در سزك جنوب سنوریكز بو اولا ٥ و مشرق سنوری توز دكزی تا اردنك آخرینه در
و شمال جانبینك سنوری دكز دلندن اردنك آخرینه در ٦ و بو سنور بیت حجلایه چقر و شمالدن بیت
عربایه كچر و بو سنور روبیل اوغلی بهینك طاشنه چقر ٧ و دخی بو سنور عاخور دره‌سندن دابیره چقر
و شماله باقر جلجاله كه آدمیم یوقشنه قرشو در كه ارماغك جنوبنده در و بو سنور عین شمسك صولرینه
كچر و انك نهایتی عین رجله در ٨ و بو سنور هانوم اوغلی دره‌سندن جنوبه یبوسی‌نك جانبنه چقر
اورشلیم او در اندن بو سنور طاغ باشنه چقر كه اول طاغ هانوم دره‌سنك قرشوسنده مغربه طوغرو در كه
رفائیم دره‌سنك آخرنده شماله طوغرو در ٩ و سنور اول طاغك باشندن تا نفتوح صولرینك چشمه‌سنه
نشانلنور و عفرون طاغنك شهرلرینه چقر و بو سنور بعلایه كه قریة یعریم در نشانلنور ١٠ و بو سنور
بعلادن مغربه طوغرو ساعیر طاغنه طولاشر و یعریم طاغنك جانبنه شماله طوغرو كچر كسلون او در و بیت
شمسه انوب تمنایه كچر ١١ و دخی سنور عقرون جانبنه شماله طوغرو چقر و بو سنور شكرونه نشانلنوب
بعلا طاغنه كچر و یبنائله چقر بو سنورك نهایتی دكزه در ١٢ و مغرب سنوری بیوك دكزه و حدودینه
در بنی یهودانك سنوری حسب چوره‌ده قبیله‌لرنجه بو در ١٣ و یوفینا اوغلی كالبه بنی یهودانك آراسنده
پای ویردی ربك یوشعه اولدوغی امرینه كوره قریة اربعی و اول اربع عناقك باباسی در و اول شهر حبرون در
١٤ اورادن كالب عناقك اوچ اوغلنی سوردی شیشایی و اخیمانی و تلمایی عناقك اوغللرینی ١٥ اورادن دابیر
ساكنلرینه چقدی و دابیرك آدی اول قریة سفر ایدی ١٦ و كالب دیدیكه هر كیم قریة سفری اوروب
انی فتح ایدرسه اكا عكسا قزمی عورتلكه ویره‌جكم ١٧ و قناز اوغلی كالبك قرنداشی عتنائیل انی فتح ایتدی
و اكا عكسا قزینی عورتلكه ویردی ١٨ و اولدیكه اول قز كلدر ایكن زوجنه اغوا ویردیكه باباسندن بر

تارلا طلب ایده وقز آشکدن اینمکله کالب اکا دیدیکه حالك نه در ١٩ اول قز جواب ویردیکه بکا برکت
ویر چونکه بکا بر قورو یر ویردك صو چشمه‌لری دخی ویر ایمدی اکا اوستنده‌کی چشمه‌لری و آلتنده‌کی
چشمه‌لری ویردی ٢٠ یهودا اوغللری سبطنك میراثی قبیله‌لرنجه بودر ٢١ ویهودا اوغللری سبطنك آخرنده
ادوم سنورینه یتیشك جنوبه طوغرو شهرلر بونلر ایدی قبصال وعادار ویاغور ٢٢ وقینا ودیمونا وعدعدا
٢٣ وقدس وحاصور ویثنان ٢٤ وزیف وطلام وبعلوت ٢٥ وحاصور حدته وقریوت وحصرون حاصور
اودر ٢٦ وامام وشماع ومولدا ٢٧ وحاصر غادا وحشمون وبیت فلط ٢٨ وحصر شوعال وبیر سبع
وبزیوتیا ٢٩ وبعلا وعییم وعصام ٣٠ والتولاد وخسیل وحرما ٣١ وصقلاغ ومدمنا وسنسنه ٣٢ ولباوت
وشالوهیم وعین وریمون جمله شهرلر یکرمی طقوز وکویلری ٣٣ اوواده اشتاول وصرعوا واشنا ٣٤ وزنوح
وعین‌جنیم وتفوح وعینام ٣٥ ویرموت وعدولام وسوکا وعزیقا ٣٦ وشعرایم وادیتایم وغدیرا وجدروتیم
اون دورت شهر وکویلری ٣٧ صانان وحدشا ومغدل‌جاد ٣٨ ودلعان ومصفا ویقتائیل ٣٩ ولخیش
وبصقت وعجلون ٤٠ وخبون ولحمام وختلیش ٤١ وجدروت وبیت داغون ونعما وماقدا اون آلتی
شهر وکویلری ٤٢ ولبنا وعاتار وعشان ٤٣ ویفتح وآسنا ونصیب ٤٤ وقعیلا واخزیب ومراشا طقوز
شهر وکویلری ٤٥ وعقرون وقصبه‌لری وکویلری ٤٦ عقروندن تا دکزه اشدود یاننده هر نه وار ایسه
وکویلری ٤٧ واشدود وقصبه‌لری وکویلری وغزه وقصبه‌لری وکویلری تا مصر ارماغنه وبیوك دکز
وسنوری ٤٨ وطاغلرده شامیر ویاتیر وسوکه ٤٩ ودنا وقریة صنه که دابیر اودر ٥٠ وعناب واشتموع
وعنیم ٥١ وجوشان وحلون وغیلوا اون بر شهر وکویلری ٥٢ وآراب ودوما واشعان ٥٣ ویانوم وبیت
تفوح وافاقه ٥٤ وحمطا وقریة اربع که حبرون اودر وصیعور طقوز شهر وکویلری ٥٥ ومعون وکرمال
وزیف ویوطا ٥٦ ویزرعیل ویقدعام وزنوح ٥٧ هقین جبعا وتمنه اون شهر وکویلری ٥٨ حلحول وبیت
صور وجدور ٥٩ معرت وبیت عنوت والتقون آلتی شهر وکویلری ٦٠ قریة بعل که قریة یعریم اودر
وربا ایکی شهر وکویلری ٦١ بریه‌ده بیت عربا مدین وسکاکا ٦٢ ونبشان وتوز شهری وعین جدی
آلتی شهر وکویلری ٦٣ اما یبوسیلر ایسه که اورشلیمك ساکنلری در بنی یهودا انلری قوومغه
قادر اولمادیلر انك ایچون یبوسیلر بنی یهودا ایله برله اورشلیمده تا بو کونه‌دك ساکن
اولدیلر ۞

اون آلتنجی فصل

١ ویوسف اوغللرینه نصیب چقدی اریحا اردننده‌ن اریحا صولرینه شرقه طوغرو اریحادن چقان بریه‌یه
بیت ایل طاغنه ٢ وبیت ایلدن لوزایه چقوب آرکی عطاروت سنورینه کچر ٣ ومغربه طوغرو یفلطی
سنورینه انر تا آشاغه‌کی بیت حوران سنورینه وتا جزره وانك چقرجلری دکزه در ٤ ایمدی یوسف

اُوغللَرِى مَنَسّا وَ اَفرام مِيراثِنِى آلدِيلَر ٥ وَ اَفرام اُوغُللَرِينُكْ سِنُورِى قَبِيلَه‌لَرِنجَه بُويلَه اُولدِى يَعنِى
مِيراثلَرِينُكْ سِنُورِى مَشرِق جَانِبِنده عَطرُوت آدر تَا اُوستُنده‌كِى بَيت حُورانَه ٦ وَ اُول سِنُور شِمَال جَانِبِنده
دَكِزَه تَا مَكماتَه‌يَه چِقَر وَ سِنُور مَشرِقَه طُولاشُر تَانَات شِيلَه‌يَه وَ اَنِى مَشرِقدن يَنُوحَايَه چِكَر ٧ وَ يَنُوحَادن
عَطارُوتَه وَ نَعرَاتَايَه اِنُوب اَرِيحَايَه اُوغرَار وَ اُردُنه چِقَر ٨ بُو سِنُور تَفُوحدن دَكِزَه قَنَا اِرمَاغِنَه وَارِر اَنُكْ
مَخرَجلَرِى دَكِزَه دُر اَفرام اُوغُللَرِى سِبطِنُكْ مِيرَاثِى قَبِيلَه‌لَرِنجَه بُو دُر ٩ اَفرام اُوغُللَرِينَه بَاشقَه قُونُلان شَهرلَر
مَنَسّا اُوغُللَرِى مِيراثِنُكْ اُورتَاسِنده دُر جُملَه شَهرلَر وَ كُويلَرى ١٠ وَ غَازَارده سَاكِن اُولان كَنعَانِيلَرى
قُووَمَدِيلَر اَنُكْ اِيچُون كَنعَانِيلَر اَفرام آرَاسِنده تَا بُو كُونه‌دَك سَاكِن اُولُوب خَرَاج كُذَار قُول
اُولدِيلَر ۞

اُون يَدِنجِى فَصل

١ وَ مَنَسّا سِبطِنَه دَخِى نَصِيب اُولدِى زِيرَا يُوسُفُكْ اِلك اُوغلِى اِيدِى جِلعَادُكْ بَابَاسِى مَنَسّانُكْ اِلك اُوغلِى
مَاخِير اِيسَه چُون اُو جَنك اَرِى اِيدِى جِلعَاد وَ بَاشَان اَنُكْ اُولدِى ٢ وَ دَخِى مَنَسّا اُوغُللَرى بَقِيَه‌سِنَه
قَبِيلَه‌لَرِنجَه نَصِيب اُولدِى يَعنِى اَبِيعَازَر اُوغُللَرِينَه وَ حَالَق اُوغُللَرِينَه وَ اَسرِيَال اُوغُللَرِينَه وَ شَخِيم اُوغُللَرِينَه
وَ حَافَر اُوغُللَرِينَه وَ شَمِيدَع اُوغُللَرِينَه يُوسُف اُوغلِى مَنَسّانُكْ اَركَك اُوغُللَرِى قَبِيلَه‌لَرِنجَه بُونلَر دُر ٣ وَ مَنَسّا
اُوغلِى مَاخِير اُوغلِى جِلعَاد اُوغلِى حَافَر اُوغلِى صَلُحعَادُكْ اُوغُللَرِى يُوق اِيدِى اِلّا قِزلَر اَنلَرُكْ آدلَرِى بُونلَر
مَحلَا وَ نَاعَا وَ حُجلَا وَ مِلكَا وَ تِرصَا ٤ بُونلَر اِمَام اَلِيعَازَرُكْ حُضُورِينَه وَ نُون اُوغلِى يُوشَعُكْ حُضُورِينَه وَ سَرورلَرُكْ
حُضُورِينَه يَانَشُوب دِيدِيلَر كِه رَبّ مُوسَى‌يَه اَمر اَيلَدِيكِه بِزَه قَرِنداشلَرِمِزُكْ آرَاسِنده مِيرَاث وِيرَه اِيمدِى
رَبُّكْ اَمرِى مُوجِبِنجَه اَنلَرَه بَابَالَرِينُكْ قَرِنداشلَرِى آرَاسِنده مِيرَاثِى وِيردِى ٥ وَ مَنَسّايَه اُون پَاى دُوشدِى
جِلعَاد وَ بَاشَان وِلايَتِندن غَيرِى كِه اُردُنُكْ اُوتَه‌سِنده دُر ٦ زِيرَا مَنَسّا قِزلَرِى اُوغُللَرِينُكْ آرَاسِنده مِيرَاث
آلدِيلَر جِلعَاد اِيلِى اِيسَه مَنَسّا اُوغُللَرِى بَقِيَه‌سِنُكْ اُولدِى ٧ وَ مَنَسّانُكْ سِنُورِى بُو اُولدِى آشِيردن شَخِيم
اُوكُنده اُولان مَكماتَه‌يَه وَ سِنُور صَاغَه چِكِلُوب عَين تَفُوحُكْ سَاكِنلَرِينَه كِيدَر ٨ وَ تَفُوح اِيلِى مَنَسّانُكْ
اِيدِى اَمّا مَنَسّانُكْ سِنُورِنده وَاقِع اُولان تَفُوح اَفرام اُوغُللَرِينُكْ اِيدِى ٩ اَندن اُول سِنُور قَنَا اِرمَاغِنَه
اِرمَاغُكْ جَنُوبِنَه اِنَردِى بُو اَفرام شَهرلَرِى مَنَسّا شَهرلَرِينُكْ آرَاسِنده دُر لَر وَ مَنَسّانُكْ سِنُورِى اُول اِرمَاغُكْ
شِمَالِنده دُر وَ اَنُكْ مَخرَجلَرِى دَكِزَه دُر ١٠ جَنُوبَه طُوغرُو اُولان اَفرامَه وَ شِمَالَه طُوغرُو اُولان مَنَسّايَه
دُوشدِى دَكِز اَنُكْ سِنُورِيدُر شِمَالدن آشِيرَه وَ شَرقدن اِيسَاخَرَه اُوغرَارلَر ١١ وَ اِيسَاخَرده وَ آشِيرده
مَنَسّايَه دُوشدِى بَيت شَان وَ اَنُكْ كُويلَرى وَ يِبلَعَام وَ اَنُكْ كُويلَرِى وَ دُور سَاكِنلَرِى وَ كُويلَرِى وَ عَيندُور
سَاكِنلَرِى وَ كُويلَرِى وَ تَعنَاخ سَاكِنلَرِى وَ كُويلَرِى وَ مَجدُوا سَاكِنلَرِى وَ كُويلَرِى اُوچ نَاحِيَه ١٢ وَ مَنَسّا
اُوغُللَرِى بُو شَهرلَرُكْ سَاكِنلَرِينِى قُووَمَغَه قَادِر اُولمَادِيلَر بَلكِه كَنعَانِيلَرُكْ بُو يِردَه تَمَكُّن اِيتمَكَه كُوكلِى وَار

ایدی ١٣ امّا بنی اسرائیل قوّتلندکدن صکره کنعانیلری خراج کذار ایتدیلر و انلری آصلا قوومادیلر
١٤ و یوسف اوغللری یوشعه سویلیوب دیدیلر که نیچون بکا میراث ایچون یالکز بر نصیب و بر پای
ویردک بن ایسه چوق قوم ایم چون شمدیه دک ربّ بکا برکت ویرمشدر ١٥ و یوشع انلره دیدیکه
اکر سن چوق قوم ایسک اورمانه چق و اوراده فرزیلرک و رفائیملرک ولایتنده کندوکه مکان کسوب آچ
اکر افرام طاغی سکا ضیّق ایسه ١٦ و یوسف اوغللری اکا دیدیلر که اول طاغ بزه یتشمز و دره یرنده
ساکن جمله کنعانیلرک و بیتسانیلرک و انک کویلرینک و ایزرعیل دره‌سنده‌کیلرک دمور عربه‌لری وار
١٧ و یوشع بیت یوسفه یعنی افرامه و منسّایه دیدیکه سن چوق قوم سن و سنک قوّتک چوقدر یالکز
بر نصیب سکا اولماز ١٨ زیرا طاغ سنک اولور و اورمان اولمغله سن انی کسوب آچ و انک مخرجلری سنک
اولور زیرا سن کنعانیلری قووارسن اکرچه دمور عربه‌لری‌ده وار و قوّتلو درلر ۞

اون سکزنجی فصل

١ و بنی اسرائیلک جمهور جماعتی شیلوایه جمع اولوب اوراده جماعت تابوتنی قوردیلر و اوکلرنده ولایت
مقهور اولدی ٢ و بنی اسرائیلدن یدی سبط قالمش ایدی که انلره میراث تقسیم اولنمامش ایدی
٣ و یوشع بنی اسرائیله دیدیکه نیچه‌یه‌دک آبالریکزک اللهی ربّ سزه ویردوکی ولایتی میراث ایدنوب
کیرمکه اهمال ایدرسکز ٤ سزدن هر سبطدن اوچر آدم ویرک و انلری کوندره‌جکم قالقسونلر
و ولایتده کزوب انی کندو میراثلرینه کوره تحریر ایتسونلر اندن صکره بکا دونسونلر ٥ و انی یدی پایه
تقسیم ایتسونلر یهودا کندو سنورلرنده جنوبده طوره و بیت یوسف کندو سنورلرنده شمالده طورسنلر
٦ ایمدی سز یری یدی پایه تحریر ایده‌سز و بورایه بکا کتوره‌سز و سزه بوراده اللهمز ربّک حضورنده
قرعه‌یی آتاجغم ٧ زیرا لاویلولره آرا کزده پای یوقدر زیرا ربّک امامتی انلرک میراثی در جاد و روبیلک
و منسّانک یاری سبطی ایسه اردندن اوته‌ده مشرقه طوغرو ربّک قولی موسی انلره ویردوکی میراثنی آلدیلر
٨ ایمدی اول آدملر قلقوب کیتدیلر و اول کیدنلره یوشع امر ایلدیکه یری تحریر ایده‌لر و دیدیکه وارک
ولایتده کزوب انی تحریر ایلیک صکره بکا دونک و بوراده شیلوده ربّک حضورنده سزه قرعه‌یی آتاجغم
٩ ایمدی بو آدملر کیدوب و یردن کچوب انی شهر بشهر یدی پایه بر کتابده تحریر ایلدیلر و یوشعه
شیلوا اوردوسنه دوندیلر ١٠ و یوشع انلره ربّک حضورنده شیلوده قرعه‌یی آتدی و اوراده یوشع بنی اسرائیله
پایلرینجه یری توزیع ایلدی ١١ و بنیامین اوغللرینک سبطنه قبیله‌لرینجه نصیب دوشدی و انلرک نصیبنک
سنوری بنی یهودا و بنی یوسف آرالرنده چقدی ١٢ و انلره سنور اولدی شمال جانبنده اردندن ایدی
و اول سنور شمالدن اریحا جانبنه چقدی و مغربه طوغرو طاغه چقوب مخرجلری تا بیت آون بریه‌سنه
ایدی ١٣ و اورادن سنور لوزایه لوزانک جنوبی جانبنه چقدی که بیت ایل اودر و اول سنور آشغه‌کی

بیت حورانڭ جنوبنده‌كی طاغه یتشك اطروت آداره چقدی ١٤ و بو سنور نشانلنوب دكز جانبنه
جنوبه طوغرو طولاشر بیت حوران قرشوسنده اولان طاغدن جنوبه انڭ مخرجلری قریه بعله كه قریه
یعریم در یهودا اوغللرینڭ شهری مغرب جانبی بو در ١٥ و جنوب جانبی قریه یعریمڭ آخرندن و سنور
مغربه یعنی نفتوح صولرینڭ چشمه‌سنه چقر ١٦ و بو سنور شول طاغڭ آخرینه چقر كه هنوم اوغلی
دره‌سنڭ قرشوسنده و شماله طوغرو رفایم دره‌سنده در و جنوبه طوغرو یبوسینڭ جانبنه هنوم دره‌سنه
و عین روجاله انر ١٧ و شمالدن نشانلنوب عین شمسه چقر و آدمیم یوقشنڭ قرشوسنده اولان جلیلوته
چقر و روبین اوغلی بوهنڭ طاشنه انر ١٨ و شمالده‌كی عربه‌نڭ قرشوسنده اولان جانبه و عربه‌یه انر
١٩ اندن بو سنور شماله طوغرو بیت حجلانڭ یاننده‌ن كچر و سنورڭ مخرجلری توز دكزینڭ دلنه
شماله طوغرو و اردنڭ آخرینه جنوبه طوغرو در جنوب سنوری بو در ٢٠ و شرق جانبندن اردن انی
سنورلر بنیامین اوغللرینڭ میراثی بو در چپ چوره‌ده سنورلرنجه قبیله‌لرنجه ٢١ و بو شهرلر قبیله‌لرنجه
بنیامین اوغللری سبطنڭ ایدی اریحا و بیت حجلا و قصیص دره‌سی ٢٢ و بیت عربا و صماریم و بیت ایل
٢٣ و عویم و هفرا و عفرا ٢٤ و عمونی كوی و عفنی و جبع اون ایكی شهر و كویلری ٢٥ و جبعون و رامه
و بیروت ٢٦ و مصفا و كفیرا و هاموصا ٢٧ و رقیم و یرفیل و ترالا ٢٨ و صیلع و الیف و یابوس كه
اورشلیم بو در و جبعوت و قریوت اون دورت شهر و انلرڭ كویلری بنیامین اوغللرینڭ میراثی
قبیله‌لرنجه بو در ۞

اون طقوزنجی فصل

١ و ایكنجی قرعه شمعونه چقدی شمعون اوغللرینڭ سبطنه قبیله‌لرنجه و انلرڭ میراثی بنی یهودانڭ
میراثلری آراسنده اولدی ٢ و انلرڭ میراثنده بیرسبع و سباع و مولدا انلره اولدی ٣ و حصر شوعل
و بالا و عصام ٤ و التولاد و بتول و حرما ٥ و صقلاج و بیت ماركبوت و حصر سوسا ٦ و بیت لباوت
و شاروحان اون اوچ شهر و كویلری ٧ و عین و رمون و عاتار و عاسان دورت شهر و كویلری ٨ و بو
شهرلرڭ اطرافنده اولان جمله كویلر تا بعلت بیر جنوبی رامته قدر شمعون اوغللری سبطنڭ میراثی قبیله‌لرنجه
بو در ٩ بنی شمعونڭ میراثی بنی یهودانڭ پاینده‌ن آلندی زیرا بنی یهودانڭ پایی انلره چوق ایدی انڭ
ایچون شمعون اوغللری انلرڭ میراثی آراسنده میراث آلدیلر ١٠ و اوچنجی قرعه زبلون اوغللرینه
قبیله‌لرنجه چقدی و انلرڭ میراثنڭ سنوری تا سریده‌دك ایدی ١١ و انلرڭ سنوری دكزه و مرعله‌یه
چقدی و دباسته یتشدی هم یقنعام قرشوسنده اولان ارماغه یتشدی ١٢ و سریده‌ن مشرقه كون طوغوسنه
كسلت تابور سنوری اوزرینه دوندی و دبراته چقوب یافیعه بندی ١٣ و اندن مشرقه كچر كون طوغوسنه

جاتاحافره وعاتاقصينه ورمون امتاره ونعايه چقر ١٤ اندن اول سنور شمال جانبنده حنتونه طولاشر
وانك مخرجلرى يفتحئيل دره‌سنه در ١٥ وقطات ونحلول وشمرون ويداله وبيت لحم اون ايكى شهر
وكويلرى ١٦ بنى زبلونك ميراثى قبيله‌لرنجه بو در بو شهرلر وانلرك كويلرى ١٧ ودردنجى قرعه ايساخره
چقدى ايساخر اوغللرينه قبيله‌لرنجه ١٨ وسنورلرى يزرعيل وكسلوت وشونم اولدى ١٩ وحفرايم
وشيئون وانحرات ٢٠ وربيت وقشيون وآباص ٢١ ورامت وعين غنيم وعين حده وبيت فصيص ٢٢ وسنور
تابوره وشحصيمايه وبيت شمسه اوغرار وانلرك سنورينك مخرجلرى اردنه اولدى اون آلتى شهر وكويلرى
٢٣ بنى ايساخر سبطنك ميراثى قبيله‌لرنجه بو در بو شهرلر وكويلرى ٢٤ وبشنجى قرعه بنى آشير
سبطنه قبيله‌لرنجه چقدى ٢٥ وانلرك سنورى حلقات وحلى وباطان واخشاف اولـــدى ٢٦ وألملك
وعماد ومشال ومغربه كرمله وشيحور لبناته دكر ٢٧ وكون طوغوسنه بيت داغونه دونوب زبلونه
دكر ويفتحئيل دره‌سنه شماله طوغرو وبيت عمقه ونعيئيله وصولدن كابوله چقـــر ٢٨ وعبرون وراحب
وحمون وقنا تا بيوك صيدونه ٢٩ واول سنور هرمايه تا صورمتين شهرينه دونر اورادن اول سنور حوصايه
دونر وانك مخرجلرى دكزه آخزيبا پاينـــدن ٣٠ وعاما وأفاق وراحب يكرى ايكى شهر وكويلرى
٣١ بنى آشير سبطنك ميراثى قبيله‌لرنجه بو در بو شهرلر وانلرك كويلرى ٣٢ آلتنجى قرعه بنى نفتالينه
چقدى بنى نفتاليه قبيله‌لرنجه ٣٣ وانلرك سنورى حالفدن وآلوندن صعننيمه وادامى نقابه ويبنئيل
تا لاقومه وانك مخرجلرى اردنه اولدى ٣٤ وبو سنور مغربه طوغرو ازنوت تابوره دونر واورادن حوقوقيه
چقلوب جنوبدن زبلونه اوغرار ومغربدن آشيره وكون طوغوسنه طوغرو اردنده يهوديه اوغرار
٣٥ وحصارلو شهرلر صديم وصار وحمات ورقات وكنرات ٣٦ وادامه وراما وحاصـــور ٣٧ وقادش
وادرعاى وعين حصور ٣٨ ويرون ومجدلئيل وحوريم وبيت عنات وبيت شمس اون طقوز شهر وانلرك
كويلرى ٣٩ بنى نفتالى سبطنك ميراثى قبيله‌لرنجه بو در بو شهرلر وانلرك كويلرى ٤٠ يدنجى قرعه دان
اوغللرينك سبطنه قبيله‌لرنجه چقدى ٤١ وانلرك ميراثنك سنورى صارعه واشتأول وعير شمس اولدى
٤٢ وشعلبين وايلون ويتله ٤٣ وايلون وتمنتا وعقرون ٤٤ والتقا وجبتون وبعلات ٤٥ ويهود وبنى
براق وجت رمون ٤٦ ومياه يرقون ورقون يافا قرشوسنده اولان سنور ايله ٤٧ ودان اوغللرينك سنورى
انلره كوچك چقدى انك ايچون دان اوغللرى لاشام ايله دوكشمكه چقوب انى آلديلر وقليچك
كسكينلكيله اوروب انى ملك ايدندیلر وانده ساكن اولديلر ولاشام دان آدينى قوديلر باباللرى
دان آدينه كوره ٤٨ دان اوغللرى سبطنك ميراثى قبيله‌لرنجه بو در بو شهرلر وانلرك كويلرى ٤٩ وولايتى
سنورلرنجه پايلاشمغه تمام ايتدكدن صكره بنى اسرائيل نون اوغلى يوشعه كندو آراسنده ميراث
ويرديلر ٥٠ ربك امرى اوزره انكا طلب ايتدوكى شهرى ويرديلر يعنى افرايم طاغنده تمنت سراحى وشهرى
يابوب ايچنده ساكن اولـــدى ٥١ امام اليعازرك ونون اوغلى يوشعك وبنى اسرائيل سبطلرينك باش

باباڭرینڭ شیلواده ربڭ حضورینده جماعت مسکننڭ قپوسنده قرعه ایله توزیع ایتدکلری میراثلر بونلر در
ویری توزیع ایتمکه تمام ایتدیلر ۞

یکرمنجی فصل

۱ و ربّ یوشعه سویلیوب دیدیکه ۲ بنی اسرائیله سویلیوب دی که ایچکزدن اول سزه موسی نڭ الیله
سویلدوکم صغناجق شهرلری سزه ویرسوك ۳ تاکیم بر جان خطا ایله بیلمزلکله اولدرن قاتل اورایه
قاچه و سزه قانی طلب ایدن خصمدن ملجا اولهلر ۴ بو شهرلردن برینه قاچوب شهر قپوسنڭ داخلنده
طوره و اول شهرڭ اختیارلرینڭ قولاقلرینه قصه‌سنی سویلیه و انی یانلرینه شهره قبول ایدوب اڭا بر
یرلر و انلر ایله ساکن اوله ۵ و اگر قانی طلب ایدن خصم آردنجه سکیردرسه اول قاتلی انڭ الینه
تسلیم ایتمیه‌لر زیرا قوکشوسنی بیلمزلکله اورمشدر و دوندن و اوته کوندن دشمنی دکل ایمش ۶ و اول
شهرده طوره تا حکم ایچون جماعتڭ اوکنه احضار اولنمیه‌دك تا اول کونلرده اولان امام اعظم وفات
ایدنجیه‌دك او زمان قاتل دونوب کندو شهرینه و کندو اوینه واره اول شهره که اورادن قاچمش ایدی
۷ ایمدی جلیلده نفتالی طاغنده قادشی و افرام طاغنده شکیمی و یهودا طاغنده قریه اربعی که حبرون
او در تعیین ایتدیلر ۸ و اردنڭ اوته‌سنده‌کی اریحا جانبنده شرقه طوغرو بصوری برّیه‌ده اوواده روبیل
سبطندن تعیین ایتدیلر و جاد سبطندن جلعادده رامتی و منسّا سبطندن باشانده غولانی ۹ جمله بنی
اسرائیل ایچون و آرالرنده ساکن اولان غریبلر ایچون تعیین اولنان شهرلر بو ایدی تاکه هرکیم بر
جان خطا ایله اولدرمش ایسه اورایه قاچه و قانی طلب ایدن خصمڭ الی ایله اولمیه تا جماعت اوکنه
احضار اولنمیه‌دك ۞

یکرمی برنجی فصل

۱ او زمان لاویلولرڭ باش باباڭری امام العازره و نون اوغلی یوشعه و بنی اسرائیل سبطلرینڭ باش
باباڭرینه یاقلشدیلر ۲ و انلر ایله شیلواده کنعان ولایتنده سویلشوب دیدیلرکه ربّ موسی نڭ الیله امر
ایتدیکه بزه ساکن اولمق ایچون شهرلر و انلرڭ واروشلرینی طوارلریمز ایچون ویره‌سز ۳ ایمدی بنی
اسرائیل کندو میراثندن ربڭ امری اوزره بو شهرلری و انڭ واروشلرینی لاویلولره ویردیلر ۴ و قرعه
قاهتیلرڭ قبیله‌لرینه چقدی و لاویلولردن امام هارونڭ اوغللرینه یهودا سبطندن و شمعون سبطندن
و بنیامین سبطندن قرعه ایله اون اوچ شهر اولدی ۵ و باقی قاهتی اوغللرینه افرام سبطنڭ قبیله‌لرندن
و دان سبطندن و منسّانڭ یاری سبطندن قرعه ایله اون شهر اولدی ۶ و جرشون اوغللرینه ایساخر
سبطنڭ قبیله‌لرندن و آشیر سبطندن و نفتالی سبطندن و باشانده منسّا سبطنڭ یاریسندن قرعه ایله
طله

اون اوچ شهر اولدی ٧ ومراری اوغللرینه قبیله‌لرنجه روبیل سبطندن وجاد سبطندن وزبلون سبطندن
اون ایکی شهر اولدی ٨ بنی اسرائیل لاویلولره بو شهرلری و انلرك وارروشلرینی قرعه ایله ویردیلر نیجه که رب
موسی‌نك الیله امر ایتمش ایدی ایسه ٩ ایمدی بنی یهودا سبطندن و بنی شمعون سبطندن بو شهرلری
ویردیلر که آدلریله ذکر اولناجقلـــــردر ١٠ ولاوی اوغللرندن قاهتیلرك قبیله‌لرندن هارون اوغللرینه
اولدیلر زیرا الك قرعه انلرك ایدی ١١ وانلره قریة اربع که حبرون در و اربع عناقك باباسی ایدی
یهودا طاغنده ویردیلر چوره‌سنده اولان وارروشلریله ١٢ اما شهرك تارلاسنی وكویلرینی یوفینا اوغلی
كالبه میراث ایچون ویردیلر ١٣ امام هارون اوغللرینه قاتلویه ملجا شهری اولمق ایچون حبرونی وانك
وارروشلرینی ویردیلر و لبنایی و وارروشلرینی ١٤ و یاتیری و وارروشلرینی و اشتموعی و وارروشلرینی ١٥ وحلونی
و وارروشلرینی و دابیری و وارروشلرینی ١٦ وعینی و وارروشلرینی و یوطایی و وارروشلرینی و بیت شمسی
و وارروشلرینی بو ایکی سبطدن طقوز شـــهـــر ١٧ و بنیامین سبطندن جبعونی و وارروشلرینی و جباعی
و وارروشلرینی ١٨ وعناتوثی و وارروشلرینی وعلمونی و وارروشلرینی دورت شهر ١٩ هارون اوغللری اماملرك جمله
شهرلری اون اوچ شهر و وارروشلری ٢٠ وقاهت اوغللری لاویلولرك قبیله‌لری که قاهت اوغللرندن قالانلر
ایدی انلرك نصیبنك شهرلری افرام سبطندن ایدی ٢١ انلره قاتلویه ملجا شهری اولمق ایچون افرام
طاغنده شكیمی و وارروشلرینی وجازری و وارروشلرینی ویردیلر ٢٢ وقبصایمی و وارروشلرینی و بیت حورانی
و وارروشلرینی دورت شهر ٢٣ ودان سبطندن التقایی و وارروشلرینی وجبتونی و وارروشلریـــنی ٢٤ وایلونی
و وارروشلرینی وجاترمونی و وارروشلرینی دورت شـــهـــر ٢٥ ومنسانك یاری سبطندن تعنایی و وارروشلرینی
و غترمونی و وارروشلرینی ایکی شهر ٢٦ جمله شهرلر اون و وارروشلری قالان قاهت اوغللرینك قبیله‌لرینه
اولدی ٢٧ ولاویلولرك قبیله‌لرندن جرشون اوغللرینه منسانك یاری سبطندن قاتلویه ملجا شهری اولمق
ایچون باسانده‌كی غولونی و وارروشلری و بعشترامی و وارروشلری ایکی شهر ویرلـــدی ٢٨ وایساخر سبطندن
قشیونی و وارروشلری و دبرات و وارروشلـــری ٢٩ و یرموت و وارروشلری و عین‌جنیم و وارروشلری دورت شهر
٣٠ وآشیر سبطندن مشایل و وارروشلری و عبدون و وارروشـــلـــری ٣١ وحلقات و وارروشلری و راحوب
و وارروشلری دورت شهر ٣٢ ونفتالی سبطندن قاتلویه ملجا شهری اولمق ایچون جلیلده قادس و وارروشلری
وحمت دور و وارروشلری وقرتان و وارروشلری اوچ شهر ٣٣ جمله جرشونیلرك شهرلری قبیله‌لرنجه اون
اوچ شهر و وارروشلری ٣٤ ومراری اوغللری باقی لاویلولرك قبیله‌لرینه زبلون سبطندن یقنعام و وارروشلری
وقرتا و وارروشلری ٣٥ ودمنا و وارروشلری ونحلول و وارروشلری دورت شهر ٣٦ و روبیل سبطندن بصر
و وارروشلری و یهصه و وارروشلـــری ٣٧ وقدموت و وارروشلری و میفعات و وارروشلری دورت شهر ٣٨ وجاد
سبطندن قاتلویه ملجا شهری اولمق ایچون جلعادده راموت و وارروشلری ومحنایم و وارروشلری ٣٩ وحشبون
و وارروشلری و یعزیر و وارروشلری باجمله دورت شهر ٤٠ بو جمله شهرلر لاویلولرك قبیله‌لرندن باقی قالان

مرارى أوغللرينك ايدى قبيله‌لرينجه وانلرك نصيبى اون ايكى شهر ايدى ۴۱ جمله لاويلولرك شهرلرى بنى
اسرائيلك املاكى آراسنده قرق سكز شهر وواروشلرى ايدى ۴۲ بو شهرلرك هر بريسنك واروشلرى انلرك
چوره‌لرنده وار ايدى بو شهرلر بويله ايدى ۴۳ ورب اسرائيله بابالرينه ويره‌يم ديو يمين ايتدوكى جمله
ولايتى ويردى وانى ميراث ايدوب انده ساكن اولديلر ۴۴ ودخى رب عينيله نيجه كه باباللرينه يمين
ايتدى ايسه انلره چپ چوره‌ده راحت ويردى جمله انلرك دشمنلرندن هيچ بريسى اوكلرنده طوره‌مدى
جمله انلرك دشمنلرينى رب انلرينه تسليم ايلدى ۴۵ جمله ربك بنى اسرائيله خير سويلدوكى سوزلردن
بر سوز بيانه دوشمدى هپسى واقع اولدى

يكرمى ايكنجى فصل

۱ او زمان يوشع روبيلولرى وجادلولرى ومنسانك يارى سبطنى چاغردى ۲ وانلره ديديكه سز ربك
قولى موسى‌نك جمله سزه امر ايتدوكنى صقلادكز وجمله سزه امر ايتدوكمده بنم آوازيمى دكلدكز ۳ بو
نيجه كونلرده تا بو كونه دك قرنداشلريكزى براقمدكز بلكه اللهكز ربك امرينى صقجه تقيد ايلدكز
۴ وحالا اللهكز رب قرنداشلريكزه راحت ويرمشدر نيجه كه انلره ديدى ايسه ايمدى سز دونوب
چادرلريكزه وارك شول ملك بريكزه كه انى سزه ربك قولى موسى اردنك اوته‌سنده ويرمشدر ۵ همان تك
ربك قولى موسى‌نك سزه ايصمرلدوغى امر وتوراتك عمل ايتمه‌يه پك مقيد اولك كه اللهكز ربى سوه‌سز وانك
جمله طريقلرنده سالك اولاسز وانك امرلرينى صقلايه‌سز وانا ملتصق اولاسز وانا جمله كوكلكزدن وجمله
جانكزدن عبادت ايده‌سز ۶ ويوشع انلره خير دعا ايدوب انلرى صاليويردى وانلر چادرلرينه كتديلر
۷ وموسى منسانك يارى سبطنه باشانده ميراث ويرمش ايدى يوشع ايسه او بر يارسينه قرنداشلرى
آراسنده اردنك بروسنده مغربه طوغرو ويردى ويوشع بونلرى چادرلرينه صاليويردكده وانلره خير
دعا ايتدكده ۸ انلره سويليوب ديديكه مال فراوانله وقتى چوق سورى ايله كمش وآلتون وباقر
وتمور وقتى چوق لباسلر ايله چادرلريكزه دونك ودشمنلريكزك غنيمه‌لرينى قرنداشلريكزه پايلاشك
۹ ايمدى روبيل اوغللرى وجاد اوغللرى ومنسا سبطنك يارسى دونوب كنعان ولايتنده اولان شيلوادن
بنى اسرائيلدن كتديلر جلعاد ولايتنه موسى‌نك اليله ربك امرى اوزره انده ميراث آلدقلرى ملكنك
يرينه وارمق ايچون ۱۰ وكنعان ولايتنده اولان اردنك كنارلرينه واصل اولدقلرنده روبيل اوغللرى
وجاد اوغللرى ومنسانك يارى سبطى اوراده اردنك يانينده بر مذبح ياپديلر كه كورشده بر بيوك مذبح
ايدى ۱۱ وبنى اسرائيل سويلنه‌دوكنى ايشتديلر كه اشته روبيل اوغللرى وجاد اوغللرى ومنسانك يارى
سبطى كنعان ولايتنك قرشوسنده اردنك كنارلرنده بنى اسرائيلك يكدنده بر مذبح ياپديلر ۱۲ وبنى
اسرائيل بونى ايشتدكده بنى اسرائيلك جمهور جماعتى شيلوا‌ده اجتماع اولديلر كه اوزرلرينه جنكه چقه‌لر

١٣ وبني اسرائيل روبيل اوغللرينه وجاد اوغللرينه ومنسانك يارى سبطنه جلعاد ولايتنه امام اليعازرك
اوغلى فنحاسى كوندرديلر ١٤ وانكله اون سرورى جمله اسرائيل سبطلرينك هر بر بابا اولرندن برر
سرورى واسرائيل بيكلرنده هر برى بابا اولرينك باشى ايدى ١٥ وروبيل اوغللرينه وجاد اوغللرينه
ومنسانك يارى سبطنه جلعاد ولايتنه كلوب وانلر ايله سويلشوب ديديلر كه ١٦ ربك جمله جماعتى
بويله ديديكه نه در بو اسرائيل اللهى اوزرينه ايتدوككز كناه كه بوكون ربك آردنجه وارمقدن
دونوب بوكون ربه عاصى اولمق ايچون كندولريكزه برمذبح ياپديكز ١٧ فغورك كناهى بزه آزمى دركه اندن
تا بوكونه دك تميزلنمدك وربك جماعتنه بلا اندن اولدى ١٨ كه سز بوكون ربك آردندن دونرسز
واولاجقدر كه سز بوكون ربه عاصى اولورسز واول يارن جمله اسرائيل جماعتنه غضب ايده جكدر
١٩ واكر ميراثكزك يرى ناپاك ايسه ربك ميراثنك يرينه كچك نره ده كه ربك چادرى قورلمش طورر
وآرامزده ميراث آلك اما ربه عصيان ايتمك وبزه دخى اللهمز ربك مذبحندن غيرى مذبح كندولريكزه
ياپمغله عاصى اولماك ٢٠ زارح اوغلى عاخان حرامده كناه ايتمديمى وجمله اسرائيل جماعتى اوزرينه
غضب دوشديمى اول آدم ايسه كندو كناهى ايچون يالكز هلاك اولمدى ٢١ وروبيل اوغللرى وجاد اوغللرى
ومنسانك يارى سبطى جواب ويروب اسرائيلك بيك باشيلرينه ديديلر كه ٢٢ تكريلرك تكريسى رب
تكريلرك تكريسى رب بلور واسرائيل دخى بله جكدر اكر عصياننا واكر ربه خيانة ايتدك ايسه
بزى بوكون خلاص ايتمه ٢٣ اكر ربك آردندن دونمك ايچون كندولريمزه برمذبح ياپدق ايسه اكر
اوزرنده ذبيحه وپيشكش قربانى تقريب ايتمك ايچون واكر سلامتلك قربانلرى تقريب ايتمك ايچون
ايسه رب كندوسى تفتيش ايلسون ٢٤ واكر بونى بوناك خوفندن ايدوب ديمدك ايسه كه يارن سزك
اوغللريكز بزم اوغللريمزه سويليوب ديه لر كه اسرائيل اللهى رب ايله سزك علاقه كز نه ٢٥ چونكه رب
بزم وسز روبيل اوغللرى وجاد اوغللرى آراسنده اردنى سنور ايچون قودى رب ايله سزك نصيبكز
يوقدر واوغللريكز اوغللريمزى ربدن قورقمه دن دفع ايده رلر ٢٦ انك ايچون ديدك كه حالا بزه برمذبح
ياپالم ذبيحه ايچون دكل نه قربان ايچون ٢٧ بلكه سزك وبزم آرامزده وبزدن صكره ذريتمز آراسنده
شاهد اولمق ايچون كه بز ربك حضورنده عبادتنى ذبيحه لريمز ايله وقربانلريمز ايله وسلامتلك
قربانلريمز ايله ايده وز تاكه يارن اوغللريكز بزم اوغللريمزه ديميه لر كه سزك رب ايله نصيبكز يوقدر
٢٨ انك ايچون ديدك كه اكر يارن بزه يا ذريتمزه بويله ديرلرسه ديه لم كه بابالريمزك ياپدوغى مذبحك
شكلنه باقك ذبيحه ايچون دكل نه قربان ايچون انجق سزك ايله بزم آرامزده شاهد اولمق ايچون ٢٩ بزدن
ايراق اولسون كه ربه عاصى اولهوز وبوكون ربك آردنجه وارمقدن دونه وز اللهمز ربك چادرى اوكنده
اولان مذبحدن غيرى ذبيحه وپيشكش قربانى وقربان ايچون برمذبح ياپاوز ٣٠ وامام فنحاس وجماعت
سرورلرى وبله اولان اسرائيلك بيك باشيلرى روبيل اوغللرينك وجاد اوغللرينك ومنسا اوغللرينك

سويلدكلری سوزلرینی ایشدنجه کوزلرینه ایو کورندی ٣١ وامام الیعازرك اوغلی فنحاس روبیل اوغللرینه
وجاد اوغللرینه ومنسا اوغللرینه دیدیکه بوکون بلدك که رب آرامزده در چون بو کناهی ربك اوزرینه
ایتمدکز حالا بنی اسرائیلی ربك الندن قورتاردکز ٣٢ وامام الیعازرك اوغلی فنحاس واول سرورلر
روبیل اوغللرندن وجاد اوغللریندن جلعاد ولایتندن کنعان ولایتنه بنی اسرائیله دونوب انلره جواب
کتوردیلر ٣٣ وبو نسنه بنی اسرائیلك کوزلرینه ایو کورندی وبنی اسرائیل اللهه تبارك ایلیوب روبیل
اوغللری وجاد اوغللری ساکن اولدقلری یری تخریب ایتمك ایچون قرشولرینه جنکه چقالم دیمدیلر
٣٤ وروبیل اوغللری وجاد اوغللری اول مذبحه عد آدینی قودیلر زیرا آرامزده شاهددر که
رب الله در ۞

یکرمی اوچنجی فصل

١ وبیجه ایام رب بنی اسرائیله چپ چورەسندەکی دشمنلرندن راحت ویردکدن صکره اولدیکه
یوشع قوجایوب یاشلو اولدی ٢ ویوشع جمله اسرائیلی واختیارلرینی وباشلرینی وقاضیلرینی وضابطلرینی
چاغروب انلره دیدیکه بن قوجادم ویاشلو اولدم ٣ سزك ایچون اللهکز ربك بو جمله امتلره ایتدوکنی
کوردکز زیرا اللهکز رب سزك ایچون جنك ایتمشدر ٤ باقك بن سزه میراث اولمق اوزره سبطلریکزجه
بو قالان امتلری وجمله استیصال ایتدوکم قوملری قرعه ایله تقسیم ایلدم اردندن تا مغربه طوغرو
بیوك دکزهدك ٥ واللهکز رب انلری اوکزدن طرد ایدوب حضورکزدن قوواجقدر وانلرك ولایتنی
میراث ایدجکسز نیجه که اللهکز رب سزه سویلدی ایسه ٦ ایمدی زیادەسیله پکلنك که موسی‌نك
تورات کتابنده هر نه که یازلمش ایسه صقلایوب وعمل ایدوب اندن نه صاغه نه صوله صاپه‌سز ٧ وبو
آراکزده قالان قوملره دخل ایتمیه‌سز والاهلرینك آدینی آکوب انلر ایله یمین ایتدرلمیه‌سز وانلره
عبادت ایدوب سجده ایتمیه‌سز ٨ انجق اللهکز ربه التصاق ایده‌سز بو کونەدك ایتدوککز کبی ٩ زیرا
رب اوکزدن عظیم وقوی امتلری طرد ایتمشدر سز ایسه هیچ کمسه تا بو کونەدك حضورکزده
طورەمدی ١٠ سزدن بر آدم بیکنی قوواجقدر زیرا سزك ایچون جنك ایدن اللهکز رب در نیجه که
سزه وعد ایتمش ایسه ١١ ایمدی تقیده ایله جانکزه احتراس ایلیك که اللهکز ربی سوه‌سز ١٢ زیرا
اکر بر وجهله دونوب بو امتلرك بقیه‌سنه یعنی آراکزده قالانلره التصاق ایدرسکز وانلر ایله مناکحه
ایدوب سز انلره وانلر سزه تداخل ایدرسکز ١٣ تحقیق بلمش اولك که آرتق اللهکز رب بو جمله
امتلری حضورکزدن طرد ایتمیه‌جکدر بلکه سزه یابند ودوزاقلر ویانلرکزه دورتیلر وکوزلرکزه دکنلر
اولورلر تا سز اللهکز ربك سزه ویردوکی بو ایو یردن هلاك اولنجیه‌دك ١٤ اشته بن بوکون جمله یرك
یولنه کیدرم وجمله کوکلکزده وجمله جانکزده بلورسکز که اللهکز ربك سزك خصوصکزده جمله خیر

سویلدوکی سوزلردن بر سوز بیانه دوشمدی جمله‌سی سزه واقع اولدی انلردن هیچ بریسی بیانه دوشمدی
١٥ ونیجه که اللهکز ربّك سزه خیر سویلدوکی سوزلر واقع اولدی ایسه بویله دخی ربّ اوزریکزه جمله
فنا سوزلری کتوره‌جکدر تا سزی اللهکز ربّ بو سزه ویردوکی ایو یردن اهلاك ایدنجیه‌دك ١٦ نجیانکه
اللهکز ربّك سزه امر ایتدوکی عهدندن تجاوز ایدوب وواروب غیری الاهلره عبادت وانلره سجده ایتمش
اولورسکز ربّك غضبی اوزریکزه طوتشوب سزه ویردوکی ایو یردن تیز هلاك اولورسکز ۞

یکرمی دردنجی فصل

١ ویوشع جمله اسرائیلك سبطلرینی شکیمده جمع ایلیوب اسرائیلك اختیارلرینی وباشلرینی وقاضیلرینی
وضابطلرینی دعوت ایتدی انلر دخی اللهك حضورنده حاضر اولدیلر ٢ ویوشع جمله قومه دیدیکه اسرائیل
اللهی ربّ بویله دیرکه اسکی زمانده باباکز ابراهیمك باباسی وناحورك باباسی تارح ارماغك اوته‌سنده
ساکن اولدیلر وغیری الاهلره عبادت ایلدیلر ٣ وباباکز ابراهیمی ارماغك اوته‌سندن آلوب انی جمله
کنعان ولایتنده کزدردم وانك ذرّیتنی چوق ایدوب اكا اسحقی ویردم ٤ واسحقه یعقوبی وعیسوی
ویردم وعیسوه ساعیر طاغنی میراث ایچون ویردم امّا یعقوب وانك اوغللری مصره اندیلر ٥ وموسی‌یی
وهارونی کوندروب مصری اوردم نیجه‌که آراسنده ایتدم ایسه وصکره سزی چقاردم ٦ وباباکزی
مصردن چقاردم وسز دکزه یتشدکز ومصرلولر عربه‌لر ایله وآتلولر ایله باباکزك آردنجه تا قلزم
دکزینه سکردیلر ٧ وانلر ربّه فریاد ایتدکلرنده سزك ومصرلولرك آراسنده قرانلق قودی واوزرلرینه
دکزی کتوروب انلری اورتدی ومصرده ایتدوکمی کوزلرکز کوردی وبرّیه‌ده خیلی زمان ساکن
اولدکز ٨ اندن صکره سزی اردنك اوته‌سنده ساکن اولان آموریلرك ولایتنه کتوردم وسزکله جنك
ایلدیلر وانلری الکزه تسلیم ایتدم که انلرك یرینی میراث ایدمسز هم انلری اوککزدن اهلاك ایلدم
٩ وصفور اوغلی بالق موآب ملکی قالقوب اسرائیل ایله جنك ایلدی وسزه بد دعا ایتمك ایچون باعور
اوغلی بلعامی چاغرمغه کوندردی ١٠ وبلعامی دکلمکه استمدم واول سزه بك خیر دعا ایتدی وسزی انك
الندن قورتاردم ١١ واردنی کچوب اریحایه کلدکز واریحا آدملری آموریلر وفرزیلر وکنعانیلر وحیثیلر
وجرجسیلر وحویلر ویبوسیلر سزکله جنك ایتدیلر وانلری الکزه ویردم ١٢ واوککزده اشك آرولری
کوندردم که اول آموریلرك ایکی ملکنی حضورکزدن قوودیلر نه قلجکله نه یایکله ١٣ وسزه چفت
سورمدوککز یری وبنا ایتمدوککز شهرلری ویردم وایچلرنده ساکن سکز دیکمدوککز باغلردن
وزیتونلقلردن یرسکز ١٤ ایمدی حالا ربّدن قورقوب اكا طوغرولق ایله وصدق ایله عبادت ایلیك
وباباکز ارماغك اوته‌سنده ومصرده عبادت ایتدکلری الاهلری قالدروب ربّه عبادت ایلیك ١٥ واکر
ربّه عبادت ایتمك کوجکزه کلورسه بوکون کندوکزه عبادت ایده‌جککزی اختیار ایلیك یا اول الاهلری

كه أنلره باباكزڭ ارماغڭ أوته‌سنده عبادت ايلديلر يا آموريلرڭ الاهلرينى كه أنلرڭ ولايتنده ساكن
سكز بن و بنم أوم اينسه بز ربه عبادت ايده‌جكيز ١٦ وقوم جواب ويروب ديديكه حاشا كه غيرى
الاهلره عبادت ايتمك ايچون ربى ترك ايده‌وز ١٧ زيرا اللهمز رب أول دركه بزى و بابالرمزى مصردن
قوللق أويندن چيقاردى و كوزمز أوكنده أول بيوك آيتلرى ايلدى و بزى جمله كزدوكمز يولده و آرالرنده
كچدوكمز جمله قوملرده صقلادى ١٨ و رب جمله قوملرى هم ولايتده ساكن أولان آموريلرى حضورمزدن قوودى
بز دخى ربه عبادت ايده‌جكيز زيرا اللهمز أو در ١٩ و يوشع قومه ديديكه سز ربه عبادت ايتمكه قادر
دكلسز زيرا الله قدوس در الله غيور در كناهلركزى و خطالركزى عفو ايتمز ٢٠ اكر سز ربى ترك ايدوب
غريبلرڭ الاهلرينه عبادت ايدرسكز أول دخى دونجكدر و سزه اييلك ايتدكدن صكره سزه كلك ايدوب
سزى افنا ايده‌جكدر ٢١ قوم دخى يوشعه ديديكه يوق بز ربه عبادت ايده‌جكيز ٢٢ و يوشع قومه ديديكه
سز كندولركزه ربى اختيار ايتدوككزه و اكا عبادت ايده‌جككزه شاهدلر سز بلى شاهدلر ايز ديديلر
٢٣ ايمدى حالا آراكزده أولان غريب الاهلرى قالدرڭ و كوكلكزى اسرائيل اللهى ربه تمييل ايليڭ
٢٤ قوم دخى يوشعه ديديكه اللهمز ربه عبادت ايدوب أنڭ سوزينه تابع أولاجغيز ٢٥ ايمدى يوشع أول
كونده قوم ايله عهد كسوب اكا شخيمده فرضى و قانونى وضع ايلدى ٢٦ و يوشع بو سوزلرى اللهڭ
تورات كتابنده يازدى و بر بيوك طاش آلوب آنى ربڭ مقدسنده أولان ميشه آغاجنڭ آلتنده دكدى
٢٧ و دخى يوشع جمله قومه ديديكه اشته بو طاش بيمزده شاهد أولسون زيرا ربڭ بزم ايله سويلشدوكى
جمله سوزلرى ايشيتمشدر و أوزريكزه شاهد أولور تاكه اللهكزه منكر أولمياسز ٢٨ اندن صكره يوشع
قومى هر كسى كندو ميراثنه صاليويردى ٢٩ و بو قصه‌لردن صكره أولديكه ربڭ قولى نون أوغلى يوشع
يوز أون ياشنده ايكن وفات ايتدى ٣٠ و آنى كندو ميراثنڭ سنورنده افرايم طاغنده أولان تمنتسرحده
جاعاش طاغنڭ شماليده دفن ايتديلر ٣١ و اسرائيل جمله يوشعڭ كونلرنده ربه عبادت ايتدى و جمله
اختيارلرڭ كونلرنده كه نيجه زمان يوشعدن صكره ياشاديلر و ربڭ اسرائيله جمله ايتدوكى ايشلرينى
بيلشلر ايدى ٣٢ و يوسفڭ كمكلرينى كه بنى اسرائيل مصردن كتورمشلر ايدى شخيمده كومديلر شول
طارلانڭ پارچه‌سنده كه شخيم باباسنڭ حمور أوغللرندن يعقوب يوز قوزيه صاتون آلمش ايدى و يوسف
أوغللرينه ميراث قالدى ٣٣ و هارون أوغلى اليعازر دخى وفات ايتدى و آنى أوغلى فنحاسڭ دپه‌سنده
كه اكا افرايم طاغنده ويرلمش ايدى دفن ايتديلر ۞

حاكملر

اوّلكى فصل

۱ و يوشعك وفاتندن صكره اولديكه بنى اسرائيل ربّه سؤال ايدوب ديديلر كه ابتدا بزم ايچون
كنعانيلر اوزرينه كيم چقركه انلرڭله جنك ايده ۲ و ربّ جواب ويرديكه يهودا چقه اشته ولايتى
انڭ النه ويردم ۳ و يهودا قرنداشى شمعونه ديديكه بنمله نصيبمه چق كه كنعانيلر اوزرينه جنك
ايده‌وز بن دخى سنڭله نصيبڭه چقاجغم ايمدى شمعون انڭله كيتدى ۴ و يهودا چقدقده ربّ
كنعانيلرى و فرزيلرى انلرڭ النه ويردى و انلردن بازاقده اون بيك آدم قدر اورديلر ۵ و آدونى بازاقى
بازاقده بولوب انڭله جنك ايتديلر و كنعانيلرى و فرزيلرى اورديلر ۶ و آدونى بازاق قاچدى و انڭ
آردنجه سكردوب وانى طوتوب اللرينڭ و آياقلرينڭ باش پرمقلرينى كسديلر ۷ و آدونى بازاق ديديكه
اللرينڭ و آياقلرينڭ باش پرمقلرى كسلان يتمش ملك بنم سفره‌مڭ التندن دوشرردى نيجه ايتدم ايسه
بڭا دخى الله بويله مكافات ايتدى وانى اورشليمه كتورديلر و اوراده اولدى ۸ و بنى يهودا اورشليمه جنك
ايتديلر وانى آلوب و قليجڭ كسكينلكيله اوروب شهرى آتشه ياقديلر ۹ اندن صكره بنى يهودا طاغده
و جنوبده و اوواده ساكن اولان كنعانيلر ايله جنك ايتمكه انديلر ۱۰ و دخى يهودا حبرونده ساكن
اولان كنعانيلر اوزرينه عزيمت ايلدى و حبرونڭ آدى اوّل قرية اربع ايدى و شيشاى و اخيمانى و تلماى
اورديلر ۱۱ و اورادن دابير ساكنلرى اوزرينه واردى و دابيرڭ آدى اوّل قرية سفر ايدى ۱۲ و كالب
ديديكه هركيم قرية سفرى اوروب انى فتح ايدرسه اكا عكسا قزمى عورتلكه ويره‌جكم ۱۳ و انى كالبڭ
كوچك قرنداشى قنز اوغلى عاثانيايل فتح ايلدى و اكا عكسا قزينى عورتلكه ويردى ۱۴ و اولديكه اول قز
كيدر ايكن زوجنه اغوا ويرديكه باباسندن بر تارلا طلب ايده و قز اشكدن انديكده كالب اكا صورديكه
حالڭ نه در ۱۵ و قز ديديكه بڭا بر بركت وير چونكه بڭا بر قورو ير ويردڭ صو چشمه‌لرى دخى بڭا وير
و كالب اكا اوستنده‌كى چشمه‌لرى و التنده‌كى چشمه‌لرى ويردى ۱۶ و موسىنڭ قاين آتاسى قينى اوغللرى
يهودا اوغللرى ايله خرما اغاجلرينڭ شهرندن عارادڭ جنوبنده اولان يهودا بريّه‌سنه چقمشلر ايدى
و واروب قوم ايله ساكن اولديلر ۱۷ و يهودا قرنداشى شمعون ايله واروب صوفات اهاليسى كنعانيلرى

اوردیلر و انی تخریب ایتدیلر و شهرك آدینی حرما قودیلر ۱۸ و یهودا غزه‌یی و انك سنورینی و عسقلانی
و انك سنورینی و عقرونی و انك سنورینی فتح ایلدی ۱۹ و رب یهودا ایله اولمغله طاغده‌کیلری قوودی
اما دره‌ده ساکن اولانلری قوواماُدی زیرا دمور عربه‌لری وار ایدی ۲۰ و حبرونی کالبه ویردیلر نیجه
که موسی دیمش ایدی ایسه و اورادن عناقك اوچ اوغللرینی قوودی ۲۱ و بنیامین اوغللری اورشلیمده
ساکن اولان یابوسیلری قوومدیلر و یابوسیلر بنیامین اوغللری ایله تا بو کونه‌دك اورشلیمده ساکن
اولدیلر ۲۲ بیت یوسف دخی بیت ایله اوزرینه چقدی و رب انلر ایله ایدی ۲۳ و بیت یوسف بیت
ایله تجسس ایتمکه یوللادیلر و اول شهرك آدی اول لوزا ایدی ۲۴ و دیده‌بانلر شهردن چقر بر آدمی
کوروب اکا دیدیلر که کل بزه شهرك مدخلنی کوستر و بز سکا احسان ایده‌جکیز ۲۵ و انلره شهرك
مدخلنی کوستردکدن صکره شهری قلیجك کسکینلکیله اوردیلر و اول آدمی و انك جمله عیالنی
صالیویردیلر ۲۶ اندن صکره اول آدم حیثیلرك ولایتنه کتدی و بر شهر یاپوب اکا لوزا آدینی قودی تا بو
کونه‌دك انك آدی بو در ۲۷ و منسا بیت شانی و کویلرینی و تعناخ و کویلرینی و دور ساکنلرینی
و کویلرینی و یبلعام ساکنلرینی و کویلرینی و مجدو ساکنلرینی و کویلرینی قوومدی و کنعانیلرك بو
یرده مکث ایتمکه کوکلی وار ایدی ۲۸ و اولدیکه اسرائیل قوتلندکدن صکره کنعانیلری خراجه
کسدی اما انلری قووب سورمدی ۲۹ افرام دخی جازرده ساکن اولان کنعانیلری قوومدی و کنعانیلر
انك آراسنده جازرده ساکن اولدیلر ۳۰ زبلون دخی قطرون ساکنلرینی و نهلول ساکنلرینی قوومدی
اما کنعانیلر انك آراسنده اوتوروب اکا خراج کذار اولدیلر ۳۱ آشیر دخی عکه ساکنلرینی و صیدون
ساکنلرینی و احلاب و اکزیب و حلبا و عافیق و رحوب ساکنلرینی قوومدی ۳۲ و آشیرلولر یرك
ساکنلری کنعانیلرك آراسنده ساکن اولدیلر زیرا انلری قوومدیلر ۳۳ نفتالی دخی بیت شمسك ساکنلرینی
و بیت عناتك ساکنلرینی قوومدی اما یرك ساکنلری کنعانیلرك آراسنده ساکن اولدی و بیت
شمسك و بیت عناتك ساکنلری اکا خراج کذار اولدیلر ۳۴ و آموریلر دان اوغللرینی طاغده تضییق
ایتدیلر و انلری دره‌یه اینمکه قومادیلر ۳۵ و حرس طاغنده و ایلونده و شعلبیمده اوتورمق آموریلرك
کوکلنه دوشدی اما بیت یوسفك الی آغر اولمغله خراج کذار اولدیلر ۳۶ و آموریلرك سنوری عقربیم
یوقوشندن قیادن و یوقرو ایدی ۞

ایکنجی فصل

۱ و ربك ملکی جلجالدن بوکیمه چقوب دیدیکه سزی مصردن چقاردم و سزی باباکزه یمین ایتدوکم
ولایته کتوردم و دیدم که سزکله اولان عهدمی ابدا بوزمیه‌جغم ۲ و سز بو ولایتك ساکنلریله عهد
کسمیه‌سز انلرك مذبحلرینی یقه‌سز اما امرمی دیکلمدکز نیچون بونی ایتدکز ۳ انك ایچون دخی دیدم که

بن انلری اوکلرکزدن قوومیجغم انلر یانلرکزده اولورلر و انلرک الاهلری سزه دوزاق اولورلر ٤ و اولدیکه
ربك ملکی بو سوزلری جمله بنی اسرائیله سویلینجه قوم آوازینی قالدروب آغلادی ٥ و اول یره بکیم دیو
آد قودیلر و اوراده ربه قربان کسدیلر ٦ و یوشع قومی صالیویردکدن صکره بنی اسرائیل هر کس کندو
میراثنه یری تملك ایتمکه کیتدی ٧ و قوم جمله یوشعك ایامنده ربه عبادت ایتدی و جمله اختیارلرك
کونلرنده که یوشعدن صکره یاشلرینی اوزاتدیلر و ربك اسرائیله جمله ایتدوکی بیوك ایشلرینی کوردیلر
٨ و ربك قولی نون اوغلی یوشع یوز اون یاشنده ایکن وفات ایلدی ٩ و انی کندو سنورینك میراثنده
افرایم طاغنده اولان تمنت حرسده جعاش طاغنك شمالنده دفن ایتدیلر ١٠ و اول جمله نسل دخی
بابالرینه قاتلدی و انلردن صکره بر غیری نسل قلقدی که ربی و اسرائیله ایتدوکی ایشلری بیلمدیلر
١١ و بنی اسرائیل ربك نظرنده کوتولك ایتدیلر و باعاله عبادت ایتدیلر ١٢ و بابالرینك اللهی ربی که
انلری مصر دیارندن چقارمش ایدی ترك ایدوب غیری الاهلرك یعنی چورەلرنده اولان امتلرك الاهلرینك
آردنجه کیتدیلر و انلره سجده ایتدیلر و ربی اغضاب ایتدیلر ١٣ و ربی ترك ایدوب باعاله و عشتروته
عبادت ایلدیلر ١٤ و ربك غضبی اسرائیل اوزرینه طوتشوب انلری یغماجیلرك النه ویردی که انلری
یغمالدیلر و انلری اطرافده اولان دشمنلرینك النه صاتدی آرتق دشمنلرینك اوکنده طورمغه قادر
اولمدیلر ١٥ هر نرەیه که چقدیلر ایسه ربك الی اوزرلرینه کلکه ایدی نیجه که رب دیدی ایسه
و نیجه که رب انلره یمین ایتدی ایسه و عظیم مضایقه چکدیلر ١٦ و رب انلره حاکملر نصب ایتدی که
انلری یغماجیلرك الندن خلاص ایلدیلر ١٧ و حاکملرینی دخی دکلمدیلر بلکه غیری الاهلرك آردنجه
واروب زنا ایدوب انلره سجده ایلدیلر و ربك امرلرینی دکلین بابالرینك کزدوکی یولدن تیز دوندیلر
و انلر کبی ایتمدیلر ١٨ و رب انلره حاکملر نصب ایتدوکی زمانده رب حاکم ایله ایدی و حاکمك جمله
کونلرنده انلری دشمنلرینك الندن صقلردی زیرا رب انلری صقانلر و جور ایدنلر ایچون ایتدکلری
اکلیش سببیله ندامت چکردی ١٩ و اولوردیکه حاکم اولدکدن صکره دونوب بابالرندن زیاده غیری
الاهلر آردنجه واروب و انلره عبادت ایدوب و انلره سجده ایلیوب فساد ایدرلردی عمللرندن و عناد یولقدن
نسنه نقص ایتمزلردی ٢٠ انك ایچون ربك غضبی اسرائیل اوزرینه طوتشوب دیدیکه چونکه بو قوم
بابالرینه اصمرلدوغم عهدمدن چکدی و سوزمی دکلمدی ٢١ بن دخی آرتق شول امتلردن که یوشع وفات
ایتمکله آلیقودی هیچ بریسنی انلرك یوزندن قوومیجغم ٢٢ انلر ایله اسرائیلی تجربه ایدوب بلەیم
ربك یولنی انده سلوك ایتمك ایچون بابالری صقلادقلری کبی صقلیەجقلرمیدر یوخسه صقلیەجقلرمیدر
٢٣ ایمدی رب بو امتلری تیز قوومیوب آلیقودی و انلری یوشعك النه تسلیم ایتمدی ۞

اوچنجى فصل

۱ وبونلر اول امتلردركه رب انلر ايله اسرائيلى يعنى هپ كنعان جنكلرينى جمله بلميينلرى امتحان
ايتمك ايچون آليقودى ۲ تاكه بنى اسرائيل ذريتى انلره محاربه‌يى اوكرتمكه بلمه‌لر انلره انجق كه اوّلدن
آنى بلمزلردى ۳ بش فلسطى بكلرى وجمله كنعانيلر وصيدونيلر ولبنان طاغنده ساكن اولان حويلر
بعال حرمون طاغندن تا حمات مدخلنه كلنجه ۴ انلر ايله بنى اسرائيلى امتحان ايتمك ايچون اولديلر
تاكه بلنه موسى‌نك اليله بابالرينه امر ايتدوكى ربك امرلرينى دكلرلرمى ۵ وبنى اسرائيل كنعانيلر
وحيثيلر وآموريلر وفرزيلر وحويلر ويابوسيلر آراسنده ساكن اولديلر ۶ وانلرك قزلرينى كندولرينه
عورتلكه آلديلر وكندو قزلرينى انلرك اوغللرينه ويرديلر وانلرك الاهلرينه عبادت ايتديلر ۷ وبنى
اسرائيل ربك كوزلرنده بكلك ايتديلر والاهى ربى اونودوب بعالله وقوريلره عبادت ايتديلر ۸ انك ايچون
ربك غضبى اسرائيل اوزرينه طوتشوب انلرى بين النهرين ملكى كوشان رشعتايمك النه صاتدى وبنى
اسرائيل اول كوشان رشعتايمه سكز ييل قوللق ايتديلر ۹ وبنى اسرائيل ربه فرياد ايتديلر ورب بنى
اسرائيله بر مخلص قالدردى كه انلرى خلاص ايلدى كالبك كوچك قرنداشى قانز اوغلى عاثانايل ۱۰ وربك
روحى انك اوزرنده اولوب اسرائيله حكم ايلدى وجنكه چقدى ورب انك النه بين النهرين ملكى
كوشان رشعتايمى تسليم ايلدى وانك الى كوشان رشعتايم اوزرينه استيلا بولدى ۱۱ وولايت قرق ييل
راحت اولدى وقانز اوغلى عاثانايل وفات ايتدى ۱۲ وتكرار بنى اسرائيل ربك كوزلرنده كوتولك ايتديلر
ورب موآب ملكى عجلونى اسرائيل اوزرينه قوتلندردى ربك كوزلرنده كوتولك ايتدكلريچون ۱۳ وعمّون
وعمالق اوغللرينى يانينه جمع ايدوب وواروب اسرائيلى اوردى وخرما آغاجلرينك شهرينى ضبط ايلدى
۱۴ وبنى اسرائيل موآب ملكى عجلونه اون سكز ييل قوللق ايتديلر ۱۵ وبنى اسرائيل ربه فرياد ايتديلر
ورب انلره بر مخلص قالدردى جارا اوغلى اهودى بنيامينلو صاغ الى چولاق كيشى‌يى وانك اليله بنى
اسرائيل موآب ملكى عجلونه بر هديه كوندرديلر ۱۶ واهود كندويه ايكى يوزلو كسكين بر خنجر ياپدردى
كه انك اوزونلغى بر قارش وانى لباسلرى آلتنده صاغ بودى اوزرنده قوشاندى ۱۷ وموآب ملكى عجلونه هديه‌يى
عرض ايلدى وعجلون غايتله سمز كيشى ايدى ۱۸ وهديه‌نك عرض ايتمه‌سنى تمام ايتدكدن صكره
هديه‌يى كتورن خلقى صاليويردى ۱۹ او ايسه جلجالده اولان طاشلقلردن دونوب ديديكه اى ملك سكا
بر كزلو سوزم واردر وملك ديديكه سوس وجمله اطرافنده طورانلر يانندن چقديلر ۲۰ واول يازلق
كوشكنده يالكز اوتوروركن اهود اكا ياقلاشدى واهود ديديكه اللهدن سكا بر سوزم وار ايمدى كرسى
اوزرندن قلقدى ۲۱ واهود صول اليى صالوب وخنجرى صاغ بودندن چكوب انك قرننه صوقدى
۲۲ ناملينك آردنجه قبضه بيله كيردى وياغ ناملى‌يى قپادى شول وجهله كه خنجرى قرنندن چقارامدى

وتجاستی چقدی ۲۳ واهود دهلیزدن چقوب كوشكنك قپولرینی اوزرینه قپادی وكلیدلدی ۲۴ وچقدقدن
صکره ملکنك قوللری كلوب كوردیلر اشته كوشكنك قپولری قپالو ودیدیلر كه بللو كه یازلق كوشكنده
آیاق یولنه كتدی ۲۵ تا اوتاننجه بكلدیلر واشته كوشكنك قپولرینی آچمادی ایمدی انختاری آلوب
آچدیلر واشته اندلرك افندیسی اولمش یرده یاتور ۲۶ وانلر اكلنورکن اهود قاچدی وطاشلقلری گچوب
سعیروتده قورتلدی ۲۷ واولدیكه وصولنده افرایم طاغنده بورو چالدی وبنی اسرائیل بلهسنجه
طاغدن اندیلر واو انلرك اوكنده یوریدی ۲۸ وانلره دیدیكه آردمدن كلك زیرا رب موآبیلر دشمنلرکزی
الكزه ویردی ایمدی آردنجه اندیلر وموآبیلره قرشو اردنك گچدلرینی اخذ ایتدیلر وبر كشی یی گچمكه
قومدیلر ۲۹ اول زمان موآبیلردن اون بیك آدم قدر هر سمیزی ویوركلوی اوردیلر هیچ بر كشی
قورتلمدی ۳۰ واول كونده موآب اسرائیلك الی آلتنده آلچقلندی وولایت سكسان ییل راحت ایتدی
۳۱ واندن صکره عنات اوغلی شمجار وار ایدی كه آلتی یوز فلسطی كشیسی اوكز اوكندره‌سیله اوردی
واول دخی اسرائیلی قورتاردی ۞

دردنجی فصل

۱ واهود اولدكدن صکره بنی اسرائیل ربك كوزلرنده ینه كونولك ایتدیلر ۲ ورب انلری كنعان
ملکی یابینك الینه ویردی كه حصورده سلطنت سورردی وانك سر عسكری سیسرا ایدی كه طایفه‌لرك
حروستنده ساكن اولوردی ۳ وبنی اسرائیل ربه فریاد ایتدیلر زیرا ملکك طقوز یوز دمور عربه‌لری
وار ایدی ویكرمی ییل قدر اسرائیله پك جور ایتدی ۴ ولبیدوتك عورتی دبورا نام نبیه اول وقتده
اسرائیله حكم ایدن او ایدی ۵ ودبورا خرماسنك آلتنده راما وبیت ایلك آراسنده افرایم طاغنده
ساكن اولوردی وبنی اسرائیل اكا حكم ایچون چقرلردی ۶ اول دخی كوندروب وقدس نفتالیدن ابینعام
اوغلی باراقی چاغروب اكا دیدیكه اسرائیل اللهی رب بیورمدیمی كه وار تابور طاغنه عسكر چك ونفتالی
اوغللرندن وزبلون اوغللرندن اون بیك آدم بله‌كچه آل ۷ وسكا قیشون ارماغنه یابینك سر عسكری
سیسرایی وانك عربه‌لرینی وجوقلغنی چكدرجكم وانی الكه تسلیم ایدجكم ۸ وباراق اكا دیدیكه
اكر بنمله كیدرسك واروم اما اكر بنمله كتمزسك وارمم ۹ اول دخی دیدیكه خوش بن سنكله كیدرم
اما سكا كزجككك یولده نام اولماز زیرا رب سیسرایی بر عورتك الینه صاتجقدر ودبورا قالقوب باراق ایله
قادسه روانه اولدی ۱۰ وباراق زبلونی ونفتالی یی قدسه چاغروب اون بیك آدم قدر آیاقداش ایله چقدی
ودبورا بله‌سنجه كتدی ۱۱ وحابیر قینی كه موسی‌نك قاین آتاسی حوبابك اوغللرندن ایدی قینیلردن آیریلوب
تا قادسه یقین صعنیم میشه‌لكنه چادرینی قوردی ۱۲ وآبینعام اوغلی باراقك تابور طاغنه چقدوغنی اول
سیسرایه اخبار ایتدیلر ۱۳ ایمدی سیسرا جمله عربه‌لرینی طقوز یوز دمور عربه‌لری وجمله بله‌سنجه

اولان خلقی طایفه‌لر حروشتندن قیشون ارماغنه‌دك دوشردی ١٤ و دبورا باراقه دیدیکه قلق کون بو در
که رب سیسرایی سنك الکه ویردی رب اوککده چقمدیمی و باراق و آردنجه اون بیك آدم تابورطاغندن
اندیلر ١٥ و رب سیسرایی و جمله عربه‌لرینی و جمله اوردوسنی باراقك اوکنده قلجك کسکینلکیله منهزم
ایتدی و سیسرا عربه‌دن اینوب یایان قاچدی ١٦ و باراق عربه‌لرك و اوردونك آردنجه تا طایفه‌لر حروشتنه
سکرتدی و سیسرانك جمله اوردوسی قلجدن دوشدی بربسی دخی قالمدی ١٧ و سیسرا حابیر قینینك عورتی
یاعیلك چادرینه یایان قاچدی زیرا حصور ملکی یابین و حابیر قینینك اوی آراسنده بارشق وار ایدی
١٨ و یاعیل سیسرانك استقبالنه چقوب اکا دیدیکه صپغن بکا سلطانم بکا صپغن قورقمه و انك چادرینه
صپغندی و اول انی بر رداء ایله اورتدی ١٩ و سیسرا اکا دیدیکه کرم ایله بکا بر آز صو ویر ایچه‌یم
زیرا صوصادم و سود طولمینی آچوب اکا ایچوردی و انی اورتدی ٢٠ و دخی عورته دیدیکه چادرك قپوسنده
طور و اکر بر آدم کلورسه و سکا صوروب بونده بکسه واری دیرسه سن دی که یکسه یوقدر ٢١ و حابیرك
عورتی یاعیل چادردن بر میخ آلوب النه بر طوقمق طوتدی و اکا یاپ یاپ کلوب میخی قولاق توزینه
صوقدی که یره‌دك میخلندی او ایسه یورغون اولمغله اویقویه دالمش ایدی و اولدی ٢٢ و باراق سیسرانك
آردنجه سکیردر ایکن یاعیل انك استقبالنه چقوب اکا دیدیکه کل سکا آرادوغك آدمی کوستره‌جکم اول
دخی کیردکده اشته سیسرا اولمش یاتیور و میخ قولاق توزنده در ٢٣ اول کونده رب کنعان ملکی یابینی
بنی اسرائیلك اوکنده آلچقلدی ٢٤ و بنی اسرائیلك الی کنعان ملکی یابین اوزرینه کیدرك استیلا
بولدی تا کنعان ملکی یابینی استیصال ایدنجیه‌دك ✡

بشنجی فصل

١ اول کون دبورا و ابینوعام اوغلی باراق ارلایوب دیدیلر که ٢ ربی تبریك ایلیك که اسرائیلده
عظیم انتقام ایتدی چونکه قوم کندو ارادتیله احضار اولندی ٣ ای ملکلر دکلیك ای بکلر قولاق اورك
بن ربه بن ارلارم بن اسرائیل اللهی ربه ترمیر ایدرم ٤ یا رب ساعیردن چقدوغکده ادوم صحراسندن
خروج ایتدککده یر تزلزل ایلدی و کوکلر طاملدیلر و بلوتلر صولر طاملتدیلر ٥ ربك حضورندن
طاغلر بو سینا دخی اسرائیل اللهی ربك اوکندن آقدیلر ٦ عنات اوغلی شمجارك کونلرنده یاعیلك
کونلرنده شاهراهلر کسلدی و یولجیلر اکری یوللرده کزدیلر ٧ کویلر کسلدیلر اسرائیلده منقطع
اولدیلر تا بن دبورا قالقنجه بن اسرائیلده آنا اولوب قالقنجه ٨ اسرائیل یکی الاهلر اختیار ایلدی
و قپولرنده جنك اولدی اسرائیلده قرق بیکده هیچ قلقان و مزراق کورنورمی ایدی ٩ قلبم اسرائیل
حاکملرینه در که قومده کندو ارادتیله کندولرینی عرض ایتدیلر ربی تبریك ایلیك ١٠ ای بیاض اشکلره
بنن‌لر محکمه‌ده اوتورانلر و یولده کزنلر سویلیك ١١ صو آلدقلری یرلرده تیز اندازلرك شماته‌سی سکوت بولمغله

اوراده ربك برّيني و اسرائيلده كويلرينك برّيني حكايت ايتسونلر او زمان ربك قومي قپولره اينه جكدر
١٢ اويان اويان دبورا اويان اويان بر ايرلايش سويله قلق باراق و سن ابينعام اوغلي اسيرلرڭي اسير ايله
١٣ او زمان قورتلمش اولانه قومك زورلولري اوزرينه سلطنت ويردي ربّ بني جبارلره تسلط ايتدردي
١٤ افرامدن انلرك كوكي عماليق اوزرينه در سندن صكره قوملركده بنيامين ايدي ماخيردن حاكملر
و زبلوندن قلم كش يازيجيلر چقديلر ١٥ ايساخرك سرورلري دبورا ايله و ايساخر دخي و باراق كذلك
يايان دره يه كوندرلدي روبيلك بولكلرنده عظيم قلب افكارلري وار ايدي ١٦ نيچون سوريلرك مملمه سني
ايشتمك ايچون ايكي آغيلك آراسنده اوتوردك روبيلك بولكلرنده عظيم قلب افكارلري وار ايدي ١٧ جلعاد
اردنك اوته سنده طوردي و نيچون دان گميلرده ساكن ايدي آشير دڭزك كنارنده اوتوردي و كندو ليمانلرنده
مكان طوتدي ١٨ زبلون و نفتالي بر قوم در كه جانلريني اولمه عرض ايتديلر تارلانك يوكسكلرنده ١٩ ملكلر
كلوب جنك ايتديلر او زمان كنعان ملكلري تعنكده مجدوا صولري يانينده دوكشديلر اما كومش نفعي
آلمديلر ٢٠ كوكلردن جنك ايتديلر يلدزلر منازلندن سيسرا ايله دوكشديلر ٢١ قيشون ايرماغي انلري
يانديردي قديمي اولان ايرماق قيشون اي جانم سن قوتي بصدڭ ٢٢ او زمان آتلرك طرنقلري آياقلرينك
بصمقلغندن آشندي زورلولر آياقلرينك بصمقلغندن ٢٣ ربك ملكي ديديكه ماروزه لعنت ايليڭ البته انك
ساكنلرينه لعنت ايليڭ زيرا ربك امدادينه كلمديلر يعني جبارلر اوزرينه ربك امدادينه ٢٤ حابير قينينك
عورتي ياعيل عورتلردن آرتق مبارك اولسون چادرده ساكن عورتلردن آرتق مبارك اولسون ٢٥ صو ديلدي
سود ويردي بكلر چناغنده تره ياغي صوندي ٢٦ اليني ميخه و صاغ اليني رنجبرك طوقماغنه صالدي و سيسرايي
قاقوب و باشني اوروب قولاق توزيني دلدي و ثقب ايلدي ٢٧ انك آياقلري آراسنده اكلدي دوشدي ياتدي
آياقلري آراسنده اكلدي دوشدي اكلدوكي يرده هلاك اولمش دوشدي ٢٨ سيسرانك آناسي پنجره دن
باقردي و قفسدن اي واه ايدردي نيچون عربه سي كلمكه اگلنور نيچون عربه لرينك يوريشلري توقف ايدرلر
٢٩ عورتلرينك عارفلري اكا جواب ويررلردي اول دخي كندو كندويه سوزلر دوندررردي ٣٠ دوكملي بولوب
پايلشرلرمي آدم باشنه بر قز ايكي قز سيسرايه آلاجه دوكملقلر آلاجه قلابدانلو دوكملقلر آلاجه ايكي
طرفدن قلابدانلو دوكملقلر دوكملق آلانلرك بوينلرينه ٣١ يا ربّ جمله دشمنلرك بويله برباد اولسونلر امّا
سني سونلر قوتينده چقان كونش كبي اولسونلر و ولايت قرق ييل راحت ايتدي ۞

آلتنجي فصل

١ و بني اسرائيل ربك كوزلرنده كوتولك ايتديلر ربّ دخي انلري يدي ييل مديانك الينه ويردي
٢ و مديانك الي اسرائيل اوزرينه استيلا بولدي مديانلولرك سببيله بني اسرائيل كندولرينه طاغلرده
اولان زير زمينلر و مغاره لر و حصارلر ياپديلر ٣ و اولديكه اسرائيل اكين ايتدكده مديانلولر و عماليقلر

وشرق اوغللری قرشولرینه چقرلردی ٤ و اوزرلرینه اوردو قورارلردی و یرك محصولنی تا غزّه‌یه کلنجه
بوزارلردی و اسرائیلده غدا قومازلردی نه قیون نه اوکز نه اشك ٥ زیرا انلر سوریلری و چادرلریله
چقرلردی و چوقلقده چکرکه‌لر قدر کلورلردی انلرك و دوه‌لرینك حسابی یوق ایدی و ولایته انی بوزمق
ایچون کلورلردی ٦ ایمدی مدیانك یوزندن اسرائیل پك فقیر اولدی و بنی اسرائیل ربّه فریاد ایندیلر
٧ و اولدیکه بنی اسرائیل مدیانك سببندن ربّه فریاد ایدنجه ٨ ربّ بنی اسرائیله بر پیغمبر کوندردی
که انلره دیدیکه اسرائیل اللهی ربّ بویله دیدیکه بن سزی مصردن چقاردم و سزی قوللق اوندن
اخراج ایلدم ٩ و سزی مصرلولرك الندن و جمله سزی صقاندلرك الندن قورتاردم و انلری اوکگزدن قوووب
انلرك ولایتنی سزه ویردم ١٠ و سزه دیدم که اللهگز ربّ بن ایم سز انلرك ولایتنده اوتردوغگز
اموریلرك الاهلرندن قورقمالك اما سز سوزیمی دیکله‌مه‌دگز ١١ اندن صکره ربّك ملکی کلوب عفراده اولان
میشه‌نك التنده اوتوردی اول یر یوآش ابی عزریلونك ایدی و انك اوغلی جدعون بغدای مدیانلولرك
یوزندن قاچورمق ایچون چرمقده دوکوردی ١٢ و ربّك ملکی اکا کورنوب اکا دیدیکه ربّ سنکله در یا
قوتلو و یورکلو آدم ١٣ و جدعون اکا دیدیکه یا سلطانم اکر ربّ بزمله در نیچون بو هپ بزه واقع
اولدی قنی انك جمله معجزاتلری که باباللرمز بزه حکایت ایدوب دیدیلرکه ربّ بزی مصردن چقارمدیمی
اما ایمدی ربّ بزی براغوب بزی مدیانك النه ویردی ١٤ ربّ دخی اکا نظر ایدوب دیدیکه بو قوتکله
وار که اسرائیلی مدیانك الندن قورتاروسن بن سنی کوندرمدم‌می ١٥ و جدعون اکا دیدیکه ای افندم
اسرائیلی نه ایله قورتارایم اشته بنم عشیرتم منسّاده فقیردر و بن باباملك اومده الك کوچك ایم
١٦ و ربّ اکا دیدیکه بن سنکله اولورم سن مدیانی بر آدم کبی اوراجقسن ١٧ و اکا دیدیکه اکر حالا
کوزلرکده لطف بولدم ایسه بکا بر نشان ایله که سن سن بنمله سویلشن ١٨ کرم ایله بورادن
کتمه تا بن سکا کلوب و پیشکشمی کتوروب اوککده قویونجه اول دخی دیدیکه تا سنك عودتکه‌دك
طوراجغم ١٩ و جدعون کیروب بر اوغلاق و بر افا اوندن خمیرسز بوکجه‌لر حاضرلدی اتی بر زنبیله
قودی و چورباسنی بر بقراجه قودی و اکا میشه التنده چقاروب عرض ایلدی ٢٠ و اللهك ملکی اکا دیدیکه
اتی و خمیرسز بوکجه‌لری آل و بو قیایه قویوب چورباسنی دوك و بویله ایتدی ٢١ اندن صکره ربّك ملکی
الندهکی دکنکك اوجنی اوزادوب اته و خمیرسز بوکجه‌لره طوقندردی و اول قیادن آتش چقوب اتی
و خمیرسز بوکجه‌لری احراق ایلدی و ربّك ملکی انك کوزلرندن کتدی ٢٢ و جدعون کوردی که او ربّك
ملکی در جدعون دیدیکه وای ربّ الله مکر بونك ایچون ربّك ملکنی رو برو کوردم ٢٣ و ربّ اکا
دیدیکه سلام سکا قورقمه اولمزسن ٢٤ و جدعون اوراده ربّه بر مذبح یاپدی و اکا سلام الرّبّ آدینی
قودی بو کونه‌دك دخی عزریلولرك عفراسنده در ٢٥ و اول کیجه اولدیکه ربّ اکا دیدیکه باباکك کنج
بوغاسنی یعنی ایکنجی یدی یاشلق بوغایی آل و باباکك اولان باعال مذبحنی یقوب انك یاننده اولان قورونی

كس ٢٦ و بو قيانك باشنده مناسب يرده اللهك ربه بر مذبح ياپ و ايكنجى بوغايى آل و كسدوكك
قورونك اودونيله آتشلو قربانى ايله ٢٧ ايمدى جدعون خدمتكارلرندن اون كشى آلوب ربك اكا ديدوكى
كبى ايلدى و باباسنك او خلقندن و شهرك آدملرندن كوندز ايتمكه قورقار ايكن كيجه‌ده ايتدى
٢٨ و صباح شهرك آدملرى قلقديلر و باعالك مذبحنى يقلمش و يانينده اولان قورويى كسلمش و يابيلان مذبح
اوزرنده ايكنجى بوغايى آتشلو قربان ايچون تقريب اولنمش كورديلر ٢٩ و بر برينه ديديلر كه بو قصه‌يى
كم ايتدى و تفتيش و تفحص ايتدكده صكره ديديلر كه بو قصه‌يى يوآش اوغلى جدعون ايتدى
٣٠ او زمان شهرك آدملرى يوآشه ديديلر كه اوغلكى چقار و اولسون زيرا باعالك مذبحنى يقدى و انك
يانينده اولان قورويى كسدى ٣١ يوآش دخى جمله قرشوسنده طورانلره ديديكه باعالك دعواسنى سزمى
چكرسكز سزمى انى قورتاررسكز انك دعواسنى كم كه چكرسه صباحه‌دك اولدريله اكر اله ايسه مذبحى
يقلدوغى ايچون كندوسى دعواسنى ايده ٣٢ و اول كونده اكا يرُبعال آدينى قودى زيرا ديديكه باعال انكله
چكشسون چونكه مذبحنى يقدى ٣٣ و جمله مديان و عماليق و شرق اوغللرى جمع اولوب كچديلر
و يزرعيل دره‌سنده اوردو قورديلر ٣٤ و ربك روحى جدعونى كيدردى كه بورو چالدى و آردنجه ابيعازرلولر
جمع اولديلر ٣٥ و جمله منسايه ايلچيلر كوندردى اول دخى آردنجه ايرشدى و آشيره و زبولونه و نفتاليه
ايلچيلر كوندردى انلر دخى استقباللرينه چقديلر ٣٦ و جدعون ربه ديديكه اكر ديدوكك كبى بنم المله
اسرائيلى قورتاررسك ٣٧ اشته بر يپاق قرقنتيسى خرمنه قويا جغم اكر چه يالكز قرقنتى اوزرنده چيغ
اولوب جمله ير اوزرنده قورولق اولورسه او زمان بلورم كه ديدوكك كبى اسرائيلى بنم المله قورتاررسن ٣٨ و بويله
اولدى زيرا صباحدن قلقوب قرقنتى‌يى صقدى و قرقنتيدن بر چناق طولوسى چيغك صويني عصر ايلدى
٣٩ و دخى جدعون ربه ديديكه اوزريمه غضبك طوتشماسون انجق بو كره سويلرم لطف ايله انجق بو كره
دخى بو قرقنتيده تجربه ايده‌يم كرم ايله يالكز قرقنتى اوزرنده قورولق و جمله ير اوزرنده چيغ اولسون
٤٠ و رب اول كيجه بويله ايتدى زيرا يالكز قرقنتى اوزرنده قورولق و جمله ير اوزرنده چيغ اولدى ۞

يدنجى فصل

١ و يرُبعال كه جدعون او در و انكله اولان جمله قوم چيقوب صباح قلقوب حاراد چشمه‌سى يانينده
قونديلر و مديانك اوردوسى اكا شمالدن موره دپه‌سنه طوغرو دره‌ده ايدى ٢ و رب جدعونه ديديكه
سنكله اولان قوم چوقدر كه انلرك الينه مديانى ويره‌يم تا كه اسرائيل اوزريمه فخرلنوب ديه كه بنم الم بنى
قورتاردى ٣ ايمدى حالا قومك قولاقلرينه ندا ايليوب دى كه كيمكه قورقاق و خوفناك ايسه على العجله
جلعاد طاغندن قلقوب دونسون و قومدن يكرمى ايكى بيك آدم دونديلر و اون بيكى قالديلر ٤ و دخى رب
جدعونه ديديكه دخى قوم چوقدر انلرى صويه اندر انلرى سكا اوراده تجربه ايدرم و اولا كه سكا كيمى بو

سنكله وارسون ديرسم او سنكله وارسون وسكا كيمى بو سنكله وارمسون ديرسم او وارمسون ٥ ايمدى
قومى صويه اندردى ورب جدعونه ديديكه هر كيم كوپك يالاركبى دليله صويى يالارسه اني باشقه قو
وهر كيم ايچمك ايچون دزلرى اوزرينه چوكرسه كذلك باشقه قو ٦ وانلرك عددى كه صويى اليدن
يالايوب آغزينه چكرلردى اوچ يوز آدم ايدى وجمله قومك قالانى صويى ايچمك ايچون ديزلرى اوزرينه چوكديلر
٧ ورب جدعونه ديديكه او اوچ يوز يالايان آدم ايله سزى قورتاراجغم ومديانى اٰلكه ويره جكيم
وجمله قالان قوم هر بريسى برلو يرينه وارسون ٨ ايمدى قوم النه آزق وبورولرينى آلدى وجمله سائر
اسرائيل آدملرينى هر كيسى برلو يرينه صاليويروب فقط اوچ يوز آدمى آليقودى مديان اوردوسى ايسه
التينده كى دره ده ايدى ٩ واول كيجه اولديكه رب اكا ديديكه قلق اوردويه ان زيرا انى سنك الكه
ويردم ١٠ واكر اينمكه قورقارسهك سنك اوغلانك فورا ايله اوردويه ان ١١ ونه سويلرلرسه دكله
اندن صكره اللرك قوتلنوب اوردويه انرسن ايمدى اول وانك اوغلانى فورا اوردوده سلاحلولرك قراوللرينه
انديلر ١٢ ومديانلولر وعماليقلر وجمله شرق اوغوللرى چوقلغندن چكركه لر كبى دره ده ياتورلردى
ودوه لرينه حساب يوق چوقلغنده دكز ياليسنده اولان قوم كبى ايدى ١٣ ايمدى جدعون كلدكده
اشته بر آدم يولداشنه بر دوش سويليوب ديديكه اشته بر دوش كوردم باقسم آريه اتمكنك بوغچه سى
مديان اوردوسنه طوغرو يوارلنوردى وبر چادره يتشوب انى اوردى ويقيلديه وانى باش آشاغه دوندرمكله
چادر يقيلدى ١٤ وانك يولداشى جواب ويروب ديديكه هيچ كلدر بو الّا اسرائيل ارى يوآش اوغلى
جدعونك قليجى الله مديانى وجمله اوردويى انك النه ويرمشدر ١٥ واولديكه جدعون دوشك حكايتنى
وتعبيرينى ايشيدجك سجده ايتدى واسرائيلك اوردوسنه دونوب ديديكه قلقك زيرا رب مديان اوردوسنى
سزك الكزه ويردى ١٦ واوچ يوز آدمى اوچ بولكه آيروب هر كسك النه بورولر وبوش دستيلر ايچنده
مصباحلر ويردى ١٧ وانلره ديديكه بكا باقك وبويله ايليك زيرا اشته بن اوردونك كنارينه
واصل اولدوغمده اولا كه بن نيجه ايدرسم بويله ايده سز ١٨ بن وجمله بنمله اولانلر بورو چالنجه
سز دخى جمله اوردونك اطرافنده بورولر چالكز ودييكز كه ربّه وجدعونه ١٩ ايمدى جدعون وانكله
اولان يوز آدم اوردونك كنارينه اورتا بكجيلك ابتداسنده انجق بكجيلر نصب اولندوغى زمان بورولرى
چالارق والّلرنده اولان دستيلرى قيرارق كلديلر ٢٠ واول اوچ بولك بورولرى چالديلر ودستيلرى قرديلر
وصول اللرنده مصباحلرى وصاغ اللرنده بورولرى طوتوب چاغرديلر كه ربّك وجدعونك قليجى ٢١ وهر
كس اوردونك چوره سنده كندو يرنده طورديلر وجمله اوردو چاغرارق وقاچارق سكردرلردى ٢٢ واول
اوچ يوز آدم بورولرى چالدقلرنده ربّ جمله اوردوده هر كسك قليجى يولداشى اوزرينه دوندردى
وعسكر تا صرراتده اولان بيت شيطايه وطابته يقين آبيل محولانك كنارينه قاچدى ٢٣ واسرائيل
ارلرى نفتاليدن وآشيردن وجمله منسّادن جمع اولوب مديانك آردنجه سكرتديلر ٢٤ وجدعون جمله

افرايم طاغنه خبرجيلر كوندروب ديديكه مديانك قرشوسنه اينك و انلردن اول تا بيت بيرايه و اردنه دك
صولرى اخذ ايلَيك ايمدى جمله افرام ارلرى جمع اولوب تا بيت بيرايه و اردنه دك صولرى اخذ
ايتديلر ٢٥ و مديانده ن ايكى بكلرى عوريبى و زيبى طوتديلر و عوريبى عوريب قياسنده و زيبى زيب
جندره سنده اولدرديلر و مديانك آردنجه سكردوب عوريبك و زيبك باشلرينى اردنك اوته سنده جدعونه
كتورديلر ✡

سكزنجى فصل

١ و افرام آدملرى اكا ديديلركه نه در بو بزه ايتدوكك قصه كه مديان ايله جنك ايتمك ايچون
چقدوغك زمان بزى چاغرمدك و انكله يكچه چكشديلر ٢ اول دخى انلره ديديكه سز قدر بن نه
ايتدم افرامك صالقمه سى ابيعازرك باغ بوزمندن اولى دكلمى ٣ رب مديان بكلرى عوريبى و زيبى الكزه
ويردى بن سزك كبى ايتمكه نه قادر اولدم و بو سوزى سويلينجه قلبلرى اندن مطمئن اولدى ٤ و جدعون
اردنه كلدى و اول هم بله سنجه اولان اوچ يوز آدم يورغون ايكن چكسوبه دشمنك آردنجه سكرتديلر
٥ و ساخوت آدملرينه ديديكه بنمله اولان قومه اتمك صمونلرى ويرك زيرا يورغونلردر و بن زاباح
و صلمناع مديان ملكلرى آردنجه سكردييورم ٦ و ساخوت بكلرى جواب ويرديلر كه زاباح و صلمناعك
آوچ شمدى الكده مى در كه سنك عسكركه اتمك ويره وز ٧ و جدعون ديديكه رب بنم الله زاباحى
و صلمناعى ويردكدن صكره انكزى بريه دكنلريله و خارلر ايله قيمه ايده جكم ٨ و اورادن فنوائيله
چقدى و انلره بوكا مانند سويلدى و فنوائيل آدملرى جواب ويرديلر ساخوت آدملرى جواب ويردكلرى
كبى ٩ اول دخى فنوائيل آدملرينه سويليوب ديديكه سلامتله دوندوكم زمان بو قله يى يقاجغم
١٠ و زاباح و صلمناع اوردولرى ايله اون بش بيك مقدارى ايله قرقورده ايديلر جمله شرق اوغللرينك
اوردوسندن قالانلر بونلر ايدى زيرا يوز يكرمى بيك دال قلج اولان آدملر دوشدى ١١ و جدعون چادرلرده
ساكن اولانلرك يولندن مشرقه طوغرو اولان نوباح و ياجباهايه چقوب اوردويى اوردى زيرا اوردو امين
ايدى ١٢ و زاباح و صلمناع قاچار ايكن جدعون آردلرنجه سكردوب مديانك ايكى ملكنى زاباحى و صلمناعى
طوتدى و جمله اوردويى منهزم ايتدى ١٣ اندن صكره يوآش اوغلى جدعون كنش طوغزدن اول جنكدن
دوندى ١٤ و ساخوت اهاليسندن بر اوغلانى طوتوب اكا سؤال ايتدى اول دخى اكا ساخوت بكلرينى
و اختيارلرينى يتمش يدى كشى يازدى ١٥ و ساخوت آدملرينه كلوب ديديكه اشته زاباح و صلمناع كه
انلر ايله بنى تعيير ايليوب ديدكزكه زاباح و صلمناعك آوچ شمدى الكده مى در كه سنك يورغون
آدملركه اتمك ويره وز ١٦ ايمدى شهرك اختيارلرينى و بريه دكنلرى و خارلر آلوب انلر ايله ساخوت
آدملرينى تأديب ايلدى ١٧ و فنوائيل قله سنى يقدى هم شهرك آدملرينى اولدردى ١٨ و زاباح و صلمناعه

دیدیکه تابورده اولدردوککز آدملر نه شکل ایدیلر انلر دخی دیدیلر که سن نه شکل ایسك انلر دخی
بویله هر بری ملك زاده‌لرك شکلنده ایدی ١٩ وجدعون دیدیکه قرنداشلرم آنامك اوغللری ایدیلر
حی الرب ایچون اکر انلری صاغ قوسیدیکز سزی اولدرمزدم ٢٠ وکندونك الك اوغلی یاتیره دیدیکه
قلق بونلری اولدر اما اوغلان قلجنی چقارمدی زیرا دخی اوغلان اولمغله قورقدی ٢١ وزباح وصلمناع
دیدیلر که سن قلق واوزرمزه هجوم ایله زیرا قوت آدمه کوره در وجدعون قلقوب زباحی وصلمناعی
اولدردی ودوه‌لرینك بوینلرنده اولان ماهچه‌لری آلدی ٢٢ واسرائیل آدملری جدعونه دیدیلر که بزه
سلطان اول هم سن هم اوغلك هم اوغلکك اوغلی چون بزی مدیانك الندن قورتاردك ٢٣ وجدعون انلره
جواب ویردیکه بن سزه سلطان اولمام نه بنم اوغلم سزه سلطان اولور رب سزه سلطان اولسون ٢٤ ودخی
جدعون انلره دیدیکه سزدن بر دلك دیلیکم هر بریکز غنیمه‌سندن بکا کوپه‌لری ویره زیرا اسماعیللولر
اولمغله انلرك آلتون کوپه‌لری وار ایدی ٢٥ ودیدیلر که نولا ویره‌لم وبر شمله سروب اورایه هر بریسی
غنیمه‌سنك کوپه‌لرینی براقدی ٢٦ واول دلدوکی آلتون کوپه‌لرك وزنی بیك یدی یوز مثقال آلتون اولدی
ماهچه‌لر وبوفتلر وارغوانی قفتانلردن غیری که مدیان ملکلری اوستنده ایدیلر ودوه‌لرینك بوینلرنده
اولان زنجیرلردن غیری ٢٧ وجدعون انلردن بر افود یاپوب انی عفرهده کندو شهرنده نصب ایتدی
واورادده جمله اسرائیل انك آردنجه زنا ایتدیلر اولکه جدعون وانك اوینه دوزاق اولدی ٢٨ ومدیان
بنی اسرائیلك اوکنده ذلیل اولدی وآرتق باش قالدرمدیلر وولایت جدعونك کونلرنده قرق ییل راحت
اولدی ٢٩ ویربعال ولووب کندو اونده طوردی ٣٠ وجدعونك صلبندن چقان یتمش اوغللری وار ایدی
وایر عورتلری اولدوغی اجلدن ٣١ وشکیمده اولان اوده‌لغی دخی اکا بر اوغل طوغردی واکا ابیمالك آدینی
قودی ٣٢ ویوآش اوغلی جدعون ایو قوجه‌لقده اولوب ابیعازرلولرك عفراسنده باباسی یوآشك مزارنده
دفن اولندی ٣٣ واولدیکه جدعون اولدکدن صکره بنی اسرائیل بعلیم آردنجه زنا ایتدیلر
وکندولرینه الله یرینه بعال بریتی اقامت ایلدیلر ٣٤ وبنی اسرائیل انلری جمله اطرافده‌کی دشمنلرینك
الندن قورتاران رب اللهی ذکر ایتمدیلر ٣٥ ویربعال یعنی جدعونك اوینه جمله اسرائیله ایتدوکی
ایولك مقتضاسنجه احسان ایتمدیلر ۞

طقوزنجی فصل

١ ویربعالك اوغلی ابیمالك آناسنك قرنداشلرینه شکیمه واروب وانلره وجمله آناسی باباسنك اهل
بیتنه سویلیوب دیدیکه ٢ لطف ایلیك جمله شکیم صاحبلرینك قولاقلرینه سویلیك سزه قنغیسی اولی در
جمیع یربعالك اوغللری یتمش آدمك سزه تسلطیمی یوخسه بر آدمك تسلطیمی وخاطرکزده اولسون
که بن سزك ککز واتککز ایم ٣ وآناسنك قرنداشلری انك ایچون بو جمله سوزلری شکیم صاحبلرینك

قولاقلرینه سویلدیلر وانلرك قلبی ابیمالكه تابع اولمغه مایل اولوب قرنداشمز در دیدیلر ٤ واكا بعل
بریتك اوندن یتمش مثقال كومش ویردیلر انلر ایله ابیمالك نسنه‌سی اولمیان خوارده كیشیلر استیجار
ایلدی كه اكا تابع اولدیلر ٥ وعفراده اولان باباسنك اوینه واروب یربعالك اوغللری قرنداشلرینی
یتمش كیشی‌یی بر طاشك اوزرنده اولدردی اما یربعالك كوچك اوغلی یوتام قالدی زیرا كزلنمش ایدی
٦ وجمله شخیم صاحبلری وجمله میلوا اوی جمع اولوب واردیلر وابیمالكی شخیمده‌كی میشه‌لكده ملك
دكدیلر ٧ ویوتامه خبر اولندقده واردی وغریزیم طاغنك ده‌پسنده طوردی وآوازینی قالدروب
وچاغروب انلره دیدیكه ای شخیم صاحبلری بنی دكلیك والله دخی سزی دكلیه ٨ بر زمان آغاجلر
اوزرلرینه بر ملك نصب ایتمكه واردیلر وزیتون آغاجنه دیدیلر كه اوزرمزه ملك اول ٩ اما زیتون
آغاجی انلره دیدیكه یاغمی كه انكله الله وآدملر اكرام اولنور براغایم می كه واروب آغاجلر اوزرینه تسلط
ایده‌یم ١٠ اندن صكره آغاجلر انجیر آغاجنه دیدیلر كه كل سن واوزرمزه ملك اول ١١ اما انجیر
آغاجی انلره دیدیكه كندومك طاتلولغمی وایو یمشمی براغایم‌می كه واروب آغاجلر اوزرینه تسلط
ایده‌یم ١٢ اندن صكره آغاجلر آصمه‌یه دیدیلر كه كل سن واوزرمزه ملك اول ١٣ اما آصمه انلره
دیدیكه بن شرابمی كه اللهی وانسانی مسرور ایدر براغایم می كه واروب آغاجلر اوزرینه تسلط ایده‌یم
١٤ اندن صكره جمله آغاجلر بوكرتلنه دیدیلر كه كل سن واوزرمزه ملك اول ١٥ وبوكرتلن آغاجلره
دیدیكه اكر كرچكدن بنی اوزركزه ملك دكرسكز بنم كولكه‌مه كلوب صیغنكز واكر استمزسكز
بوكرتلندن آتش چقسون ولبنانك ارز آغاجلرینی یاقسون ١٦ ایمدی حالا اكر ابیمالكی ملك دكمكله
حقیقت وطوغرولق ایله ایتدكز ایسه ویربعال ایله هم انك اوی ایله ایولك ایتدكز ایسه وانك
اللرینك مكافاتنه بناء عمل ایتدكز ایسه ١٧ زیرا بابام سزك ایچون جنك ایدوب وجانینی یبانه آتوب
سزی مدیانلولرك الندن قورتاردی ١٨ اما سز بوكون بابامك اوی اوزرینه قلقوب اوغللرینی یتمش كیشی‌یی
بر طاشك اوزرنده اولدردكز وانك جاریه‌سنك اوغلنی ابیمالكی قرنداشكز اولدوغیچون شخیم آدملری
اوزرینه ملك نصب ایتدكز ١٩ اكر بوكون حقیقت وطوغرولق ایله یربعال ایله وانك اوی ایله
ایتدكز ایسه ابیمالكدن حظلنك واول دخی سزدن حظلنسون ٢٠ واكر یوق ابیمالكدن آتش چقوب
شخیم آدملرینی ومیلوا اوینی یاقسون وشخیم آدملرندن ومیلوا اوندن آتش چقوب ابیمالكی یاقسون
٢١ اندن صكره یوتام قاچوب وفرار ایدوب بیرایه كتدی وقرنداشی ابیمالك اوجندن اوراده ساكن
اولدی ٢٢ ابیمالك ایسه اسرائیل اوزرینه اوچ ییل سلطنت سوردی ٢٣ والله ابیمالك وشخیم صاحبلری
آراسنه بر یرامز روح صالدی وشخیم صاحبلری ابیمالكه خیانت ایتدیلر ٢٤ تاكیم یربعالك یتمش
اوغللرینه اولان ظلم دونه وانلرك قانی انلری اولدرن قرنداشی ابیمالك اوزرینه قونه وشخیم صاحبلری
اوزرینه دخی كه قرنداشلرینی اولدرمك ایچون اكا امداد ایتدیلر ٢٥ ایمدی شخیم صاحبلری اكا طاغلر

دیه‌سینده یوسیلر قوروب هر یانلرنده یولده کچنی یغمالدیلر اوله ابیمالکه اخبار اولندی ٢٦ وعوبید
اوغلی جاعال وقرنداشلری کلوب شخیمه کوچدیلر وشخیم صاحبلری اکا اعتماد ایتدیلر ٢٧ وصحرایه
چقوب وباغلرینی بوزوب اوزملرینی بصدیلر وذوق وصفا ایتدیلر وانلرك الاهنك اوینه کیروب یدیلر
ایچدیلر وابیمالکه سوکدیلر ٢٨ وعوبید اوغلی جاعال دیدیکه ابیمالك کیم وشخیم کیم که اکا قول
اولاوز او یربعال اوغلی وزبول انك وکیلی دکلمی شخیم باباسی حمورك آدملرینه قوللق ایلیك اکا بز
نیچون خدمت ایده‌جکیز ٢٩ بر کیسه بو قومی بنم الیمه ویریدی ابیمالکی قالدرردم وابیمالکه دیدیکه
عسکرکی چوغلت وچیق ٣٠ وشهرك سرداری زبول عوبید اوغلی جاعالك سوزلرینی ایشتدکده غضبه
کلدی ٣١ وابیمالکه کیزلوجه ایلچیلر کوندروب دیدیکه اشته عوبید اوغلی جاعال وقرنداشلری
شخیمه کلدیلر واشته سنك اوزرکه شهری تحصین ایدرلر ٣٢ ایمدی سن کیجه‌ده قلق وسنکله اولان
قوم وصحراده پوسیلر قو ٣٣ وچیك صباح کنش طوغردن اول قلقوب شهری بص واو هم انکله اولان
قوم سنك اوزرکه چقدوغی زمان الکدن کلدوکینه کوره اکا ایله ٣٤ ایمدی ابیمالك وجمله انکله اولان
قوم کیجه‌ده قلقوب شخیم قربنده دورت بولك ایله پوسیلر ایتدیلر ٣٥ وعوبید اوغلی جاعال چقوب
شهر قپوسنك داخلنده طوردی وابیمالك وانکله اولان قوم پوسیدن قلقدیلر ٣٦ وجاعال قومی کوردوکی
کبی زبوله دیدیکه اشته طاغلرك باشندن قوم اینه‌یور وزبول اکا دیدیکه طاغلرك کولکه‌سی سکا آدم
کبی کورنور ٣٧ وجاعال تکرار دیدیکه اشته قوم یرك کوبکندن چقیور ومعونیم اوواسی یولندن بر
غیری آلای کلیور ٣٨ وزبول اکا دیدیکه شمدی اول سنك آغزك قنده‌در که انکله ابیمالك کیمدر که
اکا قول اولاوز دیو سویلدوك سنك تحقیر ایتدوکك قوم بو دکلمی ایمدی چق وانکله دوکش ٣٩ وجاعال
شخیم صاحبلری اوکنده چقوب ابیمالك ایله دوکشدی ٤٠ وابیمالك انی اوکندن قاچغه باشلدوغی کبی
قوودی ونا قپونك داخلنه‌دك چوق مجروح دوشدی ٤١ وابیمالك آرومه‌ده قالدی زبول دخی جاعالی
وقرنداشلرینی قوودی که شخیمده ساکن اولامیه‌لر ٤٢ وارته‌سی اولدیکه قوم صحرایه چقدی وابیمالکه
خبر اولندی ٤٣ وقومی آلوب انلری اوچ بولکه آیردی وصحراده پوسی قوردی وخلقی شهردن چقر
کوردکده اوزرلرینه قلقوب اتلری اوردی ٤٤ وابیمالك وانکله اولان بولك هجوم ایدوب شهرك
قپوسنك داخلنده طوردیلر وایکی بولکلر دخی جمله صحراده اولانلرك اوزرینه هجوم ایدوب انلری اوردیلر
٤٥ وابیمالك شهری اول بتون کون دوکوب آلدی واچنده اولان خلقی اولدردی وشهری خراب ایدوب
اوستنه توز اکدی ٤٦ وشخیم قله‌سنك جمله صاحبلری بونی ایشتدکده ایل بریت اوی اولان قلعه‌یه
کیردیلر ٤٧ وابیمالکه خبر اولندیکه جمله شخیم قله‌سنك صاحبلری اورایه جمع اولدیلر ٤٨ او زمان
ابیمالك وجمله انکله اولان قوم صلمون طاغنه چقدی والنه بر بالته آلوب بر آغاج دالی کسدی وانی
قالدروب اومزینه آلدی وبله‌سنجه اولان قومه دیدیکه ایتدوکمی کوردکز تیز اولك بنم کبی ایلیك

٤٩ ايمدى جمله قوم هر كيشى كندو دالينى كسوب ابيمالكك آردنجه كتديلر وقلعه‌نك چورەسنه داللرى
قويوب اوزرلرينه قلعه‌يى آتشه ياقديلر وشخيم قلّه‌سنك جمله آدملرى اركر وعورتلر بيك قدر اولديلر
٥٠ اندن صكره ابيمالك تابيصه واردى وياننده اوردوسنى قويوب انى فتح ايلدى ٥١ وشهرك اورتاسنده
بر صرب قلّه وار ايدى اورايه اركر وعورتلر وجمله شهرك آدملرى قاچوب ايچرودن قپاندي‌لر وقلّه‌نك
طامنه چقديلر ٥٢ وابيمالك قلّه‌يه‌دك كلوب انكله دوكشدى وقپويه‌دك انى آتشه ياقمق ايچون يقلاشدى
٥٣ او زمان بر عورت دكرمن طاشنك پارەسنى ابيمالككك باشى اوزرينه آتوب باشنك دپه‌سنى قيردى
٥٤ وتيز سلاحدار اوغلانى چاغروب اكا ديديكه قليجكى چقار وبنى اولدر تا بنم ايچون ديميه‌لركه
بر عورت انى اولدردى ايمدى انك اوغلانى انى دلدى واولدى ٥٥ واسرائيل آدملرى ابيمالككك اولدوكنى
كورمكله هركس كندو يرينه كتدى ٥٦ بو وجه اوزره الله ابيمالكك كلكينى اودى كه يمش
قرنداشلرينى اولدرمكله باباسنه ايتمش ايدى ٥٧ وشخيم آدملرينك جمله كلكينى الله انلرك باشلرينه
ردّ ايلدى ويربعال اوغلى يواثامك بد دعاسى انلره يتشدى ۞

اوننجى فصل

١ وابيمالكدن صكره اسرائيلى قورتارمق ايچون دودو اوغلى فوآه اوغلى ايساخر آدمى تولاع قلقدى
اولكه ساميرده افرايم طاغنده ساكن اولوردى ٢ واسرائيله يكرمى اوچ ييل حكم ايتدكدن صكره
وفات ايدوب ساميرده كوملدى ٣ بوندن صكره جلعادلو يائير قلقوب اسرائيله يكرمى ايكى ييل حكم
ايلدى ٤ وانك اوتوز اشك قودوغنه سوار اولان اوتوز اوغلى وار ايدى واوتوز شهرلرى وار ايدى كه
جلعاد ولايتنده اولوب انلره تا بو كونه‌دك يائير كويلرى ديرلر ٥ ويائير وفات ايدوب قامونده كوملدى
٦ وبنى اسرائيل ربّك كوزلرنده كلك ايدوب بعليمه وعشتروته وآرام الاهلرينه وصيدون الاهلرينه
ومواب الاهلرينه وعمّون اوغللرينك الاهلرينه وفلسطيلرك الاهلرينه عبادت ايتديلر وربّى براغوب اكا
عبادت ايتمديلر ٧ بوندن اوترو ربّك غضبى اسرائيل اوزرينه طوتشوب انلرى فلسطيلرك النه وعمّون
اوغللرينك النه تسليم ايتدى ٨ واول ييلدن اون سكز ييل بنى اسرائيلى قيرديلر وازديلر جمله بنى
اسرائيلى كه اردنك اوته‌سنده جلعادده اولان آموريلرك ولايتنده اولورلردى ٩ وعمّون اوغللرى دخى
يهودا وبنيامين ايله وافرايم اوى ايله جنك ايتمك ايچون اردنى كچديلر واسرائيل يك تضييق اولندى
١٠ وبنى اسرائيل ربّه فرياد ايدوب ديديلركه اللهمزى براقمغله وبعليمه عبادت ايتمكله سكا كناه
ايلدك ١١ وربّ بنى اسرائيله ديديكه مصرلولردن وآموريلردن وعمّون اوغللرندن وفلسطيلردن
١٢ وصيدونيلردن وعماليقلردن وماعونلولردن سزى قورتارمدممى كه سزه جور ايتمكله بكا فرياد ايتدكز
وبن سزى انلرك الندن خلاص ايلدم ١٣ امّا سز بنى براغوب غيرى الاهلره عبادت ايتدكز بوندن

اوترو سزی آرتق قورتارمم ١٤ وارك اختیار ایتدوککز الاهلره فریاد ایلیك مضایقه‌کزده وقتنده انلر سزی
قورتارسونلر ١٥ وبنی اسرائیل ربه جواب ایتدیلرکه بز کناه ایتدك کوزلرککده هر نه ایو کورنورسه
بزه ایله همان تك لطف ایدوب بوکون بزی خلاص ایله ١٦ وآرالرندن غریب الاهلری قالدروب ربه
عبادت ایلدیلر وانك جانی اسرائیلك شقاوتی ایچون عاجزلندی ١٧ وعمون اوغللری جمع اولوب جلعادده
اوردو قوردیلر بنی اسرائیل دخی جمع اولوب مصفاده اوردو قوردیلر ١٨ وجلعاد قومی وباشلری بر برینه
دیدیلرکه کیمکه عمون اوغللریله جنك ایتمکه باشلرسه جمله جلعاد ساکنلرینه باش اولسون .

اون برنجی فصل

١ وجلعادلو یفتاح قوت صاحبی ایدی وزانیه عورتك اوغلی ایدی اول یفتاحی جلعاد تولید ایتدی
٢ وجلعادك عورتی اکا اوغللر طوغردی واول عورتك اوغللری بیودکده یفتاحی سوروب اکا دیدیلرکه
باباموزك اونده سنك میراثك اولمز زیرا غریب عورتك اوغلی سن ٣ ویفتاح قرنداشلرینك اوکندن
قاچوب طوب ولایتنده اکلندی ویفتاحه بوش آدملر جمع اولوب انکله چقدیلر ٤ وبرقاچ کوندن صکره
عمون اوغللری اسرائیل ایله جنك ایتدیلر ٥ واولدیکه عمونیلر اسرائیل ایله جنك ایتدکلرنده جلعاد
اختیارلری یفتاحی طوب ولایتندن آلمغه واردیلر ٦ ویفتاحه دیدیلرکه کل بزه باش اول که عمون
اوغللریله جنك ایدهوز ٧ یفتاح دخی جلعاد اختیارلرینه دیدیکه سز بکا بغض ایتدکز وبنی بابامك
اوندن سوردکز وشمدی سزه تنکلك اولمغله بکا نیچون کلدکز ٨ جلعادك اختیارلری دخی یفتاحه
دیدیلرکه انك ایچون حالا سکا دوندك که بزم ایله کلوب عمون اوغللری ایله جنك ایدهسن هم بزه
جمله جلعاد ساکنلرینه باش اولاسن ٩ ویفتاح جلعاد اختیارلرینه دیدیکه اکر سز بنی عمون
اوغللریله دوکشمك ایچون دوندررسکز ورب انلری الیمه ویررسه بن سزه باش اولورمی ایم ١٠ وجلعاد
اختیارلری یفتاحه دیدیلرکه رب آرامزده شاهد اولسون اکر سنك سوزکه کوره ایتمز ایسك ١١ ایمدی
یفتاح جلعادك اختیارلری ایله روانه اولدی وقوم انی کندو اوزرینه باش وبوغ نصب ایلدی ویفتاح
جمله سوزلرینی ربك حضورنده مصفاده سویلدی ١٢ ویفتاح عمون اوغللرینك ملکنه ایلچیلر کوندروب
دیدیکه بنم ایله سنك نه حالك وار که بنم اوزرمه ولایتمده جنك ایتمکه کلدك ١٣ وعمون اوغللرینك
ملکی یفتاحك ایلچیلرینه دیدیکه انك ایچون که اسرائیل مصردن چقدوغی زمان آرنوندن تا یابوق
ارماغنه واردنه‌دك ولایتمی آلمشدر ایمدی حالا انی صلح ایله رد ایله ١٤ ویفتاح عمون اوغللرینك ملکنه تکرار
ایلچیلر کوندروب ١٥ اکا دیدیکه یفتاح بویله دیرکه اسرائیل موآب ولایتنی وعمون اوغللرینك ولایتنی
آلمامشدر ١٦ بلکه اسرائیل مصردن چقدوغی وبریه‌دن تا قلزم دکزینه واردوغی وقادسه واصل اولدوغی
زمان ١٧ اسرائیل ادوم ملکنه ایلچیلر کوندروب دیدیکه کرم ایله سنك ولایتکدن کچه‌یم اما ادوم

ملكى دكلمدى وكذلك موآب ملكنه كوندردى اما استمدى واسرائيل قادسده طوردى ١٨ وبريه ده كزدوكى
زمان ادوم ولايتنى وموآب ولايتنى طولاشدى وموآب ولايتنك شرق طرفنه كلوب آرنونك اوته سنده اوردو
قوردى اما موآب سنورينه كيرمديلر زيرا آرنون موآبك سنورى ايدى ١٩ واسرائيل آموريلرك ملكى
سيحونه كه حشبون ملكى ايدى ايلچيلر كوندردى واسرائيل اكا ديديكه كرم ايله سنك ولايتكدن
بزم يرمزه چكه لم ٢٠ اما سيحون اسرائيله اعتماد ايتمدى كه انك سنورندن چكه بلكه سيحون جميع خلقنى
جمع ايدوب ويحصه ده اوردو قوروب اسرائيله جنك ايلدى ٢١ واسرائيل اللهى رب سيحونى وجمله انك
خلقنى اسرائيلك النه ويردى واسرائيل انلرى اوروب اول ولايتده ساكن اولان آموريلرك بتون
ولايتنى ميراث ايدندى ٢٢ وجمله آموريلرك سنورينى آرنوندن يابوق ارماغنه دك وبريه دن تا اردنه دك
ميراث ايدنديلر ٢٣ ايمدى حالا اسرائيل اللهى رب آموريلرى اسرائيل قومنك حضورندن سوردكدن صكره
سن مى انى ميراث ايده سن ٢٤ سنك الاهك كموش سكا ايراث ايتدوكنى ميراث ايتمز مى سن بويله دخى
اللهمز رب حضورمزدن كيمى سوره جك ايسه انى ميراث ايدرز ٢٥ وحالا موآب ملكى صفور اوغلى بالقدن
زياده افضل مى سن هيچ او اسرائيل ايله چكشدى مى هيچ انلر ايله جنكلشدى مى ٢٦ اسرائيل حشبونده
وكويلرنده وعروعيرده وكويلرنده وآرنون سنورى ياننده اولان جمله شهرلرده اوچ يوز ييل ساكن
ايكن او زمان نيچون انلرى تخليص ايتمدكز ٢٧ وبن سكا خطا ايتمدم بلكه سن بكا جنك ايتمكله
كملك ايدرسن بوكون حاكم رب بنى اسرائيل وبنى عمون آراسنده حكم ايلسون ٢٨ لكن عمون
اوغللرينك ملكى يفتاحك اكا كوندردوكى سوزلرى دكلمدى ٢٩ وربك روحى يفتاح اوزرنده اولمغله جلعادى
ومنسانى چكدى وجلعادك مصفا شهرينى چكدى وجلعادك مصفاسندن تا عمون اوغللرينه چكدى ٣٠ ويفتاح
ربه بر نذر ايليوب ديديكه اكر عمون اوغللرينى تحقيق المه ويررسك ٣١ اولا كه عمون اوغللرندن
سلامتله دوندوكم زمان بنم اومك قپوسندن بكا استقبالا هر نه كيم چقرسه ربك اولسون وانى محرقه
ايده جكم ٣٢ ويفتاح عمون اوغللرينه چكدى كه انلر ايله جنك ايده ورب انلرى انك النه ويردى
٣٣ وانلرى عروعيردن تا منيته كلنجه يكرمى شهرى تا باغلرك اوواسنه يك عظيم ضرب ايله اوردى وعمون
اوغللرى بنى اسرائيلك حضورنده تذلل ايتديلر ٣٤ اندن صكره يفتاح مصفايه كندو اوينه كلور ايكن
اشته انك قزى دفلر ايله ورقصلر ايله استقباله چقدى او يالكز بريجك ايدى كندودن اكا غيرى
اوغل وقز يوق ايدى ٣٥ واولديكه انى كوردوكى كبى اثوابلرينى يرتوب ديديكه واه قزم تمام بنى بوكدك
وبكا اضطراب ايدنلردن سن دخى سين زيرا ربه آغزمى آچدم وسوزمدن دونمكه قادر دكل ايم ٣٦ وقز
اكا ديديكه اى بابام اكر آغزكى ربه آچدك ايسه آغزكدن نيجه كه چقدى ايسه بكا ايله چونكه
رب سنك ايچون دشمنلرك عمون اوغللرندن اخذ انتقام ايلدى ٣٧ ودخى باباسنه ديديكه بو نيازمه
راضى اول بنى ايكى آى قوكه طاغلره واروب انوب بن ويولداشلرم قزلغم ايچون آغلايايم ٣٨ اول ديديكه

وار و اني ايكي آي صالیویردي ایمدي اول بولداشلري ایله واروب طاغلرده قزلغي ایچون آغلادي ٣٩ و اولدیکه
ایکي آیدن صکره باباسنه دوندي که اکا نذر ایتدوکي نذر اوزره ایلدي و اول قز ار بلمدي و اسرائیلده عادت
اولدیکه ٤٠ اسرائیل قزلري ییلدن ییله جلعادلو یفتاحك قزيني سنه‌ده دورت کون آغلامغه واررلردي ۞

اون ایکنجي فصل

١ و افرایم ارلري جمع اولوب و شماله کچوب یفتاحه دیدیلرکه نیچون عمون اوغللریله جنك ایتمکه
کچدك و بزي چاغرمدك که سنکله واراوز بز اوکي وسني آتشه یاقرز ٢ و یفتاح انلره دیدیکه بنم
و قومك عمون اوغللریله شدید مجادله‌مز وار ایکن بن سزي چاغردم اما سز بني انلرك الندن
قورتارمدکز ٣ و بني قورتارمدوغکزي کورمکله بن جانمي الله قویوب عمون اوغللرینه کچدم و رب انلري
الله ویردي سز نیچون بنمله جنك ایتمکه بوکون بکا چقدکز ٤ و یفتاح جمیع جلعاد ارلريني جمع
ایدوب افرایم ایله جنك ایلدي و جلعاد ارلري افرایمي اوردیلر زیرا جلعادلولره دیدیلرکه سز افرایمك
قاچقونلري سکز جلعاد افرایم و منسا آراسنده در ٥ و جلعادلولر افرایمدن اول اردنك کچدلريني ضبط
ایتدیلر و اولدیکه افرایم قاچقونلري کچه‌یم دیدکلرنده جلعاد ارلري اکا صورارلر ایدي که افرایملوي سن
و اکر یوق دیسه ایدي ٦ او زمان اکا دیرلر ایدي که شبلت دي او ایسه سبلت دیر ایدي و بوبله
طوغرو تلفظه قادر دکل ایدي او زمان اني اردنك کچدلرنده طوتوب بوغازلرلر ایدي و اول وقتده افرایمدن
قرق ایکي بیك دوشدیلر ٧ و یفتاح اسرائیله التي ییل حکم ایلدي اندن صکره جلعادلو یفتاح وفات
ایلدي و جلعاد شهرلرينك بریسنده کوملدي ٨ اندن صکره بیت لحمدن اولان ابصان اسرائیله حکم
ایلدي ٩ و انك اوتوز اوغلي و اوتوز قزي وار ایدي و قزلري طشره‌یه چقاردي و طشره‌دن اوتوز قزي
اوغللرینه کتوردي و اسرائیله یدي ییل حکم ایلدي ١٠ و ابصان وفات ایدوب بیت لحمده کوملدي
١١ اندن صکره زبلونلو ایلون اسرائیله حکم ایلدي و اسرائیله اون ییل حکم ایلدي ١٢ و زبلونلو
ایلون وفات ایتدي و زبلون ولایتنده اولان ایلونده کوملدي ١٣ و اندن صکره هلال اوغلي فرعتونلو
عبدون اسرائیله حکم ایلدي ١٤ بونك قرق اوغلي و اوتوز اوغل اوغلي وار ایدي که یتمش اشك قودغنه
سوار اولورلردي و اسرائیله سکز ییل حکم ایلدي ١٥ و هلال اوغلي فرعتونلو عبدون وفات ایدوب افرایم
ولایتنده عمالقك طاغنده واقع فرعتونده کوملدي ۞

اون اوچنجي فصل

١ و بني اسرائیل ربك کوزلرنده تکرار کوتولك ایتمکله رب انلري قرق ییل فلسطیلرك النه ویردي
٢ و صرعادن دان قبیله‌سندن منوح نام بر آدم وار ایدي که انك عورتي عاقره اولوب طوغرمدي ٣ و ربك

ملكى اول عورته كورونوب اكا ديديكه اشته سن شمدى عاقره سن وطوغرمدك امّا حامله اولوب بر اوغل
طوغراجقسن ٤ ايمدى صقن شراب ومسكر ايچميه‌سن وناپاك نسنه يميه‌سن ٥ زيرا اشته حامله اولوب
بر اوغل طوغراجقسن انك باشنه اوستره چقميه زيرا اول اوغلان آنا رحمندن اللهه نذير اولا واسرائيلى
فلسطيليلرك اليندن قورتارمغه باشليه‌جقدر ٦ وعورت واروب وقوجه‌سنه سويليوب ديديكه اللهك بر ارى بكا
كلدى وانك چهره‌سى الله ملكنك چهره‌سى كبى پك هيبتلو نره‌دن اولدوغنى اكا صورمدم آدينى دخى
بكا ديمدى ٧ وبكا ديديكه اشته سن حامله اولوب بر اوغل طوغراجقسن ايمدى حالا شراب ومسكر
ايچميه‌سن وهيچ ناپاك نسنه يميه‌سن زيرا اوغلان آنا رحمندن تا اولجك كوننه‌دك اللهك نذيرى اولا
٨ ومنوح ربدن رجا ايدوب ديديكه اى ربم كرم ايله شول كوندردوكك اللهك ارى تكرار بزه كلسون
وطوغاجق اوغلانه نه ايشليه‌لم بزه اوكرتسون ٩ والله منوحك رجاسنى استجابت ايلدى واللهك ملكى
تكرار اول عورته كلدى كه صحراده اوتروردى وقوجه‌سى انكله برله دكل ايدى ١٠ وعورت عجله ايله
سكرتدى وقوجه‌سنه سويليوب ديديكه اشته اوكون بكا كلن آدم بكا كورندى ١١ ومنوح قلقوب عورتنك
آردنجه كتدى واول آدمه كلوب اكا ديديكه عورت ايله سويلشمش آدم سنمى سن بن ايم ديدى
١٢ ومنوح ديديكه شمدى سويلدوكك واقع اولا امّا اوغلانك حقنده نه اولا واكا ايشليه‌جككز نه در
١٣ وربك ملكى منوحه ديديكه عورت هر سويلدوكمدن صقنسون ١٤ هيچ شراب آغاجندن چقان
بر نسنه يمسون شراب ومسكر ايچمسون هيچ بر ناپاك نسنه يمسون هر نه كه اكا امر ايتدم ايسه
صقلاسون ١٥ ومنوح دخى ربك ملكنه ديديكه كرم ايله سنى آليقويالم واوكككه بر كچيلر اوغلاغى حاضر
ايده‌وز ١٦ وربك ملكى منوحه ديديكه طوتكه سن بنى آليقورسن بن سنك اتمككدن يميه‌جكم واكر
بر ضحيه ايدرسك انى ربه تقريب ايله زيرا ربك ملكى اولدوغنى منوح بلمزدى ١٧ ومنوح ربك ملكنه
ديديكه نه در آدك تا كه سنك سوزك فى الواقع اولورسه سكا اكرام ايده‌وز ١٨ وربك ملكى اكا ديديكه
سن بنم آدمى نيچون صورورسن زيرا او كزلودر ١٩ ومنوح كچيلر اوغلاغى وپيشكش قربانى آلوب انى بر
طاشك اوستنده ربه تقريب ايلدى ومنوح هم انك عورتى باقر ايكن ملك بر معجزه ايلدى ٢٠ زيرا اولديكه
مذبحدن علو كوكه چقدقده ربك ملكى مذبحك علوى ايچنده چقدى ومنوح وانك عورتى بونى
كورمكله يوزلرى اوزرينه يره دوشديلر ٢١ وآرتق ربك ملكى منوحه وانك عورتنه كورنمدى او زمان
منوح ربك ملكى اولدوغنى بلدى ٢٢ ومنوح عورتنه ديديكه تحقيق اولسك كرك زيرا اللهى كوردك
٢٣ امّا عورتى اكا ديديكه اكر رب بزى اولدرمكه استمش اولسيدى بزم اللرمزدن محرقه‌يى وپيشكش
قربانينى آلمزدى وبو جمله‌يى بزه كوسترمزدى هم بو زمان بزه بويله نسنه‌لرى دكلتمزدى ٢٤ اندن صكره
عورت بر اوغل طوغردى واكا شمشون آدينى قودى واوغلان بيودى ورب اكا مباركلك ايلدى ٢٥ وربك
روحى انى دان اوردوسنده صرعا واشتاول آراسنده تحريك ايتمكه باشلدى ۞

اون دردنجی فصل

۱ وشمشون تمنته اینوب تمنتده فلسطیلرك قزلرندن بر عورت كوردی ۲ ودونوب باباسنه وآناسنه
سویلیوب دیدیكه فلسطیلرك قزلرندن تمنتده بر عورت كوردم ایمدی انی بكا عورتلكه آلیویرك ۳ وباباسی
وآناسی اكا دیدیلركه قرنداشلركك قزلرندن وجمله قومده عورت یوقمیدر كه سن سنتسز فلسطیلردن
عورت آلمغه واراسن وشمشون باباسنه دیدیكه انی بكا آلیویرك زیرا كوزلرمه خوش كلدی ۴ وباباسی
وآناسی بو ربدن اولدوغنی بلمزلردی كه فلسطیلردن بهانه آرایوردی زیرا او زمانده فلسطیلر اسرائیله
تسلط ایدرلردی ۵ ایمدی شمشون باباسی وآناسی ایله تمنته اندی وتمنتك باغلرینه كلور ایكن اشته بر
كنج آرسلان قرشوسنه نهم ایدوب كلدی ۶ وربك روحی اكا حواله اولوب آرسلانی پرتدی نیجه كه بر
اوغلاق پرترردی والنده نسنه یوق ایدی اما بو ایتدوكنی باباسنه وآناسنه سویلمدی ۷ وانوب عورتله
سویلشدی وعورت شمشونك كوزلرینه خوش كوروندی ۸ وبر قاچ كوندن صكره انی آلمغه دونر ایكن
آرسلانك لشنی كورمكه یولدن صاپدی واشته آرسلانك لشنده آرو سوربسی وبال ۹ وانی اللرینه قوپاروب
یییه‌رك كتدی وباباسنه وآناسنه واروب انلره ویردی ویدیلر اما انلره دیمدی كه بالی آرسلانك لشندن
قوپارمش ایدی ۱۰ وانك باباسی عورته اندی وشمشون اوراده ضیافت ایتدی زیرا یكیتلر بویله ایدە
كلشلر ایدی ۱۱ واولدیكه فلسطیلر انی كوردكلری كبی اوتوز یاران آلوب انكله اولدیلر ۱۲ وشمشون
انلره دیدیكه سزه بر بلمجه سویلیه‌جكم اكر انی ضیافتك یدی كونی ایچنده بكا بر خوش بیان ایدوب
بولورسكز بن سزه اوتوز بز اتوابلر واوتوز دكشجك قفتانلر ویره‌جكم ۱۳ واكر بكا بیان ایتمكه قادر
اولمزسكز سز بكا اوتوز بز اتوابلر واوتوز دكشجك قفتانلر ویره‌جكسكز واكا دیدیلركه بلمجه‌كی دیویر
ودكلیهلم ۱۴ ایمدی انلره دیدیكه ییجیدن ییجك وقوتلودن طاتلو چقدی واوچ كون بلمجه‌یی بیان
ایتمكه قادر اولمادیلر ۱۵ واولدیكه یدنجی كونده شمشونك عورتنه دیدیلركه قوجه‌كه تملق ایله كه
بزه بلمجه‌یی بیان ایده تاكم سنی وباباكك اوینی آتشه یاقمیه‌وز بزی ملك ایدنمكه‌می بزی دعوت
ایتدكز بویله دكلمی ۱۶ ایمدی شمشونك عورتی انك یاننده آغلایوب دیدیكه بللو كه بكا بغض ایدوب
بنی سومزسن قومملك اوغللرینه بر بلمجه سویلدك وبكا بیان ایتمدك اول اكا دیدیكه بابامه وآنامه
بیان ایتمدم وسكامی بیان ایده‌یم ۱۷ وانك یاننده یدی كون كه انلره ضیافت ایدی آغلادی واولدیكه
یدنجی كونده اكا بیان ایتدی زیرا اكا تعلت ایدردی اول دخی قومنك اوغللرینه بلمجه‌یی بیان ایلدی
۱۸ وشهرك آدملری یدنجی كونده كنش باتمدین اكا دیدیلركه بالدن طاتلو نه وآرسلاندن قوتلو نه
اول دخی انلره دیدیكه اكر طانام ایله نطس ایتمامش اولسیدكز بلمجه‌یی بولمزدكز ۱۹ وربك روحی
انك اوزرینه حواله اولوب عسقلانه اندی وانلردن اوتوز آدم اوروب وانلرك صوبغه‌لرینی آلوب بلمجه‌یی

بيان ايدنلره دكشجك تفتانلری ويردی وغضبی طوتشوب باباسنك اوينه كتدی ٢٠ عورت ايسه
شمشونك يولداشنه ويرلدی كه انی كندويه يولداش ايدنمش ايدی ۞

اون بشنجی فصل

١ وبر قاچ كوندن صكره بغدای بچيننك ايامنده اولديكه شمشون كندو عورتنی بر كچی اوغلاغيله
زيارت ايليوب ديديكه عورتمه اوده‌يه كيره‌يم وباباسی انی كيرمكه قويويرمدی ٢ وباباسی ديديكه ظن
ايدردم كه كرچكدن اكا بغض ايدرسن انك ايچون انی يولداشكه ويردم انك كوچك قيز قرنداشی اندن
كوزل دكلمی كل انك يرينه سنك اولسون ٣ وشمشون انلره ديديكه بو كره فلسطيلردن انلره كملك
ايتدوكم زمان صوچسز اولورم ٤ ايمدی شمشون واروب اوچ يوز دلكی طوتدی واكسولر الوب قويروق
قويرغه چوردی وهر اكسويی اورتايه ايكی قويرغك اراسنه قودی ٥ واكسولرده اتشی طوتشدردقدن
صكره فلسطيلرك اكينلرينه صالدی وييغلمشی وبچلمش اكينلری باغلره وزيتونلقلره وارنجه ياقدی
٦ وفلسطيلر بونی كيم ايتدی ديدكلرنده جواب ويرديلر كه تمنتلونك كويكوسی شمشون بونی ايتدی انك
عورتنی الوب انك يولداشنه ويردوكيچون ايمدی فلسطيلر چقوب عورتی وباباسنی اتشه ياقديلر ٧ بونلره
شمشون ديديكه بويله‌می ايدرسكز بن البته سزدن انتقام الاجغم اندن صكره وازكچه‌جكم ٨ وانلری
بودينه وبوش بوكركنه شديد ضرب ايله اوردی اندن صكره انوب عيطم قياسنك باشنده اوتره واردی
٩ او زمان فلسطيلر چقوب يهوداده اوردو قورديلر ولحيده يايلديلر ١٠ ويهودا ادملری ديديلر كه
نيچون اوزرمزه چقدكز انلر جواب ويرديلر كه شمشونی باغلمغه چقدق كه اكا ايدوز نيجه كه بزه
ايتدی ايسه ١١ او زمان يهودادن اوچ بيك ادم عيطم قياسنك باشنه چقوب شمشونه ديديلر كه سن
بلمزمی سن كه فلسطيلر بزه تسلط ايدرلر نه در بو سنك بزه ايتدوكك وانلره جواب ويرديكه بكا نيجه
ايتديلر ايسه بن دخی انلره بويله ايتدم ١٢ ودخی اكا ديديلر كه سنی باغلمغه اندك كه سنی
فلسطيلرك النه ويره‌وز وشمشون انلره ديديكه بكا يمين ايديك كه اوزرمه هجوم ايتميه‌جكسكز ١٣ وانلر
سويليوب ديديلر كه يوق انجق سنی قويجه باغلرز وانلرك اللرينه تسليم ايدرز اما تحقيق سنی اولدرمیز
اندن صكره انی ايكی يكی ايبلر ايله باغليوب قيادن چقارديلر ١٤ ولحييه‌دك كلدكده فلسطيلر انك
قرشوسنه هايقرديلر وربك روحی انك اوزرينه حواله اولوب قوللرنده‌كی ايبلر اتشده يانمش كتانلر كبی
اولديلر وباغلری اللرندن چوزلدی ١٥ وبر اشكك تازه چكه‌سنی بولوب والنی صالوب انی الدی وانكله
بيك ادم اولدردی ١٦ وشمشون ديديكه اشكك چكه‌سيله بر يغين ايكی يغين اشكك چكه‌سيله بيك
ادم اولدردم ١٧ وتمام سويلدكدن صكره چكه‌يی الندن براقدی واول يرك ادينی رامت لحی قودی
١٨ وپك صوصار ايكن ربه فرياد ايدوب ديديكه بو عظيم نجاتی قولكك النه ويردك وشمدی صوسزلقدن‌می

أولەيم وسوسزلقدن ألنەجق دوشەيم ١٩ والله چكەدەکی أولان بوش يری ياردقدە أندن صو چقدی و ايچدی
وجانی يرينە كلوب ديرلدی أنك ايچون اكا عين القاری آدينی قودی أول كە تا بوكونەدك لحيدە در
٢٠ وفلسطيلرك ايامندە يكرمی ييل اسرائيلە حكم ايلدی ۞

أون آلتنجی فصل

١ وشمشون غزەيە وارووب أورادە بر زانيە عورت كوردی و اكا كيردی ٢ وغزەلولرە شمشون بورايە
كلدوكی خبر أولندقدە أنی طولاشديلر وشهرك قپوسندە اكا بتون كيجە پوسو ايدوب وبتون كيجە
اپسم طوروب ديديلر كە صباح آغارنجە أنی أولدرەلم ٣ وشمشون تا دون يارسنەدك أويودی ودون
يارسندە قالقوب شهرك قپو قنادلرينی ايكی سواسی ايلە طوتوب أنلر ايلە ومانداللی ايلە بلە كيتدی
وأوموزينە آلوب أنلری حبرون قرشوسندە أولان طاغك باشنە كوتوردی ٤ وبوندن صكرە أولديكە شوراق
واديسندە بر عورت سودی كە أنك آدی دليلا ايدی ٥ وبوكا فلسطيلرك سرورلری چقوب اكا ديديلر
كە اكا تملق ايلە وأنك قوتی نەدن بيوكدر ونە يوزدن أنی يكوب أذا ايتمك ايچون باغلياوز كور وبز
سكا هر كس بيك يوز مثقال كمش ويرەجكيز ٦ ودليلا شمشونە ديديكە جانم بكا ديوير سنك قوتك
نە ايلە بيوك در ونە ايلە باغلنوب أذا أولنورسن ٧ وشمشون اكا ديديكە أكر بنی يدی تازە دخی
قورومامش كرشلر ايلە باغلرلرسە زبون أولوب ساير آدملر كبی أولورم ٨ وفلسطيلرك سرورلری اكا يدی
تازە دخی قورومامش كرشلر كتورديلر وأنی أنلر ايلە باغلدی ٩ وأنك يانندەکی أودەدە پوسو أوترردی و اكا
ديديكە ای شمشون فلسطيلر سنك أوزركە در وكرشلری قردی نيجە كە أستپی ايپلكی آتشی قوقولدوغی
كبی قريلورسە وأنك قوتی بلنمدی ١٠ دليلا دخی شمشونە ديديكە اشتە بكا رنك ايتدك وبكا يلانلر
سويلدك جانم بكا ديوير نە ايلە باغلنە بلورسن ١١ و اكا جواب ويرديكە أكر بنی يكی أورغانلر ايلە كە
أنلر ايلە دخی ايش أولنمدی باغلرلرسە أو زمان زبون أولوب ساير آدملر كبی أولورم ١٢ ايمدی دليلا يكی
أورغانلر آلوب أنی أنلر ايلە باغلدی و اكا ديديكە ای شمشون فلسطيلر أوزركە در وپوسو أودەدە أوترردی
وأورغانلری خيط كبی قوللرندن قردی ١٣ ودليلا شمشونە ديديكە بو آنەدك بكا رنك ايتدك وبكا يلانلر
سويلدك جانم بكا ديوير نە ايلە باغلنە بلورسن اكا ديديكە أكر باشمك يدی زلفی أرغاج ايلە طوقورسك
١٤ أول دخی چوی ايلە قاقوب اكا ديديكە ای شمشون فلسطيلر أوزركە در وأول أويقوسندن أويانوب
دستكاهك چوبيلە وأرغاج ايلە كيتدی ١٥ تكرار اكا ديديكە نيجە ديە بلورسن كە بن سنی سورم
كوكلك بنمەلە دكل ايكن بو أوچ كرە بكا رنك ايتدك وبكا قوتك نە ايلە بيوكدر بلدرمدك ١٦ وأولديكە
اكا سوزلری ايلە هر كون ثقلت ايدوب جفا ايدرديكە أولم حدينەدك جانی صيقلوردی ١٧ بو خصوصدن
اكا بتون قلبنی ديويروب اكا ديديكە بنم باشم أوزرينە أستره چقامشدر زيرا آنامك رحمندن اللهە

نذیر ایم اكر تراش اولورسم قوتم بندن كیدر و زبون اولوب سایر آدملر كبی اولورم ١٨ ایمدی دلیلا اكا
بتون قلبنی دیویردوكنی كوردكده فلسطیلرك سرورلرینی چاغرمغه كوندروب دیدیكه بو كره چقك
زیرا بكا بتون قلبنی سویلدی و فلسطیلرك سرورلری اللرنده كمشی كتوروب اكا چقدیلر ١٩ و دلیلا انی
دیزلری اوزرنده اویوتدی و بر آدم چاغروب شمشون باشنك یدی زلفی تراش ایتدردی و اكا اذا ایتمكه
باشلدی و انك قوتی اندن كیتدی ٢٠ و دیدیكه ای شمشون فلسطیلر اوزركه در اول دخی اویقوسندن
اویانوب كندوسنده دیدیكه اولكی كبی چقایم و اللرندن سلكنه‌یم خبری یوق ایدی كه رب اندن
جدا اولدی ٢١ اما فلسطیلر انی طوتوب كوزلرینی چقاردیلر و انی غزه‌یه اندردیلر و انی باقر زنجیرلر ایله
باغلدیلر و زندانده دكرمنی دوررردی ٢٢ و انك باشنك قللری بتمكه باشلدی تراش اولدوغی زماننده
كبی ٢٣ و فلسطیلرك سرورلری داغون الاهنه بر بیوك ذبیحه ذبح ایتمكه و سونمكه جمع اولدیلر
و دیدیلر كه الاهمز المزه شمشون دشمنمزی تسلیم ایلدی ٢٤ قوم دخی انی كورمكله كندو الاهنه شكر
ایتدیلر زیرا دیدیلر كه الاهمز دشمنمزی و ولایتمزی تخریب هم اولولریمزی تكثیر ایدنی المزه ویردی
٢٥ و اولدیكه قلبلری شاد ایكن دیدیلر كه شمشونی چاغرك كه بزه اوینایه ایمدی شمشونی زنداندن
چقاردیلر و اوكلرنده اوینادی و انی دیركلر آراسنده طوردردیلر ٢٦ و شمشون الینی طوتان اوغلانه دیدیكه
قو بنی شول دیركلری كه بو او انلره طیانور بكا یاپشدر كه انلره استناد ایده‌یم ٢٧ و اول او ار و عورتلر
ایله طولو ایدی و جمله فلسطیلرك سرورلری انده ایدی و طامده اوچ بیك قدر ار و عورت وار ایدی
كه شمشونك اوینه‌نه باقرلردی ٢٨ و شمشون ربه دعا ایدوب دیدیكه ای رب الله لطف ایدوب بنی آك
ای الله لطف ایدوب همان بو كره بنی قوتلندر كه بر اوغردن ایكی كوزلرمك انتقامنی فلسطیلردن آلایم
٢٩ و شمشون ایكی اورتا دیركلری كه او انلره طیانوردی قوجاقلیوب انلرك اوستنه استناد ایتدی بریسی
صاغنده و بریسی صولنده ایدی ٣٠ و شمشون دیدیكه بنم جانم فلسطیلر ایله اولسون و زور ایله
اكلمكله او سرورلر اوزرینه و جمله ایچنده اولان خلق اوزرینه دوشدی و اولدوكنده اولدردیكی میتلر
صاغلغنده اولدردكلرندن زیاده ایدی ٣١ و انك قرنداشلری و باباسنك جمله اوی انوب انی آلدیلر
و چقوب انی صرعا و اشتوال آراسنده باباسی منوحك مزارنده كومدیلر و اول اسرائیله یكرمی ییل
حكم ایلدی ۞

اون یدنجی فصل

١ و افرایم طاغنده بر آدم وار ایدی كه انك آدی میخا ایدی ٢ و آناسنه دیدیكه سكا آلنان بیك
یوز مثقال كمش كه انلر ایچون سن سوكدك و بن ایشدركن سویلدك اشته كمش بنده در بن انی آلدم
او زمان آناسی دیدیكه اوغلم ربدن مبارك اولاسن ٣ و بیك یوز مثقال كمشی آناسنه كرو ویردوكنده

آناسی دیدیکه بن ربّه بو کمشی تمامًا الیمدن اوغلم ایچون تقدیس ایتمش ایدم که بر اویمه بتی و بر دوکمه
بتی یاپه ایمدی حالا انی سکا کرو ویررم ٤ اول دخی آناسنه کمشی کرو ویردی و آناسی ایکی یوز مثقال
کمش آلوب انلری قویمجی‌یه ویردی که انلردن اویمه بتی و دکمه بتی یاپدی و میخانک اونده طوردی
٥ و اول میخا کشینک الاهلر خانه‌سی وار ایدی و بر افود و بتلر یاپدی هم اوغللرندن بریسنی تقدیس
ایتدی که اکا امام اولدی ٦ و اول کونلرده اسرائیلده ملك یوق ایدی هرکس کوزلرینه ایو کورندوکنی
ایشلردی ٧ و یهودانک بیت لحمندن یهودا قبیله‌سندن بر اوغلان وار ایدی که لاویلو اولوب اوراده
سیاحت ایتدی ٨ و اول آدم یهودانک بیت لحم شهرندن بولدوغی یره سیاحت ایتمکه کتدی و یولده
کیدرکن افرایم طاغنه تا میخانک اوینه کلدی ٩ و میخا اکا دیدیکه نره‌دن کلورسن و او اکا جواب
ویردیکه بن یهودانک بیت لحمندن لاویلو ایم و نره‌ده که بولورسم سیاحت ایتمکه وارورم ١٠ میخا دخی
اکا دیدیکه بنمله قال و بکا هم بابا هم امام اول بن دخی سکا ییلده اون مثقال کمش و ایکی قات اثواب
و معاش ویره‌جکم و لاویلو اوینه کیردی ١١ و اول آدم ایله قالمغه لاویلو راضی اولدی و اول اوغلان اکا
اوغللرندن بریسی کبی اولـــدی ١٢ و میخا لاویلوبی تقدیس ایتدکده اول اوغلان اکا امام اولدی
و میخانک اونده ساکن اولدی ١٣ و میخا دیدیکه شمدی بلورم که ربّ بکا ایولك ایده‌جکدر چونکه
بر لاویلو بکا امام اولـــــــــــــدی

اون سکزنجی فصل

١ اول کونلرده اسرائیلده ملك یوق ایدی و اول کونلرده دان سبطی ایچنده ساکن اولمق ایچون
کندویه میراث آرادی زیرا تا اول کونه‌دك اسرائیل سبطلرینك آراسنده اکا میراث دوشمش ایدی
٢ و دان اوغللری کندو قبیله‌سندن کندو سنورلرندن بش آدم صرعادن و اشتوالدن یورکلو آدملر یری
تجسس و تفحص ایتمك ایچون کوندروب انلره دیدیلر که وارك اول یری تفحص ایلیك بونلر افرایم
طاغنه تا میخانك اوینه کلوب انده مهمان اولدیلر ٣ و میخانك اوی یاننده ایکن لاویلو اوغلانی سسندن
بلدیلر و اورایه اوغرایوب اکا دیدیلر که سنی بورایه کیم کتوردی و سن بوراده نه ایشلرسن و نه‌ك
وار بوراده ٤ اول دخی انلره دیدیکه میخا بکا بویله و بویله ایلدی و بنی استیجار ایتدی که اکا امام
اولام ٥ و اکا دیدیلر که لطف ایله اللهه طانیش که بلهوز بزم کتدوکمز یول بزه خیرلو اولورمی
٦ امام دخی انلره دیدیکه سلامتله وارك سزك کتدوککز یول ربّك حضورنده‌در ٧ او زمان اول بش
آدم کتدیلر و لیسایه کلوب انده اولان خلقی کوردیلر که امینلك ایله ساکن اولوردی صیدونیلرك
عادتی اوزره رفاهیتلو و امین و یرده حاکم یوق ایدی که انلری بر نسنه‌ده اوتاندره و صیدونیلردن
اوزاق ایدیلر و هیچ بر آدم ایله مصلحتی یوق ایدی ٨ و قرنداشلرینه صرعا و اشتواله عودت ایتدکلرنده

قرنداشلری آنلره دیدیلرکه نه خبر کتورورسکز ٩ ودیدیلرکه قالقڭ آنلرڭ اوزرینه چقالم زیرا یری
کوردك که اشته پك ایو در وسز دیکمز سکز یوروك میرائنه کیرمك ایچون وارمغه تنبل اولماڭ ١٠ سز اورایه
واصل اولدوغکزده بر امین قومه وواسع یره واصل اولورسکز زیرا الله آنی اللکزه ویردی بر یر در که
یرده اولان هیچ بر شیئڭ اکسکلکی یوقدر ١١ ایمدی اورادن دانلولرڭ قبیلهسندن صرعادن واشتوالدن
آلات حرب ایله یراقلنمش التی یوز آدم قالقدیلر ١٢ وچقوب یهودادهاولان قریة یعریمده اوردو
قوردیلر انڭ ایچون تا بو کونهدك اول یره دان اوردوسی دیرلر واشته قریة یعریمڭ آردنده در ١٣ واورادن
افرایم طاغنه چقوب تا میخانڭ اوینه کلدیلر ١٤ ولیسا ولایتنڭ تجسسنه واران اول بش آدم جواب
ایدوب قرنداشلرینه دیدیلرکه بو اولرده افود وبتلر وبر اویمه بتی وبر دوکمه بتی وار
ایمدی حالا نه ایشلیهجککزی بلڭ ١٥ آنلر اورایه صاپوب میخانڭ خانهسنده اولان لاویلو اوغلانڭ اوینه
کلدیلر وسلامتلکنی صوردیلر ١٦ ودان اوغللرندن اولان سلاحلنمش التی یوز آدم قپونڭ مدخلنده
طوردیلر ١٧ اندن صکره ولایتڭ تجسسنه واران بش آدم چقوب اورایه کیردیلر واویمه بتنی وافودی
وبتلری ودوکمه بتنی آلدیلر وامام قپونڭ مدخلنده آلات حرب ایله یراقلنمش التی یوز آدم ایله
طوردی ١٨ وآنلر میخانڭ اوینه کیروب اویمه بتنی وافودی وبتلری ودوکمه بتنی آلنجه امام آنلره
دیدیکه نه ایشلرسکز ١٩ وآنلر دیدیلرکه سوس الڭی آغزڭه قو وبزمله کل هم بزه بابا وامام اول
سڭا قنغیسی اولی درکه بر آدمڭ اوینڭ امامی یوخسه اسرائیلده بر سبطڭ وبر قبیلهنڭ امامی اولاسن
٢٠ وامامڭ جانی خوش اولدی وافودی وبتلری واویمه بتنی آلوب قومڭ آراسنه کلدی ٢١ اندن صکره
توجه ایدوب کتدیلر واوشاقلری وطوارلری وقیمتلو نسنهلری اوڭلرینه قودیلر ٢٢ ومیخانڭ اویندن
اوزاق اولدقلرنده میخانڭ اوینه بتشك اولرڭ آدملری جمع اولوب دان اوغللرینه یتشدیلر ٢٣ ودان
اوغللرینه چاغردیلر وبونلر یوزلرینی دوندروب میخایه دیدیلرکه نهڭ وارکه جماعت اولدڭ ٢٤ واول
دیدیکه یاپدوغم الاهلرمی وامامی آلوب کتدڭز بڭا آرتق نه قالدی و بڭا بیچون سڭا نه اولدی دیرسکز
٢٥ ودان اوغللری اڭا دیدیلرکه آرامزده آوازڭی ایشتدرمه که آجی جانلو آدملر اوزرڭه هجوم
ایدوب جانڭی واوڭڭ جانلرینی استهلاك ایتمیهسز ٢٦ اندن صکره دان اوغللری یوللرینه کتدیلر
ومیخا آنلری کندوسندن زیاده قوتلو اولدوغنی کورمکله دونوب اوینه کرو کتدی ٢٧ وآنلر میخانڭ
یاپدوغنی وانڭله اولان امامی آلوب لیسا اوزرینه امین ورفاهیتلو قوم اوزرینه واردیلر وآنلری قلجڭ
کسکینلکیله اوردیلر هم شهری آتشه یاقدیلر ٢٨ وقورتاران یوق زیرا صیدوندن ایراق ایدی وبر آدم
ایله مصلحتی یوق ایدی واول بیت رحوب یاننده اولان دره‌سنده ایدی ودانلولر شهری تعمیر ایدوب
ایچنده ساکن اولدیلر ٢٩ وشهره دان آدینی قودیلر بابالری دانڭ آدندن که اسرائیلده طوغمش
ایدی واولده شهرڭ آدی لیسا ایدی ٣٠ ودان اوغللری کندولرینه اویمه بتنی نصب ایتدیلر ومنسا

اوغلی جرشوم اوغلی یهوناثان او و اوغللری دان سبطنك اماملری اولدیلر تا ولایت اسیر اولدوغی کونه دك
٣١ و میخانك یاپدوغی اویمه بتنی کندولرینه نصب ایتدیلر و بیت الله شیلوادە اولدوغی جمیع زمانده ❁

اون طقوزنجی فصل

١ و اسرائیلده ملك اولمدوغی کونلرده اولدیکه بر لاویلو کشی وار ایدی که سیاحت ایدوب افرایم
طاغنك طرفلرنده ساکن اولدی یهودانك بیت لحمندن کندویه بر اوده‌لق عورت آلدی ٢ اول اوده‌لق
یاننده ایکن زنا ایلدی و اندن یهودانك بیت لحمنه باباسنك اوینه کوچوب اوراده دورت ای طوردی
٣ و انك اری قلقوب انك آردنجه کتدی که کوکلنجه سویلیوب انی کرو کتوره و یاننده بر اوغلانی
و بر چفت اشکلری وار ایدی اول دخی انی باباسنك اوی ایچنه کتوردی و قزك باباسی انی کورمکله
سونوب انی قرشولدی ٤ و انك قاین آتاسی قزك باباسی انی آلیقودی و انکله اوچ کون طوردی یدیلر
ایچدیلر و اوراده کیجه‌لدیلر ٥ و دردنجی کونده چیك صباح قلقدقلری زمان اول دخی کتمکه قلقدی
او زمان قزك باباسی کویکوسنه دیدیکه بر لقمه اتمك ایله یورککی قوتلندر اندن صکره کدکز ٦ ایمدی
اوتردیلر و ایکیسی دخی بله یدیلر و ایچدیلر و قزك باباسی اول آدمه دیدیکه کرم ایله بونده کیجه‌لمکه
قایل اول و کوکلك خوش اولا ٧ و اول آدم کده‌یم دیو قلقنجه قاین آتاسی ابرام ایتدی ایمدی دونوب
اوراده کیجه‌لدی ٨ و بشنجی کون کده‌یم دیو چیك صباح قلقدی و قزك باباسی دیدیکه کرم ایله
یورککی قوتلندر و تا کونك زوالنه دك اکلنوب ایکیسی بله یدیلر ٩ و اول آدم کندوسی و اوده‌لیغی
و اوغلانی کده‌یم دیو قلقنجه قاین آتاسی قزك باباسی اکا دیدیکه اشته آرتق کون آخشاملغه انیور
کیجه‌لیك اشته کون طولنور بونده کیجه‌لیك و کوکلك خوش اولا یارن چیك صباح یولکزه قلقك
و چادرکه وارك ١٠ اما اول آدم کیجه‌لمکه استمدی قلقدی کتدی و یابوس قرشوسنه که اورشلیم او
در کلدی و انکله بر چفت سمرلو اشکلر و اوده‌لیغی بله ١١ انلر یابوسه یقین ایکن کون یك انمشدی
و اوغلان افندیسنه دیدیکه کل کرم ایله بو یابوسیلرك شهرینه صاپالم و انده کیجه‌لیه‌لم ١٢ و افندیسی
اکا دیدیکه بنی اسرائیلدن اولمیان اجنبی شهرینه صاپمیالم الا تا جبعه کچه‌لم ١٣ و دخی اوغلانینه
دیدیکه کل بو یرلرك برینه یقلشالم و جبعه‌ده یا رامه‌ده کیجه‌لیه‌لم ١٤ ایمدی کچوب کتدیلر و کونش
انلره بنیامینك جبعی یاننده طولندی ١٥ و اورایه صاپدیلر که کیجه‌لمك ایچون جبعه کیره‌لر
و کیردکدن صکره شهرك چارشوسنده اوتردی زیرا بر آدم یوق ایدی که انلری کیجه‌لمك ایچون
اوینه دوشره ١٦ و اشته آخشامده تارلادن کندو ایشندن بر قوجه آدم کلدی که افرایم طاغندن اولوب
جبعه‌ده ساکن ایدی اما اول یرك آدملری بنیامینلولر ایدی ١٧ و او کوزلرینی قالدرنجه بو یولجی آدمی
شهرك چارشوسنده کوردی و اول قوجه آدم دیدیکه نره‌یه کیدرسن و نره‌دن کلورسن ١٨ و اکا جواب ویردیکه

بز يهوداننك بيت لحمدن افرايم طاغنك جانبنه كه اورادن بن ايم چكرز تا يهودا بيت لحمنه وارمش
ايدك امّا حالا بيت الربّه كيدرم و بوراده منى اوينه دوسرر بر آدم يوقدر ١٩ اشكلرمز ايچون صمان
و اوتلق وار اتمك دخى و شراب بكم و جاريه‌ڭك و بنده‌لرك ايله اولان اوغلانك ايچون واردر هيچ برنسنه
اكسك دكل ٢٠ و قوجه آدم ديديكه سلام سكا هر نه قصور اولورسه اوزرمه اولسون فقط تك چارشوده
كيجه‌لمه ٢١ و اني كندو اوينه كتوردى و اشكلره صمان ويردى اندن صكره آياقلريني يوديلر و يديلر
و ايچديلر ٢٢ و كوكللريني خوش ايدر ايكن اشته شهرك آدملرى بلايعل اوغللرى اوك اطرافنى طولاشوب
و قپويى قاقوب او صاحبى قوجه آدمه سويليوب ديديلر كه شو سنك اوكه كيرن آدمى چقاركه انى
بله‌وز ٢٣ و اول او صاحبى آدم انلره چقدى و انلره ديديكه يوق قرنداشلرم كرم ايليك كلك ايتمك چونكه
بو آدم بنم اومه كيردى بو قبيحه‌يى ايتمك ٢٤ اشته قز اوغلان قزم و آدمك اوده‌لغى انلرى سزه چقارايم
انلرى قوللانك و انلره كوزلركزده ايو كورندوكنى ايليك امّا بو آدمه بو قبيحه‌يى ايتمك ٢٥ لكن اول
آدملر انى دكلمكه استمديلر انك ايچون اول آدم اوده‌لغنى آلوب انلره طشره چقاردى و انى بلديلر هم
انى بتون كيجه صباحه‌دك قوللانديلر صكره طاك يرى آغارنجه انى صاليويرديلر ٢٦ و عورت طاك يرى
آغارنجه كلوب افنديسى انده اولدوغى آدمك اوى قپوسنده دوشدى تا آيدنلق اولنجه طوردى ٢٧ و افنديسى
صباحدن قلقوب و اوك قپولرينى آچوب يولنه كتمكه چقدى و اشته انك اوده‌لق عورتى اوك قپوسنده
دوشمش ايدى و اللرى قپو اشكى اوزرنده ايدى ٢٨ و اكا ديديكه قلق كيده‌لم امّا جواب ويرر يوق
او زمان آدم انى اشك اوزرينه آلوب و قلقوب كندو يرينه كيتدى ٢٩ و اوينه كلدوكى كبى بر بچاق آلوب
و اوده‌لغنه يابشوب انى كمكلريله اون ايكى پارچه‌يه طوغرادى و انى اسرائيلك هر سنورينه كوندردى
٣٠ و اولديكه هر كيم كورديسه ديديكه اسرائيل مصر ديارندن چقدوغى كوندن تا بو كونه‌دك بوكا
مانند نه اولدى نه كورندى بوكا فكر و مشاوره و تكلّم ايليك ۞

يكرمنجى فصل

١ او زمان جمله بنى اسرائيل چقوب جماعت بر آدم كبى داندن تا بيرسبعه جلعاد ولايتيله ربّه
مصفاده جمع اولديلر ٢ و جمله قومك باشلرى جمله اسرائيلك سبطلرى دورت يوز بيك قلج چكن ياياق
آدملر الله قومنك جمعيّتنده حاضر اولديلر ٣ و بنيامين اوغللرى اشتديلر كه بنى اسرائيل مصفايه
چقديلر و بنى اسرائيل ديديلر كه بو فسق نه شكل اولدى سويله ٤ و اول لاويلو آدم اولدرلمش
عورتك قوجه‌سى جواب ويروب ديديكه بن و اوده‌لغم بنياميننك جبعنه كيجه‌لمك ايچون واردم ٥ و جبع
اهاليسى اوستمه قلقوب كيجه‌ده اوزرمه اوى چپ چوره‌ده طولاشديلر و بنى اولدرمكه نيّت ايتديلر
و اوده‌لغمى شول وجهله قوللانديلركه ويدى ٦ انك ايچون اوده‌لغمى آلوب انى طوغرادم و انى جمله

اسرائیل میراثنڭ ولایتنه كوندردم زیرا اسرائیلده كریهه وقبیحه ایتدیلر ٧ اشته سز جمله كز بنی
اسرائیل ایكن كندولركزه سوز ویروب بونده مشاوره ایلیك ٨ وجمله قوم بر آدم كبی قالقوب دیدیلر
كه هر برمز كندو چادرینه كتمزایز وهر برمز كندو اوینه عودت ایتمزایز ٩ وشمدی جبعه
بو قصه یی ایده جكیز اوزرینه قرعه ایله واراجغیز ١٠ اسرائیلڭ جمیع سبطلرندن یوز آدمدن اون وبیكدن
یوز واون بیكدن بیك قومه آزق آلیویرمك ایچون آلالم تاكم بنیامین جبعه نه كلدكلری زمان اسرائیلده
ایتدوكی جمله قبیحه یه كوره اكا ایلیه لر ١١ وجمله اسرائیل آدملری بر آدم كبی اتفاقا شهر اوزرینه
جمع اولدیلر ١٢ واسرائیلڭ سبطلری جمله بنیامین سبطنه آدملر كوندروب دیدیلر كه نه در بو سزده
ایشلنن یرامزلق ١٣ همان شمدی جبعه ده اولان آدملری بلایعل اوغلانلرینی ویرڭ كه انلری اولدره وز
واسرائیلدن یرامزلغی قالدره وز اما بنیامین اوغللری بنی اسرائیل قرنداشلرینڭ آوازینی دڭلمكه استمدیلر
١٤ بلكه بنیامین اوغللری بنی اسرائیل اوزرینه جنكه چقمق ایچون شهرلردن جبعه جمع اولدیلر
١٥ واول كونده شهرلردن كلن بنیامین اوغللری یكرمی آلتی بیڭ قلج چكن آدملر صایلدی جبع
ساكنلرندن غیری كه یدی یوز كزیده یكتلر صایلدی ١٦ بو جمله قومدن یدی یوز كزیده صولاق
یكتلر وار ایدی بونلر شاشرمدین طاشی قله آترلردی ١٧ واسرائیل آدملری بنیامیندن ماعدا دورت یوز
بیڭ قلج چكن آدملر صایلدی بونلر جمله سی جنك ارلری ایدی ١٨ وبنی اسرائیل قالقوب وبیت اللهه
چقوب واللهه طانشوب دیدیلر كه ابتدا بزدن بنیامین اوغللری ایله جنك ایتمكه كیم چقسون ورب
دیدیكه ابتدا یهودا چقه ١٩ وبنی اسرائیل صباحدن قالقوب جبع اوزرینه اوردو قوردیلر ٢٠ واسرائیل
آدملری بنیامین ایله جنكه چقدی واندرڭ اوزرینه جبعه قرشو اسرائیل آدملری آلایلر دزدیلر
٢١ بنیامین اوغللری دخی جبعه دن چقوب اول كونده اسرائیلدن یكرمی ایكی بیڭ آدم بوزوب یره
دوشردیلر ٢٢ وقوم اسرائیلڭ آدملری قوتلنوب اولكی كونده صفلر دزدكلری یرده تكرار صفلر دزدیلر
٢٣ وبنی اسرائیل چقوب ربڭ حضورنده تا آخشامه دك آغلادیلر وربه طانشوب دیدیلر كه قرنداشم
بنیامین اوغللرینه قرشو تكرار جنكه چقایمی ورب دیدیكه قرشوسنه چقڭ ٢٤ وایكنجی كونده بنی
اسرائیل بنیامین اوغللری ایله اوغراشدیلر ٢٥ واول ایكنجی كونده بنیامین انلرڭ قرشولرینه جبعه دن
چقوب بنی اسرائیلدن بر دخی اون سكز بیڭ آدمی بوزوب یره دوشردیلر جمله بونلر قلج چكنلر ایدی
٢٦ بو خصوصدن جمله بنی اسرائیل وجمله قوم چقوب وبیت اللهه كلوب آغلادیلر واوراده ربڭ
حضورنده طوروب اول كونده تا آخشامه دك اوروج طوتدیلر وربڭ حضورنده ضحیه لر وسلامت قربانلری
عرض ایتدیلر ٢٧ وبنی اسرائیل ربه طانشدیلر زیرا اول كونلرده اللهڭ عهد تابوتی اوراده ایدی
٢٨ وهارون اوغلی الیعازر اوغلی فنحس اول كونلرده اوكنده طوردی ودیدیلر كه قرنداشم بنیامین
اوغللری قرشوسنه تكرار جنكه چقایمی یوخسه فراغت ایده یمی ورب دیدیكه چق زیرا یارین انلری

آلكه ويره‌جكم ٢٩ و اسرائيل جبعه چپ چوره‌سنه پوسولر قودی ٣٠ و اوچنجی كونده بنی اسرائيل
بنيامين اوغللری قرشوسنه چقوب جبع قرشوسنه بر ايكی كرّه اولدوغی كبی تكرار صفلر دزديلر ٣١ و بنيامين
اوغللری قومك استقبالنه چقوب شهردن اوزاق اولديلر و بر ايكی كرّه ايتدكلری كبی قومی قيرمغه باشلديلر
شول يايا يوللرنده كه انلردن بريسی بيت ايله‌يه و بريسی صحراده جبعه چقر و اسرائيلدن اوتوز آدم
مقداری قرديلر ٣٢ و بنيامين اوغللری ديديلر كه اوّلكی كبی اوكمزده قرلديلر بنی اسرائيل دخی ديديلر
كه قاچالم و انلری شهردن تا يايا يوللرينه‌دك قوپارالم ٣٣ و جمله اسرائيل اركلری كندو يرلرندن
قلقوب بعل تامرده صفلر باغلديلر بو اثناده اسرائيل پوسوسی كندو يرندن جبعه‌نك چايرلغندن چقدی
٣٤ و جمله اسرائيلدن اون بيك كزيده آدم جبع قرشوسنه كلوب جنك اشتداد بولدی و بنيامينلولر
انلره بلا طوقناجغنی بلمديلر ٣٥ و ربّ بنيامينی بنی اسرائيلك اوكنده اوردی اول كونده بنی اسرائيل
بنيامينندن يكرمی بش بيك و يوز آدم كه جمله‌سی قلچ چكرلردی هلاك ايتديلر ٣٦ و بنيامين اوغللری
كندولرينك قرلدوغنی كورديلر و اسرائيللولر بنيامينلولره ير ويرديلر زيرا جبع يانينده قودقلری پوسوجيلره
اعتماد ايتديلر ٣٧ پوسوجيلر دخی عجله ايدوب جبع اوزرينه هجوم ايتديلر و پوسوجيلر يورو چالرق
جمله شهری قلجك كسكينلكيله قرديلر ٣٨ و اسرائيل آدملرينك پوسوجيلر ايله معيّن وقتی وار ايدی
كه اول وقتده انلر شهردن چوق دوتون قالدرالر ٣٩ و اسرائيل آدملری جنكده آرقه كوسترد‌كلرنده
بنيامين اسرائيلدن اوتوز آدم قدر اورمغه باشلديلر زيرا ديديلر كه تحقيق اوكمزده اوّلكی كبی جنكده
قريلور ٤٠ امّا شهردن دوتون درك كبی چقمغه باشلدی و بنيامين آردينه باقدی و اشته شهرك يانغينی
كوكه‌دك چقدی ٤١ اسرائيل آدملری دخی دونجه بنيامين آدملری شاشديلر زيرا كورديلر كه انلره بلا
يتشدی ٤٢ و اسرائيل آدملری اوكندن برّيه يولنه آرقه‌يی دونديلر امّا جنك و شهرلردن چقانلر
انلره يتشوب آرالرنده قررلردی ٤٣ بنيامينك چوره‌سنی آلديلر و آردلرنده سكردوب انلری پايمال ايتديلر
منوحه‌دن تا جبعك مقابله‌سنه كنش طوغوسنه ٤٤ و بنيامينندن اون سكز بيك آدم جمله‌سی قوتلو
يكتلر دوشدی ٤٥ و دونوب برّيه‌يه رمّون قياسنه قاچديلر و اسرائيل طريقلرده انلردن بش بيك آدم
بشقلديلر و تا جدعومه‌دك آردلرنجه سكردوب انلردن ايكی بيك آدم قرديلر ٤٦ ايمدی اول كونده
بنيامينندن جمله دوشنلر يكرمی بش بيك آدم ايدی هپسی قلچ چكن و قوتلو يكتلر ٤٧ و دونوب برّيه‌يه
رمّون قياسنه قاچانلر آلتی يوز آدم ايدی بونلر دورت آی رمّون قياسنده طورديلر ٤٨ اندن صكره
اسرائيل آدملری بنيامين اوغللری اوزرينه دونوب انلری قلجك كسكينلكيله اورديلر شهرده‌كی آدملری
بهيمه‌لره و هر بولنان نسنه‌يه وارنجه و جمله بولنان شهرلريی آتشه ياقديلر ۞

يكرمى برنجى فصل

١ وَاسرائيل آدملرى مصفاده يمين ايدوب ديمشلر ايديكه بزدن بر كمسه بنيامينڭ عورتلكنه قزينى
ويرميه ٢ وقوم بيت ايله كلوب اوراده اللّٰهڭ حضورنده تا آخشامه دك طورديلر وآوازينى قالدروب
كريانله آغلاديلر ٣ وديديلركه اى اسرائيل اللّٰهى ربّ اسرائيلده بو نيچون اولديكه بوكون اسرائيل
سبطلرندن برى اكسلدى ۴ وارتهسى قوم چيك صباح قلقوب اوراده بر مذبح ياپديلر ومحبّهلر
وسلامت قربانلرى تقريب ايتديلر ۵ ودخى بنى اسرائيل ديديلركه جمله اسرائيل سبطلرندن جماعتله
ربّه چقميان كيمدر زيرا بيوك يمين اولمش ايدى انڭ اوزرينه كه ربّه مصفايه چقمامش اولا البتّه اولدرله
ديديلر ۶ وبنى اسرائيل قرنداشى بنياميين ايچون پشيمان اولوب ديديلركه بوكون اسرائيلدن بر
سبط كسلدى ٧ شو قالانلره عورتلر خصوصى ايچون نيجه ايدهوز وقتاكيم بز قزلرمزدن انلرڭ عورتلكنه
ويرميهجكمزه ربّ ايله يمين ايلدك ٨ ايمدى ديديلركه اسرائيل سبطلرندن بريسى وارمى دركه ربّه
مصفايه چقمدى واشته يابيس جلعاددن اوردويه وجماعته هيچ بر آدم كلمش ايدى ٩ زيرا قوم يوقلنمش
ايدى واشته اوراده يابيس جلعادڭ ساكنلرندن هيچ بر كمسه يوق ايدى ١٠ انڭ ايچون جماعت اڭ
قوتلو آدملردن اون ايكى بيڭ آدم اورايه كوندردى وانلره امر ايدوب ديديكه وارڭ يابيس جلعادڭ
ساكنلرينى قلچ كسكينلكيله اورڭ عورتلرى دخى كوچكلرى دخى ١١ وايدهجككز بو در هر اركك و ار
ايله تجامعه ايدن هر عورتى اولدرهسز ١٢ ويابيس جلعادڭ ساكنلرندن اركك تجامعهسيله ارى بلميين
دورت يوز قز اوغلان قزلرى بولديلر وانلرى كنعان ولايتنده اولان شيلوا اوردوسنه كتورديلر ١٣ وجمله
جماعت رمون قياسنده اولان بنياميين اوغللرينه سويلتكه وانلره سلامتى عرض ايتمكه كونديرديلر
١۴ او زمان بنياميين دخى دوندكده انلره يابيس جلعادڭ ياشاندقلرى عورتلرندن قزلر ويرديلر امّا
انلره يتشمديلر ١۵ وقوم بنياميين ايچون پشيمان ايدى ربّ اسرائيل سبطلرنده بر كدك ايتدوكى ايچون
١۶ وجماعتڭ اختيارلرى ديديلركه قالانلرينه عورتلر خصوصى ايچون نه ايليهلم چونكه بنياميين آراسندن
عورتلر هلاك اولديلر ١٧ اندن صكره ديديلركه قورتلان بنياميينلولره ميراث طورسون تاكيم اسرائيلدن
بر سبط محو اولنميه ١٨ امّا بز انلره قزلرمزدن عورتلر ويرمكه قادر كلز چونكه بنى اسرائيل يمين
ايدوب ديديلركه بنيامينه عورت ويرن ملعون اولسون ١٩ ودخى ديديلركه اشته ييلدن ييله ربّڭ
بيرامى شيلوادهدركه بيت ايلڭ شمالنده بيت ايلدن شكيمه چقان يولڭ مشرقندن ولبنانڭ جنوبندن در
٢٠ وبنياميين اوغللرينه اصمرليوب ديديلركه وارڭ وباغلرده پوسوده اولڭ ٢١ وباقڭ اشته شيلوا
قزلرى رقص ايتمكه چقدقلرى زمان باغلردن چقڭ وشيلوا قزلرندن هركس كندوسنه عورتنى قاپسون
وبنياميين ولايتنه كدڭ ٢٢ واولا كه بابالرى ويا قرنداشلرى بزه شكايت ايتمكه كلدكلرى زمان بز انلره

دیه‌جکیز که انلری بزه باغشلایك زیرا اول جنکده هر کس ایچون عورتنی آلمادق چونکه سز انلره
ویرمدکز حالا صوچلو اولدکز ۲۳ و بنیامین اوغللری بویله ایدوب و عددینه کوره رقص ایدنلردن
عورتلر آلوب قایدیلر و کیتدیلر و کندو میراثنه دوندیلر و شهرلر بنا ایدوب انلرده ساکن اولدیلر
۲۴ و اول وقتده بنی اسرائیل اورادن کیتدیلر هر کس کندو سبطنه و قبیله‌سنه یعنی هر کس اورادن
کندو میراثنه چقدیلر ۲۵ و اول کونلرده اسرائیلده ملك یوق ایدی هر آدم کندو کوزینه ایو
کوروندوکنی ایشلردی ✿

سفر راعوث

اوّلکی فصل

۱ اولدیکه حاکملر حکم ایتدکلری کونلرده یرده بر قحط اولدی و یهودانك بیت لحمندن بر آدم او
و عورتی و ایکی اوغللری مواب ولایتنده ساکن اولمغه واردیلر ۲ و اول آدمك آدی الیملك و عورتنك آدی
نعمی و ایکی اوغللرینك آدی مهلون و کلیون ایدی افراتالولر یهودانك بیت لحمندن ایدیلر و مواب
ولایتنه واروب اوراده اولدیلر ۳ و نعمی‌نك قوجه‌سی الیملك وفات ایلدی و او ایکی اوغللری ایله قالدی
۴ و انلر کندولرینه موابی عورتلر آلدیلر برینك آدی عرفا و او برینك آدی راعوث ایدی و اوراده اون
ییل قدر ساکن اولدیلر ۵ اندن صکره مهلون و کلیون ایکیسی دخی اولدیلر و اول عورت ایکی اولادندن
و قوجه‌سندن محروم قالدی ۶ او زمان او کلینلری ایله قلقدی که مواب ولایتندن دونه زیرا مواب
ولایتنده ایشتمش ایدی که ربّ قومه اتمك ویرمکله انلره التفات ایتدی ۷ ایمدی اول اولدوغی یردن
چقدی و انك ایکی کلینی انکله بیله و یهودا ولایتنه دونمك ایچون یوله کیتدیلر ۸ و نعمی ایکی کلیننه
دیدیکه وارك هر بریکز آناسنك اوینه دونك ربّ سزه احسان ایلیه نیجه که سز اولنلره و بکا ایتدکز
ایسه ۹ ربّ سزه ویرسون که هر بریکز قوجه‌سنك اونده راحت بولاسز و انلری اوپدی انلر دخی
آوازینی قالدروب آغلادیلر ۱۰ و اکا دیدیلر که تحقیق بز سنکله قومکه دونه‌جکیز ۱۱ و نعمی دیدیکه
قزلرم دونك نیچون بنمله کیده‌سز قرنمده دخی اوغللر واری که سزه قوجه‌لر اولالر ۱۲ دونك قزلرم وارك
زیرا قوجه‌یه وارمغه قارتلندم و دخی امیدم وار دیر ایسم و اکر بو کیجه‌ده قوجه‌یه وارسم و اولاد

طوغرسم ١٣ انلری بیویینجه‌یه‌دك بكلرمیسكز قوجه‌یه وارمقدن كندولركزی آلیقورمیسكز یوق قزلرم
زیرا مرارتم سزك مرارتكزدن آرتق در چون ربك الی اوزرمه چقدی ١٤ او زمان تكرار آوازینی قالدروب
آغلادیلر وعرفا قاین آناسنی اوپدی اما راعوث اكا یاپشوب قالدی ١٥ وقاین آنا اكا دیدیكه اشته سلفتك
قومنه والاهلرینه دوندی سن دخی سلفتككك آردنجه دون ١٦ راعوث دخی دیدیكه بكا یالوارمه كه سنی
براغایم وسندن آیرلایم زیرا هر نره‌یه كیدرسك كیده‌جكم وهر نره‌ده قالورسك قالاجغم قومك بنم
قومم واللهك بنم اللهم اولا ١٧ نره‌ده اولرسك اوله‌جكم واوراده كوملجكم رب بكا بویله ایلسون وبویله
آرترسون اولمدن غیری نسنه بنی سندن آیرر ایسه ١٨ ایمدی نعمی انكله بله كتمكه ابرام ایتدوكنی
كورمكله اكا سویلمه‌دن فراغت ایتدی ١٩ وایكیسی دخی تا بیت لحمه كلنجه‌یه‌دك كتدیلر وبیت لحمه
كیردكلرنده بتون شهر اوزرلرینه اوشوب دیدیلر كه نعمی بومی در ٢٠ اول دخی انلره دیدیكه بكا نعمی
دیمك بكا مره دییك زیرا علی كل قادر بنی پك امرار ایلدی ٢١ بن طولو كتدم ورب بنی بوش دوندردی
ایمدی نیچون بكا نعمی دیه‌سز چون رب اوزرمه شهادت ایتدی وعلی كل قادر بكا مصیبت ویردی
٢٢ ونعمی دوندی وكلینی راعوث موآبیه بله كه موآب ولایتندن دونمش ایدی وانلر آرپه بچیلمسنك
ابتداسنده بیت لحمه كلدیلر ۞

ایكنجی فصل

١ ونعمی‌نك قوجه‌سی طرفندن بر خصمی وار ایدی بر زنكین وقادر آدم الیملكك قبیله‌سندن وانك
آدی باعاز ایدی ٢ وراعوث موآبیه نعمی‌یه دیدیكه لطف ایله تارلایه وارایم وكیمك كوزلرنده مروت
بولورسم انك آردنجه بشاقلر دوشره‌یم واكا دیدیكه وار قزم ٣ وواروب كتدی واوراقجیلرك آردنده
تارلاده دوشردی واتفاقا اول تارلانك بولكنه اوغرادی كه الیملكك قبیله‌سندن اولان باعازك ایدی
٤ واشته باعاز بیت لحمدن كلوب اوراقجیلره دیدیكه رب سزكله اولا انلر دخی اكا دیدیلر كه رب سكا
بركت ویره ٥ وباعاز اوراقجیلر اوزرینه نصب اولنان خدمتكارینه دیدیكه بو قز كیمكدر ٦ واوراقجیلر
اوزرینه نصب اولنان خدمتكار جواب ویروب دیدیكه بر موآبیه قز در كه نعمی ایله موآب ولایتندن
دوندی ٧ ودیدیكه كرم ایلیك اوراقجیلرك آردنجه طوتاملر آراسنده بشاق دوشروب جمع ایده‌یم وكلوب
چیك صباحدن تا شمدی‌یه‌دك طوردی هنوز اوده اوتردوغی آز در ٨ باعاز دخی راعوثه دیدیكه دكله قزم
غیری تارلاده دوشرمكه وارمه وبوندن ایلرو كچمه الا بوراده بنم قزلرم یانندە طور ٩ بچدكلری تارلایی
كوزت وانلرك آردنجه كت اشته اوغلانلره اصمرلدم كه سكا یاپشمیه‌لر واكر صوسارسك قابلره وار
واوغلانلرك چكدوكنی ایچ ١٠ او زمان راعوث یوزی قویین دوشوب ویره اكلوب اكا دیدیكه كوزلركده
نیچون مروت بولدم كه بن غریبه ایكن بنی بلدك ١١ باعاز جواب ویروب اكا دیدیكه قوجه‌ك

اولدقدن صکره هر نه که قاین آناکه ایتدك ایسه ونیجه باباڭی وآناڭی وطوغدوغك یری براغوب
اولدن سکا نا معلوم قومه کیتدك بکا بالکلیه اعلام اولندی ۱۲ رب عملکه مجازات ویرسون واسرائیل
اللهی رب سکا کامل مکافاتنی ویرسون که انك قناتلری آلتنه صغنمغه کلدك ۱۳ وراعوث دیدیکه
کوزلرکده مروت بولایم ای افندم که بنی تسلی ایدوب جاریه‌که کوکلی اوزره سویلدك. اگرچه
بن جاریه‌لرکك بری قدر دکل ایم ۱۴ وباعاز اکا دیدیکه طعام وقتنده بورایه کل واتمکدن یه ولقمه‌ڭی
سرکه‌یه باتدر ایمدی اوراقجیلرك یاننده اوتوردی واکا قاورلان آرپه صوندی اول دخی طویعجه یدی هم آرتنه
قالانی صقلادی ۱۵ ودوشرمکه قلقدقده باعاز اوغلانلرینه امر ایدوب دیدیکه طوتاملر آراسنده دخی
دوشرسون وانی اوتاندرماك ۱۶ واکا طوتاملردن آلیقویك وقویك که انلری دوشره وانی آزارلماك ۱۷ واول
تارلاده تا آخشامه‌دك دوشردی ودوشردوکنی سلکدی وبر کیله مقداری آرپه اولدی ۱۸ اندن صکره
کوتروب شهره کلدی وقاین آناسی دوشردوکنی کوردی ودخی راعوث طویدقدن صکره آرتنه قالانك
صقلادوغنی چقاروب اکا ویردی ۱۹ وقاین آناسی اکا دیدیکه بوکون نره‌ده دوشردك ونره‌ده ایشلدك
سنی بلمش کمسنه مبارك اولسون وراعوث کیمك یاننده ایشلدوکنی قاین آناسنه بلدردی ودیدیکه بوکون
یاننده ایشلدوکم آدمك آدی باعاز در ۲۰ نعمی دخی کلیننه دیدیکه ربدن مبارك اولسون که دیریلر ایله
واولولر ایله احساننی براقدی ودخی نعمی اکا دیدیکه اول آدم بزه آقربا وخصملرمزدن در ۲۱ وموآبیه
راعوث دخی دیدیکه بکا دخی بویله دیدیکه تا بچیمی تمام ایدنجیه‌دك اوغلانلرمدن آیرلمه ۲۲ ونعمی
کلینی راعوثه دیدیکه قزم ایو در که انك قزلری ایله چقه‌سن وسکا غیری تارلاده راست کلمیه‌لر
۲۳ ایمدی باعازك قزلرندن آیرلمادی وبغدای بچیمی تمام اولنجیه‌دك
اندن صکره قاین آناسی یاننده اوتوردی ۞

اوچنجی فصل

۱ وقاین آناسی نعمی اکا دیدیکه قزم سکا راحت بولایم که سکا ایو اوله ۲ وشمدی باعاز که انك
قزلری ایله ایدك خصممزدر اشته بو کیجه‌ده خرمنده آرپه صاوراجقدر ۳ ایمدی یون ویاغ سورن
ولباسلرك ایله کین وخرمنه ان اما اول آدمه بلنمه تا ییجکی واچجکی تمام ایدنجیه‌دك ۴ یاتمغه
واردوغی زمان یاتجق یرینی بل وکیردوککده آیاقلرندن یورغانی آچوب اوراده یاتاسن واو سکا ایشلیه‌جککی
دیه‌جکدر ۵ راعوث دخی اکا دیدیکه هر نه که بکا دیر ایسك ایده‌جکم ۶ وخرمنه انوب قاین آناسنك
جمله اصمرلدوغنی ایتدی ۷ وباعاز ییوب ایچدکدن صکره وقلبی خوش اولدقدن صکره دمتلرك
کنارینه یاتمغه واردی اول دخی یاپ یاپ کلوب آیاقلرندن یورغانی آچوب یاتدی ۸ واولدیکه کیجه
یاریسنده اول آدم شاشدی وبر آز دوندکجه نه باقسه آیاقلرینك اوجنده بر عورت یاتور ۹ ودیدیکه

كيمسن سن اول دخی جواب ويرديكه راعوث جاريه‌ك ايم بو جاريه‌ك اوزرينه اتككی صال زيرا اقربا
سن ١٠ اول دخی ديديكه ربدن مبارك اولاسن قزم بو صكره‌كی كرمكی اولكيدن ايو ايتدك چون اكر
زنكين اكر فقير يكتلرك آردنجه وارمامش سن ١١ ايمدی حالا قزم قورقمه هر نه كه ديرسك سكا ايده‌جكم
زيرا قوممك جمله شهری سنی صالحه عورت بلور ١٢ وشمدی حقيقت حال بن خصم ايم اما بندن دخی
يقين خصم وار ١٣ بو كيجه يات وصباح اولا كه اكر او سكا خصملق حقنی ايتمك استرسه كوزل
خصملق حقنی ايده واكر بونی سكا ايتمك استمز ايسه بن سكا خصملغك حقنی ايده‌جكم حی الرب
ايچون حالا يات صباحه‌دك ١٤ ايمدی آياقلرينك اوجنده ياتدی تا صباحه‌دك اندن صكره قلقدی بر
برينی بلمزدن اول وباعاز ديديكه برعورتك خرمنه كلدوكی بلنمسون ١٥ ودخی ديديكه اوزركده اولان
لباسی كتور وطوت اول دخی انی طوتمغله اكا التی اولچی آربه اولچدی واوزرينه قودی وراعوث شهره
واردی ١٦ وقاين آناسنه كلدكده اول اكا ديديكه نيجه‌سن قزم وراعوث اكا اول آدمك كندويه نه
ايتدوكنی بيان ايلدی ١٧ وديديكه بو التی اولچی آربه بكا ويردی زيرا بكا ديديكه قاين آناكه بوش
كتمه ١٨ نعمی دخی ديديكه قال قزم تا قصه نه يوزدن اولور بلنجيه‌دك زيرا اول آدم بو نسنه‌يی بوكون
تمام ايتمينجه تنك طورماز ۞

دردنجی فصل

١ اندن صكره باعاز قپويه چقوب اوراده اوتوردی واشته اول خصم كه باعاز انك خصوصنده سويلمش
ايدی چكردی واكا ديديكه ای فلان كل اوتر شوراده اول دخی واروب اوتوردی ٢ وباعاز شهرك اختيارلرندن
اون آدم آلوب انلره ديديكه بوراده اوترك انلر دخی اوتورديلر ٣ واول خصمه ديديكه موآب ولايتندن
دونمش نعمی قرنداشمز اليملكك تارلا بولكنی صاتدی ٤ انك ايچون قولاغكه آچايم ديو ظن ايتمش ايم
شو اوترانلرك اوكنده وقوممك اختيارلری اوكنده تارلايی صاتون آل اكر صاتون آلورسك صاتون آل
واكر صاتون آلمازسك بكا خبر ايله كه بله‌يم زيرا سندن غيری صاتون آلاجق يوقدر وسندن
صكره بن ايم واول خصم ديديكه صاتون آلاجغم ٥ او زمان باعاز ديديكه نعمينك الندن تارلايی
صاتون آلدوغك كونده متوفانك قريسی موآبيه راعوثدن دخی صاتون آلسك كرك تاكه متوفانك آدينی
كندو ميراثنده قالدره‌سن ٦ واول خصم ديديكه بن انی بكا صاتون آلمغه قادر دكل ايم تاكه كندو
ميراثمی بوزمييم بن صاتون آلاجغمی سن صاتون آل زيرا بن صاتون آلمغه قادر دكل ايم ٧ واسرائيلده
صاتون آلمه ودكشمه خصوصنده هر نسنه‌يی مقرر ايتمك ايچون عادت قديم بو ايديكه بر آدم
پاپوچنی چقاروب قوكشوسنه ويرر ايدی واسرائيلده شهادت بو ايدی ٨ وخصم باعازه ديديكه سكا

صاتون آل و پاپوجنی چقاردی ۹ و باعاز اختیارلره و جمله قومه دیدیکه بوکون شاهد اولك که جمله
الیملكك مالکینی و کلیونك و مهلونك جمله مالکینی نعمینك الندن صاتون آلمش ایم ۱۰ هم مهلونك
قریسی موآبیه راعوثی دخی کندومه عورت اولمغه صاتون آلمش ایم که متوفّانك آدینی میراثنده قالدره‌یم
و اول متوفّانك آدی قرنداشلرندن و مکاننك قپوسندن منقرض اولمیا بوکون شاهدلر سکز ۱۱ و قپوده
اولان جمله قوم و اختیارلر دیدیلر که شاهدلر ایز رب اوکه کلن عورتی راحیل کبی و لیا کبی ایلیه
که انلر ایکیسی اسرائیل بیتنی یاپدیلر و افراثاده فضیلت صاحبی اول و بیت لحمده کندوکه بر نام
ایدن ۱۲ و بو کنج عورتدن رب سکا ویره‌جکی نسلدن اوك نامدار اولا تامار یهودایه طوغردوغی فارصك
اوی کبی ۱۳ و باعاز راعوثی آلدی و اکا عورت اولدی و اکا کیردکده ربك امریله کبه اولوب بر اوغلان
طوغردی ۱۴ و قریلر نعمی‌یه دیدیلر که رب متبارك اولسون که بوکون سکا خصم اکسك اولمه‌سنی روا
کورمدی تاکیم آدی اسرائیلده ذکر اولنه ۱۵ و اول سکا جانکك تسلیه‌سی اولوب سنی پیرلککده
بسلیه زیرا سنی سون و سکا یدی اوغللردن اولی اولان کلینك انی طوغردی ۱۶ و نعمی معصومی آلوب انی
قوینته قودی و اکا دایه اولدی ۱۷ و انك قوکشو قریلری اکا آد قویوب دیدیلر که نعمی‌یه بر اوغل
طوغدی و آدینی عوبید قودیلر بو داودك باباسی ایسی‌نك باباسی ایدی ۱۸ و فارصك تناسللری بونلردر
فارص حصرونی تولید ایلدی ۱۹ حصرون دخی آرامی تولید ایلدی و آرام عمیناداوی تولید ایلدی
۲۰ و عمیناداب نحشونی تولید ایلدی نحشون دخی سلمونی تولید ایلدی ۲۱ سلمون دخی باعازی تولید
ایلدی باعاز دخی عوبیدی تولید ایلدی ۲۲ عوبید دخی ایسی‌یی تولید ایلدی و ایسی داودی
تولید ایلدی ۞

سفر صموئيل الاوّل

كه دخی

سفر الملوك الاوّل

تسميّه اولنور

اوّلكی فصل

١ رامَاتَيم صوفيمدن افرايم طاغندن بر آدم وار ايدی كه انك آدی هَلقانا يروحام اوغلی اليهوا
اوغلی تحوا اوغلی صوف اوغلی بر افراتالو ايدی ٢ بونك ايكی قريسی وار ايدی بريسنك آدی حنّه
واو بريسنك آدی فننّه ايدی وفننّه نك اولادی وار ايدی امّا حنّه نك اولادی يوق ايدی ٣ واول آدم
ييلدن ييله كندو شهرندن عساكرك ربّنه عبادت وذبح ايتمك ايچون شيلوايه چقر ايدی نره ده كه
عالی نك ايكی اوغللری حفنی وفنحاس ربّك امامليری ايديلر ٤ وهلقانا قربان كسدوكی كونده كندو
عورتی فننّه يه وانك جمله اوغللرينه وقزلرينه پايلرينی ويرردی ٥ وحنّه يه ايكی پای ويرردی زيرا حنّه يی
سوردی امّا ربّ انك آنا رحمنی قپامش ايدی ٦ وانك اتكلی انی اغضاب ايتمك ايچون ربّ انك آنا رحمنی
قپادی ديو انی پك انجدردی ٧ وهلقانا ييلدن ييله بويله ايدردی حنّه بيت الربّه چقدوغی زمانده
فننّه انی بويله اغضاب ايدردی حنّه دخی آغلردی ويمزدی ٨ وقوجه سی هلقانا اكا ديديكه يا حنّه
نيچون آغلرسن ونيچون يمزسن ونيچون جانك المر چكر بن سكا اون اوغلدن اولی دكلمی ايمم
٩ وشيلوا ده ييوب ايچدكدن صكره حنّه قلقدی امام عالی دخی بيت الربّك قپو سوالری يانينده كرسيده
اوتورردی ١٠ اول ايسه جان آجيسيله ربّه نياز ايدوب چوق آغلردی ١١ وآداق آدايوب ديديكه ای
عساكرك ربّی اگر بو جاريه كك قساوتنه نظر ايدوب بنی آكاجق اولورسك وبو جاريه كی اونتميوب
جاريه كه اركك نسلی ويررسك جمله عمرينك كونلرنده انی ربّه ويره جكم وانك باشی اوزرينه اوستره
چقماز ١٢ واولديكه ربّك حضورنده نيازی چوغلدنجه عالی انك آغزينی كوزدردی ١٣ حنّه ايسه
قلبنده سويلردی انجق دوداقلری دپرنردی وآوازی ايشدلمزدی انك ايچون عالی انی سرخوش صاندی

١٤ وعالی اکا دیدیکه نیجه‌یه‌دك سرخوش اولورسن شرابکی اوزرکدن کیدر ١٥ وحنّه جواب ایدوب
دیدیکه یوق سلطانم دردلو جانی بر عورت ایم نه شراب نه مسکر ایچدم نهایت ربّك اوکنده جانمی
دوکدم ١٦ جاریه‌کی بلیعال قزینه بکزتمه زیرا شمدی‌یه‌دك مهمّت وقساوتم چوقلغندن سویلدم ١٧ او
زمان عالی جواب ویروب دیدیکه سلامتله وار واسرائیل اللّهی سکا اندن دلدوکك دلککی ویره
١٨ حنّه دخی دیدیکه بو جاریه‌ك کوزلرکده لطف بولا اندن صکره عورت کندو یولنه کتدی ویدی
وآرتق چهره‌سی اوّلکی کبی دکل ایدی ١٩ وچیك صباح قلقوب ربّك حضورنده سجده ایتدیلر ودونوب
کندو اوینه رامه‌یه کلدیلر وهلقانا عورتی حنّه‌یی بلدی ورب اکی آکدی ٢٠ ایمدی اولدیکه بر قاچ
ایّامك مرورندن صکره حنّه کبه اولوب اوغلان طوغردی واڭك آدینی صموئیل قودی زیرا اکی ربدن سؤال
ایلدم دیدی ٢١ وقوجه‌سی هلقانا وجمله اڭك عیالی ربّه ییللق قربانینی ونذرینی تقریب ایتمك ایچون
چقدیلر ٢٢ امّا حنّه چقمادی زیرا قوجه‌سنه دیدیکه تا اوغلانی سوددن کسلنجیه‌دك چقمم او زمان اکی
کوتوره‌جکم که ربّك حضورنده عرض اولنوب اوراده دائما طوره ٢٣ واڭك قوجه‌سی هلقانا اکا دیدیکه
کوزلرکده ایو کورندوکنی ایله تا اکی سوددن کسنجیه‌دك طور فقط تك ربّ سوزینی ثبت ایلیه ایمدی
عورت طوروب اوغلانی امزردی تا اکی سوددن کسنجیه‌دك ٢٤ واکی سوددن کسدوکی کبی اکی بلهٔ‌سنجه
کوتوردی اکی اوچ کنج بوغا ایله وبر افا اون ایله وبر طولم شراب ایله شیلوه‌ده اولان بیت الرّبه
کتوردی واوغلان دخی پك کوچك ایدی ٢٥ وبر کنج بوغایی بوغازلدقدن صکره اوغلانی عالی‌یه کتوردیلر
٢٦ وحنّه دیدیکه سلطانم جانڭ باشاسون سلطانم ربّه عرض نیاز ایتمك ایچون بونده یاڭکده طورمش
عورت بن ایم ٢٧ بو اوغلان ایچون نیاز ایتدم وربّ بکا اندن دلدوکم دلککی ویردی ٢٨ اڭك ایچون
بن دخی اکی ربّه جبا ایدرم جمله کندونڭ اولاجق کونلرنده ربّه جبا اولسون واوراده ربّه
سجده ایتدی ☙

ایکنجی فصل

١ وحنّه دعا ایدوب دیدیکه بنم قلبم ربّده مسرور در بوینزم ربّده یوجه‌لندی بنم آغزم دشمنلرم
اوزرینه بوللندی چون سنڭ خلاصکدن حظ ایتدم ٢ ربّ کبی قدّوس یوقدر زیرا سندن غیری یوق
والّهمزه مانند قیا یوقدر ٣ تجبّر سوزلرینی چوغلتماڭ آغزکزدن تکبّرلك چقماسون زیرا ربّ علملرڭ
اللّهی در واندن ایشلر میزانه چکلور ٤ جبّارلرڭ یایلری قرلدی وضعیفلر قوّتله قوشاندیلر ٥ طوقلر
اتمکه کرالندیلر وآچ اولانلر فراغت ایتدیلر شویله که عاقره اولان یدی طوغردی واوغللری چوق
اولان زبونلندی ٦ اولدرن ودرلدن مزاره ایندرن وچقاران ربّ در ٧ ربّ فقیر وغنی ایدردون ویوجه
ایدر ٨ فقیری توزدن قالدرر ودلنجیی تجاستدن چقارر سلطانلر ایله اوترتمق ایچون واڭلره عزّت تختنی

ايراث ايتمك ايچون زيرا يرك اساسلرى ربّك در و انلرك اوزرينه دنيايى تأسيس ايلدى ٩ مقدّسلرينك
اياقلرينى صقلر و شريرلر ظلمتده سكوت ايدرلر زيرا آدم كندو قوّتيله غالب اولماز ١٠ ربّ ايله
چكشنلر قريلسون كوكلردن اوزرلرينه كورلديه جكدر ربّ يرك كنارلرينه حكم ايده جكدر و كندو ملكنه
قوّت ويروب كندو مسيحنك بوينوزينى يوجه لده جكدر ١١ اندن صكره هلقانا كندو اوينه رامه يه كيتدى
اوغلان ايسه امام عالى حضورنده ربّه خدمت ايدردى ١٢ امّا عالى نك اوغللرى بليعال اوغللرى ايدى
و ربّى بيلمزلردى ١٣ و اول امامارك قومبله بو عادتى وار ايدى هر كيم بر ذبيحه تقريب ايدردى ايسه
اث پشر ايكن امامك خدمتكارى الندده اوچ ديشلو چتال ايله كلوردى ١٤ و قزانه يا قزغانه يا طنجره يه
يا چوملكه باتدرردى هر نه كه چتال چقارردى ايسه امام انى كندويه آلوردى اورايه شيلوايه كلن
جمله اسرائيله بويله ايدرلردى ١٥ و ياغى تبخير ايتمزدن اوّل امامك خدمتكارى كلوب ذبح ايدن آدمه
دير ايديكه امام ايچون كباب اولناجق اث وير زيرا پشمش انى سندن آلماز الّا چيكى آلور ١٦ و اول
آدم اكا ديرسيدى كه شمدى بو ياغى تبخير ايتسونلر اندن صكره كوكلك استدوكى كبى آل اول جواب
ويرر ايدى يوق شمدى وير يوخسه انى زور ايله آلورم ١٧ انك ايچون اوغلانلرك كناهى ربّك حضورنده
پك بيوك ايسدى زيرا آدملر ربّك قربانينى تحقير ايدرلر ايدى ١٨ امّا صموئيل اوغلان ايكن كتان افودى
قوشانوب ربّك حضورنده خدمت ايسدردى ١٩ و آناسى اكا بر كوچك قفتان ايشلوب ييلدن ييله
قوجه سيله ييللق قربانينى تقريب ايتمك ايچون چقدوغى زمان اكا كتورردى ٢٠ و عالى هلقانايه و عورتنه
خيردعا ايدوب ديديكه ربّ سكا بو عورتدن اولاد ويرسون ربّه حبا ايتدوكك حبا ايچون انلر دخى
كندو مكاننه كيتديلر ٢١ و ربّ حنّه يى يوقلادى و اول كبه اولوب اوچ اوغل و ايكى قز طوغردى و اوغلان
صموئيل ربّك حضورنده بيودى ٢٢ عالى ايسه پك قوجامش ايدى و اوغللرينك جميع اسرائيله جمله
ايتدكلرينى هم جماعت مسكيننك قپوسنده فوجا فوج جمع اولان عورتلر ايله ياتدقلرينى اشتدى ٢٣ و انلره
ديديكه نيچون بو بجلين شيلرى ايدرسكز كه بن سزك ايچون جمله قومدن فنا سوزلرى اشدرم ٢٤ يوق
اوغللرم زيرا بو اشتدوكم خبر ايو دكلدر ربّك قومنك تجاوز ايتمه سنه سبب سكز ٢٥ بر آدم بر آدمه
كناه ايدرسه حاكم اكا حكم ايدر امّا اكر بر كمسه ربّه كناه ايدرسه اكا كيم شفاعت ايدر امّا
انلر باباسنك آوازينى دكلمديلر زيرا ربّ انلرى اولدرمكه استردى ٢٦ اوغلان صموئيل ايسه كيدرك بيودى
و ربّه و آدملره خوش ايدى ٢٧ و اللّهك بر آدمى عالى يه كلوب اكا ديديكه ربّ بويله ديديكه بن باباكك
اوينه مصرده فرعونك اونده اولدقلرى زمان كندومى بر خوش اظهار ايتمدمى ٢٨ و انى جمله اسرائيل
سبطلرندن كندومه امام اختيار ايلدم تاكه بنم مذبحم اوزرنده قربان ايليوب و بخور بخورليوب
اوكمده افودى كيه و باباكك اوينه جمله بنى اسرائيلك ياقلاجق قربانلرينى ويردم ٢٩ مسكنمده اصمرلدوغم
ذبيحه مى و قربانمى نيچون دپدكز و اوغللركه بندن زياده حرمت ايلدك كندولركزى قومم اسرائيلك

جمله قربانلرینك أولكیلریله سمیرتمك ایچون ٣٠ ایمدی اسرائیل اللهی رب دیر كه البتّه دیمش ایدم كه
أوك وباباكك أوی تا ابدا بنم حضورمده سلوك ایدرلر امّا شیمدی رب دیر كه حاشا بندن انجق بكا
حرمت ایدنلره حرمت ایده‌جكم وبنی تحقیر ایدنلر حقیر اولورلر ٣١ اشته كونلر كلیور كه قولكی
وباباكك أوینك قولنی كسرم تاكیم أوكده بر قوجه آدم اولمیا ٣٢ زیرا اسرائیل وافر مباركلكده
ایكن سن مسكنده بر خصم كورسك كرك وجمله ایاملرده أوكده بر قوجه آدم اولمیا ٣٣ ومذبحمدن
سكا آدمی قطع ایتمیه‌جكم كوزلركی افنا ایتمك ایچون وجاننی آججق ایچون واوكك جمله كثرتی
یكتلكده اوله‌لر ٣٤ وایكی اوغللرك حفنی وفنحاسه واقع اولاجق سكا نشان اولسون كه ایكیسی دخی بر
كونده اوله‌سه كرك ٣٥ وكندومه بر معتمد امامی نصب ایده‌جكم كه قلبمده وجانمده اولدوغنه
كوره عمل ایده وانكا بر امین أو یاپاجغم وجمله كونلرده مسیحم اوكنده كزه‌جكدر ٣٦ واولا كه
هركیم أوكده قالورسه كلوب بر مثقال كومش ایچون وبر دلیم اتمك ایچون انكا اكله ودیه كه لطف
ایله بنی امامت منصبلرینك بریسنه یاپشتر كه بر پارچه اتمك یییه‌یم ۞

أوچنجی فصل

١ واوغلان صموئیل عالی‌نك اوكنده ربّه خدمت ایدردی واول كونلرده ربّك كلامی نادر ایدی وظاهر
رؤیا یوق ایدی ٢ وبر كونده اولدیكه عالی كندو یرنده یاتور ایكن وانك كوزلری طوماتلنمغه باشلدقده
كورمكه قادر دكل ایدی ٣ وصموئیل دخی اللهك قندیلی سوینمدن اول ربّك مسكننده كه اللهك تابوتی
انده ایدی یاتور ایكن ٤ رب صموئیلی چاغردی واول لبّیك دیدی ٥ وعالی‌یه سكردوب انكا دیدیكه
لبّیك چونكه بنی چاغردك اول دیدیكه چاغرمدم دون یات اول دخی كتدی ویاتدی ٦ وبر دخی ربّه
صموئیلی چاغردی وصموئیل قلقوب عالی‌یه واردی وانكا دیدیكه لبّیك چونكه بنی چاغردك اول دیدیكه
چاغرمدم اوغلم دون یات ٧ وصموئیل ربّی دخی بلمزدی وربّك كلامی انكا دخی منكشف اولمامش ایدی
٨ وتكرار اوچنجی كرّه ربّ صموئیلی چاغردی اول دخی قلقوب وعالی‌یه كدوب دیدیكه لبّیك چونكه بنی
چاغردك او زمان عالی تفهّم ایتدیكه ربّ اوغلانی چاغردی ٩ وعالی صموئیله دیدیكه وار یات واكر
سنی چاغررسه دی كه یا ربّ سویله زیرا قولك دكلیور ایمدی صموئیل كدوب كندو یرنده یاتدی
١٠ وربّ كلوب طوردی واولكی كرّه كبی صموئیل صموئیل چاغردی وصموئیل دیدیكه سویله زیرا قولك
دكلیور ١١ وربّ صموئیله دیدیكه اشته اسرائیلده بر نسنه ایده‌جكم كه آنی هركیم ایشدرسه ایكی
قولاقلری چكره ١٢ اول كونده عالی اوزرینه جمله نه كه انك أوی قرشوسنه سویلدم ایسه اجرا ایده‌جكم
ابتدادن آخره وارنجه ١٣ زیرا انكا بلدردمكه بن انك أوینه ابدا حكم ایده‌جكم اول انك بلدوكی
كناه ایچون كه اوغللری كندو كندولرینی سوكرلردی وانلری عتاب ایتمدی ١٤ بوندن اوترو عالی‌نك

اویقه یمین ایتدم که تحقیق عالی اوینك كناهی ذبیحه و پیشكش ایله كفارت بولامزتا ابدا ١٥ وصموئیل
تا صباحه‌دك یاتدی اندن صكره بیت الربك قپولرینی آچدی وصموئیل عالی‌یه رویایی دیویرمكه قورقردی
١٦ اما عالی صموئیلی چاغروب دیدیكه اوغلم صموئیل اول دخی لبیك دیدی ١٧ وعالی دخی دیدیكه رب نه
آصل سوز سویلدی سكا صقین بندن صقلمه الله سكا بویله ایلسون و بویله آرتقرسون اگر جمله سكا
سویلدوكی سوزلردن بندن بر سوز صقلرسك ١٨ ایمدی صموئیل اكا جمله سوزلری دیویردی واندن هیچ
نسنه صقلمدی اول دخی دیدیكه رب در كوزلرینه ایو كورندوكنی ایتسون ١٩ وصموئیل بیودی ورب انكله
ایدی و جمله سوزلریندن بریسنی یره دوشرمدی ٢٠ و جمله اسرائیل داندن تا بیرسبعه بلدیكه صموئیل
ربك معتمد پیغمبری در ٢١ ورب تكرار شیلوده كورندی زیرا رب شیلوده صموئیله ربك كلامیله ظاهر
اولـــــــــــــــــــــــــــدی ✿

دردنجی فصل

١ وصموئیلك سوزی جمله اسرائیله كچدی واسرائیل فلسطیلر قرشوسنه جنكه چقدی و حجر النصرده
اوردو قوردی فلسطیلر ایسه آفاقده اوردو قوردیلر ٢ و فلسطیلر اسرائیلك قرشوسنه آلایلر قوردیلر و جنك
یایلنجه فلسطیلرك اوكنده اسرائیل بوزلدی و معركه‌ده دورت بیك آدم قدر میدانده قرلدیلر
٣ وقوم اوردویه دوندكده اسرائیلك اختیارلری دیدیلر كه نیچون رب بزی بوكون فلسطیلرك
اوكنده بوزدی ربك عهد تابوتنی شیلودن یانمزه آلالم تاكیم آرامزده كلدكده بزی دشمنلرمزك الندن
قورتاره ٤ ایمدی قوم شیلویه كوندردی كه كروبلر آراسنده اوتوران رب العساكرك عهد تابوتنی اورادن
آلالر وعالی‌نك ایكی اوغلی حفنی و فنحاس اوراده اللهك عهد تابوتی ایله ایدیلر ٥ واولدیكه ربك عهد
تابوتی اوردویه كلدكده جمله اسرائیل عظیم كلبانكله كلبانك چكدیلر و یر صدالندی ٦ و فلسطیلر
كلبانكك آوازینی ایشدنجه دیدیلر كه نه در بو عبرانیلرك اوردوسنده عظیم كلبانكك آوازی و بلدیلر
كه ربك عهد تابوتی اوردویه كلدی ٧ و فلسطیلر قورقدیلر زیرا دیدیلر كه الله اوردویه كلدی هم
دیدیلر كه وای بزه هیچ دوندن اوته كوندن بونك كبی اولمامشدر ٨ وای بزه بو قادر الاهلرك الندن
بزی كیم قورتارر بریه‌ده هر بلا ایله مصری قران الاهلر بونلر در ٩ قوتلنك و یكت اولك ای فلسطیلر
اولمیا كه عبرانیلر سزه قوللق ایتدكلری كبی سز دخی انلره قوللق ایده‌سز یكت اولك و جنك ایلیك
١٠ ایمدی فلسطیلر جنك ایتدیلر و اسرائیل بوزلوب هر كس كندو چادرینه قاچدی و قتی بیوك انهزام
اولدی زیرا اسرائیلدن اوتوز بیك یایان دوشدی ١١ واللهك تابوتی آلندی وعالی‌نك ایكی اوغلی حفنی
و فنحاس هلاك اولدیلر ١٢ و بنیامیندن بر كمسه معركه‌دن سكردوب همان اول كونده اثوابلری یرتق
و باشنده طپراق شیلویه كلدی ١٣ و كلدوكی وقتده اشته یول كنارنده كرسی اوزرنده عالی اوتوروب

بكلردی زیرا اللهك تابوتی ایچون یوركی دیتریردی و اول آدم شهره خبر ویرمكه كلدوكی كبی جمله شهر
فریاد ایتدی ١٤ و عالی فریادك آوازینی ایشدوب دیدیكه نه در بو غماطهنك آوازی اول آدم دخی تیز
كلوب عالی یه خبر ویردی ١٥ و اول زمانده عالی طقسان سكز یاشنده ایدی و كوزلری طومانلنموب
كورمكه قادر دكل ایدی ١٦ و اول آدم عالی یه دیدیكه بن معركهدن كلورم زیرا بوكون معركهدن قاچدم
اول دخی دیدیكه نه اولدی اوغلم ١٧ و خبرجی جواب ویروب دیدیكه اسرائیل فلسطیلر اوكندن قاچدی
و قومده عظیم انهزام اولدی و سنك ایكی اوغلك حفنی و فنحاس اولدی و اللهك عهد تابوتی آلندی
١٨ و اولدیكه اللهك تابوتنی آكدوغی كبی عالی كرسیدن آرقهسی اوزرینه قپونك یاننده دوشدی و آكسهسی
قریلغله اولدی زیرا قوجه و آغر آدم ایدی و اسرائیله قرق ییل حكم ایلمش ایدی ١٩ و كلینی فنحاسك
عورتی كبه و طوغرمغه یقین ایكن اول خبری كه اللهك تابوتی آلندی و قاین آتاسی و قوجهسی اولدی
ایشتدكده دیز چوكدی و طوغردی زیرا آغریلری اوزرینه بصدیلر ٢٠ و حالت موتنده یاننده طوران
عورتلر دیدیلر كه قورقمه زیرا اوغل طوغردك اما او جواب ویرمدی و خاطرینه قومدی ٢١ و اوغلانه
یوخاباد آدینی قویوب دیدیكه اسرائیلدن عزت كیتدی چون اللهك تابوتی آلندی و قاین آتاسی و قوجهسی
اولدی ٢٢ و دیدیكه اللهك عهد تابوتی آلنمغله اسرائیلدن عزت كیتدی ۞

بشنجی فصل

١ و فلسطیلر اللهك تابوتنی آلوب ابن عزر النصردن آسدوده كوتردیلر ٢ فلسطیلر اللهك تابوتنی
آلدقدن صكره ابن داغونك اوینه كوتوردیلر و داغونك یاننده طوردردیلر ٣ و ارتهسی آسدودیلر صباح
تلقدقلرنده اشته داغون ربك تابوتی اوكنده یوزی اوزرینه یره دوشمش ایدی و داغونی آلوب ینه
كندو یرینه قودیلر ٤ و دخی ارتهسی صباح تلقدقلرنده اشته داغون ربك تابوتی اوكنده یوزی اوزرینه
یره دوشمش و داغونك باشی و اللرینك ایكی آیهسی ایشیكده كسمش اانجق داغونك باقیسی یاننده قالمش
ایدی ٥ انك ایچون داغون كاهنلری و جمله داغونك اوینه كیرنلر آسدودده اولان داغونك اشیكنه آیاق
بصمزلر تا بوكونهدك ٦ و ربك الی آسدودیلر اوزرینه آغرلنوب انلری افنا ایتدی و انلری مایهسیل ایله
اوردی آسدودی و سنورلرینی ٧ و آسدود آدملری بویله اولدوغنی كورمكله دیدیلر كه اسرائیل اللهنك
تابوتی بزمله طورمسون زیرا انك الی اوزرمزه و الاهمز داغون اوزرینه آغردر ٨ ایمدی كوندروب و جمله
فلسطیلرك بكلرینی جمع ایدوب دیدیلر كه اسرائیل اللهنك تابوتنه نه ایلیهلم و جواب ایتدیلر كه
اسرائیل اللهنك تابوتی جاته نقل اولنه ایمدی اسرائیل اللهنك تابوتنی جاته نقل ایتدیلر ٩ و اولدیكه
انی نقل ایتدكدن صكره ربك الی شهر اوزرینه پك بیوك اضطراب ایله اولدی و شهرك آدملرینی
كوچكدن بیوكهدك اوردی و اوزرلرینه كزلو مایهسیللر غلبه ایتدیلر ١٠ بونك ایچون اللهك تابوتنی

عقرونه کوندردیلر و اولدیغه اللّهك تابوتی عقرونه کلدکده عقرونیلر فریاد ایدوب دیدیلر که بزی
و قومزی اولدرمك ایچون اسرائیل اللّهنك تابوتنی بزه نقل ایتدیلر ١١ و کوندروب و جمله فلسطیلرك
بکلرینی جمع ایدوب دیدیلر که اسرائیل اللّهنك تابوتنی صالیویرك وارسون کندو یرینه دونسون تاکه
بزی و قومزی اولدرمیه زیرا اول بتون شهرده اولم اضطرابی وار ایدی و اللّهك الی اوراده پك آغر
ایدی ١٢ و اولمین آدملر مایه‌سیل ایله اورلدیلر و شهرك فریادی کوکه چقدی ۞

آلتنجی فصل

١ و ربّك تابوتی فلسطیلرك ولایتنده یدی آی طوردقده ٢ فلسطیلر کاهنلری و فالجیلری چاغروب دیدیلر
که ربّك تابوتنه نه ایلیەلم انی نه ایله یرینه کوندره‌لم بزه دیویرك ٣ انلر دخی جواب ایتدیلر که اکر
اسرائیل اللّهنك تابوتنی صالیویره‌جك ایسکز انی بوش صالیویرمك لکن اکا کناه قربانینی بر خوش ادا
ایده‌سز او زمان شفا بولورسکز یاخود انك الی سزدن نیچون آیرلماز سزه معلوم اولور ٤ انلر دخی صوردیلر
که نه آصل کناه قربانینی اکا ادا ایده‌جکیز و جواب ایتدیلر که فلسطیلرك بکلرینك حسابنجه بش
آلتون مایه‌سیلی و بش آلتون صچانی ادا ایده‌سز زیرا جمله‌کزه و بکلرکزه مرض بردر ٥ و مایه‌سیللرکزك
صورتلرینی هم ولایتکزی بوزان صچانلرکزك صورتلرینی یاپه‌سز و اسرائیل اللّهنه عزّت ویره‌سز بلکه الینی
اوزرکزدن و الاهلرکزدن و ولایتکزدن قالدره ٦ نیچون مصرلولر و فرعون قلبلرینی پکلتدکلری کبی
قلبکزی پکلدیرسکز اویله دکلمی که آرهلرنده عجایب ایشلر ایتدکدن صکره انلری صالیویردیلر و کتدیلر
٧ ایمدی حالا آلتك بر ینکی عربه یاپك و ایکی امزرر انك که اوزرلرینه بویندرق چقمدی آلتك و اول انکلری
عربه‌یه قوشلك و آردلرنده کدن باورولرینی اوه دوندرك ٨ و ربّك تابوتنی آلوب عربه اوزرینه قویك و کناه
کفارتی ایچون ادا ایده‌جککز آلتون یوساقلری بر صندوقجغز ایچنده انك یاننده قویك و انی صالیویرك
وارسون کتسون ٩ و باقك اکر کندو سنورینك یولنه بیت شمشه کیدرسه بزه بو بیوك بلایی ایدن
او در اکر یوغسه بزه معلوم اولور که انك الی بزه طوقنمدی انجق بزه نه واقع اولدیسه بر عرض ایدی
١٠ ایمدی اول آدملر بویله ایتدیلر و ایکی امزرر انك آلوب انلری عربه‌یه قوشدیلر و باورولرینی اوده
قپادیلر ١١ و ربّك تابوتنی و آلتون صچانلر ایله و مایه‌سیللرینك صورتلریله صندوقجغزی عربه‌یه قودیلر
١٢ و انکلر طوغرو یولدن بیت شمشك یولندن قباق او یولدن واررق و باغرررق کتدیلر نه صاغه نه
صوله صاپدیلر و فلسطیلرك بکلری انلرك آردنجه تا بیت شمشك سنورینه‌دك کتدیلر ١٣ و بیت شمشلولر
دره‌ده بغدای بچینی بچرلردی و کوزلرینی قالدروب تابوتی کوردیلر و کورنجه سوندیلر ١٤ و اول عربه بیت
شمشلو یهوشعك تارلاسنه کلوب اوراده طوردی و انده بر بیوك طاش وار ایدی و عربه‌نك آغاجلرینی
یاروب ربّه صعیده ایچون انکلری تقریب ایتدیلر ١٥ و لاویلولر ربّك تابوتنی و ایچنده آلتون یوساقلر اولان

صندوقجغزى اندروب اول بيوك طاش اوزرينه قوديلر وبيت شمشك آدملرى اول كونده ربّه صعيده‌لر
وقربانلر عرض ايتديلر ١٦ وبش فلسطيلرك بكلرى بونى كوردكدن صكره اول كونده عقرونه دونديلر
١٧ وربّه كناه قربانى ايچون فلسطيلر ادا ايتدكلرى آلتون مايه‌سيللر بونلر در آسدود ايچون بر غزّه ايچون
بر آسكلان ايچون بر جات ايچون بر عقرون ايچون بر ١٨ وآلتون سچانلر جمله فلسطيلرك شهرلرينك
حسابنجه بش بكلرى ايچون حصارلو شهردن تا حصارسز قريه‌يه وتا بيوك آبل طاشنه‌دك كه ربّك
تابوتنى انك اوزرينه قوديلر اولكه بو كونه‌دك بيت شمشلو يهوشعك تارلاسنده در ١٩ ورب بيت شمشك
آدملرينى ربّك تابوتى ايچنه باقدقلرى ايچون اوردى قومدن اللى بيك يتمش آدم اوردى وربّ قومى بيوك ضربه
ايله اوردوغيچون قوم ياس طوتدى ٢٠ وبيت شمشك آدملرى ديديلر كه بو قدّوس ربّك اوكنده طورمغه
كيم قادر در وبزدن كيمه چقسه كرك ٢١ وقرية يعريمك ساكنلرينه خبرجيلر كوندروب ديديلر كه
فلسطيلر ربّك تابوتنى كرو كتورديلر اينك وانى يانكزه كتورك ۞

يدنجى فصل

١ وقرية يعريم آدملرى كلوب ربّك تابوتنى چقارديلر وانى دپه‌ده‌كى ابيناداابك اوى ايچنه كتورديلر
وانك اوغلى اليعازرى ربّك تابوتنى صقلمق ايچون تقديس ايلديلر ٢ واولديكه قرية يعريمده تابوت
طوردوغى كوندن برو خيلى كونلر كچدى يعنى يكرمى ييل وبتون بيت اسرائيل ربّك آردنجه شكوا ايتديلر
٣ وصموئيل جمله بيت اسرائيله سويليوب ديديكه اكر جمله قلبكز ايله ربّه دونمكسكز آرالكزدن
غريب الاهلرى وعشتروتى قالدروب قلبكزى ربّه حاضر ايليك ويالكز اكا عبادت ايلمك وسزى فلسطيلرك
اللندن قورتاره‌جقدر ٤ ايمدى بنى اسرائيل بعليمى وعشتروتى قالدروب يالكز ربّه عبادت ايلديلر
٥ وصموئيل ديديكه جمله اسرائيلى مصفاده جمع ايليك وسزك ايچون ربّه دعا ايده‌جكم ٦ ومصفاده
جمع اولوب وصو چكوب انى ربّك اوكنده دوكديلر واول كونده اوروج طوتوب ديديلر كه ربّه كناه ايلدك
وصموئيل بنى اسرائيله مصفاده حكم ايلدى ٧ وفلسطيلر بنى اسرائيلك مصفاده جمع اولدوغنى
ايشتدكلرنده فلسطيلرك بكلرى اسرائيلك قرشوسنه چقديلر وبنى اسرائيل بونى ايشدنجه فلسطيلرك
اوجندن قورقديلر ٨ وبنى اسرائيل صموئيله ديديلر كه بزم ايچون الهمز ربّه فرياد ايدوب سكوت
ايتمه كه بزى فلسطيلرك اللندن قورتاره ٩ وصموئيل بر سود امزر قوزى‌يى آلوب وانى تمام ربّه صعيده
ايچون تقريب ايلدى هم صموئيل اسرائيل ايچون ربّه فرياد ايتمكله ربّ انى استجاب ايلدى ١٠ واولديكه
صموئيل صعيده‌يى تقريب ايدركن فلسطيلر بنى اسرائيل اوزرينه جنك ايتمكه يقلاشديلر وربّ اول
كونده فلسطيلر اوزرينه عظيم صوت ايله كورلدى وانلرى منهزم ايتدى واسرائيلك اوكنده قرلديلر
١١ واسرائيل ارلرى مصفادن چقوب وفلسطيلرك آردنجه سكردوب انلرى تا بيت كار التنه‌دك اورديلر

١٢ وصموئيل بر طاش آلوب مصفا وسان آراسنده قودى واڭا اَبَناعازر آديني قويوب ديديكه ربّ بـزه
بورايه‌دك ياردم ايتدى ١٣ وفلسطيلر آلچاقلنوب آرتق اسرائيلك سنورينه كلمديلر وربّك الى جميع صموئيلك
كونلرنده فلسطيلر اوزرينه ايدى ١٤ وفلسطيلر اسرائيلدن آلدقلرى شهرلر عقروندن تا جاته‌يه وانك
سنورينه‌دك ردّ اولنديلر واسرائيل فلسطيلرك اليندن قورتلدى واسرائيل وآموريلر بيننده بارشق اولدى
١٥ وصموئيل جمله عمرينك كونلرنده اسرائيله حكم ايلدى ١٦ وسنه بسنه بيت ايلى وجلجالى ومصفايى
طولاشردى وبو جمله يرلرده اسرائيله حكم ايدردى ١٧ صكره انك عودتى رامه‌يه ايدى زيرا انك اوى
اوراده اولمغله اوراده اسرائيله حكم ايدردى واَنده ربّه بر مذبح ياپدى ۞

سكزنجى فصل

١ ولولديكه صموئيل قوجه‌دقده اوغللرينى اسرائيله حاكملر قودى ٢ وانك الك اوغلنك آدى يوئيل
ايدى وانك ايكنجيسنك آدى ابيا ايدى بير سبعده حاكملر ايـدى ٣ واوغللرى انك طريقاتنده
كزمزلردى طمع آردنجه دونوب ورشوت آلوب حكمى خلاف ايتديلـر ٤ بونك اوترو جمله اسرائيلك
اختيارلرى جمع اولوب صموئيله رامه‌يه كلديلر ٥ واڭا ديديلركه اشته سن قوجه‌دك وسنك اوغللرك
طريقاتكده كزمزلر ايمدى حالا بزه بر ملك قوكه جمله امتلرك اولدوغى كبى بزه حكم ايليه ٦ اما بو
سوز صموئيلك كوزلرنده كم اولدى چون ديديلركه بزه بر ملك ويركه بزه حكم ايليه وصموئيل ربّه
دعا ايلدى ٧ وربّ صموئيله ديديكه قومك آوازينى هر نه كه سڭا سويلرلرسه دڭله زيرا سنى تحقير ايتمديلر
بلكه بنى تحقير ايتديلركه اوزرلرينه سلطنت ايتمیم ٨ انلرى مصردن چقاردوغم كوندن تا بو كونه‌دك
جمله ايشلدكلرى ايشلرينه كوره كه بنى براغوب غيرى الاهلره عبادت ايلديلر سڭا دخى انلر بويله
ايدرلر ٩ ايمدى حالا انلرك آوازينى دڭله لكن اوزرلرينه بكچه استشهاد ايدوب انلرك اوزرينه سلطنت
ايده‌جك ملكك حكمنى انلره بلدر ١٠ وصموئيل ربّك جمله سوزلرينى ملكى اندن استين قومه سويلدى
١١ وديديكه اوزرلركزه سلطنت ايده‌جك ملكك حكمى بو اولاكه اوغللركزى آلوب كندو ايچون عربه‌لرنده
وآتلولرنده قويه‌جقدر كه عربه‌سنك اوكنده سكردملر ١٢ وانلرى بيكلر باشيلرى واللى باشيلرى قويه‌جقدر
كه چفتلرينى سوروب وبچينى بچوب وجنك پوساتلرينى وعربه‌لرينك آلاتنى ياپالـر ١٣ وقزلركزى
بخورجيلر وآشجيلر واتمكجيلر اولمق ايچون آلاجقدر ١٤ ودخى تارلالركزى وباغلركزى وزيتونلقلركزك
ايوسنى آلوب كندو قوللرينه ويره‌جكـدر ١٥ واكينلركزدن وباغلركزدن عشرينى آلوب خادملرينه
وقوللرينه ويره‌جكدر ١٦ وكوله‌لركزى وخلايقلركزى وكزيده يكتلركزى واشكلركزى آلاجقدر كه
ايشنى ايشليه‌لر ١٧ سوريكزك عشرينى آلاجقدر وسز اڭا قوللر اولورسكز ١٨ واول كونده كنـدوكزه
اختيار ايتدوككز ملككزك اوچندن فرياد ايده‌جكسز وربّ سزى اول كونده استجابت ايتميه‌جكدر ١٩ اما

قوم صَموئيلك آوازيني ديكلمكدن ابا ايدوب ديديكه يوق البتّه اوزرمزه بر ملك اولسون ٢٠ وبز دخي جمله
امّتلر كبي اولالم و ملكمز بزه حكم ايليوب اوكمزده چقه و جنكلرمزي جنكلشه ٢١ و صموئيل جمله قومك
سوزلريني ديكلدي و انلري ربّك قولاقلرينه سويلدي ٢٢ و ربّ صموئيله ديديكه انلرك آوازيني ديكله
و اوزرلرينه ملكي نصب ايله ايمدي صموئيل اسرائيل آدملرينه ديديكه هركس كندو شهرينه وارسون ☆

طقوزنجي فصل

١ و بنيامينيدن بر آدم وار ايدي كه انك آدي قيس ابيال اوغلي صرور اوغلي بكورات اوغلي افيح
اوغلي يامين آدميسنك اوغلي و قوّت صاحبي ايسدي ٢ بونك بر اوغلي وار ايدي آدي شاؤول و مختار
و كوزل ايدي بني اسرائيلده اندن كوزل آدم يوق ايدي اوموزندن يوقارو جمله قومدن زياده بويلو
٣ و شاؤولك باباسي قيسك اشك دشيلري ضايع اولدقده قيس اوغلي شاؤوله ديديكه ايمدي اوغلانلردن
بريني سنكله آل و قالقوب وار اشك دشيلري آرا ٤ ايمدي افرايم طاغندن كچدي اندن شليشا ولايتندن
كچدي و بولمديلر و دخي شعليم ولايتندن كچديلر و انده يوق اندن صكره يامين ولايتندن كچدي امّا
بولمديلر ٥ و صوف ولايتنه كلدكلرنده شاؤول يانندهكي اولان اوغلانه ديديكه كل دونهلم تاكه بابام
اشك دشيلرندن واز كچوب بزم ايچون قساوت چكمسه ٦ و اوغلان اكا ديديكه اشته حالا بو شهرده
اللهك بر آدميسي و بر محترم آدم وار هر نه سويلرسه البتّه واقع اولور ايمدي اورايه وارالم بلكه كيدهجك
يولمزي بزه كوستره ٧ و شاؤول اوغلاننه ديديكه اشته كيدرسك اول آدمه نه كتورهلم چونكه قابلرمزدن
اتمك كتدي و اللهك آدميسنه كتورهجك هديهمز يوقدر نه وار بزده ٨ بر دخي اوغلان شاؤوله سويليوب
ديديكه اشته المده بر ربع مثقال كمش بولنور بوني اللهك آدميسنه ويرهجكم كه بزه يولمزي كوستره
٩ قديم زمانده اسرائيلده هركيم اللهه طانشمغه واردیسه دير ايدي كه كل باقيجي‌يه كيدهلم زيرا بوكون
پيغمبر تسميه اولنان آدمه قديم زمانده باقيجي ديرلر ايدي ١٠ و شاؤول اوغلاننه ديديكه سوزك ايو در
كل كيدهلم و اول شهره كه اللهك آدميسي انده ايدي كتديلر ١١ و انلر شهرك يوقشنه چقر ايكن
صو چكمك ايچون چقان قزلر بولديلر و انلره ديديلر كه باقيجي بونده مي در ١٢ قزلر انلره جواب ويروب
ديديلر كه بونده در اشته اوككزده در ايمدي تيز اول زيرا بوكون علييّهده قومه ذبح اولمغله شهره كلدي
١٣ سز شهره كيردوككز كبي اني يمك ايچون علييّهيه چقمزدن اوّل بولورسكز زيرا او كلنجهيهدك قوم يمز
چونكه او ذبيحهيي مبارك ايدهجكدر اندن صكره دعوت اولنانلر يهجكلر در ايمدي حالا چقك زيرا بوكون
اني بولورسكز ١٤ و شهره چقديلر و شهره واصل اولدقلرنده اشته صموئيل علييّهيه چقمق ايچون انلرك
قرشولرينه چقه كلدي ١٥ و شاؤول بر كون كلمزدن اوّل ربّ صموئيلك قولاقلرينه الهام ايدوب ديديكه
١٦ يارين بو وقتده سكا بنيامين ولايتندن بر آدم كوندرهجكم اني قومم اسرائيل اوزرينه هادي مسح

ایدەسین تاکه بنم قومیمی فلسطیلیلرك الندن قورتاره زیرا قومه نظر ایلدم زیرا انك فریادی بکا کلدی
١٧ وصموئیل شاوولی کورنجه ربّ اکا دیدیکه اشته اول سکا دیدوکم آدم قومه سلطنت ایدەجك بو در
١٨ وشاوول قپونك داخلنده صموئیله یانشوب دیدیکه کرم ایله باقیجینك اوی نرەدە در بکا دیویر
١٩ صموئیل دخی شاووله جواب ویروب دیدیکه باقیجی بن ایم اوکمده علیّه‌یه چق بوکون بنمله ییه‌سز
وصباح سنی صالیویروب قلبکده هر نەك وار ایسه سکا دیویرجکم ٢٠ واوچ کوندن برو ضایع اولان
اشك دیشیلری خصوصنده انلره خاطرکی قومه زیرا که بولندیلر امّا جمله اسرائیلك آرزوسی کیمه‌در
سکا وجمله باباکك اوینه دکلمی ٢١ شاوول دخی جواب ایدوب دیدیکه اسرائیل سبطلرینك کوچکلرندن
بنیامینلو دکل می ایم وبنیامین سبطنك جمله قبیله‌لرندن بنم قبیلەم اك کوچکی دکلمی نیچون سن بکا
بو سوزه کوره سویلەدك ٢٢ وصموئیل شاوولی واوغلانینی آلوب انلری اوده‌یه کوتوردی وانلره دعوت
اولنانلرك اوستی یانینده که اوتوز آدم قدر ایدیلر یر ویردی ٢٣ وصموئیل آشجی‌یه دیدیکه اول سکا
ویردوکم وسکا یانکده قو طورسون دیدوکم قصله‌یی ویر ٢٤ ایمدی آشجی اوملوزی واوزرنده‌کینی قالدروب
شاوولك اوکنه قودی وصموئیل دیدیکه اشته صقلنمش اولانی اوککه قو ویه زیرا قومی دعوت ایتدم
دیدوکم زماندن برو سکا بو وقت ایچون صقلنمش در وشاوول اول کون صموئیل ایله طعام یدی
٢٥ وعلیّه‌دن شهره ایندکدن صکره صموئیل شاوول ایله اوك طامی اوزرنده سویلشدی ٢٦ وچیك
صباح قلقدقدن صکره صباح یلدزی چقر ایکن صموئیل شاوولی طامه چاغروب دیدیکه قلق سنی
کوندره‌جکم شاوول دخی قلقوب ایکیسی دخی او هم صموئیل طشره‌یه چقدیلر ٢٧ وانلر شهرك کنارینه
انر ایکن صموئیل شاووله دیدیکه اوغلانه سویله که اوکمزده کچه وکچدی امّا سن شمدی طور که اللهك
سوزینی سکا دیکلەدەیم ☆

اوننجی فصل

١ وزیت یاغی قدحه‌سینی آلوب انك باشنه آقتدی واپی اوپوب اکا دیدیکه بویله دکلمی در که ربّ
سنی کندو میراثی اوزرینه هادی اولمغه مسح ایلدی ٢ بوکون بندن کتدوکك کبی بنیامین سنورنده
صلصحده راحیل مزارینك یاننده ایکی آدم بولورسن انلر سکا دیه‌جکلردر که آرامغه واردوغك اشك
دیشیلری بولندی واشته باباك اشك دیشیلرینك قصه‌لرندن واز کچدی وسزك ایچون قساوت چکوب دیر
که اوغلم ایچون نه ایلیه‌یم ٣ اورادن ایلرویه کچوب تابورك میشه‌لیکنه وارسن اوراده اللهه بیت ایله
چقان اوچ آدم سکا راست کله‌جکلردر بریسی اوچ اوغلاق کوتورر وبریسی اوچ اتمك صمونلری کوتورر
وبریسی بر طولم شراب کوتورر ٤ وسنك سلامتکی صوروب سکا ایکی اتمك ویره‌جکلردر وسن انلرك

41

الندن آلسك كرك ٥ اندن صكره اللهك دپه‌سنه كله‌سن كه فلسطيليلرك محافظلری انده در واورايه
شهره كيردوككده اتی عليه‌دن اينن پيغمبرلرك جمعيتنه راست كله‌جكسن واوكلرينده نقاره ودف وناى
وطنبور وانلر پيغمبرلك سويليه‌جكلر ٦ وربك روحی اوزركه قوناجقدر وانلر ايله پيغمبرلك سويليوب
بر غيری آدمه تغيّر ايدرسن ٧ واولا كه بو نشانلر سكا كلدككده الكدن كلدوكنی ايله زيرا الله
سنكله در ٨ اندن صكره اوكمده جلجاله انه‌سن واشته بن صعيده‌لری تقريب ايتمك ايچون وسلامتلك
قربانلرينی ذبح ايتمك ايچون سكا انه‌جكم يدی كون قتلان تا بن سكا كله‌جيه‌دك وسكا ايشليه‌جككی
كوستره‌جيه‌دك ٩ واولديكه صموئيلدن كتمك ايچون اومزينی دوندردوكی كبی الله اكا بر غيری قلب
ويردی واول كونده جمله بو نشانلر واقع اولديلر ١٠ واورايه دپه‌يه كلدكلرنده اشته پيغمبرلرك جمعيتی
اكا راست كلدی واللهك روحی اوزرينه قوندی وآرالرنده پيغمبرلك سويلردی ١١ واولديكه انی دونكدن
واوته كوندن جمله بيلنلر انك پيغمبرلر ايله پيغمبرلك ايتدوكنی كوردكلرنده قوم بر برينه ديديكه قيس
اوغلنه نه اولدی شاوول دخی پيغمبرلر آراسنده‌می ١٢ واورانك بر آدميسی جواب ويروب ديديكه انلرك
باباسی كيم در اندن اوترو بو بر مثل اولدی شاوول دخی پيغمبرلر آراسنده‌می ١٣ وپيغمبرلك سويلمكی
تمام ايتدككدن صكره عليّه‌يه كلدی ١٤ وشاوولك عموجه‌سی اكا واوغلانينه ديديكه نره‌يه واردكز
اول دخی جواب ايتديكه اشك دشيلرينی آرامغه واردق وانلر يوق ايدوكنی كوردوككزده صموئيله واردق
١٥ وشاوولك عموجه‌سی اكا ديديكه كرم ايله صموئيلك سزه ديدوكنی بكا ديويور ١٦ وشاوول عموجه‌سنه
ديديكه اشك دشيلری بولنددوغنی بزه صحيح بلدردی امّا صموئيلك سويلدوكی ملك ماده‌سنی اكا ديويرمدی
١٧ وصموئيل قومی ربّه مصفاده جمع ايلدی ١٨ وبنی اسرائيله ديديكه اسرائيل اللهی ربّ بويله ديمشدر
كه بن اسرائيلی مصردن چقاردم وسزی مصرلولرك اليندن وجمله سزی صقان مملكتلرك اليندن قورتاردم
١٩ سز ايسه سزی جمله بلالركزدن ومضايقه‌لركزدن خلاص ايدن اللهكزی بو كون براغوب اكا
ديدكزكه اوزرمزه بر ملك نصب ايله ايمدی حالا سبطلركزجه وبيكلركزجه ربّك اوكنده حاضر
اولك ٢٠ وصموئيل جمله اسرائيل سبطلرينی يقلاشدردقده بنيامين سبطی طوتلدی ٢١ اندن صكره
بنيامينك سبطنی قبيله‌لرنجه يقلاشدردقده مطری قبيله‌سی طوتلدی وقيس اوغلی شاوول طوتلدی وانی
آراديلر امّا بولمدی ٢٢ انك ايچون ربّه طاقشوب ديديلركه اول آدم بورايه كلدیمی وربّ ديديكه اشته
كندوبی اثقال آراسنده صقلدی ٢٣ وسكردوب انی اورادن آلديلر وقومك آراسنده طوردی واومزندن
يوقرو جمله قومدن زياده بويلو ايدی ٢٤ وصموئيل جميع قومه ديديكه كوردككزمی كه ربّ انی اختيار
ايلدی زيرا جمله قومده اكا مانند كمسه يوقدر وجمله قوم هايقروب ديديلركه ملك ياشاسون ٢٥ صموئيل
دخی مملكت حكمنی قومه سويليوب بر كتابده يازدی وربّك حضورنده قودی اندن صكره صموئيل جمله
قومی هر كسی كندو اوينه صاليويردی ٢٦ شاوول دخی كندو اوينه جبعه‌يه كتدی واول عسكر كه الله

انلرك قلبلرینه طوقندی انكله كتدی ٢٧ وبلیعال اوغللری دیدیلركه بو بزی نه قورتارسه كرك وانی
تحقیر ایدوب اكا پیشكشلر كتورمدیلر امّا او قان سكوت اوزره ایدی ۞

اون برنجی فصل

١ وناحاش عمّونی چقوب یابیش جلعاد اوزرینه اوردو قوردی وجمله یابیش آدملری ناحاشه دیدیلركه
بزم ایله بر عهد كس وسكا قوللق ایلیه‌جكیز ٢ ناحاش عمّونی دخی انلره جواب ایتدیكه بوشرطله سزكله
عهد كسه‌جكم كه جمله‌كزه صاغ كوزی چقارایم وجمله اسرائیل اوزرینه بو عیبی قویایم ٣ ویابیش
اختیارلری اكا دیدیلركه بزه یدی كون مهلت ویر تاكه جمله اسرائیلك سنورلرینه خبرجیلر
كوندره‌وز واكر بزی قورتارر یكسه یوق ایسه سكا چیقه‌جغیز ٤ وخبرجیلر شاوولك جبعه‌سنه كلوب بو
سوزلری قومك قولاقلرینه سویلدیلر وجمله قوم آوازلرینی قالدروب آغلادیلر ٥ واشته شاوول اوكزلرك
آردنجه تارلادن كلدی وشاوول دیدیكه قومه نه اولدیكه آغلایورلر واكا یابیش آدملرینك سوزلرینی حكایت
ایلدیلر ٦ وشاوول بو سوزلری ایشتدوكی كبی اللّهك روحی اوزرینه كلدی وانك غضبی زیاده‌سیله طوتشدی
٧ وبر چفت اوكزلر آلوب انلری پارچه پارچه كسدی وخبرجیلرك ایله جمله اسرائیلك سنورلرینه
كوندروب دیدیكه هركم شاوولك آردنجه وصموئیلك آردنجه چقمازسه انك اوكزلرینه بویله اولنه وربّك
قورقوسی قوم اوزرینه دوشمكله بر آدم كبی چقدیلر ٨ وانلره بازاقده یوقلمه ایتدكده بنی اسرائیل
اوچ یوز بیك ویهودا آدملری اوتوز بیك ایدیلر ٩ وكلن خبرجیلره دیدیلركه یابیش جلعادك آدملرینه
بویله دییكز یارین كونش قزدقده سزه خلاص اولا وخبرجیلر واروب یابیش آدملرینه خبر ویردیلر انلر
دخی سویندیلر ١٠ ایمدی یابیش آدملری دیدیلركه یارین سزه چقاجغیز وكوزلركزده ایو نه ایسه بزه
ایده‌جكسكز ١١ واولدیكه ایرته‌سی شاوول قومی اوچ بولكه دزوب صباح نكچیلكنده اوردو ایچنه كیردیلر
وتا كون قزنجه‌یه‌دك عمّونیلری اوردیلر قالانلر ایسه طاغلوب انلردن ایكیسی معًا قالمادیلر ١٢ وقوم صموئیله
دیدیكه كیم در اول كه شاوول اوزرمزه ملك اولورمی دیه ویروك اول آدملری كه انلری اولدره‌وز ١٣ وشاوول
دیدیكه بوكون بر آدم اولدرلمیه زیرا ربّ بوكون اسرائیلده خلاص ایتدی ١٤ وصموئیل قومه دیدیكه
كلك جلجاله كیده‌لم واورادا ملكی تجدید ایده‌لم ١٥ ایمدی جمله قوم جلجاله كتدی واوراده
جلجالده ربّك اوكنده شاوولی ملك نصب ایتدیلر هم اوراده ربّك اوكنده سلامتلك قربانلرینی ذبح ایلدیلر
وشاوول وجمله اسرائیل آدملری اوراده زیاده‌سیله سویندیلر ۞

اون ایكنجی فصل

١ وصموئیل جمیع اسرائیله دیدیكه اشته جمله بكا سویلدككز آوازكزی دكلیوب اوزركزه بر ملك

نصب ایلدم ٢ واشته حالا ملك اوككزده كیده‌یور بن ایسه قوجه‌دم وآق صاچلو اولدم واشته اوغللرم
سزکله در وبن كوچکلكمدن تا بو كونه‌دك اوكلرکزده سلوك ایتدم ٣ اشته بن ربك اوكنده وانك
مسیحی اوكنده اوزرمه شهادت ایلیك كیمك اوكزینی آلدم وكیمك اشکینی آلدم كیمه ضرر ایتدم كیمه
ظلم ایلدم وكیمك الندن رشوت آلوب انكله كوزلرمی قپادم وبن سزه كرو ویره‌جكم ٤ وانلر دیدیلر
كه بزه ضرر ایتمدك وبزه ظلم ایلمدك وبر كمسه‌نك الندن نسنه آلمدك ٥ وانلره دخی دیدیكه رب
اوزركزه شاهددر وانك مسیحی بوكون شاهددر كه بنم المده بر نسنه بولمدكز وقوم دیدیكه
او شاهددر ٦ او زمان صموئیل قومه دیدیكه رب درکه موسی‌یی وهارونی پیدا ایدوب باباکزی مصر
دیارندن چیقاردی ٧ ایمدی حالا طورك كه سزکله ربك حضورنده جمله ربك سزه وباباکزه ایتدوكی
برلر ایچون محاكم ایده‌یم ٨ یعقوب مصره كیردكدن صکره باباکز ربه فریاد ایتدیلر رب دخی
موسی‌یی وهارونی كوندردیكه باباکزی مصردن چیقاروب انلری بو یرده اسكان ایتدیلر ٩ اما اللهی ربی
اونتدقلرنده انلری حاصور سرعسكری سیسرانك النه وفلسطینلرك النه وموآب ملكنك النه تسلیم ایلدی
كه انلر ایله جنكلشدیلر ١٠ وربه فریاد ایدوب دیدیلر كه كناه ایتدك زیرا ربی براغوب بعلیمه
وعشتروته عبادت ایتدك ایمدی حالا بزی دشمنلرمزك اللرندن قورتار وسكا عبادت ایده‌جكیز ١١ ورب یربعالی
وبادانی ویفتاحی وصموئیلی كوندروب سزی اطرافده اولان دشمنلركزك اللرندن قورتاردی وامینلقده
ساكن اولدكز ١٢ وعمون اوغللرینك ملكی ناحاشك اوزركزه كلدوكنی كوردوككزده بكا دیدكز كه
یوق همان بر ملك اوزرمزه سلطنت ایلیه اللهكز رب ملككز ایكن ١٣ ایمدی حالا اشته اختیار ایتدوككز
ودلدوككز ملك واشته رب اوزركزه بر ملك نصب ایلدی ١٤ اكر ربدن قورقوب واكا عبادت ایدوب
وانك آوازینی دكلیوب ربك امرینه عصیان ایتمزسكز سز واوزركزه سلطنت ایدن ملك اللهكز ربك
آردنجه سلوك ایدرسكز ١٥ اما اكر ربك آوازینی دكلمیوب ربك امرینه عصیان ایدرسكز ربك الی
اوزركزه اولور باباکز اوزرینه اولدوغی كبی ١٦ شمدی طورك وبو ربك كوزلركزده ایده‌جكی عظیم
نسنه‌یی كورك ١٧ بوكون بغدای بیچینی دكلمی ربه دعا ایده‌جكم اول دخی كورلدی‌یی ویغموری كوندره‌جكدر
تاكه بله‌سز وكوره‌سز كه كندوكزه ملكی طلب ایتمكله ربك حضورنده ایتدوككز كوتولك بیوكدر
١٨ اندن صکره صموئیل ربه دعا ایلدی ورب اول كونده كورلدی‌یی ویغموری كوندردی وجمله قوم
ربدن وصموئیلدن زیاده‌سیله قورقدی ١٩ وجمله قوم صموئیله دیدیكه بنده‌لرك ایچون اللهك ربه دعا
ایله كه اولمیه‌وز زیرا كندولرمزه ملكی طلب ایتمكله جمله كناهلرمزه كوتولكی آرتردق ٢٠ وصموئیل
قومه دیدیكه قورقماك بو جمله كوتولكی ایتدكز اما ربك آردندن دونمك بلكه ربه بتون قلبكز ایله
عبادت ایلیكز ٢١ ودونمك زیرا باطل نسنه‌لر آردنجه واررسكز كه فائده ایتمزلر وقورتارمزلر باطل
اولدقلری ایچون ٢٢ زیرا رب كندو اسم عظیمی ایچون قومنی براقمز چون رب سزی كندویه قوم ایتمكه

ایستدی ٢٣ بن دخی حاشاکه سزك ایچون دعا ایتمکدن واز کچمك ایله ربّه کناه ایدهیم سزه
ایو وطوغرو یولی تعلیم ایدهجکم ٢٤ همان تك ربدن قورقك واکا حقیقتده بتون قلبکز ایله عبادت
ایلیك زیرا باقك اول عظیم شیلری که سزك ایچون ایتدی ٢٥ واکر همان کوتولك ایدرسکز هم سز هم
ملککز هلاك اولورسکز ۞

اون اوچنجی فصل

١ شاوول بر ییل سلطنت ایتدی وایکی ییل اسرائیل اوزرینه سلطنت ایتدکدن صکره ٢ شاوول
کندویه اسرائیلدن اوچ بیك آدم سچدی وایکی بیکی شاوول ایله مخماسده وبیت ایلك طاغنده ایدی
وبر بیکی یوناثان ایله بنیامین جبعهسنده ایدی ماباقی قومك هرکسنی کندو چادرلرینه صالیویردی
٣ ویوناثان جبعهده اولان فلسطیلرك محافظلرینی اوردی وفلسطیلر بونی ایشتدیلر وشاوول جمله ولایتده
بورو چالدروب دیدیکه عبرانیلر ایشتسونلر ٤ وجمله اسرائیل ایشتدیکه شاوول فلسطیلرك محافظلرینی
اورمغله اسرائیل فلسطیلرك آراسنده قوقش اولدی دیرلر ایدی ایمدی قوم شاوولك یاننده جلجالده
جمع اولدی ٥ فلسطیلر دخی اسرائیل ایله جنك ایتمك ایچون اوتوز بیك عربه والتی بیك آتلو وخلق
چوقلغندن دکز یالیسندهکی قوم کبی جمع اولدی وقلقوب بیت آوانك شرقنده مخماسده اوردو قوردیلر
٦ واسرائیل آدملری کندولرینی مضایقهده کوردکلرنده چون قوم صیقلمش ایدی اول قوم مغارهلرده
واورمانلرده وقیالرده وقلّهلرده وصارنجلرده کیزلندی ٧ وعبرانیلر اردندن جاد وجلعاد ولایتنه کچدیلر
شاوول ایسه دخی جلجالده ایدی وجمله قوم دتریهرك آردنجه کیتدی ٨ وصموئیلك وعدهسنه کوره یدی
کون قتلندی اما صموئیل جلجاله کلممکله قوم انك یانندن طاغلدی ٩ وشاوول دیدیکه بکا بر صعیده
وسلامت قربانلری یانشدرك وصعیدهیی تقریب ایلدی ١٠ واولدیکه صعیدهیی تقریب ایتمکی تمام ایتدوکی
کبی اشته صموئیل کلدی وشاوول سلام ویرمك ایچون انك استقبالنه چقدی ١١ وصموئیل نه ایلدك
دیدی شاوول دخی جواب ویردیکه چون کوردم که قوم بندن طاغلیور وسن کونلرك وعدهسنده کلمدك
وفلسطیلر مخماسده جمع اولدیلر ١٢ دیدمکه شمدی فلسطیلر بنم اوزرمه جلجاله انرلر وبن ربّك حضورنده
مناجات ایتمدم ایمدی یورکلندم وصعیدهیی تقریب ایلدم ١٣ وصموئیل شاووله دیدیکه دیوانهلك ایتدك
اللهك ربّك سکا امر ایتدوکی امرینی صقلمدك زیرا شمدی ربّ اسرائیل اوزرینه سنك مملکتنی تا ابدا ابقا
ایدهجك ایدی ١٤ اما شمدی مملکتك قایم اولماز ربّ کندویه کوکلنجه بر آدم آرادی وربّ اکا اصمرلدی
که کندو قومی اوزرینه هادی اولا چون ربّك سکا امر ایتدوکنی صقلمدك ١٥ اندن صکره صموئیل
قلقوب جلجالدن بنیامین جبعهسنه چقدی وشاوول کندو یاننده بولنان قومی التی یوز آدم قدر صایدی
١٦ وشاوول وانك اوغلی یوناثان وبلهلرنجه بولنان قوم بنیامین جبعهسنده اوتردیلر فلسطیلر ایسه

مخمسده اوردو قوردیلر ١٧ و فلسطیلرك اوردوسندن اوچ بولك یغماجی چقدی بر بولك عفرا یولنه شوعال
ولایتنه توجه ایتدی ١٨ و بر بولك بیت حوران یولنه توجه ایتدی و بر بولك بریه‌یه طوغرو صبعیم
دره‌سنه باقان سنورك یولنه توجه ایتدی ١٩ و جمله اسرائیل ولایتنده بر دمیرجی بولنمدی زیرا فلسطیلر
دیمشلر ایدیکه عبرانیلر قلیچ و مزراق یاپمیه‌لر ٢٠ انك ایچون جمله اسرائیل هر کس صبانینی کجایه‌سنی
بالته‌سنی بیلنی بلتمك ایچون فلسطیلره انرلردی ٢١ و صبانلرینی و کجایه‌لرینی و اوچ دیشلو چتاللرینی
و بالته‌لرینی و اوکندره‌یی بلتمك ایچون اکه‌سی وار ایدی ٢٢ و اولدیکه جنك کوننده جمله شاوول
و یوناتان ایله بولنان قومك الندده نه قلیچ نه مزراق وار ایدی فقط شاوولك و اوغلی یوناتانك وار ایدی
٢٣ و فلسطیلرك محافظلری مخمسك کچیدینه چقدیلر ۞

اون دردنجی فصل

١ و بر کون اولدیکه شاوول اوغلی یوناتان کندو سلحدار اوغلانینه دیدیکه کل اوته‌ده اولان فلسطیلرك
محافظلرینه کچه‌لم امّا باباسنه سویلمدی ٢ شاوول ایسه جبعه‌نك کنارنده مغرونده‌کی انار آغاجنك
آلتنده اوتورردی و انکله اولان قوم آلتی یوز آدم قدر ایدی ٣ و شیلواده ربك امامی عالی اوغلی فنحاس
اوغلی ایخابادك قرنداشی اخیطوبك اوغلی اخیا افودی کیردی و قوم یوناتانك کیتدوکینی بلمزدی ٤ و اول
کچدلر آراسنده که یوناتان فلسطیلرك محافظلرینه کچمکه آراردی بر قیانك اوجی بو طرفدن و بر
قیانك اوجی او بر طرفدن وار ایدی برینك آدی باصوص و او برینك آدی سنا ایدی ٥ بر اوجی شمالدن
مخمس قرشوسنه و او بری جنوبدن جبعه قرشوسنه طورردی ٦ و یوناتان کندو سلحدار اوغلانینه دیدیکه
کل شو سنتسزلرك محافظلرینه کچه‌لم بلکه ربّ بزم ایچون عمل ایده چوق ایله یا آز ایله قورتارمغه ربّه
مانع یوقدر ٧ و سلحداری اکا دیدیکه قلبکده نه‌ك وار ایسه ایله هان کیت اشته بن کوکلکجه سنکله ایم
٨ و یوناتان دیدیکه اشته بز اول آدملره کچرز و کندومزی انلره کوستررز ٩ اکر بزه بویله دیرلرسه
طورك تا بز سزه وارنجه او زمان یرمزده طورالم و انلره چقمیالم ١٠ امّا اکر بویله دیرلرسه بزه چقك
او زمان چقالم زیرا ربّ انلری بزم المزه ویرمشدر و بزه نشان بو اولا ١١ ایمدی ایکیسی کندولرینی
فلسطیلرك محافظلرینه کوستردیلر و فلسطیلر دیدیلرکه اشته عبرانیلر کزلندکلری مغاره‌لردن چقایورلر
١٢ و محافظلر یوناتانه و سلحدارینه جواب ویروب دیدیلرکه بزه چقك و بز سزه بر نسنه کوستره‌جکیز
و یوناتان سلحدارینه دیدیکه آردمجه چق زیرا ربّ انلری اسرائیلك النه ویرمشدر ١٣ و یوناتان اللری
و آیاقلری اوزره انلره چقدی و انك سلحداری انك آردنجه و یوناتانك اوکنده دوشدیلر و سلحداری
آردنجه اولدوردی ١٤ و بو اوّلکی مقتلده اولدیکه یوناتان و انك سلحداری تارلاده تخمیناً چفتك یاری
دونمنده یکرمی آدم قردیلر ١٥ و اوردوده و صحراده و جمله قومده فزع اولدی محافظلر و یغماجیلر حیران

قالدیلر بر دخی دیتردی شویله که الله قرقی کبی واقع اولدی ١٦ و بنیامین جبعه‌سنده شاوولك بکجیلری
باقدیلر و اشته اول کثرت ازیلیور و بر بربنی بصارق واردیلر ١٧ او زمان شاوول یاننده اولان قومه
دیدیکه شمدی یوقلیك و بزدن کیم کیتدی باقك و یوقلادقلرنده اشته یوناتان و سلاحداری یوق ١٨ و شاوول
آخیایه دیدیکه اللهك تابوتنی یقلاشدر زیرا اللهك تابوتی اول کون بنی اسرائیل ایله ایدی ١٩ و اولدیکه
شاوول امامه سویلر ایکن فلسطیلرك اوردوسنده اولان غلبه‌لق کیده کیده آرتردی اونك ایچون شاوول
امامه دیدیکه الیکی دوشر ٢٠ و شاوول و یاننده اولان جمله قوم جمع اولوب تا جنکه کلدیلر و اشته هر
کسك قلیجی کندو یولداشی اوزرینه اولوب قتی بیوك قتال ایدی ٢١ مکر اول عبرانیلر که دوندن
و اوته کوندن فلسطیلر ایله ایدیلر و انلر ایله اطرافدن اوردویه چیقمشلر ایدی انلر دخی شاوول ایله
و یوناتان ایله اولان اسرائیلولر ایله اولمغه دوندیلر ٢٢ و جمله افرایم طاغنده کزلنمش اسرائیل آدملری
فلسطیلرك قاچدوغنی ایشدنجه انلر دخی جنکلشمك ایچون آردندن یتشدیلر ٢٣ و رب اول کون اسرائیلی
قورتاردی و جنك تا بیت آوندك کچدی ٢٤ و اول کونده اسرائیل آدملری صیقلدی زیرا شاوول قومه
یمین ویروب دیدیکه ملعون اولسون اول آدم که تا آخشامه‌دك طعام ییه تا دشمنلرمدن انتقام آلنجیه‌دك
و جمله قوم طعام طاتمدی ٢٥ و جمله ولایت بر اورمانه کلدی که اوراده یرك یوزنده بال وار ایدی
٢٦ و قوم اول اورمانه کلدکده اشته بال آقردی امّا کمسه یوق ایدی که الینی آغزینه کتوره زیرا قوم
اول یمیندن قورقار ایدی ٢٧ یوناتان ایسه باباسی قومه یمین ویردوکنده ایشتمدی و النده‌کی دکنکك
اوجنی اوزادوب انی بر بال کومجنه باتدردی و الینی آغزینه قودوغی کبی کوزلری روشن اولدی ٢٨ و قومدن
بر کمسنه جواب ویروب دیدیکه سنك باباك قومه پك یمین ویروب دیدیکه بوکون طعام ییان آدم ملعون
اولسون و قوم پك یورغون ایدی ٢٩ او زمان یوناتان دیدیکه بابام ولایتی اضطرابه قودی باقك ایمدی
نیجه که بو بالدن بر آز طاتدوغم کبی کوزلرم روشن اولدی ٣٠ کاشکی بو کون دشمنلرینك بولدوغی
یغماسندن قوم طویننجه ییمش اولیدی شمدی فلسطیلرده انهزام چوقمزمی ایدی ٣١ و اول کونده
فلسطیلری مخماسدن تا آیلونه‌دك قردیلر و قوم پك یورغون ایدی ٣٢ اندن صکره قوم یغمایه کیدوب
قیونلر و اوکوزلر و طانالر آلوب یرده بوغازلدیلر و قوم انلری قان ایله ییدی ٣٣ و شاووله خبر ویروب
دیدیلر که اشته قوم قان ایله ییمکله ربه کناه ایدرلر اول دخی دیدیکه تعدّی ایتدکز بوکون بکا
طوغرو بر بیوك طاش یووارلیك ٣٤ و شاوول دخی دیدیکه قومه طاغلوب انلره دییك که هر کس بکا
اوکزینی و هر کس قیونینی کتورك و بونده بوغازلیك و ییك و قان ایله ییمکله ربه کناه ایتمك و جمله قوم
هر کس او کیجه اوکزینی الیله کتوروب اوراده بوغازلدیلر ٣٥ و شاوول ربه بر مذبح یاپدی ربه الك
یاپدوغی مذبح بو ایدی ٣٦ و شاوول دیدیکه کیجه ایله فلسطیلرك آردنجه انوب تا صباح آغارنجه
یغمالیالم و انلردن بر آدمی آلیقومیالم و انلر دیدیلر که هر نه سکا ایو کورنورسه ایله نهایت امام

دیدیکه بورایه اللهڭ یانینه واراٺم ٣٧ وشاوول اللهه طانشوب دیدیکه فلسطیلرڭ آردنجه اینه‌یمی انلری
اسرائیلڭ الینه ویره‌جکمیسن اما اول کونده اڭا جواب ویرمه‌دی ٣٨ وشاوول دیدیکه ای جمله قومڭ
باشلری بورایه یقلاشڭ وبلڭ وکورڭ بوکون بو کناه کیم ایله اولدی ٣٩ زیرا اسرائیلی قورتارن حی الربّ
حقیچون اوغلم یوناتان ده ایسه‌ده البتّه اوله وجمله قومدن اڭا جواب ویرر یوق ایدی ٤٠ وجمله
اسرائیله دیدیکه سز بر طرفده اولڭ وبن واوغلم یوناتان او بر طرفده اولالم قوم ده شاووله دیدیکه
کوزلرکده ایو نه ایسه ایله ٤١ وشاوول اسرائیل اللهی ربّه دیدیکه طوغرو قرعه ویر ویوناتان وشاوول
طوتلدی اما قوم چیقدی ٤٢ ده شاوول دیدیکه بنمله اوغلم یوناتان آراسنده قرعه آتڭ ویوناتان
طوتلدی ٤٣ وشاوول یوناتانه دیدیکه بڭا دییویر نه ایلدڭ ایمدی یوناتان اڭا دییویروب دیدیکه الده‌کی
دکنڭ اوجیله آزاجق بال طاتمش اولدم اشته بن اولسم کرڭ ٤٤ وشاوول دیدیکه الله بڭا بویله
ایلسون وبویله آرترسون ای یوناتان البتّه اولمڭ کرکسن ٤٥ اما قوم شاووله دیدیکه یوناتان که
اسرائیلده بو بیوڭ خلاصی ایلدی هیچ اولورمی حاشا حی الربّ حقیچون انڭ باشنڭ بر قیلی یره دوشمز
زیرا بوکون الله ایله عمل ایتدی وقوم یوناتانی خلاص ایلدی واولمدی ٤٦ اندن صکره شاوول فلسطیلرڭ
آردندن دوندی فلسطیلر ده کندو یرلرینه کتدیلر ٤٧ وشاوول اسرائیل اوزرینه ملکی آلوب جمله
چوره‌ده‌کی دشمنلری ایله جنك ایلدی مواب ایله وعمّون اوغللریله وادوم ایله وصوبا ملکلری ایله
وفلسطیلر ایله وهر نره‌یه توجّه ایتسه انلری زنجیده ایدردی ٤٨ وعسکر جمع ایدوب عمالیقی اوردی
واسرائیلی انی یغمالیانلرڭ الندن قورتاردی ٤٩ وشاوولڭ اوغللری یوناتان ویشوی وملکیشوع وانڭ
ایکی قزینڭ آدلری الك قزینڭ آدی میروب وکوچکنڭ آدی میخال ایدی ٥٠ وشاوولڭ عورتنڭ آدی
احیمعصڭ قزی احینوعم وانڭ سر عسکرینڭ آدی شاوولڭ عموجه‌سی نیر اوغلی آبنیر ایدی ٥١ وشاوولڭ
باباسی قیس وآبنیرڭ باباسی نیر ابیالڭ اوغللری ایدی ٥٢ وجمله شاوولڭ کونلرنده فلسطیلر اوزرینه
شدید جنك وار ایدی وشاوول بر قوتلو یکیت وبر یورکلو آدم کوردوکی کبی انی کندو یانینه دوشرردی ۞

اون بشنجی فصل

١ وصموئیل شاووله دیدیکه ربّ بنی کوندردی تاکه سنی کندو قومی اسرائیل اوزرینه ملك
مسح ایده‌یم ایمدی حالا ربّڭ سوزلرینڭ آوازینی دیڭله ٢ ربّ العساکر بویله دیدی عمالیقڭ اسرائیله
ایتدوکنی آکارم که مصردن چقدوغی زمان اڭا یولده پوسو قومشدر ٣ ایمدی وار وعمالیقی اور وجمله
مالکنی اختراما ایله انلری لسیرکیوب اردن عورته کوچکدن سود امیننه صغردن قیونه دوه‌دن اشکه
وارنجه اولدرمسن ٤ ایمدی شاوول قومه ندا ایدوب انلری طلایمده ایکی یوز بیڭ یایا واون بیڭ یهودا
ارلری صایدی ٥ وشاوول تا عمالیق شهرینه‌دك کلدی ودره‌ده پوسو قودی ٦ وشاوول قینیلره دیدیکه

وارك آيرلك عماليقك آراسندن انك تاكه سني انلر ايله قرميم زيرا سز جمله بني اسرائيله انلر مصردن
چقدقلري زمان مرحمت ايلدكز و قينيلر عماليقك آراسندن آيرلدي ٧ و شاوول عماليقي اوردي حويلادن
مصرك مقابله‌سنده اولان سوره كلنجيه‌دك ٨ و عماليق ملكي اغاغي ديري طوتدي و جمله قومي قلج
كسكينلكيله قروب اخترام ايتدي ٩ و شاوول و قوم اغاغي و قيونلرك و صغرلرك اك ايولريني سميزلريني
و قوزيلري و جمله ايوسني اسيركديلر و بونلري اخترام ايتمك استمديلر اما جمله فنا و كم بها نسنه‌لري
قروب اخترام ايتديلر ١٠ و ربك سوزي صموئيله اولوب ديديكه ١١ شاوولي ملك نصب ايتدوكمه پشيمان
اولدم زيرا بندن دونوب سوزلرمي اجرا ايتمدي و صموئيل قساوتلنوب ربه بتون كيجه فرياد ايلدي
١٢ و صموئيل شاوولي قرشولمق ايچون چيك صباح قالقدقده صموئيله خبر اولنوب ديديلركه شاوول
كرمله كلدي و اشته كندويه ير ديكدي اندن صكره دونوب چكدي و جلجاله اندي ١٣ و صموئيل شاووله
كلدكده شاوول اكا ديديكه سن ربدن مبارك اولاسين بن ربك امريني اجرا ايلدم ١٤ و صموئيل
ديديكه بو قيونلرك مله‌سي قولاقلرمده و ايشتدوكم صغرلرك بوكرمه‌سي نه‌در ١٥ شاوول دخي ديديكه انلري
عماليقدن كتورديلر زيرا قوم اللهك ربه ذبح ايتمك ايچون قيونلرك و صغرلرك ايولريني اسيركدي قالانني
قروب اخترام ايتدك ١٦ او زمان صموئيل شاووله ديديكه طور رب بكا بو كيجه سويلدوكني سكا ديويره‌جكم
اول دخي سويله ديدي ١٧ و صموئيل ديديكه دكلمي كه سن كندو كوزلركده كوچك كوروندوكك زمان
بني اسرائيل سبطلرينك باشي اولدك و رب سني اسرائيل اوزرينه ملك مسح ايلدي ١٨ و رب سني يوله
كوندروب ديديكه وار عماليق كناهكارلريني اخترام ايله و انلرك ايله تا انلري افنا ايدنجيه‌دك جنك
ايله ١٩ نيچون ربك آوازيني دكلمدك بلكه يغمايه ميل ايدوب ربك كوزلرنده كوتولك ايلدك ٢٠ و شاوول
صموئيله ديديكه بلى ربك آوازيني دكلدم و رب بني كوندردوكي يولده كيدوب و عماليق ملكي اغاغي كتوروب
و عماليقي قروب اخترام ايلدم ٢١ اما قوم اللهك ربه جلجالده ذبح ايتمك ايچون يغمادن قيونلر و صغرلر
اخترام اولنه‌جق نسنه‌لرك اوليسني آلدي ٢٢ او زمان صموئيل ديديكه صعيده‌لرده و ذبيحه‌لرده ربك
رضاسي ربك آوازيني دكلمكده كبيمي در اشته اسمك ذبيحه‌دن افضل و دكلمك قوچلرك ياغندن افضلدر
٢٣ زيرا عصيان فال كناهي كبي در و تمرد صنم و بتلر عبادتي كبي در ربك سوزيني تحقير ايتدوكك ايچون
رب سني دخي تحقير ايلديكه ملك اولميه‌سين ٢٤ و شاوول صموئيله ديديكه كناه ايتدم كه ربك امرندن
و سنك سوزلركدن چقدم زيرا قومدن قورقوب انلرك آوازيني دكلدم ٢٥ ايمدي حالا لطف ايدوب كناهمي
عفو ايله و بنمله دون كه ربه سجده ايده‌يم ٢٦ و صموئيل شاووله ديديكه سنكله دونمم زيرا ربك سوزيني
تحقير ايتدك و رب سني تحقير ايتدي كه اسرائيل اوزرينه ملك اولميه‌سين ٢٧ و صموئيل كيده‌يم ديو
دوندوكي زمان رداسنك اتككني طوتدي و يرتلدي ٢٨ صموئيل دخي اكا ديديكه رب بوكون سندن اسرائيلك
مملكتني يرتدي و اني سندن ايو قوكشوكه ويردي ٢٩ و اسرائيلك عزيزي يالان سويلمز و ندامت چكمز

زیرا آدم دکلدرکه نادم اولا ٣٠ اول دخی دیدیکه کناه ایتدم لطف ایله شمدی بنی قوممك اختیارلری
اوکنده و اسرائیل اوکنده تعزیز ایله و بنمله دون که اللهك ربّه سجده ایدهیم ٣١ و صموئیل دونوب
شاوولك آردنجه کیتدی و شاوول ربّه سجده ایلدی ٣٢ اندن صکره صموئیل دیدیکه عمالیق ملکی آغاغی
بکا کتورك آغاغ دخی اکا ناز ایله کلدی و آغاغ دیدیکه تحقیق اولمك آجیلغی کچمشدر ٣٣ امّا صموئیل
دیدیکه نیجه که سنك قلیجك عورتلری اولادسز ایتدی ایسه آناك دخی عورتلر آراسنده اولادسز اولا
و صموئیل جلجالده ربّك حضورنده آغاغی پاره‌لدی ٣٤ اندن صکره صموئیل رامه‌یه کیتدی شاوول ایسه
کندو اوینه شاوول جبعه‌سنه چقدی ٣٥ و آرتق صموئیل شاوولی تا اولدوکی کوننه‌دك کورمدی
نهایت صموئیل شاوول ایچون یاس چکدی و ربّ شاوولی اسرائیل اوزرینه ملك نصب ایتدوکنه
پشیمان اولدی ۞

اون آلتنجی فصل

١ و ربّ صموئیله دیدیکه نیجه‌یه‌دك شاوول ایچون یاس چکرسن چونکه بن انی تحقیر ایتدم که
اسرائیل اوزرینه سلطنت ایتمه‌یه بوینوزکی یاغ ایله طولدرکل سنی بیت لحملو ایسی‌یه کوندره‌جکم زیرا
انك اوغللرندن بکا برملك تدارك ایتدم ٢ و صموئیل دیدیکه نیجه کیده‌یم زیرا شاوول ایشدرسه بنی
اولدرر و ربّ دیدیکه بر صغر بوزاغی سنکله آل و دی که ربّه ذبح ایتمکه کلدم ٣ و ایسی‌یی ذبیحه‌یه
دعوت ایله بن دخی سکا نه ایده‌جکنی بلدره‌جکم و سکا دیه‌جکمی بکا مسح ایده‌سن ٤ ایمدی صموئیل
ربّك دیدوکنی ایدوب بیت لحمه کلدی و شهرك اختیارلری دتریوب استقبالنه کلدیلر و دیدیلر که
سلامتله می کلدك ٥ اول دخی دیدیکه سلامتله ربّه ذبح ایتمکه کلدم متقدّس اولك و بنمله ذبیحه‌یه
کلك و ایسی‌یی و اوغللرینی تقدیس ایلیوب انلری ذبیحه‌یه دعوت ایلدی ٦ و اولدیکه کلدکلرنده الیابی
کوردی و دیدیکه تحقیق ربّك مسیحی انك اوکنده در ٧ امّا ربّ صموئیله دیدیکه چهره‌سنه و انك
بوی یوکسکلکنه باقما چون بن انی تحقیر ایتدم زیرا ربّ آدمك باقدوغنه باقمز زیرا آدم ظاهره باقر امّا
ربّ قلبه باقر ٨ اندن صکره ایسی ابینادابی چاغروب انی صموئیلك اوکنده کچوردی و او دیدیکه بونی
دخی ربّ اختیار ایتمدی ٩ و دخی ایسی شامایی کچوردی و او دیدیکه بونی دخی ربّ اختیار ایتمدی ١٠ و ایسی
کندونك یدی اوغللرینی صموئیلك اوکنده کچوردی و صموئیل ایسی‌یه دیدیکه بونلری دخی ربّ اختیار
ایتمدی ١١ و دخی صموئیل ایسی‌یه دیدیکه اوغلانلر تمام اولدیمی اول جواب ایتدیکه اك کوچکی دخی
قالدی و اشته قیونلری کودر او زمان صموئیل ایسی‌یه دیدیکه کوندر و انی آل زیرا تا او بورایه کلنجیه‌دك
سفره‌ده اوترمز ایز ١٢ و کوندروب انی ایچرو کتوردی او ایسه صاری صاچلو کوزلری یلابسق و چهره‌سی
کوزل ایدی و ربّ دیدیکه قلق بونی مسح ایله زیرا اول بو در ١٣ ایمدی صموئیل زیت یاغنك بوینوزینی

آلوب آنی قرنداشلرینک آراسنده مسح ایلدی و ربّک روحی اول کوندن الرو داودک اوزرینه قوندی اندن
صکره صموئیل قالقوب رامه‌یه واردی ١٤ و ربّک روحی شاوولدن آیری کیدوب اکا ربّدن کلن بد روح
اضطراب ویردی ١٥ و شاوولک قوللری اکا دیدیلرکه اِشته شمدی اللّهدن کلن بد روح سکا اضطراب
ویریر ١٦ افندمز اوکنده اولان قوللرکه بیورسون که طنبور چاله بلور بر آدمی بولالر اللّهدن کلن
بد روح اوزرکده اولدقده الیله چالار ایکن سکا ایو اولا ١٧ و شاوول قوللرینه دیدیکه کلک بکا طنبور
چاله بر خوش بلور آدمی تدارک ایدوب یانمه کتورک ١٨ و قوللردن بری جواب ویروب دیدیکه اشته
بیت لحملو ایسی‌نک بر اوغلنی کوردم که چالغویی بلور و قوّت صاحبی و جنک اری و فهمدار و کوزل
چهره‌لو و ربّ انکله در ١٩ ایمدی شاوول ایسی‌یه خبرجیلر کوندروب دیدیکه قیونلر ایله اولان اوغلک
داودی بکا کوندر ٢٠ و ایسی اتمک ایله و بر طولم شراب ایله و بر کچیلر اوغلاغی ایله یوکلو بر اشک
آلوب اوغلی داودک الیله شاووله کوندردی ٢١ و داود شاووله کلوب اوکنده طوردی شاوول دخی انی چوق
سودی و داود اکا سلحدار اولدی ٢٢ و شاوول ایسی‌یه کوندروب دیدیکه لطف ایله داود اوکمده طورسون
زیرا کوزلرمده عنایت بولدی ٢٣ و اولدیکه ربّدن کلن بد روح شاوولک اوزرنده ایکن داود
طنبوری آلوب الیله چالاردی و شاووله رفاهیت اولوب اکا ایو اولوردی و اول بد روح اوزرندن
کیدردی ❊

اون یدنجی فصل

١ و فلسطیلر عساکرینی جنکه جمع ایدوب یهوداده اولان سوخاده اجتماع ایتدیلر و سوخا ایله
عزقانک آراسنده دمیم سنورنده اوردو قوردیلر ٢ شاوول دخی و اسرائیل ارلری جمع اولوب آلاه دره‌سنده
اوردو قوردیلر و فلسطیلرک قرشوسنه محاربه‌یه صفلر باغلدیلر ٣ و فلسطیلر بورادن بر طاغ اوزرنده
طورورلردی و اسرائیلولر اورادن بر طاغ اوزرنده طورورلردی و آرالرنده دره ایدی ٤ و فلسطیلرک اوردوسندن
بر آدم ایکی آرایه چقدی آنک آدی جلیات جاتلو انک بویی آلتی ذراع و بر قارش ایدی ٥ و باشی
اوزرنده باقر طولغه وار ایدی و پولّو جبه ایله کیمش ایدی و جبه‌نک آغرلغی بش بیک مثقال باقر
ایدی ٦ و دخی ساقلری اوزرنده باقر چزمه‌لر و اومزلری آراسنده بر باقر قلقان وار ایدی ٧ و مزراغنک
صرغی جلّاه حفّی کبی و مزراغنک دمرنی آلتی یوز مثقال دمردن ایدی و سپرداری اوکنده کیدردی ٨ بو
طوروب و اسرائیلک عساکرینه چاغروب انلره دیدیکه نیچون صفلری باغلمغه چقرسکز بن فلسطی دکلمی
ایم و سز شاوولک قوللری آراکزدن بر آدم سچک که بکا اینه ٩ اکر بنمله دوکشمکه قادر اولوب بنی
اولدررسه سزه قوللر اولالم و اکر بن اکا غالب چقوب انی اولدررسم سز بزه قوللر اولاسز و بزه خدمت
ایده‌سز ١٠ و دخی اول فلسطی دیر ایدی که بن بوکون اسرائیلک صفلرینی عیبلرم بکا بر آدم ویرک و بله

دوكشه‌لم ١١ بو فلسطينك سوزلريني شاوول و جمله اسرائيل اشيدنجه شاشديلر و پك قورقديلر ١٢ و داود
اول يهودانك بيت لحمندن افراتلو آدمك اوغلي كه انك آدي ايسى و انك سكز اوغلي وار ايدي و بو
آدم شاوولك ايامنده قوجه ايدي و قوجه آدملر آراسنه كيرمش ايدي ١٣ و ايسى‌نك اوچ بيوك
اوغللري واروب شاوولك آردنجه جنگه كتمشلر ايدي و جنگه كيدن اوچ اوغللرينك آدلري ايلك اوغلي الياب
و ايكنجيسي آبيناداب و اوچنجيسي سامه ١٤ و داود اك كوچك ايدي و اوچ بيوكلر شاوولك آردنجه
كتديلر ١٥ اما داود شاوولك يانندن كيدوب باباسنك سوريسني كودمك ايچون بيت لحمه دوندي
١٦ و فلسطي صباح و آخشام يقلاشوردي و قرق كون طوره وردي ١٧ و ايسى اوغلي داوده ديديكه
شمدي قرنداشلرك ايچون بو قاورلمش بغدايك بر افاسيني و بو اون اتمكي آل و قرنداشلركه اوردويه سكرت
١٨ و بو اون سود پينيريني بيك باشي‌يه ايلت و قرنداشلرڭك سلامتلكني كور و انلردن پي آل ١٩ و شاوول
و انلر و جمله اسرائيل ارلري الاه دره‌سنده فلسطيلر ايله دوكشورلر ايدي ٢٠ ايمدي داود چيلك صباح
قالقوب سوريني بكجي‌يه قودي و يوكلنوب ايسى اكا امرايلدوكي كبي كتدي و عربه‌لرك دايره‌سنه كلدي
و عسكر معركه‌يه چيقمش ايدي و جنگه كيدانك چاغرلر ايدي ٢١ زيرا اسرائيل و فلسطيلر عسكره قرشو
عسكري تصفيف ايلمشلر ايدي ٢٢ و داود آغرليق بكجيسنك اليه كندوسندن آغرليغي براقوب معركه‌يه
سكرتدي و كلوب قرنداشلرينك سلامتلكني صوردي ٢٣ و اول انلر ايله سويلشور ايكن اشته ايكي آراده‌كي
ار كه انك آدي جليات فلسطي جاتلو فلسطيلرك صفلرندن چيقوب اول سوزلرينه كوره سويلردي و داود
اشيتدي ٢٤ و جمله اسرائيل ارلري اول آدمي كوردكلرنده انك يوزندن قاچديلر و پك قورقديلر
٢٥ و اسرائيل ارلري ديديلركه بو چيقان آدمي كه اسرائيلي خورلمغه چيقار كوردكرمي اول كيشي كه
اني اوره ملك اني مال فراوان ايله غني ايدوب اكا قزيني ويره‌جكدر هم باباسنك اويني اسرائيلده حر
ايليه‌جكدر ٢٦ و داود انكله طوران آدملره سويليوب ديديكه بو فلسطيي اوران و اسرائيلدن خورلغي
قالدران اره نه اولاجق زيرا بو سنتسز فلسطي كيمدر كه حي اللهك صفلريني خورلايه ٢٧ قوم اكا بنه
اول سوزه كوره سويليوب ديديكه اني اوران اره بويله اولاجق ٢٨ و انك بيوك قرنداشي الياب اني اول
آدملر ايله سويلشور ايكن اشيدنجه داودك اوزرينه غضبي طوتشوب ديديكه نيچون بورايه ايندك و اول
آز سوريي برييه‌ده كيمك يانينده براقدك بن سنك طفره‌ڭي و قلبڭك يرامزلغني بيلورم كه جنگي
كورمكه ايندك ٢٩ و داود ديديكه شمدي بن نه ايتدم بونلر لاف دكلمدر ٣٠ و انك يانندن بر غيريسنه
دونوب اكا بو سوزه كوره سوز سويلدي قوم دخي اكا اولكي سوزينه كوره جواب ويرديلر ٣١ و داودك
سويلدوكي سوزلر اشيدلدكده انلري شاوولك اوكنده ديويرديلر اول دخي اني كتورمكه كوندردي ٣٢ و داود
شاووله ديديكه بونڭ ايچون بر كمسنه‌نك يوركي دوشمسون قولڭ كيدوب بو فلسطي ايله دوكشه‌جكدر
٣٣ و شاوول داوده ديديكه سن بو فلسطينك اوزرينه كيتمكه و انكله دوكشمكه قادر دكلسن زيرا سن دخي

اوغلان سن و او كنجلكندن جنك اری در ٣٤ و داود شاوله دیدیكه قولك باباسنك قیونلرینی كودر
ایكن آرسلان و آیو كلوب سوریدن بر قوزی آلدی ٣٥ و بن آردینجه چقوب و انی اوروب آغزندن چقاردم
و اوزرمه قلقدوغی زمان انك صقالنه یاپشدم و انی اوروب اولدردم ٣٦ قولك آرسلانی و آیویی اوردی و بو
سنتسز فلسطی دخی حی اللهك صفلرینی خورلادوغی ایچون انلرك بریسی كبی اولا ٣٧ و دخی داود
دیدیكه اول رب كه بنی آرسلانك پنجه‌سندن و آیونك پنجه‌سندن قورتاردی بنی دخی بو فلسطینك
الندن قورتاراجقدر و شاوول داوده دیدیكه وار رب سنكله اولسون ٣٨ و شاوول داوده كندو سلاحلرینی
كیدردی و انك باشی اوزرینه باقر طولغه‌یی قودی هم اكا زرهی كیدردی ٣٩ و داود سلاحلری اوزرینه قلیجی
قوشاندی و كزمكه استدی زیرا صنامش دكل ایدی و داود شاووله دیدیكه بونلر ایله یورمكه قادر دكل
ایم كه صنامش دكل ایم و داود انلری اوزرندن چقاردی ٤٠ و النه دكنكنی آلدی و كندویه بش
چاقل طاشی ارماقدن سچوب انلری اوزرنده اولان چوبان طغرجغنه یعنی یانجوغنه قودی و صپانینی النه
آلوب فلسطی‌یه یقلاشدی ٤١ فلسطی دخی داوده یقلاشمغه كلوردی و سپردار اولان آدم اوكنده ٤٢ و فلسطی
باقوب داودی كوردی و اوغلان و صاری صاچلو و چهره‌سی كوزل اولدوغی ایچون انی خورلادی ٤٣ و فلسطی
داوده دیدیكه بن كوپك می ایم كه سن دكنك ایله بكا كلورسن و فلسطی كندو الاهلری ایله داوده
لعنت اوقودی ٤٤ و دخی فلسطی داوده دیدیكه بكا كل و بن سنك اتكی هوانك قوشلرینه و صحرانك
حیوانلرینه ویره‌جكم ٤٥ و داود فلسطی‌یه دیدیكه سن بكا قلیج ایله و مزراق ایله و قلقان ایله كلورسن
و بن سكا رب العساكرك و خورلادوغك اسرائیل صفلرینك اللهنك آدیله كلورم ٤٦ بو كون رب سنی المه
تسلیم ایده‌جكدر سنی اوروب باشكی اوزركدن قالدراجغم و بو كون فلسطیلر اوردوسنك لشلرینی هوانك
قوشلرینه و یرك حیوانلرینه ویره‌جكم كه جمله یر اللهك اسرائیلده وار ایدوكنی بله ٤٧ و بو جمله
جماعت بله كه رب قلیج ایله و مزراق ایله خلاص ایتمز زیرا جنك ربك در و سزی المزه ویره‌جكدر ٤٨ و اولدیكه
فلسطی قالقوب و واروب داودك قرشوسنه یقلاشدقده داود دخی عجله ایدوب فلسطینك قرشوسنه معركه‌یه
سكردی ٤٩ و داود الینی طغرجغنه صالوب اورادن بر طاش آلدی و انی صپان ایله آتوب فلسطی‌یی آلننه
اوردی و طاش انك آلننه باتدی و یوزی قویی یره دوشدی ٥٠ و داود فلسطی اوزرینه صپان ایله و طاش
ایله غالب اولدی و فلسطی‌یی اوروب انی اولدردی و داودك النده هیچ قلیجی یوق ایدی ٥١ انك ایچون
داود سكردوب فلسطینك اوزرنده طوردی و قلیجنی آلوب انی قینندن چقاردی و انی اولدروب انكله
باشنی كسدی فلسطیلر دخی كندو زوربازینك اولدوكنی كورمكله قاچدیلر ٥٢ و اسرائیل و یهودا ارلری
قالقوب هایقردیلر و فلسطیلری تا دره‌یه وارنجه و تا عقرون قپولرینه‌دك قوودیلر و فلسطیلرك مجروحلری
شعرایم یولنده تا جاته‌دك و عقرونه‌دك دوشدیلر ٥٣ و بنی اسرائیل فلسطیلری قوومقدن دونوب
اوردولرینی یغمالدیلر ٥٤ داود دخی فلسطینك باشنی آلوب انی اورشلیمه كتوردی اما سلاحلرینی كندو

چادرینه قودی ٥٥ وشاوول داودی فلسطینک قرشوسنه چقدوغنی کوردکده سرعسکر آبنیره دیدیکه
بو اوغلان کیمک اوغلی در یا آبنیر آبنیر دخی دیدیکه ای ملک جانکك حیاتی ایچون بلمم ٥٦ وملك
دیدیکه سن صور بو جوان کیمک اوغلی در ٥٧ وداود فلسطینی اولدرمکدن دوننجه آبنیر انی آلدی
وانی فلسطینک باشی الندده ایکن شاوولک حضورینه کتوردی ٥٨ وشاوول اکا دیدیکه اوغلان کیمک اوغلی
سن وداود جواب ویردیکه سنک قولك بیت لحملو ایسینک اوغلی ایـــسـم

اون سکزنجی فصل

١ واولدیکه شاووله سویلمکی تمام ایتدوکی کبی یوناثانک جانی داودك جانینه باغلندی ویوناثان انی
کندو جانی کبی سودی ٢ وشاوول انی اول کونده آلوب باباسنك اوینه کتمکه قویویرمدی ٣ ویوناثان
داود ایله عهد ایتدی انی کندو جانی کبی سودوکی ایچون ٤ هم یوناثان اوزرنده اولان ردادن صویغوب
انی وسایر لباسلرینی قلیجنه ویاینه وقوشاغنه وارنجه داوده ویردی ٥ وداود هر نره یه که شاوول انی
کوندررایسیدی چقوب عاقلانه حرکت ایدردی وشاوول انی جنك ارلری اوزرینه نصب ایلدی وجمله
قومك کوزلرنده وهم شاوولك خدمتکارلرینك کوزلرنده مقبول ایدی ٦ واولدیکه کلدکلرنده داود
فلسطینی اولدرمکدن دوندوکی زمان جمله اسرائیلك شهرلرندن قزیلر ترلایه رق ورقص ایدرك دایره لر ایله
سرور ایله وکمانچه لر ایله شاوول ملکك استقبالنه چقدیلر ٧ واول اوینیان قزیلر نوبتجه ترلایوب دیرلر
ایدیکه شاوول بیکنی وداود اون بیکنی اوردی ٨ وشاوولك غضبی پك طوتشدی وبو سوز انك کوزلرنده
نابسند اولوب دیدیکه داوده اون بیك ویردیلر وبکا بیك ویردیلر آرتق اکا نه مکر مملکت ویره لر
٩ واول کوندن الرو شاوول داوده کوزلرینی دیکردی ١٠ واولدیکه ارتسی اللهدن کلن بد روح شاوولك
اوزرینه حمله ایتدی واو ایچنده پیغمبرلك ایدردی داود دخی غیری کونلر کبی الیله چالاردی وشاوولك
الندده مزراق وار ایدی ١١ وشاوول داودی ودیواری اورایم دیو مزراقی آتدی داود ایسه انك یوزندن
ایکی کره یان ویـــردی ١٢ وشاوول داودك اوجندن قورقاردی زیرا رب انکله اولوب شاوولدن آیرلدی
١٣ انك ایچون شاوول انی یانندن سوروب انی بیك باشی نصب ایلدی وداود قومك اوکنده چقوب کلوردی
١٤ وداود جمله یوللرنده عاقلانه حرکت ایدردی ورب انکله ایدی ١٥ وشاوول پك عاقلانه حرکت
ایتدوکینی کورمکله انك یوزندن قورقاردی ١٦ اما جمله اسرائیل ویهودا داودی سورلردی زیرا اوکلرنده
چقوب کلوردی ١٧ وشاوول داوده دیدیکه اشته سکا بیوك قزم میرابی عورتلکه ویره جکم فقط بکا قوت صاحبی
اول وربك سفرلرینی سفرله زیرا شاوول دیر ایدیکه بنم الم انك اوزرینه اولماسون فلسطینلرك الی اوزرینه
اولسون ١٨ وداود شاووله دیدیکه بن کیم ایم ودیرلکم نه در وبابامك قبیله سی اسرائیلده نه در که
ملکه کویکو اولایم ١٩ واولدیکه شاوولك قزی میراب داوده ویرلجك زمانده محولاتلو عدرائیله عورتلکه

ويردي ٢٠ وشاوولك قيزي ميقال داودي سوردي اوّلكه شاووله اخبار اولندقده اول سوز انك كوزلرنده
خوش اولدي ٢١ وشاوول ديديكه اني اكا ويره جكم كه اكا دوزاق اولا و فلسطيلرك الي اوزرينه اولا انك
ايچون شاوول داوده ديديكه بكا ايكنجي كويكو اول ٢٢ وشاوول قوللرينه امرلديكه داوده تنهاده
سويليوب ديييك كه اشته ملك سندن راضي در و جمله انك قوللري سني سورلر ايمدي حالا ملكه كويكو
اول ٢٣ وشاوولك قوللري داودك قولاقلرينه بو سوزلري سويلديلر و داود ديديكه بن فقير و حقير ايكن
ملكه كويكو اولمق كوزلركزده قولاي نسنه مي در ٢٤ شاوولك قوللري دخي اكا سويليوب ديديلر كه داود
بونك كبي سوزلري سويلدي ٢٥ وشاوول ديديكه داوده بويله سويليك ملك مهر استمز انجق فلسطيلرك
يوز غلفه لريني استر تاكيم ملكك دشمنلرندن انتقام آلنه امّا شاوول داودي فلسطيلرك النه دوشرمكه فكر
ايدردي ٢٦ و انك قوللري بو سوزلري داوده بلدردكلرنده اول سوز داودك كوزلرنده خوش اولديكه
ملكه كويكو اولا و كونلر تمام اولمزدن اوّل ٢٧ داود قلقوب كتدي او هم انك آدملري و فلسطيلردن ايكي
يوز آدم اوردي و داود انلرك غلفه لريني آلوب انلري تمام ملكه تسليم ايتديلر كه ملكه كويكو اولا
و شاوول اكا قيزي ميقالي عورتلكه ويردي ٢٨ وشاوول ربّك داود ايله اولدوغني و قيزي ميقال اني سودوكني
كوروب بلدكده ٢٩ شاوول داودك يوزندن دخي زياده قورقدي و شاوول جمله كونلرده داود ايله دشمنلك
ايدردي ٣٠ اندن صكره فلسطيلرك بكلري چقديلر و چقالدن برو جمله شاوولك قوللرندن زياده داود
عاقلانه حركت ايدردي انك ايچون انك آدي پك مشهور ايدي ۞

اون طقوزنجي فصل

١ وشاوول اوغلي يوناتانه و جمله قوللرينه سويلديكه داودي اولدره لر امّا شاوولك اوغلي يوناتان داودي
پك سوردي ٢ و يوناتان داوده خبر ويروب ديديكه بابام شاوول سني اولدرمكه آرايور ايمدي حالا كرم
ايله صباحه دك صقين و كزلو برده طوروب كيزلي اول ٣ بن ايسه بابامك يانندده سن انده اولدوغك
صحرايه چيقيجغم و سنك ايچون بابامه سويليه جكم و نه كه كوررسم سكا خبر ايده جكم ٤ و يوناتان داود
ايچون باباسي شاووله ايولك سويليوب اكا ديديكه ملك قولي داودك كناهنه كيرمسون زيرا او سكا كناه
ايتمدي بلكه انك ايشلري سكا پك فايده لو در ٥ چونكه جاني النه قويوب فلسطيني اوردي و ربّ جمله
اسرائيله عظيم خلاص ايلدي كوردك و سوندك ايمدي داودي سببسز اولدرمكله نيچون صوچسز قانك
كناهنه كيره جكسين ٦ و شاوول يوناتانك سوزيني دكلدي هم شاوول يمين ايدوب ديديكه حيّ الرّبّ
حقّيچون اولمز ٧ او زمان يوناتان داودي چاغردي و يوناتان اكا جمله بو سوزلري بلدردي و داودي شاووله
كتوردي و دون و اوته كون كبي انك حضورنده ايدي ٨ و ينه جنك اولدقده داود چيقوب فلسطيلر
قرشوسنه جنك ايلدي و انلري عظيم ضرب ايله اوردي و انك يوزندن قاچديلر ٩ اندن صكره ربّدن

ایسی اوغلی دون و بوکون دخی نیچون یمکه کلمدی ٢٨ و یوناتان شاووله جواب ویروب دیدیکه داود بندن بك
دلدیکه بیت لحمه واره ٢٩ هم دیدیکه کرم ایله بنی قویویر زیرا شهرده بزه قبیله‌نك قربانی وار و قرنداشم
انی بکا اصمرلدی ایمدی حالا اکر کوزلرکده عنایت بولدم ایسه بنی قویویر که قرنداشلرمی کوره‌یم
انك ایچون ملکك سفره‌سنه کلمدی ٣٠ و شاوول یوناتانه غضوب اولوب طارلدی و اکا دیدیکه ای عاصیه
و خاینه‌نك اوغلی بلمزمی ایم که سن ایسی اوغلنی کندو عیبکه و آناکك چپلاقلغی عیبنه اختیار ایلدك
٣١ زیرا جمله ایسی اوغلنك یر یوزنده یاشادوغی کونلرده نه سن قایم اولورسن نه مملکتك انك ایچون
شمدی کوندر و انی بکا کتور زیرا قتله مستحق در ٣٢ و یوناتان باباسی شاووله جواب ویروب دیدیکه
نیچون اولسه کرك نه ایشلدی ٣٣ و شاوول انی اورمق ایچون بر مزراق آتدی او زمان یوناتان بلدیکه
باباسی داودی اولدرمکه قرار ویرمشدر ٣٤ و یوناتان غضب ایله سفره‌دن قلقوب آیك ایکنجی کوننده
طعام یمدی زیرا داود ایچون و باباسی انی عیبلدوغیچون الم چکــدی ٣٥ و صباحدن اولدیکه یوناتان
داود ایله معهود اولان وقتده صحرایه چقدی و بر کوچك اوغلان برابرنجه ایدی ٣٦ و اوغلاننه دیدیکه
سکیرده شو بنم آتدوغم اوقلری شمدی بول و اوغلان سکیرتدی و یوناتان اندن الرو بکر بر اوق آتسدی
٣٧ و اوغلان تا یوناتانك آتدوغی اوقك یرینه کلدکده یوناتان اوغلانك آردنجه چاغروب دیدیکه اوق
سندن دخی الرو دکلمیدر ٣٨ بر دخی یوناتان اوغلانك آردنجه چاغردیکه تیز اول عجله ایله طورمه
و یوناتانك اوغلانی اوقلری دوشروب افندیسنه کلدی ٣٩ اما اوغلان نسنه بلمدی انجق یوناتان و داود
قصه‌یی بلورلردی ٤٠ و یوناتان یوساتلرینی اوغلاننه ویروب اکا دیدیکه ور انلری شهره کتور ٤١ و اوغلان
کتدوکی کبی داود جنوب طرفندن قلقوب یوزی قوین یره دوشدی و اوچ کره یوز سوردی و بر برینه
اوپشوب بر بریله آغلاشدیلر اما داود زیاده‌سیله اغلادی ٤٢ و یوناتان داوده دیدیکه سلامتله وار زیرا
ایکیمز دخی ربك آدیله یمین ایدوب دیدك که بنم و سنك آرامزده و بنم نسلم هم سنك نسلك آراسنده
رب تا ابداً اولسون ٤٣ اندن صکره داود قلقوب کتدی و یوناتان شهره دوندی ۞

یکرمی برنجی فصل

١ و داود نوبایه امام آخیملکه کلدی و آخیملك دتره‌یرك داودك استقبالنه کلوب اکا دیدیکه نیچون
یالکز سین و سنکله بر کمسه یوقدر ٢ و داود امام آخیملکه دیدیکه ملك بکا بر مصلحت امر ایدوب
بکا دیدیکه سنی انك ایچون کوندردوکم مصلحتی و سکا امر ایتدوکمی کمسه بلمسون و اوغلانلرمه فلان
و فلان یری تعیین ایتدم ٣ حالا الك التنده نه‌ك وار بش اتمك یا نه بولنورسه المه ویر ٤ و امام داوده
جواب ویروب دیدیکه بیاغی اتمك الم التنده یوقدر انجق مقدّس اتمك وار اکر اول اوغلانلر خصوصا
عورتلردن صقنمشلرسه ٥ و داود امامه جواب ویروب دیدیکه دوندن و اوته کوندن بن چقلدن برو

عورت بزدن آیرو در و اوغلانلرك آلتلری پاك ایدی و اول عادتجه بیاغی در با خصوص كه بر غیریسی
بوكون كندو قابنده تقدیس اولنه‌جقدر ٦ و امام اكا مقدّس اتمكی ویردی زیرا اوراده اتمك یوق ایدی
وجوه اتمكندن غیری كه ربّك حضورندن قالدرلمش ایدی تاكه قالدرلدوغی كونده اسّی اتمك قویه‌لر
٧ و اول كونده اوراده شاوولك قوللرندن بر آدم وار ایدی كه ربّك اوكنده اكلنوردی انك آدی دواغ ادومی
شاوولك چوبانلرینك اك بیوكی ٨ و داود آخیملكه دیدیكه بوراده هیچ الك آلتنده بر مزراق یا قلج
واری زیرا ملكك مصلحتی تعجیل اولمغله قلجمی و آلاتمی المه آلمدم ٩ و امام دیدیكه الاه دره‌سنده اوردوغك
فلسطی جلیاتك قلجی اشته افود آردنده مندیل ایله صارلمشدر اگر بونی كندوكه آلمق استرسك آل
زیرا اندن غیری بونده یوقدر داود دخی دیدیكه انك كبی یوقدر انی بكا ویر ١٠ و داود قالقوب اول
كونده شاوولك یوزندن قاچدی و جات ملكی آخیشه كلدی ١١ و آخیشك قوللری اكا دیدیلر كه
ولایتك ملكی داود بو دكلمی رقصده بوكا دیمدیلرمی شاوول بیكنی و داود اون بیكنی اوردی ١٢ و داود
بو سوزلری قلبنه قویوب جات ملكی آخیشدن پك قورقدی ١٣ و انلرك اوكنده شكلنی تبدیل ایدوب
انلرك اللرنده صورتا دیوانه‌لك كوستردی و قپو قنادلرنده نشانلردی و صقالنه سالیارینی اندرردی
١٤ آخیش دخی قوللرینه دیدیكه اشته مجنون آدمی كوردكز نیچون انی بكا كتوردكز ١٥ مجنونلر بنم
نه اكسكم كه بونی اوكمده مجنونلق ایتمكه كتوردكز هیچ بو اومه كیرسونمی ۞

یكرمی ایكنجی فصل

١ انك ایچون داود اورادن كیدوب عدلم مغاره‌سنه سویشدی بونی قرنداشلری و باباسنك جمله اوی
ایشدنجه اورایه اكا ایندیلر ٢ و هر مضایقه‌سی اولان و بورجلو اولان و آجی جانلو اولان اكا جمع اولمغله انلرك
اوزرلرینه باش اولدی و دورت یوز آدم قدر انكله ایدیلر ٣ و داود اورادن مواب مصفاسنه كیدوب
مواب ملكنه دیدیكه كرم ایله بابام و آنام چیقوب سزكله طورسونلرتا بن اللّهك بكا ایده‌جكنی بلنجیه‌دك
٤ و انلری مواب ملكنك اوكنه كتوردی و اول قلعه‌ده جمله داودك اولدوغی كونلرده انكله ساكن
اولدیلر ٥ و جاد پیغمبر داوده دیدیكه بو قلعه‌ده طورمه وار یهودا ولایتنه كت ایمدی داود كیدوب
حارث اورماننه كلدی ٦ و شاوول ایشتدیكه داود هم انكله اولان آدملر بلندی و شاوول جبعده رامه‌ده‌كی
آغاجك آلتنده طوردی و مزراغی النده و جمله قوللری انك یاننده طورلردی ٧ و شاوول انك یاننده
طوران قوللرینه دیدیكه حالا دكلیك ای بنیامینلولر ایسّی اوغلی جمله‌كزه تارلالر و باغلر ویره‌جكمی
جمله‌كزی بیك باشیلر و یوز باشیلر نصب ایده‌جكمی ٨ كه جمله‌كز اوزرمه تعاقد ایتدكز و بنم اوغلم
ایسّی اوغلی ایله عهد ایتدوكنی قولاغمه كشف ایتمش یوقدر و سزدن بكسه یوق كه بنم ایچون آجیلق
چكوب قولاغمه كشف ایلیه كه اوغلم اوزرمه بوكونكی كبی قولی پوسو ایتمك ایچون قالدرمشدر ٩ او زمان

دواغ ادومی كه شاؤولك قوللری اوزرینه منصوب ایدی جواب ویروب دیدیكه ایسی اوغلنك نوبایه آخیطوب
اوغلی آخیملكه كلدوكنی كوردم ١٠ اوكه انك ایچون ربه سؤال ایلدی و اكا آزق ویردی هم اكا فلسطی
جلیانك قلیجنی ویردی ١١ بوندن اوترو ملك آخیطوب اوغلی امام آخیملكی و جمله باباسنك اوینی یعنی
نوباده اولان اماملری چاغرمغه كوندردی و انلر جمله‌سی ملكه كلدیلر ١٢ او زمان شاؤول دیدیكه دكله
شمدی ای آخیطوب اوغلی اول دخی بیور سلطانم دیدی ١٣ و شاؤول اكا دیدیكه نیچون سن و ایسی
اوغلی اوزرمه تعاقد ایتدكز اكا اتمك و قلیج ویروب انك ایچون اللهه سؤال ایتمكله تا كیم اوزرمه
بوكونكی كبی پوسوده اولا ١٤ و آخیملك ملكه جواب ویروب دیدیكه جمیع قوللركدن داود كبی صادق
كیمدر هم ملكك داماذی هم امركده منسلك هم اوكده عزیز ١٥ بوكونمی بن انك ایچون اللهه
طانشمغه باشلدم حاشا بندن ملك بو قولنه و بتون باباسنك اوینه هیچ نسنه اسناد ایتمسون زیرا قولك
بو جمله‌لردن نه كوچك نه بیوك نسنه‌یی بلور ١٦ ملك دخی دیدیكه ای آخیملك البته اولك كركسن
سن و جمله باباكك اوی ١٧ و دخی یاننده طوران پیكلره دیدیكه دونك و ربك امامل‌رینی اولدرك زیرا
انلرك الی دخی داود ایله در و قاچدوغنی بلور ایكن قولاغمه كشف ایتمدیلر اما ملكك قوللری ربك امامل‌ری
اوزرینه الینی اوزادوب هجوم ایتمكدن امتناع ایتدیلر ١٨ و ملك دواغه دیدیكه سن دون و امامل‌ر اوزرینه
هجوم ایله و دواغ ادومی دونوب امامل‌ر اوزرینه هجوم ایتدی و اول كونده سكسان بش كتان افودی كیین
آدمی اولدردی ١٩ و امامل‌رك نوبا شهرینی دخی قلیجك كسكینلكیله اوردی ارلری و عورتلری كوچكلری و امنلری
صغرلری دانكلری و قیونلری قلیجك كسكینلكیله اوردی ٢٠ یالكز آخیطوب اوغلی آخیملكك بر اوغلی كه
انك آدی ابیاتار ایدی قورتلوب داودك آردینه قاچدی ٢١ و ابیاتار داوده دیویردیكه شاؤول ربك امامل‌رینی
اولدردی ٢٢ و داود ابیاتاره دیدیكه اول كونده چون دواغ ادومی انده ایدی بلدم كه شاؤوله دیویره‌جك
ایدی جمله باباك اوینك نفسلری اولمنه سبب بن اولدم ٢٣ بنمله اوتر قورقمه زیرا بنم جانمی آرایان
سنك جانكی آرار نهایت بنم یانمده محفوظ اولورسن ۞

یكرمی اوچنجی فصل

١ اندن صكره داوده خبر ویروب دیدیلركه اشته فلسطیلر قعیلا ایله جنك ایدوب خرمنلری غارت
ایدرلر ٢ و داود ربه طانشوب دیدیكه واروب بو فلسطیلری اورایمی و ربّ داوده دیدیكه وار و فلسطیلری
اورهم قعیلایی قورتار ٣ و داودك آدملری اكا دیدیلر كه اشته بز بونده یهوداده قورقرز قنده كه
قعیلایه فلسطیلرك عسكرلرینه واردقز زمان ٤ ایمدی داود ینه ربه طانشدی و ربّ اكا جواب ویروب
دیدیكه قالق قعیلایه اینلق زیرا فلسطیلری الكه ویره‌جكم ٥ و داود آدملری ایله قعیلایه واروب فلسطیلر ایله
جنك ایلدی و انلرك سوریلرینی سوردی و انلری عظیم قتال ایله اوردی و داود قعیلا ساكنلرینی قورتاردی

٦ وَاُولدیکه آخیمَلَکُك اُوغلی آبیَتار داوُدَه قعیلایَه قاچدوغی زمان اَلنده افود ایکن ایندی ٧ وَشاوُوله
داوُدُك قعیلایَه کلدوکی اِخبار اُولندقده شاوُول دیدیکه الله اَنی بنم اَلمَه تسلیم ایلدی چون قپولری
وَمانداللری اُولان شهره کیروب قپاندی ٨ ایمدی شاوُول جمله قومی جنکه جمع ایلدی که قعیلایَه ابنوب
داوُدی وَآدملرینی محاصره ایلیه ٩ وَداوُد بلدیکه شاوُول اَنك اُوزرینه کزلو کملکی فکر ایدر وَآبیَتاره
دیدیکه افودی یاناشدر ١٠ وَداوُد دخی دیدیکه ای اِسرائیل الّهی ربّ سنك قولك تحقیق اِشتدیکه شاوُول
قعیلایَه کلمکه چالشر تاکیم اُول شهری بنم ایچون بوزه ١١ قعیلا صاحبلری بنی اَنك اَلنه تسلیم
ایدرلرمی سنك قولك اِشتدوکی کبی شاوُول اینرمی یا اِسرائیل الّهی ربّ لطف ایله قولکه خبر ویر وَربّ
دیدیکه اینر ١٢ وَداوُد دخی دیدیکه قعیلا صاحبلری بنی وَآدملرمی شاوُولك اَلنه تسلیم ایدرلرمی وَربّ
جواب ویردیکه تسلیم ایدرلر ١٣ اُو زمان داوُد وَاَنك آدملری آلتی یوز آدم مقداری قلقوب قعیلادن
چقدیلر وَنره یه کیده بلدیلر ایسه کتدیلر وَشاوُوله داوُدك قعیلادن قاچدوغی دیویرلدکده چقمقدن
واز کچدی ١٤ وَداوُد بریّه ده صرب یرلرده طوردی وَزیف بریّه سنده اُولان طاغده طوردی شاوُول هر
کونده اَنی آرادی امّا الله اَنی اَلنه ویرمدی ١٥ وَداوُد کوردیکه شاوُول اَنك جاننی آرامغه چقدی
وَداوُد زیف بریّه سنده اُورمانده طوردی ١٦ وَشاوُول اُوغلی یوناتان قلقوب داوُده اُورمانه کلدی وَاَنك
اَلنی الله ایله تقویه ایتدی ١٧ وَاکا دیدیکه قورقمه زیرا بابام شاوُولك اَلی سنی بولامز وَسن اِسرائیل
اُوزرینه ملك اُولورسن وَبن سکا ایکنجی اُولورم بابام شاوُول دخی بویله بلور ١٨ وَایکیسی ربّك حضورنده
عهد کسدیلر وَداوُد اُورمانده قالدی وَیوناتان اَوینه کتدی ١٩ اَندن صکره زیفلولر جبعه ده شاوُوله
چقوب دیدیلر که داوُد بزم ایله صرب یرلرده اُورمانده حقیلا دپه سنده اَشیمون جنوبنده کزلنمش
دکلمی در ٢٠ ایمدی حالا ای ملك جمله جانکك مرادی اُوزره البتّه اِن وَاَنی ملکك اَلنه تسلیم ایتمکه
بزه قالسون ٢١ شاوُول دخی دیدیکه ربّدن مبارك اُولاسز چون بنی اَسرکدکز ٢٢ ده ایمدی وارك ارتق
حاضرلیك وَآیاغی اُولدوغی یری وَاَنی اُوراده کوردوکی کمسه یی بلك کورك زیرا بکا دینلدیکه پك حیله
قوللانیور ٢٣ ایمدی باقك وَجمله کزلندوکی کیزلنجك یرلرینی بلك وَبکا تحقیق ایله دونك بن دخی سزکله
کیده جکیم که اکر ولایتده ایسه اَنی جمله یهوداك بیکلرنده آرارم ٢٤ ایمدی قلقوب شاوُولك
اُوکنده زیفه واردیلر امّا داوُد وَاَنك آدملری ماعون بریّه سنده صحراده اَشیمونك جنوبنده ایدیلر
٢٥ شاوُول دخی وَاَنك آدملری اَنی آرامغه کتدیلر اُولکه داوُده خبر اُولندقده طاشلغه اِندی وَماعون
بریّه سنده طوردی بونی شاوُول اِشتدکده داوُدك آردنجه ماعون بریّه سنه سکرتدی ٢٦ وَشاوُول طاغك
برو یانندن کتدی داوُد ایسه وَاَنك آدملری طاغك اُوته یانندن کتدیلر وَداوُد شاوُولك یوزندن
کتمکه شتاب ایلدی شاوُول دخی وَاَنك آدملری داوُدی وَاَنك آدملرینی اَنلری طوتمق ایچون چویررلردی
٢٧ بو اثناده شاوُوله خبرجی کلوب دیدیکه تیز اُول کل زیرا فلسطیلر ولایت اُوزرینه هجوم ایتدیلر

٢٨ بوندن اوترو شاوول داودك آردنجه سكرتمكدن دونوب فلسطيلرك قرشوسنه كتدى آنك ايچون اول
يره آيريلق طاشى ديو آد قوديلر ۞

يكرمى دردنجى فصل

١ وداود اورادن چقوب عين جدى صرب يرلرنده طوردى ٢ واولديكه شاوول فلسطيلرك آردندن
دوندوكى زمان اكا خبر ويروب ديديلر كه اشته داود عين جدى برّيه‌سنــده در ٣ وشاوول جمله
اسرائيلدن اوچ بيك كزيده آدملر آلوب داودى وانك آدملرينى يبان كچيلرى قيالرينك يوزى اوزرينه
آرامغه واردى ٤ ويول اوزرنده اولان سوريلرك آغيللرينه كلدى واوراده بر مغاره وار ايدى كه شاوول
اياق يولى حاجتى ايچون ايچنه كيردى وداود هم انك آدملرى مغاره‌نك دروننده اوتـررلردى ٥ وداودك
آدملرى اكا ديديلر كه اشته اول كون كه ربّ انك خصوصنده سكا ديديكه اشته دشمنكى سنـك
الكه ويررم تاكم اكا كوزلركده ايو كورندوكنى ايليه‌سن وداود شاوولك قرّاجه‌سنك اتكنى كزلوجه
كسـدى ٦ واولديكه بوندن صكره شاوولك اتكنى كسدوكى ايچون داودك قلبى مضطرب اولـدى
٧ وآدملرينه ديديكه ربّ بندن ايراق ايلسون كه ربّك مسيحى افندمه بونى ايده‌يم هم كه انـك
اوزرينه اليمى صالايم زيرا ربّك مسيحى در ٨ وداود بو سوزلريله كندو آدملرينى دفع ايدوب انلرى
شاوول اوزرينه قلقمغه قويويرمدى شاوول دخى مغاره‌دن قلقوب يولنه كتدى ٩ اندن صكـره داود دخى
قلقوب مغاره‌دن چقدى وشاوولك آردنجه چاغروب ديديكه اى افندم ملك شاوول دخى آردينه باقدقده
داود يوزى يره اولوب اكلدى وركوع ايلدى ١٠ وداود شاووله ديديكه نيچون اول آدملرك سوزلرينى
دكلرسن كه اشته داود مكلككى آرايور ديرلر ١١ اشته بوكون كوزلرك كورديلر كه ربّ سنى بوكون مغاره‌ده
المه ويردى وبرى ديدى كه سنى اولدره‌يم امّا جانم سنى اسركدى وديدمكه افندمه اليمى اوزاتمم زيرا
ربّك مسيحى در ١٢ ايمدى بابام باق المده‌كى قرّاجه‌كك اتكنه باق كه قرّاجه‌كك اتكنى كسدوكم زمان
سنى اولدرمدم بل وكور كه بنم المده كملك وخيانت يوقدر وسكا كناه ايتمدم سن ايسه بنم جانمى
آلمغه صيد ايدرسن ١٣ بنم وسنك آرامزده ربّ حكم ايلسون وربّ بكا سندن انتقام آلسون امّا بنم الم
سنك اوزركه اولماسون ١٤ قدميلرك مثلى ديدوكى كبى فاسدلردن فساد چقر امّا بنم الم سنك اوزركه
اولماسون ١٥ اسرائيل ملكى كيمك آردينه چقدى كيمك آردنجه سكردرسن اولو كوپك آردنجه بر پيره
آردنجه ١٦ ربّ حاكم اولسون وبنم وسنك آرامزده حكم ايلسون وكوروب دعوامى سورسون وبنى
سنك الكدن قورتارسون ١٧ واولديكه داود بو سوزلرى شاووله سويلمكى تمام ايتدكدن صكره شاوول
ديديكه اى اوغلم داود بو سنك آوازكمى در وشاوول آوازينى قالدروب آغـلادى ١٨ وداووده ديديكـه
سن بندن برّ سن زيرا سن بكا ايولك ادا ايلدك امّا بن سكا كملك ادا ايلـدم ١٩ وسن بكا بوكون

بنمله ايوليك ايتدوكني بلدردك زيرا رب بني الكه ويرمش ايكن بنه بني اولدرمدك ٢٠ هيچ بر آدم
دشمنني بولدقده اني ايولكله صاليويررمي ايمدي رب بوكون بكا ايتدوككك ايچون سكا ايولك ادا ايليه
٢١ وشمدي اشته بلورم كه البتّه ملك اولورسن واسرائيلك مملكتي سنك الكده ثابت اولور ٢٢ وشمدي
بكا رب ايله يمين ايله كه بندن صكره نسلمي كسميه‌سن وباباملك اوندن آدمي منعدم ايتميه‌سن
٢٣ وداود شاوله يمين ايتدي شاوول دخي اوينه كتدي داود ايسه وانك آدملري صرب يره چقديلر ۞

يكرمي بشنجي فصل

١ وصموئيل وفات ايتدي وجمله اسرائيل جمع اولوب اكا آغلاديلر واني رامه‌ده كندو اونده كومديلر
داود دخي قلقوب فاران بريّه‌سنه اندي ٢ وماعونده بر آدم وار ايدي كه انك ايشي كرمله‌ده ايدي
اول آدم پك بيوك كسنه ايدي وانك اوچ بيك قيوني وبيك كچيسي وار ايدي وقيونلريني قرقدوغي زمان
كرمله‌ده ايدي ٣ آدمك آدي نابال وعورتنك آدي آبيغال واول عورت عقللو وچهره‌سي كوزل ايدي
آدم ايسه سرت وعمللرده يرامز وكالب قبيله‌سندن ايدي ٤ وداود بريّه‌ده اشتديكه نابال قيونلريني
قرقار ٥ وداود اوغلانلرندن اون كشي كوندردي وداود اوغلانلرينه ديديكه كرمله چقك ونابا‌له وارك
واكا بنم آدمله سلامتيني صورك ٦ وبويله اكا ديك كه ياشا سلامت سكا وسلامت سنك اوكه
وسلامت جمله مالملككه اولا ٧ وشمدي اشتدم كه قرقيجيلرك وار وسنك چوبانلرك بزمله ايكن انلره
جفا ايتمدك وكرمله‌ده اولدقلري جميع كونلرده انلره هيچ نسنه اكسك اولمدي ٨ اوغلانلركه صور
وسكا ديويررلر ايمدي اوغلانلر كوزلرك اوكنده عنايت بولسونلر زيرا ايو كونده كلدك لطف ايله الك
هر نه بولورسه بو قوللركه واوغلك داوده وير ٩ ايمدي داودك اوغلانلري كلوب جمله بو سوزلره كوره
داودك آديله نابا‌له سويلديلر وطورديلر ١٠ ونابال داودك قوللرينه جواب ويروب ديديكه داود كيم
وايسي اوغلي كيم بوكون قوللر چوغلدي كه افنديلري يوزندن آيرلور ١١ وبن اتمكمي وصويمي
وقرقيجيلرم ايچون بوغازلدوغم اتلري آلايمي ونره‌دن اولدوغني بلمدوكم آدملره ويره‌يممي ١٢ او زمان
داودك اوغلانلري كندو يوللنه دونديلر وكرو كلديلر وكلدكلري كبي اكا جمله بو سوزلره كوره خبر
ويرديلر ١٣ وداود آدملرينه ديديكه هر آدم قليجيله قوشانسون وهر آدم قليجيله قوشاندي داود دخي
قليجيله قوشاندي ودورت يوز آدم قدر داودك آردنجه چقديلر ايكي يوز ايسه آغرلق ياننده قالديلر
١٤ واوغلانلردن بري نابالك عورتي آبيغا‌له خبر ويروب ديديكه اشته داود بريّه‌دن افنديمزي سلاملمغه
خبرجيلر كوندردي واو انلري قوودي ١٥ واول آدملر بزه زياده‌سيله ايو ايديلر وبزه جفا اولمدي هم
بز صحراده اولوب انلر ايله كزدوكمز جميع ايامده بزه هيچ نسنه اكسك اولمادي ١٦ وكيجه كوندز انلر
ايله قيونلري كوتدوكمز جميع ايامده بزه حصار يرينده ايديلر ١٧ ايمدي حالا بل ونه ايتمك كركسن

كور زيرا افندمز اوزرينه و جمله اوى اوزرينه مكلك تمام اولدى چون او اويله بليعال اوغلى در كه
انكله بكسه سويلشه‌مز ١٨ ايمدى آبيغال عجله ايله ايكى يوز اتمك وايكى طولم شراب و بش حاضرلنمش
قيون و بش كيله قاورلمش بغداى و يوز هونك قورو اوزم وايكى يوز انجيل قورو انجير آلوب اشكلر اوزرينه
قودى ١٩ و اوغلانلرينه ديديكه اوكمده كچك اشته بن آردكزده كلورم اما قوجه‌سى نابال‌ه ديمدى
٢٠ و اولديكه اول اشك اوزرنده بنر ايكن وطاغك كزلوسندن انر ايكن اشته داود و آنك آدملرى
قرشوسنه انرلردى و انلره راست كلدى ٢١ و داود ديمش ايديكه تحقيق برّيه‌ده اولان جمله بونكيكنى
باطلا صقلدم شويله كه جمله مالملكندن هيچ نسنه اكسيلمدى و بكا ايولك يرينه كلك اذا ايلدى
٢٢ داودك دشمنلرينه الله بويله ايدوب بويله آرترسون اكر تا صباح آغارنجيه‌دك آنك مالملكندن
ديواره اشين بكسه‌يى آليقورسم ٢٣ و آبيغال داودى كوردوكى كبى تيز اشكدن انوب داودك اوكنده يوزى
اوزرينه دوشدى و يره‌دك اكلدى. ٢٤ و آياقلرينه دوشوب ديديكه سلطانم كناه بنده لطف ايله بو جاريه‌ك
قولاقلركه سويلسون و جاريه‌كك سوزلرينى دكله ٢٥ سلطانم كرم ايدوب بو بليعال كيمسى يعنى نابال
اوزرينه خاطرينى قوماسون زيرا آدينه كوره كندوسى بويله در آنك آدى نابال و احمقلق آنكله در اما بن
جاريه‌ك سلطانمك كوندردوكى اوغلانلرى كورمش ايدم ٢٦ ايمدى سلطانم حىّ الرّبّ ايچون و جانكك
حياتى ايچون ربّ سنى قانه كيرمكدن و كندو الكله سنك انتقامكى آلمقدن منع ايلدى ايمدى حالا
دشمنلرك و سلطانمه كلك آرايانلر نابال كبى اولسونلر ٢٧ و شمدى بو هديّه كه جاريه‌ك سلطانمه كتوردى
سلطانمك آياقداشى قوللرينه ويرلسون ٢٨ كرم ايله جاريه‌كك كناهنى عفو ايله زيرا تحقيق ربّ سلطانمه
بر امين او ياپه‌جقدر چون سلطانم ربّك جنكلرينى جنكلشدى هم سنك آيامكده سنده كلك بولنمادى
٢٩ و سنك آردكجه وارمغه و جانكى آرامغه آدم قلقديسه بنه سلطانمك جانى اللهك ربّك ياننده حياتك
دمدنده باغلو اوله اما دشمنلركك جانلرينى صپان كبى ايچندن كبى آتاجقدر ٣٠ و ربّ سلطانمه جمله
سنك ايچون سويلدوكى خيراته كوره ايتدوكى و سنى اسرائيل اوزرينه هادى نصب ايتدوكى زمان ٣١ بو
سكا يانده و سلطانمه جان اشكلى اولميه كه سببسز قان دوكدك يا كه سلطانم كندو انتقامنى آلدى
و ربّ سلطانمه ايولك ايتدوكى زمان جاريه‌كى آكاسن ٣٢ و داود آبيغال‌ه ديديكه اسرائيل اللهى ربّ متبارك
اولسونكه سنى بو كونده قرشومه كوندردى ٣٣ نصيحتك دخى مبارك اولسون هم سن مبارك اولاسن
كه بنى بوكون قانه كيرمكدن و الله انتقامى آلمقدن منع ايلدك ٣٤ و حقّا اول بنى سكا كلمكدن
اينمكدن منع ايلين اسرائيل اللهى حىّ الرّبّ حقّيچون اكر عجله ايله بكا كلمش اولسيدك تا صباح
آغارنجيه‌دك اول نابال‌ه ديواره اشين قلمزدى ٣٥ ايمدى داود آنك اليدن آكا كتوردوكنى آلدى و آكا
ديديكه سلامتله اوكه وار باق آوازكى دكلدم و يوزكى قبول ايلدم ٣٦ اندن صكره آبيغال نابال‌ه
كلدى و اشته آنك اونده ضيافت ملك ضيافتى كبى و نابالك ايچنده كوكلى كيفلو زيرا بك سرخوش

ایدی اول دخی تا صباح آغارنجیه‌دك اكا كوچك و بیوك نسنه‌یی دیویرمدی ٣٧ و صباحدن اولدیكه
نابالدن شراب چقدقدن صكره آنك عورتی اكا بو قصه‌لری دیویردی و ایچنده قلبی مرد اولوب طاشه دوندی
٣٨ و آندن صكره اون كون قدر اولنجه ربّ نابالی اوردی و اولدی ٣٩ و داود نابالك اولدوكنی
ایشتدكنده دیدیكه ربّ متبارك اولسون كه نابالك الندن اولان عیبمك دعواسنه حكم ایلدی و قولینی
كملكدن منع ایلدی زیرا ربّ نابالك كملكنی كندونك باشنه دوندردی و داود آبیغاله اونی كندویه عورت
آلمق ایچون سویلمكه كوندردی ٤٠ و داودك قوللری كرمله آبیغاله كلوب و انكله سویلشوب دیدیلر كه
داود سنی كندویه عورت آلمق ایچون بزی سكا كوندردی ٤١ اول دخی قلقوب و یوزی یره اولوب اكلدی
هم دیدیكه اشته جاریه‌ك سلطانمك قوللرینك آیاقلرینی ییقمق ایچون قراوش اولور ٤٢ و آبیغال عجله ایدوب
و قلقوب اشكه بندی و آنك بش جاریه‌لری آردنجه كتدیلر و داودك خبرجیلرینك آردنجه كتدی و اكا
عورت اولدی ٤٣ و داود ایزرعیلدن دخی آحینعامی آلدی اول ایكیسی اكا عورت ایدیلر ٤٤ شاول ایسه
كندو قزی داودك عورتی میخالی جلیمدن اولان لیس اوغلی فلطیه ویرمش ایدی ۞

یكرمی آلتنجی فصل

١ و زیفلولر شاوله جبعه كلوب دیدیلر كه داود اشیمون قرشوسنده حقیلا بایرنده كزلنمزمی
٢ و شاول قلقوب زیف بریه‌سنه اندی و انكله اسرائیلك اوچ بیك كزیده آدملری ایدی كه داودی
زیف بریه‌سنده آرایالر ٣ و شاول حقیلا بایرنده كه یول یاننده اشیمونك قرشوسنده در اوردویی قوردی
داود ایسه بریه‌ده اوتروردی و شاولك كندو آردنجه بریه‌یه كلدوكنی كورمكله ٤ داود جاسوسلر كوندردی
و شاولك تحقیق كلدوكنی بلدی ٥ و داود قلقوب شاولك اوردویی قوردوغی یره كلدی و شاولك هم
سرعسكری نیر اوغلی آبنیرك یاتدقلری یری داود كوردی و شاول آغرلق دایره‌سنده یاتور ایدی و قوم
چوره‌سنده اوردوده طوروردی ٦ و داود سویلیوب آحیملك حیتی‌یه و یوآبك قرنداشی صرویا اوغلی
آبیشیه بو سوزلری دیدیكه بنمله شاوله اوردویه كیم انر و آبیشی دیدیكه بن سنكله انه‌جكم
٧ و داود و آبیشی كیجه‌ده قومه كلدیلر و اشته شاول آغرلق دایره‌سنده یاتوب اویوردی و مزراغی باشنك
اوجنده یره صوقلمش و آبنیر و قوم چوره‌سنده یاتورلردی ٨ و آبیشی داوده دیدیكه بوكون الله دشمنكی
الكه ویردی ایمدی كرم ایله بن اونی بر اورش ایله مزراق ایله یره اورایم و تكرار اكا ایتمیه‌جكم
٩ و داود آبیشیه دیدیكه اونی هلاك ایتمه زیرا كیمدر كه ربّك مسیحنه الینی اوزاده و صوچسز اولا
١٠ و داود دخی دیدیكه حیّ الربّ حقیچون یا ربّ اونی اورر یا آنك كونی كلور و وفات ایدر یا جنكه انر
و هلاك اولور ١١ ربّ بندن ایراق ایلسونكه ربّك مسیحنه الیمی صالایم اما شمدی كل آنك باشی اوجنده
اولان مزراقی و صو مطره‌سنی آل و كیده‌لم ١٢ ایمدی داود مزراغی و شاولك باشی اوجنده اولان صو مطره‌سنی

آلدی وکیتدیلر وکورمش یوق وبیلمش یوق واویانمش یوغیدی زیرا جمله‌سی اویوردی چون ربّك
اویقوسی اوزرلرینه دوشمش ایدی ١٣ اندن صکره داود اوته طرفه کچدی وایراقدن بر طاغك دپه‌سنده
طوردی آرالرنده خیلی یر وار ایدی ١٤ وداود قومه ونیر اوغلی آبنیره چاغروب دیدیکه یا آبنیر جواب
ویرمزمیسن وآبنیر جواب ویروب دیدیکه سن کیم سن که ملکه چاغردك ١٥ وداود آبنیره دیدیکه
سن ار دکلمیسن واسرائیلده سنك کبی کیم وار امّا افندك ملکی نیچون بکله‌مدك چون قومدن بریسی
افندك ملکی هلاك ایتمکه کلدی ١٦ بو سنك ایتدوکك ایو دکلدر حیّ الربّ حقیچون قتله مستحق
سکز زیرا ربّك مسیحی افندکزی بکله‌مدکز حالا باق ملکك مزراقی وباشی اوجنده اولان صو مطره‌سی
نره‌ده در ١٧ او زمان شاوول داودك آوازینی بیلوب دیدیکه ای اوغلم داود بو سنك آوازکمی در وداود
جواب ویردیکه آوازمدر افندم ملکم ١٨ هم دخی دیدیکه نیچون افندم قولی آردینه سکیردرسن نه ایشلدم
وبنم الده نه کبی وار ١٩ ایمدی حالا افندم ملك کرم ایدوب قولنك سوزلرینی اشتسون اکر ربّ
سنی بنم اوزرمه تحریك ایدرسه قربانی قوقولاسون واکر آدم اوغللری ایسه ربّك حضورنده ملعون
اولالر که وار غیری الاهلره عبادت ایله دیو بنی بوکون ربّك میراثنه التصاق ایتمدن سوردیلر ٢٠ ایمدی
حالا ربّك حضورنده قانم یره دوشمسون زیرا اسرائیل ملکی بر پیره آرامغه چقدی نیجه که قوشجی
طاغلرده ککلیکك آردنجه سکیردرسه ٢١ وشاوول دیدیکه کناه ایتدم دون ای اوغلم داود آرتق سکا
کملك ایتمز ایم چون بوکون بنم جانم کوزلرکده عزیز ایدی اشته دلیلك ایتدم وزیاده‌سیله خطا
ایلدم ٢٢ وداود جواب ویروب دیدیکه اشته ملکك مزراقی اوغلانلردن بریسی بورایه کچوب انی آلسون
٢٣ وربّ هرکسه بریته وایمانته کوره ردّ ایلسون زیرا ربّ سنی بوکون المه ویرمش ایدی امّا ربّك
مسیحنه المی صالمغه استمدم ٢٤ واشته نیجه که سنك جانك بوکون کوزلرمده عزیز اولدیسه بنم
جانم دخی ربّك کوزلرنده عزیز اولا وبنی هر اضطرابدن خلاص ایلیه ٢٥ وشاوول داوده دیدیکه مبارك
اولاسن ای اوغلم داود ایشك راست کلجکدر والبتّه غالب اولورسن اندن صکره داود یولنه کیتدی
وشاوول کندو یرینه دوندی ۞

یکرمی یدنجی فصل

١ وداود کوکلنده دیر ایدیکه عاقبت بر کون شاوولك الندن تلف اولورم مکر ایو دکل الّا که
فلسطیلرك ولایتنه قاچایم تاکه شاوول بندن مأیوس اولوب آرتق بنی جمله اسرائیلك سنورلرنده آرامیه
والندن قورتلایم ٢ وداود قالقوب او وبیله‌سنجه اولان التی یوز آدم جات ملکی معوخ اوغلی آخیشه
کچدی ٣ وداود آخیس ایله جاتده ساکن اولدی او وآدملری هرکس عیالیله داود وانك ایکی
عورتی ایزرعیللو آخینعام وکرمللو نابالك عورتی آبیغال ٤ وداودك جاته قاچدوغی شاووله دیویرلدی

وآرتق اني آرامـديى ٥ وداود آخيسه ديديكه اكر حالا كوزلركده لطف بولدم ايسه بكا صحرا
شهرلرينك بريسنده بر ويرسونلر كه اوراده اوتورايم زيرا قولك پاى تختده سنكله نيچون اوتورر ٦ وآخيس
اول كونده اكا صقلاغى ويردى اندن اوترو صقلاغ تا بو كونه دك يهودا ملكلرينك اولدى ٧ وداود
فلسطيلرك صحراسنده اوتردوغى كونلرك حسابى بر ييل ودورت آى ايدى ٨ وداود هم انك آدملرى
چقوب جاسورلولره وجرزلولره وعماليقلولره هجوم ايتديلر زيرا انلر قديم زماندن برو ولايتده سوراٰدن
تا مصر ديارينه دك ساكن ايديلر ٩ وداود ولايتى اوروب ار وعورتى ديرى قومدى وقيونلرى وصغرلرى
واشكلرى ودوه لرى واثوابلرى آلدى ودونوب آخيسه كلدى ١٠ وآخيس ديديكه بوكون نره يه اقين
ايتدكز داود دخى جواب ويرديكه يهودا جنوبنه ويرحائيلولر جنوبنه وقينلولر جنوبنه ١١ وداود جات
اچنه كتورمك ايچون بر ار وبر عورت ياشاتمدى وديرايدى كه اوزرمزه دل چقاسونكه داود بويله
ايلدى وفلسطيلرك ولايتنده اوتردوغى جميع ايامده عادتى بو ايدى ١٢ وآخيس داوده اينانوب دير ايدى
كه قومى اسرائيلده مردار قوقغله بكا ابدا قول اولور ۞

يكرمي سكزنجى فصل

١ واولديكه اول كونلرده اسرائيله جنك ايتمك ايچون فلسطيلر عساكرينى جمع ايتديلر وآخيس
داوده ديديكه بلمش اولاسن كه سن وآدملرك بنمله اورده يه چقه جقسز ٢ وداود آخيسه ديديكه تحقيق
قولك نه ايده جكنى سن بلورسن وآخيس داوده ديديكه انك ايچون جمله كونلرده سنى باشمك بكجيسى
نصب ايده جكم ٣ وصموئيل وفات ايتمش ايدى وجمله اسرائيل اكا آغلامش ايدى واني رامه ده كندو
شهرنده كومشلر ايدى وشاوول جنيلرى وفالجيلرى ولايتدن قالدرمش ايدى ٤ ايمدى فلسطيلر جمع
اولوب وكلوب سونامده اوردوى قورديلر شاوول دخى جمله اسرائيلى جمع ايدوب جلبعده اوردوى قورديلر
٥ وشاوول فلسطيلرك عساكرينى كورمكله قورقدى وقلبى زياده سيله مرعوب اولدى ٦ وشاوول ربه
طانشدقده رب اكا جواب ويرمدى نه رويالرله نه اوريمله نه پيغمبرلرله ٧ وشاوول قوللرينه ديديكه بكا
جنى صاحبى بر عورت آرايك كه اكا واروب اندن سؤال ايده يم وقوللرى اكا ديديلر كه اشته جنى
صاحبى بر عورت عين دورده در ٨ وشاوول تبديل اولوب غيرى لباسلر كيدى واول هم ايكى آدم بله
واروب كيجه ده عورته كلديلر وديديكه كرم ايله بكا جنى ايله فال ايله وسكا ديدوكمى بكا چقار
٩ وعورت اكا ديديكه اشته سن شاوولك ايتدوكنى بلدك كه جنيلرى وفالجيلرى ولايتدن استيصال
ايلدى يا سن بنى اولدرمكه نيچون جانمه دوزاق قورارسن ١٠ وشاوول اكا رب ايله يمين ايدوب ديديكه
حى الرب حقيچون سكا بو نسنه ايچون جرم كلمز ١١ وعورت صورديكه سكا كيمى چقارايم اول دخى ديديكه
بكا صموئيلى چقار ١٢ وعورت صموئيلى كوردوكى كبى بلند آواز ايله فرياد ايتدى هم عورت شاووله

دیدیکه نیچون بنی آلداتدك چونکه سن شاوول سن ١٣ وملك اکا دیدیکه قورقمه نه کوردك وعورت
شاووله دیدیکه یردن چقان الاهلر کوردم ١٤ واول اکا دیدیکه نه شکل وعورت دیدیکه چقان بر
قوجه‌در ردا ایله کیینمش وشاوول بلدیکه صمویل در وبوزی اوزرینه اولوب واکلوب رکوع ایتدی
١٥ وصمویل شاووله دیدیکه نیچون بنی چقاردوب بکا اضطراب ویردك شاوول دخی جواب ویردیکه بکا
بك طارلق اولدی چون فلسطیلر اوزرمه جنك ایدرلر والله بندن آیرلدی وبکا آرتق نه پیغمبرلرك الیله
نه رؤیالر ایله جواب ویرر ایمدی سنی دعوت ایتدم که بکا نه ایشلیه‌جکمی دیویره‌سن ١٦ وصمویل
دیدیکه بکا نیچون صوررسن چون رب سندن آیرلوب دشمنك اولدی ١٧ ورب اکا ایلدی نیجه که بنم
المله سویلدیسه زیرا رب سنك الکدن مملکتی یرتدی وانی قوکشوك داوده ویردی ١٨ چونکه ربك
آوازینی دکلمدك وانك غضب حدّتینی عمالیقده اجرا ایتمدك انك ایچون رب بوکون سکا بویله ایلدی
١٩ ودخی رب سنکله اسرائیلی فلسطیلرك الینه ویره‌جکدر ویارین سن واوغللرك بنمله اولورسز ورب
اسرائیل اوردوسنی فلسطیلرك الینه ویره‌جکدر ٢٠ وفی الحال شاوول یره یقلدی زیرا صمویلك سوزلرندن
بك قورقدی ودخی طاقتی قالمدی زیرا بتون کون وبتون کیجه اتمك یممش ایدی ٢١ او زمان عورت
شاووله کلوب کوردیکه بك شاشدی واکا دیدیکه اشته جاریه‌ك آوازکی دکلدی وجانمی المه قویوب سن
بکا سویلدوکك سوزلرکی دکلدم ٢٢ ایمدی حالا سن دخی لطف ایدوب جاریه‌کك آوازینی دکله سنك
اوککده بر لقمه اتمك قویایم ویه تاکیم یوله کیتدکده سنده طاقت اولا ٢٣ اما او امتناع ایدوب یمم
دیدی وقوللری هم عورت دخی ابرام ایتدکلده انلرك آوازینی دکلدی ویردن قالقوب دوشك اوزرینه اوتوردی
٢٤ وعورتك اونده بر بسلو بوزاغی وار ایدی وعجله ایدوب انی بوغازلدی واون آلوب یوغردی وبوغچه‌لر
پشوردی ٢٥ وشاوول اوکنه وقوللری اوکنه یانشدردی انلر دخی یدیلر اندن صکره قالقوب اول کیجه
کیتدیلر ۞

یکرمی طقوزنجی فصل

١ وفلسطیلر جمله عساکرینی آفاقه جمع ایلدیلر واسرائیللولر ایزرعیلده اولان چشمه یاننده اوردو
قوردیلر ٢ وفلسطیلرك سرورلری یوزر بیکر چکرلردی وداود وانك آدملری دمدارده آخیس ایله چکرلردی
٣ وفلسطیلرك سرورلری دیدیلر که نه در بو عبرانیلر وآخیس فلسطیلرك سرورلرینه جواب ویردیکه
اسرائیل ملکی شاوولك قولی داود بو دکلمی در که بونجه کونلر وبونجه ییللر بنمله اولوب وبکا دوشدوکی
کوندن تا بو کونه‌دك انده بر نسنه بولمدم ٤ اما فلسطیلرك سرورلری اکا غضب ایتدیلر وفلسطیلرك
سرورلری اکا دیدیلر که بو آدمی دوندر اکا تعیین ایتدوکك کندو یرینه دونسون وبزمله جنکه
اینمسون که جنکده بزه دشمن اولمیه زیرا افندیسنه نه ایله مقبول اولا بو آدملرك باشلریله دکلمی

٥ او داود دكلی در كه اكا رقصلر ايله ارلايوب ديرلر ايديكه شاول بيكنی وداود اون بيكنی قردی
٦ او زمان آخيس داودی چاغروب اكا ديديكه حی الرب حقيچون طوغرو سن و بنمله اوردويه چقدوغك
وكيردوكك كوزلرمده ايودر زيرا كلدوكك كوندن تا بو كونه دك سنده مكلك بولمدم نهايت سرورلرك
كوزلرنده ايو دكلسن ٧ ايمدی حالا دون وسلامتله وار كه فلسطيلر سرورلرينك كوزلرنده نا مقبول
نسنه‌يی ارتكاب ايتميه‌سن ٨ وداود آخيسه ديديكه نه ايلدم وسنك اوككده اولدوغم كوندن
تا بو كونه دك قولكده نه بولدك كه وارمیم و افندم ملكك دشمنلريله جنك ايتميم ٩ وآخيس جواب
ويروب داوده ديديكه بلورم كه سن كوزلرمده الله ملكی كبی ايو سن اما فلسطيلرك سرورلری ديديلركه
بزمله جنكه چقماسون ١٠ ايمدی چيك صباح قلق هم افندكك قوللری كه سنكله كلديلر وچيك
صباح قلقوب سزه آيدنلق اولنجه تيز وارك كدك ١١ ايمدی داود او وانك آدملری قلقديلركه چيك
صباح كدوب فلسطيلرك ولايتنه دونه‌لر فلسطيلر ايسه ايزرعيله چقديلر ۞

اوتوزنجی فصل

١ واولديكه داود وانك آدملری اوچنجی كونده صقلاغه دوندكلرنده عماليقلولر جنوبه طوغرو
وصقلاغه آقن ايدوب وصقلاغی اوروب انی آتشه ياقمشلر ايدی ٢ واچنده اولان عورتلری اسير
ايتمشلر ايدی كوچكدن بيوكه وارنجه بر كمسه‌يی اولدرمشلر ايدی الا سوروب يولنه كتمشلر ايدی
٣ وداود هم انك آدملری شهره كلدكلرنده اشته شهر يانمش وعورتلری واوغللری وقزلری اسير اولديلر
٤ ايمدی داود وانكله اولان قوم آوازلرينی قالدروب آغلاديلر تا انلرده آغلامغه طاقت قالمينجيه‌دك
٥ داودك ايكی عورتی دخی ايزرعيللو آحينوعام وكرمللو نابالك عورتی آبيغال اسير اولديلر ٦ وداود بيوك
مضايقه‌ده ايدی چون قوم انی طاشليه‌لم ديدی زيرا جمله قومك جانی هر كس اوغللری وقزلری ايچون
آجيدی اما داود اللهی رب ايله قوتلندی ٧ وداود آخيملك اوغلی امام آبياتاره ديديكه كرم ايله بكا
افودی يانشدر آبياتار دخی داوده افودی يانشدردی ٨ وداود ربه سؤال ايدوب ديديكه بو عسكرك آردنجه
سكرده‌يم‌مي انلره يتشه‌يم‌مي اول دخی اكا جواب ويرديكه اكا سكرت زيرا تحقيق يتشورسن واليته جمله‌يی
قورتاررسن ٩ ايمدی داود او وانكله اولان التی يوز آدم واروب تا بسور ارماغنه كلديلر وقالانی اوراده
طورديلر ١٠ اما داود ودورت يوز آدم آردنجه سكرتديلر وايكی يوزی طورديلر زيرا شويله يورغون ايديلر
كه بسور ارماغنی كچه‌مديلر ١١ وبر مصرلو آدمی بولوب انی داوده كتورديلر واكا اتمك ويرديلر ويدی
وصو دخی ايچورديلر ١٢ ودخی اكا قورو انجير بر پارچه‌سنی وقورو اوزمك ايكی صلقمنی ويرديلر اول دخی
يدی وجانی يرينه كلدی زيرا اوچ كون اوچ كيجه اتمك يممش وصو ايچممش ايدی ١٣ وداود اكا

دیدیکه کیمڭ سن و نره‌لو سن اول دخی دیدیکه مصرلو اوغلان و عمالقلو آدمڭ قولی ایم و بوکون اوچ
کوندرکه خسته‌لندوغم ایچون افندم بنی براقدی ١٤ بز کیریتلولرڭ جنوبنه و یهوداڭ اوزرینه
و کالب جنوبی اوزرینه آقن ایتدك و صقلاغی آتشه یاقدق ١٥ و داود اکا دیدیکه بنی اول عسکره ایندره
بلورمیسن اول دخی دیدیکه بکا الله ایله یمین ایله که بنی اولدرمزسن و بنی افندمڭ النه ویرمزسن و بن
سنی اول عسکره ایندره‌جکم ١٦ و انی ایندردکنده اشته بتون یرڭ یوزی اوزرنده یایلمش ییوب ایچرلردی
و فلسطیلرڭ ولایتندن هم یهودا ولایتندن جمله عظیم غنیمه‌لری ایچون رقص ایدرلردی ١٧ و داود انلری
طاڭدن تا ارته‌سنڭ آخشامنه‌دك اوردی و انلردن هیچ کمسه قورتلمدی درت یوز کنج یکتلردن غیری
که دوه‌لره بنوب قاچدیلر ١٨ و عمالقلولرڭ جمله آلدقلرینی داود قورتاردی و ایکی عورتنی دخی داود
قورتاردی ١٩ و انلره کوچکدن بیوکه‌دك نسنه اکسلمدی نه اوغل نه قز نه غنیمه نه انلردن جمله
آلدقلریندن بر نسنه هیسنی داود دوندردی ٢٠ و داود جمله صغرلرینی و قیونلرینی آلدی که انلری کندو
سوریلرینڭ اوکنده سوروب داودڭ غارتی بودر دیدیلر ٢١ اندن عسکره داود اول ایکی یوز آدمه کلدی
که یورغون اولوب داودڭ آردنجه کیده‌مدیلر و انلری بسور ارماغنده آلیقومش ایدی بونلر داودڭ
استقبالنه و انکله اولان قومڭ استقبالنه چقدیلر و داود قومه یقلاشدقده انلره سلامتلك ایچون صوردی
٢٢ و بو آدملردن که داود ایله کیتمشلر ایدی هر یرامزی و هر بلیعال کشیسی بو یوزدن دیدیلر که
چونکه بزمله کلمدیلر بز دخی انلره قورتاردوغمز غارتلردن ویرمیه‌جکیز انجق هر کس عورتنی و اوغللرینی
کوترسونلر و کیتسونلر ٢٣ اما داود دیدیکه ای قرنداشلرم بویله ایتمڭ چونکه رب بزه ویردی و بزی
صقلادی و اوزرمزه کلن عسکری اللرمزه تسلیم ایلدی ٢٤ و بو قضیه‌ده سزی کیم دکلر زیرا جنکه ایننلرڭ
حصه‌سی نه شکل ایسه آغرلق یاننده قالانلرڭ حصه‌سی دخی بویله اولسه کرك برابرجه پایلشسونلر ٢٥ و اول
کوندن الرو اولدیکه بو تا بو کونه‌دك اسرائیلده سنت و قانون اولدی ٢٦ و داود صقلاغه کلدکده
اول غنیمه‌دن یهودا اختیارلری دوستلرینه کوندروب دیدیکه اشته ربڭ دشمنلری غنیمتندن سزه برکت
٢٧ بیت ایلده‌کیلره و جنوبی راموتده‌کیلره و یاتیرده‌کیلره ٢٨ و عروعرده‌کیلره و سفموتده‌کیلره
و اشتموعده‌کیلره ٢٩ و رخالده‌کیلره و یرحمئیلولرڭ شهرلرنده‌کیلره و قینلولرڭ شهرلرنده‌کیلره
٣٠ و حرماده‌کیلره و خورعشانده‌کیلره و عتاخده‌کیلره ٣١ و حبرونده‌کیلره و داود او و آدملری واروب
کلدکلری جمله یرلرده‌کیلره ۞

اوتوز برنجی فصل

١ فلسطیلر ایسه اسرائیل ایله جنك ایتدیلر و اسرائیل آدملری فلسطیلرڭ اوکندن قاچدیلر و جلبوع
طاغنده مجروح دوشدیلر ٢ و فلسطیلر شاووله و اوغللرینه یتشدکلرنده فلسطیلر شاوولڭ اوغللری

يُونَاثَانِي وَآبِينَادَابِي وَمَلْكِيشُوعِي اُوردِيلَر ٣ وَشَاوُول اُوزَرِينَه جَنك اِشتِدَاد بُولُوب اُنِي يَايلَه آتِيجِي آدَملَـر
بُولدِيلَر وَآتِيجِيلَردَن پَك مَجرُوح اُولدِي ٤ وَشَاوُول كَندُو سِلَاحدَارِينَه دِيدِيكَه قِلِجُنِي چقَار وَبَنِي اَنكَلَه
صَاپلَه تَاكِيم بُو سُنَّتسِزلَر كَلُوب بَنِي صَاپلَمَيَه‌لَر وَبَنِي اِستِهزَا اِيتمَيَه‌لَر اَمَّا سِلَاحدَارِي اِستَمَدِي زِيرَا پَك
قُورقَاردِي اِمدِي شَاوُول قِلِجِي آلُوب اَنُكْ اُوزَرِينَه دُوشدِي ٥ وَسِلَاحدَارِي شَاوُولُكْ اُولدُوكِنِي كُورمَكلَه
اُول دَخِي قِلِجِي اُوزَرِينَه دُوشُوب بِلَه‌سِنجَه اُولـــدِي ٦ وَشَاوُول وَاُوچ اُوغُللَرِي وَسِلَاحدَارِي وَدَخِي جُملَه
آدَملَرِي اُول كُوندَه بِلَه اُولدِيلَــر ٧ وَدَرَه‌نُكْ اُوتَه‌سِندَه هَم اَردَنُكْ اُوتَه‌سِندَه اُولَان اِسرَائِيل آدَملَرِي
اِسرَائِيل آدَملَرِينُكْ قَاچدُقلَرِينِي وَشَاوُولُكْ وَاَنُكْ اُوغُللَرِينُكْ اُولدُكلَرِينِي كُورمَكلَه شَهرلَرِي بِرَاغُوب قَاچدِيلَر
وَفِلِسطِيلَر كَلُوب اَنلَردَه سَاكِن اُولدِيلَــر ٨ وَاِرتَه‌سِي اُولدِيكَه فِلِسطِيلَر مَقتُوللَرِي صُويمَغَه كَلدُكلَرِندَه
شَاوُولِي وَاُوچ اُوغُللَرِينِي جِلبُوع طَاغِندَه دُوشمُش بُولدِيلَــر ٩ وَبَاشِنِي كَسدِيلَر وَسِلَاحلَرِينِي صُويدِيلَر
وَفِلِسطِيلَرُكْ وِلَايَتِي اَطرَافِنَه بُتلَرِينُكْ اَوِندَه وَقَومُكْ آرَاسِندَه مُژدَه‌لَمَكَه كُوندَردِيلَر ١٠ وَاَنُكْ سِلَاحلَرِينِي
عَستَرُوتُكْ اَوِندَه قُودِيلَر وَجَسَدِينِي بَيت سَانُكْ حِصَارِندَه آصدِيلَــر ١١ وَيَابِيس جِلعَادُكْ سَاكِنلَرِي
فِلِسطِيلَرُكْ شَاوُولَه اِيتدُكلَرِينِي اِشِدِنجَه ١٢ جُملَه قُوَّت صَاحِبِي آدَملَر قَلقُوب وَبُتُون كِيجَه وَارُوب بَيت
سَانُكْ حِصَارِندَن شَاوُولُكْ جَسَدِينِي وَاُوغُللَرِينُكْ جَسَدلَرِينِي آلدِيلَر وَيَابِيسَه كَلُوب اَنلَرِي اُورَادَه يَاقدِيلَر
١٣ وَكَمِكلَرِينِي آلُوب يَابِيسدَه اُولَان بِر آغَاجُكْ اَلتِندَه كُومدِيلَــر وَيَــدِي كُــــــون اُورُج
طُــوتــدِيــلَــــــــــــــــــــــــــــــر ۞

سفر صموئيل الثانى

كه دخى

سفر الملوك الثانى

تسميه اولنور

اوّلكى فصل

١ و اولديكه شاوول اولدكدن صكره وداود عمالقلولرى اورمقدن دونوب داود ايكى كون صقلاغده
طوردقدن صكره ٢ اوچنجى كونده اولديكه اشته بر آدم شاوولك اوردوسندن كلدى و انك اثوابلرى
يرتق هم باشى اوزرنده طپراق و اولديكه داوده كلدوكى كبى يره دوشوب طپو قيلدى ٣ وداود اكا ديديكه
نره‌دن كلورسن اول دخى اكا جواب ويرديكه اسرائيل اوردوسندن قورتلدم ٤ وداود اكا ديديكه نه واقع
اولدى كرم ايله بكا خبر وير اول دخى ديديكه قوم جنكدن قاچدى و قومك چوقى دوشوب هلاك اولديلر
هم دخى شاوول و اوغلى يوناثان اولديلر ٥ وداود اكا خبر ويرن اوغلانه ديديكه نيجه بلورسن كه
شاوول و انك اوغلى يوناثان اولدى ٦ و اكا خبر ويرن اوغلان ديديكه جلبوع طاغنده اتفاقا بولندم
و اشته شاوول مزراغنه طيانمش و اشته عربه‌لر و آتلولر اكا يتشورلردى ٧ و آردينجه باقوب بنى كوردى و بنى
چاغردى بن دخى اكا ديدمكه لبيك بيورك ٨ و بكا ديديكه سن كيمسن و اكا جواب ويردمكه عمالقلو
ايم ٩ و بكا دخى ديديكه لطف ايدوب اوزرمده طور و بنى اولدر زيرا بو خلقه‌لو جبه بنى آليقودى
و جانم دخى بتون بنده در ١٠ و بن اوزرنده طوروب انى اولدردم زيرا بلدمكه كندو دوشمندن صكره
ياشامغه قادر دكل ايدى و باشى اوزرنده اولان تاجى و قولنده اولان بلازكى آلوب انلرى بورايه سلطانمه
كتوردم ١١ وداود اثوابلرينى طوتوب انلرى يرتدى و انكله اولان جمله آدملر دخى اويله ايتديلر
١٢ و شاوول ايچون و اوغلى يوناثان ايچون و ربك قومى ايچون و بيت اسرائيل ايچون ياس چكوب و آغلايوب
تا آخشامه‌دك اوروج طوتديلر قلجله دوشدكلرى ايچون. ١٣ وداود اكا خبر ويرن اوغلانه ديديكه سن

نره‌دن سن اول دخی جواب ویردیکه غریب عمالقلو آدمك اوغلی ایم ١٤ ودخی داود اکا دیدیکه ربك
مسیحنی هلاك ایتمك ایچون الکی صالمغه نیجه قورقمدك ١٥ وداود اوغلانلردن بریسنی چاغروب اکا
دیدیکه یانش واوزرینه هجوم ایله اول دخی انی اوردی واولدی ١٦ وداود اکا دیدیکه قانك باشك اوزرینه
اولسون زیرا بن ربك مسیحنی اولدردم دیو آغزك اوزرکه شهادت ایتدی ١٧ وداود شاوولك اوزرینه
واوغلی یوناتانك اوزرینه بو مرثیه‌یی رثایه ایلدی ١٨ وسویلدی که یهودا اوغللرینی یایی اوکرده‌لر اشته
یاسار کتابنده یازلمشدر ١٩ اسرائیلك شرفی یوکسك یرلرکده قتل اولندی جبارلر نیجه دوشدیلر
٢٠ جاتده دیویرمك وعسقلان صوقاقلرنده خبر ویرمك تاکیم فلسطیلرك قزلری سونمیه‌لر وسنتسزلرك
قزلری حظ ایتمیه‌لر ٢١ ای جلبوع طاغلری نه چه نه یغمور اوزرکزه انسون نه قربانلرك تارلالری زیرا
جبارلرك قلقانی اوراده براغلدی شاوولك قلقانی صناسن که زیتون یاغیله مسح اولنمامش ایدی ٢٢ مقتوللرك
قانندن جبارلرك یاغندن یوناتانك یایی آرده دونمزدی وشاوولك قلیجی بوش دونمزدی ٢٣ شاوول ویوناتان
حیاتنده محبوبلر وملایملر اولوب موتنده دخی آیرلمدیلر قرتاللردن چویك وآرسلانلردن قوتلو ایدیلر
٢٤ ای اسرائیل قزلری شاوول ایچون آغلایك که سزی قرمز ایله وسائر نفایس ایله کیدی اولکه
قفتانلرکز اوزرینه زینتی قودی ٢٥ جنك آراسنده جبارلر کبی دوشدیلر ای یوناتان یوکسك یرلرکده
قتل اولندك ٢٦ ای قرنداشم یوناتان سنك ایچون مضایقه چکرم سن بکا پك شیرین ایدك سنك
محبتك بکا عورتلرك محبتندن افضل ایدی ٢٧ جبارلر نیجه دوشدیلر وجنك آلاتلری ضایع اولدیلر ۞

ایکنجی فصل

١ وبوندن صکره اولدیکه داود ربه سؤال ایدوب دیدیکه یهودا شهرلرینك بریسنه چقه‌یمی ورب
اکا دیدیکه چیق وداود دیدیکه نره‌یه چقه‌یم اول دخی جواب ویردیکه حبرونه ٢ ایمدی داود اورایه
چقدی وبله‌سنجه ایکی عورتی ایزرعیللو احینوعام وکرمللو نابالك عورتی ابیغال ٣ وداود انکله اولان
آدملری دخی چقاردی هر بریسنی کندو اوی برقیله وحبرون شهرلرنده ساکن اولدیلر ٤ ویهودا آدملری
کلوب اوراده داودی بیت یهودا اوزرینه ملك مسح ایتدیلر وداوده خبر ویروب دیدیلر که شاوولی کومن
یابیس جلعاد آدملری در ٥ وداود یابیس جلعادك آدملرینه خبرجیلر کوندروب انلره دیدیکه ربدن
مبارك اولاسز که افندکز شاووله بو احسان ایدوب انی دفن ایلدکز ٦ بوندن اوترو حالا رب سزه
احسان وحق ایلیه بن دخی سزه بو نسنه‌یی ایتدوککز ایچون ایولك ایده‌جکم ٧ وشمدی اللرکز برکلنسون
وقوتلو یکیتلر اولکز زیرا افندکز شاوول اولدی وبیت یهودا بنی کندولر اوزرینه ملك مسح ایلدی
٨ اما شاوولك سرعسکری نیر اوغلی آبنیر شاوولك اوغلی ایشباشوتی آلوب انی محنایمه کچوردی ٩ وانی
جلعاد اوزرینه وجاشور اوزرینه وایزرعیل اوزرینه وافرایم اوزرینه وبنیامین اوزرینه وجمله اسرائیل اوزرینه

ملك نصب ایلدی ١٠ شاوول اوغلی اسباسوت اسرائیل اوزرینه ملك اولمغه باشلدوغی زمان قرق یاشنده
ایدی و ایکی ییل سلطنت سوردی اما بیت یهودا داوده تابع اولدی ١١ و داود بیت یهودا اوزرینه
حبرونده ملك اولدوغی كونلرك حسابی یدی ییل و آلتی آی ایدی ١٢ و نیر اوغلی آبنیر و شاوول اوغلی
اسباسوتك قوللری محنایمدن جبعونه چقدیلر ١٣ و صرویا اوغلی یوآب و داود قوللری چقوب انلره جبعون
كولنك یاننده راستدیلر و بونلر كولك بو یاننده و انلر كولك اوته یاننده طوردیلر ١٤ و آبنیر یوآبه
دیدیكه شمدی یكتلر قلقوب اوكمزده اوینسونلر یوآب دخی قلقسونلر دیدی ١٥ ایمدی قلقدیلر و صایش
ایله كچدیلر بنیامیندن شاوول اوغلی اسباسوتدن اون ایكی و داود قوللرندن اون ایكی ١٦ و هر آدم كندو
قرینینی باشندن یاپشوب قلیجنی قرینینك بوش بوكرینه چكوردی و بیله دوشدیلر انك ایچون اول یره كه
جبعونده در خلقت حصریم دیو آد قودیلر ١٧ و اول كون زیاده‌سیله شدید جنك اولدی و آبنیر و اسرائیل
آدملری داود قوللرینك اوكنده منكسر اولدیلر ١٨ و اوراده صرویانك اوچ اوغللری وار ایدی یوآب و ابیشی
و عسائیل و عسائیل چابكله آیاقلو ایدی صحراده‌كی كیكلرك بریسی كبی ١٩ و عسائیل آبنیرك آردنجه سكیردی
و آبنیرك آردندن یورییوب نه صاغه نه صوله صاپدی ٢٠ و آبنیر آردینه باقوب عسائیل سن می سن دیدی اول
دخی بن ایم دیدی ٢١ و آبنیر اكا دیدیكه یا صاغكه یا صولكه صاپ و كنجلردن برینی طوت
و انك سلاحلرینی آل اما عسائیل آردندن صاپمغه استمدی ٢٢ و تكرار آبنیر عسائیله دیدیكه آردمدن
دون كت نیچون سنی یره چارپایم و قرنداشك یوآبه نیجه یوزی قالدرایم ٢٣ اما او دونمكه استمدی
او زمان آبنیر ارقی مزراغنك آردیله بشنجی ایكوینه اوردی و مزراق آردندن چقدی و اوراده دوشوب كندو
یرنده اولدی و اولدیكه هر كیم عسائیلك دوشدوكی و اولدوكی یره كلدیسه طوردی ٢٤ یوآب دخی و ابیشی
آبنیرك آردنجه سكیردیلر و جبعا قرشوسنده جبعون برییه‌سنك یولنده اولان اما دبه‌سنه كلدوكلری زمان
كونش باتدی ٢٥ و بنیامین اوغللری آبنیرك آردینه دوشریلوب بر آلای اولدیلر و بر دپه‌نك باشنده طوردیلر
٢٦ و آبنیر یوآبه چاغروب دیدیكه قلیج ابدا قرسونمی بلمزمیسن كه صوكی آجیلق اولور نیجه‌یه‌دك بو
قومه بیورمزسن كه قرنداشلرینك آردندن سكیرتمكدن دونه‌لر ٢٧ و یوآب دیدیكه حی الله حقیچون اگر
سویلمش اولسیدك قوم آرتق صباحدن برو هر كس قرنداشنك آردندن دونمش اولوردی ٢٨ و یوآب بوروی
چالدی و جمله قوم طوروب آرتق اسرائیلك آردندن سكیرتمدیلر و بر دخی جنك ایتمدیلر ٢٩ و آبنیر و انك
آدملری اول بتون كیجه صحراده كیدوب اردنی كچدیلر و بتون بیت حورانده یوروب محنایمه كلدیلر
٣٠ یوآب دخی آبنیرك آردندن سكیرتمكدن دونوب جمله قومی جمع ایلدی و داود قوللرندن اون طقوز آدم
هم عسائیل اكسك اولدیلر ٣١ اما داود قوللری بنیامیندن و آبنیرك آدملرندن اوچ یوز التمش آدم
اوردیلر و هلاك اولدیلر ٣٢ و عسائیلی آلوب انی بیت لحمده باباسنك مزارنده كومدیلر و یوآب و آدملری
بتون كیجه واروب صباح آغرر ایكن حبرونه كلدیلر ۞

أوجنجى فصل

١ وشاوولك اوى وداودك اوى آراسنده اوزون جنك اولدى وداود كيده كيده قوتلنوردى شاوولك اوى
ايسه كيده كيده زبونلنوردى ٢ وداوده حبرونده اوغللر طوغدى انك ايلك اوغلى ايزرعيللو آحينوعامدن
امنون ايدى ٣ وانك ايكنجيسى كرمللو نابالك عورتى آبيغالدن خالاب واوچنجيسى جاشور ملكى تلمينك قزى
معكانك اوغلى آبيشالوم ايدى ٤ ودردنجيسى حجيت اوغلى آدونيا وبشنجيسى آبيطال اوغلى شفطيا ٥ والتنجيسى
داودك عورتى عجلادن يترعام بونلر داوده حبرونده طوغديلر ٦ واولديكه شاوولك اوى وداودك اوى
آراسنده جنك اولدوغى زمان آبنير شاوولك اوى ايچون قوتلنوردى ٧ وشاوولك بر اوده لغى وار ايدى كه انك
آدى آيا قزى رصفا ايدى واسباسوت آبنيره ديديكه باباملك اوده لغنه نيچون كيردك ٨ وآبنير اسباسوتك
سوزى ايچون پك غضبه كلوب ديديكه بن كوپك باشيمى ايم كه بوكون يهودا اوزرينه باباك شاوولك اوينه
قرنداشلرينه ودوستلرينه احسان ايدوب سنى داودك النه تسليم ايتمدم وبوكون بو عورت ايچون كناه
اوزرمه اسناد ايدرسن ٩ الله آبنيره بويله ايلسون واكا بويله آرترسون اكر رب داوده يمين ايتدوكى كبى
اكا بويله ايتمزسم ١٠ شاوولك اوندن مملكتى نقل ايدوب اسرائيل اوزرينه ويهودا اوزرينه داودك تختنى
داندن تا بير سبعه دك ثابت ايدجكم ١١ وآرتق آبنيره بر سوز سويلمكه قادر اولمادى زيرا اندن قورقردى
١٢ اندن صكره آبنير كندو طرفندن داوده خبرجيلر كوندروب ديديكه ولايت كيمك در وتاكه اكا
ديه لر عهدكى بنمله كس واشته جمله اسرائيلى سكا دوندرمك ايچون الم سنكله اولاجقدر ١٣ وداود
اكا جواب ويرديكه پك ايو سنكله عهد كسجكم لكن بن سندن بر شئ استرم كه يوزمى كورمكه كلدوكك
زمان بكا شاوولك قزى ميخالى كتورميجه يوزمى كورمزسن ١٤ وداود شاوولك اوغلى اسباسوته خبرجيلر
كوندروب ديديكه عورتم ميخالى كه انى فلسطيلرك يوز غلفه لرى ايله نكاح ايلدم بكا رد ايله ١٥ واسباسوت
كوندروب انى قوجه سى لايس اوغلى فلطيالدن آلدى ١٦ وانك قوجه سى آردنجه كيدرك وآغلايرق بحوريمه دك
كتدى وآبنير اكا ديديكه وار دون ودوندى ١٧ وآبنير اسرائيل اختيارلرينه سويليوب ديديكه دون
واوته كون داودى آراردكز كه اوزركزه ملك اوله ١٨ ايمدى حالا ايليك زيرا رب داودك خصوصنده
ديديكه داود قوللك اليله اسرائيل قومى فلسطيلرك الندن وجمله دشمنلرينك الندن قورتاره جغم
١٩ وآبنير دخى بنيامين قولاقلرينه بويله سويلدى اندن صكره آبنير اسرائيلك كوزلرنده وبتون بيت
بنيامينك كوزلرنده ايو كورندوكنى داودك قولاقلرينه حبرونده سويلمك ايچون كتدى ٢٠ وآبنير وانكله
اولان يكرمى آدم داوده حبرونه كلدكلرنده داود آبنيره وانكله اولان آدملره ضيافت ايلدى ٢١ وآبنير
داوده ديديكه قالقوب كيده يم وملك افندمه جمله اسرائيلى دوشره يم كه سنكله عهد كسه لر وجمله
جانك دلدوكنه ملك اوله سن داود دخى آبنيرى كوندردى وسلامتله كتدى ٢٢ واشته داودك قوللرى

ويوآب بر آقنــدن كلوب چوق غنيمت بله كتورديلر وآبنير داود ايله حبرونده دكل ايدی زيرا انی كوندرمش
ايدی اول دخی سلامتله كيتمش ايدی ٢٣ يوآب هم انكله اولان جمله عسكر كلدكده يوآبه خبر ويروب
ديديلر كه نير اوغلی آبنير ملكه كلدی كه انی كوندردی وسلامتله كيتدی ٢٤ ويوآب ملكه كلوب
ديديكه نه ايلدك اشته آبنير سكا كلدی نيچون انی كوندردك وواردی كيتدی ٢٥ نير اوغلی آبنيری
بلورسن كه سنی آلداتمق ايچون وسنك چقاجغنی وكيرجككی بلمك ايچون هم جمله ايشلدوككی بلمك
ايچون كلدی ٢٦ ويوآب داوددن چقدوغی كبی آبنيرك آردينه خبرجيلر كوندردی كه انی سيرا صارنجندن
دوندرديلر وداود بلمدی ٢٧ وآبنير حبرونه دوندكده يوآب سنكله سلامتله سويلشهيم ديو انی قپو
آراسنه صاپدردی وقرنداشی عسائيلك قانی ايچون انی اوراده بشنجی ليكوينه اوردی واولدی ٢٨ بوندن
صكره داود بونی ايشدوب ديديكه بن وملكتم ربك حضورنده نير اوغلی آبنيرك قانندن تا ابداً صوچسز
ايز ٢٩ يوآبك باشنه وباباسنك جمله اوی اوزرينه قونسون وآقنتيسی اولان وجذام وعكازه طيانان
وقليجدن دوشن واتمكه محتاج اولان يوآبك اوندن اكسلمسون ٣٠ ويوآب وقرنداشی آبيشای آبنيری
اولدرديلر قرنداشلری عسائيلی جبعونده جنكده اولدردوكی ايچون ٣١ وداود يوآبه وجمله انكله اولان
قومه ديديكه اثوابكزی يرتك وچللر قوشانك وآبنيرك اوكنده آغلايك وداود ملك جنازهنك آردنده
كيدردی ٣٢ وآبنيری حبرونده كومديلر وملك آوازينی قالدروب آبنيرك مزاری اوزرينده آغلادی وجمله
قوم دخی آغلادی ٣٣ وملك آبنير ايچون مرثيه ايدوب ديديكه آبنير نامرد اولدوكی كبی می اولدی ٣٤ اللرك
باغلنمش دكل ايدی وآياقلرك بوقاغولر ايله مربوط دكل ايدی اشقيانك اوكنده دوشنلر كبی دوشدك
وجمله قوم تكرار اوزرينه آغلادی ٣٥ ودخی كوندز ايكن جمله قوم داوده طعام يدرمكه كلدی اما داود
يمين ايدوب ديديكه الله بكا بويله ايلسون وبويله آرترسون اكر كونش باتمدن اول اتمك ويا بر نسنه
طاترسم ٣٦ وجمله قوم بلدی وكوزنده خوش كلدی جمله نه كه ملك ايشلديسه جمله قومك كوزلرنده
خوش ايدی ٣٧ وجمله قوم وجمله اسرائيل اول كونده بلديلر كه نير اوغلی آبنيرك قتلی ملكدن
اولمادی ٣٨ وملك قوللرينه ديديكه بلمزمیسكز كه بوكون اسرائيلده بر عظيم سرور دوشدی ٣٩ وبن
بوكون تازه هنوز مسح اولنان ملك ايم وبو آدملر صرويا اوغوللری بندن قوتلو درلر رب كملك ايدننه كلينه
كوره جزا ويرسون ۞

دردنجی فصل

١ وشاوولك اوغلی آبنيرك حبرونده اولدوكنی ايشتدكده اللری كوشندی وجمله اسرائيل شاشدی
٢ وشاوول اوغلنك ايكی آدمی آلای بكلری وار ايدی برينك آدی بعنا واو بريتك آدی بنيامين اوغوللرندن
بئروتلو رموننك اوغلی راخاب ايدی زيرا بئروت دخی بنيامينده صايلدی ٣ وبئروتلولر جتايمه قاچشلر

ایدی هم تا بو کونه‌دك اوراده ساکن ایدیلر ٤ وشاوول اوغلی یوناثانك آیاقلری سقط بر اوغلی وار ایدی
شاوولك و یوناثانك خبری ایزرعیلدن کلدوکی زمان بش یاشنده ایدی و دایه‌سی انی قالدروب قاچدی
و اولدیکه قاچغه عجله ایتمکله اول دوشدی و اقسق اولدی و انك آدی مفیبوشت ایدی ٥ و بئروتلو
رمونك اوغللری راخاب و بعنا واروب کون قزدوغی زمان اسباشوتك اوینه کیردیلر او ایسه اویله اویقوسنده
یاتردی ٦ و بورایه تا اوك اورتاسنه بغدای آلانلر کبی گیردیلر و انی بشنجی ایکوده اوردیلر و راخاب
و قرنداشی بعنا سوشدیلر ٧ یعنی اوه کلدکلرنده او دوشکی اوزرنده یاتاق اوده‌سنده یاتردی و انی
اوروب اولدردیلر و باشنی کسوب انی آلدیلر و بتون کیجه صحرا یولندن کتدیلر ٨ و اسباشوتك باشنی
حبرونه داوده کتوروب ملکه دیدیلر که اشته دشمنکك شاوول اوغلی اسباشوتك باشی که جانكی
آراردی و رب بوکون ملك سلطانمه شاوولدن و انك نسلندن انتقاملر ویردی ٩ و داود بئروتلو رمونك
اوغللرینه راخابه و قرنداشی بعنایه جواب ویروب انلره دیدیکه حی الرب حقیچون که جانمی جمله
ثقلتلردن قورتاردی ١٠ اکر بن اول کیشی‌یی که کندو کوزلرنده مژده‌جی کبی ایکن بکا خبر ویروب
دیدیکه اشته شاوول اولدی طوتوب صقلاغده اولدردم ایسه اول که بکا ویردوکی خبرلرینك جزاسی
ایدی ١١ قنده که یرامز آدملری که بر صالح آدمی کندو اونده کندو دوشکنده اولدردیلر شمدی انك
قاننی الکزدن آرایوب سزی یردن قالدرممی ١٢ ایمدی داود اوغلانلرینه امر ایتدکده انلری اولدردیلر
و اللرینی و آیاقلرینی کسوب حبرونده کولك یاننده آصدیلر اما اسباشوتك باشنی آلوب حبرونده آبنیرك
مزارنده کومدیلر ۞

بشنجی فصل

١ اندن صکره جمله اسرائیل سبطلری حبرونه داوده کلوب و سویلیوب دیدیلر که اشته بز کمککك
و اتك ایز ٢ دون و اوته کون شاوول اوزرمزه ملك ایکن اسرائیلی چقاران و کیرو کتورن سن ایدك و رب
سکا دیدیکه سن بنم اسرائیل قومیی کوده‌سن و سن اسرائیل اوزرینه هادی اولاسن ٣ ایمدی اسرائیلك
جمله اختیارلری حبرونه ملکه کلدکلرنده داود ملك انلر ایله حبرونده ربك حضورنده عهد کسدی
و داودی اسرائیل اوزرینه ملك مسح ایلدیلر ٤ داود ملك اولدوغی زمان اوتوز یاشنده ایدی و قرق ییل
سلطنت سوردی ٥ یهودا اوزرینه یدی ییل و التی آی حبرونده سلطنت سوردی و جمله اسرائیل
و یهودا اوزرینه اوتوز اوچ ییل اورشلیمده سلطنت سوردی ٦ و ملك هم انك آدملری اورشلیمه ولایت
ساکنلری یبوسیلر اوزرینه واردیلر و بونلر داوده سویلیوب دیدیلر که سن کورلری و طوباللری چقارمدین
بورایه کیره‌مزسن کانه دلود بورایه کیره‌مز دیدیلر ٧ نهایت داود صهیون قلعه‌سنی آلدی داودك شهری
بو در ٨ و اول کونده داود دیدیکه هرکیم اولوغه یتشوب یبوسیلری و داودك دشمنلری اولان کورلری

وطوپاللری اوررسه انی سرعسکر ایدجکم انك ایچون دیدیلر که کور وطوپال اوه کیرمسون ٩ وداود
اول قلعه‌ده ساکن اولوب اکا داود شهری دیو آد قودی وداود اطرافنده ملّوادن ایچرویه یاپولر یاپدی
١٠ وداود کیده‌رك وبیویه‌رك کیتدی ورب الله العساکر انکله ایدی ١١ وصور ملکی حیرام داوده
ایلچیلر وارز آغاجلری ودولکرلر وطاش دیوار استادلری کوندردی وداوده بر اوه یاپدیلر ١٢ وداوده
بلدیکه رب انی اسرائیل اوزرینه ملك ثابت ایلدی وقومی اسرائیل ایچون انك مملکتنی عالی ایلدی
١٣ وداود دخی حبروندن کلدکدن صکره ینه اورشلیمدن اوده‌لقلر وعورتلر آلدی وداوده ینه اوغللر
وقزلر طوغدی ١٤ واورشلیمده طوغانلرك آدلری بونلر در سموع وسوباب وناثان وسلیمان ١٥ ویبحار والیشوع
ونفیغ ویفیع ١٦ والیشماع والیداع والیفلط ١٧ وفلسطیلر داودی اسرائیل اوزرینه ملك مسح ایتدکلرینی
ایشدنجه جمله فلسطیلر داودی آرامغه چقدیلر وداود بونی ایشدوب قلعه‌یه ایندی ١٨ وفلسطیلر کلوب
رفائیم دره‌سنده یاییلدیلر ١٩ وداود ربه طانشوب دیدیکه فلسطیلر قرشوسنه چقایمی انلری الّمه
ویررمیسن ورب داوده دیدیکه چق زیرا البتّه فلسطیلری سنك الکه ویره‌جکم ٢٠ وداود بعل فراصیمه
کلدی واوراده داود انلری اوروب دیدیکه نیجه که صولر خرق ایدرلرسه بویله رب دشمنلرمی اوکمده
خرق ایلدی انك ایچون او یره بعل فراصیم دیو آد قودی ٢١ واوراده بتلرینی براقدیلر وداود هم انك
آدملری انلری یاقدیلر ٢٢ بر دخی فلسطیلر چقوب رفائیم دره‌سنده یاییلدیلر ٢٣ وداود ربه طانشدقده
اول دیدیکه چقما آردلرینه طولاش که انلره توت آغاجلرینك قرشوسنده کله‌سن ٢٤ واولا که سن
توت آغاجلرینك ذروه‌لرنده روش صوتنی ایشدنجه او زمان حرکت ایده‌سن زیرا او زمان رب فلسطیلرك
اوردوسنی اورمق ایچون اوکڭده چقاجقدر ٢٥ وداود نیجه که رب اکا امر ایتمش ایدیسه بویله
ایلدی وفلسطیلری جبعدن تا غازره کلنجه‌یه‌دك اوردی ۞

آلتنجی فصل

١ وتکرار داود اسرائیلك جمله کزیده‌لرینی اوتوز بیك مقداری جمع ایلدی ٢ وداود قالقوب جمله
انکله اولان قوم ایله یهودا بعلدن کیتدی اورادن اللّهك تابوتنی کتورمك ایچون که انك آدی کروبلر
آراسنده اوتوران رب العساکرك آدندن دینلدی ٣ واللّهك تابوتنی بر یکی عربه‌یه بندروب جبعه‌ده‌کی
ابیناداباك اوندن کتوردیلر وابیناداباك اوغللری عزا واحیو یکی عربه‌یی سوررلردی ٤ وانی اللّهك تابوتی
ایله جبعه‌ده‌کی ابیناداباك اوندن کتوردیلر واحیو تابوتك اوکنده کیدردی ٥ وداود وجمله اسرائیل
اوی ربّك اوکنده چام آغاجلرندن یاپلمش درلو درلو چالغولر ایله طنبورلرله وکمانچه‌لرله ودائره‌لرله
وچغانه‌لرله و دفلرله چالرلردی ٦ وتا ناخونك خرمننه کلدکلرنده عزا اللّهك تابوتنه الینی اوزادوب انی
آلیقودی زیرا اوکوزلر انی صرصتمشلر ایدی ٧ وربّك غضبی عزا اوزرینه طوتشدی وخطا ایچون الله انی

اُورَادَه اُوردِى وَ اُورَادَه رَبّكْ تَابُوتِى يَانِندَه اُولدِى ٨ وَرَبّ عَازَادَه قِرِش قِردُوغِى اِيچُون دَاوُد اَلَمِ چَكُوب
اُول يَرَه فَرَص عَازَا آدِينِى قُودِى تَا بُو كُونَه‌دَك ٩ وَاُول كُونده دَاوُد رَبّدَن قُورقُوب دِيدِيكه رَبّكْ تَابُوتِى
بكا نِيجَه كِيرَر ١٠ وَدَاوُد رَبّكْ تَابُوتِنِى كَندُو يَانِنَه دَاوُد شَهرِينَه كَتُورمَكه اِستَمَدِى اَمّا دَاوُد اَنِى جيتِى
عُوبَيد اَدُومُك اَوِينَه دُوندُردِى ١١ وَرَبّكْ تَابُوتِى جيتِى عُوبَيد اَدُومُكْ اَونده اُوچ آى طُوردِى وَرَبّ عُوبَيد
اَدُومَه وَجُملَه اَنُكْ اَوِينَه بَرَكَت وِيردِى ١٢ وَدَاوُد مَلِكَه خَبَر اُولُنُوب دِيدِيلَر كِه اَللّهُكْ تَابُوتِى سَبَبِيلَه
رَبّ عُوبَيد اَدُومُكْ اَوِينَه وَجُملَه مَامَلَكِنَه بَرَكَت وِيردِى اَنُكْ اِيچُون دَاوُد وَاَرُوب اَللّهُكْ تَابُوتِنِى عُوبَيد
اَدُومُكْ اَوندَن دَاوُد شَهرِينَه شَنلِكلَه كَتُوردِى ١٣ وَاُولدِيكه شُول كِمسَه‌لَر كِه رَبّكْ تَابُوتِنِى كُوتُررلَردِى اَلتِى
آدِم كِتدُكِنَه دَاوُد اُوكُزلَر وَقُوچلَر ذَبح اَيلَردِى ١٤ وَدَاوُد رَبّكْ حُضُورِنده جُملَه قُوَّتِيلَه رَقص اِيدَردِى
وَدَاوُد كَتَان اَفُودِى اِيلَه قُوشَانمِش اِيدِى ١٥ وَدَاوُد وَجُملَه اِسرَائِيل اَوِى رَبّكْ تَابُوتِنِى تَهلِيل وَبُورُو
صَوتِيلَه چِقَارِرلَردِى ١٦ وَاُولدِيكه رَبّكْ تَابُوتِى دَاوُد شَهرِينَه كِيردُوكِى زَمَان شَاوُولُكْ قِزِى مِيخَال پَنجَرَه‌دَن
بَاقَردِى وَدَاوُد مَلِكِكْ صِچرَايُوب رَقص اِيتدُوكِنِى كُورمَكلَه اَنِى قَلبِنده خُورلَدِى ١٧ وَرَبّكْ تَابُوتِنِى كَتُوردِيلَر
وَاَنِى كَندُو يَرِنده دَاوُد اَكَا قُوردُوغِى چَادِرُكْ اُورتَاسِنده وَضع اِيتدِيلَر هَم دَاوُد رَبّكْ اُوكِنده صَعِيده‌لَر
وَسَلَامَت قُربَانلَرِى عَرض اَيلَدِى ١٨ وَدَاوُد صَعِيده‌لَرِى وَسَلَامَت قُربَانلَرِينِى عَرض اَيلَمَكِى تَمَام اِيتدُكدَن
صُكرَه رَبّ اَلعَسَاكِرُكْ آدِيلَه قَومَه بَرَكَتلَر سُويلَدِى ١٩ وَجُملَه قَومَه جُملَه اِسرَائِيلُكْ چُوقلِغِنَه اِرلَرَه هَم
عَورَتلَرَه هَر بِرِينَه بِر صُمُون اَتمَك وَبِر فَصلَه اَت وَبِر شِيشَه شَرَاب اُولَشتُردِى وَجُملَه قَوم هَركَس كَندُو
اَوِينَه كِتدِى ٢٠ اَندَن صُكرَه دَاوُد كَندُو اَوِينَه بَرَكَت سُويلَمَك اِيچُون دُوندِى وَشَاوُولُكْ قِزِى مِيخَال
دَاوُدُكْ اِستِقبَالِنَه چِقُوب دِيدِيكه اِسرَائِيل مَلِكِى بُوكُون نَه عَزِيز دُر كِه بُوكُون دِيوَانَه‌لَرُكْ بِرِيسِى صُويُنَه
كَلدُوكِنَه كُورَه قُوللَرِينُكْ جَارِيَه‌لَرِى كُوزلَرِنده صُويُندِى ٢١ دَاوُد دَخِى مِيخَالَه دِيدِيكه بَلِى اُول رَبّكْ
حُضُورِنده كِه بَنِى بَابَاكَه وَجُملَه اَنُكْ اَوِينَه تَرجِيحًا اِختِيَار اَيلَيُوب بَكَا اَمر اِيتدِيكه رَبّكْ قَومِنَه اِسرَائِيلَه
هَادِى اُولَام اَنُكْ اِيچُون رَبّكْ حُضُورِنده اُوينَيَجَغِم ٢٢ وَبُوندَن زِيَادَه دَخِى حَقِير اُولُورُم وَكُوزلَرِمده
اَدنَا اُولُوب اُو سُنُكْ دِيدُوكُكْ جَارِيَه‌لَرُكْ يَانِنده مُمَجَّد اُولُورُم ٢٣ اَنُكْ اِيچُون شَاوُولُكْ قِزِى مِيخَالَه تَا
اُولدُوكِى كُونَه‌دَك وَلَد اُولمَادِى ۞

يَدِنجِى فَصل

١ وَاُولدِيكه مَلِك كَندُو اَوِنده اُوتُرُوب رَبّ اَكَا چَپ چَورَه‌ده جُملَه دُشمَنلَرِندَن رَاحَت وِيردُوكِى زَمَان
٢ مَلِك پَيغَمبَر نَاثَانَه دِيدِيكه شِمدِى بَاق بَن اَرز آغَاجِندَن يَاپِلمِش اَوده اُوتُررُم وَاَللّهُكْ تَابُوتِى پَردَه‌لَر
اِيچِنده طُورُر ٣ نَاثَان دَخِى مَلِكَه دِيدِيكه وَار كُوكلُكده نَه وَار اِيسَه اِيلَه زِيرَا رَبّ سَنُكلَه دُر ٤ اَمّا اُول
كِيجَه اُولدِيكه رَبّكْ كَلَامِى نَاثَانَه اُولُوب دِيدِيكه ٥ وَار قُولُم دَاوُده دِى كِه رَبّ بُويلَه دِيدِيكه مَسكَنُم اِيچُون سَن مِى

بڭا او يايسەك كرك ٦ چون بن بنی اسرائیلی مصردن چقاردوغم کوندن تا بو کونەدك بر اودە ساكن
اولمادم بلکه چادردە و خیمەدە اورایە بورایە کزدم ٧ هر نرەدە که جملە بنی اسرائیل ایلە کزدم ایسە
هیچ اسرائیل سبطلرینك بریسیلە که اڭا قومم اسرائیلی کودمکه امر ایتدم سویلشوب دیدمی که
نیچون بڭا ارز آغاجندن بر او یاپمزسکز ٨ ایمدی حالا قولم داودە بویلە دیەسنکه رب العساکر بویلە
دیدیکه بن سنی ماندرەدن قیون آردندن آلدم که قومم اسرائیل اوزرینە هادی اولاسن ٩ و هر واردوغك
یردە سنکلە ایدم و جملە دشمنلرکی اوکڭدن قروب سڭا یردە اولان اکابرلرك نامنە کورە بیوك نام ایتدم
١٠ و قومم اسرائیلە بریر تعیین ایدوب انی دیکه‌جکم و کندو یرندە ساكن اولوب آرتق قلداتمز و ظلم
اوغللری انی بر دخی اوّلکی کبی انجتمیەلر ١١ و قومم اسرائیل اوزرینە حاکملر دکدوکم و سڭا جملە
دشمنلرکدن راحت ویردوکم کوندن و رب دخی سڭا خبر ایدرکه سڭا بر او یاپه‌جقدر ١٢ و کونلرك تمام
اولدقدن صکره و باباڭکله یاتدوغك زمان سندن صکره باغرکدن چقان نسلکی اقامت ایدوب ملکتنی
محکم ایده‌جکم ١٣ بنم اسممە او یاپاجق او در و بن انك مملکتنك تختنی ابدا محکم ایده‌جکم ١٤ بن
اڭا بابا اولورم و او بڭا اوغل اولاجقدر اکر کناه ایدرسە بن انی آدم دکنکیلە و آدم اوغللری یرەلریلە
تعزیر ایده‌جکم ١٥ امّا احسانم اندن کیدرلمز شاوولدن کیدردوکم کبی که انی سنك اوکڭدن کیدردم
١٦ و سنك اوك هم سنك مملکتك اوکڭدە تا ابدا قایم اولاجقدر سنك تختك تا ابدا محکم اولاجقدر
١٧ بو جملە سوزلره کورە و بو جملە رویایە کورە ناتان داودە بویلە سویلدی ١٨ اندن صکره داود ملك
واروب ربك حضورندە اوتردی و دیدیکه ای رب الله بن کیم ایم و بنم اوم کیمدر که بنی تا بورایە
کتوردك ١٩ و ای رب الله بو دخی کوزلرکدە آز ایدی که سنك قولکك اوی خصوصندە کلجك اوزون
زمان ایچون سویلدك آدمك ناموسی بومی در ای رب الله ٢٠ آرتق داود سڭا زیادە نە سویلیە بیلورسن
ای رب الله قولکی بیلورسن ٢١ جملە بو بیوك نسنەلری سوزك ایچون و کوڭلکه کورە ایلدك که قولکه
بلدرەسن ٢٢ انك ایچون ای رب الله معظّم سن زیرا سڭا مانند یوقدر و سندن غیری اله یوقدر
قولاقلرمز ایلە جملە ایشتدوکمزه کورە ٢٣ و قومك کبی اسرائیل کبی کیمدر یردە برجك امّت در که انك
اجلندن الله انی کندویە قوم اولمغە قورتارمق ایچون و کندویە نام قومق ایچون هم سزه و یرکە بیوك
و هیبتلو شیلر ایتمك ایچون کلدك قومکك اوکندە که انی کندوکە مصردن ملّتلردن و الٰهلرندن
قورتاردك ٢٤ زیرا قومك اسرائیلی سڭا تا ابدا قوم اولمق ایچون کندوکە ثابت ایلدك و سن ای رب انلره
الله اولدك ٢٥ ایمدی حالا ای رب الله شو قولك ایچون و انك اوی ایچون سویلدوکك سوزی تا ابدا
تحقیق ایدوب سویلدککه کوره ایلە ٢٦ و سنك اسمك تا ابدا معظّم اولا و دیسونلر که رب العساکر
اسرائیل اوزرینە الله در و قولك داودك اوی اوکڭدە ثابت اولا ٢٧ زیرا سن ای رب العساکر اسرائیل
الٰهی قولکك قولاغنە کشف ایدوب دیدك که بن سڭا او یاپه‌جغم انك ایچون قولك سڭا بو دعایی ادا

ایتمکه کوکلنی بولمشدر ٢٨ ایمدی حالا ای ربّ الله سن الله سن وسنك سوزلرك صادق در وقولکه
بو ایولکی وعد ایتدك ٢٩ انك ایچون لطف ایدوب قولکك اوینه برکت ایله که تا ابدا
اوکڭکده اولا چون سن ای ربّ الله سویلدك ایمدی قولکك اوی سنك برکتلرکدن تا ابدا
مبـــــــــــــــــارك اولا ۞

سکزنجی فصل

١ وبوندن صکره اولدیکه داود فلسطیلری اوروب انلری مقهور قلدی وداود فلسطیلرك النـدن
مقامه‌یی آلـدی ٢ وموآبی قروب انلری یره یاتروب ججر ایله اولچدی اولدره‌جکنی ایکی ججـمله
ویاشاده‌جغنی بر بتون ججمله اولچدی وموآبیلر داوده خراج کتورن قوللر اولدیلر ٣ ودخی داود صوبا
ملکی راحوب اوغلی هددعزاری اوردی انك الینی فرات ارماغنه‌دك اوزاتمق ایچون واردوغی زمان ٤ وداود
اندن بیك یدی یوز آتلو ویکرمی بیك یایان آدملری طوتدی وجمله عربه بارکیرلرینك سکرلرینی کسوب
انلردن یوز عربه آلیقودی ٥ وصوبا ملکی هددعزارك امدادینه دمشق آرام کلدی وداود آرامدن یکرمی
ایکی بیك آدم اوردی ٦ وداود دمشق آرامده محافظلر نصب ایتدی وآرام داوده خراج کتورن قوللر
اولدیلر وربّ داودی هر واردوغی یرده صقلدی ٧ وداود هددعزارك قوللری اوزرنده اولان آلتون قلقانلری
آلوب انلری اورشلیمه کتوردی ٨ وداود ملك هددعزارك شهرلرندن بطاحدن وبروتدن قتی چوق
باقر آلدی ٩ وحمت ملکی توع جمله هددعزارك عساکرینی داود اوردوغنی اشتدکده ١٠ توع یورام
اوغلنی داود ملکه کوندردی که اکا سلام لیده وهددعزار ایله دوکشدوکی وانی اوردوغی ایچـون انی
تهنیه‌لیه زیرا هددعزارك توع ایله جنکلری وار ایدی ویورامك النده کمش آوادانلقلری وآلتـــون
آوادانلقلری وباقر آوادانلقلری وار ایدی ١١ انلری دخی داود ملك ربّه تقدیس ایلدی اول کمش وآلتونله
بله که جمله مقهور ایتدوکی امتلردن آلوب تقدیس ایتمش ایـدی ١٢ آرامدن وموآبـدن وعمون
اوغللرندن وفلسطیلردن وعمالیقدن وصوبا ملکی راحوب اوغلی هددعزارك یغماسندن ١٣ وداود توز
دره‌سنده اون سکز بیك آرامی قیردوغندن دوندکده کندویه بر نام تحصیل ایلدی ١٤ وادومده
محافظلر قودی جمله ادومده محافظلر قودی وجمله ادوم اهالیسی داوده قوللر اولدیلر وربّ داودی جمله
واردوغی یرلرده صقلـدی ١٥ وداود جمله اسرائیله اوزرینه سلطنت سوردی وداود جمیع قومنه حکم
وعدالت ایـدردی ١٦ وصرویا اوغلی یوآب عسکر اوزرینه واحیلود اوغلی یوشافاط تذکره‌جی ایدی
١٧ وآحیطوب اوغلی صادوق وآبیتار اوغلی آخیملك امامار وسرایا کاتب ایـدی ١٨ ویهویاداع اوغلی
بنایا کرتیلر وفلتیلر اوزرینه وداود اوغللری وزیرلر ایدی ۞

طقوزنجی فصل

١ و داود دیدیکه شاوولك اوندن هیچ کمسه قالمش وارمیدرکه اکا یوناثانك خاطری ایچون احسان
ایده‌یم ٢ و شاوولك اونده بر قول وار ایدی که انك آدی صیبا ایدی انی داوده چاغردیلر و ملك اکا
دیدیکه صیبامی سن اول دخی قولك ایم دیدی ٣ و ملك دیدیکه شاوولك اوندن دخی بر کمسه وارمی
که اکا الله احسانی ایده‌یم صیبا دخی ملکه جواب ویردیکه یوناثانك آیاقلری ساقط بر اوغلی دخی
وار ٤ و ملك اکا صوردیکه نره‌ده در صیبا دخی ملکه دیدیکه اشته او لوداباره‌ده عمیال اوغلی ماخیرك
اونده در ٥ ایمدی داود ملك کوندروب انی لوداباردن عمیال اوغلی ماخیرك اوندن آلدی ٦ و شاوول
اوغلی یوناثانك اوغلی مفیبوشت داوده کلدکده یوزی اوزرینه دوشوب طاپندی و داود دیدیکه یا
مفیبوشت اول دخی جواب ویردیکه اشته قولك ٧ و داود اکا دیدیکه قورقمه زیرا باباك یوناثانك
خاطریچون تحقیق سکا احسان ویروب سکا باباك شاوولك جمله تارلالرینی کرو ویره‌جکم سن دایما
سفره‌مده اتمك ییه‌جکسن ٨ اول دخی اکلوب دیدیکه قولك نه درکه بنم کبی اولمش کوپکه نظر ایلدك
٩ و ملك شاوولك قولی صیبایی چاغروب اکا دیدیکه شاوولك و انك جمله اوینك نه‌سی وار ایدیسه
افندکك اوغلنه ویردم ١٠ ایمدی سن و سنك اوغللرك و قوللرك اکا یری سوروب محصولنی کتوره‌سن
تاکم افندکك اوغلنك ییه‌جك اتمکی اولا افندکك اوغلی مفیبوشت ایسه دایما سفره‌مده اتمك ییه
و اول صیبانك اون بش اوغلی و یکرمی قولی وار ایدی ١١ و صیبا ملکه دیدیکه ملك افندم قولنه
هر نه که امر ایتدی ایسه قولك بویله ایده‌جکدر مفیبوشت ایسه ملك دیدیکه سفره‌مده ملك
اوغللرینك بری کبی ییه ١٢ و مفیبوشتك کوچك اوغلی وار ایدی که انك آدی میخا ایدی و صیبا
اوینك جمله ساکنلری مفیبوشتك قوللری ایدی ١٣ و مفیبوشت اورشلیمده اوتوردی زیرا ملکك سفره‌سنده
دایما یردی و ایکی آیاقلری ساقط ایـــــــدی ۞

اوننجی فصل

١ بوندن صکره اولدیکه عمون اوغللرینك ملکی وفات ایدوب انك یرینه اوغلی حنون ملك اولدی
٢ و داود دیدیکه ناحاس اوغلی حنونه احسان ایده‌جکم نیجه‌که باباسی بکا احسان ایتدی ایسه و داود
قوللرینك الیله اکا باباسی ایچون تعزیه ایتمکه کوندردی و داودك قوللری عمون اوغللرینك ولایتنه
کلدیلر ٣ و عمون اوغللرینك بکلری افندیلری حنونه دیدیلرکه سکا بویله‌می کورنورکه داود باباکه
اکراما سکا تعزیه‌جیلری کوندردی داود سکا قوللرینی شهری تجسس و تفتیش ایتمك ایچون و یقمق
ایچون کوندرمدیمی ٤ ایمدی حنون داودك قوللرینی آلوب انلره یاری صقاللرینی ترلش ایلدی و انلره

اتوابلرینى یاریسنەدك تا اوتراق یرلرینه كسدى و انلرى صالیویردى ٥ و داوده خبر اولندقده قرشولرینه
كوندردى زیرا پك عیبلنمش ایدیلر و ملك دیدیكه تا صقاللكز بتنجیبەدك اریحاده طورك اندن صكره
دونمك ٦ و عمون اوغللرى داوده قنا قوقو اولدقلرینى كورمكله عمون اوغللرى كوندروب بیت راحوب
آراميلرندن و صوبا آراميلرندن يكرمى بيك پياده و معكا ملكندن بيك آدم و ايسطوبدن اون ايكى بيك
آدم اجرتله آلديلر ٧ و داود بونى ايشيدنجه يوآبى و جمله قوتلولرك عسكرينى كوندردى ٨ و عمون
اوغللرى چقوب قپونك مدخلنده صفلرينى دزديلر صوبا و راحوب آراميلرى ايسه و ايسطوب و معكا باشقه جه
صحراده ايديلر ٩ و يوآب جنكك يوزى اوكندن و آردندن كنديه مقابل ايدوكنى كورمكله جمله
اسرائيلك كزيدەلرندن تچوب آراميلرك مقابلەسنه صفلرى دزدى ١٠ و قالان قومى قرنداشى آبيشى النه
ويروب عمون اوغللرينك مقابلەسنه صفلرى دزدى ١١ و ديديكه اكر آراميلر بكا غالب اولورلرسه بنى
قورتارمغه كلەسن و اكر عمون اوغللرى سكا غالب اولورلرسه بن سنى قورتارمغه وارەجغم ١٢ يوركلو اول
و قومز ايچون اللهمزك شهرلرى ايچون مردانه حركت ايدەلم و ربك كوزلرنده ايو نه ايسه ايتسون
١٣ و يوآب و انكله اولان قوم آراميلر ايله جنك ايتمكه يقلشديلر و انلر اوكندن قاچديلر ١٤ و عمون
اوغللرى آراميلرك قاچدوغنى كوردكلرنده انلر دخى آبيشيك يوزندن قاچوب شهره كيرديلر اندن صكره
يوآب عمون اوغللرى اوزرندن دونوب اورشليمه كلدى ١٥ و آراميلر اسرائيلك اوكنده منكسر اولدقلرينى
كورمكله بله جمع اولديلر ١٦ و هدرعزر كوندروب ارماغك اوته سنده اولان آراميلرى چقاردى
و حلامه كلديلر و هدرعزرك سرعسكرى سوباك اوكلرنده كيدردى ١٧ و داوده اخبار اولندقده جمله
اسرائيلى جمع ايلدى و اردنى كچوب حلامه كلدى و آراميلر داودك مقابلەسنه صفلرى دزوب انكله جنك
ايتديلر ١٨ و آراميلر اسرائيلك يوزندن قاچديلر و داود آراميلردن يدى يوز عربه و قرق بيك آتلو
اولدردى و انلرك سرعسكرى سوباكى اوردى و اوراده اولدى ١٩ و جمله ملكلر هدرعزرك قوللرى اسرائيل
قرشوسنده صندقلرينى كورمكله اسرائيل ايله بارشق ايدوب انلره خدمت ايلديلر و آرتق آراميلر عمون
اوغللرينى قورتارمغه قورقديلر ۞

اون برنجى فصل

١ و اولديكه ييلك دونشنده ملكلر خروج ايده جكلرى وقتده داود يوآبى و انك قوللرينى بله هم جمله
اسرائيلى كوندردى و عمون اوغللرينى خراب ايدوب ربايى محاصره ايتديلر اما داود اورشليمده اوتوردى
٢ و اولديكه آخشام وقتنده داود دوشكندن قلقوب ملك سرايى طامنك اوزرنده كزندى و طامك
اوزرندن اغتسال ايدن بر عورت كوردى و عورت پك كوزل چهرەلو ايدى ٣ و داود كوندروب عورت
ايچون سؤال ايتدى و بر كمسنه ديديكه حيتى اوريانك عورتى اليعامك قزى بتشبع بو دكلمى ٤ و داود

خبرجیلر کوندروب انی آلدی اول دخی اکا کلدکده داود انکله یاتدی و نجاستندن تمیزلندکدن
صکره اوینه دوندی ٥ وعورت کبه اولدی وکوندروب وداوده خبر ایدوب دیدیکه بن کبه ایم
٦ داود دخی یوآبه بکا حیتی اوریایی کوندر دیو کوندردی یوآب دخی اوریایی داوده کوندردی ٧ واوریا
اکا کلدکده داود یوآبک سلامتنی وقومک سلامتنی وجنکک سلامتنی صوردی ٨ هم داود اوریایه دیدیکه
اوکه انوب آیاقلرکی ییقا واوریا ملکک اوندن چقدی وآردنجه ملکک سفره‌سندن طعام چقدی ٩ اما
اوریا افندیسنک جمله قوللریله ملک اوینک قپوسنده یاتدی واوینه اینمدی ١٠ وداوده خبر ایدوب
دیدیلرکه اوریا اوینه اینمدی وداود اوریایه دیدیکه سفردن کلدکی ایچون اوکه اینمدک ١١ واوریا
داوده دیدیکه تابوت واسرائیل ویهودا چادرلرده طورورلر وافندم یوآب وافندمک قوللری صحرانک یوزی
اوزرنده قونارلر یا بن یمک واچمک ایچون وعورتمله یاتمق ایچون اومه می کیره‌یم سنک حیاتک ایچون
وجانک حیاتی ایچون بوقصه‌یی ایتمم ١٢ وداود اوریایه دیدیکه بوکون دخی بوراده قال ویارین سنی صالیویره‌جکم
اوریا دخی اول کون وارته‌سی اورشلیمده قالدی ١٣ وداود انی دعوت ایتدکده اوکنده ییدی واچدی
وملک انی مست ایلدی وآخشامده افندیسنک قوللریله کندو دوشکنده یاتمغه چقدی واوینه اینمدی
١٤ وصباح اولدقده داود یوآبه بر مکتوب یازوب اوریانک الیله کوندردی ١٥ ومکتوبده یازوب دیدیکه
اوریایی الک شدید جنکک قرشوسنه قویک وآردندن چکلک تاکه اورلوب اوله ١٦ واولدیکه یوآب شهری
محاصره ایدر ایکن اوریایی اول یره قودی که اوراده یورکلو آدملرک اولدوغنی بلوردی ١٧ وشهرک آدملری
چقوب یوآبله دوکشدیلر وقومدن داودک قوللرندن بعضه‌سی دوشدیلر وحیتی اوریا دخی اولدی ١٨ او
زمان یوآب کوندروب جنکک جمله قصه‌لرندن خبر ویردی ١٩ وخبرجی‌یه اصمرلیوب دیدیکه جمله جنک
احوالنی ملکه حکایت ایدوب تمام ایلدکدن صکره ٢٠ اکر ملکک غضبی طوتشوب سکا دیرسه که
شهره جنک ایتمکه نیچون یقلشدکز حصار اوستندن آتاجقلرینی بلمدکزمی ٢١ یروبعل اوغلی آبیمالکی
کیم اوردی اوزرینه دکرمن طاشنک پاره‌سنی حصاردن بر عورت آتمدیمی وتبیصده اولدی نیچون حصاره
یقلشدکز او زمان دی که قولک حیتی اوریا دخی اولدی ٢٢ وخبرجی کیتدی وکلوب داوده جمله یوآبک
اکا اصمرلدوغنی اعلام ایلدی ٢٣ وخبرجی داوده دیدیکه اوزرمزه آدملر غالب کلوب بزه صحرایه چقدیلر
اما بز انلرک آردنجه تا قپونک مدخلنه‌دک سوردک ٢٤ او زمان آتیجیلر قوللرک اوزرینه حصاردن آتدیلر
وملکک قوللرندن بر قاچی اولدی هم قولک حیتی اوریا دخی اولدی ٢٥ وداود خبرجی‌یه دیدیکه یوآبه
بویله دیه‌سن که بو قصه سنک کوزلرکه کوتو اولماسون زیرا قلج انک کبی بونک کبی بعضه‌سنی هلاک
ایدر شهر اوزرینه جنکی پکجه ایت وانی ییق وسن انی یورکلندر ٢٦ واوریانک عورتی اوریا قوجه‌سنک
اولدوکنی ایشتدکده قوجه‌سی ایچون یاس چکدی ٢٧ ویاس کچدکدن صکره داود کوندروب انی کندو
اوینه آلدی و اکا عورت اولوب اکا بر اوغل طوغوردی اما اول داودک ایتدوکی قصه ربک کوزلرنده فنا ایدی ۞

اون ایکنجی فصل

١ و رب داوده ناتانی کوندردی که اکا کلوب دیدیکه بر شهرده ایکی آدم وار ایدی بریسی زنکین
و او بریسی فقیر ٢ زنکینک قتی چوق سوریسی و صغری وار ایدی ٣ و فقیرک نسنه سی یوغیدی بر کوچک
قوزیدن غیری که انی صاتون آلوب بسلمش ایدی و انکله و اوغللریله برابر بیودی لقمه سندن یردی
و کاسه سندن ایچردی و قوینینده یاتردی و اکا قز کبی اولدی ٤ و زنکین آدمه بر مسافر کلدکده
سوریسندن و صغرندن آلمغه قیمادی که کندویه کلن مسافره حاضرلیه الا فقیر آدمک قوزیسنی آلوب
انی کندویه کلن مسافره حاضرلدی ٥ و داودک غضبی اول آدم اوزرینه پک طوتشوب ناتانه دیدیکه حی
الرب حقیچون بونی ایدن آدم قتله مستحق در ٦ و قوزیی دورت قات اودمک کرکدر بونی ایتدوکی ایچون
و اسرکمدوکی ایچون ٧ او زمان ناتان داوده دیدیکه اول آدم سن سن اسرائیل اللهی رب بویله دیدیکه
بن سنی اسرائیل اوزرینه ملک مسح ایلدم و سنی شاوولک الندن قورتاردم ٨ و افندکک اوینی سکا هم
افندککک عورتلرینی قوینکه ویردم و سکا اسرائیل و یهودا اوینی ویردم و اکر آز ایدیسه بونک کبی
و بونک کبی نسنه لر قاتسم کرک ایدی ٩ نیچون ربک امرینی تحقیر ایلدک که انک کوزلرنده کوتولک
ایده سن حیتی اوریایی قلیجله اوردک و انک عورتنی کندوکه عورت آلدک و انی عمون اوغللرینک قلیجیله
اولدردک ١٠ ایمدی حالا سنک اوکدن تا ابدا قلیج زایل اولمیه جق بنی تحقیر ایتدوکک و حیتی اوریانک
عورتنی سکا عورت اولمغه آلدوغک ایچون ١١ و رب بویله دیدیکه اشته بن سنک اوزرکه سنک اوکدن
بر بلا قالدره جغم و کوزلرک اوکنده عورتلرکی آلوب انلری قریبکه ویره جکم اول دخی بو کنشک
کوزلرنده عورتلرکله یاتسه کرک ١٢ زیرا سن کزلوجه ایتدک اما بن بونی جمله اسرائیلک اوکنده
و کنشک اوکنده ایده جکم ١٣ و داود ناتانه دیدیکه ربه کناه ایلدم ناتان دخی داوده دیدیکه رب دخی
کناهکدن کچدی اولمیه سن ١٤ لکن چون بو ایشده ربک دشمنلرینه سب ایتمکه فرصت ویردک سکا
طوغمش اوغل البته اولسه کرک ١٥ اندن صکره ناتان کندو اوینه کتدی و رب اوریا عورتنک داوده
طوغردوغی اوغلی اوردی و خسته لندی ١٦ و داود اوغل ایچون اللهه تضرع ایلدی و داود اوروج طوتوب
و ایچرو کیروب بتون کیجه یر اوزرنده یاتدی ١٧ و اوینک اختیارلری قالقوب اکا کلدیلر که انی یردن
قالدره لر اما استمدی و انلر ایله یمک یمدی ١٨ و اولدیکه اوغل یدنجی کونده اولدی و داودک قوللری
اوغلک اولدوکنی دیویرمکه قورقدیلر زیرا دیدیلر که اشته اوغل دخی دیری ایکن اکا سویلدک و آوازمزی
دکلمدی یا نیجه دییه لم که اوغل اولدی و کندویه ملک ایده جکدر ١٩ و داود قوللرینک فیسلدشدوغنی
کورمکله اکلدیکه اوغل اولدی و داود قوللرینه دیدیکه اوغل اولدیمی انلر دخی اولدی دیدیلر
٢٠ و داود یردن قالقدی و ییقندی و یاغلندی و اثوابلرینی دکشتردی و بیت الربه کیروب سجده ایلدی

اندن صکره کندو اوینه دوندی و یمکه استدکنده اوکنه اتمك قودیلر و یدی ٢١ و قوللری اکا دیدیلر
که نه در بو ایتدوککك ایش اوغل دیری ایکن اوروج طوتوب آغلدك و اوغل اولدکدن صکره قالقوب
یمك یدك ٢٢ اول دخی دیدیکه اوغل دخی دیری ایکن اوروج طوتوب آغلدم زیرا دیدمکه کیم بلور ملکه
الله بکا عنایت ایدرکه اوغل یاشایه ٢٣ و شمدی چونکه اولدی بن نه دیو اوروج طوتیم انی آرتق
دوندرمکه قادری ایم بن اکا واراجغم او بکا دونمز ٢٤ و داود منشبع عورتنی تسلی ایتدی و اکا کیروب
انکله یاتدی و اکا اوغل طوغردی و اکا سلیمان آدینی قودی و ربه انی سودی ٢٥ و ناثان پیغمبرك الیله
کوندردی که اکا رب ایچون یدیدیه آدینی قودی ٢٦ و یوآب عمون اوغللرینك اولان رابه اوزرینه جنك
ایدردی و ملکك شهرینی آلدی ٢٧ و یوآب داوده خبرجیلر کوندروب دیدیکه رابه اوزرینه جنك ایدوب
صولر شهرینی آلدم ٢٨ ایمدی حالا قومك قالانینی جمع ایله و شهرك قرشوسنه اوردوکی قوروب انی آل
تاکه بن شهری آلورسم اوزرینه آدم چاغرلمیه ٢٩ و جمله قومی جمع ایدوب رابه یه واردی و اوزرینه جنك
ایدوب انی آلدی ٣٠ و انلرك ملکنك تاجنی باشی اوزرندن آلدی که انك آغرلغی بر قنطار آلتون اولوب
قیمتلو طاشلری دخی وار ایدی و انی داودك باشی اوزرینه قودیلر و شهرك غایت چوق غنیمه سنی چقاردی
٣١ و ایچنده اولان خلقی چقاروب انلری بچقولرك و دمور سورکیلرك و دمور بالطه لرك آلتنه قودی هم انلری
طوغله فرونلرندن کچوردی جمله عمون اوغللرینك شهرلرینه بویله ایتدی اندن صکره داود جمله قومله
اورشلیمه دوندی ۞

اون اوچنجی فصل

١ و بوندن صکره اولدیکه داود اوغلی آبیشالومك کوزل قیز قرنداشی وار ایدی که انك آدی تامار
ایدی اکا داود اوغلی امنون عاشق اولدی ٢ و امنون قیز قرنداشی تامار ایچون تا خسته اولنجیه دك درد
چکردی زیرا قیز اوغلان قیز ایدی و اکا بر نسنه ایتمکه امنونك کوزلرنده کوچ ایدی ٣ و امنونك بر
دوستی وار ایدی که انك آدی داود قرنداشی شمعانك اوغلی یوناداب ایدی یوناداب ایسه پك عقللو
آدم ایدی ٤ و اکا دیدیکه ای ملکزاده نیچون بویله کوندن کونه آرقلنورسین بکا دیمزمیسین و امنون
اکا دیدیکه قرنداشم آبیشالومك قیز قرنداشی تاماره بن عاشق ایم ٥ و یوناداب اکا دیدیکه دوشکنده
یاتوب تمارض ایله و بابانك سنی کورمکه کلنجه اکا دی که کرم ایله قیز قرنداشم تامار بکا کلوب بکا
طعام یدرسون و کوزلرم اوکنده یمك یاپسون که بن کوروب الندن ییه یم ٦ ایمدی امنون یاتوب تمارض
ایلدی و ملك انی کورمکه کلدکده امنون ملکه دیدیکه کرم ایله قیز قرنداشم تامار کلوب کوزلرم
اوکنده ایکی لقوم یاپسون که انك الندن ییه یم ٧ ایمدی داود تاماره اوه کوندروب دیدیکه قرنداشك
امنونك اوینه واروب اکا یمك یاپ ٨ و تامار قرنداشی امنونك اوینه واردی او ایسه یاتوردی و اون آلوب

آنی خمیرلدی وکوزلری اوکنده لقومه‌لری آلوب اول لقومه‌لری پشوردی ٩ وتابه‌یی آلوب اوکنده دوکدی
امّا جنون یمکدن ابا ایلدی و دیدیکه هرکسی بنم یانمدن چقارك وهرکس یانندن چقدی ١٠ وجنون
تامارہ دیدیکه بو یمکی اوده‌یه کتورکه سنك الکدن ییه‌یم وتامار یاپدوغی لقومه‌لری آلوب قرنداشی
جنونه اوده‌یه کتوردی ١١ واکا صوندی‌که ییه اول دخی آنی یقالیوب اکا دیدیکه کل قز قرنداشم بنمله
یات ١٢ و اکا دیدیکه یوق قرنداشم بکا زور ایتمه زیرا اسرائیلده بویله اولماز بو قباحتی ایتمه
١٣ وبن عیبمی نره‌یه کیده‌ره‌یم سن دخی اسرائیلده آراذلک بریسی کبی اولورسن ایمدی حالا ملکه سویله
زیرا او بنی سکا دریغ ایتمز ١٤ او ایسه آنك آوازینی دکلمکه استمدی امّا غالب اولوب اکا زور ایتدی
وآنکله یاتدی ١٥ وجنون اکا پك شدید بغضله بغض ایتدی زیرا اکا بغض ایتدوکی بغض آنی آنکله
سودوکی محبتدن بیوك ایدی وجنون اکا قلق کت دیدی ١٦ وتامار اکا دیدیکه سببی یوقدر چون بنی
قووارسن بو قباحت او بر بکا ایتدوککدن بیوکدر امّا آنی دکلمکه استمدی ١٧ واکا خدمت ایدن
اوغلانینی چاغروب دیدیکه بونی بنم یانمدن چقار وآردنجه قپویی قپا ١٨ وآنك اوزرنده آلاجه قفتانی
وار ایدی زیرا ملکك قز اوغلان قزلری بویله قفتانلر ایله کینورلردی ایمدی آنك خدمتکاری آنی طشره
چقاردی وآردنجه قپویی قپادی ١٩ وتامار کل آلوب کندو باشی اوزرینه صاچدی واوزرنده اولان آلاجه
قفتانینی یرتدی وباشی اوزرینه الینی قویوب فریاد ایده‌رك کتدی ٢٠ وقرنداشی آبیشالوم اکا دیدیکه
قرنداشك جنون سنکله‌می ایدی ایمدی حالا ای قز قرنداشم سوس قرنداشك در بوکا خاطرکی قومه
وتامار قرنداشی آبیشالومك اونده مکدّر اوتوردی ٢١ وداود ملك بو قصه‌لری ایشدوب پك طارلدی
٢٢ وآبیشالوم جنون ایله نه ایو نه کم سویلشمدی زیرا آبیشالوم جنونه قز قرنداشی تاماره زور ایتدوکی
ایچون بغض ایدردی ٢٣ واولدیکه ایکی ییللك ایامندن صکره آبیشالومك افرامه یقین اولان بعل
حاصورده قرقیجیلری وار ایدی وآبیشالوم جمله ملکك اوغللرینی دعوت ایتدی ٢٤ وآبیشالوم ملکه
کلوب دیدیکه اشته شمدی قولکك قرقیجیلری وار لطف ایله ملك وآنك قوللری قولك ایله کلسونلر
٢٥ وملك آبیشالومه دیدیکه یوق اوغلم جمله‌مز شمدی کیتمیه‌لم که سکا ثقلت ویرمیه‌وز واکرچه
ملکه ابرام ایتدی ایسه ینه ده کیتمکه استمدی لکن اکا برکت سویلدی ٢٦ وآبیشالوم دیدیکه لطف
ایله باری قرنداشم جنون بزمله کلسون ملك دخی اکا دیدیکه نه‌یه. سنکله وارہ ٢٧ امّا آبیشالوم اکا
ابرام ایدنجه آنکله جنونی وجمله ملکزاده‌لری کوندردی ٢٨ وآبیشالوم اوغلانلرینه امر ایدوب دیدیکه
باقك جنونك قلبی شرابله شن اولدقده بن سزه جنونی اورك دیدوکم کبی آنی اولدرك قورقاك سزه
امر ایدن بن دکلمی ایم یکشلك وجری یکتلر اولك ٢٩ وآبیشالومك اوغلانلری جنونه ایتدیلر نیجه که
آبیشالوم امر ایتمش ایدی ایسه او زمان جمله ملکزاده‌لر قالقوب وهرکس کندو قاترینه بنوب قاچدیلر
٣٠ واولدیکه آنلر دخی یولده ایکن داوده خبرلر کلوب دیدیلر که آبیشالوم جمله ملکزاده‌لری اوردی

اندن صکره کندو اوینه دوندی و یمکه استدکنده اوکنه اتمك قودیلر و یدی ٢١ و قوللری اکا دیدیلر
که نه در بو ایتدوککك ایش اوغل دیری ایکن اوروج طوتوب آغلدك و اوغل اولدکدن صکره قلقوب
یمك یدك ٢٢ اول دخی دیدیکه اوغل دخی دیری ایکن اوروج طوتوب آغلدم زیرا دیدمکه کیم بلور ملکه
الله بکا عنایت ایدر که اوغل یاشایه ٢٣ و شمدی چونکه اولدی بن نه دیو اوروج طوترم انی آرتق
دوندرمکه قادرمی ایم بن اکا واراجغم او بکا دونمز ٢٤ و داود بتشبع عورتنی تسلّی ایتدی و اکا کیروب
انکله یاندی و اکا اوغل طوغردی و اکا سلیمان آدینی قودی و ربّ انی سودی ٢٥ و ناثان پیغمبرك الیله
کوندردی که اکا ربّ ایچون یدیدیه آدینی قودی ٢٦ و یوآب عمّون اوغللرینك اولان ربه اوزرینه جنك
ایدردی و ملکك شهرینی آلدی ٢٧ و یوآب داوده خبرجیلر کوندروب دیدیکه ربه اوزرینه جنك ایدوب
صولر شهرینی آلدم ٢٨ ایمدی حالا قومك قالانینی جمع ایله و شهرك قرشوسنه اوردوکی قوروب انی آل
تاکیم بن شهری آلورسم اوزرینه آدم چاغرلمیه ٢٩ و جمله قومی جمع ایدوب ربه‌یه واردی و اوزرینه جنك
ایدوب انی آلدی ٣٠ و انلرك ملکنك تاجنی باشی اوزرندن آلدی که انك آغرلغی بر قنطار آلتون اولوب
قیمتلو طاشلری دخی وار ایدی و انی داودك باشی اوزرینه قودیلر و شهرك قتی چوق غنیمه‌سنی چقاردی
٣١ و ایچنده اولان خلقی چقاروب انلری بچقولرك و دمور سورکیلرك و دمور بالطه‌لرك آلتنه قودی هم انلری
طوغله فرونندن کچوردی جمله عمّون اوغللرینك شهرلرینه بویله ایتدی اندن صکره داود جمله قومله
اورشلیمه دوندی ✿

اون اوچنجی فصل

١ و بوندن صکره اولدیکه داود اوغلی ابیشالومك کوزل قیز قرنداشی وار ایدی که انك آدی تامار
ایدی اکا داود اوغلی امنون عاشق اولدی ٢ و امنون قیز قرنداشی تامار ایچون تا خسته اولنجیه‌دك درد
چکردی زیرا قیز اوغلان قیز ایدی و اکا بر نسنه ایتمکه امنونك کوزلرنده کوچ ایدی ٣ و امنونك بر
دوستی وار ایدی که انك آدی داود قرنداشی شمعانك اوغلی یوناداب ایدی یوناداب ایسه پك عقللو
آدم ایدی ٤ و اکا دیدیکه ای ملکزاده نیچون بویله کوندن کونه آرقلنورسن بکا دیویرمزمیسن و امنون
اکا دیدیکه قرنداشم ابیشالومك قیز قرنداشی تاماره بن عاشق ایم ٥ و یوناداب اکا دیدیکه دوشککده
یاتوب تمارض ایله و باباك سنی کورمکه کلنجه اکا دی که کرم ایله قیز قرنداشم تامار بکا کلوب بکا
طعام یدرسون و کوزلرم اوکنده یمك یاپسون که بن کوروب الندن ییه‌یم ٦ ایمدی امنون یاتوب تمارض
ایلدی و ملك انی کورمکه کلدکده امنون ملکه دیدیکه کرم ایله قیز قرنداشم تامار کلوب کوزلرم
اوکنده ایکی لقوم یاپسون که انك الندن ییه‌یم ٧ ایمدی داود تاماره اوه کوندروب دیدیکه قرنداشك
امنونك اوینه واروب اکا یمك یاپ ٨ و تامار قرنداشی امنونك اوینه واردی او ایسه یاتوردی و اون آلوب

آنی خمیرلدی وکوزلری اوکنده لقوملری آلوب اول لقوملری پشوردی ٩ وتابه‌یی آلوب اوکنده دوکدی
اما جنون یمکدن ابا ایلدی ودیدیکه هرکسی بنم یانمدن چقارك وهرکس یانندن چقدی ١٠ وجنون
تاماره دیدیکه بو یمکی اوده‌یه کتورکه سنك الکدن ییه‌یم وتامار یاپدوغی لقوملری آلوب قرنداشی
جنونه اوده‌یه کتوردی ١١ واکا صوندی که ییه اول دخی آنی یقالیوب اکا دیدیکه کل قز قرنداشم بنمله
یات ١٢ واکا دیدیکه یوق قرنداشم بکا زور ایتمه زیرا اسرائیلده بویله اولماز بو قباحتی ایتمه
١٣ وبن عیبمی نره‌یه کیدره‌یم سن دخی اسرائیلده آراذللرك بریسی کبی اولورسن ایمدی حالا ملکه سویله
زیرا او بنی سکا دریغ ایتمز ١٤ او ایسه انك آوازینی دکلمکه استمدی اما غالب اولوب اکا زور ایتدی
وانکله یاتدی ١٥ وجنون اکا پك شدید بغضله بغض ایتدی زیرا اکا بغض ایتدوکی بغض آنی انکله
سودوکی محبتدن بیوك ایدی وجنون اکا قلق کت دیدی ١٦ وتامار اکا دیدیکه سببی یوقدر چون بنی
قووارسن بو قباحت او بر بکا ایتدوککدن بیوکدر اما آنی دکلمکه استمدی ١٧ واکا خدمت ایدن
اوغلانینی چاغروب دیدیکه بونی بنم یانمدن چقار وآردنجه قپویی قپا ١٨ وانك اوزرنده آلاجه قفتانی
وار ایدی زیرا ملکك قز اوغلان قزلری بویله قفتانلر ایله کینورلردی ایمدی انك خدمتکاری آنی طشره
چقاردی وآردنجه قپویی قپادی ١٩ وتامار کل آلوب کندو باشی اوزرینه صاچدی واوزرنده اولان آلاجه
قفتانینی یرتدی وباشی اوزرینه الینی قویوب فریاد ایده‌رك کتدی ٢٠ وقرنداشی آبیشالوم اکا دیدیکه
قرنداشك جنون سنکله‌می ایدی ایمدی حالا ای قز قرنداشم سوس قرنداشکدر بوکا خاطرکی قومه
وتامار قرنداشی آبیشالومك اونده مکدر اوتوردی ٢١ وداود ملك بو قصه‌لری ایشدوب پك طارلدی
٢٢ وآبیشالوم جنون ایله نه ایو نه کم سویلشمدی زیرا آبیشالوم جنونه قز قرنداشی تاماره زور ایتدوکی
ایچون بغض ایدردی ٢٣ واولدیکه ایکی ییللك ایامندن صکره آبیشالومك افرایمه یقین اولان بعل
حاصورده قرقیجیلری وار ایدی وآبیشالوم جمله ملکك اوغللرینی دعوت ایتدی ٢٤ وآبیشالوم ملکه
کلوب دیدیکه اشته شمدی قولکك قرقیجیلری وار لطف ایله ملك وانك قوللری قولك ایله کلسونلر
٢٥ وملك آبیشالومه دیدیکه یوق اوغلم جمله‌مز شمدی کیتمیه‌لم که سکا ثقلت ویرمیه‌وز واکرچه
ملکه ابرام ایتدی ایسه ینه ده کیتمکه استمدی لکن اکا برکت سویلدی ٢٦ وآبیشالوم دیدیکه لطف
ایله باری قرنداشم جنون بزمله کلسون ملك دخی اکا دیدیکه نه‌یه. سنکله وارە ٢٧ اما آبیشالوم اکا
ابرام ایدنجه انکله جنونی وجمله ملكزاده‌لری کوندردی ٢٨ وآبیشالوم اوغلانلرینه امر ایدوب دیدیکه
باقك جنونك قلبی شرابله شن اولدقده بن سزه جنونی اورك دیدوکم کبی آنی اولدرك قورقمك سزه
امر ایدن بن دکلمی ایم یکیتلك وجری یکیتلر اولك ٢٩ وآبیشالومك اوغلانلری جنونه ایتدیلر نیجه که
آبیشالوم امر ایتمش ایدی ایسه او زمان جمله ملكزاده‌لر قلقوب وهرکس کندو قاطرینه بنوب قاچدیلر
٣٠ واولدیکه انلر دخی یولده ایکن داوده خبرلر کلوب دیدیلر که آبیشالوم جمله ملكزاده‌لری اوردی

وَاُنلَردَن بِربِسی دَخی قالمَدی ۳۱ وَمَلِك قالقوب اَثوابلَرینی یِرتدی وَیَرده یاتدی جُمله قوللَری دَخی اوكَنده
اَثوابلَری یِرتیق طوردیلَر ۳۲ وَداودك قَرنداشی شِمعا اوغلی یوناداب سویلَیوب دیدیكه اَفَندم دیمَسونكه
جُمله مَلِكزادهلَر جوانلَری اولدُردیلَر زیرا جَنون یالِكز اولدی چون بو قَتل آبیشالومك آغزنده قونلمش
ایمش قِز قَرنداشی ثاماره زور ایتدوكی كوندَن ۳۳ ایمدی حالا مَلِك اَفَندم بو قِصّهیی قَلبِنه قوماسون
وَدیمَسونكه جُمله مَلِكزادهلَر اولدیلَر زیرا جَنون یالِكز اولمشدُر ۳۴ وَآبیشالوم قاچدی وَنِكهبانلِك ایدَن
اوغلان كوزلَرینی قالدُروب باقدی وَاِشته یانِنده اولان طاغك آردِندَن چوق خَلق كَلوردی ۳۵ وَیوناداب
مَلِكه دیدیكه اِشته مَلِكزادهلَر كَلیورلَر قولكك سوزی اولدوغی كِبی بویله اولدی ۳۶ وَاولدیكه سویلَمَكی
تَمام ایتدوكی كِبی اِشته مَلِكزادهلَر كَلدیلَر وَآوازلَرینی قالدُروب آغلَدیلَر مَلِك دَخی وَآنك جُمله قوللَری قتی
بیوك آغلایِش ایله آغلَدیلَر ۳۷ اَمّا آبیشالوم قاچوب جاسور مَلِكی عمّیهود اوغلی تَلمَیه كِتدی داود ایسه
اوغلی ایچون جُمله كونلَرده یاس طوتدی ۳۸ وَآبیشالوم قاچوب جاسوره كِتدی وَاوراده اوچ ییل طوردی
وَداود مَلِك آبیشالومه چیقمَغه تَحَسُّر ایتدی زیرا جَنون اولدوكِندَن مُتَسَلّی اولمش ایدی ۞

اون دُردُنجی فَصل

۱ وَصَرویا اوغلی یوآب آكلادیكه مَلِكك قَلبی آبیشالومه مایِل ایدی ۲ وَیوآب تَقوعه یه كوندَروب
وَاورادَن بِر عارِفه عورَت آلوب اكا دیدیكه لُطف ایله صورَتا یاسلو اول وَشِمدی یاس اَثوابلَری ایله كِین
وَیاغلَنمه بِر اولو ایچون خیلی زَماندَن بَرو یاس طوتار عورَت كِبی اول ۳ وَمَلِكه كلوب اكا بو سوزه كوره
سویلَیهسِن وَیوآب آنك آغزینه سوزلَر قودی ۴ وَاول تَقوعهلو عورَت مَلِكه سویلَمَكله یوزی اوزرینه یَره
دوشوب وَطاپنوب دیدیكه ای مَلِك قورتار ۵ وَمَلِك اكا صوردیكه نَهك وار اول دَخی جَواب ویردیكه حَقّا
كه بَن دول عورَت ایم وَقوجهم اولمش ۶ وَسَنك جاریهكك ایكی اوغلی وار ایدی كه ایكیسی دَخی
صَحراده چكِشدیلَر وَآرالَرنده آیریجی یوغیكَن بِری او بِرینی اوروب آنی اولدُردی ۷ وَاِشته جُمله قَبیله
جاریهك اوزرینه قالقوب دیدیلَر كه قَرنداشنی اورانی ویر كه آنی اولدُردوكی قَرنداشنك جانی ایچون
اولدُرهوز وَوارثی دَخی هَلاك ایدهجَكیز وَقالان قورمی سوینَدُروب قوجهمه آدی وَیَر یوزی اوزرنده باقی
قالانی قومیاجقلَر ۸ وَمَلِك عورَته دیدیكه اوكه وار وَبَن سَنك ایچون اَمر ایدَرم ۹ وَتَقوعهلو عورَت مَلِكه
دیدیكه ای مَلِك اَفَندم كُناه بَنم اوزرمه وَبابامك اوی اوزرینه اولسون اَمّا مَلِك وَآنك تَختی كُناهسِز
اولسونلَر ۱۰ مَلِك دَخی دیدیكه قَرشوكه سویلَینی بَكا كَتور وَآرتیق سَكا یاپشمیَه ۱۱ او زَمان عورَت
دیدیكه لُطف ایله مَلِك اللّهك رَبّی آكسون تا كی طَلَب ایدَن خَصملَری چوغَلتمه وَاوغلمی هَلاك ایتمیهلَر
مَلِك دَخی دیدیكه حَیّ اَلرَّب حَقّیچون اوغلكك قِللَرندَن بِری یَره دوشمَز ۱۲ وَعورَت دیدیكه لُطف ایله
جاریهك اَفَندم مَلِكه بِر سوز سویلَسون اول دَخی سویله دیدی ۱۳ وَعورَت دیدیكه نیچون اللّهك قومی

اوزرینه بویله نسنه صاندك زیرا ملك بو نسنه‌یی سویلر ایكن صوچلو كبی در چون ملك كندو سوركوننی
كیرو دوندرمز ١٤ زیرا البته اولسك كرك و یره دوكلمش صو كبی ایزكه جمع اولمز و الله اسنمز كه
بر جان هلاك اولا بلكه فكرلر فكر ایدر كه سوركون اولان كندوسندن سورلمیه ١٥ و حالا افندم ملكه
بو سوزی سویلمكه كلدم زیرا خلق بنی قورقتدی و جاریه‌ك دیدیكه شمدی ملكه سویلیه‌جكم بلكه ملك
جاریه‌سنك سوزینی ایلیه ١٦ زیرا ملك ایشدوب جاریه‌سنی بنی و اوغلمی بله اللهك میراثندن قطع
ایتمكه استین آدمك النده‌ن قورتاراجقدر ١٧ و دخی جاریه‌ك دیدیكه شمدی افندم ملكك سوزی تسكین
ایچون اولسون زیرا كه الله ملكی نیجه ایسه افندم ملك بویله در ایو و فنا اولانی دكلمك ایچون انك
ایچون اللهك رب سنكله اولا ١٨ او زمان ملك جواب ایدوب عورته دیدیكه كرم ایله سندن سؤال
ایده‌جكم سوزی بندن صقلمه عورت دخی دیدیكه ملك افندم لطف ایدوب سویلسون ١٩ و ملك دیدیكه
بو جمله‌ده یوآبك الی سنكله‌می در و عورت جواب ویروب دیدیكه ای ملك افندم جانكك حیاتی ایچون
هیچ نسنه یوقدر كه ملك افندمك جمله سویلدوكندن یا صاغه یا صوله صاپدیرمه زیرا قولك یوآب او
بكا اصمرلدی و او در كه بو جمله سوزلری جاریه‌كك آغزینه قودی ٢٠ بو سوزك یوزینی تحویل ایتمك
خصوصنده بو نسنه‌یی قولك یوآب ایتمشدر اما افندم الله ملكنك حكمتنه كوره حكیم در كه یرده
اولان جمله‌یی بلور ٢١ و ملك یوآبه دیدیكه اشته حالا سن بو قصه‌یی ایلدك ایمدی وار آبیشالوم
جوانی كیرو كتور ٢٢ و یوآب یوزی اوزرینه یره دوشوب و طاپنوب ملكه خیر دعا ایلدی هم یوآب دیدیكه
ای افندم ملك بوكون قولك بلدیكه كوزلركده عنایت بولدم چون ملك قولنك سوزینی ایتدی
٢٣ و یوآب قلقوب جاسوره كتدی و آبیشالومی اورشلیمه كتوردی ٢٤ ملك دخی دیدیكه كندو اوینه
دونوب یوزمی كورمسون ایمدی آبیشالوم كندو اوینه دونوب ملكك یوزینی كورمدی ٢٥ و جمله اسرائیلده
آبیشالوم كبی كوزللك ایچون مدح اولنان آدم یوغیدی آیاغنك طبانندن تا باشنك ده‌پسنه‌دك بر عیبی
یوغیدی ٢٦ و باشنی قرقدوغی زمان چون هر ییلك صوكنده قرقاردی صاچلری آغر اولدوغیچون باشنك
صاچلرینی ملكك وزنیله ایكی یوز مثقال طارتردی ٢٧ و آبیشالومه اوچ اوغل طوغدیلر و بر قز كه انك
آدی تامار ایدی و بر كوزل چهره‌لو عورت ایدی ٢٨ و آبیشالوم تمام ایكی ییل اورشلیمده ساكن اولدی
و ملكك یوزینی كورمدی ٢٩ انك ایچون آبیشالوم یوآبه كوندردی كه انی ملكه كوندره او ایسه كلمكه
استمدی و ایكنجی كره كوندردكنده كلمكه استمدی ٣٠ او زمان قوللرینه دیدیكه بنم تارلامه یقین اولان
یوآبك تارلاسنی كورك اوراده آرپه‌لری وار وارك و انی آتشه یاقك و آبیشالومك قوللری تارلایی آتشه
یاقدیلر ٣١ و یوآب قلقوب آبیشالومه اوه كلدی و اكا دیدیكه نیچون قوللرك بنم تارلامی آتشه یاقدیلر
٣٢ و آبیشالوم یوآبه جواب ایتدیكه اشته سكا كوندروب دیدمكه بورایه كل سنی ملكه كوندره‌یم كه
دیه‌سن كه نیچون جاسوره‌دن كلدم بكا انده قالمق دخی یك ایدی شمدی ملكك یوزینی كوره‌یم و اكر

بنده کناه وار ایسه بنی اولدرسون ٣٣ ویوآب ملکه کلوب اکا اعلام ایلدی وملك آبیشالومی چاغردی
اول دخی کلوب یوزی یره اوزرینه اولوب ملکك اوکنده طاپندی ملك دخی آبیشالومی
اوپدی ☆

اون بشنجی فصل

١ وبوندن صکره اولدیکه آبیشالوم کندویه عربه‌لر وآتلر واوکنده یوریین اللی آدم تدارك ایتدی
٢ وآبیشالوم ارکن قالقوب قپونك یولی یاننده طورردی واولوردیکه هر دعواسی اولان وملکه حکم
ایچون کلن آدمی آبیشالوم چاغروب اکا دیر ایدیکه قنغی شهردن سن اول دخی اسرائیل سبطلرینك
بریسندن قولك در دیدوکی زمان ٣ آبیشالوم اکا دیر ایدیکه باق دعوالك ایو ومعقولدر اما ملکدن سنی
دکلر یوقدر ٤ ودخی آبیشالوم دیر ایدیکه بنی بر کمسه ولایتده حاکم قویایدی وهر دعواسی اولان آدم
بکا کلسه اکا حق اوزره حکم ایدردم ٥ واولوردیکه بر کمسه اکا طاپمق ایچون یاقلشسه الینی اوزادوب
وانی طوتوب اوپردی ٦ وآبیشالوم ملکه حکم ایچون کلن جمله اسرائیله بو منوال اوزره ایتمکله
آبیشالوم اسرائیل آدملرینك کوکلنی اوغرلدی ٧ ودخی اولدیکه درت ییلدن صکره آبیشالوم ملکه
دیدیکه لطف ایله واره‌یم وربه ایتدوکم نذرمی حبرونده ادا ایده‌یم ٨ زیرا قولك آرامده اولان
جاسورده ساکن اولدوغی زمان بر نذر نذر ایدوب دیدیکه اکر رب بنی تحقیق اورشلیمه کرو
کتوررسه ربه عبادت ایده‌جکم ٩ وملك اکا سلامتله وار دیدی اول دخی قالقوب حبرونه واردی
١٠ وآبیشالوم جمله اسرائیلك سبطلرینه جاسوسلر کوندروب دیدیکه بورونك صوتنی ایشتدوککز کبی
دییکز که آبیشالوم حبرونده ملك اولدی ١١ وایکی یوز دعوت اولنان آدم اورشلیمدن آبیشالومله
کتدیلر بونلر صاف قلب ایله کتدیلر وبر نسنه بلمدیلر ١٢ وآبیشالوم ذبیحه‌لر ذبح ایتدوکی زمان
داودك مشیری جیلونی آخیتوفالی کندو شهرندن جیلوادن کوندردی وفتنه اشتداد بولدی زیرا قوم
کیدرك چوغالردی ١٣ وداوده بر خبرجی کلوب دیدیکه اسرائیلك کوکلی آبیشالومك آردنجه اولدی
١٤ وداود جمله انکله اورشلیمده بولنان قوللرینه دیدیکه قالقك قاچالم زیرا بزه آبیشالومك یوزندن
نجات یوقدر کیتمکه ایوك تاکه او دخی ایروب بزی طوتمیه واوزرمزه بلایی کتورمیه وشهری قلیج
کسکینلکیله اورمیه ١٥ وملکك قوللری ملکه دیدیلر که افندم ملك هر نه که اختیار ایدرسه اشته
قوللرك ١٦ وایمدی ملك چقوب جمله اننك عیالی آردنجه کتدیلر وملك اون اوده‌لق عورتی اوی بکلمکه
آلیقودی ١٧ وملك چقوب وجمله قوم آردنجه کیدوب بر اوزاق یرده قوندیلر ١٨ وجمله قوللری اننك
یاننده کچرلردی وجمله کریتیلر وفلتیلر وجمله جاتیلر التی یوز آدم که جاتدن اکا آیاقداش اولوب
کلدیلر ملکك اوکنده کچرلردی ١٩ وملك جاتی اتایه دیدیکه سن دخی نیچون بزمله کیدرسن کرکه

دون وملکله قال زیرا غریب سن وکندو یرکه یولجی سن ٢٠ دون کلدک وبوکون سنی برمله
کلمکه تحریك ایدهیم‌ی بن نره‌یه کیده‌رسم کیده‌یم سن دون وقرنداشلرکی دوندر احسان وحق
سنکله اولا ٢١ امّا اتّی ملکه جواب ویروب دیدیکه حیّ الرّبّ حقیچون وافندم ملکک حیاتی ایچون هر
قنغی یرده افندم ملك اولورسه اکر اولمده اکر دیرلکده قولك دخی انده اولور ٢٢ وداود اتّیه دیدیکه کل وکچ
جاتی اتّی دخی کچدی وجمله انك آدملری وجمله انکله اولان اوشاقلر دخی ٢٣ وجمله ولایت بلند آواز
ایله آغلردی وجمله قوم کچدی ملك دخی قدرون ارماغندن کچدی وجمله قوم بریّه‌نك یولنه طوغرو
کچدی ٢٤ واشته صادوق دخی والله‌ك عهد تابوتنی کتورن جمله لاویلولر انکله و الله‌ك تابوتنی طوردردیلر
وآبیتار تا جمله قوم شهردن چقوب تمام اولنجه یوقرو چقدی ٢٥ وملك صادوقه دیدیکه الله‌ك تابوتنی
شهره دوندر اکر ربّك کوزلرنده عنایت بولورسم بنی اعادت ایدوب انی وانك مسکننی بکا کوستره‌جکدر
٢٦ واکر بویله دیرسه که سندن راضی دکل ایم اشته بن کوزلرنده نه ایو اولورسه بکا ایتسون
٢٧ ودخی ملك امام صادوقه دیدیکه باقیجی دکلمیسن بسلامتله شهره دون هم اوغلك آحیمعاص وآبیتار
اوغلی یهوناتان ایکی اوغلکز سزکله ٢٨ باقك بن بریّه‌نك صحرالرنده تا سزدن بکا خبر اولاجق سوز
کلنجیه‌دك اکلنورم ٢٩ ایمدی صادوق وآبیتار الله‌ك تابوتنی اورشلیمه کرو کتوردیلر واوراده قالدیلر
٣٠ وداود زیتونلر یوقشنه چقردی وچقر ایکن آغلردی باشی اورتلو ویالك آیاق وجمله انکله اولان قوم
هرکس باشنی اورتدی وآغلیرق چقرلردی ٣١ وبرکمسه داوده خبر ویروب دیدیکه آخیتوفال آبیشالوم
ایله فتنه ایدنلرك آراسنده در وداود دیدیکه یا ربّ لطف ایدوب آخیتوفالك مشورتنی ابطـال ایله
٣٢ واولدیکه داود تا طاغك دپه‌سنه‌دك کلدی که اوراده الله‌ه سجده ایلیه واشته ارکی حوشی
قفتانی پرتق وباشی اوزرنده طپراق اولوب قرشوسنه چقدی ٣٣ وداود اکا دیدیکه اکر بنمله کچرسك
اوزرمه یوك اولورسن ٣٤ واکر شهره دونوب آبیشالومه دیر ایسك که ای ملك بن سنك قولك اولایم
بوکونه‌دك باباکك قولی ایدم وشمدی سنك قولك ایم بکا آخیتوفالك مشورتنی بوزارسن ٣٥ وصادوق
وآبیتار امامل اوراده سنکله دکلمی ایمدی ملکك اوندن هر نه که ایشدرسك صادوق وآبیتار امامله
اعلام ایله ٣٦ اشته انده انلر ایله ایکی اوغللری صادوقك اوغلی آحیمعاص وآبیتارك اوغلی یهوناتان
وار انلرك الیله هر ایشتدوککز سوزی بکا کوندره‌سز ٣٧ وداودك دوستی حوشی شهره واردی آبیشالوم
دخی اورشلیمه کلـــــــــــــــدی ۞

اون آلتنجی فصل

١ وداود دپه‌دن بر آز کچدوکی زمان اشته مفیبوشتك خدمتکاری صیبا قرشوسنه کلدی بر چفت
سمرلو اشکلر ایله که انلرك اوزرلرنده ایکی یوز اتمك ویوز هونك قورو اوزم ویوز یاز یمشلری وبر طولم

شراب وار ایدی ٢ وملك صیبایه دیدیكه بونلر سكا نه در صیبا دخی دیدیكه ملككك او خلقی بنمسك
ایچون اشكلر اتمك وباز یمشلری ایسه اوغلانلره یمك ایچون وشراب بریه‌ده یورغون اولنلره ایچمك ایچون
٣ وملك دیدیكه یا افندككك اوغلی قنده در صیبا دخی ملكه دیدیكه اشته اورشلیمده اوترر زیرا
دیدیكه بوكون بیت اسرائیل بابامك مملكتینی بكا كرو ویره‌جكدر ٤ وملك صیبایه دیدیكه اشته
مفیبوشتك نه‌سی وار ایسه جمله‌سی سنك در صیبا دخی دیدیكه ای افندم ملك نیاز ایدرم كه سنك
كوزلركده عنایت بولایم ٥ وداود ملك بحوریمه كلدكده اشته اورادن بیت شاوولك قبیله‌سندن
بر آدم چقدی كه انك آدی غیرا اوغلی شمعی ایدی چقرق وسوكرك چقر ایدی ٦ وداودی هم داود
ملكك جمله قوللرینی طاشلر ایله طاشلردی وجمله قوم وجمله قوتلو آدملر انك صاغنده وصولنده ایدیلر
٧ وشمعی اڭا سوكر ایكن بویله دیر ایدیكه چق چق ای قان آدمی وبلیعال آدمی ٨ رب جمله بیت شاوولك
قانینی سنك اوزركه دوندردی كه انك یرینه ملك اولدك ورب اوغلك آبیشالومك الینه مملكتی تسلیم
ایتدی واشته سن كندو بلاكده‌ده زیرا قان آدمی سن ٩ وصرویا اوغلی آبیشی ملكه دیدیكه بو اولو
كوپك افندم ملكی نیچون سوكر لطف ایله كچه‌یم وباشنی كسه‌یم ١٠ وملك دیدیكه ای صرویا اوغللری
بكا سزكله نه اكر سوكرسه رب اڭا داودی سوك دیدی كیم دیه‌جك كه نیچون بویله ایتدك ١١ وداود
آبیشیه وجمله قوللرینه دیدیكه اشته بنم باغرمدن چقان اوغلم بنم جانمی آرایور قنده‌كه شمدی بو
بنیامینلو اڭی قویك كه سوكه زیرا رب اڭا دیدی ١٢ بلكه رب بنم مصیبتمه نظر ایلیه وبوكون بونك
سوكدوكی ایچون بكا رب ایولك ادا ایلیه ١٣ وداود كندونك آدملری ایله یولدن كیدردی وشمعی انك
مقابله‌سنده طاغك یانندن كیدردی كیدرك وسوكرك واڭی طاشلرله طاشلیه‌رق وتوز آتەرق ١٤ وملك
وانكله اولان جمله قوم یورغون كلدی واوراده استراحت ایتدی ١٥ وآبیشالوم وجمله قوم یعنی اسرائیل
آدملری اورشلیمه كلدیلر وآخیتوفال انكله ١٦ واولدیكه داودك دوستی اركی حوشی آبیشالومه كلدكده
حوشی آبیشالومه دیدیكه ملك یاشاسون ملك یاشاسون ١٧ وآبیشالوم حوشیه دیدیكه دوستكه شفقتك
بومی در نیچون دوستكله كتمدك ١٨ وحوشی آبیشالومه دیدیكه یوق رب وبو قوم وجمله اسرائیل
آدملری كیمی اختیار ایتدیلر ایسه انك اولورم وانكله طوراجغم ١٩ وتكرار بن كیمه خدمت ایده‌یم
انك اوغلنه دكلمی باباكه نیجه كه خدمت ایتدم ایسه اوككده دخی اولاجغم ٢٠ او زمان آبیشالوم
آخیتوفاله دیدیكه مشاوره ایلیك نه ایلیه‌لم ٢١ وآخیتوفال آبیشالومه دیدیكه اوی بكلمك ایچون
باباكك آلیقودوغی اوده‌لقلرینه كیر وجمله اسرائیل اشیده كه باباكه قوقش اولدك وجمله سنكله
اولانلرك اللری منقوی اولالر ٢٢ ایمدی اوك طامنده آبیشالومه بر چادر قوردیلر وآبیشالوم جمله اسرائیلك
كوزلرنده باباسنك اوده‌لقلرینه كیردی ٢٣ واول كونلرده آخیتوفالك نصح ایتدوكی نصیحت بو مرتبه‌ده
ایدی صانكه بر آدم اللهك كلامنه طانشدی آخیتوفالك جمله نصیحتی اكر داوده اكر آبیشالومه بویله ایدی ۞

اون يدنجى فصل

١ وآخيتوفال آبيشالومه ديديكه شمدى اون ايكى بيك آدم سچوب قالقايم وداودك آردنجه بو كيجه
سكردهيم ٢ و اوزرينه واراييم زيرا يورغون در واللرى كوشك آنى شاشرايم و جمله انكله اولان قوم
قاچسه كرك يالكز ملكى اوراجغم ٣ وسكا جمله قومى كرو كتورهجكم زيرا آراديغك آدم جملهنك
دوندوكى قدر در و جمله قوم سلامتده اولور ٤ و بو سوز آبيشالومك كوزلرنده و جمله اسرائيل
اختيارلرينك كوزلرنده معقول ايدى ٥ وآبيشالوم ديديكه شمدى اركى حوشيى دخى چاغر وآغزنده نه
وار دكلهيهلم ٦ وحوشى آبيشالومه كلدكده آبيشالوم اكا سويلهيوب ديديكه آخيتوفال بو سوزه كوره
سويلدى آنك سوزينى ايدهلمى يوقسه سن سويله ٧ حوشى دخى آبيشالومه ديديكه آخيتوفالك نعح
ايتدوكى نصيحت بو كره ايو دكلدر ٨ هم حوشى ديديكه سن باباكى وانك آدملرينى بلورسن كه
قوتلو آدملر در ودخى صحراده ياورولرى آلنمش آيو كبى آجى جانلولر در هم باباك جنك اريدر وقوم ايله
كيجهلمز ٩ اشته شمدى يا بر خندقده يا غيرى بر يرده كزلنمش در و اولور كه بونلردن بعضيسى
ابتداده دوشدكلرى زمان هر كه ايشدرسه آبيشالومك آردنده كى قومده قتال اولدى ديسه كرك ١٠ وقوت
صاحبى دخى كه انك يوركى آرسلان يوركى كبى ايسهده اريمش اولور زيرا جمله اسرائيل بلوركه باباك قوت
صاحبى در وانكله اولانلر دخى يك يوركلو درلر ١١ انك ايچون نصيحت ايدرم كه جمله قوم داندن تا
بئرسبعهدك دكز كنارنده قوم كبى چوقلغنده جمعا جمع اولا وكندوك بالذات جنكه كيدهسن
١٢ اندن صكره اكا كلهلم شول يرلرك برنده كه انده بولناجقدر واوزرينه اينهلم نيجه كه چه ير
اوزرينه دوشرسه وانده و اوراده انكله اولان آدملردن بريسى بله قالميه ١٣ واكر بر شهره كيرمش
اولورسه جمله اسرائيل اول شهره ايپلر كتورسون وانى تا ايرماغه چكهلم حتى كه بر طاشجغز بله بولنميه
١٤ وآبيشالوم وجمله اسرائيل آدملرى ديديلر كه اركى حوشينك نصيحتى آخيتوفالك نصيحتندن يكدر
زيرا رب آخيتوفالك نصيحتنى كه ايو ايدى بوزمغه امر ايتمش ايدى تاكه رب آبيشالوم اوزرينه بلايى
كتوره ١٥ وحوشى صادوق وآبياتار امام‌لره ديديكه آبيشالومه واسرائيلك اختيارلرينه آخيتوفال شويله
وشويله نصيحت ايلدى وبن شويله وشويله نصيحت ايلدم ١٦ ايمدى حالا تيز كوندرك وداوده خبر
ويروب ديينك كه بريهنك صحرالرنده بو كيجهده كيجهلمه همان تيز كچ تاكه ملك وجمله انكله اولان
قوم بلع اولنميه ١٧ ويهوناتان واخيمعاص عين راغيلده طورورلردى زيرا كورنمكه وشهره كيرمكه قادر
دكللر ايدى وبر جاريه واروب انلره خبر ويردى تاكه انلر واروب داود ملكه خبر ايليهلر ١٨ وبر
اوغلان انلرى كوروب آبيشالومه ديويردى اما ايكيسى تيز كتديلر وبحوريمده بر آدمك اوينه كه انك
حولیسنده بر قويو وار ايدى كلوب اورايه انديلر ١٩ وعورت بر اورتو آلوب قويو آغزينك اوزرنده يايدى

و اوزرنده بلغور صاچدی و بر نسنه بلنمدی ٢٠ و آبیشالومك قوللری عورتك اوینه كلدكلرنده دیدیلر كه
آخیمعاص و یهوناثان قنده درلر و عورت انلره دیدیكه صویك جدولنی گچدیلر ایمدی آرادیلر و بولامیهرق
اورشلیمه دوندیلر ٢١ و انلر كیتدكدن صكره اولدیكه قویودن چقدیلر و كیدوب و داود ملكه خبر
ایدوب داوده دیدیلر كه قالقك و تعجیله ایله صویی گچك زیرا آخیتوفال اوزریكزه بویله نصیحت ایلدی
٢٢ و داود و جمله انكله اولان قوم قالقوب اردنی گچدیلر تا صباح آغارنجه بریسی دخی قالمادی كه اردنی
گچمامش اولا ٢٣ و آخیتوفال نصیحتی اسلنمدوكنی كورمكله اشكنی ایرلدی و قالقوب كندو اوینه كندو
• شهرینه كیتدی و او خلقنه وصیت ایتدكدن صكره كندو كندوینی بوغدی و اولدی و باباسنك مزارنده
كوملدی ٢٤ و داود محنایمه كلدی آبیشالوم ایسه او و جمله اسرائیل ارلری انكله اردنی گچدیلر
٢٥ و آبیشالوم یوآبك یرینه عماشایی عسكر اوزرینه نصب ایلدی عماشا ایسه بر اسرائیللو آدمیسنك اوغلی
ایدی كه آنك آدی یترا اول كه یوآبك آناسی صرویانك قز قرنداشی ناحاشك قزی ابیغایله كیرمش
ایدی ٢٦ و اسرائیل و آبیشالوم جلعاد ولایتنده اوردویی قوردیلر ٢٧ و اولدیكه داود محنایمه كلدوكی
زمان عمون اوغللرینك ربانندن اولان نحاش اوغلی شوبی هم لودباردن اولان عمیال اوغلی ماخیر و روغلیمدن
اولان جلعادلو برزلی ٢٨ دوشكلر و لكنلر و چوملكلر و بغدای و آرپه و اون و قاورلمش بغدای و بقله و مرجمك
و قاورلمش نخود ٢٩ و بال و تره یاغ و قیون و صغر پینیری یمك ایچون داوده و بلهسنجه اولان قومه
كتوردیلر زیرا دیدیلر كه بو قوم بریهده آچ و یورغون و صوسز در ۞

اون سكزنجی فصل

١ و داود بلهسنجه اولان قومه یوقلمه ایدوب اوزرلرینه بیك باشیلر و یوز باشیلر قودی ٢ و داود قومك
ثلثنی یوآبك الی التنه و ثلثنی یوآب قرنداشی صرویانك اوغلی ابیشائك الی التنه و ثلثنی جاتلی ایتایك الی
التنه ارسال ایلدی هم ملك قومه دیدیكه البته بن دخی سزكله چیقهجغم ٣ اما قوم دیدیكه چیقمه زیرا
اگر قاچرسق اوزرمزه خاطرینی قومزلر و اگر یاریمز دخی هلاك اولورسه اوزرمزه خاطرینی قومزلر اما شمدی
سن اون بیكمز قدر سن ایمدی حالا اولیسی بو در كه شهردن بزه امداده اولاسن ٤ و ملك انلره
دیدیكه كوزلركزده هر نه ایو اولورسه ایدهجكم و ملك قپونك یاننده طوردی و جمله قوم یوزر و بیكر
چقرلردی ٥ ملك دخی یوآبه و ابیشایه و اتایه تنبیه ایدوب دیدیكه خاطرم ایچون جوان آبیشالومه ملایمت
ایلیك و ملك جمله سرورلره آبیشالوم خصوصنده تنبیه ایتدكده جمله قوم ایشتدیلر ٦ و قوم صحرایه
اسرائیلك قرشوسنه چقدی و جنك افرایم اورماننده اولدی ٧ و اوراده اسرائیل قومی داود قوللرینك
اوكنده صندی اول كون اوراده عظیم قتال اولدی یكرمی بیك آدم دوشدی ٨ جنك اوراده جمله یرك
یوزنده یایلدی و اول كون اورمان قلیجدن زیاده قومی تلف ایتدی ٩ و آبیشالوم داودك قوللرینه صتاشدی

وآبیشالومی قاتره بنردی وقاتر بر بیوك میشه‌نك ملتف داللری آلتنه كیروب آنك باشی میشه‌یه طاقیلدی
ویر وكوك آراسنده اصلو قالدی آلتنده‌كی قاتر ایسه كتدی ١٠ بونی بر كیمسه كوروب ویوآبه دیویروب
دیدیكه اشته آبیشالومی میشه‌ده اصلمش كوردم ١١ یوآب دخی كندویه دیویرن آدمه دیدیكه اشته
چونكه كوردك نیچون انی اوراده یره اورمدك وسكا اون مثقال كومش وبر قوشاق ویرمك بكا دوشردی
١٢ واول آدم یوآبه دیدیكه اگر المه بیك مثقال كومش طارتسه‌یدك بن ملكك اوغلنه المی صالمزدم
زیرا ملك بز اشیدر ایكن سكا وآبیشایه واتایه تنبیه ایدوب دیدیكه كوزدك كه بر كیمسه جوان آبیشالومه
طوقنمیه ١٣ اگر بن كندو جانمه قرشو بو خیانتی ایتسه‌یدم چون بر نسنه ملكه گزلو اولماز سن
كندوك قرشومه طوروردك ١٤ او زمان یوآب دیدیكه بن سنك اوگكده بویله تأخیر ایتمم والنه اوچ
خشت آلوب انلری آبیشالومك یوركنه صاپلدی اول كه میشه‌نك اورتاسنده دخی دیری ایدی ١٥ واون
یكت كه یوآبك سلاحلرینی كتورورلردی طولاشوب آبیشالومی اوردیلر وانی اولدردیلر ١٦ ویوآب بوروی
چالدقده قوم اسرائیلك آردندن سكرتمكدن دوندی زیرا یوآب قومی منع ایلدی ١٧ وآبیشالومی آلوب
انی اورمانده‌كی بر بیوك خندگه آتدیلر واوزرینه بر پك بیوك طاش ییغینی قالدردیلر وجمله اسرائیل
هر كس كندو چادرینه قاچدیلر ١٨ آبیشالوم ایسه دخی صاغ ایكن ملك دره‌سنده كندویه بر دیكلی طاش
آلوب قالدرمش ایدی زیرا دیر ایدیكه اوغلم یوقدر كه نامم آكدره واول دیكلی طاشی كندو آدندن
تسمیه ایتدی وتا بو كونه‌دك اكا آبیشالوم یری دیدیلر ١٩ وصادوق اوغلی آحیمعاص دیدیكه حالا
سكردوب ملكه مژده كتوره‌یم كه رب اكا دشمنلرینك الندن حقنی آلیویردی ٢٠ ویوآب اكا دیدیكه بوكون
سن مژده كتورجی اولامزسن نهایت غیری كونده مژده‌جی اولورسن بو كون مژده كتورمیه‌سن چون
ملكك اوغلی اولدی ٢١ ویوآب خوشی‌یه دیدیكه وار كوردوككی ملكه اعلام ایله خوشی دخی یوآبه
طاپنوب سكرتدی ٢٢ وصادوق اوغلی آحیمعاص دخی یوآبه دیدیكه هر نه اولورسه لطف ایله بن دخی
خوشینك آردنجه سكرده‌یم ویوآب دیدیكه ای اوغلم نه دیو سكرده‌سن چون سكا موجود مژده‌ك یوقدر
٢٣ نه اولورسه سكرده‌یم دیدی اول دخی اكا سكرت دیدی آحیمعاص اووا یولندن سكردوب خوشی‌یی كچدی
٢٤ وداود ایكی قپونك آراسنده اوتوردی وبكجی قپونك طامی اوزرینه واروب وكوزلرینی قالدروب باقدی
واشته یالكز بر آدم سكردر ٢٥ وبكجی چاغروب ملكه خبر ویردی وملك دیدیكه اگر یالكز ایسه
آغزنده مژده واردر او ایسه كده كده یقلاشردی ٢٦ وبكجی بر غیری آدمی سكردر كوردی وبكجی
قپوجی‌یه چاغروب دیدیكه اشته بر آدم یالكز سكردر وملك دیدیكه بو دخی مژده‌جیدر ٢٧ وبكجی
دیدیكه اولكینك یوریشی صادوق اوغلی آحیمعاصك یوریشی كبی كورنور ملك دخی دیدیكه بو ایو آدم
در ومژده ایله كلیور ٢٨ وآحیمعاص چاغروب ملكه دیدیكه اللهك رب متبارك اولسون كه افندم
ملكه قرشو الی قالدران آدملری تسلیم ایتمشدر ٢٩ وملك دیدیكه جوان آبیشالوم سلامتده‌می در

وَآحِیمَعَاص جَوَاب وِیردِیکه یُوآب مَلِکُك قُولِنی وَبَن قُولُکِی کُوندَردُوکِی زَمَان بُیُوك غَلَبَه‌لِق کُوردُم اَمَّا
نَه اِیدُوکِنی بِلمَم ٣٠ وَمَلِك دِیدِیکه چکُوب بُورَادَه طُور وَچکُوب طُوردِی ٣١ وَاِشتَه حُوشِی کلُوب دِیدِیکه
اَفَندِم مَلِکَه مژدَه اُولسُون که رَبّ بُوکُون جُملَه اُوزَرِکه قلقَانلَرك اَلِندَن حَقّکِی آلِیوِیردِی ٣٢ وَمَلِك
حُوشِی‌یَه دِیدِیکه جَوَان آبِیشَالُوم سَلَامَتده‌مِی وَحُوشِی جَوَاب وِیردِیکه اَفَندِم مَلِکُك دُشمَنلَرِی وَجُملَه
اُوزَرِکه کَمَلِکَه قلقَانلَر بُو جَوَان کِبِی اُولسُونلَر ٣٣ وَمَلِك مُضطَرِب اُولُوب قَپُو اُوزَرِنده اُولَان اُوده‌یَه
چِقدِی وَآغلَدِی وَکِیدَرکَن بُویله دِیر اِیدِی اُوغلُم آبِیشَالُوم اُوغلُم آبِیشَالُوم کَاشکِی بَن یَرِکه اُولِش
اُولَایدِم آبِیشَالُوم اُوغلُم اُوغلُم ۞

اُون طُقُوزنجی فَصل

١ وَیُوآبَه خَبَر اُولُندِیکه اِشتَه مَلِك آغلِیُور وَآبِیشَالُوم اُوزَرِینَه یَاس طُوتَر ٢ وَاُول کُونده خَلَاص جُملَه
قَومَه یَاسَه دُوندِی زِیرَا اُول کُون قَوم اِشِتدِیکه مَلِك اُوغلِی اِیچُون آجِیُور دِینِلُوردِی ٣ وَاُول کُون قَوم شَهرَه
اُوغرِین کِیرَردِی نِتَه‌کِم جَنکدَن قَاچدُوغِی زَمَان اُوتَانَان قَوم اُوغرِین کِیدَرسَه ٤ وَمَلِك یُوزِینِی اُورتُوب بُلَند
آوَاز اِیلَه اُوغلُم آبِیشَالُوم آبِیشَالُوم اُوغلُم اُوغلُم چَاغِرِردِی ٥ وَیُوآب مَلِکَه اَوَه کِیرُوب دِیدِیکه بُوکُون
جَانِکِی وَاُوغلُلَرِکُك وَقِزلَرِکُك جَانِنِی وَعَورَتلَرِکُك وَاُوده‌لِقلَرِکُك جَانِنِی قُورتَارَان جُملَه قُوللَرِکُك
یُوزلَرِینِی بُوکُون اُوتَاندِردِك ٦ سَکَا بُغض اِیدَنلَرِی سَومَکلَه وَسَنِی سَوَنلَرَه بُغض اِیتمَکلَه زِیرَا بُوکُون اِظهَار
اِیتدِك که بَکلَرِی وَقُوللَرِی قَایِرمَزسِن چُون بُوکُون بِلدِم که اَکَر آبِیشَالُوم یَاشَاسَیدِی وَبِز جُملَه‌مِز بُوکُون
اُولمِش اُولسَیدُق اُو زَمَان کُوزلَرِکده خُوش اُولُوردِی ٧ اِیمدِی حَالَا قَلق چِق وَقُوللَرِکَه کُوکلُنجَه سُویلَه
زِیرَا رَبّ اِیلَه یَمِین اِیدَرِمکه اَکَر چِقمَزسَك سَنکلَه بُو کیجَه بِکسَه قَالمَز وَبُو سَکَا جُملَه کَنجلِکدَن تَا
شِمدِیه‌دَك وَاقِع اُولَان بَلَادَن بَدتَر اُولُور ٨ اُو زَمَان مَلِك قَلقُوب قَپُودَه اُوتُردِی وَجُملَه قَومَه خَبَر اِیدُوب
دِیدِیلَر که اِشتَه مَلِك قَپُودَه اُوتُرِیُور وَجُملَه قَوم مَلِکُك حُضُورِینَه کلدِی وَاِسرَائِیل هَر کَس کَندُو
چَادِرِینَه قَاچمِش اِیدِی ٩ وَجُملَه قَوم جَمِیع اِسرَائِیلُك سِبطلَرِنده تَخَاصُم اِیدُوب دِیر اِیدِیکه مَلِك بِزِی
دُشمَنلَرِمِزُك اَلِندَن قُورتَاردِی وَبِزِی فِلِسطِیلَرُك اَلِندَن خَلَاص اَیلَدِی وَشِمدِی آبِیشَالُومُك سَبَبِندَن وِلَایَتدَن
قَاچدِی ١٠ هَم اُوزَرِمِزَه مَسح اِیتدُوکُمِز آبِیشَالُوم جَنکده اُولدِی اِیمدِی حَالَا نِیچُون مَلِکِی دُوندُرمَك
اِیچُون اِیسَم طُورُرسِکِز ١١ وَدَاوُد مَلِك صَادُوق وَآبِیَتَار اِماملَرَه کُوندَرُوب دِیدِیکه یَهُودَا اِختِیَارلَرِینَه
سُویلَیُوب دِییُك که مَلِکِی کَندُو اَوِینَه دُوندُرمَکَه نِیچُون صُکرَه‌یِه‌لَر اُولُورسِکِز جُملَه اِسرَائِیلُك سُوزِی
مَلِکَه اَوِینَه کلدِی ١٢ سِز قَرِنداشلَرِم سِکِز کمِکلَرِم وَاَتِم سِکِز مَلِکِی دُوندُرمَکَه نِیچُون صُکرَه‌یِه‌لَر سِکِز
١٣ وَعَامَاشَایَه دِییُك که بَنِم کمِکِم وَبَنِم اَتِم دَکِلمِیسِن الله بَکَا بُویلَه اَیلَسُون وَبُویلَه آرتِرسُون اَکَر
جُملَه اَیَاملَرده یُوآبُك یَرِینَه اُوردُده سَرعَسکَر اُولمَازسَك ١٤ وَجُملَه یَهُودَا آدَملَرِینُك بِر آدَمُك کِبِی کُوکلِنِی

تعبیل ایتدی که سن و جمله قوللرڭ دون دیو ملکه کوندردیلر ١٥ و ملك دونوب اردنه کلدی یهودا
ایسه تا جلجاله کلدی که ملکڭ استقبالنه چقه و ملکه اردنی کچوره ١٦ و بحوریمدن اولان جارا اوغلی
بنیامینلو شمعی جمله ایله یهودا آدملریله داود ملکڭ استقبالنه اندی ١٧ و انکله بنیامیندن بیڭ
آدم و شاوول اوینڭ قولی صیبا هم بله‌سنجه انڭ اون بش اوغللری و انڭ یکرمی قوللری ملکڭ استقبالنه
اردنی کچدیلر ١٨ بر صندل دخی کچدیکه ملکڭ او خلقنی کچوره‌لر و انڭ کوزلرنده ایو نه ایسه ایده‌لر
و ملك اردنی کچدکدن صکره جارا اوغلی شمعی اوکنده یره دوشه‌رك ١٩ و ملکه دیدیکه افندم بڭا
کناه صایمسون و افندم ملك اورشلیمدن چقدوغی کونده قولڭڭ خطا ایتدوکنی ملك خاطرینه ٢
قویوب آکماسون ٢٠ زیرا قولڭ کناه ایتدوکنه معترفدر و اشته یوسف اوینڭ اولکیسی جمله بوکون
افندم ملکڭ استقبالنه اینمك ایچون کلدم ٢١ اما صرویا اوغلی آبیشی جواب ویروب دیدیکه بوندن
اوترو شمعی قتل اولنمسونمی که ربڭ مسیحنه سوکمشدر ٢٢ داود دخی دیدیکه سزکله بنم نه‌م وار ای
صرویا اوغللری که بوکون بڭا ضد اولورسکز بوکون اسرائیلدن آدم قتل اولنسونمی بن بوکون اسرائیل
اوزرینه ملك اولدوغمی بیلمزمی ایم ٢٣ و ملك شمعی‌یه اولمزسن دیدی و ملك اڭا یمین ایتدی ٢٤ و شاوول
اوغلی مفیبوشت دخی ملکڭ استقبالنه اندی و ملك کیتدوکی کوندن تا سلامتله دوندوکی کونه‌دك
آیاقلرینی ییقامیوب و صقالنی دوزمیوب اثوابلرینی ییقامامش ایدی ٢٥ و اولدیکه ملکڭ استقبالنه اورشلیمه
کلدوکی زمان ملك اڭا دیدیکه ای مفیبوشت نیچون بنمله کلمدڭ ٢٦ اول دخی جواب ویردیکه ای افندم
ملك قولم بنی آلداتدی زیرا قولڭ دیمش ایدیکه اشکی ایرله‌یم و اوزرینه بنوب ملکه کیده‌یم چون
قولڭ طوپالدر ٢٧ و او قولڭی افندم ملکڭ یاننده قوولادی اما افندم ملك الله ملکی کبی در ایمدی
کوزلرکده ایو نه ایسه ایله ٢٨ زیرا جمله بابامڭ اوی کیشیلری افندم ملکڭ عندنده قتله مستحق
اولان آدملردن غیری دکل ایکن قولڭی سفره‌کده ییانلرڭ آراسنده قودڭ اما آرتق نه حقم وارکه زیاده
ملکه فریاد ایده‌یم ٢٩ و ملك اڭا دیدیکه نیچون آرتق سوزلرکی سویلرسن دیدمکه سن و صیبا
تارلالری پایلشڭ ٣٠ و مفیبوشت ملکه دیدیکه چون افندم ملك سلامتله اوینه دوندی هپسنی دخی
آلسون ٣١ و جلعادلو برزلی دخی رغلیمدن انوب ملکله اردنی کچدی که انی اردنڭ اوته‌سنه کچوره
٣٢ و برزلی پك قوجه ایدی سکسان یاشنده و ملك محنایمده ساکن ایکن انی بسلردی زیرا قتی بیوك
آدم ایدی ٣٣ و ملك برزلی‌یه دیدیکه بنمله کچ و سنی بنمله اورشلیمده بسلیه‌جکم ٣٤ برزلی دخی ملکه
دیدیکه بنم عمرمڭ قاچ کونلری قالورکه ملکله اورشلیمه چقایم ٣٥ بوکون سکسان یاشنده ایم ایو
ایله کیی نجه بیلورمی ایم آرتق قولڭ نه یرسم و نه ایچرسم لذت آلمغه و ایرلایجی آدملرڭ و عورتلرڭ آوازینی
ایشتمکه بیلورمی ایم آرتق قولڭ نیچون افندم ملکه یوك اوله ٣٦ قولڭ بر آز ملك ایله اردنی کچرسه
ملك بڭا بو جزایی نیچون مجازات ایلیه ٣٧ لطف ایله قولڭ دونسون و شهرمده اوله‌یم و بابامڭ همز

آنامڭ مزارنده كومله‌يم واشته قولڭ بوهم افندم ملكله كچه واكا كوزلركڭده ايو كورندوكنى ايله
٣٨ وملك جواب ويرديكه كمهام بنمله كچسون وكوزلركڭده ايو كورندوكنى ايده‌يم وهر نه كه بندن
دلرسڭ سكا ايده‌جكم ٣٩ وجمله قوم اردنی كچدی وملك دخی كچدكدن صكره ملك برزلاى اوبوب
اكا خير دعالر ايلدی وكندو يرينه دوندی ٤٠ اندن صكره ملك جلجاله كچدی هم كمهام انكله كچدی
وجمله يهودا قومی واسرائيل قومنڭ ياريسی ملكی مرافقت ايتديلر ٤١ واشته جمله اسرائيل آدملری
ملكه كلوب ديديلر كه نيچون يهودا آدملری قرنداشلرمز سنی اوغرلديلر وملكی وانڭ او خلقنی
وجمله داودڭ آدملرينی برله اردنی كچورديلر ٤٢ وجمله يهودا آدملری اسرائيل آدملرينه جواب ايتديلر
كه ملك بزه خصيم در سزه بو قصه‌دن اوترو نيچون غضب طوتشدی ملكڭ بيكيكندن يدكمی يا بزه
پيشكش ويرديمی ٤٣ اسرائيل آدملری دخی يهودا آدملرينه جواب ايدوب ديديلر كه بزه ملكده اون
پای واردر وداوده سزدن افضل ايز نيچون بزی خور طوتدكز وملكی كرو كتورمك خصوصنده بزم
سوزمز اول دكلمی ايدی اما يهودا آدملرينڭ سوزی اسرائيل آدملرينڭ سوزندن سرتجه ايدی ۞

يكرمنجی فصل

١ واوراده اتفاقا بر بليعال كشيسی وار ايديكه انڭ آدی بكری اوغلی بنياميندلو شبع ايدی بو بوروی
چالوب ديديكه بزه داووده حصه يوقدر وايسی اوغلنده ميراثمز يوق ای اسرائيل هر كس چادرلرينه
دونڭ ٢ ايمدی جمله اسرائيل آدملری داوددن آيريلوب بكری اوغلی شبعڭ آردنجه چقديلر اما يهودا
آدملری ملكنه اردندن اورشليمه‌دك يابشه قالديلر ٣ وداود كندو اوينه اورشليمه كلدی وملك اول
اوی بكلمك ايچون آليقودوغی اون اوده‌لق عورتلری آلوب محفظ خانه‌يه قودی وانلری بسلردی اما انلره
كيرمدی ايمدی تا انلرڭ اوليكی كوننه‌دك دوللقده محبوس ايديلر ٤ اندن صكره ملك عاماشايه ديديكه
اوچ كونڭ ايچنده بكا يهودا آدملرينی جمع ايله وسن بونده حاضر اول ٥ ايمدی عاماشا يهودايی جمع
ايتمكه كتدی واكا تعيين ايتدوكی زماندن زياده اكلندی ٦ وداود آبيشايه ديديكه حالا بكری اوغلی
شبع بزه آبيشالومدن بدتر ايده‌جكدر افندكڭ قوللرينی آل وانڭ آردنجه سكرت تاكم كندويه
حصارلو شهرلری بولوب كوزلرمزدن سوشميه ٧ ويوآبڭ آدملری وكرتيلر وفلتيلر وجمله قوتلو آدملر
انڭ آردنجه چقديلر وبكری اوغلی شبعڭ آردنجه سكرتمك ايچون اورشليمدن چقديلر ٨ وجبعونده‌كی
بيوك طاشڭ يانندده ايكن عاماشا اوكلرينه كلدی ويوآب كيدوكی قفتانله قوشانمش ايدی هم اوزرنده
قيننده بللرينه يابشان قلچ باغی ويوآب چقر ايكن قلچ دوشدی ٩ ويوآب عاماشايه ديديكه قرنداشم
سلامتده‌می سن ويوآب صاغ الی ايله عاماشانڭ صقالنه يابشدی كه انی اوپه ١٠ وعاماشا يوآبڭ النده
اولان قلجدن صاقنمدی ويوآب انی بشنجی ايكوده اوردی وانڭ بغرساقلرينی يره دوكدی وانی تكرار

اُورمَدِی وَ اُولدِی اَندَن صُکرَه یُوآب هَم اَنُكْ قَرنداشِی آبِیشَی بِکرِی اُوغلِی شَبَعُكْ آردِنجَه سَکِردِیلَر
١١ وَیُوآبُكْ آدَملَرِندَن بِری عَامَاشَانُكْ یَانِندَه طُورُوب دِیدِیکَه کیمکه یُوآبِی اِستَرسَه وَهَر کیم دَاوُدُكْ
اِیسَه یُوآبُكْ آردِندَه کیتسُون ١٢ وَعَامَاشَا یُولُكْ اُورتَاسِندَه قَان اِچِندَه یُوارلَنُوردِی وَاُول آدَم جُملَه قَومُكْ
طُورَه قَالدُوغِنِی کُورمَکلَه اَنِی یُولدَن تَارلَایَه سُورُکلَدِی وَاُوزَرِینَه بِر چُوقَه بِرَاقدِی چُون کُوردِیکه هَر کلَن
اَنُكْ یَانِندَه طُورَه قَالدِی ١٣ وَیُولدَن قَالدُرِلدُقدَن صُکرَه هَرکَس بِکرِی اُوغلِی شَبَعُكْ آردِنجَه سَکِرتمَك
اِیچُون یُوآبُكْ آردِندَه کچدِی ١٤ وَشَبَع جُملَه اِسرَائِیل سِبطلَرِینِی کچُوب آبَلَهیَه وَبَیتِ مَعکَایَه کلدِی وَجُملَه
بِریلَر اِیلَه کَه جَمع اُولُوب اَنُكْ آردِندَن کلمِشلَر اِیـــدِی ١٥ وَکلُوب اَنِی بَیتِ مَعکَانُكْ آبَلَهسِندَه مُحَاصَرَه
اِیتدِیلَر وَشَهرُكْ قَرشُوسِنَه مَترِس قَازدِیلَر کَه حِصَارُكْ اُوکندَه طُوردِی وَیُوآبِلَه اُولَان جُملَه قَوم حِصَارِی
هَدم اِیتمَکَه چَالِشُورلَردِی ١٦ وَبِر عَارِفَه عَورَت شَهردَن چَاغِردِیکه دِکلیُكْ دِکلیُكْ کرَم اِیدُوب یُوآبَه دِیُكْ
کَه بُورَایَهدَك یَقلَاش وَبَن سکَا سُویلَیَجَکِم ١٧ وَاَکَا یَقلَاشدُوغِندَه عَورَت دِیدِیکَه یُوآب سَن مِی سِن اُول
دَخِی بَن اِیم دِیدِی وَعَورَت اَکَا دِیدِیکَه جَارِیَهکُكْ سُوزلَرِینِی دِکلَه اُول دَخِی دِکلیُورُم دِیـدِی ١٨ وَعَورَت
دَخِی سُویلَیُوب دِیدِیکَه قَدِیم زَمَانَدَه سُویلَیُوب دِیَه کلمِشلَر اِیدِی کَه اَلبَتَّه آبَلَهیَه طَانِشَهلَر وَبُویلَه تَمَام
اِیدَرلَردِی ١٩ بَن اِسرَائِیلدَه سَلِیم وَاَمِین اُولَانلَردَن اِیم سَن بِر شَهرِی وَاِسرَائِیلُكْ بِر آنَا شَهرِینِی تَخرِیب
اِیتمَکَه چَالِشُورسِن نِیچُون رَبُّكْ مِیرَاثِینِی بَلع اِیدَرسِن ٢٠ وَیُوآب جَوَاب وِیرُوب دِیدِیکَه حَاشَا حَاشَا
بَندَن کَه بَلع یَا تَخرِیب اِیدَهیِم ٢١ قِصَّه بُویلَه دَکلدُر اَمَّا اَفرَایِم طَاغِندَن بِر آدَم کَه اَنُكْ آدِی بِکرِی
اُوغلِی شَبَع دُر دَاوُد مَلِك اُوزَرِینَه اَلِنِی قَالدُرمِشدُر یَالکِز اَنِی وِیرُكْ وَشَهرُكْ اُوکندَن کِدَهجَکِم عَورَت
دَخِی یُوآبَه دِیدِیکَه اِشتَه اَنُكْ بَاشِی سکَا حِصَاردَن آتِلسَه کرَك ٢٢ وَعَورَت جُملَه قَومَه حِکمَتِلَه کلدُکدَه
بِکرِی اُوغلِی شَبَعُكْ بَاشِنِی کسُوب یُوآبَه آتدِیلَر وَیُوآب بُورُوِی چَالدُقدَه هَر کَس شَهردَن کندُو چَادِرلَرِینَه
چکلدِیلَر یُوآب اِیسَه اُورشَلِیمَه مَلِکَه دُونـــدِی ٢٣ وَیُوآب جُملَه اِسرَائِیلُكْ عَسکَرِی اُوزَرِینَه وَیَاهُویَادَع
اُوغلِی بَنَایَا کرِیتِیلَر وَفَلِیتِیلَر اُوزَرِینَه اِیـــدِی ٢٤ وَآدُورَام خَرَاج اُوزَرِینَه اِیدِی وَآخِیلُود اُوغلِی یُوشَافَاط
تَذکرَهجِی اِیـــدِی ٢٥ شَیَا کَاتِب اِیدِی وَصَادُوق وَآبیَتَار اِمَاملَر اِیدِیلَـــر ٢٦ وَیَاییرلُو عِیرَا دَاوُدُكْ
وَزِیرِی اِیـــــــــــــــــدِی ۞

یکرمی برنجی فصل

١ وَدَاوُدُكْ اَیَّامِندَه یِیل بِیلدَن صُکرَه اُوچ یِیل مُطلَق قِتلِق اُولدِی وَدَاوُد رَبُّكْ حُضُورِندَن سُؤَال اِیتدُکدَه
رَبّ دِیدِیکَه شَاوُول وَاَنُكْ قَانلُو اَوِینُكْ سَبَبِیلَه اُولدِی جِبعُونِیلَرِی اُولدُردُوکِی اِیچُون ٢ وَمَلِك جِبعُونِیلَرِی
چَاغِرُوب اَنلَرَه دِیدِیکَه جِبعُونِیلَر اِیسَه بَنِی اِسرَائِیلدَن دکلَلَر اِیدِی اَنجَق اَمُورِیلَرُكْ بَقِیَّهلَرِندَن کَه
بَنِی اِسرَائِیل اَنلَرَه یَمِین اِیتمِشلَر اِیدِی اَمَّا شَاوُول بَنِی اِسرَائِیل وَیَهُودَا اِیچُون اُولَان غَیرَتِندَن اَنلَـــرِی

اولدرمغه آرامش ایدی ٣ واندن اوترو داود جبعونیلره دیدیکه سزه نه ایلیه‌یم ونه ایله کفارت
ایده‌یم که ربك میراثنه برکتلر سویلیه‌سز ٤ وجبعونیلر اکا دیدیلرکه شاوولدن وانك اوندن نه
آلتون نه کومش استرز وبر کمسه‌یی اسرائیلدن اولدرمکه مرادمز یوقدر اول دخی دیدیکه هرنه
دیرسکز سزه ایده‌جکم ٥ وملکه جواب ایتدیلرکه اول آدم که بزی تلف ایدوب بزه غرض ایلدی
شول مرتبه‌یه که بوزلوب اسرائیلك بر سنورنده طورامز ایز ٦ انك اولادندن بزه یدی آدم ویرلسون
که انلری ربك مختاری شاوولك جبعه‌سنده رب ایچون آصاوز وملك دیدیکه بن انلری ویره‌جکم
٧ اما ملك شاوول اوغلی یوناتانك اوغلی مفیبوشتی اسرکدی آرالرنده یعنی داودك وشاوول اوغلی یوناتانك
آراسنده رب ایله یمین ایتدکلری ایچون ٨ اما ملك آیه قزی رصفانك شاووله طوغردوغی ایکی اوغلی
ارمونی ومفیبوشتی آلدی هم شاوول قزی میکالك محولاتلو برزلی اوغلی عدرئیله طوغردوغی بش اوغلنی
دخی ٩ وانلری جبعونیلرك النه ویردی وانلری طاغده ربك حضورنده آصدیلر واول یدیسی بله دوشوب
بچین ایامنك اوائلنده آریه بچیننك ابتداسنده قتل اولندیلر ١٠ وآیه قزی رصفا بر چوال آلوب انی
کندویه قیا اوزرینه بسط ایلدی بچینك ابتداسندن تا اوزرلرینه کوکدن صو یاغنجیه‌دك وکوندز
هوانك قوشلری وکیجه صحرانك حیوانلری اوزرلرینه قونمغه قومدی ١١ وشاوولك اوده‌لغی آیه قزی
رصفانك ایتدکلری داوده خبر اولندی ١٢ وداود واروب شاوولك کمکلرینی واوغلی یوناتانك کمکلرینی
یابیس جلعاد آدملرندن آلدی که انلری بیت شان چارشوسندن اوغرلمشلر ایدی وفلسطیلر انلری
اوراده فلسطیلر شاوولی جلبوعده اوردقلری کونده آصمشلر ایدی ١٣ اورادن شاوولك کمکلرینی واوغلی
یوناتانك کمکلرینی آلدی وآصلمشلرك کمکلرینی دخی دوشردیلر ١٤ وشاوولك واوغلی یوناتانك کمکلرینی
بنیامین ولایتنده صلعده باباسی قیشك مزارنده کومدیلر وجمله ملکك امر ایتدوکنه کوره ایتدیلر
وبوندن صکره الله ولایته متشفق اولدی ١٥ ودخی فلسطیلرك اسرائیل اوزرینه جنکی اولدی وداود
وانك قوللری بله‌سنجه ایندیلر وفلسطیلر اوزرینه جنك ایتدیلر وداود یورلدی ١٦ او زمان هرفانك
اولادندن یسبو بنوب که انك مزراق دمرینك وزنی اوچ یوز مثقال باقر ایدی ویکی قلیجی قوشانمش ایدی
داودی اورمغه قصد ایتدی ١٧ اما صرویا اوغلی آبیشی انك امدادینه کلدی وفلسطیی اوروب انی
اولدردی او زمان داودك آدملری یمین ایدوب اکا دیدیلرکه آرتق بزمله جنکه چیقمیه‌سن که اسرائیلك
چراغنی سویندرمیه‌سن ١٨ وبوندن صکره اولدیکه جوبده فلسطیلر ایله جنك اولدی وحوشاتلو
سبکای هرفانك اولادندن اولان سافی اوردی ١٩ ودخی جوبده فلسطیلر ایله بر غیری جنك واقع اولدی
وبیت‌لحملو یعری الرتام اوغلی الحنان جاتلو جلیاتی اوردی که انك مزراغنك صریغی جولاه حفی قدر
ایدی ٢٠ ودخی تکرار جاتده جنك واقع اولدی واوراده بر اوزون بویلو آدم وار ایدی که انك هر
النده آلتی برمغی وهر آیاغنده آلتی برمغی اولوب عدد یکرمی دورت ایدیلر اول دخی هرفا اولادندن

ایدی ٢١ وبو اسرائیلی خورلدی وداودك قرنداشی شمعیك اوغلی یوناتان انی اولدردی ٢٢ بو دردی
اول هرفایه جاتده طوغدیلر وداودك الیله وقوللرینك الیله دوشدیلر ۞

یکرمی ایکنجی فصل

١ وداود اول کونده که رب انی جمله دشمنلرینك الندن وشاوولك الندن قورتارمش ایدی ربه بو
ارلاینشك سوزلرینی سویلدی ٢ ودیدیکه رب قیام وقلعه م وخلاصمدر ٣ قیامك اللهی در اکا صیغنرم
قلقانم وخلاصمك بوینوزی در یوکسك قله م وملجام وخلاصم بنی ظلمدن قورتاررسن ٤ محمود اولان
ربه استدعا ایدرم ودشمنلرمدن خلاص اولورم ٥ زیرا اولم طالغه لری بنی چوردیلر وبلیعال سیللری
بنی اورکتدیلر ٦ قبر ایلری بنی احاطه ایتدیلر اولم دوزاقلری بنی تقدم ایلدیلر ٧ مصیبتمده ربه
استدعا ایتدم واللهمه فریاد ایلدم وکندو هیکلندن بنم آوازمی استجابت ایلدی وفریادم قولاقلرینه
ایرشدی ٨ او زمان یر صرصلوب متزلزل اولدی کوکك تمللری قیلدانوب دپرندیلر انك غضبلندوکندن
اوترو ٩ بورنندن دوتن چقدی وآغزندن یاقر آتش که اندن قورلر طوتشدیلر ١٠ کوکلری اندروب
نزول ایتدی وآیاقلری التنده طومان ١١ کساروب اوزرینه بندی واوچدی ویلك قنادلری اوزرنده
کورندی ١٢ وچادرلرك یرینه کندو اطرافنه ظلماتی صو قرالتیلری وهوانك بلوطلرینی قودی
١٣ اوکنده اولان یالکدن آتشلو قورلر طوتشدی ١٤ رب کوکدن کورلدی ومتعال کندو آوازینی
اشتدردی ١٥ واوقلری کوندروب انلری پریشان ایلدی شمشکی کوندردی وانلری منهزم ایتدی
١٦ دریانك دیبلری کوروندیلر ودنیانك تمللری ظاهر اولدیلر ربك آزارندن وانك بورنی نفسنك
تنفسندن ١٧ اعلادن کوندروب بنی آلدی بنی چوق صولردن چقاردی ١٨ بنی قوی دشممدن وبکا
بغض ایدنلردن قورتاردی زیرا بندن قوتلو ایدیلر ١٩ المم کوننده بنی قرشولدیلر اما رب بکا عصا
ایدی ٢٠ وبنی واسع یره چقاروب بنی قورتاردی زیرا بندن راضی ایدی ٢١ رب بکا برمه کوره جزا
ویردی والرمك پاکلکنه کوره بکا ادا ایلدی ٢٢ چون ربك یوللرینی صقلدم وبرامزلقله اللهمدن
دونمدم ٢٣ زیرا انك جمله حکملری اوکمده ایدی وفرضلرندن هیچ آیرلمدم ٢٤ وانکله کامل ایدم
وکناهمدن صاقندم ٢٥ ورب بکا برمه کوره وکوزلری اوکنده اولان پاکلکمه کوره رد ایلدی ٢٦ مرحمتلو
ایله مرحمتلو سن وکامل آدم ایله کامل سن ٢٧ پاك ایله پاك سن اما اکری ایله اکری کورنورسن
٢٨ وفقیر قومی قورتاررسن ومتکبرلر اوزرینه کوزلرکی قویوب انلری اندررسن ٢٩ زیرا ای رب سن بنم
چراغم سن ورب قرانکلغمی آیدن ایدر ٣٠ زیرا سنکله عسکری چکوب اللهمله حصار اوزرینه چیرادم
٣١ اللهك طریقی کامل در ربك کلامی آرتلمش در جمله اکا توکل ایدنلره قلقاندر ٣٢ زیرا ربدن غیری الله
کیم واللهمزدن غیری قیا کیمدر ٣٣ الله قوت وقدرتم در وبولمی کامل دوز ایدر ٣٤ آیاقلرمی

كيكلرك آياقلرى كبى ايدر و بنى يوجه يرلرمده طوردرر ٣٥ اللرمه جنك تعليم ايدر و قوللرمله نحاس
ياى قيرلور ٣٦ سن بكا خلاصكك قلقانينى ويردك و سنك حلمك بنى آرتردى ٣٧ آدملرمى آلتمده واسع
ايتدك و طوپوقلرم سيرلماز ٣٨ دشمنلرمك آردنجه سكردوب انلرى قردم و انلرى تلف ايتمينجه دونمدم
٣٩ انلرى افنا ايتدم هم انلرى صاپلدم كه قالقه‌يه‌لر آياقلرم آلتنه دوشديلر ٤٠ زيرا بكا جنكه قوت
قوشاتدك بكا اوزرمه قالقانلرى آلتمه چوكدردك ٤١ و بكا دشمنلرمك و بكا بغض ايدنلرك بوينينى ويردك
كه انلرى استيصال ايده‌يم ٤٢ باقرلردى اما قورتارجى يوق ايدى ربه باقرلردى اما انلره جواب ويرمدى
٤٣ و انلرى ير توزى كبى سحق ايتدم انلرى صوقاقلر چامورى كبى باصدم و ازدم ٤٤ بنى قوممك
مجادله‌سندن قورتاردك بنى امتلرك باشى اولمق ايچون صقلدك بلمدوكم قوم بكا خدمت ايتدى ٤٥ غريب
اوغللرى بكا يالانلق ايتديلر بنم ايچون اشيتدكلرى كبى بكا مطيع اولديلر ٤٦ غريب اوغللرى دوكلديلر
و قپانمش يرلرندن دترشديلر ٤٧ رب حى در و بنم قيام مبارك در ايمدى بنم خلاصمك قياسى الله متعال
اولسون ٤٨ بكا انتقاملر ويرن و آلتمه قوملرى منقاد ايتدرن الله در ٤٩ و بنى دشمنلرمدن چقارر هم
بكا اوزرمه قالقانلرى اوستنه بنى يوجه‌لتدك ظلم صاحبندن بنى خلاص ايتدك ٥٠ انك ايچون اى رب سكا
امتلر آراسنده حمد ايدرم و اسمكه ترمير ايدرم ٥١ ملكنه خلاص قلعه‌سى در و كندو مسيحى داوده
و انك نسلنه تا ابدا كرم ايـــــــــدر ☆

يكرمى اوچنجى فصل

١ و داودك الك صكره‌كى سوزلرى بونلردر ايسى اوغلى داود سويلر عالى منصوب اولان آدم يعقوبه
اللهنك مسيحى و اسرائيلك شيرين زمارى دير كه ٢ ربك روحى بنم ايچمدن سويلدى و انك سوزى دلم
اوزرنده ايدى ٣ اسرائيل اللهى ديدى اسرائيلك قياسى بكا سويلدى آدملرده سلطنت ايدن عادل اولا
الله قورقوسيله سلطنت ايده ٤ كونش طوغدوغى زمانده صباح آيدنلغى كبى اولا يعنى بلوتسز صباح
يغموردن صكره روشنلكله يردن طوغار اوت كبى اولا ٥ اكرچه بنم اوم الله ايله بويله دكلدر ولكن
بنمله ابدى عهد ايتدى كليتله دزلمش و محكم زيرا بو جمله خلاصم و كلى مرادم كه انى انبات ايتدرميه
٦ و بليعال اوغللرى جمله‌سى دكنلر كبى قالدرلجقلر كه انلره ال ايله ياپشمزلر ٧ و اكر آدم انلره
ياپشمغه استرسه دمر ايله يا مزراق سرغيله يراقلنور و اولدقلرى يرده تماميله آتشه يانسه‌لر كرك ٨ و داودك
بهادرلرينك آدلرى بونلردر كرسيده اوتران تحمونى اوچلرك باشى اول كه عصنى عدينو دخى ٨٠٠ ديئلوردى
سكز يوز آدم اوزرينه واروب انلرى بر حمله ايله بوزدى ٩ بوندن صكره آحوحى اوغلى دودونك اوغلى
العازر بو داود ايله اولان اوچ بهادرلرك بريسى ايدى جنكه جمع اولنان فلسطيلرى عيبلدقلرى و اسرائيلولر
قاچدقلرى زمان ١٠ بو قالقوب فلسطيلرى اوردى تا الى يورلنجه و الى قليجنه ياپشه قالنجه و رب اول كون

عظیم نصرت ایتدی وقوم بوننك آردنجه انجق صویمق ایچون دوندی ١١ بوندن صكره آراری آجا اوغلی
ساما ایدی وفلسطیلیلر مرجمكله طولو تارلانك یرنده جمع اولدقلری زمان قوم فلسطیلیلرك یوزندن قاچمش
ایكن، ١٢ ساما تارلانك اورتاسنده طوروب اڭی حراست ایتدی وفلسطیلیلری اوردی وربّ عظیم نصرت ایتدی
١٣ واوتوز بكلردن اوچی اینوب اوراق زماننده داوده عدلام مغاره‌سنه كلدیلر وفلسطیلیلرك اوردوسی رفائیم
دره‌سنده قورلمش ایدی ١٤ وداود او زمان بر قلعه‌ده وفلسطیلیلرك محافظلری او زمان بیت لحمده ایدی
١٥ وداود حسرت چكوب دیدیكه بیت لحم قپوسنده‌كی صارنجدن بڭا صویی كیم ایچورر ١٦ واول اوچ
بهادرلر فلسطیلیلرك اوردوسندن چكوب وبیت لحمك قپوسنده اولان صارنجدن صویی چكوب وآلوب داوده
كتوردیلر امّا اندن ایچمك ایستمدی نهایت اڭی ربّه دوكدی ١٧ ودیدیكه حاشا بندن یا ربّ كه بن
بونی ایده‌یم جانلرینك مخاطره‌سیله كیدن آدملرك قانی بو دكلمی ایمدی اندن ایچمك ایستمدی بونی اول
اوچ بهادرلر ایتدیلر ١٨ وصرویا اوغلی یوآبك قرنداشی آبیشای دخی اول اوچلرك باشی ایدی بو مزراغنی
اوچ یوز كیسنه اوزرینه صالوب انلری اولدردی وبو اوچنده نامدار اولدی ١٩ بو اوچلرك اك عزیزی
دكلمی ایدی وانلره سرور اولدی امّا اوّلكی اوچلره نائل اولمدی ٢٠ ویاهویاداع اوغلی بنایا قبصیالدن بر
بهادر آدمك اوغلی وچوق ایش كورمش ایدی موآبك ایكی جبّارینی بو اوردی هم اینوب قار كوننده صارنج
ایچنده بر آرسلان اوردی ٢١ وبو دخی بر مصر آدمیسنی كوسترشلی آدمی اوردی ومصرلونك الینده مزراق
وار ایكن اوزرینه دكنكله ایندی ومصرلونك الندن مزراقی قاپدی واڭی كندو مزراغیله اولدردی
٢٢ ویاهویاداع اوغلی بنایا بونلری ایتدی وبو اوچ بهادرلرك آراسنده نامدار ایدی ٢٣ واوتوزینك اك
عزیزی ایدی نهایت اوّلكی اوچلره نائل اولمادی وداود اڭی كندو امرینه حاضر اولانلر اوزرینه قودی
٢٤ بو اوتوزك یوآبك قرنداشی عسائیل بریسی ایدی بیت لحملو دودونك اوغلی الحانان ٢٥ شمّا الحرادی
الیقا الحرادی ٢٦ حلص الفلاطی عقیش اوغلی عیرا التقوعی ٢٧ آبیعازر العناتوتی مبنّی الحشاتی ٢٨ صلمون
الاحوحی ماهرای النطوفتی ٢٩ بعنا اوغلی حالاب النطوفتی ریبی اوغلی اتّی بنیامین اوغللرینك جبعه‌سندن
٣٠ بنایا الفرعتونی جعش دره‌لرندن هدّی ٣١ ابی علبون العربوتی عزموت البرحومی ٣٢ الیحبا الشعلبونی
یاشون اوغللرندن یوناثان ٣٣ شمّا الهراری شرار اوغلی آخیام الآراری ٣٤ معكتی اوغلی احسبایك اوغلی
الیفالط آخیتوفال الجیلونینك اوغلی الیعام ٣٥ حصری الكرملی فعرای الآربی ٣٦ ناثان اوغلی آبیغائیل صوبادن
بنا الجادی ٣٧ صلق العمونی نحری البیروتی صرویا اوغلی یوآبك سلاحداری ٣٨ عیرا الیاتیری جاراب
الیاتیری ٣٩ اوریا الحیثانی جمله‌سی اوتوز یدی ۞

یكرمی دردنجی فصل

١ وربّك غضبی بر دخی اسرائیل اوزرینه طوتشوب اونلرك اوزرینه داودی وار اسرائیلی ویهودایی صای دیمكله

تحريض ايتدى ٢ ايمدى ملك يانده بولنان سرعسكر يوآبه ديديكه حالا جمله اسرائيلك سبطلرنده
داندن تا بير سبعه طولاش وقومى صايك كه قومك حسابنى بلهيم ٣ ويوآب ملكه ديديكه اللهك رب
حالا قومى نه قدر ايسه يوز او قدر زياده ايلسون وافندم ملكك كوزلرى بونى كورسونلر اما افندم
ملك بو قصهيى نيچون استر ٤ وملكك سوزى يوآب اوزرينه وسرعسكرلر اوزرينه غالب اولدى ايمدى
يوآب وسرعسكرلر اسرائيل قومنى صايمق ايچون ملكك حضورندن چقديلر ٥ واردنى چچوب عروعيرده
يعازاره يقين جاد درهسنك اورتاسنده اولان شهرك صاغ جانبنده اوردويى قورديلر ٦ اندن صكره جلعاده
وتحتيم حدشى ولايتنه كلديلر اوراندن دان يعانه وصيدون چورهسنه كلديلر ٧ وصور حصارينه وحويلرك
وكنعانيلرك جمله شهرلرينه كلديلر هم يهودانك جنوبنه بيرسبعه چقديلر ٨ وجميع ولايتى طولاشوب
طقوز آى ويكرمى كوندن صكره اورشليمه كلديلر ٩ ويوآب قومك عدد حسابنى ملكه ويردى واسرائيلده
سكز يوز بيك قلچ چكر قوتلو آدم وار ايدى ويهودا آدملرى بش يوز بيك آدم ايدى ١٠ وقومى
صايدقدن صكره داودك يوركى ندامت چكدى وداود ربه ديديكه بونى ايتمكله پك كناه ايلدم
ايمدى حالا كرم ايدوب يا رب قولكك كناهندن كچ زيرا پك دليلك ايتدم ١١ وداود صباحدن قالقدقده
ربك سوزى داودك باقيجى اولان جاد پيغمبره اولوب ديديكه ١٢ وار داوده سويله كه رب بويله ديدى
بن سكا اوچ نسنه تكليف ايدرم بونلردن برينى كندوكه اختيار ايله كه سكا ايدهيم ١٣ ايمدى
جاد پيغمبر داوده كلدى واكا اخبار ايدوب اكا ديديكه ولايتكده سكا يدى ييللق قحطلق واقع
اولسون يا بو كه دشمنلركك اوكندن اوچ آى قاچهسن وانلر سنك آردجه سكردهلر يا كه ولايتكده
اوچ كون طاعون اولا حالا بل وبنى كوندرنه نه سوز جواب ايدهيم كور ١٤ داود دخى جاده ديديكه
زيادهسيله صيقلدم ربك النه دوشهوز زيرا انك مرحمتى چوقدر وآدم النه دوشمهيم ١٥ ايمدى رب اسرائيل
اوزرينه صباحدن تا وعده اولنمش وقته دك طاعون صالدى وقومدن داندن تا بيرسبعه يتمش بيك
آدم هلاك اولدى ١٦ وملك اورشليم اوزرينه انى بوزمق ايچون الينى اوزاتدقده رب اول كملكدن نادم
اولوب قومى بوزان ملكه ديديكه يتر شمدى الكى آليقو وربك ملكى يابوسى آرانك خرمننده ايدى
١٧ وداود قومى اوران ملكى كوردوكنده ربه سويليوب ديديكه اشته بن كناه ايلدم وبن كملك ايتدم
اما بو قيونلر نه ايلديلر كرم ايله سنك الك بنم اوزرمه وبابامك اوى اوزرينه اولسون ١٨ واول كون
جاد داوده كلوب اكا ديديكه چق ويابوسى آرانك خرمننده ربه بر مذبح قالدر ١٩ وداود جادك سوزينه
كوره ربك امر ايتدوكى كبى چقدى ٢٠ وآران باقوب اكا طوغرو كلن ملكى وانك قوللرينى كوردى وآران
چقوب يوزى ير اوزرينه اولوب ملكك اوكنده اكلدى ٢١ وآران ديديكه افندم ملك قولنه نه سببله
كلدى وداود ديديكه سندن بو خرمنى صاتون آلمق ايچون وربه بر مذبح يابمق ايچون تاكه قومدن
طاعون رفع اولنه ٢٢ وآران داوده ديديكه افندم ملك آلسون وكوزلرنده ايو اولانى قربان ايلسون اشته

صعیده ایچون اوکزلر و اودون ایچون عربه‌لر و اوکز آلاتلری ٢٣ و بو جمله‌یی آران ملك کبی ملکه ویردی
و آران ملکه دیدیکه اللهك رب سندن راضی اولا ٢٤ و ملك آرانه دیدیکه یوق الا البته سندن بها ایله
صاتون آلاجغم و اللهم ربه مفت آلدوغم صعیده‌لری تقریب ایتمیه‌جکم و داود خرمنی و اوکزلری اللی
مثقال کمشه صاتون آلدی ٢٥ و داود اوراده ربه بر مذبح یاپوب صعیده‌لر و سلامت قربانلری تقریب ایلدی
رب دخی ولایته متشفی اولدی وطاعون اسرائیل اوزرندن رفع اولندی ۞

سفر الملوك الثالث

كه دخی

سفر الملوك الاول

تسمیه اولنور

اوّلکی فصل

١ و داود ملك قوجامش اولوب یاشلو ایدی و اکرچه انی اثوابلر ایله اورترلر ایدی ولکن اصنمزدی
٢ و قوللری اكا دیدیلر که افندم ملکه بر قیز اوغلان قیز آراسونلر که ملکك اوکنده طوره و انی کوزده
و قوینکده یاته تاکه افندم ملك اصنه ٣ و جمله اسرائیلك سنورنده بر کوزل قیز آرادیلر و شونامی
آبیشاغی بولدیلر و انی ملکه کتوردیلر ٤ و قیز زیاده‌سیله کوزل ایدی و ملکی کوزدوب اكا خدمت ایدردی
اما ملك اكا یقینلق ایتمدی ٥ او زمانده حجیت اوغلی آدونیا مغرورلنوب دیدیکه بن ملك اولورم
و کندویه عربه‌لر و آتلولر و اوکنجه یورین اللی آدم تدارك ایلدی ٦ و باباسی عمرنده انی آزارلیوب
نیچون بویله ایتدك دیمدی و اول دخی پك کوزل چهره‌لو ایدی و انی آبیشالومدن صکره تولید ایتدی
٧ و صرویا اوغلی یوآب ایله و امام آبیتار ایله خبرلشدی و انلر آدونیایه تابع اولوب یاردم ایتدیلر
٨ اما امام صادوق و یاهویادع اوغلی بنایا و پیغمبر ناثان و شمعی و رعی و داودك قوتلو آدملری آدونیا ایله
دکللر ایدی ٩ و آدونیا زغل چشمه‌سنه یقین اولان زحلت طاشنك یاننده قیونلر و صغرلر و بسلولر

ذبح ایدوب جمله ملکزاده‌لر قرنداشلرینی و جمله یهودا آدملری ملکك قوللرینی دعوت ایلدی ١٠ اما
پیغمبر ناتانی و بنایایی و قوتلو آدملری و قرنداشی سلیمانی دعوت ایتمدی ١١ و ناتان سلیمان آناسی بتشبعه
سویلیوب دیدیکه ایشتمدکمی که حجیت اوغلی آدونیا ملك اولمشدر و افندمز داود بلمز ١٢ ایمدی حالا
کل سکا نصیحت ویره‌یم و جانکی هم اوغلك سلیمانك جانینی قورتار ١٣ وار داود ملکه کیر و اکا دی
که افندم ملك سن جاریه‌که یمین ایدوب دیمدکمی که اوغلك سلیمان بندن صکره تحقیق ملك اولوب
بنم تختمده اوتوراجقدر بویله ایکن نیچون آدونیا ملك اولمشدر ١٤ اشته سن دخی اوراده ملك ایله
سویلشور ایکن بن آردکجه کلوب سوزلرکی مقرر ایده‌جکیم ١٥ ایمدی بتشبع ملکه اوده‌یه کیردی ملك
ایسه پك قوجه ایدی و شونملی آبیشاغ ملکه خدمت ایدردی ١٦ و بتشبع اکلوب ملکه طاپندی ملك
دخی نه‌ك وار دیدی ١٧ اول دخی اکا دیدیکه افندم سن جاریه‌که اللهك رب ایله یمین ایتدك که
تحقیق اوغلك سلیمان بندن صکره ملك اولوب تختمده اوتوراجقدر ١٨ و شمدی اشته آدونیا ملك اولدی
و سن افندم ملك بلمزسن ١٩ و وافر اوکزلر و بسلولر و قیونلر ذبح ایدوب جمله ملکزاده‌لری و امام آبیتاری
و سرعسکر یوآبی دعوت ایتدی و قولك سلیمانی دعوت ایتمدی ٢٠ و سن ای افندم ملك جمله اسرائیلك
کوزلری اوزرکه در تا که سندن صکره افندم ملکك تختنده اوتوراجق کیمدر انلره بلدره‌سین
٢١ یوخسه واقع اولورکه افندم ملك آتالریله یاتدقدن صکره بن و اوغلم سلیمان کناهکار کورینورز
٢٢ و اشته اول دخی ملك ایله سویلشور ایکن ناتان پیغمبر کلدی ٢٣ و ملکه اعلام ایدوب دیدیلرکه
اشته ناتان پیغمبر و اول ملکك حضورینه کلدوکنده یوزی یره اولوب ملکه طاپندی ٢٤ و ناتان
دیدیکه افندم ملك سن دیدکمی که آدونیا بندن صکره ملك اولا و او بنم تختم اوزرنده اوتوره
٢٥ زیرا بوکون انوب وافر اوکزلر و بسلولر و قیونلر ذبح ایدوب جمله ملکزاده‌لری و سرعسکرلری و امام
آبیتاری دعوت ایلدی و اشته انلر حضورنده ییوب ایچوب ملك آدونیا یاشاسون دیدیلر ٢٦ اما بنی
که قولك ایم و امام صادوقی و یاهویادع اوغلی بنایایی و قولك سلیمانی دعوت ایتمدی ٢٧ بو قضیه افندم
ملکدنمی اولدی و سندن صکره افندم ملکك تختنده اوتوراجق کیمدر قولکه اعلام ایتمدك ٢٨ و داود
ملك جواب ویروب دیدیکه بکا بتشبعی چاغرك اول دخی ملکك حضورینه کلوب ملکك اوکنده طوردی
٢٩ و ملك یمین ایدوب دیدیکه جانمی جمیع مضایقه‌لردن قورتاران حی الرب حقیچون ٣٠ که نیجه که
سکا تحقیق بندن صکره اوغلك سلیمان ملك اولوب بنم یرمه تختم اوزرنده اوتوراجقدر دیو اسرائیل
اللهی رب ایله یمین ایتدم ایسه بویله دخی بوکون ایده‌جکیم ٣١ و بتشبع یوزی یره اکلوب و ملکه
طاپنوب دیدیکه افندم داود ملك ابدا یاشاسون ٣٢ و داود ملك دیدیکه امام صادوقی و ناتان پیغمبری
و یاهویادع اوغلی بنایایی چاغرك انلر دخی ملکك حضورینه کلدیلر ٣٣ و ملك انلره دیدیکه افندکزك
قوللرینی بله‌کزجه آلك و اوغلم سلیمانی بنم قاترم اوزرینه بندروب ایی جحونه ایندرك ٣٤ و اوراده امام

صادوق وناثان پیغمبر انی اسرائیل اوزرینه ملك مسح ایلسونلر اندن بوروی چالوب یشاسون سلیمان
ملك یاشاسون ٣٥ وآردنجه چقوب وارهسیز واول کلوب تختم اوزرنده اوتره و یرمه ملك اولا چون وصیت
ایتدم که اسرائیل اوزرینه و یهودا اوزرینه هادی اولا ٣٦ و یاهویادع اوغلی بنایا ملکه جواب ویروب
دیدیکه آمین ملك افندمك اللهی رب دخی بویله دیه ٣٧ نیجه که رب ملك افندم ایله ایدی ایسه
سلیمان ایله دخی بویله اولا وانك تختنی داود ملك افندمك تختندن زیاده عظیم ایلیه ٣٨ ایمدی امام
صادوق وناثان پیغمبر و یاهویادع اوغلی بنایا وکریتیلر وفلتیلر انوب سلیمانی داود ملکك قاتری اوزرینه
بندردیلر وانی جحونه کتوردیلر ٣٩ وامام صادوق زیتون یاغنك بوینزینی مسکندن آلوب سلیمانی مسح
ایلدی و بوروی چالدقلرنده جمله قوم دیدیکه سلیمان ملك یاشاسون ٤٠ وآردنجه دخی جمله قوم چقوب
قوم دخی سرنالر چالدیلر وعظیم سرور ایله مسرور اولدیلر شویله که آوازلرندن یر یارلوردی ٤١ بونی
آدونیا وجمله بله سنجه اولان قونقلر یمکه تمام ایتدکلری کبی اشتدیلر و یوآب بورونك صداسنی
اشندنجه دیدیکه نه در بو شماته ایدن شهرك آوازی ٤٢ واول دخی سویلر ایکن اشته امام آبیتارك اوغلی
یوناثان کلدی وآدونیا اکا دیدیکه کل که سن شهبازسن وخیر خبرلر کتورسك کرك ٤٣ و یوناثان جواب
ویروب آدونیایه دیدیکه حقا که داود ملك افندمز سلیمانی ملك نصب ایلدی ٤٤ وملك انکله امام
صادوق وناثان پیغمبری و یاهویادع اوغلی بنایایی وکریتیلری وفلتیلری کوندردی وانی ملکك قاتری اوزرینه
بندردیلر ٤٥ وامام صادوق وناثان پیغمبر انی جحونده ملك اولمغه مسح ایتدیلر واورادن مسرورلر چقوب
شهر صدالندی اشتدککز آواز بو در ٤٦ ودخی سلیمان سلطنتك تختنه جلوس ایتدی ٤٧ هم دخی
ملکك قوللری داود ملك افندمزه خیر دعا ایتمکه کلوب دیدیلرکه الله سلیمانك آدینی سنك آدکدن
افضل ایلیه وانك تختنی سنك تختکدن زیاده عظیم ایلیه ملك دخی دوشك اوزرنده طاپندی ٤٨ هم
دخی ملك بویله دیدیکه بوکون بن کورر ایکن تختم اوزرنده اوترانی ویرن اسرائیل اللهی رب متبارك
اولا ٤٩ بونك ایچون اول جمله آدونیا ایله اولان قونقلر دتریوب قلقدیلر وهر بری کندو یولنه کتدیلر
٥٠ وآدونیا سلیمانك یوزندن قورقوب قلقدی وکتدی ومذبحك بوینزلرینه یاپشدی ٥١ وسلیمانه اخبار
ایدوب دیدیلر که اشته آدونیا سلیمان ملکدن قورقدی واشته مذبحك بوینزلرینه یاپشوب دیدیکه
بوکون سلیمان ملك کندو قولنی قلیجله اولدرمیجکنه بکا یمین ایلیه ٥٢ سلیمان دخی دیدیکه اکر صالح
آدم اولورسه انك قللرندن بریسی دخی یره دوشمیه اما اکر انده کلك بولنورسه اوله ٥٣ ایمدی سلیمان
کوندردیکه انی مذبحك یانندن کرو کتوردیلر وکلوب سلیمان ملکه طاپندی سلیمان دخی اکا دیدیکه
وار اوکه کیت

ایکنجی فصل

١ و داودك کونلری اولمکه یقلاشدقده اول کندو اوغلی سلیمانه وصیت ایدوب دیدیکه ٢ بن جمله
یرك یولنه کیدرم ایمدی قوتلن و مرد اول ٣ و اللهك ربك امر ایتدکلرینی کوزدوب انك طریقلرنده منسلك
اولاسن انك فرضلرینی و امرلرینی و حکملرینی و شهادتلرینی حفظ ایدهسن موسینك شریعتنده یازلدوغی
اوزره تا که هر نه ایدرسك و هر نرهیه توجه ایدرسك میسر اوله ٤ تاکم رب بکا اقرار ایتدوکی سوزینی
مقرر ایلیه چون دیدیکه. اکر اوغللرك کندو طریقنی کوزدوب حقیقت ایله بتون کوکلی ایله و بتون
جانی ایله اوکمده کزرلرسه سکا اسرائیل تختی اوزرنده اوتران آدم اکسك اولمیه ٥ و دخی صرویا اوغلی
یوآبك بکا ایتدکلرینی بلورسن و اسرائیلك ایکی سرعسکرلرینه نیر اوغلی آبنیره و یاثیر اوغلی عماشایه
ایتدکلرینی که انلری اولدردی و سلام ایکن جنك قاننی دوکدی و اول جنك قاننی کندو بللرنده کی
قوشاغنه و کندو آیاقلرنده کی پاپوجنه قودی ٦ ایمدی حکمتکه کوره ایله و انك آق صاچلرینی سلامله
مزاره ایندرمه ٧ اما جلعادلو برزلی اوغللرینه احسان ایله و سفره کده ییندلرك آراسنده اولانلر زیرا
قرنداشك آبیشالومك یوزندن قاچدوغم زمان بکا بویله یانشدیلر ٨ و اشته بحوریمدن بر بنیامینلو
جارا اوغلی شمعی سنکله در اول که بکا محنایمه واردوغم کونده پك بیوك سوکش ایله سوکدی اما او
استقبالمه اردنه ایندوکی زمان اکا رب ایله یمین ایدوب دیدمکه سنی قلیجله اولدرمیه جکم ٩ ایمدی حالا
صوچنی باغشلمه زیرا عقل صاحبی سن و اکا نه ایده جککی بلورسن و انك آق صاچلرینی قان ایله مزاره
ایندرهسن ١٠ و داود آتالریله رقود ایلدی و داود شهرنده دفن اولندی ١١ و داودك اسرائیل اوزرینه
سلطنت ایتدوکی کونلری قرق ییل ایدی حبرونده یدی ییل سلطنت ایتدی و اورشلیمده اوتوز اوچ
ییل سلطنت ایتدی ١٢ و سلیمان باباسی داودك تختنده اوتردی و ملکی پك قوی اولدی ١٣ و حجیت
اوغلی آدونیا سلیمانك آناسی بتشبعه کلدی و بتشبع دیدیکه سنك کلدوکك سلام ایله می در اول دخی
جواب ویردیکه سلام ایله در ١٤ و دخی دیدیکه سکا بر سوزم وار اول دخی سویله دیدی ١٥ و آدونیا
دیدیکه سن بلورسن که ملك بنم ایدی و جمیع اسرائیل اوزرمه یوزینی قومش ایدی که سلطنت
ایدهیم نهایت ملك نقل اولنوب قرنداشمك اولدی زیرا ربدن انك اولدی ١٦ و حالا بن سندن بر
دلك دلرم بنم وجهمی رد ایتمه اول دخی اکا سویله دیدی ١٧ و آدونیا دیدیکه کرم ایدوب سلیمان
ملکه دی که بکا شونامی آبیشاغی عورتلکه ویره زیرا او سنك وجهکی رد ایتمیه جکدر ١٨ بتشبع دخی جواب
ایتدیکه ایو بن سنك ایچون ملکه سویلیه جکم ١٩ ایمدی بتشبع آدونیا ایچون سلیمان ملکه سویلمکه
کلدی و ملك انك استقبالنه قالقوب اکا اکلدکدن صکره کندو تختنده اوتردی و آناسنه غیری تختی
قودی اول دخی انك صاغنده اوتردی ٢٠ و دیدیکه بن سندن بر یسیر دلکی دلرم وجهمی رد ایتمه و ملك

اکا دیدیکه ای آنام دله زیرا وجهکی رد ایتمیه‌جکم ٢١ اول دخی دیدیکه قرنداشک آدونیایه عورت اولمق
ایچون شونامی آبیشاغ ویرلسون ٢٢ وسلیمان ملک جواب ویروب آناسنه دیدیکه نیچون آدونیا ایچون
شونامی آبیشاغی دلرسین انک ایچون ملکی دخی دله چونکه او بنم بیوک قرنداشمدر انک ایچون هم امام
آبیتار هم صرویا اوغلی یوآب ایچون ٢٣ وسلیمان ملک رب ایله یمین ایدوب دیدیکه الله بکا بویله
ایلسون وبویله آرترسون که بو سوزی آدونیا کندو جاننه مخالف سویلمشدر ٢٤ ایمدی حالا حی الرب
حقیچون که بنی مقرر ایدوب بابام داودک تختی اوزرنده اوترتدی ودیدوکی کبی بکا او بایدی آدونیا
بوکون اولدریله ٢٥ وسلیمان ملک یاهویاداع اوغلی بنایانک الیله کوندردی اولکه اکا هجوم ایندی
واولدی ٢٦ وملک امام آبیتاره دیدیکه کندو تارلالرکه عاناتوته کت زیرا قتله مستحق سن نهایت
بوکون سنی اولدرمیه‌جکم زیرا بابام داودک اوکنده رب اللهک تابوتنی طاشدک وهر قنغی نسنه‌ده بابام
جفا چکدی ایسه سن دخی جفا چکدک ٢٧ وسلیمان آبیتاری ربک امامی اولمه‌سندن قوودی تاکه
شیلوداده عالی اوینک اوزرینه ربک سویلدوکی سوزی اتمام ایلیه ٢٨ بو خبر یوآبه کلدی ویوآب آدونیانک
آردنجه دونمش ایدی اکرچه آبیشالومک آردنجه دونمش ایدی ویوآب ربک خیمه‌سنه قاچوب مذبحک
بوینزلرینه یاپشدی ٢٩ وسلیمان ملکه دینلدیکه یوآب ربک مذبحنه قاچدی واشته مذبحک یاننده در
او وقت سلیمان یاهویاداع اوغلی بنایایی کوندروب دیدیکه وار اکا هجوم ایله ٣٠ وبنایا ربک خیمه‌سنه کلوب
اکا دیدیکه ملک بویله دیدی چق اول دخی دیدیکه یوق بلکه بونده اولورم وبنایا ملکه سوزینی
دوندروب دیدیکه یوآب بویله سویلدی وبکا بویله جواب ایلدی ٣١ وملک اکا دیدیکه نیجه سویلدی
ایسه ایله واکا هجوم ایدوب انی کوم که بندن وبابامک اوندن یوآبک دوکدوکی صوچسز قانی کیدره‌سین
٣٢ ورب انک قانینی کندو باشنه دوندره زیرا بابام داود بلمکسزین کندودن ابر واولی ایکی آدملره هجوم
ایدوب انلری قلج ایله اولدردی یعنی اسرائیل سرعسکری نیر اوغلی آبنیری ویهودا سرعسکری یاثیر
اوغلی عماشایی ٣٣ وانلرک قانی یوآبک باشنه وانک نسلنک باشنه ابدا دونه اما داوده وانک نسلنه
واوینه وتختنه تا ابدا ربدن سلام اولا ٣٤ ایمدی یاهویاداع اوغلی بنایا چقوب واکا هجوم ایدوب انی
اولدردی وکندو اونده بریه‌ده کوملدی ٣٥ وملک یاهویاداع اوغلی بنایایی انک یرینه سرعسکر نصب
ایلدی وملک امام صادوقی آبیتارک یرینه قودی ٣٦ وملک کوندروب شمعی‌یی چاغردی واکا دیدیکه
اورشلیمده کندوکه بر او یاپوب اوراده ساکن اول واندن اورایه بورایه چقمه ٣٧ زیرا اولا که اندن چقدوغک
وقدرون ارماغنی کچدوکک کونده تحقیق بلمش اول که البته اوله‌سین وقانک باشکده اولا ٣٨ شمعی دخی
ملکه دیدیکه سوز ایودر افندم ملک نیجه که دیدی ایسه قولک دخی بویله ایلیه‌جکدر وشمعی نیجه
کونلر اورشلیمده ساکن ایدی ٣٩ واولدیکه اوچ ییلدن صکره شمعی‌نک ایکی قولی جات ملکی معکا
اوغلی آخیشه قاچدیلر وشمعی‌یه خبر اولنوب دیدیلر که اشته قوللرک جاتده در ٤٠ وشمعی قلقوب

اَشَكنى اَيرلَدى وَ قوللَرينى آرامَغه جاتَه آخيشَه كِتدى وَ شِمعى كِدوب قوللَرينى جاتدَن كتوردى ٤١ وَسُلَيمانَه
دينلديكه شِمعى اورشليمدَن جاتَه كِتدى وَ دوندى ٤٢ وَ مَلك كوندَروب شِمعى يى چاغردى وَ اكا ديديكه
بَن سكا رَبّ ايلَه يَمين ويرمَدمى وَسكا اِشهاد ايدوب ديمَدمى كه چقدوغك وَ اوراده بوراده كزدوكك
كونده تحقيق بِل كه اَلبتّه اولَه سِن وَسَن بكا ديدك كه اِشتدم سوز اَيو در ٤٣ ايمدى نيچون رَبّك يَمينى
وَسكا اِصمرلَدوغم اَمرى كوزتمَدك ٤٤ هم مَلك شِمعى يَه ديديكه قلبك شهادت ايتدوكى جمله كَلكنى سَن
بِلورسِن كه اَبى بابام داوده ايتدك اَنك اِيچون رَبّ سنك كَلكنى باشكه دوندردى ٤٥ سُلَيمان مَلك ايسه
مُبارك وَ داودك تختى تا اَبَدا رَبّك حضورنده مقرّر اولا ٤٦ اَندن صكره مَلك ياهوياداع اوغلى بناياهيه
اَمر ايتدى اوللِه چقوب اكا هجوم ايلَدى وَ اولدى وَسُلَيمانك اَلنده مِلك مقرّر اولدى ۞

اوچنجى فصل

١ وَسُلَيمان مصر مَلكى فرعون ايلَه خصملق باغلَدى وَ فرعونك قزينى آلوب اَبى داود شهرينه
كتوردى تا اَوينى وَ رَبّك اَوينى وَ جَپ چوره ده اورشليمك ديوارينى تمام بايتديه دك ٢ انجق قوم يوكسك
يرلرده ذبح ايدردى زيرا تا اول كونلره دك اسم الربّه او بايلامش ايدى ٣ وَسُلَيمان باباسى داودك وصيّتلرنده
سلوك ايدوب رَبّى سَوردى انجق يوكسك يرلرده ذبح ايدردى وَ بخورلردى ٤ وَ مَلك جبعونه كيدوب
اوراده ذبح ايتمك ايچون زيرا اَك بيوك يوكسك يَر او ايدى سُلَيمان اول مذبحك اوزرنده بيك محرقه لر
تقريب ايلَدى ٥ وَ رَبّ جبعونده سُلَيمانه دوشده كورندى وَ الله ديديكه سكا نه ويره يم طلب ايله
٦ وَسُلَيمان ديديكه سَن بابام داود قولكه عظيم احسان كوستردك اوككده حقيقت ايله وَ برّ ايله
وَ سنكله قلبك طوغرولغيله سلوك ايتدوكنه كوره اكا بو عظيم احسانى ايلَدك كه اكا بوكونكى كبى اَنك
تختى اوزرنده اوتران اوغلى ويردك ٧ وَ حالا اى اللّهم رَبّ بن قولكى بابام داودك يرينه مَلك نصب
ايتدك وَ بن كوچك اوغلان ايم نه چقمق نه كيرمك بلورم ٨ وَ قولك اختيار ايتدوكك قومك چوق
قومك آراسنده دركه چوقلغندن نه صايلَه نه حساب اولنه بلور ٩ ايمدى قولكه قلب حكيمى ويركه
قومكه حكم ايليه وَ ايو وَ فنا آراسنده تمييز ايده زيرا بو عظيم قومكه حكم ايتمكه كيم قادر اولا ١٠ وَ بو
سوز رَبّك كوزلرنده خوش ايدى كه سُلَيمان بو نسنه يى طلب ايلَدى ١١ وَ الله اكا ديديكه اَنك ايچون
كه بو نسنه يى طلب ايلَدك وَ كندوكه چوق كونلر طلب ايتمَدك هم كندوكه مال طلب ايتمَدك
وَ دشمنلرككك جاننى طلب ايتمَدك امّا كندوكه حكمى دكلمك ايچون حكمتى طلب ايلَدك ١٢ اِشته
سوزككه كوره ايتدم اِشته سكا بر حكيم وَ فهيم قلب ويردم شويله كه سندن اوّل سنك كبى
قلمَديه ١٣ وَ دخى سكا طلب ايتمدوككى ويردم هم مال هم عزّت شويله كه جميع كونلرككده مَلكلر
آراسنده سنك كبى كمسه اولميه ١٤ وَ اَكر طريقلرمده باباك داود سلوك ايتدوكى كبى سَن دخى سلوك

ایدوب فرضلرمی و امرلرمی صقلیجق اولورسك كونلركی اوزادجغم ١٥ وسلیمان اویاندی واشته بر دوش
ایدی اندن صكره اورشلیمه كلوب ربك عهد تابوتی اوكنده طوردی وصعیده‌لر تصعید ایدوب سلامت
قربانلری عرض ایلدی هم جمله قوللرینه ضیافت ایتدی ١٦ او زمان ایكی زانیه عورت ملكه كلوب اوكنده
طوردیلــر ١٧ وبر عورت دیدیكه سلطانم بن وبو عورت بر اوده ساكن ایز اول اوده انك یاننده
طوغردم ١٨ واولدیكه بن طوغردقدن صكره اوچنجی كونده بو عورت دخی طوغردی وبله ایدك اول
اوده بزم ایله یبانجی یوق ایدی انجق بز ایكیمز اوده ایدك ١٩ وبو عورتك اوغلی كیجه‌ده اولــدی
زیراكیم اوزرنده یاتدی ٢٠ وكیجه یاریسندن قلقوب بن جاریه‌ك اویور ایكن یانمده اولان اوغلمی آلــوب
كندو قوینده یاتردی وكندونك اولمش اوغلنی بنم قوینمده یاتردی ٢١ وبن صباحدن اوغلمی امزرمكه
قلقدوغمده اشته اولمش وصباحدن تأمل ایدنجه اشته طوغردوغم اوغلم دكل ایدی ٢٢ واو بر عورت
دیدیكه یوق بلكه دیری اوغل بنم در واولو سنك اوغلك در بو دخی دیدیكه یوق اولو سنك اوغلك در
ودیری بنم اوغلمدر ومكلك اوكنده بویله سویلرلردی ٢٣ وملك دیدیكه بو دیر كه دیری اولان بنم
اوغلم در واولو اولان سنك اوغلكدر واول دیر كه یوق شو اولو اولان سنك اوغلكدر ودیــری اولان بنم
اوغلمدر ٢٤ ودخی ملك دیدیكه بكا بر قلیج كتورك وملكك اوكنه بر قلیج كتوردیلر ٢٥ وملك دیدیكه
دیری اوغلانی ایكی پاره‌یه یارك ویاریسنی برینه ویاریسنی او برینه ویرك ٢٦ او زمان اول عورت كه دیری
اوغل انك ایدی چون اوغلی اوزرینه بغرساقلری اضطراب چكدی ملكه دیدیكه كرم ایله سلطانم دیری
اوغلانی اكا ویرك انی قیییوب اولدرمك اما او بری دیدیكه نه بكا نه سكا اولسون انی یارك ٢٧ وملك جواب
ویروب دیدیكه دیری اوغلانی بوكا ویرك وانی قیییوب اولدرمك انك آناسی بو در ٢٨ وجمله اسرائیل ملكك
حكم ایتدوكی حكمی ایشدنجه ملكدن قورقدیلر زیرا كوردیلر كه حكم ایتمك ایچون انك قلبنده اللّٰهك
حكمتی واردر ۞

دردنجی فصل

١ وسلیمان ملك جمله اسرائیل اوزرینه ملك ایدی ٢ وانك ارباب تمكینی بونلر در امام صادوقك
اوغلی عازریا ٣ سیسا اوغللری الیحورف وآخیا كاتبلر آحیلود اوغلی یوسافاط تــذكره‌جی ٤ یاهویادع
اوغلی بنایا عسكر اوزرینه وصادوق وآبیتار امامل ر ٥ وناثان اوغلی عازریا ذخیره‌جیلر اوزرینــه وناثان
اوغلی زبود امام ملكك مصاحبی ٦ وآحیشار او خلقی اوزرینه وعبدا اوغلی آدونیرام خــراج اوزرینــه
٧ وسلیمانك جمله اسرائیل اوزرینه اون ایكی ذخیره متولیلری وار ایدی كه ملكی وانك اوینی بسلرلردی
ملكی بسلمكه انلرك هر برینه بیلده بر آی دوشردی ٨ انلرك آدلری بونلر در حور اوغلی افرائیم طاغنده
٩ دقار اوغلی مقصده وشعلبیمده وبیت شماسده وایلون بیت حنانده ١٠ حصاد اوغلی آربوتده ساخوا

وجمله حافار یری انڭ ایدی ١١ آبیناداب اوغلی جمله دور ناحیه‌سنده سلیمانڭ قزی طوفت اکا عورت
ایدی ١٢ آحیلود اوغلی بعنا تعنك ومجدو وجمله بیت شان که صرتان یاننده یزرعالڭ آلتنده بیت
شاندن آبل محولایه یقمعامڭ اوته‌سنه‌دك در انڭ ایدی ١٣ جبار اوغلی راموت جلعادده و جلعادده اولان
منسا اوغلی یائیرڭ قریه‌لری انڭ ایدی وباشانده اولان آرغوب ناحیه‌سی انڭ ایدی آلتمش بیوك حصارلو
وتوج طرنارلو شهرلر ١٤ عدوا اوغلی آحیناداب محنائمده ١٥ آحیمعص نفتالیده بو دخی سلیمانڭ قیزی
بسماتی عورته آلدی ١٦ حوشی اوغلی بعنا آشیرده وعلوتده ١٧ فروح اوغلی یوشافاط ایساخارده ١٨ آلا
اوغلی شمعی بنیامینده ١٩ اوری اوغلی جبار جلعاد ولایتنده آموریلرڭ ملکی سیحونڭ وباشان ملکی
عوجڭ ولایتنده ایدی وأول ولایتده بو یالڭز ذخیره متولیسی ایدی ٢٠ یهودا واسرائیل چوق ایدیلر
چوقلغنده دڭز یالیسنده‌کی قوم کبی یرلردی وایچرلردی وشاد اولورلردی ٢١ وسلیمان جمله مملکتلرده
سلطنت ایدردی ایرماقدن فلسطیلرڭ ولایتنه ومصر سنورینه‌دك پیشکشلر کتورورلردی وسلیمانه جمله عمرینڭ
کونلرنده خدمت ایدرلردی ٢٢ وسلیمانڭ قوتی بر کونده اوتوز مد سمید والتمش مد اون ایدی
٢٣ اون سمز صغر ویکرمی اوتلامش صغر ویوز قیون کیکلردن ویبان کچیلرندن وجهورلردن وبسلو
قوشلردن ماعدا ٢٤ زیرا او ایرماغڭ بروسنده جمله یر اوزرینه سلطنت ایدردی تفصحدن غزه‌یه‌دك ایرماغڭ
بروسنده اولان ملکلر اوزرینه واطرافنده جمله جانبلردن اکا بارشق ایدی ٢٥ ویهودا واسرائیل
امینلکله هر کس کندو آصمه‌سنڭ آلتنده وکندو انجیر آغاجنڭ آلتنده داندن بیرسبعه‌دك سلیمانڭ
جمله کونلرنده ساکن اولوردی ٢٦ وسلیمانڭ قرق بیڭ آت طوله‌لری عربه‌لری ایچون واون ایکی بیڭ
آتلولری وار ایدی ٢٧ واول ذخیره متولیلری سلیمان ملکی وسلیمان ملکڭ سفره‌سنه یاقلاشانلری هر
کس کندو آینده بسلرلردی وبر شیء اکسك ایتدرمزلردی ٢٨ آتلر وتاتارلر ایچون دخی آنلرڭ اولدقلری
یره آربه وصمان کتورورلردی هر کس کندویه سپارش اولندوغی کبی ٢٩ والله سلیمانه حکمت وقتی چوق
فهم وقلب وسعتی دڭز یالیسنده اولان قوم قدر ویردی ٣٠ وسلیمانڭ حکمتی جمله شرق اوغللرینڭ
حکمتندن ومصرلولرڭ حکمتندن زیاده ایدی ٣١ وهر آدمدن ازرحی ایثاندن ومحول اوغللری هیمان
وخلکال ودردعدن آرتق حکیم ایدی واطرافده اولان جمله امتلرده نامدار ایدی ٣٢ واوچ بیڭ مثل
سویلدی وانڭ تسبیحاتی بیڭ بش ایدی ٣٣ وآغاجلر خصوصنده سویلدی لبنانده‌کی آرزدن تا دیواردن
چقان زوفا اوتنه‌دك ودخی بهایم وقوشلر وحشرات وبالقلرڭ خصوصنده سویلدی ٣٤ وجمله قوملردن
سلیمانڭ حکمتنی دیڭلمکه کلورلردی جمله یرڭ ملکلرندن که انڭ حکمتنی ایشتمشلر
ایدی ❁

بشنجی فصل

١ و صور ملکی حیرام سلیمانه قوللرینی کوندردی چون اشتمش ایدیکه آنی باباسنك یرینه ملك مسح
ایتدیلر زیرا حیرام جمله کونلرده داوده دوست ایدی ٢ سلیمان دخی حیرامه کوندروب دیدیکه ٣ سن
بلورسنکه بابام داود اللهی ربك اسمنه بر او یاپمغه قادر اولمادی انی احاطه ایتدوکی جنکلرك سببیله تا
رب انلری انك آیاقلرینك طبانلری آلتنده قویخجه‌یه‌دك ٤ اما حالا اللهم رب بکا چپ چوره‌ده راحت
ویردی نه دشمنم نه فنا انتقام وار ٥ واشته بن اللهم ربك اسمنه بر او یاپمغه تصمیم ایلدم رب بابام
داوده بو سوزلر ایله سویلدوکی اوزره سنك اوغلك که انی سنك یرکه تختك اوزرینه وضع ایده‌جکم
بنم اسممه او یاپاجق او در ٦ ایمدی حالا امر ایله‌که بکا لبناندن ارز آغاجلری کسه‌لر و بنم قوللرم سنك
قوللرك ایله اولسونلر و جمله دیدوککه کوره قوللرکك اجرتنی سکا ویره‌جکم زیرا بلورسنکه آرامزده
صیدونیلر کبی آغاج کسمکه بلور آدم یوقدر ٧ و اولدیکه حیرام سلیمانك سوزلرینی اشتدکده غایتله
سونوب دیدیکه بوکون رب متبارك اولسون که داوده بو چوق قوم اوزرینه بر حکیم اوغل ویردی
٨ حیرام دخی سلیمانه کوندروب دیدیکه بکا کوندردوککی هپ آکلدم بن ارز آغاجلری و چام آغاجلری
خصوصنده سنك مرادکی ایده‌جکم ٩ بنم قوللرم آغاجلری لبناندن دکزه اندرسونلر و بن انلری
دکزه سالله قویوب تا بکا تعیین ایتدوککك یره‌دك ایصال ایده‌جکم و انلری اوراده چوزرم و انلری
آلورسن سن دخی اومه ذخیره ویرمکله مرادمی ایله ١٠ و حیرام سلیمانه ارز آغاجلری و چام آغاجلری
هپ مرادنجه ویردی ١١ سلیمان دخی حیرامه اوینه قوت اولمق ایچون یکرمی بیك مد بغدای و یکرمی
مد صافی زیت یاغی ویرردی سلیمان حیرامه هر ییلده بویله ویرردی ١٢ و رب نیجه که وعد ایتدی
ایسه سلیمانه حکمت ویردی و سلیمان و حیرام آراسنده بارشق ایدی و ایکیسی دخی عهد کسشدیلر
١٣ و دخی سلیمان ملك جمله اسرائیلدن دوشرمه چقاردی و دوشرمه اوتوز بیك آدم ایدی ١٤ و بونلری
لبنانه کوندرردی هر آیده اون بیکر نوبتله بر آی لبنانده و ایکی آی اولرنده اولورلردی و آدونیرام دوشرمه
اوزرینه ایدی ١٥ و سلیمانك یتمش بیك یوك کوترنلری و سکسان بیك طاغده آغاج کسنلری وار ایدی
١٦ سلیمانك ایش اوزرنده اوچ بیك اوچ یوز باش موکللرندن غیری که ایش ایشلین قومك ضابطلری
ایدیلر ١٧ و ملك بیوردی و بیوك طاشلر قیمتلو طاشلر یونلمش طاشلر اوك تملی ایچون کتوردیلر
١٨ و سلیمانك یاپوجیلری و حیرامك یاپوجیلری و جبلیلر یونارلردی و اوی یاپمق ایچون آغاجلر و طاشلر
حاضر ایدرلردی ☼

آلتنجی فصل

١ و بنی اسرائیل مصر دیارندن چقالو دورت یوز سکسان ییلدن صکره اسرائیل اوزرینه سلیمان
سلطنتنك دردنجی ییلنده زی آینده که ایکنجی آیدر ربّه او بیتی یاپمغه باشلدی ٢ و سلیمان ملك ربّه
یاپدوغی اوك اوزونلغی آلتمش ذراع و اینی یکرمی ذراع و یوکسکلکی اوتوز ذراع ایدی ٣ و اوك هیکلی
اوکنده بر رواق وار ایدی اوزونلغی یکرمی ذراع اوك اینینه کوره و اوك اوکنده‌کی اینی اون ذراع ٤ و اوه
ایچرودن اینلو و طشره‌دن طار پنجره‌لر یاپدی ٥ و اوك دیوارینه بیتیشق چپ چوره‌دن اوده‌لر یاپدی اوك
دیوارلرینه بیتیشق چپ چوره‌ده هیکلك و محرابك یاننده یعنی هر اطرافده اوده‌لر یاپدی ٦ آشغه‌کی
اوده‌نك اینی بش ذراع و اورتاده‌کینك اینی آلتی ذراع و اوچنجینك اینی یدی ذراع ایدی زیرا اوه
طشره‌دن چپ چوره‌ده چکمه‌لر ویردی تاکه آغاجلر اوك دیوارلرینه یاپشمیه‌لر ٧ و او یاپلدوغی زمان
کتورلمزدن اوّل حاضرلنمش طاشلر ایله یاپلدی شویله که یاپلدوغی اثناسنده اوده نه چکیچ نه بالته نه
بر دمور آلتی ایشدلمدی ٨ اورتاده‌کی اوده‌نك قپوسی اوك صاغ جانبنده ایدی و دکرمی نردبانلر ایله
اورتاده‌کی اوده‌یه و اورتاده‌کیدن اوچنجی اوده‌یه چقرلردی ٩ و اوی یاپوب تمام ایتدکدن صکره اوی
ارز آغاجلرینك پالارلریله و تخته‌لریله اورتدی ١٠ و بتون اوه بیتیشق اوده‌لری بش ذراع بویلو یاپدی
و انلری ارز آغاجلریله اوه یاپشدردی ١١ و ربّك سوزی سلیمانه اولوب دیدیکه ١٢ اشبو سنك یاپدوغك
او بودر اکر فرایضمده کزوب احکامی ایدرسك و جمله امرلریمی انلرده سلوك ایدوب صقلرسك بن دخی
باباك داوده سویلدوکم سوزیمی سنکله قایم ایده‌جکم ١٣ و بنی اسرائیلك آراسنده ساکن اولوب قومم
اسرائیلی ترك ایتمیه‌جکم ١٤ ایمدی سلیمان اوی یاپدی و تمام ایلدی ١٥ و اوك دیوارلرینی ایچ یانندن
ارز آغاجنك تخته‌لریله یاپدی اوك دوشمه‌سندن تا طوانك دیوارلرینه‌دك و انلری ایچ یانندن آغاج ایله
قپلادی و اوك دوشمه‌سنی دخی چام آغاجلریله دوشدی ١٦ و دخی اوك یانلرندن یکرمی ذراع ارز آغاجنك
تخته‌لریله یاپدی دوشمه‌دن دیوارلره‌دك و انلری ایچنده محراب ایچون یعنی قدسلرك قدسی ایچون یاپدی
١٧ و او یعنی اوکنده‌کی هیکل قرق ذراع ایدی ١٨ و او ایچنده اولان ارز آغاجلری خنطل و آچلمش چیچکلر
ایله منقّش ایدیلر هپ ارز آغاجی هیچ طاش کورنمزدی ١٩ و اوك اورتاسنده ایچ یاننده محرابی حاضر
ایتدیکه اورایه ربّك عهد تابوتنی قویه ٢٠ و اوك یاننده محراب یکرمی ذراع اوزونلغی و یکرمی ذراع اینی
و یکرمی ذراع بویی و انی خالص آلتون ایله قپلادی هم ارز آغاجندن اولان مذبحی بویله قپلادی ٢١ ایمدی
سلیمان اوی ایچ یانندن خالص آلتون ایله قپلادی و محراب اوکنه آلتون زنجیرلر چکوروب انی آلتون
ایله قپلادی ٢٢ و جمله اوی آلتون ایله قپلادی تا بتون او تمام اولنجیه‌دك و محراب اوکنده اولان بتون
مذبحی آلتون ایله قپلادی ٢٣ و محرابده زیتون آغاجندن ایکی کروبه یاپدی هربری اون ذراع ایدی

٢٤ وكروبك بر قنادی بش ذراع وكروبك او بر قنادی دخی بش ذراع ایدی بر قنادك اوجندن او بر
قنادك اوجنه‌دك اون ذراع ایدی ٢٥ ایكنجی كروب دخی اون ذراع ایدی ایكی كروبك اولچیسی بر واولچه
بچیسی بر ایدی ٢٦ بر كروبك بوبی اون ذراع او بر كروبك بوبی بویله ایدی ٢٧ وكروبلری او ایچنك
اورتاسنده قودی وكروبلرك قنادلرینی اوزاتدیلر شویله كه برینك قنادی دیواره دكردی واو بر كروبك
قنادی او بر دیواره دكردی وانلرك غیری قنادلری اوك اورتاسنده قناد قناده طوقنوردی ٢٨ وكروبلری آلتونی
ایله قپلادی ٢٩ واوك جمله دیوارلرینی چپ چوره‌ده كروبلرك وخرما آغاجلرینك وآچلمش چیچكلرك
اویمه نقشلریله ایچرودن وطشره‌دن نقش ایتدی ٣٠ واوك دوشمه‌سنی ایچرودن وطشرادن آلتون ایله
قپلادی ٣١ ومحرابك مدخلنده زیتون آغاجندن ایكی قنادلو قپویی یاپدی قپونك اوست اشیكی وسوالری
بش یانلو ایدی ٣٢ بو زیتون آغاجندن اولان ایكی قپو قنادلرنده كروبلر وخرما آغاجلری وآچلمش
چیچكلر اویمه ایشی ایله نقش ایلدی وانلری آلتون ایله قپلادی وكروبلر اوزرینه هم خرما آغاجلری
اوزرینه آلتون یایــدی ٣٣ هیكلك مدخلنه دخی بویله ایلدی یعنی زیتون آغاجندن دورت یانلو قپو
سوالری یاپدی ٣٤ وایكی قپو قنادلری چام آغاجندن ایدی وایكی قپو قنادینك بریسی ایكی طی اولنور
پاره وقپو قنادینك ایكنجیسی دخی ایكی طی اولنور پاره ایــدی ٣٥ وانلرده كروبلر وخرما آغاجلری
وآچلمش چیچكلر نقش ایلدی وانلری نقش اوزرینه دوز قونلمش آلتون ایله قپــلادی ٣٦ وایچــروده‌كی
حولیی یونلمش طاشلرك اوچ قاتیله وارز آغاجلرینك بر قاتیله یاپدی ٣٧ دردنجی ییلده زیو آینده رب
اوینك اساسی وضع اولندی ٣٨ واون برنجی ییلده بول آینده كه سكزنجی آی او در او جمله متعلقاتی
ایله وجمله ترتیبی اوزره تمام اولدی واكی یدی ییلده بنا ایلدی ۞

یدنجی فصل

١ وسلیمان كندو اوینی اون اوچ ییلده یاپدی وبتون اوینی تمام ایلدی ٢ ودخی لبنان اورمانینك
اوینی یاپدی اوزونلغی یوز ذراع وانی اللی ذراع ویوكسكلكی اوتوز ذراع ایدی ارز آغاجندن دورت صره
دركلر اوزرینه دركلره قونلمش ارز آغاجلرینك مرتكلری ایله ٣ وچاتی اوستنده لرز آغاجیله اورتلمش
ایدی اول كه قرق بش دركلره طیانوردی هر صره‌ده اون بش درك ٤ واوچ صره پنجره‌لر كه منظر
منظره قرشو اوچ قات ایدی ٥ وجمله قپولر وقپو سوالری دورت كوشه‌لو ایدیلر پنجره‌لر دخی ومنظر
منظره قرشو اوچ قات ٦ ودركلردن بر ایوان یاپدی اوزونلغی اللی ذراع وانی اوتوز ذراع وایوان انلرك
یوزی اوكنده ودركلر هم مرتكلر انلرك یوزی اوكنده ایدیلر ٧ ودخی سریر ایچون بر ایوان یاپدی كه
انده حكم ایدردی یعنی محكمه ایوانی كه دوشمه‌نك بر طرفندن او بر طرفنه‌دك ارز آغاجیله اورتلمش
ایدی ٨ وكندو ساكن اولدوغی اوك بر غیری حولیسی وار ایدی ایوانك ایچروسنده كه یاپوده بوكا

بكزر ايدى وسليمان دخى عورتلكه آلدوغى فرعونك قزينه بو ايوانه كوره بر او ياپدى ٩ جمله بونلر
قيمتلو طاشلردن يونلمش وبيچقو ايله بيچلمش طاشلرك اولچولرينه كوره ايچرودن وطشرودن وتملدن تا ديوارلرك
اوجنه دك وطش ياننده تا بيوك حوليه دك ١٠ تمل دخى قيمتلو طاشلردن بيوك طاشلردن اون ذراعلو طاشلردن
وسكز ذراعلو طاشلردن ايدى ١١ واوزرلرنده قيمتلو طاشلر يونلمش طاشلرك اولچوسنه كوره وارز آغاجلرى
ايديلر ١٢ وبيوك حولينك چپ چوره سنده يونلمش طاشلرك اوچ صره سى وارز آغاجى مرتكلرينك بر
صره سى وار ايدى ربّ اوينك ايچ حوليسنه واوك ايوانينه بويله ياپدى ١٣ وسليمان ملك كوندروب
حيرامى صوردن آلدى ١٤ بو نفتالى سبطندن بر دول عورتك اوغلى ايدى وباباسى صور آدميسى نحاسكر
ايدى نحاسدن هر ايشى ياپمغه بر مهارت وفهم ومعرفت ايدى وسليمان ملكه كلوب آنك جمله ايشنى
ياپدى ١٥ وايكى نحاس دركى دوكدى بر دركك بويى اون سكز ذراع ايدى وايكيسنى اون ايكى ذراعلو
خيط چوره ده طولاشوردى ١٦ ودركلرك ديه سنه قومق ايچون نحاسدن دوكلمش ايكى تاج ياپدى بر
تاجك بويى بش ذراع واو بر تاجك بويى دخى بش ذراع ايدى ١٧ اول دركلرك ديه سنده اولان تاجلر
ايچون مشبّك ايشلو شبكه لر ومسلسل ايشلو رشته لر يدى بو تاجك ويدى او بر تاجك وار ايدى
١٨ ودركلرى وچپ چوره ده بر شبكه ده ايكى ديزى ياپدى ديه سى اوستنده اولان تاجلرى انارلر ايله
اورتمك ايچون ايكنجى تاجى دخى بويله ايلدى ١٩ ودركلرك ديه سى اوزرنده اولان تاجلر ايوانده زنبق
ايشلو دورت ذراعلو ايدى ٢٠ وايكى دركلرك اوزرنده اولان تاجلرك دخى يوقروسنده طوغرو قارنينه يقين
اولان شبكه نك ياننده انارلرى وار ايدى وايكنجى تاجك اوزرنده ايكى يوز انار چپ چوره ده ديزيلر
اوزره ديزلمشلر ايدى ٢١ ودركلرى هيكلك ايوانينده قالدردى وقالدردوغى صاغ دركك آدينى ياچين
قودى وقالدردوغى صول دركك آدينى باعاز قسودى ٢٢ ودركلرك ديه سى اوزرنده زنبق ايشى وار ايدى
ودركلرك ايشى تمام اولدى ٢٣ ودخى دوكمه دكزى ياپدى لبندن لبنه اون ذراع چپ چوره ده دكزى
انك بويى بش ذراع ايدى واوتوز ذراعلو رشته انى چپ چوره دن طولاشوردى ٢٤ ولبنك آلتنده چپ
چوره سنده خنطللر انى چوررلردى بر ذراعده اونر دكزى چپ چوره ده طولاشورلردى ودكز دوكلدوكى
وقتده ايكى ديزى خنطللر معا دوكلمشلر ايدى ٢٥ دكز اون ايكى اوكوزك اوزرنده طورردى اوچى شماله
باقرلردى واوچى مغربه باقرلردى واوچى جنوبه باقرلردى واوچى مشرقه باقرلردى ودكز اوزرلرنده
وجمله اوكوزلرك آردلرى ايچ ياننده ايدى ٢٦ وانك قالكلغى بر قارش وانك لبى قدح لبنه زنبق چيچكنه
بكزر ايشلنمشدى ايكى بيك بات طوتاردى ٢٧ ودخى نحاسدن اون قاعده ياپدى هر بر قاعده نك اوزونلغى
دورت ذراع وانى دورت ذراع ويوكسكلكى اوچ ذراع ايدى ٢٨ وقاعده لرك ايشى بو ايدى انلرده
قوشاقلر وقوشاقلر بصمقلر آراسنده ايديلر ٢٩ واول بصمقلر آراسنده اولان قوشاقلرك اوزرنده آرسلانلر
واوكوزلر وكروبلر مصوّر ايدى وبصمقلر اوزرنده اوست ياننده بر قاعده ايدى وآرسلانلر واوكوزلر

آلتنده چکیچ ایشلو قاتشلر ٣٠ هر بر قاعده‌نك نحاسدن دردر تکرلکی و نحاس دنکللری و دورت
کوشه‌لرنده اکتاف وار ایدی و هر قاتشك جانبنده اول دوکلمش اکتاف مصلق آلتنده ایدی ٣١ و انك
آغزی تاجك آراسنده و اوست یاننده بر ذراع اما آغزی دکرمی ایدی قاعده‌نك ایشنه کوره بر بچوق
ذراع و آغزی طولاییسنده نقشلر قوشاقلر ایله چار کوشه‌لو دکرمی دکللر ایدی ٣٢ و اول دورت تکرلك
قوشاقلر آلتنده و تکرلکلرك دنکللری قاعده‌ده ایدی و بر تکرلکك یوکسکلکی بر بچوق ذراع ایدی
٣٣ و تکرلکلرك ایشی عربه تکرلکنك ایشی کبی دنکللری و چنبرلری و دولکلری و پرمقلری هپ دوکمه
٣٤ و بر قاعده‌نك دورت کوشه‌لرنده دورت اکتاف ایدی و اول اکتاف قاعده ایله معا دوکلمشلر ایدی
٣٥ و قاعده‌نك ده‌پسنده یاری ذراع چپ چوره‌ده دکرمی و قاعده‌نك ده‌پسی اوزرنده بصمقلری و قوشاقلری
کندوسندن ایدیلر ٣٦ و بصمقلرینك تخته‌لری اوزرنده و قوشاقلری اوزرنده کروبلر و آرسلانلر و خرما آغاجلری
نقشلری نقش ایلدی هر برینك اورانته کوره و چپ چوره‌ده قاتشلر ٣٧ اون قاعده‌لری بویله ایلدی هپسنه
دوکلمش بر اولچی بر نقش بر ٣٨ اندن صکره نحاسدن اون مصلق یاپدی بر مصلق قرق بات طوتاردی
هر مصلق دورت ذراع ایدی اون قاعده‌ده هر بر قاعده‌نك اوستنده بر مصلق ٣٩ و اوك صاغ طرفنده
بش قاعده قودی و اوك صول طرفنده بش قاعده و دکزی اوك صاغ طرفنده مشرقه طوغرو جنوبه
قرشو قودی ٤٠ و حیرام مصلقلر و کوکلر و لکنلر یاپدی و حیرام ربك اوی ایچون سلیمان ملکه یاپدوغی جمله ایشی
تمام ایلدی ٤١ ایکی دیرکلری و ایکی دیرکلرك ده‌پسی اوزرنده اولان تاجلرك ایکی دکرمی قابلری و دیرکلرك ده‌پسی
اوزرنده اولان تاجلرك ایکی دکرمی قابلرینی اورتمك ایچون ایکی شبکه‌لری ٤٢ و ایکی شبکه‌لر ایچون
دورت یوز انار هر بر شبکه ایچون ایکی دیزی انار دیرکلر اوزرنده اولان تاجلرك ایکی دکرمی قابلرینی
اورتمك ایچون ٤٣ و اون قاعده‌لری و قاعده‌لر اوزرنده اون مصلقلری ٤٤ و بر دکزی و دکزك آلتنده
اون ایکی اوکزلری ٤٥ و طنجره‌لری و کوکلری و لکنلری حیرام سلیمان ملکه ربك اوی ایچون یاپدوغی
بو جمله قابلر خالص نحاسدن ایدی ٤٦ ملك انلری اردنك اواسنده کللو یرده سوکوت و صرطان
آراسنده دوکدی ٤٧ و سلیمان جمله قابلری طارتمقدن واز کچدی عظیم کثرتندن اوترو و نحاسك وزنی
آرانمدی ٤٨ و سلیمان جمله سایر آوادانلقلری که ربك اوی ایچون ایدیلر یاپدی آلتون مذبحی و آلتون
سفره‌یی که وجوه اتمکی انك اوزرنده ایدی ٤٩ و محرابك اوکنده صاغنده بش و صولنده بش
شمعدانلری خالص آلتوندن یاپدی و چیچکلری و قندیللری و موم مقصلری آلتوندن ایدی ٥٠ و ابریقلر
و بیچاقلر و لکنلر و کاسه‌لر و بخوردانلر خالص آلتوندن و ایچ اوك که قدس‌الاقداس قپولرنده و اوك
یعنی هیکلك قپولرنده آلتون رزه‌لر ٥١ و سلیمانك ربك اوی ایچون یاپدوغی جمله ایش تمام اولدی
و سلیمان باباسی داودك تقدیس ایلدوکی نسنه‌لری کمشی و آلتونی و قابلری ایچرو کتوروب ربك اوینك
خزینه‌لرنده قودی ۞

سکزنجی فصل

١ او زمان* سلیمان اسرائیلك اختیارلرینی وسبطلرك جمله باشلرینی وبنی اسرائیلك باش بابالرینی
یاننه اورشلیمه جمع ایلدی ربك عهد تابوتنی داود شهرندن که صهیون در کوتورمك ایچون ٢ وجمله
اسرائیل آدملری سلیمان ملکه اتانیم آینده که یدنجی آیدر بیرامده جمع اولدیلر ٣ واسرائیلك جمله
اختیارلری کلوب امامل‍ـر تابوتی قالدردیلر ٤ وربك تابوتنی وجماعت چادرینی وچادرده اولان قدسك
قابلرینی کتوردیلر امامل‍ر ولاویلولر انلری کتوردیلر ٥ وسلیمان ملك وانك یاننه جمع اولنان جمله
اسرائیل جماعتی بله‌سنجه تابوتك اوکنده قیونلر وصغرلر چوقلغندن صایشه وحسابه صیغمـ‍از ذبح
ایدرلـ‍ردی ٦ وامامل‍ر ربك تابوتنی یرینه اوك محرابنه قدسلرك قدسی ایچنه کروبلرك قنادلری آلتنه
کتوردیلر ٧ زیرا کروبلر تابوتك یری اوزرینه قنادلرینی یایرلردی وکروبلر تابوتی وانك صرقلرینی اوست
یاننده ستر ایدرلردی ٨ وصرقلری اوزاتدیلر که صرقلرك اوجلری قدسده محرابك اوکنده کورنورلردی
اما طشره‌ده کورنمزلردی واوراده تا بو کونه‌دك درلر ٩ وتابوتده نسنه یوق ایدی ایکی طاش لوحلردن
غیری که انلری موسی انده حوریبده قودی حیانکه رب بنی اسرائیل ایله مصر دیارندن چقدقلری
زمانده تعاهد ایلدی ١٠ واولدیکه امامل‍ر قدسدن چقدقلری زمان بلوت ربك اوینی طولدردی ١١ وبلوتك
سببیله امامل‍ر خدمت ایتمك ایچون طورمغه قادر اولمادیلر چون ربك جلالی ربك اوینی طولدرمش ایدی
١٢ او زمان سلیمان دیدیکه رب طومانده ساکن اولاجق دیدی ١٣ بن سکا انده ساکن اولمق ایچون
بر او ابدا ایچنده اوتراجغك بر مکان بنا ایلـ‍دم ١٤ وملك یوزینی چوروب جمله اسرائیل جماعتنه
خیر دعا ایلدی وجمله اسرائیل جماعتی طورردی ١٥ وملك دیدیکه اسرائیل اللهی رب متبارك اولسون
که بابام داوده کندو آغزیله سویلدی والیله اکال ایلیوب دیدیکه ١٦ قومم اسرائیلی مصردن چقاردوغم
کوندن برو جمیع اسرائیل سبطلرندن بر او یاپمق ایچون واوراده اسمم اولمق ایچون بر شهر انتخاب
ایتمدم اما داودی انتخاب ایتدم که قومم اسرائیل اوزرینه اولا ١٧ واسرائیل اللهی ربك اسمنه بر او
یاپمغه بابام داودك کوکلنده ایدی ١٨ ورب بابـ‍ام داوده دیدیکه چونکه بنم اسممه بر او یاپمغه
کوکلکده ایدی ایو ایتدك که کوکلکده ایدی ١٩ اما سن اوی یاپمیه‌سن انجق صلبلرکدن چقاجق
اوغلك بنم اسممه او یاپاجـ‍ق او در ٢٠ ورب سویلدوکی سوزینی اکال ایتدی وبن بابام داودك یرینه
قلقدم واسرائیلك تختنده اوتردم نیجه که رب سویلدی ایسه واسرائیل اللهی ربك اسمنه اوی یاپدم
٢١ واوراده اول تابوته که ربك بابالرمز ایله انلری مصر دیارندن چقاردوغی زمان کسدوکی عهد انك
ایچنده در بر یر قودم ٢٢ وسلیمان ربك مذبحی اوکنده جمله اسرائیل جماعتنك حضورنده طوردی
والرینی کوکه آچدی ٢٣ ودیدیکه ای اسرائیل اللهی رب سنك کبی الله یوقدر نه یوقروده کوکده نه

آشغەدە یر اوزرندە بتون قلب ایلە حضورکدە کزن قوللرکە عهد و رحمت صقلرسن ٢٤ کە بابام
داود قولکە اکا سویلدوککی صقلدك زیرا آغزکلە سویلدك و الکلە بوکونکی کبی اکال ایلدك ٢٥ ایمدی
حالا ای اسرائیل اللهی رب بابام داود قولکە سویلدوککی صقلە چون دیدك کە حضورمدە سکا
اسرائیل تختنك اوزرندە اوتوران آدم اکسك اولمیە اکر قسان اوغللرك یوللرینی صقلرلرسە و حضورمدە
کزرلرسە نیجە کە حضورمدە کزدك ایسە ٢٦ و شمدی ای اسرائیل اللهی لطف ایلە بابام داود قولکە
سویلدوکك سوز تصدیق اولنسون ٢٧ اما حقا ذاتندە الله یردە ساکن اولاجی کە اشتە سن کوکە
و کوکلرك کوکنە صیغامزسن قندە کە بو یاپدوغم اوە ٢٨ نهایت ای اللهم رب بو قولکك دعاسنە و انك
تضرعنە نظر ایلە بوکون حضورکدە قولکك فریادینی و دعا ایتدوکی دعاسنی استجابت ایلە ٢٩ کە
بو او اوزرینە کیجە و کوندز کوزلرك آچیق اولا شول یرە کە نام اسمم اورادە اولا دیدك بو یردە قولك
دعا ایدەجکی دعایی استماع ایدەسن ٣٠ و بو قولکك و قومك اسرائیلك تضرعنی بو یردە دعا ایدەجکلری
وقتدە استجابت ایدەسن سن کندو اوتردوغك یردن یعنی کوکلردن استماع ایدوب استجابت و عفو
ایلیەسن ٣١ بر آدم کندو قوکشوسنە کناه ایتدوکی زمان اکا یمین تکلیف ایدرسە و یمین ایتمسنە
تقاضا ایدرسە و یمین بو اودە مذبحکك اوکنە کلورسە ٣٢ سن کوکدە استماع ایدوب قیلاسن و قوللرکە
حکم ایلیەسن کە ملعك ایدوب انك یولنی کندو باشنە کتورەسن و بری تبریر ایدوب اکا برینە کورە
ادا ایدەسن ٣٣ قومك اسرائیل سکا کناه ایتدکلریچون دشمن اوکندە صندقلرندە اکر توبە ایدوب
اسمکی اقرار ایدرلرسە و سکا بو اودە دعا و تضرع ایدرلرسە ٣٤ سن کوکدە استجابت ایدوب اسرائیل
قومکك کناهنی عفو ایلیەسن و انلری باباارینە ویردوکك ولایتە کرو کتورەسن ٣٥ انلر سکا کناه
ایتدکلریچون کوك قپانمش اولوب یغمور اولمدقدە بو یردە دعا ایدوب اسمکی اقرار ایدرلرسە و ادا
ایتدوکك زمان کناهلرندن توبە ایدرلرسە ٣٦ سن کوکدە استجابت ایدوب قوللرکك و اسرائیل
قومکك کناهنی عفو ایلیەسن انلرە ایو یولی اوکرتدوککدن صکرە کە ایچندە سلوك ایدەلر و قومکە
میراثە ویردوکك یرك اوزرینە یغمور ویرەسن ٣٧ یردە قحطلق اولدقدە طاعون اولدقدە سموم یلی
یرقان چکرکە و طرتل اولدقدە انلرك دشمنی شهرلرینك یرندە انلرە مضایقە ویردکدە هر نە یارە هر
نە درد اولورسە ٣٨ هر دعایی هر تضرعی کە هر آدمدن یا جملە اسرائیل قومندن اولورسە هر کس کندو
قلبنك یارەسنی بلدکدە و بو اوە اللرینی آچدقدە ٣٩ او زمان کوکدن اوتردوغك مکانکدن استماع
ایدوب عفو ایدەسن و هر کسە جملە کندو یوللرینە کورە قلوب ادا ایلیەسن چون قلبنی بلورسن زیرا
سن سن یالکز جملە آدم اوغللرینك قلبنی بلورسن ٤٠ تاکیم باباارمزە ویردوکك یردە یاشادقلری جملە
کونلردە سندن قورقەلر ٤١ و غریب دخی کە اسرائیل قومکدن دکل ایکن اوزاق ولایتدن اسمك ایچون
کلورسە ٤٢ زیرا اسم عظیمکی و قوتلو الکی و صالنمش قولکی اشتسەلر کرك اول غریب کلورسە و بو اودە دعا

ایدرسه ٤٣ سن كوكدن اوتوردوغك مكانكدن استماع ایدوب غریب جمله سكا دعا ایتدوكنه كوره ادا
ایدوب قلاسن تاكه یرك جمله امتلری سنك اسمكی بلوب اسرائیل قومك كبی سندن قورقه‌لر و بله‌لر
كه بو یاپدوغم او اوزرینه سنك اسمك استدعا اولنور ٤٤ قومك كندو دشمنی اوزرینه جنكه انلری
كوندردوكك سفره چقدقده و بو اختیار ایتدوكك شهردن یكا و سنك اسمكه یاپدوغم اودن یكا ربه
دعا ایتدكلرنده ٤٥ انلرك دعاسنی و تضرعنی كوكدن استماع ایدوب انلرك حقنی ادا ایلیه‌سن ٤٦ سكا
كناه ایتدكلرنده چون كناه ایتمز آدم یوقدر سن انلره اوكه‌لنوب انلری دشمن النه تسلیم ایتدوككده
و انلری ایراق یا یقین دشمن ولایتنه اسیر كتوردكلرنده ٤٧ و اسیر كتورلدكلری ولایتده قلبنه رجوع
ایتدكلرنده و توبه ایدوب انلری اسیر كتوردكلری ولایتده سكا دعا ایتدكلرنده و كناه ایتدك و خطا
ایتدك و یرامزلق ایتدك دیدكلرنده ٤٨ و بتون قلبی ایله و بتون جانی ایله انلری اسیر كتورن
دشمنلرینك ولایتنده سكا رجوع ایتدكلرنده و بابالرینه ویردوكك ولایتندن یكا اختیار ایتدوكك شهردن
یكا و سنك اسمكه یاپدوغم اودن یكا سكا دعا ایتدكلرنده ٤٩ انلرك دعاسنی و تضرعنی كوكده
اوتوردوغك مكانكده استماع ایدوب انلرك حقنی ادا ایلیه‌سن ٥٠ و سكا كناه ایدن قومكه و انلرك جمله
تعدیلرینه كه انلر ایله سكا تعدی ایتدیلر عفو ایله و انلری اسیر كوترنلرك حضورنده مرحمتلره ویره‌سن
كه انلره ترحم ایلیه‌لر ٥١ زیرا قومك و میراثك درلر كه انلری مصر دیارندن دمور فرونی ایچندن اخراج
ایلدك ٥٢ قولكك تضرعنه و اسرائیل قومكك تضرعنه كوزلرك آچق اولا انلری جمله سكا دعا ایتدكلرنده
استجابت ایلیه‌سن ٥٣ زیرا سن انلری سكا میراث اولمغه جمله یرك قوملرندن آیردك نیتجه كه باباليرمزی
مصردن چقاردوغك زمان موسی قولك یدیله سویلدك ایسه یا رب الله ٥٤ و اولدیكه ربه بو جمله دعا
و تضرع ایله دعا ایتمكی سلیمان تمام ایتدكدن صكره ربك مذبحی اوكندن قلقوب دیز چوككدن
و اللرینی كوكه آچمقدن فارغ اولدی ٥٥ و طوروب و اسرائیلك جمله جماعتنه بلند آواز ایله خیر دعا
ایلیوب دیدیكه ٥٦ متبارك اولا اول رب كه جمله سویلدوكنه كوره اسرائیل قومنه راحت ویردی جمله
انك موسی‌نك الیله خیر سویلدوكی سوزدن بر سوز یره دوشمدی ٥٧ اللهمز رب بزمله اولا نیتجه كه
باباليرمز ایله ایدیسه بزی براقمیه و بزی ترك ایتمیه ٥٨ كه قلبمزی كندوسنه مائل ایلیه تاكه جمله
طریقلرنده سالك اولاوز و باباليرمزه امر ایتدوكی امرلرینی و فرضلرینی و حكملرینی صقلیاوز ٥٩ و بو سوزلرم
كه انلر ایله ربك حضورنده تضرع ایلدم كیجه و كوندز اللهمز ربه حاضر اولالر شویله كه قولنك
حقنی و اسرائیل قومنك حقنی كوندن كونه واقع قضیه‌یه كوره ایلیه ٦٠ تاكه یرك جمله قوملری بله‌لر
كه رب اللهدر و غیریسی یوقدر ٦١ ایمدی قلبكز اللهمز ربه ایله كامل اولسون انك فرضلرنده سلوك
ایتمك و امرلرینی صقلمق ایچون بوكونكی كبی ٦٢ و ملك و بله‌سنجه جمله اسرائیل ربك حضورنده
ذبیحه‌لر ذبح ایدرلردی ٦٣ و سلیمان سلامت قربانی تقریب ایلدی كه انلری ربه ذبح ایتدی یكرمی ایكی

بيك اوكز و يوز يكرمي بيك قيون و ملك و جمله بني اسرائيل ربّك اوينى تقديس ايتديلر ٦٤ اول كونده
دخي ملك ربّك اوينك اوكنده اولان حولينك ايچنى تقديس ايلدى زيرا كه اوراده صعيده‌لر و اتمكلك
قربانلرى و سلامت قربانلرينك ياغنى تقريب ايلدى چونكه ربّك اوكنده اولان باقر مذبح كوچك ايدى
شويله كه صعيده‌لرى و اتمكلك قربانلرينى و سلامت قربانلرينك ياغنى كتورمزدى ٦٥ و اول وقتده سليمان
و جمله اسرائيل انكله عظيم جماعت حمات مدخلندن تا مصر ايرماغنه‌دك اللّهمز ربّك اوكنده يدى كون
و دخي يدى كون اون دورت كون بيرام ايلدى ٦٦ سكزنجى كونده قومى صالويردى و ملكه خير دعا
ايدوب مسرور و كوكلى خوش كندو چادرلرينه كتديلر ربّك داود قولنه و اسرائيل قومنه جمله ايتدوكى
احسانلر ايچون ۞

طقوزنجى فصل

١ و اولديكه سليمان ربّك اوينى و ملك اوينى و سليمانك ياپمغه مقصود مرامى اولان جمله‌سنى تمام
ياپدقدن صكره ٢ ربّ سليمانه ايكنجى كرّه كورندى نيجه‌كه اكا جبعونده كورنمش ايدى ايسه
٣ و ربّ اكا ديديكه حضورمده ايتدوكك دعاكى و تضرّعكى استجابت ايلدم بو ياپدوغك اوى اوراده
اسمى تا ابدا قومق ايچون تقديس ايتدم و كوزلرم هم قلبم جميع كونلرده اوراده اولسه كرك ٤ و سن
اكر حضورمده سلوك ايدرسك باباك داود سلوك ايتدوكى كبى خلوص قلب ايله و استقامت ايله
جمله سكا امر ايتدوكمى ادا ايدوب فرضلرمى و حكملرمى صقلرسك ٥ مملكتكك تختنى اسرائيل اوزرينه
ابدا مقيم ايده‌جكم نيجه‌كه باباك داوده اسرائيل تختنك اوزرنده سكا آدم اكسك اولميه ديو سويلدم
ايسه ٦ امّا اكر سز و اوغللركز آردمدن دونجك اولورسكز و اوككزه ويردوكم امرلرمى و فرضلرمى
صقلميه‌جق اولورسكز و واروب و غيرى الاهلره عبادت ايدوب انلره سجده ايده‌جك اولورسكز ٧ اسرائيلى
انلره ويردوكم يردن اخترام ايده‌جكم و بو اسممه تقديس ايتدوكم اوى حضورمدن براغيغم و اسرائيل
جمله قوملرده مثل و مثـــال اولا ٨ و بو اوكه يوكسك ايدى هر يانندن كچن حيران اولوب و صقلق
ويروب ديه‌جك كه نه ايچون بو يره و بو اوه ربّ بويله ايلدى ٩ و جواب ويره‌لر كه باباللرينى مصر
ديارندن چقاران اللّهى ربّى براقدقلريچون و غيرى الاهلره ياپشوب انلره سجده و عبادت ايتدكلريچون
بونك ايچون ربّ انلرك اوزرينه بو جمله بلايى كتوردى ١٠ و اولديكه اول يكرمى ييلدن صكره كه
سليمان ايكى اوى ربّك اوينى و ملكك اوينى ياپمش ايدى ١١ و صور ملكى حيرام سليمانه ارز آغاجلرى
و چام آغاجلرى و التون جمله مرادى اوزره ارسال ايتمش ايدى او زمان سليمان ملك حيرامه جليل
ولايتنده يكرمى شهر ويــردى ١٢ و حيرام صوردن چقدى كه سليمان اكا ويردوكى شهرلرى كوره
و كوزلرنده خوش دكللر ايدى ١٣ و ديديكه بو نه شهرلر در كه سكا ويردك اى قرنداشم و انلرى

كَبُول ولَايَتِي چَاغِردِي تَا بُو كُونَه‌دَك ١٤ وَ حِيرَام يُوز يِكرمِي قَنطَار اَلتُون مَلِكَه كُوندَرمِش ايدِي
١٥ وَ صَالِغنُك سَبَبِي بُو دُر كه سُلَيمَان مَلِك رَبُّك اَوِينِي وَ كَندُو اَوِينِي وَ مِلُّوايِ وَ اُورشَلِيمُك حِصَارِينِي
وَ حَاصُورِي وَ مَجِدُّوايِ وَ غَازَرِي يَاپمَق اِيچُون چِقَاردِي ١٦ زِيرَا مِصر مَلِكِي فِرعَون چِقُوب وَ غَازَرِي آلُوب اَنِي
آتَشَه يَاقِش ايدِي وَ شَهرده سَاكِن اُولَان كَنعَانِيلَرِي اُولدُرمِش ايدِي اَندَن صُكرَه اَنِي كَندُو قِزِي
سُلَيمَانُك عَورَتِنَه پيشكَشَه ويردِي ١٧ وَ سُلَيمَان غَازَرِي وَ آشَغَه‌كِي بَيت حُورَانِي يَاپدِي ١٨ وَ بَعلُوتِي
وَ تَدمُرِي وِلَايَتُك بَرِّيَه‌سِندَه ١٩ وَ جُملَه خَزِينَه شَهرلَرِينِي كه سُلَيمَانُك ايدِيلَر وَ عَرَبَه‌لَرُك شَهرلَرِينِي
وَ آتلُولَرُك شَهرلَرِينِي وَ سُلَيمَانُك اُورشَلِيمده وَ لِبنَانده وَ سَلطَنَتِنُك جُملَه وِلَايَتِنده يَاپمَغَه مُرَاد ايتدُوكِنِي
٢٠ وَ جُملَه قَومِي كه آمُورِيلَردَن حِيتِيلَردَن فَرَزِيلَردَن حِوِيلَردَن وَ يَابُوسِيلَردَن قَالمِش ايدِي وَ بَنِي
اِسرَائِيلدَن دَكُل ايدِي ٢١ يَعنِي اَنلَرُك اُوغُللَرِينِي كه اَنلَردَن صُكرَه وِلَايَتده قَالمِشلَر ايدِي وَ بَنِي اِسرَائِيل
اَنلَرِي اِختِرَام ايتمَكَه قَادِر اُولمَامِشلَر ايدِي سُلَيمَان خَرَاج كُذَار اَيلَدِي تَا بُو كُونَه‌دَك ٢٢ اَمَّا بَنِي اِسرَائِيلدَن
سُلَيمَان كُولَه ايتمَدِي بَلكه جَنك اَرلَرِي وَ اَنُك خُدَّاملَرِي وَ بَكلَرِي وَ سَردَارلَرِي وَ عَرَبَه‌لَرِينُك وَ آتلُولَرِينُك
بَاشلَرِي ايدِيلَر ٢٣ سُلَيمَانُك يَاپُوسِي اُوزَرِينَه اُولَان مُعتَمَد بَكلَر بُونلَردُر بَش يُوز اَللِي ايدِيلَر كه يَاپُو
يَاپَان قَومُك اُوزَرِينَه ايدِيلَر ٢٤ وَ فِرعَونُك قِزِي دَاوُد شَهرِندَن كَندُو اَوِينَه چِقدِي كه سُلَيمَان اَكَا
يَاپمِش ايدِي اَندَن صُكرَه مِلُّوايِ يَاپدِي ٢٥ وَ سُلَيمَان هَر يِيل اُوچ كَرَّه رَبَّه يَاپدُوغِي مَذبَح اُوزَرِنده
صَعِيده‌لَر وَ سَلَامَت قُربَانلَرِي تَقرِيب ايدَردِي وَ رَبُّك اُوكِنده اُولَان مَذبَح اُوزَرِنده بُخُورلَردِي وَ اَوِي تَمَام
اَيلَدِي ٢٦ وَ دَخِي سُلَيمَان مَلِك عَصيُونجَبَرده كه اَيلُوت يَانِنده قُلزُم دَكِزِينُك كَنَارِنده اَدُوم وِلَايَتِنده دُر
بِر كَمِي يَاپدِي ٢٧ وَ اُول كَمِيلَه حِيرَام سُلَيمَانُك قُوللَرِيلَه كَندُو قُوللَرِينِي كَمِيجِيلَرِي وَ دَريَا اَحوَالِنِي بِلَنلَرِي
كُوندَردِي ٢٨ بُونلَر اُوفِيرَه وَاردِيلَر وَ اَورَادَن دُورت يُوز يِكرمِي قَنطَار اَلتُون آلُوب سُلَيمَان مَلِكَه
كَتُوردِيلَر ﴿

اُونُنجِي فَصل

١ وَ سَابَا مَلِكَه‌سِي رَبُّك اِسمِي خُصُوصِنده سُلَيمَانُك خَبَرِينِي اِيشِتدُكده لُغزلَر ايلَه اَنِي اِمتِحَان ايتمَكَه
كَلدِي ٢ وَ قَتِي چُوق عَسكَر ايلَه وَ بَهَار وَ قَتِي چُوق اَلتُون وَ قِيمَتلُو طَاشلَر طَاشِييَان دَوَه‌لَر ايلَه
اُورشَلِيمَه كِيرُوب سُلَيمَانَه كَلدِي وَ اَكَا كُوكلِنده نَه‌سِي وَار ايدِيسَه سُويلَدِي ٣ وَ سُلَيمَان اَكَا جُملَه
مَسَائِلِنِي بَيَان اَيلَدِي بِر شَي مَلِكَه خَفِي اُولمَدِي كه اَكَا بَيَان ايتمَمِش اُولَه ٤ وَ سَابَا مَلِكَه‌سِي سُلَيمَانُك
جُملَه حِكمَتِنِي وَ يَاپدُوغِي اَوِي كُوردِي ٥ وَ سُفرَه‌سِنُك طَعَاملَرِينِي وَ قُوللَرِينُك مَجلِسِنِي وَ خِدمَتكَارلَرِينُك
اَحوَالِنِي وَ اَنلَرُك لِبَاسلَرِينِي وَ اَنُك سَاقِيلَرِينِي وَ رَبُّك اَوِنده تَقرِيب ايتدُوكِي صَعِيده‌لَرِينِي وَ آرتِق اَنُك
اِيچِنده رُوح قَالمَدِي ٦ وَ مَلِكَه دِيدِيكه سَنُك اَحوَالُكُك وَ حِكمَتُكُك خُصُوصِنده وِلَايَتِمده اِيشِتدُوكِم سُوز

كَرچَك ايمش ٧ وَاُول سُوزلَره اِنانمَدم تا كَندُوم كَلوب كوزلَرم ايلَه كُورنجَه وَاِشتَه يارِيسي بَكا اِعلام
اُولُنمَدِي حِكمَتِكْ وَاَموالِكْ اِشِتدُوكم خَبَردَن زِيادَه دُر ٨ نَه مُوتلُو آدَملَرِكْ وَنَه مُوتلُو بُو قُوللَرِكْ كِه
دائِما اُوكُكدَه طُورُوب حِكمَتِكِي دِكلَرلَر ٩ اَللّهِكْ رَبّ مُتَبارَك اُولسُون كِه سَندَن راضِي اُولُوب سَنِي
اِسرَائيلِكْ تَختِي اُوزَرِينَه قُودِي وَرَبّ اِسرائيلي تا اَبَدًا سَودُوكِي اِچُون سَنِي مَلِك نَصب اَيلَدِي كِه حُكم
وَعَدالَت اِيدَهسِن ١٠ وَمَلِكَه يُوز يِكِرمِي قَنطار اَلتُون وَقَتِي چُوق بَهار وَقِيمَتلُو طاشلَر وِيردِي هيچ آرتِيق
بُونجِلَين بَهار چُوقلِغِندَه كَلمَدِي نيجَه كِه سابا مَلِكَهسِي سُلَيمان مَلِكَه وِيردِي ١١ وَاُوفِيردَن دَخِي اَلتُون
كَتُورَن حِيرامِكْ كَمِيسي اُوفِيردَن قَتِي چُوق اَلجُم آغاجلَري وَقِيمَتلُو طاشلَرِي كَتُوردِي ١٢ وَمَلِك اَلجُم
آغاجلَرِندَن رَبِّكْ اَوِينَه وَمَلِكِكْ اَوِينَه طَرابِزَهلَر وَخَوانَندَهلَرَه طَنبُورلَر وَكَمانچَهلَر ياپدِي بُونجِلَين
اَلجُم آغاجلَرِي بُو كُونَهدَك كَلمَمِش وَكُورُنمَمِشلَر ايدِي ١٣ وَسُلَيمان مَلِك سابا مَلِكَهسِنَه جُملَه مُراد وَطَلَب
اَيتدُوكِنِي وِيردِي سُلَيمان مَلِكِكْ قُدرَتِنَه كُورَه وِيردُوكِندَن غَيرِي اَندَن صُكرَه مَلِكَه تَوَجُّه اِيدُوب اُو هَم
قُوللَرِي كَندُو وِلايَتِنَه كِتدِيلَر ١٤ وَبِر بيلدَه سُلَيمانَه كَلَن اَلتُون وَزنِي اَلتِي يُوز اَلتمِش اَلتِي قَنطار اَلتُون
ايدِي ١٥ آلِش وِيرِش اِيدَنلَرِكْ وَبَهار تاجِرلَرِينِكْ كُمرُكجِيلَرِندَن وَجُملَه عَرَبِستان مَلِكلَرِندَن وَوِلايَتِكْ بَكلَرِندَن
آلِندُوغِندَن ماعَدا ١٦ وَسُلَيمان مَلِك اِيكِي يُوز قَلقان چَكِجلَه اَلتُوندَن ياپدِي هَر قَلقان اِچُون اَلتِي يُوز
اَلتُون چِقاردِي ١٧ وَاُوچ يُوز قَلقان چَكِجلَه اَلتُوندَن هَر قَلقان اِچُون اُوچ مَنا اَلتُون چِقاردِي وَمَلِك
اَنلَرِي لِبنان اُورمانِنِكْ اَوِينَه قُودِي ١٨ وَدَخِي مَلِك فِيل دِيشِندَن بِر بُيُوك كُرسِي ياپدِي وَاَنِي خالِص
اَلتُونلَه قپلادِي ١٩ كُرسِينِكْ اَلتِي بَصَمَقلَرِي وار ايدِي وَآردِندَن كُرسِينِكْ باشِي مُدَوَّر وَمَقعَدِكْ يَرِندَه
اِيكِي جانِبِندَن طَياقلَر وار ايدِي وَاُول طَياقلَر يانِندَه اِيكِي آرسلان طُورُوردِي ٢٠ وَاُورادَه اَلتِي بَصَمق
اُوزَرِندَه بُوندَن وَاَندَن اُون اِيكِي آرسلان طُورُرلَردِي جُملَه مَملَكَتلَردَه بُونُكْ كِبِي ياپِلمامِش ايدِي
٢١ وَسُلَيمان مَلِكِكْ جُملَه شُرب آوادانلِقلَرِي اَلتُوندَن وَلِبنان اُورمانِنِكْ اَوِينِكْ جُملَه آوادانلِقلَرِي خالِص
اَلتُوندَن ايدِيلَر كُمشدَن يُوغِيدِي كِه سُلَيمانِكْ كُونلَرِندَه بِر نَسنَهيَه صايِلمَزدِي ٢٢ زِيرا دَكِزدَه مَلِكِكْ بِر
تَرسِيس كَمِيسِي حِيرامِكْ كَمِيسِيلَه وار ايدِي تَرسِيس كَمِيسِي اُوچ ييلدَه بِر كَرَّه كَلُوب اَلتُون وَكُمش وَفِيل
دِيشلَرِي وَمَيمُونلَر وَطاوُوسلَر كَتُورُردِي ٢٣ وَسُلَيمان مال وَحِكمَتلَه جُملَه يَرِكْ مَلِكلَرِندَن زِيادَه بُيُوك
ايدِي ٢٤ وَجُملَه يَر سُلَيمانِكْ دِيدارِينِي آرارِدِي اَنُكْ قَلبِنَه اَللّهِكْ وِيردُوكِي حِكمَتِنِي دِكلَمَك اِچُون
٢٥ وَاَنلَردَن هَر آدَم كَندُو پيشكَشِنِي كُمش قابلَر وَاَلتُون قابلَر وَلِباسلَر وَسِلاحلَر وَبَهارلَر وَآتلَر وَقاتِرلَر
هَر سَنَه كَتُورُردِي ٢٦ وَسُلَيمان عَرَبَهلَر وَآتلُولَر جَمع اَيلَدِي وَبيكْ دُورت يُوز عَرَبَه وَاُون اِيكِي بيكْ
آتلُوسِي وار ايدِي بُونلَرِي عَرَبَه شَهرلَرِندَه وَمَلِك اِيلَه اُورشَلِيمدَه قُوندُردِي ٢٧ وَمَلِك اُورشَلِيمدَه كُمشِي
طاشلَر كِبِي قُودِي وَاَرز آغاجلَرِي صَحرادَه اُولان جُمَّيز آغاجلَر كِبِي قُودِي اَنلَرِكْ چُوقلِغِندَن ٢٨ وَسُلَيمانِكْ
مِصرِدَن اِخراج اُولِنان آتلَرِي وَكَتانِي وار ايدِي مَلِكِكْ بازِركانلَرِي كَتانِي مُعَيَّن بَها اِيلَه آلُورلَردِي

٢٩ وبر دورت يارشلو عربه مصردن التى يوز مثقال كمشه وبر آت يوز اللى يه چقوب اخراج اولنوردى
وبازركانلرينك اليله جمله حيثى ملكلرينه وآرام ملكلرينه بويله چقارلردى ۞

اون برنجى فصل

١ وسليمان ملك بيجه غريبه عورتلرى سودى فرعونك قزندن غيرى موآبيه‌لرى وعمونيه‌لرى وادوميه‌لرى
وصيدونيه‌لرى وحيثيه‌لرى ٢ اول امتلردن كه انلرك خصوصنده رب بنى اسرائيله ديمش ايديكه انلره
وارميه‌سز وانلر سزه وارمسونلر زيرا قلبلركزى الاهلرينك آردنجه دوندررلر سليمان بونلره سوكو ايله
ملاصق اولـدى ٣ ويدى يوز خاصه‌كيلرى واوچ يوز اوده‌لقلرى وار ايدى وعورتلرى انك قلبنى
دوندرديلر ٤ واولديكه سليمانك قوجه‌لغى زماننده عورتلرى انك قلبنى غريب الاهلرك آردنجه دوندرديلر
وانك قلبى اللهى رب ايله كامل دكل ايدى باباسى داودك قلبى اولدوغى كبى ٥ وسليمان صيدونيلرك
الاهى عستروتك آردنجه وعمونيلرك مكروهه‌سى ملكومك آردنجه واردى ٦ وسليمان ربك كوزلرنده كتلك
ايلدى وباباسى داود ايتدوكى كبى ربك آردنجه تمام وارمـدى ٧ او زمان سليمان موآبيلرك مكروهه‌سى
كاموشه اورشليمك قرشوسنده اولان طاغده بر يوكسك ير ياپدى وعمون اوغللرينك مكروهه‌سى ملكومه
دخى ٨ وكذلك جمله غريبه عورتلرى ايچون ياپدى كه كندو الاهلرينه بخورليوب ذبح ايدرلردى
٩ ايمدى رب سليمانه غضوب اولدى چون اسرائيل اللهى ربدن كه اكا ايكى كره كورنمش ايدى قلبنى
دوندردى ١٠ وبو خصوص ايچون اكا امر ايتمش ايدى كه غريب الاهلرك آردنجه وارميه اما ربك امر
ايتدوكنى صقلمادى ١١ ايمدى رب سليمانه ديديكه چونكه بو سنده اولدى وبنم عهدمى وامر ايتدوكم
فرايضمى صقلمدك البته مملكتكى سندن نزع ايدوب قولكه ويره‌جكم ١٢ نهايت باباك داودك خاطرى
ايچون بونى سنك ايامكده ايتمم انى اوغلكك الندن نزع ايده‌جكم ١٣ اما جمله مملكتى نزع ايتمم
قولم داودك خاطرى ايچون واختيار ايتدوكم اورشليم ايچون اوغلكه بر سبط ويره‌جكم ١٤ ايمدى رب
سليمانه بر خصم قالدردى يعنى ادومى هدادى كه ادوم ملكنك نسلندن ايـدى ١٥ زيرا واقع اولمش
ايديكه داود ادومده ايكن سرعسكر يوآب ميتلرى كومكه چقدوغى وادومده جمله اركك‌لرى اولدردوكى
زمان ١٦ چون يوآب وجمله اسرائيل اوراده التى آى اوترمشلر ايدى تا ادومده جمله اركك‌لرى استيصال
ايده‌جيه‌دك ١٧ او زمان هداد او وباباسنك قوللرندن ادومى آدملر بله‌سنجه مصره كتمك ايچون قاچديلر
وهداد كوچك اوغلان ايـدى ١٨ ومديندن قلقوب فارانه واردیلر وفاراندن آدملر بله آلوب مصره
مصرك ملكى فرعونه كلديلر اولكه اكا بر او ويردى ومعاش تعيين ايلدى هم اكا ير ويردى ١٩ وهداد
فرعونك كوزلرنده چوق عنايت بولدى شويله كه اكا كندو عورتنك قز قرنداشنى تحفنيس ملكه‌نك قز
قرنداشنى عورتلكه ويردى ٢٠ وتحفنيسك قز قرنداشى اكا اوغلى جنوباتى طوغردى وتحفنيس انى فرعونك

اونده بسلدی و جنوبات فرعونك اونده فرعون اوغللرینك آراسنده ایدی ٢١ وهداد داودك آتالریله
رقود ایتدوكنی وسرعسكر یوآبك اولدوكنی مصرده ایشتدوكنده فرعونه دیدیكه بنی صالیویركه ولایتمه
وارایم ٢٢ فرعون دخی اكا دیدیكه یانمده نهك اكسك كه ولایتكه كتمكه آرایورسن اول دخی جواب
ویردیكه بر شی اكسك دكل ولكن بنی البته صالیویر ٢٣ ودخی الله اكا بر خصم قالدردی الیاداع اوغلی
رزونی كه افندیسی صوبا ملكی هدار عزردن قاچمش ایدی ٢٤ ویاننه آدملر جمع ایدوب بر آلایك باشی
اولدی وداود انلری قردقدن صكره دمشقه كتدیلر وانده ساكن اولوب دمشقده سلطنت ایتدیلر
٢٥ وسلیمانك جمله كونلرنده اسرائیله خصم ایدی هدادك بلاسندن غیری وآرام اوزرینه ملك ایكن
اسرائیله جفا ایدردی ٢٦ وصاره‌دن بر افراتلو ناباطك اوغلی یوربعام نام سلیمانك قولی كه اننك آناسنك
آدی صروعه دول قری ایدی ملك اوزرینه ال قالدردی ٢٧ وملك اوزرینه ال قالدردوغنك سببی بو در
سلیمان ملوانی یاپدوقی وباباسی داود شهرینك كدوكلرینی قپادوقی زمان ٢٨ یوربعام كوجلو قوتلو آدم
ایدی وسلیمان یكتی كوردی كه ایش اری در وانی جمله یوسف اوینك یوكی اوزرینه قودی ٢٩ واول
زمانده اولدیكه یوربعام اورشلیمدن چقدوقی زمان انی سیلونی اخیا پیغمبر یولده بولدی ویكی قفتان
ایله كیمش ایدی وایكیسی صحراده یالكز ایدیلر ٣٠ واخیا اول اوزرنده اولان یكی قفتانه یاپشوب
انی اون ایكی پاره‌یه یرتدی ٣١ ویوربعامه دیدیكه آل سكا اون پاره زیرا اسرائیل اللهی رب بویله
دیدی اشته بن مملكتی سلیمانك الندن نزع ایدرم وسكا اون سبط ویره‌جكم ٣٢ اما قولم داودك خاطری
ایچون واسرائیلك جمله سبطلرندن اختیار ایتدوكم اورشلیم شهری ایچون بر سبط اننك اولا ٣٣ بنی
براقدقلری ایچون وصیدونیلرك الاهی عستروته وموآبیلرك الاهی كاموشه وعمون اوغللرینك الاهی ملكومه
طاپدقلری ایچون وكوزلرمده طوغرو اولانی وفرایضمی وحكملرمی باباسی داود ایتدوكی كبی ایتمك ایچون
طریقلرمده سلوك ایتمدكلری ایچون ٣٤ نهایت بونك الندن مملكتك نسنه‌سنی آلمیاجغم بلكه انی عمرینك
جمیع كونلرنده سلطان قویاجغم اختیار ایتدوكم قولم داود ایچون كه امرلرمی وفرایضمی صقلادی
٣٥ اما مملكتی اننك اوغلنك الندن آلوب سكا انی یعنی اون سبط ویره‌جكم ٣٦ واننك اوغلنه بر سبط
ویره‌جكم تاكه جمیع كونلرده قولم داوده چراغ اولا حضورمده اورشلیمده اول شهرده كه انی بكا
اوراده اسمی قومق ایچون اختیار ایلدم ٣٧ وسنی آلورم وجمله جانك مراد ایتدوكنه كوره سلطنت
ایدرسن هم اسرائیل اوزرینه ملك اولورسن ٣٨ واولا كه اكر جمله سكا امر ایتدوكمی دكلرسك
وطریقلرمده سلوك ایدوب كوزلرمده طوغرو اولانی ایده‌جك وفرایضمی وامرلرمی صقلیاجق اولورسك
قولم داود ایتدوكی كبی سنكله اولوب سكا بر امین او یاپاجغم نیجه كه داوده یاپمش ایسم هم سكا
اسرائیلی ویره‌جكم ٣٩ وبونك ایچون داودك نسلنه الم ویره‌جكم ولكن جمیع كونلرده دكل ٤٠ وسلیمان
یوربعامی اولدرمكه آرادی ویوربعام قلقوب مصره مصرك ملكی سیسقه قاچدی وتا سلیمان اولنجه‌دك

مصرده قالدی ٤١ وسلیمان قصه‌لرینك بقیه‌سی وهر نه كه ایتدی ایسه وحكمتی سلیمان قصه‌لرینك
كتابنده مسطور دكلمی ٤٢ وسلیمان اورشلیمده جمله اسرائیل اوزرینه سلطنت ایتدوكی كونلر قرق ییل
ایدی ٤٣ اندن صكره سلیمان آتالریله رقود ایلدی وباباسی داودك شهرنده دفن اولندی وانك یرینه
اوغلی رحبعام سلطنت ایلدی ۞

اون ایكنجی فصل

١ ورحبعام شخیمه كتدی چون جمله اسرائیل انی ملك نصب ایتمكه شخیمه كلمش ایدی ٢ واولدیكه
ناباط اوغلی یوربعام كه هنوز مصرده ایدی چون اوراده سلیمان ملكك یوزندن قاچمش ایدی بونی
ایشتدكده یوربعام مصرده توقف ایتدی ٣ وكوندروب انی چاغردیلر ویوربعام وجمله اسرائیل جماعتی
كلدیلر ورحبعامه سویلیوب دیدیلر كه ٤ باباك اوزرمزه بر شدید بویندرق قودی ایمدی حالا سن
باباكك شدید قوللغنی واوزرمزه قودوغی آغر بویندرغنی تخفیف ایله وسكا خدمت ایدرز ٥ اول دخی
انلره دیدیكه تا اوچ كونه دك وارك كیدك اندن صكره بكا دونك وقوم كیتدی ٦ ورحبعام ملك شول
اختیارلر ایله كه باباسی سلیمانك اوكنده اول دخی حیاتده ایكن طورورلردی مشاوره ایلیوب دیدیكه بو
قومه سوز جواب ایتمكه نیجه نصیحت ایدرسكز ٧ انلر دخی سویلیوب اكا دیدیلر كه اكر بوكون بو
قومه قول اولوب انلره خدمت ایدرسك وانلره جواب ویروب انلره ایو سوزلر سویلیه‌جك اولورسك انلر
سكا جمله كونلرده قول اولورلر ٨ اما اختیارلرك نعم ایتدكلری نصیحتنی براقدی وانكله بیومش جوانلر
ایله كه اوكنده طورورلردی مشاوره ایلدی ٩ وانلره دیدیكه سز نه نصیحت ویررسكز كه جواب
ایده‌یم بو قومه كه بكا سویلیوب دیدیكه اوزرمزه باباك قودوغی بویندرغی تخفیف ایله ١٠ وانكله
بیومش جوانلر اكا سویلیوب دیدیلر كه بو قومه بویله سویلیه‌سن چون سكا سویلیوب دیدیكه باباك
بویندرغزی تثقیل ایتدی سن اوزرمزدن تخفیف ایله انلره بویله سویله كه كوچك پرمغم بابامك
بلندن قالیندر ١١ حالا بابام سزه آغر بویندرق یوكلتدی ایسه بن دخی بویندرغكزه قاترم بابام سزی
قرباچلر ایله تعزیر ایلدی ایسه بن سزی عقربلر ایله تعزیر ایده‌جكم ١٢ ویوربعام وجمله قوم اوچنجی
كونده رحبعامه كلدیلر نیجه كه ملك سویلیوب اوچنجی كونده بكا دونك دیدی ایسه ١٣ وملك
قومه سرت جواب ویروب اكا نعم ایدن اختیارلرك نصیحتنی براقدی ١٤ وانلره جوانلرك نصیحتنه
كوره سویلیوب دیدیكه بابام بویندرغكزی آغر ایتدی وبن بویندرغكزه قاتچغم بابام سزی قرباچلر
ایله تعزیر ایتدی وبن سزی عقربلر ایله تعزیر ایده‌جكم ١٥ وملك قومی دكلمدی زیرا سبب ربدن
اولدی تا كه شیلونی آحیانك الیله ناباط اوغلی یوربعامه ربك سویلدوكی سوزینی اثبات ایده ١٦ ایمدی
جمله اسرائیل ملكك انلری دكلمدوكنی كوردكده قوم ملكه جواب ویروب دیدیلر كه داودده نه حصه‌مز

وار وایسی اوغلنده میراثمز یوقدر یا اسرائیل چادرلرکه کیدك شمدی یا داود کندو اوینی کور ایمدی
اسرائیل چادرلرینه کیتدیلر ١٧ و رحبعام یهودا شهرلرنده ساکن اولان بنی اسرائیل اوزرینه سلطنت
ایلدی ١٨ او زمان رحبعام ملك خراج اوزرینه اولان آدورامی کوندردی و جمله اسرائیل انی طاشلر ایله
طاشلدیلر و اولدی و رحبعام ملك عجله ایدوب عربه‌یه بندی و اورشلیمه قاچدی ١٩ و اسرائیل بیت
داوده عاصی اولدیلر تا بو کونه‌دك ٢٠ و اولدیکه جمله اسرائیل یوربعامك دوندوکنی اشتدکلرنده
کوندروب انی جماعته چاغردیلر و انی جمله اسرائیل اوزرینه ملك نصب ایتدیلر بیت داوده یالکز
یهودا سبطندن غیری کمسه تابع اولمادی ٢١ و رحبعام اورشلیمه کلدوکی زمان جمله بیت یهودایی و بنیامین
سبطنی یوز سکسان بیك کزیده جنك ارلری جمع ایلدیکه بیت اسرائیل ایله جنك ایدوب مملکتی
سلیمان اوغلی رحبعامه دوندره ٢٢ و اللهك سوزی الله آدمیسی شمعیایه اولوب دیدیکه ٢٣ سلیمان
اوغلی رحبعامه یهودا ملکنه و جمله بیت یهودا و بنیامینه و قالان قومه سویلیوب دی که ٢٤ رب بویله
دیدی چقمك و قرنداشلریکز بنی اسرائیل اوزرینه جنك ایتمك هر کس کندو اوینه دونسون زیرا بو قصه
بندن اولدی ایمدی ربك سوزینی دکلدیلر و ربك سوزینه کوره دونوب کیتدیلر ٢٥ او زمان یوربعام افرایم
طاغنده شخیمی یاپوب ایچنده ساکن اولدی و اورادن چقوب فنوئیلی یاپدی ٢٦ و یوربعام قلبنده دیدیکه
شمدی مملکت بیت داوده دونجکدر ٢٧ اکر بو قوم اورشلیمده بیت اللهده ذبح ایتمکه چقارسه بو
قومك قلبی کندولرك افندیسی یهودا ملکی رحبعامه دونوب بنی اولدرجکلر و یهودا ملکی رحبعامه
دونجکلردر ٢٨ و ملك مشاوره ایدوب ایکی آلتون بوزاغی یاپدی و انلره دیدیکه اورشلیمه چقمق سزه
چوق زحمت ویرر اشته یا اسرائیل سنك الهلرك که سنی مصر دیارندن چقاردیلر ٢٩ و برینی بیت ایلده
و او برینی دانده قودی ٣٠ و بو قصه کناهه سبب اولدی و برینك اوکنده سجده ایتمك ایچون قوم تا
دانه‌دك کیدردی ٣١ و یوکسك یرلرك اوینی یاپوب قومك ادناسندن امامLر ایتدی که لاوی اوغللرندن
دکللر ایدی ٣٢ و دخی یوربعام سکزنجی آیده آیك اون بشنده بیرام ایتدی یهوداده اولان بیرام کبی
و مذبح اوزرنده اهدا ایلدی بیت ایلده دخی بویله ایلدی یاپدوغی بوزاغیلره ذبح ایتدی و یاپدوغی
یوکسك یرلرك امامLرینی بیت ایلده نصب ایلدی ٣٣ و بیت ایلده یاپدوغی مذبحده سکزنجی آیك
اون بشنجی کوننده قلبندن ابداع ایتدوکی آیده اهدا ایلدی و بنی اسرائیله بیرام ایتدی و مذبح اوزرنده
اهدا ایدوب بخورلـــــــــــدی ۞

اون اوچنجی فصل

١ و اشته اللهك بر آدمیسی یهودادن بیت ایله ربك کلامی ایله کلدی یوربعام مذبح یاننده
بخورلمغه طورر ایکن ٢ و ربك کلامی ایله مذبح اوزرینه چاغروب دیدیکه یا مذبح مذبح رب بویله

دیدی اشته بیت داوده بر اوغل طوغاجقدر که انك آدی یوسیا اوله اوستکده بخورلیان یوکسك
یرلرك امامارینی اوزرکده ذبح ایده جکدر وآدم کمکلرینی اوزرکده یاقجقلردر ٣ واول کونده بر
علامت ویروب دیدیکه ربك سویلدوکی علامت بو در اشته مذبح چاتلیوب اوزرنده اولان کل دوکله
٤ واولدیکه ملك الله آدمیسنك بیت ایلده کی مذبح اوزرینه چاغردوغی سوزینی اشیتدکده یوربعام الینی
مذبحدن اوزادوب دیدیکه انی طوتك. واوزرینه اوزاندوغی ال قورودی وانی کرو چکمکه قادر اولمادی
٥ ومذبح چاتلیوب مذبحدن کل دوکلدی الله آدمیسنك ربك کلامیله ویردوکی علامت موجبنجه
٦ وملك سویلیوب الله آدمیسنه دیدیکه کرم ایله اللهك ربك حضورینه تضرع ایله و بنم ایچون دعا
ایله که بنم الم بکا دونه ایمدی الله آدمیسی ربك حضورینه تضرع ایلدی وملکك الی اکا دوندی
واولکی کبی اولدی ٧ وملك الله آدمیسنه دیدیکه بنمله اوه کل و یمك یه وسکا بخشش ویره یم ٨ والله
آدمیسی ملکه دیدیکه اوکك یاریسنی دخی بکا ویرسك سنکله وارمم و بو یرده اتمك یمم وصو دخی
ایچمم ٩ زیرا رب کندو کلامیله بکا بویله امر ایدوب دیدیکه اتمك یمه وصو ایچمه وواردوغك یولدن
دونمه ١٠ ایمدی غیری یولدن کتدی و بیت ایله کلدوکی یولدن دونمدی ١١ و بیت ایلده بر قوجه
پیغمبر ساکن اولوردی یونك اوغللری کلوب اکا الله آدمیسنك اول کونده بیت ایلده جمله ایتدوکی
ایشلری حکایت ایلدیلر و ملکه سویلدوکی سوزلری باباسنه حکایت ایلدیلر ١٢ وانلرك باباسی انلره
دیدیکه نه یولدن کتدی واوغللری یهودادن کلن الله آدمیسنك کتدوکی یولی کورمشلر ایدی
١٣ واوغللرینه دیدیکه بکا اشکی ایرلیك انلر دخی اکا اشکی ایرلدیلر واوزرینه بندی ١٤ والله آدمیسنك
آردنجه کتدی وانی بر میشه آغاجی التنده اوتورر ایکن بولدی واکا دیدیکه یهودادن کلن الله آدمیسی
سن می سن اول دخی بن ایم دیدی ١٥ او زمان اکا دیدیکه بنمله اوه کل واتمك یسه ١٦ اول دخی
دیدیکه سنکله دونمکه وسنکله کلمکه قادر دکلم و بو یرده سنکله اتمك یمم وصو ایچمم ١٧ زیرا
ربك کلامی ایله بکا خطاب اولندیکه اوراده اتمك یمه وصو ایچمه وکلدوکك یولدن کتمکه دونمیه سن
١٨ اول دخی اکا دیدیکه بن دخی سنك کبی پیغمبر ایم و بر ملك بکا ربك کلامیله سویلیوب دیدیکه
انی سنکله اوکه دوندر که اتمك ییه وصو ایچه اما اکا یالان سویلدی ١٩ ایمدی انکله دوندی
واونده اتمك یدی وصو ایچدی ٢٠ واولدیکه انلر سفره ده اوتورر ایکن انی دوندرن پیغمبره ربك سوزی
اولوب ٢١ و یهودادن کلن الله آدمیسنه چاغروب دیدیکه رب بویله دیدی چونکه سن ربك سوزینه
خلاف ایدوب اللهك ربك سکا امر ایتدوکی امری صقلمدك ٢٢ بلکه دونوب اتمك یدك وصو ایچدك
شول یرده که رب سکا دیمش ایدیکه اتمك یمه وصو ایچمه سنك میتك آتالرکك مزارینه کیرمیه
٢٣ واولدیکه اتمك یدوکندن صکره و ایچدوکندن صکره اکا یعنی اول دوندردوکی پیغمبره اشکی ایرلدی
٢٤ وکتدی وانی یولده بر آرسلان بولوب اولدردی وانك میتی یولده آتلردی و یاننده اشك طوردی آرسلان

دخی میتك یاننده طوروردی ٢٥ واشته کچن آدملر اول میتی یولده یاتر و آنك یاننده آرسلانی طورر
کوردیلر وبونلر کلوب قوجه پیغمبرك ساکن اولدوغی شهرده سویلدیلر ٢٦ و انی یولدن دوندرن پیغمبر
بونی ایشدنجه دیدیکه او الله آدمیسی درکه ربك امرینه خلاف ایتدی انك ایچون رب انی آرسلانه
ویردی که انی پارهلدی و اولدردی ربك اکا سویلدوکی سوزه کوره ٢٧ و اوغللرینه سویلیوب دیدیکه بکا
اشکی ایرلیك انلر دخی ایرلدیلر ٢٨ وکیتدی و میتنی یولده یاتر و میتك یاننده اشکی و آرسلانی طورر
کوردی آرسلان میتی یممش و اشکی پارهلممش ایدی ٢٩ و پیغمبر الله آدمیسنك میتنی آلوب انی اشك
اوزرینه قودی وکیرو کتوردی و قوجه پیغمبر ماتم ایتمکه و انی کومکه کندو شهرینه کلدی ٣٠ و انك
میتنی کندو مزارنده قودی و وای قرنداشم دیو اکا ماتم چکدیلر ٣١ و اولدیکه انی کومدکدن صکره
اوغللرینه سویلیوب دیدیکه بن اولدوکم زمان بنی الله آدمیسی کوملدوکی مزارده کوموب بنم کمکلرمی
انك کمکلری یاننده قویك ٣٢ زیرا بیت ایلده اولان مذبح اوزرینه و سامره شهرلرنده اولان یوکسك
یرلرك اولری اوزرینه ربك کلامی ایله چاغردوغی قصه واقع اولاجقدر ٣٣ بو قصهدن صکره یوربعام
کندو بد یولندن دونمدی بلکه تکرار قومدن اداناسنی یوکسك یرلرك امامری ایتدی کیم که استردی
ایسه امامیلغه کچردی و یوکسك یرلرك امامرندن اولوردی ٣٤ و بو قصه یوربعام اوینك کناهنه سبب
اولدی یر یوزندن استیصال و هلاك اولمق ایچون ۞

اون دردنجی فصل

١ و اول زمانده یوربعام اوغلی آبیا خسته اولدی ٢ و یوربعام کندو عورتنه دیدیکه کرم ایله قلق
و تبدیل صورت ایله بیلنمسونلر که سن یوربعامك عورتی سن و شیلوایه کت اشته اوراده احیا پیغمبر
وار که بکا بو قوم اوزرینه ملك اولاجغمی سویلمش ایدی ٣ و الکه اون اتمك و کورکلر و بر دستی بال
آلوب اکا کت اوغلانه نه اولاجق ایسه او سکا دیویرر ٤ و یوربعامك عورتی بویله ایدوب و قلقوب
و شیلوایه کیدوب احیانك اوینه کلدی احیا ایسه قوجهلغندن کوزلری طومانلنمغله باقمغه قادر دکل
ایدی ٥ و رب احیایه دیدیکه اشته یوربعامك عورتی کلیورکه اوغلی ایچون سندن بر نسنه صوره زیرا
خستهدر اکا بونك کبی و شونك کبی سویلهسن و اولا که کلدوکی زمان تبدیل صورت ایده ٦ و اولدیکه
احیا قپویه کلن آیاقلرینك سسنی ایشتدکده دیدیکه ایچرو کل ای یوربعامك عورتی نیچون تبدیل
صورت ایدرسن زیرا بن سکا سخت سوز ایله ارسال اولنمشم ٧ وار یوربعامه دی که اسرائیل اللهی رب
بویله دیدی چونکه سنی قومك آراسندن رفعتلو ایتدم و سنی قومم اسرائیل اوزرینه هادی ایتدم ٨ و ملکی
بیت داوددن نزع ایدوب انی سکا ویردم سن ایسه امرلرمی صقلمش و آردمجه بتون قلبی ایله کوزلرمده

طوغرو اولانی ایتمك ایچون منسلك اولمش قولم داود کبی دکل ایدك ٩ بلکه جمله سندن مقدم اولانلردن
زیاده کلك ایلدك وکتدك وبنی اغضاب ایتمك ایچون کندوکه غیری الاهلر ودوکمه بتلر یاپدك وبنی
آرقهك آردینه براقدك ١٠ اندن اوترو اشته بن بیت یوربعام اوزرینه بلایی کتورزم ویوربعامدن دیواره
اشینی واسرائیلده‌کی قپانمشی وبراغلمشی اخترام ایدجکم وبیت یوربعام قالانلرینی سپورجکم نیجه که
بر کمسه مزبله‌یی تا تمام اولنجه سپوررسه ١١ شهرده یوربعامك نسلندن اولنی کوپکلر ییه وصحراده اولنی
هواده‌کی قوشلر ییه زیرا رب سویلمشدر ١٢ ایمدی سن قلق اوکه کت وایاقلرك شهره کیرنجه اوغلان
اولسه کرك ١٣ وجمله اسرائیل اکا ماتم چکوب انی کومه‌لر زیرا یوربعام نسلندن یالکز بو مزاره کیره‌جکدر
یوربعامك اونده اسرائیل اللهی ربه بر آز خیر انده بولندوغیچون ١٤ ورب کندویه اسرائیل اوزرینه
بر ملك قالدره‌جقدر که بیت یوربعامی اخترام ایده بوکون ونه همان شمدی ١٥ ورب اسرائیلی اورجقدرکه
صوده صاللنان قامش کبی اولا وبو بابالرینه ویردوکی ایو یردن اسرائیلی قوپاروب ارماغك اوته‌سنه انلری طاغده‌جقدر
ربی اغضاب ایدوب قورولر یاپدقلریچون ١٦ ویوربعامك ارتکاب ایتدوکی کناهلر ایچون واسرائیله ارتکاب ایتدردوکی
کناهلر ایچون اسرائیلی تسلیم ویره‌جکدر ١٧ ویوربعامك عورتی قلقوب وکدوب ترصایه داخل اولدی وقپونك
اشکنه کیرنجه اوغلان اولدی ١٨ وانی کومدیلر وجمله اسرائیل اکا ماتم چکدیلر ربك سوزینه کوره که انی
قولی آحیا پیغمبرك الیله سویلمش ایـــدی ١٩ ویوربعامك قالان قصه‌لری نیجه جنك ایتدی ونیجه
سلطنت سوردی ایسه اشته اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده یازلمشدر ٢٠ ویوربعامك سلطنت ایتدوکی کونلر
یکرمی ایکی ییل ایدی وآتالریله رقود ایلدی واوغلی ناداب یرینه ملك اولـــدی ٢١ وسلیمان اوغلی
رحبعام یهوداده سلطنت ایتدی سلطنت ایتمکه باشلدوغی زمان رحبعام قرق بر یاشنده ایدی واون
یدی ییل اورشلیمده سلطنت ایلدی شول شهرده که رب اوراده کندو اسمنی قومق ایچون انی جمیع
اسرائیل سبطلرندن اختیار ایتمش ایدی آناسنك آدی عمونیه نعما ایدی ٢٢ ویهودا ربك کوزلرنده
کلك ایتدی وانی بابالری جمله ایتدکلرندن زیاده ارتکاب ایتدکلری کناهلری ایله اغضاب ایتدیلر
٢٣ زیرا انلر دخی کندولرینه هر یوکسك دپه اوزرنده وهر یشل آغاجك التنده یوکسك یرلر وصنملر
وقورولر یاپدیلر ٢٤ ودخی ولایتده لواطلر وار ایدی وربك بنی اسرائیلك حضورندن سوردوکی امتلرك
جمله کریهاتنه کوره ایشلدیلر ٢٥ واولدیکه رحبعام ملکك بشنجی ییلنده مصر ملکی سیسق اورشلیم
اوزرینه چقدی ٢٦ وبیت الربك خزینه‌لرینی وملك اوینك خزینه‌لرینی آلدی هپ آلدی وسلیمانك
یاپدوغی جمله التون قلقانلری آلدی ٢٧ ورحبعام ملك انلرك یرینه نحاس قلقانلر یاپوب انلری ملك اوینك
قپوسنی بکلین دربانلر بکنك النده امانت قودی ٢٨ واولوردیکه ملك بیت الربه واردوغی زمان انلری دربانلر
کتورورلردی وتکرار دربان خانه‌یه کتورورلردی ٢٩ ورحبعامك قالان قصه‌لری هم جمله ایتدکلری یهودا
ملکلرینك تواریخ کتابنده یازلمشلر دکلمی ٣٠ ورحبعام ویوربعام آراسنده جمیع کونلرده جنك اولـدی

٣١ وَرَحُبعَام آتالَرِيلَه رُقُود ايتدِى وَانلَر ايلَه دَاوُدُك شَهرِندَه كُومُلدِى وَآنَاسِنُك آدِى عَمُّونِيَه نَعمَا
ايدِى اَندَن صُكرَه آبِيَام اَنُك يَرِينَه مَلِك اُولدِى ۞

اُون بَشِنجِى فَصل

١ وَنَابَاط اُوغلِى يُورُبعَام مَلِكُك اُون سَكِزِنجِى يِيلِندَه آبِيَام يَهُودَا اُوزَرِينَه مَلِك اُولدِى ٢ اُورشَلِيمدَه
اُوچ يِيل سَلطَنَت سُوردِى وَآنَاسِنُك آدِى آبِيشَالُومُك قِزِى مَعكَا ايدِى ٣ وَبَابَاسِنُك اَندَن اَوَّل ايتدُوكِى جُملَه
كُنَاهلَردَه مُنسَلِك ايدِى وَاَنُك قَلبِى اللّٰهِى رَبّ ايلَه كَامِل دَكُل ايدِى بَابَاسِى دَاوُدُك قَلبِى اُولدُوغِى كِبِى
٤ نِهَايَت دَاوُدُك خَاطِرِى ايچُون اللّٰهِى رَبّ اكَا اُورشَلِيمدَه بِر چِرَاغ وِيردِى اَندَن صُكرَه اُوغلِنِى قَالدُرمَق
وَاُورشَلِيمِى بَر قَرَار ايتمَك ايچُون ٥ چُون دَاوُد رَبُّك كُوزلَرِندَه طُوغرُو اُولَانِى ايشلَدِى وَاكَا اَمر ايتدُوكِى
نَسنَهلَرُك جُملَهسِندَن جَمِيع عُمرِينُك كُونلَرِندَه عُدُول ايتمَدِى حِيثِى اُورِيَانُك قِصَّهسِندَن غَيرِى ٦ رَحُبعَام
وَيُورُبعَام آرَاسِندَه جُملَه اَنُك عُمرِينُك كُونلَرِندَه جَنك وَار ايدِى ٧ وَآبِيَامُك قَالَان قِصَّهلَرِى وَجُملَه
ايشلَدُوكِى يَهُودَا مَلِكلَرِينُك تَوَارِيخ كِتَابِندَه مَسطُور دَكُلمِى وَآبِيَام وَيُورُبعَام آرَاسِندَه جَنك وَار ايدِى
٨ وَآبِيَام آتَالَرِيلَه رُقُود ايتدِى وَاَنِى دَاوُدُك شَهرِندَه كُومدِيلَر وَاُوغلِى آسَا اَنُك يَرِينَه مَلِك اُولدِى
٩ اِسرَائِيل مَلِكِى يُورُبعَامُك يِكرمِنجِى يِيلِندَه آسَا يَهُودَا اُوزَرِينَه مَلِك اُولدِى ١٠ وَاُورشَلِيمدَه قِرق بِر
يِيل سَلطَنَت اَيلَدِى وَآنَاسِنُك آدِى آبِيشَالُومُك قِزِى مَعكَا ايدِى ١١ وَآسَا رَبُّك كُوزلَرِندَه طُوغرُو اُولَانِى
ايشلَدِى بَابَاسِى دَاوُد ايشلَدُوكِى كِبِى ١٢ وَلُوَاطلَرِى وِلَايَتدَن قُوودِى وَبَابَالَرِى يَاپدُقلَرِى جُملَه بُتلَرِى
رَفع ايتدِى ١٣ وَآنَاسِى مَعكَايِى سُلطَانلِقدَن عَزل ايتدِى قُورُويَه بِر بُت يَاپدُوغِى ايچُون وَاَنُك بُتِنِى
آسَا پَارَهلَيُوب قِدرُون اِرمَاغِى يَانِندَه يَاقدِى ١٤ نِهَايَت يُوكسَك يِرلَر قَالدُرِلمَدِى اَمَّا آسَانُك قَلبِى جَمِيع
كُونلَرِندَه رَبّ ايلَه كَامِل ايدِى ١٥ وَبَابَاسِنُك تَقدِيس ايتدُوكِى وَكَندُوسِنُك تَقدِيس ايتدُوكِى نَسنَهلَرِى
كُمُشِى اَلتُونِى وَآوَادَانلِقلَرِى بَيت الرَّبّه كَتُوردِى ١٦ وَآسَا وَاِسرَائِيل مَلِكِى بَعشَانُك آرَاسِندَه جَمِيع
كُونلَرِندَه جَنك وَار ايدِى ١٧ وَاِسرَائِيل اللّٰهِى بَعشَا يَهُودَا اُوزَرِينَه چِقدِى وَرَامَايِى بِنَا اَيلَدِى كه يَهُودَا
مَلِكِى آسَايَه كِمسَهيِى چِقمَغَه وَكِيرمَكَه قُومَايَه ١٨ وَآسَا بَيت الرَّبُّك خَزِينَهلَرِندَه هَم مَلِك اُوينُك خَزِينَهلَرِندَه
قَالَان جُملَه كُمُشِى وَاَلتُونِى آلُوب كَندُو قُوللَرِينُك اَلِنَه وِيردِى وَآسَا مَلِك اَنلَرِى دِمِشقدَه اُوتُرَان آرَام مَلِكِى
حَزيُون اُوغلِى طَبرِيمُون اُوغلِى بَن هَدَادَه كُوندَرُوب دِيدِيكِه ١٩ بَنُملَه سَنُك آرَامُزدَه وَبَابَام وَبَابَاك
آرَاسِندَه عَهد وَاردُر اِشتَه سَكَا پِيشكَش كُمُش وَاَلتُون كُوندَردُم وَار اِسرَائِيل مَلِكِى بَعشَا ايلَه عَهدُكِى
بُوزكه بَندَن چِكِلَه ٢٠ بَن هَدَاد دَخِى آسَايِى دِكلَيُوب اِسرَائِيل شَهرلَرِى اُوزَرِينَه كَندُونُك عَسكَر سَرُورلَرِينِى
كُوندَردِى وَعِيُونِى وَدَانِى وَآبَل بَيت مَعكَايِى وَجُملَه كِينَرُوتِى جُملَه نَفتَالِى وِلَايَتِنِى اُوردِى ٢١ وَاُولدِيكه
بَعشَا اِشِتدُوكِى كِبِى رَامَايِى يَاپمَقدَن فَرَاغَت ايتدِى وَتِرصَادَه تَمَكُّن ايتدِى ٢٢ اُو زَمَان آسَا مَلِك جُملَه

یهوداده ندا ایتدیکه بر آدم قالمیوب بعشانك یاپدوغی رمانك طاشلرینی و آغاجلرینی کوتوردلر و انلردن
آسا ملك بنیامین جبعه‌سنی و مصفای بنا ایلدی ٢٣ و آسانك جمله قالان قصه‌لری و جمله شجاعتی و هر
نه ایتدی ایسه و یاپدوغی شهرلر بونلر یهودا ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمی انجق بو وارکه
قوجه‌لغی زماننده آیاقلرنده دردی وار ایدی ٢٤ و آسا آتالریله رقود ایتدی و باباسی داودك شهرنده
آتالریله کوملدی و اوغلی یوشافاط انك یرینه ملك اولدی ٢٥ و یوربعام اوغلی ناداب یهودا ملکی
آسانك ایکنجی ییلنده اسرائیل اوزرینه سلطنت ایتمکه باشلدی و اسرائیل اوزرینه ایکی ییل سلطنت
ایتدی ٢٦ و ربك کوزلرنده کلك ایتدی و باباسنك طریقنده و اسرائیله کناه ایتدردوکی کناهده سلوك
ایلـــدی ٢٧ و ایساخر اوندن اولان آحیا اوغلی بعشا اوزرینه فتنه ایدوب بعشا انی فلسطیلرك اولان
جابتونده اوردی ناداب و جمله اسرائیل جابتونی محاصره ایدر ایکن ٢٨ و یهودا ملکی آسانك اوچنجی
ییلنده بعشا انی اولدردی و یرینه ملك اولدی ٢٩ و اولدیکه ملك اولدقدن صکره جمله یوربعام اوینی
اوردی و یوربعام نسلندن بر جان آلیقومدی که انی هلاك ایتمیه ربك قولی شیلونی آحیانك الی ایله
سویلدوکی سوزینه کوره ٣٠ یوربعامك کناه ایتدوکی و اسرائیله کناه ایتدردوکی کناهلری ایچون و اسرائیل
اللهی ربی غضبلندردوکی غضبی ایچون ٣١ نادابك قالان قصه‌لری و جمله ایتدوکی اسرائیل ملکلرینك تواریخ
کتابنده مسطور دکلمی در ٣٢ و آسا و اسرائیل ملکی بعشا آرالرنده جمله کونلرنده جنك وار ایدی
٣٣ یهودا ملکی آسانك اوچنجی ییلنده آحیا اوغلی بعشا ترصاده جمله اسرائیل اوزرینه ملك اولمغه
باشلیوب یکرمی دورت ییل سلطنت ایتدی ٣٤ و ربك کوزلرنده کلك ایلدی و یوربعامك طریقنده
و اسرائیله کناه ایتدردوکی کناهنده سلوك ایلـــــــدی ۞

اون آلتنجی فصل

١ و بعشا اوزرینه ربك سوزی حنانی اوغلی یاهویه اولوب دیدیکه ٢ سنی طپراقدن قالدروب اسرائیل
قوممز اوزرینه هادی قودوغم و سن یوربعامك طریقنده سلوك ایدوب و اسرائیل قوممه کناه ایتدروب
انلرك کناهلری ایله بنی غضبلندردوکك ایچون ٣ اشته بن بعشانك خلفلرینی و انك اوینك خلفلرینی
قطع ایدوب سنك اوکی ناباط اوغلی یوربعامك اوی کبی ایده‌جکم ٤ بعشانك نسلندن شهرده اولنی
کوپکلر ییه‌لر و انك نسلندن صحراده اولنی هواده‌کی قوشلر ییه‌لر ٥ و بعشانك قالان قصه‌لری و نه
ایتدی ایسه و انك شجاعتی اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمی در ٦ و بعشا آتالریله رقود
ایلدی و ترصاده کوملدی و اوغلی الا انك یرینه ملك اولدی ٧ و دخی حنانی اوغلی یاهو پیغمبرك الیله
ربك سوزی بعشا اوزرینه و انك اوی اوزرینه اولدی ربك کوزلرنده ایتدوکی جمله کلکی ایچون و الی
اللرینك عملیله غضبلندردوکی ایچون و یوربعامك اوی کبی اولدوغی ایچون و دخی انك ایچون که انی

أورمش ايدى ٨ يهودا مَلِكى آسانك يكرمى آلتنجى ييلنده بعشا اوغلى ايلا ترصاده اسرائيل اوزرينه ملك
اولدى و ايكى ييل سلطنت ايتدى ٩ و انك قولى زمرى يارى عربه لرينك بكى انك اوزرينه فتنه ايتدى
ايلا ترصانك اوى اوزرينده اولان ارصانك اونده ترصاده ايكن و ايچوب سرخوش اولمش ايكن ١٠ و زمرى
كلوب و انى اوروب يهودا ملكى آسانك يكرمى يدنجى ييلنده انى اولدردى و انك يرينه ملك اولدى
١١ و اولديكه سلطنت ايدوب تختى اوزرنده اوتردوغى كبى جمله بعشانك اوينى اوردى ديواره ايشينلردن
بريسنى دخى آليقومدى هم خصملرينى هم دوستلرينى اوردى ١٢ و زمرى جمله بعشانك اوينى هلاك ايتدى
رب ياهو پيغمبرك اليله بعشا اوزرينه سويلدوكى سوزه كوره ١٣ بعشانك جمله كناهلرى و اوغلى ايلانك
كناهلرى ايچون كه كناه ايتديلر و اسرائيله كناه ايتدرديلر اباطيللريله اسرائيل اللهى ربى غضبلندرمك
ايچون ١٤ و ايلانك قالان قصه لرى و جمله ايتدوكى اسرائيل ملكلرينك تواريخ كتابنده مسطور دكلميدر
١٥ يهودا ملكى آسانك يكرمى يدنجى ييلنده زمرى ترصاده يدى كون سلطنت ايتدى و قوم فلسطيلرك
جابتونى قرشوسنه اوردوبى قورمش ايدى ١٦ و اورودوده اولان قوم ايشتديكه زمرى فتنه ايدوب ملكى دخى
اولدردى ديرلر ايدى ايمدى جمله اسرائيل اول كون اوردوده سرعسكر عمرى يى اسرائيل اوزرينه ملك
نصب ايلديلر ١٧ و عمرى و بله سنجه جمله اسرائيل جابتوندن چقوب ترصايى محاصره ايتديلر ١٨ و اولديكه
زمرى شهرك آلندوغنى كورمكله ملك اوينك سراينه كيروب كندو اوزرينه ملك اوينى آتشه ياقدى
و اولدى ١٩ كناه ايتدوكى كناهلرى ايچون ربك كوزلرنده كم اولانى ايتمكله و يوربعامك طريقنده و اسرائيله
كناه ايتدرمك ايچون ايتدوكى كناهنده سلوك ايتمكله ٢٠ و زمرى نك قالان قصه لرى و انك فتنه ايلدوكى
اسرائيل ملكلرينك تواريخ كتابنده مسطور دكلميدر ٢١ او زمان اسرائيل قومى ايكى فرقه اولدى قومك
يارسى جينت اوغلى تبنى يه تابع اولدى كه انى ملك نصب ايده لر يارى سى عمرى يه تابع اولدى ٢٢ اما
عمرى يه تابع اولان قوم جينت اوغلى تبنى يه تابع اولان قومه غالب ايدى و تبنى اولدى و عمرى ملك
اولدى ٢٣ يهودا ملكى آسانك اوتوز برنجى ييلنده عمرى اسرائيل اوزرينه ملك اولدى اون ايكى ييل
سلطنت سوردى آلتى ييل ترصاده سلطنت ايتدى ٢٤ و سامیردن ايكى قنطار كمش ايله سامره طاغنى
صاتون آلدى و طاغده بنالر ايلدى و شهرك آدينى اول طاغك صاحبى سامیرك آدندن سامره چاغردى
٢٥ و عمرى ربك كوزلرنده كتلك ايلدى و جمله اندن اول اولانلردن بدتر ايلدى ٢٦ زيرا نباط اوغلى
يوربعامك جمله طريقنده و اسرائيله كناه ايتدردوكى كناهنده سلوك ايتدى اسرائيل اللهى ربى
اباطيللريله غضبلندرمك ايچون ٢٧ و عمرى نك ايتدوكى قالان قصه لر و كوستردوكى شجاعت اسرائيل ملكلرينك
تواريخ كتابنده مسطور دكلميدر ٢٨ و عمرى آتالريله رقود ايلدى و سامره ده كوملدى و اوغلى آخاب
انك يرينه ملك اولدى ٢٩ و عمرى اوغلى آخاب يهودا ملكى آسانك اوتوز سكزنجى ييلنده اسرائيل
اوزرينه ملك اولدى و عمرى اوغلى آخاب سامره ده اسرائيل اوزرينه يكرمى ايكى ييل سلطنت ايلدى

٣٠ وعمری اوغلی آخاب ربك كوزلرنده جمله اندن اول اولانلردن بدتر ایتدی ٣١ اولدیكه كانه نابا‌ط
اوغلی یوربعامك كناهلرنده سلوك ایتمه‌سی آسان ایدی صیدونیلر ملكی اتبعالك قزی ازابلی عورتلك
ایچون آلدی و واروب بعله عبادت و سجده ایلدی ٣٢ و اول بعله سامره‌ده بعله یاپدوغی اوده برمذبح
قالدردی ٣٣ و آخاب بر قورو یاپدی و آخاب اسرائیل اللهی ربی غضبلندرمك ایچون اندن اول اولان
سائر اسرائیل ملكلرندن زیاده ایتدی ٣٤ انك كونلرنده بیت اللو حیال اریحایی بنا ایلدی الك اوغلی
آبیرام ایله اكا تمل اوردی و اك كوچكی ساغوب ایله قپولرینی طوردردی ربك نون اوغلی یوشعك الیله
سویلدوكی سوزه كوره ٥

اون یدنجی فصل

١ و جلعادك ساكنلرندن اولان تسبیتلو الیا نام كسنه آخابه دیدیكه حضورنده طوردوغم اسرائیل
اللهی حی الرب حقیچون بو ییللرده چه و یغمور اولمیا مكر سوزمله اولا ٢ و ربك سوزی اكا اولوب دیدیكه
٣ وار كت شورادن و شرقه طوغرو توجه ایله و اردنك قرشوسنده اولان كریت ارماغنده كزلن ٤ و اولا
كه ارماقدن ایچه‌سن و قوزغونلره امر ایلدم كه سنی اوراده بسلیه‌لر ٥ ایمدی كدوب ربك سوزینه كوره
ایلدی زیرا واروب اردنك قرشوسنده اولان كریت ارماغنده اوتوردی ٦ و قوزغونلر اكا صباحدن اتمك
و ات و اخشامدن دخی اتمك و ات كتورلردی و ارماقدن ایچردی ٧ و اولدیكه بر قاچ كوندن صكره
ارماق قورودی زیرا ولایتده یغمور یوغیدی ٨ و ربك سوزی اكا اولوب دیدیكه ٩ قلق صیدونك
صرفتاسنه كت و اوراده قال اشته اوراده سنی بسلمكه بر دول عورته امر ایلدم ١٠ ایمدی قلقوب صرفتایه
كتدی و شهرك قپوسنه كلدوكنده اشته اوراده بر دول عورت اودون دوشرردی و انی چاغروب دیدیكه
كرم ایله بكا قاب ایله آزاجق صو كتور ایچه‌یم ١١ اول دخی كتورمكه كتدكده انی تكرار چاغروب
دیدیكه كرم ایله بكا الك ایله بر لقمه اتمك كتور ١٢ اول دخی دیدیكه اللهك حی الرب حقیچون كه
بكا پوغچه یوقدر انجق قابده بر آووج طولوسی قدر اون و دستیده آزاجق یاغ وار و اشته بن ایكی
اودونجق دوشردم كه واروب انی بكا و اوغلمه پشوره‌یم و ییه‌وز و اندن صكره اوله‌وز ١٣ و الیا اكا دیدیكه
قورقمه وار دیدوكك كبی ایله نهایت اوندن بكا اول بر كوچك پوغچه یاپوب بكا كتور و اندن صكره
سكا هم اوغلكه یاپ ١٤ زیرا اسرائیل اللهی رب بویله دیدی اون قابی دوكنمیه و یاغ دستیسی بتمیه
تا اول كونه كه رب یر یوزی اوزرینه یغموری ویره‌جكدر ١٥ و عورت واردی و الیانك سوزینه كوره ایلدی
و الیا و او و انك اوی بر ییل یدیلر ١٦ و اون قابی دوكنمدی و یاغ دستیسی بتمدی ربك الیانك الیله
سویلدوكی سوزی موجبنجه ١٧ و اولدیكه بو قصه‌لردن صكره او صاحبی عورتك اوغلی خسته‌لندی
و انك خسته‌لكی قتی شدید ایدی شویله‌كه ایچنده نفس قالمدی ١٨ و الیایه دیدیكه یا الله آدمیسی

بن سكا نه ايلدم بنم كناهمى تذكير ايتمكه و اوغلمى اولدرمكه مى كلدك ١٩ اول دخى اكا ديديكه
اوغلكى بكا وير و اني قويننددن آلوب اوتردوغى يوكسك اوده يه كوتردى و اني كندو دوشكى اوزرينه ياتردى
٢٠ و ربه دعا ايليوب ديديكه اى اللهم رب بن يانندة اوتردوغم دول عورته مى دخى اوغلنى اولدروب بلا
ويردك ٢١ و كندوسى اوغلان اوزرينه اوچ كره اوزادوب و ربه دعا ايليوب ديديكه اى اللهم رب لطف
ايله بو اوغلانك جانى ايچنه دونسون ٢٢ و رب الياناك آوازينى استجابت ايلدى و اوغلانك جانى ايچنه
دونوب درلدى ٢٣ و اليا اوغلانى آلوب انى يوكسك اوده دن اوه كتوردى و انى آناسنه ويردى و اليا ديديكه
باق اوغلك ياشايور ٢٤ عورت دخى الياية ديديكه شمدى بلدمكه الله آدميسى سن و آغزكده اولان
ربك سوزى حقدر ٭

اون سكزنجى فصل

١ و اولديكه نيجه كونلردن صكره ربك سوزى اوچنجى ييلده الياية اولوب ديديكه وار كندوكى آخابه
كوستر و بر اوزرينه يغمور ويره جكم ٢ و اليا كندوينى آخابه كوسترمك ايچون كتدى و سامره ده شديد
قحطلق وار ايدى ٣ و آخاب او كتخداسى عبودياينى چاغردى عبوديا ايسه ربدن پك قورقاردى ٤ زيرا
اولديكه ايزابل ربك پيغمبرلرينى قردوغى زمان عبوديا يوز پيغمبر آلوب انلرى اللى بشر آدم بر مغاره ده
صقلدى و انلرى اتمك و صو ايله بسلدى ٥ و آخاب عبودياية ديديكه ولايتده جمله صولرك چشمه لرينه
و جمله ايرماقلره وار بولايكه اوت بولايدق و آتلرى و قاترلرى ديرى صقليوب طوارلردن كسدرلميه وز ٦ ايمدى
كچه جكلرى ولايتى پايلاشديلر آخاب بر يولدن يالكز كتدى و عبوديا غيرى بر يولدن يالكز كتدى
٧ و عبوديا يولده ايكن اشته اليا قرشوسنه كلدى و انى بلدكده يوزى قويون دوشوب ديديكه افندم اليا
سنمى سن ٨ و اكا جواب ويرديكه بن ايم وار افندكه دى كه اشته اليا ٩ اول دخى ديديكه نه كناه
ايتدمكه قولكى اولدرمك ايچون آخابك النه تسليم ايدرسن ١٠ اللهك ربك حياتى ايچون هيچ قوم
و مملكت يوقدر كه افندم سنى اورادة آرامغه كوندرمش اولا و انلر بوراده يوقدر ديدكلرنده مملكته و قومه
سنى بولمدقلرينه يمين ويردى ١١ و سن شمدى ديرسن كه وار افندكه دى كه اشته اليا ١٢ و اولاكه
سندن آيرلدوغم زمان سنى ربك روحى بلمدوكم يره كوتوره جكدر و آخابه كلوب سويلرسم و او سنى بولامز
ايسه بنى اولدرر قولك ايسه جوانلقدن برو ربدن قورقار ١٣ بنم ايتدوكم افندمه سويلنمديمى كه
ايزابل ربك پيغمبرلرينى اولدردوكى زمان ربك پيغمبرلرندن يوز آدمى اللى بشر اللى بشر مغاره ده صقلدم و انلرى
اتمك و صو ايله بسلدم ١٤ و شمدى سن ديرسن وار افندكه دى كه اشته اليا و بنى اولدره جكدر ١٥ و اليا
ديديكه حضورنده طوردوغم حى الرب العساكر حقيچون بوكون اكا كندومى كوستره يم ١٦ ايمدى عبوديا
آخابك قرشوسنه كتدى و اكا ديويردى آخاب دخى الياناك قرشوسنه كتدى ١٧ و اولديكه آخاب اليايى

كوردوكی كبی آخاب اكا دیدیكه اسرائیل مشوّشی سنمی سن ١٨ اول دخی دیدیكه بن اسرائیله اذیّت
ایتمدم بلكه سن و باباكك اوی چون ربّك امرلرینی براقدیكز و بعلیم آردنجه واردیكز ١٩ ایمدی حالا
كوندر و بكا جمله اسرائیلی كرمل طاغنه جمع ایله و بعلك دورت یوز اللی پیغمبرینی و ازیالك سفره‌سنده
ییّن قورولرك دورت یوز پیغمبرینی ٢٠ و آخاب جمله بنی اسرائیله كوندردی و پیغمبرلری كرمل طاغنده
جمع ایلدی ٢١ و الیا جمله قومه یانشوب دیدیكه نیجه‌یه‌دك ایكی فكرده آقسریسكز اكر ربّ الله ایسه انك
آردنجه وارك و اكر بعل ایسه انك آردنجه وارك و قوم اكا بر سوز جواب ایتمدی ٢٢ و الیا قومه دیدیكه
ربّك پیغمبری یالكز بن قالدم و بعلك پیغمبرلری دورت یوز اللی آدمدر ٢٣ ایمدی بزه ایكی بوغا
ویرسونلر و انلر كندولرینه بر بوغایی سچسونلر و انی پارچه پارچه كسوب و اودون اوزرینه قویوب آلتنه
آتش قومسونلر بن دخی او بر بوغایی بویله ایدرم انی اودون اوزرینه قویوب آلتنه آتش قومیجغم
٢٤ اندن صكره الاهلریكزك آدینه دعا ایلیك و بن ربّك آدینه دعا ایدرم و اول تكری كه آتش ایله
جواب ویررسه تكری او اولسون و جمله قوم جواب ویروب دیدیلر كه ایو سوزدر ٢٥ و الیا بعل
پیغمبرلرینه دیدیكه كندولریكزه بر بوغا سچك و سز اوّل ایدك زیرا سز چوق سكز و الاهلریكزك آدینه
دعا ایلیك امّا آلتنه آتش قومیك ٢٦ و انلره ویریلن بوغایی آلدیلر و ایتدیلر و صباحدن تا اویله‌یه‌دك
بعلك آدینه دعا ایدوب دیدیلر كه بعل بزی استجابت ایله امّا سس یوق و جواب ویرر یوق و یاپدقلری
مذبحك یاننده صچرارلردی ٢٧ و اولدیكه اویله وقتنده الیا انلره استهزا ایدوب دیدیكه بلند آواز ایله
چاغرك كه تكری در و لاقردیده در یا بر ایشی وار یا یولده در یا بلكه اویور و اویاندرلملودر ٢٨ ایمدی بلند
آواز ایله چاغررلردی و عادتلری اوزره بچاقلر ایله و رمحلر ایله تا اوزرلرینه قان دوكلنجه شرحه‌لندیلر
٢٩ و اولدیكه اویله كچوب تا پیشكش قربانی عرض ایدنجه پیغمبرلك صاتدیلر و آواز یوق و جواب ویرر
یوق و دكلر یوق ایدی ٣٠ او زمان الیا جمله قومه دیدیكه بكا یانشك و جمله قوم اكا یانشدی و او ربّك یقلمش
مذبحنی تعمیر ایلدی ٣١ و الیا اون ایكی طاش آلدی بنی یعقوب سبطلرینك عددی اوزره كه اكا ربّك
سوزی اولوب دیدیكه آدك اسرائیل اولسون ٣٢ و اسم الربّه بو طاشلردن بر مذبح یاپدی و مذبحك
چوره‌سنده ایكی مدّ اكین طوتار قدر بر خندق یاپدی ٣٣ اندن صكره اودونلر دزدی و بوغایی پارچه
پارچه كسوب اودون اوزرینه قودی ٣٤ و دیدیكه دورت كوكم صو طولدرك و صعیده و اودون اوزرینه
دوكك و دیدیكه ایكنجی كرّه ایلیك و ایكنجی كرّه ایتدیلر و دخی دیدیكه اوچنجی كرّه ایلیك و اوچنجی
كرّه ایلدیلر ٣٥ و مذبحك چوره‌سنده صولر آقوب خندقی دخی صو ایله طولدرردی ٣٦ و اولدیكه
پیشكش قربانی عرض اولناجق وقتده الیا پیغمبر یانشوب دیدیكه ای ابراهیم و اسحق و اسرائیل الهی ربّ
بوكون بلنسونكه اسرائیلده الله سن سن و بن قولك ایم و جمله بو قصّه‌لری سنك سوزك ایله ایلدم
٣٧ بنی استجابت ایله ای ربّ بنی استجابت ایله و بو قوم بلسونكه ربّ الله سن سن و قلبلرینی آردینه

دوندرن سن سن ۳۸ وربك آتشی دوشدی وصعیده‌یی واودونی وطاشلری وطپراغی یاقدی هم خندقده
اولان صولری یالادی ۳۹ وجمله قوم بونی کوردکده یوزلری اوزرینه دوشوب دیدیلرکه رب الله در رب
الله در ۴۰ والیا انلره دیدیکه بعلك پیغمبرلرینی طوتك انلردن بر آدم قورتلماسون وانلری طوتدیلر
والیا انلری قیشون ارماغنه ایندروب انلری اوراده اولدردی ۴۱ والیا آخابه دیدیکه چق یه ایچ زیرا یغمور
چوقلغنك صداسی وار ۴۲ وآخاب یمکه وایچمکه چقدی والیا کرملك باشنه چقدی ویره اکلوب یوزینی
دیزلری آراسنه قودی ۴۳ وخدمتکارینه دیدیکه چق شمدی ودکز یولنه باق ایمدی چقدی وباقدی ونسنه
یوقدر دیدی والیا یدی کره‌یه‌دك وار دون دیدی ۴۴ واولدیکه یدنجی کره‌ده دیدیکه اشته آدم
آیه‌سی قدر بر کوچك بلوت دکزدن چقار والیا دیدیکه چق آخابه دی که عربه‌یی قوش وان که یغمور
سنی اکلندرمیه ۴۵ واولدیکه شوندن وبوندن کوکلر بلوتلر ایله وروزکار ایله قرا کلو اولدی وبیوك
یغمور اولدی وآخاب عربه‌یه بنوب ایزراعیله کتدی ۴۶ وربك الی الیا اوزرنده ایدی وبللرینی قوشادوب
آخابك اوکنجه تا ایزراعیله کلنجه‌یه‌دك سکرتدی ۞

اون طقوزنجی فصل

۱ وآخاب الیانك جمله ایتدوکنی وجمله پیغمبرلری قلجله اولدردوکنی ازابله دیویردی ۲ وازابل
الیایه بر خبرجی کوندروب دیدیکه الاهلر بکا بویله ایلسون وبویله آرترسون اکر یارین بو وقتده جاننی
انلردن برینك جانی کبی دوندرمزسم ۳ والیا بونی کورمکله قلقدی وجانی ایچون یهوداده اولان بیرسبعه
کتدی وخدمتکارینی اوراده قودی ۴ او ایسه بر کونلك یول بریه‌یه کتدی وکلوب بر آردج
آغاجنك التنده اوتردی وجانی ایله اولمك استیوب دیدیکه یتر شمدی ای رب جانمی آل زیرا بن
بابالرمدن اولی دکل ایسم ۵ وبر آردج آغاجنك التنده یاتوب اویور ایکن اشته بر ملك اکا طوقنوب
دیدیکه قلق یمك یه ۶ اول دخی باقوب اشته باشی اوجنده قور اوزرنده پشورلمش بر بوغچه وبر دستی
صو ویدی وایچدی وینه یاتدی ۷ وربك ملکی ایکنجی کره دونوب واکا طوقنوب دیدیکه قلق یمك یه
زیرا یول سکا اوزاقدر ۸ وقلقوب یدی وایچدی واول طعامك قوتیله قرق کون وقرق کیجه کتدی تا
اللهك طاغی حوریبه‌دك ۹ واوراده مغاره‌یه کیردی واندە کیجه‌لدی واشته ربك سوزی اکا اولوب اکا
دیدیکه الیا بونده نه ایشك وار ۱۰ اول دخی دیدیکه الله العساکر رب ایچون عظیم غیرت چکدم زیرا
بنی اسرائیل سنك عهدکی براغوب مذبحلرکی بوزدیلر وپیغمبرلرکی قلجله اولدردیلر یالکز بن
قالدم وبنم دخی جانمی آلمغه آرایورلر ۱۱ اول دخی دیدیکه چق وطاغده ربك حضورنده طور واشته رب
کچر وربك اوکنده طاغلری ییقان وطاشلری پاره‌لیان عظیم وشدید روزکار وار ایدی اما رب روزکارده
دکل ایدی وروزکاردن صکره بر زلزله اما رب زلزله‌ده دکل ایدی ۱۲ وزلزله‌دن صکره آتش اما رب

آتَشدَه دَكُل ايدِى وَآتَشدَن صُكرَه سُكونتلُو اِنجَه آواز ١٣ وَاُولدِيكه اَلِيَا اِشِتدُوكِى كِبى رِدَا اِيلَه يُوزينى
بُورُدِى وَچِقُوب مَغَارَه نُكْ قَپُوسِنده طُوردِى وَاِشتَه اَكَا بِر آواز دِيدِيكه اَلِيَا بُونده نَه اِيشُكْ وَار ١٤ اُول
دَخِى دِيدِيكه اللهِ اَلعَسَاكِر رَبّ اِيچُون عَظِيم غَيرَت چِكدُم زِيرَا بَنِى اِسرَايِيل سَنُكْ عَهدُكِى بِرَاغُوب
مَذبَحلَرُكِى بُوزدِيلَر وَپَيغَمبَرلَرُكِى قِلِجلَه اُولدُرديلَر يَالِكِز بَن قَالدُم وَبَنم دَخِى جَانِمى آرَايُورلَر ١٥ وَرَبّ
اَكَا دِيدِيكه وَار يُولُكْده دِمِشق بَرِيَّه سِنَه دُون اُورَايَه كَلدُوكُكْ زَمَان حَزَايِلى آرَام اُوزرِينَه مَلِك مَسح
اَيلَه ١٦ وَنِمشِى اُوغلِى يَاهُويِى اِسرَايِيل اُوزرِينَه مَلِك مَسح اَيلَه وَآبَل مَحُولَالُو شَافَاط اُوغلِى اَلِيشَعِى يَرُكَه
پَيغَمبَر مَسح اَيلَه ١٧ وَاُولَا كِه حَزَايِلُكْ قِلِجندَن قُورتُلمُش اُولَانِى يَاهُو اُولدُرَه وَيَاهُونُكْ قِلِجندَن قُورتُلمُش
اُولَانِى اَلِيشَع اُولدُرَه ١٨ وَاِسرَايِيلدَه يَدِى بِيكِى بَاقِى قُومُش اِيم جُملَه دِيزلَرِى كِه بَعلَه چُوكمَديلَر وَجُملَه
آغِزلَرِى كِه اَنِى اُوپمَديلَر ١٩ اِيمدِى اُورَادَن كِدُوب شَافَاط اُوغلِى اَلِيشَعِى بُولدِى كِه زِرَاعَت اِيدَردِى
وَاُوكُندَه اُون اِيكِى چِفت وَار اِيدِى اُون اِيكِنجِيدَه كَندُوسِى اِيدِى وَاَلِيَا اَكَا وَارُوب رِدَاسِنِى اُوزرِينَه
بِرَاقدِى ٢٠ وَاَلِيشَع اُوكُزلَرِى بِرَاغُوب اَلِيَانُكْ آردِنجَه سَكِرتدِى وَدِيدِيكه لُطف اَيلَه بَابَامِى وَآنَامِى اُوپَه يِم
اَندَن صُكرَه آردُكجَه كِدَه يِم اُو دَخِى اَكَا دِيدِيكه وَار دُون بَن سَكَا نَه اَيلَدُم ٢١ وَآردِندَن دُوندِى وَبِر
چِفت اُوكُز آلُوب اَنِى بُوغَازلَدِى وَاُوكُز يُوسَادِى اِيلَه اَتلَرِينِى پِشُوردِى وَقَومَه وِيردِى وَيَدِيلَر اَندَن صُكرَه
قَلقُوب اَلِيَانُكْ آردِنجَه كِتدِى وَاَكَا خِدمَت اَيلَدِى ۞

يِكِرمِنجِى فَصل

١ وَآرَام مَلِكِى بَن هَدَاد جُملَه عَسكَرِينِى جَمع اَيلَدِى وَاَنُكلَه بِلَه اُوتُوز اِيكِى مَلِك وَآتلَر وَعَرَبَه لَر
وَار اِيدِى وَچِقُوب وَسَامَرَه يِى مُحَاصَرَه اِيدُوب اَنُكلَه جَنك اَيلَدِى ٢ وَاِسرَايِيل مَلِكِى آخَابَه اُول شَهرَه
اِيلچِيلَر كُوندَرُوب ٣ اَكَا دِيدِيكه بَن هَدَاد بُويلَه دِيدِى سَنُكْ كُمُشُكْ وَآلتُونُكْ بَنمدُر سَنُكْ عَورَتلَرُكْ
وَكُوزَل اُوغُللَرُكْ دَخِى بَنمدُر ٤ وَاِسرَايِيل مَلِكِى جَوَاب وِيرُوب دِيدِيكه يَا اَفَندُم مَلِك سُوزُكَه كُورَه
سَنُكْ اِيم وَجُملَه مَامَلَكُم دَخِى ٥ وَاِيلچِيلَر دُونُوب دِيدِيلَر كِه بَن هَدَاد بُويلَه سُويلَيُوب دِيدِيكه بَن
كُوندَردُم كِه سَكَا دِيَه لَر كِه كُمُشُكِى وَآلتُونُكِى وَعَورَتلَرُكِى وَاُوغُللَرُكِى بَكَا وِيرَه سِن ٦ يَارِن بُو وَقتدَه
قُوللَرِمِى سَكَا كُوندَرَه جَكِيم كِه اَوِكِى وَقُوللَرُكْكْ اَولَرِينِى يُوقلَايَه لَر وَجُملَه كُوزلَرُكْكْ سَودُوكِنِى اَللَرِينَه
قُويُوب آلَالَر ٧ اُو زَمَان اِسرَايِيل مَلِكِى جُملَه وِلَايَتُكْ اِختِيَارلَرِينِى چَاغِرُوب دِيدِيكه كَرَم اِيدُوب بِلُكْ
وَكُورُكْ بُو نَه كِمِلكْ آرَايُور زِيرَا بَكَا عَورَتلَرُم وَاُوغُللَرُم وَكُمُشُم وَآلتُونُم اِيچُون كُوندَرمِش اِيدِى وَاَكَا مَنع
اِيتمَدُم ٨ وَجُملَه اِختِيَارلَر وَجُملَه قَوم اَكَا دِيدِيلَر كِه دِكلَمَه وَقَايِل اُولمَه ٩ اِيمدِى بَن هَدَادُكْ اِيلچِيلَرِينَه
دِيدِيكه اَفَندُم مَلِكَه دِيِيكُز كِه قُولُكَه اَوَّلدَن اَنلَر اِيچُون كُوندَردُوكُكْ نَسنَه لَرِى هَپ اِيدَه جَكِم اَمَّا بُو قِصَّه يِى
اِيتمَكَه قَادِر دَكُل اِيم وَاِيلچِيلَر كِدُوب بُو جَوَابِى كِرُو كَتُوردِيلَر ١٠ وَبَن هَدَاد اَكَا كُوندَرُوب دِيدِيكه

الاهلر بكا بويله ايتسونلر و بويله آرترسونلر اكر آياقداشم اولان جمله قومك آوجلرينه سامرهنك
طبراغي يتشورسه ١١ واسرائيل ملكي جواب ويروب ديديكه اكا ديبك كه سلاحي قوشانان سلاحي چوزمش
كبي اوكنمسون ١٢ و اولديكه بن هداد بو سوزي ايشتدوكي كبي او و بلهسنجه اولان ملكلر چادرلرده
ايچرلركن قوللرينه ديديكه يقلاشدرك وشهر اوزرينه عسكري يقلاشدرديلر ١٣ واشته اسرائيل ملكي
آخابه بر پيغمبر يانشوب ديديكه رب بويله ديدي بو جمله عظيم كثرتي كوردكمي اشته بن اني بوكون
سنك اليكه ويرهجكم و بلهسنكه بن رب ايم ١٤ وآخاب ديديكه كيمك ايله اول دخي جواب ويرديكه
رب بويله ديدي ولايتلرك سرورلرينك اوغلانلريله اندن صكره صورديكه جنكه كيم باشلر و جواب
ويرديكه سن ١٥ او زمان ولايتلر سرورلرينك اوغلانلريني يوقلمه ايتدي كه ايكي يوز اوتوز ايكي ايديلر
انلردن صكره جمله قومي يعني جمله بني اسرائيلي يوقلدي كه يدي بيك ايديلر ١٦ و اويلين چقديلر
بن هداد ايسه سرخوش چادرلرده ايچردي او و ملكلر اوتوز ايكي ملك كه اكا امداد ايدرلردي ١٧ و اولا
ولايتلر سرورلرينك اوغلانلري چقديلر و بن هداد آدملر كوندردكده اكا سامرهدن آدملر چقدي
ديو خبر ويرديلر ١٨ اول دخي ديديكه كرك صلح ايچون چقديلر ايسه انلري ديري طوتك و كرك جنكه
چقديلر ايسه انلري ديري طوتك ١٩ ايمدي ولايتلر سرورلرينك اوغلانلري شهردن چقديلر و آردلرنده
اولان عسكر ٢٠ و هر كس كندو آدميسني اورديلر و آراميلر قاچديلر و اسرائيل آردلرنجه سكرتدي و آرام
ملكي بن هداد آت اوزرنده آتلولر ايله قورتلدي ٢١ و اسرائيل ملكي چقوب آتلري و عربهلري اوردي
و آراميلري عظيم ضرب ايله اوردي ٢٢ و پيغمبر اسرائيل ملكنه يقلاشوب اكا ديديكه وار قوتلن و بل
و باق نه ايشليهسن زيرا كلهجك ييلده آرام ملكي اوزركه چقسه كرك ٢٣ و آرام ملكنك قوللري اكا ديديلركه
انلرك الاهلري طاغلر الاهلري درلر انك ايچون بزه غالب اولديلر اما انلر ايله اوواده دوكشهلم و تحقيقا بز
انلره غالب اولورز ٢٤ و بوني ايله ملكلرك هر بريسني كندو يرندن چقار و يرلرينه سردارلر قو ٢٥ و سن
دوشن عسكر قدر عسكر و آتلر قدر آتلر و عربهلر قدر عربهلر كندوكه صاي و انلر ايله اوالرده دوكشهلم
و تحقيقا انلره غالب اولورز و سوزلريني دكليوب بويله ايلدي ٢٦ و اولديكه ييلك دونشنده بن هداد
آراميلري يوقلايوب اسرائيل اوزرينه جنك ايتمكه آفاقه چقدي ٢٧ بني اسرائيل دخي يوقلانديلر و حاضر
اولوب قرشولرينه وارديلر و بني اسرائيل انلرك قرشوسنده كچيلرك ايكي كوچك سوريلري كبي اوردوي
قورديلر آراميلر ايسه يري طولدرديلر ٢٨ و بر الله آدميسي كلوب و اسرائيل ملكنه سويليوب ديديكه
رب بويله ديدي چون آراميلر ديديلر كه رب طاغلرك تكريسيدر درهلرك تكريسي دكلدر بو جمله
عظيم كثرتي اليكه ويرهجكم كه بن رب اولدوغني بلهسز ٢٩ و بونلر انلرك قرشوسنده يدي كون
اوردوي قورديلر و اولديكه يدنجي كونده جنك اولدي و بني اسرائيل آراميلردن يوز بيك پياده بر
كونده اورديلر ٣٠ و باقي قالانلري آفاقه شهره قاچديلر و قالان يكرمي يدي بيك آدملري اوزرينه حصار

ییقلدی و بن هداد قاچوب و شهره کلوب اوده‌دن اوده‌یه گیردی ٣١ و انک قوللری اکا دیدیلرکه اشته
شمدی بز ایشتدک که بیت اسرائیلک ملکلری مرحمتلو ملکلردر کرم ایله بللرمزه چولر باشلرمزه ایپلر
قویالم و اسرائیل ملکنه چیقالم بلکه جانکی دیری صاقلیه ٣٢ ایمدی بللرینه چولر و باشلرینه ایپلر
صاردیلر و اسرائیل ملکنه واروب دیدیلرکه قولک بن هداد دیرکه لطف ایله بنم جانم دیری اولسون
اول دخی دیدیکه دخی دیریمیدر او قرنداشمدر ٣٣ و اول آدملر اوغور طوتوب و عجله ایله آغزندن سوزی
آلوب دیدیلرکه بن هداد قرنداشک و ملک دیدیکه وارک انی آلک و بن هداد اکا چیقدقده انی عربه
اوزرینه بندردی ٣٤ و بن هداد اکا دیدیکه بابام سنک باباکدن آلدوغی شهرلری کرو ویره‌یم
و دمشقده سکا سوقاقلر قویاسین نیجه که بابام سامره‌ده قودی ایسه و آخاب دیدیکه بن دخی سنی بو عهد
ایله قویویره‌جکم ایمدی انکله عهد کسشوب انی قویویردی ٣٥ و پیغمبرلرک اولادندن بر آدم قوکشوسنه
ربک کلامیله دیدیکه کرم ایله بنی اور اما اول آدم انی اورمقدن ابا ایلدی ٣٦ او زمان اکا دیدیکه
چونکه ربک آوازینی دکلمدک اشته بندن کیتدوکک کبی بر آرسلان سنی اوره و اندن کیتدوکی
کبی انی بر آرسلان بولدی و انی اوردی ٣٧ و بر غیری آدمی بولوب اکا دیدیکه کرم ایله بنی اور اول
آدم دخی انی اوروب یاره‌لدی ٣٨ اندن صکره اول پیغمبر واروب یول اوزرنده ملکه انتظار ایتدی
و کوزلری اوزرینه کل چکوب تبدیل صورت اولدی ٣٩ و اولدیکه ملک کچرایکن ملکه فریاد ایلیوب دیدیکه
قولک جنک آراسنه چیقمش ایدی و اشته بر آدم یقلاشوب بکا بر آدم کتوردی و دیدیکه بو آدمی حفظ
ایله اکر بر وجهله اکسک اولورسه جانک جانی ایچون اولا یا بر قنطار کمش طارته‌سن ٤٠ و اولدیکه
قولک شونده و بونده ایشده ایکن او غایب اولدی و اسرائیل ملکی اکا دیدیکه حکمک بویله‌در سن
فصل ایتدک ٤١ اول دخی عجله ایدوب کلی کوزلرندن چیقاردی و اسرائیل ملکی انی بلدیکه پیغمبرلردندر
٤٢ و اکا دیدیکه رب بویله دیدی چونکه اخترامه تعیین ایتدوکم آدمی الدن قویویردک سنک جانک انک
جاننک یرینه و سنک قومک انک قومنک یرینه اولا ٤٣ و اسرائیل ملکی مضطرب و غضبناک اولوب اوینه
واردی و سامره‌یه کلدی ۞

یکرمی برنجی فصل

١ و بو قصه‌لردن صکره اولدیکه ازراعیلی نابوتک بر باغی وار ایدی که ازراعیلده سامره ملکی آخابک
سرایی یاننده ایدی ٢ و آخاب نابوته سویلیوب دیدیکه باغکی بکا ویرکه بکا سبزه باغچه‌سی اولا زیرا اومه
یقیندر و سکا انک یرینه اندن ایو باغ ویره‌یم و اکر کوزلرکده خوش اولورسه سکا انک بهاسنه کمش ویره‌یم
٣ نابوت دخی آخابه دیدیکه رب بکا نصیب ایتمسونکه سکا بابالرمک میراثنی ویره‌یم ٤ و آخاب مضطرب
و غضبناک اوینه کیتدی اول سوزدن اوتری که ازراعیلی نابوت اکا سویلیوب دیدیکه بابالرمک میراثنی سکا

ویرمم و دوشكنك اوزرینه یاتوب یوزینی چوردی و یمك یمدی ٥ و انك عورتی ازبال اكا كلوب دیدیكه
روحك نیچون مضطربدر كه یمك یمزسن ٦ اول دخی اكا دیدیكه انك ایچون كه ازراعیلی نابوته
سویلیوب اكا دیدمكه بكا آقچهم ایله باغكی ویر یاخود استرسك سكا یرینه بر غیری باغ ویره‌یم او ایسه
جواب ویردیكه سكا باغمی ویرمم ٧ و انك عورتی ازبال اكا دیدیكه سن شمدی اسرائیل اوزرینه سلطنت
ایدرمیسن قلق یمك یه و قلبك خوش اولسون ازراعیلی نابوتك باغنی بن سكا ویرجكم ٨ و آخابك آدی
ایله مكتوبلر یازوب انلری انك مهریله مهرلدی و اول مكتوبلری نابوت ایله شهرنده اوتران اختیارلره
و اشرافه كوندردی ٩ و مكتوبلرده بویله یازوب دیدیكه اوروج ندا ایلیك و قومك باشنده نابوتی اوتوردك
١٠ و قرشوسنه بلیعال اوغللرندن ایكی آدمی طوردرك كه اوزرینه شهادت ایدوب دیه‌لركه اللهه و ملكه سب
ایلدك اندن چكره اتی چیقاروب طاشلیك كه اوله ١١ ایمدی شهرینك آدملری اختیارلر و اشراف كه انك
شهرنده ساكن ایدیلر ازبالك انلره كوندردوكی كبی و انلره كوندردوكی مكتوبلرده یازلمش اولدوغی كبی
ایتدیلر ١٢ اوروج ندا ایتدیلر و قومك باشنده نابوتی اوتورتدیلر ١٣ و بلیعال اوغللرندن ایكی آدم كلوب انك
قرشوسنه طوردیلر و اول بلیعال آدملری انك اوزرینه یعنی نابوتك اوزرینه خلقك حضورنده شهادت ایدوب
دیدیلركه نابوت اللهه و ملكه سب ایلدی ایمدی انی شهردن طشره چیقاردیلر و انی طاشلر ایله طاشلدیلر
و اولدی ١٤ اندن صكره ازباله كوندروب دیدیلركه نابوت طاشلندی و اولدی ١٥ و اولدیكه ازبال نابوتك
طاشلندوغنی و اولدوكنی ایشتدوكی كبی آخابه دیدیكه قلق ازراعیلی نابوتك باغنی كه سكا آقچه ایله
ویرمكدن امتناع ایدردی میراثه آل زیرا نابوت دیری دكلدر اولمشدر ١٦ و اولدیكه آخاب نابوتك اولدوكنی
ایشدیجك آخاب ازراعیلی نابوتك باغنه ایمك و انی میراثه آلمق ایچون قلقدی ١٧ و ربك سوزی تسبیتلو الیایه
اولوب دیدیكه ١٨ قلق سامره‌ده اولان اسرائیل ملكی آخابك قرشوسنه ان اشته نابوتك باغنده در كه انی
میراثه آلمغه اندی ١٩ و اكا سویلیوب دی كه رب بویله دیدی هم اولدردك هم میراثنی دخی می آلدك
و دخی اكا سویلیوب دیه‌سن كه رب بویله دیدی اول یرده كه كوپكلر نابوتك قانني یالادیلر سنك كندو
قاننی دخی كوپكلر یالایالر ٢٠ و آخاب الیایه دیدیكه ای دشمنم بنی بولدكمی اول دخی جواب ویردیكه بلی
بولدم زیرا ربك كوزلرنده ملك ایتمكه كندوكی صاتدك ٢١ اشته بن اوزركه بلا كتوررم و توابعلركی
قطع ایدرم و آخابدن دیواره ایشینی و اسرائیلده قپانمشی و براغلمشی اخترام ایدرم ٢٢ و سنك اوكی
نباط اوغلی یوربعامك و آخیا اوغلی بعشانك اوی كبی قویارم بنی اغضاب ایتدوكك غضب ایچون و اسرائیله
كناه ایتدردوكك ایچون ٢٣ و ازبال اوزرینه دخی رب سویلیوب دیدیكه ازبالی ازراعیل دیواری یاننده
كوپكلر ییه‌لر ٢٤ و آخاب اونكی شهرده اولنی كوپكلر ییه‌لر و صحراده اولنی هواده‌كی قوشلر ییه‌لر
٢٥ و كرچكدن آخاب كبی كیمسه دكل ایدی كه ربك كوزلرنده ملك ایتمكه كندوینی صاتدی زیرا عورتی
ازبال انی اغوا ایتدی ٢٦ و بتلرك آردنجه وارمغله پك مكروه نسنه ایلدی ربك بنی اسرائیلك یوزندن سوردوكی

آموریلرك جمله ایتدکلرینه کوره ۲۷ واولدیکه آخاب بو سوزلری ایشتدکده لباسلرینی یرتدی و اتی اوزرینه
جل قویوب واوروج طوتوب جل ایله یاتدی ویاب یاب کزنوردی ۲۸ وربّك سوزی تسبیتلو الیایه اولوب
دیدیکه ۲۹ کوردکمی که آخاب اوکمده متواضع اولدی ایمدی اوکمده تواضع ایتدوکیچون انك
کونلرنده بلایی کتورمز ایم انك اوغلنك کونلرنده اوی اوزرینه بلایی کتوره‌جکیم ۞

یکرمی ایکنجی فصل

۱ وآرام واسرائیل آراسنده اوچ ییل جنکسز کچدی ۲ واوچنجی ییلده اولدیکه یهودا ملکی یوشافاط
اسرائیل ملکنه اندی ۳ واسرائیل ملکی کندو قوللرینه دیدیکه بلورمیسکز که راموت جلعاد بزمدر
وبز انی آرام ملکنك الندن آلمقدن طنمز ایز ۴ ویوشافاطه دیدیکه بنمله راموت جلعادك جنکنه
کلورمیسن ویوشافاط اسرائیل ملکنه جواب ویردیکه سن نیجه ایسك بن دخی بویله قومك نیجه ایسه
قومم دخی بویله آتلرك نیجه ایسه آتلرم دخی بویله در ۵ ودخی یوشافاط اسرائیل ملکنه دیدیکه کرم
ایله بوکون ربّك سوزینی سؤال ایله ۶ واسرائیل ملکی دورت یوز آدم پیغمبرلر جمع ایدوب انلره دیدیکه
راموت جلعادك جنکنه وارایممی یوخسه طورایممی ودیدیلر که چق زیرا ربّ انی ملکك النه ویره‌جکدر
۷ ویوشافاط دیدیکه بونده ربّك پیغمبری دخی واری که اندن سؤال ایده‌وز ۸ واسرائیل ملکی یوشافاطه
دیدیکه بر آدم دخی وار که ربی انك وساطتیله سؤال ایده‌وز امّا بن اکا بغض ایدرم زیرا بکا خیر
پیغمبرلك ایتمز الّا شرّ یملا اوغلی میخا او در ویوشافاط دیدیکه ملك بویله دیمسون ۹ ایمدی اسرائیل
ملکی بر خادم چاغروب دیدیکه یملا اوغلی میخایی تیز کتور ۱۰ واسرائیل ملکی ویهودا ملکی یوشافاط هر بری
کندو تختنده خلعتلر کیمش سامره قپوسنك داخلنده میدانده اوتردیلر وجمله پیغمبرلر اوکلرنده
پیغمبرلك ایدرلردی ۱۱ وکنعانه اوغلی صدقیا کندویه دمور بوینوزلر یاپمش ایدی ودیدیکه ربّ بویله دیدی
بونلر ایله آرامیلری نطح ایده‌سن تا انلری تمام ایدنجه‌یه دك ۱۲ وجمله پیغمبرلر دخی بویله پیغمبرلك ایدوب دیرلر
ایدیکه راموت جلعاده چق وایشك راست کلجکدر زیرا ربّ انی ملکك النه ویره‌جکدر ۱۳ واول خبرجی
که میخایی چاغرمغه کتمش ایدی اکا سویلیوب دیدیکه اشته شمدی پیغمبرلر بر آغز ایله ملکه خیر
سوزلر سویلرلر کرم ایله سوزك انلرك بریسنك سوزی کبی اولا وخیر سویله ۱۴ ومیخا دیدیکه حی الرّب
حقّیچون ربّ بکا هر نه که دیرسه انی سویلیه‌جکم ۱۵ وملکه کلدی وملك اکا دیدیکه یا میخا راموت
جلعاده جنکه کیده‌لممی یا فراغت ایده‌لممی واکا جواب ویردیکه چق وایشك راست کلجکدر زیرا ربّ
انی ملکك النه ویره‌جکدر ۱۶ وملك اکا دیدیکه بن قاچ کره یمین ویررم که بکا ربّك آدیله سویلمیه‌سن
الّا حقّ ۱۷ اول دخی دیدیکه جمله اسرائیلی چوبانسز سوری کبی طاغلر اوزرنده طاغلمش کوردم وربّ
دیدیکه بونلرك صاحبی یوقدر هر کس کندو اوینه سلامتله دونسون ۱۸ واسرائیل ملکی یوشافاطه

دیدیكه سكا دیمدممی كه بنم اوزرمه خیر پیغمبرلك ایتمز الا شر ١٩ ومیخا دیدیكه ایمدی ربك
سوزینی دكله ربی كندو كرسیسی اوزرینده اوترر ایكن كوردم وجمله كوكلرك عسكری انك یاننده
صاغینده وصولنده طوررلر ایدی ٢٠ ورب دیدیكه آخابی كم قندررر كه چقه ورامون جلعادده
دوشه وبو بویله دیدی وبر غیریسی شویله دیدی ٢١ وبر روح چقوب وربك حضورنده طوروب دیدیكه
بن انی قندررم ورب اكا صوردیكه نه ایله ٢٢ اول دخی جواب ویردیكه چقایم وجمله انك پیغمبرلرینك
آغزنده یالان روح اولایم ورب دیدیكه قندررسن وهم غالب اولورسن چق وبویله ایسله ٢٣ ایمدی
حالا اشته رب بو جمله پیغمبرلرڭك آغزینه بر یالان روح ویرمشدر ورب سنڭ اوزرڭه كملك
سویلمشدر ٢٤ وكنعانه اوغلی صدقیا یقلاشوب میخانی یكاغنه اوردی ودیدیكه ربك روحی نه یولدن
بندن چقدی كه سكا سویلیه ٢٥ ومیخا دیدیكه اشته كزلنمك ایچون اودهدن اودهیه كردوكك
كونده كوررسن ٢٦ واسرائیل ملكی دیدیكه میخانی آل وانی شهر سروری آمونه وملكك اوغلی
یوآشه كوتر ٢٧ ودی كه ملك بویله دیدی بونی حبس خانهیه قویك وانی تا بن سلامتله كلنجهیهدك
مضایقه اتمكیله ومضایقه صوی ایله بسلیك ٢٨ ومیخا دیدیكه اكر سلامتله دونرسك رب بندن
سویلمدی ودخی دیدیكه یا قوم جملهكز دكلیك ٢٩ ایمدی اسرائیل ملكی ویهودا ملكی یوشافاط رامون
جلعاده چقدیلر ٣٠ واسرائیل ملكی یوشافاطه دیدیكه تبدیل صورت ایدوب جنكه كیرهیم سن
ایسه اثوابلرڭی كی واسرائیل ملكی تبدیل صورت ایدوب جنكه كیردی ٣١ وآرام ملكی انكله
اولان اوتوز ایكی عربه بكلرینه امر ایدوب دیدیكه نه كوچك ایله نه بیوك ایله جنك ایدك الا
یالیكز اسرائیل ملكی ایله ٣٢ واولدیكه عربه بكلری یوشافاطی كورنجه دیدیلركه تحقیق اسرائیل
ملكی بودر وانكله جنك ایتمكه صاپدیلر ویوشافاط نعره اوردی ٣٣ واولدیكه عربه بكلری اسرائیل
ملكی دكل ایدوكنی كورمكله اندن دوندیلر ٣٤ وبر كمسه اتفاقا یای ایله آتوب اسرائیل ملكنی
زرهك حلقهلری آراسنه اوردی وعربهجیسنه دیدیكه الكی دوندر وبنی عسكردن چقار زیرا یارهلندم
٣٥ واول كون جنك اشتداد بولدی وملك آرامیلرك قرشوسنده عربهده طورردی وآخشامده اولدی
ویارهنك قانی عربهنك ایچنه دوكلدی ٣٦ وكنش طولندقده منادینك آوازی عسكردن چقوب دیدیكه
هركس شهرینه وهركس كندو ولایتنه دونسون ٣٧ وملك اولوب سامرهیه كلدی وملكی
سامرهده كومدیلر ٣٨ وبر كمسه سامره حوضنده عربهیی یایقدی وكوپكلر قانینی یالادیلر وسلاحلرینی
یایقدیلر ربك سویلدوكی سوزه كوره ٣٩ وآخابك قصهلرینك بقیهسی وهر نه ایتدی ایسه وفیل
دیشندن یاپدوغی او وجمله بنا ایتدوكی شهرلر اسرائیل ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطور دكلمیدر
٤٠ وآخاب آتالری ایله رقود ایتدی واوغلی آخزیا یرینه ملك اولدی ٤١ واسرائیل ملكی آخابك
دردنجی ییلنده آسا اوغلی یوشافاط یهودا اوزرینه سلطنت سورمكه باشلدی ٤٢ ویوشافاط سلطنت

ایتمکه باشلدوغی زمان اوتوز بش یاشنده ایدی و اورشلیمده یکرمی بش ییل سلطنت ایتدی و آناسنك
آدی شلحی قزی عزوبا ایدی ٤٣ و باباسی آسانك جمله طریقلرنده منسلك ایدی و ربّك كوزلرنده
طوغرولق ایدوب اندن عدول ایتمدی ٤٤ ولكن یوكسك یرلری قالدرمدیلر قوم دخی یوكسك یرلرده
ذبح ایدردی و بخورلردی ٤٥ و یوشافاط اسرائیل ملكی ایله بارشق ایتدی ٤٦ و یوشافاطك قصه‌لرینك
بقیه‌سی و انك كوستردوكی شجاعتی و ایتدوكی جنكلری یهودا ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطور دكلمیدر
٤٧ و باباسی آسانك كونلرندن قالمش باقی لوّاطلری ولایتدن سوردی ٤٨ و ادومده ملك یوغیدی بر حاكم
ملك یرنده ایدی ٤٩ و یوشافاط ترسیس كمیلرینی یاپدی كه آلتون ایچون اوفیره كیده‌لر اما كیتمدیلر
زیرا كمیلر عصیون‌جابرده پاره‌لندیلر ٥٠ او زمان آخاب اوغلی آخزیا یوشافاطه دیدیكه بنم قوللرم سنك
قوللرك ایله كمیلر ایله كیتسونلر اما یوشافاط استمدی ٥١ و یوشافاط آتالری ایله رقود ایتدی و آتالریله
باباسی داودك شهرنده كوملدی و اوغلی یورام یرینه ملك اولدی ٥٢ و آخاب اوغلی آخزیا یهودا
ملكی یوشافاطك اون یدنجی ییلنده سامره‌ده اسرائیل اوزرینه سلطنت ایتمكه باشلدی و اسرائیل اوزرینه
ایكی ییل سلطنت ایلدی ٥٣ و ربّك كوزلرنده كتلك ایتدی و باباسنك طریقنده و آناسنك طریقنده
و نباط اوغلی یوربعامك كه اسرائیله كناه ایتدردی طریقنده منسلك اولدی ٥٤ و بعله عبادت ایدوب
اكا سجده ایلدی و اسرائیل اللهی ربّی اغضاب ایتدی باباسی جمله ایتدوكنه كوره ۞

سفر الملوك الثّانی .

كه دخی

سفر الملوك الرّابع

تسمیّه اولنور

اوّلكی فصل

١ و آخاب اولدكدن صكره موآب اسرائیل اوزرینه عاصی اولدی ٢ و آخزیا سامره‌ده اولان كوشككك
پرمقلغندن دوشوب خسته‌لندی و خبرجیلر كوندروب انلره دیدیكه وارك عقرون الٓهی بعلزبوبه بو خسته‌لكدن

صاغلری ایم طانشك ٣ امّا ربّك ملكی تسبیتلو الیایه دیدیكه قلق سامره ملكنك خبرجیلری قرشوسنه
چیق وانلره سویله كه اسرائیلده الله یوقمی در كه سز عقرون الاهی بعلزبوبه طانشمغه كیدرسز ٤ انك
ایچون شمدی ربّ بویله دیدی اوزرینه چقدوغك دوشكدن اینمزسن الّا تحقیق اولورسن و الیا كتدی
٥ و خبرجیلر اكا دوندكلرنده انلره دیدیكه نیچون دوندكز ٦ واكا جواب ویردیلر كه بر آدم قرشومزه
چقوب بزه دیدیكه وارك سزی كوندرن ملكه دونوب اكا دییك كه ربّ بویله دیدی اسرائیلده الله یوقمی
در كه عقرون الاهی بعلزبوبه طانشمغه كوندررسن انك ایچون اوزرینه چقدوغك دوشكدن اینمزسن الّا تحقیق
اولورسن ٧ و انلره دیدیكه سزك قرشوكزه چقان و بو سوزلری سویلین آدم نه اسلوبده در ٨ واكا جواب
ویردیلر كه صاچلو و بللرنده دری قوشاغی باغلنمش بر آدم ایدی او دخی دیدیكه تسبیتلو الیا در ٩ واكا
بر اللی باشی انك اللیسی ایله كوندردی اولكه اكا چقدی واشته او طاغ باشنده اوتوردی اول دخی اكا دیدیكه
ای الله آدمیسی ملك دیدیكه انه‌سن ١٠ و الیا جواب ویروب اللی باشیه دیدیكه اكر بن الله آدمیسی
ایسم كوكدن آتش انسون و سنی هم سنك اللیكی یاقسون و كوكدن آتش انوب انی و انك اللیسنی یاقدی
١١ و تكرار اكا بر غیری اللی باشی انك اللیسی ایله كوندردی اولكه اكا سویلیوب دیدیكه ای الله آدمیسی
ملك بویله دیدی تیز انه‌سن ١٢ و الیا جواب ویروب انلره دیدیكه اكر بن الله آدمیسی ایسم كوكدن
آتش انسون و سنی هم سنك اللیكی یاقسون و اللهك آتشی كوكدن انوب انی هم اللیسنی یاقدی ١٣ بر دخی
اوچنجی اللی باشی انك اللیسیله كوندردی و اول اوچنجی اللی باشی چقوب كلدی و الیانك اوكنده دیزلری
اوزرینه دوشوب و اكا یالواروب اكا دیدیكه ای الله آدمیسی كرم ایله بنم جانم و بو اللی قوللرك جانی
كوزلرڭده قیمتلو اولسون ١٤ اشته كوكدن آتش انوب اولكی ایكی اللی باشی‌یی و انلرك اللیلرینی یاقدی
امّا شمدی بنم جانم كوزلرڭده قیمتلو اولسون ١٥ و ربّك ملكی الیایه دیدیكه انكله ان انك یوزندن
قورقمه ایمدی قلقوب انكله ملكه اندی ١٦ و اكا دیدیكه ربّ بویله دیدی عقرون الاهی بعلزبوبه
طانشمغه خبرجیلر كوندردوكك ایچون كانّه اسرائیلده الله یوقدر كه انك سوزینه طانشه‌سن انك ایچون
اوزرینه چقدوغك دوشكدن اینمزسن الّا تحقیق اولورسن ١٧ ایمدی الیا سویلدوكی ربّك سوزینه كوره
اولدی و یهودا ملكی یوشافاط اوغلی یورامك ایكنجی ییلنده یورام انك یرینه ملك اولدی زیرا آخزیانك
اوغلی یوغیدی ١٨ و آخزیانك ایتدوكی قصه‌لرك بقیه‌سی اسرائیل ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطور
دكلمیدر ✿

ایكنجی فصل

١ و اولدیكه ربّ الیایی قصرغه ایله كوكه چقاراجغی زمانده الیا الیشع ایله جلجالدن كلدی ٢ و الیا
الیشعه دیدیكه كرم ایله سن بوراده طور زیرا ربّ بنی بیت ایله كوندردی و الیشع دیدیكه حیّ الرّبّ

حقّیچون وجانڭ حیاتی ایچون سنی براقمم ایمدی بیت ایله ایندیلر ٣ وبیت ایلده اولان پیغمبرلرڭ
اوغللری الیشعه چقوب اگا دیدیلر که ربّ بوکون افندیڭی سنڭ یانڭدن آلاجغنی بلورمیسن ودیدیکه
بن دخی بلورم سوسڭ ٤ والیا اگا دیدیکه یا الیشع کرم ایله بوراده طور زیرا ربّ بنی ایریحایه کوندردی
اول دخی دیدیکه حیّ الربّ حقّیچون وجانڭ حیاتی ایچون سنی براقمم ایمدی ایریحایه کلدیلر ٥ وایریحاده
اولان پیغمبرلرڭ اوغللری الیشعه یقلاشوب اگا دیدیلر که ربّ بوکون افندیڭی سنڭ یانڭدن آلاجغنی
بلورمیسن ودیدیکه بن دخی بلورم سوسڭ ٦ ودخی الیا اگا دیدیکه کرم ایله سن بوراده طور زیرا ربّ
بنی اردنه کوندردی اول دخی دیدیکه حیّ الربّ حقّیچون وجانڭڭ حیاتی ایچون سنی براقمم ایمدی
ایکیسی دخی کتدیلر ٧ وپیغمبرلرڭ اوغللرندن اللی آدم کلوب قرشودن اوزاقدن طوردیلر وانلر ایکیسی
اردنڭ یاننده طوردیلر ٨ والیا رداسنی آلوب وتلفیف ایدوب صولره اوردی انلر دخی اورایه سورایه
یارلدیلر وایکیسی قوروده کچدیلر ٩ واولدیکه کچدکلرنده الیا الیشعه دیدیکه بن سندن آلنمزدن
اوّل سگا نه ایده‌یم طلب ایله الیشع دخی دیدیکه کرم ایله روحڭ بنم اوزرمده مضاعف اولسون ١٠ اول
دخی دیدیکه برکوچ شی طلب ایلدڭ اگر بنی سندن آلندوغم زمان کورورسڭ سگا بویله اولور واگر
کورمزسڭ اولماز ١١ واولدیکه انلر سویلشرك کدر ایکن اشته بر آتش عربه‌سی وآتش آتلری ایکیسنی
آیردیلر والیا قصرغه ایله کوکه چقدی ١٢ والیشع کوروب چاغردیکه بابام بابام اسرائیل عربه‌سی وانڭ
آتلولری وآرتق انی کورمدی ولباسلرینه یاپشوب انلری ایکی پاره‌یه یرتدی ١٣ والیانڭ اوزرندن دوشن
ردایی آلوب دوندی واردنڭ کنارنده طوردی ١٤ والیانڭ اوزرندن دوشن ردایی آلوب صویه اوردی
ودیدیکه الیانڭ اللّهی ربّ قنده‌در وصویه اورمغله اورایه بورایه آیرلدیلر والیشع کچدی ١٥ وایریحاده
اولان پیغمبرلرڭ اوغللری قرشودن کوروب دیدیلر که الیانڭ روحی الیشع اوزرینه قوندی وانڭ قرشوسنه
کلدیلر واگا یره طاپندیلر ١٦ واگا دیدیلر که اشته شمدی سنڭ قوللرڭ ایله اللی قوّت صاحبی آدملر
واردر کرم ایله وارسونلر وافندیڭی آراسونلر احتمالدر که ربّڭ روحی انی آلدوروب طاغلرڭ بریسنه یا
وادیلرڭ بریسنه براقمش اولا اول دخی دیدیکه کوندرمڭ ١٧ وتا ایکه‌دوکنده اگا اقدام ایتدیلر ودیدیکه
کوندرڭ ایمدی اللی آدمی کوندروب اوچ کون آرادیلر امّا بولمدیلر ١٨ واگا دوندیلر واو ایریحاده
اوتوردی وانلره دیدیکه بن سزه دیمدمی که کتمیه‌سز ١٩ وشهرڭ آدملری الیشعه دیدیلر که اشته
حالا شهرڭ مکانی ایودر نیجه که افندم کورر امّا صولر فنا وطپراق حاصلسز ٢٠ اول دخی دیدیکه بگا
بر یکی چناق کتورڭ وایچنه توز قویڭ واگا کتوردیلر ٢١ وصولرڭ منبعنه چقوب توزی اورایه براقدی
ودیدیکه ربّ بویله دیدی بو صولره شفا ویردم آرتق اندن اولم وحاصلسزلق اولمیا ٢٢ واول صولر تا
بو کونه‌دك شفالو اولدیلر الیشعڭ سویلدوکی سوزه کوره ٢٣ واورادن بیت ایله چقدی واو یولده چقر
ایکن کوچك اوغلانلر شهردن چقدیلر وانی مسخره‌لغه آلوب اگا دیرلر ایدیکه قباق باشلو چق قباق

باشلو چق او دخی آردینه باقوب و انلری کوروب انلره ربّك اسمیله بد دعا ایلدی و ایکی دیشی آیـــو
اورماندن چقوب انلردن قرق ایکی اوغلان پرتدیلر ٢٤ و اورادن کرمل طاغنه واردی و اورادن سامرهیه
دونـــــــــــــــــــــــــدی ۞

اوچنجی فصل

١ و یهودا ملکی یوشافاطك اون سکزنجی ییلنده آخاب اوغلی یهورام سامرهده اسرائیل اوزرینه سلطنت
ایتمکه باشلدی و اون ایکی ییل سلطنت ایلدی ٢ و ربّك کوزلرنده کملك ایتدی ولکن باباسی کبی و آناسی
کبی دکل زیرا باباسنك یاپدوغی بعل صنمنی قالدردی ٣ امّا اسرائیله کناه ایتدرن ناباط اوغلی یوربعامك
کناهلرینه یاپشدی انلردن آیرلمادی ٤ و موآب ملکی میشاعك سوریلری وار ایدی و اسرائیل ملکنه
یوز بیك قوزی و یوز بیك قوچ یوك ایله ویرردی ٥ و اولدیکه آخاب اولدکدن صکره موآب ملکی
اسرائیل ملکنه عاصی اولدی ٦ ایمدی یهورام ملك اول کونده سامرهدن چقوب جمله اسرائیلی حسابه
آلدی ٧ اندن صکره واروب و یهودا ملکی یوشافاطه کوندروب دیدیکه موآب ملکی بکا عاصی اولدی
بنمله موآب اوزرینه جنکه کلورمیسن اول دخی دیدیکه چقایم سن نیجه ایسك بن دخی بویله قومك
نیجه ایسه قومم دخی بویله آتلرك نیجه ایسه آتلرم دخی بویله در ٨ و دیدیکه قنغی یولدن چقاجغز
اول دخی جواب ویردیکه ادوم برّیهسنك یولندن ٩ ایمدی اسرائیل ملکی و یهودا و ادوم ملکی چقوب یدی
کونلك یولی طولاشدیلر و عسکره و انلر ایله واران حیوانلره صو یوغیدی ١٠ و اسرائیل ملکی دیدیکه
وای که ربّ بو اوچ ملکی موآبك النه ویرمك ایچون چاغردی ١١ و یوشافاط دیدیکه ربّك بونده پیغمبری
یوقمیدر که انکله ربّه طانشهوز و اسرائیل ملکنك قوللرندن بریسی جواب ویروب دیدیکه شافاط اوغلی
الیشع بونده در که الیانك اللری اوزرینه صو دوکهدی ١٢ و یوشافاط دیدیکه ربّك سوزی انکله در ایمدی
اسرائیل ملکی و یوشافاط و ادوم ملکی اکا اندیلر ١٣ و الیشع اسرائیل ملکنه دیدیکه سنکله بکا نهمر
وار باباکك پیغمبرلرینه و آناکك پیغمبرلرینه کت و اسرائیل ملکی اکا دیدیکه یوق زیرا ربّ بو اوچ
ملکی موآبك النه ویرمك ایچون جمع ایلدی ١٤ الیشع دخی دیدیکه حضورنده طوردوغم ربّ العساکر
حیّ الله حقیچون اکر یهودا ملکی یوشافاطك خاطری ایچون اولمسیدی سکا نظر ایتمزدم و سکا باقمزدم
١٥ امّا شمدی بکا بر مغنّی کتورك و اولدیکه مغنّی تغنّی ایتدکجه ربّك الی اوزرینه ایدی ١٦ و دیدیکه
ربّ بویله دیمشدر بو درهده وافر چقورلر یاپك ١٧ زیرا ربّ بویله دیدی روزکاری کورمزسکز و یغموری
کورمزسکز و بو دره صولر ایله طولاجقدر که سز و سوریلرکز و طوارلرکز اندن ایچهسز ١٨ و بو ربّك
کوزلرنده قولای شی در هم موآبی الکزه ویرهجکدر ١٩ و هر حصارلو شهری و هر کزیده شهری اوروب
جمله ایو آغاجلری قطع ایدهسز و جمله صو بکارلرینی طقایوب هر ایو تارلایی طاشلر ایله ویران ایدهسز

۲۰ وَاُولدیكه صَبَاحدَن اتمَكلك قُربَانِی عوض اُولُندُقدَه اِشتَه اَدُوم یولندَن صُولَر كلُوب یَر صُولَردَن طُولدِی
۲۱ وَجُمله مُوآبیلَر مَلكلَرك قَرشُولَرِینَه جَنكَه چِقدُقلَرِینِی اِشِتدُكلَرِندَه جُمله قِلِج قُوشَاغِنِی قُوشَانَان
وَیُوقَرُوسِی نِدَا اُولُنُوب جمع اُولدِیلَر وَسنُوردَه طُوردِیلَر ۲۲ وَچِیكْ صَبَاح قَلقدِیلَر وَكُنَش صُولَر اُوزرِندَه
پَارلَدرَر ایكَن مُوآبیلَر اُوكلَرِندَه اُول صُولَرِی قِزِل قَان كِبِی كُوردِیلَر ۲۳ وَدِیدِیلَر كه بُو قَاندُر تحقیق مَلكلَر
بُوزُشدِیلَر وَبِر بِرِینِی اُوردِیلَر اِیمدِی حَالاَ یَا مُوآب یغمَایَه یُورُیك ۲۴ وَاِسرَائِیل اُوردُوسِنَه كلدُكلَرِندَه
اِسرَائِیللُولَر قَلقُوب مُوآبیلَرِی اُوردِیلَر كه اَنلَرك یُوزِندَن قَاچدِیلَر وَاُورَه اُورَه مُوآبیلَرِی اُورَادَه اُوردِیلَر
۲۵ وَشَهرلَرِی یِقدِیلَر وَهَر اَیُو تَارلَایَه هَركَس كَندُو طَاشِنِی آتُوب اَنِی طُولدُردِیلَر وَجُمله صُو پِكَارلَرِینِی
طِقَادِیلَر وَهَر اَیُو آغَاجِی قَطع اِیتدِیلَر شُویلَه كه اَنجق قِیر حَرَسَتدَه طَاشلَرِینِی آلِیقُودِیلَر وَصَپَانجِیلَر اَنِی
اِحَاطَه اِیدُوب اُوردِیلَر ۲۶ وَمُوآب مَلكِی جَنك اَكَا غَلَبَه اِیتدُوكِنِی كُورمَكله یَدِی یُوز قِلِج چَكَن آدَم
بِلَهسِنجَه آلدِیكه اَدُوم مَلكِنَه هُجُوم اِیدُوب چِكَهلَر اَمَّا اِیدَهمَدِیلَر ۲۷ اُو زَمَان كَندُو یَرِینَه مَلِك اُولَاجَق
كَندُو اِلك اُوغلِنِی آلُوب اَنِی حِصَار اُوزرِندَه صَعِیدَه اِیچُون تَصعِید اَیلَدِی وَاِسرَائِیل اُوزرِینَه عَظِیم خِشم
اُولدِی اَنُك اِیچُون اَندَن چَكِلُوب وِلَایَتِنَه دُوندِیلَر ۞

دُردُنجِی فَصْل

۱ وَپَیغَمبَرلَر اُوغُللَرِینُك عَورَتلَرِندَن بِر عَورَت اَلِیشَعَه چَاغِرُوب دِیدِیكه قُولُك قُوجَهم اُولدِی وَسَن
بِلُورسِن كه قُولُك رَبّدَن قُورقَردِی وَبُورج صَاحِبِی كَندُویَه اِیكِی اُوغلِمِی قُوللَر یَرِینَه آلمَغَه كلدِی ۲ وَاَلِیشَع
اَكَا دِیدِیكه سَكَا نَه اِیدَهیِم بَكَا دَیوِیر اُودَه نَهك وَار اُول دَخِی دِیدِیكه جَارِیَهكَه اُودَه بِر قَاب زَیتُونیَاغِندَن غَیرِی نَسنَه یُوقدُر ۳ اَلِیشَع دَخِی دِیدِیكه وَار كَندُوكَه طَشرَهدَن جُمله قُوكشُولَركدَن قَابلَر
بُوش قَابلَر اِستَه آز اِستَمَه ۴ وَاُوَه كِیردُوكُكدَه اُوزرُكَه وَاُوغُللَرُكُك اُوزَرِینَه قَپُویِی قَپَا وَبُو جُمله قَابلَر
اِیچِنَه دُوك وَطُولُو اُولَانِی رَفع اَیلَه ۵ اِیمدِی اَنُك یَانِندَن كِتدِی وَاُوزَرِینَه وَاُوغُللَرِینُك اُوزَرِینَه قَپُویِی
قَپَادِی اَنلَر اَكَا قَابلَرِی یَقلَاشدُردِیلَر وَاُو دُوكدِی ۶ وَاُولدِیكه اُول قَابلَر طُولدُقدَه اُوغلِنَه دِیدِیكه دَخِی
بَكَا قَاب یَقلَاشدُر اُول دَخِی اَكَا دِیدِیكه آرتِق یُوقدُر وَیَاغ دِكلدِی ۷ اَندَن كلُوب اللّٰه آدَمِیسِنَه
دَیوِیردِی اُول دَخِی دِیدِیكه وَار زَیتُون یَاغِنِی صَات وَبُورجُكِی اُودَه وَقَالَان اِیلَه سَن وَاُوغُللَرُك كچِن
۸ وَبِر كُون وَاقِع اُولدِیكه اَلِیشَع سُونَمدَن كچَر اِیكَن بِر بُیُوك عَورَت اَنِی یَمَك یَمَكَه زُور اِیلَه آلِیقُودِی
وَاُولدِیكه هَر كچدُكجَه اُورَایَه یَمَك یَمَكَه صَاپَردِی ۹ وَعَورَت قُوجَهسِنَه دِیدِیكه اِشتَه حَالاَ بِلُورمكه اُول
یَانِمزدَه دَائِمَا كچَن كِشِی اللّٰهك مُبَارَك آدَمِیسِیدُر ۱۰ كَرَم اَیلَه اَكَا دِیوَاردَه بِر كُوچُك اُودَه یَاپَالِم وَاَكَا اُورَایَه
دُوشَك وَسُفرَه وَاِسكَملَه وَشَمعدَان قُویَالِم وَاُولَا كه بِزَه كلدُكجَه اُورَادَه قُونَه ۱۱ وَبِر كُون اُورَایَه كلُوب
اُودَهیَه قُوندِی وَاُورَادَه یَاتدِی ۱۲ وَكَندُو خِدمَتكَارِی جِحزِییَه دِیدِیكه بَكَا بُو سُونَامِیَهیِی چَاغِر وَاَنِی

چاغِردِي وَاُوكنده طُوردِي ١٣ وَخِدمَتكارِينه دِيدِيكه شِمدِي اكا دِي كه اِشته بِزم اِيچون بُونجه سَعي اِيدُوب
چالشدُكْ سكا اِيدَجَكم نه وار مَلِكه يا سَرعسكره سُويلَيَجَكك وارِي وَاُو جَواب وِيردِيكه بن قَومم اِچِنده
ساكن اِيم ١٤ وَخِدمَتكارِينه دِيدِيكه اكا اِيدَجَكم نه وار جحزِي دَخِي دِيدِيكه حَقًّا كه اُوغلِي يُوقدُر
وَارِي قوجامشدُر ١٥ واليشع دِيدِيكه اَنِي چاغِر وَاَنِي چاغِردِي اُول دَخِي قَپُوده طُوردِي ١٦ وَاليشع دِيدِيكه
بُو مَوسِمده صاغلِق زَمانِنده بِر اُوغل قُوجاقلَيَجقسِن عَورت دَخِي دِيدِيكه يُوق اللّٰهك آدَمِيسِي اَفَندِم
جارِيَه‌كَه كاذِب اُولمه ١٧ وَعَورت حامِله اُولُوب اليشعك اكا دِيدُوكِي وَقتده صاغلِق زَمانِنده بِر اُوغل
طُوغردِي ١٨ وَاُوغلان بُيُودُكده بِر كُون اُولدِيكه باباسنه اُوراقچِيلَره چِقدِي ١٩ وَباباسنه دِيدِيكه باشم
باشم باباسِي دَخِي بِر خِدمَتكاره دِيدِيكه اَنِي آناسنه كَتُور ٢٠ بُو دَخِي اَنِي آلُوب آناسنه كَتُوردِي وَدِيزلَرِي
اُوزَرِنده تا اُويله‌يه‌دك اُوتُوردِي وَاُولدِي ٢١ وَآناسِي چِقُوب اَنِي اللّٰه آدَمِيسنك دُوشَكِنده ياتُردِي وَاُوزَرِينه
قَپُويِي قَپايُوب چِقدِي ٢٢ وَقُوجه‌سنه چاغِرُوب دِيدِيكه كَرَم اَيله بكا اُوغلانلَردن بِرِينِي وَبِر دِيشِي اَشك
كُوندَر كه اللّٰهك آدَمِيسنه سكِردَه‌يِم وَدُونه‌يِم ٢٣ وَاُو دِيدِيكه نِيچُون بُو كُون اكا كِيده‌جكسِن
آي باشِي دَكِل وَسَبت كُونِي دَكِل اُول دَخِي دِيدِيكه سَلامَتده اُول ٢٤ وَدِيشِي اَشكِي اَيَرليُوب اُوغلانِنه
دِيدِيكه سُوت وَكِيت وَبن سكا دِيمَينجه بَنِي بِنمَكده تَأخِير اِيتمه ٢٥ اِيمدِي كِيدُوب اللّٰهك آدَمِيسنه
كَرمَل طاغِنه كَلدِي وَاُولدِيكه اللّٰهك آدَمِيسِي اَنِي اُوزاقدن كُوردُوكِي كِبِي جحزِي‌يه دِيدِيكه اِشته اُول
سُونامِيَّه‌دُر ٢٦ فِي الحال قَرشُوسنه سَكِرت وَاكا دِي كه سَلامَتده‌مِي سن قُوجه‌ك سَلامَتده‌مِي دُر اُوغلك
سَلامَتده‌مِي دُر اُول دَخِي جَواب وِيردِيكه سَلامَتده ٢٧ وَاللّٰهك آدَمِيسنه طاغه كَلدُوكِنده آياقلَرِينه
ياپشدِي وَجحزِي اَنِي كِرُو اِيتِيوِيرمَكه يَقلاشدِي اَمّا اللّٰهك آدَمِيسِي دِيدِيكه اَنِي قُويوِير زِيرا جانِي
آجِيمشدُر وَرَبّ بندن كِزلَدِي وَبكا دِيوِيرمَدِي ٢٨ وَعَورت دِيدِيكه بن اَفَندِمدن اُوغل اِستَدِمِي
دِيمَدِمِي كه بَنِي آلداتمَيَه‌سِن ٢٩ اُو زَمان اليشع جحزِي‌يه دِيدِيكه بِللَرِكِي قُوشان وَعَصامِي اَلكه آلُوب
كِت اَكَر بِر آدَمه راست كَلُورسَك اكا سَلام اِيتمه وَاَكَر بِر آدَم سكا سَلام اِيدَرسه اكا جَواب وِيرمه
وَبنم عَصامِي اُوغلانك يُوزِي اُوزَرِينه قُو ٣٠ وَاُوغلانك آناسِي دِيدِيكه حَيّ اَلرَّبّ حَقِّيچُون وَجانكك
حَياتِي اِيچُون سنِي قُويوِيرمَم اِيمدِي اليشع قَلقُوب آردِنجه كِتدِي ٣١ وَجحزِي اُونلَرِنده كِچُوب اُوغلانك
يُوزِي اُوزَرِينه عَصايِي قُودِي اَمّا نه سَس وار اِيدِي نه نَفَس اِيمدِي قَرشُوسنه دُونُوب وَاكا خَبَر وِيرُوب
دِيدِيكه اُوغلان اُويانمَدِي ٣٢ وَاليشع اَوه كِيردِي وَاِشته اُولمش دُوشَكِنده ياتِيُور ٣٣ وَكِيرُوب
اِيكِيسنك اُوزَرِينه قَپُويِي قَپادِي وَرَبّه دُعا اَيلَدِي ٣٤ وَچِقُوب اُوغلانك اُوزَرِنده ياتدِي آغزِينِي اَنك آغزِي
اُوزَرِينه وَكُوزلَرِينِي اَنك كُوزلَرِي اُوزَرِينه وَاَللَرِينِي اَنك اَللَرِي اُوزَرِينه قُويُوب اُوزَرِنده اُوزاندِي وَاُوغلانك
اَتِي اِصِندِي ٣٥ اَندن صَكره دُونُوب بِر بُورايه وَبِر اُورايه اَوده كَزِندِي وَچِقُوب اَنك اُوزَرِنده اُوزاندِي
وَاُوغلان يَدِي كَرّه آقسردِي وَاُوغلان كُوزلَرِينِي آچدِي ٣٦ وَجحزِي‌يِي چاغِرُوب اكا دِيدِيكه اُول

سونامیه‌یی چاغر اول دخی انی چاغردی واکا کلدوکنده الیشع دیدیکه اوغلڭی آل ٣٧ اول دخی کلوب
آیاقلرینه دوشدی ویره اکلدی واوغلنی آلوب چقدی ٣٨ اندن صکره الیشع جلجاله دوندی وولایتده
قحطلق وار ایدی وپیغمبرلرڭ اوغللری انڭ اوکنده اوتورلردی اول دخی خدمتکارینه دیدیکه بیوك
طنجره‌یی آتشه قو وپیغمبرلرڭ اوغللرینه آش پشور ٣٩ وبری اوتلر دوشرمکه صحرایه چقدقده بریبان
آصمه‌سی بولدی واندن اثواب طولوسی یبان حنظلی دوشردی وکلوب انی آشڭ طنجره‌سنه طوغرادی زیرا
انلری بلمزلردی ٤٠ وآدملره یمکه قوتاردیلر واولدیکه اول آشدن ییدکلرنده هایقروب دیدیلرکه ای
اللهڭ آدمیسی بو طنجره‌ده اولم وار ویمکه قادر اولمادیلر ٤١ والیشع دیدیکه اونی کتورڭ وطنجره‌یه
براقدی ودیدیکه قومه قوتار ییسونلر وطنجره‌ده فنا نسنه بولنمدی ٤٢ او زمانده بعل شلیشه‌دن بر
آدم کلوب اللهڭ آدمیسنه طرفنده اتمکلر کتوردی یکرمی آرپه اتمکلری وتازه بشقلر قبوغی ایله والیشع
دیدیکه قومه ویر ییسونلر ٤٣ وانڭ خدمتکاری دیدیکه یوز آدمڭ اوکنه بونی نیجه ویره‌یم اما اول
بر دخی دیدیکه قومه ویر ییسونلر زیرا رب بویله دیدی ییه‌لر وباقی قویاجقلر ٤٤ ایمدی اوکلرینه قودی
وربڭ سوزینه کوره ییدیلر وباقی قودیلر ۞

بشنجی فصل

١ وآرام ملکنڭ سرعسکری نعمان افندیسنڭ اوکنده بیوك آدم ووجاهت صاحبی ایدی زیرا رب
انکله آرامه نجات ویرمش ایدی اما بو قوت وشجاعت صاحبی آدم جذام ایدی ٢ وآرام عسکرلری
چقوب اسرائیل ولایتندن بر کوچك قز اسیر ایتدیلر اولکه نعمانڭ عورتنه خدمت ایدردی ٣ وقادینه
دیدیکه کاشکی افندم سامره‌ده اولان پیغمبرڭ اوکنده اولیدی انی جذاملغندن قورتاروردی ٤ ونعمان
کلوب افندیسنه اعلام ایلدی ودیدیکه اسرائیل ولایتندن اولان قز بویله وبویله دیدی ٥ آرام
ملکی دخی دیدیکه وار کت واسرائیل ملکنه بر مکتوب کوندرجکم ایمدی کتدی والنه اون قنطار
کمش والتی بیڭ آلتون واون دکشمك اثواب آلدی ٦ واسرائیل ملکنه بو مضمونده مکتوب
کتوردی شمدی بو مکتوب سکا واصل اولدقده اشته بل که قولم نعمانی سکا کوندردم تاکه انی
جذاملغندن قورتاره‌سن ٧ واولدیکه اسرائیل ملکی مکتوبی اوقودقده اثوابلرینی یرتوب دیدیکه بن
دیرلده‌جك واولدره‌جك اللهمی ایم که بو بکا جذاملقدن قورتار دیو بر آدم کوندرر ایمدی تحقیق بلڭ
وکورڭ که اوزرمه بهانه آرایور ٨ واولدیکه اللهڭ آدمیسی الیشع اسرائیل ملکنڭ اثوابلرینی
یرتدوغنی ایشتدکده ملکه کوندروب دیدیکه نیچون اثوابلرڭی یرتدڭ بکا شمدی کلسون واسرائیلده
پیغمبر وار اولدوغنی بلسون ٩ ایمدی نعمان آتلریله وعربه‌سیله کلوب الیشعڭ اوی قپوسنده طوردی
١٠ والیشع اکا بر خبرجی کوندروب دیدیکه وار اردنده یدی کره ییقان وانڭ سکا دونوب پاك اولاسن

١١ ؤنعمان اويكه‌لنوب وكيدوب ديديكه اشته بن كندو كندومه دير ايدم كه البتّه بكا چقوب
وطوروب اللهى ربّك اسمنى استدعا ايليه‌جكدر وألى ايله يربنى مسّ ايدوب جذامى قورتاراجقدر
١٢ دمشق ارماقلرى آبنا وفرفارا جمله اسرائيل صولرندن ايو دكلمى بن انلرده يقانسم پاك اولمزمى ايم
ايمدى دونوب غضبناك كتدى ١٣ وانك قوللرى يقلاشوب اكا ديديلركه اى بابام پيغمبر سكا بر
بيوك نسنه سويلمش اولسيدى ايتمزمى ايدك قنده كه سكا يقان وپاك اولورسن ديدوكنى ١٤ ايمدى
اندى والله آدميسنك سوزينه كوره اردنه يدى كرّه طالدى وانك اتى بر كوچك اوغلانك اتى كبى
دونوب پاك اولدى ١٥ واللهك آدميسنه دوندى او وجمله انك طائفه‌سى وكلوب واوكنده طوروب
ديديكه اشته شمدى بلورمكه بتون يرده الله يوقدر الّا اسرائيلده ايمدى حالا كرم ايله قولكدن
تبرّكى آل ١٦ امّا او ديديكه حضورنده طوردوغم حىّ الله حقّيچون آلمام واو ابرام ايدردى كه آله امّا
امتناع ايلدى ١٧ ونعمان ديديكه قولكه بر چفت قاتر يوكى قدر طپراق ويرلسه اولمازمى زيرا آرتق
قولك غيرى الاهلره صعيده‌لر وذبيحه‌لر ايتميه‌جكدر الّا ربّه ١٨ بو قصّه‌ده ربّ قولكه عفو ايليه بنم
افندم بيت رمّونه اوراده سجده ايتمك ايچون كيردكده والمه طياندقده اگر بن بيت رمّونده سجده
ايدرسم بو بيت رمّونده سجده ايتدوكم قصّه‌ده ربّ قولكه عفو ايليه ١٩ واليشع اكا ديديكه سلامتله
وار اول دخى بر ميل قدر ير كتدى ٢٠ والله آدميسى اليشعك خدمتكارى جحزى ديديكه اشته افندم
بو آرامى نعمانك قاتنده امساك ايدوب انك كتوردوكنى اليندن آلمقدن امتناع ايتدى حىّ الرّب حقّيچون
آردنجه سكرده‌يم وآندن بر نسنه آلايم ٢١ ايمدى جحزى نعمانك آردنجه سكردى ونعمان آردنجه
سكردوكنى كورمكله انك قرشوسنه عربه‌دن صچرادى وسلام وارمى ديدى ٢٢ اول دخى ديديكه سلام وار
افندم بنى كوندرديكه سكا ديه‌م اشته شمدى بكا افرايم طاغندن پيغمبرلرك اوغللرندن ايكى جوان
كلدى كرم ايله انلردن بر قنطار كمش وايكى دكشجك اثواب وير ٢٣ ونعمان ديديكه استرسك ايكى
قنطار آل واكا ابرام ايدوب ايكى قنطار كمش ايكى چوالده باغلدى وايكى دكشجك اثواب ايكى اوغلانينه
ويردى وانلر اوكنده كتورديلر ٢٤ وبر كزلو يره كلدوكنده انلرك اليندن آلدى واوده امانت قودى
اندن صكره آدملرى صاليويردى وكتديلر ٢٥ او ايسه كيروب افنديسنك اوكنده طوردى واليشع اكا
ديديكه جحزى نره‌دن كلورسن اول دخى جواب ايتديكه قولك نه اورايه نه بورايه واردى ٢٦ امّا اليشع
اكا ديديكه بنم قلبم اورايه وارمديمى شويله‌كه اول آدم سنك قرشوكه عربه‌دن دوندى كمش آلمغه واثواب
وزيتون آغاجلرى وباغلر وقيونلر وصغرلر وقوللر وجاريه‌لر آلمغه وقتمى در ٢٧ ايمدى نعمانك
جذاملغى سكا وسنك نسلكه تا ابدا اولاشه واوكندن قار كبى جذاملو چقدى ۞

آلتنجی فصل

١ و پیغمبرلرك اوغللری الیشعه دیدیلر که اشته شمدی سنك اوككده ایچنده اوتوردیغمز یر بزه
طار در ٢ كرم ایله اردنه دك كیده لم و اورادن هر بریمز بر مرتك آلالم و اوراده بزه انده اوتوراجق
بر یاپالم اول دخی دیدیكه وارك ٣ و بریسی دیدیكه لطف ایله قوللركله كل اول دخی جواب ایتدیكه
واراجغم ٤ ایمدی انلر ایله كتدی و اردنه كلدكلرنده آغاجلر كسدیلر ٥ و اولدیكه بریسی بر مرتك
دوشرر ایكن بالته نك دموری صویه دوشدی و هایقروب دیدیكه وای افندم عاریته آلمشیدم ٦ و الله
آدمیسی صوردیكه نره یه دوشدی و اكا یری كوستردی و الیشع بر آغاج كسوب اورایه آتدی و دمور
یوزدی ٧ و دیدیكه آل سكا اول دخی الینی اوزادوب انی آلدی ٨ و آرام ملكی اسرائیل ایله جنك ایدر ایكن
قوللری ایله مشاوره ایدوب دیدیكه فلان و فلان یرده اوردومی قوراجغم ٩ و الله آدمیسی اسرائیل ملكنه
كوندروب دیدیكه صقن فلان یردن چچمه زیرا آرامیلر اورایه نزول ایتدیلر ١٠ و اسرائیل ملكی الله
آدمیسی اكا دیدوكی و نصیحت ایتدوكی یره كوندردی و اورادن بر دكل ایكی دكل صقندی ١١ و بو
قصه دن اوترو آرام ملكنك قلبی مضطرب اولدی و قوللرینی چاغروب انلره دیدیكه بكا دیمیورمیسكز
بزدن اسرائیل ملكنه كیم خبر ویرر ١٢ و قوللرندن بریسی دیدیكه اویله دكلدر افندم ملك اسرائیلده
اولان الیشع پیغمبردركه یاتاجق اوده كده سویلدوكك سوزلری اسرائیل ملكنه دیویرر ١٣ اول دخی
دیدیكه وارك و نره ده در كورك كه كوندروب انی آلایم و اكا خبر اولنوب دیدیلركه اشته دوثانده در
١٤ ایمدی اورایه آتلر و عربه لر و خیلی عسكر كوندردی و بونلر كیجه ده كلوب شهری احاطه ایتدیلر
١٥ و الله آدمیسنك خدمتكاری چیك صباح قلقوب چقدقده اشته عسكر و آتلر و عربه لر شهری احاطه ایدرلر
و خدمتكاری اكا دیدیكه وای افندم نیجه ایده لم ١٦ اول دخی جواب ایتدیكه قورقمه زیرا بزده كیلر
انلرده كیلردن چوقدر ١٧ و الیشع دعا ایدوب دیدیكه یا رب آنك كوزلرینی آچ كه كوره و رب اوغلانك
كوزلرینی آچدی و كوردی و اشته طاغ الیشعك چوره سنده آتش آتلری و عربه لری ایله طولو ایدی
١٨ اندن صكره انلر اكا اندیلر و الیشع ربه دعا ایدوب دیدیكه لطف ایله بو طایفه یی كورلك ایله اور
و الیشعك سوزینه كوره انلری كورلك ایله اوردی ١٩ و الیشع انلره دیدیكه یول بو دكلدر و شهر بو
دكلدر آردیجه كلك و سزی آرادوغكز آدمه كوتوره یم اما انلری سامره یه كوتوردی ٢٠ و اولدیكه سامره یه
كلدكلرنده الیشع دیدیكه یا رب بونلرك كوزلرینی آچ كه كوره لر و رب انلرك كوزلرینی آچدی
و كوردیلر و اشته سامره نك اورتاسنده ایدیلر ٢١ و اسرائیل ملكی انلری كوردكده الیشعه دیدیكه یا بابام
اورایمی اورایمی ٢٢ اول دخی جواب ایتدیكه اورمه قلیجكله و یایكله اسیر ایتدكلركی اوررمیسن اوكلرینه
اتمك و صو قو یسونلر و ایچسونلر و انلرك افندیسنه كتسونلر ٢٣ و انلره بر عظیم ضیافت تدارك ایلدی

ويُوب ايچدكلرندن صكره انلري صاليويردي انلر دخي افنديلرينه كيتديلر وآرتق آرام عسكرلري اسرائيل
ولايتنه كلديلر ٢٤ وبوندن صكره اولديكه آرام ملكي بن هداد جمله عسكريني جمع ايدوب وچقوب
سامره‌يي محاصره ايلدي ٢٥ وسامره‌ده بيوك قحطلق وار ايدي زيرا اشته اني محاصره ايدرلردي تا اشككك
باشي سكسان مثقال كمشه وقبك ربعي كوكرجين تربسي بش مثقال كمشه صاتلنجه‌يه‌دك ٢٦ واولديكه اسرائيل
ملكي حصارك اوزرنده كچر ايكن بر عورت اكا فرياد ايدوب ديديكه افندم ملك بني قورتار ٢٧ اول دخي
ديديكه ربّ سني قورتارمزسه بن سني نره‌دن قورتارايم خرمنده‌مي يا جنداره‌ده‌مي ٢٨ ودخي ملك اكا
ديديكه نه‌ك وار اول دخي جواب ايتديكه بو عورت بكا ديديكه اوغلڭي وير كه اني بوكون ييه‌وز وبنم
اوغلمي يارين ييه‌جكيز ٢٩ ايمدي اوغلمي پشوردك واني يدك وارته‌سي كونده بن اكا ديدمكه اوغلڭي
وير كه اني ييه‌وز او ايسه اوغلني كزلدي ٣٠ واولديكه ملك عورتك سوزلريني ايشندوكي كبي اثوابلريني
يرتدي وحصار اوزرنده كچر ايكن قوم كورديكه اشته انك اتنك اوستنده ايچ يانندن چول وار ايدي
٣١ وملك ديديكه الله بكا بويله ايلسون وبويله آرترسون اكر بوكون شافاط اوغلي اليشعك باشي انك
اوزرنده قالورسه ٣٢ اليشع ايسه اونده اوتروردي واختيارلر دخي بله‌سنجه اوتورلردي ملك دخي كندو
حضورندن بر آدم كوندردي وخبرجي اكا كلمزدن اول اليشع اختيارلره ديديكه كورمزميسكز كه بو
قاتلونك اوغلي باشمي آلمق ايچون كوندردي باقك خبرجي كلدوكي كبي قپويي قپايك واني قپوده آليقويك
افنديسنك آياقلرينك سسي آردنجه دكلميدر ٣٣ واول انلر ايله سويلشور ايكن اشته خبرجي اكا ايروب
ديديكه اشته بو بلا ربدن در آرتق ربدن نه اوسايم ۞

يدنجي فصل

١ واليشع ديديكه ربك كلامني دڭليك ربّ بويله ديدي يارين بو وقتده سامره قپوسنده سميد
اونك بر مكيالي بر مثقاله وآرپه‌نك ايكي مكيالي بر مثقاله اوله ٢ وبر سرور كه ملك انك الي اوزرينه
طيانوردي الله‌نك آدميسنه جواب ويروب ديديكه اشته ربّ كوكده پنجره‌لر ايتسه‌ده بو قصه اولورمي
او دخي ديديكه اشته سن كوزلرڭله كوره‌جكسن اما اندن يمزسين ٣ ودورت جذام آدمر قپوقسك
داخلنده ايديلر كه بر برينه ديديلر كه بز بونده تا اولنجه‌يه‌دك نه طورور ايز ٤ اكر شهره كيره‌لم
دير ايسك شهرده قحطلق وار واوراده اولرز وبونده قالسق ينه‌ده اولرز ايمدي حالا كلك آراميلرك اوردوسنه
دوشه‌لم اكر بزي صاغ قورلرسه صاغ اولورز واكر بزي اولدررلرسه اولرز ٥ ايمدي آخشام وقتنده آراميلرك
اوردوسنه وارمق ايچون قلقديلر وتا آراميلر اوردوسنك كنارينه كلديلر واشته اوراده بر آدم يوق ٦ زيرا
ربّ آراميلرك عسكرينه عربه‌لرك غلطه‌سيني وآتلرك غلطه‌سيني عظيم عسكرك غلطه‌سيني ايشتدردي وبر
برينه ديديلر كه اشته اسرائيل ملكي حيثيلرك ملكلريني ومصرلولرك ملكلريني اوزرمزه استيجار ايتديكه

اوزرمزه كلهلر ٧ ايمدى قلقوب آخشامده قاچديلر وچادرلرينى وآتلرينى واشكلرينى واوردوبى نيجه
ايديسه براقديلر وجانلرى ايچون قاچديلر ٨ وبو جذاملر تا اوردونك كنارينه دك كلدكلرنده بر چادره
كيرديلر ويديلر وايچديلر واورادن كمش والتون واثوابلر كوتروب كتديلر وصقلاديلر اندن صكره
دونوب بر غيرى چادره كيرديلر واورادن دخى كوتروب كتديلر وصقلاديلر ٩ وبر برينه ديديلر كه ايو
ايتمزز بو كون مژده كونى در وبز طيانمازز واكر صباح آغارنجه يه دك قتلانرسق بزه صوچ اولور ايمدى
حالا كلك وارالم وملكك اوينه خبر ويره لم ١٠ ايمدى واروب شهرك قپوجيسنه چاغرديلر وانلره
ديويروب ديديلر كه آراميلرك اوردوسنه واردق واشته اوراده بر آدم يوق وانسان صسى يوق انجق آتلر
باغلو واشكلر باغلو وچادرلر نيجه ايديلر ايسه ١١ وقپوجيلر چاغروب ملك اوينك ايچروسنه اعلام
ايلديلر ١٢ وملك كيجه ده قلقوب قوللرينه ديديكه آراميلر بزه نه ايتديلر ايسه سزه ديويره يم بلديلر
كه بز آچ ايز انك ايچون اوردودن صحراده كزلنمكه چقديلر ديرلر كه شهردن چقدقلرنده انلرى
ديرى طوتالم وشهره كيره لم ١٣ وقوللرندن بريسى جواب ويروب ديديكه شهرده باقى قالان آتلرك بشنى
آلسونلر چونكه انلر جمله انده قالان اسرائيلك كثرتى كبى در تحقيق انلر جمله اسرائيلك كثرتى كبى در
كه هلاك اولدى ايمدى كوندره لم وكوره لم ١٤ ايمدى ايكى عربه آتى آلديلر وملك آراميلرك اوردوسنك
آردنجه كوندروب ديديكه وارك باقك ١٥ وانلر واروب انلرك آردنجه تا اردنه دك كتديلر واشته بتون
يول آراميلر عجله ايتدكلرى زمان براقدقلرى اثوابلر ايله وقابلر ايله طولو ايدى اندن صكره خبرجيلر
دونوب ملكه ديويرديلر ١٦ وقوم چقوب آراميلرك اوردوسنى يغماليديلر وسميد اونك بر مكيالى بر مثقاله
وآرپه نك ايكى مكيالى بر مثقاله اولدى ربك سوزينه كوره ١٧ وملك اول سرورى كه انك الى اوزرينه
طيانوردى قپويه بكجى قومش ايدى وخلق انى قپوده اول مرتبه چينندى كه اولدى نيجه كه اللهك
آدميسى ملك انكا انديكده سويليوب ديمش ايدى ايسه ١٨ يعنى اولديكه اللهك آدميسى ملكه
سويليوب يارين بو وقتده سامره قپوسنده آرپه نك ايكى مكيالى بر مثقاله وسميد اونك بر مكيالى بر
مثقاله اولور ديدوكنده ١٩ اول سرور اللهك آدميسنه جواب ويروب ديديكه ربّ كوكده پنجره لر
اينسه ده بو قصه اولورى واول دخى ديديكه اشته كوزلركله كوره جكسن اما اندن يمزسن ٢٠ ايمدى انكا
بويله اولدى زيرا خلق انى قپوده چينندى واولدى ۞

سكزنجى فصل

١ واليشع اول عورته كه انك اوغلنى درلتمش ايدى سويليوب ديديكه قلق وسن وسنك عيالك
وار واوتورمغه قادر اولدوغك يرده اوتر زيرا ربّ قحطلق چاغردى وولايت اوزرينه يدى ييل كله جكدر
٢ ايمدى عورت قلقوب الله آدميسنك سوزينه كوره ايلدى وعيالى ايله واروب فلسطيلرك ولايتنده

بدی ییل اوتوردی ٣ واولدیکه یدی ییلدن صکره عورت فلسطیلرك ولایتندن
دونوب ملکه اوی ایچون وتارلاسی ایچون فریاد ایتمکه چقدی ٤ وملك الله آدمیسنك خدمتکاری
جحزی یه سویلیوب دیدیکه کل بکا جمله الیشعك ایتدوکی عظیم قصه‌لری حکایت ایله ٥ واولدیکه او
ملکه اولوبی دیرلتدوکنی سویلر ایکن اشته اول عورت که انك اوغلنی دیرلتمش ایدی ملکه اوی ایچون
وتارلاسی ایچون فریاد ایدردی وجحزی دیدیکه افندم ملك عورت بو در والیشع دیرلتدوکی اوغلی بو در
٦ وملك عورته صوردقده اول دخی اکا حکایت ایلدی وملك اکا بر خادم ویروب دیدیکه جمله نه‌سی
وار ایسه وولایتی براقدوغی کوندن تا شمدیه‌دك تارلانك جمله محصولنی رد ایله ٧ والیشع دمشقه
کلدی وآرام ملکی بن هداد خسته ایدی واکا اعلام اولنوب دیدیلرکه اللهك آدمیسی بورایه کلدی
٨ وملك حزائیله دیدیکه الکه پیشکش آل والله آدمیسنك استقبالنه وار وانك وساطتیله ربه طانشوب
دی که بو خسته‌لکدن شفا بولورمیی ایم ٩ وحزائیل انك استقبالنه واردی والنه پیشکش یعنی دمشقك
جمله نفائسلریدن قرق دوه یوکی آلوب کلدی واوکنده طوروب دیدیکه اوغلك آرام ملکی بن هداد
بنی سکا کوندروب دیدیکه بو خسته‌لکدن شفا بولورمیی ایم ١٠ والیشع اکا جواب ویردیکه وار اکا دی
که البته شفا بولورسن نهایت رب بکا کوستردیکه البته اوله‌جکدر ١١ ویوزینی طوردروب تا اوتاندرنجه
آلیقودی والله آدمیسی آغلادی ١٢ وحزائیل دیدیکه نیچون افندم آغلار اول دخی جواب ویردیکه انك
ایچون که بنی اسرائیله ایده‌جکك کملکی بلورم حصارلرینی آتشه یاقجقسن ویکتلرینی قلجله اولدره‌جکسن
وکوچکلرینی دوکجکسن وکبه‌لرینی پاراجقسن ١٣ وحزائیل دیدیکه قولك نه کوپکدرکه بو بیوك
قصه‌یی ایلیه والیشع دیدیکه رب بکا کوستردی که سن آرام اوزرینه ملك اولورسن ١٤ اندن صکره
الیشعدن کدوب افندیسنه کلدی که اکا صوردیکه الیشع سکا نه دیدی اول دخی جواب ویردیکه اول
بکا دیدیکه البته شفا بولاجقسن ١٥ واولدیکه ارته‌سی حزائیل بر عبا آلوب صویه باندردی وانك یوزی
اوزرینه یایدی واولدی وحزائیل انك یرینه ملك اولدی ١٦ واسرائیل ملکی آخاب اوغلی یورامك
بشنجی ییلنده یوشافاط یهودا ملکی ایکن یهودا ملکی یوشافاطك اوغلی یهورام سلطنت ایتمکه باشلدی
١٧ وسلطنت ایتمکه باشلدوغی زمان اوتوز ایکی یاشنده ایدی وسکز ییل اورشلیمده سلطنت ایتدی
١٨ واسرائیل ملکلرینك طریقنده سلوك ایتدی آخاب اوی ایتدوکی کبی زیرا آخابك قزی انك عورتی
ایدی وربك کوزلرنده کملك ایلدی ١٩ ورب یهودایی بوزمغه استمدی قولی داودك خاطری ایچون نیجه‌که
اکا دیمش ایدی ایسه که جمیع کونلرده اکا واوغللرینه بر چراغ ویره‌جکدر ٢٠ انك کونلرنده ادوم یهودا
النك التندن چقوب عاصی اولدی واوزرلرینه بر ملك نصب ایلدیلر ٢١ ایمدی یورام صاعیره کچدی
وانکله جمله عربه‌لر بیله واولدیکه کیجه‌دن قلقوب انی احاطه ایدن ادومیلری هم عربه بکلرینی اوردی
وقوم چادرلرینه قاچدی ٢٢ ینه‌ده ادوم یهودا النك التندن چقوب عاصی اولدی تا بو کونه‌دك او زمان

لبنا دخی عاصی اولدی ٢٣ و یورامك قالان قصه‌لری و جمله ایتدكلری یهودا ملكلرینك تواریخ كتابنده
مسطور دكلمیدر ٢٤ و یورام باباللرییله رقود ایلدی و داود شهرنده باباللرییله دفن اولندی و اوغلی آخزیا
آنك یرینه ملك اولدی ٢٥ اسرائیل ملكی آخاب اوغلی یورامك اون ایكنجی ییلنده یهودا مسلكی
یهورامك اوغلی آخزیا سلطنت ایتمكه باشلدی ٢٦ آخزیا سلطنت ایتمكه باشلدوغی زمان یكرمی ایكی
یاشنده ایدی و بر ییل اورشلیمده سلطنت ایلدی و آناسنك آدی اسرائیل ملكی عمری‌نك قزی عتلیا
ایدی ٢٧ و آخاب اوینك طریقنده سلوك ایدوب ربك كوزلرنده كملك ایلدی آخاب اوی ایتدوكی كبی
زیرا آخاب اوینك داما‌دی ایدی ٢٨ و آخاب اوغلی یورام ایله راموت جلعاده آرام ملكی حزائیل
اوزرینه جنكه كتدی و آرامیلر یورامی مجروح ایتدیلر ٢٩ و یورام ملك دونه‌دی آرام ملكی حزائیل ایله
جنك ایتدوكی زمان آرامیلر انكا راموتده ایتدكلری یاره‌لردن یزرعیلده تیمار اولنمق ایچون یهودا ملكی
یورام اوغلی آخزیا ایسه آخاب اوغلی یورامی یزرعیلده كورمكه ایندی خسته اولدوغی ایچون ❁

طقوزنجی فصل

١ و الیشع پیغمبر پیغمبرلرك اوغللرندن برینی چاغروب انكا دیدیكه ملاركی قوشات و بو زیتون
یاغنك قمقمه‌سنی الكه آل و راموت جلعاده وار ٢ و اورایه كلدوككده نمشی اوغلی یهوشافاط اوغلی
یاهویی اوراده كور و كیروب آنی قرنداشلرینك آراسندن قالدر و آنی بر خلوت اوده‌یه كوتر ٣ و زیتون
یاغنك قمقمه‌سنی آلوب آنك باشی اوزرینه دوك و دی كه رب بویله دیدی سنی اسرائیل اوزرینه ملك
مسح ایلدم اندن صكره قپویی آچوب قاچه‌سن و قلنمیه‌سن ٤ ایمدی اول جوان كه پیغمبرك خدمتكاری
ایدی راموت جلعاده واردی ٥ و كلدوكنده اشته عسكرك سرورلری اوتورلردی و دیدیكه ای سرور سكا
بر سوزم وار یاهو دخی دیدیكه جمله‌مزدن كیمه و اول جواب ویردیكه سكا ای سرور ٦ ایمدی قلقوب
اوه كیردی و آنك باشی اوزرینه زیتون یاغنی دوكدی و انكا دیدیكه اسرائیل اللهی رب بویله دیدی سنی
ربك قومی اوزرینه اسرائیل اوزرینه ملك مسح ایلدم ٧ و افندك آخابك اوینی اورمسن زیرا پیغمبرلر
قوللرمك قانی ایچون و ربك قوللرینك قانی ایچون ایزابلك الندن انتقام آلاجغم ٨ و جمله آخاب اوی ضایع
اولا و آخابه دیواره ایشه‌ینی و اسرائیلده قپامشنی و براغلمشی قطع ایده‌جكم ٩ و آخابك اوینی نابات اوغلی
یوربعامك اوی كبی و آخیا اوغلی بعشانك اوی كبی ایده‌جكم ١٠ و كوپكلر ایزابلی یزرعیل تارلاسنده
ییه‌لر و آنی كومه‌جك یوق اولا اندن صكره قپویی آچوب قاچدی ١١ یاهو دخی افندیسنك قوللرینه چیقدی
و بری كسه انكا دیدیكه سلامت واری بو دیوانه سكا نیچون كلدی اول دخی انلره جواب ویردیكه سز آدمی
هم لاقیردیسنی بلورسكز ١٢ اما دیدیلر كه یالاندر بزه دی دیویر اول دخی دیدیكه شویله بویله بكا
سویلیوب دیدیكه رب بویله دیدی سنی اسرائیل اوزرینه ملك مسح ایلدم ١٣ او زمان عجله ایدوب

هر آدم لباسنی آلدیلر و مردیونلرك باشنده آنك آلتنه قودیلر و بورولری چالوب دیدیلرکه یاهو ملك
اولدی ١٤ ایمدی نمشی اوغلی یوشافاطك اوغلی یاهو یورام اوزرینه تحالف ایتدی یورام ایسه جمله
اسرائیل ایله آرام ملکی حزائیلك یوزندن راموت جلعادی بکلر ایدی ١٥ و یورام ملك دونمش ایدی
که آرام ملکی حزائیل ایله جنك ایتدوکی زمان آرامیلر اکا ایتدکلری یاره‌لردن یزرعیلده تیمار اولنه
و یاهو دیدیکه اکر مرادکز ایسه شهردن سوویشوب آدم چیقماسون که یزرعیلده خبر ویرمکه واره
١٦ و یاهو عربه‌یه بنوب یزرعیله کیتدی زیرا یورام اوراده یاتر ایدی و یهودا ملکی آخزیا یورامی
کورمکه اینمش ایدی ١٧ و یزرعیلده قله‌نك اوزرنده طوران بکجی یاهونك بولکنی کلور ایکن کوروب
دیدیکه بر بولك کورورم و یورام دیدیکه بر آتلو آل و قرشولرینه کوندر و سلامت واری دیسون ١٨ ایمدی
آتلو قرشوسنه واروب دیدیکه ملك بویله دیدی سلام واری یاهو دخی دیدیکه سلامدن سکا نه آردمه
طولاش و بکجی خبر ویروب دیدیکه خبرجی انلره واردی اما دونمیور ١٩ و غیری آتلوی کوندردی که
انلره کلوب دیدیکه ملك بویله دیدی سلام واری و یاهو دخی دیدیکه سلامدن سکا نه آردمه طولاش
٢٠ و بکجی خبر ویروب دیدیکه تا انلره دك واردی اما دونمیور و یوریشی نمشی اوغلی یاهونك یوریشی
کبی در زیرا قودورلقله سوریور ٢١ و یورام دیدیکه قوش و عربه‌سنی قوشدیلر و اسرائیل ملکی یورام
و یهودا ملکی آخزیا هرکس کندو عربه‌سیله چیقدی و یاهونك قرشوسنه چیقدیلر و انی یزرعیلی نابوتك
تارلاسنده بولدیلر ٢٢ و اولدیکه یورام یاهوی کوردوکی کبی دیدیکه ای یاهو سلام وارمی اول دخی جواب
ویردیکه نه آصل سلام مادامکه آناك ایزابلك زنالری و انك سحرلری کثرت اوزره طورور ٢٣ و یورام
اللرینی دوندروب قاچدی و آخزیایه دیدیکه حیله وار یا آخزیا ٢٤ یاهو ایسه النی یای ایله طولدردی
و یورامی اومزلری آراسنه اوردی و اوق یورکندن چیقدی و عربه‌سنده چوکدی ٢٥ و یاهو کندو
سرعسکری بدقره دیدیکه بونی قالدر و یزرعیلی نابوتك تارلاسنه براق خاطرکده اولسونکه بن و سن
یان یانه ایکیمز بونك باباسی آخابك آردنده آته بندوکمز زمان رب انك اوزرینه بو یوکی سویلدی ٢٦ رب
دیدیکه تحقیق دون آخشام نابوتك قانینی و اوغللرینك قانینی کوردم و رب دیدیکه بن سکا بو تارلاده ادا
ایده‌جکم ایمدی حالا قالدر و انی ربك سوزینه کوره تارلایه براق ٢٧ و یهودا ملکی آخزیا بونی کوردکده
باغچه اوینك یولندن قاچدی و یاهو آردنجه سکردوب دیدیکه انی دخی عربه اوزرنده اورك و انی ییبلعامه
یقین اولان غور یوقشنده اوردیلر و مجدویه قاچوب اوراده اولدی ٢٨ و قوللری انی بر عربه اوزرنده
اورشلیمه کتوردیلر و انی داود شهرنده کندو مزارنده بابالری ایله کومدیلر ٢٩ و آخاب اوغلی یورامك
اون برنجی ییلنده آخزیا یهودا اوزرینه سلطنت ایتمکه باشلدی ٣٠ و یاهو یزرعیله کلدی و ایزابل بونی
ایشتدکده کوزلرینه راستق سوردی و باشنی دوزتدی و پنجره‌دن باقدی ٣١ و یاهو قپویه کیرر ایکن او
دیدیکه ای افندیسنی اولدرن زمرینك سلامی وارمی ٣٢ اول دخی یوزینی پنجره‌یه قالدروب دیدیکه

بَنْمَلَه كِيم اُولُورْ كِيم وَايكِي اُوچ خَادِم اكا نظَر ايتديلر ٣٣ وَانلَرَه ديديكه اَنِى آشَغه اِيتيويرُكْ وَاَنِى
آشَغه اِيتيويرديلر وَاَنُكْ قَانِندَن دِيوَار وَآتلر نَضح اُولُنديلر وَچِينَندِى ٣٤ وَيَاهُو كِيرُوب يَدِى وَايچدِى
وَديديكه شِمدِى بُو مَلعُونَه‌يِى يُوقلَايُكْ وَاَنِى كُومُكْ زِيرَا مَلِك قِزِى دُر ٣٥ اِيمدِى اَنِى كُومَكَه كِتديلر
وَاَندَن قَفَادَن وَآيَاقلَردَن وَالْلَرُكْ آيَالرِندَن غَيرِى نَسنَه بُولمَاديلر ٣٦ وَدُونُوب اكا دَيويرديلر اُول دَخى
ديديكه رَبُّكْ قُولِى تَسبِيتلُو اِلْيَانُكْ اِلْيلَه سُويلَدُوكِى سُوزِى بُو دُر كِه ديديكه اِزرَاعِيلُكْ تَارلَاسِندَه
كُوپكلَر اِزَابِلُكْ اَتنِى يِيَه‌لَر ٣٧ وَاِزَابِلُكْ لَشى اِزرَاعِيلُكْ تَارلَاسِندَه تَارلَا يُوزِندَه كُبرَه كِبى اُولَا شُويلَه كِه
بُو اِزَابِلدُر دِيمَيَه‌لَر ۞

اُونُنجِى فَصل

١ وَسَامِرَه‌دَه آخَابُكْ يَتمِش اُوغُللَرِى وَار ايدِى وَيَاهُو مَكتُوبلَر يَازُوب سَامِرَه‌يَه اِزرَاعِيلُكْ بَكلَرِينَه
اِختِيَارلَرَه وَآخَابُكْ لَالَالَرِينَه كُوندَرُوب ديديكه ٢ حَالَا بُو مَكتُوب سِزَه وَاصِل اُولِيجَق چُونكه اَفَندُكُزُكْ
اُوغُللَرِى سِزُكلَه وَعَرَبَه‌لَر وَآتلَر وَبِر حِصَارلُو شَهر وَسِلَاحلَر سِزُكلَه دُر ٣ اَفَندُكُزُكْ اَولَىسِنى وَاَكْ
مَقبُولِنى كُورُكْ وَاَنِى بَابَاسِنُكْ تَختِى اُوزَرِينَه قُويُكْ وَاَفَندُكُزُكْ اَوِى اِيچُون جَنك اَيلَيُسُكْ ٤ وَانلَر
زِيَادَه‌سِيلَه قُورقُوب ديديلَر كِه اِشتَه اِيكِى مَلِك اكا مُقَاوَمَت ايتَمَديلَر يَا بِز نِيجَه مُقَاوَمَت ايدَه‌وُز ٥ اِيمدِى
اَو اُوزَرِينَه اُولَان كِمسَنَه وَشَهر اُوزَرِينَه اُولَان كِمسَنَه وَاِختِيَارلَر وَلَالَالَر يَاهُويَه كُوندَرُوب ديديلَر كِه بِز
قُوللَرُكُز ايز وَهَر نَه كِه بِزَه اَمر ايدَرسَكْ ايدَه‌جَك ايز هيچ كِمسَه‌يِى مَلِك دِكمَز ايز كُوزلَرُكدَه اَيُو اُولَانِى
اَيلَه ٦ وَانلَرَه اِيكِنجِى كَرَّه مَكتُوب يَازُوب ديديكه اَكَر سِز بَنُم ايسَكُز وَبَنُم سُوزُمِى دِكلَرسَكُز اَفَندُكُزُكْ
اُوغُللَرِى اُولَان آدَملَرُكْ بَاشلَرِينِى آلُكْ وَبَكَا يَارِن بُو وَقتدَه اِزرَاعِيلَه كَلُكْ مَلِكزَادَه‌لَر يَتمِش آدَم اِيسَه
اَنلَرِى تَربِيَه ايدَن شَهرُكْ اَكَابِرلَرِى يَانِندَه ايديلَر ٧ وَاُولديكه مَكتُوب اَنلَرَه وَاصِل اُولدُقدَه مَلِك
زَادَه‌لَرِى آلُوب يَتمِش آدَم بُوغَازلَديلَر وَاَنلَرُكْ بَاشلَرِينِى زَنبِيللَرَه قُويُوب اكا اِزرَاعِيلَه كُوندَرديلَر ٨ وَبِر
خَبَرجِى كَلُوب وَاكا خَبَر وِيرُوب ديديكه مَلِكزَادَه‌لَرُكْ بَاشلَرِينِى كَتُورديلَر اُول دَخى ديديكه اَنلَرِى قَپُونُكْ
دَاخِلِندَه اِيكِى يِيغِنَه تَا صَبَاحَه‌دَكْ قُويُكْ ٩ وَصَبَاحدَن اُولديكه چِقُوب وَطُورُوب جُملَه قَومَه ديديكه
سِز صَادِق سِكُز اِشتَه بَن اَفَندُم اُوزَرِينَه عِصيَان ايدُوب اَنِى اُولدُردُم لَكِن بُو جُملَه‌لَرِى كِيم اُولدُردِى
١٠ شِمدِى بِلُكْ كِه رَبُّكْ سُوزِندَن نَسنَه دُوشمَز كِه رَبّ آخَاب اَوِى اُوزَرِينَه سُويلَمِشدُر وَرَبّ قُولِى اِلْيَانُكْ
اِلْيلَه سُويلَدُوكِنِى ايتدِى ١١ وَيَاهُو اِزرَاعِيلدَه جُملَه آخَابُكْ اَوندَن قَالَانلَرِينِى وَاَنُكْ جُملَه اَكَابِرلَرِينِى
وَآشِنَالَرِينِى وَاِمَاملَرِينِى اُوردِى تَا بِر قُورتُلمِشى قَالمِينجَيَه‌دَكْ ١٢ اَندَن صُكرَه قَلقدِى وَوَارُوب سَامِرَه‌يَه
كِتدِى وَيُولدَه بِر چُوبَان قَليبَه‌سِى يَانِندَه ايكَن ١٣ يَاهُو يَهُودَا مَلِكِى آخَزيَانُكْ قَرِنداشلَرِينِى بُولدِى
وَانلَرَه ديديكه كِيم سِكُز اَنلَر دَخى جَوَاب وِيرديلَر كِه آخَزيَانُكْ قَرِنداشلَرِى ايز وَمَلِكُكْ اُوغُللَرِينِى

وَمَلِكَه‌نَكْ اُوغُللَرِينِي سَلاَمْلَغَه اِنْدُكْ ١٤ اُول دَخِي دِيدِيكَه بُونْلَرِي دِيرِي طُوتُكْ وَاَنْلَرِي دِيرِي طُوتدِيلَر
وَاَنْلَرِي قَلْبَه‌نُكْ سَارْنِجِي يَانِنْدَه قِرق اِيكِي آدَم بُوغَازْلَدِيلَر اَنْلَرْدَن بِر آدَمِي دِيرِي قُومَادِي ١٥ وَاُورَادَن
كِيدِي وَرَاخَاب اُوغلِي يُونَادَابِي قَرْشُوسِنَه كَلُور بُولدِي وَاَكَا خَير دُعَا اِيدُوب دِيدِيكَه سَنُكْ قَلْبُكْ بَنِم
قَلْبِم سَنُكْلَه اُولدُوغِي كِبِي طُوغرُومِي دُر وَيُونَادَاب جَوَاب وِيرِدِيكَه اُويلَه دُر اَكَر اُويلَه اِيسَه بَكَا اَلُكِي
وِير اِيمدِي اَكَا اَلِنِي وِيردِي وَيَاهُو اَنِي يَانِنَه عَرَبَه‌يَه بِنْدُردِي ١٦ وَدِيدِيكَه بَنُمْلَه كَل وَرَبّ اِيچُون غَيرَتِمِي
كُور وَاَنِي عَرَبَه‌سِنَه بِنْدُردِيلَر ١٧ وَسَامِرَه‌يَه كَلدُوكِنْدَه سَامِرَه‌دَه جُمْلَه آخَابُكْ قَالاَنْلَرِينِي اُوردِي تَا اَنِي
اِخْتِرَام اِيدِنْجَه‌يَه‌دَكْ رَبُّكْ اَلِيَايَه سُويلَدُوكِي سُوزِينَه كُورَه ١٨ وَيَاهُو جُمْلَه قَومِي جَمع اِيدُوب اَنْلَرَه دِيدِيكَه
آخَاب بَعلَه آز عِبَادَت اَيلَدِي اَمَّا يَاهُو اَكَا چُوق عِبَادَت اِيدَه‌جَكدُر ١٩ اِيمدِي حَالاَ بَكَا جَمِيع بَعلُكْ
پَيغَمبَرلَرِينِي جَمِيع قُوللَرِينِي وَجَمِيع كَاهِنلَرِينِي چَاغِرُكْ بِر آدَم اَكسِك اُولمَاسُون زِيرَا بَعلَه بَنِم بِر بُيُوك ذَبحُم
وَار هَر كِيم اَكسِك اُولُورسَه يَاشَامَيَه وَيَاهُو بُونِي حِيلَه اِيلَه اِيدَردِي كِه بَعلَه طَاپَانلَرِي هَلاَك اِيدَه ٢٠ وَيَاهُو
دِيدِيكَه بَعل اِيچُون بِر بَيرَام تَقدِيس اَيلَيُكْ اَنلَر دَخِي بَيرَامِي نِدَا اَيلَدِيلَر ٢١ وَيَاهُو جُمْلَه اِسرَائِيلَه
كُوندَردِي وَجُمْلَه بَعلَه طَاپَانلَر كَلدِيلَر وَكَلمَمِش آدَم قَالمَادِي وَبَعلُكْ اَوِينَه كَلدِيلَر وَبَعلُكْ اَوِي بَاشدَن
بَاشَه طُولدِي ٢٢ وَقَفتَانجِي بَاشِي‌يَه دِيدِيكَه جُمْلَه بَعلُكْ عَابِدلَرِينَه قَفتَانلَر كَتُور وَاَنْلَرَه قَفتَانلَر كَتُوردِي
٢٣ وَيَاهُو وَرَاخَاب اُوغلِي يُونَادَاب بَعلُكْ اَوِينَه كَلدِيلَر وَبَعلُكْ عَابِدلَرِينَه دِيدِيكَه يُوقلاَيُكْ وَكُورُكْ
سِزُكْلَه بُورَادَه رَبُّكْ عَبدلَرِندَن كِمسَه اُولمَاسُون اَنجَق بَعلُكْ عَابِدلَرِي يَالِكُز اُولسُون ٢٤ وَقُربَانلَر
وَصَعِيدَه‌لَر اِيتمَكَه كِيردِيلَر وَيَاهُو طَشرَه‌دَن سكسَان آدَم آلِيقُويُوب اَنْلَرَه دِيدِيكَه اُول اَلكُزَه كَتُوردُوكُم
آدَملَردَن بِر آدَم قُورتُلُورسَه جَانِي جَان يَرِينَه اُولاَ ٢٥ وَاُولدِيكَه صَعِيدَه‌يِي تَمَام اِيتدُكدَن صُكرَه
يَاهُو يَصَّاقچِيلَرَه وَبُولُك بَاشِيلَرَه دِيدِيكَه كِيرُكْ اَنْلَرِي اُورُكْ بِر آدَم قُورتُلمَاسُون وَاَنْلَرِي قِلِجُكْ كَسكِينلِكِيلَه
اُوردِيلَر وَيَصَّاقچِيلَر وَبُولُك بَاشِيلَر لَشلَرِينِي آتدِيلَر اَندَن صُكرَه بَعل اَوِينُكْ شَهرِينَه كِتدِيلَر ٢٦ وَبَعل
اَوِينُكْ بُتلَرِينِي چِقَارُوب اَنْلَرِي يَاقدِيلَر ٢٧ وَبَعلُكْ بُتِنِي وَاَنُكْ اَوِينِي يِقدِيلَر وَاَنِي كَنِيفَه دُوندُردِيلَر تَا
بُو كُونَه‌دَكْ ٢٨ وَيَاهُو بَعلِي اِسرَائِيلدَن اِستِيصَال اَيلَدِي ٢٩ نِهَايَت يَاهُو اِسرَائِيلَه كُنَاه اِيتدُرن نَابَاط
اُوغلِي يَورُبعَامُكْ كُنَاهلَرِندَن عُدُول اِيتمَدِي يَعنِي بَيت اِيلدَه وَدَانده اُولاَن اَلتُون بُوزَاغِيلَردَن ٣٠ وَرَبّ
يَاهُويَه دِيدِيكَه چُون كُوزلَرُمدَه طُوغرُو اُولاَنِي بِر خُوش اِجرَا اِيتدُكْ وَآخَاب اَوِينَه جُمْلَه كُوكسُم
اُوزرَه اُولاَنِي اِيشلَدُكْ اِسرَائِيلُكْ تَختِي اُوزرِنده سَكَا دُردُنجِي تَنَاسُلُكْ اُوغُللَرِي اُوتُرَالَر ٣١ اَمَّا يَاهُو اِسرَائِيل
اَللّٰهِي رَبُّكْ تَورَاتِنده بُتُون قَلبِي اِيلَه سُلُوكْ اِيتمَكِي كُوزتمَدِي زِيرَا اِسرَائِيلَه كُنَاه اِيتدُرن يَورُبعَامُكْ
كُنَاهلَرِندَن اِجتِنَاب اِيتمَدِي ٣٢ اُول كُونلَردَه رَبّ اِسرَائِيلُكْ اُوجلَرِندَن كَسمَكَه بَاشلَدِي وَحَزَائِيل اَنْلَرِي
جُمْلَه اِسرَائِيلُكْ سِنُورلَرِنده قِردِي ٣٣ اُردُندَن كُنَش طُوغُوسِنَه طُوغرُو جُمْلَه جِلعَاد وِلاَيَتِنِي وَجَادلُولَرِي
وَرُوبِيلُولَرِي وَمَنَسَّالُولَرِي آرنُون اِرمَاغِي يَانِنده اُولاَن عَرُوعِيردَن جِلعَادَه وَبَاسَانَه‌دَكْ ٣٤ يَاهُونُكْ قَالاَن

قصّه‌لری وهر نه ایتدی ایسه وجمله قوّتی اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٣٥ ویاهو
باباریله رقود ایلدی واَنی سامره‌ده کومدیلر واوغلی یوآخز انك یرینه ملك اولدی ٣٦ وسامره‌ده یاهو
اسرائیل اوزرینه ملك اولدوغی کونلرك حسابی یکرمی سکز ییلدر ۞

اون برنجی فصل

١ وآخزیانك اناسی عتلیا اوغلنك اولدوکنی کوردکده قالقوب جمله ملکك نسلنی هلاك ایلدی
٢ امّا یورام ملکك قزی آخزیانك قز قرنداشی یهوشبع آخزیانك اوغلی یوآشی آلوب اَنی اولدرلسن
ملکزاده‌لرك آراسندن اوغرلدی واَنی ودایه‌سنی دوشکلرك اوده‌سنده عتلیانك حضورندن کزلدیلر
واولدرلمدی ٣ وانکله ربّك اونده آلتی ییل کزلو طوردی عتلیا ایسه ولایت اوزرینه سلطنت ایلدی
٤ ویدنجی ییلده یویاداع کوندروب ویوز باشیلری وبولك باشیلری ویصاقچیلری آلوب انلری کندو
یانینه ربّك اوینه کتوردی وانلر ایله عهد کسشوب وانلره ربّك اونده یمین ویروب ملکزاده‌یی کوستردی
٥ وانلره اصمرلیوب دیدیکه بو قصّه‌یی ایده‌سز سزدن بر ثلث که سبته کیره‌جکدر ملکك اوینی محافظه
ایلیه ٦ وبر ثلث سور قپوسنده وبر ثلث دخی یصاقچیلرك آردنده اولان قپوده اولا ولوك محافظه‌سنی
بعقوندن حفظ ایلیه‌سز ٧ وسزدن ایکی بولك که سبتدن چقاجقدر ربّ اوینك محافظه‌سنی ملکك یاننده
بکلیه‌لر ٨ وملکی هر طرفدن احاطه ایده‌سز هرکس سلاحلرینی الینده طوته وصفلره کیرن اولدرله
ودخولنده وخروجنده ملك ایلــه اولاسز ٩ ویوز باشیلر امام یویاداعك جمله اصمرلدوغنه کوره
ایلدیلر وهرکس آدملرینی سبته کیرنلری وسبتدن چقانلری آلوب امام یویاداعه کلدیلر ١٠ وامام
ربّك بیتنده اولان داود ملکك مزراقلرینی وقلقانلرینی یوز باشیلره ویردی ١١ ویصاقچیلر هرکس سلاحلری
الینده ملکك چوره‌سنده هیکلك صاغ طرفندن تا هیکلك صول طرفنه‌دك مذبحك وهیکلك یاننده
طوردیلر ١٢ وملکزاده‌یی چقاروب انك اوزرینه تاج وشهادتی قودی واَنی ملك ایتدیلر واَنی مسح ایتدیلر
وال چاربوب دیدیلر که ملك یاشاسون ١٣ وعتلیا یصاقچیلرك وقومك غلغله‌سنی ایشتدکده ربّك اوینه
قومه کلدی ١٤ وباقدی ایشته ملك عادت اوزره درکك یاننده طوردی وبکلر وبوروزنلر ملکك یاننده
وجمله ولایت خلقی شن اولوب بوروزلر چالردی وعتلیا لباسلرینی یرتوب فتنه فتنه دیو چاغردی ١٥ وامام
یویاداع عسکر اوزرینه نصب اولنان یوز باشیلره اصمرلیوب انلره دیدیکه بونی صفلرك اوتاسندن چقارك
وآردنجه واران قلجله اولدرله زیرا امام دیمش ایدیکه ربّك اونده اولدرلمسون ١٦ واکا یول ویردیلر
وملك خانه‌یه طوغرو اولان آتلر مدخلینك یولندن کلدوکنده اوراده اولدرلدی ١٧ ویویاداع ربّ ایله ملکك
وقومك آرالرنده عهد کسدی که انلر ربّك قومی اولالر وکذلك ملك وقوم آرالرنده ١٨ وجمله ولایتك
قومی بعلك اوینه واروب اَنی یقدیلر مذبحلرینی وصورتلرینی تمامًا قردیلر ودخی بعلك کاهنی ماتانی

مذبحلرك اوكنده اولدرديلر وامام ربّك اونده بكجيلر قسودى ۱۹ و يوز باشيلرى و بولك باشيلرى
و يتاقجيلرى و جمله ولايتك خلقنى آلدى و ملكى ربّك اوندن اندرديلر و يصاقجيلرك قپوسى يولندن
ملكخانه‌يه كلديلر و ملكلرك تختنى اوزرينه اوتردى ۲۰ و جمله ولايتك خلقى مسرور اولوب شهر ساكن
اولدى عتليايى ملك خانه‌نك ياننده قلجله اولدردكلرندن صكره ۲۱ و يوآش ملك اولدوغى زمان يدى
باشنده ايـــــــــــــدى ۞

اون ايكنجى فصل

۱ و ياهونك يدنجى ييلنده يوآش ملك اولدى و اورشليمده قرق ييل سلطنت ايلدى و آناسنك آدى
بيرسبعلو صبيا ايدى ۲ و يوآش امام يويداعك اكا اوكرتدوكى جمله كونلرنده ربّك كوزلرنده طوغرو
اولانى ايلدى ۳ امّا يوكسك يرلر قالدرلمادى قوم هنوز يوكسك يرلرده ذبح ايدوب بخورلردى ۴ و يوآش
امام‌لره ديديكه ربّك اوينه كتوردكلرى تقديس اولنان نسنه‌لرك جمله آقچه‌سنى هر كچننك آقچه‌سنى
هر كسك تخمينى اوزره جانلرك آقچه‌سنى هر آقچه‌يى كه ربّك اوينه اهدا ايتمكه هر كسك كوكلنه كله
۵ امام‌لر كندولرينه آلالر هر كس كندو بلدوكندن و انلر اوك كدوكلرينى مرمّت ايلسونلر هر نره‌ده
كه كدوك بولنور ايسه ۶ امّا اولديكه يوآش ملكك يكرمى اوچنجى ييلنده امام‌لر اوك كدوكلرينى
دخى مرمّت ايتمامشلر ايدى ۷ اتك ايچون يوآش ملك امام يويداعى و ساير امام‌لرى چاغروب انلره
ديديكه نيچون اوك كدوكلرينى مرمّت ايتمزسكز ايمدى حالا بلدكلركزدن آقچه آلمايك امّا انى اوك
كدوكلرى ايچون ويرك ۸ و امام‌لر قومدن آقچه‌يى آلمامه‌سنه و اوك كدوكلرينى مرمّت ايتمه‌سنه قايل
اولديلر ۹ و امام يويداع بر صندوق آلوب انك قپاغنده بر دلك دلدى و انى مذبحك ياننده ربّك اوينه
كيرنلرك صاغ طرفنده قودى امام‌لر دخى كه قپويى بكلرلر ايدى جمله ربّك اوينه كتورلن آقچه‌يى اورايه
قورلر ايدى ۱۰ و اولورديكه صندوقده چوق آقچه اولدوغنى كوردكلرنده ملكك كاتبى و امام اعظم چقوب
ربّك اونده بولنان آقچه‌يى كيسه‌لره باغلدقدن صكره صايرلردى ۱۱ و صايلمش آقچه‌يى يابو يابيجيلرك
و ربّك اوينه ناظر اولانلرك اللرينه ويررلردى و بونلر انى دولكرلره و ساير ربّك اوينى مرمّت ايدن استادلره
خرج ايدرلردى ۱۲ و ديوارجيلره و طاشجيلره آغاجلر و يونلمش طاشلر صاتون آلمق ايچون كه ربّك اوينك
كدوكلرينى مرمّت ايدهلر و جمله‌يه كه اوى مرمّت ايتمك ايچون خرج اولنجق وار ايدى ۱۳ امّا ربّك
اوى ايچون كمش كاسه‌لر بچاقلر لكنلر بورولر آلتون قابلر يا كمش قابلر ياپلمزدى اول آقچه‌دن كه ربّك
اوينه كتورلوردى ۱۴ زيرا انى يابو ياپانلره ويررلردى و اندن ربّك اوينى مرمّت ايدرلردى ۱۵ و حسابنى
استمزلردى اول آدملردن يابو ياپانلره ويرمك ايچون آقچه‌يى انلرك النه ويررلردى زيرا استقامت ايله عمل
ايدرلردى ۱۶ جرم آقچه‌سى و جنايت آقچه‌سى ربّك اوينه كتورلمزدى امام‌لرك اولوردى ۱۷ او زمان آرام

ملکی حزائیل چقوب جات اوزرینه جنك ایلدی وانی آلدی اندن صکره حزائیل اورشلیم اوزرینه چیقمغه
توجّه ایتدی ١٨ و یهودا ملکی یوآش باباری و یهودا ملکلری یوشافاط و یورام و آخزیانك تقدیس ایتدکلری
مقدّس نسنه‌لری و کندو تقدیس ایلدوکی نسنه‌لری و ربّ اوینك و ملك اوینك خزینه‌لرنده بولنان جمله
آلتونی آلوب آرام ملکی حزائیله کوندردی اول دخی اورشلیمدن انصراف ایتدی ١٩ و یوآشك قالان قصه‌لری
و هر نه ایتدی ایسه یهودا ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٢٠ و انك قوللری قالقوب فتنه
ایلدیلر و یوآشی بیت میلواده سلوی اینیشنده اوردیلر ٢١ شمعیت اوغلی یوساخار و شامیر اوغلی
یوزبود انك قوللری انی اوردیلر و اولدی و انی داودك شهرنده باباری ایله کومدیلر و اوغلی آموصیا انك
یرینه ملك اولدی ۞

اون اوچنجی فصل

١ یهودا ملکی آخزیانك اوغلی یوآشك یکرمی اوچنجی ییلنده یاهو اوغلی یاهوحاز اسرائیل اوزرینه
سامره‌ده ملك اولمغه باشلدی و اون یدی ییل سلطنت ایتدی ٢ و ربّك کوزلرنده کتلك ایتدی و اسرائیله
کناه ایتدرن نباط اوغلی یوربعامك کناهلری آردنجه سلوك ایتدی و انلردن اجتناب ایتمدی ٣ و ربّك
غضبی اسرائیل اوزرینه طوتشدی و انلری آرام ملکی حزائیلك النه و حزائیل اوغلی بن هددك الینه
ویردی جمیع کونلرده ٤ و یاهوحاز ربّك حضورینه تضرّع ایتدکده ربّ انی استجابت ایلدی زیرا
اسرائیلك مضایقه‌سنی کوردی که انکله آرام ملکی انلری تضییق ایدردی ٥ و ربّ اسرائیله بر قورتاریجی
ویردی و آرامیلرك الی التندن چقدیلر و بنی اسرائیل کندو چادرلرنده ساکن اولورلردی دون و اوته‌کون
کبی ٦ امّا اسرائیله کناه ایتدرن یوربعام اوینك کناهلرندن رجوع ایتمدیلر بلکه انلرده سلوك
ایتدیلر حتّی قورو دخی سامره‌ده طوروردی ٧ زیرا یاهوحازه قومندن اللی آتلولردن و اون عربه‌لردن و اون
بیك یایالردن غیری آلیقومدی چون آرام ملکی انلری اهلاك ایتمش ایدی و انلری اوواقلیوب توز کبی
قومش ایدی ٨ و یاهوحازك قالان قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه و انك شجاعتی اسرائیل ملکلرینك تواریخ
کتابنده مسطور دکلمیدر ٩ و یاهوحاز باباری ایله رقود ایلدی و انی سامره‌ده کومدیلر و اوغلی یاهوآش
انك یرینه ملك اولدی ١٠ یهودا ملکی یوآشك اوتوز یدنجی ییلنده یاهوحاز اوغلی یاهوآش اسرائیل
اوزرینه سامره‌ده ملك اولمغه باشلدی و اون التی ییل سلطنت ایلدی ١١ و ربّك کوزلرنده کتلك ایتدی
اسرائیله کناه ایتدرن نباط اوغلی یوربعامك جمله کناهلرندن اجتناب ایتمیوب انلرده سلوك ایلدی
١٢ و یاهوآشك قالان قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه و یهودا ملکی آموصیا ایله جنك ایتدکده شجاعتی
اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ١٣ و یاهوآش آتالریله رقود ایلدی و انك تختنده
یوربعام اوتوردی و یاهوآش اسرائیل ملکلری ایله سامره‌ده کوملدی ١٤ و الیشع بر خسته‌لك ایله خسته

أولدیکه اندن وفات ایتدی و اسرائیل ملکی یهوآش اکا اینوب وانک یوزی اوزرنده آغلیوب دیدیکه بابام
بابام اسرائیلک عربه‌سی وانک آتلولری ١٥ الیشع دخی اکا دیدیکه یای و اوقلر آل وکندویه یای و اوقلر
آلدی ١٦ واسرائیل ملکنه دیدیکه الکی یای اوزرینه صال اول دخی الینی صالدی والیشع اللرینی ملکک
اللری اوزرینه قودی ١٧ ودیدیکه مشرقه طوغرو پنجره‌یی آچ وانی آچدوغنده الیشع دیدیکه آت
وآتدقدن صکره دیدیکه ربک خلاص اوقی وآرام اوزرینه خلاص اوقی زیرا آرامیلری آفاقده قراجغسن
تا افنا ایدنجه‌یه‌دک ١٨ ودخی دیدیکه اوقلری آل وآلدی ودخی اسرائیل ملکنه دیدیکه یره اور واوچ
کره اوردی وطوردی ١٩ والله آدمیسی اکا غضبلنوب دیدیکه بش التی کره اورسیدک او زمان آرامیلری
افنا ایدنجه‌یه‌دک اوروردک اما شمدی آرامیلری اوچ کره اورسک کرک ٢٠ والیشع وفات ایتدی وانی
کومدیلر وکلجک ییلده موآبیلرک عسکری ولایته آقین ایتدیلر ٢١ واولدیکه بعضیلر بر آدمی کومر
ایکن ایشته اول عسکری کوردیلر واول آدمی الیشعک مزارینه براقدیلر که اینوب الیشعک کمکلرینه طوقندوغی
کبی دیرلدی وآیاقلری اوزرینه قلقدی ٢٢ وآرام ملکی حزائیل یاهوحازک جمیع کونلرنده اسرائیلی
تضییق ایتدی ٢٣ ورب انلری اسرگدی وانلره مرحمت ایلدی وانلره راجع اولدی ابراهیم اسحق
ویعقوب ایله اولان عهدی ایچون انلری بوزمغه استمدی هم انلری شمدیه‌دک کندو حضورندن قوومدی
٢٤ وآرام ملکی حزائیل اولدی واوغلی بن هداد انک یرینه ملک اولدی ٢٥ ویاهوحاز اوغلی یاهوآش
دونوب حزائیل اوغلی بن هدادک الندن اول شهرلری آلدی که باباسی یاهوحازک الندن جنک ایله
آلمش ایدی یاهوآش انی اوچ کره اوردی واسرائیله شهرلرینی کرو دوندردی ۞

اون دردنجی فصل

١ اسرائیل ملکی یاهوحاز اوغلی یاهوآشک ایکنجی ییلنده یهودا ملکی یوآش اوغلی آموصیا ملک
اولدی ٢ سلطنت ایتمکه باشلدوغی زمان یکرمی بش یاشنده ایدی واورشلیمده یکرمی طقوز ییل سلطنت
ایلدی وآناسنک آدی اورشلیمدن اولان یوعادان ایدی ٣ بو ربک کوزلرنده طوغرولق ایلدی اما باباسی
داود کبی دکل باباسی یوآشک جمله ایتدوکنه کوره ایلدی ٤ نهایت یوکسک یرلر قالدرلمدی هنوز
دخی قوم یوکسک یرلرده ذبح ایدوب بخورلردی ٥ واولدیکه مملکت النده استحکام بولدقده باباسی
اولان ملکی اوران قوللرینی اوردی ٦ اما اورانلرک اوغللرینی اولدرمدی نیجه که موسی توراتنک کتابنده
یازلمشدر که انده رب امر ایدوب دیدیکه بابالر اوغللر ایچون اولدرلمیه واوغللر دخی بابالر ایچون
اولدرلمیه هر کس کندو کناهی ایچون اولدرله ٧ وادومیلردن توز دره‌سنده اون بیک قدر اوردی
وسلعی جنکله آلوب انک آدینی یقتائیل قودی تا بو کونه‌دک ٨ اوزمان آموصیا اسرائیل ملکی یاهو اوغلی
یاهوحازک اوغلی یاهوآشه ایلچیلر کوندروب دیدیکه کل یوز یوزه کورشه‌لم ٩ واسرائیل ملکی یاهوآش

يهودا ملكى آموصيايه كوندروب ديديكه لبناندده اولان ديكن لبناندده اولان ارز آغاجنه كوندروب
ديديكه بنم اوغلمه قزكى عورتلكه وير ولبناندده اولان صحرانك حيوانى كچدى واول ديكنى چيكندى
١٠ ادوميلرى بر خوجه اوردك وقلبك سنى ارتفاع ايتدى فخرلن واوكده اوتور نيچون قارشورسن شول
شره كه سن دوشهسن سن ويهودا سنكله ١١ اما آموصيا دكلمدى ايمدى اسرائيل ملكى ياهوآش اكا
چقدى واو ويهودا ملكى آموصيا يهودا ده اولان بيت شمسده يوز يوزه كورشديلر ١٢ ويهودا اسرائيلك
اوكنده بوزلدى وهركس چادرلرينه قاچديلر ١٣ واسرائيل ملكى ياهوآش يهودا ملكى آخزيا اوغلى
يوآش اوغلى آموصيايى بيت شمسده طوتدى واورشليمه كلدى واورشليمك ديواوينى افرام قپوسندن
تا كوشه نك قپوسنه دك دورت يوز دراع يقدى ١٤ وجمله آلتونى وكمشى وربك اونده وملك خانه نك
خزينه لرنده بولنان جمله قابلرى ورهن اوغللرى آلوب سامره يه دوندى ١٥ وياهوآشك ايتدوكى قالان
قصه لر وانك شجاعتى ويهودا ملكى آموصيا ايله ايتدوكى جنك اسرائيل ملكلرينك تواريخ كتابنده
مسطور دكلمى در ١٦ وياهوآش باباللرى ايله رقود ايلدى واسرائيل ملكلرى ايله سامره ده كوملدى واوغلى
يوربعام انك يرينه ملك اولدى ١٧ ويهودا ملكى يوآش اوغلى آموصيا اسرائيل ملكى ياهوحاز اوغلى
ياهوآشك وفاتندن صكره اون بش ييل ياشادى ١٨ وآموصيانك قالان قصه لرى يهودا ملكلرينك تواريخ
كتابنده مسطور دكلمى در ١٩ وبعضيلر اورشليمده انك اوزرينه تعاقد ايتديلر ولخيشايه قاچدى اما
آردنجه لخيشايه كوندروب انى اوراده اولدرديلر ٢٠ وانى آتلر اوزرينه قويوب كتورديلر واورشليمده
باباللرى ايله داودك شهرنده كوملدى ٢١ وجمله يهودا قومى عزريايى آلديلركه اون آلتى ياشنده ايدى
وانى باباسى آموصيانك يرينه ملك نصب ايلديلر ٢٢ آيلتى او بنا ايلدى وانى يهودايه دوندردى ملك
باباللرى ايله رقود ايتدكدن صكره ٢٣ يهودا ملكى يوآش اوغلى آموصيانك اون بشنجى ييلنده اسرائيل
ملكى ياهوآش اوغلى يوربعام سامره ده ملك اولمغه باشلدى وقرق بر ييل سلطنت ايلدى ٢٤ وربك
كوزلرنده كتك ايتدى اسرائيله كناه ايتدرن نباط اوغلى يوربعامك كناهلرندن اجتناب ايتمدى
٢٥ او اسرائيل سنورينى كرو آلدى حمات مدخلندن تا اووانك دكزينه دك اسرائيل اللهى ربك سوزينه
اوزره كه انى جاتحفرودن اولان پيغمبر آمانيك اوغلى يونان قوللغى ايله سويلمش ايدى ٢٦ زيرا رب
كوردىكه اسرائيلك مضايقه سى پك شديد ايدى نه قپانمشى نه آليقومشى نه اسرائيله ياردمجى وار
ايدى ٢٧ ورب كوك آلتنده اسرائيلك آدينى محو ايده جكم ديمش ايدى وانلرى ياهوآش اوغلى
يوربعامك الى ايله قورتاردى ٢٨ ويوربعامك قالان قصه لرى وهر نه ايتدى ايسه وانك شجاعتى ونيجه كه
جنك ايلدى ونيجه كه دمشقى ويهودا حماتنى اسرائيل ايچون كرو آلدى ايسه اسرائيل ملكلرينك تواريخ
كتابنده مسطور دكلمى در ٢٩ ويوربعام باباللرى اسرائيل ملكلرى ايله رقود ايلدى واوغلى زكريا
انك يرينه ملك اولدى ۞

اون بشنجی فصل

١ اسرائیل ملکی یوربعامك یکرمی یدنجی ییلنده یهودا ملکی آموصیانك اوغلی عزریا ملك اولدی
٢ ملك اولمغه باشلدوغی زمان اون آلتی یاشنده ایدی واورشلیمده اللی ایکی ییل سلطنت سوردی
وآناسنك آدی اورشلیملو یخلیا ایدی ٣ وربك کوزلرنده طوغرو اولانی ایلدی باباسی آموصیانك جمله
ایتدوکنه کوره ٤ نهایت یوکسك یرلر قالدرلمادی هنوز دخی قوم یوکسك یرلرده ذبح ایدوب بخورلردی
٥ ورب ملکی اوردی وتا اولدوکی کوننه‌دك جذام ایدی وباشقه اوده ساکن ایدی وملکك اوغلی
یوآثام سرای اوزرینه نصب اولنوب ولایت قومنه حکم ایدردی ٦ وعزریانك قالان قصه‌لری وهرنه ایتدی
ایسه یهودا ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٧ وعزریا بابالری ایله رقود ایلدی وآنی
داود شهرنده بابالری ایله کومدیلر واوغلی یوآثام آنك یرینه ملك اولدی ٨ یهودا ملکی عزریانك
اوتوز سکزنجی ییلنده یوربعام اوغلی زخریا اسرائیل اوزرینه سامره‌ده آلتی آی سلطنت سوردی ٩ وربك
کوزلرنده ملك ایلدی بابالری ایتدکلری کبی اسرائیله کناه ایتدرن نابط اوغلی یوربعامك کناهلرندن
اجتناب ایتمدی ١٠ ویابس اوغلی شالوم آنك اوزرینه فتنه ایدوب آنی قومك اوکنده اوردی واولدردی
وآنك یرینه ملك اولدی ١١ وزخریانك قالان قصه‌لری اشته آنلر اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده
مسطوردر ١٢ ربك یاهویه سویلیوب دیدوکی سوز بودر سنك اوغللرك اسرائیل تختی اوزرنده تا دردنجی
نسله‌دك اوترالر وبویله اولدی ١٣ یابس اوغلی شالوم یهودا ملکی عزیانك اوتوز طقوزنجی ییلنده
ملك اولدی وبر آی سامره‌ده سلطنت ایتدی ١٤ زیرا جادی اوغلی مناحیم ترصادن چقوب سامره‌یه
کلدی ویابس اوغلی شالومی سامره‌ده اوردی واولدردی ویرینه ملك اولدی ١٥ وشالومك قالان
قصه‌لری وایتدوکی فتنه‌سی اشته بونلر اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطوردر ١٦ اوزمان مناحیم
طفصحی وجمله ایچنده اولانی وترصادن برو آنك سنورلرینی اوردی آچمادقلری ایچون آنلری اوردی وایچنده
بولنان جمله کبه قریلرینی یاردی ١٧ یهودا ملکی عزریانك اوتوز طقوزنجی ییلنده جادی اوغلی مناحیم
اسرائیل اوزرینه ملك اولمغه باشلدی وسامره‌ده اون ییل سلطنت ایلدی ١٨ وربك کوزلرنده ملك ایدوب جمله
کونلرنده اسرائیله کناه ایتدرن نابط اوغلی یوربعامك کناهلرندن اجتناب ایتمدی ١٩ وآثور ملکی
فول ولایت اوزرینه کلدی ومناحیم فوله بیك قنطار کمش ویردی کلا ملکی النده بر قرار ایتمك ایچون
آکا یاردم ایلیه ٢٠ اول کمشی مناحیم اسرائیلدن جمله مالدارلردن هر بر آدمدن اللی مثقال کمش چقاردی
که آثور ملکنه ویره ایمدی آثور ملکی دونوب اوراده ولایتده طورمدی ٢١ ومناحیمك قالان قصه‌لری
وهرنه ایتدی ایسه اسرائیل ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٢٢ ومناحیم بابالری ایله
رقود ایلدی واوغلی فقحیا آنك یرینه ملك اولدی ٢٣ یهودا ملکی عزریانك اللنجی ییلنده مناحیم

اوغلی فقحیا اسرائیل اوزرینه سامره‌ده ملك اولمغه باشلدی و ایکی ییل سلطنت سوردی ٢٤ و ربك
كوزلرنده كلك ایلدی اسرائیله كناه ایتدرن نباط اوغلی یوربعامك كناهلرندن اجتناب ایتمدی
٢٥ و جری باشیلرندن اولان رملیا اوغلی فقح آنك اوزرینه فتنه ایلدی و سامره‌ده ملك خانه‌نك سراینده
آرغوب و آریا ایله و جلعادلولر اوغللرندن اللی آدم بله انی اوردیلر و انی اولدردی و آنك یرینه ملك
اولدی ٢٦ و فقحیانك قالان قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه اشته بونلر اسرائیل ملكلرینك تواریخ كتابنده
مسطوردر ٢٧ یهودا ملكی عزریانك اللی ایكنجی ییلنده رملیا اوغلی فقح سامره‌ده اسرائیل اوزرینه
ملك اولمغه باشلدی و یكرمی ییل سلطنت سوردی ٢٨ و ربك كوزلرنده كلك ایلدی اسرائیله كناه
ایتدرن نباط اوغلی یوربعامك كناهلرندن رجوع ایتمدی ٢٩ اسرائیل ملكی فقحك كونلرنده آثور ملكی
تغلت فلاصر كلوب عیون و آبیل بیت معكه و یانوح و قادش و حاصور و جلعادی و جلیلی و جمله نفتالی
ولایتنی آلدی و ساكنلرینی آثوره اسیر كوتردی ٣٠ و ایلا اوغلی هوشع رملیا اوغلی فقح اوزرینه فتنه
ایدوب و انی اوروب انی اولدردی و آنك یرینه عزیا اوغلی یوثامك یكرمنجی ییلنده ملك اولدی ٣١ و فقحك قالان
قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه اشته بونلر اسرائیل ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطوردر ٣٢ اسرائیل
ملكی رملیا اوغلی فقحك ایكنجی ییلنده یهودا ملكی عزیا اوغلی یوثام ملك اولدی ٣٣ ملك اولدوغی
زمان یكرمی بش یاشنده ایدی و اورشلیمده اون آلتی ییل سلطنت سوردی و آناسنك آدی صادوق قیزی
یروشا ایدی ٣٤ و ربك كوزلرنده طوغرو اولانی ایلدی باباسی عزیانك جمله ایتدوكنه كوره ایتدی
٣٥ اما یوكسك یرلر قالدرلمادی قوم هنوز یوكسك یرلرده ذبح ایدوب بخورلردی ربك اوینك اوست
قپوسنی او یاپدی ٣٦ و یوثامك قالان قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه یهودا ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطور
دكلمیدر ٣٧ اول كونلرده رب آرام ملكی راصینی و رملیا اوغلی فقحی یهودا اوزرینه كوندرمكه
باشلدی ٣٨ یوثام دخی باباله‌ریله رقود ایلدی و باباسی داودك شهرنده باباله‌ری ایله كوملدی و اوغلی آحاز
آنك یرینه ملك اولـــــــــــــــدی

اون آلتنجی فصل

١ رملیا اوغلی فقحك اون یدنجی ییلنده یهودا ملكی یوثام اوغلی آحاز ملك اولدی ٢ آحاز ملك
اولدوغی زمان یكرمی یاشنده ایدی و اورشلیمده اون آلتی ییل سلطنت سوردی و اللهی ربك كوزلرنده
طوغرو اولانی ایتمدی باباسی داود ایتدوكنه كوره ٣ بلكه اسرائیل ملكلرینك طریقنده سلوك ایتدی
و كندو اوغلنی آتشدن كچوردی رب بنی اسرائیلك یوزندن قوودوغی طایفه‌لرك مكروهاتنه كوره ٤ و یوكسك
یرلرده و دپه‌لرده و هر یشیل آغاجك آلتنده ذبح ایدوب بخورلردی ٥ او زمان آرام ملكی راصین و اسرائیل
ملكی رملیا اوغلی فقح اورشلیم اوزرینه جنكه چقوب آحازی محاصره ایتدیلر اما غلبه‌یه قادر اولمادیلر

٦ اول زمانده آرام ملکی راصین آیلتی آرامه تکرار تحصیل ایتدی ویهودیلری آیلتدن قوودی وآرامیلر
آیلته کلدیلر واوراده تا بوکونه‌دک ساکن اولدیلر ٧ وآحاز آثور ملکی تغلت فلاصره ایلچیلر کوندروب
دیدیکه قولك واوغلك ایم چق واوزرمه قلقمش آرام ملکنك الندن واسرائیل ملکنك الندن بنی
قورتار ٨ وآحاز ربّك اونده وملك خانه‌نك خزینه‌لرنده بولنان کمشی واَلتونی آلوب آثور ملکنه هدیّه
کوندردی ٩ وآثور ملکی انی دکلدی وآثور ملکی دمشق اوزرینه چقوب انی آلدی وساکنلرینی قیره‌یه
اسیر کوتردی وراصینی اولدردی ١٠ وآحاز ملك آثور ملکی تغلت فلاصره بولشمغه دمشقه کیتدی ودمشقده
اولان مذبحی کوردی ٭ وآحاز ملك مذبحك رسمنی وجمله یاپوسنه کوره صورتنی امام اوریایه کوندردی
١١ امام اوریا دخی بر مذبح یاپدی آحاز ملك دمشقدن جمله کوندردوکنه کوره امام اوریا بویله ایلدی
تا آحاز ملك دمشقدن کلنجیه‌دك ١٢ وملك دمشقدن کلدکده ملك مذبحی کوردی وملك مذبحه
یقلاشوب اوزرنده قربان ایلدی ١٣ وصعیده‌سنی وپیشکش قربانینی یاقدی ودوکشنی دوکدی هم سلامت
قربانلرینك قاننی مذبح اوزرینه صاچدی ١٤ ونحاسدن اولان مذبحی که ربّك اوکنده ایدی اوك اوك
طرفندن کندو مذبحنك وربّ اوینك آراسندن کرو چکدی ومذبحنك یاننده شماله طوغرو قودی
١٥ وآحاز ملك امام اوریایه امر ایدوب دیدیکه بیوك مذبح اوزرنده صباح صعیده‌سنی وآخشام
پیشکشنی یاق وملکك صعیده‌سنی وانك پیشکشنی ودخی جمله ولایت قومنك صعیده‌سنی وانلرك پیشکشنی
وانلرك دوکشلرینی وجمله صعیده‌لرك قاننی وذبیحه‌لرك جمله قاننی انك اوزرینه صاچه‌سن ونحاسدن
اولان مذبح سؤال ایتمك ایچون بکا قالسون ١٦ ایمدی امام اوریا آحاز ملکك جمله امر ایتدوکنه کوره
ایلدی ١٧ ٭ ودخی آحاز ملك قاعده‌لرك بصمقلرینی کسوب انلردن مصلقلری قالدردی والتنده اولان نحاسی
اوکزلردن دکزی اندروب انی طاش دوشمه اوزرینه قودی ١٨ واوده یاپلمش سبت اورتوسنی وملکك
طشره‌ده‌کی مدخلنی ربّك اوندن قالدردی آثور ملکنك اوجندن ١٩ وآحازك ایتدوکی قالان قصّه‌لر یهودا
ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٢٠ وآحاز باباری ایله رقود ایلدی وباباری ایله داود
شهرنده دفن اولندی واوغلی حزقیا انك یرینه ملك اولدی ۞

اون یدنجی فصل

١ یهودا ملکی آحازك اون ایکنجی ییلنده الا اوغلی هوشع اسرائیل اوزرینه سامره‌ده ملك اولمغه
باشلدی وطقوز ییل سلطنت سوردی ٢ وربّك کوزلرنده کملك ایتدی امّا اندن اوّل اولان اسرائیل
ملکلری کبی دکل ٣ آثور ملکی شلمناصر انك اوزرینه چقدی وهوشع اکا قول اولوب اکا پیشکشلر
ویردی ٤ وآثور ملکی هوشعده فتنه بولدی زیرا مصر ملکی سوایه ایلچیلر کوندرمش ایدی وآثور
ملکنه سنه بسنه ایتدوکی پیشکشی چقارمدی انك ایچون آثور ملکی انی قپادی وانی حبسخانه‌ده باغلدی

٥ اندن صكره آثور ملكى جمله ولايته چقدى وسامرەيه دخى چقدى و اوچ ييل محاصره ايلدى
٦ و هوشعك طقوزنجى ييلنده آثور ملكى سامره يى آلدى و اسرائيلى آثوره كوتوردى و انلره حلاحده
و جوزان ارماغى يانندە اولان حبورده و مادى شهرلرنده مكان ويردى ٧ زيرا واقع اولديكه بنى اسرائيل
اللهى ربه كه انلرى مصر ديارندن مصر ملكى فرعونك الى التندن چقارمش ايدى كناه ايتمشلر ايدى
و غيرى الاهلردن قورقديلر ٨ و رب بنى اسرائيلك حضورندن قوودوغى طايفه لرك قانونلرنده و اسرائيل
ملكلرينك ايتدكلرى آيينلرده سلوك ايتديلر ٩ و بنى اسرائيل اللهى ربك اوكنده طوغرو اولميانى
كزلوجه ايتديلر و كندولرينه جمله شهرلرنده بكجى قله سندن حصارلو شهره وارنجه يوكسك يرلرى
بنا ايتديلر ١٠ و كندولرينه صنملر و قورولر نصب ايتديلر هر يوكسك دپه اوزرنده و هر يشيل آغاجك
التنده ١١ و اوراده جمله يوكسك يرلرده حضورلرندن ربك قوودوغى طايفه لر كبى بخورلديلر و ربى
غضبلندرمك ايچون يرامز قصه لر ايتديلر ١٢ و شول رجسلره عبادت ايتديلر كه رب انلره ديمش ايديكه
بو نسنه يى ايتمك ١٣ و رب اسرائيل اوزرينه و يهودا اوزرينه جمله پيغمبرلرك و جمله باقيجيلرك اليله اشهاد
ايدوب ديمش ايديكه فنا طريقلرڭزدن رجوع ايلياك و بنم امرلرمى و فرايضلرمى بابالرڭزه وصيت
ايتدوكم و قوللرم پيغمبرلرك اليله كوندردوكم جمله توراته كوره صقلايك ١٤ اما ڭلمديلر بلكه
بوينلرينى اللهى ربه اينانميان بابالرينك بوينلرى كبى برك ايتديلر ١٥ و انك فرايضلرينى و بابالرى ايله
كسدوكى عهدينى و اوزرلرينه اشهاد ايتدوكى شهادتلرينى تحقير ايتديلر و اباطيله اويوب باطل اولديلر
و اطرافنده اولان شول طايفه لرك آردنجه كتديلر كه رب انلر كبى ايتمكز ديو امر ايتمش ايدى
١٦ و اللهى ربك جمله امرلرينى ترك ايدوب كندولرينه دوكمه بتلر يابديلر ايكى بوزاغو و بر قورو يابديلر
و جمله كوكك عسكرينه سجده ايدوب بعله عبادت ايلديلر ١٧ و اوغللرينى و قزلرينى آتشدن كچورديلر
و فال آچوب رماللق ايتديلر و ربى غضبلندرمك ايچون ربك حضورنده كندولرينى تمليك ايتمكه صاتديلر
١٨ انك ايچون رب اسرائيل اوزرينه پك اويكه لنوب انلرى كندو حضورندن قالدردى يهودا سبطندن
غيرى بريسى قالمادى ١٩ يهودا دخى اللهى ربك امرلرينى صقلمدى بلكه اسرائيلك ايتدوكى قانونلرنده
سلوك ايتديلر ٢٠ انك ايچون رب جمله اسرائيل نسلندن اكراه ايدوب انلره اذا ايلدى و انلرى
يغماجيلرك النه تسليم ايتدى تا انلرى حضورندن براغنجيه دك ٢١ زيرا داود اوندن اسرائيلى آيردى
و انلر نباط اوغلى يوربعامى ملك نصب ايتديلر و يوربعام اسرائيلى ربك آردنجه كتمكدن اطراد ايلدى
و انلره عظيم كناه ايتدردى ٢٢ و بنى اسرائيل يوربعامك ايتدوكى جمله كناهلرده سلوك ايدوب انلردن
رجوع ايتمديلر ٢٣ تا رب اسرائيلى كندو حضورندن ابعاد ايدنجيه دك نتيجه كه جمله قوللرى پيغمبرلرك
الى ايله سويلدى ايسه ايمدى اسرائيل كندو ولايتندن آثوره كوترلدى تا بو كونه دك ٢٤ و آثور ملكى
بابلدن و كوتدن و عاوادن و حماتدن و صفروايمدن آدملر كتوروب انلره سامره شهرلرنده بنى اسرائيلك

يرينه مكان ويردى وسامره‌يى ملك ايدنديلر وانك شهرلرنده ساكن اولديلر ٢٥ وابتدا انده
اوتردقلرنده اولديكه ربدن قورقماديلر ورب انلره آرسلانلر كوندرديكه انلرى اولدرديلر ٢٦ انك ايچون
آثور ملكنه سويليوب ديديلركه نقل ايتدوكك وسامره شهرلرنده يرلشدردوكك امتلر ولايت تكريسنك
آيينني بلمزلر انك ايچون انلره آرسلانلر كوندرديكه انلرى اولدره‌لر ولايت تكريسنك آيينني بلمدكلرى
ايچون ٢٧ وآثور ملكى امر ايدوب ديديكه بورايه نقل ايتدوككز امامليردن بريني اورايه كوترك كه
واروب اوراده ساكن اولا وانلره ولايت تكريسنك آيينني تعليم ايده ٢٨ وسامره‌دن نقل ايتدكلرى
امامليردن بريسى كلوب بيت ايلده ساكن اولدى وانلره ربدن نيجه قورقمغنى تعليم ايدردى ٢٩ اما
هر امت كندو الاهينى يايار اولدى وسامره‌لولر ياپدقلرى يوكسك يرلرك اولرنده قوديلر هر امت كندو
ساكن اولدقلرى شهرلرنده ٣٠ يعنى بابل آدملرى ساخوت بنوتى ياپديلر وكوت آدملرى نرجالى ياپديلر
وحمات آدملرى آسيمايى ياپديلر ٣١ وعاواولر نبحازى وترتاقى ياپديلر وصفرواييملولر آدرملكه وعنامّلكه
صفروايم الاهلرينه كندو اوغللرينى آتشه ياقرلردى ٣٢ وربدن قورقرلردى وكندولرينه ادنالرندن يوكسك
يرلرك كاهنلرينى ايتديلركه انلره يوكسك يرلرك اولرنده ذبح ايدرلردى ٣٣ ربدن قورقرلردى ودخى
كندو الاهلرينه عبادت ايدرلردى اورادن انلرى نقل ايتدكلرى امتلرك آييننه كوره ٣٤ انلر تا بوكونه‌دك
اولكى آيينلرى اوزره ايدرلر ربدن قورقمازلر وقانونلرينه وحكملرينه كوره وربك بنى يعقوبه كه اكا
اسرائيل آدينى قودى اصمرلدوغى توراته وامره كوره ايتمزلر ٣٥ ورب انلر ايله عهد كسمش ايدى
وانلره امر ايدوب ديمش ايديكه غيرى الاهلردن قورقمك وانلره سجده ايتمك وانلره عبادت ايتمك
وانلره ذبح ايتمك ٣٦ بلكه اول رب كه سزى عظيم قوت ايله واوزانمش قول ايله مصر ديارندن چقاردى
اندن قورقك واكا سجده ايليك واكا ذبح ايليك ٣٧ ودخى سزك ايچون يازدوغى فرضلرى وحكملرى
وتوراتى وامرى صقلنيوب جميع كونلرده ايده‌سز وغيرى الاهلردن قورقميه‌سز ٣٨ وسزكله كسدوكم
عهدى اونتميه‌سز وغيرى الاهلردن قورقميه‌سز ٣٩ بلكه اللهكز ربدن قورقكز اول دخى سزى جمله
دشمنلركزك الندن قورتاراجقدر ٤٠ اما دكلميوب قديم آيينلرى اوزره ايتديلر ٤١ ايمدى بو امتلر
ربدن قورقرلردى وكندو صنملرينه دخى عبادت ايدرلردى واوغللرى دخى واوغللرينك اوغللرى بابالرينك
ايتدوكنه كوره تا بوكونه‌دك ايدرلر ۞

اون سكزنجى فصل

١ واولديكه اسرائيل ملكى الا اوغلى هوشعك اوچنجى ييلنده يهودا ملكى آحاز اوغلى حزقيا ملك
اولدى ٢ ملك اولدوغى زماننده يكرمى بش ياشنده ايدى واورشليمده يكرمى طقوز ييل سلطنت سوردى
وآناسنك آدى زخريا قيزى آبى ايدى ٣ وربك كوزلرنده طوغرو اولانى ايلدى باباسى داودك جمله

ایتدوکنه کوره ٤ یوکسك یرلری قالدردی و صنملری قیردی و قورولری کسدی و موسی نك یاپدوغی نحاس یلانی
پاره‌لدی زیرا بنی اسرائیل اکا تا او کونلره‌دك بخورلر توتردی و اکا نحشتان آدینی قودی ٥ اسرائیل اللهی
ربه توکّل ایتدی و اندن صکره و اندن اوّل اولان جمله یهودا ملکلرینك آراسنده انك کبی یوق
ایدی ٦ زیرا ربّه التصاق ایدوب اندن عدول ایلمدی و ربّ موسی‌یه امر ایتدوکی امرلری صقلادی
٧ و ربّ انکله ایدی نره‌یه توجّه ایدردی ایسه ایشی راست کلوردی و آثور ملکنه عاصی اولوب اکا
خدمت ایتمزدی ٨ فلسطیلری غزّه‌یه‌دك و انك سنورلرینه‌دك بکجیلرك قله‌سندن حصارلو شهره وارنجه
اوردی ٩ و اولدیکه حزقیا ملکك دردنجی ییلنده که اسرائیل ملکی ایلا اوغلی هوشعك یدنجی ییلی
ایدی آثور ملکی سلماناصر سامره اوزرینه چقوب انی محاصره ایلدی ١٠ و اوچ ییلدن صکره انی آلدیلر
حزقیانك آلتنجی و اسرائیل ملکی هوشعك طقوزنجی ییلنده سامره آلندی ١١ و آثور ملکی اسرائیلی
آثوره کوتروب انلره حلحده و جوزان ارماغنك یاننده اولان حبورده و مادی شهرلرنده مکان ویردی
١٢ انلرك اللهی ربّك امرینی دیکلمدکلری ایچون بلکه عهدینه و ربّك قولی موسی‌نك جمله امر ایتدوکنه تجاوز
ایتدیلر نه دیکلدیلر نه ایتدیلر ١٣ و حزقیا ملکك اون دردنجی ییلنده آثور ملکی سنحاریب جمله
یهودانك حصارلو شهرلری اوزرینه چقوب انلری آلدی ١٤ و یهودا ملکی حزقیا آثور ملکنه لخیسه
کوندروب دیدیکه خطا ایتدم اوزرمدن دون هر نه که اوزرمه تکلیف ایدرسك ادا ایده‌جکم و آثور
ملکی یهودا ملکی حزقیایه اوچ یوز قنطار کمش و اوتوز قنطار آلتون تکلیف ایلدی ١٥ و حزقیا ربّك
اونده و ملك خانه‌نك خزینه‌لرنده بولنان جمله کمشی ویردی ١٦ او زمانده حزقیا ربّك هیکلی قپولرینی
و دیرکلری که انلری یهودا ملکی حزقیا آلتون ایله قپلامش ایدی سوکدی و انلری آثور ملکنه ویردی
١٧ و آثور ملکی لخیسدن ترتنی و ربسریسی و ربساقایی آغر عسکر ایله حزقیا ملکه اورشلیمه کوندردی
بونلر دخی چقوب اورشلیمه کلدیلر و چقوب کلدکلرنده قصّار تارلاسنك یولنده اولان اوست حوضك
صو یولنده طوردیلر ١٨ و ملکی چاغردیلر و انلره او کتخداسی حلقیا اوغلی الیاقیم و کاتب سبنا و آساف
اوغلی یوآح تذکره‌جی چقدیلر ١٩ و ربساقا انلره دیدیکه شمدی حزقیایه دییکز که عظیم ملك آثور
ملکی بویله دیر که نه در بو سنك طیاندوغك اعتماد ٢٠ دیدك امّا دوداق لاقردیسیدر جنك ایچون تدبیر
و قوّت لازمدر شمدی کیمه اعتماد ایدرسن که بکا عاصی اولدك ٢١ اشته شمدی بو قیرق قامشك طیاغنه
یعنی مصره طیاندك که بر کمسه اکا طیانسه الینه کیروب انی دله‌جکدر مصر ملکی فرعون جمله اکا
طیانانلره بویله در ٢٢ و اکر بکا دیرسکز که اللهمز ربّه طیانورز او دکلمی در که حزقیا انك یوکسك یرلرینی
و مذبحلرینی قالدروب یهودایه و اورشلیمه دیدیکه بو مذبحك اوکنده اورشلیمده سجده ایده‌سز ٢٣ ایمدی
حالا کرم ایله افندم آثور ملکی ایله بحث ایله و سکا ایکی بیك آت ویره‌یم اکر اوزرلرینه آتلولر
ویرمکه قادر ایسك ٢٤ و افندمك اك کوچك قوللرندن بر سرورینك یوزینی نه شکل دوندررسن عربه‌لر

وآتلولر ايچون مصره طیاندك ٢٥ شمدی بو يرك اوزرينه اني خراب ایلمكه ربسزمی چقدم رب بكا
ديمشدر كه بو يرك اوزرينه چق واني خراب ايله ٢٦ وحلقيا اوغلی الياقيم وسبنا ويوآح ربساقايه
ديديلر كه كرم ايله قوللركه سريانيجه سويله كه اني بز آكلرز وبزمله ديوار اوزرنده اولان قومك
قولاقلرنده يهوديجه سويلمه ٢٧ اما ربساقا انلره ديديكه افندم بنی بو سوزلری سويلمك ايچون افندكه
يا سكامی كوندردی ديوارك اوزرنده اوتران آدملره دكلمی كه سزكله كندو نجاستلرينی ييهلر وسدكلرينی
ايچهلر ٢٨ وربساقا طوردی وبلند آواز ايله يهوديجه چاغروب وسويليوب ديديكه عظيم ملك آتور
ملكنك سوزينی دكليك ٢٩ ملك بويله ديدی حزقيا سزی اضلال ايتمسون زيرا سزی انك الندن
قورتارمغه قادر اولماز ٣٠ وحزقيا البته رب بزی قورتارر وبو شهر آتور ملكنك النه ويرلمز ديو سزی ربه
طيانديرمسون ٣١ حزقيايی دكلمك زيرا آتور ملكی بويله ديدی بنمله بارشق ايليك وبكا چقك وهر كس
كندو آصمهسندن وهر كس كندو انجير آغاجندن ييكز وهر كس كندو صارنجنك صويندن ايچكز
٣٢ تا بن كلنجه وسزی ولايتكزه بكزر بغدای وشراب ولايتنه اتمك وباغلر ولايتنه زيت ياغی وبال
ولايتنه كوترنجه سز ياشايوب اوليهسز وحزقيا سزی آلداتوب رب سزی قورتارهجقدر ديدوكی زمان انی
دكلمك ٣٣ هيچ طايفهلرك الاهلرندن بريسی كندو ولايتنی آتور ملكنك الندن قورتاردیمی ٣٤ قنی حمات
وارفاد الاهلری قنی صفروايم هنع وعوه الاهلری سامرهيی بنم الرمدن قورتارديلرمی ٣٥ ولايتلرك جمله
الاهلرندن كندو ولايتنی المدن قورتارمش كيم واركه رب اورشليمی بنم المدن قورتاره ٣٦ اما قوم سكوت
ايدوب اكا بر سوز جواب ويرمديلر زيرا ملكك امری اولوب ديديكه اكا جواب ويرميهسز ٣٧ اندن صكره
او كتخداسی حلقيا اوغلی الياقيم وكاتب سبنا وآساف اوغلی يوآح تذكرهجی اثوابلری يرتق حزقيايه
كلديلر واكا ربساقانك سوزلرينی ديويرديلر ۞

اون طقوزنجی فصل

١ واولديكه حزقيا ملك بونی اشتمكله اثوابلرينی يرتدی وچل ايله كينوب ربك اوينه كيردی
٢ وچللر ايله اورتنمش او كتخداسی الياقيمی وكاتب سبنايی وامامدرك اختيارلرينی عاموص اوغلی اشعيا
پيغمبره كوندردی ٣ واكا ديديلر كه حزقيا بويله ديدی بو كون ضيق وملامت وسب كونيدر زيرا
اوغللر تا آنا رحمنك آغزينه كلديلر وطوغورمغه قوت يوق ٤ بلكه اللهك رب ربساقانك جمله سوزلرينی
اشتمشدر كه انی افنديسی آتور ملكی حی اللهه سب ايتمكه واللهك رب اشتدوكی سوزلر ايله اكا ملامت
ايتمكه كوندرمش ايدی ايمدی بولنان بقيه ايچون دعا ايله ٥ وحزقيا ملكك قوللری اشعيايه كلديلر
٦ واشعيا انلره ديديكه افندكزه بويله ديهسز كه رب بويله ديدی بو اشتدوكك سوزلردن قورقمه
كه انلر ايله آتور ملكنك خدمتكارلری بكا سب ايتديلر ٧ اشته بن انك اوزرينه بر روح صالايم كه

بر خبر اشده وكندو ولايتنه دونه وانی كندو ولايتنده قلج ايله دوشره‌يم ٨ ايمدی رفساقا دوندی
وآثور ملكنی لبنا اوزرينه جنك ايدر ايكن بولدی زيرا لخيسدن كوچدوكنی اشتمش ايدی ٩ چون
تراق نام حبش ملكنك خصوصنده اشتديكه اشته سنكله جنك ايتمكه چقدی ديديلر دونديی وحزقياه
ايلچيلر كوندروب ديديكه ١٠ يهودا ملكی حزقيايه بويله سويليوب ديه‌سز كه سنك اللّهك كه سن اكا
طيانرسن واورشليم آثور ملكنك الينه ويرلمز ديرسن سنی آلدامسون ١١ اشته آثور ملكلرينك جمله ولايتلره
ايتدكلرينی اشتدك كه انلری اخترام ايتديلر يا سن قورتلورميسن ١٢ باباларم بوزدقلری امتلرك يعنی
جوزانك وحارانك ورصفك وتالاساره‌ده‌كی عدن اوغللرينك الاهلری انلری قورتارديلرمی ١٣ قنی حمات ملكی
وآرفاد ملكی وصفروايم شهرينك وهنع وعوه ملكی ١٤ وحزقيا ايلچيلرك الندن مكتوبی آلوب انی اوقودی
وربك اوينه چقدی وحزقيا انی ربك حضورنده آچدی ١٥ وحزقيا ربك حضورنده دعا ايدوب ديديكه
ای كاروبلر آراسنده اوتران اسرائيل اللّهی ربّ جمله يرك مملكتلرينك اللّهی يالكز سن سن كوكی ويری
سن يراتدك ١٦ يا ربّ قولاغكی ميل ايله وديكله يا ربّ كوزلركی آچ وباق وسنحاريبك سوزلرينی
اشيت كه حیّ اللّهه سبّ ايتمكه كوندردی ١٧ يا ربّ كرچك كه آثور ملكلری اول طايفه‌لری وانلرك
ولايتلرينی خراب ايتديلر ١٨ وانلرك الاهلرينی آتشه ويرديلر زيرا انلر تكريلر دكل ايدی انجق آدم
اللرينك ايشی آغاج وطاش انك ايچون انلری بوزديلر ١٩ ايمدی حالا اللّهمز ربّ لطف ايدوب بزی انك
الندن قورتار تا كه جمله يرك مملكتلری بيله‌لركه يالكز سن ربّ اللّه سن ٢٠ او زمان عاموص اوغلی
اشعيا حزقيايه كوندروب ديديكه اسرائيل اللّهی ربّ بويله ديدی آثور ملكی سنحاريب اوزرينه سنك
دعا ايتدوكنی اشتدم ٢١ انك اوزرينه ربك سويلدوكی سوز بو در قز اوغلان قز صهيون سنی تحقير
ايتدی سنی استهزا ايلدی قز اورشليم سنك آردكجه باشنی صالدی ٢٢ كيمه شتم وسبّ ايلدك وكيمك
اوزرينه آوازی ترفيع ايتدك وكوزلركی يوقرويه قالدردك اسرائيلك قدوسی اوزرينه دكلمی در ٢٣ ايلچيلركك
الی ايله ربّه شتم ايدوب ديدك كه عربه‌لرمك كثرتيله طاغلرك باشنه لبنانك جانبلرينه چقدم وانك
ارز آغاجلرينك بالالرينی ومختار چام آغاجلرينی كسه‌جكيم وانك تا صوك قوناغنه وكرمللك اورماننه
كيره‌جكيم ٢٤ بن غريب صولری قازوب ايچدم وآياقلرمك طبانيله محاصره اولنان يرلرك جمله ارماقلرينی
قورتدم ٢٥ اشتمدكمی كه بن انی چوقدن ايتدم وقديم ايامدن برو دوزدم شمدی انی كتوردم كه
حصارلو شهرلری خرابه ييغنلره ييقاسن ٢٦ انك ايچون انلرك ساكنلرينك الی قصه اولمغله شاشديلر
واوتانديلر تارلا اوتی كبی ويشيل اوت كبی طام اوتلغی وبشغه قلقمزدن اوّل يبوسته چكلمش تخل كبی
ايديلر ٢٧ امّا بن سنك اوترشكی وچقشكی وكيرشكی واوزرمه اولان غضبكی بلورم ٢٨ وسنك اوزرمه
اولان جنونك وسنك مغرورلغك قولاقلرمه چقدی انك ايچون حلقه‌می بورنكه وكمی دوداقلركه قويايم
وسنی كلدوكك يولدن دوندره‌يم ٢٩ وبو سكا يا حزقيا نشان اولا بو ييل كندو كندودن بتمشنی

وایکنجی ییلده دوشمش دانه‌لردن بیتشنی ییه‌سز واوچنجی ییلده اکك وبچك وباغلری دکك ویمشنی
ییك ٣٠ ویهودا اوینك باقی قالانی تکرار التندن کوکلنوب یوقرودن یمش ویسوه ٣١ زیرا باقی قالان
یروشلیمدن وقورتلمش اولان صهیون طاغندن چقه رب العساکرك غیرتی بونی ایده‌جکدر ٣٢ انك ایچون
آثور ملکنك حقنه رب بویله دیمشدر بو شهره کیرمیه وبورایه اوق آتمیه واکا قرشو قلقانی طوتمیه
واوزرینه متریس قازمیه ٣٣ قنغی یولدن کلدی ایسه او یولدن دونه وبو شهره کیرمیه رب بویله دیدی
٣٤ زیرا بن بو شهری حمایت ایده‌جکم که انی کندم ایچون وقولم داود ایچون خلاص ایده‌جکم
٣٥ ایمدی اول کیجه اولدیکه ربك بر ملکی چقوب آثوریلرك اوردوسنده یوز سکسان بش بیکنی اوردی
وچیك صباح قلقدقلرنده اشته جمله‌سی اولو میتلر ٣٦ وآثور ملکی سنحاریب قلقوب کیتدی ودونوب
نینویده ساکن اولسدی ٣٧ وواقع اولدیکه کندونك الاهی نسروخك اونده سجده ایدر ایکن انك
اوغللری ادرملك وشاراصار انی قلجله اوردیلر وآرارات ولایتنه سیوشدیلر وانك اوغلی آسرحدون یرینه
ملك اولـــــــــــــــــــدی ✿

یکرمنجی فصل

١ اول کونلرده حزقیا اولم حدینه خسته اولدی وعاموص اوغلی اشعیا پیغمبر اکا کلوب دیدیکه
رب بویله دیدی اوکه وصیت ایله زیرا اولرسن ودیری قالمزسن ٢ او زمان حزقیا یوزینی دیـــواره
دوندردی وربه دعا ایدوب دیدیکه ٣ یا رب لطف ایدوب خاطرکده اولسونکه نــه وجــه ایله
حضورکده حقیقت ایله وسلیم قلب ایله سلوك ایلدم وکوزلرکده ایو اولانی قلدم وحزقیا عظیم
آغلایش ایله آغلادی ٤ وواقع اولدیکه اشعیا اورته حولیدن چقمدین ربك سوزی اکا کلوب دیدیکه
٥ دون وقومك سروری حزقیایه دی که باباك داودك اللّهی رب بویله دیدی دعاکی ایشتدم کوز یاشیکی
کوردم اشته بن سنی صاغلدجغم اوچنجی کونده ربك اوینه چقاجقسن ٦ وکونلرکه اون بش ییل
قاتجغم وسنی وبو شهری آثور ملکنك الندن قورتاررم وبو شهری کندم ایچون وقولم داود ایچون حمایت
ایدرم ٧ واشعیا دیدیکه قورو انجیرك بر مقدارینی آلك وآلوب چبان اوزرینه قودیلر وصاغلدی ٨ وحزقیا
اشعیایه دیدیکه نه نشان وارکه رب بنی صاغلده واوچنجی کونده ربك اوینه چقایم ٩ اشعیا دخی
دیدیکه ربك سویلدوکی سوزی ایلیه‌جکنه ربدن سکا نشان بوکه کولکه اون درجه ایلرو واراجغنی یا
اوی درجه کرو دونجکنی استرمیسن ١٠ وحزقیا جواب ویردیکه کولکه‌یه اون درجه ایلرو کیتمك قولای
در بو اولماسون اما کولکه اون درجه آردینه دونه ١١ ایمدی اشعیا پیغمبر ربه استدعا ایتدی ورب
کولکه‌یی هبوط ایتدوکی درجه‌لردن آحازك کنش ساعتنده اون درجه کرو آردینه کتوردی ١٢ او زمان
بابل ملکی بلدان اوغلی بروداخ بلدان حزقیایه مکتوبلر وپیشکش کوندردی زیرا حزقیانك خسته اولدوغنی

إِشِتمِش اِيدِى ١٣ وَحَزَقِيَا اِيلچِيلَرى دِكْلَدُكدَن صُكْرَه جُمْلَه خَاصّ اُودَهسِنى يُمُشى وَآلتُونى وَبَهَارى
وَطَيِّب يَاغِى وَآوَادَانلِقلَرِينُك اُوينِى وَخَزِينَهلَرِنْدَه جُمْلَه نَه بُولُنْدِيسَه اَنلَرَه كُوستَردِى كَندُونُك اُونْدَه
وَجُمْلَه مَمْلَكَتِنْدَه هِيچ نَسنَه يُوغِيدِيكِه حَزَقِيَا اَنلَرَه كُوستَرمَمِش اُولَا ١٤ وَاِشعَيَا پَيغَمبَر حَزَقِيَا مَلِكَه
كَلُوب اَكَا دِيدِيكِه بُو آدَملَر نَه دِيدِيلَر وَسَكَا نَرَهدَن كَلدِيلَر حَزَقِيَا دَخِى جَوَاب وِيردِيكِه اُوزَاق يِردَن
بَابِلدَن كَلدِيلَر ١٥ وَاُو دِيدِيكِه اُوِكدَه نَه كُوردِيلَر وَحَزَقِيَا جَوَاب وِيردِيكِه اُومدَه هَر نَه وَار اِيسَه
كُوردِيلَر خَزِينَهلَرِمدَه نَسنَه يُوقدُر كِه اَنلَرَه كُوستَرمَمِش اُولَام ١٦ وَاِشعَيَا حَزَقِيَايَه دِيدِيكِه رَبِّك سُوزِينى
دِكْلَه ١٧ اِشتَه كُونلَر كَلَجَكدُر كِه اُوِكدَه هَر نَه كِه وَار اِيسَه وَبَابَالَرِك نَه كِه تَا بُو كُونَهدَك كَنز
اِيتدِيلَر اِيسَه بَابِلَه كُوتُرلَه بِر نَسنَه قَالمَز رَبّ بُويلَه دِيدِى ١٨ وَسَندَن چِقُوب تَولِيد اِيدَهجَكك
اُوغُللَرِكدَن آلَاجَقلَر دُر بَابِل مَلِكِنُك سَرَايِنْدَه خَادِملَر اُولمَق اِيچُون ١٩ وَحَزَقِيَا اِشعَيَايَه دِيدِيكِه
سُويلَدُوكُك رَبِّك سُوزِى اَيُودُر اَندَن صُكْرَه دِيدِيكِه هِيچ بَنُم كُونلَرُمدَه آرتِق صُلح وَاَمَان اُولمَازمِى
٢٠ وَحَزَقِيَانُك قَالَان قِصَّهلَرى وَجُمْلَه اَنُك شُجَاعَتِى وَيَابدُوغِى حَوض وَصُو يُولِى وَشَهرَه كَتُوردُوكِى صُولَر
يَهُودَا مَلِكلَرِينُك تَوَارِيخ كِتَابِنْدَه مَسطُور دَكِلمِيدُر ٢١ وَحَزَقِيَا بَابَالَرى اِيلَه رُقُود اَيلَدِى وَاُوغلِى مَنَسَّا
اَنُك يَرِينَه مَلِك اُولدِى ۞

يِكرِمى بِرِنجِى فَصْل

١ مَنَسَّا مَلِك اُولدُوغِى زَمَان اُون اِيكى يَاشِندَه اِيدِى وَاَللِى بَش يِيل اُورشَلِيمدَه سَلطَنَت سُوردِى
وَآنَاسِنُك آدِى حَفصِيبَا اِيدِى ٢ وَرَبِّك كُوزلَرِنْدَه كَلِك اَيلَدِى رَبّ بَنِى اِسرَائِيلك اُوكُندَن قُووُدُوغِى
طَائِفَهلَرك مَكرُوهَاتِنَه كُورَه ٣ زِيرَا بَابَاسِى حَزَقِيَانُك بُوزدُوغِى يُوكسَك يِرلَرى تَكرَار يَاپدِى وَبَعلَه مَذبَحلَر
قَالدُردِى وَاِسرَائِيل مَلِكِى آخَاب يَاپدُوغِى كِبى بِر قُورُو يَاپدِى وَجُمْلَه كُوكك عَسكَرِينَه سَجدَه اِيدُوب اَنلَرَه
عِبَادَت اَيلَدِى ٤ وَرَبِّك اُونْدَه دَخِى مَذبَحلَر يَاپدِى كِه اَنُك اِيچُون رَبّ دِيمِش اِيدِيكِه آدِمى اُورشَلِيمدَه
قُويَاجَغِم ٥ وَرَبّ اُوينُك اِيكى حَولِيسِندَه جُمْلَه كُوك عَسكَرِينَه مَذبَحلَر يَاپدِى ٦ وَاُوغلِنى آتَشدَن
كَچُوردِى وَطَالِعَه بَاقُوب تَفَاؤُل اِيتدِى وَجِنجِيلَر وَرَمَّاللَر قُودِى وَرَبِّك كُوزلَرِنْدَه كَم اِيتمَسِنى چُوغَالتدِى
اَنِى اِغضَاب اِيتمَك اِيچُون ٧ وَيَاپدُوغِى قُورُونُك اُويمَه بُتِنى اُول اُودَه قُودِى كِه رَبّ اَنُك اِيچُون دَاوُدَه
وَاُوغلِى سُلَيمَانَه دِيمِش اِيدِيكِه بُو اُودَه وَجُمْلَه اِسرَائِيلك سِبطلَرِندَن مُختَار اِيتدُوكُم اُورشَلِيمدَه تَا
اَبَدَا بَنُم آدِمى قُويَاجَغِم ٨ وَآرتِق بَابَالَرِينَه وِيردُوكُم وِلَايَتدَن اِسرَائِيلك آيَاغِنى قِملدَاتمَيَجَغِم اَكَر
هَمَان تَك جُمْلَه اَنلَرَه اَمر اِيتدُوكُمَه كُورَه وَقُولُم مُوسَى اَنلَرَه اَصمَرلَدُوغِى بُتُون تَورَاتَه كُورَه عَمَل اِيتمَكى
كُوزَدِرلَرسَه ٩ اَمَّا دِكلَمَدِيلَر زِيرَا مَنَسَّا اَنلَرى اِضلَال اِيتدِى كِه رَبّ بَنِى اِسرَائِيلك اُوكُندَن مَحو اِيتدُوكِى
اُمَّتلَردَن بَدتَر اِيدَهلَر ١٠ وَرَبّ قُوللَرى پَيغَمبَرلَرك اِيلَه سُويلَيُوب دِيدِيكِه ١١ چُونكِه يَهُودَا مَلِكى مَنَسَّا

بو مکروهاتی ایلدی اندن اوّل اولان آموریلرك جمله ایتدکلرندن بدتر ایتمکله ویهودایه نجاست بتلریله
کناه ایتدرمکله ١٢ انك ایچون اسرائیل اللّهی ربّ بویله دیدی اشته بن اورشلیم و یهودا اوزرینه شول
بلایی کتورجکم که هر کیم که انی ایشدرسه ایکی قولاغی چکلیه ١٣ و اورشلیم اوزرینه سامره‌نك چریسینی
و حاب اوینك ترازوسینی چکه‌یم و اورشلیمی سیله‌یم چناق سیلندوکی کبی که سیلنوب یوزی اوزرینه
دوندریلور ١٤ و میراثمك بقیه‌سینی ترك ایدوب انلری دشمنلرینك الینه تسلیم ایده‌یم و جمله دشمنلرینه
غارت و یاغما ایچون اولالر ١٥ حضورمده منك ایتدکلری ایچون و باباری مصردن چقلدن برو تا بو کونه‌دك
بنی اغضاب ایتدکلری ایچون ١٦ و منسّا قتی چوق کناهسز قان دوکدی شویله که اورشلیمی باشدن باشه
طولدردی اول کناهندن غیری که ربّك کوزلرنده منك ایتمکله یهودایه کناه ایتدردی ١٧ و منسّانك
قالان قصه‌لری و هر نه ایتدی ایسه و ارتکاب ایتدوکی کناه یهودا ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور
دکلمیدر ١٨ و منسّا باباری ایله رقود ایلدی و کندو اوینك باغچه‌سنده عوزا باغچه‌سنده کومیلدی
و اوغلی آمون انك یرینه ملك اولدی ١٩ آمون ملك اولدوغی زمان یکرمی ایکی یاشنده ایدی و اورشلیمده
ایکی ییل سلطنت سوردی و آناسنك آدی یطبه‌دن حاروصك قزی مشلمت ایدی ٢٠ و ربّك کوزلرنده
منك ایلدی باباسی منسّا ایتدوکی کبی ٢١ و باباسی سلوك ایتدوکی جمیع طریقده سلوك ایلدی و باباسی
عبادت ایتدوکی بتلره عبادت ایدوب انلره سجده ایلدی ٢٢ و بابالرینك اللّهی ربّی براغوب ربّك طریقنده
سلوك ایتمدی ٢٣ و آمونك قوللری اوزرینه فتنه ایدوب انی کندو سراینده اولدردیلر ٢٤ و ولایتك
قومی آمون ملك اوزرینه جمله فتنه ایدنلری اوردی و ولایتك قومی انك یرینه اوغلی یوشیایی ملك نصب
ایتدیلر ٢٥ و آمونك ایتدوکی قالان قصه‌لری یهودا ملکلرینك تواریخ کتابنده مسطور دکلمیدر ٢٦ و انی
کندو مزارنده عوزا باغچه‌سنده کومدیلر و اوغلی یوشیا انك یرینه ملك اولدی ۞

یکرمی ایکنجی فصل

١ یوشیا ملك اولدوغی زمان سکز یاشنده ایدی و اورشلیمده اوتوز بر ییل سلطنت سوردی و آناسنك
آدی بصقاتدن عدایه‌نك قزی یدیده ایدی ٢ و ربّك کوزلرنده طوغرو اولانی ایلدی و باباسی داودك
جمله طریقنده سلوك ایدوب نه صاغه نه صوله صاپدی ٣ و یوشیا ملکك اون سکزنجی ییلنده اولدیکه ملك
مشلّم اوغلی آصلیا اوغلی سافان کاتبی ربّك اوینه کوندروب دیدیکه ٤ امام اعظم حلقیایه چق و دی
که ربّك اوینه کتورلمش کمشی جمع ایده که انی قپو بکجیلری قومدن دوشردیلر ٥ و انی ربّك اوینه
ناظر اولان یاپو یاپانلرك النه تسلیم ایده‌لر انی ربّك اونده اولان کدوکلرینی مرمّت ایتمك ایچون یاپو
یاپانلره تسلیم ایلیه‌لر ٦ دولکرلره و یاپوجیلره و دیوارجیلره و اوی مرمّت ایتمکه آغاجلر و یونلمش طاشلر
صاتون آلمق ایچون ٧ نهایت انلرك النه تسلیم اولنان آقچه‌نك حسابنی انلردن استمزلردی زیرا استقامت

ایله عمل ایدرلر ایدی ٨ و امام اعظم حلقیا سافان کاتبه دیدیکه ربك اونده توراة کتابنی بولدم
و حلقیا اول کتابی سافانه ویردی که انی اوقودی ٩ و سافان کاتب ملکه کلوب و ملکه کرو جواب کتوروب
دیدیکه قوللرك اوده بولنان آقچه‌یی دوشردیلر و انی ربك اوینه ناظر اولان یاپو یاپانلرك اللرینه تسلیم ایتدیلر
١٠ هم سافان کاتب ملکه نقل ایدوب دیدیکه امام حلقیا بکا بر کتاب ویردی و سافان انی ملکك
حضورنده اوقودی ١١ و اولدیکه ملك توراة کتابنك سوزلرینی ایشتدکده اثوابلرینی یرتدی ١٢ و ملك
امام حلقیایه و سافان اوغلی آحیقامه و میخا اوغلی عکبوره و سافان کاتبه و ملکك خدمتکاری عسایایه
امر ایدوب دیدیکه ١٣ وارك بنم ایچون و قوم ایچون و جمله یهودا ایچون بو بولنان کتابك سوزلری
خصوصنده ربه طانشك زیرا اوزرمزه ربك طوتشدوغی غضبی بیوك در باباارمز بو کتابك سوزلرینی
دکلمدکلری ایچون تا بزه جمله یازلدوغی اوزره ایده‌لر ١٤ ایمدی امام حلقیا و آحیقام و عکبور و سافان
و عسایا نبیه حلدایه واردیلر اولکه لباسلرك حافظی حرحس اوغلی تقوا اوغلی سالومك عورتی ایدی
و اورشلیمده مثنه دیدکلری مکانده اوترر ایدی و انکا سویلدیلر ١٥ اول دخی انلره دیدیکه اسرائیل
اللهی رب بویله دیدی بکا سزی کوندرن آدمه بویله دییك که ١٦ رب بویله دیدی بن بو یر اوزرینه
و انك ساکنلری اوزرینه بلا کتوررم یعنی یهودا ملکنك اوقودوغی کتابك جمله سوزلرینی ١٧ بنی براغوب
غیری الهلره بخورلر یاقدقلری ایچون بنی جمله اللرینك عمللری ایله غضبلندردکلری ایچون بو یر اوزرینه
غضبم طوتشدی و سوینمیه‌جك ١٨ اما سزی ربه طانشمق ایچون کوندرن یهودا ملکنه بویله دیه‌سز که
اسرائیل اللهی رب بویله دیدی ایشتدوکك سوزلرك خصوصنده ١٩ چونکه قلبك یومشانوب ربك
حضورنده تواضع ایلدك چونکه بو یر اوزرینه و انك ساکنلری اوزرینه سویلدوکمی ایشتدك که
ویرانه‌لکه و لعنته اولاجقلر اثوابلرکی یرتوب حضورمده آغلادك بن دخی سنی استجابت ایلدم رب بویله
دیدی ٢٠ انك ایچون اشته بن سنی باباارکك یاننه دوشیره‌جکم و سلامت ایله کندو مزارلرکه
دوشرلورسن و بو یر اوزرینه کتوردوکم جمله بلایی کوزلرك کورمیه و ملکه قصه‌یی نقل ایتدیلر ٥

یکرمی اوچنجی فصل

١ و ملك کوندردی و جمله یهودا و اورشلیمك اختیارلری انك یاننه جمع اولدیلر ٢ و ملك ربك اوینه
چقدی و بله‌سنجه جمله یهودا آدملری و جمیع اورشلیمك ساکنلری و امامل و پیغمبرلر و جمله قوم
کوچکدن بیوکه‌دك و ربك اونده بولنان عهد کتابنك جمله سوزلرینی انلرك قولاقلرنده اوقودی
٣ و ملك درك یاننده طوروب ربك حضورنده عهد ایلدیکه ربه تابع اولوب انك امرلرینی و شهادتلرینی
و فرضلرینی بتون کوکللری ایله و بتون جانلری ایله کوزدجکلر و بو کتابده یازلان بو عهدك سوزلرینی
برینه کتورجکلر جمله قوم دخی عهده قایل اولدی ٤ و ملك امام اعظم حلقیایه و ایکنجی رتبه‌نك

اِماملرینه وَ قپونك بكجیلرینه امر ایتدیكه بَعل ایچون وَ توررو ایچون وَ جمله كوك عسكری ایچون یاپلمش
جمیع آلتلری ربّك هیكلندن چقارەلر و انلری اورشلیمك طشرەسندە قدرون صحرالرندە یاقوب كلنی بیت
ایله كوتردی ٥ وَ بتلرك كاهنلرینی ابطال ایتدیكه انلری یهودا ملكلری قومشلر ایدی تاكه یهودا
شهرلرینك یوكسك یرلرندە و اورشلیمك اطرافندە بخور یقەلر هم انلری كه بعله كنشه وآیه و اون ایكی
برجلره و جمیع كوكك عسكرینه بخورلر ایدی ٦ وَ دخی قوروبی ربّك اوندن اورشلیمك طشرەسنه قدرون
ارماغنه چقاردی و انی قدرون ارماغنك یاننده یاقوب توزه تحق ایلدی و انك توزینی عوام اوغللرینك
مزارلری اوزرینه براقدی ٧ و ربّك اوینده اولان زنا خانەلری بوزدی كه ایچنده عورتلر قوررو ایچون اوبالر
طوقورلردی ٨ و دخی یهودا شهرلرندن جمله كاهنلری كوتردی و كاهنلر ایچنده بخور ید‌قلری یوكسك یرلری
جبعەدن تا بیر سبعەدك تنجیس ایتدی و قپولرك یوكسك یرلرینی یقدی كه شهرك بكی یشوع
قپوسنك مدخلنده شهر قپوسنك صول جانبنده ایدیلر ٩ نهایت یوكسك یرلرك كاهنلری ربّك اورشلیمده
اولان مذبحلرینه چقمزلردی انجق قرنداشلری آراسنده خمیرسز اتمكلری یرلردی ١٠ و هنوم اوغلنك
دره‌سنده اولان توفتی دخی تنجیس ایتدی تاكیم بر كمسه اوغلنی یا قزینی مولكه آتشدن چچورمیه
١١ و اول آتلری دخی رفع ایلدی كه انلری یهودا ملكلری كنشه نصب ایتمشلر ایدی ربّ اوینك مدخلنده
فروریمده اولان خادم نتانملكك اوده‌سنك یاننده و كنشك عربه‌لرینی آتشه یاقدی ١٢ و دخی آحاز
سراینك طامی اوزرنده اولان مذبحلری كه انلری یهودا ملكلری یاپمشلر ایدی و ربّ اوینك ایكی
حولیسنده منسّانك یاپدوغی مذبحلری دخی ملك یقدی و اورادن رفع ایدوب انلرك توزینی قدرون
ارماغنه براقدی ١٣ و اورشلیمك اوكنده زیتون آغاجلری طاغنك صاغنده اولان یوكسك یرلری كه انلری
اسرائیل ملكی سلیمان صیدونیلرك مكروهه‌سی عستروته و موآبیلرك مكروهه‌سی كاموشه و عمّون اوغللرینك
مكروهه‌سی ملكومه یاپمش ایدی ملك تنجیس ایتدی ١٤ و صنملری قردی و قوروللری كسدی و انلرك
یرلرینی آدم كمكلری ایله طولدردی ١٥ و دخی بیت ایلده‌كی مذبحی و اسرائیله كناه ایتدرن ناباط اوغلی
یوربعامك یاپدوغی یوكسك یری اول مذبحی و یوكسك یری یقدی و یوكسك یری یاقوب توزه تحق ایلدی
و قوروبی یاقدی ١٦ و یوسیا دونوب اوراده طاغده اولان مزارلری كوردی و كوندروب مزارلردن كمكلری آلدی
و مذبحك اوزرنده یاقدی و انی تنجیس ایلدی ربّك سوزینه كوره كه اِنّ الله آدمیسی بو سوزلری ندا
ایتدوكی زمان ندا ایتمش ایدی ١٧ و ملك دیدیكه بو كوردوكم نوبه نه در و شهر آدملری اكا جواب
ویردیلر كه اول الله آدمیسنك مزاریدر كه یهودادن كلوب بیت ایلك مذبحی اوزرینه ایتدوكك
نسنه‌لری ندا ایتمش ایدی ١٨ و ملك دیدیكه انی قویویرك كمسه انك كمكلرینی قلداتمسون و انك
كمكلرینی سامره‌دن كلمش پیغمبرك كمكلری ایله قورتاردیلر ١٩ و دخی سامره شهرلرنده اولان یوكسك
یرلرك اولرینی كه انلری اسرائیل ملكلری ربّی اغضاب ایتمك ایچون یاپمشلر ایدی یوسیا قالدردی و بیت ایله

جمله ایتدوكنه كوره انلره ایلدی ٢٠ واوراده یوكسك یرلرك جمله كاهنلرینی مذبحلر اوزرنده ذبح
ایلدی واوزرلرنده آدملرك كمكلرینی یاقوب اورشلیمه دوندی ٢١ وملك جمله قومه امر ایدوب دیدیكه
اللهكز ربّه فصح بیرامینی ایلیك بو عهد كتابنده یازلدوغی كبی ٢٢ واسرائیله حكم ایدن حاكملرك
كونلرندن برو واسرائیل ملكلرینك ویهودا ملكلرینك جمله كونلرنده بونك كبی فصح بیرامی اولمادی
٢٣ یوسیا ملكك اون سكزنجی ییلنده ربّه اورشلیمده بو فصح بیرامی اولدوغی كبی ٢٤ ودخی جنجیلری
وفالجیلری وصورتلری وبتلری ویهودا ولایتنده واورشلیمده كورنن جمله مكروهاتلری یوسیا استیصال
ایلدی تاكه ربّك اونده امام حلقیانك بولدوغی كتابده یازلمش توراتك سوزلرینی یرینه كتوره
٢٥ وانكدن اوّل انك كبی ملك یوغیدی كه بتون قلبی ایله وبتون جانی ایله وبتون قوّتی ایله جمله
موسینك توراتنه كوره ربّه رجوع ایتمش اولا اندن صكره دخی انكا مانند تلقّـی ٢٦ امّا ربّ عظیم
غضبنك حدّتندن دونمدی كه انك خشمی یهودا اوزرینه انكله طوتشمش ایدی منسّا انی اغضاب
ایتدوكی جمله غضبلر ایچون ٢٧ وربّ دیدیكه یهودایی دخی حضورمدن كیدره‌جكم اسرائیلی كیدردوكم
كبی وبو اختیار ایتدوكم اورشلیم شهرینی واسمم اوراده اولاجقدر دیو انك حقنده سویلدوكم اوی
براغجغم ٢٨ یوسیانك قالان قصه‌لری وهر نه ایتدی ایسه یهودا ملكلرینك تواریخ كتابنده مسطور
دكلمیدر ٢٩ انك كونلرنده مصر ملكی فرعون نخا آثور ملكی اوزرینه فرات نهرینه چقدی ویوسیا
ملك انك قرشوسنه چقدی وفرعون انی كوردوكی كبی مجدّوده اولدردی ٣٠ وقوللری انك میّتنی عربه‌یه
یوكلدوب مجدّودن اورشلیمه كوتردیلر وانی كندو مزارنده كومدیلر ولایتك قومی یوسیا اوغلی یاهوآحازی
آلوب ومسح ایدوب انی باباسنك یرینه ملك نصب ایتدیلر ٣١ ویاهوآحاز ملك اولدوغی زمان یكرمی
اوچ یاشنده ایدی واورشلیمده اوچ آی سلطنت سوردی وآناسنك آدی لبنالو ارمیانك قزی حموطل
ایدی ٣٢ وربّك كوزلرنده كتلك ایلدی بابالرینك جمله ایتدكلرینه كوره ٣٣ وفرعون نخا انی ربله‌ده
حمات ولایتنده حبس ایلدی كه اورشلیمده سلطنت ایتمیه وولایت اوزرینه یوز قنطار كمش وبر قنطار
آلتون صالغونی صالدی ٣٤ وفرعون نخا یوسیا اوغلی الیاقیمی باباسی یوسیانك یرینه ملك نصب ایلدی
وآدینی یوآقیم دیو دكشدردی ویاهوآحازی آلدی اوكله مصره كلوب اوراده وفات ایلـدی ٣٥ ویوآقیم
اول كمشی وآلتونی فرعونه ویردی امّا آقچه‌یی ویرمك ایچون ولایتی كسمه كسدی فرعونك امرینه كوره
واول كمشی وآلتونی فرعون نخایه ویرمك ایچون ولایت قومنك هر بریسندن كندو كسمنه كوره آخذ
ایلدی ٣٦ یوآقیم ملك اولدوغی زمان یكرمی بش یاشنده ایدی واورشلیمده اون بر ییل سلطنت ایلدی
وآناسنك آدی رومالو فدایانك قزی زبوده ایـدی ٣٧ وربّك كوزلرنده كتلك ایلدی بابالرینك جمله
ایتدكلرینه كـــــوره

يكرمى دردنجى فصل

١ انك كونلرنده بابل ملكى بخت نصر خروج ايتدكده يوآقيم اكا اوچ ييل قول اولدى اندن
صكره دونوب اكا عاصى اولدى ٢ و رب انك اوزرينه كلدانيلرك عسكرلرينى و آراميلرك عسكرلرينى
و موآبيلرك عسكرلرينى و عمون اوغللرينك عسكرلرينى كوندردى و انلرى يهودا اوزرينه انى بوزمق ايچون
كوندردى ربك پيغمبرلر قوللرى يديله سويلدوكى سوزه كوره ٣ تحقيق ربك امرينه كوره بو يهودا
اوزرينه واقع اولدى تا كه انى حضورندن قالدره منسانك جمله ايتدوكى كناهلرى ايچون ٤ و دخى دوكدوكى
صوچسز قان ايچون چون اورشليمى صوچسز قان ايله طولدرمش ايدى انك ايچون رب اكا عفو ايتمكه
استمدى ٥ و يوآقيمك قالان قصه‌لرى و هر نه ايتدى ايسه يهودا ملكلرينك تواريخ كتابنده مسطور
دكلميدر ٦ و يوآقيم بابالرى ايله رقود ايلدى و انك يرينه اوغلى يوآخين ملك اولدى ٧ و مصر ملكى
كندو ولايتندن آرتق چقماز اولدى زيرا بابل ملكى مصر ارماغندن تا فرات ارماغنه‌دك مصر ملكنك
هر نه كه وار ايدى ايسه آلمش ايدى ٨ يوآخين ملك اولدوغى زمان اون سكز ياشنده ايدى و اورشليمده
اوچ آى سلطنت سوردى و آناسنك آدى اورشليملو الناتانك قزى نحشتا ايدى ٩ و ربك كوزلرنده كملك
ايتدى باباسنك جمله ايتدوكنه كوره ١٠ اول زمانده بابل ملكى بخت نصرك قوللرى اورشليم اوزرينه
چقديلر و شهر محاصره اولندى ١١ بابل ملكى بخت نصر دخى شهر اوزرينه كلدى و انك قوللرى انى محاصره
ايدرلردى ١٢ و يهودا ملكى يوآخين او و آناسى و قوللرى و بكلرى و خادملرى بابل ملكنه چقديلر و بابل
ملكى كندو سلطنتنك سكزنجى ييلنده انى طوتدى ١٣ و اورادن رب اوينك جمله خزينه‌لرينى و ملك
خانه‌نك خزينه‌لرينى چقاردى و اسرائيل ملكى سليمانك ربك اوينه يايدوغى جمله التون قابلرى پاره‌لدى
نيجه كه رب بيورمش ايدى ايسه ١٤ و جمله اورشليمك ساكنلرينى جمله بكلرى و جمله قوت صاحبلرى
اون بيك قدر اسير سوردى جمله دولكرلرى و دمرجيلرى و ولايت قومنك ادنالرندن غيرى كمسه قالمادى
١٥ و يوآخينى و ملكك آناسنى و ملكك عورتلرينى و انك خادملرينى بابله سوردى ولايتك قوتلولرينى دخى
اورشليمدن بابله اسيرلكه كوتوردى ١٦ و جمله قوت صاحبلرينى يدى بيك قدر و دولكرلرى و دمرجيلرى
بيك قدر جمله جنكه قادر اولانلرى انلرى بابل ملكى بابله اسير كوتوردى ١٧ و بابل ملكى يوآخينك
عموجه‌سى متانيايى انك يرينه ملك ايلدى و آدينى صدقيايه دكشتردى ١٨ صدقيا ملك اولدوغى زمان
يكرمى بر ياشنده ايدى و اورشليمده اون بر ييل سلطنت سوردى و آناسنك آدى لبنالو ارمياانك قزى
حميطال ايدى ١٩ و ربك كوزلرنده كملك ايلدى يوآخينك جمله ايتدوكنه كوره ٢٠ زيرا ربك اورشليم
و يهودا اوزرينه اولان غضبى سببيله تا انلرى كندو حضورندن رد ايدنجيه‌دك واقع اولديكه صدقيا
بابل ملكنه عاصى اولدى ۞

یکرمی بشنجی فصل

١ وسلطنتنڭ طقوزنجی ییلنده اوننجی آیده آیڭ اوننجی كوننده واقع اولدیكه بابل ملكی بخت
نصر وجمله انڭ عسكری اورشلیم اوزرینه كلدی وقرشوسنه اوردوی قوروب اوزرینه اطرافنده قلعه‌لر بنا
ایلدی ٢ وشهر تا صدقیا ملكڭ اون برنجی ییلنه‌دك محاصره اولندی ٣ وآیڭ طقوزنده شهرده
قحطلق اشتداد بولدی شویله كه ولایت قومنه اتمك یوغیدی ٤ وشهر رخنه‌دار اولدقده جمله جنك
آدملری كیجه‌ده قیونڭ یولنده ملك باغچه‌سنڭ یاننده اولان ایكی دیوارڭ آراسنده قاچدیلر كلدانیلر
شهری احاطه ایدرلر ایكن ملك صحرانڭ یولنه كتدی ٥ وكلدانیلرڭ عسكری ملكڭ آردنجه سكردوب
اكا اریحانڭ صحرالرنده یتشدیلر وجمله عسكری یانندن طاغلمش ایدی ٦ وملكی طوتوب انی بابل
ملكنه ربلتایه كوتوردیلر واوزرینه حكم ایتدیلر ٧ وصدقیانڭ اوغللرینی كوزلری اوكنده اولدردیلر
وصدقیانڭ كوزلرینی كور ایتدیلر وانی نحاس بوقاغولر ایله قید وبند ایدوب انی بابله كوتوردیلر ٨ وبشنجی
آیده آیڭ یدیسنده كه بابل ملكی بخت نصر ملكڭ اون طقوزنجی ییلی ایدی قپو قوللرینڭ باشی
بابل ملكنڭ قولی نبوزردان اورشلیمه كلدی ٩ وربڭ اوینی وملكڭ اوینی یاقدی واورشلیمڭ جمله
اولرینی وجمله كبار اولرینی آتشه یاقدی ١٠ وقپو قوللرینڭ باشی ایله اولان جمله كلدانیلرڭ عسكری
اورشلیمڭ دیوارلرینی چپ چوره‌ده یقدیلر ١١ وقومڭ بقیه‌سنی كه شهرده قالمش ایدی وبابل ملكنه
قاچمش قاچغونلری وچوقلغڭ بقیه‌سنی قپو قوللرینڭ باشی نبوزردان اسیر سوردی ١٢ اما قپو قوللرینڭ
باشی ولایتڭ ادنالرندن آلیقودی كه باغجیلر وچفتجیلر اولالر ١٣ وكلدانیلر ربڭ اونده اولان نحاس
دركلری وقاعده‌لری وربڭ اونده اولان نحاس دڭزی قروب انلرڭ نحاسنی بابله كوتوردیلر ١٤ وطنجره‌لری
وكوركلری وبچاقلری وكاسه‌لری وجمله نحاس آلتلری كه انلر ایله خدمت ایدرلردی كوتوردیلر
١٥ وبخوردانلری ولكنلری كه كیمی آلتوندن وكیمی كمشدن ایدی قپو قوللرینڭ باشی كوتوردی ١٦ ایكی
دركی بر دڭز وقاعده‌لری كه سلیمان ربڭ اوینه یاپمش ایدی بو جمله قابلرڭ نحاسی وزنه صغمازدی
١٧ بر دركڭ یوكسكلكی اون سكز ذراع ایدی وانڭ اوزرنده بر نحاس تاج وار ایدی اول تاجڭ یوكسكلكی
اوچ ذراع ایدی وشبكه وانارلر تاجڭ اوزرنده چپ چوره‌ده وار ایدی هپسی نحاس وایكنجی درك
شبكه‌سیله بونلره مانند ایدی ١٨ وقپو قوللرینڭ باشی باش امام سارایایی وایكنجی امام صفونیایی وقپونڭ
اوچ بكجیلرینی آلدی ١٩ وشهردن بر خادمی آلدی كه جنكجیلر اوزرینه سردار ایدی وملكڭ
مصاحبلرندن بش آدمی كه شهرده بولندیلر وعسكرڭ باش كاتبی كه ولایت خلقنی تحریر ایدردی وشهرده
بولنان ولایت قومندن آلتمش آدملری ٢٠ وقپو قوللرینڭ باشی نبوزردان انلری آلوب بابل ملكنه ربلتایه
كوتوردی ٢١ وبابل ملكی انلری اوروب حمات ولایتنده ربلتاده اولدردی بو وجهله یهودا كندو ولایتندن

كونترلدى ۲۲ ويهودا ولايتنده قالان قومه كه انى بابل ملكى بخت نصر آليقومش ايدى انلرك اوزرينه
شافان اوغلى آحيقام اوغلى جدلياىى والى نصب ايلدى ۲۳ وجمله عسكرلرك سرورلرى انلر وانلرك آدملرى
بابل ملكنك جدلياىى والى نصب ايتدوكنى ايشتدكلرنده جدليايه مصفايه كلديلر يعنى نتنيا اوغلى
اسماعيل وقرح اوغلى يوحانان ونطوفتى تنحوماتك اوغلى سارايا وبر معكتىنك اوغلى يازانيا انلر وانلرك
آدملرى ۲۴ وجدليا انلره وانلرك آدملرينه يمين ايدوب انلره ديديكه كلدانيلره قوللق ايتمكه قورقماك
ولايتده طوركز وبابل ملكنه قوللق ايليكز وسزه ايو اولاجقدر ۲۵ اما يدنجى آيده واقع اولديكه
ملكك نسلندن اولان اليشماع اوغلى نتنيا اوغلى اسماعيل واون آدم انكله كلوب جدلياىى اوردى
واولدى هم انكله مصفاده اولان يهوديلرى وكلدانيلرى اوردى ۲۶ وجمله قوم كوچكدن بيوكه وارنجه
وعسكرلرك باشلرى قلقوب مصره كتديلر زيرا كلدانيلردن قورقديلر ۲۷ ودخى واقع اولديكه يهودا ملكى
يوآخينك اسيرلكنك اوتوز يدنجى ييلنده اون ايكنجى آيده آيك يكرمى يدنجيسنده بابل ملكى اويل مردخ
ملك اولدوغى ييلده يهودا ملكى يوآخينك باشنى زنداندن قالدردى ۲۸ وانكله خيرلر سويلشدى وانك
تختنى بابلده بلهسنجه اولان ملكلرك تختى اوزرينه ارتفاع ايلدى ۲۹ وزندانده كى اثوابلرينى دكشتردى
وعمرينك جميع كونلرنده انك حضورنده دايما اتمك ير ايدى ۳۰ وانك تعيينى بر دايم تعيين ايدى
كه اكا ملكدن هركون عمرينك جميع كونلرنده ويريلور ايدى ✿

سفر التواريخ

الاول

اوّلكى فصل

۱ آدم شيث انوش ۲ قينان مهلالئيل يارد ۳ حنوخ ماتوشالح لامك ۴ نوح سام حام يافث ۵ يافث
اوغللرى جومر وماغوغ ومادى وياوان وتوبال وماشخ وتيراس ۶ وجومر اوغللرى اشكناز وريفات وتوغرما
۷ وياوان اوغللرى اليشا وترشيش وكاتيم ودودانيم ۸ حامك اوغللرى كوش ومصرايم وفوط وكنعان
۹ وكوش اوغللرى سابا وحويلا وسبتا ورعما وسبتكا ورعما اوغللرى سابا ودادان ۱۰ وكوش نمرودى
توليد ايلدى اول يرده جبار اولمغه باشلدى ۱۱ ومصرايم لوديمى وعناميمى ولهابيمى ونفتوحيمى توليد
ايلدى ۱۲ وفتروسيمى وكسلوحيمى كه انلردن فلسطيلر چقديلر وكفتوريمى ۱۳ وكنعان كندو ايلك

اوغلی صیدونی و حیثی تولید ایلدی ۱۴ و یبوسی‌یی و آموری‌یی و جرجسی‌یی ۱۵ و حوی‌یی و عرقی‌یی و سینی‌یی
۱۶ و اروادی‌یی و صمری‌یی و حماتی‌یی ۱۷ سام اوغللری عیلام و آشور و ارفخشاد و لود و آرام و عوص و حول
و جاثر و ماشغ ۱۸ و ارفخشاد شالحی و شالح عابری تولید ایلدی ۱۹ و عابره ایکی اوغل طوغدی برینک
آدی فالغ زیرا آنک کونلرنده یر توزیع اولندی و قرنداشنک آدی یقطان ایدی ۲۰ یقطان دخی آلموداده‌ی
و شالفی و حصرموتی و یارحی تولید ایلدی ۲۱ و هدورامی و اوزالی و دقلایی ۲۲ و عیبالی و آبیمائیلی و سابایی
۲۳ و اوفیری و حویلایی و یوبابی جمله بونلر یقطانک اوغللری ایدی ۲۴ سام ارفخشاد شالح ۲۵ عابر فالغ
رعو ۲۶ سروغ ناحور تارح ۲۷ آبرام که ابراهیم او در ۲۸ ابراهیمک اوغللری اسحق و اسماعیل ۲۹ آنلرک تولدلری
بونلر در اسماعیلک ایلک اوغلی نبایوت و قیدار و ادبائیل و مبسام ۳۰ مشماع و دومه و مسا و حداد و تیما
۳۱ یاطور نفیش و قدما اسماعیلک اوغللری بونلر در ۳۲ ابراهیمک اودهلغی قطورهنک اوغللری ایسه او
زمرانی و یقشانی و مدانی و مدیانی و اشبوقی و شوحی طوغردی و یقشانک اوغللری سبا و ددان ۳۳ و مدیانک
اوغللری عیفا و عیفار و حنوخ و آبیداع و الداعا جمله بونلر قطورهنک اوغللری ایدی ۳۴ و ابراهیم اسحقی
تولید ایلدی و اسحقک اوغللری عیسو و اسرائیل ۳۵ عیسونک اوغللری الیفاز رعوائیل و یعوش و یعلام و قورح
۳۶ و الیفازک اوغللری تیمان و اومار و صفی و جعتام و قناز و تمناع و عمالیق ۳۷ رعوائیلک اوغللری ناحت
زارح شما و مزا ۳۸ و ساعیرک اوغللری لوطان و شوبال و صبعون و عانا و دیشون و ایصیر و دیشان
۳۹ و لوطانک اوغللری حوری و هومام و تمناع لوطانک قیز قرنداشی ایدی ۴۰ شوبالک اوغللری علیان
و ماناحت و عیبال و شفی و اونام و صبعونک اوغللری آیا و عنا ۴۱ عنانک اوغللری دیشون و دیشونک
اوغللری حمران و اشبان و یتران و کران ۴۲ آصرک اوغللری بلهان و زعوان و یعقان و دیشانک اوغللری
عوص و آران ۴۳ بنی اسرائیل اوزرینه بر ملک سلطنت ایتمزدن اول ادوم ولایتنده سلطنت ایدن ملکلر
بونلر در بعور اوغلی بالع و شهرینک آدی دینهابا ۴۴ و بالع اولدی و آنک یرینه بصره‌لو زارح اوغلی
یوباب ملک اولدی ۴۵ یوباب دخی اولدکدن صکره آنک یرینه تیمنی ولایتندن اولان حوشام ملک
اولدی ۴۶ و حوشام اولدکدن صکره آنک یرینه مواب صحراسنده مدیانی اوران بداد اوغلی هداد
ملک اولدی و شهرینک آدی عویت ایدی ۴۷ هداد دخی اولدکدن صکره آنک یرینه مسرقه‌لو سملا
ملک اولدی ۴۸ سملا دخی اولدی و آنک یرینه ایرماغک یاننده اولان رحبوتدن اولان شاول ملک اولدی
۴۹ شاول دخی اولدکدن صکره آنک یرینه عکبور اوغلی بعل حانان ملک اولدی ۵۰ و بعل حانان
اولدی و آنک یرینه هداد ملک اولدی و شهرینک آدی فاعی ایدی و عورتنک آدی میذهب قزی مطرید
قزی مهیطابیل ایدی ۵۱ و هداد اولدکدن صکره ادومک بکلری وار ایدی تمناع بک علوا بک یتت
بک ۵۲ اهلیبامه بک ایلا بک فینون بک ۵۳ قناز بک تیمان بک مبصار بک ۵۴ مجدیال بک عیرام بک
ادوم بکلری بونلر در ﴿

ایکنجی فصل

١ اسرائیل اوغللری بونلردر روبین شمعون لاوی ویهودا ایساخر وزابلون ٢ دان یوسف وبنیامین
نفتالی جاد وآشیر ٣ یهودا اوغللری عیر واونان وشیلا اوچ بونلر کنعانیّه شوع قزندن اکا طوغشلر
ویهودانک ایلک اوغلی عیر ربّک حضورنده یرامز ایدی وانی اولدردی ٤ وکلینی تامار اکا فارصی وزارحی
طوغردی یهودا اوغللرینک جملەسی بشدر ٥ فارصک اوغللری حصرون وحامول ٦ وزارحک اوغللری زمری
وایثان وهیمان وکلکول ودراع جملةً بش ایدی ٧ وکرمی‌نک اوغللری اسرائیلی تشویش ایدن عاخان
ایدی که حرامده خیانت ایلدی ٨ وایثانک اوغللری عزریا ٩ حصرونه طوغمش اوغللر یرحمئیل ورام
وکالیب ١٠ ورام عمینادابی تولید ایلدی وعمیناداب بنی یهودانک بکی نحشونی تولید ایلدی ١١ ونحشون
سلمایی تولید ایلدی سلما دخی بوعازی تولید ایلدی ١٢ وبوعاز عوبیدی تولید ایلدی عوبید دخی ایسایی
تولید ایلدی ١٣ وایسای کندو ایلک اوغلی الیابی وایکنجی ابینادابی واوچنجی شمعایی تولید ایلدی
١٤ ودردنجی نتنائیلی وبشنجی ردایی ١٥ والتنجی اوصمی ویدنجی داودی تولید ایتدی ١٦ وانلرک قز قرنداشلری
صرویا وابیغایل ایدی صرویانک اوچ اوغللری ابیشای ویوآب وعسائیل ایدی ١٧ وابیغایل عماسایی طوغردی
وعماسانک باباسی اسماعیلی یاتر ایدی ١٨ وحصرون اوغلی کالیب عزوبا نام عورتندن ویریعوتدن اوغللر
تولید ایلدی وانلرک اوغللری بونلردر یاشر وشوباب وآردون ١٩ وعزوبا اولدی وکالیب کندویه افراتایی
عورته آلدی که اکا حوری طوغردی ٢٠ حور دخی اوری‌یی تولید ایلدی واوری بصلئیلی تولید ایلدی
٢١ واندن صکره حصرون جلعادک باباسی ماخیرک قزینه کیردی والتمش یاشنده ایکن انی آلدی که
اکا سغوبی طوغردی ٢٢ سغوب دخی یائیری تولید ایلدی که انک جلعاد ولایتنده یکرمی اوچ شهری وار
ایدی ٢٣ وجشور وآرامی یائیرک قصبەلرینی وقناتی وقریەلرینی التمش شهر انلردن آلدی جملە بونلر
جلعادک باباسی ماخیر اوغللرینک ایدی ٢٤ وحصرون کالیب افراتاده اولدکدن صکره حصرونک قریسی
آبیا اکا تقوعک باباسی آشحوری طوغردی ٢٥ وحصرونک ایلک اوغلی یرحمئیلک اوغللری بونلر ایدیلر ایلک
طوغان رام وبونا واورن واوصم وآحیا ٢٦ ویرحمئیلک بر غیری عورتی وار ایدی که انک آدی عطاره
ایدی اونامک آناسی اودر ٢٧ ویرحمئیلک ایلک اوغلی رامک اوغللری بونلردر ماعاص ویامین وعاقار
٢٨ واونامک اوغللری بونلر ایدیلر شمای ویاداع وشمایک اوغللری ناداب وآبیشور ایدی ٢٩ وآبیشورک
عورتنک آدی آبیهایل درکه اکا حبانی ومولیدی طوغردی ٣٠ ونادابک اوغللری سالد وافایم ایدی
وسالد اولادسز وفات ایلدی ٣١ وافایمک اوغللری یشعی ویشعیک اوغللری شیشان وشیشانک اوغللری
احلای ٣٢ وشمایک قرنداشی یاداعک اوغللری یاتر ویوناتان ویاتر اولادسز اولدی ٣٣ ویوناتانک اوغللری
فالت وزازا یرحمئیلک اوغللری بونلر ایدیلر ٣٤ وشیشانک اوغللری یوغیدی انجق قزلری وار ایدی

وَشیشانك بر مصرلو قولی وار ایدیكه اَنك آدی یرحاع ایدی ٣٥ وَشیشان یرحاعه كندو قزینی عورتلكه
ویردی وَاكا عتّایی طوغردی ٣٦ وَعتّای ناثانی تولید ایلدی وَناثان زابادی تولید ایلدی ٣٧ وَزاباد دخی
افلالی تولید ایلدی وَافلال عوبیدی تولید ایلدی ٣٨ وَعوبید یاهوی تولید ایلدی یاهو دخی عزریایی
تولید ایلدی ٣٩ وَعزریا حالصی تولید ایلدی وَحالص العشایی تولید ایلدی ٤٠ وَالعشا سیسمایی تولید
ایلدی وَسیسمای سلّومی تولید ایلدی ٤١ وَسلّوم یقمیایی تولید ایلدی یقمیا دخی الیشماعی تولید ایلدی
٤٢ وَیرحمئیلك قرنداشی كالیبك اوغللری بونلر ایدیلر الك اوغلی میشاع كه زیفك باباسی ایدی وَحبرونك
باباسی ماریشانك اوغللری ٤٣ وَحبرونك اوغللری قورح وَتفوح وَراقم وَشامع ٤٤ وَشامع یرقعامك باباسی
راقمی تولید ایلدی وَراقم شمّایی تولید ایلدی ٤٥ وَشمّایك اوغلی ماعون وَماعون بیتصورك باباسی ایدی
٤٦ وَكالیبك اودهلغی عیفا حارانی وَموصایی وَجازیزی طوغردی وَحاران جازیزی تولید ایلدی ٤٧ وَیهدایك
اوغللری راجم وَیوثام وَجیشان وَفالط وَعیفا وَشاعاف ٤٨ وَكالیبك اودهلغی معكا شابری وَترحانایی طوغردی
٤٩ وَمدمنّا باباسی شاعافی وَمخبنا باباسی وَجبعه باباسی شوایی طوغردی وَكالیبك قزی عكسا ایدی ٥٠ كالیبك
اوغللری بونلر ایدی حور اوغلی افراثانك الك اوغلی قریة یعریمك باباسی شوبال ٥١ بیت لحمك باباسی
سلما وَبیت جادرك باباسی حاریف ٥٢ وَقریة یعریمك باباسی شوبالك اوغللری بونلر ایدیلر هرؤه وَحزی
منوحوت ٥٣ وَقریة یعریمك قبیلهلری بونلر ایدیلر یثریلر وَفوتیلر وَشوماتیلر وَمشراعیلر بونلردن
صارعاتیلر وَاشتاولیلر چقدیلر ٥٤ وَسلمانك اوغللری بیت لحم وَنطوفاتیلر وَعطروت بیت یوآب وَحزی
مناحتی وَصورعیلر ایدی ٥٥ وَیعبیصده ساكن اولان كاتبلرك قبیلهلری ترعاتیلر شمعاتیلر وَسوكاتیلر
ایدی بیت ركاب باباسی حمّاتدن كلن قینیلر بونلردر ۞

اوچنجی فصل

١ وَداودك اوغللری كه اكا حبرونده طوغدیلر بونلر ایدی الك طوغان یزرعیلیّه آخینوعمدن
آمنون ایكنجی كرملیّه ابیجایلدن دانیال ٢ اوچنجی جشور ملكی تلمایك قزی معكانك اوغلی ابیشالوم
دردنجی حجّیت اوغلی ادونیا ٣ بشنجی ابیطالدن شفطیا التنجی كندو عورتی عجلادن یترعام ٤ بو التی
اكا حبرونده طوغدیلر كه انده یدی ییل وَالتی آی سلطنت سوردی اندن صكره اورشلیمده اوتوز اوچ
ییل سلطنت ایلدی ٥ وَاورشلیمده اكا طوغانلر بونلردر شمعا وَشوباب وَناثان وَسلیمان دورتی دخی
عمّیئیل قزی بیت شوعدندر ٦ وَیبحار وَالیشاماع وَالیفالط ٧ وَنوجه وَنافج وَیافیع ٨ وَالیشاماع وَالیاداع
وَالیفالط جملهسی طقوز ٩ هپ بونلر داودك اوغللری اودهلقلرك اوغللرندن غیری وَانلرك قز قرنداشی
تامار ایدی ١٠ وَسلیمانك اوغلی رحبعام كه انك اوغلی ابیا كه انك اوغلی آسا كه انك اوغلی یهوشافاط
١١ كه انك اوغلی یورام كه انك اوغلی احزیاهو كه انك اوغلی یوآش ١٢ كه انك اوغلی امصیا كه

اَنُكْ اُوغلى عَزَرْيَا كِه اَنُكْ اُوغلى يُوثَام ۱۳ كِه اَنُكْ اُوغلى آحَاز كِه اَنُكْ اُوغلى حِزْقِيَا كِه اَنُكْ اُوغلى
مَنَسَّا ۱۴ كِه اَنُكْ اُوغلى عَامُون كِه اَنُكْ اُوغلى يُوشِيَا ۱۵ وَيُوشِيَانُكْ اُوغُللَرى اِلك طُوغَان يُوحَانَان
ايكنجى يَهُويَاقِيم اُوچنجى صَدَقِيَا دُردنجى شَلُّوم ۱۶ وَيَهُويَاقِيمُكْ اُوغُللَرى اِيسَه اَنُكْ اُوغلى يَكُنْيَا كِه اَنُكْ
اُوغلى صَدَقِيَا ۱۷ وَيَكُنْيَانُكْ اُوغُللَرى آسِير كِه اَنُكْ اُوغلى شَأَلْتِئِيل ۱۸ وَمَلْكِيرَام وَفَدَايَا وَشَنَاصَار وَيَقَمْيَا
وَهُوشَامَاع وَنَدَبْيَا ۱۹ وَفَدَايَانُكْ اُوغُللَرى زَرُبَّابَل وَشِمْعِى وَزَرُبَّابَلُكْ اُوغُللَرى مَشُلَّام وَحَنَنْيَا وَاَنلَرُكْ قِز
قَرِنداشِى شَلُومِيت ۲۰ وَحَشُوبَا وَاُوهَل وَبَارَخْيَا وَحَسَدْيَا وَيُوشَب حَسَد تمام بش ۲۱ وَحَنَنْيَانُكْ اُوغُللَرى
فَلَطْيَا وَيَشَعْيَا رَفَايَانُكْ اُوغُللَرى آرْنَانُكْ اُوغُللَرى عُوبَدْيَانُكْ اُوغُللَرى وَشَكَنْيَانُكْ اُوغُللَرى ۲۲ وَشَكَنْيَانُكْ
اُوغُللَرى شَمَعْيَا وَشَمَعْيَانُكْ اُوغُللَرى حَاطُوش وَيِجْآل وَبَرِيَاح وَنَعَرْيَا وَشَافَاط تمام آلتى ۲۳ وَنَعَرْيَانُكْ اُوغُللَرى
اَلْيُوعِينَاى وَحِزْقِيَا وَعَزْرِيقَام تمام اُوچ ۲۴ وَاَلْيُوعِينَايُكْ اُوغُللَرى هُودَيْوَاهُو وَاَلْيَاشِيب وَفَلَايَا وَعَقُّوب
وَيُوحَانَان وَدَلَايَا وَعَنَانِى تمام يدى ۞

دُردُنجى فَصْل

۱ وَيَهُودَانُكْ اُوغُللَرى فَارَص وَحَصْرُون وَكَرْمِى وَحُور وَشُوبَال ۲ وَشُوبَالُكْ اُوغلى رَآيَا يَاحَتى توليد
ايلدى وَيَاحَت آحُومَاىِ وَلاهَدى توليد ايلدى بونلر صَارعَاتيلرُكْ قبيله‌لرى در ۳ وَعِيطَام باباسنُكْ
اُوغُللَرى بونلردر يِزرَاعِيل وَيِشمَا وَيِدبَاس وَانلرُكْ قِز قرنداشنُكْ آدى هَصْلَلْفُونى ۴ وَغَادُورُكْ باباسى فَنُوئِيل
وَحُوشَانُكْ باباسى عَازَر وَبَيْتلَحم باباسى اَفْرَاتَادن اِلك طوغمش حُورُكْ اُوغُللَرى بونلردر ۵ وَتَقُوعُكْ باباسى
آشْحُورُكْ ايكى قريسى وار ايدى حَلآه وَنَعَرَه ۶ وَنَعَرَه اكا آحُزَّامى وَحَيفَرى وَتيمْنى وَآحَشْتَارى‌يى
طوغردى نَعَرَه‌نُكْ اُوغُللَرى بونلردر ۷ وَحَلآه‌نُكْ اُوغُللَرى صَارَت وَيِصحَار وَاَتْنَان ۸ وَقُوص عَانُوبى
وَصُوبَبَاىِ وَهَارُوم اوغلى آحَرحِيلُكْ قبيله‌لرينى توليد ايلدى ۹ وَيَعبِيص قرنداشلرندن اعزز ايدى
وَآناسى اكا يَعبِيص ديو آد قودى اَنى بوريش ايله طوغردوغم ايچون ديدى ۱۰ وَيَعبِيص اِسرائيل اللّهنه
استدعا ايدوب ديديكه كاشكى بكا وافر بركت ايدوب سنورمى واسع ايده ايدك وَالُكْ بنمله اولوب
منى بلادن صقلايه ايدك كه متألم اولميام وَالله اكا استدوكنى ويردى ۱۱ وَشُوحَانُكْ قرنداشى كَلُوب
مَحِيرى توليد ايلدى اشتُونُكْ باباسى او در ۱۲ وَاَشتُون بيت رَافَاىِ وَفَاصِيحِى وَعِير نَاحَاشُكْ باباسى تَحِنَّاىِ
توليد ايلدى ريكا آدملرى بونلردر ۱۳ وَقَنَازُكْ اُوغُللَرى عُتنِيئِيل وَسَرَايَا وَعُتنِيئِيلُكْ اُوغُللَرى حَتَات
۱۴ وَمَعُونُوتَى عُفرَاىِ توليد ايلدى وَسَرَايَا ايشلَيجيلر دره‌سنُكْ باباسى يُوآبى توليد ايلدى زيرا انلر
ايشلَيجيلر ايديلر ۱۵ وَيُوفُنَّا اوغلى كَالِيبُكْ اُوغُللَرى عِيرُو وَايلَا وَنَاعَم وَايلَانُكْ اُوغُللَرى قَنَاز
۱۶ وَيَهَلَّلْئِيلُكْ اُوغُللَرى زِيف وَزِيفَا وَتِيرْيَا وَاَسَرْئِيل ۱۷ وَعَزرَانُكْ اُوغُللَرى يَاتَر وَمَارَد وَعِيفَر وَيَالُون
وَمِريَمى وَشَمَّاىِ وَاَشتَمُوعُكْ باباسى يِشبَاحى طوغردى ۱۸ وَعَورَتى يَهُودِيَه غَادُورُكْ باباسى يَارَدى وَسُوخُونُكْ

بَاباسى حابرى وزانوحك اوغلى يقوتايلى طوغردى وبونلر برعونك قزى بثيانك اوغللرى دركه انى مارد
نكاحله آلمش ايدى ١٩ وناحم قز قرنداشى هوديا عورتك اوغللرى بونلردر جرمى قعيلانك باباسى ومعكاتى
اشتموع ٢٠ وشيمونك اوغللرى آمنون ورنا وبن حانان وتولون ويشعىنك اوغللرى زوحيت وبن زوحيت
٢١ ويهودا اوغلى شيلانك اوغللرى ليخانك باباسى عير وماريشانك باباسى لعدا واشبع اوندن اولان
قبيلهلركه دلبندجيلرك كارخانهسى ايدى ٢٢ ويوقيم وكوزبا آدملرى ويوآش وساراف كه موآبده
سلطنت ايتديلر ويشوبى لحم وبونلر اسكى قصهلردر ٢٣ انلر چوملكجيلر وباغچهلرده وقورولرده
اوتورانلر ايدى واوراده ملكك يانندە انك ايشى ايچون ساكن اولورلردى ٢٤ شمعونك اوغللرى نموايل
ويامين ويا ريب وزارح وشاول ٢٥ كه انك اوغلى شلوم كه انك اوغلى مبسام كه انك اوغلى مشماع
ايديلر ٢٦ ومشماعك اوغللرى انك اوغلى حموايل كه انك اوغلى زكور كه انك اوغلى شمعى ايدى
٢٧ وشمعىنك اون التى اوغلى والتى قزى وار ايدى لكن قرنداشلرينك چوق اوغللرى يوغيدى وجمله
قبيلهلرى يهودا اوغللرى قدر چوغالماديلر ٢٨ وبير سبعده ومولاداده وحصر شوعالده ساكن اولديلر
٢٩ وبلهاده وعاصمده وتولادده ٣٠ وبتوايلده وحرماده وصقلاغده ٣١ وبيت مركبوتده وحصر
سوسيمده وبيت برايده وشعرايمده وداود سلطنت سوردوكى زمانهدك شهرلرى بونلر ايدى ٣٢ وانلرك
قصبهلرى عيطام وعين وريمون وتوخن وعاشان بش شهر ٣٣ وجمله قريهلرى كه بو شهرلرك اطرافنده
ايديلر تا بعلهدك انلرك مكانلرى وانلرك نسبلرى بونلر ايدى ٣٤ ومشوباب ويمليخ وآمصيا اوغلى
يوشا ٣٥ ويوايل وعسيايل اوغلى سرايا اوغلى يوسبيا اوغلى ياهوا ٣٦ واليوعيناى ويعقوبا ويشوحايا
وعسايا وعديايل ويسيمايل وبنايا ٣٧ وشمعيا اوغلى شمرى اوغلى يدايا اوغلى آلون اوغلى شفعى اوغلى
زيزا ٣٨ بو اسملريله مذكورلر قبيلهلرنده بكلر ايديلر وبابالرينك اوى پك چوغالدى ٣٩ وغدورك
مدخلنه تا درهنك مشرقنه سوريلرينه اوتلاقلر آرامغه كتديلر ٤٠ وسميز وايو اوتلاقلر وبول وراحتلو
ورفاهيتلو ير بولديلر زيرا حام نسلندن اولانلر اوراده اوّل ساكن اولمشلر ايدى ٤١ وبو آدلريله
يازلمشلر يهودا ملكى حزقيانك كونلرنده كلوب وانلرك چادرلرينى وانده بولنان مسكنلرى اوروب انلرى
تا بو كونهدك استيصال ايتديلر وانلرك يرنده ساكن اولديلر زيرا اوراده سوريلرينه اوتلاق وار ايدى
٤٢ وآرالرندن شمعون اوغللرندن بش يوز آدم ساعير طاغنه كتديلر ويشعى اوغللرى فلطيا ونعريا ورفايا
وعزيايل انلرك باشلرى ايديلر ٤٣ وعماليقدن قورتلمشلرك بقيهسنى اوروب تا بو كونهدك اوراده ساكن اولديلر ۞

بشنجى فصل

١ واسرائيلك ايلك اوغلى روبينك اوغللرى زيرا ايلك طوغان او ايدى اما باباسنك دوشكنه خيانت
ايتدوكى ايچون ايلك اوغللغنك حقى اسرائيل اوغلى يوسفك اوغللرينه ويرلدى نهايت نسبده ايلك اوغللق

اوزره معدود اولمادی ۲ زيرا يهودا قرنداشلرينه غالب اولدی بكلر اندن چقدیلر اما الك اوغللغك
حقی يوسفه ويرلدی ۳ اسرائيلك الك اوغلی روبينك اوغللری حنوخ وفلوا وحصرون وخرمی ايديلر
۴ يوائيلك اوغللری انك اوغلی شمعيا كه انك اوغلی جوج كه انك اوغلی شمعی ۵ كه انك اوغلی
ميخا كه انك اوغلی رايا كه انك اوغلی باعال ۶ كه انك اوغلی بارا ايدی انی آثور ملكی تلغات فلناصر
اسير كوتردی او روبينلولرك باشی ايدی ۷ وانك قرنداشلری قبيله‌لرنجه تولدلری اوزره نسب عد
اولنجه يعيائيل وزخرياهو ۸ ويوائيل اوغلی شماع اوغلی عزاز اوغلی بالع كه عروعرده تا نابويه وباعل
ماعونه‌دك ساكن اولوردی ۹ وشرقه طوغرو فرات ارماغندن بريه‌نك مدخلنه‌دك ساكن اولوردی زيرا
سوريلری جلعاد ولايتنده چوغالمشلر ايدی ۱۰ وشاوولك كونلرنده هاجريلر ايله جنك ايتدیلر وبونلر
انلرك اليله دوشديلر وچادرلرنده جلعادك جمله شرق طرفنده ساكن اولديلر ۱۱ وجاد اوغللری
قرشولرنده باسان ولايتنده سلخه‌يه‌دك ساكن اولديلر ۱۲ يوائيل باش وشافام ايكنجی ويعنای وشافاط
باسانده ايديلر ۱۳ وباباليرينك اوينك قرنداشلری بونلر ايديلر ميخائيل ومشلام وشابع ويورای ويعكان
وزيع وعبر تمام يدی ۱۴ بونلر بوز اوغلی يحدوا اوغلی يشيشای اوغلی ميخائيل اوغلی جلعاد اوغلی
يروح اوغلی حوری اوغلی آبيحائيلك اوغللری ايديلر ۱۵ جونی اوغلی عبدیائيل اوغلی آحی باباليرينك اوينك
باشی ايدی ۱۶ وجلعادده وباسانده وشهرلرنده وشارونك جميع واروشلرنده ولايتك سنورلرينه‌دك
ساكن اولديلر ۱۷ جمله بونلر يهودا ملكی يوثامك واسرائيل ملكی يوربعامك كونلرنده منتسب اولديلر
۱۸ روبين اوغللری وجادلولر ومنسانك یاری سبطی قرق دورت بيك يدی يوز التمش شجاعت صاحبی
وقلج وقلقان طاشيان وكمان كش وجنكه اوكرنمش جداله چقان آدملر ايدی ۱۹ وهاجريلر ايله ويطور
ونافيش ونوداب ايله جنك ايتديلر ۲۰ وانلرك اوزرينه نصرت بولوب اللرينه هاجريلر وبله اولان
هپسی تسليم اولنديلر زيرا جنكده اللهه چاغرديلر وانكا صغندقلريچون انلری استجابت ايلدی
۲۱ وانلرك سوريلرينی سورديلر يعنی الی بيك دوه‌لرينی وايكی يوز اللی بيك قويونلرينی وايكی بيك
اشكلری ويوز بيك نفوسی ۲۲ زيرا چوق يارەلولر دوشدی چونكه اول جنك اللهدن ايدی واسيرلك زماننه‌دك
انلرك يرلرنده ساكن اولديلر ۲۳ ومنسانك یاری سبطنك اوغللری ولايتده ساكن اولديلر باساندن
باعال حرمونه وسنيره وحرمون طاغنه‌دك چوغلديلر ۲۴ وباباليرينك اوينك باشلری بونلر در عفر
ويشعی واليئيل وعزرائيل وارميا وهودويا ويحديائيل قوتلو وشجاعتلو كشيلر ونامدار آدملر وباباليری اوينك
باشلری ۲۵ اما باباليرينك اللهنه عصيان ايدوب انلرك اوكندن الله استيصال ايتدوكی ولايت امتلرينك
الهلری آردنجه واروب زنا ايلديلر ۲۶ واسرائيل اللهی آثور ملكی فولك روحنی وآثور ملكی تلغات
فلناصرك روحنی تحريك ايتديكه روبينلولری وجادلولری ومنسانك یاری سبطنی سوروب انلری حلحه
وخابوره وهارايه وجوزان ارماغنه كوتردی تا بو كونه‌دك ۞

آلتنجی فصل

١ لاوی اوغللری بونلر ایدیلر جرشون وقاهت ومراری ٢ وقاهت اوغللری عمرام ویصهار وحبرون
وعزيابل ٣ وعمرام اوغللری هارون وموسی ومریم وهارون اوغللری ناداب وآبیهوا والعازر وایثمار
٤ العازر فنحاسی تولید ایلدی وفنحاس آبیشوعی تولید ایلدی ٥ وآبیشوع بوقی تولید ایلدی وبوقی
عوزیی تولید ایلدی ٦ وعوزی زرحیایی تولید ایلدی وزرحیا مرایوتی تولید ایلدی ٧ ومرایوت آمریایی
تولید ایلدی وآمریا آحیطوبی تولید ایلدی ٨ وآحیطوب صادوقی تولید ایلدی وصادوق آحیماعصی
تولید ایلدی ٩ وآحیماعص عزریایی تولید ایلدی وعزریا یوحانانی تولید ایلدی ١٠ ویوحانان عزریایی
تولید ایلدی اورشلیمده سلیمانك بنا ایتدوکی هیکلده اماملق ایدن بودر ١١ وعزریا آمریایی تولید
ایلدی آمریا دخی آحیطوبی تولید ایلدی ١٢ وآحیطوب صادوقی تولید ایلدی وصادوق شالومی تولید
ایلدی ١٣ وشالوم حلقیایی تولید ایلدی وحلقیا عزریایی تولید ایلدی ١٤ وعزریا سرایایی تولید ایلدی
وسرایا یهوصادقی تولید ایلدی ١٥ ویهوصادق اسیرلکه کتدی ربّ یهودایی واورشلیمی بخت نصرك الی
ایله اسیر سوردوکی زمان ١٦ لاوی اوغللری جرشوم وقاهت ومراری ١٧ وجرشوم اوغللرینك آدلری
بونلردر لبنی وشمعی ١٨ وقاهتك اوغللری عمرام ویصهار وحبرون وعزيابل ١٩ ومراری اوغللری محلی وموشی
ولاوی قبیلهلری بابالرینجه بونلردر ٢٠ جرشومدن آنك اوغلی لبنی که آنك اوغلی یاحث که آنك اوغلی
زمّا ٢١ که آنك اوغلی یوآح که آنك اوغلی عدّوا که آنك اوغلی زارح که آنك اوغلی یاترای ٢٢ قاهتك
اوغللری آنك اوغلی عمیناداب که آنك اوغلی قورح که آنك اوغلی آسّیر ٢٣ که آنك اوغلی القانا که
آنك اوغلی آبیآساف که آنك اوغلی آسّیر ٢٤ که آنك اوغلی تاحث که آنك اوغلی اوریابل که آنك
اوغلی عوزیا که آنك اوغلی شاؤول ٢٥ والقانا اوغللری عماسای وآخیموت والقانا ٢٦ القانا اوغللری آنك
اوغلی صوفای که آنك اوغلی ناحث ٢٧ که آنك اوغلی الیاب که آنك اوغلی یروحام که آنك اوغلی
القانا ٢٨ وشموایلك اوغللری ایلك اوغلی وشنی وآبیا ٢٩ مراری اوغللری محلی که آنك اوغلی لبنی که
آنك اوغلی شمعی که آنك اوغلی عوزاه ٣٠ که آنك اوغلی شمعیا که آنك اوغلی حاجیا که آنك اوغلی
عسایا ٣١ بونلر اول کسنهلردر که داود انلری تابوت راحته قونلدقدن صکره ربّك اونده تغنّی
منصبنه نصب ایلدی ٣٢ وجماعت مسکننك چادری اوکنده تغنّی خدمتنی ایدرلردی تا سلیمان
اورشلیمده ربّك اوینی یاپنجهیهدك وقانونی اوزره خدمتلرنده طورديلر ٣٣ واوغللری ایله خدمتده
طورانلر بونلردر قاهتیلرك اوغللرندن مغنّی هیمان یوایل اوغلی شموایل اوغلی ٣٤ القانا اوغلی یروحام
اوغلی الیایل اوغلی تواح اوغلی ٣٥ صوف اوغلی القانا اوغلی ماحث اوغلی عماسای اوغلی ٣٦ القانا
اوغلی یوایل اوغلی عزریا اوغلی صفنیا اوغلی ٣٧ تاحات اوغلی آسّیر اوغلی آبیآساف اوغلی قورح اوغلی

٣٨ یصهار اوغلی قاهت اوغلی لاوی اوغلی اسرائیل اوغلی ٣٩ وقرنداشی آساف که انك صاغنده طورردی.
یعنی آساف بارخیا اوغلی شمعا اوغلی ٤٠ میخائیل اوغلی بعسیا اوغلی ملکیا اوغلی ٤١ اتنی اوغلی زراح
اوغلی عدایا اوغلی ٤٢ ایثان اوغلی زمه اوغلی شمعی اوغلی ٤٣ یاحت اوغلی جرشوم اوغلی لاوی
اوغلی ٤٤ و انلرك قرنداشلری مراری اوغللری صولنده طورررلردی یعنی ایثان قیشی اوغلی عبدی اوغلی
ملوج اوغلی ٤٥ حشبیا اوغلی اماصیا اوغلی حلقیا اوغلی ٤٦ اماصی اوغلی بانی اوغلی شامر اوغلی
٤٧ محلی اوغلی موشی اوغلی مراری اوغلی لاوی اوغلی ٤٨ قرنداشلری لاویلولر الله اوینك مسکننك
جمله خدمتنه تعیین اولندیلر ٤٩ اما هارون و انك اوغللری صعیده نك مذبحنده و بخور مذبحنده
بخورلرلردی قدس الاقداسك جمله خدمتنه و اسرائیل ایچون کفارت ایتمکه تعیین اولندیلر اللهك
قولی موسی نك جمله امر ایتدوکنه کوره ٥٠ وهارونك اوغللری بونلردر انك اوغلی العازر که انك اوغلی
فنحاس که انك اوغلی ابیشوع ٥١ که انك اوغلی بوقی که انك اوغلی عوزی که انك اوغلی زرحیا
٥٢ که انك اوغلی مرایوت که انك اوغلی امریا که انك اوغلی احیطوب ٥٣ که انك اوغلی صادوق
که انك اوغلی اخیماعاص ٥٤ انلرك مسکنلری قلعه لرینه و سنورلرینه کوره بونلردر هارون اوغللرینك
قاهتیلر قبیله لرینك که بو انلرك قرعه سی ایدی ٥٥ انلره یهودا ولایتنده حبرون و اطرافنده اولان
واروشلری ویرلدی ٥٦ اما شهرك تارلالری و انلرك کویلری یوفنا اوغلی کالیبه ویرلدی ٥٧ وهارون
اوغللرینه یهودا شهرلری ویرلدی یعنی حبرون که پناه شهری ایدی ولبنا و انك واروشلری و یتیر
و اشتموع و انلرك واروشلری ٥٨ و حیلون و انك واروشلری و دبیر و انك واروشلری ٥٩ و عاشان و انك
واروشلری و بیت شمس و انك واروشلری ٦٠ و بنیامین سبطندن جباع و انك واروشلری و علمت و انك
واروشلری و عناثوت و انك واروشلری جمله انلرك شهرلری قبیله لرنجه اون اوچ شهرایدی ٦١ و بو سبط
قبیله سندن قالان قاهت اوغللرینه یاری سبطدن یعنی منسانك یاری سبطندن قرعه ایله اون شهر
ویرلدی ٦٢ و جرشوم اوغللرینه قبیله لرنجه ایساخر سبطندن و آشیر سبطندن و نفتالی سبطندن و منسا
سبطندن باشانده اون اوچ شهر ٦٣ مراری اوغللرینه قبیله لرنجه روبین سبطندن و جاد سبطندن
و زابلون سبطندن قرعه ایله اون ایکی شهر ٦٤ و بنی اسرائیل لاویلولره بو شهرلری و انلرك واروشلرینی
ویردیلر ٦٥ یهودا اوغللرینك سبطندن و شمعون اوغللرینك سبطندن و بنیامین اوغللرینك سبطندن
قرعه ایله بو شهرلری ویردیلر که انلر آدلری ایله چاغرلدیلر ٦٦ و قاهت اوغللرینك سایر قبیله لرندن
اولانلره سنورلرینك شهرلری افرایم سبطندن ایدیلر ٦٧ انلره پناه شهرلری شکیمی و واروشلرینی افرایم
طاغنده و جازری و واروشلرینی ویردیلر ٦٨ و یقمعامی و واروشلرینی و بیت حورونی و واروشلرینی
٦٩ و آیلونی و واروشلرینی و جات رمونی و واروشلرینی ٧٠ و منسانك یاری سبطندن عانیری و واروشلرینی
و بلعامی و واروشلرینی بو شهرلر قالان قاهت اوغللرینك قبیله لرینه ویرلدی ٧١ جرشوم اوغللرینه منسانك

يارى سبطى قبيله‌سندن باساندە اولان جولانى و واروشلرينى و عستروتى و واروشلرينى ويرديلر ٧٢ وايساخرك
سبطندن قادسى و واروشلرينى و دبراتى و واروشلريـــنى ٧٣ و واروتى و واروشلرينى و عانيمى و واروشلرينى
٧٤ و آشير سبطندن ماشالى و واروشلرينى و عبدونى و واروشلرينى ٧٥ و حوقوقى و واروشلرينى و راحوبى
و واروشلرينى ٧٦ و نفتالى سبطندن جليلدە اولان قادسى و واروشلرينى. و حامونى و واروشلرينى و قرياتايمى
و واروشلرينى ٧٧ قالان مرارى اوغللرينه زابلون سبطندن رامونى و واروشلرينى و تابورى و واروشلريـــنى
٧٨ و اردنك اوته‌سندە اريحانك مقابله‌سندە اردنك شرق طرفندە روبين سبطندن بريّه‌دە اولان بصرى
و واروشلرينى و يهصه‌يى و واروشلرينى ٧٩ و قاديموتى و واروشلرينى و ميفاعاتى و واروشلرينى ٨٠ و جاد سبطندن
جلعاددە اولان راموتى و واروشلرينى و ماحانايمى و واروشلريـــنى ٨١ و حشبونى و واروشلرينى و يعزيرى
و واروشلرينى ويرديــــــــــلـــــــــــر ۞

يدنجى فصل

١ و ايساخرك اوغللرى تولاع و فواه و ياشوت و شمرون ٢ و تولاعك اوغللرى عزّى و رفايا و يريايل و يحماى
و يبسام و شموايل كه تولاع نسلى باباليرينك اوينه باشلر و قبيله‌لرندە قوّت و شجاعت اصحابى آدملر ايديلر
و داودك كونلرندە انلرك حسابى يكرمى ايكى بيك آلتى يوز آدم ايـــدى ٣ و عزّى‌نك اوغللرى يزرحيا
و يزرحيانك اوغللرى ميخايل و عوبديا و يوايل و يسيا جمله‌سى بش باش ٤ و انلر ايله تناسللرى اوزره
باباليرينك اوى اوزره جنك عسكرينك بولكلرى اوتوز آلتى بيك آدم ايدى زيرا انلرك عورتلرى و اوغللرى
چوق ايدى ٥ و جمله ايساخرك قبيله‌لرندن اولان قرنداشلرى قوّت و شجاعت اصحابى تناسللرنجه صايلوب
جملةً سكسان يدى بيك ايديلر ٦ بنيامين اوغللرى. بالع و باخر و يديعايل تمام اوچ ٧ و بالعك اوغللرى
اصبون و عزّى و عوزيايل و يريموت و عيرى تمام بش باباليرى اوينك باشلرى قوّت و شجاعــت اصحـــابى
و تناسللرنجه صايلوب يكرمى ايكى بيك و اوتوز دورت ايديلر ٨ و باخرك اوغللرى زميرا و يوعاش و اليعـــازر
و اليوعيناى و عمرى و يريموت و آبيا و عاناتوت و علامات جمله بونلر باخرك اوغــللـــرى ٩ و تناسللرنجه
و قبيله‌لرنجه باباليرى اوينك باشلرى قوّت و شجاعت اصحابى صايلوب يكرمى بيك و ايكى يوز ايديـلـــر
١٠ و يديعايلك اوغللرى بلهان و بلهانك اوغللرى يعوش و بنيامين و اهود و خنعانا و زيتان و ترشيــــش
و آحيشاحار ١١ جمله بونلر يديعايلك اوغللرى بابا اولرينك باشلرى قوّت و شجاعت اصحابى اون يدى بيك
و ايكى يوز ايديلر كه سفره و جنكه چقرلردى ١٢ و شوفيم و حوفيم عيرك اوغللرى ايديلر و حوشيم آحرك اوغلى
ايدى ١٣ و نفتالى اوغللرى يحصايل و غونى و ياصر و سالوم بلهانك اوغللرى ١٤ منسّانك اوغللرى اسرياييل
كه انى عورتى طوغردى و آراميّه اوده‌لغى جلعادك باباسى ماخيرى طوغردى ١٥ و ماخير حوفيم و شوفيمك
قز قرنداشنى عورتلكه آلدى كه انك آدى معكا ايدى و ايكنجى اوغلك آدى صلفحاد ايدى و صلفحادك

آنجق قيزلري وار ايدي ١٦ وماخيرك عورتي معكا بر اوغل طوغردي و اكا فارص آديني قودي وقرنداشنڭ
آدي شارش ايدي كه انڭ اوغللري اولام وراقم ايديلر ١٧ واولامڭ اوغللري بادان ايدي بونلر منسّا
اوغلي ماخير اوغلي جلعادڭ اوغللري ايـــدي ١٨ وقيز قرنداشي ملكه ايشهودي وآبيعازري ومحلاني
طوغردي ١٩ وشميداعڭ اوغللري آحيان وشخم ولقحي وآنيعام ايديلر ٢٠ وافرايمڭ اوغللري شوتالاح
ايدي كه انڭ اوغلي بارد كه انڭ اوغلي تاحات كه انڭ اوغلي العادا كه انڭ اوغلي تاحات ٢١ كه
انڭ اوغلي زاباد كه انڭ اوغلي شوتالاح وعازر والعاد ايدي وولايتده طوغان جات آدملري انلري
اولدرديلر زيرا سوريلريني آلمغه اينمشلر ايـــدي ٢٢ وانلرڭ باباسي افرايم نيجه كونلر ياس چكدي
وقرنداشلري اكا تعزيه ايتمكه كلديلـــر ٢٣ اندن صكره عورتنه كيردي كه حامله اولوب بر اوغل
طوغردي وانڭ آديني بريعا قودي زيرا اويله واقع اولان بلاده طوغدي ٢٤ وانڭ قيزي سارا ايدي كه
آشغه‌كي بيت حوروني ويوقروده‌كي بيت حوروني واوزن سارايي بنا ايلدي ٢٥ وانڭ اوغلي رافح ايدي
وراشف كه انڭ اوغلي تالح كه انڭ اوغلي تاحن ٢٦ كه انڭ اوغلي لعدان كه انڭ اوغلي عاميهود
كه انڭ اوغلي اليشاماع ٢٧ كه انڭ اوغلي نون كه انڭ اوغلي يهشوع ايدي ٢٨ وانلرڭ ملكي
ومسكنلري بيت ايل وانڭ قريه‌لري وشرق طرفندن ناعران وغرب طرفندن جازار وقريه‌لري وشخم
وقريه‌لري تا عزّه‌يه وقريه‌لرينه‌دك ٢٩ ومنسّا اوغللرينڭ قربنده بيت شان وقريه‌لري وتعناخ وقريه‌لري
مجدّوا وقريه‌لري دور وقريه‌لري بونلرده اسرائيل اوغلي يوسفڭ اوغللري ساكن ايديلـــر ٣٠ آشير
اوغللري بونلر ايدي يمنا ويشوآ ويشوي وبريعا وانلرڭ قيز قرنداشي سارح ٣١ وبريعانڭ اوغللري حابر
ومـلكيايل كه برزايتڭ باباسيدر ٣٢ وحابر يفلاطي وشوميري وحوتامي وانلرڭ قيز قرنداشي شوعايي توليد
ايلدي ٣٣ ويفلاطڭ اوغللري فاساخ وبمهال وعشوات يفلاطڭ اوغللري بونلردر ٣٤ وشوميرڭ اوغللري
آحي وروهجا وحبّا وآرام ٣٥ وقرنداشي هيلامڭ اوغللري صوفاح ويمناع وشالش وعامال ٣٦ صوفاحڭ
اوغللري سوح وحرنافر وشوعال وبري ويمرا ٣٧ باصر وهود وشمّا وشلشا ويثران وبيـــرا ٣٨ وياترڭ
اوغللري يفونا وفسفا وآرا ٣٩ وعولّا اوغللري آراح وحنيايل ورصيا ٤٠ جمله بونلر آشيرڭ اوغللري بابا
اولريڭ باشلري مختارلر وقوّت وشجاعت اصحابي وبكلرڭ باشلري وتناسللرنجه سفره وجنكه قادر اولانلرڭ
عددي يكرمي التي بيڭ آدم ايـــــــــــــدي

سكزنجي فصل

١ وبنيامين الك اوغلي بالعي وايكنجي آسبيلي واوچنجي آحرحي ٢ دردنجي نوحايي وبشنجي رافايي
توليد ايلدي ٣ وبالعڭ اوغللري بونلر ايديلر آدّار وغيرا وآبيهـــود ٤ وآبيشوع ونعمان وآحوح
٥ وغيرا وشفوفان وحورام ٦ وبونلر ايهودڭ اوغللري ايديلر كه جبع ساكنلري بابالرينڭ باشلري

ايديلر وانلري ماناحته نقل ايتديلر ۷ ونعمان وآحيا وانلري نقل ايدن غيرا كه عوزاني وآحيحودي
توليد ايلدي ۸ وساحارايم انلري سوردكدن صكره موآب ولايتنده توليد ايلدي حوشيم وبعرا
عورتلري ايدي ۹ عورتي حودشدن يوبابي وصبيايي وميشايي وملكامي ۱۰ ويعوصي وشخيايي ومرمايي توليد
ايلدي بونلر انك اوغللري بابالرك باشلري ايديلر ۱۱ وحوشيمدن آبيطوبي والفاعلي توليد ايلدي
۱۲ والفاعلك اوغللري عيبر ومشعام وشامد كه اونوايي ولودي وقريه‌لريني بنا ايلدي ۱۳ وبرعا وشماع
كه آيالون ساكنلري بابالرينك باشلري ايديلر انلر جات ساكنلريني قاچورديلر ۱۴ وآحيو وشاشاق
ويريموت ۱۵ وزبديا وعارد وعادر ۱۶ وميخايل ويشفا ويوحا بريعانك اوغللريدر ۱۷ وزبديا ومشلام
وحزقي وحابر ۱۸ ويشمراي ويزليا ويوباب الفاعلك اوغللري ايديلر ۱۹ وياقيم وزخري وزبدي
۲۰ واليعيناي وصلتاي واليايل ۲۱ وعدايا وبرايا وشمرات شمعي اوغللري ايديلر ۲۲ ويشفان وعيبر
واليايل ۲۳ وعبدون وزخري وحانان ۲۴ وحننيا وعيلام وعنتوتيا ۲۵ ويفديا وفنوايل شاشاق
اوغللري ايديلر ۲۶ وشمشري وشحريا وعثليا ۲۷ وياعرشيا وايليا وزخري يروحامك اوغللري ۲۸ بونلر
تناسللرنجه بابالرك باشلري ايديلر بونلر باشلر اولوب اورشليمده ساكن اولديلر ۲۹ وجبعونده جبعونك
باباسي ساكن ايدي وعورتنك آدي معكا ايدي ۳۰ وانك ايلك اوغلي عبدون اندن صكره صور وقيس
وباعل وناداب ۳۱ وغدور وآحيو وزاخر ۳۲ ومقلوت شماني توليد ايلدي بونلر دخي قرنداشلرينك
مقابله‌سنده اورشليمده قرنداشلري ايله ساكن اولورلردي ۳۳ ونير قيشي توليد ايلدي وقيش شاوولي
توليد ايلدي وشاوول يوناثاني ومَلكيشوعي وآبيناداني واسباعالي توليد ايلدي ۳۴ ويوناثانك اوغلي
ميريباعل ايدي وميريباعل ميخاني توليد ايلدي ۳۵ وميخانك اوغللري فيتون ومالك وتارع وآحاز
ايديلر ۳۶ وآحاز يهوعدايي توليد ايلدي ويهوعدا عالاماتي وعزموتي وزمريي توليد ايلدي زمري دخي
موصايي توليد ايلدي ۳۷ وموصا بنعايي توليد ايلدي كه انك اوغلي رافا كه انك اوغلي العلاسا كه انك اوغلي
آصل ۳۸ وآصلك التي اوغلي ولر ايدي انلرك آدلري بونلر در عزريقام وبُخرو واسماعيل وشعريا
وعبديا وحانان جمله بونلر آصلك اوغللري ايدي ۳۹ وقرنداشي عيشقك اوغللري ايلك اوغلي اولام
ايكنجي يعوش واوچنجي اليفالط ۴۰ واولامك اوغللري قوّت وشجاعت اصحابي كمانكشلر ايديلر واوغللري
واوغللرينك اوغللري چوق ايدي يوز اللي قدر جمله بونلر بنياميين اوغللرندن ايديلر ۞

طقوزنجي فصل

۱ وجمله اسرائيلولر نسبلرنجه تحرير اولنديلر واشته انلر اسرائيل ويهودا ملكلرينك كتابنده
مسطورلردر وعصيانلري ايچون بابله سورلديلر ۲ واوّلكي ساكنلر كه ملكلرنده وشهرلرنده اوترلردي
اسرائيلولر امامل لاويلولر وناثينيلر ايديلر ۳ واورشليمده يهودا اوغللرندن وبنياميين اوغللرندن

وَافرايم وَمَنسّا اوغللرندن ساكن اولديلر ٤ يهودا اوغلى فارصك اوغللرندن بانى اوغلى امرى اوغلى
عمرى اوغلى عميهود اوغلى عوتاى ٥ وسيلونيلردن الك اوغل عسايا وَانك اوغللرى ٦ وَزارح اوغللرندن
يعوايل وَقرنداشلرى تمام التى يوز طقسان ٧ وَبنيامين اوغللرندن آسنوآ اوغلى هودويا اوغلى مشلام
اوغلى سلّوا ٨ وَيروحام اوغلى يبنيا وَمكرى اوغلى عوزّى اوغلى ايلا وَيبنيا اوغلى رعوايل اوغلى
شفطيا اوغلى مشلّام ٩ وَقرنداشلرى تناسللرنجه طقوز يوز اللى التى جمله بونلر باباللرينك اونده باباللرك
باشلرى ايديلر ١٠ وَامامليردن يدعيا وَيهوياريب وَياخين ١١ وَالله اوينك سرورى آحيطوب اوغلى
مرايوت اوغلى صادوق اوغلى مشلّام اوغلى حلقيا اوغلى عزريا ١٢ وَملكيا اوغلى فشحور اوغلى يروحام
اوغلى عدايا وَامّير اوغلى مشلّميت اوغلى مشلّام اوغلى يحزيرا اوغلى عديايل اوغلى معساى
١٣ وَقرنداشلرى باباللرى اوينك باشلرى بيك يدى يوز التمش الله اوينك خدمتينى ايشلمكه يرار آدملر
١٤ وَلاويلولردن شمعيا كه مرارى اوغللرندن اولان حشبيا اوغلى عزريقام اوغلى حاسوب اوغلى ايدى
١٥ وَبقبقار وَحرش وَجالال وَآسان اوغلى زخرى اوغلى ميخا اوغلى متنيا ١٦ وَيادوتون اوغلى حالال
اوغلى شمعيا اوغلى عبديا وَنطوفاتيلرك كويلرنده ساكن اولان القانا اوغلى آسا اوغلى بارخيا
١٧ وَشلّوم وَعقوب وَطلمون وَآحيمان وَقرنداشلرى قپوجيلر ايديلر وَشلّوم باش ايدى ١٨ وَشمديه دك
شرقه طوغرو اولان ملكك قپوسنى بكلرلر ايدى لاوى اوغللرينك زمره سندن قپوجيلر بونلر ايدى ١٩ وَقورح
اوغلى آبياسان اوغلى قور اوغلى شلّوم وَقرنداشلرى باباسنك اوندن اولان قورحيلر يابو خدمتى
اوزرينه وَچادرك قپولرنده بكجيلر ايديلر باباللرى كبى كه ربّك اوردوسنده مدخلك بكجيلرى ايديلر
٢٠ وَالعازر اوغلى فنحاس اوّلدن اوزرلرينه سرور ايدى وَربّ انكله ايدى ٢١ وَمشلميا اوغلى زخريا
جماعت چادرى قپوسنك بكجيسى ايدى ٢٢ جمله بونلر قپولره بكجيلر اولمغه سچلمش ايكى يوز اون ايكى
ايديلر انلر تناسللرنجه كندو كويلرنده تحرير اولنديلر انلرى داود وَباقيجى شموايل كندولرينك
منصبنده نصب ايلدى ٢٣ وَانلر هم اوغللرى ربّك اوينك وَچادر خانه سنك قپولرى اوزرينه نوبت
طوتمق ايچون نصب اولنديلر ٢٤ دورت روزكاره طوغرو قپوجيلر وار ايدى شرقه غربه شماله وَجنوبه
٢٥ وَكويلرنده اولان قرنداشلرى وقت بوقت يدى شركوندن صكره انلر ايله كلورلر ايدى ٢٦ زيرا بو
لاويلولر دورت باش قپوجيلر دايم منصبده ايديلر وَالله اوينك اوده لرى وَخزينه لرى اوزرينه نصب
اولنديلر ٢٧ وَالله اوينك چوره سنده كيجه لرلردى زيرا بكجيلك اوزرلرنده ايدى وَانلر هر صباح
قپولرى آچمغه مأمور ايديلر ٢٨ وَانلردن بعضيسى قابلرك خدمتى اوزرينه ايديلر زيرا انلرى عدد
ايله ايچرو كتورورلردى وَعدد ايله چقاررلردى ٢٩ وَانلردن دخى بعضيسى ساير قابلر اوزرينه وَجمله
مقدّس قابلر اوزرينه وَسميد اونى وَشرابه وَياغ وَكوندلك وَبهارلر اوزرلرينه منصوب ايديلر ٣٠ وَامامارك
اوغللرندن بعضيسى بهار بخورلرينى تربيه ايدرلردى ٣١ وَلاويلولردن قورحى سلّومك الك اوغلى ماتاتيانك

منصبی طابقلر ایشی اوزرینه ایدی ٣٢ وقرنداشلری قاهت اوغللرندن بعضیسی وجوه اتمکی اوزرینه
ایدیلرکه انی هر سبت کونی حاضر ایده‌لر ٣٣ ودخی بونلر مغنیلر لاویلولر باباليرینك باشلری اوده‌لرده
غیری ایشدن مسلّم ایدیلر زیرا کیجه وکوندز انلرك ایشی وار ایدی ٣٤ لاویلولر باباليرینك باشلری بونلردر
تناسللرینك باشلری اورشلیمده ساكن اولورلر ایدی ٣٥ وجبعونده جبعونك باباسی یعوایل ساكن
اولوردی وعورتنك آدی معكا ایدی ٣٦ والك اوغلی عبدون ایدی اندن صكره صور قیس وبعل ونیر
وناداب ٣٧ وغدور وآحیو وزكریا ومقلوت ٣٨ ومقلوت شمامی تولید ایلدی انلر دخی قرنداشلرینك
مقابله‌سنده قرنداشلری ایله اورشلیمده ساكن اولورلردی ٣٩ ونیر قیسی تولید ایلدی وقیس شاوولی
تولید ایلدی وشاوول یوناثانی وملكیشوعی وآبینادابی واشباعالی تولید ایلدی ٤٠ ویوناثانك اوغلی مریبباعل
ایدی ومریبباعل میخایی تولید ایلدی ٤١ ومیخانك اوغللری فیثون ومالك وتحریع وآحاز ٤٢ وآحاز
یعرایی تولید ایلدی ویعرا عالامثی وعزموثی وزمری‌یی تولید ایلدی زمری دخی موصایی تولید ایلدی
٤٣ وموصا بنعایی تولید ایلدی كه انك اوغلی رفایا كه انك اوغلی العلسا كه انك اوغلی آصل ایدی
وآصلك التی اوغلی وار ایدی كه انلرك آدلری بونلردر عزریقام بوخرو واسماعیل وسعریا وعوبدیا
وحانان آصلك اوغللری بونلردر ۞

اونبجی فصل

١ وفلسطیلر اسرائیل ایله جنك ایتدیلر واسرائیللولر فلسطیلرك اوكندن قاچدیلر وجلبوع طاغنده
مقتول دوشدیلر ٢ وفلسطیلر شاوولك آردنجه واوغللرینك آردنجه سكردیلر وفلسطیلر شاوولك اوغللری
یوناثانی وآبینادابی وملكیشوعی اولدردیلر ٣ وجنك شاوولك اوزرینه آغرلندی وكمانكشلر انی بولدیلر
واول كمانكشلردن مجروح اولدی ٤ وشاوول كندو سلاحدارینه دیدیكه قلجكی چقار وبنی انكله صابلا
تاكه بو سنتسزلر كلوب بنی استهزا ایتمیه‌لر اما سلاحداری استمدی زیرا پك قورقدی ایمدی شاوول
قلجنی آلوب اوزرینه دوشدی ٥ وسلاحدار شاوولك اولدوكنی كوردكده اول دخی قلج اوزرینه دوشدی
واولدی ٦ وشاوول واوچ اوغللری اولدیلر وانك جمله عیالی بلـه‌سنجه هلاك اولدیلر ٧ ودره‌ده اولان
اسرائیلك جمیع آدملری قاچدقلرینی وشاوولك هم اوغللرینك اولدكلرینی كورمكله شهرلرینی براغوب
قاچدیلر او زمان فلسطیلر كلوب انلرده ساكن اولدیلر ٨ وارته‌ده واقع اولدیكه فلسطیلر مقتوللری
صویمغه كلدكلرنده شاوولی وانك اوغللرینی جلبوع طاغنده یاتر بولدیلر ٩ وانی صویدقدن صكره باشنی
وسلاحلرینی آلدیلر وفلسطیلرك ولایتنك اطرافنه بتلرینه وقومه مژده اولمق ایچون كوندردیلر
١٠ وسلاحلرینی الاهنك خانه‌سنه قودیلر باشنی دخی داغونك خانه‌سنده آصدیلر ١١ وجمله یابس
جلعادك اهالیسی فلسطیلرك شاووله جمله ایتدكلرینی اشتدكلرنده ١٢ جمله قوت صاحبلری قالقدیلر

وشاوولك جسدینی واوغللرینك جسدلرینی كوتروب انلری یابسه كتوردیلر وكمكلرینی یابسده اولان
میشه آغاجنك آلتنده كومدیلر ویدی كون اورج طوتدیلر ١٣ ایمدی شاوول ربّه ایتدوكی خیانتی
ایچون اولدی كه ربّك سوزینی صقلامیوب وجنجی‌یه صوروب طانشدی ١٤ امّا ربّه طانشمدی انك ایچون
انی اولدردی وملكی ایسی اوغلی داووده تحویل ایلدی ۞

اون برنجی فصل

١ وجمله اسرائیل داودك یاننه حبرونده جمع اولوب دیدیلر كه اشته بز ككك واتك ایز ٢ دون
دخی واوته كون وشاوول ملك ایكن سن اسرائیلی اخراج وادخال ایدردك والهك ربّ سكا دیدیكه
سن اسرائیل قومی كودهسن وسن اسرائیل قومم اوزرینه هادی اولاسن ٣ واسرائیلك جمله اختیارلری
ملكك یاننه حبرونه كلدیلر وداود انلر ایله حبرونده ربّك حضورنده عهد كسشدی وداودی اسرائیل
اوزرینه ملك مسح ایتدیلر شمواییلك الیله اولدوغی ربّك سوزینه كوره ٤ وداود وجمله اسرائیل اورشلیمه
كلدیلر یابوس بو در وولایتك ساكنلری یابوسیلر انده طوررلردی ٥ ویابوس ساكنلری داووده دیدیلر كه
بورایه كیرمزسن امّا داود صهیون قلعه‌سنی آلدی داودك شهری او در ٦ وداود دیدیكه هر كیم ابتدا
یابوسیلری اوررسه باش وسرور او اولا وابتدا صرویا اوغلی یوآب چقدی وباش اولدی ٧ وداود اول
قلعه‌ده ساكن اولدی انك ایچون اكا داود شهری دیدیلر ٨ وشهری چوره‌ده ملّوادن تا اطرافنه یاپدی
ویوآب شهرك بقیه‌سنی تعمیر ایلدی ٩ وداود كیده‌رك وبیوبه‌رك كیتدی زیرا ربّ العساكر انكله ایدی
١٠ وداودك باش بهادرلری بونلر در كه انكله وبتون اسرائیل ایله مملكتی ایچون قوّت ایتدیلر انی ربّك
اسرائیل خصوصنده اولان سوزینه كوره ملك ایتمك ایچون ١١ وداود بهادرلرینك حسابی بو در حكمونی
اوغلی یاشبعام اوچلرك باشی بو كندو مزراغنی اوچ یوز آدم اوزرینه صالوب انلری بر كرّه‌ده اوردی
١٢ واندن صكره آحوحی دودونك اوغلی العازر كه اول اوچ بهادرلردن ایدی ١٣ فاس دمیمده فلسطیلر
جنكه جمع اولدوغی زمان بو داود ایله برله ایدی واوراده آرپه‌دن طولو بر تارلا وار ایدی وخلق
فلسطیلرك یوزندن قاچدقده ١٤ انلر تارلانك اورتاسنده طوروب انی قورتاردیلر وفلسطیلری اوردیلر وربّ
قومنی عظیم خلاص ایله اخلاص ایلدی ١٥ ودخی اوتوز سرورلردن اوچی عدلّام مغاره‌سنه داودك قیاسنه
ایندیلر وفلسطیلرك اوردوسی رفائیم دره‌سنده قورلمش ایدی ١٦ وداود او زمان قلعه‌ده وفلسطیلرك
محافظلری بیت لحمده ایدی ١٧ وداود آرزولنیوب دیدیكه بكا بیت لحمك قپوسنده اولان صارنجك
صوینی كیم ایچورر ١٨ واول اوچ بهادرلر فلسطیلرك اوردوسندن چچوب بیت لحمك قپوسنده اولان صارنجدن
صوی چكدیلر وآلوب داووده كتوردیلر امّا داود انی ایچمكه استمدی وانی ربّه دوكدی ١٩ ودیدیكه
الله بكا بونی نصیب ایتمسون كه بن بونی ایده‌یم بن جانلرینك مخاطره‌سیله كیدن ارلرك قانینی ایچرمی ایم

جون جانلرينك مخاطره‌سينه اني كتورديلر انك ايچون اني ايچمكه استمدي اول اوچ بهادرلر بوني
ايلديلر ٢٠ و يوآبك قرنداشي ابيشاى اوچلرك باشي ايدي بو كندو مزراغني اوچ يوز كسنه اوزرينه
صالوب انلري اولدردي و اول اوچلرده نامدار اولدي ٢١ اول اوچلرده ايكيدن زياده عزيز ايدي و انلره
باش اولدي اما اولكي اوچلره نايل اولمدي ٢٢ يهوياداع اوغلي بنايا قبصائيلدن اولان قوت صاحبي
آدمك اوغلي عظيم ايشلر ايتدي موآبك ايكي جباريني بو اولدردي و دخي انوب قار كوننده صارنجك ايچنده
بر آرسلان اولدردي ٢٣ و بو دخي بر مصرلو آدمي اولدردي كه بش آرشين قدر قدي بالا ايدي و اول مصرلونك
النده جولاه حقتي كبي مزراقي وار ايدي و اول دكنك ايله اوزرينه انيدي و مصرلونك الندن مزراقي
قاوردي و اني كندو مزراقي ايله اولدردي ٢٤ يهوياداع اوغلي بنايا بوني ايتدي و اول اوچ بهادرلرك
آراسنده نامدار اولدي ٢٥ اشته اوتوزينك آراسنده عزيز ايدي اما اولكي اوچلره نايل اولمدي و داود
اني كندو قپو قوللري اوزرينه نصب ايلدي ٢٦ و دخي عسكرلرك بهادرلري بونلر ايدي يوآبك قرنداشي
عسائيل بيت‌لحملو دودونك اوغلي الحانان ٢٧ هروري شاموت فلوني حالص ٢٨ تقوعي عيقشك اوغلي عيرا
عنتوتي ابيعازر ٢٩ حوشاتي سبكاي آحوحي عيلاي ٣٠ نطوفاتي مهاراي نطوفاتي بعنانك اوغلي حالد
٣١ بنياميين اوغللرينك جبعه‌سندن اولان ريباي اوغلي ايتاي فرعاتوني بنايا ٣٢ جاعش درهلرندن حوراي
عرباتي ابيايل ٣٣ بحرومي عزماوت شعلبوني اليحبا ٣٤ جزوني هاشم اوغللري هراري شاگينك اوغلي
يوناثان ٣٥ هراري ساخارك اوغلي آحيام اور اوغلي اليفال ٣٦ مكراتي حافر فلوني آحيا ٣٧ كرملي
حصرو ازبايك اوغلي نعراي ٣٨ ناثانك قرنداشي يوايل مبحري اوغلي مبحار ٣٩ عموني صالق صرويا اوغلي
يوآبك سلاحداري بئروتي نحراي ٤٠ يتري عيرا يتري جارب ٤١ حيثي اوريا احلاي اوغلي زاباد
٤٢ روبينلولرك باشي روبينلو شيزانك اوغلي عادينا و انكله بيله اوتوز ٤٣ معكا اوغلي حانان و متني
يوشافاط ٤٤ عشتراتي عوزيا عروعيري حوتامك اوغللري شاماع و يعوايل ٤٥ شمري اوغلي يديعايل
و قرنداشي تيصاني يوحا ٤٦ محاوي اليايل و الناعمك اوغللري يريباي و يوشويا و موآبلي يتما ٤٧ اليايل
و عوبيد و مصوبي ياعاسيايل ۞

اون ايكنجي فصل

١ و قيس اوغلي شاوولك يوزندن صيقلاغده قپانان داوده كلنلر بونلردر كه قوتلو و جنكده امداديجي
آدملر ايديلر ٢ ياى ايله يراقلنمش و صپاندن طاشلري و يايدن اوقلري صاغ و صول الي ايله آترلردي
بنياميندن شاوولك قرنداشلرندن ايديلر ٣ جبعه‌لو شماعانك اوغللري باش آحيعازر و يوآش و عزماوتك
اوغللري يزوايل و فالط و براخه و عنتوتي ياهو ٤ و جبعوني شماعيا اوتوزلرده شجاعتلو و اوتوزلر اوزرينه باش
و ارميا و يحزيايل و يوحانان و جديراتي يوزاباد ٥ العوزاي و يريموت و بعليا و شمرياهو و حروفي شفاطياهو

٦ وقرجيلر القانا ويشاياهو وعزرايل ويوعازر وياشبعام ٧ وجدوردن اولان يروحامك اوغللرى يوعالا
وزباديا ٨ وجادلولردن بعضيسى آيريلوب داوده بيابانده كى قلعه يه كلديلر قوت صاحبلرى جنك وجدال
ارلرى قلقان ومزراقى قوللنانلر چهره لرى آرسلان چهره لرى كبى وطاغلر اوزرنده شتاب ايتمكده
جيرانلره بكزرلر ايدى ٩ اولكى عازر ايكنجى عبديا اوچنجى الياب ١٠ دردنجى مشمانا بشنجى ارميا
١١ آلتنجى عاتاى يدنجى اليال ١٢ سكزنجى يوحانان طقوزنجى الزاباد ١٣ اوننجى ارمياهو اون برنجى
مكباناى ١٤ جاد اوغللرندن عسكر باشلرى بونلر در انلرك كوچكى يوز آدمى وبيوكى بيك آدمى ضبط
ايدرلردى ١٥ بونلر اردننى كچديلر اولكى آيده صولرى جمله كنارلرى اوزرينه طاشدقلرى زمانده
وشرقى وغربى دره لرده طورانلرى هپ قاچرديلر ١٦ وبنيامين ويهودا اوغللرندن دخى داوده قلعه يه
كلديلر ١٧ وداود اوكلرينه چقوب وانلره سويليوب ديديكه اكر صلح ايچون وبكا ياردم ايتمك ايچون
كلدكز ايسه بنم كوكلم دخى سزكله برلك اوزره اولا اما اكر بنى اللرمده ظلم يوق ايكن آلدايوب
دشمنلرمه تسليم ايتمك ايچون كلدكز ايسه بابالرمزك اللهى كورسون وعقاب ايلسون ١٨ وسرورلرك
باشى عمسيا يوركلنوب ديديكه سنك ايز اى داود وسنك طرفكده ايز اى يسى اوغلى سلام سلام سكا
وسلام دخى ياردمجيلركه زيرا اللهك سكا ياردمجى در ايمدى داود انلرى قبول ايدوب بولك باشيلر ايلدى
١٩ ودخى فلسطيلر ايله شاوولك قرشوسنه جنكه كلدوكنده منسادن داوده قاچديلر اما انلره ياردم
ايتمديلر زيرا فلسطيلرك بكلرى مشاوره ايتدكدن صكره انى كرو كوندرديلر زيرا ديديلر كه باشلرمزه
قصد ايدوب افنديسى شاوولك طرفنه قاچاجقدر ٢٠ صقلاغه واردوغى زمانده منسادن دخى بعضيسى
يانينه قاچديلر عدناح ويوزاباد ويدياعيل وميخايل ويوزاباد واليهو وصلتى منسانك بيك باشيلرى
٢١ وبونلر عماليق زمره سى اوزرينه داوده ياردم ايتديلر زيرا هپسى قوت صاحبلرى ايديلر وعسكرده
سردارلر اولديلر ٢٢ چونكه كوندن كونه داوده كلورلردى كه اكا ياردم ايليه لر تا الله اوردوسى كبى بيوك
اوردو اولنجيه دك ٢٣ وحبرونه داوده جنك ايچون وربك امرى اوزره شاوولك مملكتنى اكا دوندرمك
ايچون كلان حاضر بولنانلرك حسابى بو در ٢٤ قلقان ومزراق طاشيان يهودا اوغللرندن التى بيك سكز
يوز يراقلو جنكجيلر ٢٥ شمعون اوغللرندن جنكه يرار قوت صاحبلرى يدى بيك يوز ٢٦ لاوى اوغللرندن
دورت بيك التى يوز ٢٧ ويهوياداع هارون نسلندن اولانلرك سرورى وبله سنجه اوچ بيك يدى يوز
آدم ٢٨ وقوت صاحبى صادوق نام يكت وباباسنك اوندن يكرمى ايكى باشلر ٢٩ وشاوولك قرنداشلرى
بنيامين اوغللرندن اوچ بيك زيرا انلرك اكثريسى اول وقته دك شاوول اوينك طرفدارلرى ايديلر
٣٠ وافرايم اوغللرندن قوت صاحبلرى وبابالرينك اوجاقلرنده نامدار يكرمى بيك سكز يوز آدم
٣١ ومنسانك يارى سبطندن اون سكز بيك آدم كه داودى ملك نصب ايتمك ايچون آدلريله تعيين
اولنديلر ٣٢ وايساخر اوغللرندن اسرائيلك نه ايده جكنى بلمك ايچون وقتلرك علمنه عارف اولانلرك

باشلری ایکی یوز وجمله قرنداشلری انلرک آغزلرینه باقرلردی ٣٣ زابلوندن سفره چقانلر جمله آلات
حرب ایله جنگه یراقلو صفلر کوزدنلر ایکی یورکلو اولمیان اللی بیک آدم ٣٤ ونفتالیدن بیک سردارلر
هم انلر ایله قلقانلو ومزراقلو اوتوز یدی بیک آدم ٣٥ ودانلولردن جنگه یرار یکرمی سکز بیک والتی
یوز آدم ٣٦ وآشیردن سفره چقان وصفلری کوزدن قرق بیک آدم ٣٧ وارددنک اوته سیندن یعنی
روبینلولردن وجادلولردن ومنسانک یاری سبطندن هر جنک وحرب آلاتیله یوز یکرمی بیک آدم
٣٨ جمله بونلر جنکجیلر صفلر دوزنلر بتون یورک ایله داودی جمله اسرائیل اوزرینه ملک نصب ایتمک
ایچون حبرونه کلدیلر هم دخی جمله قالان اسرائیل داودی ملک ایتمک ایچون بر دل اولدیلر ٣٩ وداود
ایله اوچ کون یییوب ایچوب اوراده ایدیلر زیرا قرنداشلری انلره تدارک ایتدیلر ٤٠ وانلره قریب اولانلر
حتی ایساخر وزابلون ونفتالی اشکلر ایله وقاطرلر ایله ودوه‌لر ایله واوکزلر ایله انلره ییه‌جک اون
وانجیر وقورو اوزم وشراب ویاغ ووافر صغرلر وقیونلر کتوردیلر زیرا اسرائیلده شنلک وار ایدی ❊

اون اوچنجی فصل

١ وداود جمله بیک باشیلر ویوز باشیلر ایله وجمله سرورلر ایله مشاوره ایتدی ٢ وداود جمله
اسرائیل جماعتنه دیدیکه سزه ایو کورنور ایسه والهمز ربدن رضا وار ایسه جمله اسرائیلک ولایتلرنده قالان
قرنداشلرمزه وانلر ایله شهرلرنده واروشلرنده اولان امامدره لاویلولره خبرجیلر طاغیدوب کوندره‌لم
که بزه جمع اولالسر ٣ والهمزک تابوتنی یانمزه دوندره‌لم چون شاوولک کونلرنده انی طلب ایتمدک
٤ وجمله جماعت دیدیکه بویله ایلیه‌لم زیرا اول نسنه جمله قومه مقبول کورندی ٥ ایمدی داود جمله
اسرائیلی مصرک سیحورندن تا حماتک مدخلنه‌دک جمع ایلدی اللهک تابوتنی قریة یعریمدن کتورمک
ایچون ٦ وداود وجمله اسرائیل باعلایه طوغرو یهوداده اولان قریة یعریمه چقدی کروبلر آراسنده
اوتران الله ربک تابوتنی اورادن کتورمک ایچون که انک آدی ایله دینلور ٧ واللهک تابوتنی آبیناداب‌ک
اوندن چقاروب بر یکی عربه‌یه بندردیلر وعزا وآحیو عربه‌یی سوررلردی ٨ وداود وجمله اسرائیل اللهک
اوکنده بتون قوتی ایله وارلایش وطنبورلر وکمانچه‌لر ودائولر ودفلر وبورولر ایله شنلک ایدرلردی
٩ وکیدونک خرمننه کلدکلرنده عزا تابوتی طوتمق ایچون الینی صالدی زیرا اوکزلر انی صرصمشلر ایدی
١٠ وربک غضبی عزا اوزرینه طوتشوب انی تابوته الینی صالدوغی ایچون اوردی واوراده اللهک اوکنده
اولدی ١١ وربّ عزاده قرش قردوغی ایچون داود الم چکدی انک ایچون اول یره فرص عزا دینلوب آد
قودیلر تا بوکونه‌دک ١٢ واول کونده داود اللهدن قورقوب دیدیکه اللهک تابوتنی بکا نیجه کتوره‌یم
١٣ وداود تابوتی کندو یاننه داود شهرینه کتورمدی اما انی جاتی عوبید ادومک اوینه کتوردی

١٤ واللهك تابوتي عوبيد ادومك اونده انك اونده اوچ آى طوردى ورب عوبيد ادومك اوينه وجمله
مامَلَكنه بركت ويـــــــــــــــــردى ﴿

اون دردنجى فصل

١ وصور ملكى حيرام داوده ايلچيلر وارز آغاجلرى وطاش ديوارجيلر ودولكرلر اكا بر او ياپمق ايچون
كوندردى ٢ وداود بلديكه رب انى اسرائيل اوزرينه ملك ثابت ايتدى زيرا مملكتى قومى اسرائيل
ايچون يوقارويه قالديرلـــدى ٣ وداود اورشليمده دخى عورتلر آلدى ودخى اوغللر وقزلر توليد ايلـدى
٤ واورشليمده طوغانلرك آدلرى بونلر در شموع وشوباب وناثان وسليمان ٥ ويبحار واليشوع والفالط
٦ ونوغا ونافغ ويافيع ٧ واليشاماع وبعلياداع واليفالط ٨ وفلسطيلر داودك جمله اسرائيل اوزرينه ملك
مسح اولندوغنى ايشتدكلرنده جمله فلسطيلر داودى آرامغه چقديلر وداود بونى ايشدوب قرشولرينـه
چقدى ٩ وفلسطيلر كلوب رفايم دره‌سنده ياپلديلر ١٠ وداود اللهه طانشوب ديديكه فلسطيلر اوزرينه
چقايممى وانلرى الله ويررميسين ورب اكا ديديكه چق زيرا انلرى الكه ويره‌جكم ١١ وبعل فرصيمه
چقديلر وداود انلرى اوراده قروب ديديكه نيجه كه صولر خرق ايدرلرسه بويله الله دشمنلرى الم
ايله خرق ايلدى انك ايچون اول يره بعل فرصيم ديو آد قوديلـــر ١٢ واوراده بتلرينى براقدقلرنده
داودك امريله آتشه ياقلديلر ١٣ وفلسطيلر تكرار اول دره‌ده ياينديلر ١٤ وداود بر دخى اللهه طانشدى
والله اكا ديديكه انلرك آردنجه چقما اما انلردن دون واوزرلرينه توت آغاجلرينك قرشوسنـــدن وار
١٥ وتوت آغاجلرينك دپه‌لرنده يوروش سسنى ايشتدوكك زمان جنكه چق زيرا الله فلسطيلرك اوردوسنى
اورمق ايچون اوككده چقاجقدر ١٦ وداود نيجه كه الله اكا امر ايتمش ايدى ايسه بويله ايلـدى
وفلسطيلرك اوردوسنى جبعوندن تا جازرايه‌دك اورديلر ١٧ وداودك نامى جمله ولايتلرده مشهور اولدى
ورب انك قورقوسنى جمله امتلر اوزرينه صالدى ﴿

اون بشنجى فصل

١ وداود شهرنده كندويه سرايلر بنا ايلدى واللهك تابوتى ايچون بر حاضر ايدوب اكا بر چادر
قوردى ٢ او زمان داود ديديكه اللهك تابوتنى لاويلولردن غيرى كمسه كوتورمسون زيرا رب انلرى اللهك
تابوتنى كوتورمكه واكا تا ابدا خدمت ايتمكه اختيار ايلدى ٣ وداود جمله اسرائيلى اورشليمه جمع
ايلدى كه ربك تابوتنى اكا حاضرلدوغى يره كتوره‌لر ٤ وداود دخى هارون اوغللرينى ولاويلولرى جمع
ايلدى ٥ قاهت اوغللرندن اوريئيل بك وقرنداشلرى يوز يكرمى ٦ مرارى اوغللرندن عسايا بك وقرنداشلرى
ايكى يوز يكرمى ٧ جرشوم اوغللرندن يوئيل بك وقرنداشلرى يوز اوتوز ٨ اليصافان اوغللرندن شمعيا بك

وقرنداشلری ایکی یوز ۹ حبرون اوغللرندن الیایل بك وقرنداشلری سکسان ۱۰ عوزیایل اوغللرندن
عامینادا ب بك وقرنداشلری یوز اون ایکی ۱۱ وداود صادوق وآبیاتار امامری واوریایل وعسایا ویوایل
وشمعیا والیایل وعامیناداب لاویلولری چاغردی ۱۲ وانلره دیدیکه سز لاویلولرك بابالرینك باشلری سز
کندوکزی وقرنداشلرکزی تقدیس ایلیك که اسرائیل اللهی ربك تابوتنی حاضرلدوغم یره کتورهسز
۱۳ زیرا اولدن سز حاضر اولمامغله اللهمز رب بزی آیردی آیمن اوزره اكا طانشمدوقمز ایچون ۱۴ ایمدی
امامر ولاویلولر کندولرینی تقدیس ایتدیلر که اسرائیل اللهی ربك تابوتنی کتوره لر ۱۵ ولاوی اوغللری
اوزرلرنده اولان صرقلر ایله اللهك تابوتنی اوموزلرنده کوتردیلر نیجه که موسی ربك کلامنه کوره امر ایتمش
ایدی ایسه ۱۶ ودخی داود لاویلولرك باشلرینه دیدیکه قرنداشلرندن موسیقی سازلر ایله طنبورلر وکمانچه‌لر
ودفلر ایله خوانندهلر احضار ایدهلر که چالوب شنلك ایله آواز قالدرهلر ۱۷ ایمدی لاویلولر یوایل
اوغلی هیمانی وانك قرنداشلرندن برخیاهو اوغلی آصافی وقرنداشلری مراری اوغللرندن قوسیاهو اوغلی
ایتانی احضار ایلدیلر ۱۸ وانلر ایله ایکنجی رتبه قرنداشلرندن زخاریاهو بن ویاعزیایل وشمیراموت
ویحیایل وعونی والیاب وبنیاهو ومعسیاهو وماتاتیاهو والیفلاهو ومقنیاهو وعوبید ادوم ویعیایل
قپوجیلر ۱۹ وخوانندهلر هیمان آصاف وایتان برنج دفلر ایله چالارلردی ۲۰ وزخریا وعزیایل وشمیراموت
ویحیایل وعونی والیاب ومعسیاهو وبنایاهو طنبورلر ایله علاموت مقامنده چالارلردی ۲۱ وماتاتیاهو
والیفالاهو ومقنیاهو وعوبید ادوم ویعیایل وعزازیاهو کمانچهلر ایله شمینیت تیز مقامنده
چالارلردی ۲۲ ولاویلولرك باشی خنانیاهو نغمه ایچون ایدی نغمهیی تعلیم ایدردی زیرا ماهر ایدی
۲۳ وبرخیا والقانا تابوتك قپوجیلری ایدیلر ۲۴ وشبنیاهو ویوشافاط ونثنایل وعماسای وزخریاهو
وبنایاهو والیعازر امامر الله تابوتنك اوکنده بورولر چالارلردی وعوبید ادوم ویحیا تابوتك قپوجیلری
ایدیلر ۲۵ وداود واسرائیلك اختیارلری وبیك باشیلر واروب ربك عهد تابوتنی عوبید ادومك اوندن
شنلك ایله کوچردیلر ۲۶ واولدیکه ربك عهد تابوتنی کوترن لاویلولره الله یاردم ایتدکده یدی اوکز
ویدی قوچ ذبح ایتدیلر ۲۷ وداود دلبند فراجه ایله کیمنمش ایدی وتابوتی کوترن جمله لاویلولر
وخوانندهلر ونغمه معلمی خنانیا خوانندهلر ایله وداودك اوزرنده بز افود وار ایدی ۲۸ وجمله
اسرائیل ربك عهد تابوتنی تهلیل ایله وبورو وسرنا ودف صوتیله وکمانچهلر وطنبورلر ایله چالوب
کوتررلردی ۲۹ واولدیکه ربك عهد تابوتی داود شهرینه کلدکده شاوولك قزی میخال پنجرهدن باقدی
وداود ملکك رقص ایدوب اوینادوغنی کورمکله انی قلبنده خورلدی ✿

اون آلتنجی فصل

۱ واللهك تابوتنی کتوروب انی داودك قوردوغی چادرك ایچنده وضع ایلدیلر وصعیدهلر وسلامت

قربانلری الله اوکنده تقریب ایتدیلر ۲ و داود صعیده‌لری و سلامت قربانلرینی تقریب ایلمکی تمام
ایتدکدن صکره ربّك اسمی ایله قومه خیر دعا ایلدی ۳ و اسرائیلك هر برینه ارلره هم عورتلره هر
کسه بر صمون اتمك و بر فصله ات و بر شیشه شراب اولشتردی ۴ و لاویلولردن بعضیسنی ربّك تابوتی
اوکنده خدمت و اسرائیل اللهی ربّه ذکر و شکر و حمد ایتمك ایچون تعیین ایلدی ۵ باش آصاف
و انك ایکنجیسی زکریا یعیایل و شامیراموت و یحیایل و ماتانیا و الیاب و بنایاهو و عوبید ادوم و یعیایل
طنبور و کمانچه سازلر ایله و آصاف دفلر ایله چالاردی ۶ و بنایاهو و یحزیایل امامر دائما اللهك عهد
تابوتی اوکنده بوروار ایله ایدیلر ۷ او زمان همان اول کونده داود ربّه حمد و ثنا ایتمك ایچون ابتدا
آصافك و قرنداشلرینك النه بو مزموری ویرمشدر ۸ ربّه شکر ایلیك انك اسمنه استدعا ایلیك انك
ایشلرینی قوملرده اعلام ایلیك ۹ اکا ارلایك اکا ترمیر ایلیك جمیع انك معجزاتنی حکایت ایلیك
۱۰ مقدّس آدی ایله افتخار ایدك ربّی آرایانلرك قلبی شن اولسون ۱۱ ربّی و انك قوتنی آرایك انك
حضورینی دائما طلب ایلیك ۱۲ ایتدوکی معجزاتنی آیاتنی و آغزینك احکامنی ذکر ایلیك ۱۳ ای انك
قولی اسرائیل نسلی ای یعقوب اوغللری انك مختارلری ۱۴ اللهمز ربّ اودر انك احکامی بتون یرده در
۱۵ عهدینی ابدا و بیك تولّدلره امر ایتدوکی کلامی ذکر ایلیك ۱۶ ابراهیم ایله کسشدوکی عهدی و اسحقه
ایتدوکی یمینی ۱۷ که انی یعقوبه فرض ایچون و اسرائیله ابدی عهد ایچون قوروب ۱۸ دیدیکه سکا
کنعان ولایتنی میراثکزك قصّه‌سنی ویره‌جکم ۱۹ اگرچه حسابده آز آدم قتی آز و ایچنده غریب
ایکز ۲۰ و امتدن امته و مملکتدن غیری قومه کزرلر ایکن ۲۱ قومدیکه بر آدم انلره ظلم ایلیه و انلر
ایچون ملکلری عقاب ایلدی ۲۲ و دیدیکه مسیحلرمه دکمکز و پیغمبرلرمزه ملك ایتمکز ۲۳ ای جمله
یر ربّه ارلایك کوندن کونه خلاصنی تبشیر ایلیك ۲۴ انك عزّتنی طایفه‌لرده و معجزاتنی جمیع قوملرده
حکایت ایلیك ۲۵ زیرا ربّ عظیم و زیاده‌سیله ممدوحدر و جمیع الاهلرك اوزرینه مهیبدر ۲۶ چون جمله
قوملرك الاهلری بتلردر امّا ربّ کوکلری یاپمشدر ۲۷ جلال و عزّت اوکنده و قوّت و سرور انك مکاننده در
۲۸ ای قوملرك قبیله‌لری ربّه کتورك ربّه عزّت و قوّتی کتورك ۲۹ ربّه اسمنك مجدینی ویرك پیشکشی
کتورك و حضورینه کلك عزّتلو مقدسه‌سنده ربّه سجده ایدك ۳۰ ای جمله یر انك حضوریندن دترییك
دنیا مقیم درکه قیلدانمیه ۳۱ کوکلر سوینسونلر و یر ابتهاج ایلسون و امتلرده دینلسونکه ربّ سلطنت
سورر ۳۲ دریا و انك طولوسی کورلسون صحرا و هپ ایچنده اولان فرحناك اولسون ۳۳ او زمان اورمان
آغاجلری ربّك حضورنده ترنّم ایلیه‌لر چون یره حکم ایتمکه کلور ۳۴ ربّه شکر ایلیك که ایودر
و انك احسانی دائمدر ۳۵ و دییك که ای خلاصمزك اللهی بزی قورتار و بزی دوشر و طایفه‌لردن بزی
خلاص ایله که مقدّس اسمکه شکر ایدوب حمدکده فخرلناوز ۳۶ اسرائیل اللهی ربّ ابددن ابده
مبارك اولسون و جمله قوم آمین الحمد لله دیدی ۳۷ و اوراده ربّك عهد تابوتی اوکنده آصافی و قرنداشلرینی

آلیقودی که تابوتك اوكنده كوندن كونه مداومت اوزره خدمت ایده‌لر ٣٨ عوبید ادوم دخی
وقرنداشلری آلتمش سكز كیشیلر یعنی یدوتون اوغلی عوبید ادوم وحوسا قپوجیلر ایدیلر ٣٩ وامام
صادوق وقرنداشلری امام‌لر جبعونده اولان یوكسك یرده ربّك چادری اوكنده ایدیلر ٤٠ كه دایما
صباح وآخشام صعیده مذبحی اوزرنده صعیده‌لر تقریب ایده‌لر وربّك اسرائیله امرلدوغی توراتنده
جمله یازلدوغنه كوره ایلیه‌لر ٤١ وهیمان ویدوتون وسایر اختیار اولنمش وآدلریله آڭلمش كسنه‌لر
انلر ایله ایدیلر ربّه شكر ایتمك ایچون چونكه احسانی ابدی در ٤٢ وانلر ایله هیمان ویدوتون ایدیلر
كه بورولری ودفلری واللّهك سازلرینی چالالر ویدوتون اوغللری قپوجیلر ایدیلر ٤٣ اندن صكره
جمله قوم هركس كندو اوینه كیتدی داود دخی كندو اوینه خیر دعا ایتمكه دوندی ❁

اون یدنجی فصل

١ واولدیكه داود كندو اونده ساكن اولدوغی زمان ناثان پیغمبره دیدیكه اشته بن ارز آغاجندن
یاپلمش اوده اوتوررم وربّك عهد تابوتی پرده‌لر آلتنده‌در ٢ وناثان داوده دیدیكه كوڭلكده نه وار ایسه
ایله زیرا الله سنكله در ٣ امّا همان اول كیجه‌ده اولدیكه اللّهك كلامی ناثانه اولوب دیدیكه ٤ وار قولم
داوده دی كه ربّ بویله دیدی سن بڭا ایچنده ساكن اولمق ایچون او یاپمیه‌سین ٥ زیرا بنی اسرائیلی
چقاردوغم كوندن تا بو كونه‌دك بر اوده ساكن اولمادم انجق چادردن چادره ومسكندن مسكنه كزدم
٦ جمله اسرائیل ایله هر نره‌ده كزدم ایسه قومی كودسونلر دیو امر ایتدوكم اسرائیل حاكملرینڭ
برینه سویلیوب دیدممی كه نیچون بڭا ارز آغاجندن او یاپمیسكز ٧ ایمدی حالا قولم داوده بویله
دیه‌سنكه ربّ العساكر بویله دیدیكه بن سنی مانده‌دن قیون آردندن آلدم كه قومم اسرائیل اوزرینه
هادی اولاسین ٨ وهر واردوغك یرده سنكله ایدم وجمله دشمنلركی سنڭ اوكڭدن قردم وسڭا یرده
اولان اكابرلرك نامنه كوره بر نام ایتدم ٩ ودخی قومم اسرائیله بر یر تعیین ایدوب انی دیكه‌جكم
وكندو یرنده ساكن اولوب آرتق قیلدامیه واوّلكی كبی ظلم اوغللری انی اینجیتمیه‌لر ١٠ وقومم اسرائیل
اوزرینه حاكملر دیكدوكم ودشمنلركی اخضاع ایتدوكم كوندن برو سڭا اعلام ایدرم كه ربّ سڭا بر
او یاپه‌جقدر ١١ واولاكه كونلرك تمام اوله‌قده كه بابالركله كیده‌سین سندن صكره اوغللركدن
اولاجق نسلكی قالدروب انڭ مملكتنی قایم ایده‌جكم ١٢ او بڭا بر او یاپه وانڭ تختنی تا ابدا قایم
ایده‌جكم ١٣ بن اڭا بابا اولورم واو بڭا اوغل اولور واحسانمی اندن كیدرمیه‌جكم سندن اوّل اولاندن
كیدردوكم كبی ١٤ وانی ابدا اومده وممالكمده ثابت ایدرم وانڭ تختی دایم اولاجقدر ١٥ بو جمله سوزلره
كوره وبو جمله رؤیایه كوره ناثان داوده سویلدی ١٦ اندن صكره داود ملك كلوب وربّك حضورنده
اوتوروب دیدیكه ای ربّ الله بن كیم ایم وبنم اوم نه دركه بنی تا بورایه كتوردك ١٧ وبو دخی ای الله

کورلرکده آز ایدی وسنك قوللکك اوی خصوصنده کلجك اوزون زمان ایچون سویلدك وبکا عالی
مرتبه‌یه لایق اولان آدمه کبی باقدك ای رب الله ١٨ قوللکه ایتدوکك اکرام خصوصنده داود سکا
آرتق نه دیه بلور زیرا قوللکی سن بلورسن ١٩ یا رب بو جمله بیوك نسنه‌لری قوللك ایچون وکوکلکه
کوره ایلدك تاکه بو جمله بیوك نسنه‌لری بلدره‌سن ٢٠ یا رب سنك کبی یوقدر وسندن غیری اله
یوقدر قولاقلرمز ایله جمله ایشتدوکمزه کوره ٢١ وقومك اسرائیل کبی کیمدر یرده برجك امت در که
الله واروب انی کندویه قوم اولمق ایچون قورتارمش اولا تاکه کندوکه عظمت وهیبت نامنی تحصیل
ایده‌سن مصردن خلاص ایتدوکك قومك یوزندن امتلری قوومغله ٢٢ وقومك اسرائیلی کندوکه تا
ابدا مخصوص ایتدك وسن یا رب انلره الله اولدك ٢٣ ایمدی حالا یا رب شو قوللك ایچون وانك اوی
ایچون سویلدوکك سوز تا ابدا ثابت اولا ودیدوکك کبی ایله ٢٤ وسنك اسمك ثابت ومعظم اولا
ودیسونلر که رب العساکر اسرائیل الهی اسرائیل اوزرینه الله در وداود قوللکك اوی حضورکده
ثابت اولا ٢٥ زیرا سن ای اللهم قوللکك قولاغنه کشف ایلدك که اکا بر او یاپه‌جقسن انك ایچون قوللك
اوکنکده دعا ایتمکه کوکلنی بولمشدر ٢٦ وشمدی یا رب سن الله سن وبو ایولکی قوللك اوزرینه سویلمشسن
٢٧ انك ایچون لطف ایدوب قوللکك اوینه برکت ایله تاکه ابدا اوکنکده اولا چون سن یا رب
مبارك ایدرسن ایمدی ابدا مبارك اولاجقدر ۞

اون سکزنجی فصل

١ بوندن صکره اولدیکه داود فلسطیلری اوردی وانلری اخضاع ایلدی وفلسطیلرك الندن جات
وکویلرینی آلدی ٢ وموآبی دخی اوردی وموآبیلر داوده قول اولوب پیشکشلر کتوردیلر ٣ ودخی داود
حماته طوغرو اولان صوبا ملکی هدرعازری اوردی فرات ارماغنده سلطنتنی اقامت ایتمك ایچون واردوغی
زمان ٤ وداود اندن بیك عربه ویدی بیك آتلو ویکرمی بیك یایا ارلری طوتدی وداود جمله عربه
بارکیرلرینك سکرلرینی کسوب انلردن یوز عربه آلیقودی ٥ ودمشق آرامیلری صوبا ملکی هدرعازره
امداد ایتمکه کلدکلرنده داود آرامیلردن یکرمی ایکی بیك آدم اوردی ٦ وداود آرام دمشقنده محافظلر
قودی وآرامیلر داوده خراجکذار قوللر اولدیلر ورب داودی هر واردوغی یرده قورتاردی ٧ وداود
هدرعازرك قوللری اوزرنده اولان آلتون قلقانلری آلوب انلری اورشلیمه کتوردی ٨ وهدرعازرك طبحات
وکون نام شهرلرندن داود غایت چوق باقر کوتوردی که اندن سلیمان باقر بحری ودیرکلری وباقر قابلری
یاپدی ٩ وحمات ملکی توعو صوبا ملکی هدرعازرك جمله عساکرینی داود اوردوغنی ایشتدکده
١٠ داود ملکه کندونك اوغلی هادورامی کوندردیکه اکا سلام ایده وهدرعازر ایله دوکشدوکی وانی
اوردوغی ایچون انی تهنیه‌لیه زیرا هدرعازرك توعو ایله جنکی وار ایدی واکا جمله آلتون وکمش وباقر

قابلری کونسدردی ١١ و انلری دخی داود ملك جمله امتلردن ادومدن و موآبدن و عمون اوغللرندن
و فلسطیلردن و عمالیقدن آلدوغی کمش و آلتون ایله ربه تقدیس ایلدی ١٢ و دخی صرویا اوغلی آبیشای
توز دره‌سنده ادومیلری اوردی اون سکز بیك قدر ١٣ و ادومده محافظلر قودی و جمله ادومیلر داوده
قوللر اولدیلر و رب داودی هر واردوغی یرده حفظ ایلدی ١٤ و داود جمله اسرائیل اوزرینه سلطنت
سوردی و جمیع قومنه حکم و عدالت ایدردی ١٥ و صرویا اوغلی یوآب عسکر اوزرینه و آحیلود اوغلی
یوشافاط تذکره‌جی ایدی ١٦ و آحیطوب اوغلی صادوق و آبیاتر اوغلی آبیمالك امامل و شوشا کاتب ایدی
١٧ و یاهویادع اوغلی بنایا کرتیلر و فلتیلر اوزرینه ایدی و داودك اوغللری ملکك یاننده باشلر ایدیلر ۞

اون طقوزنجی فصل

١ و بوندن صکره اولدیکه عمون اوغللرینك ملکی ناحاش وفات ایدوب اوغلی انك یرینه ملك اولدی
٢ و داود دیدیکه ناحاش اوغلی حانونه احسان ایده‌جکم زیرا انك باباسی دخی بکا احسان ایلدی
ایمدی داود اکا باباسی ایچون تعزیه ایتمکه ایلچیلر کوندردی و داودك قوللری عمون اوغللرینك ولایتنه
حانونه تعزیه ایتمك ایچون کلدیلر ٣ و عمون اوغللرینك بکلری حانونه دیدیلر که سکا بویله‌می کورینور
که داود باباکه اکراما سکا تعزیه‌جیلر کوندردی انك قوللری ولایتی تجسس و تفحص ایتمك ایچون
و یقمق ایچون سکا کلدیلرمی ٤ انك ایچون حانون داودك قوللرینی آلوب انلری تراش ایلدی و اثوابلرینی
اورتادن تا اوتراق یرینه‌دك کسدی اندن صکره انلری صالیویردی ٥ و کیتدیلر و بعض کمسنه‌لر اول
آدملرك حالنی داوده بلدردیلر و انلرك قرشولرینه کوندردی زیرا اول کیشیلر پك عیبلنمش ایدیلر و ملك
دیدیکه تا صقاللکز بتنجیه‌دك اریحاده طورك اندن صکره دونك ٦ و عمون اوغللری داوده قنا قوقر
اولدقلرینی کورمکله حانون و عمون اوغللری بیك قنطار کمش کوندردیلر که کندولرینه بین النهرینه‌دن
و آرام معکادن و صوبادن عربه‌لر و آتلولر استیجار ایلیه‌لر ٧ و کندولرینه اوتوز ایکی بیك عربه و معکا
ملکنی قومی ایله استیجار ایلدیلر و بونلر کلوب میدبا قرشوسنه اوردوی قوردیلر عمون اوغللری دخی کندو
شهرلرندن جمع اولوب محاربه‌یه کلدیلر ٨ و داود بونی ایشتدکده یوآبی و جمله قوتلولرك عسکرینی
کوندردی ٩ و عمون اوغللری چقوب شهرك قپوسی اوکنده صفلرینی دزدیلر و کلان ملکلر صحراده باشقه‌جه
طوردیلر ١٠ و یوآب جنکك یوزی قرشوسنه آردندن و اوکندن ایدوکنی کورمکله اسرائیلك جمیع
کزیده‌لرندن بعضیسنی سچوب آرامیلرك قرشوسنه صفلر دزدی ١١ و قالان قومی قرنداشی آبیشایك الینه
ویردی انلر دخی عمون اوغللرینك قرشوسنه صفلر دزدیلر ١٢ و دیدیکه اکر آرامیلر بکا غالب اولورلرسه
سن بنی قورتار و اکر عمون اوغللری سکا غالب اولورلرسه بن سنی قورتاراجغم ١٣ یورکلو اول و قومز
ایچون و اللهمزك شهرلری ایچون مردانه حرکت ایده‌لم و رب کندویه خیر کورینی ایلسون ١٤ او

زمان يوآب و انكله اولان قوم آراميلر ايله جنك ايتمكه يقلشديلر و انلر اوكندن قاچديلر ۱۵ و عمون
اوغللرى آراميلرك قاچدوغنى كوردكلرنده انلر دخى قرنداشى آبيشايك يوزندن قاچوب شهره كيرديلر
اندن صكره يوآب اورشليمه كلدى ۱۶ و آراميلر اسرائيلك اوكنده منكسر اولدقلرينى كورمكله ايلچيلر
كوندروب ايرماغك اوته سنده اولان آراميلرى چقارديلر و هدرعزرك سرعسكرى شوفاخ اوكلرنده كيدردى
۱۷ و داوده اخبار اولندقده جمله اسرائيلى جمع ايلدى و اردنى كچوب انلرك اوزرينه كلدى و قرشولرينه
صفلر دزدى و داود آراميلرك قرشولرينه جنكه صفلرينى دزدكده انكله جنك ايتديلر ۱۸ اما آراميلر
اسرائيلك يوزندن قاچديلر و داود آراميلردن يدى بيك عربه نك خلقنى و قرق بيك ياياى ارلرينى اولدردى
و دخى سرعسكر شوفاخى قتل ايلدى ۱۹ و هدرعزرك قوللرى اسرائيل اوكنده صندقلرينى كورمكله داود
ايله بارشق ايدوب اكا قول اولديلر و آراميلر آرتق عمون اوغللرينه امداد ويرمك استمديلر ۞

يكرمنجى فصل

۱ و اولديكه ييلك دونشنده ملكلر سفره خروج ايتدوكى وقتده يوآب قوى عسكر چقاروب عمون
اوغللرينك ولايتنى خراب ايتدى و كلوب رباى محاصره ايتدى اما داود اورشليمده قالدى و يوآب رباى
اوردى و انى يقدى ۲ و داود انلرك ملكنك تاجنى باشى اوزرندن آلدى و انى بر قنطار آلتون طرتار بولدى
هم انده قيمتلو طاشلر دخى وار ايدى و انى داودك باشى اوزرينه قوديلر و شهرك قتى چوق غنيمه سنى دخى
چقاردى ۳ و ايچنده اولان خلقى چقاروب بچقولر ايله و دمور سوركيلر ايله و دستره لر ايله بچدى عمون
اوغللرينك جمله شهرلرينه داود بويله ايلدى اندن صكره داود و جمله قوم اورشليمه دوندى
۴ و بوندن صكره اولديكه غازرده فلسطيلر ايله جنك اولدى او زمان حوشاتى سبكاى هارافانك
اولادندن اولان سافاى اوردى و منقاد اولديلر ۵ و دخى فلسطيلر ايله جنك اولدى و ياعير اوغلى الحانان
جاتلو جلياتك قرنداشى لحمى يى اوردى و انك مزراغنك صريقى جلاه حفتى قدر ايدى ۶ و دخى جاتده جنك
اولدى و اوراده بر اوزون بويلو آدم وار ايديكه انك هر النده التى برمغى و هر آياغنده التى برمغى
اولوب عدده يكرمى دورت ايديلر اول دخى رافانك اولادندن ايدى ۷ و اسرائيله سوكمكله داودك قرنداشى
شمعانك اوغلى يهوناتان انى اوردى ۸ بونلر رافايه جاتده طوغديلر و داودك الى ايله و قوللرينك الى
ايله دوشديلر ۞

يكرمى برنجى فصل

۱ و شيطان اسرائيل اوزرينه قالقدى و اسرائيلى حسابه آلمغه داوده اغوا ويردى ۲ ايمدى داود
يوآبه و قومك سرورلرينه ديديكه وارك و بيرسبعدن دانه وارنجه اسرائيلى صايك و دفترينى بكا كتورك

كه انلرك حسابنى بله‌يم ٣ و يوآب ديديكه ربّ قومنى نه قدر ايسه يوز او قدر زياده ايليه امّا يا افندم
ملك انلر جمله‌سى افندمك قوللرى دكلميدر افندمز بونى نه ديو استر بيچون بو اسرائيله صوچ صايلا
٤ امّا ملكك سوزى يوآبه غالب چقدى و يوآب ولوب بتون اسرائيلى طولاشدى اندن صكره اورشليمه
دوندى ٥ و يوآب قومك عدد حسابنى داوده ويردى و اسرائيلك جمله‌سى بيك كرّه بيك و يوز كرّه بيك
قلج چكر آدم ايدى يهودا ايسه دورت يوز يتمش بيك قلج چكر آدم ايدى ٦ ولاوى‌يى و بنيامينى آرالرنده
صايمدى زيرا ملكك امرى يوآبه مكروه ايدى ٧ و بو ايش اللهه فنا كورندى و اسرائيلى اوردى ٨ و داود
اللهه ديديكه بونى ايتمكله بك كناه ايلدم ايمدى حالا كرم ايدوب قولكك كناهندن كچ زيرا بسك
دليلك ايتدم ٩ و ربّ داودك باقيجيسى جاده سويليوب ديديكه ١٠ وار داوده سويليوب دى كه بن سكا
اوچ نسنه تكليف ايدرم انلردن برينى كندوكه اختيار ايله كه سكا ايده‌يم ١١ ايمدى جاد داوده
كلوب اكا ديديكه ربّ بويله ديدى كندوكه اختيار ايله ١٢ يا اوچ ييللق قحطلق يا خود كه دشمنلركك
اوكنده قريلسن و دشمنلركك قلجى سكا اصابت ايليه يا بونى كه ربّك قلجى و طاعونى اوچ كون ولايتده
اولوب ربّك ملكى بتون اسرائيلك سمتلرنده بوزغونلق ايليه ايمدى حالا باق بنى كوندرنه نه جواب
ويره‌يم ١٣ داود دخى جاده ديديكه زياده‌سيله صيقلرم ربّك النه دوشه‌يم زيرا انك رحمتلرى قتى چوقدر
و آدم النه دوشميه‌يم ١٤ ايمدى ربّ اسرائيل اوزرينه طاعونى صالدى و اسرائيلدن يتمش بيك آدم
دوشدى ١٥ و الله اورشليمى بوزمغه بر ملك كوندردى و بوزار ايكن ربّ باقدى و كلكدن نادم اولوب
بوزان ملكه ديديكه يتر ايمدى الكى آليقو و ربّك ملكى يابوسى ارنانك خرمنى يانند‌ه طوردى ١٦ و داود
كوزلرينى قالدروب كورديكه ربّك ملكى ير و كوك آراسنده طورر و النده اورشليم اوزرينه صالنمش يالن
قلج و داود و جللر كيمش اختيارلر يوزلرى اوزرينه دوشديلر ١٧ و داود اللهه ديديكه قومى صايمغه امر
ايدن بن دكلمى ايم و بن اول ايم كه كناه و چوق ملك ايلدم امّا بو قيونلر نه ايلديلر اى اللّهم
ربّ كرم ايله سنك الك بنم اوزرمه و باباملك اوى اوزرينه اولسون فقط قومككك اوزرينه انى بوزمق ايچون
اولماسون ١٨ و ربّك ملكى جاده امر ايتديكه داوده ديه كه داود چقوب ربّه يابوسى ارنانك خرمننده بر
مذبح قالدره ١٩ ايمدى داود ربّك اسمى ايله جادك سويلدوكى سوزينه كوره چقدى ٢٠ و ارنان دونجه
و او هم انك دورت اوغلى بله ملكى كوروب كزلنديلر و ارنان خرمننده بغداى دوكردى ٢١ و داود ارنانه
واصل اولدقده ارنان باقوب داودى كوردى و خرمندن چقدى و يوزى ير اوزرينه اولوب داودك اوكنده
اكلدى ٢٢ و داود ارنانه ديديكه بكا بو خرمنك يرينى ويركه انده ربّه بر مذبح ياپايم بكا انى تمام
بهاسى ايله ويركه قومدن طاعون رفع اولنه ٢٣ و ارنان داوده ديديكه آل سكا و افندم ملك كوزى
بكندوكى كبى ايلسون اشته صعيده ايچون اوكزلر و اودون ايچون خرمن آلاتلرى و پيشكش قربانى ايچون
بغدايلر بو هبسنى ويررم ٢٤ و داود ملك ارنانه ديديكه يوق انجق انى تمام بهاسى ايله صاتون آلاجغم

زيرا سنككني ربه كتورمم و مفت آلدوغم صعيده يي تقريب ايتمم ٢٥ ايمدي داود ارنانه اول ير ايچون
التي يوز مثقال وزننده آلتون ويردي ٢٦ و اوراده داود ربه بر مذبح ياپوب صعيده لر و سلامت قربانلري
تقريب ايلدي و ربه استدعا ايتدي اول كه اكا صعيده مذبحي اوزرينه كوكدن آتش ايله استجابت
نشانني ويردي ٢٧ و رب ملكه سويلدي اولكه قليجني قيننه دوندردي ٢٨ اول زمان داود كورديكه رب اني
يابوسي ارنانك خرمننده استجابت ايلدي و اوراده ذبح ايتدي ٢٩ زيرا ربك مسكني كه اني موسى بريه ده
ياپمش ايدي و صعيده نك مذبحي اول زمانده جبعونده كي يوكسك يرده ايدي ٣٠ و داود اللهدن طلب
ايتمك ايچون انك اوكنه وارمغه قادر دكل ايدي زيرا ربك ملكنك قليجندن مرعوب اولمش ايدي ۞

يكرمي ايكنجي فصل

١ و داود ديديكه الله ربك اوي بو در و اسرائيل ايچون صعيده مذبحي بو در ٢ و داود امر ايتديكه
اسرائيل ولايتنده اولان غريبلري جمع ايليه لر و انلردن ربك اويني ياپمق ايچون اويمه طاشلري كسمكه
طاشجيلر نصب ايلدي ٣ و داود قپو قپاقلرينك اكسرلري ايچون و كنتلر ايچون وافر دمر حاضرلدي
و شويله چوق باقر كه وزنه صغمازدي ٤ و حسابسز ارز آغاجلري زيرا صيدونيلر و صوريلر داوده چوق
ارز آغاجلري كتورورلردي ٥ و داود ديديكه اوغلم سليمان كنج و تازه در و ربه ياپيلاجق او عظيم و مرتفع
و جميع ديارلرده نامدار و عزتلو اولمق كرك ايمدي حالا اكا تدارك ايده يم و داود اولمزدن اول چوق شي
حاضرلدي ٦ اندن صكره اوغلي سليماني چاغروب اكا امر ايتديكه اسرائيل اللهي ربه بر او ياپه
٧ و دخي داود اوغلي سليمانه ديديكه اللهم ربك اسمنه بر او ياپمغه كوكلمده ايدي ٨ اما ربدن بكا
سوز اولوب ديديكه چوق قان دوكدك و بيوك جنكلر ايتدك سن بنم اسممه بر او ياپميه سن زيرا
حضورمده چوق قان يره دوكدك ٩ اشته سكا بر اوغل طوغاجقدر او راحتلو آدم اولاجقدر زيرا اكا
اطرافده اولان دشمنلرندن راحت ويره جكم انك ايچون آدي سليمان اولا كه انك كونلرنده اسرائيله
سلام و راحت ويرسم كرك ١٠ او بنم اسممه بر او ياپاجقدر و او بكا اوغل اولا بن دخي اكا بابا اولايم
و مملكتنك تختني اسرائيل اوزرينه ابدا مقيم ايده جكم ١١ شمدي اي اوغلم رب سنكله اولوب ايشك
راست كله و اللهك ربك اويني ياپاسن نيجه كه سنك ايچون سويلدي ايسه ١٢ همان رب سكا حكمت
و ادراك ويره و سكا اسرائيل خصوصنده وصيت ايده كه اللهك ربك توراتني صقلياسن ١٣ او زمان
برخوردار اولورسن اكر رب موسى يه اسرائيل ايچون اصمرلدوغي فرايضي و احكامي ايدوب صقلرسك قوي
و يوركلو اول قورقمه و خوف ايلمه ١٤ و اشته فقيرلغمه كوره ربك اوي ايچون يوز بيك قنطار آلتون
و بيك كره بيك قنطار كمش و چوق اولدوغندن وزنه صغماز باقر و دمر حاضر ايلدم كراسته لر دخي
و طاشلر حاضرلدم و اوزرلرينه سن دخي قاتاسين ١٥ و دخي چوق ياپوجيلر و طاشجيلر و طاش و آغاج

استادلری وهر یاپوده جمله ماهرلر سنکله در ١٦ آلتونك كمشك باقرك ودمرك حسابی یوق قلق ویاپ ورب
سنکله اولا ١٧ وداود جمیع اسرائیلك سرورلرینه اصمرلدیکه اوغلی سلیمانه یاردم ایلیه‌لر ١٨ اللهكز
رب سزکله دکلیدر وسزه هر طرفدن راحت ویرمدیمی چونکه ولایتك ساکنلرینی الیمه ویردی
وولایت ربك اوکنده وانك قومنك اوکنده منقاد اولدی ١٩ ایمدی حالا اللهكز ربی جان وکوکلدن
طلب ایلیك وقلقوب الله ربك مقدسنی یاپك که ربك عهد تابوتنی و اللهك مقدس قابلرینی اسم الربه
یاپیلان او ایچنه کتوره‌سز ☆

یکرمی اوچنجی فصل

١ وداود قوجامش وسالخورده اولوب اوغلی سلیمانی اسرائیل اوزرینه ملك دیکدی ٢ وجمله اسرائیلك
سرورلرینی وامامرلری ولاویلولری جمع ایلدی ٣ ولاویلولر اوتوز یاشندن ویوقرودن صایلدی وانلرك
عددی باشدن باشه اوتوز سکز بیك آدم ایدی ٤ بونلردن یکرمی دورت بیكی ربك اوینك ایشنه مقید
ایدیلر والتی بیكی ضابطلر وحاکملر ایدیلر ٥ ودورت بیكی قپوجیلر ودورت بیكی تمجید ایچون یاپدوغم
سازلر ایله ربك حامدلری ایدیلر ٦ وداود انلری لاوی اوغللرینه کوره بولکلره بولدی جرشون وقاهت
ومراری ٧ جرشونیلردن لعدان وشمعی ٨ لعدانك اوغللری اوچ ایدی باش یحیئیل وزیتام ویوئیل
٩ شمعی اوغللری دخی اوچ شلومیت وحزیئیل وهاران بونلر لعدان بابالرینك باشلری ایدیلر ١٠ وشمعینك
اوغللری یاحت وزیزا ویعوش وبریعا بو دورت شمعینك اوغللری ایدیلر ١١ ویاحت باش وزیزا ایکنجی
ایدی اما یعوشك وبریعانك چوق اوغللری یوق ایدی انك ایچون بابالرینك اونده حسابده بر ایدیلر ١٢ قاهتك
اوغللری دورت ایدیلر عمرام یصهار حبرون وعزیئیل ١٣ عمرامك اوغللری هارون وموسی ایدیلر وهارون
او هم اوغللری قدسلرك قدسنی دائما تقدیس ایتمك ایچون وربك حضورنده بخورلمق و انكا خدمت
ایتمك وانك اسمی ایله خیر دعا ایتمك ایچون آیرلدیلر ١٤ و الله آدمیسی موسینك اوغللری لاوی
سبطندن معدود اولدیلر ١٥ موسینك اوغللری جرشوم و الیعازر ایدیلر ١٦ جرشومك اوغللرندن شبوئیل
باش ایدی ١٧ و الیعازرك اوغللرندن رحبیا باش ایدی و الیعازرك غیری اوغللری یوغیدی اما رحبیانك
اوغللری پك چوغلدیلر ١٨ یصهارك اوغللرندن شالومیت باش ١٩ وحبرونك اوغللرندن یریاهو باش آمریا
ایکنجی یحزیئیل اوچنجی ویقمعام دردنجی ایدی ٢٠ عزیئیل اوغللرندن میخا باش ویشیا ایکنجی
ایدی ٢١ مراری اوغللری محلی وموشی ومحلینك اوغللری العازر وقیش ایدیلر ٢٢ والعازر
وفات ایلدی و انكا اوغللر اولمادیلر الا قزلر که انلری قرنداشلری قیش اوغللری آلدیلر ٢٣ موشینك
اوغللری اوچ ایدی محلی وعادر ویریموت ٢٤ لاوی اوغللری بونلردر بابالرینك قبیله‌لرنجه بابالرك
باشلری حسابلرنجه باشدن باشه آدلرینك عددی اوزره که ربك اوینك خدمتی ایچون یکرمی یاشندن

و یوقرودن ایش ایشلرلر ایدی ۲۵ زیرا داود دیدیکه اسرائیل اللّهی ربّ قومنه راحت ویردی و اورشلیمده
تا ابدا ساکن اولاجقدر ۲۶ و لاویلولر ایسه دخی چادری و انک خدمتی ایچون اولان قابلرینی کتورمک انلره
جایز اولمیا ۲۷ چون داودک صوک سوزلرینه کوره لاوی اوغللری یکرمی یاشندن و یوقرودن تحریر اولندیلر
۲۸ زیرا انلرک موقعی هارون اوغللرینک یاننده ربّک اوینک خدمتی ایچون ایدی کرک حولیلرده و کرک
اوده‌لرده و جمله مقدّس نسنه‌لری تمیزلمک ایچون و اللّهک اوی خدمتنک ایشی ایچون ۲۹ و وجوه اتمکی
ایچون و پیشکش سمیدی ایچون و خمیرسز یوفقه‌لر ایچون و تاوه‌ده پشمش و طنجره‌ده قاورلمش نسنه‌لر
ایچون و هر اولچک و مساحه ایچون ۳۰ و هر صباح و هر آخشام ربّه حمد و ثنا ایتمکه حاضر اولمق
ایچون ۳۱ و ربّه جمله صعیده‌لری تقریب ایتمک ایچون سبتلرده و آی باشلرنده و بیراملرده حساب ایله
دائما ربّک اوکنده انلره اصمرلندوغنه کوره ۳۲ و جماعت چادرینی و مقدسی بکلمک ایچون قرنداشلری
هارون اوغللرینی ربّک اوی خدمتنده بکلمک ایچون ۞

یکرمی دردنجی فصل

۱ و هارون اوغللرینک بابلری بونلر در هارونک اوغللری ناداب و آبیهو و العازر و ایثامر ۲ و ناداب
و آبیهو باباسنک اوکنده اولدیلر انلرک اوغللری یوغیدی انک ایچون العازر و ایثامر اماملق ایتدیلر
۳ و داود انلری بولکلرینه و خدمتلرینه توزیع ایلدی العازرک اوغللرندن صادوق و ایثامرک اوغللرندن
آحیملک ایدی ۴ و العازرک اوغللرندن ار باشیلر ایثامرک اوغللرندن زیاده بولندیلر و انلری بویله توزیع
ایتدیلر العازر اوغللرندن بابالرک اولرنجه اون التی ار باشیلر و ایثامر اوغللرندن بابالرینک اولرنجه سکز
۵ و انلر بر بریله قرعه ایله توزیع اولندیلر زیرا قدسک باشلری و اللّه اوینک باشلری العازر اوغللرندن
و ایثامر اوغللرندن ایدیلر ۶ و کاتب نثنائیلک اوغلی شمعیا لاویلو انلری ملکک و سرورلرک و امام صادوقک
و آبیاثار اوغلی آحیملکک و امام‌لرک و لاویلولرک بابالری باشلرینک حضورنده تحریر ایلدی بر بابا اوی
العازردن و بر بابا اوی دخی ایثامردن حسابه طوتلدی ۷ و اولکی قرعه یهوآریبه چقدی ایکنجی
یدعیایه ۸ اوچنجی حاریمه دردنجی سعوریمه ۹ بشنجی ملکیایه التنجی میامنه ۱۰ یدنجی هقّوصه
سکزنجی آبیایه ۱۱ طقوزنجی یشوعه اوننجی شکنیاهویه ۱۲ اون برنجی الیاسیبه اون ایکنجی یاقیمه
۱۳ اون اوچنجی حقّایه اون دردنجی یشبابه ۱۴ اون بشنجی بلغایه اون التنجی امیره ۱۵ اون یدنجی
حزیره اون سکزنجی هفصیصه ۱۶ اون طقوزنجی فثحیایه یکرمنجی یحزقیاله ۱۷ یکرمی برنجی یاخینه
یکرمی ایکنجی غامولا ۱۸ یکرمی اوچنجی دلیاهویه یکرمی دردنجی معزیاهویه ۱۹ ربّک اوینه کیرمک ایچون
خدمتلرنده ترتیبلری بونلر در بابالری هارونک انلره اصمرلدوغی اوزره نیجه که اسرائیل اللّهی ربّ
اکا امر ایتمش ایدی ایسه ۲۰ و لاوی اوغللرینک بقیه‌لری بونلر در عمرام اوغللرندن شوبائیل و شوبائیل

اوغللرندن يشيّاهو ٢١ رحبياهودن يعني رحبياهو اوغللرندن يسيا باش ايدي ٢٢ يصهاريلردن شلوموت
و شلوموت اوغللرندن ياحت ٢٣ و حبرون اوغللرندن يرياهو ايكنجي امرياهو اوچنجي يحزيايل دردنجي
يقمعام ٢٤ عزيايل اوغللرندن ميخا و ميخا اوغللرندن شامير ٢٥ ميخانك قرنداشي يسيا ايدي و يسيا
اوغللرندن زكرياهو ٢٦ مراري نك اوغللري محلي و موشي يعزياهونك اوغللري بنو ٢٧ مراري اوغللري
يعزياهودن بنو و شوهم و زكور و عبري ٢٨ و محلي دن العازر و انك اولادي يوغيدي ٢٩ قيشدن
قيش اوغللري يرحمئيل ٣٠ و موشي نك اوغللري محلي و عيدر و يريموت لاويلولرك اوغللري بابالرينك اولرنجه
بونلر ايديلر ٣١ بونلر دخي قرنداشلري هارون اوغللرينه برابر داود ملكك و صادوقك و آحيملكك
و اماملرك و لاويلولرك بابالري باشلرينك حضورنده قرعه آتديلر بابالرك باشلري كوچك قرنداشلرينه برابر ﴿

يكرمي بشنجي فصل

١ داود و عسكرك باشلري آساف و هيمان و يدوتون اوغللريني خدمته توزيع ايتديلر كه طنبورلر
و كمانچه‌لر و دفلر ايله پيغمبرلك ايده‌لر و انلرك يعني كندو خدمتلرنده اولان ايش اَرلرينك حسابي
بو ايدي ٢ آساف اوغللرندن زكور و يوسف و نتانيا و آشرئيلا آسافك اوغللري كه ملكك امري ايله
پيغمبرلك ايدوب آسافك الي آلتنده ايديلر ٣ يدوتوندن يدوتون اوغللري جدلياهو و صري و يشعياهو
و حشبياهو و متتياهو آلتي بونلر ربه حمد و ثنا ايتمك ايچون طنبور ايله پيغمبرلك ايدن بابالرينك الي آلتنده
ايديلر ٤ هيماندن هيمان اوغللري بوقياهو و متنياهو و عزيايل و شبوايل و يريموت و حننيا و حناني
و الياتا و جدلتي و رومتي عازر و يشبقاشا و ملوتي و هوتير و محزيوت ٥ جمله بونلر بوينوزي قالديرمق ايچون
كلام اللهده ملكك باقيجيسي هيمانك اوغللري ايديلر و الله هيمانه اون دورت اوغل و اوچ قز ويرمش
ايدي ٦ جمله بونلر بابالرينك الي آلتنده ربك اونده دفلر ايله و كمانچه‌لر ايله و طنبورلر ايله ارلامق
ايچون الله اوينك خدمتنه مأمور ايديلر آساف دخي و يدوتون و هيمان ملكك الي آلتنده ايديلر
٧ و انلرك حسابي قرنداشلري ايله كه ربك تسبيحاتنده معلّم ايديلر جملهسي ماهر كشيلر ايكي يوز
سكسان سكز ايديلر ٨ و خدمت نوبتنك قرعه‌لريني آتديلر كوچك ايله بيوك و استاد ايله شاكرد
برابر آتدي ٩ و اولكي قرعه آسافك يوسفنه چيقدي ايكنجي جدلياهويه كه او و قرنداشلري و اوغللري
اون ايكي ايديلر ١٠ اوچنجي زكوره كه انك اوغللري و قرنداشلري اون ايكي ايديلر ١١ دردنجي يصري‌يه
كه انك اوغللري و قرنداشلري اون ايكي ايديلر ١٢ بشنجي نتنياهويه كه انك اوغللري و قرنداشلري
اون ايكي ايديلر ١٣ آلتنجي بوقياهويه كه انك اوغللري و قرنداشلري اون ايكي ايديلر ١٤ يدنجي
اشرايلايه كه انك اوغللري و قرنداشلري اون ايكي ايديلر ١٥ سكزنجي يشعياهويه كه انك اوغللري
و قرنداشلري اون ايكي ايديلر ١٦ طقوزنجي متنياهويه كه انك اوغللري و قرنداشلري اون ايكي ايديلر

١٧ اونجی شمعی‌یه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ١٨ اون برنجی عزرایله که انك
اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ١٩ اون ایکنجی حشبیایه که انك اوغللری وقرنداشلری اون
ایکی ایدیلر ٢٠ اون اوچنجی شوبایله که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢١ اون دردنجی
ماتثیاهویه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٢ اون بشنجی یریموته که انك اوغللری
وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٣ اون آلتنجی حانانیاهویه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی
ایدیلر ٢٤ اون یدنجی یسبقشایه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٥ اون سکزنجی
حانانی‌یه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٦ اون طقوزنجی ملوتی‌یه که انك اوغللری
وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٧ یکرمنجی الیاتایه که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر
٢٨ یکرمی برنجی هوتیره که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٢٩ یکرمی ایکنجی جدّلتی‌یه
که انك اوغللری وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٣٠ یکرمی اوچنجی محزیاهوته که انك اوغللری
وقرنداشلری اون ایکی ایدیلر ٣١ یکرمی دردنجی روممتی عازره که انك اوغللری وقرنداشلری اون
ایکی ایدیلر ✿

یکرمی آلتنجی فصل

١ قپوجیلرك بولکلری ایسه قورحیلردن آساف اوغللرندن قوره اوغلی مشلمیاهو ٢ ومشلمیاهونك
اوغللری بونلر ایدی ایلك اوغلی زکریاهو ایکنجی یدیعایل اوچنجی زبدیاهو دردنجی یاتنیایل ٣ بشنجی
عیلام آلتنجی یهوحانان یدنجی الیهوعینای ٤ وعوبید ادومك اوغللری بونلر ایدی ایلك اوغلی شمعیا
ایکنجی یهوزاباد اوچنجی یوآح دردنجی ساخر بشنجی ناتانایل ٥ آلتنجی عمّیایل یدنجی ایساخر سکزنجی
فعولتای که الله الله برکت ویردی ٦ وانك اوغلی شمعیایه دخی اوغللر طوغدی که بابالرینك اوینده
ضابطلر ایدیلر زیرا قوّت وشجاعت اصحابی ایدیلر ٧ شمعیانك اوغللری بونلر ایدی عتنی ورافائیل وعوبید
والزاباد که انك قرنداشلری قوّتلو آدملر ایدیلر والیهو وسمکیاهو ٨ جمله بونلر عوبید ادومك اوغللرندن
انلر واوغللری وقرنداشلری خدمتده قوّتلو ارلر التمش ایکی ایدیلر که عوبید ادومدن چقدیلر
٩ ومشلمیاهونك اوغللری وقرنداشلری قوّتلو ارلر اون سکز ١٠ ومراری اوغللرندن حوسانك اوغللری
بونلر ایدی شمری باش که اگرچه ایلك اوغل دکل ایدی باباسی انی باش ایتدی ١١ ایکنجی حلقیاهو
اوچنجی طبلیاهو دردنجی زکریاهو جمله حوسانك اوغللری وقرنداشلری تمام اون اوچ ١٢ بونلردن
ار باشیلرنجه بکجیلك نوبتنده قرنداشلری ایله برابر ربّك اونده خدمت ایتمك ایچون قپوجیلرك
بولکلری اولدی ١٣ واگر بیوك اگر کوچك باباریننك اولرنجه هر قپو ایچون قرعه‌لری آتدیلر
١٤ وشرق قپوسی ایچون قرعه شلمیاهویه دوشدی آندن صکره اوغلی زکریاهو عقللو مشیر ایچون

قرعه‌لر آتدیلر وقرعه‌سی شمال قپوسی ایچون دوشدی ١٥ عوبید ادومه جنوب قپوسی وأوغللرینه آسفیم
خانه‌سی ١٦ شفیمه وحوسایه مغرب قپوسی شلاحت قپوسی ایله یوقشك یولی یاننده نوبت نوبته مقابل
ایدی ١٧ شرقه طوغرو آلتی لاویلو شماله طوغرو هركون دردر جنوبه طوغرو هركون دردر وآسفیم
خانه‌سنه ایکیشر ایکیشر ١٨ فرفار یاننده مغربه طوغرو یوقشك یولنده دورت وفرفارده ایکی ١٩ قورح
اوغللرنده ومراری اوغللرنده قپوجیلرك بولکلری بونلر ایدی ٢٠ ولاویلولردن الله اویننك خزینه‌لری
ومقدس نسنه‌لرك خزینه‌لری اوزرینه آحیا ایدی ٢١ لعدان اوغللری ایسه لعدانه‌دن ایمش جرشونی
اوغللرندن جرشونی لعدانه‌دن بابالرك باشلری یحیایلی ایدی ٢٢ یحیایلینك اوغللری زیتام وقرنداشی
یوئیل ربّ اوینك خزینه‌لری اوزرینه ایدیلر ٢٣ عمرامیلردن ویصهاریلردن وحبرونیلردن وعزّیئیلیلردن
٢٤ وموسی اوغلی جرشومك اوغلی شبوائیل خزینه‌لر اوزرینه باش ایدی ٢٥ وانك قرنداشلری الیعازر
جانبندن که انك اوغلی رحبیاهو که انك اوغلی یشعیاهو که انك اوغلی یورام که انك اوغلی زکری
که انك اوغلی شالومیت ٢٦ بو شالومیت وقرنداشلری داود ملكك وباش بابالرك وبیك ویوز باشیلرك
وسرعسکرلرك تقدیس ایتدکلری مقدّس نسنه‌لرك خزینه‌لری اوزرینه ایدیلر ٢٧ جنکلردن وغنیمتلردن
حاصل اولان خزینه‌لری ربّك اوینی تعمیر ایتمك ایچون تقدیس ایتمشلر ایدی ٢٨ هرنه که بالیجی
شموئیل وقیش اوغلی شاؤول ونیر اوغلی آبنیر وصرویا اوغلی یوآب تقدیس ایتمش ایسه‌لر ایدی هر
نسنه که تقدیس اولنمش ایدی شلومیتك وقرنداشلرینك الی آلتنده ایدی ٢٩ یصهاریلردن کننیاهو
واوغللری طشره‌ده‌کی ایشلر ایچون اسرائیل اوزرینه ضابطلر وحاکملر ایدیلر ٣٠ حبرونیلردن حشبیاهو
وقرنداشلری بیك یدی یوز قوّتلو ارلر اردننك برو یقه‌سنده مغربه طوغرو ربّك هر ایشنده وملکك
خدمتنده اسرائیل اوزرینه ایدیلر ٣١ حبرونیلردن یریّا بابا اولریتك تناسللرنجه حبرونیلرك باشی ایدی
داودك سلطنتنك قرقنجی ییلنده یوقلندیلر وآرالرنده جلعاد یعزیرنده قوّتلو ارلر بولندیلر ٣٢ وقرنداشلری
قوّتلو ارلر ایکی بیك یدی یوز باش بابالر که انلری ربّك وملکك هر امورنده داود ملك روبینلولر
وجادلولر ومنسّانك یاری سبطی اوزرینه نصب ایلدی ۞

یکرمی یدنجی فصل

١ واسرائیل اوغللری حسابلری اوزره باش بابالر وبیك باشیلر ویوز باشیلر وانلرك ضابطلری که
بولکلرك خدمتنده ملکه خدمت ایدوب بیلك جمله آیلرنده هر آی کیروب چیقرلر ایدی هر بولك
یکرمی دورت بیك آدم ایدی ٢ اوّلکی آی ایچون بولك اوزرینه زبدیائیل اوغلی یشبعام وانك بولکنده
یکرمی دورت بیك آدم ٣ فارص اوغللرندن ایدی واوّلکی آیك جمله سرعسکرلرك باشی ایدی ٤ وایکنجی
آیك بولکی اوزرینه آحوحی دودای وبولکنده مقلوت وکیلی ایدی بولکنده دخی یکرمی دورت بیك آدم

ایدی ٥ اوچنجی آی ایچون اوچنجی سرعسکر باش امام یهویاداع اوغلی بنایاهو و بولکنده یکرمی دورت
بیك آدم ایدی ٦ اول بنایاهو اوتوزلر آراسنده قوتلو و اوتوزلر اوزرینه ایدی و اوغلی عامیزاباد دخی
بولکنده ایدی ٧ دردنجی آی ایچون دردنجی سرعسکر یوآبك قرنداشی عسائیل و اندن صکره اوغلی
زبدیا و بولکنده یکرمی دورت بیك آدم ایدی ٨ بشنجی آی ایچون بشنجی باش یزرحلی شمهوت و بولکنده
یکرمی دورت بیك آدم ایدی ٩ آلتنجی آی ایچون آلتنجی باش تقوعلی عقیش اوغلی عیرا ایدی و بولکنده
یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٠ یدنجی آی ایچون یدنجی باش افرایم اوغللرندن فالونی حالص و بولکنده
یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١١ سکزنجی آی ایچون سکزنجی باش زرحیلردن حوشاتلی سبکای و بولکنده
یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٢ طقوزنجی آی ایچون طقوزنجی باش بنیامینلولردن
عناتوتلی آبیعازر و بولکنده یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٣ اوننجی آی ایچون اوننجی باش زرحیلردن
نطوفاتلی مهرای و بولکنده یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٤ اون برنجی آی ایچون اون برنجی باش افرایم
اوغللرندن فرعاتونلی بنایا و بولکنده یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٥ اون ایکنجی آی ایچون اون ایکنجی
باش عثنیایل نسلندن نطوفاتلی حلدای و بولکنده یکرمی دورت بیك آدم ایدی ١٦ و دخی اسرائیل سبطلری
اوزرینه باشلر وار ایدی زکری اوغلی الیعازر روبینلولر اوزرینه باش ایدی معکا اوغلی شفاطیاهو شمعونلولر
اوزرینه ایدی ١٧ لاویلولر اوزرینه قموایل اوغلی حشبیا هارونیلر اوزرینه صادوق ١٨ یهودا اوزرینه
داود قرنداشلرندن الیهو ایساخر اوزرینه میخائیل اوغلی عمری ١٩ زبلون اوزرینه عبدیاهو اوغلی
ایشمعیاهو نفتالی اوزرینه عزریایل اوغلی یاریموت ٢٠ افرایم اوغللری اوزرینه عززیاهو اوغلی هوشع
منسانك یاری سبطی اوزرینه فدایاهو اوغلی یوایل ٢١ جلعادده منسانك یاری سبطی اوزرینه زکریاهو
اوغلی یدو بنیامین اوزرینه آبنیر اوغلی یعسیایل ٢٢ دان اوزرینه یاروحام اوغلی عزرایل اسرائیل
سبطلرینك سرورلری بونلر در ٢٣ و داود انلردن یکرمی یاشندن آشاغه کیبسنی حسابه آلمادی زیرا رب
دیمش ایدیکه اسرائیلی کوکك یلدزلری کبی چوغلده جغم ٢٤ صرویا اوغلی یوآب صایمغه باشلدی اما
تمام ایتمدی زیرا انك ایچون اسرائیل اوزرینه غضب اولدی و اول حساب داود ملکك تواریخی حسابنه
مندرج اولمادی ٢٥ و ملکك خزنلری اوزرینه عدیایل اوغلی عزموت ایدی و صحراده شهرلرده و کویلرده
و قلعه‌لرده اولان خزنلر اوزرینه عزیاهو اوغلی یهوناثان ایدی ٢٦ و یرك حراثتنده تارلا ایشنی ایشلینلر
اوزرینه کلوب اوغلی عزری ایدی ٢٧ و باغلر اوزرینه راماتلی شمعی و باغلرك محصولاتی و شراب خزنلری
اوزرینه شفملی زبدی ٢٨ و صحرالرده اولان زیتون آغاجلری و جمیز آغاجلری اوزرینه جدیری بعل حانان
و زیتون یاغی خزنلری اوزرینه یوعاش ٢٩ و شاروننده اوتلیان صغرلر اوزرینه شارونی شطرای و دره‌لرده اولان
صغرلر اوزرینه عدلای اوغلی شافاط ٣٠ و دوه‌لر اوزرینه اسماعیلی اوبیل و اشکلر اوزرینه مرونوتی یحدیاهو
٣١ و سوریلر اوزرینه هجری یازیز جمله بونلر داود ملکك مالارینك ضابطلری ایدی ٣٢ و داودك

قوجه‌سی یهوناتان مشیر وعاقل وعالم آدم ایدی وحکمونی اوغلی یحیائیل ملکزاده‌لرایله ایدی ٣٣ وآحیتوفل
ملکك مشیری وارکی حوشی ملکك مصاحبی ایدی ٣٤ آحیتوفلدن صکره بنایاهو اوغلی یهویاداع
وآبیاتار ومکلك سرعسکری یوآب ایدی ۞

یکرمی سکزنجی فصل

١ وداود اسرائیلك جمله باشلرینی وسبطلرك باشلرینی وملکه خدمت ایدن بولکلرك باشلرینی وبیك
باشیلری ویوز باشیلری وملکك هم اوغللرینك جمله مالرینك وماملکلرینك ضبطیلرینی وخادملری وجمله
قوت وشجاعت صاحبلری اورشلیمه جمع ایلدی ٢ وداود ملك آیاقلری اوزرینه قلقوب دیدیکه ای
قرنداشلرم وای قومم بنی دکلیك ربك عهد تابوتنه واللهمزك آیاق بصامغنه بر راحت اوی یاپمغه کوکلمده
ایدی ویاپو ایچون تدارك ایلدم ٣ اما الله بکا دیدیکه سن اسممه براوی یاپمیه‌سن زیرا جنك آدمی سن
وقان دوکدك ٤ اما اسرائیل اللهی رب بابامك بتون اوندن بنی اختیار ایلدی که ابدا اسرائیل
اوزرینه ملك اولایم زیرا یهودایی هادی ایچون ویهوداده بابامك اوینی اختیار ایلدی وبابامك اوغللرندن
جمله اسرائیل اوزرینه بنی ملك نصب ایتمکه استدی ٥ ورب بکا وافر اوغللر ویروب جمله اوغللرمدن
اوغلم سلیمانی اختیار ایلدی که اسرائیل اوزرینه ربك ملکی تختنده اوتوره ٦ وبکا دیدیکه اوغلك
سلیمان او درکه اومی وحولیلرمی یاپسه کرك زیرا انی بکا اوغل اولمق ایچون اختیار ایلدم بن دخی اکا
بابا اولایم ٧ وانك ملکنی تا ابدا ثابت ایده‌جکم اکر امرلرمی وحکملرمی بوکونکی کبی اجرا ایتمه‌ده
ثابت قدم اولورسه ٨ ایمدی حالا ربك جماعتی اولان اسرائیلك حضورنده واللهمزك استماعنده سزه تنبیه
ایدرم که اللهکز ربك جمله امرلرینی کوزدوب طلب ایلیه‌سز تا که بو ایو یری تملیك ایدوب سزدن
صکره ابدا اوغللرکزه ایرات ایده‌سز ٩ وسن اوغلم سلیمان باباکك اللهینی بل واکا سلیم قلب ایله
ومرید جان ایله عبادت ایله زیرا رب جمله قلبلری تفحص ایدر وجمله فکرلرك تصورینی آکلر اکر
انی آرارسك سکا بولنور واکر انی ترك ایدرسك او دخی سنی ابدا براغجقدر ١٠ حالا کور که رب سنی
مقدس اوی یاپمغه اختیار ایلدی قوتلن وایش کور ١١ وداود اوغلی سلیمانه رواقك واوده‌لرینك
وحجره‌لرینك وفوقانی اوده‌لرینك وایچ اوده‌لرینك وکفارت اوینك اورنکنی ویردی ١٢ وجمله کوکلنده
نیت ایتدوکنك ربك اوی حولیلرینك واطرافده اولان جمله اوده‌لرك والله اوینك خزنه‌لرینك ومقدس
نسنه‌لرك خزنه‌لرینك اورنکلرینی ویردی ١٣ وامامرلرك ولاویلولرك بولکلری ایچون ورب اوی خدمتنك
جمله ایشی ایچون ورب اوی خدمتنك جمله قابلری ایچون ١٤ ودخی هر خدمتك جمله التون قابلری
ایچون طارتی ایله التون وجمله کمس قابلر هر خدمتك جمله قابلری ایچون طارتی ایله کمش ویردی
١٥ والتون شمعدانلری وانلرك التون مصباحلری ایچون هر شمعدانك ومصباحلرینك وزنینی طارتدی

وكمش شمعدانلر ایچون شمعدانك ومصباحلرینك وزنینی هر شمعدانك خدمتنه كوره ١٦ ودخی وجوه
اتمكنك سفره‌لری ایچون هر سفره ایچون طارتی ایله آلتون وكذلك كمش سفره‌لر ایچون كمش ویردی
١٧ وچتاللر ولكنلر وابریقلر ایچون وآلتون كاسه‌لر ایچون هر كاسه‌نك طارتیسنه كوره خالص آلتون
وكمش كاسه‌لر ایچون هر كاسه‌نك طارتیسنه كوره كمش ویردی ١٨ وبخور مذبحی ایچون وقنادلرینی یایوب
ربك عهد تابوتنی اورتن كروبلر عربه‌سنك اورنكی ایچون خالص آلتون طارتی ایله ویردی ١٩ وداود
دیدیكه بو جمله‌سی یعنی بو یاپو اورنكنك جمله‌سی بكا ربك الیله یازلوب بیان اولنمشدر ٢٠ اندن صكره
داود اوغلی سلیمانه دیدیكه قوتلن ویوركلو اول وایش كور قورقمه وخوف ایتمه زیرا اللهم رب سنكله
اولور سنی براغوب ترك ایتمیه‌جكدر تا سن رب اوی خدمتی ایچون جمله ایشی تمام ایدنجیه‌دك ٢١ واشته
امامل‌رك ولاویلولرك بولكلری جمله الله اوینك خدمتی ایچون درلر وهر یاپوده وهر خدمتده سنكله
كوكللو وماهر آدملر درلر وبكلر وجمله قوم هر امركه حاضر باش اولورلر ۞

یكرمی طقوزنجی فصل

١ ودخی داود ملك جمله جماعته دیدیكه اوغلم سلیمان كه انی الله یالكز اختیار ایلدی دخی كنج
وتازه‌در اما ایش بیوك زیرا بو سرای آدم ایچون دكل رب الله ایچون در ٢ جمله قدرتم ایله اللهمك
اوینه تدارك ایلدم آلتوندن اولاجغنه آلتونی كمشدن اولاجغنه كمشی نحاسدن اولاجغنه نحاسی دمردن
اولاجغنه دمری آغاجدن اولاجغنه آغاجی كوزبونجغی طاشلری طولمه طاشلری شبچراغ طاشلری والاجه
طاشلری ودرلو درلو قیمتلو طاشلری ومرمر طاشلری وافر ٣ ودخی اللهمك اوینه رضام اولمغله خاص
خزینه‌مده اولان آلتون وكمشی اللهمك اوی ایچون ویردم جمله مقدس او ایچون تدارك ایتدوكمدن
ماعدا ٤ اوفیر آلتوندن اوچ بیك قنطار آلتون وخالص كمشدن یدی بیك قنطار اولرك دیوارلریسنی
قپلامق ایچون ٥ كه آلتوندن اولاجق ایچون آلتون وكمشدن اولاجق ایچون كمش واستادلرك الیله
یاپیلاجق هر ایش ایچون ویریله وبوكون كیم وار كه ربه كوكلی ارادتیله وتملو ال ایله هدیه ایلیه
٦ او زمان آتالرك باشلری واسرائیل سبطلرینك سرورلری وبیك باشیلر ویوز باشیلر وملكك ایشلرنده
اولان ضابطلر كوكل ارادتی ایله هدیه ایلدیلر ٧ والله اوینك خدمتی ایچون بش بیك قنطار واون
بیك درهم آلتون واون بیك قنطار كمش واون سكز بیك قنطار نحاس ویوز بیك قنطار دمر ویردیلر
٨ وكیمده كه طاشلر بولندی ایسه ربك اوینك خزینه‌سنه جرشونی یحیایلك النه ویردیلر ٩ وارادت
ایله هدیه ایتدكلری ایچون قوم سوندی زیرا تمام كوكل ایله ارادت اوزره ربه هدیه ایتدیلر وداود ملك
دخی زیاده‌سیله سوندی ١٠ اندن صكره داود جمله جماعتك حضورنده ربه شكر ایتدی وداود دیدیكه
ای اسرائیل باباموزك اللهی رب ابد الآباد متبارك اولاسن ١١ عظمت وقدرت وعزت وظفر وجلالت

سنکدر یا رب زیرا کوکلرده و یرده هپ نه وار ایسه سنکدر یا رب ملك سنکدر و هر باش اوزرینه
متعال سن سین ١٢ هم مال هم عزت سندن در و سن جمله‌یه سلطان سین و قوت و جبروت الکده در
و جمله‌یه عظمت و قوت ویرمك سنك الکده در ١٣ ایمدی حالا یا اللهمز بز سکا شکر ایدرز و عزتکك
اسمنه حمد ایدرز ١٤ اما کیم ایم و قومم کیمدر که بونك کبی ارادتلو هدیه‌یه قادر اولاوز چون هپ
سندن در و سنك الکدن آلوب سکا ویررز ١٥ زیرا بز حضورکده جمله بابالرمز کبی غریبلر و مسافرلر
ایز کونلرمز یر اوزرنده کولکه کبی در و بقا یوق ١٦ ای اللهمز رب سکا و قدسکك اسمنه یاپلاجق او
ایچون بو تدارك ایتدوکمز جمله فراوانلق سنك الکدن و هپ سنکدر ١٧ و بلورم ای اللهم که سن
قلبی امتحان ایدوب طوغرولغی سورسین بن قلبمك طوغرولغی ایله بو جمله‌یی ارادتدن هدیه ایسلدم
و حالا بونده بولنان قومکی سرور ایله کوردم که سکا ارادت ایله هدیه ایدرلر ١٨ ای بابالرمزك
ابراهیم و اسحق و اسرائیل اللهی رب بونی قومکك قلبی نیتلرینك تصورنده ابدا برقرار ایله و انلرك
کوکلنی کندوکه تمییل ایله ١٩ اوغلم سلیمانه دخی کامل قلب ویر که امرلرکی و شهادتلرکی
و فرضلرکی صقلیوب و هر شیئی یرینه کتوروب بو تدارك ایتدوکم سرایی یاپه ٢٠ اندن صکره داود
جمله جماعته دیدیکه حالا اللهکز ربه شکر ایلیك و جمله جماعت بابالرینك اللهنه شکر ایلدیلر
و رکوع ایدوب ربه سجده ایتدیلر و ملکه طاپندیلر ٢١ و ربه ذبیحه‌لر ذبح ایتدیلر و اول کونك ایرته‌سنده
ربه صعیده‌لر تقریب ایلدیلر بیك اوکز بیك قوچ بیك قیون و انلرك دوکشلرینی و جمله اسرائیل ایچون
وافر قربانلر ایتدیلر ٢٢ و اول کونده عظیم شادمانلق ایله ربك حضورنده ییوب ایچدیلر و داود اوغلی
سلیمانی تکرار ملك نصب ایدوب انی ربه سلطان یرینه مسح ایتدیلر و صادوقی امام یرینه قودیلر
٢٣ و سلیمان باباسی داودك یرینه ملك اولوب ربك تختنه جلوس ایلدی و ایشی راست کلوب جمله اسرائیل
اکا اطاعت ایتدی ٢٤ و جمله بکلر و قوتلو آدملر و جمله داود ملکك اوغللری سلیمان ملکك النسه ال
قویوب اطاعت ایتدیلر ٢٥ و رب سلیمانی جمله اسرائیلك نظرنده غایتله مرتفع ایلدی و اکا ملك عزتنی
ویردی که هیچ اسرائیل اوزرینه اندن اول اولان ملکه اولمامش ایدی ٢٦ و یسی اوغلی داود جمله
اسرائیل اوزرینه سلطنت سوردی ٢٧ و اسرائیل اوزرینه سلطنتنك زمانی قرق ییل ایدی حبرونده یدی
ییل و اورشلیمده اوتوز اوچ ییل سلطنت سوردی ٢٨ و ایو خوش قوجه‌لقده عمردن دولتدن و عزتدن
طوق اولوب وفات ایلدی و اوغلی سلیمان انك یرینه ملك اولدی ٢٩ و داود ملکك اول و آخر اولان
قصه‌لری اشته انلر باقیجی صموئیلك کتابنده و ناثان پیغمبرك کتابنده و باقیجی جادك کتابنده
مسطورلردر ٣٠ جمله سلطنتی و جمله قوتی ایله و انك اوزرینه و اسرائیل اوزرینه و ولایتلرك جمله ممالکی
اوزرینه کچمش زمانلر ایله ۞

سفر التّواريخ

الثّانى

اوّلكى فصل

* ١ وداود اوغلى سليمان كندو ملكنده قوتلندى والٰهى ربّ انكله اولوب اونى غايتله مرتفع ايلدى
٢ وسليمان جميع اسرائيله بيك باشيلره ويوز باشيلره وحاكملره وجميع اسرائيلده اولان جمله سرورلره
بابالرك باشلرينه سويلدى ٣ وسليمان وبله‌سنجه جمله جماعت جبعونده اولان يوكسك يره كتديلر
زيرا اللّٰهك جماعت چادرى اوراده ايدى كه انى ربّك قولى موسى بريّه‌ده ياپمش ايدى ٤ امّا داود اللّٰهك
تابوتنى قرية يعريمدن داودك اكا حاضر ايتدوكى يره چقاردى زيرا اورشليمده اكا بر چادر قورمش ايدى
٥ وحور اوغلى اورى اوغلى بصلائيلك ياپدوغى نحاس مذبح اوراده ربّك مسكننك اوكنده ايدى
وسليمان وجماعت انى طلب ايلديلر ٦ واورايه سليمان جماعت چادرى اوكنده اولان نحاس مذبحه
چقوب اوزرينده ربّك اوكنده بيك صعيده تقريب ايلدى ٧ اول كيجه اللّٰه سليمانه كورنوب اكا ديديكه
سكا نه ويره‌يم طلب ايله ٨ وسليمان اللّٰهه جواب ويرديكه سن داود بابامه عظيم احسان ايتدك وبنى
انك يرينه ملك نصب ايلدك ٩ شمدى اى ربّ اللّٰه بابام داوده وعد ايتدوكك سوز مقرّر اولسون زيرا
سن بنى يرك توزى كبى چوق قوم اوزرينه ملك نصب ايلدك ١٠ حالا بكا حكمت وعلم وير تا كه بو
قومك اوكنده كيروب چقايم زيرا بو بيوك قومكه كيم حكم ايده بلور ١١ واللّٰه سليمانه ديديكه چونكه
كوكلكده بو ايدى واموال ودولت وعزّت وسكا بغض ايدنلرك جاننى استمدك وچوق عمر طلب
ايتمدك انجق اول قومه كه بنى سنى اوزرينه نصب ايلدم حكم ايتمك ايچون حكمت وعلم استدك
١٢ حكمت وعلم سكا ويرلدى هم اموال هم دولت هم عزّت دخى سكا ويره‌جكم كه سندن اوّل اولان ملكلره
بويله اولمامش وسندن صكره دخى بويله اولميه ١٣ اندن صكره سليمان جبعونده اولان يوكسك يردن
جماعت چادرينك اوكندن اورشليمه كلدى واسرائيل اوزرينه سلطنت ايلدى ١٤ وسليمان عربه‌لر
وآتلولر جمع ايلدى وبيك دورت يوز عربه‌ واون ايكى بيك آتلولرى وار ايدى انلرى عربه طوراجق
شهرلرده وملكك يانيده اورشليمده قوندردى ١٥ وملك كمشى والتونى اورشليمده طاشلر كبى بذل ايلدى
وارز آغاجلرينى صحرالرده چوق بتر جمّيز آغاجلرى كبى ايتدى ١٦ وسليمانك مصردن اخراج اولنان

آتلری وکتان ایپلکی وار ایدی ملکک بازرکانلری کتان ایپلکنی معین بها ایله آلورلردی ١٧ وبر عربه
آلتی یوز مثقال کمش ایله وبر آت یوز اللی مثقال ایله مصردن اخراج ایدرلردی وبو یوردن حیثیلرک
جمله ملکلرینه وآرام ملکلرینه اول بازرکانلرک الیله چقاررلردی ۞

ایکنجی فصل

١ وسلیمان ربک اسمنه بر او وکندو ملکی ایچون بر سرای یاپمغه تصمیم ایلدی ٢ وسلیمان یوک
طاشیمق ایچون یتمش بیك آدم وطاغده آغاج کسمك ایچون سکسان بیك آدم واوزرلرینه اوچ بیك
آلتی یوز ناظر تحریر ایلدی ٣ وسلیمان صور ملکی حورامه کوندروب دیدیکه نیجه که بابام داود ایله
ایتدك ایسه واکا ایچنده ساکن اولاجق سرایی کندویه یاپمق ایچون ارز آغاجلری کوندردك ایسه
٤ اشته بن اللهمز ربك اسمنه بر او یاپارم اکا تقدیس ایتمك واوکنده طیب بخوری بخورلمق ایچون
ودایم اکا وجوه اتمکی ترتیب اوزره قومق وصباح وآخشام سبت کونلرنده وآی باشیلرده واللهمز
ربك بیراملرنده صعیده‌لر تقریب ایتمك ایچون که اسرائیله بو شی ابدا واجبدر ٥ ویاپاجغم او
بیوکدر زیرا اللهمز جمله الاهلردن بیوکدر ٦ واکا بر او یاپمغه کیم قادر اولور چونکه کوکلره و کوکلرك
کوکلرینه صغامز وبن کیم ایم که اکا بر او یاپایم مکر اوکنده بخورلمق ایچون اولا ٧ ایمدی حالا بکا
بر استاکر آدم کوندر که آلتون وکمش ونحاس ودمر وارغوان وقرمز ولاجورد ایشنی یاپه بیله وقلمکارلق
ایده بیله تاکه بنمله یهوداده واورشلیمده اولان بابام داودك تدارك ایتدوکی ماهرلر ایله اولا ٨ وبکا
لبناندن ارز آغاجلری وچام آغاجلری وآلجم آغاجلری کوندر زیرا معلومم در که قوللرك لبنانده
آغاجلری کسه بیلورلر واشته بم قوللرم سنك قوللرك ایله اولسونلر ٩ که بکا بك چوق آغاجلر
حاضرلیه‌لر زیرا یاپاجغم او عظیم وعجیب اولور ١٠ واشته بن قوللرکه یعنی آغاج کسنلره یکرمی بیك
مد دوکلمش بغدای ویکرمی بیك مد آرپه ویکرمی بیك بات شراب ویکرمی بیك بات یاغ ویررم
١١ وصور ملکی حورام سلیمانه کوندردوکی مکتوب ایله جواب ایتدیکه رب قومنی سودوکی ایچون سنی
اوزرلرینه ملك وضع ایلدی ١٢ ودخی حورام دیدیکه یری وکوکی یارادان اسرائیل اللهی رب متبارك
اولسون چون داود ملکه بر حکیم وعاقل ذعارف اوغل ویردیکه ربه بر او وکندو ملکنه بر سرای یاپه
١٣ ایمدی حالا بر ماهر وعاقل آدم کوندردم که اولدن بابام حورامك ایدی ١٤ دان قزلرندن بر
عورتك اوغلی در وباباسی صوری آدمی ایدی که آلتون وکمش ونحاس ودمر وطاش وآغاج وارغوان
ولاجورد ودلبند وقرمز ایشنی وهر قلمکارلغی واکا تکلیف اولنان هر شیئی رسم ایتمکه بیلور تاکه سنك
استاکرلرك ایله وافندم باباك داودك ماهرلری ایله اولا ١٥ ایمدی حالا افندم دیدوکی بغدایی وآرپه‌یی ویاغی
وشرابی قوللرینه کوندرسون ١٦ وبز سکا لازم اولدوغی قدر آغاجلر لبناندن کسه‌لم وانلری سکا صاللر

اِيْلَه دَكِزدَن يَافَايَه دَك كُوندَرَه لِم وَسَن اَنلَرى اُورشَليمَه چِقَارَه سِن ١٧ وَسُلَيمَان بَابَاسى دَاوُدك اِيتدُوكى
يُوقلَمَه دَن صُكرَه اِسرَائيل وِلَايَتِندَه اُولَان جُملَه غَريب كِشيلَرى صَايدى وَيُوز اَللى اُوچ بيك وَاَلتى يُوز
بُولُندِيلَر ١٨ وَاَنلَردَن يَتمِش بيك آدَم حَمَّال وَسَكسَان بيك طَاغدَه آغَاج كَسَنلَر وَخَلقى اِيشلَتمَك اِيچُون
اُوچ بيك اَلتى يُوز نَاظِر اَيلَــــــــــــدى ۞

اُوچُنجى فَصل

٣ اَندَن صُكرَه سُلَيمَان اُورشَليمدَه بَابَاسى دَاوُدَه كُوستَرِلمِش مُوريَا طَاغِندَه دَاوُدك حَاضِرلَدُوغى يَردَه
يَعنى يَابُوسى اُرنَانك خِرمَنِندَه رَبّك اَوينى بِنَا اِيتمَكَه بَاشلَدى ٢ وَسَلطَنَتِنك دُردُنجى يِيلِندَه اِيكِنجى
آيك اِيكِنجى كُونِندَه بِنَا اِيتمَكَه بَاشلَدى ٣ وَاللّٰه اَوينى يَاپمَق اِيچُون سُلَيمَانك بِنَا رَسمى بُو دُر اِلك
اُولچى يَه كُورَه اُوزُونلِغى اَلتمِش ذِرَاع وَاِينى يِكرمى ذِرَاع ٤ وَاُوكدَه اَوك اِينِنَه بَرَابَر اُولَان رِوَاقك اُوزُونلِغى
يِكرمى ذِرَاع وَبُويى يُوز يِكرمى ذِرَاع اِيدى وَاَنى اِيچ يَانِندَن خَالِص اَلتُون اِيلَه يَالدِزلَدى ٥ وَبيُوك اَوى
چَام آغَاجلَرى اِيلَه اُورتدى وَاَنى اَيُو اَلتُون اِيلَه قَپلَادى وَاُوزَرِينَه خُرمَا آغَاجلَرى وَزِنجيرلَر نَقش اَيلَدى
٦ وَزِينَت اِيچُون اَوى قِيمَتلُو طَاشلَر اِيلَه اُورتدى وَاَلتُون فَروَايِم اَلتُونى اِيدى ٧ وَدَخى اَوى وَدِركلَرينى
قَپُو سِوَالِرينى وَدِيوَارلَرينى وَقَپُولَرينى اَلتُون اِيلَه قَپلَادى وَدِيوَارلَر اُوزَرِينَه كَرُوبلَر حَكّ اَيلَدى ٨ وَقُدسلَر
قُدسِنك اَوينى يَاپدى كِه اَنك اُوزُونلِغى اَوك اِينِنَه بَرَابَر يِكرمى ذِرَاع وَاِينى يِكرمى ذِرَاع اِيدى وَاَنى اَلتى
يُوز قِنطَار مِقدَارى اَيُو اَلتُون اِيلَه قَپلَادى ٩ وَاَكسَرلَرك وَزنى اَللى مِثقَال اَلتُون اِيدى يُوقَردَه كى اُودَه لَرى
دَخى اَلتُون اِيلَه قَپلَادى ١٠ وَقُدسلَر قُدسِنك اَوِندَه اُويمَه اِيشى اِيلَه اِيكى كَرُوب يَاپدى وَاَنلَرى اَلتُون
اِيلَه قَپلَادى ١١ وَكَرُوبلَر قَنَادلَرِينك اُوزُونلِغى يِكرمى ذِرَاع بِر قَنَاد بَش ذِرَاع اِيدى وَاَوك دِيوَارِينَه دَكَردى
وَاُو بِر قَنَاد دَخى بَش ذِرَاع اُولُوب غَيرى كَرُوبك قَنَادِينَه طُوقُنُوردى ١٢ وَاُو بِر كَرُوبك قَنَادى بَش ذِرَاع
اُولُوب اَوك دِيوَارِينَه دَكَردى وَاُو بِر قَنَادى دَخى بَش ذِرَاع اُولُوب غَيرى كَرُوبك قَنَادِينَه طُوقُنُوردى ١٣ بُو
كَرُوبلَرك قَنَادلَرى يِكرمى ذِرَاعَه دَك يَايِلُور اِيدى وَاَيَاقلَرى اُوزَرِندَه طُورُرلَردى وَيُوزلَرى اَوك اِيچَروسِنَه
طُوغرُو اِيدى ١٤ وَدَخى لَاجوَرد وَاَرغَوَان وَقِرمِز وَدُلبَنددَن بِر پَردَه يَاپدى وَاُوزَرِندَه كَرُوبلَر يَاپدُردى
١٥ وَاَوك اُوكِندَه دَخى اِيكى عَمُود يَاپدِيكه اَنلَرك اُوزُونلِغى اُوتُوز بَش ذِرَاع اِيدى وَهَر بِرِينك بَاشِــــندَه
اُولَان تَاج بَش ذِرَاع اِيدى ١٦ وَمِحرَابدَه كِبى زِنجيرلَر يَاپُوب اُول عَمُودلَرك بَاشِنَه قُودى وَيُوز اَنَار يَاپُوب
اُول زِنجيرلَردَه قُودى ١٧ وَاُول عَمُودلَرى هَيكَلك اُوكِندَه قُودى بِرِينى صَاغِندَه وَبِرِينى صُولِندَه وَصَاغدَه كِنك
آدِينى يَاخين وَصُولدَه كِنك آدِينى بُوعَز قُودى ۞

دردنجى فصل

١ ودخى نحاسدن بر مذبح ياپدى كه آنڭ اوزونلغى يكرمى ذراع وآنڭ اينى يكرمى ذراع وبويى اون
ذراع ايدى ٢ ودخى دوكمه دڭزى ياپدى كه ليندن لبنه اون ذراع چپ چوره‌ده دكرمى وبويى بش
ذراع ايدى واوتوز ذراعلو رشته آنى چپ چوره‌ده طولاشوردى ٣ وآلتنده چپ چوره‌ده دڭزى چوره‌ن
صغر صورتلرى وار ايدى هر ذراعده اون ايديلر بو دوكمه صغرلر ايكى صره اولوب دڭز ايله بله دوكلمش
ايديلر ٤ دڭز اون ايكى صغر اوزرنده طورر ايدى اوچى شماله باقردى اوچى مغربه باقره‌ى اوچى جنوبه
باقردى واوچى مغربه باقردى ودڭز انلرڭ اوزرنده ايدى وجمله آردلرى ايچرويه طوغرو ايديلر ٥ وآنڭ
قالنلغى بر قارش وآنڭ لبى زنبق چيچكنڭ ايشنده كاسه‌نڭ لبى كبى ايدى واوچ بيڭ بات طوتاردى
٦ ودخى اون تكنه ياپدى وبشنى صاغنده وبشنى صولنده قودى انلرده ييقامق ايچون صعيده‌لر ايچون
تقريب اولنان نسنه‌لرى انلرده ييقارلر ايدى ودڭز اماملر ايچنده غسل ايتمك ايچون ايدى ٧ ودخى
آيينه كوره اون آلتون شمعدانلرى ياپدى وهيكلده قودى بشنى صاغده وبشنى صولده ٨ ودخى اون
سفره ياپوب انلرى هيكلده قودى بشى صاغده وبشى صولده ودخى يوز آلتون لڭنلر ياپدى ٩ واماملرڭ
حولىسنى دخى وبيوك حولى‌يى واول حولى‌يه قپولر ياپدى واول قپولرى نحاس ايله قپلادى ١٠ ودڭزى
صاغ جانبنده مشرقه طوغرو جنوبه قرشو قودى ١١ وحورام قزغانلر وكوركلر وككنلر ياپدى وحورام
الله اوى ايچون سليمان ملكه ايشلدوكى ايشى تمام ايلدى ١٢ ايكى عمودى وكسره‌لرى وايكى عمودڭ
باشنده اولان تاجلرى وعمودلرڭ باشى اوزرنده اولان تاجلرڭ ايكى كره‌سنى اورتمك ايچون ايكى شبكه‌يى
ياپدى ١٣ وايكى شبكه‌ده درت يوز انار عمودلرڭ اوزرنده اولان تاجلرڭ ايكى كره‌سنى اورتمك ايچون
هر شبكه‌نڭ ايكى صره انارلرى وار ايدى ١٤ قاعده‌لر دخى ياپدى وقاعده‌لر اوزرنده تكنه‌لر ياپدى ١٥ بر دڭزى
وآنڭ آلتنده اون ايكى صغر ١٦ وطنجره‌لرى وكوركلرى وچتاللرى وجمله آلتلرى سليمان ملكه ربڭ
اوى ايچون باباسى حورام مصقل نحاسدن ياپدى ١٧ بونلرى ملك اردنڭ اواسنده كللو يرده سكوت
وصاردانڭ آراسنده دوكدى ١٨ وسليمان بو جمله قابلرى شولقدر كثرت اوزره ياپدى كه نحاسڭ وزنى
آرانه‌مدى ١٩ ايمدى سليمان الله اوينڭ جمله قابلرينى ياپدى وآلتون مذبحى وسفره‌لرى كه اوزرلرينه
وجوه اتمكى قونلوردى ٢٠ وآيين اوزره محرابڭ اوكنده ياقلاجق شمعدانلرى ومصباحلرينى خالص
آلتوندن ياپدى ٢١ وچيچكلرى ومصباحلرى وآلتون موم مقصلرى خالص آلتوندن ياپدى ٢٢ وبچاقلر
وكاسه‌لر وقاشقلر وبخوردانلر خالص آلتوندن ايدى واوڭ مدخلى قدسلرڭ قدسنه كيره‌جك ايچ قپولر
وهيكله كيره‌جك اوڭ قپولرى آلتوندن ايدى ۞

بشنجی فصل

١ وربّك اوی ایچون سلیمانك جمله یاپدوغی ایش تمام اولدی و سلیمان باباسی داودك تقدیس ایندوكی
نسنه‌لری ایچرو كتوردی وكمشی والتونی وجمله قابلری الله اوینك خزینه‌لرینه قودی ٢ او زمان سلیمان
اسرائیلك اختیارلرینی و سبطلرك جمله باشلرینی بنی اسرائیلك باش باباررینی اورشلیمه جمع ایلدیكه
ربّك عهد تابوتنی داود شهرندن كه صهیون او در چقاره‌لر ٣ واسرائیلك جمله آدملری یدنجی آیده
اولان بیرامده ملكك یاننه جمع اولدیلر ٤ واسرائیلك جمیع اختیارلری كلدیلر ولاویلولر تابوتی قالدردیلر
٥ وتابوتی وجماعت چادرینی وچادرده اولان قدسك جمله قابلرینی كوچردیلر امام‌لر ولاویلولر انلری
كوچردیلر ٦ وسلیمان ملك ویاننه جمع اولنان اسرائیلك جمله جماعتی تابوتك اوكنده قیونلر وصغرلر
چوقلغندن صایشه وحسابه صغماز ذبح ایتدیلر ٧ وامام‌لر ربّك عهد تابوتنی كندو یرینه اوك محرابنه
قدسلرك قدسنه كروبلرك قنادلری آلتنه كتوردیلر ٨ وكروبلر تابوتك یری اوزرینه قنادلرینی یایدیلر
وكروبلر تابوتی وصرقلرینی یوقرودن اورتدیلر ٩ وصرقلری چقاردیلر وصرقلرك اوجلری تابوتدن طشره
محرابك اوكنده كورنورلردی امّا طشره‌دن كورنمزلر ایدی وتا بو كونه‌دك انده قالدی ١٠ وتابوتده بر
نسنه یوق ایدی ایكی لوحدن غیری كه انلری موسی انده حوریبده قودی چقانكه ربّ بنی اسرائیل
ایله مصردن چقدقلری زمانده تعاهد ایلدی ١١ وواقع اولدیكه امام‌لر قدسدن چقدقده زیرا هپ
حاضر اولان امام‌لر كندولرینی تقدیس ایتدیلر وخدمتده نوبتلر كوزتمدیلر ١٢ وخوانند لاویلولر
جمله‌سی آسافه هیمانه یدوثونه تابع اولانلر اوغللری وقرنداشلری ایله دلبند ایله كیینمش اولوب دفلر ایله
وكمانچه‌لر ایله وطنبورلر ایله مذبحك شرقنه طوغرو طوررلر ایدی وبوروری چالان یوز یكرمی امام
انلر ایله ایدیلر ١٣ واولدیكه چالانلر وارلایانلر بك آهنك اولوب ربّه حمد وثنا ایدر ایكن بك آوازی
قالدردیلر وبورولر ایله ودفلر ایله وموسیقی سازلری ایله آوازینی قالدردقلرنده وربّ ایو در وانك احسانی
ابدی در دیو اكا حمد ایندكلرنده او یعنی ربّك اوی بلوت ایله طولدی ١٤ وبلودك سببندن امام‌لر
خدمت ایتمك ایچون طورمغه قادر دكللر ایدی زیرا ربّك جلالی الله اوینی طولدرمش ایدی ۞

آلتنجی فصل

١ او زمان سلیمان دیدیكه ربّ دیدیكه طومانده ساكن اولاجق ایم ٢ امّا بن سكا ساكن اولمق
ایچون بر او وابدا طورمق ایچون بر مكان یاپدم ٣ وملك یوزینی چوروب جمله اسرائیل جماعتنه
خیر دعا ایلدی وجمله اسرائیل جماعتی طورردی ٤ وملك دیدیكه اسرائیل اللهی ربّ متبارك اولسون
كه بابام داوده آغزیله سویلدوكنی اللری ایله اتمام ایلیوب دیدیكه ٥ مصر دیارندن قومی چقاردوغم

کوندن بَرو جمیع اسرائیل سبطلرندن بر او یاپمق ایچون و اوراده اسمم اولمق ایچون بر شهر اختیار
ایتمدم و قومم اسرائیل اوزرینه هادی اولمق ایچون بر آدم انتخاب ایتمدم ٦ امّا اسمم اتده اولمق ایچون
اورشلیمی اختیار ایلدم و داودی قومم اسرائیل اوزرینه اولمق ایچون انتخاب ایلدم ٧ و بابام داودك
کوکلنده وار ایدی که اسرائیل اللهی ربّك اسمنه بر او یاپه ٨ نهایت ربّ بابام داوده دیدیکه چونکه
اسممه بر او یاپمغه کوکلکده ایدی ایو ایتدك که کوکلکده بویله بر نیّت وار ایدی ٩ امّا سن اوی
یاپمیه‌سن بلکه صلبلرکدن چقاجق اوغلك بنم اسممه اوی یاپسه کرك ١٠ و ربّ سویلدوکی سوزینی اکال
ایلدی و بن بابام داودك یرینه قلقدم و ربّك دیدوکی اوزره اسرائیلك تختنده اوتردم و اسرائیل اللهی ربّك
اسمنه اوی یاپدم ١١ و اوراده اول تابوتی قودم که بنی اسرائیل ایله ربّك کسدوکی عهد انك ایچنده‌در
١٢ و ملك ربّك مذبحی اوکنده جمله اسرائیل جماعتنك حضورنده طوروب اللرینی اوزاتدی ١٣ زیرا
سلیمان نحاسدن بر منبر یاپوب انی حولینك اورتاسنده قودی انك اوزونلغی بش ذراع و اینی بش ذراع
و بویی اوچ ذراع ایدی و انك اوزرنده طوردی و اسرائیلك جمله جماعتی اوکنده دیز چوکوب اللرینی
کوکه اوزاتدی ١٤ و دیدیکه ای اسرائیل اللهی ربّ کوکده و یرده سنك کبی الله یوقدر که بتون قلب
ایله حضورکده سالك اولان قوللرکه عهد و رحمت صقلرسن ١٥ و بابام قولکه اقرار ایتدوککی
برینه کتوردك و اغزکله سویلدوککی بوکونکی کبی اتمام ایلدك ١٦ ایمدی حالا ای اسرائیل اللهی ربّ
بابام داود قولکه سویلدوککی صقله چون دیدك که سکا حضورمده اسرائیلك تختی اوزرنده اوتوران
آدم اکسك اولمیه اکر اوغللرك طریقلرینی صقلرلرسه و حضورمده سالك اولدوغك کبی توراتمده
سلوك ایدرلرسه ١٧ حالا ای اسرائیل اللهی ربّ داود قولکه سویلدوکك سوز تصدیق اولنسون ١٨ امّا
حقّ ذاتنده هیچ الله یر اوزرنده آدم ایله ساکن اولوری اشته سن کوکه و کوکلرك کوکلرینه صیغه‌مزسن
قنده‌که بو یاپدوغم اوه ١٩ نهایت ای اللّهم ربّ بو قولکك دعاسنه و انك تضرّعنه نظر ایله که
حضورکده دعا ایدن قولکك فریادینی و دعاسنی استجابت ایلیه‌سن ٢٠ و کیجه و کوندز بو او اوزرینه
کوزلرك آچق اولا شول یره که اوراده اسممی قویاجغم دیدك قولکك بو یرده ایتدوکی دعایی استماع
ایلیه‌سن ٢١ و قولکك و اسرائیل قومکك تضرّعنی بو یرده دعا ایده‌جکلری وقتده استجابت ایلیه‌سن
سن کندو اوتردوغك یردن یعنی کوکدن استجابت ایده‌سن و استجابت ایدوب عفو ایلیه‌سن ٢٢ بر آدم
کندو قوکشوسنه کناه ایتدوکی زمان اکا یمین ایتدرمك ایچون یمین تکلیف ایدرسه و یمین بو اوده
مذبحك اوکنه کلورسه ٢٣ سن کوکدن استماع ایدوب قلاسن و قوللرکه حکم ایلیه‌سن یرامزه جزا
ویروب انك یولنی کندو باشنه دوندره‌سن و بری تبریر ایدوب اکا برینه کوره ادا ایده‌سن ٢٤ و قومك
اسرائیل سکا کناه ایتدکلریچون دشمنك اوکنده صندقلرنده اکر توبه ایدوب اسمکی اقرار ایدرلرسه و بو
اوده حضورکده دعا و تضرّع ایدرلرسه ٢٥ سن کوکدن استماع ایدوب اسرائیل قومکك کناهنی عفو

ایلیه‌سن و انلری کندولره و بابالرینه ویردوکك یره کرو کتوره‌سن ٢٦ انلر سکا کناه ایتدکلریچون کوك
قپانمش اولوب یغمور اولمادقده بو یرده دعا و اسمکی اقرار ایدرلرسه و سن انلره اذا ایتدوکك زمان
کناهلرندن توبه ایدرلرسه ٢٧ سن کوکدن استماع ایدوب قوللرکك و اسرائیل قومکك کناهنی عفو
ایلیه‌سن انلره ایو یولی اوکرتدوککدن صکره که ایچنده سلوك ایده‌لر و قومکه میراثه ویردوکك یرك
اوزرینه یغمور ویره‌سن ٢٨ یرده قحطلق و طاعون اولدقده سموم یلی یرقان چکرکه و طرتیل اولدقده
و دشمنلری انلره ولایتلرنك شهرلرنده مضایقه ویردکلرنده هر نه یاره هر نه مرض اولورسه ٢٩ هر دعایی و هر
تضرعی که هر آدمدن یا جمله اسرائیل قومکدن اولورسه هرکس کندو بلاسنی و دردینی بلوب بو اوده اللرینی
اوزاتدقلری زمان ٣٠ او زمان سن کوکدن اوتردوغك مکاندن استماع ایدوب عفو ایده‌سن و هرکسه جمله
یوللرینه کوره ویره‌سن چون قلبنی بلورسن زیرا سن یالکز آدم اوغللرینك قلبنی بلورسن ٣١ تاکیم سندن
قورقوب یابالرمزه ویردوکك ولایتده جمله یاشادقلری کونلرده طریقاتکده سلوك ایده‌لر ٣٢ و دخی اسرائیل
قومکدن اولمیان و عظیم اسمك ایچون و قوی الك و صالنمش قولك ایچون اوزاق ولایتدن کلان غریب کلوب
بو اوده دعا ایتدوکی زمان ٣٣ سن کوکدن اوتردوغك مکاندن استماع ایلیه‌سن و غریبك جمله استدعا
ایتدوکنه کوره ایده‌سن تاکه یرك جمله امتلری اسمکی بلوب قومك اسرائیل کبی سندن قورقالر و بله‌لر
که بو یاپدوغم او اوزرینه اسمك استدعا اولنور ٣٤ قومك کندو دشمنلری اوزرینه انلری جنکه
کوندره‌دوکك یولدن چقدقلرنده و بو اختیار ایتدوکك شهردن یکا و اسمکه یاپدوغم اودن یکا سکا دعا
ایتدکلرنده ٣٥ انلرك دعاسنی و تضرعنی کوکلردن استماع ایدوب انلرك حقنی ادا ایلیه‌سن ٣٦ سکا کناه
ایتدکلرنده چون کناه ایتمز آدم یوقدر و سن انلره اوکه‌لنوب انلری دشمنلرینك النه ویردوککده
و انلری ایراق یا یقین ولایته اسیر سوردکلرنده ٣٧ اکر اول اسیر سورلدکلری ولایتده کناهلرینی
خاطرلرینه کتوروب و رجوع ایدوب و اول اسیرلکلرنك ولایتنده سکا دعا ایدوب دیرلرسه که کناه ایتدك
و خطا ایتدك و یرامزلق ایتسدك ٣٨ و اکر بتون قلبی ایله و بتون جانی ایله اسیر سورلدکلری
اسیرلکلرنك ولایتنده سکا رجوع ایدرلرسه و بابالرینه ویردوکك کندو ولایتنه و اختیار ایتدوکك شهره
و اسمکه یاپدوغم اوه دعا ایدرلرسه ٣٩ انلرك دعاسنی و تضرعنی کوکدن اوتردوغك مکانکدن استجابت
ایدوب انلرك حقنی ادا ایلیه‌سن و سکا کناه ایتمش قومکه عفو ایده‌سن ٤٠ حالا ای اللهم لطف ایله
و بو یرده قلنان دعایه کوزلرك آچق و قولاقلرك مستمع اولالر ٤١ ایمدی حالا ای رب الله قلق و راحتکه
کبیر سن و قوتکك تابوتی دخی و امامللرك ای رب الله خلاص ایله کینسونلر و صالحلرك ایولکدن سونسونلر
٤٢ ای رب الله مسیحکك یوزینی رد ایتمه داوده ایتدوکك احسانلری یاد قل ۞

يدنجى فصل

١ و سليمان دعاسنى بتوردكدن صكره كوكدن آتش اندى و صعيده لرى و ذبيحه لرى ياقدى و ربك
جلالى اوى طولدردى ٢ و امام‌لر ربك اوينه كيرمكه قادر اولماديلر زيرا ربك جلالى ربك بيتنى طولدرمش
ايدى ٣ و جمله بنى اسرائيل آتشك و ربك جلالنك او اوزرينه اينديكنى كوردكده دوشمه اوزرينه
يوزى يره قويوب ركوع و سجده ايتديلر و ربه حمد ايليوب ديديلر كه ايو در و آنك رحمتى ابدى در
٤ و ملك و جمله قوم ربك حضورنده ذبيحه لر ذبح ايدرلردى ٥ و سليمان ملك يكرمى ايكى بيك اوكز و يوز
يكرمى بيك قيون ذبح ايلدى و ملك و جمله قوم ربك اوينى تقديس ايتديلر ٦ و امام‌لر كندو منصبلرى
اوزرنده طورورلردى و لاويلولر ربك موسيقى سازلريله كه انلرى ملك داود ربه حمد ايتمك ايچون ياپمش
ايدى ديرلر ايديكه انك رحمتى ابديدر و انلرينده داودك مزمورلرى وار ايدى و امام‌لر انلرك قرشوسنده
بورولر چالرلر ايدى و جمله اسرائيل طورور ايدى ٧ و دخى سليمان ربك اوينك اوكنده اولان حولينك
اورتاسنى تقديس ايتدى زيرا كه اوراده صعيده لر و سلامت قربانلرينك ياغنى تقريب ايلدى چونكه
سليمانك ياپدوغى نحاس مذبح صعيده لرى و پيشكش قربانلرينى و ياغلرى كتورمكه قادر دكل ايدى ٨ و اول
زمانده سليمان يدى كون بيرام ايلدى و جمله اسرائيل انكله برك عظيم جماعت حمات مدخلندن تا مصر
ايرماغنه دك ٩ و سكزنجى كونده بر عظيم جماعت ايتديلر زيرا مذبح تقديسنك شنلكنى يدى كون و بيرامى
دخى يدى كون ايتديلر ١٠ و يدنجى آيك يكرمى اوچنجى كوننده ربك داوده و سليمانه و قومى اسرائيله
ايتدوكى ايولكلر ايچون حبور و قلبى مسرور قومى كندو چادرلرينه صاليويردى ١١ و سليمان ربك اوينى
و ملك اوينى تمام ايتدى و ربك اونده و كندو اونده ياپمق ايچون هر نه كه كوكلنه كلدى ايسه ميسر
اولدى ١٢ و رب كيجه‌ده سليمانه كورنوب انكا ديديكه دعاكى استجابت ايدوب بو يرى كندومه ذبح
اوى ايچون اختيار ايلدم ١٣ اكر كوكلرى قپارسم كه يغمور اولميه و اكر چكركه‌يه يرى يمكه امر
ايدرسم و اكر قومم آراسنه طاعونى صالرسم ١٤ و بنم اسممدن آكيلان قومم تخشع و دعا ايدوب
وجهمى طلب ايدرلرسه و يرامز يوللرندن رجوع ايدرلرسه بن دخى كوكدن استجابت ايدوب و انلرك
كناهنى عفو ايدوب انلرك ولايتنه شفا ويره‌جكم ١٥ بو يرده قيلناجق دعايه كوزلرم آچق و قولاقلرم
مستمع اولالر ١٦ و شمدى بو اوى اختيار ايدوب تقديس ايلدمكه ابد الآباد اسمم اوراده اولا و كوزلرم
و قلبم جميع كونلرده انده اولاجقلردر ١٧ و سن اكر باباك داود سلوك ايتدوكى كبى حضورمده سلوك
ايدرسك و جمله سكا امر ايتدوكمه كوره عمل ايدوب فرضلرمى و حكملرمى صقلرسك ١٨ بن ملكتكك
تختنى مقيم ايده‌جكم نيجه كه باباك داود ايله عهدلشوب اسرائيلده سلطنت ايدن آدم سكا اكسيك
اولميه ديو سويلدم ايسه ١٩ اما اكر آردمدن دونوب اوككزه قودوغم فرضلرمى و امرلرمى براغورسكز و كيدوب

وغيري الاهلره عبادت ايدوب انلره سجده ايلرسكز ٢٠ انلره ويردوكم ولايتمدن انلري استيصال ايده جكم
وبو بنم اسممه تقديس ايتدوكم اوى حضورمدن براغوب اني جمله قوملره مثل ومثال ايچون قوياجغم
٢١ وبو يوكسك اولمش او هر يانندن چكنه حيرت ايچون اولا وديه كه نه ايچون رب بو يره وبو اوه
بويله ايلدى ٢٢ وجواب ويريله كه باباليرينك اللهى ربى كه انلرى مصر ديارندن چقاردى براقدقلريچون
وغيري الاهلره يابشوب انلره سجده وعبادت ايتدكلريچون رب اوزرلرينه بو جمله بلايى كتوردى ۞

سكزنجى فصل

١ واولديكه اول يكرمي ييلدن صكره كه سليمان ربك اوينى وكندو اوينى يابمش ايدى ٢ حورام
سليمانه ويردوكي شهرلرى سليمان يابدى واوراده بني اسرائيلى اسكان ايتدى ٣ وسليمان حمات
صوبايه واروب اكا غالب چقدى ٤ وبريه‌ده تدمري يابدى وحماتده يابدوغي جمله خزينه شهرلريني
دخي ٥ ويوقروده‌كي حوراني وآشغه‌كي حوراني قپولر ومانده‌لر ايله حصارلو شهرلرى يابدى ٦ وبعلتي وجمله
خزينه شهرلريني كه سليمانك ايديلر وجمله عربه‌لرك شهرلريني وآتلولرك شهرلريني وسليمانك اورشليمده
ولبنانده وجمله سلطنتنك ولايتنده يابمغه مراد ايتدوكيني يابدى ٧ وجمله قومي كه حيثيلردن
وآموريلردن وفرزيلردن وحويلردن ويبوسيلردن قالمشلر ايدى وبني اسرائيلدن دكللر ايدى ٨ يعني
انلرك اوغللريني كه انلردن صكره ولايتده قالمشلر ايدى وبني اسرائيل انلرى هلاك ايتممشلر ايدى
سليمان انلرى تا بو كونه‌دك خراج كذار ايلدى ٩ اما بني اسرائيلدن سليمان يابوسنده هيچ كمسه‌يي استخدام
ايتمدى زيرا انلر جنك ارلرى وبكلر بكيلر وعربه‌لرينك وآتلولرينك باشلرى ايديلر ١٠ وسليمان ملكك
معتمد مكلرى ايكي يوز اللي ايديلر كه قومي ضبط ايدرلر ايدى ١١ وسليمان فرعونك قزيني داود
شهريندن اكا يابدوغي اوه كتوردى زيرا ديديكه بنم عورتم اسرائيل ملكى داودك اونده اوترماسون بو
سببدن كه ربك تابوتي ايچنه كيردوكي يرلر مقدس درلر ١٢ او زمان سليمان رواق اوكنده يابدوغي ربك
مذبحنده ربه صعيده‌لر تقريب ايلدى ١٣ ودخي كون بكون موسىنك امرينه كوره سبت كونلرنده
وآى باشيلرده وبيراملرده ييلده اوچ كره يعني خميرسز اتمكلرك بيرامنده وهفته‌لر بيرامنده وچركه‌لر
بيرامنده اولاجق قربانلرى ايدردى ١٤ وباباسي داودك حكمي اوزره امامرك بولكلريني كندو خدمتي
اوزره ولاويلولرى كندو نوبتلرى اوزره نصب ايلديكه امامرك اوكنده كون بكون حمد وخدمت
ايده‌لر هم قپو بقپو قپوجيلرى كندو بولكلرنده نصب ايلدى زيرا الله آدمي داود بويله امر ايلمش ايدى
١٥ وامامرك ولاويلولرك هر نسنه‌نك وخزينه‌لرك خصوصنده اولان ملكك امرندن عدول ايتمديلر
١٦ وسليمانك يابوسي تداركي ربك اوى تمللندوكي كوندن تا انك تمامنه‌دك حاضر ايدى ايمدى ربك
اوى تمام اولدى ١٧ او زمان سليمان عصيون جبره وادوم ولايتنده دريا كنارنده اولان آيلوته واردى ١٨ وحورام

اكا كندو قوللرينك الى ايله كيلر و ذكر احوالنى بلن قوللر كوندردى و سليمانك قوللرى ايله اوفيره
واردیلر و اورادن دورت يوز اللى قنطار آلتون آلوب سليمان ملكه كتوردیلر ۞

طقوزنجی فصل

١ و سبا ملكه‌سى سليمانك نامنى ايشيتدكده سليمانى لغزلر ايله امتحان ايتمك ايچون قتى چوق عسكر
ايله و بهار و وافر آلتون و قيمتلو طاشلر طاشيان دوه‌لر ايله اورشليمه كلدى و سليمانه كلدوكنده انكله
كوكلنده نه كه وار ايدى ايسه سويلشدى ٢ و سليمان اكا جمله مسائلنى بيان ايلدى سليمانه بر شى
خفى اولمادى كه اكا بيان ايتمامش اوله ٣ و سبا ملكه‌سى سليمانك حكمتنى و ياپدوغى اوى ٤ و سفره‌سنك
طعاملرينى و قوللرينك مجلسنى و خدمتكارلرينك احوالنى و انلرك لباسلرينى و انك ساقيلرينى و انلرك
لباسلرينى و ربك اوينه چقدوغى چقيشنى مشاهده ايتدكده آرتق انده جان قالمادى ٥ و ملكه ديديكه
ولايتمده سنك احوالكك و حكمتكك خصوصنده ايشتدوكم سوز كرچك ايدى ٦ اما انلرك سوزلرينه
اينانمدم تا كندم كلوب كوزلرم ايله كورنجه و اشته حكمتكك كثرتينك ياريسى بكا ديوه‌رلمدى ايشتدوكم
خبردن زياده در ٧ نه موتلو آدملرك و نه موتلو بو قوللرك كه دائما اوككده طوروب حكمتكى دكلرلر
٨ اللهك ربّ متبارك اولسون كه سندن راضى اولوب سنى كندو تختى اوزرينه قودى تاكه اللهك ربك
يرينه ملك اولاسن و اللهك اسرائيلى سودكنه انى ابدا ثابت ايتمك ايچون سنى اوزرلرينه ملك نصب
ايتديكه حكم و عدالت ايده‌سين ٩ و ملكه يوز يكرمى قنطار آلتون و قتى چوق بهار و قيمتلو طاشلر
ويردى و سبا ملكه‌سى سليمان ملكه ويردوكى بهارلره مانند يوغيدى ١٠ و اوفيردن آلتون كتورن حورامك
قوللرى و سليمانك قوللرى آلگوم آغاجلرى و قيمتلو طاشلر دخى كتورديلر ١١ و ملك اول آلگوم آغاجلرندن
ربك اوينه و ملكك اوينه طرابزه‌لر و خواننده‌لره طنبورلر و كمانچه‌لر ياپدى و بونجلين آغاجلر اولدن
يهودا ولايتنده كورلممشلر ايدى ١٢ و سليمان ملك سبا ملكه‌سنه جمله مراد و طلب ايتدوكنى ويردى
ملكه كتوردوكندن ماعدا اندن صكره ملكه دونوب او و قوللرى كندو ولايتنه كتديلر ١٣ و بر ييلده
سليمانه كلن آلتونك وزنى آلتى يوز آلتمش آلتى قنطار آلتون ايدى ١٤ كمركجيلرك و بازركانلرك كتوردكلرندن
غيرى و عربستانك جمله ملكلرى و ولايتك بكلرى آلتون و كمش سليمانه كتوررلردى ١٥ و دخى سليمان ملك
چكيچله آلتوندن ايكى يوز قلقان ياپدى هر قلقان ايچون آلتى يوز آلتون خرج ايتدى ١٦ و دخى چكيچله
آلتوندن اوچ يوز قلقان ياپدى و هر قلقان ايچون اوچ يوز آلتون خرج ايلدى و ملك انلرى لبنان
اورمانينك اوينه قودى ١٧ و دخى ملك فيل ديشندن بر بيوك تخت ياپدى و انى خالص آلتون ايله قپلادى
١٨ و تختك آلتى بصمقلرى و تختك بر آلتون قاعده‌سى كه تخته ياپشق ايديلر و مقعدك يرنده ايكى
جانبنده طياقلر وار ايدى و طياقلرك يانلرنده ايكى آرسلان طورر ايدى ١٩ و اوراده آلتى بصمق اوزرنده

بورادن واورادن اون ایکی آرسلان طورورلردی هیچ بوجلین تخت بر مملکتده یاپلمامش ایدی ٢٠ وسلیمان
ملکك جمله شرب قابلری آلتوندن ولبنان اورمانینك اوینك جمله قابلری خالص آلتوندن ایدی كمشدن
یوغیدی که سلیمانك كونلرنده بر نسنه‌یه صایلمزدی ٢١ زیرا ملکك کمیلری حورام قوللریله طرسیسه
کیدرلر ایدی واول طرسیس کمیلری اوچ ییلده بر کره کلوب آلتون وکمش وفیل دیشلری ومیمونلر
وطاوسلر کتورورلر ایدی ٢٢ وسلیمان ملك مالده وحکمتده جمله یرك ملکلرندن زیاده بیوك ایدی
٢٣ وجمله یرك ملکلری سلیمانك یوزینی کورمکه آرارلردی اناك قلبنه اللهك ویردوکی حکمتنی دکلمك
ایچون ٢٤ وانلردن هر بری سنه بسنه کندو پیشکشنی کمش قابلر وآلتون قابلر ولباسلر وسلاحلر
وبهارلر وآتلر وقاترلر کتورورلردی ٢٥ وسلیمانك آتلر وعربه‌لر ایچون دورت بیك آخوری وار ایدی واون
ایکی بیك آتلوسی که انلری عربه شهرلرنده واورشلیمده وملکك یاننده قوندرمش ایدی ٢٦ وجمله
ملکلره ارماقدن تا فلسطیلرك ولایتنه ومصرك سنورینه‌دك تسلط ایدردی ٢٧ وملك کمشی
اورشلیمده طاشلر کبی قودی وارز آغاجلرینی صحرالرده بی نهایه اولان جمیز آغاجلری کبی قودی
٢٨ وسلیمانه مصردن وهر دیاردن آتلر چقارلر ایدی ٢٩ وسلیمانك اولکی وصکره‌کی قالان قصه‌لری ناثان
پیغمبرك کتابنده وسیلونی آحیانك نبوتنده وباقیچی یعدونك نباط اوغلی یوربعامك خصوصنده اولان
رؤیالرنده مسطورلـــر در ٣٠ وسلیمان اورشلیمده جمیع اسرائیل اوزرینه قرق ییل سلطنت ایلدی
٣١ اندن صکره سلیمان بابالریله رقود ایلدی وباباسی داودك شهرنده دفن اولندی واناك یرینه اوغلی
رحبعام ملك اولـــــــــــــــدی ۞

اوننجی فصل

١ ورحبعام شخیمه کیتدی زیرا جمله اسرائیل انی ملك نصب ایتمك ایچون شخیمه کلمش ایدی
٢ واولدیکه مصرده اولان نباط اوغلی یوربعام که اورایه ملك سلیمانك حضورندن قاچمش ایدی بونی
ایشتدکده مصردن دوندی ٣ وکوندروب انی چاغردیلر ویوربعام وجمله اسرائیل کلوب ورحبعامه
سویلیوب دیدیلر که ٤ باباك بویندرغمزی شدید ایتدی ایمدی حالا سن باباکك شدید قوللغنی
واوزرمزه قودوغی آغر بویندروغنی تخفیف ایله وسکا خدمت ایدرز ٥ اول دخی انلره دیدیکه اوچ
کوندن صکره بکا دونك وقوم کیتدی ٦ ورحبعام ملك شول اختیارلر ایله که باباسی سلیمان دخی
حیاتنده ایکن اوکنده طورورلر ایدی مشاوره ایلیوب دیدیکه بو قومه جواب ایتمکه نه نصیحت ایدرسکز
٧ انلر دخی اکا سویلیوب دیدیلر که اکر بو قوم ایله ایو اولورسك وانلری کندوکدن خوشنود ایدوب
انلره ایو سوزلر سویلرسك جمیع کونلرده سکا قول اولورلر ٨ اما اختیارلرك کندویه نصح ایتدکلری
نصیحتنی براقدی واوکنده بیومش جوانلر ایله که اوکنده طورورلردی مشاوره ایلدی ٩ وانلره دیدیکه

سز نه نصیحت ویررسکزکه جواب ایده‌وز بو قومه که بکا سویلیوب دیدیکه باباك اوزرمزه قودوغی
بویندروغی تخفیف ایله ١٠ وانکله بیومش جوانلر اکا سویلیوب دیدیلرکه بو قومه بویله سویلیه‌سن
چون سکا سویلیوب دیدیکه باباك بویندروغمزی تثقیل ایتدی سن اوزرمزدن تخفیف ایله انلره بویله
سویله که کوچك پرمغم بابامك بلندن قالن اولسه کرك ١١ بابام سزه آغر بویندروق یوکلتدی ایسه
بن بویندروغکزه دخی قاتارم بابام سزی قرباچلر ایله تعزیر ایلدی ایسه بن سزی عقربلر ایله تعزیر
ایده‌جکم ١٢ ویوربعام وجمله قوم اوچنجی کونده رحبعامه کلدیلر نیجه‌که ملك سویلیوب اوچنجی
کونده بکا دونك دیدی ایسه ١٣ وملك قومه سرت جوابه ویردی وملك رحبعام اختیارلرك نصیحتنی
براقدی ١٤ وانلره جوانلرك نصیحتنه کوره سویلیوب دیدیکه بابام بویندروغکزی آغر ایتدی امّا بن
اوزرینه قاتحبغم بابام سزی قرباچلر ایله تعزیر ایتدی وبن سزی عقربلر ایله تعزیر ایده‌جکم ١٥ وملك
قومی دکلمدی زیرا سببه اللهدن اولدی تاکه سیلونی آحیانك الیله ناباطا اوغلی یوربعامه ربّ سویلدوکی
سوزینی اثبات ایده ١٦ وجمله اسرائیل ملکك انلری دکلمدوکنی کورمکله قوم ملکه جواب ویروب
دیدیلرکه بزم داووده نه حصه‌مز وار ویسّی اوغلنده بزه میراث یوقدر یا اسرائیل هرکس چادرلرکه
دونك شمدی یا داود کندو اوکی کور وجمله اسرائیل چادرلرینه کیتدیلر ١٧ ویهودا شهرلرینده ساکن اولان
بنی اسرائیل اوزرینه رحبعام سلطنت ایلدی ١٨ او زمان رحبعام ملك خراج اوزرینه اولان آدورامی کوندردی
وبنی اسرائیل انی طاشلر ایله طاشلدیلر واولدی ورحبعام ملك عجله ایدوب عربه‌یه بندی واورشلیمه
قاچدی ١٩ واسرائیل داودك اوینه عاصی اولدیلر تا بوکونه‌دك ۞

اون برنجی فصل

١ ورحبعام اورشلیمه کلدوکی زمان یهودا وبنیامین اوندن یوز سکسان بیك کزیده جنك ارلری جمع
ایلدیکه اسرائیل اوزرینه جنك ایدوب مملکتی رحبعامه دونسدره ٢ وربّك سوزی الله آدمی شمعیایه
اولوب دیدیکه ٣ یهودا ملکی سلیمانك اوغلی رحبعامه ویهوداده وبنیامینده اولان جمله اسرائیله
سویلیوب دی که ٤ ربّ بویله دیدی چقاك وقرنداشلرکز اوزرینه جنك ایتمك هرکس کندو اوینه
دونسون زیرا بو قصه بندن اولدی ایمدی ربّك سوزینی دکلدیلر ویوربعام اوزرینه کیتمیوب دوندیلر
٥ ورحبعام اورشلیمده ساکن اولدی ویهوداده حصارلو شهرلر یاپدی ٦ وبیت لحمی وعیطامی وتقوعی
یاپدی ٧ وبیت صوری وسوکوانی وعدلامی ٨ وجاتی ومریشانی وزیفی ٩ وآدورایمی ولاخیشی وعزیقانی
١٠ وصرعانی وآیلونی وحبرونی که یهوداده وبنیامینده حصارلو شهرلر ایدیلر ١١ وحصارلری تحصین
ایتدی واچلرنده سردارلر وذخیره ویاغ وشراب مخزنلری قودی ١٢ وهرشهرده قلقانلر وسزراقلر قویوب
انلری زیاده‌سیله تحصین ایلدی ویهودا وبنیامین اکا تابع ایدیلر ١٣ وبتون اسرائیلده اولان امامدلر

ولاويلولر جمله سنورلرندن كلوب انك يانندە جمع اولديلر ١٤ زيرا لاويلولر كندو واروشلرينى وملكلرينى
براغوب يهودايه واورشليمه وارديلر چون يوربعام وانك اوغللرى انلرى سورديلر كه ربه امامت ايتميەلر
١٥ وكندويه يوكسك يرلر وجنلر اچون وياپدوغى بوزاغولر اچون امامل نصب ايلدى ١٦ وانلردن
صكره جمله اسرائيل سبطلرندن اسرائيل اللهى ربى طلب ايتمك اچون كوكلنى ويرنلر باالريننك اللهى
ربه ذبح ايتمكه اورشليمه كلديلر ١٧ ويهودا مملكتنه استحكام ويروب سليمان اوغلى رحبعامى اوچ ييلەدك
قوى ايتديلر زيرا داودك وسليمانك طريقنده اوچ ييل سلوك ايتديلر ١٨ ورحبعام كندويه داود اوغلى
يريموتك قزى ماحلاثى عورتلقه آلدى ويسى اوغلى اليابك قزى آبيحايلى ١٩ كه اكا يعوش وشمريا وزاهم
نام اوغللرى طوغردى ٢٠ اندن صكره آبيشالومك قزى معكايى آلدى كه اكا آبيايى وعتايى وزيزايى وشالوميتى
طوغردى ٢١ ورحبعام جمله عورتلرندن واودەلقلرندن معكايى زيادە سوردى زيرا اون سكز عورت والتمش
اودەلق آلمش ايدى ويكرمى سكز اوغل والتمش قز توليد ايلدى ٢٢ ورحبعام معكا اوغلى آبيايى باش
يعنى قرنداشلرينك باشى نصب ايتدى زيرا انى ملك ايدەجك ايدى ٢٣ وعاقلانه حركت ايدوب ساير
اوغللرينى جمله يهودا وبنيامين ولايتلرينه جميع حصارلو شهرلره طاغتدى وانلره كثرت اوزره ذخيرەلر
ويروب انلر اچون چوق عورتلر طلب ايتدى ۞

اون ايكنجى فصل

١ واولديكه رحبعام مملكتى ثابت وكندوسى قوى ايتدكدن صكره او وجمله اسرائيل انكله بله
ربك شريعتنى براقديلر ٢ واولديكه رحبعام ملكك بشنجى ييلنده مصر ملكى سيساق اورشليم اوزرينه
چقدى زيرا ربه عاصى اولمشلر ايدى ٣ بيك ايكى يوز عربەلر ايله والتمش بيك آتلولر ايله چقدى وانكله
مصردن چقان قومك يعنى سودانلولرك وسوقيملولرك وحبشلولرك حسابى يوغيدى ٤ ويهودادە اولان حصارلو
شهرلرى آلوب تا اورشليمه كلدى ٥ او زمان شمعيا پيغمبر رحبعامه واورشليمدە سيساق اچون جمع
اولنان يهودا بكلرينه كلوب انلره ديديكه رب بويله ديدى سز بنى براقدكز بن دخى سزى سيساقك
الينه ويروب براقدم ٦ واسرائيلك بكلرى وملك تواضع ايدوب ديديلر كه رب عادل در ٧ ورب انلرك
تواضع ايتدكلرينى كورمكله ربك سوزى شمعيايه اولوب ديديكه متواضع اولديلر انلرى اهلاك ايتميەجكم
بر آزدن انلره خلاص ويرەجكم وغضبم سيساقك الى ايله اسرائيل اوزرينه دوكلميه ٨ نهايت اكا قول
اولالر تاكه قوللغمك وير مملكتلرينك قوللغنك فرقنى بلەلر ٩ ايمدى مصر ملكى سيساق اورشليم اوزرينه
چقدى ورب اوينك خزينەلرينى وملك اوينك خزينەلرينى آلدى هپ آلدى وسليمانك ياپدوغى آلتون
قلقانلرى دخى آلدى ١٠ ورحبعام ملك انلرك يرينه نحاس قلقانلر ياپدى وانلرى ملك اوينك قپوسنى بكلين
دربانلر بكلرينك الينه امانت قودى ١١ واولورديكه ملك ربك اوينه واردوغى زمان دربانلر كلوب انلرى كتوررلردى

وانلری دربانلرك اوده‌سنه كروكتورلردی ١٢ وتواضع ایدنجه ربّك غضبی اندن منصرف اولدی كه انلری تماماً
اهلاك ایتمدی ودخی یهوداده ایو شیلر واقع اولدی ١٣ ورحبعام ملك اورشلیمده قوتلندی وسلطنت ایلدی
زیرا رحبعام سلطنت ایتمكه باشلدوغی زمان قرق بر یاشنده ایدی واون یدی ییل اورشلیمده سلطنت
سوردی شول شهرده كه ربّ اوراده كندو اسمنی قومق ایچون انی جمله اسرائیل سبطلرندن اختیار
ایلدی وانا‌سنك آدی عمونیّه نعما ایدی ١٤ وملك كتلك ایتدی كه ربّی آرامق ایچون قلبنی حاضر
ایتمدی ١٥ ورحبعامك اوّلكی وصكره‌كی قصه‌لری شمعیا پیغمبرك كتابنده وباقیچی عدّونك تناسل
نامه‌سنده مسطور در وجمیع كونلرده رحبعام ویوربعامك آراسنده جنكلر وار ایدی ١٦ ورحبعام باباری
ایله رقود ایلدی وداودك شهرنده دفن اولندی واوغلی آبیا انك یرینه ملك اولدی ۞

اون اوچنجی فصل

١ یوربعامك اون سكزنجی ییلنده آبیا یهودا اوزرینه ملك اولدی ٢ اورشلیمده اوچ ییل سلطنت
سوردی وآناسنك آدی جبعه‌لو اوریائلك قزی میخایاهو ایدی وآبیا ویوربعامك آراسنده جنك وار ایدی
٣ وآبیا شجاعتلو جنك آدملرینك عسكریله دورت یوز بیك كزیده ارلر ایله آلای دوزدی یوربعام دخی
انك قرشوسنه سكز یوز بیك كزیده ارلر قوّت وشجاعت صاحبلری ایسه آلای دوزدی ٤ وآبیا افرایم
طاغنده اولان صماریم طاغنده طوروب دیدیكه ای یوربعام وجمله اسرائیل بنی دكلیك ٥ سزه بلمك
دوشمزمی كه اسرائیل اللهی ربّ داوده ایلا واوغللرینه توز عهدی ایله ابدا اسرائیل اوزرینه سلطنت
ویرمشدر ٦ وداود اوغلی سلیمانك قولی ناباط اوغلی یوربعام قلقوب كندو افندیسنه عاصی اولسدی
٧ وآواره آدملر بلیعل اوغللری یاننه جمع اولوب سلیمان اوغلی رحبعامك اوزرینه قوتلندیلر رحبعام
ایسه كنج ویواش یوركلو اولمغله قرشولرینه مقاومت ایتمدی ٨ وشمدی سز داود اوغللرینك النده اولان
ربّك مملكتی قرشوسنه مقاومت ایده‌لم دیرسكز چون سز عظیم كثرت سكز ویانكزده یوربعام سزه
الاهلر اولمق ایچون یاپدوغی آلتون بوزاغولر وار ٩ ربّك امامری هارون اوغللرینی ولاویلولری سوروب
كندولركزه غیری یرلرك قوملری كبی امامر ایتمدكزمی هركیم صغر یاورویی ایله ویدی قوچ ایله
كلدی ایسه الاهلر اولمیانلره او امام اولدی ١٠ امّا بز ایسه بزم اللهمز ربّ در وانی براقمدق ربّه خدمت
ایدن امامر هارون اوغللری درلر ولاویلولر دخی ایشده درلر ١١ وهر صباح وهر آخشام ربّه صعیده‌لر
وطیّب بخورلر یاقرلر وپاك سفره اوزرنده وجوه اتمكی وهر آخشام قندیل یاقمق ایچون آلتون شمعدان
ومصباحلری وار زیرا بز اللهمز ربّك فرضلرینی حفظ ایدرز امّا سز انی براقدكز ١٢ واشته الله بزم ایله
باشده در وانك امامری صدالو بورولر ایله اوزركزه چالالر ای بنی اسرائیل باباركزك اللهی ربّ
اوزرینه جنك ایتمك زیرا برخوردار اولمازسكز ١٣ بو اثناده یوربعام انلرك آردلرندن كلمك ایچون برپوسو

طولاشدردی شویله که اسرائیلیلر یهودا اوکنده و اول یوسو آردلرنده ایدیلر ۱۴ و یهودا آدملری
باقدیلر و اشته اوکلرنده و آردلرنده جنك وار و ربه چاغردیلر و امامار بورولری چالدیلر ۱۵ و یهودا
ارلری کلبانك چکدیلر و یهودا ارلری کلبانك چکدکده الله یوربعامی و جمله اسرائیلی آبیانك اوکنده
اوردی ۱۶ و بنی اسرائیل یهودانك اوکندن قاچدیلر و الله انلری انلرینه ویردی ۱۷ و آبیا و انك قومی
انلری عظیم قتال ایله قردیلر و اسرائیلیلردن بش یوز بیك کزیده آدملر مقتول دوشدیلر ۱۸ ایمدی
او زماندن بنی اسرائیل منقاد اولدیلر و بنی یهودا بابالرینك اللهی ربه طیاندوقی ایچون قوتلندیلر ۱۹ و آبیا
یوربعامك آردنجه سکیردی و اندن بو شهرلری آلدی بیت ایلی و انك کویلرینی و یشانایی و انك کویلرینی
و عفرونی و انك کویلرینی ۲۰ و یوربعام آبیانك کونلرنده آرتق مقاومته قادر اولمادی و رب انی اوردی
و اولدی ۲۱ و آبیا قوتلنوب کندویه اون دورت عورت آلدی و یکرمی ایکی اوغل و اون آلتی قز تولید
ایلدی ۲۲ و آبیانك قالان قصه‌لری و طریقلری و سوزلری عدو پیغمبرك مدرسه‌سنده مسطورلردر ۞

اون دردنجی فصل

۱ و آبیا بابالریله رقود ایلیوب انی داودك شهرنده کومدیلر و اوغلی آسا انك یرینه ملك اولدی و انك
کونلرنده ولایت اون ییل راحت ایتدی ۲ و آسا اللهی ربك کوزلرنده ایو و طوغرو اولانی ایلدی
۳ زیرا غریبلرك مذبحلرینی و یوکسك یرلری قالدردی و بتلری پاره‌لدی و قورولری کسدی ۴ و یهودایه
امر ایتدیکه بابالرینك اللهی ربی طلب ایدوب شریعتی و امری حفظ ایلیه‌لر ۵ و جمله یهودا شهرلرندن
یوکسك یرلری و بتلری قالدردی و انك کونلرنده مملکت راحت ایتدی ۶ و یهودا‌ده حصارلو شهرلر یاپدی
چونکه اول ییللرده ولایت راحت ایدوب اوزرینه جنك اولمادی زیرا رب اکا راحت ویرمش ایدی
۷ و یهودایه دیدیکه بو شهرلری یاپالم و هنوز ولایت اوکمزده ایکن انلری دیوارلر و قله‌لر و قپولر و مانداللر
ایله چوره‌لم زیرا اللهمز ربی طلب ایتدك و طلب ایتدوکمز ایچون بزه چپ چوره‌ده راحت ویردی ایمدی
یاپدیلر و انلره میسر اولدی ۸ و آسانك عسکری وار ایدی یهودادن اوچ یوز بیك قلقان و مزراق
طاشیانلر و بنیامیندن ایکی یوز سکسان بیك قلقان طاشیان و یای چکنلر جمله بونلر قوتلو و شجاعتلو کشیلر
ایدی ۹ و حبشلو زارح بیك کره بیك عسکر ایله و اوچ یوز عربه ایله اوزرلرینه چقوب تا مریشه‌یه
کلدی ۱۰ آسا دخی قرشوسنه چقدی و مریشه‌نك قربنده اولان صفتا دره‌سنده صفلری دزدیلر ۱۱ و آسا
اللهی ربه فریاد ایدوب دیدیکه یا رب سنك یانکده قوتسزه یا چوق قوتلویه نصرت ویرمك شی دکل
ای اللهمز ربه بزه نصرت ویر چونکه توکل ایدوب بو چوق عسکر اوزرینه سنك اسمك ایله کلدك
یا رب اللهمز سن آدم سکا غالب چقماسون ۱۲ و رب حبشلولری آسانك اوکنده و یهودانك اوکنده
قردی و حبشلولر قاچدیلر ۱۳ و آسا هم انکله بله اولان قوم انلرك آردنجه تا جراره‌یه دك سکیردیلر

وحبشلولر دوشديلر تا انلردن جان قالمينجه زيرا ربك اوكنده وانك عسكرينك اوكنده قرلديلر
وزياده سيله چوق غنيمت كوتورديلر ١٤ وجراره نك چوره سنده اولان جمله شهرلرى اورديلر زيرا ربك
قورقوسى اوزرلرينه كلدى وجمله شهرلرى يغماله ديلر چون ايچلرنده چوق دوشملق وار ايدى ١٥ وسوريلرك
اوبالرينى يقديلر ونيجه نيجه قيونلر ودوه لر سورديلر واورشليمه دونديلر ۞

اون بشنجى فصل

١ والله ك روحى عوديد اوغلى عزرياهونك اوزرينه كلدى ٢ وآسانك اوكنه چقوب اكا ديديكه اى
آسا وجمله يهودا وبنيامين بنى ديكليك رب سزكله در وقتاكه سز انكله سكز واكر انى آرايه جق
اولورسكز انى بولورسكز اما اكر انى براغه جق اولورسكز او دخى سزى براغه جق در ٣ واسرائيل خيلى زمان
حق اللهسز ومعلم امامسز وشريعتسز ايدى ٤ اما مضايقه سنده اسرائيل اللهى ربه رجوع ايدوب انى
آرادقلرنده انى بولديلر ٥ واول زمانلرده چقانه وكيرنه سلامت يوغيدى وجمله ولايتلك ساكنلرى
اوزرينه چوق مشقت وار ايدى ٦ وامت امتى وشهر شهرى قراردى زيرا الله انلرى هر بلا ايله مضطرب
ايدردى ٧ اما سز قوتلنك والليكز كوشمسون زيرا عمللريكزه اجر واردر ٨ وآسا بو سوزلرى وعوديد
پيغمبرلكنى ايشتدوكى كبى قوتلندى وجمله يهودا وبنيامين ولايتندن وافرايم طاغنده آلدوغى شهرلردن
مكروهاتى رفع ايلدى وربك رواقى اوكنده اولان ربك مذبحنى تجديد ايتدى ٩ وجمله يهودا وبنياميني
وافرايمدن ومنسادن وشمعوندن انلرك آراسنده ساكن اولان غريبلرى جمع ايلدى زيرا اسرائيلدن
نيجه سى اللهى رب انكله ايدوكنى كورمكله يانه دوشديلر ١٠ ايمدى آسا سلطنتنك اون بشنجى ييلنك
اوچنجى آينده اورشليمه جمع اولديلر ١١ واول كونده كتوردوكى يغمادن ربه يدى يوز صغر ويدى بيك
قيون ذبح ايلديلر ١٢ واول عهده كردوكيلركه بابالرينك اللهى ربى بتون قلبدن وبتون جاندن
طلب ايده لر ١٣ وهر كيم اسرائيل اللهى ربى طلب ايتمزسه كوچكدن بيوكه وارندن عورته وارنجه
اولدرله ١٤ وعظيم آواز ايله وتهليل ايله وبورولر وسرنالر ايله ربه يمين ايلديلر ١٥ واول يميندن جمله
يهودا مسرور اولدى زيرا بتون قلب ايله يمين ايتديلر وجمله مرادى ايله انى طلب ايتديلر وانى
بولديلر ورب انلره چپ چوره ده راحت ويردى ١٦ ودخى آسا ملك آناسى معكاىى قوروده بت ياپدوغى
ايچون سلطانلقدن چقاردى وآسا انك بتنى پاره ليوب سحق ايلدى وقدرون ايرماغى يانندنه ياقدى ١٧ نهايت
يوكسك يرلر اسرائيلدن قالدرلمادى اما آسانك قلبى جميع كونلرنده سليم ايدى ١٨ ودخى باباسنك تقديس
ايتدوكى وكندونك تقديس ايتدوكى نسنه لرى كمشى التونى وقابلرى اللهك اوينه كتوردى ١٩ وآسانك
سلطنتنك اوتوز بشنجى ييلنه دك جنك يوغيدى ۞

اون آلتنجی فصل

١ آسانك سلطنتنك اوتوز آلتنجی ییلنده اسرائیل ملكی بعشا یهودا اوزرینه چقدی و رامه‌یی بنا
ایلدی كه یهودا ملكی آسایه كیمسه‌یی چیقمغه و كیرمكه قومایه ٢ بو خصوصدن آسا رب اوینك و ملك
اوینك خزینه‌لرندن كمشی و آلتونی چقاروب و انلری دمشقده ساكن اولان آرام ملكی بن هداده كوندروب
دیدیكه ٣ سنكله بنم آرامزده عهد اولسون بابام ایله باباك آراسنده اولدوغی كبی اشته سكا كمش
و آلتون كوندردم وار اسرائیل ملكی بعشا ایله اولان عهدكی بوزكه بندن چقه‌كده ٤ بن هداد دخی
آسا ملكی دكلیوب سرعسكرلرینی اسرائیل شهرلری اوزرینه كوندردی و عیونی و دانی و آبیل مایمی و نفتالی
شهرلرینك جمله مخزنلرینی باصدیلر ٥ و اولدیكه بعشا بونی ایشتدوكی كبی رامه‌یی یاپمقدن واز كچدی
و ایشندن فراغت ایلدی ٦ او زمان آسا ملك عموما یهودایی آلوب بعشانك یاپدوغی رامه‌نك طاشلرینی
و آغاجلرینی كوتردیلر و انلردن جبعه‌یی و مصفایی یاپدی ٧ و اول زمانده باقیجی حانانی یهودا ملكی آسایه
كلوب اكا دیدیكه چونكه آرام ملكنه طیاندك و اللهك ربه طیانمدك بو اجلدن آرام ملكنك عسكری
الكدن قورتلدی ٨ حبشلولر و سودانلولر عظیم عسكر دكلمی ایدی عربه‌لری و آتلولری كثرت اوزره
ایدیلر ینه‌ده سن ربه طیاندوغك ایچون انلری سنك الكه ویردی ٩ زیرا ربك كوزلری جمله یری بورایه
اورایه سیر و تماشا ایدرلر كه اكا قلب سلیم ایله اعتماد ایدنلره كندوینی قوی كوستره بو خصوصده
سفیهلك ایلدك انك ایچون بوندن صكره سكا جنكلر اولسه كرك ١٠ و آسا اول باقیجی‌یه غضبناك اولوب
انی حبس خانه‌یه قویدی زیرا بونك ایچون اكا پك طارلدی هم دخی آسا اول زمانده قومدن بعضیسنه ظلم
ایتدی ١١ و اشته آسانك اولكی و صكره‌كی قصه‌لری یهودا و اسرائیل ملكلرینك كتابنده مسطوردر
١٢ و آسا سلطنتنك اوتوز طقوزنجی ییلنده آیاقلرنده خسته اولدی و خسته‌لكی زیاده‌سیله شدید
اولدی ینه‌ده خسته‌لغنده ربی طلب ایتمدی انجق طبیبلری طلب ایتدی ١٣ و آسا بابالریله رقود
ایلدی و سلطنتنك قرق برنجی ییلنده وفات ایتدی ١٤ و انی داود شهرنده كندویه قازدوغی مزارنده
كومدیلر و انی بهارلر ایله و عطارلرك ایشیله مركب طیبات ایله مملو بر دوشكده وضع ایتدیلر و اكا
قتی چوق بهارلر یاقدیلر ۞

اون یدنجی فصل

١ و انك یرینه اوغلی یوشافاط ملك اولدی و اسرائیل اوزرینه قوتلندی ٢ و یهودانك جمله حصارلو
شهرلرنده عسكر قودی و یهودا ولایتنده و باباسی آسا آلدوغی افرایم شهرلرنده محافظلر قودی ٣ و رب
یوشافاط ایله ایدی باباسی داودك اولكی طریقلرنده مسلك اولوب بعلیمی طلب ایتمدوكیچون ٤ انجق

باباسنك اللهنى طلب ايدوب انك امرلرنده سلوك ايلدى واسرائيلك ايتدوكى كبى ايتمدى ٥ انك
ايچون رب مملكتى انك الندە مقرر ايلدى وجملە يهودا يوشافاطە پيشكشلر ويرديلر شويلە كه مالى وعزتى
فراوان ايدى ٦ وقلبى ربك طريقلرنده يوكلندى ويهودادن يوكسك يرلرى وقورولرى قالدردى
٧ وسلطنتنك اوچنجى ييلنده كندو سرورلرندن بن حايلى وعبدياى وزخرياى ونثنائيلى وميخياهويى
كوندردى كه يهودا شهرلرنده تعليم ايدەلر ٨ وانلر ايلە شمعياهو ونثنياهو وزبدياهو وعسهايل
وشميراموت ويهوناثان وادونياهو وطوبياهو وطوب ادونيا نام لاويلولرى وانلر ايلە اليشماع ويهورام نام
امامرى كوندردى ٩ ايمدى يهودادە تعليم ايدرلر ايدى وربك تورات كتابى يانلرندە ايدى ويهودانك
جملە شهرلرينى طولاشوب قومە تعليم ايدرلر ايدى ١٠ وربك قورقوسى يهودانك اطرافنده اولان ولايتلرك
جملە مملكتلرى اوزرينە دوشدى كه يوشافاط اوزرينە جنك ايتمديلر ١١ فلسطيلردن دخى يوشافاطە
پيشكشلر وكمش خراجنى كتوررلر ايدى عربلر دخى اكا سوريلر يعنى يدى بيك يدى يوز قوچ ويدى بيك
يدى يوز اركچ كتوررلر ايدى ١٢ ويوشافاط كدەكدە بيودى يوكسك مرتبەيە ايرنجە ويهودادە قلعەلر
ومخزن شهرلرى بنا ايلدى ١٣ ويهودا شهرلرنده ماللرى چوق ايدى وجنك آدملرى قوت وشجاعت
اصحابى اورشليمدە ايديلر ١٤ وباباليرينك اولرنجە انلرك عددى بودر يهودادە بيك باشيلر اولان عدنا بك
وانكلە اوچ يوز بيك قوتلو وشجاعتلو آدملر ١٥ وانك يانندە يهوحانان بك وانكلە ايكى يوز سكسان
بيك ١٦ وانك يانندە زخرى اوغلى عمسيا كه كندوبى ارادتى ايلە ربە عرض ايلدى وانكلە ايكى يوز
بيك قوتلو وشجاعتلو آدملر ١٧ وبنيامينەدن قوت صاحبى اليادع وانكلە ايكى يوز بيك ياى وقلقان ايلە
يراقلولر ١٨ وانك يانندە يهوزاباد وانكلە يوز سكسان بيك جنكە حاضر آدملر ١٩ ملكە خدمت ايدنلر
بونلردر ملك جملە يهودادە اولان حصارلو شهرلرينە قودوغى آدملردن غيرى ❊

اون سكزنجى فصل

١ ويوشافاطك مالى وعزتى فراوان اولنجە آحابە خصم اولدى ٢ وبر قاچ ييلدن صكره آحابە
سامرەيە ايندى وآحاب اكا وبلەسنجە اولان قومە وافر قيونلر وصغرلر بوغازلدى وانى جلعاددە اولان
راموت اوزرينە چقمغە القا ايلدى ٣ واسرائيل ملكى آحاب يهودا ملكى يوشافاطە ديديكە بنم ايلە
جلعاددە اولان راموت اوزرينە كلورميسن اول دخى اكا جواب ويرديكە سن نيجە ايسك بن دخى بويلە
قومك نيجە ايسە قومم دخى بويلە وسنكلە جنكدە اولايم ٤ ودخى يوشافاط اسرائيل ملكنە ديديكە
كرم ايلە بوكون ربك سوزينە طانش ٥ ايمدى اسرائيل ملكى پيغمبرلردن دورت يوز آدم جمع ايدوب
انلرە ديديكە جلعاددەكى راموتك جنكنە وارالمى يوخسە واز كچەيمى انلر دخى ديديلركە چق زيرا
الله انى ملكك النە ويرەجكدر ٦ ويوشافاط ديديكە بونده ربك پيغمبرى دخى وارى كه اكا طانشەلم

٧ واسرائيل ملكى يوشافاطه ديديكه بر آدم دخى واركه انك وساطتيله ربه طانشه‌بلوز امّا بن اكا بغض
ايدرم زيرا بكا خير پيغمبرلك ايتمز بلكه جميع كونلرده شرّ سويلر بو يمله اوغلى ميخاهو در
ويوشافاط ديديكه ملك بويله ديمه‌سون ٨ ايمدى اسرائيل ملكى بر خادم چاغروب ديديكه تيز اول يملا
اوغلى ميخاهويى كتور ٩ واسرائيل ملكى ويهودا ملكى يوشافاط هر برى كندو تختنده خلعتلر كيمش
اوتورديلر سامره قپوسنك مدخلنده ميدانده اوتورديلر وجمله پيغمبرلر اوكلرنده پيغمبرلك ايدرلردى
١٠ وكناعنا اوغلى صدقياهو كندويه دمير بوينزلر ياپمش ايدى وديديكه ربّ بويله ديدى بونلر ايله
آراميلرى نطح ايده‌سين تا انلرى بوزنجيه‌دك ١١ وجمله پيغمبرلر دخى بويله پيغمبرلك ايدوب ديديلركه
جلعاده‌كى راموته چيق وايشك راست كله‌جك زيرا ربّ انى ملكك النه ويره‌جكدر ١٢ واول خبرجى كه ميخاهويى
چاغرمغه كتمش ايدى اكا سويليوب ديديكه اشته پيغمبرلر بر آغز ايله ملكه خيرلو سوزلر سويلرايمدى كرم
ايله سنك سوزك دخى انلردن برينك سوزى كبى اولا وخير سويله ١٣ وميخاهو ديديكه حىّ الـربّ
حقّيچون اللّهم هر نه كه ديرسه انى سويليه‌جكم ١٤ وملكه كلدوكنده ملك اكا ديديكه يا ميخا جلعاده‌كى
راموته جنكه كيده‌لممى يوخسه واز كچه‌يممى او دخى ديديكه چيقك ايشكز راست كله‌جكدر وانلر
اللركزه تسليم اولنورلر ١٥ وملك اكا ديديكه نيجه بر سكا يمين ويررم كه بكا ربّك اسمى ايله حقّدن
غيرى سويلميه‌سن ١٦ اول دخى ديديكه جمله اسرائيلى چوبانسز قيونلر كبى طاغلر اوزرنده طاغلمش
كوردم وربّ ديديكه بونلرك صاحبى يوقدر هر كس سلامتله كندو اوينه دونسون ١٧ واسرائيل ملكى
يوشافاطه ديديكه سكا ديمدممى كه بكا خير پيغمبرلك ايتمز الّا شرّ سويلر ١٨ وميخاهو ديديكه ايمدى
ربّك سوزينى دكليك ربّى كندو تختى اوزرنده اوترر ايكن وجمله كوكلرك عسكرينى صاغنده وصولنده
طورر ايكن كوردم ١٩ وربّ ديديكه اسرائيل ملكى آحابى كيم قندررر كه چقه وجلعاده‌كى راموتده دوشه
وبرى بويله ديدى وبر غيريسى شويله ديدى ٢٠ او زمان بر روح چقوب وربّك حضورنده طوروب
ديديكه بن انى قندررم وربّ اكا صورديكه نه ايله ٢١ اول دخى جواب ويرديكه چقايم وجمله انك
پيغمبرلرينك آغزنده يالان روح اولايم وربّ ديديكه قندررسن وغالب اولورسن چق وبويله ايله
٢٢ ايمدى حالا اشته ربّ بو جمله پيغمبرلرككك آغزينه يالان روحى قومشدر وربّ سنك اوزركه شرّ
سويلدى ٢٣ او زمان كناعنا اوغلى صدقياهو يقلاشوب ميخاهويى يكاغنه اوردى وديديكه ربّك روحى قنغى
يولدن بندن چقدى كه سكا سويليه ٢٤ وميخاهو ديديكه اشته كزلنمك ايچون اوده‌دن اوده‌يه كردوكك
كونده كوررسن ٢٥ واسرائيل ملكى ديديكه ميخاهويى آلك وانى شهرك سردارى آمونه وملكزاده يوآشه
كوتورك ٢٦ وديكزكه ملك بويله ديدى بونى حبس خانه‌يه قويك وانى تا بن سلامتله دونجه‌يه‌دك
مضايقه اتمكيله ومضايقه صويى ايله بسليك ٢٧ وميخاهو ديديكه اكر سلامتله دونرسك ربّ بنم
واسطه‌م ايله سويلمدى ودخى ديديكه يا قوم جمله‌كز دكليك ٢٨ ايمدى اسرائيل ملكى ويهودا ملكى

يوشافاط جلعاده‌كى راموته چقديلر ٢٩ واسرائيل ملكى يوشافاطه ديديكه بن تبديل صورت ايدوب
جنكه كيره‌يم سن ايسه كندو اثوابڭى كى واسرائيل ملكى تبديل صورت ايتدى وجنكه كيرديلر ٣٠ وآرام
ملكى يانده‌كى ارابه بكلرينه امر ايدوب ديديكه نه كوچك ايله نه بيوك ايله جنك ايدك انجق
يالڭز اسرائيل ملكى ايله ٣١ واولديكه عربه بكلرى يوشافاطى كورنجه ديديلر كه اسرائيل ملكى
بودر واڭا اوزرينه جنك ايتمك ايچون انى احاطه ايتديلر امّا يوشافاط نعره اوردى ورب اڭا ياردم ايتدى
والله انلرى اندن دوندردى ٣٢ واولديكه عربه بكلرى اسرائيل ملكى دكل ايدوكنى كورمكله اندن
دونديلر ٣٣ وبر آدم اتفاقًا ياى ايله آتوب اسرائيل ملكنى زرهڭ حلقه‌لرى آراسنه اوردى وعربه‌جيسنه
ديديكه الڭى دوندر وبنى جنك ميداننده‌ن چقار زيرا مجروح اولدم ٣٤ واول كون جنك اشتداد
بولدى واسرائيل ملكى آراميلرڭ قرشوسنده تا آخشامه‌دك عربه‌ده طوردى وغروب شمسڭ وقتنده
اولـــــــــــــــــــدى ۞

اون طقوزنجى فصل

١ ويهودا ملكى يوشافاط سلامت ايله اورشليمه كندو اوينه دوندى ٢ وحنانى اوغلى ييهو نام باقيجى
استقباله چقوب ملك يوشافاطه ديديكه شريره ياردم اولنورمى ربه بغض ايدنلرى سومك سڭا دوشرمى
انڭ ايچون ربڭ طرفندن اوزرڭه غضب مقرردر ٣ نهايت سنده ايو نسنه‌لر بولندى كه ولايتدن
قورولرى قالدردڭ والهى طلب ايتمكه قلبڭى حاضرلدڭ ٤ ويوشافاط اورشليمده ساكن اولدى
ودونوب بيرسبعدن تا افرايم طاغنه‌دك قوم آراسنه چقدى وانلرى بابالرينڭ الهى ربه دوندردى
٥ وولايتده يهودانڭ جمله حصارلو شهرلرنده شهر بشهر حاكملر نصب ايلدى ٦ وحاكملره ديديكه
باقڭ نه ايشلرسڭز زيرا ايده‌جككڭز حكم آدمڭ دكلدر ربڭ در اوكه حكمڭ مصلحتنده سزڭله اولور
٧ ايمدى حالا ربڭ قورقوسى اوزرڭزه اولسون صاقنڭ وعمل ايليڭ زيرا الهمز ربڭ قاتنده ظلم ايتمك
وخاطر كوزتمك ورشوت آلمق يوقدر ٨ ودخى يوشافاط اورشليمده ربڭ حكمى ايچون ودعوالر ايچون
لاويلولردن وامامله‌ردن واسرائيل بابالرى باشلرندن بعضيسنى نصب ايلدى زيرا اورشليمه دونمشلر ايدى
٩ وانلره تنبيه ايدوب ديديكه ربڭ قورقوسى ايله وايمان ايله وقلب سليم ايله حركت ايدڭ ١٠ وهر
دعوى كه شهرلرنده ساكن اولان قرنداشلرڭزدن سزه كلورسه اكر قان ايله قان آراسنده شريعت
ايله امر آراسنده فرايض واحكام آراسنده اولورسه انلره نصيحت ويرڭ كه ربه صوچلو اولميالر واوزرڭزه
وقرنداشلرڭز اوزرينه غضب اولميا بويله ايليڭ وصوچ ايتمڭ ١١ واشته باش امام امرياهو ربڭ هر
ايشنده اوزرڭزه اولا ويهودا اوينڭ هاديسى اسماعيل اوغلى زبدياهو ملكڭ هر مصلحتنده اولا ومعلم
لاويلولر اوكڭزده در يوركلنڭ وعمل ايليڭ ورب ايو كيشى ايله اولور ۞

يكرمنجی فصل

١ و بونلردن صكره اولديكه مواب اوغللری و عمون اوغللری و انلر ايله عمونيلردن غيری بعضيسی
يوشافاط اوزرينه جنك ايتمكه كلديلر ٢ و كلوب و يوشافاطه خبر ويروب ديديلر كه دكزك اوته
يقاسندن آرامدن عظيم كثرت اوزرکه كليور و اشته حاصصون تماره ده كه عين جادی او در طورولر
٣ و يوشافاط ربی طلب ايتمكه توجه ايلدی و جمله يهوداده اوروج ندا ايتدی ٤ و يهودا آدملری ربدن
ياردم دلمكه جمع اولديلر يهودانك جمله شهرلرندن دخی ربی طلب ايتمكه كلديلر ٥ و يوشافاط يهودا
و اورشليمك جماعتنده ربك اونده يكی حولينك اوكنده طوروب ٦ ديديكه ای بابالرمزك اللهی رب سن
كوكده الله و جميع امتلرك مملكتلرنده سلطان دكلمی سن قوت و قدرت سنك الكده در و سكا مقاومت
ايتمكه كيمسه قادر دكلدر ٧ سن اللهمز بو ولايتك ساكنلرينی اسرائيل قومكك اوكندن سورمدكمی و ای خليلك
ابراهيمك نسلنه تا ابدا ويرمدكمی ٨ و انلك ايچنده ساكن اولديلر و انده سكا سنك اسمكه مقدسی
يا پوب ديديلر كه ٩ اكر بلا يا حق قلچی يا طاعون يا قحط اوزرمزه كلورسه بو اوك اوكنده و حضورکده
طورالم چونكه سنك اسمك بو اوده در و سكا مضايقه لرمزده چاغرالم و بزی استجابت ايدوب قورتارجقسن
١٠ و شمدی اشته عمون و مواب اوغللری و ساعير طاغی كه اسرائيلی مصر ديارندن كلدكلرنده انلره كيرمكه
قومادك زيرا انلردن دونوب انلری قتل ايتمديلر ١١ اشته انلر بزه عوض ايدرلر چونكه بزه ميراث حقی
ايله ويردوككك ميراثكدن بزی سورمكه كليورلر ١٢ ای اللهمز انلرك اوزرينه حكم ايتمزميسن چونكه
بو اوزرمزه كلان عظيم كثرتك قرشوسنه بزده هيچ قوت يوقدر و بز ايشلينه جككمزی بلمزايز اما كوزلرمز
سنده درلر ١٣ و جمله يهودا كندو كوچكلری عورتلری و اوغللری ايله ربك حضورنده طوررلر ايدی
١٤ او زمان ربك روحی آساف اوغللرندن اولان لاويلو متانيا اوغلی يعيايل اوغلی بنايا اوغلی زخريا اوغلی
ياحزيايل اوزرينه جماعتك اورتاسنده نازل اولوب ١٥ ديديكه ای جمله يهودا و اورشليمك ساكنلری و سن
يوشافاط ملك دكليك رب سزه بويله ديدی سز قورقماك و بو عظيم كثرتك سببندن خوف ايتمك
زيرا جنك سزك دكل بلكه اللهك در ١٦ يارن اوزرلرينه اينك اشته انلر صيص يوقشنه چقاجقلر در
و انلری دره نك اوجنده يروايل بريه سنك اوكنده بولورسكز ١٧ بونده سزه جنك اولمياجقدر اقامت
ايليك طورك و ربك سزكله اولان خلاصنی كورك ای يهودا و اورشليم قورقماك و شاشماك يارن قرشولرينه
چقك زيرا رب سزكله اولاجقدر ١٨ و يوشافاط باشنی يره اكدی هم جمله يهودا و اورشليمك ساكنلری
ربك اوكنده دوشوب ربه سجده ايلديلر ١٩ و قهات اوغللرندن و قورح اوغللرندن اولان لاويلر اسرائيل
اللهی ربه بلند آواز ايله حمد ايتمكه قلقديلر ٢٠ و چيك صباح قلقوب تقوع بريه سنه چقديلر و چقرلر
ايكن يوشافاط طوروب ديديكه ای يهودا و اورشليمك ساكنلری بنی دكلييك اللهكز ربه ايمان كتورك

و امين اولورسكز انك پيغمبرلرينه ايمان كتورك و ايشكز راست كلور ٢١ و قوم ايله مشاوره ايتدكدن صكره
مغنيلر نصب ايتديكه ربه ارلايوب انك مقدس جلالتنه حمد ايده‌لر و عسكرك اوكنده كيدرلر ايكن
ديه‌لركه ربه شكر ايليك زيرا انك رحمتی ابدی در ٢٢ و بونلر كلبانكه و حمده باشلدقلری وقتده رب
يهودا قرشوسنه كلن عمون اوغللری و موآبيلر و ساعير طاغی اوزرينه پوسوجيلر صالدی و قرلديلر ٢٣ زيرا
عمون اوغللری و موآبيلر ساعير طاغنك ساكنلری اوزرينه قلقديلركه انلری احترام و استيصال ايليه‌لر
و ساعير ساكنلريله ايشنی تمام ايتدكدن صكره مابينلرنده هركس يولداشنی قيرمغه ياردم ايتدی
٢٤ و يهودا برييه‌يه طوغرو اولان مصفايه كلوب اول كثرته باقديلر و اشته انلرك لشلری يره ياتيلر
و بريسی قورتلمدی ٢٥ و يوشافاط و انك خلقی انلرك غنيمه‌لرينی يغمالمغه كلديلر و لاشلر آراسنده چوق
مال و قيمتلو يوسانلر بولديلر و كتورمكه طاقتی قالمايحه‌يه‌دك كندولرينه آلديلر چوق اولدوغندن اوچ
كون يغما ايتديلر ٢٦ و دردنجی كونده بركت دره‌سنده جمع اولديلر زيرا اوراده ربه تبارك ايلديلر
انك ايچون اول يرك آدينه بركت دره‌سی ديديلر تا بو كونه‌دك ٢٧ و جمله يهودا و اورشليمك آدملری
و انلرك باشنده يوشافاط شنلك ايله اورشليمه دونمكه توجه ايتديلر چونكه رب انلری دشمنلری اوزرينه
تفريح ايتدی ٢٨ و اورشليمه ربك اوينه طنبورلر ايله كمانچه‌لر ايله و بورولر ايله كلديلر ٢٩ و الله
قورقوسی جمله يرلرك مملكتلری اوزرينه اولدی چونكه ايشتديلركه رب اسرائيلك دشمنلری اوزرينه جنك
ايتدی ٣٠ ايمدی يوشافاطك مملكتی راحت اولدی و اللهی اكا هر طرفدن رفاهيت ويردی ٣١ و يوشافاط
يهودا اوزرينه سلطنت ايلدی سلطنت ايتمكه باشلدوغی زمان اوتوز بش ياشنده ايدی و اورشليمده يكرمی
بش ييل سلطنت سوردی و آناسنك آدی سلحی قيزی عزوبا ايدی ٣٢ و باباسی آسانك طريقنده سلوك
ايدوب واندن عدول ايتميوب ربك حضورنده طوغرو اولانی ايلدی ٣٣ ولكن يوكسك يرلر قالدرلمادی
و قوم دخی بابالرينك اللهنه قلبينی طوغرلتمامش ايدی ٣٤ و يوشافاطك اولكی و صكره‌كی قصه‌لرينك بقيه‌سی
اشته اسرائيل ملكلرينك كتابنده ذكر اولنان حنانی اوغلی ياهوانك سوزلرنده مسطور در ٣٥ بوندن صكره
يهودا ملكی يوشافاط اسرائيل ملكی آحزيا ايله تعاهد ايلدی اول كه بدعملق ايدردی ٣٦ و انكله شريك
اولديكه ترسيسه واراجق كميلر ياپالر و عصيونجابرده كميلری ياپديلر ٣٧ او زمان مارشالو دوداواهونك اوغلی
اليعازر يوشافاط اوزرينه پيغمبرلك ايدوب ديديكه چونكه آحزياهو ايله تعاهد ايتدك رب ايشلرڭی بوزدی
و كميلر پارەلنديلر و ترسيسه كتمكه يرامديلر ۞

يكرمی برنجی فصل

١ و يوشافاط بابالری ايله رقود ايلدی و بابالری ايله داودك شهرنده دفن اولندی و اوغلی يورام انك
يرينه ملك اولدی ٢ و انك قرنداشلری يوشافاط اوغللری وار ايدی يعنی عزريا و يحيئيل و زخرياهو

وعزرياهو ومیخایل وشفطیاهو جمله بونلر اسرائیل ملکی یوشافاطك اوغللری ایدیلر ٣ وانلرك باباسی
انلره چوق کمش والتون وقیمتلو شیلر ویهوداده اولان حصارلو شهرلر هبه ایلدی اما مملکتی یورامه
ویردی زیراکه الك طوغمش ایدی ٤ ویورام باباسنك مملکتنه نصب اولندقدن صکره قوتلندی وجمله
قرنداشلرینی واسرائیل بکلرندن بر قاچنی قلج ایله اولدردی ٥ یورام سلطنت ایتمکه باشلدوغی زمان
اوتوز ایکی یاشنده ایدی وسکز ییل اورشلیمده سلطنت سوردی ٦ وآحاب اوی ایتدوکی کبی اسرائیل
ملکلرینك طریقنده سلوك ایلدی زیرا آحابك قزی انك عورتی ایدی وربك کوزلرنده نملك ایلدی
٧ ولکن رب داودك اوینی بوزمق استمدی داود ایله کسشدوکی عهد ایچون واكا واوغللرینه جمیع
کونلرده چراغ ویره‌یم دیدوکی ایچون ٨ انك کونلرنده ادومیلر یهودا النك التندن چقوب عاصی اولدیلر
واوزرلرینه ملك نصب ایتدیلر ٩ ایمدی یورام کندو بکلری ایله وبله اولان عربه‌لر ایله چیقدی
وکیجه‌ده قلقوب انی احاطه ایدن ادومیلری وعربه بکلرینی اوردی ١٠ نهایت ادومیلر یهودا الی التندن
چقوب تا بو کونه‌دك عاصی اولدیلر اول زمانده لبنا دخی الی التنده اولمامق ایچون عاصی اولدی چون
یورام بابالرینك اللهی ربی براقمش ایدی ١١ ودخی یهودا طاغلرنده یوکسك یرلر یایدی واورشلیمك
ساکنلرینه زنا ایتدردی هم یهودایی آزدردی ١٢ وایلیا پیغمبردن اكا بر مکتوب کلدی که انك مضمونی
بو ایدی باباك داودك اللهی رب بویله دیدی چونکه باباك یوشافاطك طریقلرنده ویهودا ملکی آسانك
طریقلرنده سلوك ایتمدك ١٣ بلکه اسرائیل ملکلرینك طریقنده منسلك اولوب ویهودایه واورشلیمك
ساکنلرینه آحاب اوی زنا ایتدوکی کبی زنا ایتدردك ودخی سندن ایو اولان قرنداشلرکی باباکك عیالنی
اولدردك ١٤ اشته رب قومکه واوغللرکه وعورتلرکه وجمله مال ومنالکه عظیم بلا ویرسه کرك
١٥ وسن شدید مرض چکه‌جك سن بغرساقلرکك مرضنی حتی مرضك شدتندن بغرساقلرك کوندن
کونه چقه‌لر ١٦ ایمدی رب یورام اوزرینه فلسطیلرك وحبشلولره یقین اولان عربلرك روحنی اویاندردی
١٧ که یهودا اوزرینه چقوب ایچنه هجوم ایتدیلر وملکك اونده بولنان جمله مالی یغمالدیلر واوغللرینی
وعورتلرینی اسیر ایتدیلر واكا اوغللرندن اك کوچك اوغلی یهوحازدن غیری قالمادی ١٨ وبو جمله‌دن
صکره رب انك بغرساقلرینه بر مرض صالدیکه اكا درمان یوقیدی ١٩ واولدیکه نیچه کوندن صکره
اول ایکی ییلك صوکی کلدکدن صکره انك بغرساقلری مرضك شدتندن چقدیلر وشدید آغریلر چکوب
اولدی وقوم اكا بابالرینه ایتدوکی کبی محرقه ایتمدیلر ٢٠ سلطنت ایتمکه باشلدوغی زمان اوتوز ایکی
یاشنده ایدی واورشلیمده سکز ییل سلطنت سوردی وبهره‌مند اولمیوب کتدی وانی داودك شهرنده
کومدیلر اما ملکلرك مزارلرنده دکل ۞

يكرمى ايكنجى فصل

١ واورشليمك ساكنلرى اك كوچك اوغلى آحزياهويى اننك يرينه ملك نصب ايلديلر چون اوردويه
عربلر ايله كلن عسكر جمله بيوكلرينى اولدرمش ايدى ويهودا مكلكى يورام اوغلى آحزياهو ملك اولدى
٢ وآحزياهو سلطنت ايتمكه باشلدوغى زمان قرق ايكى ياشنده ايدى وبر ييل اورشليمده سلطنت سوردى
وآناسنك آدى عمرى قزى عتليا ايدى ٣ بو دخى آحاب اوينك طريقلرنده سلوك ايلدى زيرا آناسى اكا
فساد ايتمكه نصيحت ايدر ايدى ٤ وآحاب اوى كبى ربك حضورنده كوتولك ايلدى زيرا انلر باباسنك
وفاتندن صكره اننك هلاكنه نصيحتجيلر ايديلر ٥ او دخى انلرك نصيحتنه كوره سلوك ايدردى واسرائيل
مكلكى آحاب اوغلى يورام ايله آرام مكلكى حزائيل اوزرينه جلعاددهكى راموته جنكه واردى وآراميلر يورامى
مجروح ايتديلر ٦ ويورام يزراعيلده تيمار اولنمق ايچون دوندى اول يارهلردن كه انى آرام مكلكى حزائيل
ايله جنك ايدر ايكن يارهلديلر ويهودا مكلكى يورامك اوغلى آحزياهو آحاب اوغلى يورامى كورمك ايچون
يزراعيله اندى زيرا خسته ايدى ٧ وآحزياهونك هلاكى اللهدن اولدى كه يورامه واره زيرا كلدوكندن
صكره يورام ايله آحاب اوينى محو ايتمك ايچون ربدن مسح اولنان نمسى اوغلى ياهو اوزرينه چقدى
٨ واولديكه ياهو آحابك اوى اوزرينه حكم ايتدكده يهودا بكلرينى وآحزياهو قرنداشلرينك اوغللرينى
كه آحزياهويه خدمت ايدرلر ايدى بولدى وانلرى اولدردى ٩ وآحزياهويى آرادى وانى آخذ ايلديلر
زيرا سامرهده كزلنمش ايدى وانى ياهويه كتورديلر وانى اولدروب كومديلر زيرا ديديلر كه ربى بتون
قلب ايله آرايان يوشافاطك اوغلى در وآحزياهونك اوندن بكسه قالمادى كه ملك اولمغه قدرتى اولا
١٠ وآحزياهونك آناسى عتليا اوغلنك اولدوكنى كوردكده قلقدى ويهودا ملكلرينك جمله نسلنى هلاك
ايلدى ١١ اما ملكك قزى يوشبعات آحزياهونك اوغلى يوآشى آلدى وانى اولدرلن ملكزادهلرك آراسندن
اوغرلدى وانى ودايهسنى دوشكلر اودهسنه قودى ويورام ملكك قزى امام يويداعك عورتى يوشبعات كه
آحزياهونك قز قرنداشى ايدى انى عتليانك حضورندن كزلدى وعتليا انى اولدرمدى ١٢ وانلر ايله
اللهك اونده آلتى ييل كزلندى وعتليا ولايت اوزرينه سلطنت سورردى ۞

يكرمى اوچنجى فصل

١ اما يدنجى ييلده يويداع قوتلنوب وذكر اولناجق يوز باشيلرى آلوب انلر ايله عهد كسشدى
يروحام اوغلى عزريا ويوحنان اوغلى اسماعيل وعوبيد اوغلى عزرياهو وعدايا اوغلى معاسيا وزخرى
اوغلى اليشافاط ايله ٢ ويهودايى طولاشوب وجمله يهودا شهرلرندن لاويلولرى واسرائيل بابالرينك
باشلرينى جمع ايدوب اورشليمه كلديلر ٣ وجمله جماعت اللهك اونده ملك ايله عهد كسشديلر

ويوياداع انلره ديديكه اشته ملكك اوغلى سلطنت ايده‌جكدر نيجه‌كه رب داود اوغللرينك خصوصنده
سويلدى ايسه ٤ ايمدى ايده‌جككز بو در سزدن بر ثلث كه سبته كيره‌جكدر اكر امامل اكر لاويلولر
قپو آستانه‌سنك قپوجيلرى اولالر ٥ و بر ثلث دخى ملكك اونده و اوجنجى ثلث تمل قپوسنده و جمله
قوم ربك اوينك حوليلرنده اولسونلر ٦ و ربك اوينه كمسه كيرمسون امامل‌دن و خدمت ايدن لاويلولردن
غيرى بونلر كيرسونلر زيرا انلر مقدسلردر و جمله قوم ربك محافظه‌سنى ايلسونلر ٧ و لاويلولر هر كس
سلاحلرينى النده طوتوب ملكى هر طرفدن احاطه ايتسونلر و كيم كه اوه كيررسه قتل اولنه و ملك ايله
دخولنده و خروجنده اولك ٨ و لاويلولر و جمله يهودا امام يويادعك جمله امرلدوغنه كوره ايلديلر
و هر كس كندو آدملرينى سبته كيرنلرى و سبتدن چقانلرى آلديلر زيرا امام يوياداع بولكلرى صاليويرمدى
٩ و امام يوياداع يوز باشيلره اللهك اونده اولان داود ملكك مزراقلرينى و قلقانلرينى و سپرلرينى ويردى
١٠ و جمله قوم هر كس سلاحلرى النده هيكلك صاغ جانبندن تا هيكلك صول جانبنه‌دك مذبحك
و هيكلك ياننده ملكك چوره‌سنده طورديلر ١١ اندن صكره ملكزاده‌يى چقارديلر و انك اوزرينه تاج
و شهادتى قويوب انى ملك ايتديلر و يوياداع و اوغللرى انى مسح ايدوب ديديلر كه ملك ياشاسون ١٢ و عتليا
سكردن و ملكى مدح ايدن قومك آوازينى ايشتمكله قومه ربك اوينه كلدى ١٣ و باقدى و ايشته ملك
كندو دركى ياننده مدخلده طورردى و بكلر و بوروزنلر ملكك ياننده ايديلر و جمله ولايت قومى شن
اولوب بورولر چالردى و موسيقى سازلريله خواننده‌لر و نعتخوانلر و عتليا لباسلرينى يرتوب فتنه فتنه ديو
چاغردى ١٤ او زمان امام يوياداع عسكر اوزرينه نصب اولنان يوز باشيلرى چقاروب انلره ديديكه بونى
صفلرك اورتاسندن چقارك و آردنجه واران قلج ايله قتل اولنسون زيرا امام ديمش ايديكه انى ربك اونده
اولدرمك ١٥ و اكا يول ويرديلر و ملك خانه‌يه طوغرو اولان آتلر قپوسنك مدخلنه كلدوكنده انى اوراده
اولدرديلر ١٦ و يوياداع كندونك و جمله قومك و ملكك آراسنده عهد كسديكه ربك قومى اولالر ١٧ و جمله
قوم بعلك اوينه واروب انى يقديلر و مذبحلرينى و بتلرينى پاره‌لديلر و دخى بعلك كاهنى ماتانى مذبحك
اوكنده اولدرديلر ١٨ و يوياداع رب اوينك ضبط و ربطلرينى لاويلولر اولان امامل‌رك النه قودى كه انلرى
داود موسى‌نك توراتنده يازلدوغنه كوره ربه صعيده‌لرى سرور و سرود ايله تقريب ايتمك ايچون ربك
اونده نصب ايتمش ايدى داودك ايتدوكى ترتيبنه كوره ١٩ و دخى رب اوينك قپولرينه قپوجيلر قودى كه
بر وجهله ناپاك اولان كيرميه ٢٠ و يوز باشيلرى و اكابرلرى و قومك ضابطلرينى و ولايتك جمله خلقنى آلوب
ملكى ربك اوندن اندردى و ملك خانه‌يه اوست قپونك اورتاسندن كيرديلر و ملكى مملكت تختى اوزرينه
اوتورتديلر ٢١ و ولايتك جمله خلقى مسرور اولوب شهر راحت ايتدى عتليايى قلج ايله اولدردكلرندن
صكره ۞

یکرمی دردنجی فصل

١ یوآش ملك اولمغه باشلدوغی زمان یدی یاشنده ایدی و اورشلیمده قرق ییل سلطنت ایلدی
آناسنك آدی بیرسبعلو صبیا ایدی ٢ و یوآش امام یویاداعك جمله کونلرنده ربك کوزلرنده طوغرو اولانی ایلدی
٣ و یویاداع اکا ایکی عورت آلیویردی و اوغللر و قزلر تولید ایلدی ٤ و بوندن صکره یوآشك مرادی
اولدیکه ربك اوینی تجدید ایلیه ٥ و اماملری و لاویلولری جمع ایدوب انلره دیدیکه یهودا شهرلرینه
چقك و اللهکزك اوینی تعمیر ایتمك ایچون جمیع اسرائیلدن ییلدن ییله آقچه دوشرك و بو مصلحته
اقدام ایلیك اما لاویلولر اقدام ایتمدیلر ٦ ایمدی ملك باش امام یویاداعی چاغروب اکا دیدیکه نیچون
لاویلولردن طلب ایتمدك که ربك قولی موسینك اسرائیل جماعتنه امر ایتدوکی بخشیشی یهودادن
و اورشلیمدن شهادت چادری ایچون کتوره لر ٧ زیراکه فاسده عتلیا و انك اوغللری اللهك اوینی
بوزدیلر و ربك اوینك جمله تقدیس اولنان نسنه لری بعلیمه صرف ایلدیلر ٨ و ملك بیوردیکه بر صندوق
یاپوب انی ربك اوی قپوسنك خارجنده قویه لر ٩ و یهودا ده و اورشلیمده ندا ایتدیلرکه الله قولی موسینك
بریه ده اسرائیله وصیت ایتدوکی بخشیشی ربه کتوره لر ١٠ و جمله بکلر و جمله قوم مسرور اولوب
کتوردیلر و صندوقه براقدیلر تا تمام اولنجه ١١ و اولوردیکه آقچه چوغلدوغنی کوردکلرنجه صندوق
لاویلولرك الی ایله ملکك ضابطنه کتورلدوکی زمان ملکك کاتبی و باش امامك وکیلی کلوب صندوغی
بوشالدرلردی آندن صکره انی کرو کتوروب یرینه قورلردی کون بکون بویله ایدرلردی و چوق آقچه
دوشردیلر ١٢ و ملك و یویاداع انی ربك اوی خدمتنك یاپوسنی یاپانلره ویررلردی و بونلر ربك اوینی تعمیر
ایتمك ایچون طاشجیلر و دولکرلر و ربك اوینی مرمت ایتمك ایچون دمیرجیلر و باقرجیلر استیجار ایدرلر
ایدی ١٣ و یاپوجیلر یاپرلردی و یاپو انلرك اللریله مرمت اولندی و اللهك اوینی کندو شکلنه دوندروب
انی محکم ایلدیلر ١٤ و تمام ایتدکدن صکره باقی بکشی ملکك و یویاداعك اوکنه کتوردیلر و اندن ربك
اوی ایچون قابلر یعنی خدمت و قربانلر ایچون قابلر و کاسه لر و سایر التون و کمش قابلری یاپدیلر و دائما
یویاداعك جمله کونلرنده ربك اونده صعیده لر تقریب ایدرلر ایدی ١٥ و یویاداع قوجایوب و ساللخورده
اولوب وفات ایتدی وفات ایتدوکی زمان یوز اوتوز یاشنده ایدی ١٦ و انی داودك شهرنده ملکلر ایله
دفن ایتدیلر اسرائیلده هم الله ایله هم انك اوی ایله خیر ایتدوکی ایچون ١٧ و یویاداع وفات ایتدکدن صکره
یهودا بکلری کلوب ملکه سجده ایتدیلر او زمان ملك انلری دکلدی ١٨ و بابالرینك اللهی ربك اوینی
براغوب قورولره و بتلره عبادت ایلدیلر ایمدی بو صوچلق سببیله یهودا و اورشلیم اوزرینه غضب اولدی
١٩ و اکرچه رب انلره پیغمبرلر کوندردی ایسه ده که انلری کندویه دوندره لر و انلره اشهاد ایتدیلر
ینه ده دکلمدیلر ٢٠ و اللهك روحی امام یویاداعك اوغلی زخریا اوزرینه کلدی و قومك اوست یاننده طوروب

انلرە دیدیکە الله بویلە دیدی نیچون ربّڭ امرینە تعدّی ایدرسکز برخوردار اولمیاجقسکز چونکە
ربّی براقدڭز او دخی سزی براقمشدر ٢١ انلر دخی اوزرینە اتّفاق ایدوب انی ملکڭ امری ایلە ربّ اوینڭ
حولیسندە طاشلدیلر ٢٢ ویوآش ملك زخریانڭ باباسی یویاداعڭ اکا ایتدوکی احسانی اونتوب اوغلنی
اولدردی کە اولدوکی وقتدە دیدیکە ربّ کورسون وقانمی طلب ایلسون ٢٣ ویلڭ دونشندە واقع
اولدیکە آرام عسکری اوزرینە چقدی ویهودا واورشلیم اوزرینە کلدیلر وقومڭ جملە بکلرینی قومڭ
آراسندن هلاك ایتدیلر وانلرڭ جمیع غنیمەلرینی دمشق ملکنە کوندردیلر ٢٤ واکرچە آرامیلرڭ
عسکری آز آدملر ایلە کلدی ایسەدە ربّ انلرڭ اللرینە قتی چوق اولان عسکری تسلیم ایلدی بابالرینڭ
اللهی ربّی براقدقلری ایچون ویوآش اوزرینە حکم ایلدیلر ٢٥ واندن آیرلوب انی بیوك دردلر ایلە
براقدقلرندن صکرە کندو قوللری امام یویاداع اوغللرینڭ قانی ایچون انڭ اوزرینە فتنە ایدوب انی
دوشکندە اولدردیلر واولدی وانی داودڭ شهرندە کومدیلر امّا ملکلرڭ مزارلرندە کومدیلر ٢٦ وانڭ
اوزرینە فتنە ایدنلر بونلردر عمّونیە شمعاتڭ اوغلی زباد وموآبیە شمریتڭ اوغلی یوزاباد ٢٧ واوغللرینڭ
ویانندە دوشرلن آغچە کثرتنڭ واللهڭ اوی مرمّتنڭ خصوصی اشتە بونلر ملك نامەنڭ تواریخندە
مسطورلردر واوغلی آماصیاهو انڭ یرینە ملك اولدی ۞

یکرمی بشنجی فصل

١ آماصیاهو ملك اولمغە باشلدوغی زمان یکرمی بش یاشندە ایدی ویکرمی طقوز ییل اورشلیمدە
سلطنت ایلدی وآناسنڭ آدی اورشلیملو یهوعدان ایدی ٢ وربّڭ کوزلرندە طوغرو اولانی ایلدی امّا
کامل قلب ایلە دکل ٣ واولدیکە مملکت انڭ النە استحکام بولدقدە باباسی ملکی اولدرن قوللرینی
اولدردی ٤ امّا انلرڭ اوغللرینی اولدرمدی بلکە توراتدە موسی‌نڭ کتابندە یازلدوغی کبی ایلدی زیرا
اندە ربّ امر ایدوب دیدیکە بابالر اوغللر ایچون اولمیەلر واوغللر دخی بابالر ایچون اولمیەلر هرکس کندو
کناهی ایچون اولە ٥ وآماصیاهو یهودایی جمع ایدوب انلردن بابالرڭ اولرنجە بیك باشیلر ویوز باشیلر
جملە یهودا وبنیامیندە نصب ایلدی وانلری یکرمی یاشندن ویوقروسنی حسابە آلوب اوچ یوز بیك
جنکە چقان ومزراق وقلقان طوتان کزیدە آدملر بولدی ٦ ودخی اسرائیلدن یوز بیك قوّتلو وشجاعتلو
آدملر یوز قنطار کمشە استیجار ایلدی ٧ امّا الله آدمیسی اکا کلوب دیدیکە ای ملك اسرائیل عسکری
سنکلە وارمسون زیرا ربّ اسرائیل ایلە جملە افرایم اوغللری ایلە دکل ٨ استرسڭ وار قل جنکە
قوّتلن امّا الله سنی دشمنڭ اوکندە دوشرسە کرك زیرا یاردم ایتمکە ودوشرمکە ربّڭ قوّتی وار ٩ وآماصیاهو
الله آدمیسنە دیدیکە اسرائیل عسکرینە ویردوکم یوز قنطار کمش خصوصندە نە ایتملو والله آدمیسی
دیدیکە ربّڭ سکا بوندن زیادە ویرمکە قدرتی وار ١٠ ایمدی آماصیاهو انلری یعنی کندویە افرایمدن کلن

عَسکَرِی آیِردِی کِه کَندُو یَرِینَه دُونَه‌لَر بُو خُصُوصدَن یَهُودَا اُوزَرِینَه پَك غَضَبنَاك اُولدِیلَر وَکَندُو یَرِینَه
غَضَب اِیلَه دُوندِیلَر ١١ وَآمَاصیَاهُو قُوَّتلَنُوب قَومِنِی چِقَاردِی وَتُوز دَرَه‌سِنَه وَارُوب سَاعِیر اُوغُللَرِندَن اُون
بیڭِی اُوردِی ١٢ وَیَهُودَا اُوغُللَرِی اُون بیڭِی دَخِی دِیرِی طُوتُوب اَنلَرِی قَیَانُڭ بَاشِنَه کُوتُردِیلَر وَاَنلَرِی قَیَانُڭ
بَاشِندَن اُوچُردِیلَر وَجُملَه‌سِی چَاتلَدِیلَر ١٣ وَاُول عَسکَر طَایِفَه‌سِی کِه اَنلَرِی آمَاصیَاهُو جنگه بِله کَلمَك
اِیچُون کِرُو دُوندُرمِش اِیدِی یَهُودَا شَهرلَرِینَه سَامَرَه‌دَن تَا بَیت حُورَانَه‌دَك هُجُوم اِیتدِیلَر وَاَنلَردَن اُوچ
بیڭ آدَمِی اُولدُرُوب خَیلِی یَغمَا اِیتدِیلَر ١٤ وَاُولدِیکِه آمَاصیَاهُو اَدُومِیلَرِی قِرمَقدَن کَلدُکدَن صُکرَه
سَاعِیر اُوغُللَرِینُڭ اِلَاهلَرِینِی کَتُورُوب اَنلَرِی کَندُویَه اِلَاهلَر اُولمَق اِیچُون نَصب اِیلَدِی وَاُوڭلَرِنده سَجده اِیدُوب
اَنلَرَه بُخُورلَردِی ١٥ وَرَبُّڭ غَضَبِی آمَاصیَاهُو اُوزَرِینَه طُوتُشدِی وَاَکَا بِر پَیغَمبَر کُوندَرُوب دِیدِیکِه نِیچُون
اُول قَومُڭ اِلَاهلَرِینِی طَلَب اِیتدُك کِه کَندُو قَومِنِی سَنُڭ اَلِکدَن قُورتَارَه‌مَدِیلَر ١٦ وَاُولدِیکِه اُو مَکَّلَه
سُویلَیِنجَه مَلِك اَکَا دِیدِیکِه سَنِی مَلِکَه مُشِیرمِی قُودِیلَر وَاز کَچ زِیرَا سَنِی دُوکَجَکلَر وَپَیغَمبَر وَاز کَچدِی
وَدِیدِیکِه بِلُورِمکِه اَللّه سَنِی هَلَاك اِیتمَکَه قَصد اِیتدِی چُون بُونِی اِیدُوب نَصِیحَتِمِی دِیڭلَمَدُڭ ١٧ اَندَن صُکرَه
یَهُودَا مَلِکِی آمَاصیَاهُو مُشَاوَرَه اِیدُوب اِسرَائِیل مَلِکِی یَاهُو اُوغلِی یَهُوآحَاز اُوغلِی یُوآشَه کُوندَرُوب دِیدِیکِه کَل یُوز یُوزَه
کُورُشَه‌لُم ١٨ وَاِسرَائِیل مَلِکِی یُوآش یَهُودَا مَلِکِی آمَاصیَاهُویَه کُوندَرُوب دِیدِیکِه لِبنَانده اُولَان دِیکَن
لِبنَانده اُولَان اَرز آغَاجِنَه کُوندَرُوب دِیدِیکِه قِزِڭِی اُوغلُمَه عَورَتلِکه وِیر وَلِبنَانده اُولَان صَحرَا حَیوَانِی
کَچُوب اُول دِیکَنِی چِینَدِی ١٩ دِیدُڭ کِه اِشتَه اَدُومِیلَرِی اُوردُم وَقَلبُڭ سَنِی اِرتِفَاع اِیلَدِی کِه تَکَبُّرلِك
اِیدَه‌سِن حَالَا اَوِکده اُوتُور نِیچُون شَرَّه قَارِشُورسِن کِه سَن وَسَنُکله یَهُودَا بِله دُوشَه‌سِن ٢٠ اَمَّا آمَاصیَاهُو
دِیڭلَمَدِی زِیرَا بُو اَللّهدَن اُولدِی تَا کِه اَنلَرِی اَدُوم اِلَاهلَرِینِی طَلَب اِیتدُکلَرِی اِیچُون دُشمَنلَرُڭ اَلِنَه وِیرَه
٢١ وَاِسرَائِیل مَلِکِی یُوآش چِقدِی وَاُو وَیَهُودَا مَلِکِی آمَاصیَاهُو یَهُودَاده اُولَان بَیت شَمسده یُوز یُوزَه
کُورُشدِیلَر ٢٢ وَیَهُودَا اِسرَائِیلُڭ اُوڭِنده بُوزُلدِی وَهَرکَس چَادِرلَرِینَه قَاچدِیلَر ٢٣ وَاِسرَائِیل مَلِکِی
یُوآش یَهُوآحَاز اُوغلِی یُوآش اُوغلِی یَهُودَا مَلِکِی آمَاصیَاهُویِی بَیت شَمسده طُوتُوب اَنِی اُورشَلِیمَه کَتُوردِی
وَاُورشَلِیمُڭ دِیوَارِینِی اَفرَایِم قَپُوسِندَن تَا کُوشَه قَپُوسِنَه‌دَك دُورت یُوز ذِرَاع یِقدِی ٢٤ وَجُملَه آلتُون وَکُمُشِی
وَاَللّهُڭ اَوِنده عُوبَید اَدُومُڭ یَانِنده بُولُنَان جُملَه قَابلَرِی وَمَلِك خَانَه‌سِنُڭ خَزِینَه‌لَرِینِی وَرَهن اُوغُللَرِینِی
آلُوب سَامَرَه‌یَه دُوندِی ٢٥ وَیَهُودَا مَلِکِی یُوآش اُوغلِی آمَاصیَاهُو اِسرَائِیل مَلِکِی یَهُوآحَاز اُوغلِی یُوآشُڭ
وَفَاتِندَن صُکرَه اُون بَش یِیل یَاشَادِی ٢٦ وَآمَاصیَاهُونُڭ اَوَّلکِی وَصُکرَه‌کِی قَالَان قِصَّه‌لَرِی یَهُودَا وَاِسرَائِیل
مَلِکلَرِینُڭ کِتَابِنده مَسطُورلَردُر ٢٧ وَاُول زَمَاندَن صُکرَه کِه آمَاصیَاهُو رَبُّڭ آردِندَن دُوندِی اُورشَلِیمده
اَنُڭ اُوزَرِینَه فِتنَه اِیلَدِیلَر وَلَاخِیشَه قَاچدِی اَمَّا اَنلَر آردِنجَه لَاخِیشَه کُوندَرُوب اَنِی اُورَاده اُولدُردِیلَر
٢٨ وَاَنِی آتلَر اُوزَرِینَه قُویُوب کُوتُردِیلَر وَاَنِی یَهُودَا شَهرِنده بَابَالَرِی اِیلَه کُومدِیلَر ۞

یکرمی آلتنجی فصل

١ وجمله یهودا قومی عوزیاهویی که اون آلتی یاشنده ایدی آلدیلر و انی باباسی آماصیاهونك یرینه
ملك نصب ایلدیلر ٢ آیلوتی او بنا ایلدی و انی یهودایه کرو ویردی ملك بابالری ایله رقود ایتدکدن
صکره ٣ عوزیاهو ملك اولمغه باشلدوغی زمان اون آلتی یاشنده ایدی و اورشلیمده اللی ایکی ییل سلطنت
ایلدی و آناسنك آدی اورشلیملو یاخیلیا ایدی ٤ و ربك حضورنده طوغرو اولانی ایلدی باباسی آماصیاهونك
جمله ایتدوکنه کوره ٥ و اللهك رویالرینی آکلیان زخریانك کونلرنده اللهی طلب ایتدی و ربی طلب
ایتدوکی کونلرده الله انك ایشنی راست کتوردی ٦ و چقوب فلسطیلر اوزرینه جنك ایتدی و جات
حصارینی و یبنا حصارینی و آشدود حصارینی یقدی و آشدودده و فلسطیلرده شهرلر بنا ایلدی ٧ و الله
انکا فلسطیلر اوزرینه و غور بعلده ساکن اولان عربلر اوزرینه و معونیلر اوزرینه نصرت ویردی ٨ و عمونیلر
عوزیاهویه پیشکشلر ویردیلر و انك نامی تا مصرك مدخلنه دك چقدی زیرا غایتله قوتلنمش ایدی ٩ و دخی
عوزیاهو اورشلیمده کوشه قپوسی اوزرنده و دره قپوسی اوزرنده و کوشه‌لر اوزرنده قله‌لر یاپدی و انلری
محکم ایتدی ١٠ و دخی بریه‌ده قله‌لر یاپدی و چوق قویولر قازدی زیرا صحراده و اوواده چوق سوریلری
و طاغلرده و کرملده چفتجیلری و باغجیلری وار ایدی زیرا فلاحتی سوردی ١١ و دخی عوزیاهونك جنکجی
عسکری وار ایدی که جنکه آلایلر ایله چقرلردی کاتب یعوئیلك و ضابطی معسیاهونك الی ایله حساب
اولنان عدد اوزره و بو عسکر ملکك بکلرندن حننیاهونك الی التنده ایدیلر ١٢ قوتلو و شجاعتلو آدملرك
بابالر باشلرینك جمله عددی ایکی بیك آلتی یوز ایدی ١٣ و انلرك الی التنده اوچ یوز بیك بش
یوز آدم وار ایدی که ملکه دشمن اوزرینه امداد ایتمك ایچون قوت و اقتدار ایله جنك ایدرلردی
١٤ و عوزیاهو جمله عسکره قلقانلر و مزراقلر و طولغه‌لر و زرهلر و یایلر و صپان طاشلری تدارك ایلدی ١٥ و دخی
اورشلیمده عقل ایله بولنمش منجنیقلر یاپدیکه اوقلری و بیوك طاشلری آتمق ایچون قله‌لر اوزرنده
و کوشه‌لر اوزرنده اولالر و انك آدی اوزاغه چقدی زیرا تا قوتلنجیه‌دك کندویه عجیب امدادلر پیدا
اولدی ١٦ اما قوتلندقدن صکره قلبی کندونك هلاکنه یوجه‌لندی زیرا اللهی ربه عاصی اولدی و بخور
مذبحی اوزرنده تبخیر ایتمك ایچون ربك هیکلنه کیردی ١٧ و آردنجه امام عزریاهو و انك ایله ربك
قوت صاحبی اولان سکسان اماملری کیردیلر ١٨ و عوزیاهو ملکه قرشو قویوب انکا دیدیلر که یا عوزیاهو
ربه تبخیر ایتمك سنك ایشك دکلدر بلکه هارون اوغللری امامل‌رکدر که تبخیر ایتمك ایچون تقدیس
اولندیلر مقدسدن چق زیرا عاصی اولدك و ربّ اللهدن سکا بو ایش عزته صاییلماز ١٩ و عوزیاهو طارلدی
و النده تبخیر ایتمك ایچون مجمرداني وار ایدی و امامله طارلدوغی کبی امامل‌رك اوکنده ربك اونده
بخور مذبحنك یاننده آلننده جذاملق پیدا اولدی ٢٠ و باش امام عزریاهو و جمله امامل انکا باقدیلر

وَ اِشتَه آلِنندَه جُذام اولمش ايمدى اَنِى عجله ايله اوراذن چقارديلر وَاو دخى چقمق ايچون عجله ايتدى
زيرا رَبّ اَنِى اورمش ايدى ٢١ وَعُوزيّاهو مَلِك تا اولدوكى كونه دك جُذام ايدى وَرَبّك اوندن مُنسقطع
اولمغله بويله جذام باشقه بر اوده ساكن اولدى وَاوغلى يوثام مَلِك اوينك اوزرينه اولوب ولايت قومنه
حُكم ايدردى ٢٢ وَعُوزيّاهونك اوّلكى وَصكره كى قالان قصّه لرينى عموص اوغلى اِشَعيا پيغمبر يازدى
٢٣ وَعُوزيّاهو باباليريله رقود ايلدى وَاَنى باباليرى ايله مَلِكلر مزارلغنك صحراسنده كومديلر زيرا جذام در
ديديلر وَاوغلى يوثام اَنك يرينه مَلِك اولدى ۞

يكرمى يدنجى فصل

١ يوثام مَلِك اولمغه باشلدوغى زمان يكرمى بش ياشنده ايدى وَاورشليمده اون آلتى ييل سلطنت ايلدى
وَآناسنك آدى صادوق قزى يَروشا ايدى ٢ وَرَبّك كوزلرنده طوغرو اولانى ايلدى هر نه كه باباسى
عُوزيّاهو ايتدى ايسه امّا رَبّك هيكلنه كيرمدى وَدخى قوم مفسد ايدى ٣ وَبو ربّ اوينك يوكسك قپوسنى
بنا ايلدى وَعوفلك ديوارنده چوق بنا ايتدى ٤ وَدخى يهودا طاغلرنده شهرلر ياپدى وَاورمانلرده
قلعه لر وَقلّه لر بنا ايلدى ٥ وَعمّون اوغللرينك مَلِكى ايله جنك ايلدى وَاوزرلرينه غالب چقدى وَاول
ييلده عمّون اوغللرى اكا يوز قنطار كمش وَاون بيك مدّ بغداى وَاون بيك مدّ آرپه ويرديلر وَايكنجى
هم اوچنجى ييلده عمّون اوغللرى اكا بونى ادا ايتديلر ٦ وَيوثام قوّتلندى چونكه اللّهى ربّك اوكنده
يوللرينى طوغرلتدى ٧ وَيوثامك قالان قصّه لرى وَجمله جنكلرى وَيوللرى اسرائيل وَيهودا مَلِكلرينك
كتابنده مسطورلردر ٨ وَسلطنت ايتمكه باشلدوغى زمان يكرمى بش ياشنده ايدى وَاورشليمده اون آلتى
ييل سلطنت سوردى ٩ وَيوثام باباليرى ايله رقود ايلدى وَاَنى داودك شهرنده كومديلر وَاوغلى آحاز
اَنك يرينه مَلِك اولدى ۞

يكرمى سكزنجى فصل

١ آحاز مَلِك اولمغه باشلدوغى زمان يكرمى ياشنده ايدى وَاورشليمده اون آلتى ييل سلطنت ايلدى
امّا باباسى داود ايتدوكى كبى ربّك كوزلرنده طوغرو اولانى ايتمدى ٢ بلكه اسرائيل مَلِكلرينك طريقتنده
سلوك ايتدى وَبعليمه دوكمه بتلر ياپدى ٣ وَبن هنّوم دره سنده بخورلدى ربّ بنى اسرائيلك يوزندن
قوودوغى طايفه لرك مكروهاتنه كوره اوغللرينى آتشه ياقدى ٤ يوكسك يرلرده وَدپه لر اوزرنده وَهر يشيل
آغاجك آلتنده ذبح وَتبخير ايلدى ٥ اَنك ايچون اللّهى ربّ اَنى آرام مَلِكنك اَلنه تسليم ايلدى وَاَنى
قروب وَاندن وافر اسيرلر آخذ ايدوب انلرى دمشقه كوتورديلر وَدخى اسرائيل مَلِكنك اَلنه تسليم اولندى
كه اَنى عظيم ضرب ايله اوردى ٦ زيرا رَمَليا اوغلى فاقح يهوداده بر كونده يوز يكرمى بيك شجاعتلو

بكنلر هپ اولدردى باباليننك اللهى ربى براقدقلريچون ٧ و افرايمك جبارى زخرى مككزاده معسيايى
و سراى كتخداسى عزريقامى و مككك ايكنجيسى القانايى اولدردى ٨ و بنى اسرائيل كندو قرنداشلرندن
ايكى يوز بيك قدر عورتلر و اوغللر و قزلر اسير كوتورديلر و انلردن چوق غنيمه يغماليديلر و غنيمه‌لرى
سامرهيه كوتورديلر ٩ و اوراده ربك بر پيغمبرى وار ايدى كه انك آدى عوديد ايدى بو سامره‌يه كلن
عسكرك اوكنه چقوب انلره ديديكه اشته باباكزك اللهى رب يهودايه غضب ايتدوكيچون انلرى الكزه
تسليم ايلدى و انلرى بويله بر خشم ايله اولدردكز كه تا كوكه‌دك چقدى ١٠ و حالا يهودا و اورشليمك
اوغللرينى كندولركزه قول و خلايق قوللانالم ديرسكز حقا سز اللهكز ربه صوچلو دكلميسكز ١١ ايمدى
حالا بنى دكلبك و قرنداشلركزدن سوردوككز اسيرلرى دوندرك زيرا ربك خشم و غضبى اوزركزده در
١٢ او زمان بنى افرايم باشلرندن بعضيسى يعنى يهوحنان اوغلى عزريا و مشلموت اوغلى برخيا و شالوم
اوغلى حزقيا و حدلى اوغلى عماسا جنكدن كلنلرك اوزرينه قلقديلر ١٣ و انلره ديديلر كه اسيرلرى
بورايه كتورمك زيرا ربه صوچلو اولدق و سز كناهلرمز اوزرينه و صوچلرمز اوزرينه قاتمغه نيت ايدرسكز
بزم صوچمز چوقدر و اسرائيل اوزرينه خشم و غضب وار ١٤ و جنكجيلر اسيرلرى و غنيمه‌يى بكلرك و جمله
جماعتك اوكنده صاليويرديلر ١٥ و اول آدلرى ايله ذكر اولنان آدملر قلقوب اسيرلرى طوتديلر و انلردن
جمله چيلاق اولانلرى دوشملق ايله كيدرديلر و انلرى طوناتديلر و انلره پاپوچ كيدرديلر و انلره يدروب
ايچورديلر و انلرى ياغلديلر و انلردن جمله عاجزلرى اشككلر اوزرينه قويوب كوترديلر و انلرى قرنداشلرينه
خرما آغاجلرى شهرى اريحايه التدكلرندن صكره سامره‌يه دونديلر ١٦ اول زمانده آحاز ملك آثور
ملكلرينه كوندردى كه اكا امداد ويره‌لر ١٧ زيرا ادوميلر دخى كلوب يهودايى قرديلر و اسيرلر كوترديلر
١٨ و فلسطيلر دخى اوواده و يهودانك جنوبنده اولان شهرلر اوزرينه آقين ايتديلر و بيت شمسى و آيلونى
و غدروتى و سوخوايى و كويلرينى و تمنايى و كويلرينى و جمزوايى و كويلرينى آلوب اوراده ساكن اولديلر
١٩ زيرا رب يهودايى اسرائيل ملكى آحاز ايچون تذليل ايلدى چون يهودايى اللهدن فراغت ايتدردى
و ربه عظيم عصيان ايلدى ٢٠ و اكا آثور ملكى تلغات فلناصر كلدى كه اكا تسلط ويردى اما انى
قوتلندرمدى ٢١ زيرا آحاز ربك اوندن و ملكك و بكلرك اولرندن خزينه‌لر آلوب آثور ملكنه ويردى
ينه‌ده اكا ياردم ايتمدى ٢٢ و مضايقه‌سنك وقتنده ربه دخى زياده عاصى اولوردى آحاز ملك بو شكل
ايدى ٢٣ زيرا انى قران دمشق الاهلرينه ذبح ايلدى و ديديكه چونكه آثور ملكلرينك الاهلرى انلره
ياردم ايدرلر بن انلره ذبح ايده‌يم كه بكا دخى ياردم ايده‌لر اما انلر اكا و جمله اسرائيله سبب عثرت
اولديلر ٢٤ و دخى آحاز الله اوينك قابلرينى دوشروب الله اوينك قابلرينى پاره‌لدى و رب اوينك قپولرينى
قپادى و اورشليمك هر كوشه‌سنده كندويه مذبحلر ياپدى ٢٥ و يهودانك هر شهرنده يوكسك يرلر
ياپدى كه غريب الاهلره تبخير ايليه و باباليننك اللهى ربى اغضاب ايلدى ٢٦ و انك قالان قصه‌لرى و جمله

اولکی و صکره‌کی طریقلری اشته یهودا و اسرائیل ملکلرینک کتابنده مسطورلردر ٢٧ و آحاز باباری ایله
رقود ایلدی و انی شهرده یعنی اورشلیمده کومدیلر اما انی اسرائیل ملکلرینک مزارلرینه کتورمدیلر
و اوغلی حزقیا انک یرینه ملک اولدی ❁

یکرمی طقوزنجی فصل

١ حزقیا ملک اولمغه باشلدوغی زمان یکرمی بش یاشنده ایدی و اورشلیمده یکرمی طقوز ییل سلطنت
سوردی و آناسنک آدی زخریا قزی آبیا ایدی ٢ و باباسی داودک جمله ایتدوکی اوزره ربک نظرنده طوغرو
اولانی ایلدی ٣ او سلطنتنک اولکی ییلنده اولکی آیده رب اوینک قپولرینی آچدی و انلری تعمیر
ایلدی ٤ و امامـلری و لاویلولری کتوردوب انلری شرق چارشوسنه جمع ایلدی ٥ و انلره دیدیکه ای
لاویلولر بنی دکلیک شمدی کندولرکزی تقدیس ایلیک و بابالرکزک اللهی ربک اوینی تقدیس ایلیک
و قدسدن نجاستی چقارک ٦ زیرا بابالرمز عصیان ایدوب و اللهمز ربک کوزلرنده کوتولق ایلیوب انی
براقدیلر و یوزلرینی ربک چادرندن چوروب آردینی دوندیلر ٧ و دخی رواقک قپولرینی قپادیلر و قندیللری
سوندردیلر و بخوری تبخیر ایتمدیلر و قدسده اسرائیل اللهنه صعیده‌لر تقریب ایتمدیلر ٨ انک ایچون
ربک غضبی یهودا و اورشلیم اوزرینه اولوب انلری اضطرابه و وحشته و استهزایه ویردی نیجه که کوزلرکز
ایله کورورسکز ٩ و اشته بابالرمز قلجدن دوشوب اوغللرمز و قزلرمز و عورتلرمز بونک ایچون اسیرلر در
١٠ شمدی اسرائیل اللهی رب ایله عهد کسمک کوکلمده در که بزدن خشم و غضبنی دوندره ١١ ای
اوغللرم غافل اولمک زیرا رب سزی استحیار ایلدیکه اکا خدمت ایتمک ایچون اوکنده طوروب خدمتکار اولاسز
و تبخیر ایده‌سز ١٢ او زمان لاویلولر قالقدیلر یعنی قهاتیلرک اوغللرندن عماسای اوغلی محات و عزریاهو اوغلی
یوائیل و مراری اوغللرندن عبدی اوغلی قیس و یهللئیل اوغلی عزریا و جرشونیلردن زیما اوغلی یوآح
و یوآح اوغلی عدن ١٣ و الیصافان اوغللرندن شمری و یعوئیل و آساف اوغللرندن زخریاهو و متنیاهو
١٤ و هیمان اوغللرندن یحوئیل و شمعی و یدوثون اوغللرندن شمعیا و عوزیئیل ١٥ و قرنداشلرینی جمع
ایدوب کندولرینی تقدیس ایلدیلر و ملکک امری ایله و ربک کلامی ایله ربک اوینی تمیزلمکه کیردیلر
١٦ و امامـلر ربک اوی ایچنه انی تمیزلمکه کیردیلر و ربک هیکلنده بولنان جمله نجاستی ربک اوی
حولیسنه چقاردیلر و لاویلولر انی آلوب طشره‌یه قدرون ارماغنه کوتردیلر ١٧ و ایلک آیک اولکی کوننده
تقدیس ایتمکه باشلدیلر و آیک سکزنجی کوننده ربک رواقنه کیردیلر و سکز کون ربک اوینی تقدیس
ایدوب ایلک آیک اون التنجی کوننده تمام ایلدیلر ١٨ اندن صکره حزقیا ملکه کیروب اکا دیدیلرکه
ربک بتون اوینی و صعیده‌نک مذبحنی و انک جمله آوادانلقلرینی و وجوه اتمکلرینک سفره‌سنی و جمله
آوادانلقلرینی تمیزلدک ١٩ و آحاز ملک عاصی اولدقده کندو سلطنتی اثناسنده ترک ایتدوکی جمله

آوادانلقلَرِی حاضِرلَیُوب تَقدیس اَیلَدُك وَاِشتَه اَنلَر رَبِّك مَذبَحِی اُوكُندَه دُرلَر ٢٠ وَحَزَقیّا مَلِك صَباح
قَلقُوب وَشَهرُك بَكلَرینی جَمع ایدُوب رَبِّك اَوینَه چِقدِی ٢١ وَیَدِی بُوغا وَیَدِی قُوچ وَیَدِی قُوزِی وَیَدِی
اَركَج كُناه ایچُون مَملَكَت ایچُون مَقدَس ایچُون وَیَهُودا ایچُون قُربانلِق كَتُوردیلَر وَهارُون اُوغُللَرِی اِماملَرَه
اَمر ایتدیكه اَنلَرِی رَبِّك مَذبَحِی اُوزَرینَه تَقریب ایدَه‌لَر ٢٢ ایمدِی بُوغالَرِی بُوغازلَدیلَر وَاِماملَر قانی آلُوب
مَذبَح اُوزَرینَه سَرپدیلَر وَقُوچلَرِی دَخِی بُوغازلَدیلَر وَقانی مَذبَح اُوزَرینَه سَرپدیلَر قُوزیلَرِی دَخِی بُوغازلَدیلَر
وَقانی مَذبَح اُوزَرینَه سَرپدیلَر ٢٣ وَدَخِی كُناه قُربانی ایچُون اَركَجلَرِی مَلِكُك وَجَماعَتُك اُوكُنَه یانَشدُردیلَر
وَاُوزَرلَرینَه اَللَرینی قُودیلَر ٢٤ وَاِماملَر اَنلَرِی بُوغازلَدیلَر وَقانینی جُملَه اِسرائیلُك كُناه كَفارَتی ایچُون مَذبَح
اُوزَرینَه تَقریب ایتدیلَر زیرا مَلِك اَمر ایتمِش ایدیكه بُو صَعیدَه وَكُناه قُربانی جُملَه اِسرائیل ایچُون اُولا
٢٥ وَدَخِی مَلِك لاویلُولَرِی رَبِّك اَوینده دَفلَر ایلَه طَنبُورلَر ایلَه وَكَمانچه‌لَر ایلَه نَصب اَیلَدِی داوُدُك وَمَلِكُك
باقیجیسی جادُك وَناثان پیغَمبَرُك اَمرِی اُوزرَه زیرا بُو اَمر رَبِّدَن اَنُك پیغَمبَرلَرینُك اَلی ایلَه ویریلمِش ایدِی
٢٦ ایمدِی لاویلُولَر داوُدُك مُوسیقی سازلَرِی ایلَه وَاِماملَر بُورُولَر ایلَه حاضِر طُوردیلَـر ٢٧ اُو زَمان حَزَقیّا
بُیُوردیكه صَعیدَه‌یی مَذبَح اُوزَرینَه تَقریب اَیلَیَه‌لَر وَصَعیدَه باشلَندُوغی وَقتدَه رَبِّك تَسبیحی دَخِی بُورُولَـر
ایلَه وَاِسرائیل مَلِكی داوُدُك مُوسیقی سازلَرِی ایلَه باشلَندِی ٢٨ وَجُملَه جَماعَت سَجدَه ایدَرلَردِی وَمُغَنّیلَر
تَغَنّی ایدُوب بُورُولَر چالنُورلَردِی بُو جُملَه‌یی تا صَعیدَه‌نُك تَمامنَه‌دَك ایدَرلَردِی ٢٩ وَقُربانی تَمام ایتدُكلَرندَن
صُكرَه مَلِك وَجُملَه بِلەسِنجه بُولُنانلَر رُكوع وَسَجدَه اَیلَدیلَر ٣٠ وَدَخِی حَزَقیّا مَلِك وَبَكلَر لاویلُولَرَه اَمر
ایتدیلَر كه داوُدُك وَباقیجی آسافُك كَلاملَرِی ایلَه رَبّه حَمد اَیلَیَه‌لَر وَعَظیم سُرُور ایلَه حَمد اَیلَدیلَـر
وَرُكوع وَسَجدَه اَیلَدیلَـر ٣١ اُو زَمان حَزَقیّا سُویلَیُوب دیدیكه شِمدِی كَندُولَرُكُزِی رَبّه تَقدیس
ایتدُكُز یانَشُك وَرَبِّك اَوینَه حَمد ایلَه قُربانلَر كَتُورُك ایمدِی جَماعَت حَمد ایلَه قُربانلَر كَتُوردیلَر وَهَر
كیمُك كُوكلِ اِرادَتی وار ایدِی ایسَه صَعیدَه‌لَر اَیلَدِی ٣٢ وَجَماعَتُك كَتُوردُوكی صَعیدَه‌لَرُك عَدَدِی یتمِش
بُوغا یُوز قُوچ وَایكی یُوز قُوزِی ایدِی بُو جُملَه رَبّه صَعیدَه ایچُون ایدِی ٣٣ وَتَقدیس اُولُنان نَسنَه‌لَـر
آلتی یُوز اُوكُز وَاُوچ بیك قُیُون ایدِی ٣٤ اَمّا اِماملَر آز اُولمَغلَه جُملَه ذَبیحَه‌لَرِی سَلخ ایتمَكَه قادِر اُولمادیلَر
اَنُك ایچُون قَرنداشلَرِی لاویلُولَر اَنلَرَه یاردُم ایتدیلَر تا ایش تَمام اُولنجَه وَسایِر اِماملَر كَندُولَرینی تَقدیس
ایدنجَیَه‌دَك زیرا كَندُولَرینی تَقدیس ایتمَه‌دَه لاویلُولَر اِماملَردَن اَسلَم قَلب ایدیلَر ٣٥ وَدَخِی صَعیدَه‌لَرُك
عَظیم وَفرَتی وار ایدِی سَلامَت قُربانلَرینُك یاغلَرِی ایلَه وَصَعیدَه‌لَرُك دُوكِشلَرِی ایلَه بُو وَجه ایلَه رَبّ
اَوینُك خِدمَتی حاضِر اُولدِی ٣٦ وَحَزَقیّا وَجُملَه قَوم الله قَومی بُویلَه آمادَه قِلندیغندَن سَوندیلَر زیرا
بُو نَسنَه آكسِزین اُولــــــــــــدِی ۞

اُوتوزنجى فصل

١ وحزقيا جمله اسرائيله ويهودايه ارسال ايلدى ودخى افرامه ومنسّايه مكتوبلر يازدى كه ربّك اوينه
اورشليمه كلوب اسرائيل اللّهى ربّه فصح بيرامنى ايده‌لـــر ٢ زيرا ملك وانك بكلرى وجمله جماعت
اورشليمده مشاوره ايتديلركه ايكنجى آيده فصح بيرامنى ايده‌لر ٣ اول اجلدن كه اول زمانده انى
ايتمكه قادر اولماديلر امامار كفايت ايده‌جك قدر كندولرينى تقديس ايتمدكلرى وقوم اورشليمه جمع
اولمادوغى ايچون ٤ وبو نسنه ملكه وجمله جماعته معقول كورندى ٥ ونتيجه سوز ايتديلركه جمله
اسرائيلده بير سبعدن تا دانه‌دك ندا اولنه كه اسرائيل اللّهى ربّه اورشليمده فصح بيرامنى ايتمكه
كله‌لر زيرا چوقدن انى امر مسطور اوزره ايتمامشلر ايدى ٦ ايمدى ملكك وبكلرينك طرفندن اولان
مكتوبلر ايله اولاقلر جمله اسرائيله ويهودايه كتديلر وملكك امرى ايله ديديلركه يا بنى اسرائيل
ابراهيم واسحق واسرائيل اللّهى ربّه دونك او دخى آثور ملكلرينك اللرندن قورتلمش بقيه‌كزه دونه‌جكدر
٧ وباباكزك اللّهى ربّه عصيان ايدن باباكز وقرنداشلركز كبى اولماك وبونك ايچون انلرى
اضطرابه تسليم ايلدى نيجه كه كوروسكز ٨ وشمدى باباكز كبى بوينكزى بكلتمك وربّه ال صونك
وانك ابدا مقدّس ايتدوكى مقدسه كلك واللهكز ربّه عبادت ايليك وانك خشم وغضبى سزدن انصراف
ايده‌جكدر ٩ واكر سز ربّه رجوع ايدرسكز قرنداشلركز واوغللركز انلرى اسير ايله كوتورنلرك اوكنده
مرحمت بولوب بو ولايته عودت ايده‌جكلر زيرا اللهكز ربّ رحمان ورحيم در واكا رجوع ايده‌جك
اولورسكز سزدن يوزينى چويرميه‌جكدر ١٠ واول اولاقلر شهردن شهره افرايم ومنسّا ولايتندن تا زبلونه‌دك
كچديلر امّا خلق انلره ضحك وسخر ايدرلردى ١١ نهايت آشيردن ومنسّادن وزبلوندن بعضيسى تواضع
ايدوب اورشليمه كلديلر ١٢ يهودادده دخى اللهك الى ايديكه ربّك كلامنه كوره ملكك وبكلرك امرينى اجرا
ايتمك ايچون انلره كوكل بر ويرمشدر ١٣ وچوق قوم اورشليمه جمع اولديكه ايكنجى آيده فطير بيرامنى اتمكك
بيرامنى ايده‌لر قتى چوق جماعت اولدى ١٤ وقلقوب اورشليمده اولان مذبحلرى قالدرديلر وجمله بخور
مذبحلرينى دخى قالدروب قدرون ارماغنه براقديلر ١٥ وايكنجى آيك اون دردنجى كوننده فصح قربانينى
بوغازلديلر وامامار ولاويلولر عار چكوب كندولرينى تقديس ايتديلر وربّك اوينه صعيده‌لر كتورديلر
١٦ وعادتلرى اوزره الله آدميسى موسى توراتنك موجبنجه كندو منصبلرنده طورديلر وامامار لاويلولرك
اللرندن قانى آلوب سربرلر ايدى ١٧ زيرا جماعتده چوق مقدّس اولمامش كسنه‌لر اولمغله ربّه تقديس
اولنه‌جق فصح قربانينى بوغازلمق ايچون لاويلولر ناپاك اولانلرك يرنده طورديلر ١٨ زيرا قومك چوغى افرامدن
ومنسّادن وايسّاكاردن وزبلوندن اكثريسى كندولرينى تطهير ايتمديلر وياززلش اولانه مغاير فصح قربانينى
يديلر امّا حزقيا انلر ايچون دعا ايدوب ديديكه ايو اولان ربّ اول كسه‌يه مغفرت ايليســون ١٩ كه

باباریننك اللهی ربّ اللّٰهی طلب ایتمك ایچون بتون قلبنی حاضر ایلدی اگرچه مقدس طهارتی اوزره
دگل ایسه‌ده ٢٠ وربّ حزقیایی استجابت ایتدی وقومه عفو ایلدی ٢١ واورشلیمده بولنان بنی اسرائیل
یدی گون عظیم سرور ایله فطیرسز اتمکك بیرامنی ایتدیلر ولاویلرلر واماملر گون بگون ربّه حمد
ایدوب ربّك جبروتنی سازلر ایله تسبیح ایدرلردی ٢٢ وحزقیا ربّك خدمتنده ماهر اولان جمله لاویلولره
گوکللرنجه سویلدی انلر دخی سلامت قربانلرینی تقریب ایده‌رك وباباریننك اللهی ربّه حمد وثنا ایلیه‌رك
یدی گون بیرام قربانلرندن یدیلر ٢٣ وجمله جماعت مشاوره ایتدیلر كه بیرامی یدی گون دخی ایده‌لر
ایمدی یدی گون دخی سرور ایله بیرامی ایتدیلر ٢٤ زیرا یهودا ملكی حزقیا جماعته بیك بوغا ویدی
بیك قیون باغشلدی بگلر دخی بیك بوغا واون بیك قیون جماعته باغشلدیلر ونیجه اماملر كندولرینی
تقدیس ایتدیلر ٢٥ وجمله یهودا جماعتی اماملر ولاویلولر ایله واسرائیلدن گلن جمله جماعت واسرائیل
ولایتندن گلن ویهوداده ساكن اولان غریبلر شنلك ایلدیلر ٢٦ واورشلیمده عظیم سرور اولدی زیرا
اسرائیل ملكی داود اوغلی سلیمانك گونلرندن برو بویله نسنه اورشلیمده واقع اولمامش ایدی ٢٧ اندن
صكره اماملر ولاویلولر قلقوب قومه خیر دعا ایتدیلر وانلرك آوازی مستجاب اولدی وانلرك دعاسی
گوكلره قدسنك مكاننه‌دك یتیشـــــــدی ۞

اوتوز برنجی فصل

١ وبو جمله‌یی تمام ایتدكدن صكره انده حاضر اولان جمله اسرائیل یهودا شهرلرینه چیقدیسلر
وبتلری پاره‌لیوب وقورولری كسوب جمله یهوداذن وبنیامیندن وافرامدن ومنسّادن یوكسك یرلری
ومذبحلری یقدیلر تا انلری تمام افنا ایدنجیه‌دك اندن صكره جمله بنی اسرائیل هركس كندو ملكنه
وشهرینه عودت ایتدیلر ٢ وحزقیا امامّلرك ولاویلولرك بولكلرینی اوّل اولان بولكلرنجه هركسی كندو
خدمتی اوزره ترتیب ایلدی اگر اماملر اگر لاویلولر صعیده‌لر ایچون وسلامت قربانلری ایچون كه
ربّ اوردوسنك قپولرنده خدمت ایدوب شكر وحمد ایلیه‌لر ٣ ودخی ملك كـــندو مالندن صعیده‌لر
ایچون بر حصّه تعیین ایلدی یعنی صباح واخشام صعیده‌لری ایچون وسبتك وآی باشیلرك وبیراملرك
صعیده‌لری ایچون نیجه كه ربّك توراتنده یازلمش ایسه ٤ وقومه اورشلیمك ساكنلرینه امر ایتدیكه
اماملره ولاویلولره پایلرینی ویره‌لر تاكه ربّك شریعتنده مقوّی اولالر ٥ بو امر شایع اولدوغی گبی بنی
اسرائیل بغدایك شرابك ویاغك وبالك وجمله تارلا محصولنك طرفانده‌لرینی كثرت ایله گتوردیلر جمله‌نك
عشرینی كثرت ایله گتوردیلر ٦ ویهودا شهرلرنده ساكن اولان بنی اسرائیل ویهودا صغر وقیون
عشرینی واللهی ربّه تقدیس اولنمش مقدّس نسنه‌لرك عشرینی گتوردیلر ویغین یغین ایتدیلر ٧ اوچنجی
آیده اول یغینلری یغمغه باشلدیلر ویدنجی آیده تمام ایتدیلر ٨ وحزقیا وبگلر گلوب یغیـــنلری

كوردكلرنده ربّه وانلك قومى اسرائيله دعا ايلديلر ٩ وحزقيا امامارى ولاويلولرى يغينلردن اوترى
سؤآل ايلدى ١٠ وصادوق اوندن اولان باش امام عزريا جواب ويروب ديديكه بو هديّه لر ربّك اوينه
كتورلمكه باشلنلدن برو يدك وطوق اولدق ودخى وافر قالدى زيرا ربّ قومنه بركت ويردى و باقى
قالان وفرت عظيم بودر ١١ وحزقيا بيورديكه ربّك اونده مخزنلر حاضرليالر وحاضرلديلر ١٢ وهديّه لرى
وعشرلرى ومقدّس نسنه لرى طوغرولق ايله ايچرو كتورديلر واوزرلرينه لاويلو كونانياهو حكم وقرنداشى
شمعى انلك ايكنجيسى ايدى ١٣ ويحيايل وعزريا ونحات وعسايل ويريموت ويوزاباد واليايل ويسماخيا
وماحات وبنايا كونانياهونك وقرنداشى شمعى نك الى التنده ضابطلر ايديلر حزقيا مَلِكك والله اوينك
مدبّرى عزريانك امرى اوزره ١٤ وشرقه متعيّن قپوجى لاويلو يمنا اوغلى قورا اللّهه اهدا اولنان كوكللو
هديّه لر اوزرينه ايدى كه ربّك هديّه لرينى واقدس اولان نسنه لرى ويره ١٥ وانلك الى التنده عدن
وبنيامين ويشوع وشمعيا وآمريا وشكنيا امامارك شهرلرنده طوغرولق اوزره ايديلر كه قرنداشلرينه
اكر بيوكه اكر كوچكه حصّه لرنجه پاى ويره لر ١٦ يعنى بولكلرنجه كندو نوبتلرينه وخدمتلرينه كوره
ربّك اوينه كيرنلرك هبسنه كون بكون پايلرينى ويره لر آرالرنده اولان ارككلردن ماعدا كه اوچ ياشندن
ويوقرويه اولوب تناسل اوزره حسابه آلنديلر ١٧ وبابالرينك اولرنجه تناسل اوزره امامارك ولاويلولرك
تحريرى يكرمى ياشندن ويوقرويلردن اولدى منصبلرنجه وبولكلرنجه ١٨ اول پاى دخى تناسل اوزره تحرير
اولنان عورتلرينه واوغللرينه وقزلرينه جمله جماعته ويرلدى زيرا امانت ايله كندولرينى تقدسده تقديس
ايدرلر ايدى ١٩ وهر شهرلرينك واروشلرى تارلالرنده شهر بشهر هارون اوغللرى اولان امامارە آدلريله
آكلمش آدملر وار ايديكه اماماردن وجمله لاويلولرك تناسلندن اولان جميع اركككلره پاى ويره لر
٢٠ وحزقيا جمله يهوداده بويله ايلدى والهى ربّك حضورنده ايو وطوغرو وحقّ اولانى ايلدى ٢١ والله
اوى خدمتنك ايشنده وشريعتده وامرلرده هر نه ايشه باشلدى ايسه اللّهندن طلب ايده رك بتون
قلب ايله عمل ايدردى واكا ميسّر اولوردى ✿

اوتوز ايكنجى فصل

١ بو قصّه لردن وحقيقتدن صكره آثور ملكى سنحريب واروب يهودايه كلدى وحصارلو شهرلر قرشوسنه
اوردوبى قوردى وانلرى كندومه فتح ايده يم ديرايدى ٢ وحزقيا سنحريبك كلدوكنى واورشليم اوزرينه
جنك ايتمكه نيّت ايتدوكنى كوردوكنده ٣ كندو بكلرى وقوّتلو آدملرى ايله تشاور ايلديكه شهردن
طشره اولان چشمه لرك صولرينى طقايالر واكا ياردم ايتديلر ٤ ووافر قوم جمع اولوب جمله چشمه لرى
وولايتك ايچنده آقان ارماغى طقاديلر تاكه آثور ملكلرى كلوب چوق صو بولميالر ٥ وكندويه استحكام
ويروب هر يقلمش حصارى ياپوب تا قلّه لره ترفيع ايتدى وطشره بر حصار دخى ياپدى وداودك شهرنده

اولان میلوایی تعمیر ایلدی ودخی قتی چوق مزراقلر وقلقانلر یاپدردی ٦ وقوم اوزرینه جنك بکلری نصب
ایلدی وانلری شهر قپوسنك چارشوسنده یانینه جمع ایلیوب وانلره کوکللرنجه سویلیوب دیدیکه
٧ یوركلنك وقوتلنك آثور ملکندن و یله سنجه اولان جمله چوقلقدن قورقماك وشاشماك زیرا بزم ایله
اولانلر انك ایله اولانلردن زیاده در ٨ ات بازوسی انکله در اما بزم ایله اللهمز رب در که بزه یاردم ایدوب
جنکلرمزی جنك ایده قوم دخی یهودا ملکی حزقیانك سوزلرینه طیاندی ٩ بونلردن صکره آثور ملکی
سنحریب او وانکله اولان جمله قوتی لاخیس قرشوسنده ایکن اورشلیمه یهودا ملکی حزقیایه و اورشلیمده
اولان جمله یهودایه قوللرینی کوندروب دیدیکه ١٠ آثور ملکی سنحریب بویله دیدیکه کیمه طیانورسکز
که اورشلیمده محصور اولمغه طورورسکز ١١ حزقیا اللهمز رب بزی آثور ملکنك الندن قورتاراجقدر دیو
سزی آلداتمزمی سزی آچلق وصوسزلق ایله اولمه تسلیم ایتمك ایچون ١٢ اول حزقیا انك یوکسك
یرلرینی ومذبحلرینی هدم ایدوب ویهودایه واورشلیمه سویلیوب دیمدیمی که یالکز بر مذبحك
اوکنده سجده واوزرنده تبخیر ایلیك ١٣ ولایتلرك جمیع قوملرینه بنم وباباریمك ایتدوکنی بلمزمیسکز
اول ولایتلر قوملرینك الاهلری کندو ولایتلرینی المدن قورتارمغه قادر اولدیلرمی ١٤ باباریم هلاك ایتدکلری
امتلرك الاهلری آراسنده کندو قومنی بنم المدن قورتارمغه کیم قادر ایدیکه اللهکز دخی سزی المدن
قورتارمغه قادر اولا ١٥ ایمدی حالا حزقیا سزی آلداتمسون وبونك کبی اولمیجق نسنه یه سزه اناندرمسون
واکا انانمك زیرا چونکه هر امتك ومملکتك هیچ بر الاهی کندو قومنی المدن وباباریمك الندن قورتارمغه
قادر اولمادی قنده قالدیکه اللهکز سزی المدن قورتاره ١٦ وانك قوللری الله ربه قرشو وقولی حزقیایه
قرشو دخی زیاده نسنه لر سویلدیلر ١٧ واسرائیل اللهی ربه سب ایتمك واکا قرشو سویلمك ایچون مکتوبلر
یازوب دیدیکه نیجه که ولایتلر امتلرینك الاهلری کندو قومنی المدن قورتارمدیلر ایسه بویله دخی
حزقیانك اللهی کندو قومنی المدن قورتارهمز ١٨ وحصار اوزرنده اولان اورشلیم قومنه بلند آواز ایله
یهودی لساننده چاغردیلر انلری قورقتمق وشاشرمق ایچون وبو وجهله شهری آلمق ایچون ١٩ وانسان
اللرینك ایشی اولان ولایت امتلرینك الاهلرینه قرشو سویلدکلری کبی اورشلیمك اللهنه قرشو سویلدیلر
٢٠ وبونك ایچون حزقیا ملك وآموص اوغلی اشعیا پیغمبر دعا ایدوب کوکه طوغرو فریاد ایلدیلر
٢١ ورب بر ملك کوندردیکه آثور ملکنك اوردوسنده اولان جمله قوتلو آدملری وسرورلری وباشلسری
اوردی وملك کندو ولایتنه یوز قره لغی ایله دوندی والاهنك اوینه کیردوکنده انی اورادة کندو بغرساقلرندن
چقان اوغللر قلج ایله اولدردیلر ٢٢ وبویله رب حزقیایی واورشلیمك ساکنلرینی آثور ملکی سنحریبك
الندن وسایر جمله لرك الندن قورتاروب انلری چپ چوره ده حمایت ایلدی ٢٣ وچوق آدملر ربه اورشلیمه
هدیه لر ویهودا ملکی حزقیایه قیمتلو پیشکشلر کتوردیلر وبوندن صکره جمله امتلرك کوزلرنده عزیز
اولدی ٢٤ اول کونلرده حزقیا اولم حدینه خسته لنوب ربه دعا ایتدی اول دخی اکا سویلدی و بر علامت

ويردى ٢٥ امّا حزقيا كندويه اولان احسانك عوضنى ادا ايتمدى زيرا قلبى تكبّرلندى انك ايچون
اوزرينه ويهودا واورشليم اوزرينه غضب اولدى ٢٦ بنهايت حزقيا قلبنك تكبّرى ايچون او واورشليمك
ساكنلرى تواضع ايتديلر وحزقيانك كونلرنده ربّك غضبى اوزرلرينه كلمدى ٢٧ وحزقيانك قتى چوق
مال وعزّتى وار ايدى وكندويه كمش والتون وقيمتلو طاشلرك وبهارلرك وقلقانلرك وجمله مطلوب
آواداناتلرك خزينه‌لرينى ايدندى ٢٨ وبغداى وشراب وياغ محصولنك انبارلرينى وهر مواشى ايچون
آخورلر وسوريلرك ياتجقلرينى دخى ياپدى ٢٩ وكندويه شهرلر ياپدى وقيون وصغر كثرتنه مالك اولدى
زيرا الله اكا قتى چوق مال ويرمش ايدى ٣٠ ودخى حزقيا جيحونك يوقروده‌كى منبعلرينى طقايوب انلرى
آشغه‌يه طوغرو داود شهرينك غرب طرفنه كوتردى وحزقيا جمله ايشلرنده بر خوردار اولدى ٣١ بويله
ايكن يرده نه علامت واقع اولدوغنى سؤال ايتمك ايچون اكا كونه‌ريلن بابل بكلرينك ايلچيلرى خصوصنده
الله انى ترك ايلديكه انك قلبنده اولانك جمله‌سنى بلمك ايچون انى امتحان ايليه ٣٢ وحزقيانك قالان
قصّه‌لرى وحسناتى اشته آموص اوغلى اشعيا پيغمبرك روياسنده ويهودا واسرائيل ملكلرينك كتابنده
مسطورلردر ٣٣ وحزقيا بابالرى ايله رقود ايلدى وانى داود اوغللرى مزارلرينك اك يوكسكنده دفن
ايلديلر وجمله يهودا واورشليمك ساكنلرى انك اولمنده اكا اكرام ايلديلر واوغلى منسّا انك
يرينه ملك اولدى ۞

اوتوز اوچنجى فصل

١ منسّا ملك اولمغه باشلدوغى زمان اون ايكى ياشنده ايدى واورشليمده اللى بش ييل سلطنت
سوردى ٢ وربّك كوزلرنده كوتو اولانى ايلدى ربّ بنى اسرائيلك اوكندن قوودوغى طايفه‌لرك مكروهاتنه
كوره ٣ زيرا باباسى حزقيانك يقدوغى يوكسك يرلرى تعمير ايتدى وبعليمه مذبحلر نصب ايلدى
وقورولر ياپدى وكوكك جميع عساكرينه سجده ايدوب انلره عبادت ايلدى ٤ ودخى مذبحلر ياپدى
اول ربّك اونده كه انك ايچون ربّ ديمش ايديكه بنم اسمم ابدا اورشليمده اولا ٥ وربّ اوينك ايكى
حوليسنده كوكك جميع عساكرينه مذبحلر ياپدى ٦ وهنوم اوغلنك دره‌سنده اوغللرينى آتشدن
كچوردى وطالعه باقوب تفأل ورمّاللق ايتدى وجنجى‌يى وسحربازلرى ايدندى وربّى اغضاب ايتمك ايچون
انك حضورنده چوق كمكللر ايلدى ٧ ودخى ياپدوغى بتك اويمه صورتنى اول اللّهك اونده قودى كه
انك حقّنده الله داوده واوغلى سليمانه ديمش ايديكه بو اوده وجمله اسرائيلك سبطلرندن اختيار
ايتدوكم اورشليمده بنم اسمى تا ابدا قوياجغم ٨ وآرتق بابالركزه تعيين ايتدوكم ولايتدن اسرائيلك
آياغنى قلدرمياجغم اكر همان تك انلره امر ايتدوكم جمله‌سنى يعنى موسى‌نك الى ايله ويريلن بتون
توراتى وفرايضى واحكامى ايدوب كوزدرلرسه ٩ ومنسّا يهودايى واورشليمك ساكنلرينى اضلال ايتديكه

ربّ بنی اسرائیلك اوكندن هلاك ایتدوكی امتلردن بدتر ایدەلر ١٠ وربّ منسّایه وانك قومنه سویلدی
. امّا دكلمدیلر ١١ ایمدی ربّ آثور ملكنك عسكر بكلرینی اوزرلرینه كتوردی كه منسّایی بوقاغولره اوروب
وانی ایكی زنجیر ایله قید ایدوب بابله كوتردیلر ١٢ ومضایقەدە ایكن اللهی ربّه نیاز ایلدی وبابالرینك
اللهی اوكنده پك تواضع ایلدی ١٣ واكا نیاز ایتدكده اللهك عطوفتی حركته كلوب انك نیازلرینی
استجابت ایلدی وانی اورشلیمه كندو مملكتنه دوندردی او زمان منسّا بلدیكه ربّ الله در ١٤ وبوندن
صكره داود شهرینك طشره‌سنده جیحون ارماغنك غرب جانبنده درەدە وبالق قپوسنك مدخلنەدك
وعوفیل طولایاننەدك بر حصار یاپدی وپك یوكسك ایلدی ویهوذانك جمیع حصارلو شهرلرنده عسكر
بكلرینی قودی ١٥ وربّك اوندن غریب الاهلری وصنمی وربّ اوینك طاغنده واورشلیمده یاپدوغی جمیع
مذبحلری كیدردی وشهردن طشره‌یه براقدی ١٦ وربّك مذبحنی تعمیر ایدوب اوزرنده سلامت وشكر
قربانلرینی ذبح ایلدی ویهوذایه بیوردیكه اسرائیل اللهی ربّه عبادت ایلیەلر ١٧ ینه‌دە قوم یوكسك
یرلرده ذبح ایدردی امّا اللهی ربّه یالكز ایدردی ١٨ ومنسّانك قالان قصەلری واللهنه قلنان دعاسی
واسرائیل اللهی ربّك اسمیله اكا سویلین باقیجیلرك كلاملری اشته اسرائیل ملكلرینك كتابنده
مسطورلر در ١٩ انك دعاسی واللهك استجابت ایتمەسی وجمله كناهی وعصیانی وتواضعندن اوّل انلرده
یوكسك یرلری یاپدوغی وقورولر واویمه صورتلر قوردوغی یرلر اشته حوزیك كتابنده مسطورلر در ٢٠ ومنسّا
بابالری ایله رقود ایلدی وانی كندو اونده كومدیلر واوغلی آمون انك یرینه ملك اولدی ٢١ آمون
ملك اولمغه باشلدوغی زمان یكرمی ایكی یاشنده ایدی واورشلیمده ایكی ییل سلطنت سوردی ٢٢ وربّك
كوزلرنده كم اولانی ایلدی باباسی منسّا ایتدوكی كبی زیرا آمون باباسی منسّانك یاپدوغی جمله اویمه
صورتلره ذبح ایدوب انلره عبادت ایلدی ٢٣ وباباسی منسّا تواضع ایتدوكی كبی ربّك حضورنده تواضع
ایتمدی بلكه آمون جرمی آرتسردی ٢٤ وانك قوللری اوزرینه فتنه ایدوب انی كندو اونده اولدردیلر
٢٥ وولایتك قومی آمون ملكك اوزرینه جمله فتنه ایدنلری اولدردیلر ویاسیایی انك یرینه ملك
نصب ایتدیلر ۞

اوتوز دردنجی فصل

١ یاسیا ملك اولمغه باشلدوغی زمان سكز یاشنده ایدی واورشلیمده اوتوز بر ییل سلطنت سوردی
٢ وربّك كوزلرنده طوغرو اولانی ایدوب باباسی داودك طریقلرنده سلوك ایلدی ونه صاغه نه صوله
عدول ایتدی ٣ وسلطنتنك سكزنجی ییلنده هنوز اوغلان ایكن باباسی داودك اللهنی طلب ایتمكه
باشلدی واون ایكنجی ییلده یهوذایی واورشلیمی یوكسك یرلردن وقورولردن واویمه صورتلردن ودوكمه
صورتلردن تمیزلمكه باشلدی ٤ وبعلمك مذبحلرینی انك حضورنده بوزدیلر وانلرك اوستنده‌كی

صورتلرى يقدى وقورولرى واويمه صورتلرى ودوكمه صورتلرى پارهلدى وتحق ايلدى وتوزى شول
يكسنهلرك مزارلرى اوزرينه صاچديكه انلره ذبح ايتمشلر ايدى ٥ وامامترك كمكلرينى انلرك مذبحلرى
اوزرنده ياقدى ويهوداىى واورشليمى تميزلدى ٦ ومنسّا وافرام وشمعون شهرلرنده تا نفتالىيهدك هر
چورهده انلرك خراب يرلرنده بويله ايلدى ٧ ومذبحلرى وقورولرى يقدى واويمه صورتلرى پارهليوب
تحق ايلدى واسرائيلك جمله ولايتنده جميع كنش صورتلرينى قردى اندن صكره اورشليمه دوندى
٨ وسلطنتنك اون سكزنجى ييلنده ولايتى وهيكلى تميزلدكدن صكره آصليا اوغلى شافانى وشهرك
بكى معاسياىى ويوآحاز اوغلى تذكرهجى يوآحى اللهى ربك اوينى تعمير ايتمكه كوندردى ٩ وامام اعظم
حلقيايه كلدكلرنده انلره اول الله اوينه كتورلمش كمش تسليم اولندى كه انى قپولرك بكجيلرى لاويلولر
منسّا وافرامدن وجمله قالان اسرائيلدن وجميع يهودا وبنيامينمدن جمع ايتمشلر ايدى اندن صكره
اورشليمه دونديلر ١٠ انلر دخى اول كمشى شول ايش ايشلينلرك النه ويرديلر كه ربّ اوى اوزرينه ناظر
ايديلر وبونلر انى اول ايش ايشلينلره ويرديلر كه ربك اونده انى مرمّت وتعمير ايتمك ايچون ايشلرلر
ايدى ١١ وانى دولگرلره وطاش ديوارجيلره ويرديلر كه يونمه طاشلر ويهودا ملكلرينك يقدقلرى اولرى
چاتدرمق ودوشمك ايچون كراستهلر صاتون آلالسر ١٢ واول آدملر اول ايشده طوغرولق ايله ايشلرلر
ايدى واقدام ايچون اوزرلرينه مرارى اوغللرندن يحات وعبديا نام لاويلولر وقاهت اوغللرندن زكريا
ومسولام نصب اولنديلر وبو لاويلولر جملهسى موسيقى سازلرنده ماهر ايديلسر ١٣ وحمّاللر اوزرينه دخى
ايديلر وهر عملده ايش ايشلينلره اقدام ايدرلر ايدى ولاويلولردن دخى يازيجيلر وضابطيلر وقپوجيلر
وار ايدى ١٤ وربك اوينه كتورلمش كمشى چقاردقلرى زمان امام حلقيا موسى الى ايله ويريلن ربك تورات
كتابنى بولدى ١٥ وحلقيا كاتب سافانه سويليوب ديديكه ربك اونده تورات كتابنى بولدم وحلقيا
اول كتابى سافانه ويردى ١٦ سافان دخى كتابى ملكه كتوردى ودخى ملكه كرو جواب كتوروب ديديكه
قوللرڭه هرنه كه اصمرلندى ايسه ايدرلر ١٧ وربك اونده بولنان آقچهيى دوشرديلر وانى ناظرلرك النه
وايش ايشلينلرك النه تسليم ايتديلىر ١٨ ودخى كاتب سافان ملكه نقل ايدوب ديديكه امام حلقيا بڭا
بر كتاب ويردى وسافان انى ملكك حضورنده اوقودى ١٩ واولديكه ملك توراتك سوزلرينى ايشتدكده
اثوابنى يرتدى ٢٠ وملك حلقيايه وسافان اوغلى آحيقامه وميخا اوغلى عبدونه وكاتب سافانه وملكك
قولى عسايايه بيوروب ديديكه ٢١ وارك بنم ايچون واسرائيل ويهودا بقيهسى ايچون بو بولنان كتابك
سوزلرى خصوصنده ربه طانشك زيرا اوزرمزه دوكلمش ربك غضبى بيوكدر زيرا بابالرمز ربك سوزينى كورتمدكلرى ايچون
كه بو كتابده جميع يازلدوغنه كوره ايدهلر ٢٢ ايمدى حلقيا وملكك آدملرى نبيّه حلدايه واردیلر
اوكه لباسلرك حافظى حسرا اوغلى توقهات اوغلى شلومك عورتى ايدى واورشليمده مثنه ديدكلرى
مكانده اوتورر ايدى واكا بو منوال اوزره سويلديلر ٢٣ اول دخى انلره جواب ويرديكه اسرائيل اللهى

ربّ بویله دیدی سزی بکا کوندرن آدمه دییك که ٢٤ ربّ بویله دیدی بن بو یر اوزرینه و انك
ساکنلری اوزرینه بلایی کتوررم یعنی یهودا ملکنك حضورنده اوقودقلری کتابده یازلان جمله لعنتلری
٢٥ بنی براغوب غیری الاهلره بخورلدقلری ایچون تاکه اللرینك جمله ایشلری ایله بنی اغضاب ایده‌لر
بو یر اوزرینه غضبم دوکلسه کرك و سوندرلمیه ٢٦ و ربّه طانشمق ایچون سزی کوندرن یهودا ملکنه
بویله دیه‌سز اشتدوکك سوزلرك خصوصنده اسرائیل اللهی ربّ بویله دیدی ٢٧ چونکه قلبك یومشانوب
اللهك حضورنده تواضع ایلدك چانکه بو یر اوزرینه و انك ساکنلری اوزرینه انك سوزلرینی اشتدك
و اوکمده متواضع اولدك و اثوابكی یرتوب حضورمده آغلادك بن دخی سنی استجابت ایلدم ربّ بویله
دیدی ٢٨ اشته بن سنی بابالرکه دوشرجکم و سلامت ایله مزارلرکه دوشرلرسن و بو یر اوزرینه
و انك ساکنلری اوزرینه جمله کتوره‌جکم بلایی کوزلرك کورمیه‌لر و ملکه جواب کتوردیلر ٢٩ او زمان
ملك یهودانك و اورشلیمك جمله اختیارلرینی جمع ایلدی ٣٠ و ملك ربّك اوینه چقدی و جمله یهودا
آدملری و اورشلیمك ساکنلری و امامل و لاویلولر و جمله قوم کوچکدن بیوکه وارنجه بله ایدیلر و ربّك
اونده بولنان عهد کتابنك جمله سوزلرینی انلرك قولاقلرنده اوقودی ٣١ و ملك کندو مکاننده آیاق
اوزره طوروب ربّك حضورنده عهد ایلدیکه ربّه تابع اولوب انك امرلرینی و شهادتلرینی و فرضلرینی
بتون قلبی ایله و بتون جانی ایله صقلیه و اول کتابده یازلان عهد سوزلرینی اجرا ایلیه ٣٢ و اورشلیمده
و بنیامینده بولنانلرك هپسنی عهدینه طوردردی و اورشلیمك ساکنلری اللهك بابالری اللهنك عهدینه
کوره ایلدیلر ٣٣ و یاسیا بنی اسرائیلك جمله ولایتلرندن جمله مکروهاتی کدروب جمله اسرائیلده
بولنانلری اللهی ربّه عبادت ایتدردی و جمله کونلرنده بابالرینك اللهی ربّدن هیچ آیرلمادیلر ۞

اوتوز بشنجی فصل

١ و یاسیا اورشلیمده ربّه فصح قربانی ایلدی و فصح قربانینی اولکی آیك اون دردنجی کوننده بوغازلدیلر
٢ و امامل‌ری کندو نوبتلرنده اقامت ایلیوب انلره ربّ اوینك خدمتنه غیرت ویردی ٣ و جمله اسرائیله
تعلیم ایدن و ربّه مقدّس اولان لاویلولره دیدیکه اسرائیل ملکی داود اوغلی سلیمانك یاپدوغی اوه
قدسك تابوتنی قویك اومزکرده یوك اولماسون و حالا اللهکز ربّه و انك قومی اسرائیله خدمت ایلیك
٤ و بابالرکزك لولرنجه و بولکلرکزجه اسرائیل ملکی داودك یازدوغنه و اوغلی سلیمانك یازدوغنه کوره
حاضر اولك ٥ و قومك اوغللری قرنداشلرکزك قبیله‌لری بولکلرنجه و لاویلولرك باباسی اوینك بولکنه
کوره مقدسده طورك ٦ و فصح قربانینی بوغازلیك و کندولرکزی تقدیس ایلیك و قرنداشلرکزی
حاضرلیك که موسی‌نك الی ایله ویرلن ربّك کلامی موجبنجه ایده‌لر ٧ و یاسیا قومك اوغللرینه هر کیم
بولندی ایسه سوریلردن قوزیلر و کچی یاورولری حسابده اوتوز بیك و اوچ بیك بوغالر فصح ایتمك ایچون

باغشلدی بونلر ملك مالندن ایدی ٨ وبکلری دخی قومه امامله ولاویلولره ارادتی ایله باغشلدیلر والله
اوینك باشلری حلقیا وزخریا ویحیایل دخی امامله ایکی بیك آلتی یوز قیون واوچ یوز اوکز فصح قربانلری
ایچون ویردیلر ٩ وخونانیا وقرنداشلری شمعیا ونثنائیل ولاویلولرك سرورلری حشبیا ویعیایل ویوزاباد
فصح قربانلری ایچون لاویلولره بش بیك قیون وبش یوز اوکز باغشلدیلر ١٠ وخدمت حاضرلندقدن
صکره ملكك امرینه کوره امامله کندو مقاملرنده ولاویلولر کندو بولکلرنده طوردیلر ١١ وفصح قربانلرینی
بوغازلدیلر وامامله قانی انلرك الندن آلوب سرپدیلر ولاویلولر سلخ ایتدیلر ١٢ وانلری قومك اوغللرینك
قبیله‌لرینك بولکلرنجه ویروب ربه قربانلری تقریب ایتمك ایچون قالدردیلر نیجه که موسینك کتابنده
یازلمش ایسه واوکزلر ایله دخی بویله ایتدیلر ١٣ وقانون اوزره فصح قربانینی آتشده کباب ایتدیلر امّا
مقدّس اولانلری طنجره‌لرده قزغانلرده وتاوه‌لرده پشوروب انلری قومك اوغللرینه سرعت ایله صوندیلر
١٤ اندن صکره کندولرینه وامامله حاضرلدیلر زیرا هارون اوغللری امامله صعیده‌لری ویاغلری
تقریب ایتمکه تا کیجه‌یه‌دك مشغول اولدیلر انك ایچون لاویلولر کندولرینه وهارون اوغللری امامله
تدارك کوردیلر ١٥ وآساف اوغللری خواننده‌لر داودك وآسافك وهیمانك وملكك باقیجیسی یدوتونك
امرینه کوره کندو مقاملرنده ایدیلر وقپوجیلر هر قپوده بکلرلردی کندو خدمتلرندن آیرلمادیلر چون
قرنداشلری لاویلولر انلره ییجك حاضرلرلر ایدی ١٦ واول کونده ربك جمله خدمتی حاضر اولدیکه
فصح قربانینی ایدوب ربك مذبحی اوزرنده صعیده‌لر تقریب ایده‌لر یاسیا ملکك امرینه کوره ١٧ ایمدی
حاضر اولان بنی اسرائیل اول زمانده فصح قربانینی وخمیرسز اتمکك بیرامینی یدی کون ایلدیلر
١٨ وصموئیل پیغمبرك کونلرندن برو اسرائیلده بونك کبی فصح قربانی اولمادی ویاسیانك وامامله‌رك
ولاویلولرك وجمله حاضر اولان یهودا واسرائیلك واورشلیم ساکنلرینك ایتدوکلری فصح قربانی کبی
اسرائیلك جمله ملکلری ایتمدیلر ١٩ وبو فصح قربانی یاسیا سلطنتنك اون سکزنجی ییلنده واقع اولدی
٢٠ بو جمله‌دن صکره ویاسیا هیکلی دوزدکدن صکره مصر ملکی نیخوا فرات یاننده اولان کرکمیس
اوزرینه جنك ایتمکه چقدی یاسیا دخی انك قرشوسنه چقدی ٢١ ونیخوا اکا ایلچیلر کوندروب دیدیکه
ای یهودا ملکی سنکله بنم نه ایشم وار بن بوکون سنك اوزرکه چقمادم بلکه بنمله جنك ایدن او
اوزرینه چقدم والله بکا امر ایتدیکه عجله ایده‌یم بنمله اولان اللهه خلاف ایتمه‌دن فراغت ایله که
سنی هلاك ایتمیه ٢٢ امّا یاسیا اندن یوزینی دوندرمدی بلکه تبدیل صورت اولوب انکله جنك ایلدی
والله آغزندن اولان نیخوانك سوزلرینه قایل اولمیوب جنك ایتمك ایچون مجدوا دره‌سنه کلدی ٢٣ وتیر
اندازلر یاسیا ملکه آتدیلر وملك قوللرینه دیدیکه بنی کوچرك زیرا پك یاره‌لندم ٢٤ ایمدی قوللری انی
اول عربه‌دن کوچروب ایکنجی عربه‌سنه بندردیلر واورشلیمه کتوردیلر واولدی وباباله‌رینك مزارلرنده
دفن اولندی وجمله یهودا واورشلیم یاسیا ایچون یاس چکدیلر ٢٥ وارمیا یاسیا اوزرینه نوحه ایلدی

وجميع مغنى ومغنيه‌لر ياسيابى كندو نوحه‌لرنده تا بوكونه‌دك ذكر ايتديلر وانلرى اسرائيل اوزرينه
فرض ايلديلر واشته مرثياتده مسطورلردر ٢٦ وياسيانك باقى قصه‌لرى وحسناتى ربك توراتنده
يازلدوغنه كوره ٢٧ وانك اولكى وصكره‌كى قصه‌لرى اشته اسرائيل ويهودا ملكلرينك كتابنده
مسطورلردر ۞

اوتوز آلتنجى فصل

١ وولايتك قومى ياسيا اوغلى يهوآحازى آلوب انى باباسنك يرينه اورشليمده ملك نصب ايتديلر
٢ يهوآحاز ملك اولمغه باشلدوغى زمان يكرمى اوچ ياشنده ايدى واورشليمده اوچ آى سلطنت ايلدى
٣ ومصر ملكى انى عزل ايدوب اورشليمدن كوتردى وولايتى يوز قنطار كمش وبر قنطار آلتون ايسه
جريمه‌لدى ٤ ومصر ملكى يهوآحازك قرنداشى الياقيمى يهودا واورشليم اوزرينه ملك نصب ايلدى
وآدينى يهوياقيم ديو تبديل ايلدى وقرنداشى يهوآحازى نيخوا آلوب انى مصره كوتردى ٥ يهوياقيم
ملك اولمغه باشلدوغى زمان يكرمى بش ياشنده ايدى واورشليمده اون بر ييل سلطنت سوردى والهى
ربك كوزلرنده كوتو اولانى ايلدى ٦ وبابل ملكى بختنصر اوزرينه چقوب انى بابله كوتورمك ايچون ايكى
نحاس زنجير ايله بند ايلدى ٧ وبختنصر ربّ اوينك قابلرينى بابله كوتروب انلرى بابلده كندو هيكلنه
قودى ٨ ويهوياقيمك قالان قصه‌لرى وايتدوكى مكروهاتى واچنده بولنان نسنه‌لر اشته اسرائيل ويهودا
ملكلرينك كتابنده مسطورلردر وانك يرينه اوغلى يوآخين ملك اولدى ٩ يوآخين ملك اولمغه باشلدوغى
زمان سكز ياشنده ايدى واورشليمده اوچ آى واون كون سلطنت ايلدى وربك كوزلرنده كوتو اولانى
ايتدى ١٠ وييل چكدكدن صكره بختنصر ملك كوندروب انى ربّ اوينك مقبول قابلرى ايله بابله
كوتردى وقرنداشى صدقيايى يهودا واورشليم اوزرينه ملك نصب ايلدى ١١ صدقيا ملك اولمغه باشلدوغى
زمان يكرمى بر ياشنده ايدى واورشليمده اون بر ييل سلطنت سوردى ١٢ والهى ربك كوزلرنده كوتو
اولانى ايلدى وربك آغزندن سويلين ارميا پيغمبرك اوكنده تواضع ايتمدى ١٣ وهم بختنصره عاصى
اولدى كه انكا الله ايله آند ويرمش ايدى واسرائيل الهى ربه رجوع ايتمكه بوينينى پك وقلبينى سخت
ايتدى ١٤ هم دخى باش امام‌لر وقوم امتلرك جميع مكروهاتنه كوره عصيانى آرتروب اورشليمده تقديس
ايتدوكى ربك اوينى تدنيس ايتديلر ١٥ وبابالرينك الهى ربّ سحرده كوندردوكى رسوللرينك الى ايله انلرى
تنبيه ايدردى چونكه قومنى وكندو مكانينى اسيركدى ١٦ اما انلر الهك رسوللرينى استهزا ايدرلر ايدى
وانك سوزلرينى تحقير ايدوب پيغمبرلرينى مسخره‌لغه آلورلر ايدى تا ربك غضبى قومى اوزرينه قالقنجه‌يه‌دك
شويله كه چاره قالمادى ١٧ انك ايچون اوزرلرينه كلدانيلرك ملكينى چقاردى اول كه يكتلرينى مقدسلرينك
اونده قلج ايله اولدردى نه يكده نه قزه نه قوجه‌يه نه پيره باغشلدى ربّ جمله‌سنى انك الينه ويردى

١٨ وَاللّٰه أَوينُڭ جمله بيوك وكوچك آوادانلقلريني ورَبّ أوينڭ خزينه‌لريني ومَلِكڭ وبكلرينڭ خزينه‌لريني
جمله‌سيني بابل‌ه كوتوردي ١٩ واللّٰهڭ أويني ياقديلر وأورشليمڭ حصاريني يقديلر وجمله سرايلريني آتش
ايله احراق ايتديلر وجمله قيمتلو قابلريني بوزديلر ٢٠ وقليجدن باقي قالانلري بابل‌ه أسير سوردي واڭا
وأوغللرينه تا فارس مملكتنڭ زماننه‌دك قول أولديلر ٢١ ارمياڭ آغزي ايله أولان ربّڭ كلامي اتمام أولنمق
ايچون تا ولايت سبتلرينه رضا ويرنجيه‌دك زيرا جمله خراب أولدوغي كونلرده سبت ايلدي يتمش ييل
تمام أولنجه‌يه‌دك ٢٢ وفارس مَلِكي قورشڭ أوّلكي سنه‌سنده ارمياڭ آغزي ايله أولان ربّڭ كلامي اتمام
أولنمق ايچون ربّ فارس مَلِكي قورشڭ روحني أوياندردي كه جمله مملكتنده ندا ايتدردي ومكتوبلر
ايله بيوروب ديديكه ٢٣ فارس مَلِكي قورش بويله ديدي كوكلرڭ اللّٰهي ربّ بڭا يرڭ جميع مملكتلريني
ويردي وأو بڭا أمر ايلديكه اڭا يهوداده أولان أورشليمده بر أو ياپايم اڭڭ جمله قومندن آرا‌ڭزده كيم
كه وار ايسه اللّٰهي ربّ انڭله أولا وچيقه ۞

سفر عزرا

أوّلكي فصل

١ وفارس مَلِكي قورشڭ أوّلكي سنه‌سنده ارمياڭ آغزي ايله أولان ربّڭ كلامي اتمام أولنمه‌سي ايچون
ربّ فارس مَلِكي قورشڭ روحني أوياندردي كه جمله مملكتنده ندا ايتدردي ومكتوبلر ايله بيورديكه
٢ فارس مَلِكي قورش بويله ديدي كوكلرڭ اللّٰهي ربّ بڭا يرڭ جميع مملكتلريني ويردي وأو بڭا أمر
ايلديكه اڭا يهوداده أولان أورشليمده بر أو ياپايم ٣ اڭڭ جمله قومندن آرا‌ڭزده كيم كه وار ايسه
اللّٰهي انڭله أولا ويهوداده أولان أورشليمه چيقوب اسرائيل اللّٰهي ربّه بر أو ياپه أول أورشليمده أولان
اللّٰه در ٤ كرو قالانلر ايسه هر نه مكانده ساكن أولورلرسه أول مكانڭ آدملري اڭا كمش وآلتون ومال
وطوارلر ايله باردم ايليه‌لر أورشليمده أولان اللّٰه أوي ايچون ارادت ايله ويريلن هديه‌لردن ماعدا
٥ ايمدي يهودا وبنياميننڭ باش باباري وامامل ولاويلولر جمله انلركه اللّٰه انلرڭ روحني أوياندردي
قلقديلر تاكه أورشليمده أولان ربّڭ أويني ياپمغه چيقه‌لر ٦ واطرافلرنده أولان جمله‌سي كمش وآلتون
آوادانلقلر ايله ومال وطوارلر ايله وقيمتلو شيلر ايله انلره امداد ويرديلر ارادت ايله ويريلن جمله
هديه‌لردن ماعدا ٧ وبختنصر أورشليمدن كوتوردوكي والاهنڭ خانه‌سنده قودوغي ربّ أوينڭ قابلريني
قورش مَلِك چيقاردي ٨ بونلري فارس مَلِكي قورش خزينه‌داري ميثرداتڭ اليله چيقاردوب انلري يهودا
بكي ششباصره صايدي ٩ انلرڭ عددي بو در آلتون لڭنلر أوتوز كمش لڭنلر بيڭ بچاقلر يكرمي طقوز

١٠ آلتون كاسه‌لر اوتوز ایكنجی نوعدن كمش كاسه‌لر دورت یوز اون وسایر قابلر بیك ١١ جمله آلتون وكمش
قابلر بش بیك دورت یوز ‌هپسنی ششباصر سورگون اولان قوم ایله بابلدن اورشلیمه كوتوردی ۞

ایكنجی فصل

١ وبابل ملكی بختنصرك بابله اسیر سوردوكی قومدن اورشلیمه ویهودایه هر كس كندو شهرینه
عودت ایتمك ایچون اسیرلكدن دونن ولایت آدملری بونلردر ٢ كه زربابل یشوع نحمیا سرایا مردخای
بیلشان مسفار بغوای رحوم بعنا كلدیلر قوم اسرائیل آدملرینك عددی بودر ٣ فرعوش اوغللری ایكی
بیك یوز یتمش ایكی ٤ شفطیا اوغللری اوچ یوز یتمش ایكی ٥ آراح اوغللری یدی یوز یتمش بش
٦ فحت موآب اوغللری یشوع ویوآب اوغللرندن ایكی بیك سكز یوز اون ایكی ٧ عیلام اوغللری بیك
ایكی یوز اللی دورت ٨ زتوا اوغللری طقوز یوز قرق بش ٩ زكای اوغللری یدی یوز آلتمش ١٠ بانی اوغللری
آلتی یوز قرق ایكی ١١ بابای اوغللری آلتی یوز یكرمی اوچ ١٢ عزجاد اوغللری بیك ایكی یوز یكرمی ایكی
١٣ آدونیقام اوغللری آلتی یوز آلتمش آلتی ١٤ بغوای اوغللری ایكی بیك اللی آلتی ١٥ عادین اوغللری
دورت یوز اللی دورت ١٦ حزقیادن آطیر اوغللری طقسان سكز ١٧ بصای اوغللری اوچ یوز یكرمی اوچ
١٨ یورا اوغللری یوز اون ایكی ١٩ حشوم اوغللری ایكی یوز یكرمی اوچ ٢٠ جبار اوغللری طقسان بش
٢١ بیت لحم اوغللری یوز یكرمی اوچ ٢٢ نطوفا اوغللری اللی آلتی ٢٣ عناتوت اوغللری یوز یكرمی سكز
٢٤ عزموت اوغللری قرق ایكی ٢٥ قریة عریم وكفیرا وبیروت اوغللری یدی یوز قرق اوچ ٢٦ رامه
وجبعه اوغللری آلتی یوز یكرمی بر ٢٧ مخماس آدملری یوز یكرمی ایكی ٢٨ بیت ایل وعای آدملری
ایكی یوز یكرمی اوچ ٢٩ نبو اوغللری اللی ایكی ٣٠ مغبیش اوغللری یوز اللی آلتی ٣١ آخر عیلام اوغللری
بیك ایكی یوز اللی دورت ٣٢ حاریم اوغللری اوچ یوز یكرمی ٣٣ لود وحادید واونو اوغللری یدی یوز
یكرمی بش ٣٤ اریحا اوغللری اوچ یوز قرق بش ٣٥ سناءه اوغللری اوچ بیك آلتی یوز اوتوز ٣٦ امامل‌ر
یشوع اویندن یدعیا اوغللری طقوز یوز یتمش اوچ ٣٧ ایمار اوغللری بیك اللی ایكی ٣٨ فشحور اوغللری
بیك ایكی یوز قرق یدی ٣٩ حاریم اوغللری بیك اون یدی ٤٠ لاویلولر هوداویا اوغللرندن یشوع
وقدمیایل اوغللری یتمش دورت ٤١ خواننده‌لر آساف اوغللری یوز یكرمی سكز ٤٢ قپوجیلرك اوغللری
شالوم اوغللری آطر اوغللری طلمون اوغللری عقوب اوغللری حطیطا اوغللری شوبای اوغللری جمله یوز
اوتوز طقوز ٤٣ نتینیلر صیحا اوغللری حسوفا اوغللری طبعوت اوغللری ٤٤ قیروس اوغللری سیعها اوغللری
فادون اوغللری ٤٥ لبنه اوغللری حجابا اوغللری عقوب اوغللری ٤٦ حاجب اوغللری شملی اوغللری حانان
اوغللری ٤٧ جدل اوغللری جاحر اوغللری رایا اوغللری ٤٨ راصین اوغللری نقودا اوغللری جزام اوغللری
٤٩ عوزا اوغللری فاسح اوغللری بسای اوغللری ٥٠ آسنه اوغللری معونیم اوغللری نفوسیم اوغللری ٥١ بقبوق

اوغللری حاقوفا اوغللری حرحور اوغللری ٥٢ بصلوت اوغللری محیدا اوغللری حرشا اوغللری ٥٣ برقوس
اوغللری سیسرا اوغللری تامح اوغللری ٥٤ نصیح اوغللری حاطیفا اوغللری ٥٥ سلیمان قوللرینک اوغللری
ساطی اوغللری سفرت اوغللری فرودا اوغللری ٥٦ یعلی اوغللری درقون اوغللری جادل اوغللری ٥٧ شفطیا
اوغللری حاطیل اوغللری فاخرت صبایم اوغللری آمی اوغللری ٥٨ جمله ناتینیلر و سلیمان قوللرینک اوغللری
اوچ یوز طقسان ایکی ٥٩ و بونلر دخی که تل ملحدن و تل حرشادن و کاروبدن و آدوندن و امّردن چیقوب
بابالرینک اوینی و نسللرینی و اسرائیلدن اولدقلرینی کوسترمکه قادر اولمادیلر ٦٠ دلایا اوغللری طوبیا
اوغللری نقودا اوغللری التی یوز اللی ایکی ٦١ و امامللرک اوغللرندن حوبیا اوغللری هاقوص اوغللری برزلای
اوغللری اول که جلعادلو برزلاینک قزلرندن عورت آلوب انک آدیله تسمیه اولنهدی ٦٢ بونلر کندو
تناسللرینک دفترینی آرادیلر اما بولمدی انک ایچون نجسلر کبی امامتلقدن رد اولندیلر ٦٣ و آترشتا
انلره دیدیکه قدسلرک قدسندن یمیه‌لر تا اوریم و توميم ایله بر امام اقامت ایدنجیه‌دک ٦٤ جمله
جماعت معا قرق ایکی بیک اوچ یوز التمش ٦٥ قوللرندن و جاریه‌لرندن غیری که یدی بیک اوچ یوز
اوتوز یدی ایدیلر و انلرک ایکی یوز خواننده ارلری و خواننده عورتلری وار ایدی ٦٦ انلرک آتلری
یدی یوز اوتوز التی و قاترلری ایکی یوز قرق بش ایدی ٦٧ دوه‌لری درت یوز اوتوز بش و اشکلری التی
بیک یدی یوز یکرمی ایدی ٦٨ و بابالرک باشلرندن بعضیسی اورشلیمده اولان ربک اوینه واصل اولدقلرنده
الله اوینه انی یرنده قالدرمق ایچون ارادت ایله هدیه‌لر عرض ایلدیلر ٦٩ و قادر اولدقلرنجه یاپو
خزینه‌سنه التمش بر بیک درهم آلتون و بش بیک منا کمش و یوز امام لباسلری ٧٠ و امامللر و لاویلولر
و قومدن بعضیسی و خواننده‌لر و قپوجیلر و ناتینیلر شهرلرنده و جمله اسرائیل دخی کندو شهرلرنده
ساکن اولدیلر ٥

اوچنجی فصل

١ و یدنجی آی یتشنجه بنی اسرائیل شهرلرده ایکن قوم بر آدم کبی اورشلیمه جمع اولدیلر
٢ و یوصاداق اوغلی یشوع و قرنداشلری امامللر و سالتائیل اوغلی زربابل و قرنداشلری قلقوب اسرائیل
اللهنک مذبحنی یاپدیلر که الله آدمیسی موسی‌نک توراتنده یازلدوغنه کوره اوزرنده صعیده‌لر تقریب
ایده‌لر ٣ و مذبحی تمل اوزرینه قودیلر زیرا اول ولایتلرک قومندن قورقرلر ایدی و اوزرنده صباح
و آخشام ربه صعیده‌لر تقریب ایتدیلر ٤ و چادرلر بیرامنی دخی یازلدوغی کبی ایتدیلر و هر کون
صعیده‌لر عددنجه و عادتنجه کون بکون تقریب ایتدیلر ٥ بوندن صکره صعیده دایمه‌یی و آی باشیلرک و جمله
ربک مقدس بیراملرینک و ربه ارادتله جمله اهدا ایدنلرک صعیده‌لرینی تقریب ایتدیلر ٦ یدنجی آیک
اولکی کوننده ربه صعیده‌لر تقریب ایتمکه باشلدیلر اما ربک هیکلنه دخی تمل براغلمدی ٧ و طاشجیلره

وَدُوكَلرلَره آقچه وَصيدُونيلَره وَصُوريلَره ييهجك وَايچهجك وَياغ ويرديلر تاكه لبناندن يافوا دكزينه
اُرز آغاجلرى كتوره‌لر فارس مَلكى قورشك انلره اولان اجازتنه كوره ٨ وَاورشليمده اولان ربّك اوينه
وُصولرينك ايكنجى ييلنده ايكنجى آيده سالتائيل اوغلى زربابل ويوصاداق اوغلى يشوع وسائر قرنداشلرى امامل
ولاويلولر اسيرلكدن اورشليمه كلن جمله‌سى باشلديلر ويكرمى ياشندن ويوقرو اولان لاويلولرى ربّ اوينك
ياپوسى اوزرينه ناظر نصب ايتديلر ٩ ويشوع اوغللرى وقرنداشلرى ايله وقدميائيل اوغللرى ايله ويهودا
اوغللرى معًا قلقديلر كه الله اوينك ياپوسنى ياپانلر اوزرينه ناظر اولالر حناداد اوغللرى دخى اوغللرى
وقرنداشلرى ايله هپ لاويلولر ١٠ ومعمارلر ربّ هيكلنك تملنى براغنجه زينت لباسلرى ايله كيمش
امامل بورولر ايله وآساف اوغللرى لاويلولر دفلر ايله حاضر طورديلر كه اسرائيل مَلكى داودك طرزى
اوزرينه ربّه حمد ايده‌لر ١١ وربّه حمد وشكر ايده‌رك نوبتله ايرلارلردى كه ايو در وانك رحمتى اسرائيل
اوزرينه ابديدر وجمله قوم ربّه حمد ايدرايكن عظيم صوت ايله چاغررلردى ربّك اوينه تمل براغلدوغى
ايچون ١٢ وامامللردن ولاويلولردن وباباللر باشلرندن بيچه‌سى ربّك اوّلكى اوينى كورمش قوجه‌لر كوزلرى
اوكنده بو اوه تمل براغلدقده بيوك آواز ايله آغلارلردى وبيچه‌سى دخى شوقندن بلند آواز ايله چاغررلردى
١٣ شويله كه خلق قومك شوقلو چاغرشنك آوازينى آغلايش آوازندن تميز ايلمزلردى وقوم شولقدر عظيم
صوت ايله چاغررلردى كه آواز اوزاغه‌دك ايشديلردى ✿

دُردنجى فصل

١ ويهودا وبنيامينك دشمنلرى اسيرلكدن دوننلرك اسرائيل اللهى ربّه هيكلى ياپدقلرينى ايشتكلكده
٢ زربابله وباباللرك باشلرينه كلوب انلره ديديلركه بز سزكله ياپالم زيرا بز سزكبى اللهكزى طلب ايدرز
وبزى بورايه كتورن آثور مَلكى آسور حدون زماننده‌ن برو اكا ذبيحه‌لر ذبح ايدرز ٣ امّا زربابل ويشوع
واسرائيل باباللرى باشلرينك بقيّه‌سى انلره جواب ويرديلركه اللهمزه او يابمق سزه دكل بزه دوشر ايمدى فارس
مَلكى قورش مَلك بزه امر ايتدوكى كبى بز كندومز بر بريمز ايله اسرائيل اللهى ربّه بنا ايده‌جك ايسز
٤ او زمان ولايت خلقى يهودا قومنك اللرينى كوشتديلر وياپمه‌سنه خلل كتورديلر ٥ واوزرلرينه مشيرلر
استيجار ايدرلر ايدى كه انلرك قصدلرينى ابطال ايده‌لر فارس مَلكى قورشك جمله كونلرنده تا فارس ملكى
داريوسك سلطنتنه‌دك ٦ وآحشوروشك سلطنتنده سلطنتنك ابتداسنده يهودا واورشليمك ساكنلرى
اوزرينه بر شكايتنامه يازديلر ٧ وآرتحشستانك كونلرنده بشلام ومثريدات وطبائيل وسائر اصحابى فارس ملكى
آرتحشستايه يازديلر ونامه‌نك يازوسى سريانيجه يازلمش ايدى وترجمه‌سى سريانيجه ٨ ديوان باشى رحوم وكاتب
شمساى آرتحشستا مَلكه اورشليم اوزرينه بو مضمون ايله بر نامه يازديلر ٩ ديوان باشى رحوم وكاتب
شمساى وسائر اصحابى دينائيلر آفرستكائيلر طرفلائيلر آفرساتيلر اركويلر باباليلر سوسنكيلر دهاويلر

وعلاملولر ١٠ وسایر قوملر که انلری عظمتلو و عزتلو آسنافر نقل وسمرون شهرلرنده اسکان ایتمش ایدی
وسایر ارماغك بروسنده ساکن اولانلر وفلان تاریخده ١١ آرتحششتا ملکه کوندردکلری مکتوبك صورتی
بو در ارماغك بروسنده اولان آدملر قوللرك وفلان تاریخده ١٢ ملکه معلوم اولا که سزدن بزه چقان یهودیلر
اورشلیمه داخل اولدیلر واول عاصی وشریر شهری یاپوب وانك حصارلرینی بنا ایدوب تمللری چاتدردیلر
١٣ حالا ملکه معلوم اولا که اکر اول شهر یاپلوب حصارلر تمللنورسه خراج وتکالیف وکمرك ویرمیه‌جکلر
وملکلرك عوایدینه نقصان کتوررسن ١٤ ایمدی ملکك سراییندن علوفه آلدوغمز ایچون ملکك مذلتنی
کورمك بزه جایز دکلدر انك ایچون ملکه ارسال واعلام ایلدك ١٥ تاکم اجدادکك تواریخنده
آرایاسن واول تواریخده بولورسن وبیلورسن که بو شهر عاصی شهردر وملکلره وولایتلره مفسد در
واچنده اسکی زماندن فتنه قوپاررلردی واول سببدن هدم اولندی ١٦ ملکه اعلام ایدرز که اکر بو
شهر یاپلوب حصارلری تمللنورسه بو سببدن ارماغك بروسنده اولان نصیب سنك اولمز ١٧ وملك شو
جوابی دیوان باشی رحومه وکاتب شمسایه وسامره‌ده ساکن اولان اصحابلرینك بقیه‌سنه وسایر ارماغك
اوته‌سنده اولانلره کوندردی سلام وفلان تاریخده ١٨ بزه کوندردوککز مکتوب حضورمده عیانا
اوقونمشدر ١٩ وبندن فرمان چقدی وآرادیلر وبولدیلر که اول شهر اسکی زماندن ملکلره قرشو عاصی
اولاکلوب اچنده فتنه قوپاررلردی ٢٠ واورشلیمده قوتلو ملکلر وار ایدی که جمله ارماغك اوته‌سنده
اولانلر اوزرینه سلطنت ایتدیلر وانلره خراج وتکالیف وکمرك ویریلوردی ٢١ ایمدی حالا اول آدملرك
فراغت ایتمه‌سنه فرمان ایلیك واول شهر یاپلماسون تا بندن امر اولنجه ٢٢ وصاقنك که غفلت
کوسترمیه‌سز نیچون ملکلرك مضرتنه خسارت آرته ٢٣ وآرتحششتا ملك نامه‌سنك مفهومی رحومك
وشمسای کاتبك وانلرك اصحابنك حضورنده اوقوندوغی کبی سرعت ایله اورشلیمده اولان یهودیلره چقوب
انلره زور وقوتله فراغت ایتدردیلر ٢٤ او زمان اورشلیمده اولان الله اوینك یاپوسی بطال اولدی وتا فارس
ملکی داریوس سلطنتنك ایکنجی ییلنه دکین بطال قالدی ✿

بشنجی فصل

١ او زمان پیغمبرلر حجی پیغمبر وعدوا اوغلی زخریا یهوداده واورشلیمده اولان یهودیلره اسرائیلك
اللهنك اسمی ایله پیغمبرلك ایتدیلر ٢ وشالتئیل اوغلی زربابل ویوصاداق اوغلی یشوع قلقوب اورشلیمده
اولان الله اوینی یاپمغه باشلدیلر وانلر ایله اللهك پیغمبرلری که انلره یاردم ایدرلردی ٣ او زمانده انلره
ارماغك بروسنده اولان والی تاتنای وشتر بوزنای واصحابلری کلوب انلره بویله دیدیلر بو اوی یاپمغه وبو
دیوارلری بنا ایتمکه کم امر ویرمشدر ٤ ودخی دیدیلر که بو یاپویی یاپان کشیلرك آدلری نه در ٥ اما
اللهك کوزی یهودیلرك اختیارلری اوزرینه ایدی وانلره فراغت ایتدرمدیلر تا قصه داریوسه یتشنجه

وبو خصوص اوزره جواب نامه دوندرنجه ٦ ارماغك بروسنده اولان والی تاتانای و شتر بوزنایك و ارماغك
بروسنده اولان اصحابلری آفرسکیلرك داریوس ملکه کوندردکلری نامه‌نك صورتیدر ٧ اکا بر تلخیص
کوندردیلر و ایچنده یازلمش ایدیکه داریوس ملکه کلی سلام ٨ ملکه معلوم اولا که یهودا ولایتنه الله
العظیمك اوینه واردق اول که بیوك طاشلر ایله یاپلور و دیوارلره آغاجلر قونلور و بو یاپو عجله ایله
یاپلور و اللرنده میسر اولور ٩ اول زمان اول اختیارلره صوروب انلره بویله دیدك سزه بو اوی یاپمغه
و بو دیوارلری بنا ایتمکه کیم امر ویرمشدر ١٠ و انلرك آدلرینی دخی انلردن صوردق که سکا معلوم ایده‌وز
و انلرك باشلری اولان کشیلرك آدلرینی یازاوز ١١ و بزه بویله جواب ویروب دیدیلر که بز کوکك و یرك
اللهنك قوللری ایز و نیچه ییللردن اول یاپلمش اوی تعمیر ایدرز که انی بر بیوك اسرائیل ملکی یاپوب
تمام ایتمش ایدی ١٢ اما باباررمز کوك اللهنی اغضاب ایتدکدن صکره انلری کلدانی بخت نصر بابل
ملکنك النه ویردی که بو اوی بوزوب قومی بابله کوتردی ١٣ اما بابل ملکی قورشك اولکی ییلنده قورش
ملك بو الله اوینی یاپمغه فرمان ایلدی ١٤ و دخی الله اوینك آلتون و کمش آوادانلقلرینی که انلری بخت‌نصر
اورشلیمده اولان هیکلدن چقاروب بابل هیکلنه کوترمش ایدی قورش ملك بابل هیکلندن چقاردی
و والی نصب ایتدوکی ششبصار نام کشی‌یه تسلیم اولندیلر ١٥ و اکا دیدیکه شو آوادانلقلری آل وار انلری
اورشلیمده اولان هیکله کوتر و اللهك اوی یرنده یاپلسون ١٦ او زمان اول ششبصار کلوب اورشلیمده
اولان الله اوینك تملنی اوردی و او زماندن برو شمدی‌یه دك یاپلوب دخی تمام اولمادی ١٧ ایمدی حالا
ملك راضی اولورسه اوراده بابلده اولان ملکك خزینه‌لری اونده آرانسون کرچکمی درکه اورشلیمده بو
اللهك اوینی تعمیر ایتمکه قورش ملکك فرمانی صادر اولدی و بو خصوصده ملکك مرادی نه ایسه
بزه کوندره ۞

آلتنجی فصل

١ او زمان داریوس ملك فرمان ایلدی بابلده خزینه‌لر حفظ اولندوغی کتاب خانه‌ده آرادیلر ٢ و مدای
ولایتنده واقع آقمتا سراینده بر طومار بولندی و تذکیر ایچون انده بویله یازلمش ایدی ٣ قورش
ملکك اولکی ییلنده قورش ملك اورشلیمده اولان الله اوی خصوصنده فرمان ایلدیکه اول او ایچنده
قربانلر دخی ایتدکلری یر تکرار یاپلا و انك تملری محکم اوریلا انك یوکسکلکی آلتمش ذراع و اینکلی آلتمش
ذراع ٤ اوچ صره بیوك طاشلردن و بر صره یکی کراسته‌دن اولا و خرجی ملکك سراینده‌ن ویریله ٥ و الله
اوینك آلتون و کمش آوادانلقلری که بخت نصر اورشلیمده اولان هیکلدن چقاروب بابله کوترمش ایدی
کرو ویرلوب و اورشلیمده اولان هیکله هر بری کندو یرینه کرو کتورلوب الله اوینه قونلا ٦ ایمدی
حالا ارماغك اوته‌سنده والی اولان تاتانای و شتر بوزنای و ارماغك اوته‌سنده اولان آفرسکیلر اصحابیکز

اُورَادَن اُوزَاق اُولُكْ ٧ بُو اللّٰه اَوِینُكْ یَاپُوسِنِی قُویُكْ یَهُودِیلَرُكْ وَالِیسِی وَاِختِیَارلَرِی بُو اللّٰه اَوِینِی كَندُو
یَرِندَه یَاپسُونلَر ٨ وَبُو اللّٰه اَوِینِی یَاپمَق اِیچُون یَهُودِیلَرُكْ اِختِیَارلَرِی اِیلَه نَه شَكل اِیدَهجَكْكُز خُصُوصُندَه
بَندَن فَرمَان اُولُنمُشدُر كِه مَلِكُكْ مَالِندَن اِرمَاغُكْ اُوتَهسِندَن حَاصِل اُولَان خَرَاجدَن اُول آدَملَـــرَه
بِلَا تَأخِیر مَصرَف وِیرِیلَه وَبَاطِل اُولمَیَالَر ٩ وَاَنلَرَه نَه لَازِم اُولُورسَه اَكَر كَنج بُوغَالَر اَكَر قُوچلَر اَكَر قُوزِیلَر
كُوك اللّٰهنُكْ صَعِیدَهلَرِی اِیچُون بُغدَای تُوز شَرَاب یَاغ اُورِشَلِیمدَه اُولَان اِمَاملَرُكْ سُوزِینَه كُورَه اَنلَرَه هَر
كُون وِیرِیلَه خَطَا اُولُنمَیَه ١٠ تَا كِه كُوك اللّٰهنُكْ خُوشبُوی قُربَانلَر تَقرِیب اِیدُوب مَلِكُكْ وَاُوغُللَرِینُكْ عُمرِی
اِیچُون دُعَا اِیدَهلَر ١١ وَدَخِی فَرمَان وِیرِدُمكِه هَر كِیم كِه بُو سُوزَه مُخَالَفَت اِیدَرسَه اَنُكْ اَوِندَن بِر آغَاج
یِقِلَا وَدِكِلُوب اُوزَرِینَه آصِلَا وَاَنُكْ اَوِی بُوزِلَا ١٢ وَاُورَادَه كَندُو اِسمِنِی اِسكَان اِیدَن اللّٰه هَر مَلِكِی وَهَر قَومِی
اِهلَاك اَیلَیَه كِه بُونِی تَغیِیر اِیتمَكَه وَبُو اُورِشَلِیمدَه اُولَان اللّٰه اَوِینِی هَدم اِیتمَكَه اَلِنِی اُوزَاتمِش اُولَا بَن
دَارِیُوس فَرمَان اَیلَدُم بِلَا تَأخِیر اِجرَا اُولُنَه ١٣ اُو زَمَان اِرمَاغُكْ بَرُوسِندَه اُولَان وَالِی تَاتَانَای وَشَترِبُوزنَای
وَاَنلَرُكْ اَصحَابِی دَارِیُوس مَلِكُكْ رِسَالَهسِنَه كُورَه بِلَا تَأخِیر عَمَل اِیتدِیلَـــر ١٤ وَیَهُودِیلَرُكْ اِختِیَارلَرِی بِنَـا
اِیدَرلَردِی وَمُیَسَّر اُولُوردِی حَجَّی پَیغَمبَرُكْ وَعِدُّوا اُوغلِی زَخَرِیَانُكْ پَیغَمبَرلِكِی مُوجِبِنجَه وَاِسرَائِیل اللّٰهنُكْ
اَمرِی اِیلَه وَقُورَش وَدَارِیُوس وَآرتَحشَستَا فَارس مَلِكلَرِینُكْ اَمرِی اِیلَه یَاپُوب تَمَام اِیتدِیلَر ١٥ وَبُو اَوْ آدَار آیِنُـكْ
اُوچُنجِی كُونِندَه دَارِیُوس مَلِكُكْ سَلطَنَتِنُكْ اَلتِنجِی یِیلِندَه تَمَام اُولدِی ١٦ وَبَنِی اِسرَائِیل اِمَاملَر وَلَاوِیلُولَر
وَاَسِیرلِك اُوغُللَرِینُكْ بَقِیَّهسِی اللّٰه اَوِینِی شَنلِكلَه تَقدِیس اَیلَدِیلَر ١٧ وَبُو اللّٰه اَوِینُكْ تَقدِیسِی اِیچُون یُوز
بُوغَا اِیكِی یُوز قُوچ دُورت یُوز قُوزِی وَجُملَه اِسرَائِیلُكْ كُنَاه قُربَانِی اِیچُون اُون اِیكِی تَكَه تَقرِیب اِیتدِیلَـر
اِسرَائِیل سِبطلَرِینُكْ عَدَدِی اُوزَرَه ١٨ وَاِمَاملَرِی مَرَاتِبِندَه وَلَاوِیلُولَرِی بُولُكلَرِندَه اُورِشَلِیمدَه اُولَان اللّٰهنُكْ
خِدمَتِی اِیچُون نَصب اِیتدِیلَر مُوسَی‌نُكْ كِتَابِندَه یَازِلدُوغِنَه كُورَه ١٩ وَدَخِی اَسِیرلِك اُوغُللَرِی اَوَّلكِی آیُكْ
اُون دُردُنجِی كُونِندَه فِصحِی اِیتدِیلَر ٢٠ زِیرَا اِمَاملَر وَلَاوِیلُولَر بِر آدَم كِبِی تَمِیزلَندِیلَر هَپسِی مُطَهَّر اُولدِیلَر
وَجُملَه اَسِیرلِك اُوغُللَرِی اِیچُون وَقَرِنداشلَرِی اِمَاملَر اِیچُون وَكَندُولَرِی اِیچُون فِصح قُربَانِنِی اِیتدِیلَـــر
٢١ وَاَسِیرلِكدَن دُونَن بَنِی اِسرَائِیل وَكِیم كِه وِلَایَت اُمَّتلَرِینُكْ نَجَاسَتِندَن اِسرَائِیل اللّٰهِی رَبِّی طَلَب اِیتمَكْ
اِیچُون اَنلَرَه آیرِلدِی اِیسَه یِدِیلَر ٢٢ وَیَدِی كُون فَطِیرسِز اَتمَكْ بَیرَامِنِی شَنلِكلَه اِیتدِیلَر زِیرَا رَبّ اَنلَـرِی
اِفرَاح اَیلَدِی وَآتُور مَلِكِنُكْ قَلبِنِی اَنلَرَه تَمیِیل اِیتدِی كِه اللّٰه اِسرَائِیل اللّٰهِی اَوِینُكْ یَاپُوسِندَه اَنلَرُكْ اَللَرِینَه
قُوَّت وِیــــــــــرَه

یَدِنجِی فَصْل

١ بُونلَردَن صُكرَه فَارس مَلِكِی آرتَحشَستَانُكْ سَلطَنَتِندَه عَزرَا كِه سَرَایَا اُوغلِی عَزَرِیَا اُوغلِی حِلقِیَا اُوغلِی
٢ شَلُوم اُوغلِی صَادُوق اُوغلِی آحِیطُوب اُوغلِی ٣ آمَریَا اُوغلِی عَزَرِیَا اُوغلِی مَرَیُوت اُوغلِی ٤ زَرَحیَا اُوغلِی

عوزّى اوغلى بوقّى اوغلى ٥ آبيشوع اوغلى فنحاس اوغلى الْعازر اوغلى باش امام هارون اوغلى ايدى ٦ بو
عزرا بابلدن بندى اسرائيل اللّهى ربّك ويردوكى موسى‌نك شريعتنده ماهر كاتب ايدى و اللّهى ربّك الى
اوزرنده اولدوغى اوزره ملك اكا جمله دلدوكنى ويردى ٧ و اسرائيل اوغللرندن و امامـلردن و لاويلولردن
و خوانندەلردن و قپوجيلردن و ناتينيلردن بعضيسى آرتحشستا ملكك يدنجى ييلنده اورشليمه چقديلر
٨ و عزرا بشنجى آيده اورشليمه واصل اولدى كه ملكك يدنجى ييلنده ايدى ٩ زيرا اوّلكى آيك
اوّلكى كوننده بابلدن چقمغه باشلدى و بشنجى آيك اوّلكى كوننده اورشليمه واصل اولدى اللّهنك ايو
الى اوزرنده اولدوغى ايچون ١٠ زيرا عزرا ربّك شريعتنى طلب ايتمكه و اجرا ايلمكه و اسرائيلده فرايضى
و احكامى اوكرتمكه قلبنى حاضرلمش ايدى ١١ و ملك آرتحشستانك عزرا امامه كاتبه يعنى اسرائيله عطا
اولنان ربّك اوامر و فرايضنك كاتبنه ويرلدوكى نامه‌نك صورتى بو در ١٢ ملكلرك ملكى آرتحشستا عزرا امامه
و كوكك اللّهى شريعتنك كاتبنه سلام تامّ فلان تاريخده ١٣ بندن فرمان اولنديكه مملكتمده اولان بنى
اسرائيلدن و امامـلرندن و لاويلولرندن هر كيم كه كندو ارادتيله اورشليمه كتمك استرسه سنكلـه
وارسون ١٤ چونكه ملكك و يدى مشيرلرينك طرفندن ارسال اولندك كه يهوداده و اورشليمـده سنك
الكده اولان الله شريعتى اوزره تفحّص ايدەسن ١٥ و اسرائيل اللّهنه كه انك مسكنى اورشليمده در ملكك
و وزيرلرينك كندولرينك ارادتيله اهدا ايتدكلرى كمشى و التونى كوتورەسن ١٦ و بتون بابل ولايتنده
بولدوغك جمله كمشى و التونى و ارادتلو قومك و امامـلرك اورشليمده اولان الله اوينـه ارادتدن اهدا
ايتدكلرينى ١٧ تا كه بو آقچه ايله تيز اوكزلر قوچلر قوزيلر پيشكشلرى ايله و دوكشلرى ايله صاتون
آلاسن و انلرى اورشليمده اولان اللّهكز اوينك مذبحى اوزرنده تقريب ايدەسن ١٨ و مـاباقى كمشدن
و التوندن سكا و قرنداشلرڭه نه كه ايو كورنور ايسه اللّهكزك رضاسى اوزره ايدەسز ١٩ و اللّهك اوينك
خدمتى ايچون سكا ويريلان آوادانلقلرى اورشليمده اللّهك اوكنده تسليم ايدەسن ٢٠ و اللّهكك اوى
ايچون قالان لازم اولانى كه سكا ويرمكه دوشر ملكك خزينـه خانه‌سندن آلاسن ٢١ و بن آرتحشستا ملك
جمله ارماغك اوته‌سنده اولان خزينه‌دارلره فرمان ايتدم كه امام عزرا كوك اللّهنك شريعتى كاتبى هر نه
سزدن دلرسه تيز اولنه ٢٢ كمشدن يوز قنطارەدك و بغدايدن يوز مدّەدك و شرابدن يوز باتـەدك
و ياغدن يوز باتەدك و توزدن يازلمـز مقدارى ٢٣ هر نه كه كوك اللّهنك امرى ايسه كوك اللّهنك اوى
ايچون تيز اولنه تا كه ملكك و اوغللرينك مملكتى اوزرينه غضب اولمـيه ٢٤ و سزه بيان ايدرز كه
جمله امامـلره و لاويلولره و خوانندەلره و قپوجيلره و ناتينيلره و الله اوينك خدامنه خراج و تكاليف
و كمرك قومغه جايز اولمـيه ٢٥ و سن يا عزرا الكده اولان اللّهككك حكمتنه كوره قاضيلر و حاكملر نصب
ايله كه ارماغك اوته‌سنده اولان قومه جمله اللّهككك شريعتنى بلنلره حكم ايدەلر و بلميەنلره تعليم ايله
٢٦ و هر كيم كه اللّهككك شريعتى اوزره و ملكك شريعتى اوزره عمل ايتمـز ايسه تيز اوزرينه حكم اولنـه

اَكَر اُولمَه اَكَر سُوركُونلِكَه اَكَر غرَامَتَه اَكَر حَبسَه ٢٧ بَابَالَرِمزِكْ اَللّٰهى رَبّ مُتَبَارَك اُولسُون كه
اُورشَلِيمدَه اُولَان رَبّك اَوِينِي تَعزِيز ايتمَك اِيچُون بُوكَا كُورَه نَسنَه مَلِكْك قَلبِنَه وِيرمِشدُر ٢٨ وَمَلِكْك
وَوَزِيرلَرِينِك وَجُملَه مَلِكْك قُوَّتلُو بَكلَرِينِك اُوكِندَه بَكَا اُوزَرِمَه مَرحَمَت صَالدِى وَاَللّٰهم رَبّك اَلِي اُوزَرِمدَه
اُولمَغلَه قُوَّتلَندُم وَاسرَائِيلك بَكلَرِينِي جَمع اَيلَدُم كه بَنُمله چِقَهلَر ۞

سَكِزنجِى فَصْل

١ وَبَابَالَرِينِك بَاشلَرِي بُونلَردُر وَآرتَحشَستَا مَلِكْك سَلطَنَتِندَه بَنُم ايلَه بَابِلدَن چِقَانلَرك تَنَاسُل نَامَهسِي
بُودُر ٢ فِنحَاس اُوغُللَرِندَن جِرشُوم اِيثَامَر اُوغُللَرِندَن دَانيَال دَاوُد اُوغُللَرِندَن حَاطُوش ٣ شَكَنيَا اُوغُللَرِندَن
فَارعُوس اُوغُللَرِندَن زَخَريَا وَاَنكَلَه تَنَاسُل ايلَه تَحرِير اُولُنَانلَرك اَركَكلَرِي يُوز اَللِي ٤ فَاحَت مُوآب اُوغُللَرِندَن
زَخَريَا اُوغلِي اَليهُو عَينَاى وَاَنكَلَه اِيكِي يُوز اَركَك ٥ شَكَنيَا اُوغُللَرِندَن يَحَزيَال اُوغلِي وَاَنكَلَه اُوچ يُوز اَركَك
٦ عَدِين اُوغُللَرِندَن يُونَاثَان اُوغلِي عَابَد وَاَنكَلَه اَللِي اَركَك ٧ عِيلَام اُوغُللَرِندَن عَاثَاليَا اُوغلِي اَشعَيَا
وَاَنكَلَه يَتمِش اَركَك ٨ شَفَاطيَا اُوغُللَرِندَن مِيخَايَل اُوغلِي زَبَديَا وَاَنكَلَه سَكسَان اَركَك ٩ يُوآب اُوغُللَرِندَن
يَحِيايِل اُوغلِي عُوبَديَا وَاَنكَلَه اِيكِي يُوز اُون سَكِز اَركَك ١٠ شَالُومِيت اُوغُللَرِندَن يُوسَافيَا اُوغلِي وَاَنكَلَه يُوز
اَلتمِش اَركَك ١١ بَبَاى اُوغُللَرِندَن بَبَاى اُوغلِي زَخَريَا وَاَنكَلَه يِكرِمِي سَكِز اَركَك ١٢ عَزجَد اُوغُللَرِندَن
حَقَّطَان اُوغلِي يُوحَانَان وَاَنكَلَه يُوز اُون اَركَك ١٣ آدُونيقَام اُوغُللَرِندَن صُكرَهكِيلَر كه اَنلَرك آدلَرِي
بُونلَردُر اَليفَالَط يَعُوايِل وَشَمعَيَا وَاَنلَر ايلَه اَلتمِش اَركَك ١٤ بِغوَى اُوغُللَرِندَن عُوتَى وَزَاكُور وَاَنلَر ايلَه
يَتمِش اَركَك ١٥ وَبُونلَرِي آهوَايَه جَارِي اُولَان اِرمَاغَه جَمع اَيلَدُم وَاُورَادَه اُوچ كُون قُوندُقدَن صُكرَه
قَومِى وَاِمَاملَرِي يُوقلَايُوب لَاوِى اُوغُللَرِندَن بِرِيسِنِي اَندَه بُولمَادُم ١٦ اِيمدِى اَليعَازَرَه آرِيالَه شَمعَيَايَه اَلنَاثَانَه
يَارِيبَه وَاَلنَاثَانَه وَنَاثَانَه وَزَخَريَايَه وَمَشُلَّامَه بَاشلَرَه وَيُويَارِيبَه وَاَلنَاثَانَه عُلَمَايَه كُوندَردُم ١٧ وَاَنلَرِي
خَسفيَا يَرِندَه سَردَار اُولَان اِدُّوايَه اِرسَال اَيلَدُم وَخَسفيَا يَرِندَه اُولَان اِدُّوايَه وَقَرِنداشلَرِي نَاثِينِيلَره
سُويلَيَجَك سُوزلَرِي اَنلَرك آغزِينَه قُودُم كه بِزَه اَللّٰهمزك اَوِي اِيچُون خِدمَتكَارلَر كَتُورَهلَر ١٨ وَاَللّٰهمزك
اَيُو اَلِي اُوزَرِمزدَه اُولمَغلَه بِزَه اِسرَائِيل اُوغلِي لَاوِى اُوغلِي مَحلِي اُوغُللَرِندَن فَاهِم كِشِي شَرِبيَايِي اُوغُللَرِي
وَقَرِنداشلَرِي ايلَه اُون سَكِز كَتُوردِيلَر ١٩ وَمَرَارِي اُوغُللَرِندَن حَشَبيَايِي وَاَنكَلَه اَشعَيَايِي قَرداشلَرِينِي
وَاُوغُللَرِينِي يِكرِمِي ٢٠ وَدَاوُدك وَبَكلَرك لَاوِيلُولَرك خِدمَتِنَه وِيردُوكِي نَاثِينِيلَردَن اِيكِي يُوز يِكرِمِي نَاثِينِيلَر
جُملَهسِي آدلَرِي ايلَه چَاغرِلدِي ٢١ اُو زَمَان اُورَادَه آهوَا اِرمَاغِي يَانِندَه اُورُج نِدَا اِيتدُم تَاكه اَللّٰهمزك
حُضُورِندَه مُتَوَاضِع اُولُوب اَندَن بِزُم وَعيَالمزك وَجُملَه مَامَلَكمزك اِيچُون طُوغرُو يُولِي طَلَب اِيدَهوُز ٢٢ زِيرَا
بِزِي يُولدَه دُشمَندَن قُورُومَق اِيچُون عَسكَرِي وَآتلُولَرِي مَلِكدَن طَلَب اِيتمَكَه اُوتَاندُم چُون مَلِكَه سُويلَيُوب
دِيمِش اِيدُك كه اَللّٰهمزك مُسَاعِد اَلِي جُملَه اَنِي آرَايَانلَرك اُوزَرِندَه دُر اَمَّا اَنك قُوَّتِي وَغَضَبِي جُملَه اَنِي

براغانلرك اوزرنده در ٢٣ ایمدی اوروج طوتدق و بونك ایچون اللهمزدن طلب ایتدك اول دخی بزدن راضی
اولدی ٢٤ و باش امام‌لردن اون ایکیسنی آیردم سربیایی و حشبیایی و انلر ایله قرنداشلرندن اون کمسنه‌یی
٢٥ و انلره کمشی و آلتونی و آوادانیلقلری یعنی ملکك و مشیرلرینك و بکلرینك و جمله اوراده بولنان
اسرائیلك اللهمزك اوی ایچون ویردکلری هدیه‌لری طارتدم ٢٦ یعنی التی یوز اللی قنطار کمش و یوز
قنطارلق کمش آوادانیلقلر و یوز قنطار آلتون انلرك اللرینه طارتدم ٢٧ بیك درهمدن آلتون کاسه‌لر یکرمی
ایو و آلتون رنکلو برنج قابلر ایکی آلتون کبی قیمتلو ٢٨ و انلره دیدمکه سز ربه مقدس سکز و آوادانیلقلر
دخی مقدس درلر و بو کمش و بو آلتون باباکرکزك اللهی ربه ارادتدن اولمش هدیه در ٢٩ تیقید ایله
انلری حفظ ایلیك تا امام‌لرك و لاویلولرك باشلری و اسرائیل بابالرینك باشلری اوکنده اورشلیمده ربك
اوینك اوده‌لرنده طارتلنجیه‌دك ٣٠ ایمدی امام‌لر و لاویلولر کمشك و آلتونك و آوادانیلقلرك طارتیسنی قبول
ایتدیلر اورشلیمه اللهمزك اوینه انلری التمك ایچون ٣١ و آهوا ارماغندن اولکی آیك اون ایکنجی کوننده
اورشلیمه وارمق ایچون کوچدك و اللهمزك الی اوزرمزده اولوب بزی دشمنك و یولده پوسو قورانلرك الندن
قورتاردی ٣٢ عاقبت اورشلیمه واصل اولوب اوچ کون راحت ایتدك ٣٣ و دردنجی کونده اللهمزك اوینده
کمش و آلتون و آوادانیلقلر اوریا اوغلی ماریموتك الی ایله طارتلدی و انکله فنحاس اوغلی الغازر ایدی
و انلر ایله یشوع اوغلی یوزاباد و بنوی اوغلی نوعدیا لاویلولر ٣٤ هپ عدد ایله و طارتی ایله و جمله
طارتی او زمان یازلدی ٣٥ و اسیرلکدن دونن سورکونلك اوغللری اسرائیل اللهنه صعیده‌لر تقریب ایتدیلر
جمله اسرائیل ایچون اون ایکی بوغا طقسان التی قوچ یتمش یدی قوزی کناه ایچون اون ایکی ارکچ
جمله‌سی ربه صعیده ٣٦ و ملکك امرلرینی ارماغك بروسنده اولان ملکك وکلاسنه و والیلرینه ویردیلر
که قومه و اللّٰه اوینه رعایت ایتدیلر ۞

طقوزنجی فصل

١ بونلر تمام اولدقدن صکره قومك بکلری بکا یقین کلوب دیدیلرکه اسرائیل قومی و امام‌لر و لاویلولر
ولایتلرك خلقندن و مکروهاتندن یعنی کنعانیلردن حیتیلردن فرزیلردن یابوسیلردن عمونیلردن موآبیلردن
مصرلولردن و آموریلردن آیرلمادیلر ٢ زیرا انلرك قزلرندن کندولرینه و اوغللرینه آلدیلر و زرع مقدس
ولایتلرك خلقیله مخلوط اولدی حتی بو کناهده بکلرك و حاکملرك الی اول ایدی ٣ و بو سوزی
اشتدوکم کبی لباسمی و ردامی یرتدم و باشمك و صقالمك صاچلرینی یولدم و حیران اوتردم ٤ و سورکونلرك
کناهی ایچون اسرائیل اللهنك سوزلرندن جمله قورقانلر بکا جمع اولدیلر و بن تا آخشام پیشکشنه‌دك
حیران اوتردم ٥ و آخشام پیشکشی اولدقده مصیبتمدن قالقدم و لباسم و ردام یرتق ایکن دیزلرم اوزرینه
چوکدم و اللرمی اللهم ربه طوغرو آچدم ٦ و دیدمکه یا اللهم اوتانرم و یوزمی سکا اللهمه قالدرمغه حجابه

دوشرم زیرا كناهلرمز باشلرمز اوزرنده چوغلدی و جرممز تا كوكه‌دك بیودی ٧ باباكرمزك كونلرندن برو
تا بو كونه‌دك عظیم جرمده ایدك كناهلرمز ایچون بز مكلكلرمز و امامكرمز ولایتلر مكلكلرینك الینه قلیجه
اسیرلكه و یاغمالغه و یوزك عارینه ویرلدك بوكونكی كبی ٨ شمدی اللهمز ربدن بر آز زمان عنایت اولندی
و بزه قورتلشی آلیقودی و مقدس مكاننده بزه برچوی ویردی كه اللهمز كوزلرمزی آیدین ایده و بزه قوللغمزده
بر آز عمر ویره ٩ زیرا قوللر ایدك و قوللغمزده اللهمز بزی براقمدی بلكه فارس مكلكلرینك اوكنده
اوزرمزه مرحمت صالدی بزی یاشاتمق ایچون و اللهمزك اوینی قالدرمق ایچون و آنك خرابه‌لرینی تعمیر
ایتمك ایچون و بزه یهوداده و اورشلیمده بر پناهگاه ویرمك ایچون ١٠ شمدی یا اللهمز بوندن صكره نه
دیه‌لم زیرا امرلركی براقدق ١١ كه آنلری پیغمبرلر قوللرك الیله امر ایدوب دیدك كه اول ولایت كه
سز آنی ملك ایدنمكه كیره‌جك سكز ولایتلر خلقنك ناپاكلكیله ناپاك ولایتدر شول مكروهاتلری ایچون كه
آنلر ایله آنی باشدن باشه نجاستلری ایله طولدردیلر ١٢ ایمدی حالا قزلركزی آنلرك اوغللرینه ویرمیه‌سز
و آنلرك قزلرینی اوغللركز ایچون آلمیه‌سز و آنلرك سلامتنی و خیرینی ابدا طلب ایتمیه‌سز تاكه قوتلنوب
یرك ایوسنی ییه‌سز و آنی اوغللركزه تا ابدا ایراث ایده‌سز ١٣ بزم عمللرمز و عظیم جرممز ایچون
بو جمله بزه واقع اولدوغندن صكره چونكه سن اللهمز بزم كناهلرمزك التنده آلیقونلوب بزه قورتلشی
ویردك ١٤ هیچ امرلركی ابطال ایتمكه دونه‌لمی و بو مكروه قوملر ایله مناكحه ایده‌لمی بزه غضب
ایتمزمیسن تا اهلاك ایدنجه كه بقیه و قورتلش قالمیه ١٥ ای اسرائیل اللهی رب سن عادل سن زیرا
بوكونكی كبی قورتلمش بقیه اولدق اشته بز جرممز ایله اوكگده ایز زیرا بونكله سنك اوكگده
طورمغه قادر اولاوز

اوننجی فصل

١ و عزرا آغلایارق و الله اوینك اوكنده اكیلرك دعا و اعتراف ایتدكده اسرائیلدن ارلردن
و عورتلردن و معصوملردن پك بیوك جمعیت جمع اولدی و خلق عظیم آغلایش ایله آغلادی ٢ او زمان
عیلام اوغللرندن یحیئیل اوغلی شكنیا عزرایه سویلیوب دیدیكه بز اللهمزه كناه ایتدك و ولایت
خلقندن غریب عورتلر آلدق نهایت اسرائیلك بو خصوصده امیدی وار ٣ ایمدی حالا اللهمز ایله
بر عهد كسه‌لم كه جمله عورتلری و آنلردن طوغمشلری چیقاراوز افندمك نصیحتنه و اللهمزك امرندن
قورقانلرك نصیحتنه كوره و شریعته كوره عمل اولنه ٤ قالق زیرا بو مصلحت سكا دوشر بز سنكله اولوروز
قوتلن و ایش كور ٥ و عزرا قالقوب باش امامكره و جمله اسرائیله یمین ویردیكه بو سوزه كوره ایشلیه‌لر
و یمین ایتدیلر ٦ اندن صكره عزرا الله اوینك اوكندن قالقوب الیاسیب اوغلی یوحانانك اوده‌سنه

کندی وواردقده اورادە اتمك یمدی وصو ایچمدی زیرا سورکونلرك کناهی ایچون یاس چکردی
٧ ویهودادە واورشلیمدە جمیع اسیرلك اوغللرینە ندا ایتدیلر کە اورشلیمە جمع اولالر ٨ وهر کیم
اوچ کونەدك کلمزسە بکلرك واختیارلرك مشاورەسنە کورە جملە مالی حرام اولا وکندوسی اسیرلك
جماعتندن جدا اولا ٩ ایمدی جملە یهودا وبنیامین ارلری اول اوچ کونك ایچندە اورشلیمە جمع اولدیلر
طقوزنجی آیدە وآیك یکرمنجی کوننده وجملە قوم الله اوینك میداننده اول قصّه ایچون ویغمورلر ایچون
دترەرك اوتوردیلر ١٠ وامام عزرا قالقوب انلرە دیدیکه سز کناه ایتدکز وغریب عورتلری آلدکز
اسرائیلك جرمنی آرتورمق ایچون ١١ انك ایچون حالا بابالرکزك اللهی ربّه اعتراف ایدکز وانك مرادینی
ایلیوب ولایت خلقندن وغریب عورتلردن آیرلکز ١٢ وجملە جماعت جواب ویروب بلند آواز ایلە
دیدیلر کە سنك سوزك نیجە ایسە بز بویلە ایتمك کرك ایز ١٣ امّا قوم چوق وهوا یاغمورلو وطشرەدە
طورمغە طاقت یوق بو بر کونلك وایکی کونلك ایش دکل زیرا بو مادّەدە کناه ایدن چوق ایز ١٤ ایمدی
لطف ایلە بکلرمز جملە جماعتدە طورسونلر وشهرلرمزدە غریب عورتی آلان کیم ایسە معیّن وقتلرندە
کلەلر وانلر ایلە هر شهرك اختیارلری وقاضیلری تا اللهمزك حدّتلو غضبینی بزدن دوندرنجە وبو ایش
بتنجەیەدك ١٥ وعسائیل اوغلی یوناثان وتقوا اوغلی یحزیا بو ایش اوزرە نصب اولندیلر ومسلّم وساباتی لاویلولر
انلرە یاردم ایتدیلر ١٦ واسیرلك اوغللری بویلە ایتدیلر وامام عزرا وباش بابالر بابالرینك اولری اوزرە
جملەسی آدلری ایلە مذکور چاغلوب اوننجی آیك اولکی کوننده قصّەیی تفتیش ایتمك ایچون اوتوردیلر
١٧ وغریب عورتلری آلان جملە آدملرك ایشنی اولکی آیك اولکی کوننده تمام ایتدیلر ١٨ واماملرك
اوغللرندن کە غریب عورتلری آلمشلر ایدی یوصاداق اوغلی یشوع اوغللرندن وقرنداشلرندن معسیا
والیعازر ویاریب وغدلیا بولندیلر ١٩ وعورتلرینی چقارمغە اللرینی ویردیلر ومجرم اولانلر جرمیمە ایچون
سوریدن بر قوچ تقریب ایتدیلر ٢٠ وامّیر اوغللرندن حنانی وزبدیا ٢١ وحاریم اوغللرندن معسیا
والیا وشمعیا ویحیئیل وعزیا ٢٢ وفشحور اوغللرندن الیهوعینای معسیا اسماعیل نتنائیل یوزاباد والعسا
٢٣ ولاویلولردن یوزاباد وشمعی وقلیا قلیطا او در فتحیا یهودا والیعازر ٢٤ وخوانندەلردن الیاشیب
وقپوجیلردن سلّوم وطلم واوری ٢٥ واسرائیلدن فرعش اوغللرندن رمیا وازیا وملکیا ومیامین والعازر
وملکیا وبنایا ٢٦ وعیلام اوغللرندن ماتانیا زخریا یحیئیل عبدی ویریموت والیا ٢٧ وزتّوا اوغللرندن
الیهوعینای الیاشیب ماتانیا ویریموت وزاباد وعزیزا ٢٨ وبابای اوغللرندن یهوحانان حنانیا زبّای وعاطلی
٢٩ وبانی اوغللرندن مسلّم ملّوك وعادایا یاشوب شآل ویراموت ٣٠ وفحت موآب اوغللرندن عدنا وکلال
وبنایا معسیا ماتانیا بصلئیل بنّوی ومنسّا ٣١ وحاریم اوغللرندن الیعازر یشیا ملکیا شمعیا شمعون
٣٢ بنیامین ملّوخ شمریا ٣٣ وحشوم اوغللرندن متنی متّتا زاباد الیفلط یرمی منسّا وشمعی ٣٤ بانی
اوغللرندن معدی عمرام واوئیل ٣٥ بنایا بدایا کلوهی ٣٦ ونیا مریموت الیاشیب ٣٧ متنیا متّنای ویعشو

٣٨ وَبانی وَبِنّوی وَشِمعی ٣٩ وَشَلمیا وَناثان وَعادایا ٤٠ مَخنَدَبی شِیشای شَرای ٤١ عَزَرایل شَلمیاهو شَمَریا
٤٢ شَلّوم آمَریا یوسُف ٤٣ نبو اوغللرندن یعیال ماتاتیا زاباد زبینا یدّو ویوال وبنایا ٤٤ جمله
بونلر غریب عورتلری آلمشلر ایدی وانلردن بعضیسی وار ایدی که عورتلر ایله اوغللر
تولید ایتدیلر ۞

سفر نحمیا

اوّلکی فصل

١ حلقیا اوغلی نحمیانك سوزلری بونلر در کسلو آینده یکرمنجی ییلده بن دار السّلطنت سوسنده
ایکن واقع اولدیکه ٢ قرنداشلرمدن بری حنانی او و یهوداذن بعض آدملری کلدیلر و بن بونلره قورتلان
و اسیرلکدن قالان یهودیلردن و اورشلیمدن صوردم ٣ و بکا دیدیلرکه اسیرلکدن باقی قالانلر اوراده ولایتده
عظیم بلاده و رسوایلقده و اورشلیمك دیوارلری ییقلمش و قپولری آتشه یانمش درلر ٤ و اولدیکه بن بو
سوزلری ایشتدکمدن صکره اوتوروب آغلادم و نیچه کون یاس چکدم و اوروج طوتوب کوك اللهنك اوکنده
دعا ایلدم ٥ و دیدمکه یا ربّ کوك اللهی قوی و عظیم و مرهوب که سنی سونلره و امرلرکی کوزدنلره
عهدی و مرحمتی حفظ ایدرسن سکا نیاز ایدرم ٦ کرم ایله سنك قولاغك مستمع و کوزلرك آچق
اولسون که بو قولکك بنی اسرائیل قوللرك ایچون سنك اوککده شمدی کیجه و کوندز ایتدوکم دعایی
ایشدهسن زیرا بنی اسرائیلك سکا کناه ایتدوکمز کناهلرینی اعتراف ایدرم هم بن هم بابامك اوی کناه ایلدك
٧ سکا عظیم مخالفت ایتدك و موسی قولکه امر ایتدوکك امرلری و فرضلری و حکملری کوزتمدك
٨ شمدی کرم ایدوب اول سوزی آك که موسی قولکه بیوروب دیدك که سز تعدّی ایدهجك سز و بن
سزی قوملرده پراکنده ایدهجکم ٩ اندن صکره بکا رجوع ایدوب و امرلرمی کوزدوب انلری ایدرسکز
سورکونلرکز کوکك کنارینهدك اولورسهدخی اورادن انلری جمع ایدهجکم و انلری انده آدمی اسکان
ایتمك ایچون اختیار ایتدوکم یره کتورهجکم ١٠ و انلر قوللرك و قومك درکه انلری عظیم قوتکله و قوی
الکله خلاص ایلدك ١١ ای ربّ لطف ایله قولاغك مستمع اولسون بو قولکك دعاسنه و قوللرکك
دعاسنه که سنك اسمکدن قورقمق استرلر و بوکون قولکك ایشنی راست کتور و اکا بو آدمك اوکنده
مرحمت بولدر زیرا ملکك ساقیسی ایدم ۞

ایکنجی فصل

١ و نیسان آینده آرتحشستا ملكك یكرمنجی ییلنده واقع اولدیغه انك اوكنده شراب وار ایدی اول
شرابی بن آلوب ملكه صوندم و اوكنده هیچ ملول اولمامش ایدم ٢ و ملك بكا دیدیكه سنك چهرك
نیچون ملولدر چون خسته دكلسن بو قلب ملالتندن غیری دكلدر و زیاده‌سیله قورقدم ٣ و ملكه
دیدمكه ملك ابدا یاشاسون نیچه چهرم ملول اولمیه چون اول شهر بابالرمك مزارلغی خراب و انك
قپولری آتشه یانمشدر ٤ و ملك بكا دیدیكه نه دلرسن او زمان كوك اللهنه دعا ایتدم ٥ و ملكه دیدم
كه اكر ملك راضی اولورسه و اكر بو قولك اوككده لطف بولدی ایسه بنی یهودایه بابالرمك مزارلغی
شهرینه كوندر كه انی تعمیر ایده‌یم ٦ و ملك بكا ملكه دخی یاننده اوتوركن دیدیكه یولك نه زمانه‌دك
اولور و نه زمان كرو دونرسن و ملكه خوش كلوب وعده‌یی ویردوكمدن صكره بنی كوندردی ٧ و دخی ملكه
دیدمكه ملكه خوش كلورسه بكا ارماغك اوته‌سنده اولان والیلره مكتوبلر ویرسونلر كه بنی تا یهودایه
واصل اولنجه كچوروب قوندره‌لر ٨ و ملك قوروسنك بكجیسی آسافه بر مكتوب دخی كه بكا الله اوی سراینك
قپولرینی و شهرك دیوارینی و كیره‌جكم اوی چاتدرمق ایچون كراسته ویره و ملك بكا اللهمك ایو الی اوزرمده
اولدوغی اوزره ویردی ٩ ایمدی ارماغك اوته‌سنده اولان والیلره كلوب انلره ملكك نامه‌لرینی ویردم و ملك
بنمله سردارلر و آتلولر كوندرمش ایدی ١٠ و حورانی سنبالاط و عمونی طوبیا قول اشتدكلرنده زیاده‌سیله
كوجلرینه كلدی كه بر كمسنه بنی اسرائیله ایولك آرامغه كلمش ایدی ١١ و اورشلیمه واصل اولوب اوچ
كون اوراده طوردم ١٢ و كیجه‌ده قلقدم و بر آز آدم بنمله و اللهمك اورشلیمده ایتمك ایچون قلبمه
قودوغنی هیچ كمسه‌یه دیویرمدم و بنمله بنم بندوكم طواردن غیری بر طوار یوغیدی ١٣ و كیجه‌ده دره
قپوسندن اژدرها چشمه‌سنك اوكنه و مزبله‌نك قپوسنه چقدم و اورشلیمك یقلمش دیوارلرینی و آتشه
یانمش قپولرینی مطالعه ایتدم ١٤ اندن صكره چشمه‌نك قپوسنه و ملكك حوضنه چقدم اوراده آلتمده‌كی
طواره كچمك یر یوغیدی ١٥ و دخی كیجه ایكن سیلك یاننده ینوب دیواری مطالعه ایتدم اندن صكره
دونوب دره قپوسندن كیردم و كرو كلدم ١٦ و ضابطلر نره‌یه كتدوكمی و نه ایشلدوكمی بلمدیلر و نه
یهودیلره نه امامله نه اعیانلره نه ضابطلره نه یاپوبی یاپانلرك باقیلرینه شمدیه‌دك بر شی بلدرمش ایدم
١٧ او زمان انلره دیدمكه ایچنده اولدوغمز بلایی كورورسكز كه اورشلیم خراب و قپولری آتشه یانمش كلك
اورشلیمك دیوارینی تعمیر ایده‌لم آرتق رسوایلك اولمیاوز ١٨ و انلره اللهمك الی اوزرمده ایو اولدوغنی
و دخی ملكك بكا سویلدوكی سوزلرینی بلدردم و انلر دیدیلر كه قلقالم و بنا ایده‌لم و اللرینی خیرات
ایچون تقویه ایتدیلر ١٩ اما حورانی سنبالاط و عمونی طوبیا قول و عرب غشم بونی اشتدكلرنده بزی استهزا ایتدیلر
و بزی تحقیر ایدوب دیدیلر كه نه در بو سزك ایتدوككز ملكه عاصی می سكز ٢٠ و انلره جواب ویروب

دِيدُمكِه كوك اللّٰهى اِيشمِزى راست كتوره‌جكدر وَبِز اَنك قوللَرِى قلقوب بِنَا اِيتسك كرك اَمّا سِزك
اُورشليمده نه حِصّه‌كز نه حقّكز نه ذِكرِكز وار ۞

اُوچنجى فصل

١ وَباش اِمام اَلياسيب وَاَنك قرنداشلَرِى اِماملَر قلقوب قيون قپوسنى يَاپدِيلَر وَاَنى تقديس اِيتدِيلَر
وَقپو قپاقلَرِينى دِكدِيلَر وَاَنى تا مَايه قلّه‌سنه‌دك وَتا حانانايل قلّه‌سنه‌دك تقديس اِيتدِيلَر ٢ وَاَنك
يَانِنده اَرِيحا آدملَرِى بِنَا اِيتدِيلَر وَاَنلَرك يَانِنده اِمرِى اُوغلى زاكور بِنَا اِيتدِى ٣ وَبالق قپوسنى آسناه
اُوغُللَرِى بِنَا اِيتدِيلَر اَنلَر اَنى چاتدروب قپاقلَرِينى كليدلَرِيله وَماندالَرِيله دِكدِيلَر ٤ وَاَنلَرك يَانِنده
هاقوص اُوغلى اُورِيا اُوغلى مَريموت تعمير اِيتدِى وَاَنلَرك يَانِنده ماشيزبال اُوغلى بَرَخيا اُوغلى مَشُلّم تعمير
اِيتدِى وَاَنلَرك يَانِنده بَعنا اُوغلى صادوق تعمير اِيتدِى ٥ وَاَنلَرك يَانِنده تقوعيلَر تعمير اِيتدِيلَر اَمّا
اَنلَرك اَكابرلَرِى رَبّلرِينك يَاپوسنه بويُنلَرِينى اكمدِيلَر ٦ وَفَسَح اُوغلى يوياداع وَبَسوديا اُوغلى مَشُلّم اَسكى
قپويى تعمير اِيتدِيلَر بونلَر اَنى چاتدروب قپاقلَرِينى كليدلَرِيله وَماندالَرِيله دِكدِيلَر ٧ وَاَنلَرك يَانِنده
جبعونى مَلَطيا وَمارونيتى يادون جبعون وَمِصفا آدملَرِيله اِرماغك بروسنده اُولان وَالينك سَرايِنه‌دك تعمير
اِيتدِيلَر ٨ وَبونك يَانِنده قويمجيلَردن حَرَايا اُوغلى عوزّيال تعمير اِيتدِى وَاَنك يَانِنده بَهارِى اُوغلى
حانانيا تعمير اِيتدِى وَاُورشليمى تا اِينلو ديوارِه‌دك صَرب اِيتدِيلَر ٩ وَاَنلَرك يَانِنده حور اُوغلى رَفايا
اُورشليم يَارِيسنك ضابطى تعمير اِيتدِى ١٠ وَاَنلَرك يَانِنده وَكندو اَوِينك قرشوسنده حاروماف اُوغلى يَدايا
تعمير اِيتدِى وَاَنك يَانِنده حَشَباتيا اُوغلى حطوش تعمير اِيتدِى ١١ حارِم اُوغلى مَلكيا وَفاحت مُوآب
اُوغلى حاشوب اِيكنجى اُولچويى وَفرونلَر قلّه‌سنى تعمير اِيتدِيلَر ١٢ وَاَنلَرك يَانِنده آلوحش اُوغلى سَلّوم
اُورشليم يَارِيسنك ضابطى اُو وَاَنك قزلَرِى تعمير اِيتدِيلَر ١٣ دره قپوسنى حَنون وَزانوح اَهاليسى تعمير
اِيتدِيلَر اَنلَر اَنى بِنَا اِيتدِيلَر وَقپو قپاقلَرِينى كليدلَرِيله وَماندالَرِيله دِكدِيلَر وَديواردن بيك ذِراع تا
مَزبله قپوسنه‌دك بِنَا اِيتدِيلَر ١٤ وَمَزبله قپوسنى رِكاب اُوغلى مَلكيا بيت هَكّرام محلّه‌سنك ضابطى تعمير
اِيتدِى وَاَنى بِنَا اَيلَيُوب قپو قپاقلَرِينى كليدلَرِيله وَماندالَرِيله دِكدِى ١٥ وَكلحوزا اُوغلى سَلّون مِصفا
محلّه‌سنك ضابطى چشمه قپوسنى تعمير اِيتدِى وَاَنى بِنَا اَيلَيُوب اُورتدِى وَقپو قپاقلَرِينى كليدلَرِيله
وَماندالَرِيله دِكدِى وَمَلكك باغچه‌سنه بِتشيق سِلاح حوضنك ديوارِينى تا داود شهرِندن اِنن دَرَجه‌لَره‌دك
١٦ اَندن صكره عزبوق اُوغلى نحميا بيتصور يَارِى محلّه‌سنك ضابطى تعمير اِيتدِى تا داودك مزارلَرِى
قرشوسنه تا مُصنّع حوضه‌دك وَتا جبّارلَرك اَوِينه‌دك ١٧ اَندن صكره لاويلولَر تعمير اِيتدِيلَر بانى اُوغلى
رَحوم وَاَنك يَانِنده حَشَبيا قعيلا يَارِى محلّه‌سنك ضابطى محلّه‌سنده تعمير اِيتدِى ١٨ اَندن صكره
قرنداشلَرِى حنداد اُوغلى بَواى قعيلا يَارِى محلّه‌سنك ضابطى تعمير اِيتدِيلَر ١٩ وَاَنك يَانِنده يَشوع اُوغلى

عازر مصفا ضابطی ایکنجی اولجی یی جبه‌خانه‌یه چقاجق کوشه‌نك قرشوسنده تعمیر ایتدی ٢٠ اندن
صکره زخای اوغلی باروخ غیرتله ایکنجی اولجی یی تعمیر ایتدی اول کوشه‌دن تا امام اعظم الیاسیب
اوینك قپوسنه‌دك ٢١ اندن صکره هقوس اوغلی اوریا اوغلی مارموت ایکنجی اولجی یی تعمیر ایتدی
الیاسیب اوینك قپوسندن تا الیاسیب اوینك آخرینه‌دك ٢٢ اندن صکره اماملر صحرا آدملری تعمیر
ایتدیلر ٢٣ انلردن صکره بنیامین و حاشوب اولرینك قرشوسنده تعمیر ایتدیلر انلردن صکره عنانیا
اوغلی معسیا اوغلی عزریا اوینك یاننده تعمیر ایتدی ٢٤ اندن صکره حناداد اوغلی بنوی ایکنجی
اولجی یی تعمیر ایتدی؛ عزریا اوندن تا دیوارك اکریلکنه تا کوشه‌یه‌دك ٢٥ اوزی اوغلی فالل اکریلکك
و ملکك یوکسك سراینده‌ن چقان قلعه‌نك قرشوسنده که زندانك حولیسی یاننده ایدی تعمیر ایتدی
اندن صکره فرعش اوغلی فدایا ٢٦ و ناثینیلر که عوفلده ساکن ایدیلر تا مشرقه طوغرو اولان صو
قپوسنك قرشوسنه‌دك و ناشع اولان قلعه‌یه‌دك ٢٧ انلردن صکره تقوعیلر ایکنجی اولجی یی تعمیر ایتدیلر
ناشع اولان بیوك قلعه‌نك قرشوسندن تا عوفل دیوارینه‌دك ٢٨ و اماملر آتلر قپوسی اوستندن هر بری
کندو اوینك قرشوسنده تعمیر ایتدیلر ٢٩ انلردن صکره امیر اوغلی صادوق کندو اوینك قرشوسنده
تعمیر ایتدی و اندن صکره شکنیا اوغلی شمعیا شرق قپوسنك بکجیسی تعمیر ایتدی ٣٠ اندن صکره
شلمیا اوغلی حنانیا و صالافك التنجی اوغلی حنون ایکنجی اولجی یی تعمیر ایتدیلر انلردن صکره برخیا
اوغلی مشلم اوده‌سنك قرشوسنده تعمیر ایتدی ٣١ بوندن صکره قویمجی اوغلی ملکیا ناثینیلرك
و تاجرلرك اوینه‌دك مفقاد قپوسنك قرشوسندن تا کوشه‌نك اوده‌سنه‌دك تعمیر ایتدی ٣٢ و قویمجیلر
و تاجرلر کوشه اوده‌سنك آراسنی تا قیون قپوسنه‌دك تعمیر ایتدیلر ۞

دردنجی فصل

١ و اولدیکه سنبلاط دیواری یاپدوغمزی ایشتدکده طارلوب پك غضبناك اولدی و یهودیلری استهزا
ایلدی ٢ و قرنداشلرینك و شمره عسکرینك اوکنده سویلیوب دیدیکه بو زبون یهودیلر نه ایشلرلر
قوتلری اولوری قربانلری ایده‌ه بلورلری بر کونده تمام ایده‌رلری طپراق یغینلرندن طاشلری یانمش ایکن
درلدرلری ٣ و عمونی طوبیا انك یاننده دیدیکه هم انلرك یاپدوغنه بر دلکو چقرسه اول طاشلو دیواری
یقر ٤ ای اللهمز دکله زیرا خورلغه اولدق و انلرك تحقیرینی باشلری اوزرینه دوندر و انلری اسیرلك
ولایتنده یغمایه ویر ٥ و انلرك کناهنی ستر ایتمه و انلرك خطالری حضورکده محو اولنمیه یاپوجیلر
اوکنده بزی طارلتدقلری ایچون ٦ ایمدی اول دیواری یاپدق و اول دیوار بتون تا یاری‌یه‌دك چاتلدی
و یاپمه‌سنه قومك کوکلی وار ایدی ٧ و اولدیکه سنبلاط و طوبیا و عربلر و عمونیلر و آشدودیلر اورشلیم
دیوارلرینك تعمیر اولندوغنی و کدوکلر قپانمغه باشلندوغنی ایشتدکده پك غضبناك اولدیلر ٨ و جمله‌سی

معا اتفاق ایتدیلرکه اورشلیم اوزرینه جنك ایتمکه کلهلر وآکا بر شاشقنلق ایدهلر ٩ او زمان اللهمزه
دعا ایلدك وکیجه کوندز انلردن اوترو قرشولرینه بکجیلر قودق ١٠ ویهودا دیدیکه ارغادلرك قوتی
زبونلندی وطپراق چوق در دیواری یاپمغه قادر دکل ایز ١١ ودشمنلرمز دیدیلرکه بلمسونلر وکورمسونلر
تا بز ایچلرینه کیروب وانلری اولدروب ایشدن فراغت ایتدرنجیهدك ١٢ واولدیکه انلرك آراسنده ساکن
اولان یهودیلر کلوب بزه اون کره دیدیلرکه بزه واروب کلدوککز هر یرلرده صقنك ١٣ انك ایچون
آلچق یرلرده دیوارك آردنده ویوکسك یرلرده قومی قبیله قبیله قلجلریله ومزراقلریله ویایلریله دزدم
١٤ وباقدقدن صکره قلقدم واعیانه وضابطلره وباقی قومه دیدمکه انلرك یوزندن قورقمیك عظیم
ومرهوب ربی ذکر ایدك وقرنداشلرکز واوغللرکز وقزلرکز وعورتلرکز واولرکز ایچون جنك ایدك
١٥ واولدیکه دشمنلرمز بزه معلوم اولدوغنی ایشتدکلرنده الله مشاورهلرینی فسخ ایتدی بز دخی جملهمز
دیواره هرکس کندو ایشنه دوندك ١٦ واو کوندن صکره اوغلانلرمك یاریسی ایشلردی واو بر یاریسی
مزراقلر وقلقانلر ویایلر وزرهلر طوتاردی وضابطلر جمله یهودا اوی آردنده ایدیلر ١٧ دیوارده یاپانلر
ویوك کوترنلر ویوکلدهنلر بر الیله ایش ایشلرلردی واو بر الیله قلجی طوتارلردی ١٨ زیرا بنا ایدنلردن
هر بریسنك بلنده قلج باغلنمش ایکن بنا ایدرلردی وبوروزن یانمده ١٩ واعیانه وضابطلره وباقی قومه
دیدمکه ایش عظیم وواسع بز ایسه دیوارده آیرو وبر بریمزدن اوزاق ایز ٢٠ نرهدهکه بورو صوتنی
ایشدرسککز اورایه بزه جمع اولاسز اللهمز بزم ایچون جنك ایدهجکدر ٢١ وبز ایش ایشلردك وانلرك
یاریسی مزراق طوتاردی صباح آغارلدن تا یلدزلر چقنجهیهدك ٢٢ هم او زمان قومه دیدمکه هر کشی
اوغلانیله اورشلیمك اورتاسنده قالسون که کیجهده بکجیلك وکوندز ایشه وار اوللر ونه وقرنداشلرم
واوغلانلرم وآردمده کزن بکجیلر لباسلرمزی صویمزدق آنجق ییقنمغه محتاج اولان صویاردی

بشنجی فصل

١ وقومك وعورتلرینك یهودی قرنداشلری اوزرینه عظیم فریادی اولدی ٢ بعضیسی دیدیلرکه بز
واوغللرمز وقزلرمز چوق ایز ایمدی ذخیره آلالم که ییهوز وباشایاوز ٣ وبعضیسی دیدیلرکه تارلالرمزی
وباغلرمزی واولرمزی رهنه قودق که قتلق ایچون ذخیره آلاوز ٤ ودخی بعضیسی دیدیلرکه ملك عوارضی ایچون
تارلالرمز وباغلرمز اوزرینه آقچه اودنج آلدق ٥ وشمدی بزم اتمز قرنداشلرمزك اتی کبی واوغللرمز
انلرك اوغللری کبی واشته بز اوغللرمزی وقزلرمزی قوللغه مطیع ایدرز وقزلرمزدن جاریه واردر والمزده
قدرت یوق وتارلالرمز وباغلرمز غیریلرك النده در ٦ وبن بونلرك فریادینی وبو سوزلری ایشتدوکده پك
طارلدم ٧ وقلبمه طانشوب واعیان وضابطلری آزارلیوب انلره دیدمکه سز هر کس قرنداشلرکزدن
ربایی آلورسکز واوزرلرینه بیوك جماعتی قودم ٨ وانلره دیدمکه بز امتلره صاتلمش یهودی قرنداشلرمزی

قدرتمزه کوره بدا ایلدك وسز کندوکز قرنداشلرکزی صاتورمیسکز یا انلر بزه صاتلورمی وسکوت ایدوب
جواب بولامدیلر ٩ ودخی دیدمکه سزك ایتدوککز نسنه ایو دکلدر اللهمزك قورقوسنده کزمزمیسکز تا
امتلر دشمنلرمز بزی تعییب ایتمیه‌لر ١٠ وبن دخی وقرنداشلرم واوغلانلرم انلره آقچه وذخیره اودنج
ویردك لطف ایدوبه بو بورجی قویالم ١١ ایمدی کرم ایدوب بوکون انلره تارلالرینی وباغلرینی وزیتونلقلرینی
واولرینی وآقچه‌نك وذخیره‌نك وشرابك وزیتون یاغنك یوزدن برینی که انلردن آلا کلورسکز کرو
ویرك ١٢ وانلر جواب ایتدیلر که کرو ویروب انلردن بر نسنه طلب ایتمیه‌جکیز سنك دیدوککك کبی
ایده‌جکیز او زمان اماملری چاغروب انلره یمین ویردم که بو سوزه کوره ایده‌لر ١٣ ودخی اتکمی سلکوب
دیدمکه هر قنغی کیشی که بو سوزی ثابت ایتمزسه الله انی اوندن وچالشدوغندن سلکه وبویله سلکنمش
وبوش اولسون وجمله جماعت آمین دیوب ربه شکر ایلدیلر وقوم بو سوزه کوره عمل ایتدی ١٤ واول
کوندن که بکا یهودا ولایتنده انلره والی اولمغه امر اولنمش ایدی آرتحشستا ملکك یکرمنجی ییلندن
تا اوتوز ایکنجی ییلنه‌دك اون ایکی ییل بن وقرنداشلرم والیلك تعیینی آلمادق ١٥ اما بندن اول اولان
والیلر خلقه ثقلت ویردیلر وانلردن قرق مثقال کمشدن غیری اتمك ایچون وشراب ایچون آلمشلر ایدی
ودخی انلرك خدمتکارلری قومه تسلط ایتمشلر ایدی اما بن الله قورقوسندن بویله ایتمدم ١٦ بلکه بو
ایشده دیواری تعمیر ایتدم بر تارلا صاتون آلمادق وجمله اوغلانلرم اوراده ایش ایشلمك ایچون مجتمع
ایدیلر ١٧ ویهودیلردن وضابطلردن یوز اللی کیشی واطرافمزده اولان قوملردن بزه کلنلر سفره‌مده ایدیلر
١٨ وهر کون حاضرلنان بر اوکز والتی کزیده قیون ایدی قوشلر دخی بکا حاضرلنوردی واون کونده
بر هر درلو شرابدن بول بول وبونکله والیلك تعیینی طلب ایتمدم زیرا بو قومه خدمت آغر ایدی
١٩ ای اللهم بنی خیر ایله ذکر ایله بو قومه جمله ایتدوکم ایچون ۞

آلتنجی فصل

١ وواقع اولدیکه سنبالاط وطوبیا وغشم عرب وسایر دشمنلرمز دیواری یاپدوغمی واچنده بر کدوك
قالمادوغنی ایشتدکلرنده نهایت او زمانه‌دك قپولرده قپو قپاقلرینی دخی دکمش ایدم ٢ سنبالاط وغشم
بکا کوندروب دیدیلر که کل اونوا اواسنده اولان کویلرك برینده جمع اولالم اما انلر بکا فنالق ایتمك
فکر ایدرلردی ٣ بن دخی انلره خبرجیلر کوندردم بو سوزلر ایله بن بر بیوك ایش ایشلیورم سزه انمکه
قادر دکلم زیرا بن سزه انوب انی براغنجق اولورسم اول ایش نیچون بطال قالا ٤ واول سوزه کوره دورت
دفعه کوندردیلر بن دخی بو جوابمه کوره انلره جواب ویردم ٥ او زمان سنبالاط بکا بشنجی دفعه خدمتکارینی
اول سوزلر ایله کندو اوغلانینی کوندردی والنده آچق مکتوب ٦ که اچنده یازلمش ایدی امتلرده
ایشدلمشدر وغشم دخی دیدیکه سن ویهودیلر عاصی اولمغه نیت ایتدککز انك ایچون دیواری یاپارسن

كه انلره ملك اولاسن امثلرك سوزینه كوره ٧ و پیغمبرلر دیكدك كه اورشلیمده سنك ایچون وعظ
ایدوب یهوداده ملك در دیه‌لر وحالا بو سوزلر ملكه اخبار اولنور ایمدی گل كه تشاور ایده‌وز ٨ اوزمان
اكا كوندروب دیدمكه سنك سویلدوكك سوزلركبه كوره اولمادی اما سن بونی قلبكده پیدا ایدرسن
٩ زیرا انلر جمله‌سی بزی قورقدوب دیرلر كه اللری ایشدن آواره اولور و یاپلمز ایمدی حالا یا الله الرمه
قوت ویر ١٠ و مهیطابایل اوغلی دلایا اوغلی شمعیانك اوینه كیردم و اول ایچنده قپانمش ایدی و دیدیكه
الله اوینه هیكلك ایچنه جمع اولالم و هیكلك قپولرینی قپایالم زیرا سنی اولدرمكه كلجكلر بو كیجه سنی
اولدرمكه كلورلر ١١ و بن دیدمكه هیچ بنم كبی آدم قاچری و بنم كبی كم وار كه هیكله كیره و یاشایه
كیرمم ١٢ و اشته دویدم كه الله انی كوندرمدی انجق او اوزرمه پیغمبرلك سویلدی و طوبیا و سنبالاط
انی اجرتله آلمشلر ایدی ١٣ زیرا اجرتله آلنمش ایدیكه بنی قورقده و بن بویله ایده‌یم و خطا ایلیم
كه بنی تحقیر ایتمك ایچون انلره بدنام‌لغه بهانه اولا ١٤ ای اللهم طوبیایه و سنبالاطه بو عمللرینه
كوره ذكر ایله و نوعادیا نبیه‌یه و سایر بنی قورقدان نبیلره ١٥ و دیوار ایلول آینك یكرمی بشنجی كوننده
اللی ایكی كونك ایچنده تمام اولدی ١٦ جمله دشمنلرمز ایشتدكلری كبی و جمله اطرافمزده اولان امتلر
كوردكلری كبی كندو كوزلرنده آلچق اولدیلر و بلدیلر كه بو یاپو اللهمزدن یاپلدی ١٧ و دخی اول
كونلرده یهودا اعیانی طوبیایه چوقجه مكتوبلر كوندررلردی و طوبیانك مكتوبلری دخی انلره كلورلردی
١٨ چون یهودادن چوقی انكله یمینلو ایدیلر زیرا آراح اوغلی شكنیانك داما‌دی ایدی و انك اوغلی
یوحانان برخیا اوغلی مشلامك قزینی آلمش ایدی ١٩ هم حضورمده انك ایولكلرینی سویلرلردی و بنم
سویلدوكمی اكا یتشدررلردی و طوبیا بنی قورقتمق ایچون مكتوبلر كوندررلردی ✿

یدنجی فصل

١ و دیوار یاپلدقدنصكره و قپو قپاقلرینی دكوب قپوجیلری و خواننده‌لری و لاویلولری نصب ایتدوكدن
صكره ٢ قرنداشم حنانی‌یه و سرای كتخداسی حنانیایه اورشلیم ایچون اصمرلدم زیرا او طوغرو و بیچه‌لردن زیاده
اللهدن قورقر آدم ایدی ٣ و انلره دیدمكه اورشلیمك قپولری تا كنش ایسینجیه‌دك آچلماسون و انلر ینه
طورر ایكن قپولری قپایوب مانده‌اللرینی سورسونلر و اورشلیم ساكنلرندن بكجیلر تعیین اولنسون هر كس
نوبتیله و هر كس كندو اوینك قرشوسینده ٤ شهر ایسه واسع و عظیم ایدی اما ایچنده خلق آز و اولری
یاپلمامش ایدی ٥ و اللهم قلبمه قودی كه اعیانی و ضابطلری و قومی تناسلرنجه تحریر اولنمغه جمع ایده‌یم
و اول چقانلرك تناسل نامه‌سنی بولدم و ایچنده یازلمش ایدی كه ٦ بخت نصر بابل ملكنك سوردكلری سورگون
اولانلردن اسیرلكدن چقان ولایت اوغللری بونلر در كه اورشلیمه و یهودایه هر كس كندو شهرینه
دوندیلر ٧ و زربابل و یشوع و نحمیا و عزریا و رعمیا و نحمانی و مردخای و بلشان و مسفرات و بغوی و نحوم

وَنَحَميا ايله كلديلر اسرائيل قومى آدملرينك عددى بو در ٨ فرعاش اوغللرى ايكى بيك يوز يتمش ايكى
٩ شفطيا اوغللرى اوچ يوز يتمش ايكى ١٠ آراح اوغللرى آلتى يوز اللى ايكى ١١ يشوع ويوآب اوغللرندن
فحت موآب اوغللرى ايكى بيك سكز يوز اون سكز ١٢ عيلام اوغللرى بيك ايكى يوز اللى دورت ١٣ زتوا
اوغللرى سكز يوز قرق بش ١٤ زكاى اوغللرى يدى يوز آلتمش ١٥ بنوى اوغللرى آلتى يوز قرق سكز
١٦ بيباى اوغللرى آلتى يوز يكرمى سكز ١٧ عزجاد اوغللرى ايكى بيك اوچ يوز يكرمى ايكى ١٨ آدونيقام
اوغللرى آلتى يوز آلتمش يدى ١٩ بغوى اوغللرى ايكى بيك آلتمش يدى ٢٠ عدين اوغللرى آلتى يوز
اللى بش ٢١ حزقيادن آطير اوغللرى طقسان سكز ٢٢ حشوم اوغللرى اوچ يوز يكرمى سكز ٢٣ بصاى
اوغللرى اوچ يوز يكرمى دورت ٢٤ حريف اوغللرى يوز اون ايكى ٢٥ جبعون اوغللرى طقسان بش
٢٦ بيت لحم ونطوفا آدملرى يوز سكسان سكز ٢٧ عناتوث آدملرى يوز يكرمى سكز ٢٨ بيت عزماوت
آدملرى قرق ايكى ٢٩ قرية يعريم وكفيرا وبيروت آدملرى يدى يوز قرق اوچ ٣٠ رامة وجبع آدملرى
آلتى يوز يكرمى بر ٣١ مخماس آدملرى يوز يكرمى ايكى ٣٢ بيت ايل وعاى آدملرى يوز يكرمى اوچ
٣٣ غيرى نبونك آدملرى اللى ايكى ٣٤ غيرى عيلامك اوغللرى بيك ايكى يوز اللى دورت ٣٥ حريم
اوغللرى اوچ يوز يكرمى ٣٦ اريحا اوغللرى اوچ يوز قرق بش ٣٧ لود وحديد واونوا اوغللرى يدى
يوز يكرمى بر ٣٨ سناءه اوغللرى اوچ بيك طقوز يوز اوتوز ٣٩ اماملر يشوع بيتندن يدعيا اوغللرى
طقوز يوز يتمش اوچ ٤٠ ايمار اوغللرى بيك اللى ايكى ٤١ فشحور اوغللرى بيك ايكى يوز قرق يدى
٤٢ حاريم اوغللرى بيك اون يدى ٤٣ لاويلولر هودوا اوغللرندن قادميئيلدن يشوع اوغللرى يتمش دورت
٤٤ خواننده‌لر آساف اوغللرى يوز قرق سكز ٤٥ قپوجيلر شلوم اوغللرى آطير اوغللرى طلمون اوغللرى
عقوب اوغللرى حطيطا اوغللرى شوباى اوغللرى يوز اوتوز سكز ٤٦ ناتينيلر صيحا اوغللرى حسوفا
اوغللرى طباعوت اوغللرى ٤٧ قيروس اوغللرى سيعا اوغللرى فادون اوغللرى ٤٨ لبنا اوغللرى حجابا اوغللرى
شلمى اوغللرى ٤٩ حانان اوغللرى جادل اوغللرى جاحر اوغللرى ٥٠ رءايا اوغللرى راصين اوغللرى نقودا
اوغللرى ٥١ غازام اوغللرى عوزا اوغللرى فاسيح اوغللرى ٥٢ باسى اوغللرى معونيم اوغللرى نفوسيم اوغللرى
٥٣ بقبوق اوغللرى حقوفا اوغللرى حرحور اوغللرى ٥٤ بصليت اوغللرى محيدا اوغللرى حرشا اوغللرى
٥٥ برقوس اوغللرى سيسرا اوغللرى تماح اوغللرى ٥٦ نصيح اوغللرى حطيفا اوغللرى ٥٧ سليمان قوللرينك
اوغللرى سوطى اوغللرى سفرت اوغللرى فريدا اوغللرى ٥٨ يعلا اوغللرى درقون اوغللرى جادل اوغللرى
٥٩ شفاطيا اوغللرى حطيل اوغللرى صبايمدن طوقمه فخراتك اوغللرى آمون اوغللرى ٦٠ جمله ناتينيلر
وسليمان قوللرينك اوغللرى اوچ يوز طقسان ايكى ٦١ وتل‌ملحدن تل‌حرسادن كروبدن آدوندن وايمردن
چقانلر بونلر در كه بابالرينك اوينى وكندو نسلنى واسرائيلدن مى درلر اعلام ايتمكه قادر اولماديلر
٦٢ دلايا اوغللرى طوبيا اوغللرى نقودا اوغللرى آلتى يوز قرق ايكى ٦٣ وامامردن حبايا اوغللرى هاكوص

اوغللری برزلای اوغللری که جلعادلو برزلاینك قزلرندن عورت آلوب انلرك آدیله آڭلوردی ٦٤ بونلر
كندو نسلنك تناسل نامه‌سنی آرادیلر امّا بولنمادی انك ایچون ناپاكلر كبی امامتلقدن محروم قالدیلر
٦٥ وآترشتا انلره دیدیكه اقدس نسنه‌لردن یمیه‌لر تا اوریم و تمیم ایله امام اقامت ایدنجیه‌دك
٦٦ جمله جماعت جمعًا قرق ایكی بیك اوچ یوز التمش ٦٧ قوللرندن وجاریه‌لرندن غیری كه یدی بیك
اوچ یوز اوتوز یدی ایدیلر وآزالرنده ایكی یوز قرق بش خواننده ارلری و خواننده عورتلری وار ایدی
٦٨ انلرك آتلـــری یدی یوز اوتوز التی قاترلری ایكی یوز قرق بش ٦٩ دوه‌لری دورت یوز اوتوز بش
اشكلری التی بیك یدی یوز یكرمـــی ٧٠ وباش بابالرك بعضیسی یاپو ایچون ویردیلر وآترشتا بیك درهم
التون اللی كاسه وبش یوز اوتوز امام لباسلری خزینه‌یه ویــردی ٧١ وغیری باش بابالر یاپو خزینه‌سنه
یكرمی بیك درهم التون وایكی بیك ایكی یوز منّه گمش ٧٢ وقالان قومك ویردوكی یكرمی بیك درهم التـون
وایكی بیك منّه گمش والتمش یدی امام لباسلری ٧٣ وامامـلر ولاویلولر وقپوجیلر و خواننده‌لر وقومدن
اولانلر ونتینیلر وجمیع اسرائیل كندو شهرلرنده ساكن اولدیلر ویدنجی آی یتشنجه بنی اسرائیل
كندو شهرلرنده ایدیـــــــــــلـــــــــــر ۞

سكزنجی فصل

١ وجمله قوم بر آدم كبی صولر قپوسنك اوكنده اولان میدانده جمع اولوب عزرا كاتبه دیدیلر كه
ربّك اسرائیله امر ایتدوكی موسی توراتنك كتابنی كتوره ٢ ایمدی یدنجی آیك اوّلكی كوننده امام عـزرا
اول جماعتك اكر ار اكر عورت هر اشدوب آڭلیانك اوكنه توراتی كتوردی ٣ واچنده صولر قپوسنك
اوكنده اولان میدانده صباحدن تا اویله‌یه‌دك ارلرك وعورتلرك وآڭلیانلرك حضورنده اوقودی وجمله
قومك قولاقلری تورات كتابنه ایدی ٤ وكاتب عزرا بو نسنه ایچون یاپدقلری آغاج منبر اوستنده طوردی
وانك یاننده صاغنده متتیا وشمع وعنایا واوریا وحلقیا ومعسیا وصولنده فدایا ومیشائیل وملكیـا
وحاشوم وحشبدانا وزكریا ومشلّم طوررلر ایدی ٥ وعزرا جمله قومك اوكنده كتابی آچدی زیرا جمله
قومك اوستنده ایدی وآچدوغنده جمله قوم آیاقده طـوردی ٦ وعزرا بیوك الله ربّه تبارك ایتـدی
وجمله قوم اللرینی قالدروب آمین آمین دیو جواب ویردی وركوع ایدوب ویوزینی یره اكوب ربّه
سجده ایلدیلـــر ٧ ویشوع وشربیا ویمین وعقّوب شبّتای هودیا معسیا قلیطا عزریا یوزاباد حانان فلایا
ولاویلولر قومه توراتی آڭلدرلردی قوم آیاقده طورر ایكـــن ٨ وكتابك اچنده اللّهك توراتنده عیانًا
اوقودیلر ومعناسنی ویروب اوقودوغنی آڭلدرلردی ٩ ونحمیا اول كه آترشتا در وامام عزرا كاتب وقومه
آڭلدان لاویلولر جمله قومه دیدیلر كه بو كون اللّهڭز ربّه مقدّس در یاس طوتماڭ وآغلامڭ زیـرا
جمله قوم توراتك سوزلرینی اشدر ایكن آغلاردی ١٠ اندن صڭره انلره دیدیكه وارڭ سمیزلر ییڭ وطاتلولر

ایچڭ وبر نسنهسی حاضر اولمیانلره پایلرینی کوندرڭ زیرا بو مقدس کون در قصاوتلنمڭ زیرا ربڭ
شنلکی سزڭ قوتکزدر ١١ ولاویلولر جمله قومی تسکیت ایدوب دیدیلرکه صوصڭ زیرا مقدس کون در
والم چکمڭ ١٢ ایمدی جمله قوم یمکه وایچمکه وپایلرینی کوندرمکه وعظیم فرح ایله مفرح اولمغه کیتدیلر
انلره اوکرتدکلری سوزلری آڭلدوغی ایچون ١٣ وایکنجی کونده جمله قومڭ باش باپالری امامل
ولاویلولر عزرا کاتبڭ یانینه توراتڭ سوزلرینی آڭلمغه جمع اولدیلر ١٤ وتوراتده یازلمش بولدیلرکه رب
موسینڭ الیله امر ایندیکه یدنجی آیڭ بیرامنده بنی اسرائیل چرکهلرده ساکن اولهلر ١٥ ونداایدوب
جمله شهرلرنده واورشلیمده آوازی چکوروب دیهلرکه طاغه چقڭ وزیتون آغاجنڭ داللرینی وییان
زیتون آغاجنڭ داللرینی ومرسین آغاجنڭ داللرینی وخرما آغاجنڭ داللرینی وداللو آغاجلرڭ داللرینی
چرکهلر یاپمق ایچون یازلدوغی کبی کتورڭ ١٦ ایمدی قوم چقوب انلری کتوردی وکندولرینه چرکهلر
یاپدیلر هرکس طامی اوزرنده وحولیلرنده والله اوینڭ حولیسنده وصولر قپوسنڭ میداننده وافرایم
قپوسنڭ میداننده ١٧ وجمله اسیرلکدن دوننلرڭ جماعتی چرکهلر یاپوب چرکهلرڭ آلتنده ساکن
اولدیلر زیرا نون اوغلی یشوعڭ کونلرندن تا او کونهدك بنی اسرائیل بویله ایتممشلر ایدی وپك
عظیم شنلك ایدی ١٨ والله توراتنڭ کتابندن کون بکون اولکی کوندن تا آخر کونهدك اوقودیلر ویدی
کون بیرام ایتدیلر وسکزنجی کونده آیین اوزره عظیم جمعیت ایتدیلر ۞

طقوزنجی فصل

١ وبو آیڭ یکرمی دردنجی کوننده بنی اسرائیل اوروج ایله وچل ایله وطپراق باشلرنده جمع
اولدیلر ٢ واسرائیل نسلی جمله غریبلردن آیریلوب طوردیلر وکناهلرینی وباپالرینڭ خطالرینی اعتراف
ایلدیلر ٣ وکندو یرنده آیاغه قلقوب کونڭ بر چیرکنده اللهی ربڭ تورات کتابنده اوقودیلر وبر
چیرکنده دخی اعتراف واللهی ربه سجده ایلدیلر ٤ ویشوع وقدمائیل وبانی وشبنیا وبونی وشربیا وبانی
وکنانی لاویلولرڭ کروسنده قلقوب بلند آواز ایله اللهی ربه چاغردیلر ٥ ولاویلولر یشوع وقدمائیل
بانی حشبنیا شربیا هودیا شبنیا فتحیا دیدیلرکه قلقڭ اللهکز ربه دهر بدهر تبارك ایلیڭ واسم عزیزڭ
مبارك اولسون که جمله تبریك وتسبیحدن متعال در ٦ سن سن یالکز رب سن سن کوکلری یاپدڭ
کوکلرڭ کوکلرینی وانلرڭ جمله عساکرینی یری وجمله اوزرنده اولانی دڭزلری وجمله ایچلرنده اولانی
وبو جملهسنی سن درلدیرسن وکوکلرڭ عساکری سکا سجده ایدرلر ٧ سن اول رب الله سن که ابرامی
اختیار ایدوب انی کلدانیلرڭ اورندن چقاردڭ وآدینی ابراهیم قودڭ ٨ وانڭ قلبینی حضورڭده
صدیق بولوب انڭله عهد کسدڭ که کنعانیلرڭ حیثیلرڭ آموریلرڭ فرزیلرڭ یبوسیلرڭ وجرجسیلرڭ
ولایتنی ویرهجکسن انڭ نسلنه ویرهجکسن وسوزلرڭی ثابت ایتدڭ زیرا که صادق سن ٩ ومصرده

بابالرمزك مصایقه‌سنه نظر ایتدك و بحر قلزمده فریادلرینی اشتدك ١٠ و فرعونده و جمله انك قوللرنده
و جمیع ولایتنك قومنده آیات و معجزات ایتدك زیرا بلدك كه انلرك اوزرینه غرور ایلدیلر و كندوكه
بر نام یاپدك بوكونكی كبی ١١ و اوكلرنده دكزی یاردك و اول دكزك اورتاسندن قورولقده كچدیلر و انلرك
آردنده سكردنلری دكزك قعرینه براقدك دریك صولره طاش كبی ١٢ و انلری كوندز بلوت دركیله
و كیجه‌ده آتش دركیله كوتردك كه انلره كیده‌جكلری یولده آیدنلق ویره‌سن ١٣ و سینا طاغی اوزرینه
انوب انلر ایله كوكدن سویلشدك و انلره طوغرو حكملر و شرایع حق و فرضلر و ایو امرلر احسان ایتدك
١٤ و دخی مقدس سبت كوننی انلره بلدردك و موسی قولكك الیله انلره وصایای و فرضلری و توراتی بیوردك
١٥ و قتلقلرنده انلره كوكدن اتمك ویردك و صوسزلقلرنده انلره قیادن صو چقاردك و انلره دیدك كه
كیروب انلره ویره‌جككه ال قالدردوغك یری میراث ایده‌لسر ١٦ اما انلر و بابالرمز غرور ایتدیلر
و بوینلرینی پك ایدوب امرلركی دكلمدیلر ١٧ و دكلمكدن ابا ایتدیلر و آرالرنده ایتدوكك معجزاتلركی
آكمادیلر و بوینلرینی پك ایتدیلر و عصیانلرنده قوللقلرینه دونمكه بر باش دكدیلر یننه ده غفار حنان
رحمان متأنی و كثیر الفضل الله انلری ترك ایتمدك ١٨ و دخی كندولرینه بر دوكمه بوزاغو یاپوب اشته سنی
مصردن چقاران الٰهك دیدكلری و عظیم تجدیفلر ایتدكلری زمان ١٩ ینه ده سن رحمتلرك چوغندن انلری
بریه‌ده ترك ایتمدك كوندز انلری یولده كوترمك ایچون بلوت دركی و كیجه‌ده انلره كیده‌جكلری یولده
آیدنلق ویرمك ایچون آتش دركی انلردن دونمدی ٢٠ و انلره فهم ویرمك ایچون سنك ایو روحكی ویردك
و آغزلرندن منی كسمیوب صوسزلقلرنده انلره صو ویردك ٢١ و انلری بریه‌ده قرق ییل بسلدك احتیاجلری
یوق ایدی اثوابلری اسكیمدی و آیاقلری قبارمدی ٢٢ و انلره مملكتلر و قوملر ویردك و انلره كوشه‌دن
كوشه‌یه توزیع ایتدك و سیحون ولایتنی و حشبون ملكنك ولایتنی و باشان ملكی عوجك ولایتنی میراث
ایلدیلر ٢٣ و اوغللرینی كوك یلدزلری كبی چوغالتدك و انلری كیروب میراث ایده‌جكلری بو بابالرینه
سویلدوكك ولایته ادخال ایتدك ٢٤ و اوغللر كیروب اول ولایتی میراث ایتدیلر و اوكلرنده اول ولایتك
ساكنلری كنعانیلری آلچقلیوب انلری و ملكلرینی و اول ولایتك خلقنی انلرك اللرینه ویردك كه مرادلری
اوزره انلر ایله ایده‌لر ٢٥ و دخی حصارلو شهرلر و سمیز طپراقی آلدیلر و هر ایودن طولو اولر و قازلمش
صارنجلر و باغلر و زیتونلقلر و كثیر میوه‌لو آغاجلر میراث ایلدیلر و یدیلر و طوق اولدیلر و سمروب سنك
بیوك نعمتكله ذوق و صفا ایتدیلر ٢٦ ینه ده سنی اغضاب ایتدیلر و سكا عاصی اولوب توراتكی آرقه‌لری
آردینه براقدیلر و انلری سكا دوندرمك ایچون اوزرلرینه اشهاد ایدن پیغمبرلركی اولدروب عظیم تجدیفلر
ایتدیلر ٢٧ بوندن اوترو انلری دشمنلرینك الینه تسلیم ایتدك كه انلره الم ویردیلر و مضایقه‌لری زماننده
سكا فریاد ایتدكلرنده سن انلری كوكدن استجابت ایلدك و رحمتلركك چوقلغی اوزره انلره مخلصلر
ویره‌دك كه انلری دشمنلرینك الندن قورتاردیلر ٢٨ اما راحتده اولدقلری كبی حضوركده كلك ایتمكه

دونديلر بونك ايچون انلرى دشمنلرينك الينه ترك ايتدك كه انلره تسلط ايلديلر وتكرار دونوب سكا
فرياد ايتدكلرنده سن انلرى كوكدن استجابت ايلدك وانلرى رحمتلرك اوزره نيجه دفعه قورتاردك .
٢٩ وانلرى شريعتكه دوندرمك ايچون اوزرلرينه اشهاد ايلدك اما انلر غرور ايدوب سنك امرلركى
دكلمديلر وحكملركده خطا ايتديلر كه انلرى حفظ ايدن آدم انلر ايله دريله وداعا تمرد اومزينى
ويروب بوينينى پك ايتديلر ودكلمديلر ٣٠ ونيجه ييل انلر ايله تأنى ايدوب وپيغمبرلركك واسطه سيله
روحكله اوزرلرينه اشهاد ايلدك اما دكلمديلر انك ايچون انلرى ولايتلر قوملرينك الينه تسليم ايتدك
٣١ اما رحمتلركك چوقلغى سببيله انلرى اهلاك ايتمدك وانلرى ترك ايتمدك زيرا حنان ورحمان
الله سن ٣٢ ايمدى اى اللهمز عظيم جبار ومخوف الله كه عهدى ورحمتى حفظ ايدرسن بزه ملكلرمزه
سرورلرمزه امامللرمزه وپيغمبرلرمزه وبابالرمزه وجمله قومكه آثور ملكلرينك كونلرندن تا بو كونه دك هر بزه
واقع اولان مصيبتلر حضوركده آز نسنه كورنميه ٣٣ سن جمله بزه واقع اولانلرده عادل سن زيرا سن
حق ايتدك اما بز يرامزلق ايتدك ٣٤ ملكلرمز سرورلرمز امامللرمز بابالرمز شريعتكى اجرا ايتمديلر
وامرلركى وانلره اشهاد ايتدوكك شهادتلركى دكلمديلر ٣٥ وانلر مملكتلرنده وسنك انلره ويردوكك وافر
احسانكده واوكلرينه ويردوكك واسع وسمين ولايتده ايكن سكا عبادت ايتمديلر وبد فعللرندن رجوع
ايتمديلر ٣٦ اشته بوكون كوله لر ايز حتى يمشينى واييسينى يمكه بابالرمزه ويردوكك ولايتده اشته كوله لر
ايز ٣٧ واول ولايت محصولنى كثرت ايله ويرر شول ملكلره كه سن انلرى كناهلرمز ايچون اوزرلرمزه
نصب ايلدك وبدنلرمزه وطوارلرمزه مرادلرى اوزره تسلط ايدرلر بو خصوصدن عظيم مضايقه ده ايز
٣٨ وبو جمله سى ايچون بز عهد قرار ايدوب يازرز وسرورلرمز لاويلولرمز امامللرمز اوستنه مهرليورلر ۞

اونجى فصل

١ مهرلينلر حكليا اوغلى نحميا آترستا وصدقيا ٢ سرايا عزريا ارميا ٣ فشحور امريا ملكيا ٤ حطوش
شبنيا ملوخ ٥ حاريم مريموت عبديا ٦ دانيال جنتون باروخ ٧ مشلام ابيا ميامين ٨ معزيا بلجاى شمعيا
بونلر امامللر در ٩ ولاويلولر آزنيا اوغلى يشوع حناداد اوغللرندن بنوى قدميئيل ١٠ وانلرك قرنداشلرى
شبنيا هوديا قليطا فلايا حنان ١١ ميخا رحوب حشبيا ١٢ زاكور شربيا شبنيا ١٣ هوديا بانى بنينو
١٤ قومك باشلرى فرعوش فحت موآب عيلام زتو بانى ١٥ بونى عزجد بباى ١٦ ادونيا بغوى عادين
١٧ عاطر حزقيا عزور ١٨ هوديا حاشوم بصاى ١٩ حاريف عناثوت نوباى ٢٠ مغفيعاش مشلام حزير
٢١ مشيزبئيل صادوق يدوع ٢٢ فلطيا حنان عنايا ٢٣ هوشع حننيا حشوب ٢٤ الوحيش فلحا شوبيق
٢٥ رحوم حشبنا معسيا ٢٦ واحيا حنان عنان ٢٧ ملوخ حاريم بعنا ٢٨ وقومك بقيه سى امامللر لاويلولر
قپوجيلر خواننده لر وناثينيلر والهك توراتى ايچون جمله ولايتلرك قوملرندن كندولرينى آيرانلر انلرك

عورتلری اوغللری وقزلری هر عالم وفهم ٢٩ قرنداشلرینه اعیانلرینه یاپشدیلر ولعنت ویمینه کیردیلر
که الله قولی موسی نك الیله ویریلن اللهك توراتنده سلوك ایدوب وجمله افندمز ربك امرلرینی
وحکملرینی وفرضلرینی کوزدوب ایشلیه جکیز ٣٠ وولایت قوملرینه قزلرمزی ویرمیوب انلرك قزلرینی
دخی اوغللرمزه آلمیاجغیز ٣١ وسبت کوننده ولایت قومنك صاتمق ایچون کتوردکلری متاعلری وهر درلو
رزقی سبت کوننده ومقدس کونده آلمیاجغیز ویدنجی ییلی وهر بورجك طلبنی قویویره جکیز
٣٢ واوزرلرمزه امرلر قودق که ییلده مثقالك ثلثنی ویره وز اللهمزك اوینك خدمتی ایچون ٣٣ وجوه
اتمکی ایچون دایم اتمکلك پیشکشی ایچون وصعیده دایمه ایچون سبت کونلرنده آی باشلرده وبیراملرده
مقدس نسنه لر ایچون کناه قربانی ایچون واسرائیل کفارتی ایچون واللهمزك اوینك مصلحتی ایچون
٣٤ واودون هدیه لری ایچون بز امام‌لر ولاویلولر وقوم قرعه لر آتدق که اللهمزك اوینه باباله رمزك اولرنجه
معین وقتلر ایله سنه بسنه کتوریله اللهمز ربك مذبحی اوزرنده یقمق ایچون توراتده یازلدوغنه کوره
٣٥ ویرمزك طرفانده لری وهر آغاج یمشنك طرفانده لری سنه بسنه ربك اوینه کتوریله ٣٦ واوغللرمزك
وحیوانلرمزك بکورانی توراتده یازلدوغنه کوره وصغرلرمزك وقیونلرمزك بکورانی اللهمزك اوینه اللهمزك اونده
خدمت ایدن امام‌لره کتوریله ٣٧ وخمیرلرمزك الکلری وپیشکشلرمز وهر آغاج یمشی وشراب وزیتون
یاغی امام‌لره اللهمزك اوی اوده لرینه کتوریله ولاویلولره یرمزك عشری کتوریله که اول لاویلولر جمله
زراعتده مشغول اولدوغمز شهرلرده عشرینی آلالر ٣٨ ولاویلولر عشر آلدقلری زمان هارون اوغللرندن بر
امام لاویلولر ایله حاضر اولا لاویلولر دخی عشرك عشرینی اللهمزك اوینه اوده لره خزینه خانه سنه
کتوره لر ٣٩ زیرا بنی اسرائیل ولاوی اوغللری ذخیره نك شرابك وزیتون یاغنك پیشکشلرینی اوده لره
کتوره لر که انده مقدسك آواداتلری وخدمت ایدن امام‌لر وقپوجیلر وخواننده لر درلر واللهمزك
اوینی براقمیاجغیز ٭

اون برنجی فصل

١ وقومك بکلری اورشلیمده ساکن اولدیلر وقومك ماباقیسی قرعه لر آتدیلر که اوندن بری مقدس
شهرده اورشلیمده وطقوزی سایر شهرلرده ساکن اولالر ٢ واورشلیمده کندو ارادتیله ساکن اولمغه
استین جمله آدملره قوم خیر دعا ایتدی ٣ واورشلیمده ساکن اولمش ولایت بکلری بونلر در وسایر
یهودا شهرلرنده اسرائیللولر امام‌لر لاویلولر ناتینیلر وسلیمان قوللرینك اوغللری هر کس کندو ملکنده
وشهرلرنده ساکن اولدیلر ٤ واورشلیمده یهودا اوغللرندن وبنیامین اوغللرندن ساکن اولدیلر
یهودا اوغللرندن عثایا که عوزیا اوغلی که زخریا اوغلی که آمریا اوغلی که شفطیا اوغلی که مهلالئیل اوغلی
فارص اوغللرندن ٥ ومعسیا که باروخ اوغلی که کالحزا اوغلی که حزایا اوغلی که عدایا اوغلی که یویاریب

اوغلی كه زخریا اوغلی كه سیلونی اوغلی ٦ جمله بونلر اورشلیمده ساكن اولان فارص اوغللری دورت
یوز التمش سكز شجاعتلو آدملر ٧ و بنیامین اوغللرندن بونلر در سلوا كه مشلم اوغلی كه یوعاد اوغلی كه
فدایا اوغلی كه قولایا اوغلی كه معسیا اوغلی كه ایتیال اوغلی كه اشعیا اوغلی ٨ و اندن صكره جبای
سلاء طقوز یوز یكرمی سكز ٩ زخری اوغلی یوایل اوزرلرینه نصب اولندی و سنوآ اوغلی یهودا شهرده
ایكنجی ایدی ١٠ امامردن یویاریب اوغلی یدعیا یاخین ١١ سرایا كه حلقیا اوغلی كه مشلم اوغلی كه
صادوق اوغلی كه مرایوت اوغلی كه آحیطوب اوغلی الله اوینك ناظری ١٢ و اوده خدمت ایدن انلرك
قرنداشلری سكز یوز یكرمی ایكی و عدایا كه یرحام اوغلی كه فلالیا اوغلی كه مصی اوغلی كه زخریا اوغلی
كه فشحور اوغلی كه ملكیا اوغلی ١٣ و باش بابالر انك قرنداشلری ایكی یوز قرق ایكی و عمشسای كه عزرایل
اوغلی كه احزی اوغلی كه مشلموت اوغلی كه امار اوغلی ١٤ و انلرك قرنداشلری قوت و شجاعت صاحبلری
یوز یكرمی سكز و اوزرلرینه نصب اولنان مجدولیم اوغلی زبدیال ١٥ و لاویلولردن شمعیا كه حشوب اوغلی
كه عزریقام اوغلی كه حشبیا اوغلی كه بونی اوغلی ١٦ و لاویلولرك باشلرندن شبتای و یوزاباد الله اوینك
طشره‌ده‌كی مصلحتی اوزرینه ایدیلر ١٧ و متنیا كه میخا اوغلی كه زبدی اوغلی كه آساف اوغلی باش كه
تسبیح و دعا ایتمكه باشلردی و انك قرنداشلرندن ایكنجیسی بقبوقیا و عبدا كه شموع اوغلی كه جلال
اوغلی كه یدوثون اوغلی ١٨ جمله مقدس شهرده‌كی لاویلولر ایكی یوز سكسان دورت ١٩ و قپوجیلر عقوب
و طلمون و انلرك قرنداشلری قپو بكجیلری یوز یتمش ایكی ٢٠ و اسرائیلك امامرك و لاویلولرك باقیلری
یهودانك جمله شهرلرنده هر كس كندو میراثنده ایدیلر ٢١ و ناثینیلر عوفلده ساكن اولورلردی و صیحا
و غشفا ناثینیلر اوزرینه ٢٢ و اورشلیمده‌كی لاویلولرك ناظری عوزی كه بانی اوغلی كه حشبیا اوغلی كه
متنیا اوغلی كه میخا اوغلی آساف اوغللرندن خواننده‌لر الله اوینك مصلحتی اوزرینه ایدیلر ٢٣ زیرا
انلرك خصوصنده ملكك امری وار ایدی كه خواننده‌لر ایچون كون بكون متعین ذخیره اولا ٢٤ و مشیزابال
اوغلی فتحیا یهودا اوغلی زارح اوغللرندن قومه متعلق اولان جمله مصالحده ملكك وكیلی ایدی ٢٥ و كویلری
و ناحیه‌لری ایسه، یهودا اوغللری قریة اربعده و كویلرنده ساكن اولدیلر و دیبونده و انك كویلرنده
و یقبصائیلده و كویلرنده ٢٦ و یشوعده و مولاداده و بیت فالطده ٢٧ و حصر شوعالده و بیر سبعده
و انك كویلرنده ٢٨ و صقلاغده و مكوناده و انك كویلرنده ٢٩ و عین رمونده و صرعاده و یرموتده
٣٠ زنوحده عدولامده و انلرك كویلرنده لاخیشده و تارلالرنده عزقاده و كویلرنده و بیر سبعدن تا هنوم
دره‌سنه‌دك ساكن اولدیلر ٣١ و بنیامین اوغللری جبعدن مخماسده و عیاده و بیت ایلده و كویلرنده
٣٢ عناثوثده نوبده عنانیاده ٣٣ حاصورده رامه‌ده جیتایمده ٣٤ حدیدده صبوعیمده و نبلاطده
٣٥ لوده و اونواده استادلر دره‌سنده ٣٦ و لاویلولردن بعضیسی یهودا و بنیامین آرالرنده ساكن اولورلردی ۞

اُون ایکنجی فصل

١ وَ اِماملَر وَلاویلُولَر کِه سَالْتَنایَل اُوغلِی زُرُوبابَل اِیلَه وَیَشُوعَ اِیلَه چِقدِیلَر بُونلَردُر سَرَایَا اَرمِیَا عَزرَا
٢ آمَرِیَا مَلُّوخ حَطُّوش ٣ شَکَنیَا رَاحُوم مَرِمُوت ٤ عِدُّوا جِنتُون آبِیَا ٥ مِیَامِین مَعَدیَا بِلجَا ٦ شَمعَیَا
یُویَارِیب یَدعَیَا ٧ سَالُّوا عَمُوق حِلقِیَا یَدعَیَا اِماملَرِك وَقَرِنداشلَرِینِك بَاشلَرِی یَشُوعَ کُونلَرِندَه بُونلَـر
اِیدِیلَر ٨ وَلاوِیلُولَر یَشُوعَ بِنُّوی قَدمِیایِل شَرِبیَا یَهُودَا وَمَتَّانیَا کِه اُو وَقَرِنداشلَرِی تَسبِیحلَر اُوزَرِینَه
اِیدِیلَر ٩ وَبَقبُوقیَا وَعُونِّی قَرِنداشلَرِی قَرشُولَرِندَه خِدمَتلَرِندَه ١٠ وَیَشُوعَ یُویَاقِیمِی تَولِید اَیلَدِی وَیُویَاقِیم
اَلیَاسِیبِی تَولِید اَیلَدِی وَاَلیَاسِیب یُویَادَاعِی تَولِید اَیلَدِی ١١ وَیُویَادَاع یُونَاثَانِی تَولِید اَیلَدِی وَیُونَاثَـان
یَادُّوعِی تَولِید اَیلَدِی ١٢ وَیُویَاقِیمك کُونلَرِندَه اِماملَر بَاش بَابَالَر بُونلَر اِیدِی سَرَایَا اِیچُون مَرَایَا اَرمِیَا اِیچُون
حَنَانیَا ١٣ عَزرَا اِیچُون مَشُلَّام آمَریَا اِیچُون یَهُوحَانَان ١٤ مَلُوکِی اِیچُون یُونَاثَان شَبَنیَا اِیچُون یُوسُـف
١٥ حَرِیم اِیچُون عَدنَا مَرَیُوت اِیچُون حَلقَی ١٦ عِدیَا اِیچُون زَکَرِیَا جِنتُون اِیچُون مَشُلَّام ١٧ آبِیَا اِیچُون
زِکرِی مِیَامِین اِیچُون مَعَدیَا اِیچُون فِلطَی ١٨ بِلجَا اِیچُون شَمُّوعَ شَمعَیَا اِیچُون یَهُونَاثَان ١٩ یُویَارِیـب
اِیچُون مَتنَای یَدعَیَا اِیچُون عُوزِّی ٢٠ سَلَّای اِیچُون قَلَّای عَامُوق اِیچُون عَابِر ٢١ حِلقِیَا اِیچُون حَشَبیَـا
یَدعَیَا اِیچُون نَاثَنَایَل ٢٢ لاوِیلُولَر اِیسَه اَلیَاسِیب یُویَادَاع وَیُوحَانَان وَیَادُوعَ کُونلَرِندَه بَاش بَابَالَر تَحرِیر
اُولُندِیلَر اِماملَر اِیلَه تَا فَارِسِی دَارِیُوسُك سَلطَنَتِنَه دَك ٢٣ لاوِی اُوغُللَرِی بَاش بَابَالَر تَوَارِیخ کِتَابِندَه یَازِلدِی
تَا اَلیَاسِیب اُوغلِی یُونَاثَان کُونلَرِینَه دَك ٢٤ وَلاوِیلُولَرِك بَاشلَرِی حَشَبیَا شَرِبیَا وَقَدمِیایِل اُوغلِی یَشُـوعَ
وَقَرِنداشلَرِی اُونلَرِندَه حَمد وَتَسبِیح اِیتمَك اِیچُون اللّٰه آدَمِیسِی دَاوُدك اَمرِینَه کُورَه نُوبَت بَنُوبَت ٢٥ مَتَّانیَا
بَقبُوقیَا عُبَدیَا مَشُلَّام طَلمُون عَقُّوب قَپُو اِیشکَلَرِندَه نُوبَت اِیلَه بَکجِیلَر اِیدِیلَر ٢٦ بُونلَر یُویَاقِیم کُونلَرِندَه
کِه یَشُوعَ اُوغلِی کِه یُوصَادَاق اُوغلِی وَوَالِی نَحمِیَانِك وَاِمَام کَاتِب عَزرَانِك اَیَّاملَرِندَه ٢٧ وَاُورشَلِیم دِیوَارِینِك
تَبَرُّکِندَه لاوِیلُولَرِی جُملَه مَکَانلَرِندَن دَعوَت اِیتدِیلَر کِه اَنلَرِی اُورشَلِیمَه کَتُورَه لَر وَتَبَرُّکِی شَنلِك اِیلَـه
تَسبِیحلَر وَاِرلاَیِش اِیلَه دَفلَر وَطَنبُورلَر وَکَمَانچَه لَر اِیلَه اِیدَه لَر ٢٨ اِیمدِی خَوَانَندَه لَرك اُوغُللَرِی جَمـع
اُولدِیلَـر اُورشَلِیمك اَطرَافِندَه اُولاَن اُوَادَن وَنَطُوفَاتِی کُویلَرِندَن ٢٩ وَجِلجَالُك اُوندَن وَجَبَعَ وَعَزمَاوَت
تَارلاَلَرِندَن زِیرَا خَوَانَندَه لَر اُورشَلِیمك اَطرَافِندَه کَندُولَرِینَه کُویلَر بِنَا اِیتمِشلَر اِیدِی ٣٠ وَاِماملَر وَلاوِیلُولَر
کَندُولَرِینِی تَطهِیر اَیلَیُوب قَومِی دَخِی وَقَپُولَرِی وَدِیوَارِی تَطهِیر اِیتدِیلَر ٣١ اَندَن صُکرَه یَهُودَا بَکلَرِینِی
دِیوَار اُوزَرِینَه بِندُردُم وَتَسبِیح اِیدَه جَك اِیکِی بُیُوك آلاَیلَر نَصب اَیلَدُم بِرِیسِنِك رَوِشِی صَاغدَه حِصَار
اُوستُندَه مَزبَلَه قَپُوسِنَه طُوغرُو ٣٢ وَآردلَرِندَه هُوشَعیَا وَیَهُودَا بَکلَرِینِك یَارِیسِی یُورِیدِیلَر ٣٣ وَعَزَریَا
وَعَزرَا وَمَشُلَّام ٣٤ یَهُودَا وَبِنیَامِین وَشَمعَیَا وَاَرمِیَا ٣٥ وَاِماملَرِك اُوغُللَرِندَن بُورُولَر اِیلَه زَکَـرِیَا کِه
یُونَاثَان اُوغلِی کِه شَمعَیَا اُوغلِی کِه مَتَّانیَا اُوغلِی کِه مِیکَایَا اُوغلِی کِه زَکُّور اُوغلِی کِه آسَـاف اُوغلِی

٣٦ وانك قرنداشلرى شمعيا وعزريال ملالى جلالاى معاى نثنايل ويهودا وحنانى الله آدميسى داودك
موسيقى سازلريله واوكلرنده كاتب عزرا ٣٧ وقرشولرنده اولان چشمه قپوسنده داود شهرينك نردبانلرندن
ديوار يوقشنه چقديلر داود اوينك اوستنده تا صولر قپوسنه دك شرقه طوغرو ٣٨ وتسبيح ايدجك ايكنجى
آلاى قرشودن كيدردى وبن آردلرنده قومك ياريسيله ديوار اوزرنده فرونلرك قله‌سندن تا ايكلو ديواره‌دك
٣٩ وافرايم قپوسندن اسكى قپو اوستنده وبالق قپوسى اوستنده وحننائيل قله‌سى اوستنده ومئا قله‌سى
اوستنده تا قيون قپوسنه‌دك وزندان قپوسنده طورديلر ٤٠ وتسبيح ايدن ايكى آلاى الله اونده طورديلر
بن دخى وبنمله اولان حاكملرك ياريسى ٤١ واماملر الياقيم معسيا ميامين ميخايا اليهوعيناى زخريا
حننيا بورولر ايله ٤٢ ومعسيا وشمعيا والعازر وعزى ويهوحانان وملكيا وعيلام وعازر وخواننده‌لر
بلند آواز ايله ارلاديلر وانلرك باشى يزرحيا ٤٣ واول كونده بيوك قربانلر كسديلر وفرحناك اولديلر
زيرا الله انلرى عظيم فرح ايله تفريح ايلدى حتى عورتلر واوغلانجقلر فرحناك اولديلر واورشليمك فرحى
اوزاغه‌دك ايشدلدى ٤٤ اول كونده دخى خزينه‌لر پيشكشلر طرفانده‌لر عشرلر اوده‌لرى اوزرينه آدملر
تعيين اولندى تاكه ايچلرينه شهرلرك تارلالرندن امامك ولاويلولرك شرعى حصه‌لرينى يغه‌لر زيرا يهودا
حاضر اولان امامدن ولاويلولردن فرحناك ايدى ٤٥ كه اللهنك خدمتنى وتطهير خدمتنى كوزتديلر
وخواننده‌لر وقپوجيلر دخى داودك واوغلى سليمانك امرينه كوره خدمتنى كوزتديلر ٤٦ زيرا داودك
وآسافك كونلرنده اولدن خواننده‌لرك باشلرى واللهك حمد وشكر خوانلرى وار ايدى ٤٧ وزربابلك
كونلرنده ونحميانك كونلرنده جميع اسرائيل خواننده‌لر وقپوجيلر ايچون تعيين اولنانى هر كون
ويررلردى ولاويلولره تقديس ايدرلردى لاويلولر دخى هارون اوغللرينه تقديس ايدرلر ايدى ۞

اون اوچنجى فصل

١ اول كونده قومك قولاقلرنده موسى‌نك كتابنده اوقوندى وايچنده يازلو بولندى كه عمونيلر وموآبيلر
ابدا اللهك جماعتنه كيرميه‌لر ٢ زيرا بنى اسرائيله اتمك ايله وصو ايله استقبال ايتمديلر بلكه بلعامى
اوزرلرينه اجرت ايله طوتديلر كه انلره بد دعا ايده اما اللهمز بد دعايى خير دعايه دوندردى ٣ انك
ايچون اولديكه توراتى ايشتدكلرى كبى جمله غريبلرى اسرائيلدن آيرديلر ٤ وبوندن اول امام الياسيب
اللهمزك اوينك اوده‌لرى اوزرينه نصب اولنمش ايكن طوبيايه خصم ايدى ٥ واكا بيوك اوده يايمش
ايدى كه انده اول لاويلولر وخواننده‌لر وقپوجيلر ايچون اصمرلنمش اتمكلك پيشكشلرينى وبخورى
وقابلرى وتركه‌نك وشرابك وزيتون ياغنك عشرينى وامامك تعيينينى قورلر ايدى ٦ بو جمله نسنه
ايكن بن اورشليمده دكل ايدم زيرا بابل ملكى آرتحشستانك اوتوز ايكنجى ييلنده ملكه كلدم وبعضى
كونلردن صكره ملكدن اجازت آلدم ٧ واورشليمه كلدوكم زمان الياسيبك طوبيايه الله اوينك

حولیسنده بر اوده یاپمغله ایتدوکی کونولکی طویدم ٨ اولقدر پك کوجمه کلدی انك ایچون جمله طوبیانك
او آواداننغنی اوده‌دن طشره آتدم ٩ و بیوردمکه اوده‌لری تطهیر ایده‌لر و اورایه الله اوینك قابلرینی
و اتمکلك پیشکشنی و بخوری تکرار کتوردم ١٠ و دخی بلدمکه لاویلولره حصه‌لری ویرلمدی بو خصوصدن
خدمتی ایدن لاویلولر و خواننده‌لر هرکس کندو چفتلکنه قاچمشلر ایدی ١١ انك ایچون حاکملر ایله
چکشوب دیدمکه نیچون اللهك اوی براغلدی ایمدی انلری جمع ایدوب یرلرنده مقیم ایلدم ١٢ و جمله
یهودا ترکه‌نك شرابك و زیتون یاغنك عشرینی مخزنلره کتوردیلر ١٣ و مخزنلر اوزرینه مخزنجیلر نصب
ایلدم امام سلمیایی و کاتب صادوقی و لاویلولردن فدایایی و انلرك یاننده ماتانیا اوغلی زاکور اوغلی حانانی
طوغرولره عد اولندقلریچون و قرنداشلرینه تقسیم ایتمك انلرك خدمتی ایدی ١٤ بونك ایچون یا اللهم
بنی یاد ایله و اللهمك اوینده و انك خدمتنده ایتدوکم حسناتلومی محو ایلمه ١٥ و اول کونلرده سبت
کوننده شراب جندره‌لرینی صیقانلری و طوتاملر کتورنلری و اشکلری شرابله و اوزم ایله و انجیر ایله و هر
یوك ایله یوکلدنلری یهوداده کوردم که انلری سبت کوننده اورشلیمه کتورولر ایدی و آزق صاتدقلری
کونده انلره اشهاد ایتدم ١٦ و ایچنده ساکن اولان صوریلر دخی بالق و هر درلو متاع کتوروب یهودا
اوغللرینه اورشلیمده سبت کوننده صاتارلر ایدی ١٧ و یهودا اکابری ایله چکشوب انلره دیدمکه نه یرامز
فعل بو که سز ایدرسز و سبت کوننی بوزارسز ١٨ باباکز دخی بویله ایتمدیلری و اللهمز اوزرمزه و بو
شهر اوزرینه بو جمله بلایی کتوردیلر و سز سبت کوننی بوزمغله اسرائیل اوزرینه غضبی آرتدیرسز ١٩ ایمدی
سبت کوننده اول اورشلیمك قپولری قرانلو اولدقده امرم ایله قپولر قپاندی و دخی امر ایتدمکه انلری
تا سبت کوننده صکره آچیه‌لر و سبت کوننده ایچنه یوك کتورلمك ایچون اوغلانلرمدن بعضیسنی
قپولرده طوردردم ٢٠ و چرچیلر و هر صاتیلق نسنه‌یی صاتانلر اورشلیمك طشره‌سنده بر و ایکی کره کیجه‌لدیلر
٢١ و انلره اشهاد ایدوب انلره دیدمکه سز نیچون حصارك قرشوسنده کیجه‌لرسکز بر دخی ایدرسکز
اوزرکزه ال صالجغم او زماندن برو سبت کوننده کلمدیلر ٢٢ و لاویلولره دیدمکه کندولرینی تطهیر
ایده‌لر و سبت کوننی تقدیس ایلمك ایچون قپولری بکلمکه کله‌لر بونك ایچون دخی یا اللهم بنی یاد
ایله و رحمتکك کثرتنه کوره بکا مرحمت ایله ٢٣ اول کونلرده دخی یهودیلری کوردم که آشدودی
و عمونیلردن و موآبیلردن عورتلر آلمشلر ایدی ٢٤ و انلرك اوغللری یاریجه آشدودی لساننده سویلرلر
ایدی و یهودی لساننده سویلمك بیلمزلر ایدی نکله بو قومك او قومك لساننده سویلرلر ایدی ٢٥ انك
ایچون انلر ایله چکشدم و انلری سوکوب انلرك بعضیسنی دوکدم و صاچلرینی یولدم و انلره الله ایچون
یمین ویردم که انلرك اوغللرینه قزلرینی ویرمیه‌لر و انلرك قزلرینی اوغللری ایچون و کندولری ایچون
آلمیالر ٢٦ اسرائیل ملکی سلیمان بونلر ایله کناه ایتمدیمی و انك کبی ملك نیچه امتلرده یوغیدی
و اللهنك سوکولوسی ایدی و الله انی جمله اسرائیل اوزرینه ملك نصب ایتمش ایدی ینه‌ده غریب عورتلر

گناه ایتمكه اكا سبب اولدیلر ٣٧ وبز بو جمله عظیم یرامزلغك ارتكابنه و اللهمزه عاصی اولمغه قابل
اولورمی ایز كه غریب عورتلری آلاسز ٢٨ وباش امام الیاسیب اوغلی یویاداعك اوغللرندن بری حورانی
سنبالاطك كویكوسی ایدی انك ایچون انی یانمدن قوودم ٢٩ یا اللهم انلری یاد ایله چون امامتی وامامتك
ولاویلولرك عهدینی تلویث ایلدیلر ٣٠ بو وجه ایله انلری جمله غریبلردن تطهیر ایتدم وامامره
ولاویلولره هر برینك كندو خدمتنده نوبتلرینی دوزدم ٣١ ومعین وقتلرده اودون پیشكشلرینی
وطرفانده‌لری یا اللهم بنی خیر ایله یاد ایـــلـــــــــــه ۞

سفر استير

اوّلكی فصل

١ وآحشوروشك ایامنده اولدیكه اول آحشوروش كه هندن تا حبشه‌دك یوز یكرمی یدی ولایتلره
سلطنت ایـــدردی ٢ اول ایامده آحشوروش ملك پای تخت سوسانده اولان مملكتنك تختی اوزرنده
اوتوردوغی زمان ٣ سلطنتنك اوچنجیییلنده جمله سرورلرینه وقوللرینه ضیافت ایلدی وفارس ومادی
جبارلری ولایتلرك اشرافی ووالیلری اوكنده ایدیلـــر ٤ ومملكتنك مالنی وجلالتنی وعظمتنك عزتنی
وفضیلتنی نیچه ایام یعنی یوز سكسان كون كوستردی ٥ واول كونلر تمام اولدقدن صكره ملك پای
تخت سوسانده بولنان قومه بیوكدن كوچكه وارنجه سرای باغچه‌سنك حولیسنده یدی كون ضیافت
ایتدی ٦ بیاض ویشیل وآسمان كوكی پرده‌لر اینجه كتان وارغوانی ایپلر ایله وكمش حلقه‌لر ایله مرمر
طاشك دركلرینه آصلمش ایدی وقزل وماوی وبیاض وسیاه مرمردن دوشمه اوزرنده آلتون وكمش
صفه‌لر دزلمش ایدی ٧ ومتنوع آلتون قابلر ایله ایچمكه صونرلر ایدی ملكك قدرتنه كوره نیچه ملوكی
شرابلری وار ایدی ٨ وایچمكی شرط اوزره ایدی زور ایدن یوق ایدی زیرا ملك جمله سرای كتخدالرینه
امر ایتمش ایدیكه هر كسك مرادی اوزره ایده‌لر ٩ ووشتی نام ملكه دخی آحشوروش ملكك سراینده عورتلره
ضیافت ایلدی ١٠ ویدنجی كونده ملكك قلبی شرابدن كیفلو ایكن آحشوروش ملكك حضورنده خدمت
ایدن مهومانه بزتایه حربونایه بغتایه آبغتایه زتاره وكركاسه یدی خادملره امر ایتـــدی ١١ كه وشتی
ملكه‌یی ملوكانه تاج ایله ملكك حضورینه كتوره‌لر قوملره وسرورلره كوزللكنی كوسترمك ایچون زیـــرا
چهره‌سی كوزل ایدی ١٢ اما وشتی ملكه ملكك خادملر ایله كوندردوكی امره كوره كلمكدن امتناع ایلدی
وملك پك اوبكه‌لنوب ایچنده غضب طوتشـــدی ١٣ ایمدی ملك زمانك امورینی بلن علمایه دیدیكه

زیرا بو وجهله ملكك مصالحی جمله شریعت وحكم بلنلره بیان اولنوردی ١٤ وكرشنا وشاترا وآدماتا
وترسیس ومارس ومرسنا وموخان یدی فارس ومادی سرورلری كه ملكك یوزینه باقرلر ایدی وملكتنده
باشده اوترورلردی الا یقین ایدیلر ١٥ ملك انلره دیدیكه ملكه وشتی یه شرعا نه لازم كلورچون
آحشوروس ملكك خادملر ایله كوندردوكی امرینه امتثال ایتمدی ١٦ او زمان موخان ملكك وسرورلرك
حضورنده دیدیكه وشتی ملكه یالكز ملكه دكل بلكه جمله سرورلره وجمله آحشوروس ملكك ولایتلرنده
اولان جمیع قوملره جرم ایلدی ١٧ زیرا ملكه نك فعلی جمله عورتلره چقاجقدر وقوجه لرینی كوزلرنده
خور طوتوب دیسه لركرك آحشوروس ملك وشتی ملكه یه كندویه كلمكه بیورمش ایدی وكلمدی ١٨ واول
كونده ملكه نك فعلنی ایشدن فارس ومادی خاتونلری ملكك جمله سرورلرینه بو وجه ایله سویلسه لركرك
ویك بیوك خورلق وغضب اولور ١٩ اكر ملك معقول كوررسه ملك طرفندن بر امر چقسون وفارس ومادی
قانونلرنده یازلسون وفسخ اولنماسون كه آحشوروس ملكك حضورینه وشتی كلمیه وملك انك تاجنی اندن
ایو اولان غیریسنه ویره ٢٠ وملكك ایتدوكی امر بتون مملكتنده اكرچه بیوك ایسه ده ایشدلدكده
جمله عورتلر قوجه لرینه اكر بیوكلره اكر كوچكلره حرمت ایلیه جكلر ٢١ بو سوز ملكك وسرورلرك
كوزلرنده معقول كوروندی وملك موخانك سوزینه كوره ایلدی ٢٢ وملكك جمله ولایتلرینه هر ولایته
كندو یازوسنجه وهر قومه كندو لساننجه مكتوبلر كوندردیكه هر كس كندو اونده اغالق ایلیه وكندو
قومنك دلنجه سویلیه ❊

ایكنجی فصل

١ بوندن صكره آحشوروس ملكك غضبی ساكن اولدقده وشتی یی وانك ایتدوكنی واوزرینه اولدوغی
فرمانی خاطرینه كتوردی ٢ وملكه خدمت ایدن اوغلانلر دیدیلركه ملكه خوب چهره لو قز اوغلان قزلری
آراسونلر ٣ وملك جمله مملكتنك ولایتلرینه مباشرلر نصب ایلیه كه هر خوب چهره لو قز اوغلان قزی
پای تخت سوسانه عورتلرك حرمنه ملكك خادمی عورتلرك حافظی هاغانك حكمی آلتنه دوشرسونلر وانلره
بزكلرینی ویرسونلر ٤ وملككك كوزلرنده خوش كورنن قز وشتی یرینه ملكه اولا وبو نسنه ملكك
كوزلرنده پسند اولدی وبویله ایلدی ٥ وپای تخت سوسانده بر یهودی آدم وار ایدی انك آدی
بنیامینلو قیش اوغلی شمعی اوغلی یایر اوغلی مردخای ایدی ٦ اولكه اورشلیمدن یهودا ملكی یكنیا ایله
اسیر كوترلن اسیرلر ایله كوترلمش ایدی كه انلری بابل ملكی بختنصر كوترمش ایدی ٧ واو عموجه سنك
قزی هدسه یی كه استیر لو در مسلردی زیرا باباسی وآناسی یوغیدی اول قز خوب چهره لو وكوزل
كوسترشلو ایدی بونی باباسی وآناسی اولدكدن صكره مردخای كندویه قز یرینه آلدی ٨ واولدیكه
ملكك امری وانك فرمانی ایشدلدكده وپای تخت سوسانه هاغانك حكمی آلتنه چوق قزلر جمع

اولدقلرنده استیر دخی ملکك سراینه عورتلرك حافظی هاغانك حکمی آلتنه کتورلدی ٩ و اول قیز آنك
کوزلرنده خوش کورنوب اوکنده التفات بولدی آنك ایچون انا بزکلرینی و تعیینلرینی و ملکك سرایندن
یدی لایق جاریه‌لری ویروب و آنی و جاریه‌لرینی عورتلر حرمنك اك کوزل یرینه کوچردی ١٠ و استیر
قومینی و خصملغنی دیویرمدی زیرا مردخای انا اصمرلمش ایدیکه دیویرمیه ١١ و مردخای عورتلرك
حرمی حولیسنك اوکنده هر کونده کزنوردی استیرك سلامتلکنی و آنك نیجه اولاجغنی بلمك ایچون
١٢ و آحشوروس ملکه کیرمکه هر قیزك نوبتی کلدکده عورتلرك عادتی اوزره اون ایکی آی تمام اولدقده
زیرا آنلرك بزکلنك کونلری بویله تمام اولورلردی التی آی مرصافی یاغیله و التی آی بهارلر ایله
و عورتلرك بزکلریله ١٣ او زمان قیز ملکه کلوردی هر نه دلردی ایسه انا ویرلوردی که آنکله عورتلرك
حرمندن ملکك سراینه کلوردی ١٤ آخشامده کلوردی و صباحدن عورتلرك ایکنجی سراینه خاصه‌کیلرك
حافظی و ملکك خادمی شعشغازك حکمی آلتنه دونردی آرتق ملکه کلمزدی مگر ملك آنی استیوب آدیله
چاغرلسه. ١٥ و آنی کندویه قیز یرینه آلان مردخایك عموجه‌سی آبیحایلك قیزی استیرك ملکه کیرمکه
نوبتی کلدکده بر نسنه استمدی انجق عورتلرك حافظی ملکك خادمی هاغانك دیدوکنی استدی
و استیر جمله آنی کورنلرك کوزلرنده التفات بولدی ١٦ ایمدی آحشوروس ملکك یاننه ملوکی سراینه
استیر کتورلدی اوننجی آیده طیبت آیی او در سلطنتنك یدنجی ییلنده ١٧ و ملك استیری جمله
عورتلردن زیاده سوردی و جمله قیزلردن آرتق حضورنده رعایت و التفات بولدی و مملکتك تاجنی آنك
باشنه قودی و آنی وشتی یرینه ملکه دکدی ١٨ و ملك جمله سرورلرینه و قوللرینه عظیم ضیافت ایلدی
استیرك ضیافتی و ولایتلره حضور ویردی و ملوکی قدرتنه کوره پیشکشلر ویردی ١٩ و قیزلر ایکنجی دفعه
دوشرلدکده مردخای ملکك قپوسنده اوتوردی ٢٠ و استیر مردخای انا اصمرلدوغنه کوره کندو
خصملغنی و قومینی دیویرمزدی زیرا استیر مردخایك سوزینی اسلر ایدی عادتجه یاننده تسلمه اولدوغی
زمانده کبی ٢١ اول کونلرده مردخای ملکك قپوسنده اوتورر ایکن آستانه‌نك بکجیلرندن بغثان و تارش نام
ایکی خادم غضبناك اولوب آحشوروس ملکك اوزرینه ال قالدرمغه آرادیلر ٢٢ و قصه مردخایه معلوم
اولوب استیر ملکه‌یه خبر ویردی استیر دخی مردخایك آدی ایله ملکه سویلدی ٢٣ و بو قصه آراندقده
صحیح بولندی و ایکیسی دار آغاجنه آصلدی و بو قصه ملکك حضورنده تواریخ کتابنده یازلدی ۞

اوچنجی فصل

١ و بو نسنه‌لردن صکره آحشوروس ملك آغاغی همداتا اوغلی هامانی تعظیم و اعلا ایلدی و آنك
کرسیسنی جمله بیله‌سنجه اولان بکلرك اوست یاننه قودی ٢ و جمله ملکك قپوسنده اولان ملك قوللری
اول هامانه رکعت و سجده ایدرلردی زیرا ملك آنلره بویله امر ایتمش ایدی اما مردوخای نه رکعت نه

سجده ایدردی ۳ او زمان ملكك قپوسنده اولان ملك قوللری مردخایه دیدیلر كه نیچون سن ملكك
امرندن تجاوز ایدرسن ۴ واولدیكه اكا هر كون سویلدكلرنده واو انلری دكلمدوكنده هامانه خبر
ویردیلر و دیدیلر كوره‌لم مردخایك سوزی ثابت اولورمی زیرا انلره یهودی اولدوغنی دیویرمش ایدی
۵ وهامان مردخای اوكنده نه ركعت نه سجده ایتدوكنی كورمكله غضبناك اولدی ۶ وكوزلرنده
خور كوروندی كه یالكز مردخای اوزرینه ال صالا زیرا اكا مردخایك قومنی بلدرمشلر ایدی انك ایچون
هامان جمله آحشوروسك مملكتنده اولان یهودیلری مردخایك قومنی هلاك ایتمكه آرادی ۷ واولكی آیده
كه نیسان آیی در آحشوروس ملكك اون ایكنجی ییلنده پور یعنی قرعه آتلدی هامانك اوكنده كون
بكون وآی بآی اون ایكنجی آیه‌دك كه آذار آیی در ۸ وهامان آحشوروس ملكه دیدیكه جمله مملكتك
ولایتلرنده قوملر آراسنده بر پریشان ومنفرق قوم واردر وانلرك دینلری جمله قومدن آیری در وملكك
امرلرینی اجرا ایتمزلر انك ایچون انلری حالنده قومق ملكه لایق دكلدر ۹ اكر ملكه معقول كورنور ایسه
یازلسونكه هلاك اولالر وبن ایش ایشلینلرك اللرینه اون بیك قنطر كمش طارتجغم كه ملكك خزینه‌لرینه
كتوره‌لر ۱۰ وملك الندن خاتمنی چقاروب اڭی یهودیلرك دشمننه آغاغی همداتا اوغلی هامانه ویردی
۱۱ ودخی ملك هامانه دیدیكه سكا كمش هم خلق ویرلدی كوزلركده هر نه ایو اولورسه انكله ایلسه
۱۲ ایمدی اولكی آیك اون اوچنجی كوننده ملكك كاتبلری چاغرلدی وعینیله جمله هامان بیوردوغنه
كوره ملكك مرزبانلرینه وهر ولایتده منصوب اولان والیلره وهر قومك بكلرینه هر ولایتك خطنجه
وهر قومك لسانیجه آحشوروس ملكك آدیله یازو یازلدی وملكك مهریله مهرلندی ۱۳ ومكتوبلر
جمله ملكك ولایتلرینه اولاقلرك الیله ارسال اولندی كه بر كونده اون ایكنجی آیك كه آذر آیی او در
اون اوچنجی كوننده جمله یهودیلری كنجلری وقوجه‌لری معصوملری وعورتلری قرالر اولدره‌لر
وهلاك ایده‌لر و دوشلقلرینی یغما ایده‌لر ۱۴ مكتوبلرك مضمونی بو ایدیكه فرمان هر ولایتده اعلان
اولنوب جمله قوملره عیان اولنه واول كونده حاضر اولالر ۱۵ ایمدی اولاقلر فرمان ملكك اقدامیله
یوله چقدیلر وفرمان پای تخت سوسانده ویرلدی وملك وهامان ایچمكه اوتردیلر وسوسان شهری
مضطرب اولدی ۞

دردنجی فصل

۱ ومردخای جمله اولندوغنی بلدكده اثوابنی یرتدی وچل وكل ایله كینوب شهرك اورتاسنه چقدی
وبیوك وآجی فریاد ایله چاغردی ۲ وتا ملك قپوسنك اوكنه كلدی زیرا چل اثواب ایله ملكك سراینه
كیرمك جایز دكل ایدی ۳ وهر ولایتده هر ملكك امری وفرمانی واصل اولدوغی یرده یهودیلر عظیم
یاس واوروج وآغلایش وعویل ایدوب نیچه‌لری چل وكلده یاتورلردی ۴ واستیرك جاریه‌لری وانك

خادملری کلوب اکا خبر ویردیلر و ملکه پك الم چکدی و اثوابلر کوندردی که انلر ایله مردخایی
کیدروب چلنی اندن کدرهلر او ایسه قبول ایتمدی ٥ او زمان استیر ملکك خادملرندن هتاکی
چاغردی که انی ملکهیه خدمت ایتمکه تعیین ایتمش ایدی و اکا امر ایتدیکه مردخایدن بو نه در و نه
ایچوندر بله ٦ هتاك دخی ملك قپوسنك قرشوسنده اولان شهرك میدانننه مردخایه چقدی ٧ و مردخای
هر نه که واقع اولدی ایسه اکا دیویردی و کمشك بیاننی که هامان یهودیلری هلاك ایتمك ایچون ملکك
خزینهسنه طارتایم دیمش ایدی ٨ و انلری استیصال ایتمك ایچون سوسانده ویریلن فرمان یازوسنك
صورتنی اکا ویردی تا که استیره کوستروب اکا اعلام ایلیه و اکا اصمرلیه که ملکه کیروب اکا یالواره
و کندو قومی ایچون انك اوکنده رجا ایلیه ٩ و هتاك کلوب استیره مردخاینك سوزلرینی اعلام ایلدی
١٠ استیر دخی هتاکه اصمرلدیکه مردخایه سویلیه که ١١ جمله ملکك قوللری و ملك ولایتلرینك قوملری
بلورلر که هر ار و عورت که چاغرلمزدن ملکك ایچ حرمنه کیره بر فرمان وار که اولدرله مکر اول کسه
که ملك اکا آلتون عصایی اوزاده و یاشایه بن ایسه اوتوز کوندن برو ملکك دخولنه چاغرلمادم
١٢ و استیرك سوزلرینی مردخایه اعلام ایتدیلر ١٣ مردخای دخی استیره جوابا دیدیکه صنمه که سن
ملکك سراینده اولمغله جمله یهودیلردن یالکز سن قورتلاسن ١٤ زیرا اکر سن بو وقتده طنمیوب سکوت
ایدرسك یهودیلره تنفس و خلاص غیری یردن اولور اما سن و باباکك اوی برباد اولورسکز و کیم بلور
بلکه سن بویله زمان ایچون مملکته نایل اولدك ١٥ استیر دخی دیدیکه مردخایه بو جوابی ویرهلر
١٦ وار و سوسانده بولنان جمله یهودیلری جمع ایله و بنم ایچون اوروج طوتوب کیجه و کوندز اوچ
کونهدك یمك و ایچمك بن دخی و جاریهلرم بویله اوروج طوتاجغز و بویله ملکه کیرهجکم اکرچه
قانونه مخالف ایسهده و هلاك اولورسم هلاك اولایم ١٧ ایمدی مردخای واروب استیر اکا جمله اصمرلدوغنه
کوره ایلدی ۞

بشنجی فصل

١ و اوچنجی کونده اولدیکه استیر ملوکانه اثواب ایله کینوب ملكخانهنك ایچ حولیسنده ملك
خانهنك قرشوسنده طوردی ملك دخی ملكخانهده سرای قپوسنك قرشوسنده مملکت تختنی اوزرنده
اوتوردی ٢ و اولدیکه ملك استیر ملکهیی حولیده طوردیغنی کوردکده حضورنده التفات بولدی و ملك
النده طوتدوغی آلتون عصایی استیره اوزاتدی او زمان استیر یقلاشوب عصانك اوجنه طوقندی ٣ و ملك
اکا دیدیکه یا استیر ملکه نهك وار و مطلبك نه در مملکتك یاریسنهدك سکا ویرلسون ٤ استیر دخی جواب
ویردیکه ملکه خوش کلورسه ملك هامان ایله اکا حاضر ایتدوکم ضیافته کله ٥ و ملك دیدیکه هامانی
تیز کتورك که استیرك سوزینی ایلیه ایمدی ملك هامان ایله استیرك حاضر ایتدوکی ضیافته کلدی

٦ و شراب صحبتنده ملك استیره دیدیكه مطلبك نه در سكا ویریله و دلككك نه در مملكتك یاریسنهدك
ایسهده ویریله ٧ استیر دخی جواب ویروب دیدیكه مطلبم و دلكم بو كه ٨ اكر ملكك حضورنده
لطف بولدم ایسه و اكر ملك دلكمی ویرمكه معقول كوررسه و مطلبمی ایدرسه ملك و هامان انلره
حاضر ایدهجكم ضیافته كلسونلر و یارن ملكك امرینه كوره ایدهجكم ٩ و اول كون هامان شن و خوش
قلب ایله چقدی اما ملكك قپوسنده مردخاینك قلقمدوغنی و یرندن حركت ایتمدوكنی كوردوكی كبی
مردخای اوزرینه پر غضب اولدی ١٠ نهایت هامان تحمل ایلدی و كندو اوینه كلوب و كوندروب دوستلرینی
و عورتی زارشی دعوت ایلدی ١١ و هامان مالارینك عزتنی و اوغللرینك كثرتنی و جمله نه ایله ملك انی تعظیم
ایتدی ایسه و نه ایله بكلر و ملك قوللری اوزرینه انی اعلا ایلدی ایسه انلره حكایت ایتدی ١٢ و دخی
دیدیكه استیر ملكه حاضرلدوغی ضیافته ملك ایله بندن غیری كمسهیی دعوت ایتمدی و یارن دخی ملك
ایله بله بن دعوت اولندم ١٣ اما بو جمله بكا فایده ایتمز مادامكه بن یهودی مردخایی ملكك قپوسنده
اوتورر ایكن كوررم ١٤ او زمان عورتی زارش و جمله دوستلری اكا دیدیلر كه بر اللی ذراع یوكسك
دار آغاجی یاپلسون و یارن ملكه سویله كه اوزرینه مردخای آصلا اندن صكره ملك ایله ضیافته شن كیر
و بو نسنه هامانه خوش كورنوب اول دار آغاجنی یاپدردی ۞

آلتنجی فصل

١ اول كیجه ملكك اویقوسی قاچمش ایدی و بیوردیكه تواریخ كتابی كتورلكه و ملكك حضورنده اوقوندیلر
٢ و یازلمش بولندیكه ملكك ایكی خادملری آستانهنك بكجیلری بغتان و تارش خصوصنده مردخای خبر
ویرمش ایدیكه آحشوروش ملك اوزرینه ال اوزاتمغه آرادیلر ٣ و ملك دیدیكه اول مردخایه بونك
ایچون نه حرمت و عزت اولندی ملكك اوغلانلری خدمتكارلری دیدیلر كه اكا هیچ بر نسنه اولمادی
٤ و ملك دیدیكه حولیده كیم وار و هامان ملكخانهنك طیش حولیسنه كلمش ایدی كه ملكه سویلیه
كه حاضرلدوغی دار آغاجنك اوزرینه مردخایی صلب ایلیه ٥ و ملكك قوللری اكا دیدیلر كه اشته
هامان حولیده طورر ایدی ملك كیرسون دیدی ٦ هامان دخی كیردی و ملك اكا دیدیكه اول آدمه كه
ملك انك حرمتنی استر نه ایتملو و هامان قلبنده دیدیكه ملك كیمه بندن زیاده حرمت ایتمك استر
٧ و هامان ملكه جواب ویردیكه اول آدمه كه اكا ملك حرمت ایتمك استر ٨ ملكك كیدوكی ملوكانه
خلعتی و ملكك بندوكی آتی و انك باشنه قونلان تاجی كتورسونلر ٩ و اول خلعتی و اول آتی ملكك باش
سرورلرندن بر آدمك النه ویرسونلر و اول آدمه كه اكا ملك حرمت ایتمك استیور كیدرسونلر و انی
آت اوزرنده شهرك صوقاقلرنده كزدروب اوكنده چاغرسونلر كه ملك حرمت ایتمك استدوكی آدمه بویله
اولور ١٠ او زمان ملك هامانه دیدیكه تیز اول اول خلعتی و آتی آل نیجه كه سویلدك ایسه و ملكك

قپوسنده اوتوران یهودی مردخایه بویله ایله زنهار سویلدوککدن بر نسنه فوت ایتمه ١١ ایمدی هامان
اول خلعتی و اول آتی آلوب مردخایه کیدردی و انی آت اوزرنده شهرک صوقاقلرنده کزدروب اوکنده
چاغردیکه ملک حرمت ایتمک استدوکی آدمه بویله اولور ١٢ بوندن صکره مردخای ملکک قپوسنه دوندی
هامان ایسه یاسلو و باشی اورتلو اوینه عجله ایله چکلدی ١٣ و هامان عورتی زارشه و جمله دوستلرینه
کندونک ماجراسنی حکایت ایلدی و انک عارفلری و عورتی زارش اکا دیدیلر که اکر مردخای که انک
اوکنده دوشمکه باشلدک یهودیلرک نسلندن ایسه سن اکا غالب اولامزسن البته حضورنده دوشمک
کرک سن ١٤ انلر دخی انکله سویلشور ایکن ملکک خادملری یتشوب استیرک حاضرلدوغی ضیافتنه
هامانی کتورمکه عجله ایتدیلــــــــــــــــــر ❁

یدنجی فصل

١ ایمدی ملک هامان ایله استیر ملکه نک ضیافتنه کلدی ٢ و ملک ایکنجی کونده شراب ضیافتنده
تکرار استیره دیدیکه ای استیر ملکه دلکک نه در و سکا ویریله و مطلبک نه در مملکتک یاریسنه ایسه ده
نولا ٣ و استیر ملکه جواب ویروب دیدیکه ای ملک اکر حضورکده لطف بولدم ایسه و اکر ملکه
خوش کلورسه بنم دلکمده بکا جانم و مطلبمده قومم ویرلسون ٤ زیرا بن و قومم صاتلدق که قرلاوز
و اولدرله وز و هلاک اولاوز و اکر قوللر و خلایقلر اولمق ایچون صاتلسیدق سکوت ایدردم اکرچه دشمن ملکک
ضررینی هیچ تضمین ایده مزه ٥ و آحشوروس ملک سویلیوب استیر ملکه یه دیدیکه کیم بو و نره ده در بو که انک
قلبی انی بویله ایتمکه القا ایلدی ٦ و استیر دیدیکه دشمن و عدو بو یرامز هاماندر هامان دخی ملکک
و ملکه نک حضورنده شاشدی ٧ و ملک غضبی ایله شراب ضیافتندن قالقوب سرایک باغچه سنه کیتدی
هامان ایسه استیر ملکه دن کندو جاننی رجا ایتمک ایچون قالدی زیرا کوردیکه اکا ملکدن بلا تمام
اولدی ٨ اندن صکره ملک سرای باغچه سندن شراب ضیافتنک یرینه دوندی و هامان اول دوشک اوزرینه
دوشمش ایدی که اوزرنده استیر ایدی و ملک دیدیکه ملکه یه دخی اوده بنم حضورمده زور ایتمک
ایسترمی بو سوز ملکک آغزندن چقدوغی کبی هامانک یوزینی اورتدیلر ٩ و حربونا نام خادملردن بری
ملکک حضورنده دیدیکه اشته اللی ذراع یوکسک دار آغاجی که انی هامان ملک ایچون ایو سویلین
مردخایه یاپشدر هامانک اوینده حاضر طورر و ملک دیدیکه انی اوزرینه صلب ایدک ١٠ ایمدی هامانی
مردخای ایچون حاضرلدوغی دار آغاجنده صلب ایتدیلر و ملکک غضبی تسکین اولندی ❁

سکزنجی فصل

١ اول کونده دخی آحشوروس ملک استیر ملکه یه یهودیلرک دشمنی هامانک اوینی ویردی و مردخای

ملكڭ حضورینه كلدی زیرا او اڭا نه ایدوكنی استیر دیویردی ٢ وملك هاماندن انتزاع ایندوكی خاتمی
الندن چقاروب مردخایه ویردی استیر دخی مردخایی هامانڭ اوی اوزرینه نصب ایتدی ٣ واستیر
تكرار ملكڭ حضورنده سویلدی وآیاقلرینه دوشدی وآغلایارق اڭا یالواردیكه آغاغی هامانڭ شرّینی
ویهودیلره غرض ایندوكی غرضنی ابطال ایلیه ٤ وملك استیره آلتون عصاینی اوزاندی واستیر قلقوب
ملكڭ اوكنده طوردی ٥ ودیدیكه اگر ملكڭ خوشنه كلورسه واگر حضورنده لطف بولدم ایسه
وملكه طوغرو شی كورنورسه وبن ملكڭ نظرنده مقبول ایسم یازلسون كه آغاغی همداثا اوغلی هامانڭ
غرض مكتوبلری دوندرله كه ملكڭ جمله ولایتلرنده اولان یهودیلری هلاك ایتمك ایچون یازمش ایدی
٦ زیرا بنم قومه واقع اولاجق بلایه باقمق بڭا نیجه قابل اوله وعشیرتمڭ استیصالنه باقمق نیجه قابل
اوله ٧ او زمان آحشوروش ملك استیر ملكه‌یه ویهودی مردخایه دیدیكه اشته هامانڭ اوینی استیره
ویردم وانی یهودیلر اوزرینه الینی اوزاتدوغی ایچون دار آغاجنده آصدیلر ٨ ایمدی سز نیجه كه سزه
ایو كورنورسه یهودیلرڭ حقنده ملكڭ آدیله یازڭ وملكڭ مهریله مهرلیڭ زیرا ملكڭ آدی ایله یازلان وملكڭ
مهری ایله مهرلنان یازویی دوندرمك جایز دكلدر ٩ ایمدی اول وقتده اوچنجی آیده سیوان آیی
او در انڭ یكرمی اوچنجی كوننده ملكڭ كاتبلری چاغرلدی تمام مردخاینڭ امرلدوغنه كوره یهودیلره
ومرزبانلره وهندن تا حبشه‌دك اولان ولایتلرڭ یوز یكرمی یدی ولایتلرڭ والیلرینه وبكلرینه هر ولایته
كندو یازوسنجه وهر قومه كندو لسانیجه ویهودیلره كندو یازوسی ولسانی اوزره یازلدی ١٠ وآحشوروش
ملكڭ آدیله یازلوب ملكڭ خاتمی ایله مهرلندی وآتلو اولاقلرڭ ودوه‌لره وقسراقلردن طوغمه یوكرك قاترلره
بنلرڭ الیله كوندرلدی ١١ مفهومی بو كه ملك هر شهرده اولان یهودیلره دستور ویردیكه جمع اولوب
كندو جانی ایچون طوروب جمله اوزرلرینه هجوم ایده‌جك ولایتلرڭ وقومڭ عسكرینی كوچكلری وعورتلری
قرالر واولدره‌لر وهلاك ایده‌لر وانلرڭ دولتلرینی یغمالیه‌لر ١٢ آحشوروش ملكڭ جمله ولایتلرنده بر كونده
یعنی اون ایكنجی آیڭ كه آدار آیی او در اون اوچنجی كوننده ١٣ مكتوبڭ مضمونی بو ایدیكه هر
ولایتده جمله قوملره بیاناً فرمان ویرلدیكه یهودیلر اول كونده دشمنلرندن انتقام آلمغه حاضر اولالر
١٤ ودوه‌لره وقاترلره بنن اولاقلر ملكڭ امرینه كوره تیز علی التعجیل چقدیلر واول فرمان پای تخت
سوساننده ویرلدی ١٥ ومردخای ملكڭ حضورندن ملوكانه ارغوانی وبیاض خلعت ایله وبیوك آلتون
تاج ایله وانجه كتان واسكرلت لباس ایله چقدی وسوسان شهری مسرور ومفرّح ایدی ١٦ یهودیلره
دخی روشنلك وسرور وحبور وحرمت وار ایدی ١٧ وهر ولایتده وهر شهرده هر نره‌یه كه ملكڭ امری
وفرمانی واصل اولدی ایسه یهودیلره سرور وحبور وضیافت ودوناغمه كونلری اولدی ویرڭ قوملرندن
نیجه‌سی یهودی اولدیلر زیرا یهودیلرڭ قورقوسی اوزرلرینه دوشمش ایدی ۞

طقوزنجی فصل

١ ایمدی اون ایکنجی آیده که آدار آیی در انك اون اوچنجی کوننده که ملکك امری و فرمانی
اجرا اولنمق ایچون واصل اولدی اول کونده که یهودیلرك دشمنلری انلره تسلّط ایتمکه اومارلردی امّا
بر عکس اولدی زیرا یهودیلر کندولرینه بغض ایدنلره تسلّط ایلدیلر ٢ یهودیلر کندو شهرلرنده
آحشوروس ملکك جمله ولایتلرنده جمع اولدیلر که انلره کلك ارایانلر اوزرینه هجوم ایدەلر وقرشولرنده
کمسه طورامدی زیرا انلرك قورقوسی جمله قوملر اوزرینه دوشمش ایدی ٣ و جمله ولایتلرك مرزبانلری
و والیلری و بکلری و ملکك مصالحنی ایدنلر یهودیلره امداد ایدرلردی زیرا مردخایك قورقوسی اوزرلرینه
دوشمش ایدی ٤ چون مردخای ملکك سراینده معظّم ایدی و انك نامی جمله ولایتلره چقمش ایدی
زیرا مردخای کیده کیده بیوك آدم اولوردی ٥ ایمدی یهودیلر جمله دشمنلرینی قلجك ضربی ایله اوروب
قتل و هلاك ایتدیلر و مرادلری اوزره دشمنلرینه ایتدیلر ٦ و پای تخت سوسانده یهودیلر بش یوز آدم
اولدروب هلاك ایتدیلر ٧ فرسنداثایی دلفونی آسفاثایی ٨ فوراثایی آدلیایی آریداثایی ٩ فرمستایی آریسایی
آریدایی و یزاثایی ١٠ یهودیلرك دشمنی همداثا اوغلی هامانك اون اوغللرینی اولدردیلر امّا یغمایه اللرینی
صالمادیلر ١١ اول کونده پای تخت سوسانده مقتول اولانلرك حسابی ملکك حضورینه واصل اولدی
١٢ و ملك استیر ملکهیه دیدیکه پای تخت سوسانده یهودیلر بش یوز آدم و هامانك اون اوغللرینی دخی
اولدروب هلاك ایلدیلر یا سایر ملکك ولایتلرنده نهلر ایشلدیلر ایمدی دلککك نه در سکا ویریله یا آرتق
مطلبك نه در که اولا ١٣ و استیر دیدیکه اکر ملکه معقول کورنورسه یارن دخی سوسانده اولان یهودیلره
دستور ویرلسونکه بوکونکی فرمانه کوره ایدەلر و هامانك اون اوغللری دار آغاجنده آصلسونلر ١٤ ملك
دخی بویله اولسون دیدی ایمدی سوسانده فرمان اولنوب هامانك اون اوغللری آصلدیلر ١٥ و سوسانده
اولان یهودیلر آدار آینك اون دردنجی کوننده دخی جمع اولوب سوسانده اوچ یوز آدم اولدردیلر امّا یغمایه
اللرینی صالمادیلر ١٦ و سایر یهودیلر دخی که ملکك ولایتلرنده ایدیلر جمع اولوب کندو جانلری ایچون
طوردیلر و دشمنلرندن راحت بولدیلر اول دشمنلرندن یتمش بش بیك آدم اولدردیلر امّا اللرینی یغمایه صالمادیلر
١٧ بو آدار آینك اون اوچنجی کوننده واقع اولدی و اول آیك اون دردنجی کوننده استراحت ایتدیلر
و اول کونی ضیافت و شنلك ایله سوردیلر ١٨ امّا سوسانده اولان یهودیلر اول آیك اون اوچنجیسنده
و اول آیك اون دردنجیسنده جمع اولدیلر و اول آیك اون بشنجیسنده آرام ایدوب اول کونی ضیافت و شنلك ایله
سوردیلر ١٩ انك ایچون کویلو یهودیلر که حصارسز قصبەلرده ساکن اولورلر آدار آینك اون دردنجی
کونینی ضیافت و شنلك ایله عید ایله و بر برینه طعام پایینی کوندرمکله سوررلر ٢٠ و مردخای بو
نسنەلری یازوب آحشوروس ملکك جمله ولایتلرنده یقین و ایراق اولان یهودیلره مکتوبلر کوندردی ٢١ و انلره

امر ایتدیکه سنه بسنه آدارآینك اون دردنجی کوننده و اول آیك اون بشنجی کوننده عید طوتالر
٢٢ اول کونلرده که یهودیلر دشمنلرندن راحت بولدیلر و اول آیده که انلره غم سروره و یاس شنلکه دوندی
انلری ضیافت و شادلق کونلری ایدوب بر برینه طعام یایی و فقرایه بخشیشلر کوندره لر ٢٣ یهودیلر دخی
باشلدقلرینه کوره و مردخای انلره یازدوغنه کوره ایتمکه قبول ایتدیلر ٢٤ زیرا جمله یهودیلرك دشمنی
آغاغی همداثانك اوغلی هامان یهودیلره غرض ایتمش ایدیکه انلری هلاك ایلیه و انلری افنا و استیصال
ایتمك ایچون فوری یعنی قرعه یی آتمش ایدی ٢٥ امّا استیر ملكك حضورینه کلدوکی زمان ملك مکتوب
ایله بیوردیکه یهودیلر اوزرینه غرض ایتدوکی یرامز غرضی انك باشنه دوشه و انی و انك اوغللرینی دار
آغاجنده آصه لر ٢٦ انك ایچون بو کونلره فور آدندن فوریم آدینی قودیلر بو سببدن دخی بو مکتوبك
جمله سوزلری و بو خصوصده کوردکلری و انلره واقع اولدوغی نسنه لر ایچون ٢٧ یهودیلر امر ایدوب
اوزرلرینه و کندو نسلی اوزرینه و انلرك لواحقی اوزرینه تغییر اولنمز وجهله قبول ایتدیلر که اول
ایکی کونده انلرك یازولرینه کوره و زمانلرینه کوره سنه بسنه عید طوتالر ٢٨ و دخی بو کونلر هر نسلده
هر قبیله ده هر ولایتده و هر شهرده مذکور و مشهور اولالر و اول فوریم کونلری یهودیلرك آراسندن
فسخ اولنمیوب انلرك ذکری نسللرندن کسلمیه ٢٩ و آبیحایل قزی استیر ملکه و یهودی مردخای بو فوریم
خصوصنده اولان مکتوبی مقرر ایتمك ایچون ایکنجی کرّه جمله اقدام ایله یازدیلر ٣٠ و جمله
یهودیلره آحشوروس مملکتنك یوز یکرمی یدی ولایتلرینه سلام و حقیقت ایله مکتوبلری کوندردی
٣١ تاکه بو فوریم کونلرینی معیّن وقتلرنده مقرر ایده لر نیجه که یهودی مردخای و استیر ملکه انلره اصمرلدی
ایسه و نیجه که انلر کندو جانی اوزرینه و کندو نسلی اوزرینه اوروجلری و فریادلری قبول ایتدیلر
ایسه ٣٢ ایمدی استیرك سوزی بو فوریم کونلرینك ماده لرینی مقرر ایتدی و کتابده یازلدیلر ۞

اوننجی فصل

١ اندن صکره آحشوروس ملك ولایت اوزرینه و دکز آدالری اوزرینه صالغن صالدی ٢ و انك جمله
جبروتنك و قوتنك قصه لری و مردخاینك عظمتنك بیانی که ملك انی تعظیم ایلدی مادی و فارس ملکلرینك
تواریخ کتابنده مسطور در ٣ زیرا یهودی مردخای آحشوروس ملكك ایکنجیسی و یهودیلر قاتنده عظیم
و قرنداشلرینك چوقلغنه مقبول کندو قومنه ایولك آرایان و جمله نسلنه سلام سویلین آدم ایدی ۞

سفر ایوب

اوّلکی باب

١ عوص ولایتنده بر آدم وار ایدی که انك آدی ایوب ایدی اول آدم کامل وطوغرو واللهدن قورقار
ویرامزلقدن اجتناب ایدر کسنه ایدی ٢ وانکا یدی اوغل واوچ قز طوغدیلر ٣ یدی بیك قیونك
سوریسی واوچ بیك دوه وبش یوز چفت اوکز وبش یوز اشك دیشیسی وقتی چوق عیال وار ایدی واول
آدم جمله شرق اوغللرندن زیاده بیوك ایدی ٤ واوغللری واروب هر کس اونده کندو کوننده ضیافت
ایدرلردی وکوندروب اوچ قز قرنداشلرینی بیله یمکه وایچمکه دعوت ایدرلردی ٥ واولدیکه ضیافتك
دوری تمام اولدقدن صکره ایوب کوندروب انلری تقدیس ایدردی وصباحدن قلقوب جمله انلرك عددنجه
صعیده‌لر ذبح ایدردی زیرا ایوب دیر ایدیکه بلکه اوغللرم کناه ایتدیلر وقلبلرنده الله حقنه کفر
سویلدیلر جمیع کونلرده ایوب بویله ایدردی ٦ وبر کون اولدیکه الله اوغللری ربّك حضورنده طورمغه
کلدیلر شیطان دخی آرالرنده کلدی ٧ وربّ شیطانه دیدیکه نره‌دن کلورسن شیطان دخی ربّه جواب
ویروب دیدیکه یری طولاشمقدن وآشغه یوقرو کزمکدن کلورم ٨ وربّ شیطانه دیدیکه قولم ایوب
اوزرینه اطّلاع ایتدکمی که یرده انك کبی کامل وطوغرو واللهدن قورقار ویرامزلقدن اجتناب ایدر
آدم یوقدر ٩ شیطان دخی ربّه جواب ویروب دیدیکه ایوب اللهدن مفتدن می قورقار ١٠ سن انی وانك
اوینی وجمله مالکنی چپ چوره‌ده چتلمدکمی اللرینك ایشنه برکت ویردك وسوریسی یرده چوغلدی
١١ امّا شمدی الکی صال وجمله مالکنه طوقن وباق سکا یوزکه کفر سویلمزمی ١٢ وربّ شیطانه
دیدیکه اشته هر نه‌سی وار ایسه الکده اولسون انجق کندویه الکی صالمیه‌سن وشیطان ربّك حضورندن
چقدی ١٣ وبر کون اولدیکه ایوبك اوغللری وقزلری الك طوغمش قرنداشنك اونده یبوبه شراب
ایچرلردی ١٤ ایوبه بر خبرجی کلوب دیدیکه اوکزلر چفت سورر ایکن واشك دیشیلری یانلرنده اوتلر
ایکن ١٥ سابا آدملری آقین ایدوب انلری آلدیلر واوغلانلری قلجك کسکنلکیله اوردیلر انجق سکا خبر
ویرمك ایچون یالکز بن قورتلدم ١٦ او دخی سویلر ایکن بر غیری کلوب دیدیکه اللهك آتشی کوکلردن
دوشدی وسوریی هم اوغلانلری یاقوب انلری تلف ایلدی انجق سکا خبر ویرمك ایچون یالکز بن

قورتلدم ١٧ بو دخی سویلر ایکن بر غیری کلوب دیدیکه کلدانیلر اوچ بولك قوروب دوه‌لر اوزرینه هجوم
ایتدیلر و انلری آلدیلر هم اوغلانلری قلیجك کسکنلکیله اوردیلر انجق سکا خبر ویرمك ایچون یالکز بن
قورتلدم ١٨ او دخی سویلر ایکن بر غیری کلوب دیدیکه اوغللرك و قزلرك الك طوغمش قرنداشنك اونده
ییوب شراب ایچر ایکن ١٩ اشته بریه اوته‌سندن بر شدیده روزکار کلوب اول اوك دورت کوشه‌لرینی
اوردیکه اوغللر اوزرینه ییقلدی و اولدیلر انجق سکا خبر ویرمك ایچون یالکز بن قورتلدم ٢٠ او زمان
ایوب قلقوب قفتانینی یرتدی و باشینی تراش ایدوب یره دوشدی و سجده ایلدی ٢١ و دیدیکه آنامك
قارنندن چیپلاق چقدم و اورایه چیپلاق دونجك ایم رب ویردی و رب آلدی ربك اسمی متبارك اولسون
٢٢ بو جمله ایله ایوب کناه ایتمدی و اللهه ناسزا سوز ویرمدی ۞

ایکنجی باب

١ و بر کون اولدیکه الله اوغللری ربك حضورنده طورمغه کلدیلر و شیطان دخی ربك حضورنده
طورمق ایچون آرالرنده کلدی ٢ و رب شیطانه دیدیکه نره‌دن کلورسن و شیطان ربه جواب ویروب
دیدیکه یری طولاشمقدن و آشغه یوقرو کزمکدن کلورم ٣ و رب شیطانه دیدیکه قولم ایوب اوزرینه
اطلاع ایتدککمی که یرده انك کبی کامل و طوغرو و اللهدن قورقار و یرامزلقدن اجتناب ایدر آدم یوقدر
و شمدی دخی کندو صلاحیتینی طوتار اکرچه بنی انك اوزرینه تحریض ایتدك ایسه که انی سببسز
هلاك ایده‌یم ٤ شیطان دخی ربه جواب ویروب دیدیکه دری یرینه دری و بر آدمك هر نه‌سی وار ایسه
کندو جانی ایچون ویره‌جکدر ٥ اما شمدی الکی صال و انك کمکنه و اتنه طوقن و باق سکا یوزکه
کفر سویلرمی ٦ و رب شیطانه دیدیکه اشته کندو دخی الکده اولسون اما جانینی صقلا ٧ شیطان
دخی ربك حضورندن چقدی و ایوبی یاوز چبان ایله آیاغی طبانندن تا دپه‌سنه‌دك اوردی ٨ او دخی
کندویه بر صقسی پارچه‌سنی انکله قاشمق ایچون آلدی و کندوسی کل ایچنده اوتوردی ٩ و عورتی اکا
دیدیکه دخی سن کمالکی طوتارمیسن اللهه برکت ایله و اول ١٠ اول دخی اکا دیدیکه دلی عورتلرك
بریسی سویلدوکی کبی سویلرسن عجبا اللهدن ایولکی قبول ایده‌لم‌ده و کملکی قبول ایتمیه‌لم‌می بو جمله ایله
ایوب کندو دوداقلری ایله کناه ایتمدی ١١ و ایوبك اوچ دوستلری بو جمله اکا واقع اولان بلایی
ایشتدکلرنده هر کس کندو یرندن کلدی تیمنی الیفاز و شوحانی بلداد و نعمتانی صوفار جمله‌سی اکا
تعزیه و تسلیه ایتمك ایچون مقاوله ایلدیلر ١٢ و ایراقدن کوزلرینی رفع ایدوب انی بلمدیلر و آوازلرینی
قالدروب آغلادیلر و هر کس کندو قفتانینی پرتوب باشلرینه توز صاچدیلر کوکلره آتارق ١٣ و انکله
طپراقده یدی کون و یدی کیجه اوتوردیلر و اکا سوز سویلر کمسه یوق ایدی زیرا کوردیلر که آغریسی
پك بیوك ایدی ۞

اوچنجی باب

١ بوندن صكره ايوب آغزينی آچوب كندو كوننه سوكدی ٢ و ايوب سويليوب ديديكه ٣ كاشكی
طوغدغم كون يوق اولمش اولايدی و اول كيجه كه اركك توليد اولندی ديلديكه ٤ كاشكی اول كون
قراكلق اولايدی الله انی يوقرودن طلب ايتميوب اوزرينه نور شعشعه ايتميهيدی ٥ ظلمات و اولم كولكه‌سی
انی مردار ايده ايدی اوزرينه بلوت ساكن اولوب ياوز بلالر انی ترهيب ايده‌يديلـــر ٦ اول كيجه‌يی
طومان قپلاسيدی ييلك كونلری آراسنده صايلميوب آيلرك حسابنه كيرمسيدی ٧ اشته اول كيجه
يالكز اولوب ايچنده فرح اشيدلمسيدی ٨ كونلره سوكنلر انی سوكسونلر انلر كه لوياتانی قالدرمغه
حاضرلر در ٩ آخشامنك يلدزلری قراكلو اولسونلر نوره قتلنه و يوق اولا و تحرك ايلك پرتولـــرينی
كورمسون ١٠ كه انام قارننك قپولرينی قپامدی و كوزلرمدن زحمتی صقلمدی ١١ نيچون انا رحمنده
اولمدم و قارندن چقدوغم كبی وفات ايتمدم ١٢ نيچون بكا دزلر و امك ايچون ممه‌لر صوندلدی ١٣ زيرا
شمدی ياتردم و راحت ايدردم اويوردم او زمان بكا حضور اولوردی ١٤ ملكلر و يرك وزيرلری ايله كه
كندولرينه خرابه‌لری بنا ايدرلردی ١٥ ياخود التونه مالك و اولرينی كمش ايله طولدران بكلر ايله
١٦ يا نيچون كزلو دوشك كبی و نوری كورمامش كوچكلر كبی اولمادم ١٧ اوراده ظالملر ظلم ايتمه‌دن واز
كچرلر و اوراده قوتدن قالمشلر راحت ايدرلر ١٨ اسيرلر بله استراحت ايدوب ضابطينك آوازينی اشتمزلر
١٩ كوچك و بيوك و افنديسندن آزادلو قول اوراده‌در ٢٠ نيچون دردلويه نور و جان آجيلغنده اولانلره
حيات ويريلور ٢١ كه اولمه منتظرلردر و كلمز و انی دفينه‌لردن زياده آرارلر ٢٢ كه مزاری بولدقلرنده
شن اولوب ابتهاج ايله سونورلر ٢٣ نيچون نور ويرلور شول آدمه كه انك يولی كزلو در كه انی الله هر
چوره‌دن قپلادی ٢٤ زيرا اتمكمدن اول آهم كلور و نعره‌لرم صولر كبی آقارلر ٢٥ زيرا قورقدوغم قورقويه
اوغرادم و خوف ايتدوكم نسنه بكا واقع اولـــدی ٢٦ سلامتم يوقدر نه راحتم نه حضورم وار زيرا
اضطراب كـــــــــــلـــــــــــدی ۞

دردنجی باب

١ و تيمنی اليفاز جواب ويروب ديديكه ٢ سكا سويلمكه باشلسق كوجكه كلورمی اما سوزی منع
ايتمكه كيم قادر در ٣ اشته نيچه‌لری تأديب ايتمش سن و كوشك اللری پكشترمش سن ٤ سنك سوزلرك
افتاده‌لری قالدرمشلر و چوكمش دزلری تقويه ايتمشسن ٥ شمدی ايسه بو سكا كلدكده كوجكه كلور
سكا اصابت ايتدكده شاشدك ٦ تقواك اميدك و يوللرك كمالی رجاك دكلمی در ٧ كرم ايله
خاطركه كتور قنغی كناهسز هلاك اولدی و مستقيملر نره‌ده منقرض اولديلر ٨ نيجه كوردم كه

برامزلغی سورنلر و فسادی اکنلر انی بچرلر ٩ اللهك نفسندن هلاك اولورلر و بورننك روحندن تلف
اولنورلر ١٠ آرسلانك باغرشی و اسدك آوازی و آرسلان یاورولرینك دیشلری منكسرلردر ١١ آرسلان
شكارسز هلاك اولور و دیشی آرسلانك یاورولری طاغیلر ١٢ بن ایسه غایبدن بكا سوز كلدی و قولاغم انك
فصلدیسنی احساس ایلدی ١٣ كیجه رویالرینك افكارنده انسانلر اوزرینه اویقو غالب اولدقده ١٤ بكا
جزع و فزع واقع اولدیكه جمله كمكلرمی قورقتدی ١٥ و بر روح یوزم اوكندن كچدی جسدمك تللری
یوقرو قالدرلدی ١٦ طوردی اما چهرەسنی تشخیص ایتمدم كوزلرمك اوكنده بر صورت واردی و نسیم
كبی بر سس ایشتدم كه دیدیكه ١٧ اللهدن زیاده انسان صادق اولورمی آدم كندوی یاپاندن زیاده
پاك اولورمی ١٨ اشته كندو قوللرینه اعتماد ایتمز و ملكلرینی دخی تغلیط ایدر ١٩ قنده قالدی چامور
اولرنده ساكن اولانلره كه انلرك تملی طپراقده در و كوەدن كبی تلف اولنورلر ٢٠ صباحدن
آخشامه دك محق اولنورلر بكسه خاطره قومیوب ابدا ضایع اولورلر ٢١ خاصیتلری انلردن منقول دكلمیدر
اولرلر اما حكمت ایله دكل ٥

بشنجی باب

١ چاغر سكا جواب ویرر بكسه واری و مقدسلرك قنغیسنه توجه ایدرسن ٢ چون غضب دلیی
اولدرر و حسد ابلهی هلاك ایدر ٣ كوكلنن دلیی كوردم اما تیز انك مسكننه بد دعا ایلدم ٤ انك
اوغللری سلامتدن ایراق در قپوده دوكلورلر و قورتارجی یوقدر ٥ انك بچیننی آج كمسنه یر و انی دكنلر
آراسندن قاپر و انك مال و منالنی حرسز یوتار ٦ زیرا برامزلق طپراقدن چقمز و یردن اضطراب بتمز
٧ اكرچه انسان اضطراب ایچون طوغارسه قوشلر یوكسكه اوچمق ایچون اولدقلری كبی ٨ تحقیق بن
اللهه توكل ایدردم و سوزلرمی اللهه دیویرردم ٩ كه تفحص اولنمز عظیم نسنه‌لر و حسابسز عجایب ایدر
١٠ كه یر یوزی اوزرینه یغمور ویرر و صحرالر اوزرینه صولر كوندرر ١١ كه آلچقلری یوكسك یره وضع
ایدر و یاسلولری خلاص ایچون مرتفع ایدر ١٢ زیركلرك تدبیرلرینی طاغیدر كه اللری بر نسنه ایده‌میه‌لر
١٣ علمای كندو زیركلكیله كرفتار ایدر و فاسدلرك رأیینی ابطال ایدر ١٤ كوندزین قرانلغه اوغرارلر.
و اویلین كیجه‌ده كبی لمس ایدرلر ١٥ اما او محتاجی قلجدن انلرك آغزندن و زوربارك الندن قورتارر
١٦ بویله فقیره امید واردر اما برامزلق كندو آغزینی قپار ١٧ اشته نه موتلو اول آدمه كه انی الله
تادیب ایدر ایمدی علی كل شی قادرك تادیبینی تحقیر ایلمه ١٨ زیرا او مجروح ایدر و صرر یاره‌لرو انك اللری
اوكلدرر ١٩ التی مصیبتلرده سنی قورتاراجقدر و یدیجیسنده دخی سكا بلا اصابت ایتمز ٢٠ قحطده سنی
اولمدن تخلیص ایده‌جكدر و جنكده قلجك الندن ٢١ دلك تازیانه‌سندن مختفی اولورسن و خراب كلدوكی
وقتده اندن قورقمیاجقسن ٢٢ خرابه و شدت قحطه كولجكسن و یرك حیواناتندن قورقمیاجقسن

٢٣ زيرا صحرانك طاشلرى ايله عهدك أولور وصحرانك حيواناتى سكا بارشقلو أولورلر ٢٤ وبلورسنكه
چادرڭده سلامت وار ومسكنكى زيارت ايدرسن ومرادڭدن محروم أولمازسن ٢٥ وبلورسنكه ذريتك
چوق ونسلك يرك أوتى قدر أولور ٢٦ تمام قوجه‌لقده مزاره كيرجكسن بغداى چاچى كندو وقتنده
يغلدوغى كبى ٢٧ اشته بونى تفتيش ايلدك وبويله در انى دڭله وكندوك ايچون بل ۞

آلتنجى باب

١ وايوب جواب ويروب ديديكه ٢ كاشكى بنم جدتم بر خوش وزنه قونلسه ومشقتمى ميزانده
برابر قالدرسه‌لر ٣ زيرا حالا دريانك قومندن زياده آغر أولوردى أنك ايچون نطقم طوتلدى ٤ چونكه
على كل شئ قادرك أوقلرى ايچمده در وجانم زهرلرينى ايچر واللهك اهوالى أوزرمه صفلر باغلادلر ٥ يبان
اشكى أوتلغك يانينده آكرر يا أوكز يمكلكنك يانينده باغرر مى ٦ طاتسز نسنه طوزسز يئلور مى يمورطه
آغنده طات وارمى ٧ جانم طوقنمقدن ابا ايتدوكى نسنه‌لر بكا الملو طعاملر أولديلر ٨ كاشكى مطلوبم
كليدى والله بكا رجا ايتدوكمى ويريدى ٩ والله استسه وبنى سحق ايليه النى بوشاتسه وبنى قطع
ايليه ١٠ بو دخى بكا تسليه أولور اگرچه آغريدن يانارسم وبكا مرحمت ايتمزسه ده كه قدوسك كلماتنى
اخفا ايتمدم ١١ قوتم نه در كه تحمل ايده‌يم وصوكم نه در كه جانمى أوزاده‌يم ١٢ قوتم طاشلر قوتى
كبى مى در واتم محاسدن مى در ١٣ أويله دكلمى كه آرتق بنده درمان يوقدر وتسلى بندن قوولدى
١٤ اريمشه دوستندن مرحمت كرك ايدى اما أو على كل شئ قادردن قورقه‌سنى براقدى ١٥ قرنداشلرم بكا
سيل كبى ودره‌لرده طاشقن سيللر كبى خيانت ايتديلر ١٦ كه بوزدن بولانقلر در وايچلرنده قار كزلنور
١٧ كه حرارت وقتنده قورولرلر اسجاقلرنده يرندن مضمحل أولورلر ١٨ يوللرنك سبيللرى صاپرلر هيچه
چقوب فانى أولورلر ١٩ تيمن يولجيلرينك كاروانلرى انلره باقديلر سبا قافله‌لرى انلره اميد طوتديلر
٢٠ اميد طوتدقلرى ايچون أوتانديلر انلره واردقلرنده خجالت چكديلر ٢١ زيرا حالا يوق أولدڭز
مصيبتمى كوردڭز وقورقدڭز ٢٢ بن ديدم مى كه بكا ويرك ورزقڭزدن بكا پيشكش ويرك ٢٣ وبنى
دشمنك الندن قورتارك وبنى زوربالرك الندن خلاص ايليك ٢٤ بكا أوكردك وبن سكوت ايده‌جكم ونه
يكلدم ايسه بكا آكلادك ٢٥ طوغرو سوزلر نه قوى در اما سزك آزارلمه‌ڭز نه فائده ايدر ٢٦ آنجق
آزارلمق ايچون سوزلرڭز وارمى ومأيوسك سوزلرى يل در صانورميسڭز ٢٧ يتيم أوزرينه اوشرسڭز
ودوستڭزه چقور قازارسڭز ٢٨ ايمدى حالا لطف ايدوب بكا باقڭ حضورڭزده يالان سويلرسم ٢٩ ايمدى
دونك عدالتسزلك أولماسون دونك ديرم بن بو شبده صادق ايم ٣٠ بنم دلمده عدالتسزلك وارمى
دماغم فاسد نسنه‌لرى احساس ايتمزمى ۞

يدنجى باب

١ انسانه يرأوزرنده جنك زمانى يوقمى در وانك كونلرى ارغادك كونلرى كبى دكلمى در ٢ نيجه كه
قول كولكه يى آرزولرسه وارغاد كندو ايشنك اجرتنه منتظر ايسه ٣ بويله دخى بكا فنا آيلر ميراثنـه
ويرلمشدر و زحمتلو كيجه‌لر بكا حاضرلنمشدر ٤ ياتدوغم زمان ديرمكه نه زمان قالقرم و كيجه نه زمان
كچر و تا صباحه‌دك جابالنمقدن يورلرم ٥ بنم اتم قوردلر ايله و توزك سپرنديسى ايله كينمشدر درى‌م
چاتلدى و اريدى ٦ كونلرم جلاه مكيكندن چويكرك اولدى و اميدسز قالوب تلف اولنديلر ٧ يـاد
ايله كه حياتم يل كبى در وكوزم تكرار خيرى كوره‌مز ٨ بنى كورمشك كوزى بنى كورميه‌جكدر كوزلرك
بكا اولسه بن آرتق بولنمم ٩ بلوت طاغلوب نابود اولدوغى كبى بويله دخى مزاره اينن آرتق چقامز
١٠ آرتق اوينه دونمز و انك مكانى انى آرتق بلمز ١١ بن دخى آغزمى منع ايتميوب روحمك مضايقه‌سنده
سويليه‌جكم جانمك آجيلغنده شكوا ايده‌جكم ١٢ بن دكزمى يا آدا بالغيمى ايم كه اوزرمه محافظه‌يى
قورسن ١٣ اكر ديرايسم دوشكم بنى تسليه ايدر و ياتاغم شكوامى بر آز تسكين ايدر ١٤ او زمان بنى
دوشلر ايله قورقدرسن و رويالر ايله شاشررسن ١٥ شويله كه جانم خناقى اختيار ايدر و اولمى كمكلرمدن
زياده استر ١٦ بيزار اولدم دائما ياشامم بندن واز كل چون كونلرم هبا در ١٧ آدم نه در كه انى تعظيم
ايده‌سن و انى خاطركده كتوره‌سن ١٨ و انى هر صباح زيارت ايدوب هر آنده دكيه‌سن ١٩ نيجه‌يه‌دك
بندن واز كلمزسن و بنى تويوبيرمزسن كه توكركمى يوتايم ٢٠ كناه ايتدم سكا نيجه ايده‌يم اى آدم
حافظى نيچون بنى كندوكه اوغراق ايچون قودك كه كندومه يوك اولدم ٢١ نيچون كناهمى عفو
ايتمزسن و برامزلغمى كوترمزسن چون حالا طپراقده ياتاجغيم و صباح بنى آراياجق اولورسك بن
تـــامـــوجـــود اولـــــورم ۞

سكزنجى باب

١ اندن صكره بلداد شوحانى جواب ويروب ديديكه ٢ نيجه بر بونلرى سويلرسن وآغزكك كلماتى
ريح شديد كبى اولور ٣ الله كندو حكمنى احباط ايدرمى وعلى كل شى قادرعدلى احباط ايدرمى ٤ اكر
اوغللرك اكا كناه ايتديلر ايسه او دخى انلرى عصيانلرينك النه تسليم ايلدى ٥ اكر سن صباحدن
اللهى طلب ايدرسك وعلى كل شى قادره نياز ايدرسك ٦ اكر سن زاكى و طوغرو اولورسك تحقيق او
سنك ايچون اويانوب سنك عدلكك مسكنينى مكمل ايليه‌جكدر ٧ اكرچه سنك اولك آز اولدى ايسـه
صوكك پك چوغالور ٨ زيرا دور قديمه صور و بابالرينى افتحاص ايتمكه كندوكى حاضرلا ٩ چون بز
دونكيلر ايز و بر نسنه بلمز ايز وقتلركم كونلرمز يراوزرنده كولكه كبى در ١٠ انلر سكا اوكردوب ديمزلرى

وکندو قلبندن سوزلری چقارمزلری ۱۱ ساز باطقسز بترمی اوت صوسز بیوری ۱۲ هنوز تازه‌لکنده ایکن
دوشولدیکن هر اوتدن اول قورور ۱۳ اللهی اونوتانلرک یوللری دخی بویله در ومرائینک امیدی ضایع
اولور ۱۴ که انک امیدی کسلور وانک اعتمادی اورمجک اوی کبی در ۱۵ اوینه طیانجقدر واو طورمز
اکا یاپشجقدر وثابت اولماز ۱۶ او کنشک اوکنده رطیب در وانک فدانلری باغچه‌نک اوزرینه چقر ۱۷ اما
انک کوکلری طاش یغیننه ملتف اولور وطاشلو یری کورر ۱۸ اکر انی یرندن قوپاررسه وانی انکار ایدوب
دیرسه که سنی کورمدم ۱۹ اشته انک طریقنک سروری بو در واول طپراقدن غیریلر چقاجقدر ۲۰ اشته
الله کاملی رد ایتمز وشریرلرک الینی طوتماز ۲۱ او دخی آغزکی کولمه ایله ودوداقلرکی ابتهاج ایله طولدراجقدر
۲۲ سکا بغض ایدنلر شرمه کیه‌لر وفاسقلرک چادری آرتق یوق اولا ۞

طقوزنجی باب

۱ ایوب دخی جواب ویروب دیدیکه ۲ حقا بلورمکه بویله در وآدم نه یوزدن الله یاننده متبرر اولا
بلور ۳ اکر انکله چکشمک استسه اکا بیکدن برینه جواب ویرەمز ۴ قلبی حکیم وقوتده جبار در
انک قرشوسنه معارضه ایدن کیمدر که برخوردار اولا ۵ شول کمسه‌نک قرشوسنه که طاغلری نقل
ایدر وبلمزلر انلری غضبنده آقتران کیمدر ۶ ارضی کندو یرندن تحریک ایدر ودیرکلری دتررلر
۷ کنشه بیورر وطوغماز ویلدزلری ختم ایدر ۸ که یالکز کوکلری یایار ودکز اوستلرینه بصار
۹ اولکه رایحی وجوزایی واولکری وجنوبک خلوتلرینی یاپار ۱۰ اولکه عظمتلر ایشلر که ادراک اولنماز
وعجایبلر که حسابی یوقدر ۱۱ اشته اوکمدن چکر وانی کورمم وتکرار چکر وانی تجمم ۱۲ اشته خطف
ایدرسه انی کیم منع ایدر اکا کیم دیه بلور که نه ایشلرسن ۱۳ الله کندو غضبنی دوندرمز مغرور
امدادجیلر انک التنده چوکرلر ۱۴ قنده قالدیکه بن اکا جواب ویروب انکله کزیده سوزلر قوللنام
۱۵ صادق بیله اولسم جواب ویرمیجکم حاکممه نیاز ایده‌جکم ۱۶ چاغرسم وبکا جواب ویرسه انانمیاجغم
که آوازمی دکلمش اولا ۱۷ زیرا بنی قصرغه ایله سحق ایلدی وباره‌لرمی سببسز چوغالتدی ۱۸ بنی صولغمی
آلمغه قویویرمیوب آجیلقلر ایله طویدرر ۱۹ اکر قوتده دیه‌جکدر اشته قوی واکر حکمده کیم بنی
احضار ایدر ۲۰ اکر کندومی تبریر ایدرسم آغزم بنی مجرم ایدر کامل اولسم بنی فاسق بلدرر ۲۱ کامل
اولسم کندو کندومی بلمم حیاتمی خور طوترم ۲۲ هپ بر در انک ایچون دیدمکه کاملی وفاسقی افنا
ایدن اودر ۲۳ کاشکی تازیانه تیز اولدره اما کناهسزلرک محنتنه کولر ۲۴ یر فاسقک النه ویرلدی او بر
حاکملرینک یوزینی اورتر بونی ایدن الله دکل ایسه ایمدی کیمدر ۲۵ وکونلرم اولاقدن خفیفرک در
قاچدیلر وایولکی کورمدیلر ۲۶ تیز رفتار کمیلر کبی کچدیلر شکاره اوچار قرتال کبی ۲۷ اکر دیرسم که
شکایتمی اونودایم حدتمی قویایم وقوتلنه‌یم ۲۸ جمله دردلرمدن قورقرم بلورمکه بنی تبریر ایتمزسن

٢٩ بن فاسق ایسم نیچون عبث یره چالشایم ٣٠ اگرچه قار صولری ایله یونسم و اللری صابون ایله
پاك ایتسم ٣١ ینه ده بنی چقوره باندررسن و بنم اثوابم بندن اکراه ایده جکدر ٣٢ زیرا بنم کبی آدم
دکلدر که اکا جواب ویره یم و حکمده برابر مرافعه اولامز ٣٣ آرامزده فصل ایدن یوقدر که ایکیمزك
اوزرینه الینی قویه ٣٤ اوزرمدن تازیانه سنی قالدره و انك قورقوسی بنی آرتق شاشرمیه ٣٥ او زمان سویلیه جکم
و قورقمیاجغم اما بو حالده کندو کندومده دکل ایم ۞

اوننجی باب

١ جانم حیاتمدن اوصاندی شکایتمه رخصت ویره یم جانمك آجیسیله سویلیه یم ٢ اللهه دیه یم
که اوزرمه حکم ایتمه بکا بیان ایله نیچون بنمله چکشرسن ٣ سکا ایو کلوری که ظلم ایده سن
و اللرکك ایشنی رد ایده سن و فاسقلرك مشاوره سنی نورلندره سن ٤ سنده بشر کوزلری می وار آدم
کوردوکی کبی کورر می سن ٥ کونلرك انسان کونلری کبی می در و ییللرك آدم کونلری کبی می در ٦ که
قباحتلرمی آرارسن و کناهلرمی سؤال ایدرسن ٧ بلورسن که قباحت ایتمدم و الکدن قورتارر یوق
٨ سنك اللرك بنی دوزدیلر و هر طرفدن یاپدیلر ینه ده بنی افنا ایدرسن ٩ کرم ایدوب یاد ایله که
بنی بالچق کبی یاپدك و بنی طپراغه دوندره جکمی سن ١٠ اشته بنی سود کبی سوزدك و بنی پینیر کبی
یوغرلدك ١١ بکا دری و ات کیدردك و بنی کمکلر و سکرلر ایله یاپشتردك ١٢ حیات ویروب بنمسله
احسان ایلدك و سنك زیارتك روحمی حفظ ایلدی ١٣ سن بونلری قلبکده صقلدك حالا بلورمکه بونلر
فکرکده ایدیلر ١٤ اکر کناه ایتدم ایسه بنی نشانلدك و کناهلرمی تحلیل ایتمدك ١٥ اکر صوچلو
ایسم وای بکا و اکر صادق ایسم ده باشمی قالدرامم هوان ایله طوق ایم ایمدی مصیبتمه باق ١٦ اشتداد
بولور و آرسلان کبی بنی آولارسن هم دونوب اوزرمه سنی عجیب کوسترسن ١٧ شاهدلرکی اوزرمه تجدید
ایدرسن و اوزرمه غضبکی چوغلدرسن عسکرلر اوزرمه تعاقب ایدرلر ١٨ نیچون بنی رحمدن چقاردك کاشکی
اوله ایدم و کوز بنی کورمزدی ١٩ وجودی یوق ایمش کبی اولوردم قارندن مزاره کوترلوردم ٢٠ بنم
کونلرم آز دکلمیدر دکلمی ایمدی و بندن واز کچ که بر آز قوتلنه یم ٢١ ظلماتك یرینه و اولم کولکه سنه
کتمه مدن اول که اورادن دونمك یوقدر ٢٢ طومانه بکزر قرانلغك یرینه اولم کولکه سنه که انده نظام
یوق و آیدنلق قرانلق کبیدر ۞

اون برنجی باب

١ صوفار نعمتانی دخی جواب دیدیکه ٢ چوق سویلنمیه جواب ویرلمزمی و دلباز کمسنه صادقمی اولور
٣ سنك بیهوده سوزلرك آدملری تسکیت ایدرمی سن استهزا ایتدکده کمسه سنی اوتاندرمسونمی

٤ دیدڭ كه كلامم پاك در و نظرڭده طاهر ايم ٥ كاشكى الله سويلمكه و سنڭ اوزرڭه دوداقلرینی
آچمغه استیبیدی ٦ و سڭا حكمتڭ اسرارینی بيان ايديدی كه ذاته كوره ايكى قاتدر ايمدی بل كه الله
مستحق اولدوغڭدن زياده كناهڭدن كچر ٧ اللهڭ غورينه ارهمیسن و على كل شئ قادرڭ كنهنه‌دك
يتشرميسن ٨ انڭ حكمتى كوكلردن اعلا در نه ايلرسن جهنمدن دريكدر نيجه بيله‌سن ٩ انڭ اولچيسی
يردن اوزون و دڭزدن اينلو در ١٠ بوزارسه يا تضييق ايدرسه يا جمع ايدرسه اڭا كيم مانع اولـور
١١ زيرا آدملرڭ باطللغنی او بلور و قباحتلری كوردكده تقيد ايتمزمی ١٢ اما باطل آدم عقللو اولـور
اكرچه آدم يبان اشككڭ قودنی كبی طوغارسه ١٣ اكر قلبڭی حاضر ايدوب الڭڭ آيالرينی اڭا
اوزادرسڭ ١٤ و قباحت الڭده ايكن انی تبعيد ايدرسڭ و يرامزلغی چادرڭده اسكان ايتمزسڭ ١٥ او
زمان يوزڭی لكه‌سز قالدرورسن و قوی اولوب قورقمزسن ١٦ زيرا زحمتی اونودرسن و انلری كچمش صولری
كبی آڭارسن ١٧ و سڭا اويله‌دن روشن وقت قلقار و اكر قراڭلقده ايسڭ صباح كبی اولـورسن
١٨ چون اميدڭ وار امين اولورسن چادرڭی قوررسن و امينلك ايله ياترسـن ١٩ و ياتر ايكن سنی
قورقدان اولماز و چوغی يوزڭی طلب ايدرلـر ٢٠ اما فاسقلرڭ كوزلری اكسلر و انلره ملجا يوغيكن
اميدلری جان چكشمك اولـــور ۞

اون ايكنجی باب

١ ايوب دخی جواب ويروب ديديكه ٢ حقا سز خلق سكز و سزكله حكمت اولجكدر ٣ بنم دخی
سزڭ كبی عقلم وار بن سزدن ادنا دكل ايم و بونجلين نسنه‌لری كيم بلمز ٤ بنم كبی اصحابنه مضحكه
اولان اللهه چاغرر كه اڭا جواب ويرر صادق و كامل آدم مسخره اولـور ٥ اياق سورچه‌سنه يقين اولان
رفاهيتلونڭ زعمنده خور باقلان مصباح كبی در ٦ يغماجيلرڭ چادرلری دولتنده در و اللهی اغضاب ايدنلره
امينلكلر وار چون انلرڭ الينه لله استدكلرينی دوشرر ٧ اما كل حيوانلره صور و سڭا اوكرده‌جكلر و هوا
قوشلرينه و انلر سڭا خبر ويره‌جكلر ٨ يا يره سويله و سڭا تعليم ايده‌جكدر و دڭز بالقلری سڭا ديويره‌جكلر
٩ كيم بلمز كه بو جمله‌يی ربڭ الی ايتمشدر ١٠ كه هر ديرينڭ جانی و هر انسان اتنڭ روحی انڭ النده‌در
١١ دماغ طعامی طاتدوغی كبی قولاق دخی سوزلری دڭمزمی ١٢ حكمت قوجه‌لرده و ادراك كونلرڭ اوزونلغنده در
١٣ حكمت و قوت انكله در تدبير و ادراك انڭ در ١٤ اشته يقار و تكرار ياپلماز آدم اوزرينه قپار و آچلماز
١٥ اشته صولری آليقور و قوروولر و انلری صالیویرر و يری زير و زبر ايدرلر ١٦ قوت و حكمت انكله در
آلدانمش و آلداتجی انڭدر ١٧ مشيرلری صويلمش كزدرر و حاكملری ديوانه ايدر ١٨ مللرڭ بندينی
چوزر و انلرڭ بللرنده قوشاغی باغلر ١٩ بكلری صويلمش كزدرر و جبارلری سرنكون ايدر ٢٠ فصيحلردن
بلاغتی كيدرر و قوجه‌لرڭ عقلنی آلور ٢١ شرفا اوزرينه حقارتی دوكر و قوتلولرڭ قوشاغنی كوچكلدر

٢٢ دريكلري قرانلقدن كشف ايدر و اولم كولكه‌سني آيدنلغه چقارر ٢٣ امتلري چوغالدر و انلري
بوزار امتلري طاغدر و دوندرر ٢٤ ير قومنك باشلرينك عقلني آلور و انلري يولسز بريه‌ده آواره كودرر .
٢٥ قرانلقده آيدنلقسز لمس ايدوب كدرلر و انلري سرخوش كبي آواره كزدرر ☼

اون اوچنجي باب

١ اشته كوزم بونلري هپ كوردي قولاغم ايشتدي و آكلدي ٢ سز بلدوككزكبي بن دخي بلورم بن
سزدن ادنا دكل ايم ٣ البتّه بن على كلّ شيءٍ قادره سويلمك و الله ايله مباحثه ايتمك دلرم ٤ امّا سز بلانك
دوزيجيلري سكز جمله‌كز باطل طبيبلر سكز ٥ كاشكي بالكليّه سكوت ايده‌يدكز و سزه حكمت يرينه
اولوردي ٦ كلك دلالتمي دكليك و دوداقلرمك معارضه‌لريني استماع ايليك ٧ الله ايچون يرامزلق
سويلرميسكز و انك ايچون خدعه‌يي تكلّم ايدرميسكز ٨ خاطريني كوزدرميسكز و الله ايچون
چكشرميسكز ٩ ايومي دركه سزي تفتيش ايليه آدمه رنك اولدوغي كبي اكا رنك ايدرميسكز ١٠ تحقيق
سزي آزارلر اكر تنهاده خاطر كوزدرسكز ١١ انك فضيلتي سزي شاشرمزمي و انك تخويفي اوزركزه
دوشمزمي ١٢ مقالاتكزكل مثاللري و برجلركز بالچق برجلر كبي در ١٣ سكوت ايدوب بندن واز كچك
و بن سويليه‌يم و هر نه اولورسه اوزرمه كلسون ١٤ ديشلرم ايله اتمي طوتايم و جانمي الملك آياسنده
قويايم ١٥ اشته بني اولدررسه ده اكا امارم نهايت انك حضورنده يوللرمي اظهار ايدرم ١٦ او دخي بكا
قورتلش اولا زيرا فاسق انك حضورينه كلميه‌جك ١٧ سوزمي بر خوشجه دكليك و بيانم قولاقلركزده اولسون
١٨ اشته حالا حقّمي ترتيب اوزره سويلسم بلورمكه مبرّر اولورم ١٩ بنمله چكشه‌جك كيمدر زيرا شمدي
سكوت ايتسم اولورم ٢٠ ههان بنمله ايكي شيء ايتمه او زمان حضوركدن كزلنميه‌جكم ٢١ اليكي اوزرمدن
اوزاق ايله و سنك وحشتك بني شاشرماسون ٢٢ چاغر و بن جواب ويره‌يم يا بن سويليه‌يم و بكا جواب
وير ٢٣ بنم يرامزلقلرم و كناهلرم نه قدردر عصيانلرمي و خطالرمي بكا بلدر ٢٤ نيچون يوزكي كزلرسن
و بني كندوكه دشمن صايرسن ٢٥ ديرنمش ييراغي اوراقلرميسن و قورو چوپي اطراد ايدرميسن ٢٦ كه
اوزرمه آجيقلر يازارسن و جوانلغمك يرامزلقلريني بكا ميراث ايتدررسن ٢٧ و آياقلرمي بوقاغويه قورسن
جمله سبيللرمي كوزدرسن آياقلرمك ايزلريني تجسّس ايدرسن ٢٨ و او چورك آغاج كبي يا كوه يمش
لباس كبي اسكير ☼

اون دردنجي باب

١ عورتدن طوغان آدم قصّه عمرلو و اضطراب ايله طوقدر ٢ چچك كبي چقر و كسيلور و كولكه كبي
قاچوب طورماز ٣ بنده بونك كبي بكسنه اوزرينه كوزلركي آچارسن و بني كندوك ايله حكمه احضار

ایدرسین ٤ نا پاکدن پاکی کیم ایده بلور هیچ بکسه ایده‌مز ٥ چونکه کونلری مقدّر وآیلرینک
عددی الکده در وحدلرینی قودك وانلردن ایلرو گچه‌مز ٦ اوزرندن دون ودگلنسون تا اجیر کبی
کندو کونلکنی ادا ایدنجیه‌دك ٧ زیرا آغاجدن امید وار اگرچه کسلسه ینه ده فلیسلر چقارر
وفدانی اکسك اولماز ٨ کوکی یرده قوجه‌رسه‌ده وانك کوتکی طپراقده اولورسه‌ده ٩ صویك رایحه‌سندن
فلیسلنور وفدان کبی دالّلر صالار ١٠ امّا انسان زبونلنوب اولور وآدم جان ویردکدن صکره قنده در
١١ صولر دگزدن کتدوکی وارماق اکسلوب قورودوغی کبی ١٢ بویله دخی آدم یاتر وقلقماز تا کوکلر
بوزلماینجه اویانمزلر واویقوسندن متیقّظ اولماز ١٣ کاشکی بنی مزارده صقلیه‌سین وبنی گیزلیه‌سین تا
غضبك گچنجه وبکا مدّت قویوب بنی آکلیه‌سین ١٤ آدم اولسه دیریلیرمی جمله مدّتمك کونلرنده تا
تغیّرم کلنجیه‌دك بکلیه‌جکم ١٥ بنی چاغر وبن سکا جواب ویره‌جکم اللرکك عملنی طلب ایده‌سین
١٦ زیرا شمدی آدملرمی صایارسین وگناهلرمه گوز دیکمزمیسین ١٧ بنم عصیانم کیسه‌ده مهرلو در
وبرامزلغم اوزرینه دیکش ایلدك ١٨ حقّا دوشن طاغ افنا اولنور وقیا کندو یرندن قوپارلور ١٩ وصولر
طاشلری اوادر وطاشقنلقلری یرك طپراغنی کوترر آدمك امیدینی دخی بویله افنا ایدرسین ٢٠ دایما اکا
غالب کلورسین وکدر یوزینی دگشدررسین وقوارسین ٢١ اوغللری شرف بولورلرسه بلمز وادنا اولورلرسه
انلره تقیّد ایتمز ٢٢ انجق انك اتی اوزرنده ایکن الم چکر وانك جانی ایچنده ایکن یاس طوتار ۞

اون بشنجی باب

١ وتیمنی الیفاز جواب ویروب دیدیکه ٢ عالم آدم هوا کبی خفیف جواب ویررمی وقارننی شرق یلی
ایله طولدررمی ٣ فایده‌سز سوز ایله ونتیجه‌سز تکلّمات ایله مجادله ایدرمی ٤ حقّا سن تقوایی ابطال
ایدرسین والله اوکنده دعایی اکسلدرسین ٥ زیرا آغزك قباحتکی کوستررر وحیله‌کارلرك دلنی اختیار
ایلدك ٦ سنك آغزك سنی کم چقارر بن دگل ایم ودوداقلرك اوزرکه شهادت ایدرلر ٧ آدملرك
اولکیسیمی طوغدك وبایرلردن مقدّممی جبل اولندك ٨ اللهك سرّینیمی اشتدك یا حکمتی یانکه‌می
قبض ایلدك ٩ نه بلورسین که بز بلمیه‌وز نه آکلرسین که او بزده اولمیا ١٠ آرامزده آق صاچلو پیرلر
وقوجه‌مانلر وباباکدن اختیار یاشلولر دخی وار ١١ اللهك تسلیه‌لری سکا آزمی در یانکده مخفی نسنه
وارمی ١٢ نه نسنه سکا کوکلکی ارتفاع ایدر وگوزلرك نه رمز ایدرلر ١٣ که روحکی الله اوزرینه دوندروب
آغزکدن بوجلین سوزلر چقاره‌سین ١٤ آدم نه در که پاك اولا وعورتدن طوغان نه که برّ اولا
١٥ اشته مقدّسلرینه اعتقاد ایتمز وانك گوزلرنده گوکلر پاك دگللر ١٦ قنده قالدیکه مکروه ومحقور
آدم که برامزلغی صو کبی ایچر ١٧ بنی دیکله سکا دیبویره‌یم وگوردوکمی سکا حکایت ایده‌یم ١٨ شول نسنه‌یی
که حکیم آدملر روایت ایلدیلر وباباَلرندن آلوب گیزلمدیلر ١٩ که یالکز انلره یر ویرلدی وانلرك

اورتاسندن غريب كچمدى ٢٠ فاسق جمله كونلرنده عذاب چكر وظالمه بيللرك عددى كزلو در
٢١ قورقولرك صداسى انك قولاقلرنده در واو سلامتده ايكن اكا خرابجى كلجكدر ٢٢ قرانلقدن
دونجكنه اينانمز وداعما هر يردن قلجى كوزدر ٢٣ اتمك نره‌ده‌در ديو طولاشر بلور كه قرانلق كونى اليده
حاضر در ٢٤ درد ومشقت انى شاشرر وجنكه حاضر ملك كبى اوزرينه غالب اولور ٢٥ زيرا اليى اللهك
اوزرينه اوزاتدى وعلى كل شئ قادره قرشو بكلندى ٢٦ اوزرينه بوينيله وآرقه‌لو قلقانلرينك قالكلغيله يوروذى
٢٧ زيرا يوزينى كندو ياغيله اورتدى وياڭلرى اوزرنده ياغ بورشقلرى ايتدى ٢٨ وخراب شهرلرده
وتا معمور اولرده ساكن اولديكه يقيلره دوندرلمكده درلر ٢٩ زنكين اولامز وانك وارلغى ثابت اولماز
وانلرك كمالى يرده ممدود اولماز ٣٠ قرانلقدن آيرو كتمز انك فدانلرينى علو قورودجقدر وآغزينك
نفسيله ضايع اولور ٣١ مضلول اولان كمسنه باطلله اينانمسون زيرا باطللغه تبديل اولناجقدر ٣٢ كونلرى
تمام اولمزدن اول كسيله وانك داللرى يشيللنميه ٣٣ آصمه كبى قورغنى طرح ايده وزيتون آغاجى كبى
چچكنى براغه ٣٤ زيرا مرائيلرك جمعيتى ويران اوله ورشوت آلانلرك چادرلرينى آتش ياقه ٣٥ زحمتى
حبل ايدرلر ويرامزلغى طوغررلر وانلرك قارنى حيله‌يى حاضرلر ۞

اون آلتنجى باب

١ ايوب دخى جواب ويروب ديديكه ٢ بونك كبى نسنه‌لرى چوق ايشتدم جمله‌كز ثقيل تسليه‌جيلر
سكز ٣ هوائى سوزلر هيچ دوكنورمى يا نه سنى اينجيدر كه بويله جواب ويرهسن ٤ بن دخى سزك كبى
سويلردم اكر جانكز جانمك يرنده اولسيدى اوزركزه سوزلر يغاردم وقرشوكزه باشمى صالاردم ٥ لكن
سزى آغزم ايله قوتلندرردم ودوداقلرمك تسليه‌سى المكزى دفع ايدردى ٦ اكر سويلرسم المم دفع
اولنماز وسكوت ايدرسم نه‌قدر بندن كيدر ٧ حقا بنى يورلتدى جمله طايفه‌مى خراب ايلدك ٨ وبنى
بورشدردك كه اوزرمه شاهد اولدى آرقلغم اوزرمده ظاهر اولوب يوزمده شهادتلك ايلر ٩ انك غضبى
بنى پرتدى وبكا عداوت ايلدى اوزرمه ديشلرينى غجرداتدى. دشمنم كوزلرينى اوزرمه كسكين كوستردى
١٠ قرشومه آغزلرينى آچديلر حقارت ايله چكه‌لرمه اورديلر اوزرمه بله جمع اولديلر ١١ الله بنى فاسقه
تسليم ايلدى وبنى يرامزلرك اللرينه دوشردى ١٢ راحتلو ايدم وبنى قردى وبويغمى طوتوب بنى پاره‌لدى
وبنى كندويه هدف ايچون نصب ايتدى ١٣ انك آتيجيلرى بنى احاطه ايدرلر بوكركلرمى يارر وبكا مرحمت
ايتمز اودمى يره دوكر ١٤ مكرر كثرت ايله بنى شكسته ايدر اوزرمه جبار كبى يورر ١٥ دريم اوزرينه
چلى دكدم وبويوزمى طپراغه قويدم ١٦ يوزم آغلمه‌دن شيشدى وكوز قپاقلرم اوزرنده اولم كولكه‌سى
وار ١٧ اكرچه اللرمده ظلم اولمازسه ودعام پاك ايسه ١٨ اى ير قانمى اورتمه وفريادمه ير اولماسون
١٩ وشمدى ايشته طانغم كوكده وشاهدم يوجه‌لرده در ٢٠ دوستلرم مسخره‌لنيجيلرم در كوزم اللهه ياشلر

طاملدر ٢١ كاشكى آدمه الله ايله محاكمه ايتمك قابل اولايدى آدمه يولداشى ايله اولدوغى كبى ٢٢ زيرا
حساب سنه‌لرى كليور و دونميه‌جكم يوله كيتمك كرك ايم ۞

اون يدنجى باب

١ روحم بوزلدى كونلرم سوينه‌دى مزارلر بكا حاضر ٢ مستهزيلر يانمده دكلمى و كوزم انلرك معارضه‌لرى
ايله كيجه‌لمزمى ٣ لطف ايدوب سنك يانكده بكا كفيل قو كيم دركه المه ال وضع ايده ٤ وقتاكه
انلرك قلبندن عقلى پنهان ايلدك انك ايچون انلرى يوجه‌لميه‌جكسن ٥ كيمكه تملق ايله دوستلرينى
دويررسه انك اوغللرينك كوزلرى ورملو اولالر ٦ بنى قوملره مثل ايچون طوردردى و بنى داول ايله آشكاره
كزدردى ٧ غضبدن كوزم قماشدى و جمله اعضام كولكه كبى اولدى ٨ طوغرولر بونك اوزره حيران
قالورلر و صوچسز كندوبى مرايى اوزرينه تحريك ايده‌جكدر ٩ و بر كندو يولنده ثابت قدم اولور
و اللرى پاك اولان بكسنه قوتنى آرتيراجقدر ١٠ ايمدى هپكز دونك و لطف ايدوب كلك آراكزده بر حكيمى
بولامزى ايم ١١ كونلرم كچدى فكرلرم قلبمك نيتلرى قوپارلدى ١٢ كيجه كونه دوندرلدى و نور
قراكلقلره يقين در ١٣ تحقيقا قتلانورم كه مزار اوم اولور و دوشكمى قراكلقلرده دوشدرم ١٤ چوركلكه
چاغردمكه باباممسن و قورده آنام و قزقرنداشم سن ١٥ شمدى اميدم قنده در و اومدوغمى كيمر كوره
بلور ١٦ مزارك ديبنه انرلر چون جمله‌نك راحتى طپراقده در ۞

اون سكزنجى باب

١ شوحانى بلداد دخى جواب ويروب ديديكه ٢ نيجه بر سوزلرى دوكمزسكز اول آكلايك اندن
صكره سويلشه‌لم ٣ نيچون بهيمه كبى صايلورز و كوزلركزده مردار اولورز ٤ سن كه جانكى غضب
ايله قپارسن سنك ايچون يرترك اولنورمى و قيالر كندو يرندن منتقل اولورمى ٥ البته فاسقلرك نورى
سويئور و انلرك آتشنك قغلجمى ضيا ويرمز ٦ چادرنده نور قراكلنور و چراغى انك اوزرنده سويمش
اولور ٧ قوتنك آدملرى طار اولور و انك تدبيرى كندوبى يقاجقدر ٨ زيرا آياقلرى ايله آغه آيلسور
و شبكه‌نك اوزرنده كزه‌جكدر ٩ كند طپوغنه پايشور يغماجى اوزرينه غالب اولور ١٠ ايپ انك ايچون
يرده و طوزاق يول اوزرنده كزلودر ١١ مخافات هر طرفدن انى شاشررلر و انى آردندن قاچررلر ١٢ انك
قوتى آج اولور و مشقت يانينه حاضر اولور ١٣ اولمك الك طوغشى انك دريسنك اعضالرينى ييه‌جكدر قوتنى
بله ييه‌جكدر ١٤ اعتمادى چادرندن قوپارلور و مخافات ملكنه كوتريلور ١٥ چادرنده ساكن اولورلر چون
آرتق انك دكلدر مسكنى اوزرينه كبريت صاچيلور ١٦ آلتندن كوكلرى قورونور و اوزرندن داللرى كسيلر
١٧ انك ذكرى يردن غايب اولور و سوقاقلرده انكا آد اولماز ١٨ انى نوردن ظلمته ايتيويررلر و انى دنيادن

قوواجقلر ۱۹ قومنده نه اوغلی نه اوغل اوغلی اولا نه مسکنلرنده باقی بکسنه اولا ۲۰ خلفلر آنك اوزرینه
متحیّر اولورلر و سلفلر وحشت چکرلر ۲۱ حقّا فاسقك مسکنلری بونلردر و اللّهی بلمینك یری بو در ۞

اون طقوزنجی باب

۱ ایوب دخی جواب ویروب دیدیکه ۲ نیجه بر جانمه الم ویررسکز و بنی سوزلر ایله سحق ایدرسکز
۳ آرتق اون کرّه بنی عیبلدکز اوتانمزمیسکز که بکا معانده ایدرسکز ۴ امّا طوت که حقیقت اوزره
یاکلشم یاکلشم بنمله قالاجقدر ۵ و اکر کرچکدن اوزرمه تکبّر ایدرسکز و عیبمی یوزمه اورر سکز
۶ بلك که الله بکا کوج ایتدی و آغنی اوزرمه چوردی ۷ اشته ظلم دیو چاغررم و اجابت اولنمم فریاد
ایدرم و داد یوق ۸ یولمی احاطه ایتدی و کچه‌مم و سبیللرم اوزرینه قرانکلغی قودی ۹ بنی عزّتمدن
صویدی و باشمك تاجنی کیدردی ۱۰ بنی هر طرفدن بوزدی و بیابانه کیدرم و امیدمی آغاجك امیدینی
کبی تبعید ایلدی ۱۱ اوزرمه غضبنی طوتشدردی و بنی دشمنلرندن بری کبی صایدی ۱۲ عسکرلری
بله کلوب اوزرمه یولنی اشلك ایتدیلر و چادرمك چوره‌سنده اوردوبی قوردیلر ۱۳ قرنداشلرمی یانمدن
تبعید ایتدی و بنی بلنلر غریب کبی اولدیلر ۱۴ خصملرم بندن واز کچدیلر و آشنالرم بنی فراموش
ایلدیلر ۱۵ اهل بیتم و جاریه‌لرم بنی غریب صایدیلر انلرك کوزلرنده بیکانه اولدم ۱۶ قولمی چاغردم
و بکا جواب ویرمدی آغزم ایله اکا یالواردم ۱۷ بنم نفسم عورتمه غریب اولدی اکرچه قارنمك اولادی
ایچون اکا یالواررسم ده ۱۸ چوجقلر بیله بنی خورلدیلر قلقسم بکا سوز آتارلر ۱۹ جمله سرّداشلرم بندن
نفرت ایدرلر و سوکولولرم اوزرمه دوندیلر ۲۰ کمکم دریمه و اتمه یاپشدی انجق دیشلرمك دریسی ایله
قورتلدم ۲۱ بکا ترحّم ایدك بکا ترحّم ایدك ای دوستلرم زیرا اللّهك الی بکا طوقندی ۲۲ نیچون الله کبی
بنی اطراد ایدرسکز و اتمدن دویمزسکز ۲۳ کاشکی شمدی سوزلرم یازلیدی کاشکی کتابده تحریر اولنیدی
۲۴ کاشکی دمر قلم ایله و قورشون ایله طاشده دائما قازلیدی ۲۵ زیرا بلورم که خلاصم حیّ در و آنك
صکره‌ده طپراق اوزرنده طوراجقدر ۲۶ و اکرچه دریمدن صکره بو بدنم کولمش اولورسه بنم ده اتمله
اللّهی کورسم کرك ۲۷ بن کندوم انی کورجك ایم و کوزلرم انی کورجکلر غیری دکل بوکترلرم ایچمده افنا
اولورلر ۲۸ دیمك کرك ایدکز نیچون انی اطراد ایدرایز چون مادّه‌نك آصلی بنده بولندی ۲۹ قلیجدن
قورقك زیرا یرامزلغلرك عذابی قلج در بلمش اولك که حکم واردر ۞

یکرمنجی باب

۱ نعمتانی صوفار دخی جواب ویروب دیدیکه ۲ انك ایچون افکارم بکا جواب ایتدرر و انسك ایچون
عجله ایدرم ۳ عیبمك تأدیبنی اشتدم امّا فهممك روحی بکا جواب ایتدرر ۴ بونی بلمزمیسن که آزلدن

وآدم بر اوزرینه قونلدن برو ۵ یرامزلرك ابتهاجی قلیل زمان طورر ومرائیلرك سروری بر آنه‌دك در
۶ انك رفعتی کوکه ده چقسه وباشی بلوطلره یتشورسه ۷ ینه‌ده ابدا کندو ترسی کبی یوق اولا انی
کورمش یکسنه‌لر قنده در دیه‌لر ۸ دوش کبی اوچوب کده وبولنمیه وکیجه خیالی کبی نابدید اولا
۹ انی کورمش کوز آرتیق کورمیه انك یری دخی اکا نظر ایتمیه ۱۰ اوغللری فقرایه رجا ایده‌لر واللری
غصب ایتدوکنی رد ایده‌لر ۱۱ کنجلکنك کناهلری ایله کمکلری طولدی وانکله طپراقده یاتجقلر در
۱۲ اکر کلك انك آغزنده طتلو ایدی ایسه وانی دلنك آلتنده کزلدی ایسه ۱۳ وانی صقلیوب
براقمزسه ودماغك ایچنده آلیقورسه ۱۴ طعامی بغرساقلرنده تغیر ایده ودروننده صاغر ییلانك اودینه
دونه ۱۵ یوتدوغی مالی قوصه الله انی قرنندن چقاره ۱۶ صاغر ییلانك زهرینی امه افعینك دلی انی اولدره
۱۷ ارماقلرك چایلرینی بال وتره یاغك سیللرینی کورمیه ۱۸ زحمت ایله قزاندوغنی کرو ویروب یوده‌میه
وانك رد ایتمه‌سی مالنه برابر اولا وسویمیه ۱۹ چون فقرایه ظلم ایتدی وانلری براقدی ویاپمادوغی اوی
قوپاردی ۲۰ حقا قرننده راحتی دویمیا وآرزولدقلرندن هیچ نسنه قورتارمیا ۲۱ ییه‌جك ایچون اکا بر نسنه
قالمیه انك ایچون انك خیری ثابت اولمیا ۲۲ کفایت ایله طولسه‌ده تنك حاللو اولا وجمله رنجیده‌لرك
الی اوزرینه کله ۲۳ قرننی دویراجق محلده الله اکا غضبنك حدتنی صالجق وانك اوزرینه وطعامی
اوزرینه یاغدراجقدر ۲۴ دمر یراقلردن قاچدوغی زمان انی نحاس یای صاپلیاجقدر ۲۵ اوق انی صاپلدقدن
صکره بدنندن چقارلا دمرن اودینك اورتاسندن چکه اوزرینه قورقولر کله ۲۶ جمله ظلمتلر مکاننك
کزلو یرلرنده صقلانه‌لر انی اوفلنمامش آتش یاقه چادرنده قالان مشقتلو اولا ۲۷ انك یرامزلغنی کوکلر
کشف ایده‌لر یر دخی اوزرینه قلقه ۲۸ اوینك عوایدی غیریلره انتقال ایلیه الله غضبنك کوننده هر شی
یبانه کیده ۲۹ فاسق آدمك اللهدن پایی وسوزلرینك میراثی اللهدن بو در ۞

یکرمی برنجی باب

۱ ایوب دخی جواب ویروب دیدیکه ۲ سوزمی یکجه دکلیك وبو سزك تسلیه‌لرکز اولا ۳ بکا تحمل
ایلیك وبن سویلیم وسویلدوکمدن صکره استهزا ایلیك ۴ بن آدمه‌می شکایت ایدرم اکر بویله ایسه
نیچون روحم صیقلمیه ۵ بکا باقك وحیران اولك وآغزی اوزرینه ال قویك ۶ تحقیق بن آکدقجه شاشرم
و دترمه اتمه یاپشور ۷ فاسقلر نیچون یاشایوب قوجه‌یورلر وقوت ومال صاحبی اولورلر ۸ انلرك ذریتی
حضورلرنده انلر ایله بله ونسللری کوزلرینك اوکلرنده قایمدر ۹ اولری قورقودن مسلمدر واللهك
دکنکی اوزرلرنده یوقدر ۱۰ اینکی کبه اولور وتجی رد ایتمز طاناسی طوغرر ودوشرمز ۱۱ قیونلر کبی
کوچکلرینی صالیویررلر وانلرك ولدلری سچرارلر ۱۲ دف وطنبور ایله آوازی قالدررلر وارغنون صداسی
ایله سونورلر ۱۳ کونلرینی ذوق وصفا ایله کچورورلر وبر آنده مزاره انرلر ۱۴ هم اللهه دیرلرکه بزدن

وارکت که یوللرکی بلمك استمزز ۱۵ علی کل شی قادر کیم در که اکا عبادت ایده‌وز واکا نیاز ایدرسك
نه فایده ایدرز ۱۶ اشته انلرك خیری اللرنده دکلدر فاسقلرك نصیحتی بندن ایراق اولسون ۱۷ قاچ
دفعه فاسقلرك چراغی سوینور واوزرلرینه بلا کلور والله غضب ایله بایلری انلره توزیع ایدر ۱۸ روزکارك
اوکنده صمان کبی وقصرغه‌نك قاپدوغی چوپ کبی اولورلر ۱۹ الله انك اینندوکی ظلمی اوغللرینه صقلر
هم کندویه ادا ایدر که دویه ۲۰ کوزلری کندو تباهنی کوره‌لر وعلی کل شی قادرك غضبندن ایچه‌لر
۲۱ زیرا کندودن صکره قالان اونده نه خوشنودلغی اولا چون آیلرینك عددی کسلدی ۲۲ هیچ اللهه
اول که یوجه‌لره حکم ایدر بر کمسه علم اوکرده‌ری ۲۳ بو قوتنك کمالنده تمام رفاهیت وسلامتده ایکن
اولور ۲۴ سود کردللری سوددن مملو در وکمکلری الك ایله صوارلور ۲۵ او ایسه آجی جان ایله وصفا
ایله یمدین اولور ۲۶ ایکیسی بله طپراقده یاتورلر وقورتلر انلری اورتر ۲۷ اشته اندیشه‌لرکزی واوزرمه
نا حق یره ایندوککز فکر فاسدلرکزی بلورم ۲۸ زیرا دیرسکز دولتلونك اوی قنده‌در وفاسقلر مسکنلرینك
چادری قنده در ۲۹ یولده کچنلره صورمدکزمی ونشانلرینی بلمزمیسکز ۳۰ که فاجر تبار کونی ایچون
وغضبلر صاچلدوغی کون ایچون صقلنور ۳۱ انك یولنی یوزی اوکنده کیم دیوبرر وایندوکنی اکا کیم
ادا ایدر ۳۲ نهایت او دخی مزاره کوتورلور وقبرده ملازمت ایدر ۳۳ دره‌نك کسکلری اکا طاتلو کلور
وآردنجه جمله آدملر جلب اولنور نیجه که اندن اول بی حساب کمسنه‌لر کتدیلر ایسه ۳۴ ایمدی نیجه
بکا باطلا تسلیه ایدرسکز چون جوابلرکز خیانتلو چقدیلر ۞

یکرمی ایکنجی باب

۱ تیمنی الیفاز دخی جواب ویروب دیدیکه ۲ آدم اللهه فایده ایده بلوری احق عقللو کمسنه کندو
کندویه فایده ایدر ۳ علی کل شی قادره صفا اولوری اکر صالح ایسك ویوللرکی کامل ایدرسك اکا
فایده واری ۴ سنك قورقوکدنمی سنی تأدیب ایدر یا سنکله محاکمه‌یه کلوری ۵ سنك قباحتك بیوك
دکلی در سنك فسقلرك بی‌نهایه دکلی در ۶ چون قرنداشلرکدن سببسز رهن آلدك وچپلاقلرك
لباسلرینی صویدك ۷ صوسی یورغونه ایچورمدك وآچ اولاندن اتمکی دریغ ایلدك ۸ اما بر قوت
صاحبنك اولدی ومقبول کیشی ایچنده ساکن اولدی ۹ دول عورتلری بوش کوندردك واوکسزلرك
قوللری قرلدی ۱۰ اندن اوترو دوزاقلر سنی چورمشدر وقورقو سنی آکسزین شاشردی ۱۱ قراکلق دخی
سکا اولدی که کورمکه قادر دکلسن وصولرك چوقلغی سنی اورتر ۱۲ الله کوکلرك یوجه‌لکنده دکلی
یلدزلرك اوجنه باق نیجه یوکسکدر ۱۳ ودیدك که الله نه بلور هیچ دومانك ایچندن حکم ایدرمی
۱۴ بلوتلر اکا ستر در که هیچ کورمیه کوکلك دایره‌سنده کزنور ۱۵ فاسق آدملرك قدیمدن باصدوغی یولی
کوزتمدکمی ۱۶ که وقتسز قرلدیلر وانلرك تملی اوزرینه ایرماق دوکلدی ۱۷ که اللهه بزدن وارکت

دیدیلر علی کلّ شی قادر انلره نه ایلسه ١٨ اول که اولرینی مال ایله طولدردی ایمدی فاسقلرک فکری بندن
ایراق اولسون ١٩ صالحلر کوررلر و سوینورلر و کناهسز انلری استهزا ایدر ٢٠ وجودمز کسلمامش ایکن
انلرک قالانینی آتش یاقدی ٢١ سکا یالوارم انکله الفت ایله و سلامتده اول که بو وجهله سکا خیر اولا
٢٢ انک آغزندن توراتی قبول ایله و انک کلماتنی قلبکه قو ٢٣ اکر علی کلّ شی قادره رجوع ایدرسک
و چادرلرکدن فسقی ایراق ایدرسک معمّر اولورسن ٢٤ و آلتونی طپراق کبی هم اوفیر آلتوننی ارماقلرک
چاقللری کبی دوشررسن ٢٥ و علی کلّ شی قادر آلتونک کمشک و قوّتک اولور ٢٦ زیرا او زمان علی کلّ شی
قادردن حظلنسک کرک و یوزکی اللهه قالدیراجقسن ٢٧ انکا یالواررسن و سنی استجابت ایده‌جکدر
و نذرلرکی ادا ایدرسن ٢٨ بر نسنه‌یه نیّت ایتسک سکا میسّر اولور و یوللرک اوزرینه نور ضیا ویره‌جکدر
٢٩ یوللرک آلچقلندقلری زمان رفعت در دیه‌جکسن زیرا آلچق کوزلوبی الله قورتارر ٣٠ بی کناه دکل اولماسه
انی قورتارر و اللرکک پاکلکیله خلاص اولور ۞

یکرمی اوچنجی باب

١ ایوب دخی جواب ویروب دیدیکه ٢ بو کون دخی شکایتم آجی در اکرچه آهمدن زیاده یارم آغر ایسه
٣ کاشکی انی بولا بلسم و تا انک مکانـنه کتسم ٤ حضورنده ترتیب اوزره حقّمی بیان ایدردم و آغزمی
برهانلر ایله طولدرردم ٥ بکا جواب ایتدوکی سوزلری بلوردم و بکا دیه‌جکنی آکلاردم ٦ قوّتک چوقلغیله
بنمله چکشورمی ایدی یوق بلکه بکا التفات ایدردی ٧ او زمان صالح انکله بحث ایدردی بن دخی دائما
حاکمدن خلاص اولوردم ٨ اشته اوکه کتسم یوقدر و آرده کتسم انی دویمام ٩ ایش ایشلدوکی زمان
صوله کتسم انی کورمم صاغده کزلنورسه کوره‌مم ١٠ یولمک حالنی بلوب بنی امتحان ایتدوکی زمان
آلتون کبی چقرم ١١ آیاغم انک ایزلرینه یاپشدی یولنی کوزتدم و اندن عدول ایتمدم ١٢ دوداقلرینک
امرندن آیرو کتمدم حاجتمدن زیاده انک آغزینک کلماتنی صقلدم ١٣ و او بر تدبیر ایتسه انی کیم
دوندررر جانی استدوکنی ایدر ١٤ زیرا بکا مقدّر اولانی او اتمام ایدر و بونجه بوکا بکزر شیلر الندده در
١٥ انک ایچون حضورنده شاشرم تأمّل ایتسم اندن قورقرم ١٦ تحقیق الله قلبمی یومشاتدی و علی کلّ شی
قادر بنی شاشردی ١٧ نیچون قرانکلغی کورمدین منقطع اولمادم و اوکمدن ظلمتی نیچون کزلمدی ۞

یکرمی دردنجی باب

١ نیچون وقتلر علی کلّ شی قادردن مخفی دکلدر و انی بلنلر انک کونلرینی بلمزلر ٢ فاسقلر سنورلری
چکرلر سوریلری قاپرلر و کودرلر ٣ اوکسزلرک اشکینی سوررلر دول عورتک اوکزینی رهنه آلورلر ٤ یوخسللری
یولدن دوندررلر یرک فقراسی برله صقلنورلر ٥ اشته بریه‌ده یبان اشکلری ایشنه چقرلر شکاره چیک

صباح قلفرلر کندولرینه و اوغللرینه اتمك صحراده در ٦ انلرك اولمیان چایری بچرلر و مظلومك باغنی
بوزارلر ٧ چپلاقی کیجه‌ده اثوابسز یاتررلر و صووقده اورتو یوق ٨ طاغلرك اری یغمورلرندن اصلنورلر
و صغنجق بر اولمامغله قیایی قوجرلر ٩ اوکسزی ممه‌دن قوپاررلر و فقیردن رهن آلورلر ١٠ چپلاغی اثوابسز
کزدررلر و دمت کوترنلری آج طوتارلر ١١ دیوارلری آراسنده یاغی صیقانلر و جندره‌لری باصانلر صوصرلر
١٢ شهردن آدملر فریاد ایدرلر و اولدرلمشلرك جانی صیحه ایدر و الله انلره کناه صایمز ١٣ انلر نوره
عاصی در یوللرینی بلمزلر و سبیللرنده طورمازلر ١٤ قانلو کشی چیقك صباح قلقوب فقیری و یوخسلی
اولدرر و کیجه خرسز اولور ١٥ زناکارك کوزی بنی کوز کورمیه‌جکدر دیو آخشامی کوزدر و یوزینی ستر
ایدر ١٦ کوندز کندولره نشانلدقلری اولری قرانلقده قازرلر آیدنلغی بلمزلر ١٧ زیرا صباح بله انلره
اولم کولکه‌سی کبی در بر کمسه انلری بلسه اولم کولکه‌سنك قورقولری وار ١٨ صاتکه صولرك یوزی
اوزرنده یوزوب چویك قاچرلر انلرك حصه‌سی یرده ملعوندر باغلرك یولنه باقمز ١٩ قوراقلق و اصیلك قار صولرینی
قاپدقلری کبی مزار کناهکارلری قاپر ٢٠ رحم انلری اونودر قورد ٢١ طاتلو کلور آرتق آکلمز و فاسق آغاج
کبی قرلور ٢١ طوغرمز عاقره‌یه جفا ایدردی و دول عورته ایولك ایتمزدی ٢٢ و کندو قوتی ایله زورلولری
چکر و قلقنجه بر کمسه‌نك حیاتی امین اولماز ٢٣ اکرچه الله انلره امینلکی ویرسه و انلر اکا طیانورسلر ینه ده
انك کوزلری انلرك یوللری اوزرینه در ٢٤ بر آز یوجه‌لندیلر انجق صکره یوق اولدیلر و آلچقلنوب هر
کس کبی کوترلرلر و سنبلك باشی کبی کسلورلر ٢٥ و اکر بویله دکل ایسه بنی یالانجی چیقاراجق
و سوزمی هیچه دوندره‌جك کیم در ۞

یکرمی بشنجی باب

١ شوحانی بلداد دخی جواب ویروب دیدیکه ٢ سلطنت و قورقو انکله در یوجه کوکلرنده صلح ایله
ایشلر ٣ عسکرلرینه حساب واری و انك نوری کیمك اوزرینه قلقمز ٤ آدم اللهك حضورنده نیجه
معتبر اولور و عورتدن طوغان نیجه پاك اوله بلور ٥ اشته آی بله اللهك یاننده آیدنلق ویرمز یلدزلر
دخی انك حضورنده پاك دکللر ٦ قنده قالدی قورد اولان آدم و صوغلجان اولان آدم اوغلی ۞

یکرمی آلتنجی باب

١ ایوب دخی جواب ویروب دیدیکه ٢ نه یك یاردم ایتدك قوتسزه و زورسزك بازوسنی قورتاردك
٣ نادانه نه عجب نصیحت ایتدك و وافر حکمتی بلدردك ٤ کیمه لاقردیلر سویلدك و کیمك نفسی
سندن چقدی ٥ اولولرك مسکنی دریکلکده و صولر ایچلرنده ساکن اولانلر ایله دترلرلر ٦ انك اوکنده
مزار چپلاق در و هلاکه اورتو یوقدر ٧ خالی اوزرینه شمالی یایار یری هیچك اوستنده معلق ایدر

٨ صولری بلوتلرنده باغلر واندرك التنده بلوتلر چاتلمز ٩ كرسینك یوزینی چاندرر وكندو بلودینی
اوزرینده یایار ١٠ صولرك اوزرنده حدودی پرکارلدی تا نورك وظلمتك صوكنه دك ١١ انك آزارندن كوكلرك
دركلری صرصلوب حیران قالورلر ١٢ كندو قدرتیله دریایی تحریك ایدر وكندو ذهنیله انك تكبرینی
اورر ١٣ كندو روحی ایله كوكلری بزه‌دی انك الی ییجان یلانی دوزدی ١٤ اشته بونلر انك یوللرینك جزویلریدر
وانك حقنده اشتدوكمز نه آز نسنه در انك جبروتنك رعدینی كیم ادراك ایده بلور ۞

یكرمی یدنجی باب

١ وایوب تكرار مثلنه دونوب دیدیكه ٢ حقمی آلان حی الله وجانمی آجتمش علی كل شی قادر ایچون
٣ كه مادامكه جانم بنده والله‌ك نفسی بورنمده در ٤ بنم دوداقلرم فسقی سویلمیه‌لر ودلم دخی یلانی
تكلم ایتمیه ٥ حاشا بندن كه بن سزی تصدیق ایلیم بن جان ویرنجیه‌دك بنم استقامتمی بندن
كیدرمم ٦ برمه یاپشوب انی قویویرمم عمرمده قلبم بنی اوتاندرمز ٧ دشمنم فاسق كبی واوزرمه قلقان
فاجر كبی اولسون ٨ زیرا مرائینك امیدی نه در كه تمام كسب ایتدكدن صكره الله انك جانینی
قوپارر ٩ اوزرینه مصیبت كلدكده الله انك فریادینی دكلری ١٠ علی كل شی قادردن حظ ایدرمی هر وقت
الله‌ه استدعا ایدرمی ١١ الله‌ك الینك قدرتینی سزه اوكره‌ده‌یم وعلی كل شی قادرك افعالنی سزدن صقلمیه‌یم
١٢ اشته سز جمله‌كز انلری كوردكز ایمدی نیچون طورمیوب باطل سوزلر سویلرسكز ١٣ الله یاننده
فاسق آدمك پایی وعلی كل شی قادردن زوربازلرك آلاجغی میرات بودر ١٤ اكر اوغللری چوغالورلرسه
قلج ایچون در واولادی اتمكدن طویمیاجقلردر ١٥ قالانلری اولوب كومله‌لر ودول عورتلری آغلمیالر
١٦ اكر كمشی طپراق كبی یغارسه ولباسلری بالچق قدر حاضر ایدرسه ١٧ حاضرلیه اما صادق انلری
كینه وزكی كمشی پایلشه ١٨ اوینی كوه كبی وسایبانی بكجی كبی بنا ایدر ١٩ مالدار اوله وبله نسنه
كوترمیه كوزلرینی آچه وبرشی بولمیه ٢٠ قورقولر انی صولر كبی یتشه‌لر انی كیجه‌ده قصرغه قاپه ٢١ شرق
یلی انی كوتره وكیده وقصرغه كبی انی یرندن قالدره ٢٢ اوزرینه الله بلالر براغه واسركمیه انك الندن
قاچمغه سعی ایلیه ٢٣ اوزرینه ال قرصیالر وانك اوزرینه كندو مكانندن صقلق چالالر ۞

یكرمی سكزنجی باب

١ حقا كه كمشه معدن والتونه سبك ایده‌جك یر واردر ٢ دمر طپراقدن آلنور وباقر طاشدن
دوكلور ٣ انسان قرانلغه حد قومش وهر شیئك صوكنی افتحاص ایدر قرانلقده واولمك كولكه‌سنده
اولان طاشلری بله ٤ اكر آیاقدن اونودلمش ارماقلر طاشرسه اكسلورلر وآدملرك ایشی ایله كیدرلر
٥ یر وار كه اندن اتمك چقر والتنده آتشدن كبی یقلور ٦ انك طاشلری یاقوتلرك یری در وطپراغی

آلتوندر ٧ آنك یولنی بر قوش بلمدی آق بابانك کوزی آنی کورمدی ٨ آسدك یاوروری آڭا باصمدیلر
آرسلان آندن کچمدی ٩ چقمق طاشنه الینی صالار و طاغلری کوکدن دورر ١٠ قیالری یاروب سیللری
چقارر وکوزی هر قیمتلو شیئی کورر ١١ ارماقلرك آقندیسنی منع ایدر وکزلو اولان نسنه‌لری آیدنلغه
چقارر ١٢ اما حکمت نره‌ده بولنور وادراکك یری قنده‌در ١٣ آدم آنك قیمتنی بلمز ودیریلرك ولایتنده
بولنماز ١٤ لجه دیرکه بنده دکلدر دکز دخی دیرکه بنمله دکلدر ١٥ آلتون ایله حاصل اولماز وآنك
قیمتنه کمش طارتلماز ١٦ اوفیر آلتونیله بهاسی کسلمز نه قیمتلو کوك یاقوت ایله نه یاقوت ایله ١٧ آڭا
آلتون والماس برابر اولماز نه ابریز قاب آنك بدلی اولور ١٨ یانینده مرجان وانجو آکلماز وحکمت
جواهردن قیمتلودر ١٩ حبش زمردی آڭا مساوی اولامز خالص آلتون ایله بهاسی بچلمز ٢٠ ایمدی حکمت
نره‌دن کلور وادراکك یری قنده‌در ٢١ چونکه هر دیرینك کوزلرندن پنهان‌در وهوانك قوشلرندن
مخفی‌در ٢٢ لجه وموت دیرلرکه آنك خبرینی قولاقلرمز ایله اشتدك ٢٣ الحق الله آنك یولنی آکلر
وآنك مکاننی او بلور ٢٤ زیرا او تا یرك کنارلرینه باقر وجمله کوکلرك آلتنده اولانی کورر ٢٥ یله وزن
ایتدکده وصولری اولچی ایله طارتدقده ٢٦ یغموره حکم ورعدلرك شمشکلرینه یول ایتدکده ٢٧ آنی
کوردی وآنی بیان ایتدی آنی حاضرلدی هم تفتیش ایلدی ٢٨ وآدمه دیدیکه اشته اللهك قورقوسی
حکمت اودر وکملکدن ابا ایتمك ادراك‌در ۞

یکرمی طقوزنجی باب

١ وایوب تکرار کندو مثلنه دونوب دیدیکه ٢ کاشکی اولکی آیلره والله بنی صقلادوغی کونلره کوره
اولایدم ٣ تجانکه چراغی باشم اوزرنده ضیا ویرردی وبن آنك نوری ایله قراکلقلرده کزردم ٤ نیجه‌که
یکیتلکم ایامنده ایدم واللهك تدبیری چادرمك اوزرنده ایدی ٥ وعلی کل شیء قادر بنم ایله هم
اوغللرم چوره‌مده اولدقلرنده ٦ ایزلرمی یاغ ایله یایقدوقده وقیالر بڭا زیت یاغنی دوکدکلرنده
٧ شهردن کچوب قپویه چقدوغم وچارشوده اسکله‌می حاضرلدوغم زمان ٨ اوغلانلر بنی کوروب
کزلنورلردی واختیارلر قلقوب طورورلردی ٩ بکلر سویلمکدن امتناع ایدوب آغزلرینه ال قورلردی
١٠ حاکملرك آغزی نهان اولوب دلی دماغلرینه یاپشوردی ١١ دکلین قولاق نه موتلو سڭا دیر ایدی وبنی
کورن کوز بڭا شهادت ایدردی ١٢ زیرا فریاد ایدن فقیری ویاردجیسی اولمیان اوکسزی قورتاررردم
١٣ هلاك اولاجغك خیر دعاسی اوزرمه کلوردی ودول عورتك قلبنی ارلادردم ١٤ صدقی کیردم واو بنی
کیدرردی وعدالتم بڭا قفتان وتاج کبی ایدی ١٥ بن کوره کوزلر وطوپاله آیاقلر ایدم ١٦ فقرایه بابا
ایدم وبلمدوکم دعوایی تفتیش ایدردم ١٧ برامزك آزو دیشلرینی قراردم ودندانلرندن شکاری دوشرردم
١٨ ودیر ایدم که یوامده اوله‌جکم وکونلرمی قوم کبی چوغلده‌جغم ١٩ کوکم صولره آچلمش ایدی

وجه بتون کیجه داللرمده قونار دی ۲۰ عزتم بنده یکیلنوردی و یایم الیمده یکلنوردی ۲۱ بنی دیکلرلردی
و سوزمه قتلانورلردی هم نصیحتمه سکوت ایدرلردی ۲۲ سوزمدن صکره تکرار جواب ویرمزلر ایدی بلکه
کلامم انلره تأثیر ایدردی ۲۳ بکا یغموره قتلانور کبی قتلانورلردی و صانکه کچ یغموره آغزینی آچارلردی ۲۴ انلره
کولردم و انانمزلردی و یوزمك نورینی دوشرمزلردی ۲۵ یوللرینی اختیار ایتدوکم زمان باشده اوتورر ایدم
ملك عسکر آراسنده اوتوردوغی کبی و یاسلولره تسلیه ایدر کمسنه کبی ساکن اولوردم ۞

اوتوزنجی باب

۱ شمدی ایسه بندن کوچك یاشلولر اوزرمه کولرلر که انلرك بابالرینی سوریمك کوپکلری ایله
قومغه تنزل ایتمزدم ۲ و انلرك اللرینك قوتی بکا نه یه یرار ایدی انلرده قوجه‌لق ضایع اولدی ۳ ضرورت
و قحط سببیله یالکز ایدیلر بریه یه و قراکلو و خراب و یباب یرلره قاچرلر ایدی ۴ چالیلرك یاننده
ابم کوتجی یی و آردج کوکنی دخی اتمك یرینه دوشررلردی ۵ آرالقدن قوولرلردی و اوزرلرینه خرسز اوزرینه
هایقرر کبی هایقررلردی ۶ دره‌لرك یارقلرنده و طپراغك هم طاشلرك مغاره‌لرنده ساکن اولورلردی ۷ چالیلر
آراسنده باغررلردی دکنلر التنده جمع اولورلردی ۸ اراذل و نامسز اوغللری اولوب یردن ادنا ایدیلر
۹ شمدی ایسه انلره ترکی ایم هم لاقردیلرینك ماده‌سی اولدم ۱۰ بندن اکراه ایدوب بندن ایراق
اولدیلر و دخی یوزمدن توکرکی منع ایتمدیلر ۱۱ زیرا الله ایپمی چوزدی و بکا جفا ایلدی انك ایچون
حضورمده اویانی براقدیلر ۱۲ صاغمدن گنجلر اوزرمه قلقارلر آیاقلرمی ایتیویررلر و مهلك یوللرینی
اوزرمه یغارلر ۱۳ سبیلمی یقدیلر انلره یاردمجی یوق ایکن بلامه چالشرلر ۱۴ صانکه بول گدکدن گلدیلر
هنگامه التنه هجوم ایتدیلر ۱۵ قورقولر اوزرمه دوندیلر روزکار کبی جانمی قووارلر و خلاصم بلوت کبی
کچدی ۱۶ و شمدی جانم ایچمده دوکلدی مصیبت کونلری بکا یتشدیلر ۱۷ کیجه‌ده کمکلرم دلنورلر
و طمرلرم راحت ایتمزلر ۱۸ زورك چوقلغندن لباسم تغییر اولندی و بنی قفتانمك اتکی کبی صقار ۱۹ بنی
بالچغه براقدی و توزه هم کله بکزر اولدم ۲۰ سکا فریاد ایدرم و بکا جواب ویرمزسن طوردم و سکا
مقید اولمادك ۲۱ بکا یاوز اولدك اللرکك قوتی ایله بکا عداوت ایتدك ۲۲ بنی یله قالدردك بنی اکا
بندردك و بتون بنی اریتدك ۲۳ بلورمکه بنی اولمه و هر دیری‌یه متعین اوه دوندره‌جکسن ۲۴ نهایت
مزاره ال صالمیاجق هلاك زماننده ایچروده اولانلر چاغرشیرلری ۲۵ زمانك جورینی چکن ایچون آغلمدمی
فقرا ایچون جانم صقلمدیمی ۲۶ اما بن ایولك اومار ایکن کملك کلدی و ضیایه قتلانور ایکن قرانکلق
کلدی ۲۷ بغرساقلرم قینشدیلر و راحت ایتمزلر مصیبت کونلری بکا تقدم ایلدیلر ۲۸ قره چهره‌لو گزردم
اما کنشدن دکل جماعتده قلقدم و چاغردم ۲۹ اژدرهالرك قرنداشی و بایقوشلرك یولداشی اولدم

٣٠ دریم اوزرمده قره اولدی وکمکلرم یبوسندن محترق اولدیلر ٣١ طنبورم یاسه وارغنونم آغلیانلرك
آوازینه دوندی ۞

اوتوز برنجی باب

١ کوزلرم ایله عهد ایتمش ایدم ایمدی نیجه قز اوغلان قزه باقمش اولوردم ٢ زیرا اللّهك یوقرودن
کوندردوکی حصّه نه در وعلی کلّ شیء قادرك یوکسکدن وریلدوکی میراثی نه ٣ تبار فاسق ایچون دکلمی وغریب
حال فسق ایشلینلر ایچون دکلمی ٤ او یوللرمی کورمزمی وآدملرمی صایمزمی ٥ اکر یالان ایله کزدم ایسه
وآیاغم حیلهیه ایودی ایسه ٦ الله بنی حقّ میزان ایله وزن ایلسون وبنم استقامتمی بلهجکدر
٧ اکر آدمم یولدن صاپدی ایسه وقلبم کوزلرمه اویدی ایسه وبر لکه اللرمه یاپشدی ایسه ٨ بن
اکهیم وغیری یسون وفلیسلرم کوکندن قوپارلسون ٩ اکر قلبم بر عورته مفتون اولدی ایسه وقومشومك
قپوسنده پوسو قوردم ایسه ١٠ عورتم غیری بکسهیه تصرّف اولنسون واوزرینه غیری بکسهلر اکلسونلر
١١ زیرا فجور در وحکم ایله فصل اولنهجق فسق در ١٢ چونکه او بر آتش درکه تا هلاك اولنجه یاقر
وجمله محصولمی کوکندن قوپاروردی ١٣ اکر قولم وجاریهم ایله بنمله دعوالری اولدقلرنده محاکمه
ایتمهدن امتناع ایتدم ایسه ١٤ یا الله حکمه قلقدی ایسه نه ایشلردم ویوقلارسه اکا نه جواب ویررردم
١٥ بنی قارنده یاپان انی دخی یاپمدیمی بزی رحمده دوزن بر دکلمی ١٦ اکر فقرادن مرادینی دریغ ایتدم
ایسه ودول عورتك کوزلرینه قصور ایتدم ایسه ١٧ ولقمهمی یالکز یدم ایسه وآندن اوکسز دخی یمدی
ایسه ١٨ که کنجلکمدن بنمله بابا یاننده بسلندی کبی بسلنور وآنامك قارنندن برو دول عورتی کوزتدم
١٩ اکر اثوابسز هلاك اولاجغی وصوقده اورتیسز اولان یوخسلی کوردوکمده ٢٠ انك بللری بکا خیر
دعا ایتمدیلر ایسه وقیونلرمك یپاغندن اسّیمدی ایسه ٢١ اکر قپوده نصرتمی کوردوکمده اوکسزك
اوزرینه الیمی قالدردم ایسه ٢٢ اومزم جسدندن دوشسون وقولم مفصلندن قوپارلوب قیرلسون ٢٣ زیرا
اللّهك اهلاکندن بکا قورقو وار ایدی چونکه انك یوجهلکندن قورتلمغه قادر دکلم ٢٤ اکر آلتونه امید
باغلیوب خالص آلتونه اعتمادم سن سن دیدم ایسه ٢٥ اکر رزقم چوق اولدوغندن والم فراوانلق
بولدوغندن سوندم ایسه ٢٦ اکر کنشه ضیا ایتدوکی زمان وآیه روشنلکله یورور ایکن باقدم ایسه
٢٧ وقلبم کزلوده آلدانوب آغزم الیمی اوپدی ایسه ٢٨ بو دخی حکم ایله فصل اولنهجق کناه اولوردی
زیرا یوقروده اولان اللّهی انکار ایتمش اولوردم ٢٩ اکر بکا بغض ایدنك مشقّتندن سوندم واکا بلا
طوقندقده جنبش ایتمش اولدیسهم ٣٠ دماغمی بله کناه ایتمکه قومادم که انك جاننه بد دعا استیهم
٣١ چادرمك آدملری دیمدیلرمی کیم واردر که انك اتندن دویمامش اولا ٣٢ غریب سوقاقده یاتمز
ایدی یولجییه قپومی آچار ایدم ٣٣ اکر سایر آدملر کبی کناهلرمی ستر ایدوب درونمده خطامی

كزلنسيدم ٣٤ اكرچه بن چوق كثرتى قورقمغه قادر ايدم ايسه بنده قبيله‌لرك حقيرلرى بنى
قورقيدرلر ايدى وسكوت ايدوب قپومدن چقماز ايدم ٣٥ كاشكى بنى بر كيشى دكلر اوليدى اشته
آرزوم بودر كه على كل شئ قادر بكا جواب ويره يا دعواجيم اولان كمسنه بكا بر احضار كتابى ويره ٣٦ انى
اومزمده طاشيمزى ايدم وانى تاج يرينه باغليه‌جق ايدم ٣٧ اكا آدملرمك حسابنى سويلردم وبك كبى
اكا يقلاشردم ٣٨ اكر يرم اوزرمه فرياد ايدرسه وانك اولكلرى بله آغلارلرسه ٣٩ اكر محصولاتنى
آقچه‌سز يدم ايسه يا صاحبلرينك جانلرينى الجتدم ايسه ٤٠ بكا بغداى يرينه دكن وآرپه يرينه
دلوجه اوتى بتسون ايوبك سوزلرى تمام اولدى ۞

اوتوز ايكنجى باب

١ او زمان بو اوچ آدملر ايوبه جواب ويرمكدن فارغ اولنجه چون او كندوينى صادق كوردى ٢ رام
قبيله‌سندن بوزانى بركائيلك اوغلى اليهو ايوبه غضبلندى كندوينى اللهدن زياده تصديق ايتدوكى ايچون
اكا غضبناك اولدى ٣ هم انك اوچ دوستلرينك اوزرينه غضبى طوتشدى جواب بولمادقلرنده ايوبى
حكم ايتدكلرى ايچون ٤ واليهو ايوب سويليجيه‌دك قنلامش ايدى زيرا انلر كندودن قوجه ايديلر
٥ واليهو اول اوچ آدملرك آغزنده جواب اولمادوغى كورمكله غضبى طوتشدى ٦ وبوزانى بركائيلك
اوغلى اليهو سويلمكه باشليوب ديديكه بن ياشده كوچك ايم سز ايسه اختيارسكز انك ايچون قورقدم
وبنم ظنمى سزه ديويرمكه خوف ايتدم ٧ وديرايدم كه عمر كورمش سويليه وچوق ياشلو حكمتى
اعلام ايليه ٨ حقا كه انسانده روح وار اما على كل شئ قادرك تنفخى انلرى فهيم ايدر ٩ اكابرلر
دايما عقللو دكللر وقوجه‌لر دايما حكمتى آكلمزلر ١٠ انك ايچون ديدمكه بنى دكله بن دخى ظنمى
سويليه‌يم ١١ اشته سوزلركزه قنلاندم اسبابكزه قولاق اوردم تا سز سوزلركزى تفتيش ايدنجه‌يه‌دك
١٢ وسزى تأمل ايتدم واشته ايوبى الزام ايدن وانك سوزلرينه جواب ويرن آراكزده بريسى يوق
١٣ ديميه‌سز كه حكمتى بولدق الله انى رد ايدر آدم ايتمز ١٤ ايوب بكا قرشو سويلمدى بن دخى اكا
سوزلركز ايله جواب ويرميه‌جكم ١٥ شاشديلر آرتق جواب ويرمه‌ديلر سويلمكدن قالديلر ١٦ بن
قنلاندم اما چونكه سويلمديلر بلكه طوروب آرتق جواب ويرمزلر ١٧ بن دخى مقدارنجه جواب ايده‌يم
وظنمى ديويره‌يم ١٨ زيرا سوزلر ايله طولو ايم ودرونمك روحى بنى صقار ١٩ اشته درونم صولقسز شراب
كبى وشيره ايله طولو طولملر كبى چاتلار ٢٠ سويليه‌يم كه بكا تنفس اولا دوداقلرمى آچايم وجواب
ويره‌يم ٢١ بر آدمك خاطرينى كوزتميم وبر آدمه كنايه ايله سويلمم ٢٢ زيرا كنايه ايله سويلمكه بلمم،
يوخسه بنى ياپان تيز بنى هلاك ايدردى ۞

اوتوز اوچنجی باب

۱ ایمدی یا ایوب لطف ایدوب بنم لاقردیمی دیکله وجمله بنم سوزلرمی استماع ایله ۲ اشته شمدی
آغزمی آچارم ودماغمده اولان دلم ایله سویلرم ۳ سوزلرم قلبمك طوغرولغنه کوره اولور ودودافلرم
پاك علمی سویلیه‌لر ۴ اللهك روحی بنی یاپدی وعلی کل شیء قادرك نفخی بنی احیا ایلدی ۵ اکر قادر
ایسك بکا جواب ویر بنی قرشولیوب طور ۶ اشته بن سنك آغزکه کوره الله ایچون سویلیه‌جکم بن
دخی بالچقدن بر قطعه ایسم ۷ اشته بنم قورقم سنی شاشرمز وبنم الم اوزرکه آغر اولماز ۸ تحقیق
قولاغمه سویلدك وسوزلرکك آوازینی ایشتدم که ۹ بن تمیز کناهسز ایم بن پاك ایم وبنده برامزلق
یوقدر ۱۰ اشته اوزرمه بهانه‌لر بولور بنی کندویه دشمن صایار ۱۱ آیاقلرمی بوقاغویه قور جمیع سبیللرمی
کوزدر ۱۲ اشته بو نسنه‌ده صادق دکلسن سکا جواب ویره‌یم زیرا الله آدمدن بیوکدر ۱۳ نیچون اکا
قرشو چکشدك زیرا هر سوزه جواب ایتمز ۱۴ اکرچه آکلمیانه الله بریا ایکی کره سویلر ۱۵ دوشده
کیجه رویاسنده اویقولر آدملر اوزرینه دوشدکده دوشکلر اوزرنده اویقلامه‌لرنده ۱۶ او زمان آدملرك
قولاغنی آچار واندرك تأدیبنی ختم ایدر ۱۷ آدمی عملدن کیدرمك وآدمدن غروری کیزلمك ایچون
۱۸ جاننی مزاردن منع ایتمك ایچون وعمرینی تا قلیجدن کچمیه ۱۹ واحیانا دوشکی اوزرنده آغری ایله
وکمکلرینك کثرتی دخی پك الم ایله تعزیر اولنور ۲۰ وانك عمری اتمکدن وجانی نفیس طعامدن اکراه
ایدر ۲۱ انك اتی شول مرتبه‌یه اکسلور که کورنمز وکورنمین کمکلر طشره‌یه چیقار ۲۲ وجانی مزاره
وعمری هلاك ایدنلره یقلاشور ۲۳ اکر بر خبرجی ومیانجی بیکدن بری اکا اولورسه که انك طوغرولغنی
آدمه بیان ایلیه ۲۴ الله اکا رحمت ایلیوب دیه‌جك که انی فدا ایله که مزاره اینمیه بن انك کفارتنی
بولدم ۲۵ انك اتی کنجلکنده اولدوغندن زیاده تازه اولور یکتلکنك کونلرینه دونه‌جکدر ۲۶ اللهه یالواراجق
که اندن راضی اولور وانك یوزینی ابتهاج ایله کوره‌جك والله آدمه کندو حقنی ادا ایلیه‌جکدر
۲۷ اندن صکره او آدملره باقوب دیه‌جك که کناه ایتدم وطوغرو اولانی افساد ایتدم وبکا یرامدی
۲۸ الله جانمی فدا ایلدیکه مزاره اینمیه وعمرم نوری کورر ۲۹ اشته الله جمله بونلری آدم ایله ایکی اوچ
کره ایدر ۳۰ جاننی مزاردن دوندرمك ایچون که دیریلرك نوری ایله منور اولا ۳۱ دیکله یا ایوب بنی ایشت
وسوس بن سویلیه‌جکم ۳۲ سوزك وار ایسه بکا جواب ویر سویله زیرا مرادم سنی تصدیق ایتمکدر
۳۳ یوخسه سوسوب بنی دیکله سکا حکمتی اوکره‌ده‌جکم

اوتوز دردنجی باب

۱ والیهو جواب سویلیوب دیدیکه ۲ ای حکیملر سوزلرمی دیکلیك وای عارفلر بنی استماع ایلیك

٣ زيرا قولاق سوزلری دكر دماغ طعامی طاتدوغی كبی ٤ حكمی اختيار ايده‌لم آرامزده خير نه در
بيله‌لم ٥ چونكه ايوب ديديكه بن صادق ايم و الله بكا حقمی كيدردی ٦ حقمه باقلان سويليه‌يمی كناهم
يوق؛ ايكن قاتل اوق ايله صاپلنمش ايم ٧ ايوب كبی آدم كيم وار كه استهزايی صو كبی ايچه ٨ و فساد
ايشليه‌نلرك يولداشلغی ايله يوريوب فاسق آدملر ايله كزه ٩ چونكه ديديكه الله ايله سلوك ايتمكدن آدمه
فائده يوق ١٠ ايمدی يا عقل صاحبلری بنی دكليك حاشاكه اللهده يرامزلق و على كل شیء قادرده ظلم
اولا ١١ زيرا آدمك فعلنه كوره اكا ادا ايدر و هر كسه يولنه كوره بولدرر ١٢ و حقيقتده الله هيچ ظلم
ايتمز و على كل شیء قادر حكمی بوزمز ١٣ يری اكا كيم اصمرلمش و بتون دنيايی اكا كيم تفويض ايلدی
١٤ اكر الله آدمه مقيد اولسيدی و آنك روحنی و نفسنی يانينه دوشرسيدی ١٥ هر بشر هلاك اولوردی
و آدم طپراغه دونردی ١٦ اكر ادعانك وار ايسه بونی دكله سوزلرمك آوازينی استماع ايله ١٧ حكه بغض
ايدن يكسنه سلطان اولورمی و زياده‌سيله عادل اولانی ظالم ايده بيلورميسن ١٨ ملكه ظالم و بكلره فاسق
دينلورمی ١٩ قنده كه بكلرك خاطرينی كوزتمينه و زنكينی فقيره ترجيح ايتمينه زيرا انلر جمله‌سی انك اللرينك
عملی در ٢٠ بر آن ايچنده وفات ايدرلر و كيجه ياريسنده قوم متحرك اولوب كچرلر و آل قوللانلمدين قوتلو
قالديرلور ٢١ زيرا انك كوزلری آدمك يوللری اوزرينه در و او جمله آدملرينی كورر ٢٢ قرانكلق و اولم
كولكه‌سی يوقدر كه يرامزلق ايدنلر كيزلنه‌لر ٢٣ زيرا الله بر آدمه كوزتمز اللهه حكم ايچون كلدوكی
زمان ٢٤ جبارلری حسابسز قرار و انلرك يرينه غيريلری نصب ايدر ٢٥ انلرك عمللرينی بلمكله كيجه‌يی
انلره صالار و قيرلورلر ٢٦ فاسق اولدقلری ايچون انلری چوق سيرجيلرك يرنده اورر ٢٧ چونكه دونوب
آردندن آيرلديلر و جمله يوللرينی فهم ايتمديلر ٢٨ شويله كه فقيرك فريادينی كندويه يتشدره‌لر و او
دردمندك فغانينی استماع ايليه ٢٩ زيرا او راحت ويررسه راحتی كيم بوزار يوزينی صقلارسه اكا كيم
باقه بيلور استر قوم استر بر آدم بيله اولسون ٣٠ تا كه مرايی سلطنت ايتمیه و قوم مكندلردن قورتله
٣١ تحقيق اللهه سويلمك كرك ايدك كه عذاب چكدم آرتق يرامزلق ايتميه‌جكم ٣٢ بلدوكمدن غيری
بر كناهم وار ايسه بكا اوكرت اكر ظلم ايتدم ايسه آرتق ايتميه‌جكم ٣٣ الله سنك رأيكه كوره ادا
ايليه‌جكمی چونكه نفرت ايتدك يا اختيار ايتدك اما بن دكل ايمدی هر نه بيلورسك سويله ٣٤ عقل
و حكمت صاحبلری بنی دكليوب ديه‌جكلر كه ٣٥ ايوب عاقلانه سويلمز و انك سوزلری ادراك ايله دكل
٣٦ مرادم بو كه ايوب دائما امتحان اولنه فاسق آدملرك جوابلرينه كوره جوابلر ايتدوكی ايچون ٣٧ زيرا
كناهنه فسقی قاتوب آرامزده صفق ايدر و الله اوزرينه سوزلرينی چوغالدر ۞

اوتوز بشنجی باب

١ و دخی اليهو سويليوب ديديكه ٢ بونی حقمی صاندك كه اللهدن اصدق ايم ديدك ٣ چونكه

دیرسین که بکا نه فایده اولور کناهی ترك ایتسم زیاده نه مفید اولایم ٤ بن سکا وسنکله اولان
بولداشلرکه جواب ویره‌یم ٥ کوکه باق وکور و بلوتلره نظر ایله نه قدر سندن یوجه‌لر در ٦ اکر
کناه ایدرسك الله اوزرینه نه ایشلرسین وعصیانلرك چوغالورسه اکا نه ایدرسین ٧ صادق اولورسك اکا
نه ویررسین یا سنك اللرکدن نه آلور ٨ یرامزلغك انجق سنك کبی آدمه ضرر ویرر و صدقلك آدم اوغلنه
فایده‌لو در ٩ مظلوملر عظیم ظلمدن فریاد ایدرلر وجبارلرك بازوسی ایچون فغان ایدرلر ١٠ کیسه دیمز
که قنی بنی یاپان الله که کیجه‌ده تسبیحلره سبب ویرر ١١ اول که بزی یرك حیوانلرندن زیاده علم
وهوا قوشلرندن زیاده حکیم ایدر ١٢ او زمان شریرلرك تکبرلکی ایچون فریاد ایدرلر واستجابت ایتمز
١٣ تحقیق الله باطللغی استجابت ایتمز وعلی کل شیء قادر اکا باقمز ١٤ قنده قالدی سنی استجابت ایلیه
که دیرسین که بن آنی کورمم اما حکم اوکنده در اکا قتلان ١٥ شمدی آنك سکا اوغرایان غضبی هیچ
کبی در زیرا او کناهلرکك کثرتنی بلمك استمدی ١٦ ایمدی ایوب آغزینی بی معنی آچار بلمکسزین
لاقردیلری چوغالــــــــــــــــــــدر ☼

اوتوز آلتنجی باب

١ ودخی تکرار دیدیکه ٢ بکا براز دخی قتلان وسکا دیویره‌یم زیرا دخی الله ایچون سوزلر وار ٣ معرفتمی
اوزاقدن آلایم وبنی یاپانی تصدیق ایده‌یم ٤ چون حقیقتا سوزلرم یالان دکل سنك یانکده تمام رأی
صاحبی وار ٥ اشته الله قوی در کیمسه‌یی رد ایتمز قلبك قوتی ایله قوی در ٦ فاسقی یاشاتمز وفقیرلره حقی
ویرر ٧ صادقدن کوزلرینی منع ایتمز انلری ابدا ملکلر ایله تختده اوتردر و رفعتلو اولورلر ٨ واکر
بوقاغولرده اسیرلر ایسه ومحنتك ایپلرینه طوتلورلر ایسه ٩ او زمان انلره ایشلرینی وعصیانلرینك آرتدوغنی
بیان ایدر ١٠ انلرك قولاغنی تأدیبه آچار وتنبیه ایدر که فسقدن رجوع ایده‌لــر ١١ اکر اطاعت
وعبادت ایدرلر ایسه کونلرینی خیرده وسنه‌لرینی صفالرده چوره‌جکلــر ١٢ اما اطاعت ایتمزلر ایسه
قلیجدن کچه‌لر وفهیم اولمادقلری ایچون اوله‌لر ١٣ اما مرائی قلبلولر غضبی قاترلر وانلری باغلادوغنده فریاد
ایتمزلر ١٤ انلرك جانی کنجلکده وعمری مأبونلر آراسنده اوله‌جکــدر ١٥ فقیری ایسه کندو محنتندن
قورتارر ومضایقه‌ده انلرك قولاغنی آچار ١٦ وسنی دخی مضایقه‌دن تنکلتی اولمیان وسعته قالدرردی وسفره‌کك
اوزرینه وضع اولنان طعام سمیزلك ایله طولو اولــوردی ١٧ اما فاسقك حکمنه متابعت ایتمك استدك
حکم وعدالته طوتلدك ١٨ زیرا الله غضبه کلدی صاقن سنی ضرب ایله قالدرمیه زیرا فدیه‌نك چوقلغی
سنی قورتارمز ١٩ سنك مالکه اعتبار ایدرمی نه آلتونه نه جمله اقتدارك قوتنه اعتبار ایــدر ٢٠ اول
کیجه‌یی اوزمه که قوملر کندو یرنده نابود اولورلر ٢١ صاقن کناهه دونمه که بونی محنتدن اولی در
دیو اختیار ایلدك ٢٢ اشته الله کندو قوتی ایله رفعتلو ایدر آنك کبی معلم کیمدر ٢٣ یولنی اکا کیم

اصمرلدی و اکا کیم دیه بلور که ظلم ایتدک ٢٤ خاطرکده اولسون که انک فعللرینه تعظیم ایده‌سن
چونکه آدملر انلری مشاهده ایدرلر ٢٥ که هر آدم انلری کورر و هر انسان اوزاقدن سیر ایدر ٢٦ اشته
الله عظیم در و بز انی بلمزز و سنه‌لرینک حسابی بی‌نهایه در ٢٧ زیرا صولرک طامله‌لرینی اکسیلدر
و بلوتلرینه یغموری دوکدرر ٢٨ که بلوتلردن طاملرلر و آدملر اوزرینه بولجه تقطر ایدرلر ٢٩ بوندن ماعدا
بر کمسه بلوتلرک یایلمه‌سنی و چادرینک کورلدیسنی آکلری ٣٠ اشته چوره‌سنده نوری یایار و دکزک
دیبنی اورتر ٣١ زیرا انلر ایله قوملره حکم ایدر و وافر طعام ویررر ٣٢ نوری اللری ایله اورتر و اکا
اوغراجغنی اصمرلر ٣٣ مرادینی بیان ایدر آدم اوزرینه و سوری اوزرینه و تحل اوزرینه ۞

اوتوز یدنجی باب

١ بوندن اوتری یورکم دترییوب یرندن تحرک ایدر ٢ انک قورقولو آوازینی و آغزندن چقان سوزینی
بر خوش دکلیک ٣ انی جمله کوکلر آلتنده و نورینی یرک نهایتی اوزرینه طوغرلدر ٤ اندن صکره صدا
باغرر و عظمتنک آوازی ایله رعد ایدر و صوتی اشدلدوکی کبی انلری تأخیر ایتمز ٥ الله آوازی ایله
عجب کورلدر عظیمتلر ایلر که بز انلری آکلمز ایز ٦ زیرا قاره و اینجه یغموره و ایری یغموره دیر که
یره نازل اول ٧ او هر آدمی اوده قپار تاکه جمله آدملر انک ایشلرینی بلەلر ٨ و جانور دخی یاتاغنه
کیروب کندو اینینده ساکن اولور ٩ جنوبدن قصرغه و شمالدن صوق کلور ١٠ اللهک نفسندن طوک
کلور و صولرک وسعتی مضیق اولور ١١ آچق هوا بلودی نفی ایدر و انک نوری بلوتلری طاغدر ١٢ و انلر
تدبیری ایله طولای یکا جولان ایدرلر تاکه انلره هر نه امر ایتمش ایسه مسکون دنیانک یری اوزرنده
ایشلیه‌لر ١٣ انی یا تأدیب ایچون یا کندو یری ایچون یا احسان ایچون وجوده کتورر ١٤ بونی دکله ای
ایوب طور و اللهک عجایبلرینی تأمل ایله ١٥ بلورمیسن الله انلری نه شکل ترتیب ایدر و نیجه بلودندن
نوری ضیالندرر ١٦ بلودلرک صاللنمه‌سنی و کامل معرفتلو اولانک عجایبلرینی بلورمیسن ١٧ نیجه که اثوابک
اصسنورسه یره جنوب یلندن راحت ویردوکنده ١٨ دوکلمش آینه کبی پک اولان کوکلری انک ایله
یایدکمی ١٩ اکا نه دیه‌جکمزی بزه بلدر چون قرانکلقده ایکن سوزی حاضر ایده‌مز ایز ٢٠ سویلرسم
اکا دیویریلورمی بر کمسه سویلسه تحقیق تلف اولوردی ٢١ شمدی بیله بلوتلرده روشن اولان نوره باقه‌مزلر
چونکه روزکار انلری تمیزلدی ٢٢ و آلتونلو نور شمالدن کلور الله هیبتلو و ذو الجلالدر ٢٣ علی کل شی
قادری ادراک ایده‌مزز قدرتی و حکمی و عدالتنک چوقلغی عظیمدر ایذا ایتمز ٢٤ انک ایچون آدملر اندن
قورقه‌لر جمله عقل صاحبلری انی کورمکه قادر دکللر ۞

اوتوز سكزنجی باب

١ اندن صکره رب ايوبه قصرغه‌دن سويليوب ديديكه ٢ كيم در بوكه معرفتسز سوزلر ايله تدبيری
قرانكلو ايدر ٣ شمدی ار كبی بللرکی قوشان سكا صوراييم و بكا اعلام ايله ٤ بن يری تأسيس ايتدكده
نره‌ده ايدك ادراكك وار ايسه بيان ايله ٥ انك اولچيلرينی كيم ديزدی اكر بلورسك يا اوزرينه خطی
كيم چكدی ٦ انك قاعده‌لری نه‌نك اوزرينه ركز اولندی يا كوشه طاشنی كيم قودی ٧ صباح يلديزلری
برابر تسبيح و اللهك جمله اوغللری آلقيش ايتدكده ٨ و دكزی رحمدن چيقاروب چقدوغنده انی قپولر
ايله كيم قپادی ٩ بلوتی لباسی ايچون و طومانی قونداق ايچون قودوغمده ١٠ و اوزرينه فرضمی ثابت ايتدم
و اكا طرقازلر و قپولر طاقدم ١١ و ديدمكه تا بورايه‌دك كله‌سن اندن اوته‌يه كچميه‌سن و امواجكك غروريني
بونده آليقويه‌سن ١٢ هيچ عمركده صباحه امر ايتدكمی تحره يرينی كوستردكمی ١٣ تاكه يرك
نهايتلرينی آلا و فاسقلر اندن سوشه‌لر ١٤ ير طينی مختوم كبی تبديل اولنور و انلر لباس كبی طورورلر
١٥ و فاسقلر انلرك ضياسندن محروم اولورلر و يوجه قول قريلور ١٦ دريانك دريكلكلرينه كيردكمی و قعرك
ديبنده كزدكمی ١٧ موتك قپولری سكا آچلديمی و اولم كولكه‌سنك بابلرينی كوردكمی ١٨ يرك عرضنه
ادراكك يتشديمی جمله‌سنی بلورسك ديوير ١٩ نورك ساكن اولدوغی يول قنده در و قرانكلغك مقامی
نره‌ده در ٢٠ كه انلری آلوب كندو سنورينه كتوره‌سن و انك اوينك يوللرينی بيله‌سن ٢١ بلی بلورسن
كه او زمان طوغدك و كونلركك حسابی چوقدر ٢٢ قارك مخزنلرينه كيردكمی و طولونك خزينه‌لرينی
كوردكمی ٢٣ كه انلری مضايقه زمانی و جنك و جدال كونی ايچون صقلادم ٢٤ نور توزيع اولندوغی
يول نره‌ده در و بر اوزرينه شرق يلی نره‌دن يايلور ٢٥ طاشقنلغه صو يوللرينی و يلدرمك شمشكلرينه يولی
كيم تقسيم ايلدی ٢٦ آدم اولمادوغی يره و بر كمسه اولمادوغی بريه‌يه ياغدرمق ايچون ٢٧ خراب و يباب
يری طوق ايتمك ايچون و فليسك مخرجنی فليسلندرمك ايچون ٢٨ يغمورك باباسی واری يا چيك قطره‌لرينی
كيم طوغرتدی ٢٩ بوز كيمك قارنندن چقر و كوكك قراغوسنی كيم طوغرتدی ٣٠ صولر صقلانوب طاش
كبی اولورلر و قعرك يوزی منجمد اولور ٣١ اولكرك نعمتلرينی باغليه بلورميسن يا جوزانك بندلرينی
چوزرميسن ٣٢ كندو وقتنده برجلری اخراج ايدرميسن و رايحی اوغللريله كوتره بلورميسن ٣٣ كوكك
نظاملرينی بلورميسن انك سلطنتنی يرده قوررميسن ٣٤ بلوتلره آوازكی قالدره بلورميسن كه صولرك
چوقلغی سنی اورته ٣٥ يلدرملری كوندره بلورميسن كه واروب سكا اشته بز حاضر ايز ديه‌لر ٣٦ آدمك
درونه حكمتی كيم قودی يا عقله ادعانی كيم ويردی ٣٧ بلوتلری حكمت ايله كيم صايار و كوكك طولملرينی
كيم دوكدرر ٣٨ نچانكه تراب ازلوب دوكلور و كسكلر بر برينه ياپشور ۞

اوتوز طقوزنجی باب

۱ هیچ آرسلانه شکاری آولارمیسن وآرسلانجقلرك اشتهاسنی طویورمیسن ۲ اینلرنده سکدکلری وپوسی
ایدوب مغارهلرنده یاتدقلری زمان ۳ قوزغونه غداسنی کیم حاضرلر یاورولری اللهه چاغرشوب یییجکی
اولمادوغندن طولاشدقلری زمان ۴ طاغ کچیلرینك طوغردوغی زمانی بلورمیسن وکیکلرك یاورولدوغنی
کوزتدکمی ۵ انلرك تمام کبهلکلرینك آیلرینی صایدکمی وطوغردقلری وقتی بلورمیسن ۶ اکیلورلر
یاورولرلر آغریلرینی بیشیلهدیرلر ۷ یاورولری تندرست اولوب صحراده بیورلر طشره چقرلر وآرتق انلره
دونمزلر ۸ کیم یبان اشکنی سربست صالیویردی ووحشی حمارك بغدلرینی کیم چوزدی ۹ که اکا بریهده
او وچوراق یرده مسکن قودم ۱۰ شهرك شماتهسنه کولر جابینك چاغرشنی ایشتمز ۱۱ آراشتردوغی طاغلر
انك اوتلاغی در وهر یشیل اوتی یوقلر ۱۲ کرکدان سکا خدمت ایتمك استرمی سنك یملککك یاننده
کیجهلرمی ۱۳ کرکدانی نطس ایپی ایله باغلیه بلورمیسن سنك آردکدن درهلری سورکولرمی ۱۴ قوتی
بیوك اولدوغی ایچون اکا اعتقاد ایدرمیسن واکا ایشکی حواله ایلرمیسن ۱۵ اکا اینانورمیسن که سکا
تخمکك محصولنی کرو ویره واپی خرمانکه دوشره ۱۶ طاووسك نازك قنادلری ودوه قوشنك یلکی وتوی
سندنمی در ۱۷ که یمورطهلرینی یره براغور وانلری طپراق اوزرنده اسدر ۱۸ واونودر که آیاق انلری
باصه وصحرانك حیوانی انلری چینیه ۱۹ یاورولرینه مرحمت ایتمز صانکه انك دکلمز زحمتی باطل اولوب
بیپروا در ۲۰ زیرا الله انی حکمتدن محروم قلدی واکا فهمدن حصه ویرمدی ۲۱ یوکسکه قلقدوغی
زمان آته واکا بیننه کولر ۲۲ آته قوت سنمی ویردك وانك بوغازینی رعد ایله سنمی کیدردك ۲۳ انی
چکرکه کبی صچراده بلورمیسن انك عظمتلو صهالی هیبت در ۲۴ درهده حفر ایدر قوتده جوش ایدر
سلاح قرشوسنه چقر ۲۵ قورقویه کولر واورکمز وقلج یوزندن دونمز ۲۶ اوزرنده تیرکش ویلابق مزراق
وخشت چاتردرلر ۲۷ هجوم وطارغنلقده یری یوتار واینانمز که بورو صداسی در ۲۸ بورو چالندقجه
هی هی دیر ایراقدن جنکی بکلرك کورلدیسنی وچاغرشنی قوقولر ۲۹ طوغان سنك حکمتك ایلهمی اوچوب
قنادلرینی جنوبه آچار ۳۰ قرتال سنك آغزکك امری ایلهمی یوکسکه اوچار ویوواسنی یوجه یرلرده
یاپار ۳۱ قیاده قیانك اتکنده وصرب یرده قونوب ساکن اولور ۳۲ اورادن شکاری آراشترر انك کوزلری
ایراقدن کوزدر ۳۳ انك یاورولری قان صورارلر ولشلر نرهده ایسه او دخی انده در ۞

قرقنجی باب

۱ ودخی رب ایوبه جواب سویلیوب دیدیکه ۲ علی کل شیء قادر ایله چکشن انی تأدیب ایدرمی کیمکه
الله ایله مباحثه ایدرسه بکا جواب ویرسون ۳ او زمان ایوب ربه جواب ویروب دیدیکه ۴ اشته بن

حقیر ایم سڭا نه جواب ویره‌یم الیمی آغزمه قویوب سکوت ایدرم ٥ بر کرّه سویلدم بر دخی سویلمزایم
بلکه ایکی کرّه امّا زیاده ایتمز ایم ٦ وربّ قصرغه‌دن ایوبه جواب ویروب دیدیکه ٧ شمدی ارککی
بللرکی قوشان سڭا صوره‌یم وبڭا اعلام ایله ٨ بنم حکمیمی فسخ ایده‌میسن بنی الزام ایده‌میسن که
متبرّر اولاسن ٩ اللّهك بازوسی کبی بازوك واری وانك کبی آوازی ایله کورلیه بیلورمیسن ١٠ ایمدی
حالا علو وشرف ایله طونان عزّت وجلال ایله ملبوس اول ١١ غضبڭك حدّتنی افاضت ایله وهر
مغروره باق وانی آلچقله ١٢ هر متکبّره باق وانی چوکدر وفاسقلری کندو یرنده سحق ایله ١٣ انلری
بالجمله طپراقده کزلت یوزلرینی مخفی یرلرده حبس ایله ١٤ او زمان من دخی مقرّ اولایم که صاغ الڭ
سنی قورتاره بیلور ١٥ اشته سنی کبی یاپدوغم بهموت اوکز کبی اوت یر ١٦ اشته انك قوّتی بللرنده
وزوری قارننك کوبکنده در ١٧ قویروغنی ارز آغاجی کبی صالندرر اقاذینڭ سڭرلری ملتفّ در ١٨ کمکلری
باقر چبوقلری کبی وعظملری دمر پاره‌لری کبی در ١٩ اللّهك عمللرندن باش او در انی یاپان اڭا قلیجنی
یاپشدرر ٢٠ طاغلر اڭا اوت یتشدررلر که انده صحرانك جمله حیوانلری اوینارلر ٢١ کولکه‌لو آغاجلر
آلتنده قامش وبتاقلرڭ کزلو یرلرنده یاتور ٢٢ کولکه‌لو آغاجلر انی کندو کولکه‌سی ایله اورترلر سیللرڭ
سوکت آغاجلری انی احاطه ایدرلر ٢٣ اشته ارماق ششرسه او شاشماز اردن قدر بر نهر آغزینه‌دك
یتشرسه او قورقماز ٢٤ انی کوزه قرشو کمسه طوتاری دوزاغه کیرفتار اولدقدن صکره کیم بورننی دله بیلور
٢٥ لاویتانی دلی التنه باتدردوغڭ اولته ایله وجیم ایله چقاره بیلورمیسن ٢٦ بورننه چنکلی قویوب
چکه‌سنی دیکن ایله دله بیلورمیسن ٢٧ سڭا نیازی چوق ایدرمی سڭا یواش سوزلر سویلرمی ٢٨ سنکله
عهد کسرمی که انی ابدی قول اولسون دیو آلاسن ٢٩ قوش ایله اوینار کبی انکله اوینارمیسن انی
قزلرڭ ایچون باغلیه بیلورمیسن ٣٠ یولداشلر انك اوزرنده ضیافت ایدرلرمی بازرکانلر آراسنده انی
پایلشدررلرمی ٣١ انك دریسنی قانجه‌لر ایله وباشنی بالقجی سڭولری ایله طولدره بیلورمیسن ٣٢ کل
اوزرینه الڭی قو آرتق جنکی آکمیاجقسن ٣٣ اشته آلنماسنڭ امیدی یلانجی در کورشده بیله
انسان یقلور ۞

قرق برنجی باب

١ اویله جراءتلو یوقدر که انی اویاندره ایمدی اوڭده طوراجق کیم در ٢ بڭا کیم هبه ایله سبقت
ایلدیکه بن اڭا ادا ایده‌یم کوك آلتنده نه وار ایسه بنمدر ٣ انك اعضالرینی وقوّت حالنی وترکیبنڭ
کوزللکنی سویلمینجه اولمام ٤ انك لباسنڭ یوزینی کیم آچار ایکی قات قنترمه ایله اڭا کیم کله
بیلور ٥ آغزینڭ قپولرینی کیم آچار دیشلرینڭ چوره‌سنده قورقو وار ٦ پك قلقانلری متکبّر نسنه در
هر بری طار مهر ایله کبی قپالو در ٧ بر برینه یاپشور وآرالرینه یل کیره‌مز ٨ بر برینه چاتق اولوب

يابشقلر در كه آيرلمزلر ٩ آقسرشلری نوری ضيالندرر وكوزلری سحرك كرپكلرينه بكزر ١٠ آغزندن يانار
چراغلر كيدر آتش قغلجملری چقر ١١ بورنی دلكلرندن قينار چوملكدن يا قزغاندن چقر كبی دوتن چقر
١٢ نفسی كومرلری طوتشدرر وآغزندن علو چقر ١٣ قوت بويننده قونار ووحشت اوكنده يورر ١٤ اتنك
وصله‌لری بتشكدر ايچ اتی يكدر دپرنمز ١٥ يوركی طاش كبی پكدر و دكرمنك آلت طاشی كبی صلب در
١٦ قلقدوغنده قوتلولر قورقرلر ومنكسر اليال اولوب شاشمش قالورلر ١٧ اكا يتشن قلج مزراق خشت
وجبه طيانمز ١٨ دمری صمان يرينه ونحاسی چورك آغاج يرينه صايار ١٩ يايك اوقی انی قاچرمز صپان
طاشلری اكا صمان چوپنه دونرلر ٢٠ منجنيق طاشلری صمان چوپی يرينه صايلورلر مزراغك رعشه‌نه
كولر ٢١ آلتنده كسكين صقسی پاره‌لری وار بالچقده كندويه كسكين شيلری دوشدر ٢٢ دريك دكزی
چوملك كبی قينادر دريايی معجونجينك هواننه دوندرر ٢٣ كندونك آردنجه يولی يلدابق ايدر صانكه قعر
شيبه دونمش ٢٤ ير اوزرنده انك مثلی يوقدر كه قورقوسز ياپلمش اولا ٢٥ هر يوجه‌يی خور كورر
جمله اهل تكبر اوزرينه ملك در ۞

قرق ايكنجی باب

١ اندن صكره ايوب ربه جواب ويروب ديديكه ٢ بلورم كه هر شيئه قادر سن وقصد ايتدوكك
شی منع اولنمز ٣ كيم در بو كه نادانلق ايله مشاوره‌يی تغطيه ايدر انك ايچون سويلر ايدم اما
آكلمزدم بندن مخفی ايديلر و بلمز ايسدم ٤ پس دكله و سويليم سكا صورايم وبكا اعلام ايله
٥ قولاق ايله سندن اشتمش ايدم اما شمدی كوزم سنی كوردی ٦ انك ايچون سويلدوكمدن
استكراه ايدرم وتوزده و كلده ندامت چكرم ٧ و اولديكه رب بو سوزلری ايوبه سويلدكدن صكره
رب تيمنی اليفازه ديديكه اوزركه و ايكی بولداشك اوزرينه غضبم طوتشدی كه بنم حقمه قولم ايوب
كبی طوغرو سويلمدكز ٨ ايمدی حالا كندولركزه يدی بوغا و يدی قوچ آلك و قولم ايوبه وارك
وكندوكز ايچون قربان ايليك و قولم ايوب سزك ايچون دعا ايليه و انك دعاسنی قبول ايده‌جكم كه
سزه تعيب ايتمم چونكه بنم حقمه قولم ايوب كبی طوغرو سويلمدكز ٩ و تيمنی اليفاز و شوحانی بلداد
و نعماتی صوفار واردیلر و ربك انلره سويلدوكی كبی ايتديلر ربده دخی ايوبك دعاسنی قبول ايلدی ١٠ و ربه
ايوبدن آلمشنی كرو ويردی بولداشلری ايچون دعا ايتدكدن صكره و ايوبك هر نه‌سی وار ايدی ايسه
ايكی قات آرتردی ١١ و جمله قز قرنداشلری و جمله قرنداشلری و اولدن انی بلن جمله‌سی اكا كلوب انك
ايله اونده اتمك يديلر و اكا تعزيه و ربك اكا كتوردوكی جمله بلا ايچون تسليه ايلديلر هم هركس اكا بر
نقره و بر آلتون طوق ويرديلر ١٢ و دخی رب ايوبك صوك حالنه اولكيدن زياده بركت ويردی شويله كه
اون دورت بيك قيونی و آلتی بيك دوه‌سی و بيك چفت اوكزی و بيك دیشی اشكی وار ايدی ١٣ و اكا يدی

اوغل و اوچ قز اولدی ١٤ قزلرك بريسنه يميمه و ايكنجيسنه قصوعه اوچنجيسنه قرن نافوخ آديني
قودی ١٥ و بتون ولايتده ايوبك قزلری كبی كوزل عورتلر بولنمدی و باباسی انلره قرنداشلرينك آراسنده
ميراث ويردی ١٦ بوندن صكره ايوب يوز قرق ييل ياشايوب اوغللريني و اوغللرينك اوغللريني كوردی دورت
تناسله دك ١٧ و ايوب قوجه و سال خورده اولوب وفات ايلدی ۞

~~~~~~~~~~~

سفر مزامير

اولكی مزمور

١ نه موتلو اول آدمه كه يرامزلرك مشاورەسنده كزمز و كناهكارلرك طريقنده طورماز و مستهزيلرك
مجلسنده اوتورماز ٢ آنجق مرادی ربك شريعتنده در و كيجه و كوندز انك شريعتنده تفكر ايدر
٣ صولرك سيللری يانينده دكيلش آغاج كبی اولور كه كندو موسمنده يمشيني ويرر و انك يپراغی صولماز
و هر نه كه ايشلرسه ميسر اولور ٤ يرامزلر بويله دكل اما يلك صاوردوغی صمان اواقی كبی اولورلر
٥ انك ايچون يرامزلر حكمده و كناهكارلر صادقلرك جماعتنده طورمازلر ٦ زيرا رب صادقلرك يولني بلور
اما يرامزلرك يولی ضايع اولور ۞

ايكنجی مزمور

١ نيچون امتلر هنكامه ايدرلر و قوملر بهانه انديشه ايدرلر ٢ يرك ملكلری قلقديلر و بكلر بر برلە
رب اوزرينه و انك مسيحی اوزرينه مشاوره ايدرلر ٣ و ديرلر كه انلرك بندلريني قرالم و انلرك ايپلريني
كندومزدن آتالم ٤ كوكلرده ساكن اولان كولر رب انلری استهزا ايدر ٥ او زمان انلره حدت ايله
سويليه جكدر و انلری كندو غضبی ايله پریشان ايده جكدر ٦ و قدسمك طاغی صهيون اوزرنده ملكمی بن
دكدم ديه جكدر ٧ فرماني شايع ايده جكم رب بكا ديديكه سن اوغلم سن بن سنی بوكون توليد ايلدم
٨ بندن دله و امتلری ميراثكه و يرك نهايتلريني ملككه ويره جكم ٩ انلری دمير دكنك ايله قراسين
چوملكجی قابی كبی پارەلیه سين ١٠ ايمدی حالا ای ملكلر عقللو اولك يرك حاكملری متأدب اولك
١١ ربه تقوی ايله عبادت ايليك و دترمه ايله ابتهاج ايليك ١٢ اوغلی اوپك بولايكه انجمیه و غضبی
بر آز طوتشدوغی زمان يولده هلاك اولمیاسز نه موتلو جمله انلره كه اكا توكل ايدرلر ۞
~~~~~~~~~~~

اوچنجی مزمور

١ داودك مزموریدر كه اوغلی آبیشالومك وجهندن قاچدوغی زمان تصنیف ایلدی ٢ یا رب
دشمنلرم نه چوق اولدی اوزرمه قلقانلر نه چوقدر ٣ چوغی جانم ایچون دیرلر كه اللهده اكا خلاص
یوقدر ٤ اما سن یا رب بكا سپر سن عزتم سن وباشمی قالدران سن سن ٥ آوازم ایله ربه چاغردم
وبكا كندو قدسنك طاغندن جواب ویردی سلاه ٦ بن یاتدم واویودم واویاندم زیرا رب بنی طیاندرر
٧ هر اطرافده قرشومه جنك قوران قوملرك اون بیكلرندن قورقماز ایسم ٨ یا رب قلق یا اللهم بنی
خلاص ایله زیرا جمله دشمنلرمی چكه‌سنه اوردك یرامزلرك دیشلرینی قردك ٩ خلاص ربك در بركتك
قومك اوزرنده در سلاه ۞

دردنجی مزمور

١ نكینوت مقامی اوزرینه موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ یا برمك اللهی چاغردوغمده بكا
جواب ویر مضایقه‌مده بكا وسعت ویردك بكا مرحمت ایله دعامی استماع ایله ٣ ای آدم اوغللری
نیچه‌یه‌دك عزتمی عیبه دوندره‌جكسكز وباطلی سورسكز ویلانه اویارسكز سلاه ٤ اما بلك كه رب
كندویه بر صالحی اختیار ایلدی بن اكا چاغردوغم زمان رب استجابت ایده‌جكدر ٥ دتریك وكناه
ایتمك دوشكلركز اوزرنده قلبكز ایله سویلشك وسكوت ایلیك سلاه ٦ برك ذبیحه‌لرینی ذبح ایلیك
وربه توكل ایدك ٧ چوغی دیر كه بزه ایولكی كیم كوستررر اوزرمزه یوزكك نورینی قالدر یا ربه
٨ قلبمه زیاده سرور ویردك اول وقتده كه انلرك بغدایی وشرابی چوغلدی ٩ سلامت ایله بله یاتارم
واویویارم زیرا یالكز سن یا رب بنی امینلكله اسكان ایدرسن ۞

بشنجی مزمور

١ نحیلوت مقامی اوزرینه موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ یا رب بنم سوزلرمی استماع ایله بنم
تفكرمی فهم ایله ٣ فریادمك آوازینی دكله ای ملكم واللهم كه سكا دعا ایده‌جكم ٤ یا رب صباح
آوازمی ایشدرسن صباحدن دعامی سكا حاضر ایدوب منتظر اولور ایسم ٥ زیرا سن یرامزلقدن حظ
ایدن الله دكلسن شریر یاننكده ساكن اولامز ٦ كوزلرك اوكنده سفیهلر طورامز جمله یرامزلق
ایشلینلره بغض ایدرسن ٧ یلان سویلینلری هلاك ایدرسن رب قانلو آدمدن وحیله‌كاردن اكراه ایدر
٨ بن ایسه رحمتكك كثرتنده سنك اوكه كیره‌جكم سنك قورقوك ایله قدسكك هیكلنه طوغرو سجده
ایده‌جكم ٩ یا رب بنی عداوتكده دشمنلرم ایچون هدایت ایله اوكمده طریقكی مستقیم ایله ١٠ زیرا

ایلرك آغزنده طوغرولق یوق باطنلری خباثتلردر بوغازلری بر آچق مزار در دللری ایله تملق ایدرلر
١١ یا الله انلری خراب ایله مشاوره‌لرندن دوشسونلر وکناهلرینك چوقلغنده انلری اطراد ایله زیرا
سکا عاصیلر در ١٢ اما جمله سکا صیغنانلر سونوب دائما ابتهاج ایده‌لر وانلری حمایت ایله وسنك اسمكی
سونلر سنكله افتخار ایده‌لر ١٣ زیرا سن یا رب صادقه برکت ویرجکسن انی حسن رضاك ایله قلقان
ایله قبلار کبی قبلایاجقسن ۞

آلتنجی مزمور

١ نکینوت مقامی وشمینیت مقامی اوزرینه موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ یا رب حدتكده
بنی تعزیر ایتمه وسنك غیظكده بنی تأدیب ایلمه ٣ بكا مرحمت ایله یا رب زیرا ضعیف ایم بكا شفا
ویر یا رب زیرا کمكلرم صارصیلدی ٤ جانم دخی پك صارصیلدی وسن یا رب نه زمانه‌دك ٥ دون یا رب
جانمی قورتار سنك رحمتك ایچون بنی خلاص ایله ٦ زیرا که اولمده سنی ذکر ایتمك یوقدر مزارده
کیم سکا شکر ایلیه‌جکدر ٧ نالهم ایله یورلدم هر کیجه دوشكمی اصلادرم کوز یاشلرمله یاتاغمی یاش
ایدرم ٨ کوزم غصبدن بوزلدی جمله دشمنلرمك اوجندن اسكیدی ٩ ای جمله برامزلق ایشلینلر
بندن چكلك زیرا رب آغلایشمك آوازینی ایشیتدی ١٠ رب تضرعمی ایشتدی رب دعامی قبول ایتدی
١١ جمله دشمنلرم اوتانوب پك شاشالر ودونوب فی الحال محجوب اولالر ۞

یدنجی مزمور

١ داودك سكایون مقامنده مزموریدر که انی بنیامینلو کوشك قصه‌سی اوجندن ربه ارلادی ٢ یا اللهم
رب سکا صیغنورم بنی جمله بنی اطراد ایدنلردن قورتار وبنی خلاص ایله ٣ تا که آرسلان کبی جانمی
پرتمیا وقورتارجی یوق ایكن پارهلمیا ٤ یا اللهم رب اکر بونی ایتمش ایسم واللرمده ظلم وار ایسه
٥ اکر بمله بارشق اولانه کلك ایتدم ایسه اکر سببسز دشمنم اولانی صویدم ایسه ٦ دشمن بنم
جانمی اطراد ایلسون ویتشوب عمرمی یره باصسون وعزتمی طپراقده قوندرسون سلاه ٧ غضبكده قلق
یا رب دشمنلرمك رنجیده‌لكلری ایچون کندوكی قالدر واویانوب بكا التفات ایله سن حكمی اصمرلشسن
٨ وقوملرك جماعتی سنی احاطه ایلیه وانك ایچون یوقرویه دون ٩ رب قوملره حكم ایلیه یا رب بكا
بمه کوره وبنده اولان استقامتمه کوره حكم ایله ١٠ لطف ایله برامزلرك شرتی اكسیك اولسون
وصادقی ثابت ایله سن یا صدیق الله قلبلری وبوکرکلری امتحان ایدرسن ١١ قلقانم اللهده در که
طوغرو قلبلولری خلاص ایدر ١٢ الله عادل حاكمدر والله هر کون کناهكاره اویكلنور ١٣ اکر
دونمزسه قلجنی بلر یایینی قوردی وانی حاضرلدی ١٤ واكا اولم یوسانلرینی حاضر ایلدی ملتهب دشمنلر

اوزرینه اوقلرینی قوللاناجقدر ۱۵ اشته ظلمدن گبه در و زحمتدن گبه اولدی اما یالانی طوغرسه گترك
۱۶ قیویی قازوب چقور ایلدی و یاپدوغی چقوره کندوسی دوشدی ۱۷ آنك جفاسی کندو باشنه دونه
و آنك ظلمی کندونك دپه‌سی اوزرینه اینه ۱۸ ربه آنك عدالتنه گوره شکر ایده‌یم و ربّ تعالی‌نك
اسمنه ترنّم ایده‌یم ۞

سکزنجی مزمور

۱ غتّیت مقامی اوزرینه موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ۲ یا افندمز ربّ جمله یرده اسمك
نه قدر عظیمدر عزّتکك تناسی گوکلر اوزرینه در ۳ معصوملرك و سود امنلرك آغزندن دشمنلرك ایچون
سکا قوّتی تملدك تا که دشمنی و انتقام استینی تسکیت ایده‌سن ۴ گوکلرکه پرمقلرکك ایشنه آیه
و حاضرلدوغك یلدزلره باقدوغم زمان دیرمکه ۵ آدم نه در که انی یاد ایده‌سن و آدم اوغلی نه در که
انی زیارت ایلیه‌سن ۶ انی ملکلردن بر آز اکسك ایدوب عزّت و زینت ایله تاجلدك ۷ انی اللرکك
ایشلرینه مسلّط ایدوب جمله‌سنی آنك آیاقلری آلتنده قودك ۸ جمیع قیونلری و صغرلری و حیوانك
طوارلرینی دخی ۹ هوا قوشلرینی و دکز بالقلرینی و هر نه که دکزك یوللرینی گزرسه ۱۰ یا افندمز ربّ
جمله یرده اسمك نه قدر عظیمدر ۞

طقوزنجی مزمور

۱ موت لبّن مقامی اوزرینه موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ۲ جمله قلبم ایله سکا شکر
ایده‌یم یا ربّ جمله سنك عجایبلرکی حکایت ایده‌یم ۳ سنده سونوب مسرور اولایم سنك اسمکه
ترنّم ایده‌یم یا متعال ۴ چون دشمنلرم آردینه دونوب دوشدیلر و اوکگدن هلاك اولدیلر ۵ چونکه
حقّی و دعوامی حقّ ایتدك کرسیك اوزرنده اوتردك یا عدالت حاکمی ۶ امّتلری آزارلدك یرامزی هلاك
ایتدك آنلرك آدینی ابد الآباد محو ایلدك ۷ ای دشمن خرابلقلر همیشه تمام اولدی‌یی شهرلری بوزدك‌یی
آنلرك ذکری آنلر ایله بله ضایع اولدی‌یی ۸ امّا ربّ ابدا طوروب کرسیسنی حکم ایچون حاضرلدی
۹ و او عدالت ایله دنیایه حکم و طوغرولقلر ایله قوملره ینوفته ایلیه ۱۰ و ربّ مظلومه یوجه ملجأ
و مضایقه زمانلرنده یوجه ملاذ اوله ۱۱ و سنك اسمکی بلنلر سکا توکّل ایده‌لر زیرا سنی آرایانلری
براقمدك یا ربّ ۱۲ صهیونده ساکن اولان ربّه ترنّم ایدك آنك عمللرینی قوملرده اعلام ایلیك ۱۳ زیرا
قانلری آرایوب آنلری خاطرینه گتورر ظلم چکنلرك چاغرشنی اونتماز ۱۴ بکا مرحمت ایله یا ربّ بکا
بغض ایدنلردن اولان دردمه باق سن که بنی اولم قپولرندن قالدران سن ۱۵ تا که صهیون قزینك
قپولرنده جمله مدحلرکی حکایت ایده‌یم و خلاصکله ابتهاج ایده‌یم ۱۶ امّتلر یاپدقلری چقوره باتدیلر

اَنلَرك آيَاغى كيزلَدكلَرى دوزاغه طوتلـــدى ١٧ رَبّ ايتدوكى حكمدن بلينمشدر ظالم كندو اللرينك
عَملنده دامه طوتلدى كه دايمًا تأمّل اولاجق نسنه‌در سلاه ١٨ ظالملر و اللهى اونتمش جميع قوملر مزاره
دونه‌لر ١٩ زيرا مسكين ابدًا اونودلماز فقرانك اميدى ابدًا ضايع اولماز ٢٠ قلق يا رَبّ كه آدم غـالب
اولميه قوملر حضورڭده حكم اولنه‌لر ٢١ يا رَبّ انلره قورقو وير امّتلر آدم اولدقلرينى بلسونلر سلاه ۞

اونجى مزمور

١ نيچون اوزاقده طورورسن يا رَبّ نيچون مضايقه وقتلرنده كيزلنورسن ٢ ظالم تكبّر ايله فقيرى
اطراد ايدر امّا فكر ايتدكلرى فكرلريله طوتلالر ٣ زيرا ظالم جاننك هوسى ايله اوكنور طمعكاره بركت
سويلر و رَبّى اغضاب ايدر ٤ ظالم يوزينك بللو تكبّرلكى ايله تفحّص ايتمز جمله فكـرلرى بو كه الله
يوقدر ٥ انك يوللرى جميع زمانده صررلو در سنك حكملرك انك اوكنده يوكسكده‌ر جمله كندونك
دشمنلرينه فضول ايدر ٦ قلبنده ديركه بن قيلداتمم دور بدور بكا بلا اولمياجقدر ٧ آغزى لعنت و حيله
و خدعه ايله طولو در جور و فساد دلنك آلتنده در ٨ كويلرك پوصوسنده اوتورر كزلو يرلرده يـكناهى
اولدرر كوزلرى فقيرى ترصّد ايدرلر ٩ آرسلان كندو يتاغنده كبى كزلو يرده پوصو قورر فقيرى قاپمق
ايچون ترصّد ايدر فقيرى آغنه چكوب خطف ايدر ١٠ دورلوب بوكلور كه فقيرلر انك زورينه دوشه‌لر
١١ قلبنده دير كه الله اونتمشدر يوزينى كيزلمشدر هيچ كورمز ابدًا ١٢ يا رَبّ قلق يا الله الڭى قالدر
آلچق كوكلولرى اونتمه ١٣ نه‌دن اوترى ظالم اللهى خور كورر قلبنده ديديكه تفتيش ايتمزسن
١٤ امّا كوررسن زيرا زحمته و درده باقرسن كه الڭله قويه‌سن فقير كندوينى سكا تفويض ايدر يتيمه
ياردمجى سن سن ١٥ ظالمك قولنى قر و يرامزك ظلمنى آرايه‌جق اولورسڭ بوله‌مزسن ١٦ رَبّ ابد الآباد
ملكدر طايفه‌لر يرندن هلاك اولديلـــر ١٧ متواضعلرك طلبنى استجابت ايدرسن يا رَبّ قلبلرينى محكم
ايدرسن قولاقلرك انلرى دكلـــر ١٨ تا كه يتيمه و فقيره حكم ايده‌سن و ير آدميسى اكا جبر ايتمكه
مداومت ايتميــــــــــــــه ۞

اون برنجى مزمور

١ موسيقار باشيه وبرلن داودك مزموريدر رَبّه صيغندم جانمه نيچه ديه بلورسكزكه طاغڭزه قوش
كبى انتقال ايله ٢ زيرا اشته ظالملر يايى ياصرلر اوقلرينى كرش اوزرينه حاضرلديلركه مستقيم قلبلولر
اوزرينه قراڭلقده آتالر ٣ تملر يقلدقدن صڭره صادق نه ايشليه بلـــور ٤ رَبّ كندو قدسنك
هيكلنده در رَبّك كرسيسى كوكلرده در كوزلرى كوررلر كرپكلرى آدم اوغللرينى امتحان ايدرلـر ٥ رَبّ
صادقى امتحان ايدر امّا ظالمى و ظلمى سونى انك جانى سومـــز ٦ ظالملر اوزرينه كزلو آتش و كبريت

یاغدراجقدر و سموم یلی انلرك كاسه‌سنك پایی در ٧ زیرا رب عادلدر عدالتی سور انك یوزی
طوغرویه باقار ۞

اون ایكنجی مزمور

١ سمینیت مقامی اوزرینه موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ خلاص ایله یا رب زیرا صالح
قالمدی وصادقلر آدم اوغللرندن اكسلدی ٣ هر كس قوكشوسنه یلان سویلر تملق دوداغیله ایكی
یوزلو قلب ایله سویلشورلر ٤ رب جمله تملق دوداقلرینی ومغرور نسنه‌لر سویلین دلی قطع ایلیه ٥ كه
دیرلر كه دلمز ایله غالب اولورز دوداقلرمز بزمله در سلطان بزه كیمدر ٦ رب دیر كه فقرانك خرابلغی
ایچون مسكینلرك فریادی ایچون شمدی قلقایم خلاص ایده‌یم انی كه انك اوزرینه فضوللق ایدرلر ٧ ربك
كلامی پاك كلام در طپراق پوته‌ده‌ قال اولمش یدی كره چركی آلنمش كمش كبی در ٨ سن یا رب انلری
حفظ ایله انلری بو دوردن تا ابدا صقلا ٩ آدم اوغللرینك اراذلی رفعتلو اولدقچه ظالملر چپ
چوره‌ده كزنورلر ۞

اون اوچنجی مزمور

١ موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ نیجه‌یه‌دك یا رب دائما بنی اونودرسن نیجه‌یه‌دك یوزكی
بندن كزلرسن ٣ نیجه‌یه‌دك بتون كون جانمده مشاوره‌لر وقلبمده قساوت قویایم نیجه‌یه‌دك دشمنم
اوزرمه استیلا ایده‌جكدر ٤ باق بنی استجابت ایله یا رب بنم اللهم كوزلرمی نورلندر كه اولم اویقوسنی
اویومیایم ٥ بولایكه دشمنم دیمیه كه اكا غالب اولدم واضطرابه دوشدوكم زمان دشمنلرم سونمسونلر
٦ بن مرحمتكه صیغنورم بنم قلبم سنك خلاصك ایله شن اولا ٧ ربه ارلایایم چون بكا عوض ایلدی ۞

اون دردنجی مزمور

١ موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ احمق كندو قلبنده دیدیكه الله یوقدر آزدیلر مكروه
شیلر ایشلدیلر خیر ایدر كمسه یوق ٣ رب كوكلردن آدم اوغللری اوزرینه باقدی آكلایان اللهی طلب
ایدن واری دیو كورمك ایچون ٤ جمله‌سی آزدیلر وقنا قوقر اولدیلر خیر ایدر یوق بر بله یوقدر
٥ جمله ظلم ایدنلر بلمدیلرمی قومی اتمك ینَدوكی كبی یرلر وربه دعا ایتمزلر ٦ اوراده جزع وفزع
ایده‌جكلر زیرا رب عادلك نسلی ایله در ٧ فقیرك راینی اوتاندررسكز زیرا ربه توكل ایدر ٨ كاشكی
اسرائیله صهیوندن خلاص كله ایدی رب قومنك اسیرلكی دوندردوكی زمان هم یعقوب سونه‌جك هم
اسرائیل مسرور اولاجقدر ۞

اون بشنجی مزمور

١ داودك مزموريدر يا رب سنك چادرکده کیم ساکن اولور وقدسککك طاغنده کیم تمکن
ایده جکدر ٢ طوغرو يورين صلاحيت عملي ايدن قلبنده حق سويلين ٣ كه ديلي ايله غيبت سويلمز
قوكشوسنه ملك ايتمز وكندو قريبي اوزرينه حقارت قالدرمز ٤ اول كه انك کوزلرنده شقي تحقير در
اما ربدن قورقانلري تعزيز ايدر يمين ايتسه كندويه ضرر دخي اولسه دكشدرمز ٥ آقچه سني معامله
ايله ويرمز وصوچسز اوزرينه رشوت آلماز بونلري ايدن ابدا قيلداتميه ۞

اون آلتنجی مزمور

١ ميكتم مقامنده داودك مزموريدر يا الله بني حفظ ايله چونكه سكا صغنيرم ٢ اي جانم ربه
ديدك كه ربم سن سن بنم خيرم سكا لازم دكل ٣ انجق يرده اولان قديس وعبادتكارلره در كه
جمله مرادم انلرده در ٤ انلرك المري چوغاله كه غيري الاهلره اوپوب ايورلر انلرك قان دوكشلريني
دوكمم وانلرك آدلريني دوداقلرمه آلمام ٥ رب بنم پايمك وكاسه مك حصه سيدر سن بنم نصيبمي
طيانديرورسن ٦ نصيبمك قرعه سي لطيف يرلرده دوشدي بكا كوزل ميراث دكدي ٧ تبارك ايده يم ربه
كه بكا نصيحت ايلدي هم كيجه لرده بوكركلرم بني تأديب ايدرلر ٨ ربي هميشه اوكمه قودم چونكه اوبنم
صاغمده در هيچ قيلداتمم ٩ انك ايچون قلبم مسرور اولوب عزتم شن اولدي جسدم دخي امينلكله
ساكن اولور ١٠ زيرا جانمي مزارده براقمياجقسين وقديسكي چورکلکی كورمكه قومياجقسين ١١ حيات
يولني بكا بلديره جكسين سرورك طوقلغي ديدارکده در صفالر دايما سنك صاغكده در ۞

اون يدنجی مزمور

١ داودك دعاسيدر حقي ايشت يا رب فريادمي دكله حيله سز دوداقلرمدن اولان دعامي استماع ايله
٢ بنم حكمم سنك حضوركدن چقسون كوزلرك طوغرولقلري كورسون ٣ قلبمي دكدك كيجه ده
يوقلادك بني قال ايتدك ونسنه بولمادك فكر ايتدوكمي آغزم تجاوز ايتمز ٤ انسان ايشلري ايسه سنك
دوداقلرکك سوزي ايچون بن زوربازك يوللرندن صقندم ٥ آدملرمي يوللرکده طيانديركه آياقلرم
سورچمه يه لر ٦ يا الله بن سكا استدعا ايتدم زيرا بني استجابت ايدرسين قولاغكي بكا مايل ايله سوزلري
دكله ٧ عجيب احسانکي كوستر سن كه سنك صاغك اوزرينه قلقانلردن سكا صغنانلري خلاص ايدرسين
٨ بني كوزك ببکي كبي صقله قنادلرکك كولکه سنده بني كيزله ٩ بني خراب ايدن ظالملرك وبني جان
ايله احاطه ايدن دشمنلرمك يوزندن بني كيزله ١٠ ياغ ايله آغزيني طيقاديلر آغزيله غرور سويلديلر

۱۱ شمدی آدملرمی کورلیوب بنی احاطه ایتدیلر بزی یره سرمك ایچون کوزلرینی دکدیلر ۱۲ هر بری
آرسلانه بکزرکه قاپمق استر وکمینلرده طوران آرسلان یاورولرینه دخی ۱۳ قلق یا ربّ انك یوزینه تقدّم
ایله وانی دوشر بنم جانمی قلجکله ظالمدن قورتار ۱۴ بنی الکله آدملردن قورتار یا ربّ بو حیاتده
نصیبی اولان دنیا آدملرندن که انلرك قارننی کزلو خزینه‌کله طولدررسن واوغللری طوق اولدیلر
وقالانینی کوچکلرینه آلیقورلر ۱۵ بن ایسه طوغرولق ایله دیدارکی کوره‌یم اویاندوغمده سیماکدن
طوق اولایم ☆

اون سکزنجی مزمور

۱ موسقار باشی‌یه ویرلن ربّك قولی داودك مزموریدرکه ربّ انی جمله دشمنلرینك الندن وشاوولك
الندن قورتاردوغی کونده بو اغنیه‌نك سوزلرینی سویلدی ودیدی ۲ سنی درونمدن سورم یا ربّ قوّتم
۳ ربّ قیام وقلعه‌م وخلاصم اللهم قوّتم در اکا توکّل ایده‌یم قلقانم وخلاصمك بویننزی هم رفعتم
۴ واجب المدح اولان ربّه دعا ایده‌یم ودشمنلرمدن نجات بولایم ۵ اولم آغریلری بنی چوردیلر
وبرامزلرك سیللری بنی شاشرمشلر ایدی ۶ مزارك آغریلری بنی احاطه ایلدیلر اولم دوزاقلری بنی
قرشولدیلر ۷ مضایقه‌مده ربّه دعا ایلدم واللهمه فریاد ایتدم بنم آوازمی کندو هیکلندن ایشتدی هم
فریادم حضورینه قولاقلرینه کیردی ۸ او زمان یر صرصلوب دیرندی وطاغلرك تمللری قیلداندی هم
تزلزل ایتدی زیرا غضبه وارمش ایدی ۹ بورنندن دوتن وآغزندن یاقیجی آتش چقدی قورلر اندن
طوتشدیلر ۱۰ وکوکلری اکدروب اندی وآیاقلری آلتنده قرانلق وار ایدی ۱۱ وکروب اوزرینه بنوب
اوچدی یلك قنادلری اوزرنده طیران ایلدی ۱۲ کندو کزلنجك یری ایچون قرانلقلر قودی اطرافنده
چادری صو ظلمتی کوکلرك بلوتلری ایدی ۱۳ اوکنده‌کی ضیاسندن بلوتلری چدیلر طولو ایله وآتش
قورلری ایله ۱۴ ربّ دخی کوکلرده کورلدی ومتعال آوازینی طولو وآتش قورلری ایله ویردی ۱۵ واوقلرینی
صالوب دشمنلرینی طاغتدی ویلدرملری آتوب انلری شاشردی ۱۶ سنك آزارلایشکدن یا ربّ وغضب
یلککك نسیمندن صولرك دیبلری کورندی ومسکون دنیانك تمللری آچلدی ۱۷ یوقرودن ال صالوب بنی
طوتدی وچوق صولردن بنی چقاردی ۱۸ بنی قوی دشمنمدن وبکا بغض ایدنلردن قورتاردی زیرا بندن
قوّتلورك ایدیلر ۱۹ ضرورتم کوننده بنی قرشولدیلر امّا ربّ بکا عصا یرینه اولدی ۲۰ وبنی وسعته
چقاروب قورتاردی زیرا بندن راضی اولدی ۲۱ ربّ بکا طوغرولغمه کوره عوض ایلدی اللرمك پاکلکنه
کوره بکا ادا ایلدی ۲۲ زیرا ربّك یوللرینی حفظ ایلدم واللهمدن دونوب یرامزلق ایتمدم ۲۳ چونکه
جمله انك احکامی اوکمده در وانك فرایضنی یانمدن کیدرمدم ۲۴ وانکله کامل ایدم وکندومی
یرامزلغمدن صقلادم ۲۵ ربّ دخی بکا طوغرولغمه کوره وکوزلری اوکنده اولان اللرمك پاکلکنه کوره

اَدَا ایلَدِی ٢٦ صَالِح ایلَه صَالِح سِن وَكَامِل آدَم ایلَه كَامِل سِن ٢٧ پَاك ایلَه پَاك سِن وَفَاسِق ایلَه
فسقنَه كُورَه اَدَا ایدَرسِن ٢٨ زِیرَا سَن مُصِیبَتلُو قَومُكِی خَلَاص ایدَرسِن وَمَغرُور كُوزلَرِی اِندُورِیرسِن
٢٩ وَسَن چِرَاغِمِی رُوشَن ایدَرسِن اَللّٰهُم رَبّ قَرَنلِغِمِی ضِیَالَندُرَاجَقدُر ٣٠ زِیرَا سَنُكلَه عَسكَرِی بُوزَدُم
وَاللّٰهُم ایلَه حِصَارِی آشَدُم ٣١ اللّٰه ایسَه یُولِی كَامِل دُر رَبُّك كَلَامِی مُصَفَّادُر جُملَه اَكَا تَوَكُّل ایدَنلَرَه
قَلقَان دُر ٣٢ رَبّدَن غَیرِی اللّٰه كیمدُر وَاللّٰهُمُزدَن غَیرِی قَوِی كیمدُر ٣٣ بَكَا قُوَّت قُوشَادَان اللّٰه دُر كه
یُولِمی كَامِل ایدَر ٣٤ آیَاقلَرِمی كَیك صِغِنلَرِینُك آیَاقلَرِی كِبِی دُوزَر وَبَنِی یُوكسَك یَرلَرِمدَه اِقَامَت ایدَر
٣٥ اَللَرِمی جَنگَه اُوكرَدِر وَنُحَاس یَای قُوللَرِم ایلَه قِرِلُور ٣٦ وَبَكَا خَلَاصُكُك قَلقَانِنِی ویردُك وَسَنُك صَاغ
اَلُك بَنِی طَیَاندُردِی هَم سَنُك لُطفُك بَنِی بُیُوتدِی ٣٧ اَلتُمدَه آدِملَرِمی وَاسِع ایتدُك وَطُوبُقلَرِم صَالِنمَدِیلَر
٣٨ دُشمَنلَرِمُك آردِنجَه سكِرتدُم وَاَنلَرَه یَتِشدُم تَا اَنلَرِی تَمَام ایتمَینجَه دُونمَدُم ٣٩ اَنلَرِی قِردُم كه قَلقَمَه
قَادِر اُولَمَادِیلَر آیَاقلَرِمُك اَلتِنَه دُوشدُیلَر ٤٠ قُوَّت ایلَه بَنِی جَنگَه قُوشَاندُك اُوزَرِمَه قَلقَانلَرِی اَلتِمدَه
چُوكدُردُك ٤١ دُشمَنلَرِمُك بُویِنلَرِینِی بَكَا ویردُك وَبَكَا بُغض ایدَنلَرِی اِستِیصَال ایتدُم ٤٢ چَاغِردِیلَر وَقُورتَارَان
یُوق رَبَّه چَاغِردِیلَر اَمَّا اَنلَرَه جَوَاب ویرمَدِی ٤٣ یَل یُوزِینُك قَرشُوسِندَه اَنلَرِی تُوز كِبِی سَحق ایلَدُم
اَنلَرِی سُوقَاقلَر چَامُورِی كِبِی اَزدُم ٤٤ خَلقُك فِتنَه‌لَرِندَن بَنِی قُورتَاردُك بَنِی اُمَّتلَرَه بَاش قُودُك بِلمَدُوكُم
قَوم بَكَا خِدمَت ایتدِیلَر ٤٥ قُولَاق سَمعِی ایلَه بَكَا اِطَاعَت ایتدِیلَر غَرِیب اُوغُللَرِی بَكَا یَلَانجِی تَابِع
اُولدِیلَر ٤٦ غَرِیب اُوغُللَرِی زَبُون اُولدِیلَر وَكَندُو حِصَارلَرِندَه دِترَشدِیلَر ٤٧ رَبّ حَیّ دُر وَبَنِم قَیَام
مُتبَارَك دُر وَخَلَاصُمُك اللّٰهِی مُتَعَال اُولسُون ٤٨ اللّٰه دُر كه بَكَا اِنتِقَاملَر ویرِر وَقَوملَرِی اَلتِمَه كَتُورُر
٤٩ وَبَنِی دُشمَنلَرِمدَن قُورتَارُر بَنِی اُوزَرِمَه قَلقَانلَردَن رَفع ایدُوب بَنِی یَرَامَز آدَمدَن خَلَاص ایتدُك
٥٠ اَنُك ایچُون یَا رَبّ سَكَا اُمَّتلَرَدَه شُكر ایدَه‌یِم وَاِسمُكَه تَرَنُّم ایدَه‌یِم ٥١ كه مَلِكِنُك خَلَاصلَرِینِی
عَظِیم ایدَر وَمَسِیحِنِی دَاوُدَه وَاَنُك نَسلِنَه تَا اَبَدًا اِحسَانِی ایدَر ۞

اُون طُقُوزُنجِی مَزمُور

١ مُوسِقَار بَاشِیَه ویرِلَن دَاوُدُك مَزمُورِیدُر ٢ كُوكلَر اللّٰهُك مَجدِینِی حِكَایَت ایدَرلَر وَاَنُك اَللَرِینُك
ایشِندَن رَقِیع خَبَر ویرِر ٣ كُون كُونَه كَلَام ایدَر وَكیجَه كیجَه‌یَه عِلمِی بَیَان ایدَر ٤ كَلَام یُوق
سُوزلَر یُوق اَنلَرُك آوَازِی اِشِیدِلمَز ٥ اَنلَرُك خَطِّی جُملَه یَرَه وَاَنلَرُك كَلَامِی مَسكُون دُنیَانُك كَنَارِینَه‌دَك چِقدِی
اَنلَردَه كُنشَه بِر چَادِر قُوردِی ٦ اُول دَخِی خَلوَتِندَن چِقَر كُویَكُو كِبِی دُر وَیُولَه سَكِرتمَكَه جَبَّار كِبِی تَهَلُّل
ایدَر ٧ خُرُوجِی كُوكلَرُك اِنتِهَاسِندَن دُر وَدَورَانِی تَا اَنلَرُك اِنتِهَاسِنَه‌دَك اَنُك حَرَارَتِندَن كِمسَه كِیزلَنمَز
٨ رَبُّك شَرِیعَتِی كَامِل دُر جَانِی تَعمِیر ایدَر رَبُّك شَهَادَتِی حَقّ دُر نَادَانِی عَالِم ایدَر ٩ رَبُّك اَمرلَرِی
طُوغرُو دُر قَلبَه فَرَح ویرِر رَبُّك وَصِیَّتِی پَاكدُر كُوزلَرِی آیدِین ایدَر ١٠ رَبُّك قُورقُوسِی طَاهِر دُر وَاَبَدًا

طورر. ربّك حكملری كرچكدر و بالكلیه صادقدر ١١ آلتوندن و جواهر كثیرندن مقبول و بالدن و كومج
طاملاییشندن طاتلودركدر ١٢ سنك قولك دخی انلر ایله متأدّب در انلری صقلامقده ثواب چوق ١٣ یاكلشلری
كیم آكلار بنی كزلولردن پاك ایله ١٤ هم قولكی غرورلردن منع ایت كه بكا تسلّط ایتمیه‌لر او زمان كامل
اولوب عظیم عصیاندن بری اولورم ١٥ آغزمك كلماتی و قلبمك تفكّری حضوركده رضاك اوزره اولسون یا
ربّ بنم قیام و مخلّصم ۞

یكرمنجی مزمور

١ موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ مضایقه كوننده ربّ سنی استجابت ایلیه یعقوب اللهنك
آدی سنی ارتفاع ایلیه ٣ سكا قدسدن امداد كوندره و صهیوندن سكا طیاق ویرسون ٤ جمیع
ذبیحه‌لركی ذكر ایلیه صعیده‌كی كله دوندره سلاه ٥ سكا كوكلكه كوره ویره و جمله مشاوره‌كی اتمام
ایلیه ٦ سنك خلاصكده سونه‌لم و اللهمزك آدی ایله بیراق قالدرالم ربّ جمله طلبلركی تكمیل ایلیه
٧ حالا بلدم كه ربّ مسیحنی خلاص ایدر اكا قدسنك كوكلرندن جواب ویره‌جكدر صاغ الی خلاصنك
قوّتی ایله ٨ بونلر عرابه‌لره و شونلر آتلره طیانورلر بز ایسه اللهمز ربّك آدینی ذكر ایده‌جكیز ٩ بونلر
اكلدیلر و دوشدیلر بز ایسه قلقدق و قائم طورورز ١٠ یا ربّ ملكی خلاص ایله استدعا ایتدوكمز كونده
بزی استجابت ایلیه ۞

یكرمی برنجی مزمور

١ موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموریدر ٢ یا ربّ ملك قوّتكله سونسون و خلاصكله زیاده‌سیله
مسرور اولور ٣ اكا كوكلنك مرادینی ویردك و دوداقلرینك دلكنی دریغ ایتمدك ٤ زیرا نعمتك بركاتیله
انی تقدّم ایلدك انك باشنه آلتون تاج قودك ٥ سندن عمر دلدی و اكا كونلرك اوزونلغنی ابدا و سرمدا
ویردك ٦ خلاصكله عزّتی بیوكدر جلالت و زینت انك اوزرینه قودك ٧ زیرا انی دائما بركتلو قودك
اكا دیدارك ایله سرور و حبور ویردك ٨ چونكه ملك ربّه و متعالك لطفنه توكّل ایدر قیلداتمز ٩ سنك
الك جمله دشمنلركی بوله‌جق سنك صاغ الك جمله سكا بغض ایدنلری بوله‌جقدر ١٠ غضبكك وقتنده
انلری آتشلو فرونه دوندررسن ربّ انلری حدّتنده یوه چوره و آتش انلری احراق ایلیه ١١ انلرك
میوه‌سنی یردن و انلرك ذرّیتنی آدم اوغللری آراسندن هلاك ایده‌سن ١٢ زیرا سكا كملك صاندیلر فكر
ایتدكلری فكره قادر اولمدیلر ١٣ انلری هدفه دوندررسن كرشلركده اوقلری یوزلرینه قرشو حاضر
ایده‌جكسن ١٤ یا ربّ كندو قوّتكله متعال اول جبروتكی ارلایالم و مدح ایلیه‌لم ۞

يکرمي ايکنجي مزمور.

١ آيلة الصحر مقامي اوزرينه موسقار باشي يه ويرلن داودك مزموريدر ٢ يا اللهم يا اللهم نيچون بني
ترك ايتدك نيچون خلاصمدن و نهايتمك سوزلرندن ايراق سين ٣ يا اللهم کوندز فرياد ايدرم و بني
استجابت ايتمزسين کيجه‌ده دخي بکا سکوت يوق ٤ اما سن قدوس سين يا اسرائيلك تسبيحاتنده
ساکن اولان ٥ آبالرمز سکا توکل ايتديلر توکل ايتديلر و انلري خلاص ايتدك ٦ سکا فرياد ايتديلر
و قورتلديلر سکا صغنديلر و عار چکمديلر ٧ بن ايسه صوغلجان ايم انسان دکلم آدملرك رسوايلکي و خلقك
حقارتي ايم ٨ جمله بني کورنلر بني استهزا ايدرلر دوداغي اوزادرلر باشي صالوب ديرلر که ٩ ربه توکل
ايتدي که اني قورتاره اني قورتارسون چونکه اندن حظ ايدر ١٠ حقا سن بني رحمدن چقاردك انامك
ممه‌لرينك يانينده ايکن بني امين ايتدك ١١ انا رحمندن سکا براغلدم انامك قارنندن برو اللهم سن
سن ١٢ بندن اوزاق اولما چون مضايقه يقيندر و ياردمجي يوقدر ١٣ بيچه بوغالر بني چويرديلر باشان
بوغالري بني احاطه ايتديلر ١٤ اوزرمه آغزيني آچديلر قوپاران و باغيران آرسلان کبي ١٥ صو کبي
دوکلدم جمله کمکلرم آيرلديلر يورکم بال موي کبي اولوب بغرساقلرم ايچنده اريمشدر ١٦ قوتم صقسي
کبي قورودي و دلم بوغازمه يايشدي بني اولم طپراغنه قودك ١٧ چون کوپکلر بني چويرديلر شريرلرك
جمعيتي بني احاطه ايلدي اللرمي و آياقلرمي دلشلر ١٨ جمله کمکلرمي صايايم انلر باقرلر و بکا دقت ايله
نظر ايدرلر ١٩ کنديلرينه اثوابلرمي اولشترديلر و قفتانمه اوزرينه قرعه‌يي آتديلر ٢٠ و سن يا رب اوزاق
اولما يا بنم قوتم بنم ياردممه يتش ٢١ جانمي قلجدن بنم بريجکي کوپکك قوتندن قورتار ٢٢ بني استجابت
ايدوب آرسلانك آغزندن و کرکدانك بوينزلرندن خلاص ايله ٢٣ قرنداشلرمه سنك اسمکي حکايت ايده‌يم
جماعتك اورتاسنده سني مدح ايده‌يم ٢٤ اي ربدن قورقانلر اني مدح ايدك جمله يعقوبك نسلي اکا
مجد ايليك و جمله اسرائيلك ذريتي اندن قورقك ٢٥ چونکه مصيبتلونك مصيبتيني خور کورمدي و اندن
اکراه ايتمدي و اندن يوزيني کزلمدي هم اکا فرياد ايتدوکي زمان استماع ايلدي ٢٦ بيوك جماعتده
مدحم سندن اولا اندن قورقانلرك اوکنده نذرلرمي ادا ايده‌يم ٢٧ فقرا ييه‌لر و طويوق اولالر ربي آرايانلر
اني مدح ايده‌لر سزك قلبکز ابدا ياشايه ٢٨ يرك جمله انتهالري ربي ذکر ايدوب اکا رجوع ايده‌لر
و جمله امتلرك قبيله‌لري حضورکده سجده ايده‌لر ٢٩ زيرا ملك ربكدر و امتلرده سلطان اودر
٣٠ يرك جمله سميز کسنه‌لري ييه‌لر و سجده ايده‌لر طپراغه انن کسنه‌لر جمله‌سي اکا رکوع ايده‌لر اول
دخي که کندو جانيني ديرلتمکه قادر اولماز ٣١ انلرك نسلي اکا عبادت ايده و ربه جيل ايچون معدود
اولا ٣٢ کله‌لر و ايتدوکي عدالتيني طوغاجق قومه اعلام ايده‌لر ۞

يكرمى اوچنجى مزمور

١ داودك مزموريدر ربّ چوبانم در بڭا نسنه اكسك اولماز ٢ بنى اوت مكانلرنده ياتورر راحت صولرينڭ
يانـنده بنى كزدورر ٣ جانمه حضور ويرر كندو اسمى ايچون بنى طوغرولغڭ يوللرنده هدايت ايدر
٤ اگرچه اولم كولگه‌سنڭ دره‌سنده كزرسم ده شردن قورقمم زيرا سن بنمله سن سنڭ دگنگڭ و سنڭ
عصاڭ بڭا تسلّى ويررلر ٥ دشمنلرمڭ قرشوسنده اوگمده سفره‌مى قوررسن باشمى ياغ ايله ياغلادڭ كاسه‌م
طاشقين در ٦ تحقيق عمرمڭ جمله كونلرنده خيرات و حسنات بڭا مرافقت ايده‌جكدر و طول ايّامده
ربّڭ اونـده سـاكـن اولـورم ۞

يكرمى دردنجى مزمور

١ داودڭ مزموريدر ير و انڭ طولوسى مسكون دنيا و ايچنده ساكن اولانلر ربّڭ در ٢ زيرا او اني
دكزلر اوزرنده تمللدى و اني ايرماقلر اوستنده مقيم ايتدى ٣ ربّڭ طاغنه كيم چقر و انڭ قدسنـڭ
مكاننده طوراجق كيمدر ٤ اللرى تميز و قلبى پاك اولان كه كوڭلنى باطلله ويرمز و حيله ايله يمين
ايتمز ٥ ربّدن بركات و خلاصنڭ اللّهندن احسانلر آلسه گرك ٦ بو در اني آراياتلرڭ نسلى حضورڭى
آراياتلرڭ يعقوب نسلى بو در سلاه ٧ اى قپولر باشلرڭزى قالدرڭ و ابدى قپولر مرتفع اولڭ كه مجدڭ
ملكى كيره ٨ بو مجدڭ ملكى كيمدر قوى و جبّار ربّ و جنكده قاهر ربّ ٩ اى قپـولر باشلرڭزى
قالدرڭ و اى ابدى قپولر مرتفع اولڭ كه مجدڭ ملكى كيره ١٠ بو مجدڭ ملكى كيمدر عساكرڭ ربّى
مجـدڭ مـلـكى آو در سـسـلاه ۞

يكرمى بشنجى مزمور

١ داودڭ مزموريدر يا ربّ سڭا جانمى قالدررم ٢ اللّهم سڭا توكّل ايدرم كه عارلنميام دشمنلرم بندن
افتخار ايتمسونلر ٣ و جمله سڭا قنلانـانلر عارلنميالر بلا سبب خاينلق ايدنلر عارلنسونلـر ٤ يا ربّ
يوللرڭى بڭا كوستر سبيللرڭى بڭا اوكرت ٥ بنى حقيقتڭده كزدر و بڭا تعليم ايله زيرا سن خلاصمڭ
اللّهى سن بتون كون سڭا قنلانورم ٦ رحمتلرڭى و احسانلرڭى ياد قل يا ربّ زيرا انلر ازلـدن در
٧ گنجلكمڭ كناهلرينى و تجاوزلرمى خاطرڭده طوتمه سن رحمتڭه كوره سنڭ ايولكڭ ايچون بنى
خاطرڭده طوت يا ربّ ٨ ربّ ايو و طوغرو در انڭ ايچون كناهكارلره يولى اوكردر ٩ حليملرى حكمده
كزدرر و حليملره كندو يولنى اوكردر ١٠ ربّڭ جمله سبيللرى رحمت و حقّ در انلره كه انڭ عهدينى
و شهادتلرينى حفظ ايدرلر ١١ اسمڭ ايچون يا ربّ كناهمى عفو ايله زيرا بيوكدر ١٢ ربّدن قورقان آدم

کیم در اختیار ایده‌جکی یولی ربّ اڭا اوکرده‌ ١٣ انڭ جانی خیرده کیجه‌لیه و انڭ نسلی یری میراث
ایلیه ١٤ ربّڭ سرّی کندو متّقیلرینه در عهدینی انلره اعلام ایده‌جکدر ١٥ کوزلرم دائما ربّه در زیرا
او آیاقلرمی آغدن چقاراجقدر ١٦ بڭا نظر ایله و بڭا مرحمت ایله زیرا بن یالڭز و مصیبتلو ایم
١٧ قلبمڭ اضطرابلری واسع اولدیلر بنی مضایقه‌لرمدن اخراج ایله ١٨ مصیبتمه و زحمتمه باق و جمله
کناهلرمی عفو ایله ١٩ دشمنلرمه باق که چوقدر و بڭا ظالم بغض ایله بغض ایدرلر ٢٠ جانمی حفظ
ایله و بنی خلاص ایله که خجل اولمیام چون سڭا توکّل ایتدم ٢١ کمال و استقامت بنی صقلاسونلر چون
سڭا منتظر ایم ٢٢ یا الله اسرائیلی جمیع مضایقه‌لردن خلاص ایله ۞

یکرمی آلتنجی مزمور

١ داودڭ مزموریدر بڭا حکم ایله یا ربّ زیرا بن کمالمده کزدم و ربّه اعتماد ایلدم قیلمدانمم ٢ بنی
دکه یا ربّ و بنی امتحان ایله بوکسرکلرمی و قلبمی قال ایله ٣ چون رحمتڭ کوزلرمڭ قرشوسنده در
و سنڭ حقیقتڭده کزندم ٤ باطل آدملر ایله اوترمادم و منافقلر ایله دخل ایتمدم ٥ شریرلرڭ
جماعتنه بغض ایتدم و یرامز ایله اوترمم ٦ پاکلك ایله اللرمی ییقایایم و مذبحڭی طواف ایدرم یا ربّ
٧ شکر آوازینی دیڭلتمك و جمله عجایبلرڭی حکایت ایتمك ایچون ٨ یا ربّ سنڭ بیتڭڭ مکانینی و سنڭ
عزّتڭ ساکن اولدوغی یری سودم ٩ جانمی کناهکارلر ایله و حیاتمی قانلو آدملر ایله قبض ایلمه
١٠ زیرا انلرڭ اللرنده یرامزلق و انلرڭ صاغ الی پر رشوتدر ١١ بن ایسه کمالم ایله کزرم بنی خلاص
ایله و بڭا مرحمت ایله ١٢ آیاغم طوغرولقده طوردی جماعتلرده ربّه تبارك ایده‌یم ۞

یکرمی یدنجی مزمور

١ داودڭ مزموریدر ربّ نورم و خلاصمدر کیمدن قورقایم ربّ عمرمڭ قوّتی در کیمدن خوف ایده‌یم
٢ یرامزلر دشمنلرم و عدولرم اتمی یمك ایچون اوزرمه یقلاشدوغی زمان سورچدیلر و دوشدیلر ٣ اکر
عسکر اوزرمه اوردو قورر ایسه‌ده یورکم قورقمز اکر جنك اوزرمه قلقرسه بن بوڭا اعتماد ایده‌رم
٤ بر شی ربّدن دیلدم انی طلب ایدرم که عمرمڭ جمیع ایّامنده ربّڭ اونده اوتوروب انڭ جمالنی کورمیم
و هیکلنی زیارت ایده‌یم ٥ زیرا بلا کوننده بنی چادرنده صقلایاجقدر کندو خیمه‌سنڭ کزلو یرنده
بنی کزلیه‌جکدر بنی بر قیایه قالدیراجقدر ٦ و شمدی اطرافده‌کی دشمنلرم اوزرینه باشم رفعتلو اولوب انڭ
چادرنده کلبانکله ذبیحه‌لر ذبح ایده‌یم ارلایایم و ربّه ترنّم ایده‌یم ٧ یا ربّ آوازمی دیڭله که انکله
چاغریرم بڭا دخی مرحمت قیل و بنی استجابت ایله ٨ سنڭ طرفڭدن قلبم دیرکه دیدارمی آرایڭ سنڭ
دیدارڭی یا ربّ آرایاجغیم ٩ بندن دیدارڭی کزلمه غضبده قولڭی ردّ ایتمه بڭا یاردمم ایدڭ بنی براقمه بنی

ترك ايلمه اى خلاصمك اللهى ١٠ اكر بابام وآنام بنى ترك ايدرسه ده رب بنى قبول ايده جكدر
١١ يا رب بكا يولكى اوكرت دشمنلرمك سببندن سبيل مستقيمده بنى هدايت ايله ١٢ دشمنلرمك
مراديته بنى تسليم ايلمه زيرا يلان شاهدلرى وزورى سويلينلر اوزرمه قالقديلر ١٣ ديريلرك يرنده
ربك ايولكنى كوره جكمى اينانمسيدم مأيوس اولوردم ١٤ ربه منتظر اول وقوى اول وقلبكه تقويت ويره جكدر
ايمدى ربه منتظر اول ۞

يكرمى سكزنجى مزمور

١ يا رب سكا چاغيررم اى بنم قيام بكا جواب ويرمييوب سكوت ايمه كه اكر سكوت ايدرسك مزاره
اينلره بكزمييم ٢ سكا چاغيردوغمده وقدسكك داخلنه اللرمى قالديردوغمده تضرعلرمك آوازينى دكله
٣ شريرلر ايله وبرامزلق ايشلينلر ايله بنى سوروكلمه كه قوكشولريله صلح سويلشرلر وقلبلرنده مكلك
وار ٤ انلره عمللرينه كوره وير وانلرك عمللرينك مكلكنه كوره والليرينك عملنه كوره انلره وير انلره انلرك
جزاسنى دونـدر ٥ ربك عمللرينى وانك اللرينك ايشنى تأمل ايتمدكلرى ايچون انلرى يقوب ياپميه
٦ متبارك رب كه تضرعلرمك آوازينى استماع ايتمشدر ٧ رب قوتم وقلقانم در قلبم اكا اعتماد ايتدى
وامداد بولدم انك ايچون قلبم ابتهاج ايتدى وتسبيحم ايله اكا شكر ايده جكم ٨ رب انلره قوت وكندو
مسيحنك خلاصلرينك قوتى در ٩ قومكى قورتار وميراثكى بركتله انلرى كودوب ابدا رفعتلو ايله ۞

يكرمى طقوزنجى مزمور

١ داودك مزمورى در ربه ويرك اى جبارزاده لر اللهه مجد وعزتى ويرك ٢ ربه اسمنك مجدينى ويرك
ربه قدسك زينتنده سجده ايليك ٣ ربك آوازى صولر اوزرنده در مجدك اللهى كورلـدر رب چوق
صولر اوزرنده در ٤ ربك آوازى قوت ايله ربك آوازى جلالت ايله در ٥ ربك آوازى ارز آغاجلرينى
قرار بلى رب لبنانك ارز آغاجلرينى قرار ٦ وانلرى بوزاغو كبى لبنانى وسيريونى كركدان ياورسى كبى
صچرادر ٧ ربك آوازى آتشك علولرينى قسمـيـارر ٨ ربك آوازى بريه يى دتردر رب قادس بريه سنى دتردر
٩ ربك آوازى كيك صغنلرينى طوغردر واورمانلرى صويار وهيكلنده هپسى انك عزتنى سويلر ١٠ رب
طوفانده اوتورر ورب ابدا ملك اوتورر ١١ رب كندو قومنه قوت ويره جكدر رب كندو قومنى سلامت
ايله بركتليه جكدر ۞

اوتوزنجى مزمور

١ داودك مزمورى وآغنيه سى كندو اوينك تبركى ايچون ٢ سنى اعلا ايدرم يا رب كه بنى يوجه

اَیلَدُكْ دُشمَنلَرِمی بَندَن تَفریح ایتمَدُكْ ٣ یا اللّٰهم رَبّ سکا فریاد اَیلَدُم وَ بکا شِفا ویردُكْ ٤ یا رَبّ جانمی
مَزاردَن چقاردُكْ بَنی دیری صَقلادُكْ كه چُقوره اینمَیَم ٥ رَبّه ارلایكْ ای اَنُكْ صالحلَری وَقُدسنُكْ ذِكرینه •
شُكر اَیلَیكْ ٦ زیرا اَنُكْ غضبی بر آن اَمّا اَنُكْ رضاسی بر عُمر طورور آخشامده آغلایش قونارسه صباحدن
سُرور اُولور ٧ وَ بن رفاهیتمده دیدمكه اَبَدا قیلدامیَام ٨ یا رَبّ رضاكْ ایله قوّتی طاغمده اقامت اَیلَدُكْ
اَمّا یوزكی كیزلَدوكُكْ كبی شاشقین اُولدم ٩ یا رَبّ سکا فریاد اَیلَدُم وَ رَبّه تضرّع ایدوب دیدمكه
١٠ بنم قانمده نه فائده مزاره ایندوكمده طپراق سنی تعریف ایدرمی سنُكْ حقّنی اعلام ایدرمی ١١ دِكله
یا رَبّ وَ بکا مرحمت اَیلَه یا رَبّ بکا یاردمجی اُول ١٢ بکا یاسمی رقصه دوندردُكْ چُلمی چوزدُكْ وَ بکا سُروری
قوشاتدُكْ ١٣ اَنُكْ ایچون جانم سکا شُكر اَیلَیَه وَ سُكوت ایتمیَه یا اللّٰهم رَبّ دائما سنی تعریف
ایدهجكم ۞

اُوتوز برنجی مزمور

١ موسیقار باشیَه ویرلن داودكْ مزموریدر ٢ یا رَبّ سکا توكّل ایتدم كه اَبَدا عارلنمَیام عدالتكْ ایله
بنی قورتار ٣ قولاغنی بکا تمییل ایله تیز بنی قورتار بکا قوّتلو قیا حصارلو او كبی اول كه بنی خلاص
ایدهسن ٤ زیرا بنم قیام وَ قلعهم سن سن ایمدی اسمكْ ایچون بنی ارشاد ایله وَ كتور ٥ بنی آغدن
چقار كه انی بنم ایچون كیزلوجه قوردیلر زیرا قوّتم سن سن ٦ اَلكه روحمی امانت قورم ای حقّكْ اللّٰهی
رَبّ بنی خلاص ایتدكْ ٧ بی معنی بُطلانلری گوزدنلره بغض ایدرم اَمّا بن رَبّه توكّل ایتدم ٨ سنكْ
احسانكله شن اولوب مسرور اولایم چون مصیبتمی گوردكْ وَ مضایقهلرده جانمی بلدكْ ٩ وَ بنی دشمنكْ
اَلنده حبس ایتمیوب آیاقلرمی وسعتده اقامت ایلدكْ ١٠ بکا مرحمت قیل یا رَبّ زیرا ٹقلتم وار گوزم
جانم وَ قارنم دردن بوزلدی ١١ زیرا عمرم المدن وَ یللرم آه ایتمكدن اكسلدی گناهم ایچون قوّتم
ضعیفلندی وَ كمكلرم چوروُدی ١٢ جمله دشمنلرم ایچون قومشولرمه پك عیبه وَ آشنامه قورقویه اولدم بنی
طشرهده گورنلر بندن اوزاغه قاچرلر ١٣ آدملركْ خاطرندن میّت كبی اونودلدم صنمش قاب كبی اولدم
١٤ زیرا چوقلركْ مذمّهسنی ایشتدم هر طرفدن قورقوم وار ایدی اوزرمه بله مشاوره وَ جانمی طوتمق
ایچون فكر ایتدكلری وقتده ١٥ اَمّا بن یا رَبّ سکا صغنوب سن اللّٰهم سن دیدم ١٦ وقتلرم اَلكدهدر بنی
دشمنلرمكْ وَ بنی طرد ایدنلركْ اَلندن قورتار ١٧ دیدارکی قولكْ اوزرینه تنویر ایله مرحمتكْ ایچون بنی خلاص
ایله ١٨ یا رَبّ خجل اولمیام چون سکا استدعا اَیلَدم ظالملر خجل اولسونلر وَ مزارده سُكوت ایتسونلر
١٩ یلان دوداقلری دلسز اولسونلر كه صادق اوزرینه غرور وَ احتقار ایله سرت سویلرلر ٢٠ سندن
قورقانلره صقلادوغكْ ایولكْ نه قدر بیوكدر كه انی سکا توكّل ایدنلره آدم اوغللری اوكنده ایدرسن
٢١ انلری آدم فتنهلرندن دیدارككْ سترنده كیزلرسن انلری دللركْ چكشمهسندن چادرده اخفا ایدرسن

٢٢ رَبّ مُتَبَارَك أُولسُون چُون بڭا عَجِيب اِحسَانِنى حِصَارلُو شَهردَه كِبى اِظهَـار ايـلَـدِى ٢٣ وَبَن
شَاشقِنلِغمدَه دِيدُمكه كُوزلَرڭكُ اُوكِندَن مُنقَطِع اُولدُم نِهَايَت سڭا چَاغِردُوغُم زَمَان تَضرّعلَرُمكُ آوَازِينِى ،
اِشِتدُك ٢٤ رَبِّى سَوُك اِى جُملَه اَنُك قَدِيسلَرِى رَبّ مُؤمِنلَرِى حِفظ ايدَر وَمَغرُورلِق اِيدَنلَرَه اِفرَاط اِيلَه
جَزَاسِنى وِيرِر ٢٥ اِى جُملَه رَبّه تَوَكُّل اِيدَنلَر قُوَّتلَنُك اللّٰه دَخِى قَلبِكُزَه قُوَّت وِيرَجَكدُر ۞

اُوتُوز اِيكِنجِى مَزمُور

١ مَسكِيل مَقَامِندَه اُولَان دَاوُدُك مَزمُورِيدُر نَه مُوتلُو عِصيَانِى عَفو اُولُنمُشَه وَكُنَاهِى سَتر اُولُنمُشَه ٢ نَه
مُوتلُو اُول آدَمَه كِه رَبّ اكا كُنَاه حِسَاب اِيتمَز وَاَنُك رُوحِندَه حِيلَه يُوقدُر ٣ سُكُوت اِيتدُوكمدَه بُتُون
كُونُك نِهَايتِندَه تَكَلّم اَسكِيدِى ٤ چُون كِيجَه كُوندُز سَنُك اَلُك اُوزَرِمدَه آغِرلَنُور بَنُم يَاشلِغم يَاز
قُورَاقلِغِنَه دُوندِى سَلاَه ٥ خَطَامِى سڭا بِلدُردُم وَكُنَاهِمى كِزلَمَدُم وَدِيدُمكه قَبَاحَتلَرِمى رَبّه اِعتِرَاف اِيدَهيِم
سَن دَخِى كُنَاهِمُك يَرَامَزلِغِنى عَفو اِيلَدُك سَلاَه ٦ اَندَن اُوتُرى بُولُنَاجَغُك وَقِتندَه سڭا هَر صَالِح دُعَا اَيلَيَه
چُوق صُولَرُك طَاشقِنلِغِندَه اكا يَتِشمَيَهلَر ٧ سَن بڭا مَلجَا سِن بَنِى مُضَايَقَهدَن حِفظ اِيدَرسِن خَلاَصُك
آلقِشلَرِى اِيلَه بَنِى اِحَاطَه اِيدَرسِن سَلاَه ٨ سڭا آڭلاَدَايِم وَكِرَجَكُك يُولِى سڭا اُوكرَدَهيِم كُوزُم اِيلَه سڭا
اِشَارَت اِيدَهيِم ٩ اِدرَاكسِز آت يَا قَاتِر كِبى اُولمَاڭ كِه اَنلَرُك آغزِى لِجَام وَاُويَان اِيلَه صِقِلسَه كَـرَك
تَاكِه سڭا يَقلاَشمَيَهلَر ١٠ يَرَامَزَه چُوق آغرِيلَر اُولُور اَمّا رَبّه تَوَكُّل اِيدَنِى رَحمَت اِحَاطَه اَيلَيَجَكدُر ١١ اِى
صِدِّيقلَر رَبّ اِيلَه سَوِنُك وَشَن اُولُك وَقَلبِى مُستَقِيم اُولاَنلَر جُملَهكُز تَهَلّل اَيلَيُك ۞

اُوتُوز اُوچُنجِى مَزمُور

١ اِى صَادِقلَر رَبّدَه تَغَنّى اَيلَيُك مَدح مُستَقِيملَرَه يَرَاشُور ٢ رَبِّى طَنبُور اِيلَه تَعرِيف اَيلَيُك اكا اُون
تَللُو سَاز اِيلَه تَرمِير اَيلَيُك ٣ اكا بِريَڭى تَسبِيح اِرلاَيُك چَالغِى آهَنك اِيلَه بِر خُوش اَيلَيُك ٤ زِيرَا رَبُّك
سُوزِى طُوغرُو دُر وَجُملَه اَنُك اِيشلَرِى حَقّ اُوزرَه دُر ٥ رَبّ عَدَالَتِى وَحُكمِى سَوَر يَر رَبُّك اِحسَانِى اِيلَه ،
طُولُو دُر ٦ رَبُّك سُوزِى اِيلَه كُوكلَر وَجُملَه اَنُك عَسكَرلَرِى اَنُك آغزِينُك نَـفَسِى اِيلَه يَاپِلدِى ٧ دَڭزُك
صُولَرِينِى بِر يِغِنَه جَمع اِيدَر دَرِيڭلِكلَرِى خَزِينَهلَردَه قُور ٨ جُملَه اَرض رَبّدَن قُورقسُون جَمِيع مَسكُون
دُنيَانُك سَاكِنلَرِى اَندَن خَوف اِيتسُونلَر ٩ زِيرَا اُو سُويلَدِى وَاُولدِى اُو اَمر اِيتدِى وَوَاقِع اُولدِى
١٠ رَبّ اُمّتلَرُك مُشَاوَرَهسِنِى اِبطَال اِيدَر قَوملَرُك فِكرلَرِينِى مَحو اِيدَر ١١ رَبُّك نَصِيحَتِى اَبَدًا وَقَلبِنُك فِكرلَرِى
دَور بَدَور طُورُر ١٢ نَه مُوتلُو اُول اُمّتَه كِه اَنلَرُك اَللّٰهى رَبّ دُر وَاُول قَومَه كِه اَنِى كَندُويَه مِيرَاثَه اِختِيَار
اَيلَدِى ١٣ رَبّ كُوكلَردَن بَاقَر جُملَه آدَم اُوغُللَرِينِى كُورُر ١٤ كَندُو مَجلِسِنُك مَكَانِـندَن يَرُك جُملَه
سَاكِنلَرِينَه بَاقَر ١٥ اُو اَنلَرُك قَلبِنى يَرَاتدِى جُملَه اَنلَرُك عَمَللَرِينِى اِدرَاك اِيدَر ١٦ مَلِك چُوق عَسكَر اِيلَه

قورتلمز چوق قوت ایله جبار خلاص اولمز ۱۷ آت قورتارمغه باطل نسنه در هم قوت چوقلغیله خلاص
ایده‌مز ۱۸ ایشته ربك كوزی كندودن قورقانلر اوزرینه و انك احسانینه قتلانانلره در ۱۹ انلرك جانینی
اولمدن قورتارمق ایچون و انلری قحطلقده دیری صقلمق ایچون ۲۰ جانمز ربه منتظردر امدادمز و قلقانمز
او در ۲۱ زیرا قلبمز انكله سوینه‌جكدر انك مقدس اسمنه صیغندوغمز ایچون ۲۲ یا رب سنك مرحمتك
اوزرمزه اولسون نته‌كه سكا توكل ایتدك ۞

اوتوز دردنجی مزمور

۱ داودك مزموریدر كه آبیملكك اوكنده صورتینی دكشدردوكی زمان او انی قوودی وكیتدی هر وقت
ربه تبارك سویلیه‌یم حمدی دائما آغزمده اولور ۲ جانم ربدن اوكنور متواضعلر ایشیده‌لر و سوینه‌لر ۳ بنم
ایله ربی تعظیم ایلیك و انك آدینی برابر اعلا ایده‌لم ۴ ربی آرادم اول دخی بنی ایشیدوب جمله قورقولرمدن
بنی خلاص ایتدی ۵ اكا باقدیلر و منور اولدیلر هم انلرك یوزلری اوتانمدیلر ۶ بو فقیر چاغردی و رب
ایشتدی و انی جمله مضایقه‌لرندن خلاص ایتدی ۷ اندن قورقانلرك چوره‌سنده ربك ملكی اوردوی قورر
و انلری قورتارر ۸ طاتك و كورك كه رب ایودر نه موتلو اكا توكل ایدنه ۹ ربدن قورقك ای انك
قدیسلری زیرا اندن قورقانلر احتیاج چكمزلر ۱۰ آرسلانجقلر ضرورت و آجلق چكرلر اما ربی آرایانلر
هیچ بر ایولك اكسك اولمز ۱۱ كلك اوغلانجقلر بنی دكلیك سزه ربك قورقوسنی اوكرده‌یم ۱۲ كیمدر
اول آدم كه حیات ایستر و ایولك كورمك ایچون ایاملری سور ۱۳ دلكی كمكلكدن و دوداقلركی حیله سویلمكدن
صقله ۱۴ كمكلكدن اجتناب ایله و ایولك ایله صلحی آرا و اكا اتباع ایله ۱۵ ربك كوزلری صادقلری
اوزرنده در و انك قولاقلری انلرك فریادینه آچق در ۱۶ ربك یوزی بد فاعللره قرشو در انلرك ذكرینی
یردن استیصال ایتمك ایچون ۱۷ صدیقلر فریاد ایدرلر و رب استجابت ایدوب انلری جمله مضایقه‌لرندن
خلاص ایدر ۱۸ رب قلبی منكسرلره یقین در و روحی منسحقلری خلاص ایدر ۱۹ صادقك دردلری چوقدر
اما رب انی جمله‌لرندن قورتارر ۲۰ جمله انك كمكلرینی صقلیور انلردن بریسی قیرلمادی ۲۱ شریر
ظالملری اولدرر و صادقلره بغض ایدنلر خراب اولورلر ۲۲ رب كندو قوللرینك جاننی خلاص ایدر و اكا
صیغنانلردن بریسی خراب اولماز ۞

اوتوز بشنجی مزمور

۱ داودك مزموری یا رب بنم ایله غوغا ایدنلر ایله غوغا ایله بنم ایله جنك ایدنلر ایله جنكلش
ایله ۲ قلقانی و سپری طوت و بنم امدادمه قلق ۳ مزراقی چقار و بنی اطراد ایدنلرك یولنی كس جانمه
دی كه سنك خلاصك بن ایم ۴ جانمی آرایانلر خجل اولوب اوتانسونلر بكا كمكلك صانانلر كرو دونوب

محجوب قالسونلر ٥ روزكارك اوكنده صمان اواغى كبى اولسونلر و ربّك ملكى انلرى قووسون ٦ انلرك يولى
قراكلو و سورشكن اولسون و ربّك ملكى انلرى اطراد ايلسون ٧ زيرا سببسز بنم ايچون چقورده آغنى
كزلديلر سببسز بنم جانمه خندق قازديلر ٨ بلمز بلا اكا اوغراسون و انك كزلدكى آغ انى طوتسون
همان اول بلا ايچنه او دوشسون ٩ و جانم ربده شن اولوب انك خلاصندن مسرور اولا ١٠ جمله
كمكلرم ديه‌لر يا ربّ سنك كبى كيم وار كه دردلويى كندودن قوتلو كمسه‌دن و فقيرى و مسكينى انى
يغماليانلردن قورتاريرسن ١١ يالان شاهدلرى قلقارلر و بلمدوكمى بكا سؤال ايدرلر ١٢ بكا ايولك يرينه
كملك جانمه محروملق ادا ايتديلر ١٣ بن ايسه خسته اولدقلرنده چل كيردم و اوروج ايله جانمه
جفا ايدردم و بنم دعام بكا قويمه دونردى ١٤ دوستم يا قرنداشم ايچون كبى كزردم آنا ماتملوسى كبى
قساوت چكوب بوكلوردم ١٥ امّا انلر آقساقلغمده سونديلر و جمع اولديلر بن بلمدن اوزرمه ادنا كمسه‌لر
جمع اولديلر بنى پرتديلر و دكمديلر ١٦ مرائيلر ايله و مستهزيلر ايله اوزرمه ديشلرينى گجرداتديلر
١٧ يا ربّ نيجه‌يه‌دك باقرسن انلرك خرابلغندن نفسمى و بريجك جانمى آرسلانلردن قورتار ١٨ سكا
بيوك جماعتده شكر ايده‌يم سكا عظيم قومده حمد ايده‌يم ١٩ بكا ناحق يره دشمن اولانلر سونمسونلر
و بكا سببسز بغض ايدنلر كوز قيمسونلر ٢٠ زيرا سلامت سويلمزلر و يرده راحتلو اولانلر اوزرينه حيله
ماده‌لرينى فكر ايدرلر ٢١ و اوزرمه آغزينى بوللايوب هى هى كوزمز كوردى ديديلر ٢٢ كوردك يا ربّ سكوت
ايتمه يا ربّ بندن ايراق اولمه ٢٣ اويان و بنم حكممه آكاه اول يا اللّهم يا ربّم دعوامه اويان ٢٤ سنك
عدالتكه كوره بكا حكم ايله يا اللّهم ربّ و بنم اوزرمه سونمسونلر ٢٥ قلبنده هى مرادمز اولدى ديمسونلر
و انى ابتلاع ايلدك ديمسونلر ٢٦ بنم بلامدن سوننلر خجل اولوب بله اوتانسونلر اوزرمه تكبّر ايدنلر
عيب و حجاب ايله ملبوس اولسونلر ٢٧ حقّمى استينلر ارلايوب شن اولسونلر و دائما ديسونلر كه كندو
قولنك سلامتنى استين ربّ متعظّم اولسون ٢٨ دلم عدالتكى و حمدكى هر كون سويلسه كرك ۞

اوتوز آلتنجى مزمور

١ ربّك قولى داودك موسقار باشى‌يه ويرلن مزمورى قلبمك درونده فاسقك عصيانى ديركه انك كوزلرى
اوكنده اللّهك قورقوسى يوقدر ٢ زيرا كندو كندويه مداهنه ايدر بغض اولناجق يرامزلغنى بولق
خصوصنده ٣ انك آغزينك سوزلرى يرامزلق و حيله در ايولك ايتمكه ادراك ايتمكدن واز كچدى
٤ كندو دوشكنده يرامزلغى فكر ايدر ايو اولميان يول اوزرنده طورر و شرّدن نفرت ايتمز ٥ يا ربّ سنك
رحمتك كوكلره‌دك سنك حقيقتك تا بلوتلره‌دك در ٦ سنك عدالتك يوجه طاغلر كبى و احكامك قعر
عظيمدر انسانى هم حيوانى صقلرسن يا ربّ ٧ رحمتك نه قيمتلو در يا الله انك ايچون آدم اوغللرى
قناتلرك كولكه‌سنه صيغنورلر ٨ اوكك ياغى ايله طويلورلر ذوقلرك ارماغندن انلره ايچوره‌سن ٩ زيرا

حَیَاتُكْ مَنبَعِی سَنْدَه در سَنْكْ نُورُكْله نُور كُورُورُز ١٠ سَنِی بِلَنلَره رَحْمَتِكْی وَقَلبِی مُستَقِیملَره
عَدَالَتِكْی مُمتَدّ ایلَه ١١ غُرُور آیَاغِی اُوزَرِمَه كَلمَسُون وَفَاسِقلَرِكْ اَلِی بَنِی قَوِلدَامَسُون ١٢ فِسق ایشلَیَنلَر
اُورَادَه دُوشدِیلَر آتِلدِیلَر وَقَلقمَغَه قَادِر اُولمَزلَر

اُوتُوز یَدِنجِی مَزمُور

١ دَاوُدُكْ مَزمُورِی شَرِیرلَر اِیچُون مُضطَرِب اُولمَا هَم بَد فَاعِللَرَه رَشك ایتمَه ٢ زِیرَا اُوتلَق كِبِی تِیز
بِچِلِرلَر وَتَازَه اُوتُكْ یِپرَاغِی كِبِی قُورُولُورلَر ٣ رَبّه صِغِن وَاَیُولِك ایلَه یَرده سَاكِن اُول وَحَقِیقَت ایلَه بَسلَن
٤ رَبّ ایلَه صَفَا ایلَه وَسَكَا كُوكلُكْ مُرَادِینِی وِیرَهجَكدُر ٥ رَبّه یُولِكْی اِصمَرلَه وَاكَا تَوَكُّل ایلَه وَاو
اِیدَهجَكدُر ٦ وَسَنُكْ صِدقِكْی نُور كِبِی وَحُكمِكْی اُویلَه كِبِی چِقَارَاجَقدُر ٧ رَبّه قَایِل اُول وَصَبر ایدُوب
اكَا قِتلَان وَاُول كِمسَه اِیچُون مُضطَرِب اُولمَه كِه كَندُو یُولِندَه اِیشِی رَاست اُولَا نَه مَكرُوهَات ایشلَیَن
آدَم اِیچُون ٨ غَضَبدَن فَارِغ اُول وَحِدَّتِی قُویوِیر هِیچ بِر وَجه ایلَه كَمیلك ایتمَك اِیچُون اِیجمَه ٩ زِیرَا
شَرِیرلَر قِرِلسَه كَرَك اَمَّا رَبّه قِتلَانَانلَر اَنلَر یَرِی مِیرَاث اِیدَهجَكلَردُر ١٠ بِر آز دَخِی وَیرَامَز یُوق اُولَا مَكَانِینِی
تَأَمُّل اِیدَهسِن اُو اِیسَه یُوقدُر ١١ اَمَّا مُتَوَاضِعلَر یَرِی مِیرَاث اِیدَهلَر وَسَلَامَتكْ چُوقلِغِندَه ذَوقلَنَهلَر
١٢ فَاسِق صَادِق اُوزَرِینَه قَصد ایدَر وَاَنُكْ اُوزَرِینَه دِیشلَرِی ایلَه غِجِردَار ١٣ رَبّ اِیسَه اكَا كُولَر زِیرَا
كُورُر كِه اَنُكْ كُونِی كَلِیُور ١٤ فَاسِقلَر قِلِجِی چِقَارِدِیلَر وَیَایِنِی یَاصدِیلَر فَقِیرِی وَمِسكِینِی دُوشُرمَك وَطُوغرُو
یُوللُولَرِی بُوغَازلَمَق اِیچُون ١٥ قِلِجلَرِی كَندُو یُورَكلَرِینَه كِیرَه وَیَایلَرِی قِرِلَه ١٦ صِدِّیقُكْ آزِی فَاسِقلَرِكْ چُوق
بُولُنغِندَن یَكدُر ١٧ زِیرَا فَاسِقلَرُكْ قُوللَرِی قِرِلَه صَادِقلَر اِیسَه رَبّ اَنلَرِی طَیَانُدُرر ١٨ رَبّ كَامِللَرُكْ كُونلَرِینِی
بِلُور وَاَنلَرُكْ مِیرَاثِی اَبَدًا اُولُور ١٩ بَلَا وَقتِندَه خَجِل اُولمَازلَر وَقَحط كُونلَرِندَه طُوق اُولُورلَر ٢٠ فَاسِقلَر هَلَاك
اُولَالَر وَرَبُّكْ دُشمَنلَرِی قُوزِیلَرُكْ یَاغِی كِبِی تَلَف اُولَالَر دُوتُنَه دُونُوب تَلَف اُولَالَر ٢١ فَاسِق اُودُنج آلُور
وَاُودَمَز اَمَّا صَادِق مَرحَمَت اِیدَر هَم وِیرُور ٢٢ زِیرَا رَبُّكْ مُبَارَكلَرِی یَرِی مِیرَاث اِیدَرلَر وَاَندَن مَلعُون
اُولَانلَر اِستِیصَال اُولُنَاجَقلَردُر ٢٣ اَیُو آدَمُكْ آدِملَرِی رَبدَن طُوغرُلُور وَاَنُكْ یُولِندَن حَظّ اِیدَر ٢٤ دُوشَرسَه
یِقلمَز چُون رَبّ اَلِنِی طَیَانُدُرر ٢٥ اُوغلَان اِیدُم وَقُوجَادُم صَادِقِی مَترُوك كُورمَدُم نَه نَسلِنِی اَتمَك دِلَنِین
٢٦ بُتُون كُون مَرحَمَت اِیدَر وَاُودُنج وِیرِر وَنَسلِی بَرَكَتدَه دُر ٢٧ كَتلُكدَن دُون كِت اَیُولِك ایلَه وَاَبَدًا
مُعَمَّر اُولُورسِن ٢٨ زِیرَا رَبّ عَدَالَتِی سَوَر وَقَدِیسلَرِینِی تَرك ایتمَز اَبَدًا مَحفُوظ اُولُورلَر فَاسِقلَرُكْ نَسلِی اِیسَه
اِستِیصَال اُولُنَه ٢٩ صَادِقلَر یَرِی مِیرَاث اِیدَهجَكلَردُر وَاَبَدًا اَندَه سَاكِن اُولَاجَقلَردُر ٣٠ صَادِقُكْ آغزِی
حِكمَتِی سُویلَر وَاَنُكْ دِلِی حُكمِی تَكَلُّم اِیدَر ٣١ اَللّٰهنُكْ شَرِیعَتِی اَنُكْ قَلبِندَه دُر اَنُكْ آدِملَرِی صَالِنمَیَه
٣٢ فَاسِق صَادِقِی كُوزَدِر وَاَنِی اُولدُرمَكَه آرَار ٣٣ اَمَّا رَبّ اَنِی اَنُكْ اَلِنَه قُومَاز وَحُكم اُولُندُوغِی وَقتِندَه اُوزَرِینَه حُكم
ایتمَز ٣٤ رَبّه قِتلَان وَاَنُكْ یُولِنِی صَقلَا وَسَنِی رِفعَتلُو اِیدَر كِه یَرِی مِیرَاث اِیدَهسِن فَاسِقلَر قِرِلدُوغِندَه

كوروسين ٣٥ كوجلو فاسقى كوردم كه يشل دفنه آغاجى كبى يايلوردى ٣٦ اما كجدى واشته يوقدر انى
آرادم و بولنمادى ٣٧ كاملى كوزت وطوغرويه باق زيرا بو بيله آدمك صوكى سلامتدر ٣٨ اما كناهكارلر برله
قرلدلر. فاسقلرك صوكى كسله ٣٩ صادقلرك خلاصى ربدن در زيرا مضايقه وقتنده انلرك قوتى او در
٤٠ ورب انلره ياردم ايدوب انلرى خلاص ايدر انلرى ظالملردن قورتارر واكا توكل ايتدكلرى ايچون
انلرى خلاص ايلر ۞

اوتوز سكزنجى مزمور

١ داودك تذكير مزمورى يا رب بنى حدتكله تعزير ايتمه وغضبك ايله تأديب ايلمه ٢ زيرا اوقلرك
بكا كيرديلر وسنك الك اوزرمه انلدى ٣ غضبك ايچون اتمده صحت يوقدر وكناهم اوجندن كمكلرمه
سلامت يوقدر ٤ زيرا كناهلرم باشمدن آشديلر آغر يوك كبى طاقتمدن آغر اولديلر ٥ دليلكمك
اوجندن يرهلرم منتن اولدى وچوروردى ٦ بوكلدم وبتون كون قره‌لر ايله كيتمش كزرم ٧ زيرا
بكرساقلرم جراحت ايله طولو واتمده صحت يوقدر ٨ ضعيف ومنكسر اولدم ويوركمك تقلنندن نهات
ايتدم ٩ يا رب جمله بنم اشتياقم اوككده در وبنم آهم سندن كزلو دكلدر ١٠ يوركم خفقان ايدر
قوتم وكوزلرمك نورى بنى براقدى انلر دخى بنمله دكل ١١ بنى سونلر ودوستلرم يارمدن ايراق طورولر
اقربام دخى اوزاقدن طورولر ١٢ هم جانمى آرايانلر كمندلر چكديلر وكنكلمى آرايانلر برامزلق سويلشورلر
هم بتون كون حيله‌لر بيدا ايدرلر ١٣ بن ايسه صاغر كبى ايشتمدم وآغزينى آچميان دلسز كبى ايدم
١٤ بن ايشتمز آدم كبى وآغزنده معارضه‌سى يوق كبى اولدم ١٥ زيرا يا رب سكا قتلانورم يا رب اللهم
سن بكا جواب ويره‌جكسن ١٦ چون ديدم كه بولايكه بندن سونميه‌لر آياغم سورچدكده اوزرمه
تكبر ايدرلر ١٧ زيرا بن آقساقلغه حاضر ايم المم دائما اوككده در ١٨ زيرا بن كناهمى بلدررم خطام ايچون
غمناك ايم ١٩ اما دشمنلرم يا شايوب قوتلنورلر وبكا سببسز بغض ايدنلر چوغالورلر ٢٠ وايولك يرينه كملك
ادا ايدنلر بكا مخالفت ايدرلر ايولكه اويدوغم ايچون ٢١ يا رب بنى ترك ايتمه يا اللهم بندن ايراق اولما
٢٢ بنم امدادمه عجله ايله يا رب بنم خلاصم ۞

اوتوز طقوزنجى مزمور

١ يدوتون مقامى اوزرينه موسقار باشى‌يه ويرلن داودك مزمورى ديدمكه يوللرمى كوزده‌يم تاكه
دلم ايله خطا ايتميم مادامكه فاسق اوكمده در آغزيمى لجام ايله صقلايم ٢ خاموشلق ايله دلسز
اولدم ايولكدن سويلمكده سكوت ايلدم لكن آغريم حركته كلدى ٣ ايچمده قلبم حرارتلندى
تفكر ايتدوكمده آتش يارلادى ودلم ايله سويلدم ٤ يا رب صوكمى وكونلرمك اولچيسى نه در بكا بلدر

نه قدر یاشایاجغیم بلهیم ٥ اشته کونلرمی قریشلره دوندردك وعمرم اوکڭده یوق کبی در حقّا هر
آدم دائنده فانیدر سلاه ٦ تحقیق آدم باطل صورت ایله کزر تحقیق بیمعنی هنگامه ایدرلر ورقلر
دوشرر و بلمز انلری کیم آلور ٧ وشمدی نهیه قتلانورم یا ربّ امیدم سکا در ٨ جمله بنم عصیانلرمدن
بنی قورتار بنی سفیهلرك عیبنه قومه ٩ دلسز اولدم آغزمی آچمادم چون سن ایتدك ١٠ یارهڭی بندن کدر
سنڭ الڭك ضربندن تلف اولدم ١١ آدمی کناهلری ایچون تعزیر ایله تأدیب ایدرسك کوه کبی جمله
نفیسنی ایریدرسن حقّا هر آدم فانی در سلاه ١٢ اشت دعامی یا ربّ وفریادمه قولاق ویر بنم کوز یاشمه
صاغرلق کوسترمه زیرا بن یانکده غریب وجمله بابالرم کبی مسافر ایم ١٣ بندن فارغ اول که
کتمهمدن و اولمهمدن اوّل قوّتلنهیم ۞

قرقنجی مزمور

١ موسیقار باشیه ویریلن داودك مزموری ربّه انتظار ایله قتلاندم وبکا مایل اولوب فریادمی استماع
ایلدی ٢ وبنی کورلدینك قیوسندن بتاغلك چاموریندن چقاردی وآیاقلرمی قیا اوزرنده طوردروب آدملرمی
محکم ایلدی ٣ واللهمزه حمد ایچون آغزمه یڭی ارلایشی قودی چوقی کورهلر وقورقهلر وربّه صیغنالر ٤ نه
مونلو اول آدمه که ربّی کندو اعتمادینه قودی ومتکبّرلره ویالانه مایل اولانلره باقمدی ٥ یا ربّ اللهم سنڭ
ایشلدوکڭ عجایبڭ چوقدر وسنڭ* حقمزده اولان فکرلرڭ سکا بکسه ترتیب اوزره بیان ایدهمز اعلام وتقریر
ایتسم صایلمقدن زیادهلر در ٦ ذبح وپیشکشی استمدك بکا قولاقلری دلدك صعیده وکناه ایچون قربان
طلب ایتمدك ٧ او زمان دیدم که اشته کلیورم کتابڭ طومارنده بنم حقّمده یازلمشکه ٨ یا اللهم سنڭ ارادتڭی
ایتمکه استدم وتوراتڭ بغرساقلرم ایچنده در ٩ بیوك جماعتده عدالتڭی تبشیر ایلدم اشته دوداقلرمی منع
ایتمدم سن بلورسن یا ربّ ١٠ قلبمڭ درونندہ عدالتڭی کزلمدم صدقتڭی وخلاصڭی سویلدم احسانڭی
وحقّڭی عظیم جماعتده کتم ایتمدم ١١ سن دخی یا ربّ سنڭ رحمتڭی بندن منع ایلمه احسانڭ وحقّڭ
دایما بنی حفظ ایلسونلر ١٢ زیرا حسابسز بلالر بنی چوردیلر کناهلرم بکا یتشدیلر وانلری کورمکه
قادر دکلم باشمڭ صاچلرندن چوق اولدیلر هم قلبم بنی ترك ایلدی ١٣ یا ربّ بنی خلاص ایتمکه رضا ویر
یا ربّ بنم امدادمه عجله ایله ١٤ بنم جانمی هلاك ایتمکه آرایانلر برابر خجل اولوب اوتانسونلر بکا
کملك استینلر کرو دونسونلر وعارلنسونلر ١٥ انلرڭ عیبنڭ جزاسی ایچون بکا هی هی دینلر خراب اولسونلر
١٦ جمله سنی آرایانلر سرور وحبور ایتسونلر سنڭ خلاصڭی سونلر دایما دیسونلر که ربّ متعظّم اولسون
١٧ بن ایسه فقیر ومسکینم امّا ربّ بنی قایرر امدادم ومخلّصم سن سن یا اللهم تأخیر ایتمه ۞

قرق برنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموری   نه موتلو فقیری کوزدنه بلا کوننده رب اونی خلاص ایلیه‌جکدر
٢ رب اونی حفظ ایده‌جك و اونی دیری صقلیاجقدر یرده سعادتلو اولا و اونی دشمنلرینك مرادینه ویرمیه‌جکسن
٣ ضعیفلق دوشکنده ایکن رب اونی طیاندراجق خسته‌لکنده هپ دوشکنی دوندره‌جکسن ٤ بن دیدمکه یا رب
بکا رحمت ایله جانمه شفا ویر زیرا کناه ایلدم ٥ دشمنلرم بنم حقمده کلك سویلرلرکه نه‌زمان اوله‌جق و آدی ضایع
اوله‌جق ٦ انلردن بری کلمسه بنی کورمکه کلسه قلبنده یلان سویلردی یوركی کندویه برامزلق دوشوردی طشره
چیقنجه سویلردی ٧ بکا بغض ایدنلر جمله‌سی قرشومه چولیشیرلردی اوزرمه کلك فکر ایدرلردی ٨ دیرلر ایدی
که بلیعال رحمتی اکا یاپشدی یاتدوغی دردن آرتق قلقمز ٩ و بکا دوست اولان آدم که اکا اعتماد
ایدوب بنم اتمکمی یرایدی اوزرمه طبوق قالدردی ١٠ اما سن یا رب بکا رحمت ایله و بنی قالدرکه انلره
جزا ویره‌یم ١١ بوندن بلورم که بندن راضی سن که دشمنم اوزرمه سوینمز ١٢ بن ایسه کمالمده
بنی طیاندراجقسن و بنی دائما حضورکده اقامت ایده‌جکسن ١٣ اسرائیل اللهی رب ابددن الابده
متبارك اولسون آمین و آمین ۞

قرق ایکنجی مزمور

١ مسکیل مقامی اوزره موسقار باشی‌یه ویرلن قورح اوغللرینك مزموریدر   صولرك سیللری ایچون
کیك نیجه که حسرت چکر ایسه بنم جانم دخی سکا حسرت چکر یا الله ٢ جانم اللهه حی اللهه
تشنه‌در نه‌زمان کله‌یم و اللهك حضورنده کورنه‌یم ٣ کیجه و کوندز کوز یاشلرم بکا اتمك
ایدی بکا هر کون اللهك قنده‌در دیدکلرنده ٤ بونلری آکاردم و جانمی اوزرمه دوکردم که آلای
ایله کچردم و انلر ایله تهلیل و حمدك آوازیله بیرام ایدن جمهور ایله تا بیت اللهه کیدردم ٥ ای
جانم نیچون چوکرسن و بنده شماته ایدرسن قتلانی اللهه زیرا حضورینك خلاصلری ایچون
شکر ایده‌جك ایم ٦ یا الهم جانم بنده چوکدی نته‌که اردن و حرمونیلرك برندن کوچك طاغدن
سنی ذکر ایدرم ٧ اولوقلرکك صوتنده قعر قعره چاغرر جمله طالغه‌لرك و موجلرك اوزرمدن کچمشدر
٨ رب کوندزین کندو احسانینی ارسال ایده‌جك و کیجه‌ده انك اغنیه‌سی بنمله‌در هم حیاتمك اللهنه
دعا ایده‌جکم ٩ بنم قیام اللهه دیه‌یم نیچون بنی اونتدك نیچون دشمنمك ظلمی ایچون قره‌لری
کیمش کزه‌یم ١٠ دشمنلرم بنی سوکمکله کمکلری دلرلرچون بکا هر کون اللهك قنده‌در دیرلر
١١ نیچون چوکدك ای جانم و نیچون بنده شماته ایدرسن قتلانی اللهه زیرا دخی اکا شکر ایده‌جك ایم
یوزمك خلاصلری و الهم اودر ۞

قرق اوچنجی مزمور

۱ بکا حکم ایله یا الله وبنم دعوامی کور کرمسز امتدن جیله وظلم آدمیسندن بنی قورتار ۲ زیرا
سن قوتمک اللهی سن بنی نیچون قوودک نه دیو دشمنک ظلمی ایچون قره‌لری کیمش کزه‌یم ۳ نورکی
وحقیقتکی کوندر انلر بکا دلالت ایتسونلر بنی قدسکک طاغنه وچادرلرکه ادخال ایتسونلر ۴ اللهک
مذبحنه کیره‌یم سرورمک اللهنه وسنی طنبور ایله تعریف ایده‌یم یا الله بنم اللهم ۵ نیچون چوکدک
ای جانم ونیچون بنده شماته ایدرسن اللهه قتلان زیرا دخی اکا شکر ایده‌جکایم یوزمک خلاصلری
واللهم اودر

قرق دردنجی مزمور

۱ قوراح اوغللری ایچون مسکیل مقامنده موسقار باشی‌یه ویرلن مزموری در یا الله قولاقلرمز ایله
ایشتدک باباکرمز انلرک کونلرنده قدیم ایامده ایشلدوکک ایشی بزه نقل ایلدیلر ۲ سن کندو
الک ایله امتلری سوردک وباباکرمزی دیکدک سن قوملره جفا ایتدک وانلری طرد ایلدک ۳ زیرا اول
یری قلج ایله ملک ایدنمدیلر وانلرک بازوسی انلری قورتارمدی بلکه سنک صاغ الک وبازوک ودیدارکک
نوری زیرا انلردن راضی ایدک ۴ ملکم سن سن یا الله یعقوب ایچون خلاصلری سپارش ایله
۵ دشمنلرمزی سنکله اورالم اوزرمزه قلقانلری سنک اسمک ایله آیاق آلتنده چیکنه‌یه‌لم ۶ زیرا بن
یایمه صیغنمام وبنم قلجم بنی خلاص ایتمز ۷ بلکه بزی دشمنلرمزدن خلاص ایدجک وبزه بغض ایدنلری
اوتاندراجق سن سن ۸ بتون کون اللهده اوکنه‌لم واسمکی ابدا مدح ایلیه‌لم سلاه ۹ اما بزی قووب
اوتاندردک وعسکرمز ایله خروج ایتمزسن ۱۰ دشمندن بزی کرو دوندردک وبزه بغض ایدنلر بزی
کندولرینه یغماله‌دیلر ۱۱ بزی یه‌جک قیونلر کبی ویردک بزی امتلر آراسنه طاغتدک ۱۲ کندو قومکی
بهاسز صاتدک قیمتلرینی مراد ایتمدک ۱۳ بزی قومشولرمزه عیب ایچون وچوره‌لرمزده اولانلره مسخره‌لق
وکولش ایچون قودک ۱۴ بزی امتلر آراسنده مثل وقوملرده باش صالماسی ایچون قودک ۱۵ هرکون عارم
اوکمده‌در ویوزمک حجابی بنی اورتر ۱۶ بنی عیبلیانک وشتم ایدنک آوازی ایچون دشمن ومنتقم ایچون
۱۷ بو جمله بزه واقع اولدی یننه‌ده سنی اونتمدق هم عهدکه یالانجی چقادق ۱۸ قلبمز آردینه دونمدی
وسنک سبیلکدن آدملرمز عدول ایتمدی ۱۹ اکرچه بزی اژدرها یرنده ازدک ایسه وبزی اولم کولکه‌سی
ایله قپلادک ایسه ۲۰ اکر اللهمزک آدینی اونتمش یا بر غریب اللهه اللرمزی اوزاتمش اولایدق ۲۱ الله
بونی بزدن طلب ایتمزمی ایدی چونکه او قلبک مخفیلرینی بلور ۲۲ بلکه هرکون سنک ایچون قتل
اولنورز بوغازلنه‌جق قیونلرک حسابنده ایز ۲۳ اویان یا الله نیچون اویورسن مستیقظ اول بزی ابدا مردوه

ایتمه. ٢٤ نیچون دیدارکی کزلرسن بزم دردمزی وجفامزی اونودرسن ٢٥ چون جانمز طپراغه دك اکلدی
قارنمز یره یاپشدی ٢٦ بزه امداده قلق و بزی رحمتك ایچون خلاص ایله ۞

قرق بشنجی مزمور

١ سوسانیم مقامی اوزره موسیقار باشی‌یه ویرلن قوراح اوغللرینك مسکیل مقامنده محبتلر مزموریدر بنم
قلبم ایو سوزی اصدار ایدر احوالمی ملکه سویلرم لسانم ماهر کاتبك قلمی کبی در ٢ آدم
اوغللرندن زیاده کوزللندك ظرافت لبلرکه دوکلدی آنك ایچون الله سکا ابدا برکت ویرمشدر ٣ ای
جبار بود اوزرینه قلجکی قوشان که عزتك وشهرتك او در ٤ شهرتکده برخوردار اولوب رکوب ایله
حق حلم وعدالت ایچون و صاغ الك سکا هیبتلو نسنه‌لر اوکرده ٥ اوقلرك سوری در قوملر التکه
دوشه‌جکلردر ملکك دشمنلرینك یورکنه کیره‌لر ٦ سنك کرسیك یا الله ابد الاباد در مملکتکك عصاسی عدلك
عصاسیدر ٧ عدالتی سورسن و ظلمه بغض ایدرسن انك ایچون یا الله سنك اللهك سنی شریکلرکدن
آرتیق بهجت یاغی ایله مسح ایلدی ٨ هپ لباسلرك مر صافی وعود وخیار شنبر در که سنی سوندرن فیل
دیشلو سرایلردن رایحه ویررلر ٩ ملکلرك قزلری مکرم عورتلرکك آراسنده در ملکه اوفیر التونی ایله
بزنمش صاغ الکده طورر ١٠ دکله ای قز وباق وقولاغکی مایل ایله کندو قومکی وباباکك اویینی
فرامش ایله ١١ و ملك حسنکه حسرت چکه‌جکدر زیرا او سنك افندکدر ایمدی سن اکا سجده ایله
١٢ و صورك قزی قومك مالدارلری پیشکش ایله کلوب دیدارکه یالواره‌لر ١٣ ملکك قزی درونده هپ
مشرفدر انك لباسی آلتون قلابدانلو اثوابلردر ١٤ سرمه ایشلو قفتانلرنده ملکه کتورلە آردنجه قز اوغلانلر
یولداشلری سکا کتورله‌لر ١٥ سرور وحبور ایله ابلاغ اولنوب ملکك سراینه دخول ایده‌لر ١٦ اوغللرك
باباکلرك یرینه اوله انلری جمله یرده بکلر نصب ایده‌سن ١٧ هر دور بدورآدکی ذکر ایده‌یم انك ایچون
امتلر سنی دهر بدهر تعریف ایـــــده‌لـــــــــر ۞

قرق آلتنجی مزمور

١ قوراح اوغللرینك علاموت مقامنده موسیقار باشی‌یه ویرلن مزموری الله بزه ملجا وقوت در ومضایقه‌لرده
حاضر امداد بولندی ٢ آنك ایچون قورقمیه‌لم اکرچه یر مکانینی دکشرسه وطاغلر متحرك اولوب
دریالر ایچنه براغلورسه‌ده ٣ وصولر چاغلوب بولانسه‌لرده هم انك یوجه‌لکندن طاغلر دترسه‌لرده سلاه
٤ ارماق وانك سیللری اللهك شهرینی متعالك مقدس مسکنلرینی سوندره‌جکلردر ٥ الله انك ایچنده در
که یلدامیه صباح طاکنده الله اکا یاردم ایلیه‌جکدر ٦ امتلر شماته ایلدیلر مملکتلر متحرك اولدیلر الله
آوازینی ویردی و یر اریدی ٧ رب العساکر بزم ایله در یعقوبك اللهی بزه یوجه ملجا در سلاه ٨ کلك

باقك ربك عمللرينه كه يرده خرابلقلر ايلدى ٩ تا يرك انتهاسنه‌دك جنكلرى تسكين ايدر يايى قيرار
ومزراغى پارەلر عربەلرى آتشه ياقر ١٠ فراغت ايليك وبلك كه بن الله ايم امتلر آراسنده متعال اولورم
يرده دخى يوجه‌لنورم ١١ رب العساكر بزم ايله‌در يعقوبك اللهى بزه يوجه ملجأ در سلاه ۞

قرق يدنجى مزمور

١ قوراح اوغللرينك موسيقار باشيه ويرلن مزمورى ال چاقك جمله قوملر ابتهاج آوازى ايله اللهه آلقش
ايليك ٢ زيرا رب متعال ومهيب در جمله ير اوزرينه عظيم ملك در ٣ امتلرى قوملرى آياقلرمز آلتنه
امتلرى چوكدرر ٤ بزه ميراثمزى سودوكى يعقوبك عزتينى اختيار ايلدى سلاه ٥ الله آلقش ايله رب
بورو صداسيله صعود ايلدى ٦ ارلايك اللهه ارلايك ارلايك ملكمزه ارلايك ٧ زيرا جمله يرك ملكى الله
در مهارت ايله ارلايك ٨ الله امتلر اوزرينه سلطنت ايدر الله كندو مقدس كرسيسى اوزرنده اوتورر
٩ قوملرك بكلرى ابراهيم اللهنك قومنه جمع اولديلر چون يرك سپرلرى اللهك در كه پك متعال در ۞

قرق سكزنجى مزمور

١ قوراح اوغللرينك اغنيه مزموريدر رب اكبر در و اللهمزك شهرنده قدسك طاغنده پك ممدوح در
٢ يوكسكلكله كوزل بتون يرك سرورى شمالك جانبنده‌كى صهيون طاغى عظيم ملكك شهرى ٣ الله
انك سرايلرنده يوجه ملجأ بلنمشدر ٤ زيرا اشته ملكلر جمع اولوب بله كچديلر ٥ انلر كوردكلرى كبى
تعجب ايتديلر شاشديلر وقاچغه عجله ايلديلر ٦ اوراده انلرى دترمه وطوغوراني كبى آغرى طوتدى
٧ ترسيس كميلرينى پارەليان شرق روزكارى ايله كبى طاغلديلر ٨ نيجه كه اشتدك ايسه رب العساكر
شهرنده اللهمزك شهرنده بويله كوردك الله انى تا ابدا محكم ايليه سلاه ٩ هيكلكك ايچنده سنك
احسانكى تأمل ايلدك يا الله ١٠ اسمكه كوره يا الله حمدك تا يرك نهايتنه‌دك در سنك صاغ الك
بر عدالتدر ١١ صهيون طاغى سونسون حكملرك ايچون يهودا قزلرى سرور ايتسونلر ١٢ صهيونى طولاشك
وانى طواف ايليك انك قله‌لرينى صايك ١٣ انك بارولرينى خاطركزه قويك سرايلرينى سير ايليك كه
كلجك نسله روايت ايده‌سنز ١٤ زيرا بو الله ابدا وسرمدا اللهمز در اولنجه‌يه‌دك بزى هدايت
ايدجـــــــــــــــك در ۞

قرق طقوزنجى مزمور

١ قوراح اوغللرينك موسيقار باشيه ويرلن مزمورى دكليك بونى جمله قوملر قولاقلر ايله استماع ايليك
اى دنيانك جميع ساكنلرى ٢ اكر آلچق حاللولر اكر مردم زادەلر باى و يوخسل بله ٣ آغزم حكمتلر

سویلیه‌جك وقلبمك فكرلری عقللو نسنه‌لردر ٤ قولاغمی مثله مایل ایده‌یم رمزمی طنبور ایله آچایم ٥ بلا
كونلرنده نیچون قورقایم طپوقلرمك یرامزلغی بنی چوردكلری زمان ٦ مالنه طیانانلر و رزقلرینك كثرتیله
افتخار ایدنلر ٧ انلردن بریسی قرنداشنی خلاص ایده‌مز وكندو فدیه‌سنك بهاسنی اللهه ویره‌مز
٨ زیرا انلرك جانلرینك فدیه‌سی قیمتلو وابدا ممنوعدر ٩ كه آرتق دائما یاشایه ومزاری كورمیه ١٠ زیرا
هركس كورر كه علما اولیور هم احمق ونادان بله هلاك اولورلر و ماللرینی غیریلره آلیقورلر ١١ انلرك
درونلرنده‌كی فكری بوكه اولری ابدا ومسكنلری دور بدور طوره‌لر ویرلره كندو آدلرندن آد قویدیلر
١٢ اكرامده اولان آدم ایسه قالمز هلاك اولور بهایمه مشابه در ١٣ بو انلرك یولی انلره حماقت در ینه‌ده
انلرك متأخرلری انلرك سوزلرینه اویارلر سلاه ١٤ قیونلر كبی مزاره قونورلر اولم انلری كوده‌جك
وطوغرولر انلره صباحدن مسلط اولالر وانلرك كندو مسكنلرندن آلنمش چهره‌سنی مزار اسكیده‌جكدر
١٥ نهایت الله بنم جانمی مزارك الندن قورتارر زیرا او بنی قبول ایدر سلاه ١٦ بر آدم مالدار اولورسه
اوینك عزتی چوغالور ایسه قورقمه ١٧ زیرا وفات ایتدوكی زمان بر شی آلماز وانك عزتی آردنجه انه‌مز
١٨ اكرچه حیاتنده جاننه مبارك سن دیر ایسه وكندوكه ایولك ایدرسن دیو سنی مدح ایدرلرسه
١٩ اول جان بابالرینك دورینه كیره‌جك كه ابدا نوری كورمزلر ٢٠ اكرامده اولان آدم ادراكی یوق
ایسه هلاك اولور بهایمه مشابه در ۞

اللنجی مزمور

١ آسافك مزموریدر الاهلرك اللهی رب سویلدی ویره كنش شرقندن تا غروبنه‌دك چاغردی ٢ حسنك
كمالی اولان صهیوندن الله تجلی ایلدی ٣ اللهمز كلجكدر وسكوت ایتمیه‌جكدر اوكنده آتش یاقه وچوره‌لرنده
شدیده فورتنه اولا ٤ قومنه حكم ایتمك ایچون یوقرودن كوكه ویره چاغراجقدر ٥ بكا قدیسلرمی
بنمله قربان ایله عهد كسنلری جمع ایلیك ٦ كوكلر انك عدالتنی اعلام ایلیه‌لر چونكه الله كندوسی
حاكم در سلاه ٧ دكله یا قومم وسویلیهیم یا اسرائیل اوزركه اشهاد ایده‌یم الله سنك اللهك بن ایم
٨ قربانلرك ایچون سكا عتاب ایتمم نه یانمش قربانلرك ایچون كه دائما اوكمده اولدیلر ٩ سنك اوكدن
بوزاغوبی وسنك آغیللركدن قوچی آلمام ١٠ زیرا اورمانك هر حیوانی وبیك طاغلرده اولان بهایم بنمدر
١١ جمله طاغلرك قوشلرینی بلورم وصحرا جانورلری بنم المده در ١٢ آج اولور ایسم سكا سویلمم زیرا دنیا
وانك طولوسی بنمدر ١٣ بوغالرك اتنی یرمی ایم وقوچلرك قاننی ایچرمی ایم ١٤ اللهه شكری قربان ایله
ومتعاله نذرلركی ادا ایله ١٥ وبكا مضایقه كوننده استدعا ایله سنی قورتارایم وبكا اكرام ایده‌سن ١٦ اما
فاسقه الله دیر كه سنك علاقه‌ك نه دركه حكایت ایده‌سن وعهدمی آغزكه آلاسن ١٧ چونكه سن تأدیبی
سومزسن وكلامی آردكه براقدك ١٨ خرسزی كوردككده انبر انكله سكردرسن وزناكارلر ایله نصیبك وار

١٤ آغزكجى كمكله صالرسين ودلك حيله‌يى دوزر ٢٠ اوتوروب قرنداشك قرشوسنه سويلرسين آناكك
اوغلنك عرضنى بوزارسين ٢١ بونلرى ايتدك وبن ديمادم صاندك كه بن عينيله سنك كبى اولدم اما
سكا عتاب ايدوب كوزلرك اوكنده ترتيب اوزره بيان ايده‌يم ٢٢ شمدى بونى آكليك اى اللهى اونودانلر تاكه
سزى قوراميام وقورتارجى يوق اولا ٢٣ شكرى تقريب ايدن بكا اكرام ايدر ويولنى طوغرلدانه اللهك
خلاصنى كوستره‌يم ۞

اللى برنجى مزمور

١ موسقار باشى‌يه ويرلن داودك مزمورى ناثان پيغمبر اكا كلدكده بتشبعه كيردوكى زمان يا الله
احسانكه كوره بكا مرحمت ايله سنك رحمتكك كثرتنه كوره كناهلرمى محو ايليه ٢ بنى
عدالتسزلكدن تمام يايقه وبنى خطامدن پاك ايله ٣ زيرا بن عصيانلرمى بلورم وخطام دائما اوكمده‌در
٤ سكا يالكز سكا كناه ايلدم وحضوركده كم ايتدم تاكه سويلدوككده مصدّق وحكم
ايتدوككده زكى اولاسين ٥ اشته كناهده طوغدم وآنام خطاده بندن كبه اولدى ٦ اشته قلبده
حقى طلب ايدرسين وكزلوده بكا حكمتى اعلام ايلدك ٧ بنى زوفا ايله تميزله وتميزلنه‌يم بنى يايقه
وقاردن زياده بياض اولايم ٨ بكا سرور وحبورى اشتدر واوفاتدوغك كمكلرم سونسونلر ٩ كناهلرمدن
ديدارڭى كزله وجمله اثملرمى محو ايله ١٠ بكا پاك قلبى يرات يا الله وبنم ايچمده روح مستقيمى تجديد
ايله ١١ بنى كندو حضوركدن براقمه وقدسككك روحنى بندن آلمه ١٢ سنك خلاصكك سرورينى بكا
تكرار وير وروح شريف ايله بنى طيانندر ١٣ عاصيلره طريقلرڭى اوكرده‌يم وكناهكارلر سكا دونه‌لر ١٤ اى
خلاصمك اللهى الله بنى قانلردن قورتار ودلم سنك عدالتكى بلند آواز ايله ارلايه ١٥ يا ربّ بنم دوداقلرمى
آچ وآغزم حمدكى اعلام ايليه ١٦ زيرا ذبيحه‌لرى سومزسين يوخسه ويررم ياقمش قربانى دخى قبول
ايتمزسين ١٧ اللهك ذبيحه‌لرى صنمش روحدر منكسر ومنسحق قلبى يا الله خور كورمزسين ١٨ صهيونه
رضاك ايله ايولك ايله اورشليمك ديوارلرينى ياپ ١٩ او زمان عدلك ذبيحه‌لرندن وياقمش قربانلردن وبتون
ياقمش صعيده‌لردن حظ ايده‌جكسين اول وقت سنك مذبحك اوزرنده بوزاغولر تقريب ايده‌جكلردر ۞

اللى ايكنجى مزمور

١ موسقار باشى‌يه ويرلن داودك مسكيلى ادومى دوآغ كلدكده وشاووله خبر ويروب اكا داود آخيملكك
اوينه كلدى ديدكده ٢ شرتدن نه اوكنورسين اى جبار اللهك احسانى هركون اولور ٢ دلك كمكى بكو
ايلركسكين اوستره كبى در اى حيله‌كار ٣ كملكى ايولكدن ويلانى حق سويلمكدن زياده سورسين سلاه
٤ فسادك جميع سوزلرينى وحيله‌باز دلى سورسين ٥ الله دخى سنى ابدا يقه سنى اورتادن قالدره وسنى

خیمه‌دن قوپاره وه دیریلرك یرندن سنی استیصال ایده سلاه ٦ صادقلر کوره‌لر و قورقه‌لر هم اوزرینه کولوب
دیه‌لر ٧ اشته اول آدم که اللهی کندو قوتی ایچون قومادی بلکه مالارینك چوقلغنه طیانوب کندو خباثتی
ایله قوتلندی ٨ بن ایسه تازه زیتون آغاجی کبی بیت اللهده اولایم دهر بدهر اللهك احسانینه صغندم
٩ سنی ابدا تعریف ایده‌یم بونی ایتدوکك ایچون سنك اسمکه منتظر اولایم زیرا قدیسلرکك اوکنده
خیـــــــر در ۞

اللی اوچنجی مزمور

١ محالات مقامی اوزره موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مسکیلی سفیه قلبنده دیر که الله یوقدر آزدیلر
و مکروه خباثتی ایدرلر ایولك ایدر یوق ٢ الله کوکلردن آدم اوغللری اوزرینه نظر ایلدی آکلر و اللهی
طلب ایدن کمسه وارمی باقایم دیو ٣ هر کس کرویه دوندی بله فنا قوقار اولدیلر خیر ایدر یوق
بر بله یوقدر ٤ ظلم ایشلیننلر بلمزلرمی که بنم قومی اتمك ییندوکی کبی ییورلر و اللهه استدعا ایتمزلر
٥ قورقوسی اولمیانلر اوراده عظیم قورقویی چکه‌لر زیرا الله اوزرکه اوردوبی قورانك کمکلرینی طاغتدی
انلری اوتاندردك زیرا الله انلردن نفرت ایلدی ٦ کاشکی صهیوندن اسرائیله خلاصلر کله ایدی الله
کندو قومنك اسیرلکنی دوندردوکی زمان یعقوب شن و اسرائیل مسرور اولا ۞

اللی دردنجی مزمور

١ نکینوت مقامی اوزره موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مسکیلی زیفلولر کلوب شاوله داود بزده کزلودر
دیدکلرنده یا الله سنك اسمکله بنی خلاص ایت و سنك قوتکله بکا حکم ایله ٢ یا الله بنم دعامی
دکله آغزمك کلمانینی استماع ایله ٣ زیرا غریبلر اوزرمه قلقدیلر و قهارلر جانمی آرادیلر اللهی اوکلرنده
قومادیلر سلاه ٤ اشته الله بکا معین در رب جانمی طیاندرانلرك آراسنده در ٥ دشمنلرمه کملکی رد
ایلیه حقك ایله انلری استیصال ایله ٦ ارادتم ایله سکا ذبح ایده‌یم سنك اسمکی تعریف ایده‌یم یا
رب زیرا خیر در ٧ چون بنی جمله مضایقه‌دن قورتاردی و کوزم دشمنلرم اوزرینه کورمشدر ۞

اللی بشنجی مزمور

١ نکینوت مقامی اوزره موسیقار باشی‌یه ویرلن داودك مسکیلی یا الله بنم دعامه قولاق ویر و تضرعمدن
کیزلنمه ٢ بنی دکله و بنی استجابت ایله بن تفکرمده نالش ایدوب مضطرب اولدم ٣ دشمنك
آوازندن و ظالمك مضایقه‌سنك سببندن زیرا اوزرمه ظلمی براغورلر و حدت ایله بکا بغض ایدرلر
٤ بنم درونمده یورکم زیاده الم چکر و اولم قورقولری اوزرمه دوشدیلر ٥ خوف و رعش اوزرمه کلدی

وَرَعب بَنِي قَپلَادِي ٦ وَدِيدُم كِه بڭا بِر كُمسَه كُوكَرجِنلَرِهكِبِي قَنَادلَر وِيرَهيدِي اُوچَاردُم وَسَاكِن اُولُور
اِيدُم ٧ اِشتَه اُوزَاغَه قَاچَردُم وَبَرِيَّهدَه يَاتُردُم سَلَاه ٨ صَغنَقدَن اُويَاندِرلمِش رُوزكَاردَن كَندُومِي قُورتَارمَغَه
اِيوَردُم ٩ يَا رَبّ اَنلَرڭ دِلِنِي بُوزُوب آيِر زِيرَا شَهِردَه ظُلم وَغوغَايِي كُوردُم ١٠ كيجه كُوندُز دِيوَارلَرِي اُوزَرِندَه
اَنِي طُولَاشُرلَر اِيچِندَه ظُلم وَزَحمَت وَاردُر ١١ اِيچِندَه يَرَامَزلِق دُر وَحِيلَه وَخُدعَه اَنڭ چَارشُوسِندَن چِقمَاز
١٢ زِيرَا دُشمَن بَنِي عَيبلَامَدِي يُوخسَه اَڭا تَحَمُّل اِيدَردُم وَبڭا بُغض اِيدَن اُوزَرِمَه تَكَبُّر اِيتمَدِي يُوخسَه
اَندَن كِزلَنُوردُم ١٣ اَمَّا سَن اِي آدَم كِه قَرِينُم مُدَبِّرِم وَآشِنَام اِيدُڭ ١٤ كه بِلَه طَاتلُو صُحبَت اِيدَردُك
وَبَيتُ اللّٰهَه مُرَافَقَت اِيلَه وَارِردُق ١٥ اَجَل اُوزَرلَرِينَه آڭسِيزِن هُجُوم اَيلَسُون دِيرِي اِيكَن مَزَارَه اِنسُونلَر
زِيرَا اَنلَرڭ مَسكَنلَرِندَه وَاُورتَاسِندَه شِرِّيرلَر وَار ١٦ بَن اِيسَه اللّٰهَه فَريَاد اِيدَهيِم وَرَبّ بَنِي خَلَاص اَيلَيَه
١٧ آخشَام وَصَبَاح وَاُويلَهيِن نَالِش وَفَريَاد اِيدَهيِم وَآوَازِمِي اِستِجَابَت اَيلَيَه ١٨ جَانِمِي سَلَامَت اِيلَه اُوزَرِمَه
اُولَان مُحَارَبَهدَن خَلَاص اَيلَيَه زِيرَا اَنلَر اُوزَرِمَه چُوقلِق دُر ١٩ الله اِيشِدَهجَك وَاَنلَرِي آلچَقلَيَه يَعنِي اَول
اَزَلدَن طُورَان سَلَاه چُونكِه تَبدِيل اُولمَيُوب اَللّٰهدَن قُورقمَازلَر ٢٠ اَنلَرڭ اُوزَرِينَه اَلِنِي صَالدِيكِه اَنڭ اِيلَه
بَارِشِق اِيدِيلَر عَهدِينِي نَقض اَيلَدِي ٢١ آغزِي تَرَه يَاغِندَن طَاتلُو دُر اَمَّا قَلبِندَه جَنك وَار اَنڭ سُوزلَرِي
زَيتُون يَاغِندَن يُومشَاقدُر اَمَّا حَقِيقَت حَال خَنجَرلَردُر ٢٢ يُوكُڭِي رَبّ اُوزَرِينَه بِرَاق وَاُو سَنِي طَيَاندِرُر
صِدّيقِي اَبَدًا قِپلدَاتمَز ٢٣ اَمَّا سَن يَا الله اَنلَرِي هَلَاك قُيُوسِنَه اِندِرَجَكسِن قَانلُو وَحِيلَهبَاز آدَملَر
كُونلَرِينڭ يَارِيسِنَه اِيرَهمَزلَر بَن اِيسَه سڭا صِغنَايِم ۞

اَللِي آلتِنجِي مَزمُور

١ يُونَات اَلِم رَحُوقِيم مقَامِي اُوزَرَه مُوسِقَار بَاشِيَه وِيرِلَن دَاوُدڭ مِختَامِي فِلسطِيلَر اَنِي جَاتدَه طُوتدُقلَرِندَه
بڭا مَرحَمَت اَيلَه يَا الله زِيرَا آدَم بَنِي يُوتمَق اِستَر بُتُون كُون مُحَارَبَه اِيدُوب بَنِي صِـــقَـــار ٢ دُشمَنلَرِم
بَنِي هَركُون يُوتمَق اِستَدِيلَر زِيرَا اُوزَرِمَه جَنك اِيدَنلَر چُوقدُر يَا مُتَعَال ٣ قُورقدُوغُم كُوندَه بَن سڭا
صِغنَايِم ٤ اَللّٰه اِيلَه اَنڭ كَلَامِنِي مَدح اِيدَهيِم اللّٰهَه صِغنَدُم قُورقمَام بڭا بَشَر نَه اَيلَيَه بِيلِير ٥ بُتُون
كُون سُوزلَرِمَه اَكرِي مَعنِي وِيرِرلَر جُملَه اَنلَرڭ اُوزَرِمَه اُولَان اَفكَارِي مَكرلَه دُر ٦ جَمع اُولُورلَر اِختِفَا
اِيدَرلَر اِيزلَرِمِي كُوزَدِرلَر جَانِمَه اِنتِظَار اِيدَهرَك ٧ يَرَامَزلِقلَرِي اِيچُون اَنلَرَه قُورتُلِش اُولُورمِي قَوملَرِي
حِدّتلَه يِق يَا الله ٨ بَنِم هِجرَتلَرِمِي صَايدُڭ كُوز يَاشِمِي طُولُمڭه قُو اَنلَر سَنڭ دَفتَرڭدَه دَكِلمِي ٩ فَريَاد
اِيدَهجَكِم كُوندَه دُشمَنلَرِم كِرُويَه دُونَهلَر بُونِي بِلُورِم كِه اَللّٰه بَنِم طَرَفُمدَن دُر ١٠ اَللّٰه اِيلَه كَلَامِنِي اُوكَهيِم
رَبّ اِيلَه سُوزِينِي مَدح اِيدَهيِم ١١ اللّٰهَه صِغنَدُم قُورقمَام آدَم بڭا نَه اَيلَيَه بِيلِير ١٢ يَا الله سَنڭ نَذرلَرڭ
بَنِم اُوزَرِمدَه دُر سڭا شُكرلَر اَدَا اِيدَهيِم ١٣ زِيرَا جَانِمِي اُولُمدَن قُورتَاردڭ آيَاقلَرِمِي زَلقَهدَن صَقلَامَزمِيسِن
كِه اللّٰهڭ حُضُورِندَه اَهل حَيَاتڭ نُورِندَه سُلُوك اِيدَهيِم ۞

آللی یدنجی مزمور

١ آل تحت مقامی اوزره موسقار باشی‌یه ویریلن داودك مختامی شاوولدن وجهندن مغاره‌یه فرار ایتدوکی
زمان مرحمت ایله بکا یا الله مرحمت ایله زیرا جانم سکا صیغینمشدر قنادلرکك کولکه‌سنه صیغنایم تا
مصیبتلر کچنجه‌یه‌دك ٢ متعال اللّهه فریاد ایده‌یم بکا وفا ایدن اللّهه ٣ کوکدن کوندروب بنی قورتاره.
بنی یوتمق استینی عیبلیه سلاه احسانینی و حقیقتینی الله ارسال ایلیه ٤ جانم آرسلانلر آراسنده‌دز
یاقیجیلر شول آدم اوغللری آراسنده یاتورم که دیشلری مزراق و اوق هم انلرك دلی کسکین قلج کبی دز
٥ کوکلر اوزرینه متعال اول یا الله عزتك جمله یر اوزرینه اولسون ٦ آدملرمه آغ حاضرلدیلر جانم
چوکدی اوکمده چقور قازدیلر ایچنه دوشدیلر سلاه ٧ قلبم حاضردر یا الله قلبم حاضردر ارلایایم و ترنم
ایده‌یم ٨ عزتم اویان صنتور و طنبور اویان بن دخی تحرده اویانایم ٩ سنی قوملرده تعریف ایده‌یم یا رب سکا
امتلرده ارلایایم ١٠ زیرا مرحمتك کوکلره‌دك و حقیقتك بلوطلره‌دك عظیم دز ١١ کوکلر اوزرینه متعال اول
یا الله عزتك جمله یر اوزرینه اولسون ۞

آللی سکزنجی مزمور

١ آل تحت مقامی اوزره موسقار باشی‌یه ویریلن داودك مختامی حقیقت حال ای جماعت صداقت
سویلرمیسکز ای بنی آدم استقامت ایله حکم ایدرمیسکز ٢ بلکه قلبکزده فسق ایشلرسکز الکزك
ظلمنی یرده میزانه چکرسکز ٣ فاسقلر آنا رحمندن برو آزدیلر آنا قارنندن برو یالان سویلیوب یاکلدیلر ٤ انلرده
اولان زهر یلان زهری کبی قولاقلرینی طیقار صاغر یلانك زهری کبی دز ٥ که ساحرلرك آوازینی ایشتمز
نه ماهر ساحرك تحریرینی ٦ یا الله انلرك آغزلرنده اولان دیشلرینی صندر اول آرسلان یاوروللرینك
آزو دیشلرینی قر یا الله ٧ صو کبی اریبوب کتسونلر اوقلرینی چکسون و منقطع اولسونلر ٨ اریین
سمکلو بوجك کبی و عورتك دوشکی کبی ولروب کنشی کورمسونلر ٩ قزانلرکز دیکنلرك آتشنی حس
ایتمزدن اول دیری‌یی و یشمشی قصرعه ایله تباه ایلیه‌جکدر ١٠ صادق انتقامی کورمکله سونور ظالمك
قاننده آیاقلرینی ییقیه ١١ و آدم دیه که تحقیق صادقه عوض واردر تحقیق یرده حکم ایدن الله واردر ۞

آللی طقوزنجی مزمور

١ آل تحت مقامی اوزره موسقار باشی‌یه ویریلن داودك مختامی شاوول انی اولدرمك ایچون اوی بکلیك
دیو کوندردکده یا اللّهم بنی دشمنلرمدن قورتار اوزرمه قلقانلردن بنی یوکسکه قالدر ٢ بنی فاسقلردن
قورتار و قانلو آدملردن بنی خلاص ایله ٣ زیرا اشته جانمه پوسی قوررلر بنم خیانتلکم اولمایوب خطام

یوق ایکن قویلر اوزریمه جمع اولدیلر یا ربّ ٤ کناهم یوق ایکن یوریدیلر وحاضرلندیلر اویان استقبالمه
کلمک ایچون وباق ٥ ایمدی سن یا ربّ عساکرك اللّهی اسرائیلك اللّهی جمله امّتلری یوقلمق ایچون
اویان جمله ظالم وخاینلره عنایت ایتمه سلاه ٦ آخشامده واروب کلورلر کوپك کبی اولرلر وشهری
طولاشرلر ٧ اشته آغزلریله صایقلرلر انلرك دوداقلرنده قلیجلر وار زیرا کیم ایشیدر دیرلر ٨ سن ایسه یا
ربّ انلره کولهسن جمله امّتلری استهزا ایدهسن ٩ انلرك زورندن صاقنوب سکا صیغنایم زیرا الله بوجه
ملجأم در ١٠ احسانمك اللّهی بکا تقدّم ایلیهجك الله بکم دشمنلرمده بکا استدوکمی کوستهجك در
١١ انلری اولدرمه تاکه قومم اونتمیه انلری قوتکله طاغت وانلری اندر ای سپرمز ربّ ١٢ انلرك
آغزینك کناهی دوداقلرینك سوزی در کندو غرورنده شتمی ویلانی سویلدوکی ایچون طوتلسونلر
١٣ انلری تمام ایله حدّت ایله تمام ایله که یوغ اولالر وبیلهلرکه یعقوبده یرك انتهالرینهدك سلطان
الله در سلاه ١٤ وآخشامده واروب کلوب کوپك کبی اولسونلر وشهری طولاشسونلر ١٥ یمك ایچون آواره
کزسونلر طوق اولمایوب کیجهلسونلر ١٦ بن ایسه قوتکی ارلایایم واحسانکی صباحدن مدح ایدهیم
چون بکا بوجه ملجا ومضایقهمك کوننده پناهم اولدك ١٧ ای قوتم سکا ارلایایم زیرا الله بوجه ملجأم
احسانمك اللّهیدر ۞

آلتمشنجی مزمور

١ سوسان عدوت مقامی اوزره موسقار باشیه ویرلن داودك مختامی تعلیم ایتمك ایچون آرام ناهرایم
اوزرینه وآرام صوبا اوزرینه جنك ایتدوکی زمان ویوآب دونوب توز دره‌سنده اون ایکی بیك ادومی اوردوغی
زمان یا الله بزی براقدك بزی تارومار ایلدك طارلدك بنه بزه دون ٢ یری دترتدوب انی یاردك
کدوکلرینه علاج ایله زیرا قیلدانور ٣ قومکه شدّتلر کوستردك بزه سرسملك شرابنی ایچوردك ٤ اما
سندن قورقانلره حقّ ایچون قالدیراجق بر بیراق ویردك سلاه ٥ سوکلولرك قورتلسون دیو صاغ الکله
خلاص ایت وبنی استجابت ایله ٦ الله کندو قدسنك حقّیچون سویلدی سونهیم شخیمی تقسیم
ایدهیم سکوت دره‌سنی اولچهیم ٧ جلعاد بنم ومنسّه بنم افرایم دخی باشمك قوّتی در یهودا شریعتیم در
٨ مواب غسلمك لکنی در ادوم اوزرینه چپوجمی آتایم ای فلسطیلرك ولایتی بکا القش ایله ٩ حصین
شهره بنی کیم کتورر بنی ادومه‌دك کیم ایلدر ١٠ سن ایلمزمیسن یا الله که بزی براقمش ایدك
وعسکرمز ایله آرتق چقماز ایدك یا الله ١١ مضایقه‌دن قورتلمق ایچون بزه امداد ویر زیرا آدمك
تخلیصی باطلدر ١٢ الله ایله یرارلق ایلیه‌لم ودشمنلرمزی او بصاجقدر ۞

آلتمش برنجی مزمور

١ نکینوت مقامی اوزره موسقار باشی یه ویریلن داودك مزموری یا الله فریادمی دکله دعامی استماع ایله ٢ یرك
انتهاسندن سکا فریاد ایده یم مادامکه بنم قلبم محزون در بنی بندن یوکسک قیایه کتور ٣ زیرا سن بکا
پناه و دشمنك یوزندن قوت قلعه سی ایدك ٤ دائما خیمه کده ساکن اولایم قناتلرکك کولکه سنه
صیغنایم سلاه ٥ زیرا سن یا الله نذرلرمی ایشتدك سنك اسمکدن قورقانلرك میراثنی ویردك ٦ ملکك
کونلرینه کونلر قاتسن سنه لری دور بدور کبی اولسونلر ٧ اللهك حضورنده دائما طوره احسان
وحقیقتی حاضر ایت که انی صقلاسونلر ٨ سنك اسمکه دائما بویله ارلایایم که نذرلرمی کون بکون
ادا ایده یم ۞

آلتمش ایکنجی مزمور

١ یدوتون مقامی اوزره موسقار باشی یه ویریلن داودك مزموری فقط الله ایله جانم راحت ایدر خلاصم
اندندر ٢ فقط او در قیام وخلاصم یوجه ملجام چوق قیلداممام ٣ نیجه یه دك بر آدم اوزرینه
هجوم ایدرسکز سز جمله کز قتل اولنورسکز اکلمش دیوار وصرصلمش حایط کبی اولورسکز ٤ فقط بو
تشاوری ایدرلر که انی کندونك فضیلتندن ایتیبره لر یلانی سویلرلر آغزی ایله خیر دعا ایدرلر وباطننده
بد دعا ایدرلر سلاه ٥ ای جانم فقط اللهه قتلان زیرا انتظارم اندندر ٦ فقط او در بنم قیام وخلاصم
وحمایتم قیلدامام ٧ خلاصم وعزتم اللهده وقوتمك قیاسی وپناهم اللهده در ٨ هر وقتده اکا صیغنك
ای قوم حضورنده قلبکزی دوکك الله بزه پناهدر سلاه ٩ بنی آدم انجق باطل وانسان اوغللری یلاندر
انلر میزانه چکلسه لر یوقدن بیله خفیفرك اولورلر ١٠ ظلمه وغارته اعتماد ایلمك تاکه هوا اولمیه سکز
مال آرتارسه کوکلی ویرمك ١١ الله بر کره سویلدی بونی ایکی کره ایشتدم که قوت اللهکدر ١٢ واحسان
سنك در یا رب زیرا سن هر کسه عملنه کوره جزانی ویررسن ۞

آلتمش اوچنجی مزمور

١ داودك مزموری یهودا بریه سنده ایکن یا الله بنم اللهم سن سن سنی سحرده آرارم جانم سکا
صوصدی قورو عطشان صوسز یرده جسدم سکا مشتاقدر ٢ قوتکه وجدکه باقق ایچون نته کیم
قدسده سنی کوردم ٣ زیرا احسانك حیاتدن اولیدر دوداقلرم سکا حمد ایده لر ٤ حیاتمده سکا تبارك
ایده یم اسمکله اللرمی قالدرایم ٥ ایلك وشحم ایله جانم امتلا اولور وابتهاج دوداقلری ایله آغزم سکا
حمد ایده جکدر ٦ دوشکمده سنی ذکر ایتدوکمده کیجه نکچیلکلرنده سنك حقکده دوشنورم ٧ زیرا

بكا ياردم اولدك قناتلركك كولكه‌سنده فرحلنه‌يم ٨ جانم آردكجه ملاصق اولدى سنك صاغ اَلك بنى
طيانديرر ٩ امّا جانمى خراب ايتمكه آراياتلر يرك آلتلرينه كيره‌لر ١٠ اونى قليج ايله اولديره‌لر دلكولرك
نصيبى اولالر ١١ ملك ايسه الله ايله سونه هر اَنكله يمين ايدن افتخار ايليه زيرا يلان سويليه‌نلرك
آغزى مسدود اولـــــــــــــــور ۞

آلتمش دردنجى مزمور

١ موسيقار باشى‌يه ويرلن داودك مزمورى يا الله دعامده آوازيمى ايشت دشمن قورقوسندن حياتمى
حفظ ايله ٢ شريرلرك گزلو مشاوره‌سندن فاسقلرك هنگامه‌سندن بنى اخفا ايله ٣ كه دللرينى قليج كبى
بيلنديلر آجى سوزى اوق كبى چكديلر ٤ گزلو يرلرده كاملى اورمق ايچون آنسزدن اوق آتارلر و قورقمازلر
٥ كندولرينه بد سوزلرى ثابت ايدرلر كندلر گزلمك ايچون سويلشرلر انلرى كيم گورر ديرلر
٦ حرامزلقى تفتيش ايدرلر تفتيش و تفحصى تمام ايدرلر هر كسك بطنى و قلبى دريكدر ٧ الله دخى انلره
اوق آتاجقدر و يارەلرى آنسزدن اولـــور ٨ كندو اوزرلرينه دللرى اوغراتديلر انلرى هر كيم گورەجك
اولورسه اوركوب قاچه‌لـــر ٩ و هر آدم قورقوب اللّٰهك فعلندن خبر ويره‌لر هم انك ايشنى آڭلیه‌لر
١٠ صدّيق ربده سونوب اكا صغنه و جمله طوغرو قلبلولر افتخار ايليه‌لر ۞

آلتمش بشنجى مزمور

١ موسيقار باشى‌يه ويرلن داودك اغنيه مزمورى صهيونده سكا حمد منتظردر يا الله و نذرلر
سكا اوراده ادا اولنه ٢ اى دعايى استجابت ايدن جمله بشر سكا گليـــور ٣ جرائمز نسنه‌لر بكا غلبه
ايتديلر امّا سن گناهلرمزى عفو ايله ٤ نه موتلو مختارك و حولیلرکده ساكن اولمق ايچون تقريب
ايتدوككه سنك بيتكك مقدّس هيكلكك خيراتندن طويارز ٥ اى خلاصمزك اللّٰهى جمله ير انتهالرينك
و بعيد دريالرك اعتمادى هيبتلر ايله و عدلك ايله بزه جواب ويررسن ٦ كندو قدرتك ايله طاغلرى
محكم ايتدك و قوّت ايله قوشانمش سن ٧ دريالرك صداسنى موجلرينك صداسنى و امّتلرك شماتةسنى
تسكين ايدرسن ٨ كنارلرده ساكن اولانلر آيتلركدن قورقارلر صباح و آخشامك مخرجلرينى طـــرب
ايتدررسن ٩ يرى گوزدوب و صواروب اكا وافر غنيمت ويررسن اللّٰهك سيلى صو ايله طولمش در انلرك
بغدايينى حاضر ايدرسن چون انى بويله حاضر ايلدك ١٠ نطسلرينى صواررسن دوملرينى دوز ايدوب
يغمورلر ايله يومشادرسن فلسلرينى تبريك ايدرسن ١١ خيراتكله ييلى تاجلرسن و ايزلرك ياغ طملادرلر
١٢ بريه‌نك چراكاهلرى اوزرينه طملادرلر و ديه‌لر شنلك ايله قوشانورلـــر ١٣ اوتلر سوريلـــر ايله
طونانديلر و دره‌لر تركه‌لر ايله اورتنديلر آلقش ايدرلر هم ايرلارلر ۞

آلتمش آلتنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویریلن اغنیه مزموری ای جمله یر اللهه آلقش ایدك اسمنك تمجیدینی ارلایك حمدینی
تمجید ایلیك ٢ اللهه دیك كه نه مهیبدر ایشلرك قوتكك عظمتندن دشمنلرك سكا دوزنجه تسلیم
اولورلر ٣ جمله یرك ساكنلری سكا سجده ایدرلر وسكا ترنم ایدرلر اسمكه ترنم ایدرلر سلاه ٤ كلك
و اللهك ایشلرینی كورك بنی آدم اوزرینه ایشلمسنده مرهوب در ٥ دكزی قورویه دوندردی ارماغی آیاق
ایله كچدیلر اوراده انكله سوینه‌دك ٦ كندو قوتی ایله ابدا سلطنت ایدر انك كوزلری امتلره باقر
عاصیلر تكبر ایتمسونلر سلاه ٧ ای قوملر اللهمزه تبارك ایلیك و حمدینك آوازینی ایشندرك ٨ كه جانمزی
حیاته قودی و آیاقلرمزك سورچمه‌سنی جایز كورمدی ٩ زیرا یا الله بزی عیار ایتدك كمش قال اولدوغی
كبی بزی قال ایلدك ١٠ بزی آغه كتوردك بللرمزه آغر یوك قودك ١١ باشمزه آدملری بندردك آتشه
و صویه كیردك و بزی راحت یرینه چقاردك ١٢ صعیده‌لر ایله بیتكه كیره‌یم و سكا نذرلرمی اودیه‌یم
١٣ كه انلری دوداقلرم سویلدی و بكا ثقلت اولدوغی زمان آغزم اقرار ایلدی ١٤ سمرمشلرك صعیده‌لرینی
قوچلرك بخوری ایله سكا عرض ایده‌یم بوغالر و تكه‌لر ذبح ایده‌یم سلا ١٥ جمیع اللهدن قورقانلر كلك
و دكلیك و سزه جانمه ایتدوكنی حكایت ایده‌یم ١٦ آغزمله اكا فریاد ایلدم و دلم ایله متعال اولدی
١٧ اكر قلبمده یرامزلغه باقسیدم رب بنی استجابت ایتمزدی ١٨ حقیقتده الله بنی ایشندی دعامك
آوازینی دكلدی ١٩ متبارك اولسون الله كه دعامی و كندو احسانینی بندن تبعید ایتمدی ۞

آلتمش یدنجی مزمور

١ تكینوت مقامی اوزره موسقار باشی‌یه ویریلن اغنیه مزموری الله بزه مرحمت ایلسون و بركت
ویرسون اوزرمزه دیدارینی آیدنلق ایلسون سلاه ٢ یرده یولكی و جمله امتلرده خلاصكی بلدرمك ایچون
٣ قوملر سكا شكر ایتسونلر یا الله جمیع قوملر سكا شكر ایتسونلر ٤ امتلر سوینسونلر و ابتهاجدن تغنی
ایتسونلر زیرا قوملره عدل ایله حكم ایده‌جكسن و یرده امتلره هدایت ایده‌جكسن سلاه ٥ قوملر
سكا شكر ایتسونلر یا الله جمیع قوملر سكا شكر ایتسونلر ٦ یر كندو میوه‌سنی ویره‌جك الله بزم اللهمز
بركت ویره‌جكدر ٧ الله بزه بركت ویره و یرك جمله انتهالری اندن خوف ایده‌لر ۞

آلتمش سكزنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویریلن داودك اغنیه مزموری الله قالقسون دشمنلری پریشان اولسون اكا بغض

ایدنلر انك وجهندن فرار ایتسونلر ٢ دوتن طاغلدوغی كبی انلری طاغداسن آتشك یوزندن بال موی
اریدوكی كبی یرامزلر اللهك وجهندن هلاك اولالر ٣ صادقلر ایسه سونوب اللهك اوكنده شن اولالر
وابتهاج ایله مسرور اولالر ٤ اللهه ارلایك انك اسمنه ترنم ایلیك بریهده راكب اولانه یولی حاضرلیك
انك آدی یاهـــو در اوكنده شنلك ایلیك ٥ یتیملرك باباسی ودول عورتلرك قاضیسی در كندو قدسنك
مسكننده اولان الله ٦ الله یالكزلری اوده اوتردر بوقاغولرده اولان اسیرلری چقارر اما عاصیلر قوراقلقده
ساكن اولالر ٧ یا الله قومكك اوكنده چقدوغك وبریهده كزدوكك زمان سلاه ٨ یر دتردی والهك
وجهندن كوكلر طاملدیلر سینا كندوسی دخی اللهك اسرائیل اللهنك وجهندن دتردی ٩ یا الله میراثك
اوزرینه وافر یغموری دوكدك یورلدقجه اكا تقویه ویردك ١٠ سنك جماعتك انك ایچنده ساكن اولدی
سنك احسانكدن فقرایه حاضر ایتدك یا الله ١١ رب كلامی ویردی مبشرلر بر كثیر آلای ایدیلـــر
١٢ عسكرلرك ملكلری قاچدیلر فرار ایتدیلر وبیتك ساكنهسی یغمایی پایلاشدی ١٣ طنجرهلر آراسنده
یاتسكزده كوكرجنك كمش ایله قپلانمش قنادلری كبی اولورسكز كه انك توبلری صاری آلتون كبی در
١٤ على كل شیء قادر الله اول ولایتده ملكلری پراكنده ایتدكده صلمونده قار یاغدی ١٥ اللهك
طاغی باصان طاغی كبی دپهلو طاغ باصان طاغی كبی ١٦ ای دپهلو طاغلر نیچون حسد ایله باقرسكز الله
اول طاغی كندو اوتراغی ایچون دلدی بلی رب ابدا انده ساكن اولاجقدر ١٧ اللهك عربهلری یكرمی بیك
بلی بیكلرك بیكلری در رب آرالرنده در سینانك عزتی حالا مقدسده در ١٨ یوكسكه چقدك نیچه اسیرلری
اسیر ایلدك آدملر آراسنده بلی عاصیلر آراسنده پیشكشلر آلدك تاكه رب الله آرالرنده ساكن اولا
١٩ رب متبارك اولسون كه بزه هركون احسان ایلر الله خلاصمزدر سلاه ٢٠ الله بزه خلاص ایچـــون
الله در ومهلك خروجلر رب اللهكدر ٢١ تحقیق الله كندو دشمنلرینك باشنی وجرملرده كزنـــك
صاچلرینك دپهسنی پارهلیهجكدر ٢٢ رب دیدیكه انلری باشاندن دوندرهیم دریانك درینلكلرندن انلری
اخراج ایدهیم ٢٣ تاكه آیاغك وكوپكلركك دلی دشمنلردن هر بریسنك قانیله بویانه ٢٤ روشلركی
كوردیلر یا الله اللهمك وملكمك روشلرینی كه مقدسده در ٢٥ خوانندهلر اوكنده كدرلرتری اندن صكره
سازندهلر اورتاده دف چالان قزلر ٢٦ جماعتلرده اللهه یعنی ربه تبارك ایلیك ای اسرائیلك بكارندن
اولانلر ٢٧ اورادة كوچك بنیامین وانلرك حاكمی ویهودا بكلری وانلرك جماعتی زبولون بكلری نفتالی
بكلری دخی ٢٨ اللهك قوتكی بیورمشدر یا الله بو بزه ایتدوككی قوتلندر ٢٩ اورشلیمدهكی هیكلك ایچون
ملكلر سكا پیشكشلر اهدا ایدهجكلردر ٣٠ قامشلغك حیوانلرینی بوغالرك كثرتنی واممتلرك بوزاغولرینی
آزارله كه كمش تختهلر ایله بزه یوز سورهلر جنك آرایان قوملری پریشان ایلدی ٣١ مصردن عظیم بكلر
كلهلر اثوری طولو حبشلولر اللهه سكردهلر ٣٢ ای یرك مملكتلری اللهه ارلایك ربه ترنم ایلیك سلاه
٣٣ قدیم زماندن اولان كوكلرك كوكلرینه بننه اشته قوت آوازینی قوت ایله ویرر ٣٤ اللهه قوت حجدینی

ويرر. انك عظمتى اسرائيل اوزرنده وانك قوّتى بلوطلرده در ٣٥ مقدسلرڭدن هيبتلوسن يا الله قومنه
قوّت وطاقت ويرن اسرائيل اللّهيدر الله متبارك اولسون ☼

آلتميش طقوزنجى مزمور

١ سوسانيم مقامى اوزره موسيقار باشيه ويرلن داودڭ مزمورى يا الله قورتار بنى كه صولر جانمه دك
كلديلر ٢ دريك بتاقه باتدم كه انده طورمق يوق صولرڭ دريكلكنه كلدم وآقندى بنى اورتدى
٣ چاغردوغمدن يورلدم بوغازم قورودى اللّهمه انتظار چكمكدن كوزلرمڭ نورى اكسلدى. ٤ بكا سببسز
عداوت ايدنلر باشمڭ صاچلرندن زياده در بنى ناحق يره هلاك ايتمك استين دشمنلرم قوتلنديلر
او زمان قاپمادوغمى ادا ايلدم ٥ يا الله سن ديوانه لكمى بلورسن وصوچلرم سندن نهان دكلدر ٦ يا ربّ
العساكر الله سكا منتظر اولانلر بنم ايچون اوتانمسونلر يا اسرائيل اللّهى سنى آرايانلر بنم سببمدن خجل
اولماسونلر ٧ زيرا سنڭ ايچون عاره تحمّل ايلدم يوزمى عيب اورتمشدر ٨ قرنداشلرمه غريب وآنامڭ
اوغللرينه يبانجى اولدم ٩ چون اوڭڭ غيرتى بنى يدى وسنى عيبليان كمسه لرڭ عيبلرى اوزرمه
دوشديلر ١٠ اغلادوغم وجانمه اوروج ايله جفا ويردوكم وقتنده بكا عيب اولدى ١١ چول كيدوكم
زمانده انلره مثل اولدم ١٢ قپوده اوتورانلر بنم قرشومه سويلرلر وسرخوشلره تركى اولدم ١٣ امّا بن
يا ربّ رضا وقتنده سكا دعامى صالارم يا الله احسانڭڭ چوقلغندن خلاصڭڭ حقيقتندن بنى استجابت
ايله ١٤ بنى بالچقدن قورتاركه باتميم بكا بغض ايدنلردن ودريك صولردن قورتلايم ١٥ صولرڭ آقنديسى
بنى باتدرمسون دريكلك بنى يوتماسون قيو دخى كندو آغزينى اوزرمه قپاماسون ١٦ بنى استماع ايله يا ربّ
كه احسانڭ ايودر رحمتلرڭڭ چوقلغنه كوره بكا نظر ايله ١٧ وسنڭ قولڭدن يوزڭى كيزلمه زيرا
بكا ثقلت وار تيز بنى استجابت ايله ١٨ جانمه ياناش وانى قورتار ودشمنلرم ايچون بنى خلاص ايله
١٩ سن عيبمى وعارمى ورسوايلكمى بلورسن جمله دشمنلرم اوڭڭده در ٢٠ ملامت قلبمى قردى وآغريلى
چكدم ترحّم ايدنه قتلاندم امّا يوقدر وتسلّى ويرنه قتلاندم امّا بولمادم ٢١ بكا يمكم ايچون اود
ويرديلر وصوسزلغمده بكا سركه ايچورديلر ٢٢ انلرڭ سفره سى اوكلرنده كمند وسلامتلر يرينه طوزاق
اولسون ٢٣ كوزلرى قراڭولنسون كه كورميه لر وانلرڭ بللرينى هميشه صالندر ٢٤ اوزرلرينه غضبڭى
دوك وخشمڭڭ حدّتى انلره يتيشسون ٢٥ انلرڭ سرايى ويران اولسون چادرلرنده كمسه ساكن
اولماسون ٢٦ زيرا سنڭ اوردوغڭى اطراد ايلديلر ومطعونلرڭڭ آغريسنى افسانه ايدرلر ٢٧ كناهلرى
اوزرينه كناه قو وعدالتڭه كيرمسونلر ٢٨ حيات دفترندن محو اولنسونلر وصدّيقلر ايله يازلماسونلر
٢٩ بن ايسه مصيبتلو ودردلو ايم خلاصڭ يا الله بنى يوكسك يرده اقامت ايليه ٣٠ اللّهڭ اسمنى
اغنيه ايله حمد ايده يم وانى تسبيح ايله تعظيم ايده يم ٣١ بونلر ربّه اوكزدن وبوينزلو وطرناقلو

بوزاغودن مقبوللرق اولور ٣٢ حليملر بونى كوروب مسرور اولدلر و اى اللهى آرايانلر قلبكز ديسرى اولا
٣٣ زيرا رب فقرايى دكلر وكندو باغلولرينى تحقير ايتمز ٣٤ كوكلر و ير ودريالر هم انلرده حركت ايدن
هپ اكا حمد ايلسونلر ٣٥ زيرا الله صهيونى خلاص و يهودانك شهرلرينى *بنا ايده‌جكدر واوراده
ساكن اولوب انى ملك ايدنه‌لر ٣٦ قوللرينك نسلى دخى انى ميراث ايده‌لر و اسمنى سونلر انده
ساكن اولالر ۞

يتمشنجى مزمور*

١ موسيقار باشى‌يه ويرلن داودك تذكيرى يا الله بنى قورتارمغه يا رب بكا يارديمه تيز يتش ٢ جانمى
آرايانلر اوتانوب محجوب اولسونلر ضررمى استينلر كرو دوندرلوب شرمسار اولسونلر ٣ هه هه دينلر بكا
ايتدكلرى عيبنه عوضا كرو دوندرلسونلر ٤ جمله سنى آرايانلر سنكله مسرور اولوب سوينسونلر و خلاصكى
سونلر دائما الله معظم اولسون ديسونلر ٥ بن ايسه مسكين و فقير ايم يا الله تيز بكا يتش عونم
و خلاصم سن سن يا رب تأخير ايلمه ۞

يتمش برنجى مزمور

١ يا رب سكا توكل ايتدم ابدا محجوب اولمايم ٢ عدالتكله بنى قورتار و بنى خلاص ايله قولاغكى بكا
مايل ايله و بنى صقله ٣ بكا قيالو مكان اول كه هر زمان اكا كيره‌يم بنى قورتارمق ايچون امر ويردك
زيرا قيام و قلعه‌م سن سن ٤ يا اللهم بنى شريرك اليندن ظالمك و ظالمك اليندن قورتار ٥ زيرا سن اميدم
سن يا رب الله اوغلانلغمدن برو اعتمادم سن ٦ سكا آنا رحمندن برو استناد ايلدم آنامك رحمندن بنى
چقاردك مدحم دائما سنك ايچوندر ٧ چوقلره عجيب نسنه كبى اولدم و سن صرب پناهم سن ٨ سنك
حمدكدن و مجدكدن بتون كون آغزم طولو اولسون ٩ قوجه‌لق زماننده بنى براقمه قوتم اكسيلنجه
بنى ترك ايلمه ١٠ زيرا دشمنلرم قرشومه سويلرلر و جانمى ترصد ايدنلر بله مشاوره ايتديلر
١١ و ديديلر كه الله انى ترك ايلدى انى اطراد ايليك و طوتك زيرا قورتارجى يوق ١٢ يا الله بندن ايراق
اولما يا اللهم بكا يارديمه تيز يتش ١٣ جانمك دشمنلرى اوتانوب تلف اولسونلر ضررمى آرايانلر عيب و حجاب
ايله محجوب اولسونلر ١٤ اما بن دائما قلانه‌يم و جمله حمدك اوزرينه حمدلر قاتايم ١٥ آغزم عدالتكى
و خلاصكى بتون كون حكايت ايليه اكرچه حسابلرينى بلمز ايم ١٦ رب اللهك قوتلرينده يوريه‌يم
يالكز سنك عدالتكى ذكر ايده‌يم ١٧ يا الله اوغلانلغمدن بكا تعليم ايلدك و شمديه‌دك معجزاتكى اعلام
ايلدم ١٨ *و دخى يا الله تا قوجه‌لغه و پيرلكه‌دك بنى براقمه تا بن بو نسله بازوكى و هر كلجك نسله قوتكى
اعلام ايدنجه‌يه‌دك ١٩ عدالتكى دخى يا الله كه تا اعلايه‌دك ايرر زيرا عظيم نسنه‌لر ايلدك سنك كبى

الله کیم وار ٢٠ که بکا چوق ثقلتلر و دردلر کوستردك و دونوب بنی احیا ایلدك و بنی یرك قعرلرندن
بنه چقاردك ٢١ بنم عظمتمی مزید ایلدك و دونوب بکا تسلی ویردك ٢٢ بن دخی یا اللهم سنی
و حقیقتکی صنتور ایله تعریف ایدهیم ای اسرائیلك قدوسی سکا طنبور ایله ارلایایم ٢٣ سکا ارلادوغم
زمان دوداقلرم و خلاص ایتدوکك جانم ترنم ایلیه ٢٤ دلم دخی بتون کون عدلکی سویلسه کرك زیرا
ضررمی آرایانلر اوتاندیلر و عیبلندیلر ۞

یتمش ایکنجی مزمور

١ سلیمان ایچون مزمور یا الله ملکه حکملرکی و ملکزادهیه عدالتکی ویر ٢ قومکه عدالت ایله
و فقراکه حکم ایله دینونت ایلیه ٣ طاغلر قومه سلامت کتورهلر بایرلر دخی عدالتله ٤ قومك فقراسنه
حکم ایلیه فقیرك اوغللرینی قورتاره و ظالمی قیره ٥ کنش و آی طوردقچه دور بدور سندن قورقهلر
٦ بچلمش اوت اوزرینه یغان یغمور کبی و یره طملیان ایتجه یغمور کبی انه ٧ انك کونلرنده صادق
اولان چیچکلنه و تا آی منعدم اولنجهیهدك سلامتك چوقلغی اولا ٨ دکزدن دکزه و ارماقدن یرك انتهالرینه
سلطنت ایلیه ٩ بریه ساکنلری اوکنده چوکهلر و دشمنلری طپراغی یالایالر ١٠ ترسیس و آطهلرك
ملکلری پیشکش کتورهلر شبانك و سبانك ملکلری هدیهلر عرض ایدهلر ١١ جمله ملکلر اکا طاپهلر جمله
امتلر اکا قوللق ایدهلر ١٢ زیرا فریاد ایدن فقیری و یاردیمجیسی اولمیان مسکینی قورتارسه کرك ١٣ فقیر
و محتاجه ترحم ایلیه و یوخسللرك جانلرینی خلاص ایلیه ١٤ انلرك جاننی حیلهدن و ظلمدن قورتاره
هم انلرك قانی انك کوزلرنده قیمتلو اولا ١٥ و یاشایه و اکا شبا آلتوننده ویرلسه و انك ایچون دعا قلنه
و اکا بتون کون برکت سویلیهلر ١٦ یرده طاغلرك باشنده بر آوج بغدای اکلسه محصولی لبنان کبی
دیرنه و خلق یرك اوتی کبی شهرلرده چیچکلنه ١٧ انك آدی ابدا طورا انك آدی کنش طوردقچه منتشر
اولا و جمله قوملر انکله برکتلنهلر و اکا نه موتلو دیهلر ١٨ اسرائیلك اللهی رب الله متبارك اولسون
که یالکز معجزهلر ایلر ١٩ مجدینك اسمی دخی ابدا مبارك اولسون و جمله یر انك عزتی ایله مملو اولسون
آمین و آمین ٢٠ ایسای اوغلی داودك دعالری تمام اولدی ۞

یتمش اوچنجی مزمور

١ آسافك مزموری تحقیق الله اسرائیله ایودر نهایت پاك قلبلولره ٢ اما بن ایسه آیاقلرم آز قالدی
سورچه یازدیلر نسنه قالمدی که آدیملرم طیینه یازدیلر ٣ زیرا یرامزلرك سلامتنی کوردوکمده دلیلره رشك
ایتدم ٤ که انلرك اولمنده باغلر یوقدر و انلرك قوتی دنچ در ٥ آدملرك زحمتنده دکللر و آدملر ایله
دوکلمزلر ٦ انك ایچون غرور انلری طوق کبی قوشاتدی ظلم اثوابیله کیینورلر ٧ کوزلری سمیزلکدن چیقمش

قلبلك افكارلريني كچديلر ٨ مستهزى اولديلر شرّت ايله ظلمى سويلرلر يوقاروده‌ن سويلرلر ٩ آغزيني كوكلره
قورلر و ديلى يرده كزنور ١٠ انك ايچون قومى بورايه دونركه صوينك طولو قدحى انلره تعصر اولنشدر
١١ و ديرلر كه الله نيجه بلور و متعالده معرفت مى وار ١٢ اشته بونلر فاسقدر و دنياده مستقلّر اولوب
مال آرتررلر ١٣ تحقيق يوق يره قلبمى پاك ايلدم و اللرمى كناهسزلكده ياقدم ١٤ چونكه بتون كون
اورلدم و هر صباح تعزيرم يكيلندى ١٥ اكر بن انلر كبى سويلهيم ديرايسم اشته اوغللرڭك نسلنه
خيانت ايتمش اولورم ١٦ نهايت بونى آڭلامق ايچون فكر ايتدم اما كوزلرمده يك مشكل كورندى
١٧ تا بن اللهڭ مقدسنه كيروب انلرڭ صوكڭنى بلنجه‌يه‌دك ١٨ تحقيق سن انلرى صيرپجق يرلرده
قورسن انلرى خرابلقلره يقاجقسن ١٩ بر آنده نيجه خراب اولوب اكسلديلر اورككلرندن هلاك
اولديلر ٢٠ اويانمشه دوش كبى لردر يا ربّ اويانديغڭده انلرڭ صورتنى تحقير ايلرسن ٢١ زيرا قلبم اجيدقده
و بوكركلرم صانجلنديغى زمان ٢٢ احمق ايدم و بلمزدم سنڭ عندڭده بهيمه‌لر كبى ايدم ٢٣ بنده بن
دائما سنڭله ايدم صاغ الڭه ياپشدڭ ٢٤ نصيحتڭله بنى هدايت ايده‌سن صڭره بنى عزّت ايله آلاسن
٢٥ كوكلرده سندن غيرى كيمم وار يرده دخى سندن غيرى كمسه‌يى استمم ٢٦ جسدم و قلبم اكسلدى
اما قلبمڭ قوتى و نصيبم اللهدر ابدا ٢٧ زيرا اشته سندن اوزاق اولانلر هلاك اولورلر هر زنا ايدوب
سندن دوننى استيصال ايدرسن ٢٨ بن ايسه اللهه يقلاشمق بڭا ايودر ملجامى ربّ اللهده قودم سنڭ جمله
عمللرڭى حكايت ايتمك ايچون ۞

يتمش دردنجى مزمور

١ آسافڭ مسكيلى يا الله بزى نيچون ابدا ردّ ايلدڭ اوتلاغڭڭ سوريسى اوزرينه سنڭ غضبڭ
دوتر ٢ سنڭ قديمدن حاصل ايتدوكڭ جماعتڭى سنڭ ابتدا ايتدوكڭ ميراثڭڭ عصاسنى هم بو سن
ساكن اولدوغڭ صهيون طاغنى خاطرڭه كتور ٣ دايم خرابه‌لره و دشمنلرڭڭ مقدسده ايتدوكى
جمله يرامزلغه طوغرو آياقلرڭى قالدر ٤ جمعيتلرڭڭ ايچنده دشمنلرڭ نعرات ايلديلر كندو نشانلرينى
نشان ايچون قوديلر ٥ معلوم اولوركه نيجه‌كه بالته‌لرى يوقارويه قالدروب انلرى دكنكله صالدرسه ٦ انلر
دخى بونيله بالته‌لر ايله و چكيچلر ايله انڭ اويمه ايشلرينى پاره پاره ايدرلر ٧ مقدسلرڭه آتش صالديلر
اسمڭڭ مسكننى بوزوب يره يقديلر ٨ قلبلرنده ديديلركه بز انلرى بلّه تلف ايده‌لم اللهڭ جمله
جمعيتگاهلرينى يرده ياقديلر ٩ علامتلرمزى كورمزز آرتق پيغمبر يوقدر و بزمله كمسه يوق كه بو نيجه‌يه‌دك
اولاجغنى بله ١٠ يا الله نيجه‌يه‌دك عدو حقارت ايده و دشمن اسمڭى دائما تحقير ايليه ١١ نيچون الڭى
كندو صاغ الڭى كرو چكرسن انى قوينڭڭ ايچندن چقاروب انلرى تلف ايله ١٢ نهايت الله قديمدن
ملكم دركه يرڭ اورتاسنده خلاصلر ايدر ١٣ سن كندو قوتڭله دريايى آيردڭ صولرده بهيمه‌لرڭ باشلرينى

کسر ایلدك ١٤ سن لویاتانك باشنی قردك انی بریه قوملرینه طعام ایچون ویردك ١٥ سن بکاری وسیلی
یاردك سن بیوك ارماقلری قورتدك ١٦ کون سنکدر کیجه دخی سنکدرنوری وکنشی سن حاضر ایلدك
١٧ سن یرك جمله حدودینی طوردردك یازی وقیشی سن دوزدك ١٨ خاطرکده اولسون بوکه دشمن
ربه سب ایلدی واحمق قوم اسمکی تحقیر ایلدی ١٩ سنك قمریکك جاننی جانوره ویرمه فقراکك
جمعیتنی ابدًا اونتمه ٢٠ عهدکه باق زیرا یرك قراکلو یرلری ظلم مسکنلریله طولمشلر ٢١ مسکین اولان
حجاب ایله کرویه دونمسون فقیر ویوخسل اسمکه حمد ایتسونلر ٢٢ قلق یا الله دعواکی سور سکا
احمقدن هر کون اولان حقارتی یاد ایله ٢٣ دشمنلرکك آوازینی اونتمه اوزرکه قلقانلرك شماتتسی
دائما کوکه چقار ✿

یتمش بشنجی مزمور

١ آل تاشحت مقامنده موسیقار باشی‌یه ویرلن آسافك اغنیه مزموری سنی تعریف ایدرز یا الله سنی
تعریف ایدرز زیرا اسمك قریب در معجزاتك حکایت اولنورلر ٢ بن مناسب وقتی آلدوغم زمان طوغرو
حکم ایده‌جکم ٣ یر وانك جمله ساکنلری چوزلدیلر اما بن انك درکلرینی طوغرلتدم سلاه ٤ دیوانه‌لره
دیوانه‌لك ایتمك ویرامزلره بوینزی قالدرمك دیدم ٥ بوینزکزی یوقرویه قالدرمك یك بیون ایله سویلمك
٦ زیرا ارتفاع نه شرقدن نه غربدن نه بریه‌دندر ٧ انجق الله حاکم در بونی اندرر وانی قالدرر
٨ چون ربك الندە کاسه واردر که انك شرابی بولانقدر وهپ ممزوج در وبوندن دوکر تحقیق یرك
جمله فاسقلری انك چوکنکلرینی اموب ایچه‌جکلر در ٩ بن ایسه دائما بونی اعلام ایده‌یم یعقوبك اللهنه ترنم
ایده‌یم ١٠ وفاسقلرك جمله بوینزلرینی قرایم وصدیقك بوینزلری ارتفاع اولنه ✿

یتمش آلتنجی مزمور

١ نکینوت مقامی اوزره موسیقار باشی‌یه . ویرلن آسافك اغنیه مزموری الله یهوداده معلومدر انك
آدی اسرائیلده عظیم در ٢ خیمه‌سی سالمده ومسکنی صهیونده در ٣ اوراده اوقلری یایلری قلقانی
وقلیجی هم جنك آلاتنی قردی سلاه ٤ جلیل سن غارت طاغلرندن دخی قوی سن ٥ یك یورکلولر
یغمالندی اویقوسنی اویودیلر وجمله قوتلو آدملر کندو اللرینی بولمادیلر ٦ سنك آزارلمکدن ای یعقوبك
اللهی هم عربه هم آت خوابناك اولدیلر ٧ سن هیبتلو سن سنك غضبك اولدوغی کبی اوککده کیم طوره
بلور ٨ کوکلردن قضایی ایشتدردك یر قورقدی وساکت اولدی ٩ الله حکمه قلقدقده یرك جمله
متواضعلرینی قورتارمق ایچون سلاه ١٠ تحقیق آدمك حدتی سنی تعریف ایلیه‌جکدر حدتلرك باقیسی

ایله قوشاناجقسین ١١ نذر ایلیك اللهکزه ربّه اِنی اَدا ایلیك جمله انك چورەسنده اولانلر مهیبه پیشکش
کتورسونلر ١٢ که بکلرك روحنی قطع ایدر و یرك ملکلرینه مرهوبدر ۞

یتمش یدنجی مزمور

١ یدوتون مقامی اوزرینه موسیقار باشی‌یه ویریلن آسافك مزموری آوازم اللهه‌در و فریاد ایدرم آوازم
اللهه‌در و بنی استماع ایلیه‌جکدر ٢ مضایقه‌م کوننده ربّی آرادم کیجه‌ده یارم آقوب طورمز ایدی جانم
تسلی‌دن ابا ایدردی ٣ اللهی ذکر ایدرم امّا مضطرب ایم سویلرم و روحم صیقلور سلاه ٤ کوزلری اویانق
طوتدك متحیّر اولدم و سویلیه‌مدم ٥ اوّل کونلری دهرلرك ییللرینی خاطرمه کتوردم ٦ تسبیحمی یاد
ایدرم کیجه‌ده قلبم ایله تأمّل ایلرم و روحم استقصا ایدر ٧ ربّ بنی دائما قوواری آرتق جنیدن راضی
اولمازمی ٨ احسانی دائما اکسیلدیمی کلامی دور بدور دوکندیمی ٩ الله مرحمت ایتمکه اونتدیمی رحمتنی
حدّتده قپادیمی سلاه ١٠ و دیدمکه بنم زبونلغم متعالك صاغ الی متغیّر اولدوغندندر ١١ ربّك ایشلرینی
ذکر ایدرم و اولدن اولان معجزاتکی یاد ایدرم ١٢ جمله ایشلرکی تأمّل ایدرم و عملکی سویلرم ١٣ یا الله
سنك یولك قدسده‌در الله کبی بیوك الله کیم وار ١٤ معجزه‌لر ایدن الله سن سن قوّتکی قوملرده اعلام
ایلدك ١٥ قومکی بازو ایله خلاص ایلدك یعقوبك و یوسفك اوغللرینی دخی سلاه ١٦ صولر سنی کوردیلر
یا الله صولر سنی کوردیلر و شاشدیلر قعرلر دخی مضطرب اولدیلر ١٧ بلوتلر صولر دوکدیلر کوکلر کورلدیلر
و تیرلرك یوروردیلر ١٨ رعدکك کورلتیسی فلکده ایدی شمشکلر دنیایه آیدینلق ویردیلر یر مضطرب
اولدی و تزلزل ایلدی ١٩ سنك یولك دکزده و سبیللرك چوق صولرده ایدی و سنك ایزلرك بیلنمدی
٢٠ موسی و هارونك الی ایله قومکی سوری کبی کودردك ۞

یتمش سکزنجی مزمور

١ مسکیل مقامنده آسافك مزموری ای قومم شریعتمی دکله آغزمك کلامنه قولاغکزی تمویل ایدك ٢ آغزمی
امثاله آچارم قدیم زمانك آثارینی سویلرم ٣ که انلری ایشتدك و بیلدك و باباله‌مز بزه حکایت ایلدیلر
٤ اوغللرندن و صکره‌کی نسلدن انلری کیزلیه‌لم و ربّك مدحلرینی و انك قوّتنی و ایتدوکی معجزاتلرینی
حکایت ایده‌جکلر ٥ یعقوبده شهادتی ثابت ایلدی و اسرائیلده شول شریعتی وضع ایلدیکه اوغللرینه
بلدره‌لر دیو باباله‌مزه امر ایلمشدر ٦ که صکره‌کی نسل و طوغاجق اوغللر انلری بیلوب قالقالر و کندو
اوغللرینه حکایت ایده‌لر ٧ و اللهده امیدینی قویوب اللهك ایشلرینی اونتمیالر و انك امرلرینی حفظ
ایده‌لر ٨ و بابالری کبی متمرّد و سرکش نسل اولمیالر قلبینی طوغرولتمیان نسل که انك روحی اللهده ثابت
دکل ایدی ٩ افرایم اوغللری یراقلو کمانکشلر ایکن جنك کوننده دوندیلر ١٠ اللهك عهدینی

صقلادیلر و انك شریعتنده سلوك ایتمکدن امتناع ایلدیلر ١١ و انك ایشلرینی و انلره کوستردوکی
معجزاتلرینی اونتمشلر ١٢ بابالرینك اوکنده مصر دیارنده صاعان اواسنده معجزات ایلدی ١٣ دکزی
یاردی و انلری کچوردی بتون صولری یغین کبی طوردردی ١٤ و انلری کوندز بلوت ایله و کیجه‌ده
آتش ضیاسی ایله کزدردی ١٥ بریه‌ده قیالری یاردی و انلره عظیم تعرلردن کبی ایچوردی ١٦ قیادن
آب روانلر چقاردی و صولری ارماقلر کبی اندردی ١٧ و انلر اکا اصرار ایله کناه ایلدیلر حق تعالی‌یی
بریه‌ده غضبلندرمکله ١٨ و قلبلرنده اللهی امتحان ایلدیلر جانلرینه یمك استمکله ١٩ و اللهه قرشو
سویلیوب دیدیلر که الله بریه‌ده سفره‌یی قورمغه قادر اولورمی ٢٠ اشته قیایی اوردی و صولر آقدی
و سیللر طاشدی اتمك دخی ویرمکه و کندو قومنه ات حاضرلمغه قادر اولورمی ٢١ انك ایچون رب ایشدوب
طارلدی و یعقوبده آتش طوتشدی و اسرائیل اوزرینه حدت چقدی ٢٢ چون اللهه اینانمدیلر و انك
خلاصنه صغنمدیلر ٢٣ اکرچه یوقروده بلوتلره امر ایتمش ایدی و کوکك قپولرینی آچمش ایدی
٢٤ و یمك ایچون اوزرلرینه منی یاغدرمش و انلره کوکلرك بغداینی ویرمش ایدی ٢٥ کبار اتمکنی آدم یدی
انلره طویونجه‌یه‌دك آزق کوندردی ٢٦ کوکلرده شرق یلنی قالدردی و کندو قوتیله جنوب یلنی کتوردی
٢٧ و اوزرلرینه اتی توز کبی و قنادلو قوشلر دکز قومی کبی یاغدردی ٢٨ هم انلری اوردولری ایچنه
چادرلرینك چوره‌سنه دوشردی ٢٩ و یدیلر و پك طویدیلر زیرا انلره کوکلی استدوکنی کتوردی ٣٠ انلر دخی
اشتهاسندن وازکچمدن طعام هنوز آغزلرنده ایکن ٣١ اللهك حدتی اوزرلرینه چقدی و انلرك سمیزلرینی
اولدردی و اسرائیلك کزیده‌لرینی یقدی ٣٢ بو جمله ایله دخی کناه ایلدیلر و معجزاتنه ایناتمدیلر
٣٣ اندن اوتری انلرك کونلرینی باطللقده و یللرینی شاشقنلقده افنا ایلدی ٣٤ انلری اولدردوکی زمان
انی آرارلردی و دونوب اللهی سحرده طلب ایدرلردی ٣٥ و الله انلرك قیاسی و متعال الله انلرك مخلصی
ایدوکنی ذکر ایدرلردی ٣٦ اما آغزلری ایله اکا خوش سویلرلردی و دللری ایله اکا کذب ایدرلردی
٣٧ و قلبلری انکله مستقیم دکل ایدی و عهدنده صادق دکللر ایدی ٣٨ ینه‌ده رحیم ایکن انلرك
برامزلغنی عفو ایدوب انلری تلف ایتمدی و نیچه دفعه حدتنی دوندروب جمله خشمنی تحریك ایتمدی
٣٩ و آکدی که انلر بشردر و بر نفس که واروب دونمز ٤٠ قاچ کره انی بریه‌ده طارلتدیلر و ییابان یرده
قساوتلندردیلر ٤١ و دونوب اللهی امتحان ایتدیلر و اسرائیلك قدوسنی اوصاندردیلر ٤٢ انك قدرتنی
و انلری دشمندن قورتاردوغی کونی ذکر ایتمدیلر ٤٣ نه مصرده ایتدوکی آیاتنی نه صاعان اواسنده
معجزاتنی ٤٤ و انلرك سیللرینی و ارماقلرینی ایچمسونلر دیو قانه دوندردی ٤٥ و اوزرلرینه انواع حشرات
خلقنی صالدیکه انلری یدیلر و قورباغه‌لری که انلری تلف ایلدیلر ٤٦ و انلرك محصولنی طرتیله و انلرك
امکنی چکرکه‌یه ویردی ٤٧ انلرك کرومنی طولو ایله و انلرك جمیز آغاجلرینی بیوك طولو ایله تباه
ایلدی ٤٨ و انلرك طوارلرینی طولویه و سوریلرینی یلدریملره تسلیم ایلدی ٤٩ انلرك اوزرینه اویکه‌سنك

حدّتنی وغضبنی وخشمنی وتعلّتنی وبد مَلَكلرك صالماسنی كوندردی ٥٠ سبیلی غضبنه دوز ایلدی
و انلرك جاننی اولمدن منع ایلمدی و انلرك طوارلرینی طاعونه تسلیم ایلـــدی ٥١ و مصرده جمله ءالك
طوغشلری و حامك چادرلرنده اوّلكی اولادلرینی اوردی ٥٢ امّا كندو قومنی قیونلر كبی كوچردی وانلری
بریّه‌ده سوری كبی ســوردی ٥٣ وانلری امانله بیرواسز كوتردی امّا دكز انلرك دشمنلرینی قپلادی
٥٤ وانلری قدسنك سنورینه صاغ النك بو حاصل ایتدوكی طاغه كتوردی ٥٥ وانلرك حضورندن امّتلری
سوردی كه انلری میراث ایپیله انلره توزیع ایلدی وچادرلرنده اسرائیل سبطلرینی ساكن ایتــدردی
٥٦ ینه‌ده متعال اللّهی امتحان واغضاب ایتدیلر وانك شهادتلرینی صقلامدیلر ٥٧ ودونوب بابالری كبی
خیانت ایتدیلر حیله‌لو یای كبی دوندیلر ٥٨ وانی یوكسك یرلریله اغضاب ایتدیلرهم اویمه پتلریله غیرته
قندردیلر ٥٩ بونی الله ایشدوب اویكه‌لندی واسرائیلدن زیاده‌سیله نفرت ایلدی ٦٠ شویله كه شیلو
مسكننی شول چادری كه آدمله ساكن اولمق ایچون كندویه قومش ایدی ترك ایلدی ٦١ وكندو قوتنی
اسیرلكه وكندو عزتنی دشمنك النه تسلیم ایلدی ٦٢ ودخی قومنی قلجه ویروب كندو میراثنه غضبناك
اولدی ٦٣ یكتلرینی آتش یاقدی قزلری دخی اوكنمدیلر ٦٤ اماملری قلجدن دوشدیلر وطول عورتلری
آغلامدیلر ٦٥ ورب اویقودن كبی وشرابدن كورلری آچلمش قوتلو كبی اویاندی ٦٦ ودشمنلرینی آردندن
اوروب انلرك اوزرینه ابدی عیب قودی ٦٧ ویوسفك مسكننی خور طوتوب افرایم سبطنی اختیار ایلمدی
٦٨ امّا یهودا سبطنی وسودوكی صهیون طاغنی اختیار ایلدی ٦٩ وكندو مقدسنی یوكسك سرایلر كبی
وابد ایچون تمل ایتدوكی یر كبی بنا ایلدی ٧٠ كندو قولی داودی اختیار ایدوب انی قیون آغللرندن
آلدی ٧١ انی امزرن قیونلرك آردندن كتوردی یعقوبی كندو قومنی واسرائیلی كندو میراثنی كوتمك
ایچون ٧٢ او دخی انلری قلبی صافیلغنه كوره ترعی ایلدی وانلری كندو اللرینك تدبیری ایله
هدایت ایـــــــــــلـــــــــــدی ۞

یتمش طقوزنجی مزمور

١ آسافك مزموری یا الله طایفه‌لر میراثكه كلدیلر قدسكك هیكلنی مردار ایلدیلر اورشلیمی یغینلره
دوندرمشلر ٢ قوللرككك میتلرینی هوا قوشلرینه وسنك قدیسلرككك اتنی یرك جانورلرینه ییجك ایچون
ویردیلر ٣ اورشلیمك اطرافنده انلرك قاننی صو كبی دوكدیلر وكومر یوق ایدی ٤ قوكشولرمزه عیب
وچوره‌لرمزده اولانلره استهزا ومسخره‌لق ایچون اولدق ٥ نیچه‌یه‌دك یا ربّ اویكه‌لنورسن ابدا سنك
غیرتك آتش كبی یانه‌جی ٦ سنی بلمین امّتلر اوزرینه واول مملكتلر اوزرینه كه اسمكی استدعا ایتمزلر
غضبكی دوك ٧ زیرا یعقوبی یدیلر ومكاننی خراب ایتدیلر ٨ اوّلكی كناهلری بزه آكمه مرحمتلرك
تیز بزه تقدّم ایلسون زیرا پك مسكین اولدق ٩ یا خلاصمزك اللّهی اسمكك عزتی ایچون بزه یاردم

ایله و بزی قورتار و اسمك ایچون كناهلرمزه مغفرت ایله ١٠ امتلر نیچون دیه لركه انلرك اللهی قنده در
قوللركك دوكلمش قاننك انتقامی كوزلرمز اوكنده امتلرده معلوم اولسون ١١ اسیرك ناله سی اوككه كلسون
سنك قدرتككك عظمتنه كوره اولم اوغللرینی خلاص ایله ١٢ و قونشولرمزه انلرك قوینلرینه سكا عیب ایتدوكی
عیبلرینی یدی قات ادا ایله یا رب ١٣ و بز سنك قومك و اوتلاغككك قیونلریوز سكا دائما شكر ایده لم
و حمدكی دور بدور حكایت ایده لم ❁

سكسانجی مزمور

١ سوسانیم عدوت مقامی اوزره موسقار باشی یه ویرلن آسافك مزموری ای اسرائیلك چوبانی كه یوسفی
سوری كبی كودرسن استماع ایله ای كروبلر اوزرنده اوتران تجلی ایله ٢ افرایم و بنیامین و منسا
اوكنده جبروتكی اویاندر و بزه خلاص ایچون كل ٣ یا الله بزی دوندر و دیدارككی ضیالو ایله
و قورتلاوز ٤ یا رب العساكر الله نیجه یه دك سنك قومككك دعاسنه اوكه لنجكسن ٥ انلره كوز یاشلرینك
اتمككی یدردك و انلره بول اولچكله كوز یاشلری ایچردك ٦ بزی قونشولرمزه غوغا ماده سی ایچون قودك
و دشمنلرمز بزی كندولری آراسنده استهزا ایدرلر ٧ یا رب العساكر الله بزی دوندر و دیدارككی ضیالو
ایله و قورتلاوز ٨ مصردن كرمی كوچردك امتلری سوروب انی دكدك ٩ اوكنده یرینی حاضرلدك و انك
كوكلرینی كوكلتدك و یری طولدردی ١٠ طاغلر كولكه سی ایله اورتندی و انك داللری اللهك ارز آغاجلری
كبی اولدیلر ١١ داللرینی تا دریایه دك و فدانلرینی تا ارماغه دك اوزاتدی ١٢ آغلغلرینی نیچون یقدك
یولدن كچنلر جمله سی انی دوشردیلر ١٣ انی یبان طوكزلری بوزدیلر و یبان جانورلری انی اوتلادیلر ١٤ یا
رب العساكر دون كوكلردن باق و كور و بو كرمی زیارت ایله ١٥ و صاغ الككك دكدوكی باغی و كندوكه
پك ایتدوكك فدانلری ١٦ اشته یانمش كسلمش یوزككك آزارندن تباه اولورلر ١٧ الك صاغ الككك
آدمی اوزرینه اولسون و كندوكه پك ایتدوكك آدم اوغلی اوزرینه دخی ١٨ و بز سندن دونمیه جكیز
بزی دیری ایله و اسمكی استدعا ایده جكیز ١٩ یا رب العساكر الله بزی دوندر دیدارككی ضیالو ایله
و قورتلاوز ❁

سكسان برنجی مزمور

١ غیتیت مقامی اوزره موسقار باشی یه ویرلن آسافك مزموری قوتمز اولان اللهه ارلایك یعقوبك اللهنه
آلقشلایك ٢ ارلایشی آلك و دفی و نازك طنبوری صنتور ایله چقارك ٣ آی باشنده معین وقتلرده
و عیدمزك كوننده بوروی چالك ٤ زیرا بو اسرائیله فرض و یعقوب اللهنك حكمی در ٥ انی یوسفه
شهادة ایچون قودی مصر دیاری اوزرینه چقدوغی زمانده بن بلمدوكم لسانی ایشتدم ٦ انك اوموزینی

یوکدن کیدردم انك اللری سپدلردن واز کچدیلر ٧ مضایقه‌ده چاغردك و سنی قورتاردم رعدك گیزلو
برنده سنی استجابت ایلدم سنی مریبا صولرنده امتحان ایلدم سلاه ٨ ای قومم دڭله سڭا شهادت
ایده‌یم ای اسرائیل بنی دڭلیه‌جك اولورسك ٩ سنده غیری اله اولمایا و غریب الاهه سجده ایتمیه‌سن
١٠ اللهك ربّ بن ایم که سنی مصر دیارندن چقاردم آغزڭی آچ و انی طولدرایم ١١ امّا قومم آوازمی
دڭلمدی و اسرائیل بڭا قایل اولمادی ١٢ ایمدی انلری کندولرك قلبی یکلکنه صالدم کندو مشورتلرنده
کزدیلر ١٣ بولایکه قومم بنی دڭلمش اولایدی و اسرائیل طریقلرمده سلوك ایتمش اولایدی ١٤ بر آنّ
ایچنده دشمنلرینی چوکدرردم و عدولری اوزرینه الیمی دوندررردم ١٥ ربّه بغض ایده‌نلر اڭا اوخشمش
اولورلردی و انلرك وقتی دایم خوش اولوردی ١٦ و انلره بغدایك ایوسنی یدیررردی قیادن آقان بالدن
سنی طویررردم ❁

سکسان ایکنجی مزمور

١ آسافك مزموری اللهك جماعتنده الله طورر حاکملر آراسنده حکم ایدر ٢ نیه‌یه‌دك ناحق
حکم ایدرسکز و ظالملرك خاطرینی گوزدرسکز سلاه ٣ فقیره و اوکسزه حکم ایلیك دردلویی و مسکینی
تبریر ایدك ٤ فقیری و محتاجی قورتارك ظالملرك الندن خلاص ایلیك ٥ بلمزلر و آڭلمزلر قراڭلقده
کزرلر هپ یرك تملری صرصلورلر ٦ بن دیدمکه الاهلر سکز و جمله‌کز متعالك اوغللری سکز ٧ نهایت
آدم کبی اوله‌جك سکز و سرورلرك بریسی کبی دوشه‌جك سکز ٨ قلق یا الله و یره حکم ایله زیرا سن جمله
امتلری میراث ایده‌جکسن ❁

سکسان اوچنجی مزمور

١ آسافك اغنیه مزموری یا الله سکوت ایتمه صامت و ساکن اولما یا الله ٢ زیرا اشته دشمنلرك
هنگامه ایدرلر و سڭا عداوت ایدنلر باش قالدردیلر ٣ قومك اوزرینه حیله‌لو مشاوره‌یه گیررلر
و خزینه‌لرکده صقلو اولانلرك اوزرینه تشاور ایتدیلر ٤ دیدیلر که گلك و انلری تلف ایده‌لم که آرتق
امّت اولمیالر و اسرائیلك آدی آرتق آڭلمایه ٥ زیرا اتفاق ایله مشاوره ایلیوب اوزرڭه عهد کسدیلر
٦ ادوم چادرلری و اسماعیللولر و موآبیلر و هاجریلر ٧ غبال و عمّون و عمالیق و فلسطیلر صور ساکنلری
ایله ٨ و آثور انلر ایله بر اولدی لوط اوغللرینه قول اولدیلر سلاه ٩ مدیانه ایتدوکك کبی انلره ایله
و سیسرایه کبی و کیسون ارماغنده یابینه کبی ١٠ که عین دورده قرلوب یرك تزکی اولدیلر ١١ و انلرك
شریفلرینی عوریب کبی و زیب کبی قو و جمله بکلری زباح کبی و صلمناع کبی اولسونلر ١٢ زیرا اللهك
مسکنلرینی کندولرمزه ملك ایده‌لم دیدیلر ١٣ یا اللهم دولاب کبی و روزکارك اوکنده صمان چوپی

كبي اولسونلر ١٤ نيجه كه آتش اورماني ياقرسه وعلو طاغلري احراق ايدرسه ١٥ بويله انلري صغناغك
ايله اطراد ايله وسنك قصرغه‌ك ايله انلري شاشر ١٦ انلرك يوزلريني عيب ايله طولدر واسمكي آراسونلر
يا رب ١٧ ابد الآباد اوتانالر وشاشالر محجوب اولوب هلاك اولالر ١٨ وبلسونلر كه سن كه آدك ياهو در
جمله ير اوزرنده يالكز متعال سن ۞

سكسان دردنجي مزمور

١ غيتيت مقامي اوزره موسقار باشي‌يه ويرلن قوراح اوغللرينك مزموري يا رب العساكر مسكنلرك
نه سوكلو در ٢ ربك حوليلرينه جانم حسرت چكر وبايلور قلبم وجسدم حي اللهه آلقشلر ٣ سرچه
قوشي مكان وقرلنغچ ياورولريني قومق ايچون كندويه مذبحلرك يانندە يوا بولور يا رب العساكر ملكم
واللهم ٤ نه موتلو سنك بيتكك ساكنلرينه دائما سكا حمد ايده‌جكلر سلاه ٥ نه موتلو اول آدمه
كه انك قوتي سنده اولوب سكا وارجق يوللره مقيد اولا ٦ كه باكا دره‌سندن چكرلر ايكن اني چشمه‌يه
دوندررلر ويغمور دخي كوللري طولدرر ٧ قوتدن قوته واررلر تا صهيونده اللهك اوكنده كورنجه ٨ يا
رب العساكر الله دعامي ايشت يا يعقوبك اللهي استماع ايله سلاه ٩ يا سپرمز الله باق وكندو مسيحكك
يوزينه نظر ايله ١٠ زيرا سنك حوليلركده بر كون اولمق غيري يرده بيك كون اولمقدن اولى در
ظلمك مسكنلرنده ساكن اولمقدن ايسه اللهمك بيتنك اشيكنده اولمق اختيار ايدردم ١١ زيرا رب
الله كنش وقلقاندر عنايت وعزتي رب ويرر واستقامت ايله كزنلره ايولكي منع ايلمز ١٢ يا رب العساكر
سكا توكل ايدن آدم مباركدر ۞

سكسان بشنجي مزمور

١ موسقارباشي‌يه ويرلن قوراح اوغللرينك مزموري يركدن راضي اولدك يا رب يعقوبك اسيرلكني
دوندردك ٢ قومكك كناهيني عفو ايلدك انلرك جمله خطاسيني ستر ايلدك سلاه ٣ جمله غضبكي
تالدردك خشمكك حدتيندن دوندك ٤ دوندر بزي يا خلاصمزك اللهي واوزرمزه اولان اوكه‌كي دكدر
٥ دائما بزم ايله غضوب اولوروميسن دور بدور غضبكي اوزاديرميسن ٦ سن بزه دونوب بزي ديري
ايتمزميسن كه قومك سنك ايله سونه ٧ يا رب بزه احسانكي كوستر وبزه خلاصكي وير ٨ الله رب نه
سويلر دكليم زيرا كندو قومنه وقديسلرينه سلام سويليه‌جكدر اما دليلكه دونميه‌لر ٩ تحقيق انك
خلاصي اندن قورقانلره يقيندر كه يرمزده عزت ساكن اولا ١٠ مرحمت وحقيقت بله بولشديلر وعدالت
وسلامت اوپشديلر ١١ حقيقت يردن بيته‌جك وعدالت كوكدن باقه‌جقدر ١٢ ورب ايولك ويره‌جك يرده‌خي
كندو محصولني ويره‌جكدر ١٣ عدالت انك اوكنده كزه‌جك وآدملريني يولده قوياجقدر ۞

سكسان آلتنجی مزمور

١ داودك بر دعاسی یا ربّ قولاغكی مایل ایدوب بنی استجابت ایله زیرا فقیر و محتاج ایم ٢ جانمی
صقله كه بن اهل تقوا ایم سن یا اللّهم سكا توكّل ایدن قولكی خلاص ایله ٣ بكا مرحمت قیل یا ربّ
زیرا بتون كون سكا چاغریرم ٤ قولكك جاننی مسرور ایله چونكه یا ربّ جانمی سكا قالدیررم ٥ زیرا
سن یا ربّ صالح و غفور و جمله سكا استدعا ایدنلره عظیم مرحمتلو سین ٦ یا ربّ دعامی دكله و تضرّعلرمك
آوازینی استماع ایله ٧ مضایقه‌مك كوننده سكا استدعا ایدرم زیرا بنی استجابت ایده‌جكسین ٨ الاهلرده
سنك كبی یوقدر یا ربّ و ایشلرك كبی ایشلر یوقدر ٩ جمله یاپدوغك امّتلر كلوب حضورككده سجده
ایده‌لر یا ربّ و سنك اسمكی تمجید ایده‌لر ١٠ زیرا سن عظیم سین معجزات ایدیجی سین یالكز الله سن سین
١١ یا ربّ بكا طریقكی اوكرت كه حقیقتكده كزه‌یم قلبمی بر ایله كه اسمكدن خوف ایلیه ١٢ بتون
قلبمله سنی تعریف ایده‌یم یا ربّ اللّهم و دائما اسمكه مجد ایده‌یم ١٣ زیرا احسانك اوزرمده عظیمدر
و بنم جانمی درینك مزاردن قورتاردك ١٤ یا الله مغرورلر اوزرمه قالقدیلر و زورمندلرك جمعیتی جانمی
آرادیلر و سنی اوكلرینه قومدیلر ١٥ امّا سن یا ربّ رحیم الله و حنّان سین غضبده متأنّی و چوق
احسانلو و حقیقتلو سین ١٦ بكا باق و بكا مرحمت ایله قولكه قوتكی ویر و جاریه‌كك اوغلنی خلاص ایله
١٧ بنم ایولكمه بر علامت كوستر كه بكا بغض ایدنلر كوروب اوتانالر سن یا ربّ بكا یاردم ایتدوكك
ایچون و بكا تسلّی ویردوكك ایچون ۞

سكسان یدنجی مزمور

١ قوراح اوغللرینك اغنیه مزموری انك تملی مقدّس طاغلرده در ٢ ربّ صهیونك قپولرینی یعقوبك
جمیع مسكنلرندن زیاده سور ٣ سنك ایچون عزیز نسنه‌لر سویلنور ای اللّهك شهری سلاه ٤ بنی بلنلره
راحابی و بابلی آكایم اشته فلسطیلرك ولایتی و صور و حبش كه انلرك ایچون بو اوراده طوغمشدر دینیله ٥ و صهیون
ایچون دینله كه بو آدم و اول آدم انده طوغمشدر و متعال كندوسی انی قایم ایلیه ٦ ربّ صایوب قوملری
تحریر ایتدكده بو اوراده طوغمشدر دیه سلاه ٧ و خواننده‌لر و سازنده‌لر انده اولالر و جمله چشمه‌لرم
سنده اولا ۞

سكسان سكزنجی مزمور

١ محالات لعنّوت مقامی و هیمان ازراحینك مسكیل مقامی اوزره ارلاناجق و موسیقار باشی‌یه ویرلن قوراح
اوغللرینك اغنیه مزموری یا ربّ خلاصمك اللّهی حضوركده كیجه و كوندز فریاد ایدرم ٢ بنم دعام

حضورکه وارسون بنم فریادمه قولاغکی مایل ایله ٣ زیرا جانم دردلردن طوق در وحیاتم مزاره دکدی
٤ مزاره ایننلر ایله معدود اولدم قوتسز آدم کبی اولدم ٥ اولولر آراسنده مزارده مقتوللرک یاتلرینه
سورلدم که آرتق انلری آکمازسن و انلر الکدن منقطع اولمشلر ٦ بنی آلچق چقورده قراکلقده
دریکلکلرده قودک ٧ غضبک اوستمده طایاندی جمله تالاسلرکله بنی ایذا ایلدک سلاه ٨ آشنالرمی
بندن تبعید ایلدک بنی انلره مکروهات ایچون قودک محبوس ایم چقمغه قادر دکلم ٩ مصیبتمدن
کوزم ضعیف اولدی هرکون سکا استدعا ایدرم یا ربّ اللرمی سکا یایارم ١٠ اولولره می معجزه ایده‌جکسن
اولولر سنی تعریف ایتمکه قالقارلرمی سلاه ١١ احسانک مزارده وحقیقتک هلاکده حکایت اولنورمی
١٢ معجزاتک قرانلقده وعدالتک فراموشک یرنده بلنورمی ١٣ بن ایسه یا ربّ سکا فریاد ایدرم و دعام
صباحدن اوککه کلور ١٤ نیچون یا ربّ جانمی ردّ ایدوب بندن دیدارکی کزلرسن ١٥ بن مصیبتلو
وکنجلکدن جان چکشن کبی ایم قورقولرکی چکدم ومتحیّر ایم ١٦ غضبلرک حدّتی اوزرمه کچدی
وقورقولرک بنی قردیلر ١٧ بنی بتون کون صو کبی چوردیلر بنی بله طولاشدیلر ١٨ بندن دوستی
و یولداشی تبعید ایلدک آشنالرم قرانلقلرده کزلندی ۞

تسکسان طقوزنجی مزمور

١ ازراحی ایثانک مسکیلی ربّک مرحمتلرینی دائما ازلیایم دوربدور حقیقتکی آغزم ایله بلدره‌یم
٢ زیرا دیدمکه مرحمت دائما طوراجق حقیقتکی کوکلرده قایم ایلدک ٣ چون دیدک که مختارم ایله
عهد کسدم قولم داوده یمین ایلدم ٤ نسلکی تا ابدا مقیم ایده‌یم وکرسیکی دوربدور یاپایم سلاه
٥ کوکلر دخی سنک معجزاتکی تعریف ایدر یا ربّ وحقیقتک قدیسلرک جمعیتنده تعریف اولنور ٦ زیرا
کوکده کیم در که ربّه متساوی اولا وجبّارلر اولادلری آراسنده که ربّه برابر اولا ٧ الله قدیسلرک
جمعیتنده غایتله هیبتلو وجمله کندو چوره‌لرنده اولانلردن زیاده مرهوب در ٨ یا ربّ العساکر الله
سنک کبی قوی ربّ کیمدر وحقیقتک چوره‌لرکده در ٩ سن دریانک غرورینه مسلّط سن انک
طالغه‌لری قالقدقده سن انلری تسکین ایدرسن ١٠ سن راهابی یاره‌لو کیشی کبی قردک و دشمنلرکی
قوتکک الی ایله پراکنده ایلدک ١١ کوکلر سنککدر یر دخی سنککدر مسکون دنیایی وانک طولوسنی
سن تملدک ١٢ شمالی وجنوبی سن یراتدک تابور وحرمون سنک اسمکله ابتهاج ایدرلر ١٣ قوتله بازو
سنککدر الک قوتلو در صاغ الک مرتفعدر ١٤ عدالت وحکم سنک کرسیکک اساسی در مرحمت وحقیقت
دیدارکک اوکنده کیدرلر ١٥ نه موتلو اول قومه که تهلّل ایتمکه بلور دیدارکک نورنده کزجکلردر
یا ربّ ١٦ بتون کون اسمکله فرح ایدرلر وعدالتکله یوجه‌لنه‌لر ١٧ زیرا سن انلرک قوتنک عزتی سن
ورضاک ایله بوینوزمز مرتفع اولور ١٨ چون قلقانمز ربّک در وملکمز اسرائیل قدّوسنککدر ١٩ اول زمان

سن كندو قديسكه وحى ايله سويليوب ديدك كه جبارك اوزرينه ياردمى قودم قومدن مختارمى ارتفاع
ايلدم ٢٠ قولم داودى بولدم انى قدسمك ياغيله مسح ايلدم ٢١ كه انكله بنم الم قايم اولا قولم دخى
انى قوتلندره ٢٢ دشمن انى حقلميه وظلم اوغلى انى ايذا ايتميه ٢٣ وانك دشمنلرينى انك يوزنده قرايم
واكا بغض ايدنلرى اورايم ٢٤ حقيقتم واحسانم انكله اولا وبنم اسمله بوينزى مرتفع اولا ٢٥ انك
الينى دريا اوزرينه وصاغ الينى ارماقلر اوزرينه قويايم ٢٦ او بكا استدعا ايليوب بابام اللهم وخلاصمك
قياسى سن ديه ٢٧ بن دخى انى الك اوغل ويرك ملكلرندن اعلا ايدهيم ٢٨ اكا دايما احسانمى صقلايايم
وعهدم انكله قايم اولا ٢٩ انك نسلنى ابدا ايدهيم انك كرسيسنى دخى كوكلرك كونلرى كبى ايدهيم
٣٠ اكر اوغللرى شريعتمى براغوب حكملرمدن كزمزلر ايسه ٣١ اكر فرايضمى بوزارلر ايسه وامرلرمى
حفظ ايتمزلر ايسه ٣٢ او زمان انلرك عصيانلرينى دكنكله وفسقلرينى كوتكله تعزير ايدهيم ٣٣ اما بنم احسانمى اندن
قالدرميم وحقيقتمده كذب ايتميم ٣٤ عهدمى بوزميام ودوداقلرمدن چيقنى تغيير ايتمم ٣٥ بركره
قدسم حقيچون يمين ايلدم وداوده يالان سويلمم ٣٦ كه انك نسلى ابدا اولا وكرسيسى كنش كبى
حضورمده اولا ٣٧ آى كبى ابدا قايم اولا وكوكده شاهد صادق وارسلاه ٣٨ سن ايسه ترك ايدوب
مكروه طوتدك مسيحكه غضبناك اولدك ٣٩ قولكك عهدينى بوزدك تاجنى يره براغوب رسواى ايلدك
٤٠ جمله ديوارلرينى يقدك انك حصارلرينى خراب ايلدك ٤١ يولدن كچنلر هپسى انى يغماليدلر
قوكشولرينه عيبلق ايچون اولدى ٤٢ دشمنلرينك صاغ الينى يوجهلتدك جمله عدولرينى شاد ايلدك
٤٣ هم قليجنك كسكينلكنى كند ايلدك وانى جنكده طوردرمدك ٤٤ انك عزتنى بطال ايلدك وكرسيسنى
يره دوشردك ٤٥ كنجلكنك كونلرينى قصلتدك انى رسوايلق ايله اورتدك سلاه ٤٦ نيچهيهدك يا رب
دايما كزلنوب غضبك آتش كبى يانه ٤٧ ذكر ايله بنم ياشاياجغم زمان نه آز در نيچون جمله آدم
اوغللرينى سومهيه يراتمش اولاسن ٤٨ كيمدر اول آدم كه ياشايه واولمى كورميه وجانينى مزارك اليندن
قورتاره سلاه ٤٩ يا رب قنى اولكى احسانلرك كه انلرى داوده حقيقتكله يمين ايدوب اقرار ايلدك ٥٠ يا رب
قوللرك عيبنى خاطركه كتور كه انى بن قوينمده طاشرم جمله عظيم قوملرك عيبنى ٥١ كه انكله يا رب
دشمنلرك عيبلديلر مسيحكك ايزلرينى عيبلديلر ٥٢ رب ابدا متبارك اولسون آمين وآمين ۞

طقسانجى مزمور

١ الله آدميسى موسىنك بر دعاسى يا رب سن بزه دور بدور مكان ايدك ٢ طاغلر طوغمزدن اول
وسن يرى ومسكون دنيايى دوزمزدن اول هم ازلدن ابدهدك الله سن سن ٣ آدمى هلاكه دوندررسن
واى بنى آدم دونك ديرسن ٤ زيرا سنك كوزلركده بيك يل كچن دونكى كون كبى يا كيجه نوبتى
كبى در ٥ انلرى طاشقنلق ايله كوتوررسن دوش كبيلردر صباحدن اوت كبى كچر ٦ صباحدن چيچكلنور

وتازەلنور آخشامدە بچلور و قورور ٧ چون غضبكدن تلف أولورز وحدتكدن شاشارز ٨ كناهلرمزى
أوككە و كزلو خطالرمزى ديدارككـ نورينە قودك ٩ چون جملە كونلرمز غضبك ايچون زوال ايدرلر
يللرمزى سوزى كبى بتوررز ١٠ سنەلرمزك كونلرى يتمش يل وأكر قوتلوجە ايسە سكسان يلدر وانلرك
دبدبەلى زحمت ومشقتدر زيرا تيز كسيلور واوچوب كيدرز ١١ غضبكك قوتنى كم بلور وقورقوكە كورە
حدتكى كم بلور ١٢ ايمدى بزە كونلرمزى صايمغە اوكرت كە حكمتلى قلب تحصيل ايدەوز ١٣ دون
يا ربّ نيچەيەدك غضب ايدرسن وقوللركە تواب اول ١٤ بزى صباحدن احسانك ايلە طوق ايلە كە
جملە كونلرمزدە ابتهاج ايدوب فرحناك اولاوز ١٥ بزى ايذا ايتدوكك كونلرە وبلا كوردوكمز يللرە كورە
سوندر ١٦ ايشك قوللركە وشهرتك انلرك اوغللرينە كورنسون ١٧ وربّ اللهمزك جمالى اوزرمزدە اولوب
اللرمزك عملنى اوزرمزە طوغرلت بلى اللرمزك عملنى طوغرلت ۞

طقسان برنجى مزمور

١ متعالك كزلو يرندە اوتران على كل شى قادرك سايەسندە ساكن اولور ٢ ربّە ديەيم كە ملجام وقلعەم
هم اللهم سن كە اڭا صيغنورم ٣ تحقيق او سنى آوجينك كمندندن ومهلك طاعوندن قورتارر ٤ سنى
تويلرى ايلە اورتە وقنادلرى التندە امين اولورسن انك حقيقتى سكا قلقان وسپر اولا ٥ كيجە
تهويللرندن وكوندز اوچان اوقدن قورقميەسن ٦ نە قراكلقدە كزن طاعوندن نە اويلە وقتندە باصان
هلاكدن ٧ يانكدە بيك وصاغكدە اون بيك دوشەلر اما سكا يقلاشمز ٨ آنجق كوزلرك ايلە باقەسن
وظالملرك جزاسنى كورەسن ٩ زيرا يا ربّ بنم ملجام سن سن متعالى مسكنكى قودك ١٠ سكا كملك
اوغرامز وچادركە بلا ياناشمز ١١ زيرا سنى ملكلرينە اصمرلدى كە سنى جميع يوللركدە حفظ
ايليەلر ١٢ سنى اللرندە كوتورەلر تاكم آياغك طاشە طوقنميە ١٣ آرسلان وصاغر يلان اوزرينە باصەسن
آرسلان ياوروسنى واژدرهايى چينيەسن ١٤ زيرا او بنى يك سور انك ايچون انى خلاص ايليەيم چونكە
اسمىمى بلدى انى بوجە ايدەيم ١٥ بكا استدعا ايليە وانى استجابت ايدەيم ١٦ مضايقەدە انكلە اولايم
انى قورتارايم وانى تعزيز ايدەيم ١٧ عمر اوزونلغيلە انى طوق ايدەيم واڭا خلاصمى كوسترەيم ۞

طقسان ايكنجى مزمور

١ سبت كونى ايچون تسبيح مزمورى ربّى تعريف ايتمك وسنك اسمكە ترنّل ايتمك ايودر يا
متعال ٢ صباحدە احسانكدن وكيجەلردە حقيقتكدن خبر ويرمك ٣ اون كرشلو ساز ايلە وصنقور
ايلە وهيكايون آوازى ايلە طنبوردە ٤ زيرا يا ربّ بنى عمللرك ايلە سوندردك اللرككـ عمللرى ايلە
ابتهاج ايدەيم ٥ ايشلرك نە عظيمدر يا ربّ افكارك نە يك دريكدر ٦ عقلسز آدم بلمز احمق دخى بونى

ادراك ایمز ٧ كه ظالملر اوت كبی بتدكلرنده وبرامزلق ایشلیین جملهسی چیچكلندكلرنده ابدا هلاك
اولمق ایچون اولور ٨ سن ایسه یا ربّ ابدا متعال سین ٩ زیرا اشته دشمنلرك یا ربّ اشته دشمنلرك
هلاك اولورلر برامزلق ایشلینلر جملهسی پریشان اولورلر ١٠ امّا بنم بوینوزی كركدانك بوینوزی كبی قالدیررسن
بن یاغ ایله یاغلندیم ١١ وكوزم دشمنلری كوره و قولاقلرم اوزریمه قلقان شریرلرده ایشدوكنی
ایشدهلر ١٢ صادق خرما آغاجی كبی چیچكلنه لبناندهكی اولان ارز آغاجی كبی بویویه ١٣ ربّك بیتنده دیكلمشلر
اللهمزك حولیلرنده چیچكلنهلر ١٤ دهی قوجهلقده یمش ویرهلر سمیز و تازه اولالر ١٥ ربّ طوغرو ایدوكنی
خبر ویرمك ایچون او قوتم در و انده برامزلق یوقدر ۞

طقسان اوچنجی مزمور

١ ربّ سلطنت سورر جلالت ایله ملبوسدر ربّ قوّتی كیوب قوشاندی و مسكون دنیایی مقیم ایتدیكه
قیلدامیه ٢ كرسیك قدیم زماندن برو قائمدر سن ازلدن سین ٣ ارماقلر قالدیردیلر یا ربّ ارماقلر
صداسنی قالدیردیلر ارماقلر موجلرینی ارتفاع ایلدیلر ٤ چوق صولرك صداسندن و دریانك قوتلو
موجلرندن آرتق ربّ یوجهلكده قوی در ٥ سنك شهادتلرك پك حقیقتلودر سنك بیتكه طول ایامده
قـــدس یاقـــشـــور یا ربّ ۞

طقسان دردنجی مزمور

١ یا انتقاملرك اللهی ربّ یا انتقاملرك اللهی تجلّی ایله ٢ قلق یا یرك حاكمی متكبّرلره جزانی ادا
ایله ٣ نیجهیه دك ظالملر یا ربّ نیجهیه دك ظالملر افتخار ایدهلر ٤ یاكشارلر سرت سویلسرلر جمله
برامزلق ایشلینلر اوكنرلر ٥ سنك قومكه یا ربّ جور و میراثكه جفا ایدرلر ٦ طول عورتی و غریبی
اولدررلر و یتیملری قتل ایدرلر ٧ و دیرلر كه ربّ كورمز یعقوبك اللهی آكلمز ٨ آكلایك ای قومده
اولان عقلسزلر و ای ابلهلر نه زمان عقللو اولورسكز ٩ قولاغی دیكن ایشتمزمی كوزی دوزن كورمزمی
١٠ امّتلری تأدیب ایدن آزارلمزمی آدمه علمی اوكردن بلمزمی ١١ ربّ آدملرك فكرلرینی بلور كه انلر
باطللق در ١٢ نه موتلو اول آدمه كه سن انی یا ربّ تأدیب ایدرسن و اكا شریعتكی اوكردرسن ١٣ بلا
كونلرندن اكا راحت ویرمك ایچون تا ظالمه مزار قازلنجهیه دك ١٤ زیرا ربّ كندو قومنی براقمز و كندو
میراثنی ترك ایتمز ١٥ چون حكم عدالته دونهجكدر و جمله قلبی مستقیملر آردنجه وارهجقلــــردر
١٦ شریرلره اوزرینه بنم ایچون كیم قلقار برامزلق ایشلینلر اوزرینه بنم ایچون كیم قیام ایدر ١٧ اگر
ربّ بكا یاردیجی اولماسیدی جانم آز زمانده سكوت یرنده ساكن اولوردی ١٨ آیاغم سورچدی دیدوكمده
سنك احسانك یا ربّ بنی طایاندردی ١٩ افكارلرمك چوغلغی درونمده ایكن سنك تسلیلرك جانمـــی

سوندرديلر ٢٠ شرّنك كرسيسی سكا كه يرامزلغی فرض ايدرسن يولداش اولورمی ٢١ صادقك جانی اوزرينه جمع
اولورلر و بیكناه قانی اوزرينه حكم ايدرلر ٢٢ امّا ربّ بكا ملجا و اللهم اعتمادمك قياسی يرينه اولدی
٢٣ و كندولرينك يرامزلغنی اوزرلرينه دوندره و انلری كندولرينك شرّی ايله استيصال ايليه ربّ
اللهمز انلری استيصال ايليه ۞

طقسان بشنجی مزمور

١ كلك ربّه ترنّم ايده‌لم خلاصمزك قياسنه تهلّل ايده‌لم ٢ حضورينه تسبيح ايله كله‌لم اكا مزمورلر
ايله آلقش ايده‌لم ٣ زيرا ربّ عظيم الله در و جمله الاهلر اوزرينه بيوك ملك در ٤ كه يرك حضيضلری
انك النده در و طاغلرك ديه‌لری دخی انكدر ٥ كه دريا انكدر و انی ياپدی و انك اللری قوروی دوزدیلر
٦ كلك سجده و ركوع ايده‌لم خالقمز ربّك اوكنده ديز چوكه‌لم ٧ زيرا او اللهمز در و بز انك اوتلاغنك
قومی و النك سوريسی ايز اكر بوكون انك آوازينی ايشدرسكز ٨ مريباده كبی و بريّه‌ده مسّا كوننده كبی
قلبكزی پك ايتمك ٩ نره‌ده‌كه بابالركز بنی امتحان ايلديلر بنی دكه‌ديلر و عملمی كورديلر ١٠ قرق
يل بو نسلدن بيزار اولدم و ديدمكه قلبنده خطا ايدن قوم بودر و انلر طريقلرمی بلمديلر
١١ انك ايچون غضبمده يمين ايتدم كه بنم راحتمه كيرميه‌لر ۞

طقسان آلتنجی مزمور

١ ربّه يكی تسبيح تسبيح ايليك ای جمله ير ربّه تسبيح ايليك ٢ ربّه تسبيح ايليك انك اسمنه تبارك
ايليك كوندن كونه انك خلاصنی بيان ايدك ٣ مجدينی امتلرده و معجزاتنی جمله قوملرده حكايت ايليك
٤ زيرا ربّ بيوك و زياده‌سيله مدحه لايقدر جمله الاهلر اوزرينه مرهوبدر ٥ چون قوملرك جمله الاهلری
بتلردر ربّ ايسه كوكلری ياپدی ٦ جلال و شوكت اوكنده قوّت و عزّت انك مقدسنده‌در ٧ ويرك ربّه
ای قوملرك قبيله‌لری ويرك ربّه عزّتی و قوّتی ٨ ربّه كندو اسمنك مجدينی ويرك پيشكشنی كتورك و انك
حولیلرينه كيرك ٩ قدسك عزّتيله ربّه سجده ايليك ای جمله يرك ساكنلری انك حضوريندن قورقك
١٠ امتلرده ديك كه ربّ سلطنت سورر مسكون دنيا قايم اولوب قيلدامیه قوملره طوغرولق ايله حكم
ايليه ١١ كوكلر سوينسونلر و ير شن اولسون دريا و انك طولوسی جوشه كلسون ١٢ صحرا و ايچنده نه وار ايسه
سوينسون او زمان اورمانك جمله آغاجلری شن صداي ويره‌لر ١٣ ربّك حضورنده كه كلور زيرا يره حكم
ايتمكه كلور مسكون دنيايه عدالت ايله و قوملره كندو حقيقتيله حكم ايليه ۞

طقسان یدنجی مزمور

۱ ربّ سلطنت سورر یر شن اولسون چوق آطه‌لر سونسون ۲ انك چوره‌سنده بلوت وقرانلق
وار کرسیسنك مکانی عدالت وحکم در ۳ اوکنده آتش کزر وهر چوره‌ده دشمنلرینی یاقر ۴ انك
شمشکلری دنیایی روشن ایدرلر یر کورر ودترر ۵ ربّك حضورنده جمله یرك ربّنك حضورنده طاغلر
بال مومی کبی اریرلر ۶ کوکلر عدالتنی بیان ایدرلر جمله قوملر عزّتنی کوررلر ۷ جمله بتلره عبادت
ایدنلر وصنملر ایله فخرلننلر اوتانسونلر ای جمیع الاهلر اکا سجده ایدك ۸ صهیون ایشتدی وسوندی
یهودا قزلری دخی سنك حکملرك ایچون شن اولدیلر یا ربّ ۹ زیرا سن یا ربّ جمله یر اوزرینه عالی سن
جمیع الاهلر اوزرینه پك معلّی سن ۱۰ ای ربّی سونلر کمالله بغض ایلیك کندو قدیسلرینك جانلرینی
صقلار انلری ظالملرك الندن قورتارر ۱۱ صادقه نور وقلبی مستقیملره سرور اکلشدر ۱۲ ای صادقلر
ربّده سونك وقدسنك ذکرینی تعریف ایلیك ۞

طقسان سکزنجی مزمور

۱ مزمور ربّه یکی تسبیح تسبیح ایلیك زیرا معجزات ایلدی انك صاغ الی وقدسنك
قولی انی قورتاردی ۲ ربّ کندو خلاصنی اعلام ایلدی امتلرك کوزلرنده عدالتنی اظهار ایلدی
۳ اسرائیل بیتنه اولان کندو احسانینی وحقیقتنی خاطرینه کتوردی اللهمزك خلاصنی یرك جمله
انتهالری کورمشلردر ۴ جمله یر ربّه تهلّل ایلیك بلند آواز قلك وشن اولك وترنّم ایلیك ۵ ربّه
طنبور ایله ترتّل ایلیك طنبور ایله وارلاپشك آوازی ایله ۶ بورولر ایله وزورنا صداسیله ملك ربّك
اوکنده تهلّل ایلیك ۷ دریا جوشه وانك طولوسی جوشه دنیا وانده ساکن اولانلر دخی ۸ ارماقلر ال
قاقسونلر طاغلر بله ارلاسونلر ۹ ربّك حضورنده زیرا یره حکم ایتمکه کلور عدالت ایله دنیایه وقوملره
استقامت ایله حکم ایلیه ۞

طقسان طقوزنجی مزمور

۱ ربّ سلطنت سورر قوملر دترسونلر کروبلر اوزرنده اوتورر یر دپرنسون ۲ ربّ صهیونده بیوك
وجمله قوملر اوزرینه معلّی در ۳ سنك عظیم ومهیب اسمکی تعریف ایلیه‌لر قدّوس او در ۴ وملکك
قوتنی زیرا حکمی سور سن طوغرولغی قایم ایلدك یعقوبده حکم وعدالتی سن ایلدك ۵ ربّ اللهمزی
یوجه‌لیك وانك آیاقلرینك بصمغنده سجده ایلیك قدّوس او در ۶ انك امامکری آراسنده موسی وهارون
واسمنی استدعا ایدنلر آراسنده صموئیل ایدی ربّه چاغررلردی اول دخی انلری استجابت ایدردی

٧ انلره بلودك عمودنده سويلردي انك شهادتلريني وانلره ويردوكي فرماني صقلارلردي ٨ يا اللهمز رب
سن انلري استجابت ايدردك انلره غفور الله ايدك اكرچه انلرك ايشلرندن منتقم ايدك ٩ اللهمز
ربي يوجه‌لييك وانك قدسنك طاغنده سجده ايلييك زيرا اللهمز رب قدوس در ۞

يوزنجي مزمور

١ حمد مزموري   جمله ير ربه تهلل ايلييك ٢ ربه سرور ايله عبادت ايلييك اوكنه سرور ايله كلك
٣ بلك كه رب الله او در او بزي يابدي وبز انك ايز انك قومي وانك اوتلاغنك سوريسي ايز ٤ قپولرينه
شكر ايله وحوليلرينه حمد ايله كيرك اكا شاكر اولك اسمنه تبارك ايلييك ٥ زيرا رب ايو در انك
احساني دائما وحقيقتي دور بدور در ۞

يوز برنجي مزمور

١ داودك بر مزموري   احساني وحكمي ارلايايم يا رب سكا ترنم ايده‌يم ٢ بكا كلدوكك زمان كامل
طريقده عاقلانه حركت ايده‌جكيم اومك اچنده قلبمك كمالي ايله سلوك ايده‌جكيم ٣ برامز شيئي
كوزلرمك اوكنه قومام آزغونلرك ايشنه بغض ايدرم بكا هيچ يابشميه ٤ خبيث قلب بندن كيده
كلي بلمم ٥ كزلوده قوكشوسنك آديني چكن كمسنه‌يي قرايم يوجه كوزلوي وقبارمش قلبلوي تحمل
ايده‌مم ٦ كوزلرم يرك صادقلرينه اولا كه بنمله اوترالر كامل طريقده سلوك ايدن بكا خدمت ايليه
٧ اوم اچنده حيله‌كار ساكن اولمايه يلانلر سويلين كوزلرمك اوكنده قايم اولميا ٨ يرك جمله فاسقلريني
هر صباح قرايم كه جمله فسق ايدنلري ربك شهرندن استيصال ايده‌يم ۞

يوز ايكنجي مزمور

١ دردلونك دعاسي مضايقه چكدوكي وربك اوكنده فريادني دوكدوكي زمان   يا رب بنم دعامي دكله
وفريادم سكا وارسون ٢ ثقلت اولدوغم كونده بندن يوزكي كزلمه استدعامك كوننده قولاغكي بكا مايل
ايله تيز بني استجابت ايله ٣ زيرا كونلرم دوتن كبي تلف اولديلر وكمكلرم اكسي كبي يانديلر ٤ يوركم
اوت كبي اورلوب قورودي شويله‌كه اتمكمي يمكه اونتدم ٥ آهمك صداسندن كمكلرم دريمه يابشديلر
٦ بريه‌نك رخمنه بكزدم ويرانه‌لرك بايقوشي كبي اولدم ٧ اويانق ايم وطام اوزرنده يالكز سرچه قوشي
كبي ايم ٨ دشمنلرم بني بتون كون عيبلرلر بكا ياوزلنانلر اوزرمه يمين ايدرلر ٩ زيرا كلي اتمك كبي
يدم واچكيلرمي كوز ياشي ايله قارشدردم ١٠ غضب وخشمك وجهندن زيرا بني يوقرو قالدردك ويراقدك
١١ كونلرم زوال ايدن كولكه كبي در وبن اوت كبي قورودم ١٢ سن ايسه يا رب دائما طوررسن وذكرك

دور بدور اولا ١٣ سن قالقوب صهيونه مرحمت ايده جكسن زيرا اكا مرحمت ايتمه نك زماني تعيين اولنان
زمان كلدي ١٤ زيرا قوللرك انك طاشلرندن حظ ايدرلر و انك توزينه ترحم ايدرلر ١٥ او زمان امتلر
ربك اسمندن و يرك جميع ملكلري سنك مجدكدن خوف ايده‌لر ١٦ رب صهيوني ياپوب و جلالتيله ظهور
ايتدككده نصكره ١٧ خراب اولانلرك دعاسنه نظر ايده انلرك دعالريني خور طوتميه ١٨ بو نسته صكره‌كي
نسله يازله و ياراد لجق قوم ربه حمد ايده‌لر ١٩ زيرا قدسنك يوجه‌لكندن باقدي رب كوكدن يره نظر
ايلدي ٢٠ باغلولرك آهني دكلمك ايچون و اولم اوغللريني چوزمك ايچون ٢١ كه ربك اسمني صهيونده
و حمديني اورشليمده حكايت ايده‌لر ٢٢ و قوملر و مملكتلر جميع اولندقده كه ربه عبادت ايده‌لر ٢٣ يولده
طاقتمي ضعيفلتدي كونلرمي قصلتدي ٢٤ ديدمكه يا اللهم بني كونلرمك ياريسنده انتقال ايتدرمه يللرك
دور بدور طورورلر ٢٥ اولدن يري تملدك و كوكلر اللرك ايشيدر ٢٦ انلر زايل اولورلر سن ايسه طوراسن
و انلر جمله‌سي لباس كبي اسكيه‌لر انلري لباس كبي دكيشديره‌سن و دكيشه‌لر ٢٧ سن ايسه همان سن سن
و يللرك تمام اولمازلر ٢٨ قوللرك اوغللري ساكن اولالر و انلرك نسلي حضوركده مقيم اولالر ۞

يوز اوچنجي مزمور

١ داودك مزموري جانم ربه شكر ايله و جمله درونمده اولان انك مقدس اسمنه دخي ٢ اي جانم ربه شكر
ايله و جمله انك احسانلريني فراموش ايلمه ٣ كه جمله كناهلركي عفو ايدر و جمله مرضلركه شفا ويرر
٤ كه عمركي مزاردن قورتارر و سني شفقت و مرحمتلر ايله تاجلار ٥ كه آغزكي ايولك ايله طويورر
شويله كه كنجلكك قرتال كبي يكيلنور ٦ رب جمله مظلوملره عدالتلر و حكملر ايدر ٧ موسي‌يه يوللريني
و بني اسرائيله عمللريني بلدردي ٨ رب رحيم و حنان غضبده متاني و احساني چوقدر ٩ ابده‌دك
چكيشمز و سرمدا كين صقلامز ١٠ خطالرمزه كوره بزه ايتمدي و كناهلرمزه كوره بزه جزا ويرمدي ١١ زيرا
كوكلر يردن اوزرينه نه قدر يوجه ايسه بويله دخي كندودن قورقانلر اوزرينه رحمتني قوي ايلدي ١٢ شرق
غربدن اوزاق اولدوغنه كوره عصيانلرمزي بزدن اوزاق ايلدي ١٣ بابا اوغللرينه شفقت ايتدوكي كبي رب
كندودن قورقانلره مرحمت ايدر ١٤ زيرا جبلتمزي بلور بز توز اولدوغمزي خاطرينه كتورر ١٥ انسانك
كونلري اوت كبي در صحرا چچكي كبي اويله چچكلنور ١٦ كه اوزرندن يل چكسه يوق اولور و انك يري
آرتق اني بلمز ١٧ اما ربك احساني كندودن قورقانلر اوزرينه و انك عدالتي اوغللرك اوغللري اوزرينه
ازلدن ابده‌دك طورور ١٨ عهديني صقلايانلر اوزرينه و امرلريني ايتمك ايچون ذكر ايدنلر اوزرينه
١٩ رب كرسيسني كوكده قايم ايلدي و انك مملكتي جمله‌يه تسلط ايدر ٢٠ ربي تبريك ايليك اي يك
قوتلو و سوزيني اسلين اوازينه اطاعت ايدن ملكلري ٢١ اي جمله انك عساكري مراديني ايدن خدمتكارلري
ربي تبريك ايليك ٢٢ اي جمله انك افعالي جميع سلطنتنك يرلرنده ربي تبريك ايليك اي جانم ربي تبريك ايله ۞

یوز دردنجی مزمور

۱ ای جانم ربه تبارك ایله یا رب اللهم قتی متعظم سن عزت و جلالت ایله ملبوس سن ۲ كه نور
ایله لباس ایله اورتنور كبی اورتنور كوكلری پرده‌لر كبی بسط ایدر ۳ كه صولرده علیه‌لرینی چاتدرر
بلوتلری كندو عربه‌سنی ایدر روزكارك قنادلری اوزرنده كزر ۴ كه ملكلرینی ریحلر و علولین آتشی
كندوسنه خدمتكارلر ایدر ۵ كه یری كندو قاعده‌لری اوزرنده تأسیس ایدركه ابد الآباد قیلداتمیه
۶ انی لجه ایله لباس ایله اورتر كبی اورتدك صولر طاغلر اوزرنده طوردیلر ۷ سنك آزاركدن قاچدیلر
رعدكك صداسندن شتاب ایتدیلر ۸ طاغلره چقدیلر دره‌لره انلره تعیین ایتدوكك یره اندیلر ۹ انلره
سنور قودك كه چمیه‌لر و یری قپلامغه دونمیه‌لر ۱۰ پكارلری وادیلرده اجرا ایدر كه طاغلر آراسنده
كزرلر ۱۱ صحرانك جمله حیواناتنی صواررلر وحشی چارلر صوسزلغنی كسرلر ۱۲ یانلرنده هوا قوشلری
ساكن اولوب داللر آراسندن آواز ویررلر ۱۳ علیه‌لرندن طاغلری صوارر و یر ایشلركك یمشندن طوقدر
۱۴ طوارلر ایچون اوتلغی و آدمك خدمتی ایچون اوتی بتورر كه یردن اتمك چقاره ۱۵ انسانك قلبنی
شراب ایله تفریح ایدر یاغ ایله یوزینی پارلاتیق ایلر و انسانك یوركنی اتمك ایله طیاندرر ۱۶ ربك آغاجلری
دكدوكی لبنانك ارز آغاجلری طویارلر ۱۷ نره‌ده‌كه قوشلر یوا یاپارلر لكلكلرك مكانلری چام آغاجلریدر
۱۸ یوجه طاغلر طاغ كچیلرینه و قیالر آطه طاوشانلرینه پناه‌در ۱۹ اوقات ایچون آیی یاپدی كنش كندو
غروبنی بلور ۲۰ قرانلغی قورسن و كیجه اولور هر اورمانلو حیوان انده حركت ایدر ۲۱ آرسلانجقلر
شكار ایچون نعرات ایدوب اللهدن یمكنی آرارلر ۲۲ كنش طوغنجه جمع اولورلر یاتاقلرنده یاترلر ۲۳ آدم
كندو ایشنه و كندو خدمتنه چقر تا آخشامه‌دك ۲۴ یا رب ایشلرك نه چوق اولدی جمله انلری
حكمت ایله ایتدك یر املاكك ایله طولمشدر ۲۵ بیوك و واسع دكز ایسه اوراده حشرات كوچك و بیوك
حیوانات بی حساب وار ۲۶ انده كمیلر یوررلر و ایچنده اوینامق ایچون یراتدوغك لویاتان ۲۷ جمله‌سی
سندن اومارلركه یمكنی وقتنده ویره‌سن ۲۸ انلره ویررسن و دوشررلر الكی آچارسن و ایولكدن طویارلر
۲۹ یوزكی صقلارسن مضطرب اولورلر انلرك نفسنی قبض ایدرسن اولورلر و طپراغنه دونرلر ۳۰ روحكی
كوندررسن خلق اولنورلر و یرك یوزینی یكیلدرسن ۳۱ ربك مجدی ابدا اولا رب كندو ایشلری ایله
سونه ۳۲ یره باقسه دترر طاغلره طوقنسه دوتررلر ۳۳ عمرم طورنجه ربه ارلایایم اللهمه ترتل ایده‌یم
مادامكه صاغ ایم ۳۴ بنم تكلمم اكا لذیذ اولا بن رب ایله فرحناك اولایم ۳۵ كناهكارلر یردن محو
اولنسونلر و ظالملر آرتق یوق اولسونلر ای جانم ربه تبارك ایله ربه شكر ایلیك ۞

يوز بشنجى مزمور

١ ربّى تعريف ايلييك اسمنه استدعا ايلييك انك ايشلرينى قوملرده اعلام ايلييك ٢ اكا تغنّى وترتّل
ايلييك جمله معجزاتنى حكايت ايلييك ٣ انك قدسنك اسمى ايله افتخار ايلييك. ربّى آرايانلرك قلبى شن
اولسون ٤ ربّى وانك قوّتنى آرايك انك ديدارينى دائما طلب ايدك ٥ انك ايتدوكى معجزاتنى وآياتنى
وآغزينك حكملرينى ذكر ايلييك ٦ اى ابراهيم قولنك نسلى اى انك مختارى يعقوبك اوغللرى ٧ ربّ
اللّهمز اودر انك حكملرى جمله يرده در ٨ دائما عهدينى وبيوردوغى سوزينى بيك دوره‌دك ذكر ايدر
٩ اول ابراهيم ايله كسشدوكى عهدى واسحاقه ايتدوكى يمينينى ١٠ وانى يعقوبه فرض ايچون اسرائيله
ابدى عهد ايچون مقرّر ايليوب ١١ ديديكه سكا كنعان ولايتنى ميراثكزك حصه‌سى ويره‌يم ١٢ حسابده
آز آدم وانده يك آز وغريبلر اولدقلرنده ١٣ وامّتدن امّته ومملكتدن غيرى قوملره واردقلرنده
١٤ آدمه جايز كوسترمدى كه انلره ظلم ايده‌لر وانلرك ايچون ملكلره تعزير ايلدى ١٥ مسيحلرمه
دكمك وپيغمبرلرمه كلك ايتمك ١٦ وير اوزرينه قحطى دعى چاغردى واتمكك بتون عصاسنى قردى
١٧ اوكلرينه بر آدم كوندردى يعنى يوسفى كه قول اولمغه صاتلدى ١٨ بوقاغو ايله آياقلرينى انجيتديلر
وكندوسى دميره اورلدى ١٩ تا سوزى كلدوكى زمانه‌دك ربّك كلامى انى تجربه ايلدى ٢٠ اندن صكره ملك
كوندروب انى چوزدى قوملرك سلطانى انى اطلاق ايلدى ٢١ انى كندو اوينك آغاسى وملكنك ضابطى
ايلدى ٢٢ تا كه كوكلنه كوره بكلرينى بند ايليه ومشاوره‌جيلرينه حكمتى تعليم ايليه ٢٣ اندن صكره
اسرائيل مصره كلدى ويعقوب حام ولايتنده ساكن اولدى ٢٤ والله كندو قومنى زياده‌سيله چوغلدوب
انلرى دشمنلرندن قوّتلو ايلدى ٢٥ انلرك قلبنى دوندرديكه كندو قومنه بغض ايده‌لر وكندو قوللرينه
حيله دوزه‌لر ٢٦ اندن صكره قولى موسى‌يى واختيار ايتدوكى هارونى ارسال ايلدى ٢٧ كه انلرده انك
آياتلرينك سوزلرينى وحام ولايتنده معجزاتنى ايتديلر ٢٨ قرانكلغى كوندردى وانى قرانكلو ايتدى
وسوزينه مخالفت ايتمديلر ٢٩ صولرينى قانه دوندردى بالقلرينى اولدردى ٣٠ انلرك يرى قورباغه‌لر ايجاد
ايلدى ملكلرك اوده‌لرنده بيله ٣١ سويلدى وحشراتك قارشق جمعيتى وجمله سنورلرنده كهله‌لر كلدى
٣٢ ولايتلرنده انلرك يغمورلرينى طولويه وپارليان آتشه دوندردى ٣٣ كرملرينى وانجير آغاجلرينى اوردى
وسنورلرينك هر آغاجلرينى قردى ٣٤ ديدى وچكركه‌لر كلدى وپرتللر بى‌حساب ٣٥ وانلرك ولايتنده
هپ اوتى يديلر ويرلرينك يمشنى يديلر ٣٦ وانلرك ولايتنده هر ايلك طوغشى انلرك جمله قوتنك اوّليى
اوردى ٣٧ وانلرى كمش والتون ايله چقاردى وسبطلرنده زبون يوق ايدى ٣٨ خروج ايتدكلرنده
مصر سويندى زيرا انلردن قورقوسى اوزرلرينه دوشمش ايدى ٣٩ بلودى اورتو ايچون وكيجه‌يى آيدنلق
ايتمك ايچون آتشى يايدى ٤٠ قوم استدى وانلره بلدرجنلر كتوردى وانلرى كوكلرك اتمكى ايله طوق

ایلدی ٤١ قیایی آچدی وَ صولر آقدیلر وَ قوراقلقلرده ایرماقلر کبی کچدیلر ٤٢ زیرا قولی ابراهیمه ویردوکی
قدسنك سوزینی خاطرینه کتوردی ٤٣ قومنی سرور ایله وَ مختارلرینی سرود ایله اخراج ایلدی
٤٤ وَ انلره امتلرك ولایتلرینی ویردی وَ قوملرك امکنی میراث ایلدیلر ٤٥ تا که فرضلرینی صقلایه‌لر
وَ ناموسلرینی حفظ ایلیه‌لر ربه شکر ایلیك ۞

یوز آلتنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك ربی تعریف ایلیك که ایو در چون انك احسانی ابدا طورر ٢ ربك قدرتلو عمللرینی
کیم تقریر ایدر وَ جمله حمدینی کیم تعبیر ایده بلور ٣ نه مُوتلو حکمی صقلایانلره هر زمان عدالت
ایدنلره ٤ قومکه اولان لطفکه کوره بنی ذکر ایله یا رب سنك خلاصکله بنی زیارت ایله ٥ تا که
مختارلرکك ایولکنی کوره‌یم تا که امتکك سروریله مسرور اولایم وَ سنك میراثکله افتخار ایده‌یم
٦ باباارمزله کناه ایلدك فسق وَ فسادلر ایتدك ٧ باباارمز مصرده سنك معجزاتکی آکلامدیلر
احسانلرکك چوقلغنی ذکر ایتمدیلر بلکه دکز یاننده بحر قلزمده عاصی اولدیلر ٨ ینه ده انلری کندو
اسمی ایچون خلاص ایلدی که کندو جبروتنی اعلام ایده ٩ بحر قلزمی آزارلدی وَ قورودی وَ انلری قعرلرده
صحراده کبی کزدردی ١٠ وَ انلری باغضك الندن قورتاردی وَ دشمنك الندن آزاد ایلدی ١١ وَ صولر انلرك
دشمنلرینی قبلادی که انلردن بریسی دخی قالمدی ١٢ او زمان انك سوزلرینه ایناندیلر انك حمدینی ایرلادیلر
١٣ اما تیز ایشلرینی اونتدیلر انك نصیحتنه قتلانمدیلر ١٤ وَ بریه‌ده زیاده‌سیله اشتها ایتدیلر وَ چولده
اللهی امتحان ایلدیلر ١٥ وَ انلره دلدوکنی ویردی نهایت جانلرینه آرقلق کوندردی ١٦ وَ اوردوده موسی‌یه
وَ ربك مقدسی هارونه حسد چکدیلر ١٧ یر آچلوب داثانی یوتدی وَ آبیرامك بولکنی اورتدی ١٨ وَ بونلرك
بولکنده آتش طوتشوب فاسقلری علو یاقدی ١٩ خوریبده بر بوزاغی یاپدیلر وَ دوکمه بتنه سجده ایلدیلر
٢٠ وَ کندولرك عزتنی اوت ییین اوکزك تمثالنه دکشتردیلر ٢١ انلرك مخلصی اولان اللهی اونتدیلر که مصرده
عظیم نسنه‌لر ایتمش ایدی ٢٢ حام ولایتنده معجزه‌لر وَ بحر قلزمده مهیبتلر ٢٣ ایمدی انلری استیصال
ایده‌یم دیدی اکر انك مختاری موسی اوکنده کدوکده طورمش اولایدی غضبنی دوندرمك ایچون که
انلری هلاك ایتمیه ٢٤ وَ مطلوب ولایتدن اکراه ایلدیلر انك سوزینه اعتقاد ایتمدیلر ٢٥ وَ چادرلرنده
مرلدایوب ربك آوازینی دکلمدیلر ٢٦ انك ایچون انلره ال قالدروب انلری بریه‌ده دوشره‌یم دیو یمین
ایلدی ٢٧ وَ دخی انلرك نسلنی امتلرده دوشره‌یم وَ انلری ولایتلرده پراکنده ایده‌یم دیو ٢٨ وَ بعل
فاغوره یاپشدیلر وَ اولو نتلرك ذبیحه‌لرینی یدیلر ٢٩ وَ عمللری ایله اللهی اوکه‌لندردیلر وَ انلر اوزرینه
طاعون هجوم ایلدی ٣٠ وَ فنحاس قالقوب حکم ایلدی وَ طاعون دکلدی ٣١ وَ بو اکا دوربدور ابدا بره محسوب
اولدی ٣٢ وَ دخی انی مریبا صولرینك یاننده اوکه‌لندردیلر وَ انلردن اوتری موسی‌یه درد اولدی ٣٣ چون

روحنی طارلتدیلر شویله که دوداقلری ایله بی تدبیر سویلدی ٣٤ اول قوملری دخی که انلرك حقنده رب انلره
دیمش ایدی قیرمادیلر ٣٥ بلکه اول امتلر ایله اختلاط ایلدیلر انلرك فعللرینی اوکرندیلر ٣٦ و انلرك بتلرینه
عبادت ایلدیلر که انلره پابند اچون اولدیلر ٣٧ و اوغللرینی و قیزلرینی شیطانلره ذبح ایتدیلر ٣٨ و بی گناه قانی
دوکدیلر و اوغللرینك و قیزلرینك قانینی که انلری کنعان بتلرینه ذبح ایتدیلر و یر قان ایله مردارلندی ٣٩ و عمللری
ایله نجس اولدیلر هم بدعتلری ایله زنا ایلدیلر ٤٠ و ربك کندو قومنه پك غضبلندی و کندو میراثندن
نفرت ایلدی ٤١ و انلری امتلرك النه ویردی و انلره بغض ایدنلر انلره تسلط ایلدیلر ٤٢ و دشمنلری
انلره قهر ایتدیلر و انلری النده آلچقلندیلر ٤٣ بیچه کره انلری قورتاردی انلر ایسه کندو مشورتلری
ایله انی طارلتدیلر و کندو یرامزلقلری اچون ذلیل اولدیلر ٤٤ ینه ده انلرك فریادینی ایشتدوکی زمان
مضایقه‌لرنده انلره نظر ایلدی ٤٥ انلر ایله اولان عهدینی خاطرینه کتوردی و احسانلرینك چوقلغنه کوره
نادم اولدی ٤٦ و جمله انلری اسیرلکه کوترنلری انلره مترحم ایلدی ٤٧ یا رب اللهمز بزی قورتار و بزی
امتلردن دوشر تاکه قدسکك اسمنی تعریف ایده‌وز و سنك حمدکدن فخرلناوز ٤٨ اسرائیل اللهی ربه
ابد الآبادده‌ك متبارك اولسون و جمله قوم آمین دیه ربه شکر ایلیك ☸

یوز یدنجی مزمور

١ ربی تعریف ایلیك که ایودر چون انك احسانی دائما طورور ٢ سویلسونلر اول ربك آزادلولری که
انلری دشمنك الندن خلاص ایلدی ٣ و انلری ولایتلردن مشرقدن و مغربدن شمالدن و جنوبدن جمع
ایلدی ٤ بریه‌ده و چولك یولندن آواره گزدیلر و ساکن اولاجق شهر بولمادیلر ٥ آجلر و صوسزلر ایدیلر
و جانی انلرده بایلوردی ٦ و کندو مضایقه‌سنده ربه فریاد ایتدیلر و انلری طارلقلرندن قورتاردی ٧ و انلری
طوغرو یولدن کوتردی که معمور شهره وارالر ٨ ربه کندو احسانی اچون شکر و آدم اوغللرینه انك
معجزاتنی تعریف ایلسونلر ٩ که صوسز جانی قاندردی و آچ جانی ایولك ایله طویوردی ١٠ قرانکلقده
و اولم کولکه‌سنده اوتورانلر بلا و دمیر اسیرلری ایکن ١١ چون اللهك کلامنه عاصی اولدیلر و متعالك
نصیحتنی خور طوتدیلر ١٢ انك اچون انلرك قلبنی زحمت ایله اخشاع ایلدی دوشدیلر و باردمجی یوق
ایدی ١٣ او زمان کندو مضایقه‌سنده ربه فریاد ایتدیلر و انلری طارلقلرندن قورتاردی ١٤ انلری
قرانکلقدن و اولم کولکه‌سندن چقاردی و انلرك بندلرینی قیردی ١٥ ربه کندو احسانی اچون شکر و آدم
اوغللرینه انك معجزاتنی تعریف ایلسونلر ١٦ که نحاس قپولری و دمیر طرقازلرینی پاره‌لدی ١٧ نجاوزلری
اچون و یرامزلقلری اچون صقلمش اجقلر ١٨ که انلرك جانی هر ییجکدن اکراه ایتدی و تا اولم قپولرینه
یتشدیلر ١٩ او زمان کندو مضایقه‌سنده ربه فریاد ایتدیلر و انلری طارلقلرندن قورتاردی ٢٠ کلامنی
کوندروب انلره شفا ویردی و انلری مزارلرندن خلاص ایتدی ٢١ ربه کندو احسانی اچون شکر و آدم

اوغللرینه انك معجزاتنی تعریف ایلسونلر ٢٢ و شكرك ذبیحه‌لرینی ذبح ایدوب انك ایشلرینی ترنم ایله
حكایت ایتسونلر ٢٣ كمیلر ایله دكزه اینلر چوق صولرده ایش ایشلینلر ٢٤ كه انلر ربك ایشلرینی و انك
معجزاتنی دریكلكده كورورلر ٢٥ زیرا سویلر و فورتنه یلنی چقارر و دكزك موجلرینی قالدرر ٢٦ كوكه‌دك
چقرلر و قعرلره‌دك اینرلر انلرك جانی درد ایله ارییر ٢٧ صالنورلر و سرخوش كبی چالقنورلر شویله‌كه
انلرك جمله معرفتی اكسك اولور ٢٨ وكندو مضایقه‌سنده ربه فریاد ایدرلر و انلری طارلقلرندن قورتارر
٢٩ فورتنه‌یی لیمانلغه دوندرر و انلرك موجلری اپسم اولور ٣٠ و اپسم اولدقلرندن سونورلر انلری مرادلری
اولان لیمانه التدر ٣١ ربه كندو احسانی ایچون شكر و آدم اوغللرینه انك معجزاتنی تعریف ایتسونلر
٣٢ و قومك جماعتنده انی ارتفاع ایتسونلر و شیخلرك مجلسنده انكا حمد ایلسونلر ٣٣ ارماقلری بریه‌یه
و صولرك منبعلرینی صوسز یره دوندرر ٣٤ و میوه‌دار یری چوراقلغه دوندرر انده ساكن اولانلرك شرّی
ایچون ٣٥ بریه‌یی صو كوللرینه وقورو یری صولرك منبعلرینه دوندرر ٣٦ و اوراده آچ اولانلری قوندرركه
ساكن اولاجق شهری یاپالر ٣٧ و تارلالری اكرلر و باغلری دكرلر و محصول یمشنی ویررلر ٣٨ و انلره
بركت ویرر و پك چوغالورلر و انلرك حیوانلرینی آزالمغه قوماز ٣٩ بعده آز اولورلر و ظلمدن جفادن
و مشقتدن ذلیل اولورلر ٤٠ بكلر اوزرینه حقارتی دوكر انلری یولسز چولده آواره كزدرر ٤١ اما فقیری
مصیبتدن قالدرر انلرك قبیله‌لرینی سوریلر كبی ایدر ٤٢ بونی طوغرولر كوروب سونورلر و هر فسق
اهلی آغزینی قپار ٤٣ عاقل اولان بو نسنه‌لری كورتسون و ربك احسانلرینی فهم ایلیه‌لر ۞

یوز سكزنجی مزمور

١ داودك اغنیه مزموری   قلبم حاضردر یا الله مجدم ایله ارلایایم و ترنم ایده‌یم ٢ صنتور و طنبور اویان
بن دخی سحرده اویانایم ٣ یا رب سنی قوملرده تعریف ایده‌یم و سكا طایفه‌لرده ترنم ایده‌یم ٤ زیرا
لطفك كوكلردن اوستدر و حقیقتك بلوتلره‌دك یتشور ٥ كوكلر اوزرینه متعال اول یا الله جلالتك جمله
یر اوزرینه مرتفع اولسون ٦ سنك سوكلولرك قورتلمق ایچون صاغ الك ایله خلاص ایت و بنی استجابت
ایله ٧ الله كندو مقدسنده سویلدی سونه‌یم شخیمی تقسیم ایده‌یم و سكوت دره‌سنی اولچه‌یم ٨ جلعاد
بنم و منسه بنم افرایم دخی باشمك قوتی در یهودا شریعتجیمدر ٩ موآب غسلمك لكنیدر ادوم اوزرینه
پاپوجمی آتایم فلسطی اوزرینه غالب اولایم ١٠ حصین شهره بنی كیم كوترر بنی ادومه كیم التدر ١١ سن
ایتمزمیسن یا الله كه بزی براغوب عسكرمز ایله چقامش ایدك یا الله ١٢ مضایقه‌دن قورتلمق
ایچون بزه امداد ویر زیرا آدمك تخلیصی شی دكلدر ١٣ الله ایله شجاعت ایلیه‌لم و دشمنلرمزی
او چینیه‌جكدر ۞

یوز طقوزنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویریلن داودک مزموری یا جدمک اللهی سکوت ایلمه ٢ زیرا یرامزک آغزی
وحیله‌کارک آغزی اوزریمه آچلدیلر بنم حقمه یالان دیلی ایله سویلشدیلر ٣ وبنی بغض سوزلری ایله
چوردیلر وبنمله سببسز جنک ایتدیلر ٤ محبتم یرینه بکا عدو اولدیلر اما بن دعاده ایدم ٥ وبکا
ایولک یرینه کلک ومحبتم یرینه عداوت ایتدیلر ٦ برامزی اوزرینه حواله ایله وانک صاغنده شیطان
طورسون ٧ او حکم اولندقده یرامز چقسون وانک دعاسی کناهه دونسون ٨ کونلری آز اولسون انک
منصبنی غیری آلسون ٩ اوغللری اوکسزلر وعورتی طول اولسون ١٠ واوغللری آواره کزسونلر ودلنسونلر
وخراب مکانلرندن چقوب سائل اولسونلر ١١ جمله نه‌یی وار ایسه معامله‌جی آپی طولاندرسون ومالکنی
غریبلر یغمالسونلر ١٢ اکا احسان ایدن اولماسون واوکسزلرینه مرحمت ایدن اولماسون ١٣ انک اولادی
استیصال اولنسون انلرک آدی کلندو نسلنده محو اولنسون ١٤ باباللرینک یرامزلغی ربک قاتنده مذکور
اولسون وآناسنک کناهی محو اولنماسون ١٥ دائما ربک اوکنده اولسونلر وانلرک ذکری یردن انقطاع
ایلسون ١٦ احسان ایتمکه خاطرینه کتورمدوکی ایچون وفقیری ودلنجی‌یی وقلبی منکسری اولدرمکه
اطراد ایلدوکی ایچون ١٧ چونکه بد دعایی سودی اکا کلسون وچون خیر دعایی استمدی اندن ایراق
اولسون ١٨ وبد دعایی قفتانی کبی کیسون صو کبی ایچلرینه وباغ کبی کمکلرینه کیرسون ١٩ اکا
اورتنجک قفتان کبی اولسون وقوشاق کبی که دائما انکله قوشانسون ٢٠ بنم عدولرمک وجانمک حقنده
کملک سویلینلرک جزاسی ربدن بو اولسون ٢١ سن ایسه یا رب الله اسمک ایچون بکا ایله چون سنک
لطفک ایودر بنی قورتار ٢٢ زیرا بن فقیر ومحتاج ایم واچمده قلبم مجروحدر ٢٣ زوال ایدن کولکه
کبی کیدرم چکرکه کبی سلکلندم ٢٤ دیزلرم اورجدن زبونلندی واتم سمیزلکدن آیریلوب آرقلندی
٢٥ وبن انلره عیب ایچون ایم بنی کورنجه باشنی صالارلر ٢٦ یا رب اللهم بکا یاردم ایله احسانکه
کوره بنی خلاص ایله ٢٧ وبیلسونلر که بو سنک الکدر وسن یا رب بونی ایلدک ٢٨ انلر لعنت
ایدجکلر اما سن برکت ایدجکسن قالقاجقلر واوتاناجقلر قولک ایسه سونه ٢٩ عدولرم عیب ایله ملبوس
اولسونلر وکندو عاری ایله قفتان ایله اورتنور کبی اورتنسونلر ٣٠ ربی آغزم ایله زیاده‌سیله تعریف
ایده‌یم وچوق کمسه‌لرک آراسنده اکا حمد ایده‌یم ٣١ چونکه فقیرک صاغنده طورر که آنی قتله
واجبدر دیو حکم ایدنلردن خلاص ایلیه ۞

یوز اونبجی مزمور

١ داودک مزموری ربّ بنم ربمه دیدیکه بنم صاغمده اوتور تا بن دشمنلرکی آیاقلرکه بصامق

قویُنجه‌یه‌دك ٢ ربّ قوّتكُك عصاسنی صهیوندن كوندره‌جكدر دشمنلركك آراسنده سلطنت ایله
٣ عظیم قدسكده عسكركی جمع ایتدوكك كونده قومك قدسك زینتلرنده كوكللو اولا كنجلككك چهی
سكا طاك وجنك چهندن زیاده اولا ٤ ربّ یمین ایتدی و پشیمان اولمازسن ملكزداقك آیینی اوزره ابدا
امام سن ٥ صاغكده اولان ربّ غضبنك كوننده ملكلری قیراجقدر ٦ امتلرده دینونت ایلیه‌جك لشلر ایله
یرلری طولدراجق چوق یرلر اوزرینه باش اولانی اوراجقدر ٧ یولده ایكن چایدن ایچه‌جك انك ایچون
باش قالدراجـــــــــقـــــــــدر ۞

یوز اون برنجی مزمور

١ ربّه شكر ایلیك ربّی بتون قلب ایله مستقیملرك مجلسنده و جماعتده تعریف ایده‌یم ٢ ربّك
ایشلری عظیمدر جمله انلردن حظّ ایدنلردن آرانورلـــر ٣ انك ایشی عزّت و جلالدر و عدالتی ابدا
باقی در ٤ معجزاتنی مذكور ایتدردی ربّ حنّان و رحیم در ٥ اندن قورقانلره آزق ویردی دائما عهدینی
خاطرنده طوتار ٦ ایشلرینك قوّتنی كندو قومنه اظهار ایلدی كه انلره امتلرك میراثنی ویره ٧ انك
اللرینك ایشلری حقیقت و حكمدر جمله انك امرلری حقّدر ٨ دهرلرك دهرلرینه‌دك ثابت درلر حقیقت
و استقامت ایله قیلنمشلردر ٩ كندو قومنه خلاصی كوندردی عهدینی ابدا اصمرلدی آدی قدّوس
و مهیبدر ١٠ حكمتك ابتداسی مخافة اللّه‌در هر كیم انك فرضلرینی ایدرسه ایو عقلی واردر انك حمدی
ابدا طــــــــــــــــــورر ۞

یوز اون ایكنجی مزمور

١ ربّه شكر ایلیك نه موتلو ربّدن قورقان و انك امرلرندن پك حظّ ایدن آدمه ٢ نسلی یرده قوی
اولا صالحلرك ذرّیتی مبارك اولا ٣ مال و غنیمت اونده اولا و انك صدقی ابدا طورا ٤ صالحلره قراكلقده
نور اشراق ایدر شفقتلو مرحمتلو و عدالتلو در ٥ صالح اول آدم كه شفقتلو و اودنج ویریجی اولور كندو
ایشلرینی عدل ایله اعتدال ایدر ٦ تحقیق ابدا قیلداتمز صادق كسنه دایم مذكور اولا ٧ فنا خبردن
قورقیه قلبی حاضر و ربّه متوكّلدر ٨ قلبی ثابتدر قورقیه تا دشمنلرنده استدوكنی كوررنجه‌یه‌دك
٩ فقرایه صاچر ویرر انك صدقی دائما طورر بوینزی عزّت ایله مرتفع اولا ١٠ طالح كوره و انجنه
دیشلری ایله كمردایه و اریه طالحلرك مرادی زایل اولا ۞

یوز اون اوچنجی مزمور

١ ربّه شكر ایلیك ای ربّك قوللری حمد ایلیك ربّك اسمنه حمد ایلیك ٢ شمدیدن تا ابده‌دك ربّك اسمی

مُتَبارَك اُولسُون ٣ كُنَشك مَشرِقندَن تا اَنك مَغربِنَه رَبّك اِسمی واجِبُ الحَمد دُر ٤ جُملَه اُمّتلَر اُوزَرِینَه رَبّ
مُتَعال دُر اَنك جَلالی كوكلَر اُوزَرِندَه دُر ٥ يوجَه لَردَه ساكِن اُولان اللّهُمز رَبّ كِبی كِم وار ٦ كه كوكلَردَه
وَ يَرلَردَه اُولانی كورمَكه تَنَزّل اِيدَر ٧ كه فَقيری طُپراقدَن قالدُرر وَ مَسكينی مَزبَلَه دَن چيقارِر ٨ اَنی بكلَر
اِيلَه كَندُو قَومنك بَكلَرِيلَه اُوتُرتمَق اِيچُون ٩ كه عاقِرَه يی عَيال اِيلَه اُوتُردُر اَنی سَوينِدُروب اَولاد آناسی
اِيدَر رَبّه حَمد اَيلَيك ۞ .

يُوز اُون دُردُنجی مَزمُور

١ اِسرائيل مِصردَن وَ بَيت يَعقُوب غَريب قَومدَن چيقدُقدَه ٢ يَهُودا اَنك قُدسی اِسرائيل اَنك
سَلطَنَتی اُولدی ٣ دَريا كوردی وَ قاچدی اُردُن كِرُويَه دُوندی ٤ طاغلَر قوچلَر كِبی وَ بايِرلَر قُيُون
ياوروُلَری كِبی صيچرادِيلَر ٥ نَه اُولدی سَكا اِی دَريا كه قاچدك وَ اِی اُردُن كه كِرُويَه دُوندك ٦ وَ اِی
طاغلَر كه قوچلَر كِبی وَ بايِرلَر كه قُيُون ياورُولَری كِبی صيچرادكُز ٧ اِی يَر رَبّك يُوزندَن وَ يَعقُوب اللّهنك
يُوزندَن دِتره ٨ كه قَيايی صُولَرك كولنَه وَ چَقمَق طاشنی صُو بكارِينَه دُوندُردی ۞

يُوز اُون بَشنجی مَزمُور

١ بزه دَكل يا رَبّ بزه دكل اَنجَق سَنك لُطفك وَ حَقيقَتك اِيچُون اِسمكه حَمد وير ٢ اُمّتلَر نيچُون ديه لَر
كه اَنلَرك اللّهی شِمدی قَندَه دُر ٣ اللّهُمز اِيسَه كوكلَردَه دُر هَر نَه اِستَدی اِيسَه اِيتدی ٤ اَنلَرك
بُتلَری كُمش وَ آلتُون آدَم اَللَرِينك اِيشی دُر ٥ اَنلَرك آغزی وار وَ سويلَمَزلَر اَنلَرك كوزلَری وار وَ كورمَزلَر ٦ اَنلَرك
قولاقلَری وار وَ اِيشِتمَزلَر بورنی وار وَ قوقولَنمَزلَر ٧ اَنلَرك اَللَری وار وَ مَس ايتمَزلَر آياقلَری وار وَ كَزمَزلَر وَ بوغازِيلَه
سَس ويرمَزلَر ٨ اَنلَری ياپانلَر اَنلَر كِبی اُولسُونلَر وَ هَر كِم اَنلَرَه صيغنُورسَه ٩ يا اِسرائيل رَبّه صيغِن اَنلَرك
ياردمی وَ سِپَری اُودُر ١٠ بَيت هارُون رَبّه صيغنك اَنلَرك ياردمی وَ سِپَری اُودُر ١١ رَبّدَن قورقانلَر رَبّه صيغنك
اَنلَرك ياردمی وَ سِپَری اُودُر ١٢ رَبّ بزی آكُوب مُبارَك اِيدَه بَيت اِسرائيلی مُبارَك اِيدَه بَيت هارُونی
دَخی مُبارَك اِيدَه ١٣ رَبّدَن قورقانلَری مُبارَك اِيدَه كوچكلَری وَ بيُوكلَری دَخی ١٤ رَبّ سِزی آرتُره سِزی
وَ اُوغُللَركزی دَخی ١٥ سِز رَبّدَن مُبارَك سِكز كه كوكلَری وَ يَری ياپمشدُر ١٦ كوكلَر اِيسَه كوكلَر رَبّك دُر
اَمّا يَری آدَم اُوغُللَرِينَه ويرمِشدُر ١٧ نَه ميتّلَر نَه جُملَه سُكُوت مَكانِنَه اِينَنلَر رَبّه حَمد اِيدَه بِلُورلَر ١٨ اَمّا
بِز رَبّه تَبارَك اَيلَيَه جَكيز شِمديدَن تا اَبَدَه دَك رَبّه شُكر اَيلَيك ۞

يُوز اُون آلتنجی مَزمُور

١ رَبّی سَوَرِم زيرا بَنم آوازِمی وَ تَضَرُّعمی اِشِتدی ٢ چُون بَكا قولاغنی مايِل اَيلَدی بَنم اَيّامِمدَه اَكا دُعا اِيدَه يِم

٣ اوله‌م آغریلری بنی چورمشلر ایدی و مزارك طارلقلری بڭا یتیشمشلر ایدی درد و قساوته اوغرامش ایدم
٤ اما ربك اسمنه استدعا ایتدم کرم ایله یا رب بنم جانمی خلاص ایله ٥ رب حنّان و عادل و اللهمز
رحیمدر ٦ رب ساده دللری صقلار ذلیل اولدم و بنی خلاص ایلدی ٧ ای جانم کندو راحتکه دون
زیرا رب سڭا احسان ایلدی ٨ چون سن جانمی اولمدن کوزمی کوز یاشندن آیاغمی بقلمه‌دن قورتاردك
٩ دیریلرك یرلرنده ربك حضورنده کزنه‌یم ١٠ اینانده‌م اکرچه دیده‌م که بن پك تاسه‌لنده‌م
١١ شاشقنلغمده دیر ایدم که هر انسان یلانجی در ١٢ نه ادا ایده‌یم ربه جمله بڭا ویردوکی احسانلری
ایچون ١٣ خلاصك کاسه‌سنی آلایم ربك اسمنه استدعا ایده‌یم ١٤ حالا نذرلرمی ربه جمله انك قومنك
اوکنده ادا ایده‌یم ١٥ ربك کوزلرنده قدیسلرینك اولمی قیمتلو در ١٦ کرم ایله یا رب چون بن قولك
ایم قولك ایم بن جاریه‌ڭك اوغلی ایم باغلرمی چوزمش سن ١٧ سڭا شکر قربانینی ذبح ایده‌یم و ربك
اسمنه استدعا ایده‌یم ١٨ حالا نذرلرمی ربه جمله انك قومنك اوکنده ادا ایده‌یم ١٩ ربك بیتنك
حولیلرنده سنك ایچکده ای اورشلیم ربه حمد ایلیك ۞

یوز اون یدنجی مزمور

١ جمله قوملر ربه شکر ایلیك جمله امتلر اڭا تسبیح ایلیك ٢ زیرا انك احسانی اوزرمزده بیوك در
و ربك حقیقتی ابدا طورر ربه شکر ایلیك ۞

یوز اون سکزنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك زیرا ایودر انك احسانی ابدا طورر ٢ حالا اسرائیل دیسون که انك احسانی ابدا
طورر ٣ حالا بیت هارون دیسونکه انك احسانی ابدا طورر ٤ حالا ربدن قورقانلر دیسونلرکه انك
احسانی ابدا طورر ٥ طارلقده ربه استدعا ایلدم و رب استجابت ایدوب بنی کڭشلکه قودی ٦ رب
بنم ایله در قورقمزم آدم بڭا نه ایلسه کرك ٧ رب بنم ایله یاردمجیلرم آراسنده در انك ایچون بڭا کین
طوتانلره استدوکمی کوره‌یم ٨ آدمه صغنمقدن ربه صغنمق یکدر ٩ بکلره صغنمقدن ربه صغنمق یکدر
١٠ جمله امتلر بنی چوره‌یلر اما انلری ربك اسمی ایله قرایم ١١ بنی چوردیلر و بنی احاطه ایلدیلر
اما انلری ربك اسمی ایله قرایم ١٢ بنی آریلر کبی چوردیلر دکنلرك آتشی کبی سویندرلدیلر انلری
ربك اسمی ایله قرایم ١٣ ای دشمن بنی دوشرمك ایچون پك ایتیویرمش ایدك اما رب بڭا یاردم ایلدی
١٤ رب قوتم و تسبیحم در بڭا خلاص سببی اولدی ١٥ صادقلرك چادرلرنده آلقش و خلاص آوازی وار
ربك الی قدرت کوستررر ١٦ ربك صاغ الی یوجه‌در ربك صاغ الی قدرت کوستررر ١٧ اولمز ایم بلکه
یاشایم و ربك عمللرینی حکایت ایده‌یم ١٨ رب بنی پك تعزیر ایلدی اما بنی اولمه تسلیم ایتمدی

١٩ عدالتك قپولرینی بكا آچك آنلره كیروب ربی تعریف ایده‌یم ٢٠ ربك قپوسی بودر صادقلر اكا كیره‌لر
٢١ سكا شكر ایده‌یم كه بنی استجابت ایلدك و بكا خلاص اولدك ٢٢ یاپوجیلرك رد ایتدكلری طاش
كوشه باشی اولدی ٢٣ اشبو ربدن اولدی و كوزلرمزده عجیب نسنه‌در ٢٤ ربك ایتدوكی كون بودر آنك
ایچنده شن اولالم و سونه‌لم ٢٥ كرم ایله یا رب شمدی قورتار كرم ایله یا رب شمدی میسر ایله
٢٦ ربك اسمی ایله كلن مبارك اولا سزه ربك بیتندن مباركلك ایلدك ٢٧ الله ربدر و بزه تجلی ایلدی
ایپلر ایله قربانی مذبحك بوینزلرینه باغلیك ٢٨ اللهم سن سن و سنی تعریف ایده‌یم اللهم سن سنی
یوجه‌لتیم ٢٩ ربه شكر ایلیك كه ایودر زیرا آنك احسانی ابدا طورر ۞

یوز اون طقوزنجی مزمور

١ نه موتلو كامل یوللولره كه ربك شریعتنده كزرلر ٢ نه موتلو آنك شهادتلرینی حفظ ایدنلره اونی
بتون قلبی ایله آرایانلره ٣ و فسق ایتمینلره بلكه آنك طریقاتنده سالك اولانلره ٤ سن امر ایتدك
كه امرلرك یك كوزدله ٥ كاشكی سنك فرصلرگی كوزتمك ایچون یوللرم دوزلسه ٦ او زمان اوتانمیام جمله
امرلرگی كوزتدوكمده ٧ سنی قلب مستقیم ایله تعریف ایده‌یم عدالتكك احكامنی اوكرندوكمده
٨ فرصلرگی صقلیایم بنی تا بو قدر ترك ایلمه ٩ اوغلان سبیلنی نه ایله پاك ایلیه مكر كلامكه كوره
كوزتمك ایله ١٠ بتون قلب ایله سنی طلب ایلدم بنی امرلرگدن صاپمغه قومه ١١ كلامكی قلبمده حفظ
ایلدم كه سكا كناه ایتمیم ١٢ یا رب سن مبارك سن بكا فرصلرگی اوكرت ١٣ آغزمكله جمیع امرلرینی دوداقلرم
ایله حكایت ایلدم ١٤ سنك شهادتلرگك یولنده جمله مال ایله سونور كبی سوندم ١٥ امرلرگی تأمل
ایده‌یم و یوللرگه كوز دكه‌یم ١٦ فرایضلرگدن حظ ایده‌یم كلامكی اونتمیایم ١٧ احسان ایله قولكه
كه یاشایایم و كلامكی صقلیایم ١٨ آچ كوزلرمی كه شریعتكك معجزه‌لرینی كوره‌یم ١٩ بن یرده غریب ایم
بندن امرلرگی صقلامه ٢٠ جمیع زمان احكامككك اشتیاقندن جانم محروقدر ٢١ سنك امرلرگدن
صاپان مغرور ملعونلری آزارلدك ٢٢ بندن عیبی و حقارتی قالدر زیرا شهادتلرگی صقلادم ٢٣ بكلر دخی
اوتروب قرشومه سویلدكلری زمان قولك فرصلرگده تفكر ایلدی ٢٤ و دخی سنك شهادتلرك بنم
صفا بخشلرم و مشیرلرمدر ٢٥ جانم طپراغه یاپشدی كلامكه كوره بنی احیا ایله ٢٦ یوللرمی بیان ایتدم
و بنی استجابت ایلدك سنك فرصلرگی بكا اوكرت ٢٧ امرلرگك یولنی بكا افهام ایله و سنك معجزه‌لرگده
تفكر ایده‌یم ٢٨ جانم قساوتدن طملادی كلامكه كوره بنی مقیم ایت ٢٩ یلان یولی بندن كیدر
شریعتكی بكا باغشله ٣٠ حق یولنی اختیار ایلدم احكامكی اوكمده قودم ٣١ شهادتلرگه یاپشدم یا رب
بنی اوتاندرمه ٣٢ قلبمی واسع ایتدوكك زمان امرلرگك یولنده سكرده‌یم ٣٣ یا رب بكا فرصلرگك
یولنی اوكرت و اونی آخره‌دك صقلیایم ٣٤ بكا فهم ویر و شریعتكی صقلیایم و اونی بتون قلب ایله حفظ

ایدەیم ٣٥ بنی امرلرڭك سبیلندە هدایت ایلە زیرا اندن حظ ایدرم ٣٦ قلبمی سنڭ شهادتلرڭە
مایل ایلە طمعە مایل ایلمە ٣٧ کوزلرمی بطالتە باقمقدن دوندر سنڭ یولڭدە بنی دیری ایلە ٣٨ قولڭە
کلامڭی ثابت ایلە کە قورقوڭە مقیّددر ٣٩ قورقدوغم عیبمی بندن کچور زیرا احکامڭ ایودر ٤٠ اشتە
امرلرڭە اوزندم بنی عدالتڭدە دیری ایلە ٤١ یا ربّ احسانلرڭ وخلاصڭ بڭا کلامڭە کورە
کلسونلر ٤٢ وبنی عیبلیانە بویلە سوز جواب ایدەیم زیرا سوزڭە اعتماد ایلدم ٤٣ وحقّ سوزینی
آغزمدن کیدرمە زیرا حکملرڭە قتلاندم ٤٤ وشریعتڭی دائما صقلیایم ابدا وسرمدا ٤٥ ووسعتدە
کزنەیم زیرا امرلرڭی طلب ایلدم ٤٦ وسنڭ شهادتلرڭی ملکلرڭ اوڭندە سویلیم واوتانمیایم
٤٧ وسودوکم امرلرڭ ایلە صفالنیم ٤٨ وسودوکم امرلرڭە اللرمی قالدرایم وفرضلرڭدە تفکّر ایدەیم
٤٩ قولڭە ویرلن کلامی ذکر ایلە کە انڭ ایلە بنی امیدلندردڭ ٥٠ مصیبتمدە بنم تسلّیم بودر زیرا کلامڭ
بنی دیری ایلدی ٥١ مغرورلر بنی چوق استهزایە آلدیلر لکن شریعتڭدن عدول ایتمدم ٥٢ یا ربّ
قدیمدن اولان حکملرڭی خاطرمە کتوردم وکندو کندومە تسلّی ایلدم ٥٣ شریعتڭی براغان فاسقلرڭ
سببندن بنی دترمە طوتدی ٥٤ فرضلرڭ بڭا غربتمڭ اوندە ترنمیر مادّەسی اولدیلر ٥٥ یا ربّ کیجەدە
اسمڭی ذکر ایلدم وشریعتڭی صقلادم ٥٦ بو بڭا امرلرڭی صقلادوغم ایچون واقع اولدی ٥٧ ربّ
نصیبمدر دیدمکە کلامڭی حفظ ایلیەیم ٥٨ بتون قلب ایلە حضورڭە تضرّع ایلدم کلامڭە کورە
بڭا مرحمت ایلە ٥٩ یوللرمی حساب ایلدم وآیاقلرمی سنڭ شهادتلرڭە دوندردم ٦٠ عجلە ایلدم
وامرلرڭی صقلامق ایچون اکلنمدم ٦١ ظالملرڭ آلایلری بنی صوبدیلر امّا شریعتڭی اونتمادم ٦٢ سنڭ
عدلڭڭ حکملری ایچون سڭا شکر ایتمکە کیجە یاریسندە قلقارم ٦٣ جملە سندن قورقانلرە وامرلرڭی
حفظ ایدنلرە یولداش بن ایم ٦٤ یا ربّ سنڭ احسانڭدن یر طولدی فرضلرڭی بڭا اوکرت ٦٥ یا ربّ
سوزڭە کورە قولڭە ایولك ایلدڭ ٦٦ بڭا ایو عقل ومعرفتی اوکرت زیرا امرلرڭە ایناندم ٦٧ مصیبتلو
اولمازدن اوّل بن یاڭلدم امّا شمدی کلامڭی حفظ ایدرم ٦٨ ایو سن وایولك ایدیجی سن فرضلرڭی
بڭا اوکرت ٦٩ مغرورلر اوزرمە یر یلان دوزدیلر بن ایسە بتون قلب ایلە امرلرڭی حفظ ایدەجکم
٧٠ انلرڭ قلبی یاغ کبی قویو اولدی بن ایسە شریعتڭدن حظّ ایدرم ٧١ بنی مصیبتلو اولدوغم بڭا
ایودر کە فرضلرڭی اوکرنەیم ٧٢ التون وکمشڭ بیڭلرندن آغزڭڭ شرعی بڭا اولیدر ٧٣ اللرڭ بنی یاپدیلر
ودوزدیلر بڭا فهم ویر کە فرضلرڭی اوکرنەیم ٧٤ سندن قورقانلر بنی کورەلر وسونەلر زیرا سوزڭە
قتلاندم ٧٥ بلورم یا ربّ کە حکملرڭ عدالتدر وبنی حقیقت اوزرە لذا ایلدڭ ٧٦ لطف ایلە احسانڭ
بنی تسلّی ایلسون قولڭە سویلدوکڭ سوزڭە کورە ٧٧ مرحمتلرڭ بڭا کلسونلر کە یاشایایم زیرا سنڭ
شریعتڭ صفامدر ٧٨ متکبّرلر اوتانسونلر زیرا بڭا ناحقّ یردە غدر ایتدیلر بن ایسە امرلرڭدە تأمّل ایدەیم
٧٩ سندن قورقانلر وشهادتلرڭی بلنلر بڭا دونسونلر ٨٠ بنم قلبم فرضلرڭدە کامل اولسون کە اوتانمیایم

٨١ خلاصكك حسرتندن جانم عاجز اولدی زیرا كلامكه منتظـــر ایم ٨٢ كلامككك حسرتندن
كوزلرم منتقص اولدیلر بكا نه زمان تسلی ایدرسن دیو ٨٣ ودوتنده اولان طولم كبی اولدم ایسه‌ده
فرصلرکی اونتمادم ٨٤ قولككك كونلری قاچدر بنی اطراد ایدنلر اوزرینه نه زمان حكم ایدجكسـن
٨٥ مغرورلر بكا چقورلر قازدیلر اولكه شریعتككه موافق دكلدر ٨٦ جمله امرلرك حقدر ناحق یره بنی
اطراد ایدرلر بكا یاردم ایله ٨٧ آز قالدی بنی یرده افنا ایتدیلر وبن امرلركی براقمدم ٨٨ احسانككه
كوره بنی احیا ایله وآغزككك شهادتنی حفظ ایده‌یم ٨٩ یا رب سنك سوزك ابدا كوكلرده قایمدر
٩٠ حقیقتنك دور بدور در یری تمللدك وطورر ٩١ بوكونه‌دك حكملركجه طوررلر زیرا هپسی قوللركدر
٩٢ اكر شریعتنك صفالرم اولمسیدی او زمان مصیبتمده هلاك اولـــوردم ٩٣ امرلركی ابدا اونتمیام زیرا
انلر ایله بنی احیا ایلدك ٩٤ بن سنك ایم بنی خلاص ایت زیرا امرلركی طلب ایلدم ٩٥ فاسقلر بنی
هلاك ایتمكه قتلاندیلر اما شهادتلركه مقید اولایم ٩٦ هر كماله صوك اولدوغنی كوردم اما سنك امرك
بك واسع در ٩٧ شریعتكی نه قدر سورم بتون كون تفكرم او در ٩٨ امرلركله بنی دشمنلرمدن آرتق
عقللو ایلدك زیرا انلر بندر ابدا ٩٩ جمله معلملرمدن زیاده فهیم اولدم زیرا شهادتلرك تفكرم در
١٠٠ مشایخدن آرتق فهیم اولدم زیرا امرلركی حفظ ایلدم ١٠١ سوزكی حفظ ایتمك ایچون آیاقلرمی هر فنا
سبیلدن منع ایلدم ١٠٢ حكملركدن آیری كتمدم زیرا سن بكا تعلیم ویردك ١٠٣ سنك كلماتك بنم
دماغمه نه طاتلو اولدیلر آغزمه بالدن زیاده طاتلو كلور ١٠٤ امرلركدن بكا فهم تحصیل ایلدم انك
ایچون هر یلانك سبیلنه بغض ایدرم ١٠٥ سنك سوزك آیاغمه چراق وسبیلمه نوردر ١٠٦ یمین ایتدم عدالتككك
حكملرینی صقلماسنده وفا ایده‌یم ١٠٧ زیاده‌سیله مصیبتلو اولدم یا رب سوزككه كوره بنی احیا ایله
١٠٨ كرم ایله یا رب آغزمك كوكللو هدیه‌لرینی مقبول طوت وبكا حكملركی اوكرت ١٠٩ جانم دایم الكده
در بنه‌ده شریعتكی اونتمـــادم ١١٠ فاسقلر بكا طوزاق قودیلر بنه‌ده امرلركدن صاپمـــادم ١١١ شهادتلركی
ابده‌دك میراثله آلدم زیرا قلبمك سروری انلردر ١١٢ فرصلركی ابدا تا آخره‌دك اسمك ایچون قلبمی
مایل ایلدم ١١٣ باطل افكاره بغض طوتدم اما شریعتكی سورم ١١٤ سپر وقلقانم سن سوزككه قتلانرم
١١٥ بندن آیرو كیدك ای شریرلر زیرا بن اللهمك امرلرینی صقلیایـم ١١٦ سوزككه كوره بنی طیانـدر
وباشایایم وبنی امیدمدن اوتاندرمه ١١٧ بنی طیاندر وقورتلایم ودایما فرصلركی كوزده‌یم ١١٨ فرصلركدن
صاپانلرك جمله‌لرینی یره چالدك زیرا حیله‌لری یلاندر ١١٩ یرك جمیع فاسقلرینی دمر بوقی كبی بطـال
ایتدك انك ایچون شهادتلركی ســودم ١٢٠ سنك قورقوكدن اتم اولپردی وسنك حكملركدن قورقدم
١٢١ حكم وعدالت ایلدم بكا ظلم ایدنلره بنی قومـــه ١٢٢ قولككه ایولكه كفیل اول مغرورلر بكا زور
ایتمسونلر ١٢٣ كوزلرم خلاصككه وعدالتككك كلامنه قتلانمقدن منتقص اولدیلر ١٢٤ احسانككه كوره
قولك ایله ایله وبكا فرصلركی اوكرت ١٢٥ بن قولك ایم بكا ادراك ویر وشهادتلركی بلـه‌یـم ١٢٦ ایش

کوبجکك زمانی در یا ربّ زیرا شریعتکی بطّال ایتمشلر ١٢٧ انك ایچون آلتوندن وخالص آلتوندن آرتیق
امرلرکی سورم ١٢٨ انك ایچون هر نسنه‌ده جمله امرلرکی طوغرو بلورم هر یلانك سبیلنه بغض ایدرم
١٢٩ سنك شهادتلرك عجایبدر انك ایچون جانم انلری حفظ ایدر ١٣٠ سوزلرکك بیانی آیدنلق ویرر
اوغورلره فهم ویرر ١٣١ آغزمی آچدم وجان آتدم زیرا امرلرکه هوس ایتدم ١٣٢ بکا باق و بکا عنایت
ایله سنك آدکی سونلره اولان عادتکه کوره ١٣٣ کلامکده آدملرمی دوزت وهیچ برامزلق بکا تسلط
ایتمسون ١٣٤ آدملرك ظلمندن بنی خلاص ایله و امرلرکی حفظ ایده‌یم ١٣٥ قولکك اوزرینه دیدارکی
تجلّی ایله و بکا فرضلرکی اوکرت ١٣٦ صو سیللری کوزلرمدن انیدی انلك ایچون که شریعتکی صقلمادیلر
١٣٧ صادق سن یا ربّ و حکملرك طوغرو در ١٣٨ اصمرلدوغك شهادتلرك عادل و پك حقیقتلو در ١٣٩ غیرتم
بنی تمام ایتدی دشمنلرم سوزلرکی اونتدقلری ایچون ١٤٠ سوزك پك خالص اولمشدر انك ایچون قولك
انی سور ١٤١ بن کوچك و حقیر ایم امّا امرلرکی اونتمادم ١٤٢ سنك عدالتك دایم عدالت و شریعتك
حقدر ١٤٣ ثقلت و مضایقه بکا اوغرادیلر امّا امرلرك صفالرمدر ١٤٤ شهادتلرك دائما عدالتدر بکا ادراك
ویر که یاشایایم ١٤٥ بتون قلب ایله چاغردم یا ربّ بنی استجابت ایله و فرضلرکی صقلیایم ١٤٦ سکا
چاغردم بنی قورتار و شهادتلرکی حفظ ایده‌یم ١٤٧ سحری اوکرتدم و چاغردم سوزکه قتلاندم
١٤٨ کلامکده فکر ایتمك ایچون کوزلرم کیجه نوبتلرینی اوکرتدیلر ١٤٩ احسانکه کوره آوازمی دکله
یا ربّ حکمکه کوره بنی احیا ایله ١٥٠ فسقه اویانلر بکا یقلاشدیلر شریعتکدن ایراق اولدیلر ١٥١ یا ربّ
سن یقین سن و جمله امرلرك حقدر ١٥٢ شهادتلرکك خصوصنده چوقدن بلورم که انلری ابدا طورمق
ایچون تملدك ١٥٣ مصیبتمه باق و بنی قورتار زیرا شریعتکی اونتمادم ١٥٤ بنم دعوامی سور بنی خلاص
ایله کلامکه کوره بنی احیا ایله ١٥٥ فاسقلردن خلاص اوزاقدر زیرا فرضلرکه طالب دکللر
١٥٦ مرحمتلرك چوقدر یا ربّ حکملرکه کوره بنی احیا ایله ١٥٧ بنم مضطهدلرم و دشمنلرم چوقدر امّا
بن شهادتلرکدن دونمدم ١٥٨ خاینلری کوروب تأسّفلندم که کلامکی صقلمادیلر ١٥٩ کور نه قدر
امرلرکی سورم یا ربّ احسانکه کوره بنی احیا ایله ١٦٠ سوزکك اوّلی حقدر و عدالتکك جمله
حکمی ابدا طورر ١٦١ بکلر بنی سببسز اطراد ایلدیلر امّا بنم قلبم سوزلرکدن قورقدی
١٦٢ کلامکدن حظّ ایدرم بیجه دویملق بولان کسنه کبی ١٦٣ یلانه بغض ایتدم و اندن نفرت ایلدم
امّا شریعتکی سودم ١٦٤ کونده یدی کرّه عدالتکك حکمی ایچون سکا شکر ایدرم ١٦٥ شریعتکی سونلره
سلامت چوق و انلره طوزاغه دوشمك یوق ١٦٦ یا ربّ خلاصکه قتلاندم و امرلرکی حفظ ایلدم
١٦٧ جانم شهادتلرکی صقلدی و انلری پك سورم ١٦٨ امرلرکی و شهادتلرکی صقلادم زیرا جمله
یوللرم اوکده‌در ١٦٩ فغانم حضورکه یاقلشسون یا ربّ سوزکه کوره بکا ادراك ویر ١٧٠ تضرّعم
حضورکه کلسون کلامکه کوره بنی قورتار ١٧١ دوداقلرم حمدی اصدار ایده‌لر سن بکا فرضلرکی اوکرتدوکك

زمان ۱۷۲ دلم کلامکی تکلم ایلیه زیرا جمله امرلرك عدالتدر ۱۷۳ الك بکا یاردم ایتمکه اولسون زیرا
امرلرکی اختیار ایلدم ۱۷۴ خلاصکه هوس ایتدم یا رب و شریعتك حظلرمدر ۱۷۵ جانم یاشایوب سکا
حمد ایلیه و سنك حکملرك بکا یاردم ایده‌لر ۱۷۶ ضایع اولمش قیون کبی یاکیلدم قولکی آرا زیرا
امرلرکی اونتمادم ۞

یوز یکرمنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده اغنیه مضایقه‌مده ربه فریاد ایلدم و بکا جواب ویردی ۲ یا رب جانمی یلانجی
دوداقلرندن و حیله‌باز دلدن خلاص ایله ۳ حیله‌باز دل سکا نه ویره و نه قاته بلور ۴ جبارك کسکین
اوقلری و آردیج اودوننك قورلری کبی در ۵ وای بکا که موشوخده قوندم و قیدار چادرلری یاننده
ساکن اولدم ۶ بنم جانم چوق زمان سلامه بغض ایدنلر ایله کندویه مکان طوتدی ۷ بن سلامت
آدمیسی ایم اما سویلرسم انلر جنکه قلقارلر ۞

یوز یکرمی برنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده اغنیه کوزلرمی طاغلره طوغرو قالدررم یاردمم نره‌دن کلور باقیم دیو ۲ یاردمم
کوکلری و یری یرادن ربدن کلور ۳ آیاغکی قیلدامغه قومایاجق سنك بکجیك اویومز ۴ اشته اسرائیلك
بکجیسی اویقلمز و اویومز ۵ بکجیك رب سایه‌ك رب در صاغ الکك یاننده طورر ۶ کوندزین کنش
و کیجه‌ده آی سنی اورمیه‌جقدر ۷ رب سنی هر بلادن صقلیه‌جق جانکی حفظ ایلیه‌جکدر ۸ رب چیقشکی
و کیرشکی صقلیاجقدر شمدیدن تا ابده‌دك ۞

یوز یکرمی ایکنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده داودك اغنیه‌سی ربك بیتنه کیده‌لم دینلر ایله سوندم ۲ ای اورشلیم آیاقلرمز
قپولرکده قایم اولدیلر ۳ اورشلیم بله جاتلمش شهر کبی یاپلمشدر ۴ که سبطلر ربك سبطلری
اورایه چیقرلر اسرائیلك شهادتنه کوره ربك اسمنی تعریف ایتمك ایچون ۵ زیرا حکم کرسیلری بیت داودك
کرسیلری اوراده قورلمشدر ۶ اورشلیمك سلامتنی التماس ایلیك سنی سونلر جمعیتده حال اولسونلر
۷ واروشکده سلام سرایلرکده رفاهیت اولسون ۸ قرنداشلرم و اقربام ایچون حالا سکا سلام اولسون
دیه‌یم ۹ رب اللهمزك بیتی ایچون سکا ایولك آرایایم ۞

يوز يكرمی اوچنجی مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه ای كوكلرده اوتوران سكا طوغرو كوزلرمی قالديررم ٢ اشته قوللرك كوزلری
افنديلرينك اله و جاريه لرك كوزلری خاتوننك اله باقدقلری كبی بزم كوزلرمز ده رب الهمزه بو يله
باقرلر تا بزه مرحمت ايديجه يه دك ٣ عنايت ايله بزه يا رب عنايت ايله زيرا حقارت ايله پك طويدق
٤ جانمز حضورجيلرك استهزاسندن و مغرورلرك حقارتندن پك طويدی ۞

يوز يكرمی دردنجی مزمور

١ معلوت مقامنده داودك اغنيه سی در اگر رب بزم ايله اولمامش ايسيدی حالا اسرائيل ديسونكه
٢ آدملر اوزرمزه قالقدقلرنده اگر رب بزم ايله اولمامش ايسيدی ٣ او زمان بزی ديری يوداررلردی
انلرك غضبی اوزرمزه اويكه لندكده ٤ او زمان بزی صولر غرق ايدرلردی جانمز اوزرينه سيل گچردی
٥ او زمان اول مغرور صولر جانمز اوزرينه گچردی ٦ متبارك اولسون ربّه كه بزی انلرك ديشلرينه
شكار ويرمدی ٧ قوش آوجيلرك طوزاغندن قورتلدوغی كبی جانمز قورتلدی طوزاق قرلدی و بز سوشدك
٨ يارديمز گوكلری و يری ياراتان ربك اسمنده در ۞

يوز يكرمی بشنجی مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه ربّه صيغانلر صهيون طاغی كبی در كه قيلداماز و دائما طورر ٢ اورشليمك
چوره سنده طاغلر وار رب ده كندو قومنك چوره سنده در شمديدن ابده دك ٣ زيرا ظلمك دگنگی
صديقلرك نصيبنه قونماز تاكه صديقلر يرامزلغه اللرينی صالميالر ٤ يا رب ايولره و قلبلرنده طوغرو
اولانلره ايولك ايله ٥ اما اگری يوللرينه صاپانلری رب يرامزلق ايشليننلر ايله اهلاك ايده اسرائيل
اوزرينه سلام اولسون ۞

يوز يكرمی آلتنجی مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه رب صهيون اسيرلكنی دوندردوكی زمان دوش گورنلر كبی ايدك ٢ او زمان
آغزمز گولش ايله و دلمز آلقش ايله طولدی او زمان امتلر آراسنده ديديلر كه رب بونلر ايله عظيم
شيلر ايلدی ٣ رب بزم ايله عظيم شيلر ايلدی و شن اولدق ٤ يا رب اسيرلگمزی دوندر جنوبده كی
سيللری كبی ٥ گوز ياشلری ايله اكنلر ارلايش ايله بچه لر ٦ گرچه بهالو تخمی گوتوردوكی زمان
آغليارق گيدر اما تحقيق دمتلرينی گوتوردوكی زمان ارلايش ايله دونه جكدر ۞

يوز يكرمي يدنجي مزمور

١ معلوت مقامنده سليمانك اغنيه‌سي اكر رب اوي ياپمزسه ياپوجيلر بوق يره چالشورلر اكر رب
شهري بكلمزسه بكجي بوق يره بكلر ٢ اي اركندن قلقانلر وكج ياتانلر قساوت اتمكي ييئنلر بوق يره
ايدرسكز بونك يرينه سودوكنه اويقوني ويرر ٣ اشته اوغللر ربك ميراثيدر قارنك يمشي بخشيش در
٤ جبارك النده اوقلر نيجه ايسه كنجلكده طوغمش اوغللر دخي بويله در ٥ نه موتلو اول آدمه كه
تيركشني انلر ايله طولدردي دشمنلري ايله قپوده سويلشدكلري زمان اوتانميه‌لر ۞

يوز يكرمي سكزنجي مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه نه موتلو هر ربدن قورقانه وطريقاتنده سلوك ايدنه ٢ زيرا اللركك امكني
ييه‌سن سعادت سڭا وخير سڭا اولا ٣ عورتك اوكك كوشه‌لرنده يمشلو آصمه كبي اولا واوغللرك
سفره‌كك چوره‌سنده زيتون آغاجنك فدانلري كبي اولالر ٤ اشته ربدن قورقان آدم بويله مبارك اولور
٥ رب سڭا صهيوندن بركت ويره وعمرك‌ك جمله ايامنده اورشليمك ايولكني كوره‌سن ٦ واوغللرك‌ك
اوغللريني واسرائيل اوزرنده سلامي كوره‌سن ۞

يوز يكرمي طقوزنجي مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه حالا اسرائيل ديسونكه كنجلكمدن برو بڭا چوق مضايقه ايتديلر
٢ كنجلكمدن برو بڭا چوق كره مضايقه ايتديلر امّا بڭا غالب اولماديلر ٣ چفتجيلر آرقه‌مده چفت
سورديلر واولكلريني اوزاتديلر ٤ امّا رب عادل در بيرامزلرك ايپلريني قردي ٥ صهيونه بغض ايدنلر
جمله‌سي اوتانسونلر وآردينه دونه‌لر ٦ طام اوتي كبي اولالر كه قوپارلمزدن اول قورر ٧ كه اوراقجي انك ايله
الني ودمتلر دوشرن قوجاقلريني طولدرمز ٨ وكچن كمسنه‌لر ديمزلر كه اوزركزده ربك بركتي اولسون
ربك اسميله سزه خير دعا ايدرز ۞

يوز اوتوزنجي مزمور

١ معلوت مقامنده اغنيه دريكلكلردن سڭا فرياد ايلدم يا رب ٢ يا رب آوازمي دڭله قولاقلرك
تضرعلرمك آوازينه متنبه اولسونلر ٣ اكر كناهلري خاطركده طوتارسڭ يا رب كيم طياناور يا رب ٤ امّا
مغفرت يانڭده در كه سندن قورقله ٥ ربه قتلاندم جانم اڭا قتلاندي وانك سوزنده اميد طوتدم
٦ صباحدن بكجيلر صباحي بكلدوكندن آرتق جانم ربه قتلانور ٧ اسرائيل ربه قتلانسون

زیرا ربّك قاتنده رحمت و انك یاننده خلاص چوقدر ۸ و اسرائیلی جمله كناهلرندن خلاص
ایلیه‌جك اوده‌جك در ۞

یوز اوتوز برنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده داودك اغنیه‌سی یا ربّ قلبم یوجه‌لنمدی و کوزلرم قالدرلمادی ادراکمدن زیاده
عظیم و عجیب نسنه‌لرده کزمدم ۲ انجق جانمی اتضاع و اسکات ایلدم آناسی یاننده سوددن کسلمش
کبی و جانم ایچمده سوددن کسلمش کبی ایدی ۳ یا اسرائیل ربّه قتلان شمدیدن تا ابده‌دك ۞

یوز اوتوز ایکنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده اغنیه یا ربّ داودی و جمله مضایقه‌سنی یاد ایله ۲ زیرا ربّه یمین ایتدی و یعقوبك
قادرینه نذر ایلدی ۳ که اومك مسکننه کیرمم و دوشکمك دوشمه‌سنه چقمیام ۴ کوزلرمه اویقو
و کرپکلرمه اویقلمه ویرمم ۵ تا ربّه مکان و یعقوبك قادرینه مسکنلر بولنجه‌یه‌دك ۶ اشته اشتدك که
عهد تابوتی افراتاده ایدی انی اورمانك اوالرنده بولدق ۷ چادرلرینه کیره‌وز آیاقلرینك بصامغنده سجده
ایده‌وز ۸ قلق یا ربّ راحتکه کیر و قوتكك تابوتی دخی ۹ امامكرك عدالت کیسونلر و قدیسلرك
شادمانلقدن ارلاسونلر ۱۰ قولك داودك خاطری ایچون مسیحكك یوزینی دوندرمه ۱۱ ربّ داوده
حقیقت اوزره یمین ایلدی و اندن دونمیه‌جك و دیدیکه قارنكك یمشندن تختكك اوزرینه قویایم
۱۲ اگر اوغللرك عهدمی و انلره اوکرده‌جکم شهاداتمی صقلارلرسه انلرك اوغللری دخی سنك تختكده
ابدا اوترا جقلر در ۱۳ زیرا ربّ صهیونی اختیار ایلدی انی کندو مسکننه استدی ۱۴ بو در راحتم تا
ابدا بونده ساکن اولورم زیرا انی استدم ۱۵ آزغنه وافر برکت ویره‌یم فقراسنی اتمك ایله طویق
ایده‌یم ۱۶ و انك امام‌لرینه خلاص کیدره‌یم و قدیسلری شادلقدن بلند آواز ایله ارلایالر ۱۷ اوراده
داودك بوینزینی نبات ایتدره‌یم مسیحمه چراغ حاضر ایده‌یم ۱۸ دشمنلرینی عار ایله کیدره‌یم امّا
تاجی کندو اوزرنده چیچکلنه ۞

یوز اوتوز اوچنجی مزمور

۱ معلوت مقامنده داودك اغنیه‌سی باق نه کوزل و نه لطیف نسنه در که قرنداشلر اتحاد اوزره
بله اوترالر ۲ باشده قیمتلو یاغ کبی در که صقاله هارونك صقالنه انردی و اثوابلرینك اتکنه‌دك نزول
ایدردی ۳ حرمونك چهی کبی و چه کبی در که صهیون طاغلری اوزرینه انر زیرا ربّ اوراده برکتی
و حیاتی ابدا سپارش ایلمشدر ۞

یوز اوتوز دردنجی مزمور

١ معلوت مقامنده اغنیه   ربك بیتنده کیجه‌لرده طوران ربك جمیع قوللری کلك ربه تبارك ایلیك
٢ مقدسه اللرکزی قالدروك و ربه تبارك ایلیك ٣ کوکلری و یری یرادان رب سکا صهیوندن برکت
ویرسون ۞

یوز اوتوز بشنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك ربك اسمنه تهلیل ایلیك ربك قوللری شکر ایلیك ٢ ربك بیتنده اللهمزك حولیلرنده
طورانلر ٣ ربه شکر ایلیك زیرا رب ایودر اسمنه ترتل ایلیك زیرا حظی وار ٤ چون رب کندویه یعقوبی
اختیار ایلدی و اسرائیلی کندویه مخصوص ایلدی ٥ تحقیق بن بلدم که رب اکبردر و ربمز جمله
الاهلردن متعال در ٦ رب کوکلرده و یرده دریالرده و جمله لجه‌لرده هر نه استدی ایسه ایتدی ٧ که
یرك نهایتندن بخارلری چقارر یغمور ایله شمشکلری ایدر و روزکاری مخزنلرندن اخراج ایدر ٨ اولکه
مصرك ایلك طوغشلرینی آدمدن حیوانه‌دك اورمشدر ٩ سنك ایچکده ای مصر فرعون و جمله انك قوللری
اوزرینه آیات و معجزاتی کوندردی ١٠ نیجه امتلری اوردی و قدرتلو ملکلری اولدردی ١١ اموریلرك ملکی
سیحونی و باسان ملکی عوجی و جمله کنعان مملکتلرینی ١٢ و انلرك یرینی کندو قومی اسرائیله میراثه
ویردی ١٣ یا رب سنك اسمك ابدا در یا رب سنك ذکرك دور بدور در ١٤ زیرا رب کندو قومنه حکم
ایلر و قوللری ایچون ندامت چکر ١٥ امتلرك صنملری کمش و التون در آدم اللرینك ایشی در ١٦ انلرك
آغزی وار و سویلمزلر کوزلری وار و کورمزلر ١٧ انلرك قولاقلری وار و اشتمزلر و آغزلرنده نفس یوقدر
١٨ انلری یاپانلر و انلره صیغنانلر جمله‌سی انلرکبی اولسونلر ١٩ ای بیت اسرائیل ربه تبارك ایلیك ای بیت
هارون ربه تبارك ایلیك ٢٠ بیت لاوی ربه تبارك ایلیك ربدن قورقانلر ربه تبارك ایلیك ٢١ اورشلیمده
ساکن اولان رب صهیوندن مبارك اولسون ربه شکر ایلیك ۞

یوز اوتوز آلتنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك زیرا ایودر زیرا انك احسانی ابدا طورور ٢ الاهلرك اللهنه شکر ایلیك زیرا انك
احسانی ابدا طورور ٣ ربلرك ربنه شکر ایلیك زیرا انك احسانی ابدا طورور ٤ اکا که یالکز معجزات
ایدر زیرا انك احسانی ابدا طورور ٥ اکا که کوکلری حکمتله یاپدی زیرا انك احسانی ابدا طورور
٦ اکا که صولرك اوزرنده یری بسط ایتدی زیرا انك احسانی ابدا طورور ٧ اکا که عظیم نورلر یاپدی
زیرا انك احسانی ابدا طورور ٨ کونه سلطنت ایتمك ایچون کونشی یاپدی زیرا انك احسانی ابدا طورور

٩ كيجه‌يه سلطنت ايتمك ايچون آيي و يلدزلري ياپدي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٠ اكا كه مصري الك
طوغمشلري ايله اوردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١١ و آرالرندن اسرائيلي چيقاردي زيرا انك احساني
ابدا طورر ١٢ قوتلو اليله و صالنمش بازو ايله زيرا انك احساني ابدا طورر ١٣ قلزم دكزيني ايكي
پارچه‌يه ياردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٤ و اورتاسندن اسرائيلي كچوردي زيرا انك احساني ابدا طورر
١٥ و فرعوني هم انك عسكريني قلزم دكزينه باتردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٦ اكا كه كندو قومني برّيه‌ده
كوتوردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٧ اكا كه عظيم ملكلري اوردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٨ و قهّار
ملكلري اولدردي زيرا انك احساني ابدا طورر ١٩ اموريلرك ملكي سيحوني زيرا انك احساني ابدا طورر
٢٠ و باسان ملكي عوجي زيرا انك احساني ابدا طورر ٢١ و انلرك يريني ميراثه ويردي زيرا انك احساني
ابدا طورر ٢٢ كندو قولي اسرائيله ميراثه ويردي زيرا انك احساني ابدا طورر ٢٣ آلچاقلانديغمزده
بزي خاطرينه كتوردي زيرا انك احساني ابدا طورر ٢٤ و بزي دشمنلرمزدن خلاص ايلدي زيرا انك
احساني ابدا طورر ٢٥ هر بشره اتمك ويرر زيرا انك احساني ابدا طورر ٢٦ كوكلرك الهنه شكر
ايليك زيرا انك احساني ابدا طورر ۞

يوز اوتوز يدنجي مزمور

١ بابل ايرماقلري يانينده اوراده اوتوردق و صهيوني آكدوغمزده آغلادق ٢ ايچنده‌ده سوكت آغاجلري
اوزرينه طنبورلرمزي آصدق ٣ بزي اسيرلكه كوتورنلر بزدن ايرلايش سوزلري استديلر و بزي خراب ايدنلر
بزدن شنلكلر دلبوب بزه صهيون ايرلايشلرينك بريسني ايرلايك ديديلر ٤ ربّك ايرلايشني ديار غربتده
نيجه ايرليالم ديدك ٥ اي اورشليم اكر سني اونودرسم صاغ الم بني اونتسون ٦ اكر سني ذكر
ايتمز ايسم دلم دماغمه ياپشسون اكر اورشليمي سرورمك جمله‌سنه ترجيح ايتمزسم ٧ يا ربّ ادوم
اوغللريني خاطرڭه كتور كه اورشليمك كوننده يقك انده اولان تملنه‌دك يقك ديديلر ٨ اي خراب
اولاجق بابل قزي مبارك اولا اول كه بزه ايتدوكك جزانك جزاسني سكا ادا ايليه ٩ مبارك اولا اول كه
كوچكلرڭي طوتوب طاشه چارپه ۞

يوز اوتوز سكزنجي مزمور

١ داودك مزموري . بتون كوكلم ايله سكا حمد ايده‌يم ملكلرك اوكنده سكا ترنّم ايده‌يم
٢ قدسڭك هيكلنه طوغرو سجده ايده‌يم و احسانڭ هم حقيقتڭ ايچون اسمڭه حمد ايده‌يم زيرا
جمله اسمڭه كوره كلامڭي تعظيم ايلدك ٣ چاغردوغم كونده بني استجابت ايتدك بني جانمده قوّت
ايله تقويه ايلدك ٤ يرك جمله ملكلري سكا حمد ايليه‌لر چون آغزڭك كلماتني ايشتمشلردر ٥ و ربّك

بولرنده ایرلایالرکه ربك عزتی عظیمدر ٦ زیرا رب متعال در وآلچاغی کورر هم متکبری ایراقدن بلور
٧ مضایقه‌مك اورتاسنده کزرسم بنی احیا ایده‌سن دشمنلرمك یوزی قرشوسنه الکی صالارسن وسنك
صاغ الك بنی قورتاراجقدر ٨ رب بنم ایچون ایشنی تمام ایلیه یا رب سنك احسانك ابدا در کندو
اللرکك ایشلرینی براقمـــــــــــــه ۞

یوز اوتوز طقوزنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزمـــوری یا رب بنی امتحان ایلدك وبلــدك ٢ سن اوترشمی
وقالقشمی بلورسن بنم فکرمی ایراقدن آکلرسن ٣ سبیلمی ویاتاغی چـوررسن وجمله یوللرمه آلشدك
٤ زیرا دلمده دخی سوز یوق ایکن یا رب سن هیسنی بلورســـن ٥ آردمی واوکمی احاطه ایدرسن والکی
اوزرمـــه قودك ٦ علمك شویله عجیب وشویله اعلا درکه اکا واصل اولمغه قادر دکلم ٧ سنك روحکدن
نره‌یه وارایم وحضورکدن نره‌یه قاچایم ٨ کوکه چقسم سن انده سن ومزارده دوشه‌رسم اشته سن
انده حاضرسن ٩ سحرك قنادلرینی آلسام ودکزك انتهاسنده ساکن اولسم ١٠ ســنـــك الك بنی
اورادە دخی کوترر وسنك صاغ الك بنی طوتار ١١ دیسم که قرانلق بنی اورته اولماز زیرا کیجه بله بنم
ایچون ضیا ویره‌جکدر ١٢ قرانلقلر دخی سکا قرانلق ایده‌مزلر بلکه کیجه کون کبی ضیا ویره‌جك
قرانکده ظلمت ونور همان بردر ١٣ زیرا سن بوکرکلرمه مالك سن وآنامك رحمنده بنی ستر ایلدك
١٤ سکا حمد ایده‌یم انك ایچون که غرایب وعجایبدن یرادلدم ایشلرك عجیبدر وبنم جانم انی ایو بلور
١٥ کمکلرمك یاپوسی سندن کزلو دکل ایدی کزلوده یاپلدوغم ویرك اسفللرنده مصنع اولدوغم زمان
١٦ مصنعت کبی آنا رحمنده ایکن کوزلرك کورمشدر وجمله بونلر کتابکده یازلمش ایدی دوزلدکلری
کونلرده انلردن بریسی دخی موجود دکل ایکن ١٧ فکرلرك بکا نه قیمتلو اولدیلر یا الله وانلرك عددی
نه چوق اولدی ١٨ اکر انلری صایسم قومدن چوقدر اویانسم دخی سنکله ایم ١٩ تحقیق یا الله یرامزی
قتل ایدرسن ایمدی ای قانلو کشیلر بندن ایراق اولك ٢٠ که دشمنلرك حقکده فنا سویلرلر سنك اسمکی
باطللغه طوتدیلر ٢١ یا رب سکا بغض ایدنلره بن بغض ایتمزمی ایم واوزرکه قلقانلره طارلمزمی ایم ٢٢ تمام
بغض ایله انلره بغض ایلدم انلر بکا دشمن یرنده اولدیلر ٢٣ بنی تفحص ایله یا الله وقلبمی بل بنی
تجربه قل وفکرلرمی بل ٢٤ وباق بنده فساد یولی وار ایسه بنی ابدی یولده کوتور ۞

یوز قرقنجی مزمور

١ موسقار باشی‌یه ویرلن داودك مزموری یا رب بنی یرامز آدمدن قورتار ظالم کشیدن بنی صقلیو ویر
٢ که قلبنده کملك صانارلر بتون کون جنکلره جمع اولورلر ٣ ییلان کبی دللی بلرلر دوداقـــلری

آلتنده صاغر ييلانك زهری وار سلاه ٤ فاسقك اللرندن بنی صقله یا رب ظالم كشیدن بنی حفظ ایله
كه آیاقلرمی دوشورمكه قصد ایتدیلر ٥ مغرورلر بكا دوزاقی وایپلری كزلدیلر ویولك یرنده آغی بكا
چكدیلر وكمندی قوردیلر سلاه ٦ ربه دیدمكه سن اللهم سن یا رب تضرعمك آوازینی استماع ایله
٧ خلاصمك قوتی یا رب الله جنك كوننده باشمی اورتدك ٨ یا رب یرامزك مرادلرینی ویرمه قصدلرینی
میسر ایلمه كه یوجه‌لنمسونلر سلاه ٩ بنی چورنلرك باشی ایسه دوداقلرینك شری انلری اورتسون
١٠ قورلر اوزرلرینه دوشسون انلری آتشه ودرین چقورلره دوشرسون كه تكرار قالقمیه‌لر ١١ افتراجی
كیشی یرده قایم اولماسون ظالم آدم ایسه بلا انی آولایوب هلاكله دوشره ١٢ بیلورم كه رب
دردلونك حكمنی ومحتاجلرك حكمنی ایده‌جكدر ١٣ تحقیق صدیقلر اسمكی وصف ایده‌جكلردر مستقیملر
دخی حضورڭده ساكن اوله‌جقلردر ۞

یوز قرق برنجی مزمور

١ داودك مزموری یا رب سكا فریاد ایدرم بكا تیز یتش سكا چاغردوغم زمان آوازمی استماع ایله
٢ بنم دعام سنك حضوركده بخور كبی طوغرلسون واللرمك قالدرمه‌سی آخشام قربانی كبی اولسون ٣ یا
رب آغزمه محافظه قو دوداقلرمك قپوسنی حفظ ایله ٤ یرامزلق ایشلین آدملر ایله فسقا ایش ایشلمك
ایچون فنا نسنه‌یه قلبمی مایل ایلمه وانلرك نفایسندن یمیم ٥ صدیق بنی دوكسون احساندر وبنی
آزارلاسون بكا بر باش یاغ در كه باشمی قیرماز زیرا یرامزلقلرینه قرشو دعا ایده‌یم ٦ انلرك حاكملری
قیالو یرلرده قویویرلدیلر وسوزلرمی اشتدیلر زیرا طاتلو ایدیلر ٧ مزارك آغزنده كمكلرمز پراكنده
اولدی نیجه كه بر كیسه اوطونلری یاروب وطوغرایوب یره طاغدرسه ٨ یا رب الله چونكه كوزلرم سكا
طوغرودر وسكا صیغندم جانمی محروم ایلمه ٩ بكا چكدكلری كمندلردن ویرامزلق ایشلینلرك دوزاقلرندن
بنی صقله ١٠ بن چكنجه‌یه‌دك فاسقلر جمله‌سی بله كندو آغلرینه دوشسونلر ۞

یوز قرق ایكنجی مزمور

١ داودك مسكیلی دعاسی مغاره‌ده اولدوغی زمان آوازم ایله ربه چاغردم آوازم ایله ربه تضرع ایتدم
٢ دعامی اوكنده دوكدم حضورنده مضایقه‌می اعلام ایتدم ٣ روحم بنده بایلدقده سن سبیلمی بلدك
انلر بكا كزه‌جكم یولده دوزاق كزلدیلر ٤ صاغه باقدم وكوردم اما بنی بلور یوق ایدی ملجام بندن
ضایع اولدی جانمك حالنی صورار كیسه یوق ایدی ٥ یا رب سكا چاغردم ودیدم كه حیاتده اولانلرك
یرنده پناهم ونصیبم سن سن ٦ بنم فریادمی دكله زیرا پك تحیف اولدم بنی اطراد ایدنلردن بنی قورتار

كه بندن قوتلولردر ۷ جانمی زنداندن چقار كه اسمكه حمد ايلهيم سن بكا احسان ايتدوككده زمان
صديقلر بنی چوره‌لر ۞

يوز قرق اوچنجی مزمور

۱ داودك مزموری يا رب دعامی دكله تضرعمی استماع ايله سنك حقيقتك ايچون وعدالتك ايچون
بنی استجابت ايله ۲ وقولك اوزرينه حكم ايله كلمه زيرا هيچ بر ديری سنك حضوركده متبرو اولامز
۳ چونكه دشمن جانمی اضطهاد ايلدی عمرمی پايمال ايتدی چوق زماندن برو اولمشلری كبی قرانلقلرده
بنی اوتورتدی ۴ وايچمده روحم بايلدی درونمده قلبم مضطرب اولدی ۵ قديمدن اولان كونلری
آكارم جمله عمللركده تفكر ايدوب اللرككده عمللی سويلشورم ۶ اللرمی سكا قالديررم جانم قورو ير
كبی سكا باقر سلاه ۷ تيز يا رب بنی استجابت ايله جانم بايلدی بندن ديدارككی كزلمه كه مزاره
ايننلره بكزر اولميهيم ۸ سنك احسانكی بكا صباحدن دوير زيرا سكا صيغندم بكا كزهجكم يولی بلدر زيرا
جانمی سكا قالديردم ۹ يا رب بنی دشمنلرمدن قورتار سنك يانكده كزلنورم ۱۰ سنك مرادككی ايتمكه بكا
اوكرت زيرا سن اللهم سن سنك ايو روحك بنی طوغرو يرده هدايت ايلسون ۱۱ اسمك ايچون يا رب
بنی احيا ايله عدالتك ايچون جانمی مضايقه‌دن چقار ۱۲ واحسانك ايچون دشمنلرمی استيصال ايله
وجانمك جميع عدولرينی هلاك ايله زيرا بن قولك ايم ۞

يوز قرق دردنجی مزمور

۱ داودك مزموری قيام رب متبارك اولسون كه اللرمی حربه وپرمقلرمی جنكه اوكردر ۲ احسانم
قلعه‌م بوجه حصارم وخلاصم وقلقانم كه اكا صيغندم وقومی بكا مطيع ايدر ۳ يا رب آدم نه دركه
اكا آشنالق ايده‌سن يا انسان اوغلی كه انی حسابده قوره‌سن ۴ آدم هبايه بكزر انك كونلری كچر
كولكه كبی در ۵ يا رب كوكلركی اكدر ونزول ايله طاغلره طوقن ودوتسونلر ۶ شيمشكی آت وانلری
طاغت اوقلركی صال وانلری منهزم ايله ۷ يوكسكدن اللكی صالوب بنی خلاص ايله بنی چوق صولردن
غريب اوغللرك اللندن قورتار ۸ كه انلرك آغزی يلان سويلر وانلرك صاغ الی يلان صاغيدر ۹ يا الله سكا
يكی تسبيح تسبيح ايراديهيم صنتور واون تللو ساز ايله سكا ترنم ايده‌يم ۱۰ ملكلره خلاص ويرن داود
قولنی ضررلو قليجدن قورتارن اودر ۱۱ بنی خلاص ايت وبنی غريب اوغللرك اللندن قورتاركه انلرك آغزی
يلان سويلر وانلرك صاغی يلان صاغيدر ۱۲ تاكه اوغوللرمز تازه‌لكلرنده بر خوش بسلنمش فدانلر كبی وقزلرمز
سرايلده صنعت ايله اويولمش كوشه عمودلری كبی اولالر ۱۳ انبارلرمز طولو اولوب درلو درلو نعمت چقاره‌لر
قيونلرمز صحرالرمزده بيكلر اون بيكلر چوغالالر ۱۴ اوكوزلرمز يوكلو اولالر چارشولرمزده يوريش وچيقش

وفریاد اولمایه ١٥ نه موتلو اول قومه که حالی بویله اولا نه موتلو اول قومه که انك اللهی رب اولا ۞

یوز قرق بشنجی مزمور

١ داودك تسبیحی یا اللهم ملك سنی تکبیر ایدهیم وسنك اسمکه ابد الاباد تبارك ایدهیم
٢ هر کون سکا تبارك ایدهیم وسنك اسمکه ابد الاباد حمد ایدهیم ٣ رب عظیم وزیادهسیله ممدوح
در انك عظمتنه تفحص یوقدر ٤ دور دوره ایشلرکی مدح ایلیه وقدرتلو عمللرکی اعلام ایدهلر ٥ جلیل عزتکك
شهرتنی ومعجزاتکك قصهلرینی سویلیهیم ٦ هیبتلو ایشلرکك قوتنی بنی آدم روایت ایدهلر وعظمتکی
بن حکایت ایدهیم ٧ کثیر احسانکك ذکرینی انباع ایلیهلر وعدالتکه آلقشلیالر ٨ رب حنان ورحمن
غضبده متأنی وعظیم احسان ایدیجی در ٩ رب جملهیه ایو در وانك رحمتلری جمله انك ایشلری
اوزرینه در ١٠ یا رب جمله سنك عمللرك سکا حمد ایدهلر قدیسلرك سکا تبارك ایدهلر ١١ مملکتکك عزتنی
سویلیهلر قدرتلو عمللرکی دیویرهلر ١٢ انك قدرتلو عمللرینی ومملکتنك عزت وشهرتنی آدم اوغللرینه
بلدرمك ایچون ١٣ مملکتنك جمله دهرلرك مملکتیدر وسلطنتك جمیع دورلردهدك در ١٤ رب جمله دوشنلری
طیاندرر وجمله چوکمشلری قالدررر ١٥ جملهنك کوزلری سکا منتظرلردر وسن انلره وقتنده طعامنی
ویررسن ١٦ الکی آچارسن وهر یاشیانی مرادنجه طویوررسن ١٧ رب جمله یوللرنده عادل وجمله ایشلرنده
کریمدر ١٨ رب کندویه استدعا ایدن جملهلرینه یعنی کندویه صدق ایله استدعا ایدنلره قریبدر
١٩ کندودن قورقانلرك مرادینی ایدر وانلرك فریادلرینی استجابت ایدوب انلری خلاص ایدر ٢٠ رب
هپ کندوینی سونلری صقلار وجمله فاسقلری هلاك ایدهجکدر ٢١ آغزم ربك حمدینی سویلیهجکدر وهر
بشر انك قدسنك اسمنه ابد الاباد تبارك ایدهجکدر ۞

یوز قرق آلتنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك ای جانم ربه شکر ایسله ٢ ربه عمرمده شکر ایدهیم بن دیری طوردقجه اللهمه
ترنم ایدهیم ٣ بکلره اعتماد ایتمك نه آدم اوغللرینه که انده خلاص یوقدر ٤ روحی چقر طپراغنه دونر
اول کونده نیتلری ضایع اولورلر ٥ مبارك اول که اکا یاردم ایچون یعقوبك اللهی اولا وانك امیدی رب اللهنده
اولا ٦ که کوکی ویری دکزی وجمله ایچندهکی اولانی یراتدی که حقیقتی ابدا صقلار ٧ که مظلوملره حکم
ایدر آچ اولانلره اتمکی ویرر رب باغلولری چوزر ٨ رب کورلرك کوزلرینی آچار چوکمشلری قالدرر رب
صدیقلری سور ٩ رب غریبلری صقلار اوکسزی وطول عورتی استبقا ایدر وبرامزلرك یولنی تعویج ایدر
١٠ رب ابدا سلطنت ایدهجکدر ای صهیون سنك اللهك دور بدور در ربه شکر ایلیك ۞

يوز قرق يدنجی مزمور

١ ربه شكر ايليك زيرا اللهمزه ترنم ايتمك ايودر چون شكر ايتمك نعيم وسزاواردر ٢ اورشليمی
بنا ايدن رب اسرائيلك سوركونلرينی جمع ايدر ٣ قلبی منكسرلره شفا ويرر و انلرك المـلرينی صارار
٤ يلدزلرك عددينی صايار جملهسنی آدلری ايله چاغرر ٥ ربمز عظيمدر و قوتی چوقدر فهمنه حساب
يوق ٦ رب حليملری قالدرر و يرامزلری يره دك اندرر ٧ ربه شكرانه تغنی ايليك اللهمزه طنبور ايله ترنم
ايليك ٨ اولكه كوكی بلوتلر ايله قپلار و يره يغموری حاضرلر اولكه طاغلرده اوت بتدرر ٩ اولكه طوارلره
و قوزغون ياورولرينه چاغردقلرنده غداسنی ويرر ١٠ آتك قوتی اكا مقبول دكل آدمك بالدرلرنده رضاسی
يوق ١١ رب كندودن قورقانلری و احسانينه اميدوارلری مقبول طوتار ١٢ ای اورشليم ربه شكر ايله ای صهيون
اللهكه حمد ايله ١٣ زيرا قپولركك مندللرينی برك ايتدی سنك ايچكده اوغللركه بركت ويردی
١٤ اولكه سنورلركده سلام قور سنی بغدايك سميزلكيله طوق ايدر ١٥ اولكه كندو كلامنی يره كوندرر
انك سوزی تيز يورر ١٦ قاری يپاق كبی ويرر قراغوی كول كبی صاچار ١٧ بوزی پارچهلر كبی آتار انك
صووغنك قرشوسنده كم طوره بلور ١٨ سوزينی كوندرر و انلری اريدر يلنی اوفردوكی كبی صولر آقارلر
١٩ كلامنی يعقوبه فرضلرينی و حكملرينی اسرائيله اعلام ايدر ٢٠ هر امته بويله ايتمدی انلر دخی
حكملرينی بلمديلر ربه شكر ايليك ۞

يوز قرق سكزنجی مزمور

١ ربه شكر ايليك ربه كوكلردن تهليل ايليك اكا اعلالرده تهليل ايليك ٢ ای جمله انك ملكلری اكا
شكر ايليك ای جمله عساكری اكا تهليل ايليك ٣ كنش و آی اكا شكر ايليك جمله نورلو يلدزلر اكا
تهليل ايليك ٤ ای كوكلرك كوكلری اكا تهليل ايليك و كوكلر اوزرنده اولان صولر دخی ٥ ربك اسمنه حمد
ايتسونلر زيرا او امر ايتدی و برادلديلر ٦ و انلری ابد الآباد طوردردی بر فرض ايتديكه ابطال اولنميه
٧ ربه يردن شكر ايليك ای اژدرهالر و جمله لجهلر ٨ آتش و طولو قار و بخار و انك سوزينی اجرا ايدن
سخت يل دخی ٩ طاغلر و جمله بايرلر يمشلو آغاجلر و جمله ارز آغاجلری ١٠ حيوانلر و جمله طوارلر حشرات
و قنادلو قوشلر ١١ يرك ملكلری و جمله قوملر بكلر و يرك جمله حاكملری دخی ١٢ يكتلر و قيزلر قوجهلر
و اوغلانلر دخی ١٣ ربك اسمنه شكر ايدهلر زيرا يالكز انك آدی متعالدر انك جلالی ير و كوك اوزرنده در
١٤ و كندو قومنه بوينزی قالدردی اولكه بر حمد در جمله قديسلرينه يعنی اكا يقين قوم بنی اسرائيله
ربه شكر ايليك ۞

يوز قرق طقوزنجی مزمور

١ ربه شکر ایلیك ربه یكی تسبیح وانك مدحنی قدیسلرك جماعتنده ارلایك ٢ اسرائیل كندوینی
یاپان ایله سونسون صهیون اوغللری كندو ملكی ایله ابتهاج ایلسونلر ٣ انك اسمنه نای ایله شكر
ایلسونلر دف وطنبور ایله اكا ترنم ایلسونلر ٤ زیرا رب كندو قومندن راضی در حلیملری خلاص ایله
تعزیز ایلیه جكدر ٥ قدیسلر عزتده ابتهاج ایده لر دوشكلری اوزرنده آلقشلیه لر ٦ اللهك تكبیرلری آغزلرنده
وایكی یوزلو قلیچ اللرنده اولا ٧ امتلردن انتقام آلمق وقوملره تأدیب ایتمك ایچون ٨ انلرك ملكلرینی
زنجیرلر ایله وشرفاسنی دمیر بوقاغولر ایله باغلمق ایچون ٩ اوزرلرینه یازیلو حكمی ادا ایتمك ایچون
اوله انك جمله مقدسلرینه شرف اولا ربه شكر ایلیك ۞

یوز اللنجی مزمور

١ ربه شكر ایلیك اللهه كندو مقدسنده شكر ایلیك قوتنك كوكنده اكا تهلیل ایلیك ٢ كندو
قدرتلو عمللری ایچون اكا شكر ایلیك انك عظمتنك چوقلغنه كوره اكا حمد ایلیك ٣ بورو صداسی ایله
اكا شكر ایلیك صنتور وطنبور ایله اكا شكر ایلیك ٤ اكا دف ونای ایله شكر ایلیك اكا ایپلو سازلر
وارغنون ایله شكر ایلیك ٥ اكا صدالو زللر ایله شكر ایلیك اكا صفیرلو زللر ایله شكر ایلیك ٦ هر
نفس ربه شكر ایلسون ربه شكر ایلیك ۞

امثال سليمان

اولكی باب

١ اسرائیل ملكی داود اوغلی سلیمانك مثللریدر ٢ علم وتربیتی بلمك ایچون عقلك كلماتنی فهم
ایتمك ایچون ٣ عقلك تأدیبنی عدالتی وحكمی واستقامتی قبول ایتمك ایچون ٤ ساده دللره زیركلك
اوغلانه علم وذهن ویرمك ایچون ٥ عاقل ایشیده وعلمی آرتره وفهیم تدبیرلره مالك اولا ٦ مثل وتعبیری
حكمالك سوزلرینی ولغزلرینی آكلمق ایچون ٧ مخافة الرب علمك ابتداسی در اما دلیلر حكمتی وتربیتی

تحقير ايدرلر ٨ اي اوغلم باباڭك تربيەسني دڭله وآناڭك تعليمني براقمه ٩ زيرا انلر سنڭ باشڭه
ازديادِ لطف وبوغازڭه طوقلر اولورلر ١٠ اي اوغلم كناهكارلر سني آزدرمق استرلرسه قايل اولمه ١١ اگر
ديرلر ايسه برمله گل قانه پوصي ايدەلم بيگناهه سببسز اگيمان ايدەلم ١٢ انلري مزار كبي دیري
وخندقه اننلري كبي بوس بتون يوتالم ١٣ هر قيمتلو رزق بولالم اولرمزي غنيمه ايله طولدرالم
١٤ نصيبڭي آرامزه دوشر جملەمزڭ كيسەسي بر اولا ١٥ اوغلم انلر ايله يوله گيتمه انلرڭ سبيللرندن
اياغڭي منع ايله ١٦ زيرا انلرڭ اياقلري شره يوررلر وقان دوكمكه ايوررلر ١٧ تحقيق نيجه كه هر قنادلو
صاحبنڭ كوزلري اوڭنده ناحق يره آغ بايلورسه ١٨ انلر بويله كندو قاننه پوصي وكندو جانلرينه
دوزاق قوررلر ١٩ هر طمعكارڭ سبيللري بويله در اول طمع كندو صاحبلرينڭ جانني آلور ٢٠ حكمت
طشرەدن چاغرر چارشولردە آوازيني ويرر ٢١ ازدحامڭ باشنده قپولرڭ دخوللرنده چاغرر شهردە كلماتني
سويلر ٢٢ اي سفيهلر نيجه يەدك سفاهتي سورسكز ونيجه يەدك مستهزيلر استهزادن حظ ايدرلر وابلهلر
معرفتنه بغض ايدرلر ٢٣ توبيخمه دونڭ اشته بن سزه روحمي افاضت ايدەيم سزه سوزلرمي بلدرەيم
٢٤ چون بن چاغردم وسز ابا ايلدڭز بن اليمي اوزاتدم و دڭلين يوغيدي ٢٥ وجمله نصيحتمي بطال
ايدوب بنم توبيخمي استمدڭز ٢٦ بن دخي مشقتڭزده گولەيم قورقڭز گلدكده استهزا ايدەيم
٢٧ قورقڭز خرابلق كبي گلدكده ومشقتڭز قصرغه كبي يتشدكده اوزرڭزه درد وثقلت اوغرادقده
٢٨ او زمان بڭا استدعا ايدەلر واستجابت ايتميم بني صباحدن آرايالر وبولميالر ٢٩ عجبا بغض
ايتدكلري ايچون وربڭ قورقوسني اختيار ايتمدكلري ايچون ٣٠ ونصيحتمي بگنميوب جمله توبيخمي تحقير
ايلديلر ٣١ ايمدي كندو يولنڭ يمشندن ييەلر وكندو مشورەلري ايله طويالر ٣٢ زيرا سفيهلرڭ
ترددي انلري اولدره وابلهلرڭ غفلتي انلري هلاك ايده ٣٣ امّا بني دڭلين امان ايله ساكن اولا وبلانڭ
قورقوسندن بري اولوب راحتده اولا ۞

ايكنجي باب

١ اوغلم سوزلرمي قبول ايدرسڭ وامرلرمي يانڭده صقلرسڭ ٢ حكمتي قولاغڭه دڭلدوب قلبڭي فهمه
تميل ايدرسڭ ٣ وعقلي استدعا ايدوب فهمي آوازڭله چاغررسڭ ٤ اني گمش كبي آرايوب دفينه
كبي افحاص ايدرسڭ ٥ او زمان ربڭ قورقوسني آڭلەيەسن والهڭ معرفتني بولاسن ٦ زيرا حكمتي
ربّ ويرر علم وفهم انڭ آغزندن چقر ٧ طوغرولره خلاصي صقلر استقامت ايله يورينلره سپر در ٨ حق
سبلي گوزتمك وقديسلرينڭ يولني حفظ ايتمك ايچون ٩ او زمان سن عدلي وحكمي واستقامتي هر
ايو سبيلي آڭلەيەسن ١٠ چونكه حكمت قلبڭه كيروب معرفت جانڭه لذيذ اولور ١١ بصيرت سني
صقليه فهم سني حفظ ايليه ١٢ سني براميز يولدن خباثتلر سويلين آدمدن قورتارمق ايچون ١٣ كه

انلر طولاشيقلو يوللرده كزمك ايچون طوغرو يوللرى براغيرلر ١٤ كه كمليك ايتمكدن سونورلر شررتك
خباثتندن ابتهاج ايدرلر ١٥ كه انلرك سبيللرى اكرى انلر دخى كندو يوللرنده اكريلردر ١٦ سنى
يبانجى عورتدن يعنى ناز ايله سويلين غريبه‌دن قورتارمق ايچون ١٧ اولكه كنجلكنك دليلنى براغوب
اللهنك عهدينى اونتمشدر ١٨ چون انك اوى اولمه مايلدر وانك سبيللرى اولولره كوتورر ١٩ جمله اكا
كيرنلر دونمزلر وحياتك يوللرينى طوتامزلر ٢٠ تاكه سن ايولرك يولنده كدوب صادقلرك سبيللرينى
صقلياسن ٢١ زيرا طوغرولر يرده ساكن اولالر وكامللر انده باقى قالالر ٢٢ يرامزلر ايسه يردن منقرض
اولوب منافقلر دخى اندن استيصال اولنالر ۞

اوچنجى باب

١ اوغلم تعليممى اونتمه وقلبك امرلرمى صقلاسون ٢ زيرا سكا كونلرك اوزونلغنى وعمرك ييللرينى هم
سلامتى آرتراجقلردر ٣ رحمت وحقيقت سنى ترك ايتميه‌لر انلرى بوغازكه باغله انلرى قلبكك لوحنده
ياز ٤ واللهك هم آدمك كوزلرنده لطف وايو عقل بولورسن ٥ جمله قلبك ايله ربه متوكل اول وكندو
عقلكه طيانمه ٦ جمله يوللرككده انى بل اول دخى سنك سبيللركى طوغرلده ٧ سن كندو كندوكى
عاقل ظن ايتمه ربدن قورق وكمكلكدن آيرول كت ٨ بو سنك كوبككه علاج وكمكلركه شربت اولا
٩ مالكدن وجمله محصولاتككك اولكيسندن ربه حرمت ايله ١٠ وانبارلرك طوقلق ايله طولا هم
معصره‌لرك شرابدن چاتليه ١١ اى اوغلم ربك تعزيرينى براقمه وانك تأديبندن اوصانمه ١٢ زيرا رب
سودوكنى تأديب ايلر بابا يك سودوكى اوغلنى كبى ١٣ نه موتلو اول آدمه كه حكمتى بولمش اولا وفهمى
تحصيل ايدن آدمه ١٤ زيرا انك تجارتى كمش تجارتندن وتحصولى آلتوندن اولى در ١٥ انجولردن
قيمتلوركدر وجمله مقبولاتك اكا برابر اولامز ١٦ كونلرك اوزونلغى صاغنده در مال وعزت صولنده در
١٧ انك يوللرى نعيم يوللريدر وجمله سبيللرى سلامدر ١٨ اكا ياپشانلره حيات شجرى اودر ونه موتلو
انى طوتانلره ١٩ رب يرى حكمت ايله تمللدى كوكلرى عقل ايله حاضر ايلدى ٢٠ انك معرفتى ايله
لجه‌لر يارلدى وكوكلر چيى طملاتديلر ٢١ اى اوغلم بونلر كوزلركدن كتمسون تعليمى وبصيرتى صقله
٢٢ وجانكه حيات هم بوغازكه زينت اولالر ٢٣ او زمان يولكده امان ايله كزه‌سن وآياغك سورجميه
٢٤ ياتدوغك زمان قورقميه‌سن راحت ايتدوككك زمان اويقوك لذيذ اولا ٢٥ آنسزين قورقودن فاسقلرك
هنكامه‌سندن قورقميه‌سن قچانكه كلورسه ٢٦ زيرا رب اعتمادك اولا وآياغكى طوتلمه‌دن صقلسيه
٢٧ صاحبلركدن ايولكى منع ايتمه ايولك ايتمه‌سنه الكده قدرت وار ايكن ٢٨ قوكشوكه ديمه‌كه وارينه
كل وصباح ويره‌يم استدوكى نسنه يانكده وار ايكن ٢٩ قوكشوكه كملك قصد ايتمه سنكله امان اوزره
اوتورر ايكن ٣٠ بر كمسه ايله سببسز چكشمه اكر سكا كملك ايتمدى ايسه ٣١ ظالمه رشك ايتمه

وَ اَنْكْ يُوللَرِندَن بِرِيسِنى اِختيَار اَيلَمَه ٣٢ زِيرَا مُنَافِق رَبّه اِكرَاه دُر وَ سِرّى طُوغرُولَر اِيلَه دُر ٣٣ رَبّكْ
لَعنَتِى فَاسِقُكْ اَوِندَه دُر اَمَّا صَادِقلَرُكْ مَكَانِنِى مُبَارَك اَيلَر ٣٤ حَقَّا اِستِهزَا اِيدَنلَرِى اُو دَخِى اِستِهزَا اَيلَر اَمَّا
مُتَوَاضِعلَرَه عِنَايَت وِيرِر ٣٥ حُكَمَا عِزَّتِى مِيرَاث اِيدَهلَر وَ سَفِيهلَر عَيبِى چَكَهلَر ۞

دُردُنْجِى بَابْ

١ اُوغُللَر بَابَانُكْ تَربِيَهسِنِى دِكلَيُكْ وَ فَهمِى بِلمَك اِيچُون اِستِمَاع اِيدُكْ ٢ زِيرَا سِزَه اَيُو تَعلِيم وِيرِرِم
شَرِيعَتِمِى بِرَاقمَيَهسِز ٣ بَن بَابَامُكْ اُوغلِى سَوكُولُو وَ آنَامُكْ يَانِندَه بِرِيجِك اِيكَن ٤ اُو بَنِى اُوكرَتدِى وَ بَكَا
دِيدِى كه قَلبُكْ كَلِمَاتِمِى طُوتسُون اَمرلَرِمِى صَقلَه وَ يَاشَا ٥ حِكمَتِى تَحصِيل اَيلَه فَهمِى تَحصِيل اَيلَه اُونُتمَه
وَ آغزِمُكْ كَلِمَاتِندَن عُدُول اِيتمَه ٦ اَنِى بِرَاقمَه وَ سَنِى صَقلَيَاجَقدُر اَنِى سَو وَ اُو سَنِى حِفظ اَيلَيَهجَكدُر
٧ اِلك شَى حِكمَتدُر حِكمَتِى تَحصِيل اَيلَه وَ جُملَه مَاملَكُكْ اِيلَه فَهمِى اَلَه كَتُور ٨ اَنِى اِتّخَاذ اَيلَه اُو دَخِى
سَنِى رِفعَتلُو اَيلَيَهجَكدُر سَن اَنِى قُوجَاقلَادُوغُكْ زَمَان اُو سَنِى عِزّتلُو اَيلَيَهجَكدُر ٩ بَاشُكَه حُسن اِزدِيَادِينِى
وِيرَهجَك سَكَا زِينَتُكْ تَاجِنِى تَسلِيم اَيلَيَهجَكدُر ١٠ دِكلَه اِى اُوغلُم وَ كَلِمَاتِمِى قَبُول اَيلَه وَ عُمرُكُكْ يِللَرِى
سَكَا چُوغَلَجَقدُر ١١ حِكمَت يُولِنِى سَكَا تَعلِيم اَيلَدُم سَنِى طُوغرُو سَبِيللَرَه بَاصدِردُم ١٢ كَزدُوكُكْ زَمَان
آدِملَرُكْ طَار اُولمَايَه وَ سَكِرتدُوكُكْ زَمَان سُورچمَيَهسِن ١٣ تَربِيَهيِى طُوت وَ صَالِيوِيرمَه اَنِى صَقلَه كه حَيَاتُكْ
اُو دُر ١٤ فَاسِقلَرُكْ يُولِنَه وَارمَه وَ شَرِيرلَرُكْ طَرِيقِنَه بَاصمَه ١٥ اَندَن اِحتِرَاز اَيلَه يَانِندَن كَچمَه اَندَن اِجتِنَاب
اَيلَه وَ كَچ ١٦ زِيرَا كَملِك اِيتمَينجَه اُويُومَزلَر وَ بِر كِمسَهيِى يِقمَاينجَه اُويقُولَرِى قَاچَر ١٧ چُون ظُلمُكْ اَتمَكِنِى
يِرلَر وَ غَصبُكْ شَرَابِنِى اِيچِرلَر ١٨ وَ صَادِقلَرُكْ يُولِى طُوغَار نُور كِبِى دُر كه چِقُوب ضِيَا وِيرِر تَا تَمَام كُون
اُولنجَهيَهدَك ١٩ فَاسِقلَرُكْ يُولِى اِيسَه قَرَاكلِق كِبِى دُر نَرَهدَه سُورچدُوكِنِى بِلمَزلَر ٢٠ اُوغلُم سُوزلَرِمِى دِكلَه
كَلِمَاتِمَه قُولَاغُكِى مَايِل اَيلَه ٢١ كُوزلَرُكدَن كِتمَسُونلَر اَنلَرِى قَلبُكُكْ اِيچِندَه صَقلَه ٢٢ زِيرَا اَنلَرِى
بُولَانلَرَه حَيَات وَ جُملَه جَسَدلَرِينَه شِفَا دُر ٢٣ هَر حِفظدَن زِيَادَه قَلبُكِى حِفظ اَيلَه زِيرَا حَيَاتُكْ مَخرَجلَرِى
اَندَندُر ٢٤ آغزُكْ فَسَادِينِى يَانُكدَن كِيدَر وَ دُودَاقلَرُكْ يَرَامَزلِغِنِى كَندُوكدَن اِيرَاق اَيلَه ٢٥ كُوزلَرُكْ
طُوغرُو بَاقسُونلَر وَ كِرپِكلَرُكْ اُوكُكَه طُوغرُلسُونلَر ٢٦ آيَاغُكُكْ يُولِنِى دُوز اَيلَه وَ جُملَه يُوللَرُكْ مُستَقِيم
اُولسُون ٢٧ نَه صَاغَه نَه صُولَه صَاپ آيَاغُكِى كَملِكدَن تَبعِيد اَيلَه ۞

بَشِنْجِى بَابْ

١ اُوغلُم حِكمَتِمِى دِكلَه فَهمِمَه قُولَاغُكِى مَايِل اَيلَه ٢ تَا كه نَصِيحَتلَرِمِى صَقلَيَهسِن وَ دُودَاقلَرُكْ مَعرِفَتِى
كُوزَدَهلَر ٣ زِيرَا غَرِيبَه عَورَتُكْ دُودَاقلَرِى كُومَج بَالِى طَملَادِرلَر وَ اَنُكْ دِمَاغِى يَاغدَن اَملَس دُر ٤ اَمَّا اَنُكْ صُوكِى
اَفسَنطِين كِبِى آجِى دُر اِيكِى يُوزلِى قِلِج كِبِى كَسكِين دُر ٥ اَنُكْ آيَاقلَرِى اُولُمَه اِنَرلَر اَنُكْ آدِملَرِى مَزَارَه كَتُورُرلَر

٦ حیاتك سبیلنی عقل میزاننه اورمیه‌سن یولی قرارسزدر سن بلمزسن ٧ ایمدی حالا اوغللر بنی دكلیك
وبنم آغزمك كلماتندن آیرو كتمك ٨ یولكی اندن ایراق ایله و انك اویینك قپوسنه یقلاشمه ٩ تاكه
غریبلره شهرتكی وباشلركی یاوزه ویرمیه‌سن ١٠ تاكه غریبلر اموالك ایله طویمیالر و امكلرك اجنبیلرك
اونده اولمیالر ١١ و صوككده فغان ایتمیه‌سن اتك و بدنك برباد اولدقدنصكره ١٢ و دیه‌سن نه عجب
تربیه‌یه بغض ایتدم و بنم قلبم عتابی تحقیر ایلدی ١٣ و خواجه‌لرمك آوازلرینی دكلمدم و معلملرمه قولاغی
تمییل ایتمدم ١٤ آز قالدی جمله بلاده اولا یازدم جمهور جماعتك ایچنده ١٥ كندو صارنجكدن و قیوككك
ایچندن آقان صوبی ایچ ١٦ سنك چشمه‌لرك طشره‌یه و صولرك سبللری چارشولرده دوكلسونلر ١٧ یالكز
سنك اولسونلر سنكله غریبلره اولماسونلر ١٨ منبعك مبارك اولسون و كنجلككك عورتندن مسرور اول
١٩ او سكا محبتلر كیكی و لطافت جیرانی اولسون انك ممه‌لری سنی هر زمان قاندرسون انك سوكوسندن
همیشه حظلنه‌سن ٢٠ ای اوغلم نه لازم یبانجی‌یه مفتون اولمق و غریبه‌نك قوینی قوجاقلمق ٢١ چون
آدمك یوللری ربك كوزلری اوكنده در و جمله انك سبیللرینی میزانه قور ٢٢ فاسقی كندو یرامزلقلری
طوتار و كندو كناهنك ایپلری ایله طوتله ٢٣ تربیه‌یی اتخاذ ایتمدوكی ایچون اوله و سفیهلكنك
چوقلغندن یاكلـــــــــــــــه ✿

آلتنجی باب

١ ای اوغلم دوستكه كفیل اولدك ایسه غریبه الكی طوتشدردك ایسه ٢ كندو آغزكك سوزی
ایله باغلندك آغزكك كلماتی ایله طوتلدك ٣ ای اوغلم شمدی بونی ایله و قورتل چون دوستكك
النه دوشدك وار دوستككك آیاغنه دوش و الحا اقدام ایله ٤ كوزلركه اویقوی و كرپیكلركه اویقوی ویرمه ٥ آوجینك النده جیران كبی و قوش آوجیسنك الندن قوش كبی قورتل ٦ ای تنبل قرنجه‌یه
وار و انك یوللرینی كور هم حكمت اوكرن ٧ كه انك نه پیشواسی نه ضبطچیسی نه افندیسی وار ٨ ینه‌ده
یازین طعامنی حاضرلر اوراق زماننده یییجكنی دوشرر ٩ ای تنبل نیجه‌یه‌دك اویورسن نه زمان اویقوكدن
قلقارسن ١٠ برآز اویویوب برآز اویقلایوب برآز یاتمه‌ده اللركی بوككله ١١ فقرك یولجی كبی و ضرورتك
سلاحلو ار كبی كله‌جكدر ١٢ بلیعال كیشیسی یرامز آدم آغزینك خباثتی ایله كزر ١٣ كوزلری ایله
غمزه ایدر آیاقلری ایله سویلر پرمقلری ایله اشارت ایدر ١٤ قلبنده خباثتلری وار هر زمان مكلیكی
دوزوب فتنه قوپارر ١٥ انك ایچون آكسزدن مشقتی كله تیز منكسر اولا و درمان اولمایه ١٦ ربك بغض
ایتدوكی بو التی شیدر بلكه یدی شیدر كه انك جانی اكراه ایدر ١٧ یوجه كوزلری یلان دلی بی‌كناهك
قاننی دوكن اللری ١٨ یرامز افكاری دوزن قلبی مكلكه یوروكه ایون آیاقلری ١٩ یلان سویلین یلان
شاهدینی و قرنداشلر آراسنده فتنه قوپرانی ٢٠ ای اوغلم باباكك امرینی صقله و آناكك تعلیمنی براقمه

٢ دائما انلری قلبکه باغله انلری بوغازکه یاپشدر ٢٢ کزدوککده سنی هدایت ایلیه اویودوغکده
سنی بکلیه و اویاندوغکده سنکله سویلشه ٢٣ زیرا امر چراغ و تعلیم نور در و تأدیبک عتابلری حیاتک
یولی در ٢٤ سنی بیرامز عورتدن و غریبه عورت دلنک تملقندن صقلمق ایچون ٢٥ کوکلکده انک
کوزللکنه طمع ایلمه و سنی کرپکلری ایله طوتماسون ٢٦ زیرا قحبه ایچون انسان بر دلم اتمکه دک
محتاج اولور و اره وارمش عورت قیمتلو جانی آولار ٢٧ بر آدم کندو قوینینه آتشی آلوری و اثوابی یاقمایه
٢٨ بر آدم قورلر اوزرنده کزری و آیاقلری یاقلمیه ٢٩ قوکشوسنک عورتنه کیرنه دخی بویله در کم که
اکا طوقنورسه صوچسز اولماز ٣٠ خرسزه باغشلنرلر اکر آج اولدقده جانی طوق ایتمک ایچون
اوغرلرسه ٣١ بولندوغی تقدیرجه یدی قات اودر بلکه اوینک جمله مالملکنی ویرر ٣٢ عورت ایله زنا
ایدنک عقلی ناقصدر بونی ایدن جانینی اهلاک ایدر ٣٣ ضرب و عیبی بولور و رسوایلغی محو اولنمز ٣٤ زیرا
نفرانجیلک قوجهنک حدتی در انتقام کوننده باغشلمز ٣٥ هیچ بر بهانک وجهینی قبول ایتمز زیادهسیله
پیشکش ویرسکده قبول ایتمز ۞

یدنجی باب

١ اوغلم سوزلری صقله و امرلری یانکده کزله ٢ امرلری حفظ ایله و یاشا و تعلیمی کوزلرکک ببکی
کبی صقله ٣ انلری پرمقلرکه باغله انلری قلبکک لوحنده یاز ٤ حکمته دی که قزقرنداشمسن
و فهمی خصم دیو چاغر ٥ تاکه سنی غریبه عورتدن صقلیهلر شول یباجیدن که ناز ایله سویلشر
٦ زیرا اومک پنجرهسندن و قفسمدن باقدم ٧ و اوغورلرک آراسنده اوغلانلرده بر عقلسز اوغلانی کوردم
٨ که بر عورتک اوینک کوشهسی یاننده اولان یولدن کچر ایدی و انک اوینک یولنه کیدردی ٩ شفقده
کونک آخشامنده کیجه قرانلغنده و طومانلغنده ١٠ اشته بر عورت قرشوسنه چقدی قحبه اسلوبنده
و قلبی قلاش ١١ شماته‌جی و آزغون آیاقلری اونده طورمزدی ١٢ گاه طشرهده گاه چارشولرده و هر کوشه
یاننده پوسیلر ایدردی ١٣ و اوغلانی طوتوب اوپدی و فاحش یوز ایله اکا دیدیکه ١٤ بوکون سلامتلک
قربانلری اوزرمده در نذری بوکون ادا ایلدم ١٥ انک ایچون قرشوکه چقدم که یوزکی آرایام و سنی
بولدم ١٦ دوشکمی مصر ایپلکندن منقش دوشمهلر ایله دوشدم ١٧ یتاغمی مر صاری و عود آغاجی و دارچینی
ایله بخورلدم ١٨ کل تا صباحهدک عشق ایله مست اولالم سوکولر ایله شاد اولالم ١٩ زیرا ار اونده
دکلدر ایراق یوله کتمشدر ٢٠ آقچه کیسهسنی النه آلدی انجق آی باشنده اوینه دونر ٢١ انی طاتلو
سوزینک چوقلغیسله میل ایتدردی و دوداقلرینک تملقلری ایله انی تحثیت ایلدی ٢٢ بیمز آردنجه
کتدی اوکز صالخانهیه واردوغی کبی و کیک آغه سکرتمش کبی ٢٣ تا جکرینه اوق کچنجهیهدک قوش
دوزاغه ایودوکی کبی که جاننه قورلمش اولدوغنی بلمز ٢٤ ایمدی حالا اوغللر بنی دکلیک و آغزمک

كلماتمى استماع ايليك ٢٥ قلبك آنك يوللرينه ميل ايتمسون آنك سبيللرنده آزمه ٢٦ زيرا بيچه‌سنى
مقتول دوشرمشدر وآنك اولدردكلرى پك كثير ايديلر ٢٧ آنك اوى مزار يوللريدر كه اولمك
اوده‌لرينه اينرلر ۞

سكزنجى باب

١ حكمت چاغيرمزمى وفهم آوازينى ويرمزمى ٢ يوكسك يرلرك باشنده يول باننده سبيللر آراسنده
طورور ٣ قپولرك باننده شهرك دخولنده او قپولريقك داخلنده چاغيروب دير كه ٤ اى مردلر سزه
چاغيررم وآوازم بنى آدمه‌در ٥ زيركلكى آكلايك اى اوغورلر واى دليلر قلب ايله فهم ايليك ٦ ديكليك
زيرا فضيلتلرى سويلسم گرك ودوداقلرمى آچوب استقامتلر تكلم ايتسم گرك ٧ زيرا دماغم حقيقتى
سويلسه گرك ودوداقلرم يرامزلقدن نفرت ايدر ٨ آغزمك جميع كلماتى حق ايله درانلرده اكرى ومعوج
يوقدر ٩ انلر همسى آكليانه طوغرو وعلمى بولانلره بر خوش طوغرلمشدر ١٠ تربيتمى آلك كمشى آلمك
ومعرفتى اختيار اولنمش آلتوندن آرتق سوك ١١ زيرا حكمت انجولردن اولى‌در وجمله مقبولات اكا برابر
اولامز ١٢ بن حكمت بصيرتده ساكن ايم واذهانك معرفتنى بولورم ١٣ ربك قورقوسى شرته بغض
ايتمكدر بن غرور وتكبره وبد راهه ومجورلو آغزه بغض ايدرم ١٤ مشورت وتدبير بنمدر بن فهم ايم
قوت بنمدر ١٥ ملكلر سلطنتى بنمله سوررلر وحاكملر حق عدالتى ايدرلر ١٦ سلطانلر بنمله سلطنت
ايدرلر وبكلر وجمله يرك قاضيلرى دخى ١٧ بنى سونلرى سورم وبنى آرايانلر بنى بولورلر ١٨ مال وعزت
بنمله‌در باقى رزق وعدالت‌در ١٩ بنم ثمرم آلتوندن وابريزدن ومحصولم مختار گمشدن اولى‌در ٢٠ عدالتك
يولنده واستقامت سبيللرينك اورتاسنده گيدرم ٢١ بنى سونلره وارلغى ميراث ايتدرمك وخزينه‌لرينى
طولدرمق ايچون ٢٢ رب يولنك ابتداسنده قديم ايشلرندن مقدم بكا مالك ايدى ٢٣ بن ازل واولدن
بر اولمازدن مقدم سلطنته نصب اولنمشدم ٢٤ لجه‌لر دخى يوق ايكن صولرى بول بكارلر يوق ايكن بن
طوغمش ايدم ٢٥ طاغلر متعمق اولمازدن وباييرلردن اول طوغمش ايدم ٢٦ يرى وصحرالرى ودنيا طپراغنك
اوستنى ياپدوغندن اول ٢٧ كوكلرى دوزدوكى زمان بن انده ايدم ولجه‌نك اوستنده دايره‌يى چزدوكى زمان
٢٨ يوقاروده كوكلرى قايم ايتدكده قعرك بكارلرينى قوى ايتدكده ٢٩ دكزه سنور قودقده كه
صولر امرينى چيكنه‌ميه‌لر ويرك تمللرينى قودقده ٣٠ بن باننده پرورده اولوب هر كون اكلنجه‌سى ايدم
وهر زمان اوكنده اوينار ايدم ٣١ مسكون دنيانك يرنده اوينارادم واكلنجه‌لرم بنى آدمله ايدى
٣٢ ايمدى چالا اى اوغللر بنى ديكليك نه موتلو يوللرمى حفظ ايدنلره ٣٣ تربيه‌يى ديكليك وحكيم اولك
هم اندن تباعد ايتمك ٣٤ نه موتلو بنى ديكلين آدمه قپولرم باننده هر كون بكليوب قپو قنادلرمى

كوزدنه ٣٥ زيرا بني بولان حيات بولور و ربّك لطفني حاصل ايدر ٣٦ امّا بكا كناه ايدن كندو جاننه
غدر ايدر بني سومينلر اولمي سورلـــــــــــــــر ☆

طقوزنجي باب

١ حكمت كندو اوينى بنا ايلدى ديركلرينى يدى كسدى ٢ حيوانلريني بوغازلدى شرابني مزج
ايلدى و سفره سني حاضرلدى ٣ شهرك يوجه ديوارلرى اوزرنده چاغرمق ايچون قزلريني كوندردى
٤ اوغوز اولان بورايه اوغراسون ديو و عقلي ناقص اولانه ديديكه ٥ كلك اتمكمدن ييك و مزج ايتدوكم
شرابدن ايچك ٦ غباوتى قويك و ياشايك هم عقلك يولنده كيدك ٧ مستهزيي آزارلين كندوينى عيبلار
و فاسقه عتاب ايدن كندو لكه لنور ٨ مستهزي يه عتاب ايتمه كه سكا بغض ايتمه يه حكيمه عتاب ايله و سنى
سوه جكدر ٩ حكيمه نصيحتى ويرو دخى زياده حكيم اولور صادقه اوكرت و علمى آرتر ١٠ علمك ابتداسى
مخافة الرّبّ در و قدّيسلرك معرفتى فهم در ١١ زيرا كونلرك بنم سببمله آرته و حياتكك ييللرى سكا قاتله
١٢ حكيم ايسك كندوكه حكيم سن و مستهزي ايسك يالكز سن مشقّت چكرسن ١٣ دلى قارى شماته لى
سفيه و نسنه بلمز در ١٤ او دخى اوى قپوسنك ياننده اسكمله اوزرنده شهرك يوكسك يرلرنده اوتورر
١٥ يولدن كچنلرى كه طوغرو كندو يوللرينه كيدرلر چاغرمق ايچون ١٦ اوغوز اولان بورايه كلسون
و عقلي ناقص اولانه ديركه ١٧ اوغرلنمش صولر طاتلو در و كزلوجه آلنمش اتمك لذيذ در ١٨ و بلمزكه
انده اولولر واردر قونقلرى مزارك دريكلكلرينه كيدرلر ☆

اوننجي باب

١ سليمانك مثللرى حكيم اوغل باباسنى سويندرر امّا دلى اوغل آناسنك قساوتى در ٢ ظلمله حاصل
اولان خزينه لر مفيد دكل عدالت ايسه اولمدن قورتارر ٣ ربّ عادلك جاننى آج طوتدرمز امّا ظالملرك
وارلغنى يقار ٤ تنبل ال فقير ايدر چالشقانك الى زنكين ايـــدر ٥ يازين دوشرن عقللو اوغلدر بچن
زماننده اويويان عيبلو اوغلدر ٦ عادلك باشنده بركتلر وار و فاسقلرك آغزينى ظلم اورتر ٧ عادلك
ذكرى مباركدر و فاسقك آدى چورر ٨ حكيم قلبلو وصايايى طوتار امّا دلى دوداقلو سيرلور ٩ كمالده
كزن امانده كزر و يوللرينى تعويج ايدن عبرت اولـــور ١٠ كوز قپان الم ويرر و دلى دوداقلو سيرلور
١١ عادلك آغزى حياتك چشمه سيدر و فاسقلرك آغزينى ظلم اورتر ١٢ بغض غوغالرى قالدرر امّا محبّت
هر كناهى ستر ايدر ١٣ فهيمك دوداقلرنده حكمت بولنور و دكنك عقلي ناقصك آرقه سى ايچونـــدر
١٤ حكما علمى كنز ايدرلر و دلينك آغزينه برباد لق يقيندر ١٥ مالدارك مالى حصين شهرى كبى در
و فقرانك ضرورتى انلره خرابلق در ١٦ صالحك عملى حياته در و طالحك محصولى كناهه در ١٧ تربيت طوتانه

حیاته یولی و تعزیری براغانه ضلال وار ١٨ بغضی اورتن یلان دوداقلو کیشی در و غیبت سویلین سفیه در
١٩ سوزك چوقلغنده خطا اکسك اولماز اما دوداقلرینی ضبط ایلین عاقلدر ٢٠ صادقك دیلی خالص
کمش کبی در و فاسقلرك قلبی جزوی شیدر ٢١ صادقك دوداقلری چوغنی بسلرلر اما احمقلر عقلی
ناقصلغندن اولورلر ٢٢ ربك برکتی غنی ایدر شویله که زحمت انکا بر نسنه قاتمز ٢٣ قباحت ایتمك
دلی یه کولمك کبی در و فهم آدمیسنه حکمت بویله در ٢٤ فاسق کندو قورقدوغنه اوغرار و صادقلرك مراد ایندوکنی
الله ویرر ٢٥ قصرغه کچدوکی کبی فاسق یوق اولور صادق ایسه باقی تمل در ٢٦ سرکه دیشلره و دوتن
کوزلره نیجه ایسه تنبل دخی کندوینی کوندرنلره بویله در ٢٧ مخافة الرب کونلری آرتررو فاسقلرك
سنه لری قصه اولور ٢٨ صادقلرك امیدی سرور در و فاسقلرك امیدی ضایع اولور ٢٩ ربك یولی کامله قوت
و فاسقلره بربادلق در ٣٠ صادق ابدا قیلدامز و فاسقلر یرده ساکن اولمازلر ٣١ صادقك آغزی حکمتی
اظهار ایدر و خبیث دل کسلور ٣٢ صادقك دوداقلری رب مقبول اولانی بلورلر و فاسقلرك آغزی
خباثت در ۞

اون برنجی باب

١ حیله لو ترازو ربه مکروه در اما تمام وزن انك مرادی در ٢ غرور کلدکده عار دخی کلور اما حکمت
متواضعلر ایله در ٣ طوغرولرك کمالی انلری هدایت ایدر و عاصیلرك فسادی انلری هلاك ایدر ٤ غضب
کوننده مال فایده ایتمز اما عدالت اولمدن قورتارر ٥ کاملك عدالتی انك یولنی طوغرلدر اما فاسق
کندو فسقی ایچون ییقلر ٦ طوغرولرك عدالتی انلری قورتارر اما عاصیلر کندو هوسنده طوتیلورلر
٧ فاسق آدم اولنجه امیده ضایع اولور و ظالملك امیدی زایل اولا ٨ صادق تنکلکدن قورتلور و فاسق انك
یرینه کلور ٩ مرائی کندو آغزی ایله یولداشنی آزدرر و صادقلر علم ایله قورتلورلر ١٠ صادقلرك ایولکی
ایله شهر سونور و فاسقلر هلاك اولنجه ابتهاج اولور ١١ طوغرولرك برکتی ایله شهر رفعتلو اولور
و فاسقلرك آغزیله ییقلور ١٢ عقلی اکسك اولان قومشوسنی خور طوتار اما اهل فهم سکوت ایدر
١٣ نمازلقده کزن رازی آچار اما قلبی امین کیشی سوزی اخفا ایدر ١٤ مشاوره لر اولمادقجه قوم ییقلور
اما مشیرلرك چوقلغنده خلاص وار ١٥ غریبه کفیل اولان البته بلایه اوغرار و کفالتی سومین امین
اولور ١٦ لطیفه عورت عزته نایل اولور و زورلولر ماله نایل اولورلر ١٧ کریم آدم کندو نفسنه خیر ایدر
قاسی ایسه کندو جسدینی مکدر ایدر ١٨ فاسق یلان ایشی ایشلر و عدالتی اکن حقیقتا جزاسنی
آلور ١٩ نیجه که عدالت حیات کتوررسه بویله دخی کمکله چالشان اولمی کتورر ٢٠ رب بر امز قلبلولردن
نفرت ایدر و کامل یوللولردن حظ ایلر ٢١ شریر الدن اله وارسه زکی اولامز اما صادقلرك نسلی قورتلور
٢٢ کوزل اما عقلی ناقص اولان عورت طوکزك بورننده التون حلقه سی کبی در ٢٣ صادقك طلبی انجق

خبردر فاسقلرك رجاسی حدتدر ٢٤ آدم وار كه اولشدرر و زياده مالنی آرتررر و حقدن زياده بخيللق
ايدر وار اما دخی آرتيق فقير اولور ٢٥ بركتلو جان سميز اولور طويران اُو دخی طويار ٢٦ بغدايی احتكار
ايدنلره خلق لعنت ايدر و انی صاتانك باشنده بركت اولور ٢٧ تقيد ايله ايولكی طلب ايدن خير
خواهلكه چالشور و كمكلكی آرايان اكا اوغرار ٢٨ مالنه طايانان يقله صادقلر ايسه يپراق كبی بترلر
٢٩ اوينی تعكير ايدن يلی ميراث ايدر و احمق حكيم قلبلويه قول اولور ٣٠ صادقك يمشی حيات
آغاجيدر و جانلری ارشاد ايدن حكيم در ٣١ اشته صادقه يرده جزا اولنور قنده قالديكه فاسقه
وكناهكاره ❁

اون ايكنجی باب

١ تأديبی سون علمی سور و عتابی سومين احمقدر ٢ ايو كيشی ربك رضالرينه نايل اولور اما بد فكرلو
آدمی مجرم ايدر ٣ فسق ايله آدم قايم اولماز اما صادقلرك كوكی قيلداتمز ٤ شهماز قاری قوجه‌سنك
تاجی در اما يوزينه كير كتورن انك كمكلرنده عفونت كبی در ٥ صادقلرك افكاری حقدر اما فاسقلرك
مشورەلری حيلەدر ٦ فاسقلرك سوزلری قانه تكپين ايدرلر اما طوغرولرك آغزی انلری قورتارر ٧ فاجرلر
آقترلوب يوق اولورلر اما صادقلرك اوی طورر ٨ آدم كندو عقلنه كوره مدوح اولور فاسد قلبلو ايسه
محقور اولور ٩ رغبتسز وكندوی قول پايه‌سنده طوتان بكسنه اتمكه محتاج فخرلنيجيدن اولیدر ١٠ صادق
كندو بهيمه‌سنك جاننی قايرر اما يرامزلرك ترحملری ياوز در ١١ كندو تارلاسنی افلاح ايدن اتمكدن
طوق اولور و آوارەلره اويار بكسنه عقلی ناقصدر ١٢ فاسق شريرلرك آغنه طالب اولور اما صادقلرك كوكی
يمش ويرر ١٣ شريرك كندی دوداقلرينك خيانتنده در اما صادق بقلقدن قورتلور ١٤ كيشی كندو
آغزينك يمشندن ايولكله طويا و آدمه كندو اللرينك جزاسی دوندرلر ١٥ احمقك يولی كندو ملاحظه‌سنده
طوغرو در اما نصيحتی دكلين حكيمدر ١٦ احمقك غضبی همان اوكونده بلنور اما عيبی اورتن زيركدر
١٧ حق سويلين صداقتی و يلانجی شاهد حيلەبی بلدرر ١٨ آدم وار كه تكلمی قلجك كومی كبیدر
حكيملرك دلی ايسه شفا در ١٩ حق دوداق دائما قايم اولور و يلانجينك دلی بر دقيقه طورر ٢٠ كم فكر
ايدنلرك قلبنده حيله اما سلامتلو نصيحتجيلره سرور وار ٢١ صادقه بر بلا راست كلمز فاسقلر ايسه
شرت ايله طولمشلردر ٢٢ يلان دوداقلردن ربه نفرت ايدر اما انك رضاسی حق عمل ايدنلرده در ٢٣ زيرك
كيشی معرفتی ستر ايدر احمقلرك قلبی حماقتی شايع ايدر ٢٤ مشغوللرك الی مسلط اولور و تنبل
خراج كذار اولور ٢٥ انسانك قلبنده اولان غم انی چوكدرر اما ايو سوز انی سوندرر ٢٦ صادق بكسنه
كندو قوكشوسندن افضل اولور فاسقلرك يولی ايسه انلری اضلال ايدر ٢٧ تنبل كندو آوينی پشورمز
اما قيمتلو مال مشغول آدمك در ٢٨ صداقت سبيلنده حيات وار و انك سبيلنك يولنده اولم يوقدر ❁

اون اوچنجی باب

١ حكيم اوغل باباسنك تربيه‌سنی دكلر ومستهزی عتابی استماع ایتمز ٢ آدم كندو آغزینك یمشندن
ایولكی ییه وعاصیلرك جانلری ظلم میوه‌سنی ییه‌لـر ٣ آغزینی صقلیان جانینی صقلر اما دوداقلرینی
آچانه انكسار اولا ٤ تنبلك جانی آرزولار و برزادی یوقدر اما جهد ایدنلرك جانی سمیز اولا ٥ صادق
اولان یلان سوزینه بغض ایدر فاسق ایسه كندو كندوینی بد قوقولو و بد نام ایدر ٦ صدق كامل
یوللوی صقلر اما فسق كناهكاری باش آشغه ایدر ٧ آدم وار كه كندوینی مالدار كوستررو و بر زادی یوق
وآدم وار كه كندوینی فقیر كوسترر اما مالی چوق ٨ آدم جاننك فداسی انك مالی در اما فقیر ملامتی
ایشتمز ٩ صادقلرك نوری سونور اما فاسقلرك چراغی سوینور ١٠ تحقیق انسان غرور ایله غوغایی قالدرر اما
حكمت نصیحتی قبول ایدنلرده در ١١ هبادن كلن مال اكسلور اما الیله جمع ایدن انی آرترر ١٢ متأخر
امید قلبه الم ویرر وحاصل اولان مراد حیاتك آغاجیـدر ١٣ سوزی تحقیر ایدن انك ایچون بلایه
اوغرار و امردن قورقان سلامتده اولور ١٤ حكیمك تعلیمی حیاتك چشمه‌سیدر اولمك كمندلرندن كرو
چكلمك ایچون ١٥ ایو عقل لطف ویرر اما خاینلرك یولی صرب اولور ١٦ هر زیرك معرفت ایله ایشلر احمق
ایسه حماقتی یایار ١٧ فاسق خبرجی بلایه دوشه وحقیقتلو ایلچی صحت كتورر ١٨ تربیه‌یی ترك ایدنه فقر
وعیب وار اما عتابی صقلیان محترم اولور ١٩ حاصل اولان مراد جانه طاتلو اولور وكمكلدن آیرو كتمك
احمقلرك نفرتی در ٢٠ حكیملر ایله كزن حكیم اولور واحمقلرك یارانی منكسر اولور ٢١ كناهكارلرك آردنجه
بلا یورر وصادقلره خیر ادا اولنه ٢٢ ایو آدم اوغللرینك اوغللرینه میراثی آلیقور وكناهكارك مالی صادقه
صقلو در ٢٣ فقرانك تارلاسنده ییجك چوق اما آدم وار كه ایو تدبیر اولمادوغندن قرلور ٢٤ دكنكی
منع ایدن اوغلنی سومز اما انی سون انی اركنجه تأدیب ایدر ٢٥ صادق جانی طویاجق قدر یر اما
فاسقلرك قارنی اكسكلك چكر ☫

اون دردنجی باب

١ هر حكیم عورت كندو اوینی یاپار اما دیوانه اولان انی كندو الی ایله بوزار ٢ كندو طوغرولیغی
ایله كزن ربدن قورقار اما یوللرنده اكری كیدن انی تحقیر ایدر ٣ احمقك آغزنده غرورك دكنكی وار
اما حكیملرك دوداقلری انلری صقلرلر ٤ اوكز اولمادقده آخور تمیز در اما ترك‌هنك بوللغی اوكزلرك قوتی
ایله اولور ٥ حقیقتلو شاهد كذب ایتمز اما یلانجی شاهد یلانلری سویلـر ٦ مستهزی حكمتی آرار
وانی بولماز واهل فهمه علم آسان كلور ٧ احمق كیشینك نظرندن وار كت چون دوداقلرینك علمی اولمادوغنی
بلدك ٨ زیركك حكمتی كندو یولنی فهم ایتمكدر اما دلیلرك دلیلكی حیله‌در ٩ دلیلر جرمه استهزا

ایدرلر و طوغرولر آراسنده خیرخواهلق وار ١٠ قلب کندو جاننك آجیلغنی بلور و انك سرورینه اغریب
کمسه قارشمز ١١ فاسقلرك اوی بوزلور و طوغرولرك چادری چیچکلنور ١٢ یول وار که آدمك اوکنده
طوغرو کورنور اما انك صوکی اولم یوللریدر ١٣ کولمکده دخی قلب متألم اولور و سرورك صوکی قساوته
دونر ١٤ دونك قلبلو کندو یوللریدن طوق اولور و ایو آدم کندونك افعالندن طوق اولور ١٥ اوکوز
هر سوزه انانور زیرك ایسه آدمینی تأمل ایدر ١٦ حکیم قورقار و کلکدن چکلور اما دلی طارلور و طایغور
١٧ تیز اوپکه‌لنن دلیلك ایدر و بد افکارلو آدم مبغوض در ١٨ ابله‌لر دلیلك میراث ایله آلورلر
زیرکلر ایسه حکمت ایله تاجلنورلر ١٩ شریرلر ایولرك اوکنده و فاسقلر صادقك قپولرنده اکلورلر
٢٠ فقیر دوستنه بله مبغوض در اما مالداری سونلر چوقدر ٢١ قوکشوسنی تحقیر ایلین کناه ایدر اما
فقیره ترحم ایدن سعادتلو اولور ٢٢ کلك فکر ایدنلر یاکلمزلرمی اما ایولك فکر ایدنلره احسان و حقیقت
اولور ٢٣ هر امکده فائده وار اما دوداقلرك لافی انجق احتیاجی حاصل ایدر ٢٤ حکیملرك ماللری انلرك
تاجی در اما دلیلرك دلیلکی دلیلکدر ٢٥ صادق شاهد جانلری قورتارر اما حیله‌کار یلانلر سویلر ٢٦ ربك
قورقوسنده قوی اعتماد وار و انك اوغللرینه پناه اولا ٢٧ ربدن قورقمق حیاتك چشمه‌سیدر اولمك
کمندندن کرو چکلمك ایچون ٢٨ ملکك عزتی خلقك چوقلغنده در و قومك اکسلمه‌سی سلطانك
بربادلغی در ٢٩ کج اوپکه‌لو چوق عقللودر اما تیز اوپکه‌لو دلیلك قالدرر ٣٠ صاغ یورك بدنك حیاتیدر
و حسد کمکلرك کوه‌سیدر ٣١ فقیره کوج ایدن یاپوجیسنی تحقیر ایدر اما فقیره ترحم ایدن انا اکرام
ایلر ٣٢ فاسق کندو یرامزلغی ایچون قوولە صادق ایسه اولم حالتنده دخی اومار ٣٣ ادراکلونك
قلبنده حکمت دکلنور و دلیلر آراسنده بلنور ٣٤ عدالت امتی رفعتلو ایدر اما کناه قوملره مذمت در
٣٥ ملکك کرمی حکیم قولنه در و انك خشمی عیبلو اولانه‌در ۞

اون بشنجی باب

١ ملین جواب غضبی دوندرر و آجی سوز حدتی تحریك ایدر ٢ حکیملرك دلی علمه زینت ویرر
اما دلیلرك آغزی دلیلك سویلر ٣ ربك کوزلری هر برده کلری و ایولری باقده‌در ٤ دلك علاقی حیاتك آغاجیدر
و اندن اولان فساد روحك انکساریدر ٥ احمق اولان باباسنك تربیه‌سنی بکنمز اما عتابی کوزدن زیرك
اولور ٦ صادقك اونده خزینه چوقدر اما فاسقك محصولنده اضطراب وار ٧ حکیملرك دوداقلری معرفت
صاچارلر اما دلیلرك قلبی بویله دکلدر ٨ فاسقلرك ذبیحه‌دن رب نفرت ایلر اما طوغرولرك دعاسی
انك مقبولیدر ٩ فاسقك یولندن رب نفرت ایدر اما عدالته اتباع ایدنی سور ١٠ یولی ترك ایدنه تربیه
یرامز در و عتابی سومین اولجکدر ١١ مزار و مهلکه ربك اوکنده در ننده که آدم اوغللرینك قلبلری
١٢ مستهزی معاتبتی سومز و حکیملره وارمز ١٣ شن قلب یوزی کوزل ایدر اما قلبك المندن روح منکسر

اولورا ١٤ فهيم قلبلو علمي آرار و دليلرك آغزى دليلك ايله بسلنور ١٥ دردلونك جميع كونلرى فنادر اما
قلبى شن اولان دائما ضيافتده در ١٦ عظيم خزينه‌دن كه ايچنده اضطراب اولا ربك قورقوسيله آز نسنه
اولى در ١٧ سميز اوكوزك طعامندن كه اورادة عداوت اولا محبت اولدوغى يرده سبزه اولى در ١٨ طارغون
آدم غوغالر قارشدرر اما غضبه كچ اولان غوغايى تسكين ايدر ١٩ تنبلك يولى دكن چتى كبى در اما
طوغرولرك سبيلى قالدرلمش در ٢٠ حكيم اوغل باباسنى سوندرر و دلى آدم آناسنى خورلر ٢١ عقلى ناقصه
دليلك سرور در اما فهيم كشى طوغرو كزر ٢٢ مشاوره اولمادقچه افكار طاغلور اما مشاورلرك چوقلغى ايله
ثابت اولورلر ٢٣ انسانه كندو آغزينك جوابندن سرور وار و محلنده سويلنن سوز نه ايودر ٢٤ فهيمه
حيات يولى يوقرويه طوغرو در آشغه‌ده‌كى مزاردن اجتناب ايتمك ايچون ٢٥ رب مغرورلرك اوينى يقار اما
دول عورتك سنورينى قايم ايدر ٢٦ شريرك افكارندن رب نفرت ايدر اما طاهرلرك سوزلرى زياده‌سيله
نعيم در ٢٧ طمعه اويان كندو اوينه اضطراب ويرر اما ييشكشلرى سومين ياشايه ٢٨ صادقك قلبى
جوابى تأمل ايدر فاسقلرك آغزى ايسه كلكلر سويلر ٢٩ رب فاسقلردن ايراقدر اما صادقلرك دعاسنى
استجابت ايدر ٣٠ كوزلرك نورى قلبى سوندرر ايو خبر كمكلرى سميز ايدر ٣١ حياتك عتابنى دكلين
قولاق حكيملرك آراسنده ساكن اولور ٣٢ تأديبى رد ايدن كندو جاننه غدر ايدر اما عتابى دكلين
عقل صاحبى اولور ٣٣ ربك قورقوسى حكمتك تربيه‌سيدر و تواضع عزتك اوكنده كيدر ۞

اون آلتنجى باب

١ قلبك تدارككلرى آدمدندر و دلك جوابى ربدندر ٢ آدمك هپ يوللرى كندويه طاهر كورنور
اما رب ارواحى وزنه چكر ٣ ايشلركى ربه تسليم ايله و افكارك ثابت اولا ٤ رب هر نسنه‌يى كندو
ايچون ياپدى فاسقى دخى يمان كون ايچون ٥ قلبى مغروردن رب نفرت ايدر الدن اله وارسه زكى
اولامز ٦ احسان و حقيقت ايله فسق كفارت اولنور و ربك قورقوسى ايله كمكلدن چكلور ٧ آدمك يوللرندن
رب راضى اولنجه انك ايله دشمنلرينى دخى بارشدرر ٨ حرام عوايدك چوقلغندن آز حلال مال اولى در
٩ آدمك قلبى كندو يولنى حساب ايدر اما رب انك آدملرينى هدايت ايدر ١٠ ملكك دوداقلرنده
الهام وار انك آغزى حكمده خلاف ايتمز ١١ تمام قنطار و ميزانلر ربكدر كيسه‌نك جمله طارتيلرى انك
ايشلريدر ١٢ برامزلق ايتمك ملكلره مكروه‌در زيرا تخت عدالت ايله مقرر اولور ١٣ صادق دوداقلر
ملكلرك مقبولى در و طوغرو سويلينلرى سورلر ١٤ ملكك خشمى رسول الموت كبى در اما حكيم آدم انى
تسكين ايدر ١٥ ملك يوزينك روشنلكنده حيات وار و انك كرمى كچ كلان يغمورك بلودى كبى در ١٦ آلتونى
تحصيل ايتمكدن حكمتى تحصيل ايتمك چوق اولى در و كمش تحصيل ايتمكدن عقلى تحصيل ايتمك
افضلدر ١٧ طوغرولرك يولى كمكلدن اجتناب ايتمكدر يولنى كوزدن كندو جاننى كوزدر ١٨ انكساردن

اوّل غرور و یقلمقدن اوّل روحك استعلاسی کلور ١٩ مغرورلر ایله یغمایی پایلاشمقدن متواضعلر ایله آلچق
کوکللو اولمق اولیدر ٢٠ سوز آکلاین ایولك بولور و ربّه توکّل ایدن سعادتلودر ٢١ حکیم قلبلویه فهیم دینله
و دوداقلرك طاتلولغی تعلیمی آرتورر ٢٢ فهم کندو صاحبنه حیاتك چشمه‌سیدر امّا دلیلرك تربیه‌سی
دلیلکدر ٢٣ حکیمك قلبی کندو آغزینی عقل ایله ضبط ایدر و دوداقلرینه علمی آرتورر ٢٤ شیرین
سوزلر کومج بالی کبی در جانه حلوا و کمکلره شفا در ٢٥ بر یول وار که آدمه طوغرو کورنور امّا آنك صوکی
اولم یوللریدر ٢٦ امك چکنك جانی کندو ایچون امك چکر زیرا کندونك آغزی انی الحاح ایدر ٢٧ بلیعال
آدمی شرّی قازار و کندونك دوداقلرینده یانار آتش کبی در ٢٨ فاسد آدم غوغالر صالار و نمّام الك عزیز
دوستلری آییرر ٢٩ غدّار کیشی کندو یولداشنی آزدرر و ایو اولمیان یولده کزدررر ٣٠ فسقی تفکّر
ایتدکده کوز قپار و کلکلی تمام ایتدکده دوداقلرینی دیشلرر ٣١ صاچ اقلغی عزّت تاجی در عدالت
یولنده بولنور ٣٢ غضبه کچ اولان زورلودن و کوکلنه تسلّط ایدن شهری فتح ایدندن اولیدر ٣٣ قرعه
قوینه آتیلور امّا جمله انك حکمی ربّدندر ٭

اون یدنجی باب

١ سلامتده اولان قورو صومون غوغالو ذبیحه‌لر ایله طولو اودن اولیدر ٢ ادراکلو قول عیبلو اوغله تسلّط
ایلر و قرنداشلر آراسنده میراثی تقسیم ایلیه ٣ کمش ایچون بوته و آلتون ایچون فرون وار امّا قلبلری
امتحان ایدن ربّ در ٤ شریر آدم فاسقك دوداغی دکلر و یلانجی بد دله قولاق اورر ٥ فقیری استهزا ایله
طوتان انی یرادانی عیبلر آلك مشقّتندن سونن جریمه‌سز چقماز ٦ اوغللرك اوغللری قوجه‌لرك تاجی در
و اوغللرك عزّتی باباریدر ٧ احمقه فضیلت سوزی یاقشماز قنده قالدیکه یلان سوز بکه یاقشه ٨ رشوت
طمعکارك کوزلرنده جوهر طاشیدر هر نره‌یه وارسه میسّرلك ایدر ٩ کناهی ستر ایدن دوستلغی آرار
و سوزی تکرار ایدن دوستلری آییرر ١٠ ادراکلویه عتاب دلی‌یه یوز کرّه اورمقدن زیاده تأثیر ایدر
١١ کرچکدن اهل خیانت ملك آرار امّا اوزرینه یاوز مباشر کوندرلور ١٢ دلی‌یه دلیلکنده اوغرامقدن
یاورولری آلنمش آیویه اوغرامق انسانه اولیدر ١٣ ایولکه ملك ایدنك اوندن بلا آیرلماز ١٤ مجادله‌یه
باشلیان صولره یول آچان کبی در ایمدی نازشمزدن اوّل غوغایی براق ١٥ شریرلری تصدیق ایدن و صادقی
صوچلیان ایکیسندن بله ربّ نفرت ایدر ١٦ حکمتی صاتون آلمق ایچون دلینك الندده نقوده نه‌یه یارار
چون عقلی یوقدر ١٧ دوست هر زمان سور و قرنداش درد محلّی ایچون طوغار ١٨ عقلی ناقص آدم الله
اوروب یولداشی ایچون کفالت ایدر ١٩ غوغایی سون خیانتی سور قپوسنی قالدران یقلماغی آرار ٢٠ فاسق
قلبلو ایولك بولماز و منافق دللو بلایه دوشر ٢١ دلی‌یی تولید ایدن کندویه غمّ ایدر و دلینك باباسی
شن اولماز ٢٢ مسرور قلب علاج کبی نفع ایدر و روح محزون کمکی قورودر ٢٣ فاسق اولان قوینندن

رشوت آلور حكمك يوللرينى تعويج ايتمك ايچون ٢٤ حكمت ادراكلونك حضورنده در امّا دلينك
كوزلرى يرك نهايتنه باقار ٢٥ دلى اوغل باباسنه غضب ووالده‌سنه آجيلقدر ٢٦ صادقى جريمه‌لمك
وبكلر بركسه‌يى طوغرولق ايچون دوكمك ايو دكل ٢٧ كندو لاقرديسنى آليقويان اهل عرفاندر مدرك آدم
قيمتلو روحلودر ٢٨ دلى بله سكوت ايتسه حكيم ودوداقلرينى قصان عقللو صايلور ۞

اون سكزنجى باب

١ منفرد اولان كندو هواسى ايچون آراشدرر هر فنّه قارشور ٢ امّا دلى فهمدن حظّ ايتمز انجق
كندو قلبنك اظهارندن حظّ ايدر ٣ فاسق كلدكده حقارت وملامت هم عيب دخى كلور ٤ آدم آغزينك
سوزلرى دريك صولر كبى در حكمتك چشمه‌سى طاشقن سيل كبى‌در ٥ صادقه حكمده غدر ايتمك ايچون
فاسقك خاطرينى كوزتمك ايو دكل ٦ دلينك دوداقلرى غوغا ايله كلورلر وانك آغزى كوتكلرى چاغرر
٧ دلينك آغزى كندويه مشقّتدر وانك دوداقلرى كندو جاننه كمنددر ٨ غمّازك سوزلرى مُلَّس
كورنور امّا قارنك تا ايچروسنه اينرلر ٩ اشنده اهمال ايدن اهل اسرافك قرنداشيدر ١٠ ربّك اسمى
بر ضرب قلّه‌در الا صادق سكردر ويوكسكده اولور ١١ مالدارك مالى انك ضرب شهريدر وكندو
تصوّرنده يوكسك حصار كبى‌در ١٢ انكساردن اوّل آدمك قلبى استعلا اولنور وتواضع عزّتك اوكنده كلور
١٣ دكلمزدن اوّل جواب ويرنه دليلك وعيب صايلور ١٤ آدمك روحى ضعفنى طاينديرر امّا مضطرب روحى
كيم كوتره بلور ١٥ فهيمك قلبى علمى حاصل ايلر وحكمانك قولاغى معرفتى آرار ١٦ آدمك هديه‌سى
الا يولى بول ايدر وانى اكابر اوكنه الدر ١٧ اوّل كلن كندو دعواسنده صادقدر تا يولداشى كلوب الا
تفتيش اولنجه‌يه‌دك ١٨ قرعه غوغالرى ابطال ايدر وقوتلولر آراسنده پايلشدرر ١٩ منادّى قرنداش ضرب
شهردن پكدر وقرنداش نزاعلرى سرايك طرقازلرى كبى در ٢٠ آدمك قارنى كندو آغزينك يمشندن طويار
كندو دوداقلرينك محصولندن طوق اولور ٢١ موت وحيات لسانك النده در وانى سون انك يمشندن
ييه‌جكدر ٢٢ ايو عورتى بولان ايولك بولدى وربّك لطفنه نائل اولدى ٢٣ فقير تضرّع ايله سويلر امّا
مالدار سرت جواب ويرر ٢٤ يارانلرى اولان آدم يارانلق ايتمك كرك چون ياران وار كه قرنداشدن
زياده مقرّب اولور ۞

اون طقوزنجى باب

١ كمال ايله كزن فقير فاسد دوداقلو اولان دليدن اولى در ٢ معرفتسز جان دخى ايو دكلدر وآياقلرى
ايله ايون كناهكار اولور ٣ آدمك دليلكى انك يولنى افساد ايدر وانك قلبى ربّه ايچنور ٤ مال چوق
يارانلر آرترر وفقير كندو دوستندن آيرلور ٥ يلان شاهد عقابسز اولمز ويلان سويلين قورتلماز

٦ نيجه‌سی بكك يوزينه يالوارر و اهل هبه‌يه هر كس دوست اولور ٧ جمله فقيرك قرنداشلری اكا بغض
ايدرلر و انك دوستلری دخی آرتيق اندن ايراق اولورلر سوزلر ايله اقدام ايدر انلر ايسه يوق درلر
٨ عقله مالك اولان كندو جاننی سور و فهمی صقليان خيری بولاجقدر ٩ يلان شاهد عقابسز اولامز
و يلان سويلين هلاك اولور ١٠ دلی‌يه ذوق لايق دكلدر نه قولك بكلره تسلّط ايتمك ١١ آدمك عقلی
انك حدّتنی تأخير ايدر و غيريلرك عصيانندن كچمك اكا عزّتدر ١٢ ملكك خشمی آرسلان ياوروسنك
نهاقی كبی در و انك كرمی اوت اوزرينه چه كبی در ١٣ دلی اولان اوغل كندو باباسنه آفتدر و عورتك
چكشمه‌لری دائم ير طاملايشی كبی در ١٤ او و رزق بابالردن ميراثدر امّا عقللو عورت ربّدندر ١٥ تنبللك
بك اويقو كتورر و اهمالجی جان آج اولور ١٦ امری صقليان جاننی صقلر يولرينی تحقير ايدن اوله‌جكدر
١٧ فقيره احسان ايدن ربّه قرض ايدر او اكا مكافاتنی ادا ايده‌جكدر ١٨ اميد وار ايكن اوغلكی تأديب
ايله امّا انی اولدرمكه جانكله قصد ايلمه ١٩ عظيم غضبلو جريمه چكه زيرا اكر صاليويررسك غضبنی
آرتررسن ٢٠ نصيحتی دكله و اصلاحی قبول ايله كه صوككده حكيم اولاسن ٢١ آدمك قلبنده افكار
چوق امّا ربّك تدبيری باقی در ٢٢ آدمده مطلوب اولان احسانی در امّا فقير اولان يلانجی آدمدن اييدر
٢٣ ربّك قورقوسی حياته سبب در اندن قورقان كيجه‌ده طوق ياتا بلايه اوغرامیه ٢٤ تنبل اولان كندو
الينی قوينده صقلار آغزينه بله كتورمز ٢٥ مستهزی‌يی دوكسك اوغوز اولان زيرك اولور و فهيمی آزارلياجق
اولورسك علمی فهم ايدر ٢٦ اوتاندران و عيبليان اوغل باباسنی يقار آناسنی دخی قاچرر ٢٧ ای اوغلم
عرفانك كلامندن صاپتغك تربيه‌سنی دكلمكدن واز كچ ٢٨ يرامز شاهد حكمی مسخره‌يه طوتار و فاسقلرك
آغزی فسقی يودار ٢٩ مستهزيلره حكملر و دليلرك آرقه‌سنه كوتكلر حاضرلنمشلر ۞

يكرمنجی باب

١ شراب ايچن مستهزيدر مسكر ايچن غوغاجی اولور هر كيم اكا مبتلا ايسه حكيم اولامز ٢ ملكك
خشمی آرسلان ياوروسنك نهاقی كبی در انی طارلدان كندو جاننه كناهكار در ٣ غوغادن بری اولمق
انسانه عرضدر امّا هر دلی اكا قارشور ٤ قيش در ديو تنبل چفت سورمز اوراق زماننده دلنور و بر شی
بولماز ٥ آدمك قلبنده رأی درين صولر كبی در و فهيم كشی انی استسقا ايلر ٦ آدملرك چوقلغی هر كس
كندونك احسانينی وصف ايدر امّا حقيقتلو آدمی كيم بولا بلور ٧ كمالی ايله كزن صادقك اوغللری
اندن صكره سعادتلو اولورلر ٨ حكمك تختنده اوتران ملك هر شرّی كوزلری ايله طاغيدر ٩ كيم
ديه بلوركه قلبمی طاهر ايلدم كناهمدن پاك اولدم ١٠ درلو درلو طارتيلر طاشلری و درلو درلو اولچكلر
ربّ ايكيسندن دخی نفرت ايدر ١١ انسان اوغلان اولادن برو ايشلرندن بلنور ايشی پاك می در يا
طوغرومی در ١٢ ايشدن قولاغی و كورن كوزی ايكيسنی دخی ربّ ياپمشدر ١٣ اويقويی سومه‌كه فقير اولمياسن

كوزلرڭى آچ واتمك ايله طوق اولورسين ١٤ مشترى فنا ديرفنا ديرامّا كيتدوكى زمان اوكنور ١٥ آلتون وجواهر
چوق وار امّا عالمڭ دوداقلرى بر قيمتلو قاب كبى در ١٦ اثوابنى آل زيرا غريبه كفيل اولدى واندن
غريبه عورت ايچون رهن آل ١٧ يلان اتمكى آدمه لذيذ اولور امّا صكره آغزى قوم ايله طولار ١٨ افكار
مشاوره‌لر ايله قايم اولور وحسن تدبير ايله جنك ايت ١٩ غمّازلقده كزن رازى آچار دوداقلريله تملّق
ايدنه قارشمه ٢٠ باباسنى وآناسنى سوكنڭ چراغى ظلمتڭ قراكلغنده سوينور ٢١ تيز ابتدادن حاصل
اولان ميراثڭ عاقبتى مبارك اولماز ٢٢ كمليكى ادا ايده‌يم ديمه ربه قتلان وسنى قوتارر ٢٣ درلو درلو
طارتى طاشلرندن ربّ نفرت ايدرهم حيله‌لو ميزان ايو دكلدر ٢٤ آدمڭ آدملرى ربّدندر انسان كندو
يولنى نيجه آكلاسون ٢٥ مقدّس نسنه‌يى يوتمق وندردن صكره تفحّص ايتمك آدمه كمند در
٢٦ حكيم ملك فاسقلرى براكنده ايلر واوزرلرينه تكرلكى دوندرر ٢٧ انسانڭ جانى ربڭ چراغى كبى در
كه بتون بطننڭ ايچروسنى آراشترر ٢٨ احسان وحقيقت ملكى حفظ ايدرلر اول دخى احسان ايله
تختنى تسنيد ايدر ٢٩ يكتلرڭ قوّتى انلرڭ عزّتى در وقوجه‌لرڭ شرفى صاچ آقلغى در ٣٠ ياره وبره‌لر
وقارنڭ ايچروسنه ضربلر شريره تصفيه در ۞

يكرمى برنجى باب

١ ملكڭ قلبى ربّڭ الندده در صولرڭ سيللرى كبى انى هر نره‌يه استرسه دوندرر ٢ هر يول آدمه
طوغرو كورنور امّا قلبلرى طارتان ربّدر ٣ حكم وعدالت ايتمك ربّه ذبحدن آرتق مقبولدر ٤ فاسقلرڭ
چراغى اولان كوزلرڭ استعلاسى وقلبڭ غرورى كناه در ٥ مشغولڭ افكارى تحقيق بوللغه كتورر وهر عجله
ايدن تحقيق احتياجه دوشر ٦ يلان دلى ايله خزينه‌لر جمع ايتمك هبادر اولمى آرايانلرڭ مطرود
نسنه‌سيدر ٧ فاسقلرڭ يغماسى انلرى قره زيرا حقّى ايتمكدن ابا ايدرلر ٨ يرامز آدمڭ يولى طوتوق هم
حقّدن آيرو در امّا طاهرڭ ايشى طوغرو در ٩ چكيشيجى عورت ايله جمعيّت اونده اوترمقدن بر طامڭ
كوشه‌سنده ساكن اولمق اولى در ١٠ فاسقڭ جانى كملكى آرزولار دوستى بله يانندده عنايت بولماز
١١ مستهزى جريمه‌لنسه اوغوز حكيم اولور وحكيم تربيه اولنجه علمى قبول ايدر ١٢ صادق فاسقڭ
اوينى اطّلاع ايلر كه كملك ايچون فاسقلر سرنكون اولورلر ١٣ فقيرڭ فريادينه قولاغنى طقان اول دخى
فرياد ايده واستجابت اولنميه ١٤ كزلوده ويرلن ويركو غضبى وقويننه قونلان رشوت عظيم حدّتى تسكين
ايلر ١٥ حكم ايتمك صادقه سرور در امّا يرامزلق ايشليننلره انكسار اولا ١٦ عقلڭ يولندن صاپان آدم
اولولرڭ جمعيّتنده قونه ١٧ ذوقى سون محتاج اولور شرابى وياغى سون زنكين اولماز ١٨ فاسق صادقڭ
ومنافق طوغرولرڭ يرينه فدا اولا ١٩ چكيشيجى وطارغون عورت ايله اوترمقدن برّيه يرنده ساكن
اولمق اولى در ٢٠ عاقلڭ اوده‌سنده مطلوب خزينه وياغ وار امّا دلى آدم بونى بلع ايدر ٢١ عدالت واحسانه

اتباع ايدن حيات عدالت و عزّت بولور ٢٢ حكيم جبّارلرك شهرينه چقر و اعتماديڭ قوتنى ييقار
٢٣ آغزينى و دلينى صقليان كندو جانينى دردلردن صقلر ٢٤ متكبّر و مغرورك آدى مستهزيدر غرورك
حدّتى ايله عمل ايدر ٢٥ تنبلك آرزوسى انى اولدرر زيرا اللرى ايشلمكدن ابا ايدرلر ٢٦ بتون كون
حرص ايدر صادق ايسه ويرر و بخل ايتمز ٢٧ فاسقلرك ذبيحه سى نفرتدر خصوصا كه انى كم نيّت ايله
اهدا ايليه لر ٢٨ يلانجى شاهد هلاك اولا اما دڭلين آدم دائما سويليه ٢٩ فاسق آدم يوزينى پكشدرر
طوغرو ايسه كندو يولينى دوزر ٣٠ ربّه قرشو حكمت و فطنت و مشورت يوقدر ٣١ جنك كونى ايچون آت
حاضردر اما خلاص ربّدندر ۞

يكرمى ايكنجى باب

١ ايو نام چوق مالدن معتبردر و كرم آلتوندن و كمشدن ايودر ٢ زنكين و فقير بربرينه راست كلورلر
هپسنى ربّ ياپار ٣ زيرك كملكى كورر و صقلنور اما ابلهلر آشورى كچرلر و جريمه لنورلر ٤ خضوعه و ربّك
قورقوسنه عوض مال و عزّت و حياتدر ٥ فاسدك يولنده ديكن و كمندلر وار جانينى صقليان انلردن ايراق
اولور ٦ اوغلنكه يولى ابتداسنده اوكرت كه قوجارسه ده اندن آيرلمايه ٧ زنكين فقيره تسلّط ايلر و قرض
آلان قرض ويرنك قوليدر ٨ يرامزلغى اكن يرامزلغى بچر و حدّتك دكنكى اكسله ٩ كريم كوزلو مبارك
اولور زيرا كندو اتمكندن فقيره ويردى ١٠ مستهزيى قوودوغكده غوغا چقر كيدر و دعوى و عار ساكن اولور
١١ قلبك پاككلكنى سونه كندو دوداقلرينك لطفى سببيله ملك دوست اولاجقدر ١٢ ربّك كوزلرى علمى
صقلرلر و خاينك سوزلرينى افساد ايدر ١٣ تنبل دير كه طشره ده آرسلان وار صوقاقلرده قتل اولنورم
١٤ غريبه عورتلرك آغزى دريك چقور كبى در كه ربّك مكروهى اچنه دوشر ١٥ اوغلانك قلبنه دليلك
باغلودر و اصلاح دكنكى انى اندن ابعاد ايده جكدر ١٦ كندوڭكنى آرتيرمق ايچون فقيره كوچ ايدن
و زنكينه ويرن تحقيق احتياجه دوشر ١٧ قولاغكى اك و حكمانك سوزينى ڭله و علممه كوڭلكى وير
١٨ زيرا نعيم شيدر اكر انلرى بطنكده صقلرسك و دوداقلرك اوزرنده بله ديزلسه لر ١٩ ربّه اعتمادك
اولمق ايچون بوكون بونلرى سڭا بلدردم سن دخى كوزت ٢٠ مشوره و علمده سڭا فضيلتلى شيلر يازمدممى
٢١ سڭا طوغرو سوزلرك حقيقتنى بلدرمك ايچون تا كه سنى كوندرنلره حقّ كلام جواب ويره سن
٢٢ فقيرى يغمالمه چون فقيردر و محتاجى قپوده جيڭمه ٢٣ زيرا ربّ انلرك دعواسنى كوره جكدر و انلرى
قورباندلرك جانينى قورار ٢٤ اهل حدّته يولداش اولما و خشمناك آدم ايله كتمه ٢٥ تا كه انك يولنى
اوكرنمه يه سن و كندو جانڭه كمند آلميه سن ٢٦ اله اورانلردن و بورج ايچون كفيل اولانلردن اولما ٢٧ سنك
اودمجككك اولمدقده نصكره سنك آلتكدن دوشكنى نه ديو آلالر ٢٨ بابالرك ايتدكلرى اسكى سنورى قالدرمه
٢٩ كندو مصلحتنده ماهر آدمى كوردكمى ملكلر اوكنده طوره رذيللر اوكنده طورميه ۞

يكرمی اوچنجی باب

١ سلطان ايله يمكه اوتوردوغك زمان اوكڭده‌كينی بر خوشجه اطلاع ايله ٢ و اكر اشتهاڭ ايسه‌ده
بوغازڭه بچاق قو ٣ نفايسنه طمع ايتمه زيرا او مكار اتمكی در ٤ زنكين اولمق ايچون زحمت چكمه اول
تاملكدن وازكچ ٥ يوق اولاجقلره كوزلرڭی اوچورورميسن كه البتّه قنادلر ايدنورلر و قرتال كبی
كوكلره اوچارلر ٦ كوزی حسود اولانك اتمكنی يمه و انك نفايسنه طمع ايتمه ٧ زيرا نيجه كه جاننده
فكر ايتدی ايسه بويله‌در سكا يه ايچ ديير امّا قلبی سنكله دكل ٨ يدوكڭ لقمه‌يی قوصوب كوزل
سوزلرڭی ياوقلورسن ٩ دليڭ قولاقلرينه سويلمه زيرا كلماتڭڭ عقلنی تحقير ايدر ١٠ اسكی سنورڭی
قالديرمه و يتيملرڭ تارلاسنه كيرمه ١١ زيرا انلرڭ خلاصی قوی‌در و انلرڭ دعواسنی اوزرڭه كوره‌جك
او در ١٢ قلبڭی تربيه‌يه قولاقلرڭی علمڭ كلماتنه ياپشدر ١٣ اوغلاندن تأديبڭی آليقومه كه اكر
دكنك ايله انی دوكرسڭ اولمز ١٤ سن انی دكنكله دوكنجه جاننی جهنّمدن قورتارورسن ١٥ ای اوغلم
اكر قلبڭ حكيم اولورسه بنم قلبم سونه هم بن دخی ١٦ هم دوداقلرڭ طوغرولقلر سويلدكده بوبركلرم
ابتهاج ايلیه ١٧ قلبڭ كناهكارلره رشك ايتمسون انجق بتون كون ربّڭ قورقوسی ايله كز ١٨ زيرا تحقيق
آخرت واردر اميدڭ كسلميه ١٩ دكله ای اوغلم و حكيم اول هم قلبڭی حق يولنده طوغرلت ٢٠ مَی خورلر
ايله و كوشت خورلر ايله اولما ٢١ زيرا بكری و اكول فقير اولورلر و چوق اويقوجی خرقه‌لر كيه‌جكدر
٢٢ سنی توليد ايدن باباڭی دكله و آناڭی قوجه‌دوغی زمان خورلمه ٢٣ حقّی صاتون آل و صاتمه حكمتی و تأديبی
و عقلی دخی اشترا ايله ٢٤ صادقڭ باباسی يك شن اولور و حكيمی توليد ايدن انكله مسرور اولا ٢٥ باباڭ
و آناڭ سونسون و والده‌ڭ دخی شن اولسون ٢٦ ای اوغلم قلبڭی بكا وير و كوزلرڭ يوللرمی كوزتسونلر
٢٧ زيرا فاحشه دريڭ چقور و غريبه عورت طار قيو در ٢٨ او دخی حرامی كبی پوصو قورر و آدملر آراسنده
خاينلری آرتدرر ٢٩ وای كيمه و آه كيمه غوغا كيمه شكايت كيمه سببسز ياره‌لر كيمه كوزلر قزيشمه‌سی
كيمه در ٣٠ شو شرابڭ ياننده اكلننلره ممزوج شرابی آرايانلره ٣١ شراب قرمزی اولدوغنه و كاسه‌ده
رنكنی كوستردوكنه هم طوغرو يوردوكنه باقمه ٣٢ صوڭنده يلان كبی ايصرارجق و شاهماران كبی
صوقاجقدر ٣٣ كوزلرڭ غريبه عورتلری كوره‌جك و قلبڭ خلط كلام ايليه‌جكدر ٣٤ و دكزڭ اورتاسنده
ياتور كبی و كمی دركنڭ باشنده اويور كبی اولورسن ٣٥ ديه‌سن كه بنی دوكديلر و خسته اولمادم
بكا كوتك چالديلر و دويمادم اويانه‌جغم زمان انی دخی آرتق آرايايم ۞

يكرمی دردنجی باب

١ شرير آدملره رشك ايتمه و انلر ايله اولمغه آرزولنمه ٢ زيرا انلرڭ قلبی يغمايه دوشنور و انلرڭ

دوداقلری ضرری سویلرلر ٣ حكمت ایله او یاپیلدر و عقل ایله قایم اولور ٤ معرفت سببی ایله اوطه‌لر هر قیمتلو و صفالو رزق ایله طولار ٥ حكیم آدم قوتنده‌در و معرفتلو كیشی طاقتی پكشدورر ٦ زیرا جنكی تدبیر ایله ایده‌سن و خلاص مشیرلرك چوقلغی ایله‌در ٧ دلی‌یه حكمت پك یوكسكدر قپوده آغزینی آچامز ٨ كملك ایتمكه قصد ایدنه اهل فساد دیرلر ٩ دلیلك فكری كناهدر و مستهزی آدملرك نفرتیدر ١٠ اكر مضایقه كوننده كوشك اولورسك قوتك طار اولاجقدر ١١ اكر اولمه طوتلمشلری و قتل اولناجق احتمالی اولانلری قورتارمقدن كندوكی آلیقویوب ١٢ دیه‌جك اولورسك كه حقا بز بونی بلمدك قلبلری وزن ایدن آكلمزمی و جانكی حفظ ایدن بلمزمی و آدمه عملنه كوره ادا ایتمزمی ١٣ ای اوغلم بال یه كه ایودر و كوبجی كه دماغكه طاتلودر ١٤ حكمتی بلمك دخی جانكه بویله اولا اكر آنی بولورسك و اجرت اولا هم امیدك كسلمیه ١٥ ای فاسق صادقك مسكننه اكتمان ایتمه یاتاغنی خراب ایتمه ١٦ زیرا صادق یدی كره دوشر و ینه قالقار اما فاسقلر كلكله دوشكلر ١٧ دشمنك دوشدوكی زمان سونمه و صپرلدوغی زمان قلبك شن اولماسون ١٨ بلكه ربه كوره و كوزلرنده بدكورنه و آندن غضبنی سكا دوندره ١٩ شریرلر ایچون طارلما و فاسقلره رشك ایتمه ٢٠ زیرا شریره ایو صوك یوقدر فاسقلرك چراغی سوینور ٢١ ای اوغلم ربدن و ملكدن قورق و فتنه‌لره قارشمه ٢٢ زیرا آنلرك هلاكی آكسزدن كله و ایكیسنك بلاسنی كیم بلور ٢٣ بونلر دخی حكما ایچوندر حكمده خاطر كورتمك ایو دكلدر ٢٤ فاسقه صادق سن دینه خلق بد دعا ایلیه امتلر اكا لعنت اوقیالر ٢٥ اما عتاب ایدنلره كوزل حال اولور و اوزرلرینه ایولكك بركتی كله ٢٦ طوغرو سوزلر سویلین دوداقلری اوپسر ٢٧ مصلحتكی طشره‌ده دوزت و آنی كندوكه تارلاكده حاضرله و صكره اوكی یاپ ٢٨ قوكشوك اوزرینه ناحق یره شاهد اولما و دوداقلركله تزویر ایتمه ٢٩ بكا نیجه ایتدی ایسه بن ده اكا ایده‌یم و اكا عملنه كوره اودیه‌یم دیمه ٣٠ تنبلك تارلاسی یانندن و عقلی ناقص آدمك باغی یانندن كچدم ٣١ و اشته هپسنده دیكنلر چقوب اوست یانینی اصرغانلر اورتدیلر هم طاشلو دیواری یقلمش ایدی ٣٢ پس بن باقوب و تأمل ایدوب كوردم و تربیه آلدم ٣٣ بر آز اویویوب بر آز اویقلایوب بر آز یاتمق ایچون اللری بوكمكله ٣٤ فقرك یولجی كبی و ضرورتك سلاحلو كیشی كبی كله‌جكدر ۞

یكرمی بشنجی باب

١ بونلر دخی سلیمانك مثللریدر كه آنلری یهودا ملكی حزقیانك آدملری نقل ایتدیلر ٢ اللهك شانیدر بر نسنه‌یی ستر ایتمك و ملكلرك شانی بر نسنه‌یی تفتیش ایتمك ٣ كوكلرك یوكسكلكنه و ارضك درینلكنه و ملكلرك قلبنه انتهاص یوقدر ٤ كمشدن چركی كیدر و قیومجی‌یه قاب چیقار ٥ ملكك حضوریندن فاسقی كیدر و آنك تختی عدالتده مقیم اولور ٦ ملكك اوكنده اوكنمه و اكابرلرك یرنده

طورمق ٧ زيرا سنی كوزك كوردوكی سلطانك اوكنده اندرمكدن سكا بورايه چق دينلمك يكدر ٨ تيز
غوغايه چقمه تا كه يولداشك سنی اوتاندردقده صوكنده نه ايده‌جككی بلميه‌سن ٩ قومشوك ايله
دعواكی سوز اما غيريلك سرينی فاش ايتمه ١٠ تا كه ايشيدن سنی تعييب ايتميه و رسوايلكك رفع اولميه
١١ مناسبت ايله سويلنن سوز كمش نقشلر آراسنده آلتون آلمالر كبيدر ١٢ حكيم مؤدب دكلينك
قولاغنه آلتون كوپه و ابريزدن زينتدر ١٣ صادق ايلچی كندوبی كوندرنلره اوراق كوننده قار صوووقی
كبی در و افنديسنك جاننه قوت ويرر ١٤ يالان ويركوسی ايله اوكنن يغمورسز بلوت و روزكار كبی در
١٥ حلم ايله سلطان يومشانور و يواش دل كمكی قرار ١٦ بال بولدوغك زمان سكا كفايت ايدنی يسه
احتمالدر كه انك ايله طوق اولورسك انی قوصه‌سن ١٧ قومشوكك اوينه آياغكی سيرك باص تا كه سندن
اوصانوب سنی سومز اولميه ١٨ كندو قومشوسنك اوزرينه يالان شاهدلك سويلين كيشی كلنك و قلج
و سيوری اوق كبی در ١٩ مضايقه كوننده خاينه اعتقاد ايتمك چوروموش دش و بورولمش آياق كبی در
٢٠ محزون قلبه ايرلايشلری ايرليان صووق كوننده اثوابی چقاران يا نطرون اوزرينه سركه كبی در ٢١ اكر
دشمنك آچ ايسه اكا اتمك يدر و اكر صوسز ايسه اكا صو ايچور ٢٢ زيرا بو يوزدن انك باشنه قورلر
يغارسن و رب سكا ادا ايليه‌جكدر ٢٣ نيجه كه شمال يلی يغموری طاغدرسه خشملو يوز دخی غيبت
سويلين دلی بويله طاغدر ٢٤ چكيشيجی عورت ايله جمعيت اونده اوترمقدن ايسه بر طامك كوشه‌سنده
ساكن اولمق اولیدر ٢٥ اوزاق يردن بر خير خبر صوسز جانه صووق صو كبی در ٢٦ فاسقك اوكنده تردد
ايدن صادق باصيلمش چشمه و بوزلمش صو طمری كبی در ٢٧ نيجه كه چوق بال يمك ايو دكل ايسه
بويله دخی كندونك عزتنی طلب ايتمك عزت دكل ٢٨ بر آدم كه كندو روحنی امساك ايتمز يقلمش و حصارسز
شهر كبی در ۞

يكرمی آلتنجی باب

١ بازين قار و اوراق زماننده يغمور ياقشمدوغی كبی دلی‌يه عزت ياقشمز ٢ نيجه كه سرچه قوشی
طولاشر و قرلانغچ اوچارسه اويله دخی سببسز بد دعا كلمز ٣ آته قامچی و اشكه جلبور و دليلرك آرقه‌سنه
دكنك لازمدر ٤ دلی‌يه انك دليلكنه كوره جواب ويرمه كه سن دخی اكا مشابه اولميه‌سن ٥ دلی‌يه
دليلكنه لايق جواب وير تا كه كندوبی حكيم ملاحظه ايتميه ٦ غدر ايچرسه دلينك الی ايله بر خبر
ارسال ايدن كندو آياقلرينی كسر و غدر ايچر ٧ آقساغك ديزلری نيجه كه طوپاللانورسه دليلرك آغزلرنده
مثل دخی بويله در ٨ دلی‌يه عزت ويرن طاش يغيننه جوهر طاشنی براغن كبی در ٩ دليلرك آغزنده
مثل سرخوشك النه كيرن ديكن كبی در ١٠ اكابرلر هر كسه سياست ايدرلر و دلی‌يه اجرت ويررلر هم
تجاوز ايدنلره دخی اجر ويرر ١١ كوپك كندو قوصدوغنه دوندوكی كبی دلی كندو دليلكنی تكرار ايدر

١٢ كندوبی حكيم كورر آدمی كوردكمی دليدن اندن آرتق اميد وار ١٣ تنبل دير كه آرسلان يولده
شير صحرالردهدر ١٤ قپو كندو رزهسنده دوندوكی كبی تنبل دخی كندو دوشكنده دونر ١٥ تنبل اولان
كندو اللی قويننده صقلار آغزينه بله كتورمكه اوشنور ١٦ تنبل كندوبی عقللو جواب ويرن يدی
بكسنهدن زياده حكيم كورر ١٧ برمكسه چوب كندونك دعواسی دكل ايكن قارشورسه كوپكی قولاغندن
طوتار كبی در ١٨ شول ديوانه كه قيغلجملر اوقلار و قاتل آلاتلر آتار بيچه ايسه ١٩ دوستنی آلداتان و لعب
ايله ايتمزمی ايم ديين دخی بويلهدر ٢٠ اودون اولمدیغجه آتش سوينور بويله دخی قوغوجی اولمديغجه غوغا
ساكت اولور ٢١ كومر قورلره و اودون آتشه يرادوغی كبی چكيشيجی آدم دخی غوغايی طوتشدرمغه يرار
٢٢ غمازك سوزلری لطيفه كورنور اما تا بطنك ايچروسنه اينرلر ٢٣ حرارتلو دوداقلر و بد قلب كمش چرك
ايله سورلمش صقسی كبی در ٢٤ بغض ايدن كندوبی دوداقلری ايله غيری يوزدن كوسترر اما درونده
حيلهبی قورار ٢٥ سكا لطيف آواز ايله سويلدوكی زمان آكا اينانميهسن زيرا انك قلبنده يدی كريهه وار
٢٦ حيله ايله بغض اورتلو اما انك شرّی جمعيتده كشف اولنور ٢٧ غيری يه چقور قازان ايچنه دوشر
و يوقاری طاشی يوارليان اول آكا دونجكدر ٢٨ يالانجی دل كندودن منكسر اولانلره بغض ايدر و يالتاقلنان
آغز يقار ﴿

يكرمی يدنجی باب

١ يارنكی كون ايله فخرلنمه زيرا كون نه طوغوراجقدر بلمزسن ٢ غيری كمسه سنی اوكسون سنك آغزك
اوكمسون غريب اوكسون دوداقلرك اوكمسون ٣ طاشك آغرلغی و قومك ثقلی وار اما دلينك غضبی ايكيسندن
زياده آغردر ٤ غضبده ياوزلق و حدتده هجوم وار اما حسدك اوكنده كيم طوره بلور ٥ آشكاره عتاب
كزلو محبتدن يكدر ٦ سونك يارهلری حقيقتلودر اما بغض ايدنك اوپمهلری يغانلودر ٧ طوق جان
كوكجی باصر اما آج جانه هر آجی طاتلودر ٨ قوش يوواسندن آيرلوب طولاشدوغی كبی آدم دخی بويله
كندو يرندن آيرلوب طولاشور ٩ ياغ و بخور جانی سوندردوكی كبی آدمه جاندن نصيحت ايدن
دوستك طاتلولغی دخی بويلهدر ١٠ دوستكی و باباكك دوستنی براقمه و مصيبتك كوننده قرنداشكك
اوينه كيرمه زيرا يقين قوكشو ايراق قرنداشدن يكدر ١١ ای اوغلم حكيم اول و قلبمی سويندر تا كه بنی
دخی بنی عيبليانه جواب ويرهيم ١٢ زيرك مكللی كورر و صقلنور اما ابلهلر تجاوز ايدرلر و جريمه لنورلر
١٣ آل اثوابنی زيرا غريبه كفيل اولدی و اندن غريبه عورت ايچون رهن آل ١٤ چيقيق صباح قالقوب
قوكشوسنه بلند آواز ايله خير دعا ايدنه بد دعا يرينه صايلور ١٥ يغمورلو كونده دايم طاملايش
و چكيشيجی عورت برابردر ١٦ انی ضبط ايدن يلی ضبط ايدر و صاغ الده ياغی صقلامش قدر يو قالنسور
١٧ دمر دمر ايله بلنور دوستنك يوزی دخی آدمی بويله كسكين ايدر ١٨ انجير آغاجنی بكلين يمشنی

يه‌جك افنديسنى بكلين دخى بويله محترم اولور ١٩ نيجه كه صو يوزى يوزه كوستررسه انسانه انسانك
قلبى دخى بويله‌در ٢٠ مزار و جهنم طويمزلر انسانك كوزلرى دخى بويله طويمازلر ٢١ كمش ايچون بوته
و آلتون ايچون فرون وار اما كه آدم اني اوكن آغزى ايله امتحان اولنور ٢٢ دلي‌يى كشكك آراسنده
دبككده طوقق ايله دوكسك اونك دليلكى اندن آيرلماز ٢٣ قيونلركى بر خوشجه كوزت سوريلره جان
وكوكلكله مقيد اول ٢٤ زيرا مال دائما طورماز و تاج دور بدور هيچ طورزمى ٢٥ چمن آچلوب اوت
كورنور و طاغلرك نباتى دوشرلور ٢٦ قيونلر لباسك ايچوندر و قوچلر تارلانك قيمتى در ٢٧ كچيلر سودينك
بوللغى دخى طعامك ايچون و اوكك طعامى ايچون هم قزلركك نفقه‌سى ايچوندر ۞

يكرمى سكزنجى باب

١ قوار يوق ايكن باسقلر قاچارلر اما صادقلر آرسلان ياورولرى كبى امينلردر ٢ ولايتك عصيانى ايچون
انك بكلرى چوق اولور اما عارف و عالم كشى سببيله سلطنت چوق زمان طورر ٣ فقير و فقرايه ظلم
ايدن كشى اتمكى حاصل ايتمين طوفانلو يغمور كبى در ٤ شريعتى ترك ايدنلر فاسقلرى اوكرلر اما شريعتى
كوزدنلر اوزرلرينه طوتشرلر ٥ شرير كشيلر حقى آكلمزلر اما ربى آرايانلر هر شيئى آكلرلر ٦ ايكى
يوللو فاسددن اكرچه زنكين در كندو كاليله كزن فقير اولى‌در ٧ شريعتى صقليان عقللو اوغلدر
اما خورنده‌لرك يارانى كندو باباسنى اوتاندرر ٨ مالنى معامله و مرابحه ايله آرتران انلرى فقرايه احسان
ايديجى ايچون جمع ايدر ٩ شريعتى دكلممك ايچون قولاغنى دوندرنك دعاسى بله كريهه‌در ١٠ طوغرولرى
كم يوله اضلال ايدن كندو چقورينه دوشجكدر كامللر ايسه خيرى ميراث ايده‌لر ١١ مالدار آدم كندوينى
حكيم ملاحظه ايدر اما عقللو فقير انى تفتيش ايلر ١٢ صادقلر سوندكده چوق عزت اولور و فاسقلر
رفعتلندقده آدم اولان كيزلنور ١٣ قباحتلرينى اورتنك ايشى راست كلمز اما معترف و توبه‌كار مرحمته
نائل اولور ١٤ نه موتلو اول آدمه كه دائما قورقار اما قلبنى پكشدرن فلاكته دوشر ١٥ فقير خلق اوزرينه
ظالم سلطان زاير آرسلان و آچ آيو كبى‌در ١٦ عقلى اولميان حاكم ظلمى چوغالدر و طمعه بغض ايدن
كونلرى اوزادر ١٧ آدمك قاننه ظلم ايدن آدم تا مزاره‌دك قاچه و انى آليقومیه‌لر ١٨ استقامتله كزن
قورتلور ايكى يوللو فاسد ايسه بر اوغردن دوشه ١٩ يريني اصلاح ايدن اتمكدن طويار و آواره‌لره اويان
بكسنه حاجتدن طويار ٢٠ طوغرو آدمك بركتلرى چوق اولور اما مالدار اولمغه عجله ايدن صوچسز
اولامز ٢١ حكمده خاطر كوزتمك ايو دكل و بر لقمه نان ايچون آدم قباحت ايدر ٢٢ مالدار اولمغه
عجله ايدن آدم بدكوزلودر و كندويه افتقار كله‌جكنى بلمز ٢٣ بر آدمه عتاب ايدن عاقبت دليله تملق
ايدندن آرتق عنايت بولور ٢٤ باباسنى و آناسنى يغماليوب قباحت دكلدر دين يول كسيجى آدمه
بولداشدر ٢٥ قبارمش قلب غوغايى قارشدرر اما ربه توكل ايدن سميز اولور ٢٦ يورككه طاينان دلى‌در

اما حکمت ایله کنزن قورتلور ۲۶ فقیره ویرنك احتیاجی یوق اولور اما کوزلرینی اندن کزلینه بك دعا
جوق اولور ۲۸ فاسقلر رفعتلندقده آدم اولان کزلنور اما هلاك اولدقلرنده صادقلر چوغالور ۞

یکرمی طقوزنجی باب

۱ آزارلنمش آدم که بوینی پك ایدر آکسزدن قرلورکه چاره اولمایه ۲ صادقلر چوغالدقده قوم
سونور اما فاسق مسلط اولدقده خلق اکلر ۳ حکمتی سون آدم باباسنی سوندرر اما قحبه‌لری بسلین
وارلغنی یوق ایدر ۴ ملك ولایتی حکم ایله ثابت ایدر اما رشوت آلان آدم انی یقار ۵ کندو قوکشوسنه
تملق ایدن آدم انك آدملری اوکنده آغ یایار ۶ فنا آدمك قباحتنده تکنه وار صادق ایسه ارلیا و سونه
۷ صادق فقیرك دعواسنی بلور و فاسق انی بلمك استمز ۸ مستهزی آدملر شهره هلاك کتوررلر اما
حکیملر حدتی دوندررلر ۹ دلی ایله مباحثه ایدن حکیم کیشی طارلسه کولسه‌ده حضور یوق ۱۰ قانلو کیشیلر
کامله‌ بغض ایدرلر طوغرولر ایسه جاننی آرارلر ۱۱ دلی اولانی جمله غضبنی اظهار ایدر اما حکیم اولان
انی کظم و تأخیر ایلر ۱۲ یلان سوزی دکلین سلطانك جمله خدمتکارلری فاسقدر ۱۳ فقیر و زنکین
بر برینه راست کلورلر و ایکیسنك‌ده کوزلرینی ربّ روشن ایلر ۱۴ فقرایه حق ایله حکم ایدن ملکك تختی
ابدا ثابت اولور ۱۵ دکنك و تعزیر حکمت ویرر اما صالیویریلمش اوغلان آناسنی اوتاندرر ۱۶ فاسقلر
چوغالدقده خطایا چوغالور اما صادقلر انلرك دوشدوکنی کوره‌لر ۱۷ اوغلکی تأدیب ایله وسکا راحت
ویره و جانکه صفا بخش اوله ۱۸ الهام یوق ایکن قوم دکسز اولور اما نه موتلو شریعتی کوزدنه ۱۹ قول
سوزلر ایله تربیه اولنمز زیرا آکلرسه‌ده جواب ویرمز ۲۰ سوزلرده چاپك اولان آدمی کوردکمی دلیدن
اندن آرتیق امید وار ۲۱ بر کمسه قولنی اوغلانلقدن ناز ایله بسلسه اول قول عاقبت اوغل اولور ۲۲ طارغون
آدم غوغایی قارشدرر و حدتلو کیشی قباحتی چوق ایدر ۲۳ کیشینك غروری انی الچقلر اما الچق کوکللویی
عزت ارتفاع ایلیه ۲۴ خرسزك حصه‌داری کندو جاننه بغض ایدر آند ویرنی اشدر و خبر ایتمز
۲۵ آدمك قورقوسی کندویه تکند قورار و ربّه توکل ایدن رفعتلو اولور ۲۶ نیچه‌سی سلطانك یوزینی
آرار اما هر کسك حکمی ربّدندر ۲۷ صادقلر فاسق آدمدن نفرت ایدرلر و فاسق کمسه طوغرو
یولودن نفرت ایدر ۞

اوتوزنجی باب

۱ یاقه اوغلی آغورك سوزلری اول آدمك ایتیاله اینیاله دیرم و اوقاله سویلدوکی وحی کلامیدر ۲ تحقیق
بن هر آدمدن زیاده احمق ایم و انسانك عقلی بنده یوقدر ۳ نه حکمت اوکرندم نه قدیسلرك علمنی
بلورم ۴ کوکلره کیم چقدی و انلردن اندی آوجلرینه روزکاری کیم دوشردی شمله‌سینده صولری کیم

باغلدى يرك جمله حدلرينى كم ثابت ايلدى انك آدى نه و اوغلنك آدى نه در بيلورميسن ٥ اللهك
جمله كلامى صافدر اكا توكل ايدن هيسنه قلقان او در ٦ انك سوزلرى اوزرينه قاتمه تا كه سكا عتاب
ايتميه و يلانجى اولورسن ٧ ايكى نسنه سندن دلدم اولمدن اول بندن دريغ ايتمه ٨ باطللغى و يلان
سوزى بندن ايراق ايت بكا نه فقر نه مال وير بكا تعيين اتمكى يدر ٩ تا كه طوق اولوب وكفر ايدوب
الله كيمدر ديمم و دخى فقير اولوب خرسزلق ايتمم و اللهك آدينى چكمم ١٠ قولى افنديسنه غمازلمه تا كه
سكا بد دعا ايتميه و سن صوچلو اولورسن ١١ بر نسل واركه باباسنه بد دعا ايدر و آناسنه خير دعا ايتمز
١٢ بر نسل واركه كندوبى پاك ظن ايدر و مردارلقدن يومامش در ١٣ عالى كوزلو و مرتفع قاشلو نسل وار
١٤ ديشلرى قلج و آزو ديشلرى بچاق كبى نسل وار فقرايى يردن و مسكينلرى آدملر آراسندن قالدروب يوتمق
ايچون ١٥ سلوكك ايكى قزى وار كتور كتور ديرلر بو اوچ نسنه طويماز بلكه دورت واركه يتر ديمزلر ١٦ مزار
و قصر رحم و صويه طويماز يرهم يتر ديمز آتش ١٧ باباسنى مزه يه آلان و آناسنه اطاعتى خور كورن كوز
درهنك قوزغونلرى انى قوپارسونلر و قرتالك ياورولرى انى يسونلر ١٨ اوچ نسنه وار كه انلر بندن نهاندر
بلكه دورت واركه بلهمم ١٩ قرتالك ايزينى هواده يلانك ايزينى طاشده كمينك ايزينى دكزك اكينده
و اركككك يولنى قزده ٢٠ قحبه عورتك يولى بويله در ير و آغزينى سلر و دير كه فساد ايتمدم ٢١ اوچ
نسنه ايچون يردتررز بلكه دورت نسنه ايچون تحمل ايدهمز ٢٢ قول ايچون كه ملك اولمش اوله
و احمق ايچون كه اتمكدن طويمش اوله ٢٣ عورت نكاح اولوب سويلدوكيچون و كندو خاتوننه وارثه
اولان خلايق ايچون ٢٤ يرك كوچكلرى دورت نسنه در اما حكمادن زياده حكيملر در ٢٥ قارنجه لر
قوتسز طايفه در ينه ده يازين طعامنى حاضرلرلر ٢٦ آطه طاوشانلرى قوتسز طايفه در ينه ده اوينى قياده
قورارلر ٢٧ چكركه لرك ملكى يوقدر ينه ده كروه كروه آلاى ايله چقرلر ٢٨ اورمجك اللريله يابشور
و ملكك سراينده در ٢٩ اوچك روشى ايودر بلكه دورت واركه يوريشنى ايو ايدرلر ٣٠ حيوانات آراسنده
اك زورلو آرصلان كه كمسه نك يوزندن دونمز ٣١ بلندن باغلو تازى و قوچ و ملك كه اوزرينه كمسه قلقامز
٣٢ اكر ارتفاعكده دليلك ايتدك ايسه اكر كملك فكر ايتدك ايسه آغزه ال قويوب سوس ٣٣ زيرا
سودى چالقيان نيجه كه تره ياغى چقاررسه و بورنى يك صقان قانى اخراج ايدرسه حدتى صقان دخى بويله
غوغايى چقارر ۞

اوتوز برنجى باب

١ لاموابيل نام ملكك سوزلرى و انى انلر ايله تربيه ايدن آناسنك وحيسى در ٢ اوغلم نه در و قارنمك
اوغلى نه در و نذرلرمك اوغلى نه در بو ٣ قوتكى قاريلره ويرمه و انلره قارشمه كه ملكلرك بله محوينه
سبب در ٤ ملكلره دوشمز يا لاموابيل يعنى ملكلره شراب ايچمك دوشمز و بكلره مسكر ايچمك لايق

دكلدر ٥ تا كه ايچوب ناموسى اونتميه‌لر وجمله فقرا زاده‌لرك حكمنى تغيير ايتميه‌لر ٦ هلاك اولاجقه مسكر وجانى آجيمشلره شراب ويرك ٧ تاكه ايچوب فقرينى اونده وكندو زحمتنى آرتق آكميه ٨ دلسز ايچون آغزكى آچ جمله هلاك مخاطره‌سنده اولانلرك حقنى ايتمك ايچون ٩ آغزكى آچ عدالت ايله حكم ايله وفقير ومسكينك حقنى حق ايله ١٠ بر كمسه شهباز قاريى بولسه انك بهاسى انجولرك بهاسندن دخى چوقدر ١١ قوجه‌سنك قلبى اكا ايانور وغنيمت اكسك دكل ١٢ جميع عمرينك ايامنده اكا ايولك ايدر كملك هيچ ايتمز ١٣ يباغى وكتانى آراشدرر واللرى ايله مرادنجه ايشلر ١٤ بازركان كميسى كبى در كه كندو اتمكنى اوزاقدن كتورر ١٥ دخى كيجه ايكن قالقار واو خلقنه ييجك هم قيزلرينه قبال ويرر ١٦ تارلايى تجسس ايدر واكى صاتون آلور اللرينك ميوه‌سندن باغ دكر ١٧ بلنى قوت ايله قوشادر واللرينى برك ايدر ١٨ تجارتى ايو اولدوغندن تلذذ ايدر كيجه‌ده چراغى سويمز ١٩ اللرى اككه صونر واللرى ايله اوركه‌يه ياپشور ٢٠ اللرى فقيره اوزادر واللرينى مسكينه مدود ايدر ٢١ او خلقى ايچون قاردن قورقمز زيرا بتون او ايكى قات لباس ايله كيمشدر ٢٢ كندويه قاليچه‌لر ياپار وكيجوكى دلبند وارغوانى در ٢٣ قوجه‌سى ولايتك اختيارلرى ايله قپولرده اوتوردكن بلنمشدر ٢٤ بز ايشلر وصاتار وبازركانه قوشاقلر ويرر ٢٥ لباسى عزت وشهرتدر وكله‌جك كونه كولر ٢٦ آغزينى حكمت ايله آچار ومروت شرطى دلنده‌در ٢٧ كندو اوينك يوللرينى كوزدر تنبللك اتمكنى يمز ٢٨ اوغللرى قالقوب نه موقلو اكا ديرلر قوجه‌سى دخى قالقوب انى اوكر ٢٩ چوق قيزلر هنر كوستردبلر اما سن هپسنه غالب چقدك ٣٠ حسن يلاندر وكوزللك هبادر ربدن قورقان عورت مدوحه اولاجقدر ٣١ اكا كندو اللرينك يمشندن ويرك انك عمللرى انى قپولرده مدح ايتسونلر

واعظ

اوّلكى باب

١ اورشليم ملكى داودك اوغلى واعظك كلامى در ٢ باطللقلرك باطللغى واعظ ديدى باطللقلرك باطللغى جمله‌سى باطللق در ٣ نه فائده واردر انسانه جمله چالشدوغندن كه كونش آلتنده چالشور ٤ دور كيدر دور كلور ير ايسه ابدا طورر ٥ وكونش طوغار وكونش باتر وطوغار يرينه اوزنوب چكلور ٦ جنوبه كيدر وشماله طولاشر روزكار طولاشه طولاشه كيدر وكندو دورانلرينه روزكار دونر ٧ جميع ايرماقلر دكزه كيدرلر ودكز طولمز ايرماقلر كلدكلرى يردن تكرار اورايه كيتمك ايچون دونرلر ٨ هر شى زحمت ايله

طولودر انسان تعبیره قادر دکلدر کوز کورمکدن طویمز وقولاق ایشتمکدن مملو اولماز ٩ اولمش ینه اولاجقدر
وایشلنمش ینه ایشلنهجکدر هیچ کونشك آلتنده یکی نسنه یوقدر ١٠ بر نسنه واری که آنك خصوصنده
دینله که بوکا باق بو یکی در بزدن اول اولان دورانلرده اولمشدر ١١ اولکیلرك ذکری یوقدر صکره کیلرك دخی
صکره دن اولانلرك قاتنده ذکری اولمیاجقدر ١٢ بن واعظ اورشلیمده اسرائیل اوزرینه ملك ایکن ١٣ کوك آلتنده
جمله اولنه‌گلنی حکمت ایله تفتیش وتفحص ایتمکه کوکلمی ویرمش ایدم بو فنا شغلی الله بنی آدمه
ویرمشدر که انکا مشغول اولالر ١٤ بن بو کونشك آلتنده اولمش جمله افعالی کوردم واشته جمله‌سی باطللق
وجان جفاسیدر ١٥ اکری اولان طوغرلنمز ونقصانلقلر صایلمز ١٦ بن قلبمده سویلیوب دیر ایدم که
اشته بن معظم اولدم واورشلیمده بندن اول اولانلردن زیاده حکمتی آرتردم وبنم قلبم چوق حکمت
ومعرفت کورمشدر ١٧ وحکمتی ودخی دیوانه‌لکی وسفاهتی بلمك ایچون کوکلمی ویردم وبلدمکه بو دخی
جان جفاسیدر ١٨ زیرا چوق حکمتده چوق غضب وار ومعرفتی آرتران دردی آرتررر ۞

● ایکنجی باب

١ بن قلبمده دیدم که کل ایمدی بن سنی تنعم ایله امتحان ایده‌یم وایولك صفاسنی سوره‌سن
واشته بو دخی باطللقدر ٢ کولشه دیوانه‌سن وسروره بو نه ایشلر دیدم ٣ قلبمده تأمل ایتدم که
بشریتمی شرابه چکدره‌یم وقلبمی حکمت ایله ارشاد ایدوب دیوانه‌لکی دخی طوتایم تا کوك آلتنده جمله
عمرلری ایامنده ایشلین بنی آدمك خیری نه‌در کوره‌جه‌یه‌دك ٤ بیك بیوك ایشلر ایتدم کندومه اولر
یاپدم وکندومه باغلر دکدم ٥ کندومه باغچه‌لر وفردوسلر یاپدم وانلرده جمله میوه‌لرك آغاجلرینی
دکدم ٦ کندومه صو حوضلری یاپدم که انلردن آغاجلر ایله غرس اولنان اورمانی صواره‌ایم ٧ قوللر
وجاریه‌لر ایدیندم وقول اوغللرم وار ایدی واورشلیمده بندن اول اولانلردن زیاده صغر وقیون ملکم
دخی وار ایدی ٨ کندومه کمش والتون وملکلرك وولایتلرك نفاوتلرینی یغدم کندومه ار خواننده‌لری
وعورت خواننده‌لری وبنی آدمك ذوقلرینی یك آهنك وچند آهنك موسیقیی ایدیندم ٩ وبندن اول
اورشلیمده اولانلردن زیاده معظم اولدم وازدیاد بولدم هم حکمتم یانمده طورردی ١٠ هر نه که کوزلرم
استدی ایسه انلره منع ایتمدم وجمله فرحدن قلبمی آلیقومادم زیرا قلبم هر ایشمدن فرحلندی وجمله
زحمتمدن حصه‌م بو ایدی ١١ وبن اللرمك یاپدوغی جمله عمللره وایشلمکده چکدوکم زحمته نظر ایتدم
واشته همی باطللق وجان جفاسی درهم کونش آلتنده آصلا منفعت یوقدر ١٢ وبن نظر ایتدم که حکمتی
ودیوانه‌لکی وسفاهتی کوره‌یم زیرا ملکدن صکره کلن آدم نه ایشلیه بلور که غیریلر چوقدن ایشلمش
اولمدیلر ١٣ وکوردم که حکمت دیوانه‌لکدن انفعدر آیدنلق قرانکلقدن انفع اولدوغی کبی ١٤ حکیمك
کوزلری باشنده در دیوانه ایسه ظلماتده کزر ودخی بلدمکه جمله انلره بر واقعه واقع اولور ١٥ بونك

ایچون بن قلبمده دیدمکه چون دیوانه‌یه واقع اولان بکا ده واقع اولور بن او زمان نیچون زیاده حکیم
اولدم ایمدی قلبمده دیدمکه بو دخی باطللق در ١٦ زیرا حکیمك و دیوانه‌نك ذکری دایم اولماز چون
کله‌جك کونلرده هر نسنه اونودلسه کرك و نیجه حکیم دیوانه کبی اولسه کرك ١٧ آنك ایچون بن
بو حیاته بغض ایتدم زیرا کونش آلتنده ایشلنن ایش بکا فنا کورندی چون هر نسنه باطللق و جان
جفاسیدر ١٨ و دخی بن کونش آلتنده امك چکدوکم جمله امکمه بغض ایتدم زیرا انی بندنصکره اولاجق
آدمه قوسم کرك ١٩ و حکیممی یا دیوانه‌می اولور کیم بلور بنده‌ده امك چکدوکم و انکله کونش آلتنده
حکیم اولدوغم جمله امکمه مسلط اولور بو دخی باطللقدر ٢٠ ایمدی کونش آلتنده امك چکدوکم جمله
امکدن قلبمی مأیوس ایتمکه رجوع ایتدم ٢١ زیرا آدم واردرکه انك امکی حکمت و معرفت و استقامت ایله
اولور و اول شیده امك چکمین آدمه حصه‌سنی آلیقور بو دخی باطللق و چوق درددر ٢٢ زیرا جمله زحمتی
و قلبنك بلاسی ایچون اول آدمه نه اولورکه کونش آلتنده زحمت چکدی ٢٣ چون انك جمله کونلری
المللر و امکی زحمتدر کیجه‌ده بیله قلبی راحت ایتمز بو دخی باطللق در ٢٤ آدمه ایو دکلمی که ییه و ایچه
و کندو زحمتندن جاننه صفا کوستره بونیده بن کوردم که اللهك الندن اولور ٢٥ زیرا بندن زیاده کیم
ییه بلور وکیم صفا سوره بلور ٢٦ چون الله حضورنده ایو اولان آدمه حکمت و معرفت و فرح ویرر
اما کناهکاره امك ویرر که دوشره و ییغه اللهك حضورنده ایو اولانه ویرمك ایچون بو دخی باطللق
و جان جفاسیدر ۞

اوچنجی باب

١ هر نسنه‌یه زمان و هر مراده کوك آلتنده وقت واردر ٢ طوغمه‌نك وقتی و اولمه‌نك وقتی دکمه‌نك
وقتی و دکلش اولانی قوپارمه‌نك وقتی وار ٣ اولدرمه‌نك وقتی و اوکلدرمه‌نك وقتی یقمه‌نك وقتی و یاپمه‌نك
وقتی وار ٤ آغلامه‌نك وقتی و کولمه‌نك وقتی وار یاس چکمه‌نك وقتی و رقص ایتمه‌نك وقتی وار ٥ طاشلری
طاغتمه‌نك وقتی و طاشلری دوشرمه‌نك وقتی قوجمه‌نك وقتی و قوجمقدن اوزاق اولمه‌نك وقتی وار ٦ آرامه‌نك
وقتی و یاوقلمه‌نك وقتی صقلمه‌نك وقتی و براقمه‌نك وقتی وار ٧ یرتمه‌نك وقتی و دیکمه‌نك وقتی سکوت ایتمه‌نك
وقتی و سویلمه‌نك وقتی وار ٨ سومه‌نك وقتی و بغض ایتمه‌نك وقتی جنکك وقتی و صلحك وقتی وار
٩ شول زحمت چکدوکندن ایشلینه فائده نه‌در ١٠ الله بنی آدمه ویردوکی شغلی کوردم که انکله
اشتغال ایدرلر ١١ هر شیئی وقتی ایله کوزل ایتدی بلکه انسانك قلبنه دنیایی دخی قودی الا الله ایتداءدن
آخره‌دك ایشلدوکی عملی بولامز ١٢ بلدم که انلره شن اولمقدن و عمرنده ایولك ایتمکدن غیری خیر
یوقدر ١٣ و دخی که هر آدم ییوب ایچه و جمله امکندن صفا ایلیه بو اللهك ویرکوسی در ١٤ بلدم که
اللهك جمله یاپدوغی دائما اولور اکا بر نسنه ضم و اندن نقص ایتمك ممکن دکل و الله انلری ایتدی که

حضورندن قورقه‌لر ١٥ اولمش نسنه شمدی واردر و اولاجق دخی آرتق اولمشدر و کچمشی الله آرار ١٦ و دخی
بن کنش آلتنده کوردم که حکمك یرنده ظلم و عدالتك یرنده عدالتسزلك وار ١٧ و قلبمده دیدمکه
الله عادله و ظالمه حکم ایده‌جکدر زیرا هر مراده و جمله عمله اوراده وقت وار ١٨ بنی آدم حالنك
حقنه بن قلبمده دیدمکه الله انلری تجربه ایده‌جك و انلر کوره‌جکلر که کندولر بهیمه‌لر کبی درلر
١٩ زیرا بنی آدمه واقع و بهیمه‌یه واقع اولان بر واقعه‌در بریسی اولدوکی کبی او بری دخی بویله اولور
و جمله‌سنه نفس بردر و انسانه بهیمه‌دن زیاده فضیلت یوقدر زیرا همپ باطللقدر ٢٠ هپسی بر یره کیدر
هپسی طپراقدن اولدی و هپسی طپراغه دونر ٢١ کیم بلور بنی آدمك روحی یوقرویه‌می چقر یا بهیمه‌نك
روحی یر آلتنه‌می انر ٢٢ ایمدی کوردم که غیری خیر یوق الا که انسان کندو ایشلری ایله شن اولا
زیرا انك نصیبی او در و انی کندودنصکره کله‌جکی کورمکه کیم کتورر ۞

دردنجی باب

١ و بن دونوب کنش آلتنده اولان جمله ظلملری کوردم و اشته مظلوملرك کوز یاشلری که انلرك
تسلیجیسی یوقدر و انلره ظلم ایدنلرك النده قوت اولوب انلره تسلیجی یوقدر ٢ ایمدی بن آرتق اولمش
میتلری شمدیه‌دك یاشایان دیریلردن زیاده اوکدم ٣ و ایکیسندن دخی اولی اول درکه دخی شمدیه‌دك
وجوده کلممشدر زیرا کنش آلتنده اولان فسادی کورممشدر ٤ و دخی بن کوردم که انسان هر امکی
ایچون و هر طوغرو عملی ایچون قوکشوسندن حسدلنمشدر بو دخی باطللق و جان جفاسیدر ٥ دیوانه
اللرینی بوکر و کندو اتنی ییوب دیرکه ٦ امك ایله و جان جفاسیله اولان ایکی آوجك طولوسندن
راحت ایله اولان بر ال طولوسی اولیدر ٧ اندن بن دونوب کنش آلتنده بر باطللق دخی کوردم ٨ بر
کشی وارکه انك ایکنجیسی یوقدر نه اوغلی نه قرنداشی وار ینه‌ده زحمتنك نهایتی یوق و دخی کوزی
مال ایله طویماز بن کیمك ایچون چالشرم و جانمی صفادن محروم ایدرم دیمز بو دخی باطللق و بد کاردر
٩ ایکی بردن اولیدر زیرا انلره امکی ایچون ایو اجرت وار ١٠ چون بری دوشر ایسه او بری یولداشنی
قالدرر و وای بره زیرا دوشر ایسه ایکنجی یوقدر که انی قالدره ١١ و دخی ایکی کشی بر برده یاتورلر ایسه
اسنورلر بر ایسه نیجه اسنه بلور ١٢ و بر یکسه برینه کوج ایدرسه ایکی کشی قرشو طوره بلورلر و اوچ
قات ایپلك تیز قرلمز ١٣ بر فقیر و حکیم اوغلان قوجه و سفیه ملکدن یکدرکه بو آرتق نصیحت آلمق
بلمز ١٤ چون بعضی زندانندن چقدی که ملك اولا و بعضی مملکده طوغوب فقیر اولور ١٥ کنش آلتنده
کزن جمله یاشایانلری کوردم که انك یرینه ملك اولاجق ایکنجی اوغلانه اویارلر ١٦ جمله قوم یعنی
جمله انلرك سلفلری بی نهایه در و خلفلر دخی اندن سوینمیه‌لر زیرا بو دخی باطللق و جان جفاسیدر

١٧ بیت اللهه واردوغکده آیاغکی کوزت و دیوانه‌لرك قربانینی ویرمکدن ایسه دکلمکه یقین اول زیرا انلر
کملك ایتدکلرینی دویمازلـــــــــــــــــــر ☆

بشنجی باب

١ آغزکله عجله ایتمه و اللهك اوکنده کلام چقارمغه قلبك ایومسون زیرا الله کوکده در سن ایسه
یر اوزرنده سن انك ایچون سوزلرك آز اولسون ٢ زیرا اشغال چوقلغندن اویقو و کلامك کثرتندن دلی
آواز کلور ٣ اللهه بر آداق آدادك ایسه انی ادا ایتمکده تأخیر ایتمه زیرا دلیلردن راضی دکلدر هر نه
آدارسك ادا ایله ٤ آدایوب ادا ایتمکدن ایسه آداممق دها ایودر ٥ بدنکه کناه ایتدرمك ایچون
آغزکه رخصت ویرمه و ملکك اوکنده خطا ایمش دیمه نه دیو سنك سوزك ایچون الله اویکه‌لنسون
الرکك عملنی بوزا ٦ نیچه که دوشلرك چوقلغنده باطللقلر وار ایسه چوق سوزلرده دخی بویله در اما
سن اللهدن قورق ٧ اکر فقیرك چکدوکی ظلمی و حکم و عدالتك نقصینی ولایتده کورسك بو نسنه‌دن
تعجب ایتمه زیرا یوجه‌نك اوزرینه یوجه وار که کوزدر بلکه انلرك اوزرینه دخی یوجه‌لر وار ٨ و یرك
فائده‌سی هپسندن آرتقدر ملکه تارلادن خدمت اولنـــور ٩ کمشی سون کمشدن طویماز و کثرتی سون
محصولسزدر بو دخی باطللقدر ١٠ رزق چوق اولنجه انلری ییینلر دخی چوغالور ایمدی صاحبینه نه فائده‌سی وار
کوزلرینك کوردوکندن غیری ١١ رنجبرك اویقوسی طاتلودر اسکر آز اسکر چوق ییسون اما مالدارك
طوقلغی انی اویومغه قومـاز ١٢ بر یرامز درد وار که کنش آلتنده کوردم صاحبنه بلا ایچون صقلانمش مال
١٣ و اول مال یرامز کار ایله ضایع اولور و اوغلی تولید ایلسه انك النده زاد یوق ١٤ آناسنك قارنندن
نیجه که چقدی ایسه چیلاق دونر و کلدوکی کبی کیدر و کندو زحتندن الیله الدجك بر نسنه کوترمز
١٥ بو دخی بر یرامز درد نیجه که کلدی ایسه بویله کیدر روزکاره چالشدوغندن اکا نه فائده وار
١٦ و دخی عمرینك جمله کونلرنده قرانکلقده نیجه غم و خسته‌لك و حدت ایله یمش اولا ١٧ اشته بنم ایو
کوردوکم بو که یمك و ایچمك و اللّه اکا ویردوکی جمیع عمر کونلرنده کنش آلتنده کندو چالشدوغی
جمله زحتندن خوشنودلق کورمك کوزلدر زیرا انك نصیبی بودر ١٨ و دخی چون الله جمله انسانه مال
و رزق ویرمشدر اکا دخی انلردن یمك ایچون و کندو زحتندن سونوب کندو نصیبنی آلمق ایچون قدرت
ویرمشدر بو اللّهك ویرکوسیدر ١٩ زیرا اوله کمسه عمرینك کونلرینی چوق آکماز چون قلبنك شنلکی
ایچون الله اکا اجابت ایـــــــــــــــــــدر ☆

آلتنجی باب

١ کنش آلتنده کوردوکم بر یرامزلق واردر و انسانده چوق اولور ٢ آدم وار که الله اکا مال و رزق

وعزت ویردی و هر نه‌یی آرزو لدیسه جاننه بر شی اکسك دکل ایدی اما الله انكا انلردن یمك ایچون
قدرت ویرمیش ایدی بلكه انلری یبانجی كیشی یر بو دخی باطللق و یرامز درد در ٣ بر آدم یوز اولاد
تولید ایدرسه و چوق ییللر یاشاسه و ییللرینك كونلری چوق اولسه و جانی ایولكدن طویماز ایسه هم انكا
قبر اولمزسه دیرم كه دوشك اندن اولیدر ٤ زیرا هبایه كلدی و ظلماته كیدر هم آدی ظلمات ایله اورتلور
٥ و كنشی كورمیوب بلمدی ایسه‌ده او برندن زیاده راحتی وار ٦ كه ایكی بیك ییل یاشاسه و خوشلق
كورمسه انكا نه فائده وار جمله‌سی بر یره كیتمزلرمی ٧ انسانك جمله زحمتی بوغاز ایچوندر ینه‌ده جان
طویماز ٨ زیرا حكیمك دیوانه اوزرینه زیاده نه‌سی وار دیریلرك اوكنده كزمكدن عارف فقیره نه فائده
٩ كوكلك وارشندن كوز ایله كورمك یكدر بو دخی باطللق و جان جفاسیدر ١٠ اولان نسنه‌نك آدی آرتیق معلومدر
و آدم ایدوكی بلندی هم كندودن قوتلو اولان ایله دعوی ایتمكه قادر دكلدر ١١ اشیا چوق اولنجه
باطللق آرتار و آدمه نه فائده وار ١٢ زیرا كیم بلور اول كه عمرده انسانه یرار باطللغنك عمری كونلرنده
كه انلری كولكه كبی چكر و اندنصكره كنش آلتنده نه اولاجغنی انسانه كیم بلدرر ۞

یدنجی باب

١ صالح نام انسانه ایو یاغدن و اولم كونی طوغدوغی كوندن یكدر ٢ ضیافت اوینه كیتمكدن ماتم
اوینه كیتمك یكدر زیرا بو هر آدمك صوكی در و دیری اولان انی خاطرینه قور ٣ كولمكدن قساوت یكدر
زیرا یوزك غمیله قلب خوش اولور ٤ حكیملرك قلبی ماتم اونده و دیوانه‌لرك قلبی شنلك اونده‌در
٥ دیوانه‌لرك تسركیسنی دكلمكدن ایسه حكیمك آزارینی دكلمك یكدر ٦ زیرا طنجره آلتنده دیكنلرك
صداسی نیجه ایسه دیوانه‌لرك كولشی دخی بویله در بو دخی باطللق در ٧ تحقیق ظلم حكیمی دیوانسه
ایدر و ویركو عقلی ضایع ایدر ٨ بر نسنه‌نك صوكی ابتداسندن یكدر و صبرلو روح مغرور روحدن
یكدر ٩ جانكده طارلمغه ایومه زیرا غضب دیوانه‌لرك قوینده قرار ایدر ١٠ نه‌دن اولدیكه اولكی
كونلر بونلردن ایو ایدیلر دیمه زیرا بو خصوصده حكمت ایله صورمزسن ١١ حكمت میراث ایله ایودر
و آنك ایله كنشی كورنلرك فائده‌سی وار ١٢ زیرا حكمت بر كولكه در آقچه دخی بر كولكه در اما حكمتی
بلمك افضل در كه صاحبنی یاشادر ١٣ اللهك ایشنه باق زیرا انك اكری ایتدوكنی كیم طوغرلتمغه
قادر اولا بلور ١٤ ایولك كوننده ایولكده اول و كملك كوننده تأمل ایله بونی دخی الله بر برینك مقابله‌سنده
ایتدی تاكه بر آدم كندودنصكره بر نسنه بولمیه ١٥ باطللغمك كونلرنده هپ كوردم و صالح وار كه
كندو صلاحیتی ایله هلاك اولور و یرامز وار كه كندو یرامزلغی ایله كونلرینی اوزادر ١٦ افراط ایله صالح
اولمه و لازم اولاندن زیاده حكیم اولمه زیرا نیچون متحیر اولاسن ١٧ افراط ایله یرامز اولمه و احمق اولمه زیرا
نیچون وقتكسز اولاسن ١٨ ایو در كه شونی یاپیشاسن و بوندن دخی الكی كیرو چكمیه‌سن زیرا اللهدن

قورقان بو جميعسندن چقاجقدر ۱۹ حكمت حكيمه قوت ويرر شهرده اولدقلری متسلطلردن زياده ۲۰ تحقيق يرده صالح يوقدر كه ايولك ايليه وكناه ايتميه ۲۱ وجمله سويلنن سوزلره كوكلكی ويرمه كه سكا سوكن قولكی ايشتميه‌سن ۲۲ زيرا نيجه كره قلبك بلور كه سن دخی غيريلره سوكدك ۲۳ بو جمله‌يی حكمت ايله تجربه ايدوب ديدمكه حكيم اولورم اما حكمت بندن ايراقدر ۲۴ اوزاقده وپك دريك اولان نسنه‌يی كيم انی بولور ۲۵ بن قلبم ايله دوندم كه حكمتی وعقلی بله‌يم وامتحان ايله‌يم وآرايام وديوانه‌لكك يرامزلغنی وجنونك احمقلغنی دخی بله‌يم ۲۶ وبر شی بولدم كه اولمدن آجی‌در يعنی اول قاری كه انك قلبنده آغلر ودوزاقلر واللرنده كندلر وار اللهك حضورنده ايو اولان اندن قورتلور كناهكار ايسه انكا طوتله ۲۷ واعظ دير كه باق بر بريتك حسابنی بولمق ايچون آرايوب بونی بولدم ۲۸ كه جانم دخی آرايور وبولمدم بيكدن بر طوغرو آدم بولدم اما اول جمله‌لرده بر طوغرو قاری بولمدم ۲۹ باق همان بونی بولدم كه الله آدمی طوغرو يراتدی انلر ايسه چوق حسابلر آراديلر ❀

سكزنجی باب

۱ حكيم كبی كيم وار وشيئك تفسيرينی كيم بلور انسانك حكمتی انك يوزينه ضيا ويرر ومعوزينك يكلكی دكيشلور ۲ بن سكا نصيحت ايدرمكه ملكك امرينی كوزده‌سن الله ايله اولان يمينك وجهی اوزره ۳ انك حضورندن كيتمكه ايومه يرامزلقده طورمه زيرا هر نه دلرسه ايدر ۴ ملكك سوزی اولدوغی يرده قوت وار انكا كيم ديه بلور كه نه ايشلرسن ۵ امری كوزدن كم نسنه‌يی دويماز حكيمك قلبی هم وقتی هم اركانی بلور ۶ زيرا هر مراده وقت وحكم وار اما انسانك اوزرنده دردی چوقدر ۷ چون نه اولاجغی بلمز ونه زمان اولاجغی انكا كيم ديويرر ۸ روحه مسلط آدم يوق كه روحی آليقويه واولم كوننه سلطنتی يوقدر هم جنكده قوبويرش يوق نه يرامزلق كندو صاحبنی قورتارر ۹ بونی هپ كوردم وكنش آلتنده اولنان جمله ايشه كوكلمی ويردم وزمان كوردم كه آدم آدمه كندو بلاسی ايچون مسلط اولور ۱۰ واو زمان كوردم كه ظالملر كومولمش وكيتمش ايديلر وقدس يرندن چقديلر هم اول طوغرولق ايتدكلری شهرده اونودلديلر بو دخی باطللقدر ۱۱ چون بد فعل ايچون تيز حكم اولنماز انك ايچون بنی آدمك قلبی ايچلرنده كملك ايتمك استكله طولودر ۱۲ اگرچه كناهكار يوز كره يرامزلق ايدرسه‌ده وانكا كونلر اوزانورسه يينه بن بلورم كه اللهدن قورقانلره خير اولا كه انك حضورندن قورقارلر ۱۳ ويرامزه خير اولميه نه كونلرينی اوزاده الا كولكه كبی كچه چون اللهك حضورندن قورقماز ۱۴ ير اوزرنده اولور بر باطللق دخی وار صالحلر بولنور كه انلره طالحلرك ايشلدوكی ايشنه كوره اصابت اولنور وطالحلر بولنور كه انلره صالحلك ايشلدوكی ايشنه كوره اصابت اولنور وديدمكه بو دخی باطللقدر ۱۵ ايمدی سروری اوكدم كه كنش آلتنده انسانه يمكدن ايچمكدن وشن اولمقدن اولی نسنه يوقدر

زیرا گُندُو زَحْمَتِنْدَه اکا بُو مُلاصِق اُولُور شُول جُمْلَه عُمْرِینُكْ كُونْلَرِنْدَه كه الله كُنَش آلْتِنْدَه اکا وِیرمِشْدُر
۱۶ حِكْمَتی بِلْمَكَه وَیَر اُوزَرِنْدَه اُولَان اَشْغَالی كُورْمَكَه كُوكْلُمی وِیرْدُوكُم زَمَان گَرْچِه كه هَم كُونْدُز هَم كیجَه
اِنْسَان گَنْدُو كُوزْلَرِینُكْ اُویْقُوسِنی كُورْمَز ۱۷ اللّٰهُكْ جُمْلَه اِیشِنی كُورْدُم كه كُنَش آلْتِنْدَه اِیشْلَنْدُوكی
اِیشْلَری اِنْسَان بُولْمَغَه قَادِر دَكُلْدُر كه اَنُكْ اِیچُون اِنْسَان آرَامَغَه چَالِشُور وَ بُولَامَز وَ اَكَر حَكِیم دَخِی
بِلَه‌یِم دِیر اِیسَه بُولْمَغَه قَادِر اُولْـــــــــــمَاز ۞

طُقُوزُنْجی بَاب

۱ زیرا بُونی هَپ بَن خَاطِرِمَه قُودُم بُو جُمْلَه‌یی بَیَان اِیتْمَك اِیچُون كه صُلَحَا وَ حُكَمَا وَ اَنْلَرُكْ فِعْلَری
اللّٰهُكْ اَلِنْدَه‌دُر آدَم هَم مُحَبَّتی هَم بُغْضی بِلْمَز جُمْلَه‌سی اُوكْلَرِنْدَه‌دُر ۲ جُمْلَه شَیْلَر جُمْلَه‌لَرَه بَرَابَر وَاقِع دُر
صَالِحَه وَ طَالِحَه وَاقِع بِر دُر اَیُویَه وَ طَاهِرَه وَ نَجِسَه ذَبْح اِیدَنَه وَ ذَبْح اِیتْمَیَنَه اَیُویَه نِیجَه اِیسَه كُنَاهكَارَه
بُویلَه‌دُر یَمِین اِیدَنَه وَ یَمِینْدَن قُورْقَیَانَه دَخِی هَپ بِر حَال اُولُور ۳ كُنَش آلْتِنْدَه اُولَان جُمْلَه‌لَرُكْ آرَاسِنْدَه
یَرَامَز بُو دُر كه جُمْلَه‌لَرَه وَاقِع بِر دُر وَ دَخِی كه بَنِی آدَمُكْ قَلْبی یَرَامَزْلِق اِیلَه طُولُو دُر وَ حَیَاتْلَرِنْدَه اَنْلَرُكْ
قَلْبِنْدَه دِیوَانَه‌لِك اُولُوب اَنْدَن صُكْرَه اُولُولَرَه كِیدَرْلَر ۴ زیرا مُخْتَار اُولَان كیمْدُر عُمْرْدَه اُولَانْلَرُكْ جُمْلَه‌لَرِنْدَه
اُمِید وَار چُون دِیرِی كُوپَك اُولُو آرْسْلَانْدَن یَكْدُر ۵ زیرا دِیرِیلَر اُولَجَكْلَرِینی بِلُورْلَر اُولُولَر اِیسَه بِر شَی
بِلْمَزْلَر وَ آرْتِق اَنْلَرَه اُجْرَت یُوق زیرا اَنْلَرُكْ ذِكْری اُونُدُلْدی ۶ هَم اَنْلَرُكْ مُحَبَّتی وَ اَنْلَرُكْ بُغْضی وَ اَنْلَرُكْ
حَسَدی ضَایِع اُولْدی وَ كُنَش آلْتِنْدَه اُولَانُكْ جُمْلَه‌سِنْدَه اَنْلَرُكْ آرْتِق هِیچ حِصَّه‌سی یُوقْدُر ۷ وَار اَتْمَكْكی
سُرُور اِیلَه یَه وَ شَرَابِكی خُوش كُوكُل اِیلَه اِیچ چُون الله اِیشْلَرُكْدَن رَاضی اُولْــدی ۸ هَر وَقْت
اَثْوَابْلَرُكْ آق اُولَا وَ بَاشُكْ اُوزَرِنْدَه یَاغ اَكْسِك اُولْمَاسُون ۹ سَودُوكُكْ عَورَت اِیلَه عُمْر كُور بَاطِلْلِغُكُكْ
عُمْری جُمْلَه كُونْلَرِنْدَه كه كُنَش آلْتِنْدَه بَاطِلْلِغُكُكْ جُمْلَه كُونْلَرِنْدَه سَكَا الله وِیرْمِشْدُر زیرا عُمْرْدَه وَ كُنَش
آلْتِنْدَه اِیشْلَدُوكُكْ زَحْمَتْكْدَن نَصِیبُكْ بُو دُر ۱۰ اَلُكْ هَر نَه كه اِیشْلَیَجَك بُولُورسَه قُدْرَتُكْ‌جَه اِیشْلَه زیرا
وَارْدُوغُكْ مَزَارْدَه نَه اِیش نَه فِكْر نَه مَعْرِفَت نَه حِكْمَت وَار ۱۱ دُونْدُم وَ كُنَش آلْتِنْدَه كُورْدُم كه
یُوكُرُكْلَرُكْ سَكِرْدِشی اَلْلَرِنْدَه دَكُلْدُر وَ جَنْك زُورْبَازْلَرُكْ وَ اَتْمَك حَكِیمْلَرُكْ وَ مَال عَقِلْلُولَرُكْ وَ مُرُوَّت عَارِفْلَرُكْ
اَلْلَرِنْدَه دَكُلْدُر اَنْجَق وَقْت وَ اِتِّفَاق جُمْلَه‌لَرَه وَاقِعْدُر ۱۲ زیرا اِنْسَان كَنْدُو وَقْتِنی بِلْمَز نِیجَه كه یَرَامَز آغَه
طُوتُلَان بَالِقْلَر طُوتُلُورْلَر اِیسَه وَ طُوزَاغَه طُوتُلَان قُوشْلَر نِیجَه اِیسَه بَنِی آدَم دَخِی بُویلَه اُوزَرْلَرِینَه آكْسِزْدَن
دُوشْدُوكی یَرَامَز زَمَانْدَه طُوتُلُورْلَر ۱۳ كُنَش آلْتِنْدَه بُو حِكْمَتی دَخِی كُورْدُم كه قَاتُمْدَه بُیُوكْدُر ۱۴ بِر كُوچُك
شَهر وَار اِیدی وَ اِیچِنْدَه اُولَان آدَم آز وَ بِر عَظِیم مَلِك اُوزَرِینَه كَلُوب اَنی قُوشَاتْدی وَ قَرْشُوسِنَه بُیُوك مَتْرَسْلَر
قُورْدی ۱۵ وَ اِیچِنْدَه بِر فَقِیر حَكِیم بُولُنْدی وَ اُول شَهْری كَنْدُو حِكْمَتی اِیلَه قُورْتَارْدی وَ اُول فَقِیــر آدَمی
بِكَسَه آكْمَادی ۱۶ اُو زَمَان بَن دِیدُم كه حِكْمَت قُوَّتْدَن یَكْدُر اَكَرْچِه فَقِیرُكْ حِكْمَتی مَحْقُور اُولُوب اَنُكْ

سوزلری اِستماع اولنمادی ایسه‌ده ١٧ حکیملرك سوزلری رفاهیّت ایله دیکلنور دلیلر آراسنده سلطانك
چاغرشندن زیاده ١٨ حکمت جنك آلاتلرندن یکدر امّا بر کناهکار چوق خیری ضایع ایدر ۞

اوننجی باب

١ نیجه که اولمش سیککلر عطّارك یاغنی قنا قوقودوب قیناتدیرلر ایسه بویله دخی بر آز حماقت حکمتك
وعزّتك قیمتنی قنا قوقوتر ٢ حکیمك قلبی صاغنده و دیوانه‌نك قلبی صولنده‌در ٣ وهم احمق یولده
کیتدکده انك قلبی اکسلور وهر کسه ایچون دیر که احمقدر ٤ اکر سلطانك سنك اوزرکه غضب
ایله چقرسه کندو یرکی براقمه زیرا ملایمت چوق کناهلری تسکین ایلر ٥ کونش التنده کوردوکم بر برامزلق
وار که سلطانك حضورندن صادر اولان خطایه بکزر ٦ عظیم یوجه‌لکلرده احمقلق قونلور ومالدارلر آلچقده
اوتورورلر ٧ قوللری آتلر اوزرنده و بکلری قوللرکبی بر اوزرنده یایان یورور کوردم ٨ چقوری قازان ایچنه دوشر و چتی
یقانی ییلان اصرر ٩ طاشلری قالدران انلر ایله المّلو اولور و اودون یاران اندن مخاطره چکر ١٠ اکر دمیر
کند ایسه و کسکینلکه بلنمز ایسه بنده‌ده کسن انی قوّتلنه‌در تحقیق حکمت هدایت ایتمك ایچون فضیلتلودر
١١ اکر افسون اوقنمدن ییلان اصررسه دل صاحبنه هیچ فضیلت یوق ١٢ حکیم آغزینك سوزلری
لطفدر امّا دیوانه کندوی دوداقلری ایله هلاك ایدر ١٣ آغزی سوزلرینك ابتداسی حماقت و آغزینك
صوکی برامز دیوانه‌لکدر ١٤ اکرچه دیوانه سوزی چوغالدر ایسه بنده‌ده انسان اولاجغی بلمز و اندنصکره نه
اولاجغنی اکا کیم دیویره بلور ١٥ احمقلرك زحمتی انلری اوصاندرر که شهره کیتمکه یولی بلمزلر
١٦ وای سکا ای ولایت که ملکك اوغلان در و بکلرك صباحدن یرلر ١٧ نه موتلو سکا ای ولایت که
ملکك اشرف زاده‌در و بکلرك قوّت ایچون ارتاش ایچون دکل وقتی ایله یرلر ١٨ ایکی الك تنبللکی ایچون
چاتی یقلور و اللرك کوشکلکندن او طملار ١٩ کلمك ایچون ضیافت یاپلور و شراب دیریلری مسرور ایدر
آقچه ایسه جمله‌یه جواب ویرر ٢٠ فکرکده بله ملکه بد دعا ایتمه و اوده‌کك خلوتنده زنکینه بد دعا
ایتمه زیرا هوانك قوشی اول آوازی کوتورر و قنادلر صاحبی اول سوزی دیویرر ۞

اون برنجی باب

١ اتمککی صو اوستنه صال زیرا نیجه ایّامدنصکره انی بولورسن ٢ یدی‌یه بلکه سکزه‌ده پای ویر
زیرا یر اوزرنده نه بلا اولاجغنی بلمزسن ٣ بلوتلر طولو ایکن یغموری یر اوزرینه دوکرلر و آغاج جنوبه
یا شماله طوغرو دوشرسه اوراده قالور ٤ روزکاری کوزدن هیچ اکمز و بلوتلره باقان هیچ بچمز ٥ نیجه که
سن روزکارك یولنی وکبه‌نك قارننده ممکلرك ترکیبنی بلمزسك بویله دخی هرشیئی ایشلین اللهك ایشنی
بلمزسن ٦ اکینکی صباح اك و آخشامده الکی بوش قومه زیرا بلمزسن قنغیسی ایو بوی اوی یا ایکیسی

برابر ایدیور ٧ کرچه آیدینلق کوزل نسنه‌در وکونشی کورمك کوزلره ایودر ٨ نهایت انسان دایم سرور
ایله نیجه ییل یاشایوب خاطرینه کتوررسه که قرانلغك کونلری چوق ایدی دویا که هر نه واقع
اولدی ایسه باطلــــــــــــــــــــــــــــــــق‌در ۞

اون ایکنجی باب

١ شن اول ای کنج یکیت کندو کنجلککده و یکیتلکك کونلرنده کوکلکی خوش طوت و کوکلکك
یولنجه هم کوزلرکك باقیشنجه سلوك ایله نهایت بل که بو جمله نسنه ایچون الله سنی حکمه کتوره‌جکدر
٢ و کوکلکدن رنجی قالدروب جسدکدن یمانلغی کیدر زیرا کنجلك و یکیتلك دخی باطللق‌در
٣ و کنجلککك ایامنده یمان کونلر کلمزدن اول و اول ییللر که انلرك ایچون بن انلردن حظ ایتمم دیه‌جك
کرك یتشمزدن اول سنی یرادانی ذکر ایله ٤ کونش و نور و آی و ییلدزلر قرانکلو اولمازدن اول و یغمورك
آردنجه بلوتلر دونمزدن اول ٥ اول کون که اوك بکجیلری دتریه‌لر و قوت صاحبلری بوکله‌لر و اوکدیجیلر
اکسلدکلری ایچون ایشدن قالالر و پنجره‌لردن باقانلر قرانکلو اولالر ٦ و سوقاقده قپولر قپانالر اوکدیجی
صداسنك نرملکندن و انسان قوشك اوتیشنه قلقه و ارلایشك قزلری آلچقلنسه ٧ و یوکسکدن قورقه‌لر
و یولده خوف ایده‌لر و بادم آغاجی چچکلنه و چکرکه آغرلنه و اشتاه بطال اولا زیرا انسان دایم کتدکی
اوینه کیدر و آغلایجیلر سوقاقده طولاشالر ٨ کمش رشته‌سی چکلمزدن و آلتون قمقمه‌سی قریلمزدن و دستی
چشمه یاننده پاره‌لنمزدن هم سارنجك اوزرنده دولاب کسر اولنمزدن ٩ و طپراق نیجه که ایدی ایسه یره
دونمزدن روح دخی انی ویرن اللهه عودت ایتمزدن اول ١٠ باطللق اوزره باطللق واعظ دیدی هپ باطللق‌در
١١ و واعظ زیاده حکیم اولنجه خلقه زیاده علمی تعلیم ایتدی و دکلتدی هم تفحص ایلیـــوب نیجـــه
امثاللر تألیف ایلدی ١٢ واعظ مقبول سوزلری بولمغه آرادی و یازلدوغی حق و صادق سوزلردر ١٣ حکمانك
سوزلری اوکندره‌لر و انلری جمع ایدن معلملر قاقلمش چویلر کبی‌در بر چوباندن ویرلمشلردر ١٤ ایمدی
اوغلم بونك زیاده‌سندن صاقن چوق کتابلر یاپمه‌نك نهایتی یوق و چوق اوقومق بشره زحمتدر ١٥ بو
جمله‌یی ایشتدککدنصکره نتیجهٔ کلام بو در که اللهدن قورق و انك امرلرینی حفظ ایله زیرا آدمك
جمله‌سی بودر ١٦ چون الله هر غیبی اکر خیری و اکر شری حکمه کتوره‌جکدر ۞

اُغنیهٔ آلاغانی

اَوّلکی باب

۱ سلیمانك اغنیهٔ الاغانی‌سیـــدر ۲ آغزینك بوسه‌لری ایله بنی بوس ایلسون زیرا محبّتك شرابدن
ایودر ۳ فایق یاغلرکك رایحه‌سندن اسمك دوکلمش یاغ کبی‌در انك ایچون قزلر سنی سورلر ۴ بنی چك
آردجه سکرده‌لم ملك بنی کندو اوده‌لری ایچنه کتوردی سونه‌لم وسنکله سرور ایلیه‌لم شرابدن زیاده
محبّتلرکی آکه‌لم طوغرولر سنی سورلر ۵ ای اورشلیمك قزلری بن قره یاغز ایم امّا کوزل قیدارك چادرلری
کبی وسلیمانك اوتاقلری کبی ۶ باقـاکزکه بن قره یاغز ایم زیرا کونش پرتولری بکا باقدی آنامك
اوغللری بکا قهرلندیلر بنی باغلرك بکجیسی ایتدیلر وبن بنم باغمی بکلمز ایدم ۷ دیویر بکا ای جانمك
سوکولوسی نره‌ده اوتلارسن واویلین سوریی نره‌ده یاتوررسن زیرا نیچون یولداشلرکك سوریلری یاننده
چادر قورار کبی اولایم ۸ ای عورتلرك اك کوزلی اگر بلمزسك اول سوریلرك ایزلرندن چق وچوبانلر
اوبالرینك یاننده اوغلاقلرکی کوت ۹ ای محبوبه‌م سنی فرعونك عربه‌لرنده‌کی قصراقلره تشبیه ایتدم
۱۰ یکاقلرك زنجیرلر آراسنده وبوینك دخی بوغمقلر آراسنده کوزلدر ۱۱ سکا آلتون زنجیرلری کمش نقطه‌لر
ایله یاپاجغیز ۱۲ ملك کندو مجلسنده ایکن ناردینم رایحه‌سنی ویرر ۱۳ بنم سوکولوم بکا مرّ صاقی‌نك
دمه‌سیدر کیجه ممه‌لرم آراسنده یاتاجقدر ۱۴ بنم سوکولوم بکا عین جدی باغلرنده بتن حنّا صالقمی
کبی‌در ۱۵ اشته سن کوزل سن ای محبوبه‌م اشته کوزل سن کوزلرك کوکرجن کوزلری کبی‌در ۱۶ اشته سن
کوزل سن ای محبوبم ونعیم سن دوشکمز دخی یشیل در ۱۷ اولرمزك مرتکلری ارز آغاجندن وطوانلرمز
سرولـــــــــــــــــــــــــــردن در ﴿

ایکنجی باب

۱ بن شارون کلی ودره‌لرك سوسنی ایم ۲ سوسن دیکنلر آراسنده نیجه ایسه بنم محبوبه‌م دخی قزلر
آراسنده بویله‌در ۳ آلمه آغاجی اورمان آغاجلری آراسنده نیجه ایسه محبوبم دخی اوغلانلر آراسنده
بویله‌در انك کولکه‌سنه حسرت چکدم والتنده اوتردم وانك یمشی دماغمه طاتلو ایدی ۴ بنی میخانه‌نك
ایچروسنه کتوردی وانك بیراغی اوزرمه محبّتدر ۵ بنی شیشه‌لر ایله طیاندرك بکا آلمه‌لر دوشه‌یك زیرا
محبّت خسته‌سی ایم ۶ صول الی باشمك آلتنده اولسون وصاغ الی بنی درآغوش ایلسون ۷ سزه یمیـنلر

ایله و صحرا کیکلری ایله یمین ویررم ای اورشلیم قزلری که اول محبوبه‌یی قالدرمیوب اویاندرمیه‌سز تا کندو
استینجه‌یه‌دك ٨ محبوبمك آوازینی ایشدرم اشته طاغلر اوزرنده صیچرایارق و بایرلرده سکه‌رك كلیور ٩ بنم
محبوبم کچی‌یه یا کیك یاوروسنه بکزر اشته بو دیوارمزك آردنده طورر پنجره‌لردن باقر کندویی قفسلردن
کوسترر ١٠ محبوبم بکا جواب ایدوب دیدیکه قالق محبوبه‌م کوزلم وار ١١ زیرا اشته قیش کچدی
یغمور واردی کتدی ١٢ یرده چچکلر کورنور ارلامه‌نك زمانی یتشدی و ولایتمزده قمرینك آوازی ایشدلدی
١٣ انجیر آغاجی طومروجقلرینی ویردی و آصمه‌لرك چچکلری خوش قوقویی ویردیلر قالق محبوبه‌م و کوزلم
وار ١٤ ای قیانك یارقلرنده یوکسك یرلرك غیبنده اولان کوکرجنم چهره‌کی بکا کوستر بکا آوازکی
دکلت زیرا سنك آوازك لذیذ و چهره‌ك کوزلدر ١٥ طوتك بزه دلکولری و کوچك دلکولری که باغلرمزر
قورقلندوغی زمان باغلری بوزارلر ١٦ محبوبم بنمدر بن دخی انك ایم سوسنلر آراسنده اوتلار ١٧ تا کون
باتیسی اسنجه‌یه‌دك و کولکه‌لر قاچنجه‌یه‌دك دون ای محبوبم و باتر طاغلرینك اوزرنده اولان کچی‌یه و کیك
یاوروسنه بکــــــــــــــــزر اول ۞

اوچنجی باب

١ جانمك سودوکنی کیجه‌لرده دوشکمده آرادم انی آرادم و بولمادم ٢ قالقایم ایمدی و شهرده سوقاقلرده
و چارشولرده طولاشوب جانمك سودوکنی آرایایم انی آرادم و بولمادم ٣ شهری طولاشان پاسبانلر بنی
بولدیلر جانمك سودوکنی هیچ کوردکزمی دیدم ٤ بر آز انلردن کچدوکم کبی جانمك سودوکنی بولدم
و انی طوتوب تا انی آنامك اوی ایچنه و والده‌مك اوده‌سی ایچنه کتورنجه‌یه‌دك قویویرمدم ٥ سزه کچیلر
ایله و صحرا کیکلری ایله یمین ویررم ای اورشلیم قزلری که اول محبوبه‌یی قالدرمیوب اویاندرمیه‌سز تا کندو
استینجه‌یه‌دك ٦ کیمدر بو بریه‌دن چقان دوتن دیرکلری کبی مر صافی و کوندلکله هم جمله عطار توزلری
ایله بخورلنمش ٧ اشته سلیمانك دوشکی انك اطرافنده اسرائیلك جبارلرندن التمش جبار ٨ جمله‌سی
قلیجه یاپشانلر جنکه اوکرنمش هر کسك قلیجی بودی اوزرنده کیجه‌ده‌کی قورقولر سببیله ٩ سلیمان ملك
کندویه لبنانك آغاجلرندن بر صفه یاپدی ١٠ انك دیرکلرینی کمشدن دوشمه‌سنی آلتوندن اورتوسنی
اسکرلتدن یاپدی ایچی اورشلیم قزلرینه محبت ایله دوشنمشکدر ١١ ای صهیون قزلری چقك و سلیمان ملکه
باقك شول تاج ایله که آناسی انا کویکولیکی کوننده و قلبنك سروری کوننده کیدردی ۞

دردنجی باب

١ اشته سن کوزلسن ای محبوبه‌م اشته کوزلسن کوزلرك طره‌لرکك آراسنده کوکرجن کوزلری کبیدر
صاچلرك کچیلر سوریسی کبی که جلعاد طاغنه چقرلر ٢ دیشلرك قیونلرك سوریسی کبی که یقندن

چقرلر كه جمله‌سى جفت طوغرانلر در و آرالرنده قصر يوقدر ٣ دوداقلرك اسكرلت ايپلكى كبى و سويلمكك
نازك قولاق توزيلرك طره‌لركك آراسنده انار پارچه‌سى كبى‌در ٤ بوينك داودك قله‌سى كبى‌دركه جبه‌خانه
ايچون ياپلمشدر و انده بيك قلقان جمله جبارلرك سپرلرى آصلمشدر ٥ ايكى ممه‌ك چيننك ايكى
جفت ياورولرى كبى‌دركه سوسنلر آراسنده اوتلانورلر ٦ تا كون باتيسى اسنجه‌يه‌دك و كولكه‌لر
قاچنجه‌يه‌دك مر صافينك طاغنه و كونلكك بايرينه وارايم ٧ بالجمله كوزلسن اى محبوبه‌م و سنده عيب يوقدر
٨ بنمله لبناندن اى عروسم لبناندن بنمله كل آمانه‌نك باشندن و سانير و حرمونك باشندن آرسلانلرك
اينلرندن و بپرلرك طاغلرندن باق ٩ قلبمى آلدك اى عروس قز قرنداشم كوزلركك بريسى ايله بوينكك
بندلركك بريسى ايله قلبمى آلدك ١٠ نه كوزلدر محبتلرك عروس قز قرنداشم محبتلرك شرابدن
و ياغلركك رايحه‌سى جمله بهارلردن نه قدر اولى‌در ١١ اى عروسم دوداقلرك بال طاملادير دلك آلتنده بال
و سود وار و اثوابكك رايحه‌سى لبنانك رايحه‌سى كبى در ١٢ قپالو باغچه‌در عروس قز قرنداشم قپانمش چشمه
مختوم چشمه‌در ١٣ فدانلرك انار فردوسى‌در لذيذ ميوه‌لر ايله حنالر و ناردينلر ايله ١٤ ناردين و زعفران
قصب الذريرة و دارچين جمله كونلك آغاجلرى ايله مر صافى و صبر جمله خاص بهارلر ايله ١٥ باغچه‌لرك
چشمه‌سى آب حياتك قيوسى و لبناندن آقان چايلرى ١٦ اويان شمال و كل جنوب بنم باغچه‌مده اس كه
بهارلرى آقوب كله محبوبم باغچه‌سنه كلسون و لذتلرينك يمشنى يسون ۞

بشنجى باب

١ باغچه‌مه كلدم اى عروس قز قرنداشم مر صافيمى بهارم ايله دوشردم كومجمى بالم ايله يدم شرابمى
سودم ايله ايچدم اى دوستلر ييك و مست اولك اى يارانلرم ٢ بن اويوردم و قلبم اويانق ايدى قپويى
قاقان محبوبمك آوازينى ايشدردم كه ديدى آچ بكا قز قرنداشم و محبوبه‌م كوكرجنم پاكيزه‌م زيرا باشم
چيهدن طره‌لرم كيجه طامله‌لرندن طوليشدر ٣ قفتانمى صويندم انى نيجه كيه‌يم آياقلريمى يودم انلرى
نيجه مردار ايده‌يم ٤ محبوبم دليكدن الينى اوزاتدى و بغرساقلرم انك ايچون ديرشدى ٥ بن محبوبمه
آچمغه قالقدم و اللرم مر صافيى هم برمقلرم فايق مر صافيى كليدك منداللرى اوزرينه داملتديلر ٦ بن
محبوبمه آچدم اما محبوبم كيتمش و چكمش ايدى او سويلدوكى زمان جانم بايلدى انى آرادم و بولمادم انى
چاغردم و جواب ويرمدى ٧ شهرى طولاشان پاسبانلرى بنى بولديلر بنى دوكديلر بنى مجروح ايتديلر
حصار بكجيلرى بندن يشمغمى آلديلر ٨ يمين ويررم سزه اى اورشليم قزلرى اكر بنم محبوبمى بولاجق
اولورسكز آكا نه خبر ويره‌سز محبت خسته‌سى ايم ديه‌سز ٩ سنك محبوبك ساير محبوبدن زياده نه ايمش اى عورتلر
آراسنده اك كوزلى سنك محبوبك ساير محبوبدن زياده نه ايمش كه بزه بويله يمين ويردك ١٠ بنم دوستم آق
و قرمزيدر اون بيكك آراسنده بيراقدار در ١١ باشى ابريز آلتون كاكللرى بوكلمه‌لو قوزغون كبى سياه

١٢ كوزلری كوكرجن كوزلری كبی كه صو سیللری یاننده اولوب سود ایله یایقنمش قرار اوزره قونمش
١٣ یكاقلری بهار میدانی كبی عطرلرك قتوسی كبی دوداقلری سوسن كبی فایق مرّ صاویی دامله‌دیرلر
١٤ اللری آلتون یوزكلر كبیدر كه زبرجد ایله طولو اولالر قارنی پرداخته فیل دیشی كبی كه كوك
یاقوت ایله اورتلودر ١٥ بودلری آلتون قاعده‌لر اوزرنده تمللو اولان مرمر دیركلری كبی در كوسترشی لبنانی
كبی ارز آغاجلری كبی مختاردر ١٦ دماغی حلویات وكندوسی بوس بتون اشتیاقلودر محبوبم بودر و یارانم
بودر ای اورشلیم قزلری ۞

آلتنجی باب

١ محبوبك نره‌یه كتدی ای عورتلرك اك كوزلی محبوبك نره‌یه توجّه ایتدی انی سنكله آرایالم
٢ محبوبم باغچه‌سنه بهارلرك میدانینه چقدی باغچه‌لرده اوتلامق و سوسنلر دوشرمك ایچون ٣ بن
محبوبمك ایم و محبوبم بنمدر كه سوسن آراسنده اوتلار ٤ ترصا كبی كوزلسن ای محبوبه‌م اورشلیم كبی
رعنا و بیراقلو عساكر كبی هیبتلو سن ٥ حضورمدن كوزلركی دوندر زیرا انلر بكا غلبه ایتدیلر
صاچلرك كچیلر سوریسی كبی كه جلعاد طاغنه چقرلر ٦ دیشلرك قیونلرك سوریسی كبیدر كه یایقنمدن
چقرلركه جمله‌سی چفت طوغرانلردر وآرالرنده قصیر یوقدر ٧ قولاق توزیلرك طره‌لركك آراسنده انار
پارچه‌سی كبیدر ٨ ملكه‌لر آلتمش و خاصه‌كیلر سكسان و قزلری حسـاب ٩ كوكرجنم كاملم بر در
آناسنك یالكزیدر والده‌سنك مختاریدر قزلر انی كوردیلر و اكا نه موتلو سكا دیدیلر ملكه‌لر و خاصه‌كیلر
انی اوكوب دیدیلر كه ١٠ بو كیمدر كه سحر كبی كورنور آی كبی كوزل و كنش كبی پاك هم بیراقلو عساكر
كبی هیبتلو در ١١ جوز آغاجلرینك باغچه‌سنه اینمش ایدم دره‌نك یمشنی كوره‌یم و آصمه چچكلندیمی انار
فلیسلندیمی باقایم دیو ١٢ كوز آچمازدن اوّل جانم بنی شریف قوممك عربه‌لرینه بندردی ١٣ دون دون
یا سولامیت دون دون وسنی كوره‌لم سولامیتده نه باقرسكزكه ایكی عسكرك رقصی كبیدر ۞

یدنجی باب

١ آیاقلرك پابوجلرده نه كوزلدر ای بكك قزی بودلركك چوره‌سی قلاده‌لر كبیدر اوستاكار اللرینك ایشی
٢ كوبككك بر دكرمی طاسه‌در كه ممزوج شرابی اكسك دكل قارنك بغدای یغینی كبی كه سوسن ایله
چوریلمشدر ٣ ایكی ممه‌ك چیننك بر چفت یاورولری كبیدر ٤ بوینك فیل دیشندن قلّه كبی كوزلرك
حشبونده بیت ربیم قپوسی یاننده اولان حوضلر كبیدر بورنك دمشقه طوغرو باقان لبنانك قلّه‌سی كبیدر
٥ اوزركده‌كی باشك قرمز كبیدر باشككك زلفی ارغوان كبی ملك چاتیلرنده باغلودر ٦ نه كوزلسن و نه
نعیمسن ای محبّتم و ذوقلرم ٧ بو سنك بویك خرما آغاجنه و ممه‌لرك صالقملره بكزر ٨ دیدمكه خرما آغاجنه

چقايم داللرينه يايشايم وحالا معه‌لرك آصمه صالقملرى كبى وآغزكك رايحه‌سى آلما كبى اولا ٩ ودماغك
اك ايو شراب كبى كه محبوبم ايچون خوشجه آقوب اويويانلرك دوداقلرينى سويلدير ١٠ بن محبوبمك ايم
وانك شوقى بكا در ١١ كل محبوبم صحرالره چقالم كويلرده كيجه‌ليه‌لم ١٢ چيك صباح قالقوب باغلره واره‌لم
آصمه چچكلنديمى باقالم وتازه اوزم ظاهر اولديمى انارلر بليس ويرديلرمى اوراده سكا محبتمى ويره‌يم
١٣ يبروحلر قوقوبى ويررلر وقپولرمزده جمله قيمتلو ميوه‌لر يتشى واسكى كه انلرى بن سكا صقلادم اى
محبوبم ۞

سكزنجى باب

١ كاشكى الله ويريدى بكا آنامك معه‌لرينى امش قرنداشم اولايدك كه سنى طشره‌ده بولدوغم زمان
سنى اوپه‌يم وبنى تحقير ايتمزلر ٢ سنى كوترسم سنى آنامك اوى ايچنه كتورسم بنى اوكرتسك سكا
بهارلو شرابى وانارمك صقنديسندن ايچورسم ٣ صول الى باشمك التنده وصاغ الى بنى در آغوش ايلسه
٤ سزه يمين ويررم اى اورشليم قزلرى اول محبوبه‌يى قالدرمييوب اوياندرميه‌سز تا استينجه‌يه‌دك ٥ بو
بريه‌دن چقان ومحبوبى اوزرينه ناز ايله طيانان كيمدر سنى آلما آغاجنك التنده اويانديردم كه اوراده
آنانك سنكله كبه اولدى يعنى والده‌ك سنكله اوراده كبه اولدى ٦ بنى قلبك اوزرينه ختم كبى
وقولك اوزرينه مهر كبى قو زيرا كه محبت موت كبى قويدر وقزقانجيلق مزار كبى قاسيدر انك قورلرى
آتشلو قورلر ويك بيوك علودر ٧ چوق صولر مودتى سويندرمكه قادر دكللر ايرماقلر انى باصمازلر بر آدم
اول محبت ايچون اوينك جمله مالنى ويرسه اكا خور وحقير كوررلردى ٨ كوچك قز قرنداشمز وار كه
انك معه‌لرى يوقدر نه ايليه‌لم قز قرنداشمزه اول كونده كه انك حقنده سويلنه ٩ اكر حصار ايسه بر
انك اوزرنده كمش سراى ياپالم واكر قپو ايسه انى ارز آغاجنك تخته‌لرى ايله بركده‌لم ١٠ بن حصار
ايم ومعه‌لرم قله‌لر كبيدر او زمان انك نظرنده لطف بولمش كبى اولدم ١١ بعال هامونده سليمانك باغى
وار ايدى اول باغى بكجيلره ويردى وانك يمشى ايچون هر كس بيك كمش پاره‌لر ويرردى ١٢ بنم باغم
اوكمده در بيك كمش پاره‌لر سنك اولسون اى سليمان ويمشنك بكجيلرينه دخى ايكى يوز ١٣ اى سن كه
باغچه‌لرده ساكن سن يولداشلر آوازكى دكليورلر بكا دخى انى تسميع ايله ١٤ عجله ايله محبوبم وبهار
طاغلرينك اوزرنده كچى‌يه وكيك ياوروسنه بكزر اول ۞

اشعيا

اوّلكى باب

١ عوزيا يوتام آحاز وحزقيا نام يهودا مكلكرينك كونلرنده يهودا واورشليمك خصوصى ايچون آموص
اوغلى اشعيايه كورنن وحيدر ٢ اى كوكلر دكليكز واى ير قولاق اور زيرا ربّ ديمشدر كه اوغللرى بسلدم
وبوجه ايلدم انلر ايسه بكا عاصى اولديلر ٣ اوكز كندو صاحبنى واشك افنديسنك يمكلكنى بلور امّا
اسرائيل بلمدى قومم دخى دوشنمدى ٤ واى كناهكار امّت آغر كناهلو قوم يرامز نسل اولادِ فاسد ربّى
براقديلر اسرائيل مقدّسنى غضبلندرديلر آيرى اولوب آردينه دونديلر ٥ ايمدى نيچه بر اورلوب عصيانى
آرتررسكز بتون باش مرضلو هپ يورك دخى ضعيفدر ٦ آياق طبانندن تا باشه‌دك انده صاغلق يوق ممان
ياره شيش وايرنلو بره نه صيقلديلر نه باغلنديلر نه هيچ ياغ ايله يومشانديلر ٧ ولايتكز ويران اولمش
شهرلركز آتشه يانمش يركزى اجنبيلر اوكزده يرلر اجنبيلرك ويران ايده‌كلمشنه كوره ايسسز
اولمشدر ٨ صهيون قزى باغده قولبه‌يه كبى خيار بوستاننده چركه وقوشادلمش شهر كبى آرتده قالدى
٩ اكر ربّ العساكر بزه بر آز بقيّه‌يى آليقومش اولمسيدى سادوم كبى اولوب عاموره‌يه بكزردك ١٠ اى
سادوم بكنرى ربّك سوزينى دكليك واى عاموره خلقى اللهمزك شريعتنه قولاق اورك ١١ ربّ دير كه
قربانلركزك چوقلغى بكا نه‌يه يارار قوچ صعيده‌لرندن سمز حيوانلرك ياغندن طوق ايم وبوغالرك
قوزيلرك تكه‌لرك قاننددن هيچ حظلنمام ١٢ حضورمده كورنمك ايچون كلدكلركزده بونى سزدن كيم
استدى كه حولیلرمه بصاسز ١٣ باطل هديه‌لرى بكا آرتق تكليف ايتمك بن بخوردن اكرنمدم آى
باشيلرى وسبتلرى وجماعت دعوت اولنمه‌سنى وبيراملرى كوتره‌مم فساد در ١٤ سزك آى باشيلركزه
وبيراملركزه جانم بغض ايدر انلر بكا يوك اولور تحمّل ايده يورلدم ١٥ آل قالدرديغكزده كوزلرمى
سزدن كزلييم وچوق دعا ايتسكزده استجابت ايتمم زيرا اللركز قان ايله طولودر ١٦ غسل ايليك
طهارت ايليك بنم كوزلرمك قرشولغندن عمللركزك يرامزلغنى قالدرك كلك ايتمدن واز كچك ١٧ ايولك
ايتمكى اوكرنوب حقّى آرايك مظلومه مساعده ايليك اوكسزه حكم ايليك طول عورت ايچون دعوايى
كورك ١٨ ربّ دير كه حالا كلكز مجادله ايده‌لم كناهلركز اسكرلت كبى ايسه قار كبى آغارلسه كرك
وقرمز كبى قزل ايسه يپاق كبى بياض اولسه كرك ١٩ اكر دكلمكه قايل اولورسكز يرك صفاسنى
سوررسكز ٢٠ واكر قايل اولميوب عاصى اولورسكز قلچدن يودلمش اولورسكز زيرا كه ربّك آغزى

سويلمشدر ۲۱ بو طوغرو شهرنه وجهله فاحشه اولدی وشريعت ايله طولو ايكن ايچنده عدالت
ساكن ايدی حالا قاتللر ايله طولودر ۲۲ كمشك دمير بوقنه دوندی شرابك صو ايله قارشمش اولدی
۲۳ بكلرك متمرد در وخرسزلره يولداش در هر بری رشوتی سور وعوضلره اويارلر اوكسزه حكم ايتمزلر
وطولك دعواسی انلره ايرشمز ۲۴ انك ايچون رب العساكرك واسرائيلك قوت صاحبی للهفك ديدوكی
بو در وای دشمنلرمدن متسلی اولايم وعدولرمدن انتقامی آلايم ۲۵ زيرا اليمی اوزركه كتوره يم توپالكی
صافی ايدوب وسنی پاكلكه دوندروب جمله قلايكی قالدرايم ۲۶ وحاكملرکی اولرکی كبی ومشيرلركی
ابتدا اولدقلری كبی دوندره يم اندنصكره عادل شهر ومدينهٔ صادق آكلسك كسرك ۲۷ صهيون
حكومت ايله وانك دونجكلری عدالت ايله فدا اولنور ۲۸ ويرامزلر وكناهكارلر برابر هلاك اولا ورب
ترك ايدنلر تلف اولسه كرك ۲۹ زيرا طلب ايتدوككز اورمانجقلركز ايچون عار چكسككز كرك
وبجدوككز باغچه لركز ايچون اوتانسككز كرك ۳۰ زيرا يپراغی دوكن ميشه آغاجی كبی اولوب صوسز
بوستانه مشابه اولسككز كرك ۳۱ واك قوتلو اولان اسنبی كبی وانك ايشی قغلجم كبی اولوب ايكيسی دخی
برابرجه يانسه كرك وكمسه سويندرمكه قادر اولميه ۞

ايكنجی باب

۱ يهودا واورشليمك خصوصنده آموص اوغلی اشعيايه وحيده اولدوغی سوزدر ۲ وآخر كونلرده
بيت الربك طاغی ساير طاغلرك دپه لرنده حاضرلنوب بايرلر اوستنده يوجه لنسه كرك جميع امتلر اكا
اوشه ۳ ونيچه خلق واروب ديه كه كلكز ربك طاغنه يعقوب اللهنك اوينه چقالم تاكه بزه كندو
يوللرينی اوكرده بز دخی انك راهلرنده كزه لم زيرا صهيوندن ناموس واورشليمدن ربك كلامی چقاجقدر
۴ واو خلقه حاكملك ايدوب نيچه قوملری آزارلاياجقدر وانلر قلجلرينی دوكوب صبان ومزراقلرندن
طرپانلر ايليه لر قوم قوم اوزرينه قلج چكميوب آرتق جنكی اوكرنميه جكلر ۵ يا يعقوب اوی حاضر اول ربك نوری
ايچنده كزه لم ۶ چونكه قومكی يعنی يعقوب اوينی براقدك شرقدن چوق يرامزلق ايله طولولر وفلسطيلر
كبی تحارلر اولدقلريچون ودخی غريبلرك اوغللرينه التصاق ايتدكلريچون ۷ انلرك ولايتی التون وكمس
وحسابسز خزينه لر ايله طولودر دياری دخی دوكمز آتلر وعربه لر ايله طولودر ۸ انلرك ولايتی دخی بتلر
ايله طولودر هر بری كندو اللرينك ايشلرينه وكندو پرمقلريله ياپدقلرينه سجده ايدرلر ۹ عوام
كشی كندوبی انلره اكدی ومردم كشی دخی سرفرو ايتدی انك ايچون بونلره باغشلميه سن ۱۰ ربك
قورقوسندن وانك عظمتنك جلالندن قيايه ايچنه كير وكندوكی توز ايچنده كزله ۱۱ يوجه كوزلو كشی
آلچاقلنسه كرك وانسانلرك رفعتی آشغه باصدرلسه كرك انجق رب اول كونده متعال اولاجقدر ۱۲ زيرا
جمله طفره لو ومستكبر اوزرينه رب العساكرك بر كونی اولاجقدر وهر بر متكبر اوزرينه دخی تلكه

باشی آشغه اولالر ١٣ و جمله لبنانك یوكسك و اعلا آرزلری اوزرینه و جمله باسانك میشه‌لری اوزرینه
١٤ و جمله بوجه طاغلر اوزرینه و جمله یوكسك دپه‌لر اوزرینه ١٥ و جمله یوكسك قله اوزرینه و جمله
صرب حصار اوزرینه ١٦ و جمله ترسیس دكزینك كمیلری اوزرینه و جمله یك مقبول صورتلر اوزرینه
١٧ او زمان متكبر كیشی باصلسوب آدملرك رفعتی آلچاتلنه و اول كونده انجق رب یالكز متعال اولاجقدر
١٨ بتلر ایسه هیچ ایله هیچ اولاجقدر ١٩ رب بو یری شدتله تعذیب ایتمك ایچون قالقدوغی زمان
هپ انسان ربك قورقوسندن و انك عظمتنك جلالندن قیالرك مغاره‌لرینه و طپراق یارقلرینه وارسه كرك
٢٠ اول كونده انسان كندو كمش بتلرینی و آلتون صنملرینی كه هركس انلره سجده ایتمك ایچون كندویه
یاپمش ایدی كوستبكلره و یراسه‌لره براقسه كرك ٢١ ربك قورقوسندن و انك عظمتنك جلالندن قیالرك
مغاره‌لرینه و طاشلرك قووقلرینه كیره چقانكه بو یری تعذیب ایتمك ایچون قالقجقدر ۞

اوچنجی باب

١ بورننده نفسی اولان آدمدن ال چككز زیرا انك نه اعتباری اولاجقدر ٢ چون اشته رب
العساكر رب یهودادن و اورشلیمدن عصایی و دكنكی قالدراجقدر اتمك عصاسنی و صو عصاسنی
٣ زورلوبی و جنكجی‌یی حاكمی و پیغمبری خردمندی و اختیاری ٤ اللی نفر صاحبنی و عزتلویی
و مشاوره‌جی‌یی استاد پیشه‌كاری و فصیح الكلامی ٥ انلره سلطانلر اولمغه اوغلانلر ویرسم كرك اوغلانجقلر
دخی انلره تسلط ایده‌جكلردر ٦ بو منوال اوزره خلق بر برینه هر كس كندو قوكشوسنه ظلم ایتسه
كرك اوغلانجق پیر كیشی اوستنه و خور كمسنه اهل عرض اوستنه طغره‌لنسه كرك ٧ اول وقتده بر كمسه
قرنداشنی كندو باباسی اوندن ایكن طوتوب دیه‌جك كه سنك لباسك وار بزه باش بوغ اول كه بو فساد
سنك النك التنده اولا ٨ اول كونده یمین ایدوب دیسه كرك كه بن صاحب چقام زیرا بنم اومده نه
اتمكم نه لباسم وار بنی خلقه باش بوغ نصب ایتمكز ٩ چون اورشلیم یقلدی و یهودا دوشدی اقوالی
و افعالی ربه قرشو اولدقلری‌چون تا كه انك جلالنك كوزلری غضبلنمش اولا ١٠ انلرك یوز پكلكی كندو
اوزرلرینه شاهدلك ایدر سادوم كبی كناهلرینه منكر اولمیوب مقرلردر وای جانلرینه كه كندو كندولره
كملك ایدرلر ١١ صالحه دییكز كه ایو وارر زیرا كندو اعمالنك م[illegible]سندن صفالنجقدر ١٢ وای
شریره كه كم وارر زیرا كندو اللرینك مكافاتی اكا حاضرلنور ١٣ قومم ایسه چوجقلر اكا تعدی ایدرلر
عورتلر بله اكا تسلط ایدرلر ای بنم امتم سنی هدایت ایدنلر اضلال ایدرلر و سنك طریقلرك‌ یولنی
اورترلر ١٤ رب دعوایه قالقار و قوملره حكم ایتمكه حاضردر ١٥ رب كندو امتنك اختیارلرینه و بكلرینه
حكم ایتمك ایچون كلور زیرا باغی سز بوزدكز فقرادن یغمالنان مال اولركزده‌در ١٦ نه اولدی سزه كه
بنم قوممی چیكنرسكز و فقرانك یوزینی ازرسكز بو رب العساكر اللهك كلامیدر ١٧ بوندن ماعدا رب

دیرکه صهیون قیزلری یوجه‌لندکلریچون وکردن اوزادوب وکوز قیوب کزدکلریچون هم دائما اینجه رفتار ایله
کزنوب آیاقلریله چکردقلریچون ١٧ رب صهیون قیزلرینک باش دپه‌لرینی اویوز ایتسه کرک ورب دخی
انلرک عورت یرلرینی چپلاق ایتسه کرک ١٨ او زمان رب خلخاللرک زینتینی وآغلو چنبرلری وماهچه‌لری
قالدیراجقدر ١٩ اینجو قلاده‌لری وبلازکلری یاشمقلری ٢٠ تقیه‌لری وبالدیر زنجیرکلرینی وقوشاقلری مسک
قوتولرینی وکوپه‌لری ٢١ یوزکلری وبورن حلقه‌لرینی ٢٢ نفیس قفتانلری وفراجه‌لری وبینیش
بندلری وکیسه‌لری ٢٣ آینه‌لری واینجه بزلری وصریغلری ودلبنده‌لری ٢٤ واولا که عطر یرینده
ورم وقوشاق یرینده بره قورجق صاچلر یرینده طاسباشلق وسینه‌بند یرینده چول قوشانمه‌سی وکوزللک
یرینده یوز یانیقلغی اولا ٢٥ آدملرک قلیج آلتینده وجبارلرک جنکده دوشه‌لر ٢٦ وصهیونک قپولری غم
وياس چکه وکندوسی دخی ویران اولوب یرده اوتوره ٢٨ اول کونده یدی عورت بر اره یاپشوب دیسه‌لر
کرک که کندو اتمکمز ایله بسلنه‌لم وکندو لباسلریمز ایله کینه‌لم فقط نک سنک آدکله آکیله‌لم
وعیبمزی قال‌دیر ۞

دردنجی باب

١ اول زمانده ربک بیلیسی اکا جمال وعجب ایچون وبر یوزینک محصولاتی باقی قالان بنی اسرائیله عزت
وزینت ایچون اولور ٢ واولا که صهیونده قالیشه واورشلیمده باقی اولانه مقدس دینله یعنی هر کیم
اورشلیمده حیات صاحبی اولورسه ٣ رب صهیون قیزلرینک نجاستینی ییقادقدنصکره واورشلیمک
اورتاسندن حکم روحیله وقوبارمق روحیله قانلری غسل ایندکدنصکره ٤ ورب هر صهیون طاغنک
مکانی اوزرنده وجماعت یرلری اوزرنده کوندزده بلودی ودونی وکیجه‌ده پارلیان آتشی وپالکلامماسینی
یراداجقدر زیرا هر اهل عرض اوزرینه صیانت اولاجقدر ٥ کوندز ایسیلکه کولکه ایچون چادر وصغنق
ویغمور ایچون اورتو وپناه اولاجقدر ۞

بشنجی باب

١ حالا محبوبمک یرینه انک باغنک خصوصنده محبوبمک اغنیه‌سنی ایرلایایم بنم محبوبمک بر دپه‌ده
سمیز یرده باغی وار ایدی ٢ بوکا حولیسنی چکوب وطاشلرینی چقاروب وایچنده خاص اصمه‌نک
فدانلرینی دکوب اورتاسنده بر قله یاپدی وبر چندره کسوب دوزدی اومارديکه اوزم ویره اما قوروق
ویردی ٣ ایمدی حالا ای اورشلیم اهالیسی ویهودا ارلری بنمله باغمک آراسنده حکم ایلیکز ٤ بنم
باغمه آرتق نه ایتمک کرک ایدم که ایچنده ایتمدم نیچون اوزم ویره‌جکنی بن اومار ایکن قوروق ویردی
٥ شمدی بن باغمه نه ایشلسم کرک سزه بلدره‌یم حولیسنی کیدره‌یم که اوتلاق اولا طاش دیوارینی

بقايم كه چيننه ٦ خرابه يه قويايم بوداتمبوب قازلميوب چالى ودكن بتسه كرك بلوتلره دخى اصمرلمايم
كه يغمورى ياغدرمسونلر ٧ زيرا رب العساكرك باغى اسرائيل قوميدر و يهودا اركرى انك محظوظ
فدانيدر حقى اومارديى واشته ظلم عدالتى اومارديى واشته فرياد ٨ واى أوى أوه قاتانلره وتارلايى تارلايه
يانشترانلره تا آرتق ير قالميخه تا كه سز يالكز بو يرك اورتاسنده ساكن اولاسر ٩ رب العساكر
قولاقلرمده ديديكه البته نيجه اولركز خرابه يه اولالر كرك بيوك كرك كوزل اولسون شويله كه ايچنده
هيچ ساكنى اولميه ١٠ زيرا اون دونم باغلركز بر مدره شراب ويرسه كرك وبر خمر تخمكز بر ايفا انجق
ويره جكدر ١١ واى مسكر آردنده كزمك ايچون چيك صباح قالقانلره وانلرى خمر قيزدرنجه تا آخشامه دك
اكلننلره ١٢ مجلسلرنده طنبور كانچه دف وناى وشراب واردر اما ربك عملنه باقمزلر اللرينك ايشنى دخى
تأمل ايتمزلر ١٣ معرفتى اولمدقلريچون بنم امتم طوتساق اولدى انك اشرف آدملرى آچ وخلق
صوسزلقدن قورومش اولدى ١٤ بو سببدن مزار كندو كندوبى بوللادوب حددن زياده آغزينى آچار
وانك شهرتى وكثرتى وشماته سى وايچنده شن اولان انسه كركدر ١٥ عوام كيشى اكيلسه كرك واشرف
كيشى آلچاقلنسه كرك يوجه كوزلولر دخى آشغه اولسه كرك ١٦ رب العساكر كندو حكميله متعال اولور
وقدوس الله عدالتيله تقديس اولناجقدر ١٧ او زمان قوزيلر كندو عادتى اوزره اوتلايه لر وسميزلرك
ويرانه لكلرينى آينده لر ييه لر ١٨ واى انلره كه باطللق ايپلريله ظلمى وعربه اورغانلريله كناهى چكرلر
١٩ كه ديرلر كه تيز ايتسون ايشنى تعجيل ايلسون كه انى كوره وز واسرائيل قدوسنك تدبيرى يقلاشوب
كلسون كه انى بيله وز ٢٠ واى شره خير وخيره شر دينلره آيدنلغى قراكلق وقراكلغى آيدنلق
ايدنلره وآجيى طاتلو وطاتلوبى آجى ايدنلره ٢١ واى خودبين عقللولره وكندو يوزنده كى بصيرتلولره
٢٢ واى شراب ايچمكده قوى اولانلره ومسكرى قارشدرمقده قوتلو كيشيلره ٢٣ برامرى رشوت ايچون
تصديق ايدنلره وصادقلرك هر بريسندن حقنى قالدرانلره ٢٤ بونك ايچون آتش لهيبى صمان تونى
يوق ايتدوكى كبى وعلو صمان اواغنى تلف ايتدوكى كبى بويله دخى انلرك كوكى چوركلك كبى وچچكلرى
توز كبى قلقسه لر كرك زيرا كه رب العساكرك شريعتنى طرح واسرائيل قدوسنك كلامنى تحقير ايلديلر
٢٥ بونك ايچون ربك غضبى كندو قومى اوزرينه اشتعال بولدى واليى اوزرينه اوزادوب انى شويله
اورديكه طاغلر ديترديى ولشلرى سوقاقلر اورتاسنده كوبره كبى اولدى بو جمله ايله غضبى دفع اولميوب
هنوز دخى الى صالنمشدر ٢٦ زيرا اوزاقدن طايفه لره بيراق قالدروب وسقلق چالوب انلرى يرك كنارندن
چاغراجقدر واشته تيز اوچوب كله جكلردر ٢٧ انلرك آراسنده يورغون وسورچن اولماز نه ايرغنور نه
اويور نه بللرينك قوشاغى چوزلور نه پوستاللرينك باغى قوپارلور ٢٨ انلرك اوقلرى سورى وجمله ياپلرى
قورلمش آتلرينك طرنقلرى چقماق طاشى وتكرلكلرى صغنق مشابهه سنده اولالر ٢٩ انلرك باغرشى آرسلان
كبى وآرسلان ياورولرى كبى باغرالر ونهات ايدوب شكار آلالر وكوتوره لر وكيمسه قورتارر يوق اولا ٣٠ اول

كوندە اندرك اوزرینە دریا چاغلدیسی كبی چاغلدایالر و یرە باقیلدقدە نە باقسە قرانلق و قلت
و نور بلوتلرندە قرانلق اولــــــــــدی ۞

آلتنجی باب

١ عوزیا ملك اولدوغی ییلدە ربی عالی و مرتفع كرسی اوزرندە اوتورركن كوردم و انك اتكلری هیكلی
طولدررلــردی ٢ یانندە سرافیم ملكلر طوررلردی هر برینك آلتی قنادی وار ایدی ایكیسیلە یوزلرینی
و ایكیسیلە آیاقلرینی اورترلردی و ایكیسیلە اوچارلــردی ٣ و بر برینە چاغروب دیرلردی كە قدوس
قدوس قدوس رب العساكر جملە یر انك جلالیلە طلــودر ٤ اول چاغرانك آوازندن قپونك اوست
اشكلری قیلداندی و او أو دوتن ایلە طولدی ٥ و دیدمكە وای بكا كە هلاك اولدم زیرا بن ناپاك دوداقلو
ایم و ناپاك دوداقلو قوم آراسندە ساكن ایم كوزلرم ملكی رب العساكری كورمشلــردر ٦ اما بو
سرافیملردن بریسی بكا اوچەكلدی و الندە بر قور وار ایدی كە آنی ماشە ایلە مذبحدن آلمش ایدی
٧ و بنم آغزمە یانشدروب دیدیكە اشتە بو سنك دوداقلركە طوقندی و سنك كناهك كیدرلور و صوچك
معاف اولور ٨ اندن صكرە ربك آوازینی اشتدم كە كیمی كوندرەیم و بزم ایچون كیم كیدەجك دیدی
بن دخی اشتە بن ایم بنی كوندر دیدم ٩ و او دیدیكە وار و بو قومە دی كە دكلیك و آكلامیك و كورك
و بلمیك ١٠ بو قومك یوركلرینی سمیز ایلە و قولاقلرینی آغر ایلە و كوزلرینی قپا تاكە كوزلری ایلە كورمیوب
و قولاقلری ایلە اشتمیوب و یوركیلە فهم ایتمیوب رجوع ایلمیە و درمان بولمیە ١١ و بن دیدمكە نیچەیەدك
یا رب و اول جواب ویردیكە تا شهرلری ایسز ویران و اولری بلا انسان و یرلری خراب و یباب اولنجیەدك
١٢ و رب هر آدمی اوزاغە صالوب یرك اورتاسندە عظیم ویرانەلك اولاجقدر ١٣ نهایت انده بر عشری
اولا و او دخی افنا اولنە میشە و بلید آغاجی كبی كە یقلدقدن صكرە اندرك بلیسی قالا بویلە دخی مقدس
نسل انك بلــــــــــیسی اولا ۞

یدنجی باب

١ آحاز بن یوتام بن عوزیا یهودا مملكتنك زماننده آرام ملكی راصین و اسرائیل ملكی رومليا اوغلی فقح
اورشلیم اوزرینە جنكە چقدیلر اما فتحە قادر اولمادیلــر ٢ آرام افرایمە طیاندیلر دیو آل داودە خبر
اولندقدە انك یوركی و خلقنك یوركلری اورماندە اولان آغاجلر روزكارك یوزندن دپرندكلری كبی
دپرندی ٣ بونك ایچون رب اشعیایە اصمرلدیكە آحازك استقبالنە سن و سنك اوغلك شاریاشوب قصار
تارلاسنك یولندە اولان اوست حوضك صو یولنك باشنە چق ٤ و اكا دی كە صقن ایسلم اول هیچ قورقمە
ایكی دوتن كوسكی قویرقلری ایچون راصین و آرام و رومليا اوغلنك شدتلی غضبی ایچون یوركك ضعیف

اولمسون ٥ آرام و افرام و رومليا اوغلى سنك اوزركه يرامز مشاوره‌لرى ايدوب ديدكلرينچون ٦ اش
يهودايه چقالم و اڭى قوشادوب كندولرمزه كسه‌لم تا ايچنده طاابيل اوغلنى ملك دكه‌لم ٧ رب الله بويله
ديدى كه نه ثابت اولورنه اولاجقدر ٨ زيرا آرامك باش شهرى دمشقدر و دمشقك باشى راصيندر و التمش
بش ييل ايچنده افرام شويله قيرلاجقدر كه آرتق بر قوم اولميا ٩ افرامك باش شهرى سامره و سامره‌نك
باشى رومليا اوغلى دواكر ايناممزسكز ظاهر ثابت قالميجق سكز ١٠ تكرار رب آحازه سويليوب ديديكه
١١ سنك اللهك ربدن كندوكه بر آيت استه اكر يرده اكر كوكده استه ١٢ اما آحاز ديديكه استمم و ربى
امتحان ايتمم ١٣ و ديديكه يا بيت داود دكليك سزه آزمى دركه آدملره زحمت ويررسز اللهمه دخى
زحمت ويره‌جكميسكز ١٤ بونك ايچون رب كندوسى سزه بر آيت ويره‌جكدر اشته بر قيز اوغلان قيز حامله
اولوب بر اوغل طوغراجقدر و انك آدينه عمانوايل چاغراجقدر ١٥ تره ياغ و بال يسه كرك شرى طرد
ايدوب خيرى اختيار ايتمك بلنجيه‌دك ١٦ زيرا اول اوغلانجق شرى طرد ايتمك و خيرى اختيار
ايتمك بلمزدن اول شو يرسن اكراه ايتدوكك ايكى ملكدن متروك اولاجقدر ١٧ رب سنك اوزركه
و سنك قومكك اوزرينه و سنك باباكك اوى اوزرينه كونلر كتوره‌جكدر كه افرام يهودادن آيرلدوغى
كوندن برو كلميشدر يعنى آثور ملكنى ١٨ و اول كونده اولا كه رب مصر ارماقلرينك كنارلرنده اولان
سككه و آثور ولايتنده اولان آرويه سيقلق ويره ١٩ انلر دخى كلوب جمله‌سى چوللرك دره‌لرنده و قيالرك
دلكلرنده و چاليلرده و مرغوب آغاجلرده قوناجقلردر ٢٠ اول كونده رب بها ايله آلنمش اوسطره ايله
ارماغك اوته‌سنده اولانلر ايله يعنى آثور ملكى ايله باشى و آياق قللرينى تراش ايده‌جكدر صقال بله تلف
اولا ٢١ اول كونده اولا كه بر كمسه بر صغر دانا سيله ايكى قيون صقلامش اولورسه ٢٢ ايتدوكى سودك
چوقلغندن تره ياغى ييه زيرا هر كيمكه بو يرك اورتاسنده قالورسه ياغ و بال ييه‌كركدر ٢٣ دخى اول كونده
اولا كه اولده بيككر آقچه‌لو بيك آصمه‌سى اولان هر ير چالى و دكنلك اولا ٢٤ اوراىه اوقلر ايله و يايلر
ايله كله‌لر اول بتون ير چالى و دكن اولدوغيچون ٢٥ و جمله چاپه ايله چاپه‌لنان بايرلر ايسه چالى
و دكنلردن اولان قورقو ايچون انلره كلميه‌سن صغر مرعى‌لرى و قيون باصجق يرلر اولا ۞

سكزنجى باب

١ رب دخى بكا ديديكه كندوكه بر طومار آل و اوزرينه انسان خطيله ياز مهر شلل هش بز يعنى يغما استعجال
ايدر و غارت سرعت ايدر ٢ و بونى آمين شاهدلرك حضورنده ايتدم امام اوريانك و براكيا اوغلى
زكريانك حضورنده ٣ و بن نبيه‌يه يقينلق ايتدم اول دخى حامله اولوب اوغلان طوغردقدن صكره رب بكا
ديديكه اكا مهر شلل هش بز آدينى قو ٤ زيرا بو اوغلان بابام و ننه‌م ديمك بلمزدن اول دمشق مالليرينى
و سامره شكارلرينى آثور ملكنك الى كوتورسه كرك ٥ و تكرار رب بكا سويليوب ديديكه ٦ چونكه بو قوم

یواش کیدن سیلوح صولرینی تحقیر ایلمش و راصین ایله و روملیا اوغلی ایله شاد اولمشدر ۷ انک ایچون
اشته رب انلرک اوزرینه ارماغک زورلو و چوق صولرینی یعنی آثور ملکنی و جمیع انک عزتنی چقارنسه کرک
اول دخی جمله آرغلری اوزرینه چقوب هپ کنارلری اوزرینه کچنسه کرکدر ۸ و یهودادن آشسوب
طوفان ایده و کچوب بوغازه‌دک یتیشه و انک قنادلری ولایتکک عرضنه یایله یا عمانوئیل ۹ یا قوم تعاهد
ایلیک و قرلک سز که ایراق دیارده سکز قولاق اورک حاضر اولک و قرلک حاضر اولک و قرلک ۱۰ مشاوره
ایلیک و بطال اولور سوز سویلیک و واقع اولمز زیرا الله بزم ایله‌در ۱۱ چون ربم ال قوتیله بکا سویله
یوردی و دخی بو قومک یولنه وارمامغی بکا تعلیم ایتدی که بو قومک یولنه وارمم و دیدیکه ۱۲ بو قومک
هپ فتنه‌در دیدوکنه سز فتنه‌در دیمک انک قورقوسیله سز قورقوب شاشمایکز ۱۳ رب العساکری
تقدیس ایلیک سزک قورقوکز و سزک خوفکز او اولسون ۱۴ و سزه مقدس ایچون اولور اما ایکی بیت
اسرائیله اوغراق طاش و معثرت قیاسی یرینه و اورشلیمک اهالیسنه بند و کمند یرینه اولاجقدر ۱۵ انلرک
اوزرینه نیچه‌سی عثار ایدوب و دوشوب پاره‌لنه‌لر و آغه صارمشوب طوتلالر ۱۶ شهادتی قید ایله و شاکردلرم
آراسنده توراتی مهرله ۱۷ ایمدی بن اول بیت یعقوبدن یوزینی کیزلین ربه منتظر و اکا امیدوار اولورم
۱۸ اشته بن و اوغلانلرم که رب بکا ویرمشدر تاکه صهیون طاغنده ساکن اولان رب العساکردن
اسرائیل ایچنده آیات و معجزات ایچون اولالر ۱۹ و سزه وارک جنجیلره و فسلدیان و مرلدیان فالجیلره
طانشک دیدکلری زمان دیک که قوم دیریلر ایچون اولولردن طانشمیوب کندو اللهنه طانشمزمی ۲۰ توراته
و شهادته طانشسونلر اکر بو سوزه کوره سویلمزلرسه نور فجر انلر ایچون اولماز ۲۱ ثقلت و آجلق چکوب
ولایتی طولاشسه‌لر کرک و اولا که آج اولدقلری زمان طارله و ملکنه و اللهنه سوکوب یوقرویه باقسه‌لر کرک
۲۲ اندن صکره یره باقدقلرنده اشته ثقلت و ظلمت و طارلق قراکلغی و طومانه ایتیویرلسه‌لر ۲۳ اما اول
متالم اولاجق ولایت ظلمت ایله قیلانمیه زبلون ولایتنده و نفتالیم ولایتنده اولکینک خفیفجه جفا ایتدوکی
و صکره‌کینک دکز یولنده اردنک اوته‌سنده ملتلرک جلیلنده ثقیلجه جفا ایتدوکی زمانده کبی ۞

طقوزنجی باب

۱ ظلمتده کزن قوم عظیم نور کوره‌جکلر ظل موتک ولایتنده اوتورانلر اوزرینه نور صیالنه‌جقدر ۲ سن
ملتی چوغالدوب اکا شنلکی آرتردک سنک حضورکده سوندیلر اوراق زماننده یا شکار پایلاشدوغی وقتده
سوندکلری کبی ۳ زیرا سن مدیان کوننده اولدوغی کبی انک یوکینک بویندروغنی و آرقه‌ده‌کی دکنکی
و ظالمک عصاسنی قرمش سن ۴ هر جنکجی‌نک دوکشی عظیم هنکامه ایله اولوب لباسلر قان ایله بولانورلر
اندن صکره یاقلوب آتشه غدا اولورلر ۵ زیرا بزه بر اوغلانجق طوغدی بر اوغل بزه ویرلدی و سلطنت انک
اوموزنده‌در انک آدی عجیب ناصح جبار الله رب الابدیة و سلام سلطانیدر ۶ داودک تختی و انک ملکی

اوزرنده سلام وسلطنتک ازدیادی نهایتسز اولا انی حکم وعدالت ایله شمدیدن تا ابد الاباده دک ثابت
ومقرر ایتمک ایچون رب العساکرک غیرتی بونی ایده جکدر ٧ رب یعقوب اوزرینه بر کلام صالمشدر
و اسرائیل اوزرینه واقع اولدی ٨ وجمله قوم یعنی افرام وسامره ساکنلری انی بلمشدر که غرور وکوکل
تکبریله دیرلر که ٩ کرپچلر دوشدیلر اما بز یونمه طاشلردن یاپولر یاپاجغز جمیزلر کسلدیلر اما بز ارز
آغاجلری انلرک یرینه قویاجغز ١٠ اما رب انک اوزرینه راصینک دشمنلرینی قالدردوغی زمان بونک اعداسینی
دخی قارشدراجقدر ١١ مشرقدن آرامیلر ومغربدن فلسطیلر بتون آغزیله اسرائیلی یوده لر بو جمله ایله
غضبی دونمدی هنوز دخی الی صالنمشدر ١٢ زیرا قوم کندو اورانه رجوع ایتمدیلر ورب العساکری طلب
ایلمدیلر ١٣ بونک ایچون رب بر کون ایچنده اسرائیلک باشنی وقویرغنی دالنی وقامشنی کسسه کرک
١٤ اختیار وجاهتلو کیسنه باشدر ویلانی اوکردن پیغمبر قویرقدر ١٥ چون بو قومک دلیللری مضللر
و انلردن دلالت اولنانلر بلع اولنورلر ١٦ بونک ایچون رب انک جوانلرندن حظ ایتمیوب اوکسزلرینی
وطوللرینی اسیرکسه کرک جمله سی مرائی وفاسق اولدقلری و جمله آغز قاحشلک سویلدکلری ایچون بو هپسیله
انک غضبی دونمدی هنوز دخی الی صالنمشدر ١٧ زیرا فسق آتش کبی طوتشوب چالی ودکنلری یاقسه کرک
و اورمانک ملتفة الساق آغاجلری یاقوب دوتن قلقنجه اواجق توزه دونه لر ١٨ رب العساکرک خشمندن
یر قرارکولنوب خلق آتشه غدا یرینه اولا هیچ کمسه قرنداشنه شفقت ایلمیه ١٩ زیرا صاغنه چالسه یغه ده آچ
اولا صولنه یسه یغه ده طویمیه هر کس کندو قولنک اتنی یسه کرک ٢٠ منسا افرامی افرام دخی منسایی یییه
بونلر معا یهودا اوزرینه در بو جمله ایله غضبی دونمدی هنوز دخی الی صالنمشدر ۞

اونجی باب

١ وای ناحق حجتلری یازانلره وکندولر یازدقلری جفایی غیریلره یازدرانلره ٢ مسکینلری داددن
دوشرمک ایچون وبنم قومم فقراسنک حقنی چالمق ایچون تا که طول عورتلر انلره شکار اولالر ویتیملری
یغمالیالر ٣ انتقام وایراقدن کلن خرابلغک کوننده نه ایلرسکز یاردم ایچون کیمه صغنورسکز یا عزتکزی
کیمه آلیقورسکز ٤ اکر اسیر بوینی اکمزسه مقتوللر آراسنده دوشه لر بو جمله ایله غضبی دونمدی
هنوز دخی الی صالنمشدر ٥ وای آثوره غضبمک دکنکنه که انک الندە اولان دکنک بنم غضبمک
دکنکیدر ٦ انی مرائی خلق اوستنه صالایم وخشم ایتدوکم امت اوزرینه امر ایده یم که یغمایی یغمالیه
وشکاری شکار ایلیه وانی سوقاقده کی چامور کبی چیکنه قویا ٧ او ایسه بویله صانمز انک قلبی بویله
قیاس ایتمز انجق هلاک ایتمکه وچوق خلقی قرمغه کوکلنده در ٨ زیرا دیر که بنم بکلرم جمله سی ملکلر
دکلمی ٩ کلنو کرکمیس کبی حمات آرفاد کبی وسامره دمشق کبی دکلمی ١٠ بنم الم بتلرک مملکتنی
بولدوغی کبی که انلرک صنملری اورشلیمک وسامره نک الاهلرندن افضل ایدی ١١ سامره یه وانک بتلرینه

ایتدوکم کبی اورشلیمه و انلك بتلرینه بویله ایتمزمی ۱۲ اولا که رب صهیون طاغنده و اورشلیمده هپ
ایشنی تمام ایتدکدنصکره آثور ملکینك کوکلی تکبرلکی نتیجه‌سنك و کوزلرینك رفعتی عزتنك حقندن کله‌یم
۱۳ زیرا دیمش که بن بونی کندو المك قوتیله و حکمتمله ایلدم که بن عقللو ایدم قوملرك سرحدلرینی
قالدردم و خزینه‌لرینی یغمالدم و ساکنلری جبار کبی اندردم ۱۴ بنم الم قوملرك ماللرینی یوا بولنور
کبی بولمشدر و براقلمش یمورطه کبی دوشرلور کبی جمله ولایتلری دوشردم بکسه یوق که قنادنی دپرده
یا آغزینی آچه یا چولده‌یه ۱۵ هیچ بالطه کندوسیله کسن کیشی اوزرینه اوکنورمی یاخسود بچقی
کندوینی دپرشدرن اوستنه بیوکلنورمی کانه دکنك کندوینی قالدرانی دپرده و کانه دکنك آغاج اولمیانی
قالدره ۱۶ اندن اوترو رب یعنی رب العساکر انلك سمیزلرینه آرقلق کوندره و انلك عزتی آلتنده آتش
یانغینی کبی بر یانغین یاقه ۱۷ و اسرائیلك نوری آتش و انلك قدوسی علو کبی اولوب بر کونده دکنی
و چالیبی یاقوب افنا ایتسه کرکدر ۱۸ و انلك اورماننك و محراسنك فخرینی تمام ایده‌جکدر جانینی و تنینی
بله و بیراقدارك بوزغونلغی کبی اوله ۱۹ و اورماننك قالان آغاجلری آز اوله شویله که انلری بر اوغلانجق
تحریر ایده ۲۰ و واقع اوله که اول کونده اسرائیلك بقیه‌سی و بیت یعقوبك قورتلمشلری آرتق زیاده کندو
ضاربنه طیانمیوب حقیقت ایله ربه و اسرائیلك قدوسنه طیانه ۲۱ بقیه‌سی یعنی یعقوبك بقیه‌سی جبار
اللهه رجوع ایلیه ۲۲ زیرا اکرچه سنك قومك اسرائیل دریا قوملری مقدارنجه اولسه‌ده اندن انجق
بر بقیه عودت ایده‌جکدر که مقدر صداقت ایله غمر ایلیه ۲۳ زیرا فنایی و استیصالی جمیع یرك اورتاسنده
رب العساکر تمام ایده‌جکدر ۲۴ انلك ایچون رب العساکر الله بویله دیر که ای صهیونده ساکن
اولان قومم سن آثوردن قورقه سنی دکنك ایله چالاجقدر و مصر طرزنده اوزرکه دکنکی قالدراجقدر
۲۵ زیرا بر آزدن صکره خشمم تمام اولوب غضبم انلرك هلاکی ایچون اولاجقدر ۲۶ و رب العساکر
بونك اوزرینه عوریب قیاسنده مدیانك قتالنه کوره بر قرباچ اویاندراجقدر دکزر اوزرینه دکنکی
اولدوغی کبی انی مصر طرزنده قالدراجقدر ۲۷ و اولا که اول کونده انلك یوکی سنك اوموزکدن و بویندرغی
سنك بوینکدن کیدرلوب اول بویندرق مسح اولنانلك سببیله پاره‌لنه ۲۸ عایته کلدی مغرونه کچدی
مخماسده آغرلغنی براقدی ۲۹ کچدی کچمشلر جباع قوناغنه قوندیلر رامه شاشدی شاوولك شهری جبعه
قاچدی ۳۰ ای جالیم قزی آوازکی قالدر لایشه‌یه دکلت ای فقیر عناتوت ۳۱ مدمناح کوچدی غابیم
ساکنلری قاچشلر ۳۲ دخی بو کونده نوبده طوراجقدر صهیون قزینك طاغنه اورشلیمك دپه‌سنه
قرشو الینی صالاجقدر ۳۳ اشته رب العساکر الله زور ایله دالری بودایوب بالا قد اولانلر کسیله
و یوجه‌لر آلچاقلنه ۳۴ و اورمانك صق آغاجلرینی دمر ایله قطع ایده لبنانی دخی قوتلونك یدیله
دوشه ﴿

اون برنجی باب

۱ و ایسانك کوتکندن بر فلیس چقوب آنك کوکلرندن بر فدان بوی ویره جکدر ۲ ربك روحی آنك
اوزرینه قونسه کرك حکمت وفهم روحی مشورت وقوت روحی علم و مخافة الربك روحی ۳ مخافة الربدن
غیری بر نسنه‌دن حظ ایتمیه وکوزلری کوره‌کلرینه کوره حکم ایتمیه وقولاقلری ایشتدکلرینه کوره
آزارلمیه ۴ بلکه مسکینلره عدالت اوزره حکم ایدوب یرك مظلوملرینه انصاف ایله اجرای حق ایده
آغزینك دکنکی ایله یری اوروب دوداقلرینك نفسیله فاسقی اولدره ۵ عدالت یانلرینك قوشاغی وحق
بللرینك زناری اولا ۶ قورد قوزی ایله قونوب ببر اوغلاق ایله یاتجقدر بوزاغی وآرسلان یاوروسی وبسلو طوار
بله اولالر وبر کوچك اوغلان انلرك کودیجیسی اولا ۷ انك آیو ایله اوتلایوب یاورولری بله یاته‌لر آرسلان
دخی اوکوز کبی صمان یسه کرك ۸ ممه امن معصوم صاغر یلانك دلکی اوزرنده اوینایه وممه‌دن کسلمش ثعبانك
اینی اوزرنده الینی قویه ۹ بتون مقدس طاغمده هیچ ضرر وفساد ایتمیه‌لر زیرا صولر دریایی قپلادقلری
کبی یر ربك معرفتی ایله طولو اولا ۱۰ اول کونده دخی اولا که ایسی کوکندن قوملره بیراق یرینه
طورا اکا طایفه‌لر طانشه‌لر وراحتی عزت اولا ۱۱ اول کونده دخی اولا که رب تکرار کندو الینی دخی
قویه که آثورده مصرده فترسده کوشده عیلامده وشنعارده وحماتده و دریا آطه‌لرنده قالمش کندو
قومنك بقیه‌سنی تحصیل ایده ۱۲ وملتلره بیراغی قالدروب اسرائیللولرك سورکونلرینی دوشره ویرك دورت
کنارندن یهودانك پریشانلرینی جمع ایلیه ۱۳ افرامك قزقانجیلکی کدوب ویهودانك دشمنلری کسلوب
افرام یهودادن قزقانمیه ویهودا افرامه عداوة ایتمیه ۱۴ بلکه مغربه طوغرو فلسطیلرك اومزینه اوچالر
ومعا شرق اوغللرینی یغمالیالر ادوم وموآب اوزرینه الینی اوزاتلر بنی عمون دخی انلره امتثال ایده‌لر ۱۵ ورب
مصر دریاسنك دلینی قورو ایدوب الینی ارماق اوزرینه روحنك قوتیله صالا واپی یدی دره‌یه ضرب ایده
شویله که پابوجلریله کچورلسه کرك ۱۶ وآثورده قالان کندو قومنك بقیه‌سنه بر اشلك یول اوله نیجه
که بنی اسرائیله مصر دیارندن چقدوغی کونده اولدی ایسه ۞

اون ایکنجی باب

۱ واول کونده دیه‌سین که حمد ایده‌یم سکا یا رب که بکا خشم ایتمش ایکن خشمك چکلدی
وبکا تسلی ایده‌رسن ۲ اشته الله خلاصمدر توکل ایدوب خوف ایتمم زیرا قوتم وتسبیحم رب الله در
وبکا خلاص ایچون ایدی ۳ خلاصك بیکارلرندن صولری سرور ایله چقاره‌سکز ۴ اول کونده دیه‌سز
که ربه حمد ایلیکز انك اسمنی وصف ایلیکز انك ایشلرینی قوملر آراسنده اعلام ایلیکز ذکر
ایلیکز که انك اسمی عالیدر ۵ ربه ترنم ایلیك زیرا فاضل ایشلر ایتدی جمیع یرده بو معروفدر ۶ ای

صهیونده مکان طوتان ارلا و بلند آواز ویر که اورتاکده اسرائیلک قدوسی عظیمـــــــــدر ۞

اون اوچنجی باب

١ آموص اوغلی اشعیانک بابل خصوصنده کوردوکی وحی ٢ یوکسک طاغ اوزرنده بر بیراق دیکک
اونلره آواز قالدرک ال صاللک که شرفانک قپولرینه کیره‌لر ٣ بن مقدسلرمه امر ایلدم قوت صاحبلرمی دخی
غضبمده شن اولانلری غضبمه دعوت ایلدم ٤ طاغلرده اولان چوقلغک آوازی کثیر خلقک آوازی کبی
مملکتلرک وجمع اولنان امتلرک غلغله‌لو آوازی رب العساکر جنگ عسکرلرینی یوقلار ٥ رب و انک خشمنک
آلتلری بو جمله یری بوزمق ایچون اوزاق ولایتدن کوکلرک نهایتلرندن کلورلر ٦ تعویل ایلیکز که ربک
کونی یقیندر چونکه علی کل شی قادردن خرابلق کبی کله‌جکدر ٧ بونک ایچون هپ اللر کوشک اولا و هر
انسانک یورکی اریه ٨ و شاشالر بورمه‌لر و صانجولر انلری طوتوب طوغراجق کبی آغریلر چکه‌لر هر کس
اقرانی ایچون حیران قالوب چهره‌لری علو چهره‌لری اولا ٩ اشته ربک کونی کلیور یاوز و غضب و طوتشمش
اوکه ایله مملو بو یری خرابلغه قومق ایچون تا که کناهکارلرینی اندن استیصال ایلیه ١٠ زیرا
کوکلرده‌کی یلدیزلر و برجلر کندو نورینی صیالندرمیه‌لر کنش طوغدوغی کبی قرارکولنمش اولا و آی
کندو نورینی صیالندرمیه ١١ مسکون اولان دنیایه ملکلی ایچون و یرامزلره یرامزلغی ایچون جزالرینی ویره‌یم
متکبرلرک مغرورلغنی ابطال ایده‌یم و زوربازلرک تجبرینی الچالده‌یم ١٢ آدمی خالص آلتوندن و انسانی
اوفیر آلتوننده‌ن قیمتلو ایده‌یم ١٣ انک ایچون کوکلری تحریک ایده‌یم یر دخی رب العساکرک غضبندن
انک خشمی طوتشمه‌سنک کوننده کندو یرندن صارصیله ١٤ زیرا قوولمش جیران کبی و دوشرجیسی
اولمیان قیون کبی اولسه کرک هر کس کندو قومنه دونه‌لر و هر کس کندو ولایتنه قاچه‌لر ١٥ هر کیم
بولنورسه دلنه و هر ملحق اولان قلیجدن دوشه ١٦ معصوملری کوزلری اوکنده چارپله اولری یغمالنه
و عورتلری جماع اولنه ١٧ اشته بن بونلرک اوزرینه مادیلری اویاندیرم شونلرکه کمشه اعتبارلری یوق
آلتوندن بیله حظ ایتمزلر ١٨ یایلری یکیتلرینی شق ایده‌لر قارن نتیجه‌سنه ترحم ایتمیه‌لر انلرک کوزی
اوغلانجقلرینه باغشلمیه ١٩ بابل که مملکتلرک شهرتی و کلدانیلرک زینتی و عزتیدر اللهک سادوم و غاموراتی
دوندردوکی دوندرشنه مشابه اولا ٢٠ ابدا مسکون اولمیه هیچ بر تناسلده‌دك ایچنده مسکن اولمیه عرب
انده چادر قورمیه و چوبانلر اوراده سوریلرینی یاتورمیه‌لر ٢١ نهایت وحوش انده یاته و اولری بایقوشلردن
طولو اولا و اوراده دوه قوشلری ساکن اولوب مجونلر رقص ایلیه ٢٢ اسیسز سرایلرنده یبان حیوانی و ذوق
خانه‌لرنده چقاللر چاغرشالر انک زمانی یقیننده کله‌جکدر و کونلری دخی اوزادلماز ۞

اون دردنجی باب

١ زیرا که ربّ یعقوبه مرحمت ایده‌جکدر و تکرار اسرائیلی مختار ایدوب انلری کندونك یرنده
دگلندرسه کرك غریب کیشیلر انلره قاتشوب بیت یعقوبه انتساب ایتسه‌لرکرك ٢ قوملر بونلری آلوب کندولرك
مکاننه کتورسه‌لرکرك و اسرائیلیلولر ربّك ولایتنده انلره خدمتکارلر و جاریه‌لر یرینه مالك اولسه‌لرکرك
و کندولرینی اسیر ایده‌نلری اسیر ایدوب خراججیلرینه سلطنت ایلیه‌لر ٣ و اولا که ربّ سکا المکدن
و اضطرابکدن و اول سنك اوزرکه قوللانیلان کوچ قوللغکدن راحت ویردوکی کونده ٤ بابل ملکنك
قصه‌سنی حکایت ایدوب سویلیه‌سین که خراججی نه شکل فارغ اولدی و خراج معطّل اولدی ٥ ربّ
ظالملرك دکنکنی و مسلّطلرك عصاسنی دخی قیردی ٦ طورمیوب غضب ایله قوملره ضربلر اوران و خشمیله
ملّتلره سلطنت ایدن دفعه قادر اولمقسزین مضطهددر ٧ جمله یر راحت و آمانده ارلایوب کلبانك
چکرلر ٨ آق چام آغاجلری بله و لبنان اززلری سنك ایچون سونوب دیدیلر که سن یاتلدن برو
اوزرمزه آرتق بر کسیجی قلقمدی ٩ سنك ایچون آشغه‌ده جحیم دپرندی که استقبالکه کله متوفّالری
سکا اویاندردی و جمله یرك تکلرینی و امّتلرك ملکلرینی تختلرندن قالدردی ١٠ بونلر هپسی سکا سوز
آتوب دیه‌لر که سن دخی بزجلین خسته‌سن بزه بکزر اولدك ١١ سنك داراتك و نغاره‌لرکك ولوله‌سی
مزاره چکلیور سنك التکده صوغلجان دوشنور و سنی قورت اورته‌یور ١٢ یا سحرده طوغان صباح یلدزی
کوکلردن نه شکل دوشدك یره‌دك یقلدك سن که امّتلری بصمش ایدك ١٣ سن ایسه کوکلکده
دیر ایدك که کوکلره چقایم اللّهك کوکبلری اوزرینه تختمی قالدرایم جماعت طاغنده شمال جانبلرنده
اوتورایم ١٤ بلوتلرك یوجه‌لکلری اوزرینه چقایم متعاله برابر اولایم ١٥ امّا مزاره خندقك دیبنه
یراقلسك کرك ١٦ سنی کورنلر سکا نظر و تأمّل ایده‌لر و دیه‌لر که اول یری دپرشدرن و مملکتلری
صرصدان کیشی بومیدر ١٧ معمور یری چوله دوندروب شهرلرینی یقاردی محبوسلرینی اوه صالیویرمدی
١٨ جمیع قوملرك ملکلری نه قدر وار ایسه هر بری عزّتله کندو اونده یاتر ١٩ سن ایسه مزاردن
طشره براغلدك مکروه فلیس کبی و قلجدن کچورلمش مقتوللرك لباسلری کبی و چقور طاشلرینه انن
آیاقله باصلمش لشلر کبی ٢٠ مزارده انلره متّصل اولمزسن ولایتکی بوزدوغك و قومکی اولدردوکك
ایچون ابدا شریرلرك تخمی آکلمسه کرك ٢١ بابالرینك جرملرچون اوغللرینی قتله حاضر ایلیکز تا که
قالقوب میراث حقیقله یره مالك اولوب معمور یر یوزینی شهرلر ایله طولدرمیه‌لر ٢٢ زیرا ربّ العساکر
دیر که اوزرلرینه قلقرم بابلك آدینی و بقیّه‌سنی و اوغلنی و اوغلی اوغلنی انقراض ایده‌یم ربّ دیدی
٢٣ انی کرپیلره و صولرك بتاقلرینه میراثلو ملك قویایم و انی هلاك سپورکه‌سی ایله سپوره‌یم ربّ
العساکر دیدی ٢٤ ربّ العساکر یمین ایدوب دیدیکه البتّه نیجه که قصد ایتدم ایسه اویله اولا

وَنیجَه کِه تَقدیر ایتدُم ایسَه اُویلَه وَاقِــع اُولَا ٢٥ آثُوری وِلَایَتُدَه قِروب اَنی طَاغلَرُم اُوزَرِنـدَه
چِینَدکَدَنصُکرَه اَنلَردَن بُویُندُرُغی قَـلقَه وَاَنُكْ یُوکِی اَنلَرُكْ اُومزلَرِندَن کیدَرِلَـه ٢٦ تَدبیر بُودُر کِه
جُملَه یَر اُوزَرینَه مُدَبَّر اُولدِی وَاُول اَل بُودُر کِه جُملَه اُمَّتلَر اُوستُنَه صَالِنمِشدُر ٢٧ چُون رَبّ اَلعَسَاکِر
تَقدیر ایتمِشدُر اَنِی کِم ابطَال ایدَه بِلُور وَاَنُكْ اَلی صَالِنمِشدُر کِم دُوندُرَه بِلُور ٢٨ آحَاز مَلِـك اُولدُوکِی
ییلدَه بُو قَول اَللّه اُولمُشدُر ٢٩ یَا سَن جُملَه فِلِسطِیلَرُكْ وِلَایَتِی سَنِی اُورَانُكْ دَکنَکِی قِرِلدُوغِیچُون سَونمَه
کِه ییلَان نَسلِندَن شَاهِ مَارَان چِقَاجَقدُر وَاَنُكْ نَتیجَه‌سِی اُوچَار لَژدَرهَادُر ٣٠ وَفَقیرلَرُكْ اِلك اُوغُلـلَری
بَسلَنُوب مَسکینلَر اَمین یَاتَه‌لَر وَآصلُـکِی قَحطلِق ایلَه تَهلِیك ایدَه‌یِم وَاُول سَنُكْ بَقیَّه‌کِی اُولدُرَه ٣١ وَای
وَای دِی اِی قَپُو فَریَاد ایلَه اِی شَهر سَن جُملَه فِلِسطِیلَرُكْ وِلَایَتِی مُذَاب اُول زِیرَا شِمَالدَن دُوتُن کَلیُور
وَاَنُكْ مُتَعَیَّن زَمَانِندَه کِیمسَه بَاشقَه‌جَه طُورمَیَه ٣٢ اُمَّتلَرُكْ ایلچیلَرینَه نَه جَوَاب ویرلَه رَبّ صِهیُونِی تَمَلَّدِی
وَقَومنُكْ فُقَرَاسِی اِچینَه صِغنَــــــــــــه ۞

اُون بَشِنجی بَابْ

١ مُوآب ایچُون وَحی عَار مُوآب کیجَه‌دَه یَاصلُوب قِرِلدِی قیر مُوآب کیجَه‌دَه یَاصلُوب قِرِلدِی
٢ بَیتَه وَدیبُونَه یُوکسَك یَرلَرَه آغلَمَق ایچُون چِقدِی نَبُوا اُوزَرینَه وَمیدَابَا اُوزَرِینَه مُـــوآب وَای وَای
ایدَه جُملَه‌لَرِینُكْ بَاشلَرِندَه طَاسبَاشلِق اُولُوب هَر صَقَال یُونُلمِش اُولسَه کَرَك ٣ سُوقَاقلَرِندَه چُل قُوشَانَه‌لَر
طَاملَرِی اُوستُندَه وَچَارشُولَرِندَه هَر کَس وَای چَاغِرُوب یَاش دُوکَـه‌لَر ٤ حَشبُون وَاَلعَلَا فَریَاد ایتدِیلَر
وَاَنلَرُكْ آوَازِی یَاهَصَه‌دَك اِشیدِلدِی اَندَن اُوتُرِی مُوآبُكْ سِلَاحلُولَرِی فَریَاد ایدَه‌جَکلَردُر جَانلَرِندَن بیزَار
اُولَالَر ٥ بَنُم قَلبُم مُوآب ایچُون فَریَاد ایدَر اَنُكْ قَاچقُونلَرِی تَا صُغَارَه‌دَك قَاچدِیلَر اُوچ یَاشلُو طَانَا کِبی
زِیرَا آغلَایَه آغلَایَه لُوحِیت یُوقُشنَه چِقَه‌لَر زِیرَا حُورُنَایِم یُولِندَه قِتَال بَاسکِنِی قَالدُرَاجَقلَـردُر ٦ نِمرِیم
صُولَرِی خَرَابلِق اُولَالَر اُوتلِق قُورُویُوب وَتَازَه اُوت قَالمَیُوب یَشیللِك اُولمَیَه ٧ اَنُكْ ایچُون بَاقِی آلیقُودُوغِی وَهَر
نَه کِه صَقلَادیلَر ایسَه اَنلَرِی عَرَبلَرُكْ دَرَه‌سِنَه کَتُورَه‌جَکلَردُر ٨ زِیرَا فَریَاد مُوآبُكْ سِنُورِینِی طُولَاشدِی
وَعَویلِی تَا آغلَایِمَه‌دَك وَغِریوِی تَا بیر اَلیمَه‌دَك ٩ زِیرَا دیمُون صُولَرِی قَان ایلَه طُولدِیلَر زِیرَا دیمُونَه آرتِق
قُویَایِم وَقُورتُلمِش مُوآبیلَرَه وَوِلَایَتُكْ بَقیَّه‌سِنَه بِر آرسلَان کُوندَرَه‌یِم ۞

اُون آلتِنجی بَابْ

١ قیَادَن بَریَّه‌یَه صِهیُون قِزِینُكْ طَاغِنَه قُوزِی‌یِ وِلَایَتُكْ سُلطَانِنَه کُوندَرُکُز ٢ وَاُولَا کِه مُوآب قِزلَرِی
آرنُون کچِدلَرِندَه آوَارَه قُوش کِبی طَاغِلمِش یُوَا کِبی اُولَالَر ٣ مُشَاوَرَه ایلَه حُکم ایلَه کُولکَه‌کِی اُویلَه
زَمَانِندَه کیجَه کِبی قُو سُورکُونلَرِی صَقلَه قَاچقُونلَرِی اَلَه ویرمَه ٤ بَنُم قُووُلمُشلَرُم سَنُكْ یَانُکدَه سَاکِن

اولسونلر یا موآب خراب ایدیجی حضورندن سن انلره کزلنه‌جك یر بر اول زیرا صیغیجی اکسك اولوب
وخراب ایدیجی دوکنوب پایمال ایدیجیلر ولایت یوزندن تمام اولالر ٥ وکرم ایله بر تخت قورلوب
اوزرنده داود اوتاغنده حاکم وحکمی طلب ایدن وعدالته چالشان حقیقت ایله اوتوره ٦ موآبك
غرورینی ایشتدك پك مغروردر تکبرلکنی ومغرورلغنی وخشمنی امّا یلانلری بویله باقی اولماز ٧ بو
خصوصدن موآب موآبه وای ایدوب هر بریسی وای وای ایتسه کرك قیرخرشتك بنالری ایچون ناله
ایده‌سز زیرا یقلمشلردر ٨ زیرا حشبون تارلالری زبون اولور وسبما آصمه‌سی دخی امتلرك صاحبلری انك
اك ایو فدانلرینی پاره‌لدیلر یعزیره‌دك واصل اولوب بریه‌ده طولاشدیلر فلیزلری اوزاندیلر دکزی
کچدیلر ٩ انك ایچون سبما آصمه‌سیچون یعزیر آغلایشیله آغلارم کوز یاشلرمله سنی صوارارم ای حشبون
والعالا زیرا یاز میوه‌لرکك واوراقکك اوزرینه کلبانك دوشدی ١٠ سرور وحبور محصوللو تارلالردن
قالدرلوب باغلرده ارلانمیه وآلقشلنمیه صیقیجی جندره‌لرده شرابی صقایه کلبانکی ابطال ایتدم ١١ بو
خصوصده موآب ایچون بغرساقلرم طنبور کبی صدا ویره‌لر واچم قیرخرشت ایچون دخی ١٢ واولا که
موآبك یوکسك یرنده یورلدوغی بللو اولنجه نماز قلمق ایچون مقدسنه کله امّا قادر اولمیه ١٣ سوز بودر که
ربّ موآب خصوصنده او زماندن برو سویلمش ١٤ شمدی ایسه ربّ سویلیوب دیر که اوچ یلك ایچنده
کرا ایله طوتلمشلرك یللری اوزره موآبك جمیع خلقنك کثرتیله عزّتی خور اولا وبقیه‌سی قتی
آز وقوتسز اولا ۞

اون یدنجی باب

١ دمشق ایچون وحی اشته دمشق کیدرله که شهر اولمیوب بر یقق یغین اولور ٢ عروعر شهرلری
براغلالر سوریلر ایچون اولالر که اوراده یاتوب انلری ککسه قورقتمیه ٣ زیرا افرامدن حصار ودمشقدن
وآرام بقیه‌سندن مملکت اکسك اولوب بنی اسرائیل عزّتی کبی اولالر ربّ العساکر دیدی ٤ واولا که
اول کونده یعقوبك شرفیتی رکیك اولوب اتینك سمیزلکی آرقلنه ٥ واولا که اوراغجی ترکه‌یی دوشردوکی
کبی وقولیله بشقی بچدوکی کبی ورفایم دره‌سنده بشقلری دوشرن کبی اولا ٦ آلای مالای انده
بر صالقملمه قاله زیتون آغاجنی سلکدکدن صکره یوکسك دالنك باشنده ایکی اوچ دانه یا دردی بشی
یمش ویرنك داللرنده قالدوغی کبی اسرائیلك اللّهی ربّ بویله دیدی ٧ اول زمانده انسان یاپوجیسنه
باقوب کوزلری اسرائیلك قدوسنه نظر ایده ٨ کندو اللرینك عملی مذبحلره نظر ایتمیه پرمقلرینك
یاپدوغنه قورولره وکنش پتلرینه باقمیه ٩ اول زمانده انك محکم شهرلری براقلمش فلیس ودال کبی
اولالر که انلری بنی اسرائیلك حضورنده براقدیلر وخرابلق اولا ١٠ خلاصکك اللّهنی اونتدوغك ایچون
وقوتکك قیاسنی آکمادوغك ایچون بوندن اوتری کوزل فدانلری دکوب غریب نهاللرینی اکسك

كرك ١١ كوندز دكدوكڭی تنبیت ایدرسن و صباحدن اكدوكڭی فلیسلندرسن اما اوراق كوننده
تحصول درد و الم حاصل اولور ١٢ وای چوق خلقلرك كثرتنه دریالرك ولوله‌سی كبی شماته ایدرلر
و قوملرك ازدحامنه كه چوق صولرك صوتی كبی شماته ایدرلر ١٣ قوملر چوق صولرك صوتنه كوره
ولوله ایدرلر اما الله انلری آزارلیه و اوزاغه قاچه‌لر و طاغلرده‌كی صمان اوانی روزكار اوكنده كبی و یووالنان
توز قصرغه اوكنده كبی مطرود اولا ١٤ آخشام وقتنده اشته غلبه‌لك اما صباح اولمدن یوق اولا بزی
یغمالیانلرك پایی و بزی غارت ایدنلرك نصیبی بودر ۞

اون سكزنجی باب

١ وای قنادلریله كوكله ایدن حبش ارماقلرینك اوته‌سنده‌كی ولایته ٢ كه دڭزدن ساز كمیلری ایله
صو یوزندن ایلچیلری كوندروب دیر كه ای خفیف مبشرلر وارك متباعد و توییسز قومه و هر زمانده
مفرط اولان خلقه خط اندر خط اولان و پایمال اولان ملته كه انك ولایتنی ارماقلر یغمالرلر ٣ ای دنیانك
جمله اهالیسی و یرده ساكن اولانلر طاغلرده بیراق قالدرلدوغی زمان باقڭز و بورو چالندوغی زمان
دڭلیڭز ٤ زیرا رب بڭا بویله دیدیكه بن راحت ایدوب مكانمده نظر ایدرم كونشدن آرتیق روشن
اسیجاقلق كبی و اوراق اسیجاغنده چه بلودی كبی ٥ زیرا اوراق زماننده اول آسمه طومورجغی تمام
اولدقدنصكره و چچك اولمش قورق اولوب كویندكده الله دریانلر ایله بوداجقلری كسوب و چبوقلری
قالدروب بوداییاجقدر ٦ طاغلرك قوشلرینه و یرك حیواناتنه بله براغیله‌جقلردر تا كه قوشلر اوزرنده
یازلیوب جمله یر حیواناتی اوستنده قیشلیه ٧ او زمان رب العساكره پیشكش كتوریله متباعد و توییسز
قومدن و هر زمانده مفرط اولان خلقدن خط اندر خط اولان و پایمال ملتدن كه انك ولایتنی ارماقلر
یغمالدیلر رب العساكر اسمنك یرینه صهیون طاغنه پیشكش كتوریله ۞

اون طقوزنجی باب

١ مصر خصوصنده اولان وحی اشته رب خفیف بلوده بنوب مصره كلجكدر شویله كه مصر بتلری
حضورندن دپرنوب اورتاسنده مصرلولرك یوركی ازله ٢ و مصرلولری بر برینه قاقشدره‌یم و هر بری كندو
قرنداشی اوزرینه و هر بری كندو دوستی اوزرینه و شهر شهر اوزرینه و مملكت مملكت اوزرینه جنك ایلیه
٣ و مصرك روحی انك اورتاسنده اكسك اولور و انك تدبیرینی بوزدوغمدنصكره بتلره و بجربازلره
و جنجیلره و فالجیلره طانشه‌لر ٤ و مصرلولری سرت سلطنت ایدن سلطانك النه تسلیم ایده‌یم كه انلره
بر باوز ملك سلطنت ایلیه رب رب العساكر بویله دیدی ٥ و صولری ضایع اولوب دڭز ایچنه آقیه‌لر
و ارماق صوغلوب قورو اولا ٦ و ارماقلری كرو آتوب آرغلر چكلش سیللری بوشادوب قورودوقلر قامش

وَدَکِزْ سَازِی صُولَه ٧ چَایلَر یَاننده وَسَیللَر کَنَارِنده اُولَان یَشِیللك وَسَیللَردهکِی اَکِینلك قُورُویَه دُوندُرلَه
وَیُوق اُولَه ٨ بَالِقچِیلَر قَسَاوَتلَنُوب اِرمَاقلَره اُولتَهیِ بِرَاغَانلَر جُملَهسِی اَلَم چَکَهلَر وَصُو یُوزِینَه صَاچَمَه آغِی
آتَانلَر دَردمَند اُولَالَر ٩ نَازِك کِتَان اِیشلَیَنلَر وَآق بَزِی طُوقُیَانلَر اُوتَانَاجَقلَردُر ١٠ جُلّاه دَستکَاهلَری قِرِلَالَر
وَجُملَه دَوقلُو حَوض یَندلَری یَاپَانلَر مُتَألِّم اُولَالَر ١١ صُوعَان یَکلَرِی کَرچِکدَن دَلیلَردُر فِرعَونُك حَکِیم
مُشِیرلَرِینُك مُشَاوَرَهسِی جَهَالَت دُر فِرعَونَه نیجَه دِیَه بِلُورسِکِزکِه بَن حَکِیم زَادَه وَقَدِیمی مَلِکلَرُك اُوغلی اِیم
١٢ اَنلَر قَندَه دُر حَکِیملَرُك قَندَهدُرکِه سکَا اِعلَام اِیدَهلَر وَرَبّ اَلعَسَاکِرُك مِصر اُوزَرِینَه اُولَان تَقدِیرِینِی
بِلَهجَك اُولَالَر ١٣ صُوعَان یَکلَرِی سَفِیه اُولدِیلَر مَنَف یَکلَرِی آلدَاندِیلَر اَسبَاط بَاشلَرِی مِصرِی اِضلَال
اِیتدِیلَر ١٤ آرَاسِندَه رَبّ ضَلَالَت رُوحِنِی قَارِشدُردُقدَه هَر مَصلَحَتِندَه مِصرلُولَرِی یَاکِلتدِیلَر سَرخُوش قُوصَارکَن
یَاکِلدُوغِی کِبی ١٥ وَمِصرده بِر مَصلَحَت اُولمیَهکِه اَنِی بَاش یَا قُویرُق دَال یَا قَامِش اِیدَه ١٦ اُول کُونده
مِصر عَورَتلَر کِبی اُولَه رَبّ اَلعَسَاکِرُك اُوزَرِینَه تَحرِیك اِیتدُوکِی اَلِی حَرَکَتِندَن دِترَیُوب شَاشَه ١٧ یَهُودَا
وِلَایَتِی مِصرلُولَره وَحشَت سَبَبِی اُولُور هَر کِیم اَنِی آکَارسَه رَبّ اَلعَسَاکِرُك اُوزَرِینَه مُقَدّر اِیتدُوکِی تَقدِیرِدَن
قُورقَه ١٨ اُول کُونده مِصر دِیَارِنده کَنعَان دِلِنِی سُویلَیَن وَرَبّ اَلعَسَاکِر حَقّیچُون دِیو یَمِین اِیدَن
بَش شَهر اُولَه بِرِینَه حَرَس شَهرِی دِینِلَه ١٩ اُول کُونده مِصرُك اُورتَاسِندَه رَبّ اِیچُون بِر مَذبَح وَسِنُورِینُك
یَاننده بِر دِکِلُو طَاش دَخِی رَبّ اِیچُون اُولَه ٢٠ اُولکِه مِصر دِیَارِنده رَبّ اَلعَسَاکِر اِیچُون بِر نِشَان وَشَهَادَت
اُولسَه کَرَکدُر زِیرَا ظَالِملَر اِیچُون رَبّه دُعَا اِیدَهجَکلَر اُول دَخِی بِر قُورتَارِیجِی وَقَهّار کُوندَرُوب اَنلَرِی خَلَاص
اَیلَیَه ٢١ بُو یُوزدَن رَبّ مِصرَه مَعرُوف اُولَاجَقدُر وَمِصرلُولَر اُول کُونده رَبّی بِلُوب قُربَان وَهَدَایَا اِیلَه
عِبَادَت اِیدَهلَر وَآدَاقلَرِی آدَایُوب رَبّه اَدَا اِیدَهلَر ٢٢ وَرَبّ مِصرلُولَرِی دُوکَه وَدُوکدُکدَنصکره اُوکدُره
اَنلَر دَخِی رَبّه رُجُوع اِیدَهلَر وَرَبّ اَنلَره غَفُور اُولَه وَاَنلَرِی صَاغلَده ٢٣ اُو زَمَان مِصردَن آثُورَهدَك بِر اُولُو
یُول اُولَه اُوزَرِنده آثُورِیلَر مِصرَه وَمِصرلُولَر آثُورَه وَارَالَر هَم مِصر هَم آثُور عِبَادَت اِیدَهلَر ٢٤ اُو زَمَان اِسرَائِیل
مِصرُك وَآثُورُك اُوچُنجِیسی اُولُوب یَرُك اُورتَاسِنده بَرَکَت اُولَه ٢٥ وَرَبّ اَلعَسَاکِر اَنلَرِی بَرَکتلَیُوب دِیسَه
کَرَك بَنم مِصر قَومم وَاَللَرمُك عَمَلِی آثُور وَبَنم مِیرَاثم اِسرَائِیل دَخِی مُبَارَك اُولسُون ۞

یکرمنجی باب

١ شَرغُون نَام آثُور مَلِکِندَن کُوندَرِلَن تَرتَان آشدُودَه کَلدُوکِی وَآشدُود اِیلَه جَنك اِیتدُوکِی وَاَنِی فَتح
اِیتدُوکِی سَنَهدَه ٢ اُول وَقتده رَبّ آمُوص اُوغلِی اِشعیَانُك وَاسِطَهسِیلَه سُویلَیُوب دِیدِی کِه وَار چُولکِی
بِللَرُکدَن چُوز وَآیَاقلَرُکدَن پَاپُوچلَرُکِی چِقَار اُول دَخِی بُویلَه اِیدُوب چِپلَاق وَیَالِك آیَاق کَزَر اُولدِی
٣ وَرَبّ دِیدِی کِه مِصر اُوزَرِینَه وَحَبَش اُوزَرِینَه اُوچ یِللِق عَلَامَت وَنِشَان اِیچُون قُولم اِشعیَا نیجَه کِه
چِپلَاق وَیَالِك آیَاق کَزدِیسَه ٤ اُویلَه دَخِی آثُور مَلِکِی مِصر اَسِیرلَرِینِی وَحَبَشلُولَرِی اُوغلَانلَرِی وَقُوجَهلَرِی

چپلاق وَيالِك آياق وَاوتراق آتلَرى چپلاق مصره رسوايلق ايچون اسيرلكه چكه ٥ حبشه انتظار ايدنلر
وَمصردن افتخار ايلينلر شاشالر وَاوتانالر ٦ وَاول كونده بو ديارك اهاليسى ديسه كه اشته بز منتظر
اولدقلرمز وَآثور ملكنك اليندن قورتلمق ايچون امداديته التجا ايتدكلرمز بكسه نك حالى يا بز نيجه
قورتـــــــــــــــــلـــــــــــــــورز ۞

يگرمى برنجى باب

١ چول درياسى اوزرينه وحى يمان قصرغه لر جنوبده چكدكلرى كبى چولستاندن وَقورقولو ولايتدن
كليور ٢ بكا بر سخت رويا بيان اولنور خاين خاينلق ايدر وَيغماجى يغمالر اى عيلام چيق اى ماداى
محاصره ايله انك جمله اكلمه سنى دكدردم ٣ انك ايچون بللرم آغرى ايله طولار طوغران عورتنك
آغريلرى كبى آغريلر بنى طوتار ايشدنجه بوكلدم وَكورنجه شاشدم ٤ جانم شاشدى دترمه بكا اضطراب
ويردى حظلندوغم آخشامى وحشته دوندردى ٥ سفره يى قور قراول كوزته يه ايچ اى بكلر قلقكز قلقانى
ياغلايكز ٦ زيرا رب بكا بويله ديمشدر وار بكجى يى قو كه نه كه كوررسه بلدرسون ٧ وَبر عربه بر چفت
آتلولر اشك مركبلرى وَدوه مركبلرى كوردى وَدقتله پك دقتله كوزتدى ٨ آرسلان كبى باغردى كه اى
افندى بن كوندز بكجى قله سنده دايم طورركن وَبن بكچيلكمده بتون كيجه قايم ايكن ٩ اشته آدملرك
عربه سى وَبر چفت آتلولر كلديلر وَجواب ايدوب ديديكه دوشدى بابل دوشدى وَجمله الاهلرينك
بتلرى قريلوب يره چالندى ١٠ اى خرمنم خرمنمك اوغلى رب العساكر اسرائيلك اللهندن ايشتدوكمى سزه
اعلام ايلدم ١١ دومانك خصوصنده وحى ساعيردن بكا چاغروب ديركه اى بكجى كيجه دن نه اى بكجى
كيجه دن نه ١٢ بكجى ديركه صباح كلدى وَكيجه دخى اكر صورمق استرسكز صورك كرو دونك كلك
١٣ عربستان اوزرينه وحى اى ديدانيلرك كاربانلرى عربستانده اورمانلر ايچنده كيجه ليه جك سكز ١٤ صوسزه
قرشو كلك صو كتورك اى تيمن ولايتنك اهاليسى اتمك ايله قاچقونلر اوكنه كلك ١٥ زيرا قليجلرك اوجندن
قاچديلر چكلمش قليجدن وَقورلمش ياىدن وَجنك شدتندن ١٦ زيرا رب بكا بويله سويلمشدر ديديكه
بر سنه نك ايچنده كراجى سنه سى حسابنجه جمله قيدارك نكثرى تلف اولا ١٧ وَكمان كشلرك باقى عددى
وَقيدار اوغللرينك زوربازلرى آزالور زيرا اسرائيلك اللهى رب سويلمشدر ۞

يگرمى ايكنجى باب

١ رويا دره سنك خصوصنده وحى نه اولدى سكا كه سن جميعا طاملره چقرسن ٢ غوغالر ايله طولمش
غوغالى شهر سن اى شادمان شهر سنك مقتوللرك قليجله قتل اولنميوب جنكده هلاك اولمديلر ٣ سنك
سرورلرك جمله سى برله قاچوب كمان كشلردن باغلو اولديلر موجود اولانلرك دن هر بريسى برله باغلو وَاوزاقده

قاچانلر دیٖ ۴ اَنُكْ ایچون دیدمکه سز اوتهیه باقگز بن بوکندو آغلایشمله آجیلق چکهیم بنم قومم
قزینك خرابلغی ایچون بکا تسلی ویرمکه چالشمکز ۵ زیرا رویا دره‌سنده ربّ العساکردن اولان مشقت
و بصقون و خلجان کونیدر دیوار یقلور و طاغلره چاغرش کیدر ۶ عیلام تیرکشی طاشیور آدم عربه‌لری ایله
و فارسلر ایله قیر دیٖ قلقانی چقاریور ۷ اولا که مختار دره‌لرك عربه‌لر ایله طولوب آتلولر قپوکده آلایلر قورالسر
۸ و دشمن یهودانك اورتوسنی آچغله قورو اوینك سلاحلرینه باقرسن ۹ و داود شهرینك کدکلرینك
چوقلغنی کوروب التینده‌کی برکه‌نك صولرینی جمع ایدرسز ۱۰ و اورشلیمك اولرینی صایوب حصاری ضرب
ایتمك ایچون بعضیسنی یقارسکز ۱۱ و ایکی حصارك آراسنده اسکی حوضك صولری ایچون بر خندق
یاپارسکز اما بو جمله‌یی یاپانه باقرسکز و چوق زماندن برو بونی دوزنی کورمزسکز ۱۲ اول کونده ربّ
العساکر آغلایشه و یاسه و طاسباشلغه و چول قوشانماسنه سزی چاغردی ۱۳ و اشته سرور و حبور
صغرلری اولدرمك و قیونلری بوغازلمق اتلر یمك و شرابلر ایچمك ییه‌لم ایچه‌لم زیرا یارین اولجك ایز ۱۴ اما ربّ
العساکر الله قولاقلرمه کشف ایتدیکه البته بو کناه سزه باغشلانمز تا اولنجیه‌دك ربّ العساکر الله
دیدی ۱۵ ربّ العساکر الله بویله دیدیکه وار شو خزینه‌دار سبنا نام سرای کتخداسنه واروب دی که
۱۶ نه‌ك وار بونده و سنك بونده کیمك وار که بوراده کندوکه مزار قازارسن ای یوکسکده
مزارکی قازان و ای کندوکه قیاده مسکن دوزن ۱۷ اشته ربّ سنی انسان کوچی ایله کوچروب اورتو
ایله سنی اورتجکدر ۱۸ طوپ کبی واسع ولایته یوارلایه و اوراده اوله‌سن و داراتکك عربه‌لری اوراده قاله
ای افندکك اوینك رسوای ۱۹ سنی منصبکدن قووایم و مقامکدن سنی یقسه کرك ۲۰ و اول کونده
اولورکه حلقیا اوغلی الیاقیم نام قولی چاغرایم ۲۱ اکا قفتانکی کیدروب و قوشاغکی پکجه قوشادوب
سلطنتکی انك النه ویره‌یم که اورشلیم اهالیسنه و یهودا بیتنه بابا یرینه اولا ۲۲ و بیت داودك آختارینی
انك اومزینه قویایم اوآچنجه بکسه قپامیه و او قپاینجه بکسه آچمیه ۲۳ و انی پك یره چوی کبی قاقایم و اول
باباسنك اوینه عزت تختنك یرینه اولا ۲۴ و باباسی اوینك جمله عزتنی اکا طاقالر اولاد و احفادی هر
اواق قابلرینی کاسه قابلرندن شیشه قابلرینه وارنجه ۲۵ اول کونده ربّ العساکر دیدیکه امین یره
قاقلمش چوی قالدرلوب و قرلوب دوشسه کرك و اوزرینه قونلمش یوك کسلجکدر زیرا ربّ سویلمشدر ۞

یکرمی اوچنجی باب

۱ صورك خصوصنده وحی وای ایلیکز ای ترسیس کمیلری شویله خراب اولدوغیچون که نه اوی نه
مدخلی وار کتیم ولایتندن انلره ظاهر اولمشدر ۲ سوسکز آطه‌ده اولان متمکنلر سن که انی دکزده
کزن صیدون بازرکانلری طولدرمشلردر ۳ و چوق صولرده اولان سیحورك اکینی و ارماغك محصولی انك
عایده‌سی ایدی امتلرك تجارتی ایدی ۴ اوتان ای صیدون زیرا دکز و دکزك قوتی سویلیوب دیر که

نه طوغرردم نه تولید ایدردم نه کنجلری بسلدم نه قزلری بیوتدم ٥ مصرلولره فریاد ایردوکی کبی صورك
فریادی ایچون متألم اولالر ٦ ترسیسه چکیکز آطه‌ده ساکن اولانلر وای ایلیکز ٧ بومی‌در مبتهج
شهرکز که انك قدیملکی قدیم ایاملدن بری‌در اما انك آیاقلری انی اوزاق غربته کوتوره‌لر ٨ اول تاج صاحبی
صور اوزرینه کیم بونی تدبیر ایتمشدر که انك بازرکانلری بکلر وتاجرلری یرك شرفاسی‌در ٩ بو تدبیری
رب العساکر ایتمشدر جمله دارانك تکبرینی رسوای ایتمك ایچون وجمله یرك شرفاسنی تحقیر ایتمك
ایچون ١٠ ای ترسیس قزی ولایتکی سیل کبی کچ آرتق قوشاق یوقدر ١١ دریا اوستنه الینی صالدی
مملکتلری دپرشدردی رب کنعان اوزرینه امر ایلدیکه انك حصارلرینی بوزالر ١٢ ودیدیکه ای مظلوم قز
اوغلان صیدون قزی بر دخی آرتق سوینمیه‌سن قالق کتیملولره وار انده دخی سکا حضور یوق اولا ١٣ اشته
کلدانیلرك ولایتی بو قوم اول یوق ایدی آثور بونی بریه‌ده اولانلر ایچون تأسیس ایتدی انك قله‌لرینی
قالدروب سرایلرینی بنا ایتدی ینه‌ده خرابلغه دوندردی ١٤ وای ایلیك ترسیس کیملری زیرا قوتکز
بوزلمشدر ١٥ واول کونده اولور که صور یتمش ییل یعنی بر ملکك ایامی قدر فراموشه براغله یتمش
ییلدنصکره صورك خصوصنده فحبه ترکیبی کبی اولا ١٦ ای فراموشه براغلمش فحبه طنبوری آل شهری
طولاشوب بر خوشجه چال وچوقجه ارلا که یادك کتیرلنه ١٧ واولا که اول یتمش ییلدنصکره رب صوری
یوقلیه وصور کندو کار وکسبنه دونوب یر یوزنده اولان جمیع مملکتلر ایله زنا ایلیه ١٨ نهایت انك
آلش ویرشی وکار وکسبی ربه تقدیس اولنه خزینه‌مانده اولنمیه وصقلنمیه زیرا متاعی ربك حضورنده
ساکن اولانلر ایچون اولا که طوق اولنجه‌یه‌دك ییه‌لر وطیانور لباس ایله کینه‌لر ۞

یکرمی دردنجی باب

١ اشته رب یری بوشالدوب خالی ایدر انك یوزینی زیرو زبر ایدوب ساکنلرینی طاغیدر ٢ واولا
که قوم نیجه ایسه امامده بویله قول نیجه ایسه افندیسی‌ده بویله جاریه نیجه ایسه خاتونی‌ده
بویله مشتری نیجه ایسه صاتیجی‌ده بویله اودنج ویرن نیجه ایسه اودنج آلان‌ده بویله معامله‌یه
ویرن نیجه ایسه معامله‌یه آلان‌ده بویله اولا ٣ یر بالتمام بوشالتسه کرك یغمالنسه کرك زیرا بو
سوزی رب سویلمشدر ٤ یر یاس چکوب ییقلور مسکون دنیا زبونلنوب ییقلور یر قومنك
اولولری زبونلنور ٥ یر کندو ساکنلری التنده نجس اولدی شریعته مخالفت ایتدکلری ایچون
قانونلری تغییر وعهد ابدیی بطال ایتدکلری ایچون ٦ بو سببدن لعنت ولایتی فنایه ویروب انده ساکن
اولانلر صوچلو اولدیلر بوندن اوتری ولایتك اهالیسی یاقلدیلر وآز آدملر قالورلر ٧ شیره یاسلو اولوب
آصمه زبون‌در قلبی شن اولانلر جمله‌سی آه ایدرلر ٨ داول شنلکی دکر دوبلمه ایدنلرك شماته‌سی
سکوت بولور طنبور شادلغی دخی دکر ٩ شراب ارلارلر ایکن ایچمیه‌لر ایچنلره مست ایدن ایچکی آجی‌در

١٠ خالی اولان شهر انکسار بولدی هر او قپانمش که کمسه کیرمیه ١١ سوقاقلرده شراب ایچون شکایت
اولنور هر سرور قرارکولنوب ولایتك شنلکی کتدی ١٢ شهرده خرابه قالوب قپو خرابلق ایله اورلدی
١٣ زیرا ولایتك اورتاسنده خلقك آراسنده بویله اولاکه تتهکیم زیتون سلکندیسی کبی یا صالقم کبی که باغ
بوزمهسندن صکره قالور ١٤ بونلر آوازلرینی قالدروب ارلایالر دریا طرفندن ربك عظمتی ایچون چاغرشوب
بلند آوازی ویرهلر ١٥ بوندن اوترو درهلرده ربه و دریا آطهلرنده اسرائیل اللهی ربك اسمنه تمجید
ایلیکز ١٦ یرك کنارندن تسبیحلر صادقه حمد اشتدك اما بن دیدمکه تحیف ایم تحیف وای بکا
خاینلر خیانت ایدرلر واك خاینلرك خیانتلکیله خیانت ایدرلر ١٧ ای یرده ساکن اولان قورقو
وخندق وکمند سکا حوالهدر ١٨ واولا که قورقو صوتندن قاچان خندقه دوشه واول خندقك ایچندن
چقان کمنده طوتله زیرا کوکدن پنجرهلر آچلوب یرك تملری تزلزل ایدهلر ١٩ یر زیادهسیله تحق
اولنه یر زیادهسیله چاتلیه یر زیادهسیله حرکت ایده ٢٠ یر سرخوش کبی صالنه قولیبا کبی قلدانه
اوزرنده کناه آغرلغله دوشه وآرتق قلقمیه ٢١ او زمان اولا که رب یوجهده یوجهلرك عسکرینك
ویرده جمله یر ملکلرینك حقندن کله ٢٢ خندقده باغلو اسیرلر کبی جمع اولالر وزندانده قپانهلر
و نیجه زماندن صکره یوقلنهلر ٢٣ آی اوتانوب کنش حجابده قاله صهیون طاغنده اورشلیمده دخی اتلرك
مشایخلری اوکنده رب العساکر جلال ایله سلطنت ایلهدوکی زمان ۞

یکرمی بشنجی باب

١ یا رب اللهم سن سن بن سنی ترفیع ایدهیم اسمکه حمد ایدهیم که عجایبلر ایلدك قدیم
ایامدن اولان تدبیرلرك امین وحقدر ٢ زیرا شهری یغینه حصارلو شهری خرابهیه غریبلرك سراینی
آرتق شهر اولمامغه دوندردك که ابدا یاپلمز ٣ انك ایچون قوی قوم سنی تعزیز ایدوب هیبتلو
طایفهلرك شهری سندن قورقسه کرك ٤ زیرا فقیره قوت ومحتاجه مضایقهسنده قوت اولدك طوفاندن
ملجأ اسیجاقدن کولکه زیرا زورلولرك یاوزلغی دیواری یقار طاشقن ارماق کبیدر ٥ قوراقلقده اسیجاقی
کبی غریبلرك طغیانینی باصدرهسن بلودك کولکهسیله اسیجاقلق کبی زورلولرك ذریتی باصدرله ٦ رب
العساکر دخی بو طاغده جمیع قوملره سمیز نسنهلردن بر ضیافت ایتسه کرك صافی شرابلردن سمیز
و ایلکلو نسنهلردن صاف وسوزلمش شرابلردن ضیافت اولا ٧ بو طاغده جمیع قوملر اوزرینه سرلمش بردهنك
یوزینی وجمله امتلر اوزرینه سرلمش اورتوبی بوزسه کرك ٨ اولمی ابدا یوق ایده ورب الله هر یوزدن
یاشنی سلوب جمله یردن کندو امتنك عیبنی کیدره زیرا رب سویلمشدر ٩ واول زمانده دیهلرکه اشته
بودر بزم اللهمز انی بکلدك او بزی قورتاردی بکلدوکمز رب بودر انك خلاصنده شن اولوب سونورز
١٠ زیرا بو طاغده ربك الی قونه انك التنده موآب کبرهده صمان اوافلندوغی کبی اوافلنسه کرك

١١ و اورتاسنده اللرینی یوزیجی یوزمکده اللرینی یایدوغی کبی یایسه کرك و اللرینك قوتیله غروربنی
باصدرسه کرکدر ١٢ و محکم و یوجه دیوارلرکی باصدروب و اندروب توز اولنجه‌یه‌دك یره یقسه
کرکـــــدر ۞

یکرمی آلتنجی باب

١ اول کونده یهودا ولایتنده بو ارلایش ارلانه برمز بر صرب شهرمز وار الله حصار و واروش ایچون
خلاصی قومشدر ٢ آچك قپولری حقی صقلین صادق امت ایچرویه کیرسون ٣ سکا طیانان فکری
سن تماما سلامده صقلیه‌جق سین سکا اعتماد ایتدوکیچون ٤ ابدا ربه اعتماد ایلیك زیرا رب یاهو
ابدی قیا دره ٥ یوکسکلرده ساکن اولانلری ایندرر و یوکسك شهری یقار تا یره‌دك یقار و تا توزه‌دك دوشرر •
٦ انی آیاق چینیه فقیرك آیاقلری و مسکینلرك طبانلری ٧ صادقك طریقی دوزدر سن که صادق سین
صالحك یولنی طوغرو ایدرسین ٨ یا رب احکامکك طریقنده سکا قللاندق سنك اسمکه و ذکرکه جان
حسرت ایدر ٩ کیجه‌ده سکا جانمله مشتاق ایم و ایچمده اولان روحم ایله سنی آرارم زیرا یرده حکملرك
اولنجه دنیانك ساکنلری عدالتی اوکرنورلر ١٠ یرامزه لطف اولنسه عدالتی اوکرنمز طوغرولق یرنده
فساد ایدر ربك یوجه‌لکنی تأمل ایتمز ١١ یا رب سنك الك اعلا در اما کورمزلر سنك قومکه اولان
غیرتکی کوروب اوتانالر و دشمنلرکی آتش یاقسه ١٢ یا رب بزه سلامی اعطا ایده‌جکسین زیرا هر ایشمزی سن
بزده یایدك ١٣ یا اللهمز رب سندن غیری سلطانلر بزه تسلط ایتدیلر اما یالکز سنك لطفك ایله اسمکی
ذکر ایدرز ١٤ بونلر اولوب دیریلمزلر خیالنسزلردر تکرار قالقمزلر انك ایچون که سن انلری یوقلیوب استیصال
ایلدك و جمله انلرك یادینی محو ایتدك ١٥ بو امتی زیاده ایلدك یا رب بو امتی زیاده ایتمکله سکا
اعزاز اولندی هر یرك کنارینه انی تبعید ایلدك ١٦ یا رب مضایقه‌ده سنی آرادیلر تأدیبك انلره ایکن
تضرع ایلدیلر ١٧ طوغرمغه یقین اولان کبه عورت نیجه که توجع ایدوب آغریلرنده چاغررسه بز دخی
حضورکده بویله اولدق یا رب ١٨ کبه اولدق توجع ایتدك یل طوغرر کبی اولدق یرده خلاص
ایتمدك و دنیاده ساکن اولانلر دوشمدیلر ١٩ اولولرك دیریلسه کرك و میتلر قالقارلر اویانك و ارلایك
سز که طپراقده ساکن سکز چون سنك چیکك اوتلر چیکی کبی در و یر متوفالری طشره آتاجقدر
٢٠ ای بنم قومم وار اوده‌لرکه کیر و آردکده قپولرکی قپا بر آن کزلن تا غضب کچنجه‌یه‌دك ٢١ زیرا
اشته رب کندو مکانندن چقر یرده ساکن اولانلرك قرشوسنه ایتدکلری کناهك حقندن کلك ایچون
و یر قانلرینی کشف ایدوب مقتوللرینی آرتق ستر ایتمیه ۞

یکرمی یدنجی باب

١ او زمان رب شدید بیوك وقوی قلیجیله لاویاتان دیدكلری طوغرو یلانك ولاویاتان اكری بوكری
یلانك حقندن كله وده‌كزده اولان اژدرهایی اولدره ٢ اول كونده خمر احمرك باغنی ارلایكز ٣ بن رب
انی صقلیوب هر دقیقه صوارسم كرك یكسه انی یوقلمسون دیو كیجه كوندز بكلرم كرك ٤ بنده خشم
یوقدر كیم بنی چالی ودكن ایله جنكه كوتررایسه بن اوزرلرینه واروب انلری برابر یاقه‌یم ٥ قوتمه
طیانا بنمله بارشسون بنمله بارشسون ٦ كله‌جك زمانده یعقوب كوك صالوب اسرائیل چچك وفلیس ویره
ویر یوزینی حاصل ایله طولدره‌لر ٧ اوریجیسنی اوردوغی كبیمی انی اوردی یوخسه اندن اولدرلنلر
اولدرلدوكی كبیمی اولدرلدی ٨ صالیویردوكك زمان انك ایله اوران ایله منازعت ایده‌جك سن كون
طوغوسی یلنك زماننده انی كندو ریح شدیدی ایله كوتوردی ٩ ایمدی بو نسنه ایله یعقوبك كناهنه
كفارت اولنه هپ نتیجه بو اولا كه انك كناهنی كیدره مذبحك جمله طاشلرینی طاغلمش كرج پاره‌لری
كبی قودوغی وقتده وقورولر وصنملر مقیم اولمیالر ١٠ زیرا حصارلو شهر ویران ومسكن خالی وبریه
كبی براغلمش اولا اوراده بوزاغی اوتلیوب انده یاته ودالرینی یییه ١١ دالری قورودقده قرلا عورتلر
كلوب طوتشدره‌لر زیرا عقل صاحبی قوم دكلدر انك ایچون انی یاپان اكا مرحمت ایتمز وانی یرادان
اكا عنایت ایتمز ١٢ اول كونده اولا كه رب ارماغك اقندیسندن تا مصر سیلنه‌دك سلكه وسز ای بنی
اسرائیل برر برر دوشرله‌سز ١٣ هم اول كونده اولا كه بر بیوك بوری چالنه واثور دیارنده هلاك اولاجقلر
ومصر دیارینه سوركون اولانلر كلوب اورشلیمك مقدس طاغنده ربه سجده ایده‌لر ✿

یكرمی سكزنجی باب

١ وای غرور تاجنه افرام مستانه‌لرینه انك زینتنك عزتی دوشرجك كبی در وسمیز دره‌لرك دپه‌لرنده
اولانلر شراب سرسملردر ٢ اشته ربدن بر كوجلو وقوتلو نسنه حاضرلنمشدر طولو صغناغی هلاك
قصرغه‌سی كبی نیجه طاشقین صولرك قری كبی كه انی زور ایله یره دوشرجكدر ٣ افرام مستانه‌لرینك
غرور تاجی آیاقلر ایله باصله ٤ وسمیز دره‌نك باشنده اولان عزیز زینت صولار چچك ویاز اولمدین طرفانده
یمش كبی اولا كه انی كورن كوردوكی كبی دخی النده ایكن یوتار ٥ اول كونده رب العساكر باقی قالان
امتنه عزت تاجی وزینت اكلیلی یرینه اولا ٦ ودیوانده اوترانه حكم روحی اولا جنكی تا قپوبه دفع
ایده‌نلره قوت اولا ٧ اما بونلر دخی شرابله یكلورلر ومسكر ایچقیله خطا ایدرلر امام وپیغمبر سكر ایله
یكلورلر شرابدن مختشیلردر وسكر ایله خطا ایدرلر رویاده خطا ایدرلر وحكمده سندررلر ٨ هپ
سفره‌لر قوسندی ونجاست ایله طولمشلركه یر قالمدی ٩ علمی كیمه تعلیم ایتمك كرك ومعرفتی كیمه

آكلمق كرك سوددن كسلمش وممهدن آيرلمش كيبلردر ١٠ زيرا درس بدرس درس بدرس خطّ بخطّ
خطّ بخطّ براز بونده براز شونده ١١ زيرا مستهجن دوداق ايله وغريب دل ايله بو قومه ربّ سويليه‌جكدر
١٢ اول كه انلره ديمش ايديكه حضور بودر يورغونه راحت ويرك حضور بودر امّا دكلمك استمديلر
١٣ ايمدى ربّك كلامى انلره درس بدرس درس بدرس خطّ بخطّ خطّ بخطّ براز بونده براز شونده
اولاجقدر تا واروب وآرديغه دوشوب پاره پاره اولالر ودوزاغه دوشوب طوتلالر ١٤ اندن اوترى اى مستهزى
كيشيلر كه بو اورشليمده‌كى قومه سلطنت ايدرسكز ربّك كلامنى دكليكز ١٥ سز ديديكز كه اولم ايله
عهدّ كسدك وجحيم ايله قوللشدق طاشقنلق قرباچى كچدوكى زمان بزه ايرشمز زيرا كذبى پناهمزه طوتارز
ويلانده كزلنورز ١٦ انك ايچون ربّ الله بويله ديدى اشته بن صهيونده تمل ايچون برطاش قوياجغم
بر مجرّب كوشه‌لو قيمتلو تمللو طاش اينانان عجله ايتميه ١٧ زيرا حكمى چريه كوره وعدالتى اسقندليه
كوره قويايم كذبك پناهنى طولو سپوره وكزلو يرى صولر قپلايه ١٨ واولم ايله اولان عهدكز نسخ
اولنه وجحيم ايله اولان قوللكز طورميه طاشقن قرباچ كچدوكى زمان اندن باصلمش اولاسز ١٩ كچدوكى كبى
سزى كوتره زيرا صباح صباح كوندز وكيجه كچسه كرك وانجق خبرى ايشتمك بر اضطراب اولا ٢٠ او
زمان دوشك اوزانمغه قابليتنه قصه ويورغان صارلمغه طار اولا ٢١ زيرا ربّ فراصيم طاغنده كبى قلقه
وجبعون دره‌سنده كبى اويكلنه تا كه كندو ايشنى غريب ايشنى ايشليه وكندو عملنى غريب عملنى
اتمام ايده ٢٢ ايمدى حالا آرتق استهزا ايتمك تا كه بندلركز زياده صيقلميه زيرا ربّ الله العساكردن
جمله ير اوزرينه هلاك وتلف اولاجغى ايشتمشم ٢٣ قولاق اوركز وآوازى دكليكز مقيّد اولك وسوزى دكليك
٢٤ چفتجى بتون كون اكين ايچون چفت سوروب نطس ايدوب طپراغنى سوركيلرمى ٢٥ بويله دكلمى
كه ير اوستنى [illegible]ز ايتدكدن صكره يا چورك اوتنى اكر يا كمنونى صاچار يا خاص بغدايى يا شاه دانه
آرپه‌يى يا چاودارى كندو سنورنده قور ٢٦ واللّهى انكا اوكرتدوكى قاعده اوزره عمل ايدر ٢٧ زيرا چورك
اوتى خرمن تخته‌سيله خرمنلنمز وكمنون اوزرينه عربه تكرلكى دونمز بلكه چورك اوتى دكنك ايله
وكمنون چبوق ايله سيلكنور ٢٨ بغداى سحق اولنور امّا دوكيجى انى دايم دوكمز وعربه‌نك تكرلكنى
وآتلرى اوستنه كتورنجه تماما ازمز ٢٩ بو دخى ربّ العساكردن چقر كه تدبيرده عجيب وحكمتده
عـــــــــزيـــــــــزدر ۞

يكرمى طقوزنجى باب

١ واى آريائيله واى آريائيله داودك متمكّن اولدوغى شهره سنه‌يى سنه‌يه قاتكز بيرام قربانلرى ذبح
اولنسون ٢ بنده‌ده آريائيلى صيقايم وغمّ وغصّه اولوب بكا آريائيل كبى اولا ٣ زيرا چپ چوره‌ده قرشوكه
بر اوردو قورايم ومترسلر ايله قوشادوب اوزركه قلعه‌لر قالديرايم ٤ شويله‌كه آلچقلتمش ايسكن يردن

سویله‌یه‌سن وسویله‌یشك توزدن میرلدایه ویردن آوازك جنجی آوازی کبی اولا وسویله‌یشك غباردن چیولدایه
۵ وغریبلرڭ چوقلغی اوفاق توز کبی وزوربازلرك کثرتی کچر صمان اوافی کبی وبو آکسزدن بر آنك
ایچنده اولا ۶ رب العساکردن کورلدی ایله وزلزله ایله وعظیم صوت ایله قصرغه وصغنق ایله ویاقان
آتشك علویله یوقلنه‌سن ۷ وجمله امتلرك چوقلغی که آریاییله جنك ایدرلر وجمله انلرکه انك وحصارینك اوزرینه
جدال ایدرلر وانی محاصره ایدرلر کیجه‌ده کورنن دوش کبی اولالر ۸ بویله اولا نته‌کم آچ اولان که
کندوبی دوشنده کورر که اشته مانجه ییور اما اویاندقده جانی بوش ونته‌کم صوسز کندوبی دوشنده
کورر که اشته صو ایچر اما اویاندقده عاجز وجانی اشتاهلو در صهیون طاغی اوزرینه دکی قلچ چکن جمله
امتلرك چوقلغی بویله اولا ۹ شاشك وتعجب ایلیك کندوکزی کور ایدك وغیریلری کور ایدك انلر
سرخوش اولورلر اما شرابله دکل سنده‌ررلر اما سکر ایله دکل ۱۰ زیرا رب اوزرکزه یك دریك اویقونك
روحنی صالوب کوزلرکزی قپادی پیغمبرلرکزی وباصر اولان حاکملرکزی نقاب ایله اورتدی ۱۱ وبو
جمله رویا سزه مهرلو مکتوبك سوزلری کبی اولا که کتاب بلنه ویرلوب کل اوقو دینلدکده دیرکه قادر
دکلم زیرا مهرلودر ۱۲ واول مکتوب کتاب بلمینه ویرلوب کل اوقو دینلدکده دیرکه اوقومق بلمم ۱۳ انك
ایچون رب دیرکه بو قوم بکا آغزیله یانشوب ودوداقلریله بنی تعزیز ایدوب اما قلبنی بندن ایراق
ایتدکلری ایچون وانلرك بندن قورقه‌لری انسانلرڭ اوکرندوکی امر اولدوغی ایچون ۱۴ اشته بن بو قوم ایچنده
زیاده عجایبلر عجب عجایبلر ایتسم کرکدر شویله‌که حکماسنك حکمتی ضایع اولوب عقلاسنك عقلی
غایب اولا ۱۵ وای ربدن تدبیرلرینی دریکلکده کزلینلره که انلرك عملری ظلمتده اولوب دیرلرکه بزی
کم کورر وبزی کیم بلور ۱۶ بو فکرکز فاسد در چولمکجی بالچغنك حسابنده در ایش ایشجی ایچون
بنی یاپمدی دیری ویاپلمش نسنه یاپوجی ایچون بلمزدیه بلوری ۱۷ دکی بر آزدن صکره لبنان کرمله دونمزی
وکرمل اورمان یرینه صایلمزی ۱۸ اول کونده صاغرلر کتابك سوزلرینی ایشده‌لر وکورلرك کوزلری طومان
وقراکلق ایچندن کوره‌لر ۱۹ متواضعلر رب ایله شنلکی آرتروب آدملرك فقراسی اسرائیل قدوسیله شادمان
اولا ۲۰ زیرا ظالم قالمیوب ومستهزی تلف اولوب فسق وفجوره مداومت ایدنلر منقطع اولورلر ۲۱ که
انسانی دعواده کناه ایتدررلر وقپوده ملامت ایدنلره یاپنده چکوب صالحی بطلانه میل ایتدررلر ۲۲ انك
ایچون ابراهیمی خلاص ایدن رب بیت یعقوب حقنده بویله دیدیکه آرتق یعقوب اوتانمیه وآرتق انك
بکزی صولمیه ۲۳ که اوغللرینی اللرمك عملنی کورنجه اورتاسنده آدمی تقدیس ایدوب یعقوب قدوسنی
تقدیس ایلیه‌لر واسرائیلك اللهندن قورقه‌لر ۲۴ وروح ایله یاکلانلر حکمتی دویوب میرلدایانلر
علمی اوکرنه‌لر ٭

اُوتوزنجى باب

١ ربّ دير كه واى عنادجى اوغللره كه مشورەيى طوتارلر امّا بندن دكل وكناه اوزرينه كناه قاتمق
ايچون بنم روحمدن اولميان اورتو ايله اورتنورلر ٢ آغزمه طانشمدين فرعونك قوّتيله قوّتلنمك ايچون
ومصرك كولكەسنه صيغنمق ايچون مصره روان اولوب انرلر ٣ زيرا فرعونك قوّتى سزه عيب ايچون ومصرك
كولكەسنه صيغنمەكز رسوايلق ايچون اولە ٤ انك بكلرى صوعانده اولدوغى زمان وايلچيلرى حانسه
ايردوكى زمان ٥ جملەسى فايدەسى اولميان خلقك سببيله اوتانالر كه نه امداده نه منفعته يرار بلكه
عيبه ورسوايلغه اولور ٦ جنوبه واران حيوانات ايچون وى بلا ومضايقەنك ولايتنه كه انده ياوز آرسلان
وآرسلان ياوروسى انكرك واوچار اژدرها وار ماللرينى اشك صرتلرنده وخزينەلرينى دوه اوركجلرنده
فايدەسز طايفەيه كوتوررلر ٧ زيرا مصرلولر باطلا وبى‌معنى امداد ايدەلر انك ايچون اكا چاغردم كه
انلرك قوّتى سكونده‌در ٨ شمدى وار يانلرنده بونى بر تختەده ياز وكتابده تحرير ايت تاكه دائما
كلەجك زمان ايچون اولا ابد الآباد ٩ زيرا بر عاصى قومدر يلانجى اوغللر ربّك تورانى دكلمك استمز
اوغللردر ١٠ كه باقيجيلره ديرلركه باقمك وبصيرلره بزه استقامتى استبصار ايتمك بزه لطيفەلر سويليك
تزوير كورك ١١ يولدن صاپك سبيلدن عدول ايدك اسرائيل قدّوسنى حضورمزدن ابطال ايدك
١٢ بونك ايچون اسرائيلك قدّوسى بويله دير كه چونكه سز بو سوزى تحقير ايدرسكز وبهتان وفساده
صيغنوب اكا طيانديكز ١٣ بو جرم سزه بر ييقلاجق يارق ويوكسك حصارده تمارجق كبى اولا كه انك
ييقلمەسى نهان آكسزدن كلور ١٤ انى چولمكجى دستيسنك قريلشنه كوره قروب اوآتليوب پارەلەدوغنه
آجيميه شويلكه پارەلرندن اوجاقدن آتش آلمغه يا چقوردن صو چقارمغه ساقسى پارەسى بولنميه ١٥ زيرا
اسرائيل قدّوسى ربّ الله بويله دير كه سز رجوع وراحت ايله قورتلورسكز قوّتكز سكون وتوكّلده
اولور امّا استمديكز ١٦ امّا يوق ديديكز آته بنوب قاچالم انك ايچون قاچاجقسز وچاپك آتلره
بنەلم ديديكز انك ايچون سزى قوواجق كسەلر دخى چاپك اولاجقلردر ١٧ بيككز برك آزارلايشندن
جملەكز بشك آزارلايشندن قاچاجقسز تاكه طاغ باشنده درك كبى وبايرده سنجاق كبى اولاسز ١٨ انك
ايچون ربّ تمهّل ايدر كه سزه عنايت ايليه متعال اولور كه سزى اسركيه چونكه الله حكمك ربّيدر اكا
اميد طوتانلره نه موتلو ١٩ زيرا قوم صهيونده واورشليمده ساكن اولاجقدر آرتق هيچ آغلمياسن
البتّه سكا رحم ايدەجكدر فريادكك آوازينى ايشتدوكى كبى سنى استجابت ايدەجكدر ٢٠ وربّ سزه
زحمت اتمكنى واضطراب صوينى ويرەجكدر امّا معلّملرك آرتق بر كوشەده قپاتميوب كوزلرك معلّملركى
كورر اولا ٢١ وقولاقلرك آردكدن بر سوز ايشدەلر كه ديه يول بودر بورادن كيدك سز يا صاغه يا صوله
واردوغكز زمان ٢٢ كمشدن بتلركزك اورتوسنى وآلتوندن صنملركزك لباسنى مردار ايدەجكسكز انلرى

حيض بزى كبى يبانه آتوب ديه‌جكسكزكه هايده طشره ٢٣ ورب يره اكدوككك اكيننكه يغمور
ويره ويرك محصولى اتمك بول وياغلو اولا اول كون سوريلرك واسع اوتلاقده اوتلايه ٢٤ ويرى سورن اوكزلر
واشكلر غربالله‌نمش وكوركله صاورلمش پاك يم ييه‌لـــر ٢٥ واولاكه هر بر يوكسك طاغ اوزرنده وهر
يوجه ديه اوزرنده سيللر صو سيللرى اولا عظيم قتال كوننده قله‌لر دوشدوكى زمان ٢٦ ورب قومنك
يارەسنى باغلدوغى وبره‌سنى اوكلتدوكى كونده آيك آيدنلغى كنش آيدنلغى كبى وكنشك آيدنلغى يدى
قات اولوب يدى كوننك آيدنلغى كبى اولا ٢٧ اشته ربك اسمى اوزاقدن كلور انك غضبى يانار ويوكى آغردر
دوداقلرى خشم ايله طولو وديلى تلف ايديجى آتش كبيدر ٢٨ روحى طاشقن ايرماق كبى دركه بوغازه‌دك
يتشوركه بطال الك ايله امتلرى اليه وقومك چكه‌لرنده‌كى اويان كبى انلرى صاپدره ٢٩ مقدس بيرام
كيجه‌سنده اولدوغى كبى ايرلايشكز اولا وربك طاغنه اسرائيلك قياسنه واروب دودكله كيدنك شنلكى
كبى كوكل شنلكى اولا ٣٠ ورب آوازينك جلالنى ايشندروب خشمنك اويكه‌سيله متلف آتشك علويله
پراكنده‌لكله طوفان ايله وطاش طولو ايله كندو قولنك صالدوغنى كوستره ٣١ زيرا آثور ربك آوازندن
ازله وانك دكنكى ايله چالنه ٣٢ ومقدر دكنكك هر چشى كه ربدن اوزرينه قوندرلمش اولور دف
وطنبور ايله اولا چون اوزرينه شديد جنكلر ايله دوكشه‌جكدر ٣٣ زيرا توفت دره‌سى چوقدن حاضردر
ملكه بيله حاضرلنمشدر انى دريك وانلو ايتدى انك يغينى آتش وچوق اودوندر ربك نفسى كبريت سيلى
كبى انى طوتشدراجقـــــــــــدر ۞

اوتوز برنجى باب

١ واى امداد ايچون مصره ايندلره وآتلره طيانوب عربه‌لرك چوقلغنه وپك يرار آتلولره اسناد ايدرلـــر
اما اسرائيلك قدوسنه باقديلر وربى طلب ايتمديلـــر ٢ يينه‌ده اول حكيمدر بلايى كتوروب سوزلرندن
دونمز يرامزلرك اوى اوزرينه ويرامزلق ايشليينلرك امدادى اوزرينه قالقاجقدر ٣ مصرلولر انساندر الله
دكللردر انلرك آتلرى ات در روح دكلدر رب الينى صالدوغى كبى ياردمجى يقلوب ويارده‌لنمش دوشوب
هپسى بيله تلف اولالر ٤ رب بكا بويله ديمشدركه نيجه‌كه شكارى ايچون باغرر آرسلان وآرسلان ياوروسى چوبانلر
جمعيتى اوزرينه هايقردوغى زمان آوازلرندن قورقميوب چوقلغندن سكمزسه رب العساكر دخى صهيون طاغى
وانك ديه‌سى ايچون جنك ايتمك ايچون بويله انه‌جكدر ٥ رب العساكر الله اوچار قوشلر كبى اورشليمه
صيانت ايدوب قورتاره وچكوب خلاص ايليه ٦ رجوع ايليك اول كسه‌يه كه اكا بنى اسرائيل زياده‌سى
ايله عاصى اولديلـــر ٧ زيرا اول كونده هر كس كندو كمش بتلرينى وآلتون صنملرينى ترك ايليه كه
انلرى كناه ايچون اللركز ياپمشدر ٨ آثور قليجدن دوشه اما آدم قليجندن دكل وقليج انى تمام ايده
اما آدم قليجى دكل قليج اوكندن قاچه وانك يكيتلرى خراج كذار اولا ٩ قورقوسندن قلعه‌دن كچوب

بکلری دکی بیراقدن خوف ایده‌لر دیو صهیونده آتشی و اورشلیمده کلخانی اولان رب دیمشدر ۞

اوتوز ایکنجی باب

١ اشته ملك عدالت ایله سلطنت سوره‌جك و بکلر انصاف ایله بکلیك سوره‌جکلردر ٢ و انلرك هر بریسی
روزکاردن ملجا و طوفاندن ملاذ اولا قورو یرده صو سیللری و قوراقلو یرده بیوك قیانك کولکه‌سی کبی اولا
٣ کورنلرك کوزلری قماشمیوب ایشدنلرك قولاقلری دکلیه ٤ شاشقنلرك عقلی علمی آکلیه و پلتکلرك
دلی فصیح سویلیشه جالشه ٥ سفیهه آرتق چلبی آدی قونلمیه و خسیسه جومرد دینلمیه ٦ زیرا سفیه
اولان سفیهلك سویلر و انك کوکلی کوتولك ایشلر ریا ایتمك ربك حقنده خطا سویلمك آچ اولانك جانینی
بوش ایتمك و صوسزك ایچه‌جکنی اکسلتمك ایچون ٧ و خسیسك آلتلری یرامز و مسکینی یلان سوزلر
ایله برباد ایتمك ایچون کم فکرلر ایدر اکرچه اول محتاج حق سویلرسه‌ده ٨ اما جوانمرد اولان
جوانمردلك مشاوره‌سنی ایدر جوانمردلکلرده طوره ٩ رفاهیتلو خاتونلر قالقکز آوازمی دکلیکز توکللو
قزلر لاقردیمه قولاق اورکز ١٠ ای توکللو اولانلر بر ییل و بر قاچ کونلردن صکره اضطرابده اولاجقسکز
باغ بوزمی اکسلوب محصول کلمدوکیچون ١١ ای رفاهیتلولر مرتعد اولکز ای توکللو اولانلر دتره‌یکز
صویننوب بللرکزه چول قوشانکز ١٢ ممه‌لر ایچون مقبول تارلالر و یمشلو آصمه‌لر ایچون یاس چکه‌لر
١٣ قوممك طبراغنده دکن و چالی بته و هر ذوقلو او و شن شهرده دکی ١٤ سرایلر براغلوب شهرك غلبه‌لکی
ترك اولنه یابان اشکنك صفاسیچون و سوریلرك اوتلاغیچون قلعه‌لر و حصارلر ابدا مغاره‌لك اولالر
١٥ تا اوزرمزه یوقرودن روح دوکلوب بریه یمشلو تارلایه دونه و یمشلو تارلا اورمان صایله ١٦ او زمان بریه‌ده
حکم ساکن اولا و عدالت یمشلو تارلاده مکان طوته ١٧ و عدالتك عملی سلام اولا و عدالتك نتیجه‌سی
ابدا آسوده‌لك و امینلك اولا ١٨ و بنم قومم سلام مکاننده امین مسکنلرده و حضورلو یرلرده راحت ایله
اوتره ١٩ اما طولو اورمان اوزرینه دوشه شهر کلیتله انسدرله ٢٠ نه موتلو سزه که جمله صولرك یاننده
اکین اکوب اورایه اوکزك و اشکك آیاغنی صالارسکز ۞

اوتوز اوچنجی باب

١ وای سکا یغماجی که یغمالنمش دکلسن و سکا خاین که سکا خیانت اولنمدی سن یغمای تمام ایتدوکك
کبی یغمالنسك کرك و خیانتکی بتوردوکك کبی سکا خیانت اولنسه کرك ٢ یا رب بزه عنایت ایله سکا
منتظر ایز هر صباح بونلره بازو اول بزه دخی ثقلت زماننده خلاص اول ٣ شماته صداسندن طایفه‌لر
قاچدی سنك یوجه‌لکندن امتلر پریشان اولدی ٤ اوت بوجکلری دوشرلدوکی کبی شکارکز دوشرله
چکرکه‌لر بورایه اورایه سکرتدوکی کبی اوزرینه سکرده‌لر ٥ رب متعال در زیرا اعلاده ساکندر صهیونی
حکم و عدالت ایله طولدررر ٦ سنك زمانلرکك محکملکی و هر اخلاصك قوتی حکمت و علمدر ربك

قورقوسی انك خزینه‌سیدر ٧ اشته بونلرك قوتلو آدملری طشره‌دن چاغیررلر وسلام ایلچیلری آجیلقله
آغلارلر ٨ یوللر خراب در یولجی قالماز عهدی نقض ایدوب وشهرلری حقیر طوتوب انسانه اعتبار ایتمز
٩ یر یاس طوتوب زبونلنور لبنان عارلانوب كسلدی شارون چول كبی اولوب باسان وكرمل صرصیلر ١٠ رب
دیر كه شمدی قلقایم شمدی كندومی یوجه‌لیه‌یم شمدی یوجه اولایم ١١ صمان ایله كبه اولوب بر
چوب طوغرسكز كرك نفسكز آتش كبی سزی یاقاجق در ١٢ قوملر فرونده یاقلمش كرج كبی اولا آتشه
یانان كسلمش دكنلر كبی اولا ١٣ ای اوزاقده اولانلر ایتدوكمی اشدك ویقین اولانلر قوتمی بلك
١٤ صهیونده كناهكارلر قورقشلر ورعش مرائیلری طوتمشدر دیرلر كه بزدن كیم وار كه یاقیجی آتش
ایله قونه وبزدن كیم وار كه ابدی یانغین ایله طوره ١٥ صدق ایله یوروین وطوغرولق سویلین ظلم
ایله اولان قزانجی سومین رشوت آلمقدن اللرینی سلكن قان دوكمه‌سنی دكلممك ایچون قولاقلرینی طقایان
ویرامزلق كورممك ایچون كوزلرینی قپایان ١٦ او یوجه یرلرده ساكن اولاجق در قیالر اوزرنده یاپلمش
قلعه‌لر انك یوكسك مكانی در اتمكی اكا ویریلوب صولری اكسلمز ١٧ سنك كوزلرك ملكی زینتنده كوره‌لر
اوزاق ولایته باقه‌لر ١٨ سنك كوكلك كچمش قورقولره دوشنه كاتب قنده وزنه‌دار قنده قلعه‌لری تحریر ایدن
قنده ١٩ قوی قومی لسانینی آكلمغه كوج اولان قومی وفهم اولنمیان بلنك دللوینی كورمیه‌سن ٢٠ بزم
جماعتلرمزك شهری صهیونه باق كوزلرك اورشلیمی كورسون امین مسكنی هیچ كوچمین چادری كه انك
وتدلری ابدا قیلداتمز وطنابلری هیچ قیرلمز ٢١ بلكه عزیز رب اوراده بزه ایرملو ارماقلر وسیللر یرینه
اولا اورایه كوركلو كمی وارمز بیوك كمی دخی كچمز ٢٢ زیرا رب حاكممز در رب قانون باغلایجیمز در
رب ملكمز در بزی قورتاراجق او در ٢٣ سنك آلتلرك كوشندی دركی طوتامادیلر یلكنی دخی آچدرمدیلر
او زمان عظیم یغمانك شكاری پایلاشلوب طوپاللر بیله شكاری یغمالدیلر ٢٤ انده متمكن اولان خسته‌ایم
دیمیه انده ساكن اولان قومك كناهی عفو اولندی

اوتوز دردنجی باب

١ ای ملتلر اشتمك ایچون یقلاشكز ای قوملر دكلیكز یر وانك طولوسی دنیا وانده نه كه بتررسه
اشتسون ٢ زیرا ربك غضبی جمیع ملتلر اوزرینه وخشمی جمله لشكرلری اوزرینه در انلری اختترامه
وقتله تسلیم ایتمشدر ٣ اولدرلمشلری براغلوب لشلرندن بد قوقو چقسه كرك وقانلرندن طاغلر اریسه
كرك ٤ جمله كوكده‌كی عسكر ازله وكوكلر طومار كبی بوكله انلرك جمله عسكری آصمه‌دن یا انجیر
آغاجندن دوشن یپراق كبی دوشسه كرك ٥ زیرا قلجم كوكده مست اولمشدر اشته ادوم اوزرینه
واختترامه تقدیر ایتدوكم قوم اوزرینه انسه كرك ٦ ربك قلجی قانله طولو ویاغ ایله یاغلو در قوزیلرك
وتكه‌لرك قانیله وقوچلرك بوكرك یاغی ایله زیرا ربك قربانی بصره‌ده وبیوك قتالی ادوم ولایتنده اولاجقدر

۷ بونلرایله جاموسلر و بوغالر ایله طانالر اینه‌جکلردر اَنلرڭ قانیله یر مست اولوب طپراقی یاغ ایله سمیزلنه
۸ زیرا ربّڭ انتقام کونی و صهیون حقّی ایچون جزا ییلی در ۹ انڭ سیللری زفته و طپراقی کوکرده یری
دگی یانار زفته دونسه کرك ۱۰ کیجه و کوندز سویندیریلمیوب دائما دوتنی چقه نسل بنسل خراب قاله
ابد الآباد اورادن یکسه کچمیه ۱۱ بلکه انی رخم قوشی و کرپی ملك ایدنه بایقوش و قوزغون دخی انده
ساکن اولا و اوزرینه خرابه اندازه‌سی و ویرانه اسقندیلی چکله ۱۲ اشرافی ملکه چاغرالر امّا کیمسه یوق
بکلری هپ یوق اولالر ۱۳ سرایلرینده دکن حصارلرینده ایصرغان اوتی و دوه دکنی بته اژدرهالرڭ مسکنی
و بایقوشلرڭ حولیسی اولا ۱۴ یابان حیوانلری شب پره‌لر ایله اوغراشه‌لر جنلر بر برینه چاغرالر غولار
دخی انده ساکن اولوب کندولرینه حضورلو یر بولالر ۱۵ اورادہ بایقوش یوا یاپوب یمرطه‌لیه کرك
و یاورولری چقاردقدنصکره کولکه‌سنه صیغنالر و دخی اورادہ آق طاغلو بر برایله جمع اولالر ۱۶ ربّڭ کتابنده
آرایکز و اوقویکز بونلردن بریسی اکسلمیه اول حیوانلرڭ بریسی دخی اکسك اولمایه زیرا ربّڭ آغزی
امر ایتمشدر و انڭ نفسی انلری جمع ایده‌جکدر ۱۷ اول کندوسی انلره قرعه آتوب اندازه ایله یای
ایتمشدر که انی دائما میراث حقّیله ملك طوتوب نسل بنسل انده ساکن اولالر ۞

اوتوز بشنجی باب

۱ بونڭ ایچون چول و قیر یری سونه بریّه ابتهاج ایدوب کل کبی چیچکلنه ۲ زیاده‌سیله چیچکلنوب
ابتهاج ایلیه سونجدن آلقش ایدوب کلبانك چکه لبنانڭ عزّتی کرمل و شارونڭ حسنی اکا ویریله ربّڭ
جلالنی و اللهمزڭ عظمتنی کوره‌لر ۳ کوشك اللری برکشدرڭ و ضعیف دزلری قوی ایلیڭ ۴ شاشقین
اولانلره دیکز که قوتلنڭ قورقمڭ اشته اللهکز اللهڭ انتقامی و جزاسی کلیور کندوسی کلوب سزی
قورتاراجقدر ۵ او زمان کورلرڭ کوزلری آچله و صاغرلرڭ قولاقلری آچق اولا ۶ او زمان طوپال جیران
کبی صچرایه و دلسزڭ دلی ایرلایه زیرا چولده صولر و بریّه‌ده سیللر چقاجقلردر ۷ و سراب کولہ دونه
و صوسز یرلرده صو طمرلری اولا اژدرهالرڭ یاتاقلرنده اوت و قامش و ساز اولاجقدر ۸ انده بر اولو یول و بر
سبیل اولاجقدر که اکا مقدّس یول دینله اورادن ناپاکلر کچمیه‌لر کندولری ایچون اولا یولجیلر ابلهلر
دخی صاپمیالر ۹ اورادہ آرسلان اولماسه کرك یرتیجی جانور اورایه چقمیه و اورادہ بولنمیه قورتارلمشلر
انده کزه‌جکلردر ۱۰ و ربّڭ مفتدیلری دونشده ایرلایوب صهیونه کله‌لر باشلرنده دائم شادمانلق اولا
سرور و حبوره نائل اولوب انلردن آه و الم قاچه ۞

اوتوز آلتنجی باب

۱ حزقیا ملکڭ اون دردنجی سنه‌سنده سنحریب نام آثور ملکی جمله یهوداڭ حرب شهرلری

اوزرینه قلقوب انلری فتح ایلدی ۲ وآثور ملکی لخیسدن رفساقانی اورشلیمه حزقیا ملك اوزرینه آغر
عسکر ایله کوندردی وقصّار تارلاسنك یولنده اولان اوست حوضك صو بولنده قوندی ۳ واو کتخداسی
اولان حلقیا اوغلی الیاقیم وسبنا کاتب وآساف اوغلی یوآخ تذکره‌جی اکا قرشو چقدیلر ۴ رفساقا انلره
دیدیکه حالا حزقیایه سویلیکز که عظیم ملك آثور ملکی بویله دیرکه بو سنك طیاندوغك اعتماد نه‌در
۵ دیدك امّا دوداق لاقردیسیدر جنك ایچون تدبیر وقوّت لازمدر حالا کیمه طیانورسن که بکا عاصی
اولدك ٦ اشته سن بو قیرق قامش طیاغنه یعنی مصره طیاندك هرکیمکه اکا طیانورسه الینه کیروب انی
دله‌جکدر مصر ملکی فرعون جمله کندوسنه طیانانلره بویله‌در ۷ واکر سن بکا دیرسك که ربّ اللهمزه
طیانورز او دکلمیدرکه حزقیا انك یوجه یرلرینی ومذبحلرینی قالدروب یهودایه واورشلیمه دیدیکه بو
مذبحك اوکنده سجده ایده‌سز ۸ ایمدی حالا کرم ایله افندم آثور ملکی ایله بحث ایله وبن سکا
ایکی بیك آت ویره‌یم اکر اوزرلرینه آتلولر ویرمکه قادر ایسك ۹ وافندمك اك کوچك قوللرندن بر
شرورینك یوزینی نه شکل دوندررسن امّا عربه‌لر وآتلولر ایچون مصره طیاندك ۱۰ شمدی بو یرك اوزرینه انی
خراب ایتمکه ربسزمی چقدم ربّ بکا دیمشدرکه بو یرك اوزرینه چق وانی خراب ایله ۱۱ او زمان
الیاقیم وسبنا ویوآخ رفساقایه دیدیلرکه لطف ایدوب بو بنده‌لرکه سریانیجه سویله که انی بز
آکلرز وبزم ایله دیوار اوزرنده اولان قومك قولاقلرنده یهودیجه سویلمه ۱۲ رفساقا ایسه دیدیکه
افندم بنی بو سوزلری سویلمك ایچون افندکه وسکا می کوندردی دیوارك اوستنده اوتران آدملره
دکلمی که سزکله کندو نجاستلرینی ییه‌لر وسدکلرینی ایچه‌لر ۱۳ ورفساقا طوردی وبلند آواز ایله
یهودیجه چاغروب وسویلیوب دیدیکه عظیم ملك آثور ملکنك سوزلرینی دکلیك ۱۴ ملك بویله دیدیکه
حزقیا سزی اضلال ایتمسون زیرا سزی قورتارمغه قادر دکلدر ۱۵ وحزقیا البتّه ربّ بزی قورتارر وبو
شهر آثور ملکنك الینه ویرلمز دیو سزی ربّه طیاندرمسون ۱٦ حزقیایی دکلمك زیرا آثور ملکی بویله
دیدی بنمله بارشق ایلیك وبکا چقك وهرکس کندو آصمه‌سندن وهرکس کندو انجیر آغاجندن
ییکز وهرکس کندو صارنجنك صویندن ایچکز ۱۷ تا بن کلنجه وسزی ولایتکزه بکزر بغدایلو شرابلو
اتمکلو وباغلو ولایته کتورنجه ۱۸ ربّ بزی قورتارر دیو حزقیا سزی آزدرماسون هیچ طایفه‌لرك الاهلرندن
بریسی کندو ولایتنی آثور ملکنك الندن قورتاردیمی ۱۹ قنی حمات وآرفاد الاهلری قنی صفروایم الاهلری
سامره‌یی بنم المدن قورتاردیلرمی ۲۰ اول ولایتلرك جمله الاهلرندن کندو ولایتنی المدن قورتارمش کیم
واردرکه ربّ اورشلیمی بنم المدن قورتاره ۲۱ امّا قوم سکوت ایدوب اکا بر سوز جواب ویرمدیلر زیرا
ملکك امری اولوب دیدیکه اکا جواب ویرمیه‌سز ۲۲ اندن صکره کتخداسی حلقیا اوغلی الیاقیم وکاتب
سبنا وآساف اوغلی یوآخ تذکره‌جی اثوابلری یرتق حزقیایه کلدیلر واکا رفساقانك سوزلرینی
دیویردیلر ۞

اوتوز یدنجی باب

١ و اولدیکه حزقیا ملك بونی ایشتکله اثوابلرینی یرتدی و جل ایله کینوب ربك اوینه کیردی
٢ و جللر ایله اورتنمش اوکتخداسی الیاقیمی وکاتب شبنایی و امامالرك اختیارلرینی آموص اوغلی اشعیا
پیغمبره کوندردی ٣ و اکا دیدیلر که حزقیا بویله دیدی بوکون ضیق وملامت و سب کونیدر زیرا
اوغلانجقلر تا آنا رحمنك آغزینه کلدیلر اما طوغرمغه قوت یوق ٤ بلکه اللهك رب ربشاقانك جمله
سوزلرینی ایشتشدر که انی افندیسی آثور ملکی حی اللهه سب ایتمکه و اللهك رب ایشتدوکی سوزلر ایله
اکا ملامت ایتمکه کوندرمش ایدی ایمدی بولنان بقیه ایچون دعا ایله ٥ و حزقیا ملکك قوللری اشعیایه
کلدیلر ٦ و انلره اشعیا دیدیکه افندیکزه بویله دیه‌سزکه رب بویله دیدی بو ایشتدوکك سوزلردن
قورقمه که انلر ایله آثور ملکنك خدمتکارلری بکا سب ایتمشلر ٧ اشته بن انك اوزرینه بر روح صالارم
که بر خبر ایشده وکندو ولایتنه دونه و انی ولایتنده قلیچ ایله دوشره‌یم ٨ ایمدی ربشاقا دونوب آثور
ملکنی لبنا اوزرینه جنك ایدرکن بولدی زیرا لخیشدن کوچدوکنی ایشتمش ایدی ٩ چون ترهاقه نام
حبش ملکندن اونی ایشتمش که اشته سنکله جنك ایتمکه چقدی دیدیلر و بونی ایشتدکدن صکره
حزقیایه ایلچیلر کوندروب دیدیکه ١٠ یهودا ملکی حزقیایه بویله سویلیوب دیه‌سزکه سنك اللهك
که سن اکا طیانورسن و اورشلیم آثور ملکنك النه ویرلمز دیرسن سنی آلداتمسون ١١ اشته آثور ملکلرینك
جمله ولایتلره ایتدکلرینی ایشتدك که انلری اخترام ایتدی یا سن قورتلورمیسن ١٢ بابالرم بوزدقلری
امتلرك یعنی جوزانك و حارانك و رصفك و تلاسارده‌کی عدن اوغللرینك الالری انلری قورتاردیلرمی
١٣ قنی حمات ملکی و آرفاد ملکی و صفروایم شهرینك و هنع و عوه ملکی ١٤ و حزقیا ایلچیلرك
الندن مکتوبی آلوب انی اوقودی و ربك اوینه چقدی و حزقیا انی ربك حضورنده آچدی
١٥ و حزقیا ربه دعا ایدوب دیدیکه ١٦ ای کروبلر آراسنده اوترن اسرائیل اللهی رب العساکر جمله
یرك مملکتلرینك اللهی یالکز سن سن یری و کوکی سن یراتدك ١٧ یا رب قولاغکی تمییل ایله و دکله یا رب
کوزلرکی آچ و باق و سنحریبك سوزلرینی ایشت که حی اللهه سب ایتمکه کوندردی ١٨ یا رب کرچك
که آثور ملکلری جمله طایفه‌لری و انلرك ولایتلرینی خراب ایتدیلر ١٩ و انلرك الالرینی آتشه ویردیلر
زیرا انلر تکریلر دکل ایدی انجق آدم اللرینك ایشی آغاج و طاش انك ایچون انلری بوزدیلر ٢٠ ایمدی
حالا یا رب اللهمز بزی انك الندن قورتار تاکه جمله یرك مملکتلری بیله‌لر که یالکز رب سن ٢١ او زمان
آموص اوغلی اشعیا حزقیایه کوندروب دیدیکه اسرائیلك اللهی رب بویله دیدی آثور ملکی سنحریب
اوزرینه نه که دعا ایتدك ایسه ٢٢ انك اوزرینه ربك سویلدوکی سوز بودر قز اوغلان قز صهیون قزی
سنی تحقیر ایتدی سنی استهزا ایلدی قز اورشلیم آردکجه باشنی صالدی ٢٣ کیمه شتم و سب ایلدك

وکیمك اوزرینه آوازی ترفیع ایتدك وکوزلرکی یوقرویه قالدردك اسرائیلك قدوسی اوزرینه دکلمی در
۲۴ قوللرکك الی ایله ربه شتم ایدوب دیدك که عربه‌لرم چوقلغیله طاغلرك باشنه لبنانك جانبلرینه
چقدم وانك ارز آغاجلرینك بالالرینی ومختار چام آغاجلرینی کسه‌جکم ولکن تا صوك قوناغنه کرملنك
اورماننه کیره‌جکم ۲۵ بن قیولری قازدم وصولری ایچدم. وآیاقلرمك طبانی ایله محاصره اولنان نهرلرك
جمله صولرینی قورتدم ۲۶ ایشتمدکمی که بن بونی چوقدن ایتدم وقدیم ایامدن برو دوزدم شمدی
انی کتوردم که حصارلو شهرلری خرابه ییغینلره ییغاسن ۲۷ انك ایچون انلرك ساکنلرینك الی قصه
اولمغله شاشدیلر واوتاندیلر تارلا اوتی کبی ویشیل اوت کبی طام اوتلغی وبشغه قلقمزدن اول یبوست چکمش
تخل کبی ایدیلر ۲۸ اما بن سنك اوترشکی وچقشکی وکیرشکی واوزرمه اولان غضبکی بلورم ۲۹ وسنك
اوزرمه اولان جنونك وسنك طماتهك قولاقلرمه چقدی انك ایچون حلقه‌مي بورنکه وکمی دوداقلرکه
قویارم وسنی کلدوکك یولدن دوندره‌یم ۳۰ وبو سکا نشان اولا بو ییل کندو کندودن بتمشنی ییه‌سن
وایکنجی ییل کندودن دوشمش دانه‌لردن بتمشنی واوچنجی ییلده اکك وبچك وباغلری دکك ویمشنی ییك
۳۱ وبیت یهودانك باقی قالانی تکرار آلتندن کوکلنوب یوقرودن یمش ویره ۳۲ زیرا اورشلیمدن باقی قالان وصهیون
طاغندن قورتلمش اولان چقه رب العساکرك غیرتی بونی ایده‌جکدر ۳۳ انك ایچون آثور ملکنك حقنه
رب بویله دیمشدر بو شهره کیرمیه وبورایه اوق آتمیه واکا قرشو قلقانی طوتمیه واوزرینه متریس قازمیه
۳۴ قنغی یولدن کلدی ایسه او یولدن دونه وبو شهره کیرمیه رب بویله دیدی ۳۵ زیرا بن بو شهری
حمایت ایده‌جکم که انی کندم ایچون وقولم داود ایچون خلاص ایده‌جکم ۳۶ ایمدی اول کیجه اولدیکه
ربك ملکی چقوب آثوریلرك اوردوسنده یوز سکسان بش بیکی اوردی وچیك صباح قلقدقلرنده اشته
جمله‌سی اولو میتلر ۳۷ وآثور ملکی سنحریب کوچوب کتدی ودونوب نینویده ساکن اولدی ۳۸ واولدیکه
او کندونك الاهی نسرخك اونده سجده ایدر ایکن انك اوغللری آدرملك وشاراصار انی قلیجله اوردیلر
وآرارات ولایتنه سوشدیلر وانك اوغلی آسرحدون انك یرینه ملك اولدی ۞

اوتوز سکزنجی باب

۱ اول کونلرده حزقیا اولم حدینه خسته اولدی وآموص اوغلی اشعیا پیغمبر اکا کلوب دیدیکه رب
بویله دیدی اوکه وصیت ایله زیرا اولورسن ودیری قالمزسن ۲ او زمان حزقیا یوزینی دیواره دوندروب
وربه دعا ایدوب دیدیکه ۳ یا رب لطف ایدوب خاطرکده اولسونکه نه وجه ایله حضورکده
حقیقت ایله وقلب سلیم ایله سلوك ایلدم وکوزلرکده ایو اولانی قلدم وحزقیا عظیم آغلایش ایله
آغلادی ۴ وربك سوزی اشعیایه کلوب دیدیکه ۵ وار حزقیایه دی که باباك داودك اللهی رب بویله
دیدی دعاکی ایشتدم کوز یاشکی کوردم اشته بن کونلرکه اون بش ییل دخی قاتجغم ۶ وسنی وبو

شهری آثور ملکنك الندن قورتاراجغم و بو شهری صیانت ایده‌یم ۷ و رب بو سویلدوکی سوزی ایلیجکنه
ربدن سکا نشان بو که ۸ اشته کولکه‌یی آحازك کنش ساعتنده هبوط ایتسدوکی درجه‌لردن اون
درجه کرو دوندره‌جکم کنش دخی اول هبوط ایتدوکی درجه‌لردن اون درجه کرو دوندی ۹ یهودا ملکی
حزقیانك خسته اولوب خسته‌لکندن صاغلدقدنصکره یازدوغی یازوسی بو در ۱۰ کونلرمك نصفنده دیدم
که مزارك قپولرینه وارایم چون باقی قالان یاشلرمدن محروم قالدم ۱۱ دیر ایدم ربی ربی دیریلرك یرنده
کورمم آرتق آدمه دنیانك ساکنلری ایله باقمم ۱۲ مسکنم نزع اولنوب چوبان قوباسی کبی بندن
انتقال اولنور عمری جلاه کبی نسج ایدر ایکن الله بنی ارشدن قطع ایلر صباحدن آخشامه‌دك بنی تمام
ایدرسن ۱۳ صباحه‌دك انتظار ایتدم آرسلان کبی کمکلری قیردی صباحدن آخشامه‌دك بنی تمام
ایدرسن ۱۴ طورنا و قرلنغچ کبی چاغرردم کوکرجن کبی اکلردم کوکه باقه باقه کوزلرم خیره‌لندی حیف
بکا یا رب بکا کفیل اول ۱۵ نه دیه‌یم او بکا هم دیدی هم ایتدی جمله ییللرمده جانم آجیلغم ایله
کچنه‌یم ۱۶ یا ربم انلرك وسیله‌سیله یاشارلر و روحمك حیاتی بونلرك هر بریسنده واردر بکا صحت ویردك
و بنی احیا ایندك ۱۷ اشته سلامت ایچون بکا آجی آجیلق کلدی نهایت سودوککدن جانمی هلاك
چقورندن چقاردك زیرا جمله کناهلرمی آردکه براقدك ۱۸ مزار سنی مدح ایده‌مز موت دخی سکا حمد
ایده‌مز و قبره انلر حقیقتکده امید طوتامزلر ۱۹ یاشایان یاشایان بوکون بن کبی سنی مدح ایده‌جکدر
بابا اوغللرینه حقیقتکی بلدره‌جکدر ۲۰ رب بنی قورتاراجقدر انك ایچون عمرمزك جمیع آیاملرنده ربك
اوی ایچنده اغنیه‌لرمی تغنی ایده‌جکیز ۲۱ و اشعیا دیمش ایدیکه قورو انجیر مقدارلری آلنسون و چبان
اوستنه اوره‌لرکه اوکله ۲۲ و حزقیا دیمش ایدی که بن ربك اوینه چقاجغمه نه نشان واردر

اوتوز طقوزنجی باب

۱ او زمان بابل ملکی بلدان اوغلی مرداخ بلدان حزقیایه پیشکشله مکتوبلر کوندردی زیرا خسته
اولدوغنی و صاغلدوغنی اشتمش ایدی ۲ و حزقیا بونلردن حظ ایدوب خاص اوده‌سنی کمشی و آلتونی
و بهارلری و طیب یاغی و جمله آواداناتلقلرینك اوینی و خزینه‌لرنده جمله نه بولندی ایسه انلره کوستردی
کندونك اونده و جمله سلطنتنده هیچ نسنه یوغیدیکه حزقیا انلره کوسترمش اولا ۳ و اشعیا پیغمبر
حزقیا ملکه کلوب اکا دیدیکه بو آدملر نه دیدیلر و سکا نره‌دن کلدیلر حزقیا دخی جواب ویردیکه
اوزاق یردن بابلدن بکا کلدیلر ۴ و او دیدیکه اوکده نه کوردیلر و حزقیا جواب ویردیکه اومده هر
نه وار ایسه کوردیلر خزینه‌لرمده نسنه یوقدرکه انلره کوسترمش اولام ۵ و اشعیا حزقیایه دیدیکه
رب العساکرك سوزینی دکله ۶ اشته کونلر کلورکه اوکده هر نه که وار ایسه و باباکرك تا بوکونه‌دك
نه که کنز ایتدیلر ایسه بابله کوتوروله بر نسنه قالمیه رب دیدی ۷ و سندن چقوب تولید ایده‌جکك

اوغللرکدن آلاجقلر در بابل ملکنک سراینده خادملر اولمق ایچون ٨ وحزقیا اشعیایه دیدیکه
سویلدوکک ربک سوزی ایو در اندن صکره دیدیکه هیچ بنم کونلرمده صلح وامان اولسزمی ۞

قرقنجی باب

١ قومکه تسلی ایلیک تسلی ایلیک اللهکز دیمشدر ٢ اورشلیم اهالیسنه کوکلنجه سویلیکز وانلره
ندا ایلیکز که معین وقتی تمام اولمشدر کناهلری بارلغمشدر ربک الندن جمیع کناهلری ایچون ایکی
قاتنی آلمشلر در ٣ بر چاغرانک آوازی وار که ربه بریه‌ده یولی حاضرلیکز بر وبیابانده اللهمزه سبیلی
دوز ایلیکز ٤ هر دره مرتفع اولوب هر طاغ وبایر آلچقلنه هر اکری طوغرو وهر اوچورملو یر دوز اوا
اولا ٥ وربک جلالی ظاهر اولا هر بشر انی کوره زیرا که ربک آغزی سویلمشدر ٦ بر آواز دیر که چاغر
وبن چاغرایم دینلدی جمله بشر اوت وجمله انک احسانی صحرا چچکی کبی در ٧ اوت قورور چچک دوشر
زیرا ربک نفسی اکا اوفلدی حقا قوم اوتدر ٨ اوت قورور چچک دوشر اما اللهمزک کلامی ابدا طورر
٩ ای مبشر صهیون یوکسک طاغه چق آوازکی پک قالدر ای مبشر اورشلیم سسکی قوت ایله قالدر انی
قالدر قورقمه یهودا شهرلرینه سویله که اشته اللهکز ١٠ اشته رب الله قوتلو اوزرینه کلجکدر وانک
قولی اوستنه مسلط اولاجقدر اشته اجرتی یاننده وعملی اوکنده در ١١ چوبان کبی سوروسنی کودوب
قوزولرینی قولنه جمع ایدوب قوینده کتوره‌جکدر کبه اولانلری آهسته سوره‌جکدر ١٢ آوجیله صولری
کیم اولچدی وکوکلری قارشله کیم اولچدی یا کیله ایله یرک توزینی کیم کال ایتدی طاغلری قنطار ایله
وبایرلری ترازو ایله کیم طارتمشدر ١٣ ربک روحنه کیم دلالت ایلدی مشیری کیم ایدی که اکا بلدردی
١٤ کیمه طانشدی انی کیم تلقین ایتدی واکا حکم طریقنی اوکرتدی اکا کیم علمی تعلیم ایتدی
وادراک یولنی بلدردی ١٥ اشته قوملر قوغه‌دن دوشن طمله کبی وترازوده اواجق توز کبی صایلورلر
اشته اطه‌لری انجه غبار کبی آتار ١٦ ولبنان بله یاقمغه یتشمز وانک حیواناتی یاقمش قربانه کفایت ایتمز
١٧ جمیع امتلر انک حضورنده هیچ کبی در وقاتنده هیچ ایله هیچدن اکسک صایلورلر ١٨ ایمدی اول اللهی کیمه
بکزدرسکز واکا نه مثال یاقشدررسکز ١٩ صنعتکار بتی دوکر وقویمجی انی آلتون ایله یالدزلار وکمش
صفیحه‌لر ایله انی قپلار ٢٠ هدیه‌سی اولمیان مسکین بکسه چورویمش آغاج تجر قیلدلنمز بتی یاپدرمق
ایچون کندویه بر ماهر استاد آرار ٢١ بلمزمیسکز ایشتمدکزمی اولدن سزه دینلمدیمی یرک تمللرینه
مطلع اولمدکزمی ٢٢ رب یر دایره‌سی اوستنده اوتورر واندن اولان ساکنلر چکرکه‌لر کبی در اول که کوکلری
کتان بزی کبی سروب انلری سکنی چادری کبی بسط ایدر ٢٣ بکلری یوغه دوندرر یرک حاکملرینی
هیچ کبی ایدر ٢٤ صانکه دکلمش اکلمش یا که کوتکی یرده کوکلنمش در همان اوزرلرینه اوفلینجه
قورورلر وقصرغه انلری چوپ کبی کوترر ٢٥ ایمدی بنی کیمه بکزدرسکز که اکا مساوی اولام قدوس

دیدی ٢٦ کوزلرکزی یوقرویه قالدروك و بونلری کیم یراتدی باقك عسکرلرینی حسابله چقارر بونلری
هپ آدلو آدیله چاغرر قوتی چوقلغندن و قدرتی بیکلکندن بریسی دخی اکسك دکلدر ٢٧ ای یعقوب
نیچون دیرسن و ای اسرائیل نیچون سویلرسن که یولم ربدن کزلندی و اللهمك حضورندن حقم کتدی
٢٨ بلمدکمی ایشتمدکمی که یرك انتهالرینی یرادان رب ابدی الله در یورلمز و اوصانمز هم حکمتنه
اسندراك یوقدر ٢٩ یورغونه قوت ویرر و طاقتی قالمیانه خیلی مجال یتشدرر ٣٠ کنجلر یورلوب اوصانورلر
و یکیتلر صیرنوب سورچرلر ٣١ اما ربه ارتجا ایدنلر قوتی تازه لرلر و قرتاللر کبی قنادلر ایله چقرلر سکردوب
یورلمزلر واروب اوصانمزلر ۞

قرق برنجی باب

١ آطه لر سوسوب دکلیك و امتلر قوتلرینی یکیلتسونلر یانشوب سویلسونلر معا محاکمه یه یقلشالم
٢ مشرقدن باری کیم قالدروب انی آیاغنه چاغردی ملتلری حضورینه قویان و ملکلری ضبط ایتدرن
کیمدر انلری قلیجی اوکنده توز کبی و یایی اوکنده ایتیویرلمش چوب کبی قودی ٣ انلری قووب
آیاغیله باصمدوغی یولی سلامتله کچدی ٤ بونی کیم ایشلدی کیم یاپدی ذریتلری اولدن چاغران کیمدر
اول و آخر رب بن ایم ٥ آطه لر کوروب قورقدیلر یرك کنارلری دترددیلر یقلاشوب کلدیلر ٦ هر کس
قوکشوسنه یاردم ایتدی و قرنداشنه یوركلن دیر ٧ اویمه جی قویمجی یی و چکج ایله دوزن اورس دوکنی
یورکلندروب لحام ایچون دیر که ایودر و اکسر ایله میخلار که قیلدامیه ٨ اما سن اسرائیل قولم
سن یعقوب منتخبم و ابراهیم نسلی خلیلم ٩ زیرا بن سنی یرك کنارلرندن طوتوب و انك مختارلرندن
سنی چاغروب سکا دیدم که قولم سن سنی اختیار ایلیوب بیانه آتمدم ١٠ قورقمه زیرا بن سنکله ایم
اورکمه که بن سنك اللهك ایم سکا قوت ویروب یاردم ایدرم و سنی بنم عدلمك صاغ الیله طوتارم
١١ اشته هر کیم سکا انجنورسه اوتانوب محجوب قالا هیچ ایله هیچ اولالر و سنکله چکشن آدملر هلاك
اولالر ١٢ سنکله مجادله ایدن آدملری آرایوب بولمیاسن سنکله محاربه ایدن کسه لر یوق کبی اولالر
١٣ زیرا بن رب سنك اللهك سنك صاغ الکی طوتوب دیرم که قورقمه بن سکا یاردم ایده یم ١٤ ای
یعقوب قوردی قورقمه نه سز اسرائیل آدملری بن سکا یاردم ایده یم رب دیدی و اسرائیل قدوسی
خلاصك در ١٥ اشته بن سنی کسکین قزاق و یکی دیشلو خرمن دوکنی ایده یم طاغلری اواقلیوب محق
ایده سن و دپه لری صمان قلیجغنه دوندره سن ١٦ سن انلری صاوره سن و روزکار انلری کوتروب قصرغه
تارمار ایتسه کرك سن ایسه رب ایله شن اولوب اسرائیل قدوسیله تفخر ایتسك کرك ١٧ فقیرلر و مسکینلر
صو آرارلر اما یوقدر دلی صوسزلقدن قورومش ایکن بن رب ایم انلری استجابت ایده یم اسرائیل اللهی
ایم انلری براقمم ١٨ یوکسك یرلرده ارماقلر و دره لر آراسنده پکارلر آچایم چولی صو کولنه و قورو یری

صو منبعلرینه دوندره‌یم ١٩ بریه‌ده ارز آغاجی وسنط آغاجی ومرسین آغاجی وزیتون آغاجی تنبیت ایده‌یم
یبان یرده چام آغاجی چنار آغاجی وچمشیر آغاجی قویه‌یم ٢٠ تا که کوروب بیله‌لر وتأمل ایدوب آکلیه‌لر
که بونی ربك الی یاپمشدر واسرائیلك قدوسی یراتمشدر ٢١ رب دیر که دعواکزی یاقلاشدرك یعقوب ملکی
دیر که اثباتکزی یقلاشدرك ٢٢ یقلاشدرسونلر وکله‌جککی بزه اعلام ایتسونلر اولدن نه وار ایدی خبر
ویرکز که خاطرمزه قویوب صوکلرینی بیله‌وز یاخود نه اولاجقدر بزه دییورك ٢٣ بوندنصکره نه اولاجق
سویلیك وسز الاهلر اولدوغکزی بیله‌لم یا بر ایولك یا کملك ایلیکز وحیران اولوب بیله کوره‌لم
٢۴ اشته سز هیچدن سکز وایشکز دخی هیچدندر سزی اختیار ایدن کریهتدر ٢۵ شمالدن ایی
قالدردم وکله‌جکدر واسمی مشرقدن چاغره‌رق کلوب بکلری چاموری کبی وچولمکجی بالچغی کبی چینیه
٢٦ اولدن کیم خبر ویردیکه بیله‌وز یا قدیمدن که حقدر دیه‌وز نه اعلام ایدر وار نه خبر ویرر وار
ونه سوزلرکزی دیکلر وار ایدی ٢٧ بن اولکی صهیونه دیدمکه اشته اشته اول نسنه‌لر وبن اورشلیمه
بر مبشر ویره‌جکم ٢٨ باقدم وهیچ کمسه یوقدر وانلردن بری یوق که مشورت ایده انلره صورسه‌مده
جوابه ویره‌مز ٢٩ اشته هپسی باطللق عملری نسنه دکل دوکمه بتلری یل وبوش نسنه‌لردر ۞

قرق ایکنجی باب

١ اشته بنم قولم که انی الدن طوتارم مختارم درکه جانم اندن رضی در روحمی اوزرینه صالدم
که طایفه‌لره حکم چقاره ٢ نه چاغره نه آوازینی قالدروب سوقاقده ایشتدره ٣ مرضوض قامشی قرمیه
دوتن فتیلی سویندرمیه حق اوزره حکم کتوره ۴ حکمی یرده قوینجه‌یه‌دك اوشنوب اوصانمیه انك
شریعتنه آطه‌لر منتظر اولالر ۵ بویله دیمشدر اول الله رب که کوکلری یرادوب انلری دوشدی ویری
وانده بتن نسنه‌لری یایدی که اوزرنده اولان خلقه نفسی وانده کزنلره روح ویرر ٦ بن رب سنی
صدقله چاغروب الکه یاپشه‌یم وسنی صقلیه‌یم وسنی خلقه عهد ایچون وطایفه‌لره نور ایچون ویره‌یم
٧ تا که کورکوزلری آچاسن اسیری زندانندن وقراکلقده اوترانلری حبس خانه‌دن چقاراسن ٨ رب
بن ایم بنم آدم او کرعزتمی غیری‌یه وحمدمی بتلره ویرمم ٩ اشته اولکی نسنه‌لر واقع اولدیلر ویکیلری
بن اعلام ایدرم دخی کلمزدن اول سزی خبردار ایده‌یم ١٠ ای دریایه اننلر وانی طولدران آطه‌لر وانلرك
ساکنلری ربه بر یکی اغنیه ویرك انتهاسندن مدحنی ارلایکز ١١ بریه وانده اولان شهرلر آوازینی
قالدرسونلر وقیدار ساکن اولدوغی کویلر وقیاده متمکنلر ارلاسونلر وطاغلرك باشندن هایقرسونلر
١٢ ربه تمجید ایدوب آطه‌لرده حمدینی سویلسونلر ١٣ رب جبار کبی چقوب بهادر ارکبی غیرتی اویاندره
هایقروب نعره اوره دشمنلر اوستنه غالب اولا ١۴ چوق زمان سکوتده ایدم هیچ طنمایوب کندومی آلیقودم
آرتق طوغران کبی چاغروب یقارم ویودارم بیله ١۵ طاغلری وبایرلری خراب ایده‌یم وجمیع اوتلرینی

قورودەیم ایرماقلری دیمی آطەلرە دوندوروب کوللری قورورو ایدەیم ١٦ کورلری بیلمەدکلری یولدن کزدرەیم
وبیخبر اولدقلری سبیللرە باصدرەیم قراکلغی انلرە نورە واکریبی دوزلکە دوندرەیم بونی انلرە ایدەیم
وانلری ترك ایتمم ١٧ کرویە دونەلر اویمە بتلرە طیانانلر وسز الاهلرمز سز دیو دوکمە بتلرە
دینلر اوتانوب عارلنالر ١٨ دکلیك ای صاغرلر وباقك ای کورلر تاکە کورەسز ١٩ بنم قولمدن غیری کور
کیمدر وبنم ارسال ایتدوکم رسولم کبی صاغر کیمدر مبیوع کبی نابینا کیم وربك قولی کبی کور
کیمدر ٢٠ چوق کوررسن اما کورمزسن قولاقلری آچارسن اما ایشتمزسن ٢١ عدلی ایچون رب اندن
حظ ایتدی شریعتی بیودە وبکشدرە ٢٢ اما بو قوم یغمالنمش وصویلمشدر جملەسی مغارەلردە طوتلوب
حبس خانەلردە صقلنالر یغما ایچون اولالر وبکسە قورتارر یوق اولا غارت ایچون اولالر وکرو ویر دیجی
کمسە یوق ٢٣ کیم وار سزدە کە بوکا قولاق اورە وصکرەکی وقت ایچون طویا واشدە ٢٤ یعقوبی
غارتە واسرائیلی یغماجیلرە کیم ویردی رب دکلمی کە اکا کناهکار اولدق زیرا انلر انك طریقندە سلوك
ایتمکە استمیوب شریعتنە اطاعت ایتمدیلر ٢٥ انك ایچون اوزرینە اویکەسنك غضبنی وجنك زورینی
دوکدی انی چورە یاننەدە طوتشدردی اما بلمدی انی یاقدی اما قلبنە قومادی ۞

قرق اوچنجی باب

١ وشمدی ای یعقوب سنك خالقك رب وای اسرائیل سنك دوزجیك بویلە دیر کە قورقمە زیرا بن
سنی قورتاردم سنی آدك ایلە چاغردم سن بنم سن ٢ صودن کچدوکك زمان بن سنکلە اولایم واورماقلر
سنی باصمیەلر وآتشدە کزدوکك زمان یانمیەسن وعلو سنی یاقمیە ٣ زیرا بن سنك اللهك رب اسرائیلك
قدوسی سنك مخلصك ایم سکا مصری وحبشی وسبای فدا ایدەیم ٤ چونکە کوزلرمدە قیمتلو ایدك
ومکرم اولدك وبن سنی سودم سنك یولکە آدملری وجانك ایچون امتلری ویرەیم ٥ قورقمە زیرا بن
سنکلە ایم نسلکی مشرقدن کتورەیم وسنی مغربدن دوشرەیم ٦ شمالە ویر وجنوبە مانع اولمە اوغللری
اوزاقدن وقزلرمی یرك نهایتندن کتور دیەیم ٧ هر کیم اسممە آکلورسە وعزتم ایچون انی یراتدم
ایسە بن انی دوزدم وانی یاپدم ٨ کوزی کور اولان قومی وقولاقی اولان صاغرلری چقار ٩ جملە امتلر
بلە جمع اولسونلر وقوملر دوشرلسونلر انلردن کیمدر کە بونی اعلام ایلیوب اولکیلری بزە بلدردی
طانقلرینی ویروب تصدیق اولنسونلر یا ایشدوب حقدر دیسونلر ١٠ رب دیر کە سز هم بنم مختار قولم طانقلرم
سکز تا کە بلەسز وبکا اینانەسز وآکلیەسز کە بن ایم او بندن اول تکری یرادلمدی بندن صکرە
دخی اولمایە ١١ رب بن ایم بن وبندن غیری قورتارجی یوقدر ١٢ بن اعلام ایتدم وقورتاردم ودکلتدم
آرا کزدە غیری تکری یوق ایدی سز طانقلرم سکز کە الله بن ایم رب دیدی ١٣ وابتدادن بن او
ایم المدن بکسە قورتارر یوق ایش ایتسم کیم دوندرە بلور ١٤ خلاصکز رب اسرائیلك قدوسی بویلە

دیمشدر سزك ایچون بابل اوزرینه کوندروب جمله ماندالرینی اندردم کلدانیلری دخی که انلرك شادنه‌سی
کمیلر ایچنده در ۱۵ قدوسکز رب اسرائیلك یرادیجیسی ملککز بن ایم ۱۶ دکزه یول و زورلو صولرده
سبیل ویرن رب بویله دیمشدر ۱۷ که عربه‌لری و آتلری عسکری و قوتی چقاردی که بله یاتوب قالقمیه‌لر
و سونوب فتیل کبی اطفا اولندیلر ۱۸ اولکیلری آکماك و قدیم نسنه‌لری تأمل ایتمك ۱۹ اشته بن
بر یکی نسنه ایده‌یم و فی الحال پیدا اولور سز انی بلمزمیسکز و بریه‌ده یول و بیابانده ارماقلر قویاجغم
۲۰ صحراده‌کی حیوان اژدرهالر و بایقوشلر بکا تعزیز ایده‌لر بریه‌ده صولری و بیابانده ارماقلری ویردوکم
ایچون تاکه قومه و مختارمه نوش اولا ۲۱ کندوم ایچون بو قومی یراتدم که بکا حمد سویلیه‌لر
۲۲ ای یعقوب سن بکا استدعا ایتمدك بلکه بندن اوصاندك یا اسرائیل ۲۳ صعیده‌لرکك قیونلرینی
بکا کتورمدك ذبیحه‌لرکله بنی تکریم ایتمدك بن سنی پیشکشلر ایچون قوللاندرمدم سنی کوندلك
ایچون اوصاندرمدم ۲۴ بکا کمش ایله قصب زریره‌یی صاتون آلمادك قربانلرك یاغیله بنی طوق ایتمدك
انجق بنی کناهلرکله قوللاندروب خطالرکله بنی اوصاندردك ۲۵ بن ایم بن که کندوم ایچون
عصیانکی محو ایدرم و کناهلرکی آکمام ۲۶ بنی تذکیر ایله بله محاکمه ایده‌لم سن سویله که
تصدیق اولنه‌سن ۲۷ اول باباك کناه ایلدی و معلملرك بکا عاصی اولدیلر ۲۸ بو خصوص ایچون بن
قدسك سرورلرینی رسوای ایتدم و یعقوبی اختراقه و اسرائیلی ملامته ویردم ۞

قرق دردنجی باب

۱ ایمدی حالا ای یعقوب قولم اشت و سن دخی اختیار ایتدوکم اسرائیل ۲ سنی یاپان و آنا رحمندن
یرادان و سکا یاردم ایده‌جك رب بویله دیدیکه قورقمه ای یعقوب قولم و سن اختیار ایتدوکم یشرون
۳ زیرا صوسز اوزرینه صوبی و قورو یر اوستنه ارماقلری دوکه‌یم نسلك اوزرینه روحمی و اوغللرك اوستنه
برکتمی حب ایده‌یم ۴ اوت آراسنده کبی بته‌لر سوکت آغاجی صولر سیلابی یاننده بتدوکی کبی
۵ بر دیه که بن ربك ایم و او بری یعقوب نامیله کندوینی تسمیه ایلیه غیریسی کندو الیله یازه که
بن ربك ایم و اسرائیل آدندن کندوینی ملقب ایلیه ۶ رب اسرائیلك ملکی و قورتاریجیسی رب العساکر
بویله دیدیکه اول بن ایم و آخر بن ایم بندن غیری تکری یوقدر ۷ و بن کبی ندا ایدن
و بونی سویلین و بن قدیمی خلقی قورالدن برو بکا بونی تدبیر ایدن کیمدر که کله‌جکی و واقع اولاجغی انلره
اعلام ایلیه‌لر ۸ قورقمك و شاشمك خیلی زماندن برو سکا دیویروب اعلام ایتمدمی سز شاهدلر سکز
بندن غیری تکری وارمیدر هیچ قوی یوق که بلمه‌یم ۹ اویمه بتی یاپانلر جمله‌سی باطل نسنه‌در و انلرك
مقبول صنملری فایده ایتمز انلر کندولرینه شاهدلردر که کورمزلر و بلمزلر تاکه عارلنه‌لر ۱۰ الاهی هر کیم
یاپدی ایسه و صنمی هر کیم دوکدی ایسه اندن نه فایده کوردی ۱۱ اشته انك جمیع شریکلری و اول

آدم اولان ایشجیلر اوتاناجقلردر جمله‌سی جمع اولوب قورقه‌لر و بیله اوتانالر ١٢ دمرجی آکه ایله ایشلر
کومر و چکیج ایله دوزر بازونك قوتیله ایشلدوکی زمان آج اولور و مجالسز اولور صو ایچمز و یورولور
١٣ دولگر اسفندلی چکوب انی بایو ایبیله چیزر رنده ایله یاپار و پرکار ایله دوزر انی انسان صورتنه
قورتا که آدم زینتی اوزره اوده طوره ١٤ ارز آغاجلرینی کسوب تیرزه و میشه آغاجنی آلور و انی اورمانك
آغاجلری آراسنده بکلدر آران آغاجنی دیکر و انی یغمور بسلر ١٥ انلر ایسه یاقمق ایچون آدمه یرار
او برآزینی اسنمق ایچون آلور و یاقوب اتمك پشورر هم الاهی یاپار و اکا طاپار بروا اویمه بت دوزوب اکا
سجده ایدر ١٦ یاریسنی آتشه یاقار و غیری یاریسیله ییه‌جکی اتی کباب پشوروب طویار و دخی اسنوب
دیر که نه کوزل اسندم و آتشی کوردم ١٧ ما باقیسندن الاهی اویمه بتی یاپار اکا رکوع و سجده ایدوب
دعا ایدر و دیر که قورتار بنی زیرا تکریم سن ١٨ بلمزلر و آکلمزلر زیرا کورممك ایچون کوزلری قراودیه
و قلبلری فهم ایتمك ایچون ١٩ هیچ قلبینه کتورمز علمی یوق فهمی یوق که دیه بن بونك یاریسنی
آتشه یاقدم و بونك قوری لوزرنده اتمك پشوردم اتی کباب ایدوب یدم قالانیندن کریهه نسنه یاپایمی آغاج
کوتکنه سجده ایده‌یم می ٢٠ رنکلمش قلبنی کل ایله بسلر و دوندررکه جانینی قورتارمیه و دیمیه که
صاغ الده اولان نسنه یالان دکلمیدر ٢١ ای یعقوب و ای اسرائیل بونلری آك چونکه بنم قولم سن
بن سنی یاپدم سن بنم قولم سن یا اسرائیل بندن اونودلمزسین ٢٢ عصیانکی غمامه کبی و کناهلرکی
بلوت کبی محو ایلدم بکا دون زیرا بن سنی قورتاردم ٢٣ ارلایکز ای کوکلر ربك ایلدوکیچون ای یرك
حضیضلری ترنم ایلیك طاغلر و اورمان و ایچنده اولان هر آغاج صدا ویرك زیرا رب یعقوبی قورتارمشدر
و اسرائیلده عزتنی اظهار ایلدی ٢٤ سنی قورتاران و سنی آنا قارنندن یاپان رب بویله دیمشدر بن رب
ایم که هر شیئی یاپوب و کوکلری یالکز بسط ایدوب قدرتمله یری دوشمش ایسم ٢٥ که یلانجیلرك
نشانلرینی بطال و رمالری دیوانه ایدوب عالملری کرویه و انلرك علمنی سفاهته دوندرمش ایم ٢٦ که
قولنك سوزینی اثبات ایدوب و رسوللرینك نصیحتنی اتمام ایدوب اورشلیمه دیمش ایم که معمور اولورسن
و یهودا شهرلرینه یاپیلورسز و خرابلغنی قالدرایم ٢٧ که دریکنکله قورو اول و ارماقلرکی قورودایم
دیمش ایم ٢٨ قورش خصوصنده دیمش ایم که بو چوبانم در و جمله مرادمی تمام ایلیه و دخی اورشلیمه
یاپیل و هیکله تمللن دیو سویلیه

قرق بشنجی باب

١ رب کندو مسیحی قورشك خصوصنده بویله دیرکه اوکله بن انی صاغ الندن طوتدم اوکنده امتلری
قاچرمق و ملکلرك بللرینی چوزمك و اوکنده قپولری آچمق ایچون و قپولر قپانمیه ٢ بن اوککده واره‌یم
و اکری یرلری دوز ایده‌یم باقر قپولری قروب دمر درقازلری بوزایم ٣ سکا قرا کلقده اولان خزینه‌لری

وغایبده کیزلنمش دفینه‌لری ویره‌یم تا که بیله‌سین که سنی آدکله چاغران ربّ اسرائیلک اللهی بن ایم
٤ بنم قولم یعقوب و بنم مختارم اسرائیل ایچون سنی آدکله چاغردم سکا لقب قودم اگرچه سن
بنی بیلمز ایدک ٥ بن ایم ربّ آرتق یوق بندن غیری الله یوقدر بن سنی قوشاندم اگرچه سن بنی
بیلمز ایدک ٦ تا که کون طوغوسندن و باتیسندن بیله‌لر که بندن غیری یوقدر ربّ بن ایم و آرتق
یوق ٧ نوری یاپان و ظلمتی یارادان سلامی ایدن و شرّی خلق ایدن بو جمله‌یی ایدن ربّ بن ایم
٨ ای کوکلر یوقرودن طاملیکز و بولوتلر عدالتی تقطیر ایتسونلر یر آچلوب خلاص محصولنی ویرسون عدالت
دخی معا فلیسلنسون بن ربّ انی یراتدم ٩ وای چومله‌جیسیله چکشنه صقسی طپراق صقسیلر ایله
چکشسون بالچق چومله‌جیسنه دیه بیلورمی نه یاپارسین یا ایشک دیه بیلورمی که الک یوقدر ١٠ وای
باباسنه نه تولید ایدرسین و آناسنه نه طوغرورسین دینه ١١ ربّ اسرائیلک قدّوسی و انک یاپوجیسی بویله
دیدیکه کله‌جکی بکا صورک اوغللرم و بنم اللرمک عملی ایچون بکا اصمرلیکز ١٢ یری بن یاپدم و انک
اوزرینه آدمی یراتدم بنم اللرم کوکلری بسط ایتمشدر و جمله انلرک عسکرینه بن بیوردم ١٣ بن انی
عدالت ایچنده اویاندردب جمله انک یوللرینی دوز ایده‌یم شهرمی بنا ایده‌جکدر سورکون اسیرلرمی
بهاسز و هدیه‌سز آزاد ایده‌جک او در ربّ العساکر دیدی ١٤ ربّ بویله دیدیکه مصرک امکی و حبش
و اوزون بویلو سبالولرک تجارتی سکا کچوب سنک اولا سکا تابع اولالر بوقاغوده رحلت ایدوب و سکا طاپوب
یالواره‌لر الله انجق سنده‌در و آرتق غیری الله یوقدر ١٥ تحقیق کندوینی ستر ایدن الله اسرائیلک اللهی
مخلّص سن سین ١٦ جمله بونلر اوتانوب عار چکه‌لر اویمه بتلری یاپانلر بیله عار ایله کیده‌لر ١٧ امّا ابدی
خلاص ایله اسرائیل ربّدن خلاص اولنور ابد الآباد اوتانوب عار چکمیه‌سز ١٨ زیرا کوکلرک یرادیجیسی
ربّ بویله دیمشدر الله او در که یری دوزدی و یاپدی و انی قوردی بوش یره انی یراتمدی معمور اولمق
ایچون یراتدی بن ربّ ایم غیری یکسه دکلدر ١٩ کیزلوده و یرک قرانکلق یرنده سویله‌مدم بنی
آرایکز حیوده یعقوب نسلنه عبث یره دیمدم بن ربّ حقّ سویلیوب طوغرویی بیلدیریرم ٢٠ ای ملتلردن
قورتلانلر جمع اولوب کلکز و بیله یقلاشکز اویمه بت آغاجنی طاشیانلر و قورتارمغه قادر اولمیان الاهه دعا
ایدنلر هیچ عقلی یوقدر ٢١ بیلدیرک و انلری یانشدرک بیله مشاوره ایتسونلر بونی قدیمی ایّامدن برو
بیان ایدن و او زماندن برو بیلدرن کیمدر بن ربّ دکلمی بندن غیری آرتق الله یوقدر عادل خلاص
الله یوقدر بندن غیری ٢٢ ای جمله یرک کنارلری بکا باقک که قورتیلاسز زیرا الله بن ایم آرتق یوقدر
٢٣ کندوم ایله یمین ایلدم آغزمدن بر حقّ سوز چقمش که دوندرلمز هر دیز بکا چوکوب هر دل
بنمله یمین ایده‌جکدر ٢٤ بنم حقمده دیسه‌لر کرک که عدالت و قوّت انجق ربّده‌در اکا کلسونلر و هر
کیم اکا انجنورسه اوتانا ٢٥ جمیع اسرائیل نسلی ربّ ایله تصدیق اولنوب فخرلنه ۞

قرق آلتنجی باب

۱ بل چوکدی نبو یقلدی انلرك بتلری حیوان وطوار اوستنده ایدیلر بارکیرلرکز یوك ایله یوكلی
ایدی یورلمهیهدك ۲ یقلدیلر چوكدیلر بله یوكی قورتارمغه قادر اولمادیلر كندولری بله طوتساقلغه
كیتدیلر ۳ ای بیت یعقوب واسرائیل بیتنك بقیهسی بنی دكلیك سز آنا رحمندن برو طاشندقلرم
و قرنجدن برو كوتردكلرم سكز ۴ قوجهلغكزهدك همان بن ایم و پیرلككزهدك بن كوترهیم بن یاپدم
بن طاشیرم بن دخی كوتروب خلاص ایدهیم ۵ بنی كیمه بكزدوب برابر ایدهجكسز یا كیمه تمثیل
ایدهجك سز كه بكزیهیم ۶ كیسهدن آلتون چقاررلر و وزنه ایله كمش طارتارلر قویمجیی اجرت ایله آلوب
بر اله یاپدررلر و اكا سجده و عبادت ایدرلر ۷ انی اوموزلری اوزرنده طاشیوب كوتررلر و انی یرینه قورلر
او دخی طوروب یرندن قیلدامز انی چاغیرسهلرده جواب ویرمز نه انی بلادن قورتاره بلور ۸ بونی ذكر
ایلیك و مقوی اولك قلبكزه كتورك ای عاصیلر ۹ اولكی نسنهلری قدیمده واقع اولانی ذكر ایلیك زیرا الله بن ایم
و آرتق الله یوق و بن كبی دخی یوق ۱۰ آخری اولدن و دخی واقع اولمامشی مقدمدن بلدردم و دیدمكه
بنم تدبیرم طوروب هر استدوكمی ایشلرم ۱۱ مشرقدن قوشی ایراق یردن تدبیرم ایچون اری چاغران بن ایم
سویلدم هم عمله كتورهیم انی مراد ایتدم هم ایدهیم ۱۲ ای قلبی پك و عدالتدن ایراق اولان كسهلر
بنی دكلیك ۱۳ عدالتمی یقلاشدردم بعید دكلدر خلاصم دخی اكلنمز صهیونه نجات و اسرائیله
عزتمی اظهار ایدهیم ۞ .

قرق یدنجی باب

۱ ای قز اوغلان قز بابل قزی آشغه اِن طپراقده اوتر آرتق تخت یوقدر ای كلدانیلرك قزی یرده
اوتر آرتق سكا ناعم و نازك دیمزلر ۲ قالدر دكرمنی و اون اوكت صاچلركی آچ طبانلری صوی صغـو
بالدرلری كچ ارماقلری ۳ عورت یرك آچلوب اود یرك كورنه انتقام آلایم و آدم كبی سكا اوغرامیاجغم
۴ خلاصمزك آدی رب العساكر و اسرائیلك قدوسیدر ۵ ای كلدانیلرك قزی اوصام اوتر قراكلغه كیر
آرتق سكا ممالكك سلطانی دیمزلر ۶ بن قومه انجنمش ایدم میراثمی رسوای عالم ایدوب سنك الكه
ویرمش ایدم امّا سن انلره مرحمت كوسترمدك اختیار اوزرینه بویندروغكی پك آغرلشدرك ۷ و دیدك كه
ابدًا سلطان اولورم بونی هیچ خاطركه قومیوب صوكنی فكر ایتمدك ۸ ایمدی بونی اشت ای پروایسز
اوتران یازنی كه كوكلكده دیرسن كه بن ایم بندن آرتق كمسه یوق طول اوترمام و اوكسزلكی بلمم
۹ طوللق و اوكسزلك ایكیسی دخی آكسزدن بر كونك ایچنده سكا واقع اولور تمام اوزركه واقع اولا
سحرلركك كثرتی و ساحرلركك چوقلغی ایچون ۱۰ زیرا یرامزلغكه طیانوب دیدك كه بنی كورر كمسه

يوق حكمتك وعلمك سنى آزدروب كوكلكده ديدك كه بن ايم وبندن غيرى كمسه يوقدر ۱۱ انك
ايچون سكا بر بلا كلجك كه نه‌دن طوغدى بلميه‌سن وسنى بر مصيبت باصاجق كه اونى كيدرمكه قادر
اولميه‌سن وآكسزدن اوزركه بر خرابلق كلجك كه اندن آكاه اولمدك ۱۲ طور ايمدى ساحرلركله
وكوچكلكدن چالشدوغك سحرلرك چوقلغيله بولايكه فائده‌مند اولاسن بولايكه قوتلنه‌سن
۱۳ مشاوره‌لرك چوقلغندن اوصاندك حالا كوكه نظر ايدنلر ويلدزلره باقانلر وآيلر خصوصنده فال
آچانلر قالقسونلر وسكا واقع اوله‌جقلردن قورتارسونلر ۱۴ اشته چوپ كبيلردر آتش انلرى ياقار
كندولرينى علو الغدن چقارامزلر نه ايصناجق قور نه قرشوسنده اوتوراجق آتش قالور ۱۵ اشته سنك
چالشدقلرك وكوچكلكدن برو آلش ويرش ايتدكلرك بويله اولالر هركس كندو جانبنه صاپوب سنى
قورتارر كمسه يوق اولا ✿

قرق سكزنجى باب

۱ بونى دكليك اى بيت يعقوب كه اسرائيل آديله آكلمشدر ويهودا صولرندن چقمشدر وربك
آديله يمين ايدوب اسرائيلك اللهنى ياد ايدرلر اما صدق ايله وحق ايله دكل ۲ مقدس شهردن آكلورلر
اسرائيل اللهنه طيانورلر كه انك آدى رب العساكردر ۳ قديمدن برو اولكى نسنه‌لرى اعلام ايتمشم
وانلر آغزمدن چقديلر بن بلدرمشم على الفور انلرى ايتمشم وواقع اولديلر ۴ زيرا بلوردم كه سن
پك وبوينك دمر سكيرلو وآلنك نحاسدن در ۵ انك ايچون او زماندن برو سكا اعلام ايلدم وواقع
اولمزدن اول بلدردم تاكه ديميه‌سن كه بنم بتم بونلرى ايتمشدر وبنم اويمه بتم ودوكمه بتم بونلرى
امر ايتمشدر ۶ ايشتدك بو جمله‌يه باق وسز بونى اعلام ايتمزميسكز او زماندن برو يڭى نسنه‌لرى
وكزلو شيلرى سكا بلدردم وسن انلرى بلمزدك ۷ شمدى يرادلدى او زماندن برو دكل وبو كوندن
اول بونلرى ايشتمدك تاكه ديميه‌سن كه اشته بن بونلرى بلور ايدم ۸ نه بر شى ايشتدك نه بلدك
نه او زماندن برو قولاغك آچلدى زيرا بلدم كه زياده‌سيله خيانت ايدرسن وآنا رحمندن برو خائن
آكلورسن ۹ اسمم ايچون غضبمى عوق ايده‌ييم وحمدم ايچون سنى قرميام ديو اويكه‌مى آليقويايم
۱۰ اشته سنى قال ايتدم اما كمش كبى دكل سنى مصيبت پوته‌سنده خالص ايتدم ۱۱ كندوم ايچون
كندوم ايچون ايده‌يم زيرا اسمم نيجه بى حرمت اولا وبن عزتمى غيرى كمسه‌يه ويرمم ۱۲ بنى دكله
اى يعقوب وبندن آكلمش اسرائيل بن ايم بن اول وبن آخر ايم ۱۳ بنم الم يرى تملمشدر وبنم
صاغ الم كوكلرى قارش ايله اولچمشدر بن انلرى چاغرنجه بله طوررلر ۱۴ جمله‌كز جمع اولوب دكليكز
انلردن كيم بو نسنه‌لرى اعلام ايلدى رب انى سودى بابل اوزرينه انك استدوكنى ايده‌جكدر انك الى كلدانيلر
اوزرينه‌در ۱۵ بن بن سويلدم انى چاغردم كتوردم وانك طريقى ميسر اولا ۱۶ بكا يقلاشك دكليك

اولدن کزلوجه سویلمدم بو اولدوغی زماندن برو بن انده ایدم وشمدی رب الله وانک روحی دخی بنی
کوندرمشدر ١٧ سنی قورتاران رب اسرائیلک قدوسی بویله دیمشدر بن ربّ سنک اللهک ایم که سکا
فائده ایچون اوکردرم وسکا کیده‌جکک یولده هدایت ایدرم ١٨ کاشکی بیورغی دکلمش اولیدک سلامک
ارماق کبی وعدالتک دکز طلاسلری کبی اولوردی ١٩ نسلک قوم کبی واچکدن طوغان انک چاقل طاشلری
کبی اولوردی آدی حضورمدن محو اولنمیوب ضایع اولمازدی ٢٠ بابلدن چقک کلدانیلردن قاچک
کلبانک آوازی ایله بونی اعلام ایدوب بلدرک تا یرک غایتنه‌دک بونی افشا ایدوب دیکز که رب قولی
یعقوبی قورتاردی ٢١ انلری چولدن کچوردوکی زمان صوصمادیلر انلره قیادن صو چقاردی وطاشی یاردی
وصولر آقدی ٢٢ بدکارلره سلام یوقدر رب دیدی ۞

قرق طقوزنجی باب

١ ای آطه‌لر بنی دکلیک وای امتلر اوزاقدن قولاق اورک رب بنی آنا رحمندن چاغردی آنامک
بغرساقلرندن آدمی آکمشدر ٢ آغزمی کسکین قلج کبی ایدوب بنی النک کولکه‌سنده کزلدی بنی پارلاق
اوق کبی قلوب تیرکشنده پنهان ایندی ٣ وبکا دیدیکه یا اسرائیل سن بنم قولم سن سنک ایله
فخرلنسم کرک ٤ بن ایسه دیدمکه یوق یره چالشدم وبی‌معنی بوش یره طاقتمی صرف ایتدم نهایت
بنم حکمم ربمک قاتنده وبنم ایشمک اجرتی اللهم ایله در ٥ شمدی ایسه بنی آنا رحمندن کندویه قول
اولمق ایچون دوزن رب دیر که یعقوبی کندوسنه دوندره‌ییم واکرچه اسرائیل اکا مجتمع اولمزسه‌ده
بن ربمک نظرنده عزیز اولورم واللهم بنم قوتمدر ٦ ودیدیکه سن بنم قولم اولمق قولایدر که یعقوب
سبطلرینی قالدره‌سن واسرائیلک صقلانمشلرینی دوندره‌سن سنی دخی طائفه‌لره نور ایچون ویره‌ییم تاکه
یرک انتهاسنه‌دک خلاصم اولاسن ٧ اسرائیلک مخلصی وانک قدوسی رب شول هر برندن محقور وامتدن
مکروه وسلطانلرک قولنه بویله دیر که ملکلر سنی کورنجه قلقالر وبکلر سجده ایده‌لر صادق اولان رب
وسنی اختیار ایدن اسرائیل قدوسیچون ٨ رب بویله دیر که وقت رضاده سنی استجابت ایتدم وخلاص
کوننده سکا یاردم ایتدم سنی صقلایوب قومه عهد یرینه قویایم یری قالدروب خراب میراثلری تملیک
ایتمک ایچون ٩ تا که زندانده اولانلره چقکز وقرانکلقده اولانلره کندولرکزی کوسترک دیه‌سن
یوللرده اوتلیه‌لر وجمله یوجه یرلرده اوتلاقلری اولا ١٠ آچ اولمیوب صوصامیه‌لر کرک نه اسیلک نه کونش
انلری اوره زیرا انلرک رحمانی انلره هدایت ایدوب انلری صو بکارلرینه کتوره کرک ١١ جمله طاغلرمی
یوللره قویایم واولو یوللرم مرتفع اولسه‌لر کرک ١٢ اشته کیمی ایراقدن واشته کیمی شمالدن ومغربدن
وکیمی سینیم دیارندن کلسه‌لر کرک ١٣ ای کوکلر تسبیح ایلیک وای یر تهلیل ایله ای طاغلر صدا
ویرک رب کندو قومنه تسلی وفقراسنه ترحم ایلدوکیچون ١٤ وصهیون دیر ایسه که ربم بنی براقدی

وَرَبّ بَنی اُونُتدی ١٥ عورت معصومنی بویله اُونُده بلوری که کندو رحمنك اوغلنه مرحمت ایتمیه بلکه
اُونُتسهلر قابل امّا بن سنی اُونُتمم ١٦ اشته سنی اللرمك آیهلرمده قازدم سنك حصارلرك دائما قرشومده
در ١٧ سنی بنا ایدنلر عجله ایتسهلر كرك وسنی بوزوب یقانلر سندن چقسهلر كرك ١٨ چورهده كوزلرگی
قالدروب باق بونلر جملهسی جمع اولوب سكا كلیورلر ربّ دیر كه حیاتم حقّیچون بو جملهسیله بزك ایله
كبی كیئوب كلین كبی انلری باغلسك كرك ١٩ زیرا خراب وبیابانلرك ویقیق یرلرك اهالیسی ایچون طار
اولورلر وسنی یوتانلر اوزاغه كیدهجكلر در ٢٠ سنك قصرلغكك اوغللری قولاقلركه دیهلر كه بكا بو یر
طار در اوتهیه كیت كه بن ساكن اولهیم ٢١ شویله كه كوكلكده دیهسن كه بن قصر ویالگز ایكن بونلری
بكا كیم طوغرتدی وبن اسیر وآواره ایكن بونلری كیم بسلدی اشته بن یاپایالگز قالمش ایكن بونلر نرهده
ایدی ٢٢ ربّ الله بویله دیر اشته بن امتلره الیمی قالدروب قوملره بیراغمی دكهیم كه سنك اوغللرگی
قوجاقلرنده طاشیوب قزلرگی اوموزلرنده كتورهلر ٢٣ ملكلر بسلیجیلرك اولوب ملكهلری دایهلرك اولا یوزلری
یرده اولوب سكا اكلهلر وخاكپایگی یالایالر تاكه بلهسن كه بن ربّ ایم وبكا رجا ایدنلر اوتانمزلر
٢٤ قوّتلودن شكار آلنورمی وزوربازك طوتساقلری قورتلورمی ٢٥ امّا ربّ بویله دیر كه هم قوّتلونك طوتساغی
آلنور هم زوربازك شكاری قورتلور زیرا سنكله جنكلشنلر ایله بن جنكلشهیم واوغللرگی قورتارایم ٢٦ سنك
ظالملرگه كندو اتلرینی یدروب كندو قانیله شرا ایله كبی مست اولالر وجمله بشر بیله كه سنی
قورتاران وآزاد ایدن بن ایم یعقوبك قوی اللهی ۞

اللنجی باب

١ ربّ بویله دیر كه آناگزی بوشاتدوغم طلاق نامه قنده در یا بن اكا سزی صاتدوغم دائن
قنغیسی در اشته كناهلرگز ایچون صاتلدگز وخطالرگز ایچون آناگز بوش اولدی ٢ نیچون كلدوكم
زمان كمسه یوق ایدی چاغردوغم زمان كمسه جواب ویرمدی هیچ بر وجهله قورتارمقدن الم قصهلندیمی
یاخود خلاص ایتمك ایچون بنده قوت یوقمیدر اشته توبیخمله دڭزی قورودرم ایرماقلری بریّهیه
دوندررم شویله كه صو قالمدوغیچون صوسزلقدن اولن بالقلر قوقه ٣ كوكلره قرالق كیدررم جلی انلره
اورتو ایچون قورم ٤ ربّ الله بكا اوگرتلنلرك دلنی ویرمشدر تاكه یورغونه سوز سویلمكه بلهیم
صباح صباح اویاندروب بكا اوگرتلنلره كبی دكلمك ایچون قولاغمی اویاندررر ٥ ربّ الله بكا قولاغمی آچدی وبن
عاصی اولمادم كرو دونمدم ٦ اورانلره آرقهمی ویولانلره یكاقلرمی طوتدم سوكمهلردن وتوكرككدن
یوزمی صقلامدم ٧ زیرا ربّ الله بكا یاردم ایدر انك ایچون عارلانمدم بو خصوصدن یوزمی چاقل طاشی
كبی قودم زیرا عارلانمیاجغمی بلورم ٨ بنی تصدیق ایدن یقیندر بنمله چكشجك كیمدر مرافعه اولالم
بنم متخاصمم كیمدر یانمه كلسون ٩ اشته ربّ الله بكا یاردم ایدهجكدر بنی تجریم ایدهجك كیمدر

اشته جمله‌سی اثواب کبی اسکیوب انلری کوه یسه کرکدر ١٠ ربدن قورقان وقولنک آوازینی دکلین
آراکزده کیم وار نوری اولمایوب قرآکلقده دخی کزرسه ربک اسمنه توکل ایتسون اللهنه اعتماد ایلسون
١١ اشته سز هپ که آتشی یاقوب قغلجملر ایله طولاندکز آتشکزک ضیاسی ایچنده ویاقدوغکز
قغلجملر ایچنده وارک بو سزه بنم المدن اوله عذابده یاتاسکز ۞

آللی برنجی باب

١ عدالته تابع اولوب ربی آرایانلر بنی دکلیک سز قیایه که اندن کسلدکز وخندق چقورینه
که اندن چقارلدکز باقک ٢ باباکز ابراهیمه باقک وسزی طوغران ساره‌یه که انی یالکز چاغروب
برکتلدم وانی چوغلتدم ٣ زیرا رب صهیونه تسلی ایتسه کرک جمله خراب یرلرینی متسلی قلوب انک
بریه‌سنی عدن کبی وویرانه‌لکنی ربک بستانی کبی یاپه سرور وحبور شکر وتسبیح آوازی انده موجود
اوله ٤ ای قومم بنی دکله وای امتم بکا قولاق اور که شریعت بندن چقاجق وحکمی خلقه نور
اولمق ایچون قوندرایم ٥ بنم عدالتم یقین در بنم خلاصم چقشدر وبازولرم خلقه حکم ایده‌لر آطه‌لر
بکا منتظر اولوب بازومه اعتماد ایتسه‌لر کرک ٦ کوزلرکزی کوکلره قالدرک وآشغه یره باقک زیرا
کوکلر دونن کبی نا بدید اوله ویر اثواب کبی اسکیه وانده ساکن اولانلر اکا کوره اوله‌لر بنم خلاصم
ایسه ابدی قاله وعدالتم بوزلمیه ٧ عدالتی بلن وقلبنده شریعتم وار اولان قوم بنی دکلیک انسانک
تعییبندن قورقماک وانلرک ملامتندن شاشماک ٨ زیرا کوه انلری اثواب کبی یسه کرک وسوس انلری
یپاق کبی یسه کرک بنم عدالتم ایسه ابدا وخلاصم نسل بنسل اوله ٩ اویان اویان ای ربک بازوسی
قوت کی قدیمی ایاملرده وکچمش دورانلرده کبی اویان مصری پاره‌لیان واژدرهایه الم ویرن سن
دکلمیسن ١٠ دکزی وعظیم لجه‌نک صولرینی قورودان سن دکلمیسن اولکه قورتلانلر کچسونلر دیو
دریانک دریکلکلرینی یوله دوندرمشدر ١١ ایمدی ربک قورتلانلری دونوب ارلایارق صهیونه کیره‌لر وابدی
فرح باشلرنده اوله سرور وحبوره نایل اوله‌لر قساوت وناله قاچسونلر ١٢ بن ایم بن سزک متسلیکز
سن کیم سن که اولملو انساندن واوتلغه دونجک بنی آدمدن قورقارسن ١٣ وسنی یاپان وکوکلری بسط
ایدن ویری تمللین ربی اونتدک وجفاکار سکا جور ایتمک ایچون حاضرلندقجه انک خشمندن دایما
هر کون قورقاردک اول جفاکارک خشمی قنده‌در ١٤ باغلو اولان چوزلمکه عجله ایدر که خندقده
اولمیه واتمکی اکسلمیه ١٥ اما بن سنک اللهک رب ایم که دریایی یوقرو قالدرر انک طلاسلری تموج
ایدرلر انک آدی رب العساکر در ١٦ که کلامی آغزکه قودم بنم الک کوکله‌سی ایله سنی اورتدم
کوکلری دکوب ویری تمللیوب صهیونه سن بنم قومم سن دیمک ایچون ١٧ اویان اویان قلق یا اورشلیم سن
که ربک الندن انک غضبنک قدحنی ایچمش سن دیرمه قدحنک طورتیسنی هم ایچدک هم جرعه ایتدک

١٨ جمله طوغردوغی اوغللرندن کودیجیسی یوق و جمله بسلدوکی اوغللرندن بر دستکیر یوق ١٩ بو ایکی
سکا واقع اولمشدر سکا کیم آجیر خرابلق و قیریلش قحطلق و قلیج نه ایله سکا تسلی ویره‌یم ٢٠ اوغللرک
بایلوب هر سوقاغک باشنده یاتارلر آغه طوتلمش یبان صیغری کبی ربک غیظندن اللهکک آزارندن
طولولردر ٢١ ایمدی ای زواللو و مستانه اما شرابدن دکل بونی دکله ٢٢ سنک افندک رب و کندو قومنک
دعواسنی سورن اللهک بویله دیدیکه اشته دیترمه قدحینی الکدن آلدم غضب قدحمک طورتیسنی
آرتق بر دخی ایچمیه‌سک ٢٣ بلکه انی شول سکا جفا ایدنلرک النه قویه‌یم که جانکه دیدیلرکه اکیل
اوزرکدن کچه‌لم سن کوده‌کی کچنلر ایچون سوقاق کبی یره قودک ۞

آللی ایکنجی باب

١ اویان اویان قوتکی کی ای صهیون سن دخی اورشلیم مقدس شهر زینت لباسلرکی کی زیرا
آرتق بر دخی سنتسز و ناپاک کمسه ایچکه کیرمیه‌جکدر ٢ اورشلیم توزدن سلکن قلق و اوتور وای اسیر
اولان صهیون قیزی بوینکده‌کی باغلرکی چوز ٣ زیرا رب بویله دیدیکه مفته صاتلدکز و آقچه‌سز دخی
آزاد اولورسکز ٤ چون رب الله بویله دیدیکه کچمش زمانده قومم مصره انهی اوراده ساکن اولمق
ایچون و آثوریلر انی بلا سبب ظلم ایلدیلر ٥ و رب دیر که شمدی بونده نه‌م وار که بنم قومم مفته
کوتورلدی انک سلطانلری انی ظلم ایدرلر رب دیدی دایما بتون کون بنم آدم سب اولنور ٦ انک
ایچون قومم آدمی دویه زیرا که او کونده بیله که سویلین بن ایم اشته بن ٧ طاغلرک اوزرنده
مژده‌جینک سلام بلدرنک خیر مبشرک خلاصدن خبر ویرنک و اللهک سلطنت سورر صهیونه دینک
آیاقلری نه یخشیدر ٨ بکچیلرک آوازی قالدروب بیله کلبانک ایده‌لر زیرا رب صهیونی آشکاره دوندردوکنی
کوزلر ایله کوره‌لر ٩ ای اورشلیمک خراب یرلری ابتهاج ایلیک بیله ارلایک زیرا رب کندو قومنی
تسلی ایدوب اورشلیمی خلاص ایتدی ١٠ جمله امتلرک کوزلری اوکنده رب کندو مقدس بازوسنی
یالین ایتمش و جمله یرک انتهالری اللهمزک خلاصنی کوره‌لر ١١ وارک کیدک اورادن چقک مرداره یاپشمک
آراسندن چقک تمیزلنک سرکه ربک قابلرینی طاشیرسکز ١٢ زیرا عجله ایله چقه‌مزسکز و قاچوب کیده‌مزسکز
چون رب اوککزده واروب اسرائیلک اللهی سزی جمع ایده‌جکدر ١٣ اشته بنم قولم برخوردار اولور
رفیع و اعلا اولوب پک یوجه اوله ١٤ نیجه که نیجه‌سی سکا تعجب ایتدیلر ایسه بویله دخی انک بکزی
هر کیشیدن آرتق و چهره‌سی بنی آدمدن زیاده بوزلمش ایدی ١٥ بویله دخی نیجه امتلره سرپه که ملکلر
انک ایچون آغزینی قپایالر زیرا انلره حکایت اولنامیشی کوره‌لر و ایشدلمیشی آکلیه‌لر کرک ۞

اللی اوچنجی باب

۱ بزم خبرمزه کیم اینانده‌ی و ربك بازوسی کیمه کشف اولنمشدر ۲ اوکنده فدان کبی و چوراق یردن
کوك کبی چقدی نه شکلی وار نه شهرتی و بز انی کوردکزده کوسترشی یوق ایدی که اکا رغبت
ایده‌وز ۳ خور و آدملر آراسنده متروك اوجـاع و امراض صاحبی و بزدن یوزینی صقلار آدم کبی و حقیر
شویله که اکا اعتبار ایتمدك ۴ کرچکدن بزم مرضلرمزی او کوتردی و آغریلرمزی طاشیدی اما بز انی
بلایه اوغرامش و اللهدن اورلمش دردمند صاندق ۵ او ایسه بزم عصیانمز ایچون یارەلندی و کناهلرمز
ایچون زبونلندی سلامتمزك تعزیری انك اوزرنده و انك بره‌سی بزه درمان ایدی ۶ بز هپمز قیون کبی
یاکلدق هر کس کندو یولنه صاپدی و رب جملەمزك کناهلرینی اکا اوغراتـدی ۷ مظلوم اولوب
اذا الندیغی آغزینی آچمادی قناره‌یه قوزی کبی کوتورلوب و قرقیجیلری اوکنده دلسز قیون کبی اولوب
آغزینی آچمادی ۸ تقلیددن و محکمەدن قالدرلدی انك عصرینی کیم سویلیه بلور زیرا دیریلرك یرندن
کسلدی قومك عصیانی ایچون یاره اکا اولـدی ۹ خلق انك مزارینی یرامزلر ایله قومش ایدی اما
اولمده زنکین ایله ایدی زیرا ظلم ایتمیوب آغزنده حیله یوق ایمش ایدی ۱۰ رب انی زبونلاتمغه مراد
ایتدی اکا درد ویردی اما او کندوینی جرم ایچون قربان ایلدکدن صکره نسلینی کوروب کونلر اوزاده
و ربك رضاسی الندە میسر اولا ۱۱ کندوینی زحمتدن قورتلمش کورنجه طوق اولا بنم صادق قولم نیجەسنی
کندوینی بلمکله تصدیق ایده و انلرك کناهلرینی او کوتره ۱۲ انك ایچون اکا اکابر ایله قسمت ویره‌یم
زورلو کسەلر ایله شکار پایلاشه جانینی اولمه تسلیم ایتدوکیچون و کناهکارلر آراسنده صایلدوغیچون هم
چوغنك کناهلرینی کوتروب کناهکارلر ایچون شفاعت ایتدوکیچون ۞

اللی دردنجی باب

۱ ای طوغرمیان قصر ارلا سوینش صداسینی چك و ای آغری چکمین بلند آواز ویر که متروك
اولمشك اوغللری اولو قری‌نك اوغللرندن زیاده اولور رب دیدی ۲ چادرڭك یرینی توسیع ایله
و خیمەلرڭك پردەلرینی چکسونلر مانع اولمه طنابلرڭی اوزات و ویتدلرڭی پکیتە قاق ۳ زیرا صاغه و صوله
چوغلوب سنك نسلك امتلری میراث ایله آلا و ویران شهرلری معمور ایلیه ۴ قورقمه که اوتانمزسن
و حجاب چکمه که خجل اولمزسن زیرا کنجلککك عارینی اونتوب دوللغکك عیبینی آرتق آکمیەسن
۵ زیرا سنی یرادان سنك قوجەك در آدی رب العساکردر و سنك خلاصك اسرائیل قدوسی در اکا
جمله یرك اللهی دینله ۶ زیرا رب سنی براغلمش و جان النی چکمش و کنجلکده قوجه‌یه وارمش
و بوشانمش عورت کبی چاغردی اللهك دیدی ۷ سنی بر کوچك آن براقدم اما عظیم مرحمت ایله

سنی جمع ایتسم کرك ٨ بر آز غضبلنمکله سندن بر آن یوزمی کزلدم امّا ابدی رحمت ایله سکا مرحمت
ایدهیم خلاصك ربّ دیدی ٩ زیرا بو بکا نوح صولری کبی در زیرا نوح صولری آرتق یر اوزرینه
کچمیهجکنه یمین ایلدوکم کبی بویله دخی یمین ایتدم که سکا انجنمیم و سنی آزارلمیام ١٠ زیرا طاغلر
قیلدانوب باییرلر تزلزل ایدهلر امّا بنم رحمتم سندن کتمز و بنم سلامتك عهدی قیلدانمز سنك رحمانك
ربّ دیدی ١١ ای زواللو فورتونهده چالقنمش تسلّیسز اشته بن سنك طاشلرکی زینت ایله یاتردهیم و سنی
یاقوتلر ایله تأسیس ایدهیم ١٢ سنك پنجرهلرکی یشملردن و قپولرکی شجراغلردن و هپ سرحدکی قیمتلو
طاشلردن یاپایم ١٣ جملهء اوغللرك ربّدن متعلّم اولوب اوغللرکك سلامی چوق اولا ١٤ عدالتده ثابت
اولورسن و ظلمدن ایراق اولوب قورقمیهسن هیبتدن دخی زیرا سکا یقین کلمیه ١٥ اشته جمعیت
ایدهجکلر در امّا بنم رضام ایله دکل کیم که سنك قرشوکه جمع اولورسه اوزرکه ییقلوب دوشه ١٦ اشته
قورآتشنه اوفلین و ایشی ایچون بوساتی کتورن دمرجی یی یرادان بن ایم خرابجی یی دخی بوزمق ایچون یراتدم
١٧ سنك اوزرکه یاپلان آلت هیچ بریسی یرامیا و حکم ایچون سنك قرشوکه قلقان هر دلنه الزام ایدهسن
ربّك قوللرینك میراثی بودر و انلرك عدالتی عندمدندر ربّ دیدی ۞

آللی بشنجی باب

١ ای جمله صوصمشلر صولره کلك و ای آقچهسی یوق اولانلر کلك صاتون آلك و ییك کلك آقچهسز
و بهاسز شراب و سود صاتون آلك ٢ نیچون اتمکسز یره آقچهکزی و طوق ایتمین نسنهلره امککزی
خرج ایدرسکز بر خوش دکلیك و ایو اولانی ییجکسکز و جانکز سمیزلك ایله صفالنجقدر ٣ قولاغکزی
تمییل ایلیك و بکا کلك دکلیك و جانکز دیری اولا و سزك ایله بر ابدی عهد کسهیم داوده وعد
ایتدوکم رحمتلری ثابت ایدهیم ٤ اشته بن انی امّتلره شاهد امّتلره هادی و سلطان دکدم ٥ اشته
بلمدوکك خلقی چاغرسك کرك و سنی بلمین خلق سکا سکرتسهلر کرك اللهك ربّ و اسرائیلك قدّوسی
ایچون که سنی زینتلو ایلر ٦ ربّ بولنور ایکن انی طلب ایدك و او یقین ایکن اکا دعا ایلیك ٧ فاسد
اولان یولنی و فاسق کیشی افکارینی ترك ایلسون و ربّه رجوع ایتسونکه اکا رحمت ایلیه و اللهمزه چونکه
غفّاردر ٨ زیرا بنم افکارم افکارکز دکل نه طریقلرکز طریقلرم در ربّ دیدی ٩ زیرا یر اوستنه کوکلر
نه قدر اوست ایسه بنم طریقلرم دخی سزك طریقلرکز اوزرینه و افکارم افکارکز اوزرینه او قدر اوست در
١٠ تحقیق نیجه که یغمور و قار کوکدن انوب اورایه دونمز ایسه بلکه یری صواروب انی محصوللو و منبت
ایدر تاکه اکینجی یه اکین و ییجی یه اتمك ویره ١١ بنم آغزمدن چقان سوز دخی بویله اولا بکا بوش
دونمز بلکه استدوکمی ایلر و نه ایچون کوندردم ایسه میسّر اولور ١٢ زیراکه سرور ایله چقوب سلام
ایله کوترلهسز اوککزده طاغلر و باییرلر ایلایارق صدا ویرهلر و جمله صحرانك آغاجلری ال چاقسهلر کرك

۱۳ دیکن یرینه آق چام آغاجی و ایصرغان یرینه مرسین آغاجی بته که ربه نام ایچون و اکسلمز
ابدی بر نشان ایچون اوله ✿

آللی آلتنجی باب

۱ رب بویله دیدیکه شریعتی کوزدوب عدالت ایلیك زیرا خلاصم عن قریب کلجك وعدالتم اظهار
اولناجقدر ۲ نه موتلو بونی ایدنه و بونی طوتان آدم اوغلنه که سبت کوننی تنجیس ایتمکدن صاقنه
و کندو النی کملك ایلمکدن صقلیه ۳ ربه یاپشان غریب اوغلی سویلیوب دیمسونکه تحقیق رب بنی کندو
قومندن آیردی و خادم دخی دیمسونکه اشته بن قورو آغاج ایم ۴ زیرا رب خادملر ایچون بویله دیمشدر
که سبت کونلرمی کوزدوب و استدوکمی اختیار ایدوب عهدمی طوتارلرسه ۵ انلره اوومده و حصارلرم
ایچنده بر یر و اوغللر و قزلردن ایو بر نام ویره یم انلره بر ابدی نام اعطا ایده یم که ضایع اولماز
۶ و ربه قوللق ایتمك ایچون و ربك اسمنی سووب اکا قوللر اولمق ایچون اکا یاپشان غریب اوغللری
کیمکه سبت کوننی تنجیس ایتمکدن صاقنورسه . و عهدمی طوتارسه ۷ انلری قدسمك طاغنه کتوره یم
و انلری صلاة بیتمده سونده ره یم صعیده لری و قربانلری مذبحمده مقبول اوله زیرا بنم بیتم جمله قوملر
ایچون صلاة بیتی دینلسه کرك ۸ سورکون اسرائیللولری جمع ایدن رب اللهك کلامی بو که اکا جمع
اولانلردن زیاده اکا جمع ایده جك ایم ۹ ای جمله صحرا حیوانلری و ای جمله اورمان حیوانلری یمکه کلك
۱۰ بکجیلری نابینا هپسی هیچ بلمزلر هپسی دلسز کوپکلردر اورمکه قادر دکللر صاییقلیوب یاتورلر
اویقویی سورلر ۱۱ و چوق یییجی کوپکلر طویمغه بلمزلر کندولر چوبانلر اما آکلمغی بلمزلر جمله سی
کندو طریقنی کوزدرلر هر بری بالجمله طمعنی کوزدرلر ۱۲ و دیرلر که کلك شراب آلایم و مسکر ایله
مست اوله لم یارین دخی بوکون کبی اولور و دخی زیاده ایچه جك ایز ✿

آللی یدنجی باب

۱ صالح اولان وفات ایدر و خاطرینه قویان کیشی یوق کریم کیشیلر دوشرلور و تأمل ایدر یوق که اول صالح
بلا کلمزدن اول دوشرلور ۲ سلامه کیرر کندو طوغرولغیله کزن کندو یتاغنده راحت ایده جکدر ۳ اما
سز ساحره زاده لر ولد زنا زناکارلر یاننه‌ك ۴ کیمه مسخره ایدرسکز کیمه قرشو آغزی بول ایدوب دلی
اوزادرسکز کناه اوغللری یالان نسلی دکلمیسکز ۵ هر یشیل آغاجك آلتنده قزشوب دره لرده و طاشلرك
کوشه لرنده اولادلری بوغازلرسکز ۶ سنك حصه‌ك ارماغك املس طاشلری آراسنده انلر انلر سنك
نصیبکدر و انلره دوکیش دوکوب پیشکش چکدك انلر ایله بن متسلی اولورمی ایم ۷ یوجه و یوکسك
طاغده یتاغکی قورارسن و قربان بوغازلمق ایچون اورایه چقرسن ۸ قپولر و قپو سوالری آردینه بتلرکی

قورسڭ بندن آیروب یوجه یرلرکه چقرسڭ یتاغڭی توسیع ایدرسڭ وعده ایلیوب انلرڭ یاتماسنی سورسڭ
هر یرده که آل اشارتنی کوررسڭ ۹ ملکڭ حضورینه رایحه‌لو یاغ ایله وارورسڭ بهارلرڭی چوغالدیرسڭ
ایلچیلرڭی اوزاغه کوندررسڭ کندوڭی تا جحیمه‌دك آلچقلدڭ ۱۰ یوللرڭ چوقلغندن یورلوب مأیوس اولدم
دیمدڭ الڭڭ درلکنی بولدڭ انڭ ایچون خسته اولمدڭ ۱۱ کیمدن یروا چکوب قورقدڭ که یلان
سویلدڭ بنی آکمایوب خاطرڭه قومدڭ بن نیجه زمان طنمادم وسن بندن قورقمز اولدڭ ۱۲ بن
سنڭ صدقڭی وایشلوڭی بیان ایده‌یم که سکا یرامیاجقلردر ۱۳ فریاد ایتدوککده سنڭ جماعتڭ
سنی قورتارسون اما بونلری هپ یل کوتروب هوا آلاجقدر وبکا توکل ایدن یری میراث ایله آلوب
مقدس طاغمی ملك ایدنه ۱۴ ودیه‌لر که قالدیرڭ یاپڭ یولی دوزلدڭ بنم قومڭ یولندن ایلشکی قالدرڭ
۱۵ زیرا علی ورفیع ازلده ساکن اولان که انڭ آدی قدوسدر بویله دیدیکه بن یوکسکده وقدسده
منکسر وکوکلی آلچق کسنه ایله ساکن ایم آلچق کوکللولری دیرلتمك ایچون ومنکسر جانلری احیا
ایتمك ایچون ۱۶ زیرا بن ابدا چکشمم ودایما طارلمام زیرا روح وجهمدن چقر وبن جانلری یاپارم
۱۷ طمعنڭ کناهی ایچون اویکلندم وانی دوکدم صقلنوب طارلدم زیرا عاصی کندو کوکلنڭ یولنه کیتدی
۱۸ بن انڭ یوللرینی کوردم واکا شفا ویره‌یم اکا هدایت ایدوب هم اکا هم انڭ یاس چکنلرینه تسلی
ویره‌یم ۱۹ دوداقلرڭ نتیجه‌سنی یرادیرم سلام یا سلام اوزاغه ویقینه رب دیدی واکا شفا ویره‌یم
۲۰ یرامزلر ایسه چالقنان دکز کبی درلر که ساکن اولمغه قادر اولمیوب انڭ صولری بالچغی وچاموری
طشره آتارلر ۲۱ اللهم دیدیکه یرامزلره سلام یوقدر ۞

آلتی سکزنجی باب

۱ بوغاز ایله چاغر منع ایتمه بورو کبی آوازڭی قالدروب بنم قومه عصیاننی وبیت یعقوبه کناهلرینی
تعدسیله ۲ انلر بنی کون بکون آرارلر وطریقلرمی بلمك استرلر عدالت ایدن والهنڭ حکمنی براقمیان امت
کبی عدالتڭ حکمنی بندن ایستمك واللهه یقین اولمق مرادلریدر ۳ ودیرلر که اوروج طوتدوغمزده
نیچون بزه باقمیورسڭ جانمزه جفا ایتدوکمزده نیچون بلمزسڭ اشته اوروجکزڭ کوننده مرادکزی بولورسکز
ودینلرکزی جفا ایله تقاضی ایدرسکز ۴ اشته غوغالر وخصومات وظلما یمرق اورمق ایچون اوروج
طوتارسکز بوکونده کبی اوروج طوتمکز که آوازکز یوکسکده ایشدیله ۵ مختار ایتدوکم اوروج وآدم
کندو نفسنه قهر ایده‌جك کون بویله‌می اولور بتاق سازی کبی باشنی اکمك چول وکل دوشمك بونلره
اوروج وربه مقبول کون دیرمیسڭ ۶ مختار ایتدوکم اوروج بو دکلمی که ظلمڭ باغلرینی چوزوب
بوینندرغڭ یوکنی کوشکلده‌سڭ ومظلوملری آزاده صالیویروب هر کندی قیره‌سز ۷ او دکلمی که آچ
اولانه اتمکڭی پاره‌لیه‌سڭ وپیسر یورتسز فقیرلری اوه کتوره‌سڭ چپلاغی کوردوکڭ زمان کیدروب کندو

اتكيدن صقلنميه سن ٨ او زمان نورك طاك كبى آچله وشفاك تيز بته صدقك اوكڭده واروب ربك
عزتى دمدارك اولا ٩ او زمان استدعا ايده سن ورب سنى استجاب ايليه چاغراسن وديه كه بونده ايم
اگر اورتاكدن بويندروغى ويرمق قالدرمسنى وكذلك سويلمسنى رفع ايدرسك ١٠ وآچ اولانه جانكى
چقاروب دردلو كيشى يى طوق ايدرسك اول زمان ظلمتده نورك طوغه وقراكلغك اويله وقتى كبى اولا
١١ ورب سكا دايما هدايت ايدوب وقوراقلرده جانكى طوق ايدوب كميكلركى اِلكلو ايلسه كرك وصوارلمش
باغچه كبى وصولرى اكسلمز صو بكارى كبى اولسك كرك ١٢ وسندن طوغانلر اسكيدن خراب يرلرى
ياپالرسن دور بدورك تمللرينى قالدراسن وسكا كدوكلرك مرمتجيسى سبيللرك دوزيجيسى كه انده مسكن
اولا ديه لر ١٣ اگر سبتى بوزمقدن وبنم مقدس كونمده كونككجه ايشمكدن آياغكى چكرسك وسبته
ذوق كونى وربه مقدس اولانه محترمدر ديو رعايت ايدرسك يوللركجه عمل ايتميوب مرادلركى بولمايوب بوش
لاقيردى سويلمزسك ١٤ او زمان رب ايله حظ ايده سن وسنى يرك يوكسك يرلرينه بندره يم ويعقوب باباكك
ميراثنى سكا يدره يم زيرا ربك آغزى سويلمشدر ۞

آللى طقوزنجى باب

١ اشته ربك الى قصه لمديكه قورتارمغه قادر اولميه نه قولاغى آغرلنديكه اشتميه ٢ اما قباحتلركز
آراكزده و اللهكز آراسنده بر آيرولق ايدرلر وكناهلركز ايدركه استجابت ايتممك ايچون سزدن
يوزينى صقليه ٣ زيرا اللركز قان ايله وپرمقلركز كناه ايله بولاشدى دوداقلركز يلان سويليوب
دلكز ظلم لاقرديسنى ايدر ٤ بكسه يوق كه عدالت ايچون چاغروب حق ايچون حكم ايليه لا شيه
اعتقاد ايدوب يبانه سويلرلر فسقله كبه لنوب مجورى طوغررلر ٥ صاغر يلانلرك يمرطه لرينى آچارلر
واورمجك آغلرينى طوقرلر يمرطه لريندن ييين اولور بريسى چاتلايجه انكرك چقر ٦ آغلرى اثواب ايچون
اولماز نه ايشلريله اورتنه بلورلر ايشلرى ظلم ايشلرى وظلم عملى اللرنده در ٧ آياقلرى يرامزلغه سكيروب
بى كناه قانى دوكمكه ايورلر فكرلرى فاسد فكرلردر طريقلرنده بوزغونلق وخراب در ٨ سلام يولنى بلمزلر
ايزلرنده حق يوق طريقلرينى كندولرينه اگرى بوكرى ايدرلر انلره كيمكه باصرسه سلامدن خبرى
يوق ٩ انك ايچون حكم بزدن ايراق اولدى وعدالت بزه ياپشمز بز نورى بكلردك واشته قراكلق
روشنلكى اوماردق وظلمتده كزرز ١٠ كورلر كبى ديواره طوتنورز وكوزلرى اولميان كبى يوقلارز اويله
زماننده آخشام وقتنده كبى طوتنورز اولولر كبى ظلماتده يز ١١ همز آيولر كبى مرلدارز وكوكرجنلر
كبى اكليوب اكلرز حكمى بكلردك اما يوق خلاصى اما او دخى بزدن ايراقدر ١٢ زيرا تقصيراتمز
حضوركده چوغلدى وكناهلرمز اوزرمزه شاهدلك ايدرلر عصيانلرمز برمله در وقباحتلرمزى بلورز
١٣ عصيان ايتدك ربك حقنه كذب ايتدك اللهمزدن كرو چكلدك ظلم وتعدى سويلشدك يلان سوزلرى

کوکلکده تدبیر و پیدا ایلدك ١٤ انك ایچون حکم آردینه دونوب عدالت اوزاقدن طورر زیرا حق
چارشوده یقلدی و انصاف کیرمکه قادر دکلدر ١٥ و حق اکسیلر اولدی و یرامزلقدن چکلن صویلدی
رب کوردی و حکم اولمامهسی کوزلرنده بد کورندی ١٦ و آدم یوق ایدوکنی کوردی و شفاعتجی یوق دیو
تعجب ایتدی اما انك قولی انی خلاص ایلدی و عدالتی انی طاینـدردی ١٧ عدالتی ایله زره ایله کبی
کیندی و خلاص طولغهسی باشنده انتقام لباسنی قفتان کبی کیدی و غیرت ایله کرکه ایله طونانور
کبی طوناندی ١٨ عکاسنکه عوض ایتمك ایچون و دشمنلرینه غضبی ادا ایتمك ایچون عدولرینه عوض
و آطهلره دخی جزا ویرسه کرك ١٩ مغربدن برو ربك اسمندن و کون طوغوسندن انك جلالـندن
قورقسلر کرك دشمن سیل کبی کلدوکی زمان ربك روحی اوزرینه بیراق قالدیراجقدر ٢٠ و صهیونه و کناهدن
رجوع ایتمش یعقوبدهکیلره مخلص کله رب دیدی ٢١ بن ایسه بنم عهدم انلر ایله بودر رب دیدی
شو سنکده اولان روحم و آغزکه قودوغم سوزلرم سنك آغزکدن و نسلکك آغزندن و نسلکك نسلنك آغزندن
شمدیدن تا ابدهدکین چقمیهلر رب دیـــــدی ۞

آلتمشنجی باب

١ قلق روشن اول که نورك کلوب ربك عزتی اوزرکده طوغـدی ٢ زیرا اشته قرانلق یری و طومان
امتلری قپلایور اما سنك اوزرکه رب طوغار و انك عزتی اوزرکده کورنجکدر ٣ امتلر نورکه و ملکلر طوغمهکك
روشنلکنه کلهلر ٤ کوزلرکی چورهیانه قالدر و باق بو جمع اولانلر هپسی سکا کلیور و اوغللرك اوزاقـدن
کلوب قزلرك یانکده بسلنورلر ٥ او زمان کورهسن و روشن اولاسن شاشرسن اما یورکك آچلا زیرا
دریانك اموالی سکا دونجکدر امتلرك قوتی سکا کلجکدر ٦ دوهلرك چوقلغی و مدیان و عیفا هجینلری سنی
قپلایالر سبادن جملهسی ساکنلری کلوب آلتون و کوندك کتوروب ربك تسبیحاتنی اخبار ایدهلر ٧ جمله
قیدار سوریلری سکا دوشرلوب نبایوت قوچلری سکا خدمت ایدهلر رضا ایله بنم مذبحمه چیقالر و بنم
عزتمك بیتنی تعزیز ایدهیم ٨ کیمدر بونلر که بلوت کبی و یوالرینه کوکرجنلر کبی کلوب اوچارلر
٩ زیرا آطهلر بنی بکلیور و ابتدا ترسیس کمیلری اوغللرکی ایراقدن و انلر ایله بله کمش و آلتونی اللهك
ربك آدینه و اسرائیل قدوسنه کتورمك ایچون زیرا سنی تعزیز ایلدی ١٠ غریبلرك اوغللری حصارلرکی
یاپالر و انلرك ملکلری سکا خدمت ایدهلر زیرا غضبمده سنی اوردوغمدن صکره سکا لطفمده مرحمت
ایدهیم ١١ قپولرك دایم آچق اولوب کیجه کوندز قپانمیهلر امتلرك اموالی سکا کتورلمك و ملکلرینی
الملك ایچون ١٢ زیرا اول قوم و اول مملکت که سکا خدمت ایتمك استمز هلاك اولوب امتلر خـراب
و یباب اولهلر ١٣ لبنانك عزتی سکا کله چام و چمشیر و چنار آغاجی بله مقدسمی طوناتمق ایچون و آیاقلرمك
یرینی عزتلیهیم ١٤ جفاکارلرکك اوغللری اکلمش سکا کلهلر سنی خورلیانلر جملهسی آیاقلرکك طبانلرینه

اكلوب سكا ربك شهری و اسرائیل قدوسنك صهیونی دیه‌لر ١٥ متروك و مبغوض اولدوغك ایچون وقندن
بکلر آدم اولمدوغی ایچون سنی ابدی عزته و دور بدورك سرورینه قویایم ١٦ امتلرك سودینی اموب ملکلرك
ممه‌لرینی رضع ایده‌سین و بیله‌سین که بن رب خلاصك ایم و یعقوبك قوی اللهی سنك قورتاریجیك ایم
١٧ نحاس یرینه آلتون کتوره‌یم و دمیر یرینه کمش کتوره‌یم و آغاج یرینه نحاس و طاشلر یرینه دمیر و سکا
ضبطجیلرك یرینه سلام و خراججیلرك یرینه عدالت ویره‌یم ١٨ آرتق ولایتکده ظلم و سرحدلرکده یغما
و خراب ایشدلمیوب حصارلرکه خلاص و قپولرکه حمد دیسك کرك ١٩ کنش سکا کوندز روشنلکیچون آرتق
اولماز و آیك آیدنلغی سکا آیدنلق ایتمز بلکه رب سنك ابدی نور و سنك اللهك مجدك اولا ٢٠ آرتق
سنك کنشك غروب ایتمز و سنك آیك نقص اولمز زیرا رب سنك ابدی نورك اولوب یاس کونلرك تمام
اولا ٢١ و سنك خلقك جمله‌سی صالح اولوب ابده‌دك یری میراثله آلالر اول بنم دکدوکم فلیس اللرمك
ایشی بکا تعزیز ایچون اولا ٢٢ کوچك قبیله بیك اولا و آز کوچکی عظیم طایفه اولا بن رب
بونی زمانی ایله تیز یتشدره‌یم ۞

آلتمش برنجی باب

١ رب اللهك روحی اوزرمده در زیرا رب بنی مسح ایتدی حلیملره مژده ویرمکه قلبی منکسرلری
صاغلتمغه اسیرلره آزادلق اخبار ایتمکه محبوسلره زندانی آچمغه بنی کوندردی ٢ که ربك مغفرت یلنی
و اللهمزك انتقام کوننی ندا ایده‌یم و جمله یاس چکنلره تسلی ویره‌یم ٣ صهیونك یاس چکنلرینه
دیویره‌یم که انلره کل یرینه عزت یاس یرینه سرور یاغی و صقلمش روح یرینه مدح قفتانی ویرلسکدر و انلره
عدالت میشه‌لری ربك کندو تعزیزی ایچون غراسی دینله ٤ و چوقدن اولان خرابلقلری یاپالر اسکی
ویرانه‌لکلری قالدره‌لر متروك شهرلری دور بدوردن خراب اولان یرلری یکیلیه‌لر ٥ و غریبلر طوروب
سوریلرکزی کوده‌لر یبانجیلرك اوغللری اکینجیلرکز و باغبانلرکز اولالر ٦ سز ایسه ربك امامللری
تسمیه اولناسز اللهمزك خدامی سزه دینله امتلرك وارینی ییه‌سز و انلرك عزتیله یوجه‌لنه‌سز ٧ عارکز
یرینه ایکی قات آلوب عیب ایچون انلرك حصه‌سندن شن اولالر انك ایچون ولایتلرنده ایکی قات میراث
ایلیه‌لر ابدی سرور بونلرك اولا ٨ زیرا بن رب حکمی سورم صعیده ایچون یغمایه بغض ایدرم ایشلرینه
حقیقت ایله اجر ویروب انلر ایله ابدی عهد قورایم ٩ و انلرك نسلی امتلره و اولادلری خلق
آراسنده معلوم اولا انلری کورنلر هپ بیله‌لر که انلر ربدن مبارك نسلدر ١٠ رب ایله زیاده‌سیله
سونوب اللهم ایله جانم شن اولا زیرا بکا خلاص لباسنی کیدروب عدالت قفتانینی کیدردی عظیم
زینت ایله دونانمش کوییکو کبی و مجللات ایله بزنمش کلین کبی ١١ زیرا یر فلیسلرینی چقاردوغی کبی
و باغچه اکیننی فلیسلدوکی کبی رب الله دخی بویله جمیع امتلرك حضورنده عدالتی و حمدی فلیسلتسه کرك ۞

آلتمش ایكنجی باب

١ صهیون ایچون سكوت ایتمم و اورشلیم ایچون آرام ایتمم تا اونك عدالتی ضیا كبی چیقنجه و خلاصی
قندیل كبی یانینجه‌یه‌دك ٢ و امتلر عدالتنی و جمله ملكلر عزتنی كوره‌لر و ربك آغزی قودوغی یكی آد ایله
تسمیه اولنه‌سن ٣ ربك الینده عزت تاجی و سنك اللهكك الینده ملوكانه اكلیل اولاسن ٤ سكا
آرتق متروك دینمیه یركه دخی آرتق خرابه دینمیه بلكه سكا بنم حظم اونده و یركه منكوحه‌م دینله
زیرا رب سندن حظ ایدر و یرك نكاحلنه ٥ زیرا بر یكت قز اوغلانی نكاحلدوغی كبی اوغللرك سنی
نكاحلنه‌جكلر و كلین ایچون كویكونك سروری اولدوغی كبی اللهك سنك ایچون مسرور اوله‌جق
٦ ای اورشلیم حصارلرك اوزرنده بكجیلر قودم كه بتون كون و بتون كیجه مدام سكوت ایتمیه‌لر ای
ربك ذاكرلری سزه سكوت اولماسون ٧ هم اكا سكوت ویرمك تا برقرار ایدوب یر یوزنده اورشلیمی
مدح ایدنجه‌یه‌دك ٨ رب صاغ الی ایچون و قوت بازوسی ایچون یمین ایلدیكه سنك بغدایكی آرتق
دشمنلره یمكه ویرمم و غریبك اوغللری سنك زحمت چكدوكك شرابكی ایچمیه‌لر ٩ انی دوشرنلر انی
ییه‌لر و ربه شكر دیه‌لر و بونی جمع ایدنلر انی قدسمك حولیلرنده ایچه‌لر ١٠ قپولردن چك چك قومك
یولنی دوزك قالدیرملری دوشدك دوشدك طاشلری كیدرك قوملره بیراق قالدیرك ١١ اشته رب تا یرك
كنارینه‌دك ندا ایتدی كه صهیون قزینه دیك كه اشته خلاصك كلیور اشته اجرتی یاننده و ثوابی
اوكنده‌در ١٢ انلره مقدس قوم و ربك مخلصلری دیه‌جكلر و سكا ایسه طلب اولنمش و آرتق ترك
اولنمامش شهر دینله‌جكدر ۞

آلتمش اوچنجی باب

١ بو ادومدن بویالمش اثوابلر ایله بصره‌دن كلن بو كندو لباسیله دونانمش قوتی چوقلغیله
واران بن ایم كه حقی سویلرم خلاص ایتمك ایچون عظیم ایسم ٢ لباسك نیچون قزلدر و اثوابلرك
جندره باصانك اثوابی كبی ٣ جندره‌یی یالكز باصدم قوملردن بر ار بنمله یوغیدی غضبمده انلری باصدم
خشمده انلری چیكندم و انلرك قانی اثوابم اوزرینه سرپلوب جمله لباسمی بویالمش ایلدم ٤ زیرا
انتقام كونی قلبمده در و خلاص اولنه‌جقلرمك سنه‌سی كلدی ٥ ایمدی باقدم و یاردمجی یوق و تعجب ایتدم
و طیاندیرجی یوق اما الم بنی قورتاردی و بنم حدتم بنی طیاندیردی ٦ غضبمده قوملری چیكندم
و انلری حدتمله مست ایتدم و انلرك قوتلولرینی یره دوشردم ٧ ربك مرحمتلرینی و ربك حمدلرینی ذكر
ایده‌یم ربك بزه ایتدوكی جمله احسانلری ایچون و رحمتنه بناء دخی كثرت احسانلرینه بناء اسرائیل اوینه
وافر ایولك ایتدوكی ایچون ٨ چون دیدیكه تحقیق بنم قومم آزماز اوغللردر و انلرك خلاصی اولمشدر

٩ جمله مضایقه‌لرنده اکا دخی مضایقه اولدی و یوزینک ملکی انلری قورتارمش محبت وغفرانندن انلری اتدا
آیلمش و اونلری ینه قالدروب جمیع دورانک ایامنده کوتردی ١٠ انلر ایسه عاصی اولوب قدسنک روحنی
غضبلندردیلر اول دخی انلرک دشمنی اولوب اوزرلرینه جنک ایلدی ١١ ینه‌ده اسکی زمانک کونلرینی موسی‌یی
کندو قومنی آکدی قنی بونلری سوریسنک چوبانیله دکزدن چقاران قنی ایچلرینه قدسنک روحنی
قویان ١٢ عزتنک بازوسیله موسی‌نک صاغنی طوتمغله انلری کزدرن که ابدی نام قزانمق ایچون اوکلرنده
صوبی شق ایلدی ١٣ که انلری غمرلرده چولده آت کبی سورجکسزین کزدردی ١۴ ربک روحی انی
یاب یاب دره‌یه انن طوارلر کبی الندی اشته شویله کندوکه عزتلو نام ایدنمک ایچون قومکی التدک
١٥ کوکدن نظر ایت و قدسکک و عزتکک مکانندن باق قنی غیرتک و قوتک بغرساقلرکک حرکتی
و مرحمتلرک بکا آلیقوندیلر ١۶ تحقیق سن باباسزسن اکرچه ابراهیم بزی بلمزسه و اسرائیل بزی
آشنا چقمز ایسه نهایت سن یا رب باباسزسن ازلدن آدک خلاصکرمزدر ١٧ یا رب نیچون بزی یوللرکدن
آزدررسن سنددن قورقمامق ایچون قلبمزی پک ایدرسن دون قوللرک ایچون که میراثکک سبطلری در
١٨ آز زمان قدسکک قومی انی میراث ایتدیلر دشمنلرمز مقدسکی چیکندیلر ١٩ شول بکسنه‌لر کبی اولدق
که سن انلره ازلدن سلطنت ایتمدک و انلر سنک اسمک ایله تسمیه اولنمامشدر ۞

آلتمش دردنجی باب

١ کاشکی کوکلری یرتوب اینه‌دک حضورکدن طاغلر مذاب اولوردی ٢ اردن آتش یاقدوغی و اود
صوبی قیناتدوغی کبی دشمنلرکه اسمکی بلدرمک ایچون حضورکدن امتلر دتریه‌لر ٣ سن مهیب
نسنه‌لر ایتدکده که انلری اومازدق انددک و حضورکدن طاغلر مذاب اولدی ۴ دنیا اولالدن برو
اشدلمدی و قولاقلر ایله دویلمدی کوز کورمدی سندن غیری یا الله اول نسنه‌لری سکا انتظار ایدنلره
ایدرسن ٥ سوننه و عدالت ایدنه قرشو کلدک انلره که یوللرکده سنی ذکر ایدرلردی اشته سن قهرلندک
زیرا کناه ایلدک اکر دائما انلرده سلوک ایتسیدک قورتلمش اولور ایدک ۶ اما جملمز مردار
نسنه کبی ایدک و جمله صداقتمز بولاشق بز کبی ایدی همز یپراق کبی دوکلدک و کناهلرمز بزی
روزکار کبی کوتردی ٧ و اسمکه استدعا ایگین یوق که اویانوب سکا یاپشه زیرا یوزکی بزدن کیزلدک
و کناهلرمز ایچون بزی اریتدک ٨ اما شمدی یا رب باباسزسن بز بالچق ایز و سن یاپوجیمزسن جملمز
دخی سنک الک ایشی ایز ٩ تا بو قدر بزه انجمه یا رب و دائما کناهی آکمه لطف ایله اشته باق جملمز
قومک ایز ١٠ مقدس شهرلرک چول اولدیلر صهیون بریه اورشلیم خرابه اولدی ١١ قدسمزک و عزتمزک
اوی که بابالرمز اوراده سکا حمد ایدرلردی آتش یانغنی اولدی و جمله مقبول نسنه‌لرمز خراب اولدی
١٢ یا رب سن بونلر اوزرینه کندوکی تحبس ایدرمیسن طمیوب بزه تا بو قدر جور ایدرمیسن ۞

آلتمش بشنجی باب

١ صورمیانلردن طلب اولندم بنی آرامیانلره بولندم بنم اسممله آکلمیان قومه دیدمکه اشته بن
اشته بن ٢ معاند قومه بتون کون اللرمی اوزاتدم که زعملری آردنجه یرامز یوللرده کزرلر ٣ شول قومه که
دایما یوزم اوکنده بنی طارلدیرلر که باغچهلرده قربان کسوب کرپچلر اوزرنده بخور یاقرلر ٤ که مزارلرده
اوتررلر و ویرانهلرده کیجهلرلر طوکز اتی یرلر و قابچاقلرنده مکروه طعاملر وار ٥ که اوته طور بکا
طوقنمه دیرلر که بن سندن مقدس ایم بونلر بورنمه دوتندر و بتون کون یانان آتش ٦ اشته اوکمده
یازلمش در اودهمینجه وکوکسلری اوزرینه ادا ایتمینجه سکوت ایتمز ایم ٧ کناهلرکزی و بابالرکزک
کناهلری بله در رب دیدی که طاغلر اوزرنده بخور یاقوب دپهلر اوزرنده بنی سب ایتدیلر بونک ایچون
اولکهکی عمللرینی کوکسلرینه اولچهیم ٨ رب بویله دیدیکه نتهکم صالقمده شرا بولندقده بر کمسه
دیمسه که بونی ضایع ایتمه که بونده برکت واردر بویله دخی قوللرم ایچون ایدهیم که هپسنی بوزمایم
٩ و یعقوبدن بر نسلی و یهوداءدن طاغلرمک وارثنی چقارایم و بنم مختارلرم یری میراث ایدوب قوللرم
انده ساکن اولالر ١٠ سارون قیون آغلی و عکور دره‌سی صغر یتاغی اولا بنی آرایان قومم ایچون ١١ اما
سز که ربی ترک ایدرسکز و قدسمک طاغنی اونودرسز وکوک عسکرینه سفره قورارسز و یلدز عددینه
دوکشلر طولدررسز ١٢ سزی قلچ حسابنه ویرهیم و جملهکز قناره‌یه چوکسکز کرک چونکه بن چاغردیغمده
جواب ویرمدکز بن سویلدیکمده دیکلمدکز کوزلرم اوکنده یرامزلق ایشلدکز و استمدوکمی اختیار
ایلدکز ١٣ انک ایچون رب الله بویله دیدی اشته قوللرم ییهلر و سز آج قالورسکز اشته قوللرم ایچهلر
و سز صوصارسکز اشته قوللرم سونهلر و سز اوتانورسکز ١٤ اشته قوللرم قلبنک خوشلغندن ارلایهلر و سز
قلبک آجیسندن فریاد ایدهسز و روحک انکسارندن آه و آه ایدهسز ١٥ آدکزی مختارلرمه بد آند
ایچون آلیقویهسز و رب الله سنی اولدروب کندو قوللرینی غیری آد ایله چاغرسه کرک ١٦ یر یوزنده
برکتلنن حق الله ایله برکتلنه و یر یوزنده یمین ایدن حق الله ایله یمین ایلیه که اولکی مضایقهلر
اونودلدی و کوزلرمدن غایب اولسدی ١٧ زیرا اشته یکی کوکلری و یکی یری یرادرم و اولکیلر آکلمایوب
خاطره کلمیهلر ١٨ اما سز شو بن یراتدوغمدن ابد الاباد سونوب شن اولک زیرا اشته بن اورشلیمی
شنلکله و قومنی سروره یرادرم ١٩ اورشلیم ایچون شن اولایم و قومم ایچون سونهیم آرتق انده آغلایش
آوازی و فریاد آوازی ایشدلمیه ٢٠ آرتق بوندنصکره آز کونلو چوجق و کونلرینی تمام ایتمین قوجه
اولمیا زیرا یوز یاشنده اولن چوجق اوله و یوز یللق کناهکاره لعنت اولنه ٢١ اولری یاپوب انلرده ساکن
اولالر باغلری دکوب یمشلرینی ییهلر ٢٢ غیریلر ساکن اولمق ایچون یاپمیهلر و غیریلر یمک ایچون
دکمیهلر زیرا بنم قوممک کونلری آغاجک کونلرینه برابر اولوب مختارلرم اللرینک ایشلرینی قوجهلغهدکین

تمتّع ایده‌لر ٢٣ عبث یره چالشمیه‌لر واضطراب ایچون طوغرمیه‌لر زیرا انلر ربّك مباركلرینك
تخمی در وذرّیتلری دخی انلر ایله بله باشایه‌لر ٢٤ واولا که انلر چاغرمدن مقدّم بن جواب ویره‌یم دخی
انلر سویلر ایکن بن استماع ایده‌یم ٢٥ قورد ایله قوزی بله اوتلیالر وآرسلان صغر کبی صمان ییه
ویلانك یمکی طپراق اولا جمله قدسمك طاغنده ضرر ایتمیوب بوزمیه‌لر ربّ دیدی ۞

آلتمش آلتنجی باب

١ ربّ بویله دیدی کوك تختم در ویر آیاقلرمك بصمغی در سز بکا یاپاجغکز او قنده وراحت
ایده‌جکم مکان قنده در ٢ زیرا بونلری هپ بنم الم یاپدی بونلر جمله‌سی موجود اولدی ربّ دیدی
کیمه نظر ایده‌یم فقیره وروحی منکسره وسوزلرمدن دتره‌ینه ٣ اوکوزی بوغازلیان آدمی اولدرن کبی
قوینی ذبح ایلین کوپکك بوینی اورر کبی قربان ایدن طوکز قانی پیشکش ایدن کبی کونلك بخور
یقی برکتلین کبی در بونلر یوللرینی اختیار ایلدیلر وجانلری مکروهاتی ایله سونورلر ٤ بن دخی
بدعتلری ایچون اختیار ایدوب انلری قورقدقلرینه اوغرادایم انك ایچون که بن چاغردوغمده بر کمسه
جواب ویرمدی سویلدوکمده دکلمدیلر کوزلرمك اوکنده یرامزلق ایشلدیلر واستمدوکمی اختیار
ایلدیلر ٥ ربّك سوزینی دکلیك سز که انك سوزندن دتررسکز بنم اسمم ایچون سزه بغض ایدن
واپراغه قووان قرنداشلرکز دیدیلر ربّ تجلّی ایتسون سرورکزه کندوبی کوسترجك امّا انلر اوتانالر
٦ شهردن شماته آوازی هیکلدن آواز دشمنلرینه جزا ویرن ربّك آوازی بو در ٧ طوغراجق وقتدن
اوّل طوغردی آغری کلمدن اوّل بر ارکك طوغردی ٨ بونك کبی نسنه‌یی کیم ایشتدی بونجلین شیلر کیم
کوردی یر بر کونك ایچنده‌می احداث اولندی یا بر قوم بر کرّه‌ده‌می طوغدی وصهیون بر اوغردن هم
آغری چکدی هم اولادلرینی طوغردی ٩ بن آنا رحمنی آچایم‌می وطوغرمسزمی‌ایم ربّ دیدی بن که
طوغردیجی ایم قصر ایدیجی‌می اولایم اللهك دیدی ١٠ اورشلیم ایله بله فرحلنك وانده شن اولك ای
جمیع انك دوستلری انکله شاد ومسرور اولك ای جمله اوزرینه یاس چکنلر ١١ زیرا امه‌سز وتسلیه‌لرینك
ممه‌لرندن طوق اولاسز صاغه‌سز وعزّتنك صیاسندن حظّ ایده‌سز ١٢ زیرا ربّ بویله دیدی بن اکا
سلامی ایرماق کبی وملّتلرك عزّتنی طاشقین سیل کبی آقدرم که امه‌سز قوللرنده کتورلوب دیزلرنده
شاد وخندان اولاسز ١٣ آناسی اوغلانی تسلّی ایدر کبی بن سزی بویله تسلّی ایده‌یم واورشلیمده متسلّی
اولورسکز ١٤ کورنجه قلبکز سونه وکمکلرکز تازه اوت کبی چچکلنه وربّك قدرتی قوللرینك یولنه
ایدوکی معلوم اولا ودشمنلرینه غضبنی اظهار ایلیه ١٥ زیرا اشته ربّ آتش ایله وقصرغه‌یه بکزر عربه‌لر
ایله کله غضبنی حدّتله وآزارینی آتش علولرینه دوندرمك ایچون ١٦ چون ربّ آتش ایله وقلجی ایله
جمله بشر اوزرینه حکم ایتسه کرك وربّك مقتوللری چوق اولا ١٧ وکندولری تقدیس وباغچه‌لرده بر

بريڭك آردنجه طهارت ايدنلر وطوكز اتني ومكروه نسنه‌يي وصچاني ييينلر بله هلاك اولالر رب ديدي
١٨ بن ايسه انلرڭ ايشلريني وفكرلريني بلوب كلورم كه جمله امتلري ودللري دوشره‌يم وانلر كلوب
عزتمي كوره‌لر ١٩ وانلره بر نشان قويه‌يم وانلردن قورتلمشلري امتلره كونده‌ره‌يم ترسيسه فوله ولوده
كمانكشلره توباله ويوانه واوزاق اولان آطه‌لره كه بنم نامعي ايشتمديلر وعزتمي كورمديلر انلر عزتمدن
ملتلره خبر ويره‌لر ٢٠ جمله ملتلردن جميع قرنداشلركزي ربه پيشكش كتوره‌لر آتلر اوزرنده وعربه‌لر
اوزرنده قوچيلر ايله وتخت روانلر ايله وقاترلر ايله وهجينلر ايله اورشليمده‌كي مقدس طاغمه رب ديدي
بني اسرائيل بر پاك قابده ربڭ اوينه پيشكش كتوردكلري كبي ٢١ وانلردن دخي امامار ولاويلولر اولمق
ايچون آلايم رب ديدي ٢٢ زيرا رب ديديكه يراداجغم يڭي كوكلر ويڭي ير اوڭمده طوردقلري كبي
سزڭ نسلڭز واسمڭز دخي بويله طوره‌سه كرك ٢٣ واولا كه ماه بماه وسبت بسبت هر بشر بنم اوڭمه
سجده ايتمك ايچون كله رب ديدي ٢٤ وچقوب بڭا عاصي اولان آدملرڭ لشلريني كوره‌لر زيرا انلرڭ قوردي
اولمز وانلرڭ آتشي سويڭمز وهر بشره اكرنجك نسنه اولالر ۞

يـــرميـــــا

اوّلكي باب

١ بنيامين ولايتنده عناتوتده‌كي امامار‌دن اولان حلقيا اوغلي يرميانڭ اقوالي ٢ كه اكا رب‌دن قول
اولدي آمون اوغلي يوسيا نام يهودا ملكنڭ ايامنده سلطنتنڭ اون اوچنجي سنه‌سنده ٣ ودخي يوسيا
اوغلي يوآقيم نام يهودا ملكنڭ زماننده تا يوسيا اوغلي صدقيا نام يهودا ملكنڭ اون برنجي يلنڭ
تمامنه‌دك اورشليم اسير كوتورلدوكي بشنجي آيه‌دك ٤ وربڭ قولي بڭا كلوب ديديكه ٥ سني
انا رحمنده جبله ايتمزدن اول سني بلدم وقارندن چقمزدن اول سني تقديس ايليوب امتلره پيغمبر
دكدم ٦ وبن ديدمكه آه آه رب الله ايشته بن سويلمك بلمم زيرا هنوز اوغلان ايم ٧ ورب بڭا
ديديكه اوغلان ايم ديمه زيرا هر نره‌يه سني كوندررسم كتمك كرك سن وسڭا هر نه كه امر ايدرسم
سويلمك كرك سن ٨ انلردن قورقمه كه بن سنڭله ايم سني قورتارمق ايچون رب ديدي ٩ ورب الني
اوزادوب آغزمه طوقندي ورب بڭا ديديكه سوزلرمي آغزڭه قودم ١٠ باق سني بوكون امتلر وممالكتلر
اوزرينه نصب ايتدم كه قوپاروب يقه‌سن وتعديم ايدوب بوزاسن ويابوب دكه‌سن ١١ اندن صكره ربڭ
سوزي بڭا اولوب ديديكه يرميا نه كورسن بن ديدمكه بر بادام چبوغي كوررم ١٢ ورب بڭا ديديكه

ایو کوردك زیرا بن دیدوکمی ایتمك ایچون عجله ایدجکم ١٣ و ربك سوزی بکا ایکنجی کره اولوب
دیدیکه ... نه کورورسن و بن دیدمکه بر قینار چولمك کوررم که اوڭك یوزی شمال طرفندن در ١٤ و رب
بکا دیدیکه بو یرك جمله ساکنلری اوزرینه بلا شمالدن چقه ١٥ زیرا اشته جمله شمال مملکتلرینك
قبیله‌لرینی چاغیراجغم رب دیدی وکلوب هر بری اورشلیمك قپولرینه کیره‌جك یرده کندو تختنی
قورالر و جمله حصارلرینك چوره‌سنده و جمله یهودا شهرلری قرشوسنده ١٦ و جمله یرامزلقلریچون اولان
حکملرمی انلره دیویره‌یم چون بنی ترك ایدوب غیری الاهلره بخور یاقدیلر و اللرینك عمللرینه عجده
ایلدیلر ١٧ ایمدی سن بللرکی قوشادوب قلق و انلره جمله سکا امر ایتدوکمی سویله انلردن قورقه که
سنی حضورلرنده اوتاندرمیم ١٨ زیرا اشته بن سنی بوکون حصین شهره دمیر دیرکه و باقر حصاره
دوندررم جمله ولایت اوزرینه یهودا ملکلری و بکلری و امامللری و ولایت خلقی اوزرینه ١٩ و انلر سنکله
جنك ایده‌لر اما سنی یکمیه‌لر زیرا بن سنکله‌ایم سنی قورتارمق ایچون رب دیدی ۞

ایکنجی باب

١ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٢ وار اورشلیمك قولاقلرینه چاغروب دی که رب بویله دیدی
بریه‌ده و اکلمش یرده آردمجه کزدوکك زمانده سنی وکنجلکده‌کی احسانمی و کلینلکده‌کی محبتمی
آکارم ٣ اسرائیل ربه مقدس و انك محصولنك طرفانده‌سی ایدی انی ییننلر هپسی صوچلو اولدیلر
انلره بلا طوقنه رب دیدی ٤ ای بیت یعقوب و ای بیت اسرائیلك جمله قبیله‌لری ربك سوزینی دکلیك
٥ رب بویله دیر که باباکز بنده نه کلك بولدیلر که بندن ایراق اولوب باطللق آردنجه کیدوب
باطل اولمشلر ٦ و دیمدیلر که قنی رب که بزی مصر دیارندن چقاروب چولده و خراب یرده قوراقلو
و اولم کولکه‌لو ولایتده کزدردی که اندن آدم کچمامش و انسان انده اوتورمامش ایدی ٧ و سزی کرمل
یرینه کتوردم که انك یمشنی و خیراتنی ییه‌سز اما سز کیردوککزکبی ولایتمی مردار ایتدکز و میراثمی مکروهه
دوندردکز ٨ امامللر دیمدیلر که قنی رب و توراتی تعبیر ایدنلرینی بلمدیلر راعیلر بکا عاصی اولدیلر
و پیغمبرلر بعال ایچون پیغمبرلك ایدوب بیهوده‌لره تابع اولدیلر ٩ انك ایچون سزکله چکیشرم رب
دیدی و اوغللرکزك اوغللری ایله چکیشسم کرك ١٠ کتیم اطه‌لرینه کچوب باقك و قیداره کوندرك
و یکجه تامل ایدوب کورك بونك کبی نسنه اولدیمی ١١ هیچ امت الاهلرینی دکشدردیمی اکرچه انلر الاهلر
دکللر ایسه اما بنم قومم عزتنی بیهوده‌لره دکشدردی ١٢ ای کوکلر بوندن اوتری حیران اولك
اورکوب یکجه خراب اولك رب دیدی ١٣ زیرا قومم ایکی کملك ایتدی بنی آب حیاتك بیکارینی براقدیلر
کندولره سارنجلر قرق و صو طوتمز سارنجلری قازمق ایچون ١٤ اسرائیل قولمی یوخسه قول اوغلیمیدر
نیچون یغماالندی ١٥ اوزرینه آرسلان یاورولری باغرشوب آوازلرین ویررلر انك ولایتنی خرابه دوندررلر

شهرلری ياقمش اسيسز اولديلر ١٦ بويله نوف وتحفناس اوغللری باشڭك دپه‌سنی قراجقلردر ١٧ سن بونی
كندو كندوڭه ايتمدڭمی ربّ اللهڭی براقغله سنی يولده كوتردوكی زمان ١٨ شمدی مصر يولنده نيل
صوينی ايچمكه نڭك وار وآثور يولنده ارماغك صوينی ايچمكه سڭا نه ١٩ سنڭ يرامزلغك سنی تعزير ايدر
وسنڭ عصيانڭ سنی تأديب ايدر بل وكور كه ربّ اللهڭی براقمق وبندن قورقوك اولمامق يرامز وآجيدر
ربّ العساكر دير ٢٠ چوقدن بويندروغنی پاره‌ليوب باغلرڭی قردك وديدك كه آرتق قوللق ايتمم زيرا كه
هر يوكسك بايرماوزرنده وهر يشيل آغاجڭ آلتنده كزن قحبه سين ٢١ بن سنی خاصّ آصمه
هپ صحيح تخم دكمش ايدم نه شكل بڭا يبان آصمه چبوقلرينه دوندڭ ٢٢ اگرچه نطرون ايله يونارسڭ
وصابونی چوغلتسڭ سنڭ كناهڭ اوڭمده لكه‌در ربّ الله ديدی ٢٣ نيجه ديه بيلورسن كه نابپاك
دگلم بعلالر آردنده كتمدم دره‌ده اولان يولڭه باق ايشلدوكڭی بل ای يوللری طولاشان چويك تيجين
٢٤ چوله آليشمش يبان اشكی نفسنی استدكجه يلی استنشاق ايدر انڭ فرصتنی كيم دوندره بيلور انی آرايانلر
يورلمزلر حيضنڭ وقتنده انی بولورلر ٢٥ اياغڭی يالڭلقدن وبوغازڭی صوسزلقدن منع ايت سڭا ديدكلرنده
سن ديرسن كه اميد يوقدر اولماز زيرا بن غريبلری سودم وآردلرنجه كيدرم ٢٦ خرسز طوتلدقده
اوتاندوغی كبی بيت اسرائيل بويله اوتاندی انلر وانلرڭ ملكلری وبكلری وامامليری وپيغمبرلری ٢٧ آغاجه
ديرلر كه سن بابام سين وطاشه سن بنی طوغردڭ زيرا بڭا يوزينی دگل اڭسه‌سنی دوندرديلر اما
بلالری زماننده ديه‌جكلر كه قالق بزی قورتار ٢٨ قنی كندوڭه ياپدوغڭ الاهلرڭ سنی بلا زماننده
قورتاره بيلورلرسه قالقسونلر زيرا ای يهودا شهرلرڭك عددنجه الاهلرڭ وار ايدی ٢٩ نيچون بنمله
چكشرسڭز جملهڭز بڭا عاصی اولدڭز ربّ ديدی ٣٠ اوغللرڭزی عبث يره دوكدم تأديبی آلماديلر
قلجڭز پيغمبرلرڭزی يرتيجی آرسلان كبی يدی ٣١ ای جيل سز ربّڭ سوزينه باقڭ اسرائيله چول
ايدم يا قراڭلق يری نيچون بنم قومم سلطانلر ايز بز آرتق سڭا كلمزز ديديلر ٣٢ قز بزكنی وگلين
قوشاغنی اونودرمی اما قومم بنی حسابسز كونلردن برو اونتمشدر ٣٣ محبّتی آرامق ايچون نيچون يولڭی
ايو كوسترورسن وانڭ ايچون يرامز يوللرڭی اوگرتدڭ ٣٤ اتكلرڭده بی‌كناه فقرا جانلرينڭ قانی
بولندی كه انلری دلكده بولمدڭ اما بو جملهسی ايچون ٣٥ ينه‌ده ديرسن كه بن صوچسزايم تحقيق
انڭ غضبی بندن كچدی اشته بن سنڭله محاكمه ايدرم چونكه ديدڭ كه بن كناه ايتمدم ٣٦ نه يولڭی
دگشه دگشه چوق كزرسن آثوردن اوتاندوغڭ كبی مصردن دخی اوتانورسن ٣٧ اندن دخی اللرڭ
باشڭ اوزرنده اولوب چقرسن زيرا ربّ طيانجلرڭی خورلمشدر انلردن سڭا خير اولميا ۞

اوچنجی باب

١ ديرلر كه بر كيشی عورتنی بوشانسه اوده كيدوب غيری قوجه‌يه وارسه اوّلكی اڭا

عورته دونسه ولايت مردار اولمزمى سن ايسه نيجه دوستلر ايله زنا ايلدك ينه ده بڭا دون رب ديدى
٢ يوكسك يرلره كوزلركى قالدروب باق نره ده تحبه لك ايتمدك عربلر برية ده اوتردوغى كبى دوستلر
ايچون يوللر اوزرنده اوتردك زنا و يرامزلقلركله ولايتى مردار ايلدك ٣ انك ايچون ايرى يغمورلر منع
اولندى و آخر موسمده يغمور اولمدى اما سنك آلنك تحبه آلنى اولوب اوتانمقدن ابا ايتدك ٤ شمدنصكره
بڭا چاغرمزمى سن بابام و كنجلكمك هاديسى سن سن ٥ ابده دك غضب ايدرمى و صوكه دك انى طوتارمى
و بويله دير ايكن يرامزلق ايدرسن قادر اولدوغك قدر ٦ و يوسيا ملكك عصرنده ! ربه بڭا ديديكه آزغون
اسراييل نه ايشلدى كوردكمى هر يوكسك طاغ اوزرينه و هر يشيل آغاج آلتنه واروب اورالرده زنا ايتدى
٧ بو جمله يى ايتدكدنصكره بن ديدمكه بڭا دون اما دونمدى بونى خاين قز قرنداشى يهودا دخى
كوردى ٨ بن دخى كوردم كه آزغون اسراييل بو جمله زنا ايتدوكى شيلر ايچون بن انى بوشاتم
و طلاق نامه سنى ويردم بونكله بيله خاين قز قرنداشى يهودا قورقميوب واردى و زنا ايلدى ٩ و اولديكه
مشهور زناسيله ولايتى مردار ايلدى طاش ايله و آغاج ايله زنا ايلدى ١٠ بو جمله ايله اول خاين
قز قرنداشى يهودا بڭا جان و دلدن دونمدى انجق يلان ايله دوندى رب ديدى ١١ و دخى رب بڭا ديديكه
آزغون اسراييل كندو كندوينى خاين يهودادن حقيقتلو كوستردى ١٢ وار بو سوزلرى شماله طوغرو ندا
ايدوب دى كه اى آزغون اسراييل رجوع ايله رب ديدى و غضبمى اوزركزه دوشرمم زيرا بن كريم ايم
رب ديدى دايم كينى صقلامم ١٣ نهايت كناهكى بل كه رب الهكه عاصى اولدك و غريبلر ايچون
درلو درلو يوللره هر يشيل آغاجك آلتنه كيردك و آوازمى دكلمدكز رب ديدى ١٤ دونك اى آزغون
اوغللر رب ديدى زيرا بن سزى نكاح ايتدم بريني بر شهردن و ايكيسنى بر قبيله دن آلوب سزى صهيونه
كتوره يم ١٥ و سزه كوكلمجه راعيلر ويره يم كه سزى علم و معرفت ايله رعى ايده لر ١٦ و اولا كه يرده
چوغلدوغكز و بيودوككز زمان اول كونلرده رب دير كه آرتق ربك عهد تابوتى ديميه لر انى خاطره
كتورميوب آكميه و زيارت اولنميوب آرتق ياپلميه ١٧ اول زمانده اورشليمه ربك كرسيسى ديه لر و ٦١
جميع امتلر ربك اسميله اورشليمه جمع اولالر و آرتق كم يوركى يكلكنك آردنجه وارميه لر ١٨ اول
كونلرده بيت يهودا بيت اسراييله واره و شمال يرندن باباكركزه ميراث ايچون ويردوكم يره بيله كله لر
١٩ بن ايسه ديدم كه سنى اوغللر آراسنه نيجه قويايم مقبول ولايتى امتلر عسكرلرينك كوزل ميراثنى
سڭا نيجه ويره يم و ديدم كه بنى بابام ديو چاغروب آردمدن دونميه سن ٢٠ تحقيقا اى بيت اسراييل
عورت قوجه سنه خيانت ايتدوكى كبى سز بڭا خيانت ايتدكز رب ديدى ٢١ يوجه يرلر اوستنده
آواز بنى اسراييلك متضرع آغلايشى ايشدلدى يوللرينى فاسد ايدوب ربى اونتدقلرى ايچون ٢٢ دونك عاصى
اوغللر عصيانكزى اوكلدايم ايشته بز سڭا كلورز زيرا رب الهمز سن سن ٢٣ بايرلردن طاغلرك چوقلغندن
تحقيق يلاندر اسراييلك خلاصى تحقيق رب الهمزده در ٢٤ زيرا كنجلكمزدن برو باباكرمزك قزاندوغنى

قیونلرینی صغرلرینی اوغللرینی وقزلرینی عیب یدی ٢٥ عیبمزده یاتاجغز خجالتمز بزی اورته‌جکدر
کنجلکمزدن برو بوکونه دکین بز وبابالرمز ربّ اللهمزه کناه ایدوب ربّ اللهمزک آوازینی دیکله‌مدکمز
ایچون ۞

دردنجی باب

١ یا اسرائیل اکرسن بکا دونرسک ربّ دیدی حضور ایدرسن واکر اوکمدن مکروهاتلرکی
قالدیررسک سورکون اولمازسن ٢ وحقیقتده وحکمده وعدالتده ربّ حیدر دیو یمین ایده‌سن تا که
امتلر انکله مبارکلنوب انکله فخرلنه‌لر ٣ زیرا ربّ یهودا واورشلیمک آدملرینه بویله دیمشدر که
معطّل طپراغکزی کندوکزه نطس ایدک ودیکنلر آراسنده اکمک ٤ ای یهودا آدملری واورشلیمک
اهالیسی ربّه سنّت اولک وقلبکزک غلفنی کیدرک تا که عمللرکزک یرامزلغی ایچون غضبم آتش کبی
چقوب طوتشمیه شویله که سوینديرجی اولمایه ٥ یهوداده خبر ایدوب واورشلیمده اشتدروب دیک
که یرده بوروی چالک چاغرک دوشرک دیک که جمع اولک حصارلو شهرلره کیره‌لم ٦ صهیونه
طوغرو بیراق قالدرک قاچک طورماک زیرا بن سزه شمالدن بلایی وعظیم انکساری کتوره‌جکم ٧ آرسلان
یتاغندن چقدی وامتلری بوزان روانه اولوب ولایتکی خراب ایتمک ایچون یرندن چقدی شهرلرک ویران
وساکنسز اولالر ٨ بو سبب ایله چللر ایله قوشانک فریاد وفغان ایلیک زیرا غضب اللهک حدّتی بزدن
دونمدی ٩ وربّ دیدیکه اول کونده اولا که ملکک یورکی وبکلرک یورکی شکسته اولا وامامل حیران اولوب
پیغمبرلر تعجّب ایلیه‌لر ١٠ او زمان بن دیدمکه ایواه یا ربّ الله سن بو قومی واورشلیمی یاوز آلدایوب
سزه سلام واردر دیدک وقلج تا جانه‌دک طوقندی ١١ اول وقتده بو قومه واورشلیمه دینله که بر قورو
روزکار بریه‌نک یوکسک یرلرنده بنم قومم قزینک یولنده نه صاورمق نه آیتلمق ایچوندر ١٢ بوندن
شدیده روزکار بندن کله حالا بن دخی انلره حکملر سویلیه‌یم ١٣ اشته بلوت کبی چقوب عربه‌لری
قصرغه کبی وآتلری قرتاللردن چویک در وای بزه که تلف اولدق ١٤ ای اورشلیم قلبکی یرامزلقدن
ییقا که قورتلاسن نیجه‌یه‌دک باطل فکرلر ایچکده قونه ١٥ زیرا سویلینک آوازی داندن ومصیبتی
اشتدرن افرام طاغندندر ١٦ امتلره خاطره کتورک اورشلیمه اشتدرک اشته اوزاق یردن محاصرلر کلوب
یهودا شهرلری اوزرینه آوازینی ویره‌لر ١٧ تارلالرک بکجیلری کبی چپ چوره‌سنده درلر بکا عاصی
اولدوغیچون ربّ دیدی ١٨ یولک وعمللرک بونی سکا ایتدیلر بو یرامزلغک نتیجه‌سی بو در شویله
آجی در که یورککه کیره ١٩ باغرم باغرم بورار یورکمک پرده‌لری اضطرابده‌در ایچمده یورکم کورلر
ایسم اولامم چون سن بنم جانم بورو آوازینی وجنک غلبانکنی اشتدک ٢٠ خراب اوستنه خراب
چاغرلور چون جمله ولایت باصلدی چادرلرم آکسزدن اوطاقلرم بر آن ایچمده باصلدی ٢١ نیجه‌یه‌دک

بيرقی كوروب بورو آوازينی ايشده‌يم ٢٢ زيرا كه قومم دلی‌در بنی بيلمديلر سفيه اوغللردر ادراكلولر
دكلدر شری ايتمكه ماهرلردر اما ايولك ايتمك بيلمزلر ٢٣ يره باقسم اشته بوش و خالی و اكر كوكلره
باقسم آيدينلغی يوق ٢٤ طاغلره باقسم اشته ديترلر و بايرلر هپسی متحرك اولدی ٢٥ باقسم اشته آدم يوق
هواده‌كی قوشلر بيله هپ قاچديلر ٢٦ باقسم اشته كرمل چول اولدی و ربك حضوری اوجندن و غضبنك
حدتی اوجندن جمله شهرلر يقلدی ٢٧ زيرا رب بويله ديديكه بو جمله ولايت خراب اولاجقدر اما
كليت ايله افنا ايتمم ٢٨ بوندن اوتری يرياس چكه و يوقروده كوكلر قراكلو اولا چونكه سويلدم فكر
ايتدم و پشيمان اولميوب اندن دونمزم ٢٩ سپاه و تيراندازلرك غماغه‌سندن بتون شهر قاچه اورمانلره
چكنوب قيالره چقالر هر شهر براغلوب ايچنده اوتورر كمسه يوق اولا ٣٠ و سن ياصلمش نه يابسك كرك
اكرچه قرمزی لباسلر كيوب و آلتون بزكلر ايله بزنوب كوزلركه سورمه‌يی چكرسك عبث يره
طونانورسن عاشقلر سندن اكراه ايدرلر جانكی آرايورلر ٣١ زيرا طوغران عورتك آوازی كبی بر آواز
و ايلك اوغلانی طوغران عورتك زحمتی كبی بر زحمت ايشتدم صهيون قزينك آوازينی كه آه وآه ايدوب و اللرينی
آچوب دير كه وای بكا شمدی اولدرجيلر اوجندن جانم بايلدی ۞

بشنجی باب

١ اورشليمك سوقاقلرنده كزنك حالا باقك ملاحظه ايدوب چارشولرنده آرايك بر حكمی اجرا ايدر
آدمی بولا بيلورمیسكز و حقی استين وار ايسه بن شهره عفو ايده‌يم ٢ و اكرچه الرب حقیچون
ديرلر ايسه تحقيق يلان يمين ايدرلر ٣ يا رب سنك كوزلرك طوغرولغه دكلمی انلری دوكدك اما
آجيمزلر هلاك ايتدك اما اصلاحی قبول ايتمك استمزلر يوزلری طاشدن پك در رجوعدن چكنورلر ٤ و بن
ديدم كه بلی فقيرلر دليلك ايدرلر ربك يولنی و اللهنك شريعتنی بيلمدكلريچون ٥ اكابرلره واره‌يم
انلره سويليه‌يم زيرا ربك يولنی و اللهنك شريعتنی انلر بيلور اما انلر دخی بويندرغی پاره‌ليوب بندلری قرديلر
٦ انك ايچون اورمانده‌كی آرسلان بونلری اوره بريه‌نك قوردی يغماليوب شهرلری اوزرينه نمر كوزتی
اولا هر كيمكه انلردن چقسه پرتيلا تجاوزلری چوغلوب تمردلری پكلندوكيچون ٧ بونی سكا نيجه باغشلهم
سنك اوغللرك بنی براغوب الله اولميانلر ايله يمين ايتديلر انلری طويردوغم زمان زنا ايدرلر باتخانه‌يه
بولك بولك جمع اولورلر ٨ سمرمش جوشقن آيغرلر كبی هر بری قوكشوسنك عورتنه كشنر ٩ بونلر ايچون
انلرك حقندن كلمم‌می رب دير و بونك كبی طايفه‌دن جانم انتقام آلمسونمی ١٠ حصارلری اوستنه چقك
و يقك اما كليت ايله ايتمك بدنلرينی قالدرك زيرا بونلر ربك دكلدر ١١ چون بيت اسرائيل و بيت
يهودا بكا پك خيانت ايلديلر رب ديدی ١٢ ربی انكار ايدوب او دكلدر ديرلر نه بزه بلا كله‌جك نه
قلجی نه قحطلغی كوره‌جكيز ١٣ و پيغمبرلر يل كبی‌در انلرده ربك سوزی يوق انلره شويله اولا ١٤ ايمدی

ربّ الله العساكر بویله دیدیكه سز بو سوزی سویلدوككز ایچون اشته بن سوزلرمی سنك آغزكده
آتشه و بو قومی اوطونلره دوندره‌یم اول آتش انلری یاقه ۱۵ ای بیت اسرائیل اشته اوزركزه
اوزاقدن بر امّت كتوره‌یم ربّ دیدی قوّتلو امّتدر قدیم امّتدر كه انك دلنی بیلمیوب سویلدوكنی
آكلمزسن ۱۶ تیركشی آچق مزاره بكزر هپسی یرار در ۱۷ اوغللرك و قزلرك ییه‌جكلری محصولی و اتمككی
او ییه قیونلركی و صغرلركی ییه اوزمكی و انجیركی ده ییه سن صغندوغك صرب شهرلری قلیج ایله زبون ایده
۱۸ نهایت او كونلرده ده سزی كلیتله افنا ایتمم ربّ دیدی ۱۹ و اولا كه بزم ربّ اللهمز بونی بزه نیچون
ایتدی دیه‌ححككزده سن انلره دیه‌سن كه بنی براغوب ولایتكزده غریب الاهلره قوللق ایتدوككز كبی
سزك اولمیان ولایتده ده غریبلره قوللق ایتمك كرك سز ۲۰ بونی سویلیكز یعقوب اوینده و یهوداده بونی
ایشتدروب دییك ۲۱ دیكله بونی ای دلی و یوركسز قوم كه كوزلركز وار ایكن كورمزسن و قولاقلركز
وار ایكن ایشتمزسن ۲۲ بندن قورقمزمیسكز ربّ دیر حضورمدن دترمزمیسكز كه دریایه قومی ابدی
فرصله سنور ایچون قودم و انی كچمیه طلاسلری حركت ایدرلر امّا اوست اولمزلر چاغلرلر امّا انی كچمزلر
۲۳ امّا بو قومك معاند و عاصی قلبی وار آردینه دونوب كتدیلر ۲۴ و قلبنده دیمدیلر كه شمدی ربّ
اللهمزدن قورقالم كه بزه وقتنده اركن و كچ یغموری ویرور و اوراقلق ایچون متعیّن هفته‌لری صقلار
۲۵ بونی سزدن دوندرن یرامزلقلركزدر و بو خیری سزدن منع ایدن كناهلركزدر ۲۶ زیرا بنم قومم
ایچنده یرامزلر بولنور كه طوزاق قوران كبی كوزدرلر پاینه‌لر قویوب آدملری آولارلر ۲۷ قوشلر ایله طولو
قفس كبی اولری حیله ایله طولو در انك ایچون اكابر اولوب زنكین اولمشلر ۲۸ سمردیلر مجلّی اولدیلر
شریرك افعالنی كچمشلر دعوانی شرع ایله كورمزلر اوكسزك دعواسنی كورمزلر و میسّر اولورلر و محتاجلرك
حقّنه حكم ایتمزلر ۲۹ بونك حقّندن كلمه‌می ربّ دیر و بونك كبی ملّتدن جانم انتقام آلمسونمی ۳۰ عجیب
و قبیح نسنه‌لر بو یرده اولور ایمش ۳۱ پیغمبرلر یلان پیغمبرلك ایدرلر و امامار انلرك الیله سلطنت
سوررلر و بنم قومم بویله حظّ ایدر بونك صوكنده نه یاپسكز كرك ۞

آلتنجی باب

۱ ای بنیامین اوغللری اورشلیمك ایچندن قاچك تقوعده بوروی چالك و بیت هكرام اوزرنده آتش
نشانی قالدرك كه شمالدن بلا و عظیم انكسار كورنور ۲ بن صهیون قزینی بر كوزل نازنینه بكزتدم
۳ اكا چوبانلر سوریلری ایله كلوب چوره‌سنده چادرلری قوروب هر بری كندو یرنده اوتلاتسه كرك
۴ انك اوزرینه جنك حاضرلیوب قالقك اویله وقتنده چقالم وای بزه كه كون طولنور آخشام كولكه‌لری
اوزاندی ۵ قالقك كیجه‌ده چقالم سرایلرینی بوزالم ۶ زیرا ربّ العساكر بویله دیمشكه آغاجلری
كسك و اورشلیمك قرشوسنه مترس دوكك بو شهر یوقلنمق كرك بتون ایچنده ظلم واردر ۷ بر قویو

صولرینی آقیتدوغی کبی برامزلغینی آقیدر ایچنده ظلم وتعدی ایشیدیلور حضورمده همان درد ویاره در
٨ ای اورشلیم اوصلن که جانم سندن آیرلمیه سنی خراب ونامعمور یره دوندرمیم ٩ رب العساکر بویله
دیدی اسرائیلك بقیه‌سینی آصمه اوزملرینی کبی تمام دوشرسنلر کرك باغجی کبی سبده اوزرینه النی صال
١٠ کیمه سویلیوب شاهد طوتایم که ایشیده‌لر اشته انلرك قولاغی غلفلودر دیکلمکه قادر دکللر اشته ربك
سوزی بونلره ملامتدر اندن حظ ایتمزلر ١١ بو سببدن ربك غضبیله طولدم کندومی ضبط ایتمدن
عاجز اولدم انی سوقاقده کوچکلر اوستنه ویکیتلر جمعیتی اوزرینه بله دوکه‌یم زیرا ار عورت ایله
واختیار پیر ایله طوتله ١٢ اولری غیریلره تحویل اولنه تارلالری وعورتلری بله بو یرك اهالیسی اوزرینه
الیمی صالایم رب دیدی ١٣ زیرا کوچکدن بیوکه وارنجه هپسی طمعه مشغوللر پیغمبردن امامه وارنجه
هپسی یلانجیلق ایدرلر ١٤ وبنم قومم قزینك یاره‌سنی تخفیفاً تیمار ایدوب دیرلرکه سلام سلام وارسلام
یوغیکن ١٥ کریهاتی ایتدکلری زمان اوتاندیلرمی هیچ نه اوتاندیلر نه خجل اولا بلدیلر انك ایچون
دوشنلر ایله دوشه‌لر انلری یوقلایاجغم زمان یقلالر رب دیدی ١٦ رب بویله دیدی یوللرده طوروب باقك
وقدیم یوللری صورك اولی قنغیسی ایسه اندن کیدك جانکزه حضور بولورسز انلر ایسه کتمزیز دیدیلر
١٧ بوندن ماعدا اوستکزه بکجیلر قودم که بورو سسنی دیکلیه‌سز دیه‌لر اما بز دیکلمز ایز جواب ویردیلر
١٨ ایمدی ای قوملر دیکلیك وای جمعیت انلره واقع اولاجغی بلك ١٩ دیکله ای یر اشته بن بو قومه
اوزرینه بر بلا کتوررم که اول فکرلرینك نتیجه‌سیدر زیرا سوزلرمی دیکلمیوب شریعتمی تحقیر ایلدیلر
٢٠ سبادن کلن کوندلك واوزاق یردن خوش قوقولو قصب بکا نه‌یه یرار صعیده‌لرکز رضام اوزره دکل وذبیحه‌لرکز
بکا طاتلو کلمز ٢١ انك ایچون رب بویله دیرکه اشته بن بو قومه پاینده‌لر قورایم اوزرلرینه بابالر واوغللر
بله تکرلنوب قوکشو وانك یولداشی هلاك اولالر ٢٢ رب بویله دیرکه اشته شمال یرندن بر قوم کلیور
ویرك نهایتلرندن بر عظیم ملت قالقیور ٢٣ یای ومزراغی طوتارلر یاوزلردر ترحم ایتمزلر آوازلری دریا کبی
چاغلر آته بنرلر ار جنکه حاضر اولدوغی کبی سنك اوزرکه حاضردر یا صهیون قزی ٢٤ خبرینی
ایشتدوکمزده اللرمز کوشك اولدی بزی مضایقه وطوغرانك آغریسی طوتدی ٢٥ صحرایه چقماك ویوله
کتمك زیرا چپ چوره‌ده دشمنك قلیجی وقورقو وار ٢٦ ای قومك قزی چل ایله قوشان وکلده یوارلن
بالکز اوغل ماتمی وآجی مرثیه‌یی چك زیرا آکسردن اوزرمزه خرابجی کله‌جکدر ٢٧ سنی قومده قله
وقلعه دیکدم تا که انلرك یولنی بلوب تجربه ایده‌سن ٢٨ جمله‌سی متمردلرك اك متمردلری درلر مکر
ایله کزرلر باقر ودمر طبیعتلو جمله‌سی فاسدلر ٢٩ کورك یاندی آتشدن قورشون افنا اولندی اریدیجی
یوق یره قال ایتدی زیرا یرامز آیرلمدی ٣٠ انلره مردود کمش دینله زیرا رب انلری رد ایتمشدر ۞

یدنجی باب

۱ ربدن یرمیایه اولان سوزدر که دیر ۲ ربك بیتنك قپوسنده طور که بو سوزی ندا ایدوب دیه‌سن
ای سز جمله یهودا که ربه سجده ایتمکه بو قپولردن کیررسز ربك سوزینی دکلیك ۳ اسرائیل الٰهی
رب العساکر بویله دیر که یوللرکزی صالح ایلیك وسزی بو یرده ساکن ایندره‌یم ۴ یالان سوزلره
اعتماد ایدوب دیمك که ربك هیکلی ربك هیکلی ربك هیکلی بو در ۵ البتّه یوللرکزی وعمللرکزی
صالح ایلیك وبر برینك آراسنده حکمی اجرا ایلیك ۶ غریبه اوکسزه ودول عورته ظلم ایتمك وبو یرده
کناهسز قانی دوکمك وکندو ضررکزه غیری الٰهلرك آردنجه وارمق ۷ بن دخی سزی بو یرده یعنی
آتالرکزه ویردوکم یرده اسکان ایده‌یم تا ابد الآبادده‌دك ۸ اشته سز یالان سوزلره طاینورسکز که
فائده‌سی یوقدر ۹ اوغرلیوب اولدروب زنا ایدوب یالان یره یمین ایدوب بعله بخور یاقوب وبیلمدوککز
غیری الٰهلرك آردنجه واروب ۱۰ کله‌سزی وبو بنم اسممله آکیلمش بیتده حضورمده طوروب بو جمله
مکروهاتی ایتمکله قورتلدق دیه‌سزی ۱۱ بو کوزلرکز اوکنده بنم اسمم ایله آکیلمش بیت خرسز یتاغی‌می
اولدی اشته بن دخی کوردم رب دیدی ۱۲ شمدی شیلوده اولان واولدن اسممی انده ساکن ایندردوکم
مکانمه وارك وقومم اسرائیلك یرامزلغیچون اکا ایلدوکمی کورك ۱۳ حالا چونکه سز بو جمله ایشلری ایشلدککز
رب دیدی وبن سزه هر چیك صباح قالقوب دائم سویلر ایکن دکلمدککز وبن دخی سزی چاغرر ایکن
جواب ویرمدککز ۱۴ بو سزك طایاندوغکز وبنم اسمم ایله آکیلمش بیته وسزه وآتالرکزه ویردوکم
یره دخی ایده‌یم نیجه که شیلویه ایتدم ایسه ۱۵ وسزی حضورمدن براغیم نیجه که جمله قرنداشلرکزی
وجمله افرام نسلنی براقدم ایسه ۱۶ سن ایمدی بو قوم ایچون یالوارمه وانلر ایچون فریاد ودعا قالدروب
بکا شفاعت ایتمه سنی استجابت ایتمم ۱۷ بونلرك یهودا شهرلرنده واورشلیمك سوقاقلرنده ایتدکلرینی
کورمزمی‌سن ۱۸ اوغللر اودون دوشررلر بابالر آتش یاقرلر وعورتلر خمیر یوغررلر کوکك ملکه‌سنه بیده‌لر
یاپوب غیری الٰهلره دوکشلر دوکمك ایچون تا که بنی حدته قیزدره‌لر ۱۹ بنی‌می حدته قیزدررلر رب
دیدی کندو یوزلرینی اوتاندرمق ایچون دکلمی در ۲۰ بو خصوص ایچون رب الله بویله دیمشکه اشته حدتم
وغضبم بو یر اوزرینه آدملر اوزرینه حیوانات اوزرینه صحرا آغاجلری اوزرینه ویرك میوه‌سی اوزرینه
دوکله وسویندرلمیوب یانه ۲۱ اسرائیل الٰهی رب العساکر بویله دیدیکه صدقه‌لرکزی ذبیحه‌لرکزه
قاتوب اتلرینی ییك ۲۲ زیرا بن آتالرکزه انلری مصردن چقاردوغم زمان صدقه‌لر وذبیحه‌لر ایچون
نه دیدم نه بر نسنه امر ایتدم ۲۳ انجق بو سوزی انلره امر ایدوب سویلدم که بنم آوازمی
دکلیه‌سز وبن سزه الله اولایم سز دخی بکا قوم اولورسکز واول بنم اصمرلدوغم جمله طریقلرده سالك
اولك که سزه خیر اولا ۲۴ اما نه دکلدیلر نه قولاغنی تمییل ایتدیلر بلکه یرامز یوركنك بکلکی

اوزره یکندو تدبیرلرنده واروب آردینه کیتدیلر اوکنه کیتمدیلر ٢٥ آتالرکز مصردن چیقدوغی کوندن
تا بو کونه دك هر کون چیك صباح قالقوب سزه جمله انبیا قوللرمی کوندردم ٢٦ اما بنی نه دکلدیلر نه
قولاغنی تمییل ایتدیلر بلکه بوینی پکشدروب آتالرندن بدتر اولدیلر ٢٧ سن دخی بو جمله سوزلری
انلره سویلسك سنی دخی دکلمزلر و انلری چاغرسك سکا جواب ویرمزلر ٢٨ ایمدی انلره دیه‌سن که
بو قوم ربّ اللهنك آوازینی دکلمدی تأدیبی قبول ایتمدی ایمان کیتدی و آغزلرندن کسیلدی ٢٩ صاچکی
قرقوب براق و یوکسك یرلرده فریادی قالدر زیرا ربّ خشمنك قومنی طرح و ترك ایتدی ٣٠ چونکه
یهودا اوغللری کوزلرمده یرامزلق ایتدیلر ربّ دیدی و بو بنم اسممله آکلان بیت ایچنه اکی مردار
ایتمك ایچون کریهاتنی قودیلر ٣١ و هینوم اوغلنك دره‌سنده اولان توفتك یوکسك یرلرینی یاپدیلر
اوغللرینی و قیزلرینی آتشه یاقمق ایچون اول که بن نه اصمرلدم نه خاطرمه کلدی ٣٢ ایمدی اشته
کونلر کلیور ربّ دیدی که اکا آرتق توفت دینلمیه نه هینوم اوغلنك دره‌سی بلکه قتل دره‌سی دینله
زیرا غیری یر آرتق قالمامغله توفتده کومه‌لر ٣٣ و بو قومك لشلری هواده‌کی قوشلره و یرده‌کی جانورلره
غدا اولا و بونلری بکسه اورکتمیه ٣٤ و یهودا شهرلرنده و اورشلیمك سوقاقلرنده شنلك آوازینی
و شادلغك آوازینی کویکو آوازینی و کلین آوازینی دکده‌ره‌یم زیرا بو خراب اولاجق یردر ۞

سکزنجی باب

١ ربّ دیدیکه او زمانده یهودا ملکلرینك کمکلرینی و بکلرینك کمکلرینی و امامارك کمکلرینی و پیغمبرلرك
کمکلرینی و اورشلیم ساکنلرینك کمکلرینی مزارلرندن چقارسه‌لر کرك ٢ و انلری سودکلری و عبادت ایتدکلری
و آردنجه واردقلری و آرادقلری و سجده ایتدکلری کنشه و آیه و جمله کوکلر عسکرلرینه یایسه‌لر کرك دوشرلمیوب
و کومیلمیوب یر یوزنده بشقی یرینه اولسه‌لر کرك ٣ و بو یرامز قبیله‌دن باقی قالانلره و بو جمیع سوردوکم
یرلرده قالان جمله‌سنه اولم حیاتدن زیاده مقبول اولا ربّ العساکر دیدی ٤ و دخی انلره دی که ربّ
بویله دیدی دوشنلر قالقمزلرمی صاپانلر دونمزلرمی ٥ نیچون بو اورشلیمك عنادی قومی بك عاصی اولدی
حیله‌یه یاپشدیلر دونمکدن چکنورلر ٦ دکلیوب اشتدم اما طوغرو سویلمزلر یرامزلکندن پشیمان اولان
بکسه یوق که نه ایشلدم دیه جمله‌سی کندولرك یوریشلرینه دونمش هجوم ایله جنکه اوغرایان آت کبی
٧ هواده‌کی لکلك کندو موسمنی بلور قومری و طورنا و قرلنغج کلشلرینك وقتنی کوزدرلر اما بنم قومم ربّك
حکمنی بلمدی ٨ نیجه دیرسکز که بز حکیمز ایز و ربّك شریعتی بزده در چونکه کاتبلرك یلانجی قلمی
یلانه قوللانلور ٩ حکیملر اوتانوب شاشدیلر و طوتلدیلر اشته ربّك کلامنی تحقیر ایلدیلر ایمدی انلرده
علم نه شکل اولور ١٠ انك ایچون عورتلرینی غیریلره و تارلالرینی وارثلره ویره‌یم زیرا کوچکدن بیوکه
وارنجه هیسی طمعه تابع درلر پیغمبردن امامه وارنجه هیسی یلانجیلق ایشلرلر ١١ و بنم قومم قزینك

یاره‌سنی تخفیفاً بیمار ایدوب سلام یوغیکن سلام سلام دیدیلر ١٢ کریهاتی ایتدکلری زمان اوتاندیلرمی
هیچ نه اوتاندیلر نه خجل اولا بلدیلر انك ایچون دوشنلر ایله دوشه‌لر و انلری یوقلایاجغم زمان ییقله‌لر
رب دیدی ١٣ بونلری تماما یوق ایده‌یم رب دیدی آصمه‌ده اوزم و انجیر آغاجنده انجیر قالمیه یپراقلری بیله
دوشه و انلره ویردوکم اشیا انلردن رفع اولنه ١٤ نه طوررز جمع اولك و حصارلو شهرلره کیره‌لم و انده
ایسم اوله‌لم زیرا رب الٰهمز بزی تسکیت ایلدی و بزه مرارت صولری ایچوردی ربه کناه ایتدوکمز ایچون
١٥ سلامی بکلر ایدك اما خیر یوق شفا وقتنی بکلر ایدك و اشته شاشقنلق ١٦ دان جانبندن آتلرینك
هایقرشی ایشدلدی و آیغرلرینك کشنه‌مه‌سندن جمله یر صرصلدی کلدیلر ولایتی و انك طولولغنی
شهری و انده ساکن اولانلری ییدیلر ١٧ زیرا اشته بن اوزرکزه ییلانلر و صللرکه انلره افسون کار ایتمز
گوندره‌یم و سزی ایصرالر رب دیدی ١٨ تقویه‌یه چالشدوغمده ایچمده یورکم بایلور ١٩ اشته اوزاق
یردن قومم قزینك چاغرش آوازی دیرکه صهیونده رب یوقمی ایچنده ملکی یوقمی و رب جواب ویرر که
نیچون بنی اویمه بتلری ایله و غریبلرك باطللریله اویکه‌لندردیلر ٢٠ اوراق زمانی گچدی یاز تمام اولدی
و بز قورتلمدق ٢١ قومم قزینك یاره‌سی ایچون یاره‌لندم قرارردم و بنی حیرت طوتار ٢٢ جلعادده تریاك
یوقمی اوراده حکیم یوقمی نیچون بنم قوممك قزی صاغلمدی ۞

طقوزنجی باب

١ کاشکی باشم صو اولوب گوزم گوز یاشنك بکاری اولیدی که قومم قزینك مقتوللری ایچون گیجه
گوندز آغلیام ٢ کاشکی بریه‌ده بنم یولجیلر قوناغم اولیدی بنم قومی براغوب انلردن گیده‌ردم زیرا هپسی
زناکارلر و خاینلر جمعیتیدر ٣ دللرینه یای کبی یلان آتدررلر حق ایچون یرده قوی اولمادیلر زیرا
شرتدن شرته واروب بنی بلمز اولدیلر رب دیدی ٤ هر کس قوکشوسندن صاقنکز و هر قرنداشه
اعتقاد ایتمکز زیرا هر قرنداش دولاب قورار و هر قوکشو مساوی ایله گزر ٥ هر بری قوکشوسنی
طولاندروب طوغرو سویلمزلر دللرینه یلان سویلمك اوکرتدیلر گلك ایتمکه چالشوب یورلورلر ٦ سنك مسکنك
حیله ایچنده‌در حیله ایچون بنی بلمکدن چکنورلر رب دیدی ٧ انك ایچون رب العساکر دیدیکه
اشته بن بونلری قال ایدوب امتحان ایده‌یم آرتق قومم قزینك اوجندن نیجه ایده‌یم ٨ انلرك دلی
قورلمش اوقدر حیله سویلر آغزیله قوکشوسنه سلام سویلر و قلبنده پوسوسی قورار ٩ بونك ایچون انلرك
حقندن کلممی رب دیر و بونك کبی ملتدن جانم انتقام آلمسونمی ١٠ طاغلر ایچون آغلایش و فریادی
و بریه‌نك اوبالری ایچون ناله‌یی قالدرایم یانمش اولوب گچر آدم اولمدوغندن و قیون سسی ایشدلمدوکندن زیرا
هواده‌کی قوشلردن طوارلره وارنجه هپسی کوچوب گتدیلر ١١ اورشلیمی دگ یغینلره و یلان ایننه دوندره‌یم
و یهودا شهرلرینی اسسز خرابلغه ویره‌یم ١٢ کیمدر اول حکیم کشی که بونی آکلیه و ربك آغزی کیمه

سويلديکه بونی دیویره نیچون یر خراب اولوب بریه کبی یانمش اولدی که کچر کمسه یوقدر ١٣ ورب
دیدی که چونکه اوکلرینه قودوغم شریعتمی براقدیلر وآوازمی دکلمیوب اندہ سالك اولمدیلر ١٤ بلکه
یورکلرنك یکلکی آردنجه وباباری اوکرتدکلری بعلیم آردنجه کتدیلر ١٥ اندن اوترو رب العساکر
اسرائیل اللهی بویله دیمشدر که اشته بن بونلره یعنی بو قومه افسنطین یدره‌یم و انلره مرارت صوینی
ایچوره‌یم ١٦ وانلری کندولر وباباری بیلمدکلری ملتلره طاغیده‌یم وانلری تمام ایدنجه‌یه دك آردلرنجه
قلیجی کوندره‌یم ١٧ رب العساکر بویله دیدی دوشنك ونایحه‌لری چاغرك که کله‌لر واستاد نایحه‌لره
کوندرك که کله‌لر ١٨ تیز اولوب اوزرمزه نوحه‌یی قالدرسونلر وکوزلرمز کوز یاشنی دوکوب کرپکلرمز
صولر آقتسونلر ١٩ چون صهیوندن نوحه آوازی ایشدلدی نه یاوز یاصلدق نه پك اوتاندق ولایتی ترك
ایتدوکمز ایچون وچادرلرمز ییقلدقلری ایچون ٢٠ ایمدی ای عورتلر ربك سوزینی دکلیك وقولاغکز آغزینك
کلامنی طوتسون قزلرکزه فریادی وهر بری قوکشوسنه نوحه‌یی اوکردك ٢١ زیرا اولم پنجره‌لرمزه
چقوب سرایلرمزه کیردی تا که کوچکلری سوقاقلردن وکنجلری چارشولردن اهلاك ایلیه ٢٢ سویله که
رب بویله دیمشدر تارلانك یوزی اوستنده فشقی کبی واورانجی آردنده دوشرجیسی اولمیان دمت کبی
آدم لشلری یاتسه کرك ٢٣ رب بویله دیدی حکیم اولان حکمتیله فخرلنمسون وجبار جبارلغیله فخرلنمسون
وزنکین زنکینلکیله فخرلنمسون ٢٤ انجق مفتخر بونکله افتخار ایلسون که بنی آکلیوب بلور زیرا بن
رب یرده رحمت وحکم وعدالت ایدیجی ایم زیرا بونلردن حظ ایدرم رب دیدی ٢٥ رب دیدی اشته
کونلر کلیور که بن هر سنتلونك وسنتسزك حقندن کلسم کرك ٢٦ مصرك ویهودانك وادومك وعمون
اوغللرینك وموآبك وجمله کنار کوشه‌لرده اوترانلرك که بریه‌ده ساکن اولورلر زیرا بو ملتلر هیسی
سنتسز درلر وجمله بیت اسرائیل دخی قلبنده سنتسز در ۞

اوننجی باب

١ ای بیت اسرائیل ربك سزك حقکزه سویلدوکی سوزی دکلیك ٢ رب بویله دیدی ملتلرك طریقنی
اوکرنمك وکوکلرك علامتلرندن قورقمك ملتلر انلردن قورقدقلری کبی ٣ زیرا ملتلرك آیینلری باطلدر
اورماندن آغاجی بالته ایله کسرلر استاد اللرینك ایشیدر ٤ کمش وآلتون ایله انی تزیین ایدرلر
اکسرلر ایله وچکجلر ایله پکشدررلر که دوشمیه ٥ خرما آغاجی کبی طوغرو طوررلر اما سویلمزلر
کوترلمینجه یوریمزلر انلردن قورقمکز که کلك ایتمکه قادر دکللر وایولك ایتمك اللرنده دکلدر
٦ سنك کبی کمسه یوقدر یا رب بیوك سن وآدك دخی قدرتده بیوکدر ٧ سندن قورقمیان کیمدر ای
امتلرك ملکی چون بو سکا لایقدر زیرا جمله ملتلرك حکماسنده وجمله انلرك مملکتلرنده سنك کبی
یوقدر ٨ جمله‌سی بیله دلی واحمق درلر اول باطللرك تعلیمی بر آغاجدر ٩ چکجله کمش ترسیسدن

وآلتوندن اوفازدن كتورلور استاد و دوكيجى اللرنك ايشى آسمانى و ارغوانى لباسلرى اوستاكرلرك ايشلريدر
هپ ١٠ رب ايسه حق الله حى الله و ابدى ملك او در انك غضبندن ير صارصيلور و انك خشمنه ملتلر تحمل
ايده‌مزلر ١١ انلره بويله ديه‌سزكه و كوكلرى و يرى ياراتميان الاهلر يردن و كوكلرك آلتندن زايل اولاجقلردر
١٢ اوالله كندو قدرتيله يرى ياپمشدر و كندو حكمتيله مسكون دنيايى طوردرمشدر و كندو تدبيريله كوكلرى
دورمشدر ١٣ آوازينى ايشتدردوكى كبى كوكلرده صولرك كثرتى وار يرك كنارندن بلوتلرى چقارر شمشكلرى
يغمور ايله ياپار و كندو خزينه‌لرندن روزكارى اخراج ايدر ١٤ هر آدم كندو علمنده جاهل اولور
هر دوكيجى بتندن اوتانور زيرا انك دوكمه بتى يلاندر ايچلرنده جان يوق ١٥ باطللق و ضلالت ايشيدر
يوقلمه زماننده يوق اولورلر ١٦ يعقوبك حصه‌سى انلر كبى دكل زيرا او جمله‌نك يراديجيسيدر و اسرائيل
انك ميراثنك عصاسيدر و انك اسمى رب العساكر در ١٧ اى قلعه‌ده اوتوران يردن اموالكى دوشر ١٨ زيرا
رب بويله ديدى اشته بن بو كره ولايتك ساكنلرينى صپان ايله كبى طرح ايده‌يم و انلره مضايقه ويره‌يم
كه بولسونلر ١٩ واى بكا انكسارم سببندن يارهم اليم در بن ديدم كه حقا بو درد بنمدر بن چكمك
كرك ايم ٢٠ چادرم يقلدى و جمله طنابلرم قرلدى اوغللرم بندن چقدى و يوقدر چادرمى قوراجق
و پرده‌لرمى قالدراجق آرتق كمسه يوقدر ٢١ زيرا چوبانلر حيوان كبى اولديلر و ربى طلب ايتمديلر انك
ايچون بختلرى يوقدر و جمله سوريلرى طاغلدى ٢٢ اشته شماته‌لو آواز و بيوك ديرنش شمال يرندن
كليور يهودا شهرلرينى خرابه‌يه و آژدرها اينه‌نه دوندرمك ايچون ٢٣ يا رب بلورم كه انسانك طريقى
النده دكلدر نه كزن كيشينك النده كه روشنى حاضرلايه ٢٤ يا رب بنى تأديب ايت اما انصاف ايله
حدتكله اولماسون تا كه بنى افنا ايتميه‌سن ٢٥ سنى بلمين ملتلر اوزرينه و سنك اسمكله دعا ايتمين
طايفه‌لر اوزرينه غضبكى دوك كه يعقوبى يديلر و يوتديلر و تمام ايتديلر و اوينى خراب ايتديلر ۞

اون برنجى باب

١ ربدن يرميايه اولان سوز كه ديركه ٢ دكليك بو عهدك سوزلرينى كه يهودا آدملرينه و اورشليم
اهاليسنه سويليه‌سز ٣ و سن انلره ديه‌سن كه اسرائيلك اللهى رب بويله ديديكه لعنت اولا اول
كيشى‌يه كه بو عهدك سوزلرينى دكلميه ٤ كه انى آتالركزه انلرى مصر ديارندن اول دمير بوته‌سندن
چقاردوغم زمان امر ايلديوب ديدمكه بنم آوازمى دكليك و جمله هر نه كه بيوررسم ايليك كه سز بكا
قوم اولاسز و بن سزه الله اولايم ٥ كه باباكركزه يمين ايتدوكم يمينى مقرر ايده‌يوب بو كونكى كبى سود
و بال آقدان يرى انلره ويره‌يم بن ده جواب ويروب ديدمكه آمين يا رب ٦ و رب بكا ديديكه يهودا
شهرلرنده و اورشليم سوقاقلرنده بو جمله سوزلرى ندا ايده‌وب ديكه بو عهدك سوزلرينى ايشدك و انلره
كوره ايليك ٧ زيرا باباكركزه زياده‌سيله تنبيه ايتدم انلرى مصر ديارندن چقاردوغم كوندن تا بو كونه‌دك

هر صباح قالقوب و تنبیه ایدوب آوازیمی دیکلیک دیر ایدم ٨ اما دیکلمدیلر نه قولاق اوردیلر بلکه هرکس
کندو یرامز کوکلنک یرامزلغنده کیتدیلر ایمدی بو عهدمک جمله سوزلرینی اوزرلرینه کتوردم چون
امر ایتمش ایدم که انی ایدهلر اما ایتمدیلر ٩ و رب بکا دیدیکه یهودا ارلرنده و اورشلیمک ساکنلرنده
فتنه موجود در ١٠ بنم سوزلرمی استماع ایتمک استمین اولکی بابالرینک کناهلرینه دوندیلر و غیری الاهلر
آردنجه کیتدیلر که انلره عبادت ایدهلر بیت اسراییل و بیت یهودا بابالریله عهد ایتدوکم عهدی
بطال ایتمشلر ١١ اندن اوتری رب بویله دیدیکه اشته بن انلرک اوزرینه بر بلا کتورهیم که اندن چیقمغه
قادر اولمیهلر بکا چاغرهلر و بن انلری دیکلمیم ١٢ و یهودا شهرلری و اورشلیم ساکنلری واروب بخور
یاقدقلری الاهلره فریاد ایدهلر اما دردلری وقتنده آصلا انلری قورتارمیهلر ١٣ ای یهودا چونکه شهرلرک
عددنجه الاهلرک وار و اورشلیم سوقاقلرینک حسابنجه عیبلو بتلره مذبحلر یعنی بعاله بخور یاقمق ایچون
مذبحلر قوردکز ١٤ ایمدی سن بو قوم ایچون یالوارمه و انلر ایچون فریاد و دعا قالدرمه زیرا بن بکا
درد ایچون چاغردقلری زمان استجابت ایتمم ١٥ بنم بیتمده سوکولومک نه یی وار چونکه انده چوق
کریهات ایدرلر و قدسک اتی سندن کچدی که یرامزلغکدن هان سونورسین ١٦ رب سنک آدیکی تازه
کوزل و ایو یمشلو زیتون آغاجی دیو چاغرمش ایدی اما عظیم کورلتینک آوازیله اوزرینه آتشی یاقوب
داللرینی قرمشدر ١٧ زیرا سنی دیکن رب العساکر سنک حقکده کملک سویلمشدر بیت اسراییل و بیت
یعقوبک بنی اویکهلندرمک ایچون بعاله بخورلر یاقوب ایتدکلری یرامزلق سببیله ١٨ و رب بکا اخبار ایتمکله
بلدم او زمان انلرک عملرینی بکا کوسترمشسین ١٩ بوغازلنمغه کوتورلن قوزی و صغرکبی ایدم انلرک
اوزرمه فکر ایتدکلری اندیشهلرینی بلمدم آغاجی یمشی ایله بوزالم و انی دیریلرک یرندن استیصال ایدهلم
که آرتق آدی آکلمیه ٢٠ اما یا رب العساکر سن که عادل حاکم سن بوکرکلری و قلبی امتحان
ایدرسن انلردن انتقامکی کورهیم زیرا که دعوامی سکا بیان ایتدم ٢١ انک ایچون رب عناثوت ارلرینک
حقنده بویله دیدیکه اول ارلر جانکی آرایوب دیرلر که ربک اسمیله پیغمبرلک ایتمه که الیمزدن اولمیهسن
٢٢ انک ایچون رب العساکر بویله دیمش که اشته بن بونلرک حقندن کلهیم کنجلر قلیجدن اوله
اوغللری و قزلری آجلقدن هلاک اولهلر ٢٣ انلردن هیچ باقی قالمیه یوقلمهنک سنهسنده عناثوت ارلری
اوزرینه بلایی کتورهیم ۞

اون ایکنجی باب

١ یا رب سنکله مجادله ایتسم سن صادقسن لکن حکملرک خصوصنده سکا سویلیهیم نیچون ظالملرک
طریقی میسر اولوب جمله خیانت ایدنلر رفاهیتده در ٢ انلری دیکدک و کوکلر صالمشلر بترلر یمش
دخی ویررلر آغزلرینه یقین اما بوکرکلرندن اوزاق سن ٣ سن یا رب بنی بلورسن قلبمی تجربه ایلیوب

گورورسن که سنکله در انلری قیون کبی بوغازلمغه چقاروب قتل کونی ایچون حاضر ایله ۴ نیچه‌یه‌دك
یر خراب اولا و ایچنده اولانلرك یرامزلغیچون جمله تارلانك اوتی قورویه حیوان و قوشلر قالمدی عاقبتمزی
گورمز دیدکلریچون ۵ اگر یایانلر ایله سگردوب سنی یورلتدیلر ایسه یا آتلر ایله نه یوزدن قارشرسن
سلامت یرینه اعتماد ایدرسن یا اردنك طاشقنلغیله نه شکل ایدرسن ۶ زیرا قرنداشلرك و باباکك
اوی بیله سکا خیانت ایلدیلر انلر دخی سنك آردجه چوق جماعتی چاغردیلر سکا ایو سوزلر سویلرلرسه‌ده
انلره اینانمه ۷ اومی براقدم میراثمی ترك ایتدم جانمك سودوکنی دشمنلرینك النه ویردم ۸ بنم میراثم
بکا اورمانده‌کی آرسلان کبی اولدی قرشومه آواز ویردوکیچون اکا بغض ایتدم ۹ بنم میراثم بکا ضبع
کبی‌می‌در ای قوشلر انك اوزرینه جولان ایلیك وارك جمله صحرانك حیواننی دوشرك اکی یمکه کلك
۱۰ نیچه چوبانلر بنم باغمی بوزدیلر حصه‌می آیاق ایله باصدیلر مقبول حصه‌می بروبیابانه دوندردیلر
۱۱ خرابه‌یه دوندرلدی خراب ایکن قرشومده یاس چکدی جمله یر خرابدر خاطرنده طوتار آدم
اولمدوغیچون ۱۲ بریه‌ده اولان جمله یوکسك یرلر اوزرینه خراب ایدیجیلر کلدیلر زیرا ربك قلیجی ولایتك
بر کنارندن تا او بر کنارینه‌دك یودا جمیع بشره سلام یوق ۱۳ بغدای اکدیلر و دکنلر بچدیلر زحمت
چکدیلر فایده ایتمدیلر ربك خشمنك حدتیچون محصوللرکزدن اوتانانسز ۱۴ بنم قومم اسرائیله توریث
ایتدوکم میراثه طوقنان جمله یرامز قوکشولرم حقنه رب بویله دیمشکه اشته بن انلری کندو یرلرندن
قوپارایم و بیت یهودایی ایچلرندن قوپارایم ۱۵ و اولا که انلری قوپاردوغمدنصکره دونه‌یم و انلره مرحمت
ایده‌یم و هر کسی کندو میراثنه و هر کسی کندو یرینه کیرو کتوره‌یم ۱۶ و اولا که اگر قوممك طریقنی
بر خوش اوکرنوب بنم اسممله رب الحی حقیچون دیو یمین ایدرلرسه قوممه بعال حقیچون دیو یمین
ایتمك اوکرتدکلری کبی بنم قومم آراسنده معمر اولالر ۱۷ و اگر دکلمزلرسه اول قومی بالتمام قوپاروب
هلاك ایده‌یم رب دیدی ۞

اون اوچنجی باب

۱ رب بکا بویله دیدی وار کندوکه بر بز قوشاغی صاتون آل و انی بلکه قوشات صقن صویه قومه
۲ ایمدی ربك سوزی موجبنجه اول قوشاغی صاتون آلوب بلمه قوشاندم ۳ و ایکنجی کره ربك سوزی
بکا اولوب دیدیکه ۴ شو سنك بلکده اولان صاتون آلدوغك قوشاغی آل و قالقوب فرات صوینه وار
اوراده انی بر قیانك دلیکنده کزله ۵ بن دخی واروب انی فراتك یاننده کزلدم رب بکا امر ایتدوکی کبی
۶ و اولدیکه نیچه کونلردنصکره رب بکا دیدیکه قالق فراته وار و اوراده کزله دیو سکا امر ایتدوکم
قوشاغی اندن آل ۷ بن دخی فراته واردم و قازوب اول کزلدوکم یردن قوشاغی آلدم و اشته اول قوشاق
چوردی بر شیئه یرامز اولدی ۸ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۹ رب بویله دیدی یهودانك طلوسنی

وَ أُورشَليمِكْ تَكَبُّرِينِي بُويلَه چُورُوده‌يم ١٠ بُو يَكْ يَرَامَز قَوم كه بَنُم كَلَامُمِي دِڭلَمَكْدَن اِبَا اِيدُوب كَنْدُو
قَلبِنُكْ پَكلِكِنْدَه كِيدَرلَر وَ غَيرِي اِلَاهلَرُكْ آردِنجَه وَارِرلَر كه اَنلَرَه عِبَادَت وَ سَجدَه اِيدَه‌لَر بُو بِر شَيئَه يَرَامَيَان
قُوشَاق كِبِي اُولَا ١١ زِيرَا نِيجَه كه آدَمُكْ بَلِنَه قُوشَاق يَاپِشُورسَه بَنُون بَيتِ اِسرَائِيلِي وَ جُملَه بَيتِ يَهُودَايي
بُويلَجَه كَنْدُومَه يَاپِشدُرمِش اِيدُم رَبّ دِيدِي تَا كه بَڭَا قَوم وَ نَام وَ حَمد وَ عِزَّت اِيچُون اُولَالَر اَمَّا دِڭلَمَدِيلَر
١٢ اِيمدِي اَنلَرَه بُو سُوزِي دِيَه‌سِن كه اِسرَائِيلُكْ اَللّٰهِي رَبّ بُويلَه دِير كه هَر دَستِي شَرَابلَه طُولَار وَ بِز
بِلمَزِي‌يُوز كه هَر دَستِي شَرَابلَه طُولَار سَڭَا دِيرلَرسَه ١٣ اَنلَرَه دِي كه رَبّ بُويلَه دِيدِي اِشتَه بَن جُملَه
بُو وِلَايَتُكْ سَاكِنلَرِينِي وَ دَاوُدُكْ تَختِي اُوزَرِنْدَه اُوتُرَان مَلِكلَرِي وَ اِمَاملَرِي وَ پَيغَمبَرلَرِي وَ جُملَه اُورشَليم
سَاكِنلَرِينِي سَرخُوشلِق اِيلَه طُولدُرَايِم ١٤ وَ اَنلَرِي بِر بِرِيلَه بَابَالَرِي اُوغُللَر اِيلَه بِلَه طُوقُشدُرَايِم رَبّ
دِيدِي اَنلَرِي بُوزمَينجَه بَاغِشلَامَم اَسِركَمَم مَرحَمَت دَخِي اِيتمَم ١٥ دِڭلَيُكْ وَ اِشِدُكْ مَغرُور اُولمَاڭ زِيرَا رَبّ
سُويلَمِشدُر ١٦ رَبّ اَللّٰهُكُزَه عِزَّت وِيرُكْ قَرَاڭلِق اِيتمَزدَن وَ آيَاقلَرُڭُز قَرَاڭلُو طَاغلَر اُوزَرِينَه اُوغرَامَزدَن اَوَّل
وَ سِز نُورِي قَنلَانُور اِيكَن اُولُم ظُلمَتِنُكْ كُولكَه‌سِنَه وَ قُويُو قَرَاڭلِغَه قُويلمَزدَن اَوَّل ١٧ اَكَر بُونِي دِڭلَمَزسَڭُز
غُرُورُڭُز اُوچُندَن كِزلُو يَرلَردَه جَانُم آغلَايَه وَ كُوزُم زِيَادَه‌سِيلَه دُمُوع اِيدُوب يَاشِي دُوكَه رَبُّكْ سُورِيسِي
طُوتسَاق اُولدُوغِيچُون ١٨ مَلِكَه وَ مَلِكَه‌يَه دِي كه كُوڭُل آلچَاقلِغِي اِيلَيُڭُز تُوزدَه اُوتُرُڭُز زِيرَا كه سَلطَنَتُكُزُكْ
عِزَّت تَاجِي بَاشُڭُزدَن دُوشَه‌جَكدُر ١٩ جَنُوبدَه‌كِي شَهرلَر قَپَانْدِي آچَان يُوقدُر جُملَه يَهُودَا اَسِير
اُولدِي كُلِّيَّت اِيلَه اَسِير اُولُنمِشدُر ٢٠ كُوزلَرُڭُزِي قَالدُرُوب شِمَالدَن كَلَنلَرَه بَاقُڭ قَنِي سَڭَا وِيرِلَن سُورِي
زِينَتُڭُكْ قُيُونلَرِي ٢١ سَنِي يُوقلَدُوغِي زَمَان نَه دِيرسِن چُونكه سَن اَنلَرَه كَنْدُو بَاشُڭْ اُوزَرِينَه بَكلَر اُولمَق
اُوكرَتدُڭْ طُوغُرَان عَورَت كِبِي سَنِي آغرِيلَر طُوتمَزِي ٢٢ وَ اَكَر قَلبُڭدَه بُونلَر بَڭَا نِيچُون وَاقِع اُولدِي
دِير اِيسَڭْ كُنَاهلَرُڭُكْ چُوقلِغِندَن اَتَكلَرُڭْ آچِلُوب اُوكچَه‌لَرُڭْ چِپلَاق اُولدِي ٢٣ حَبَشِي دَرِيسِنِي وَ پَلَنك
بَنَكلَرِينِي دَكِشدُرَه بِلُورِي سِز دَخِي كَملِك اِيتمَكَه اُوكرَنمِش اِيكَن اَيُولِك اِيتمَكَه قَادِر اُولُورمِيسِڭُز ٢٤ اِيمدِي
بَن اَنلَرِي بَرِيَّه‌نُكْ رُوزكَارِيلَه كَچَر صَمَان قِلچِقلَرِي كِبِي پَرَاكَنْدَه اِيدَه‌يِم رَبّ دِيدِي ٢٥ نَصِيبُڭْ وَ بَندَن
سَڭَا اُولچُلمِش قِسمَتُڭْ بُو دُر رَبّ دِيدِي چُون بَنِي اُونُدُوب يَلَانَه اِعتِقَاد اَيلَدُڭْ ٢٦ اَنُڭ اِيچُون اَتَكلَرُڭِي
يُوزُڭْ اُوزَرِينَه قَالدُرَايِم كه عَيبُڭْ كُورُنَه ٢٧ زِنَالَرُڭِي كِشنَمَه‌لَرُڭِي جُملَه فَاحِشَه‌لِكلَرُڭِي بَايِرلَردَه وَ صَحرَالَردَه
رُسوَايلِقلَرُڭِي دَخِي كُوردُم وَاي سَڭَا اُورشَليم هِيچ تَميزلَنمَزِيسِن نِيجَه‌يَه‌دَك ۞

اُونْ دُردُنجِي بَابْ

١ رَبُّكْ يَرمِيَايَه قُورَاقلِق حَقِّندَه اُولَان سُوزِي ٢ يَهُودَا يَاس چَكَر وَ قَپُولَرِي زَبُونلَنُور يَردَه غَمنَاك يَاتُورلَر
اُورشَليمُكْ فَريَادِي دَخِي كُوكَه‌دَكْ چِقدِي ٣ وَ بُيُوكلَرِي كُوچُكلَرِينِي صُويَه كُوندَرِديلَر قُيُولَرَه وَارِديلَر صُويِي
بُولَامَادِيلَر قَابلَرِي اِيلَه بُوش دُونُوب اُوتَانْدِيلَر خَجَالَتدَه قَالمِشلَر وَ بَاشلَرِينِي اُورتمِشلَر ٤ طُپرَاق اُوَاقلَندُوغِيچُون

زيرا يرده يغمور اولمزدى اكنجيلر اوتانوب باشنى اورتديلر ٥ بلى اوت اولمدوغندن كيك طوغردوغنى
محراده براقدى ٦ واوتسزلقدن يبان اشكلرى يوقشلرده طوروب اژدرهالر كبى يلى چكديلر وكوزلرى
قماشدى ٧ يا رب كناهلرمز اوزرمزه شهادت ايدرلرسه سن سنك اسمك ايچون عمل ايله زيرا عصيانلرمز
چوغلديلر سكا كناه ايشلدك ٨ اى اسرائيلك اميدكاهى ومصيبت وقتنده انك قورتاريجيسى نيچون
ولايتده غريب كبى وكيجه‌لمكه نزول ايدن يولجى كبى اولورسن ٩ نيچون سركردان كبى وقورتارمغه
قادر اولميان جبار كبى اولورسن يا رب اورتامزده سن وسنك اسمكله آكلورز بزى ترك ايلمه ١٠ ورب
بو قومه بويله ديدى بورايه اورايه كزمكدن حظ ايتديلر آياقلرينى آليقومديلر انك ايچون رب انلرى
قبول ايتمدى شمدى كناهلرينى خاطره كتوروب قباحتلرينك حقندن كلسه كرك ١١ ورب بكا ديديكه
بو قوم ايچون خير دعا ايتمه ١٢ اورج طوتدقلرنده انلرك چاغرشنى دكلمم وياغمش قربانى وهديه‌يى
عرض ايتدكلرنده انلرى قبول ايتمم زيرا انلرى قليج وقحطلق وطاعون ايله افنا ايده‌يم ١٣ بن ايسه
ديدم كه آه آه رب الله اشته انبيا بونلره ديرلر كه قليجى كورەمزسز وسزه قحطلق اولميا بلكه سزه بو يرده
بر ثابت سلام ويره‌يم ١٤ ورب بكا ديديكه اول انبيا بنم اسمم ايله يلان نبوت ايدرلر بن انلرى نه
كوندردم نه انلره امر ايتدم نه انلره سويلدم يلان وحيسنى وفالنى وبى‌معنى‌لغى وقلبنده‌كى مكرى
سزه انبا ايدرلر ١٥ انك ايچون رب اول كوندرمدوكم وبنم اسمم ايله نبوت ايدن وبو يرده قليج
وقحطلق اولماز دين انبيا حقنده بويله ديركه اول نبيلر قليج ايله وقحطلق ايله تمام اولالر ١٦ واول
قوم كه انلره پيغمبرلك ايدرلر قليج وقحطلق سببندن اورشليمك سوقاقلرينه براغلمش اولالر انلرى
عورتلرينى اوغللرينى وقزلرينى كومر كمسه بولنميه اوزرلرينه بلالرينى دوكه‌يم ١٧ ايمدى بونلره بو سوزى
دى كه كوزلرم كيجه وكوندز طورمييوب كوز ياشلرينى دوكسونلر زيرا بنم قوممك قز اوغلان قزى بيوك
انكسار ايله پك دردلو ياره ايله قرلدى ١٨ محرايه چقسم اشته قليجله اولدرلمشلر شهره كيرسم اشته
قحطلقدن خسته‌لر هم پيغمبر هم امام بر يبر طولاشوب واراجقلرينى بلمزلر ١٩ آرتق قان يهودايى براقدكمى
صهيوندن جانك اكراه ايتديمى نيچون بزى اوردك وبزه شفا يوق سلامه انتظار ايتدك وخير يوق
كرمان وقتنه واشته اضطراب ٢٠ يا رب بزلر امرزلغمزى وآبالرمزك فجورينى بلدك زيرا كه سكا كناه ايتدك
٢١ اسمكك خاطرى ايچون بزى طرد ايتمه وعزتكك تختنى بقه بزمله اولان عهدكى آكوب بوزمه
٢٢ مللتلرك باطلللقلرى آراسنده هيچ وارمى در كه يغمور يغدره وكوكلر يغمورى ويره بلورلرمى رب الهمز
سن دكلمى سن ايمدى چونكه بونلرى هپ سن ايتدك سكا اميدوار ايز ۞

اون بشنجى باب

١ او زمان رب بكا ديديكه اكرچه موسى وشموايل ديخى اوكمده طورسه‌ده بو قومه ميلم يوقدر شونلرى

حضورمدن قوو چقسونلر ٢ و اولا که نره‌یه چقالم دیدکلری زمان انلره دی که رب بویله دیدی اولم
ایچون اولان اولمه قلیج ایچون اولان قلیجه قحطلق ایچون اولان قحطلغه طوتساقلق ایچون اولان طوتساقلغه
٣ و انلره دورت جنسی حواله ایده‌یم رب دیدی قلیجی اولدرمك ایچون کوپکلری پرتمق ایچون هواده‌کی
قوشلری و یرده‌کی حیوانلری یمك و بوزمق ایچون ٤ و انلری جمله یر مملکتلرینك جفالرینه ویره‌یم یهودا
ملکی حزقیا اوغلی منسا ایچون انك اورشلیمده جمله ایتدوکی ایچون ٥ زیرا ای اورشلیم کیم سنی اسرکر
و کیم سکا آجر و سنك سلامتکی صورمغه کیم کیدر ٦ سن بنی براقدك رب دیدی آرده‌که کتدك انك
ایچون سنی بوزمغه الیمی صالایم که پشیمان اولمقدن اوصاندم ٧ ولایتك قپولرنده انلری قلبور ایله
صاوردم یوخسل ایدوب قومیی هلاك ایتدم یوللرندن دونمدوکی ایچون ٨ انك دوللرینی دریا قومندن زیاده
چوغلتدم بن انلره اویله وقتنده یکیتلر جماعتی اوزرینه باصیجیی کتوره‌یم آکسزدن دشمنی و وحشتی
شهر اوزرینه دوشره‌یم ٩ یدی طوغران زبون اولوب جانی بایلدی انك کنشی دخی کوندز ایکن باتدی
حجاب ایدوب اوتاندی و قالانلرینی دشمنلرینك اوکنده قلیجه ویره‌یم رب دیدی ١٠ وای بکا یا آنام که
بنی جمله یره اهل نزاع و اهل جدل طوغردك نه انلره بر شی اودنج ویردم نه انلر بکا بر شی اودنج
ویردیلر و جمله‌سی بکا سوکرلر ١١ رب دیدیکه البته عاقبتك خیر اولا بلا زماننده و مصیبت وقتنده
سنك ایچون دشمن ایله اوغراشایم ١٢ هیچ دمیر شمالده‌کی دمیری و توچی کسه بیلورمیسی ١٣ مالکی
و خزینه‌لرکی جمله سرحدلرکده یغمایه بهاسز ویره‌یم جمله کناهلرکدن اوتری ١٤ و سنی دشمنلرك
ایله بیلمدوکك یره کوچره‌یم زیرا اوزرکزه یاناجق خشممده بر آتش طوتشدی ١٥ یا رب سن بیلورسن
بنی آکوب یوقله بکا غرض ایدنلردن انتقام ایله سنك صبرکك سببندن بنی قورامه سنك ایچون
چکدوکم حقارتی بیل ١٦ کلامکی بولدوغم کبی تناول ایلدم و سنك کلامك بکا سرور و جانمه فرح
اولدی وقتاکه سنك آدکله آکلیرم یا رب العساکر الله ١٧ مستهزیلرك مجلسنده اوترمدم و شادمان
اولمادم سنك امرك سببندن یالکز اوتردم زیرا بنی رنجیده‌لك ایله طولدردك ١٨ نچون آغریم نهایتسز
ابدی اولور و یارم مأیوس که اوکلمق استمز بکا یلان نسنه و بر قرار اولمیان صو کبی اولورمیسن
١٩ بونك ایچون رب بویله دیدی اکر سن دونرسك سنی دوندره‌یم و اوکمده طوره‌سن و اکر قیمتلویی
آلچاقدن چقاررسك آغزمه کوره اولورسن انلر سکا دونمك کرك اما سن انلره دونمه ٢٠ و سنی بو قومه
ضرب باقر حصاری یرینه ویره‌یم سنکله دوکشرلر اما سکا غالب اولمیالر زیرا سنی صقلیوب قورتارمق
ایچون سنکله‌ایم رب دیدی ٢١ و سنی یرامزلرك الندن قورتارایم و زوربازك الندن آزاد ایده‌یم ۞

اون آلتنجی باب

١ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٢ کندوك ایچون عورت آلمه اوغلانلرك و قزلرك بو یرده اولماسون

٣ زیرا بو مکانده طوغان اوغللرك وقیزلرك وانلری طوغران آنالرك وانلری بو ولایتده تولید ایدن
بابالرك حقنده رب بویله دیدی ٤ خسته‌لكلرك اولملرندن اوله‌لر آغلنمیوب دفن اولنمیوب یر یوزنده
کوبره کبی اوله‌لر قلیجله و قحطلقله تمام اوله‌لر انلرك لشلری هواده‌كی قوشلره و یرده‌كی حیوانلره غدا اوله
٥ زیرا رب بویله دیدی ماتم اوینه كیرمه نه مرثیه‌یه وار نه انلر ایله آجیسنی چك زیرا بو قومدن
سلامتمی عنایتی و رحمتی قالدردم ٦ بو یرده بیوك و كوچك اوله‌لر كوممیوب آغلنمیه‌لر و كیمسه انلر ایچون
كرتیكلر ایتمیوب یولنمیه ٧ و ماتمده اولو تعزیه‌سی ایچون زاد اولشدرمیه‌لر و بر كیمسه‌نك باباسیچون
وآناسیچون تعزیه كاسه‌سی ایچورلمیه ٨ ضیافت اوینه دخی وارمه كه انلر ایله ییوب ایچمك ایچون
اوتوراسن ٩ زیرا اسرائیل اللهی رب العساكر بویله دیدیكه اشته بن بو یردن كوزلركزك اوكنده
وكونلركزده سرور آوازینی و فرح آوازینی دخی كویكو آوازینی و كلین آوازینی دكدره‌یم ١٠ و اولا كه سن
بو قومه جمیع بو سوزلری سویلدوككده انلر سكا دیسه‌لر كه رب بزم اوزرمزه بو عظیم دردی نیچون
سویلدی و نه‌در قباحتمز و رب اللهمزه ایتدوكمز كناه نه ١١ سن انلره دی كه بابالركز بنی ترك ایتدكلریچون
رب دیدی و غیری الاهلره اویوب و انلره عبادت ایدوب سجده ایلدكلریچون و بنی براغوب شریعتمی
حفظ ایتمدكلریچون ١٢ و سز بابالركزدن دخی بدتر ایتدوككز ایچون زیرا اشته سزك هر بركز یرامز
كوكلنك یكلكنك آردیجه كیدوب بنی دكلمزسكز ١٣ انك ایچون سزی بو یردن چقاروب سز و بابالركز
بلمدكلری یره قووایم اوراده كیجه كوندز غیری الاهلره عبادت ایتمك كركسز زیرا بن سزه انده
مرحمت ایتمم ١٤ بونك ایچون رب دیدیكه اشته كونلر كلیور كه آرتق دینلمیه كه بنی اسرائیلی مصر دیارندن
چقاران رب حیدر ١٥ بلكه دینله كه بنی اسرائیلی شمال یرندن و جمله اورایه سوردوكی ولایتلردن چقاران
رب حیدر زیرا آتالرینه ویردوكم كندو ولایتنه انلری كرو كتوره‌جكم ١٦ رب دیدیكه اشته نیچه بالقجیلر
كوندرسم كرك كه انلری آولیالر صكره نیچه آوجیلر كوندره‌یم كه انلری هر طاغده هر بایرده قیالرك
دلكلرنده بله آولیالر ١٧ زیرا كوزلرم انلرك جمله یوللری اوزرنده‌در حضورمدن كزلو دكللر و فسادلری
كوزلرمك اوكنده صقلو دكللر ١٨ و اولا انلرك فسق و فجورینك ایكی قاتنی اورایم ولایتمی مردار ایدوب
میراثمی مكروهاتلرینك لشلری ایله و رجسلریله طولدردقلریچون ١٩ یا رب بنم قوتم و قلعه‌م و مصیبت
كوننده ملجام یر كنارندن ملتلر سكا كلوب دیه‌لر كه تحقیق بابالرمز یلانی باطللغی و فایده‌سز نسنه‌لری
میراث ایتدیلر ٢٠ انسان كندویه الاهلر ایده بلورمی البته انلر الاهلر دكل ٢١ انك ایچون اشته بو كره
بن انلره بلدروب الیمی و قوتمی كوستره‌یم و بله‌لر كه اسمم رب‌در ۞

اون یدنجی باب

١ یهودانك* كناهی دمر قلمی ایله و الماس اوجیله یازلمشدر یوركلرینك تخته‌سی اوزرنده مذبحلركزك

كوشەلرندە قازلمشدر ٢ كە انلرك اوغللری مذبحلرینی و يوجە بايرلردە يشيل آغاجلر ياننـدە اولان
قورولرینی آكارلر ٣ ای صحرادەكی طاغم مالڭی و جملە خزینەلرڭی يغمايە ويرەيم جملە سرحدلرڭدە
يوكسك يرلرڭدە ايتدوكڭ كناهلر ايچون ٤ و ويردوكم ميراثدن سن و سنڭكيلر آليقونيلوب سنی
بلمدوكڭ يردە دشمنلرڭە خدمت ايتدرەيم زيرا حدتمدە بر آتش ياقدڭز كە تا ابدا يانە ٥ رب
بويلە ديركە ملعون اولسون اول كشی كە انسانە طايانوب بشری بازوسی يرندە طوتار و قلبی ربدن
كرو چكنور ٦ بريەدە الغون آغاج كبی اولوب ايولكڭ كلدوكنی كورميە بريەدە قوراق تورلو و ويران
يردە ساكن اولا ٧ مبارك اول كشی كە ربە طايانور و رب انڭ طاياغيدر ٨ زيرا صولر ياننـدە دكلمش
و سيلڭ كنارندە كوكلرینی صالمش آغاج كبی اولوب اسيلكڭ كلدوكنی كورميە و انڭ يبراغی يشيل اولا
يغمورسز ييلدە مهتم اولميوب يمش ويرمكدن خالی اوليە ٩ قلب جملەدن مكار و زيادەسيلە خبيثدر انی
كيم بلە بلور ١٠ بن رب قلبڭ مفتشی و بوكرەكلرڭ مجربی ايم هر كسە يولنە كورە و عمللرينڭ محصولنە
كورە ادا ايتمك ايچون ١١ حرام مال قزانان يمورطلمدوغی يمورطەلری حضن ايدن ككلك كبيدر عرينڭ
اورتاسندە انی براغوب صوڭندە ديوانە بولنە ١٢ بزم مقدسمزڭ مقامی ازلدن اولان اعلا عزت كرسيسيدر
١٣ ای اسرائيل اميدی رب جملە سنی ترك ايدنلر اوتانالر و بندن دونەنلر يردە يازلالر آب حيات بكاری اولان
ربی براقدقلری ايچون ١٤ اوكلت بنی يا رب و اوكلەيم قورتار بنی و قورتلەيم زيرا بنم فخرم سن سن ١٥ اشتە
بونلر بكا ديرلر كە ربڭ سوزی قندەدر چقسون شمدی ١٦ بن سنڭ آردڭجە چوبان اولمايم ديو اقدام
ايتمدم و مشقت كوننە اشتياق چكمدم سن بلورسن هر نە كە دوداقلرمدن چقدی ايسە سنڭ اوڭكدە
ايدی ١٧ بكا قورقو ايچون اولما مصيبت كوننـدە پناهم سن ١٨ بكا غرض ايدنلر اوتانسونلر امّا بن اوتانميام
انلر قورقسونلر امّا بن قورقمايام انلرڭ اوزرينە بلا كوننی كتور و قريلش ايلە قات اندر قات انلری قر ١٩ رب بكا
بويلە ديدی وار قومڭ اوغللرينڭ قپوسندە طوركە اندن يهودا ملكلری كيروب چقرلر و جملە اورشليمڭ
قپولرندە دخی ٢٠ و انلرە دی كە ای بو قپولردن كيرن يهودا ملكلری و جملە يهودا و جملە اورشليمڭ
اهاليسی ربڭ كلامنی دڭليكز ٢١ رب بويلە ديديكە صقنڭ سبت كوننـدە يوك طاشماك و اورشليم قپولرندن
كتورمك ٢٢ و سبت كوننـدە اولرڭزدن يوك چقارمك و بر ايش ايشلمك بلكە باباڭرە امر ايتدوكم
اوزرە سبت كوننی تقديس ايليك ٢٣ انلر ايسە نە دڭلەديلر نە قولاق اورديلر بلكە دڭلەممك و تأديبی آلمامق
ايچون اكسە يكشدرديلـر ٢٤ و رب ديدی اكر بر خوشجە بنی دڭلەيوب سبت كوننـدە بو شهرڭ
قپولرندن يوك كتورمزسڭز و سبت كوننی تقديس ايدوب انـدە بر ايش ايشلمزسڭز اولا كە ٢٥ بو شهرڭ
قپولرندن داودڭ تختنـدە اوتران و قوچيلرە و آتلرە بنن ملكلر و بكلر كيرەلر انلر و انلرڭ بكلری يهودا
ارلری و اورشليمڭ ساكنلری دخی و بو شهر تا ابدا معمور اولا ٢٦ و يهودا شهرلرندن و اورشليم اطرافندن
و بنيامين ولايتندن و واديدن و طاغستاندن و جنوبدن كلوب صعيدەلر قربانلر و پيشكشلر و كوندلـك

كتوروب ربّك بيتنه شكر قربانلرى كتورەلر ٢٧ واكر سوزمى طوتمزسكزكه سبت كوننى تقديس ايدوب
يوك كتورمەيوب اورشليم قپولرندن اول سبت كوننده كچورميەسز او زمان انك قپولرنده بر آتش ياقەيم
كه جمله اورشليمك سرايلرينى ياقه وسويندرلميه ۞

اون سكزنجى باب

١ وربدن يرمياية شوز اولوب ديديكه ٢ قالق چولمكجينك اوينه وار انده سكا سوزلرمى دكلدەيم
٣ ايمدى اول چولمكجينك اوينه واردم اشته دولاب اوستنده ايشنى ايشلر ايدى ٤ وبالچقدن ياپلش
بر قاب چولمكجينك النده بوزلدى وتكرار بر غيرى قاب ياپدى چولمكجينك كوزلرنده ياپمغه ايسو
كوروندوكى اوزره ٥ وربك سوزى بكا اولوب ديديكه ٦ اى بيت اسرائيل بو چولمكجى كبى بن سزه
ايتمكه بلمزمى‌ايم ربّ ديدى اشته اى بيت اسرائيل چولمكجينك النده اولان بالچق نيجه ايسه سز
دخى بنم المده بويله سكز ٧ برآن اچنده بر ملّت اوزرينه وبر مملكت اوزرينه سويلسم كه انى
قوپارايم بوزايم وهلاك ايدەيم ٨ واكر اول بن اوزرينه سويلدوكم قوم كوتولكندن دونرسه انلره
ايدەيم ديو فكر ايتدوكم مكلكدن پشيمان اولورم ٩ وبرآن اچنده بر ملّت اوزرينه يا بر مملكت
اوزرينه سويلسم كه انى ياپايم ودكه‌يم ١٠ اكر كوزلرمده كوتولك ايدوب آوازمى دكلمزسه اول انلره
ايدەيم ديو سويلدوكم ايولكدن پشيمان اولورم ١١ ايمدى حالا شمدى يهودا ارلرينه واورشليمك ساكنلرينه
سويليوب دى كه ربّ بويله ديدى اشته بن اوزركزه بر كملك دوزرم واوزركزه فكرلر ايدرم حالا هر
بريكز كندو براموز يوللرندن دونك ويوللركزى وعمللركزى ايو ايدك ١٢ انلر ديرلر كه بو محالدر
افكارمز آردنجه واروب هر بريمز كندو فنا يوركنك فكر ايتدوكنى ايدجكيز ١٣ انك ايچون ربّ بويله
ديدى ملتلردن صورك بونلرك كبى نسنەلرى كم اشتمش اسرائيل قزى قتى مردار ايش ايشلدى ١٤ لبنان
قارى ايچون تارلاده‌كى طاشى ترك ايدرمى غريب صووق وآقان صولر براغلورمى هيچ ١٥ امّا بنم قومم
بنى اونتمشدر باطلّلره بخور ياقرلر وانلرى قديم يوللردن صاپدرمغله راهلرنده سورچدبلركه سايسر
يوللرده وايشلنك اولميان سبيللرده كزەلر ١٦ ولايتنى خرابلغه ودايم صقلغه قومق ايچون هر كيمكه يانندن
كچرسه تعجّب ايدوب باشنى صالا ١٧ انلرى دشمنك اوكنده كون طوغوسى يلى كبى پريشان ايدەيم
انلرك هلاك كوننده انلره يوزمى دكل آردى كوسترەيم ١٨ وديديلر كه كلك يرميا اوزرينه بر فكر تفكّر
ايدەلم زيرا شريعت امامدن ومشوره حكيمدن وسوز پيغمبردن ضايع اولمز كلك انى دل چالالم وهيچ
سوزلرينى دكلميەلم ١٩ دكله بنى يا ربّ وبنمله چكشنلرك آوازينى اشت ٢٠ ايولك ايچون كملك اداء
اولنورمى زيرا جانمه خندق قازديلر انلرك حقّنده خير سويلمك ايچون وانلردن غضبكى دوندرمك ايچون
حضوركده طوردوغمى آك ٢١ انك ايچون اوغللرينى قحطلغه وير وانلرك قانينى قلجك قوتيله آقت عورتلرى

اولادسز وطوللر اولسون ارلری اولم ایله اولدرلمش یکیتلری جنکده قلج ایله اورلمش اولسونلر ٢٢ اوزرلرینه
آکسزدن عسکری کتوردوکک زمان اولرندن فریاد ایشدلسون بنی طوتمغه خندق قازوب آیاقلرمه یاپندلر
کزلدکلریچون ٢٣ اما سن یا رب انلرک بنی اولدرمک ایچون اوزرمه اولان مشاورهلرینی بلورسن
یرامزلقلرینی باغشلمه و اوکنکده کناهلرینی محو ایتمه حضورکده ییقلسونلر غضبکک وقتنده انلر
ایله ایش کور ۞

اون طقوزنجی باب

١ رب بویله دیدی قومک شیخلریله و امامرک شیخلریله وار چولمکجیدن بر طپراق بردایی آل
٢ و شرق قپوسی مدخلنده اولان هنوم اوغلنک درهسنه چق و اوراده سکا دیهجکم سوزلری ندا ایله
٣ و دی که ای یهودا ملکلری و اورشلیمک اهالیسی ربک کلامنی دکلیک اسرائیل اللهی رب العساکر
بویله دیدیکه اشته بو یر اوزرینه بر بلا کتورهیم که هر ایشدنک قولاقلری اوته ٤ بنی براقدقلریچون
و بو یری غریب ایتدکلریچون ایچنده کندولر و بابالری و یهودا ملکلری بیلمدکلری غیری الاهلره بخورلر
یاقدقلریچون و بو یری صوچسز قان ایله طولدردقلریچون ٥ و اولادلرینی بعاله صعیدهلر یرینه آتشه
یاقمق ایچون اصمرلهدوغم و سویلهدوکم بلکه خاطرمه کلمدوکی بوجه یرلری یاپدقلریچون ٦ بونک
ایچون اشته کونلر کلیور رب دیدی که بو یره آرتق توفت و هنوم اوغلنک درهسی دینلمیه بلکه قتل
درهسی دینله ٧ و بو یرده یهودا و اورشلیمک مشورتنی بوشه چقرایم و انلری دشمنلری اوکنده قلجدن
و جانلرینی آرایانلرک الیله دوشرهیم و انلرک لشلرینی هوادهکی قوشلره و یردهکی حیوانلره غدا ایچون
ویرهیم ٨ و بو شهری خرابلغه و صقلغه قویایم اوراده هر کیم کچرسه جمله ضربلری ایچون تعجب ایدوب
صقلق چالا ٩ و انلره اوغللرینک اتنی و قزلرینک اتنی یدرهیم و محاصره اثناسنده و طارلقده دشمنلر
و جانلرینی آرایانلر انلره مضایقه ایتدکده هر کس یولداشنک اتنی ییه ١٠ اندن صکره اول بردایی
سنکله کیدن کشیلرک کوزلری اوکنده قر ١١ و انلره دی که رب العساکر بویله دیمشدر که آرتق
اصلاحه قابل اولمیان قابی چولمکجی قردوغی کبی بن بو قومی و بو شهری دخی بویله قرایم توفتده کومهلر
چونکه کومکه غیری یر قالمیه ١٢ رب دیر که بو یره و بو یرک ساکنلرینه بویله ایدهیم و بو شهری
توفت کبی قلایم ١٣ و اورشلیمک اولری و یهودا ملکلرینک سرایلری توفت یری کبی ناپاک اوللر و دخی
جمله اولر که طاملرنده جمیع کوک عسکرینه بخورلری یاقوب غیری الاهلره دوکشلر دوکدیلر ١٤ اندن
صکره یرمیا توفتدن ربک پیغمبرلک ایتمک ایچون کوندردوکی یردن کلدی و بیت الربک حولیسنده طوروب
جمله خلقه دیدیکه ١٥ اسرائیل اللهی رب العساکر بویله دیدیکه اشته بو شهر اوزرینه و انک جمله
شهرلری اوزرینه سویلدوکم جمله بلایی کتورهیم سوزلری دکلممک ایچون بوینلرینی پکشدردکلریچون ۞

يکرمنجی باب

١ وایمار اوغلی فشحور نام امام که ربک بیتنده باش ناظر ایدی یرمیانک انبا ایتدوکی سوزلرینی
ایشتدی ٢ وفشحور یرمیا پیغمبری دوکوب اَنی ربک بیتنده بنیامین اوست قپوسی اوزرنده اولان زندانه
براقدی ٣ وصباح اولدقده فشحور یرمیایی زنداندن چقاردی ویرمیا اکا دیدیکه رب سنک آدیکی فشحور
دیو چاغرمدی ماغور مسابیب چاغرمشدر ٤ زیرا رب بویله دیدیکه اشته بن سنی هم کندوکه هم
دوستلرکه قورقو ایچون ویره‌جکم که کوزلرک کوررکن دشمنلرینک قلجندن دوشه‌لر وجمله یهودایی
بابل ملکنک النه ویره‌یم که انلری بابلده اسیر ایده یا قلج ایله اوره ٥ ودخی بو شهرک جمله مالّرینی
وجمله امکنک محصولنی وجمله قیمتلو شیلرینی ویهودا ملکلرینک جمیع خزینه‌لرینی دشمنلرینک النه
ویره‌یم که انلری یغما ایدوب آلالر وبابله کوتره‌لر ٦ وسن ای فشحور وجمله اهل بیتک اسیرلکه کیده‌سن
وسن بابله کیره‌سن وانده اوله‌سن هم سن هم جمله دوستلرک که انلره یلان انبا ایتدک اوراده کومله‌سن
٧ یا رب بنی آلدتدک وبن آلدندم بندن قوتلورک ایدک وبکا غالب اولدک هر کون مسخره اولدم
جمله‌سی بکا کولرلر ٨ که هر نه زمانده سویلرسم فریاد ایدرم ظلم وغدر دیو چاغررم ربک کلامی بکا
هر کون عیبه واستهزایه اولدوغیچون ٩ ایمدی دیدمکه انی آکمیام آرتق انک نامیله سویلمیه‌یم
اما یورکمده یانار آتش کبی اولوب کمکلرمده قپاندی تحمّل ایتمکدن عاجز قالدم قادر دکلم ١٠ زیرا
بیچه‌لردن رسوای لاقردیی ایشتدم هر جانبدن وحشت وار دیرلر که اکا اسناد ایدک بز دخی اسناد
ایده‌وز جمله بنمله صلح اوزره اولان کیشیلر آقساقلغمی کوزدرلر بلکه آلدنه وبز غالب اولوب اندن
انتقام آلاوز ١١ اما رب جبّار کبی بنمله در انک ایچون بکا غرضلو اولانلر دوشه‌لر غالب اولمیوب پک چابده
قالالر فهم اولمادیلر انلرک ابدی عیبی محو اولنمیه ابدا ١٢ ای صالحی تجربه ایدن وبوکرکلری ویورکی کورن
رب العساکر انتقامکی انلردن کوره‌یم چونکه دعوامی سکا اظهار ایلدم ١٣ ربه ارلایکز ربه حمد ایلیکز
زیرا فقیرک جاننی یرامزلرک الندن قورتاردی ١٤ طوغدوغم کون ملعون اولسون آنام بنی طوغردوغی کون
مبارک اولماسون ١٥ ارکک اوغلک اولدی دیو بابامه مژده‌لیین وبر خوش سوندرن کیشی ملعون اولسون
١٦ اول کیشی ربدن بشیمانلقسزین ییقدوغی شهرلر کبی اولسون صباحدن فریاد واویله زماننده شماته‌یی
ایشده ١٧ بنی آنا رحمنده اولدرمدوکیچون که آنام بکا مزار اولوب انک رحمی دایما کبه اولمش اولیدی
١٨ نه دیو آنا رحمندن چقدم درد ومشقت کورمک وکونلرم عیب ایله تمام اولمق ایچونمی ۞

یکرمی برنجی باب

١ ربدن یرمیایه اولان سوز صدقیا ملک اکا ملخیا اوغلی فشحوری ومعسیا اوغلی امام صفنیایی

كوندردوكى زمان تا كه ديه‌لر ٢ بزم ايچون ربدن سؤآل ايله زيرا بختنصر نام بابل ملكى اوزرمزه
قلج چكر بلكه رب جمله انك معجزاتلرينه بقاء بزم ايله عمل ايليوب بزدن آنى دوندره ٣ ويرميا انلره ديديكه
صدقيايه بويله ديكز كه ٤ اسرائيل اللهى رب بويله ديمشدر كه اشته بن اللكزده اولان جنك آلاتنى
كه انلر ايله سزى حصاردن طشره‌ده احاطه ايدن بابل ملكيله وكلدانيلر ايله دوكشرسكز دوندروب
انلرى بو شهرك ايچروسنده جمع ايده‌يم ٥ وسزكله صالنمش ال ايله وقوتلو بازو ايله غضب وحدت
ايله وعظيم خشمله جنك ايده‌يم ٦ وبو شهرك اهاليسنى اورايم آدملر وحيوانلر عظيم طاعوندن
اوله‌لر ٧ ورب ديديكه اندن صكره يهودا ملكى صدقياى وانك قوللرينى وخلقى وبو شهرده طاعوندن
قلجدن وقحطلقدن باقى قالانلرى بابل ملكى بختنصرك النه ودشمنلرينك النه وجانلرينى آرايانلرك
النه ويره‌يم وانلرى قلجك كسكينلكيله اوروب انلره نه باغشليه نه عفو ايليه نه مرحمت ايده ٨ وبو قومه
دى كه رب بويله ديدى اشته بن ديرلك يولنى واولم يولنى اوككزه قورم ٩ بو شهرده ساكن اولانلر
قلجدن قحطلقدن وطاعوندن اوله‌لر اما انلر كه چقوب سزى محاصره ايدن كلدانيلره قاچانلر ياشايه
وجانى انلره غنيمت يرينه اولا ١٠ زيرا بن يوزمى بو شهره قرشو كملك ايچون قودم ايولك ايچون دكل
رب ديدى بابل ملكنك النه تسليم اولنه واول انى آتشه ياقه ١١ ويهودا ملكنك اوينه دى كه ربك
سوزينى دكليك ١٢ اى بيت داود رب بويله ديدى صباحدن حكمى حكم ايليوب مظلومى ظالمك الندن
قورتارك تا كه بد عمللركز ايچون غضبم آتش كبى چقوب سزى ياقميه وسويندريجى بولنميه ١٣ اى
دره‌ده اولان شهر واوانك قياسى اشته بن اوزركه قلقرم رب دير و سز ديرسكز كه اوزرمزه كيم انه بلور
ومسكنلرمزه كيم كيره بلور ١٤ اما رب دير كه عمللركزك نتيجه‌سنه كوره سزه جزاى ويره‌يم انك اورماننده
بر آتش طوتشدرايم كه جمله اطرافنى ياقسه ۞

يكرمى ايكنجى باب

١ رب بويله ديدى يهودا ملكنك اوينه اين وانده بو سوزى سويليوب دى كه ٢ اى داودك تختنده
اوتران يهودا ملكى ربك سوزينى دكله سن وسنك قوللرك وخلقك كه بو قپولردن كيررسز ٣ رب بويله
ديدى حكم وعدالت ايليك مظلومى ظالمك الندن قورتارك غريبه اوكسزه ودوله غدر ايدوب جبر
ايتمك بو يرده كناهسز قانى دوكمك ٤ زيرا اكر بو سوز ايله عمل ايده‌جك اولورسكز تختنده اوتران آل
داودك ملكلرى عربه‌يه وآتلره بنوب بو اوك قپولرندن كيره‌لر انلر وقوللرى وخلقى دخى ٥ اما اكر
بو سوزلرى دكلمزسكز كندوم ايله يمين ايدرم رب ديدى كه بو او خراب اولا ٦ زيرا يهودا ملكنك
اوى حقنده رب بويله ديمشدر سن بكا جلعاد ولبنان باشى كبى سن تحقيق سنى چوله واهسز شهرلره
دوندره‌يم ٧ واوزركه بوزيجيلرى هر برينى سلاحلريله حاضر ايده‌يم انلر سنك ارز آغاجلركك

أيولرينى كسوب آتشه براغه‌لر ٨ وبو شهرك يانندن نيجه ملتلر چچوب بر برينه ديه‌لركه بو عظيم شهره
رب نيچون بويله ايتدى ٩ وجواب ويره‌لركه اللهى ربك عهدينى براقدقلريچون وغيرى الاهلره
سجده وعبادت ايتدكلريچون ١٠ اولمش ايچون آغلمه‌ك واگا آجيمه‌ك كيدن ايچون آغليكز كه آرتيق
كرو كلمز ووطنينى كورمز ١١ زيرا بو يردن چقان ويوسيا باباسنك يرنده سلطنت سورن يوسيا اوغلى
شلوم نام يهودا ملكنك حقنده رب بويله ديديكه او آرتيق بورايه دونميه ١٢ بلكه اسير كوترلدوكى
يرده اوله وبو ولايتى آرتيق كورميه ١٣ واى اوينى حقسز واوده‌لرينى عدالتسز يايانه قوكشوسنى مدت
قوللانانه وانك عملنك اجرتنى ويرميانه ١٤ بول اوى وواسع اوده‌لرى ياپايم دينه انلره بيوك پنجره‌لرى
آچوب أرز آغاجيله اورتلو وسولكن ايله نقشلو ايدر ١٥ أرز آغاجلو بناده ساكن اولمغله ملك مى
اولورسن باباك ييوب ايچمديمى حكم وعدالت ايتدوكى زمان ميسور ايدى ١٦ فقيرك ومحتاجك حقنه
حكم ايتمكله اكا خير اولدى بنى بلمك بو دكلمى ايدى رب ديدى ١٧ اما سنك كوزلرك وبورككك
بر شيه دكل الا طمعه كناهسز قانى دوكمكه و ظلم وتعدى ايتمكه‌در ١٨ انك ايچون يوسيا اوغلى يوآقيم
نام يهودا ملكنك حقنه رب بويله ديديكه واى قرنداشم واى قرنداشم ديو اكا ياس ايتميه‌لر وواى سلطانم عزتى
نره‌ده در ديو ماتم زده اولميالر ١٩ اشك كومه‌سى ايله كومله سوركلنوب اورشليمك قپولرندن طشره براغله
٢٠ لبنانه چقوب فرياد ايله وباسانده آوازكى قالدر وراهكذارلردن چاغر زيرا جميع دوستلرك هلاك
اولدى ٢١ سن دولتده ايكن سكا سويلدم اما سن ديدك كه دكلمم كوچكدن برو عادتك بو در كه
آوازمى دكلمه‌دك ٢٢ جمله چوبانلركى يل كوتره سنى سونلر اسيرلكه واره‌لر او زمان جمله يرامزلقلرك
ايچون اوتانوب محجوب اولورسن ٢٣ اى لبنانده اوتران وأرز آغاجلرنده يووالنان طوغرانك آغريلرى كبى
آغريلر سنى طوتنجه نه قدر اكليجكسن ٢٤ بنم حياتم حقيچون رب ديدى اى يهودا ملكى يوآقيم
اوغلى ياكنيا صاغ اللده مهر ايسكده سنى اندن قوپارايم ٢٥ وسنى جانكى آرايانلرك النه وسن
حضورلرندن قورقدوغككك النه وبابل ملكى بختنصرك النه وكلدانيلرك النه ويره‌يم ٢٦ وسنى وسنى
طوغران آناكى ديار غربته طوغمدوغكز يره كتوره‌يم واوراده اوله‌سز ٢٧ واورايه كرو دونه‌وز ديو
جانلرى حسرت چكدوكى ولايته دونميه‌لر ٢٨ بو ياكنيا ديدكلرى آدم پاره‌لنمش وحقير بت مى در
يوخسه اعتبارسز قاب مى‌در نه عجب او هم انك نسلى مردود اولوب بلمدكلرى دياره براقلديلر ٢٩ اى ير
اى ير اى ير ربك سوزينى دكله ٣٠ رب بويله ديدى بو آدمى اولادسز يازك بر آدم كه عمرنده ايشى راست
كلميه زيرا بونك نسلندن بر كشينك ايشى آرتيق راست كلمسه كرك داودك تختنده اوترميه ويهوداده
سلطنت سورميه

يكرمى اوچنجى باب

١ واى بنم اوتلاغمك سوريسنى اهلاك و پريشان ايدن چوبانلره رب ديدى ٢ انك ايچون اسرائيلك
اللهى رب قومنى كودن چوبانلره بويله ديديكه سز بنم قيونلرمى پراكنده ايدوب سوردكز و انلرى
يوقلامدكز اشته بن عمللرڭزك يرامزلغى ايچون سزى يوقليايم رب ديدى ٣ و قيونلرمڭ بقيه‌سنى
هر اورايه سوردوكم ولايتدن جمع ايدوب آغللرينه دوندره‌يم و انلر قوزيليوب چوغالهلر ٤ و اوزرلرينه
چوبانلر نصب ايده‌يم كه انلرى كوده‌لر و آرتق قورقميوب پروا چكميه‌لر دخى اكسك اولميالر رب ديدى
٥ اشته كونلر كليور رب ديدى كه داوده بر عادل فليس قالديره‌يم ملك اولوب سلطنت ايده سعادتلو
اولوب يرده حكم و عدالت ايليه ٦ انك ايامنده يهودا قورتله و اسرائيل امينلك ايله ساكن اولا
و انك آدى بودر كه انكله چاغرله رب عدالتمز ٧ انك ايچون رب ديدى كونلر كليور كه آرتق بنى
اسرائيلى مصر ديارندن چقاران رب حى در ديميه‌يه ٨ بلكه دينله كه بيت اسرائيلك نسلنى چقاران و شمال
يرندن و جمله سوردوكم ولايتلردن كندو يرنده ساكن اولمق ايچون كتورن رب حى در ٩ پيغمبرلر
ايچون ايچمده يورگم پاره پاره اولدى هپ كمكلرم ديترشدى ربك اوجندن و قدسنك سوزلرى اوجندن
سرخوش كشى كبى و بكرى آدم كبى ايم ١٠ زيرا ولايت زناكارلر ايله طولمش لعنت ايچون ولايت ياس
ايدر بريه‌نك اوت يرلرى قورودى كملك آرديجه سكردرلر قوتلرى ناحق در ١١ زيرا هم پيغمبر هم امام كناه
ايشلرلر بيتمده بيله يرامزلقلرينى بولدم رب ديدى ١٢ انك ايچون يوللرى انلره قرانلقده كى سيرجاق
يرلر كبى اولا كه اكا سوق اولنوب دوشه‌لر زيرا اوزرلرينه بلا و يوقلامه‌لرينك يلنى كتوره‌يم رب ديدى
١٣ سامره پيغمبرلرنده نا معقول ايشلرى كورمش ايدم بعل نامنده پيغمبرلك ايدوب اسرائيل قومنى
اضلال ايدرلردى ١٤ اما اورشليمك پيغمبرلرنده مكروه عمللرى كوردم زنا ايدرلر يالانده كزرلر يرامزلرك
اللرينى بركيتديلر كه هيچ بريسى يرامزلغندن رجوع ايتمز جمله‌سى بكا سادوم كبى و عاموره اهاليسى
كبى اولديلر ١٥ انك ايچون رب العساكر بو پيغمبرلرك خصوصنده بويله ديديكه اشته بن انلره
افسنطين يدره‌يم و انلره مرارت صويى ايچوره‌يم زيرا اورشليمك پيغمبرلرندن جمله ولايته منافقلق چقدى
١٦ رب العساكر بويله ديديكه سزه پيغمبرلك ايدن پيغمبرلرك سوزلرينى دڭلمكز سزى آلداتدوب
ربك آغزندن اولميان كندو قلبنك رؤيالرينى سويلرلر ١٧ بنى تحقير ايدنلره ديرلر كه سزه سلامت
واردر رب ديدى و هر قلبى پكليكنده كيدنلره سزه بلا كلمز ديديلر ١٨ ربك مشورتنده كيم حاضر ايدى
و كوروب انك سوزينى كيم ايشتدى كلامنه قولاق اوروب كيم استماع ايلدى ١٩ اشته ربك قصرغه‌سى حدتله
چقر و حواله صغنق ظالملرك باشنه قوناجقدر ٢٠ تا قلبنك افكارينى اجرا و تمام ايدنجه ربك حدتى
دوندرلمز صوڭ ايامده بر خوش فهم ايدرسكز ٢١ اول پيغمبرلرى كوندرمدم كندولر يوردلر انلره

سويلدم كندولر پيغمبرلك ايتديلر ٢٢ اكر مشورتمده حاضر ايسه‌لر ايدى بنم سوزلرمى قومه
ايشتدررلردى و انلرى يرامز يوللردن و عمللرينك يرامزلغندن دوندررلردى ٢٣ بن يقيندن اللهمى‌ايم رب
ديدى اوزاقدن دخى الله دكلمى‌ايم ٢٤ بر كمسه كزلو يرده كزلنه بلورمى كه بن انى كورمم رب ديدى
كوكى و يرى طولدران بن دكلمى‌ايم رب ديدى ٢٥ بنم ناممله يالان پيغمبرلك ايدن پيغمبرلرك
سويلدكلرينى ايشتدم انلر بر دوش كوردم بر دوش كوردم ديه‌رك ٢٦ نيجه بر بو يالان پيغمبرلك ايدن
پيغمبرلرك و قلبنه‌كى حيله‌يى انبا ايدنلرك خاطرنده بومى اولور ٢٧ كه فكر ايدرلر كه بر برينه
حكايت ايتدكلرى دوشلرى ايله بنم قومه آدمى اونتدررلر انلرك بابالرى بعال ايچون آدمى اونتدقلرى كبى
٢٨ قنغى پيغمبر دوش كوردى ايسه دوشى سويلسون و قنغيسنده سوزم وار ايسه سوزمى طوغرو سويلسون
بغداى ايله صمانك نه مناسبتى وار رب ديدى ٢٩ بنم سوزم آتش كبى و طاشى ازن كلنك كبى دكلمى‌در
رب ديدى ٣٠ انك ايچون رب ديدى ايشته بن بو پيغمبرلر اوزرينه‌ايم كه هر برى كندو قوكشوسندن
سوزلرمى اوغرليور ٣١ و رب ديديكه ايشته بن اول پيغمبرلر اوزرينه‌ايم كه دللرى دونوب ديرلر كه رب ديدى
٣٢ و رب ديديكه ايشته بن يالان دوشلرى انبا ايدنلر اوزرينه‌ايم كه انلرى حكايت ايدوب يالانلريله
و كستاخلقلريله قومى اضلال ايدرلر بن ايسه انلرى كوندرمدم نه انلره امرلدم آصلا بو قومه فايده
ايتمزلر رب ديدى ٣٣ و بو قوم يا پيغمبر يا امام سكا صوروب ديسه‌لر كه ربدن نه آغر نبوت وار انلره
دى كه نه آغر نبوت اولسه كرك سزى ترك ايده‌يم رب ديدى ٣٤ و پيغمبر يا امام يا قوم كه ربك آغر
نبوتنى ديه‌جك اولورسه اول آدمك و انك اوينك حقندن كله‌يم ٣٥ هركس كندو قوكشوسنه و هركس
كندو قرنداشنه ديه‌سز كه رب نه جواب ويردى و رب نه نبوتى سويلدى ٣٦ و ربك آغر نبوتنى آرتق
آكماك زيرا هر كسك سوزى كندويه آغرلق اولور چونكه سز حى اللهك اللهمز رب العساكرك كلامنى
تعويج ايدرسكز ٣٧ پيغمبره بويله دى كه رب سكا نه جواب ويردى و رب نه سويلدى ٣٨ چونكه ربك آغر
نبوتى ديرسكز ايمدى رب ديركه بو ربك آغر نبوتى سوزى سويلدوككز ايچون اكرچه سزه بو ربك
آغر نبوتى سوزى ديمكز ديو كوندردم ايسه ٣٩ انك ايچون ايشته بن دائما سزى اونداديم و سزى هم
سزه و باباكزه ويردوكم شهرى يوزم اوكندن براغايم ٤٠ و اوزركزه ابدى عيب و بر دائم عارلانش
قويايم كه هيچ اونودلميه

يكرمى دردنجى باب

١ بختنصر نام بابل ملكى يوآقيم اوغلى يوآخانيا نام يهودا ملكنى و يهودا بكلرينى و دولگرلرى و دمرجيلرى
اورشليمدن اسير سوروب بابله كتوردكدن صكره ايشته رب بكا رؤياده ربك هيكلى اوكنده دزلمش
ايكى سبد انجير كوستردى ٢ بر سبدده يك ايو انجير الك محصولك انجيرى كبى وار ايدى و ايكنجى

سپیدده بك فنا انجیر كه فنالغندن یمهسی قابل دكل ایدی ٣ و ربّ بكا دیدیكه یا یرمیا نه كوروسن
بن دیدم كه انجیر انجیرك ایوسی پك ایو وفناسی پك فنا كه فنالغندن یمهسی قابل دكل ٤ و ربّك
سوزی بكا اولوب دیدیكه ٥ اسرائیل اللهی ربّ بویله دیدیكه بو انجیر نیجه ایو ایسه بو ولایتدن
كلدانیلرك ولایتنه خیر ایچون كوندردوكم یهودانك اسیرلرینی دخی بویله بلهیم ٦ زیرا اوزرلرینه خیر
ایچون كوزلری دكوب انلری بو دیاره دوندرهیم انلری یاپوب یقمیام وغرس ایدوب قوپارمیام ٧ بن ربّ
اولدوغنی بلسونلر دیو انلره یورك ویرهیم انلر دخی بكا قوم اولوب بن انلره الله اولایم زیرا بكا جان
ودلدن دونسهلر كرك ٨ و ربّ بویله دیدی فنالغندن یمكه قابل اولمیان فنا انجیرلر نیجه ایسه یهودا
ملكی صدقیایی وانك بكلرینی وبو ولایتده قالان اورشلیمك بقیهسنی ومصر دیارنده ساكن اولانلری
دخی بویله ویرهیم ٩ وانلری جمله یرك ممالكنه اضطراب وعذاب ایچون وجمله سوردوكم یرلره عیب
ومثل وسقلق ولعنت ایچون ویرهیم ١٠ واوزرلرینه قلیچ قحطلق وطاعون كوندرهیم تا كه انلره وباباریلرینه
ویردوكم ولایتدن تلف اولالر ۞

یكرمی بشنجی باب

١ یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملكنك دردنجی یلنده كه بختنصر نام بابل ملكنك اوّلكی یلی ایدی
جمیع یهودا قومنك خصوصنده یرمیایه اولان سوز بودر ٢ بونی جمله یهودا قومنه وجمیع اورشلیمك
ساكنلرینه یرمیا پیغمبر سویلیوب دیدیكه ٣ آمون اوغلی یوسیا نام یهودا ملكنك اون اوچنجی یلندن
بوكونه دك كه یكرمی اوچنجی یلدر ربّك كلامی بكا اولنمشدر بن دخی سزه دائما چیبك صباح قلقوب سویلدم
امّا سز دكلمدكز ٤ و ربّ سزه جمله قوللری پیغمبرلری كوندرمشدر دائما هر چیبك صباح كوندرهرك
امّا دكلمدكز نه ایشتمك ایچون قولاغكزی اوردكز ٥ انلر دیدیلر كه حالا هر بركز فنا یولكزدن
وبرامز ایشلركزدن رجوع ایلیك و ربّ سزه وباباركزه ویردوكی ولایتده ابد الآباد ساكن اولك
٦ وغیری الاهلرك آردنجه انلره عبادت وسجده ایتمك ایچون وارماكز وبنی اللركزك عمللرینه
اوپكلندرمك بن دخی سزه كلك ایتمیهجكم ٧ امّا بنی دكلمدكز ربّ دیدی تا كه بنی اللركزك عمللرینه
اوپكلندرهسز وبال سزك ٨ بو سببدن ربّ العساكر بویله دیدیكه بو سوزلری دكلمدوككز ایچون
٩ اشته شمالك جمله طایفهلرینی وبابل ملكی بختنصر قوللی آلوب كوندرهیم ربّ دیدی وانلری بو
ولایت وانلرك متمكنلری وجمله چپ چورهده اولان مللتلر اوزرینه كتورهیم انلری احترام ایدوب حیرته
وسقلغه ودائم خرابه دوندرهیم ١٠ وانلردن شادلق آوازینی وفرح آوازینی كویكو آوازینی وكلین آوازینی
ودكرمن صوتنی وقندیلك آیدنلغنی ضایع ایندرهیم ١١ وجمله بو دیار خراب وحیرت سببی اولوب بو
مللتلر بابل ملكنه یتمش یل قوللق ایلیهلر ١٢ اول یتمش یل تمام اولدقدن صكره بابل ملكنك وانك

خلقنك كناهلرى ايچون وكلدانيلر ولايتنك حقندن كله‌يم رب ديدى وانى دايم خرابه دوندره‌يم
١٣ واول ولايت اوزرينه جمله حقنده سويلدوكم سوزلرى ويرميا جمله قوملر اوزرينه انبا ايدوب بو
كتابده يازلدوغنى هپ كتوره‌يم ١٤ انلرى اول كندولرى نيجه ملتلر وبيوك مككلر استعباد ايده‌لر وبن
انلره عمللرينه كوره واللرينك ايشلرينه كوره ايده‌يم ١٥ زيرا اسرائيل اللهى رب بكا بويله ديديكه بو
خشم شرابنك كاسه‌سنى المدن آل وانى بن سنى كوندردوكم جمله ملتلره ايچور ١٦ وايچوب صالنالر
وآرالرينه كوندردوكم قليج يوزندن انلرك عقلى كيده ١٧ ايمدى ربك الندن كاسه‌يى آلوب رب بنى
كوندردوكى جمله ملتلره ايچوردم ١٨ اورشليمه ويهودا شهرلرينه وملكلرينه وبكلرينه انلرى قان
بوكونكى كبى خرابه وحيرته وسقلغه ولعنته دوندرمك ايچون ١٩ مصر ملكى فرعونه وقوللرينه بكلرينه
وجمله انك قومنه ٢٠ جمله اجناس مختلفه‌يه جمله عوص ولايتنك مكلرينه وجمله فلسطيلر ولايتنك
مكلرينه وآسقالونه وغزه‌يه وعقرونه وآسدود بقيه‌سنه ٢١ ادومه وموآبه وعمون اوغللرينه ٢٢ وجمله
صور مكلرينه وجميع صيدون مكلرينه ودريانك اوته‌سنده اولان آطه‌لرك مكلرينه ٢٣ ديدانه وتيمايه
وبوزه وجمله اك اوزاق سنورلرده اولانلره ٢٤ وجمله عربستانك مكلرينه وچولده ساكن اولان اجناس
مختلفه‌نك مكلرينه ٢٥ وجمله زمرى مكلرينه وجميع عيلام مكلرينه وهپ مديلرك مكلرينه ٢٦ وشمالك
جمله بر برينه يقين واوزاق اولان مكلرينه وروى زمينده اولان بر مكلرينك هپسنه وششاخ ملكى
انلردن صكره ايچه ٢٧ وانلره ديه‌سن كه رب العساكر اسرائيل اللهى بويله ديديكه ايچك وسرخوش
اولك استفراغ ايليك بن آرالكزه كونده‌ره‌جكم قليج اوجندن يقلوب قالقمك ٢٨ واولا كه الكدن كاسه‌يى
ايچمك ايچون آلمق استمزلرسه انلره دى كه رب العساكر بويله ديديكه البته ايچه‌سز ٢٩ زيرا
اشته بنم اسممدن آكلان شهره كلك ايتمكه باشلرم سز بر وجهله قورتلورميسكز يوق قورتلمزسكز
زيرا جميع ير ساكنلرى اوزرينه قليجى چاغرايم رب العساكر ديدى ٣٠ ايمدى سن انلره بو جمله
سوزلرى انبا ايله وانلره دى كه رب يوجه‌لكدن نعرات ايدر وقدسنك مكانندن آواز ويرر مكانى اوزرينه
بر باغرش باغرر وشراب باصيجيلرك آلقشى كبى جميع ير ساكنلرينه صدا ويرر ٣١ شماته تا يرك كنارلرينه
يتشه زيرا امتلر ايله ربك دعواسى وار جمله بشره حكم ايدر ظالملرى قليجه تسليم ايدر رب ديدى
٣٢ ودخى رب العساكر ديديكه اشته ملتدن ملته بلا كچر ويرك كنارلرندن بر بيوك قصرغه چقر
٣٣ واولا كه اول كونده يرك بر كنارندن اوبر كنارينه‌دك ربك ياسسز اولدردكلرى دوشرلميه‌لر وياسسز
اولوب كومليه‌لر ير يوزى اوزرنده كوبره كبى اوله‌لر ٣٤ اى چوبانلر عويل ايدوب فرياد ايليك واى
سورى باشيلر توزده يوارلانك زيرا بوغازلنمه‌جقلرك وپراكنده‌لكلرك كونلرى يتشدى قيمتلو قاب
كبى دوشجكسز ٣٥ وچوبانلرك قاچاجق وسورى باشيلرك قورتلاجق يولى زايل اولاجقدر ٣٦ چوبانلرك
فرياد آوازى وسورى باشيلرك عويلى وار رب اوتلاقلرينى بوزدوغيچون ٣٧ وربك حدتلو غضبنك سببندن

سَلَامَتلو اُوبالَر بِقِلُور ٣٨ آرسلانجق كِبى يَتَاغِنى بِراقدِى زيرا جَفَاكارُك اُوجِندَن وَ اَنُك جِدّتلو غَضَبِنُك
اُوجِندَن اَنلَرُك وِلَايَتِى خَـــرَاب اُولـــدِى ۞

يِكرِمى آلتِنْجِى بَابْ

١ يُوسِيَا اُوغلِى يُوآقِيم نَام يَهُودَا مَلِكِى سَلطَنَتِنُك اِبتِدَاسِندَه رَبّ طَرَفِندَن بُو كَلَام اُولُوب دِيدِيكه
٢ رَبّ بُويلَه دِيدِى رَبّ اَوِينُك حَولِيسِندَه طُور وَ جُملَه اَنلَره سُويلَمَكَه سَكَا اَمر اِيتدُوكُم سُوزلَرِى تَعَبُّدَه
اِيتمَك اِيچُون رَبُّك اَوِينَه كَلَن جَمِيع يَهُودَا شَهرلَرِينَه سُويلَه بِر سُوز اَكسِك اِيتمَه ٣ بَلكَه دِكلَيُوب هَر
بِرِى بَرَامَز يُولِندَن رُجُوع اِيدَه وَبَن بَد فِعللَرِيچُون اَنلَره فِكر اِيتدُوكُم كَلِكِى اِيتمَهدَن پَشِيمَان اُولَام
٤ وَاَنلَرَه دِى كِه رَبّ بُويلَه دِيدِى اَكَر بَنِى دِكلَمَزسَكُز اُوكُزَده قُودُوغُم شَرِيعَتُمدَه يُورُمَك اِيچُون
٥ وَبَنُم سِزَه كُوندَردُوكُم پَيغَمبَر قُوللَرُمُك سُوزلَرِينِى دِكلَمَك اِيچُون كِه اَنلَرِى بَن سِزَه هَر چِيك صَبَاح
مُدَام اِرسَال اِيدَردُم اَمَّا سِز دِكلَمَدُكُز ٦ بَن بُو بَيتِى شِيلُويَه دُوندُرَه يِم وَ بُو شَهرِى جَمِيع يِرُك مِلّتلَرِينَه
لَعنَت اِيچُون وِيرَه يِم ٧ وَيَرمِيَا رَبُّك بَيتِندَه بُو سُوزلَرِى سُويلَر اِيكَن اِمَاملَر وَپَيغَمبَرلَر وَ جُملَه خَلـــق
اِيشِتمِشدُر ٨ وَ اُولدِيكه يَرمِيَا رَبُّك جُملَه خَلقَه سُويلَمَكَه اَمر اِيتدُوكِى سُوزلَرِى سُويلَدُكدَنصُكرَه اِمَاملَر
وَپَيغَمبَرلَر وَ جُملَه خَلق اَكَا يَاپِشُوب اَلبَتدَه اُولمَك كَرَك سِن دِيدِيلَر ٩ نِيچُون رَبُّك اِسمِيلَه پَيغَمبَرلِك
اَيلَيُوب دِيدُك كِه بُو بَيت شِيلُو كِبِى وَ بُو شَهر وِيرَان اُولُوب اَندَه كِمسَه سَاكِن اُولمَيَا وَ جَمِيع خَلق
يَرمِيَا اُوزَرِينَه رَبُّك بَيتِى اِيچِندَه جَمع اُولدِيلَر ١٠ يَهُودَا بَكلَرِى بُونِى اِشِدُكلَرِندَه مَلِك سَرَايِندَن رَبُّك
اَوِينَه چِقَه كَلدِيلَر وَ رَبُّك اَوِينُك يَكِى قَپُوسِنُك دَاخِلِندَه اُوتُردِيلَر ١١ وَ اِمَاملَر وَپَيغَمبَرلَر بَكلَرَه وَ جُملَه
خَلقَه سُويلَيُوب دِيدِيلَر كِه بُو كِشِى اُولمَه مُستَحَقّدُر زِيرَا قُولَاقلَرُكُز اِشِتدُوكِى كِبِى بُو شَهرَه قَرشُـــو
پَيغَمبَرلِك اِيتدِى ١٢ وَيَرمِيَا جُملَه بَكلَرَه وَ جُملَه خَلقَه سُويلَيُوب دِيدِيكه جَمِيع اِشِتدُوكُكُز سُوزلَرِى بُو
بَيت اُوزَرِينَه وَ بُو شَهر اُوزَرِينَه اِنبَا اِيتمَك اِيچُون رَبّ بَـــنِى كُوندَرمِشدُر ١٣ اِيمدِى يُـــوللَـــرُكُزى
وَ عَمَللَرُكُزى صَالِح اِيدُوب رَبّ اَللّهكُزُك آوَازِينِى دِكلَيُك وَ رَبّ اُوزَرُكُزَه سُويلَدُوكِى كَلِكدَن پَشِيمَـــان
اُولُور ١٤ بَن اِيسَه اِشتَه اَللَرُكُزدَه اِيم بَنُملَه نِيجَه خُوش وَ مَعقُول كُورُرسَكُز اَيلَيُكُز ١٥ اَمَّا بِلِيش اُولُك
كه اَكَر بَنِى اُولدُررسَكُز اُوزَرُكُزَه وَ بُو شَهر اُوزَرِينَه وَ اَنُك سَاكِنلَرِى اُوزَرِينَه بِيكُنَاه قَان يُوكلَدِرسِكُز
زِيرَا حَقِيقَةً اَلحَال رَبّ بَنِى سِزَه بُو سُوزلَرِى قُولَاقلَرُكُزَه سُويلَمَك اِيچُون كُوندَرمِشدُر ١٦ اُو زَمَان بَكلَر
وَ جُملَه خَلق اِمَاملَرَه وَپَيغَمبَرلَرَه دِيدِيلَر كِه بُو كِشِى اُولمَه مُستَحَق دَكلدُر زِيرَا بِزَه اَللّهـــمِز رَبُّك اِسمِيلَه
سُويلَمِشدُر ١٧ وَ وِلَايَتُك اِختِيَارلَرِندَن بَعضِيسِى قَالقُوب جُملَه خَلقُك جَمعِيّتِنَه سُويلَيُوب دِيدِيلَر كِه ١٨ مَارَشتِيلُو
مِيخَا نَام كِمسَه يَهُودَا مَلِكِى حَزقِيَانُك اَيَّامِندَه پَيغَمبَرلِك اِيدَركَن جَمِيع يَهُودَا خَلقِنَه سُويلَيُوب دِيدِيكه
رَبّ اَلعَسَاكِر بُويلَه دِير كِه صِهيُون تَارلَا كِبِى نَطَس اُولُنَا وَ اُورشَلِيم طَاش يِيغِنلَرِى وَ بَيتُك طَاغِى بُوجه

اوروماندلر اولا ۱۹ یهودا ملکی حزقیا و جمله یهودا انی همان اولدردیلرمی ربدن قورقوب ربك حضورنده
دعا ایتمدیمی و رب اوزرینه سویلدوکی کلکدن پشیمان اولدی بز ایسه کندو جانلرمزه بیوك وبال
ایدرز ۲۰ دخی قریة یعریملو شمعی اوغلی اوریا نام بر آدم وار ایدی که ربك اسمیله پیغمبرلك ایدردی
بو شهر اوزرینه و بو ولایت اوزرینه یرمیانك جمله سوزلرینه کوره انبا ایتمشدر ۲۱ و یوآقیم ملك و جمله
انك جبارلری و جمله بکلری سوزلرینی ایشندکلرنده ملك انی اولدرمك استدی و اوریا بونی ایشتدکده
قورقدی قاچدی و مصره داخل اولدی ۲۲ یوآقیم ملك ایسه مصره آدملر کوندردی عکبور اوغلی الناثانی
و غیری کیشیلری بله مصره کوندردی ۲۳ بونلر اوریایی مصردن چیقاروب یوآقیم ملکه کتوردیلر که انی قلیج
ایله اوردی و لشینی قوم اولادلرینك مزارلغنه براقدی ۲۴ اما شافان اوغلی آحیقامك الی یرمیا ایله ایدی
که انی اولدرمك ایچون خلقك النه ویرمیه‌لر ۞

یکرمی یدنجی باب

۱ یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملکی سلطنتنك ابتداسنده ربدن یرمیایه بو سوز اولوب دیدیکه
۲ رب بکا بویله دیمشدر که کندوکه بندلر و بویندروقلر یاپ و انلری بوینکه قو ۳ و انلری اورشلیمه
یهودا ملکی صدقیایه کلن ایلچیلرك الیله ادوم ملکنه و مواب ملکنه و عمون اوغللرینك ملکنه و صور
ملکنه و صیدون ملکنه کوندر ۴ و اصمرلا که افندیلرینه دیه‌لر که رب العساکر اسرائیل اللهی بویله
دیدیکه افندیلرکزه بویله دیه‌سز ۵ بن عظیم قدرتمله و صالنمش بازوم ایله یری و آدمی و یر یوزنده
اولان حیوانی یاپدم و انی کوزم کیمه بکندیسه ویردم ۶ حالا دخی بو جمله یرلری بابل ملکی بختنصر
قولمك النه ویردم صحرا حیوانینی بله اکا خدمت ایتمك ایچون اعطا ایتدم ۷ و جمله ملتلر اکا و انك
اوغلنه و اوغلنك اوغلنه خدمت ایتسه‌لر کرك تا انك کندو ولایتنك وقتی کلنجه‌یه‌دك که انی دخی نیچه
ملتلر و بیوك ملکلر خدمتنه طوتالر ۸ و اولا که حالا بابل ملکی بختنصره خدمت ایتمین و بابل ملکنك
بویندروغی النه بوینینی قومیان قوم و مملکت وار ایسه قلیجله و قحطلق ایله و طاعون ایله اول قومك
حقندن کله‌یم رب دیدی تا انلری انك الیله افنا ایدنجه‌یه‌دك ۹ ایمدی پیغمبرلرکزی رمالرکزی
دوشجیلرکزی فالجیلرکزی و سحارلرکزی دکلمك که سزه سویلیوب دیرلر که بابل ملکنه خدمت ایتمیه‌سز
۱۰ زیرا انلر سزه یالان پیغمبرلك ایدرلر تا که سزی ولایتکزدن ایرالر و تا که بن سزی قوووب سز هلاك
اوله‌سز ۱۱ اما بابل ملکنك بویندروغی بوینینه قویان و اکا خدمت ایدن قومی کندو یرینه اطلاق ایده‌یم
رب دیدی انی معمور ایدوب اوراده اوتورا ۱۲ هپ بو سوزلرك منوالی اوزره یهودا ملکی صدقیایه سویلیوب
دیدم که بابل ملکنك بویندروغی بوینکزه کچورك و اکا و انك خلقنه خدمت ایلیك و یاشایك
۱۳ نیچون سن و سنك خلقك قلیجدن قحطلقدن و طاعوندن اوله‌سز رب بابل ملکنه خدمت ایتمین

قومك حقنه سويلدوكي كبي ١٤ سزه سويليوب بابل ملكنه خدمت ايتميه‌سز ديو سويلين پيغمبرلـــرك
سوزلريني دكلمك زيرا انلر سزه يلان پيغمبرلك ايدرلر ١٥ اكرچه بن انلري كوندرمدم ايسه رب ديدي
انلر بنم اسمم ايله يلان پيغمبرلك ايدرلر تاكه بن سزي قووب سز و سزه پيغمبرلك ايدن پيغمبرلر
هلاك اولاسز ١٦ امامله ده و بو جمله خلقه سويليوب ديدم كه رب بويله ديدي بو سزه اشته رب
اوينك قابلري عن قريب بابلدن دونجكلردر ديو پيغمبرلك ايدن پيغمبرلركزك سوزلريني دكلمك زيرا
سزه يلان پيغمبرلك ايدرلر ١٧ انلري دكلمك بابل ملكنه خدمت ايليك كه ياشايه‌سكز نيچون بو شهر خراب
اولا ١٨ اكر پيغمبرلر ايسه و ربك سوزي انلرده وار ايسه حالا رب العساكره دعا ايلسونلر كه ربك
اوينده و يهودا ملكنك اونده و اورشليمده باقي اولان قابلر بابله وارميه‌لـــر ١٩ زيرا رب العساكر بو
دركلرك و دكزك و قاعده‌لرك و بو شهرده باقي قالان آوادانلقلرك خصوصنده بويله ديدي ٢٠ كه انلري
بابل ملكي بختنصر يهودا ملكي يوآقيم اوغلي يوخانياي و جمله يهودا و اورشليم اشرافيني اورشليمدن بابله
اسير سوردوكي زمان آلمامش ايدي ٢١ اول بيت اللهده و يهودا ملكنك اونده و اورشليمده باقي قالان
قابلر خصوصنده اسرائيل اللهي رب العساكر بويله ديديكه ٢٢ بابله كوتورلوب تا انلري يوقلدوغم
كونه‌دك انده اولالر اندن صكره انلري چقاروب بو يره كتوره‌يم رب ديدي ۞

يكرمي سكزنجي باب

١ اول يلده يهودا ملكي صدقيانك سلطنتنك ابتداسنده دردنجي يلده بشنجي آيده اولديكـــه
جبعوندن اولان عزور اوغلي حنانيا نام پيغمبر ربك بيتنده امامرك و جمله خلقك حضورنده بـــكا
سويليوب ديديكه ٢ رب العساكر اسرائيل اللهي بويله سويليوب ايتديكه بابل ملكنك بويندرغني پاره‌لدم
٣ ايكي يلك ايچنده بابل ملكي بختنصرك بو يردن قالدروب بابله كوتردوكي جمله رب اوينك قابلـــريني
بو يره كرو كتوره‌يـــم ٤ و يهودا ملكي يوآقيم اوغلي يوخانياي و جمله بابله كيرمش يهودا اسيرلريني
بو يره دوندره‌يم رب ديدي زيرا بابل ملكنك بويندرغني پاره‌لسم كرك ٥ و يرميا پيغمبر حنانيا پيغمبره
ربك بيتنده طوران امامرك كوزي اوكنده و جمله خلقك كوزي اوكنده ديديكه ٦ يعني يرميا پيغمبر
ديديكه آمين رب بويله ايليه ربك اوينك قابلريني و جمله اسيرلري بابلدن بو يره دوندرمك ايچـــون
بو سنك انبا ايتدوكك سوزلري رب ثابت ايليه ٧ نهايت شمدي بو سنك قولاقلركه و جمله خلقك
قولاقلرينه سويلدوكم سوزمي دكله ٨ نيچه ايام بندن اول و سندن اول اولان پيغمبرلر نيچه ولايتلـــر
و بيوك مملكتلر اوزرينه جنك و مصيبت و طاعون انبا ايتديلر ٩ سلام انبا ايدن پيغمبر ايسه بو پيغمبـــرك
سوزي واقع اولورسه حقيقة ربدن كوندرلمش پيغمبر ايدوكي بلنور ١٠ و حنانيا پيغمبر يرميا پيغمبـــرك
بويننده بويندرغي آلوب پاره‌لدي ١١ و جمله خلقك كوزي اوكنده حنانيا سويليوب ديديكه رب بويله

دیدی ایکی یل ایچنده بابل ملکی بختنصرك بوینندرغنی بویله جمله امتلرك بوینندن یاره‌لم اندن صکره
یرمیا پیغمبر بولنه کتدی ١٢ وحننیا پیغمبر یرمیا پیغمبرك بویننـدن بوینـدرغی پاره‌لدقدنصکـــره
ربك سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ١٣ وار حننیایه سویلیوب دی که رب بویله دیدی آغاج بوینـدرقلری
پاره‌لدك و یرلرینه دمیر بویندرقلری یاپسق کرك ١٤ زیرا رب العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدی
بو جمله امتلرك بوینی اوزرینه دمیر بویندرغی قودم که بابل ملکی بختنصره خدمت ایده‌لر و اکا خدمت
ایتسه‌لر کرك و صحرانك حیوانلرینی بیله اکا ویرمشم ١٥ اندن صکره یرمیا پیغمبر حننیا پیغمبره دیدیکه
دکله شمدی ای حننیا رب سنی کوندرمشدر سن ایسه یابدك که بو خلق یلانه اعتماد ایـــده
١٦ بوندن اوتری رب بویله دیدیکه اشته بن سنی یر یوزندن قالدرایم ربك حقنده فتنه سویلدوکك
ایچون بو یل اولسك کرك ١٧ ایمدی حننیا پیغمبر اول یلك یدنجی آینده اولدی ۞

یکرمی طقوزنجی باب

١ اسیر سورلمش اختیارلرك بقیه‌سنه و اورشلیمدن بابله بختنصرك سوردوکی امامله و پیغمبرلـــره
و جمله خلقه یرمیا پیغمبرك اورشلیمدن کوندردوکی مکتوبك سوزلری بونلردر ٢ یوخانیا ملك و ملکه
و خادملر و یهودا و اورشلیمك بکلری و دولکرلر و دمرجیلر اورشلیمدن چقدقدنصکره ٣ یهودا ملکی
صدقیا بابل ملکی بختنصره بابله کوندردوکی سفان اوغلی و العسا و حلقیا اوغلی غمریانك الیله بو مضمون
ایله ٤ رب العساکر اسرائیل اللهی جمله اورشلیمدن بابله اسیر سورلن سورکونلره بویله دیدیکه
٥ اولر یاپك و انلرده اوترك باغچه‌لر دکك و میوه‌لرینی ییـــك ٦ عورتلر آلك اوغللر و قزلر تولید ایلیك
و اوغللرکزه عورتلر آلوب قزلرکزی قوجه‌لره ویرك که اوغللر و قزلر طوغره‌لر و اوراده چوغلوب آز
اولمیاسز ٧ و سزی سوردوکم شهرك سلامتنی طلب ایلیك و انك ایچون ربه دعا ایلیك زیرا انك سلامتنده
سزه سلام اولور ٨ چونکه رب العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدی آراکزده‌کی پیغمبرلرکز و رمالـر
سزی آزدرماسونلر دوشده کوردوککز واقعه‌لرکزه مقید اولماکز ٩ زیرا انلر بنم اسممده سزه یـــلان
پیغمبرلك ایدرلر بن انلری کوندرمدم رب دیدی ١٠ زیرا رب بویله دیدی بابلده تمام یتمش یل ساکن
اولدوغکزدن صکره بن سزی یوقلیم و سزی بو یره دوندرمك ایچون اوزرکزه ایو سویلدوکم سوزه
وفا ایده‌یم ١١ زیرا بن اوزرکزه فکر ایتدوکم افکاری بلورم رب دیدی سلامت افکاری کلك افکاری دکل
سزه امید صوکنی ویره‌یم ١٢ سز بکا چاغروب کیده‌سز و بکا دعا ایده‌سز بن دخی سزی استجابت ایده‌یم
١٣ بنی آرایوب بولورسکز مادامکه بنی جان و کوکلدن آرایاسز ١٤ بن سزه بولنورم رب دیدی سزی
اسیرلککزدن دوندروب سزی جمیع ملتلردن و جمیع سزی سوردوکم یرلردن دوشره‌یم رب دیدی و سزی
نه یردن سوردم ایسه ینه اول یره عودت ایتدره‌یم ١٥ زیرا دیدککز که رب بزه بابلده پیغمبرلر نصب

ایلدی ١٦ داودك تختنده اوتوران ملكك حقنده وجمله بو شهرده ساكن اولان قومك وسزكله
اسیرلكه چقمیان قرنداشلرکزك حقنده رب بویله دیدی ١٧ یعنی رب العساكر بویله دیدی اشته
اوزرلرینه قلیج قحطلق وطاعون كوندره‌یم وانلری نتالغندن ییمكه قابل اولمیان فنا انجیره دونده‌ره‌یم
١٨ آردلرنجه قلیجله قحطلقله وطاعون ایله یوریوب انلری جمله یرك مملكتلرینه لعنت ایچون حیرت
ایچون سقلق ایچون عیب ایچون وانلره سوردوكم جمله ملتلره ویره‌یم ١٩ سوزلرمی دكلمدكلری ایچون
رب دیدی كه بن انلره پیغمبرلر قوللرم ایله هر چیك صباح كوندردم نهایت دكلمدكز رب دیدی
٢٠ ایمدی اورشلیمدن بابله كوندردوكم جمله سوركونلر ربك كلامنی دكلیكز ٢١ سزه بنم اسمم ایله یلان
پیغمبرلك ایدن قولیا اوغلی آحاب ومعسیا اوغلی صدقیا ایچون رب العساكر اسرائیل اللهی بویله
دیدی كه اشته بن انلری بابل ملكی نبوكدنصرك الینه تسلیم ایده‌رم واول انلری كوزلركز اوكنده
اولدره‌سه كرك ٢٢ وبابلده اولان جمله یهودا اسیرلرینك آرالرنده بد دعا شكلی انلردن آلنوب دینه
كه رب سكا بابل ملكنك آتش ایله بریان ایتدوكی صدقیایه وآحابه كبی عمل ایلیه ٢٣ اسرائیلده حرام
ایش ایتدكلری وقوكشولرینك عورتلریله زنا ایتدكلری وبنم اسممله یلان سوز سویلدكلری ایچون كه انی
بن امر ایتممش ایدم بن ایسه عالم وشاهد ایم رب دیدی ٢٤ ونحلملو شمعیایه سویلیوب دی كه
٢٥ رب العساكر اسرائیل اللهی بویله سویلیوب دیدیكه چونكه سن جمیع اورشلیمده اولان قومه
ومعسیا اوغلی امام صفنیایه وجمله امامله كندو آدكله مكتوب كوندروب دیمشسن كه ٢٦ رب
سنی امام یهویدع یرینه امام ایلدیكه ربك بیتنده هر عقلی مجذوب وپیغمبرلك ایدن كیشی اوزرینه
حاكم اولوب انی زندانه وبوقاغویه اوراسن ٢٧ شمدی سزه پیغمبرلك ایدن عناتوتلو یرمیانی نیچون
آزارلمدك ٢٨ كه بو خصوصدن بزه بابله كوندروب دیدیكه بو اسیرلك چوقه كدر اولر یاپوب ساكن اولكز
باغچه‌لر دكوب یمشلرینی ییكز ٢٩ وامام صفنیا اول مكتوبی یرمیا پیغمبرك قولاقلرینده اوقودی ٣٠ وربك
سوزی یرمیایه اولوب دیدیكه ٣١ جمله اسیرلره كوندروب دی كه نحلملو شمعیانك حقنده رب بویله
دیمشدر شمعیا سزه پیغمبرلك ایتدوكی وبن انی كوندرمز ایكن سزه یلانی اینادردوغی ایچون ٣٢ رب بویله
دیدیكه اشته بن نحلملو شمعیانك وانك نسلنك حقندن كله‌یم ربك حقنه فتنه سویلدوكی ایچون بو قومك
ایچنده بر آدمی ساكن اولمایوب بنم قومه ایده‌جكم ایولكی كورمیه رب دیدی ۞

اوتوزنجی باب

١ ربدن یرمیایه سوز اولوب دیدیكه ٢ اسرائیلك اللهی رب بویله سویلیوب دیدیكه بنم سكا
سویلدوكم جمیع سوزلری بر كتابه یاز ٣ زیرا اشته كونلر كلیور رب دیدی كه بن اسرائیل ویهودا
قومنك اسیرلرینی دوندره‌یم رب دیدی وانلری باباللرینه ویردوكم ولایته كیرو كتوره‌یم كه انی میراث

ایلیه‌لر ۴ و اسرائیل و یهودا خصوصنده ربك سویله‌دوکی سوزلر بونلردر ۵ زیرا رب بویله دیدیکه بر
هیبتلو و قورقولو آواز ایشتدك سلام یوقدر ۶ صورك شمدی و باقك ارکك طوغرری نیچون هر آدمی طوغران
عورت کبی اللر بللری اوزرینه و جمله چهره‌لری صاریلغه دونمش کوررم ۷ واه نه بیوك کوندر او آنك
کبی یوغیدی یعقوبه اضطراب وقتی در نهایت اندن قورتلور ۸ رب العساکر دیدیکه اول کونده اولا
که بویندروغنی بوینك اوزریندن یاره‌لیوب باغلرکی قرایم آرتق اجنبیلر اکا تسلط ایتمیه‌لر ۹ بلکه رب
اللهنه و انلره قالدراجغم داود ملکنه خدمت ایده‌لر ۱۰ ایمدی سن یعقوب قولم قورقمه و سن اسرائیل
خوف ایتمه رب دیدی زیرا اشته بن سنی اوزاقدن و نسلکی اسیرلکنك ولایتندن قورتارایم و یعقوب دونوب
راحتده و رفاهیتده اوله و اورکدیجی اولمیا ۱۱ زیرا سنی قورتارمق ایچون بن سنکله ایم رب دیدی سنی
انلرك آراسنه پراکنده ایتدوکم جمله امتلری افنا ایده‌یم اما سنی افنا ایتمم نهایت اورانله سنك
حقکدن کله‌یم بالتمام سنی جزاسز قومم ۱۲ زیرا رب بویله دیدیکه یاره‌ك چاره‌سز و بره‌ك المسلودر
۱۳ انی صارمغه حکم ایدر حکیم یوق سکا علاج و مرهم یوقدر ۱۴ جمله عاشقلرك سنی اونتدیلر سنی
آرامز اولدیلر زیرا یاوز تعزیر ایله سکا دشمن یاره‌سی اوردم یرامزلغکك چوقلغیچون کناهلرك زیاده
اولدی ۱۵ مشقتکدن نه چاغررسن آغریك بی‌چاره یرامزلغکك چوقلغیچون کناهلرك زیاده اولمغله
بونلری سکا ایتدم ۱۶ بوندن اوتری هپ سنی ییئنلر بلع اولنالر و جمله سنی صقانلر نه قدر وار ایسه
اسیرلکه وارالر سنی باصانلر باصلمق ایچون اولالر و سنی یغمالیانلرك جمله‌سنی یغمایه ویره‌یم ۱۷ زیرا سکا
علاج یتشدروب سنی یاره‌لرکدن اوکلدایم رب دیدی چونکه سنی قوولمش دیو چاغردیلر و دیرلرکه
بو صهیون در که اکا راغب یوقدر ۱۸ رب بویله دیدی اشته یعقوب چادرلرینك اسیرلرینی دونده‌ره‌یم
و انك خیمه‌لرینه مرحمت ایده‌یم و شهر دپه‌سنده یاپلوب سرای عادت قدیم اوزره طوره ۱۹ و انلردن
شکر و سرور آوازی چقه و انلری چوغلدایم که اکسلمیه‌لر هم عزت ویره‌یم که اکسك اولمیالر
۲۰ و انك اوغللری اولکی کبی اولوب جمعیتی اوکمده مقیم اولا و جمله انلره مضایقه ویرنلرك حقندن
کله‌یم ۲۱ انلرك باشی انلردن اولوب سلطانی ایچلرندن خروج ایده انی یقلاشدره‌یم که بکا یقین کله
زیرا کیمدر اول که بکا یانشمق ایچون کوکلنی کفیل ویره رب دیدی ۲۲ و سز بکا قوم اولاسز بن دخی
سزه الله اولایم ۲۳ اشته ربك قصرغه‌سی خشمله چقاجقدر بر هیبتلو صغنقدر یرامزلرك باشی اوزرینه
قونسه کرك ۲۴ ربك خشمنك حدتی دونمز تا کوکلنده اولان فکرلری ایدوب تکمیل قلنجه‌یه‌دك
صوك ایامده بونی فهم ایدرسکز ۞

اوتوز برنجی باب

۱ اول وقتده رب دیدیکه جمله اسرائیل قبیله‌لرینه الله اولایم و انلر بکا قوم اولالر ۲ رب بویله

دیدیکه قلیجدن قورتلمش قوم بریه‌ده عنایت بولمش در اسرائیله حضور ویرمك ایچون واردوغده ٣ رب
بکا چوقدن کورندی بلی بن سنی ابدی محبت ایله سودوکم ایچون سنی احسان ایله جذب ایتدم
دیدی ٤ ای اسرائیل قزی بن سنی بنا ایده‌یم وسن بنا اولناسن دایره‌لرکله ینه بزنوب مطربلرك رقصنه
چقه‌جقسك ٥ سامره طاغلرنده دخی باغلر دکه‌سن دکیجیلر دکه‌لر و انلرك محصولنی ییه‌لر ٦ زیرا کون
اولورکه افرام طاغنده بکجیلر چاغرالرکه قالقك رب الهمزه صهیونه چقالم ٧ زیرا رب بویله دیدی
یعقوب ایچون شنلکله ارلایك و امتلرك باشی ایچون آلقش ایلیك صدا ویرك تهلیل ایدك و دیك که
یا رب قومکی اسرائیلك بقیه‌سنی خلاص ایله ٨ اشته بن انلری شمال یرندن دوندروب یرك کنارلرندن
دوشره‌یم انلرك آرالرنده کوز و طوپال کبه و طوغران بله اولانلر عظیم جمعیت بورایه دونه ٩ آغلیا آغلیا
کله‌لر و بن انلری شفقت ایله دوندره‌یم بر صاپمسز طوغرو یولدن انلری آب روانلر یاننده کزدره‌یم
زیرا که بن اسرائیله بابا ایم و افرام بنم ایلك اوغلمدر ١٠ ای ملتلر ربك سوزینی دکلیك و اوزاقده‌کی آطه‌لره
خبر ویروب دیك که اسرائیلی طاغدان انی جمع ایده و چوبان سوریسنی صقلار کبی صقلیه ١١ زیرا رب یعقوبی
قورتاردی و انی اندن قوی اولانك الندن خلاص ایتمشدر ١٢ کلوب صهیون طاغنده ارلیالر و ربك خیراتنه
بغدایه شرابه یاغه قیون و صغر محصوللرینه سکرده‌لر انلرك جانی صوارلمش باغچه کبی اولا آرتق هیچ
غم و الم چکمیه‌لر ١٣ او زمان قز رقصله سونه یکتلر و قوجه‌لر بله زیرا انلرك یاسنی سروره دوندره‌یم
و تسلی ایدوب المندن صکره سوندره‌یم ١٤ و امامرك جاننی یاغله طوق ایده‌یم و قومم خیراتمله
طویا رب دیدی ١٥ رب بویله دیدی رامه‌ده بر آواز ایشدلدی فریاد و بك آجی آغلایش و راحیل اوغللری
ایچون آغلار اوغللری ایچون تسلی اولمق استمز چون یوق اولدیلر ١٦ رب بویله دیدی آوازکی آغلمقدن
و کوزلرکی کوز یاشلرندن منع ایله زیرا عملك ایچون اجر واردر و دشمنك یرندن دونه‌جکلردر رب دیدی
١٧ و عاقبتکده امید واردر رب دیدی اوغللرك کندو سنورلرینه ینه کله‌جکلردر ١٨ آغلیان افرامی بر
خوش ایشتدم بنی تأدیب ایلدك و یواشلنمز بوغا کبی متأدب اولدم بنی دوندر و دونه‌یم زیرا رب الهم
سن سن ١٩ دوندوکمدنصکره پشیمان اولدم و بکا کوسترلدکدنصکره یوده‌مه چارپدم و اوتانوب قزاردم
زیرا کنجلکمك عیبنی چکدم ٢٠ افرام بکا قیمتلو اوغل دکلمی ایدی یا سوکولو پسرم دکلمی ایدی که
بن انك خصوصنده سویلدکجه انی صیقجه صیقجه یاد ایدردم بو سببدن باغرم اکا شفقت ایتدی اکا
زیاده‌سیله مرحمت ایده‌یم رب دیدی ٢١ کندوکه نشانلر نصب ایله کندوکه یوکسك طاش یغینلری قو
کیتدوکك یولك قالدرمنه کوکلکی قو ای اسرائیل قزی دون بو سنك شهرلرکه دون ٢٢ نیجه بر اورایه
بورایه دونرسن ای عنادجی قز زیرا رب یرده بریکی شی یاپدی عورت اره طولاشر ٢٣ رب العساکر اسرائیل
الهی بویله دیدی انلرك اسیرلرینی دوندردوکمده یهودا ولایتنده و انك شهرلرنده بو سوزی دخی سویلیه‌لر
که ای عدالت مکانی و قدس طاغی رب سنی مبارك ایلسون ٢٤ و یهودا ایچنده و جمله شهرلرنده

چفتجيلر وچوبانلر سوريلريله ساكن اولورلر ٢٥ زيرا كه يورغون جاني طويوردم وجمله الملو جاني
طوق ايلدم ٢٦ بونك ايچون اويانوب كوردم كه اويقوم بكا طاتلو ايدي ٢٧ اشته كونلر كليور رب ديدي
كه بيت اسرائيلي وبيت يهودايي آدم تخميله وحيوان تخميله اكسم كرك ٢٨ واولا كه نيجه كه
انلري قوپارمغه يقمغه بوزمغه هلاك ايتمكه وكملك ايلمكه سعي ايتدم ايسه بويله دخي انلري ياپمغه
ودكمكه سعي ايده‌يم رب ديدي ٢٩ اول كونلرده آرتق ديميه‌لر كه بابالر قوروغي يديلر واوغللرك ديشلري
قماشدي ٣٠ اما هركس كندو يرامزلغي ايچون اوله هر قوروق ييين كشينك ديشلري قماشه ٣١ اشته
كونلر كليور رب ديدي كه بن بيت اسرائيل ايله وبيت يهودا ايله بر يڭي عهد كسشيم ٣٢ بابالريله
كسشدوكم عهده كوره اولميه اول كونده كه انلري مصر ديارندن چقارمق ايچون اللرينه ياپشدم
زيرا انلر عهدمي نقض ايتديلر اگرچه بن انلره قوجه يرنده ايدم ايسه رب ديدي ٣٣ اما اوكونلردن
صكره بيت اسرائيل ايله كسجكم عهد بودر رب ديدي ايچلرينه شريعتمي ويروب اني قلبلرينه يازايم
وانلره الله اولايم انلر دخي بكا قوم اولالر ٣٤ وهركس قوكشوسنه وقرنداشنه ربي بلك ديو اوكرتميه
زيرا انلرك كوچكي وبيوكي بني بلسه كرك رب ديدي زيرا كناهلرينه مغفرت ايده‌يم وآرتق خطالريني
آڭميام ٣٥ رب بويله ديدي اول كه كون آيدنلغي ايچون كنشي وكيجه آيدنلغي ايچون آيك ويلدزلرك
فرضني ويردي اول كه دريايي طلاسلري چاغلاينجه ياردي وانك اسمي رب العساكردر ٣٦ اگر بو فرض
اوكمدن قالدرلورسه رب ديدي اسرائيل نسلي دخي اوكمده جميع ايامده قوم اولميوب قالدرله
٣٧ رب بويله ديدي اگر كوكلري يوقرودن اولچمك ويرك تمللريني آشغه‌دن تفحص ايتمك ممكن اولورسه
بن دخي هپ اسرائيل نسلني جمله ايتدكلري ايچون رد ايده‌يم رب ديدي ٣٨ اشته كونلر كليور رب
ديدي كه حننائيل قله‌سندن تا كوشه قپوسنه‌دك رب ايچون بو شهر ياپله ٣٩ ودخي انك قرشوسندن
اولچي ايپي غارب ديه‌سنه طوغرو چقوب غعته طولاشه ٤٠ وبتون لشلر وكل دره‌سي وجمله محرالر تا
قدرون ارماغنه وشرقه طوغرو تا آتلر قپوسنك كوشه‌سنه‌دك ربه مقدس اوله نه قوپارله نه يقله
تا ابده‌دك ۞

اوتوز ايكنجي باب

١ يهودا مكلي صدقيانك اونجي سنه‌سنده كه نبوكدنصرك اون سكزنجي سنه‌سي ايدي ربدن يرميايه
اولان سوز ٢ او زمانده بابل مكلنك عسكري اورشليمي محاصره ايدر ايدي ويرميا پيغمبر يهودا مكلنك
اونده اولان حبس خانه‌نك حوليسنده محبوس ايدي ٣ زيرا اني يهودا مكلي صدقيا حبس ايتمش
ايدي وديديكه نيچون انبا ايدرسن وديرسن كه رب بويله ديدي اشته بن بو شهري بابل مكلنك النه ويره‌يم
واول اني فتح ايليه ٤ ويهودا مكلي صدقيا كلدانيلرك الندن قورتلميه تحقيق بابل مكلنك النه تسليم

اولنه وآغز آغز ایله سویلشوب کوزلری آنک کوزلرینه باقه ۵ وصدقیایی بابله کوتوره‌له تا بن انی
یوقلینجه‌یه‌دک اوراده اوتوره رب دیدی اکر کلدانیلر ایله جنك ایدرسکز اوغور بولمیه‌جکسز ۶ او زمان
یرمیا دیدیکه ربك سوزی بکا اولوب دیرکه ۷ اشته شلوم اوغلی حنمئیل سکا کلوب دیرکه عناتوتده
اولان تارلامی کندوك ایچون صاتون آل زیرا فدیه حقی سنکدرکه آلاسن ۸ ایمدی عموجه‌مك اوغلی
حنمئیل ربك سوزینه کوره بکا حبس خانه‌نك حولیسنه کلدی و بکا دیدیکه کرم ایله شو بنیامین
ناحیه‌سنده عناتوتده اولان تارلامی صاتون آل زیرا میراث حقی و فدیه سنکدر کندوك ایچون اشترا
ایله او زمان بو ربك سوزی ایدوکنی بلدم ۹ ایمدی عموجه زاده‌م حنمئیلدن عناتوتده اولان تارلایی
صاتون آلدم و آکا اون یدی مثقال کمش طارتدم ۱۰ و کتابه یازوب مهرلدم و شاهدلر طوتدم
و ترازولر ایله طارتدم ۱۱ اندن صکره اشترا حجتنی آلدم حکم شرعله و قانون اوزره مهرلوبی و آچیغی دخی
۱۲ و اشترا حجتنی باروخ بن نریا بن محصیایه عموجه زاده‌م حنمئیل اوکنده و اشترا حجتنه یازلان شاهدلر
و جمله حبس خانه‌نك حولیسنده اولان یهودیلر اوکنده ویردم ۱۳ و کوزلری اوکنده باروخه اصمرلیوب
دیدمکه ۱۴ رب العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدی آل بو کتابلری بو اشترا حجتنی مهرلوبی و بو
آچیق حجتی دخی و انلری چولمك قابنه قوکه نیجه ایام حفظ اولنه‌لر ۱۵ زیرا رب العساکر اسرائیل اللهی
بویله دیدی بو یرده دخی اولر تارلالر و باغچه‌لر صاتون آلنمسه کرك ۱۶ و اشترا حجتنی نریا اوغلی باروخه
ویردوکمدنصکره ربه دعا ایدوب دیدمکه ۱۷ آه رب الله اشته سن عظیم قدرتکله و صالنمش بازوکله یری
و کوکی یاپدك سکا هیچ نسنه کوج دکلدر ۱۸ بیکلره احسان ایدیجی و بابالرك کناهنی انلردن صکره
اوغللرك قوینینه ادا ایدیجی سن الله عظیم و جبارسن که آنك اسمی رب العساکردر ۱۹ مشاوره‌ده کبیر
و فعلده قوتلو زیرا کوزلرك جمله آدم اوغللری اوزرینه آچیق هر کسه یوللرینه کوره و عمللرینك
نتایجنه کوره ویرمك ایچون ۲۰ سن که بو کونه‌دك مصر دیارنده و اسرائیلده و غیری آدملرده علامات
و معجزات قودك و بو کونکی کبی کندوکه بر نام قزاندك ۲۱ و سنك اسرائیل قومکی مصر دیارندن
علامات و معجزات و قوی ال ایله و صالنمش بازو ایله و عظیم قورقو ایله اخراج ایلدك ۲۲ و بابالرینه
ویره‌یم دیو یمین ایتدوکك یری اینجنده سود و بال آقان ولایتی انلره ویردك ۲۳ و کیروب انی
ملك ایدندیلر اما سنك سوزکی دکلمدیلر و شریعتکده سالك اولمادیلر و ایشلیك دیو هر نه امر
ایتدك ایسه ایشلمدیلر انك ایچون بونلری بو جمله درده اوغراتدك ۲۴ اشته متریسلر ایله شهره
کلدیلر انی فتح ایتمك ایچون و اوزرینه جنك ایدن کلدانیلرك النه شهر ویرلدی قلج و قحطلق و طاعون
اوجندن هر نه که دیدك ایسه اولدی اشته سن کوررسن ۲۵ و سن یا رب الله بکا دیدك که کندوکه
کمش ایله بو تارلایی صاتون آل و شاهدلر آل اکرچه شهر کلدانیلرك النه ویرلدی ایسه ۲۶ و یرمیایه
ربك سوزی اولوب دیدیکه ۲۷ اشته بن جمله بشرك اللهی رب ایم بکا هیچ بر نسنه کوج می در ۲۸ انك

ایچون رَبّ بُویلَه دیدی اِشتَه بُو شَهری کلدانیلرك اَلِنَه وَبابل مَلِکی نَبوکَدنَصَّرك اَلِنَه ویرَه‌جکم وَاُول اَنی
فتح ایده‌جکدر ٢٩ وَبُو شَهر اُوزرینَه جَنك ایدَن کلدانیلر کلوب بُوشهره آتش طوتشدره وَاَنی وَاُولری یاقَه
کِه اَنلرك طاملری اُوزرنده بَنی اِغضاب ایتمك ایچون بَعاله بخورلَدیلر وَغریب الاهلره دوکش دوکدیلر
٣٠ زیرا بَنی اِسرائیل وَبَنی یَهودا اُوغلانلغندن بَرو کوزلرمده فنان کلك ایلَدیلر فنان اللرینك ایشلریله
بَنی اُویکه‌لندردیلر رَبّ دیدی ٣١ بُو شَهر یاپلدلدن بَرو تا بُوکونه‌دك بکا خشم وَغضب ایچون ایدی کِه
اَنی یوزم اُوکندن کیدره‌یم ٣٢ جمله بَنی اِسرائیلك وَبَنی یَهودانك اَنلرك وَمَلِکلرینك وَبکلرینك
وَاِماملرینك وَپیغمبرلرینك وَیهودا اَرلرینك وَاُورشلیم ساکنلرینك بَنی اُویکه‌لندرمك ایچون ایتدکلری
کملکلری سَبَبیله ٣٣ وَبکا یوزی دکل آرقه‌یی دوندردیلر وَهرچند صَباح قالقوب وَاوکردوب اَنلره تعلیم
ویردوکمده تربیه‌یی قبول ایتمکه اِستمیوب دکلمدیلر ٣٤ بَلکه اِسمیله آکلمش بیتده اَنی مُردار ایتمك
ایچون مکروهلرینی قومشلر ٣٥ وَهنّوم اُوغلنك دره‌سنده اُولان بَعالك یوکسك یرلرینی یاپدیلر اُوغللرینی
وَقزلرینی مولاخه آتشدن کچورمك ایچون اُول کِه بَن اَنلره نه اصمرلدم نه کوکلمدن کچدی کِه بُو کریهاتی
ایدوب یهودایه کناه ایتدره‌لر ٣٦ وَبُونك ایچون شمدی بُو شَهر ایچون کِه بابل مَلِکنك اَلِنَه قلیجه قحطلغه
وَطاعونه ویرلور دیرسکز اِسرائیل اللّهی رَبّ بُویلَه دیدیکه ٣٧ اِشتَه بَن اَنلری خشمم ایله غضبم ایله
عظیم اُویکه‌م ایله اُورایه سوردوکم ولایتلردن جمع ایدوب بُو یره دوندره‌یم وَامینلکله اُوتوردایم ٣٨ وَاَنلر
بکا قوم اُولالر بَن دخی اَنلره اللّه اُولایم ٣٩ وَاَنلره کوکل بر وَطریق بر ویره‌یم کِه جمیع اَیامده بندن
قورقه‌لر تا کِه اَنلره وَاَنلردن صکره اُوغللرینه اَیولك اُولا ٤٠ وَاَنلر ایله بر اَبدی عهد کسیم کِه اَنلره
اَیولك ایتمکی ایچون آردلرندن دونمیم وَیورکلرینه قورقومی ویره‌یم کِه بندن دونمیه‌لر ٤١ وَاَنلره اِحسان
ایتمکله اُوزرلرینه سونه‌یم وَاَنلری بُو ولایتده حقیقت اُوزره بتون جان وَدلمدن دکه‌یم ٤٢ زیرا رَبّ
بُویلَه دیدیکه بُو قوم اُوزرینه شو عظیم بلایی نیجه کتوردم ایسه بُویلَه دخی اُوزرلرینه اَنلر ایچون سویلدوکم
جمله اَیولکی کتوره‌یم ٤٣ وَخراب وَآدمی یوق حیوانی یوق وَکلدانیلرك اَلِنَه ویرلدی دیدوککز ولایتده
تارلالر صاتون آلنه ٤٤ تارلالری کمش ایله صاتون آلالر وَکتابه یازالر وَمهرلیه‌لر وَشاهدلر اِحضار ایده‌لر
بنیامین یرنده وَاُورشلیمك اَطرافنده وَیهودا شهرلرنده وَطاغده‌کی شهرلرده وَاُوواده‌کی شهرلرده وَجنوبده‌کی
شهرلرده زیرا کِه اَنلرك اَسیرلرینی دوندره‌یم رَبّ دیدی ۞

اُوتوز اُوچنجی باب

١ یَرمیا دخی حبس خانه‌نك حولیسنده محبوس ایکن رَبّك سوزی ایکنجی کره اکا اُولوب دیدیکه
٢ اَنی ایدن قلان رَبّ وَاَنی مقرر ایتمك ایچون یاپان رَبّ کِه اَنك اِسمی رَبّ در بُویلَه دیدی ٣ بکا چاغر
وَبَن سکا جواب ویره‌یم وَسکا عظیم وَکزلو نسنه‌لری کِه سَن اَنلری بلمزسن اِعلام ایده‌یم ٤ زیرا

اسرائیلك اللهی ربّ بو شهرك اولری و یهودا ملکلرینك متریسلر ایله و قلیچ ایله یقلاجق اولری حقنده بویله
دیدی ٥ کلدانیلر ایله جنك ایتمکه کلدیلر انلری شول آدم لشلری ایله طولدرمق ایچون که بن انلری
غضبمدن و حدتمدن اوردم چونکه جمله انلرك کملکلری سببندن بو شهردن یوزمی پنهان ایلدم
٦ اشته بن انلره درمان و علاج و شفا ویره‌یم و انلره سلام و حقیقت بوللغنی کشف ایده‌یم ٧ و یهودا
اسیرلرینی و اسرائیل اسیرلرینی دوندره‌یم و انلری اوّلکی کبی یاپدره‌یم ٨ و انلری جمله بکا کناه
ایتدکلری یرامزلقلرندن پاك ایده‌یم و جمیع بکا کناه ایتدکلری و بکا عصیان ایتدکلری یرامزلقلرینی
باغشلیه‌یم ٩ و بو بکا نام ایتدوکم ایولکلری ایشدن ملتلر قاتنده فرح و حمد و عزت نامی ایچون اولا
و بونلر انلره احسان ایتدوکم جمله ایولك و جمله سلامت ایچون قورقوب ترتره‌لر ١٠ ربّ بویله دیدی
بو مقامده که سز خراب انسانسز و حیوانسز در دیرسکز یعنی خراب انسانسز و ساکنسز و حیوانسز
یهودا شهرلرنده و اورشلیمك سوقاقلرنده ١١ ذنی اشدله سرور آوازی و شادلق آوازی کویکو آوازی و کلین
آوازی و ربّ العساکره شکر ایلیك که ربّ ایودر انك رحمتی ابدیدر دینلرك آوازی و بیت اللهه شکر
قربانینی کتورنلرك آوازی زیرا ولایتك اسیرلرینی کالاوّل دوندره‌یم ربّ دیدی ١٢ ربّ العساکر بویله
دیدی بو خراب یرده که انده نه انسان نه حیوان وار و انك جمله شهرلرنده دخی سوریلری یاتدران
چوبانلرك اوبالری اولاجقدر ١٣ طاغده‌کی شهرلرده و اواده‌کی شهرلرده و جنوبده‌کی شهرلرده و بنیامین
ولایتنده و اورشلیمك چوره‌سنده و یهودا شهرلرنده دخی صاییجینك الندن سوریلر چکه‌جکدر ربّ دیدی
١٤ اشته کونلر کلیور ربّ دیدی که اسرائیلك بیتنه و یهودا بیتنه سویله‌دوکم خیر سوزی اثبات
ایده‌یم ١٥ اول کونلرده و اول وقتده داوده عدل فلیسنی تنبیت ایده‌یم اول دخی یرده حکم و عدالتی
ایده‌جکدر ١٦ اول کونلرده یهودا قورتلا و اورشلیم امینلکله اوتره و اکا ویرلن اسم بو که ربّ عدالتمز
١٧ زیرا ربّ بویله دیدی اسرائیل بیتنك کرسیسنده اوتراجق کیشی داوده اکسك اولمیه ١٨ و لاویلو
امامله‌ره صعیده‌لر اهدا ایده‌جك و اتمکلك پیشکشنی تبخیر ایده‌جك ذبیحه‌لر ذبح ایده‌جك کیشی جمله
کونلرده اوکمدن کسلمیه ١٩ و ربّك سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ٢٠ ربّ بویله دیدی اکر کونك
عهدمی و کیجه عهدمی بوزمق بلورسکزکه کون و کیجه وقتلو وقتنجه اولمایه ٢١ داود قولم ایله دخی عهدم
بوزله که اکا کرسیسی اوزرنده سلطنت ایده‌جك اوغلی اولمایه و لاویلو امامله‌ر خدمتکارلرمله دخی
٢٢ نیجه که کوکلرك عسکری صاییله‌مزسه و دکزك قومی اولچیله‌مزسه بویله دخی قولم داودك نسلینی
و لاویلولر خدمتکارلرمی چوغلده‌یم ٢٣ و ربّك سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ٢٤ سن بو قومك سویلدوکنه
باقمدکمی ربّ ایکی اختیار ایتدوکی قبیله‌یی براقدی دیمکله نم قومعی خورلدیلر شویله که انلرك قاتنده
آرتق قوم دکللر ٢٥ ربّ بویله دیدی اکر بنم کون و کیجه خصوصیچون عهدمی و یر و کوکلك فرضنی
قورمیاجق ایسم ٢٦ او زمان بن دخی یعقوب و داود قولمك نسلنی ردّ ایده‌یم انك نسلندن ابراهیم اسحق

ویعقوب نسلنه سلطانلر اولمق ایچون برکیشی آلمیام زیرا اسیرلرینی دوندروب انلره ترحم ایتسم کرک ۞

اوتوز دردنجی باب

١ بابل ملکی بختنصر وانک جمله عسکری وجمله سلطنتی التنده اولان مملکتلر وجمله ملتلر اورشلیم
اوزرینه وجمله انک شهرلری اوزرینه جنک ایتدکلری زمان ربدن یرمیایه سوز اولوب دیرکه ٢ اسرائیل
اللهی رب بویله دیدیکه وار یهودا ملکی صدقیایه سویلیوب اکا دیکه رب بویله دیدی اشته بو شهری
بابل ملکنک النه ویره جکم واول انی آتشه یاقه ٣ سن دخی انک الندن قورتلمزسن البته طوتلورسن
والنه تسلیم اولنورسن وکوزلرک بابل ملکنک کوزلرینه باقه وانک آغزی آغزکله سویلشه وبابله
واراجقسن ٤ ولکن ای یهودا ملکی صدقیا ربک سوزینی دکله رب سنک ایچون دیدیکه قلیجدن
اولمزسن ٥ سلام ایله اولجکسن ونیجه که سندن مقدم اولان اول ملکلر باباکرک اوزرینه بخور یاقدیلر
ایسه سکا دخی بویله یاقه لر وسنک ایچون واه ای سلطان دیو یاس ایده لر زیرا بن بو سوزی سویلدم
رب دیدی ٦ ویرمیا پیغمبر جمله بو سوزلری اورشلیمده یهودا ملکی صدقیایه سویلدی ٧ بابل ملکنک
عسکری ایسه اورشلیم اوزرینه وقالان یهودا شهرلری اوزرینه جنک ایدردی لاخیس اوزرینه وعزقا اوزرینه
زیرا یهودا شهرلرندن بو حصارلو شهرلر انجق قالمش ایدی ٨ ربدن یرمیایه اولان سوزدر صدقیا ملک
اورشلیمده جمیع خلقله انلره اعتاق ندا ایتمک ایچون عهد کسدکدن صکره ٩ یعنی که هرکس
قولنی وهرکس جاریه سنی عبرانی‌یی وعبرانیه‌یی آزادلو صالیویره که انلردن کمسه قرنداشی یهودی‌یی قول
کبی قوللانمیه ١٠ ایمدی جمله بکلر وجمله خلق که هرکس قولنی وهرکس جاریه سنی آزادلو
صالیویرمک ایچون وانلری آرتق قول کبی قوللانمامق ایچون عهده کیرمشلر ایدی اطاعت ایدوب
صالیویردیلر ١١ اندنصکره دونوب آزادلو صالیویردکلری قوللری وجاریه لری کرو کتوردیلر وانلره قول
وجاریه اولمق ایچون جبر ایتدیلر ١٢ وربک سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ١٣ اسرائیل اللهی رب
بویله دیدی بن باباکرکز ایله انلری مصر دیارندن قوللق اوندن چقاردیغم کونده بر عهد کسوب
دیدمکه ١٤ یدی سنه دنصکره سکا صاتلان عبرانی قرنداشنی هرکس صالیویره سز سکا التی ییل خدمت
ایتدکدن صکره انی آزادلو صالیویره سن اما باباکرکز بنی دکلمدیلر وقولاغی تمییل ایتمدیلر ١٥ بو
کون کرچه دونوب هرکس قوکشوسنه اعتاق ندا ایتمکله بکندوکم خیری ایتدکز وبنم اسمله
آکیلان بیتده حضورمده عهد کسدکز ١٦ اما دونوب اسمی لکه لدکز مرادلری اوزره آزاد
صالیویردکلرکزی هرکس قولنی وهرکس جاریه سنی کرو کتوردکز وسزه قول وجاریه اولمق ایچون
انلره جبر ایتدکز ١٧ انک ایچون رب بویله دیدی هرکس قرنداشنه وهرکس قوکشوسنه اعتاق ندا
ایتمک ایچون سز بنی دکلمدکز اشته بن سزه اعتاق چاغراجغم رب دیدی قلیجه طاعونه وقحطلغه

وسزی جمله یرك مالکلرنه اضطراب اچون ویره‌یم ١٨ وبو بتم عهدینی بوزان وحضورمده کسه‌کلری
عهده‌منك سوزلرینی بر قرار ایتمین وبوزاغونی ایکی پاره‌یه یاروب اورتاسنده‌ن کچن آرلری ویره‌یم ١٩ یهودا
بکلرینی واورشلیمك بکلرینی خادملری واماملری وجمله ولایتك خلقینی که بوزاغونك اورتاسنده‌ن
کچدیلر ٢٠ انلری دشمنلرینك الینه وانلرك جانینی آرایانلرك الینه ویره‌یم وانلرك لشلری هواده‌کی
قوشلره ویرده‌کی حیوانلره غدا اچون اولا ٢١ ویهودا ملکی صدقیانی وانك بکلرینی دشمنلرینك الینه
وانلرك جانینی آرایانلرك الینه وبابل ملکینك عسکری الینه ویره‌یم که سزده‌ن انصراف ایتمشدر ٢٢ اشته
امر ایده‌رم رب دیدی وانلری بو شهره کرو کتوره‌یم وانك اوزرینه جنك ایده‌وب انی فتح ایده‌لر
وآتشه یاقه‌لر ویهودا شهرلرینی خراب ایده‌یم که متمکنی اولمایه

اوتوز بشنجی باب

١ یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملکینك ایامنده ربده‌ن یرمیایه سوز اولوب دیرکه ٢ رخابیلرك اوینه
وار وانلر ایله سویلش وانلری ربك اوینك بر حجره‌سنه کتور وانلره شراب ایچور ٣ ایمدی حبصانیا
اوغلی یرمیا اوغلی یازنیانی وقرنداشلرینی وجمله اوغلـلـرینی وجـمـلـه رخـابیلرك اویـنی
آلدم ٤ وربك اوینه الله آدمیسی یغدالیا اوغلی حنان اوغللرینك حجره‌سنه کتوردم که بکلرك حجره‌سنه
یقینك آستان بکجیسی شلوم اوغلی معسیانك حجره‌سی اوستنده‌در ٥ ورخابیلر اوینك اوغللری اوکنده
شرابله طولو کاسه‌لر وقدحلر قویوب دیدمکه ایچك شو شرابی ٦ اما انلر دیدیلرکه بز شراب ایچمزز زیرا
بابامز رخاب اوغلی یوناداب بزه امر ایده‌وب دیدیکه ابدا نه سز نه اوغللرکز شراب ایچه‌سز ٧ واو
یاپمیه‌سز اکین اکمیه‌سز باغ دکمیه‌سز بر نسنه‌کز اولماسون انجق جمله عمرکزك ایامنده چادرلرده
ساکن اولاسز تا که مسافر اولدوغکز یرك یوزنده نیجه کونلر یاشایه‌سز ٨ بز دخی بابامز رخاب اوغلی
یوناداباك آوازینه اطاعت ایتدك جمله بزه امر ایلدوکی نسنه‌لرده وعمرمزك ایامنده شراب ایچمدك نه
بز نه عورتلرمز نه اوغللرمز نه قزلرمز ٩ ومسکنمز اچون اولر یاپمدق وباغمز وتارلامز واکینمز یوقدر
١٠ اما چادرلرده اوتردق واطاعت ایده‌وب بابامز یوناداباك جمله بزه امر ایتدوکنه کوره قلده‌ق ١١ واولدیکه
بابل ملکی بختنصر ولایته چقه کلدکده بز دیدك که کلك کلدانیلرك عسکری اوجنده‌ن وآرام عسکری
اوجنده‌ن اورشلیمه کیره‌لم واورشلیمده ساکن اولدق ١٢ وربك سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ١٣ رب
العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدیکه وار یهودا آرلرینه واورشلیم ساکنلرینه دی که هیچ بنم سوزلری
اسلیوب اصلاح قبول ایتمزیسکز رب دیدی ١٤ رخاب اوغلی یوناداباك شراب ایچمکز دیو اوغللرینه
امرلدوغی سوز ایشلندی زیرا انلرك باباسنك وصیتنی طوتوب بوکونه‌دك شراب ایچمدیلر بن ایسه سزه هر
چیك صباح قلقوب سویلدم وبنی دکلمدکز ١٥ هر چیك صباح قلقوب سزه پیغمبر قوللری کونده‌روب

دیو ایدم که هر کس براملغکزدن دونك عمللرکزی ایو ایلیك عبادت ایتمك ایچون سایر الاهلـره
آردنجه وارمك وسزه وباباکزه ویردوکم یرده ساکن اولورسکز اما سز قولاغکزی تمییل ایتمیوب بنی
دکلمدکز ١٦ چون رخاب اوغلی یوناداباك اوغللری باباسنك امر ایتدوکی وصیتی اسلدیلر بو قوم ایسه
بنی دکلمدی ١٧ بونك ایچون رب العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدیکه اشته یهودا اوزرینه وجمله
اورشلیم ساکنلری اوزرینه اوزرلرینه هر سویلدوکم بلایی کتوره‌یم بن انلره سویلیوب انلر دکلمدکلری ایچون
ودعوت ایدوب جواب ویرمدکلری ایچون ١٨ ویرمیا رخابیلرك اوینه دیدیکه رب العساکر اسرائیل اللهی
بویله دیدیکه سز باباکز یوناداباك امرینی طوتدوغکز ایچون وجمله وصیتلرینی صقلدوغکز ایچون
وجمله سزه اصمرلدوغنه کوره ایتدوککز ایچون ١٩ بونك ایچون رب العساکر اسرائیل اللهی
بویله دیدیکه جمیع کونلرده رخاب اوغلی یوناداباك ذریتندن حضورمده طوران بر آدم اکسك
اولمیه‌جق

اوتوز آلتنجی باب

١ واولدیکه یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملکنك دردنجی سنه‌سنده ربدن یرمیایه بو سوز اولوب
دیدیکه ٢ بر یازلاجق طومار آل واوستنده اسرائیل ایچون ویهودا ایچون وسایر ملتلر ایچون سکا
سویلمکه باشلدوغم کوندن یعنی یوسیا کونلرندن تا بوکونه‌دك جمله سکا سویلدوکم سوزلری یاز ٣ بولایکه
بیت یهودا جمله اکا ایتمکه نیت ایتدوکم کملکی دکلیه وهر کس کندو یرامز یولندن دونه وبن
کناهلرینی وجرملرینی باغشلایم ٤ ایمدی یرمیا نریا اوغلی باروخی چاغردی وباروخ یرمیا آغزندن جمله
اکا ربك سویلدوکی سوزلرینی طوماره یازدی ٥ ویرمیا باروخه اصمرلیوب دیدیکه بن محبوس ایم بیت
الربه کیرمکه قادر دکلم ٦ بونك ایچون سن کیر واورج کوننده بیت الربده آغزمدن اشدوب طوماره
یازدوغك ربك سوزلرینی خلقك قولاقلرنده اوقو کندو شهرلرندن کلن جمله یهودالولرك قولاغنده دخی
اوقو ٧ بولایکه انلرك دعالری ربك حضورینه واصل اولوب هر کس یرامز یولندن دونه زیرا بو قوم
اوزرینه ربك سویلدوکی حدت وغضبی عظیمدر ٨ ونریا اوغلی باروخ یرمیا پیغمبر اصمرلدوغی کبی
ربك اونده ربك سوزلرینی کتابدن اوقودی ٩ ویهودا ملکی یوسیا اوغلی یوآقیمك بشنجی سنه‌سنده
وطقوزنجی آیده اولدیکه جمله اورشلیم خلقنه ویهودا شهرلرندن اورشلیمه کلن جمله خلقه ربك
حضورنده اوروج ندا ایتدیلر ١٠ وباروخ بیت الربده کاتب سفان اوغلی جمریانك اوده‌سنده یوقروده‌کی
حولیده بیت الربك یکی قپوسی داخلنده جمله خلقك قولاقلرنده یرمیانك سوزلرینی کتابدن اوقودی
١١ وسفان اوغلی جمریانك اوغلی میخیا جمله ربك سوزلرینی کتابدن اشتدکده ١٢ ملکك سراینه کاتبك
اوده‌سنه واردی واشته اوراده جمله بکلر یعنی کاتب الیشمع وشمعیا اوغلی دلیا وعکبور اوغلی الناتان

وسفان اوغلی غمریا وحننیا اوغلی صدقیا وجمیع بکلر اوتورلردی ١٣ ومیخیا خلقك قولاقلرنده باروخ
کتابدن اوقور ایکن ایشتدیکی جمله سوزلری انلره اعلام ایلدی ١٤ واول جمله بکلر کوشی اوغلی شلمیا
اوغلی نتنیا اوغلی یودی‌یی باروخه کوندردیلر که دیه که خلقك قولاقلرنده اوقودوغك طوماری اللکه آل
وکل نریا اوغلی باروخ دخی طوماری النه آلوب انلره کلدی ١٥ انلر دخی اکا اوتر حالا وانی قولاقلرمزده
اوقو دیدیلر باروخ دخی اونلرنده اوقودی ١٦ واوقودیکه جمله سوزلری ایشتدکلری کبی آرالرنده هر کس
شاشدی وباروخه دیدیلرکه البته بز بو جمله سوزلری ملکه بلدرمسك کرك ١٧ وباروخه سؤال ایدوب
دیدیلر که شمدی بزه دیویر بو جمله سوزلری انك آغزندن نه شکل یازدك ١٨ باروخ دخی انلره دیدیکه
او بکا بو جمله سوزلری آغزندن اوقوردی وبن مرکب ایله طوماره یازار ایدم ١٩ وبکلر باروخه دیدیلر
که سن وار کزلن ویرمیا دخی ونره‌ده اولدوغکزی کمسه بلمسون ٢٠ وطوماری کاتب الیشمعك اوده‌سنده
امانت قویوب ملکك حولیسنه کیردیلر وجمله سوزلری ملکك اوکنده سویلدیلر ٢١ وملك یودی‌یی
کوندردی که طوماری آلا یودی دخی انی کاتب الیشمعك اوده‌سندن کتوروب ملکك حضورنده وملکك
یاننده طوران جمله بکلرك حضورنده اوقودی ٢٢ ملك ایسه طقوزنجی آیده قیش اوده‌سنده اوتوردی
واوکنده بر قورلق یانار ایدی ٢٣ واولدیکه یودی اوچ دورت یپراغی اوقودقدنصکره ملك انی کاتبك
قلم تراشیله کسدی وقورلغك آتشنه براقدی بو بتون طومار قورلق آتشنده تمام یانحجه ٢٤ ونه ملك نه
انك بو جمله سوزلری ایشدن قوللری قورقدیلر نه لباسلرینی یرتدیلر ٢٥ والناتان ودلیا وغمریا اول
طوماری یاقمسون دیو ملکه یلوارمشلر ایدی اما او انلری دکلمدی ٢٦ وملك همّلك اوغلی یرحمئیله
وعزرئیل اوغلی سرایایه وعبدئیل اوغلی شلمیایه امر ایتدیکه کاتب باروخی ویرمیا پیغمبری طوتالر اما
انلری رب صقلامش ایدی ٢٧ وملك طوماری ویرمیانك آغزندن باروخك یازدوغی سوزلری یاقدقدنصکره
ربك سوزی یرمیایه اولوب دیدیکه ٢٨ تکرار وار بر غیری طومار آل ویهودا ملکی یویاقیم یاقدوغی اولکی
طوماده اولان اولکی سوزلری انده یاز ٢٩ ویهودا ملکی یویاقیمه دی که رب بویله دیدی سن بو طوماری
یاقوب دیدك که نیچون ایچنده بو شکل یازدك که البته بابل ملکی کله وبو ولایتی خراب ایدوب اورادن
آدم وحیوان یوق ایده ٣٠ اندن اوتری رب یهودا ملکی یویاقیمك حقنده بویله دیدیکه اکا داود
تختی اوزرنده اوتران اولمایه وانك لشی کوندزین اسیجاقله وکیجه‌ده قیراغویه براقلمش اولا ٣١ وکناهلری ایچون
انك وانك نسلنك وقوللرینك حقندن کله‌یم وبن اوزرلرینه واورشلیم ساکنلری اوزرینه ویهودا ارلری
اوزرینه جمله اوزرلرینه سویلدوکم بلایی کتوره‌یم چون بنی دکلمدیلر ٣٢ ایمدی یرمیا غیری طوماری
آلوب انی نریا اوغلی کاتب باروخه ویردی که انده یرمیانك آغزندن یهودا ملکی یویاقیم آتشه یاقدوغی
کتابك جمله سوزلرینی یازدی وانلردن ماعدا نیجه انلره بکزر سوزلر قاتلدی ۞

اوتوز يدنجى باب

١ و يوسيا اوغلى صدقيا نام ملك بابل ملكى بختنصرك يهودا ولايتنه ملك نصب ايتدوكى يوآقيم اوغلى
يوخانيانك يرنده سلطنت ايلدى ٢ نه او نه قوللرى نه ولايت خلقى يرميا پيغمبرك وساطتيله سويلدوكى
سوزلرى دكلديلر ٣ و صدقيا ملك شلميا اوغلى يوخالى و امام معسيا اوغلى صفنيايى يرميا پيغمبره
كوندرديكه ديه‌لركه كرم ايله بزم ايچون رب اللهمزه دعا ايله ٤ يرميا ايسه آرتق خلقك آراسنه كيرر
چقار ايدى و انى حبس‌خانه‌يه قومشلر ايدى ٥ او زمان فرعونك عسكرى مصردن چقمش ايدى و بونلرك
خبرينى اورشليمى محاصره ايدن كلدانيلر ايشتمكله اورشليمدن چكلديلر ٦ و ربك سوزى يرميا پيغمبره
اولوب ديديكه ٧ اسرائيل اللهى رب بويله ديدى بكا طانشمق ايچون سزى بكا كوندرن يهودا ملكنه
ديكزكه اشته سزه امداد ايتمك ايچون چقه كلن فرعونك عسكرى كرو كندونك ديارى مصره
دونه‌جكدر ٨ و كلدانيلر تكرار كلوب بو شهر اوزرينه جنك ايده‌لر و انى فتح ايليوب آتشه ياقسه‌لر كرك
٩ رب بويله ديدى كندو كندولركزى الدادوب ديمككه البته كلدانيلر بزدن كيده‌لر زيرا كتميه‌جكلردر
١٠ اكرچه سزكله جنك ايدن كلدانيلرك جمله عسكرينى اوراسز و انلردن انجق يارالو آرلر قالالر هركس
چادرنده قالقه‌لر و بو شهرى آتشه ياقه‌لر ١١ و اولديكه فرعونك عسكرى اوجندن كلدانيلرك عسكرى
اورشليمدن چكلمور ايكن ١٢ يرميا اورشليمدن چقوب بنياميين ولايتنه كيده‌جك اولدى اوراده خلقك
آراسندن سوشمك ايچون. ١٣ و بنياميين قپوسنه كلدوكنده اوراده بر نوبتجى باشى كه انك آدى حننيا
اوغلى شلميا اوغلى يرايا ايدى يرميا پيغمبرى سن كلدانيلره قاچارسن ديو طوتدى ١٤ يرميا دخى ديديكه
حاشا بن كلدانيلره قاچمام اما يرايا انى دكلميوب يرميايى طوتدى و بكلره كتوردى ١٥ و بكلر يرميايه
غضب ايدوب انى دوكديلر و حبس‌خانه‌يه قوديلر كاتب يوناثانك اوينه كه اول اوى حبس‌خانه
ايتمشلر ايدى ١٦ و يرميا اول قيويه و انك ضيق حجره‌سنه كيروب اوراده نيجه ايام اوتوردى ١٧ اندن صكره
صدقيا ملك كوندروب انى اندن چقاردى و ملك انى كزلوجه كندو سراينده سؤال ايدوب ربدن
سوز وارمى ديدى و يرميا واردر جواب ويردى و دخى ديديكه بابل ملكنك النه تسليم اولنورسن ١٨ و دخى
يرميا صدقيا ملكه ديديكه سكا و قوللركه و بو خلقه نه صوچ ايتدم كه بنى حبس‌خانه‌يه قودكز
١٩ قنده در اول پيغمبرلركزكه سزه پيغمبرلك ايدوب ديديلركه بابل ملكى اوزركزه و بو ولايت اوزرينه
كلميه‌جكدر ٢٠ شمدى لطف ايله افندم ملكم دكله بن آياغكه دوشوب تمنى ايدرم بنى كاتب
يوناثانك اوينه دوندرمه كه اوراده اولميه‌يم ٢١ و صدقيا ملك امر ايتديكه يرميايى حبس‌خانه‌نك
حوليسنه قويالر و اكا هر كونده اتمكجيلر چارشوسندن بر پيده اتمك ويره‌لر تا شهرده جمله اتمك
دوكننجه و يرميا حبس‌خانه‌نك حوليسنده اوتوردى ۞

اوتوز سکزنجی باب

١ ومتان اوغلی شفطیا وفشحور اوغلی غدلیا وشلمیا اوغلی یوخال وملکیا اوغلی فشحور یرمیانک جمله
خلقه سویلدوکی سوزلری اشتدیلر او دیر ایکن ٢ رب بویله دیدی بو شهرده طوراجق قلجدن قحطلقدن
وطاعوندن اولجکدر اما کلدانیلره چقان یاشایه وانک جانی غنیمت اولوب دیریله ٣ رب بویله دیدی
تحقیق بو شهر بابل ملکی عسکرینک النه ویرله وانی فتح ایلیه ٤ وبکلر ملکه دیدیلر که سکا یلواررز
که بو کشی اوله زیرا بو سبب ایله بو شهرده قالان جنکجی ارلرک اللرینی وجمله خلقک اللرینی
کوشك ایدر بویله سوزلر سویلمکله چون بو کشی بو قومک سلامتنی استمز انجق بلاسنی استر
٥ وصدقیا ملك دیدیکه اشته او الکزده‌در زیرا ملك سزک قرشوکزه بر شی ایتمکه قادر دکلدر
٦ ایمدی یرمیایی آلوب حبس‌خانه‌نك حولیسنده اولان همّلك اوغلی ملکیانک قیوسنه براقدیلر
ویرمیایی ایپلر ایله صارقتدیلر اول قیوده صو یوق ایدی انجق بالچق وار ایدی ویرمیا بالچغه باتدی ٧ بونی
ملك سراینده اولان حبشلو عبد الملك نام خادم اشتدی که یرمیایی قیویه قودیلر ملك بنیامین
قپوسنده اوترر ایکن ٨ عبد الملك ملك سرایندن چقوب ملکه سویلیوب دیدیکه ٩ افندم ملك بو
آدملر قیویه براقدقلری یرمیا پیغمبره هرنه که ایتدیلر ایسه کم ایتدیلر زیرا شهرده آرتق اتمك اولمادوغی
اجلندن اول یرده آجلقدن اوله‌جکدر ١٠ او زمان ملك حبشلو عبد الملکه اصمرلیوب دیدیکه بورادن
اوتوز آدم آل ویرمیا پیغمبری اولمزدن اول قیودن چقار ١١ ایمدی عبد الملك بله‌سنجه آدملر آلوب
وملکك سراینه خزینه التنه کیروب اورادن اسکی بوسکی‌یی وبوزق کهنه‌لری آلدی وانلری ایپلر ایله قیویه
یرمیایه صارقتدی ١٢ وحبشلو عبد الملك یرمیایه دیدیکه بو اسکی بوسکی‌یی وبوزق کهنه‌لری قولتقلرك
التنه وایپلر التنه قو یرمیا دخی بویله ایتدی ١٣ ویرمیایی ایپلر ایله چکوب انی قیودن چقاردیلر
اندن صکره یرمیا حبس‌خانه‌نك حولیسنده اوتردی ١٤ وصدقیا ملك کوندروب یرمیا پیغمبری ربك
اونده اولان اوچنجی قپوسنده یاننه آلدی وملك یرمیایه دیدیکه سکا بر سوآلم وار بندن بر شی
کزلمه ١٥ ویرمیا صدقیایه دیدیکه بن سکا دیویررسم تحقیق سن بنی اولدرمزمیسن وسکا اوکت
ویررسم بنی دکلرمی‌سن ١٦ صدقیا ملك دخی یرمیایه یمین ایدوب کزلوجه دیدیکه بو جانی بزه یرادان
رب حقیچون سنی اولدرمیه‌یم وسنی جانکی آرایان ارلرك النه ویرمیه‌یم ١٧ او وقت یرمیا صدقیایه
دیدیکه الله العساکر اسرائیل اللهی رب بویله دیدیکه اکر بابل ملکنك بکلرینه چقرسك جانك
دیری اوله وبو شهر آتش ایله یانمیه وسن وبیتك یاشایه‌سن ١٨ اما اکر بابل بکلرینه چقمزسك بو شهر
کلدانیلرك النه ویرله وانی آتشه یاقه‌لر سن دخی اللرندن قورتلمزسن ١٩ وصدقیا ملك یرمیایه دیدیکه
کلدانیلره قاچش یهودیلردن قورقرم که بنی انلرك اللرینه ویروب استهزا ایده‌لر ٢٠ اما یرمیا دیدیکه

سنی ویرمزلر كرم ایله سكا سویلدوكم ربك سوزینی دكله سكا خیر اولا وجانك دیری قالا ٢١ واكر
چقمه‌دن امتناع ایدرسك ربك بكا دیوبردوكی سوز بودر ٢٢ اشته یهودا ملكنك سراینده قالان جمله عورتلر
بابل ملكنك بكلرینه چقاریله و انلر دیه‌لر كه سنك دوستلرك سنی الغا ایدوب سكا غالب اولدیلر آیاقلرك
چاموره باتوب قالدقده انلر آردینه چكندیلر ٢٣ جمله عورتلركی واوغللركی كلدانیلره چقارالرسن
دخی اللرندن قورتلمزسن بلكه بابل ملكنك الیله طوتلورسن وسن سبب اولورسن كه بو شهر آتشه یاقله
٢٤ وصدقیا یرمیایه دیدیكه كمسه بو سوزلری بلمسون وسن اولمزسن ٢٥ واكر بكلر سنكله سویلشدوكمی
ایشدرلرسه وسكا كلوب سكا دیرلرسه كه بزه صقلمیوب ملكه نه سویلدك وملك سكا نه سویلدی دیوبر
سنی اولدرمز ایز ٢٦ انلره دیكه ملكك آیاغنه دوشوب تمنا ایلدم كه بنی تكرار یوناتانك اوینه
كوترمیه‌لر كه اوراده اولمیم ٢٧ وجمله بكلر یرمیایه كلوب اكا صوردیلر اول دخی ملكك جمله اصمولدوغی
سوزلره كوره انلره سویلدی انلر دخی هیچ طنمیوب قویویردیلر بو وجهله بر سوز ایشدلمدی ٢٨ ویرمیا
حبس خانه‌نك حولیسنده طورردی تا اورشلیم فتح اولندوغی كونه‌دك اورشلیم فتح اولندوغی وقتده
دخی انده ایـــــــــــــــــدی ۞

اوتوز طقوزنجی باب

١ صدقیا نام یهودا ملكنك طقوزنجی یلنده اوننجی آیده بابل ملكی بختنصر جمله عسكریله اورشلیم
اوزرینه كلوب انی محاصره ایلدی ٢ وصدقیانك اون برنجی یلنده دردنجی آیده آیك طقوزنده
شهر رخنه‌دار اولدی ٣ وجمله بابل ملكنك بكلری كیروب اورتاده‌كی قپوده اوتردیلر یعنی نرجال شراصر
وسمجر نبو وسرسكیم وربساریس ونیرغال شراصر وربماغ وجمله قالان بابل ملكنك بكلری ٤ واولدیكه
یهودا ملكی صدقیا وانك جمله جنك ارلری بونلری كوردكلری كبی قاچدیلر كیجه‌ده شهردن ملك
باغچه‌سنك یولندن ایكی دیوار آراسنده اولان قپودن چقدیلر او دخی چول یولندن چقدی ٥ كلدانیلرك
عسكری ایسه انلرك آردنجه سكردوب اریحا اوواسنده صدقیایه یتشدیلر وانی طوتوب حمات ولایتنده
اولان ربله‌یه بابل ملكی بختنصرك حضورینه چقاردیلر واول اوزرینه حكم ایندی ٦ وبابل ملكی ربله‌ده
صدقیانك كوزلرینك اوكنده انك اوغللرینی بوغازلدی وبابل ملكی جمله یهودانك اشرافنی دخی قتل
ایلدی ٧ وصدقیانك كوزلرینی كور ایدوب انی نحاس بوقاغولر ایله بابله كوترمك ایچون باغلدی
٨ وكلدانیلر ملكك سراینی وخلقك اولرینی آتشه یاقدیلر واورشلیمك حصارلرینی یقدیلر ٩ وشهرده قالان
خلقك باقیسنی واكا قاچمش قاچقونلرینی قالان قومك بقیه‌سنی قپو قوللرینك باشی نبوزرادان بابله اسیر
كوتردی ١٠ وفقرا خلقندن كه انلرك بر نسنه‌سی یوق ایدی قپو قوللرینك باشی نبوزرادان یهودا ولایتنده
آلیقویوب اول كونده انلره باغلر وتارلالر ویردی ١١ وبابل ملكی بختنصر یرمیا ایچون قپو قوللرینك

باشی نبوزرداندن اصمرلیوب دیمش ایدیکه ۱۲ آل انی و اوزرینه نظرك اولسون اصلا اکا کلك ایلمه سکا
نیجه که سویلر ایسه اویله انکله ایله ۱۳ قپو قوللرینك باشی نبوزرادان و نبوشزبان و ربسریس و نرغال
شراصر و رماغ و جمله بابل ملکنك بکلری کوندردیلر ۱۴ و ارسال ایدوب یرمیایی حبس خانه نك حولیسندن
آلدیلر و انی شفان اوغلی آحیقام اوغلی غدلیایه ویردیلر که انی اوه کتوره اول دخی خلق آراسنده
ساکن اولوردی ۱۵ و یرمیا حبس خانه نك حولیسنده محبوس ایکن ربدن اکا سوز اولوب دیدیکه
۱۶ وار حبشلو عبد الملکه سویلیوب دی که رب العساکر اسرائیل اللهی بویله دیدی، اشته بن بو شهر
اوزرینه سوزلرمی کلك ایچون کتوره‌یم ایولك ایچون دکل اول کونده کوزلرکك اوکنده تمیم اولنالر
۱۷ اما اول کونده سنی قورتارایم رب دیدی شول آرلرك الینه که سن انلردن قورقرسن ویرلیه‌سن ۱۸ زیرا
تحقیقا سنی قورتاروب قلجدن دوشمیه‌سن جانك سکا غنیمت اولا بکا اعتقاد ایتدوکك ایچون رب دیدی ۞

قرقنجی باب

۱ ربدن یرمیایه اولان سوز قپو قوللرینك باشی نبوزرادان انی آلدقدنصکره و جمیع اورشلیمدن و یهودادن
سورکون اولوب بابله اسیر کوترلن اسیرلرك آراسنده زنجیرلر ایله باغلو بولندوغی رامادن اطلاق ایتدکدن
صکره ۲ قپو قوللرینك باشی یرمیایی آلوب اکا دیدیکه ربك اللهك بو شهر اوزرینه بو بلایی سویلمشدر
۳ و رب انی کتوردی و سویلدوکنه کوره قلدی زیرا ربه کناه ایشلیوب انك آوازینی دکلمدکز انك
ایچون سزه بو بلا اولمشدر ۴ شمدی ایسه اشته سنی بوکون اللرکده‌کی زنجیرلردن چوزدم بنم ایله
بابله کلمکه کوکلك اولورسه کل اوزرکه نظرم اولا و بنم ایله بابله کلمکه کوکلك اولمازسه بونده
طور باق هپ ولایت اوککده در قنغیسنه وارمغه اولی و انسب کوررسك وار ۵ و بابل ملکندن یهودا
شهرلری اوزرینه نصب اولنان شفان اوغلی آحیقام اوغلی غدلیا دخی دونمدن سن اکا وار و انك ایله
خلق آراسنده ساکن اول یاخود قنغیسنه کتمکه انسب کوررسك کت و قپو قوللرینك باشی اکا یول
خرجلغی و بخشیش ویروب انی صالیویردی ۶ و یرمیا آحیقام اوغلی غدلیایه مصفایه واروب انکله ولایتده
قالان خلقك آراسنده اوتوردی ۷ چونکه صحراده‌کی عسکرك جمله بکلری انلر و انلرك نفرلری ایشتدیلر
که بابل ملکی ولایت اوزرینه آحیقام اوغلی غدلیایی نصب ایتمش ایدی و اکا بابله اسیر کوچرلمدکلری ارلری
و عورتلری و اوشاقلری و ولایت فقراسنی تفویض ایتمش ایدی ۸ غدلیایه مصفایه کلدیلر یعنی نتانیا اوغلی
اسماعیل و قارح اوغللری یوحانان و یوناتان و تنحومت اوغلی سریا و نتوفتلو عوفی اوغللری و بر معکاتلونك
اوغلی یزنیا انلر و انلرك آدملری ۹ و شفان اوغلی آحیقام اوغلی غدلیا انلره و آدملرینه آند ایچوب
دیدیکه کلدانیلره خدمت ایتمکه قورقمکز ولایتده ساکن اولك بابل ملکنه قوللق ایلیك و سزه خیر
اولا ۱۰ اشته بن مصفاده ساکن اولایم بزه کلن کلدانیلره خدمت ایتمك ایچون سز ایسه شراب و یاز

میوه‌لرینی و باغی دوشروب قابلرکزه قویک وآلدوغکز شهرلرده تمکن ایلیك ١١ ودخی موآبده وعمون
اوغللری آراسنده و ادومده وسایر یرلرده اولان یهودیلر بابل ملکنك یهوداده بقیه‌سنی* ویردوکنی وشفان
اوغلی آحیقام اوغلی غدلیایی اوزرلرینه نصب ایتدوکنی ایشتدکده‌نصکره ١٢ جمله سورلدکلری یرلردن
یهودیلر هپسی دونوب یهودا ولایتنه غدلیایه مصفایه کلدیلر وشرابی وقتی چوق یاز میوه‌لرینی دوشردیلر
١٣ وقارح اوغلی یوحانان دخی وجمله صحراده اولان عسکر بکلری غدلیایه مصفایه کلدیلر ١۴ واکا
دیدیلر که بلورمیسن که عمون اوغللرینك ملکی بعالیس نتانیا اوغلی اسماعیلی سنی اولدرمك ایچون
کوندردی اما آحیقام اوغلی غدلیا انلره اینانمدی ١٥ وقارح اوغلی یوحانان غدلیایه مصفاده کزلوجه
سویلیوب دیدیکه وارایم نتانیا اوغلی اسماعیلی اولدره‌یم هیچ بکسه بلمیه سنی او نیچون اولدره وسکا
دوشرلمش جمیع یهودیلر طاغلوب یهودا بقیه‌سی هلاك* اوله ١٦ اما آحیقام اوغلی غدلیا قارح اوغلی
یوحانانه دیدیکه سن بوشیئی ایتمه زیرا سن اسماعیلدن اوتری یلان سویلرسن ۞

قرق برنجی باب

١ ویدنجی آیده اولدیکه ملك نسلندن اولان الیشمع اوغلی نتانیا اوغلی اسماعیل وملکك سرورلری
وبلە‌سنجه اون آدم آحیقام اوغلی غدلیایه مصفایه کلدیلر واوراده مصفاده معا اتمك یدیلر ٢ ونتانیا
اوغلی اسماعیل وبلە‌سنجه اولان اون آدم قالقوب شفان اوغلی آحیقام اوغلی غدلیایی قلجله اوردیلر
واول ولایته بابل ملکندن نصب اولنانی اولدردی ٣ ومصفاده غدلیا ایله اولان جمله یهودیلری واوراده
بولنان کلدانیلری وجنك ارلری اسماعیل اوردی ۴ وغدلیایی اولدره‌لی ایکنجی کونده وبونی بکسه بلمز
ایکن اولدیکه ٥ شخیمدن وشیلودن وسامره‌دن سکسان کشی صقالی تراش وثفتانلری یرتق وبدنلری
کرتکلو کلدیلر انلرك النده پیشکشلر وکوندلك وار ایدی ربك اوینه کتورمك ایچون ٦ بونلرك استقبالنه
مصفادن نتانیا اوغلی اسماعیل چقدی وکیدرك آغلیارق بونلره راست کلدکده انلره دیدیکه آحیقام
اوغلی غدلیایه کلك ٧ واولدیکه شهر اورتاسنه کیردکلرنده نتانیا اوغلی اسماعیل او ولنکله اولان
آدملر انلری قتل ایدوب خندق ایچنه براقدی ٨ وآرالرنده اون آدم بولندیکه اسماعیله دیدیلر که
بزی اولدرمه زیرا تارلاده بزم بغدای وآرپه ویاغ وبال خزینه‌لرمز واردر ایمدی واز کچدی وقرنداشلری
آراسنده انلری اولدرمدی ٩ اول خندق که اسماعیل انك ایچنه غدلیا ایچون اولدردوکی آدملرك جمله لشلرینی
براقمش ایدی اسرائیل ملکی بعسانك قورقوسندن آسا ملکك یاپدوغی خندق ایدی ونتانیا اوغلی
اسماعیل انی لشلر ایله طولدردی ١٠ ومصفاده اولان جمله خلقك بقیه‌سنی اسماعیل اسیر کوتردی یعنی
ملکك قزلرینی ومصفاده قالان جمله خلقی که انلری قپو قوللرینك باشی نبوزرادان آحیقام اوغلی غدلیایه
تفویض ایتمش ایدی ونتانیا اوغلی اسماعیل انلری اسیرلکله کوتروب عمون اوغللرینه کوچکه کیتدی

١١ وقارح اوغلى يوحانان و بلەسنجە اولان جملە عسكر بكلرى نتانيا اوغلى اسماعيلك ايشلدوكى جملە
مسادى ايشدنجە ١٢ جملە آدملرينى آلوب نتانيا اوغلى اسماعيل ايلە دوكشمكە كتديلر و آنى جبعونده
اولان چوق صولر يانندە بولديلر ١٣ و اولديكە اسماعيل ايلە اولان جملە خلق قارح اوغلى يوحانانى و بلەسنجە
اولان جملە عسكر بكلرينى كورمكلە سونديلر ١٤ و اسماعيلك مصفادن اسير كوتردوكى جملە خلق دوندى
وكرو كدوب قارح اوغلى يوحانانە واردیلر ١٥ نتانيا اوغلى اسماعيل ايسە يوحانانك يوزندن سكز آدملە
قورتلوب عمون اوغللرينە كتدى ١٦ وقارح اوغلى يوحانان و بلەسنجە اولان جميع عسكر بكلرى نتانيا
اوغلى اسماعيل آحيقام اوغلى غدلياىى اولدردكدنصكرە مصفادن كوتردوكى جملە خلقك بقيەسنى جنك
ارلرينى وعورتلرى و اوشاقلرى آلوب جبعوندن دوندرديلر ١٧ و واردیلر و جروت كماهمدە كە بيت لحمە
يقيندر ساكن اولديلر مصرە واروب كيرمك ايچون ١٨ كلدانيلرك اوجندن زيرا انلرك يوزندن
قورقارلر ايدى نتانيا اوغلى اسماعيل بابل ملكندن ولايت اوزرينە نصب اولنان آحيقام اوغلى غدلياىى
اولدورديكى ايچون ۞

قرق ايكنجى باب

١ و جملە عسكر بكلرى و قارح اوغلى يوحانان و يزنيا اوغلى هوشعيا و جملە خلق كوچكدن بيوكە
وارنجە يانشوب ٢ يرميا پيغمبرە ديديلر كە آياغكزە دوشوب تمنامز بو دركە بزم ايچون و بو جملە
بقيە ايچون اللهك ربە دعا ايلە زيرا كوزلرك بزى كوردوكى كبى چوق ايكن آز قالدق ٣ و سنك اللهك
رب بزە يولى كە انده سالك اولاوز و سوزى كە اكا كورە ايشلمك كرك ايبز بلدرسون ٤ و يرميا
پيغمبر انلرە ديديكە ايشتدم اشتە سوزلركزە كورە اللهكز ربە دعا ايدەيم و هر نە كە رب سزە جواب
ويرسە سزە اعلام ايدەيم سزدن بر سوز صقلميام ٥ انلر دخى يرميايە ديديلر كە رب بيمزدە حق
و طوغرو شاهد اولسون اگر سكا بزم ايچون كوندرلن رب اللهك سوزلرى موجبنجە ايتمزسك ٦ بز سنى
اكا كوندردوككز رب اللهمزك آوازينە اكر ايو اكركم اطاعت ايدەجكيز تا كە رب اللهمزك آوازينە
اطاعت ايتمكلە بزە خير اولا ٧ و اون كوندنصكرە اولديكە ربك سوزى يرميايە اولدى ٨ و قارح اوغلى
يوحانانى و جملە بلەسنجە اولان عسكر بكلرينى و جملە خلقى كوچكدن بيوكە وارنجە چاغردى ٩ و انلرە
ديديكە سز بنى حضورينە دعاكزى عرض ايتمك ايچون كوندردوككز اسرائيل اللهى رب بويلە ديدى
١٠ اگر دخى بو يردە ساكن اولورسكز سزى ياپايم و يقميايم سزى دكەيم و قوپارميايم زيرا كە سزە
ايتدوكم بلادن پشيمان اولدم ١١ قورقدوغكز بابل ملكندن قورقمە انك قورقمك رب ديدى زيرا سزى
قورتارمق ايچون و سزى انك اليندن چقارمق ايچون سزكلە ايم ١٢ و سزە رحمتلر ويرەيم كە سزى
اسيركيوب سزى ولايتكزە عودت ايتدرە ١٣ و اگر ديجك اولورسكز كە بز بو ولايتدە طورميايز و ربك

اللهكزك آوازینی دیكلمزسكز ۱۴ و دیرسكزكه یوق مصر دیارینه واراليم كه انده جنك كورميه‌وز و بورو
سسینی ایشتمیه‌وز و اتمكه آج اولمیاوز اوراده ساكن اولالم ۱۵ بونك ایچون حالا ای یهودا بقیه‌سی ربك
سوزینی دكلیك رب العساكر اسرائیل اللهی بویله دیدیكه اكر مصره وارمغه توجه ایدرسكز و اوراده
ساكن اولمق ایچون كیدرسكز ۱۶ اولا كه قورقدوغكز قلیج سزه انده مصر دیارنده یتشه و قورقدوغكز
آجلق اوراده مصرده سزه یاپشه و اوراده اوله‌سز ۱۷ زیرا اولور كه جمله مصره وارمغه اوراده ساكن
اولمق ایچون توجه ایدن كشیلر قلیجدن قحطلقدن وطاعوندن اوله‌لر و اوزرلرینه كوندره‌جكم بلا
یوزندن انلردن قالمیش وقورتلمش اولمیه ۱۸ زیرا رب العساكر اسرائیل اللهی بویله دیدی بنم خشم
وغضبم اورشلیمك اهالیسی اوزرینه دوكلدوكی كبی اوزركزه دخی مصره كیردوككز زمان بویله دوكلجكدر
و اكراهه و تحقیره و لعنته وعیبه قالوب بو یری آرتق كورمیه‌جكسز ۱۹ ای یهودا بقیه‌سی رب سزك
ایچون مصره وارمكز دیو سویلدی البته بیلمش اولك كه بوكون سزه تنبیه ایلدم ۲۰ تحقیق
كندولركزی آلداتدكز زیرا سز بنی اللهكز ربه كوندروب دیدكزكه اللهمز ربه بزم ایچون دعا
ایله و اللهمز ربك جمله دیدوكنه كوره بزه اعلام ایله و بز عمل ایده‌جكیز ۲۱ بن دخی سزه بوكون اعلام
ایلدم اما اللهكز ربك آوازینی وجمله‌یی كه انك ایچون بنی سزه كوندرمشدر دكلمدكز ۲۲ ایمدی
حالا البته بیلك كه شول وارمق ساكن اولمق استدوككز ولایتده قلیجدن قحطلقدن وطاعوندن
اولـــــســـــكـــــزكـــــرك ٭

قرق اوچنجی باب

۱ و اولدیكه یرمیا جمله قومه اللهی ربك جمیع سوزلرینی سویلیوب تمام ایتدكدنصكره شول جمله سوزلری
كه انلرك اللهی رب انلره انكله كوندرمش ایدی ۲ هوشعیا اوغلی عزریا و قارح اوغلی یوحانان و جمله
مغرور ارلر یرمیایه دیدیلركه سن یلان سویلرسن اللهمز رب سنی كوندرمدی كه مصره اوراده مكان طوتمق
ایچون وارمك دیه‌سن ۳ اما نریا اوغلی باروخ سنی اوزرمزه تحریض ایدر تا كه بزی كلدانیلرك الینه
تسلیم ایده اولدرلمك و بابله اسیر كوترلمك ایچون ۴ و قارح اوغلی یوحانان و جمله عسكر بكلری و جمله
خلق ربك آوازینی دكلمدیلركه یهودا ولایتنده قالالر ۵ و قارح اوغلی یوحانان و جمله عسكر بكلری
شول جمیع یهودا بقیه‌سنی آلدیلركه جمله امتلره طاغلمشلر ایدی و یهودا ولایتنده ساكن اولمق ایچون
دونمشلر ایدی ۶ ارلری عورتلری اوشاقلری و ملكك قزلرینی و جمله جانلری كه قپو قوللری نبوزرداان
شفان اوغلی آخیقام اوغلی غدلیا ایله ترك ایتمش ایدی و دخی یرمیا پیغمبری و نریا اوغلی باروخی آلدیلر
۷ و ربك آوازینی دكلمیوب مصر دیارینه واردیلر و تا تحفنحسه كلدیلـــــر ۸ و تحفنحسده ربك سوزی
یرمیایه اولوب دیدیكـــه ۹ الك ایله بیوك طاشلر آل و انلری یهودیلرك اوكنده تحفنحسده فرعون

سرايينك قپوسى يانينده كرميت خانه‌ده‌كى چامورده كزله ١٠ وانلره دى كه رب العساكر اسرائيل اللهى
بويله ديدى اشته بن بابل ملكى بختنصر قوللى كوندروب كتوررم وانك تختنى بو كزلدوكم طاشلر
اوزرنده قويايم اول دخى اوزرلرنده اوطاغنى قورا ١١ وكلوب مصر ديارينى اورا اول كه اولمه تعيين اولندى
اولمه اول كه اسيرلكه تعيين اولنيدى اسيرلكه اول كه قلجه تعيين اولندى قلجه ١٢ ومصر الاهلرينك
خانه‌لرنده آتش طوتشدرايم واول انلرى ياقه واسير ايليه مصر ديارى ايله كينه چوبان يپونجه ايله
كيندوكى كبى واوراده سلامت ايله چقه ١٣ ومصر ديارنده اولان بيت الشمسك صنملرينى قروب
مصر الاهلرينك خانه‌لرينى آتشه ياقــــــــه ٭

قرق دردنجى باب

١ جمله مصر ديارنده ساكن اولان يهوديلرك ومغدالده وتحفنحسده ونوفده وفتروس ولايتنده
متمكن اولانلرك حقنده يرمييايه سوز اولوب ديديكه ٢ رب العساكر اسرائيل اللهى بويله ديديكه
اورشليم اوزرينه وجمله يهودا شهرلرى اوزرينه كتوردوكم بلايى كوردكز واشته انلر بوكون خراب
وانلرده بر ساكن يوق ٣ بنى طارلتمق ايچون انلرك ايتدكلرى يرامزلقدن اوترى چون واروب بخور
ياقديلر وانلر سز وباباركز بيلمدوككز غيرى الاهلره عبادت ايتديلر ٤ وسزه چيك صباح قالقوب وجمله
پيغمبر قوللرمى كوندروب ديدمكه ده ايمدى بو اكا بغض ايتدوكم مكروه شيئى ايتمك ٥ اما دكلمديلر
وقولاغنى تميل ايتمديلركه يرامزلقلرندن دونوب غيرى الاهلره بخور ياقميالر ٦ بونك ايچون غضبم وحدتم
دوكلوب يهودا شهرلرنده واورشليمك سوقاقلرنده ياندى وخراب ويباب اولديلر بوكونكى كبى ٧ وشمدى
رب العساكر اسرائيل اللهى بويله ديديكه نيچون كندو جانلركز اوزرينه بو عظيم كلكى ايدرسكز
اركك وعورتى كوچكى وامجى يهودا آراسندن اهلاك ايدوب كندولركزه بقيه‌يى ابقا ايتمرسكز ٨ اللركزك
ايشلريله بنى طارلتمق ايچون اوراده ساكن اولمغه كيردوككز مصر ديارنده غيرى الاهلره بخور ياقدوككز
كندوكزى اهلاك ايتمك ايچون وجمله يرك امتلرنده ملعون وعيبلو اولمق ايچون ٩ يهودا ولايتنده
واورشليمك سوقاقلرنده ايتدكلرى باباركزك يرامزلقلرينى ويهودا ملكلرينك يرامزلقلرينى وانلرك عورتلرينك
يرامزلقلرينى وسزك يرامزلقلركزى وعورتلركزك يرامزلقلرينى اونتدكزمى ١٠ بوكونه‌دك مضطرب
اولمديلر وقورقديلر وحضوركزده وباباركزك حضورنده ويردوكم شريعت وفرايضمده كزمدكز
١١ انك ايچون رب العساكر اسرائيل اللهى بويله ديدى اشته بن اوزركزه يوزمى كلك ايچون قوياجغم
وجميع يهودايى اهلاك ايدجكم ١٢ ومصر ديارنده ساكن اولمق ايچون اورايه وارمغه توجه ايدن يهودا
بقيه‌سنى آلايم وجمله‌سى مصر ديارنده هلاك اولالر ودوشه‌لر قلجله وآچلق ايله تمام اولالر كوچكدن
بيوكه وارنجه قلج ايله وآچلق ايله اوله‌لر واستكراهه حيرته لعنته وعيبه قالالر ١٣ ومصر ديارنده ساكن

اولادلرك حقنده كلم اورشليمك حقنده كلدوكم كبي قلج ايله قحطلق ايله وطاعون ايله ١٤ ويهودا
بقيه‌سندن اوراده ساكن اولمق ايچون مصر ديارينه وارانلردن قورتلان وباقي قالان كمسه اولميا كه واروب
اوراده ساكن اولمغه جان چكندكلري يهودا ولايتنه دونه زيرا دونمزلر الا كه قورتلانلر ١٥ وشول جمله
ارلركه عورتلرينك غيري الاهلره بخورلدوغني بلورلردي وجمله حاضر عورتلر عظيم جمعيت ومصر ديارنده
فتروسده ساكن اولان جمله خلق يرميايه جواب ويروب ديديكه ١٦ ربك اسميله بزه سويلدوكك
سوز ايسه بز سني دكلمز ايز ١٧ بلكه آغزمزدن چقان جمله سوزي البته ايده‌لم كوك ملكه‌سنه بخورليوب
اكا دوكشلر دوكه‌جكيز نيجه كه يهودا شهرلرنده واورشليمك سوقاقلرنده بز وبابالرمز وملكلرمز
وبكلرمز ايتمش ايسك زيرا او زمان اتمكدن طويدق ايو خوش ايدك بر ملك كورمدك ١٨ وكوك ملكه‌سنه
بخورلمقدن واكا دوكشلر دوكمكدن واز كچدوكمز زماندن برو هر شيمز اكسك اولدي وقلج ايله وقحطلق
ايله تمام اولدق ١٩ وكوك ملكه‌سنه بخورلدوغمزده واكا دوكشلر دوكدوكمزده اكا عبادت ايتمك ايچون
پيده‌لر يايدوغمز ودوكشلر دوكدوكمز وقتده قوجه‌لرمز بلمكسزينمي ايتدك ٢٠ ايمدي يرميا جمله خلقه
ارلره وعورتلره وجمله اكا جواب ويرن عوامه سويليوب ديديكه ٢١ يهودا شهرلرنده واورشليمك سوقاقلرنده
سز وبابالركز وملكلركز وبكلركز وولايت خلقي بخورلدوغكز بخوري رب آكمديمي وقلبنه چقمديمي
٢٢ عمللركزك يرامزلغنه وايتدوككز مكروهاته آرتق رب تحمل ايده‌مدي انك ايچون ولايتكز خرابلغه وتحيره
ولعنته اولديكه بوكونكي كبي ساكن اولمايه ٢٣ بخورلدوغكز وربه كناه ايتدوككز وربك آوازيني
دكلمدوككز وشريعتي وفرايضي وشهادتلري موجبنجه كزمدوككز ايچون بونك ايچون بو بلا سزه
بوكونكي كبي واقع اولدي ٢٤ يرميا دخي جمله خلقه وجميع عورتلره ديديكه اي مصر ديارنده اولان
جمله يهودا ربك كلامني دكليكز ٢٥ رب العساكر اسرائيل اللهي بوبله سويليوب ديديكه سز وعورتلركز
آغزكز ايله سويلدكز واللركز ايله وفا ايتدكز البته آدادوغكز آدقلري ايده‌لم وكوك ملكه‌سنه
بخورليوب دوكشلر دوكه‌لم ديو آداقلركزي تماما مقرر ايتدكز ونذرلركزي يرينه كتوردكز ٢٦ ايمدي
مصر ديارنده ساكن اولان جمله يهودا ربك سوزيني دكليك اشته اسم عظيمم ايچون يمين ايتدم رب
ديدي كه آرتق بتون مصر ديارنده بر يهودينك آغزندن رب الله حيدر ديو بنم آدم استدعا اولنميه
٢٧ اشته بن اوزرلرينه نكلكه ايولكه دكل حاضر ايمم ومصر ديارنده اولان جمله يهودا آدملري قلجله
وقحطلق ايله هلاك اولالر تا استيصال اولنجه‌يه‌دك ٢٨ وقلجدن قورتلان قتي آز آدم مصر ديارندن يهودا
ولايتنه دونه وجمله مصر ديارينه اوراده ساكن اولمق ايچون واران يهودا بقيه‌سي بله‌لركيمك سوزي تكميل
اولنور بنمكيمي يوخسه انلركيمي ٢٩ وسزه علامت بو اولا رب ديدي كه بو يرده سزك حقكزدن
كله‌جكيم تاكه بله‌سز كه بنم سوزلرم اوزركزه نكلك ايچون البته ثابت اولور ٣٠ رب بويله ديدي
اشته بن مصر ملكي فرعون حفرعي دشمنلرينك النه وانك جانيني آرايانلرك النه تسليم ايدرم نيجه كه

یهودا ملکی صدقیایی دشمنی و جاننی آرایان بابل ملکی بختنصرك الینه تسلیم ایتدم ایسه ۞

قرق بشنجی باب

١ یرمیا پیغمبر نریا اوغلی باروخه سویلدوکی سوز بجانکه بو سوزلری یرمیانك آغزندن کتابه یازمش
ایدی یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملکنك دردنجی یلنده و دیدیکه ٢ ای باروخ اسرائیل اللهی رب سکا
بویله دیدی ٣ دیدك که وای بکا زیرا رب دردمه درد قاتدی اکلیوب زحمت چکدم و راحت بولامادم
٤ اکا بویله دی که رب بویله دیدی اشته بنم یاپدقلرمی یقارم و بنم دکدوکمی و بو جمله یری قوپارایم
٥ سن ایسه کندوکه عظمتلر آرارسن انلری آرامه زیرا اشته بن جمله بشر اوزرینه بلایی کتوره‌یم رب
دیدی اما جمله واراجغك یرلرده جانکی غنیمت ایچون سکا ویره‌یم ۞

قرق آلتنجی باب

١ ربك یرمیا پیغمبره امتلر اوزرینه اولان سوزی ٢ مصر ایچون فرعون نخو نام مصر ملکنك عسکری
اوزرینه که فرات ارماغی یاننده کرکمیسده ایکن بابل ملکی بختنصردن یوسیا اوغلی یوآقیم نام یهودا ملکنك
دردنجی سنه‌سنده اورلمش ایدی ٣ سپری و قلقانی حاضر ایدوب جنکه یقلاشکز ٤ آتلری قوشك و سیر
سوارلر بنك طولغه‌لر ایله حاضر اولك مزراقلری پردازلیك زرهلر ایله کیینك ٥ نیچون انلری شاشمش
کوررم کرویه دونديلر انلرك جبارلری قرلدی و عجله ایله قاچوب آردنه باقمدیلر هر طرفدن قورقو وار
رب دیدی ٦ چویك قاچمایا جبار قورتلمایا شمالده فرات ارماغی کنارنده سورچوب دوشدیلر ٧ کیمدر
بو که ارماق کبی چقه کلور انك صولری نهرلر کبی چالقنور ٨ مصر او در که ارماق کبی چقه کلور
و صولری نهرلر کبی چالقنور و دیر که چقایم یری قپلیایم شهری و ایچنده ساکن اولانلری بوزایم
٩ ای آتلر چقك و ای عربه‌لر دلی یوریشی ایلیك جبارلر چقسونلر کوش و فوط قلقانی طوتوب لودیم دخی
یایی آلوب چکه‌لر ١٠ زیرا بو الله العساکر ربك کونی انتقام کونی در دشمنلرندن کندویه انتقام آلمق
ایچون قلج ییوب طویا و قانلری ایله مست اولا زیرا شمال یرنده فرات ارماغی یاننده الله العساکر ربك
قربانی واردر ١١ جلعاده چق و بلسان آل ای مصرك قز اوغلان قزی عبث یره علاجلری چوغلدرسن
سکا درمان یوقدر ١٢ امتلر رسوایلکنی ایشتدیلر و سنك فریادکدن یر طولدی زیرا جبار جباره صتشدی
ایکیسی دخی برابر دوشدیلر ١٣ بابل ملکی بختنصر کلوب مصر دیارینی اوراجقدر دیو رب یرمیایه سوز
سویلدی ١٤ مصره خبر ویرك و مغدولده ندا ایلیك نوف و تحفنحسده ندا ایلیوب دیك که حاضر
اول و تدارك ایله زیرا اطرافکی قلج یسه کرکدر ١٥ سنك جبارلرك نیچون یقلدی طیانمدیلر زیرا رب
انلری توسکرتدی ١٦ یقلانلری چوغلتدی هر کس کندو یولداشی اوزرینه یقلوب دیدیلر قالق ظالمك

قلجی اوجندن قومنزه طوغدوغمز ولایتنه دونه‌لم ١٧ اوراده چاغردیلر که مصر ملکی فرعون انجق غوغا در
تعیین اولنان زمانی چوردی ١٨ اول ملك که اسمی ربّ العساکر در دیمشکه حیاتم حقیچون نیجه که
تهور طاغلرده وکرمل دریاده ایسه او کله‌جکدر ١٩ ای مصرده ساکنه اولان قز کوچکه یراغنی حاضرلا
زیرا نوف خراب اولا وشویله ویران اولا که ساکنی اولمایه ٢٠ مصر بر پك کوزل طانا کبی در امّا انی
بوغازلیاجق شمالدن البتّه کلجکدر ٢١ وعلوفه‌لولری آراسنده بسلو بوزاغولر کبی انلر دخی دونه‌لر بله
قاچوب طورمیالر زیرا اوزرلرینه مشقّتلرینك کونی و یوقلمه وقتی کلیور ٢٢ آوازی یلاندن کبی چقر زیرا
عظیم عسکر ایله طورمیوب کیدرلر و انك اوزرینه اودون یاریجیلر کبی بالته‌لر ایله کلیورلر ٢٣ اورمانینی
کسه‌لر ربّ دیدی اکرچه آغاجلری حسابسز ایسه چکرکه‌لردن زیاده چوغلالر که حسابی اولمایه
٢٤ مصر قزی عیبلانه شمال قومنك النه ویرله ٢٥ ربّ العساکر اسرائیل اللّهی دیدیکه اشته بن نوده
اولان آمونك و فرعونك و مصرك و انك الاهلرینك و ملکلرینك اول فرعونك و اکا اعتماد ایدنلرك حقّندن
کله‌یم ٢٦ انلری جانلرینی آرلیانلرك النه و بابل ملکی بختنصرك النه و انك قوللرینك النه ویره‌یم
اندن صکره قدیمی ایّامده کبی معمور اولا ربّ دیدی ٢٧ و سن ای بنم قولم یعقوب قورقه و سن اسرائیل خوف
ایتمه زیرا اشته بن سنی اوزاق ولایتدن و سنك نسلكی انلرك اسیرلکی یرندن قورتارایم و یعقوب دونوب
راحت ایلیه و سعادتلو اولا اورکدیجی دخی اولمایه ٢٨ سن بنم قولم یعقوب قورقه ربّ دیدی چونکه بن
سنکله ایم زیرا جمله سنی انلره سورکون ایتدوکم امّتلری تمام ایده‌یم امّا سنی تمام ایتمم بلکه سنی
اوران ایله تأدیب ایده‌یم نهایت کلیّت ایله قرمیــــــــــــــــام ۞

قرق یدنجی باب

١ فرعون غزه‌یی اورمازدن اوّل فلسطیلرك حقّنه یرمیایه ربّك ایتدوکی سوز ٢ ربّ بویله دیدی اشته
شمالدن صولر چقوب طاشقن سیل اولورلر و ولایتی و انك طولوسنی شهری و انده ساکن اولانلــــری
طوفانلیالر آدملر فریاد ایده و جمله یرك ساکنلری واه واه ایلیه ٣ قوّتلو آتلر نعللرینك طابرده‌مه‌سندن
عربه‌لرینك پاتردیسندن و تکرلکلرینك ولوله‌سندن اللر کوشلدوکیچون بابالر اوغللره باقمیه‌لر ٤ جملـه
فلسطیلری خراب ایتمکه و صور و صیدونی و جمله قالان یاردیجیی قرمغه کلن کون ایچون زیرا ربّ فلسطیلری
خفتور آطه‌سنك قالانینی خراب ایده‌جکدر ٥ غزه اوزرینه تاس باشلغی کلدی عشقلون و انك دره‌سنك قالانی
یقلدی نیجه‌یه‌دك سکا کرتکلر ایدرسن ٦ ای ربّك قلجی نیجه‌یه‌دك ساکن اولمزسن قینکه کیر
اکلن ایسم اول ٧ نیجه ساکن اولسون چون ربّ اکا عشقلون و دکز یالیسی اوزرینه امر ایلدی
و انی اورایه تعیـــــین ایلـــدی ۞

قرق سكزنجى باب

١ ربّ العساكر اسرائيلك اللهى مواب ايچون بويله ديدى واى نبويه كه خراب اولدى قريتيم اوتانوب
فتح اولندى مسغاب عارلندى وشاشدى ٢ حشبون ايچون مواب افتخار ايتميه اوزرينه كملك صانديلر
كلك انى استيصال ايدهلم كه آرتق امت اولمايه سن دخى مادمن كسلهسن آردكجه قليچ وارهيسور
٣ حرونايمدن فرياد آوازى خرابلق عظيم قتال كليور ٤ مواب قرلدى انك كوچكلرى فريادى ايشتدرديلر
٥ زيرا دايم آغلايش لوحيت يوقشنه چقسه كرك دشمنلر حرونايم نشيبنده بربادلق فريادينى ايشدجكلردر
٦ قاچك جانكزى قورتارك وچولده ايلغون آغاجى كبى اولك ٧ زيرا ايشلركه وخزينهلركه طايندوغك
ايچون سن دخى فتح اولنورسن وكموس اسيرلكه كونرلهك انك كاهنلرى وبكلرى ايله ٨ وجمله شهرلره
خرابجى كلوب بر شهر قورتلميه دره بوزلوب اووا خراب اوله ربك ديدوكى كبى ٩ موآبه قنادلر ويرك
كه اوچه اوچه كيده وانك شهرلرى خراب اولالر شويله كه ايچنده ساكن اولمايه ١٠ ربك
ايشنى مكر ايله ايدن ملعون اولسون قليچنى قاندن منع ايدن دخى ملعون اولسون ١١ مواب اوغلانلغندن
برو راحتلو ايدى وكندو درديسنده دكلندى بر قابدن بر قابه آقلنمدى واسيرلكه كيتمدى انك ايچون
دادى انده قالدى وانك قوقوسى دكشلمدى ١٢ بونك ايچون ربّ ديدى ايشته كونلر كليور كه اكا غربلر
كوندرهيم واكا كوچرهلر وقابلرينى بوشالدالر طولملرينى دخى پارهليهلر ١٣ ومواب كموس ايچون
اوتاندرله نيجه كه بيت اسرائيل بيت ايل ايچون اوتاندرلدى كه اكا اعتماد ايتمشلر ايدى ١٤ نيجه
ديرسكز كه بز جبارلر وجنك ايچون قوتلو ايرز ١٥ مواب خراب اولدى وشهرلريدن چقدى ومختار
يكتلرى مقتلهيه انديلر ديدى ملك كه انك اسمى ربّ العساكردر ١٦ موابك زوالى يقيندر انك بربادلغى
كلوب عجله ايدر ١٧ سز جملهكز كه انك چورهسنده سز اكا آجييكز وجمله سز كه انك آدينى بلورسكز
دييكز كه نجه اول قوت عصاسى وعزت دكنكه نه شكل قرلدى ١٨ اى قز كه ديبونده ساكنهسن
عزتدن اين وصوسزلقده اوتر زيرا موابى خراب ايدن اوزركه قالقدى وحصارلركى بوزاجقدر ١٩ يولده
طور اى عروعر ساكنهسى وباق قاچانه وقورتلانه صوروب دى كه نه اولدى ٢٠ وجواب ويرهلر كه مواب
قرلدوغى ايچون اوتاندى غريو وفرياد ايليك آرنونده اعلام ايليك كه مواب خراب اولدى ٢١ واووا يرى
اوزرينه حلون اوزرينه يهصا اوزرينه وموفاعت اوزرينه قضا كلدى ٢٢ وديبون اوزرينه ونبو اوزرينه
وبيت دبلتايم اوزرينه ٢٣ وقريتايم اوزرينه وبيت جمول اوزرينه وبيت معون اوزرينه ٢٤ وقريوت
اوزرينه وبصره اوزرينه وجمله مواب ولايتنك ايراق ويقين شهرلرى اوزرينه ٢٥ موابك بوينزى قرلدى
قولى دخى قرلدى ربّ ديدى ٢٦ انى سرخوش ايليك زيرا ربّه قرشو تكبر ايتدى مواب كندو قوسندیسنده
يووارلانسون واو دخى ضحك ايچون اولسون ٢٧ اسرائيل سكا ضحكه اولمديمى صنايسن كه خرسزلر آراسنده

بولندی زیرا انك حقنه سن سویلدکجه حرکت ایلدك ٢٨ شهرلری براغك وقیاده مکان طوتك ای
مواب ساکنلری ومغاره آغزی کنارلرنده یوا یاپان کوکرجن کبی اولك ٢٩ موابك طفراسنی اشتدك قتی
طفرالو در وانك استعلاسنی تکبرینی مغرورلغنی وکوکلنك ارتفاعنی دخی ٣٠ بن انك تکبرینی بلورم رب
دیدی بر قرار اولمز انك یلانلری بویله ایده‌مز ٣١ بو خصوصدن مواب ایچون غریو ایده‌یم وجمله
مواب ایچون فریاد ایلیه‌یم قیرحرس آدملری ایچون ناله اولنه ٣٢ ای سبما آصمه‌سی یعزیر ایچون آغلادوغم
کبی سنك ایچون دخی آغلایش ایله آغلایایم فلیسلرك دکزی کچرلردی تا یعزیر دکزینه یتشدیلر یاز
یمشلری اوزرینه وباغ بوزمی اوزرینه یغماجی اوشدی ٣٣ کرملدن وموآب ولایتندن سرور وحبور
ناقص اولدی وجندره‌لردن شرابی دکدردم کلبانك ایله اوزم باصمیه کلبانك کلبانکك اولماز ٣٤ حشبونك
چاغرشندن تا العلایه‌دك وتا یهصایه‌دك آوازلرینی ویردیلر صغاردن تا حرونایم‌ه‌دك اوچ یللق بوزاغو کبی
زیرا نمریم صولری دخی خراب اولدیلر ٣٥ ورب دیدیکه یوجه یرلرده پیشکش ویرنی والاهلرینه
بخورلیانلری موآبده دکدره‌یم ٣٦ بو سببدن یورکم موآب ایچون نایلر کبی ناله ایده وقیرحرس آدملری
ایچون یورکم نایلر کبی فغان ایده انك ایچون که آرتردقلری شیلر دخی ضایع اولدی ٣٧ زیرا هر باش
تاسلق وهر صقال تراش اولا جمیع اللر اوزرینه کرتیکلر وجمله بللر اوزرینه چول اولا ٣٨ جمله موآب
طاملری اوزرنده وانك سوقاقلرنده هپ یاس اولا زیرا موآبی کفرته یرامز قاب کبی قردم رب دیدی
٣٩ وای دیه‌لر نیجه قرلدی وموآب نیجه بوینی بوروب اوتاندی وموآب جمله اطرافنده اولانلره جك
وقورقو سببی اولدی ٤٠ زیرا رب بویله دیدی اشته دشمن قرتال کبی اوچوب موآب اوزرینه قنادلرینی
صالا ٤١ شهرلر فتح اولندی وحصارلر آلندی اول کونده موآب بهادرلرینك یورکی طوغراجق عورتك
یورکی کبی اولا ٤٢ وموآب بوزلا شویله که آرتق خلق اولمیا ربه قرشو تکبر ایتدوکیچون ٤٣ قورقو
وخندق وکمند سنك اوزرکه در ای موآب ساکنی رب دیدی ٤٤ قورقو اوجندن قاچان خندقه
دوشه وخندقدن قاچان کمنده طوتلا زیرا اول موآب اوزرینه عقوبت سنه‌سنی کتوره‌یم رب دیدی
٤٥ زوردن قاچانلر حشبون کولکه‌سنده طوردیلر اما حشبوندن آتش وسیحون ایچندن علو چقوب موآبك
صقالنی وغوغاجیلرك باشی دپه‌سنی یاقدی ٤٦ وای سکا موآب کموش خلقی هلاك اولدی زیرا اوغللرك
اسیرلکه وقزلرك طوتساقلغه طوتلدی ٤٧ آخر ایامده موآب اسیرلرینی دوندره‌یم رب دیدی موآبك
خصوصنده ربك حکمی بوراییه‌دکدر ۞

قرق طقوزنجی باب

١ رب عمون اوغللرینك حقنه بویله دیدیکه اسرائیلك اوغللری یوقمی وارثی یوقمی نیچون ملکم جاده
وارث اولدی وخلقی انك شهرلرنده ساکن اولدی ٢ بونك ایچون کون کلیور رب دیدی که عمون

اوغللرینڭ ربات نام شهرنده جنك نوروسنی ایشتدره‌یم و خرابه یغینی اولوب انڭ كویلری، آتشله یاقلالر
و اسرائیل كندو وارثلرینی میراث آلا رب دیدی ٣ ای حشبون وای ایله كه عای خراب اولدی ای
ربات قریه‌لری فریاد ایلیڭ چوللر قوشانڭ نوحه ایلیوب چالیلرده كزنڭ چون انلرڭ ملكی اسیرلكه كده
اماملری و بكلری دخی ٤ نیچون وادیلرده اوكنورسن سنڭ وادیڭ دوكلدی ای بنم اوزرمه كیم كله بلور
دیو خزینه‌لرڭه اعتماد ایدن عاصی قز ٥ اشته بن جمله اطرافكدن اوزرڭه قورقویی كتوره‌یم رب
العساكر الله دیدی و هر كس انڭ حضورندن قوولاسز و قاچقونلری دوشرن اولمیا ٦ بونده‌نصكره عمون
اوغللرینڭ اسیرلرینی دوندره‌یم رب دیدی ٧ رب العساكر ادوم ایچون بویله دیدی آرتق تیمانده
حكمت یوقمیدر آكلیانلردن مشوره غایب اولدیمی حكمتلری بوزلدیمی ٨ قاچڭ ای ددان ساكنلری
آرقه كوسترڭ مسكن طوتمق ایچون دریڭ مغاره‌لره صیغنڭ زیرا عیسوڭ زوالنی تعزیر زماننی اوزرینه
كتورسم كرك ٩ اكر باغ بوزیجیلر سڭا كلسیدی هیچ صالقملر آلیقومزلرمی ایدی اكر كیجه‌ده اوزرڭه
خرسزلر كلسیدی انلره اكتفا ایده‌جك قدر یغمالرلری ایدی ١٠ اما بن عیسوی آچدم كزلولرینی كشف
ایتدم كزلنمكه قادر دكل نسلی و قرنداشلری و قوكشولری خراب اولا تا هیچ كمسه قالمیا ١١ یتیملرڭی قو
بن انلری بسلیه‌یم و سنڭ طول عورتلرڭ بڭا طیانسونلر ١٢ زیرا رب بویله دیدی اشته بونلر كه كاسه‌یی
ایچمكه مستحق دكللر ایدی وافر ایچرلر و سن هیچ بر قورتلش ایله قورتلوریمیسن قورتلمزسن البته
ایچه‌جك سن ١٣ زیرا كندوم ایچون یمین ایلدم رب دیدی كه بصره خرابه عیب ویرانه‌لك و لعنت ایچون
اولا و انڭ جمله شهرلری ابدا خراب اولالر ١٤ ربدن بر ندا ایشتدم امتلره بر ایلچی كوندرلمشدر
و دیدیكه جمع اولڭ و اوزرینه كلڭ و جنكه قالقڭ ١٥ زیرا سنی امتلر آراسنده كوچك و انسان آراسنده
حقیر قویاجغم ١٦ كستاخلغڭ و كوكلڭڭ غروری سنی آلداتدی ای قیالرڭ یارقلرنده ساكن اولان
و دیه‌نڭ یوكسكلكنه یاپشان قرتال كبی یواڭی یوكسك طوتسڭده سنی اندن ایندره‌یم رب دیدی
١٧ و ادوم خراب اولا هر كیم اورادن كچرسه حیران اولا و جمله دردلری اوزرینه سقلق چالا ١٨ سادومڭ
و عامورانڭ و قریب شهرلرینڭ انهدامنه كوره رب دیدی اوراده كمسه ساكن اولمیه نه آدم اوغلی
انده تمكن ایلیه ١٩ اشته اردنڭ طاشقینلغندن ضرب مكانه آرسلان كبی چقه اما بن آنی تیز اندن
قاچرایم و مختار كمسنه‌یی اوزرینه تولی ایده‌یم زیرا بنم كبی كیم وار و بنم ایله كیم بحث ایدر و اول
چوبان قنغیسیدر كه قرشومه طورا ٢٠ انڭ ایچون ربڭ ادوم اوزرینه تدبیر ایتدوكی تدبیرینی و تیمان
ساكنلری اوزرینه فكر ایتدوكی فكرلرینی دڭلیڭ لابد سوریڭ اڭ كوچكلری انلری سوركلیه و اوزرلرینه
مكانلری یقا ٢١ سقوطلرینڭ صداسندن یر دتریه فریاد آوازی تا قلزم دڭزینه‌دك ایشدله ٢٢ اشته قرتال
كبی چقوب اوچه و بصره اوزرینه قنادلرینی آچا و اول كونده ادوم جبارلرینڭ یوركی آغری‌یی چكن
عورتڭ یوركی كبی اولا ٢٣ دمشق اوزرینه حمات و آرفاد اوتاندیلر فنا خبری ایشتدكلری ایچون اریدیلر دكزده

اضطراب وار که راحته قادر دکلدر ٢٤ دمشق کوشلدی قاچمغه توجه ایتدی انی دترمه یقالادی انی
طوغوراجق عورق کبی ثقلت و آغری طوتدی ٢٥ مشهور شهر و حظ ایتدوکم مدینه نیچون سالماً
صقلنمدی ٢٦ انك ایچون ییکتلری سوقاقلرنده دوشه‌لر و اول کونده جمله جنك آدملری هلاك اوله‌لر رب
العساکر دیدی ٢٧ دمشق حصارنده آتش یاقایم و هداد اوغللرینك سرایلرینی یاقه ٢٨ بابل ملکی
بختنصرك اوراجغی قیدار و حصور مملکتلری حقنده رب بویله دیدی قالقك قیدار اوزرینه چقك و مشرق
اوغللرینی خراب ایلیك ٢٩ چادرلرینی و سوریلرینی آلالر پرده‌لرینی و جمله انلرك ادواتلرینی و دوه‌لرینی
کندولرینه کوتوره‌لر و اوزرینه چوره‌لرنده قورقویی چاغرالر ٣٠ ای حصور ساکنلری قاچك جمله ایله
اوزاغه کدك دریك یرلره واروب اوترك رب دیدی زیرا بابل ملکی بختنصر اوزرکزه بر تدبیر ایتدی
و اوستکزه بر فکر تفکر ایلدی ٣١ قالقك حضورلو و امینلك ایله اوتران قومه چقك رب دیدی که انك
نه قپولری نه طرقازلری واردر تنهاده ساکن اولورلر ٣٢ و انلرك دوه‌لری یغمایه و سوریلرینك چوقلغی
غارته اولا و انلری بوجاق بوجاق سوروب هر روزکاره طاغدایم و انلرك هلاکنی جمله اطرافدن کتوره‌یم
رب دیدی ٣٣ و حصور اژدرها مکانی و ابداً خراب اولا انده کمسه ساکن اولمایه و بنی آدم اوراده
مکان طوتمایه ٣٤ یهودا ملکی صدقیانك سلطنتی ابتداسنده عیلام حقنده یرمیا پیغمبره ربك سوزی
اولوب دیدیکه ٣٥ رب العساکر بویله دیدی اشته بن عیلام یاینی که انلرك قوتنك آصلی در قراجغم
٣٦ و کوکك دورت کوشه‌لرندن دورت روزکاری عیلام اوزرینه کتوره‌یم و انلری بو جمله روزکارلره
طاغدایم و هیچ بر قوم اولمایه که انلره قاچقن عیلامیلر کلمیه ٣٧ و عیلامیلری دشمنلرینك اوکنده
و انلرك جانلرینی آرایانلرك اوکنده قورقدایم و اوزرلرینه بلای و غضبمك حدتنی کتوره‌یم رب دیدی
تا انلری تمام ایدنجه‌یه‌دك آردلرنجه قلیجی صالایم ٣٨ و کرسیمی عیلامده قورایم و ملکلری و بکلری
اورادن استیصال ایده‌یم رب دیدی ٣٩ اما صوك کونلرده اولا که عیلام اسیرلرینی دوندره‌یم
رب دیدی ✿

اللنجی باب

١ بابل اوزرینه و کلدانیلرك ولایتی اوزرینه یرمیا پیغمبرك واسطه‌سیله ربك سویلدوکی سوز
٢ امتلره خبر ایلیك ندا ایلیك و بیراق قالدرك ندا ایلیك اخفا ایتمیوب دیك که بابل فتح اولندی
بل اوتاندی مرداخ قرلدی انك صورتلری حجابده قالدیلر بتلری پاره پاره اولدیلر ٣ زیرا شمالدن
اوزرینه بر امت چقدی که انك ولایتنی خرابه دوندره و انده ساکن اولمایه انساندن حیوانه وارنجه
جمله‌سی قاچوب کده ٤ رب دیدیکه اول کونلرده و اول وقتده بنی اسرائیل انلر و بنی یهودا بله کله‌لر
وارارق آغلیه‌رق کیده‌لر و اللهی ربی آرایالر ٥ صهیونك یولنی صورسلر کرك اوراده توجه ایده‌لر و دیه‌لر که

كَلْكْ هیچ اُونُدلمز اَبَدِی عَهد اِیلَه رَبَّه مُتَّصِل اُولَٰلمْ ٦ بَنُم قَومُم صَاپمش قُیُونجقلَر کِبی اِیدِی اَنلَرڭ
چُوبانلَرِی اَنلَرِی اِضلال اِیتدِی اَنلَرِی طَاغلَرده طولَاشدُردِی اَنلَر طَاغدَن بَایرَه کِتدِیلَر وَیَتَاقلَرِینی اُونُتدِیلَر
٧ اَنلَرِی هَر کِیم بُولدِی اِیسَه یَدِی وَ اَنلَرڭ دُشمَنلَرِی دِیدِیلَر کِه بِز خَطَا اِیتمَدُك چُونکه رَبَّه عَدَالَت
مَکَانِنَه وَبَابَالَرِیمزڭ اُمیدِی رَبَّه کُنَاه اَیلَدِیلَر ٨ بَابِل اِچِندَن کِدِڭ وَکلدَانِیلَرڭ وِلَایَتِندَن چِقڭ وَسُورِی
اُوڭنِده کِیدَن قُوچلَر کِبی اُولُــڭ ٩ زِیرَا اِشتَه بَن شِمَالی دِیَارِندَن بیُیُك قَوملَرڭ جَمعِیَّتِنی بَابِل اُوزَرِینَه
اُویَاندُرُوب قَالدُرَاییم قَرشُوسِنَه صَفلَر قُورَالَر وَ اُورَادَن آلِنَه اُوقلَرِی قُوَّتلُو وَ اُستَاد یَکسنَڭ اُوقلَرِی کِبی بُوشَه کِتمیَه
١٠ کلدَانِیلَرڭ وِلَایَتِی غَارَتَه اُولَا جُملَه اَنِی غَارَت اِیدَنلَر طُوق اُولَالَر رَبّ دِیدِی ١١ زِیرَا سِز بَنُم مِیرَاثِمی
یَغمَا اِیتمَکلَه سَونُوب فَرَح اِیتدُکڭز اُوت اُوتلَیَان بُوزَاغُو کِبی سَمِیز اُولدُڭز وَکُهیلَان آتلَر کِبی کِشنَدُڭز
١٢ آنَاڭز پَك اُوتَانَه وَ سِزِی طُوغُرَان عَارلَنَه اِشتَه اُمَّتلَر آرَاسِندَه آخِر چُول وَچُورَاقلِق وَنَامَعمُور یَــر
١٣ رَبّڭ خِشمِندَن مَعمُور اُولمَایَه بَلکِه هَپ وِیرَان اُولَا هَر کِیم بَابِلدَن کچَرسَه حَیرَان اُولُوب بَلَالَرِی
اُوزَرِینَه سِقلِق چَالَا ١٤ هَر طَرَفدَن بَابِل اُوزَرِینَه یَرَاقلَانُڭ جُملَه کمَانکَشلَر اَنڭ اُوزَرِینَه اُوقِ آتڭ آجِمَاڭ زِیرَا
رَبّه کُنَاه اِیشلَدِی ١٥ هَر طَرَفدَن اُوزَرِینَه چَاغرڭ اَلِنی تَسلِیم اَیلَدِی تمَلّلَرِی یِقلدِی حِصَارلَرِی بُوزلدِی
زِیرَا رَبّڭ اِنتِقَامِی وَار اَندَن اِنتِقَام آلڭز اُو نِیجَه اِیتدِی اِیسَه اَکا دَخی بُویلَه اَیلَیڭ ١٦ بَابِلدَن اَکِنجِیی
وَ اُورَاق زَمَانِندَه طِرپَانِی طُوتَانِی اِستِیصَال اِیدڭ ظَالِمڭ قلِجِنڭ اُوڭندَن هَرکَس قَومِنَه دُونُوب هَر بِری کَندُو
وِلَایَتِنَه قَاچَا ١٧ اِسرَائِیل قُیُون کِبی طَاغلدِی اَنلَرِی آرسلَانلَر قُوودِی اَوَّل اَنِی یَیَن آثُور مَلِکِی هُو صُکرَه بَابِل
مَلِکِی بُختنَصر کمِکلَرِینی قِردِی ١٨ اَنڭ اِیچُون رَبّ العَسَاکِر اِسرَائِیل اللّهِی بُویلَه دِیدِی اِشتَه بَن بَابِل
مَلِکِنڭ وَ اَنڭ وِلَایَتِنڭ حَقّندَن کلَه یِم آثُور مَلِکِنڭ حَقّندَن کلدُوکُم کِبی ١٩ وَ اِسرَائِیلی مَکَانِنَه دُوندُره یِم
وَ اَنِی کَرمِلدَه وَ بَاسَانده اُوتلَایُوب اَفرَام طَاغِندَه وَ جلعَادده جَانِی طُوق اُولَا ٢٠ رَبّ دِیدِیکه اُول کُونلَرده
وَ اُول وَقتده اِسرَائِیلڭ قبَاحتِی آرَانَه اَمَّا اُولمَایَه وَ یَهُودَا کُنَاهلَرِی دَخی اَمَّا بُولُنمَایَه زِیرَا بَاقِی صَقلَدُقلَرِمَه
بَاغِشلَایَاجَغِم ٢١ مرتَایِم اُوزَرِینَه وَ عُقُوبَتَه مُستَحَقّ اُولَان اَهَالِیسِی اُوزَرِینَه چِق اَنلَرِی خَرَاب وَ اِختِرَام
اِیت رَبّ دِیدِی وَ جُملَه اَمر اِیتدُوکمَه کُورَه اَیلَه ٢٢ وِلَایَتدَه جَنك شَمَاتَه سِی وَ عَظِیم قِتَال وَار ٢٣ جُملَه
یَرڭ چکِجِی یَارَه لَنُوب نِیجَه قِرِلدِی بَابِل اُمَّتلَر آرَاسِندَه نِیجَه چُول اُولدِی ٢٤ اِی بَابِل سکَا کمَند قُوردُم
وَ طُوتُلدُڭ وَ خَبَرڭ اُولمَادِی بُولُندُڭ وَ طُوتُلدُڭ رَبّه قَرشُو مُجَادَلَه اِیتدُوکُڭ اِیچُون ٢٥ رَبّ جَبَه خَانَه سِنی
آچُوب خِشمِنڭ یَرَاقلَرِینی چِقَاردِی زِیرَا اللّه رَبّ العَسَاکِرڭ کلدَانِیلَرڭ وِلَایَتِنده مَصلَحتِی بُو دُر ٢٦ یَرڭ
صُڭ حُدُودِندَن بَرُو اُوزَرِینَه کلڭ اَنبَارلَرِینی آچڭ اَنِی دَمَنلَر کِبی بَاصڭ وَ اَنِی اِختِرَام اَیلَیڭ کِه بَقِیَّه سِی قَالمَایَه
٢٧ جُملَه بُوزَاغُولَرِینی دپَه لَیڭ قنَارَه یَه اِنسُونلَر وَای اَنلَرَه زِیرَا اَنلَرڭ کُونِی وَ عُقُوبَت زَمَانِی کلدِی ٢٨ بَابِل
وِلَایَتِندَن قَاچَانلَرڭ وَ قُورتُلَانلَرڭ آوَازِی وَاردُر رَبّ اللّهِمزڭ اِنتِقَامِنی وَ هَیکَلِنڭ اِنتِقَامِنی صِهیُونده اِخبَار اِیتمَك
اِیچُون ٢٩ کمَانکَشلَرِی بَابِل اُوزَرِینَه جَمع اَیلَیڭ اِی کمَانکَشلَر اَنِی هَر طَرَفدَن اِحَاطَه اَیلَیڭ تَاکِه قُورتُلمش

أولمـايه ايكي جمله عملنه كوره جزا ايليك هر نيجه ايتدي ايسه اكا دخي ايليك زيرا رب اوزرينه اسرائيـل
قدوسي اوزرينه تكبّر ايلدي ٣٠ اندن اوتري يكتلري سوقاقلرده دوشه‌لر و اول كونده جمله جنك آدملري
قريله‌لر رب ديدي ٣١ اشته اي مغرور بن سكا قرشو ايم الله العساكر رب ديدي زيرا كونك وعقوبتككك
وقتي كلمشدر ٣٢ مغرور سوريجوب دوشه و اني قالدران اولمـايه شهرلرنده بر آتش طوتشدرايم كه جمله
اطرافده اولانلري ياقه ٣٣ رب العساكر بويله ديدي بني اسرائيل و بني يهودا بيله ظلم چكديلر انلري
اسير ايدن كسنه‌لر آليقويوب صاليويرمك استمزلـــر ٣٤ امّا انلرك قورتاريجيسي قوي در انك اسمي رب
العساكر در البتّه انلرك دعواسنه حكم ايليه يره راحت ويرمك و بابل ساكنلريني تشويش ايتمك ايچون
٣٥ كلدانيلره قليج رب ديدي و بابل ساكنلرينه و بكلرينه و علماسنه ٣٦ يلانجيلره قليج و ديوانه اولالر
جبّارلرينه قليج و شاشالر ٣٧ آتلرينه قليج و عربه‌لرينه و جمله آراسنده اولان اجناس مختلفه‌يه و عورتلر كبي
اولالر خزينه‌لرينه قليج و يغما الناالر ٣٨ صولرينه قوراقلق و قورو اولالر زيرا بتلر ولايتي در و صنملري ايله
ديللنورلر ٣٩ اندن اوتري يبان حيوانلري چقاللر ايله انده متمكّن اولالر و دوه قوشلري اوراده ساكن
اولالر و آرتق هيچ معمور اولمـايوب دوردن دوره‌دك انده كسه ساكن اولمـايه ٤٠ الله سادومي عامـــوراني
و قوكشولريني تهديم ايتدوكي كبي رب ديدي اوراده كسه ساكن اولمـايه. نه آدم اوغلي انده تمكّن ايليه
٤١ اشته شمالدن بر قوم و بر بيوك امّت كليور و يرك كنارندن نيچه ملكلر قالقالر ٤٢ ياي و مزراقه يابشالر
ياوز اولوب مرحمت ايتميه‌لر انلرك صوتي دريا كبي كورلسه كرك آتلره سوار اولالر اي بابل قزي سنك
اوزركه جنك آدملري كبي حاضر اولالر ٤٣ بابل ملكي انلرك خبريني اشتدكده اللري كوشلدي اني
ثقلت و آغري طوغراجق عورتي كبي طوتدي ٤٤ اشته اردن طاشقنلقلرندن ضرب مكانه آرسلان كبي چقه امّا
بن اني اندن تيز قاچرايم كزيده كسنه‌يي اوزرينه تولّي ايده‌يم زيرا بنم كبي كيم وار و بنم ايله كيم بحث
ايده بلور و اول چوبان قنغيسي در كه قرشومه طورا ٤٥ انك ايچون ربّك بابل اوزرينه تدبير ايتدوكي
تدبيري و كلدانيلرك ولايتي اوزرينه فكر ايتدوكي فكرلري دڭليك البتّه سوريلك آك كوچكلري انلري سوركليه
و اوزرلرينه مكانلري يقيله ٤٦ بابل طوتلدوغي صداسندن ير دتريه و فرياد امّتلرده اشديله ۞

آللي برنجي باب.

١ رب بويله ديدي اشته بن بابل اوزرينه و ايچروسنده ساكن اولان دشمنلرم اوزرينه بوزيجي يلي
قالدرايم ٢ و بابله صاوريجيلر كوندره‌يم كه اني صاورالر و يريني بوشالدالر زيرا بلا كوننده هر طرفدن
اوزرينه كلسه‌لر كرك ٣ كمانكش كمانكش اوزرينه و زره ايله قالقان كسنه‌نك اوستنه ياي چكسون يكتلره
باغشلمـاك جمله عسكريني اختراام ايليـــك ٤ و ديه‌لنمشلر كلدانيلرك ولايتنده و صاپلنمشلر سوقاقلرنده
دوشه‌لر ٥ زيرا اسرائيل و يهودا اللهي رب العساكردن طول كبي ترك اولنمادي اكرچه انلرك ولايتي

اسرائیل قدوسی اوزرینه جرم ایله طولدی ٦ بابل ایچندن قاچك و هر کس جانینی قورتارسون تا که
آنك یرامزلغی ایچون هلاك اولمیه‌سز زیرا بو ربك انتقام وقتی در و اكا جزاسنی ویرسه کرك ٧ بابل ربك
الندە جمله یری مست ایدن آلتون کاسه‌در انك شرابندن امتلر ایچدیلر انك سببیله ملتلر دیوانه
اولدیلر ٨ آکسزدن بابل دوشوب پاره پاره اولدی اوزرینه وای ایلیکز آغریسی ایچون بلسان آلیکز بلکه
درمان اولا ٩ بز بابله تیمار ایتدك اما صاغ اولمادی انی قویویرك هر بریمز کندو ولایتنه کیده‌لم زیرا حکمی
کوکلره‌دك یتشدی تا بلوتلره‌دك چقدی ١٠ رب حقوقمزی اظهار ایلدی کلك ربّ اللهمزك ایشنی صهیونده سویلیه‌لم
١١ اوقلره تاب ویرك تیرکشلری طولدرك رب بابلی بوزمق ایچون اوزرینه نیت ایتمکله مادی ملکلرینك
روحنی اویاندردی زیرا ربك انتقامی هیکلك انتقامی وار ١٢ بابل حصارلری اوزرینه بیراغی قالدرك محافظلری
محکم ایلیك بکجیلری نصب ایدك پوصولری حاضر ایلیك زیرا رب هم نیت ایتدی هم بابل ساکنلری
اوزرینه سویلدوکنی ایتدی ١٣ ای چوق صولر یاننده مکان طوتان و چوق خزینه‌لره مالك اولان عاقبتك
و طمعکك صوکی کلدی ١٤ رب العساکر کندو ایله یمین ایدوب دیدیکه سنی آدملر ایله چکرکه‌لر ایله
کبی طولدرایم و اوزرکه کلبانك چکه‌لر ١٥ اول که کندو قدرتیله زمینی یاپدی کندو حکمتیله
مسکون دنیایی ثابت ایتدی و کندو تدبیریله کوکلری بسط ایلدی ١٦ آواز ایتدوکنده کوکلرده صولر
چوغلور یرك کنارلرندن بلوتلری چقارر شمشکلری یغمور آراسنده اوینادر و کندو خزینه‌لرندن روزکاری
اخراج ایدر ١٧ هر آدم کندو علمنده جاهل اولور هر دوکیجی اویمه بتندن اوتانور زیرا انك دوکمه بتی
یالاندر ایچلرنده جان یوقدر ١٨ انلر باطللق و ضلالت ایشی در یوقلمه زماننده یوق اولورلر ١٩ یعقوبك
حصه‌سی انلر کبی دکل زیرا او جمله‌نك یارادیجیسی‌در و اسرائیل انك میراثنك عصاسی‌در انك اسمی رب
العساکردر ٢٠ سن چکیجم و جنك آلاتی سن سنکله امتلری پاره‌لدم و سنکله مملکتلری بوزدم ٢١ سنکله
آتی و سوارینی پاره‌لدم سنکله مرکبی و راکبنی سحق ایتدم ٢٢ و دخی سنکله اری و عورتی پاره‌لدم سنکله
قوجه‌یی و اوغلانی پاره‌لدم و سنکله یکتی و قزی پاره‌لدم ٢٣ سنکله چوبانی و سوریسنی پاره‌لدم سنکله
چفتجی‌یی و چفتنی پاره‌لدم و سنکله بکلری و حاکملری پاره‌لدم ٢٤ و بابله و کلدانیلر ولایتنك ساکنلرینه
کوزلرکزك اوکنده صهیونه جمیع ایتدکلری کتلکی اوده‌یم رب دیدی ٢٥ اشته ای جمله یری بوزان
بوزیجی طاغ بن سکا کلیورم رب دیدی اوزرکه المی صالایم و سنی قیالردن یقایم و یانمش طاغه دوندره‌یم
٢٦ و سندن کوشه ایچون طاش و تمل ایچون طاش آلمیالر زیرا ابدا خراب اولورسن رب دیدی ٢٧ یرده
بیراغی قالدرك امتلرده بوروی چالك اوزرینه قوملری حاضر ایلیك اوزرینه آرارات و مینی و اشکناز مملکتلرینی
چاغروب جمع ایدك اوزرینه سردارلر نصب ایلیك قللو چکرکه‌لر کبی آتلری چقارك ٢٨ اوزرینه قوملری
مادی ملکلرینی انك سرورلرینی و جمله بکلرینی و هب ضبط ایتدوکی یری حاضرلیك ٢٩ یر دتریوب
اضطرابده اولا چون بابل اوزرینه اولان ربك نیتی بابل یرینی خرابه‌یه دوندرمك ایچون ثابت اولدی

تا كه متمكن اولمايه ٣٠ بابل زوربازلری جنك ايتمكدن فراغت ايتديلر حصارلره چكنديلر انلرك
قوتی كسلدی عورتلر كبی اولديلر اولری ياقلدی طرقازلری قرلدی ٣١ اولاق اولاق قرشوسنه وساعی ساعی
قرشوسنه كلهلر شهر هر باشدن آلندی ديو بابل ملكنه خبر ايتمك ايچون ٣٢ وكچدلر طوتلدی سازلر
آتش ايله ياقلدی و جنك آدملری شاشقن اولديلر ٣٣ زيرا رب العساكر اسرائيل اللهی بويله ديمشدر كه
بابل قزی خرمن كبیدر اونی دوكجك وقتیدر و انك اوراق زمانی كلهجكدر ٣٤ بابل ملكی نبوكدنصر بنی يدی بنی قردی
بنی بوش قابه دوندردی بنی اژدرها كبی يوتدی نعمتلرمدن قارننی طولدردی و بنی طشرهيه براقدی ٣٥ صهيون
ساكنهسی ديسه كرك كه بكا و جسممه اولمش ظلم بابل اوزرينه اولسون و اورشليم ديسه كرك كه بنم
قانم كلدانيلر ولايتنك اهاليسی اوزرينه اولسون ٣٦ انك ايچون رب ديديكه اشته بن دعواكه حكم
ايدرم و سنك ايچون انتقامی آلايم انك دكزينی قورودوب بيكارينی قورو ايدهيم ٣٧ و بابل يغينلره
اژدرها مكانلرينه حيرته و سقلغه دونه شويله كه ساكنی اولمايه ٣٨ آرسلانلر كبی بله باغرالر و آرسلان
ياورولری كبی چاغرالر ٣٩ انلری ضيافتلرنده قزشدرهيم انلری سرخوش ايدهيم تا كه شنلك ايدوب
ابدی اويقويی اويويالر و اويانميالر رب ديدی ٤٠ انلری قوزيلری و قوچلری و ارككلری كبی تقارهيه اندرهيم
٤١ ششاخ نه يوزدن طوتلدی و جمله يرك فخری نيجه آلندی امتلر آراسنده بابل نيجه خرابه اولدی
٤٢ بابل اوزرينه دريا چقدی طلاسلرك كثرتيله اورتلدی ٤٣ انك شهرلری خراب چورلق چوللك ير
اولديلر كسه انده مكان طوتمايه نه بنی آدم اندن كچه ٤٤ و بلی بابلده يوقليايم و يوتدوغنی آغزندن
چقارايم آرتق انكا امتلر اوشميه و بابل حصاری يقلمه ٤٥ ای بنم قومم ايچندن چقك و ربك شدتلو غضبندن
هر كس جاننكزی قورتارك ٤٦ يوركگز يومشاميه و ولايتده ايشدلن خبرلر اوجندن قورقيهسز بر ييلده
بر مخبر كله و بر ييلدنصكره بر خبر دخی و ولايته ظلم و سلطان اوزرينه سلطان كله ٤٧ انك ايچون اشته
كونلر كليور كه بابل بتلرينی يوقليايم جمله انك ولايتی اوتانه و جمله انك مقتوللری ايچنده دوشهلر
٤٨ كوكلر و ير و ايچلرنده هر نه وار ايسه بابل اوزرينه ترنم ايدهلر اوزرينه هادملر شمالدن كلدوكيچون
رب ديدی ٤٩ بابل اسرائيلك مقتوللرينی دوشردوكی كبی جمله ولايتك مقتوللری دخی بابل ايله دوشهلر
٥٠ ای قليجدن قورتلمشلر وارك طورماك ربی ايراقدن ذكر ايدك و اورشليم خاطركزه كلسون ٥١ رسوايلق
ايشتدوكمزدن اوتاندق يوزمزی عار قپلادی چونكه غريبلر بيت اللهك مقدسلرينه كلديلر ٥٢ انك ايچون
اشته كونلر كليور رب ديدی كه اويمه بتلرينك حقندن كلهيم و جمله ولايتلرنده مجروحلر اكليهلر
٥٣ بابل كوكهدك چقسهده و قوتنك يوجه يرلرينی تحصين ايدرسهده ينهده انكا بندن هادملر كله رب
ديدی ٥٤ بابلدن فرياد آوازی و عظيم انكسار كلدانيلرك ولايتندن كلور ٥٥ زيرا رب بابلی خراب ايدر
و اندن بيوك آوازی تعديم ايدر انلرك دالغهلری چاغلديه چوق صولر كبی آوازلرينك شماتهسی صدا الته
٥٦ زيرا اوزرينه بابل اوزرينه خرابجی كلدی انك بهادرلری طوتلدی يايلری قرلدی چونكه رب جزا اللهیدر

البتّه جزا ویره ٥٧ وانك بكلرینی وحكماسنی وسرورلرینی وحاكملرینی و بهادرلرینی مست ایده‌یم كه ابدی
اویقویی اویویوب اویانمیالر اول ملك دیدی كه انك اسمی ربّ العساكردر ٥٨ ربّ العساكر بویله دیدی بابلك
اینجه‌لـــو حصاری یر ایله برابر اولا وانك یوكسك قپولری آتش ایله یاقیلالر امتلر عبث یره چالیشالر
وقوملر باطل ایچون یورلالر ٥٩ محسیا اوغلی نریا اوغلی سرایایه یرمیا بیغمبردن اولان سوز یهودا ملكی
صدقیانك طرفندن بابله روان اولدوغی زمان سلطنتنك دردنجی ییلنده سرایا ایسه قپوجیلر كتخداسی
ایدی ٦٠ وجمله بابل اوزرینه كله‌جك بلایی یرمیا بر كتابه یازدی یعنی بو جمله بابل اوزرینه یازلان سوزلری
٦١ و یرمیا سرایایه دیدیكه بابله كلدوككده بوتلره باقه‌سن وجمله بو سوزلری اوقویوب ٦٢ دیه‌سن
كه یا ربّ سن بو یرك حقنه دیدك كه سن انی بوزاسن شویله كه انساندن حیوانه وارنجه انده ساكن
اولمایه و ابدی خرابه اولا ٦٣ و بو كتابی اوقویوب تمام ایتدككده‌نصكره اوزرینه بر طاش باغلیاسن و انی
فرات ایچنه براغه‌سن ٦٤ و دیه‌سن كه بابل دخی بویله باتـــه و اوزرینه كتوره‌جكم بلادن قالقمیه
و ساكنلری عاجز قالا یرمیانك سوزلری تا بورایه‌دكدر ۞

اللی ایكنجی باب

١ صدقیا ملك اولدوغی زمان یكرمی بر یاشنده ایدی و اون بر ییل اورشلیمده سلطنت ایلدی آناسنك
آدی لیمتالو یرمیانك قزی حمیطال ایدی ٢ و ربّك نظرنده كوتولك ایتدی یویاقیمك جمله ایتدوكنه كوره
٣ زیرا اورشلیم و یهودا اوزرینه اولان ربّك غضبی سببیله تا انلری كندو حضورندن ردّ ایدنجیه‌دك
واقع اولدیكه صدقیا بابل ملكنه عاصی اولـــدی ٤ و سلطنتنك طقوزنجی ییلنده اوننجی آیده آیـك
اوننجیسنده واقع اولدیكه بابل ملكی بختنصر او و جمله انك عسكری اورشلیم اوزرینه كلوب و قرشوسنه
اوردو یی قوروب چپ چوره‌سنده قلعه‌لر بنا ایلدی ٥ و صدقیا ملكك تا اون برنجی ییلنه‌دك شهر محاصره
اولندی ٦ و دردنجی آیده آیك طقوزنده شهرده قحطلق اشتداد بولدی شویله كه ولایت خلقنه اتمك
یوق ایدی ٧ و شهر رخنه‌دار اولدقده جمله جنك ارلری قاچوب كیجه‌ده شهردن ملك باغچه‌سنك یاننده
اولان یولدن ایكی حصار آراسنده اولان قپودن چقدیلر كلدانیلر شهری احاطه ایدرلر ایكن صحرانك
یولندن كتدیلر ٨ و كلدانیلرك عسكری ملكك آردنجه سكردوب اریحا اوواسنده صدقیایه یتیشدیلـــر
و جمله عسكری یانندن طاغلمش ایدی ٩ و ملكی طوتوب انی ربلتاده حمات ولایتنده بابل ملكنك حضورینه
كتوردیلر اول دخی اوزرینه حكم ایلدی ١٠ و بابل ملكی صدقیانك اوغللرینی كوزلری اوكنده اولدردی
و دخی جمله یهودا بكلرینی ربلتاده اولدردی ١١ و صدقیانك كوزلرینی كور ایتدی و بابل ملكی انی بوقاغویه
اوردی و انی بابله كوتـردی و انی حبس‌خانه‌یه تا اولدوكی كونه‌دك قـــودی ١٢ و بشنجی آیده آیـك
اوننجیسنده كه بابل ملكی بختنصرك اون طقوزنجی ییلی ایدی قپو قوللرینك باشی نبوزرادان كه بابل ملكنك

قولى ايدى اورشليمه كلدى ١٣ و بيت الربى و مَلِكك سرايينى و اورشليمك جمله اولرينى و جميع كبار اولرينى
آتشه ياقدى ١٤ و قپو قوللرينك باشيله اولان جمله كلدانيلرك عسكرى اورشليمك حصارلرينى چپ چوره‌ده
يقديلر ١٥ و خلقك فقراسينى و شهرده قالان قومك بقيه‌سينى و بابل مَلِكنه قاچمش قاچقونلرى و چوقلغك
باقيه‌سينى قپو قوللرينك باشى نبوزردان اسير سوردى ١٦ نهايت قپو قوللرينك باشى نبوزردان بعض يرلو
فقراسندن آليقودى كه باغجيلر و چفتجيلر اولالر ١٧ و كلدانيلر بيت الربده اولان نحاس دركلرى و قاعده‌لرى
و بيت الربده اولان نحاس دڭزى قيروب انلرك جمله نحاسنى بابله كوتورديلر ١٨ و طنجره‌لرى و كوركلرى
و مقاقلرى و كاسه‌لرى و جمله نحاس آلتلرى كه انلر ايله خدمت ايدرلر ايدى كوتورديلر ١٩ و كوملكلرى
و بخوردانلقلرى و ابريقلرى و بقراجلرى و شمعدانلرى و هوانلرى و طاسلرى اكثر آلتوندن اكثر كمشدن
قپو قوللرينك باشى كوتوردى ٢٠ ايكى دركى بر دڭز و اون ايكى نحاس اوكزى كه درك قاعده‌لرينك
آلتنده سليمان ملك بيت الربده ياپمش ايدى بو جمله قابلرك نحاسى وزنه صيغمازدى ٢١ اول دركلردن بر دركك
يوكسكلكى اون سكز ذراع ايدى و انى اون ايكى ذراعلو خيط چوررردى كه انك قالڭلغى دورت پرمق و قووق
ايدى ٢٢ و اوستنده بر نحاس تاج وار ايدى اول تاجك يوكسكلكى اوچ ذراع ايدى و تاجك اوزرنده
چپ چوره‌ده شبكه و نارلر جمله‌سى نحاس و ايكنجى درك انارلر ايله بونلره مانند ايدى ٢٣ انارلر هر
جانبدن طقسان آلتى ايدى شبكه‌نك اوستنده اولان انارلر چپ چوره‌ده جمله‌سى يوز ايدى ٢٤ و دخى اول
قپو قوللرينك باشى باش امام سرايايى و ايكنجى امام صفنيايى و اوچ قپو بكجيلرينى طوتدى ٢٥ و دخى شهردن بر
خادمى آلدى كه جنكجيلر اوزرينه سرور ايدى و مَلِكك مصاحبلرندن يدى كشى‌يى كه شهرده بولنديلر
و عسكرك باش كاتبينى كه ولايت خلقنى تحرير ايدردى و ولايت خلقندن آلتمش كشى كه شهر ايچنده
موجود ايديلر. ٢٦ و قپو قوللرينك باشى نبوزردان انلرى آلوب بابل مَلِكنه ربله‌يه كوتوردى ٢٧ و بابل مَلِكى
انلرى اوروب ربلتاده حمات ولايتنده اولدردى و يهودا كندو ولايتندن اسير كوتورلدى ٢٨ بختنصرك
اسير كوتوردوكى قوم بودر يدنجى ييلده اوچ بيك يكرمى اوچ يهودى‌يى ٢٩ بختنصرك اون سكزنجى ييلنده
اورشليمدن سكز يوز اوتوز ايكى جانى اسير كوتوردى ٣٠ بختنصرك يكرمى اوچنجى ييلنده قپو قوللرينك
باشى نبوزردان يهوديلردن يدى يوز قرق بش جان اسير كوتوردى جمله‌سى دورت بيك [illegible] يوز ٣١ و يهودا
مَلِكى يوآخينك اسيرلگنك اوتوز يدنجى ييلنده اون ايكنجى آيده آيك يكرمى بشنده واقع اولديكه
اويلمرودخ نام بابل مَلِكى كندو سلطنتنك الك سنه‌سنده يهودا مَلِكى يوآخينك باشنى ارتفاع ايلدى و انى
حبس‌خانه‌دن چقاردى ٣٢ و انك ايله خيرلر سويلشوب انك تختنى بابلده بله‌سنجه اولان ملكلرك تختى
اوزرينه وضع ايتدى ٣٣ و زندانده‌كى لباسلرينى دكشدردى و جمله عمرينك ايامنده دائما اوكنده
اتمك ير ايدى ٣٤ و بابل مَلِكندن اكا معيّن اولمش تعيين دائما كون بكون ويرلوردى جمله عمرينك
كونلرنده تا اولدوكى كونه‌دك ۞

نياحات يرميا

آوَلکی باب

١ خلقی چوق اولان شهر نیجه یالکز اوتورر طول قاری کبی اولدی امتلر آراسنده معظم ولایتلر
آراسنده سیده اولان نیجه خراج کذار اولدی ٢ بکا ایدوب کیجه‌ده آغلار و کوز یاشلری یکاقلرینه
دوکلور جمله دوستلرندن براکا تسلی ایدر یوق جمله یارانلری اکا خیانت ایدوب دشمن اولدیلر ٣ اضطرابده
و شدیده عبودیتده اولمق ایچون یهودا اسیر کوتورلدی امتلر آراسنده مکان طوتوب حضور بولمدی جمله
مضطهدلری طارلقلر آراسنده اکا یتیشدیلر ٤ عیدلره کمسه کلمدوکندن صهیون یوللری یاسلودر جمله
قپولری خراب اولوب و اماملری آه ایدوب قزلری قساوتلودر و او آجیلقده در ٥ انک دشمنلری باش
اولدیلر انک عدولری برخوردار اولدیلر زیرا رب انی عصیانک چوقلغی ایچون قساوتلندردی کوچکلری
دشمن اوکنده اسیرلکه کتدیلر ٦ و صهیون قزینک جمله جمالی چقدی انک بکلری اوتلق بولمیان
کیکلر کبی اولدیلر و مضطهدک اوکنده قوتسز کتدیلر ٧ اورشلیم قساوتلرینک و حاجتلرینک کونلرنده
جمله قدیم ایامده مقبول اولانلرینی یاد ایلدی قومی دشمن الینه دوشدکده و اکا یاردیجی اولمدقده
عدولر انی کوروب انک سبتلرینه کولدیلر ٨ اورشلیم خطا ایتدی انک ایچون مضحک اولدی جمله اکا
حرمت ایدنلر انی خورلدیلر زیرا انک عورت یرینی کوردیلر اول دخی آه ایتدی و کیرویه دوندی
٩ نجاستی اتکلرنده در عاقبتنی آکمادی انک ایچون عجب ایله آلچقلندی اکا تسلی ایدر یوقدر یا رب
قساوتمه باق که دشمن تعظم ایلدی ١٠ دشمن جمله انک مقبولاتنه الینی اوزاندی زیرا مقدسنه امتلرک
کیردوکنی کوردی که سنک جماعتکه کلمیه‌لر دیو انلره امر ایتمش ایدک ١١ جمله انک قومی اتمک آرلیوب
آه ایدرلر جانه تقویه ویرمک ایچون قیمتلو شیلرینی ییجک ایچون ویردیلر یا رب باق و تأمل ایله که بن
خورلندم ١٢ ای جمله یولدن کچنلر بو سزه اولماسون باقک و کورک بکا اولان المم کبی الم وارمیدر که
انکله رب کندو خشمنک حدتی کوننده بنی ایلام ایلدی ١٣ یوقرودن کمکلرمه آتش کوندردی که
انلرک جمله‌سنه تسلط ایلدی آیاقلرمه آغ یایدی بنی آردنه دوندردی بنی خراب و بتون کون غمکین
ایتدی ١٤ کناهلرمک بوینددرغی انک الیله باغلندی بوکلوب بوینم اوزرینه قونلدی قوتمی یقدی رب بنی
چقاریلمغه قادر اولمادوغم اللره ویردی ١٥ رب جمله ایچمده اولان قوتلولرمی باصدی یکتلرمی قرمق ایچون
اوزرمه جماعتی چاغردی رب قز اوغلان قزی یهودانک قزینی جندره‌ده کبی چیکندی ١٦ بونک ایچون

آغلرم کوزمدن کوزمك صوبی اینر چونکه جانمی راحتلندیران تسلیجی بندن ایراق در اوغللرم خرابدر
زیرا دشمن غالب اولدی ۱۷ صهیون اللرینی اوزادر اکا تسلیجی یوقدر رب یعقوب اوزرینه امر ایتدی که
دشمنلری چوره‌سنده اولا اورشلیم آرالرنده حیضلو قاری کبی در ۱۸ رب عادلدر زیرا انك امرینه مخالفت
ایتدم کرم ایدوب دکلیك ای جمله قوملر و بنم المه باقك قزلرم و یکیتلرم اسیرلکه کتدیلر ۱۹ دوستلرمی
چاغردم انلر بنی آلداتدیلر امانلرم و قوجه‌لرم شهرده جان ویردیلر جانینه تقویه ویرمك ایچون طعام
آرادقلری زمان ۲۰ باق یا رب زیرا مضایقه‌ده ایم بغرساقلرم بولاندی ایچمده یورکم منقلب اولدی
زیرا پك عاصی اولدم طشره‌ده قلیج محروم ایدر ایچروده همان اولم در ۲۱ بن آه ایتدوکمی ایشتدیلر
و بکا تسلیجی یوق جمله دشمنلرم دردمی ایشدوب سوندیلر که سن انی ایتدك تعیین ایتدوکك کونی
کتوره‌سن و بنم کبی اوللر ۲۲ انلرك جمله شرلری حضورکه کلسون و جمله بنم کناهلرم ایچون بکا نیجه‌که
ایتدك ایسه انلره دخی ایله زیرا بنم آهلرم چوق و یورکم متالمدر . ۞

ایکنجی باب

۱ رب کندو غضبنده صهیون قزینی نیجه قرانلق ایله اورتدی اسرائیلك شهرتینی نیجه کوکدن
یره براقدی و حدتنك کوننده کندو آیاقلرینك باصمغنی آکمدی ۲ رب اسرکمیوب یعقوبك جمله
مسکنلرینی تهدیم ایلدی یهودا قزینك حصارلرینی غضبنده یقدی و یره اوردی مملکتی و انك بکلرینی
تنجیس ایتدی ۳ غضبنك حدتنده اسرائیلك جمله قوتینی قردی دشمنك یوزندن کندو صاغ الینی کرو
دوندردی و یعقوب اوزرینه آتشك علوی کبی طوتشوب هر اطرافده یاقدی ۴ دشمن کبی یاینی چکدی
صاغ الی عدو کبی طوردی و کوزه مقبول اولان جمله‌یی اولدردی و حدتنی صهیون قزینك مسکننده آتش
کبی دوکدی ۵ رب دشمن کبی اولوب اسرائیلی بوزدی جمله سرایلرینی تهدیم ایتدی حصارلرینی
دخی یقدی و یهودا قزینه یاس و ماتمی چوغلتدی ۶ انك مسکننی باغچه‌نك قولیباسنی کبی زور ایله قالدردی
جماعتنك یرینی بوزدی رب صهیونده عید و سبت کونینی اونتدردی و خشمنك حدتنده ملکی و امامی
رد ایلدی ۷ رب کندو مذبحنی براقدی مقدسندن اکراه ایتدی انك سرایلرینك دیوارلرینی دشمنك
النه ویردی ربك اونده عید کوننده کبی آواز ویردیلر ۸ رب صهیون قزینك حصارینی بوزمغه فکر
ایلدی چریبی اوزاتدی بوزمقدن الینی کرویه چکمدی و واروشی و حصاری خراب ایتدی و بله زبونلندیلر
۹ قپولری یره باتدیلر طرقازلرینی بوزدی و قردی ملکی و انك بکلری امتلر آراسنده در شریعت دخی یوق
و انك پیغمبرلری ربدن رؤیالر کورمدیلر ۱۰ صهیون قزینك اختیارلری یرده اوتروب سکوت ایلدیلر
باشلرینه توز قودیلر و چوللر ایله قوشاندیلر اورشلیمك قزلری باشلرینی یره اندردیلر ۱۱ کوزلرم یاشلر ایله
ضعیفلندی بغرساقلرم بولاندی قومم قزینك انکسارندن جکرم یره دوکلدی زیرا شهرك سوقاقلرنده معصوملر

وهمه آمنلر بایلدی ١٢ آنالرینه دیمشلرکه بغدای وشراب قنده در شهرك سوقاقلرنده اولدرلمش کبی
بایلدقلرنده آنالرینك قوینلرنده جانلری ویردکلرنده ١٣ نه شهادت سکا کتوره‌یم سنی کیمه بکزده‌یم
ای اورشلیمك قزی سکا تسلی ویرمك ایچون سنی کیمه تسویه ایده‌یم زیرا سنك انکسارك دریا کبی
بیوکدر سکا کیم علاج ایده‌جکدر ١٤ پیغمبرلرك سکا باطل وبیهوده رویالری کوردیلر وسندن اسیرلکنی
دوندرمك ایچون کناهلرکی کشف ایتمدیلر بلکه باطل وحیلری ودشمنلرکك مطرود اولمه‌سنی کورمشلر
١٥ یولده کچنلر جمله‌سی اوزرکه اللری چارپوب صقلیق چالدیلر واورشلیمك قزی اوزرینه باشنی صالوب
دیدیلرکه بومی در اول شهرکه کوزللکده کامل وجمله یره سرور در ١٦ جمله دشمنلرك سنك اوزرکه
آغزینی آچدیلر وصقلیق چالدیلر ودیش ایله غجردادوب دیدیلرکه انی یوتدق تحقیق تکلاندوغمز کون
بودر بولدق کوردك ١٧ رب فکر ایتدوکنی ایتدی قدیم ایامدن امر ایتدوکی سوزینی تمام ایلدی یقدی
ومرحمت ایتمدی واوزرکه دشمنی سوندردی عدولرکك بوینوزینی یوجه‌لتدی ١٨ انلرك قلبی ربه
فریاد ایلدی ای صهیون قزینك حصاری کیجه کوندز کوز یاشنی سیل کبی اندرکندوکه حضور ویرمه
وکوزکك ببکی راحت ایتمسون ١٩ قالق کیجه‌ده بکجی نوبتینك اوللرنده فریاد ایله ربك حضورنده قلبکی
صو کبی دوك جمله سوقاقلرك باشنده آجلقدن بایلان کوچکلرکك جانی ایچون اللرکی اکا قالدر
٢٠ باق یا رب وکیمه بویله ایلدك کور عورتلر یمشلرینی آوج قدر کوچکلرینی یرلرمی ربك مقدسنده
امام وپیغمبر اولدرلسرمی ٢١ اوغلان وقوجه سوقاقلرده یرده یاتورلر قزلرم وییکتلرم قلیجدن
دوشدیلر غضبکك کوننده اولدردك بوغازلدك مرحمت ایتمدك ٢٢ عید کوننه کبی قورقولو
دشمنلرمی چوره‌دن چاغردك وربك غضب کوننده قورتلمش وباقی قالان یوق ایدی قوجاقده کتوردکلرمی
دشمنم تمام ایلدی ٭

اوچنجی باب

١ بن اول آدم ایم که غضبنك دکنکی ایله بلی کوردم ٢ بنی کوتدی وقرانکولغه کوتوردی آیدنلغه دکل
٣ حقا اوزریمه دوندی وبتون کون الینی اوزریمه دوندرر ٤ اتمی ودریمی اسکتدی کمکلرمی قردی
٥ اوزریمه یاپولر یاپدی واود وزحمت ایله بنی چوردی ٦ بنی قرانکولقلرده قدیمدن اولمشلری کبی
قوندردی ٧ بنی چپ چوره‌ده چتلدی که چقمیام نحاس بوقاغولرمی آغرلتدی ٨ فریاد وفغان ایتدوکم
زمان نمازیمه قولاقلرینی قپادی ٩ اوزریمه طاش ایله یوللرمی چپ چوره‌ده احاطه ایتدی سبیللرمی اکری
ایتدی ١٠ او بکا پوسوده‌کی آیو وکزلو یرده‌کی آرسلان کبی‌در ١١ یوللرمی تقلیب ایتدی وبنی پاره‌لدی
بنی خراب ایلدی ١٢ یاینی چکدی وبنی اوقه هدف کبی طوردردی ١٣ تیرکشنك اوقلرینی بوکرکلرمه
صابلادی ١٤ جمله قومیمه مضحك وبتون کون انلرك ترکیسی اولدم ١٥ بنی مرارتلر ایله طویوردی وافسنطین

ايله مست ايلدى ١٦ و ديشلرى مولوس ايله قيردى بنى كل ايله اورتدى ١٧ و بنم جانمى سلامدن ابعاد
ايلدك و ايولكى اونتدم ١٨ و ديدمكه قوتم و ربدن اميدم ضايع اولدى ١٩ المى و آغلايشمى افسنطينى
و اودى آك ٢٠ جانم انلرى دايما آكار و ايچمده عاجزلنور ٢١ بونى خاطرمه كتوررم انك ايچون اومارم
٢٢ ربك احسانلرى دركه تمام تلف اولمادق چون انك مرحمتلرى اكسلمز ٢٣ هر صباح يكيلنورلر
حقيقتك عظيمدر ٢٤ رب بنم حصهم در جانم ديدى انك ايچون اكا اميد طوتارم ٢٥ رب كندوينه
توكل ايدنلره اكى آرايان جانه ايودر ٢٦ ربدن خلاصى اومق و سكوت ايتمك ايودر ٢٧ اوغلانلغنده
بويندرغى كتورمك آدمه ايودر ٢٨ يالكز اوترر و سكوت ايدر زيرا اكى اوزرينه يوكلتدى ٢٩ آغزينى طپراغه
قويه بلكه اميد واردر ٣٠ كندويى اورانه يكاغنى صونا حقارت ايله طوق اولا ٣١ اما رب ابدا رد ايتمز
٣٢ زيرا الم ويردى ايسه احسانلرينك چوقلغنه كوره مرحمت دخى ايدر ٣٣ و كوكلندن المى ويرمز و بنى
آدمى فكين ايتمز ٣٤ آياقلرينك التنده جمله يرك اسيرلرينى چينندكلرنده ٣٥ و متعالك حضورنده
آدمك حقنى دوندردكلرنده ٣٦ آدمه دعواسنده جور ايتدكلرنده رب كورمزمى ٣٧ كيم وار كه ديدى
و اولدى اكا رب امر ايتمدى ايسه ٣٨ متعالك آغزندن شر و خير چقمازمى ٣٩ ديرى آدم انسان كندو
كناهلرينك جزاسى ايچون نه ديو شكايت ايسدر ٤٠ يوللرمزى تفتيش و تفحص ايدهلم و ربه رجوع
ايليهلم ٤١ قلبلرمزى الرمزله كوكلرده اولان اللهه قالدرهلم ٤٢ بز خيانت ايدوب عاصى اولدق سن عفو
ايتمدك ٤٣ غضب ايله بزى اورتوب اضطهاد ايلدك اولدردك و اسيرگمدك ٤٤ اطرافكده بلوت چكدككه
دعامز چكميه ٤٥ بزى قوملر آراسنده سپرندى و كريهه ايلدك ٤٦ جمله دشمنلرمز اوزرمزه آغزينى
آچدلر ٤٧ قورقو و كمند خراب و يباب بزه واقع اولدى ٤٨ قومم قزينك انكسارى ايچون كوزمدن صو
سيللرى انر ٤٩ آرام اولمدوغندن كوزم آقوب دكلمز ٥٠ تا رب كوكلردن باقوب كورنجهيهدك ٥١ شهرمك
جمله قزلرى ايچون بنم كوزم جانمه الم ويرر ٥٢ سببسز بكا دشمن اولانلر بنى دايما قوش كبى آولاديلر
٥٣ عمرمى چقورده كسديلر و اوزرمه طاش آتديلر ٥٤ باشم اوزرينه صولر طاشديلر و منقطع اولدم ديدم
٥٥ اك آلچق چقوردن اسمكه استدعا ايلدم يا رب ٥٦ آوازمى اشتدك بنم آهلرمه و فريادمه قولاغكى
كزلمه ٥٧ سكا استدعا ايتدوكم كونده يقلاشوب قورقمه ديدك ٥٨ جانمك دعواسنه حكم ايلدك يا
رب حياتمى خلاص ايلدك ٥٩ يا رب بكا ايتدكلرى غدرى كوردك بنم دعوامه حكم ايله ٦٠ انلرك جمله
انتقاملرينى و اوزرمه اولان جمله فرصلرينى كوردك ٦١ انلرك ملامتنى اشتدك يا رب انلرك اوزرمه اولان
جمله افكارينى دخى ٦٢ اوزرمه قالقانلرك دوداقلرينى و بتون كون اوزرمه اولان قصدلرينى ٦٣ اوتورشلرينه
و قالقشلرينه باق بن انلرك تركيسى ايم ٦٤ الرينك عملنه كوره انلره جزالرينى وير يا رب ٦٥ انلره يورك
آغريسنى و سنك لعنتكى وير ٦٦ حدتكده انلرى اضطهاد ايله و انلرى كوكلرك التندن محو
ايليه يا رب ٭

دردنجی باب

١ آلتون نیجه قرارهدی خاص آلتونك رنکی صولدی جمله سوقاقلرك باشنده مقدسك طاشلری دوکلدی
٢ صهیونك قیمتلو اوغللری كه خالص آلتون ایله برابر ایدیلر نیجه چولمكجی الینك عملی دستی ساقسیلرینه
معدود اولدیلر ٣ دكز حیوانانی دخی ممه‌یی چیقاروب یاورولرینی امزررلر امّا بنم قومك قیزی بریه‌ده دوه
قوشلری كبی یاوز اولدی ٤ امنك دیلی صوسزلقدن دماغنه یاپشدی كوچكلر اتمك ایستدیلر امّا انلره
پاره‌لیان كمسه یوق ایدی ٥ نفایس بهیه‌یی ییئنلر سوقاقلرده هلاك اولدیلر اسكرلتده پرورده اولانلر فشقیی
قوجاقلدیلر ٦ بنم قومم قیزینك كناهی سادوم كناهندن بیوكدر كه بر آنده منكوس اولدی و اللر اكا
دكمشلر ایدی ٧ انك اشرافی قاردن پاك و سوددن آق و جواهرلردن قزل و بدنلری یاقوتلر كبی مجلّا
ایدیلر ٨ حالا چهره‌لری كومردن قره اولوب سوقاقلرده بیلنمدیلر انلرك دریسی كمكلرینه یاپشوب آغاج
كبی قورو اولدی ٩ قلیج ایله اولدرلنلر آچلقدن اولدرلنلردن بختلو ایدی زیرا بونلر آزر آزر اریدیلر
تارلانك محصوللری اولمادوغی سببندن افنا اولندیلر ١٠ مرحمتلو عورتلرك اللری اولادلرینی پشوردیلر كه
قومم قیزینك انكساری اثناسنده انلره غدا اولدیلر ١١ ربّ حدّتینی تمام ایلیوب غضبنك غیظنی دوكدی
و صهیونده آتشی طوتشدردی كه انك تمللرینی یاقدی ١٢ یرك ملكلری و دنیانك جمله ساكنلری عدو
و دشمنك اورشلیمك قپولرینه كیره‌جكنی اینانمزلردی ١٣ پیغمبرلرینك كناهلری ایچون و امامللرینك
فسادلری ایچون كه ایچنده صالحلرك قانینی دوكرلر ایدی ١٤ كورلر كبی سوقاقلرده طولاشدیلر قان ایله
بولاندیلر شویله كه اثوابلرینه طوقنمغه ممكن دكل ایدی ١٥ انلره چاغررلر ایدی چاولك ای مردارلر
كرو وارك كرو وارك طوقنمك اوچوب كدوب طولاشدقلرنده امّتلر آراسنده دیلدیكه آرتق ولایتده
طورامزلر ١٦ ربّك غضبی انلری آیردی آرتق انلره باقمیه‌جقدر امامللرك یوزینه اكرام ایتمدیلر قوجه‌لره مرحمت
ایلمدیلر ١٧ آرتق بزه بطال یاردممزی كوزلمكدن كوزلرمز تمام اولدی نظرمز ایله بزی قورتارمغه
قادر اولمیان امّته منتظر اولدق ١٨ آدملرمزه یوسو قوردیلر كه سوقاقلرمزده كزمیه‌وز آخرمز یقلاشدی
كونلرمز تمام اولدی زیرا آخرمز كلدی ١٩ مضطهدلرمز هواده‌كی قرتاللردن چویك ایدیلر طاغلر اوزرنده
آردمزجه یوردیلر بریه‌ده بزه تكمن ایتدیلر ٢٠ بورنمز دلكلرمزك نفسی ربّك مسیحی انلرك دوزاقلرینه
طوتلدی اول كه بز انك كولكه‌سنده امّتلر آراسنده یاشایالم دیر ایدك ٢١ ای عوص دیارنده ساكن
اولان ادوم قیزی سوین و شن اول سنك اوزركه دخی كاسه كچه مست اولاسن و استفراغ ایده‌سن ٢٢ ای
صهیون قیزی كناهك تمام اولدی آرتق ربّ سنی اسیر كوترمیه ای ادوم قیزی فسادلركك حقندن كله
و كناهلركی كشف ایـــــــــــده ۞

بشنجی باب

١ بره نه واقع اولدی ذکر ایله یا رب باق وکور عیبمزی ٢ میراثمز غریبلره و اولرمز اجنبیلره تحویل
اولندی ٣ اوکسز باباسز اولدق و انالرمز دول عورتلر کبی اولدیلر ٤ صومزی آقچه ایله ایچدك اودونمز
قیمت ایله صاتلدی ٥ بوینلرمز اوزرنده اضطهادی چکدك چالشدق و بزه حضور اولمادی ٦ اتمك ایله
طوق اولمق ایچون مصرلولره و آثوریلره ال ویردك ٧ بابالرمز کناه ایتدیلر و انلر آرتق یوق ایکن بز انلرك
جرملرینی کوتردك ٨ قوللر اوزرمزه تسلط ایتدیلر و انلرك الندن قورتاران یوغیدی ٩ بریه‌نك قلیجی
سببندن عمرمزك مخاطره‌سی ایله اتمکمزی کوتردك ١٠ دریمز فرون کبی قحطلغك یانغینی اوجندن قراردی
١١ عورتلری صهیونده و قزلری یهودا شهرلرنده فضح ایتدیلر ١٢ انلرك اللری ایله بکلر آصلدیلر
قوجه‌لرك یوزلرینه حرمت ایتمدیلر ١٣ یکتلری بغدای اوکتمکه کوتردیلر و اوغلانلر اودونلرك یوکی
التنده یقلدیلر ١٤ قوجه‌لر قپوده اوترمقدن یکتلر دخی ازلامقدن بطال اولدیلر ١٥ قلبمزك سروری
دکدی رقصمز یاسه دوندی ١٦ باشمزك تاجی دوشدی وای بزه که کناه ایلدك ١٧ انك ایچون قلبمز
محزون اولدی بونلردن اوتری کوزلرمز قراکولندی ١٨ صهیون طاغی ایچون که شویله خراب اولدی که
دلکولر انده کزرلر ١٩ سن یا رب ابدا باقی سن سنك کرسیك دور بدور در ٢٠ نیچون بزی ابدا اونودرسن
و بو قدر زمان بزی براغورسن ٢١ یا رب بزی کندوکه دوندر و دونه‌لم اولکی کبی کونلرمزی تجدید ایله
٢٢ اما بزی هان کلیت ایله رد ایتدك بزم اوزرمزه قتی یك غضوب اولدك

حزقیال

اولکی باب

١ و اولدیکه اوتوزنجی ییلده دردنجی آیك بشنجی کوننده بن کبار ارماغنك یاننده اسیرلرك آراسنده
ایکن کوکلر آچلوب اللهك رویالرینی کوردم ٢ ملك یوآچین اسیرلکنك اول بشنجی ییلی و آیك بشنجی
کونی ایدی ٣ کلدانیلرك ولایتنده کبار ارماغی یاننده بوزی اوغلی امام حزقیاله ربك سوزی اولوب اول
یرده انك اوزرینه ربك الی دخی ایدی ٤ و کوردم اشته شمالدن بر قصرغه و عظیم بلوت و شعشعه ویرن
آتش و چوره یاننده ضیا و اورتاسنده آتشك ایچندن حشمال دیدکلری معدن کبی چقدی ٥ و ایچروندن
دورت حیوان شکلی که بونلرك کوسترشی انسانه بکزر ایدی ٦ هر برینك دورت یوزی و دورت قنادی

وار ایدی ٧ بونلرك آیاقلری طوغرو وآیاقلرینك طبانلری بوزاغی آیاغنك طبانی كبی مصیقل برنجك كوسترشی كبی یلابلردی ٨ دورت جوانبنده قنادلرینك آلتنده انسان اللری ودورتلرده دخی یوزلری وقنادلری وار ایدی ٩ قنادلری بربرینه بتشك ایدی یوریدكلری زمان دونمزلر ایدی هر بری اوكنه طوغرو كیدر ایدی ١٠ ویوزلرینك شكلی دوردینك صاغنده انسان یوزی وآرسلان یوزی ودوردینك صولنده اوكز یوزی اول دوردینك دخی قرتال یوزی وار ایدی ١١ یوزلری وقنادلری ایسه یوقرویه چكلش هر برینك بربرینه بتشك ایكی قنادی وار ایدی ایكیسی دخی كودهلرینی اورتر ایدی ١٢ انلرك هر بریسی اوكنه طوغرو كیدرلر ایدی كیتمكه روح اولدوغی یره كیدرلر ایدی كیدرلر ایكن دونمزلر ایدی ١٣ وحیوانلرك شكلی یانار آتش قورینك كوسترشی كبی وچراغ كوسترشی كبی اول آتش حیوانلرك اورتاسنده طولاشوب ضیا ویرردی وآتشدن شمشك چیقردی ١٤ وحیوانلر سكردوب دونرلردی شمشك كوسترشنه كوره ١٥ وبن حیوانلره باقار ایكن اشته بیرده حیوانلرك دورت یوزی یاننده بر تكرلك ١٦ اول تكرلكلرك كوسترشی ویاپوسی سنك زره بكزردی وانلرك دوردینك شكلی بر كوسترشی ویاپوسی صناسن كه تكرلك ایچنده تكرلك وار ١٧ انلر كیتدكلری زمان دورت طرفلرینه كیدرلردی كیدرلركن دونمزلردی ١٨ تكرلكلرك دمرلری یوكسك وقورقولو ایدی انلر دخی چورهسنده كوزلر ایله طولو ایدی ١٩ وحیوانلر كیتدكلری زمان تكرلكلر دخی انلرك یاننده كیدرلردی وحیوانلر یردن قالقدقده تكرلكلر قالقارلردی ٢٠ روح نرهیه كیتمك دلدیسه اورایه كیدرلردی وتكرلكلر یانلرنده قالقارلردی زیرا حیوانلرك روحی تكرلكلرده ایدی ٢١ انلر كیتدكچه كیدرلردی طوردقچه طوررلردی ویردن قالقدقلرنده انلرك یانلرنده تكرلكلر یردن قالقارلردی زیرا حیوانلرك روحی تكرلكلرده ایدی ٢٢ وحیوانلرك باشلری اوزرنده هیبتلو بلوره بكزر رقیعك كوسترشی كه باشلری اوزرینه یوقرودن ممدود ایدی ٢٣ ورقیعك آلتنده انلرك قنادلری طوغرو بربرینه قرشو ایدی هر برینك ایكیسی وار ایدی كه انلر ایله اورتنورلردی وایكیسی دخی هر برینك كودهلرینی اورترلردی ٢٤ وكزدكلرنده قنادلرینك صداسنی ایشتدم كه چوق صولرك صداسی كبی یا علی كل شی قادرك آوازی كبی یا بر سویلیش صداسی كویا كه اوردو صداسی ایدی طوردقلرنده قنادلرینی اندررلردی ٢٥ وباشلری اوزرنده اولان رقیعدن بر صدا اولدی طوردقلرنده وقنادلرینی اندردكلرنده ٢٦ وباشلری اوزرنده اولان رقیعك اوستنده بر تخت شكلی كه آنك كوسترشی كوك یاقوت كبی ایدی واول تختك شكلی اوزرنده آدم كوسترشلو بر شكل وار ایدی كه تخت اوزرنده اوتردی ٢٧ وآنك ایچروسیندن هر طرفدن حشمال دیدكلری معدن كبی بر آتش كوسترشنی كوردم بلندن یوقرویه وبلندن آشغهیه آتش كوسترشی كبی كوردم كه چپ چورهده ضیاسی وار ایدی ٢٨ یغمور كوننده بلوتده اولور قوس قزح كوسترشی كبی چپ چورهده اولان ضیانك كوسترشی دخی بویله ایدی بو رویا ربك *جلالنك شبهی ایدی بونی كورنجه یوزم اوزرینه یره دوشدم وبر سویلینك آوازینی ایشتدم ۞

ایکنجی باب

۱ وبڭا دیدیکه ای آدم اوغلی آیاقلرڭ اوزرینه قالق وسڭا سویلیه‌یم ۲ وبڭا سویلدکدن صکره
ایچرومه روح کیردی که بنی آیاقلرم اوستنه قالدردی وبڭا سویلینی دڭلدم ۳ وبڭا دیدیکه آدم اوغلی
بن سنی اسرائیل اوغللرینه کوندررم بر عاصی امته که بڭا عصیان ایلدیلر انلر وباباللری بڭا کناهکار
اولدیلر تا بو کوننکی کوننه‌دك ۴ پك یوزلو وپك یورکلو اولان اوغللره سنی کوندررم انلره رب الله بویله
دیدی دیه‌سین ۵ وانلر استر دڭلسونلر واستر واز کچسونلر زیرا عصیان اویدر باری آرالرنده پیغمبر
اولدوغنی بلهلر ۶ وسن آدم اوغلی انلردن قورقمه وانلرڭ سوزلرندن خوف ایتمه اکرچه عنادجیلر
ودیکنلر سنکله اولسه وسن عقربلر ایله ساکن اولورسڭ انلرڭ سوزلرندن قورقمه وانلرڭ وجوهندن
خوف ایتمه زیرا انلر عصیان اویدر ۷ وانلره سوزلرمی سویله استر دڭلسونلر استر واز کچسونلر زیرا
عاصیلر در ۸ وسن آدم اوغلی بن سڭا نه که سویلرسم دڭله اول عاصی اوکبی عاصی اولمه آغزڭی
آچ وسڭا ویردوکمی یه ۹ وباقدم اشته بڭا بر صالنمش ال وانڭ ایچنده بر کتاب طوماری وار ایدی
۱۰ وانی اوکمه یایدی اوڭی وآردی یازلو وایچنده فریاد واکلش وواه ۞

اوچنجی باب

۱ ودخی بڭا دیدیکه ای آدم اوغلی هر نه بولورسڭ یه بو طوماری ییوب وار بیت اسرائیله سویله ۲ ایمدی
آغزمی آچدم اول دخی بڭا بو طوماری یدردی ۳ وبڭا دیدیکه آدم اوغلی قارنڭه یدر وبو سڭا ویردوکم
طومار ایله بغرساقلرڭی طولدر ایمدی انی یدم وآغزمده بال کبی طاتلو ایدی ۴ وبڭا دیدیکه ای آدم
اوغلی وار بیت اسرائیله کیت وانلره سوزلرمی سویله ۵ زیرا لسانی آڭلنمز آغر دللو قومه کوندرلمش
دکلسن اما بیت اسرائیله ۶ لسانی آڭلنمز وآغر دللو چوق قوملره دکل که انلرڭ سوزلرینی آڭلمیه‌سن
اکر سنی انلره کوندرسیدم انلر سنی دڭلمزلری ایدی ۷ اما بیت اسرائیل سنی دڭلمك استمزلر زیرا
بنی دخی دڭلمك استمزلر چونکه جمله بیت اسرائیل پك آلنلو وپك یورکلو در ۸ اشته انلرڭ یوزلری
قرشوسنه یوزڭی پك وانلرڭ آلنی قرشوسنه آلنڭی پك ایلدم ۹ سنڭ آلنڭی چقمق طاشندن پکرك
الماس کبی ایلدم انلردن قورقمه نه انلرڭ وجوهندن خوف ایله اکرچه انلر عاصی او در ۱۰ وبڭا
دخی دیدیکه ای آدم اوغلی بو جمله سڭا سویلیه‌جکم سوزلرمی یورکڭه آل وقولاقلرڭله دڭله ۱۱ ووار اسیرلره سنڭ
قومڭڭ اوغللرینه کیت وانلره سویلیوب دی که رب الله بویله دیدی اکر دڭلرلرسه واکر واز کچرلرسه
۱۲ وروح بنی قالدروب آردمده عظیم ولوله‌لو آوازی ربڭ جلالی کندو مکانندن مبارك اولا دیو اشتدم
۱۳ وحیوانلر قنادلرینڭ صداسنی که بر برینه طوقنشرلردی وقرشولرنده اولان تکرلکلرڭ صداسنی

وعظیم ولولـه صداسنی ۱۴ وروح بنی قالدروب کوتردی بن دخی روحمك غضبندن آجیلقله کتدم
وربك الی اوزرمده پکلندی ۱۵ ایمدی کبار ارماغی یاننده تل آبیبده اولان اسیرلره کلدم وانلر انده
اوتردقلری یرده اوتردم ویدی کون اوراده آرالرنده متحیر قالدم ۱۶ واولدیکه یدی کوندنصکره ربك
سوزی بکا اولوب دیدیکه ۱۷ ای آدم اوغلی سنی بیت اسرائیله بکجی نصب ایتدم ایمدی آغزمدن
سوزی دکله وانلره بنم اسمله تنبیه ایله ۱۸ بن یرامزه تحقیق سن اولورسن دیدیکمده اکرسن تنبیه
ایتمیوب سویلمزسك كه اول یرامز طریقندن صاقنه ویاشایه اول یرامز کندو یرامزلغنده اوله وانك قاننی
سنك الکدن طلب ایتسم کرك ۱۹ اما اکر سن یرامزه تنبیه ایدرسك واوکندو یرامزلغندن ویرامز
طریقندن دونمزسه اول کندو یرامزلغنده اوله وسن کندو جانکی قورتارمش اولورسن ۲۰ وبسار کمسه
بسرندن دونوب یرامزلق ایشلرسه انك اوکنه بر ایلشك قویارم كه او دخی اوله سن اکا تنبیه ایتمدوکك
ایچون کناهنده اوله وانك ایتدوکی بسر آثمیوب انك قاننی سنك الکدن طلب ایتسم کرك
۲۱ اما اکر اول بسره تنبیه ایدرسك كه اول بسر کناه ایتمیه واول دخی کناه ایتمزسه البته یاشایه
متنبه اولدوغیچون وسن جانکی قورتارمش اولورسن ۲۲ واوراده ربك الی اوزرمده اولدی وبکا دیدیکه
قالق اووایه چق كه اوراده سنکله سویلیه‌یم ۲۳ ایمدی قالقدم واووایه چقدم واشته کبار ارماغنك
یاننده کوردوکم جلاله بکزر ربك جلالی اوراده طوردی وبن یوزم اوزرینه دوشدم ۲۴ او زمان روح
ایچرومه کیردی وبنی آیاقلرم اوستنه قالدروب بکا تکلم ایلدی ودیدیکه کیر واوك ایچنده قپان
۲۵ سن ایسه آدم اوغلی اشته اوزرکه ایپلر طاقلور وانلر ایله باغلنورسن كه آرالرینه وارمیه‌سن ۲۶ ودلکی
دماغکه یاپشدرایم كه دلسز اولاسن انلره آزار ایدن کیشی اولمیاسن زیرا انلر عصیان اویدر ۲۷ اما
سنکله سویلشدوکم زمان آغزکی آچایم كه انلره دیه‌سن كه رب الله بویله دیدی دکلین دکلسون
وواز کچن وازکچسون زیرا انلر عصیان اویــــــدر ۞

دردنجی باب

۱ وسن آدم اوغلی بر طوغله آلوب انی اوکڭه قو واوزرنده اورشلیم شهرینی رسم ایله ۲ وقرشوسنه
محاصره‌یی قویوب قرشوسنه تپه‌لر یاپ وقرشوسنه متریسلر دوك وقرشوسنه اوردوپی قور وقرشوسنه چوره‌سنده
منجنیقلر قو ۳ وسن کندوکه بر دمیر تابه‌یی آل وانی سنکله شهرك آراسنده دمیر دیوار یرینه قو
وقرشوسنه یوزکی یك ایله ومحاصره اولنا وسن انی محاصره ایده‌سن بو بیت اسرائیله علامت اوله
۴ وسن صول یانك اوزرنده یات واوزرینه بیت اسرائیلك کناهنی قو اوزرنده یاتدوغك کونلر عددنجه
انلرك کناهنی کوتره‌سن ۵ زیرا بن اوزرکه انلرك کناهلرینك ییللرینی کونلر حسابنجه اوچیوز طقسان
کون قودم وبیت اسرائیلك کناهنی کوتره‌سن ۶ وسن بونلری تمام ایتدکدنصکره صاغ یانك اوزرنده

يات و بيت يهودانك كناهنى قرق كون كوتر سكا سنه يرينه كون سنه يرينه كون ويردم ٧ و اورشليم
محاصره سنه يوزكى صالاسن و بازوكى اوزادوب اورشليم اوزرينــه پيغمبرلك ايله ٨ و اشته اوزركه
ايپلر قويايمكه برياكندن برياكه دونمه‌يه‌سن تا سن محاصره‌كك كونلرينى تمام ايدنجه‌يه‌دك ٩ و سن
كندوكه بغداى و آرپه و بقله و مرجمك و دارو و برچاق آل و انلرى بر قابه قويوب كندوكه انلردن اتمك
ياپ يانك اوزرنده ياتدوغك كونلر عددنجه اوچيوز طقسان كون انى ييه‌سن ١٠ و ييه‌جكك نفقه كونده
يكرمى مثقال وزننده اولا انى وقتدن وقته ييه‌سن ١١ و صوبى اولچيله ايچه‌سن بر هينك سدسنى انى
وقتدن وقته ايچه‌سن ١٢ و آرپه پوغچه‌سنى ييه‌سن و انى انسان نجاستنك تركيبله كوزلرى اوكنــده
پشوره‌سن ١٣ و رب ديديكه بنى اسرائيل مردار اتمكنى انلرى سوردوكم ملتلر آراسنده بويله ييه‌لر كرك
١٤ و بن ديدمكه واه يا رب الله اشته بنم جانم مردار دكلدر كوچكلكدن برو تا بو آنه‌دك نه لشى نه
پارەلنمشى يدم نه آغزمه مكروهات كيردى ١٥ و بكا ديديكه باق سكا آدم تزكى يرينه صغر تزكنى ويردم
سنك اتمككى انك ايله ياپاسن ١٦ و دخى بكا ديديكه اى آدم اوغلى اشته بن اورشليمده اتمك عصاسنى
قرارم و اتمككى طارتيله و اضطراب ايله ييه‌لر و صوبى اولچيله و حيرانلق ايله ايچه‌لر ١٧ اتمك و صو اكسك
اولوب و بر برينه باقوب حيران قالالر و كناهلرى ايچون صولالر ۞

بشنجى باب

١ و سن آدم اوغلى كندوكه بر كسكين بچاق آل بربر استره‌سنى كندوكه آل و انى باشك اوزرينـه
و صقالك اوزرينه كچور و دخى كندوكه طارتار ميزانى آل و تراش اولنان صاچلرى تقسيم ايله ٢ محاصره
كونلرى تمام اولدقده شهرك اورتاسنده ثلثنى آتشه ياق صكره ثلثنى آلوب انى طولايانه بچاق ايله اور
و ثلثنى روزكاره طاغت و بن آردلرنجه دال قلج اولايـم ٣ و انلردن آزينى آل و انلرى اتكلركه باغلـه
٤ و تكرار انلردن آل و انلرى آتش ايچنه آتوب انلرى آتشه ياق اندن جمله بيت اسرائيل اوزرينه آتش
چقه ٥ رب الله بويله ديدى بو اورشليم در انى ملتلرك و انك اطرافنده‌كى ولايتلرك اورتاسنده قودم
٦ و اول بنم حكملرمى اطرافنده اولان امتلردن زياده و فرايضمى اطرافنده اولان ولايتلردن زياده برامزلغه
تبديل ايتدى زيرا حكملرمى و فرايضمى تحقير ايدوب انلرده منسلك اولماديلر ٧ انك ايچون رب الله
بويله ديدى چونكه اطرافكزده اولان امتلردن زياده كناهلركزى تكثير ايدوب فرضلرمده منسلك
اولمادكز و حكملرم اوزره عمل ايتمدكز و اطرافكزده اولان امتلرك حكملرنجه عمل ايتمدكز ٨ اندن اوترى
رب الله بويله ديدى اشته من سنك اوزركه ايم و ايچكده امتلرك حضورنده حكملر ايده‌يم ٩ و ايتمدوكى
و آرتق بونك كبى ايتميه‌جكمى سكا ايده‌يم جمله مكروهاتك ايچون ١٠ بونك ايچون سنك اورتاكده بابالر
اوغللرى ييه‌لر و اوغللر بابالرينى ييه‌لر و اوزركه حكم ايده‌يم و جمله سنك بقيه‌كى هر روزكاره صاوره‌يـم

١١ بو سببدن حياتم حقيچون رب الله ديدى چونكه سن مقدسمى جمله منفوراتكله وجمله مكروهاتكله
مردار ايلدك بن دخى سنى قرايم وكوزم شفقت ايتميوب اسركمم ١٢ ايچكده ثلثك طاعوندن وآچلقدن
تمام اوله وثلثى چپ چورهكده قليجدن دوشه وثلثنى هر روزكاره طاغدوب آردلرنجه دال قليچ اولايم
١٣ وحدتم تمام اولوب انلرك اوزرنده غضبمى تسكين ايدهيم وتسلى بولايم وغضبمى انلرده تمام
ايتدوكمدنصكره بلهلركه بن رب غيرتمده سويلدم ١٤ وسنى اطرافكده اولان امتلرده جمله كچنلرك
كوزنده خرابلغه وعيبه ويرهيم ١٥ وسكا حدتمله واوفكهم ايله اويكهمك آزارلريله حكم ايتدوكمده
اطرافكده اولان امتلره عيب وحقارت وعبرت ايچون اولاسى بن رب سويلدم ١٦ انلره قحطلك يارز
اوقلرينى كوندردوكمده كه انلرى سزى هلاك ايتمك ايچون صالايم واوزركزه قحطلغى آرتورايم وسزده
اتمك عصاسنى پارهلايايم ١٧ واوزركزه قحطلغى وبرتيجى جانورلرى كوندرهيم كه سنى اولادسز ايدهلر
وطاعون وقان اورتاكدن كچهلر واوزركه قليجى كتورهيم بن رب سويلدم ۞

آلتنجى باب

١ وربك سوزى بكا اولوب ديديكه ٢ اى آدم اوغلى اسرائيل طاغلرينه طوغرو توجه ايت وانلر
اوزرينه پيغمبرلك ايدوب ٣ ديكه اى اسرائيل طاغلرى رب اللهك سوزينى دڭليك رب الله طاغلره
وبايرلره سيللره ودرهلره بويله ديديكه اشته بن بن اوزركزه قليجى كتورهيم وبوجه يرلركزى برباد
ايدهيم ٤ ومذبحلركز خراب اولوب سزك كنش بتلركز پارهلنه ومقتوللركزى بتلركزك اوكنده
دوشورهيم ٥ وبنى اسرائيلك لشلرينى بتلرى اوكنه قويايم وكملكلركزى مذبحلركزك اطرافنده صاچايم
٦ جمله مكانلركزده شهرلر ويران وبوجه يرلر خراب اولالر شويله كه مذبحلركزدخى خراب وويران اولالر
وبتلركز پارهلنوب بطال اولالر وكنش صنملركز كسلوب ايشلركز محو اولنا ٧ واورتاكزده مقتوللر دوشوب
بيلهسزكه رب بن ايم ٨ وسزدن بعضيلرينى ابقا ايدهيم كه قليجدن قورتلوب امتلر آراسنده قالا ديار
بديار پراكندهده اولدوغكز زمان ٩ واسير اولان قورتلنلركز امتلر آراسنده بنى آكالركه انلرك
بندن دونمش زناكار يوركى ايله وبتلر آردنجه زنا ايدن كوزلرى ايله منكسر اولدم وكندولرينده
تنسهلنهلر جمله كريهاتلرى ايله ايتدكلرى يرامزلقلرى ايچون ١٠ وبلهلركه رب بن ايم وبن انلره بو
كلكى ايدهيم ديو باطلا سويلمدم ١١ رب الله بويله ديدى الكى قاقوب آياغكى باص ودى كه واه بيت
اسرائيلك جمله يرامز كريهاتيچون زيرا قليجدن قحطلقدن وطاعوندن دوشهجكلردر ١٢ اوزاقده اولان
طاعوندن اوله ويقين اولان قليجدن دوشه وقالان ومحصور اولان قحطلقدن اوله بويله غضبمى انلرده تمام
ايدهيم ١٣ وبيلهسزكه رب بن ايم انلرك مقتوللرى بتلرى آراسنده مذبحلرى اطرافنده هر بوجه
ديهده هر طاغ باشنده وهر يشيل آغاج آلتنده وهر يپراقلو ميشه آلتنده جمله بتلرينه خوش رايحهيى

ويردكلرى يرده اولدقلرى زمان ١٤ واوزرلرينه الـمى صالايم وولايتى خراب ويباب ايده‌يم دبلتا
برّيه‌سندن برو جمله مكانلرنده وبله‌لركه ربّ بن ايــــــــــم ٥

يدنجى باب

١ وربّك سوزى بكا اولوب ديديكه ٢ اى سن آدم اوغلى ربّ الله اسرائيل ولايتنه بويله ديديكه
آخرت كلدى آخرت ولايتك دورت كوشه‌لرى اوزرينه ٣ حالا سنك اوزركه آخرت كليور واوزركه
حدّتمى كوندروب سكا يوللركه كوره حكم ايده‌جكم وجمله كريهاتكى اوزركه قوياجق ايم ٤ وكوزم سكا
شفقت ايتميوب سنى اسركمم بلكه يوللركى اوزركه قويايم وسنك كريهاتك سنك اورتاكده اولا وبله‌سز
كه ربّ بن ايم ٥ ربّ الله بويله ديدى اشته بلا بر بيوك بلا كليور ٦ آخرت كليور آخرت كليور
قرشوكا اوياندى اشته كليور ٧ اى يرك ساكنى سكا صباح كلدى زمان كلدى وحشت كونى يقين در
طاغ قواجى دكلدر ٨ شمدى عن قريب اوزركه غضبمى دوكه‌يم وسنده حدّتمى اتمام ايدوب يوللركه
كوره سكا حكم ايده‌يم وجمله كريهاتكى اوزركه قوياجق ايم ٩ وكوزم شفقت ايتميوب
اسركمم يوللركه كوره اوزركه ويره‌يم وكريهاتك سنك اورتاكده اولا وبله‌سزكه اوران ربّ بن ايم
١٠ اشته كون اشته كليور صباح چقدى دكنك چچكلندى غرور فليس ويردى ١١ ظلم يرامزلغك دكنكنه
چقدى نه انلردن نه چوقلغندن نه ولوله‌سندن نسنه قالا نه كندولرى ايچون ياس اولا ١٢ زمان كلدى
كون حاضردر مشترى سونمسون وصاتيجى ياس چكمسون چون جمله جمهور اوزرينه غضب وار ١٣ زيرا
صاتيجى صاتدوغنه دونمز اكرچه جانلرى حياتده ايسه زيرا جمله جمهور ايچون اولان رؤيا دونميه
وهيچ بكسه ديرى اولان كناهنده قوتلنميه ١٤ بورويى چالديلر هپ مهماتى حاضر ايتديلر امّا جنكه
كيدر يوقدر زيرا غضبم جمله قوم اوزرينه در ١٥ طشره‌ده قلچ ايچروده طاعون وقحطلق اول كه تارلاده در
قلچ ايله اوله واول كه شهرده در انى قحطلق وطاعون تمام ايليه ١٦ وانلرك قورتلانلرى قورتلوب دره‌ده‌كى
كوكرجنلر كبى طاغلرده اولالر هپسى اكليه هر برى كندو يرامزلغى ايچون ١٧ جمله اللر كوشك اولا
وجمله ديزلر صو كبى واره كيده ١٨ وچوللرى ايله قوشانوب انلرى شاشقنلق قپلايه هر يوزده حجاب
وجمله باشلرنده طاسياشلق اولا ١٩ كمشلرينى سوقاقلره براغه‌لر والتونلرندن آيرلالر كمشلرى والتونلرى
انلرى قورتارمغه قادر اولمز ربّك غضبى كوننده جانلرينى طوق ايده‌ميه‌لر وقارنلرينى طولدره‌ميالر زيرا
بونلر انلرك كناهلرينك عثرتى اولدى ٢٠ وزينتك عزّتنى طغره‌يه دوندرديلر وانك ايچنده كريهاتنك
ومكروهلرينك صورتلرينى يابديلر بونك ايچون بونى انلره اكراهه ويره‌جكم ٢١ وانى غريبلرك النه يغما
ايچون ويرك يرامزلرينه غنيمه ايچون ويره‌يم كه انى رسواى ايده‌لر ٢٢ وانلردن يوزمى چوره‌يم ومقدسمى
باصالر ايچنه يغيجيلر كيروب انى رسواى ايده‌لر ٢٣ بر زنجير ياپ زيرا ير قان حكميله طولو در وشهر

ظلم ایله طولدی ٢٤ وامتلرك الڭ یرامزلرینی كتوره‌یم كه انلرك اولرینه مالك اولالر و زوربازلرك طفره‌سنی
باطل ایده‌یم و مقدس یرلری رسوای اولا ٢٥ انكسار كلدی و سلامی آرایورلر اما یوقدر ٢٦ بلا اوزرینه
بلا كله و خبر اوزرینه خبر اولا و پیغمبردن بر رؤیا طلب ایده‌لر اما امامدن شریعت و مشایخدن نصیحت
ضایع اولا ٢٧ ملك یاس طوتا و بك وحشت كیه و ولایت قومنڭ اللری شاشه انلره یوللرینه كوره ایده‌یم
و انلره كندو استحقاقنه كوره حكم ایده‌یم و بیله‌لركه رب بن ایم ۞

سكزنجی باب

١ و التنجی سنه‌ده التنجی آیڭ بشنجی كوننده اولدیكه بن اومده اوتورر ایكن و یهودا اختیارلری
اوڭمده اوتورر ایكن رب اللهڭ الی اوراده اوزرمه دوشدی ٢ و باقدم اشته بر شكل آتش كوسترشی كبی بلنڭ
آشاغه‌سنده آتش كوسترشی و بلنڭ یوقاروسنده ضیا كوسترشی كبی حشمال دیدكلری معدن كبی
٣ و ال شكلنی صالوب بنی باشمڭ پرچمندن طوتدی و روح بنی یر ایله كوك آراسنه قالدروب اللهڭ
رؤیاسنده بنی اورشلیمه كوتردی شماله طوغرو باقان ایچ قپونڭ داخلنه نره‌ده كه غیرت انكیز غیرت
بتنڭ مسكنی وار ایدی ٤ و اشته اوراده كوردوكم رؤیایه كوره اسرائیل اللهنڭ جلالی انده ایدی
٥ و بڭا دیدیكه ای آدم اوغلی شمدی كوزلرڭی شمال یولنه قالدر بن دخی كوزلرمی شمال یولنه قالدردم
و اشته شماله طوغرو اولان مذبحڭ قپوسنڭ داخلنده اول غیرت بتی وار ایدی ٦ و دخی بڭا دیدیكه
ای آدم اوغلی كوررمیسن انلر نه‌لر ایشلرلر بنی اسرائیلڭ بونده ایتدوكی كریهاتی كه بن مقدسمدن
تباعد ایده‌یم اما ینه دون و دخی بیوك كریهاتی كوره‌سن ٧ و بنی حولینڭ قپوسنه كوتردكده باقدم
اشته دیوارده بر دلك ٨ و بڭا دیدیكه ای آدم اوغلی بو دیواری دل بن دخی دیواری دلدم و اشته بر
قپو وار ایدی ٩ و بڭا دیدیكه كیر و بونلرڭ انده ایتدكلری كریهاتی كور ١٠ ایمدی كیردم و باقدم و اشته
جمله حشرات و مكروه حیوانات شكلی و جمله بیت اسرائیلڭ بتلری دیوار اوزرنده مصور اولمش چوره چوره
١١ و اوكلرنده طوران بیت اسرائیلڭ مشایخندن یتمش آدم و آرالرنده شافان اوغلی یازنیا طوررلردی
هر برینڭ النده بخوردانلق و بخورڭ طوماڭی قویو چقر ایدی ١٢ و بڭا دیدیكه ای آدم اوغلی بنی اسرائیل
مشایخلرینڭ قراكلقده و هر كس كندو مصور حجره‌لرنده ایتدوكنی كوردڭمی زیرا رب بزی كورمز
رب ولایتی براقدی دیرلر ١٣ و بڭا دخی دیدیكه ای آدم اوغلی بر دخی دون و بونلرڭ ایتدكلری دخی بیوك
كریهاتی كوره‌جكسن ١٤ و بنی شمال طرفنده اولان بیت اللهڭ قپوسنڭ داخلنه كوتردی و اشته اوراده
تموزی آغلیان عورتلر اوتررلردی ١٥ و بڭا دیدیكه ای آدم اوغلی كوردڭمی بر دخی دون و بونلردن بیوك
كریهاتی كوره‌جكسن ١٦ و بنی بیت اللهڭ ایچروده‌كی حولیسنه كوتردی و اشته ربڭ هیكلی قپوسنده
دهلیز و مذبحڭ آرالغنده یكرمی بش آدم مقداری كه انلرڭ آردلری ربڭ هیكلنه و یوزلری شرقه اولوب

مَشرِقَه طُوغرُو كُنَشَه سَجدَه اِيدَرلَردِى ١٧ وَبڭا دِيدِيكه اِى آدَم اُوغلِى كُوردُكمى بُونده اِيتدُوكِى كَرِيهَات
بَيتِ يَهُودَايه قُولَاى اِيشىدُر وَقَناكه وِلَايَتِى ظُلم اِيلَه طُولدُرُوب بَنِى غَضَبلَندِرمَكه دُوندِيلَر وَاِشتَه بُودَاقِى
كَندُو بُورنِنَه تَقرِيب اِيدَرلَر ١٨ بُونُڭ اِيچُون بَن دَخِى غَضَبلَه اِيدَه‌يِم كُوزُم شَفقَت اِيتمَيُوب اَسِرگَمَم
وَعَظِيم آوَاز اِيلَه قُولَاقلَرِمَه چَاغِردُقلَرِنده اَنلَرِى دِڭلَمَم ۞

طُقُوزُنجِى بَابْ

١ وَعَظِيم آوَاز اِيلَه قُولَاقلَرِمَه چَاغِرُوب دِيدِيكه يَقلَاشُڭ اِى شَهر اُوزَرِينَه مَأمُور اُولَانلَر وَهَر كَسُڭ
بُوزمَق اِيچُون آلَتِى اَلِندَه اُولسُون ٢ وَاِشتَه شِمَالَه بَاقَان يُوقَرُودَه‌كِى قَپُونُڭ يُولِندَن اَلتِى آدَم كَلُورلَردِى
وَهَر كَسُڭ بُوزمَق اِيچُون آلَتِى اَلِندَه وَآرَالَرِنده بَز اَتوَاب اِيلَه كَيِنمِش بِر كِشِى وَار اِيدِى وَاَنُڭ بَللَرِنده كَاتِب
دِيوِيدِى وَار اِيدِى بُونلَر كِيرُوب بَاقِر مَذبَحُڭ يَانِنده طُوردِيلَر ٣ وَكَرُوب اُوزَرِنده اُولَان اِسرَايِيل اَللّهنُڭ
جَلَالِى بَيتُڭ اِشكِنَه كُوچدِى وَاُول بَز اَتوَاب اِيلَه كَيِنمِش وَبَللَرِنده كَاتِب دِيوِيدِى اُولَان آدَمِى چَاغِردِى
٤ وَاَڭا رَبّ دِيدِيكه شَهرُڭ اُورتَاسِندَن اُورشَلِيمُڭ اُورتَاسِندَن كچ وَاِيچِنده اِيشلَنَن كَرِيهَات اِيچُون
جُملَه آه وَنَالَه اِيدَن آدَملَرُڭ آلِنِى اُوزَرِنده بِر نِشَان نِشَانلَه ٥ وَبَن اِشِيدَركَن اُو غَيرِيلَرَه دِيدِيكه اَنُڭ
آردِنجَه شَهرده كچُڭ وَاُورُڭ كُوزُڭُز شَفقَت اِيتمَيُوب اَسِرگَيَه‌سِز ٦ قُوجَه‌لَرِى كَنجلَرِى قِزلَرِى اُوغلَانجِقلَرِى
وَعَورَتلَرِى هَلَاك اُولنجَه‌يَه‌دَك اُولدُرُڭ اَمَّا هَر آدَمَه كه اُوزَرِنده نِشَان اُولَه يَقلَاشمَاڭُز بَنِم مَقدِسِمدَن
بَاشلَيَاسِز وَاُوڭ اُوكِنده اُولَان مَشَايِخ آدَملَردَن بَاشلَدِيلَر ٧ وَاَنلَرَه دِيدِيكه بَيتِى رُسوَاى اَيلَيُڭُز وَحَولِيلَرِى
مَقتُولَلَر اِيلَه طُولدُرُوب چِقُڭ اِيمدِى چِقدِيلَر وَشَهرده اُوردِيلَر ٨ وَاَنلَرِى اُورُرلَر اِيكَن اُولدِيكه بَن قَالدُم
وَيُوزُم اُوزَرِينَه دُوشدُم وَچَاغِرُوب دِيدُمكه آه آه رَبّ اللّه اُورشَلِيمُڭ اُوزَرِينَه غَضَبُڭِى دُوكَه‌رَك جُملَه
اِسرَايِيلُڭ بَقِيَّه‌سِنِى هَلَاك اِيدَرمِيسِن ٩ وَبڭا دِيدِيكه بَيتِ اِسرَايِيلُڭ وَيَهُودَانُڭ قَتِى بُيُوك كُنَاهِى وَار
وِلَايَت قَان اِيلَه طُولُوب شَهر پُر فَسَاد دُر زِيرَا رَبّ وِلَايَتِى بِرَاقدِى وَرَبّ كُورمَز دِيدِيلَر ١٠ بَن اِيسَه كُوزُم
شَفقَت اِيتمَيُوب اَسِرگَمَم اَنلَرُڭ طَرِيقِنِى بَاشِنَه دُوشُرَه‌يِم ١١ وَاِشتَه بَز اَتوَاب اِيلَه كَيِنمِش وَبَللَرِنده
دِيوِيدِى اُولَان آدَم جَوَاب كَتُورُوب دِيدِيكه هَر نَه كه بڭا بُيُوردُڭ اِيسَه اِيتدُم ۞

اُوننجِى بَابْ

١ دَخِى بَاقدُم وَاِشتَه كَرُوبلَرُڭ بَاشِى اُوزَرِنده‌كِى رَقِيعده بِر كُوك يَاقُوت طَاشِى كِبِى كُوستَرِشِى كُرسِى شَكلِنده
اُوزَرلَرِنده بَلُورُردِى ٢ وَبَز اَتوَاب اِيلَه كَيِنمِش آدَمَه سُويلَيُوب دِيدِيكه كَرُوبلَر اَلتِنده اُولَان تكَرلَكلَرُڭ
آرَاسِنَه كِير وَكَرُوبلَر آرَاسِنده اُولَان آتَش قُورلَرِيلَه آوُجلَرُڭِى طُولدُر وَشَهر اُوزَرِينَه صَاچ وَاُول كُوزلَرِم
اُوكِنده كِيردِى ٣ بُو آدَم كِيرِر اِيكَن كَرُوبلَر اَوُڭ صَاغِنده طُورُرلَردِى وَبُلُوت اِيچَرُوده‌كِى حَولِيِى طُولدُردِى

٤ و ربّك جلالى كروبلر اوزرندن اوك اشكنه طوغرو قالقدى و او بلوت ايله طولوب حولى ربّك جلالندن
پر ضيا اولدى ٥ و كروبلر قنادلرينك صداسى تا طشره ده كى حوليه ايشدلوردى على كلّ شى قادر اللّهك آوازى
كبى سويلدوكى زمان ٦ و اولديكه بز اتواب ايله كيينمش آدمه بيوروب ديدوكنده كروبلر آراسنده
اولان تكرلكلرك آراسندن آتش آل اول كيروب بر تكرلكك يانينده طوردى ٧ و بر كروب كروبلرك آراسندن
كروبلرك آراسنده اولان آتشه النى اوزادوب آلدى و اول بز اتواب ايله كيينمش آدمك آووجنه ويردى
اول دخى آلوب طشره چيقدى ٨ و كروبلرك قنادلرى آلتنده انسان اللك شكلى كورنوردى ٩ و باقدم
اشته دورت تكرلك كروبلرك يانينده بر تكرلك بر كروبك يانينده و بر تكرلك او بر كروبك يانينده و تكرلكلرك
كوسترشى سنكزره بكزر ايدى ١٠ و انلرك كوسترشى دوردينك بر ايدى صاناسين كه تكرلك ايچنده
تكرلك وار ١١ كيتدكلرنده دورت طرفلرينه كيدرلردى و كيدرلركن دونمزلردى زيرا هر نره يه كه باش توجّه
ايلسه آرديجه كيدرلردى و كيدرلركن دونمزلردى ١٢ و جمله انلرك جسدلرى و آرقه لرى و اللرى و قنادلرى
و تكرلكلر كوزلردن طولو ايدى دورت تكرلكلرك چوره سنده ١٣ و بن ايشدركن اول تكرلكلره اى غلغل
ديو چاغرلدى ١٤ و هر كروبك دورت يوزى وار ايدى اوّلكى يوز كروب يوزى ايكنجى يوز انسان
يوزى و اوچنجى آرسلان يوزى و دردنجى قرتال يوزى ايدى ١٥ و كروبلر قالقديلر كبار ايرماغنك يانينده
كوردوكم حيوان بو در ١٦ و كروبلر كتدكلرنده تكرلكلر دخى انلرك يانينده كيدرلردى و كروبلر يردن
قالقمق ايچون قنادلرينى قالدردقدن اول تكرلكلر انلردن دونمزلردى ١٧ انلر طوردقلرنده بونلر طوررلردى
و انلر قالقدقلرنده بونلر قالقارلردى زيرا حيوانك روحى انلرده ايدى ١٨ و ربّك جلالى اوك اشكندن چيقوب
كروبلر اوزرنده طوردى ١٩ و كروبلر قنادلرينى قالدروب كوزلوم اوكنده قالقديلر انلر قالقدقلرنده
تكرلكلر دخى انلرك يانينده ايدى و بيت اللّهك مشرق قپوسنك داخلنده طوردى و اسرائيل اللّهنك
جلالى يوقرودن اوزرلرنده ايدى ٢٠ كبار ايرماغنده اسرائيل اللّهنك آلتنده كوردوكم حيوان بو در و بيلدمكه
انلر كروبلر در ٢١ هر برينك دورت يوزى و هر برينك دورت قنادى وار ايدى و قنادلرى آلتنده انسان
اللنك شكلى وار ايدى ٢٢ و يوزلرينك شكلى كبار ايرماغى يانينده كوردوكم يوزلر كبى ايدى كوسترشلرى
و كندولرى هر برى اوكنه طوغرو كيدرلردى ۞

اون برنجى باب

١ و روح بنى قالدروب بيت اللّهك شرقينه طوغرو باقان مشرق قپوسنه كوتردى و اشته قپونك داخلنده
يكرمى بش كيشى و بونلرك آراسنده عزّور اوغلى يازنيا و بنايا اوغلى فلطيا قومك باشلرى ٢ و بكا ديديكه
اى آدم اوغلى بو كيشيلر فسادى فكر ايده وب بو شهرده يرامز نصيحتلر ويرورلر ٣ ديرلر كه اولر ياپمق
يقينده دكلدر بو شهر طنجره در و بز اَت ايز ٤ انك ايچون اوزرلرينه پيغمبرلك ايله اى آدم اوغلى

پیغمبرلك ایله ۵ و ربّك روحی اوزریمه دوشوب بكا دیدی دی كه ربّ بویله دیدی ای بیت اسرائیل سز
بویله دیدكز و قلبكزك فكرلرینی بن بلورم ۶ مقتوللركزی بو شهرده چوغلتدكز و سوقاقلركزی
لشلر ایله طولدردكز ۷ اندن اوتوری ربّ الله بویله دیدیكه ایچنده قودوغكز مقتوللر انلر ات در
و بو شهر طنجره در بن ایسه سزی ایچندن چقاراجغم ۸ قلیجدن قورقدكز و بن اوزركزه قلیجی كتوره‌یم
ربّ الله دیدی ۹ و سزی ایچندن چقارایم و سزی غریبلرك الینه ویره‌یم و اوزركزه حكملر ایده‌یم
۱۰ قلیجدن دوشه‌جكسز اسرائیلك سنورنده اوزركزه حكم ایده‌یم و بیله‌سزكه ربّ بن ایم ۱۱ بو شهر
سزه طنجره یرنده اولماز نه سز انك ایچنده ات كبی اولورسز اسرائیلك سنورنده اوزركزه حكم ایده‌جكم
۱۲ و بیله‌سزكه ربّ بن ایم زیرا بنم فرایضمده كزمدكز و بنم شریعتمجه ایتمدكز بلكه اطرافكزده
اولان امتلرك آیینلرینه كوره ایتدكز ۱۳ و اولدیكه بن پیغمبرلك ایدر ایكن بنایا اوغلی فلطیا اولدی
و بن یوزم اوزرینه دوشوب بلند آواز ایله فریاد ایتدم و دیدمكه واه واه ربّ الله اسرائیلك بقیه‌سنی تمام
بوزارمیسن ۱۴ و ربّك سوزی بكا اولوب دیدیكه ۱۵ ای آدم اوغلی قرنداشلرك قرنداشلرك خصملركك
آدملری و جمله بیت اسرائیل جمیعا شونلر دركه انلره اورشلیم اهالیسی دیمشلر كه ربّك یانندن ایراق
اولك ولایت بزه میراث ایچون ویرلمشدر ۱۶ بوندن اوتری دی كه ربّ الله بویله دیدیكه اكرچه انلری
امتلر آراسنه تبعید ایدوب ولایتلر آراسنده پراكنده ایتدم ایسه بنده انلره واردقلری یرلرده آز زمان
انلر آراسنده مقدس اولایم ۱۷ انك ایچون دی كه ربّ الله بویله دیدی سزی امتلردن دوشره‌یم و پراكنده
اولدوغكز ولایتلردن سزی جمع ایدوب اسرائیلك یرینی سزه ویرسم كرك ۱۸ انلر اورایه كیروب جمله
رسوایلقلرینی و جمله كریهاتلرینی اندن قالدره‌لر ۱۹ و انلره یورك بر ویره‌یم و ایچلرینه بر یكی روح
قویایم و انلرك اتندن طاش یوركی كیدروب انلره ات یوركی ویره‌یم ۲۰ تا كه فرایضمده كزوب
و بنم شریعتمی كوزدوب ایشلیه‌لر و انلر بكا قوم اولالر بن دخی انلره الله اولایم ۲۱ اما انلره كه انلرك
یوركی رسوایلقلرینك و كریهاتلرینك یوركنك آردنجه كیدرلر انلرك طریقنی باشلرینه دوشره‌یم ربّ الله
دیدی ۲۲ او زمان كروبلر قناتلرینی قالدروب تكرلكلر یانلرنده ایدی و اسرائیل الهینك جلالی یوقاروده
اوزرلرنده ایدی ۲۳ و ربّك جلالی شهرك اورتاسندن چقوب شهرك مشرقنده اولان طاغ اوزرنده طوردی
۲۴ و روح بنی قالدروب الهك روحی قدرتیله رویاده كلدانیلرك ولایتنده‌كی اسیرلره كوتردی و بنم كوردوكم
رویا بندن چقدی ۲۵ و جمله ربّك بكا كوستردوكی سوزلرینی اسیرلره سویلدم ۞

اون ایكنجی باب

۱ و ربّك سوزی بكا اولوب دیدیكه ۲ ای آدم اوغلی سن عصیان اوی ایچنده ساكن اولورسن كه
انلرك كورمك ایچون كوزلری وار ایكن كورمزلر و دكلمك ایچون قولاقلری وار ایكن دكلمزلر زیرا عصیان

اویدر ٣ ایمدی سن آدم اوغلی كوچ یراغنی حاضر ایله و كوندزین كوزلری اوكنده كوچ یركدن
بر غیری یره كوزلری اوكنده كوچه‌سن بلكه كوره‌لر زیرا عصیان اویدر ٤ و كوندزین كوزلری اوكنده
یراغنی چقار كوچه چقان كبی و سن آخشامده كوزلری اوكنده چق كوچه چقان كبی ٥ كوزلری
اوكنده دیواری دل و اورادن یراغنی چقار ٦ كوزلری اوكنده اوموزلر اوزرنده كوتر و قرانلقده چقار
یوزكی اورت كه یری كورمیه‌سن زیرا سنی اسرائیل اوینه علامت ایچون ویردم ٧ ایمدی بكا نیجه
امر اولندیسه بویله ایتدم یراغی كوچ یراغی كبی كوندزین چقاردم و آخشامده الم ایله دیواری دلدم
و قرانلقده چقاردم كوزلری اوكنده اوموزلر اوزرنده كوتردم ٨ و ربك سوزی بكا صباحدن اولوب
دیدیكه ٩ ای آدم اوغلی اول عاصی او اسرائیل اوی سكا نه در بو سنك ایتدوكك دیمدیمی ١٠ انلره دی كه
رب الله بویله دیر بو نبوت اورشلیمده‌كی سردار و جمله ایچنده اولان اسرائیل اوی ایچوندر ١١ دی كه
سزك علامتكز ایم نیجه كه ایتدم ایسه انلره بویله اولور كوچه و اسیرلكه وارەلسر ١٢ و ایچلرنده
اولان سردار اوموز اوزرنده كوتروب قرانلقده چقه دیواری دلسه‌لر كرك كه انی اندن چقاره‌لر كوزلریله
یری كورمامك ایچون یوزینی اورته ١٣ اوزرینه آغمی بسط ایده‌یم و اول بنم كمندمه طوتله و انی بابله
كلدانیلرك ولایتنه كوتره‌یم بنده انی كورمیه‌جكدر و انده اوله‌جكدر ١٤ و جمله چوره‌سنده امداد
ایچون اولانلری و جمله عسكرلرینی هر روزكاره طاغدایم و آردلرنجه دال قلج اولایم ١٥ و انلری امتلره
طاغتدوغمده و یرده پراكنده ایتدوكمده بله‌لركه رب بن ایم ١٦ و انلردن بر آز آدم قلجدن قحطلقدن
و طاعوندن آلیقویایم تا كه جمله كریهاتلرینی واردقلری امتلرده سویلیه‌لر و بله‌لر كه رب بن ایم
١٧ و دخی ربدن بكا سوز اولوب دیدیكه ١٨ ای آدم اوغلی اتمككی دتریه دتریه ییه‌سین و صوكی اضطراب
ایله و غصه ایله ایچه‌سن ١٩ و یرك خلقنه دی كه رب الله اورشلیمك ساكنلری حقنه و اسرائیل ولایتی
حقنه بویله دیدیكه اتمكنی قورقو ایله ییه‌لر و صوینی غصه ایله ایچه‌لر تا كه انلرك ولایتی كندو
طولولغندن خراب اولا جمله انده ساكن اولانلرك ظلمندن اوتری ٢٠ و معمور اولان شهرلر خراب اوله‌لر
و ولایت ویران اولا و بله‌سز كه رب بن ایم ٢١ و ربك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢٢ ای آدم اوغلی نه مثلدر
بو كه سزده اسرائیل ولایتنده سویلنور كونلر اوزانه و هر رویا غایب اولا ٢٣ بو خصوصدن انلره دی كه
رب الله بویله دیدی بو مثلی ابطال ایده‌یم آرتق بو مثلی اسرائیلده سویلمیه‌لر اما انلره دی كه كونلر
یقلاشدی و هر رویانك سوزی دخی ٢٤ زیرا آرتق هیچ بطال رویا و تملق فالی بیت اسرائیل ایچنده اولمیا
٢٥ زیرا بن رب ایم سویلیم و هر نه سویلرسم اولور آرتق تأخیر اولمیا بلكه ایاملركزده ای عصیان اوی
سوزی سویلرم و انی ایدرم رب الله دیدی ٢٦ و دخی ربك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢٧ ای آدم اوغلی اشته
بیت اسرائیل دیر كه بونك كوردوكی رویا نیجه ایام ایچون در و نیجه زمان ایچون انبا ایدر ٢٨ انك ایچون
انلره دی كه رب الله بویله دیدی بنم هر سوزم آرتق تأخیر اولنماز سویلدوكم سوز اولور رب الله دیدی ۞

اون اوچنجی باب

١ و ربك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢ ای آدم اوغلی پیغمبرلك ایدن اسرائیل پیغمبرلرینه پیغمبرلك ایله
وكوكلنجه پیغمبرلك ایدنلره دی كه ربك سوزینی دكلیكز ٣ رب الله بویله دیدی وای سفیه پیغمبرلره كه
كندو روحنه تابعلردر وهیچ كورمشلردر ٤ ای اسرائیل سنك پیغمبرلرك یباندهكی دلكولر كبی در
٥ كدكلره چقمدكز و ربك كوننده جنكه طورمق ایچون بیت اسرائیلی چت ایله چویرمدكز
٦ انلرك رؤیاسی باطل وفالی یلاندر دیرلر كه رب دیدی و رب انلری ارسال ایتمدی وسوزی ثابت
ایدهجكلرینی امیدلندررلر ٧ كوردوككز رؤیالر باطل دكلمی وسویلدوككز فاللر یلان دكلمی بنم دده دیرسكز
كه رب دیدی اكرچه بن سویلمدم ایسه ٨ اندن اوتری رب الله بویله دیدی باطل سویلدوككز
ویلان كوردوككز ایچون اشته بن سزه قرشو ایم رب الله دیدی ٩ وبنم الم شول باطل كورن ویلان فال ایدن
پیغمبرلر اوزرینه اولا قوممك مجلسنده اولمیالر وبیت اسرائیلك دفترینه یازلمیالر نه اسرائیل ولایتنه كیرهلر
وبلهسز كه رب الله بن ایم ١٠ انك ایچون وسلام یوق ایكن سلام وار دیو قوممی اضلال ایتدكلری ایچون
وبر كیشی بر دیوار یاپدی واشته انلر انی صمانسز بالچق ایله صوادیلر ١١ اول صمانسز بالچق ایله صوایانلره
دی كه یقلاجقدر طوفانلو ایری یغمور اولوب سز ای طولو طاشلری دوشهسز و صغنقلو روزكار انی یارا
١٢ واشته دیوار دوشدكده سزه دینلمزمیكه صوادوغكز صوا قندهدر ١٣ انك ایچون رب الله دیدیكه
حدتمده صغنقلو روزكاری پیدا ایدهیم وغضبمده طوفانلو ایری یغمور وخشممده طولو طاشلری اولا
استیصال ایتمك ایچون ١٤ اول صمانسز بالچق ایله صوادوغكز دیواری یقایم وانی یره برابر ایدهیم شویله كه
تملی آچلا ودیوار دوشوب آلتنده تمام اولورسكز وبلهسز كه رب بن ایم ١٥ وحدتمی دیوار اوزرینه
وانی صمانسز بالچق ایله صوایانلر اوزرینه تمام ایدهیم وسزه دیهیم كه دیوار یوق انی صوایانلر دخی یوق
١٦ یعنی اورشلیمك حقنه پیغمبرلك ایدن اسرائیل پیغمبرلری انلركه انك ایچون سلام رؤیاسنی كوررلر
وسلام یوقدر رب الله دیدی ١٧ وسن ای آدم اوغلی كوكلنجه پیغمبرلك ایدن قوممك قزلرینه توجه
ایدوب اوزرلرینه پیغمبرلك ایله ١٨ ودی كه رب الله بویله دیدیكه وای هپ قوللرك قولتقلرینه یاصدقلر
دكنلره وهر بویك باشنه نقابلر یاپانلره جانلری صید ایتمك ایچون قوممك جانلرینی صید ایدهجكمیسكز
وسزككیلرك جانلرینی دیری صقلیاجقمیسكز ١٩ واولمیهجك جانلری اولدرمكله ودیرلمیهجك جانلری
دیری صقلمغله ویلانی دكلین قوممه یلان سویلدكله بنی قوممده بر آوج آرپه واتمك پارهلری ایچون رسوای
ایدرمیسكز ٢٠ انك ایچون رب الله بویله دیدی اشته بن اول یصدقلر اوزرینه اولایم كه انلر ایله
جانلری قوش كبی صید ایدرسكز تا كه سزه اوچالر وانلری قوللركزدن یرتوب اول
سزه اوچق ایچون صید ایتدوككز جانلری صالیویرهیم ٢١ ونقابلركزی یرتوب اللركزدن قوممی

قورتارایم آرتیق اَلِکُزدَه صَید ایچون اولمیالر وَ بیلَه‌سِز که رَبّ بن ایم ٢٢ زیرا سز بارك یوركنی یلان
ایله آجی ایتدکز بن اَنی آجتمق استمزایدم وَ یرامزك اللرینی برکتدکز که یرامز یولندن دونمیه وَ یاشایه
٢٣ انك ایچون آرتیق بطالتی کوره‌مزسز وَفالی تفأل ایده‌مزسز اَلکُزدن دخی قومی قورتارایم وَ بیلَه‌سز
که رَبّ بن ایـــــــــم ۞

اون دردنجی باب

١ وَ اسرائیل اختیارلرندن بعض آدم بکا کلوب اوکمده اوتردیلر ٢ وَ ربّك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٣ ای آدم
اوغلی بو آدملر بتلرینی قلبنه قودیلر وَ یرامزلغنك عثرتنی یوزی اوکنه وضع ایتدیلر لایق میدر که انلره جواب
ویره‌یم ۴ مونْدن اوتری انلر ایله سویلشوب انلره دی که رَبّ الله بویله دیدی بیت اسرائیلدن هرکیمکه بتلرینی
قلبنه قودی ایسه وَ یرامزلغنك عثرتنی یوزی اوکنه وضع ایدوب پیغمبره کلورسه بن ربّ اول کلنه جمله انك بتلرینك
کثرتنه کوره جواب ویره‌یم ۵ تا که بیت اسرائیل قلبنده آکلیه‌لر که جمله‌سی بتلری ایچون بندن آیرلدیلر
٦ انك ایچون بیت اسرائیله دی که رَبّ الله بویله دیر که دونك بتلرکزی ترك ایدك وَ جمله کریهاتکزدن
یوزلرکزی چورك ٧ زیرا اکر بیت اسرائیلدن بر کمسه یاخود اسرائیلده غربت چکن غریبلردن بر کمسه
آردمجه کلمیوب بندن آیرلورسه وَ بتلرینی قلبنه قوسه وَ یرامزلغنك عثرتنی یوزی اوکنه وضع ایدرسه
وَ پیغمبره کلوب بنم ایچون اندن طانشرسه اکا بن ربّ بکا لایق اولان جواب ویره‌یم ٨ وَ یوزمی اول آدم
اوزرینه دونده‌ره‌یم وَ انی عبرت وَ مثل ایچون قویوب قومم ایچندن استیصال ایده‌یم وَ بیله‌سز که رَبّ بن ایم
٩ وَ اکر پیغمبر مضلول اولوب بر سوز سویلرسه بن ربّ اول پیغمبری اضلال ایتدم وَ انك اوزرینه الّمی
صالوب انی بنم قومم اسرائیل ایچندن محو ایده‌یم ١٠ وَ یرامزلغنك عقوبتنی کوتره‌لر طانشانك کناهی پیغمبرك کناهی
کبی اولا ١١ تا که بیت اسرائیل آرتیق آردمجه کلمکله خطا ایتمیه وَ اصلا آرتیق جمله عصیانلری ایله
ملوّث اولمایا بکا قوم اولسونلر وَ بن انلره الله اولایم رَبّ الله دیدی ١٢ وَ ربّك سوزی بکا اولوب دیدیکه
١٣ ای آدم اوغلی اکر بر ولایت عصیان ایله عاصی اولوب بکا کناه ایدرسه اوزرینه الّمی صالایم وَ اتمك
عصاسنی قروب اکا قحطلق کوندره‌یم وَ اندن انسانی وَ حیوانی کسه‌یم ١۴ طوتکه ایچنده اول اوچ کشی
نوح دانیال وَ ایوب اولا انلر کندو برّی ایله کندو جاننی قورتاررلر رَبّ الله دیـــدی ١٥ اکر یرامز
حیوانلری ولایتدن کچورسم وَ انی ویران ایلسه‌لر که حیوانلر ایچون کچیجی اولمیوب خراب اولا ١٦ وَ اول
اوچ کشی ایچنده اولسه حیاتم حقیچون رَبّ الله دیدی نه اوغللری نه قزلری قورتاررلر انجق انلـــر
قورتلور وَ ولایت خراب اولور ١٧ یا اول ولایت اوزرینه قلیجی کتوروب ای قلیج بو ولایتدن کچ دیسم وَ اندن
انسانی وَ حیوانی کسسم ١٨ وَ اول اوچ کشی ایچنده اولسه حیاتم حقیچون رَبّ الله دیدی نه اوغللری
نه قزلری قورتاررلر انجق انلر قورتلور ١٩ یا اکر اول ولایت اوزرینه طاعونی کوندرسم وَ اوزرینه غضبمی

قان ايله دوكيم اندن انسانی وحيوانی كسمك ايچون ٢٠ واچنده نوح دانيال وايوب اولسه حياتم حقيچون
رب الله ديدی نه اوغلی نه قزی قورتره بلورلر انلر كندو بری ايله انجق جانلرنی قورتاررلر ٢١ زيرا رب الله
بويله ديدی قنده كه دورت يمان حكملرمی قلجی قحطلغی يرامز حيوانی وطاعونی اورشليم اوزرينه كوندرسم
كه اندن انسانی وحيوانی كسه يم ٢٢ نهايت انده بقيه قالا كه چقارلا اوغللر وقزلر اشته انلر سزه
كلدكده انلرك يولنی وايشلرينی كوره سز واورشليم اوزرينه كتوردوكم بلا خصوصندن اول جمله
اوزرينه كتوردوكمدن تسلی آلاسز ٢٣ وسز انلرك يولنی وايشلرينی كوردوككزده سزه تسلی ايده لر
وبله سز كه انده هر نه كه ايتدم ايسه سببسز ايتمدم رب الله ديدی ۞

اون بشنجی باب

١ ورب‌ك سوزی بكا اولوب ديديكه ٢ ای آدم اوغلی آصمه آغاجی جمله آغاجلرك يانننده نه در وانك
چبوغی اورمانده كی آغاجلر يانننده نه در ٣ بر ايش ايشلمك ايچون اندن بر آغاج آلنورمی اندن بر چوی
آلنورمی كه اوزرينه بر قاب آصالر ٤ اشته ياقمق ايچون آتشه براغلدی ايكی اوجنی آتش ياقدی وانك
اورتاسی ياقلدی هيچ بر ايشه يرارمی ٥ اشته بتون ايكن بر ايشه يرامزدی قنده كه آتش انی ياقدقدنصكره
وياقلمش ايكن آرتق بر ايشه ايرارمی ٦ انك ايچون رب الله بويله ديدی شونی آتش ياقسون ديو اورمان
آغاجلری آراسنده آصمه چبوغنی نيجه ويردم ايسه اورشليمك ساكنلرينی دخی بويله ويره يم ٧ وقرشولرينه
يوزمی قويه يم آتشدن چقديلر ايسه ينه آتش انلری ياقه قرشولرينه يوزمی قودوغم زمان بيله سز كه رب
بن ايم ٨ وولايتی خرابلغه ويره يم عصيان ايله عاصی اولدقلری ايچون رب الله ديدی ۞

اون آلتنجی باب

١ ورب‌ك سوزی بكا اولوب ديديكه ٢ ای آدم اوغلی اورشليمه كريهاتلرينی اعلام ايله ٣ ودی كه
اورشليم حقنده رب الله بويله ديدی سنك آصلك ووطنك كنعان ولايتی در بابك آموری وآنك حيثيه
ايدی ٤ مولودك ايسه طوغدوغك كونده كوبككك كسلمدی وتميزلنمك ايچون صو ايله يونمادك توز ايله
توزلنمدك وقونداقله قونداقلنمدك ٥ بر كوز سنی اسيركمدی كه سكا ترحما بو نسنه‌لرك بريسنی ايليه
وطوغدوغك كونده جانككك اكراهندن بر يوزی اوزرينه براقلدك ٦ بن يانكده كچدم وسنی كندو
قانك ايچنده باصلمش كوردم وسكا ديدم كه ای قانك ايچنده اولان ياشا وتكرار ديدم كه ای قانك ايچنده
اولان ياشا ٧ سنی تارلانك نباتی كبی زياده‌سيله تكثير ايتدم وچوغلوب بيودك وزينتلرك زينتنه كيردك
ممه‌لرك يوروكلندی صاچك بتدی اما عريان وچپلاق ايدك ٨ ويانكدن كچوب سنی كوردم واشته زمانك
عشق زمانی ايدی ايمدی انككی اوزركه يايوب چپلاقلغكی اورتدم وسكا آند ايچوب سنكله عهدلشدم

وَیَمُم اوُلدُك رَبّ الله دیدِی ۹ وَ سَنِی صُو ایلَه یایقَدُم قانُکی اوُزرُکدَن یُودُم وَسَنِی یاغ ایلَه یاغلَدُم
۱۰ وَسکا آلاجَه لِباسلَر کَیدُردُم سکا مَنوش یابُوچلَر کَیدُردُم سکا اِنجَه بَزلَر قوشاتدُم وَسَنِی قُماش ایلَه
اوُرتدُم ۱۱ وَدَخی سَنِی بَزك ایلَه بَزَه‌دُم اَللَرکه بلازکلَر وَبوغازکه قِلادَه‌لَر قُودُم ۱۲ بُورنُکه بِر حَلقَه
وَقُولاقلَرکه کُوپَه‌لَر وَباشُکه عِزّت تاجِنی قُودُم ۱۳ وَآلتُون وَکُمش ایلَه بَزَندُك وَلِباسلَرك اِنجَه بَز قُماش
وَآلاجَه اِیدِی سِمید وَبال وَیاغ یِدُك وَپك زِیادَه‌سِیلَه کُوزَل اوُلدُك وَمَملَکَته نایِل اوُلدُك ۱۴ وَکُوزَللِکك
اِیچُون سَنُك آدُك اُمّتلَرَه چِقدِی زیرا اوُزرُکه قُودُوغُم زِینَتُم اِیچُون کامِل اِیدِی رَبّ الله دِیدِی ۱۵ اَمّا
کَندُو کُوزَللِکُکه طایَنُوب آدُکُك سَبَبِیلَه فاحِشَه اوُلدُك وَهَر کَچَنُك اوُکُنَه فاحِشَه‌لِکُکی دُوکدُك کِه
اَنُك اوُلا ۱۶ وَلِباسلَرکدَن آلُوب کَندُوکه رَنك آمیز یُوجَه‌لِکلَر یاپدُك وَانلَرك اِیچِندَه فاحِشَه‌لِك اِیتدُك کِه
اَنُك کِبی نَه اوُلمُش نَه اوُلاجَق دُر ۱۷ وَدَخی عِزّتُکُك قابلَرِینِی وَسکا وِیردُوکُم آلتُونُدَن وَکُمشدَن آلُوب کَندُوکه
اَرکك بُتلَرِی یاپدُك وَانلَر ایلَه فاحِشَه‌لِك اِیتدُك ۱۸ وَآلاجَه لِباسلَرُکی آلُوب اَنلَرِی اوُرتدُك وَاوُکلَرِینَه
یاغِمی وَبُخُورِمی وِیردُك ۱۹ وَسکا وِیردُوکُم اَتمَکِمی سکا یَدُردُوکُم سِمیدِی یاغِی وَبالِی اوُکلَرِینَه قُودُك خُوش
رایِحَه اِیچُون وَبُویلَه اوُلدِی رَبّ الله دِیدِی ۲۰ وَبکا طُوغُردُوغُك اوُغُللَرُکی وَقِزلَرُکی آلُوب اَنلَرَه طَعام
اِیچُون قُربان اِیتدُك بُو فاحِشَه‌لِکلَرُك آزِی دُر ۲۱ کِه اوُغُللَرِمی بُوغازلَیُوب اَنلَرِی اَنلَرَه آتشدَن کَچُورمَك اِیچُون
وِیردُك ۲۲ وَبُو جُملَه کَرِیهاتُکدَه وَفاحِشَه‌لِکلَرُکدَه کَنجلِکُکُك کُونلَرِینِی آکمادُك کِه چِپلاق وَعُریان
وَقانُك ایلَه باصِلمِش اِیدُك ۲۳ وَاوُلدِیکه جُملَه یَرامزلِغُکدَنصُکرَه وای سکا وای رَبّ الله دِیدِی ۲۴ کَندُوکه بِر
بابُل خانَه یاپدُك وَهَر سُوقاقدَه کَندُوکه بِر یُوجَه‌لِك بِنا ایلَدُك ۲۵ هَر یُولُك باشِندَه یُوجَه‌لِکِی یاپدُك وَکُوزَللِکِکی
مَکرُوه اِیتدُك هَر کَچَنَه آیاقلَرُکی آچدُك وَفاحِشَه‌لِکلَرُکی چوغَلتدُك ۲۶ بُیُوك بُویلُو قُوکشُولَرُك مِصر
اوُغُللَرِی ایلَه فاحِشَه‌لِك اِیتدُك وَبَنِی اِغضاب اِیتمَك اِیچُون فاحِشَه‌لِکُکی چوغَلتدُك ۲۷ اَنُك اِیچُون اِشتَه
اوُزَرُکه اَلِمی صالدُم وَسکا نَفَقَه‌کی اَکسِك اِیتدُم وَسَنِی سکا عَداوت اِیدَنلَرُك وَسَنُك چِرکِین یُولکدَن
اوُتانان فِلِسطی قِزلَرِینُك کُوکلِنَه وِیردُم ۲۸ وَدَخی طُویمادُوغُك اِیچُون آثُور اوُغُللَرِی ایلَه فاحِشَه‌لِك اِیتدُك
اَکَرچِه اَنلَر ایلَه فاحِشَه‌لِك اِیتدُك اِیسَه بِنَه دَه طُویمادُك ۲۹ وَکَنعان وِلایَتِندَه تا کَلدانیلَرُك وِلایَتِنَه دَك
فاحِشَه‌لِکُکی چوغَلتدُك بِنَه دَه بُونُکلَه طُویمادُك ۳۰ نَه زَبُون یُورَکُك وار رَبّ الله دِیدِی بُو جُملَه عارسِز
فاحِشَه عَورَتُك اِیشلَرِینِی اِیشلَدُوکُکدَه ۳۱ هَر یُول باشِندَه بابُل خانَه‌لَرُکی بِنا اِیتدُوکُکدَه وَهَر
سُوقاقدَه یُوجَه‌لِکُکی یاپدُوغُکدَه اُجرَتی خُور کُورمَکلَه سایِر اوُروسپیلَرَه بَکزَمَدُك ۳۲ بَلکه زِناکار عَورَت
کِبی سِن کِه قُوجَه‌نُك یَرِینَه غَرِیبلَرِی قَبُول اِیدَر ۳۳ هَر اوُروسپی‌یَه اُجرَت وِیرلُور ایکَن سَن جُملَه
عاشِقلَرُکه بَخشِیشلَر وِیررسِن وَتا کِه هَر طَرَفدَن سکا زِنالُك اِیچُون کَلَه‌لَر اُجرَت وِیررسِن ۳۴ وَزِنالَرُکدَه
سایِر عَورَتلَرُك عَکسِی سَندَه اوُلدِی وَسَندَنصُکرَه بُویلَه زِنا اوُلمَدِی زیرا سَن اُجرَت وِیرمَکلَه وَسکا
اُجرَت وِیرِلمَمَکلَه غَیرِیلَرُك عَکسِی سَندَه اوُلدِی ۳۵ بُونُك اِیچُون ای اوُروسپی رَبُّك سُوزِینِی دِکلَه ۳۶ رَبّ

الله بويله ديديكه چونكه سنڭ نجاستڭ دوكلدى وفاحشه‌لكڭده عورت يرڭ عاشقلرڭه وجمله كريهاتڭڭ
بتلرينه آچلدى وانلره ويردوكڭ اوغللرڭڭ قانى ايچون ٣٧ انڭ ايچون اشته بن جمله عاشقلرڭى كه
انلره ايله ذوق ايدردڭ وجمله سودكلرڭى وجمله انلره بغض ايتدكلرڭى جمع ايده‌يم وهر طرفدن
انلرى اوزرڭه دوشره‌يم وانلره عارڭى آچايم كه جمله عورت يرلرڭى كوره‌لر ٣٨ وزنا ايدن وقان
دوكن عورتلره مستحق حكمى سڭا حكم ايدوب غضبدن وغيرتدن قانڭى دوكه‌يم ٣٩ وسنى انلرڭ اليه
ويره‌يم انلر دخى هنڭ بابل خانه‌ڭى يقالر ويوجه‌لكلرڭى هدم ايده‌لر وسنى اثوابڭدن صويالر
وزينتڭڭ قابلرينى آلوب سنى چپلاق وعريان براقالر ٤٠ واوزرڭه جماعتى چقاروب سنى طاش ايله
طاشلايه‌لر وقلجلرى ايله سنى دله‌لر ٤١ واولرڭى آتش ايله ياقوب چوق عورتلرڭ كوزلرى اوكنده
اوزرڭه حكملر ايده‌لر وسنى زنادن منع ايده‌يم كه آرتق اجرت ويرميه‌سن ٤٢ بو يوزدن سنده غضبمى
تسكين ايده‌يم وغيرتم سندن كيدوب راحت اولام آرتق طارلميام ٤٣ چونكه سن كوچكلڭڭ اياملرينى
آڭمايوب بنى بو جمله ايله اوپكه‌لندردڭ بن دخى اشته يولڭى باشڭه اوردم ربّ الله ديدى سن ايسه
بو جمله كريهاتڭ اوزره تأمل ايتمدڭ ٤٤ اشته هركيم مثل سويلرسه سنڭ حقڭده بو مثلى سويليوب
ديه‌جكلر كه آنا نيجه ايسه قزى بويله در ٤٥ سن آناڭڭ قزى سن كه قوجه‌سندن واوغللرندن
اكرندى وقز قرنداشلرڭڭ قز قرنداشى سن كه قوجه‌لرندن واوغللرندن اكرنديلر آناڭز حيثيه
وباباڭز اَمورى ايدى ٤٦ وبيوك قز قرنداشڭ سامره دركه كندوسى وانڭ قزلرى كه صولڭده اوتوررلر
وسنڭ كوچك قز قرنداشڭ كه صاغڭده اوتورر سادوم وانڭ قزلرى در ٤٧ وسن انلرڭ يوللرنده
كتمدڭ وانلرڭ كريهاتنه كوره ايتمدڭ كانّه بو آز وجزوى ايدى بلكه هپ يوللرڭده انلردن زياده فساد
ايلدڭ ٤٨ حياتم حقيچون ربّ الله ديدى سنڭ قرنداشڭ سادوم وانڭ قزلرى ايتمديلر نيجه كه سن
وسنڭ قزلرڭ ايتدڭز ٤٩ اشته سنڭ قز قرنداشڭ سادومڭ كناهى بو ايدى تكبّر واتمك طوقلغى وراحت
كثرتى اما او وانڭ قزلرى فقيره ومحتاجه دستكير اولماديلر ٥٠ و اولولندقلرى واوڭمده كريهات
ايتدكلرى ايچون انلرى كوردوكم كبى قالدردم ٥١ سامره ايسه يارى كناهلرڭ قدر كناه
ارتكاب ايتمدى وسن انلردن زياده كريهاتڭى آرتردڭ قز قرنداشلرڭى جمله ايتدوكڭ كريهاتڭدن
تبرير ايلدڭ ٥٢ ايمدى سن دخى كه قز قرنداشلرڭه حكم ايتدڭ كندوڭڭ عيبنى چك كناهلرڭ
ايچون كه انلر ايله انلردن آرتق مكروه اولدڭ انلر سندن متبرر در بلى سن اوتان وعيبڭى چك چونكه
قز قرنداشلرڭى تبرير ايتدڭ ٥٣ انلرڭ اسيرلرينى سادومڭ وانڭ قزلرينڭ اسيرلرينى وسامره‌نڭ وانڭ
قزلرينڭ اسيرلرينى دوندره‌جكم زمان سنڭ اسيرلكڭڭ اسيرلرينى دخى آرالرنده دوندره‌يم ٥٤ تا كه
عيبڭى چكه‌سن وجمله ايشلدكلرڭدن اوتاناسن وانلره تسلّى ايچون اولاسن ٥٥ وقز قرنداشلرڭ
سادوم وانڭ قزلرى اوّلكى حالنه دونه‌لر وسامره وانڭ قزلرى اوّلكى حالنه دونه‌لر وسن وسنڭ قزلرڭ

دكى اوّلكى حالكزه دونه‌جكسكز ٥٦ و تكبّرككك آياملرنده سادوم قز قرنداشك آغزكده اشدلمزدى ٥٧ سنك
يرامزلغك فاش اولمزدن اوّل آرام قزلرينك و انك اطرافنده اولان جمله فلسطى قزلرينك طعنى زماننده كبى كه سنى
چپ چوره‌ده يغمالديلر ٥٨ سنك قباحتكى و كريهاتكى سن كوتررسن ربّ ديدى ٥٩ زيرا ربّ الله
بويله ديديكه سن نيجه ايتدك ايسه سكا بويله ايده‌يم سنكه عهدى ابطال ايتمكله يمينى خور كوردك
٦٠ نهايت كوچكلككك آياملرنده سنكله اولان عهدمى ياد ايده‌يم و سكا ابدى عهدى مقرّر ايده‌يم
٦١ و سن يوللرككى آكاسن و سندن بيوك و سندن كوچك قز قرنداشلركى آلدوغك زمان اوتاناسن
و انلرى سكا قزلر يرينه ويره‌يم امّا عهدككه كوره دكل ٦٢ و سنكله عهدمى مقرّر ايده‌يم و بيله‌سن كه
ربّ بن ايم ٦٣ تا كه آكوب اوتاناسن و اوتاندوغكدن آرتق آغزكى آچمياسن جمله ايشلدوككك ايچون
سكا مغفرت ايتدوكم زمان ربّ الله ديـــــــــــدى ۞

اون يدنجى باب

١ و ربّك سوزى بكا اولوب ديديكه ٢ اى آدم اوغلى بيت اسرائيله بر بلمجه ديويــــر و بر مثل سويله
٣ و دى كه ربّ الله بويله ديدى بر بيوك قرتال بيوك قنادلر و اوزون يلكلر كوناكون تويلر ايله طولو لبنانه كلوب
ارز آغاجنك ديه‌سنى كوتردى ٤ و انك تازه داللرينك ديه‌سنى قوپاردى و انى تجار ولايتنه كوتروب
بازركانلرك شهرنده قودى ٥ و يرك تخمندن آلوب انى اكين تارلاسنه قودى و انى سوكت آغاجى كبى چوق
صولر يانته قودى ٦ و بيسلنوب بر واسع و آلچق بويلو آصمه اولدى و داللرى اكا باقودى و كوكلرى انك
آلتنده ايدى و آصمه‌يه دونه‌دى و آصمه چبوقلرى بيوتدى و فليزلرى چقاردى ٧ بر بيوك قرتال دخى وار
ايدى قنادلرى بيوك و تويلرى چوق و اشته بو آصمه كوكلرينى انك طرفنه دوشروب داللرينى اكا اوزاتدى
تا كه انى فدانلغنك صره‌لرنده صواره ٨ او بر ايو طپراقده چوق صولر يانـنده دكلمش ايدى تا كه
داللرى يايوب يمشى كتوره و كريم آصمه‌يه دونه ٩ دى كه ربّ الله بويله ديدى حاصل اولورمى انك كوكلرينى
قوپارمزمى و يمشنى كسمزمى قوروتمزمى فليسنك يپراقلرينى قورو ايتمزمى و بيوك قدرت ايله و چوق خلق
ايله دكل انى كوكلرندن قوپاره ١٠ و اشته دكلدى حاصل اولورمى انى شرق يلى طوقنمغله يكجه قورومزمى
و فدانلغنك صره‌لرنده قورو اولاجقدر ١١ و ربّك سوزى بكا اولوب ديديكه ١٢ حالا بو عصيان اوينه دى كه
بونلرك معناسنى بلمزمىسكز دى كه اشته بابل ملكى اورشليمه كلدى و انك ملكنى و بكلرينى آلوب انلرى
كندويه بابله كتـــوردى ١٣ و ملكك نسلندن آلوب انكله عهد ايتدى و انى يمينه چكدى هم يرك
قوتلولرينى آلدى ١٤ تا كه مملكت ادنى اولوب باش قالدرمايه بلكه عهدينى صقلْيوب طوره ١٥ امّا مصره
ايلچيلر كوندرمكله كه اكا آتلر و چوق خلق ويره‌لر عاصى اولدى بو هيچ حاصل اولورمى بونى ايدن
قورتلورمى و عهدى بوزان خلاص اولورمى ١٦ حياتم حقيچون ربّ الله ديدى البتّه انى ملك ايدن ملكك

مكاننده بابل ایچنده اوله جون انك يميننى خور كوردى و انكله اولان عهدى بوزدى ١٧ و فرعون عظيم
عسكر ايله و چوق جمعيت ايله انك ايچون جنك امدادنده بر شى ايده مز مترسلر دوكدوكى و چوق
جانلرى تلف ايتمك ايچون قله لر ياپدوغى زمـــان ١٨ چون عهدى بوزمق ايچون يمينى خور كوردى
و اشته اليني ويرمش ايكن ينه ده جمله بونلرى ايشلدكله قورتلمز ١٩ انك ايچون رب الله بويله ديدى
حياتم حقيچون تحقيق خور كوردوكى يمينمى و بوزدوغى عهدمى انك باشنه دوندره يم ٢٠ و انك اوزرينه
اغمى صالايم و دوزاغمه طوتله و انى بابله كوتروب اوراده انك اوزرينه حكم ايده يم بكا عصيان اوزره
اولدوغيچون ٢١ و جمله انك قاچقونلرى جمله عسكرى ايله قليجدن دوشه لر ما باقيسى هر روزكاره طاغله
و بيله سز كه بن رب سويلدم ٢٢ رب الله بويله ديدى بن يوكسك ارز آغاجنك اك اعلى دالنــــدن
آليقويايم بن انك فليسلرينك باشندن بر تازه سنى قوپاروب انى بر يوجه دبه لو طاغك اوزرنده دكه يم
٢٣ انى اسرائيلك يوجه طاغنده دكه يم دالـلر تنبيت ايدوب يمش ويره و بيوك ارز آغاجنه دونه انك
التنده جمله قوشلر قونلر انك داللرينك كولكه سنده هر قناد صاحبى ساكن اولا ٢٤ و جمله صحرانك
آغاجلرى بيله لر كه بن رب يوكسك آغاجى آلچق ايتدم و آلچق آغاجى يوكسك ايتدم يشيل آغاجى قوروتدم
و قورو آغاجى يشرتدم بن رب هم سويلدم هم ايتدم ۞

اون سكزنجى باب

١ و ربك سوزى بكا اولوب ديديكه ٢ نه اولدى سزه كه اسرائيل ولايتنك حقنه تمثيل ايله بو مثلى
سويليوب ديرسكز كه بابالر قورغى يديلر و اوغلارك ديشلرى قماشدى ٣ حياتم حقيچون رب الله ديدى
آرتق سزده بو اسرائيل حقنه تمثيل ايله مثلى سويلمك اولمايـــه ٤ اشته جمله جانلر بنمدر بابانك
جانى نيجه ايسه اوغلك جانى دخى بويله بنمدر كناه ايدن جان او اولجك ٥ و بر آدم صالح ايسه و حكم
و عدالت ايدرسه ٦ و طاغلر اوزرنده يميوب بيت اسرائيلك بتلرينه كوزلرينى قالدرمز ايسه و قوكشوسنك
عورتنى مردارلمز ايسه و حيضلو عورته يقينلق ايتمز ايسه ٧ و كمسه يه ظلم ايتمز ايسه رهنى بورجلويه كرو
ويررسه زور ايله يغمالمز سه آج اولانه اتمكنى ويررسه و چيپلاغى اثواب ايله اورترسه ٨ ربح ايله ويرمزسه
و ويردوكندن زياده آلمازسه برامزلقدن الينى چكوب بر بريتك آراسنده طوغرو حكم ايدرسه ٩ امرلرمده
كزرسه و حق ايتمك ايچون حكملرمى صقلارسه او صالحدر تحقيق ياشايه رب الله ديدى ١٠ و اكر بر
خيرسز و قان دوكيجى اوغلى توليد ايدرسه كه بونلردن بر نسنه ايدرسه ١١ و بو امر ايتدوكم جمله بى
ايتمزسه بلكه طاغلر اوزرنده ييوب قوكشوسنك عورتنى مردارلرسه ١٢ فقيره و محتاجه ظلم ايدرسه زور
ايله يغمالرسه رهنى كرو ويرمزسه و كوزلرينى بتلره قالدروب كريهلر ايدرسه ١٣ ربح ايله ويررسه
و ويردوكندن زياده آلورسه ياشارمى ياشاميا جمله بو كريهلرى ايتمشدر البته اوله و قانى كندو اوزرينه اولا

١٤ وَاَكَر بِر اُوغُل تولِيد اِيدَرسَه كِه بَابَاسِنُك جُملَه اِيتدُوكِي كُنَاهلَرينِي كورسَه وَقورقُوب اَكَا كوره
اِيشلَمَزسَه ١٥ طَاغلَر اُوزَرِندَه يَميَوب بَيتِ اِسرَائِيلُك بُتلَرينَه كوزلَرينِي قَالدِرمَزسَه وَقُوكشُوسِنُك عَورَتِينِي
مُردَار اِيتمَزسَه ١٦ وَكِمسَه يَه ظُلم اِيتمَزسَه رَهنِي آليقُومَزسَه زُور اِيلَه يَغمَا اِيتمَزسَه آچ اُولَانَه اَتمَكِينِي ويرِرسَه
وَچِپلَاغِي اَثوَاب اِيلَه اُورتَرسَه ١٧ فَقِيردَن اَلِنِي چَكَرسَه رِبح اِيلَه ويرمَزسَه وَويردُوكِندَن زِيَادَه آلمَازسَه
حُكملَرِي اِيدُوب اَمرلَرِمدَه كَزَرسَه بُو بَابَاسِنُك يَرَامَزلِغِي اِيچُون اُولمَيَه اَلبَتَّه يَاشَايَه ١٨ بَابَاسِي اِيسَه ظُلم
وَتَعَدِّيِي اِيتدُوكِيچُون قَرِنداشِنِي زُور اِيلَه يَغمَا اِيتدُوكِيچُون وَخَلقِنُك آرَاسِندَه اِيُو اُولمَيَانِي اِيتدُوكِيچُون
اِشتَه اُو كَندُو يَرَامَزلِغِيچُون اُولَه ١٩ وَديرسِكِز اُوغُل بَابَاسِنُك كُنَاهِنِي نِيچُون چَكمَز اُوغُل حُكم وَعَدَالَت
اَيلَدِيِي جُملَه بَنِم اَمرلَرِمِي صَقلَيُوب اَنلَرِي اِيشلَدِي اَلبَتَّه يَاشَايَه ٢٠ كُنَاه اِيدَن جَان اُو اُولَجَك اُوغُل بَابَانُك
كُنَاهِنِي چَكمَيَه نَه بَابَا اُوغلِنُك كُنَاهِنِي چَكَه بَارُّك بِرِّي اُوزَرِندَه اُولَا وَيَرَامَزُك يَرَامَزلِغِي اُوزَرِندَه
اُولَا ٢١ وَاَكَر يَرَامَز جُملَه اِيتدُوكِي كُنَاهلَرِندَن رُجُوع اِيدَرسَه وَجُملَه بَنِم اَمرلَرِمِي صَقلَيُوب حُكم وَعَدَالَتِي
اِيدَرسَه اَلبَتَّه يَاشَايَه اُولمَيَه ٢٢ جُملَه اِيتدُوكِي عِصيَانلَرِي اَكَا آكلمَايَه اِيتدُوكِي بِرّ اِيچُون يَاشَايَه
٢٣ هِيچ بَن يَرَامَزُك اُولدُوكِندَن حَظّ اِيدَرمِي اِيم رَبّ الله دِيدِي بَلكَه يُوللَرِندَن رُجُوع اِيدَه وَيَاشَايَه
٢٤ وَاَكَر بَارّ بِرِّندَن رُجُوع اِيدُوب يَرَامَزُك جَمِيع اِيتدُوكِي كَرِيهَاتِنَه كوره يَرَامَزلِق اِيدَرسَه
يَاشَارِي جُملَه اَنُك اِيتدُوكِي بِرّي آكلمَايَه عَاصِي اُولُوب اِيتدُوكِي عِصيَانِي اِيچُون وَكُنَاهكَار اُولُوب اِيتدُوكِي
كُنَاهِي اِيچُون بُونلَر اِيچُون اُولَه ٢٥ وَديرسِكِز كِه رَبُّك طَرِيقِي مُستَقِيم دَكلدُر اِي بَيتِ اِسرَائِيل بَنِم
طَرِيقِمِي مُستَقِيم دَكُل يُوخسَه سِزُك طَرِيقلَرُكُزِي مُستَقِيم دَكُل ٢٦ اَكَر بَارّ بِرِّندَن رُجُوع اِيدُوب
يَرَامَزلِق اِيدَرسَه وَاَنلَر اِيچُون اُولسَه اُول اِيتدُوكِي يَرَامَزلِق اِيچُون اُولَه ٢٧ وَاَكَر يَرَامَز اِيتدُوكِي يَرَامَزلِغِندَن
رُجُوع اِيدَرسَه وَحُكم وَعَدَالَتِي اِيشلَرسَه اُول كَندُو جَانِنِي دِيرِي اِيسدَه ٢٨ چُون فِكر اِيدُوب جُملَه
اِيتدُوكِي عِصيَانلَرِندَن رُجُوع اِيتمِشدُر اَلبَتَّه يَاشَايَه اُولمَيَه ٢٩ وَبَيتِ اِسرَائِيل دِير كِه رَبُّك طَرِيقِي مُستَقِيم
دَكلدُر اِي بَيتِ اِسرَائِيل بَنِم طَرِيقِمِي مُستَقِيم دَكُل يُوخسَه سِزُك طَرِيقُكُزِي مُستَقِيم دَكُل ٣٠ بُوندَن
اُوتُرِي اِي بَيتِ اِسرَائِيل هَر بِرِينَه طَرِيقلَرِينَه كوره حُكم اِيدَه يِم رَبّ الله دِيدِي تَوبَه اَيلَيُك وَجُملَه
عِصيَانلَرُكُزدَن رُجُوع اِيدُك كِه اُول يَرَامَزلِق سِزَه هَلَاك اِيچُون اُولمَايَه ٣١ عِصيَان اِيتدُوكُكُز جُملَه
يَرَامَزلِقلَرُكُزِي كَندُولَرُكُزدَن بِرَاغُك وَكَندُولَرُكُزَه بِر يَكِي قَلب وَبِر يَكِي رُوح يَاپُك نِيچُون اُولَه سِكِز
اِي بَيتِ اِسرَائِيل ٣٢ زِيرَا اُولَنُك اُولدُوكِندَن حَظّ اِيتمَم رَبّ الله دِيدِي اِيمدِي رُجُوع اِيدُك وَيَاشَايُك ۞

اُون طُقُوزُنجِي بَاب

١ وَسَن اِسرَائِيلُك بَكلَرِي اِيچُون بُلَنه آوَاز اِيلَه نَوحَه قِلُوب ٢ دِي كِه آنَاك نَه دُر آوسلَانلَر آرَاسِندَه
يَاتَان دِيشِي آرسلَاندُر كِه يَاورُولَرِينِي آرسلَانجِقلَر آرَاسِندَه بَسلَدِي ٣ اُول يَاورُولَرِندَن بِرِيسِنِي تَربِيَه

ایتدی اول دخی آرسلانجق اولوب شکار قاپمغه وآدم یمکه اوکرندی ۴ بونی امتلر ایشدوب انلرک چقورینه
طوتلدی وانی زنجیرلر ایله مصر دیارینه کوتردیلر ۵ چوق بکلیوب امیدی کسلدوکنی کوردکده یاورولرندن
بریسنی دخی آلوب انی آرسلانجغه دوندردی ۶ اول دخی آرسلانلر آراسنده کزوب آرسلانجق اولدی وشکار
قاپمغه وآدم یمکه اوکرندی ۷ وانلرک سرایلرینی قردی شهرلرینی خراب ایتدی وانک باغرشنک آوازندن
یر وانک طولوسی ویران اولدی ۸ وهر ناحیه‌لرک اطرافندن اوزرینه امتلر چقوب اکا آغلرینی چکدیلر
اول دخی انلرک چقورینه طوتلدی ۹ وانی زنجیرلر ایله زندانه براقدیلر وانی بابل ملکنه کوتردیلر اندن
صکره انی بر قلعه‌یه قودیلر که آرتق اسرائیل طاغلری اوزرنده آوازی ایشدلمیه ۱۰ سنک آنانک صولر یاننده
دکلمش آصمه کبی ایدی که میوه‌لو وصولرک چوقلغندن داللری صالمش ایدی ۱۱ وسلطانلرک عصالری
ایچون انک قوی چبوقلری وار ایدی وانک بویی داللر آراسنده یوجه‌لنوب وداللرینک چوقلغیله یوجه‌لکنده
کورندی ۱۲ اما حدت ایله قوپارلوب یره براغلدی وشرق یلی انک یمشنی قوروتدی انک قوی چبوقلری
قرلوب قورودیلر وآتش انلری یاقدی ۱۳ شمدی ایسه بریه‌ده قورو وصوسز یرده دکلدی ۱۴ وانک داللرینک
بر چبوغندن آتش چقوب یمشنی یاقدی که قوی عصا سلطنتک عصاسی انده اولمایه بو نوحه در
ونوحه ایچون اولا ۞

یکرمنجی باب

۱ واولدیکه یدنجی ییلده بشنجی آیک اوننجیسنده اسرائیل اختیارلرندن بعضیسی ربه طانشمق
ایچون اوکمده اوتردیلر ۲ وربک سوزی بکا اولوب دیدیکه ۳ ای آدم اوغلی اسرائیلک اختیارلریله
سویلشوب انلره دی که رب الله بویله دیدی بکا طانشمغه کلورمیسکز حیاتم حقیچون بن سزه جواب
ویرمیم رب الله دیدی ۴ انلره حکم ایتمزمیسن ای آدم اوغلی انلره حکم ایتمزمیسن باباlرینک مکروهاتنی
بلدیر ۵ وانلره دی که رب الله بویله دیدی اسرائیلی اختیار ایتدوکم کونده ویعقوب ذریتی ایچون الیمی
قالدردوغمده ومصر دیارنده انلره معلوم اولدوغمده انلره الیمی قالدروب رب اللهکز بن ایم دیدوکمده
۶ اول کونده انلره الیمی قالدردم که انلری مصر دیارندن چقارایم وانلره تدارک ایتدوکم ایچنده سود
وبال آقان ولایته جمله یرلردن مطلوب اولان ولایته انلری کتوره‌یم ۷ وانلره دیدمکه هر کس کوزلرینک
مکروهاتنی براغکز ومصر بتلریله مردار اولماک رب اللهکز بن ایم ۸ انلر ایسه بکا عاصی اولدیلر
وبنی دکلمک استمدیلر هیچ بریسی کوزلرینک مکروهاتنی براقدی نه مصرک بتلرینی ترک ایتدیلر انک
ایچون دیدمکه اوزرلرینه غضبمی دوکه‌یم مصر دیارینک ایچنده اوزرلرینه غضبمی تمام ایتمک ایچون
۹ نهایه انلری مصر دیارندن چقارمغله اسمم ایچون ایتدم که آراسنده اولدقلری امتلرک کوزلرنده
رسوای اولمایه چون انلرک اوکنده انلره معلوم اولدم ۱۰ ایمدی انلری مصر دیارندن چقاردم وانلری

بریه‌یه کوتوردم ١١ و انلره امرلرمی ویروب حکملرمی اعلام ایلدم که اکر بر آدم انلری ایدرسه انلرده
یاشایه ١٢ و دخی انلره سبت کونلرمی ویردم بنم و انلرك آراسنده نشان اولمق ایچون تاکه بیله‌لر که
انلری تقدیس ایدن رب بن ایم ١٣ اما بیت اسرائیل بریه‌ده بکا عاصی اولوب امرلرمده کزمدیلر
و حکملرمی براقدیلر که اکر بر آدم انلری ایدرسه انلرده یاشایه و سبت کونلرمی پك تنجیس ایتدیلر
آنك ایچون دیدمکه بریه‌ده اوزرلرینه غضبمی دوکه‌یم تاکه انلری افنا ایده‌یم ١٤ اما اسمم ایچون ایلدم
که امتلرك کوزلرنده رسوای اولمایه که انلرك کوزلری اوکنده انلری چیقاردم ١٥ و اکرچه انلره بریه‌ده
الیمی قالدردم ایسه که انلره ویردوکم ایچنده سود و بال آقان ولایته و جمله یرلردن مطلوب اولان ولایته
کتوره‌یم ١٦ بنم حکملرمی براقدقلری و امرلرمده کزمدکلری و سبت کونلرمی تنجیس ایتدکلری ایچون زیرا
انلرك قلبی بتلر آردینه واردی ١٧ ینه ده بنم کوزم انلره باغشلدی که انلری اهلاك و بریه‌ده افنا ایتمم
١٨ و بریه‌ده انلرك اوغللرینه دیدمکه بابالرکزك امرلرنده کزمکز و انلرك حکملرینی کوزه‌تمیوب انلرك
بتلریله مردار اولمیکز ١٩ رب اللهکز بن ایم امرلرمده کزکز و بنم حکملرمی کوزدوب انلری ایلیکز
٢٠ بنم سبت کونلرمی تقدیس ایلیك و انلر بنمله سزك آراکزده نشان اولالر تاکه بیله‌سز که رب
اللهکز بن ایم ٢١ اما اوغللر دخی بکا عاصی اولدیلر امرلرمده کزمدیلر و حکملرمی کوزه‌تمدیلر که انلری
ایده‌لر که اکر بر آدم انلری ایدرسه انلرده یاشایه و سبت کونلرمی تنجیس ایتدیلر آنك ایچون
دیدمکه اوزرلرینه غضبمی دوکه‌یم که بریه‌ده اوزرلرینه غضبمی تمام ایده‌یم ٢٢ ینه ده الیمی چکدم
و اسمم ایچون ایتدم که امتلرك کوزلرنده رسوای اولمایه که انلرك کوزلری اوکنده انلری چیقاردم ٢٣ و دخی
بن انلره بریه‌ده الی قالدردم که انلری امتلره طاغیداجق ایم و انلری یرلرده براکنده ایده‌جك ایم
٢٤ بنم حکملرمی ایتمدکلری و امرلرمی براقدقلری و سبت کونلرمی تنجیس ایتدکلری و کوزلری بابالرینك
بتلری آردینه اولدقلری ایچون ٢٥ و بن دخی انلره ایو اولمیان امرلر ویردم و حکملر که انلرده یاشامیالر
٢٦ و انلری هدیه‌لریله مردار ایتدم انلر جمله ایلك طوغانی آتشدن کچورمکله تاکه انلری خراب ایده‌یم
و بیله‌لر که رب بن ایم ٢٧ اندن اوتری ای آدم اوغلی بیت اسرائیله سویلیوب انلره دی که رب الله
بویله دیدی بابالرکز بو نسنه‌ده دخی بکا تجدیف ایتدیلر که عاصی اولوب بکا عصیان ایتدیلر
٢٨ زیرا انلره ویرمیم دیو اوزرینه الیمی قالدردوغم ولایته انلری کتوردوکمده هر یوجه دپه‌یه و هر ملتفة
الساق آغاجه باقشلر اوراده ذبیحه‌لرینی ذبح ایتدیلر و اوراده بنی اغضاب ایدن قربانی تقریب ایتدیلر
و اوراده خوش رایحه‌لرینی قودیلر و اوراده دوکشلرینی دوکدیلر ٢٩ و انلره دیدمکه نه در بو سزك واردوغکز
یوکسکلك ینه ده بو کونه‌دك انك آدینه یوکسکلك دینلور ٣٠ انك ایچون بیت اسرائیله دی که رب الله
بویله دیدی بابالرکزك عادتنجه مردار اولمازمیسکز و انلرك مکروهاتی آردنجه زنا ایتمزمیسکز ٣١ زیرا
اوغللرکزی آتشدن کچورمکله هدیه‌لرکزی اهدی ایتدوککزده کندولرکزی جمله بتلرکز ایله

بوکوننه‌دك مردار ایدرسکز و بن سزه جواب ویره‌یم می ای بیت اسرائیل حیاتم حقیچون رب الله دیدی
سزه جواب ویرمم ٣٢ و قلبکزه چیقان هیچ اولمایاجقدر زیرا دیرسکز که آغاجه و طاشه قوللق ایتمکله
سایر امتلر کبی و یرك قبیله‌لری کبی اولالم ٣٣ حیاتم حقیچون رب الله دیدی البته قوی ال ایله
و صالنمش بازو ایله و دوکلمش غضب ایله اوزرکزه سلطنت سوره‌یم ٣٤ و سزی امتلردن چیقاروب پراکنده
اولدوغکز یرلردن قوتلو ال ایله و صالنمش بازو ایله و دوکلمش غضب ایله دوشره‌یم ٣٥ و سزی امتلرك بریه‌سنه
کتوروب اوراده سزك ایله یوز یوزه دعوا ایده‌یم ٣٦ مصر دیارینك بریه‌سنده باباکز ایله نیجه که
دعوا ایتدم ایسه سزك ایله دخی بویله دعوا ایده‌یم رب الله دیدی ٣٧ و سزی دکنك التنه کچوره‌یم
و سزی عهدك بندینه کتوره‌یم ٣٨ و سزدن متمردلری و بکا عاصی اولانلری آییروب انلری ساکن
اولدقلری ولایتدن چیقارایم و اسرائیل ولایتنه کلمیه‌لر و بیله‌سز که رب بن ایم ٣٩ و سز ای بیت
اسرائیل رب الله بویله دیدی وارك هر برکز بتلرینه عبادت ایلیك چونکه بنی دکلمزسکز آرتق
هدیه‌لرکز ایله و بتلرکز ایله مقدس اسممی تنجیس ایتمك ٤٠ زیرا بنم مقدس طاغمده اسرائیلك
یوجه طاغنده رب الله دیدی اوراده بتون بیت اسرائیل و بو ولایتده اولان جمله‌سی بکا عبادت
ایده‌جکلردر انده انلردن راضی اولوب اوراده ارتفاع قربانلرکزی و پیشکشلرکزك طرفانده‌لرکزی و جمیع
مقدسلرکزی طلب ایده‌یم ٤١ و سزی امتلردن چیقاردوغم و پراکنده اولدوغکز ولایتلردن دوشردوکم
زمان خوش رایحه‌کزدن راضی اولایم و امتلرك کوزلرنده سزلرده مقدس اولایم ٤٢ و سزی اسرائیل ولایتنه
باباکزه ویرمك ایچون الیمی قالدردوغم ولایته کتوردوکم زمان بیله‌سز که رب بن ایم ٤٣ و اوراده
یوللرکزی و جمله انلر ایله مردار اولدوغکز عمللرکزی آکاسز و جمله ایتدوککز یرامزلقلرکز ایچون
کندو کندولرکزدن اکرنه‌سز ٤٤ و بیله‌سز که رب بن ایمم قچانکه ای بیت اسرائیل سزك ایله
یرامز یوللرکزه کوره و بد عمللرکزه کوره دکل بلکه اسمم ایچون ایتمش اولورم رب الله دیدی ٤٥ و ربك
سوزی بکا اولوب دیدیکه ٤٦ ای آدم اوغلی جنوب طرفنه قرشو توجه ایله و جنوبه طوغرو سوزلر
طاملدوب جنوب طارلاسنك اورمانی اوزرینه پیغمبرلك ایله ٤٧ و اول جنوبده‌کی اورمانه دی که ربك سوزینی
دکله رب الله بویله دیدیکه ایشته بن سنده بر آتش طوتشدرایم که سنده اولان جمله یشیل آغاجی و جمله
قورو آغاجی یاقه علولك یانغینی سوندرلمیه اچنده جمیع یوزلر جنوبدن شماله‌دك یانالر ٤٨ و جمله بشر
کوره که بن رب انی طوتشدردم و سوندرلمیه ٤٩ و بن دیدمکه واه واه رب الله انلر بنم ایچون
دیرلر که مثال سویلین مثالجی شو دکلمیدر

یکرمی برنجی باب

١ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٢ ای آدم اوغلی اورشلیمه توجه ایله و مقدس یرلر اوزرینه سوزلر

طامله‌دوب اسرائیل ولایتی قارشوسنه پیغمبرلك ایله ٣ واسرائیل ولایتنه دی که رب بویله دیدی اشته
بن سنك اوزرینه ایم و قلیجمی قینندن چقاراییم و سندن باری و فاسقی کسه‌یم ٤ و چونکه باری و فاسقی
سندن کسه‌جکم انك ایچون جنوبدن تا شماله جمله بشر اوزرینه قلیجم کندو قیننده‌ن چقه ٥ و هر بشر
بله که بن رب قلیجمی قیننده‌ن چقاردم آرتیق دونمیه ٦ و سن آدم اوغلی بللرك قریلیشی ایله اکله آجیلك
ایله کوزلرینك اوکنده واه ایله ٧ و اولا که سکا نیچون آه ایده‌رسن دیه‌جکلری زمان جواب ویر که
کلن خبر ایچون زیرا جمله یورك اریبه و جمله اللر کوشك اولا و هر روح صیقله و جمله دیزلر صو کبی کیده اشته
کلیور و تمام اولنور رب الله دیدی ٨ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٩ ای آدم اوغلی پیغمبرلك
ایدوب دی که رب بویله دیدی دی که قلیج قلیج بلندی و صیقللندی ١٠ عظیم قتالی ایتمك ایچون بلندی
یلابیق اولمق ایچون صیقللندی اوغلمك دکنکی هر آغاجی خورکورکن نیجه سونه‌وز ١١ و انی صیقللنمغه
که الده طوتلا ویرمشدر و قاتلك النه ویرلمك ایچون بو قلیج بلنمش و صیقللنمشدر ١٢ فریاد ایله و عویل
ایله ای آدم اوغلی زیرا او قومم اوزرنده اولا و جمله اسرائیلك بکلری اوزرنده اولا قلیج قورقولری قومم
اوزرنده اولا انك ایچون بود اوزرینه اور ١٣ زیرا تجربه اولندی اما نه واقع اولاجقدر او خورکورن دکنك
آرتیق وار اولمیاجقدر رب الله دیدی ١٤ و سن آدم اوغلی پیغمبرلك ایدوب الی اله اور و اوچنجی کره
قلیج ایکی قات اولا مقتوللرك قلیجی بیوك مقتوللرك قلیجی بوکه تا خلوتلرینه کچه ١٥ یوركی ارتمك ایچون و مقتوللری
چوغلمق ایچون جمله قپولرنده قلیج قورقوسنی قودم وای یلابمق ایچون یاپلدی بوغازلمق ایچون بلندی
١٦ بر اول صاغه وار یا صوله وار هر نره‌یه که یوزك حاضر اولورسه ١٧ بن دخی الی اله اورایم و غضبمی
تسکین ایده‌یم بن رب سویلدم ١٨ و تکرار ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ١٩ و سن ای آدم اوغلی کندوکه
ایکی یول قو که انلرده بابل ملکنك قلیجی کله ایکیسی دخی بر یردن چقه‌لر و بری تعیین ایله شهر یولنك باشنده
تعیین ایله ٢٠ بر یول قو که انده عمون اوغللرینك رباتنه قلیج کله و او بریسی که انده یهوداده اولان
حصارلو اورشلیمه کله ٢١ زیرا بابل ملکی بر چتال یولده ایکی یولك باشنده طورر که فالی تفاءل ایلیه اوقلری
خلط ایدر صنملره طانیشور جکره باقار ٢٢ صاغنده فال اولدی اورشلیم اوزرینه که منجنیقلری ترتیب ایلیه
قتل ایتمك ایچون اغزی آچه هایقرش ایله آوازی قالدره قپولره قرشو منجنیقلری قویا متریسلری دوکه
و قله‌لری یاپا ٢٣ اما بو فال انلرك کوزلرنده که نیجه یمینلر ایتمشلر ایدی بر یلان فال کورنه اما او انلره
کناهنی خاطرینه کتورر تاکه طوتلالر ٢٤ بونك ایچون رب الله بویله دیدیکه سز کناهلرکزی خاطره
کتوردوککز ایچون عصیانلرکز فاش اولدقده و جمله عمللرکزده کناهلرکز بللو اولدقده انلری خاطره
کتوردوککز ایچون ال ایله طوتلاسز ٢٥ و سن واجب القتل یرامز اسرائیل ملکی که انك کونی کناهك
آخر وقتنده کلدی ٢٦ رب الله بویله دیدیکه صارغی کیدر و تاجی قالدر بو آرتیق او اولامز آلچاغی یوجه‌لده‌یم
و یوجه‌یی اندره‌یم ٢٧ انی اکری اکری اکری قویایم بو آرتیق او اولامز تا حکم صاحبی کلوب انکا

ویرنجه‌یه‌دك ۲۸ وسن آدم اوغلی پیغمبرلك ایدوب دی كه عمون اوغللرینه وعیبلری حقنده رب الله
بویله دیدی دیه‌سین كه قلیج قلیج یالك در بوغازلنغه یلاممغه تمام ایتمكه صیقللنمشدر ۲۹ وقتا كه سكا باطل
رؤیا كورورلر وسكا یلان فالی ایدرلر سنی شول یرامز مقتوللرك بوینلرینه قومق ایچون كه انلرك كونی
كناهلك آخر وقتنده كلدی ۳۰ قلیجی قینینه دوندر یرادلدوغك یرده طوغدوغك ولایتده سكا حكم
ایده‌یم ۳۱ اوزرڭه غضبمی دوكه‌یم حدتمك آتشنی سنك اوزرڭه اوفله‌یم وسنی دلی كشیلرك
استاد بوزیجیلرك الینه ویره‌یم ۳۲ آتشه یاقمق ایچون اولاسین قانك ولایتك اورتاسنده اولا خاطره كلمیه‌سین
زیرا بن رب سویلدیم ☆

یكرمی ایكنجی باب

۱ وربك سوزی بڭا اولوب دیدیكه ۲ سن آدم اوغلی حكم ایدرمیسن قانلو شهره حكم ایدرمیسن
وانكا انك جمیع مكروهاتنی اعلام ایدرمیسن ۳ ایمدی دی كه رب الله بویله دیدی ای شهر كه وقتك
كلمك ایچون سنك ایچكده قانی دوكرسین وكندوكی مردار ایتمك ایچون كندو قرشوكه بتلر یاپارسین
۴ دوكدوككك قانڭله صوچ ایلدك ویاپدوغك بتلركله مردار اولدك كونلركی دخی یقلاشدردك
ونا یاشلرڭه یتیشدك بونك ایچون سنی امتلره عیب ایچون وجمله ولایتلره مسخره ایچون ویردم ۵ یقین
اولانلر وسندن ایراق اولانلر سكا كوله‌لر ای رسوای آدلو وعظیم اضطرابلو ۶ اشته اسرائیل بكلری هركس
كندو بازوسنه كوره قان دوكمك ایچون سنك ایچكده درلر ۷ آنای وبابای سنك ایچكده خور كوردیلر
غریبه سنك ایچكده ستم ایتدیلر اوكسزه ودول عورته سنده غدر ایتدیلر ۸ مقدس شیلرمی تحقیر
ایلدك وسبت كونلرمی تنجیس ایتدك ۹ قانی دوكمك ایچون بهتان ایدن آدملر سنده درلر وطاغلر اوزرنده
سنده یدیلر سنك ایچكده قباحت ایتدیلر ۱۰ بابالرك عورت یرلری سنده آچلدی حیضلو ناپاكه سنده
زور ایتدیلر ۱۱ هر بریسی قوكشوسنك عورتیله زنا ایلدی وهركس فجور ایله اوغلنك عورتنی
مردارلدی وهركس قز قرنداشنه كندو باباسنك قزینه زور ایلدی ۱۲ قانی دوكمك ایچون سنده بخشیش
آلدیلر معامله‌یی واودنج ویردوككدن زیاده آلدك طمع خام ایله قوكشولركی آلداتدك وبنی
اونتدك رب الله دیدی ۱۳ واشته سنك ایتدوكك طمع خام ایچون وسنك ایچكده دوكلمش قانك
ایچون الی الله اوردم ۱۴ یوركك طیانه بلورمی سكا ایدوب قلاجغم كونلرده اللرك پكشورمی بن رب
سویلدم هم عمل ایده‌یم ۱۵ وسنی امتلره پراكنده ایدوب سنی ولایتلره صاورایم وسنك ناپاكلكی
سنده دكده‌ره‌یم ۱۶ وامتلرك كوزلرنده ایچكده مردار اولاسین وبله‌سین كه رب بن ایم ۱۷ وربك سوزی
بڭا اولوب دیدیكه ۱۸ ای آدم اوغلی بیت اسرائیل بڭا معدن چركی اولدی جمله‌سی باقر وقلای ودمر
وقورشون بوته ایچنده‌در یعنی چركی اولدیلر ۱۹ انك ایچون رب الله بویله دیدی چونكه هپكز معدن چركی كبی

اولدکز اننك ایچون اشته بن سزی اورشلیمك اورتاسنه دوشوره‌یم ۲۰ نیجه که کمش و باقر و دمیر و قورشون
و قلای بوته‌نك ایچنه دوشورلورسه و اریسون دیو آتشی اوفلرلرسه بویله دخی حدتمده و غضبمده سزی
دوشوره‌یم و قویوب سزی اریده‌یم ۲۱ سزی دوشوره‌یم و اوزرکزه حدتمك آتشنی اوفلیه‌یم و سز ایچنده
اریه‌سز ۲۲ بوته‌نك ایچنده کمش اریدوکی کبی اننك ایچنده اویله اریه‌سز و بیله‌سز که بن رب اوزرکزه
غضبمی دوکدم ۲۳ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۲۴ ای آدم اوغلی اکا دی که سن غضبمك کوننده
تمیز اولمامش و یغمورلنمامش بر یرسن ۲۵ پیغمبرلرك فتنه‌سی اننك ایچنده‌در شکاری قاپوب باغران آرسلان کبی جانلری
یدیلر مالی و قیمتلو شیلری آلدیلر اننك ایچنده دوللری چوغلتدیلر ۲۶ اماملری شریعتمی بوزدیلر مقدس
شیلرمی تنجیس ایتدیلر مقدس و نا مقدسك آراسنده فرق ایتمدیلر و ناپاك و پاکی تمییز ایتمدیلر کوزلرینی
سبتمه کونلرمدن کزلدیلر انلرك آراسنده نا مقدس اولدم ۲۷ اننك ایچنده بکلری شکار قپان قورتلر
کبی درلر قانی دوکمك جانلری هلاك ایتمك کسب و کار ایتمك ایچون ۲۸ و اننك پیغمبرلری انلری
صمانسز بالچق ایله صوادیلر بی معنی رؤیالر ایله و یلان فاللر ایله دیدیلر که رب الله بویله دیدی رب
سویلمامش ایکن ۲۹ ولایت خلقی پك ظلم ایدر و شکار قپار فقیری و محتاجی تضییق ایدر غریبه ناحق یره
جفا ایدر ۳۰ و انلردن بر آدم آرادم که حولیی مرمت لیده و ولایت ایچون اوکمده کدوکده طوره که
انی تارومار ایتمیم اما بولامادم ۳۱ اننك ایچون اوزرلرینه غضبمی دوکه‌یم انلری غضبمك آتشیله یاقایم
طریقنی باشلرینه دوندره‌یم رب الله دیـــــــدی ۞

یکرمی اوچنجی باب

۱ و ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۲ ای آدم اوغلی بر آنانك قزلری ایکی عورت وار ایدی ۳ مصرده
زنا ایلدیلر کنجلکلرنده زنا ایتدیلر ممه‌لری اوراده صیقلدی و قزلقلرینك امجکلری انده اوخشاندی ۴ انلرك
آدلری بیوکی آهولا و قز قرنداشی آهولیبا و بنم اولدیلر اوغلانلر و قزلر طوغوردیلر انلرك آدلری آهولا که
سامره‌در و آهولیبا که اورشلیم‌در ۵ و آهولا بنم ایکن زنا ایتدی و یقین اولان آثور محبوبلرینه عاشـــق
اولدی ۶ که لاجوردی کینمش سرعسکرلر و بکلر جمله مرغوب یکیتلر فارسلر آتلره بننلر ایدی ۷ ایمدی
انلر ایله آثورك جمله مختار اوغللریله و جمله محبوبلری ایله زنالرینی ایتدی جمله انلرك بتلـری ایله
مردار اولدی ۸ مصرده‌کی زنالرینی براقمدی زیرا کنجلکنده انکله یاتدیلر و انلر قزلقلرینك امجکلرینی اوخشایوب
زنالرینی اوزرینه دوکدیلر ۹ اننك ایچون انی محبوبلرینك الینه عاشق اولدوغی آثور اوغللرینك الینه ویردم
۱۰ انلر اننك عورتلکینی آچدیلر اوغللرینی و قزلرینی آلوب انی قلیج ایله اولدردیلر و عورتلرده مشهور
اولدی زیرا اوزرینه حکملر ایلدیلـــر ۱۱ و اننك قز قرنداشی آهولیبا بونی کوردکده اندن زیاده عشق
و قز قرنداشنك زنالرندن آرتق زنا فسادی ایتدی ۱۲ یقین اولان آثور اوغللرینه عاشق اولدی سرعسکرلره

بکلره هر کونه کیینمشلره آتلره بنن فارسلره جمله شو مرغوب یکیتلره ١٣ وکوردم که مردارلندی و ایکیسنک
یولی بر ایدی ١٤ و زنالرینه قاتدی زیرا دیوار اوزرنده منقش آدملری سلکن ایله مصور کلدانیلرک
صورتلرینی کورنجه ١٥ که بللرنده قوشاق قوشانمشلر و باشلرنده بویالو دلبندلر جملهلرینک بکلر کوسترشی
و کلدانیلرک ولایتنده بابل اوغللرینک شکلی که انلرک طوغدوغی ولایت ایدی ١٦ کوزلری ایله انلری
کوردوکی کبی انلره عاشق اولدی و انلره کلدانیلرک ولایتنه ایلچیلر کوندردی ١٧ و بابل اوغللری اکا
عشق یتاغنه کیردیلر و انی زنالری ایله مردارلدیلر اول دخی انلر ایله مردارلندی و انک جانی انلردن
چکلندی کتدی ١٨ و زنالرینی آشکار ایدوب عیبنی آچدی انک ایچون جانم اندن چکلندی قز قرنداشندن
جانم چکلندوکی کبی ١٩ و دخی زنالرینی چوغلتدی شویله که کنجلکنک کونلرینی خاطره کتوردی که
انلرده مصر دیارنده زنا ایتمش ایدی ٢٠ و مضاجعت شهوتیله انلره عاشق اولدی که انلرک اتی اشکلر اتی کبی
و منیسی آتلرک منیسی کبیدر ٢١ مصرده ممهلرک اوخشاندوغی زمان کنجلکک قباحتلرینی خاطره کتوردک
کنجلکک امجکلری ایچون ٢٢ ایمدی یا آهلیبا رب الله بویله دیدی اشته بن محبوبلرکی اوزرکه
قالدرایم که انلردن جانک چکلندی و انلری هر طرفدن اوزرکه کتورهیم ٢٣ بابل اوغللرینی و جمله کلدانیلری
پقودی و شوعی و قوعی و انلر ایله جمله آثور اوغللرینی مرغوب یکیتلری بکلری و حاکملری جملهسی سردار
و نامدارلر جملهسی آتلره بننلر ٢٤ و اوزرکه یراقلر ایله عربهلر ایله تکرلکلر ایله و قوملرک جمعیتی
ایله کلهلر هر طرفدن سپر و قلقانی و طولغهیی قرشوکه قویالر اوکلرینه حکمی قویایم که کندو حکملریله
سکا حکم ایلیهلر ٢٥ و قرشوکه غیرتمی قویایم که سنکله حدتله ایدهلر بورنکی و قولاقلرکی
کسهلر و سنک باقی قالانی قلجدن دوشه سنک اوغللرکی و قزلرکی آلالر و سنک باقی قالانی آتشدن تلف
اولا ٢٦ و سنک لباسلرکی صویالر و سنک فخرکک قابلرینی آلالر ٢٧ و سنک قباحتکی سندن و زناکی
مصر دیارندن دکدرهیم که انلره کوزکی قالدرمیوب آرتق مصری آکمیهسن ٢٨ زیرا رب الله بویله
دیدیکه اشته بن سنی انلرک النه که سن انلره بغض ایتمشسن و انلرک النه که جانک انلردن چکلمشدر
تسلیم ایدهیم ٢٩ سکا بغض ایله عمل ایدوب جمله امک ایله قزاندوغکی آلالر و سنی چپلاق و عریان
قویالر زنالرکک عیبی و قباحتک و زناک فاش اولا ٣٠ بونلری سکا ایدهیم امتلر آردنده زنا ایتدوکک ایچون
و انلرک بتلریله مردارلندوغک ایچون ٣١ قز قرنداشکک یولنده کتدک بونک ایچون انک کاسهسنی الکه
ویرهیم ٣٢ رب الله بویله دیدیکه قز قرنداشکک دریک و واسع کاسهسنی ایچهسن مسخرهیه و کسندییه
اولاسن و کاسه بیوک که چوق آلور اولا ٣٣ سرخوشلق ایله و درد ایله غم و قساوت کاسهسی ایله
قز قرنداشک سامرهنک کاسهسیله طولهسن ٣٤ انی ایچهسن و امهسن و دستیلرینی قراسن و ممهلرکی
قوپاراسن زیرا بن سویلدم رب الله دیدی ٣٥ بوندن اوتری رب الله بویله دیدی بنی اونتدوغک و بنی
آرقهکک آردینه براقدوغک ایچون سن دخی قباحتلرکی و زنالرکی چک ٣٦ و رب بکا دیدیکه ای آدم

اوغلی آهُلَایَه وَآهُلیبَایَه حُکم ایدَرمیسن انلَره مکروهَاتنی اعلام اَیلَه ٣٧ زیرا زنا ایلَدیلَر وَالّلری قَانلودر
وَبُتلَری ایلَه زنا ایتدیلَر وَبَکا طوغُردُقلَری اوغُللَرینی اَنلَره یَاقمق ایچون آتشدن کچوردیلَر ٣٨ وَدَخی بونی
بَکا ایتدیلَر هَمَان اول کوندَه مَقدَسمی مُردار ایتدیلَر وَسَبت کونلَرمی تنجیس ایتدیلَر ٣٩ زیرا بُتلَرینه
اوغُللَرینی بوغازلَدُقدَن صکرَه اول کوندَه مَقدَسمَه اَنی مُردار ایتمَك ایچون کیردیلَر وَاشتَه بیتمُك ایچندَه
بویلَه ایتدیلَر ٤٠ هَم دَخی کِه اوزاقدَن کَلَن آدملَره کوندَردیلَر کِه اَنلَره ایلچی کوندَرلدُکدَه اشتَه
کَلدیلَر اَنلَر ایچون یوندُك کوزلَرکَه راستق سوردُك وَبزکلَر ایلَه بزندُك ٤١ فاخر دوشمَه اوزرنده
اوتُردُك وَاوکندَه سفرَه حاضر ایدی بنم بخوُرمی وَبنم یاغمی اوزرینه قودُك ٤٢ وَایچندَه خندان طایفَه‌نك
هنکامَه‌سی اول آدملَر ایلَه آدمی چوغلتمق ایچون بریّه‌دن سباعیلَر کتورلدی کِه کَندولرك الّلرینه بلازکلَر
وَباشلَرینه کوزل تاجلَر قومشلَـــر ٤٣ وَزنادَه قوجامشَه دیدمکه شمدی انـــك ایلَه زنالَـر ایدَه‌جکلَری
وَکَندوسی انلَرك ایلَه ٤٤ وَاکا کیردیلَر اورسپی عورَته کیرلدُوکی کبی اول آهُلَایَه وَآهُلیبَایَه فاحشَه عورتلَره
دَخی بویلَه کیردیلَر ٤٥ وَصَالح آدملَر انلَره زناکارلَره واجب حُکیلَه وَقان دوکن عورتلَره واجب حُکیلَه
حُکم ایلَیَه‌لَر زیرا زانیَه‌لَردر وَالّلرندَه قان وار ٤٦ زیرا ربّ الله بویلَه دیدی اوزرلَرینه بر بولُك چقارایم
وَانلَری اضطرابَه وَیغمایَه ویرَه‌یم ٤٧ وَجَمَاعت انلَری طاشلَر ایلَه طاشلَیَه وَانلَری قلجلَر ایلَه کسوب
اوغُللَرینی وَقـــزلَرینی اولدُره‌لَر وَاولَرینی آتشَه یاقَه‌لَر ٤٨ وَولَایتدَن قبَاحتی دکدُره‌یم وَجمله عورتلَر
فادیب اولنوب سزك قبَاحتکزکبی ایتمیَه‌لَر ٤٩ وَقبَاحتلَرکزی اوزرکزَه قویَالَر وَبُتلَرکزك کناهلَرینی
سز چکوب بلَه‌سزکِه ربّ بن ایــــــــــــــــــــم ۞

یکرمی دردنجی باب

١ وَطقوزنجی ییلدَه اوننجی آیدَه آیك اوننجیسندَه ربّك سوزی بَکا اولوب دیدیکه ٢ ای آدم اوغلی
بو کونك آدینی کَندوکَه بو کونی کَندوسنی یاز کِه هَمَان اول کوندَه بابل مَلکی اورشلیمَه یقلاشدی ٣ وَعصیان
اوینَه تمثیل ایلَه سویلَیوب انلَره دی کِه ربّ الله بویلَه دیدی قو چولمکی قو وَایچنَه صوبی دوك ٤ ایچنَه
انك فصلَه‌لَرینی دوشرهب ایو فصلَه‌لَری بودی وَاومزی اوکرتلَمش کمکلَر ایلَه طولدر ٥ سوری‌نك اك
اوکرتلَمشلَرینی آل وَچولمکك آلتندَه کمکلَوی یاق انی بر خوشجَه قینات وَایچندَه کمکلَری پشورك ٦ انك
ایچون ربّ الله بویلَه دیدیکه وای قانلو شهرَه ایچندَه کوپکی اولان چولمکَه کِه انك کوپکی اندن چقمدی
انی پارچَه پارچَه چقار اوزرینَه قرعَه آتلمیَه ٧ زیرا انك قانی ایچروسندَه در انی بر دیَه‌لو قیا اوزرینه قویوب
یره دوکمدی کِه طپراقلَه اورتلمش اولا ٨ حدّتی قالدرمق وَانتقام آلمق ایچون انك قانینی دیَه‌لو قیانك
یری اوزرینَه قودم کِه اورتلمیَه ٩ انك ایچون ربّ الله بویلَه دیدیکه وای قانلو شهرَه بن دَخی بر بیوك آتش
یغینی یاپَایم ١٠ اوطونلَر چوغلدوب آتش یاق انی تمام ایلَه وَبهار ایلَه تربیّه ایت کِه کمکلَر دَخی یانالَر

١١ وأني قوري اوزرينه بوش قوكه نحاسي اسنه ويانه وايچنده چركي اريسوب كوبكي تمام اولا ١٢ باطلا
چالشدي وايچندن انك چوق كوبكي چقمدي آتش ايله كوبك چقمدي ١٣ مردارلغكده قباحت وار زيرا كه
سني پاك ايتمكه چالشدم ومردارلغكدن پاك اولمادك آرتق پاك اولمياجقسن تا بن سنده حدتمي تسكين
ايدنجه ١٤ بن رب سويلدم كله جك در وايده يم كرو دونميم نه باغشلميم نه پشيمان اولايم يوللرکه
وعمللرکه كوره سكا حكم ايده لر رب الله ديدي ١٥ وربك سوزي بكا اولوب ديديكه ١٦ اي آدم اوغلي
اشته بن سندن كوزلركك حسرتني ضرب ايله آلديرايم نوحه ايتمه آغلامه وكوز ياشك كلمسون ١٧ فريادن
سوس اول اوليلرك ياسني ايتمه صارغكي اوستكده باغله پابوجلركي آياقلركه قو واوست دوداغكي اورتمه
وغيريلرك اتمكني يمه ١٨ ايمدي صباحدن خلقه سويلدم وآخشامده بنم عورتم اولدي وارته صباحده بكا
بيجه كه امرلنديسه ايله ايلدم ١٩ وخلق بكا ديديكه بزه نه در بو سنك ايتدوكك معناسني بزه بيان ايتمزميسن
٢٠ وانلره ديدمكه ربك سوزي بكا اولوب ديديكه ٢١ بيت اسرائيله دي كه رب الله بويله ديدي اشته
مقدسمي قوتكزك فخريني كوزلركزك حسرتني وجانلركزك شفقتني تنجيس ايده يم آلیقودوغكز اوغللركز
وقزلركز قلجدن دوشه لر ٢٢ ونيجه ايتدم ايسه ايده سز اوست دوداغي اورتميه سز وغيريلرك اتمكني يميه سز
٢٣ وصارقلركز باشكز اوزرنده وپابوجلركز آياغكزده اولا نوحه ايتمك آغلامك قباحتكزده چوريه سز
وبربركز ايله اكليه سز ٢٤ وحزقيال سزه علامت ايچون اولا انك جمله ايتدوكنه كوره ايده سز بو نسنه
كلدوكي زمانده بيله سزكه رب الله بن ايم ٢٥ وسن آدم اوغلي بن انلردن انلرك قوتني فخرينك سرورني
كوزلرينك حسرتني وجانلرينك سوكولولريني اوغللريني وقزلريني آلدوغم كونده ٢٦ همان او كونده
قورتلمش بكسنه سكا كله كه قولاقلركله اشيده سن ٢٧ اول كونده سنك آغزك قورتلمش ايله آچله كه
سويليه سن آرتق دلسز اولمياسن وانلره علامت ايچون اولاسن وبيله لركه رب بن ايم ۞

يكرمي بشنجي باب

١ وربك سوزي بكا اولوب ديديكه ٢ اي آدم اوغلي عمون اوغللرينه طوغرو توجه ايله وانلرينه
پيغمبرلك ايله ٣ وعمون اوغللرينه دي كه رب اللهك سوزيني دكليك رب الله بويله ديدي چونكه سن
مقدسم تنجيس اولندوغنده واورشليم يري خراب اولدوغنده وبيت يهودا اسيرلكه كتدكلرنده آفرين
آفرين ديدك ٤ انك ايچون بن سني شرق اوغللرينه ميراثه تسليم ايده يم كه سرايلريني سنده قورالر
ومكانلريني سنده قويالر انلر سنك ميوه لركي ييه لر وسودكي ايچه لر ٥ وربه شهريني دوه لرك آخورينه وعمون
اوغللريني سوريلرك ياتاغنه دوندره يم وبيله سزكه رب بن ايم ٦ زيرا رب الله بويله ديدي ال قاقدوغك
وآياق باصدوغك واسرائيل ولايتي اوزرينه احتقار ايله كوكلدن سوندوكك ايچون ٧ ايمدي اشته بن
اوزركه اللي صالايم سني امتلره غارت ايچون ويره يم وسني قوملردن استيصال ايده يم وولايتلردن نابديد

ايندرهيم وسني محو ايدهيم وبلهسن كه رب بن ايم ٨ رب الله بويله ديدي چون موآب وساعير
ديديلر كه اشته بيت يهودا جمله امتلر كبي در ٩ انك ايچون اشته بن شهرلرك طرفندن موآبك يانيني
آچايم انك سنورلرنده اولان شهرلرينك طرفندن ناخر يرلري بيت هيشيموتي بعال ميعوني وقريتايمي
١٠ شرق اوغللرينه عمون اوغللري ايله كه انلرك ولايتني ميراثه ويرهيم شويله كه عمون اوغللري امتلر
آراسنده آكلمياله ١١ وموآب اوزرينه حكملر ايدهيم وبلهلر كه رب بن ايم ١٢ رب الله بويله ديدي
ادوم ايتدوكي ايچون بيت يهودادن انتقامي آلمغله وبيوك خطا ايدوب انلردن انتقامي آلدوغي ايچون
١٣ ايمدي رب الله بويله ديدي ادوم اوزرينه اليمي صالايم اندن انساني وحيواني استيصال ايدهيم
واني تيماندن خرابه دوندرهيم وددان اهاليسي قليجدن دوشهلر ١٤ وبنم اسرائيل قومك الي ايله ادومك
اوزرينه انتقامي ويرهيم وحدتمه كوره وغضبمه كوره ادومده ايشليهلر كه بنم انتقامي بلهلر رب الله
ديدي ١٥ رب الله بويله ديدي فلسطيلر انتقام ايله عمل ايدوب ودايم عداوت ايله استيصال ايتمك
ايچون كوكل احتقاريله انتقامي آلدقلري ايچون ١٦ ايمدي رب الله بويله ديدي اشته بن فلسطيلر اوزرينه
اليمي صالايم وكريتيلري قرايم وساحل دريانك قالانلريني نابديد ايدهيم ١٧ وانلرك اوزرينه حدت
تأديبلري ايله عظيم انتقام ايدهيم انلردن انتقامي آلدوغم زمان بلهلر كه رب بن ايم ۞

يكرمي آلتنجي باب

١ واولديكه اون برنجي ييلده آيك اولنده ربك سوزي بڭا اولوب ديديكه ٢ اي آدم اوغلي صور
اورشليمك خصوصنده هي هي قوملرك قپوسي ايدي بڭا دوندي خراب اولمغله بن طولايم ديدوكي ايچون
٣ ايمدي رب الله بويله ديدي اشته يا صور بن اوزرڭده ايم وسنڭ اوزرڭه نيجه امتلر قالدرايم دريا
طالغه‌لريني قالدردوغي كبي ٤ صورك حصارلريني بوزالر وقله‌لريني يقالر واندن توزيني قوپاروب اني قيا
دپه‌سنه دوندرهيم ٥ دڭزك اورتاسنده آغلري سرمك ايچون اولا زيرا بن سويلدم رب الله ديدي
وامتلره غارت ايچون اولا ٦ وصحراده اولان قزلري قليج ايله قتل اولنه وبلهلر كه رب بن ايم ٧ زيرا
رب الله بويله ديدي اشته بن صور اوزرينه شمالدن بابل ملكي بختنصري ملك الملوكي آتلر ايله عربه‌لر ايله
آتلولر ايله وبولكلر ايله وچوق خلق ايله كتوره‌يم ٨ صحراده اولان قزلرڭي قليجله اولدره قرشوڭه قله قويا
قرشوڭه متريس دوكه وقرشوڭه قلقاني قالدره ٩ ومنجنيقلري حصارلرڭك قرشوسنه قويا وقله‌لرڭي چكيجلر
ايله يقه ١٠ آتلرينڭ چوقلغندن سني توز اورته آتلولرڭ وتكرلكلرڭ وعربه‌لرڭ شماته‌سندن حصارلرڭ
ديرنه رخنه‌دار شهره كيرنلر كبي سنڭ قپولرڭدن كيردوكي زمان ١١ سنڭ جميع سوقاقلرڭي آتلرينڭ
نعللريله چيڭنيه خلقڭي قليج ايله اولدره وعزتڭك صمه‌لري يره يقلا ١٢ سنڭ اموالڭي يغماليالر متاعلرڭي
غارت ايدهلر حصارلرڭي يقالر ومرغوب اولرڭي هدم ايدهلر وطاشلرڭي آغاجلرڭي وتوزڭي صوبڭ اورتاسنه

قویالر ۱۳ و ترکیلرڭك چوقلغنی دکدره‌یم و طنبورلرڭك صداسی آرتق ایشدلمیه ۱۴ و سنی قیا دپه‌سنه
و آغلر سرلجك یره دوندره‌یم آرتق یاپلمیه‌سن زیرا بن ربّ سویلدم ربّ الله دیدی ۱۵ ربّ الله صوره
بویله دیدی سنك انهدامڭك شماته‌سندن آطه‌لر دپرنمزمی مجانکه مجروحلر اکلیوب ایچکده قتال
اولور ۱۶ جمیع دریا بکلری تختلرندن اینه‌لر فراجه‌لرینی کیدروب رنك آمیز لباسلرندن صویونه‌لر شاشقنلقلری
کیه‌لر طپراقده اوتورالر هرآن خوف ایدوب اوزرکه حیران اولالر ۱۷ اوزرکه نوحه‌یی قالدروب سکا
دیه‌لر ای مشهور شهر که دریا اهالیسندن معمور اولوب دریاده محکم ایدك سن و سنك ساکنلرك که
جمله دریا ساکنلرینه قورقولر ویرلردی نیجه یوق اولدك ۱۸ شمدی انهدامڭك کوننده آطه‌لر خوفناك
اولالر سنك هلاککدن دریاده‌کی آطه‌لر شاشالر ۱۹ زیرا ربّ الله بویله دیدی سنی معمور اولمیان شهرلر
کبی ویران شهره دوندردوکدنصکره و سنك اوزرکه کردابی چقاردوغمدن و سنی چوق صولر
اورتدکدنصکره ۲۰ سنی چقوره اینلر ایله قدیمی قومه اندردوکدن و یرك اسفلنده قدیمی ویرانه‌لکلره
چقوره اینلر ایله یرلشدردوکدنصکره تا که معمور اولمایه‌سن و دیریلرك یرنده عزّتی ویردوکمده ۲۱ سنی
تمام شاشقنلغه ویره‌یم یوغ اولاسین آراناسین و آرتق ابدًا بولنمیه‌سن ربّ الله دیدی ۞

یکرمی یدنجی باب

۱ و ربّك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۲ و سن آدم اوغلی صور اوزرینه نوحه‌یی قالدر ۳ و دکزك
مدخلنده ساکن اولان و نیجه قوملر ایله آطه‌لرده تجارت ایدن صوره دی که ربّ الله بویله دیدی
ای صور سن دیمشسن که بن تمام کوزل ایم ۴ سنورلرك دکزك اورتاسنده یاپوجیلرك کوزللکنی بالتمام یاپمشلر
۵ آق چاملردن سکا جمله کمی یانلرینی یاپمشلر ارز آغاجلرینی لبناندن آلدیلر که سکا کمی دیرکلری یاپالر
۶ بلسانده‌کی بلوط آغاجندن کورکلرکی یاپدیلر سنك منغه‌لرکی فیل دیشندن و حیتیم آطه‌لرندن
کتورلن چمشیر آغاجندن یاپدیلر ۷ مصرده‌کی صرمه ایشلو دلبندی سکا یلکن اولمق ایچون بسط ایندك تنته‌ك
ایچون لاجورد و اسکرلت الیشه آطه‌لرندن ایدی ۸ صیدون و آروَد ساکنلری کورکجیلرك ایدی سنك
عاقللرك ای صور سنده اولوب انلر ریسلرك ایدی ۹ جبال اختیارلری و انك فهیملری سنده یارقلرکی
مرمّت ایتدیلر جمله دکز کمیلری و انلرك کورکجیلری سنده ایدیلر آلیش ویریش ایتمك ایچون ۱۰ عسکرکده
فارس و لود و فوط جنك ارلری ایدی قلقانی و طولغه‌یی سنده آصدیلر انلر سنی تزیین ایتمشلردر ۱۱ آروَد
اوغللری عسکرکله هر اطرافده سنك حصارلرك اوزرنده ایدیلر و غمّادیلر قله‌لرکده هر اطرافده سنك
حصارلرك اوزرنده قلقانلرینی آصدیلر انلر کوزللککی تکمیل ایتدیلر ۱۲ ترسیس سنك بازارکانك جمله
مالّرك چوقلغیچون کمش دمر قلای و قورشون ایله بازارلرکی کزرلردی ۱۳ یونان و توبال و مشاخ انلر سنك
بازارکانلرك ایدی آدم جانلریله و بقر قابلر ایله بازارلرکده تجارت ایتدیلر ۱۴ توغرما اوندن آتلر

وَآتلولَر وَقاتِرلَر بازارِكَه كَتورورلَردِى ١٥ دَدان اوغوللَرى بازاركانلَرِك ايدِى نيچَه آطَه لَر اَلِكُكْ تِجارَتى فيل
ديشلَرى وَآبَنوسى پيشكَشلِكَه اَدا ايتديلَر ١٦ آرام بازارگانِك ايدى ايشلَرِكُكْ چوقلِغى ايچون سَنُكْ بازارلَرِكَه
وارِرلَردى شَبچِراغلَر ايلَه ارغَوانى وَرَنك آميز لِباسلَر ايلَه اِنجَه كَتّان ايلَه مَرجان ايلَه وَكُدكُد ايلَه
١٧ يَهودا وَاسرائيل وِلايَتى اَنلَر سَنُكْ بازاركانلَرِك مِنّيت وَپانّاغ بُغدايلَرى ايلَه وَبال وَياغلَه وَبَلَسان ايلَه
بازارِكَه گَلورلَردى ١٨ دِمِشق بازارگانِك ايدى ايشلَرِكُكْ چوقلِغى ايچون جَميع رِزقلَرِك كَثرَتيلَه حَلبون شَرابيلَه
وَآق يَپاق ايلَه ١٩ وَدان وَاوزالدَن گَلَن يَوان بازارلَرِكدَه آليش وِيريش ايدَرلَردى مَصنوع دَمِر خِيار شَبر
وَخوش قوقولو قامِش ايلَه بازارِكَه گَلورلَردى ٢٠ دَدان بازارگانِك ايدى بارگير چوقَه لَر ايلَه عَرَبَه لَر ايچون ٢١ عَرَب
وَجُملَه قيدار بَكلَرى سَنُكْ اَلِكُكْ بازاركانلَرى قوزيلَر ايلَه وَقوچلَر ايلَه اركَجلَر ايلَه بونلَر ايلَه بازاركانلَرِك
ايدى ٢٢ سابا وَرَعما بازاركانلَرى اَنلَر بازاركانلَرِك ايدى جُملَه فايِق بَهارلَر ايلَه وَجُملَه قيمَتلو طاشلَر ايلَه
وَآلتون ايلَه بازارلَرِكَه وارِرلَردى ٢٣ حَران وَكَنّا وَعَدَن سَبا بازاركانلَرى وَآشور وَكِلماد بازاركانلَرِك ايدى
٢٤ تاجِرلَرِك اَنلَردُر هَر جِنس مَتاع ايلَه لاجوَردى رَنك آميز قَفتانلَر ايلَه وَقيمَتلو اثواب ايچون ايپلَر ايلَه
باغلَنمِش وَاَرز آغاجِندَن ياپِلمِش سَپَدلَر ايلَه تِجارَتِكدَه ايديلَر ٢٥ تَرشيش گَميلَرى تِجارَتِكُكْ باشلَرى
ايدى دَكِزِك اورتاسِندَه مُمتَلى وَمُفتَخَر ايدُك ٢٦ سَنى كورَكجيلَرِك سَنى چوق صولَرَه كوتورمِشلَر شَرق يَلى
سَنى دَكِز اورتاسِندَه يارَه لَدى ٢٧ اَموالِك وَبازارلَرِك وَتِجارَتِك وَگَميجيلَرِك رَئيسلَرِك وَيارقلَرى مَرَمَّت ايدَنلَرِك
وَبازاركانلَرِك وَجُملَه سَندَه اولان جَنك اَرلَرِك وَجُملَه ايچِكدَه اولان جَمعيَّتِك سُقوطِكُكْ كونِندَه دَكِز ايچِنَه
دوشَه لَر ٢٨ سَنُكْ گَميجيلَرِكُكْ فَريادى صَداسِندَن وارولَر دِترَيَه لَر ٢٩ وَجُملَه كورَك طوتانلَر گَميلَرِندَن
اِنَه لَر گَميجيلَر وَجُملَه دَكِزِك رَئيسلَرى يَردَه طورالَر ٣٠ وَسَنُكْ ايچون آوازلَرِنى ايشِتدوروب آجى فَرياد ايدَه لَر
وَباشلَرى اوزَرِنَه توز صاچوب كُل ايچِندَه يوارلَنالَر ٣١ وَسَنُكْ ايچون صاچلَرِنى قِرقوب چول ايلَه قوشانالَر
وَجان آجيسيلَه اوزَرِكَه آجى نوحَه يِ ايدَه لَر ٣٢ وَاوزَرِكَه يَغانى قالدوروب اوزَرِكَه فَرياد ايدَه لَر
وَديَه لَر كِه صور كِبى كيم وار ايدى حالا دَكِزِك اورتاسِندَه بوزُلمِش كِبى ٣٣ مَتاعلَرِك دَكِزدَن چِقدِقچَه
نيچَه قوملَرى طويورُردُك رِزقلَرِكُكْ چوقلِغيلَه وَتِجارَتلَرِكَله يَرِك مَلِكلَرِنى زَنكين ايدَردُك ٣٤ صولَرِك
دَرينلِكلَرِندَه دَكِزدَن پارَه لَندوغُك زَمان مَتاعلَرِك وَايچِكدَه اولان جُملَه جَمعيَّتِك دوشدى ٣٥ جُملَه آطَه لَرِك
ساكِنلَرى اوزَرِكَه حَيران دِرلَر وَاَنلَرِك مَلِكلَرى پَك اوركِنديلَر يوزلَرى صولدى ٣٦ بازاركانلَر قوملَر دَه
اوزَرِكَه صِقلِق چالالَر وَحشَت سَبَبى اولدُك وَتا اَبَدا يوق اولاجَق سِن ۞

يِكِرمى سَكِزِنجى باب

١ وَرَبُّكْ سوزى بَكا اولوب ديديكِه ٢ اى آدَم اوغلى صور سُلطانِنَه دى كِه رَبّ الله بويلَه ديسَدى
كوكلُكْ يوجَه لَنوب ديدوكُكْ ايچون كِه بَن الله ايم دَكِز اورتاسِندَه اللّهِكْ صَدرِندَه اوتورُرم سَن ايسَه

آدم سن و الله دكل ايكن قلبكى اللهك قلبى كبى وضع ايتدك ٣ اشته سن دانيالدن زياده حكيم سن
هر كزلو سندن كزلو دكل ٤ حكمتكله و عقلكله مال قزاندك و خزينه لركده آلتون و كمش جمع ايلدك
٥ حكمتكك چوقلغيله و تجارتكله مالكى آرتردك و مالكك سببيله قلبك يوجه لندى ٦ آنك ايچون رب
الله بويله ديدى سن قلبكى اللهك قلبى كبى وضع ايتدوكك ايچون ٧ بوندن اوترى اشته بن اوزركه
غريبلرى و امتلرك باوزلرينى كتوره يم سنك حكمتكك كوزللكى اوزرينه قليجى چكوب رونقكى بوزالر
٨ سنى مزاره اينديره لر و دكزلرك اورتاسنده مقتوللرك اوليمله اوله سن ٩ قاتلكك اوكنده ديه بلورميسن كه
بن الله ايم سن قاتلكك اَلنده الله دكل سن آدم سن ١٠ غريبلرك الندن سنتسزلرك اوليمله اوله سن زيرا
بن سويلدم رب الله ديدى ١١ و ربك سوزى بكا اولوب ديديكه ١٢ اى آدم اوغلى بر نوحه صور ملكى اوزرينه
قالدروب اكا دى كه رب الله بويله ديدى سن جمله نك خاتمى سن حكمت ايله طولو و حسن ايله
كامل ١٣ عدن ده اللهك باغچه سى ايدك هر قيمتلو طاش سنك اورتوكده ياقوت طاشى زبرجد يشم
سنكزر عقيق بللوركوك ياقوت شبچراغ زمرد و آلتون دفلرك و نايلرك ايشى يرادلدوغك كونده سنده
حاضر ايدى ١٤ سن مسح اولنان كروب حمايت ايديجى سن سنى اللهك مقدس طاغنده نصب ايلدم آتش
طاشلرى آراسنده كزردك ١٥ يرادلدوغك كوندن برو يوللركده كامل ايدك تا سنده يرامزلق بولنجه يه دك
١٦ تجارتكك چوقلغندن سنك ايچك يرامزلق ايله طولدى و كناه ايلدك انك ايچون سنى اللهك طاغندن
قوووب سنى اى حمايت ايديجى آتش طاشلرينك آراسندن يوغ ايده يم ١٧ كوزللككك سببندن قلبك
يوجه لندى رونقكله حكمتكى بوزدك سنى يره براغايم و ملكلرك اوكنده قويايم كه سكا باقه لر
١٨ يرامزلقلركك چوقلغندن و تجارتكك يرامزلغندن مقدسكى مردار ايلدك ايمدى سنك ايچكدن آتش
چقارايم كه سنى ياقه و سنى ير اوزرنده جمله سكا باقانلرك كوزلرنده كله دونديره يم ١٩ قوملردن هر كيم
سنى بلديسه سنك ايچون حيران اولا قورقولق اولورسن و تا ابدا يوق اولورسن ٢٠ و ربك سوزى بكا اولوب ديديكه
٢١ اى آدم اوغلى صيدونه طوغرو توجه ايدوب اوزرينه پيغمبرلك ايله ٢٢ و دى كه رب الله بويله ديدى
اشته اى صيدون بن سنك اوزركه ايم سنك ايچكده متمجد اولايم انده حكملر ايتدوكمده و انده
كندومى مقدس كوستردوكمده بله لر كه رب بن ايم ٢٣ زيرا اوزرينه طاعونى و انك سوقاقلرينه قانى
كونده ره يم ايچنده مقتوللر دوشه لر هر طرفدن قرشوسنه قليج ايله كله لر و بله لر كه رب بن ايم ٢٤ آرتق
بنى اسرائيله صوقان دكن و آغريجى كتورن خار جميع انلرى خور كورنلرك اطرافندن اولميه و بله لر كه
رب الله بن ايم ٢٥ رب الله بويله ديدى بيت اسرائيلى آرالرنده پريشان اولدقلرى قوملردن دوشردوكم
زمان انلرده امتلرك كوزلرنده مقدس اولايم و يعقوب قولمه ويردوكم ولايتى ايچنده ساكن اولالر
٢٦ انك ايچنده امان ايله اوترالر اولرى يابالر و باغلرى دكه لر امينلك ايله اوترالر جمله اطرافنده انلرى
خور كورنلر اوزرينه حكملر ايتدوكم زمان و بله لر كه انلرك اللهى رب بن ايم ۞

یكرمی طقوزنجی باب

١ اوننجی ییلك اوننجی آیك اون ایكنجیسنده ربك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢ ای آدم اوغلی مصر
ملكی فرعونك قرشوسنه توجه ایدوب و اوزرینه و جمله مصر اوزرینه سویلیوب ٣ دی كه رب الله بویله دیدی
اشته بن سنك اوزركه ایم ای مصر ملكی فرعون ارماقلركك اورتاسنده یاتان عظیم اژدرها كه ارماق
بنم خرمدر انی یاپدم دیدك ٤ اما چكه لركه اولتاپی قویایم و ارماقلركك بالقلرینی سنك پولركه یاپشدرایم
سنی ارماقلركك ایچندن چیقارایم و جمله ارماقلركك بالقلری سنك پولركه یاپشه قالالر ٥ سنی بریه ده
براغایم سنی و جمله ارماقلركك بالقلرینی سن قارانك یوزنده دوشوب دوشرلمیه سین و جمع اولنمیاسین سنی
یرك حیوانلرینه و هواده كی قوشلره غدا ایچون ویره یم ٦ و جمله مصرك اهالیسی بیله لركه رب بن ایم
بیت اسرائیله قامش طیاغی اولدقلری ایچون ٧ سنی ال ایله طوتدقلرنده قریلدك و انلرك بتون اومزینی
یرتدك و سكا طایندقلری وقتده یاره لندك و انلرك جمله بللرینی صالغدردك ٨ بوندن اوتری رب الله
بویله دیدی اشته بن اوزركه قلیچ كتوره یم و سندن انسانی و حیوانی استیصال ایده یم ٩ و مصر
خراب و نامعمور اولا و بیله لركه رب بن ایم ارماق بنم در و بن یاپدم دیدوكیچون ١٠ انك ایچون اشته بن
سنك اوزركه و ارماقلركك اوزرینه ایم و مصر ولایتنی آسوان قله سندن تا حبش سنورینه دك غایتله خراب
و یباب ایده یم ١١ اندن انسانك آیاغی كچمیه و حیوانك آیاغی دخی اورادن مرور ایتمیه و قرق ییل معمور
اولمایه ١٢ و مصر دیارینی خراب ولایتلرك آراسنده خراب ایده یم و انك شهرلری یقلمش شهرلر آراسنده
قرق ییل خراب اولالر و مصرلولری امتلره طاغدایم و انلری ولایتلره صاورایم ١٣ نهایت رب الله
بویله دیدی قرق ییلك تمامنده مصرلولری طاغلدقلری امتلر آراسندن دوشیره یم ١٤ و مصرك اسیرلرینی
دوندره یم و انلری فتروس ولایتنه كندولرك میلادی یرینه كرو كتوره یم اوراده بر آلچق مملكت اولالر
١٥ سایر مملكتلردن آلچق اولا آرتق امتلر اوزرینه یوجه لنمیه و انلری آز ایده یم كه امتلره تسلط ایتمیه لر
١٦ آرتق بیت اسرائیله اعتماد ایچون اولمایه لركه آردلرنجه باقدقلری زمان یرامزلقلرینی آكدره لر و بیله لر
كه رب الله بن ایم ١٧ و اولدیكه یكرمی یدنجی ییلده اولكی آیده آیك اولكیسنده ربك سوزی بكا
اولوب دیدیكه ١٨ ای آدم اوغلی بابل ملكی بختنصر عسكرینی صور اوزرینه شدید خدمته استخدام
ایلدی هر باش طاسلق اولدی و هر اومز صویلدی و صور اوزرینه خدمت ایتدوكیچون اكا و عسكرینه
اجر یوق ایدی ١٩ انك ایچون رب الله بویله دیدی اشته بن بابل ملكی بختنصره مصر دیارینی ویره یم
انك جماعتنی آلا و انك یغماسنی یغمالیوب شكارینی غارت ایلیه كه عسكرینه اجر اولا ٢٠ انده خدمت
ایتدوكی زحمتی ایچون بكا عمل ایتدكلری ایچون اكا مصر دیارینی ویره یم رب الله دیدی ٢١ اول كونده
بیت اسرائیلك بوینوزینی تنبیت ایده یم و آرالرنده سكا آغز آچقلغی ویره یم و بیله لركه رب بن ایم ✿

اوتوزنجی باب

١ و ربّك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢ ای آدم اوغلی پیغمبرلك ایدوب دی كه ربّ الله بویله دیدی
عویل ایلیگز وای اول كونه ٣ زیرا كون یقلاشدی ربّك كونی یقین در بلوت كونی امّتلرك زمانی اولا
٤ و مصر اوزرینه قلیج كله مصرده یاره‌لولر دوشدوكی وقتده حبشده اضطراب اولا انك جماعتنی آلالر
و تملّلری یقلا ٥ حبش و فوط و لود و جمله غریبلرك كثرتی و كوب و متعاهد یرلرك اوغللری انلر ایله بله
قلیجدن دوشه‌لر ٦ ربّ بویله دیدی مصره طیاق اولانلر دوشه‌لر و انك قوّتنك غروری انه آسوان قلّه‌سندن
برو ایچنده‌كیلر قلیجدن دوشه‌لر ربّ الله دیدی ٧ خراب اولان یرلر آراسنده خراب اوله‌لر و شهرلری
یقلمش شهرلر آراسنده اوله‌لر ٨ مصره آتشی ویردوكمده و انك جمله یاردمجیلری قرلدقده بله‌لر كه ربّ
بن ایم ٩ اول كونده بنم حضورمدن كیلر ایله رسوللر چقه‌لر امینلكده اوتران حبشلولری اوركتمك
ایچون و انلره مصر كوننده كبی اضطراب اولا زیرا اشته كلیور ١٠ ربّ الله بویله دیدی بابل ملكی بختنصرك
الیله مصرك جمهورینی اكسلده‌یم ١١ او هم انك قومی امّتلرك اك قوتلولری ولایتی بوزمق ایچون كتوریله‌لر
مصر اوزرینه قلیجلرینی چقاره‌لر و ولایتی مقتوللر ایله طولدره‌لر ١٢ ایرماقلری قورو ایده‌یم و فاسقلرك الینه
ولایتی صاتایم و ایچنده اولان طولوسنی غریبلرك الیله خراب ایده‌یم بن ربّ سویلدم ١٣ ربّ الله بویله
دیدی بتلری یوق ایده‌یم نوفدن صنملری ابطال ایده‌یم مصر دیارندن آرتق سلطان اولمایا و مصر دیارنده
قورقو قویایم ١٤ و فتروسی خراب ایده‌یم و صوعانده آتش ویره‌یم و نواده حكملر ایده‌یم ١٥ و مصرك
قوّتی اولان سین اوزرینه حدّتمی دوكه‌یم و نوانك جمهورینی استیصال ایده‌یم ١٦ مصرده آتش طوتشدرایم
سین بیوك آغری یه چكه و نوا رخنه‌دار اولا و نوف كوندن كونه صقلا ١٧ آوین و فیبست یكیتلری قلیجدن
دوشه‌لر و انلر اسیرلكه كیده‌لر ١٨ و مصرك بویوندوقلرینی قیردوغم زمان تحفنحسده كون قراكلو اولا
و قوّتنك غروری بطّال قاله بلوت انی قپلایه و كویلرینك ساكنلری اسیرلكه كیده‌لر ١٩ و مصرده حكملر
ایده‌یم و بله‌لر كه ربّ بن ایم ٢٠ و اولدیكه اون برنجی ییلده اوّلكی آیده آیك یدنجیسنده ربّك سوزی
بكا اولوب دیدیكه ٢١ ای آدم اوغلی مصر ملكی فرعونك بازوسنی قردم و اشته قلیج طوتمغه تقویّه ویرمك
ایچون مرهملر یاپشدرلمیوب صارلمش اولسون دیو صارغولر قونلوب تیمار اولنمادی ٢٢ انك ایچون ربّ الله
بویله دیدی اشته بن مصر ملكی فرعون اوزرینه ایم و انك بازولرینی هم بتونی هم قرلمشی قرایم و قلیجی الندن
دوشره‌یم ٢٣ و مصرلولری امّتلره طاغدوب انلری ولایتلره صاورایم ٢٤ و بابل ملكنك بازولرینی قوّتلندروب
بنم قلیجی انك النه ویره‌یم امّا فرعونك بازولرینی قرایم كه اوكنده اولجكلرك اكلیشی ایله اكلیه ٢٥ بابل
ملكنك بازولرینی قوّتلندره‌یم و فرعونك بازولری دوشه‌لر و قلیجی بابل ملكنك النه ویردوكم و اول انی

مصر دیاری اوزرینه صالدوغی زمان بلهلر که رب بن ایم ۳۲ و مصرلولری طاغدوب ولایتلره صاوورایم
و بلهلر که رب بن ایـــــــــــــــــــم ۞

اوتوز برنجی باب

۱ و اولدیکه اون برنجی ییلده اوچنجی آیده آیك اولکیسنده ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۲ ای
آدم اوغلی مصر ملکی فرعونه و انك جمهورینه دی که سن عظمتکده کیمه بکزرسین ۳ ایشته آثور
لبناننده ارز آغاجی دالری کوزل و صیق بوداقلر ایله کولکهلو و قامتی بالا و دپهسی صیق داللر آراسنده ایدی
۴ صولر انی بیوتدی دریك صولر انی یوجهلتدی نهرلرینك اطرافنده ایرماقلر کیدردی و سیللرینی جمیع
تارلانك آغاجلرینه کوندررد ی ۵ انك ایچون انك قامتی تارلانك جمله آغاجلرندن زیاده بالا اولدی چوق
صولری کوندرمکله داللری چوغالمش و بوداقلری اوزانمش ۶ انك داللرنده جمله هوادهکی قوشلر یوالادیلر
و انك داللرینك التنده جمله صحرادهکی حیوانلر طوغردیلر و کولکهسنده جمله بیوك امتلر ساکن اولدیلر
۷ ایمدی بیوکلکیله و داللرینك اوزونلغیله کوزللندی کوکی چوق صولر یاننده اولمغله ۸ اللهك
باغچهسنده اولان ارز آغاجلری انی اورتمدیلر آق چاملر انك داللرینه بکزمدیلر و چنار آغاجلری انك
داللری کبی دکل ایدی اللهك باغچهسنده هیچ کوزللکنده اکا بر آغاج بکزمدی ۹ داللرینك چوقلغیله
انی کوزل ایتدم اللهك باغچهسی عدننده اولان آغاجلر جملهسی اکا رشك ایتدیلر ۱۰ انك ایچون رب الله
بویله دیدی چونکه کندوکی بالا ایتدك و صیق بوداقلر آراسنده دپهسنی قالدردی و یوجهلکنده انك کوکلی
متکبر اولدی ۱۱ انی امتلرك اك قوتلوسنك النه ویردم که اکا مستحق اولدوغنه کوره ایدهجکدر انك
بزاسزلکی ایچون انی قوودم ۱۲ غریبلر امتلرك قویلری انی کسوب براقدیلر طاغلر اوزرنده و جمله درهلرده
داللری دوشدیلر و جمله ولایتك سیللری کنارنده بوداقلری قرلدیلر و جمله یرك قوملری کولکهسندن
چکلوب انی ترك ایتدیلر ۱۳ انك خرابهلری اوزرنده جمله هوادهکی قوشلر ساکن اولدیلر و جمله صحرانك
حیوانلری داللری اوزرنده اولسالر کرك ۱۴ تا که جمله صولر یاننده اولان آغاجلر کندو بویی ایله
یوجهلنمیهلر و صیق بوداقلر آراسنده دپهسنی قالدرمیهلر و صویی ایچن انلرك بلوط آغاجلری جملهسی
یوکسکلکلرنده طورمیالر زیرا هپسی اولمه بنی آدم آراسنده چقوره ایننلر ایله یرك اسفلنه تسلیم اولنمشلردر
۱۵ رب الله بویله دیدی مزاره ایندوکی کونده ماتمی طوتدردم انك ایچون کردابی اورتدم و ایرماقلرینی
منع ایتدم و بیوك صولر ممنوع اولدی و انك ایچون لبنانی قارهلر ایله کیدردم و صحرانك آغاجلری هپسی
بایلدی ۱۶ چونکه انی مزاره اینلر ایله چقوره ایندردم یقلمهسنك صوتندن امتلری مضطرب ایتدم
و جمیع عدن آغاجـــــلری لبنانك مختار و ایوسی جمله صو ایچنلر اسفل یرده متسلی اولدیلر ۱۷ انلر
دخی انك ایله قلیج ایله اولدرلمشلره مزاره ایندیلر و انك بازوسی اولانلر و امتلرك آراسنده انك کولکهسنده

اوترانلر دخی ۱۸ فخر ایله و بیوکلك ایله عدن آغاجلرینك آراسنده کیمه بویله بکزرسن عدن آغاجلریله
اسفل یره براغلوب قلج ایله مقتول اولانلر ایله سنّتسزلر آراسنده یاتاجق سن فرعون بودر و انك جمله
جمهوری دخی ربّ الله دیـــــــــــــدی ☆

اوتوز ایکنجی باب

۱ و اولدیکه اون ایکنجی ییلده اون ایکنجی آیده آیك اوّلکیسنده ربّك سوزی بکا اولوب دیدیکه
۲ ای آدم اوغلی مصر ملکی فرعون اوزرینه فغان قالدروب اکا دی که امّتلرده آرسلان باوروسنه بکزرسن
و دریاده اژدرها کبی ایدك ارماقلرکده خروش ایله حرکت ایدردك و صولری آیاقلرکله بولاندرردك
و انلرك ارماقلرینی چینردك ۳ ربّ الله بویله دیدی نیجه قوملرك جمعیّتیله اوزرکه آغمی یایایم و سنی
آغمه چقارالر ۴ و سنی یرده براغیم تارلانك یوزی اوزرینه سنی آتایم جمله هواده‌کی قوشلری سنــــك
اوزرکده اوتردوب سندن جمله یرك حیوانلرینی طویورایم ۵ اتکی طاغلر اوزرینه قویایم و سنك یوجه‌لکله
دره‌لری طولدرایم ۶ یوزدوکك یری طاغلره‌دك قانکله صوارایم و سیللر سندن طولالر ۷ سنی سویندردکم
زمان کوکلری اورته‌یم و انلرك یلدزلرینی قراکلو ایده‌یم کنشی بلوت ایله اورته‌یم و آی کندو آیدنلغنی
روشن ایتمیه ۸ جمله کوکده‌کی نور ویرن نجوملری سنك ایچون قراکلو ایده‌یم و یرك اوزرینه قراکلق
ویره‌یم ربّ الله دیدی ۹ سنك هلاککی امّتلره و بلمدوکك یرلره اخبار ایتدوکم زمان نیجه قوملرك
یورکنی طارلدایم ۱۰ و سنك ایچون نیجه قوملری شاشرایم و انلرك ملکلری سنك ایچون پك فزع ایده‌لر
یوزلری اوکنده قلجمی صالدوغم زمان دوشدوکك کونده هر کیشی کندو جانی ایچون هر آنده دتریه
۱۱ زیرا ربّ الله بویله دیدی بابل ملکنك قلجی سنك اوزرکه کلجکدر ۱۲ سنك جمهورکی جبّارلرك
قلجیله دوشره‌یم انلر جمله‌سی امّتلرك قوتلولریدر مصرك طفره‌سنی خراب ایلیه‌لر و انك جمهوری برباد
اولا ۱۳ جمله حیوانلرینی یوق ایده‌یم چوق صولر یاننده آرتق اولمیه‌لر آرتق انسان آیاغی انلری چینمیه
و حیوانلرك طرناغی انلری بصمیه ۱۴ او زمان صولرینی دریك ایده‌یم و ارماقلرینی یاغ کبی اجرا ایده‌یم
ربّ الله دیدی ۱۵ مصر دیارینی خرابلغه ویردوکمده و جمله ولایت طولوسندن خراب اولدقده جمله
ایچنده ساکن اولانلری قردوغمده بله‌لر که ربّ بن ایم ۱۶ نوحه بودر انکله اکا نوح ایده‌لر امّتلرك
قزلری اکا نوح ایده‌لر مصر اوزرینه و جمهوری اوزرینه نوح ایده‌لر ربّ الله دیدی ۱۷ و اولدیکه اون
ایکنجی ییلده آیك اون بشنجیسنده ربّك سوزی بکا اولوب دیدیکه ۱۸ ای آدم اوغلی مصر جمهوری
اوزرینه نوحه ایله و انلری انی هم قوتلو امّتلرك قزلرینی چقوره انلر ایله یرك اسفلنه انذر ۱۹ کیمدن
زیاده کوزل سن ان و سنّتسزلر ایله یات ۲۰ قلج ایله مقتوللرك آراسنده دوشه‌لر قلجه ویرلدی انی و جمله
جمهورلرینی سورکلیکز ۲۱ مزارك ایچندن جبّارلرك قوتلولری و اکا امداد ویرمشلر بله اکا سویلیه‌لر که

اندیلر قلیج ایله اولدرلمش سنتسزلر یاتدیلر ٢٢ آثور انده و انك جمهوری انك مزارلری چورەسنده در
جملەسی اولدرلمش قلیج ایله دوشدیلر ٢٣ كه انك مزارلری چقورك اسفلنده قونلدی و مزارینك
چورەسنده انك جمهوری وار دیریلرك یرنده قورقونی ویرنلر جملەسی قلیج ایله اولدرلمش دوشدیلر
٢٤ عیلام انده و انك جمله جمهوری انك مزارینك چورەسنده جمله بونلر قلیج ایله اولدرلمش دوشدیلر
بو سنتسزلر اسفل یره اندیلر دیریلرك یرنده قورقوسنی ویرنلر چقوره اننلر ایله عیبنی كوتردیلر
٢٥ عیلامه و انك جمله جمهورینه مقتوللرك آراسنده بر یتاق قودیلر مزارلری چورەسنده در بو سنتسزلر
هپسی قلیج ایله اولدرلمش اگرچه دیریلرك یرنده انلرك قورقوسی ویرلمشدر چقوره اننلر ایله عیبنی
كوترمشلر مقتوللر آراسنده قونلدی ٢٦ مساخ و توبال و جمله جمهوری انده در مزارلری چورەسنده در
بو سنتسزلر هپسی قلیج ایله اولدرلمش اگرچه دیریلرك یرنده قورقوسنی ویرمشلر ٢٧ اما سنتسزلر
آراسنده دوشن جبارلر ایله یاتمازلر كه حربی سلاحلریله مزاره اندیلر و قلیجلری باشلری آلتنده قونلدی
بكه انلرك یرامزلقلری كمكلری اوزرنده اولا دیریلرك یرنده جبارلرك قورقوسی اولدقلریچون ٢٨ سن
دخی سنتسزلرك آراسنده قرلاجقسن و قلیج ایله اولدرلمشلر ایله یاتاجقسن ٢٩ ادوم انده و انك ملكلری
و جمله بكلری كه قوتی ایله قلیج ایله اولدرلمشلر ایله قونلدی انلر سنتسزلر ایله و مزاره اننلر ایله
یاتالر ٣٠ شمال سلطانلری دخی جملەسی انده و جمیع صیدونیلر كه اولدرلمشلر ایله اندیلر قورقولریله
قوتلرندن اوتاندیلر و قلیج ایله اولدرلمش سنتسزلر ایله یاتدیلر و مزاره اننلر ایله عیبنی كوتردیلر ٣١ فرعون
بونلری كوره و جمله جمهورندن متسلی اولا فرعون و جمله قلیج ایله اولدرلمش عسكری دخی رب الله دیدی
٣٢ زیرا قورقومی دیریلرك یرنده ویردم و سنتسزلر آراسنده و قلیج ایله اولدرلمشلر ایله فرعون و انك
جمله جمهوری یاتاجقدر رب الله دیدی ۞

اوتوز اوچنجی باب

١ و ربك سوزی بكا اولوب دیدیكه ٢ ای آدم اوغلی قومكك اوغللرینه سویلیوب انلره دی كه بر
ولایت اوزرینه قلیجی كتوردوكمده و ولایت خلقی آرالرندن بر آدمی آلوب انی كندولرینه بكجی قودقلرنده
٣ اول دخی ولایت اوزرینه قلیجك كلدوكنی كوردكده و بورویی چالوب قومی آگاه ایتدكده ٤ هركیم
بورو صداسنی ایشدوب متنبه اولمازسه و قلیج یتشوب انی آلورسه انك قانی كندو باشی اوزرنده اولا ٥ زیرا
بورونك صداسنی ایشتدی و متنبه اولمادی قانی اوزرنده اولور متنبه اولان ایسه جاننی قورتارر ٦ و بكجی
قلیجك كلدوكنی كورنجه خلقه تنبیها بورویی چالمزسه قلیج دخی كلوب انلردن بر جاننی آلورسه اول كمسه
كناهنده طوتلدی اما انك قاننی بكجینك الندن طلب ایدەیم ٧ و سن آدم اوغلی سنی بیت اسرائیله
بكجی نصب ایتدم بنم آغزمدن سوزی ایشدەسن و انلری بندن آگاه ایدەسن ٨ قاچنكه دیر ایسم كه

ای فاسق البتّه اولورسن وسن دیمزسك كه اول فاسق كندو یولندن صاقنه اول فاسق كندو كناهنده
اوله امّا انك قانینی سنك الكدن طلب ایده‌یم ۹ نهایت اكر سن فاسقی یولندن تنبیه ایدرسك كه
اندن رجوع ایلیه و یولندن رجوع ایتمزسه اول كندو كناهنده اوله سن ایسه جانكی قورتاردك
۱۰ ایمدی سن ای آدم اوغلی بیت اسرائیله دی كه سز شویله‌یوب بویله دیدكز چونكه جرملرمز
وكناهلرمز اوزرمزده در و انلرده چوریوب یاتورز یا نیجه یاشایاجغیز ۱۱ انلره دی كه حیاتم حقیچون
ربّ الله دیدی بن فاسقك اولمنی استمم بلكه فاسق كندو یولندن رجوع ایتدوكنی و یاشادوغنی استرم
دونك یرامز یوللركزدن دونك ای بیت اسرائیل نیچون اوله‌جكسكز ۱۲ ایمدی سن ای آدم اوغلی
قومكك اوغللرینه دی كه بارّك برّی انی عصیان ایتدوكی كونده قورتارمز و فاسق فسقندن دوندوكی كونده
اول فسقدن یقلمز بارّ دخی كناه ایتدوكی كونده برّی ایچون یاشامغه قادر اولمایه ۱۳ وصالحه البتّه
یاشایه‌سن دیدوكمده برّینه طاینوب كناه ایدرسه جمله برّی آكلمیوب ایتدوكی كناه ایچون اوله
۱۴ وفاسقه البتّه اوله‌سن دیدوكمده و اول كناهندن دونوب حكمی و عدالتی ایدرسه ۱۵ وفاسق رهنی
كرو ویروب غصب ایتدوكنی اودرسه وكناه ایتمكسزین حیات امرلرنده كزرسه البتّه یاشایه و اولمیه
۱۶ جمله كناه ایتدوكی كناهلری آكلمایه حكمی و عدالتی ایتدی البتّه یاشایه ۱۷ وسنك قومكك
اوغللری ربّك یولی طوغرو دكل در دیدیلر حال بوكه كندولرینك یولی طوغرو دكل در ۱۸ بارّ برّندن
دونوب كناه ایدرسه بونك ایچون اولسه كرك ۱۹ وفاسق فسقندن دونوب حكم و عدالتی ایدرسه انك
ایچون یاشایه ۲۰ دخی دیدكز كه ربّك یولی طوغرو دكلدر هر برگزه یوللرینه كوره حكم ایده‌یم ای
بیت اسرائیل ۲۱ و اسیرلگمزك اون ایكنجی ییلنده اوننجی آیده آیك بشنجی كوننده اورشلیمدن
قورتلمش بكسه بكا كلوب شهر اورلدی دیدی ۲۲ و اول قورتلان كلمزدن اوّل آخشامده ربّك الی اوزرمده
اولوب تا او بكا صباحدن كلنجه آغزمی آچدی و آغزم آچلوب آرتق دلسز اولمادم ۲۳ و ربّك سوزی بكا
اولوب دیدیكه ۲۴ ای آدم اوغلی بو اسرائیل ولایتنك خراب یرلرنده ساكن اولانلر سویلیوب دیرلر كه
ابراهیم بر ایكن ولایتی میراث ایلدی بز ایسه چوق ایز ولایت بزه میراث ایچون ویرلدی ۲۵ انك ایچون
انلره دی كه ربّ الله بویله دیدی سز كه قان ایله یرسكز و كوزلركزی بتلركزه قوشو قالدررسكز
و قان دوكرسكز بو یری میراث ایده‌رمیسكز ۲۶ قلجلركزه طاینورسز مكروهاتی ایشلرسز هر بركز
قوكشوسنك عورتنی مردارلرسز و بو ولایتی میراث ایده‌رمیسز ۲۷ انلره بویله دیه‌سن كه ربّ الله بویله
دیدی حیاتم حقیچون خراب یرلرده اولانلر قلجدن دوشه‌لر و انلری كه صحرا یوزنده درلر حیوانلره
ویره‌یم كه انلری ییه‌لر و انلر كه حصارلرده و مغاره‌لرده درلر طاعوندن اوله‌لر ۲۸ و ولایتی خراب و یباب
ایده‌یم و قوتنك غروری بطّال قاله و اسرائیل طاغلری ویران اولالر شویله كه كچیجی اولمایه ۲۹ و ولایتی
جمله ایتدكلری مكروهاتی ایچون خراب و یباب ایتدوكم زمان بله‌لر كه ربّ بن ایم ۳۰ و سن ای آدم

اوغلی سنك قومكك اوغللری دیوارلر یاننده و اولرك قپولرنده سنی آغزینه آلورلر و بر بریله سویلشوب
هر کس قرینداشنه دیرکه کلك ایمدی ربدن نه سوز چقار دكلیك ٣١ و سکا خلقك کلیشنه کوره کلیورلر
و قومم کبی اوکڭده اوتروب سوزلرڭی دکلیورلر اما انلری ایتمزلر زیرا آغزلریله لطیفه‌لر ایدرلر و انلرك
کوڭلی طمعك آردنجه در ٣٢ و اشته سن انلره لطیف ترکی کبی خوب آوازلو و خوشجه نغمه‌لو سن
زیرا سوزلرڭی دکلیورلر اما انلری ایتمزلر ٣٣ اما اول نسنه کلدوکی زمان که اشته کلیور بله‌لرکه آرالرنده
بر پیغمبر وار ایدی ✿

اوتوز دردنجی باب

١ و ربك سوزی بڭا اولوب دیدیکه ٢ ای آدم اوغلی اسرائیل چوبانلری اوزرینه پیغمبرلك ایدوب
پیغمبرلك ایله و انلره دی که رب الله چوبانلره بویله دیدی وای اسرائیلك چوبانلرینه که کندولرینی
کودرلر سوریی کوتمك چوبانلر اوزرینه واجب دکلمیدر ٣ یاغی یرسکز یوڭی کیرسکز سمیز اولانی
بوغازلرسکز اما قیونلری کوتمزسکز ٤ زبونلری قوتلندرمدکز خسته‌لری صاغلتمدکز مکسور اولانی صرمدکز
و براغلمشی دوندرمدکز و یاوتلمشی آرامدکز انجق انلره سرتلك ایله و یاوزلق ایله سلطنت ایتدکز
٥ و چوبانسز اولمغله پراکنده اولوب هر صحرانك حیواننه غدا اولمغه طاغلدیلر ٦ بنم قیونلرم جمله
طاغلرده و جمله یوکسك دپه‌ده آواره کزدیلر و جمله یرك یوزنده قیونلرم پریشان اولدی و نه آرایان نه
صورشدرلی وار ایدی ٧ انك ایچون ای چوبانلر ربك سوزینی دڭلیکز ٨ حیاتم حقیچون رب الله دیدی
چونکه سوریم یغمایه و قیونلرم جمله صحرا حیواننه غدایه اولدیلر چوبانسز اولدقلریچون و چوبانلرم
قیونلرمی آرامیوب و چوبانلر کندولرینی کودوب قیونلرمی کوتمدوکیچون ٩ ایمدی ای چوبانلر ربك
سوزینی دڭلیکز ١٠ رب الله بویله دیدی اشته بن اول چوبانلر اوزرینه ایم انلرك الندن قیونلرمی طلب
ایدوب چوبانلری بطال ایده‌یم که سوریی کوتمیه‌لر و کندولرینی دخی آرتق کوتمیه‌لر و قیونلرمی
آغزلریندن چقارایم که انلره طعام ایچون اولمیه‌لر ١١ زیرا رب الله بویله دیدی اشته بن کندوم قیونلرمی
طلب ایدوب آرایایم ١٢ چوبان پریشان قیونلری آراسنده اولدوغی کونده نیجه که سوریسنی آرارسه
قیونلرمی بویله آرایاجغم و انلری بلوت و طومان کوننده جمله پریشان اولدقلری یرلردن چقارایم
١٣ و انلری قوملردن اخراج ایده‌یم و انلری ولایتلردن جمع ایدوب کندولرك ولایتنه کتوره‌یم و انلری
اسرائیل طاغلرنده سیللرك یاننده و ولایتك مسکنلرنده کوده‌یم ١٤ انلری ایو اوتلاقلرده کوده‌یم و انلرك
آغیلی اسرائیلك یوجه طاغلرنده اولا اول ایو آغیلده یاتوب اسرائیلك طاغلرنده سمیز اوتلاقلری اوتلیالر
١٥ بن قیونلرمی کوده‌یم و بن انلری تسکین ایده‌یم رب الله دیدی ١٦ یاوتلمشی آرایایم و براغلمشی
دوندره‌یم مکسور اولانی صرایم و خسته‌یی قوتلندره‌یم اما سمیزی و قوتلویی اهلاك ایده‌یم و انلری حکم

ایله گوده‌یم ١٧ سز قیونلرم ایسه ربّ الله بویله دیدی اشته بن قیون ایله قیونك آراسنده قوچلرك
و ارکجلرك آرالرنده حکم ایده‌یم ١٨ سزه آزمی در که ایو اوتلاقلری اوتلارسکز که اوتلاقلرکزك باقیسنی
آیاقلرکز ایله چینیه‌سکز و صافی صولری ایچرسکز که قالانینی آیاقلرکز ایله بولاندراسکز ١٩ و قیونلرم
آیاقلرکزك باصدوغنی اوتلارلر و آیاقلرکزك بولاندردوغنی ایچرلر ٢٠ بوندن اوتری ربّ الله انلره دیدیکه
اشته بن بن سمیز قیون و آرق قیونك آراسنده حکم ایده‌یم ٢١ یان ایله و اومز ایله ایتیوبردوککز
و جمله زبونلری بوینوزلرکز ایله تا انلری طشره‌یه طرد ایدنجه‌یه‌دك اوردوغکز ایچون ٢٢ بن قیونلرمی
صقلیایم آرتق یغمایه اولمیالر و قیون ایله قیونك آراسنده حکم ایده‌یم ٢٣ و اوزرلرینه بر چوبان نصب
ایده‌یم که انلری گوده یعنی داود قولمی اول در انلری گوده‌جك اول در انلره چوبان اولاجق ٢٤ و بن
ربّ انلره الله اولایم و داود بنم قولم آرالرنده سلطان اولا بن ربّ بونی دیدم ٢٥ و انلر ایله بربارشق عهدی
کسشه‌یم و یردن بدحیوانلری اکسلده‌یم بریه‌ده امینلك ایله اوترالر و اورمانلرده اویویالر ٢٦ و انلره
و دپه‌مك چوره‌سنده اولانلره برکت ویره‌یم و موسمنده یغمورلری اندره‌یم برکت یغمورلری اولالر
٢٧ و صحراده‌کی آغاج یمشنی ویره یر دخی میوه‌سنی ویره و انلر ولایتنده امینلك ایله اوترالر و بوینندرقلرینك
باغلرینی قردوغم زمان و انلری تعبید ایدنلرك الندن چقاردوغم زمان بلـه‌لر که ربّ بن ایم ٢٨ و آرتق
امتلره یغما و یر حیوانلرینه غدا اولمیالر امینلك ایله ساکن اولالر اورکدیجی دخی اولمایه ٢٩ و انلره نام
ایچون بر فلیس قالدرایم آرتق یر یوزنده آچلقدن قرلمیالر و امتلرك عیبنی آرتق چکمیه‌لر ٣٠ و بلـه‌لر که
بن انلرك اللهی ربّ انلر ایله ایم انلر بیت اسرائیل قومم در ربّ الله دیدی ٣١ سز ایسه قیونلرم
اوتلاغمك قیونلری انسان سکز و بن اللهکز ایم ربّ الله دیدی ۞

اوتوز بشنجی باب

١ و ربّك سوزی بڭا اولوب دیدیکه ٢ ای آدم اوغلی ساعیر طاغنه توجّه ایله و انك اوزرینه پیغمبرلك
ایله ٣ و اڭا دی که ربّ الله بویله دیدی اشته ای ساعیر طاغی بن سنك اوزرکه ایم و الـمی اوزرکه
صالوب سنی خراب و یباب ایده‌یم ٤ شهرلرکی خراب ایده‌یم سن دخی ویران اولاسن و بلـه‌سن که ربّ
بن ایم ٥ و عداوتك دایم اولدوغی ایچون بنی اسرائیلی مصیبتی وقتنده و تمام گناهی وقتنده قلجلـو
آل ایله اوردوغك ایچون ٦ ایمدی حیاتم حقّیچون ربّ الله دیدی سنی قانه دوندره‌یم و قان سنی طرد
ایده‌جکدر چونکه سن قانه بغض ایتمدك قان سنی اطراد ایلیه‌جکدر ٧ و ساعیر طاغنی خراب و یباب ایدوب
اورادن کچیجی‌یی و دونیجی‌یی کسه‌یم ٨ و انك طاغلرینی مقتوللری ایله طولدره‌یم دپه‌لرکده و دره‌لرکده
و جمله سیللرکده قلج ایله مقتوللر دوشه‌لر ٩ سنی دایم خرابلغه ویره‌یم شهرلرك کرو دونمیه و بلـه‌سز
که ربّ بن ایم ١٠ بو ایکی امت و بو ایکی ولایت بنم اولا و انی میراث ایده‌لم دیدوکك ایچون اگرچه

رَبّ اَنده ايدى ١١ ايمدى حياتم حقيچون ربّ الله ديدى غضبڭه كوره و سنڭ انلره بغضلرڭدن ايتدوكڭ
حسدڭه كوره ايده‌يم وسڭا حكم ايتدوكم زمان انلره معلوم اولايم ١٢ وبله‌سن كه بن ربّ سنڭ
اسرائيلڭ طاغلرى اوزرينه جمله سويلدوكڭ تعييبلرڭى ايشتدم خراب اولديلر بزه غدا ايچون ويرلديلر سز
دير ايكن ١٣ وآغزڭزايله قرشومه تكبرلندڭز و قرشومه سوزلرڭزى چوغلتدڭز بن انى ايشتدم ١٤ ربّ
الله بويله ديدى جمله ير سونور ايكن سنى خراب ايده‌يم ١٥ بيت اسرائيلڭ ميراثى اوزرينه خراب
اولدوغيچون نيجه كه سوندڭ ايسه بويله دخى سڭا ايده‌يم سن ساعير طاغى و بالجمله ادوم خراب اولاسز
و بله‌لر كه ربّ بن ايـــــــــــــــــــم ❊

اونوز آلتنجى باب

١ و سن آدم اوغلى اسرائيلڭ طاغلرى حقنه پيغمبرلك ايدوب دى كه اى اسرائيل طاغلرى ربّڭ
سوزينى دڭليڭ ٢ ربّ الله بويله ديدى اول دشمن اوزرڭزه آفرين يهودانڭ ابدى دپه‌لرى بزه ميراث
اولدى ديه‌وكى ايچون ٣ ايمدى پيغمبرلك ايليوب دى كه ربّ الله بويله ديدى چونكه سزى خراب
ايلديلر و هر طرفدن يوتديلر كه ساير امتلره ميراث اولاسز دوداقلرينه و امتلرڭ بدناملغنه چيقارلدڭز
٤ ايمدى اى اسرائيل طاغلرى ربّ اللهڭ سوزينى دڭليڭ ربّ الله بويله ديدى طاغلره دپه‌لره سيللره
و واديلره خراب و يبان يرلره و هر طرفدن ساير امتلره يغما و مذمت ايچون اولان براغلمش شهرلره
٥ بونڭ ايچون ربّ الله بويله ديدى تحقيق غيرتمڭ آتشيله باقى امتلر اوزرينه سويلدم و جمله ادوم
اوزرينه كه جان و دلدن سونمكله و كوڭلڭ احتقاريله ولايتمى كندولرينه انى يغمايه سورمك ايچون
ميراثه تعيين ايتديلـــر ٦ ايمدى اسرائيلڭ يرى اوزرينه پيغمبرلك ايليوب طاغلره و بايرلره سيللـــره
و واديلره دى كه ربّ الله بويله ديدى امتلرڭ عيبنى چكدوكڭز ايچون اشته غيرتمده و حدتمــــده
سويلدم ٧ بو خصوصدن ربّ الله بويله ديدى بن اللى قالدردم تحقيق سزڭ هپ اطرافڭزده اولان
امتلر كندو عيبـنى چكه‌لر ٨ اما سز اسرائيل طاغلرى داللرڭزى ويره‌سز و اسرائيل قومنه يمشلرڭزى
كتوره‌سز زيرا كلمكه يقلاشديلر ٩ كه اشته بن سزه كله‌يم و سزه توجه ايده‌يم و سز نطس اولنوب
اكيله‌سز ١٠ و سزده انسانى جمله بيت اسرائيلى چوغلدايم و شهرلر معمور اولوب خرابه‌لر يابلا ١١ و سزده
انسانى و طوارى چوغلدايم و چوغلوب بيويه‌لر و سزى اوّلكى كبى متمكن ايدوب ابتداده ايتدوكمدن
زياده سزه احسان ايده‌يم و بله‌سز كه بن ربّ ايم ١٢ و اوزرڭزده انسانى اسرائيل قومى كزدره‌يم انلر
سنى ميراث ايليه‌لر و سن انلره ميراث اولوب آرتق انلرى اوغللردن محروم ايتميه‌سن ١٣ ربّ الله بويله
ديدى چون سزه ديديلر كه سن انسان يبيجى سن و امتلرڭى محروم ايديجى سن ١٤ ايمدى آرتق انسانلرى
يميه‌سن و امتلرڭى آرتق محروم ايتميه‌سن ربّ الله ديدى ١٥ و سنده آرتق امتلرڭ تعييبنى ايشتدرميم

وقوملرك تعييريني آرتق چكميه‌سن وآرتق امتلركي دوشرميه‌سن رب الله ديدي ١٦ وربك سوزي بكا
اولوب ديديكه ١٧ اي آدم اوغلي بيت اسرائيل كندو يرنده اوترر ايكن اني يوللريله وعمللريله مردار
ايتديلر انلرك يوللري اوكمده حيضلو عورتك مردارلغي كبي ايدي ١٨ واوزرلرينه غضبمي دوكدم ير اوزرينه
دوكدكلري قان ايچون واني بتلري ايله مردار ايتدكلري ايچون ١٩ وانلري امتلره طاغتدم ويرلره پريشان
اولديلر يوللرينه وعمللرينه كوره انلره حكم ايده‌يم ٢٠ وكيده‌جكلري امتلره كلدكلرنده اسم مقدسمي
تدنيس ايتديلر انلره بونلر ربك قومي‌در وانك ولايتندن خروج ايلديلر ديلدوكي زمان ٢١ بن ايسه
شول مقدس اسمم ايچون كه اني بيت اسرائيل كلدوكي امتلرده تدنيس ايتمش ايدي مرحمت ايتدم
٢٢ ايمدي بيت اسرائيله دي كه رب الله بويله ديدي بن بوني سزك ايچون ايتمم اي بيت اسرائيل انجق سز
كلدوككز امتلرده تدنيس ايتدوككز مقدس اسمم ايچون ايدرم ٢٣ وامتلرده تدنيس اولنان
اسم عظيممي تقديس ايده‌يم كه اني ايچلرنده تدنيس ايتدكز وكوزلركز اوكنده سزده تقديس اولندوغم
زمان امتلر بيله‌لركه رب بن ايم رب الله ديدي ٢٤ وسزي امتلردن آلايم وجمله يرلردن سزي دوشروب سزي
كندو ولايتكزه كتوره‌يم ٢٥ واوزرلركزه پاك صوي سرپه‌يم وپاك اولورسكز سزي جمله نجاساتكزدن
وجمله بتلركزدن پاك ايده‌يم ٢٦ وسزه بر يڭي يورك ويره‌يم وايچكزه بر روح جديد قويايم اتكزدن
طاشلو يوركي قالدروب سزه ات يوركي ويره‌يم ٢٧ وايچكزه روحمي ويره‌يم وايده‌يم كه بيورقلرمده كزه‌سز
وحكملرمي صقلنوب انلري ايشليه‌سز ٢٨ وباباڭزه ويردوكم ولايتده ساكن اولاسز وسز بكا قوم اولاسز وبن سزه
الله اولايم ٢٩ وسزي جميع نجاساتكزدن تخليص ايده‌يم وتركه‌يي چاغروب چوغلدايم وسزه قحطلق
ويرميه‌يم ٣٠ وآغاچلرك يمشيني وتارلالرك محصولني چوغلدايم تا كه آرتق امتلرده قحطلق عيبني
چكميه‌سز ٣١ وفنا يوللركزي وايو اولميان عمللركزي آكاسز ويرامزلغكز ايچون ومكروهاتكز ايچون كندو
يوزلركزده بيزار اولاسز ٣٢ بن سزك ايچون بوني ايتمم رب الله ديدي معلومكز اولسون يرامزلقلركزدن
اوتانك وحجاب ايليك اي بيت اسرائيل ٣٣ رب الله بويله ديدي سزي جمله يرامزلقلركزدن پاك ايتدوكم
زمان سزي شهرلرده تسكين ايده‌يم وخرابه‌لر ياپيلا ٣٤ واول خراب ير نطس اولنه جمله كچنك كوزلرنده
خراب اولدوغي يرده ٣٥ وديه‌لركه بو خراب ير عدن باغچه‌سي كبي اولدي وخراب وييقاب مهدوم
شهرلر حصارلو ومعمور درلر ٣٦ واطرافكزده قالمش امتلر بيله‌لر كه بن رب مهدومي ياپدم وخرابه‌يي
دكدم بن رب سويلدم وايلدم ٣٧ رب الله بويله ديدي ودخي بيت اسرائيلدن مطلوب اولورم كه انلره
بوني ايده‌يم انلري آدملر ايله صانكه سوريلر ايله چوغلدايم ٣٨ مقدس سوري كبي اورشليمك بيراملرنده
سوري اولدوغي كبي خراب شهرلر دخي بويله انسان سوريلريله طولو اولالر ۞

اوتوز یدنجی باب

١ وربّك الی اوزرمه اولوب ربّ بنی روحده چقاردی و بنی كمكلر ایله طولو بر صحرانك اورتاسنه قودی
٢ و بنی چپ چوره انلرك یاننده كچوردی و اشته صحرانك یوزنده قتی چوقی وار ایدی و اشته پك قورو
ایدیلر ٣ و بكا دیدیكه ای آدم اوغلی بو كمكلر دیریلورمی بن دیدمكه ربّ الله سن بیلورسن ٤ و بكا
دیدیكه بو كمكلر اوزرینه پیغمبرلك ایدوب انلره دی كه ای قورو كمكلر ربّك سوزینی دكلیك ٥ ربّ الله
بو كمكلره بویله دیدی اشته بن ایچكزه روح ادخال ایده یم و دیریله سز ٦ و اوزركزه سڭرلر قویوب
سزی ات ایله قپلایایم و سزی دری ایله اورته یم و ایچكزه روح قویایم و دیریله سز و بله سزكه ربّ بن ایم
٧ ایمدی بكا امر اولندوغی اوزره پیغمبرلك ایتدم و پیغمبرلك ایتدوكم كبی بر صدا اولدی و اشته
بر دپرنش و كمكلر كمك كمكنه یقلاشدی ٨ و باقدم اشته اوزرلرینه سڭرلر و ات كلدی و اوزرلرینه دری
قپلاندی امّا ایچلرنده روح یوق ایدی ٩ و دخی بكا دیدیكه روحه پیغمبرلك ایدوب پیغمبرلك ایله ای
آدم اوغلی و روحه دی كه ربّ الله بویله دیدی ای روح دورت روزكارلردن كل و بو اولدرلمشلر اوزرینه
اوفله كه دیریله لر ١٠ ایمدی بكا امر ایتدوكی كبی پیغمبرلك ایتدم و ایچلرینه روح كیروب دیرلدیلر
و آیاقلری اوزرینه قالقدیلر بر غایتله عظیم عسكر ١١ و بكا دیدیكه ای آدم اوغلی بو كمكلر جمله بیت
اسرائیلدر اشته دیرلر كه كمكلرمز قورو اولدی امیدمز ضایع اولدی بز آرتق قرلدق ١٢ انك ایچون
پیغمبرلك ایدوب انلره دی كه ربّ الله بویله دیدی ای قومم اشته بن مزارلركزی آچایم و سزی مزارلركزدن
چقاروب اسرائیل ولایتنه كتوره یم ١٣ و ای قومم سزك مزارلركزی آچدوغمده و سزی مزارلركزدن
چقاردوغمده بله سزكه ربّ بن ایم ١٤ و ایچكزه روحمی قویایم و دیریله سز و سزی یركزده ساكن ایده یم
و بله سزكه بن ربّ سویلدم هم ایلدم ربّ دیدی ١٥ و دخی ربّك سوزی بكا اولوب دیدیكه ١٦ سن ای
آدم اوغلی كندوكه بر آغاج آل و اوزرینه یاز یهودا ایچون و انك یولداشلری اسرائیل اوغللری ایچون صكره
بر آغاج دخی آل و اوزرینه یاز افرام آغاجی یوسف ایچون و جمله انك یولداشلری بیت اسرائیل ایچون
١٧ و انلری بر برینه چاتشدر كه بر آغاج اولالر و الكده بر اولالر ١٨ و قومكك اوغللری سكا سویلیوب
دیرلرسه كه بزه دیویرمزمیسن بونلرك معناسی نه در ١٩ انلره دی كه ربّ الله بویله دیدی اشته بن افرامك
النده اولان یوسفك آغاجنی و یولداشلری اسرائیل سبطلرینی آلورم و انلری انكله یعنی یهودا آغاجیله
قویوب انلری بر آغاج ایده یم و الیمده بر اولالر ٢٠ و اول اوزرینه یازاجغك آغاجلر كوزلری اوكنده
سنك الكده اولسونلر ٢١ و انلره سویله كه ربّ الله بویله دیدی اشته بن بنی اسرائیلی انلره كیتدكلری
امتلردن آلورم و انلری هر طرفدن جمع ایدوب انلری كندو ولایتنه كتوره یم ٢٢ و انلری ولایتده اسرائیلك
طاغلرنده بر امّت ایده یم و فقط بر ملك انلره جمله سنه سلطنت ایلیه و آرتق ایكی امّت اولمیالر و آرتق

ایکی مملکته تفریق اولنمیه‌لر ۲۳ وآرتق بتلریله ومکروهاتیله وجمله عصیانلریله ناپاك اولمیالر وانلری
جمله کناه ایتدکلری مکانلرندن خلاص ایده‌یم وانلری پاك ایده‌یم وانلر بكا قوم اولا بن دخی انلره الله
اولایم ۲۴ وبنم قولم داود اوزرلرینه ملك اولا وانلرك جمله‌لرینه بر چوبان اولا وبنم حکملرمده کزوب امرلرمی
صقلیالر وانلری ایلیه‌لر ۲۵ ویعقوب قولمه ویردوکم ولایتده ساکن اولالر که اندە باباکز ساکن
اولدیلر اول ولایتده انلر واوغللری واوغللرینك اوغللری ابده‌دك ساکن اولالر وداود قولم انلره دایما
سلطان اولا ۲۶ وانلر ایله بر بارشق عهدی کسشه‌یم انلر ایله ابدی عهد اولا وانلری تأسیس ایدوب
چوغلدایم وآرالرنده مقدسمی ابدا قویایم ۲۷ ومسکنم ایچلرنده اولوب انلره الله اولایم انلر دخی بكا قوم اولالر
۲۸ وبنم مقدسم ابدا ایچلرنده اولمغله امتلر بیله‌لرکه بن ربّ اسراییلی تقدیس ایدرم ۞

اوتوز سکزنجی باب

۱ وربك سوزی بكا اولوب دیدیکه ۲ ای آدم اوغلی ماجوج ولایتنك جوج ماساخ وتوبالك باش
سلطانی اوزرینه توجه ایله واوزرینه پیغمبرلك ایلیوب ۳ دی که ربّ الله بویله دیدی اشته بن
اوزرکده ایم ای جوج ماساخ وتوبالك باش سلطانی ۴ سنی طولاشترایم وچکه‌لرکه اولتالر قویایم وسنی
وجمله عسکرکی آتلری وآتلولری وهر سلاحلرك جمله انواعیله کیینمشلری عظیم جماعتی چقارایم جمله‌سی
سپر وقلقان وقلیجلری طوتارلر ۵ فارسی وکوشی وفوطی انلر ایله جمله‌سی قلقانلو وطولغه‌لو ۶ غماری وجمله
آلایلرینی جانب شمالدن بیت توغرمانی وجمله آلایلرینی سنکله چوق قوملری ۷ کندوکی حاضرله
وکندوکه جمله سكا جمع اولنان کثرتكی حاضر ایله وسن انلره سلطان اول ۸ نیچه کونلردنصکره
یوقلنه‌سن صوك ییللرده قلیجدن قورتلمش ولایته نیچه امتلردن جمع اولمش قومه دایم خراب اولمش
اسراییل طاغلرینه کله‌سن اول ایسه امتلردن چقارلدی وجمله‌سی امینلك ایله ساکن درلر ۹ صغنق
کبی چقه‌سن وبلوت کبی کله‌سن تا که ولایتی قپلایاسن سن وجمله سنك آلایلرك ونیچه قوم سنکله
۱۰ ربّ الله بویله دیدی اول کونده اولا که یورککه شیلر چقه وکم فکرلری تفکر ایده‌سن ۱۱ ودیه‌سن
که کویلك ولایتی اوزرینه چقایم راحتلولر وامینلك ایله ساکن اولانلر اوزرینه وارایم بونلر جمله‌سی
حصارسز اوترولر وانلرده طرقازلر وقپولر یوق ۱۲ یغمایی یغمالمق ایچون وغارتی غارت ایتمك ایچون ینه
معمور اولان خرابات اوزره وامتلردن جمع اولمش قوم اوزره سوری ومال ایدننلر وولایتك کوبکنده
ساکن اولانلر اوزره الکی کتورمك ایچون ۱۳ سبا ودَدان وترسیس بازارکانلری وجمله انك آرسلانجقلری
سكا دیه‌لرکه سن یغمایی یغمالمغه کلمرمیسن وغارتی غارت ایتمك ایچون کثرتكی جمع ایتمدکمی تا که
کمش وآلتون قالدراسن سوریلری وماللری آلاسن وبیوك یغمایی یغمالیاسن ۱۴ انك ایچون ای آدم
اوغلی پیغمبرلك ایلیوب جوجه دی که ربّ الله بویله دیدی اول کونده که بنم قومم اسراییل امینلك

ايله اوترر اني بلمزميسن ١٥ ويركدن شمال جانبلرندن كلهسن وسن وسنكله نيچه امتلر جملهسي
آتلره بنمشلر عظيم جمعيت وچوق عسكر ١٦ وبنم قومم اسرائيل اوزرينه بلوت كبي چقهسن كه يري
قپلاياسن صوڭ ايامدرده اولا كه سني ولايتم اوزرينه كتورهيم تا كه امتلر انلرڭ كوزلرنده سنده تقديس
اولندوغمي زمان بني بلهلر يا جوج ١٧ رب الله بويله ديدي سن مي سن كه قديم ايامدرده سنڭ ايچون
سويلدم شول اسرائيل پيغمبرلرينڭ واسطهسيله كه اول كونلرده ويللرده سني اوزرلرينه كتورهيم
ديو پيغمبرلك ايتديلر ١٨ واول كونده جوج اسرائيل ولايتي اوزرينه قالقدوغي كونده اولا كه غضبم
بورنمه چقه رب الله ديدي ١٩ وغيرتمده غضبمڭ آتشنده سويلدم كه اول كونده اسرائيل ولايتي اوزرنده
البته بر بيوك ديرنش اولا ٢٠ دڭز بالقلري وهوادهكي قوشلر وصحرادهكي حيوانلر ويرده سورتنن جمله
حشرات وير يوزنده اولان جمله انسان بنم حضورمدن دترهيه وطاغلر آتقرله وقلهلر دوشهلر وهر حصار
يره يقله ٢١ واوزرينه جمله طاغلرمده قلجي چاغرايم رب الله ديدي هر برينڭ قلجي قرنداشي اوزرينه
اولا ٢٢ واڭا طاعون ايله وقان ايله حكم ايدهيم واوزرينه وانڭ عسكري اوزرينه وانڭله اولان چوق
امتلر اوزرينه طوفانلو يغموري وطولو طاشلري وآتشي وكبريتي ياغدرايم ٢٣ وبيوكلنهيم وتقديس اولنايم
ونيچه امتلرڭ كوزلرنده معروف اولايم وبلهلر كه رب بن ايم ۞

اوتوز طقوزنجي باب

١ ايمدي سن آدم اوغلي جوج اوزرينه پيغمبرلك ايدوب دي كه رب الله بويله ديدي اشته بن
سنڭ اوزرينه ايم اي جوج ماساخ وتوبالڭ باش سلطاني ٢ سني طولاشترايم وسندن التجق التدسني
آليقويايم وسني شمال جانبلرندن چقاروب سني اسرائيل طاغلري اوزرينه كتورهيم ٣ وسنڭ صول
الڭدن ياينڭي سلكوب صاغ الڭدن اوقلرڭي دوشرهيم ٤ اسرائيل طاغلري اوزرنده سن وجمله آلايلرڭ
وسنڭله اولان امتلر دوشه سني هر قنادلو اوچار قوشه وصحرادهكي حيوانلره غدا ايچون ويرهيم ٥ صحرا
يوزي اوزرنده دوشهسن زيرا بن سويلدم رب الله ديدي ٦ وماجوج اوزرينه وآطهلرده امينلك ايله
اوترانلر اوزرينه آتش كوندرهيم وبلهلر كه رب بن ايم ٧ ومقدس اسمي قومم اسرائيل اورتاسنده
بلدروب آرتق بنم مقدس اسمي تنجيس ايتمكه قومام وامتلر بلهلر كه بن رب اسرائيلڭ قدوسي ايم
٨ اشته كلدي واولدي رب الله ديدي انڭ خصوصنده سويلدوكم كون بودر ٩ واسرائيل شهرلرينڭ
اهاليسي چقوب سلاحلري سپرلري قلقانلري يايلري واوقلري جريدلري ومزراقلري ياقوب ياندرالر وانلر
ايله يدي ييل آتشي ياقهلر ١٠ وصحرادن اودون كتورميوب اورمانلرده كسميهلر زيرا سلاحلر ايله آتشي
ياقهلر كرك ويغماجيلريني يغماليالر وغارتجيلريني غارت ايليهلر رب الله ديدي ١١ واول كونده اولا كه
اول جوجه اوراده اسرائيلده مزار يريني دڭزڭ شرق طرفنده چچيجيلرڭ درهسني ويرهيم وبو چچيجيلره

بورنينى قپاده اوراده جوق و جمله انك جمهورينى كومه‌لر و اڭا جوج جمهورينك دره‌سى ديه‌لر ١٢ و بيت
اسرائيل يرى تميزلمك ايچون انلرى يدى آى كومه‌لر ١٣ جمله ولايتك قومى انلرى كومه و بن ممجّد
اولدوغم كونده بو انلره نام ايچون اولا ربّ الله ديدى ١٤ و مداوم آدملرى تعيين ايده‌لركه كزوب يرى تميزلمك
ايچون كچيجيلر ايله برابر يرك يوزنده قالانلرى كومه‌لر يدى آيدنصكره يوقلياليلر ١٥ و كچيجيلر ولايتده
كچدكجه آدم كمكلرينى كورنجه انلرك يانينده بر نشان ياپالر تا كوميجيلر انلرى جوج جمهورينك دره‌سنده
كومنجه‌يه‌دك ١٦ و شهرك آدى دخى هامونه اولا و ولايتى تميزليه‌لر ١٧ و سن آدم اوغلى ربّ الله بويله
ديدى قوشلره جمله قنادلولره و جمله صحراده‌كى حيوانلره دى كه دوشلرك و هر طرفدن سزه دخى ايتدوكم
ذبيحه‌مه جمع اولك كه اسرائيلك طاغلرى اوزرنده عظيم قربان دركه ات ييه‌سز و قان ايچه‌سز ١٨ جبارلرك
اتنى ييه‌سز و ير سلطانلرينك قاننى ايچه‌سز قوچلرك قوزيلرك اركجلرك صغرلرك جمله‌سى باسانده‌كى سميزلرك
١٩ و ياغى تا طويونجه ييه‌سز و قانى تا مست اولنجه ايچه‌سز اول سزك ايچون ذبح ايتدوكم ذبيحه‌دن ٢٠ و بنم
سفرامده آتلردن مركبلردن جبارلردن و جمله جنكجى يكيتلردن طوق اولاسز ربّ الله ديدى ٢١ و بنم عزتمى
امتلرده قويايم و اول جمله امتلر بنم ايتدوكم حكمى و اوزرلرينه قودوغم الى كوره‌لر ٢٢ و بيت اسرائيل
بيله كه بن اول كوندن برو و شمديدن كيرو انلرك اللهى ربّ ايم ٢٣ و دخى امتلر بيله‌لركه بيت اسرائيل
كندو يرامزلكى ايچون و بڭا آزغونلق ايتدوكيچون اسيرلكه سورلديلر و انلردن يوزمى صقلدم و انلرى
دشمنلرينك النه تسليم ايلدم و جمله‌سى قليجدن دوشمشلر ٢٤ مردارلغنه كوره و انلرك آزغونلقلرينه كوره
انلر ايله ايتدم قلدم و انلردن يوزمى صقلدم ٢٥ انك ايچون ربّ الله بويله ديدى حالا يعقوبك اسيرلرينى
دوندره‌يم و جمله بيت اسرائيله مرحمت ايده‌يم و مقدس اسمم ايچون غيرت ايده‌يم ٢٦ انلر عيبينى
كوتردكدنصكره و جمله شول آزغونلغى كه ولايتنده امينلك ايله اوتوركن و اوركدجى يوق ايكن بڭا
آزديلر ٢٧ انلرى امتلردن دوندردوكم زمان و انلرى دشمنلرينك ولايتلرندن جمع ايتدوكم زمان و نيچه
امتلرك كوزلرنده انلرده تقديس اولندوغم زمان ٢٨ بيله‌لركه بن ربّ انلرك اللهى ايم كه انلرى امتلره
كوچردكدنصكره انلرى كندو ولايتنه دوشردم و آرتق انلردن بريسنى اوراده آليقومادم ٢٩ و انلردن
آرتق يوزمى صقلميه‌لم زيرا بيت اسرائيل اوزرينه روحمى دوكدم ربّ الله ديدى ۞

قرقنجى باب

١ اسيرلغمزك يكرمى بشنجى ييلنده ييل باشنده آيك اوننجى كوننده شهر اورلدقدن صكره اون
دردنجى ييلده اول كونك كندوسنده ربّك الى بنم اوزرمده اولوب بنى اورايه كوتردى ٢ الله رويالرنده
بنى اسرائيل ولايتنه كوتردى و بنى بر پك يوكسك طاغ اوزرينه قودى بونك اوزرنده جنوبه طوغرو
بر شهرك بناسى كبى وار ايدى ٣ و بنى اورايه كوتردى و اشته بر كشى كه انك كوسترشى نحاس كبى

يلابق ايدى و انك الينده كتاندن بايو ايپى و اولچى قامشى وار ايدى و اول قپوده طورردى ۴ و اول كشى
بكا ديديكه اى آدم اوغلى كوزلركله باق و قولاقلركله دڭله و جمله كوستردكلرمه تأمل ايله زيرا سن
بورايه كتورلدڭ كه سكا كوسترهيم جمله كوردوكڭى بيت اسرائيله بلدر ۵ و اشته او طشره سنڭ
اطرافنده بر ديوار و اول كشينڭ النده التى ذراعلو اولچى قامشى و هر ذراعى بر ذراع و بر قرش ايدى اول
يايونڭ اينينى بر قامش و يوكسكلكنى بر قامش اولچدى ۶ و بر قپويه كه انڭ يوزى شرقه طوغرو ايدى
كلوب انڭ درجه لرينه چقدى و قپونڭ بر اشكنى اولچدى كه بر قامش ايدى و او بر اشكنى دخى كه بر
قامش ايدى ۷ و هر ايچ اوده نڭ اوزونلغى بر قامش و اينى بر قامش و ايچ اوده لرڭ آرهسى بش ذراع و قپو
رواقنڭ يانندهكى قپو اشكى ايچرودن بر قامش ايدى ۸ و قپونڭ اشكنى ايچرودن اولچدى بر قامش ۹ و اول
قپونڭ رواقنى اولچدى سكز ذراع و سوالرى ايكى ذراع و اول قپونڭ رواقى ايچروده ايدى ۱۰ و شرق قپوسنڭ
ايچ اوده لرى اوچى بو يكا و اوچى او يكا ايدى اوچنڭ دخى اولچيسى هان بر و دخى قپو سوالرينڭ شوندن
و بوندن اولچيسى بر ايدى ۱۱ و اول قپو مدخلنڭ اينينى اولچدى اون ذراع و اول قپونڭ اوزونلغنى اون
اوچ ذراع ۱۲ و ايچ اوده لرڭ اوكنده كى سنور بر يانندن بر ذراع و او بر يانندن بر ذراع ايدى اول ايچ اوده لر
ايسه التى ذراعلو بوندن و التى ذراعلو اندن ۱۳ و قپويى اولچدى بر ايچ اوده نڭ طامندن او بريڭ
طامنه دك اينى يكرمى بش ذراع ايدى مدخل مدخله قرشو ۱۴ و قپو سوالرى التمش ذراع ايدى و سوالرڭ
قرشوسنده قپويى احاطه ايدن بر حولى وار ايدى ۱۵ و اولڭ قپونڭ يوزندن تا ايچ قپو رواقنڭ يوزينه اللى
ذراع ايدى ۱۶ و ايچ اوده لرڭ طار پنجره لرى و قپونڭ ايچروسنده كى سوالرينڭ چپ چوره و رواقلرڭ دخى
پنجره لرى هر اطرافدن ايچ يانده ايدى و سوالرده خرما آغاجلرى ۱۷ اندن صكره بنى طشره ده كى
حولى يه كوتردى و اشته اوده لر و اول حوليده بر طاش دوشمه سى وار ايدى چپ چوره و اول طاش
دوشمه سنده اوتوز اوده وار ايدى ۱۸ و طاش دوشمه سى قپولر يانده قپولرڭ اوزونلغنه قرشو آشاغه كى طاش
دوشمه سى ۱۹ و اينينى اولچدى آشاغه كى قپونڭ اوكندن تا ايچ حولينڭ طشره ده كى اوكنه دك يوز ذراع شرقه
و شماله طوغرو ۲۰ و دخى طشره ده كى حولينڭ قپوسنى كه انڭ يوزى شماله طوغرو باقار اوزونلغنى و اينينى اولچدى
۲۱ بونڭ ايچ اوده لرى اوچى بورادن و اوچى اورادن و قپو سوالرى و رواقلرى اولكى قپونڭ اولچيسنه كوره
ايديلر اوزونلغى اللى ذراع و اينى يكرمى بش ذراع ۲۲ و پنجره لرى و رواقلرى و خرما آغاجلرى اول قپونڭ
اولچيسنه كوره ايدى كه انڭ يوزى شرق بولنه باقاردى و يدى درجه ايله اكا چقلوردى و رواقلرى قپولرڭ
اوكنده ايدى ۲۳ و ايچ حولينڭ قپوسى شمالده كى و مشرقده كى قپويه قرشو ايدى و بر قپودن بر قپويه
يوز ذراع اولچدى ۲۴ اندن صكره بنى جنوب يولنه كوتردى و اشته جنوب يولنده كى قپو و انڭ سوالرينى
و رواقلرينى بو اولچيلره كوره اولچدى ۲۵ و انڭ و رواقلرينڭ چپ چوره ده پنجره لرى او بر پنجره لر كبى
ايدى اوزونلغى اللى ذراع و اينى يكرمى بش ذراع ۲۶ و اكا چقمق ايچون يدى درجه وار ايدى و اوكلرنده

رواقلری ایدی و خرما آغاجلری قپو سوالرنده بری بو یاننده بری اٌو یاننده ایدی ۲۷ وجنوب یولنه
طوغرو ایچ حولیده بر قپو وار ایدی جنوبه طوغرو بر قپودن بر قپویه یوز ذراع اولچدی ۲۸ وبنی
جنوبده‌کی قپودن ایچ حولی‌یه کوتروب اول جنوبده‌کی قپویی بو اولچیلره کوره اولچدی ۲۹ وانك ایچ
اوده‌لری وقپو سوالری ورواقلری بو اولچیلره کوره ایدی وچپ چوره انك و رواقلرینك پنجره‌لری وار ایدی
اوزونلغی اللی ذراع وانی یکرمی بش ذراع ایدی ۳۰ وچپ چوره‌ده اولان رواقلرك اوزونلغی یکرمی بش
ذراع وانی بش ذراع ایدی ۳۱ وطشره‌ده‌کی حولی‌یه طوغرو رواقلری وار ایدی وسوالرنده خرما آغاجلری
وار ایدی واکا چقمق ایچون سکز درجه وار ایدی ۳۲ اندن صکره بنی شرق طرفنده‌کی ایچ حولی‌یه
کوتردی واول قپویی ذکر اولنان اولچیلره کوره اولچدی ۳۳ وانك ایچ اوده‌لری وقپو سوالری ورواقلری
بو اولچیلره کوره ایدی وانك وچپ چوره‌ده‌کی رواقلرك پنجره‌لری وار ایدی اوزونلغی اللی ذراع وانی یکرمی
بش ذراع ۳۴ ورواقلری طشره‌ده‌کی حولی‌یه طوغرو ایدی وقپو سوالرنده اورادن بورادن خرما آغاجلری
وار ایدی واکا چقمق ایچون سکز درجه وار ایدی ۳۵ اندن صکره بنی شمالده‌کی قپویه کوتردی وانی بو
اولچیلره کوره اولچدی ۳۶ انك ایچ اوده‌لری وقپو سوالری ورواقلری وچپ چوره پنجره‌لری وار ایدی
اوزونلغی اللی ذراع وانی یکرمی بش ذراع ۳۷ وانك قپو سوالری طشره‌ده‌کی حولی‌یه طوغرو ایدی وقپو
سوالرنده خرما آغاجلری اورادن بورادن وار ایدی واکا چقمق ایچون سکز درجه وار ایدی ۳۸ ودخی
بر اوده وار ایدی که انك مدخلی قپولرك سوالری آراسنده ایدی یانمش قربانلری انده یایقیجقلر در
۳۹ وقپونك رواقنده ایکی سفره بو یاندن وایکی سفره او بر یاندن وار ایدی اوزرلرنده یانمش قربانی
وکناه قربانینی وجرم قربانینی ذبح ایتمك ایچون ۴۰ وشمال قپوسی مدخلنه طوغرو چقشنده طشره‌ده‌کی
یانده ایکی سفره واو بر یاننده که قپونك حولیسنده ایدی ایکی سفره وار ایدی ۴۱ بو قپونك یاننده
دورت سفره بورادن ودورت سفره اورادن سکز سفره که اوزرلرنده ذبح ایدرلردی ۴۲ ویانمش قربان ایچون
اولان دورت سفره پرداخته طاشلردن ایدی انلرك اوزونلغی بر بچوق ذراع وانی بر بچوق ذراع ویوکسکلکی بر
ذراع ایدی اوزرلرنده یانمش قربانی وذبیحه‌یی ذبح ایتمك ایچون یراقلری قورلردی ۴۳ وچپ چوره ایچرویه
بوکلمش بر قارش اینلو چنکللر وسفره‌لر اوزرنده قربان اتی ۴۴ وایچ قپونك طشره‌سنده خواننده‌لرك
اوده‌لری ایچ حولیده شمال قپوسنك یاننده وانلرك یوزی جنوب یولنه بر دخی شرق قپوسنك یاننده که ۲
انك یوزی شمال یولنه ایدی ۴۵ وبکا دیدیکه شو یوزی جنوب یولنه اولان اوده بیتی حفظ ایدن حافظ
اماملر ایچوندر ۴۶ ویوزی شمال یولنه اولان اوده مذبحك خدمتنی کورن اماملر ایچوندر وبونلر لاوی
اوغللرندن صادوق اوغللری در که ربه یاناشرلر اکا خدمت ایتمك ایچون ۴۷ وحولی‌یی اولچدی اوزونلغی
یوز ذراع وانی یوز ذراع چارکوشه‌لو ایدی ومذبح هیکلك اوکنده ایدی ۴۸ وبنی هیکلك حولیسنه
کوتروب اول حولینك قپو سوالرینی بش ذراع بوندن وبش ذراع اندن اولچدی وقپونك انی اوچ ذراع

طورادى و اوچ ذراع اورادن ايدى ٤٩ و رواقڭ اوزونلغى يكرمى ذراع و اينى اون بر ذراع و اڭا چيقاجق درجه‌لردن
بنى كوتوردى و قپو سوالرى يانينده دركلر وار ايدى برى بوندن و برى اندن ۞

قرق برنجى باب

١ اندن صكره بنى هيكله كوتوروب قپو سوالرينى اولچدى اينى آلتى ذراع بو ياندن و اينى آلتى ذراع او
ياندن چادرڭ اينى قدر ٢ و قپونڭ اينى اون ذراع و قپونڭ يانلرى بش ذراع بوندن و بش ذراع اندن
اوزونلغينى دخى قرق ذراع و اينينى يكرمى ذراع اولچدى ٣ و ايچرويه كيروب قپونڭ سواسينى ايكى ذراع
و قپويى آلتى ذراع و قپونڭ اينينى يدى ذراع اولچدى ٤ و انڭ اوزونلغينى يكرمى ذراع و اينينى يكرمى ذراع
هيكلڭ اوڭنده اولچدى و بڭا ديديكه اشته قدسلرڭ قدسى بودر ٥ و بيتڭ ديوارينى آلتى ذراع اولچدى
و يانلرده اولان هر اوده‌نڭ اينينى دورت ذراع بيتڭ هر طرفندن چپ چوره‌ده ٦ يانلرده اولان اوده‌لر
ايسه اوده اوده اوزرنده اوتوز اوچ آياق و چاتيلر يان اوده‌لرى ايچون چپ چوره‌ده بيته بتيشق بنا اولنان
ديواره كيررلر ايدى تاكه اڭا طيانالر اما بيتڭ ديوارينه طيانميالر ٧ و اول طشره‌ده‌كى ديوار اتساع
بولوردى و بر دكرمى نردبان يوقرويه يوقرويه اوده‌لره طوغرو طولاشردى زيرا بيتڭ دكرمى نردبانى يوقشه
يوقشه طوغرو چپ چوره‌سندن كلوردى انڭ ايچون بيتڭ بولنغى يوقروده زياده ايدى و آشغه‌كى اوده‌لردن
يوقرويه‌كى‌يه اورتادن بويله چيقلردى ٨ و بيتڭ هر طرفندن يوكسكلكنى كوردم و اوده‌لرڭ تمللرى تمام بر
قاميش يعنى آلتى ذراع بيوكلكده ايدى ٩ و طشره‌دن اوده‌لره بتيشق اولان ديوارڭ اينى بش ذراع و بيتڭ
ايچروده‌كى اوده‌لرينڭ آليقونلمش مابينى وار ايدى ١٠ و اوده‌لر آراسنده بيتڭ چوره‌سنده هر طرفده
اينى يكرمى ذراع ايدى ١١ و ايچ اوده‌لرڭ قپولرى آليقونلمش يره طوغرو ايدى بر قپو شمال يولنه و بر قپو
جنوب يولنه و آليقونلمش يرڭ اينى چپ چوره بش ذراع ايدى ١٢ و آيرلمش يرڭ اوڭنده مغرب يولنڭ
كوشه‌سنده اولان بنانڭ اينى يتمش ذراع ايدى و بنا ديوارينڭ اينى بش ذراع چپ چوره‌سنده و اوزونلغى
طقسان ذراع ايدى ١٣ و بيتى دخى اولچدى اوزونلغى يوز ذراع آيرلمش يرڭ و بنانڭ ديوارلرينڭ اوزونلغى يوز ذراع
ايدى ١٤ و بيت اوڭنڭ و مشرقه طوغرو اولان آيرلمش يرڭ اينى دخى يوز ذراع ايدى ١٥ اندن صكره بنانڭ آردنده
اولان آيرلمش يرڭ قرشوسنده‌كى بنانڭ اوزونلغنى و بو يانده و او يانده اولان اوده‌لرينى يوز ذراع اولچدى هيكلڭ
ايچروسى ايله و حولينڭ رواقلرى ايله ١٦ قپو سوالرينى و طار پنجره‌لرى و چپ چوره‌ده‌كى اوچ طبقه‌لو ايچ
اوده‌لرى دخى اولچدى قپو يانينه قرشو هر طرفدن آغاج تخته‌سيله اورتلو و يردن تا پنجره‌لره‌دك هم پنجره‌لر
اورتلو ايدى ١٧ قپونڭ مدخلندن تا بيتڭ ايچروسنه و طشره‌سنه و ايچرودن و طشره‌دن چپ چوره بتون ديوارى
اولچيلره آلدى ١٨ و كروبلرڭ و خرما آغاجلرينڭ نقشلرى وار ايدى كروب ايله كروب آراسنده خرما
آغاجى و هر كروبڭ ايكى يوزى وار ايدى ١٩ و انسان يوزى بورادن خرما آغاجنه طوغرو و آرسلان يوزى

اوورادن او بر خرما آغاجنه طوغرو ایدی بیتك چپ چوره‌سنده بو نقشلر وار ایدی ٢٠ یردن تا قپونك
اوزرینه‌دك كروبلر وخرما آغاجلری وار ایدی وهیكلك دیوارنده دخی ٢١ وهیكلك قپو سوالری دورت
كوشه‌لو ومقدسك اوكی ایسه كوسترشی آنك كوسترشی كبی ایدی ٢٢ آغاجدن اولان مذبحك یوكسكلكی
اوچ ذراع وآنك اوزونلغی ایكی ذراع وآنك كوشه‌لری واوزونلغی ویانلری آغاجدن ایدی وبكا سویلدیكه
ربك اوكنده اولان سفره بودر ٢٣ وهیكلك ومقدسك ایكی قپوسی وار ایدی ٢٤ وقپولرك ایكیشر طی
اولنور قپو قنادیسی وار ایدی او برینك وبو برینك دخی قپو قنادی ایكی ٢٥ وهیكلك قپولرنده كروبلر
وخرما آغاجلری نقش اولنمش ایدی دیوارلرده اولدوغی كبی وروافك اوكنده طشره‌سندن ایری آغاجلر
وار ایدی ٢٦ ودخی طار پنجره‌لر وخرما آغاجلری روافك یانلرنده آندن وبوندن وبیتك یان اوده‌لرنده
وایـــــری آغـــــاجـــــلـــــرده ۞

قرق ایكنجی باب

١ آندن صكره بنی طشره‌ده‌كی حولیه چقاردی شماله طوغرو كیدن یولدن وبنی آیرلمش یرك قرشوسنده
وشماله طوغرو اولان بنانك قرشوسنده اولان اوده‌یه كوتردی ٢ شمال قپوسندن اوزونلغی یوز ذراع وانی
اللی ذراع اولان یره ٣ ایچ حولیده‌كی یكرمی ذراعك قرشوسنده وطشره حولیده‌كی دوشمه‌نك قرشوسنده
اوده‌لر اوده‌لر قرشوسنده اوچ طبقه ٤ واوده‌لرك اوكنده اون ذراع اینلو بر مسیره ایچروده یول بر ذراع
وقپولری شماله طوغرو ایدی ٥ ویوقروده‌كی اوده‌لر قصه زیرا اول اوده‌لر بونلردن یعنی آشغه‌كیلردن
واورتاده‌كیلردن زیاده اكسلوردی ٦ زیرا اوچ طبقه ایدیلر وآنلرك دیركلری یوق ایدی حولیده‌كی
دیركلر كبی آنك ایچون بنا یردن آشغه‌كیلردن واورتاده‌كیلردن طارجه ایدی ٧ واوده‌لرك قرشوسنده
طشره حولینك طرفنده‌كی اوده‌لرك قرشوسنده طشره‌ده‌كی دیوارك اوزونلغی اللی ذراع ایدی ٨ زیرا طشره
حولیده‌كی اوده‌لرك اوزونلغی اللی ذراع ایدی واشته هیكلك اوكنده یوز ذراع ٩ اول اوده‌لرك آلتنده
مشرقدن بر مدخل بر كسه اول طشره‌ده‌كی حولیدن ایچلرینه كیرسه ١٠ اولی شرقه طوغرو اولان حولی
دیوارینك اینینده آیرلمش یرك اوكنده وبنانك اوكنده اوده‌لر وار ایدی ١١ واوكلرنده بر مسیره شمال
یولنده اولان اوده‌لرك اوكنده كبی ایدی آنلرك اوزونلغنه واینینه كوره وجمله مخرجلری بونلرك ترتیبلری
ومدخللری كبی ایدی ١٢ وجنوب یولنده‌كی اوده‌لرك مدخللرینه كوره یولك باشنده بر مدخل وار
ایدی یعنی اول یولك كه براشق دیوارك اوكنده شرقه طوغرو ایدی اوده‌لرك مدخلنده ١٣ وبكا دیدیكه
اول آیرلمش یرك اوكنده اولان شماله‌ده‌كی اوده‌لر وجنوبده‌كی اوده‌لر مقدس اوده‌لردر كه ایچلرنده ربه
یقلاشان اماملر قدسلرك قدسلرینی ییه‌لر اورایه قدسلرك قدسلرینی قویالر اتمكلك پیشكشلرینی وكناه
ایچون اولان قربانلری وصوچ ایچون اولان قربانلری زیرا بو بر مقدس یردر ١٤ اماملر اورایه كیردكلرنده

مقدسدن طشره‌ده‌كی حولیه چقیالر بلكه اوراده شول لباسلرینی كه انلر ایله خدمت ایدیلر براغه‌لر
مقدس اولدقلری‌ایچون وغیری لباسلر كیوب خلقه متعلق اولان نسنه‌لره یقین كله‌لر ١٥ واچروده‌كی بیتك
اولچیلرینی تمام ایتدكدن صكره بنی یوزی مشرقه طوغرو اولان قپو یولندن چقاردی وانی هر اطرافدن
اولچدی ١٦ مشرق جانبینی قامش اولچی ایله بشیوز قامش اولچدی هر طرفده قامش اولچی ایله ١٧ وشمال
جانبینی دخی بشیوز قامش اولچدی هر طرفده قامش اولچی ایله ١٨ جنوب جانبینی دخی بشیوز قامش اولچدی
قامش اولچی ایله ١٩ ومغرب جانبنه دخی توجه ایدوب بشیوز قامش اولچدی قامش اولچی ایله ٢٠ انی
دورت جانبندن اولچدی هر طرفدن بر دیواری وار ایدی اوزونلغی بشیوز وانی بشیوز قامش قدسی
تا مقدس یردن آیرمق ایچـــــــــــــــــــون ٭

قرق اوچنجی باب

١ وبنی بر قپویه كوتردی اول قپو شرق یولنه طوغرو باقاردی ٢ واشته اسرائیل اللهنك جلالی شرق یولندن
كلدی وانك صداسی چوق صولرك صداسی كبی ایدی وجلالی سببندن یر دخی ضیا ویردی ٣ وكوردوكم
رؤیا عینیله شهری بوزمغه كلدوكمده كوردوكم رؤیایه كوره ایدی وكبار ارماغنك یاننده كوردوكم رؤیایه
كوره رؤیالر ایدی ویوزم اوزرینه دوشدم ٤ وربك جلالی یوزی شرق یولنه طوغرو اولان قپو یولندن
بیته كیردی ٥ وروح بنی قالدروب اچروده‌كی حولیه كوتردی واشته ربك جلالی بیتی طولدرمش ایدی
٦ وانی بیتدن بكا سویلین ایشتدم وكشی یانمده طورردی ٧ وبكا دیدیكه ای آدم اوغلی اشته بودر
كرسیمك یری وآیاقلرمك طبانلرینك یری نره‌ده كه بن بنی اسرائیل آراسنده ابدا ساكن اولورم آرتق
بیت اسرائیل انلر وانلرك ملكلری زنالری ایله وملكلرك لشلریله یوجه یرلرنده بنم مقدس اسمی
تدنیس ایتمیه‌لر ٨ زیرا اشیكنی اشیكمه یقین وقپو سوالرینی سوالرمه یقین قودیلر شویله كه بنم وانلرك
آراسنده فقط بر دیوار در وایتدكلری مكروهات ایله مقدس اسمی تدنیس ایتدیلر انك ایچون انلری
حدتمده تمام ایتدم ٩ شمدی زنالرینی وملكلرینك لشلرینی بندن ایراق ایتسونلر كه آرالرنده ابدا
ساكن اولورم ١٠ سن آدم اوغلی بیت اسرائیله بو بیتی بلدر تا كه بدامرلقلری ایچون اوتانالر ورسمنی اولچسونلر
١١ واكر هپ ایتدكلرندن اوتانورلر ایسه انلره بو بیتك اندامنی ترتیبنی مخرجلرینی ومدخللرینی
وجمله شكللرینی جمله اوامرینی جمله نقشلرینی وجمله قانونلرینی بلدر وكوزلری اوكنده یاز تا كه بتون
رسمنی وجمله امرلرینی حفظ ایدوب انلر ایله عمل ایده‌لر ١٢ بیتك حكمی بودر طاغ باشنده هر اطرافده‌كی
سنوری قدسلرك قدسی اولا اشته بودر بیتك حكمی ١٣ ومذبحك اولچیلری ذراعلر اوزره بونلردر هر ذراع
بر ذراع وبر قارش قاعده‌سی بر ذراع وانی بر ذراع وسنوری كنارنده هر طرفدن بر قارش اولا مذبحك بوی
بو اولا ١٤ وبر اشاغیدن تا آشاغه‌كی یره ایكی ذراع وانی بر ذراع وكوچك یردن تا بیوك یره دورت ذراع

وَاينى بر ذراع ١٥ وآرائيل ديدكلرى مذبحك يوكسكلكى دورت ذراع و اول مذبحدن يوقرويه دورت بوينز
١٦ و اول مذبحك اوزونلغى اون ايكى ذراع و اينى اون ايكى ذراع دورت يانلرنده.چار كوشەلو ايدى ١٧ و يرك
اوزونلغى اون دورت ذراع و اينى اون دورت ذراع اولا انك دورت يانلـــرنـــده و چورەسنده اولان
كنار ياريم ذراع اولا و انك قاعدەسى چورە چورە بر ذراع اولا و درجەلرى شرقه طوغرو اولا ١٨ و بكا ديديكه
اى آدم اوغلى ربّ الله بويله ديدى مذبحك قانونلرى ياپيلدوغى كونده بونلر در اوزرنده ياقمش قربانلرى
عرض ايتمك ايچون و اوزرينه قانى دوكمك ايچون ١٩ و بكا يقلاشان صادوق نسلندن اولان لاويلو امامله كه
بكا خدمت ايدرلر كناه قربانى ايچون بر كنج بوغاىى ويره سن ربّ الله ديدى ٢٠ و انك قانندن آلوب دورت
بوينزلرنده و يرك دورت كوشەلرنده و چورەدەكى كنارده قوياسن و انى تميزليوب طهارت ايدەسن ٢١ و كناه
قربانى اولان بوغاىى آلوب بيتك تعيين اولنان يرنده انى مقدسك طشرەسنده ياقه ٢٢ و ايكنجى كونده
كچيلرك عيبسز اركجنى كناه ايچون قربان ايدەسن و بوغا ايله تميزلدكلرى كبى مذبحى تميزليەلر ٢٣ و تميزليشى
تمام ايتدوككدن صكره بر عيبسز كنج بوغاىى و سوريدن بر عيبسز قوچى قربان ايليەسن ٢٤ انلرى
ربّك حضورنده قربان ايدەسن و امامله اوزرلرينه توز صاچالر و انلرى ياقمش قربان ايچون ربّه عرض ايدەلر
٢٥ يدى كونه دك هر كون كناه ايچون بر اركج قربان ايليەسن و بر كنج بوغاىى و سوريدن بر عيبسز قوچى
قربان ايتسونلر ٢٦ يدى كون مذبحى تميزليوب طهارت ايدەلر و كندولرينى تقديس ايتسونلر ٢٧ و اول
كونلر تمام اولدقده سكزنجى كونده و اندنصكره امامله مذبح اوزرينده ياقمش قربانلركزى و سلامت
قربانلركزى ايتسونلر و سزدن راضى اولايم ربّ الله ديدى ۞

قرق دردنجى باب

١ و بنى شرقه باقار طشرەدەكى مقدس قپوسنك يولنه دوندردى و اول قپو قپانمش ايدى ٢ و ربّ بكا
ديديكه بو قپو قپانمش اولا آچلمايه و بر كمسه اندن كيرمەيه زيرا اسرائيل اللهى ربّ بوندن كيرمشدر
انك ايچون قپالو اولا ٣ بكك در بك كندوسى ايچنده اوترا ربّك حضورنده اتمك يمه قپو رواقنك
يولندن كيره و ينه اول يولدن چقه ٤ و دخى بنى شمال قپوسنك يولندن بيتك اوكنه كوتردى و باقدم
و اشته ربّك جلالى ربّك بيتنى طولدرمش ايدى و بن يوزم اوزرينه دوشدم ٥ و ربّ بكا ديديكه اى آدم
اوغلى تأمّل ايله و كوزلركله باق و سنكله جمله ربّك بيتنك فرايضى و جميـــع انك قانونلرى ايچون
سويلەشدوكمى قولاقلركله دكله و دخى بيتك مدخلنى و جمله مقدسك مخرجلرينى تأمّل ايله ٦ و اول
عاصى بيت اسرائيله دى كه ربّ الله بويله ديدى اى بيت اسرائيل بو جمله مكروهاتكز سزه بسته
٧ قلبى سنتسز و انى سنتسز غريب اوغللرينى بنم مقدسمده اولمق ايچون و بنم بيتمى مردار ايتمك
ايچون كتوردوككزده اتمككى يافى و قانمى قربان ايتدوككزده جمله مكروهاتكز ايچون عهدمى ابطال

ایتدکز ٨ و قدسلرمك فرایضنی حفظ ایتمدکز بلکه مقدسمده فرایضمك حافظلرینی کندوکزه
قودکز ٩ رب الله بویله دیدی جمله بنی اسراییل آراسنده اولان غریب اوغللرندن برقلبی سنتسز و اتی
سنتسز غریب اوغلی بنم مقدسمه هیچ کیرمیه ١٠ ولاویلولر که اسراییل آزدوغی وقتده بندن ایراق
اولدیلر و بتلرینه اویوب بندن آزدیلر کناهلرینی چکه ١١ و بنم مقدسمده خدمتکارلر بیت قپولرینك
بکجیلری و بیته خدمت ایدنلر اولا انلر یانمش قربانلری و ذبیحه‌لری خلق ایچون بوغازلیالر و انلر انلرك
حضورنده خدمته طورالر ١٢ بتلرینك اوکنده انلره خدمت ایتدکلریچون و بیت اسراییله کناه سببی
اولدقلریچون اوزرلرینه الیمی قالدردم رب الله دیدی کناهنی چکسونلر ١٣ و بکا امام خدمتنی ایتمکه
یقین کلمیه‌لر و جمله مقدسلرمه قدسلرك قدسنده یقلاشمیالر اما عیبلرینی و ایتدکلری مکروهاتنی
چکه‌لر ١٤ و انلری بیتك بکجیلری قویایم انك جمله خدمتی ایچون و ایچنده جمله ایشلنجك ایچون
١٥ اما صادوق اوغللری لاویلو امامل که بنی اسراییل بندن آزدقلری زمان مقدسمك فرایضنی حفظ
ایتدیلر انلر بکا خدمت ایتمکه یقلاشالر و بکا یاغ و قان عرض ایتمك ایچون حضورمده طورالر رب الله
دیدی ١٦ انلر بنم مقدسمه کیره‌لر و بکا خدمت ایتمکه انلر بنم سفره‌مه یقلاشالر و فرایضمی حفظ
ایده‌لر ١٧ و اولا که ایچ حولینك قپولرندن کیردکلرنده کتاندن لباسلر کیه‌لر و ایچ حولینك قپولرنده
و ایچنده خدمت ایتدکلری زمان اوزرلرنده یوك اولمیا ١٨ کتاندن صارقلر باشلرنده اولا و بللرنده
کتاندن چاقشیرلر اولا و تعریق ایدن نسنه‌لردن قوشانمیالر ١٩ و طشره‌ده‌کی حولیه طشره‌ده‌کی حولیه
خلقه چقدقلری زمان ایچنده خدمت ایتدکلری لباسلری چقارالر و انلری مقدسك حجره‌لرنده قویالر
و غیری لباسلر کیوب کندو لباسلری ایله قومی تقدیس ایتمیه‌لر ٢٠ باشنی تراش ایتمیه‌لر و صاچلرینی
صالیویرمیه‌لر مطلقا باشلرینی قرقالر ٢١ و ایچروده‌کی حولیه کیره‌جکلری زمانده امامل آصلا شراب
ایچمیه‌لر ٢٢ دول عورتی یا بوشانمشی زوجه‌لکه آلمیالر انجق بیت اسراییل نسلندن قز اوغلانلری یاخود
دولی که امامدن دول قالمش اولا آلالر ٢٣ و قومه مقدس و نامقدسلق فرقنی اوکرده‌لر و پاك و ناپاکك
فرقنی بلدره‌لر ٢٤ و دعوی اوزرینه حکم ایتمك ایچون حاضر طورالر و حکملرمله حکم ایده‌لر و قانونلرمی
و فرایضمی جمله بیراملرمده صقلیوب سبت کونلرمی تقدیس ایلیه‌لر ٢٥ و اولمش آدمه کندولرینی مردار
ایتمك ایچون یقلاشمیالر انجق بابا و آنا و اوغل و قز و قرنداش و قوجه‌یه وارمش قز قرنداش ایچون
مردار اولالر ٢٦ و طهارتیندنصکره الا یدی کون صایالر ٢٧ و مقدسه ایچروده‌کی حولیه مقدسده
خدمت ایتمکه کیردوکی کونده کناه ایچون قربان عرض ایلیه رب الله دیدی ٢٨ و انلره میراث ایچون
اولا بن انلره میراث ایم و اسراییلده انلره ملك ویرمیه‌سز بن انلره ملك ایم ٢٩ اتمکلك پیشکشنی
و کناه ایچون اولان قربانی و جرم ایچون اولان قربانی ییه‌لر و اسراییلده هر نه که حرام اولورسه انلرك
اولا ٣٠ و بالجمله هر طرفانده‌نك الله طرفلنده‌مسی و جمله نسنه‌لرك هر ارتفاع پیشکشی و جمله هدیه‌لرکز

امامدرك اولا وخیرلرکزك الكنی امامه ویره‌سز تا که اوکده برکتی ساکن ایده ٣١ و امامار قوشدن
وحیواندن میته‌یی و یرتلمشی هیچ یمیه‌لر ○

قرق بشنجی باب

١ و یری میراثه تقسیم ایتدوککز زمان ربه بر پیشکش یردن آیرلمش بر مقدس حصه‌یی عرض ایده‌سز
یکرمی بش بیك قامش اوزونلغی و اون بیك انی چپ چوره جمله سنورلرنده مقدس اولا ٢ بو حصه‌دن
مقدس ایچون هر یانندن بشر یوز بشر یوز قامش بر چارکوشه اولا و انك واروشی هر اطرافدن اللی ذراع
٣ بو اولچیله اولچه‌سی اوزونلغی یکرمی بش بیك و انی اون بیك و مقدس اقدس القدسات انده اولا
٤ ولایتك مقدس یری ربه خدمت ایتمك ایچون یقلاشان امامار مقدسك خدامی ایچون اولا اولری
ایچون بر یر اولا و مقدس ایچون بر مقدس یر اولا ٥ و بوندن ماعدا اوزونلغی یکرمی بش بیك و انی
اون بیك اولان یر لاویلولره بیتك خدامارینه ملك اوزره اولا یکرمی اوده ایله ٦ و شهرك ملکنی دخی
انی بش بیك و اوزونلغی یکرمی بش بیك اول مقدسك حصه‌سنه کوره ویره‌سز بو جمله بیت اسرائیلك
اولا ٧ صکره بك ایچون بوندن و اندن مقدسك حصه‌سنه کوره و شهرك ملکنه کوره مقدس حصه‌سنك
اوکنده و شهرك ملکی اوکنده مغرب کوشه‌سندن تا مغربه‌دك و مشرق کوشه‌سندن تا مشرقه‌دك و اوزونلغی
او بر حصه‌لر ایله برابر مغرب سنورندن تا مشرق سنورینه‌دك ٨ بو یر اسرائیلده اکا ملك ایچون
اولا و بنم بکلرم آرتق قوممه کوچ ایتمیه‌لر و قالان یری بیت اسرائیله سبطلرنجه ویره‌لر ٩ رب الله
بویله دیدی ای اسرائیل بکلری بو سزه یتر ظلم و نهبی کیدرك و حکم و عدالتی ایلیك قوممدن
ستملرکزی قالدرك رب الله دیدی ١٠ ترازولرکز تمام افاکز تمام باتکز دخی تمام اولسون ١١ افا و بات
تمان بر اولچی اولا شویله که بات حمرك عشرینی و افا دخی حمرك عشرینی کوتره انك برابرلکی حمرك
مقدارینه کوره اولا ١٢ و مثقال یکرمی دانك اولا و یکرمی مثقال و یکرمی بش مثقال و اون بش مثقال
مناکز اولا ١٣ عرض ایده‌جککز پیشکش بر حمر بغدایدن افانك سدسی اولا و بر حمر آرپه‌دن افانك
سدسنی پیشکش ایده‌سز ١٤ و یاغك حقی ایسه یاغك باتی کرك عشری در که اون باتدن بر حمر در
زیرا بر حمر اون بات در ١٥ و ایکی یوز مقدارلو سوریدن اسرائیلك صولرلو اوتلاقلرندن بر قیون عرض
ایده‌سز اتمکلك پیشکشی ایچون و یاقمش قربان ایچون و سلامت قربانلری ایچون تا که انلر ایچون کفارت
ایده‌لر رب الله دیدی ١٦ جمله ولایت خلقی اوزرینه اسرائیلده اولان بك ایچون بو پیشکش واجب
اولور ١٧ و بکه دوشن بودر یاقمش قربانلر و اتمکلك پیشکشلری و دوکشلر ویرمك بیراملرده و آی
باشلرنده و سبت کونلرنده و جمله بیت اسرائیلك بیراملرنده کناه ایچون قربانی و اتمکلك پیشکشنی
و یاقمش قربانی و سلامتلك قربانلرینی بیت اسرائیل ایچون کفارت ایتمکه حاضر ایلیه ١٨ رب الله بویله

دیدی الك آیده آیك اوّلکیسنده بر عیبسز کنج بوغایی آلوب مقدسی تمیزلیه‌سین ۱۹ وامام بو کناه
ایچون اولان قربانك قانندن آلوب اوّی قپو سوالری اوزرینه مذبح برینك دورت کوشه‌لرینه و ایچرو‌ده‌کی
حولینك قپو سوالری اوزرینه قویه ۲۰ وآیك یدنجی کوننده دخی هر بر یانلشلقله کناه ایدن ومغبون
ایچون بویله ایده‌سین وبو وجهله بیت ایچون کفارت ایده‌سز ۲۱ الك آیده آیك اون دردنجی کوننده
فصح یدی کونلك بیرام اولسون خمیرسزلر ینله ۲۲ واول کون بك کندو ایچون وجمله ولایت خلقی
ایچون بر بوغا کناه قربانی ایچون حاضر ایلیه ۲۳ وبیرامك یدی کونلرنده ربّه بر یانمش قربان حاضر
ایلیه یدی عیبسز بوغایی ویدی قوچی کوندن کونه یدی کونه‌دك وکناه قربانی ایچون کچیلرك تکه‌سینی
هر کون ۲۴ وبر اقا اتمکلك پیشکشی بوغا باشنه وبر اقا قوچ باشنه حاضر ایلیه وهر اقا ایله بر هین
یاغ ۲۵ یدنجی آیده آیك اون بشنده بیرامده یدی کون بوکا ماننده ایلیه کناه ایچون قربان اولسون
یانمش قربان اولسون واتمکلك پیشکشی اولسون یاغ دخی اولسون ۞

قرق آلتنجی باب

۱ ربّ الله بویله دیدی مشرقه باقان ایچرو‌ده‌کی حولینك قپوسی آلتی ایش کونلرنده قپانمش اولا وسبت
کوننده آچیله وآی باشنك کوننده آچیله ۲ وطشره‌ده‌کی قپونك رواقی یولندن بك کیروب اول قپونك
سوالرنده طوره واماملر انك یانمش قربانینی وسلامت قربانلرینی حاضر ایتدکلرنده بك قپونك اشکنده سجده
ایلیه اندن صکره چقه امّا اول قپو تا آخشامه‌دك قپانمایه ۳ واول قپونك داخلنده سبت کونلرنده وآی
باشلرنده ولایت خلقی ربّك حضورنده سجده ایلیه ۴ وبکك ربّه سبت کوننده عرض ایده‌جکی یانمش
قربان آلتی عیبسز قیون وبر عیبسز قوچ اولا ۵ واتمکلك پیشکشی بر قوچ ایچون بر اقا وقیونلر ایچون
الدن کلن پیشکش وهر اقا ایچون بر هین یاغ اولا ۶ وآی باشنك کوننده بر عیبسز کنج بوغا وآلتی قیون
وبر قوچ انلر عیبسز اولالر ۷ وبوغا ایچون بر اقا وقوچ ایچون بر اقا اتمکلك پیشکشی حاضر ایلیه وقیونلر
ایچون الدن نه کلورسه وهر اقا ایچون بر هین یاغ ۸ وبك کیردوکی زمان قپو رواقنك یولندن کیره وقان
او یولدن چقه ۹ وولایت خلقی بیراملرده ربّك حضورینه کیردکده سجده ایتمك ایچون شمال قپوسنك
یولندن کیرن جنوب قپوسنك یولندن چقه وجنوب قپوسنك یولندن کیرن شمال قپوسنك یولندن چقه
کیردوکی قپودن دونمیه انك قرشوسنده‌کی قپودن چقه ۱۰ وانلر کیردکلرنده بك انلرك آرالرنده کیره وانلر
چقدقلرنده بله چقه ۱۱ ویورتیلرده وبیراملرده اتمکلك پیشکشی بوغا باشنه بر اقا وقوچ باشنه بر اقا
وقیونلر ایچون الدن نه کلورسه وهر اقا ایچون بر هین یاغ اولا ۱۲ واکر بك بر کوکلو یانمش قربان یا
کندو ارادتی ایله سلامت قربانلرینی حاضر ایدرسه اول مشرقه باقان قپو اکا آچیلا وسبت کوننده ایتدوکی
کبی یانمش قربانی وسلامت قربانلرینی حاضر ایلیه اندن صکره چقه وچقدقدنصکره اول قپو قپانه

١٣ وهر كوندە بر ييللق عيبسز قيون ربّە يانمش قربان ايچون حاضر ايدەسن هر صباح اني حاضر ايدەسن
١٤ واننك ايلە هر صباح اتمكلك پيشكشى اَفانك سدسنى وسميدى يوغرمق ايچون ياغ هيننك ثلثنى حاضر
ايدەسن ابدى فرض ايلە ربّە اتمكلك پيشكشى بودر ١٥ اول قيونى واتمكلك پيشكشنى وياغى هر صباح حاضر
ايدەلر مدام يانمش قربان اولا ١٦ ربّ الله بويلە ديدى اكر بك اوغللرينك برينە بر هبە ويررسە
ميراثى اوغللرينك اولا زيرا ميراث ايلە انلرك ملكيدر ١٧ واكر كندو ميراثندن قوللرينك برينە بر هبە
ويررسە تا غفران ييلنەدك انك اولا اندن صكرە بكە دونە امّا ميراثى اوغللرينك اولا وكندولرينك اولا
١٨ وخلقك ميراثندن انلرك ملكلرينە غدر ايتمكلە بك نسنە آلمايە كندو ملكندن اوغللرينە ميراث
ويرە تا كە خلقم هر برى كندو ملكندن طاغلمايە ١٩ واندن صكرە بنى قپو يانندەكى داخلندن شمالە
باقار امامارك مقدّس اودەلرينە كوتردى واشتە اورادە مغربە طوغرو ايكى ياندە بر ير وار ايدى ٢٠ وبكا
ديديكە بو يردركە اندە امامار جرم ايچون وكناە ايچون قربانى پشورەلر واندە اتمكلك پيشكشنى
پشورەلر تا كە خلقى تقديس ايتمك ايچون انلرى طشرەدەكى حولييە چقارمايالر ٢١ اندن صكرە بنى
طشرەدەكى حولييە چقاروب بنى اول حولينك دورت كوشەسنە كوتردى واشتە حولينك هر كوشەسندە
بر حولى وار ايدى ٢٢ واول حولينك دورت كوشەسندە بتشك حوليلر وار ايدى اوزونلغى قرق ذراع وايكى
اوتوز ذراع اول دورت كوشەلولرك دخى اولچيسى بر ايدى ٢٣ وانلرك چورەلرندە بر ديوار دردينك چورەلرندە
وار ايدى وديوارلر التندە چورەدە مطبخلر ياپلمش ايدى ٢٤ وبكا ديديكە بونلر پشوريجيلرك يرلريدر
كە انلردە بيتك خدمتكارلرى خلقك قربانلرينى پشورەلر ۞

• قرق يدنجى باب

١ صكرە بنى بيتك قپوسنە دوندردى واشتە مشرقە طوغرو بيتك اشكى التندە صولر چقاردى زيرا
بيتك يوزى شرقە طوغرو ايدى صولر ايسە بيتك صاغ جانبى التندن مذبحك جنوبندە چقردى ٢ صكرە
بنى شمال قپوسنك يولندن چقاروب بنى طشرەدەكى يولندن طش قپويە شرقە باقان يولدن طولاشدردى
واشتە صاغ جانبدن صولر چقر ايدى ٣ واول كشى شرقە چقر ايكن الندە بر اندازە وار ايدى وبيك
ذراع اولچدى وبنى طوپوقلرە دكين صولردن كچوردى ٤ ودخى بيك اولچدى وبنى صولردن كچوردى
وصولر ديزلرەدك دكردى اندن صكرە بيك دخى اولچوب بنى صولردن كچوردى وصولر بلەدك دكردى
٥ بر دخى بيك اولچدى وكچمكە قادر اولمادوغم ارماق ايدى زيرا صولر بيودى يوزەجك صولر ايدى كچمكە
قابل دكل ارماق ايدى ٦ وبكا ديديكە اى آدم اوغلى كوردڭمى وبنى كوتروب اول ارماغك كنارينە دوندردى
٧ ودوندوكمدە اشتە اول ارماغك كنارندە اندن وشوندن آغاجلر قتى چوق وار ايدى ٨ وبكا ديديكە
بو صولر شرقە طوغرو اولان قوم دپەلرينە چقرلر وبريّەنك اووالرينە اينوب دكزە كيررلر ودكزە كلدكدن صكرە

اوله صولر شفا اولالر ٩ واولاكه هر دپرنن جانوار ايكى ايرماق هر كيردوكى يرده ديرله وباليقلرى قتى
چوق اولا بو صولر اورايه كيردوكيچون وشفا اولالر وايرماق هر كيردوكى يرده جمله نسنه ديرله ١٠ وديكى
اولاكه انك كنارنجه باليقچيلر طوره عين جديدن تا عين عجلايمه دك آغلرك يايلمه‌سى اولا باليقلرى اجناس
كثيره‌دن اولالر بيوك دكزك باليقلرى كبى قتى چوق ١١ چامورلقلرى وبتاقلرى شفا اولميه طوزلقلره ويرله‌لر
١٢ واول ايرماغك يايننده انك كناريده اوراده وبوراده هر يمشلو آغاج بته انلرك ييراقلرى صوليه ومیوه‌لرى
اكسيلميه هر آيده طرفانده‌لرينى ويره‌لر انك صولرى مقدسدن چقدوغى ايچون وانك ميوه‌سى ييجك
ايچون ويپراغى علاج ايچون اولا ١٣ رب الله بويله ديدى سنور بودر ايچنده اسرائيلك اون ايكى سبطلرى
ايچون يرى ميراث آلاسز يوسفك حصه‌سى ايكى قات اولا ١٤ واول باباالركزه ويره‌يم ديو ال قالدردوغم
يرى هر بريكز كندو قرنداشى كبى ميراث حقيله آلاسز وبو ير سزه ميراثله دوشه ١٥ وشمال طرفنده يرك
سنورى بودر بيوك دكزدن حتلون يولنه صداده كلنجه ١٦ حمات بيروتا سبرايم كه دمشق سنورى
وحمات سنوريتك آراسنده در وحوران سنورنده اولان حصر هتيقون ١٧ وسنور دكزدن اولا حصر
عينان وشمال طرفنده دمشق سنورى وحمات سنورى وبو شمال سنورلرى در ١٨ ومشرق طرفنى حوران
آراسنده ودمشق آراسنده وجلعاد آراسنده واردن يايننده اسرائيل ولايتى آراسنده مشرق دكزينك
سنورندن اولچه‌سز وشرق سنورى بودر ١٩ وجنوب طرفى جنوبه طوغرو تماردن تا قادشك چكشمه صولرينه
وتا بيوك دكزه كيدن سيله وجنوبه طوغرو جنوب طرفى بو در ٢٠ ومغرب طرفى بيوك دكز اولا سنوردن
تا قرشوده‌كى حماتك مدخلينه‌دك مغرب طرفى بودر ٢١ ايمدى بو يرى كندولركزه اسرائيلك سبطلرنجه
توزيع ايده‌سز ٢٢ واولاكه انى كندولركزه وآراكزده ساكن اولان وآراكزده اولاد ايدنمش غريبلره
ميراث ايچون قرعه ايله توزيع ايده‌سز انلر سزه ولايتده بنى اسرائيلك آراسنده طوغمش اولالر اسرائيلك
سبطلرى آراسنده سزكله ميراث آلالر ٢٣ واولاكه غريب هنقى سبطده ساكن اولورسه انك ميراثنى انده
ويره‌سز ربنا الله ديدى

قرق سكزنجى باب

١ سبطلرك آدلرى بونلردر شمال اوجندن حتلون يولنك جانبنه كه انكله حماته كيدلور حصر
عينان دمشق سنورى شماله طوغرو حمات طرفنه شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك انك اولا دان بر
٢ ودان سنورينك يايننده شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك آشير بر ٣ وآشير سنورينك يايننده شرق
طرفندن مغرب طرفنه‌دك نفتالى بر ٤ ونفتالى سنورينك يايننده شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك منسا بر
٥ ومنسا سنورينك يايننده شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك افرايم بر ٦ وافرايم سنورينك يايننده شرق
طرفندن مغرب طرفنه‌دك روبين بر ٧ وروبين سنورينك يايننده شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك يهودا بر

٨ ویهودا سنورینك یاننده شرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك بر پیشكش آیراسز اینی یكری بش بیك قامش
و اوزونلغی مشرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك اولان هر بر حصه قدر اولا انك اورتاسنده مقدس اولا ٩ ربه
آیراجغكز پیشكشك اوزونلغی یكری بش بیك و اینی اون بیك قامش اولا ١٠ وآیرلمش مقدس بر انلرك
یعنی امامرك اولا شماله طوغرو یكری بش بیك ومغربه طوغرو اینی اون بیك ومشرقه طوغرو اینی اون
بیك وجنوبه طوغرو اوزونلغی یكری بش بیك قامش و اورتاسنده ربك مقدسی اولا ١١ صادوق اوغللری
مقدس امامرك كه بنم فرایضمی حفظ ایتدیلر وبنی اسرائیل آزدوغی زمان لاویلولرك آزدوغی كبی آزمادیلر
١٢ وآیرلمش یردن بو حصه انلرك اولا قدسلرك قدسی لاویلولرك سنوری یاننده ١٣ ولاویلولرك حصه‌سی
امامرك سنوری یاننده یكری بش بیك اوزونلغی واون بیك اینی بتون اوزونلغی یكری بش بیك واینی
اون بیك اولا ١٤ واندن صاتمیالر ودكشترمیه‌لر ویرك طرفانده‌لرینی چورمیه‌لر زیرا ربه مقدس در
١٥ ویكری بش بیكك اوزرندن اینده باقی قالان بش بیكی شهره مكان ایچون ووارو‌شلر ایچون عام اولا
و اورتاسنده شهر اولا ١٦ واولچیلری بونلر در شمال طرفنه دورت بیك بش یوز وجنوب طرفنه دورت
بیك بش یوز ومشرق طرفنه دورت بیك بش یوز ومغرب طرفنه دورت بیك بش یوز ١٧ وشهرك
واروشلری شماله طوغرو ایكی یوز اللی قامش اولا وجنوبه طوغرو ایكی یوز اللی ومشرقه طوغرو ایكی
یوز اللی ومغربه طوغرو ایكی یوز اللی اولا ١٨ وباقی قالانی اوزونلقده مقدس حصه‌نك قرشوسنده مشرقه
طوغرو اون بیك ومغربه طوغرو اون بیك ومقدس حصه‌نك قرشوسنده اولا وانك محصولی شهرك
خدمتنی ایدنلره ییه‌جك ایچون اولا ١٩ وشهر خدمتنی ایدنلر ایسه جمله اسرائیل سبطلرندن آلنالر
٢٠ بو جمله آیرلمش حصه یكری بش بیك یكری بش بیك ایله اولا مقدس حصه‌یی مربع آیراسز شهرك
ملكی ایله ٢١ وقالانی بككك اولا مقدس حصه‌نك وشهرك ملكنك بو واو طرفنده آیرلمش حصه‌نك
قرشوسنده یكری بش بیك تا مشرق سنورینه‌دك ومغربه طوغرو یكری بش بیك قامشك قرشوسنده تا مغرب
سنورینه حصه‌لر قرشوسنده بككك اولا شویله كه مقدس حصه وبیتك مقدسی اورتاسنده اولا
٢٢ ولاویلولرك ملكندن وشهرك ملكندن كه بككك اولان حصه‌نك اورتاسنده در یهودا سنورینك
آراسنده وبنیامین سنورینك آراسنده بككك اولا ٢٣ وسبطلرك ما باقیسی ایسه مشرق طرفندن مغرب
طرفنه‌دك بنیامینك بر ٢٤ وبنیامین سنورینك یاننده مشرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك شمعون بر ٢٥ وشمعون
سنورینك یاننده مشرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك ایساخر بر ٢٦ وایساخر سنورینك یاننده مشرق
طرفندن مغرب طرفنه‌دك زابلون بر ٢٧ وزابلون سنورینك یاننده مشرق طرفندن مغرب طرفنه‌دك
جاد بر ٢٨ وجاد سنورینك یاننده جنوبه طوغرو جنوب طرفنده سنور تماردن قدسك چكشمه صولرینه
وبیوك دكزه كیدن ارماغه‌دك اولا ٢٩ اسرائیلك سبطلرینه میراث ایچون توزیع ایده‌جككز یر بو در
وانلرك حصه‌لری بونلر در رب الله دیدی ٣٠ وشهرك مخرجلری بونلر در شمال طرفنده دورت بیك بش

یوز قامش اولچیلری ٣١ و اول شهرك قپولری اسرائیل سبطلرینك آدلرینه كوره اولا اوچ قپو شماله
طوغرو روبیل قپوسی بر یهودا قپوسی بر لاوی قپوسی بر ٣٢ و مشرق طرفنده دورت بیك بش یوز قامش
و اوچ قپو اولا یوسف قپوسی بر بنیامین قپوسی بر دان قپوسی بر ٣٣ و جنوب طرفنده دورت بیك بش
یوز قامش اولچیلری و اوچ قپو اولا شمعون قپوسی بر ایساخر قپوسی بر زابلون قپوسی بر ٣٤ و مغرب طرفنده
دورت بیك بش یوز قامش و انلرك قپولری اوچ اولا جاد قپوسی بر آشیر قپوسی بر نفتالی قپوسی بر
٣٥ چوره‌سی اون سكز بیك قامش و اول كوندن برو شهرك آدی ربّ انده در اولا ☉.

دانیال

اولكی باب

١ یهودا ملكی یوآقیمك سلطنتنك اوچنجی ییلنده بابل ملكی بختنصر اورشلیمه كلوب انی محاصره
ایلدی ٢ و ربّ یهودا ملكی یوآقیمی و بیت اللّهك بعض قابلرینی انك الینه ویردی اول دخی انلری سنعار
ولایتنه كندو الاهنك خانه‌سنه كوتروب قابلری كندو الاهنك خزینه اوده‌سنه نقل ایلدی ٣ و ملك
آشفناز نام خصیلرینك باشنه دیدیكه اسرائیل اوغللرندن ملكك نسلندن و بكلردن كتوره ٤ شول
اوغلانجقلری كه هیچ عیبی اولمایه و چهره‌لری كوزل و هر حكمتده ماهر و علمده عالم و زیرك و ادراكلو
و ملكك سراینده طورمغه طاقتی اولا و كه انلره كلدانیلرك حرفلرینی و دلنی اوكرده‌لر ٥ و ملك انلره ملك
طعامندن و ایچدوكی شرابندن یومیّه تعیین ایلدی كه اوچ ییل بویله بسلندكدن صكره ملكك
اوكنده طورالر ٦ و آرالرنده یهودا اوغللرندن دانیال و حننیا و میشائیل و عزریا ایدی ٧ بونلره
خصیلرك باشی آدلر قودی دانیاله بلطشاصر و حننیایه شدراخ و میشائیله میشاخ و عزریایه عبدناغوا دیو آد
قودی ٨ و دانیال قلبنده نیّت ایتدی كه ملكك طعامندن و انك ایچدوكی شرابندن كندوینی مردار
ایتمیه و خصیلرك باشندن دیلدیكه مردار اولمایه ٩ و اللّه دانیاله خصیلرك باشنك حضورنده كرم
و مرحمت بولدردی ١٠ و خصیلرك باشی دانیاله دیدیكه ییه‌جككزی و ایچه‌جككزی تعیین ایدن ملك
افندمدن قورقارم كه اكر یوزلركزی سزك امثالكز اولان اوغلانلردن زیاده آرق كوررسه ملكه باشمی
كسدررسكز ١١ و دانیال خصیلرك باشی طرفندن دانیال و حننیا و میشائیل و عزریا اوزرینه تعیین
اولنان ملاصره دیدیكه ١٢ لطف ایله بو قوللركی اون كون تجربه ایله بزه حبوباتدن ویرسونلر ییه‌لم
و صو ایچه‌لم ١٣ و چهره‌لرمز و ملكك طعامندن ییین اوغلانلرك چهره‌لری حضوركده كورلسون

وَكوردوككه كوره قوللركزه ايله ١٤ انلرك بو سوزينى ديكلدى وانلرى اون كون تجربه ايتدى ١٥ وأون
كوندنصكره انلرك چهره‌لرى ساير ملكك طعامندن يين اوغلانلردن زياده ايو وسمين اتلو كورنديلر
١٦ واولديكه ملاصر انلرك ييه‌جك طعامنى واچه‌جك شرابنى قالدروب انلره حبوبات ويرردى ١٧ وبو
دورت اوغلانه الله هر اوقومقده وحكمتده علم وادراك ويردى ودانيال جمله رويايى ودوشى آكلردى
١٨ وملك كتورك ديو سويلدوكى كونلر تمام اولدقدنصكره خصيلرك باشى انلرى بختنصرك حضورينه
كتوردى ١٩ وملك انلر ايله سويلشوب جمله‌لرنده دانيال وحننيا وميشائيل وعزريا كبى بر كسه
بولنمادى وملكك حضورنده طورورلردى ٢٠ وهر حكمت وعلم ماده‌لرنده كه ملك انلردن سؤال ايدردى
انلرده جمله مملكتنده اولان فالجيلردن ومنجملردن اون او قدر زياده بولدى ٢١ ودانيال تا كورش ملكك
اوّلكى سنه‌سنه‌دك بويله ايدى ۞

ايكنجى باب

١ وبختنصر سلطنتنك ايكنجى ييلنده بختنصر دوشلر كوردى جانى صقلوب اويقوسى اندن قاچدى
٢ ايمدى ملك بيورديكه فالجيلرى ومنجملرى وسحّارلرى وكلدانيلرى ملكك دوشنى تعبير ايتمك ايچون
چاغرالر انلر دخى كلوب ملكك اوكنده طورديلر ٣ وملك انلره ديديكه بر دوش كوردم ودوشى بلمك ايچون
جانم صقليور ٤ وكلدانيلر ملكه سريانيجه سويلديلر كه اى ملك عمرك ابدى اولسون بو قوللركه
دوشكى ديوير بز دخى تعبيرى اعلام ايده‌لم ٥ ملك جواب ويروب كلدانيلره ديديكه قصّه خاطرمدن
كتدى اكر سز بكا دوشى واننك تعبيرينى اعلام ايتمزسكز قيمه‌لنورسكز واولركز مزبله‌يه دوندرله
٦ امّا اكر دوشى واننك تعبيرينى اعلام ايده‌جك اولورسكز بندن هديه‌لر وپيشكشلر وعظيم اكراملر
آلورسكز ايمدى دوشى وتعبيرينى بكا اعلام ايليك ٧ وانلر ايكنجى كرّه جواب ويروب ديديلركه ملك
قوللرينه دوشى ديويرسون وبز دخى اننك تعبيرينى اعلام ايده‌جكيز ٨ وملك جواب ويروب ديديكه تحقيق
بلورم كه وقتى صاتون آلورسكز زيرا كورورسكزكه قصّه خاطرمدن كتدى ٩ اكر بكا دوشى اعلام ايتمزسكز
اوزركزه حجّت بردر زيرا كاذب وفاسد كلامى حاضر ايتدكزكه وقت كچنجه اوكمده سويليه‌سز اننك ايچون
دوشى بكا سويليكز تا كه بله‌يم كه اننك تعبيرينك اعلامنه قادرسكز ١٠ وكلدانيلر ملكك حضورنده جواب
ويروب ديديلركه يريوزنده بر آدم يوقدركه ملكك قصّه‌سنى سويلمكه قادر اولا بونك ايچون دخى هيچ بر ملك
وبك وسلطان بر فالجيدن ومنجمدن وكلدانيدن بويله نسنه‌يى صورمشدر ١١ وملكك سؤال ايتدوكى
قصّه غريبدر وغيرى يوقدركه ملكك اوكنده انى اعلام ايده مكر الاهلركه انلرك معاشرتى انسانلر ايله
دكلدر ١٢ بوندن اوترى ملك حدّتله وعظيم غضب ايله بيورديكه جمله بابلك حكماسنى هلاك ايده‌لر
١٣ ايمدى فرمان چقدى وحكمايى اولدررلردى ودانيالى ويولداشلرينى اولدرمك ايچون آراديلر ١٤ او زمان

دانیال ملکك جلاد باشیسی اولان آریوخه که بابل حکماسنی اولدرمکه چقمش ایدی حکیمانه و عاقلانه
جواب ویردی ١٥ وملکك مباشری آریوخه سویلیوب اکا دیدیکه بو فرمان ملکك یوزندن نیچون تعجیلا
اولدی او زمان آریوخ دانیاله قصه‌یی اعلام ایلدی ١٦ ودانیال کیروب ملکدن دلدیکه اکا مهلت ویره که
ملکه تعبیری اعلام ایده ١٧ اندن صکره دانیال کندو اوینه واردی ویولداشلری حننیا ومیشائیل وعزریایه
اول قصه‌یی بلدردی ١٨ وبو سرك خصوصندن کوك الهنك اوکندن مرحمتلر دلدیلرکه دانیال ویولداشلری
سائر بابل حکماسی ایله هلاك اولمیا ١٩ ودانیاله کیجه رویاسنده بو سر الهام اولندی بونك ایچون
دانیال کوك الهنه تبارك ایلدی ٢٠ ودانیال سویلیوب دیدیکه الهك اسمی دهر بدهر متبارك اولسون
زیرا حکمت وقوت انکدر ٢١ زمانلری ووقتلری دکشدرن ملکلری قالدران وملکلری نصب ایدن او در
حکمتی حکیملره وعلمی فهم عقلایه ویرر ٢٢ دریك وکزلو نسنه‌لری او کشف ایدر قرانکلقده اولانی
بلور ونور انك ایله طورر ٢٣ ای بابالرمك اللهی سکا شکر ایدرم وسکا حمد ایدرم که بکا حکمتی وقوتی
ویردك وحالا سندن دلدوکمزی بکا اعلام ایتدك زیرا ملکك ماده‌سنی بزه بلدردك ٢٤ بوندن اوتری
دانیال بابل حکماسنی هلاك ایتمك ایچون ملکدن مأمور اولان آریوخه کیردی ووارروب اکا بویله دیدیکه
بابلك حکماسنی هلاك ایتمه بنی ملکك حضورینه کتور بن ملکه تعبیری اعلام ایده‌یم ٢٥ او زمان
آریوخ عجله ایله دانیالی ملکك حضورینه کتوردی واکا بویله دیدی یهودا اسیرلرندن بر آدمی بولدم
که ملکه تعبیری اعلام ایلیه ٢٦ ملك جواب ویروب دانیاله که انك آدی بلطشاصردر دیدیکه سن
کوردوکم دوشی وتعبیرینی بکا بلدرمکه قادرمیسن ٢٧ دانیال ملکك اوکنده جواب ویروب دیدیکه ملکك
سؤال ایتدوکی سری اصلا حکما ومنجملر وفالجیلر وسحارلر ملکه اعلام ایتمکه قادر دکللردر ٢٨ لکن
کوکلرده اسراری کشف ایدیجی الله وارکه بختنصر ملکه صوك ایامده اولاجغنی بلدردی دوشك ودوشککده
اولان باشکك رویاسی بودر ٢٩ ای ملك دوشککده سکا افکار چقدیکه بوندنصکره نه اولاجقدر وسرلری
کشف ایدن سکا اولاجغنی بلدردی ٣٠ بن ایسه بکا بو سر آچلدی بنده جمله دیریلردن زیاده حکمت
اولدوغندن دکلدر انجق که ملکه تعبیر اعلام اولنه وقلبکك افکارینی بله‌سن ٣١ ای ملك سن کوردك
واشته بر بیوك تمثال بو بیوك وصیاسی زیاده اولان تمثال قرشوکده طورردی وانك کورنشی قورقولو ایدی
٣٢ بو تمثالك باشی اك ایو آلتوندن کوکسی وبازولری کمشدن وانك قارنی وبودلری باقردن ایدی
٣٣ بالدرلری دمردن آیاقلری برقسمی دمردن وبرقسمی بالچقدن ایدی ٣٤ باقدك تا که اللر کورنمکسزین
بر طاش قوپوب اول تمثالك دمر وبالچقدن اولان آیاقلرینه اوردی وانلری سحق ایتدی ٣٥ او زمان دمر
بالچق باقر کمش وآلتون بله سحق اولنوب یاز خرمنلرنده صمان اواغی کبی اولدیلر ویل انلری قالدردی
وانلر ایچون یر بولنمادی وتمثالی اوران طاش بیوك طاغه دونوب جمله یری طولدردی ٣٦ دوش بو در
وانك تعبیرینی ملکك حضورنده سویلیه‌لم ٣٧ سن ای ملك ملك الملوك سن زیرا کوکك اللهی سکا مملکت

قدرت و قوت و عزت ویرمشدر ٣٨ و آدم اوغللری و صحرا حیوانلری و هوا قوشلری هر نره‌ده ساکن ایسه
سنك الكه انلری تسلیم ایتمشدر و جمله‌لر اوزرینه سنی سلطان ایلدی اول آلتون باش سن سن
٣٩ و سندن‌صکره سندن آلچق بر غیری مملکت قالقه و اوچنجی غیری مملکت باقردن که جمله یره سلطنت
ایلیه ٤٠ و دردنجی مملکت دمر کبی پك اولا چونكه دمر هر شیئی قرار و زبون ایدر اول دخی بو جمله‌یی
سحق ایدن دمر کبی قرا و سحق ایلیه ٤١ و آیاقلری و پرمقلری بر قسمی چولمکجی بالچغندن و بر قسمی
دمردن کوردوکك بر مفرق مملکت اولور و انده دمر پکلکی اولا نته‌کیم دمری چولمکجی بالچغی ایله قارشق
کوردك ٤٢ و آیاقلرك پرمقلری بر قسمی دمردن و بر قسمی بالچقدن اولدوغنه کوره مملکت دخی بر آز
پك و بر آز کورك اولا ٤٣ و چولمکجی بالچغی دمر ایله قارشق کوردوکك بو در آدم نسلیله قارشق اوللر
اما بر برینه یاپشمیه‌لر نته‌کیم دمر بالچغه یاپشمز ٤٤ و بو ملکلرك ایاملرنده کوك اللهی بر مملکت قالدره
که دائما بوزلمیه و بو مملکت غیری قومه قالمیا شو جمله مملکتلری قرا و افنا ایلیه و اول ابدا قاله
٤٥ و الله کورمکسزین طاغدن قوپان طاش کوردوکك که دمری باقری بالچغی کمشی و آلتونی قردی بیوك
الله بوندن‌صکره نه اولاجغنی ملکه بلدردی و دوش کرچك و تعبیری صحیح در ٤٦ او زمان بختنصر ملك
یوزی اوزرینه دوشوب دانیاله سجده ایلدی و بیوردیکه اکا پیشکشلر و بخورلر عرض ایلیه‌لر ٤٧ و ملك
دانیاله سویلیوب دیدیکه حقا اللهکز الاهلرك اللهی و ملکلرك ربی و اسراری کشف ایدیجی در چونكه بو سرك
کشفنه قادر اولدك ٤٨ او زمان ملك دانیالی عظیم ایتدی و اکا چوق و بیوك هدیه‌لر ویردی و انی جمله
بابل ولایتنه والی و جمله بابل حکماسنك باشلری اوزرینه باش نصب ایلدی ٤٩ و دانیال ملکدن رجا
ایتدی و بابل ایالتنك اموری اوزرینه شدراخ و میشاخ و عبد ناغوای نصب ایلدی دانیال ایسه ملکك
قپوسنده قالدی ۞

اوچنجی باب

١ بختنصر ملك آلتوندن بر صنم یاپدی بویی آلتمش ذراع و انی آلتی ذراع ایدی بابل ایالتنده دورا
اوواسنده دیکدی ٢ و بختنصر ملك مرزبانلری و والیلری و سرعسکرلری و قاضیلری و خزینه‌دارلری و مشیرلری
و وکیللری و جمله ولایت سلطانلرینی جمع ایتمکه کوندردی تا که بختنصر ملکك دیکدوکی صنمك تقدیسنه
کله‌لر ٣ او زمان مرزبانلر و والیلر و سرعسکرلر و قاضیلر و خزینه‌دارلر و مشیرلر و وکیللر و جمله ولایت
سلطانلری بختنصر ملکك دیکدوکی صنمك تقدیسنه جمع اولوب بختنصر دیکدوکی صنمك اوکنده طوردیلر
٤ و بر منادی بلند آواز ایله ندا ایدردی که ای قوملر امتلر و دللر خطاب سزه در ٥ بورو سرنا طنبور
قانون صنتور و مثقال و جمله موسیقی سازلرینك صداسنی ایشتدوککز زمان بختنصر ملکك دیکدوکی آلتون
صنمه خرور ایلیوب سجده ایده‌سز ٦ هر کیمکه دوشمیوب سجده ایتمزسه او ساعتده یانار آتش فرونه

آتیلا ٧ ایمدی بورو سرنا طنبور قانون صنتور و جمله موسیقی سازلرینك صداسنی جمله خلق ایشتدوکی
کبی اول جمله خلق و امتلر و دللر بختنصر مَلِکك دیکدوکی آلتون صنمه خرور ایدوب سجده ایلدیلر
٨ بونك ایچون اول زمانده بعض کلدانیلر کلوب یهودیلری قوغلادیلر ٩ و بختنصر ملکه سویلیوب دیدیلر
که ای ملك عمرك دایم اولسون ١٠ سن ای ملك فرمان ایلدك که هر آدم بورو سرنا طنبور قانون
صنتور و مثقال و جمله موسیقی سازلرینك صداسنی ایشدنجه آلتون صنمه خرور ایدوب سجده ایده‌لر
١١ و هر کیم خرور ایتمیوب سجده ایتمزسه یانان آتش فروننه آتیلا ١٢ بابل ایالتنك اموری اوزرینه نصب
ایتدوکك شدراخ میشاخ و عبدناغوا نام یهودی کیشیلر وار بو کیشیلر ای ملك سنی حسابده قومادیلر
الاهلرکه عبادت ایتمزلر و دیکدوکك آلتون صنمه سجده ایتمزلر ١٣ او زمان بختنصر حدتنده و غضبنده
بیوردیکه شدراخی میشاخی و عبدناغوای کتوره‌لر ایمدی بو کیشیلر ملکك حضورینه کتورلدی ١٤ و بختنصر
سویلیوب انلره دیدیکه ای شدراخ میشاخ و عبدناغوا کرچکمیدر که بنم الاهلرمه عبادت ایتمزسکز
و دیکدوکم آلتون صنمه سجده ایتمزسکز ١٥ شمدی بورو سرنا طنبور قانون صنتور و مثقال و جمله موسیقی
سازلرینك صداسنی ایشتدوککز وقتده یابدوغم صنمه خرور و سجده ایتمکه حاضرمیسکز اما سجده
ایتمدوککز تقدیرجه اول ساعتده یانان آتش فروننك اورتاسنه آتیلاسز قنغی اله سزی اللرمدن قورتارر
١٦ شدراخ میشاخ و عبدناغوا بختنصر ملکه جواب ویروب دیدیلر که سکا بو نسنه اوزره جواب ویرمك
بزه کرکمز ١٧ اشته عبادت ایتدوکمز الله یانان آتش فروننده‌ن بزی چقارمغه قادردر و سنك اللکدن
دخی بزی خلاص ایده‌جکدر ای ملك ١٨ یوغیسه‌ده ای ملك بلمش اول که سنك الاهلرکه عبادت
ایتمزایز و دیکدوکك آلتون صنمه سجده ایتمزایز ١٩ او زمان بختنصر شدراخ میشاخ و عبدناغوا اوزرینه
حدتله طولمش و یوزینك صورتی متغیر اولمش سویلیوب بیوردیکه فرونی یاقمه‌نك عادتنده‌ن یدی قات
زیاده یاقه‌لر ٢٠ و عسکرنده اولان قوتلو زورلو کیشیلره بیوردیکه شدراخی میشاخی و عبدناغوای باغلیوب یانان
آتش فروننه آته‌لر ٢١ او زمان بو آدملر باغلندی و قفتانلریله و شلوارلریله و باش اورتولریله و سایر
آثوابلریله یانان آتش فروننك اورتاسنه آتلدیلر ٢٢ و ملکك امری ابرام اوزره و فرون زیاده‌سیله قزمش
اولمغله شدراخی میشاخی و عبدناغوای آتان کیشیلری آتشك علوی اولدردی ٢٣ و شدراخ میشاخ و عبدناغوا
بو اوچ آدم یانان آتش فروننك اورتاسنه باغلو دوشدیلر ٢٤ او زمان بختنصر ملك حیران اولوب عجله
ایله قالقدی و مشیرلرینه سویلیوب دیدیکه اوچ باغلو کیشی‌یی آتشك اورتاسنه آتمدقمی انلر دخی ملکه
جواب ویروب بلی یا ملك دیدیلر ٢٥ و او جواب ویروب دیدیکه اشته دورت چوزلمش کیشی‌یی آتش
اورتاسنده کزرکن کوریورم و هیچ بر ضرر چکمزلر و دردنجی‌نك شکلی ابن اللهه بکزر ٢٦ او زمان
بختنصر یانان آتش فروننك آغزینه یقلاشدی و سویلیوب دیدیکه ای الله تعالی‌نك قوللری شدراخ میشاخ
و عبدناغوا چقك و کلك او زمان شدراخ میشاخ و عبدناغوا آتشك اورتاسندن چقدیلر ٢٧ و بکلر و والیلر

وسرعسکرلر وملکك مشیرلری جمع اولوب بو آدملری تماشا ایتدیلر که انلرك بدنلری اوزرینه آتشك قوتی
آصلا یوغیدی نه باشلرینك بر قیلی یاقلدی نه اثوابلری متغیر اولدی وآتش قوقوسی انلره کلمدی
٢٨ و بختنصر سویلیوب دیدیکه شدراخ میشاخ وعبد ناغوانك اللهنه تبارك اولسون اولکه ملکنی کوندروب
قوللرینی خلاص ایلدی که کندوسندن امید طوتوب ملکك سوزینه مخالفت ایلدیلر وکندو اللهندن
غیری بر الاهه عبادت وسجده ایتمك ایچون بدنلرینی تسلیم ایتمشلر ٢٩ ایمدی بندن فرمان صادر
اولمشدر که جمله قوم امت ودل که شدراخ میشاخ وعبدناغوانك اللهنه قرشو بر نسنه خطا سویلرسه
قیمه قیمه اولنه واولری مزبله‌یه دوندرله زیرا غیری الاه یوقدر که بونك کبی قورتارمغه قادر اوله ٣٠ او زمان
ملك شدراخ میشاخ وعبدناغوانی بابل ایالتنده تعظیم ایلدی ۞

دردنجی باب

١ بختنصر ملکدن جمیع یرده ساکن اولان جمله قوملره امتلره ودللره سلامکز مزید اوله ٢ حضورمده
لایق کورندی که الله تعالینك بکا ایتدوکی علامتلری وعجایبلری بیان ایده‌یم ٣ علامتلری نه بیوك
وعجایبلری نه قدرتلو ایمش انك مملکتی ابدی مملکت در وانك سلطنتی دوران بدوراندر ٤ بن
بختنصر اومده راحتلو وسرایمده حضورلو ایدم ٥ وبر دوش کوردم که بنی قورقتدی دوشکده‌کی
افکارم وباشمك رویالری بنی مضطرب ایتدیلر ٦ بو خصوصدن جمیع بابلك حکماسنی حضورمه کتورمك
ایچون فرمان ایلدم که دوشك تعبیرینی بکا اعلام ایلیه‌لر ٧ او زمان فالجیلر منجملر کلدانیلر وتحارلر کیردیلر
وانلره دوشی سویلدم اما بکا انك تعبیرینی اعلام ایده‌مدیلر ٨ عاقبت دانیال که انك آدی الاهمك
آدینه کوره بلطشاصر در ومقدس الاهلرك روحی انك ایچنده در حضورمه کلدی ودوشی اوکنده سویلدم
که ٩ ای فالجیلرك باشی بلطشاصر بلورم که مقدس الاهلرك روحی سنده در وهیچ بر سر سکا نهان
دکلدر کوردوکم دوشمك رویالرینی وتعبیرینی بکا سویله ١٠ دوشکده باشمك رویالری بو ایدی کورمش
اولدم واشته یرك اورتاسنده بر آغاج وانك یوکسکلکی بیوك ایدی ١١ آغاج بیودی وپکلندی وانك
بویی کوکه ایردی وکوسترشی جمله یرك کنارینه‌دك ایدی ١٢ داللری کوزل ویمشی چوق وجمله‌یه طعام
انده وار ایدی انك التنده صحرا حیوانلری کولکه‌لنوردی وداللرنده هواده‌کی قوشلر ساکن اولورلردی
وجمله بشر اندن غدالنوردی ١٣ باشمك رویالرنده دوشکده کورمش ایدم واشته بر بیدار وقدیس
کوکدن اندی ١٤ وبلند آواز ایله چاغروب بویله دیدیکه آغاجی کسکز داللرینی بوداییکز یپراقلرینی
سلکز ویمشلرینی تارومار ایلیکز التندن حیوانلر وداللرندن قوشلر آیرلسونلر ١٥ لکن کوکلرینك آصلنی
یرده آلیقویکز دمر وباقر باغ ایله باغلو ایکن تارلانك اوتلغنده کوکك چهیله سرپلسون وپر اوتلغندن
حیوانلر ایله حصه‌سی اولسون ١٦ انسان قلبی دکشلسون وبرینه حیوان قلبی اکا ویرلسون واوزرندن

یدی زمان کچسون ١٧ بیدارلرک قضاسی بویله و قدیسلرک کلامیله طلب بودر تا که یاشایانلر بیلهلرکه
آدملرک مملکتنده الله تعالی سلطنت ایدر و اونی استدوکنه ویرر و اوزرینه آدملرک ادناسنی نصب
ایده‌جکدر ١٨ بو دوشی بن بختنصر ملك کوردم و سن بلطشاصر تعبیرینی سویله زیرا جمله مملکتمك
حکماسی تعبیرینی اعلام ایتمکه قادر اولمادیلر سن ایسه بوکا قادرسن زیرا مقدس الاهلرك روحی سنده در
١٩ اول وقتده دانیال که انك آدی بلطشاصر در بر ساعت مقداری حیران قالدی و فکرلری انی. شاشردیلر
و ملك سویلیوب دیدیکه ای بلطشاصر دوش و انك تعبیری سنی شاشرماسون بلطشاصر دخی جواب ویروب
دیدیکه سلطانم دوش سکا بغض ایدنلره و تعبیری عدولرکه اولسون ٢٠ کوردوکك آغاج که بیودی
و پکلندی و انك بوبی کوکه ایردی و کوسترشی جمله یره‌دك ایدی ٢١ و داللری کوزل و یمشی چوق
و جمله‌یه طعام انده ایدی انك التنده صحرا حیوانلری ساکن اولورلردی و داللرنده هواده‌کی قوشلر
مکان طوتارلر ایدی ٢٢ سن‌سن او ای ملك که بیودك و پکلندك و بیوکلکك بتدی و کوکه‌دك ایرشدی
و سلطنتك تا یرك کنارینه‌دك یتشدی ٢٣ و ملکك کوردوکی بیدار و قدیس که کوکدن انوب دیدیکه
آغاجی کسکز و افنا ایدکز لکن کوکلرینك آصلنی یرده آلیقویکز و دمیر و باقر باغ ایله باغلو ایکن تارلانك
اوتلغنده کوکك چیهیله صریلسون و اوزرینه یدی زمان کچنجیه‌دك انك حصه‌سی صحرا حیوانلریله
اولسون ٢٤ تعبیری بودر ای ملك و الله تعالینك قضاسی بودر که سلطانم ملك اوزرینه کلمشدر ٢٥ که
سنی آدملردن سوره‌لر و سنك مسکنك صحرا حیوانلریله اولا و سکا اوکوزلره کبی اوتلق اوتلاده‌لر و چیه
ایله صریله‌سن و اوزرکه یدی زمان کچه تا که بیله‌سن که آدملرك مملکتنده الله تعالی سلطنت ایدر
و انی استدوکنه ویرر ٢٦ و آغاجك کوکلرینك آصلنی آلیقوسونلر دیدکلری ایسه سنك مملکتك سکا کلا
کوکلر سلطنت ایتدوکنی بیلدوککدن صکره ٢٧ بوندن اوتری ای ملك بنم نصیحتمی مقبول طوت
و کناهلرکی عدالت ایله و یرامزلقلرکی فقرایه احسان ایتمك ایله فدا ایله بولایکه خطاکه درمان اولا
٢٨ بونلر هپ بختنصر ملکك اوزرینه کلدی. ٢٩ اون ایکی آیدنصکره بابل مملکتنك سراینده کزر ایکن
٣٠ ملك سویلیوب دیدیکه بیوك بابل بو دکلمی که بن انی مملکت سرایی ایچون قدرتمك قوتیله عظمتمك
عزتی ایچون بنا ایتدم ٣١ سوز دخی ملکك آغزنده ایکن کوکدن آواز نازل اولدی که دیدیکه ای بختنصر
ملك سکا دینیلمشدرکه مملکت سندن کیتدی ٣٢ سنی آدملردن سوره‌لر و سنك مسکنك صحرا حیوانلریله
اولا سکا اوکوزلره کبی اوتلق اوتلاده‌لر و اوزرکه یدی زمان کچه تا که بیله‌سنکه آدملرك مملکتنده الله
تعالی سلطنت ایدر و انی استدوکنه ویرر ٣٣ او ساعت بختنصر اوزرینه سوز تمام اولدی و آدملردن
سوریلوب اوکوزلر کبی اوتلق یر ایدی جسدی چیه ایله صریلور ایدی تا قیللری قرتاللرك توبی کبی و طرنقلری
قوشلرك طرنقلری کبی بتنجیه‌یه‌دك ٣٤ و کونلرك تمامندن صکره بن بختنصر کوزلرمی کوکه قالدردم
و عقلم بکا تکرار کلدی و متعاله تبارك ایتدم و ابدی حی اولانه تسبیح و تمجید ایتدم که انك قدرتی ابدی

قدرتدر و مملکتی دور بدوردر ٣٥ و جمیع یر ساکنلری یوق کبی صایلور و کوك عسکرلریله و یر
ساکنلریله مرادی اوزره ایشلر کسه یوقدرکه الینی دفع ایلیه و اکا نه ایشلدك دیه ٣٦ او زمان عقلم
بکا تکرار کلدی و مملکتمك فخریله زینتم و عزتم بکا عودت ایلدی و مشیرلرم و امرام بنی طلب ایلدیلر
و مملکتمده مقرر اولدم و عظمتم ازدیاد بولدی ٣٧ حالا بن بختنصر کوك ملکنه تسبیح و تعظیم
و تمجید ایدرم که انك جمله افعالی حق و طریقلری عادل در و غرور ایله کزنلری آلچلتمغه قادردر

بشنجی باب

١ بلشاصر ملك بیك بکلرینه عظیم ضیافت یایدی و بو بیك آدمك اوکنده شراب ایچردی ٢ و بلشاصر
شراب کیفنده ایکن امر ایتدی که باباسی بختنصرك اورشلیمده کی هیکلدن کتوردوکی آلتون و کمش قابلری
کتورهلر که ایچندن ملك و بکلری و عورتلری و اودهلقلری ایچهلر ٣ ایمدی اورشلیمده کی بیت اللهك
هیکلندن چقاردقلری آلتون قابلر کتورلدی و ایچندن ملك و انك بکلری و عورتلری و اودهلقلری ایچدیلر
٤ شراب ایچدیلر و آلتون و کمش و باقر دمیر آغاج و طاش الاهلرینه تسبیح ایلدیلر ٥ او ساعتده بر انسان
النك پرمقلری چقوب شمعدانك قرشوسنده ملك سراینك دیواری صواسی اوزرینه یازاردی و ملك اول ال
پارهسنی یازارکن کورردی ٦ او زمان ملکك بکزی متغیر اولوب انك فکرلری انی شاشردیلر و بللرینك وصلتلری
چوزلوب دیزلری بر برینه طوقشدیلر ٧ و ملك بلند آواز ایله چاغردیکه منجملری کلدانیلری و فالجیلری
کتورهلر و ملك بابل حکماسنه سویلیوب دیدیکه هر کیمکه بو یازویی اوقورسه و انك معناسنی بکا اعلام
ایدرسه ارغوانلر کینه و آلتون طوق بوینته اولوب مملکتده اوچنجی سلطان اوله ٨ او زمان
ملکك جمله حکماسی کیردیلر و یازویی اوقومغه و معناسنی ملکه اعلام ایتمکه قادر اولمادیلر ٩ او زمان
بلشاصر ملك خیلی شاشدی و بکزی متغیر اولدی بکلری دخی شاشدیلر ١٠ و ملکه ملکه و بکلرینه واقع
اولدوغی سببیله ضیافت خانهیه کیروب و سویلیوب دیدیکه ای ملك عمرك دایم اولسون افکارك سنی شاشرماسون
و بکزك متغیر اولماسون ١١ سنك مملکتکده بر کیشی وارکه ایچنده مقدس الاهلرك روحی وار و باباکك
زماننده اشراق فهم و حکمت الاهلر حکمتی کبی انده موجود ایدی انی باباك بختنصر ملك فالجیلرك
منجملرك کلدانیلرك و فالجیلرك باشی ایتمش ایدی بلی ملك بابالك ١٢ افضل روح و علم و فهم و دوش تعبیری
و معمالر بلدرمهسی و مشکلات حلی انده بولندوغیچون یعنی دانیالده که ملك انك آدینی بلطشاصر قودی
ایمدی حالا دانیال چاغرلسون و تعبیری اعلام ایدهجکدر ١٣ او زمان دانیال ملکك اوکنه کتورلدی
و ملك دانیاله سویلیوب دیدیکه یهودا اسیرلرینك اوغللرندن بابام ملکك یهودادن کتوردوکی دانیال
سن می سین ١٤ سنك ایچون ایشتدم که سنده مقدس الاهلرك روحی وار و اشراق فهم و حکمت افضل
سنده موجود در ١٥ و حالا اوکمه حکما و منجملر کتورلدی که بو یازویی اوقویهلر و انك معناسنی بکا

اعلام ایده‌لر امّا قصّه‌نك تعبیرینی بڭا اعلام ایتمكه قادر اولمادیلر ١٦ وبن سنك ایچون ایشتدم كه
تعبیراتی اعلام و مشكلاتی حلّ ایتمكه قادرسن شمدی اگر یازویی اوقومغه و تعبیرینی بڭا اعلام ایتمكه
قادر اولورسڭ اسكرلت ایله گیینه‌سن و آلتون طوق بوینڭده اولوب مملكتده اوچنجی سلطان اوله‌سن
١٧ او زمان دانیال جواب ویروب ملكڭ اوكنده دیدیكه هبه‌لرڭ سنڭ اولسون و بخشیشلرڭی بر غیری‌یه
ویر نهایت یازویی ملكه اوقویایم و تعبیرینی اڭا اعلام ایده‌یم ١٨ دكله سن ای ملك الله تعالی مملكتی
عظمتی عزّتی و زینتی باباڭ بختنصره ویرمش ایدی ١٩ و اول اڭا ویردوكی عظمت ایچون جمله قوملر امّتلر
و لسانلر انك حضورنده دترلردی و قورقرلردی استدوكنی اولدررردی و استدوكنی دیری صقلاردی استدوكنی
یوجه ایدردی و استدوكنی آلچق ایدردی ٢٠ امّا یوركی مغرورلندقده و روحی تكبّرلنده یكلندكده
مملكت تختندن عزل اولندی و عزّتی اندن نقل ایتدیلر ٢١ و بنی آدمدن سورلوب انك قلبی حیوانلرككی
كبی اولدی و مكانی یبان اشكلریله اولوب اڭا اوكزلره كبی اوتلق اوتلادرلردی و جسدی كوك چیغی ایله
سرپیلردی تا او بلنجیه‌دك كه آدملرڭ مملكتنده الله تعالی سلطنت ایدر و كیمی استرسه انی اوزرینه نصب
ایدر ٢٢ و سن كه انك اوغلی بلشاصرسن قلبڭی متواضع ایتمدڭ اگرچه هپ بونی بلدڭ ایسه ٢٣ و كوك
سلطانی اوزرینه یوجه‌لندڭ و انك بیتنڭ قابلرینی اوڭڭه كتوردیلر و سن و بكلرڭ عورتلرڭ و اوده‌لقلرڭ
انلردن شراب ایچدڭز و دخی كمش و آلتون باقر و دمر آغاج و طاش الاهلره كه نه كورورلر نه بلورلر حمد
ایتدڭ و شول اللّهه كه جانڭ و جمله طریقلرڭ انك الندەدر تمجید ایتمدڭ ٢٤ ایمدی انك طرفندن
او ال پارمغی كوندرلدی و بو یازو تحریر اولندی ٢٥ و تحریر اولنان یازو بودر منه منه تقل و پارسین
٢٦ و سوزڭ معناسی بودر منه الله مملكتڭی صایمشدر و انی بتورمشدر ٢٧ تقل میزانده طارتلمش سن
و اكسك بولنمش سن ٢٨ پرس مملكتڭ تقسیم اولنمشدر و مادیلره و فارسیلره ویرلمشدر ٢٩ او زمان بلشاصرڭ
امریله دانیاله اسكرلت جوقه كیدردیلر و بوینینه بر آلتون طوق قودیلر و انك ایچون ندا ایتدیلر كه
مملكتده اوچنجی سلطان اولا ٣٠ او كیجه‌ده كلدانیلرڭ ملكی بلشاصر قتل اولندی ٣١ و مادی داریوس
آلتمش ایكی یاشنده ایكن مملكتی آلـــــــــدی ۞

آلتنجی باب

١ داریوسڭ خوشنه كلدیكه مملكت اوزرینه یوز یكرمی بك نصب ایلیه جمله مملكت اوزرینه اولمق
ایچون ٢ و اوزرلرینه اوچ باش كه انلردن بری دانیال ایدی اول بكلر بونلره محاسبه ویره‌لر تا كه ملكه
ضرر اولمیا ٣ بو دانیال او زمان باشلر و بكلر اوزرینه غالب ایدی ایچنده روح افضل اولدوغیچون و ملك
فكر ایدردیكه انی جمله مملكت اوزرینه نصب ایلیه ٤ بونڭ ایچون باشلر و بكلر مملكت مصالحی خصوصنده
دانیال اوزرینه بر فرصت آرارلردی، امّا هیچ نه فرصت نه فساد بولمغه قادر اولمادیلر زیرا طوغرو ایدی

وَبِر خَطَا وَفَسَاد اَندَه بُولُنمَادِی ٥ اُو زَمَان بُو کِشِیلَر دِیدِیلَر کِه بِز بُو دَانیَال اُوزَرِینَه هِیچ فُرصَت
بُولَامَریز مَگَر اَللّٰهِنُك شَرِیعَتِندَه اُوزَرِینَه بُولَاوُز ٦ اِیمدِی اُول بَاشلَر وَبَکلَر مَلِكُك یَانِنَه جَمع اُولدِیلَر وَاَکا
بُویلَه دِیدِیلَر اِی دَارِیُوس مَلِك عُمرُك دَایِم اُولسُون ٧ جُملَه مَملَکَتُك بَاشلَرِی وَالِیلَر وَبَکلَر وَمُشِیرلَر
وَسَرعَسکَرلَر مُشَاوَرَه اِیتدِیلَر کِه بِر مُلُوکَانَه فَرمَان وَبِر مُؤَکَّد تَنبِیه اُولُنَه کِه هَر کِم بِر اِلَاهَه یَاخُود
آدَمَه سَن مَلِکدَن غَیرِیِیَه اُوتُوز کُونَه دَك بِر اِلتِمَاس اِیدَرسَه آرسلَانلَرُك چُقُورِینَه آتِلَا ٨ شِمدِی اِی مَلِك
بُو تَنبِیهِی بَرقَرَار اَیلَه وَخَطِّی یَاز کِه مَادِیلَرُك وَفَارسِیلَرُك فَسخ اُولُنمَاز شَرِیعَتِنَه کُورَه تَبدِیل اُولُنمَیَا ٩ اِیمدِی
دَارِیُوس مَلِك خَطِّی وَتَنبِیهِی یَازدِی ١٠ دَانیَال دَخِی خَطّ یَازِلدُوغِنِی بِلدُوکِی کِبی کَندُو اَوِینَه کِیردِی وَاُودَه‌سِندَه
پَنجَرَه‌لَرِی اُورشَلِیمَه طُوغرُو آچِق اِیکَن کُونَدَه اُوچ وَقتدَه دِیزلَرِی اُوزَرِینَه چُوکُوب دُعَا اِیدَردِی وَاَوَّلدَه
اِیتدُوکِی کِبی کَندُو اَللّٰهِنَه شُکرلَر اِیدَردِی ١١ اُو زَمَان اُول کِشِیلَر جَمع اُولُوب دَانیَالِی دُعَا اِیدَر اِیکَن وَاَللّٰهِنُك
حُضُورِندَه تَضَرُّع اِیدَرکَن بُولدِیلَر ١٢ اِیمدِی وَارُوب مَلِكُك اُوکُندَه مُلُوکَانَه فَرمَان خُصُوصِندَن کَلَام
اِیتدِیلَر سَن بِر فَرمَان یَازمَادِکمِی کِه هَر کِم بِر اِلَاهَه یَاخُود آدَمَه سَن مَلِکدَن غَیرِیِیَه اُوتُوز کُونَه دَك بِر اِلتِمَاس
اِیدَرسَه آرسلَانلَرُك چُقُورِینَه آتِلَا مَلِك جَوَاب وِیرُوب دِیدِیکِه سُوز حَقّ دُر مَادِیلَرُك وَفَارسِیلَرُك فَسخ اُولُنمَز
شَرِیعَتِنَه کُورَه ١٣ اُو زَمَان اَنلَر جَوَاب وِیرُوب مَلِكُك حُضُورِندَه دِیدِیلَر کِه اِی مَلِك یَهُودَا اَسِیرلِکِنُك
اُوغُللَرِندَن اُولَان دَانیَال سَنِی وَیَازدُوغُك فَرمَانِی حِسَابدَه قُومَاز بَلکِه کُونَدَه اُوچ وَقتدَه دُعَالَرِینِی اِیدَر
١٤ اُو زَمَان مَلِك بُو سُوزِی اِیشِدِنجَه پَك اَلَم چَکدِی وَدَانیَالِی قُورتَارمَغَه کُوکلِندَن چَلِشُوب تَا کُنَش
بَاتِنجَیَه‌دَك اَنِی خَلَاص اِیتمَکَه چَالِشُوردِی ١٥ اَمَّا اُول کِشِیلَر مَلِكُك اُوکُنَه جَمع اُولُوب مَلِکَه دِیدِیلَر کِه
اِی مَلِك بِیلمِش اُول کِه مَادِیلَرُك وَفَارسِیلَرُك شَرِیعَتِی بُودُر کِه مَلِكُك بَرقَرَار اِیتدُوکِی فَرمَان وَتَنبِیه تَبدِیل
اُولُنمَاز ١٦ اُو زَمَان مَلِك بُیُورُوب دَانیَالِی کَتُوردِیلَر وَاَنِی آرسلَانلَرُك چُقُورِینَه آتدِیلَر وَمَلِك دَانیَالَه سُویلَیُوب
دِیدِیکِه دَایِمَا عِبَادَت اِیتدُوکُك اَللّٰهُك سَنِی قُورتَارَاجَقدُر ١٧ وَبِر طَاش کَتُورِلُوب قَپُونُك آغزِی اُوزَرِینَه
قُونُلدِی بُونِی مَلِك کَندُو مُهرِی وَبَکلَرِینُك مُهرِیلَه مُهرلَدِی کِه دَانیَالُك خُصُوصِندَه اُولَان مُرَاد تَبدِیل
اُولُنمَیَا ١٨ اَندَن صُکرَه مَلِك سَرَایِنَه کِتدِی وَآچ یَاتدِی اُوکُندَه سُفرَه قُورُلمَادِی وَاُویقُوسِی اَندَن قَاچدِی
١٩ وَمَلِك چِیكُ صَبَاح طَاكُ یَرِی آغَارِرکَن قَالقُوب عَجَلَه اِیلَه آرسلَانلَرُك چُقُورِینَه کِتدِی ٢٠ وَچُقُورَه
کَلدُکدَه حَزِین آوَاز اِیلَه دَانیَالَه چَاغِردِی وَمَلِك سُویلَیُوب دَانیَالَه دِیدِیکِه اِی حَیّ اَللّٰهُك قُولِی دَانیَال
اُول سَن اَکَا دَایِمَا عِبَادَت اِیتدُوکُك اَللّٰهُك سَنِی آرسلَانلَردَن قُورتَارمَغَه قَادِر اِیدِیمِی ٢١ وَدَانیَال مَلِکَه
سُویلَیُوب دِیدِیکِه عُمرُك دَایِم اُولسُون اِی مَلِك ٢٢ بَنُم اَللّٰهُم مَلَکِنِی کُوندَردِی وَآرسلَانلَرُك آغِزلَرِینِی قَپَادِی
کِه بَکَا ضَرَر اِیتمَیَه‌لَر زِیرَا اَنُك حُضُورِندَه بَندَه صُوچسِزلِق بُولُندِی وَدَخِی سَنُك حُضُورُکدَه اِی مَلِك
صُوچ اِیتمَدُم ٢٣ اُو زَمَان مَلِك زِیَادَه‌سِیلَه حَظّ اِیتدِی وَبُیُوردِیکِه دَانیَالِی چُقُوردَن چِقَارَلَر وَدَانیَال چُقُوردَن
چِقَارِلدِی وَاَللّٰهِنَه اِعتِمَاد اِیتدُوکِیچُون اَندَه بِر ضَرَر بُولُنمَادِی ٢٤ وَمَلِك بُیُوردِی وَاُول دَانیَالِی قُولَیَان

کشیلر کتورلدی وآرسلانلرك چقورینه براغلدی انلر واوغللری وعورتلری وانلر دخی چقورك دوشمه‌سنه
یتشمه‌دین آرسلانلر اوزرلرینه مسلط اولدیلر وجمله کمکلرینی قردیلر ۲۵ او زمان داریوس ملك جمله یرده
ساکن اولان جمیع قوملره امتلره ولسانلره یازدی که سلامکز آرتسون ۲۶ حضورمدن بر فرمان چقدیکه
جمله مملکتمك حکومتنده دانیالك اللهندن دتریه‌لر وقورقه‌لر زیرا حی الله وابدا قیوم او در انك ملکتی
بوزلمز وقدرتی تا آخره‌دك‌در ۲۷ قورتاریجی وخلاص ایدیجی وکوکده ویرده علامات ومعجزات ایدیجی
او درکه دانیالی آرسلانلرك آغزندن قورتاردی ۲۸ وبو دانیال داریوسك سلطنتنده وفارسی کورشك سلطنتنده
حالتی یسرده ایـــــــــــــدی ۞

یدنجی باب

۱ بابل ملکی بلشاصرك اولکی ییلنده دانیال بر دوش ودوشکی اوزرنده باشنك رویالرینی کوردی
او زمان دوشی یازوب سوزلرك اجمالنی سویلدی ۲ دانیال سویلیوب دیدیکه کیجه‌ده رویامده کوردم واشته
کوکك دورت روزکاری بیوك دکز اوزرینه هجوم ایدرلردی ۳ ودورت بیوك بر برینه بکزمز حیوان
دکزدن چقردی ۴ اولکی آرسلان کبی وقرتال قنادلری انده ایدی وقنادلری قوپارلنجیه‌دك باقدم ویردن
قالدرلدی وآدم کبی آیاقلری اوستنده طورردی وانکا انسان قلبی ویرلدی ۵ واشته بر غیری حیوان
آییه بکزر ایدی وبر جانبده طورردی آغزنده‌کی دیشلری آراسنده اوچ ایکو کمکلری وار ایدی وانکا
بویله دیرلردی قالق چوق ات یه ۶ بوندنصکره باقدم اشته ببره بکزر بر غیری حیوان که انك آرقه‌سی
اوزرنده دورت قوش قنادلری وار ایدی وحیوانك دورت باشی وار ایدی وانکا سلطنت ویرلدی ۷ بوندن صکره
کیجه رویالرمده کوردم واشته دردنجی حیوان قورقولو وهیبتلو وپك قوتلو وانك دمردن بیوك دیشلری
وار ایدی یردی وقرواردی وباقی قالانی آیاقلریله چینردی وجمله اندن اول کورنن حیوانلره بکزمز ایدی
وانك اون بوینزی وار ایدی ۸ بوینزلره باقدم واشته بر غیری کوچك بوینز آرالرندن چقدی واولکی
بوینزلرك اوچی اوکندن قوپارلدی واشته بو بوینزده آدم کوزلری کبی کوزلر وبیوك شیلر سویلین آغزی
وار ایدی ۹ تا کرسیلر قونلنجیه‌دك وکونلرك اسکیسی اوترنجیه‌دك لباسی قار کبی بیاض وباشنك صاچی
پاك یوك کبی کرسیسی علولو آتش وتکرلکلری یاقیجی اود کبی ۱۰ آتش ارماغی انك حضورندن صادر
اولوب چقردی بیك بیك انکا خدمت ایدرلردی واون بیك کره یوز بیك اوکنده طوررلردی دیوان قورلدی
وکتابلر آچلدی ۱۱ او زمان باقردم بوینزك سویلدوکی بیوك سوزلرك صداسی اوجندن تا حیوان
اولدرلنجیه‌دك وبدنی هلاك اولوب آتش یانغیننه ویرلنجیه‌دك باقردم ۱۲ وسایر حیوانلرك سلطنتی
قالدرلدی وانلره عمر اوزونلغی ویرلدی تا بر معین زمانه‌دك ۱۳ کیجه رویالرنده کوردم واشته کوکلرك
بلوتلرنده آدم اوغلی کبی کلدی وتا کونلرك اسکیسنه یتشدی وانی انك حضورینه یقلاشدردیلر ۱۴ اول

اما سلطنت وعزت ومملكت ويردي كه جمله قوملر امتلر ولسانلر اكا خدمت ايليه‌لر سلطنتي ابدي
سلطنت دركه هيچ قالدرلميا ومملكتي بوزلميا ١٥ بن دانيالك روحي بدنم ايچنده مضطرب اولدي وباشمك
رؤيالري بني شاشردیلر ١٦ حاضرلرك بريسنه ياقلشوب بو جمله‌سي ايچون حقي اندن سؤال ايلدم وبكا
سويليوب قصه‌لرك تعبيريني اعلام ايلدي ١٧ بو دورت بيوك حيوان يردن قالقجق دورت ملكدر ١٨ الله
تعالینك قديسلري مملكتي آلالر ومملكته تا ابدا وابد الآباده‌دك مالك اولالر ١٩ او زمان دردنجي حيوان ايچون
حقي بيلمك استدم كه جمله غيريلره بكزمز وپك هيبتلو ايدي كه انك ديشلري دمردن وطرنقلري باقردن اولوب
يردي وقراردي وباقي قالاني آياقلريله چينردي ٢٠ اول باشنده‌كي اون بوينز ايچون واو بر چيقان ايچون كه
اوچي اوكنده دوشدي يعني اول بوينز ايچون كه انده كوزلر وبيوك شيلر سويلين آغز وار ايدي وكوسترشي
يولداشلرينككيسندن بيوكرك ايدي ٢١ وباقدم وبو بوينز قديسلر اوزرينه جنك ايدوب انلره غالب
كلدي ٢٢ تا كونلرك اسكيسي كلنجيه‌دك والله تعالینك قديسلرينه حكم ويرلنجيه‌دك وزمان يتشوب قديسلر
مملكته مالك اولنجيه‌دك ٢٣ واو بويله ديدي دردنجي حيوان يرده دردنجي مملكت اولا كه جمله مملكتلردن
افضل اولا وبتون يري ييه واني چينيه وسحق ايليه ٢٤ واون بوينز اول مملكتدن قالقاجق اون ملك در
وانلردن صكره بر دخي قالقه‌كه اولكيلره بكزمز اولا واوچ ملكه قهر ايليه ٢٥ والله تعاليه قرشو سوزلر
سويليه والله تعالینك قديسلريني بوزا وظن ايده‌كه وقتلري وشريعتي تبديل ايتمكه قادر اولا وبر زمانه
وزمانلره ويارم زمانه‌دك انك الينه ويرله‌لر ٢٦ وديوان اوتروب سلطنتي كيدرله تا آخره‌دك هلاك وتباه اولا
٢٧ ومملكت وسلطنت وجمله كوك آلتنده مملكتك عظمتي الله تعالینك قديسلرينك قومنه ويرله انك مملكتي
ابدي مملكتدر وجمله ملكلر اكا خدمت ايليوب اطاعت ايده‌لر ٢٨ سوزك آخري بورايه‌دك بن دانيال
ايسه فكرلرم بني پك شاشروب بكزم بنده متغير اولدي نهايت سوزي قلبمده صقلادم ۞

سكزنجي باب

١ بلشاصر ملكك سلطنتنك اوچنجي ييلنده بن دانياله بر رؤيا كورندي اولكي بكا كورندوكندن صكره
٢ رؤياده كوردم وكوردوكمده اولديكه عيلام ولايتنده سوسان سراينده ايدم ورؤياده كوردم واولاي
ارماغي يانينده ايدم ٣ كوزلري قالدردوقده كوردم واشته بر قوچ ارماغك اوكنده طورردي انك ايكي
بوينزي وار ايدي وانلر يوكسك اما بري او بريندن يوكسك واول يوكسك آخر چيقمش ايدي ٤ اول
قوچك مغربه وشماله وجنوبه طوغرو بوينزلر ايله قوچلدوغيني كوردم وجمله حيوانلردن هيچ بريسي اكا
طيانمزدي وانك الندن قورتاران يوغيدي كوكلنه كوره ايشلردي وبيوكلنوردي ٥ وبن مطالعه ايدركن
اشته كچيلرك بر اركجي مغربدن جمله ير يوزي اوزرنده يره طوقنمدن كلوردي اول اركجك كوزلري
آراسنده بر بللو بوينز وار ايدي ٦ تا ارماق اوكنده طورر كوردوكم اول ايكي بوينزلو قوچك يانينه كلدي

واوزرینه قوتنك غضبیله سکرتدی ٧ وانی قوچك یاننه یقلاشرکن کوردم که اوزرینه پاوزلندی وانی
اوروب ایکی بوینوزلرینی قردی وقوچده اكا طایانهجق قوت یوق ایدی وانی یره براغوب چینردی وکیمسه
یوق ایدی که قوچی انك الندن قورتاره ٨ ایمدی کچیلرك ارکجی زیادهسیله بیوکلندی وقوتلو اولدیغی
کبی اول بیوك بوینوز قرلدی وانك یرینه کوکك دورت روزکارینه طوغرو دورت بللو بوینوز چقدی
٩ وانلرك بریسندن بر کوچك بوینوز چقدی که جنوبه وشرقه وعزت ولایتینه طوغرو پك بیودی
١٠ تا کوکلرك عسکرینهدك بیودی واول عسکردن ویلدزلردن بعضیسنی یره دوشردی وانلری چینردی
١١ حتی تا عسکرك باشنهدك بیوکلندی وضحیهء دائمهیی رفع ایدوب مقدسنك مکاننی یقدی ١٢ وعسکر
ضحیهء دائمهیه قرشو آزغونلق سببیله اكا ویرلدی وحقی یره براقدی وایشلردی واكا طالع ایشلر اولدی
١٣ وبر قدیسی سویلرکن ایشتدم واول سویلینه بر غیری قدیس دیدیکه نیجهیهدك بو ضحیهء دائمهنك
رویاسی وخراب ایدیجی کناه مقدسی وعسکری پایمالنه ویرمك ایچون اولا ١٤ وبکا دیدیکه تا آخشامك
وصباحك ایکی بیك واوچ یوزینهدك اندن صکره مقدس تمیزلنه ١٥ واولدیکه بن دانیال رویایی کوررکن
ومعناسنی صورارکن ایشته اوکمده بر آدم شکلی کبی طوردی ١٦ واولای ارماغی آراسندن بر آدم آوازینی
ایشتدم که چاغروب دیدیکه ای جبرائیل رویایی بوکا آکلت ١٧ وطوردوغم یره یقین کلدی وکلدوکنده
شاشدم ویوزم اوزرینه دوشدم واول بکا دیدیکه ای آدم اوغلی آکله که بو رویا آخر زمان ایچوندر
١٨ وبنمله سویلشرکن خوابناك اولوب یوزم اوزرینه یره دوشدم اما اول بکا یاپشوب طوردوغم یرده بنی
طوردردی ١٩ ودیدیکه ایشته غضبك آخرنده نه اولاجغی سکا بلدرهیم زیرا معین زمانده آخر اولور
٢٠ کوردوکك ایکی بوینوزلو قوچ مادای وفارس ملکلریدر ٢١ وقللو ارکج یونان ملکی در وکوزلرینك آراسنده
اولان بویوز اولکی ملکدر ٢٢ وقرلدوغی ویرینه دورت قالقدوغی ایسه اول قومدن دورت مملکت قالقه
اما انلرك قوتی انك کبی دکل ٢٣ وانلرك مملکتی آخرنده آزغونلر تمام اولدقده بر پك یوزلو ومعمالره
آکاه ملك قالقه ٢٤ انك قوتی مستحکم اولا اما کندو قوتندن دکل عجایب خرابلقلر ایتسه کرك وطالع
ایشلسه کرك ایدوب قلوب قویلری وقدیسلرك قومنی بوزسه کرك ٢٥ وعقلنك سببیله النده مکر راست
کله وقلبنده تکبرلنه صلحده ایکن نیجهلری بوزه بلکه سلطانلرك سلطانی اوزرینه قالقه اما ال مجلسزین
قرله ٢٦ وآخشام وصباحك رویاسی که سکا دینلشدر کرچکدر وسن اول رویایی قپا زیرا نیجه کونلر
ایچوندر ٢٧ وبن دانیال نیجه کونلر زبون وخسته اولدم وقالقوب ملکك مصالحنی قلدم ورویا سببندن
حیران ایدم اما بکسه آکلمادی ۞

طقوزنجی باب

١ مادیلرك نسلندن آحشوروس اوغلی داریوسك اولکی سنهسنده که کلدانیلرك مملکتی اوزرینه ملك

نصب اولنمش ایدی ٢ سلطنتنك اولکی سنه‌سنده بن دانیال کتابلرده مطالعه ایلدم که اورشلیمك
خرابلقلرینی تمام ایده‌یم دیو ربك ارمیا پیغمبره سوزی اولدوغی بیللرك حسابی یتمش ییل در ٣ رب
الهه توجه ایلدم که اورج ایله چول ایله وکل ایله دعا ونیاز قلام ٤ ورب الهمه دعا ایدوب اعتراف
ایلدم ودیدمکه ای رب عظیم ومهیب الله که سنی سونلره وامرلرکی کوزدنلره عهدی ورحمتی صقلارسین
٥ کناه ویرامزلق ایشلدك فسق ایلدك عاصی اولدق وامرلرکدن وحکملرکدن دوندك ٦ وسنك
پیغمبر قوللرکه که سنك اسمك ایله ملکلرمزه بکلرمزه وبابالرمزه وجمله ولایتك قومنه سویلدیلر اطاعت
ایتمدك ٧ ای رب عدالت سنکدر ویوز قره‌لغی بزه بوکونکی کبی یهودا آدملرینه واورشلیمك ساکنلرینه
وجمله اسرائیله یقین وایراق اولانلره جمله سن انلری سکا عصیان ایتدکلری عاصیلق ایچون اوراله‌ره
سوردوکك ولایتلرده ٨ یا رب یوز قره‌لغی بزم ملکلرمزك بکلرمزك وبابالرمزك در سکا کناه ایلدوکمز ایچون
٩ رحمت ومغفرت رب الهمزکدر زیرا بز سکا عاصی اولدق ١٠ ورب الهمزك آوازینی دکلمدك که
پیغمبر قوللریله اوکمزه قودوغی شریعتنده سلوك ایده‌وز ١١ وجمیع اسرائیل سنك شریعتکی تجاوز ایتدیلر
وآوازکی دکلممك ایچون دوندیلر انك ایچون اوزرمزه لعنت والله قولی موسی‌نك توراتنده یازلان یمین
دوکلدی زیرا که اکا کناه ایشلدك ١٢ واوزرمزه وبزه حکم ایدن حاکملرمز اوزرینه سویلدوکی
سوزلرینی ثابت ایتدی اوزرمزه بیوك بلا کتورمکله شویله که اورشلیمده اولدوغی کبی بتون کوك التنده
اولمامشدر ١٣ موسی‌نك توراتنده یازلدوغنه کوره اوزرمزه بو جمله بلا کلدی ویرامزلقلرمزدن رجوع
وحقیقتکه تقید ایتمك ایچون رب الهمزك حضورنده دعا ایتمدك ١٤ ایمدی رب بو بلا اوزرینه
مقید اولوب انی اوزرمزه کتوردی زیرا رب الهمز جمله ایتدوکی ایشلرنده عادل در زیرا آوازینی دکلمدك
١٥ ایمدی حالا ای رب الهمز که قوی الکله قومکی مصر دیارندن چقاروب کندوکه نام ایلدك بوکونکی
کبی بز کناه ایتدك یرامزلق ایلدك ١٦ ای رب جمله عدالتلرك ایچون بو اورشلیم شهرکدن مقدس
طاغکدن حدت وغضبك دوندرلسون زیرا کناهلرمز ایچون وبابالرمزك یرامزلقلری ایچون اورشلیم وسنك
قومك جمله چوره‌ده‌کیلرمزه رسوای اولدی ١٧ ایمدی حالا ای الهمز قولکك دعاسنی وتضرعنی استجابت
ایله وسنك خراب اولان مقدسك اوزرینه یوزکی روشن ایله رب ایچون ١٨ ای الهم قولاغکی تمییل
ایله ودکله کوزلرکی آچ بزم خرابلقلرمزه واسمك استدعا اولندوغی شهرمزه باق زیرا تضرعلرمزی
حضورکه عرض ایدرز عدالتلرمز ایچون دکل بلکه عظیم رحمتلرکز ایچون در ١٩ ای رب استجابت
ایله ای رب عفو ایله ای رب دکله وایت قیل اکلنمه سن کندوك ایچون یا الهم زیرا شهرك اوزرینه
وقومك اوزرینه اسمك استدعا اولنمشدر ٢٠ دخی بن سویلیوب دعا ایدرکن وبنم هم اسرائیل قومنك
کناهنی اعتراف ایدرکن واللهمك مقدس طاغی ایچون رب اللهمك حضورنده تضرعمی دوکرکن ٢١ دخی
دعانی سویلرکن اول بنم اولدن رویاده کوردوکم جبرائیل کشی سرعت ایله اوچوب بکا آخشام پیشکشنك

وقتنده طوقندی ٢٢ وتعلیم ایدوب بنمله سویلشدی و دیدیکه ای دانیال شمدی سکا بر خوش آکلمق
ایچون چقه کلدم ٢٣ تضرعلرکک ابتداسنده سوز چقدی وبن سکا اعلام ایتمک ایچون کلدم زیرا
مقبول کیشی سن ایمدی سوزی آکله ورویایی فهم ایله ٢٤ قومککک اوزرینه ومقدس شهرککک اوزرینه
یتمش هفته معین اولدی عصیانی بتورمک وکناهی تمام ایتمک ویرامزلغه کفارت ایتمک وابدی عدالتی
کتورمک ورویایی ونبوتی تکمیل ایتمک وقدیسلرک قدوسنی مسح ایتمک ایچون ٢٥ ایمدی بلهسین
وآکلیهسین که دوندرلمک واورشلیم تعمیر اولنمق ایچون سوز چقالدن تا مسیح هادییه یدی هفته
والتمش ایکی هفته دخی وار ووقتلرک طارلغنده چارشو وحصار تکرار یاپلا ٢٦ والتمش ایکی هفتهدنصکره
مسیح منقطع اولا اما کندوسی ایچون دکل وشهری ومقدسی کلهجک سرعسکرک قومی خراب ایدهجکدر
وآنک صوکی طوفانله اولاجقدر وتا جنککک آخرینهدک مقدر خرابلقلر اولاجقدر ٢٧ وبر هفتهده بیچهلره
ایله عهدی مقرر ایدهجکدر وهفتهنک یاریسنده ذبیحهیی وقربانی ابطال ایدهجکدر ومکروهاتک قنادلری
ایله خراب ایدهجکدر تا مقدر انقراضهدک خراب اولمش اوزرینه خراب دوکلهجکدر ۞

اوننجی باب .

١ فارس ملکی کورشک اوچنجی ییلنده بلطشاصر آدیله مسمی دانیاله بر سوز کشف اولندی اول
سوز کرچک اما معین وقتی اوزاق در اول سوزی آکلدی ورویایی فهم ایتدی ٢ اول کونلرده بن دانیال
تمام اوچ هفته حزین ایدم ٣ اتمکی اشتهاله یمدم نه ات نه شراب آغزمه کیردی نه یاغ ایله
سورندم تا تمام اوچ هفته بتنجهیهدک ٤ واولکی آیک یکرمی دردنجی کوننده بن حدقل نام عظیم
ایرماغک کنارنده ایدم ٥ وکوزلری قالدروب باقدم واشته بر اثواب ایله کیمش وبللری اوفاز آلتونیله
قوشانمش بر آدم ٦ وبدنی سنکزر کبی ویوزی شمشک کوستریشی کبی کوزلری ایسه آتش چراغلری کبی
والری وآیاقلری یلابق باقر کبی وآوازی جماعت آوازی کبی ایدی ٧ وبن دانیال اول رویایی یالکز
کوردم وبنمله اولان کیشیلر بو رویایی کورمدیلر اما اوزرلرینه عظیم دتره دوشدی شویله که کزلنمکه
قاچدیلر ٨ وبن یالکز قالدم وبو عظیم رویایی کوردم وبنده قوت قالمیوب دیجلکم زبونلغه دوندی
وهیچ طاقت صقلمدم ٩ وسوزلرینک آوازینی ایشتدم وسوزلرینک آوازینی ایشتدوکم کبی یوزم اوزرنده
اویویه قالدم ویوزم یره ایدی ١٠ واشته بر ال بکا طوقندی ودیزلرم اوزرنده والرمک آیالری اوزرنده
بنی قالدردی ١١ وبکا دیدیکه ای مقبول کیشی دانیال سکا سویلیهجکم سوزلری آکله وطوردوغک یرده
طور زیرا شمدی سکا کوندرلدم وبو سوزی بکا سویلدوکنده دترهیهرک طوردم ١٢ وبکا دیدیکه ای دانیال
قورقمه زیرا سن سنک اللهککک حضورنده استفهام وریاضته کوکل ویردوککک ایلک کونندن برو سوزلرک
مستجاب اولمشدر وبن سنک سوزلرک ایچون کلدم ١٣ اما فارس مملکتنک بکلربکیسی بکا یکرمی بر کون

مقاومت ایتدی و اشته باش سردارلردن اولان میکایل بکا یاردم ایتمکه کلدی و بن اورادہ فارس ملکلرینک
یانندہ قالدم ١٤ و سنك قومکه آخر ایامدہ واقع اولاجغی سکا آکلتمغه کلدم زیرا دخی اول کونلر
ایچون رؤیا وار ١٥ بونجلین سوزلری بکا سویلدوکندہ یوزمی یرہ قویوب دلسز قالدم ١٦ و اشته بنی آدم
شکلی کبی اولان بر کسه دوداقلرمه طوقندی و آغزمی آچوب سویلدم و اوکمدہ طورانه دیدمکه ای افندم بو
رؤیا سببندن آغریلرم اوزرمه دورلدی و طاقت صقلمدم ١٧ و افندمك بو قولی بو افندمله سویلشمکه
نیجه قادر اولا چونکه شمدنکرو بندہ طاقتم طورمز و نفسم بندہ قالمدی ١٨ او زمان اول آدم شکلی کبی
اولان بر کسه بکا تکرار طوقنوب تقویت ویردی ١٩ و دیدیکه ای مقبول کشی قورقمه سلام سکا بکلن و قوتلن
و بنمله سویلشورکن قوتلندم و دیدمکه سویله افندم زیرا بنی قوتلندردك ٢٠ و دیدیکه بلدکمی سکا
نیچون کلدم شمدی فارس سردارلریله جنك ایتمکه دونجکم و چقدوغم زمان اشته یونان سرداری کلهجکدر
٢١ لکن حق یازودہ مسطور اولانی سکا اعلام ایدہیم و سردارکز میکایلدن غیری کمسه یوقدرکه
بونلردہ بکا یاردم ایدہ ۞

اون برنجی باب

١ بن دخی مادی داریوشك اولکی سنه‌سندہ بونی پکلتمك و قوتلندرمك ایچون طوردم ٢ و حالا سکا حقی
دیویرہیم اشته فارسدہ دخی اوچ ملك اولا و دردنجی کثیر مال ایله هپسندن مالدار اولا و مالیله قوتلو
اولنجه جمله‌یی یونان مملکتی اوزرینه تحریك ایدہ ٣ و بر جبار ملك قالقه که نیجه مملکتلره سلطان اولا
و مرادی اوزرہ ایشلیه ٤ و قالقدوغی کبی مملکتی قرلوب کوکك دورت روزکارینه تقسیم اولنا اما انك نسلنه
دکل نه انك سلطنت ایتدوکی سلطنتنه کورہ اولا زیرا مملکتی یقله و بونلردن غیریلرك اولا ٥ و جنوب ملکی
قوتلو اولا اما اول جبار ملکك سرورلرندن بریسی قوتله اکا غالب اولوب سلطنت ایلیه انك سلطنتی
عظیم سلطنت اولا ٦ و بر قاچ سنه‌دنصکرہ بر بریله تعاهد ایدہ‌لر زیرا جنوب ملکنك قزی صلح ایتمك
ایچون شمال ملکنه کله اما بازونك قوتی طایانمیه نه او نه انك بازوسی طورہ زیرا هم او هم انی کتورنلر و انك
ولدی و اکا اول زمانندہ قوت ویرن تسلیم اولنالر ٧ اما کوکلرینك فلیسلرندن بری انك یرینه قالقه و عسکر
ایله کلوب شمال ملکنك حصارلرینه کیرہ و انلرہ ایش ایدوب غالب اولا ٨ و دخی الاهلرینی و بکلرینی و انلرك
مقبول کمش و آلتون آوادانلقلرینی اسیرلکله مصرہ کوترہ و کندوسی نیچه ییللر شمال ملکندن زیادہ طورہ
٩ و جنوب ملکی مملکتنه کله و کندو ولایتنه دونه ١٠ و اوغللری جنکه قالقوب چوق عسکرلرك جماعتنی
جمع ایدہ‌لر و انلرك بریسی سرعت ایله کله و آقین ایدوب کچه صکرہ دونوب تا انك حصارلرینه‌دك جنك
ایلیه ١١ و جنوب ملکی طارلا و چقوب شمال ملکیله جنك ایلیه و عظیم لشکر حاضر ایلیه و دشمنك
جماعتی انك الینه تسلیم اولنه ١٢ و اول جماعتی اخذ ایتدکدن صکرہ انك یورکی یوجه‌لنه و اون بیکی یقه

اما قوتی ازدیاد بولمیا ١٣ زیرا شمال ملکی دونوب اولکیدن بیوك لشکر حاضر ایلیه و بر قاچ ییلدنصکره
عظیم عسکر ایله و چوق دارات ایله کله ١٤ او زمانلرده چوق کمسه‌لر جنوب ملکی اوزرینه قالقه و سنك
قومکك اشقیاسی رویایی ثابت ایتمك ایچون قالقه‌لر و یقلالر ١٥ و شمال ملکی کلوب طابیه‌لر یاپه و حصارلو
شهرلری آله و جنوبك بازولری طایانمیه‌لر نه انك کزیده قومی و مقاومته هیچ قوت اولمیا ١٦ و جنوب
ملکی اوزرینه کلن مرادی اوزره ایده قلا و قرشوسنه طورر کمسه اولمیا و عزت ولایتنده طورا که انك الیله
تمام تدمیر اولنا ١٧ و دخی مملکتنك جمله قوتیله کلمکه توجه ایلیه و انك ایله صلح ایده و باشرا و قزینی
اکا عورتلکه ویره اکا فساد ایتدرمك ایچون اما او قز باباسنك طرفنده طورمیا و انك اولمیا ١٨ دخی اطه‌لره
توجه ایلیه و چوغنی آلا اما بر سرور انك حقارتنی اکا ابطال ایلیه اندن غیری دخی حقارتنی اوزرینه دوندره
١٩ اندن صکره ولایتنك حصارلرینه توجه ایلیه و سورچوب یقله و بولنمیه ٢٠ و انك یرینه سلطنت
عزتیله بری قالقه که اطرافلره خراجچیلر کوندره اما آز کونلرده قرله حدتله دکل و جنك ایله دکل
٢١ و انك یرینه بر حقیر قالقه که اکا سلطنت اکرامنی ویرمیه‌لر اما کزلوجه کلوب مملکتی تملق ایله
ضبط ایلیه ٢٢ و حضورنده طاشقینلق بازولری ایله طوفانلنه‌لر و قریلالر و عهدك ملکی دخی ٢٣ زیرا انك
ایله معاهده ایتدکدنصکره حیله ایلیه و چقوب آز خلق ایله غالب اولا ٢٤ سلامتله ولایتك اك سمیز
یرلرینه کیره و باباسنك هم بابالر باباسنك ایتمدکلرینی ایلیه یغمایی و غارتلری و اموالی انلره اولاشدره
و افکارلریله حصارلری اوزرینه تفکر ایلیه و بو بر زمانه‌دك ٢٥ و قوتنی و یورکنی عظیم عسکر ایله جنوب
ملکی اوزرینه تحریض ایده و جنوب ملکی عظیم و قوی عسکر ایله جنکه قالقه اما طایانمیه زیرا انك
قرشوسنه فتنه‌لر فکر ایده‌جکلردر ٢٦ و طعامنك لقمه‌سنی ییینلر انی قرالر و انك عسکری منهزم اولوب چوق
مقتوللر دوشه ٢٧ و بو ایکی ملکك یورکلری کتلك ایتمکه اولوب بر سفره‌ده ایکن یالان سویلشه‌لر اما
مقاصدلری راست کلمیه زیرا صوك بر غیری وقته معین اولمشدر ٢٨ او زمان کندو ولایتنه چوق غنیمه
ایله دونه و یورکی مقدس عهد اوزرینه اولوب ایده قلا اندن صکره کندو ولایتنه دونه ٢٩ معین وقتده
دونوب جنوبه کله اما بو صوکده‌کی سفر اولکی کبی اولمیا ٣٠ زیرا کاتیم کمیلری اوزرینه کله و او اندن المه
چکه و دونوب مقدس عهده انجنه و ایده قلا ینه دونه و مقدس عهدی ترك ایدنلره مساعده ایده
٣١ و قوتلو کیشیلر انك طرفنده طوروب قوت مقدسنی مردار ایلیه‌لر و ذبیحه دائمه‌یی کیدره‌لر و خراب
ایدیجی مکروهاتی قویالر ٣٢ و عهده کتلك ایدنلری تملقلر ایله کناهه اوغراده اما کندو اللهنی بلن
قوم قوی اولوب ایده قلا ٣٣ و قومك عارفلری نیجه‌لری اوکرده‌لر و قلج ایله علو ایله اسیرلك ایله
و یغما ایله خیلی زمان دوشه‌لر ٣٤ و دوشدکده بر آز امداد ایله منصور اولالر و نیجه‌سی انلره تملق ایله
قاتشه ٣٥ و اول عارفلردن بعضیسی دوشه‌لر انلری قال ایتمك پاك ایتمك و آغارتمق ایچون تا صوك وقت
کلنجه زیرا دخی معین وقتك صوکی وار ٣٦ ملك دخی مرادی اوزره ایلیوب یوجه‌لنه و جمله الاهلر اوزرینه

کندوپی متعظّم ایلیه والاهلرك اللّهی اوزرینه غرایبلر سویلیه وهر ایشی راست کله تا غضب الله تمام
اولنجیه‌دك زیرا مقدّر اولان اجرا اولنه ٣٧ وبابالرینك الاهنه تأمّل ایتمیه نه عورتلرك شهوتنه نه بر
الاهه تأمّل ایده زیرا جمله‌لر اوزرینه کندوپی متعظّم ایلیه ٣٨ امّا قوّتلرك الاهنه مکاننده تکریم ایتسه
کرك وبابالری بلمدکلری الاهه آلتونله وکمشله وجواهر ایله وقیمتلو نسنه‌لر ایله تکریم ایلسه کرك
٣٩ بونی حصارلرك صرپ یرلرنده غریب الاهله ایلیه وانی بلنلره عزّتی آرتروب انلری نیجه‌لره مسلّط
ایلیه وولایتی بها ایله پایلاشه ٤٠ وصوك وقتنده جنوب ملکی انك ایله دوکشه وشمال ملکی عربه‌لر
ایله وآتلولر ایله ونیجه گمیلر ایله صغنق کبی اوزرینه کله ولایتلرینه کیره آقین ایلیوب چکه ٤١ وعزّت
ولایتنه کله ونیجه‌سی خراب اولا والندن بونلر قورتلا ادوم وموآب وعمّون اوغللرینك باش شهرلری
٤٢ ولایتلر اوزرینه الینی صالا مصر دیاری دخی قورتلمش اولمیا ٤٣ جمله مصرك آلتون وکمش خزینه‌لرینه
وقیمتلو نسنه‌لرینه مالك اولا ولوبیلر وحبشیلر اکا تابع اولالر ٤٤ امّا مشرقدن وشمالدن اولان خبرلر
انی شاشرالر عظیم غضب ایله نیجه‌لری هلاك وقتل ایتمکه چقه ٤٥ وددکزلر آراسنده اورشلیمك عزّتلو
مقدّس طاغنده سرای اوطاقلرینی قورا امّا صوکنه کله ویاردجیسی اولمیا ۞

اون ایکنجی باب

١ اول زمانده اول میکایل نام عظیم سرور که قومنك اوغللری یولنه طورر قالقه وبر مضایقه وقتی
اولا که امّت اولدوغی وقتدن برو تا او وقته‌دك دخی اولمامشدر واول زمانده سنك قومك قورتلا هرکیم
که کتابده یازلمش بولنورسه ٢ وطپراق توزنده اویویانلرك چوغی اویانه بعضیسی ابدی حیاته وبعضیسی
عیبه ابدی حقارته ٣ وعارف اولانلر فلك ضیاسی کبی ضیا ویره‌لر ونیجه‌لری تبریر ایدنلر ابد الآباد
یلدزلر کبی اولالر ٤ وسن ای دانیال سوزلری قپا وکتابی تا صوك وقته‌دك مهرله نیجه‌لر مطالعه ایده‌لر وانلرك
علمی آرته ٥ او زمان بن دانیال باقدم واشته ایکی غیری کمسه طوررلر ایدی بری ارماغك بروسنده وبری
ارماغك اوته‌سنده ٦ واول ارماغك صولری اوزرنده اولان بز اتوابی کیمش کشی‌یه دیدیلر که بو عجایبلرك
صوکی نه زمانه‌دك ٧ واول ارماغك صولری اوزرنده اولان بز اتوابی کیمش کشی‌یی اشتدم که صاغنی وصولنی
کوکلره قالدروب ابدی دخی حقّیچون یمین ایتدیکه بر زمان وزمانلر ویارم زمانده اولا مقدّس قومنك قوّتنی
تمامًا پراکنده ایتدکدنصکره بونلر هپ تمام اولا ٨ وبن اشتدم امّا آکلمدم ودیدمکه افندم بونلرك
صوکی نه اولا ٩ او دخی دیدیکه وار ای دانیال زیرا سوزلر قپالو ومهمور در تا وقتك صوکنه‌دك ١٠ نیجه‌سی
پاك اولوب آغاره‌لر وقال اولالر امّا فاسقلر فسق ایده‌لر وفاسقلردن بریسی آکلمیه انجق عارفلر فهم ایده‌لر
١١ ودایمی ذبیحه قالدرلدوغی زماندن تا خراب ایدیجی مکروهات قونلنجیه‌دك بیك ایکی یوز طقسان

کوڭ اولا ١٢ نه موتلو اکا که قتلانوب بیڭ اوچ یوز اوتوز بش کونلره یتشه ١٣ سن صوڭکه وار زیرا
راحت ایلیه‌سن صوڭ کونلره‌دك نصیبڭده طوره‌سن ۞

هوشع

اوّلکی باب

١ عوزیا یوتام آحاز حزقیا نام یهودا ملکلرینڭ ایامنده و اسرائیل ملکی یوآش اوغلی یوربعامڭ ایامنده
بئیری اوغلی هوشعه رنڭ سوزیدر ٢ ربّ هوشعه ایله ابتدا سویلدوکی زمان ربّ هوشعه دیدیکه وار کندوکه
بر زانیه عورت آل و ولد زنالر طوغرت چونکه ولایت ربدن دونوب یاوز زنا ایدر ٣ ایمدی واردی و دبلایمڭ
قزی جومری آلدی اول‌ده کبه اولوب اکا بر اوغل طوغردی ٤ و ربّ اکا دیدیکه اکا یزرعیل آدینی قو
که بر آزدن یزرعیلده دوکلمش قان ایچون یاهو اوینڭ حقندن کله‌یم و اسرائیل اوینڭ سلطنتنی
منقرض ایده‌یم ٥ و اول کونده اولا که اسرائیلڭ یایینی یزرعیلڭ دره‌سنده قیرایم ٦ و دخی کبه اولوب
بر قز طوغردی و الله اکا دیدیکه انڭ آدینی لارحامه قو زیرا آرتق بیت اسرائیله مرحمت ایتمیه‌جکم
که انلره بر وجهله باغشلیم ٧ امّا بیت یهودایه مرحمت ایده‌یم و انلری اللهی ربّ ایله قورتاره‌یم
انلری یای ایله قلیچ ایله و جنك ایله و آتلر ایله و آتلولر ایله قورتارمیاجغم ٨ و لارحامه‌یی سوددن
کسدکدن صکره کبه اولوب بر اوغل طوغردی ٩ و الله هوشعه دیدیکه اکا لاعمّی آدینی قو زیرا
سز بکا امّت دکلسز بن دخی سزڭ اولمیایم ١٠ نهایت بنی اسرائیلڭ عددی دکز قومی کبی اولا که
اولچلمز و صایلمز و اولا که انلره قومم دکلسز دینلمش یرده انلره حیّ اللهڭ اوغللری سز دینله ١١ و بنی
یهودا و بنی اسرائیل بیله جمع اولوب و کندولرینه بر باش نصب ایدوب ولایتدن چقه‌لر چونکه یزرعیل
کونی عظیم اولا ۞

ایکنجی باب

١ قرنداشلرکزه عمّی یعنی قومم و قزقرنداشلرکزه رحامه یعنی مرحومه‌لر دییکز ٢ چکشڭ آناکزایله
چکشڭ که او بنم عورتم دکلدر و بن انڭ قوجه‌سی دکلم کندو یوزندن زنالرینی و ممه‌لری آراسندن
فاحشه‌لکنی قالدرسون ٣ تا که انی چپلاق صویمیام و انی طوغدوغی کونده‌کی حالنه دوندرمیم و انی بریه کبی
قویوب و قورو یر کبی ایدوب انی صوسزلقدن اولدرمیم ٤ و اوغللرینه دخی مرحمت ایتمم چونکه انلر ولد

زنالردر ٥ انلرك آناسی زنا ایلدی زیرا انلر ایله کبه اولان عیب چکدی چون دیدیکه اتمکمی وصومی بپاغمی
وکتانمی یاغمی واچه جکلری ویرن عاشقلرمك آردنجه وارهیم ٦ انك ایچون اشته بن سنك یولکی دکن ایله
تشویك ایدهیم وبر دیوار یاپایم که یاپا یوللرینی بولمایه ٧ وعاشقلرینك آردنجه کیده اما انلره یتشمیه
وانلری آرایا اما انلری بولمایه ودیه که وارهیم اولکی قوجهمه دونهیم زیرا او زمان بکا شمدیدن ایو
ایدی ٨ بلمدیکه بن اکا بغدایی وشرابی ویاغی ویرمش ایدم واکا کمش وآلتونی چوغلتمش ایدم که
انلری بعاله صرف ایتدیلر ٩ انك ایچون دونهیم وبغدایمی وقتنده وشرابمی زماننده آلویب انلرك عیبنی
اورتن یپاغمی وکتانمی قالدرهیم ١٠ وشمدی عاشقلرینك کوزلرنده حیاسنی آچایم وبکسه انی المدن
قورتارمیه ١١ وجمله سرورینی بیراملرینی وآی باشلرینی وسبتلرینی وجمله عیدلرینی ابطال ایدهیم
١٢ باغلرینی وانجیر آغاجلرینی ویران ایدهیم که انلردن دیدیکه بونلر بکا عاشقلرمك ویردکلری اجرلردر
وانلری اورمانه دوندرهیم وانی صحرا حیوانلری ییهلر ١٣ وبعاللرك کونلری ایچون انك حقندن کلهیم
که انلرده انلره بخورلدی وکویهلری ایله وبلازکلری ایله بزنوب عاشقلرك آردنجه کیدردی وبنی
اونتدی رب دیدی ١٤ انك ایچون اشته بن انی جذب ایدوب بریهیه کوتورهیم وکوکلنه سویلیهیم
١٥ واوراده اکا باغلرینی وعخور درهسنی امید قپوسی ایچون ویرهیم واوراده کنجلکنك زماننده کبی
ومصر دیارندن چقدوغی کونده کبی ارلایه ١٦ واول کونده اولا رب دیدی که بنی قوجهم دیو چاغراسن
آرتق بنی بعالم چاغرمیاسن ١٧ زیرا بعاللر آدینی آغزندن چقارایم آرتق کندو آدی ایله آکلمیالر
١٨ واول کونده انلر ایچون صحرا حیوانلری ایله هوادهکی قوشلر ایله ویرك حشراتی ایله عهد کسهیم
ویایی وقلیج وجنکی یردن قرایم وانلری امانده یاتررایم ١٩ وسنی کندومه ابدا نکاح ایدهیم سنی کندومه
عدالت ایله وحکم ایله واحسان ایله ومرحمت ایله نکاح ایدهیم ٢٠ وسنی کندو کندومه ایمان ایله
نکاح ایدهیم وربی بلهسن ٢١ اول کونده اولا که استجابت ایدهیم رب دیدی کوکلره استجابت ایدهیم
انلر دخی یره استجابت ایدهلر ٢٢ یر دخی بغدایه وشرابه وزیت یاغنه استجابت ایده انلر دخی یزرعیله
استجابت ایدهلر ٢٣ وبن انی کندومه یرده اکهیم ولارحمهیه رحمت ایدوب لاامییه امتم سن سن
دیهیم اول دخی اللهم سن سن دیه ۞

اوچنجی باب

١ ورب بکا دیدیکه بر دخی وار بر عورت سوکه دوستنك محبوبهسی هم زانیه در رب بنی اسرائیلی
سودوکی کبی وانلر غیری الاهلره باقرلر وشرابك شیشهلرینی سورلر ٢ ایمدی انی کندومه اون بش
مثقال کمشه وبر مد آرپه ایله ویارم مد آرپه ایله نکاح ایتدم ٣ واکا دیدمکه نیچه کونلر بنم ایچون
بوش اوتوراسن زنا ایتمیهسن وغیری اره وارمیاسن بن دخی سکا بویله اولایم ٤ زیرا بنی اسرائیل نیچه

كونلر ملكسز وسرورسز وقربانسز صنمسز وافودسز وترافيمسز اوتورالر ٥ اندن صكره بنى اسرائيل
دونوب كندولرينك اللهى ربى وملكى داودى آرايه‌لر وربه وانك احسانينه صوك ايامده قورقو ايله وارالر ۞

دردنجى باب

١ ربك سوزينى دكليك اى بنى اسرائيل زيرا ولايت ساكنلرى ايله ربك غوغاسى وار انك ايچون كه ولايتده نه
حقيقت نه مرحمت نه اللهى بيلمك وار ٢ بلكه حنث وكذب سويلمك واولدرمك واوغرلق وزنا ايتمك
وار افراط ايتديلر وقانلر قانلره طوقنور ٣ انك ايچون ولايت ماتم چكه وجمله انده اوترانلر صحرا
حيوانلريله وهواده‌كى قوشلر ايله زبون اوله بلكه دكز بالقلرى دخى اوله‌لر ٤ اما كمسه چكشميه وكمسه
سوكميه زيرا سنك قومك امام ايله چكشنلره بكزر ٥ ايمدى كوندز يقله‌سين وسنكله پيغمبر دخى
كيجه‌ده يقله وآناكى استيصال ايده‌يم ٦ قومم معرفتسز اولمغله هلاك اولور چونكه سن معرفتى تحقير
ايلدك بن دخى سنى تحقير ايده‌يم كه بكا امامتلك ايتميه‌سن وچونكه اللهكك شريعتنى اونتدك بن
دخى اوغللرينى اونده‌يم ٧ چوق اولدقلرنده بكا كناه ايتديلر ايمدى انلرك عزتينى عيبه دكشدره‌يم
٨ قومك كناهلرينى ييورلر ويرامزلقلرينه كوكلنى قالدررلر ٩ انك ايچون قوم نيجه ايسه امام دخى بويله
اولا وانك يوللرينك حقندن كله‌يم واكا عمللرينك جزاسنى ويره‌يم ١٠ وييه‌لر اما طويميه‌لر زنا ايده‌لر
اما چوغلميه‌لر زيرا ربى كوزتمكدن فارغ اولديلر ١١ زنا وشراب وشيره عقلى آلورلر ١٢ قومم كندو
آغاجنه طانشر وانك دكنكى اكا جواب ويرر زيرا زنا روحى انلرى اضلال ايتدى واللهندن دونوب زنا
ايتديلر ١٣ طاغلرك ديه‌لرنده ذبح وبايرلرده بخور ايدرلر ميشه‌لر وقواقلر وقوه آغاجلر التنده زيرا
انلرك كولكه‌سى ايودر انك ايچون قزلركز فاحشه‌لك ايدرلر وكلنلركز زنا ايدرلر ١٤ بن قزلركزك
حقندن كلمم زنا ايدرلر ايسه نه كلنلركزك حقندن كله‌يم فحشه‌لك ايدرلر ايسه زيرا انلر قحبه‌لر ايله
آيريلورلر وفاحشه‌لر ايله ذبح ايدرلر انك ايچون آكلميان قوم معذب اولا ١٥ يا اسرائيل اكر زنا
ايدرسك بارى يهودا صوچلو اولمسون وجلجاله وارماكز وبيت آونه چقماكز وحى الله حقيچون ديو
يمين ايتمكز ١٦ زيرا اسرائيل معاند طانا كبى عناد ايتدى حالا رب انلرى كنكش يرده قوزى كبى
اوتلاداجقدر ١٧ افرام بتلره ياپشمشدر قويوير انى ١٨ شرابلرى اكشيدى چوق زنا ايتديلر انلرك
ضابطلرى ويرك ديمكه سورلر اول كه عيب در ١٩ روزكار انلرى قنادلرينه باغليه وانلر ذبحلرندن
اوتانه‌لر ۞

بشنجى باب

١ بونى اشدك يا امامل دكليك اى بيت اسرائيل وقولاق اورك اى ملكك آلى چون اوزركزه حكم وار

١ زیرا سز مصفاده تله و تابور اوزرینه یایلمش آغ ایدکز ٢ بوغازلمغه صاپوب تعمق ایدن جمله‌لرینه بن
تأدیب ایچون اولایم ٣ بن افرامی بلورم و اسرائیل بندن کیزلو دکلدر زیرا سن یا افرام حالا زنا ایدرسن
و اسرائیل مردارلنمشدر ٤ اللهنه دونمك ایچون فکرلرینی قومازلر زیرا زنا روحی ایچلرنده در و ربی بلمزلر
٥ و اسرائیلك غروری یوزینه شهادت ایدر انك ایچون اسرائیل و افرام کندو کناهلری ایچون یقله
یهودا دخی انلر ایله یقله ٦ سوریلری ایله و صغرلری ایله ربی آرامغه کیده‌جکلر اما بولمیه‌لر چون
انلردن آیرلدی ٧ ربه خیانت ایتدیلر زیرا غریب اوغللر طوغردیلر شمدی انلری و حصه‌لرینی آی ییه
٨ جبعه‌ده بوروی و رامه‌ده سرنایی چالك بیت آونده نعره اورك سنك آردجه یا بنیامین ٩ تأدیب
کوننده افرام خراب اولا اسرائیل سبطلرنده حقی بلدردم ١٠ یهودا بکلری سنور قالدرانلر کبی درلر
اوزرلرینه حدتمی صو کبی دوکه‌یم ١١ افرامه ظلم اولدی حکم ایله قریلمشدر زیرا ارادت ایله امره
تابع اولدی ١٢ انك ایچون افرامه کوه کبی و بیت یهودایه آغاج قوردی کبی اولایم ١٣ و افرام کندو
مرضنی و یهودا کندو یره‌سنی کوردکده افرام آثوره واردی و یارب ملکه کوندردی او ایسه سزه تیمار
ایتمکه و سزدن یره‌یی کیدرمکه قادر اولامز ١٤ زیرا بن افرامه آرسلان کبی و بیت یهودایه آرسلان
یاوروسی کبی اولایم بن بن یرتایم و کیده‌یم کوتره‌یم و قورتاریجی یوق اولا ١٥ وارایم و یریمه دونه‌یم تا
انلر صوچلو اولدوغنی بلنجه و بنم یوزیمی آراینجیه‌دك مضایقه‌لرنده بنی چیك صباح آرایالر ۞

آلتنجی باب

١ و دیه‌لر که کلك ربه دونه‌لم چونکه او یرتدی او دخی بزی صاغ ایده‌جکدر بزی یاره‌لدی بنه بزی
صاراجقدر ٢ ایکی کونده بزی احیا ایلیه‌جك اوچنجی کونده بزی دیرلده‌جکدر و حضورنده یاشایاجغیز
٣ و ربی بلەوز و انی بلمکده مواظبت ایده‌وز انك چیقشی سحر وقتی کبی دوزلمشدر و بزه یغمور کبی
و یری صواران بهارین زماننك یغموری کبی کله ٤ نه ایلیه‌یم سکا افرام نه ایلیه‌یم سکا یهودا چون احسانکز
صباح بلودی کبی و صباحده‌کی چه کبی کیدر ٥ انك ایچون انلری پیغمبرلرك وسیله‌سیله کسدم و آغزمك
سوزلری ایله اولدردم و سنك حکملرك نور کبی چیقشدر ٦ زیرا مرحمتی استرم ذبیحه‌لری دکل معرفة
اللهی یاقمش قربانلردن زیاده استرم ٧ اما انلر آدم عهددن چکدوکی کبی چکدیلر اوراده بکا خیانت
ایتدیلر ٨ جلعاد بد کارلرك شهریدر قانله بولاشمش ٩ و یول کسیجیلر آدمه قتلاندوغی کبی امامله‌رك
جمعیتی دخی شکیم یولندن چکنلری اولدررلر زیرا که فساد ایدرلر ١٠ بیت اسرائیلده کریه نسنه کوردم
افرامك زناسی انده در اسرائیل دخی مردارلندی ١١ و ای یهودا بر بچین سنده دخی قودی بن قومك اسیرلکنی
دوندردوکم زمان ۞

یدنجی باب

١ اسرائیله شفا ویرمکه ایستدوکمده افرامك کناهی وسامرهنك یرامزلقی آچلدی زیرا یالان ایشلرلر
خرسز دخی کیرر وطشرهده یول کسیجی صویار ٢ وقلبلرنده دیمزلر که جمله یرامزلقلری خاطرمده در
حالا کندولرنك ایشلری انلری طولاشدیلر انلر بنم حضورمده در ٣ ملکی یرامزلقلری ایله وسرورلری
یالانلری ایله سویندررلر ٤ جملهسی زناکارلر در اتمکجیدن یاقلمش فرون کبی درلر اول که اویانمقدن فارغ
اولور خمیر یوغرلدوغی زماندن تا مختمر اولنجهیهدك ٥ ملکمزك کوننده بکلر انی شراب طولیسیله خسته
ایتدیلر معتکلر ایله الینی اوزادر ٦ زیرا فرونه بکزین قلبنی پوسولره یاپشدردیلر که اتمکجیسی بتون
کیجه اویورکن صباح شعلهلو آتش ایله یانار ٧ جملهسی فرون کبی ایصنورلر وحاکملرینی ییورلر جمله
ملکلری دوشدیلر وانلردن بکا چاغران یوقدر ٨ افرام قوملر ایله اختلاط ایتدی افرام دوندرلمامش
یوفقه کبی در ٩ غریبلر انك قوتنی یدیلر او ایسه بلمز صاچنه قیر صرپلدی یننده بلمز ١٠ واگر
اسرائیلك غروری یوزینه شاهدلك ایدرسهده ینهده ربّ اللهنه رجوع ایتمزلر بو جمله ایله انی آرامزلر
١١ افرام عقلسز بون کوکرجن کبی اولدی مصرلولری چاغررلر وآثوریلره کیدرلر ١٢ کیده جکلری زمان
اوزرلرینه آغمی یایایم انلری هوا قوشلری کبی اندرهیم جماعتلرینك ایشتدوکینه کوره انلرك حقندن
کلهیم ١٣ ویل انلره که بندن آیرو کتدیلر خراب اولالر چون بکا عاصی اولدیلر وبن انلری خلاص
ایتمیش ایکن اوزرمه یالانلر سویلدیلر ١٤ و دوشکلرنده آه واه ایتدکلری زمان بکا قلبی ایله چاغرمدیلر
بغدای وشراب ایچون جمع اولوب بکا عاصی اولورلر ١٥ وبن انلرك حقندن کلدوکمده قولرینی قوی
ایتدم اما انلر بکا کملك صانارلر ١٦ دونرلر اما متعاله دکل حیلهلو یای کبیلر در انلرك بکلری دللرینك
حدتی ایچون قلیجدن دوشهنر مصر دیارنده انلره طکز بو اولا ۞

سکزنجی باب

١ بوروبی دهانکه قو بیت الربّ اوزرینه دشمن قرتال کبی کله عهدمه تعدّی ایدوب شریعتمه عاصی
اولدقلری ایچون ٢ اسرائیل بکا فریاد ایلیه ای اللهم سنی بلورز ٣ اسرائیل کندوسندن خیری رد ایتدی
دشمن انی طرد ایلیه ٤ انلر ملکلر دکدیلر اما بندن دکل سرورلر نصب ایتدیلر وبنم خبرم یوق هلاك
اولمق ایچون کمشلری وآلتونلری ایله کندولرینه بتلر یاپارلر ٥ ای سامره سنك بوزاغوك سنی سوردی بنم
غضبم اوزرلرینه طوتشدی نیجهیهدك پاك اولامزلر ٦ اول بوزاغو دخی اسرائیلدندر انی استاد یاپدی الله
دکل انك ایچون سامره بوزاغوسی پاره پاره اولاجقدر ٧ چون یلی اکدیلر قصرغهیی بیچهلر اکا حاصل
یوقدر فلیس اون ایتمیه اکر ایدرسهده انی غریبلر یودالر ٨ اسرائیل یودلا شمدی امتلرده نا مقبول

قاب كبی اولا ۹ زیرا انلر آثوره یالیكز كندویه چالشان یبان اشكنه چقدیلر افرام عاشقلر اجرت ایله
آلدی ۱۰ اكرچه امتلردن اجرتله آلدیلر ایسه‌ده بنه‌ده بن بونلری حالا دوشره‌یم ومِلك هم سرورلرینك
یوكی اوجیندن بر آز الم چكه‌لر ۱۱ چون افرام كناه ایتمك ایچون مذبحلرینی چوغلتدی كناه ایتمك
ایچون مذبحلری اولا ۱۲ اكا شریعتمك افضلنی یازمش ایدم غریب نسنه كبی صایلدیلر ۱۳ پیشكشلرمك
ذبحلرنده‌اتی ذبح ایده‌رلر واتی ییورلر اما رب انلری قبول ایتمز شمدی انلرك ظلمنی آكار وكناهلرینك
حقندن كلور انلر مصره دونجكلردر ۱۴ واسرائیل كندو خالقنی اونتدوب بت هیكللری یاپدی ویهوذا
حصارلو شهرلری چوغلتدی انك ایچون انك شهرلرینه آتشی كوندره‌یم كه سرایلرینی یاقه ۞

طقوزنجی باب

۱ یا اسرائیل قوملر شن اولدوغی كبی شن اولما زیرا اللهكی ترك ایدوب زنا ایلدك بغدایك جمیع
خرمنلرندن زیاده زنا اجرتنی سودك ۲ خرمن وجندره انلری بسلمیه شیره دخی انلره اكسله ۳ ربك
ولایتنده ساكن اولمیالر بلكه افرام مصره دونوب آثورده مردار نسنه‌لری ییه‌لر ۴ ربه شراب دوكشلری
عرض ایتمیه‌لر واكا مقبول اولمیالر ذبحلری انلره ماتم چكنلرك اتمكی كبی اولا هركیم اندن یرسه متنجس
اولا چون اتمكلری جانلری ایچوندر بیت الربه كلمیه ۵ عید كوننده ورب‌ك بیرامی كوننده نه ایده‌جكسكز
۶ زیرا اشته خرابلق ایچون كتدیلر مصر انلری دوشره مون انلری كومه كمشنك مقبول یرلرینی اصرغان
میراث ایلیه چادرلرنده دكن بته ۷ یوقلمه‌نك كونلری كلدی جزانك كونلری كلدی اسرائیل اتی بله
پیغمبرلر دخی دلر وروحلو آدملر دیوانه دلر یرامزلغكك چوقلغندن وكثرت بغضدن ۸ افرامك بكجیسی
اللهم ایله‌در اما پیغمبر جمله افرامك یوللری اوزرنده قوش آوجیسنك سرپمه آغی‌در اللهنك اوی اوزرینه
بغضه سبب اولور ۹ جبعه كونلرنده كبی زیاده‌سیله فساد ایتدیلر انلرك یرامزلغنی آكوب كناهلرینك حقندن
كله ۱۰ اسرائیلی بریه‌ده اوزم كبی بولدم بابالركزی اولكی انجیرك طوفانده یمشی كبی كوردم اما انلر
بعال فغوره واردیلر عیبه آیرلدیلر وسودكلری كبی مكروه اولدیلر ۱۱ افرام ایسه انلرك عزتی قوش كبی
اوچه ولاددن وقارندن وكبه‌لكدن برو ۱۲ واكر اوغللرینی بیودرلر ایسه انلری آدمدن محروم ایده‌یم
زیرا وای انلره بن انلردن دوندوكم زمان ۱۳ افرامی صور كبی كوردم كه لطیف مسكنده دكلمش در اما
افرام اوغللرینی قاتله چقاراجقدر ۱۴ یا رب انلره ویر نه ویره‌جكسن انلره مملص آنا رحمی وقورو ممه‌لر ویر
۱۵ انلرك جمله كسكلی جلجالده‌در اوراده انلره بغض ایلدم عمللرینك كسكلی ایچون انلری اومدن قووایم
آرتق انلری سومم جمله انلرك مكلری معاندلردر ۱۶ افرام اورلدی انلرك كوكی قورومشدر یمش ویرمزلر
اكر طوغورلرسه‌ده انلرك مرغوب آنا رحمنده‌كیلری اولدره‌یم ۱۷ اللهم انلردن نفرت ایلیه زیرا كه اكا
دكلمدیلر وامتلر آراسنده آواره اولالر ۞

اوننجی باب

١ اسرائیل بر بوش آصمه‌در کندویه یمش ویرر یمشی چوغلدوغنه کوره مذبحلری چوغلتدی یری
کوزللندوکنه کوره صنملری کوزل ایتدیلر ٢ انلرك قلبی منفرق اولدی شمدی صوچلولردر انلرك مذبحلرینی
او یقه انلرك صنملرینی او بوزه ٣ زیرا شمدی دیرلر که بزه ملك یوقدر چونکه ربدن قورقمزز ملك بزه نه
ایلسه کرك ٤ عهد ایتدکلرنده یلان یمین ایدوب سوزلر سویلدیلر انك ایچون حکم تارلانك اولکلرنده
بلدن کبی بته ٥ سامره‌نك اهالیسی بیت آونك بوزاغولری ایچون قورقمقلردر زیرا قوم انك اوزرینه یاس
طوتاجقدر و انك ایچون سرور ایدن کاهنلری دخی چونکه عزتی اندن نقل اولنسه کرك ٦ کندوسی دخی
آثوره یارب ملکه پیشکشلك کوترله افرام حجاب چکه و اسرائیل کندو مشورتندن اوتانه ٧ سامره ملکی
صویك یوزی اوزرنده اولان کوپك کبی کسله ٨ و آونك یوکسك یرلری که اسرائیلك کناهیدر خراب
اولا مذبحلری اوزرینه خار و خاشاك چقه و طاغلره دیه‌لر که بزی اورتکز و دپه‌لره اوزرمزه دوشك
٩ جبعه کونلرندن برو کناه ایتدك یا اسرائیل اوراده طوردیلر ظلم اوغللری اوزرینه اولان جنکنك
جنکی انلره یتشمیشدر ١٠ کوکلمده در که انلری تأدیب ایده‌یم اوزرلرینه قوملر جمع اولنلر ایکی اولکلرنده
باغلندقلری زمان ١١ زیرا افرام اوکرنمش بوزاغودر خرمن سوممکی سور اما بن انك کوزل بوینینه بویندرقی
کچوره‌یم افرامه عربه‌یی چکدیره‌یم یهودا چفت سوره و یعقوب تارلایی سورکولیه ١٢ عدالت ایله اکوب مرحمت
ایله بچك معطل طپراغکزی نطس ایلیك زیرا ربی آرامغك وقتیدر تا که کله و سزك اوزرینه عدالتی یاغدره
١٣ بدآمنرلغی تطس ایتدکز و ظلمی بچدکز یلان یمشنی یدکز چونکه یولکه و جبارلرکك چوقلغنه
اعتماد ایتدك ١٤ انك ایچون قومکده هنکامه قالقه و جمله حصارلرك خراب اوله شلمن بیت آربلی جنك
کوننده خراب ایتدوکی کبی که انده آنا اوغلانجقلری ایله طوقشدی ١٥ بیت ایل سزه کلکزك شرّی
ایچون بویله ایده‌جکدر تکرو تنفده اسرائیل ملکی کلیّت ایله قطع اولنه ۞

اون برنجی باب

١ اسرائیل اوغلانجق ایکن انی سوردم و اوغلمی مصردن چاغردم ٢ انلری چاغردقجه انلرك یوزندن
کیدرلردی بعلیمه ذبح ایدرلر ایدی و اویمه بتلره بخور یاقرلردی ٣ بن افرامه یورمکی اوکرتدم انلری
قوللرندن طوتردم اما بیلمدیلر که بن انلره شفا ویردم ٤ انلری انسان ایپلریله مودت اورغانلری ایله
چکدم و انلره چکه‌لری اوزرندن بویندرقی قالدران کبی اولدم و اکا یمك کتوردم ٥ مصر دیارینه دونمیه
و آثور اکا ملك اولا زیرا رجوع ایتمه‌دن امتناع ایلدیلر ٦ و شهرلرینه قلج اوشه و انك اعضالرینی تلف
ایلیوب یه مشورتلری ایچون ٧ و قومم بندن آزمغه شبهه‌ده معلّق طورر و متعاله دعوت اولنوب بر کسه

بوقدرکه اکی اعلا ایلیه ٨ یا افرام نیجه سنی ویره‌یم یا اسرائیل سنی نیجه تسلیم ایده‌یم نیجه سنی
آدما کبی ایده‌یم نیجه سنی صبایم کبی قویایم قلبم بنده انقلاب اولور ندامتلرم بله متحرك اولدی
٩ غضبمك حدتنی ایتمم افرامی تلف ایتمکه دونمم زیرا الله ایم و آدم دکلم آراکزده قدوس ایم شهر
اوزرینه کلمم ١٠ ربك آردنجه وارەلر او آرسلان کبی نهات ایده و او نهات ایتدوکی کبی اوغللر دریادن
ترو دتریه‌رك کله‌لر ١١ مصردن قوشلر کبی دتریه‌رك کله‌لر و آثور دیارندن کوکرجن کبی و انلری اولرنده
تمکین ایده‌یم ربّ دیـــــــــــدی ۞

اون ایکنجی باب

١ افرام بنی یلان ایله و بیت اسرائیل مکر ایله طولاندردیلر یهودا ایسه دخی الله ایله سلطنت ایدر و قدیسلر
ایله صادقدر ٢ افرام یل ایله بسلنور و شرق یلنك آردنجه یورر هرکون یلانی و خرابلغی چوغلدر و آثوریلر
ایله عهد کسرلر و مصره زیت یاغی کوتررلر ٣ یهودا ایله دخی ربك دعواسی وار و یعقوبه طریقلرینه کوره
ادا ایده‌جکدر و عمللرینه کوره اکا جزا ویره‌جکدر ۴ قارنده ایکن قرنداشنك عقبنی طوتدی و قوتی ایله
اللهه غالب اولدی ٥ و ملکه دخی غالب اولدی آغلدی و اکا تضرع ایلدی انی بیت ایلده بولدی و اوراده
بزم ایله سویلشدی ٦ ربّ ایسه ربّ العساکر در ربّ انك آدیدر ٧ ایمدی سن اللهکه رجوع ایله
رحمتی و حکمی حفظ ایله و دائما اللهکه توکل ایله ٨ افرام بازارکاندر النده حیله‌لو ترازو وار غدر ایتمکی
سور ٩ و افرام دیدیکه حقا زنکین اولدم کندومه مال قزاندم جمله چالشدوغمده کناه اولان بر خطا
بولمیه‌جقلردر ١٠ و بن مصر دیارندن برو ربّ اللهك ایم سنی دخی چادرلرده ساکن ایده‌یم عید کونلرنده
کبی ١١ و پیغمبرلرك واسطه‌سیله سویلدم رؤیالری بن چوغلتدم و پیغمبرلرك الی ایله مشابهه‌لر ایتدم
١٢ جلعادده یرامزلق در البته بطالتدر جلجالده بوغالر ذبح ایتدیلر و مذبحلری تارلالرك اولکلری اوزرنده
طاش یغینلری کبیدر ١٣ و یعقوب سوریه ممتنه قاچدی اسرائیل دخی عورت ایچون خدمت ایتدی هم
عورت ایچون سوریلری حفظ ایلدی ١۴ و ربّ بر پیغمبر ایله اسرائیلی مصردن چقاردی و بر پیغمبر ایله
خلاص اولندی ١٥ افرام اللهینی آجیلکله اغضاب ایتدی انك ایچون قانلرینی اوزرینه دوکه و انك ربی
اکا عیبینی دونـــــــــــــدره ۞

اون اوچنجی باب

١ افرام سویلدوکی زمان خوفدن دتررلر ایدی اسرائیلده او یوجه‌لندی اما بعال ایله صوچلو اولدوغی
زمان اولدی ٢ و شمدی کناه ایتمکی آرتردیلر و کندولرینه کمشدن دوکمه بتلر و عقللرنجه صنملر یاپدیلر
هپسی اهل صنعتلرك ایشی انلر ایچون دیرلر که ذبح ایدن آدملر بوزاغولری اوپسونلر ٣ انك ایچون

صباح بلودی کبی صباحدن دوشوب کیدن چه کبی وقصرغه‌نک خرمندن کوتردوکی صمان چوپی کبی
ودوتکلکدن چقان دوتن کبی اولاجقلر ٤ امّا ربّ اللهك بن ایم مصر دیارندن برو بندن غیری الهی
بلمیه‌سن زیرا بندن غیری خلاص ایدیجی یوقدر ٥ بن سنی بریه‌ده قوراقلق یرنده بلدم ٦ اوتلاقلرینه کوره
طوق اولدیلر طوق اولنجه انلرك قلبی یوجه‌لندی وبنی اونوتدیلر ٧ انك ایچون بن انلره آرسلان کبی
اولدم ویولك یاننده قپلان کبی کوزه‌دیرم ٨ انلره یاوریلرینی یاوقمش آیو کبی اوغرایوب وانلرك یورك
پرده‌سنی یرتارم و انلری اوراده آرسلان کبی یوتارم صحرا حیوانی انلری پرتلار ٩ هلاك اولدك یا اسرائیل
امّا یاردمك بنده‌در ١٠ قنده‌در ملکك قنده‌در اولکه سنی جمله شهرلرکده قورتاره قنده‌در اول
حاکملرك که انلره دیر ایدك بکا ملك وسلطانلر ویر ١١ غضبمده سکا بر ملك ویردم و آنی حدتمده
آلدم ١٢ افرامك قباحتی باغلودر جنایتی کیزلودر ١٣ طوغورانك آغریلری اکا کله‌لر او حکیم اوغل
دکلدر زیرا او قدر وقت آنا رحمنك آغزنده طورمز ایدی ١٤ انلری مزارك الندن قورتارم انلری اولمدن
خلاص ایده‌رم ای اولم بن سنك طاعونلرك اولورم ای مزار بن سنك هلاکك اولورم پشیمانلق کوزلرمدن
کیزلندی ١٥ او قرنداشلری آراسنده یمش ویره امّا شرق یلی کلوب ربّك یلی بریه‌دن چقوب انك منبعینی
قوروده وچشمه‌سی قورو اولا جمله مقبول قابلرینك خزینه‌سنی او یغمالیه ١٦ سامره خراب اولا چونکه
اللهنه عاصی اولدی قلجدن دوشه‌لر کوچکلری یره چالنه وکبه عورتلری یاریله ❁

اون دردنجی باب

١ یا اسرائیل ربّ اللهکه دون زیرا کناهکله یقلدك ٢ سوزلر بله‌کزجه آلك وربّه دونك اکا دیك
که هر کناهی عفو ایله وخیری قبول ایله و دوداقلرمزك بوزاغولرینی ادا ایده‌جکیز ٣ آثور بزی قورتارمیه
آت اوزرینه بینمیه‌لم و اللرمزك عملنه سز الهلرمز دیمیه‌جکیز زیرا سنده اوکسز اولان مرحمت بولور
٤ انلرك آزغونلغنی صاغلدارم مروّة انلری سوه‌رم زیرا غضبم انلردن دوندی ٥ اسرائیله چیك کبی
اولورم وزنبق کبی چیچکلنه ولبنان آغاجلری کبی کوکلرینی صالا ٦ دالری یاییله جمالی زیتون آغاجی کبی
وقوقوسی لبنان کبی اولا ٧ کولکه‌سنده اوتورانلر دونه‌لر بغدای کبی دیریله‌لر وآصمه کبی چیچکلنه‌لر انك
ذکری لبنان شرابی کبی اولا ٨ افرام دیه‌که بتلر ایله آرتق بنم نه‌م وار بن استجابت ایده‌رم و آنی
کوزه‌درم بن اکا یشیل آق چام کبی اولورم یمشك بندن بولنمشدر ٩ کیمکه حکیم ایسه بونلری
آکلسون ادراکلو اولان بونلری بلسون زیرا ربّك یوللری مستقیم‌در وصالحلر انلرده سلوك ایده‌لر امّا
کناهکارلر انلرده دوشه‌لر ❁

يوآل

آوّلكى باب

١ فتوايبل اوغلى يوآله اولان ربّك كلامى در ٢ دكلَيك بونى اى قوجه‌لر و اى جمله ولايتك ساكنلرى
قولاق اورك هيچ اياملرڭزده و بابالرڭزك ايّاملرنده بو اولديمى ٣ اوغللرڭزه بونى حكايت ايليك و اوغللرڭز
اوغللرينه و اوغللرى غيرى ذرّيته ٤ طرطلك آليقودوغنى چكركه يدى و چكركه‌نك آليقودوغنى بوق بوجكى
يدى و بوق بوجكنك دخى آليقودوغنى صدا يدى ٥ اويانك اى سرخوشلر و آغلَيك و سز جمله‌ڭز شراب
ايچيجيلر شيره ايچون واه ايليك كه آغزڭزدن كسلدى ٦ زيرا قوى و حسابسز امّت ولايتم اوزرينه
چقدى ديشلرى آرسلان ديشلرى كبى و ياوز آرسلانك آزو ديشلرى وار ٧ آصمه‌مى خرابه دوندردى و انجير
آغاجمك قبوغنى صويدى انى تمام عريان ايدوب يره براقدى دالّرى آق اولدى ٨ و غريبو ايله كنجلكنك
قوجه‌سى ايچون چول قوشانمش قز كبى ٩ پيشكش قربانى و دوكش بيت الربّدن منقطع اولدى ربّك
خدّامى اولان امامل ياس چكديلر ١٠ تارلالر خراب اولدى ير ياس چكر زيرا بغداى بوزلدى و شيره
قورودى و ياغ اكسلدى ١١ اوقانك اى چفتجيلر واه ايليك اى باغجيلر بغداى ايچون و آرپه ايچون زيرا
تارلانك محصولى ضايع اولدى ١٢ آصمه قورودى و انجير آغاجى زبوللندى انار و خرما و الما آغاجلرى جمله
صحرانك آغاجلرى قورو اولدى انك ايچون بنى آدمدن سرور قورودى ١٣ چول قوشانك و غريبو ايليك
يا امامل مذبحك خدمتكارلرى واه ايليك كلك اللهمك خدّامى چوللرده كيجه‌ليك زيرا پيشكش قربانى
و دوكش اللهڭزك بيتندن منع اولنمشدر ١٤ اوروج تقديس ايليك جماعتى چاغرك اختيارلرى و ولايتك
جمله ساكنلرينى ربّ اللهڭزك بيتنه جمع ايليك و ربّه فرياد ايليك ١٥ واى اول كونه زيرا ربّك كونى
يقين در و على كلّ شئ قادردن خراب كبى كله‌جكدر ١٦ كوزلرمز اوكنده طعام كسلديمى اللهمزك بيتندن
سرور و حبور دخى ١٧ كسكلر النتده دانه‌لر چوردى مخزنلر خراب اولدى انبارلر بوزلدى زيرا كه
بغداى قورودى ١٨ حيوان نه قدر اكلدى صغر سوريلرى مضطرب اولديلر زيرا انلره اوتلاقلر يوق
و قيون سوريلرى دخى خراب اولديلر ١٩ يا ربّ سكا فرياد ايده‌يم زيرا بريّه‌نك اوتلاقلرينى آتش ياندردى
و صحرانك جمله آغاجلرينى علو ياقدى ٢٠ صحرانك حيوانلرى دخى سكا چاغررلر زيرا صولرك چايلرى
قورومشدر و بريّه‌نك اوتلاقلرينى آتش ياقمشدر ۞

ایكنجی باب

١ صهیونده بوروی چالك و قدسمك طاغنده نعره اورك ولایتك جمله ساكنلری دترسونلر زیرا ربك
كونی كلیور و یقیندر ٢ قرانلغك و طومانك كونی بلودك و ظلمتك كونی طاغلرك اوزرنده یایلمش سحر كبی
چوق و قوی قوم كه انك كبی ازلدن اولمامشدر و اندنصكره آرتق دوربدور نسللرینه دك اولمیاجقدر
٣ اوكنده آتش افنا ایدر و آردنده علو یاقار اوكنده‌كی یر عدن باغچه‌سی كبی ایدی و آردنده‌كی یر بریه
ویرانلغی كبی اولور و دخی اندن قورتلمش اولمیا ٤ كوسترشی آتلرك كوسترشی كبی و آتلولر نیجه ایسه بویله
سكرده‌لر ٥ عربه‌لرك كورلدیسی كبی طاغلرك باشلری اوزرنده صچرایه‌لر صمان چوپنی یاقان آتش علوینك
صداسی كبی جنكه حاضرلنمش قوی قوم كبی ٦ حضورنده قوملر الم چكه‌لر جمله یوزلر طنجره قرالغنی
چكه‌لر ٧ قوت صاحبلری كبی سكرده‌لر جنك آدملری كبی حصاره چقه‌لر و هر كس یوللرنده سلوك ایده
یوللرینی اكری ایتمیه‌لر ٨ و بر برینی صقیالر هر كس كندو سمتنه كیده و قلج اوزرینه اوشوب یاره‌لنمیالر
٩ شهرده یوریه‌لر حصارده سكرده‌لر اولره چقه‌لر خرسز كبی پنجره‌لردن كیره‌لر ١٠ اوكلرنده یر دپرنه
كوكلر رعش ایده‌لر كنش و آی قراكلو اولا و یلدزلر كندو نورینی كرو چكه‌لر ١١ و رب كندو عسكری
اوكنده آوازینی ویره زیرا انك اوردوسی قتی چوقدر و سوزینی اسلین قویدر زیرا ربك كونی عظیم و پك مهیبدر
انی كیم احتمال ایده بلور ١٢ و شمدی دخی رب دیمشكه بتون قلبكز ایله و اوروج ایله و آغلایش ایله و یاس
ایله بكا دونك ١٣ و قلبلركزی یرتك اثوابكزی دكل و رب اللهكزه دونك زیرا حنان و رحیم در غضبده
متانی و چوق احسانلو و مضایقه ویردوكندن نادم در ١٤ كیم بلور بلكه دونه و نادم اولا و آردنجه بر بركت
پیشكش قربانی و دوكشی رب اللهكزه آلیقویه ١٥ صهیونده بوروی چالك اوروج تقدیس ایلیك جماعتی
چاغرك ١٦ قومی دوشرك جماعتی تقدیس ایلیك اختیارلری جمع ایلیك كوچكلری و مه امنلری دوشرك
كوییكو كندو اوده‌سندن و كلین كندو خلوتندن چقسون ١٧ رواق و مذبحك آراسنده ربك خدمتكارلری
اولان اماملر آغلیوب دیسونلر كه یا رب قومكه عفو ایله و سنك میراثكی رسوای ایتمه كه امتلر تسلط
ایده‌لر قوملرده نیچون دیه‌لر كه انلرك اللهی قنده در ١٨ و رب كندو ولایتنك غیرتنی چكدی و كندو
قومنه عفو ایتدی ١٩ و رب جواب ویروب كندو قومنه دیدیكه اشته بن سزه بغدای و شراب و زیت یاغی
كوندره‌یم و انلر ایله طوق اولاسز و آرتق سزی امتلرده رسوای ایتمیم ٢٠ شمالدن كلمش دشمنی سزدن
تبعید ایده‌یم و انی قورو و خراب یره اطراد ایده‌یم اوكی شرق دكزینه و صوكی مغرب دكزینه اولا و انك
قوقوسی چقوب عفونتی صعود ایلیه زیرا تكبرلك ایتدی ٢١ ای ولایت قورقمه حبور و سرور ایله زیرا رب
عظمتلر ایده‌جكدر ٢٢ ای صحرا حیوانلری قورقماك زیرا بریه‌نك اوتلاقلری فلیسلندیلر و آغاجلر یمشنی
ویردیلر انجیر آغاجی و آصمه قوتنی ویردیلر ٢٣ صهیون اوغللری شن اولك و رب اللهكزده سرور ایلیك

زیرا سزە عدالت ایلە یغموری ویرمشدر و سزە یغموری کوز و اوّل بهار یغموری ندرمشدر ۲۴ و خرمنلر
بغدای ایلە طولالر و جندرەلر شراب و زیت یاغیلە فایض اولالر ۲۵ و دخی سزە چکرکەنك طوتلك و بوق
بوجکلك و صدانك اول سزە کوندردوکم عظیم عسکرمك یدوکی ییللرینی ردّ ایدەیم ۲۶ و طویُنجە ییوب
ییەسز و ربّ اللّهکزك اسمنە حمد ایدەسز کە سزە عجایبلر ایتدی و قومم ابدا اوتانمیە ۲۷ و بیلەسز کە
بن اسرائیلك اورتاسندە ایم و ربّ اللّهکز بن ایم غیری یوقدر قومم دخی ابدا اوتانمیە ۲۸ و بوندنصکرە
اولا کە جملە بشر اوزرینە روحمی دوکەیم و اوغوللرکز و قزلرکز پیغمبرلك ایدەلر قوجەلرکز دوشلر
کورەلر و یکتلرکز رؤیالر کورەلر ۲۹ و دخی قوللر و جاریەلر اوزرینە اول کونلردە روحمی دوکەیم
۳۰ و کوکلردە و یردە علامتلر ویرەیم قان و آتش و دوتن درکلری ۳۱ کنش قراکلغە و آی قانە دونە ربّك
عظیم و مهیب کونی کلمزدن اوّل ۳۲ و اولا کە هر کیم ربّك اسمنە استدعا ایدرسە قورتلە زیرا صهیون طاغندە
و اورشلیمدە خلاص اولا ربّك دیدوکنە کورە و قالانلردە کە انلری ربّ چاغرمش اولا ۞

اوچنجی باب

۱ زیرا اشتە اول کونلردە و اول وقتدە کە یهودانك و اورشلیمك اسیرلرینی دوندرەیم ۲ جملە امّتلری
جمع ایدەیم و انلری یوشافاط درەسنە اندرەیم و اورادە انلر ایلە محاکم ایدەیم قومم ایچون و میراثم
اسرائیل ایچون کە انلری امّتلرە پراکندە ایدوب ولایتمی پایلاشدیلر ۳ و قومم اوزرینە قرعە آتوب
و اوغلانی فحشە ایچون ویروب قزی شراب ایچون صاتدیلر کە ایچەلر ۴ و دخی سز بکا نە سکز ای صور
و صیدون و جملە فلسطینلرك سنورلری بکا عوضمی ادا ایدرمیسکز و اکر بکا ادا ایدرسکز بغتة و عجلە
ایلە عوضکزی باشکزە ادا ایدەیم ۵ زیرا کمشمی و آلتنمی آلدکز و اك ایو مقبوللرمی هیکللرکزە کوتردکز
۶ و دخی یهودانك اوغوللرینی و اورشلیمك اوغوللرینی یونان اوغوللرینە صاتدکز کە انلری سنورلرندن اوزاق
ایدەسز ۷ اشتە بن انلری اول انلری صاتدوغکز یردن قالدرەیم و عوضکزی باشکزە دوندرەیم ۸ و اوغوللرکزی
و قزلرکزی یهودا اوغوللرینك النە صاتایم و انلر انلری سابیلرە اوزاقدەکی امّتە صاتالر زیرا ربّ سویلمشدر
۹ بونی امّتلر آراسندە ندا ایلیك جنکی تقدیس ایلیك قوتلولری اویاندرك جملە جنك آدملری یقلاشسونلر
چقسونلر ۱۰ صبان دمرلرکزی قلجلرە و اوراقلرکزی مزراقلرە دوزك ضعیف اولان بن قوتلو ایم دیسون
۱۱ جمع اولك اطرافدن کلك ای امّتلر و دوشرلك یا ربّ جبّارلرکی اورایە اندر ۱۲ امّتلر اویانسونلر و یوشافاط
درەسنە چقسونلر زیرا جملە اطرافدەکی امّتلرە حکم ایتمك ایچون اورادە اوتراجغم ۱۳ اوراغی صالك زیرا
ایکین یتشمشدر کلك اینك زیرا جندرە طولدی جندرەلر طاشارلر چون شرّلری چوق اولدی ۱۴ امّتلر
امّتلر مقدّر قضانك درەسنە وارلا زیرا مقدّر قضانك درەسندە ربّك کونی یقیندر ۱۵ کنش و آی قراکلو
اولا و ییلدیزلر کندو نورینی کرو چکەلر ۱۶ و ربّ دخی صهیوندن نهات ایدە و آوازینی اورشلیمدن ویرە

وكوكلر ويير دتريه‌لر زيرا رب كندو قومنه پناه وبنی اسرائيله قوت أولا ١٧ وبله‌سزكه صهيونده قدسمك
طاغنده ساكن أولان رب اللهكز بن ايم واورشليم مقدس أولا وغريبلر آرتق اندن كچميه‌لر ١٨ وأول
كونده اولا كه طاغلر شيره‌یی طمله‌ده‌لر ودپه‌لر سودی آقده‌لر وجمله يهودانك چايلری آب روان اولالر
وبيت الربدن چشمه چقوب ساطيم دره‌سنی صواره ١٩ مصر خراب وادوم ويران برية اولا بنی يهوداية
ايتدكلری ظلم ايچون زيرا انلرك ولايتنده بیگناه قانی دوكديلر ٢٠ ويهودا ابدا واورشليم دوربدور
طوره ٢١ وانلرك تميزلمدوكم قانی تميزليم زيرا رب صهيونده ساكن در

عاموص

أولكی باب

١ تقوعه چوبانلرندن اولان عاموصك سوزلريدر كه انلری يهودا ملكی عوزيانك ايامنده واسرائيل
ملكی يوآش اوغلی يربعامك ايامنده اسرائيلك خصوصنده زلزله‌دن أول ايكی ييل كورمشدر ٢ وديديكه
رب صهيوندن نعره ايده واورشليمدن آوازينی ويره وچوبانلرك مكانلری ياس چكه‌لر وكرملك باشی
قوريه ٣ رب بويله ديدی دمشقك اوچ كناهی ايچون ودورت كناهی ايچون بونی دوندرمم جلعادی
دمر خرمن دوكنلری ايله دوكدكلری ايچون ٤ بلكه حزائيلك اوينه آتش صالايم كه بن هددك
سرايلرينی ياقه ٥ ودمشقك ماندالينی قرايم وبقعة آوندن ساكنی وبيت عدندن قضب طوتانی استيصال
ايده‌يم وسوريه قومی قيره اسير نقل اولنا رب ديدی ٦ رب بويله ديدی غزه‌نك اوچ كناهی ايچون
ودورت كناهی ايچون بونی دوندرمم كامل اسيرلكله قومی چقاروب ادومه تسليم ايتدكلری ايچون ٧ بلكه
غزه‌نك ديوارينه آتش صالايم كه سرايلرينی ياقه ٨ وآشدوددن ساكنی وعشقلوندن قضب طوتانی
استيصال ايده‌يم والمی عقرون اوزرينه دوندره‌يم وفلسطيلرك بقيه‌سی هلاك اولا رب الله ديدی ٩ رب
بويله ديدی صورك اوچ كناهيچون ودورت كناهيچون بونی دوندرمم ادومه كامل اسيرلكله قومی تسليم
ايتدكلری وقرنداشلر عهدينی آكمدقلريچون ١٠ وصورك ديوارينه آتش صالايم كه سرايلرينی ياقه
١١ رب بويله ديدی ادومك اوچ كناهيچون ودورت كناهيچون بونی دوندرمم قرنداشنی قلجله طرد
ايتدوكی ومرحمتنی نقض ايتدوكی ايچون وغضبی دائما يرتدوغی ومدام حدتنی صقلدوغيچون ١٢ بلكه
تيمان اوزرينه آتش صالايم كه بصره‌نك سرايلرينی ياقه ١٣ رب بويله ديدی عمون اوغللرينك اوچ
كناهيچون ودورت كناهيچون بونی دوندرمم جلعادك كبه عورتلرينی ياردقلريچون تا كه سنورينی

توسیع ایده‌لر ۱۴ بلکه ربّانك دیوارینده آتش طوتشدرایم که سرایلرینی یاقه جنك کوننده ولوله ایله
وصغنق کوننده فورتنه ایله ۱۵ وانلرك ملکی اسیرلکه کیده او هم بکلری بله ربّ دیدی ۞

ایکنجی باب

۱ ربّ. بویله دیدی موآبك اوچ کناهیچون ودورت کناهیچون بونی دوندرمم ادوم ملکنك بکلرینی
کرجه یاقدوغیچون ۲ بلکه موآب اوزرینه آتش صالایم که قریوتك سرایلرینی یاقه وموآب هنکامه ایله
نعره‌لر ایله وبورو صداسی ایله اوله ۳ واچندن حاکمی منقرض ایده‌یم وجمله بکلرینی انکله بله
اولدره‌یم ربّ دیدی ۴ ربّ بویله دیدی یهودانك اوچ کناهیچون ودورت کناهیچون بونی دوندرمم
ربّك شریعتنی براقدقلری وفرایضنی حفظ ایتمدکلریچون وانلرك یالانلری که بابالری انلره تابع اولدیلر
انلری اضلال ایتدکلری ایچون ۵ بلکه یهودا اوزرینه آتش صالایم که اورشلیمك سرایلرینی یاقه ۶ ربّ
بویله دیدی اسرائیلك اوچ کناهیچون ودورت کناهیچون بونی دوندرمم صالحی کمش ایله وفقیری
بر چفت پابوج ایله صاتدقلریچون ۷ که طپراغك توزنده فقرانك باشنی چینرلر ومتواضعلرك یولنی
اکری ایدرلر وقدسمك اسمنی رسوای ایتمك ایچون هم اوغل هم باباسی بر قزه واردقلریچون ۸ ومرتهن
اثوابلر اوزرنده هر مذبحك یاننده یاتدقلریچون وانلرك الاهنك خانه‌سنده مظلوملرك شرابنی ایچدکلریچون
۹ نهایت بن انلرك حضورندن آموری‌یی که انك بوی ارزآغاجلرینك بوی کبی ومیشه‌لر کبی قوی
ایدی استیصال ایتدم ویوقرودن یمشنی وآشغه‌دن کوکلرینی یوق ایتدم ۱۰ وبن سزی مصر دیارندن
چقاردم وآموری‌نك ولایتنی میراث ایده‌سز دیو سزی قرق ییل برّیه‌ده کزدردم ۱۱ ودخی اوغللرکزدن
پیغمبرلر وجوانلرکزدن نذیرلر قالدردم بویله دکلمیدر ای بنی اسرائیل ربّ دیدی ۱۲ امّا سز نذیرلره
شراب ایچوردکز وپیغمبرلره پیغمبرلك ایتمك دیو یصاق ایتدکز ۱۳ اشته بن یرکزی صقایم نیجه که
ترکه دمتلری ایله طولو عربه صیقلورسه ۱۴ وچویکدن فرار ضایع اولا وقوتلو اولان قوتنی
پکشدرمیوب زورلو اولان کندو جاننی قورتارمیه ۱۵ ویایی طوتان قایم اولمایه وچویك آیاقلو کندوبی
قورتارمیه آته بنن دخی جاننی خلاص ایتمیه ۱۶ وزورلولر آراسنده جانی پك اولان اول کونده چپلاق
قاچه ربّ دیدی ۞

اوچنجی باب

۱ ای بنی اسرائیل ربّك اوزرکزه سویلدوکی سوزینی دکلیك مصر دیارندن جمله چقاردوغم قبیله
اوزرینه دیدیکه ۲ یالکز جمیع قبیله‌لرندن انجق سزی بلدم انك ایچون جمله کناهلرکزی سزه ادا
ایده‌یم ۳ ایکی کیشی بله کیدرلرمی اتفاق اولمینجه ۴ آرسلان اورمانده شکاری اولمینجه نعرات ایدرمی

آرسلان یاورویی قاپمیینجه کندو اینندن آواز ویررمی ٥ قوش یرده طوزاغه دوشرمی اگر یابند اولمینجه
بر کمسنه طوزاغی یردن قالدررمی قاپوب طوتمینجه ٦ شهرده بورو چالنورمی قوم دترشوب جمع اولمینجه
شهرده بلا اولورمی رب ایتمینجه ٧ زیرا رب الله بر نسنه ایتمز قوللری پیغمبرلره سرینی آچمینجه
٨ آرسلان نعرات ایتدی کیم قورقمز رب الله سویلدی کیم پیغمبرلك ایتمز ٩ آشدودك سرایلرنده ومصر
دیارینك سرایلرنده ندا ایدوب دیك که سامره طاغلری اوزرنده جمع اولك واچنده چوق اضطرابلری
وانك اورتاسنده اولان مظلوملری کورك ١٠ طوغرویی ایتمك بلمزلر رب دیدی ظلم وغارتی سرایلرنده
کنز ایدنلر ١١ انك ایچون رب الله بویله دیدی دشمن ولایتك چورهسنده اولا وقوتکی سندن نزع
ایده وسرایلرك یغمالنه ١٢ رب بویله دیدی نیجه که چوبان آرسلانك آغزندن ایکی بود یا بر قولاق
پارچهسنی قورتاررسه بویله دخی سامرهده دوشکك کوشهسنده یا دمشقك کروتنده اولان اسرائیل اوغللری
قورتارله ١٣ دکلیك وبیت یعقوبده اشهاد ایدك رب الله رب العساکر دیدی ١٤ اسرائیل کناهلرینك
حقندن کلدوکم کونده بیت ایلك مذبحلرینك حقندن دخی کلهیم ومذبحك بوینزلری قرلوب یره
دوشهلر ١٥ وقیش اوینی یاز اوی ایله اوراییم وفیل دیشندن اولان سرایلر بوزلالر وبول اولر یوق
اولالر رب دیدی

دردنجی باب

١ دکلیك بو سوزی ای سامره طاغنده اولان باسان اینکلری که فقرایه ظلم ایدرسکز محتاجلری منکسر
ایدرسکز وافندیلرینه کتورك ایچهلم دیرسکز ٢ رب الله کندو قدسی ایله یمین ایتدی که اشته
اوزرکزه کونلر کلیور که سزی قانجهلر ایله وخلفلرکزی بالقجی اولتهلری ایله کوتره ٣ وهر برکز
اوکنهکی کدکلردن چقهسز وسرایدهکی نسنهلری آتاسز رب دیدی ٤ بیت ایله کلك وکناه ایدك
جلجالده کناهکزی آرترك وصباحدن ذبیحهلرکزی وهر اوچ ییلده عشرلرکزی کتورك ٥ وشکر
قربانکزده خمیرلی خبزینی یاقك ارادتلو قربانلری ندا ایلیوب چاغرك چون بویله استرسکز ای بنی
اسرائیل رب الله دیدی ٦ بن دخی سزه جمله شهرلرکزده دیشلرك تمیزلکنی وجمله یرلرکزده اتمك
محطلغنی ویردم اما بکا دونمدکز رب دیدی ٧ وبچینه دخی اوچ آی وار ایکن بن سزدن یغموری منع
ایتدم وبر شهر اوزرینه یاغدردم وبر غیری شهر اوزرینه یاغدرمدم بر تارلا اوزرینه یغمور یاغدی وتارلا
که اوزرینه یاغمادی قورودی ٨ وایکی اوچ شهر بر شهره صو ایچمکه کیدرلردی وطویمزلردی ینهده
بکا دونمدکز رب دیدی ٩ سزی یبوست ایله ویرقان ایله اوردم باغچهلرکزك وباغلرکزك وانجیرلکلرکزك
وزیتونلقلرکزك چوقلغنی اوت بوجکی یدی ینهده بکا دونمدکز رب دیدی ١٠ مصر یولنده اوزرکزه
طاعون صالدم یکتلرکزی قلج ایله اولدردم آتلرکزی اسیر ایتدم واوردولرکزك قنا قوقوسنی بورنلرکزه

چقاردم ينه ده بڭا دونمه دڭز ربّ ديدى ١١ وسزى دوردم الله سادومى وعامورايى دوردوكى كبى وآتشدن
چقارلمش اكسى كبى اولدڭز ينه ده بڭا دونمه دڭز ربّ ديدى ١٢ انڭ ايچون يا اسرائيل سڭا بويله
ايده‌يم ايمدى چون بونى سڭا ايده‌جكم اللهڭڭ قرشوسنه حاضر اول يا اسرائيل ١٣ زيرا اشته طاغلرى
دوزن و يلى يرادان و آدمه فكرى نه در بلدرن سحرى قرانلق ايدن و يرڭ اعلاسنه باصان اول در كه
انڭ اسمى ربّ الله العساكر در ۞

بشنجى باب

١ دڭلڭ بو سوزى يعنى بر فغان كه بن اوزرڭزه سويلرم يا بيت اسرائيل ٢ اسرائيل قزى دوشدى
آرتق قالقمز يرى اوزرنده براغلدى انى قالدرر كمسه يوق ٣ زيرا ربّ الله بويله ديدى بيڭى چقان شهرده
يوز قاله و يوزى چقانده اون قاله بيت اسرائيله ٤ چون ربّ بيت اسرائيله بويله ديدى بنى آرايڭ
و ياشايه‌سز ٥ امّا بيت ايلى آرامڭ و جلجاله كيرمڭ و بيرسبعه چچمڭ زيرا البتّه جلجال اسير اولا و بيت
ايل يوق اولا ٦ ربّى آرايڭ و ياشايه‌سز تا كه بيت يوسفى آتش كبى يارميه و يوق ايتميه و سوندره‌جى
بيت ايلده اولميا ٧ سز كه حكمى پلينه دوندررسز و عدالتى يرده قويارسز ٨ آرايڭ انى كه اولكرى
و جوزايى دوزر و موتڭ كولكه‌سنى صباحه دوندرر و كونى كيجه ايله قرانكو ايدر كه دڭزڭ صولرينى
چاغرر و انلرى ير يوزى اوزرينه دوكر آدى ربّ در ٩ اولكه خراب ايدیجيى قوتلو اوزرينه تقويه ايدر
كه خراب ايدیجى حصار اوزرينه كله ١٠ قپوده آزارلیانه بغض ايدرلر و طوغرو سويليندن اكراه ايدرلر
١١ ايمدى فقيرى باصدوغڭز و بغدايڭ يوكنى اندن آلدوغڭز ايچون يونمه طاشدن اولرى يايدڭز امّا
انلرده اوترميه‌سز مقبول باغلرى دكدڭز امّا انلرڭ شرابنى ايچميه‌سز ١٢ زيرا چوق اولان كناهلرڭزى
و شديده خطالرڭزى بلورم عادلى زجيده ايدنلر و رشوت آلانلر سزكر و قپوده محتاجلره ظلم ايدرسڭز
١٣ انڭ ايچون فهم اولان اول وقتده سكوت ايده زيرا اول وقت فنا در ١٤ ايولكى آرايڭ فنالكى آرامڭ
كه ياشايه‌سز و الله العساكر ربّ سزڭله بويله اولا نيجه كه ديدڭز ايسه ١٥ كمكله بغض ايليڭ
و ايولكى سوڭ و قپوده حكمى اقامت ايدڭ بلكه ربّ الله العساكر يوسفڭ بقيه‌سنه مرحمت ايليه
١٦ بوندن اوترى ربّ الله العساكر ربّ بويله ديدى چارشولرده فغان اولوب جمله سوقاقلرده واه واه
ديه‌لر و چفتچيى ياسه و استاد نوّاحلرى نوحه‌يه دعوت ايده‌لر ١٧ و جمله باغلرده فغان اولا زيرا ايچڭدن
كچه‌يم ربّ ديدى ١٨ واى ربّڭ كوننه حسرت اولانلره بو ربّڭ كونى سزه نه اولا كه او ظلمتدر نور دكلدر
١٩ نته‌كيم بر آدم آرسلاندن قاچسه و آيو اڭا راست كله يا اوه كيروب الى ايله ديواره طايانسه و انى
ييلان ايصره ٢٠ ربّڭ كونى نور اولميوب ظلمت دكلمى در قرانكولق اولوب روشنلك انده دكلدر ٢١ بغض
ايدوب عيدلرڭزدن نفرت ايدرم و جماعتلرڭزده قوقولميه‌يم ٢٢ و اكر بڭا يانمش قربانلر و پيشكشلرڭزى

عرض ایدرسکز انلری قبول ایتمم و سمیزلرکزك سلامتلك قربانلرینه باقمم ٢٣ قلدر بندن غوانیلرکك
صوتنی و کمانچه‌لرکك نغمه‌لرینی دکلمم ٢٤ بلکه حکم صو کبی و عدالت سیل شدید کبی جاری اولا
٢٥ یا بیت اسرائیل بریه‌ده بکا قرق ییل قربانلر و پیشکشلر عرض ایتدکزمی ٢٦ بلکه ملککزك چادرینی
و بتلرکزك صورتنی و کندوکزه یاپدوغکز الاهکزك کوکبنی کوتردکز ٢٧ انك ایچون سزی دمشقدن
اوته‌یه اسیر کوچرهیم رب دیدی که انك آدی الله العساکردر ٭

آلتنجی باب

١ وای صهیونده کی رفاهیتلولره و سامره طاغنه استناد ایدنلره که امتلرك باشلسری مسمّی درلر و بیت
اسرائیل انلره کلور ٢ خلنایه چکك و باقك و اورادن بیوك حماته وارك و فلسطیلرك جاتنه اینك بو مملکتلردن
اولیلرمیدر انلرك سنوری سزك سنورکزدن دهی واسعمیدر ٣ سزکه فنا کونی تبعید ایدرسکز و ظلمك کرسیسنی
یقلاشدررسکز ٤ که فیل دیشندن اولان کرویتلرده یاتورسکز و دوشکلرکزده اوزانورسکز و سوریدن
قوزیلری و آخورك ایچندن بوزاغولری یرسکز ٥ که کمانچه‌نك یاننده ترنم ایدرسکز و داود کبی کندوکزه
موسیقی سازلرینی پیدا ایدرسکز ٦ که کاسه‌لر ایله شراب ایچرسکز و خاص یاغلر ایله یاغلنورسکز امّا
یوسفك انکسارینه ایچون الم چکمزسکز ٧ اندن اونلری شمدی اسیرلرك باشنده اسیر کوترلهلر و اوزانانلرك
ضیافتی رفع اولنه ٨ رب الله کندو کندو ایله یمین ایدوب الله العساکر رب دیدیکه بن یعقوبك
تکبرندن اکراه ایدرم و انك سرایلرینه بغض ایدرم انك ایچون شهری و انك طولوسنی تسلیم
ایده‌یم ٩ و اولا که بر اوده اون آدم قالورسه‌ده اوله‌لر ١٠ و عموجه‌سی انلرك هر برینی اودن کمکلری
چیقارمق ایچون آلوب اوك جانبلرنده اولانه دیه که دهی سنکله وارمی بو دهی یوقدر جواب ویره و او بری
سوس دیه زیرا ربك اسمنی آکاجق زمان دکلدر ١١ زیرا اشته رب امر ایلیوب بیوك اوی کدکلر ایله
و کوچك اوی چتلاقلر ایله اوراجقدر ١٢ آتلر قیاده یوررلرمی اوکزلر ایله انده چفت سوررلرمی زیرا حکمی
مرارته و عدالتك یمشنی یلینه دوندردکز ١٣ سز که لا شیدن سونورسکز و دیرسکز که قوتمز ایله
کندولرمزه بوینزلر آلمدقمی ١٤ بن ایسه اشته یا بیت اسرائیل اوزرکزه بر امت قالدرایم الله العساکر
رب دیدی و سزی حمات مدخلندن تا بریه‌نك سیلنه‌دك باصه‌لر ٭

یدنجی باب

١ رب الله بکا بویله کوستردی اشته صکره‌کی اوتك چقدوغی ابتداسنده چکرکه‌لر دوزدی و اشته صکره‌کی
اوت ملکك بچیمندن صکره بتردی ٢ و اولدیکه یرك اوتنی تمام یدکدنصکره بن دیدمکه یا رب الله
امان عفو ایله یعقوب بویله کوچك ایکن نیجه قالقه بلور ٣ رب بوندن اوترو پشیمان اولوب رب بو اولماسون

دیدی ٤ رب الله بكا بویله كوستردی اشته رب الله آتش ایله دعوا ایتمكه چاغیردی و آتش عظیم تهومی
یاقدی و یركی بر پارچه‌سنی دخی یوتدی ٥ و بن دیدمكه یا رب الله امان طورسون یعقوب بویله كوچك
ایكن نیجه قالقه بیلور ٦ رب بوندن اوتری پشیمان اولوب بو دخی اولماسون رب الله دیدی ٧ و بكا بویله
كوستردی اشته رب اسقندیل ایله یاپلمش دیوار اوزرنده طوردی و الندہ اسقندیل وار ایدی ٨ و رب بكا
دیدیكه ای عاموص نه كورورسن و دیدمكه بر اسقندیل كورورم رب دخی دیدیكه اشته بن قومم اسرائیل
اورتاسنده بر اسقندیل قویارم و آرتق انك صوچندن كچمم ٩ و اسحقك یوكسك یرلری بوزیلولر و اسرائیلك
مقدسلری خراب اولولر و بیت یوربعام اوزرینه قلیجله قالقارم ١٠ او زمان بیت ایلك كاهنی آماصیا اسرائیل
ملكی یوربعامه كوندروب دیدیكه عاموص بیت اسرائیلك اورتاسنده اوزركه عصیان ایلدی انك جمله
سوزلرینی ولایت كوتورمكه قادر دكلدر ١١ زیرا عاموص بویله دیدی یوربعام قلیجله اوله و اسرائیل كندو
ولایتندن اسیر كوتوریله ١٢ و آماصیا عاموصه دیدیكه ای باقیجی وار یهودا ولایتنه قاچ و اوراده اتمك یه
و اوراده پیغمبرلك ایله ١٣ اما بیت ایلده آرتق پیغمبرلك ایتمه زیرا او ملكك مقدسی و مملكتك اویدر
١٤ و عاموص جواب ویروب آماصیایه دیدیكه بن نه پیغمبر نه پیغمبر اوغلی ایدم بر چوبان و یبان
انجیرینك دوشریجیسی ایدم ١٥ و رب بنی قیونلرك آردندن آلدی و رب بكا دیدیكه وار قومم اسرائیله
پیغمبرلك ایله ١٦ ایمدی حالا ربك سوزینی دكله سن دیرسن اسرائیل اوزرینه پیغمبرلك ایتمه و بیت
اسحق اوزرینه سویلمه ١٧ انك ایچون رب بویله دیدی عورتك شهرده زنا ایلیه و اوغللرك و قیزلرك قلیجدن
دوشه‌لر و یركی ایپ ایله پایلاشیله و سن بر مردار ولایتده اوله‌جكسن اسرائیل دخی البته ولایتندن
اسیرلكه كوتوریله

سكزنجی باب

١ رب الله بكا بویله كوستردی اشته یاز یمشنك قفه‌سی ٢ و دیدیكه یا عاموص نه كورورسن و بن جواب
ویردمكه یاز یمشنك قفه‌سنی و رب بكا دیدیكه قومم اسرائیل اوزرینه صوك كلدی آرتق انك صوچندن
كچمم ٣ و اول كونده هیكلك اغنیه‌لری آه واهه دونه‌لر رب الله دیدی میتلر چوق اولا و انلری سكوت
ایله هر یره براغالر ٤ دكلیك بونی ای فقرایی یوداننلر و محتاجلری یردن برباد ایدوب ٥ دیرسكز آی باشی نه
زمان كچركه ذخیره‌یی صاتاوز و سبت كونی كه بغدای انبارلرینی آچاوز افایی كوچك ایدرك و مثقالی بیوك
ایدرك و حیله‌لو ترازولر ایله آلدایه‌رق ٦ كه كمشله محتاجلری و بر چفت پابوج ایله فقرایی صاتون
آلاوز و بغدایك سپرندیسنی صاتاوز ٧ رب یعقوبك عزتی ایله یمین ایتدیكه انلرك جمله ایشلرینی ابدا
اونتمم ٨ بونك ایچون یر دترمزمی و انده ساكن اولان یاس چكمزمی و ارماق كبی بتون یوقارویه چقوب
و چالقنوب مصرك ارماغی ایله كبی غرق اولمازمی ٩ و رب الله دیدیكه اول كونده اولا كه اویله وقتنده

كنشى باتره‌يم و روشن كونده يرى قرالتمو ايده‌يم ١٠ و بيراملرڭزى ياسه و جمله اغنيه‌لرڭزى نغانه دونده‌ره‌يم
و جمله بللر اوزرينه چولى و هر باش اوزرينه طاسباشلغى چيقاره‌يم و اڭى بريجك اوغلنڭ ماتمى كبى و صوڭنى آجى
كون كبى ايده‌يم ١١ اشته كونلر كليور رب الله ديدى كه ولايته قحطلغى كونده‌ره‌يم اتمك قحطلغنى و صويڭ عطشنى
دكل بلكه كلام اللهى ديڭله‌مه‌نڭ عطشنى ١٢ و دڭزدن دڭزه و شمالدن تا مشرقه كزه‌لر كلام اللهى آرامغه
طولاشالر و اڭى بوليه‌لر ١٣ اول كونده كوزل قزلر و جوانلر صوسزلقدن بايلالر ١٤ انلر كه سامره‌نڭ جرمى
ايله يمين ايدوب ديرلر كه اى دان الاهڭك حياتى ايچون و بير سبع مذهبنڭ حياتى ايچون انلر دوشه‌لر
و آرتق قالقميه‌لر ۞

طقوزنجی باب

١ ربى مذبح اوزرنده طورركن كوردم كه ديديكه اوست اشكنه اور و قپو ياڭلرى دترسونلر و انلرى
جمله‌لرڭ باشنده مجروح ايله و عقبلرينى قلجله اولدره‌يم انلردن قاچقون قاچميه و انلردن قورتلمش قورتلميه
٢ اگرچه مزاره‌دك قازرلرسه بنم الم انلرى اورادن آلاجقدر و اگر كوكه‌دك چقرلرسه بنده
انلرى اورادن ايندره‌يم ٣ و اگرچه كرمل باشنده كزلنورلرسه بنده انلرى آرايوب اورادن قالدره‌يم
و اگرچه كوزلرمڭ حضورندن دڭزڭ ديبنده صقلنورلرسه بنده اوراده يلانه امر ايده‌يم كه انلرى
اصره ٤ و اگر دشمنلرينڭ اوڭنده اسيرلكه كيدرلرسه بنده اوراده قلجه امر ايده‌يم كه انلرى اولدره
و انلرڭ قرشوسنه كوزمى كملك ايچون ايولك ايچون دكل قويايم ٥ و الله العساكر رب يره طوقندقده
او اريير و جمله انده ساكن اولانلر ياس چكه‌لر و ارماق كبى بتون يوقرويه چقوب مصرڭ ارماغى ايله كبى
غرق اولور ٦ كوكلرده عليه‌لرينى ياپان و كوكڭ قبه‌سنى ير اوزرنده تأسيس ايدن و دڭزڭ صولرينى چاغران
و انلرى ير يوزى اوزرينه دوكنڭ اسمى رب در ٧ اى بنى اسرائيل سز بڭا حبش اوغللرى كبى دكلميسكز
رب ديدى اسرائيلى مصر ديارندن و فلسطيلرى كفتوردن و آراميلرى قيردن چقارمدممى ٨ اشته رب اللهڭ
كوزلرى كناهكار مملكت اوزرينه در و اڭى ير يوزى اوزرندن استيصال ايده‌يم نهايت بيت يعقوبى كليت
ايله استيصال ايتمم رب ديدى ٩ زيرا اشته بن امر ايدوب بيت اسرائيلى جمله امتلرده چالقده‌يم
نيتكه بغداى غربالده چالقنورسه و بر طانجغز يره دوشميه ١٠ جمله قومڭ كناهكارلرى قلجله اوله‌لر كه
بزم ايچون بلا يقلاشوب اوغرامز ١١ اول كونده داودڭ دوشمش چادرينى اقامت ايده‌يم و انلرڭ يارقلرينى
مرمت ايدوب يقق يرلرينى دوزده‌يم و انلرى قديمده اولدوغى كبى تكرار بنا ايده‌يم ١٢ تا كه ادومڭ
بقيه‌سنى و جمله بنم اسممدن مسمى اولان طايفه‌لرى ميراث ايليه‌لر بونى ايدن رب سويلمشدر ١٣ اشته
كونلر كليور رب ديدى كه چفتچى اوراجيه و اوزمى صقان اكنجيه يتشه و طاغلر شيره طاملدوب
ديه‌لر اريه‌جكلر ١٤ و قومم اسرائيلڭ اسيرلرينى دوندره‌يم و ويران شهرلرى بنا ايدوب انلرده ساكن

اولالر باغلری دخی دکه‌لر و انلرك شرابنی ایچه‌لر و باغچه‌لر یاپوب یمشلرینی ییه‌لر ۱۵ و انلری انلرك یری
اوزرنده دکه‌یم و انلره ویردوکم یردن آرتق قوپارلمیه‌لر ربّ اللّهك دیدی ۞

عوبدیــــا

۱ عوبدیانك رویاسی ربّ الله ادوم خصوصنده بویله دیدی ربّدن بر خبر اشتدك و امتلره بر ایلچی
کوندرلدی قالقك و اوزرینه جنکه قالقالم ۲ اشته سنی امتلرده کوچك ایده‌یم سن پك حقیر سن
۳ قلبکك غروری سنی آلداتدی ای قیانك یارقلرنده ومسکنکك یوجه‌لکنده ساکن اولان که قلبکده
بنی یره کیم ایندرر دیرسن ۴ قرتال کبی کندوکی قالدرسکده و یلدزلر آراسنده یواکی قوسکده سنی
اندن ایندره‌یم ربّ دیدی ۵ اکر خرسزلر یا کیجه‌کی یغماجیلر سکا کلسیدی نیجه منقطع اولدك
انلره کفایت ایده‌نی اوغرلرلری ایدی اکر باغ بوزجیلر سکا کلمش اولسیدیلر سکا بعض صالقملر آلیقومزلری
ایدی ۶ عیسو نیجه تفتیش واك کزلو نسنه‌لری نیجه تجسس اولندی ۷ جمله سنك متعاهدلرك سکا
سنوره‌دك مرافقت ایتدیلر سنکله سلام اوزره اولان آدملر سنی آلداتدوب سکا غالب اولدیلر اتمککی ییَن
آدملر آلتکه پوسو قودیلر انده ادراك یوقدر ۸ ربّ دیدیکه اول کونده ادومك حکماسنی و عیسونك
طاغندن ادراکی یوق ایتمزمی ایم ۹ سنك جبارلرك دخی خوف ایده‌لر یا تیمن تا که هرکس عیسو
طاغندن قتل ایله منقرض اولا ۱۰ قرنداشك یعقوبه ایتدوکك ظلم ایچون خجالت سنی اورته سن دخی
دائما منقرض اولاسن ۱۱ قرشوده طوردوغك کونده غریبلر عسکرینی اسیر کوتردکلری و غریبلر قپولرینه
کیردکلری و اورشلیم اوزرینه قرعه آتدقلری کونده سن دخی انلردن بری کبی ایدك ۱۲ قرنداشکك
کوننه غریب اولدوغی کونه باقمق کرك ایدك و یهودا اوغللری اوزرینه هلاك اولدقلری کونده سویمك
کرك ایدك و مضایقه کوننده آغزکی بیوتمك کرك ایدك ۱۳ قوممك قپولرینه انلرك مصیبتی کوننده
کیرمك کرك ایدك و دخی انك بلاسنه مصیبتنك کوننده باقمق کرك ایدك و انلرك مالنه مصیبتلری
کوننده الکی صالممق کرك ایدك ۱۴ و انك قورتلمشلرینی هلاك ایتمك ایچون یوللرك آغزنده طورمق
و مضایقه کوننده باقی قالانلرینی تسلیم ایتمك کرك ایدك ۱۵ زیرا جمله امتلر اوزرینه ربّك کونی یقین در
نیجه که ایتدك ایسه سکا دخی بویله اولا جزاك باشکه دونه ۱۶ زیرا قدسمك طاغنده نیجه که ایچدکز
ایسه جمله امتلر دخی دائما ایچه‌لر بلی ایچه‌لر و یوداله‌لر و یوق اولدقلری کبی اولالر ۱۷ اما صهیون طاغنده
خلاص اولا و قدس اولا و بیت یعقوب میراثلرینی میراث ایلیه ۱۸ و بیت یعقوب آتش و بیت یوسف علو
اولا بیت عیسو ایسه صمان چوپی اولا بونلری یاقوب یاندره‌لر و بیت عیسودن باقی قالمیه زیرا ربّ دیمشدر

١٩ وجنوبده‌كيلر عيسو طاغنى وصحراده‌كيلر فلسطيلرى ميراث ايليه‌لر وافرامك ناحيه‌لرينى وسامرەنك
ناحيه‌لرينى ميراث ايليه‌لر بنيامين دخى جلعادى ميراث ايليه ٢٠ وبنى اسرائيل عسكرينك اسيرلكه
كوتورلمشلرى كنعانيلرك ولايتنى تا صرفتايه‌دك وسفراده‌ده اولان اورشليمك اسيرلكه كوتورلمشلرى جنوبك
شهرلرينى ميراث ايليه‌لر ٢١ وخلاصلر عيسوك طاغنه حكم ايتمك ايچون صهيون طاغنه چقه‌لر
وممـلـكت ربك اولا ۞

يونان

اوّلكى باب

١ وآمتى اوغلى يونانه ربك سوزى اولوب ديديكه ٢ قالق عظيم شهر نينوى‌يه وار واوزرينه ندا ايله
زيرا انلرك يرامزلغى اوكمه چقدى ٣ امّا يونان ربك حضورندن ترسيسه قاچمق ايچون قالقدى ويافايه
اندى وترسيسه كيده‌جك بر كمى‌يى بولوب انك نولوننى ويردى وربك حضورندن انلر ايله ترسيسه كتمك
ايچون ايچنه كيردى ٤ ورب دڭزده عظيم روزكار قالدردى ودڭزده عظيم فورتنه قوپوب كمى پاره‌لنور
ظن ايده‌رلردى ٥ وگميجيلر قورقوب هركس كندو الٰهنه چاغرديلر وگميده‌كى اشيايى كمى انلردن يڭيلمك
ايچون دڭزه آتديلر يونان ايسه كمينك ديبنه انوب ياتردى وپك اويور ايدى ٦ وگمينك رئيسى اڭا
ياناشوب ديديكه سڭا نه اولدى اى اويوقو قالق الٰهڭه استدعا ايله بلكه الله بزى خاطرينه كتوره
كه هلاك اولميه‌لوز ٧ وهر كس يولداشنه ديديكه گل قرعه‌يى آتالم كه بو بلا بزه قنغيسى ايچوندر
بله‌وز ايمدى قرعه‌يى آتديلر وقرعه يونان اوزرينه دوشدى ٨ او زمان اڭا ديديلر كه حالا بو بلا بزه
قنغيسى ايچوندر بزه ديوير نه در عملك ونره‌دن گلورسن ولايتك نه در ونه آصل ملتدنسن ٩ اول دخى
انلره ديديكه بن عبرانى ايم ودڭزى وقره‌يى ياپان گوكلر الٰهى ربدن قورقارم ١٠ او زمان اول آدملر
عظيم قورقويه چكوب اڭا ديديلر كه بونى نيچون ايلدڭ زيرا اول آدملر ربك يوزندن قاچدوغنى بلورلر
ايدى چونكه انلره ديويرمش ايدى ١١ واڭا ديديلر كه سڭا نه ايليه‌لم كه دريا بزدن ساكن اوله زيرا
دڭز كيده‌رك قباررردى ١٢ اول دخى انلره ديديكه بنى قالدرك وبنى دريايه آتك وسزدن دڭز ساكن
اولور زيرا بن بلورمكه بو عظيم فورتنه سزه بنم ايچون واقع اولمشدر ١٣ واول آدملر كورك‌لر ايله كمى‌يى
قره‌يه كتورمكه چالشديلر امّا ايده‌مديلر زيرا دريا كيده‌رك اوزرلرينه قبارردى ١٤ وربه فرياد ايدوب
ديرلر ايدى لطف ايله يا رب كرم ايله بو آدمك جانى ايچون هلاك اولميالم وبى‌گناه قانى اوزرمزه قوما

زیرا سن نیجه که استرسك ایدرسین یا رب ١٥ اندن صکره یونانی قالدروب انی دریایه آتدیلر دکیز دخی
تموججندن دکدی ١٦ و اول آدملر ربدن عظیم قورقو چکوب ربه قربانلر ذبح ایتدیلر و آداقلر
آدادیلر ۞

ایکنجی باب

١ و رب بر بیوك بالغی حاضرلمش ایدی که یونانی یوده و یونان اوچ کون و اوچ کیجه بالغك قارننده
ایدی ٢ و یونان اللهی ربه بالغك قارنندن دعا ایلدی ٣ و دیدیکه ربه مضایقه مده فریاد ایلدم و بنی
استجابت ایلدی مزارك قارنندن چاغردم و آوازمی استماع ایلدك ٤ بنی دریالکه دکیزلرك ایچنه آتدك
و آقندی بنی احاطه ایتدی جمله طالغه لرك و موجلرك اوزرمدن کچدیلر ٥ و بن دیدمکه کوزلرك
حضورندن سورلدم ینه ده تکرار قدسكك هیکلنه باقایم ٦ صولر بنی تا جانه دك طولاشدیلر و لجه بنی
احاطه ایتدی دکیز اوتی باشمه باغلاندی ٧ طاغلرك دیبلرینه اندم یر طرقازلری ایله جوره مده ابده دك
طورر ینه ده حیاتمی چقوردن چقاردك یا رب اللهم ٨ جانم ایچمده بایلنجه ربی ذکر ایتدم و دعام
سکا قدسكك هیکلنه ایرشدی ٩ یلانك بطالتلرینی کوزدنلر رحمتنی ترك ایدرلر ١٠ اما بن شکرك آوازی
ایله سکا ذبح ایده یم نه نذر ایتدم ایسه اودیه یم خلاص ربدندر ١١ و رب اول بالغه بیوردی که یونانی
قره یه قوصدی ۞

اوچنجی باب

١ و ربك سوزی ایکنجی کره یونانه اولوب دیدیکه ٢ قالق اول عظیم شهر نینوی یه وار و سکا سویلدوکم
موعظه یی اکا وعظ ایله ٣ ایمدی یونان قالقوب ربك سوزی اوزره نینوی یه واردی و نینوی پك بیوك شهر
ایدی اوچ کونلك یوللو ٤ و یونان شهری کزمکه باشلدی بر کونلك یولی و چاغروب دیدیکه قرق کون
دخی وار اندن صکره نینوی یقلا ٥ و نینوی اهالیسی اللهه ایمان کتوروب اوروج ندا ایتدیلر و بیوکلرندن
کوچکلرینه وارنجه چوللر کیدیلر ٦ و اول سوز نینوی ملکنه ایرشوب تختندن قالقدی و لباسنی اوزرندن
براقدی و چول ایله اورتنوب کل اوزرنده اوتوردی ٧ و نینوی ده ندا ایتدروب سویلدی که ملك
و اکابرلرینك فرمانیله دیه لرکه آدملر و طوارلر صغرلر و قیونلر بر نسنه طاتمیه لر و اوتلامیوب صو ایچمیه لر
٨ و اول آدملر و بهیمه لر چوللر ایله اورتنوب اللهه یکجه فریاد ایده لر ٩ و هر کشی کندو بد راهندن
و اللرنده اولان ظلمندن رجوع ایلیه ١٠ کیم بلور بلکه الله دونوب پشیمان اولا و غضبنك حدتندن
رجوع ایلیه که هلاك اولمیاوز ١١ الله دخی انلرك عمللرینی کوردی که کندو بد راهندن دوندیلر و الله
انلره ایده یم دیو سویلدوکی بلادن پشیمان اولدی و انی ایتمدی ۞

دردنجی باب

١ ویونانك بك كوجنه كلوب طارلدی ٢ وربه دعا ایدوب دیدیكه یا رب دخی بن ولایتمده ایكن
سوزم بو دكلمی ایدی انك ایچون ترسیسه فرار ایتمكی پیشین ایتدم زیرا بلور ایدم كه سن الله حنان
ورحیم سین غضبده متأنی وچوق احسانلو وتملك ایتمكدن پشیمان سین ٣ ایمدی حالا یا رب جانمی
بندن آل زیرا یاشامقدن ایسه اولمك بكا ایودر ٤ رب دخی دیدیكه ایومی ایتدك كه طارلدك ٥ ویونان
اول شهردن چقوب شهرك مشرقنده اوتردی واوراده كندویه بر چرگه یاپدی والتنده كولكه‌ده شهره نه
اولور كوره‌یم دیو اوتردی ٦ ورب الله بر قباق حاضرلدی كه یونانك اوزرینه چقه تا كه باشنه كولكه
اوله وانی كندو دردندن قورتاره یونان دخی قباق ایچون عظیم فرح ایله مفرح اولدی ٧ اما ارتسی فجر
وقتنده الله بر قوردی حاضرلدیكه اول قباغی اوردی وقورودی ٨ واولدیكه كنش طوغنجه الله بر ساكت
شرق یلی حاضرلدی وكنش یونانك باشی اوزرینه اوردی شویله كه بایلدی وكندو كندویه اولمی استیوب
دیدیكه یاشامقدن ایسه اولمك بكا ایودر ٩ والله یونانه دیدیكه ایومی ایتدك كه قباق ایچون طارلدك
اول دخی دیدیكه ایو ایتدم كه طارلدم تا اولمه‌دك ١٠ ورب اكا دیدیكه سن او قباغی اسیركدك كه انك
ایچون نه زحمت چكدك نه انی تنبیت ایتدك كه بر كیجه‌ده ظهوره كلدی و بر كیجه‌ده غایب اولدی
١١ یا بن اول عظیم شهر نینوی‌یی اسیركمیه‌یمی كه انك ایچنده صاغ وصولك آراسنده فرق بلمز اون ایكی
كره اون بیكدن زیاده انسان ودخی نیجه بهیمه‌لر وار ۞

میخا

اولكی باب

١ یهودا ملكلری یوثام آحاز وحزقیانك ایامنده مورستی میخایه كلن ربك سوزیدر كه انی سامره
واورشلیمك خصوصنده كورمشدر ٢ ای قوملر جمله‌كز اشدك ای یر وانك طولوسی دكلیك ورب الله رب
قدسنك هیكلندن اوزركزه شاهد اولسون ٣ زیرا اشته رب كندو مكانندن خروج ایدوب انه
ویرك یوكسك یرلری اوزرینه باصه ٤ والتنده طاغلر اریه‌لر ودره‌لر یارلالر آتشك اوكنده موم كبی
وانیشه دوكلمش صولر كبی ٥ جمله بو یعقوبك كناهی ایچون وبیت اسرائیلك كناهلری ایچون در یعقوبك
كناهی كیمكدر سامره‌نك دكلمی ویهودانك یوكسك یرلری كیمكدر اورشلیمك دكلمی ٦ انك ایچون

سامره‌یی تارلانڭ طاش یغینینه و باغلق دیکیلشینه دوندیره‌یم آنڭ طاشلرینی دره‌یه آقیده‌یم و تمللرینی آچایم
۷ و جمله اویمه بتلری تحق اولنوب جمله زنا اجرتلری آتشه یاقیله و جمله بتلرینی خراب ایده‌یم زیرا
فحبه اجرتندن دوشیرلدی و فحبه اجرتنه دونه‌لر ۸ بوندن اوتری یاس چکوب عویل ایده‌یم صویونوب
عریان کزه‌یم اژدرها کبی فغان و بایقوش یاورولری کبی واه ایده‌یم ۹ زیرا آنڭ دردلرینڭ هر بری اولمزدر
زیرا تا یهودایه یتیشدی، تا قوممڭ قپوسنه تا اورشلیمه‌دك واصل اولدی ۱۰ جاتده دییرمڭ آغلیوب آغلمڭ
بیت لعفره‌ده تورده یووارلن ۱۱ ای عورتلکی عریان اولان سافیرڭ ساکنه‌سی کچ صانان ساکنه‌سی چقادی
بیت آصل فغان ایدرکن سیردن طوراق یرینی آلدی ۱۲ زیرا ماروثڭ ساکنه‌سی ایولك ایچون الم چکدی
چون ربدن بلا اندی تا اورشلیمڭ قپوسنه‌دك ۱۳ یوکرك آتلره عربه‌یی باغله یا لخیشڭ ساکنه‌سی صهیون
قزینڭ آصل گناهی او در چون اسرائیلڭ گناهلری سنده بولندی ۱۴ انڭ ایچون مورشت جاته
پیشکشلر ویره‌سن آکذیب اولری اسرائیل ملکلرینه یلانجی اولالر ۱۵ سکا دخی بر وارث کتوره‌یم یا مرسا
ساکنه‌سی اسرائیلڭ عزتی عدولامه‌دك واصل اولا ۱۶ یولنڭ و صاچی قرقڭ صفالرڭڭ اوغللری ایچون
قرتال کبی طاسباشلغڭی واسع ایله زیرا سندن اسیرلکه واردیلر ۞

ایکنجی باب

۱ وای کملك فکر ایدنلره و دوشکلری اوزرنده یرامزلق قصد ایدنلره که صباح آغارنجه انی ایشلرلر
زیرا قدرت انلرڭ الندەدر ۲ تارلالره طمع ایدرلر و انلری غصب ایدرلر و اولره طمع ایدرلر و انلری آلورلر
آدمه و اوینه آدمه و میراثنه غدر ایدرلر ۳ انڭ ایچون رب دیر که اشته بن بو قبیله‌نڭ اوزرینه کملك
فکر ایدرم که اندن بوینلرڭزی چقارمیه‌سز و متکبرلك ایله کزمیه‌سز زیرا وقت فنا در ۴ اول کونده
اوزرڭزه مثل قالدروب و عظیم شکایتله شکایت ایدوب دیه‌لر که تماما خراب اولدق قوممڭ حصه‌سنی
دکشدردی نه شکل انی بندن آلدی و تارلالرمزی پایلشدی نیجه بزه رد اولنالر ۵ انڭ ایچون سکا قرعه
ایله ایپی آتار کمسه ربڭ جماعتنده اولمایه ۶ پیغمبرلك ایتمڭ یننده پیغمبرلك ایدرلر اما انلره پیغمبرلك
ایتمسونلر که عیبلر انلره یاپشمیه ۷ یا بیت یعقوب مسمی اولان روح الرب مقصورمی در عمللری بومیدر
طوغرو یوریینه سوزلرم ایو دکلمیدر ۸ و دخی دون قومم ایکن دشمن کبی قالقدی امانله کچنلردن
جنکدن عودت ایدنلردن شمله ایله قفتانی صویارسکز ۹ قوممڭ عورتلرینی صفالو اولرندن قووارسکز انلرڭ
کوچکلرندن ابده‌دك عزتمی آلدکز ۱۰ قالقڭ و کیدڭ زیرا بو ولایت سزه حضور دکلدر زیرا مردار در
سزی شدید بوزغونلق ایله بوزاجقدر ۱۱ اکر روح ایله کزن و یلانجی اولان کمسنه کذب ایدوب سکا
شراب و مسکر ایچون پیغمبرلك ایده‌یم دیر ایسه بو قوممڭ پیغمبری اودر ۱۲ البته یا یعقوب بن سنی
کلیت ایله جمع ایده‌یم البته اسرائیلڭ بقیه‌سنی دوشیره‌یم بوصره قویونلری کبی ماندره‌سنڭ ایچنده سوری

كبى انسانلرى بيله قويايم وآدم ازدحاميندن بر بيوك شماته ايده‌لر ١٣ اوكلرنده كسر ايديجى بنه زور
ايدوب قپويى چكه‌لر وآندن چقه‌لر وانلرك ملكى اوكلرنده چكه وانلرك باشنده رب اوله ۞

اوچنجى باب

١ وديدمكه دكلميك ايمدى اى يعقوب باشلرى وبيت اسرائيلك بكلرى شرعى بلمك سزه دوشمزمى
٢ خيره بغض ايدرلر وشرلى سورلر اوزرلرندن انلرك دريسنى وكمكلرندن اتلرينى صويارلر ٣ وقومكك
اتنى يرلر واوزرلرندن دريلرينى يوزرلر كمكلرينى دخى طوغرارلر چولمكه بيراغلاجق كبى واتى طنجره‌يه
قونلاجق كبى پاره‌لرلر ٤ او زمان ربه فرياد ايده‌لر اما انلرى استجابت ايتميه اول زمانده انلردن يوزينى
كيزليه نيجه كه عمللرينى بد ايتديلر ايسه ٥ قوممى اضلال ايدن وديشلريله ايصران وسلامتى وعظ
ايدن وآغزلرينه بر نسنه صوقميانلر اوزرينه جنك حاضرليان پيغمبرلرك حقنده رب بويله ديدى ٦ بوندن
اوترى سزه كيجه اولوب رويا كورميه‌سز وسزه قرانكلق اولوب فال آچميه‌سز وبو پيغمبرلر اوزرينه كنش
باته وانلرك اوزرينه كون قراره ٧ وباقيجيلر حجاب ايده‌لر وفال آچيجيلر اوتانالر والهمك جوابى اولمادوغى
ايچون جمله‌سى اوست دوداغنى اورته‌لر ٨ بن ايسه روح الربك قوتى ايله وحكم وقدرت ايله طولوايم يعقوبه
كناهنى واسرائيله خطاسنى بلدرمك ايچون ٩ دكلميك ايمدى بونى اى بيت يعقوبك باشلرى وبيت
اسرائيلك بكلرى كه عدالتدن نفرت ايدوب جمله طوغرولغى اكرى ايدرسكز ١٠ كه صهيونى قانلر ايله
واورشليمى ظلم ايله بنا ايدرسكز ١١ باشلرى رشوت ايله حكم ايدرلر وامامكرى اجرت ايله تعليم ايدرلر
وپيغمبرلرى كمش ايله فال آچارلر ينه‌ده ربه طايانوب ديرلركه رب آرامزده دكلمى هيچ اوزرمزه بلا كلميه‌جكدر
١٢ انك ايچون سزك سببكز ايله صهيون تارلا كبى نطس اولنه واورشليم يغينلر اوله وبيتك طاغى اورمانك
يوجه‌لكنه دونه ۞

دردنجى باب

١ وآخر زمانده اوله كه بيت الربك طاغى طاغلرك باشنده مقيم وبايرلردن يوجه‌رك اوله واكا قوملر
اوشه‌لر ٢ ونيجه امتلر كلوب ديه‌لركه ربك طاغنه كلك ويعقوب الهنك بيتنه چقالم اول بزه طريقاتندن
تعليم ويره وبز انك سبيللرنده سلوك ايده‌وز زيرا شريعت صهيوندن وكلام الرب اورشليمدن خروج
ايده ٣ ونيجه قوملر آراسنده حكم ايدوب قوى امتلرى تا اوزاغه‌دك تأديب ايده وقليچلرينى صبان
دميرلرينه ومزراقلرينى طرپانلره دوكوب دوزه امت امت اوزرينه قليچ قالدرميه‌لر وآرتق جنكى اوكرنميه‌لر
٤ وهر كس كندو آصمه‌سى آلتنده وكندو انجير آغاجى آلتنده اوتره واوركوديجى اولميه زيرا رب
الصباووتك آغزى سويلمشدر ٥ چون جمله قوملر هر كس كندو الهنك آديله سلوك ايده‌لر بز ايسه

ربّ اللهمزك اسمی ایله ابدا وسرمدا سلوك ایده‌وز ٦ وربّ دیدیكه اول كونده آقساغی دوشره‌یم
وقوولمشی واینجتدوكمی جمع ایده‌یم ٧ واول آقساغی بقیّه ایچون قویایم واوزاغه قولانی قوی امّته دوندره‌یم
وربّ دخی صهیون طاغنده اوزرلرینه شمدیدن تا ابدا سلطنت ایلیه ٨ وسن سوروینك قلّه‌سی صهیون
قزینك قلعه‌سی سكادك اول قدیمی سلطنت یتشه واورشلیم قزینه مملكت كله ٩ حالا نیچون بویله چاغرش
ایله چاغررسن سنده ملك یوقمیدر مشیرك ضایع اولدیمی كه سنی طوغرانی كبی آغری طوتدی ١٠ آغری‌یی
چك وطوغران كبی صیقل ای صهیون قزی زیرا شمدی شهردن چقوب صحراده ساكن اولاسن وتا بابله‌دك
كیده‌سن اوراده خلاص اولورسن واوراده ربّ سنی دشمنلرڭك الندن قورتاره ١١ وحالا وافر امّتلر
اوزرڭه جمع اولوب دیرلر كه ملوّث اولسون وكوزلرمز صهیونه باقسون ١٢ امّا انلر ربّڭ فكرلرینی بلمزلر
وتدبیرینی فهم ایتمزلر زیرا انلری دمتلر كبی خرمنه دوشره ١٣ قالق وخرمنی چینه یا صهیون قزی
زیرا بوینزڭی دمیردن وطرنقلرڭی نحاسدن ایده‌یم ونیچه قوملری محق ایده‌سن وبن انلرڭ قزانجنی ربّه
وانلرڭ اموالنی جمله یرڭ ربّنه تحریم ایده‌یم

بشنجی باب

١ حالا تجیّش ایله یا جیوش قزی اوزرمزه محاصره قوردی اسرائیل حاكمنك چكه‌سنه دكنك
چالدیلر ٢ امّا سن ای بیت لحم افراتا یهودا بیكلرنده كوچك ایسڭ ده اسرائیلده سلطان اولاجق
سندن بڭا چقه كه انڭ خروجلری قدیمدن ازل كونلرندن برو در ٣ انڭ ایچون تا طوغران طوغرنجه‌یه‌دك
انلری الده ویره وقرنداشلرینك بقیّه‌سی بنی اسرائیله عودت ایلیه ٤ وطوروب ربّڭ قوّتی ایله اللهی ربّ
اسمنڭ جبروتی ایله كوده وانلر ساكن اولالر زیرا حالا تا یرڭ كنارلرینه‌دك معظّم اولاجقدر ٥ واول
سلام اولا ولایتمزه آثوری كلدوكی وسرایلرمزه آیاق باصدوغی زمان اوزرینه یدی چوبانی وسكز آدم سرورلرینی
قالدیراوز ٦ كه آثور ولایتنی قلج ایله ونمرودڭ ولایتنی مدخللرنده قره‌لر وبزی آثوریدن خلاص ایلیه
ولایتمزه كلدوكی زمان وسنورمزه آیاق باصدوغی زمان ٧ ویعقوبڭ بقیّه‌سی نیچه قوملرڭ آراسنده اولا نته‌كیم
ربّدن اولان چه واوت اوزرینه دوشن ایجه یغمور كه اول اوت آدمه قتلنمز وبنی آدمه موقوف دكلدر
٨ ویعقوبڭ بقیّه‌سی امّتلرده نیچه قوملرڭ آراسنده اولا نته‌كیم آرسلان اورمانڭ بهیمه‌لرینڭ آراسنده یا
آرسلان یاوروسی قیون سوریلرنده در كه كچدوكی زمان باصار وپرتار وقورتارجی یوقدر ٩ دشمنلرڭك
اوزرینه الڭ قالدرلا وجمله عدولرڭ منقرض اولا ١٠ وربّ دیدیكه اول كونده اولا كه آتلرڭی ایچكدن
قطع ایده‌یم وعربه‌لرڭی یوق ایده‌یم ١١ وولایتڭك شهرلرینی قطع ایدوب جمله حصارلرڭی یقایم ١٢ ودخی
الڭدن بویكولری قطع ایده‌یم وسڭا فالجیلر آرتق اولمیالر ١٣ اویمه بتلرڭی وصنملرڭی آراڭدن قطع

ایده‌یم آرتیق اللرکك عملنه سجده ایتمیه‌سن ١٤ وقوروللرکی ایچکدن قوپاروب شهرلرکی خراب ایده‌یم
١٥ وحدت وغضبمله بنی دکلمیش امتلردن انتقام آلایم ۞

آلتنجی باب

١ ایمدی ربك دیدوکنی دکلیك قالق طاغلرك اوکنده دعوی ایله وباییرلر آوازکی ایشتسونلر ٢ ای
طاغلر ویرك قوی تملری ربك دعواسنی دکلیك زیرا قوی ایله ربك دعواسی وار واسرائیل ایله نزاع ایتسه
کرك ٣ ای قومم سکا نه ایتدم سکا نه ایله زحمت ویردم اوزریمه شاهدلك ایله ٤ زیرا سنی مصر
دیارندن چقاردم وسنی قوللق اویندن آزاد ایتدم واوکیکده موسی‌یی هارونی ومریمی ارسال ایلدم ٥ ای
قومم حالا ذکر ایله موآب ملکی بالاق نه فکر ایتدی وباعور اوغلی بلعام اکا نه جواب ایتدی تا که
شطیمدن جلجالده‌دك ربك ایتدوکی عدالتلرینی بله‌سن ٦ ربك حضورینه نه ایله تقدم ایده‌یم والله
تعالی‌یه نه ایله رکوع ایده‌یم یانمش قربانلر ایله‌می یا بر یاشلق بوزاغولر ایله‌می اکا تقدم ایده‌یم ٧ قوچلرك
بیکنی یا زیت یاغنك اون بیك چایلرینی رب مقبول طوتارمی کناهم ایچون الك اوغلی جانمك خطاسی ایچون
قارنمك یمیشنی ویره‌یممی ٨ ای آدم سکا خیر اولانی بیلدرمشدر ورب سندن آرتیق نه طلب ایدر الا که
حقی کوزده‌سن وشفقتی سوه‌سن واللهك ایله تواضع ایله سلوك ایده‌سن ٩ ربك آوازی شهره چاغریر
وحکمت صاحبی اسمکی کورجکدر دکنکی دکلیك وانی تعیین ایده‌نی دخی ١٠ فاجرك اونده فجور خزینه‌لری
دخی واریمیدر ومکروه اولان ناقص افا ١١ فجور ترازولری ایله وحیله‌لو طارتی طاشلرینك کیسه‌سی ایله
هیچ کیسه‌یی تبریر ایده‌یممی ١٢ چونکه اول شهرك مالدارلری ظلم ایله طولودر ومتمکنلری یلان سویلرلر
واغزلرنده‌کی دلی حیله‌بازدر ١٣ بوندن اوتری بن سنی دوکه دوکه دردناك ایدوب کناهلرك ایچون
خراب ایده‌یم ١٤ ییه‌سن وطوق اولمیاسن ذلتك ایچکده اوله بر طرفه ایده‌سن اما قورتارمیه‌سن
قورتاردوغکی دخی قلیجه ویره‌یم ١٥ اکه‌سن اما بیچمیه‌سن زیتونلری باصه‌سن اما یاغی ایله سورنمیه‌سن
وشیره‌یی صیقاسن اما شراب ایچمیه‌سن ١٦ وعمری‌نك فرصلری وبیت آحابك جمله عملی صقلنوب
نصیحتلرنده سلوك ایتدکز تا که سنی خرابه وساکنلرینی صقلغه ویره‌یم انلك ایچون قوممك
عیبنی کوتوره‌جکسز ۞

یدنجی باب

١ وای بکا که یاز یمیشنك صوکنه وباغ بوزمنك صوکنه قالدم ییه‌جك صالقم یوق جانم طرفانده‌یی
اوزملر ٢ کریم اولان ولایتدن غایب اولدی وآدملر آراسنده طوغرو کیسه قالمادی جمله‌سی قانلره پوصو
قورارلر هر کس قرنداشنی آغ ایله آولایور ٣ ایکی اللری ایله زیاده‌سیله کملك ایتمك ایچون سرور طلب

ایدر قاضی اجرت ایچون حکم ایدر بیوك اولان کندو جاننك هوسنی سویلیوب انی بکشدررلر ٤ انلرك
اك ایوسی دیکن کبی اك طوغروسی خارستان کبی در بکجیلرکك کونی و یوقلمه‌ك کلدی حالا انلرك
شاشقنلغی اولور ٥ دوسته ایناتمه‌ییك پیشوایه اعتقاد ایتمه‌ك قوینکده یاتاندن آغزكك قپولرینی حفظ
ایله ٦ زیرا اوغل باباسنی رسوای ایدر قز آناسی اوزرینه کلین قاین آناسی اوزرینه قالقار هر آدمه دشمن
کندو او خلقی در ٧ اما بن ربه باقوب خلاصمك اللهنی بکلیه‌یم اللهم بنی استجابت ایده‌جکدر
٨ ای دشمنم دوشدوکم ایچون بکا فرحلنمه بن قالقارم قرانکلقده اوترسمده رب بکا نور اولاجقدر
٩ ربك غضبنه تحمل ایده‌یم چونکه اکا کناه ایلدم تا او بنم دعوامی کوروب حقمی ایده‌جیه‌دك بنی
آیدنلغه چیقاراجقدر و بن عدالتنی کوره‌یم ١٠ و دشمنم انی کورمکله عیب انی اورته چون بکا ربك اللهك
قنده در دیدی کوزلرم انی کوره‌لر که شمدی صوقاقلرده‌کی چامور کبی چینه‌نه ١١ اول کونده که دیوارلرك
یاپیلا اول کونده دخی فرض اوزاغه کیده ١٢ اول کونده آثوردن و حصارلو شهرلردن سکا کله‌لر و حصارلو
شهرلردن ارماغه‌دك و دکزدن دکزه و طاغدن طاغه ١٣ و بو ولایت جمیع ساکنلری ایچون عمللرینك
یمشی ایچون خراب اولا ١٤ قومکی میراثکك سوریسنی که یالکز اورمانده کرملك اورتاسنده ساکن در
دکنکله کوت باساننده و جلعادده قدیم ایامده کبی اوتلاسونلر ١٥ مصر دیارندن چقدوغك کونلرده
کبی اکا عجایبلر کوستره‌یم ١٦ امتلر کوروب جمله قوتلرندن اوتانالر آغز اوزرینه ال قویالر و قولاقلری
صاغر اولا ١٧ یلان کبی طپراغی یالایالر و یرك حشراتی کبی اینلرندن دتره‌یه‌رك چقالر ربّ اللهمزدن قورقوب
سندن خوف ایده‌لر ١٨ سنك کبی الله کیمدر که کناهی عفو ایدوب میراثی بقیه‌سنك خطاسندن کچر
غضبنی ابدا طوتمز زیرا رحمتدن حظ ایدر ١٩ دونوب بزه مرحمت ایلیه کناهلرمزی باصوب جمله
خطالرمزی دکزك درینلکنه آته ٢٠ قدیم ایاملردن بزم بابالرمزه یمین ایتدوکك حقی یعقوبه و رحمتی
ابراهیمه ایده‌جکسن ۞

ناحوم

اوّلکی باب

١ نینوی اوزرینه اولان وحی القشی ناحومك رویاسنك کتابی ٢ ربّ غیور و منتقم الله در ربّ منتقم
و غضوب در ربّ دشمنلرندن انتقام آلیجی در و عدولرینه خشمی صقلار ٣ ربّ غضبده متانی و قوتده
عظیم در هیچ بر وجهله برامزی تبریر ایتمز ربك یولی قصرغه و صغنقده در و بلوطلر آیاقلرینك توزیدر

٤ دکزی آزارلییوب آنی قورو ایدر و جمیع ایرماقلری قورودر باشان و کرمل زبونلندی و لبنانك چیچکی ده
زبونلندی ٥ طاغلر اندن دیتررلر و بایرلر اریرلر و انك حضورندن یر و مسکون دنیا ایچندهکی ساکنلری
ایله قالدیریلورلر ٦ خشمنك اوکنده کیم طوره بیلور و انك غضبنك غیظنده کیم قاییم اولا بیلور انك تأججی
آتش کبی دوکلور و قیالر اندن پارهلنور ٧ رب ایودر مضایقه کوننده قوتدر و اکا توکل ایدنلری بیلور
٨ اما طاشقین طوفان ایله انك یرینی تمام بوزاجقدر و انك دشمنلرینی قرالقلق اطراد ایدهجکدر ٩ ربه
قرشو نه فکر ایدرکز وار تمام بوزیجی او در مضایقه ایکی کره واقع اولمیاجقدر ١٠ زیرا دیکنلر کبی قاریشق
و شراب ایله سرخوش اولدقلری زمان قورو صمان چوپی کبی تمام یانالر ١١ ربه قرشو کوتلك صانان
برامر نصیحتجی سندن چقدی ١٢ رب بویله دیدی اکرچه انلر کامل اولوب بویله کثیر ایسهلر بیله ده
قیرقلیسهلر کرك و کچهلر و بن سنی انجیتدم ایسه آرتیق انجیتمم ١٣ زیرا حالا بوینندرغنی اوزرکدن
پارهلیهیم و باغلرکی قیرهیم ١٤ و رب سنك اوزرکه امر ایتدیکه سنك آدکدن آرتیق اکیلمیه الاهلرکك
خانهسندن اویمه و دوکمه بتلری منقطع ایدهیم خور اولدوغکدن صکره مزارکی انده قویایم ١٥ اشته
مبشرك و سلامتدن خبر ویرنك آیاقلری طاغلرك اوزرنده در ای یهودا بیراملرکی قوروب نذرلرکی ادا
ایله آرتیق برامر سنده کچمیه تمام قیرلدی ۞

ایکنجی باب

١ بوزیجیك قرشوسنه بوزیجی چقدی حصاری حفظ ایله یولی کوزت بللری بکیشدر قوتی بر خوش
بیرك ایله ٢ زیرا رب یعقوبك عزتنی اسرائیلك عزتی کبی دوندرمشدر چونکه بوشالتیجیلر انی بوشالتدیلر
و انلرك آصمه چبوقلرینی بوزدیلر ٣ انك جبارلرینك قلقانی قیزلدر بهادری عسکر آدملری اسکرلت کیمشلر
جنکه حاضرلندوغی کونده عربهلر چرا آتشی ایله حرکت ایلیهلر و آق چاملر دیتریهلر ٤ عربهلر
سوقاقلرده دلی کبی یوریوب میدانلرده بر برینه طوقشالر انلرك کوسترشی چراغلر کبی اولوب شمشکلر کبی
یوریهلر ٥ جبارلرینی آد ایله چاغره و یوریدکچه تکرلنهلر حصارینه ایوهلر و اورتو حاضرلنه ٦ ایرماقلرك
قپولری آچله و سرای متحلل اولا ٧ و حزب اسیر اولوب کوتوله و جاریهلری کوکرجین اکلیشیله کبی
کوکسلرینی طبل کبی چالور ایکن آنی کوتورهلر ٨ و نینوی قدیم ایامدن برو صو حوضی کبی ایدی حالا
انلر قاچرلر طورك طورك دیرلر اما کیرو باقان بکسه یوق ٩ کمشی یغمالیك آلتونی یغمالیك و بو دوکنمز
آوادانلغی و جمیع حسابسز مقبول آلتلری ١٠ خالی و بوش و ویران اولمش و یورك ازلمش و دیزلر طوقشرلر
و جمله بللرده آغری اولوب جملهسنك یوزلری طنجره کبی قره اولدیلر ١١ قنده آرسلانلرك یتاغی و آرسلان
یاورولرینك اوتلاغی که انده آرسلان و دیشی آرسلان و آرسلان یاورولری کزرلردی و اورکدیجی یوق ایدی
١٢ آرسلان کفایه یاورولرینه یتهجکنی قاپاردی و دیشی آرسلانلری ایچون بوغار ایدی مغارهلرینی شکار ایله

وَاینلرینی قاپمه ایله طولدرردی ١٣ اشته بن اوزرکه ایم ربّ العساکر دیدی وعربه‌لرکنی یاقوب
دوتنه دوندره‌یم وسنك آرسلان یاورولرکی قلج ییه‌ وشکارکی یردن منقطع ایده‌یم وایلچیلرکك
آوازی آرتـــق اشیدلمیــه ۞

اوچنجی باب

١ وای قانلو شهره که بتون یلان واستلاب ایله طولودر ونهب هیچ کتمز ٢ تازیانه آوازی وتکرلك
حرکتنك ودورتلین آتلرك وجولان عربه‌لرك ولوله‌سی ٣ آتلو علولو قلجی وشمشکلو مزراقی قالدرر مقتوللرك
چوقلغی ومیتلرك کثرتی ودوکمز کوده‌لر وکوده‌لری اوزرنده تکرلنه‌لر ٤ زانیه‌نك زنالری چوقلغندن
که کوزل چهره‌لو واسحار صاحبی اولوب زنالری ایله امتلری وبوکولری ایله قبیله‌لری صاتاردی ٥ اشته
بن اوزرکه ایم ربّ العساکر دیدی واتکلرکی یوزك اوزرینه قالدره‌یم وامتلره چپلاقلغکی وممکلتلره
عیبکی کوستره‌یم ٦ واوزرکه چرکلر براغه‌یم وسنی رسوای ایدوب عبرت ایچون قویایم ٧ واولا که
هر سنی کورن سندن ایراق اولوب دیه که نینوی خراب اولدی اکا کیم آجیر سکا تسلیجیلر نره‌دن
آرایه‌یم ٨ سن معمور نوادن اییمیسن که ارماقلر آراسنده ایدی وچب چوره‌سنده صولر وار ایدی که
دکزك اوك حصاری ودیواری دکزدندر ٩ حبش انك قوتی ایدی مصر دخی وبی‌نهایه قوملـــر
فوط ولوبیم امدادکه اولدیلر ١٠ نهایت او دخی اسیرلکه وطوتساقلغه کتدی کوچکلری دخی جمیع
سوقاقلرك باشنده طاشلره چالندیلر واهل عرضلری اوزرینه قرعه‌یی آتدیلر جمله اکابرلری زنجیرلر ایله
باغلندیلر ١١ سن دخی سرخوش اولوب غایب اولاسین وسن دشمنك ایچون قوت آرایاسین ١٢ سنك قلعه‌لرك
انجیرلر وطرفانده یمشلر کبی درکه سلکلندکجه ییجی‌نك آغزینه دوشرلر ١٣ اشته قومك سنك ایچکده
عورتلر کبی اولور ولایتکك قپولری دشمنلرکه آچله طرقارلرکی آتش یاقه ١٤ محاصره ایچون کندوکه
صولر چك قلعه‌لرکی تحصین ایله بالچغه کیر وطینی باص کرپیچ فورونی مرمت ایله ١٥ اوراده آتش سنی
یاقه قلج سنی کسه سنی جندب کبی ییه جندب عددنجه چوق اول چکرکه حسابنجه چوق اول
١٦ بازرکانلرکی کوك یلدزلرندن زیاده چوغلتدك چکرکه خراب ایدوب اوچدی ١٧ تاج صاحبلرك چکرکه
کبی وبکلرك بیوك جرادلر کبی که صوق کونده چالیلرده قونارلر کنش طوغنجه کوچرلر نره‌ده
اولدقلری بیلنمز ١٨ ای آثور ملکی سنك چوبانلرك اویقلرلر باشلرك یاته‌لر قومك طاغلر اوزرنده پریشان
اولا وانلری دوشرن اولمایه ١٩ انکسارکه چاره یوق یاره‌ك اوکلماز خبرکی اشدنلر هپ اوزرکه ال
قاقالر زیرا سنك شرتك کیمسك اوزرینه دایما کچمیشدر ۞

حبقوق

اوّلكی باب

۱ حبقوق پیغمبرك كوردوكی وحی در ۲ یا ربّ نیجه یه دك فریاد ایده‌یم واستجابت ایتمزسن سكا
ظلم سببندن چاغیردم وقورتارمزسن ۳ نیچون بكا فجوری كوستررسن وزحمته باقدیررسن نیچون غضب
وظلم اوكمده طورر ودعوی ومخاصمت قوپاریرلر ۴ آنك ایچون شریعت ضعیف اولور دائما حكم چقمز
اولور زیرا منافق صالحی طولاندیرر آنك ایچون حكم اكری چقر ۵ كورك امتلرده وباقك وتعجب
ایدوب حیران اولك زیرا ایامكزده ایش ایدرم كه دینلورسه اینانمزسكز ۶ زیرا اشته بن كلدانیلری آجی
وچویك امتی قالدیرایم كه یرك اینكلیكی كزر آنك اولمیان مسكنلری ملك ایدینمك ایچون ۷ قورقولو
وهیبتلو در حكمی ورفعتی كندودن چقه ۸ آتلری پلنكلردن چویكرك وآخشامده‌كی قوردلردن كسكینرك در
آتلولری چوغلوب اوزاقدن كله ویمكه عجله ایدن قرتال كبی اوچوب كله‌لر ۹ جمله‌سی ظلم ایتمكه كله‌لر
یوزلرینك اوغرایشی شرق یلنه طوغرو اولا اسیرلری قوم كبی جمع ایلیه ۱۰ ملكلری استهزا ایلیه وبكلر
اكا مسخره اولا او هر حصاره كولر طپراق یغوب حصاری آلا ۱۱ او زمان روحی تكبّر ایدوب تجاوز ایلیه وبو قوتی
كندو الاهیندندر دیمكله صوچلو اولا ۱۲ سن ازلدن دگلمیسن یا اللّهم ربّ بنم قدّوسم بز اولمزیز یا ربّ
انی حكم ایچون قودك ویا قوی الله انی تعزیز ایچون نصب ایلدك ۱۳ كمالكی كورمكدن پاك كوزلو سن
وظلمه باقمق استمزسن نیچون خاینلره باقارسن ویرامز كندوسندن صالح اولانی یودار ایكن طمزسن
۱۴ وانسانی دكزك بالقلری كبی وحشرات كبی ایدرسن كه آنلره ضابط یوقدر ۱۵ هپسنی اولته ایله
چقارر آنلری آغی ایله دوشروب صاچمه آغی ایله جمع ایدر آنك ایچون سونوب فرحلنه ۱۶ آنك ایچون
آغنه ذبح ایلرلر وصاچمه آغنه بخور یاقارلر كه آنلر ایله حصه‌سی سمیز وطعامی نفیس در ۱۷ بونك ایچون
آغنی بوشالدوب ودائما امتلری اولدروب شفقت ایتمزمی ۞

ایكنجی باب

۱ محافظه‌م اوزرنده طورر ایكن وحصارمده قایم ایكن وبكا نه سویلیه‌جكنه واوزرمه اولان عتابه نه
جواب ویره‌جكمه تأمل ایدر ایكن ۲ ربّ بكا جواب ویروب دیدیكه رؤیایی یاز ولوحلرده بیان ایله كه انی
اوقویان سیر ایلیه ۳ زیرا رؤیا معیّن وقته تأخیر اولنه وصوكده سویلیه وخلاف اولمیه اكر اكلنورسه

اکا قتلان زیرا تحقیق کله‌جکدر عوق اولمیه‌جق ٤ اشته مغرور اولان جانی ایچنده طوغرو دکلدر اما صالح
ایمانی ایله یاشایه‌جق ٥ وشراب دخی زیاده مکر ایدر مغرور آدم تمکن ایتمز زیرا جانینی مزار کبی واسع ایدر
واولم کبی اولوب طویاماز جمله امتلری یاننه دوشرر وجمله قوملری یاننه جمع ایدر ٦ جمله بونلر اوزرینه
مثل قالدرمزلرمی وانی کسندی‌یه آلوب اکا دیمزلرمی که وای کندونك اولمیانی چوغلدانه نیجه‌یه‌دك وکندو
اوزرینه قویو بالچقی یوکلدنه ٧ سنی ایصرانلر آکسزدن قالقمزلرمی وسکا ثقلت ویرنلر اویانمزلرمی وانلره
طویملق اولورسن ٨ چونکه سن چوق امتلری یغمالدك امتلرك جمله بقیه‌سی دخی سنی یغمالیه‌لر آدم
قانلری ایچون وولایته شهره وجمله انك ساکنلرینه ایتدوکك ظلم ایچون ٩ وای کندو اوینه فنا طمع
ایله طمعکار اولانه یواسینی یوکسکده قومق ایچون شریرك الندن قورتلمق ایچون ١٠ نیجه قوملری کسمکله
اوکه عیب اولاجق مشورت ایتدك وکندو جانکه کناه ایلدك ١١ زیرا دیواردن طاش فریاد ایده
وکراسته‌دن بوداق اکا جواب ویره ١٢ وای شهری قانلر ایله یاپانه ومدینه‌یی ظلم ایله اقامت ایدنه
١٣ اشته رب العساکردن دکلمیدر که امتلر آتش ایچون امك چکه وطایفه‌لر باطلا یورلالر ١٤ زیرا
یر ربك عزتنك معرفتیله طولا صولر دکزی اورتدکلری کبی ١٥ وای کندو قوکشوسنه ایچورنه سکا که
طولکی صوبارسن وهم چپلاقلغنی کورمك ایچون سرخوش ایدنه ١٦ عزت یرینه عیب ایله طوق اولورسن
سن دخی ایچ وچپلاقلغکی آچ ربك صاغ النك کاسه‌سی سکا طولاشه وعزتك اوزرینه عیبلو قوصمق اولا
١٧ زیرا لبنانه ایتدوکك ظلم وحیوانلره ایتدوکك بصقون که انلری شاشرر سنی قپلایه آدم قانلری ایچون
وولایته شهره وایچنده جمله ساکن اولانلره ایتدوکك ظلم ایچون ١٨ اویمه بت نه‌یه یرار که انك
دوزیجیسی انی دوزه یا دوکمه بت ویلانی اوکردن که دوزیجی کندو دوزمه‌سنه اعتماد ایده ودلسز بتلر یاپا
١٩ وای آغاجه اویان ودلسز اولان طاشه قالق دینه هیچ او اوکردرمی اشته آلتون وکمش ایله قپلانمشدر
اما ایچنده هیچ روح یوقدر ٢٠ رب ایسه کندو قدسنك هیکلنده‌در حضورنده سکوت ایله ای جمله یر

اوچنجی باب

١ حبقوق پیغمبرك دعاسیدر سکایون مقامنده ٢ یا رب سنك ویردوکك خبری ایشتدم وقورقدم
یا رب عملکی ییللر ایچنده احیا ایله ییللر ایچنده انی بلدو حدتنده ایکن رحمتی ذکر ایله ٣ الله
تیمندن وقدوس فاران طاغندن کلدی سلاه انك عزتی کوکلری اورتدی مدحی دخی یری طولدرمشدر
٤ ضیاسی کنش نوری کبی ایدی وانك الندن شعشعه‌لر چقرلر ایدی وقوتنك کزلولکی اوراده ایدی
٥ اوکنده طاعون کیدردی ویانان قورلر آیاقلری یاننده چقاردی ٦ طوردی ویری اولچدی باقدی وامتلری
طاغتدی وابدی طاغلر تحق اولندیلر قدیم بایرلر اندرلدیلر دایم یوللری انکدر ٧ کوشنك چادرلرینی
اصطراب التنده کوردم مدیان ولایتنك خیمه‌لری دتردیلر ٨ رب ارماقلر اوزرینه‌می غضب ایتمش ایدی

حدّتك نهرلر اوزرینه‌می ایدی خشمك دکز اوزرینه‌می ایدی که آتلرکه و خلاص عربه‌لرکه بندك
٩ یایك اویانوب عریان اولدی سبطلره ویردوکك یمینلره کوره هم کلامکه کوره سلاه یری ایرماقلره یاردك
١٠ طاغلر سنی کوروب دتردیلر صولرك طاشقنلیغی کچدی لجّه آوازینی ویروب اللرینی یوقارویه قالدردی
١١ کونش و آی مکاننده طوردیلر اوقلرکك آیدنلغیله مزراغکك شمشك ضیاسی ایله سلوك ایتدیلر
١٢ خشم ایله ولایتده کزدك حدّت ایله امّتلری دیاس ایتدك ١٣ قومکك خلاصنه چقدك خلاصنه
مسیحکله فاسقك اوندن باشی قروب تملی تا بوغازه‌دك آچق قودك سلاه ١٤ کندو اوقلری ایله قریه‌لرینك
باشنی دلدك بنی پراکنده ایتمك ایچون قصرغه کبی کلدیلر انلرك سروری صانکه فقیری کیزلولکده
یوداجقلر ایدی ١٥ آتلرك ایله دکزده و بیچه صولرك یغیننده کزدك ١٦ ایشتدم و قارنم اورکدی اول
آوازی ایله دوداقلرم دترشدی کمکلرمه چوروکلك کیردی التمده دترردم که طارلق کوننده راحت ایده‌یم
قومی جیوش ایله یغمالیاجق دشمن انك اوزرینه قالقدوغی زمان ١٧ زیرا انجیر آغاجی چچکلنمیوب آصمه‌لرده
یمش یوق اولا و زیتونك ایشی خلاف ایده و تارلالر طعام ویرمیه آغیلده‌ن سوری کسیله و آخورلرده اوکز
یوق اولا ١٨ یغه‌ده بن رب ایله فرحناك و خلاصمك اللهی ایله مسرور اولایم ١٩ رب الله قوّتمدر که
آیاقلرمی کیکلرك آیاقلرینی کبی دوزوب یوکسك یرلرم اوزرنده بنی کزدره تکینوت مقامی اوزرنده
موسقار باشی‌یه ✿

صفنیا

اوّلکی باب

١ یهودا ملکی آمون اوغلی یوسیانك ایامنده حزقیا اوغلی آمریا اوغلی جدلیا اوغلی کوشی اوغلی صفانیایه ربدن
اولان سوز ٢ البتّه هر شیئی روی زمیندن هلاك ایده‌یم رب دیدی ٣ آدمی و بهیمه‌یی هلاك ایده‌یم
هوا قوشلرینی و دکز بالقلرینی و ایشکلری عوامرلر ایله بله هلاك ایده‌یم آدملری دخی یریوزندن استیصال
ایده‌یم رب دیدی ٤ و یهودا اوزرینه و اورشلیمك جمله ساکنلری اوزرینه الیمی صالوب اول یردن بعالك
بقیه‌سنی و بت کاهنلرینك آدینی امامل ایله استیصال ایده‌یم ٥ و طاملر اوزرنده کوك عسکرینه عبده
ایدنلری و عبده ایدوب رب ایله یمین ایدنلری و ملکوم ایله آند ایچنلری ٦ و ربدن دوننلری و انلری
که ربی نه آرایانلر نه طلب ایدنلر ٧ رب اللهك حضورنده سوس ربك کونی یقیندر چون رب ذبحی
حاضرلدی قونقلرینی تعیین ایتدی ٨ و ربك ذبحی کوننده اولا که سرورلرك و ملك زاده‌لرك و جمله غریب

لباس ایله گیینمشلرك حقنده کله‌یم ۹ شو اول کونده جمله اشیکدن صچرایانلرك و افندیلرینك اولرینی
ظلم و حیله ایله طولدرانلرك حقنده کله‌یم ۱۰ و رب دیدیکه اول کونده اولا که بالق قپوسندن فریاد
آوازی و ایکنجی قپودن عویل و بایرلردن عظیم اضطراب صوتی ایشدیله ۱۱ ای مقتش ساکنلری عویل ایلیك
زیرا جمله بازرکان قومی قریلشلر کمش کتوره‌نلر جمله‌سی قطع اولنمشلر ۱۲ و اول زمانده اولا که اورشلیمی
مومله ایله تفتیش ایده‌یم و دردیلری اوزرنده قویولنمش آدملرك حقنده کله‌یم که قلبنده دیرلر که
رب نه کلك نه ایولك ایدر ۱۳ و انلرك اموالی یغمایه و اولری خرابلغه اولالر اولر دخی یاپالر اما ایچنده
ساکن اولمیالر و باغلر دیکه‌لر اما انلرك شرابنی ایچمیه‌لر ۱۴ ربك عظیم کونی یقیندر و قتی عجیلدر ربك
کوننك صداسی جبار انده آجی چاغرشی ایده ۱۵ اول کون حدت کونیدر مصیبت و مضایقه کونی خراب
و ییابلق کونی قراکلق و طومان کونی بلوت و ظلمت کونیدر ۱۶ بورو و نعره کونی حصارلو شهرلر اوزرینه
و یوکسك قله‌لر اوزرینه ۱۷ آدملری تقلته قویایم که کورلر کبی کزه‌لر زیرا ربه اوزرینه کناه ایلدیلر
و انلرك قانی توز کبی و لشلری تزك کبی دوکله ۱۸ ربك حدتی کوننده نه کمشلری نه آلتونلری انلری
قورتارمغه قادر اولور زیرا غیرتنك آتشی ایله بتون ولایت یانه چون تمام سرعتله جمله ولایتك ساکنلرینی
افنا ایده‌جکدر ۞

ایکنجی باب

۱ کندو کندولرکزی دقت ایله تفتیش و تفحص ایلیك ای اشتیاقسز امت ۲ فرمان طوغمزدن
اول کون صمان چوپی کبی کچمزدن اول ربك حدتنك غضبی اوزرکزه کلمدن اول خشم الربك کونی
اوزرکزه کلمدن اول ۳ ای یرك جمله حلیملری ربی آرایك که انك حکمی ایله ایشلدکز عدالتی آرایك
حلمی آرایك بلکه خشم الربك کوننده کزلنه‌سکز ۴ زیرا غازه متروك اولوب عشقلون خراب اولا
آشدودی کونك یاریسنده رد ایلیه‌لر و عقرون استیصال اولنه ۵ وای دکز کنارنده ساکن اولانلره
کریتیلرك امتنه ربك سوزی اوزرکزه در یا کنعان فلسطیلرك ولایتی سنی شویله بوزایم که انده متمکن
اولمایه ۶ و دکز کناری چرکه‌لر چوبان اوبالری و سوریلرك آغیللری ایچون اولا ۷ و اول دکز کناری
بیت یهوداننك بقیه‌سی ایچون اولا انلرده اوتلانالر کیجه‌لرده عشقلوننك اولرنده یاتالر زیرا انلرك اللهی رب
انلری یوقلیوب انلرك اسیرلرینی کرو کتوره‌جکدر ۸ موآبك تعییبنی ایشتدم و عمون اوغللرینك ملامتلرینی
که انلر ایله قوممی تعیب ایتدیلر و انك سنورلری اوزرینه تعظم ایتدیلر ۹ اندن اوتری حیاتم
حقیچون رب العساکر اسرائیلك اللهی دیدیکه موآب سادوم کبی و عمون اوغللری عامورا کبی اولالر
دکنلره متروك اولان یر و طوزلق معدنی و تا ابدا خراب اولا قوممك بقیه‌سی انلری یغمالیه و امتمك
بقیه‌سی انلری ملك ایدینه ۱۰ بو انلره غروری ایچون واقع اولا چون رب العساکرك قومنی تعییب ایدوب

انك اوزرینه تعظیم ایتدیلر ١١ رب اوزرلرینه هیبتلو اولا زیرا یرك جمله الاهلرینی اریق ایلیه و هر کس
کندو یرندن امتلرك جمیع آطه لری اکا سجده ایلیه لر ١٢ سز دخی حبشیلر قلجم ایله مقتول اولورسکز
١٣ شمال اوزرینه دخی الینی صاله و آثوری هلاك ایلیه نینوی یی دخی خرابه و بریه کبی چوراقلغه قویا
١٤ و سوریلر و امتلرك جمله حیوانلری انك ایچنده یاتالر و رخم قوشی و کرپی رواقلرنده کیجه لیه لر
پنجره لرده آواز اوته ایشیکلرده خرابلق اولا چونکه انك ارز طوانلرینی صویدی ١٥ بو در اول فخرناك شهر
که امینلکله اوتروب قلبنده دیدیکه بن ایم آرتق بندن غیریسی یوقدر نه شکل خرابه یه و حیوانلرك
یتاغنه دوندی هر کیم اندن کچر ایسه صقلق چالوب الینی صالا ۞

اوچنجی باب

١ وای مردار و نجس و ظالم شهره ٢ سوزی دکلمدی تأدیبی قبول ایتمدی ربه اعتقاد ایتمدی اللهنه
یقلاشمادی ٣ ایچنده کی بکلری زایر آرسلانلر کبی و حاکملری آخشامکی قوردلر کبی در صباحه دك
کمکلری قومادیلر ٤ پیغمبرلری دکبیز و خیانتلو آدملر امامری مقدسی ملوث ایدوب شریعته زور
ایتدیلر ٥ عادل رب اول شهرك ایچنده در ظلم ایتمز هر صباح حکمنی آیدنلغه چقارر اکسك دکلدر
اما ظالم اوتانمق بلمز ٦ امتلری استیصال ایتدم قلعه لری خراب اولدی سوقاقلرینی بوزدم شویله که
کچن یوق شهرلری ویران اولدی آدمسز و ساکنسز ٧ دیدمکه البته بندن قورقوب تأدیبی قبول
ایده جکسن و انلرك مسکنی استیصال اولنمیه نه قدر انلره عقوبت ایتدم ایسه ینه ده صباح قالقدیلر
جمله عمللرینی فاسد ایتدیلر ٨ انك ایچون رب دیدی بنی قتلانك یغمایه قالقاجغم کونده چونکه حکمم
امتلری جمع ایتمکه مملکتلری دوشرمکه غضبمی و حدتمك جمله حدتمی اوزرلرینه دوکمکه در زیرا
بتون ولایت غیرتمك آتشی ایله یاقلجقدر ٩ زیرا او زمان قوملرك دوداغنی پاك اولمه سنه دوندره یم
تاکه جمله سی ربك اسمنه استدعا ایدوب اکا یکدل ایله عبادت ایده لر ١٠ حبشك ایرماقلرندن
اوته ده کی دعاجیلرم پریشانلرمك جماعتی بکا پیشکش کتوره لر ١١ اول کونده جمله بکا خیانت ایتدوکك
عمللرکدن اوتانمیه سن زیرا او زمان غرورکك فرحناکلرینی ایچکدن قالدرایم و قدسمك طاغنده آرتق
تکبر ایتمیه سن ١٢ و ایچکده مسکنتلو و فقیر قومی آلیقویایم که ربك اسمنه توکل ایده لر ١٣ اسرائیلك
بقیه سی فجور ایتمیه لر و یالان سویلمیه لر و انلرك آغزنده حیله لو دل بولنمیه زیرا انلر اوتلایوب یاته لر
و اورکدیجی اولمیه ١٤ ازلا ای صهیون قزی تهلیل ایله ای اسرائیل و جمله کوکلك ایله سرور و حبور
ایله ای اورشلیمك قزی ١٥ رب قضالرکی کیدردی دشمنکی قوودی اسرائیل ملکی رب ایچکده در آرتق
کملك کورمیه سن ١٦ اول کونده اورشلیمه قورقمه و صهیونه اللرك کوشك اولماسون دینلسه کرك
١٧ ایچکده اولان رب اللهك قادر در سنی قورتارر عظیم سرور ایله سندن مسرور اولور محبتکده ساکت

اولور تغنّی ایله سندن فرحناك اولا ١٨ سندن اولان متألملری بیرام ایچون جمع ایده‌یم اوزرکده‌کی
عیب سکا یوك اولدی ١٩ اشته بن او زمان سکا جفا ایدنلرك هپسنی یقایم وآقسانی خلاص ایده‌یم
وقوولمشی دوشیره‌یم وانلری جمله اوتاندقلری یرده مدح ونام ایچون قویایم ٢٠ اول وقتده سزی دوندره‌یم
واول وقتده سزی جمع ایده‌یم زیرا سزی یرك جمیع قوملرك آراسنده نام ومدح ایچون قویایم اسیرلرکزی
کوزلرکزك اوکنده دوندره‌جکم زمان رب دیدی ۞

حجی

اوّلکی باب

١ داریوس ملکك ایکنجی ییلنده التنجی آیده آیك اوّلکی کوننده ربّك سوزی حجّی پیغمبرك الیله
یهودا والیسی شلتائیل اوغلی زوربابله ویهوصداق اوغلی یشوع باش امامه اولوب دیدیکه ٢ ربّ العساکر
بویله سویلیوب دیدیکه بو قوم دیرکه دخی زمان یعنی بیت الرّب یاپلمغه زمان دخی کلمدی ٣ وربّك
سوزی حجّی پیغمبرك الی ایله اولوب دیدیکه ٤ سزه زمان واری که سز طوانلو اولرکزده اوتوره‌سز و بو
بیت خراب قالا ٥ ایمدی ربّ العساکر بویله دیدی یوللرکزی قلبکزده تأمّل ایدك ٦ چوق اکدکز
واپچرو آز کتوردکز یدکز اما طویمدکز ایچدکز اما قانمدکز کیندکز اما ایصنمدکز واجرت ایله خدمت
ایدن اجرت آقچه‌سنی دلکلو کیسه‌یه قور ٧ ربّ العساکر بویله دیدی یوللرکزی قلبکزده تأمّل ایدك
٨ طاغه چقك وکراسته کتوروب بیتی یاپك اندن راضی اولایم ومتعزز اولایم ربّ دیدی ٩ چوغی رجا
ایتدکز واشته آز اولدی واوه کتوردوککز زمانده بن اکا اوفلدم نیچون ربّ العساکر دیدی دخی
ویران اولان بیتم ایچون سز ایسه هر کس کندو اوکزه سکردرسکز ١٠ انك ایچون کوکلر چیکدن منع
اولندیلر یر دخی محصولندن منع اولندی ١١ و بن یر اوزرینه وطاغلر اوزرینه وبغدای اوزرینه وشراب
اوزرینه وزیت یاغی اوزرینه ویرك چیقاراجغی اوزرینه وآدم اوزرینه وطوارلر اوزرینه واللرك جمله امکی
اوزرینه قوراقلغی چاغردم ١٢ او زمان شلتائیل اوغلی زوربابل ویهوصداق اوغلی یشوع باش امام وجمله
قومك بقیّه‌سی ربّ اللهنك آوازینه وحجّی پیغمبرك سوزینه اطاعت ایتدیلر که انی ربّ اللهی کوندرمش ایدی
وقوم ربّك حضورندن قورقدی ١٣ وحجّی رسول الرّب که انی ربّ ارسال ایتدی قومه سویلیوب دیدیکه
بن سزکله ایم ربّ دیدی ١٤ وربّ یهودا والیسی شلتائیل اوغلی زوربابلك روحنی ویهوصداق اوغلی
یشوع باش امامك روحنی وجمله قالان قومك روحنی اویاندردی وکیردیلر وانلرك اللهی ربّ العساکرك

بیتنده ایش ایشلدیلر ۱۵ داریوس ملکك ایکنجی ییلنده آلتنجی آیك یکرمی دردنجی کوننده ٭

ایکنجی باب

۱ و یدنجی آیك یکرمی برنجی کوننده حجّی پیغمبرك الی ایله ربّك سوزی اولوب دیدیکه ۲ حالا
یهودا والیسی شلتائیل اوغلی زروبابله و یهوصاداق اوغلی یشوع باش امامه و قومك بقیه‌سنه سویلیوب
دی که ۳ سزدن کیم قالدی که بو بیتی اوّلکی عزّتنده کوردی و حالا انی نه شکل کوریورسکز انك یاننده
کوزلرکزده بو هیچ کبی دکلمیدر ۴ لکن ای زروبابل قوتلن ربّ دیدی و ای یهوصاداق اوغلی یشوع
باش امام قوتلن و بو ولایتك جمله قومی قوتلن ربّ دیدی و یاپك زیرا بن سزکله ایم ربّ العساکر دیدی
۵ مصردن چقدیغکز زمان سزکله عهد کسدوکم سوزه کوره آراکزده روحم طوراجقدر قورقمك ۶ زیرا ربّ
العساکر بویله دیدی بر کرّه دخی بر آزدن صکره بن کوکلری و یری و دریایی و قوری‌یی قیلدادایم ۷ و جمله
امتلری قیلدادایم و جمله امتلرك مطلوبی کله و بو بیتی عزّت ایله طولدرایم ربّ العساکر دیدی ۸ کمش بنمدر
آلتون بنمدر ربّ العساکر دیدی ۹ بو صکره‌کی بیتك عزّتی اوّلکی بیتك عزّتندن اعظم اوله ربّ العساکر دیدی
و بو یرده صلحی ویره‌یم ربّ العساکر دیدی ۱۰ داریوسك ایکنجی ییلنده طقوزنجی آیك یکرمی دردنجیسنده
ربّك سوزی حجّی پیغمبرك الی ایله اولوب دیدیکه ۱۱ ربّ العساکر بویله دیدی امامله شریعتدن
سؤال ایدوب دی که ۱۲ بر آدم مقدّس اتی اثوابنك اتکنده کوتورسه و انك اتکی اتمکه یا آشه یا شرابه
یا زیته یاخود یا هر طعامه طوقنسه مقدّس اولورمی و امامله جواب ویروب یوق دیدیلر ۱۳ اندن صکره
حجّی دیدیکه میّت ایچون ناپاك کسنه بونلردن برینه طوقنسه ناپاك اولورمی امامله دخی جواب ویروب
اوت ناپاك اولور دیدیلر ۱۴ و حجّی جوابه ویروب دیدیکه بو قوم بویله‌در بو امّت دخی حضورمده بویله‌در
ربّ دیدی و اللرینك جمله ایشی دخی بویله‌در و اوراده نه که تقریب ایدرلرسه او دخی ناپاکدر ۱۵ ایمدی
حالا بو کوندن برو و سابق زمانی قلبکزده تأمّل ایدك ربّك هیکلنده طاش اوزرینه طاش قومزدن اوّل
۱۶ بویله کونلر اولالدن برو که بر کسه یکرمی کیله‌نك یغیننه کلسه انجق اون اولدی اللی باتی چقارمق
ایچون چنغره‌یه کلسه انجق یکرمی اولدی ۱۷ یبوست ایله و یرقان ایله و طولو ایله سزی و اللرکزك
جمله ایشنی اوردم ینه‌ده بکا کلمدکز ربّ دیدی ۱۸ حالا بو کوندن برو و سابق زمانی قلبکزده تأمّل ایدك
یعنی طقوزنجی آیك یکرمی دردنجی کوننده برو ربّك هیکلنه تمل قوردقلری کوندن قلبکزده تأمّل ایدك
۱۹ انبارده دخی تخم واری و آصمه و انجیر و انار و زیتون آغاجی یمشنی کتورمدی بو کوندن صکره سزه
برکت ویره‌یم ۲۰ و اول آیك یکرمی دردنجی کوننده ربّدن حجّی‌یه ایکنجی کرّه سوز اولوب دیدیکه
۲۱ یهودا والیسی زروبابله سویلیوب دی که بن کوکلری و یری قیلداتسم کرك ۲۲ و مملکتلرك تختنی
دویروب امّتلر مملکتلرینك قوتنی بوزایم عربه‌لری و اوزرلرینه بینشلری دویره‌یم و آتلر و بینجیلری هر کس

قرنداشنك قلیجی ایله یقله ۲۳ اول کونده رب العساکر دیدی ای قولم شلتائیل اوغلی زورّبابل سنی
آلایم رب دیدی و سنی مهر کبی قویایم زیرا سنی اختیار ایتدم رب العساکر دیدی ۞

زخریا

اوّلکی باب

۱ داریوسك ایکنجی ییلنده سکزنجی آیده عدّوا پیغمبرك اوغلی برکیانك اوغلی زخریایه ربدن سوز
اولوب دیدیکه ۲ رب باباکزه پك غضبناك اولدی ۳ انك ایچون سن انلره دی که رب العساکر
بویله دیدی بکا دونك رب العساکر دیدی و بن دخی سزه دونه‌یم رب العساکر دیدی ۴ باباکز کبی
اولمك که انلره اوّلکی پیغمبرلر چاغروب دیرلر ایدیکه رب العساکر بویله دیدی یرامز یوللرکزدن
و بد عمللرکزدن دونك امّا ایشتمدیلر و بنی دکلمدیلر رب دیدی ۵ باباکز قنده‌در و اول پیغمبرلر
ابده‌دك یاشایه بیلورلرمی ۶ امّا پیغمبر قوللرمه اصمرلدوغم سوزلرم و فرمانلرم باباکزه یتشمدیلرمی
شویله که دونوب دیدیلر که رب العساکر یوللرمزه کوره بزه ایتمکه نیجه که فکر ایتدی ایسه بزه اویله
ایلدی ۷ داریوسك ایکنجی ییلنده اون برنجی آیك که شباط آیی‌در یکرمی دردنجی کوننده عدّوا پیغمبرك
اوغلی برکیانك اوغلی زخریایه ربدن سوز اولوب دیدیکه ۸ کیجه‌ده کوردم و اشته دوری آته بینمش برآدم
و دره‌ده اولان مرسین آغاجلری آراسنده طورردی و انك آردنده دوری و ننکلو و آق آتلر وار ایدی
۹ و نه‌در بونلر سلطانم دیدم و بنم ایله سویلشن ملك بکا دیدیکه بن سکا کوستره‌یم بونلر نه‌ در
۱۰ و مرسین آغاجلری آراسنده طوران آدم جواب ویروب دیدیکه بونلر اول کسه‌لردر که رب انلری یرده
طولاشمق ایچون کوندردی ۱۱ و مرسین آغاجلری آراسنده طوران ربّك ملکنه جواب ویروب دیدیلر که
یری طولاشدق و اشته جمله یر حضورلو اولوب راحتده‌در ۱۲ و ربّك ملکی جواب ویروب دیدیکه یا رب
العساکر نیجه‌یه‌دك سن اورشلیمه و یهودا شهرلرینه مرحمت ایتمیه‌جکسن که انلره یتمش ییلدن برو خشم
ایلدك ۱۳ و رب اول بنمله سویلشن ملکه ایو سوزلر و متسلی کلاملر ایله جواب ایلدی ۱۴ و بنمله
سویلشن ملك بکا دیدیکه چاغروب دی که رب العساکر بویله دیدی اورشلیمه و صهیونه عظیم غیرتم وار
۱۵ و اول راحتلو امّتلر اوزرینه زیاده‌سیله غضبلندم زیرا بن آز غضبلنمش ایکن انلر کمالله یاردم ایتدیلر
۱۶ انك ایچون رب بویله دیدی اورشلیمه مرحمتلر ایله دوندم انك ایچنده بیتم یاپلا رب العساکر دیدی
و اورشلیم اوزرینه اولچی ایپی چکله ۱۷ دخی چاغروب دی که رب العساکر بویله دیدی دخی شهرلرم

آیوقلدن فیضوحت ایده‌لر ورب صهیونه دخی تسلی ویره‌جکدر واورشلیمی دخی اختیار ایده‌جکدر
١٨ اندن صکره کوزلرمی قالدروب باقدم واشته دورت بوینز ١٩ وبنمله سویلشن ملکه دیدمکه بونلر نه‌در
اول دخی بکا جواب ویردیکه یهودایی اسرائیلی واورشلیمی پراکنده ایدن بوینزلر بونلردر ٢٠ ودخی رب بکا
دورت دمیرجی کوستردی ٢١ وبن دیدمکه بونلر نه ایشلمکه کلورلر اول دخی جواب ویروب دیدیکه انلر
اول بوینزلردرکه یهودایی پراکنده ایتدیلر شویله‌که هیچ کمسه باشنی قالدرامدی بونلر ایسه انلری
اورکتمکه وامتلرک بوینزلرینی دوشرمکه کلدیلرکه یهودا ولایتی اوزرینه انی پراکنده ایتمک ایچون
بوینزلرینی قالدردیلر ۞

ایکنجی باب

١ ودخی کوزلرمی قالدروب باقدم واشته بر آدم که النده اولجی ایبی وار ایدی ٢ اکا نره‌یه کیدرسن
دیدم اول دخی بکا دیدیکه اورشلیمی اولچمکه کیدرم عرضی نه قدردر طولی نه قدردر باقایم ٣ واشته
اول بنمله سویلشن ملک چقدی وقرشوسنه غیری ملک کلوب ٤ اکا دیدیکه سکرت بو اوغلانه سویلیوب
دیکه اورشلیم ایچنده‌کی آدملرک وبهیمه‌لرک چوقلغندن دیوارسز مسکون اوله ٥ وبن اکا چپ چوره
آتش دیواری وایچنده عزت ایچون اولایم ٦ ده ده شمال ولایتندن قاچک رب دیدی زیرا سزی کوکک
دورت روزکارینه طاغتدم رب دیدی ٧ ای صهیون کنده‌وکی قورتار که بابل قزی ایله ساکن سن
٨ زیرا رب العساکر بویله دیدی عزتدنصکره سزی یغمالیان امتلره بنی کوندردی زیرا سزه طوقنان
کندو کوزینک ببکنه طوقنور ٩ چون اشته بن انلرک اوزرینه الیمی صالایم وقوللرینه یغما اوله‌لر
وبلهسزکه رب العساکر بنی کوندرمشدر ١٠ ایرلا وفرح ایله ای صهیون قزی زیرا اشته بن کلورم
واورتاکده ساکن اولایم رب دیدی ١١ واول کونده چوق امتلر ربه جمع اولوب بکا قوم اوله‌لر
واورتاکده ساکن اولایم وبله‌سن که رب العساکر بنی سکا کوندرمشدر ١٢ ورب مقدس ولایتده
کندو حصه‌سی ایچون یهودایی میراث ایلیه واورشلیمی دخی اختیار ایده ١٣ هر بشر ربک حضورنده
سکوت ایتسون زیرا قدسنک مکانندن اویانمشدر ۞

اوچنجی باب

١ اندن صکره بکا باش امام یشوعی کوستردی که ربک ملکی اوکنده طوردی وانک صاغنده شیطان
طوردی اکا مخاصم اولمق ایچون ٢ ورب شیطانه دیدیکه رب سنی آزارلاسون یا شیطان اورشلیمی اختیار
ایدن رب آزارلاسون آتشدن قورتلمش اکسی دکلمی بو ٣ ویشوع کیرلو اثواب ایله کیمش ایدی
وملکک اوکنده طوردی ٤ وملک جواب ویروب واوکنده طورانلره سویلیوب دیدیکه اول کیرلو اثوابی

اندن کیدرك و یشوعه دیدیکه باق کناهکی اوزرکدن کچوردم و سکا فاخر لباسی کیدره‌یم ٥ و بن
دیدمکه باشنه بر تمیز عمامه قوسونلر ایمدی تمیز عمامه‌یی باشنه قودیلر و اکا لباسلر کیدردیلر و ربك
ملکی حاضر طوردی ٦ و ربك ملکی یشوعه تنبیه و تأکید ایدوب دیدیکه ٧ رب العساکر بویله
دیدی اکر طریقلرمده سلوك ایدوب فرضمی حفظ ایده‌جك اولورسك سن دخی بنم بیتمه حکم ایده‌سن
و حولیلرمی بکلیه‌سن و بو طورانلر آراسنده سکا مجیئلر ویره‌یم ٨ دکله شمدی یا باش امام یشوع سن
و اوکڭده اوتوران یولداشلرك چونکه معجزات صاحبی آدملردر که اشته بن قلیس یعنی مسیح قولمی
کتوره‌یم ٩ زیرا اشته اول طاش که انی یشوعك اوکنده قودم اول بر طاشك اوزرنده یدی کوز واردر
اشته بن انك نقشنی تنقیش ایده‌یم رب العساکر دیدی و اول ولایتك کناهنی بر کونده کیدره‌یم
١٠ رب العساکر دیدیکه اول کونده هرکس قوکشوسنی آصمه آلتنه و انجیر آغاجی آلتنه چاغراسز ۞

دردنجی باب

١ اندن صکره بنمله سویلشن ملك دونوب بنی اویقوسندن اویانور آدمی کبی اویاندردی ٢ و بکا
دیدیکه سن نه کورورسن و اکا جواب ویردمکه باقارم و اشته بر بتون آلتون شمعدان و باشی اوزرنده بر
برداق و انك اوزرنده یدی قندیل و انك باشی اوزرنده اولان یدی قندیللره یدی اولق ٣ و دخی اوزرنده
ایکی زیتون آغاجی بری اول برداغك صاغنده و بری صولنده ٤ و جواب ویروب اول بنمله سویلشن ملکه
سویلیه‌رك سلطانم بونلر نه در دیدم ٥ و اول بنمله سویلشن ملك جواب ویروب بکا دیدیکه بونلر نه در
بلمزمیسن بن دخی دیدمکه یوق سلطانم ٦ او زمان جواب ویروب و سویلیوب بکا دیدیکه بو زروبابله
اولان ربك کلامی درکه دیدیکه نه عسکر ایله نه قوت ایله انجق بنم روحم ایله رب العساکر دیدی
٧ سن ای بیوك طاغ زروبابلك اوکنده کم سن اووایه دونه‌سن و باش طاشی لطف لطف اکا دیه‌رك
آلقشلر ایله چقاره ٨ اندن صکره ربك سوزی بکا اولوب دیدیکه ٩ بو بیتی زروبابلك اللری تملدیلر
انك اللری دخی انی تمام بنا ایده‌لر و بیله‌سنکه رب العساکر بنی سزه کوندرمشدر ١٠ زیرا کوچك نسنه‌لرك
کوننی کم تحقیر ایتدی چونکه اول یدی زروبابلك النده اسقندیلك قلای طاشنی کورنجه سونورلر اول
یدی ربك کوزلریدر که جمله یری طولاشورلر ١١ و جواب ویروب اکا دیدمکه اول شمعدانك صاغنده
و صولنده اولان بو ایکی زیتون آغاجلری نه در ١٢ و ایکنجی کره سویلیوب اکا دیدمکه نه در اول ایکی
زیتون داللری که ایکی آلتون لوله‌لرك ایچندن کندولرندن یاغی آلتون کبی دوکرلر ١٣ اول دخی بکا
سویلیوب دیدیکه بلمزمیسن بونلر نه در بن دخی دیدمکه یوق سلطانم ١٤ اول دخی دیدیکه بونلر اول
ایکی زیت اوغللریدر که جمله یرك ربی یاننده طورورلر ۞

بشنجی باب

١ اندن صكره دونوب كوزلرمی قالدردم وباقدم واشته بر اوچار طومار ٢ وبكا نه كورورسن دیدی
بن دخی دیدمكه بر اوچار طومار كورورم كه انك اوزونلغی یكرمی آرشین وایسی اون آرشیندر
٣ او دخی بكا دیدیكه بو جمله یر یوزی اوزرینه چیقان لعنتدر زیرا هر اوغرلیان بو یكادن اكا كوره
استیصال اولنهجقدر وهر یمین ایدن او بر یكادن اكا كوره استیصال اولنهجقدر ۴ بن اول لعنتی چیقاریرم
رب العساكر دیدی وخرسزك اوینه وبنم اسمم ایله یالان یمین ایدنك اوینه كله واوینك ایچنده قالهرق
وانی وآغاجلرینی وطاشلرینی یوق ایده ٥ واول بنمله سویلشن ملك چیقوب بكا دیدیكه كوزلركی قالدر
وبو چیقان نه‌در باق ٦ وبن نه در دیدم اول دخی دیدیكه بو چیقان بر افادر ودخی دیدیكه بو جمله
یرده انلرك كورینان كوزدر ٧ واشته بر كلیجه قورشون كتورلدی وبر عورت افانك ایچنده اوتوردی
٨ واو دیدیكه بو نفاقدر وانی افانك ایچنه آتوب قورشون طاشنی آغزینه براقدی ٩ اندن صكره
كوزلرمی قالدروب باقدم واشته ایكی عورت چیقدیلر وقنادلرینده یل وار ایدی زیرا لكلك قنادلرینه بكزر
قنادلری وار ایدی واو افایی یر وكوك آراسنه قالدردیلر ١٠ واول بنمله سویلشن ملكه دیدمكه بونلر افایی
نره‌یه كوتورلر ١١ وبكا دیدیكه شنعار ولایتنه اكا اوراده بر او یاپمق ایچون وحاضر اولوب اوراده كندو
قاعده‌سی اوزرینه قونیـــلا ✿

آلتنجی باب

١ ودونوب وكوزلرمی قالدروب باقدم واشته ایكی طاغك آراسندن دورت عربه چیقار ایدی واول طاغلر
نحاس طاغلر ایدی ٢ اولكی عربه‌ده دوری آتلر وایكنجی عربه‌ده سیاه آتلر ٣ واوچنجی عربه‌ده بیاض
آتلر ودردنجی عربه‌ده بنكلو وقیر آتلر وار ایدی ۴ وبن جواب ویروب بنمله سویلشن ملكه دیدمكه
بونلر نه‌در سلطانم ٥ وملك جواب ویروب بكا دیدیكه بونلر كوكلرك دورت روزكارلریدر كه جمله یرك
ربنك حضورنده طوردقلری یردن چیقرلر ٦ انده اولان سیاه آتلر شمال ولایتنه چیقرلر وآردلرنده بیاض
آتلر چیقرلر بنكلولر ایسه جنوب ولایتنه چیقرلر ٧ وقیرلر چیقدیلر ویرده طولاشمق ایچون كیتمك استدیلر
ووارك یرده طولاشك دیدی ایمدی یرده طولاشدیلر ٨ اندن صكره بنی چاغروب وبكا سویلیوب دیدیكه
باق شمال ولایتنه چیقانلر روحی شمال ولایتنده راحتلندردیلـــر ٩ وربك سوزی بكا اولوب دیدیكـــه
١٠ اسیرلردن یعنی حلدایدن وطوبیادن ویدعیادن كه بابلدن كلدیلر آل وهمان اول كونده سن كلوب
صفنیا اوغلی یوسیانك اوینه كیره‌سن ١١ كمشی وآلتونی آل وتاجلر یاپ وانلری یهوصداق اوغلی باش
امام یوشعك باشنه قو ١٢ واكا سویلیوب دی كه رب العساكر بویله دیدی اشته آدم كه انك آدی

بیلیسدر ویری آلتندن بیلیسله‌نه و ربّك هیكلنی یاپه ۱۳ و او ربّك هیكلنی یاپه و او عزّتی طاشیوب و تختنده
اوتوروب سلطنت ایده و دخی تختنده امام اوله و ایكیسنك آراسنده سلامت مشورتی اوله ۱۴ و تاجلر
حلامه و طوبیایه و یدعیایه و صفنیا اوغلی حانه ربّك هیكلنده تذكار ایچون اوله‌لر ۱۵ اوزاقده اولانلر
دخی كله‌لر و ربّك هیكلنده بنا ایده‌لر و بیله‌سیز كه ربّ العساكر بنی سزه كوندرمشدر و بویله واقع
اولاجقدر اگر تقیّد ایله ربّ اللّهكزك سوزینی دیكلیه‌جك اولورسه‌كز ۞

یدنجی باب

۱ و داریوس ملكك دردنجی ییلنده اولدیكه ربّك سوزی زخریایه اولدی كسلو آیی تسمیه اولنان
طقوزنجی آیك دردنجی كوننده ۲ بیت اللّهه شراصری و رغم ملكی و انلرك آدملرینی كوندردیلر كه ربّه
تضرّع ایده‌لر ۳ و ربّ العساكرك بیتنده اولان امامله و پیغمبرلره سویلیوب دیدیلر كه بشنجی آیده
زهد ایدوب دخی آغلیایمی نیجه كه بونجه ییللر ایتدم ایسه ۴ و ربّ العساكرك سوزی بكا اولوب
دیدیكه ۵ بو ولایتك جمله قومنه و امامله سویلیوب دی كه بشنجی و یدنجی آیده بو یتمش ییل ایچنده
اوروج و یاس طوتدوغكز زمان بنم ایچونمی اورج طوتدكز ۶ و یدوككز و ایچدوككز زمان سزك ایچون
یمزمیسكز و سزك ایچون ایچمزمیسكز ۷ بو اول سوزلر دكلیدر كه انلری ربّ اولكی پیغمبرلر الیله
ندا ایلدی اورشلیم و انك شهرلری چپ چوره‌لرنده دخی معمور و راحتلو ایكن و جنوب ولایتی و اووا
معمور ایكن ۸ و ربّك سوزی زخریایه اولوب دیدیكه ۹ ربّ العساكر سویلیوب بویله دیدی حقّه كوره
حكمی ایلیك و هر كس كندو قرنداشنه احسان و مرحمتلر ایلیك ۱۰ و طول عورته و اوكسزه و غریبه
و فقیره ظلم ایتمكز و هیچ كیمسه‌كز قرنداشنه قلبكزده كلك صانماك ۱۱ امّا دیكلمكدن ابا ایتدیلر و معاند
اومز صونوب ایشتمك ایچون قولاقلرینی آغر ایتدیلر ۱۲ و قلبلرینی الماس طاشنه دوندردیلر شریعتی و ربّ
العساكرك روحنده اولكی پیغمبرلرك الی ایله كوندردوكی سوزلری دیكلمك ایچون امدن اوتری ربّ
العساكردن عظیم غضب ظاهر اولدی ۱۳ و اولدیكه نیجه كه چاغرانی دیكلمدیلر ایسه بویله دخی چاغرالر
امّا بن استجابت ایتمیم ربّ العساكر دیدی ۱۴ و قصرغه كبی انلری اول بیلمدكلری جمله امتلرك آراسنه
طاغتدم و آردلرنده ولایت خراب اولدی شویله كه اوزادن نه كچن نه دونن كیمسه بولندی و مقبول ولایت
خرابه دوندرلمشــــــــــــــــدر ۞

سكزنجی باب

۱ و دخی ربّك سوزی بكا اولوب دیدیكه ۲ ربّ العساكر بویله دیدی عظیم غیرت ایله صهیون
ایچون غیرت ایلدم و عظیم غضب ایله انك ایچون غیور اولدم ۳ ربّ بویله دیدی صهیونه دوندم

وأورشليم ايچنده ساكن اولايم و اورشليمه حق شهري ورب العساكرك طاغنه مقدس طاغ دينله ٤ رب
العساكر بويله ديدي اورشليمك چارشولرنده قوجه‌لر وقوجه قاريلر دخي اوتوراجقدر وكونلرينك
چوقلغندن هر كسك النده عصاسي اولا ٥ وشهرك سوقاقلري اوغلانجقلر ايله وقزلر ايله طولالر كه
سوقاقلرنده اوينارلر ٦ رب العساكر بويله ديدي اگر اول كونلرده بو باقي قومك گوزلرنده عجيب گلورسه
بنم گوزلرمده دخي عجيب اولورمي رب العساكر ديدي ٧ رب العساكر بويله ديدي اشته بن قوممي
مشرق ولايتندن ومغرب ولايتندن قورتارايم ٨ وانلري گتوره‌يم واورشليمك ايچنده ساكن اولالر وبڭا
قوم اولالر بن دخي انلره حق وصداقت ايله الله اولايم ٩ رب العساكر بويله ديدي اللرڭز پكلنسون
اي سز كه بو كونلرده بو سوزلري اول پيغمبرلرك اغزندن اشيدرسڭز كه رب العساكرك بيتي تملّ‌دوكي
كونده ايديلر تا كه هيكل بنا اولا ١٠ زيرا اول كونلردن اوّل آدمك اجرتي وبهيمه‌نك اجرتي يوق ايدي
وثقلت ايچون چقانه وگيرنه هيچ سلام يوق ايدي زيرا جمله آدملري هر كسي كندو قوڭشوسي اوزرينه
صالدم ١١ امّا شمدي بن بو قومك بقيّه‌سنه اوّلكي كونلرده كبي اولميايم رب العساكر ديدي ١٢ زيرا سلام
تخمي اولا اصمه يمشني ويره وير محصولني ويره گوكلر دخي چيغني ويره‌لر وبو جمله‌يي بو قومك بقيّه‌سنه ميراث
ايتديره‌يم ١٣ واولا كه اي بيت يهودا واي بيت اسرائيل نيجه كه امّتلر آراسنده لعنت اولدڭز ايسه
بويله دخي سزي قورتارايم وبركت اولاسز قورقماڭ اللرڭز پكلنسون ١٤ زيرا رب العساكر بويله ديدي
باباڭز بني اغضاب ايتدكلري زمان نيجه كه سزه كملك ايتمگه فكر ايتدم ايسه رب العساكر ديدي
وپشيمان اولمادم ١٥ بويله دخي دونوب بو كونلرده اورشليمه وبيت يهودايه ايولك ايتمگه فكر ايتدم
قورقماڭ ١٦ بو نسنه‌لري ايده‌سز هر كس كندو قوڭشوسي ايله حقّي سويليڭ قپولرڭزده حقّي وسلام
حكمني حكم ايليڭ ١٧ وهر كس قلبلرڭزده كندو قوڭشوسنه كملك فكر ايتمڭز ويلان يميني سومڭ زيرا
بو جمله‌يي انلره بغض ايتدوگم نسنه‌لردر رب ديدي ١٨ ورب العساكرك سوزي بڭا اولوب ديديكه
١٩ رب العساكر بويله ديدي دردنجي آيك اوروجي وبشنجي آيك اوروجي ويدنجي آيك اوروجي واوننجي آيك
اوروجي بيت يهودايه سرور وحبور وشنلكلو بيراملر ايچون اولا امدي حقّي وسلامي سوڭ ٢٠ رب العساكر
بويله ديدي دخي اولا كه قوملر ونيجه شهرلرك ساكنلري گله‌لر ٢١ وبرينك ساكنلري او برينه واروب
ديه‌لر كه البتّه ربّه تضرّع ايتمگه ورب العساكري آرامغه گده‌لم واو ديه كه بن دخي گده‌يم ٢٢ ونيجه
قوملر وقوي امّتلر رب العساكري اورشليمده آرامغه وربّه تضرّع ايتمگه گله‌جكلردر ٢٣ رب العساكر
بويله ديدي اول كونلرده اول امّتلرك جمله دللرندن اون آدم ياپشه‌لر يعني يهودي آدمنك اتگنه ياپشه‌لر
وديه‌لر كه انڭ سزڭله گده‌لم زيرا اشتدك كه الله سزڭله‌در ۞

طُقُوزُنجی بَابْ

١ حَدراخ وِلَايَتِی اُوزَرِینَه وَاَنُكْ حُضُورِی اُولَان دِمِشق اُوزَرِینَه كَلَامِ ٱلرَّبّكْ وَحیِسی دُر زِیرَا رَبّكْ كُوزِی
آدَمَه وَجُمْلَه اِسرَائِیلْكْ سِبطلَرِینَه بَاقَر ٢ وَدَخِی حَمَات كِه اَنُكْ سِنُوردَاشِی دُر وَصُور وَصِیدُون دَخِی اَكَرچه
اُول شَهرلَر پَك حَكِیملَر اِیسَه ٣ وَصُور كَندُویَه بِر حِصَار یَاپُوب كُمشِی طُپرَاق كِبی وَآلتُونِی سُوقَاقلَرك
چَامُورِی كِبی یِغدِی ٤ اِشتَه رَبّ اَنِی قُووَا وَاَنُكْ قُوّتِنِی اُورُوب دَكِزَه بِرَاغه وَاُو آتَشه یَانَه ٥ عَشقَلُون
كُورُوب قُورقَه غَزَه دَخِی شَدِید آغرِیِی چَكَه وَعَقرُون دَخِی زِیرَا اَنُكْ اِنتِظَارِی اَنِی اُوتَاندِردِی وَغَزَه دَن
مَلِكِی هَلَاك اُولَا وَعَشقَلُون مَعمُور اُولمَایَه ٦ وَآشدُوده حَرَام زَادَه سَاكِن اُولَا وَفِلِسطِیلَرك غُرُورِینِی
قَطع اِیدَه یِم ٧ وَاَنُكْ آغزِندَن قَانلَرِینِی وَدِیشلَرِی آرَاسِندَن اَنُكْ كَرِیهَه لَرِینِی قَالدِرَایِم اَمَّا بَاقِی قَالَان
اَللّهمِزك اُولَا وَیَهُودَادَه بیِشُوَا كِبی اُولَا عَقرُون دَخِی یَبُوسلُو كِبی اُولَا ٨ وَبَیتمك چَورَه سِندَه طَابُور قُورَایِم
دُشمَنُك عَسكَرِندَن وَكِچَندَن وَدُونَندَن قُورقَامَق اِیچُون وَاَنلَرده آرتِق خَرَاجچِی كِچمَیَه زِیرَا شِمدِی كُوزلَرِم
اِیلَه كُوردُم ٩ اِی صِهیُون قِزِی پَك مَسرُور اُول اِی اُورشَلِیم قِزِی تَهلِیل اِیلَه اِشتَه مَلِكُك سَكَا كَلَه جَكدُر
عَادِل وَخَلَّاص وَحَلِیم دُر اَشَكَه وَدِیشِی اَشَكك یَاورُوسِی قُودُغَه سُوَار اُولَان ١٠ وَاَفرَامدَن عَرَبَه لَرِی وَاُورشَلِیمدَن
آتلَرِی قَطع اِیدَه یِم وَجَنك یَایِی كَسِلَه وَمِلَله اُمَّتلَرَه سَلَام سُویلَیَه وَاَنُكْ سَلطَنَتِی دَریَادَن تَا دَریَایَه
وَاِرمَاقدَن تَا یَرك كَنَارلَرِینَه دَك اُولَا ١١ سَن دَخِی اِی صِهیُون عَهدُكك قَانِی اِیچُون سَنُك مَحبُوسلَرُكِی اِیچِندَه
صُو اُولمَیَان قُویُودَن صَالِیویردُم ١٢ حِصَارَه دُونُك اِی اُمِید مَحبُوسلَرِی وَبُوكُون بَیَان اِیدَرِم كِه سَكَا اِیكِی
قَاتِی كِرُو وِیرَه یِم ١٣ زِیرَا كَندُومَه یَهُودَایِی چَكدُم اَفرَامِی یَایِی كِبی طُولدُردُم وَسَنُك اُوغُللَرُكِی یَا صِهیُون
سَنُك اُوغُللَرُككْ اُوزَرِینَه اِی یَوَان اُویَاندُردُم وَسَنِی جَبَّارك قِلِجِی كِبی قُویَایِم ١٤ وَرَبّ اُوزَرلَرِنده كُورُنَه
وَاُوقِی شِمشَك كِبی چِقَه وَرَبّ اَللّه بُورُوِی چَالُوب جَنُوبك قَصرغَه لَرِی اِیلَه وَارَه ١٥ رَبّ ٱلعَسَاكِر اَنلَرَه
صِیَانَت اِیلَیَه وَیِیَه لَر وَصَپَان طَاشلَرِی اِیلَه قَهر اِیلَیَه لَر وَاِیچَه لَر وَشَرَابدَن سَرخُوشلَر كِبی شَمَاتَه اِیدَه لَر
وَلَكَن كِبی وَمَذبَحك كُوشَه لَرِی كِبی قَان اِیلَه طُولَالَر ١٦ وَاُول كُونده اَنلَرك اَللّهی رَبّ اَنلَرِی قَومِنك
سُورِیسِی كِبی قُورتَارَه زِیرَا تَاجك طَاشلَرِی كِبی اُولَالَر كِه یَرِی اُوزَرِنده عَلَامَت عِوَضِنده قَالدِرِلمِشلَر دُر
١٧ زِیرَا اَنُكْ اَیُولِكِی وَكُوزَللِكِی نَه قَدَر بُیُوك اُولَاجَقدُر بُغدَای یِكِتلَرِی وَشِیرَه قِزلَرِی تَنبِیت اِیلَیَه ۞

اُونُنجِی بَابْ

١ صُكرَه كِی یَغمُورك وَقتِنده رَبّدَن یَغمُورِی طَلَب اِیلَیُك رَبّ بَرقلَر اِیدُوب سِزَه یَغمُور صَغَنَغِی وَهَر
كَسَه كَندُو تَارلَاسِندَه اُوت وِیرَه ٢ زِیرَا بُتلَر بَاطِللِق سُویلَدِیلَر وَفَالجِیلَر یَلَانِی كُوردِیلَر وَدُوشلَر كُورُوب
یَلَانَه سُویلَدِیلَر بَطَالَت اِیلَه تَسَلّی اِیدَرلَر اَنُكْ اِیچُون قَومِم سُورِیلَر كِبی كُوچدِی وَچُوبَان اُولمَامَغله

مضطرب اولدی ٣ اول چوبانلر اوزرینه غضبم طوتشدی و اول قوچلرك حقندن كلهیم زیرا رب العساكر
كندو سوریسی بیت یهودایی زیارت ایدوب انلری جنكده زینتنك آتی كبی ایلیه ٤ كوشه اندن اكسر
اندن جنك یایی اندن جمله ضابطی بله اندن چقه ٥ و جبارلر كبی اولانلر كه جنكده دشمنلری
سوقاقلرده كی چاموری كبی باصرلر و دوكشه‌لر چون رب انلر ایله در آنلره بننلر ایسه اوتاندریله‌لر ٦ و بیت
یهودایی قوتلندره‌یم و بیت یوسفی قورتاروب و انلری دوندروب ساكن ایده‌یم زیرا انلره مرحمت ایده‌یم
و اولانلر كه صانكی بن انلری رد ایتمامش ایدم زیرا انلرك اللهی رب بن ایم و انلری استجابت ایده‌یم
٧ و افرایم جبار كبی اولوب یوركلری شراب ایچنك یوركی كبی شن اولا اوغللری دخی كوروب سونه‌لر
و انلرك قلبی رب ایله مسرور اولا ٨ انلری صقلق ایله چاغروب دوشیره‌یم چون انلری قورتاردم
و چوغلدقلری كبی چوغله‌لر ٩ و انلری قوملره طاغیده‌یم و اوزاق ولایتلرده بنی آكالر و اوغللری ایله
یاشایوب رجوع ایده‌لر ١٠ زیرا انلری مصر دیارندن دوندره‌یم و انلری آثوردن جمع ایده‌یم و انلری
جلعاد و لبنان یرینه كتوره‌یم و یر انلره یتمیه ١١ و دریادن مضایقه ایله چكه و اول دریاده امواجی اوره
و ایرماغك جمله درینلكلری قوریه‌لر و آثورك غروری ایندریله و مصرك سلطنت عصاسی قالدریله ١٢ و انلری
رب ایله قوتلندره‌یم و انك اسمیله سلوك ایده‌لر رب دیدی ۞

اون برنجی باب

١ یا لبنان قپولرگی آچ و آتش ارز آغاجلرگی یاقه ٢ و عویل ایله ای چام آغاجی زیرا ارز آغاجی دوشدی
و اكابرلر بوزلدی عویل ایله ای باشانك میشه‌لری زیرا حصارلو قورو كسلدی ٣ چوبانلرك عویل صداسی
وار در انلرك عزتی بوزلدیغیچون آرسلان یاورولرینك نهایتنك شماته‌سی اردنك زینتی خراب اولدیغیچون
٤ اللهم رب بویله دیدی بوغازلناجق قیونلری كوت ٥ كه انلرك صاحبلری انلری اولدررلر و صوچلنمزلر
و انلری صاتانلر دیرلر كه رب متبارك اولسون زنكین اولدم چوبانلری ایسه اصلا انلره مرحمت ایتمزلر
٦ انك ایچون بن آرتق بو ولایتك ساكنلرینه مرحمت ایتمم رب دیدی زیرا اشته بن اول آدملری هر
كسی كندو قوكشوسنك النه و كندو ملكنك النه تسلیم ایده‌یم و اول ولایتی بوزالر و انلری اللرندن
قورتارمم ٧ و اول بوغازلناجق قیونلری كوده‌یم كه كرچكدن سورینك فقیرلریدر و كندومه ایكی دكنك
آلوب برینه جمال آدینی قودم و او برینه اتفاق آدینی قودم و اول سوریی كودردم ٨ و اوچ چوبانلر بر
آیده قطع ایتدم و جانم انلر ایچون ثقلت چكدی و انلرك جانی دخی بندن اكراه ایتدی ٩ و دیدمكه
سزی كوتمم اوله‌جك اولسون و كسله‌جك كسلسون و قالانلر هر كس قوكشوسنك اتنی یسونلر ١٠ و جمال
دكنكنی آلوب انی قردم جمله قوملر ایله كسدوكم عهدمی بوزمق ایچون ١١ و اول كونده بوزلدی و اول
بنی بكلین سورینك فقیرلری بلدیلر كه بو ربك سوزیدر ١٢ و انلره دیدمكه اكر معقول كوررسكز

اجرتمی ویرك وانكر یوق طورسون وانلر بكا اجرتم ایچون اوتوز تقل كمش طارتدیلر ١٣ ورب بكا
دیدیكه انلری چولكجی‌یه براق اول عزیز بهایی كه انك ایله انلردن بهایه بچلدم ایمدی اوتوز تقل
كمشی آلدم وانلری بیت الربده اولان چولكجی‌یه براقدم ١٤ اندن صكره ایكنجی دكنكم اتفاقی
قردم یهودا واسرائیلك آراسنده اولان قرنداشلغی بوزمق ایچون ١٥ ورب بكا دیدیكه دخی كندوكه جاهل
چوبانك ادواتنی آل ١٦ زیرا اشته بن بو یرده بر چوبان قالدره‌یم كه یاوقلنمش قیونلری یوقلمیه كوچكلری
آرامایه وقریلمشی صاغلتمیه طورانی كوتورمیه بلكه سمیزك اتنی ییه وانلرك طرناقلرینی قره ١٧ وای
جاهل وبطال چوبانه كه سوریی براغور بازو اوزرینه وصاغ كوزی اوزرینه قلچ حواله اولا بازوسی تماما
قوروییه وصاغ كوزی تماما طومانلنه ✿

اون ایكنجی باب

١ اسرائیل خصوصنده كلام الربك وحییسی كوكلری بسط ایدن ویری تملین وآدمك روحنی انك
ایچنده دوزن رب دیر كه ٢ اشته بن اورشلیمی جمله چوره‌ده‌كی قوملره سرخوشلق كاسه‌سی ایچون قویه‌یم
ویهودا دخی اورشلیمك محاصره‌سنده بولنسه كرك ٣ واول كونده اولا كه اورشلیمی جمله قوملره طاش
یوكنه دوندره‌یم كه جمله انكله یوكلننلر بكچه مجروح اولالر زیرا انك اوزرینه یرك جمیع امتلری
دوشرله‌لر ٤ اول كونده رب دیدی هر آتی شاشقنلق ایله وهر بنیجیی دیوانه‌لك ایله اوره‌یم وبیت
یهودا اوزرینه كوزلرمی آچه‌یم وقوملرك جمله آتلرینی كورلكله اوره‌یم ٥ ویهودا سرورلری قلبلرنده
دیه‌لر كه اورشلیمك ساكنلری بزه قوتدر انلرك اللهی رب العساكرك عونی ایله ٦ اول كونده یهودا
سرورلرینی اودونلرده آتش اوجاغی كبی وبغدای دمتنده آتش مشعله‌سی كبی ایده‌یم كه صاغنده
وصولنده جمله قوملری چوره‌ده یاقه‌لر واورشلیم دخی كندو یرنده اورشلیمده معمور اولا ٧ واولا رب
یهودانك چادرلرینی مقدمه تا كه بیت داودك شهرتی واورشلیم ساكنلرینك شهرتی یهودا اوزرینه تكبر
ایتمیه ٨ اول كونده رب اورشلیمك ساكنلرینه صیانت ایلیه وانلرك آراسنده ضعیف اولان داود كبی
اولا وبیت داود الله كبی وربك ملكی كبی اوكلرنده اولا ٩ واول كونده اولا كه اورشلیم اوزرینه كلن
جمله امتلری استیصال ایتمكه جهد ایده‌یم ١٠ وبیت داود اوزرینه واورشلیمك ساكنلری اوزرینه
عنایت وتضرع روحنی دوكه‌یم وبكا لنلرك دلدوكنه باقه‌لر واوزرینه یاس چكه‌لر بربجك اوغل اوزرینه
یاس اولدوغی كبی وانك ایچون آجیلق چكه‌لر نیجه كه بر كمسه الك اوغلی ایچون آجیلق چكرسه
١١ اول كونده اورشلیمده عظیم یاس اولا مجدون صحراسنده هدادرمونك یاسی كبی ١٢ وولایت قبیله
قبیله باشقه‌جه بیت داودك قبیله‌سی باشقه‌جه وانلرك عورتلری باشقه‌جه بیت ناثانك قبیله‌سی باشقه‌جه
وانلرك عورتلری باشقه‌جه یاس چكه‌لر ١٣ بیت لاوینك قبیله‌سی باشقه‌جه وانلرك عورتلری باشقه‌جه

نتمی نك قبیله‌سی باشقه‌جه و انلرك عورتلری باشقه‌جه ١٤ جمله قالان قبیله‌لر قبیله قبیله باشقه‌جه
و انلرك عورتلری باشقه‌جه یاس چكه‌لر ۞

اون اوچنجی باب

١ اول كونده بیت داوده و اورشلیمك ساكنلرینه آچیق منبع اولا كناهی و نجاستی تطهیر ایتمك ایچون
٢ و اول كونده اولا كه رب العساكر دیدی بتلرك آدلرینی ولایتدن قطع ایده‌یم و آرتیق آكیلمیالر
و دخی یلان پیغمبرلرینی و روح ناپاكی ولایتدن كیدره‌یم ٣ و اولا كه آرتیق بر كمسه پیغمبرلك ایده‌جك
اولورسه انی تولید ایدن باباسی و آناسی اكا دیه‌لر كه یاشامیاسن زیرا ربك اسمی ایله یلان سویله‌دك
و پیغمبرلك ایتدوكی زمان انی تولید ایدن باباسی و آناسی انی صاپلیالر ٤ و دخی اول كونده اولا كه پیغمبرلك
ایتدوكی زمان پیغمبرلر هر كس كندو رویاسندن اوتانالر و یلان سویلمك ایچون قللو ردایی كیمیه‌لر
٥ و دیه كه بن پیغمبر دكلم طپراق ارغادی ایم زیرا بر آدم كوچكلكمدن برو چوبانلغی بكا تعلیم ایلدی
٦ و بر كمسه اكا دیه كه بو سنك اللركده اولان یاره‌لر نه‌در او دخی دیه كه انلر ایله بنی سونلرك اوینده
اورلدم ٧ ای قلیج چوبانم اوزرینه و یولداشم كیشی اوزرینه اویان رب العساكر دیدی چوبانی اور
و قیونلر پراكنده اولالر و كوچكلر اوزرینه الیمی دوندوره‌یم ٨ و اولا كه رب دیدی جمله ولایتده ایكی بولك
اوراده قطع اولنوب جان ویره‌لر اوچنجی ایسه ایچنده قالا ٩ و اوچنجی بولكی آتشه كوتروب كمش قال
اولدوغی كبی انلری قال ایده‌یم و آلتون عیار اولدوغی كبی انلری عیار ایده‌یم انلر بنم اسمی استدعا
ایده‌لر بن دخی انلری استجابت ایدوب دیه‌یم كه او بنم قوممدر انلر دخی رب اللهمدر دیه‌لر ۞

اون دردنجی باب

١ اشته ربك كونی كلیور و سنك اورتاكده یغماك پایلاشله ٢ زیرا اورشلیم اوزرینه جنك ایچون جمله
امتلری دوشوره‌یم و شهر فتح اولنه و اولر یغماالنه و عورتلره زور اولا و شهرك یاریسی اسیرلكه چقه اما
قومك باقیه‌سی شهردن استیصال اولنمایه ٣ و رب خروج ایدوب اول امتلر اوزرینه جنك ایلیه جنك
كوننده جنك ایتدوكی كونده كبی ٤ و انك آیاقلری اول كونده مشرقدن یكا اورشلیمك قرشوسنده
اولان زیتون طاغنك اوزرنده طوره و زیتون طاغی اورتاسندن یارله مشرقده و مغربده و بك بیوك دره اولا
و طاغك یاریسی شماله طوغرو و یاریسی جنوبه طوغرو چكله ٥ و طاغلرك دره‌سنه قاچاسز زیرا طاغلرك
دره‌سی تا آصاله‌دك یتشه و یهودا ملكی عوزیانك ایامنده زلزله‌دن قاچدوغكز كبی قاچه‌سز و اللهم رب
و جمله قدیسلر بله‌جه كله ٦ و اول كونده اولا كه آیدنلق نه روشن نه طومانلو اولا ٧ و بر كون كه
ربه معلومدر اولا كه نه كون نه كیجه اولا زیرا آخشام وقتنده آیدنلق اولا ٨ و دخی اول كونده

اولا كه اورشليمدن آب حيات چقه انلرك ياريسى مشرق دكزينه وانلرك ياريسى مغرب دكزينه آقه
وبو يازين وقيشين اولا ٩ ورب جمله يرك اوزرنده ملك اولا اول كونده رب بر واسمى دخى بر اولا
١٠ وجمله ولايت بر اوواية دوندرله جبعه‌دن تا اورشليمك جنوبنده اولان رمونه‌دك واورشليم يوجه‌لنه
ويرنده مسكون اولا بنيامين قپوسندن تا اولكى قپونك يرينه وتا كوشه‌لر قپوسنه‌دك وحننائيل قله‌سندن
تا ملكك خنديره‌لرينه‌دك ١١ واوراده ساكن اولالر وآرتق اختِرام اولمايه واورشليم شهرى امان اوزره
اوتره ١٢ وبره بودر كه انكله اورشليم اوزرينه جنك ايدن جمله امتلرى رب اوراجقدر آياقلرى اوزرنده
طورر ايكن هر برينك اتى اريه وهر برينك كوزلرى كندو دليكلرنده اريه وهر برينك دلى آغزلرنده اريه
١٣ واول كونده ربدن بر بيوك هنكامه آرالرنده اولا زيرا هر كس قوكشوسنك النه يابشه الى قوكشوسنك
الى اوزرينه قالدرله ١٤ ويهودا دخى اورشليم اوزرينه جنك ايليه وچپ چوره‌ده اولان جمله امتلرك
اموالى دوشرله آلتون كمش واثوابلر قتى چوق ١٥ وآتك قاترك دوه‌نك واشككك واول اوردوده اولان جمله
طوارلرك بره‌سى اول بره كبى اولا ١٦ واورشليم اوزرينه كلمش جمله امتلردن نه قدر كه باقى قالورسه هر ييل
ملك رب العساكره سجده ايتمك وچركه‌لر بيرامنى تعييد ايتمك ايچون چقالر ١٧ واولا كه هر كيم يرك
قبيله‌لرندن ملك رب العساكره سجده ايتمكه چقماز ايسه اوزرلرينه يغمور اولمايه ١٨ ومصر قبيله‌سى
كه انك اوزرينه يغمور يغماز چقماز ايسه وكلمز ايسه اوزرينه اول بره اولا كه انك ايله رب چركه‌لر
بيرامنى تعييد ايتمكه چقميان جمله امتلرى اوراجقدر ١٩ مصر كناهنك عقوبتى بو اولا وچركه‌لر بيرامنى
تعييد ايتمكه چقميان جمله امتلرك كناهنك عقوبتى بو اولا ٢٠ اول كونده آتلرك چكرقلرى اوزرنده ربه
مقدس ديو يازلو اولا وبيت الربده طنجره‌لر مذبحك اوكنده لكنلر قدر اولا ٢١ اورشليمده ويهودادة
هر طنجره رب العساكره مقدس اولا وجمله ذبح ايدنلر كلوب انلردن آلالر واثلرده پشوره‌لر وآرتق
اول كونده رب العساكرك بيتنده هيچ كنعانى اولمايه ۞

ملاخيا

اولكى باب

١ ملاخيانك الى ايله اسرائيله اولان ربك وحيى ٢ سزى سودم رب ديدى ونه ايله بزى سودك
ديرسكز رب ديديكه عيسو يعقوبك قرنداشى دكلمى وبن يعقوبى سودم ٣ اما عيسوه بغض ايتدم وانك
طاغلرينى خرابه‌يه قودم وميراثنى برينه اژدرهالرينه ويردم ٤ وادوم فقير اولدق اما دونوب خراب يرلرى

یاباجقسکز دیه‌جك اولورسه رب العساکر بویله دیر که انلر یاپالر و بن یقایم و انلره دینلم که یرامزلق
سنوری و شول قوم که رب انلره تا ابدا خشم ایتمشدر ٥ و کوزلرکز کوره‌لر و دیه‌سز که رب اسرائیلك
سنورندن متعظم اولسون ٦ اوغل باباسنه و قول افندیسنه تعظیم ایدر و اکر بن بابا ایسه‌م قنی بنم
تعظیمم و اکر افندی ایسه‌م قنی بندن قورقق رب العساکر سزه ای اسمنی تحقیر ایدن امامل دیدی
و سز اسمکی نه ایله تحقیر ایتدك دیرسکز ٧ سز مذبحم اوزرنده نجس اتمك تقریب ایدرسکز و سنی نه
ایله نجس ایتدك دیرسکز ربك سفره‌سی حقیردر دیه‌دوککز ایله ٨ و کور حیوانی قربان ایچون تقریب
ایتدوککز زمان فنا دکلیدر یا طوپالی یا زبونی تقریب ایتدوککز زمان فنا دکلیدر وار شمدی انی بککه
تقریب ایله سندن خوشنود اولورمی و یا یوزکی قبول ایدرمی رب العساکر دیدی ٩ و شمدی اللهه
تضرع ایلیك که بزه عنایت ایلیه چون بو نسنه الکزدن اولدی سزك یوزکزی قبول ایدرمی رب
العساکر دیدی ١٠ آراکزده کیمدر که قپولری مفت قپایه یا مذبحم اوزرنده آتشی مفتجه یاقمیه‌کز
بن سزدن خوشنود دکلم رب العساکر دیدی و الکزدن بر پیشکش قبول ایتمم ١١ زیرا کنشك
مشرقندن تا انك مغربینه‌دك امتلر آراسنده اسمم عظیمدر و هر یرده بنم اسممه بخور و پاك قربان تقریب
اولنور زیرا امتلرده اسمم عظیمدر رب العساکر دیدی ١٢ اما سز ربك سفره‌سی ناپاکدر و انك محصولی
یعنی طعامی حقیردر دیمکله انی تنجیس ایتدکز ١٣ دخی دیرسکز اشته نه زحمت و مذبحی تحقیر
ایدرسکز رب العساکر دیدی و دخی جبرا آلنمشی و طوپالی و زبونی کتوروب بویله پیشکش چکدوککز
زمان انی الکزدن قبول ایدرمی ایم رب دیدی ١٤ ملعون اولسون اول حیله‌باز که سوریسنده ارکك
وار ایکن ربه نذر ایدوب زبونی ذبح ایدر زیرا بن عظیم ملك ایمم رب العساکر دیدی و اسمم امتلر
آراسنده هیبتلودر

ایکنجی باب

١ و شمدی یا امامل بو امر سزه در ٢ اکر دکلمیوب قلبلرکزه قومازسکز که اسممه مجد ویره‌سز
رب العساکر دیدی اوزرکزه لعنت صالایم و برکتلرکزه بد دعا ایده‌یم و آرتیق انلره لعنت ایتدم انی
قلبکزه قومادوغکز ایچون ٣ اشته بن اکینکزه سوکه‌یم و یوزلرکز اوزرینه کوبره‌یی یعنی قربانلرکزك
کوبره‌سنی صاچایم که سزی کندو یاننه چکه ٤ و بیله‌سزکه بو امری سزه کوندردم تا که عهدم لاوی
ایله اولا رب العساکر دیدی ٥ انکله عهدم حیات و سلام ایدی و آکا بونی تقوی ایچون ویردم زیرا
بکا متقی اولوب بنم اسممك وجهندن خوفناك اولدی ٦ حق شریعتی آغزنده ایدی و دوداقلرنده فجور
بولنمادی بنمله سلامتده و استقامتده سلوك ایتدی و نیجه‌لری کناهدن دوندردی ٧ زیرا امامك دوداقلری
علمی حفظ ایتسه‌لر کرك و انك آغزندن شریعتی آراسه‌لر کرك ایدی چون رب العساکرك مخبری اودر

٨ سز ایسه یولدن چقدکز نیچه‌لری شریعتده سورچردکز لاوی‌نك عهدینی بوزدکز ربّ الجنود
دیدی ٩ اَنك ایچون بن دخی سزی جمله قومه خور و حقیر ایتدم چون سز طریقلرمی کوزتمدیکز
و شریعتده خاطر کوزدرسکز ١٠ جمله‌مزه بابا بر دکلمیدر بر الله بزی یراتمدیمی نیچون بابالرمزك
عهدینی بوزمغله بر برمزه خیانت ایدرز ١١ یهودا خیانت ایتدی و اسرائیلده و اورشلیمده کریهه
اولدی زیرا یهودا ربّك سودوکی قدسنی تنجیس ایتدی و غریب الاهك قزینی تزوّج ایلدی ١٢ ربّ بونی ایدن
آدمی کم اویانیق هم جواب ایدنی یعقوبك چادرلرندن قطع ایلیه و ربّ العساکره پیشکش عرض ایدنی دخی
١٣ ثانیا بونی دخی ایدرسکز ربّك مذبحنی کوز یاشیله آغلایش و فریاد ایله اورترسکز شویله که آرتق
پیشکشه باقمیوب الکزدن بر شی قبول ایتمم ١٤ و دیرسکز نیچون اَنك ایچونکه ربّ سنك و خیانت ایتدوکك
کنجلککك عورتی بیننده شاهد ایدی او سنك یولداشك و عهدکك عورتی ایکن ١٥ و یالکز اولان بونی ایتمدی
چونم روحك فضیلتی انده ایدی و او یالکز اولان نه ایتدی اللهك زرعنی آراردی ایمدی روحکزده
آگاه اولاسز و کمسه کنجلکنك عورتنه خیانت ایتمسون ١٦ زیرا اسرائیل اللهی ربّ دیدیکه بوزانه
بغض ایدر امّا ظلم لباسنی اورتر ربّ العساکر دیدی اَنك ایچون روحکزده آگاه اولوب خیانت ایتمك
١٧ ربّی سوزلرکز ایله اوصاندردکز و دیرسکز نه ایله اوصاندردق هر یرامزلق ایشلین ربّك حضورنده
ایو در و ربّ انلردن راضی‌در یاخود قضانك اللهی قنده‌در دیدوککز ایله ۞

اوچنجی باب

١ اِشته بن رسولمی کوندره‌جکم و او بنم اوکمده یولی دوزه و آرادوغکز ربّ یعنی استدوککز عهد
رسولی بیز هیکلنه کله‌جکدر اِشته کلیور ربّ العساکر دیدی ٢ و کلیشنك کوننه کم تحمّل ایده بلور
و ظهور ایتدوکنده کم طوره بلور زیرا او قال ایدیجینك آتشی کبی و قصّارك صابونی کبی در ٣ اوتروب
کمشی تصفیه و خالص ایلیه و لاوی اوغللرینی تصفیه ایلیه و انلری آلتون و کمش کبی قال ایلیه انلر
دخی ربّه صداقت ایله پیشکش تقریب ایلیه‌لر ٤ و یهودانك و اورشلیمك پیشکشی ربّه قدیم ایامده کبی
و اوّلکی ییللرده کبی مقبول اولا ٥ و سزه حکم ایتمك ایچون یاناشایم و سحربازلر اوزرینه و زناکارلر اوزرینه
و یلان یمین ایدنلر اوزرینه و ارغادك اجرتنی غصب ایدنلر اوزرینه و طول عورتك و اوکسزك و غریبك
حقنی دوندرنلر اوزرینه و بندن قورقمیانلر اوزرینه تعجیل شاهد اولایم ربّ العساکر دیدی ٦ زیرا بن
ربّ ایم متغیّر اولمام اَنك ایچون سز ای بنی یعقوب هلاك اولمادکز ٧ بابالرکزك ایاّمندن برو بنم
فرایضمدن آیرو کیدوب انلری حفظ ایتمدکز بکا دونك بن دخی سزه دونه‌یم ربّ العساکر دیدی امّا
سز نه ایله دونریز دیرسکز ٨ هیچ انسان اللهی صویارمی و سز بنی صویارسکز و سنی نه‌دن صویدق
دیرسکز عشر و پیشکشلردن ٩ لعنت ایله ملعون سکز زیرا سز و جمله قوم بنی صویدکز ١٠ مخزن خانه‌یه

... عشرلری کتورك و بیتمده طعام اولسون و بونکله بنی امتحان ایلیك رب العساکر
سزه کوکلرك پنجره‌لرینی آچوب سزه برکتی بوشالتمزسم شویله که دوشره‌جك قابلرکز یتشمیه‌جك
١١ و سزك خاطرکز ایچون یودیجیی توبیخ ایده‌یم و یرکزك میوه‌سنی بوزمایه و صحراده آصمه‌لرکز
دوشرمیه رب العساکر دیدی ١٢ و جمله امتلر سزه نه مونلو دیه‌لر زیرا سز مرغوب یر اولورسکز رب
العساکر دیدی ١٣ سوزلرکز اوزرمه قتی اولدی رب دیدی اما اوزرکه نه سویلشدك دیرسکز
١٤ دیدکز که اللّهه عبادت ایتمك سومه در و نه فایده بزه اولدی که فرایضنی حفظ ایتدك رب
العساکرك حضورنده متألم کزدك ١٥ ایمدی حالا بز متکبرلره سزه نه مونلو دیرز و فسق ایدنلر استحکام
بولورلر و دخی اللّهی امتحان ایدنلر خلاص اولورلر ١٦ او زمان ربك متقیلری بر بری ایله سویلشدیلر و رب
دکلیوب ایشتدی و ربك متقیلری و اسمنی فکر ایدنلر ایچون اوکنده تذکار کتابی یازلدی ١٧ و انلر بنم
اولالر رب العساکر دیدی اول کونده که بن انی بکا خاص قلاجغم و انلره عفو ایده‌یم نیجه که بر
کسه کندویه خدمت ایدن اوغلنه عفو ایدرسه ١٨ و دونه‌سز و بار و برامز آراسنده و اللّهه عبادت
ایدن و اکا عبادت ایتمینك آراسنده فرقی کوره‌سز ۞

دردنجی باب

١ زیرا فرون کبی یانان کون کلیور و جمله متکبرلر و جمله برامزلق ایدنلر صمان چوپی کبی اولالر
و اول کلجك کون انلری یاقه رب العساکر دیدی شویله که انلره نه کوك نه دال آلیقویه ٢ اما سزه
که اسمندن قورقارسکز صداقت کنشی طوغه و پرتولرنده علاج اوله و بسلو بوزاغولر کبی چقوب
سچرایه‌سز ٣ و برامزلری آیاقلر ایله چینیه‌سز زیرا بونلری ایدوب قلدیغم کونده آیاقلرکزك طبانلری
آلتنده کل کبی اولسالر کرك رب العساکر دیدی ٤ قولم موسی‌نك توراتنی آکك که انی بن اکا جمله
اسرائیل ایچون فرایض و احکام ایله توصیه ایتدم ٥ اشته سزه ربك عظیم و مهیب کونی کلمزدن
اول ایلیا پیغمبری کوندره‌جکم ٦ و او بابالرك قلبنی اوغللره و اوغللرك قلبنی بابالرینه تمییل ایلیه تا
که بن کلوب یری اخترام ایله اورمیه‌یم ۞

كتاب

العهد الجديد

المنسوب الى ربّنا عيسى المسيح

كتاب

العهد الجديد

المنسوب الى ربّنا عيسى المسيح

كه انكلترّه نك و سائر ربع مسكونك اطراف و اكنافنه
كتب مقدّسلرك انتشارى ايچون انكليز مملكتنده
منتظم اولان مجمعك مصارفى ايله
طبع اولنمشدر

في مدينة پاريز المحروسة
بدار الطباعة الملكيّة المعمورة
سنة ١٨٢٧ المسيحيّة

عَهدِ جَدیدڭ کتابنده وُقُوع بولَان خَطَالَرڭ وَانلَرڭ اِصلَاحی دَفتَری بودُر

صحیفه	سطر	الخطا	الاصلاح
٣	٢٤	حَقِّی	عَدَالَتی
٧	١٠	سِزَه	صُوچلَرکُزی
[illegible]	٢٨	اُولمُشدُر وَکُوزلَرکُردَه	اُولمُشدُر بُو رَبّدَن اُولدِی وَکُوزلَرمُزدَه
٣٠	٩	وَصِیَّت	وَصِیَّتی
٣٩	٢٨	وَ یُوسَانُك	وَیَعقُوبُك وَ یُوسَانُك
		مَریَم اِیدیلَر	اِیدیلَر
٤٠	١٤	مَزَارِیِنَه	یَنی مَزَارِینَه
٤٥	٥	عَفو	عَفو
		اَنُك اِچُون بُونی دِیدِی کِه	زِیرَا
٤٦	٢١	چِقدُقدَه نَایَاك	چِقدُقدَه تیرِبَه نَایَاك
٥٥	٧	وَیِنَه اَنُك	وَیِنَه جَمعِیَّتلَر اَنُك
٦٠	١٦	وَجَمَعلَرَه تَسلِیم اَیلَیَهلَر وَ	تَسلِیم اَیلَیَهلَر وَجَمَعلَردَه
٦٥	٨	اِیتدُك	اِیتدُك دِیمَك دُر
٦٥	٢١	آنَاسی	آنَاسی مَریَم
٧٢	٢	اُولمَغَه	اُولمَغَه
٧٤	١١	قَایِق کُوردِی	قَایِق طُورُر کُوردِی
٨٠	١٤	اَنلَر دُر اِشیِمشلَر	اَنلَر دُرکِه اِشیِمشلَر
٨٢	١٦	سُویلَر اِیدِی	اَنلَرَه سُویلَر اِیدِی
٨٩	١٨	اِیچَهوُز آرَامَاك	اِیچَهوُز دِیُو آرَامَاك
٩٣	٢٥	اَللّٰهُك حُضُورِندَه	اَللّٰهُك مَلَكلَرِینُك حُضُورِندَه
١٠١	٨	وِیرمَك جَایِزی	وِیرمَك بِزَه جَایِزی

صحیفه	سطر	الخطــا	الاصـــلاح
۱۰۲	۲۳	پایمل	پایمال
۱۰۷	۱۷	عیسی‌نڭ	ربّ عیسی‌نڭ
۱۲۷	۹	دیدیکه قیامتده	دیدیکه بلورمکه قیامتده
۱۲۸	۱۲	بیرامه	بیرامه
۱۴۴	۱۹	جسدم	لحمم
	۲۵	جسدی	لحمی
۱۵۳	۳	انوب مسیحی	انوب انلره مسیحی
	۱۸	هپه‌سی	هپه‌سی
۱۵۵	۵	ایله طوردی	ایله بر قاچ کون طوردی
۱۶۰	۸	منایں	منایں وساوول
۱۷۷	۱۲	ایدرز ای فضیلتلو فیلیکس	ایدرز
۱۸۲	۷	قورقیغین دورت	قورقیغین ایچندن دورت
۱۸۴	۴	غضبی	غضبڭ
۲۰۳	۲۷	طاشلر	طاشلر
۲۰۸	۲۹	انڭ سودندن	سوری‌نڭ سودندن
۲۳۳	۱۸	ایمدی بزی	ایمدی [redacted] بزی
۲۴۱	۱۷	وارکه انی	وارکه مسیحی حسددن ونزاعدن وبعض وارکه انی
۲۵۴	۹	دخی ربّ	دخی مخلّصه ربّ
۲۶۷	۷	مسیحدر	مسیحڭ در
	۱۳	طویومق	طویرمق
۲۶۹	۱	ایلیڭ	ایلیڭ که
	۱۹	آخایه‌ده شایع اولمادی	آخایه‌ده دکل شایع اولمدی
۲۷۵	۱۷	ظاهر اولمیان نسنه‌لردن یاپلدیلر	ظاهر اولان نسنه‌لردن یاپلمادیلر
۲۷۷	۹	که انی تقدیم	که اکا تقدیم
۲۸۵	۱۵	بیت	بیت

الصحيفة	السطر	الخطا	الاصلاح
٢٨٨	١٦	قُولِى	قُولِى وَرَسُولِى
٢٩٣	١٣	كِه نِيچَه	نِيچَه كِه
٢٩٨	١٩	خَلَّاصُمُزَه هَم	خَلَّاصُمُزَه هَم حالا هَم
٣[illegible]	٢٠	وَدَاوُدُك آصلِى أُولَان آرسلَان	أُولَان آرسلَان وَدَاوُدُك آصلِى
٣٠٩	١٧	وَقُوزِيڭُك	وَبِر قُوزِيڭُك

انجیل

متّی نِنْكَ یازدوغی اوزره

اوّلكی باب

١ ابراهیم اوغلی داوودك اوغلی عیسی المسیحك نسبنك كتابی در ٢ ابراهیم اسحقی تولید ایلدی و اسحق
یعقوبی تولید ایلدی یعقوب دخی یهودایی و انك قرنداشلرینی تولید ایلدی ٣ و یهودا تاماردن فارصی
و زارحی تولید ایلدی فارص دخی حصرونی تولید ایلدی و حصرون آرامی تولید ایلدی ٤ و آرام عمینادابی
تولید ایلدی عمیناداب دخی نحشونی تولید ایلدی و نحشون سلمونی تولید ایلدی ٥ و سلمون راحابدن
باعازی تولید ایلدی باعاز دخی راعوثدن عوبیدی تولید ایلدی و عوبید ایشیی تولید ایلدی ٦ و ایشی
داود ملكی تولید ایلدی داود ملك دخی اوریانك عورتندن سلیمانی تولید ایلدی ٧ و سلیمان رحبعامی
تولید ایلدی رحبعام دخی آبیایی تولید ایلدی و آبیا آسایی تولید ایلدی ٨ و آسا یوشافاطی تولید ایلدی
یوشافاط دخی یورامی تولید ایلدی و یورام عوزیایی تولید ایلدی ٩ و عوزیا یوتامی تولید ایلدی یوتام دخی
آحازی تولید ایلدی و آحاز حزقیایی تولید ایلدی ١٠ و حزقیا منسّایی تولید ایلدی منسّا دخی عاموسی
تولید ایلدی و عاموس یوشیایی تولید ایلدی ١١ و یوشیا یوحانیایی و انك قرنداشلرینی بابل جلاسنك
زماننده تولید ایلدی ١٢ و بابل جلاسندن صكره یوحانیا شلتاییلی تولید ایلدی شلتاییل دخی زوربابلی
تولید ایلدی ١٣ و زوربابل آبیودی تولید ایلدی آبیود دخی الیاقیمی تولید ایلدی و الیاقیم عازوری تولید
ایلدی ١٤ و عازور صادوقی تولید ایلدی صادوق دخی آخیمی تولید ایلدی و آخیم الیودی تولید ایلدی
١٥ و الیود الیعازری تولید ایلدی الیعازر دخی متّانی تولید ایلدی و متّان یعقوبی تولید ایلدی ١٦ و یعقوب
مریمك قوجه‌سی یوسفی تولید ایلدی كه مسیح دیدكلری عیسی اندن طوغمشدر ١٧ ایمدی تولداتك
جمله‌سی ابراهیمدن داووده‌دك اون دورت تولّد در و داوددن تا بابل جلاسنه‌دك اون دورت تولّد در بابل
جلاسندن دخی تا مسیحه‌دك اون دورت تولّد در ١٨ و عیسی المسیحك مولدی بویله اولدی انك آناسی
مریم یوسفه نامزد اولدقدن صكره بولشمه‌لرندن اوّل روح القدسدن حامله بولندی ١٩ و قوجه‌سی یوسف
صالح اولمغله انی رسوای ایتمك استمیوب انی كزلوجه بوشاتمق استر ایدی ٢٠ و بونی تفكّر ایدر ایكن اشته

ربك ملكی اڭا دوشنده كورنوب دیدیكه ای داود اوغلی یوسف عورتك مریمی آلمغه قورقمه زیرا اچنده
مولده اولان روح القدسدن در ۲۱ و بر اوغل طوغراجقدر كه انك آدینی عیسی قویاسن زیرا او قومنی
گناهلرندن خلاص ایده جكدر ۲۲ و بو جمله انك ایچون اولدی كه ربك پیغمبر آغزی ایله سویلدوكی
ایفا اولنه چون دیدیكه ۲۳ اشته قز اوغلان قز حامله اولوب بر اوغل طوغراجقدر كه انك آدینه
عمانوئیل دیه لر اوله ترجمه اولنوب الله بزم ایله دیمكدر ۲۴ یوسف دخی اویقودن اویانوب ربك ملكی اڭا
بیوردوغی كبی ایلدی و عورتنی آلدی ۲۵ اما انی بیلمدی تا اول طوغمش اوغلنی طوغرنجیه دك و اڭا عیسی
دیو آد قـــــودی ۞

ایكنجی باب

۱ وعیسی هیرودس نام ملكك كونلرنده یهودا ولایتنده اولان بیت لحمده طوغدقده اشته مشرقدن
مجوسلر اورشلیمه واصل اولوب ۲ دیدیلر كه یهودیلرك طوغمش ملكی قنده در زیرا بز انك یلدزینی
مشرقده كوردك و اڭا سجده ایتمكه كلدك ۳ هیرودس ملك بونی اشتمكله شاشدی و بله سنجه بتون
اورشلیم دخی ۴ و او جمله باش اماملری و قومك كاتبلرینی جمع ایدوب انلردن مسیح نره ده طوغاجغنی
استعلام ایلدی ۵ انلر دخی اڭا دیدیلر كه یهودا ولایتنك بیت لحمده زیرا پیغمبر بویله یازدیكه
۶ وسن ای یهودا ولایتنك بیت لحمی یهودا بكلری آراسنده كوچكرك دكلسن زیرا سندن بر هادی خروج
ایلیه كه اسرائیل قوممه هدایت ایلیه ۷ او زمان هیرودس مجوسلری تنهایه چاغروب یلدزك نه زمان
كوروندوكنی انلردن سؤال ایلدی ۸ و انلری بیت لحمه كوندروب انلره دیدیكه واروك اول اوغلانجغك
خصوصنده دقتله تفحص ایلیك و انی بولدوغكز زمان بڭا اعلام ایلیك كه بن دخی واروب اڭا سجده ایده یم
۹ انلر دخی ملكی اشتدكدن صكره كتدیلر و اشته مشرقده كوردكلری یلدز اوكلرنده كیدردی تا كلوب
اوغلانجق اولدوغی یرك اوزرنده طورنجه ۱۰ و انلر یلدزی كوروب زیاده سیله فرحناك اولدیلر ۱۱ و اوه
كیروب اوغلانجغی آناسی مریم ایله بولدیلر و یره دوشوب اڭا سجده ایلدیلر و خزینه لرینی آچوب اڭا
هدیه لر آلتون و كوندك و مر صافی عرض ایتدیلر ۱۲ و رویاده اللهدن متنبه اولوب كه هیرودسه دونمیه لر
غیری یولدن كندولرك ولایتنه كتدیلر ۱۳ و انلر كتدكدن صكره اشته ربك ملكی یوسفه رویاده
كورنوب دیدیكه قالق و اوغلانجغی و آناسنی آلوب مصره قاچ و بن سڭا دینجیه دك اوراده اول زیرا هیرودس
اوغلانجغی هلاك ایتمك ایچون آرایاجقدر ۱۴ اول دخی قالقوب و اوغلانجغی و آناسنی كیجه ده آلوب مصره
كوچدی ۱۵ و تا هیرودس اولنجیه دك اوراده طوردی تاكه ربك پیغمبر آغزی ایله سویلدوكی سوز اتمام
اولنه چون دیدیكه بن اوغلمی مصردن چاغردم ۱۶ او زمان هیرودس مجوسلردن رنكلندوكنی كورمكله
بك طارلدی و كوندروب بیت لحمده و جمله سنورلرنده اولان ایكی یاشنده و آشغه اوغلانجقلری مجوسلردن

کتّنلَه اِستِخبار اِیتدُوکی زَمانَه کوره اُولدُردِی ۱۷ اُو زَمان یَرمِیا پیغمبَرُك آغزی اِیلَه دِینِلمِش سوز اِتمام
اُولُندِی چُون دِیدِیکه ۱۸ رَامَادَه بر آواز وَفغَان وَآغلَایِش وَعَظِیم فَریَاد اِشِدلدِی رَاحِیل اُوغُللَرِینَه آغلَر
وَتَسلِی اُولمَق اِستَمَدِی چُون یُوق اُولدِیلَر ۱۹ وَهِیرُودَس اُولدُکدَن صُکرَه اِشتَه رَبّك مَلَکی مِصرده یُوسُفَه
رُویَادَه کُورُنُوب ۲۰ دِیدِیکه قَالق وَاُوغلَانجِغی وَآنَاسِنی آل وَاِسرَائِیل وِلَایَتِنَه کِت زِیرَا اُوغلَانجِغُك جَانِینی
آرَایَانلَر اُولدِیلَر ۲۱ اُول دَخِی قَالقُوب اُوغلَانجِغی وَآنَاسِنی آلدِی وَاِسرَائِیل وِلَایَتِنَه کِتدِی ۲۲ اَمَّا یَهُودَا
وِلَایَتِنده آرخَلَاوُس بَابَاسِی هِیرُودَسُك یَرِینَه مَلِك اُولدُوغِنی اِیشِتَمکلَه اُورَایَه وَارمَغَه قُورقدِی وَرُویَادَه
اللّهدَن مُتَنَبِّه اُولُوب جَلِیل سَمتلَرِینَه کِتدِی ۲۳ وَکَلُوب نَاصرَت شَهرِنده سَاکِن اُولدِی تَاکه پیغمبَرلَرُك
دِیدُوکِی اِتمَام اُولُنَه که اَنُك آدِی نَاصرَتلُو اُولَا دِیدِیلَر ۞

اُوچُنجِی بَاب

۱ وَاُول کُونلَرده یُوحَنَّا وَافتِزلَایِجِی کَلُوب یَهُودَا وِلَایَتِنُك بَرِیَّه‌سِنده نِدَا اِیدَردِی ۲ وَتَوبَه اَیلَیُك زِیرَا
کُوکلَرُك مَلَکُوتِی یَقِیندُر دِیر اِیدِی ۳ چُون بُو یُوحَنَّا اُول کِشِی دُر که اِشعَیَا پیغمبَر اَنُك اِیچُون سُویلَیُوب
دِیدِیکه بَرِیَّه‌ده چَاغِرَانُك بر آوَازِی وَار که رَبّك یُولِنی حَاضِرلَیُك اَنُك سَبِیللَرِینی دُوز اَیلَیُك دِیر ۴ وَشُو
یُوحَنَّانُك لِبَاسِی دَوَه تُویِندَن اِیدِی وَبِللَرِنده بر قَایِش قُوشَاغِی وَار اِیدِی وَاَنُك طَعَامِی چَکِرکَه‌لَر وَیَبَان بَالِی
اِیدِی ۵ اُو زَمَان اُورشَلِیم وَجُملَه یَهُودَا اَهَالِیسِی وَاُردُن اَطرَافِنده اُولَان بُتُون نَاحِیه‌نُك سَاکِنلَری اَکَا
چِقدِیلَر ۶ وَکُنَاهلَرِینَه اِعتِرَاف اِیدُوب اُردُنده اَندَن وَافتِزلَندِیلَر ۷ وَنِیجَه فَرِیسِیلَر وَصَادُوقِیلَر
اَنُك وَافتِزِینَه کَلدُوکِنی کُوردُوکِنده اَنلَرَه دِیدِیکه اِی اَنکَرکلَرُك نَسلِی کَلَه‌جَك غَضَبدَن قَاچمَغِی سِزَه
کِم کُوستَردِی ۸ اِیمدِی تَوبَه‌یَه لَایِق مِیوَه‌لَر کَتُورُك ۹ وَکَندُولَرکُزده بَابَامُز اِبرَاهِیم وَار دِیمَکَه صَانمَیَه‌سِز
زِیرَا بَن سِزَه دِیرِمکه اللّه بُو طَاشلَردَن بِلَه اِبرَاهِیمَه اُوغُللَر حَاصِل اِیتمَکَه قَادِر دُر ۱۰ وَآرتِق بَالتَه آغَاجلَرُك
کُوکِنَه قُونُلدِی وَهَر اَیُو مِیوَه وِیرمَیَن آغَاج کَسِلُوب آتَشَه بِرَاقِلَاجَقدُر ۱۱ بَن سِزِی تَوبَه‌یَه صُو اِیلَه
وَافتِزلَارِم اَمَّا بَندَن صُکرَه کَلَن بَندَن قُوَّتلُو دُر که بَن اَنُك پَابُوچلَرِینی طَاشِمَغَه لَایِق دَکِلِم اُو سِزِی
رُوحُ الْقُدُس وَآتَش اِیلَه وَافتِزلَیَه‌جَقدُر ۱۲ وَاَلِنده یَبَا وَار وَکَندُو خِرمَنِنی صَاوُرَه وَبُغدَایِنی اَنبَارَه
یِغَه اَمَّا صَمَانِی سُوینمَز آتَش اِیلَه یَاقَه ۱۳ اُو زَمَان عِیسَی جَلِیلدَن اُردُنَه یُوحَنَّایَه کَلدِی که اَندَن وَافتِزلَنَه
۱۴ اَمَّا یُوحَنَّا اِمتِنَاع اِیدُوب دِیدِیکه بَن سَندَن وَافتِزلَنمَق کَرَك اِیکَن سَن بَکَا مِی کَلُورسِن
۱۵ عِیسَی دَخِی جَوَاب وِیرُوب اَکَا دِیدِیکه قُو بَنِی شِمدِی زِیرَا هَر حَقِّی بُویلَه اِیتمَك کَرَك اِیز اُو زَمَان اَنِی
قُودِی ۱۶ وَعِیسَی وَافتِزلَندُوکِی کِبِی صُودَن چِقدِی وَاِشتَه کُوکلَر اَکَا آچِلدِی وَاللّهُك رُوحِنی کُوکَرجِن
کِبِی اِینُوب اُوزَرِینَه کَلُور اِیکَن کُوردِی ۱۷ وَاِشتَه کُوکلَردَن بر آوَاز کَلُوب دِیدِیکه بُو دُر بَنِم سَوکُلُو اُوغلُم
که بَن اَندَن رَاضِی اِیم ۞

دردنجی باب

۱ او زمان عیسی روحدن برّیّه‌یه کوتورلدی که شیطاندن امتحان چکه ۲ وقرق کون وقرق کیجه
اوروج طوتدقدن صکره عاقبت آج اولدی ۳ وامتحان ایدیجی اکا یانشوب دیدیکه اکر اللّهک اوغلی
ایسک دی که بو طاشلر اتمک اولالر ۴ امّا او جواب ویروب دیدیکه یازلمشدرکه انسان یالکز اتمک ایله
دیریلمز بلکه اللّهک آغزندن چقان هر سوز ایله دخی دیریلور ۵ او زمان شیطان انی مقدّس شهره کوتوردی
وانی هیکل طامنک برجلری اوزرینه قودی ۶ واکا دیدیکه اکر اللّهک اوغلی ایسک کندوکی آشغه آت
زیرا یازلمشدرکه او سنی کندو ملکلرینه اصمرلیه وسنی اللری اوستنده کوتوره‌لر تاکه آیاغک طاشه
طوقنمیه ۷ عیسی اکا دیدیکه کذلک یازلمشدرکه ربّ اللّهکی امتحان ایتمیه‌سن ۸ تکرار شیطان انی بر
بک یوکسک طاغک اوزرینه کوتوردی واکا دنیانک جمله مملکتلرینی وانلرک عزّتنی کوستردی ۹ واکا
دیدیکه بن سکا بو جمله نسنه‌لری ویره‌یم اکر یره دوشوب بکا سجده ایدرسک ۱۰ او زمان عیسی اکا
دیدیکه وار کیت شیطان زیرا یازلمشدرکه ربّ اللّهکه سجده وبالکز اکا عبادت ایلیه‌سن ۱۱ او زمان
شیطان انی براقدی واشته ملکلر کلوب اکا خدمت ایدرلر ایدی ۱۲ اندن صکره عیسی یوحنّانک تسلیم
اولندوغنی ایشتدکده جلیله دوندی ۱۳ وناصرتی براغوب زبلون ونفتالیم سنورلرنده دکز یالیسنده اولان
کفرناحوم نام شهرده ساکن اولمغه کلدی ۱۴ تاکه اشعیا پیغمبرک دیدوکی اتمام اولنه چون دیدیکه
۱۵ دکز یولنده اولان زبلون ولایتی ونفتالیم ولایتی اردنک اوته‌سنده اولان طایفه‌لرک جلیلی ۱۶ قرانلقده
اوتران خلق بیوک نور کوردی واولم ولایتنده وکولکه‌سنده اوترانلره نور چقدی ۱۷ او زماندن عیسی
وعظ ایتمکه باشلیوب دیدیکه توبه ایلیک زیرا کوکلرک ملکوتی یقینسدر ۱۸ وعیسی جلیل دکزینک
کنارنده کزوب ایکی قرنداش یعنی بطرس دیدکلری سمعونی وقرنداشی اندراوسی کوردی که دکزه آغ
صالارلر ایدی زیرا بالق آولایجیلر ایدی ۱۹ وانلره دیدیکه اردیجه کلک وبن سزی آدم آولایجیلر ایده‌یم
۲۰ انلر دخی تیز آغلری براغوب اکا تابع اولدیلر ۲۱ اول دخی اندن ایلرو کچوب ایکی غیری قرنداش یعنی
زبدی اوغلی یعقوبی وقرنداشی یوحنّایی بابالری زبدی ایله بر قایقده کوردی که آغلرینی مرمّت ایدرلر
ایدی وانلری چاغردی ۲۲ انلر دخی قایغی وبابالرینی تیز براغوب اکا تابع اولدیلر ۲۳ وعیسی بتون
جلیلی طولاشوب مجمعلرنده تعلیم وملکوتک بشارتنی ندا ایدردی وخلق آراسنده هر مرضی وهر
خسته‌لکی اوکدردی ۲۴ وانک شهرتی بتون سوریه‌یه چقدی واکا جمله دردناکلری وانواع مرض وآغریلر
چکنلری وشیطانلولری وآی باصمشلری ومفلوجلری کتوررلر ایدی وانلره شفا ویردی ۲۵ واکا جلیلدن
ودکاپولسدن واورشلیمدن ویهودا ولایتندن واردنک اوته‌سندن نیجه جمعیتلر تابع اولورلر ایدی ۞

بشنجی باب

١ اوّل دخی جمعیتلری كوروب طاغه چقدی و اوتوردوغنده انك شاكردلری اكا یاقلشدیلر ٢ اول دخی
اغزینی آچوب انلره تعلیم ایدەرك دیدیكه ٣ نه موتلو روحجه فقیر اولانلره زیرا كوكلرك ملكوتی
انلركدر ٤ نه موتلو محزونلره زیرا متسلّی اولاجقلردر ٥ نه موتلو حلیملره زیرا انلر یری میراث
ایدەجكلردر ٦ نه موتلو عدالت ایچون آج و صوسز اولانلره زیرا انلر طوق اولاجقلردر ٧ نه موتلو
مرحمتلولره زیرا انلره مرحمت اولنه ٨ نه موتلو پاك قلبلولره زیرا انلر اللّهی كورەجكلردر ٩ نه موتلو
بارشغه چالشانلره زیرا انلره اللّهك اوغللریدر دینله ١٠ نه موتلو عدالت ایچون مطرود اولانلره زیرا
كوكلرك ملكوتی انلركدر ١١ آدملر سزی ذمّ ایلیوب اطراد ایتدكلری و یالان سویلیوب بنم ایچون قرشوكزه
هر درلو سوزی سویلدكلری زمان نه موتلو سزه ١٢ سونك و زیادەسیله شاد اولك زیرا اجركز كوكلرده
چوقدر چونكه سزدن اوّل اولان پیغمبرلری بویله اطراد ایلدیلر ١٣ سز یرك طوزی سكز و اكر طوز
طاتسز اولورسه نه ایله طوزلانور اولا آرتق بر شی‌یه دكمز مكر طشرەیه آتله و آدملردن پایمال اولا ١٤ سز
دنیانك نوری سكز طاغ اوزرنده قورلمش شهر كزلو اولامز ١٥ هم چراغ یاقوب انی كیله التنه قومازلر اما
شمعدان اوزرینه قورلر و جمله اودە اولانلره آیدنلق ایدر ١٦ بویله دخی نوركز آدملرك اوكنده آیدنلق
ایتسون كه سزك ایو عمللركزی كوروب كوكلرده اولان باباكزه مجد ایلیەلر ١٧ صانماكز كه بن شریعتی
یا پیغمبرلری ابطال ایتمكه كلدم بن ابطال ایتمكه كلمدم امّا اتمام ایتمكه كلدم ١٨ زیرا حقّا سزه دیرمكه
یر و كوك زایل اولنجیەدك شریعتدن بر حرف یاخود بر نقطه بله زایل اولماز تا هر شی اتمام اولنجیەدك
١٩ ایمدی هر كیم بو اك كوچك امرلردن برینی فسخ ایدرسه و آدملره بویله اوكردرسه كوكلرك ملكوتنده
اكا اك كوچك دینله امّا هر كیم عمل ایدوب اوكردرسه كوكلرك ملكوتنده اكا اك بیوك دینله ٢٠ زیرا
بن سزه دیرمكه اكر عدالتكز كاتبلرك و فریسیلرك عدالتندن زیاده اولمازسه هیچ كوكلرك ملكوتنه
كیرمزسكز ٢١ ایشتدكز كه قدیملره دینلمشدر كه اولدرمه و هر كیم اولدررسه دینونته مستحقّ اولا
٢٢ امّا بن سزه دیرمكه هر كیم كندو قرنداشنه سببسز اكجنورسه دینونته مستحقّ اولا و هر كیم
قرنداشنه راقه دیەجك اولورسه محفله مستحقّ اولا و هر كیم اكا دلی دیرسه جهنّم آتشنه مستحقّ اولا
٢٣ ایمدی اكر سن مذبح اوزرینه قربانكی تقریب ایدرسەك و اورادە خاطركه كلورسه كه قرنداشكك
سكا قرشو بر نسنەسی وار ٢٤ انده قربانكی مذبح اوكنده براق و واروب اوّل قرنداشك ایله بارش
اندن صكره كل قربانكی تقریب ایله ٢٥ تیز خصمك ایله سن انك ایله یولده ایكن دوست اول كه
خصم سنی بر زمان قاضی‌یه ویرمیه و قاضی دخی سنی عسسه ویرمیه و زندانه براغلمیەسن ٢٦ حقّا بن سكا
دیرمكه اورادن تا صوك منقیری ادا ایتمینجه چقەمزسن ٢٧ ایشتدكز كه قدیملره دینلمشدر كه زنا

ایتمیه‌سین ٢٨ امّا بن سزه دیرمکه هر کیم بر عورته شهوت ایله باقارسه آرتق قلبنده انڭ ایله زنا
ایتمشدر ٢٩ واکر صاغ کوزڭ سڭا معثرت اولسه انی چقار وسندن براق زیرا بر عضوڭك ضایع اولمه‌سی
بتون جسدڭك جهنّمه براغلمه‌دن سڭا اولی در ٣٠ واکر صاغ الڭ سڭا معثرت اولسه انی کس وسندن
براق زیرا بر عضوڭك ضایع اولمه‌سی بتون جسدڭك جهنّمه براغلمه‌دن سڭا اولی در ٣١ وديلمشدر که
هر کیم کندو عورتنی بوشادرسه اڭا طلاق نامه‌یی ویرسون ٣٢ امّا بن سزه دیرمکه هر کیم عورتنی زنا
سببی یوق ایکن بوشادرسه انی زانیه ایدر وهر کیم بوشانمشی تزوّج ایدرسه زنا ایدر ٣٣ وینه ایشتدڭز
که قدیمیلره دیلمشدر که یالان یره آند ایچمه امّا آند ایچدوکڭ شیئی ربّه ادا ایله ٣٤ امّا بن سزه
دیرمکه بالکلیّه آند ایچمك نه کوك ایله زیرا اللّهڭ تختی در ٣٥ نه یر ایله زیرا آیاقلرینڭ بصمغی در
نه اورشلیم ایله زیرا عظیم ملکڭ شهریدر ٣٦ ودخی باشڭ ایله آند ایچمه زیرا سن صاچڭك بر قلنی
آق یا قره ایتمکه قادر دکلسین ٣٧ امّا سوزڭز اوت اوت یوق یوق اولسون زیرا بونلردن زیاده اولان
شریردن در ٣٨ ایشتدڭز که دیلمشدر که کوز ایچون کوز ودیش ایچون دیش ٣٩ امّا بن سزه
دیرمکه شریره مقاومت ایتمك بلکه هر کیم سنڭ صاغ یڭاغڭه سنی اورورسه اڭا او برینی دخی دوندر
٤٠ وبر کیمسه سنڭله چکشمك وقفتانڭی آلمق استرسه اڭا فراجه‌یی دخی براق ٤١ وهر کیم سنی بر میل
یوله آنغریه‌یه طوتارسه ایکی میل انکله کیت ٤٢ سندن دیلینه ویر وسندن استقراض ایدنه دریغ ایلمه
٤٣ ایشتدڭزکه دیلمشدر که قوکشوڭی سوه‌سین ودشمنڭه بغض ایده‌سین ٤٤ امّا بن سزه دیرمکه
دشمنلرڭزی سوڭ سزه بد دعا ایدنلره خیر دعا ایلیڭ سزه بغض ایدنلره ایولك ایلیڭ وسزه غرض
واذیّت ایدنلر ایچون یالوارڭ ٤٥ تاکه کوکلرده اولان باباڭزڭ اوغللری اولاسز زیرا او کندو کونشنی یرامزلر
وایولر اوزرینه طوغدرر وعادللر وظالملر اوزرینه یغمور یاغدررر ٤٦ زیرا اکر سز سزی سونلری سورسڭز
سزه نه اجر اولور کمرکجیلر دخی بونی ایتمزلرمی ٤٧ واکر یالڭز قرنداشلرڭزه سلام ویررسڭز نه افضل
نسنه ایدرسڭز کمرکجیلر دخی بویله ایتمزلرمی ٤٨ ایمدی نیجه که کوکلرده اولان باباڭز کامل ایسه سز
دخی کامل اولسـڭ ۞

آلتنجی باب

١ وصاقنڭ صدقه‌ڭزی آدملر اوکنده ویرمك که انلره کورنه‌سز یوخسه کوکلرده اولان باباڭزڭ
قتنده اجرڭز اولماز ٢ ایمدی قچانکه صدقه ویررسڭ اوڭڭده بورویی چالمه نیجه که آدملردن مدح
اولنمق ایچون مراییلر مجمعلرده وسوقاقلرده ایدرلر حقّا سزه دیرمکه آرتق اجرینی آلمشلردر ٣ امّا قچانکه
صدقه ویررسڭ صول الڭ صاغ الڭك ایتدوکنی بلمسون ٤ تاکه صدقه‌ڭ کزلوده اولا وکزلوده کورن
باباڭ سڭا آشکاره مکافات ایلیه ٥ ودعا ایتدوکڭ زمان مراییلر کبی اولما زیرا انلر آدملره کورنمك ایچون

مجمعلرده وسوقاقلرك آغزلرنده طوروب دعا ایتمك سورلر حقّا سزه دیرمكه آرتق اجرینی آلمشلر در ٦ امّا
سن دعا ایتدوكك زمان كندو اوطه‌كه كیروقپوڭی قپا وكزلوده اولان باباڭه دعا ایله وكزلوده كورن
سڭا آشكاره مكافات ایلیه ٧ ودعا ایتدوككز زمان طایفه‌لر كبی سوز چوغلتماك زیرا انلر صانورلر كه
چوق سویلدكلری ایچون مستجاب اولاجقلردر ٨ ایمدی انلره بڭزمك زیرا باباڭز سز اندن ایسته‌مزدن
اوّل حاجتلرڭزی بلور ٩ ایمدی سز بویله دعا ایلیك ای كوكلرده اولان بابامز اسمك مقدّس ولسون
١٠ ملكوتك كلسون مرادك كوكده نیجه قلنورسه یرده دخی بویله قلنسون ١١ هر كونكی اتمكمزی بزه
بوكون ویر ١٢ وبزه صوچلرمزی باغشلا نیجه كه بز دخی بزه صوچلو اولانلره باغشلارز ١٣ وبزی امتحانه
ادخال ایتمه امّا بزی شریردن قورتار چون ملكوت وقوّت وعزّت ابدا سنڭكدر آمین ١٤ زیرا اگر سز
آدملره صوچلرینی باغشلارسڭز كوكده‌كی باباڭز دخی سزه باغشلایه ١٥ امّا اگر سز آدملره صوچلرینی
باغشلامزسڭز باباڭز دخی سزه باغشلامیه ١٦ واوروج طوتدوغڭز زمان مرایبلر كبی یوزلرڭزی محزون
كوسترمك زیرا آدملره اوروجلو كورنمك ایچون یوزلرینی بوزارلر حقّا سزه دیرمكه آرتق مكافاتنی آلمشلر در
١٧ امّا سن اوروج طوتدوغڭ زمان باشڭی یاغلا ویوزڭی یایقه ١٨ تاكه آدملره اوروجلو كورنمیه‌سن امّا
كزلوده اولان باباڭه وكزلوده كورن باباڭ سڭا آشكاره مكافات ایلیه ١٩ كندولرڭزه خزینه‌لر یرده
یغماڭ كه اوراده كوه وپاس یر وكه اوراده خرسزلر دلوب اوغرلارلر ٢٠ امّا كندولرڭزه خزینه‌لر كوكده
یغڭ كه اوراده نه كوه نه پاس یر وكه اوراده خرسزلر نه دلورلر نه اوغرلارلر ٢١ زیرا خزینه‌ڭز
نره‌ده ایسه قلبڭز دخی انده اولاجقدر ٢٢ جسدڭ چراغی كوزدر واگر كوزڭ صاف ایسه بتون
جسدڭ منوّر اولور ٢٣ واگر كوزڭ مشوّش ایسه بتون جسدڭ قرانكلو اولاجقدر ایمدی اگر
سنده اولان نور قرانكلق ایسه اول قرانكلق نه قدر اولمق گركدر ٢٤ ایكی آغایه خدمت ایتمكه كمسه
قادر دگلدر زیرا یا بریسنه بغض ایده وبریسنی سوه یا بریسنه ملازمت ایده وبریسنی تحقیر ایلیه سز هم
اللّهه هم ماله خدمت ایتمكه قادر دگلسز ٢٥ انڭ ایچون سزه دیرمكه جانڭز ایچون نه ییه‌وز ونه
ایچه‌وز وجسدڭز ایچون نه كیه‌وز غمّ چكمڭ جان طعامدن وجسد لباسدن زیاده دگلمیدر ٢٦ هواده‌كی
قوشلره باقڭ كه نه اكرلر نه بچرلر نه انبارلره یغارلر ینه‌ده انلری كوكده‌كی باباڭز بسلر سز انلردن
افضل دگلمیسڭز ٢٧ وسزدن كیمدر كه غمّ چككله كندو اندامنه بر آرشین قاتمغه قادر اولا
٢٨ ولباس ایچون نه غمّ چكرسڭز تارلانڭ زنبقلرینه دقّتله باقڭ نیجه كه بیورلر انلر نه چالشورلر نه
اكررلر ٢٩ وسزه دیرمكه سلیمان جمله كندو عزّتی ایله بونلرڭ بریسی كبی كیمش دگل ایدی ٣٠ ایمدی
اگر اللّه تارلانڭ اوتنی كه بوكون موجود اولوب یارن فرونه آتلور بویله كیدررسه ای آز ایمانی اولان
آدملر سزی دخی زیاده كیدرمیه‌جكمی ٣١ ایمدی نه ییه‌وز نه ایچه‌وز نه كیه‌وز دیو غمّ چكمڭ ٣٢ چون
بو جمله نسنه‌لری طایفه‌لر آرارلر زیرا كوكده‌كی باباڭز بلور كه بو جمله نسنه‌لر سزه لازمدر ٣٣ امّا ابتدا

الٰهك ملكوتنی و انك عدالتنی آرایك و جمله بو نسنه‌لر سزه قاتیلا ٣٤ ایمدی یارینکی کون ایچون غم چکمك
زیرا یارینکی کون کندو نسنه‌لری ایچون غم چکه‌جکدر هر کونه کندو دردی یتر

یدنجی باب

١ حکم ایتمك که سزه دخی حکم اولنمیه ٢ زیرا ایتدوککز حکم ایله محکوم اولورسکز و اولچدوککز
اولچك ایله سزه اولچیله ٣ نیچون قرنداشکك کوزنده اولان چوپی کوررسن و کندو کوزکده اولان
مرتکه باقمزسن ٤ یا قرنداشکه نیجه دیرسنکه قو کوزکدن چوپی چقاره‌یم و اشته سنك کوزکده
مرتك وار ٥ ای مرائی اوّل سنك کوزکدن مرتکی چقار و او زمان قرنداشکك کوزندن چوپی چقارمغه
کوره‌سن ٦ مقدّس اولان نسنه‌یی کوپکلره ویرمك و اینجولرکزی طوکزلر اوکنده براقماك که انلری
آیاقلریله چگنه‌میالر و دونوب سزی پرتمیالر ٧ دلیك و سزه ویریله آرایك و بولورسکز قاقك و سزه آچیله
٨ زیرا هر دلین آلور و آرایان بولور و قاقانه آچیلور ٩ یا آرا کزده کیم آدم واردر که اگر اوغلی اندن
اتمك دلسه اکا طاش ویره ١٠ و بر بالق دلسه اکا ییلان ویره ١١ ایمدی اگر سز که یرامزلر سکز
اوغللرکزه ایو بخشیشلر ویرمك بلورسکز کوکلرده اولان باباکز اندن دلینلره نه قدر آرتق ایو نسنه‌لر
ویره‌جکدر ١٢ ایمدی هر نه استرسکز که آدملر سزه ایده‌لر سز دخی انلره بویله ایلیك زیرا شریعت
و پیغمبرلر بودر ١٣ طار قپودن کیرك زیرا هلاکه کوترن قپو بول و یول واسعدر و چوقی اندن کیررلر
١٤ امّا حیاته کوترن قپو نه قدر طار و یول انسزدر و انی بولانلر آزدر ١٥ و یالانجی پیغمبرلردن صاقنك
که سزه قویون لباسنده کلورلر امّا ایچروده یرتیجی قوردلردر ١٦ انلری کندو میوه‌لرندن بله‌سز دکنلردن
اوزم یا دمیر دکنلرندن انجیر دوشیرلورمی ١٧ هر ایو آغاج دخی بویله ایو میوه‌لر کتورر امّا فنا آغاج فنا
میوه‌لر کتورر ١٨ ایو آغاج فنا میوه‌لر کتوره‌مز نه فنا آغاج ایو میوه‌لر کتوره بلور ١٩ هر ایو میوه
کتورمین آغاج کسیلور و آتشه آتیلور ٢٠ ایمدی انلری کندو میوه‌لرندن بله‌سز ٢١ بکا یا ربّ یا ربّ دین
هر بری کوکلرك ملکوتنه کیرمز امّا کوکلرده اولان بابامك مرادینی ایدن کیرر ٢٢ چوق کمسه‌لر بکا اول
کونده دیه‌جکلردر که یا ربّ یا ربّ بز سنك اسمك ایله پیغمبرلك ایتمدکمی و سنك اسمك ایله
شیطانلری قوومدقمی و سنك اسمك ایله چوق معجزاتلر ایتمدکمی ٢٣ او زمان بن انلره دیه‌جکم که
بن سزی هیچ بلمدم بندن کیدك سز که یرامزلق ایدرسکز ٢٤ ایمدی هر کیم بو بنم سوزلرمی دکلرسه
و انلری ایدرسه بن انی بر عقللو آدمه تشبیه ایدرم که کندو اوینی بر قیا اوزرنده یاپدی ٢٥ و یغمور
یاغوب و سیللر کلوب و روزکارلر اسوب اول اوه هجوم ایتدیلر و او ییقلمدی زیرا قیا اوزرنده یاپلمش ایدی
٢٦ امّا هر کیم بو بنم سوزلرمی دکلرسه و انلری ایتمزسه بر دلی‌یه تشبیه اولنه که کندو اوینی قوم
اوزرنده یاپدی ٢٧ و یغمور یاغوب و سیللر کلوب و روزکارلر اسوب اول اوه هجوم ایتدیلر و او ییقلدی و انك

بقیله‌سی بیوك اولدی ٢٨ واولدی که عیسی بو سوزلری بتوردکدن صکره جمعیتلر انك تعلیمی ایچون
شاشدیلر ٢٩ زیرا او انلره کاتبلر کبی دکل امّا حکومت صاحبی کبی تعلیم ایدردی ۞

سکزنجی باب

١ وطاغدن ایندوکی زمان نیچه جمعیتلر انك آردنجه کیتدیلر ٢ واشته بر جذام کلوب واکا سجده
ایدوب دیدیکه یا ربّ استرسك بنی پاك ایتمکه قادر سن ٣ عیسی دخی الینی اوزادوب اکا طوقندی
واستریم پاك اول دیدی وفی الحال جذاملیغندن پاك اولدی ٤ وعیسی اکا دیدیکه صاقن که کمسه‌یه
دیمیه‌سن امّا وار وکندوکی امامه کوستر وموسی‌نك بیوردوغی قربانی عرض ایله که انلره شهادت ایچون
اولا ٥ وعیسی کفرناحومه کیردوکی زمان بر یوز باشی کلوب اکا یالواردی ٦ ودیدیکه یا ربّ بنم اوغلانم
اوده مفلوجدر پك درد چکوب یاتیور ٧ عیسی دخی اکا دیدیکه بن کلوب انی صاغلده‌یم ٨ ویوز باشی
جواب ویروب دیدیکه یا ربّ بن لایق دکلم که بنم طامم التنه کیره‌سن امّا انجق بر سوز سویله وبنم
اوغلانم صاغ اولور ٩ زیرا بن حکم التنده قونلمش آدم ایم وبنم التمده دخی جنکجیلر وار وبرینه
وار دیرم وارر وآخره کل دیرم وکلور وقولمه بونی ایت دیرم وایدر ١٠ عیسی بونی ایشدوب تعجب
ایلدی وانك آردنجه کلنلره دیدیکه حقّا سزه دیرمکه اسرائیلده بیله بو قدر ایمان بولمادم ١١ وسزه
دیرمکه نیچه‌لر مشرقدن ومغربدن کله‌جکلر وکوکلرك ملکوتنده ابراهیم واسحق ویعقوب ایله مجلس
ایده‌جکلردر ١٢ امّا ملکوتك اوغللری طشره‌یه قرانلقه آتیلاجقدر اوراده آغلایش ودیشلرك غجردمه‌سی
اولا ١٣ وعیسی یوز باشی‌یه دیدیکه وار وانانددوغك کبی سکا اولسون واول ساعتده اوغلانی صاغ اولدی
١٤ وعیسی بطرسك اوینه کیردوکی زمان انك قاین آناسنی دوشکده یاتمش واستمادن طوتلمش کوردی
١٥ واول انك النه یاپشنجه استما انی براقدی وقالقوب انلره خدمت ایلدی ١٦ وآخشام اولدقده
اکا چوق شیطانلولر کتوردیلر اول دخی بر سوز ایله روحلری قوودی وجمله خسته‌لری صاغلتدی ١٧ تا که
اشعیا پیغمبرك دیدوکی اتمام اولنه که او بزم مرضلرمزی اوزرینه آلدی وخسته‌لکلرمزی کوتردی دیدی
١٨ وعیسی کندونك چوره‌سنده چوق جمعیتلر کوروب بیوردیکه اوته یقایه کوچه‌لر ١٩ وبر کاتب کلوب
اکا دیدیکه یا معلّم هر نره‌یه کیدرسك بن سکا تابع اولایم ٢٠ عیسی دخی اکا دیدیکه دلکولرك اینلری
وهواده‌کی قوشلرك یوالری وار امّا آدم اوغلنك باشنی قویاجق یری یوقدر ٢١ وانك شاکردلرندن بری
دخی اکا دیدیکه یا ربّ بکا اذن ویر که اوّل واره‌یم وباباڭی کومه‌یم ٢٢ امّا عیسی اکا دیدیکه آردمجه کل
واولنلر اولنلرینی کومسکه قو ٢٣ وقایغه کیردوکی زمان شاکردلری آردنجه کیتدیلر ٢٤ واشته دکزده بر
بیوك فورتنه اولدی شویله که قایق طلغه‌لردن قپلانمش ایدی او ایسه اویور ایدی ٢٥ وانك شاکردلری
یاناشوب انی اویاندردیلر ودیدیلر که یا ربّ بزی قورتار زیرا هلاك اولیورز ٢٦ اول دخی انلره دیدیکه ای

ايمَانِي آز اُولَان كِشِيلَر نيچُون قُورقَارسِكِز اُو زَمَان قَالقُوب رُوزكَارلَرِى وَدَكِزِى آزارلَدِى وَبُيُوك لِمَانلِق اُولدِى
٢٧ وَاُول آدَملَر تَعَجُّب ايدُوب ديديلَر كِه نَه آصل كِمسَه دُر بُو كِه رُوزكَارلَر وَدَكِز اَكا اِطَاعت ايدَرلَـــر
٢٨ وَاُوتَه يَقَايَه جَرجَسِيلَرك وِلَايَتِنَه وَاصِل اُولدُوغندَه اَكا مَزَارلَردَن چِقمِش اِيكِى شَيطَانلُو قَرشُو چِقدِيلَر
وَپَك يَاوُز ايدِيلَر شُويلَه كِه اُول يُولدَن كِمسَه كچَه‌مَز ايدِى ٢٩ وَاِشتَه چَاغِرُوب ديديلَر كِه بِزِم ايلَه نَه‌ك
وَار اِى اَللّٰهك اُوغلِى عيسَى بُورَايَه زَمَانِدَن اَوَّل بِزَه عَذَاب ايتمَكَه‌مِى كَلدِك ٣٠ وَاَنلَردَن اِرَاق بِر اَفـــر
طُوكُزلَر سُورِيسِى وَار ايدِى كِه اُوتلَارلَر ايدِى ٣١ وَشَيطَانلَر اَكا يَالوَارُوب ديديلَر كِه اَكَر بِزِى قُووَارسَك
اُول طُوكُزلَر سُورِيسِنَه كِيرمَكَه اِذن وِير ٣٢ اُول دَخِى اَنلَرَه ديدِيكِه وَارِك اَنلَر دَخِى چِقُوب اُول طُوكُزلَـر
سُورِيسِنَه كِيردِيلَر وَاِشتَه اُول بُتُون طُوكُزلَر سُورِيسِى اُوچُرُمدَن دَكِزَه آتِلُوب صُولَردَه هَلَاك اُولدِيلَـــر
٣٣ وَاَنلَرِى كُودَنلَر قَاچُوب وَشَهرَه وَارُوب بُو جُملَه نَسنَه‌لَرِى هَم شَيطَانلُولَرَه وَاقِع اُولَانِى دِيوِيرديلَر ٣٤ وَاِشتَه
بُتُون شَهر عيسَى‌يَه اِستِقبَالَا چِقدِى وَاَنِى كُورُوب يَالوَارديلَر كِه سِنُورلَرِندَن چِقَه كِدَه ۞

طُقُوزنجِى بَاب

١ اُول دَخِى قَايِغَه كِيرُوب اُوتَه يَقَايَه كچدِى وَكَندُو شَهرِينَه كَلدِى ٢ وَاِشتَه اَكا دُوشَكدَه يَاتَان بِر
مَفلُوجِى كتُورديلَر عيسَى دَخِى اَنلَرك ايمَانِنِى كُورمَكلَه مَفلُوجَه ديدِيكِه اِى اُوغُل خَاطِرجِمع خُـــوش طُـــوت
كُنَاهلَرك سَكا عَفو اُولُندِى ٣ وَاِشتَه كَاتِبلَردَن بَعضِيسِى كَندُولَرِندَه ديديلَر كِه بُو كِشِى كُفر سُويلَر ٤ عيسَى
دَخِى اَنلَرك فِكرلَرِنِى كُورمَكلَه ديدِيكِه نيچُون قَلبلَرِكُزدَه يَرَامَز فِكر ايدَرسِكِز ٥ زيرَا قَنغِيسِى قُولَايرَق
دُر كُنَاهلَرك سَكا عَفو اُولُندِى ديمَك‌مِى يَا قَالق وَكَز ديمَك‌مِى ٦ اَمَّا تَا كِه آدَم اُوغلُنك يِردَه كُنَاهلَرِى
عَفو ايتمَكَه قُدرَتِى وَار ايدُوكِنِى بِلَه‌سِز اُو زَمَان مَفلُوجَه ديدِيكِه قَالق وَدُوشَكِنِى قَالدُرُوب اُوكَه كِت
٧ اُول دَخِى قَالقُوب كَندُو اُوينَه كِتدِى ٨ وَجَمعِيَّتلَر بُونِى كُورمَكلَه تَعَجُّب ايتدِيلَر وَآدَملَرَه بُويلَه قُدرَت
وِيرَن اَللّٰهَه حَمد ايلَديلَر ٩ وَعيسَى اَندَن اِلَرُو كچُوب مَتّى ديدُكلَرِى بِر آدَمِى كُوردِى كِه كُمرُك خَانَه‌دَه
اُوتُرردِى وَاَكا آردِمجَه كَل ديدِى اُول دَخِى قَالقُوب آردِنجَه كِتدِى ١٠ وَاُولدِيكِه اُودَه سُفرَه‌دَه اُوتُرر ايكَن
اِشتَه چُوق كُمرُكجِيلَر وَكُنَاهكَارلَر كَلُوب عيسَى ايلَه وَاَنك شَاكِردلَرِى ايلَه سُفرَه‌يَه اُوتُرديلَر ١١ وَفَرِيسِيلَر
بُونِى كُورُوب شَاكِردلَرِينَه ديديلَر كِه سِزك مُعَلِّمكُز نيچُون كُمرُكجِيلَر وَكُنَاهكَارلَر ايلَه مَاجَه يِر ١٢ عيسَى
دَخِى اِشِدُوب اَنلَرَه ديدِيكِه صَاغ اُولَانلَرَه حَكِيم لَازِم دَكُلدُر اَمَّا خَستَه‌لَرَه لَازِم دُر ١٣ وَارِك وَمَرحَمَتِى اِستَرِم
ذَبِيحَه‌يِى اِستَمَم نَه ديمَكدُر اُوكرَنُك زيرَا عَادِللَرِى تَوبَه‌يَه دَعوَت ايتمَكَه كَلمَدُم اَمَّا كُنَاهكَارلَرِى ١٤ اُو زَمَان
يُوحَنَّانك شَاكِردلَرِى اَكا يَانَشُوب ديديلَر كِه نيچُون بِز وَفَرِيسِيلَر چُوق كَرَه اُورُج طُوتَارِز وَسَنك
شَاكِردلَرِك اُورُج طُوتمَازلَر ١٥ عيسَى دَخِى اَنلَرَه ديدِيكِه مُمكِنمِى دُر كِه دُوكُنجِيلَر كُويَكُو اَنلَر ايلَه ايكَن
يَاس چكَه‌لَر اَمَّا كُونلَر كَلَه‌جَكلَر دُر كِه كُويَكُو اَنلَردَن آلِنَه وَاُو زَمَان اُورُج طُوتَالَر ١٦ هيچ بِر كِمسَه اَسكِى

لباسه يڭي چوقه پارەسني دكمز زيرا اول يامه لباسدن قوپارر ويرتلمەسي دخي فنا اولور ١٧ ويڭي شراب
اسكي طولملره قونلمز يوخسه طولملر چاتلار وشراب دوكلور وطولملر بوزلور امّا يڭي شراب يڭي طولملره
قونلور وايكيسي صقلنور ١٨ وبو نسنەلري انلره سويلر ايكن اشته بر باش كلوب اكا سجده ايلدي وديديكه
قزم شمدي اولمشدر امّا سن كل والڭي قو اوزرينه وديرلجكدر ١٩ عيسى دخي قالقوب شاكردلري ايله
آردنجه كيتدي ٢٠ واشته اون ايكي ييلدن برو قاني آقر بر عورت آردندن ياقلشوب لباسنڭ اتكنه يابشدي
٢١ زيرا كندوسنده ديرايديكه اكر انجق لباسنه يابشورسم صاغ اولايم ٢٢ عيسى دخي دونوب وانى
كوروب ديديكه خاطرڭي خوش طوت اي قز ايمانڭ سني صاغلتدي وعورت اول ساعتدن صاغ اولدي
٢٣ وعيسى اول باشڭ اوينه كلدكده ودودك چاليجيلري وجمعيتڭ شماتەسني كوردكده ٢٤ انلره
ديديكه تجنّب ايدڭ زيرا قز اولمدي امّا اويور انلر ايسه اكا كولرلر ايدي ٢٥ امّا جمعيت قوولدقدن
صكره او كيردي وقزڭ الني طوتدي وقز قالقدي ٢٦ وبونڭ خبري اول بتون ولايته يايلدي ٢٧ وعيسى
اورادن آيرلور ايكن ايكي كور آردنجه كيتديلر وچاغروب اي داود اوغلي بزه مرحمت ايله ديديلر
٢٨ واوه كلدوكي زمان اول كورلر اكا ياقلشديلر عيسى دخي انلره ديديكه سز ايناتورميسڭز كه بن بوني
ايتمكه قادر ايم انلر دخي اكا بلي يا ربّ ديديلر ٢٩ او زمان انلرڭ كوزلرينه طوقنوب ديديكه سزه
ايمانڭزه كوره اولسون ٣٠ وانلرڭ كوزلري آچلدي وعيسى انلره محكم بيوروب ديديكه باقڭ كه بوني
كمسه بلميه ٣١ امّا انلر طشرەيه چقوب اول بتون ولايتده انڭ خبريني يايديلر ٣٢ وانلر چقر ايكن
اشته بر دلسز وشيطانلو آدم اكا كتورديلر ٣٣ وشيطان طشرەيه قوولدقدن صكره دلسز سويلدي
وجمعيتلر تعجّب ايدوب ديرلر ايديكه هيچ بونڭ كبي نسنه اسرائيلده كورلمشدر ٣٤ امّا فريسيلر
ديرلر ايديكه شيطانلرڭ باشي ايله شيطانلري قوور ٣٥ وعيسى جمله شهرلري وكويلري طولاشوب انلرڭ
مجمعلرنده تعليم ايدردي وملكوتڭ بشارتني ندا ايدوب قوم آراسنده هر مرضي وهر خستەلكي
اوكدررردي ٣٦ وجمعيتلري كوروب انلره ترحّم ايتدي زيرا يورغون وچوبانى اولميان قويڭلر كبي طاغلمش
ايديلر ٣٧ او زمان كندو شاكردلرينه ديديكه حصاد چوقدر امّا ايشجيلر آزدر ٣٨ ايمدي حصادڭ
ربنه يالوارڭ كه كندو حصادينه ايشجيلر كوندره ۞

اوننجي باب

١ واون ايكي شاكردلريني چاغروب انلره ناپاك روحلر اوزرينه قدرت ويردي كه انلري قوولر وهر
مرضي وهر خستەلكي اوكدرەلر ٢ واون ايكي رسوللرڭ آدلري بونلردر اوّلكي بطرس ديدكلري سمعون
وانڭ قرنداشي آندراوس وزبدي اوغلي يعقوب وقرنداشي يوحنّا ٣ فيلبّس وبرتولماوس وتوما وكمركجي
متّى وحلفي اوغلي يعقوب وطاداوس ديو ملقّب اولان لبّاوس ٤ وكنعانلو سمعون واسخريوتي يهودا كه

دخی انی تسلیم ایتدی ٥ بو اون ایکی‌یی عیسی کوندروب و انلره امر ایدوب دیدیکه طایفه‌لرک یولنه
وارمه‌ک و سامره‌لولرک شهرینه کیرمه‌ک ٦ امّا اولی بو که اسرائیل اویینک ضایع اولمش قویونلرینه واره‌سز
٧ و واروب و ندا ایدوب دیک که کوکلرک ملکوتی یقیندر ٨ خسته‌لری صاغلدک جذاملری پاک ایدک
اولولری دیرلدک شیطانلری قووک مفت آلدکز مفت ویرک ٩ نه آلتون نه کمش نه باقر قوشاقلرکزده
تدارک ایلمه‌ک ١٠ نه یول ایچون یانجق نه ایکی قفتان نه پاپوجلر نه دکنککز اولسون زیرا ایشچی کندو
طعامنه مستحقدر ١١ و هر قنغی شهره یا کویه کیررسکز ایچنده لایق اولانی صورک و انده کیدنجیه‌دک
طورک ١٢ و اوه کیردوککز زمان اکا سلام ویرک ١٣ و اکر اول او لایق ایسه سلامکز اوزرینه کلسون
امّا اکر لایق دکل ایسه سلامکز سزه دونسون ١٤ و هرکیم سزی قبول ایتمزسه و سوزلرکزی دکلمزسه
اول اودن یا اول شهردن چقوب آیاقلرکزدن توزی سلکک ١٥ حقّا سزه دیرمکه حکم کوننده سادوم
و غاموره ولایتنک حالی اول شهردن متحمّل اولور ١٦ اشته بن سزی قویونلر کبی قوردلر آراسنه کوندررم
ایمدی ییلانلر کبی عقللو و کوکرجنلر کبی ضررسز اولک ١٧ امّا آدملردن صاقنک زیرا انلر سزی محفلره
تسلیم ایده‌جکلردر و سزه مجمعلرنده دکنک چالاجقلردر ١٨ و بنم ایچون حاکملرک و ملکلرک اوکنه انلره
و طایفه‌لره شهادت ایچون کتوریله‌سز ١٩ امّا سزی تسلیم ایتدکلری زمان نیجه یا نه سویلیه‌جککزه مقیّد
اولمه‌ک زیرا هماندم اول ساعتده سویلیه‌جککز سزه ویریله ٢٠ زیرا سویلینلر سز دکل سکز امّا باباکزک
روحی درکه سزده سویلر ٢١ و قرنداش قرنداشی و بابا اوغلی اولمه تسلیم ایده‌جکدر و اولاد والدین اوزرینه
قالقوب انلری اولدره‌لر ٢٢ و بنم اسمم ایچون جمله‌لردن مبغوض اولورسکز امّا آخره‌دک طیانان قورتلور
٢٣ و سزی بو شهرده اطراد ایتدکلری زمان بر غیری شهره قاچک زیرا حقّا سزه دیرمکه آدم اوغلی
کلنجیه‌دک اسرائیلک شهرلرینی تمام طولاشمزسکز ٢٤ شاکرد معلّمدن بیوک و قول آغاسندن
بیوک دکلدر ٢٥ یتر شاکرده که معلّمی کبی و قوله که آغاسی کبی اوله اکر او صاحبنه
بعلزبول دیمشلر ایسه انک او اهالیسنه نه قدر زیاده دیه‌جکلردر ٢٦ ایمدی انلردن قورقمه‌ک زیرا هیچ
مخفی نسنه یوق که کشف اولنمیه و هیچ کزلو نسنه یوق که بلنمیه ٢٧ بنم سزه قرانلقده سویلدوکمی
سز نورده سویلیک و قولاقده دیکلیوب ایشیتدوککزی طاملر اوزرنده ندا ایلیک ٢٨ و انلردن قورقمه‌ک که
جسدی اولدررلر امّا جانی اولدرمکه قادر دکللردر امّا آرتق اندن قورقک که هم جانی هم جسدی
جهنّمده هلاک ایتمکه قادردر ٢٩ ایکی سرچه بر آقچه‌یه صاتلمزمی یننه‌ده انلردن بریسی دخی باباکزک
اذنسزین یره دوشمز ٣٠ سزک باشکزک قللری دخی هپسی صایلمشدر ٣١ ایمدی قورقمه‌ک سز چوق
سرچه‌لردن افضل سکز ٣٢ ایمدی هرکیم بنی آدملر اوکنده اقرار ایدرسه بن دخی انی کوکلرده اولان
بابامک اوکنده اقرار ایده‌یم ٣٣ امّا هرکیم بنی آدملر اوکنده انکار ایدرسه بن دخی انی کوکلرده
اولان بابامک اوکنده انکار ایده‌یم ٣٤ صانمکز که بن یره صلح کوندرمکه کلدم بن صلح کوندرمکه

كلمدم اما قلج كوندرمكه كلدم ٣٥ زيرا بن اوغلى بابا ايله وقزى آنا ايله وكلنى قاين آناسى ايله
چكشدرمكه كلدم ٣٦ وآدمك دشمنلرى كندو اوينك اهاليسى اولا ٣٧ باباىى يا آناىى بندن آرتق سون
بكا لايق دكلدر واوغلى يا قزى بندن آرتق سون بكا لايق دكلدر ٣٨ وكندو خاچنى آلوب آردمجه
كلمين بكا لايق دكلدر ٣٩ كندو حياتنى بولان اونى ضايع ايده وبنم ايچون كندو حياتنى ضايع ايدن
اونى بوله ٤٠ سزى قبول ايدن بنى قبول ايدر وبنى قبول ايدن بنى كوندرنى قبول ايدر ٤١ بر پيغمبرى پيغمبر
آدى ايله قبول ايدن پيغمبر اجرتنى آلا وبر عادلى عادل آدى ايله قبول ايدن عادل اجرتنى آلا
٤٢ وكيمكه شاكرد آدى ايله بو كوچكلرك برينه يالكز بر طاس صووق صو ايچوررسه حقّا سزه ديرمكه
كندو اجرتنى ضايع ايتميه ✿

اون برنجى باب

١ واولديكه عيسى اون ايكى شاكردلرينه وصيّت ايتمكى بتوردكدن صكره اورادن انلرك شهرلرنده
تعليم ووعظ ايتمكه كوچدى ٢ ويوحنّا مسيحك عمللرينى زندانده اشتدكده شاكردلرندن ايكيسنى
كوندردى ٣ واكا ديديكه كله جك سن مى سن يوخسه بر غيرى يه مى قللايالم ٤ عيسى دخى انلره جواب
ويروب ديديكه وارك يوحنّايه اشتدوككزى وكوردوككزى نقل ايليك ٥ كورلر كوررلر كوترملر يوررلر
جذاملر پاك اولورلر صاغرلر اشيدرلر اولولر ديريلرلر وفقيرلره بشارت ندا اولنور ٦ ونه موتلو اكا كه
بنده معثرت چكميه ٧ وانلر كيتدكدن صكره عيسى جمعيّتلره يوحنّانك خصوصنده سويلمكه باشلديكه
بريّه يه نه كورمكه واردكز روزكاردن صالنان بر قامش مى ٨ يا نه كورمكه واردكز نازك لباسلر ايله كيمش
آدم مى اشته نازك لباسلر كينلر ملكلرك اولرنده در ٩ اما نه كورمكه واردكز بر پيغمبرمى حقّا سزه
ديرمكه پيغمبردن دخى بيوك ١٠ زيرا اول دركه انك حقّنده يازلمشدركه اشته بن سنك يوزكك اوكنده
رسولمى كوندررم كه اوككده يولكى دوزه ١١ حقّا سزه ديرمكه عورتلردن طوغانلر آراسنده يوحنّا
واقتزلايجيدن بيوك بمسه قالقمدى اما كوكلرك ملكوتنده اك كوچك اولان اندن بيوكدر ١٢ ويوحنّا
واقتزلايجينك كونلريدن شمديه دكين كوكلرك ملكوتى زور چكر وزور ايدنلر اونى زور ايله قاورارلر ١٣ زيرا جمله
پيغمبرلر وشريعت يوحنّايه دك پيغمبرلك ايتديلر ١٤ واكر اونى قبول ايتمك استرسكز بو كلجك ايليا در
١٥ ايشتمكه قولاقلرى اولان ايشتسون ١٦ بن بو جيلى كيمه بكزده يم انلر اول اوغلانجقلره بكزرلر كه
بازارلرده اوتروب كندو يولداشلرينه چاغرورلر ١٧ وديرلركه بز سزه دودك چالدق وسز رقص ايتمدكز
بز سزه مرثيه لر اوقودق وآغلامدكز ١٨ زيرا يوحنّا كلوب نه ير نه ايچر وانلر ديرلركه شيطانى وار
١٩ آدم اوغلى كلوب يير وايچر وانلر ديرلركه اشته چوق ييمن وشراب ايچن آدم كمركجيلرك وكناهكارلرك
دوستى اما حكمت انك اوغللرندن تعديل اولندى ٢٠ اول زمان اول شهرلرى كه انك اكثر معجزاتلرى

انلرده واقع اولدی توبه ایتمدکلری ایچون آزارلمغه باشلیوب دیدیکه ٢١ وای سکا ای کورزین وای سکا ای
بیت صیدا زیرا سزده قلنمش معجزاتلر صور وصیدونده قلنمش اولسه‌لر ایدی چوقدن چول وکل ایله
توبه ایتمشلر ایدی ٢٢ اما سزه دیرمکه حکم کوننده صور وصیدونک حالی سزک حالکزدن متحمل
اولور ٢٣ وسن ای کفرناحوم که کوکه‌دك مرتفع اولدك تا جهنمه‌دك ایندرله‌سن زیرا اکر سنده قلنمش
معجزاتلر سادومده قلنمش اولسه‌لر ایدی او تا بو کونه‌دك باقی قالمش اولور ایدی ٢٤ اما سزه دیرمکه حکم
کوننده سادومك حالی سنك حالکدن متحمل اولور ٢٥ اول زمانده عیسی جواب ویروب دیدیکه ای کوك
ویرك ربی بابا سکا شکر ایدرم که بو نسنه‌لری حکیم وفهیملردن اخفا ایلدك وانلری اوغلانجقلره کشف
ایتدك ٢٦ بلی ای بابا زیرا رضاك بویله ایدی ٢٧ بابامدن بکا هرشی تسلیم اولندی واوغلی بابادن
غیری کمسه بلمز بابایی دخی کمسه بلمز الا اوغل واول کمسه که اکا اوغل کشف ایتمکه استیه ٢٨ ای جمله
یورغون ویوکلو اولانلر بکا کلك وبن سزه راحت ویره‌یم ٢٩ بویندروغمی اوزرکزه آلك وبندن که حلیم
وآلچق کوکللو ایم اوکرنك وجانلرکزه راحت بولاسز ٣٠ زیرا بویندروغم آسان ویوکم خفیفدر ۞

اون ایکنجی باب

١ اول زمانده عیسی سبت کوننده مزرعه‌ده کزر ایدی وشاکردلری آچ ایدیلر وباشاقلری قوپاروب
یمکه باشلدیلر ٢ فریسیلر دخی بونی کوریجك اکا دیدیلر که اشته شاکردلرك سبت کوننده ایتمکه جایز
اولمیانی ایدرلر ٣ اما او انلره دیدیکه داودك وانکله بله اولانلرك ایتدوکنی اوقومدکزمی ٤ نیجه که
اللهك اوینه کیروب وجوه اتمکلرینی یدی که انلری اکا وانکله اولانلره یمکه جایز دکل ایدی الا
یالکز امامله جایز ایدی ٥ یاخود شریعتده اوقومدکزمی که سبت کونلرنده امامل هیکلده سبتی
بوزارلر وصوچلو اولمازلر ٦ اما سزه دیرمکه بونده هیکلدن بیوك کمسه وار ٧ اما اکر بن مرحمت
استرم قربان استمم دینلدوکی نه دیمکدر بلسیدکز سز صوچسزلره حکم ایتمز ایدکز ٨ زیرا آدم
اوغلی سبت کوننك دخی ربی در ٩ واورادن کدوب انلرك مجمعنه واردی ١٠ واشته الی قورومش بر آدم
وار ایدی انلر دخی انی قولامق ایچون سبت کوننده شفا ویرمك جایزمی در دیو اکا سؤال ایتدیلر ١١ اول
دخی انلره دیدیکه آرکزده کیم وار که بر قویونی اولا وسبت کوننده بر چقوره دوشسه انی طوتوب
قالدرمیه ١٢ وآدم قویندن نه قدر افضلدر ایمدی سبت کوننده ایولك ایتمکه جایزدر ١٣ او زمان
اول آدمه الکی اوزات دیدی اول دخی انی اوزاتدی واو بر الی کبی صاغ اولدی ١٤ وفریسیلر طشره‌یه
چقوب انی هلاك ایتمك ایچون اکا قرشو مشاوره ایلدیلر ١٥ عیسی دخی بونی بلوب اورادن چکلدی وچوق
جمعیتلر آردنجه کتدیلر واو جمله‌سنه شفا ویردی ١٦ وانلره بك تنبیه ایتدی که انی اظهار ایتمیه‌لر
١٧ تا که اشعیا پیغمبرك دیدوکی اتمام اولنه چون دیدیکه ١٨ اشته بنم قولم که بن انی اختیار ایلدم

اول سوکولوم که جانم اندن راضی درروحمی انك اوزرینه قویایم و او طایفه‌لره حکمی اخبار ایده ۱۹ او نه
چکیشه‌جك نه چاغراجقدر وکمسه انك آوازینی سوقاقلرده ایشیتمیه‌جکدر ۲۰ او تا حکمی ظفره چقارنجیه‌دك
قریلمش قامیشی ازمیه‌جکدر ودوتن فتیلی سوندرمیه‌جکدر ۲۱ وطایفه‌لر انك آدینه امید طوتارلر ۲۲ او زمان
اکا بر شیطانلو کور ودلسزی کتوردیلر و اکا شفا ویردی شویله که کور ودلسز اولان هم سویلردی هم
کوردی ۲۳ وجمله جمعیتلر حیران اولوب داود اوغلی بو دکلمیدر دیرلر ایدی ۲۴ اما فریسیلر بونی
ایشدوب دیدیلر که بو شیطانلری قوومز الا شیطانلرك باشی باعلزبول ایله ۲۵ وعیسی فکرلرینی بلوب انلره
دیدیکه هر مملکت که بر بریله فرقه فرقه اولور خراب اولور وهر شهر یا او که بر بریله فرقه فرقه اولور
باقی قالامز ۲۶ واکر شیطان شیطانی قووارسه اول دخی بر بریله فرقه فرقه اولدی ایمدی انك مملکتی
نیجه باقی قاله بلور ۲۷ واکر بن شیطانلری باعلزبول ایله قووارسم اوغللرکز انلری کیم ایله قووارلر انك
ایچون انلر سزك حاکملرکز اولالر ۲۸ اما اکر بن شیطانلری اللهك روحی ایله قووارسم البته اللهك ملکوتی
سزه کلمشدر ۲۹ یاخود بر کمسه قوتلونك اوینه نیجه کیروب انك آواداناتنی یغما ایده بلور مکر اول
اول قوتلویی باغلیه او زمان اوینی یغما ایده‌جکدر ۳۰ بنم ایله اولمیان بکا ضد در وبنم ایله دوشرمین
طاغیدر ۳۱ انك ایچون سزه دیرمکه هر کناه وکفر آدملره عفو اولنه اما روح اوزرینه اولان کفر آدملره
عفو اولنمیه ۳۲ وهر کیم آدم اوغلی اوزرینه بر سوز سویلمش اولسه اکا عفو اولنه اما هر کیم روح
القدس اوزرینه سویلمش اولسه اکا عفو اولنمیه نه بو دنیاده نه آخرتده ۳۳ یا ایو آغاجی یایك ومیوه‌سی
ایو اولور یا فنا آغاجی یاپك ومیوه‌سی فنا اولور زیرا آغاج میوه‌دن بلنور ۳۴ ای انکرك ییلانلرینك نسلی
نیجه قابل که سز شریرلر ایکن ایو سوزلر سویلیه‌سز زیرا قلبك زیاده‌لکندن آغز سویلر ۳۵ ایو آدم قلبك
ایو خزینه‌سندن ایو شیلر چقارر ویرامز آدم یرامز خزینه‌دن یرامز شیلر چقارر ۳۶ اما سزه دیرمکه
آدملر هر سویلدکلری باطل سوز ایچون حکم کوننده جواب ویره‌سلر کرك ۳۷ زیرا کندو سوزلرك
ایله تعدیل اولنه‌سن وکندو سوزلرك ایله اوزرکه حکم اولنه ۳۸ او زمان کاتبلردن وفریسیلردن
بعضیسی اکا جواب ویروب دیدیلر که ای معلم سندن بر علامت کورمك استرز ۳۹ اما او جواب ویروب
انلره دیدیکه شریر وزناکار جیل بر علامت استر اما اکا یونان پیغمبرك علامتندن غیری علامت ویرلمیه
۴۰ زیرا یونان اوچ کون واوچ کیجه آطه بالغنك قارننده اولدوغی کبی آدم اوغلی دخی بویله اوچ کون واوچ کیجه
یرك درونده اولاجقدر ۴۱ نینوی ارلری بو جیل اوزرینه حکمده قالقوب اوزرینه حکم ایده‌جکلردر زیرا انلر
یونانك موعظه‌سیله توبه ایلدیلر واشته بونده یونادن بیوك وار در ۴۲ جنوب ملکه‌سی بو جیل اوزرینه
حکمده قالقوب اوزرینه حکم ایده‌جکدر زیرا او سلیمانك حکمتنی دکلمك ایچون یرك سنورلرندن کلدی
واشته بونده سلیماندن بیوك واردر ۴۳ ناپاك روح آدمدن چقدقدن صکره قورو یرلرده طولاشوب
راحت آرار وبولامز ۴۴ او زمان دیر که اومه دونه‌یم که اندن چقدم وکلدوکی زمان انی بوش و سوپرلمش

وَبزَیمِش بولور ۴۵ اُو زَمان وَاروب کَندودَن یَرامز یَدی غَیری روحلَر بِلَه بِسنجَه آلور وَ اُورایَه کِیروب مَکان
طوتارلَر وَ اُول آدَمنِکْ صُکرَه‌کِی حالِی اَوّلکیسِندَن یَرامز اُولور بو شَریر جِبلَه دَخی بویلَه اُولا ۴۶ وَاُو جَمعیَّتلَره
دَخی سویلَر ایکَن اِشتَه آناسِی وَقَرِنداشلَری طَشرَه‌دَه طوروب اَنکَلَه سویلَشمَک اِستَرلَر ایدی ۴۷ وَبِر
کِسَه اُنکَا دِیدیکَه اِشتَه آنانْک وَقَرِنداشلَرنْک طَشرَه‌دَه طوروب سَنکَلَه سویلَشمَک اِستَرلَر ۴۸ اَمّا اُو جَواب
وِیروب اُنکَا سویلَینَه دِیدیکَه آنام کِیم وَقَرِنداشلَرم کِیملَر دُر ۴۹ وَشاکِردلَرینَه اِلِنی اُوزادوب دِیدیکَه
اِشتَه آنام وَقَرِنداشلَرم ۵۰ زیرا هَر کِیم کوکلَردَه اُولان بابامنْک مُرادینی اِیدَرسَه بَنم قَرِنداشم وَقِز قَرِنداشم
وَآنــــــــــــــــــــام اُو دُر ۞

اُون. اُوچُنجی بابْ

۱ وَهَمان اُول کوندَه عیسَى اُودَن چِقوب دَکِز کَنارِندَه اُوتوردی ۲ وَچوق جَمعیَّتلَر اُنکَا جَمع اُولدیلَر
شویلَه کِه اُو بِر قایِغَه بِنوب اُوتوردی بُتون جَمعیَّت ایسَه یالیدَه طوروردی ۳ وَاُو مَثَللَر ایلَه چوق شیلَر
اَنلَره سویلَیوب دِیدیکَه اِشتَه بِر اَکینجی اَکین اَکمَکَه چِقدی ۴ وَاَکَر ایکَن تخملرین بَعضیسی یولنْک
یانِنَه دوشدی وَقوشلَر کَلوب اَنلَری یَدیلَر ۵ وَبَعضیسی طُپراغی چوق اُولمَیان طاشلو یِرلَره دوشدی
وَتیز بِتدی زیرا طُپراغی دَرینْک دَکُل ایدی ۶ اَمّا کُنَش طوغدقدَه یاقلدی وَکوکی اُولمادوغی اِیچون قورودی
۷ وَبَعضیسی دِکَنلَر آراسِنَه دوشدی وَدِکَنلَر بِتنجَه اَنی بوغدیلَر ۸ وَبَعضیسی اَیو طُپراغَه دوشدی
وَبَعض تخم یوز وَبَعضی آلتمِش وَبَعضی اُوتوز قات وِیردی ۹ اِشتمَکَه قولاقلَری اُولانی اِشتسون ۱۰ وَشاکِردلَر
یَقلاشوب اُنکَا دِیدیلَر کِه نیچون اَنلَره مَثَللَر ایلَه سویلَرسِن ۱۱ اُول دَخی جَواب وِیروب اَنلَره دِیدیکَه اَنْک
اِیچون کِه سِزَه کوکلَرنْک مَلَکوتنُنْک سِرّلَرینی بِلمَک وِیرلِشدُر اَمّا اَنلَره وِیرلمَمِشدُر ۱۲ زیرا کِیمنْک وار ایسَه
اُنکَا وِیرلَه وَاِزدیادَه اُولا اَمّا کِیمنْک یوغیسَه وار اُولانی دَخی اَندَن آلنَه ۱۳ اَنْک اِیچون بَن اَنلَره مَثَللَر
ایلَه سویلَرم زیرا کوررَر ایکَن کورمَزلَر وَاِشِدر ایکَن اِشِتمَزلَر وَآکلامَزلَر ۱۴ وَاَنلَردَه اِشعیانْک پَیغَمبَرلِکی
اِتمام اُولنُور چون دِیدیکَه اِشِدَرسِز اَمّا آکلامَیَه‌سِز باقَرسِز اَمّا کورمَیَه‌سِز ۱۵ زیرا بو قومنْک قَلبی غَلیظ
اُولدی وَقولاقلَری ایلَه آغِر اِشِدرلَر وَکوزلَرینی یومارلَر تا کِه کوزلَر ایلَه کورمَیَه‌لَر وَقولاقلَر ایلَه اِشِتمَیَه‌لَر
وَقَلب ایلَه آکلامَیَه‌لَر وَتوبَه اِیتمَیَه‌لَر وَبَن اَنلَره شِفا وِیرمَیَم ۱۶ اَمّا نَه موتلو کوزلَرکُزَه زیرا کوررلَر
وَقولاقلَرکُزَه زیرا اِشِدرلَر ۱۷ زیرا حَقّا سِزَه دِیرمکِه چوق پَیغَمبَرلَر وَعادِللَر کوردوککُز شیلَری کورمَک
اِستَدیلَر وَکورمَدیلَر وَاِشِتدوککُز شیلَری اِشِتمَک اِستَدیلَر وَاِشِتمَدیلَر ۱۸ ایمدی اَکینجی‌نْک مَثَلِنی
اِشِدُک ۱۹ هَر کِیم مَلَکوتنْک سوزینی اِشِتسَه وَآکلامَزسَه شَرّیر کَلور وَاَنْک قَلبِندَه اَکِلمِش اُولانی قوپارر
یولنْک یانِندَه اَکِلمِش بو دُر ۲۰ وَطاشلو یِرلَردَه اَکِلَن اُول کِمسَه دُر کِه سوزی اِشِدوب وَتیز اَنی سُرور
ایلَه قَبول اِیدَر ۲۱ اَمّا کَندودَه کوکی اُولمامَغلَه آنجَق بِر زَمانَه‌دَک طورر وَسوز اِیچون مُصیبَت وَاِطراد

واقع اولنجه في الحال معثّرت چكر ٢٢ و دكنلرده اكلن اول كمسه در كه سوزي اشدر امّا بو دنيانك
شغلي و مالك آلداتيشي سوزي بوغارلر و محصولسز اولور ٢٣ و ايو طپراقده اكلن اول كمسه در كه سوزي
اشدر و آكلار و محصول ويرر و بعضي يوز و بعضي آلتمش و بعضي اوتوز قات كتورر ٢٤ و انلره بر غيري
مثل عرض ايدوب ديديكه كوكلرك مكلوتي بر آدمه بكزر كه كندو تارلاسنده ايو تخم اكدي ٢٥ امّا
آدملر اويور ايكن دشمني كلوب بغداي آراسنده دلوجه‌لر اكدي و كتدي ٢٦ و اوت بتوب محصول
كتوردكده دلوجه‌لر دخي ظهوره كلدي ٢٧ و او صاحبنك قوللري كلوب اكا ديديلر كه آغا سن
تارلاكده ايو تخم اكمدكمي يا دلوجه‌لر نه‌دن اولدي ٢٨ اول دخي انلره ديديكه بر دشمن بوني ايتمشدر
قوللر دخي اكا ديديلر كه استرميسن كه واروب انلري دوشره‌وز ٢٩ امّا او ديديكه خير تا كه
دلوجه‌لري دوشرر ايكن انلرك ايله بله بغدايي قوپارميه‌سز ٣٠ قويك ايكيسي دخي بتسون تا اوراق زماننه
دكين و اوراق زماننده اوراقجيلره ديه‌يم كه اوّل دلوجه‌لري دوشروب انلري ياقمق ايچون دمتلره باغلايك
امّا بغدايي انبارمه يغك ٣١ و انلره بر غيري مثل دخي عرض ايدوب ديديكه كوكلرك مكلوتي بر خردل
دانه‌سنه بكزر كه اني بر آدم آلوب تارلاسنده اكدي ٣٢ كه اگرچه جمله تخملردن كوچكدر امّا
بتدوكي زمان جمله اوتلردن بيوك اولوب آغاج اولور شويله كه هوا قوشلري كلوب انك داللرنده قونارلر
٣٣ انلره بر غيري مثل دخي سويلدي كوكلرك مكلوتي بر مايه‌يه بكزر كه اني بر قاري آلوب اوچ كيله
اون ايچنده كيزلدي تا هپ مايه‌لو اولنجه ٣٤ بو جمله نسنه‌لري عيسى جمعيّتلره مثللر ايله سويلدي
و انلره مثلسز سويلمدي ٣٥ تا كه پيغمبرك ديدوكي اتمام اولنه چون ديديكه بن آغزمي مثللر ايله
آچايم بن دنيا قورلالدن برو كيزلو اولان نسنه‌لري كشف ايده‌يم ٣٦ او زمان عيسى جمعيّتلري
صاليويروب اوه كلدي و شاكردلري اكا يانشوب ديديلر كه بزه تارلانك دلوجه‌لرينك مثليني
بيان ايله ٣٧ اول دخي جواب ويروب انلره ديديكه ايو تخمي اكن كمسنه آدم اوغلي در ٣٨ و تارلا دنيا در
و ايو تخم مكلوتك اوغللري در و دلوجه‌لر شريرك اوغللري در ٣٩ و انلري اكن دشمن شيطاندر و اوراق
زماني دنيانك آخريدر و اوراقجيلر ملكلردر ٤٠ ايمدي نيجه كه دلوجه‌لر دوشرلوب آتشده ياقلورلر ايسه
بو دنيانك آخرنده دخي اويله اولا ٤١ آدم اوغلي كندو ملكلريني كونده‌ره و انلر كندو مكلوتندن جمله
معثّرت ويرن نسنه‌لري و ظلم ايدنلري دوشره‌لر ٤٢ و انلري آتش فروننه آته‌لر اوراده آغلايش و ديشلرك
غيجردمه‌سي اولا ٤٣ او زمان عادللر انلرك باباسنك مكلوتنده كونش كبي پلدرالر اشتمكه قولاقلري اولان
اشتسون ٤٤ و دخي كوكلرك مكلوتي بر تارلاده كيزلنمش خزينه‌يه بكزر كه اني بر آدم بولدقده كيزلر
و سرورندن كدوب جمله وار اولاني صاتار و اول تارلايي صاتون آلور ٤٥ ينه كوكلرك مكلوتي بر بازركان
كيشي‌يه بكزر كه كوزل اينجولر آرار ٤٦ و بر عظيم بهالو اينجو بولدقده كيدر و جمله وار اولاني صاتار و اني
صاتون آلور ٤٧ ينه كوكلرك مكلوتي بر دكزه آتلمش آغه بكزر كه هر درلودن دوشرر ٤٨ و طولدقده

اَنِى يَالِىيَه چَكرلَر وَاُوتُروب اَيُولَرِى قَابلَرَه دَوشِرِرلَر وَيَرَامَيَانلَرِى يَبَانَه آتَارلَر ٤٩ دُنيَانُكْ آخِرِندَه دَخِى بُويلَه
اُولَا مَلَكلَر چِقُوب شَرِيرلَرِى عَادِللَردَن بَاشقَه قُويَالَر ٥٠ وَاَنلَرِى آتَش فُرُونِنَه آتَالَر اَنده آغلَايِش وَدِيشلَرُكْ
گِجِردَمَهسِى اُولَا ٥١ عِيسٰى اَنلَرَه دِيدِيكه بُو جُملَه نَسنَهلَرِى آكلَدُكزِى اَنلَر دَخِى اَكَا اَوِت يَا رَبّ دِيدِيلَر
٥٢ اُول دَخِى اَنلَرَه دِيدِيكه اَنكْ اِيچُون كُوكلَرُكْ مَلَكُوتِندَه مُتَعَلِّم اُولَان هَر كَاتِب بِر اَو صَاحِبِنَه بَكزَر كه
كَندُو خَزِينَهسِندَن يَكِى وَاَسكِى شَيلَرِى چِقَارِر ٥٣ وَوَاقِع اُولدِيكه عِيسٰى بُو مَثَللَرِى بِتُوردُكدَن صُكرَه
اُورَادَن كُوچدِى ٥٤ وَوَطَنِنَه كَلدُكدَه اَنلَرُكْ مَجمَعِندَه اَنلَرَه تَعلِيم اِيدَردِى شُويلَه كه حَيرَان اُولُوب
دِيرلَر اِيدِيكه بُونكْ بُو حِكمَتِى وَمُعجِزَتلَرِى نَهدَن دُر ٥٥ بُو دُولگَرُكْ اُوغلِى دَكُلمِى دُر آنَاسِنَه مَريَم دِيمزلَرمِى
وَقَرِندَاشلَرِى يَعقُوب وَيُوسَا وَسِمعُون وَيَهُودَا دَكُللَرمِى دُر ٥٦ وَاَنكْ قِز قَرِنداشلَرِى هَپ بِزِم اِيلَه دَكُللَرمِى دُر
بُو جُملَه نَسنَهلَر بُوكَا نَهدَن اُولدِيلَر ٥٧ وَاَنكْ اِيچُون مَعثَرَت چَكرلَر اِيدِى آمَّا عِيسٰى اَنلَرَه دِيدِيكه بِر
پَيغَمبَر اِعتِبَارسِز دَكُلدُر اِلَّا كَندُو وَطَنِندَه وَاَوِندَه ٥٨ وَاُورَادَه اَنلَرُكْ اِيمَانسِزلِكِى اِيچُون چُوق
مُعجِزَتلَر اِيتمَدِى ۞

اُون دُردُنجِى بَابْ

١ اُو زَمَانده هِيرُودَس نَام رَئِيس الرُّبع عِيسٰىنُكْ خَبَرِينِى اِيشتِدِى ٢ وَكَندُو قُوللَرِينَه دِيدِيكه يُوحَنَّا
وَافتِزلَايجِى بُو دُر اُولُولَردَن قَالقِمشدُر وَبُو سَبَبدَن مُعجِزَتلَر اَنكلَه ظُهُورَه كَلُورلَر ٣ زِيرَا هِيرُودَس يُوحَنَّايِى
طُوتُوب وَاَنِى بَاغلَيُوب قَرِنداشِى فِيلِبُّوسُكْ عَورَتِى هِيرُودِيَانُكْ خَاطِرِى اِيچُون زِندَانَه قُومُش اِيدِى ٤ زِيرَا
يُوحَنَّا اَكَا دِيدِيكه اَنِى آلمَق سَكَا جَايِز دَكُلدُر ٥ وَاَنِى اُولدُرمَك اِستَيُوب جَمعِيَّتدَن قُورقَار اِيدِى زِيرَا
جَمعِيَّت اَنِى پَيغَمبَر يَرِندَه طُوتَار اِيدِى ٦ وَهِيرُودَسُكْ مِيلَاد كُونُنكْ شَنلِكِى اِيكَن هِيرُودِيَانُكْ قِزِى اُورتَادَه
رَقص اِيتدِى وَهِيرُودَسَه خُوش كَلدِى ٧ بُو سَبَبدَن اَكَا آند اِيلَه اِقرَار اِيتدِيكه هَر نَه اِستَرسَه وِيرَه
٨ قِز دَخِى اَوَّل آنَاسِندَن اُوكرَدِلمِش اُولمَغلَه دِيدِيكه بَكَا بُوندَه بِر دَپسِى اُوزَرِندَه يُوحَنَّا وَافتِزلَايجِىنُكْ
بَاشِنِى وِير ٩ وَمَلِك قَاسَّهلَندِى نِهَايَت آندلَر اِيچُون وَاَنكلَه سُفرَهدَه اُولَانلَر اِيچُون بُيُوردِيكه اَكَا وِيرِلَه
١٠ وَيُوحَنَّانُكْ بَاشِنِى زِندَانده كَسدُرمَكَه كُوندَردِى ١١ وَاَنكْ بَاشِى بِر دَپسِى اُوزَرِنده كَتُورِلُوب قِزَه
وِيرِلدِى اُول دَخِى اَنِى آنَاسِنَه كَتُوردِى ١٢ وَاَنكْ شَاكِردلَرِى كَلُوب جَسَدِى قَالدُردِيلَر وَدَفن اِيتدِيلَر
وَكَلُوب عِيسٰىيَه خَبَر وِيردِيلَر ١٣ عِيسٰى دَخِى بُونِى اِيشِتدُكدَه اُورَادَن قَايِق اِيلَه بَاشقَهجَه بِر يَبَان يَرَه
كُوچدِى جَمعِيَّتلَر دَخِى بُونِى اِيشدُوب شَهرلَردَن اَنكْ آردنجَه يَايَان كِتدِيلَر ١٤ وَعِيسٰى چِقُوب چُوق خَلق
كُوردِى وَاَنلَرَه آجِيدِى وَاَنلَرُكْ خَستَهلَرِينِى صَاغلتدِى ١٥ وَآخشَام اُولدُقدَه اَنكْ شَاكِردلَرِى اَكَا
يَانَشُوب دِيدِيلَر كه بُو يَر يَبَان دُر وَوَقت كَچدِى جَمعِيَّتلَرِى صَالِيوِير كه كُويلَرَه وَارُوب كَندُولَرِينَه يَمَك
صَاتُون آلَالَر ١٦ اَمَّا عِيسٰى اَنلَرَه دِيدِيكه كِتمَهلَرِى لَازِم دَكُل سِز اَنلَرَه يَمَك وِيرُكْ ١٧ اَنلَر دَخِى اَكَا دِيدِيلَر

كه بزم بونده بش اتمكدن و ايكى بالقدن غيرى نسنه‌مز يوقدر ١٨ اول دخى ديديكه انلرى بكا بورايه
كتورك ١٩ و بيورديكه جمعيتلر اوت اوزرنده اوترالر و اول بش اتمكى و ايكى بالقى آلوب و كوكه طوغرو
باقوب بركت دعاسنى ايلدى و اتمكلرى پاره‌ليوب شاكردلره ويردى شاكردلر دخى جمعيتلره ويرديلر
٢٠ و جمله‌سى ييوب طوق اولديلر و قالان اوواقلردن لون ايكى طولو سبد قالديرديلر ٢١ و ييينلر عورتلردن
و اوغلانجقلردن غيرى بش بيك قدر آدم ايديلر ٢٢ و اوساعت عيسى كندو شاكردلرينه ابرام ايتديكه
قايغه بنوب اوكنجه او بر يقايه كچه‌لر كندوسى جمعيتلرى صاليويرنجيه‌دكين ٢٣ كندو دخى جمعيتلرى
صاليويردكدن صكره دعا ايتمك ايچون باشقه‌جه بر طاغه چقدى و آخشام اولدقده اوراده يالكز
ايدى ٢٤ و قايق دكزك اورتاسنده ايدى و روزكار مخالف اولمغله طلغه‌لردن چالقنوردى ٢٥ و كيجه‌نك
دردنجى نوبتنده عيسى دكز اوزرنده يورويوب انلره كتدى ٢٦ و شاكردلر انى دكز اوزرنده يورركن
كوروب مضطرب اولديلر و خيال در ديو قورقودن چاغرديلر ٢٧ اما عيسى فىالحال انلره سويليوب ديديكه
خاطركزى خوش طوتك بن ايم قورقماك ٢٨ بطرس دخى اكا جواب ويروب ديديكه يا رب اكر سن
ايسك بيور كه سكا صو اوزرنده كله‌يم ٢٩ اول دخى كل ديدى و بطرس قايقدن اينوب عيسى‌يه كلمك ايچون
صو اوزرنده يورودى ٣٠ اما روزكارى شديد كورمكله قورقدى و باتمغه باشلادقده چاغروب ديديكه يا
رب بنى قورتار ٣١ و عيسى فىالحال الى اوزادوب انى طوتدى و اكا ديديكه اى آز ايمانلو آدم نيچون شك
ايلدك ٣٢ و قايغه بندكلرى كبى روزكار دكدى ٣٣ و قايقده اولانلر كلوب و اكا سجده ايليوب حقا سن
اللهك اوغلى سن ديديلر ٣٤ و او بر يقايه كچوب جناسر ولايتنه كلديلر ٣٥ و اول يرك آدملرى انى
بلدكلرنده اول اطرافده اولان بتون ناحيه‌يه كوندرديلر و اكا جمله خسته اولانلرى كتورديلر ٣٦ و اكا
يالوارديلر كه انجق لباسنك اتككنه طوقنه‌لر و جمله طوقنانلر صاغ اولديلر ۞

اون بشنجى باب

١ او زمان اورشليملو كاتبلر و فريسيلر عيسى‌يه يانشوب ديديلر كه ٢ نيچون سنك شاكردلرك
قدميلرك سننتندن تجاوز ايدرلر زيرا اتمك يدكلرى زمان اللرينى يومازلر ٣ اما او جواب ويروب انلره
ديديكه سز دخى سننتكز ايچون اللهك امرندن نيچون تجاوز ايدرسكز ٤ زيرا الله امر ايدوب ديديكه
باباكه و آناكه اكرام ايله و دخى بابايه يا آنايه سوكن البتّه اولدرله ٥ اما سز ديرسكز كم كه بابايه
يا آنايه ديرسه كه هر نه كه بندن سكا فايده اولاجق ايسه وقف اولسون و آرتق باباسنه و آناسنه
اكرام ايتمزسه ٦ بويله ايكن سننتكز ايچون اللهك امرينى ابطال ايتدكز ٧ اى مرائيلر اشعيا سزك
ايچون ايو پيغمبرلك ايتدى چون ديديكه ٨ بو قوم بكا آغزى ايله يانشر و بكا دوداقلر ايله اكرام
ايدر اما انلرك قلبى بندن ايراقدر ٩ اما بوش يره بكا عبادت ايدرلر چون انسانلرك بيوردقلرى تعليملرينى

اوكرددرلر ١٠ وجمعيتى يانينه چاغروب انلره ديديكه دكلييك وآكلاييك ١١ آغز ايچنه كيرن نسنه آدمى
تنجيس ايتمز بلكه آغزدن چقان نسنه آدمى تنجيس ايدر ١٢ او زمان شاكردلرى يانشوب اكا ديديلر
كه خبرك وارى كه فريسيلر بو سوزى ايشتكلرده معثرت چكديلر ١٣ اول دخى جواب ويروب ديديكه
هر بيدان كه اّبى كوكده‌كى بابام دكمه‌مشدر قوپاريلاجقدر ١٤ انلرى قويك كورلرك كور قولاغوزلريدر واكر
كور كوره قولاغوزلق ايدرسه ايكيسى دخى چقوره دوشه‌جكلر ١٥ وبطرس جواب ويروب اكا ديديكه
بزه بو مثلى بيان ايله ١٦ عيسى دخى ديديكه شمديه‌دكين سزى دخى فهمسز ميسكز ١٧ دخى فهم ايتمزميسكز
كه آغزه هر نه كيررسه قارنه ايزر ومخرجه براغيلور ١٨ اما آغزدن چقان نسنه‌لر قلبدن كلورلر وانلر
آدمى تنجيس ايدرلر ١٩ زيرا قلبدن يرامز فكرلر قتللر زنالر فحشلكلر اوغريلقلر يلان شهادتلر كفرلر
چقرلر ٢٠ آدمى تنجيس ايدن نسنه‌لر بونلردر اما يونمامش اللر ايله يمك آدمى تنجيس ايتمز ٢١ وعيسى
اورادن چقوب صور وصيدون طرفلرينه كتدى ٢٢ واول سنورلردن چقمش بر كنعانلو عورت اكا چاغروب
ديديكه يا داود اوغلى رب بكا مرحمت ايله بنم قزم شيطاندن پك عذابه چكر ٢٣ او ايسه اكا هيچ
جواب ويرمدى وشاكردلرى يانشوب واكا يالواروب ديديلركه انى صاليوير زيرا آردمزجه چاغرر ٢٤ اما
او جواب ويروب ديديكه بن كوندرلمدم الا اسرائيل اوينك ضايع اولان قوينلرينه ٢٥ اول دخى كلوب
اكا سجده ايلدى ويا رب بكا امداد ايله ديدى ٢٦ اول دخى جواب ويروب ديديكه اوغللرك اتمكنى آلمق
وكوپكلره آتمق ايو دكلدر ٢٧ اول دخى ديديكه بلى يا رب اما كوپكلر آغالرينك سفره‌سندن دوشن
اوواقلرى يرلر ٢٨ او زمان عيسى جواب ويروب اكا ديديكه يا عورت ايمانك بيوكدر سكا استدوكك كبى
اولسون وقزى اول ساعتدن صاغ اولدى ٢٩ وعيسى اورادن كوچوب جليل دكزينك يانينه كلدى وبر
طاغه چقوب اوراده اوتوردى ٣٠ واكا چوق جمعيتلر يانشديلر وبلەلرنجه كوترملر كورلر دلسزلر سقطلر
وغيرى چوق كيمسه‌لر وار ايدى وانلرى عيسى‌نك آياقلرينه براقديلر اول دخى انلره شفا ويردى ٣١ شويله
كه جمعيتلر تعجب ايتديلر چونكه كورديلركه دلسزلر سويلرلر سقطلر صاغ درلر كوترملر كزرلر وكورلر
كوررلر واسرائيلك اللهنه حمد ايتديلر ٣٢ وعيسى شاكردلرينى يانينه چاغروب ديديكه بن جمعيته
آجيرم زيرا شمدى اوچ كون بنم ايله طوررلر ويمكه نسنه‌لرى يوقدر وبن انلرى آچ صاليويرمك استمم كه
يولده زبون قالميه‌لر ٣٣ شاكردلرى دخى اكا ديديلركه بز برية‌ده او قدر اتمكلر نره‌ده بولاوز كه
بو قدر جمعيتى طوق ايده‌وز ٣٤ عيسى دخى انلره ديديكه نه قدر اتمككز وار انلر دخى يدى وبر
آز كوچك باليقلرمز وار ديديلر ٣٥ اول دخى جمعيتلره بيورديكه يرده اوترالر ٣٦ واول يدى اتمكلرى
وباليقلرى آلوب شكر ايلدى وپاره‌ليوب شاكردلرينه ويردى شاكردلر دخى جمعيته ويرديلر ٣٧ وهپسى
ييوب طوق اولديلر وقالان اوواقلردن يدى طولو سپد قالديرديلر ٣٨ ويينلر عورتلردن واوغلانجقلردن
غيرى دورت بيك آدم ايديلر ٣٩ وجمعيتلرى صاليويردكدن صكره قايغه بنوب مجدل سنورلرينه كلدى ۞

اون آلتنچی باب

١ وفریسیلر وصادوقیلر کلوب وامتحان ایدوب آندن استدیلرکه انلره کوکدن بر علامت کوستره
٢ او دخی جواب ویروب انلره دیدیکه آخشام اولدقده سز دیرسکزکه هوا کوزل اولور زیرا کوک
قزلدر ٣ وصباح دیرسکزکه بوکون هوا یغمورلو اولور زیرا کوک قزل وعبوس در ای مرائیلر کوکک
یوزینی تمییز ایتمک بلرسکز امّا وقتلرک علامتلرینی تمییز ایده‌مزسکز ٤ شریر وزناکار جیل بر علامت
استر امّا اکا یونان پیغمبرک علامتندن غیری علامت ویرلمیه وانلری براغوب کتدی ٥ وشاکردلری
او بر یقایه کلدوکی زمان اتمک آلمغه اونتمشلر ایدی ٦ وعیسی انلره دیدیکه باقک وفریسیلرک وصادوقیلرک
خمیرندن صاقنک ٧ انلر ایسه بر بریله سویلشوب دیدیلرکه بزم اتمک آلمادوغمز ایچون در ٨ عیسی دخی
بونی دویدقده انلره دیدیکه ای آز ایمانلو آدملر نیچون اتمک آلمادوغکز ایچون بر برکزله
سویلشیرسکز ٩ دخی آکلامزمیسکز وبش بیک آدمک بش اتمکینی وقاچ سبد قالدردوغکزی خاطرده
طوتمازمیسکز ١٠ هم دورت بیک آدمک یدی اتمکینی وقاچ سبد قالدردوغکزی ١١ نیچه آکلامزسکز
که بن سزه اتمک ایچون دکل الّا که فریسیلرک وصادوقیلرک خمیرندن صاقنه‌سز دیدم ١٢ او زمان
آکلادیلرکه انلره اتمک خمیرندن صاقنک دیمدی امّا فریسیلرک وصادوقیلرک تعلیمندن صاقنک دیدی
١٣ وعیسی قیساریه‌ء فیلپّس نام شهرک طرفلرینه کلدوکی زمان شاکردلرینه سؤال ایتدیکه خلق بنی
که آدم اوغلی ایم کیمی دیر ١٤ انلر دخی دیدیلرکه کیمی یوحنّا وافتزلایجی کیمی ایلیا کیمی دخی ارمیا
یا پیغمبرلردن بریسی در دیرلر ١٥ اول دخی دیدیکه یا سز بن کیم ایم دیرسکز ١٦ شمعون بطرس جواب
ویروب دیدیکه تو اللّٰهک اوغلی مسیح سن دیدی ١٧ وعیسی جواب ویروب اکا دیدیکه نه مونلو سکا
ای یونا اوغلی شمعون زیرا سکا بونی لحم ودم دکل امّا کوکلرده اولان بابام کشف ایلدی ١٨ بن دخی سکا
دیرمکه سن بطرس سن وبن بو قیا اوزرنده جماعتمی بنا ایده‌یم وجهنّمک قپولری اکا غالب اولمیالر
١٩ وسکا کوکلرک ملکوتنک آنختارلرینی ویره‌یم ویرده هر نه که باغلرسک کوکلرده باغلنمش اولا ویرده
هر نه که چوزرسک کوکلرده چوزلمش اولا ٢٠ او زمان شاکردلرینه بیوردیکه کمسه‌یه دیمیه‌لرکه او عیسی
مسیح در ٢١ اول زماندن برو عیسی کندو شاکردلرینه کوسترمکه باشلدیکه اورشلیمه وارمق وشیخلردن
وباش اماملردن وکاتبلردن چوق شیلر چکمک واولدرلمک واوچنجی کونده قیام ایتمک اکا کرکدر
٢٢ وبطرس انی باشقه‌جه چکوب انی آزارلمغه باشلدی ودیدیکه یا ربّ سکا مرحمت اولسون بو سکا هیچ
واقع اولماز ٢٣ امّا او دونوب بطرسه دیدیکه آردمه کت ای شیطان سن بکا معثرت سن زیرا اللّٰهک
نسنه‌لرینی حسّ ایتمزسن امّا آدملرک نسنه‌لرینی حسّ ایدرسن ٢٤ او زمان عیسی کندو شاکردلرینه
دیدیکه اکر بر کمسه آردمه کلمک استرسه کندوینی انکار ایدوب وحاچینی آلوب بکا اتّباع ایلسون

٢٥ زيرا كندو جاننى قورتارمق ايستين آنى ضايع ايده وبنم ايچون جاننى ضايع ايدن آنى بوله ٢٦ زيرا
آدمه نه يه يرار اكر بتون دنيايى قزانرسه وكندو جاننى ضايع ايدرسه ياخود آدم كندو جانى ايچون
نه بدل ويره بيلور ٢٧ زيرا آدم اوغلى كندو باباسنك جلالنده ملكلرى ايله كله جكدر واو زمان هركسه
عمللرينه كوره جزا ويره جكدر ٢٨ حقا سزه ديرمكه بونده حاضرلردن بعضيسى واركه آدم اوغلنك كندو
ملكوتنده كلدوكنى كورمدن اولمى طاتميا جقلردر ❁

اون يدنجى باب

١ وآلتى كوندن صكره عيسى بطرسى ويعقوبى وقرنداشى يوحنايى بيله آلوب انلرى بر يوكسك طاغ
اوزرينه باشقه جه كوتوردى ٢ وانك صورتى انلرك حضورنده تبديل اولنوب انك يوزى كنش كبى
اشراق ايتدى وليباسلرى نور كبى بياض اولدى ٣ واشته انلره موسى وايليا كورنديلر كه انكله
سويلشيرلر ايدى ٤ بطرس دخى عيسى يه خطاب ايدوب ديديكه يا رب بزه بونده اولمق ايودر اكر
استرسك بونده اوچ چادر قورالم بريسى سكا وبريسى موسى يه وبريسى ايليايه ٥ واو دخى سويلر ايكن اشته بر
نورلو بلوت انلرى كولكه لندردى واشته بلوتدن بر آواز ديديكه بو در بنم سوكولو اوغلم كه بن اندن
راضى ايم آنى ديكليك ٦ شاكردلر دخى بونى ايشتدكده يوزلرى اوزرينه دوشديلر وپك قورقديلر
٧ وعيسى ياناشوب انلره ياپشدى وديديكه قالقك وقورقمك ٨ انلر دخى كوزلرينى قالدروب يالكز
عيسى دن غيرى كمسه يى كورمديلر ٩ وطاغدن اينرلر ايكن عيسى تا آدم اوغلى اولولردن قالقنجه يه دك بو
رويايى كمسه يه ديميوسك ديو انلره تنبيه ايلدى ١٠ شاكردلرى دخى اكا سؤال ايدوب ديديلركه عجبا
كاتبلر نيچه ديرلر كه اول ايليا كلسه كركدر ١١ عيسى دخى جواب ويروب انلره ديديكه كرچك
ايليا اول كلوب هرشيئى يرينه كتوره جكدر ١٢ اما بن سزه ديرمكه آرتق ايليا كلمشدر وانلر آنى بيلمديلر
اما اكا جمله استدكلرينى ايتديلر آدم اوغلى دخى انلردن بويله الم چكه جكدر ١٣ او زمان شاكردلر
آكلاديلر كه بونى انلره يوحنا وافتزلايجى نك خصوصى ايچون سويلدى ١٤ وجمعيته كلدكلرنده اكا بر
آدم ياناشوب اوكنده ديز چوكدى ١٥ وديديكه يا رب بنم اوغلمه مرحمت ايله زيرا آى طوتارقلوسى در
وپك درد چكر زيرا نيچه كره آتشه ونيچه كره صويه دوشر ١٦ وبن آنى سنك شاكردلركه كتوردم
اما آنى صاغلتمغه قادر اولماديلر ١٧ عيسى دخى جواب ويروب ديديكه اى ايمانسز ويرامز جيل نه زمانه دك
سزكله اولايم نه زمانه دك سزه تحمل ايده يم آنى بكا كتورك ١٨ وعيسى شيطانى آزارلدى واندن چقدى
واول ساعتدن اوغلان صاغ اولدى ١٩ او زمان شاكردلر عيسى يه تنهاده ياناشوب ديديلركه نيچون بز آنى
قوومغه قادر اولمادق ٢٠ عيسى دخى انلره ديديكه ايمانسزلغكز ايچون زيرا حقا سزه ديرمكه اكر بر
خردل دانه سى قدر ايمانكز اولورسه بو طاغه بورادن اورايه كچ ديه سز وكچه جكدر وسزه هيچ برنسنه

محال اولمیا ۲۱ بو جنس ایسه طشره چقمز مکر دعا و اوروج وسیله‌سیله ۲۲ و انلر جلیلده کزر ایکن
عیسی انلره دیدیکه اولا که آدم اوغلی آدملرك اللرینه ویرله ۲۳ و انلر انی اولدره‌لر اما اوچنجی کونده
قیام ایلیه انلر دخی بك قساوتلندیلر ۲۴ و کفرناحومه کلدکلرنده ایکی درهمی دوشرنلر بطرسه کلوب
دیدیلر که سزك معلمکز ایکی درهمی ادا ایتمزمی ۲۵ بلی دیدی و اوه کیردوکی زمان عیسی اکا بیشین
دیدیکه نه صانورسن یا سمعون یرك ملکلری خراج یا ویرکوی کیمدن آلورلر کندو اوغللرندنمی یوخسه
غریبلردنمی ۲۶ بطرس اکا دیدیکه غریبلردن عیسی دخی دیدیکه ایمدی اوغللر مسلّم در ۲۷ امّا تا که بز
انلره معثرت ویرمیه‌وز دکزه وار و اولته‌یی صال و اوّل چقان بالغی آل و آغزینی آچوب بر چاردرهمی
بولاسن بونی آلوب انلره بنم و سنك ایچون ویر ۞

اون سکزنجی باب

۱ اول ساعتده شاکردلر عیسی‌یه کلوب دیدیلر که کوکلرك ملکوتنده اك بیوك کیمدر ۲ عیسی دخی
بر اوغلانجق چاغروب انی آرالرنده طوردردی ۳ و دیدیکه حقّا سزه دیرمکه اکر رجوع ایدوب اوغلانجقلر
کبی اولمازسکز کوکلرك ملکوتنه هیچ کیرمزسکز ۴ ایمدی هر کیم بو اوغلانجق کبی متواضع اولورسه
او کوکلرك ملکوتنده اك بیوکدر ۵ و هر کیم بویله بر اوغلانجغی بنم اسمم ایچون قبول ایدرسه بنی قبول
ایدر ۶ امّا کیم که بو بکا ایانان کوچکلرك برینه معثرت ویررسه اکا دخی ایو اولوردی که دکرمن
طاشی انك بوینینه آصلوب دکزك دیبنه باتمش اولا ۷ وای دنیایه معثرتلر سببیله زیرا معثرتلر کلمك
لازمدر امّا وای اول آدمه که انك سببی ایله معثرت کلور ۸ و اکر الك یا آیاغك سکا معثرت ویررسه
انلری کس و کندوکدن براق زیرا که حیاته طوپال یا چولاق کیرمك ایکی الك یا ایکی آیاغك ایکن
ابدی آتشه براغلمه‌دن سکا اولی در ۹ و اکر کوزك سکا معثرت ویررسه انی چقار و کندوکدن براق زیرا
که بر کوزك ایکن حیاته کیرمك ایکی کوزك ایکن جهنّم آتشنه براغلمه‌دن سکا اولی در ۱۰ صاقنك بو
کوچکلردن برینی خور کورمك زیرا سزه دیرمکه انلرك ملکلری کوکلرده اولان باباملك یوزینی دایما
کوکلرده کورولر ۱۱ زیرا آدم اوغلی ضایع اولانی خلاص ایتمکه کلمشدر ۱۲ نه صانورسکز بر آدمك یوز
قویونی اولسه و انلردن بری صاپسه طقسان طقوزی براغوب اول صاپمشی آرایارق طاغلره وارمزمی ۱۳ و انی
بولمق واقع اولورسه حقّا سزه دیرمکه اندن اول صاپمامش طقسان طقوزدن زیاده مسرور اولور ۱۴ شویله
کوکلرده اولان باباکزك مرادی دکلدر که بو کوچکلردن بریسی دخی هلاك اولا ۱۵ ایمدی اکر
قرنداشك سکا کناه ایتدی ایسه وار اکا سنکله یالکز ایکن عتاب ایله اکر سنی دکلر ایسه سن
قرنداشکی قزاندك ۱۶ امّا اکر سنی دکلمز ایسه بر یا ایکی کیشی دخی یانکه آل تا که هر سوز ایکی یا اوچ
شاهدك آغزندن اثبات اولنه ۱۷ و اکر انلری دکلمه‌دن غافل اولورسه انی جماعته سویله و اکر جماعتی دخی

دکلمه‌دن غافل اولورسه انی طایفه‌لر کشیسی یا کمرکجی کبی طوت ١٨ حقا سزه دیرمکه هر نه که یر
اوزرنده باغلیاجق اولورسکز کوکده دخی باغلنمش اولا و هر نه کم یر اوزرنده چوزه‌جك اولورسکز کوکده
دخی چوزلمش اولا ١٩ ینه سزه دیرمکه اکر سزدن ایکی کشی یر اوزرنده اتفاق ایدرلرسه هر نه شی
ایچون دلسه‌لر انلره کوکلرده اولان بابامدن ویرله ٢٠ زیرا هر نره‌ده که ایکی یا اوچ کشی بنم اسمم ایله جمع
اولمشلر ایسه بن دخی اوراده انلرك اورتاسنده ایم ٢١ او زمان بطرس اکا یانشوب دیدیکه یا ربّ بنم
قرنداشم بکا کناه ایدرسه قاچ کره اکا باغشلیم یدی کره‌یه‌دکمی ٢٢ عیسی اکا دیدیکه بن سکا یدی
کره‌یه‌دك دیمم امّا یتمش کره یدی‌یه دکین ٢٣ انك ایچون کوکلرك ملکوتی بر ملکه بکزدیلشدر که کندو
قوللری ایله محاسبه ایتمك استر ایدی ٢٤ و محاسبه ایتمکه باشلادقده اکا اون بیك قنطار بورجلوسی اولان
بکسنه کتورلدی ٢٥ امّا اوده‌یه‌جکی یوغیکن آغاسی بیوردیکه او و عورتی و اوغللری و جمله وار اولانی صاتلا
و بورج ادا اولنه ٢٦ ایمدی اول قول یره دوشوب و اکا باش اوروب دیدیکه بکا صبر ایله و سکا هر شیئی
اوده‌یه‌یم ٢٧ و اول قولك آغاسی ترحّم ایدوب انی صالیویردی و بورجنی باغشلادی ٢٨ امّا اول قول طشره‌یه
چقوب کندو قول یولداشلرندن برینی بولدی که اکا یوز دینار بورجلو ایدی و انی طوتوب بوغاردی
و بکا بورجنی ادا ایله دیر ایدی ٢٩ ایمدی اول قول یولداشی انك آیاقلرینه دوشوب و اکا یالواروب
دیدیکه بکا صبر ایله و سکا هر شیئی ادا ایده‌یم ٣٠ او ایسه استمدی امّا واروب انی زندانه براقدی
تا بورجنی ادا ایدنجیه‌دك ٣١ و انك قول یولداشلری واقع اولانلری کورمکله پك آجیدیلر و انلرك آغاسنه
کلوب اکا جمله واقع اولانلری دیویردیلر ٣٢ او زمان آغاسی انی یانته چاغروب اکا دیدیکه ای یرامز
قول یالواردوغك ایچون سکا اول جمله بورجی باغشلادم ٣٣ نیجه که بن سکا ترحّم ایتدم ایسه سکا دخی
قول یولداشکه ترحّم ایتمك دوشمزمی ایدی ٣٤ و آغاسی غضبه کلوب انی عذاب ایدنلره تسلیم ایتدی
تا جمله بورجنی ادا ایدنجیه‌دك ٣٥ بویله دخی بنم کوکده‌کی بابام سزه ایلیه‌جکدر اکر هر کس
قرنداشکزه قلبلرکزدن خطالرینی باغشلامزسکز ۞

اون طقوزنجی باب

١ و عیسی بو سوزلری تمام ایتدکدن صکره اولدیکه جلیلدن کوچوب اردنك اوته یقاسنه یهودا
ولایتنك سنورلرینه کلدی ٢ و چوق جمعیتلر آردنجه واردیلر و انلره اوراده شفا ویردی ٣ و فریسیلر اکا
یانشدیلر و انی امتحان ایتمك ایچون اکا دیدیلر که بر آدمه کندو عورتنی هر نه سببدن اولسه
بوشاتمق جایزمیدر ٤ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه اوقومدکزمی که ابتدادن یرادان انلری ارکك
و دیشی یراتدی ٥ و دیدیکه بونك ایچون آدم باباسنی و آناسنی ترك ایلیه و کندو عورتنه یاپشه و ایکیسی
دخی بر لحم اولهلر ٦ شویله که آرتق ایکی دکللر امّا بر لحم درلر ایمدی اللهك قوشدردوغنی آدم

آيرماسون ٧ انلر دخی اكا دیدیلر كه ایمدی موسى نیچون بوردیكه طلاق نامه ویرله و بوشانه ٨ اول
دخی انلره دیدیكه موسى قلبلركزك پكلكی ایچون سزه اذن ویردیكه عورتلركزی بوشادهسز امّا اوّلدن
بویله دكل ایدی ٩ و بن سزه دیرمكه هر كیم عورتنی زنا سببی یوق ایكن بوشادرسه و بر غیریسنی
تزوّج ایدرسه زنا ایدر و بوشانمشی تزوّج ایدن دخی زنا ایدر ١٠ شاكردلری دخی اكا دیدیلر كه اكر
ارك عورت ایله حالی بویله ایسه اولنمق نافع دكلدر ١١ امّا او انلره دیدیكه هپسی بو سوزی قبول ایتمزلر
امّا اول كمسه‌لر كه انلره ویرلدی ١٢ زیرا خصیلر وار كه آنا قارنندن بویله طوغمشلر و خصیلر وار كه
آدملردن خصی اولنمشلر و خصیلر وار كه كوكلرك ملكوتی ایچون كندولرینی خصی ایلمشلر قبول ایتمكه
قادر اولان قبول ایتسون ١٣ او زمان اوغلانجقلر اكا كتورلدیلر كه اوزرلرینه اللری قویوب دعا ایلیه امّا
شاكردلر انلری آزارلدیلر ١٤ عیسى ایسه دیدیكه اوغلانجقلری قویك و انلری بكا كلمكه منع ایتمك
زیرا كوكلرك ملكوتی بویله كمسه‌لركدر ١٥ و اوزرلرینه اللری قودقدن صكره اورادن كتدی ١٦ و اشته
بر كمسه یانشوب اكا دیدیكه یا ایو معلّم نه ایو نسنه‌یی ایده‌یم كه ابدی حیاته نایل اولایم ١٧ اول دخی
اكا دیدیكه نیچون بكا ایو دیرسین بر اولان اللهدن غیری ایو یوقدر ایمدی اكر حیاته كیرمك استرسك
وصیّتلری حفظ ایله ١٨ او دخی قنغیلرینی اكا دیدكده عیسى دیدیكه بونلری اولدرمیه‌سین زنا ایتمیه‌سین
اوغرلامیه‌سین یالان شهادت ایتمیه‌سین ١٩ باباكه و آناكه اكرام ایله و قوكشوكی كندوك كبی سوه‌سین
٢٠ اول كنج اكا دیدیكه هپ بونلری كنجلكمدن برو حفظ ایلدم نه دخی بكا اكسك ٢١ عیسى دخی
اكا دیدیكه اكر كامل اولمق استرسك وار جمله وارلغكی صات و فقیرلره ویر و كوكده سكا خزینه اولا كل
و بكا تابع اول ٢٢ امّا كنج بو سوزی ایشتدكده قساوتلنوب كتدی زیرا چوق مالی وار ایدی ٢٣ و عیسى
كندو شاكردلرینه دیدیكه حقّا سزه دیرمكه كوجله زنكین كوكلرك ملكوتنه كیره ٢٤ و ینه سزه
دیرمكه دوه‌نك اكنه دلیكندن چكمه‌سی زنكینك اللهك ملكوتنه كیرمه‌سندن دخی قولایدر ٢٥ انك
شاكردلری دخی بونی ایشتكله پك شاشدیلر و دیدیلر كه ایمدی كیم خلاص اولا بلور ٢٦ و عیسى انلره
باقوب دیدیكه آدملر قاتنده بو ممكن دكلدر امّا الله قاتنده هر شی ممكندر ٢٧ او زمان بطرس جواب
ویروب اكا دیدیكه اشته بز هر شیئی ترك ایدوب سكا تابع اولدق انك ایچون نه‌یه مالك اولورز
٢٨ و عیسى انلره دیدیكه حقّا سزه دیرمكه تكوین جدیدده آدم اوغلی كندو عزّتنك تختنده اوتردوغی
زمان سز دخی كه بكا تابع اولدكز اون ایكی تخت اوزرنده اوتروب اسرائیلك اون ایكی سبطنه حكم
ایده‌جكسكز ٢٩ و هر كیم بنم اسمم ایچون اولری یا قرنداشلری یا قز قرنداشلری یا باباسی یا آناسی یا عورتی یا
اوغللری یا تارلالری ترك ایدرسه یوز قات آلا و ابدی حیاته وارث اولا ٣٠ امّا چوق اوّلكیلر صكره‌كیلر
و چوق صكره‌كیلر اوّلكیلر اولالر ۞

یکرمنجی باب

۱ زیرا کوکلرك ملکوتی بر او صاحبنه بکزرکه چیك صباح طشره‌یه چقدی تا که ارغادلر باغی ایچون
اجرته طوته ۲ و ارغادلر ایله کونده بر دیناره قول ایدوب انلری کندو باغنه کوندردی ۳ و اوچنجی
ساعته یقین چقوب غیریلر کوردی که بازارده ایشسز طوررلر ایدی ۴ و انلره دیدیکه سز دخی باغمه
وارك و هر نه حق ایسه سزه ویره‌یم ۵ انلر دخی واردیلر ینه التنجی و طقوزنجی ساعته یقین چقدی
و بویله ایلدی ۶ و دخی اون برنجی ساعته یقین چقوب غیریلر بولدی که ایشسز طوررلر ایدی و انلره
دیدیکه نیچون بونده بتون کون ایشسز طوررسکز ۷ انلر اکا دیدیلر که انك ایچون که بزی کمسه
اجرته طوتمادی اول دخی انلره دیدیکه سز دخی باغه وارك و هر نه حق ایسه آلاسز ۸ و آخشام اولدقده
او صاحبی کندو کتخداسنه دیدیکه ارغادلری چاغر و انلره صکره‌کیلردن باشلیوب اولکیلره وارنجه
اجرتی ویر ۹ و اون برنجی ساعته یقین اجرته طوتلانلر کلوب هر بری برر دینار آلدیلر ۱۰ و اولکیلر
کلدکده قیاس ایندیلر که زیاده آلالر اما انلرك دخی هر بری برر دینار آلدیلر ۱۱ و آلدقدن صکره
او صاحبنه قرشو میرلدیوب ۱۲ دیدیلر که بو صکره‌کیلر انجق بر ساعت ایشلدیلر و سن انلری بزم
ایله که کونك یوکنی و اسیلکنی کوتردك برابر طوتدك ۱۳ اما او جواب ویروب انلرك برینه دیدیکه
دوستم بن سکا غدر ایتمم سن بنم ایله بر دیناره قول ایتمدکمی ۱۴ سنککنی آل وکیت بن بو صکره‌کی‌یه
سکا ویردوکم قدر ویرمك استرم ۱۵ بنمکیلر ایله هر نه ایتمك استرسم بکا جایز دکلمی در یا سن ایو
اولدوغم ایچون سنك کوزك یرامزمی در ۱۶ بویله دخی صکره‌کیلر اولکیلر و اولکیلر صکره‌کیلر اوللر زیرا
چوغی دعوت اولندیلر اما آزی اختیار اولندیلر ۱۷ و عیسی اورشلیمه چقوب و اون ایکی شاکردی یولده
تنهایه آلوب انلره دیدیکه ۱۸ اشته بز اورشلیمه چقرز و آدم اوغلی باش امامله و کاتبلره تسلیم
اولنه‌جقدر انلر دخی انك قتلنه حکم ایده‌جکلردر ۱۹ و انی طایفه‌لره تسلیم ایلیه‌لرکه انی استهزا ایدوب
و دوکوب حاچلیه‌لر و او اوچنجی کونده ینه قالقاجقدر ۲۰ او زمان زبدی اوغللرینك آناسی کندو
اوغللری ایله اکا یاقلشوب و سجده ایدوب اندن بر نسنه دلدی ۲۱ او دخی اکا نه استرسن دیدکده
اول دخی اکا دیدیکه دی که بو ایکی اوغللرم ملکوتکده بری صاغکده و بری صولکده اوترالر ۲۲ و عیسی
جواب ویروب دیدیکه سز دلدوککزی بلمزسکز سز بن ایچه‌جکم کاسه‌یی ایچمکه و واقترلناجغم واقتیز
ایله سز دخی واقترلنمغه قادرمی سکز انلر دخی قادر ایز دیدیلر ۲۳ اول دخی انلره دیدیکه کرچك بنم کاسه‌می
ایچه‌سز و بن واقترلناجغم واقتیز ایله سز دخی واقترلنورسکز اما صاغمده و صولمده اوترمق بنم المده دکل
که ویره‌یم اما باباءمدن کیمه حاضرلندی ایسه اکا ویرله ۲۴ و اون دیگر شاکردلر بونی ایشتکله ایکی
قرنداشه ایچندیلر ۲۵ و عیسی انلری یاننه چاغروب دیدیکه سز بلورسکز که طایفه‌لرك سلطانلری انلره

سلطنت ایدرلر وکبیرلر انلرنك اوزرینه حکومت ایدرلر ٢٦ امّا آراڭزده بویله اولماز بلکه آراڭزده
کبیر اولمق استین سیزنك خدمتکارڭز اولا ٢٧ وآراڭزده باش اولمق استین قولڭز اولا ٢٨ نته که آدم
اوغلی کلدی که اڭا خدمت اولنه امّا خدمت ایتمکه وچوق کمسه‌لر ایچون جانینی فدا ویرمکه کلدی
٢٩ وانلر اریحادن چقر ایکن آردنجه بیوك جمعیّت کتدی ٣٠ واشته ایکی کور که یول یاننده اوتررلر
ایدی عیسی‌نك کچدوکنی ایشندکده چاغروب دیدیلرکه یا داود اوغلی ربّ بزه مرحمت ایله ٣١ امّا
جمعیّت سوسڭز دیو انلری آزارلدی انلر ایسه زیاده‌جه چاغروب دیرلر ایدیکه یا داود اوغلی ربّ بزه
مرحمت ایله ٣٢ عیسی دخی طوروب وانلره چاغروب دیدیکه نه استرسکزکه سزه ایده‌یم ٣٣ انلر دخی
اڭا دیدیلرکه یا ربّ کوزلرمز آچلسون ٣٤ عیسی دخی مرحمت ایدوب کوزلرینه طوقندی وفی الحال
کوزلری کورر اولدیلر انلر دخی اڭا تابع اولدیلر ۞

یکرمی برنجی باب

١ واورشلیمه یقلاشوب زیتونلر طاغنڭ یاننده‌کی بیت فاجیه کلدکلری زمان عیسی ایکی شاکرد کوندروب
٢ انلره دیدیکه قرشوڭزده اولان کویه واروڭ وفی الحال بر باغلو دیشی اشك وانکله بر قودق بولاسز انلری
چوزوب بڭا کتورڭ ٣ واکر بر کمسه سزه بر نسنه دیرسه دیڭ که انلر ربّه لازمدر وانلری فی الحال
کوندره‌جکدر ٤ وبو جمله انك ایچون اولدیکه پیغمبردن سویلنن اتمام اولنه چون دیدیکه ٥ صهیون
قزینه دیڭ که اشته سنڭ ملکڭ حلیم وبر اشکه وسمرلو دیشی اشکڭ یاورسی قودغه بنمش سڭا کلیور
٦ شاکردلر دخی واروب عیسی انلره بیوردوغی کبی ایلدیلر ٧ ودیشی اشکی وقودغی کتوردیلر واوزرلرینه
لباسلرینی قویوب عیسی‌یی اوزرلرینه اوترتدیلر ٨ ویك بیوك جمعیّت لباسلرینی یولده دوشدی وغیریلر
آغاجلرڭ دالّرینی کسوب یولده سررلر ایدی ٩ واوکنده واردنده کدن جمعیّتلر چاغروب دیرلر
ایدیکه داود اوغلنه هوشعنّا ربّڭ اسمنده کلن متبارك اولسون اڭ یوجه‌لرده هوشعنّا ١٠ واورشلیمه
کیردوکی زمان بتون شهر متحرّك اولوب کیمدر بو دیر ایدی ١١ جمعیّتلر دخی بو جلیلڭ ناصرتندن اولان
عیسی پیغمبردر دیرلر ایدی ١٢ وعیسی اللهڭ هیکلنه کیردی وهیکلده صاتانلری وصاتون آلانلری هپ
طشره‌یه قوودی وصرّافلرڭ سفره‌لرینی وکوکرجن صاتانلرڭ اسکمله‌لرینی آقتردی ١٣ وانلره دیدیکه
یازلمشدرکه بنم اومه دعا اوی دینله امّا سز انی خرسزلر مغاره‌سنه دوندردڭز ١٤ وهیکلده اڭا کورلر
وکوترملر کلدیلر وانلره شفا ویردی ١٥ امّا باش امامر وکاتبلر انڭ ایتدوکی عجیب عمللری وهیکلده داود
اوغلنه هوشعنّا دیو چاغران اوغلانجقلری کوردکلرنده اجندیلر ١٦ واڭا دیدیلر بونلرڭ دیدوکنی
ایشدرمیسن عیسی دخی انلره دیدیکه بلی هیچ اوقومادڭزمی که اوغلانجقلرڭ وممه امنلرڭ آغزندن حمدی
تکمیل ایتدڭ ١٧ وانلری قویوب شهردن بیت عنیایه طوغرو چقدی واوراده قوندی ١٨ وصباح شهره

دونوب آج اولدی ١٩ و یولده بر انجیر آغاجنی کوروب اکا واردی اما انده یپراقلردن غیری بر نسنه
بولمامغله اکا دیدیکه آرتق سندن ابدا هیچ میوه بتمسون و انجیر آغاجی فی الحال قورودی ٢٠ بونی شاکردلر
کورنجه تعجب ایدوب بو انجیر آغاجی نه تیز قورودی دیدیلر ٢١ عیسی دخی جواب ویروب انلره دیدیکه
حقا سزه دیرمکه اکر ایمانکز وار ایسه و شك کتورمزسکز هم انجیره قلمشی ایده بلورسکز هم بو طاغه
قالدریلوب دکزه براغلاسن دیسه‌کز واقع اولاجقدر ٢٢ و هر نه که دعاده استرسکز اینانور ایکن آلاسز
٢٣ و هیکله کلدوکنده تعلیم ایدر ایکن باش امامار و قومك شیخلری اکا یانشوب دیدیلرکه بو نسنه‌لری
نه حکومت ایله ایدرسن و سکا بو حکومتی کیم ویردی ٢٤ عیسی دخی جواب ویروب انلره دیدیکه بن
دخی سزه بر شی صورایم که اکر سز بکا دیویررسکز بن دخی سزه بو نسنه‌لری نه حکومت ایله ایدرم
دیویره‌یم ٢٥ یوحنانك وافتزی نره‌دن ایدی کوکدن می یا آدملردن می انلر دخی بر بریله سویلشوب دیدیلر
که اکر کوکدن دیه‌جك اولورسق اول دخی بزه ایمدی نیچون اکا اینانمادکز دیه ٢٦ و اکر آدملردن
دیه‌جك اولورسق خلقدن قورقارز زیرا هپسی یوحنایی پیغمبر کبی طوتارلر ٢٧ و عیسی‌یه جواب ویروب
دیدیلرکه بز بلمز ایز اول دخی انلره دیدیکه بن دخی سزه بو نسنه‌لری نه حکومت ایله ایدرم دیویرمم
٢٨ اما نه صانورسکز بر آدمك ایکی اوغلی وار ایدی و اوّلکی‌یه کلوب دیدیکه ای اوغل وار بوکون باغده
ایشله ٢٩ او ایسه جواب ویروب استمم دیدی نهایت اندن صکره پشیمان اولوب کیتدی ٣٠ و ایکنجی‌یه
یانشوب بویله دیدی اول دخی جواب ویروب وارایم آغا دیدی اما کیتمدی ٣١ ایکیسندن قنغیسی باباسنك
مرادینی ایتدی انلر اکا اوّلکی دیدیلر عیسی دخی انلره دیدیکه حقا سزه دیرمکه کمرکجیلر و قحبه‌لر سزدن
اوّل اللّهك ملکوتنه کیررلر ٣٢ زیرا یوحنا سزه عدالتك یولنده کلدی و اکا اینانمادکز اما کمرکجیلر و قحبه‌لر
اکا ایناندیلر و سز بونی کوروب صکره توبه ایتمدکزکه اکا اینانه‌سز ٣٣ بر مثل دخی دکلیك بر او صاحبی
وار ایدی که بر باغ دکدی و چوره‌سنده اکا بر چیت چکدی و ایچنده بر چندره‌لك قازدی و بر قله
یاپدی و انی باغبانلره کرا ایله ویردی و یوله کیتدی ٣٤ و میوه‌لرك وقتی یقلاشدقده کندو قوللرینی
باغبانلره کوندردی که انك میوه‌لرینی آلالر ٣٥ و باغبانلر انك قوللرینی طوتوب برینی دوکدیلر و برینی
اولدردیلر و برینی طاشلدیلر ٣٦ ینه اوّلکیلردن زیاده غیری قوللر کوندردی و انلر بونلره دخی بویله ایتدیلر
٣٧ عاقبت انلره کندو اوغلینی کوندروب اوغلمه حرمت ایده‌جکلر دیر ایدی ٣٨ اما باغبانلر اوغلی
کوردکلری کبی بر برینه دیدیلرکه بو وارث درکلك انی اولدره‌لم و میراثنی آلالم ٣٩ و انی طوتوب باغدن
طشره قوودیلر و اولدردیلر ٤٠ ایمدی باغ صاحبی کلدوکی زمان اول باغبانلره نه ایلیه ٤١ انلر اکا دیدیلر
که اول شریرلری جفا ایله هلاك ایلیه و باغی کرا ایله غیری باغبانلره ویره که اکا وقتنجه میوه‌لری
ویره‌لر ٤٢ عیسی انلره دیدیکه کتابلرده هیچ اوقومادکزمی که یاپوجیلر ردّ ایتدکلری طاش کوشه باشی
اولمشدر و کوزلرکزده عجیب کلور ٤٣ انك ایچون بن سزه دیرمکه اللّهك ملکوتی سزدن آلنه و بر طایفه‌یه

ویرلہ که انك میوه‌لرینی کتوره ٤٤ وکیم که بو طاش اوزرینه دوشرسه قریلا وکیمك اوزرینه دوشرسه انی ازه
٤٥ وباش امامار وفریسیلر انك مثللرینی اشیتدکده کندولرك حقنده سویلدوکنی بلدیلــــر ٤٦ وانی
طوتمغه آرادیلر امّا جمعیتلردن قورقارلر ایدی زیرا انی پیغمبر کبی طوتارلر ایدی ۞

یکرمی ایکنجی باب

١ وعیسی جواب ویروب ینه انلره مثللر ایله سویلیوب دیدیکه ٢ کوکلرك ملکوتی بر ملکه بکزر که
کندو اوغلنه دوکن ایتدی ٣ وقوللرینی دوکنه دعوت اولنانلری چاغرمغه کوندردی امّا انلر کلمــــك
استمدیلر ٤ ینه غیری قوللر کوندروب دیدیکه دعوت اولنانلره دیك که اشته بن اویله طعامنی حاضرلدم
اوکوزلرم وسمرمش حیوانلرم بوغازلندی وهر شی حاضردر دوکنه کلــك ٥ امّا انلــر اهمال ایدوب کیمی
چفتلکنه کیمی بازرکانلغنه کتدیلر ٦ وغیریلر قوللرینی طوتوب سوکدیلر واولدردیلــــر ٧ ملــك دخی بونی
اشیتدکده طارلدی وعسکرلرینی کوندروب اول قاتللری هلاك ایتدی وانلرك شهرینی یاقــدی ٨ او زمان
قوللرینه دیدیکه دوکن حاضردر امّا دعوت اولنانلر لایق دکللر ایدی ٩ ایمدی وارك یول آغزلرینــه کدك
وهر کیمی بولورسکز دوکنه چاغرك ١٠ اول قوللر دخی یوللره چقوب هپ بولدقلرینی هم کوتولری هم ایولـری
دوشردیلر ودوکــن اوی قونقلر ایله طولدی ١١ وملك قونقلری کورمکه کیردکده اوراده بر آدمی کوردی
که دوکن لباسی ایله کیمه‌مش ایدی ١٢ واکا دیدیکه ای دوستم دوکن لباسك یوغیکن بورایه نیجه
کیردك اول بلسه ایسه آغزی طوتلدی ١٣ او زمان ملك خدمتکارلرینه دیدیکه انك آیاقلرینی والرینی
باغلایك وانی قالدروب طشره‌ده اولان قرانکلغه براغك اوراده آغلایش ودیش غجردمه‌سی اولا ١٤ زیرا چوغی
دعوت اولندی امّا آزی اختیار اولندیلر ١٥ او زمان فریسیلر واروب انی سوز ایله نیجه طوزاغه طوتارز
دیو مشاوره ایلدیلر ١٦ واکا کندولرك شاکردلرینی هیرودسلولر ایله کوندردیلر که اکا دیه‌لــــر
یا معلّم بلورز که صادق سن واللّهك طریقنی حقیقت اوزره اوکردرسن وکمسه‌یی قایرمازسن زیرا سن آدملرك
خاطرینی کوزتمزسن ١٧ ایمدی بزه دیویر نه صانورسن قیصره خراج ویرمك جایزمی در یوخسه دکلمیدر
١٨ امّا عیسی انلرك براملقلرینی بلکله دیدیکه ای مرائیلر نیچون بنی امتحان ایدرسکز ١٩ بکا خراجك
نقدینی کوسترك انلر دخی اکا بر دینار صوندیلر ٢٠ اول دخی انلره دیدیکه بو صورت وبو سکّه کیمك در
٢١ انلر دخی اکا قیصرك در دیدیلر او زمان انلره دیدیکه ایمدی قیصرك نسنه‌لرینی قیصره ویرك واللّهك
نسنه‌لرینی اللّهه ویرك ٢٢ انلر دخی بونی اشیتدکده تعجّب ایتدیلر وانی براغوب کتدیلر ٢٣ همان اول
کونده اکا صادوقیلر کلدیلر که قیامت یوقدر دیرلر واکا سؤال ایدوب ٢٤ دیدیلر که یا معلّم موسی
دیدیکه اکر بر کمسه اوغللری یوغیکن وفات ایدرسه انك قرنداشی عورتنی تزوّج ایلیه وقرنداشنه نسل
قالدره ٢٥ ویانمزده یدی قرنداش وار ایدی واوّلکی اولندکدن صکره وفات ایتدی ونسلی اولمامغله

عورتی کندو قرنداشنه قودی ٢٦ ایکنجی دخی و اوچنجی دخی تا اول یدی‌یه‌دك هپ بویله ایتدیلر
٢٧ و هپسندن صکره عورت دخی وفات ایتدی ٢٨ ایمدی قیامتده اول یدیدن کیمك عورتی اولور زیرا
هپسنك ایدی ٢٩ و عیسی جواب ویروب انلره دیدیکه سز کتابلری و اللهك قدرتنی بلمدکله خطا
ایدرسکز ٣٠ زیرا قیامتده نه عورت آلورلر نه عورتلر اره ویریلرلر اما کوکده اللهك ملکلری کبی درلر
٣١ و اولولرك قیامتی خصوصنده اللهك سزه دیدوکنی اوقومادکزمی چون دیدیکه ٣٢ بن ابراهیمك
اللهی و اسحقك اللهی و یعقوبك اللهی ایم الله اولولرك اللهی دکلدر اما دیریلرکدر ٣٣ جمعیتدخی
بونی ایشدکله انك تعلیمنه تعجب ایتدیلر ٣٤ و فریسیلر ایشدوب که صادوقیلرك آغزینی قپادی بله جمع
اولدیلر ٣٥ و انلردن بری که بر فقیه ایدی انی سوآل ایدوب و امتحان ایدوب دیدیکه ٣٦ ای معلم
شریعتك اك بیوك وصیتی قنغیسیدر ٣٧ و عیسی انا دیدیکه ربّ اللهکی بتون قلبکدن و بتون جانکدن
و بتون فکرکدن سوه‌سن ٣٨ اولکی و بیوك وصیت بودر ٣٩ و بوکا بکزرین ایکنجی بو درسنك قوکشوکی
کندوك کبی سوه‌سن ٤٠ بو ایکی وصیتلرده بتون شریعت و پیغمبرلر مندرجدر ٤١ و فریسیلر مجتمع
ایکن عیسی انلره سوآل ایدوب ٤٢ دیدیکه مسیح ایچون نه صانورسکز کیمك اوغلیدر انلر دخی انا
دیدیلر که داودك در ٤٣ و انلره دیدیکه اویله اولسه داود انی روحده نیجه ربّ دیر چون دیدیکه
٤٤ ربّ ربمه دیدیکه تا بن [illegible] دشمنلرکی آیاقلرکه بصمق قوینجیه‌دك بنم صاغمده اوتر ٤٥ ایمدی اکر داود
انی ربّ دیرسه نیجه انك اوغلی اولا بلور ٤٦ و کمسه انا جواب ویره‌مدی و اول کوندن صکره آرتق انا
کمسه سوآل ایتمکه جرأت ایتمـــــدی ❊

یکرمی اوچنجی باب

١ او زمان عیسی جمعیتلره و شاکردلرینه سویلیوب دیدیکه ٢ کاتبلر و فریسیلر موسی‌نك منبرنده
اوتررلر ٣ ایمدی سزه هر نه که کوزدك دیرلر ایسه کوزدك و ایدك اما انلرك عمللرینه کوره ایتمك زیرا
سویلرلر اما ایتمزلر ٤ زیرا آغر و کوترلمز یوکلر باغلارلر و آدملرك اوموزلرینه یوکلدرلر اما انلری کندو
برمغی ایله بیله دپرتمك استمزلر ٥ و جمله عمللرینی آدملره کورنمك ایچون ایدرلر زیرا تعویذلرینی واسع
ایدرلر و لباسلرینك اتکلرینی اوزادرلر ٦ و ضیافتلرده باش مکانلری و مجمعلرده باش کرسیلری سورلر
٧ و چارشولرده سلاملری و آدملردن رابّی رابّی دیو تسمیه اولنمه‌لرینی سورلر ٨ اما سز رابّی دیو تسمیه اولنمك
زیرا معلمکز بردر یعنی مسیح و سز هپکز قرنداشلر سکز ٩ و یرده کمسه‌یه بابامز دیمك زیرا باباکز
بر در اول که کوکلرده در ١٠ و معلملر دیو تسمیه اولنمك زیرا معلمکز بر در یعنی مسیح ١١ و سزك
اك بیوکی خدمتکارکز اولسون ١٢ و هر کیم کندوینی یوجه‌لرسه آلچقلنه و هر کیم کندوینی آلچقلرسه
یوجه‌لنه ١٣ اما وای سزه ای کاتبلر و فریسیلر مرائیلر زیرا سز آدملرك اوکنده کوکلرك ملکوتنی قپارسکز

چون کندوکز کیرمزسکز وکیرهجکلری کیرمکه قومازسکز ١٤ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر مرائیلر زیرا
دول عورتلرک اولرینی یرسکز وبهانه ایچون اوزون دعالو قیلارسکز اونک ایچون دخی بیوک قضایی چکرسکز
١٥ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر مرائیلر زیرا سز بر دینه دخیلی ایدنمک ایچون دکزی وقورو یری
طولاشیرسکز ودخیل اولدقدن صکره انی سزدن ایکی قات زیاده جهنم اوغلی ایدرسکز ١٦ وای سزه ای
کور قولاغوزلر که دیرسکز هرکیم هیکل ایله آند ایچسه بر شی دکلدر اما هرکیم هیکلک آلتونی ایله
آند ایچسه بورجلو در ١٧ ای دلیلر وکورلر زیرا قنغیسی زیاده بیوک در آلتونمی یوخسه آلتونی تقدیس
ایدن هیکلمی ١٨ وهرکیم مذبح ایله آند ایچسه بر شی دکلدر اما هرکیم اونک اوزرنده اولان قربان
ایله آند ایچسه بورجلو در ١٩ ای دلیلر وکورلر زیرا قنغیسی زیاده بیوک در قربانمی یوخسه قربانی
تقدیس ایدن مذبحمی ٢٠ ایمدی مذبح ایله آند ایچن اونک ایله واوزرنده اولان جمله نسنه‌لر ایله
آند ایچر ٢١ وهیکل ایله آند ایچن اونک ایله وایچنده ساکن اولان ایله آند ایچر ٢٢ وکوک ایله
آند ایچن اللهک تختی ایله واوزرنده اوتوران ایله آند ایچر ٢٣ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر مرائیلر
زیرا سز نعنع وآنیسون وکمونک عشرینی ویررسکز وشریعتک دخی آغر نسنه‌لرینی ترک ایدرسکز یعنی
حکمی ومرحمتی وایمانی که او برلرینی براقیوب بو نسنه‌لری ایتمک کرک ایدی ٢٤ کور قولاغوزلر که
سوری سیککی سوزرسکز ودوه‌یی یوتارسکز ٢٥ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر مرائیلر زیرا طاسک وچناغک
طشره‌سینی تمیز ایدرسکز اما انلرک ایچی غصب وظلم ایله طولودر ٢٦ ای کور فریسی اول طاسک
وچناغک ایچروسینی تمیز ایله تا که انلرک طشره‌سی دخی تمیز اولا ٢٧ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر
مرائیلر زیرا بادانالو مزارلره بکزرسکز که طشره‌ده کوزل کورنورلر اما ایچلری اولولرک کمکلری وهر مردارلق
ایله طولو درلر ٢٨ سز دخی بویله طشره‌ده آدملره عادل کورنورسکز اما ایچکز مرائیلق وظلم ایله
طولو در ٢٩ وای سزه ای کاتبلر وفریسیلر مرائیلر زیرا پیغمبرلرک مزارلرینی یاپارسکز وعادللرک تربه‌لرینی
زینتلو ایدرسکز ٣٠ ودیرسکز که اکر بز باباlرمزک کونلرنده اولمش اولسیدق بز پیغمبرلرک قاننده انلرک
شریکلری اولمامش اولوردق ٣١ ایمدی پیغمبرلری اولدرنلرک اوغللری ایدوککزه کندو اوزرکزه شهادتلک
ایدرسکز ٣٢ سز دخی باباlرکزک اولچکنی طولدرک ٣٣ ای ییلانلر انکرک ییلانلرینک نسلی جهنم دینونتندن
نیجه قاچه‌سکز ٣٤ اونک ایچون اشته بن سزه پیغمبرلر وعقللو کشیلر وکاتبلر کوندررم وانلردن بعضیلرینی
اولدره‌سز وخاچلیه‌سز وانلردن بعضیلرینه جمعلرکزده دکنک چالاسز وانلری شهردن شهره اطراد
ایده‌سز ٣٥ تا که یر اوزرینه دوکلمش جمله عادللرک قانی اوزرکزه دوشه عادل هابیلک قانندن تا هیکل
ومذبح آراسنده اولدردوککز براخیا اوغلی زکریانک قاننه وارنجه ٣٦ حقا سزه دیرمکه بو جمله
نسنه‌لر بو جیل اوزرینه کله‌جکدر ٣٧ ای اورشلیم اورشلیم که پیغمبرلری اولدررسن وسکا کوندرلنلری
طاشلارسن قاچ کره اوغللرکی طاوق کندو پلیچلرینی قناتلری آلتنه دوشردوکی کبی دوشرمک استر ایدم

وَسِز اِستَمَدُكُز ٣٨ اِشتَه اَوِڭز سِزَه خَرَاب قَالِمشدُر ٣٩ زيرا بَن سِزَه ديرِمكه بوندَن صُكره بَنى
كُورمَيَجَكسِكُز تا سِز رَبِّكْ اِسمى ايلَه كَلَن مُتبَارَك اُولسُون دِينجَيَه دَك ۞

يِكرمى دُردُنجى بَابْ

١ وَعيسَى طَشرَه چِقُوب هَيكَلدَن كِتدى وَاَنُكْ شَاكِردلَرى اَكَا هَيكَلُكْ بِنَالَرينى كُوستَرمَك اِيچُون
يَانَشديلَر ٢ اَمَّا عيسَى اَنلَرَه ديديكه بُو جُملَه نَسنَهلَرى كُورمَزمىسِكُز حَقًّا سِزَه ديرِمكه بُوراده طَاش
اُوزَرِندَه طَاش قَالمَيَاجَقدُر كه يِقِلمَيَه ٣ وَزَيتُونلَر طَاغى اُوزرِنده اُوتُردُوغى زَمَان شَاكِردلَر اَكَا تَنهَاجَه يَانَشوب
ديديلَر كه بُو نَسنَهلَر نَه زَمَان وَاقِع اُولَاجَقدُر بِزَه ديوير وَسَنُكْ كَلِشُكُكْ وَدُنيَا آخِرِنُكْ عَلَامَتى نَه اُولَا
٤ عيسَى دَخى جَوَاب ويرُوب اَنلَرَه ديديكه صَاقِنُكْ كه سِزى كِمسَه آزدِرمَيَه ٥ زيرا نيچه كِمسَنَهلَر بَن مَسيح
ايم ديو بَنم اِسمم ايلَه كَلُوب چُوغنى آزدِرَاجَقلَردُر ٦ وَسِز جَنكلَر وَجَنكلَرُكْ خَبَرلَرينى اِشِتدُوكُكُز زَمَان
صَاقِنُكْ مُضطَرِب اُولمَيَاكْ زيرا بُو جُملَه نَسنَهلَر وَاقِع اُولمَق كَرَكدُر اَمَّا دَخى آخِر اُولمَاز ٧ زيرا مِلَّت مِلَّت
اُوزَرينَه وَمَملَكَت مَملَكَت اُوزَرينَه قَالقَه وَچُوق يَرلَردَه قَحطلَر وَطَاعُونلَر وَزَلزَلَهلَر اُولَالَر ٨ اَمَّا بُو جُملَه نَسنَهلَر
اَلَملَرُكْ اِبتِدَاسيدُر ٩ اُو زَمَان سِزى مُصيبَتلَرَه تَسليم ايدَهجَكلَر وَاُولدُرَهلَر وَبَنم اِسمم اِيچُون جُملَه طَايِفَهلَردَن
مَبغُوض اُولَاسِز ١٠ وَاُو زَمَان چُوغى مَعثَرَت چَكَهلَر وَبِر بِرينى تَسليم ايدُوب بِر بِرينَه بُغض ايدَهلَر ١١ وَنيچَه
يَالَانجى پَيغَمبَرلَر قَالقُوب چُوغنى آزدُرَهلَر ١٢ وَظُلم چُوغَلدُوغى اِيچُون چُوغنُكْ مَحَبَّتى صُوقُلَنَه ١٣ اَمَّا آخِرَهدَكْ
طَيَانَان خَلَاص بُولَا ١٤ وَمَلَكُوتُكْ بُو بَشَارَتى بُتُون دُنيَادَه جُملَه طَايِفَهلَرَه شَهَادَت اِيچُون نِدَا اُولُنَه وَاُو زَمَان
آخِر كَلَهجَكدُر ١٥ اِمدى نِتَّكه دَانيَال پَيغَمبَرُكْ سُويلَدُوكى خَرَابلِغُكْ كَريهَهسِنُكْ مُقَدَّس يَردَه طُوردُوغنى
كُورِرسِكُز اُوقُويَان بِر خُوش آكلَاسُون ١٦ اُو زَمَان يَهُودَا وِلَايَتِندَه اُولَانلَر طَاغلَرَه قَاچسُونلَر ١٧ اَوكْ
طَامى اُوزَرِندَه اُولَان كَندُو اَوينُكْ اِيچِندَن بِر شَى آلمَغَه اِينمَسُون ١٨ وَتَارلَادَه اُولَان كَندُو لِبَاسلَرينى
آلمَغَه كِرُو دُونمَسُون ١٩ وَاى اُول كُونلَردَه كَبَه اُولَانلَرَه وَاِمزِرَنلَرَه ٢٠ وَدُعَا ايلَيكْ كه فِرَارِكُز قيشدَه
وَسَبت كُونِندَه اُولمَيَا ٢١ زيرا اُو زَمَان بُيُوك مُصيبَت اُولَا شُويلَه كه دُنيَانُكْ اِبتِدَاسِندَن بَرُو شِمدِيَه
دَكين نَه اُولدى نَه اُولَاجَقدُر ٢٢ وَاَكَر اُول كُونلَر تَقصير اُولُنمَامِشلَر ايسَيدى هيچ بِر بَشَر قُورتُلمَزدى
اَمَّا اُول كُونلَر مُختَارلَرُكْ خَاطِرى اِيچُون تَقصير اُولُنَهلَر ٢٣ اُو زَمَان بِر كِمسَه سِزَه ديرسَه كه اِشتَه مَسيح
بُوندَه يَا اَندَه دُر اِينَانمَاكْ ٢٤ زيرا يَالَانجى مَسيحلَر وَيَالَانجى پَيغَمبَرلَر قَالقَهلَر وَعَظيم عَلَامَتلَر وَمُعجِزَتلَر
كُوستَرَهلَر شُويلَه كه مُمكِن اُولسَيدى مُختَارلَرى دَخى آزدِرلَر ايدى ٢٥ اِشتَه بَن بُونى سِزَه پيشين سُويلَدم
٢٦ اِمدى اَكَر سِزَه ديرلَرسَه كه اِشتَه بَرِيَّهدَهدُر چِقمَاكْ اِشتَه اِيچ اُوطَهلَردَهدُر اِينَانمَاكْ ٢٧ زيرا نيچه كه
يِلدِرِم مَشرِقدَن چِقُوب تَا مَغرِبَه شُعلَهلَنُورسَه اِنسَان اُوغلِنُكْ كَلِشى دَخى بُويلَه اُولَا ٢٨ زيرا هَر نَرَهدَه لَاشَه
وَار ايسَه اُورَايَه قَرتَاللَر جَمع اُولَالَر ٢٩ وَتيزجَه اُول كُونلَرُكْ مُصيبَتِندَن صُكرَه كُنَش قَرَاكلُو اُولَا وَآى

کندو ضیاسنی ویرمیه و یلدزلر کوکدن دوشه‌لر و کوکلرڭ قوتلری صارصیلالر ٣٠ و او زمان کوکده آدم
اوغلنڭ علامتی کورنه و او زمان یرڭ جمله قبیله‌لری یاس چکه‌لر و کوکڭ بلوتلری اوزرنده قوت و عظیم
عزت ایله آدم اوغلنڭ کلدوکنی کوره‌لر ٣١ و او کندو ملکلرینی بوروڭ عظیم صوتیله کوندره و انلر
کندو مختارلرینی دورت روزکاردن کوکلرڭ اوجلرندن تا انلرڭ اوجلرینه‌دك دوشیره‌لر ٣٢ و انجیر آغاجندن
مثلی اوکرنڭ چونکه انڭ داللری تازه اولور و یپراقلر چقرلر بلورسکز که یاز یقیندر ٣٣ سز دخی بویله
چونکه بو جمله نسنه‌لری کوررسکز بلڭ که یقین و قپولرده در ٣٤ حقا سزه دیرمکه جمله بو نسنه‌لر
واقع اولماینجه بو جیل کچمز ٣٥ کوك و یر کچه‌لر اما بنم سوزم هیچ کچمیه ٣٦ نهایت اول کون و اول
ساعت نه زمان اولاجغنی کمسه بلمز کوکده‌کی ملکلر بله بلمزلر اما یالکز بابام بلور ٣٧ زیرا نوحڭ
کونلری اولدوغی کبی آدم اوغلنڭ کلشی دخی بویله اولا ٣٨ زیرا نیجه طوفاندن اول اولان کونلرده تا نوح
سفینه‌یه کیردوکی کونه‌دك ییوب ایچرلر ایدی و عورتلر آلوب ویررلر ایدی ایسه ٣٩ و تا طوفان کلوب
انلری هپ کوترنجیه‌دك هیچ بلمدیلر ایسه آدم اوغلنڭ کلشی دخی بویله اولا ٤٠ اول زمان ایکی کیشی
تارلاده اولا بری آلنه و بری قویویرله ٤١ ایکی عورت دکرمنده اوکده‌لر بری آلنه و بری قویویرله
٤٢ ایمدی اویانق اولڭ زیرا ربڭزڭ قنغی ساعتده کله‌جکنی بلمزسکز ٤٣ اما بونی بلڭ که اکر
او صاحب خرسزڭ نه نوبتده کله‌جکنی بلسیدی اویانق اولوردی و اوینی دلمکه قومازدی ٤٤ انڭ ایچون
سز دخی حاضر اولڭ زیرا آدم اوغلی صانمدوغکز ساعتده کله‌جکدر ٤٥ ایمدی کیمدر اول امین و عقللو
قول که آغاسی انی کندو او خلقی اوزرینه نصب ایلدی که انلره وقتنجه نفقه ویره ٤٦ نه موتلو اول
قوله که مانڭ آغاسی کلدوکی زمان انی بویله ایدر ایکن بولا ٤٧ حقا سزه دیرمکه انی جمله مالی اوزرینه
نصب ایلیه ٤٨ اما اکر اول یرامز قول قلبنده دیرسه که آغام کچ کلور ٤٩ و کندو قول یولداشلرینی
دوکمکه باشلایوب و سرخوشلر ایله ییوب ایچرسه ٥٠ اول قولڭ آغاسی قتلامدوغی کونده و بلمدوکی ساعتده
کله ٥١ و انی ایکی شق ایدوب انڭ نصیبنی مرائیلر ایله قویه اوراده آغلایش و دیشلر کجردمه‌سی اولا ۞

یکرمی بشنجی باب

١ او زمان کوکلرڭ ملکوتی اون قزه متشابه اولا که قندیللرینی آلوب کویکونڭ قرشوسنه چقدیلر
٢ و انلردن بشی عقللو و بشی سفیه ایدیلر ٣ سفیه اولانلر قندیللرینی آلوب یاغ یانلرنجه آلمامشلر ایدی
٤ اما عقللولر قندیللری ایله قابلرنده یاغ دخی آلمشلر ایدی ٥ و کویکو اکلنور ایکن هپسنڭ اویقوسی
کلوب اویودیلر ٦ و کیجه یاریسنده اشته کویکو کلیور قرشوسنه چقڭ دیو بر چاغرش اولدی ٧ او زمان
اول قزلر جمله‌سی قالقوب قندیللرینی دوزدیلر ٨ و سفیهلر عقللولره دیدیلر که بزه یاغکزدن ویرڭ زیرا
قندیللرمز سوینور ٩ اما عقللولر جواب ویروب دیدیلر که یوق صکره نه بزه نه سزه یتشمز اولی در که

سز واروب صاتیجیلردن کندولرکزه صاتون آلاسز ١٠ وانلر صاتون آلمغه کیدر ایکن کویکو کلدی وحاضر
اولانلر انکله بله دوکنه کیردیلر وقپو قپاندی ١١ اندن صکره او بر قزلر دخی کلوب ای سلطان ای سلطان
بزه آچ دیدیلر ١٢ اما او جواب ویروب دیدیکه حقا سزه دیرمکه سزی بلمم ١٣ اننك ایچون اویانق
اولك زیرا آدم اوغلنك کله‌جکی کونی وساعتی بلمزسکز ١٤ زیرا او بر آدم کبی درکه یوله چقار ایکن
کندو قوللرینی چاغروب مالنی انلره تسلیم ایتدی ١٥ وبرینه بش یوك وبرینه ایکی یوك وبرینه بر یوك
آقچه هر کسه کندو قابلیتنه کوره ویردی واو ساعت یوله کتدی ١٦ وبش یوکی آلان واروب وانلر ایله
تجارت ایلیوب غیری بش یوك قزاندی ١٧ بوکا کوره ایکی یوکی آلان غیری ایکی یوك قزاندی ١٨ اما بر
یوکی آلان واردی ویرده قازوب آغاسنك آقچه‌سنی کزلدی ١٩ ونیچه زماندن صکره اول قوللرك آغاسی
کلوب انلر ایله حسابلشدی ٢٠ واول بش یوکی آلان یقینه کلوب وغیری بش یوك اوکنه
قویوب دیدیکه آغا سن بکا بش یوك تسلیم ایتدك اشته انلردن غیری دخی بش یوك قزاندم ٢١ آغاسی
دخی اکا دیدیکه آفرین ای ایو وامین قول سن آز نسنه‌لرده امین ایدك بن سنی چوق نسنه‌لر اوزرینه
نصب ایده‌یم آغاکك شنلکنه کیر ٢٢ وایکی یوکی آلان کلوب دیدیکه آغا سن بکا ایکی یوك تسلیم ایتدك
اشته انلردن غیری دخی ایکی یوك قزاندم ٢٣ آغاسی دخی اکا دیدیکه آفرین ای ایو وامین قول سن آز
نسنه‌لرده امین ایدك بن سنی چوق نسنه‌لر اوزرینه نصب ایده‌یم آغاکك شنلکنه کیر ٢٤ وبر یوکی
آلان دخی کلوب دیدیکه آغا بن بلوردم که سن سرت آدم سن که اکمدوکك یرده بچرسن وصاچمدوغك
یرده دوشیررسن ٢٥ وقورقدم وواروب سنك یوککی یرده کزلدم اشته وارکی آل ٢٦ وآغاسی جواب
ویروب اکا دیدیکه ای یرامز وتنبل قول سن بلدك که اکمدوکم یرده بچرم وصاچمدوغم یرده دوشیررم
٢٧ اننك ایچون سکا دوشر ایدی که آقچه‌می صرافلرك النه قویاسن وبن کلدوکم زمان وارمی ربح ایله
آلور ایدم ٢٨ ایمدی یوکی اندن آلك واکی اون یوکی اولانه ویرك ٢٩ زیرا هر کیمده وار ایسه اکا ویریله
واکا زیاده اولا اما هر کیمده یوق ایسه اننك وار اولانی دخی اندن آلنه ٣٠ وفایده‌سز قولی طشره
قرانلغه براغك اوراده آغلایش ودیشلر غجردمه‌سی اولا ٣١ وآدم اوغلی کندو جلالنده جمله مقدس
ملکلر ایله کلدوکی زمان کندو جلالنك تختی اوزرنده اوتوره ٣٢ وجمله طایفه‌لر اننك حضورینه جمع
اولنالر وانلری بر برندن آیره نیته‌که چوبان قوینلری ارککلردن آیرر ٣٣ وقوینلری صاغنه وارککلری
صولنه قویه ٣٤ او زمان ملك صاغنده اولانلره دیه که کلك باباملك مبارکلری دنیا تملندن برو سزه
حاضرلنمش ملکوتی میراث ایلیك ٣٥ زیرا بن آچ ایدم وسز بکا یدردکز صوسز ایدم وسز بکا ایچوردکز
غریب ایدم وسز بنی قبول ایتدکز ٣٦ چپلاق ایدم وسز بنی کیدردکز خسته ایدم وبنی زیارت
ایتدکز زندانده ایدم وبکا کلدکز ٣٧ او زمان عادللر اکا جواب ویروب دیه‌لر که ای رب بز سنی نه
زمان آچ کوردك وسکا یدردك یا صوسز کوردك وسکا ایچوردك ٣٨ وسنی نه زمان غریب کوردك وقبول

ایتدك یا چیپلاق كوردك وسنی كیدردك ٣٩ وسنی نه زمان خسته یا زندانده كوردك وسكا كلدك
٤٠ ملك دخی جواب ویروب انلره دیه كه حقّا سزه دیرمكه بو بنم اك كوچك قرنداشلرمدن برینه نه
كه ایتدكز ایسه بكا ایتدكز ٤١ واو زمان صولنده اولانلره دخی دیه كه ای ملعونلر بندن كیدك
شیطانه و انك ملكلرینه حاضرلنمش ابدی آتشه وارك ٤٢ زیرا بن آج ایدم وبكا یدرمدكز صوسز
ایدم وبكا ایچورمدكز ٤٣ غریب ایدم وبنی قبول ایتمدكز چیپلاق ایدم وبنی كیدرمدكز خسته
وزنداندە ایدم وبنی زیارت ایتمدكز ٤٤ او زمان انلر دخی اكا جواب ویروب دیەلر كه ای ربّ بز سنی
نه زمان آج یا صوسز یا غریب یا چیپلاق یا خسته یا زندانده كوردك وسكا خدمت ایتمدك ٤٥ او زمان
او انلره جواب ویروب دیه كه حقّا سزه دیرمكه بو اك كوچكلردن برینه نه كه ایتمدكز ایسه بكا دخی
ایتمدكز ٤٦ وبونلر ابدی عذابه امّا عادللر ابدی حیاته كیدەلر ۞

یكرمی آلتنجی باب

١ واولدیكه عیسی بو جمله سوزلری بتوردكدن صكره كندو شاكردلرینه دیدیكه ٢ بلورسكزكه
ایكی كوندن صكره فصح بیرامی اولاجقدر وآدم اوغلی حاچلنمق ایچون تسلیم اولناجقدر ٣ او زمان
باش امامار وكاتبلر وقومك شیخلری قیافا نام باش امامك سراینه جمع اولدیلر ٤ وعیسی‌یی حیله ایله
طوتوب اولدرمك ایچون مشاوره ایلدیلر ٥ امّا دیرلر ایدیكه بیرامده اولماسون تا كه خلق آراسنده
فتنه اولمیه ٦ وعیسی بیت عنیاده جذام سمعونك اونده ایكن ٧ اكا بر عورت كلدی كه پك قیمتلو
بر حقّه‌یاغی وار ایدی وعیسی اوتردقده انی انك باشی اوزرینه دوكدی ٨ شاكردلری دخی بونی كوردكده
رنجیده اولدیلر وبو اسراف نه‌یه یرار دیدیلر ٩ زیرا بو یاغ چوق بهایه صاتلمق وبهاسی فقیرلره ویرلمك
قابل ایدی ١٠ امّا عیسی بونی بلوب انلره دیدیكه عورته نیچون زحمت ویررسكز زیرا بكا بر ایو ایش
ایشلدی ١١ زیرا فقیرلر دائما سزكله اولور امّا بن دائما سزكله دكل ایم ١٢ چون بو عورت بنم
جسدم اوزرینه بو یاغی دوككله بنی كومك ایچون ایتدی ١٣ حقّا سزه دیرمكه بتون دنیاده هر نرەده
كه بو بشارت ندا اولنورسه بونك ایتدوكی دخی اكا یادكار اولمق ایچون دیولە ١٤ او زمان اون ایكیدن
بری اسخریوطی یهودا نام كمسنه باش امامارە واروب ١٥ دیدیكه بكا نه ویررسكز وبن انی سزه تسلیم
ایده‌یم انلر دخی اكا اوتوز نقل كمش طارتدیلر ١٦ واول زماندن برو انی تسلیم ایتمكه فرصت آراردی
١٧ وخمیرسز اتمكلرك اوّلكی كوننده شاكردلر عیسی‌یه كلوب اكا دیدیلر كه نره‌ده استرسن كه سكا
فصح یمكنی حاضرلیاوز ١٨ اول دخی دیدیكه شهره فلان كمسه‌یه وارك واكا دیك كه معلّم دیر كه وقتم
یقین در سنك اوكده فصحی شاكردلرم ایله ایده‌یم ١٩ شاكردلر دخی عیسی انلره امرلدوغی كبی
ایلیوب فصحی حاضرلدیلر ٢٠ وآخشام اولدقده اون ایكی ایله سفره‌یه اوتردی ٢١ وانلر ییور ایكن

دیدیكه حقّا سزه دیرمكه سزدن بری بنی تسلیم ایده‌جكدر ٢٢ و انلر زیاده‌سیله تاسه‌لنوب انلردن هر
بری بن‌می ایم یا ربّ اڭا دیمكه باشلادیلر ٢٣ اول دخی جواب ویروب دیدیكه بنم ایله الی دیسی‌یه
باتران بنی تسلیم ایده‌جكدر ٢٤ آدم اوغلی كیدر نیجه كه انڭ حقّنده یازلمشدر امّا وای اول آدمه
كه انڭ واسطه‌سیله آدم اوغلی تسلیم اولنور اول آدمه اولی اولوردیكه طوغمامش اولایدی ٢٥ و انی تسلیم
ایدن یهودا جواب ویروب دیدیكه یا رابّی بن‌می ایم اول دخی اڭا سن سویلدڭ دیدی ٢٦ و انلر یيور
ایكن عیسی اتمكی آلوب و بركتلیوب پاره‌لدی و شاكردلره ویروب دیدیكه آلڭ ییڭ بو بنم جسمم در
٢٧ و كاسه‌یی آلوب و شكر ایدوب انلره ویردی و دیدیكه بوندن هپڭز ایچڭ ٢٨ زیرا بو بنم قانم در
شول عهد جدیدڭ قانی كه چوق كیمسه‌لر ایچون كناهلره مغفرة ایچون دوكلور ٢٩ و بن سزه دیرمكه
بوندن صكره بو آصمه‌نڭ میوه‌سندن آرتق ایچمیه‌یه ایم تا اول كونه‌دك كه انی سزڭله باباڭ ملكوتنده
یڭی ایچه‌یك ایم ٣٠ و تسبیح اوقودقلرندن صكره زیتونلر طاغنه چقدیلر ٣١ او زمان عیسی انلره دیدیكه
سز هپڭز بو كیجه‌ده بنم ایچون معثرت چكه‌جكسڭز زیرا یازلمشدر كه بن چوبانی اوراجم و سوریڭك
قویونلری پراكنده اولالر ٣٢ امّا بن قیام ایتدكمدن صكره سزدن اوّل جلیله واراجم ٣٣ بطرس دخی
جواب ویروب اڭا دیدیكه اكر هپسی سنڭ ایچون معثرت چكرلرسه بن هیچ معثرت چكمم ٣٤ عیسی
اڭا دیدیكه حقّا سڭا دیرمكه همان بو كیجه خروس اوتمزدن اوّل سن بنی اوچ كرّه انكار ایده‌جكسن
٣٥ بطرس اڭا دیدیكه اكر بڭا سنڭله اولمك لازم اولورسه‌ده سنی انكار ایتمم جمله شاكردلر دخی بویله
دیدیلر ٣٦ او زمان عیسی انلر ایله جسمانیه نام بر قریه‌یه كلدی و شاكردلره دیدیكه بن اورایه
واروب دعا ایدنجیه‌دك سز بونده اوترڭ ٣٧ و بطرسی و زبدی‌نڭ ایكی اوغللرینی بله‌سنجه آلوب محزون
اولمغه و زیاده‌سیله صیقلمغه باشلادی ٣٨ او زمان عیسی انلره دیدیكه بنم جانم زیاده‌سیله تا اولمه‌دك
محزوندر بونده طورڭ و بنم ایله اویانق اولڭ ٣٩ و بر آز ایلرو واروب یوزی اوزرینه دوشدی و دعا ایدوب
دیدیكه ای بابام ممكن ایسه بو كاسه بندن كچسون نهایت بنم ایستدوكم كبی اولماسون انجق سنڭ
ایستدوكڭ كبی اولسون ٤٠ و شاكردلره كلوب انلری اویور بولدی و بطرسه دیدیكه بویله‌می بنم ایله
بر ساعت اویانق اولمغه قادر دكل ایدڭز ٤١ اویانق اولڭ و دعا ایدڭ كه امتحانه دوشمیه‌سز زیرا
روح حاضر امّا لحم ضعیفدر ٤٢ تكرار ایكنجی كرّه واردی و دعا ایدوب دیدیكه بابام اكر ممكن دكل
ایسه كه بو كاسه بن انی ایچمینجه بندن كچه سنڭ مرادڭ اولسون ٤٣ و كلوب انلری تكرار اویور
بولدی زیرا انلرڭ كوزلری آغرلنمش ایدی ٤٤ و انلری براغوب تكرار كیتدی و اوچنجی كرّه دعا ایدوب
همان او سوزلری سویلدی ٤٥ او زمان شاكردلرینه كلوب انلره دیدیكه شمدنصكره اویویڭ و راحت
اولڭ اشته ساعت یقلاشدی و آدم اوغلی كناهكارلرڭ اللرینه تسلیم اولنور ٤٦ قالقڭ كیده‌لم اشته بنی
تسلیم ایدن یقیندر ٤٧ و او دخی سویلر ایكن اشته اون ایكیدن بری اولان یهودا كلدی و بله‌سنجه باش

اماملردن وقومك شيخلرندن قلجلر وصوپالر ايله كوندرلن بيوك بولك ٤٨ وآني تسليم ايدن انلره بر
نشان ويروب ديديكه كيمي كه اوپرسم او در آني طوتك ٤٩ وفي الحال عيسى يه ياناشوب ديديكه سلام
سڭا يا رابّي وآني اوپدي ٥٠ عيسى دخي اكا ديديكه اي دوست نه يه كلدك او زمان انلر ياناشوب وعيسى
اوزرينه اللريني صالوب آني طوتديلر ٥١ واشته عيسى ايله اولانلردن بري الني اوزادوب قلجني چقاردي
وباش امامك قولني اوروب قولاغني كسدي ٥٢ او زمان عيسى اكا ديديكه قلجكي يرينه قو زيرا جمله قلج آلانلر
قلج ايله هلاك اولورلر ٥٣ صانورميسن كه بن بابامه يالوارمغه قادر دكلم وبكا اون ايكي بولك ملكلردن
زياده احضار ايده ٥٤ امّا كتابلر نيجه اتمام اولنورلر كه بويله اولمق كركدر ٥٥ اول ساعتده عيسى
جمعيتلره ديديكه سز بني طوتمغه خرسز اوزرينه كبي قلجلر وصوپالر ايله چقدكز بن هر كون يانكزده
هيكلده تعليم ايدوب اوترر ايدم وبني طوتمدكز ٥٦ امّا بو جمله انك ايچون واقع اولدي كه پيغمبرلرك
كتابلري اتمام اولنه او زمان جمله شاكردلر آني براغوب قاچديلر ٥٧ وعيسى يي طوتان كسنه لر آني باش
امام قيافايه كوتورديلر كه انده كاتبلر وشيخلر جمع اولمشلر ايدي ٥٨ بطرس دخي انك آردنده ايراقدن
تا باش امامك سراينه دك كتدي وايچرو كيروب صوڭي كورمك ايچون خدمتكارلر ايله اوتوردي ٥٩ وباش
امامل وشيخلر وبتون محفل عيسى يي اولدرمك ايچون بر يلان شهادت آرارلر ايدي ٦٠ امّا هيچ بولماديلر
اكرچه چوق يلان شاهدلر يقلامشلر ايدي بولامديلر امّا عاقبت ايكي يلان شاهد يقلاشوب ٦١ ديديلر
كه بو آدم ديديكه بن اللهك هيكلني بوزمغه وآني اوچ كونك ايچنده تكرار ياپمغه قادر ايم ٦٢ وباش
امام قالقوب اكا ديديكه هيچ جواب ويرمزميسن بونلر سنك اوزركه نه شهادت ايدرلر ٦٣ امّا عيسى
سكوت ايدردي وباش امام جواب ويروب اكا ديديكه سكا حيّ الله حقّي ايچون آند ويررمكه الله اوغلي
مسيح سن مي سن بزه ديويره سن ٦٤ عيسى دخي اكا ديديكه سن سويلدك امّا سزه ديرمكه بوندن صكره
آدم اوغلنك قدرتك صاغنده اوتردوغني وكوكك بلوتلري اوزرنده كلدوكني كوره جكسز ٦٥ او زمان باش
امام لباسلريني يرتوب ديديكه كفر سويلدي دخي شاهدلر بزه نه لازم اشته حالا سز انك كفريني
ايشتدكز ٦٦ نه صانورسكز انلر دخي جواب ويروب ديديلر كه قتله مستحقدر ٦٧ او زمان يوزينه
توكروب اكا طبانجه لر چالديلر غيريلر دخي آني آل آياسي ايله اورديلر ٦٨ وديرلر ايديكه يا مسيح سني
اوران كيم در پيغمبرلك ايله ٦٩ بطرس ايسه سرايك طشره سنده اوتوردي وبر جاريه اكا ياناشوب ديديكه
سن دخي جليللو عيسى ايله ايدك ٧٠ امّا او جمله نك حضورنده انكار ايدوب ديديكه سنك ديدوككي
بن بلمم ٧١ وقپو اوكنه چقدوغي زمان بر غيري جاريه آني كوروب انده اولانلره ديديكه بو دخي
ناصرتلو عيسى ايله ايدي ٧٢ وتكرار آند ايله انكار ايدوب ديديكه بن اول آدمي بلمم ٧٣ وبر آزدنصكره
انده طورانلر ياناشوب بطرسه ديديلر كه كرچك سن دخي انلردن سن زيرا سويلشك سني بيان ايدر
٧٤ او زمان لعنت وآند ايتمكه باشلايوب ديديكه بن اول آدمي بلمم وفي الحال خروس اوتدي

٧٥ وعیسی‌نك سوزی بطرسك خاطرینه كلدی كه اكا دیمش ایدیكه خروس اوتمزدن اول بنی اوچ كره
انكار ایده‌جكسن وطشره‌یه چقوب آجیلقله آغلادی ❁

یكرمی یدنجی باب

١ وصباح اولدقده جمله باش اماملر وقومك شیخلری عیسی‌یی اولدرمك ایچون مشاوره ایلدیلر ٢ وانی
باغلایوب كوتوردیلر وپونطوس پیلاطوس نام والی‌یه تسلیم ایتدیلر ٣ او زمان انی تسلیم ایدن یهودادان
ایدوكنی كورمكله پشیمان اولدی واول اوتوز نقل كمشی باش امامله‌ره وشیخلره كرو ویردی ٤ ودیدیكه
بن كناه ایتدم كه صوچسز قانی تسلیم ایتدم اما انلر دیدیلر كه نه علاقه‌مز وار سن كوره‌سن ٥ اول
دخی كمش نقللری هیكلده براغوب چكلدی وواروب كندوینی بوغدی ٦ باش اماملر ایسه اول كمش نقللری
آلوب دیدیلر كه انلری هیكلك خزینه‌سنه قومق جایز دكلدر زیرا قان بهاسی در ٧ ومشاوره ایدوب
غریبلره مزارلق اولمق ایچون انلر ایله چولمكجی تارلاسنی صاتون آلدیلر ٨ انك ایچون اول تارلایه تا بو
كونه‌دك قان تارلاسی دینلدی ٩ او زمان ارمیا پیغمبرك سویلدوكی اتمام اولندی چون دیدیكه واوتوز
نقل كمشی آلدیلر اول بهایه كسلمشك بهاسنی كه انی اسرائیل اوغللرندن اولانلر بهایه كسدیلر ١٠ ورب
بكا امر ایتدوكی كبی انلری چولمكجی تارلاسی ایچون ویردیلر ١١ وعیسی والی‌نك اوكنده طوردی والی دخی
اكا صوروب دیدیكه یهودیلرك ملكی سن می سن عیسی دخی اكا دیدیكه سن سویلرسن ١٢ وباش امامل‌ردن
وشیخلردن قوللانور ایكن هیچ جواب ویرمدی ١٣ او زمان پیلاطوس اكا دیدیكه اوزركه نه قدر شیلره
شهادت ایدرلر ایشتمزمی سن ١٤ اما او اكا هیچ بر سوزه جواب ویرمدی شویله كه والی پك تعجب ایتدی
١٥ ووالی‌نك عادتی ایدیكه هر بیرامده خلقه استدكلری بر محبوسی صالیویرردی ١٦ ولو زمان باراباس
دیدكلری انلرك بر مشهور محبوسی وار ایدی ١٧ ایمدی انلر جمع اولدقلرنده پیلاطوس انلره دیدیكه
قنغیسنی استرسكز كه سزه صالیویره‌یم باراباسی‌می یوخسه مسیح دیدكلری عیسی‌یی‌می ١٨ زیرا او بلور
ایدیكه انی حسددن تسلیم ایتمشلر ایدی ١٩ واو قضا كرسیسنده اوترر ایكن انك عورتی كوندردی كه
اكا دیه‌لر كه اول عادل ایله ایشك اولماسون زیرا بن انك ایچون بوكون دوشمده چوق المر چكدم
٢٠ اما باش اماملر وشیخلر جمعیتلره القا ایلدیلر دیكه باراباسی استیه‌لر وعیسی‌یی هلاك ایلیه‌لر ٢١ والی دخی
جواب ویروب انلره دیدیكه ایكیسندن قنغیسنی استرسكز كه سزه صالیویره‌یم انلر دخی باراباسی دیدیلر
٢٢ پیلاطوس انلره دیدیكه ایمدی مسیح دیدكلری عیسی‌یه نه ایلیه‌یم جمله‌سی اكا دیدیلر كه حاچلنسون
٢٣ والی دخی دیدیكه اما نه كملك ایلدی انلر ایسه دخی زیاده چاغرشوب دیرلر ایدیكه حاچلنسون
٢٤ پیلاطوس فایده ایتمدوكنی وغلغله دخی بیوك اولدوغنی كورمكله صو آلوب خلقك حضورنده اللرینی
یودی ودیدیكه بن بو عادلك قانندن صوچسزم ایمدی سز كوره‌سز ٢٥ وجمله خلق جواب ویروب دیدیكه

انك قانی اوزرمزده و اوغللرمز اوزرنده اولسون ٢٦ او زمان انلره باراباسی صالیویردی امّا عیسی‌یه دكنك
چالدقدن صكره انی حاچلنمغه تسلیم ایلدی ٢٧ او زمان والی‌نك جنكجیلری عیسی‌یی دیوان خانه ایچنه
چكوب انك قاتنه بتون بولكی جمع ایلدیلر ٢٨ و انی صویوب اكا اسكرلت خلعتی كیدردیلر ٢٩ و دكنلردن بر تاج
اوروب انك باشی اوزرینه قودیلر و صاغ الینه بر قامش ویردیلر و اوكنده دیز چوكوب و اكا استهزا ایدوب
دیرلر ایدیكه سلام سكا ای یهودیلرك ملكی ٣٠ و اوزرینه توكروب و قامشی آلوب باشنه چالارلردی ٣١ و اكا
استهزا ایتدكدن صكره خلعتی صویوب كندو لباسلرینی اكا كیدردیلر و انی حاچلنمغه كوتردیلر
٣٢ و چقدقلری زمان سمعون نام بر قیرینالویی بولدیلر و اكا عیسی‌نك حاچنی كوترمكه زور ایتدیلر
٣٣ و جلجله دیدكلری یره كه باش چناغی یری دیمكدر كلدكلرنده ٣٤ اكا اود ایله قارشمش سركه
ایچمكه ویردیلر امّا انی طادوب ایچمك استمدی ٣٥ و انی حاچلدقدن صكره قرعه آتوب لباسلرینی
پایلاشدیلر تا كه پیغمبرك دیدوكی اتمام اولنه كندولرینه لباسلرمی پایلاشدیلر و قفتانم اوزرینه قرعه
آتدیلر ٣٦ و اوتروب انی اوراده بكلرلر ایدی ٣٧ و باشی اوزرنده جرم نامه‌یی قودیلر یعنی یهودیلرك
ملكی عیسی بو در ٣٨ او زمان انك ایله ایكی خرسز بری صاغنده و بری صولنده حاچلندیلر ٣٩ و یاننده
چچنلر اكا سوكرلردی و باشلرینی صالوب ٤٠ دیرلردیكه سن كه هیكلی بوزارسن و اوچ كونده تكرار
یاپارسن كندوكی قورتار اگر اللهك اوغلی ایسك حاچدن ان ٤١ كذلك باش امامل كاتبلر و شیخلر ایله
استهزا ایدوب دیرلردیكه ٤٢ او غیریلری قورتاردی و كندویی قورتارمغه قادر دكلدر اگر اسرائیل ملكی
ایسه حالا حاچدن انسون و اكا اینانه‌جغیز ٤٣ اللهه طیاندی شمدی انی قورتارسون اگر انی استرسه
زیرا بن الله اوغلی ایم دیدی ٤٤ بو ایله دخی انك ایله حاچلنمش خرسزلر دخی اكا سوكرلر ایدی
٤٥ و التنجی ساعتدن تا طقوزنجی ساعته‌دك بتون یر اوزرنده قرانكلق اولدی ٤٦ و طقوزنجی ساعتده
یقین عیسی بلند آواز ایله چاغروب دیدیكه ایلی ایلی لما صبقتانی یعنی اللهم اللهم نیچون بنی ترك
ایلدك ٤٧ و انده طورانلردن بعضیسی بونی اشتدكده دیدیلر كه بو ایلیایی چاغرر ٤٨ و فی الحال انلرك
بری سكردوب بر سنكر آلدی و سركه ایله طولدردی و بر قامشه قویوب اكا ایچوردی ٤٩ امّا غیریلر
دیرلر ایدیكه طورسون باقالم ایلیا انی قورتارمغه كلورمی ٥٠ و عیسی تكرار بلند آواز ایله چاغروب روحی
تسلیم ایلدی ٥١ و اشته هیكلك پرده‌سی یوقرودن آشغه‌یه دكین ایكی پاره اولدی و یر دپرندی و قیالر چاتلدیلر
٥٢ و مزارلر آچلدیلر و نیچه اویویان قدیسلرك جسدلری قیام ایتدیلر ٥٣ و انك قیامتندن صكره
مزارلردن چقوب مقدّس شهره كیردیلر و چوق كمسه‌لره كوروندیلر ٥٤ و یوز باشی و انك ایله اولانلر عیسی‌یی
بكلر ایكن زلزله‌یی و واقع اولان شیلری كورمكله پك قورقدیلر و دیدیلر كه حقّا بو الله اوغلی ایدی
٥٥ و اوراده نیچه عورتلر وار ایدی كه اوزاقدن باقرلردی و جلیلدن عیسی‌یه تابع اولوب اكا خدمت
ایدرلردی ٥٦ و آرالرنده مریم المجدلیه و یوسانك آناسی مریم و زبدی اوغللرینك آناسی مریم ایدیلر

٥٧ وآخشام اولدقده رامه‌دن طوغه یوسف نام بر زنکین آدم که اول دخی عیسی‌نك شاکردی ایدی
کلدی ٥٨ بو پیلاطوسه کلوب عیسی‌نك جسدینی استدی او زمان پیلاطوس امر ایلدیکه جسد اکا
تسلیم اولنه ٥٩ یوسف دخی جسدی آلوب بر پاك کتان بزه صاردی ٦٠ وآنی کندونك قیاده کسدوکی
مزارینه قودی ومزارك قپوسینه بر بیوك طاش یوارلدقدن صکره کتدی ٦١ ومریم المجدلیّه ودیکر مریم
انده ایکی مزارك قرشوسنده اوتررلر ایدی ٦٢ ویارنکی کون که تهیّه‌دن صکره در باش امامل وفریسیلر
پیلاطوسك یانینه جمع اولوب ٦٣ دیدیلر که ای سلطان خاطرمزده در که اول مضلّ دخی دیری ایکن دیمش
ایدیکه بن اوچ کوندن صکره قیام ایده‌یم ٦٤ ایمدی امر ایله که مزار تا اوچنجی کونه‌دك برك اولنه
تا که انك شاکردلری کیجه‌ده کلوب انی اوغرلامیه‌لر وخلقه او اولولردن قیام ایتمشدر دیمیه‌لر وصکره‌کی
حیله اوّلکیدن فنا اولا ٦٥ وپیلاطوس انلره دیدیکه بکجیلر سزکدر وارك انی بلدوککز کبی برك
ایدك ٦٦ انلر دخی واروب مزاری بکجیلر ایله برك ایتدیلر وطاشی مهرلدیلر ۞

یکرمی سکزنجی باب

١ وسبتك صوکنده هفته‌نك اوّلکی کونی آغارر ایکن مریم المجدلیّه ودیکر مریم مزاری کورمکه
کلدیلر ٢ واشته بر بیوك زلزله اولدی زیرا ربّك ملکی کوکدن انوب کلدی وطاشی قپودن یوارلدی
واوزرنده اوتوردی ٣ چهره‌سی یلدرم کبی ولباسی قار کبی بیاض ایدی ٤ وانك قورقوسندن بکجیلر
دترشرلر ایدی واولولره بکزر اولدیلر ٥ امّا ملك عورتلره جواب ویروب دیدیکه سز قورقماك زیرا بلورم
که حاچلنمش عیسی‌یی آرارسکز ٦ او بونده دکلدر زیرا دیدوکی کبی قیام ایلدی کلك ربّك یاتدوغی
یری کورك ٧ وتیز وارك وانك شاکردلرینه دیك که اولولردن قیام ایتمشدر واشته او سزدن اوّل
جلیله کیدر اوراده انی کوره‌سز اشته بن سزه دیدم ٨ وانلر تیز قورقو وبیوك سرور ایله مزاردن چقوب
شاکردلرینه خبر ایتمکه سکرتدیلر ٩ وبونی شاکردلرینه خبر ایتمکه کیدرلر ایکن اشته عیسی انلره
قرشو کلوب دیدیکه سلام سزه انلر دخی یانشوب وآیاقلرینی طوتوب اکا سجده ایلدیلر ١٠ او زمان عیسی
انلره دیدیکه قورقماك وارك قرنداشلرمه سویلیك که جلیله واره‌لر اوراده بنی کوره‌جکلردر ١١ وانلر
کیدر ایکن اشته بکجیلردن بعضیسی شهره کلوب جمله واقع اولان نسنه‌لری باش امامله حکایت ایتدیلر
١٢ انلر دخی شیخلر ایله جمع اولوب ومشاوره ایدوب جنکجیلره وافر آقچه ویردیلر ١٣ ودیدیلر که
دیك که انك شاکردلری کیجه‌ده بز اویور ایکن کلوب انی اوغرلادیلر ١٤ واکر بو نسنه والی‌نك قولاقلرینه
دکرسه بز انی اناندروب سزی امین قیلاوز ١٥ انلر دخی آقچه‌یی آلوب انلره اوکرتدکلری کبی ایتدیلر
واول سوز یهودیلرده تا بو کونه‌دك شایع اولمشدر ١٦ اون بر شاکرد ایسه جلیله عیسی انلره امر
ایتدوکی طاغه کتدیلر ١٧ وانی کوردکلری کبی اکا سجده ایلدیلر امّا بعضیسی شبهه‌لندیلر ١٨ وعیسی

یانشوب و انلره سویلیوب دیدیکه بكا كوكده و یرده جمله قدرت ویرلدی ١٩ ایمدی وارك و جمله قوملره
تعلیم ایلیك و انلری بابانك و اوغلك و روح القدسك اسمی ایله وافتزلیك ٢٠ و بن سزه وصیت
ایتدوكم جمله نسنه‌لری حفظ ایتمك انلره اوكردك و اشته بن دایما تا دنیانك آخرینه‌دكین سزك
ایله ایم آمین ۞.

انجیل

مرقسك یازدوغی اوزره

اولكی باب

١ اللهك اوغلی عیسی المسیحك بشارتنك ابتداسی ٢ پیغمبرلرده یازلدوغی اوزره اشته بن سنك یوزكك
اوكنده رسولمی كوندررم كه اوككده یولكی دوزه ٣ بریه‌ده چاغرانك آوازی ربك یولنی حاضرلیك انك
سبیللرینی دوز ایلیك ٤ یوحنا بریه‌ده وافتزلردی و كناهلرك مغفرتی ایچون توبه‌نك وافتزینی ندا ایدردی
٥ و جمله یهودا ولایتی و اورشلیملولر اكا چقرلر ایدی و كناهلرینه اعتراف ایدوب هپسی اندن اردن
ارماغنده وافتزلنورلر ایدی ٦ و یوحنا دوه توینده‌ن لباس كیردی و بللرنده بر قایش قوشاغی وار ایدی
و چكركه‌لر و یبان بالی یر ایدی ٧ و ندا ایدركن دیر ایدیكه بنم آردیجه بندن قوتلو كسنه كلور كه
بن اكلوب پاپوچلرینك تصمه‌سنی چوزمكه لایق دكلم ٨ بن سزی صو ایله وافتزلدم اما او سزی
روح القدس ایله وافتزلیاجقدر ٩ و اول كونلرده واقع اولدیكه عیسی جلیلده اولان ناصرتدن كلدی
و یوحنادن اردنده وافتزلندی ١٠ و تیزیه صودن چقر ایكن كوكلرك یارلدوغنی و اوزرینه كوكرجن
كبی روحك ایندوكنی كوردی ١١ و كوكدن بر آواز كلوب دیدیكه سن بنم سوكولو اوغلم سن كه بن
اندن راضی ایم ١٢ و تیزیه روح انی بریه‌یه صالدی ١٣ و اوراده بریه‌ده قرق كون اولوب شیطاندن
امتحان چكردی و وحوش ایله اولور ایدی و ملكلر اكا خدمت ایدرلر ایدی ١٤ و یوحنا تسلیم
اولندقدن صكره عیسی جلیله كلوب اللهك ملكوتنك بشارتنی ندا ایدردی ١٥ و دیر ایدیكه وقت تمام
اولدی و اللهك ملكوتی یقیندر توبه ایلیك و بشارته اینانك ١٦ و جلیل دكزینك كنارنده كزر ایكن
شمعونی و انك قرنداشی آندراوسی كوردی كه دكزه آغ صالارلر ایدی زیرا بالق آولایجیلر ایدی ١٧ و عیسی

انلره دیدیکه اردمجه کلك وسزی آدم آولایجیلر ایده‌یم ١٨ انلر دخی تیزجه آغلرینی براغوب اردینه
کتدیلر ١٩ واوراده‌ن بر آز ایلرو کچوب زبدی اوغلی یعقوبی وقرنداشی یوحنّایی کوردی که قایقده آغلرینی
مرمّت ایدرلر ایدی ٢٠ وتیزجه انلری چاغردی انلر دخی بابالری زبدی‌یی ارغادلر ایله قایقده براغوب
اردینه کتدیلر ٢١ وکفرناحومه کیردیلر وتیزجه سبت کوننده جمعه کیروب تعلیم ایدردی ٢٢ وانك
تعلیمنه تعجّب ایدرلردی زیرا او انلره کاتبلر کبی دکل امّا حکومت صاحبی کبی تعلیم ایدردی ٢٣ وانلرك
جمعنده بر ناپاك روحلو آدم وار ایدی که یك چاغروب ٢٤ دیدیکه بزی قو ای ناصرتلو عیسی بزم ایله نه‌ك
وار سن بزی هلاك ایتمکه‌می کلدك بن سنی بلورمکه اللّهك قدّوسی سن ٢٥ وعیسی انی آزارلیوب
دیدیکه اپسم اول وانده‌ن چیق ٢٦ ناپاك روح دخی انی پرتوب وعظیم آواز ایله چاغروب انده‌ن چقدی
٢٧ وجمله‌سی شاشدیلر شویله که بر برینه سؤال ایدوب دیرلر ایدیکه نه‌در بو نه آصل یکی تعلیم در
بو که او حکومت ایله ناپاك روحلره بیله امر ایدر واڭا اطاعت ایدرلر ٢٨ وانك خبری تیزجه جلیلك
چوره‌سنده‌کی بتون ولایته چقدی ٢٩ وتیزجه جمعده‌ن چقدقلرنده‌ن صکره یعقوب ویوحنّا ایله سمعون
وآندراوسك اوینه واردیلر ٣٠ وسمعونك قاین آناسی دوشکده اسیتمالو یاتردی وتیزجه انك حقنده اڭا
سویلدیلر ٣١ اول دخی یانشوب وانك النه یاپشوب انی قالدردقده اسیتما تیزجه انی براقدی او دخی انلره
خدمت ایدردی ٣٢ وآخشام اولدقده کنش باتدوغی زمانده اڭا جمله دردناکلری وشیطانلولری کتوردیلر
٣٣ وبتون شهر قپویه دیرلدی ٣٤ اول دخی درلو درلو مرضلرده‌ن دردناك اولان چوق کمسه‌لری صاغلتدی
وچوق شیطانلری قوودی وشیطانلره سویلمکه اجازت ویرمدی زیرا انی بلورلر ایدی ٣٥ وصباحده‌ن کیجه دخی
قرانکلو ایکن عیسی قالقوب بر بیابان یره کتدی واوراده دعا ایتدی ٣٦ سمعون دخی وانکله بیله اولانلر
اردنجه کتدیلر ٣٧ وانی بولدقلرنده اڭا دیدیلر که جمله‌سی سنی آرارلر ٣٨ اول دخی انلره دیدیکه یقین
اولان قصبه‌لره وارالم که اوراده وعظ ایده‌یم زیرا بونك ایچون چقمش ایم ٣٩ وبتون جلیلده انلرك
جمعلرنده وعظ ایدردی وشیطانلری قواردی ٤٠ وبر جذام اڭا کلوب واڭا یالواروب اوکنده دیز چوکدی
واڭا دیدیکه اکر استرسڭ بنی پاك ایتمکه قادر سن ٤١ عیسی دخی ترحّم ایدوب واَل اوزادوب اڭا طوقندی
واڭا دیدیکه استرم پاك اول ٤٢ ودیدوکی کبی جذاملق تیزجه انده‌ن کتدی وپاك اولدی ٤٣ وعیسی
اڭا پك نهی ایتدکده‌ن صکره انی تیزجه کوندردی ٤٤ واڭا دیدیکه صاقن که کمسه‌یه بر شی دیمیه‌سن
امّا وار وکندوکی امامه کوستر وتمیزلکك ایچون موسی‌نك بیوردوغی نسنه‌لری عرض ایله که انلره شهادت
ایچون اولا ٤٥ او ایسه چقدوغی کبی چوق سویلمکه وقصه‌یی شایع ایتمکه باشلادی شویله که عیسی
آرتق آشکاره شهره کیره‌مدی امّا طشره‌ده بیابان یرلرده اولوردی وهر یرده‌ن اڭا کلورلر ایدی ۞

ایکنجی باب

۱ وبر قاچ کوندن صکره ینه کفرناحومه کیردی واوده اولدوغی ایشدلدی ۲ وتیزیله چوق آدم جمع
اولدی شویله که قپو یاننده اولان یرلرده بیله صیغمازلردی اول دخی انلره کلامی اوکرەدردی ۳ واکا دورت
کیشیدن کوترلن بر مفلوج کتوروب کلدیلر ۴ وازدحامدن اکا یاقلاشمغه قابل دکل ایکن عیسی‌نك
اولدوغی مکانك طامنی آچدیلر وانی دلدکدن صکره مفلوج یاتدوغی دوشکی ایندردیلر ۵ عیسی دخی
انلرك ایماننی کورمکله مفلوجه دیدیکه ای اوغل کناهلرك سکا عفو اولندی ۶ وکاتبلردن بعضیسی اوراده
اوتروب قلبلرنده فکر ایدرلر ایدیکه ۷ نیچون بو کیشی بویله کفر سویلر یالکز اللهدن غیری کناهلری کیم
عفو ایده بلور ۸ عیسی دخی تیزیله کندولرنده بویله فکر ایتدکلرینی کندو روحنده دویمغله انلره
دیدیکه نیچون بو نسنه‌لری قلبلرکزده فکر ایدرسکز ۹ قنغیسی قولایرقدر مفلوجه کناهلر سکا عفو
اولندی دیمکمی یاخود قالق ودوشککی قالدر وکز دیمکمی ۱۰ اما تاکه آدم اوغلنك یرده کناهلری عفو
ایتمکه قدرتی وار ایدوکنی بلەسز مفلوجه دیدیکه ۱۱ بن سکا دیرمکه قالق ودوشککی قالدروب اوکه
کیت ۱۲ اول دخی تیزیله قالقوب ودوشکی قالدروب هپسنك اوکنده چقدی شویله که جمله‌سی حیران
اولوب واللهه حمد ایلیوب دیدیلرکه هیچ بر زمانده بویله نسنه کورمدك ۱۳ وینه دکز یالیسنه چقدی
وجمله جمعیت اکا کلوردی اول دخی انلره تعلیم ایدردی ۱۴ وکچرکن حلفا اوغلی لاوی‌یی کوردی که کمرك
خانه‌ده اوتروردی واکا دیدیکه آردمجه کل او دخی قالقوب آردنجه کیتدی ۱۵ واولدیکه عیسی انك اونده
سفره‌ده اوتورركن چوق کمرکجیلر وکناهکارلر عیسی ایله وانك شاکردلری ایله سفره‌ده اوتوررلر ایدی زیرا
چوق ایدیلر وآردنجه کیتدیلر ۱۶ وکاتبلر وفریسیلر انك کمرکجیلر وکناهکارلر ایله یدوکنی کورمکله
شاکردلرینه دیدیلرکه نیچون کمرکجیلر وکناهکارلر ایله ییوب ایچر ۱۷ وعیسی بونی ایشتمکله انلره
دیدیکه صاغ اولانلره حکیم لازم دکلدر اما خسته‌لره لازمدر بن عادللری توبه‌یه چاغرمغه کلمدم اما
کناهکارلری ۱۸ ویوحنانك وفریسیلرك شاکردلری اوروجلو ایدیلر وکلوب اکا دیدیلرکه یوحنانك
وفریسیلرك شاکردلری نیچون اوروج طوتارلر وسنك شاکردلرك اوروج طوتمازلر ۱۹ عیسی دخی انلره
دیدیکه ممکنمیدرکه دوکنجیلر کوییکو انلرك ایله ایکن اوروج طوته‌لر مادامکه کوییکو انلرك ایله اولا اوروج
طوته‌مزلر ۲۰ اما کونلر کله‌جکلردر که کوییکو انلردن آلنه واو زمان اول کونلرده اوروج طوتارلر ۲۱ وهیچ
بر کمسه اسکی لباسه یکی چوقه پارەسنی دیکز یوخسه اول یکی یامه اسکیدن قوپارر وییرتلمه‌سی دخی فنا
اولور ۲۲ وهیچ بر کمسه یکی شرابی اسکی طولملره قومز یوخسه یکی شراب طولملری چتلادر وشراب دوکلور
وطولملر بوزلور اما یکی شرابی یکی طولملره قومق کرکدر ۲۳ واولدیکه سبت کوننده مزرعه‌لردن کچر
ایدی وشاکردلری کچر ایکن بشاقلری قوپارمغه باشلادیلر ۲۴ وفریسیلر اکا دیدیلرکه باق انلر نیچون

سبت کوننده جایز اولمیانی ایدرلر ۲۵ اول دخی انلره دیدیکه داودک ایتدوکنی هیچ اوقومادکزمی که او
و یاننده بولنانلر محتاج و آج ایکن ۲۶ نیجه که باش امام آبیاتارک زماننده اللهک اوینه کیروب اول وجوه
اتمکلرینی یدی که انلری امامدن غیری یه یمک جایز دکل ایدی و یاننده بولنانلره دخی ویردی
۲۷ و انلره دیدیکه سبت کونی آدم ایچون اولمشدر اما آدم سبت کونی ایچون اولمامشدر ۲۸ ایمدی آدم
اوغلی سبت کوننک دخی ربیدر

اوچنجی باب

۱ و ینه مجمعه کیردی و اوراده الی قورومش بر آدم وار ایدی ۲ انلر دخی انی قوللامق ایچون اکا سبت
کوننده شفا ویررمی دیو انی کوزلرلر ایدی ۳ او ایسه الی قورو اولان آدمه دیدیکه اورتایه قالق
۴ و انلره دیدیکه سبت کوننده ایولک ایتمک یاخود کملک ایتمک بر کشی قورتارمق یاخود اولدرمک
جایزمیدر اما انلر سکوت ایتدیلر ۵ و انلره چپ چوره ده خشم ایله باقوب و انلرک قلبلرینک پکلکی ایچون
تاسه لنوب اول آدمه دیدیکه الکی اوزات اول دخی اوزاتدی و انک الی او بر آل کبی صاغ اولدی ۶ و فریسیلر
چقوب تیزجه هیرودسلولر ایله اکا قرشو مشاوره ایتدیلر که انی هلاک ایده لر ۷ اما عیسی شاکردلری
ایله دکزه طوغرو چکلدی و بر بیوک جمعیت انک آردنجه کتدیلر جلیلدن و یهودا ولایتندن ۸ و اورشلیمدن
و ادومدن و اردننک اوته سندن و صور و صیدونک اطرافندن اولانلر بر بیوک جمعیت انک نه لر ایتدوکنی
ایشتدکده اکا کلدیلر ۹ و او کندو شاکردلرینه دیدیکه جمعیت سببندن یاننده بر کیمیجک حاضر طوره
تا که انی بصمیه لر ۱۰ زیرا نیجه لری صاغلتمش ایدی شویله که هر دردناک اولان اکا طوقنمق ایچون
اوزرینه اوشرلر ایدی ۱۱ و ناپاک روحلر انی کوردکلری زمان اوکنده دوشرلردی و چاغروب دیرلر ایدیکه
سن اللهک اوغلیسن ۱۲ و انلره پک تنبیه ایتدی که انی اظهار ایتمیه لر ۱۳ و طاغه چقوب استدکلرینی
یاننه چاغردی انلر دخی یاننه کلدیلر ۱۴ اول دخی اون ایکی تعیین ایلدیکه انک ایله اولالر و انلری وعظ
ایتمکه کوندره ۱۵ و خسته لکلری صاغلتمق ایچون و شیطانلری قومق ایچون قدرتلری اولا ۱۶ و سمعونه
بطرس دیو آد قودی ۱۷ و زبدی اوغلی یعقوب و یعقوبک قرنداشی یوحنا که انلره بوآنرجس یعنی کورلتی
اوغللری دیو آد قودی ۱۸ و آندراوس و فیلپس و برتولماوس و متی و توما و حلفا اوغلی یعقوب و طاداوس
و کنعانلو سمعون ۱۹ و اسخریوطی یهودا که دخی انی تسلیم ایتدی ۲۰ و بر اوه کلدکلرنده ینه بر جمعیت
جمع اولدی شویله که طعام یمکه بیله قادر دکللر ایدی ۲۱ و انک کیبلر بونی ایشتدکده انی طوتمغه کلدیلر
زیرا بیهوش در دیرلر ایدی ۲۲ و اورشلیمدن ایناین کاتبلر دیرلر ایدیکه بعلزبولی وار و شیطانلرک باشی
ایله شیطانلری قوور ۲۳ اول دخی انلری یاننه چاغروب انلره مثللر ایله دیدیکه شیطان شیطانی نیجه
قووه بلور ۲۴ و بر مملکت کندو اوزرینه اختلاف اوزره اولورسه اول مملکت باقی اولامز ۲۵ و بر او کندو

اوزرینه اختلاف اوزره اولورسه اول او باقی اولامز ٢٦ واکر شیطان کندو اوزرینه قالقوب اختلاف اوزره
اولورسه باقی اولامز امّا صوکی وار ٢٧ هیچ کمسه بر قوتلونک اوینه کیرمکه وآوادانلغنی یغما ایتمکه قادر
اولماز مکر اوّل اول قوتلویی باغلیه واو زمان اوینی یغما ایده‌جکدر ٢٨ حقّا سزه دیرمکه آدملرک اوغللرینه
جمله کناهلر وجمله سویلدکلری کفرلر عفو اولنه ٢٩ امّا هر کیم روح القدسک حقّنه کفر سویلمش
اولورسه اکا هیچ ابداً عفو اولنمیه امّا ابدی عذابه واجب اولا ٣٠ انک ایچون بونی دیدی که ناپاک
روحی واردر دیرلر ایدی ٣١ وانک قرنداشلری وآناسی کلدیلر وطشره‌ده طوروب انی چاغرمغه کوندردیلر
٣٢ وچوره‌سنده جمعیّت اوتورر ایدی واکا دیدیلر که اشته آناک وقرنداشلرک طشره‌ده در سنی آرایورلر
٣٣ امّا او انلره جواب ویروب دیدیکه آنام کیم وقرنداشلرم کیملردر ٣٤ وچوره‌سنده اوترانلره طولایانه
باقوب دیدیکه اشته آنام وقرنداشلرم ٣٥ زیرا هر کیم اللّهک مرادینی ایده‌جک اولورسه قرنداشم وقیز
قرنداشم وآنـــــــــــــــام اودر ۞

دردنجی باب

١ وینه دکز یاننده تعلیم ایتمکه باشلدی وبر بیوک جمعیّت اکا جمع اولدی شویله که بر قایغه بنوب
دکز اوزرنده اوتورر ایدی وجمله جمعیّت دکز یاننده قره‌ده ایدی ٢ واو انلره چوق شیلر مثللر ایله
تعلیم ایدردی وتعلیمنده انلره دیدیکه ٣ دیکلیک اشته بر اکینجی اکین اکمکه چقدی ٤ واکر
ایکن اولدیکه تخمک بر مقداری یوللک یاننه دوشدی وهوا قوشلری کلوب انی ییدیلر ٥ وبـــر غیریسی
طپراغی چوق اولمیان طاشلو یره دوشدی وتیزیّه بتدی زیرا طپراغی دریـــک دکل ایدی ٦ امّا کنش
طوغدقده یاقلدی وکوکی اولمامغله قورودی ٧ وبر غیریسی دکنلر آراسنه دوشدی ودکنلر بتنجه انی
بوغدیلر ومحصول ویرمدی ٨ وغیریسی ایو طپراغه دوشدی وبتوب وبیویوب محصول ویردی وکیمی
اوتوز وکیمی آلتمش وکیمی یوز دانه کتوردی ٩ وانلره دیدیکه اشتمکه قولاقلری اولان اشتســـون
١٠ ویالکز اولدوغی زمان اون ایکی ایله انک چوره‌سنده اولانلر اکا مثل ایچون سؤال ایلدیلر ١١ اول
دخی انلره دیدیکه الله ملکوتنک سرّینی بلمک سزه ویرلدی امّا طشره‌ده اولانلره بو جمله نسنه‌لر مثللر
ایله سویلنور ١٢ تا که باقوب باقه‌لر وکورمیه‌لر واشدوب اشده‌لر وآکلمیه‌لر که دونمیه‌لر وکناهلری
عفو اولنمیه ١٣ وانلره دیدیکه سز بو مثلی آکلمزمیسکز وجمله مثللری نیجه آکلیه‌سز ١٤ اکینجی
اول درکه سوزی اکر ١٥ ویوللک یاننده سوز اکلدوکی یرده اولانلر بونلردر وانی اشتدکدن صکره
تیزیّه شیطان کلور وقلبلرنده اکلمش سوزی قوپارر ١٦ وکذلک طاشلو یرلرده اکلمشلر بونلردر که
سوزی اشتدکلری زمان انی تیزیّه سرور ایله قبول ایدرلر ١٧ وکندولرنده کوکی یوقدر امّا آنجق بر
زمانه‌دک طوررلر اندن صکره سوز ایچون مصیبت یا اطراد کلنجه تیزیّه معثّرت چکرلر ١٨ ودکنلرده

اكيلشلر بونلردر كه سوزی دكلرلر ١٩ اما بو دنيانك اشغالی ومالك آلدايشی وغيری شيلرك شهوتلری
كيروب سوزی بوغارلر وتحصولسز اولور ٢٠ واييو طپراقده اكيلشلر بونلردر كه سوزی دكلرلر وقبول
ايدرلر وتحصول كتورورلر كيمی اوتوز وكيمی آلتمش وكيمی يوز دانه ٢١ وانلره ديديكه چراغ انك
ايچونمی كتورلوركه كيله آلتنه يا دوشك آلتنه قونله شمعدانه قونلمق ايچون كتورلمزمی ٢٢ زيرا هيچ
مخفی نسنه يوقدركه كشف اولنميه وهيچ كزلو نسنه يوقدر كه آشكاره اولميه ٢٣ بر كمسه نك ايشتمكه
قولاقلری وار ايسه ايشتسون ٢٤ وانلره ديديكه باقك نه ايشيدرسكز اولچدوككز اولچك ايله سزه اولچله
وسزه كه ايشيدرسكز آرتريله ٢٥ زيرا كيمك وار ايسه اكا ويريله اما كيمك يوغيسه وار اولانی دخی انكدن
آلنه ٢٦ ودخی ديديكه اللهك ملكوتی بويله در بر كمسه كبی دركه يره تخم براغير ٢٧ واويويوب كيجه
كوندز قالقار ايكن تخم بتر وبلمدوكی حال ايله بيور ٢٨ زيرا ير كندو كندودن اولا اوتی اندن
صكره بشاقی اندن صكره بشاقده تمام دانه يی كتورر ٢٩ وتحصول يتشدوكی زمان تيزيته اوراقی صالار
زيرا بچمن زمانی كلمشدر ٣٠ ودخی ديديكه اللهك ملكوتنی نه يه بكزده وز يا انی نه مثل ايله تمثيل
ايده وز ٣١ اول بر خردل دانه سنه بكزر كه اكيلر ايكن يرده اولان جمله تخملردن اك كوچكی در
٣٢ اما اكيلدكدن صكره بيوترو چقر وجمله اوتلردن بيوك اولوب اولو داللر كتورر شويله كه هوا قوشلری
انك كولكه سی آلتنده قونمغه قادرلردر ٣٣ وانلره چوق بونك كبی مثللر ايله سوزی ايشتمكه قادر اولدقلری
كبی سويلردی ٣٤ وانلره مثلسز سويلمزدی اما تنهاده كندو شاكردلرينه هر شيئی بيان ايدردی
٣٥ وهمان اول كونده آخشام اولدقده انلره ديديكه لوته يقايه كچه لم ٣٦ انلر دخی جمعيتی
صاليويردكدن صكره انی اولدوغی كبی قايق ايچنه آلديلر وغيری قايقلر دخی انك ايله ايديلر ٣٧ وبر
بيوك روزكار فورتنه سی قالقدی وطالغه لر قايغه هجوم ايتديلر شويله كه قايق طولاردی ٣٨ او ايسه قيچده اولوب
يوز يصدوغی اوزرنده اويوردی انلر دخی انی اويانديروب اكا ديديلركه يا معلم هلاك اولاجغمزی قايرمازميسن
٣٩ اول دخی اويانوب روزكاری آزارلدی ودكزه ديديكه سوس اسكن اول وروزكار ساكن اولوب بر بيوك
ليمانلق اولدی ٤٠ وانلره ديديكه نيچون بويله قورقاق سكز نه عجب ايمانكز يوقدر ٤١ انلر دخی
زياده سيله قورقوب بر برينه ديديلركه كيم در بو كه اكا روزكار ودكز اطاعت ايدرلر ۞

بشنجی باب

١ واوته يقايه غدارانيلرك ولايتنه كلديلر ٢ وعيسی قايقدن چقدقده ناپاك روحلو بر كمسنه مزارلردن
چقوب اكا راست كلدی ٣ كه انك مكانی مزارلرده ايدی وكمسه انی زنجيرلر ايله بيله باغلمغه قادر دكل
ايدی ٤ زيرا چوق كره بوقاغولر وزنجيرلر ايله باغلنوردی وزنجيرلر اندن قريلوب بوقاغولر دخی پاره لنوردی
وكمسه انی ضبط ايتمكه قادر دكل ايدی ٥ ودايما كيجه وكوندز طاغلرده ومزارلرده چاغرردی وكندوسنی

طاشلر ایله دوکردی ٦ وعیسی‌یی ایراقدن کوردوکی کبی سکردوب اکا سجده ایلدی ٧ و بلند آواز ایله
چاغروب دیدیکه ای الله تعالینك اوغلی عیسی بنم ایله سنك آرامزده نه وار بن سکا الله ایچون رجا
ایدرم که بکا عذاب ایتمیه‌سن ٨ زیرا او اکا دیدیکه ای ناپاك روح بو آدمدن چیق ٩ و اکا نه در
آدك دیو صوردی اول دخی جواب ویروب دیدیکه بنم آدم لغیون در زیرا بز چوق ایز ١٠ و اکا پك
یالواردیکه انلری اول ولایتدن طشره کوندرمیه ١١ و اوراده طاغلرك یاننده بر بیوك طوكزلر سوریسی
اوتلار ایدی ١٢ و اول شیطانلر هپسی اکا یالواروب دیدیلرکه بزی اول طوكزلره کوندر که ایچلرینه
کیره‌وز ١٣ وعیسی انلره تیزیته اذن ویردی ناپاك روحلر دخی چیقوب طوكزلره کیردیلر اول سوری دخی
که ایکی بیك قدر ایدی اوچرمدن دکزه آتلوب دکزده بوغدیلر ١٤ وطوكزلری کودنلر قاچوب
شهرده وتارلالرده اعلام ایلدیلر وقوم واقع اولانی کورمکه طشره‌یه چقدی ١٥ وعیسی‌یه کلوب شیطانلو
وایچنده لغیون اولانی اوتورمش وکیینمش وعقللو اولمش کوردکلرنده قورقدیلر ١٦ کورنلر دخی شیطانلویه نه
واقع اولدوغنی وطوكزلرك قصه‌سنی انلره دیویردیلر ١٧ انلر دخی اکا یالوارمغه باشلادیلر که انلرك
سنورلرندن کیده ١٨ و او قایغه کیردوکی زمان اول شیطانلو اولمش اکا یالواردیکه انکله اولا ١٩ اما عیسی
اذن ویرمیوب اکا دیدیکه اوکه سنککیلره کیت و ربك نه قدر سکا ایتدوکنی و سکا مرحمت ایتدوکنی
انلره خبر ایله ٢٠ اول دخی کدوب دقاپولسده عیسی‌نك اکا نه قدر ایتدوکنی اعلان ایتمکه باشلادی
وجمله‌سی تعجب ایتدیلر ٢١ وعیسی ینه قایقده اوته یقایه کچدوکی زمان بر بیوك جمعیت یاننه جمع اولدی
اول دخی دکزك کنارنده ایدی ٢٢ واشته مجمع باشیلردن یایرس نام بر کمسنه کلدی و انی کوردکده
انك آیاقلرینه دوشدی ٢٣ و اکا پك یالواروب دیدیکه کوچك قزم صوکنه یقیندر کل اللرکی اوزرینه
قوکه خلاص اولوب یاشایه ٢٤ اول دخی انك ایله کیتدی و بر بیوك جمعیت آردنجه کدوب اکا ثقلت
ویررلردی ٢٥ و بر عورت که اون ایکی یلدن برو قانی آقاردی ٢٦ و چوق حکیملردن چوق شیلر چکدی
و جمله وار اولانی مخرج ایتدی و فایده‌سنی بولمادی اما دخی بدتر اولدی ٢٧ وعیسی خصوصنده
ایشتدکده جمعیت ایچنده آردندن کلوب لباسنه طوقندی ٢٨ زیرا دیدیکه اکر انجق لباسلرینه
طوقنورسم صاغ اولورم ٢٩ و تیزیته قاننك چشمه‌سی قورودی اول دخی جسدنده دویدی که اول دردن
صاغلدی ٣٠ و تیزیته عیسی اندن قوت چقدوغنی کندوسنده بیلکله جمعیت ایچنده دونوب لباسلرمه
کیم طوقندی دیدی ٣١ انك شاکردلری دخی اکا دیدیلرکه سکا ثقلت ویرن جمعیتی کورورسن و بکا
کیم طوقندی دیرسن ٣٢ و بونی ایتدوکی کمسه‌یی کورمك ایچون اطرافنه باقاردی ٣٣ عورت دخی کندوسنه
نه اولدوغنی بیلکله ترسان و لرزان کلدی و آیاغنه دوشوب اکا جمله حقیقتی سویلدی ٣٤ و او اکا
دیدیکه ای قز ایمانك سنی خلاص ایلدی سلامت ایله وار و دردکدن صاغ اول ٣٥ او دخی سویلر
ایکن مجمع باشنك اوندن کلوب دیدیلرکه قزك اولدی نیچون معلمه دخی زحمت ویررسن ٣٦ اما عیسی

سویلنمش سوزی ایشتدکده جمع باشی‌یه دیدیکه قورقمه آنجق ایمان ٣٧ وبطرسدن ویعقوبدن
ویعقوبك قرنداشی یوحنادن غیری کمسه‌یه آردنجه کلمکه اذن ویرمدی ٣٨ وجمع باشی‌نك اوینه کلوب
شماته‌یی وپك آغلیانلری وسزلایانلری کوردی ٣٩ وکیروب انلره دیدیکه نه در بو شماته وآغلایش قیز
اولمدی اما اویور ٤٠ انلر ایسه اکا کولرلر ایدی اما هپسنی چیقاردقدن صکره قیزك باباسنی وآناسنی
وکندوسی ایله اولانلری آلوب قیزك یاتدوغی یره کیردی ٤١ وقیزك الینی طوتوب اکا طلیثا قومی دیدی
اول که ترجمه اولنسه قیز قالق سکا دیرم دیمك در ٤٢ قیز دخی تیزجه قالقوب کزدی زیرا اون ایکی یاشنده
ایدی وانلر زیاده‌سیله حیران اولدیلر ٤٣ واو انلره پك تنبیه ایتدیکه بونی کمسه بلمیه وبیوردیکه
قیزه یمك ویرله ٭

آلتنجی باب

١ واورادن کوچوب کندو وطننه کلدی وشاکردلری آردنجه کتدیلر ٢ وسبت کونی اولدقده
مجمعده تعلیم ایتمکه باشلدی ونیجه‌سی انی ایشدوب حیران قالدیلر ودیدیلرکه بو نسنه‌لر اکا نه‌دن در
واکا ویریلن حکمت نه در که بونك کبی معجزه‌لر انك اللری ایله قیلنورلر ٣ بو مریمك اوغلی ویعقوبك
ویوسانك ویهودانك وسمعونك قرنداشی دولکر دکلمیدر وقیز قرنداشلری بوراده بزمله دکلمیدر وانك
ایچون معثرت چکرلر ایدی ٤ اما عیسی انلره دیدیکه بر پیغمبر اعتبارسز دکلدر الا کندو وطننده
وخصملری آراسنده واونده ٥ واوراده هیچ بر معجزت ایتمکه قادر دکل ایدی آنجق بر آز خسته‌لر
اوزرینه اللرینی قویوب انلری صاغلتدی ٦ وانلرك ایمانسزلغی ایچون تعجب ایتدی وتعلیم ایدرك اطرافده‌کی
کویلری طولاشردی ٧ واون ایکی‌یی یانینه چاغروب انلری ایکیشر ایکیشر کوندرمکه باشلدی وانلره ناپاك روحلر
اوزرینه قدرت ویردی ٨ وانلره بیوردیکه یول ایچون بر دکنکدن غیری نسنه آلمیه‌لر نه یاجق نه اتمك
نه قوشاقده آقچه ٩ وباشمقلر کیوب ایکی قفتان کیمیه‌لر ١٠ وانلره دیدیکه هر نره‌ده بر اوه کیررسکز
اندن کیدنجیه‌دك اوراده طورك ١١ وهر کیم سزی قبول ایتمزسه ودکلمزسه اورادن چیقدوغکزده انلره
شهادت ایچون آیاقلرکزك التینده اولان توزی سلکك حقا سزه دیرمکه حکم کوننده سادوم وغاموره‌نك
حالی اول شهرك حالندن متحمل اولور ١٢ انلر دخی چقوب ندا ایتدیلرکه آدملر توبه ایلیه‌لر ١٣ وچوق
شیطانلری قوواردلردی وچوق خسته‌لری یاغ ایله یاغلرلردی وصاغ ایدرلردی ١٤ وهیرودس ملك عیسی‌نك
ایتدوکنی ایشتدی زیرا انك آدی مشهور اولدی ودیدیکه یوحنا وانترلایجی اولولردن قالقمشدر انك ایچون
معجزه‌لر اندن عمل اولنورلر ١٥ غیریلر ایلیا در دیرلر ایدی وغیریلر پیغمبردر یا پیغمبرلرك بریسی کبی در دیرلر
ایدی ١٦ اما هیرودس بونی ایشتدکده دیدیکه باشنی کسدوکم یوحنا در اولولردن قالقمشدر ١٧ زیرا
هیرودس کندوسی یوحنایی طوتمغه کوندرمش ایدی وانی قرنداشی فیلپوسك عورتی هیرودیانك خاطری

ایچون زنداندە باغلمش ایدی چون آنی تزوّج ایتمش ایدی ١٨ زیرا یوحنّا هیرودسە دیدیکە قرنداشکک
عورتنی طوتمق سکا جایز دکلدر ١٩ وهیرودیا اکا کین طوتوب آنی اولدرمک استر ایدی امّا قادر دکل
ایدی ٢٠ زیرا هیرودس یوحنّادن قورقاردی چون عادل وقدیس ایدوکنی بلوردی وخاطرینی کوزدردی
وآنی ایشدوب چوق شیلر ایدردی وآنی کوکل ایلە دکلردی ٢١ وبر مناسب کون کلدکدە کە هیرودس
میلادینک کوننده کبارلرینە وبیک باشیلرە وجلیلک اعیانلرینە بر ضیافت ایتدی ٢٢ واول هیرودیانک
قزی کیروب رقص ایلدی وهیرودسە وبلە سفرەدە اوترانلرە خوش کلدی وملک قزە دیدیکە هرنە استرسک
بندن دلە وسکا ویرەیم ٢٣ واکا آند ایتدیکە هرنە استرسک تا مملکتمک یاریسنەدک سکا ویرەیم
٢٤ اول دخی چقوب کندو آناسنە دیدیکە نە دلیەیم آناسی دخی دیدیکە یوحنّا وافترلاجینک باشنی
٢٥ وتیزیّە عجلە ایلە ملکە کیروب واندن استیوب دیدیکە استرمکە حالا بکا یوحنّا وافترلاجینک باشنی
بر دپسی اوزرندە ویرەسن ٢٦ وملک پک تاسّەلندی نهایت آندلر وانکلە سفرەدە اوترانلر ایچون آنی
ردّ ایتمک استمدی ٢٧ وملک تیزیّە جلّادی کوندروب بیوردیکە باشنی کتورلە ٢٨ اول دخی واروب آنک
باشنی زنداندە کسدی وآنی بر دپسی اوزرندە کتوردی وآنی قزە ویردی قز دخی آنی آناسنە ویردی ٢٩ وآنک
شاکردلری بونی ایشتدکدە کلوب وجسدینی قالدروب آنی بر مزارە قودیلر ٣٠ ورسوللر عیسینک یانندە
جمع اولوب اکا هرشیئی هپ نە قلدیلر وتعلیم ایلدیلر ایسە دیویردیلر ٣١ اول دخی انلرە دیدیکە تنهایە
بربیابان یرە کلک وبرآز استراحت ایدک زیرا کلیجی وکیدیجیلر چوق ایدی شویلەکە طعام یمکە بلە
وقتلری یوق ایدی ٣٢ ایمدی بر قایق ایلە تنهایە بر بیابان یرە کتدیلر ٣٣ وجمعیّتلر انلری کیدرلر
ایکن کوردیلر وبیچوقسی آنی بلدیلر وجملە شهرلردن اورایە یایان سکرتدیلر وانلری سبقت ایدوب آنک
یانینە جمع اولدیلر ٣٤ عیسی دخی چقوب وبیوک جمعیّتی کوروب انلرە آجیدی زیرا چوبانی اولمیان قیونلر کبی
ایدیلر وانلرە چوق شیلر اوکرتمکە باشلدی ٣٥ وشمدی کچ وقت اولدقدە شاکردلری اکا یاناشوب
دیدیلر کە بو یر بیابان یردر وکچ وقتدر ٣٦ انلری صالیویر کە چورەدە اولان کویلرە وقصبەلرە واروب
کندولرینە اتمکلر صاتون آلالر زیرا هیچ ییجکلری یوقدر ٣٧ امّا او جواب ویروب انلرە دیدیکە سز
انلرە یمک ویرک انلر دخی اکا دیدیلر کە وارالم می وایکی یوز دینار اتمک آلوب انلرە یدرەلم می ٣٨ اول دخی
انلرە دیدیکە قاچ اتمککز وار وارک باقک انلر دخی خبر آلوب بش اتمک وایکی بالق وار دیدیلر ٣٩ وانلرە
بیوردیکە هپسنی بولک بولک یشل اوت اوزرندە اوتردەلر ٤٠ انلر دخی یوزر واللیشر صف صف اوتردیلر
٤١ واول بش اتمکی وایکی بالغی آلوب وکوکە طوغرو باقوب برکت دعاسنی ایلدی واتمکلری پارەلیوب
شاکردلرینە ویردی کە اوکلرینە قویالر وایکی بالغی دخی هپسنە اولشتردی ٤٢ وجملەسی ییوب طوق اولدیلر
٤٣ واوآقلردن وبالقلردن اون ایکی طولو سپد قالدردیلر ٤٤ واول اتمکلردن ییّنلر بش بیک قدر آدم
ایدیلر ٤٥ وتیزیّە کندو شاکردلرینە ابرام ایتدیکە قایغە بنەلر واو جمعیّتی صالیویرنجیەدک اندن اوّل

اوته یقابه بیت صیدایه طوغرو چکه‌لر ٤٦ و انلری صالیویردکدن صکره دعا ایتمك ایچون بر طاغه واردی
٤٧ و آخشام اولدقده قایق دکزك اورتاسنده ایدی او ایسه یالکز قره‌ده ایدی ٤٨ و انلری کوردی که
کورك چکوب زحمتده ایدیلر زیرا روزکار انلره مخالف ایدی و کیجه‌نك دردنجی نوبتنه یقین دکز اوزرنده
یوروییوب انلره کلدی و انلری کچمك ایستر ایدی ٤٩ انلر دخی انی دکز اوزرنده یورور ایکن کورمکله بر
خیال در ظن ایتدیلر و چاغردیلر ٥٠ زیرا هپسی انی کوردیلر و مضطرب اولدیلر اما او تیزجه انلر ایله
سویلیوب انلره دیدیکه خاطرکزی خوش طوتك بن ایم قورقمك ٥١ و انلرك یاننه قایغه بنجکده روزکار ١
دکدی انلر ایسه دخی زیاده کندولرنده پك حیران و متعجب اولدیلر ٥٢ زیرا قلبلری ایله اول
اتمکلر ایله نه اولدوغنی آکلامشلر ایدی ٥٣ و اوته یقایه چکوب و جناشر ولایتنه کلوب قره‌یه یانشدیلر
٥٤ و قایقدن چقدقلرنده تیزجه خلق انی بلدی ٥٥ و جمله چوره‌ده‌کی ولایتی طولاشدیلر و انك نره‌ده
ایدوکنی ایشدوب اورایه خسته‌لری دوشکلرده طولاشدیره‌رق کتوررلردی ٥٦ و هر نره‌یه قصبه‌لره یا شهرلره
یا کویلره کیرردی ایسه خسته‌لری سوقاقلره قویوب اکا یالواررلر ایدیکه انجق لباسنك اتکنه طوقنالر
و جمله اکا طوقنانلر صاغ اولدیلـــــــــــــــــــر ۞

یدنجی باب

١ و اورشلیمدن کلن فریسیلر و کاتبلردن بعضیلری انك یاننه جمع اولدیلر ٢ و انك شاکردلرندن
بعضیسنی که ناپاك یعنی یونمامش اللر ایله اتمك ییورلر کوردکلرنده آزارلدیلر ٣ زیرا فریسیلر و جمله
یهودیلر قدیملرك سنتنی طوتوب اللری چوق کره یومایجه یمزلر ٤ و چارشودن کلدکلرنده تا یومایجه
یمزلر و چوق غیری شیلر وار که انلری طوتمغه سنت اولدی طاسلری و بردقلری و باقر آوادانلقلری
و دوشکلری ییقمق کبی ٥ اندن صکره فریسیلر و کاتبلر اکا سؤال ایلدیلر که نیچون سنك شاکردلرك
قدیملرك سنتنه کوره کزمیوب یونمامش اللر ایله اتمك ییورلر ٦ اما او جواب ویروب انلره دیدیکه
ای مرائیلر اشعیا پیغمبر سزك ایچون خوشجه پیغمبرلك ایتدی نیجه که یازلمشدر که بو قوم بکا
دوداقلر ایله اکرام ایدر اما انلرك قلبی بندن ایراقدر ٧ اما یوق یره بکا عبادت ایدرلر چوق آدملرك
بیوردقلری تعلیملرینی اوکردرلر ٨ زیرا اللهك امرینی براغوب آدملرك سنتنی بردقلرك و طاسلرك ییقمه‌لرینی
طوتارسکز و بوکا کوره چوق غیری شیلر ایدرسکز ٩ و انلره دیدیکه خوشجه اللهك امرینی ابطال ایدرسکز
که سزك سنتکزی حفظ ایده‌سز ١٠ زیرا موسی دیمشکه باباکه و آناکه اکرام ایله و بابایه یا آنایه
سوکن البته اولدرله ١١ اما سز دیرسکز که اکر بر کمسه بابایه یا آنایه دیسه که هر نه که بندن
سکا فایده اولاجق ایسه قربان یعنی وقف اولسون ١٢ و باباسنه یا آناسنه آرتق بر شی ایتمکه قومازسکز
١٣ وصیت ایتدوککز سنتکز ایله اللهك کلامنی ابطال ایدرسکز و چوق بوکا بکزر شیلری ایدرسکز

١٤ وجمله جمعیتی یانینه چاغیردقده انلره دیدیکه جمله کز بنی دیکلیك وآکلایك ١٥ آدمك طشره‌سنده
نسنه یوقدر که ایچنه کیروب انی تنجیس ایتمکه قادر اوله اما آدمی تنجیس ایدن ایچندن چیقان
نسنه‌لردر ١٦ بر کیمسه‌نك ایشتمکه قولاقلری وار ایسه ایشتسون ١٧ وجمعیتی براغوب بر اوه کیردوکی زمان
انك شاکردلری اکا مثلك خصوصندن سؤال ایتدیلر ١٨ اول دخی انلره دیدیکه سزی دخی بویله فهمسز
میسکز آکلامزمیسکز که هر نه طشره‌دن آدمك ایچنه کیررسه انی تنجیس ایده‌مز ١٩ زیرا قلبنه دکل
اما قارننه کیرور وجمله طعاملری سلوب مخرجه کیدر ٢٠ ودیدیکه آدمدن چیقان اودر که آدمی تنجیس
ایدر ٢١ زیرا ایچدن یعنی آدملرك قلبندن یرامز فکرلر زنالر محبه‌لکلر قتللر چیقار ٢٢ اوغریلقلر طمعلر
شرتلر مکر شهوت یرامز کوز کفر غرور دلیلك ٢٣ بو جمله یرامز نسنه‌لر ایچدن چیقرلر وآدمی تنجیس
ایدرلر ٢٤ واورادن قالقوب صور وصیدونك سنورلرینه کیتدی وبر اوه کیروب کیمسه‌یه بلنمك استمدی
اما کیزلنمکه قادر اولمادی ٢٥ زیرا بر عورت که انك قیزجغزینك بر ناپاك روحی وار ایدی انك ایچون
سویلندوکنی ایشتدکده کلوب آیاقلرینه دوشدی ٢٦ واول عورت یونانیه سیروفنیکی طایفه‌سندن ایدی
واکا یالواردیکه قیزندن شیطانی قووا ٢٧ اما عیسی اکا دیدیکه قو اول اوغللر طوق اولسونلر زیرا اوغللرك
اتمکنی آلمق وانی کوپکلره آتمق ایو دکلدر ٢٨ اول دخی جواب ویروب اکا دیدیکه بلی یا رب اما
کوپکلر سفره التنده اوغللرك اتمك اواقلرندن یرلر ٢٩ اول دخی اکا دیدیکه بو سوز ایچون وار شیطان
قیزکدن چیقدی ٣٠ واو اوینه واردقده شیطانی چیقمش وقیزی دوشك اوزرنده یاتور بولدی ٣١ وعیسی
ینه صور وصیدونك سنورلرندن کوچوب دقاپولسك سنورلرینك اورتاسندن جلیل دکزینه کلدی
٣٢ واکا بر صاغر ویلتك کتوردیلر واکا یالواردیلر که اوزرینه الی قویه ٣٣ اول دخی انی جمعیتدن
طشره‌یه باشقه‌جه چکوب قولاقلرینه پرمقلرینی قودی وتوکروب دلنه طوقندی ٣٤ وکوکه طوغرو باقوب
وآه ایدوب اکا دیدیکه افاتا یعنی آچل ٣٥ وتیزجه قولاقلری آچلدی ودلنك بندی چوزلدی وپك
ایو سویلدی ٣٦ وعیسی انلره تنبیه ایتدیکه کیمسه‌یه سویلمیه‌لر اما نه قدر زیاده تنبیه ایدردی ایسه
او قدر زیاده سویلرلر ایدی ٣٧ وزیاده‌سیله متحیر اولوب دیرلر ایدیکه هر شیئی ایو ایلدی هم صاغرلری
ایشتدیرر هم دلسزلری سویلدیر ۞

سکزنجی باب

١ اول کونلرده جمعیت پك بیوك اولوب ویمکه نسنه‌سی یوق ایکن عیسی کندو شاکردلرینی یانینه
چاغیروب انلره دیدیکه ٢ بن بو جمعیته آجیرم زیرا آرتق اوچ کون در یانمده طوررلر ویمکه نسنه‌لری
یوقدر ٣ واکر انلری اوینه آج صالیویررسم یولده عاجز قالورلر زیرا انلردن بعضیلری ایراقدن کلدیلر
٤ شاکردلری دخی اکا جواب ایتدیلر که بو بریه‌ده بونلری اتمکلر ایله نره‌دن طوق ایتمکه قادردر

٥ اول دخی انلره صوردیکه قاچ اتمککز وار انلر دخی یدی دیدیلر ٦ اول دخی جمعیته بیوردیکه یرده
اوتورالر و اول یدی اتمکی آلوب و شکر ایدوب پارهلدی و شاکردلرینه ویردیکه اوكلرینه قویالر انلر دخی
انلری جمعیتك اوكنه قودیلر ٧ و بر آز كوچك بالقلری دخی وار ایدی و برکت دعاسنی ایدوب بیوردیکه
انلری دخی اوكلرینه قویالر ٨ و یدیلر و طوق اولدیلر و قالان اوواقلردن یدی سبد قالدردیلر ٩ و ییانلر
دورت بیك قدر ایدیلر و انلری صالیویردی ١٠ و تیزجه شاکردلری ایله قایغه کیروب و دلمانوتا طرفلرینه
کلدی ١١ و فریسیلر چقوب انك ایله مباحثه ایتمکه باشلدیلر و اندن کوکدن بر علامت استیوب ١
انی امتحان ایتدیلر ١٢ و جاننده آه ایدوب دیدیکه نیچون بو جیل بر علامت استر حقا سزه دیرمکه
بو جیله بر علامت ویرلمیه ١٣ و انلری براغوب ینه قایغه بندی و اوته یقایه کچدی ١٤ و شاکردلر
اتمکلر آلمغه اونتمشلر ایدی و انلر ایله قایقده بر اتمکدن غیری یوق ایدی ١٥ او ایسه انلره امر
ایدوب دیدیکه باقك فریسیلرك خمیرندن و هیرودسك خمیرندن صاقنك ١٦ انلر دخی بر بریله سویلشوب
دیدیلر که بزم اتمککز اولمادوغی ایچوندر ١٧ عیسی دخی بونی دویوب انلره دیدیکه اتمککز اولمدوغی
ایچون نه سویلشیرسکز دخی دویمازیسکز و آکلامزیسکز دخی قلبکز ابلهمی در ١٨ کوزلرکز وار ایکن
کورمزیسکز و قولاقلرکز وار ایکن ایشتمزیسکز و خاطرده طوتمازیسکز ١٩ اول بش اتمکی بش بیك
کیشی یه پارهلدوغم زمان پارهلر ایله طولو قاچ سبد قالدردکز انلر دخی اکا اون ایکی دیدیلر ٢٠ و اول
یدی اتمکی دورت بیك کیشی یه پارهلدوغم زمان پارهلر ایله طولو قاچ سبد قالدردکز انلر دخی یدی
دیدیلر ٢١ و او انلره دیدیکه ایمدی نیجه آکلامزسکز ٢٢ و بیت صیدایه کلدی و اکا بر کور کتوروب
اکا یالواردیلر که اکا طوقنه ٢٣ اول دخی کوری الندن طوتوب انی کویدن طشرهیه چقاردی و کوزلرینه
توکروب و اوزرینه اللری قویوب بر نسنه کوررمیسن دیو اکا صوردی ٢٤ اول دخی یوقروبه باقوب دیدیکه
آغاجلره بکزر آدملری کزر کوریورم ٢٥ اندن صکره ینه انك کوزلری اوزرینه اللری قودی و انی
یوقرویه باقدردقده صاغ اولدی و جملهسنی آچیق کوردی ٢٦ و عیسی انی اوینه کوندروب دیدیکه کویه
کیرمه و بونی کویده بر کسهیه سویلمه ٢٧ و عیسی کندو شاکردلریله قیصریهء فیلپس نام شهرك
کویلرینه واردی و یولده ایکن شاکردلرینه سؤال ایدوب انلره دیدیکه آدملر کیمی دیرلر که بن
ایم ٢٨ انلر دخی جواب ویردیلر که کیمی یوحنا واقتزلایجی کیمی ایلیا و کیمی پیغمبرلردن بری در
دیرلر ٢٩ و او انلره دیدیکه یا سز کیمی دیرسکز که بن ایم بطرس دخی جواب ویروب اکا سن مسیح
سن دیدی ٣٠ اول دخی انلره تنبیه ایتدیکه کندو ایچون بر کسهیه سویلمیهلر ٣١ و انلره تعلیم ایتمکه
باشلدی که آدم اوغلی چوق شیلر چکمك و شیخلردن و باش امامردن و کاتبلردن رد اولنمق و اولدرلمك
و اوچ کوندن صکره قیام ایتمك کرکدر ٣٢ و بو نسنهیی آشکاره سویلردی بطرس دخی انی باشقهجه
چکوب انی آزارلمغه باشلدی ٣٣ اما او دونوب و شاکردلرینه باقوب بطرسی آزارلدی و دیدیکه آردمه

کت ای شیطان زیرا سن اللهك نسنه‌لرینی حس ایتمرسن اما آدملرك نسنه‌لرینی حس ایدرسن
۳۴ وجمعیتی کندو شاکردلری ایله یاننه چاغروب انلره دیدیکه هر کیم آردمه کلمك استرسه کندوینی
انکار ایدوب وحاچنی آلوب بکا اتباع ایلسون ۳۵ زیرا هر کیم کندو جاننی قورتارمق استرسه انی
ضایع ایده اما هر کیم بنم ایچون و انجیل ایچون جاننی ضایع ایدرسه انی قورتاره ۳۶ زیرا آدمه نه‌یه یرار
اکر بتون دنیایی قزانورسه وکندو جاننی ضایع ایدرسه ۳۷ یاخود آدم کندو جانی ایچون نسنه بدل
ویره بلور ۳۸ زیرا هرکیم بندن یا بنم سوزمدن بو زناکار وکناهکار جیل آراسنده اوتانورسه آدم اوغلی
دخی باباسنك جلالنده قدیس ملکلر ایله کلدوکی زمان اندن اوتانه ۞

طقوزنجی باب

۱ وانلره دیدیکه حقا سزه دیرمکه بونده حاضر اولانلردن بعضیسی وارکه قوت ایله کلش اللهك
ملکوتنی کورمدن اولمی طاتمیاجقلردر ۲ والتی کوندن صکره عیسی بطرسی ویعقوبی ویوحنانی بله آلوب
انلری یالکز باشقه‌جه بر یوکسك طاغ اوزرینه کوتردی وانك صورتی انلرك حضورنده تبدیل اولندی
۳ وانك لباسلری پلدرایجی وقار کبی بك بیاض اولدیلرکه انلری یر اوزرنده هیچ بر قصار بویله بیاض
ایتمکه قادر اولمازدی ۴ وانلره ایلیا وموسی کورندیلر وعیسی ایله سویلشرلردی ۵ وبطرس عیسی‌یه
خطاب ایدوب دیدیکه یا رابی بزه بونده اولمق ایو در واوچ چادر قورالم برینی سکا وبرینی موسی‌یه وبرینی
ایلیایه ۶ زیرا نه سویلدوکنی بلمدی چون بك قورقدیلر ۷ وبر بلوت کلوب انلری کولکه‌لندردی وبلوتدن
بر آواز کلوب دیدیکه بو در بنم سوکولو اوغلم انی دکلیك ۸ واول آن انلر چپ چوره‌یه باقوب یالکز
عیسی‌دن غیری کمسه‌یی بله‌لرنجه کورمدیلر ۹ وطاغدن انرلر ایکن او انلره تنبیه ایتدیکه تا آدم اوغلی
اولولردن قالقنجیه‌دك کوردکلری شیلری کمسه‌یه دیویرمیه‌لر ۱۰ انلر دخی اول سوزی یانلرنده صقلیوب
بو اولولردن قالقمق نه در دیو بر برینه سؤال ایدرلر ایدی ۱۱ واکا صوروب دیدیلرکه کاتبلر نیچون
دیرلرکه ایلیا اول کلمسه کرکدر ۱۲ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه کرچك ایلیا اول کلوب هر شیئی
یرینه کتوره‌جکدر وآدم اوغلنك حقنه یازلدوغی کبی چوق شیلر چکوب هیچ یرینه صایلاجقدر ۱۳ اما
بن سزه دیرمکه هم ایلیا کلمشدر هم نیجه که انك حقنه یازلمشدر اکا استدکلرینی ایتدیلر ۱۴ وشاکردلره
کلدوکنده انلرك چوره‌سنده بر بیوك جمعیتی وانلر ایله مباحثه ایدن کاتبلر کوردی ۱۵ وتیز بتون
جمعیت انی کوردکده متحیر اولدی ویاننه سکردوب انی سلاملدیلر ۱۶ اول دخی کاتبلره صوردیکه انلر
ایله نه مباحثه ایدرسکز ۱۷ وجمعیتدن بری جواب ویروب دیدیکه یا معلم بن سکا دلسز روحی اولان اوغلمی
کتورمش ایدم ۱۸ وانی هر نره‌ده که طوتارسه انی یرتار او ایسه کوپرر ودیشلری ایله غجردار وقورو اولور
وبن شاکردلرکه چیقارمکه انی قوواسنلر اما ایده‌مدیلر ۱۹ اول دخی اکا جواب ویروب دیدیکه ای ایمانسز

جیل نه زمانه‌دك سزكله اولایم نه زمانه‌دك سزه تحمل ایده‌یم انی بكا كتورك ٢٠ انلر دخی انی اكا كتوردیلر
وانی كوردكده فوریّه روح انی پرتدی واوغلان یره دوشوب وكوپروب یوارلنوردی ٢١ وباباسنه صوردیكه
بو اكا نه زماندن برو واقع اولدی اول دخی دیدیكه كوچكلكدن برو ٢٢ وچوق كره انی هلاك ایتمك
ایچون انی آتشه وصویه آتدی اما اكر سن بر نسنه ایتمكه قادر ایسك بزه مرحمت ایدوب یاردم ایله
٢٣ عیسی دخی اكا دیدیكه اكر اینانمغه قادر ایسك ایناننه هر شی ممكندر ٢٤ وفوریّه اوغلانك باباسی
چاغروب كوز یاشی ایله دیدیكه یا رب اینانورم ایمانسزلغمه یاردم ایله ٢٥ عیسی دخی جمعیتك ازدحام
ایله سكرتدوكنی كوردكده ناپاك روحی آزارلیوب اكا دیدیكه ای دلسز وصاغر روح سكا امر ایدرمكه اندن
چقه‌سن وآرتق ایچنه كیرمیه‌سن ٢٦ روح دخی چاغروب وانی یكجه پرتوب طشره چقدی واوغلان اولو
كبی اولدی شویله كه نیچه‌سی اولمشدر دیرلر ایدی ٢٧ اما عیسی انی الندن طوتوب قالدردی اول دخی
قالقدی ٢٨ وعیسی بر اوه كیردوكی زمان شاكردلری اكا تنهاده صوردیلر كه نیچون بز انی قوومغه قادر
اولمادق ٢٩ اول دخی انلره دیدیكه بو جنس بر غیری وجهله چقماز الا دعا واوروج ایله چقر ٣٠ وانلر
اورادن كوچوب جلیله‌دن كچدیلر واو استمزدیكه بر كمسه بیله ٣١ زیرا او شاكردلرینه تعلیم ایدوب انلره
دیر ایدیكه آدم اوغلی آدملرك اللرینه تسلیم اولنه‌جقدر وانلر انی اولدره‌جكلر اما اولدرلدكدن صكره
اوچنجی كونده قیام ایده ٣٢ لكن انلر بو سوزی آكلامیوب اكا صورمغه قورقرلر ایدی ٣٣ وكفرناحومه
كلدی وبر اوده ایكن انلره صوردیكه یولده آراكزده نه مباحثه ایتدكز ٣٤ انلر ایسه سوس اولدیلر
زیرا یولده قنغیمز زیاده بیوك اولور دیو بر بریله مباحثه ایتمشلر ایدی ٣٥ اول دخی اوتروب اون ایكیسنی
چاغردی وانلره دیدیكه اكر بر كمسه اول اولمق استرسه هپسنك صكره‌كیسی وهپسنك خدمتكاری
اولا ٣٦ وبر اوغلانجق آلوب انی آرالرینه قودی وانی قوجاغنه آلوب انلره دیدیكه ٣٧ هر كم بونك كبی
اوغلانجقلردن برینی بنم اسمم ایله قبول ایدرسه بنی قبول ایدر وهر كم بنی قبول ایدرسه بنی قبول
ایتمز اما بنی كوندرنی قبول ایدر ٣٨ ویوحنا اكا سویلیوب دیدیكه یا معلم بز بر كمسه‌یی كوردك كه سنك
اسمك ایله شیطانلری قوواردی وآردمزجه كلمز وآردمزجه كلمدوكی ایچون انی منع ایتدك ٣٩ اما عیسی
دیدیكه انی منع ایتمك زیرا هیچ كمسه یوقدر كه بنم اسمم ایله معجزه ایده وعقبنده بنم حقمده فنالك
سویلمكه قادر اولا ٤٠ زیرا بزه مخالف اولمیان بزم طرفمزده‌در ٤١ وهر كیم سزه بنم اسمم ایله سز مسیحك
اولدوغكز ایچون بر طاس صو ایچوره‌جك اولورسه حقا سزه دیرمكه كندو اجرتنی ضایع ایتمیه ٤٢ وهر
كیم بو بكا اینانان كوچكلردن برینه معثرت ویررسه اكا دخی ایو اولوردیكه انك بوینینه بر دكرمن طاشی
آصلوب دكزه آتلمش اولا ٤٣ واكر الك سكا معثرت ویررسه انی كس حیاته چولاق كیرمك ایكی الك
ایكن جهنمه سونمز آتشه براغلمقدن سكا اولیدر ٤٤ نره‌ده‌كه انلرك قوردی اولمز وآتش سونمز ٤٥ واكر
آیاغك سكا معثرت ویررسه انی كس بر آیاغك ایكن حیاته كیرمك ایكی آیاغك ایكن جهنمه سونمز آتشه

براغمه‌دن سکا اولى در ٤٦ نره‌ده که انلرك قوردى اولمز وآتش سويمز ٤٧ واكر كوزك سكا معثرت
ويررسه انى چقار بر كوزك ايكن اللهك ملكوتنه كيرمك ايكى كوزك ايكن آتشك جهنمنه براغمه‌دن سكا
اولى در ٤٨ نره‌ده كه انلرك قوردى اولمز وآتش سويمز ٤٩ زيرا هر كس آتش ايله طوزلناجقدر وهر
قربان طوز ايله طوزلناجقدر ٥٠ طوز ايو در اما اكر طوز طاتسز اولورسه انى نه ايله تربيه ايدرسز
كندولركزده طوز اولسون وبر برکز ايله مصالحه اوزره اولك ۞

اوننجى باب

١ واورادن قالقوب اردنك اوته‌سندن يهودا سنورلرينه كلدى ويته جمعيتلر انك يانته جمع اولديلر وكندو عادتى
اوزره انلره تعليم ايدردى ٢ وفريسيلر ياقلشوب وانى امتحان ايدوب اكا سؤال ايتديلركه اره كندو عورتنى
بوشامق جايزمى در ٣ اول دخى جواب ويروب انلره ديديكه موسى سزه نه امر ايتمشدر ٤ انلر دخى
ديديلركه موسى طلاق نامه‌سى يازمغه وبوشامغه اذن ويردى ٥ عيسى دخى جواب ويروب انلره ديديكه
او سزه بو امرى قلبكزك يككلكى ايچون يازدى ٦ اما يرادلشك ابتداسنده الله انلرى اركك ودیشى
يراتدى ٧ بونك ايچون آدم باباسنى وآناسنى ترك ايليه وعورتنه ياپشه ٨ وايكيسى دخى بر لحم اولالر
شويله كه آرتق ايكى دكللر هر اما بر لحم درلر ٩ ايمدى اللهك قوشدردوغنى آدم آيرماسون
١٠ وشاكردلرى اكا ينه بو خصوص ايچون اوده سؤال ايتديلر ١١ اول دخى انلره ديديكه هركيم كندو
عورتنى بوشادوب بر غيرى‌يى تزوج ايدرسه انك اوزرينه زنا ايدر ١٢ واكر عورت كندو ارينى براغوب
بر غيرى‌يه واررسه زنا ايدر ١٣ واكا اوغلانجقلر كتورديلر كه انلره طوقنه شاكردلر ايسه كتورنلرى
آزارلرلر ايدى ١٤ وعيسى بونى كوروكله اينجندى وانلره ديديكه اوغلانجقلرى بكا كلمكه قويك وانلرى
منع ايتمك زيرا اللهك ملكوتى بويله بكسه‌لركدر ١٥ حقا سزه ديرمكه هر كيم اوغلانجق كبى اللهك
ملكوتنى قبول ايتمرسه اينه كيرميه‌جكدر ١٦ وانلرى قوجاغنه آلوب واوزرلرينه اللرينى قويوب انلره
خير دعا ايلدى ١٧ ويوله چقر ايكن بر كمسه اكا سكرتدى واوكنده ديز چوكوب اكا سؤال ايتديكه يا
ايو معلم نه ايده‌يم كه ابدى حياتى ميراث ايده‌يم ١٨ عيسى دخى اكا ديديكه نيچون بكا ايو ديرسن
بر اولان اللهدن غيرى ايو كمسه يوقدر ١٩ سن وصيتلرى بلورسن زنا ايتميه‌سن اولدرميه‌سن اوغرلاميه‌سن
يالان شهادتى ايتميه‌سن ضرر ايلميه‌سن باباكه وآناكه اكرام ايله ٢٠ اول دخى جواب ويروب اكا
ديديكه يا معلم هپ بونلرى كنجلكمدن برو حفظ ايلدم ٢١ عيسى دخى اكا باقوب انى سودى واكا ديديكه
سكا بر شى اكسكدر وار هر نەك وار ايسه صات وفقيرلره وير وكوكده سكا خزينه اوله وكل حاچى
آل وبكا تابع اول ٢٢ او ايسه بو سوز ايچون محزون اولوب قصاوتلو كيتدى زيرا چوق مالى وار ايدى
٢٣ عيسى دخى چوره‌سنه باقوب كندو شاكردلرينه ديديكه زنكينلر نه كوچ ايله اللهك ملكوتنه كيره‌لر

٢٤ شاکردلر دخی انك سوزلری ایچون شاشدیلر وعیسی ینه جواب ویروب انلره دیدیکه ای اوغللرم مالـه
طیانانلره اللهك ملکوتنه کیرمك نه قدر کوج در ٢٥ دوه‌نك اکنه دلکندن چیقمه‌سی زنکینك اللهك
ملکوتنه کیرمه‌سندن دخی قولای در ٢٦ انلر ایسه دخی زیاده شاشوب آرالرنده دیرلر ایدیکه ایمدی کیم
خلاص اوله بلور ٢٧ عیسی دخی انلره باقوب دیدیکه آدملر قاتنده محالدر اما الله قاتنده محال دکلدر
زیرا الله قاتنده هر شی ممکندر ٢٨ وبطرس اکا دیمکه باشلدیکه اشته بز هر شیئی ترك ایدوب سکا تابع
اولدق ٢٩ عیسی دخی جواب ویروب دیدیکه حقا سزه دیرمکه هیچ کمسه یوقدر که بنم ایچون و انجیل
ایچون اوی یا قرنداشلری یا قز قرنداشلری یا باباسی یا آناسی یا عورتی یا اوغللری یا تارلالری ترك ایلمش اوله
٣٠ و شمدی بو زمانده یوز او قدر اولر و قرنداشلر و قز قرنداشلر و آنالر و اوغللر و تارلالر اطرادلر ایله
هم کله‌جك دهرده ابدی حیاتی آلمامش اوله ٣١ اما چوق اولکیلر صکره‌کیلر و صکره‌کیلر اولکیلر اولالر
٣٢ و انلر اورشلیمه چقوب یولده ایدیلر و عیسی اوکلرنده کیدردی و شاشورلردی و آردنجه کیدرلر ایکن
قورقارلردی و ینه اول اون ایکیی یانته آلوب کندویه واقع اولاجق نسنه‌لری انلره سویلمکه باشلدی
٣٣ اشته بز اورشلیمه چقرز و آدم اوغلی باش امامله و کاتبلره تسلیم اولناجقدر انلر دخی انی اولمه حکم
ایده‌لر و انی طایفه‌لره تسلیم ایلیه‌لر ٣٤ و انی استهزا ایدوب اکا دکنك چالالر و اوزرینه توکروب انی
اولدره‌لر لکن اوچنجی کونده قیام ایده ٣٥ و زبدی‌نك اوغللری یعقوب و یوحنا اکا یقلاشوب دیدیلرکه
ای معلم بز استرزکه بزه هر نه که دلرسك ایده‌سن ٣٦ اول دخی انلره دیدیکه نه استرسکز که سزه
ایده‌یم ٣٧ انلر دخی اکا دیدیلرکه بزه اذن ویرکه بز سنك جلالکده برمز صاغکده و برمز صولکده
اوتوره‌وز ٣٨ و عیسی انلره دیدیکه سز دلدوککزی بلمزسکز سز بنم ایچدیکم کاسه‌یی ایچمکه و وافتزلنه‌جغم وافتز
ایله سز دخی وافتزلنمغه قادرمی سکز ٣٩ انلر دخی اکا دیدیلرکه قادرز و عیسی انلره دیدیکه کرچك
سز ایچدیکم کاسه‌یی ایچه‌سز و وافتزلنه‌جغم وافتز ایله وافتزلنه‌سز ٤٠ اما صاغمده و صولمده اوتورمق المده دکل
که ویره‌یم اما کیمه حاضرلندی ایسه اکا ویرله ٤١ و اون شاکرد بونی اشتکله یعقوبه و یوحنایه اینجمکه
باشلدیلر ٤٢ اما عیسی انلری یانته چاغروب انلره دیدیکه سز بلورسکز که طایفه‌لره سلطانلر حسابنده
اولانلر انلره سلطنت ایدرلر و انلرك کبیرلری اوزرلرینه حکومت ایدرلر ٤٣ اما آرالکزده بویله اولماز
بلکه آرالکزده کبیر اولمق استین سزك خدمتکارکز اوله ٤٤ و آرالکزده کیمکه اولکی اولمق استرسه
هپسنك قولی اوله ٤٥ زیراکه آدم اوغلی کلدی که اکا خدمت اولنه اما خدمت ایتمکه و چوق کمسه‌لر
ایچون جانینی فدا ویرمکه کلدی ٤٦ و اریحایه کلدیلر و او شاکردلری و بیوك جمعیت ایله اریحادن
چقر ایکن طیماوس اوغلی برطیماوس نام بر کور یول یاننده اوتوروب دلنوردی ٤٧ و ناصرتلو عیسی‌نك
ایدوکنی اشتکله چاغرمغه باشلدی و دیدیکه ای داود اوغلی عیسی بکا مرحمت ایله ٤٨ و چوق کمسه‌لر
انی آزارلرلر ایدی که سکوت ایلیه اما او دخی زیاده چاغرر ایدیکه ای داود اوغلی بکا مرحمت ایله

٤٩ عیسی دخی طوروب بیوردیکه انی چاغرهلر ایمدی انلر اول کوری چاغردیلر واکا دیدیلر که خاطرکجی
خوش طوت قالق او سنی چاغرر ٥٠ اول دخی کندو لباسنی براغوب وقالقوب عیسی‌یه کلدی ٥١ وعیسی
سویلیوب اکا دیدیکه نه استرسن که سکا ایده‌یم کور دخی اکا یا رابونی کوزلرم کورر اولسون دیدی ٥٢ عیسی
دخی اکا دیدیکه وار ایمانك سنی خلاص ایلدی وتیزیّه کورر اولدی ویولده عیسی‌نك آردنجه کیتدی ۞

اون برنجی باب

١ واورشلیمه یقلاشوب زیتونلر طاغنك یاننده‌کی بیت فاجیه وبیت عنیایه کلدکلری زمان شاکردلرندن
ایکی کمسه‌لری کوندروب ٢ انلره دیدیکه قرشوکزده اولان کویه وارك وتیزیّه اورایه کیردوککز زمان
بر باغلنمش واوزرینه کمسه بنمامش قودق بولورسکز انی چوزك وبکا کتورك ٣ واکر بر کمسه سزه
دیرسه که نیچون بونی ایدرسکز دیك که ربّه لازمدر وانی تیزیّه بورایه کوندره‌جکدر ٤ ایمدی انلر واروب
قودغی طشره‌ده ایکی یول آغزنده بر قپویه باغلنمش بولدیلر وانی چوزدیلر ٥ واوراده طورانلردن بعضیسی
انلره دیدیلر که نه ایشلرسکز که بو قودغی چوزرسکز ٦ انلر دخی عیسی بیوردوغی کبی انلره سویلدیلر
وانلری قویویردیلر ٧ وانلر قودغی عیسی‌یه کتوردیلر واوزرینه لباسلرینی قودیلر واو اوزرینه بندی
٨ ونیچه‌سی کندو لباسلرینی یولده دوشدیلر وغیریلر آغاجلرك داللرینی کسوب یولده سررلر ایدی
٩ واوکنده وارانلر وآردنده کیدنلر چاغروب دیرلر ایدیکه هوشعنّا ربّك اسمنده کلن متبارك اولسون
١٠ بابامز داودك مکلوتی که ربّك اسمنده کلیور متبارك اولسون اك یوجه‌لرده هوشعنّا ١١ وعیسی اورشلیمه
هیکله کیردی وچپ چوره‌ده هر شیه باقدقدن صکره کچ وقت اولدقده اون ایکی ایله بیت عنیایه
کیتدی ١٢ وارته‌سی کونده بیت عنیادن چقدقلری زمان آج ایدی ١٣ وایراقدن بر یپراقلو انجیر
آغاجنی کوروب انده بر شی بولورمی‌ایم دیو واردی واکا کلوب یپراقلردن غیری بر نسنه بولمادی زیرا
انجیرلرك وقتی دکل ایدی ١٤ وعیسی سویلیوب اکا دیدیکه آرتق ابدا هیچ کمسه سندن میوه یمسون
وشاکردلری بونی اشتدیلر ١٥ واورشلیمه کلدیلر وعیسی هیکله کیروب هیکلده صاتانلری وصاتون
آلانلری قوومغه باشلدی وصرافلرك سفره‌لرینی وکوکرجن صاتانلرك اسکمله‌لرینی آتتردی ١٦ وقومادی
که بر کمسه هیکلده بر قاب طاشیه ١٧ وتعلیم ایدوب انلره دیدیکه یازلمش دکلمیدرکه بنم اومه
جمله امّتلردن دعا اوی دینله امّا سز انی خرسزلر مغاره‌سنه دوندردکز ١٨ وکاتبلر وباش امامل بونی
اشتدکده انی هلاك ایتمك ایچون بر وجه آرارلر ایدی زیرا بتون جمعیّت انك تعلیمندن حیران اولمغله
اندن قورقارلر ایدی ١٩ وآخشام اولدقده شهردن چقدی ٢٠ وارته‌سی انجیر آغاجنك یاننده کچدکلری
زمان انی تا کوکدن قورومش کوردیلر ٢١ وبطرس واقع اولدوغنی خاطرینه کتوروب اکا دیدیکه رابّی اشته
سن اکا لعنت ایتدوکك انجیر آغاجی قورومشدر ٢٢ عیسی دخی جواب ویروب انلره دیدیکه اللّهه ایمانکز

اولسون ٢٣ زیرا حقا سزه دیرمکه هرکیم بو طاغه قالدریلوب دکزه برانیلاسن دیه‌جك اولورسه وقلبنده
شك کتورمزسه اما اینانورسه که هر نه دیرسه واقع اولور هر نه که دیمش اولورسه اکا واقع اولا ٢٤ انك
ایچون سزه دیرمکه هر نه که دعا ایدرلر ایکن دلیه‌جك اولورسکز آلاجغکزه اینانك وسزه اولا ٢٥ ودعایه
حاضر اولدوغکز زمان بر کیمسه‌نك اوزرینه بر نسنه‌کز وار ایسه اکا عفو ایلیك تا که کوکلرده اولان
باباکز دخی سزه خطالرکزی عفو ایلیه ٢٦ اما اکر سز عفو ایتمزسکز کوکلرده اولان باباکز دخی
خطالرکزی عفو ایتمیه ٢٧ وینه اورشلیمه کلدیلر وهیکلده کزنور ایکن باش امامار وکاتبلر وشیخلر
اکا کلوب ٢٨ دیدیلر که بو شیلری نه حکومت ایله ایدرسین وسکا بو حکومتی کیم ویردی که بو شیلری
ایده‌سین ٢٩ عیسی دخی جواب ویروب انلره دیدیکه بن دخی سزه بر شی صورایم بکا جواب ویرك بن دخی
بو شیلری نه حکومت ایله ایدرم سزه دیویره‌یم ٣٠ یوحنانك وافتزی کوکدن می یوخسه آدملردن می
اولدی جواب ویرك ٣١ انلر دخی بر بریله سویلشوب دیدیلر که اکر کوکدن دیر ایسك ایمدی نیچون
اکا اینانمدکز بزه دیه ٣٢ واکر آدملردن در دیر ایسك خلقدن قورقارلر ایدی زیرا هپسی یوحنانی
حق پیغمبر بلورلر ایدی ٣٣ وجواب ویروب عیسی‌یه دیدیلر که بز بلمزز عیسی دخی جواب ویروب
انلره دیدیکه بن دخی بو نسنه‌لری نه حکومت ایله ایدرم سزه دیویرمم ۞

اون ایکنجی باب

١ وانلره مثللر ایله سویلمکه باشلدی بر آدم بر باغ دکدی وچوره‌سنده اکا بر چیت چکدی وبر
چفدره‌لك قازدی وبر قله یاپدی وانی باغبانلره کرا ایله ویردی ویوله کیتدی ٢ ووقتنده اول باغبانلره
بر قول کوندردی که باغبانلردن باغك میوه‌سندن آلا ٣ اما انلر انی طوتوب دوکدیلر وبوش کوندردیلر
٤ اول دخی ینه بر غیری قول انلره کوندردی اما انلر اکا دخی طاشلر آتوب باشنی یاره‌دیلر وسوکمش کرو
کوندردیلر ٥ اول ایسه ینه بر غیریسنی کوندردی وانلر انی اولدردیلر وچوق غیریلری دخی کوندردی
که انلردن کیمنی دوکدیلر وکیمنی اولدردیلر ٦ انك ایچون بر سوکولو اوغلی دخی وار ایکن صوکده
انی دخی کوندردی ودیدیکه اوغلمه حرمت ایده‌جکلردر ٧ اما باغبانلر بر برینه دیدیلر که بو وارث
در کلك انی اولدره‌لم ومیراث بزم اولا ٨ وانی طوتوب اولدردیلر وباغك طشره‌سنه براقدیلر ٩ ایمدی
باغك صاحبی نه ایلیه کلوب وباغبانلری هلاك ایدوب باغی غیریلره ویره‌جکدر ١٠ سز بو کتابی اوقومادکزمی
که یاپوجیلر رد ایتدکلری طاش کوشه باشی اولمشدر ١١ بو ربدن اولمشدر وکوزلرمزه عجیب کلور
١٢ انلر ایسه انی طوتمق استدیلر اما جمعیتدن قورقدیلر زیرا بلدیلر که بو مثلی انلرك حقنده
سویلمش ایدی وانی براغوب کیتدیلر ١٣ واکا فریسیلردن وهیرودسلولردن بعضیسنی کوندردیلر که انی
سوز ایله طوتالر ١٤ وانلر کلوب اکا دیدیلر که یا معلم بلورز که صادق سین وکیمسه‌یی قایرمازسین زیرا

آدملرك خاطرينى كوزتمیوب اللهك طريقنى حق اوزره اوكردرسن قيصره خراج ويرمك جايزمى در دكلمى در
ويره‌لمى ويرميه‌لمى. ١٥ اما او انلرك مرايیلغنى بلمكله انلره ديديكه نيچون بنى امتحان ايدرسكز بكا
بر دينار كتورك كه انى كوره‌يم ١٦ انلر دخى انى كتورديلر و او انلره ديديكه بو صورت و بو سكه كيمك در
انلر دخى قيصرك در ديديلر ١٧ و عيسى جواب ويروب انلره ديديكه قيصرك نسنه‌لرينى قيصره و اللهك
نسنه‌لرينى اللهه ويرك انلر دخى اندن تعجب ايتديلر ١٨ و اكا صادوقيلر كلديلر كه قيامت يوقدر ديرلر
و اكا سؤال ايدوب ديديلر كه ١٩ اى معلم موسى بزه يازديكه اكر بر كمسه‌نك قرنداشى وفات ايدرسه
و عورتنى آليقوسه و اوغللر آليقوماسه قرنداشى انك عورتنى آلوب قرنداشنه نسل قالدره ٢٠ و يدى قرنداش
وار ايدى و اولكيسى بر عورت آلدى و اولوب نسل آليقومادى ٢١ ايكنجيسى دخى انى آلدى و اولدى اول دخى
نسل آليقومادى اوچنجيسى دخى بويله ٢٢ و يديسى انى آلوب نسل آليقومادیلر هپسندن صكره عورت دخى
اولدى ٢٣ ايمدى قيامتده قيام ايتدكلرى زمان انلردن كيمك عورتى اولور چونكه يديسى انى تزوج
ايلديلر ٢٤ و عيسى جواب ويروب انلره ديديكه سز كتابلرى و اللهك قدرتنى بلمكله خطا ايدرسكز
٢٥ زيرا اولولردن قيام ايتدكلرى زمان نه عورت آلورلر نه عورتلر اره ويريلرلر اما كوكلرده‌كى ملكلر كبى
اولورلر ٢٦ و اولولرك خصوصنده كه قيام ايدرلر موسى‌نك كتابنده اوقومادكزمى كه الله اكا چالیده
سويليوب ديديكه بن ابراهيمك اللهى و اسحقك اللهى و يعقوبك اللهى ايم ٢٧ الله اولولرك اللهى دكلدر
اما ديريلرك اللهى در ايمدى سز بك خطا ايدرسكز ٢٨ و كاتبلردن برى ياقلشوب و انلرك مباحثه‌سنى
و انلره بر ايو جواب ويردوكنى كوروب اكا جمله‌دن باش وصيت قنغيسى در ديو سؤال ايلدى ٢٩ عيسى
دخى اكا جواب ويرديكه جمله وصيتلردن باش بو كه دكله يا اسرائيل رب اللهمز رب واحد در ٣٠ رب
اللهكى بتون قلبكدن و بتون جانكدن و بتون فكركدن و بتون قوتكدن سوه‌سن باش وصيت بو در
٣١ و بوكا بكزين ايكنجيسى بو كه قوكشوكى كندوك كبى سوه‌سن بونلردن بيوك غيرى وصيت يوقدر
٣٢ كاتب دخى اكا ديديكه يا معلم حق اوزره ايو ديدك كه بر الله واردر و اندن غيرى بر دخى يوقدر
٣٣ و انى بتون قلبدن و بتون ادراكدن و بتون جاندن و بتون قوتدن سومك و قوكشوسنى كندوسى كبى
سومك جمله ياقلمش قربانلردن و ذبيحه‌لردن زياده در ٣٤ عيسى دخى انك عاقلانه جواب ويردوكنى كورمكله
اكا ديديكه سن اللهك ملكوتندن ايراق دكلسن و آرتق كمسه اكا سؤال ايتمكه جرأت ايتمدى ٣٥ و عيسى
هيكلده تعليم ايدر ايكن سويليوب ديديكه كاتبلر نيجه ديرلر كه مسيح داودك اوغليدر ٣٦ زيرا داود
كندوسى روح القدسده ديديكه رب ربمه ديديكه بنم صاغمده اوتور تا بن دشمنلركى آياقلركك بصمغنه
قويونجيه‌دك ٣٧ ايمدى داود كندوسى اكا رب دير اوبله اولسه نيجه اوغلى اولا بلور و چوق جمعيت
انى كوكل ايله دكلرلر ايدى ٣٨ او ايسه انلره كندو تعليمنده دير ايديكه كاتبلردن صاقنك كه اوزون
لباسلرده كزمكى و چارشولرده سلاملرى سورلر ٣٩ و مجمعلرده باش كرسيلرى و ضيافتلرده باش مكانلرى

سَوَرلَر ٤٠ كه طُول عَورَتلَرك اَولَرينى يَرلَر وَ بَهَانَه اِيچُون اُوزُون دُعَالَر قِلاَرلَر اَمَّا بُونلَر دَخِى بُـيُوك قَضَايى
چَكَه‌لَر ٤١ وَعِيسَى خَزِينَه صَندُوغِنُك قَرشُوسِنده اُوتُرُر اِيكَن خَلقُك آقچه‌يى خَزِينَه صَندُوغِنَه نَه شَكل
اُوزَره آتدُوغِنَه بَاقَاردِى وَ چُوق زَنكِينلَر چُوق آتَارلَردى ٤٢ وَ بِر فَقِير طُول عَورَت كلُوب اِيكى پُول آتدى كه
بِر مَنقِر اِيدَر ٤٣ وَعِيسَى شَاكِردلَرينى يَانِنَه چَاغِرُوب اَنلَرَه دِيدِيكه حَقًّا سِزَه دِيرِمكه بُو فَقِير طُول عَورَت
جُملَه خَزِينَه صَندُوغِنَه آتَانلَردَن زِيَادَه آتدِى ٤٤ زِيرَا هَپسِى كَندُو زَوَايِدِندَن آتدِيلَـــر اَمَّا اُو كَندُو
اَكسِكلِكِندَن جُملَه وَار اُولاَنِنى جُملَه مَعِيشَتِنى آتدِى ۞

اُون اُوچُنجِى بَاب

١ وَهَيكَلدَن چِقَر اِيكَن شَاكِردلَرِندَن بِرِى اَكَا دِيدِيكه يَا مُعَلِّم بَاق نَه آصل طَاشلَر وَنَه آصل بِنَالَر
٢ عِيسَى دَخِى جَوَاب وِيرُوب اَكَا دِيدِيكه بُو بُيُوك بِنَالَرِى كُورُرمِيسِن طَاش اُوزَرِنده طَاش قَالمَيَاجَقدُر كه
يِقِلمَيَه ٣ وَزَيتُونلَر طَاغِى اُوزَرِنده هَيكَلُك قَرشُوسِنده اُوتُرُر اِيكَن بَطرُس وَيَعقُوب وَيُوحَنَّا وَآندرَاوُس اَكَا
تَنهَاجَه صُوردِيلَر ٤ بِزَه دِيوِير بُو نَسنه‌لَر نَه زَمَان وَاقِع اُولاَجَقدُر وَبُو جُملَه نَسنه‌لَر اِتمَام اُولنَاجَق زَمَانده
عَلاَمَت نَه اُولاَ ٥ عِيسَى دَخِى اَنلَرَه جَوَاب وِيرُوب دِيمَكَه بَاشلَدِيكه صَاقِنُك كِمسَه سِزِى آزدُرمَيَه ٦ زِيرَا
چُوق كِمسَنه‌لَر بَن مَسِيح اِيم دِيُو بَنُم اِسمِم اِيلَه كلُوب چُوق كِمسَه‌لَرِى آزدُرَملَر ٧ وَسِز جَنكلَرِى وَجَنكلَرك
خَبَرلَرِينى اِيشِتدُوكُكُز زَمَان مُضطَرِب اُولمَاك زِيرَا وَاقِع اُولمَق كَرَكلَر دُر اَمَّا آخِر دَخِى اُولمَاز ٨ زِيرَا مِلَّت
مِلَّت اُوزَرِينَه وَمَملَكَت مَملَكَت اُوزَرِينَه قَالقَه وَچُوق يِرلَرده زَلزَلَه‌لَر وَقَحطلَر وَطُغيَانلَر اُولاَجَقدُر ٩ بُـو
نَسنه‌لَر اَلَملَرك اِبتِدَالَرِى اُولاَ اَمَّا صَاقِنُك زِيرَا سِزِى مَحفِللَرَه وَمَجمَعلَرَه تَسلِيم اِيلَيَه‌لَر وَدُوكَه‌جَكسِكُز وَبَنُم
اِيچُون حَاكِملَرك وَمَلِكلَرك اُوكِنَه اَنلَرَه شَهَادَت اِيچُون كَتُورِلَه‌سِكُز ١٠ وَجُملَه طَايِفه‌لَرَه اَوَّلجَه اِنجِيل
نِدَا اُولُنمَق كَرَك ١١ وَاَنلَر سِزِى كَتُورُوب تَسلِيم اِيتدُكلَرِى زَمَان نَه دِيَه‌جَككُزَه پِيشِينجَه اَلَم چِكمَـــك
وَفِكر اِيلَمَـك اَمَّا اُول سَاعَتده سِزَه نَه كه وِيرِلِر اِيسَه اَنى سُويلَيُك زِيرَا سُويلَيَنلَر سِز دَكل سِكُز اَمَّا رُوح
القُدُس دُر ١٢ وَقَرِنداش قَرِنداشِى وَبَابَا اُوغلِى اُولمَه تَسلِيم اِيدَه‌جَكدُر وَاَولاَد وَالِدَين اُوزَرِينَه قَالقُوب
اَنلَرِى اُولدُرَه‌لَر ١٣ وَبَنُم اِسمِم اِيچُون جُملَه‌لَردَن مَبغُوض اُولُورسِكُز اَمَّا آخِره‌دك طَيَانَـــان خَلاَص اُولاَ
١٤ وَچُونكِه دَانِيَال پَيغَمبَرك سُويلَدُوكِى خَرَابلِغك كَرِيهَه‌سِنُك لاَيِق اُولمَيَان يِرده طُوردُوغِنى كُورُرسِكُز
اُوقُويَان فَهم اِيلَسُون اُو زَمَان يَهُودَا وِلاَيَتِنده اُولاَنلَر طَاغلَرَه قَاچسُونلَر ١٥ وَاَوك طَامِى اُوزَرِنده اُولاَن كِمسَه
اَوَه اِنمَسُون وَكَندُو اَوِندَن بِر شَى آلمَغَه كِيرمَسُون ١٦ وَتَارلاَده اُولاَن كَندُو لِبَاسِنى آلمَق اِيچُون كِرُو
دُونمَسُون ١٧ وَاى اُول كُونلَرده كَبَه اُولاَنلَرَه وَاِمزِرَنلَرَه ١٨ وَدُعَا اِيلَيُك كه فِرَارُكُز قِيشده اُولمَيَه ١٩ زِيرَا
اُول كُونلَرده شُويلَه بِر مُصِيبَت اُولاَ كه اَنُك كِبِى الله يَرَاتدُوغِى يَرَادِشُك اِبتِدَاسِندَن تَا شِمدِيَه‌دَكِى نَه
اُولدِى نَه اُولاَجَقدُر ٢٠ وَاَكَر رَبّ اُول كُونلَرِى تَقصِير اِيتمَمِش اُولسَيدِى هِيچ بِر بَشَر قُورتُلمَازدِى اَمَّا

ربّ اختیار ایتدوکی مختارلر ایچون اول کونلری تقصیر ایلدی ٢١ واو زمان بر کمسه سزه دیرسه که اشته
مسیح بونده در یا اشته اوراده در اینانماڭ ٢٢ زیرا یالانجی مسیحلر و یالانجی پیغمبرلر قالقه‌لر و علامتلر
و معجزتلر ایده‌لر شویله که ممکن اولسیدی مختارلری دخی آزدررلر ایدی ٢٣ امّا صاقنڭ اشته بن سزه
هر شیئی پیشین سویلدم ٢٤ و اول کونلرده اول مصیبتدن صکره کنش قراکلو اولا و آی کندو آیدنلغنی
ویرمیه ٢٥ و کوکڭ یلدزلری دوشه‌لر و کوکلرده اولان قوتلر صارصلالر ٢٦ و او زمان بلوتلرده عظیم قوّت
و جلال ایله آدم اوغلنڭ کلدوکنی کوره‌لر ٢٧ و او زمان کندو ملکلرینی کونده‌ره و کندو مختارلرینی
دورت روزکاردن یرڭ اوجندن تا کوکڭ اوجنه‌دك دوشره‌جکدر ٢٨ و انجیر آغاجندن مثلی اوکرنڭ نیجانکه
انڭ داللری تازه اولور و یپراقلر چقرلر بلورسکز که یاز یقیندر ٢٩ سز دخی بویله نیجانکه بو نسنه‌لرڭ
واقع اولدوغنی کوررسکز بلڭ که یقین و قپولرده در ٣٠ حقّا سزه دیرمکه جمله بو نسنه‌لر واقع اولماینجه
بو جیل کچمز ٣١ کوك و یر کچه‌لر امّا بنم سوزلرم هیچ کچمیه ٣٢ نهایت اول کونی و اول ساعتی کمسه
بلمز نه کوکده‌کی ملکلر نه اوغل امّا بابا بلور ٣٣ صاقنڭ اویانق اولڭ و دعا ایلیڭ زیرا اول زمانڭ
نیجان اولاجغنی بلمزسکز ٣٤ آدم کبی در که اوزاق یوله کدوب کندو اوینی براغر و کندو قوللرینه
حکومت و هر کسه ایشنی ویرر و قپوجی‌یه اویانق اول دیو امر ایدر ٣٥ ایمدی اویانق اولڭ زیرا
او صاحبڭ نه زمانده کله‌جکنی آخشامده‌می کیجه یاریسنده‌می خروس اوتشنده‌می یوخسه صباحده‌می
بلمزسکز ٣٦ تا که اول آیانسز کلوب سزی اویور بولمیه ٣٧ و سزه سویلدوکمی جمله‌یه سویلرم
اویانق اولڭ ☆

اون دردنجی باب

١ و ایکی کوندن صکره فصح و خمیرسز اتمکلر بیرامی ایدی و باش امام‌لر و کاتبلر آرادیلر نه وجه اوزره
عیسی‌یی حیله ایله طوتوب اولدره‌لر ٢ امّا دیرلر ایدیکه بیرامده اولماسون تاکه خلقڭ بر فتنه‌سی اولمیه
٣ و عیسی بیت عنیاده جذام سمعونڭ اونده سفره‌ده اوتورر ایکن بر عورت کلدی که انڭ بر حقه‌سی
قیمتلو ناردین یاغی وار ایدی و حقه‌یی قروب انی باشی اوزرینه دوکدی ٤ و بعضیلر درونلرنده انجنوب
دیدیلر که بو یاغ نیچون اسراف اولندی ٥ زیرا اوچ یوز دینارادن زیاده‌یه صاتلمق و فقیرلره ویرلمك قابل
ایدی و اکا طارشو مرلداریلر ٦ امّا عیسی دیدیکه انی قویڭ نیچون اکا زحمت ویررسکز او بکا بر ایو ایش
ایشلدی ٧ زیرا فقیرلر دائما سزکله اولور و استدوککز زمان انلره ایولك ایتمکه قادر اولورسکز امّا بن
دائما سزکله اولمام ٨ بو قادر اولدوغنی ایلدی و بنم جسدمی کومکلك ایچون پیشینجه یاغلدی ٩ حقّا
سزه دیرمکه بتون دنیاده هر نره‌ده که بو بشارت ندا اولنورسه بو انڭ ایتدوکی دخی اکا یادکار اولمق
ایچون دیویرله ١٠ و اون ایکیدن بری یعنی اسخریوتی یهودا باش امام‌لره واردی که انی انلره تسلیم ایده

١١ انلر دخی بونی ایشتدکلرنده سوندیلر و اکا آقچه ویرمکه اقرار ایتدیلر اول دخی بر وجه آراردیکه انی فرصت
ایله تسلیم ایلیه ١٢ و فطیرسز اتمکلرک الک کوننده یعنی قوزیسنی اولدردکلری مزمان شاکردلری اکا
دیدیلر که نرهده استرسین که واروب حاضرلیالم که فصحی ییهسین ١٣ اول دخی شاکردلرندن ایکیسنی کوندروب
انلره دیدیکه شهره وارک و بر بردق صو کوتورن آدم سزه راست کله آردنجه کیدک ١٤ و اول نرهیه کیررسه
اول اوک صاحبنه دیک که معلم دیرکه شاکردلرم ایله فصحی ییهجکم اوطه قندهدر ١٥ اول دخی سزه
بر بیوک دوشنمش و حاضرلنمش یوقرهده کی اوطه کوستروهجکدر انده بزم ایچون حاضرلیک ١٦ شاکردلری
دخی واروب شهره کلدیلر و انلره دیدوکی کبی بولدیلر و فصحی حاضرلدیلر ١٧ اول دخی آخشامده اون ایکی
ایله کلدی ١٨ و سفرهده اوتروب ییورلر ایکن عیسی دیدیکه حقا سزه دیرمکه سزدن بری بنم ایله ییین
بنی تسلیم ایدهجکدر ١٩ انلر دخی تاسهلنمغه و بربر اکا بنمی ایم و بر غیریسی بن می ایم دیمکه
باشلدیلر ٢٠ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه اون ایکیدن بری در که بنم ایله الی دیسییه باتررر
٢١ آدم اوغلی کیدر نیجه که انک حقنده یازلمشدر اما وای اول آدمه که انک واسطهسیله آدم اوغلی تسلیم
اولنور اول آدمه اولی اولوردیکه طوغمامش اولایدی ٢٢ و انلر ییور ایکن عیسی اتمکی آلوب و برکتلیوب
پارهلدی و انلره ویروب دیدیکه آلک ییک بو بنم جسدمدر ٢٣ و کاسهیی آلوب و شکر ایدوب انلره ویردی
و جملهسی اندن ایچدیلر ٢٤ و انلره دیدیکه بو بنم قانمدر اول عهد جدیدک قانی که چوق کمسهلر ایچون
دوکلور ٢٥ حقا سزه دیرمکه بن آرتق آصمهنک میوهسندن ایچمیهجکم تا اول کونهدک که انی اللهک
ملکوتنده یکی ایچهجکم ٢٦ و تسبیح اوقودقلرندن صکره زیتونلر طاغنه چقدیلر ٢٧ و عیسی انلره دیدیکه
سز هپکز بو کیجهده بنم ایچون معثرت چکجکسکز زیرا یازلمشدر که بن چوبانی اورارم و قویونلر پراکنده
اولالر ٢٨ اما بن قیام ایتدوکمدن صکره سزدن اول جلیله وارارم ٢٩ و بطرس اکا دیدیکه اکر هپسی
معثرت چکرلر ایسهده بن هیچ معثرت چکمم ٣٠ عیسی دخی اکا دیدیکه حقا سکا دیرمکه همان بوکون
بو کیجهده خروس ایکی کره اوتمزدن اول سن بنی اوچ کره انکار ایدهجکسین ٣١ اما او زیاده حدتله
دیدیکه اکر بکا سنکله اولمک لازم اولورسهده سنی هیچ انکار ایتمم جملهسی دخی بویله دیدیلر ٣٢ و جسمانیه
نام بر قریهیه کلدکلرنده او شاکردلرینه دیدیکه بن دعا ایدنجهیهدک سز بونده اوتورک ٣٣ و بطرسی
و یعقوبی و یوحنایی بلهسنجه آلدی و قورقو چکمکه و زیادهسیله صقلمغه باشلدی ٣٤ و انلره دیدیکه بنم
جانم زیادهسیله تا اولمهدک محزوندر بونده طورک و اویانق اولک ٣٥ و بر آز ایلرو واروب یره دوشدی
و دعا ایلدیکه ممکن ایسه اول ساعت اندن چکه ٣٦ و دیدیکه یا آبا یعنی بابا هر شی سکا ممکندر بو کاسهیی
بندن کچور نهایت بنم استدوکم دکل اما سنک استدوکک اولسون ٣٧ و کلوب انلری اویور بولدی
و بطرسه دیدیکه سمعون اویورمیسین بر ساعت اویانق اولمغه قادر اولمادکمی ٣٨ اویانق اولک و دعا ایدک
که امتحانه دوشمیهسز زیرا روح حاضر اما لحم ضعیفدر ٣٩ و ینه واروب و دعا ایدوب همان اول سوزلری

سویلدی ٤٠ و دونوب انلری ینه اویور بولدی زیرا انلرك كوزلری آغرلنمش ایدی و اكا جواب ویرمكه
بلمدیلر ٤١ و اوچنجی كره كلوب انلره دیدیكه شمدنصكره اویویك و راحت اولك یتر ساعت كلدی اشته
آدم اوغلی كناهكارلرك اللرینه تسلیم اولنور ٤٢ قالقك كیده‌لم اشته بنی تسلیم ایدن یقلاشدی ٤٣ و همان
او دخی سویلر ایكن اون ایكیدن بری اولان یهودا و بلهٔسنجه باش امامارك وكاتبلرك و شیخلرك طرفندن
بر بیوك بولك قلیجلر و صوپالر ایله كلدیلر ٤٤ و انی تسلیم ایدن انلره بر نشان ویروب دیدیكه كیمی
اوپرسم او در انی طوتك و امینلك ایله كوترك ٤٥ و كلوب همان اكا یانشدی و دیدیكه رابی رابی و انی اوپدی
٤٦ و انلر اللرینی اوزرینه صالوب انی طوتدیلر ٤٧ و حاضر اولانلردن بری قلیجی چقاروب باش امامك
قولنی اوروب قولاغنی كسدی ٤٨ عیسی دخی انلره خطاب ایدوب دیدیكه سز بنی طوتمق ایچون خرسز اوزرینه
كبی قلیجلر و صوپالر ایله چقدكرمی ٤٩ بن هر كون هیكلده تعلیم ایدوب یانكزده ایدم و بنی
طوتمادكز اما كتابلر اتمام اولنسالر كرك ٥٠ و هپسی انی براغوب قاچدیلر ٥١ و بر اوغلان كه چپلاق
جسمینه بر كتان برصارمش ایدی انك آردنجه كیدردی و یكیتلر انی طوتدیلر ٥٢ اما او كتان بزی براغوب
انلردن چپلاق قاچدی ٥٣ و عیسی‌یی باش امامه كوتردیلر و جمله باش امامار و شیخلر و كاتبلر انك یاننه جمع اولدیلر
٥٤ بطرس دخی ایراقدن آردنجه تا باش امامك سراینه‌دك كیدردی و خدمتكارلر ایله اوتوروب آتشك یاننده
اسنوردی ٥٥ و باش امامار و بتون محفل عیسی اوزرینه انی اولدرمك ایچون شهادت آرارلر ایدی اما هیچ
بولامزلر ایدی ٥٦ زیرا نیچه‌سی انك اوزرینه یالان شهادتلر سویلرلر ایدی اما شهادتلری موافق دكل
ایدی ٥٧ و بعضیسی قالقوب و اوزرینه یالان شهادت سویلیوب دیدیلر كه ٥٨ بز اشتدك كه
بو كشی دیدیكه بن بو ال ایله یاپلمش هیكلی بوزایم و اوچ كونك ایچنده بر غیریسنی
یاپایم كه ال ایله یاپلمامش اولا ٥٩ و بویله دخی شهادتلری موافق دكل ایدی ٦٠ و باش
امام اورتایه قالقوب و عیسی‌یه سؤال ایدوب دیدیكه سن هیچ جواب ویرمزمیسن بونلر اوزركه نه شهادت
ایدرلر ٦١ او ایسه سكوت ایدوب هیچ جواب ویرمدی ینه باش امام اكا سؤال ایدوب دیدیكه متباركك
اوغلی مسیح سن می سن ٦٢ عیسی دخی دیدیكه بن ایم و آدم اوغلنك قدرتك صاغنده اوتوردوغنی و كوكك
بلوتلری ایله كلدوكنی كوره‌جكسكز ٦٣ و باش امام لباسلرینی یرتوب دیدیكه بزه شاهدلر دخی نه لازم
٦٤ كفری اشتدكز نه صانورسكز و انلر جمله‌سی قتله مستحقدر دیو اوزرینه حكم ایتدیلر ٦٥ و بعضیسی
اوزرینه توكرمكه و یوزینی اورتمكه و اكا طپانچه‌لر چالمغه و پیغمبرلك ایله اكا سویلمكه باشلدیلر و خدمتكارلر
انی ال آیاسی ایله اوررلر ایدی ٦٦ و بطرس آشغه‌ده سراییده ایكن باش امامك جاریه‌لرندن بریسی كلوب
٦٧ و بطرسی اسنور كوروب اكا باقدی و دیدیكه و سن دخی ناصرتلو عیسی ایله ایدك ٦٨ اما او انكار
ایدوب دیدیكه بن انی بلمدم و سن دخی نه دیرسن بلمم و طشره قپو اوكنه چقدقده خروس اوتدی
٦٩ و جاریه انی ینه كوروب حاضر اولانلره بو انلردن در دیمكه باشلدی ٧٠ اما او ینه انكار ایتدی و بر

آزدن صکره خاضر اولانلر ینه بطرسه دیدیلر که کرچك سن دخی انلردن سن زیرا سن جلیللو سن
وسویلیشك اکا بکزر ٧١ او ایسه کندویه لعنت ایتمکه وآند ایچمکه باشلیوب دیدیکه بن دیدوککز
آدمی بلمم ٧٢ وخروس ایکنجی کره اوتدی وبطرسك عیسی اکا سویلدوکی سوز خاطرینه کلدیکه خروس
ایکی کره اوتمزدن اول سن بنی اوچ کره انکار ایده‌جکسن وآغلامغه باشلدی ۞

اون بشنجی باب

١ وتیزجه صباحدن باش اماملر شیخلر وکاتبلر وبتون محفل ایله مشاوره ایتدیلر وعیسی‌یی باغلیوب
وانی کوتروب پیلاطوسه تسلیم ایلدیلر ٢ پیلاطوس دخی اکا سؤال ایتدیکه یهودیلرك ملکی سن می سن
اول دخی اکا جواب ویروب دیدیکه سن سویلرسن ٣ وباش امامار انی چوق شیلر ایچون قوللرلر ایدی
لو ایسه هیچ جواب ویرمزدی ٤ وپیلاطوس ینه اکا سؤال ایدوب دیدیکه سن هیچ جواب ویرمزمی‌سن
باق اوزرکه نه قدر شیلره شهادت ایدرلر ٥ اما عیسی آرتق هیچ جواب ویرمدی شویله که پیلاطوس
تعجب ایدردی ٦ واو انلره هر بیرامده بر محبوس قنغیسنی استسه‌لر ایدی صالیویردی ٧ وباراباس
نام بر کمسه وار ایدی که طغیانده آدم اولدرن طغیانجی یولداشلر ایله محبوس ایدی ٨ جمعیت دخی
چاغروب انلره دایما ایتدوکی عادتی استمکه باشلدیلر ٩ پیلاطوس دخی انلره جواب ویروب دیدیکه
استرمیسکز که سزه یهودیلرك ملکنی صالیویره‌یم ١٠ زیرا بلوردیکه باش امامار انی حسددن تسلیم
ایتمشلر ایدی ١١ اما باش امامار جمعیتی قندردیلر که انك یرینه انلره باراباسی صالیویره ١٢ وپیلاطوس
جواب ویروب ینه انلره دیدیکه ایمدی نه استرسکز که اول دیدوککز یهودیلرك ملکنه ایده‌یم ١٣ انلر
دخی ینه انی حاچلا دیو چاغردیلر ١٤ وپیلاطوس انلره دیدیکه اما نه کتلك ایلدی انلر ایسه دخی زیاده
انی حاچلا دیو چاغرشدیلر ١٥ ایمدی پیلاطوس جمعیتی خوشنود ایتمك استیوب انلره باراباسی صالیویردی
وعیسی‌یه دکنك چالدردقدن صکره انی تسلیم ایتدی که حاچلنه ١٦ وجنکجیلر انی پریتوریون دیدکلری
دیوان خانه ایچنه کوتردیلر وبتون بولکی جمع ایلدیلر ١٧ واکا فرفیر لباسی کیدردیلر ودکنلردن بر تاج
اوروب انك باشنه قودیلر ١٨ وانی سلاملمغه باشلیوب دیرلر ایدیکه سلام سکا ای یهودیلرك ملکی
١٩ وباشنه بر قامش چالارلر ایدی واوزرینه توکررلر ایدی ودیز چوکوب اکا طاپارلر ایدی ٢٠ وانی
استهزایه آلدقلرندن صکره فرفیر لباسدن صویوب اکا کندو لباسلرینی کیدردیلر وانی حاچلمغه طشره
کوتردیلر ٢١ والکساندر وروفسك باباسی سمعون بر قیرینالویه که تارلادن کلوب کچر ایدی انك حاچنی
کوترمکه زور ایتدیلر ٢٢ وعیسی‌یی جلجله نام یره که ترجمه اولنورسه باش چناغی یری دیمك در کوتردیلر
٢٣ واکا مر صافی ایله قارشمش شرابی ایچمکه ویردیلر اما انی آلمادی ٢٤ وانی حاچلدقدن صکره
لباسلرینی هر کس نه آلور دیو قرعه آتمغله پایلاشدیلر ٢٥ وانی حاچلدقلری زمان اوچنجی ساعت آیدی

٢٦ وَاُوزَرینَه یَازِلمِش جُرم نَامَه بُو ایدی یَهودیلَرِك مَلِكی ٢٧ وَاَنكَلَه اِیكی حَرسز بِرینی صَاغندَه وَبِرینی
صُولندَه حَاچلَدیلَر ٢٨ وَاُول كِتَاب اِتمَام اُولُندی كِه دِیر كِه فَاسِدلَردَن مَعدُود اُولدی ٢٩ وَیَانِندَه كَچنلَر
اَمَّا سُوكَرلَردی وَبَاشلَرینی صَالُوب دِیرلَر ایدیكه وَاه سَن كِه هَیكَلی بُوزَارسین وَاُوچ كُونده یِنَه یَاپَارسین
٣٠ كَندُوكی قُورتَار وَحَاچدَن اِن ٣١ وَكَذَلِك بَاش اِمَاملَر كَاتِبلَر ایلَه اِستِهزَا ایدُوب بِر بِرینَه دِیرلَر
ایدیكه اُو غَیریلَری قُورتَاردی وَكَندُوینی قُورتَارمَغَه قَادِر دَكُلدُر ٣٢ حَالا اِسرَائیلِك مَلِكی مَسِیح حَاچدَن
اِنسُون كِه كُورَوز وَاِینَانَاوز وَاَنكَلَه حَاچلَنمِشلَر اَمَّا سُوكَرلَر ایدی ٣٣ وَاَلتِنجی سَاعَت كَلدُكدَه بُتُون
یَر اُوزَرِندَه تَا طُقُوزنجی سَاعَتَه دَك قَرَانكلِق اُولدی ٣٤ وَطُقُوزنجی سَاعَتدَه عِیسَی بُلَند آوَاز ایلَه چَاغِرُوب
دِیدیكه اَلُوی اَلُوی لَمَا صَبَختَانی اُولكِه تَرجُمَه اُولُنسَه اَللّهُم اَللّهُم نیچُون بَنی تَرك ایتدُك ٣٥ وَاَندَه
طُورَانلَردَن بَعضِیسی بُونی اِشِتدُكدَه دِیرلَر ایدیكه اِشتَه ایلِیَایی چَاغِرِر ٣٦ وَاَنلَردَن بِری سَكِردُوب بِر
سُنكرسِركَه ایلَه طُولدُردی وَبِر قَامِشَه قُویُوب اَمَّا اِیچمَكه وِیردی وَدِیدیكه قُویُك ایلیَا اَنی اِندِرمَكَه
كَلُورمی بَاقَهلُم ٣٧ عِیسَی دَخی بُلَند آوَاز صَالُوب رُوحی تَسلِیم ایتدی ٣٨ وَهَیكَلُك پَردَهسی یُوقَرُودَن آشَغَهیَه دَك
اِیكی پَارَه اُولدی ٣٩ وَعِیسَی نُك قَرشُوسِندَه طُورَان یُوز بَاشی اَنُك بُویلَه چَاغِردُوغِنی وَرُوحی تَسلِیم ایتدُوكِنی
كُورمَكلَه دِیدیكه تَحقِیق بُو اَللّهك اُوغلی ایدی ٤٠ وَاُورَادَه عَورَتلَر دَخی وَار ایدی كِه اِیرَاقدَن بَاقَارلَر
ایدی وَآرَالَرِندَه مَریَم اَلمَجدَلیَّه وَكُوچُك یَعقُوبك وَیُوسَانُك آنَاسی مَریَم وَسَالُومی ایدیلَر ٤١ كِه اُو دَخی
جَلِیلدَه اِیكَن اَنُك آردِنجَه كِدُوب اَمَّا خِدمَت ایدَرلَر ایدی وَچُوق غَیریلَر كِه اَنكَلَه اُورشَلیمَه چِقمِشلَر
ایدی ٤٢ وَآرتِق آخشَام اُولدُقدَه چُون تَهیِّه یَعنی سَبتُك اُوكی ایدی ٤٣ رَامَهدَن طُوغَه یُوسُف نَام بِر
عَزِیز مُشَاوَرَهجی كِه اُول دَخی اَللّهك مَلَكُوتنَه مُنتَظِر ایدی كَلدی وَجَرَاءت ایدُوب پیلَاطُوسَه كیردی
وَعِیسَی نُك جَسَدینی اِستَدی ٤٤ وَپیلَاطُوس اَنُك آرتِق اُولدُوكِنَه تَعَجُّب ایتدی وَیُوز بَاشی یی یَانِنَه چَاغِرُوب
اَمَّا چُوقدَن مِی اُولدی دیُو سُوآل اَیلَدی ٤٥ وَیُوز بَاشیدَن اَحوَالی بِلدُكدَه جَسَدی یُوسُفَه بَاغِشلَادی
٤٦ اُول دَخی كِتَان بَزی صَاتُون آلُوب وَاَنی حَاچدَن اِندُروب كِتَان بَزَه صَاردی وَبِر قَیَادَن كَسِلمِش مَزَارَه
قُودی وَمَزَارُك قَپُوسِنَه بِر طَاش یُوارلَدی ٤٧ وَمَریَم اَلمَجدَلیَّه وَیُوسَانُك آنَاسی قُونُلدُوغی یِرَه بَاقَرلَر ایدی

اُون آلتنجی بَاب

١ وَسَبت كُونی كَچدُكدَن صُكرَه مَریَم اَلمَجدَلیَّه وَیَعقُوبك آنَاسی مَریَم وَسَالُومی بَهَارلَر صَاتُون آلدیلَر
كِه كَلُوب اَنی یَاغلَیَهلَر ٢ وَهَفتَهنُك اَوَّلكی كُونِندَه چِیك صَبَاحدَن كُنَش طُوغَاجَق زَمَان مَزَارَه كَلدیلَر
٣ وَبِر بِرینَه دِیرلَر ایدی كِه مَزَارُك قَپُوسِندَن بِزَه طَاشی كِم یُوارلَیَه ٤ وَبَاقدُقلَرِندَه كُوردُلَر كِه طَاش
یُوارلَنمِش ایدی زِیرَا پَك بُیُوك ایدی ٥ وَمَزَارَه كِیرمِشلَر اِیكَن بِر جُوَانی كُوردیلَر كِه صَاغ جَانِبدَه اُوزُون
آق لِبَاس ایلَه كَیِنمِش اُوتُرُر ایدی وَقُورقدیلَر ٦ اُول دَخی اَنلَرَه دِیدیكه قُورقمَاك سِز حَاچلَنمِش نَاصِرَتلُو

عیسی یی آرارسکز او قیام ایتمشدر بونده دکلدر اشته آنی قودقلری یر ٧ اما وارك و آنك شاکردلرینه و بطرسه
دیك که او سزدن اول جلیله یه کیدر سزه دیدوکی کبی آنی اوراده کوره‌سز ٨ انلر دخی تیز چقوب مزاردن
قاچدیلر زیرا دتره‌یه و حیرت آنلری طوتمش ایدی و کمسه‌یه بر شی سویلمدیلر زیرا قورقارلر ایدی ٩ و عیسی
هفته‌نك اولکی کوننده چیك صباحدن قیام ایتدکدن صکره ابتدا مریم المجدلیه‌یه کوروندی که آنك
ایچندن یدی شیطان قوومش ایدی ١٠ اول دخی واروب انلره که آنك ایله اولمشلر ایدی خبر ویردی انلر
یاس چکوب آغلارلر ایکن ١١ و آنك دیری اولدوغنی و اکا کورندوکنی ایشتدکلرنده اینانمادیلر ١٢ و بو نسنه‌لردن
صکره انلردن ایکیسنه غیری شکلده کوروندی نیجانکه یولده ایکن کویه کیدرلر ایدی ١٣ انلر دخی واروب
قالانلره خبر ویردیلر اما انلر دخی اینانمادیلر ١٤ عاقبت اون بره انلر سفره‌ده اوتورر ایکن کوروندی و انلری
ایمانسزلغی و قلبلرینك پکلکی ایچون آزارلدی زیرا قیام ایتدوکنی کورنلره اینانمامشلر ایدی ١٥ و انلره دیدیکه
بتون دنیایه وارك و هر مخلوقه انجیلی ندا ایلیك ١٦ اینانان و وافتیزلنان خلاص اوله اما اینانمیان مدان
اوله ١٧ و اینانانلره بو علامتلر تابع اولالر بنم اسممده شیطانلری قووالر یکی دللر ایله سویلیه‌لر ١٨ ییلانلری
قالدرالر و بر مهلك نسنه ایچسه‌لر انلره هیچ ضرر ایتمیه خسته‌لر اوزرینه اللرینی قویالر و صاغ اولالر
١٩ ایمدی رب انلره سویلدکدن صکره کوکه قالدرلدی و اللهك صاغنده اوتوردی ٢٠ انلر دخی چقوب هر
برده وعظ ایدرلر ایدی رب انلر ایله ایشلیوب تابع اولان علامتلر ایله کلامی اثبات ایدر ایدی ۞

انجیل

لوقانك یازدوغی اوزره

اولکی باب

١ چونکه چوق کمسنه‌لر آرامزده یقینا بلنمش شیلرك حکایتنی ترکیب ایتمکه مباشرت ایلدیلر
٢ نیجه که انلری کندو کوزلری ایله کورنلر و کلامك خدمتکارلری اولانلر بزه تسلیم ایتمشلر ٣ بکا
دخی ابتدادن هر شیئه تحصیل وقوف ایتدوکمدن صکره معقول کوروندیکه سکا ترتیب اوزره یازایم ای
فضیلتلو تاوفیلوس ٤ تا که سکا اوکرنلن شیلری حقیقت حال اوزره بله‌سن ٥ یهودا ملکی هیرودسك
کونلرنده آبیا نوبتندن زکریا نام بر امام وار ایدی و هارون قزلرندن الیصابت نام عورتی ایدی

٦ وَايليصابات دخى اللّهك حضورنده عادل اولوب ربّك جمله وصيّتلرنده وقانونلرنده عيبسز يورورلر ايدى
٧ وانلرك اوغلى يوغيدى زيرا اليصابات عاقره ايدى وايليصابات دخى خيليجه ياشلو ايديلر ٨ وواقـع
اولديكه زكريا ربّك حضورنده كندو نوبتنك صره‌سنده امامليق ايدركن ٩ امامليغك آيينى اوزره بخورلمق
ايچون ربّك هيكلنه كيرمك اكا قرعه ايله دوشدى ١٠ وجمله خلقك كثرتى بخور وقتنده طشره‌ده ايكن
دعا ايدردى ١١ وربّك بر ملكى بخور مذبحنك صاغ طرفنده طوروب اكا كورندى ١٢ زكريا دخى انى
كوردكده مضطرب اولدى واوزرينه قورقو دوشدى ١٣ امّا ملك اكا ديديكه اى زكريا قورقمه زيرا
دعاك مستجاب اولدى وعورتك اليصابات سكا بر اوغل طوغراجقدر كه انك آدينى يوحنّا قويه‌سن ١٤ واو
سكا سبب سرور وحبور اولا وچوق كمسه‌لر انك ميلادندن سونه‌لر ١٥ زيرا او ربّك حضورنده عظيم
اولور ونه شراب نه مسكر ايچه وآناسنك قارننده‌ن روح القدس ايله طولو اولا ١٦ واسرائيل اوغللرندن
چوق كمسه‌لرى انلرك اللّهى ربّه دوندره ١٧ وايلياانك روحى وقوّتى ايله انك اوكنده كيده تا كه بابالرك
قلبلرينى اوغللره وعاصيلرى عادللرك علمنه دوندروب ربّه بر مؤدّب قومى حاضرليه ١٨ زكريا دخى ملكه
ديديكه بن بونى نه‌دن بله‌يم چونكه بن قوجه ايم وبنم عورتم خيليجه ياشلودر ١٩ وملك جـواب
ويروب اكا ديديكه بن اللّهك حضورنده طوران جبرائيل ايم وسكا سويلمكه هم بو مژده‌لرى اعلام
ايتمكه كوندرلشم ٢٠ واشته سن دلسز اولوب تا بو نسنه‌لر واقع اولاجق كونه‌دك سويلمـكه قادر
اولميه‌سن انك ايچون كه زماننده اتمام اولناجق سوزلرمه انانمادك ٢١ وقوم زكريايى بكليوب طوررلدى
وهيكلده اكلندوكنه تعجّب ايدرلر ايدى ٢٢ واو چقدوغى زمان انلره سويلمكه قادر اولمادى انلر دخى
بلديلركه هيكلده بر رؤيا كورمش ايدى واو انلره ايما ايدوب دلسز قالدى ٢٣ وواقع اولديكه خدمتنك
كونلرى تمام اولدقدن صكره كندو اوينه كتدى ٢٤ واول كونلردن صكره انك عورتى اليصابات حامله
اولدى وبش آى كزلنوب ديرايديكه ٢٥ ربّ بكا بويله ايلدى شول كونلرده كه بنم عيبمى آدملر آراسنده
قالدرمق ايچون بكا حسن نظر ايلدى ٢٦ والتنجى آيده ملك جبرائيل اللّه طرفندن ناصرت نام جليلك
شهرينه كوندرلدى ٢٧ بر قزه كه آل داوددن يوسف نام بر آدمه نامزد ايدى واول قزك آدى مريم
ايدى ٢٨ وملك اوينه كيروب ديديكه سلام سكا اى لطف بولمش قز ربّ سنكله در عورتلـر آراسنده
مبارك سن ٢٩ او ايسه انى كوردكده انك سوزندن اضطرابه دوشدى وكندو كندويه دير ايديكه
بو نه آصل سلامدر ٣٠ ملك دخى اكا ديديكه قورقمه اى مريم زيرا اللّهك قاتنده لطف بولمش سن
٣١ واشته سن قارنكده حامله اولوب بر اوغل طوغراسن وانك آدينى عيسى قويه‌سن ٣٢ واو بيوك
اولا واكا متعالك اوغلى دينله وربّ اللّه اكا باباسى داودك تختنى ويره ٣٣ واو يعقوب اوى اوزرينه ابدًا
سلطنت سوره وانك مملكتنه انقضا اولميا ٣٤ مريم دخى ملكه ديديكه بو نيجه اولمق قابلدر چونكه
بن هيچ بر ارى بلممش ايم ٣٥ ملك دخى جواب ويروب اكا ديديكه روح القدس اوزركه كله ومتعالك

قوّتی سنی کولکه‌لنده‌ره بونك ایچون دخی سندن طوغاجق قدّوسه اللّهك اوغلی دینله ٣٦ واشته خصمك
الیصابت دخی قوجه‌لغنده بر اوغل ایله حامله‌در وکندویه عاقره دینلور ایکن بو آی جملنك آلتنجیسیدر
٣٧ زیرا اللّهك قاتنده بر محال نسنه یوقدر ٣٨ مریم دخی دیدیکه اشته ربّك جاریه‌سی سوزکه کوره
بکا اولسون وملك اندن آیرلدی ٣٩ واول کونلرده مریم قالقوب عجله ایله طاغلرك سمتنده بر یهودا
شهرینه واردی ٤٠ وزکریانك اوینه کیروب الیصابته سلام ایتدی ٤١ وواقع اولدیکه الیصابت مریمك
سلامنی ایشتدوکی کبی اوغلانجق قارننده صچرادی والیصابت روح القدس ایله طولو اولدی ٤٢ وبیوك
آواز ایله چاغروب دیدیکه عورتلر آراسنده مبارك سن وقارنکك میوه‌سی دخی مبارکدر ٤٣ وبو بکا
نه‌دن درکه ربّمك آناسی بکا کله ٤٤ زیرا اشته سلامکك آوازی قولاقلرمه دکدوکی کبی قارنمده اوغلانجق
شادلقدن صچرادی ٤٥ ونه موتلو سکا که ایناندك زیرا سکا ربّ طرفندن سویلنن شیلر اتمام بوله
٤٦ مریم دخی دیدیکه جانم ربّه تعظیم ایدر ٤٧ وروحم الله خلاصم ایله تهلّل ایدر ٤٨ زیرا جاریه‌سنك
آلچقلغنه نظر ایلدی زیرا اشته بوندن صکره جمله جیللر بکا سعادتلو دیه‌لر ٤٩ زیرا قادر اولان بکا
بیوك شیلر ایلدی وانك اسمی قدّوس در ٥٠ وانك مرحمتی اندن قورقانلره جیلدن جیله دکین در
٥١ کندو بازوسیله قوی مصلحت ایلدی متکبّرلری قلبلرینك فکرنده پراکنده ایتدی ٥٢ قوّتلولری
تختلرندن اندردی وآلچقلری یوجه‌لدی ٥٣ آج اولانلری ایو شیلر ایله طویردی وزنکینلری بوش
کوندردی ٥٤ رحمتی خاطرینه کتوروب کندو قولی اسرائیله مساعده ایلدی ٥٥ نیجه‌که آبالرمزه
ابراهیمه ونسلنه سویلمشدر ابدا ٥٦ ومریم الیصابت ایله اوچ آی مقداری قالدقدن صکره کندو
اوینه دوندی ٥٧ والیصابتك طوغراجق مدّتی تمام اولوب بر اوغل طوغردی ٥٨ وقوکشولری وخصملری
ایشتدیلرکه ربّ اکا عظیم مرحمت ایلدی وانك ایله سونورلر ایدی ٥٩ وواقع اولدیکه سکزنجی کونده
اوغلانجغی سنّت ایتمکه کلدیلر وانك آدینی باباسنك آدینه کوره زکریا قودیلر ٦٠ وآناسی جواب ویروب
دیدیکه یوق امّا آدی یوحنّا اولسون ٦١ انلر دخی اکا دیدیلرکه سنك خصملرکده بویله آدلو کمسه
یوقدر ٦٢ واشارتلر ایله باباسنه نه شکل آد استرسن دیو دانشدیلر ٦٣ اول دخی بر لوح استیوب آدی
یوحنّادر دیو یازدی وجمله‌سی تعجّب ایتدیلر ٦٤ واول آن ایچنده آغزی آچلدی ودلی چوزلدی واللّهه
تبارك ایدوب سویلر ایدی ٦٥ وجمله قوکشولر اوزرینه خوف کلدی وبو جمله نسنه‌لر یهودانك بتون
طاغستاننده شایع اولدی ٦٦ وجمله ایشدنلر انلری خاطرینه قویوب بو اوغلانجق نه اولاجقدر دیرلر
ایدی وربّك الی انك ایله ایدی ٦٧ وباباسی زکریا روح القدس ایله طولو اولوب وپیغمبرلك ایدوب
دیدیکه ٦٨ اسرائیلك اللّهی ربّ متبارك اولسون که کندو قومنی زیارت ایدوب انی خلاص ایلدی
٦٩ وبزه قولی داودك اونده خلاص بوینوزینی اقامت ایلدی ٧٠ نیجه‌که قدیمدن اولان کندو قدّوس
پیغمبرلرینك آغزی ایله سویلدی ٧١ دشمنلرمزدن وجمله بزه بغض ایدنلرك الندن خلاصی بولمق

۷۲ وبابالرمزه رحمت ایتمك وكندو مقدس عهدینی یاد ایلمك ایچون ۷۳ بابامز ابراهیمه آند ایتدوكی
آنده كوره ۷۴ بزه احسان ایتمك ایچون كه بز دشمنلرمزك الندن قورتلوب اكا قورقوسز عبادت ایده‌وز
۷۵ طهارت وعدالت ایله انك حضورنده عمرمزك جمیع كونلرنده ۷۶ وسكا ای اوغلانجق متعالك
پیغمبری دینله زیرا ربك یوزینك اوكنجه انك یوللرینی حاضر ایتمك ایچون كیده‌جكسن ۷۷ انك قومنه
كناهلرینك مغفرتی ایله خلاصی بلدرمك ایچون ۷۸ اللهمزك درونی رحمتندن كه انكله اول علودن
طلوع ایدن بزی زیارت ایلدی ۷۹ تا كه قرانكلقده واولم كولكه‌سنده اوترانلره نور ویره وآیاقلرمزی
سلامتك یولنه طوغرلده ۸۰ واوغلانجق بیویوب روحده قوتلنوردی وتا كندوینی اسرائیله كوستره‌جكی
كونه‌دكین بریه‌ده طورر ایدی ۞

ایكنجی باب

۱ واول كونلرده واقع اولدیكه قیصر آوغوسطسك طرفندن بتون دنیانی تحریر ایتمكه فرمان چقدی
۲ وقیرینیوس سوریا والیسی ایكن اشبو ایلك تحریر واقع اولدی ۳ وجمله‌سی تحریر اولنمق ایچون هركس
كندو شهرینه كیدرلر ایدی ۴ یوسف دخی جلیلدن ناصرت شهرندن یهودا ولایتنه بیت لحم دیدكلری
داودك شهرینه چقدی زیرا او داودك اوندن وآلندن ایدی ۵ تا كه كندو نامزد عورتی مریم ایله كه
حامله ایدی تحریر اولنه ۶ وواقع اولدیكه انلر اوراده ایكن طوغرمه‌سنك كونلری تمام اولمش ایدی
۷ وایلك طوغمش اوغلنی طوغردی وانی قونداقلیوب یملكه یاتوردی زیرا قوناقده انلره یر یوغیدی ۸ واول
ولایتده چوبانلر وار ایدی كه اووالرده طوروب كیجه‌ده سوریلرینی بكلرلر ایدی ۹ واشته ربك بر ملكی
اوزرلرینه كلدی وربك جلالی انلرك چوره‌سنده اشراق ایلدی وپك قورقو چكدیلر ۱۰ وملك انلره
دیدیكه قورقماك زیرا اشته بن سزه بتون قومه اولاجق عظیم سروری مژده‌لیورم ۱۱ زیرا سزه بوكون
داودك شهرنده خلاص طوغمشدر كه مسیح رب در ۱۲ وسزه نشان بو اولسون اوغلانجغی قونداقلنمش
ویملكده یاتر بولورسكز ۱۳ ودرحال ملك ایله كوك عسكرینك بر چوقلغی اولوب واللهه حمد ایلیوب دیدیلر
كه ۱۴ اللهه اك یوجه‌لرده مجد ویرده سلامت وآدملر بینلرنده رضا اولسون ۱۵ واولدیكه ملكلر
انلردن كوكه كیتدكدن صكره اول چوبانلر بر برینه دیدیلر كه شمدی بیت لحمه‌دك كیده‌لم واشبو واقع
اولمش نسنه‌یی كوره‌لم كه رب انی بزه بلدردی ۱۶ وعجله ایله كلوب مریمی ویوسفی ویملكده یاتان
اوغلانجغی بولدیلر ۱۷ وبونی كوردكدن صكره اول اوغلانجغك حقنده انلره دینلدوكنی شایع ایلدیلر
۱۸ وجمله بونی اشیدنلر چوبانلردن انلره دیویرلمش نسنه‌لره تعجب ایلدیلر ۱۹ مریم دخی بو جمله سوزلری
حفظ ایلیوب كندو قلبنده تأمل ایدر ایدی ۲۰ وچوبانلر دونوب انلره دینلدوكی اوزره جمله اشتدكلری
وكوردكلری شیلر ایچون اللهه حمد ومدح ایلدیلر ۲۱ واوغلانجغی سنت ایتمك ایچون سكز كون تمام

اُولدُقدَه اَڭا عیسیٰ دیُو آد قُودیلَر نیچَه کِه قارِندَه مَحبُول اُولمازدَن اَوَّل مَلَکدَن تَسمِیَه اُولُنمش ایدی
٢٢ وَمَریَمڭ تطهیر کُونلَری مُوسیٰ نُڭ شَریعَتی مُوجبنجَه تَمَام اُولدُقدَه اُوغلانجِغی اُورشَلیمَه رَبَّه اِحضَار
ایتمَکَه کتُوردیلَر ٢٣ نتَه کِه رَبّڭ شَریعَتنِدَه یَازِلمشدُر کِه هَر آنَا رَحمنی آچَان اَرکَك رَبَّه قَدیس دینِلَه
٢٤ وَرَبّڭ شَریعَتنِدَه دینِلدُوکی اُوزرَه بِر چِفت قُمری یَاخُود اِیکی کُوکَرجِن یَاورُولَری قُربَان اِیچُون عَرض
ایتمَکَه واردیلَر ٢٥ وَاِشتَه اُورشَلیمدَه بِر آدَم وَار ایدی کِه اَنُڭ آدی سِمعُون ایدی وَبُو آدَم عَادِل وَمُتَّقی
وَاِسرَاییلڭ تَسلِیَه اُولُنمَهسِنَه مُنتَظِر ایدی وَرُوحُ ٱلقُدُس اُوزَرِندَه ایدی ٢٦ وَاَڭا رُوحُ ٱلقُدُسدَن بِر وَحی
اُولمُش ایدیکه رَبّڭ مَسیحِنی کُورمَزدَن اَوَّل اُولمِی کُورمِیَهجَکدُر ٢٧ وَرُوحڭ تَحریکی ایلَه هَیکَلَه کَلدی
وَوَالِدَین اُوغلانجِق عیسیٰ یی کتُوردُکلَرِندَه تَا کِه شَریعَتڭ عَادَتِنَه کُورَه اَنُڭ اِیچُون ایلَیَهلَر ٢٨ اُو اَنی
قُوجَاغِنَه آلُوب وَاللّٰهَه تَبَارَك ایلَیُوب دیدیکه ٢٩ حَالا یَا رَبّ کَلَامڭه کُورَه قُولڭی سَلَامَت ایلَه صَالیویرِرسِن
٣٠ زیرَا کُوزلَرم سَنُڭ خَلَاصڭی کُورمُشلَردُر ٣١ کِه اَنی جُملَه قَوملَرڭ یُوزی اُوڭندَه حَاضِر ایلَدُڭ
٣٢ مِلّتلَرَه تَنویر اِیچُون نُور وَسَنُڭ قَومڭ اِسرَاییلڭ جَلَالی اُولَارَق ٣٣ وَیُوسُف وَآنَاسی اَنُڭ حَقّندَه
سُویلَندُکلَرِینَه تَعَجُّب ایدَرلَر ایدی ٣٤ وَسِمعُون اَنلَرَه خَیر دُعَا ایدُوب آنَاسی مَریَمَه دیدیکه اِشتَه
اِسرَاییلدَه نیچَهلَرڭ سُقُوط وَقِیَامی اِیچُون بُو وَضع اُولُنمشدُر وَعَلَامَت اِیچُون کِه اَڭا قَرشُو سُویلَنَه ٣٥ وَسَنُڭ
کَندُو جَانُڭه بِر قِلِج کِچَهجَکدُر تَا کِه چُوق یُرَکلَرڭ فِکرلَری کَشف اُولُنَه ٣٦ وَدَخی آشیر سِبطِندَن
فَانُویلُڭ قِزی حَنَّا نَام بِر نَبِیَّه وَار ایدی کِه پَك یَاشلُو اُولُوب قِزلِغِندَن صُکرَه یَدی یِل قُوجَهسی ایلَه کچِنمش
ایدی ٣٧ وَسکسَان دُورت قَدَر یَاشِندَه اُولَان طُول ایدی وَهَیکَلدَن هیچ آیرِلمیُوب کیجَه وَکُوندُز اُورُجلَر
وَدُعَالَر ایلَه عِبَادَت ایدَردی ٣٨ اُول دَخی اُول سَاعَتدَه یَتیشُوب رَبَّه شُکر ایلَدی وَاُورشَلیمدَه خَلَاصَه
مُنتَظِر اُولَانلَرڭ جُملَهسِنَه اَنُڭ حَقّندَه سُویلَردی ٣٩ وَرَبّڭ شَریعَتِنَه کُورَه اُولَان جُملَه نسنَهلَری تَمَام
ایتدُکلَرِندَن صُکرَه جَلیلَه کَندُولَرِینُڭ شَهری نَاصِرَتَه دُوندیلَر ٤٠ اُوغلانجِق دَخی بُیویُوب رُوح ایلَه
قُوَّتلَنُوردی وَحِکمَت ایلَه طُولُو اُولُوردی وَاللّٰهڭ عِنَایَتی اُوزَرِندَه ایدی ٤١ وَوَالِدَینی هَر یِل فِصح بَیرَامِندَه
اُورشَلیمَه وَارِرلَر ایدی ٤٢ وَاُول اُون اِیکی یَاشِندَه اُولدُوغی زَمَان اَنلَر بَیرَامڭ عَادَتی اُوزرَه اُورشَلیمَه
چِقدیلَر ٤٣ وَبَیرَام کُونلَرینی تَمَام ایتدُکدَن صُکرَه دُوندُکلَری زَمَاندَه اُوغلَان عیسیٰ اُورشَلیمدَه قَالدی
وَیُوسُف وَآنَاسی بِلمَدیلَر ٤٤ وَاَنی یُولداشلَر آرَاسِندَه صَانُوب بِر کُونلُك یُول کَلدیلَر وَاَنی خِصِملَر وَآشِنَالَر آرَاسِندَه
آرَارلَردی ٤٥ وَاَنی بُولَمَادُقلَرِندَن صُکرَه اُورشَلیمَه اَنی آرَامَغَه دُوندیلَر ٤٦ وَوَاقِع اُولدیکه اُوچ کُوندَن صُکرَه
اَنی هَیکَلدَه مُعَلِّملَر آرَاسِندَه اُوترُر وَاَنلَری دِڭلَر وَاَنلَرَه صُورَار بُولدیلَر ٤٧ وَجُملَه اَنی اِشِدَنلَر اَنُڭ عَقلِنَه
وَجَوَابلَرِینَه حَیرَان قَالُورلَر ایدی ٤٨ اَنلَر دَخی اَنی کُوردُکلَرِندَه شَاشدیلَر وَآنَاسی اَڭا دیدیکه ای اُوغل
نیچُون بِزَه بُویلَه ایلَدُڭ اِشتَه بَابَاڭ وَبَن مُضطَرِب اُولُوب سَنی آرَار ایدُك ٤٩ اُول دَخی اَنلَرَه دیدیکه
نیچُون بَنی آرَار ایدُکز بِلمَزمی ایدُکز کِه بَن بَابَامڭ نسنَهلَرِینَه چَالِشمَق کَرَك ایمش ٥٠ اَنلَر ایسَه کَندُولَرَه

سوزلدوکی سوزی آکلمدیلر ٥١ وانلر ایله انوب ناصرته کلدی و انلره اطاعت ایدردی و آناسی جمله بو
سوزلری قلبنده حفظ ایدر ایدی ٥٢ عیسی دخی حکمتده و قامتده و عنایتده الله و انسان قاتنده
آرتر ایدی ☆

اوچنجی باب

١ وطیباریوس قیصرک سلطنتنک اون بشنجی یلنده پونطوس پیلاطوس یهودا ولایتنک والیسی
وهیرودس جلیلک رئیس الربعی و قرنداشی فیلبوس ایطوریه نک و انطرخون ناحیه سنک رئیس الربعی
ولیسانیوس آبیله نک رئیس الربعی ایکن ٢ حنّا وقیافا باش امامل ایکن اللهک کلامی بریه ده زکریا اوغلی
یوحنایه کلدی ٣ اول دخی اردن اطرافنده اولان بتون ولایته کلوب کناهلره مغفرت ایچون توبه نک وافتزینی
ندا ایدردی ٤ نته که اشعیا پیغمبرک سوزلرینک کتابنده یازلمشدر که بریه ده چاغرانک بر آوازی
وار که ربک یولنی حاضرلیک آنک سبیللرینی دوز ایلیک دیر ٥ هر چقور یر طولا و هر طاغ و بایر
آلچقلنه و اکری یوللر طوغرلهلر و صرب یوللر دوز اولالر ٦ و جمله لحم اللهک خلاصنی کوره ٧ ایمدی
یوحنا کندودن وافتزلنمق ایچون چقان جمعیتلره دیر ایدیکه ای انکرکلرک نسلی کلجک غضبدن
قاچمغی سزه کم کوستردی ٨ ایمدی توبه یه لایق میوه لر کتورک و کندولرکزده دیمکه باشلاماک باباممز
ابراهیم وار زیرا بن سزه دیرمکه الله بو طاشلردن بیله ابراهیمه اوغللر قالدرمغه قادر در ٩ و آرتق بالته
آغاجلرک کوکنه قونلدی ایمدی هر ایو میوه ویرمین آغاج کسلوب آتشه براغلاجقدر ١٠ جمعیتلر دخی
اکا صوروب ایمدی نه ایلیه لم دیدیلر ١١ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه ایکی قفتانی اولان قفتانسز
ایله پایلاشسون و طعامی اولان دخی بویله ایلسون ١٢ و کمرکجیلر دخی وافتزلنمق ایچون کلوب اکا دیدیلر
که ای معلم نه ایلیه لم ١٣ اول دخی انلره دیدیکه سزه تعیین اولنان دن زیاده طلب ایتمک ١٤ جنکجیلر
دخی اکا سؤال ایدوب دیدیلر که یا بز نه ایلیه لم اول دخی انلره دیدیکه کمسه یه جفا ایتمک و بهتان
ایتمک و علوفه کز ایله قناعت ایدک ١٥ و خلق انتظار اوزره ایکن و جمله سی قلبلرنده یوحنانک حقنده
عجبا مسیح بومی دردیو سویلشرلر ایکن ١٦ یوحنا جواب ویروب جمله سنه دیدیکه بن سزی صو ایله
وافتزلرم اما بندن قوتلو کلیور که بن آنک پابوچلرینک تصمه سنی چوزمکه لایق دکلم او سزی روح
القدس و آتش ایله وافتزلیاجقدر ١٧ و یباسی النده در و کندو خرمننی بالتمام صاوره و بغدایی کندو
انبارینه یغه اما صمانی سونمز آتش ایله یاقه ١٨ ایمدی چوق غیری نسنه لر ایله نصیحت ایدوب قومه
تبشیر ایدردی ١٩ و هیرودس رئیس الربع اندن قرنداشی فیلبوسک عورتی هیرودیا ایچون و هیرودس
ایتدوکی جمله برامزلقلر ایچون آزارلنمغله ٢٠ جمله اوزرینه بونی دخی قاتدی که یوحنایی زندانده قپادی
٢١ و واقع اولدیکه جمله خلق وافتزلنور ایکن عیسی دخی وافتزلنوب دعا ایتدکده کوک آچلدی

٢٢ و روح القدس دخی جسدلو صورت ایله کوکرجن کبی انك اوزرینه اندی و کوکدن بر آواز کلوب
دیدیکه سوکولو اوغلم سن سن بن سندن راضی ایم ٢٣ و عیسی کندوسی تقریبا اوتوز یاشنده اولمغه
باشلدی و ظن اولندوغی اوزره یوسف اوغلی ایدی که هالی اوغلی ٢٤ که مطات اوغلی که لاوی اوغلی
که ملکی اوغلی که یانا اوغلی که یوسف اوغلی ٢٥ که ماطاتیا اوغلی که عاموس اوغلی که ناحوم
اوغلی که حسلی اوغلی که نجا اوغلی ٢٦ که ماعت اوغلی که مطاتیا اوغلی که شمعی اوغلی که یوسف
اوغلی که یهودا اوغلی ٢٧ که یوحنا اوغلی که ریسا اوغلی که زوربابل اوغلی که شلتائیل اوغلی که
نیری اوغلی ٢٨ که ملکی اوغلی که آدی اوغلی که قوصام اوغلی که الماضان اوغلی که ار اوغلی ٢٩ که
یوسا اوغلی که الیعازر اوغلی که یورام اوغلی که مطات اوغلی که لاوی اوغلی ٣٠ که سمعون اوغلی که
یهودا اوغلی که یوسف اوغلی که یونان اوغلی که الیاقیم اوغلی ٣١ که ملیا اوغلی که مینان اوغلی که
مطاتا اوغلی که ناتان اوغلی که داود اوغلی ٣٢ که ایشی اوغلی که عوبید اوغلی که باعاز اوغلی که
سلمون اوغلی که نصون اوغلی ٣٣ که عمیناداب اوغلی که آرام اوغلی که حصرون اوغلی که فارص اوغلی
که یهودا اوغلی ٣٤ که یعقوب اوغلی که اسحق اوغلی که ابراهیم اوغلی که تارح اوغلی که ناحور
اوغلی ٣٥ که ساروخ اوغلی که راعو اوغلی که فالق اوغلی که عابر اوغلی که صالا اوغلی ٣٦ که قینان
اوغلی که آرفخشد اوغلی که سام اوغلی که نوح اوغلی که لامخ اوغلی ٣٧ که متوشلح اوغلی که اخنوخ
اوغلی که یارد اوغلی که مهلالئیل اوغلی که قینان اوغلی ٣٨ که انوش اوغلی که شیث اوغلی که آدم
اوغلی که الله اوغلی ایدی ۞

دردنجی باب

١ و عیسی روح القدس ایله طولو اردندن دوندکده روحدن بریه‌یه صالندی ٢ و شیطاندن قرق
کون امتحان اولندی و اول کونلرده بر شی یمدی و انلر تمام اولدقدن صکره عاقبت آج اولدی
٣ و شیطان اکا دیدیکه اکر سن اللهك اوغلی ایسك بو طاشه دی که اتمك اولا ٤ عیسی دخی اکا
جواب ویروب دیدیکه یازلمشدر که انسان یالکز اتمك ایله دیرلمز بلکه اللهك هر سوزی ایله دیرلور
٥ و شیطان انی بر یوکسك طاغ اوزرینه کوتروب اکا دنیانك جمله مملکتلرینی بر آن ایچنده کوستردی
٦ و شیطان اکا دیدیکه بن سکا بو جمله حکومتی و انلرك عزتنی ویره‌یم زیرا بکا تسلیم اولنمشدر و کیمه
استرسم انی ویریرم ٧ ایمدی اکر سن بکا سجده ایدرسك هپسی سنك اولا ٨ اما عیسی اکا جواب
ویروب دیدیکه آردمدن کت ای شیطان زیرا یازلمشدر که ربك اللهکه سجده ایده‌سن و یالکز اکا
عبادت ایلیه‌سن ٩ و انی اورشلیمه کوتروب و انی هیکل طامنك بر برجی اوزرینه قویوب اکا دیدیکه اکر
اللهك اوغلی ایسك کندوکی بورادن آشغه آت ١٠ زیرا یازلمشدر که سنك ایچون ملکلرینه امر لیه که

سنی بکلیه‌لر ١١ وسنی اللری اوزرنده طوتالر تا که آیاغڭی طاشه طوقندرمیه‌سن ١٢ عیسی دخی جواب
ویروب اکا دیدیکه دینلمشدر که ربّ اللهڭی امتحان ایتمیه‌سن ١٣ شیطان دخی جمله امتحانی بتوردکدن
صکره تا بر زمانه‌دك اندن آیرلدی ١٤ وعیسی روحڭ قوتیله جلیله دوندی و انڭ خبری جمله اطرافده
اولان ولایته چقدی ١٥ اول دخی انلرڭ مجمعلرنده تعلیم ایدوب هپسندن محترم اولدی ١٦ وبسلندوکی
ناصرته کلوب وسبت کوننده عادتی اوزره مجمعه کیروب اوقومغه قالقدی ١٧ و اکا اشعیا پیغمبرڭ کتابی
ویرلدی وکتابی آچدوغی کبی اول یری بولدی که انده یازلمشدر که ١٨ ربڭ روحی اوزرمده در انڭ
ایچون او بنی مسح ایلدی و بنی فقیرلره تبشیر ایتمکه ومنکسر قلبلولری صاغلتمغه ومحبوسلره آزادلغی
وکورلره کوزلرینڭ آچلمه‌سنی ندا ایتمکه وزنجیره اورلانلری آزاد صالیویرمکه ١٩ وربڭ مقبول ییلنی ندا
ایتمکه کوندردی ٢٠ وکتابی قپایوب وخدمتکاره کرو ویروب اوتردی ومجمعده اولانلـــر هپسی اکا
کوزلرینی دیکمشلر ایدی. ٢١ اول دخی انلره سویلمکه باشلدیکه بو کتابت بوکون قولاقلرکزده اتمام
اولندی ٢٢ وجملسی اکا شهادت ایدرلر ایدی وآغزندن چقان لطیف سوزلره تعجب ایدوب دیرلر
ایدیکه یوسفڭ اوغلی بو دکلمیدر ٢٣ اول دخی انلره دیدیکه البته سز بکا بو مثلی دیه‌جکسکزکه یا حکیم
کندوڭی صاغ ایله هر نه‌یی اشتدك ایسه که کفرناحومده واقع اولمشدر بونده وطنڭده دخی ایـــله
٢٤ و او دیدیکه حقا سزه دیرمکه هیچ بر پیغمبر کندو وطننده مقبول دکلدر ٢٥ تحقیقا سزه دیرمکه
ایلیانڭ کونلرنده کوك اوچ ییل و آلتی آی قپانمش ایکن شویله که بتون ولایتده عظیم قحط اولمش ایدی
اسرائیلده چوق طول عورتلر وار ایدی ٢٦ ینه‌ده ایلیا انلردن هیچ برینسنه کوندرلمدی الا صیدایه
تابع صارفته‌ده اولان بر طول عورته کوندرلدی ٢٧ والیشع پیغمبرڭ زماننده اسرائیلده چوق جذاملر
وار ایدی ینه‌ده سریانی نعماندن غیری بر کمسه پاك اولمادی ٢٨ ومجمعده جمله بونی اشدنلر غضب
ایله طولو اولدیلر ٢٩ وقالقوب انی شهردن سوردیلر و انی آشغه اوچورمق ایچون انی طاغڭ دپه‌سنه‌دکین
کوتردیلر که انڭ اوستنده انلرڭ شهری یاپلمش ایدی ٣٠ اما او آرالرندن کچوب کتدی. ٣١ و جلیلڭ
بر شهری کفرناحومه اینوب سبت کونلرنده انلره تعلیم ایدردی ٣٢ انلر دخی انڭ تعلیمنه حیران قالورلر
ایدی زیرا انڭ کلامی حکومت ایله ایدی ٣٣ ومجمعده بر آدم وار ایدی که انده ناپاك شیطان روحی
ایدی وبیوك آواز ایله چاغروب ٣٤ دیدیکه بزی قو یا ناصرتلو عیسی بزم ایله نه‌ڭ وار بـــزی هلاك
ایتمکه‌می کلدڭ بن سنی بلورمکه اللهڭ قدوسی‌سن ٣٥ وعیسی انی آزارلیوب دیدیکه اپسم اول و اندن
چق شیطان دخی انی اورتایه صالوب اکا بر ضرر ایتمکسزین اندن چقدی ٣٦ وجملسی حیران اولوب
و بر برینه سویلشوب دیدیلرکه بو نه سوز درکه او حکومت ایله و قوت ایله ناپاك روحلره امـــر
ایدر و انلر چقرلر ٣٧ و انڭ خبری اطرافده اولان ولایتڭ جمله یرلرینه چقدی ٣٨ وعیسی مجمعدن
قالقوب سمعونڭ اوینه کیردی وسمعونڭ قاین آناسنی بیوك ایسیتما طوتاردی و اکا انڭ ایچون یالواررلـــر

ایدی ٣٩ اول دخی اوزرنده طوروب اسیتمایی آزارلدی اسیتما دخی انی براقدی اول دخی فی الحال قالقوب
انلره خدمت ایدردی ٤٠ وکونش باتدوغی زمان هر کیمک درلو درلو مرضلردن خسته‌لری وار ایدی
ایسه انلری اکا کتوردیلر اول دخی هر برینک اوزرینه اللرینی قویوب انلری صاغلتدی ٤١ ونیجه‌لردن
شیطانلر دخی چقوب وچاغروب دیرلر ایدیکه سن اللهک اوغلی مسیح سن اما او انلری آزارلیوب سویلمکه
اذن ویرمدی زیرا مسیح ایدوکنی بلورلر ایدی ٤٢ وکون طوغدوغی کبی چقوب بر بیابان یره کندی
جمعیتلر دخی انی آرایوب تا یاننه کلدیلر وانی آلیقودیلر که انلردن آیرلمیه ٤٣ اما او انلره دیدیکه سایر
شهرلره دخی اللهک ملکوتنی تبشیر ایتمم کرک زیرا بونک ایچون کوندرلدم ٤٤ وجلیلک جمعلرینده
وعظ ایدر ایدی ۞

بشنجی باب

١ وواقع اولدیکه جمعیت اللهک کلامنی دکلمک ایچون اکا ازدحام ایدر ایکن او جناشر کولنک
یاننده طورر ایدی ٢ وکولک کنارنده ایکی قایق کوردی که انلردن بالقجیلر چقوب آغلری یایقرلر ایدی
٣ وقایقلرک برینه که سمعونک ایدی بنوب اکا یالواردیکه بر آز قرهدن آیرلا واوتروب قایق ایچندن
جمعیتلره تعلیم ایدردی ٤ وسویلمه‌دن فراغت ایتدکدن صکره سمعونه دیدیکه لنکینه چک
وآغلرکزی بالق آویته صالک ٥ سمعون دخی جواب ویروب اکا دیدیکه ای معلم بز بتون کیجه چالشدق
وبر نسنه طوتمادق نهایت سنک سوزک ایله آغی صالایم ٦ وبونی ایتدکلرنده بر عظیم بالقلر کثرتنی
قپادیلر وانلرک آغی چاتلاردی ٧ واو بر قایقده اولان یولداشلره اشارت ایتدیلر که کلوب کندولره یاردم
ایده‌لر انلر دخی کلوب ایکی قایغی شویله طولدردیلر که باتمغه باشلدیلر ٨ وسمعون بطرس بونی کورمکله
عیسی‌نک دیزلرینه دوشدی ودیدیکه یا رب بندن آیرل زیرا بن بر کناهکار کشی ایم ٩ چونکه طوتدقلری
بالقلر آوی ایچون او وبله‌سنجه اولانلر هپسی تحیر ایتدیلر ١٠ وسمعونک یولداشلری اولان زبدینک
اوغللری یعقوب ویوحنا دخی کذلک وعیسی سمعونه دیدیکه قورقمه شمدنصکره آدملر طوتاجقسن ١١ انلر
دخی قایقلری قره‌یه چکوب هر شیئی براقدیلر وآردنجه کتدیلر ١٢ وواقع اولدیکه او شهرلرک برینده
ایکن اشته بر جذاملق ایله طولو کشی وار ایدی وعیسی‌یی کوردوکی کبی یوزی اوزرینه دوشوب اکا
یالواردی ودیدیکه یا رب اکر استرسک بنی پاک ایتمکه قادرسن ١٣ اول دخی الی اوزادوب اکا طوقندی
ودیدیکه استرم پاک اول وفی الحال جذاملق اندن کتدی ١٤ واو اکا تنبیه ایتدیکه کمسه‌یه سویلمیه
اما وار وکندوکی امامه کوستر وموسی‌نک بیوردوغی اوزره انلره شهادت ایچون پاکلکک قربانینی تقریب
ایله ١٥ وانک خبری کیده کیده یایلوردی ونیجه جمعیتلر انی دکلمک ایچون ومرضلرندن اندن صاغلمق
ایچون جمع اولورلر ایدی ١٦ اما او بیابان یرلره چکلوب دعا ایدر ایدی ١٧ وکونلرک برینده واقع

اولدیکه او تعلیم ایدر ایکن جلیلك ویهودا ولایتنك واورشلیمك جمله کویلرندن کلن فریسیلر وفقیهلر
اوتورلر ایدی وانلری صاغلتمق ایچون ربك قوتی وار ایدی ١٨ واشته بعض آدملر بر مفلوج اولان کشی‌یی
دوشك اوزرنده کتوردیلر وانی ایچرو کتورمك واوکنه قومق آرارلر ایدی ١٩ وانی نره‌دن ایچرو کتوره‌لم
دیو جمعیتدن اوترو یر بولمامغله اوك طامنه چقدیلر وکرمتلری آچوب انی دوشك ایله اورتایه عیسی
اوکنه اندردیلر ٢٠ اول دخی انلرك ایمانینی کورمکله اول کشی‌یه دیدیکه ای آدم کناهلرك سکا عفو
اولندی ٢١ وکاتبلر وفریسیلر سویلشمکه باشلیوب دیدیلرکه کیم در بو که کفرلر سویلر یالکز اللهدن
غیری کناهلری کیم عفو ایده بلور ٢٢ اما عیسی انلرك سویلیشلرینی بلمکله جواب ویروب انلره دیدیکه
قلبلرکزده نه سویلشیرسکز ٢٣ قنغیسی قولایرق در کناهلرك سکا عفو اولندی دیمکمی یا قالق ویکز
دیمکمی ٢٤ اما تا که آدم اوغلنك یرده کناهلری عفو ایتمکه قدرتی وار ایدوککنی بله‌سز مفلوجه
دیدیکه بن سکا دیرمکه قالق ودوشککی قالدروب اوکه کیت ٢٥ اول دخی فی الحال اوکلرنده قالقوب
واوزرنده یاتدوغی نسنه‌یی قالدردی واللهه حمد ایدرك اوینه کتدی ٢٦ وهپسی حیران اولوب اللهه
حمد ایتدیلر وقورقو ایله طولو اولوب دیدیلرکه بوکون غریب شیلر کوردك ٢٧ وبو نسنه‌لردن صکره
چقدی ولاوی نام کمرکجی‌یی کوردی که کمرك خانه‌ده اوتورر ایدی وانکا آردیجه کل دیدی ٢٨ اول دخی
هر شی‌یی براغوب وقالقوب آردنجه کتدی ٢٩ ولاوی کندو اونده انکا بر عظیم ضیافت ایلدی وکمرکجیلرك
وسایر انلر ایله سفره‌ده اوتورانلرك جمعیتی عظیم ایدی ٣٠ وانلرك کاتبلری وفریسیلر انك شاکردلرینه
مرلدیوب دیرلر ایدیکه سز نیچون کمرکجیلر وکناهکارلر ایله ییوب ایچرسکز ٣١ عیسی دخی جواب ویروب
انلره دیدیکه صاغ اولانلره حکیم لازم دکلدر اما خسته‌لره لازم در ٣٢ بن عادللری توبه‌یه چاغرمغه
کلمدم اما کناهکارلری ٣٣ انلر دخی انکا دیدیلرکه یوحنانك شاکردلری نیچون چوق کره اورج طوتارلر
ودعالر ایدرلر فریسیلرك کیلر دخی کذلك اما سنککیلر ییوب ایچرلر ٣٤ اول دخی انلره دیدیکه دوکنجیلری
کویکو انلر ایله ایکن اورج طوتدرمغه قادرمیسکز ٣٥ اما کونلر کله‌جکلر در که کویکو انلردن آلنه
و او زمان اول کونلرده اورج طوتالر ٣٦ وانلره بو مثلی دخی سویلدی هیچ بر کمسه اسکی لباس اوزرینه
یکی لباسك پارچه‌سنی قومز یوخسه اول یکیسی اسکیسنی یرتار ویکی لباسك پارچه‌سی اسکی لباسه یاقشمز
٣٧ وهیچ بر کمسه یکی شرابی اسکی طولملره قومز یوخسه یکی شراب طولملری چتلادر واو دوکلور
وطولملر بوزلور ٣٨ اما یکی شرابی یکی طولملره قومق کرکدر وایکیسی صقلنورلر ٣٩ وهیچ بر کمسه
اسکی شراب ایچدکدن صکره فی الحال یکی شراب استمز زیرا دیرکه اسکیسی اولی در ۞

آلتنجی باب

١ وواقع اولدیکه فصح بیرامنك ایکنجی کوننده‌ن صکره الك سبت کوننده عیسی مزرعه‌لرده کزر ایکن

شاکردلری بشاقلری قوپاروب والّری ایله اووشدوروب یرلر ایدی ٢ وفریسیلردن بعضیسی انلره دیدیلر
که نیچون سبت کونلرنده ایتمکه جایز اولمیانی ایدرسکز ٣ عیسی دخی انلره جواب ویروب دیدیکه
داودک وانکله بله اولانلرک آج اولدقلری زمان ایتدوکنی اوقومدکزمی ٤ نیجه اللهک اوینه کیروب
ووجوه اتمکلرینی آلوب یدی وانکله اولانلره دخی ویردی که انلری یمک یالکز اماملردن غیری کمسه‌یه
جایز دکلدر ٥ وانلره دیدیکه آدم اوغلی سبت کوننک دخی ربی در ٦ وبر غیری سبت کوننده واقع
اولدیکه جمعه کیروب تعلیم ایدردی واوراده صاغ الی قورو اولان بر آدم وار ایدی ٧ وکاتبلر وفریسیلر
سبت کوننده صاغلدرمی دیو انی کوزلرلر ایدی که انی قولامق ایچون بر فرصت بولالر ٨ اما او انلرک
فکرلرینی بلدکده الی قورو اولان آدمه دیدیکه قالق واورتاده طور اول دخی قالقوب طوردی ٩ ایمدی
عیسی انلره دیدیکه بن سزه بر شی صورایم سبت کونلرنده ایولک ایتمک یاخود فنالك ایتمک بر کشی
قورتارمق یاخود هلاک ایتمک جایزمی در ١٠ وهپسنه چوره‌ده باقوب اول آدمه دیدیکه الکی اوزات اول
دخی بویله ایلدی وانک الی او بر الی کبی صاغ اولدی ١١ انلر ایسه جنون ایله طولو اولوب بر بریله
عیسی‌یه نه ایده‌لم دیو سویلشرلر ایدی ١٢ واول کونلرده واقع اولدیکه دعا ایتمک ایچون بر طاغه چقدی
وبتون کیجه‌یی اللهه دعا ایتمک ایله کچوردی ١٣ وکون اولدقده کندو شاکردلرینی یاننه چاغروب
انلردن اون ایکی انتخاب ایلدی که انلره دخی رسوللر دیو آد قودی ١٤ سمعونی که اکا بطرس دخی دیدی
وانک قرنداشی آندراوسی ویعقوبی ویوحنایی وفیلیپسی وبرتولماوسی ١٥ متی‌یی وتومایی وخلفا اوغلی یعقوبی
وغیور تسمیه اولنان سمعونی ١٦ ویعقوبک قرنداشی یهودایی واسخریوتی یهودایی که دخی خاین اولدی
١٧ وانلر ایله انوب بر اوواده طوردی وشاکردلرینک جمعیتی وبتون یهودادن واورشلیمدن وصور
وصیدونک یالیسندن اولان خلقک چوقلغی که انی دکلمک ومرضلرندن صاغلمق ایچون کلمشلر ایدی
١٨ واول کمسه‌لر که ناپاک روحلردن معذب ایکن صاغلدیلر ١٩ وبتون جمعیت اکا طوقنمغه آراردی زیرا
قوت اندن چقر ایدی وهپسنی صاغ ایتدی ٢٠ اول دخی شاکردلری طرفنه کوزلرینی قالدروب دیدیکه
نه موتلو فقیرلره زیرا اللهک ملکوتی سزک در ٢١ نه موتلو سزه که شمدی آج سکز زیرا طوق اولاجقسکز
نه موتلو سزه که شمدی آغلارسکز زیرا کوله‌جکسکز ٢٢ آدملر آدم اوغلی ایچون سزه بغض ایتدوکده
وسزی آیروب وذم ایلیوب آدکزی شریر کبی طرد ایتدکلری زمان نه موتلو سزه ٢٣ اول کونده سونک
وشادلقدن صچرایک زیرا اشته اجرکز کوکده چوق در چونکه انلرک باباری پیغمبرلره دخی بویله ایتدیلر
٢٤ اما وای سزه که زنکین سکز زیرا تسلیه‌کزی آلمشسز ٢٥ وای سزه که طوق سکز زیرا آج اولاجقسکز
وای سزه که شمدی کولرسکز زیرا یاس چکوب آغلایاجقسکز ٢٦ وای سزه قچانکه جمله آدملر سزک
ایچون ایو سویلرلر زیرا انلرک بابالری دخی یالان پیغمبرلره بویله ایدرلر ایدی ٢٧ اما سزه که دکلرسکز
دیرمکه دشمنلرکزی سوک سزه بغض ایدنلره ایولك ایلیک ٢٨ سزه بد دعا ایدنلره خیر دعا ایلیک

وسزی افترا ایدنلر ایچون دعا ایدك ٢٩ بر کمسه سنی بر یکاغه اوررسه اکا او بریسنی دخی صون
ومراجعتی آلانه قفتانی دخی آلمغه مانع اولمه ٣٠ هر کیم سندن دلرسه اکا ویر وبر کمسه سنك مالنی
آلورسه اندن استرداد ایلمه ٣١ ونیجه که استرسکز که آدملر سزه ایده‌لر سز دخی انلره اویله ایلیك
٣٢ واکر سزی سونلری سورسکز نه احسان بولورسکز زیرا کناهکارلر دخی کندولرینی سونلری سورلر
٣٣ واکر سزه ایولك ایدنلره ایولك ایدرسکز نه احسان بولورسکز زیرا کناهکارلر دخی بویله ایدرلر
٣٤ واکر انلره اودنج ویررسکز بو امید ایله که انلردن تکرار آلاجقسکز نه احسان بولورسکز زیرا
کناهکارلر دخی کناهکارلره بر او قدر کرو آلمق ایچون اودنج ویررلر ٣٥ اما سز دشمنلرکزی سوك وهیچ
بر شی اومقسزین ایولك ایلیك واودنج ویرك واجرکز عظیم اوله و متعالك اوغللری اولاسز زیرا او ایولك
بلمینلره وشریرلره شفقتلو در ٣٦ ایمدی باباکز مرحمتلو اولدوغی کبی سز دخی مرحمتلو اولك ٣٧ وحکم
ایتمك که سزه دخی حکم اولنمیه قضا ایتمك وسزه دخی قضا اولنمیه عفو ایلیك وسزه دخی عفو اولنه
٣٨ ویرك وسزه دخی ویرله قوینکزه ایو اولچی بصلمش وسلکنمش ودورقلو ویرله زیرا اولچدوککز اولچك
ایله سزه اولچله ٣٩ وانلره بر مثل سویلدی کور کوره قولاغزلق ایده بلورمی ایکیسی دخی چقوره
دوشمزلرمی ٤٠ شاکرد کندو معلمندن بیوك دکلدر اما هر کامل شاکرد معلمی کبی اولمق کرکدر
٤١ نیچون قرنداشکك کوزنده اولان چوپه باقرسن اما کندو کوزکده اولان مرتکی کورمزسن ٤٢ یا
قرنداشکه نیجه دیه بلورسنکه ای قرنداش قو کوزکده اولان چوپی چقارایم وکندو کوزکده اولان
مرتکی کورمزسن ای مرائی اول سنك کوزکدن مرتکی چقار واو زمان قرنداشکك کوزنده اولان چوپی
چقارمغه کوره‌سن ٤٣ زیرا ایو آغاج یوقدر که فنا میوه کتوره وفنا آغاج یوقدر که ایو میوه کتوره
٤٤ زیرا هر آغاج کندو میوه‌سندن بلنور زیرا دکنلردن انجیر دوشرلمز وبوکرتلندن اوزم قطف اولنماز
٤٥ ایو آدم کندو قلبنك ایو خزینه‌سندن ایو اولانی چقارر ویرامز آدم کندو قلبنك یرامز خزینه‌سندن
یرامز اولانی چقارر زیرا قلبك زیاده‌لکندن آغزی سویلر ٤٦ ونیچون بکا رب رب دیرسکز ودیدوکم
نسنه‌لری ایتمزسکز ٤٧ هر کیم بکا کلوب سوزلرمی دکلرسه وانلری عمل ایدرسه اول کیشی کیمه بکزر سزه
کوستره‌یم ٤٨ بر او یاپان آدمه بکزر که قازوب ودریك ایلیوب تملی بر قیا اوزرینه قودی وطوفان
کلدکده وسیل اول اوه هجوم ایتدکده انی صارصمغه قادر اولمادی زیرا قیا اوزرنده تملنمش ایدی
٤٩ اما انلری دکلیین وعمل ایتمیین بر آدمه بکزر که اوی تملی اولمقسزین طبراق اوزرینه یاپدی وسیل
اکا هجوم ایتدوکی کبی یقلدی واول اوك یقلمه‌سی بیوك اولدی ۞

یدنجی باب

١ وجمله سوزلرینی خلق دکلر ایکن تمام ایتدکدن صکره کفرناحومه کیردی ٢ وبر یوز باشینك قولی

انك مقبولی ایدی خسته اولوب اولمك مرتبه‌سنه وارمش ایدی ٣ وعیسی‌نك حقنده سویلندوكنی
ایشتدكده اكا یهودیلرك شیخلرینی كوندروب یالواردیكه كلوب قولنی صاغ ایلیه ٤ انلر دخی عیسی‌یه
كلدیلر و اكا ابرام ایله یالواروب دیدیلر كه اول آدم بو سنك احسانكه لایقدر ٥ زیرا ملتمزی سور
و بزه مجمعی بنا ایتمشدر ٦ عیسی دخی انلر ایله كیدردی وآرتق اودن ایراق دكل ایكن یوز باشی اكا
دوستلر كوندردیكه اكا دیه‌لر یا رب زحمت چكمه زیرا بن لایق دكلم كه طامك آلتنه كیره‌سن ٧ بو
خصوص ایچون كندومی دخی سكا كلمكه لایق كورمدم اما بر سوز سویله و اوغلانم صاغ اولاجقدر
٨ زیرا بن دخی حكم آلتنده قونلمش آدم ایم و بنم الیمده جنكجیلر وار و بوینه وار دیرم و وارر وآخره
كل دیرم و كلور و قولمه بونی ایت دیرم و ایدر ٩ عیسی دخی بو نسنه‌لری ایشتكله اكا تعجب ایلدی
و دونوب آردنجه كلن جمعیته دیدیكه سزه دیرمكه اسرائیلده بیله بو قدر ایمان بولمادم ١٠ وكوندرلن
كسنه‌لر اوه دوندكلری زمان اول خسته قولی صاغ بولدیلر ١١ و ارتسی كون واقع اولدیكه عیسی نایین نام
بر شهره واردی و وافر شاكردلری و بیوك جمعیت انك ایله كیدرلر ایدی ١٢ و شهرك قپوسنه یقلاشدقده
اشته كومملك ایچون بر اولو طشره كوترلر ایدی كه آناسنك بریجك اوغلی ایدی اول دخی طول عورت
ایدی و شهردن بیوك جمعیت انكله ایدی ١٣ و رب اول عورتی كوردكده اكا ترحم ایلدی و اكا آغلامه
دیدی ١٤ و یانشوب تابوته طوقندی و كوترنلر طوردیلر و دیدیكه ای اوغلان سكا قالق دیرم ١٥ اولو دخی
قالقوب اوتردی و سویلمكه باشلادی و اكی آناسنه ویردی ١٦ و هیبسی اوزرینه قورقو دوشدی و اللهه حمد
ایدوب دیدیلر كه آرامزده بر بیوك پیغمبر قالقمشدر و الله كندو قومنی زیارت ایلدی ١٧ و بو انك
خصوصنده اولان خبر بتون یهودا‌ده و اطرافده اولان بتون ولایتده یایلدی ١٨ و یوحنایه انك شاكردلری
بو جمله شیلردن خبر ویردیلر ١٩ یوحنا دخی شاكردلرندن ایكی كشیلر یاننه چاغروب انلری عیسی‌یه
كوندردی و دیدیكه كله‌جك سن می سن یوخسه بر غیری‌یه‌می قتلانالم ٢٠ اول كشیلر دخی اكا كلوب
دیدیلر كه یوحنا واقتزلایچی بزی سكا كوندروب دیدیكه كله‌جك سن می سن یوخسه بر غیری‌یه‌می قتلانالم
٢١ و همان اول ساعتده نیچه‌لری مرضلردن و دردلردن و شریر روحلردن صاغلتدی و نیچه كورلره كورمكلك
باغشلادی ٢٢ و عیسی جواب ویروب انلره دیدیكه وارك كوردوككزدن و اشتدوككزدن یوحنایه خبر ویرك كه
كورلر كورولر و كوترملر یورورلر و جذاملر پاك اولورلر و صاغرلر ایشدرلر و اولولر دیریلورلر و فقیرلره بشارت
ندا اولنور ٢٣ و نه مونلو اكا كه بنده معثرت چكمیه ٢٤ و یوحنانك ایلچیلری كتدكدن صكره جمعیتلره
یوحنانك خصوصنده سویلمكه باشلدیكه بریه‌یه نه كورمكه واردكز روزكاردن صالقان بر قامشمی
٢٥ اما نه كورمكه واردكز نازك لباسلر ایله كیمش بر آدممی اشته فاخر لباس كینلر و ذوق ایدنلر
ملكلرك اولرنده درلر ٢٦ اما نه كورمكه واردكز بر پیغمبرمی حقا سزه دیرمكه پیغمبردن دخی بیوك
٢٧ اول در كه انك حقنده یازلمشدر كه اشته بن سنك یوزكك اوكنده رسولمی كوندررم كه اوككده

يولنجي دوزه ٢٨ زيرا سزه ديرمكه عورتلردن طوغانلر آراسنده يوحنّا واقتزلايجيدن بيوك پيغمبر يوقدر
امّا اللّهك ملكوتنده اڭ كوچك اولان آندن بيوكدر ٢٩ وجمله قوم وكمركجيلر كه يوحنّانك واقتزى ايله
واقتزلنمشلر ايدى بونى ايشتكله اللّهى تعديل ايتديلر ٣٠ امّا فريسيلر وفقيهلر كه آندن واقتزلنمامشلر
ايدى اللّهك كندولرينك حقّنده اولان تدبيرينى ردّ ايلديلر ٣١ ورب ديديكه ايمدى بو جيلك آدملرينى
كيمه بڭزده‌يم وانلر نه‌يه بڭزرلر ٣٢ اول اوغلانجقلره بڭزرلر كه بازارده اوتوروب وبر برينه چاغرشوب
ديرلر كه بز سزه دودك چالدق وسز رقص ايتمدڭز بز سزه مرثيه‌لر اوقودق وسز آغلامدڭز ٣٣ زيرا
يوحنّا واقتزلايجى كلوب اتمك يمدى وشراب ايچمدى وسز ديرسڭز كه شيطانى وار ٣٤ آدم اوغلى كلوب
ير وايچر وسز ديرسڭز كه اشته چوق يين وشراب ايچن آدم كمركجيلرك وكناهكارلرك دوستى ٣٥ امّا
حكمت جمله انك اوغللرندن تعديل اولندى ٣٦ وفريسيلردن برى اڭا يالواردى كه كلوب انك ايله يية اول
دخى فريسينك اوينه كيروب سفره‌يه اوتوردى ٣٧ واشته اول شهرده بر كناهكار عورت وار ايدى كه انك
فريسينڭ اونده اوتردوغنى بلدكده بر حقّه ياغ كتوردى ٣٨ وآياقلرينك يانينده آردندن طوروب
وآغلايوب انك آياقلرينى كوز ياشلرى ايله اصلاتمغه باشلدى وانلرى باشنك صاچلرى ايله سلدى وآياقلرينى
اوپردى وياغ ايله ياغلار ايدى ٣٩ وانى دعوت ايدن فريسى بونى كوردكده كندو كندوده سويليوب
ديديكه اگر بو بر پيغمبر اولسيدى اڭا طوقنان عورت كيم ونه شكل در بلوردى زيرا كناهكار در
٤٠ عيسى دخى جواب ويروب اڭا ديديكه اى سمعون سڭا بر شى سويليه‌جكم وار اول دخى سويله يا معلّم
ديدى ٤١ بر اودنج ويرنك ايكى بورجلوسى وار ايدى بريسى بش يوز دينار واو بريسى اللى دينار بورجلو
ايدى ٤٢ ونه ايله ادا ايده‌جكلرى يوغيكن ايكيسنه دخى بورجى باغشلادى ايمدى ديوير انلردن قنغيسى
انى زياده سوه‌جكدر ٤٣ سمعون دخى جواب ويروب ديديكه قياس ايدرمكه اول كه اڭا زياده باغشلادى
وعيسى اڭا ديديكه ايو حكم ايتدڭ ٤٤ وعورته دونوب سمعونه ديديكه بو عورتى كورورميسن بن اوڭه
كيردم وآياقلرمه صو ويرمدڭ او ايسه آياقلرمى كوز ياشلرى ايله اصلاتدى وباشنك صاچلرى ايله سلدى
٤٥ سن بڭا بر اوپش ويرمدڭ امّا او دخولمدن برو آياقلرمى اوپمكدن فراغت ايتمدى ٤٦ سن باشمى
ياغ ايله ياغلامدڭ او ايسه آياقلرمى ياغ ايله ياغلادى ٤٧ بوندن اوترو سڭا ديرمكه انك چوق كناهلرى
عفو اولندى زيرا چوق سودى امّا كيمه كه آز عفو اولنورسه اول كمسه آز سور ٤٨ واول عورته ديديكه
كناهلرڭ عفو اولندى ٤٩ وسفره‌ده انكله اوترانلر كندولرنده ديمكه باشلديلر كيمدر بو كه كناهلرى
بله عفو ايدر ٥٠ او دخى عورته ديديكه ايمانڭ سنى خلاص ايتدى سلامت ايله كيت

سكزنجى باب

١ وآندن صكره واقع اولديكه هر شهرى وكويى كچوب وعظ ايدوب اللّهك ملكوتنى تبشير ايدر ايدى

وَاُون ایکی اَنُك ایلَه ایدیلَر ٢ وَبَعض عَورَتلَر کِه شَریر رُوحلَردَن وَمَرَضلَردَن صاغلِمشلَر ایدی یَعنی
مَجدَلِیَّه دیدُکلَری مَریَم کِه اَندَن یَدی شَیطان چِقمِشلَر ایدی ٣ وَهیرُودُسُك کَتخُداسی اُولان خُوزی نُك
عَورَتی یُوانّا وَسُوسَنَّه وَنیجه غَیریلَر کِه اَکا مالَلَری ایلَه خِدمَت ایدَرلَر ایدی ٤ وَبُیُوك جَمعِیَّت جَمع اُولُوب
وَهَر شَهردَن اَکا کَلدُکلَرینده مَثَل ایلَه دیدیکه ٥ بر اَکینجی کَندُو اَکینینی اَکمَکه چِقدی وَاَکَر
ایکَن تُخمُك بَعضیسی یُولُك یانِنَه دُوشدی وَآیاقلَر ایلَه چیکنَندی وَهَوا قُوشلَری اَنی یَدیلَر ٦ وَغَیریسی
قَیا اُوزَرینَه دُوشدی وَبِندُوکی کِبی قُورُودی زیرا رُطُوبَتی یُوق ایدی ٧ وَغَیریسی دِکَنلَر آراسِنَه دُوشدی
دِکَنلَر دَخی بِلَه بِتُوب اَنی بُوغدیلَر ٨ وَغَیریسی اَیُو طُپراغَه دُوشدی وَبِتُوب یُوز قات مَحصُول ویردی بُو
نَسنَه لَری سُویلَر ایکَن اِشِتمَکَه قُولاقلَری اُولان اِشِتسُون دیُو چاغِرِر ایدی ٩ وَاَنُك شاکِردلَری بُو مَثَلُك
مَعناسی نَه دُر دیُو اَکا سُؤال ایدَرلَر ایدی ١٠ اُول دَخی دیدیکه اَللّٰهُك مَلَکُوتِنُك سِرّلَرینی بِلمَك سِزَه
ویرِلمِشدُر اَمّا غَیریلَرَه مَثَللَر ایلَه سُویلَنُور تا کِه باقُوب کُورمَیَه لَر وَاِشِدُوب آکلامَیالَر ١١ وَمَثَلُك مَعناسی
بُو دُر تُخم اَللّٰهُك کَلامی دُر ١٢ وَیُولُك یانِنده اُولانلَر اَنلَر دُر کِه دِکَلَرلَر اَمّا صُکرَه شَیطان کَلُوب کَلامی اَنلَرُك
قَلبِندَن قُوپارِر تا کِه اِنانُوب خَلاص اُولمَیالَر ١٣ وَقَیا اُوزَرِنده اُولانلَر اَنلَر دُر کِه اِشِتدُکلَری زَمان کَلامی
سُرُور ایلَه قَبُول ایدَرلَر اَمّا بُونلَرُك کُوکی یُوقدُر کِه اَنجَق بر زَمانه دَك اِنانُورلَر وَاِمتِحان وَقتِنده کِرُو چکِلِرلَر
١٤ وَدِکَنلَر آراسِنَه دُوشَن اَنلَر دُر کِه اِشِتمِشلَر اَمّا کِتدُکدَن صُکرَه شُغللَردَن وَمالدَن وَمَعیشَتُك ذَوقلَرِندَن
بُوغُلُوب مَحصُول ویرمَزلَر ١٥ اَمّا اَیُو طُپراغَه دُوشَن اَنلَر دُر کِه کَلامی اِشِتدُکدَن صُکرَه صاف وَاَیُو قَلبِده اَنی طُوتارلَر
وَصَبر ایلَه مَحصُول ویرِرلَر ١٦ هیچ بِر کِمسَه چِراغی یاقُوب اَنی بر قاب ایلَه اُورتمَز یا دُوشَك اَلتِنَه قُومَاز اَمّا اَنی
شَمعدان اُوزَرینَه قُور تا کِه کیرَنلَر آیدِنلِغی کُورَه لَر ١٧ زیرا هیچ مَخفی شَی یُوقدُر کِه کَشف اُولُنمَیَه وَبر کِزلُو
نَسنَه یُوقدُر کِه بِلِنمَیَه وَآشکارَه اُولمَیَه ١٨ اِمدی باقُك نَه شَکل دِکلَرسِکُز زیرا کیمُك وار ایسَه اَکا ویرِلَه
وَکیمُك یُوق ایسَه شُول بَنُم وار ظَنّ ایدَندَن دَخی آلِنَه ١٩ وَاَنُك آناسی وَقَرنداشلَری اَکا کَلدیلَر اَمّا
جَمعِیَّتدَن بُولُشمَغَه قادِر اُولمادیلَر ٢٠ وَاَکا خَبَر ویرُوب دیدیلَر کِه آنانُ وَقَرنداشلَرُك طَشرَه ده طُورُوب
سَنی کُورمَك اِستَرلَر ٢١ اَمّا اُو جَواب ویرُوب اَنلَرَه دیدیکه آنام وَقَرنداشلَرُم اَنلَر دُر کِه اَللّٰهُك کَلامینی
اِشِدُوب اَنی عَمَل ایدَرلَر ٢٢ وَکُونلَرُك بِریسِنده واقِع اُولدیکه شاکِردلَری ایلَه بر قایغَه بِنُوب اَنلَرَه دیدیکه
کُولُك اُو بر یَقاسِنَه کِچَه لُم وَچَکِلدیلَر کِتدیلَر ٢٣ وَاَنلَر قایِق ایلَه کِدَر ایکَن اُو اُویقُویَه واردی وَبر
رُوزکار فُورتُنَه سی کُولَه اِندی شُویلَه کِه قایِق طُولُوب مُخاطَرَه ده ایدیلَر ٢٤ وَاَنلَر یانَشُوب اَنی اُویاندُردیلَر
وَدیدیلَر کِه یا مُعَلِّم یا مُعَلِّم هَلاك اُولیُورُز اُول دَخی اُویانُوب رُوزکاری وَصُویُك تَمَوُّجِنی آزارلَدی وَساکِن
اُولدیلَر وَلیمانلِق اُولدی ٢٥ وَاَنلَرَه دیدیکه ایمانُکُز قَنده دُر اَنلَر دَخی قُورقُوب وَتَعَجُّب ایدُوب بر بِریِنَه
دیدیلَر کِه کیم دُر بُو کِه رُوزکارَه وَصُویَه اَمر ایدَر وَاَکا اِطاعَت ایدَرلَر ٢٦ وَجَلیلَه قَرشُو اُولان
غَدَارانیلَرُك وِلایَتِنَه چَکِلُوب کِتدیلَر ٢٧ وَاُو قَرَه یَه چِقدُوغی زَمان اَکا شَهردَن بر آدَم قَرشُو کَلدی کِه

اَندَه چوق زَماندَن بَرو شَيطانلَر وار ايدى وَبِر لِباس كيمَز ايدى وَاَوده طورمازدى اَمّا مَزارلَردَه طوروردى
٢٨ وَعيسىٰ يى كوردوكى زَمان چاغِروب اوكِنَه دوشدى وَبُلَند آواز ايلَه ديديكه اى اللّٰه تَعالىٰ نُك اوغلى
عيسىٰ سَنُك ايلَه بَنُم آرامزدَه نَه وار سَكا يالوارِرمكه بَكا عَذاب ايتمَيَه سِن ٢٩ زيرا ناپاك روحَه اَمر ايدَر
ايديكه اول آدَمدَن چِقَه زيرا اَنى چوق كَرَّه طوتمُش ايدى وَبَكلَنوب زنجيرلَر وَبوقاغولَر ايلَه باغلَنوردى
وَبَندلَرى قِرارِدى وَشَيطاندَن بَرِيَّه لَرَه صالِنُـــوردى ٣٠ وَعيسىٰ اكا صوروب ديديكه نَه در آدُك اول دَخى
ديديكه لَغيون زيرا چوق شَيطانلَر اَنُك ايچِنَه كيرمِشلَر ايدى ٣١ وَاَنلَر اكا يالوارديلَر كه اَنلَره لُجّه يَه
كيتمَكَه اَمر ايتمَيَه ٣٢ وَاوراده طاغده اوتلَيان چوق طوكُزلَرُك سوريسى وار ايدى وَاكا يالوارديلَر كه
اَنلَره ايچلَرينَه كيرمَكه اِذن ويرَه اول دَخى اَنلَره اِذن ويردى ٣٣ وَشَيطانلَر اول آدَمدَن چِقوب طوكُزلَر
ايچنَه كيرديلَر وَسورى اوچورمدَن كولَه آتِلوب بوغُلدى ٣٤ وَكودَنلَر واقِع اولانى كوردُكلَرنده قاچديلَر
وَواروب شَهردَه وَتارلالَردَه خَبَر ويرديلَر ٣٥ خَلق دَخى واقِع اولانى كورمَك ايچون طَشرَه يَه چِقوب عيسىٰ يَه
كَلديلَر وَآدَمى كه اَندَن شَيطانلَر چِقمِشلَر ايدى كَيِنمِش وَعَقللو اولمُش وَعيسىٰ نُك آياقلَرِنده اوتُرُر
بولديلَر وَقورقديلَر ٣٦ كورَنلَر دَخى اَنلَره شَيطانلو نَه وَجهلَه خَلاص اولدوغنى ديويرديلَر ٣٧ وَغَدارانيلَرك
اَطرافِنده اولان وِلايَتُك بُتون جَمعيَّتى عيسىٰ يَه يالوارديلَر كه اَنلَردَن كيدَه زيرا بيوك قورقودَن طوتُلورلَر
ايدى اول دَخى قايِغَه بِنوب كِرو دوندى ٣٨ وَاول آدَم كه شَيطانلَر اَندَن چِقمِشلَر ايدى اكا يالوارديكه
اَنُك ايلَه اولا اَمّا عيسىٰ اَنى صاليويروب ديديكه ٣٩ اَوُكَه دون وَاللّٰهُك سَكا نَه عَظيم شَيلَر ايتدوكنى
حِكايَت اَيلَه اول دَخى واروب عيسىٰ نُك اكا نَه عَظيم شَيلَر ايتدوكنى بُتون شَهردَه نِدا ايلَدى ٤٠ وَعيسىٰ
دوندوكى زَمانده واقِع اولديكه جَمعيَّت اَنى قَبول ايلَدى زيرا هَپسى اكا مُنتَظِرلَر ايدى ٤١ وَاِشتَه يايِرُس
نام بِر آدَم كه مَجمَع باشى ايدى كَلوب وَعيسىٰ نُك آياقلَرينَه دوشوب اكا يالوارديكه اَوينَه كيرَه ٤٢ زيرا اون ايكى
ياشِنده قَدَر بِر يَجك قِزى وار ايدى كه اولِيور ايدى اول دَخى واردوغى زَمان جَمعيَّتلَر اَنى تَضييق ايدَرلَر
ايدى ٤٣ وَبِر عَورَت كه اون ايكى يِلدَن بَرو قانى آقاردى وَجُملَه مالِنى حَكيملَرَه خَرج ايتمِش ايدى وَكِمسَه دَن
شِفا بولامَدى ٤٤ آردندَن يانَشوب لِباسِنُك اَتَكِنَه طوقُندوغى كِبى اَنُك قان آقمَه سى دِكَلدى ٤٥ عيسىٰ دَخى
ديديكه كِم بَكا طوقُندى وَهَپسى اِنكار ايدوب بِطرُس وَبِلَه سِنجَه اولانلَر ديديلَر كه اى مُعَلِّم جَمعيَّتلَر سَنى
تَضييق ايدَرلَر وَباصَرلَر وبَكا كِم طوقُندى ديرسِـــن ٤٦ اَمّا عيسىٰ ديديكه بِر كِمسَه بَكا طوقُندى زيرا
بَندَن قُوَّت چِقدوغنى بِلدُم ٤٧ عَورَت دَخى كيزلَنَمدوكنى بِلمَكلَه دِترَيَه رَك كَلدى وَاوكِنَه دوشوب جُملَه
خَلقُك اوكِنده نَه سَبَبدَن اكا طوقُندوغنى وَنيجَه اول آن ايچنده شِفا بولدوغنى اكا ديويردى ٤٨ اول دَخى
اكا ديديكه اى قِز خاطِرُكى خوش طوت ايمانُك سَنى خَلاص ايلَدى سَلامَت ايلَه وار ٤٩ وَاول دَخى
سويلَر ايكَن مَجمَع باشِنُك اَوندَن بِر كِمسَه كَلوب اكا ديديكه قِزُك اولدى مُعَلِّمَه زَحمَت ويرمَه ٥٠ اَمّا عيسىٰ
ايشيدوب وَاكا جَواب ويروب ديديكه قورقمَه اَنجَق اينان وَقِز خَلاص اولور ٥١ وَاَوَه كيردوكنده بِطرُسدَن

L

وَیَعقُوبدَن وَیُوحَنّادَن وَقِزِك بَابَاسِی وَآنَاسِندَن غَیرِی کِمسَه‌یِ کِیرمَکه قُومَادِی ٥٢ وَهَپسِی آغلَایُوب اُنِی
نَوح اِیدَرلَر اِیدِی اَمّا اُو دِیدِیکه آغلَامَاك اُولمَدِی اَمّا اُویُور ٥٣ اَنلَر اِیسَه قِزِك اُولدُوکِنِی بِلَکلَه اکا
کُولَرلَر اِیدِی ٥٤ اُول دَخِی جُملَه‌سِنِی طَشرَه‌یَه چِقَارُوب وَقِزِك اَلِنِی طُوتُوب اَی قِز قَالق دِیُو چَاغِردِی
٥٥ وَاَنِك رُوحِی اِیچِنَه دُوندُکدَه فِی الحَال قَالقدِی وَعِیسَی یِیُوردِیکه اکا یِمَك وِیرِلَه ٥٦ وَاَنِك بَابَاسِی
وَآنَاسِی حَیرَان اُولدِیلَر اُو اِیسَه اَنلَرَه تَنبِیه اِیتدِیکه وَاقِع اُولَانِی کِمسَه‌یَه سُویلَمَیَه‌لَر

طُقُوزُنجِی بَاب

١ وَعِیسَی اُون اِیکِی شَاکِردلَرِینِی بِر یَرَه چَاغِرُوب اَنلَرَه جُملَه شَیطَانلَر اُوزَرِینَه قُوَّت وَحُکُومَت
وَخَستَه‌لِکلَرِی اُوکدُرمَق وِیردِی ٢ وَاَنلَرِی اللّٰهك مَلَکُوتِنِی نِدَا اِیتمَکَه وَخَستَه‌لَرِی صَاغلَتمَغَه کُوندَردِی
٣ وَاَنلَرَه دِیدِیکه یُول اِیچُون بِر نَسنَه آلمَاك نَه دَکنَکلَر نَه یَاغجِق نَه اَتمَك نَه آقچَه وَکِمسَه‌نِك اِیکِی
قَفتَانِی اُولمَیَه ٤ وَهَر قَنغِی اَوَه کِیررسَکُز اُورَادَه طُورُك وَاُورَادَن چِقُك ٥ وَهَر کِم سِزِی قَبُول اِیتمَزسَه
اُول شَهردَن چِقدُوغِکُز زَمَان اُوزَرلَرِینَه شَهَادَت اِیچُون آیَاقلَرِکُزدَن بِلَه تُوزِی سِلکُك ٦ اَنلَر دَخِی کِدُوب
کُویلَرِی طُولَاشِرلَر اِیدِی وَتَبشِیر اِیدُوب هَر یَردَه صَاغلدِرلَر اِیدِی ٧ وَهِیرُودَس نَام رَئِیس الرّبع جُملَه
اَندَن قِلِنَان نَسنَه‌لَرِی اِیشِتدُکدَه مُتَحَیّر اُولدِی زِیرَا بَعضِیلَردَن دِینِلُوردِیکه یُوحَنَّا اُولُولَردَن قَالقمِش اِیدِی
٨ وَبَعضِیلَر دِیرلَردِیکه اِیلِیَّا ظُهُور اِیتمِش اِیدِی وَغَیرِیلَر قَدِیم پَیغَمبَرلَردَن بِرِیسِی قِیَام اِیتمِش اِیدِی
٩ هِیرُودَس دَخِی دِیدِیکه بَن یُوحَنَّانِك بَاشِنِی کَسدُردُم اَمّا بُو کِمدُر کِه اَنِك حَقِّندَه بُو نَسنَه‌لَرِی
اِیشِدِرِم وَاَنِی کُورمَك اِیستَر اِیدِی ١٠ رُسُولَلَر دَخِی دُونُوب عِیسَی‌یَه هَر اِیتدُکلَرِی نَسنَه‌لَرِی حِکَایَت اِیلَدِیلَر
اُول دَخِی اَنلَرِی بِلَه‌سِنجَه آلُوب بَیت صَیدَا دِیدُکلَرِی شَهرِك اَطرَافِندَه بَاشقَه‌جَه بِر یَبَان یِره چِکلدِی
١١ وَجَمعِیَّتلَر بُونِی بِلدُکدَه آردِنجَه کِتدِیلَر اُول دَخِی اَنلَرِی قَبُول اِیدُوب اللّٰهك مَلَکُوتِنِك خُصُوصِنِی
سُویلَر اِیدِی وَصَاغلِغَه مُحتَاج اُولَانلَرِی صَاغلتدِی ١٢ وَکُون مَیل اِیتمَکَه بَاشلَدُقدَه اُون اِیکِی اکا یَانَشُوب
دِیدِیلَر کِه جَمعِیَّتِی صَالِیوِیر کِه اَطرَافدَه اُولَان قَصبَه‌لَرَه وَکُویلَرَه وَارُوب قُونَالَر وَیِمَك بُولَالَر زِیرَا بُونَده
بِر یَبَان یِردَه اِیز ١٣ اَمّا اُو اَنلَرَه دِیدِیکه سِز اَنلَرَه یِمَك وِیرُك اَنلَر دَخِی دِیدِیلَر کِه بِزِم بَش اَتمَکدَن
وَاِیکِی بَالِقدَن غَیرِی نَسنَه‌مُز یُوقدُر مَکَر وَارُوب بُو جُملَه قَوم اِیچُون یِیَه‌جَك آلَاوز ١٤ زِیرَا بَش بِیك
قَدَر آدَم اِیدِیلَر اَمّا اُو شَاکِردلَرِینَه دِیدِیکه اَنلَرِی اَللِیشَر اَللِیشَر بُولُك بُولُك اُوترَدُك ١٥ اَنلَر دَخِی بُویلَه
اِیدُوب هَپسِنِی اُوترَتدِیلَر ١٦ اُول دَخِی بَش اَتمَکِی وَاِیکِی بَالِغِی آلُوب وَکُوکَه طُوغرُو بَاقُوب وَاَنلَرِی بَرَکتلَیُوب
بَارَه‌لَدِی وَشَاکِردلَرَه جَمعِیَّتِك اُوکِنَه قُومَغَه وِیردِی ١٧ وَهَپسِی یِیُوب طُوق اُولدِیلَر وَاَنلَرَه قَالَان اُوَاقلَردَن
اُون اِیکِی سَپَد قَالدُرِلدِی ١٨ وَوَاقِع اُولدِیکه اُول بَاشقَه‌جَه دُعَا اِیدَر اِیکَن شَاکِردلَر بِلَه‌سِنجَه اِیدِیلَر
وَاَنلَرَه سُوآل اِیدُوب دِیدِیکه جَمعِیَّتلَر کِیمِی دِیرلَر کِه بَن اِیمِ ١٩ اَنلَر دَخِی جَوَاب وِیرُوب دِیدِیلَر کِه

كيمی يوحنّا وافترلايجی وكيمی ايلیادر وغيريلر دخی قديم پيغمبرلردن بريسی قيام ايتمشدر ديرلر
٢٠ اول دخی انلره ديديكه يا سز كيمی ديرسكز كه بن ايم بطرس دخی جواب ويروب ديديكه اللهك
مسيحيسين ٢١ واو انلره بونی كمسه‌يه سويلمك ديو تنبيه ايلدی ٢٢ وديديكه آدم اوغلی چوق شيلر
چكمك وشيخلردن، وباش امامل‌ردن وكاتبلردن ردّ اولنمق واولدرلمك واوچنجی كونده قيام ايتمك كركدر
٢٣ وهيسنه ديديكه اكر بر كمسه آردمه كلمك استرسه كندوينی انكار ايتسون وهر كون خاچنی
آلوب بكا اتباع ايلسون ٢٤ زيرا هر كيم كندو جاننی قورتارمق استرسه انی ضايع ايده وهر كيم كندو
جاننی بنم ايچون ضايع ايدرسه اول انی قورتاره ٢٥ زيرا آدمه نه‌يه يرار اكر بتون دنيايی قزانرسه وكندوينی
ضايع ايدرسه ياخود ضرر چكرسه ٢٦ زيرا هر كيم بندن وبنم سوزلرمدن اوتانورسه آدم اوغلی دخی
كندونك وباباسنك وقديس ملكلرك جلالنده كلدوكی زمان اندن اوتانه ٢٧ حقّا سزه ديرمكه بونده
حاضر اولانلردن بعضيسی وار كه اللهك ملكوتنی كورمزدن اوّل اولمی طاتميه‌جقلردر ٢٨ واولديكه بو
سوزلرك سكز قدر كوننده‌ن صكره بطرسی ويوحنّايی ويعقوبی بله‌سنجه آلوب دعا ايتمك ايچون بر طاغه
چقدی ٢٩ واو دعا ايدر ايكن يوزينك صورتی تبديل اولنوب لباسی بياض ويلدرايجی اولدی ٣٠ واشته
ايكی آدم انكله سويلشيرلر ايدی كه موسی وايليا ايديلر ٣١ كه جلال ايله كورنوب اورشليمده اتمام
ايده‌جكی سراجامنك خصوصنی سويلديلر ٣٢ وبطرسی وانكله اولانلری اويقو باصدی واويانديقلری زمان
انك جلالنی وانكله طوران ايكی آدمی كورديلر ٣٣ واولديكه انلر اندن آيرلور ايكن بطرس عيسی‌يه
ديديكه يا معلّم بزه بونده اولمق ايودر واوچ چادر قورالم برينی سكا وبرينی موسی‌يه وبرينی ايلیايه
زيرا نه سويلدوكنی بلمزدی ٣٤ امّا او بونی سويلر ايكن بر بلوت كلوب انلری كولكه‌لندردی وانلر بلوده
كيررلر ايكن قورقديلر ٣٥ وبلوتدن بر آواز كلوب ديديكه بو در بنم سوكلو اوغلم انی دكلييك ٣٦ واول
آواز كلدكدن صكره عيسی يالكز بولندی انلر ايسه اپسم اولديلر وكوردكلری نسنه‌لردن هيچ بر شيئی
كمسه‌يه ديويرمديلر ٣٧ وارته‌سی كونده اولديكه طاغدن اندكلرندن صكره عيسی‌يه بر عظيم جمعيّت
راست كلدی ٣٨ واشته جمعيّتدن بر آدم هايقروب ديديكه ای معلّم سكا يالواررم بنم اوغلمه باق زيرا
او بريجكم در ٣٩ واشته بر روح انی طوتار واو فی الحال چاغرر وروح كوپرمك مرتبه‌سنه انی يرتار وانی
ازدكدن صكره كوج ايله اندن چكلر ٤٠ وبن شاكردلركه يالواردمكه انی قووالر امّا قادر اولماديلر
٤١ عيسی دخی جواب ويروب ديديكه ای ايمانسز ويرامز جيل نه زمانه‌دك سزكله اولايم وسزه تحمّل
ايده‌يم اوغلكی بورايه كتور ٤٢ واو يقلاشر ايكن شيطان انی چارپدی ويرتدی امّا عيسی ناپاك روحی
آزارلدی واوغلانی صاغلدوب باباسنه تسليم ايتدی ٤٣ وهپسی اللهك عظيم قوتندن شاشرلر ايدی
وجمله‌سی عيسی‌نك ايتدوكی نسنه‌لره تعجّب ايدرلر ايكن او كندو شاكردلرينه ديديكه ٤٤ بو سوزلری
قولاقلركزه قويك زيرا آدم اوغلی آدملرك اللرينه تسليم اولنه‌جقدر ٤٥ امّا بو سوزی آكلامزلر ايدی

کون کیتدوکی زمانده ایکی دینار چقاروب انلری قوناقجی‌یه ویردی و اکا دیدیکه بونی تیمار ایله وهر
نه که زیاده خرج ایدرسک بن دوندوکم زمان سکا ادا ایده‌یم ٣٦ ایمدی اول اوچدن قنغیسی
حرامیلره راست کلنک قوکشوسی سکا کورنور ٣٧ او دخی دیدیکه اول اکا مرحمت ایدن کمسنه ایمدی
عیسی اکا دیدیکه وار سن دخی بویله ایله ٣٨ و انلر یولده ایکن واقع اولدیکه عیسی بر کویه کیردی
و مرتا نام بر عورت انی اوینه قبول ایلدی ٣٩ و انک مریم نام بر قز قرنداشی وار ایدی که دخی عیسی‌نک
آیاقلرنده اوتروب سوزینی دکلر ایدی ٤٠ مرتا ایسه چوق خدمتلره مقید اولوب کلدی و دیدیکه یا رب
هیچ قایرمزمی‌سن که قز قرنداشم بنی خدمتده یالکز قودی ایمدی اکا دی که بکا یاردم ایلیه ٤١ اما
عیسی جواب ویروب اکا دیدیکه مرتا مرتا سن زحمت چکوب چوق شیلر ایچون بی‌حضور اولورسن
٤٢ اما بر شی لازمدر و مریم اول ایو نصیبی اختیار ایلدی که اندن آلنمیه ۞

اون برنجی باب

١ و عیسی بر یرده دعا ایدوب فارغ اولدقدن صکره واقع اولدیکه شاکردلرندن بری اکا دیدیکه
یا رب دعا ایتمکی بزه اوکرت نیجه که یوحنا دخی کندو شاکردلرینه اوکرتدی ٢ اول دخی انلره دیدیکه
دعا ایتدوککز زمان دیک که ای کوکلرده اولان بابامز اسمک مقدس اولسون ملکوتک کلسون مرادک
کوکده نیجه قلنورسه یرده دخی بویله قلنسون ٣ هر کونکی اتمکمزی بزه کوندن کونه ویر ٤ و بزه
کناهلرمزی باغشلا زیرا بز دخی جمله بزه صوچلو اولانلره باغشلارز و بزی امتحانه ادخال ایتمه اما بزی
شریردن قورتار ٥ و انلره دیدیکه آرا‌کزده کیم وارکه بر دوستی اولا و دون یاریسنده اکا واروب دیه که
ای دوستم بکا اوچ اتمک اودنج ویر ٦ زیرا یولدن بکا بر دوستم کلدی و اوکنه قویاجغم نسنه یوقدر
٧ و اول ایچرودن جواب ویروب دیرسه که بکا زحمت ویرمه آرتق قپو قپانمشدر و اوغلانجقلرم بنم
ایله دوشکده یاتیور بن قلقوب سکا ویره‌مم ٨ بن سزه دیرمکه اکر دوستی اولدوغی ایچون قالقوب
ویرمزسه ده ثقلت ویردوکی ایچون قالقوب اکا نه قدر لازم اولورسه ویره ٩ و بن سزه دیرمکه دلیک
و سزه ویرله آرایک و بولورسکز قاقک و سزه آچلا ١٠ زیرا هر دلین آلور و آرایان بولور و قاقانه آچلا
١١ و آرا‌کزده بابا اولان کیم در که اکر اوغل اندن اتمک دلسه اکا بر طاش ویره و بر بالق دلسه اکا
بالق یرینه بر یلان ویره ١٢ یاخود بر یمورطه دلسه اکا بر عقرب ویره ١٣ ایمدی اکر سز که
یرامزلر سکز اوغللرکزه ایو بخششلر ویرمک بلورسکز کوکلرده اولان باباکز اندن دلینلره نه قدر زیاده
روح القدسی ویره‌جکدر ١٤ و او بر شیطان قوودی که دلسز ایدی و واقع اولدیکه شیطان چقدوغی کبی
اول دلسز سویلدی و جمعیتلر تعجب ایتدیلر ١٥ اما انلردن بعضیسی دیدیلر که شیطانلرک باشی بعلزبول
ایله شیطانلری قوور ١٦ و غیریلر انی امتحان ایدوب اندن کوکدن بر علامت استدیلر ١٧ اما او انلرک

مكرلرینی بلوب انلره دیدیكه هر مملكت كه كندو اوزرینه اختلاف اوزره در خراب اولور و او اوه مخالف
اولدقده ییقلور ١٨ بویله دخی اكر شیطان كندو اوزرینه اختلاف اوزره اولورسه انك مملكتی نیجه
طمانه بلور زیرا سز دیرسكز كه بن شیطانلری باعلزبول ایله قووار ایم ١٩ واكر بن شیطانلری باعلزبول
ایله قووارسم اوغللركز انلری كیم ایله قووارلر انك ایچون انلر سزك حاكملركز اولالر ٢٠ اما اكر بن
شیطانلری اللهك پرمغی ایله قووارسم كرچك اللهك ملكوتی سزه واصل اولدی ٢١ بر كسكین سلاحلنمش
آدم كندو سراینی بكلر ایكن انك وار اولانلری سلامتده در ٢٢ اما اكر اندن كسكین كمسه اوزرینه
كلوب اكا غالب اولورسه انك استناد ایتدوكی جمله سلاحنی آلور و یغمالرینی پایلاشور ٢٣ بنم ایله
اولمیان بكا ضد در و بنم ایله دوشرمین طاغدر ٢٤ ناپاك روح بر آدمدن چقدقدن صكره قورو یرلرده
طولاشوب راحت آرار و بولمامغله دیر كه اومه دونه‌یم كه اندن چقمش ایم ٢٥ وكلوب انی سپرلمش
و بزنمش بولور ٢٦ او زمان واروب كندودن یرامز یدی غیری روحلر بله‌سنجه آلور و اورایه كیروب
مكان طوتارلر و اول آدمك صكره‌كی حالی اولكیسندن یرامز اولور ٢٧ و اولدیكه بو نسنه‌لری سویلر
ایكن جمعیتدن بر عورت آواز قالدروب اكا دیدیكه نه موتلو سنی حمل ایدن قارنه و سنی امزرن ممه‌لره
٢٨ او ایسه دیدیكه یوق بلكه نه موتلو اللهك كلامنی دكلیوب حفظ ایدنلره ٢٩ و جمعیتلر ازدحام اوزره
اولدقده دیمكه باشلدیكه بو جیل شریر در بر علامت استر اما اكا یونان پیغمبرك علامتندن غیری علامت
ویرلمیه ٣٠ زیرا یونان نینوی‌لولره علامت اولدوغی كبی آدم اوغلی دخی بو جیله علامت اولا ٣١ جنوب
ملكه‌سی بو جیلك آدملری اوزرینه حكمده قالقوب اوزرلرینه حكم ایده‌جكدر زیرا اوسلیمانك حكمتنی دكلمك
ایچون یرك سنورلرندن كلدی و اشته بونده سلیماندن بیوك كمسنه وار ٣٢ نینوی ارلری بو جیل اوزرینه
حكمده قالقوب اوزرینه حكم ایده‌جكلر در زیرا انلر یونانك موعظه‌سیله توبه ایتدیلر و اشته بونده
یوناندن بیوك كمسنه وار ٣٣ و هیچ كمسه بر چراق یاقدقده انی كزلو یره یا كیله التنه اما شمعدان اوزرینه
قور تا كه كیرنلر آیدنلغی كوره‌لر ٣٤ جسدك چراغی كوز در ایمدی اكر كوزك صاف ایسه بتون
جسدك منور اولور اما اكر كوزك مشوش ایسه جسدك دخی قرانكلو اولور ٣٥ ایمدی صاقن كه سنده
اولان نور قرانكلق اولمیه ٣٦ ایمدی اكر بتون جسدك منور اولوب بر قرانكلو جزء یوق ایسه بتون
منور اولور چراق كندو ضیاسی ایله سكا آیدنلق ایتدوكی كبی ٣٧ اول دخی سویلر ایكن بر فریسی اكا
یالواردیكه اونده اویله طعامنی ییه اول دخی كیروب سفره‌یه اوتوردی ٣٨ و فریسی كوروب تعجب ایتدیكه
اویله طعامندن اول یونمامش ایدی ٣٩ اما رب اكا دیدیكه سز فریسیلر طاسك و چناغك طشره‌سنی تمیز
ایدرسكز اما ایچكز غصب و شرت ایله طولو در ٤٠ ای عقلسزلر طشره‌یی یاپان ایچی دخی یاپمادیمی
٤١ بلكه وارككزی صدقه‌یه ویرك و اشته هر شی سزه پاك اولور ٤٢ اما وای سزه ای فریسیلر زیرا سز
نعنع و صدف اوتنك و هر درلو سبزواتك عشرینی ادا ایدرسكز اما حكمی و اللهك محبتنی فوت ایدرسكز

بو نسنه‌لری ایدوب او برلرینی براقمامق کرك ایدیکز ٤٣ وای سزه ای فریسیلر زیرا سز مجمعلرده باش
کرسیلری و چارشولرده سلاملری سورسکز ٤٤ وای سزه ای کاتبلر و فریسیلر مرائیلر زیرا سز مزارلر کبی
سکز که بللو دکللر و اوزرلرنده کزن آدملر انلری بلمزلر ٤٥ او زمان فقیهلردن بری جواب ویروب ای
دیدیکه سن بو شیلری سویلمکله بزه دخی شتم ایدرسن ٤٦ اول دخی دیدیکه وای سزه دخی ای فقیهلر
زیرا سز آدملره کوچ ایله کوتورلور یوکلر یوکلدرسکز اما کندوکز اول یوکلره برمقلرکزك بریسیله
طوقنمازسکز ٤٧ وای سزه زیرا سز پیغمبرلرك مزارلرینی یاپارسکز و باباکز انلری اولدردیلر ٤٨ حقا که
باباکزك عمللرینه شهادت ایدوب انلره قایل سکز چون انلر پیغمبرلری اولدردیلر و سز انلرك مزارلرینی
یاپارسکز ٤٩ انك ایچون اللهك حکمتی دخی دیدیکه بن انلره پیغمبرلر و رسوللر کوندره‌یم و انلر کیمنی
اولدره‌لر و کیمنی اطراد ایده‌لر ٥٠ تا که دنیا تملنلدن برو دوکلن جمله پیغمبرلرك قانی بو جیلدن کرو
طلب اولنه ٥١ هابیلك قانندن تا مذبح و هیکل آراسنده اولدرلن زکریانك قاننه وارنجه حقا سزه
دیرمکه بو جیلدن کرو طلب اولنه ٥٢ وای سزه ای فقیهلر زیرا علمك آنختارینی قالدردیکز کندوکز
کیرمدیکز و کیرنلره مانع اولدیکز ٥٣ اول بو نسنه‌لری انلره سویلر ایکن کاتبلر و فریسیلر انی پك
ابرام ایتمکه و بیجه خصوص ایچون آغزینی آرامغه باشلدیلر ٥٤ و انی پوسو قوروب آغزندن بر شی آولامغه
استدیلر که انی قولسیالر ۞

اون ایکنجی باب

١ بو اثناده حسابه کلمز خلق جمع اولمش ایکن شویله که بر برینی بصارلر ایدی عیسی کندو
شاکردلرینه سویلمکه باشلدیکه اولا فریسیلرك خمیرندن که مرائیلق در صاقنك ٢ زیرا هیچ بر اورتلمش
نسنه یوقدر که آچلمیه و کزلو نسنه یوقدر که معلوم اولمیه ٣ انك ایچون هر نه که قرانکلقده
سویلمش اولورسکز آیدنلقده اشیدله و هر نه که خلوتلرده قولاغه سویلمش اولورسکز اولرك طاملرنده
ندا اولنه ٤ اما بنم دوستلرم سزه دیرمکه اندردن قورقمك که جسدی اولدررلر و بوندن صکره زیاده
بر شی ایتمکه قادر دکللردر ٥ اما سزه کوستره‌یم کیمدن قورقمق کرك سکز اندن قورقك که
اولدردکدن صکره جهنمه براقمغه قدرتی وار حقا سزه دیرمکه اندن قورقك ٦ بش سرچه ایکی آقچه‌یه
صاتلمزمی یننه ده اللهك قاتنده انلردن هیچ بریسی اونودلمش دکلدر ٧ سزك باشکزك قللری دخی هپسی
صایلمشدر ایمدی قورقمك سز چوق سرچه‌لردن افضل سکز ٨ و سزه دیرمکه هر کیم بنی آدملرك اوکنده
اقرار ایدرسه آدم اوغلی دخی انی اللهك ملکلرینك اوکنده اقرار ایلیه ٩ اما کیم که بنی آدملرك اوکنده
انکار ایدرسه اللهك ملکلرینك اوکنده انکار اولنه ١٠ و هر کیم آدم اوغلی اوزرینه بر سوز سویلرسه انا
عفو اولنه اما روح القدس اوزرینه کفر سویلینه عفو اولنمیه ١١ و سزی مجمعلر و حاکملر و سلطانلر اوکنه

کوتوردکلری زمان احتیاجکز ایچون نیجه یا نه جواب ویره‌جککزه یاخود نه دیه‌جککزه مقیّد اولمالك
١٢ زیرا همان او ساعتده روح القدس نه دیه‌جککزی سزه اوکرده ١٣ وجمعیّتدن بر کمسنه اکا دیدیکه
یا معلّم قرنداشمه دی که بنم ایله میراثی پایلاشه ١٤ امّا او اکا دیدیکه یا آدم بنی اوزریکزه قاضی یا قسّام
کیم نصب ایتدی ١٥ وانلره دیدیکه باقڭ وطمعدن صاقنڭ زیرا بر کمسنه‌نڭ حیاتی کندو ماللرینڭ
کثرتنه منوط دکلدر ١٦ وانلره بر مثل سویلیوب دیدیکه بر زنکین آدمڭ تارلاسی بول محصول کتورمش
ایدی ١٧ وکندو کندوسنه سویلیوب دیدیکه نه ایلیه‌یم زیرا محصولمی قویاجق یرم یوقدر ١٨ ودیدیکه بونی
ایده‌یم انبارلرمی یقایم ودخی بیوکلری یاپایم واوراده جمله محصوللرمی وماللرمی قویایم ١٩ وجانمه دیه‌یم
که ای جان چوق ییللر ایچون قونلان وافر ماللرڭ وار راحت ایت یه ایچ صفا ایله ٢٠ امّا الله اکا
دیدیکه ای عقلسز بو کیجه جانڭ سندن طلب اولنه یا تدارك ایتدوکڭ شیلر کیمڭ اولور ٢١ شویله‌در
اول که کندویه خزینه دوشیرر امّا الله قاتنده زنکین دکلدر ٢٢ وشاکردلرینه دیدیکه انڭ ایچون
سزه دیرمکه جانکز ایچون نه ییه‌وز وجسدکز ایچون نه کیه‌وز دیو غم چکمڭ ٢٣ جان طعامدن
وجسد لباسدن اولی در ٢٤ قوزغونلره باقڭ که اکمزلر وبچمزلر ومخزنلری وانبارلری یوقدر ینه‌ده الله
انلری بسلر سز ایسه قوشلردن نه قدر افضل سکز ٢٥ وسزدن کیمدر که غم چکمکله کندو اندامنه
بر آرشین قاتمغه قادر اوله ٢٦ ایمدی اکر اڭ کوچك شیئه قادر دکل ایسکز نیچون باقی نسنه‌لر ایچون
غم چکرسکز ٢٧ زنبقلره باقڭ نیجه بیورلر انلر نه چالشورلر نه اکیررلر وسزه دیرمکه سلیمان جمله
کندو عزّتی ایله بونلرڭ بریسی کبی کیمش دکل ایدی ٢٨ ایمدی اکر الله اوتی که بوکون تارلاده
اولوب یارین فرونه آتیلور بویله کیدیررسه سزی نه قدر زیاده کیدیره‌جکدر ای آز ایمانلی اولان آدملر
٢٩ ایمدی سز نه ییه‌وز نه ایچه‌وز آرامامڭ وبونلرڭ قیدنده اولمالك ٣٠ زیرا بو جمله نسنه‌لری دنیانڭ
طایفه‌لری آرارلر امّا باباکز بیلور که بو نسنه‌لر سزه لازمدر ٣١ امّا اللهڭ ملکوتنی آرایڭ وبو جمله
نسنه‌لر سزه قاتیلا ٣٢ ای کوچك سوری قورقما زیرا باباکزڭ رضاسی درکه سزه ملکوتی ویره ٣٣ وار
اولانلرکزی صاتڭ وصدقه ویرڭ کندولرکزه اسکیمز کیسه‌لر وکوکلرده بر خزینه تدارك ایدڭ که
هیچ اکسلمز وخرسز اورایه یاقلشمز وکوه بوزماز ٣٤ زیرا خزینه‌کز نره‌ده ایسه قلبکز دخی انده اولاجقدر
٣٥ بللرکز قوشانمش وچراقلرکز یانمش اولسون ٣٦ وسز اول آدملره بکزیڭ که انلرڭ آغاسنڭ
دوکندن عودت ایتمه‌سنه منتظرلردر تا که کلوب قاقدوغی زمان اکا تیزجه آچالر ٣٧ نه مونلو اول قوللره
که انلری آغا کلدوکی زمان اویانق بولا حقّا سزه دیرم که قوشانوب انلری سفره‌یه اوتورده‌جقدر وکلوب انلره
خدمت ایلیه‌جکدر ٣٨ واکر ایکنجی نوبتده یا اوچنجی نوبتده کلوب انلری بو حالده بولورسه نه
مونلو اول قوللره ٣٩ وبونی بیلڭ که اکر او صاحب خرسزڭ نه ساعتده کله‌جکنی بیلسیدی اویانق
اولور ایدی واوینی دلمکه قومازدی ٤٠ انڭ ایچون سز دخی حاضر اولڭ زیرا آدم اوغلی صانمادوغکز

ساعتده كله‌جكدر ٤١ بطرس دخی اكا دیدیكه یا ربّ بو مثلی بزه‌می یوخسه جمله‌یه‌می سویلرسن ٤٢ و ربّ
دیدیكه كیم‌در اول امین و عقللو كتخدا كه اڭی آغا كندو او خلقی اوزرینه نصب ایده‌جكدر كه انلره
وقتنجه تعیین اولنان بغدایی ویره ٤٣ نه مودلو اول قوله كه آغاسی كلدوكی زمان اڭی بویله ایدر بولا
٤٤ حقًّا سزه دیرمكه او اڭی جمله ماللری اوزرینه نصب ایلیه ٤٥ امّا اگر اول قول قلبنده دیرسه كه
آغام كچ كلور و قوللری و قراوشلری دوكمكه و ییوب ایچوب سرخوش اولمغه باشلرسه ٤٦ اول قولك آغاسی
قتلامدوغی كونده و بلمدوكی ساعتده كله‌جكدر و اڭی ایكی شقّ ایدوب انك نصیبنی ایمانسزلر ایله قویاجقدر
٤٧ و اول قول كه آغاسنك مرادینی بلدی و تدارك كورمیوب انك مرادی اوزره عمل ایتمدی چوق
دوكله‌جكدر ٤٨ امّا بلمین اگر كوتكه مستحق شیلر ایدرسه آز دوكله‌جكدر و هر كیمه چوق ویرلدی
ایسه اندن چوق طلب اولنه و كیمك یاننده چوق امانت قونلدی ایسه اندن دخی زیاده طلب اولنه
٤٩ بن یره آتش براقمغه كلدم و نه استرم اگر آرتق طوتشدی ایسه ٥٠ امّا بر وافتزلنه‌جغم وافتزم وار
و تا تمام اولنجه نه قدر صیقلورم ٥١ صانورمیسكزكه بن یره صلح ایتمكه كلدم اویله دگل سزه دیرمكه
شقاق ویرمكه كلدم ٥٢ زیرا بوندن صكره بر اوده‌كی بش كشی مخالفت ایدوب اوچی ایكیسنه قرشو
و ایكیسی اوچنه قرشو اولهلر ٥٣ بابا اوغل ایله و اوغل بابا ایله آنا قز ایله و قز آنا ایله قاین آنا كلینی
ایله و كلین قاین آناسی ایله چكشه‌لر ٥٤ و دخی جمعیّتلره دیدیكه مغربدن قالقان بلودی كوردوككز زمان
تیزیّه دیرسكزكه یغمور كلور و بویله اولور ٥٥ و لدوس اسدوكنی كوردوككزده دیرسكزكه اسیلك
اولاجقدر و اولور ٥٦ ای مرائیلر یرك و كوكك یوزینی تمییز ایتمك بلورسكز امّا بو وقتی نیجه تمییز
ایتمزسكز ٥٧ و نیچون كندولكزدن عادل اولانی تمییز ایتمزسكز ٥٨ چونكه خصمك ایله حاكمه
وارورسن سن یولده ایكن چالش كه اندن قورتلاسن تا كه سنی قاضی‌یه سوركلیوب قاضی سنی عسسه تسلیم
ایتمیه عسس دخی سنی زندانه براقمیه ٥٩ بن سكا دیرمكه تا صوك منقری ادا ایتمینجه اندن چقمیه‌سن ۞

اون اوچنجی باب

١ و اول وقتده بعضیلر حاضر اولوب اكا جلیللولردن اوترو خبر ویردیلر كه بیلاطوس انلرك
قاننی قربانلری ایله قارشدرمش ایدی ٢ و عیسی جواب ویروب انلره دیدیكه صانورمیسكز كه اول
جلیللولر بو نسنه‌لری چكدكلری ایچون جمله جلیللولردن زیاده كناهكارلر ایدی ٣ سزه دیرمكه بویله
دگل امّا اگر سز توبه ایتمزسكز هپكز بویله هلاك اولورسكز ٤ یاخود اول اون سكز كه اوزرلرینه
سیلوحانك قلّه‌سی دوشدی و انلری اولدردی جمله اورشلیمك ساكنلرندن زیاده كناهكار ایدوكنی
صانورمیسكز ٥ سزه دیرمكه بویله دگل امّا اگر سز توبه ایتمزسكز هپكز بویله هلاك اولورسكز
٦ و بو مثلی سویلدی بر آدمك كندو باغنده دیكلمش بر انجیر آغاجی وار ایدی و كلوب انده میوه آرادی

وبولامادی ٧ وباغبانه دیدیکه اشته اوچ یلدرکه کلوب بو انجیر آغاجنده میوه آرارم وبولامم انی کس
نیچون یری حاصلسز طوتار ٨ اما او جواب ویروب اکا دیدیکه یا آغا بو یل دخی طورسون تا که اطرافنی
قازوب کوبره قویایم ٩ ومیوه ویررسه خوش ویرمزسه صکره انی کسرسن ١٠ وعیسی سبت کوننده
مجمعلرک برنسنده تعلیم ایدردی ١١ واشته بر عورت وار ایدی که انده اون سکز یلدن برو ضعیفلق
روحی ایدی و بوکلمش اولوب کندوینی هیچ قالدرهمدی ١٢ وعیسی انی کوردکده یاننه چاغروب اکا
دیدیکه ای عورت ضعیفلغکدن قورتلمشسن ١٣ واوزرینه اللری قودقده فی الحال طوغرلدی والله‌یه حمد
ایلدی ١٤ اما مجمع باشی عیسی سبت کوننده شفا ویردوکنه انجنوب جمعیته دیدیکه ایش کورمک ایچون
التی کون وار ایمدی انلرده کلک وشفا بولک اما سبت کوننده کلمک ١٥ ایمدی رب اکا جواب ویروب
دیدیکه ای مرائی سزدن هر برکز سبت کوننده کندو اوکزینی یا اشکنی یملکدن چوزوب صوارمغه
کوترمزمی ١٦ وبونی که ابراهیمک قزی ایکن شیطان انی اون سکز یل باغلو طوتمش ایدی سبت کوننده
بو باغدن چوزمک کرکمزمی ایدی ١٧ وبونی دیمکله جمله اکا قرشو طورانلر اوتاندیلر بتون جمعیت ایسه
انک ایتدوکی جمله حسناتدن سونورلر ایدی ١٨ ودخی دیدیکه اللهک ملکوتی نه‌یه بکزر وانی نه‌یه
بکزده‌یم ١٩ بر خردل دانه‌سنه بکزر که انی بر آدم آلوب کندو باغچه‌سنه آتدی وبتوب بر بیوک
آغاج اولدی وهوا قوشلری انک داللرنده قوندیلر ٢٠ وینه دیدیکه اللهک ملکوتنی نه‌یه بکزده‌یم
٢١ بر مایه‌یه بکزر که انی بر عورت آلوب اوچ کیله اون ایچنده کزلدی تا هپ مایه‌لو اولنجه
٢٢ وشهرلری وکویلری طولاشوب تعلیم ایدرک اورشلیمه طوغرو یوله کیتدی ٢٣ وبر کمسه اکا دیدیکه
یا رب خلاص بولانلر آزمی در اول دخی انلره دیدیکه ٢٤ طار قپودن کیرمکه چالشک زیرا سزه دیرمکه
چوقی کیرمک استیه‌لر وقادر اولمیه‌لر ٢٥ قچان او صاحبی قالقوب قپوینی قپارسه واو زمان سز طشره‌ده
طوروب وقپوینی قاقمغه باشلیوب یا رب یا رب بزه آچ دیرسکز او جواب ویروب سزه دیه که بن سزی
بلمم نره‌دن سکز ٢٦ او زمان دیمکه باشلیاسز که بز سنک اوکنده ییدک وایچدک وسن سوقاقلرمزده
تعلیم ایتدک ٢٧ واو دیه که سزه دیرمکه بن سزی بلمم نره‌دن سکز ای جمله ظلم ایدیجیلر بندن
ایراق اولک ٢٨ اوراده آغلایش ودیشلر غیجردمه‌سی اولا قچانکه ابراهیمی واسحقی ویعقوبی وجمله پیغمبرلری
اللهک ملکوتنده وسزی طشره‌یه قوولدوغکزی کوررسکز ٢٩ وانلر مشرقدن ومغربدن وشمالدن
وجنوبدن کلوب اللهک ملکوتنده سفره‌ده اوترالر ٣٠ واشته صکره‌کیلر وار که اولکیلر اولالر واولکیلر
وار که صکره‌کیلر اولالر ٣١ اول کونده بعض فریسیلر کلوب اکا دیدیلر که چیق بورادن کیت
زیرا هیرودس سنی اولدرمک استر ٣٢ اول دخی انلره دیدیکه وارک اول دلکویه دیک که اشته بن شیطانلری
قووارم وبو کون ویارن شفالری تمام ایدرم واوچنجی کونده تمام اولورم ٣٣ نهایت بو کون ویارن
واو بر کون کزمک کرک ایم زیرا ممکن دکلدر که بر پیغمبر اورشلیمک طشره‌سنده هلاک اوله ٣٤ ای

اُورشَلِم اُورشَلِم كِه پَيغَمبَرلَرى اُولدُررسِن وَسڭا كُوندَرِلَنلَرى طَاشلَارسِن قَاچ كَرَّه اُوغُللَرڭى طَاوُق كَندُو
پِليجِلَرِينى قَنَادلَرى اَلتِنَه دَوشِردُوكِى كِبى دَوشِرمَك اِستَدُم وَسِز اِستَمَدُڭز ٣٥ اِشتَه اَوَڭز سِزَه خَرَاب
قَالُور وَحَقًّا سِزَه دِيرِمكِه بَنِى كُورمَيَه‌جَكسِڭز تَا اَول زَمَان كَلَنجَيَه‌دَكِين كِه سِز رَبِّڭ اِسمِنده كَلَن مُتَبَارَك
اُولسُون دِيَه‌سِز ۞

اُون دُردُنجِى بَابْ

١ وَوَاقِع اُولدِيكِه فَرِيسِيلَرڭ بَاشلَرِندَن بِرِيسِنڭ اَوِينَه سَبت كُونِندَه اَتمَك يَمَگه كَلدُوكِى زَمَان اَنلَر
اَنِى كُوزلَرلَر اِيدِى ٢ وَاِشتَه بِر اِستِسقَالُو آدَم اُوڭِندَه اِيدِى ٣ وَعِيسَى فَقِيهلَرَه وَفَرِيسِيلَرَه سُويلَيَه‌رَك
بَاشلَيُوب دِيدِيكِه سَبت كُونِندَه شِفَا وِيرمَك جَايِزِى دُر ٤ اَنلَر اِيسَه سُكُوت اِيتدِيلَر اُو دَخِى اُول كِمسَه‌يَه
يَاپِشُوب اَنِى صَاغلتدِى وَصَالِيوِيردِى ٥ وَاَنلَرَه سُوز آچُوب دِيدِيكِه سِزدَن كِيم وَار كِه اَشَكِى يَا اُوكُزِى
قُيُويَه دُوشسَه اَنِى تِيزِجَه سَبت كُونِندَه طَشرَه‌يَه چِقَارمَيَه ٦ اَنلَر اِيسَه اَڭَا بُو نَسنَه‌لَرَه قَرشُو بِر جَوَاب
وِيرمَگه قَادِر اُولمَادِيلَر ٧ وَدَعوَت اُولُنَانلَرڭ بَاش مَكَانلَرِى سَچدُكلَرِينِى كُوردُوكِندَه بُو مَثَلِى سُويلَيُوب اَنلَرَه
دِيدِيكِه ٨ سَن بِر كِمسَه‌دَن دُوكُنَه دَعوَت اُولُندُوغُڭ زَمَان بَاش مَكَانِدَه اُوترمَه اِحتِمَال دُر كِه سَندَن
حُرمَتلُو كِمسَه اَندَن دَعوَت اُولُنمُش اُولَا ٩ وَسَنِى وَاَنِى دَعوَت اِيدَن كَلُوب سڭَا دِيَه كِه بُو آدَمَه يَر وِير
وَسَن عَيبلَنُوب صُوڭدَه‌كِى يَرِى طُوتمَغَه بَاشلَيَه‌سِن ١٠ اَمَّا دَعوَت اُولُندُوغُڭ زَمَان وَارُوب صُوڭدَه‌كِى يَردَه
اُوتُر تَا اُول سَنِى دَعوَت اِيدَن كَلُوب سڭَا دِيَه كِه اَى دُوست دَخِى يُوقَرُودَه اُوتُر اُو زَمَان سَنڭ اِيلَه اُوتُرَانلَرڭ
قَاتِندَه سڭَا اِعزَاز اُولَا ١١ زِيرَا هَر كِيم كَندُوِى يُوجَه‌لَرسَه آلچَقلَنَه وَهَر كِيم كَندُوِى آلچَقلَرسَه يُوجَه‌لَنَه
١٢ وَاَنِى دَعوَت اِيدَنَه دِيدِيكِه سَن بِر اُويلَه يَا آخشَام طَعَامِى اِيتدُوكُڭ زَمَان دُوستلَرڭى وَقَرِنداشلَرڭى
وَخِصِملَرڭى وَزَنكِين قُوڭشُولَرڭى دَعوَت اِيتمَه كِه اَنلَر دَخِى سَنِى نُوبَتجَه دَعوَت اِيدُوب سڭَا مُكَافَات اُولمَيَه
١٣ اَمَّا ضِيَافَت اِيتدُوكُڭ زَمَان فَقِيرلَرِى وَچُولَاقلَرِى وَطُوپَاللَرِى وَكُورلَرِى دَعوَت اَيلَه ١٤ وَمُبَارَك اُولَاسِن
زِيرَا اَنلَر سڭَا مُكَافَات اِيتمَگه قَادِر دَگِللَر اَمَّا عَادِللَرڭ قِيَامَتِندَه سڭَا مُكَافَات وِيرِلَه ١٥ وَبِلَه سُفرَه‌دَه
اُوتُرَانلَرڭ بِرِيسِى بُو نَسنَه‌لَرِى اِيشِتدُكدَه اَڭَا دِيدِيكِه نَه مُوتلُو اللّٰهڭ مَلَكُوتِندَه اَتمَك يِيَنَه ١٦ اُول دَخِى
اَڭَا دِيدِيكِه بِر آدَم بِر بُيُوك آخشَام طَعَامِى دُوزدِى وَچُوق كِمسَه‌لَرِى دَعوَت اَيلَدِى ١٧ وَآخشَام طَعَامِنڭ
سَاعَتِندَه دَعوَت اُولُنَانلَرَه قُولِنِى كُوندَردِيكِه اَنلَرَه دِيَه كِه كَلُڭ زِيرَا شِمدِى هَر شَى حَاضِر دُر ١٨ اَمَّا جُملَه‌سِى
آغِز بِر اِيدُوب عُذر دِلَمَگه بَاشلَدِيلَر اَوَّلكِى اَڭَا دِيدِيكِه بَن بِر چِفتلِك صَاتُون آلدُم وَچِقُوب اَنِى كُورمَم
كَرَكدُر سڭَا يَالوَارِرِم بَنِى مَعذُور طُوت ١٩ وَاُو بِرِى دِيدِيكِه بَن بَش چِفت اُوكُز صَاتُون آلدُم
وَاَنلَرِى يُوقلَمَغَه كِيدَرِم سڭَا يَالوَارِرِم بَنِى مَعذُور طُوت ٢٠ بِر غَيرِيسِى دَخِى دِيدِيكِه بِر عَورَت آلدُم اَنڭ
اِيچُون كَلَه‌مَم ٢١ اُول قُول دَخِى كَلُوب بُو نَسنَه‌لَرِى آغَاسِنَه اِخبَار اَيلَدِى اُو زَمَان اَو صَاحِبِى اُوكَه‌لَنُوب

قولنه دیدیکه شهرك چارشولرینه وسوقاقلرینه تیز کیت وفقیرلری وچولاقلری وطوپاللری وکورلری بورایه
کتور ۲۲ وقول دیدیکه آغا بیوردوغك کبی اولدی ودخی یر وار ۲۳ آغا دخی قوله دیدیکه یوللره وچتلره
چیق والحاح ایله که کیره‌لر تا که اوم طولا ۲۴ زیرا سزه دیرمکه اول دعوت اولنان آدملردن هیچ کمسه
آخشام طعامیمی طاتمیاجقدر ۲۵ وچوق جمعیتلر انکله کیدرلر ایدی اول دخی دونوب انلره دیدیکه
۲۶ اکر بر کمسه بکا کلوب باباسنه وآناسنه وعورتنه واولادینه وقرنداشلرینه وقز قرنداشلرینه بلکه
کندو جاننه بغض ایتمزسه بنم شاکردم اولامز ۲۷ وهرکیم حاچنی طاشیمیوب آردمجه کلمزسه شاکردم
اولامز ۲۸ سزدن کیم وارکه بر قله یاپمق استر ایکن اولا اوتوروب انی بتورمکه قادر اولورمی‌ایم دیو خرجك
حسابنی کورمیه ۲۹ تا که تمل براقدقدن صکره بتورمه‌سنه قادر اولمادوغنی جمله کورنلر انی مسخره‌لغه
آلمغه باشلیوب ۳۰ دیمیه‌لرکه بو آدم یاپمغه باشلدی اما بتورمکه قادر اولمادی ۳۱ یاخود قنغی ملك
بر غیری ملك ایله جنك ایتمکه کیدر ایکن اولا اوتوروب اوزرینه یکرمی بیك نفر ایله کلنه اون بیك
نفر ایله قرشولمغه قادر اولورمی‌ایم دیو مشورت ایتمیه ۳۲ یوخسه اول بری دخی اوزاقده ایکن اکا بر
ایلچی کوندروب اندن صلحی استر ۳۳ بویله دخی سزدن هرکیم که جمله وارلغندن واز کچمیه بنم
شاکردم اولامز ۳۴ توز ایودر اما اکر توز طاتسز اولورسه نه ایله تربیه اولنه ۳۵ نه طپراغه نه
کوبره‌یه یرار طشره‌یه آتلور ایشتمکه قولاقلری اولان ایشتسون ۞

اون بشنجی باب

۱ وجمله کمرکجیلر وکناهکارلر اکا دکلمك ایچون یانشرلر ایدی ۲ وفریسیلر وکاتبلر مرلدیوب بو کشی
کناهکارلری قبول ایدر وانلر ایله مانجه یر دیرلر ایدی ۳ اول دخی بو مثلی انلره سویلیوب دیدیکه
۴ سزدن قنغی آدم وارکه یوز قوینی اولوب برینی ضایع ایدرسه طقسان طقوزی بریه‌ده براغوب اول
ضایع اولانك آردنجه تا انی بولنجیه‌دك وارمیه ۵ وانی بولدقدن صکره سونه‌رك اومزینه آلمیه ۶ واوه
کلدوکنده دوستلری وقوکشولری چاغروب انلره دیمیه که بنم ایله سونك زیرا ضایع اولان قوینمی
بولدم ۷ سزه دیرمکه بویله کوکده دخی بر توبه ایدن کناهکار ایچون اولان سرور توبه‌یه احتیاجی
اولمیان طقسان طقوز عادل ایچون اولان سروردن زیاده اولا ۸ یاخود قنغی عورت وارکه اون درهمی اولا
وبرینی ضایع ایدرسه بر موم یاقمیه واوی سپوروب تا انی بولنجیه‌دك دقت ایله آرامیه ۹ وانی بولدقدن
صکره دوستلری وقوکشولری چاغروب دیمیه که بنم ایله سونك زیرا ضایع ایتدوکم درهمی بولدم ۱۰ سزه
دیرمکه اللهك حضورنده بر توبه ایدن کناهکار ایچون بویله سرور اولا ۱۱ ودیدیکه بر آدمك ایکی
اوغلی وار ایدی ۱۲ وانلرك کوچکی باباسنه دیدیکه ای بابا بکا دکه‌جك مالك حصه‌سنی ویر اول دخی
انلره مالی اولشتردی ۱۳ وبر قاچ کوندن صکره اول کوچك اوغل هر شیئنی دوشروب ایراق ولایته سیاحت

ایلدی و اوراده اسراف ایله گچنوب مالنی تلف ایتدی ١٤ و هر شیئی خرج ایتدکدن صکره اول ولایتده
عظیم قحط اولدی شویله که مفتقر اولمغه باشلدی ١٥ و واروب اول ولایت اهالیسنک بریسنه یاپشدی
که انی طوکزلری کوتمکه تارلالرینه کوندردی ١٦ و طوکزلرک یدکلری خرنوبلر ایله قارننی طویورمق اسثر
ایدی و کیمسه اکا ویرمزدی ١٧ و عقلی باشنه کلوب دیدیکه نیم بابامک قاچ ارغادلری واردر که اتمکلری
بول در و بن آجلقدن اولیورم ١٨ بن قالقوب بابامه وارایم و اکا دیه‌یم که ای بابا بن کوکه و سنک
حضورکده کناه ایلدم ١٩ و آرتق سنک اوغلک دینلمکه لایق دکلم بنی ارغادلرکدن بیری کبی ایله
٢٠ و قالقوب باباسنه کلدی و او دخی اوزاقده ایکن باباسی انی کوروب آجیدی و سکردوب بوینینه صاریلدی
و انی اوپدی ٢١ اوغل دخی اکا دیدیکه ای بابا بن کوکه و سنک حضورکده کناه ایلدم و آرتق سنک
اوغلک دینلمکه لایق دکلم ٢٢ اما بابا کندو قوللرینه دیدیکه اک کوزل قفتانی کتورک و اکا کیدرک
و پرمغنه بر یوزک و آیاقلرینه پاپوچلر ویرک ٢٣ و سمرمش بوزاغویی کتوروب بوغازلیک و ییهلم و شاد
اولالم ٢٤ زیرا بو اوغلم اولمش ایدی و احیا اولندی ضایع اولمش ایدی و بولندی و شاد اولمغه باشلدیلر
٢٥ و انک بیوک اوغلی تارلاده ایدی و کلوب اوه یقلاشدقده ترنم و رقصلر ایشتدی ٢٦ و اوغلانلردن بریني
چاغروب بونلر نه در دیو صوردی ٢٧ اول دخی اکا دیدیکه قرنداشک کلدی و باباک انی صاغ و سالم
بولدوغی ایچون سمرمش بوزاغویی بوغازلدی ٢٨ اما او طارلوب ایچرو کیرمک ایستمدی انک ایچون باباسی
چقوب اکا یالواردی ٢٩ اول دخی جواب ویروب بابایه دیدیکه ایشته بو قدر ییلدن برو سکا خدمت ایدرم
و آصلا امرکدن چقمدم و بکا دوستلرم ایله صفا ایتمک ایچون هیچ بر زمانده بر اوغلاق ویرمدک
٣٠ اما بو اوغلک که مالکی قحبه‌لر ایله ییدی کلدوکی کبی اکا سمرمش بوزاغویی بوغازلدک ٣١ اول دخی
اکا دیدیکه ای اوغل سن دایما بنم ایله سین و هر نه بنم وار ایسه سنک در ٣٢ اما شاد اولمق و شنلک
ایتمک لازم اولدی زیرا بو قرنداشک اولمش ایدی و احیا اولندی و ضایع اولمش ایدی و بولندی ۞

اون آلتنجی باب

١ و دخی شاکردلرینه دیدیکه بر زنکین آدمک بر کتخداسی وار ایدی و بو اکا مالنی تلف ایدن کبسم
کبی قوللندی ٢ اول دخی انی چاغروب اکا دیدیکه بو سنک حقکده ایشتدوکم نه در کتخدالغک
حسابنی ویر زیرا آرتق کتخدالم اولامزسین ٣ کتخدا دخی کندو کندویه دیدیکه نه ایلیه‌یم چون آغام
کتخدالغی بندن آلور قازمغه قوتم یوق و دلنمکدن اوتانورم ٤ نه ایده‌جکمی بلورم که کتخدالقدن
معزول اولدوغم زمان بنی اولرینه قبول ایلیه‌لر ٥ و آغاسنک بورجلولرینی برر برر چاغروب اولکیسنه
دیدیکه بنم آغامه نه قدر بورجلوسین ٦ اول دخی دیدیکه یوز بطمن زیتون یاغی اول دخی دیدیکه تمسککی
آل و تیز اوتروب اللی یاز ٧ اندن صکره غیریسنه دیدیکه یا سن نه قدر بورجلوسین او دخی دیدیکه

یوز مدّ بغدای أو دخی اکا دیدیکه تمسّککی آل و سکسان یاز ٨ و آغا عدالتسز کتخدایی عاقلانه حرکت
ایتدوکی ایچون مدح ایلدی زیرا بو دنیانک اوغللری کندو جنسنده نورک اوغللرندن زیاده عقللو درلر
٩ بن دخی سزه دیرمکه کندولرکزه حرام مال ایله دوستلر ایدنک تا که منقرض اولدوغکز زمان سزی
ابدی چادرلره قبول ایده لر ١٠ اک آزده امین اولان چوقده دخی امین در و اک آزده ظالم اولان چوقده
دخی ظالم در ١١ ایمدی اکر سز حرام مالده امین اولمامش ایسه کز حقّ مالی سزه کیم اینانه ١٢ و اکر سز
غیری کیسه نک نسنه سنده امین اولمامش ایسه کز سزککینی کیم سزه ویره ١٣ هیچ بر خدمتکار ایکی
آغایه خدمت ایتمکه قادر دکلدر زیرا یا برینه بغض ایده و برینی سوه یا برینه ملازمت ایده و برینی
تحقیر ایده سز دخی هم اللهه هم ماله خدمت ایتمکه قادر دکل سکز ١٤ و طمعکار اولان فریسیلر بو جمله
نسنه لری ایشتدکلرنده انی استهزا ایلدیلر ١٥ اول دخی انلره دیدیکه سز اول کیسه لرسکز که کندولرکزی
آدملر اوکنده تعدیل ایدرسکز امّا الله قلبلرکزی بلور زیرا آدملر قاتنده اعلا اولان اللهک حضورنده
کراهت در ١٦ شریعت و پیغمبرلر یوحنّایه دکین طوردی اول زماندن برو اللهک ملکوتی تبشیر اولنور
و هر کس زور ایله اکا دخول ایدر ١٧ امّا کوک و یر زایل اولمق شریعتدن بر نقطه زایل اولمقدن قولای در
١٨ هر کیم عورتنی بوشادرسه و غیریسنی آلورسه زنا ایدر و هر کیم اردن بوشانمشی آلورسه زنا ایدر ١٩ بر
زنکین آدم وار ایدی که فرفر و نازک بز کیردی و هر کون عظمتله صفا ایدردی ٢٠ و لعازر نام بر فقیر دخی
وار ایدی که چبانلو اولوب انک قپوسنده یاتردی ٢١ و زنکینک سفره سندن دوشن اواقلردن طوق اولمق
استر ایدی امّا کوپکلر دخی کلوب انک چبانلرینی یالارلر ایدی ٢٢ و واقع اولدیکه فقیر اولدی و ملکلردن
ابراهیمک قوینه کوترلدی زنکین دخی اولدی و کوملدی ٢٣ و جهنّمده عذابلرده ایکن کوزلرینی قالدروب
ایراقدن ابراهیمی و انک قوینده لعازری کوردی ٢٤ و چاغروب دیدیکه بابا ابراهیم بکا ترحّم ایله
و لعازری کوندر که پرمغنک اوجنی صویه باتروب دلمی تبرید ایلیه زیرا بن بو یالکنده عذاب چکرم
٢٥ ابراهیم دخی دیدیکه ای اوغل خاطرکه کتور که سن حیاتکده ایو نسنه لرکی آلدک و کذلک
لعازر فنا نسنه لری آلدی امّا او شمدی متسلّی اولور و سن عذاب چکرسن ٢٦ و بو جمله دن ماعدا بزم
ایله سزک آرامزده بر بیوک دریکلک مستقرّ اولمشدر تا که بورادن سزه چکمک استینلر قادر اولمیالر و اورادن
دخی بزه چکمیه لر ٢٧ اول دخی دیدیکه ایمدی سکا یالوارورم ای بابا که انی بابامک اوینه کوندره سن ٢٨ زیرا
بش قرنداشم وار تا که انلره شهادت ایدوب انلر دخی بو عذاب یرینه کلمیه لر ٢٩ و ابراهیم اکا دیدیکه
انلرده موسی و پیغمبرلر وار انلری دکلسونلر ٣٠ اول دخی دیدیکه یوق ای بابا ابراهیم امّا اولولردن بریسی
انلره وارسه توبه ایده جکلر در ٣١ اول دخی اکا دیدیکه اکر موسی یی و پیغمبرلری دکلمزلر ایسه اولولردن
بر کیسه قیام ایدرسه ده اینانمیاجقلر در ۞

اون یدنجی باب

۱ وشاکردلره دیدیکه ممکن دکلدر که معثرتلر کلمیه اما وای اول آدمه که اونك سببی ایله کلورلر
۲ بر دکرمن طاشی اونك بوینینه آصلوب دکیزه آتلمق بو کوچکلردن برینه معثرت ویرمکدن اکا زیاده
فایده‌لودر ۳ صاقنك اکر قرنداشك سکا کناه ایتدی ایسه انی آزارلا واکر توبه ایدر ایسه اکا عفو
ایله ۴ واکر کونده یدی کره سکا کناه ایدرسه وکونده یدی کره سکا دونوب توبه ایدرم دیرسه اکا
عفو ایده‌سن ۵ ورسوللر ربه دیدیلرکه ایمانی بزه قات ۶ رب دخی دیدیکه اکر ایمانکز بر خردل
دانه‌سی قدر اولسیدی بو جمیز آغاجنه دیر ایدکزکه کوکدن قوپارل ودکیز ایچنده دکل واول سزی
اسلردی ۷ سزدن کیم وار که چفت سورن یا قویون کودن قولی وار ایکن تارلادن دوندوکی زمان اکا تیز
دیه که بورایه کل وسفره‌یه اوتر ۸ بلکه اکا دیمزمی که بکا آخشام طعامینی حاضرلا وقوشانوب تا بن ییوب
ایچنجه‌یه‌دك بکا خدمت ایله اندن صکره سن دخی ییوب ایچه‌سن ۹ اول قوله اکا بیورلان نسنه‌لری
ایتدوکی ایچون ممنونمی اولور بن صانمم ۱۰ سز دخی بویله سزه بیورلان نسنه‌لری ایتدوککزدن صکره
دیك که بز فایده‌سز قوللر ایز زیرا ایتمکه بزه واجب اولانی ایتدك ۱۱ وواقع اولدیکه او اورشلیمه کیدر
ایکن سماریه وجلیلك اورتاسندن کچردی ۱۲ وبر کویه کیردوکی زمان اون جذام کشی قرشوسنه کلدیلر
که ایراقدن طوردیلر ۱۳ وآوازلرینی قالدروب دیدیلرکه یا معلم عیسی بزه مرحمت ایله ۱۴ اول دخی کوروب
انلره دیدیکه وارك کندولرکزی امامله کوسترك واولدیکه انلر کیدر ایکن پاك اولدیلر ۱۵ وانلردن بری
صاغلدوغنی کوردکده دوندی وبلند آواز ایله اللهه حمد ایلدی ۱۶ وانك آیاقلرینه یوزی اوزرینه
دوشوب اکا شکر ایتدی بو کمسه ایسه سماریه‌لو ایدی ۱۷ عیسی دخی جواب ویروب دیدیکه اون کشی پاك
اولمادیلرمی یا طقوزی قنده‌در ۱۸ بو غریبدن غیری اللهه حمد ایتمکه دونمشلر بولنمادی ۱۹ واکا دیدیکه
قالق کت ایمانك سنی خلاص ایلدی ۲۰ وفریسیلر اکا اللهك ملکوتی نه زمان کلور دیو سوآل ایلدکلرنده
انلره جواب ویروب دیدیکه اللهك ملکوتی عظمت ایله کلمز ۲۱ ودیمیه‌لرکه اشته بونده در یا اشته
انده‌در زیرا اشته اللهك ملکوتی ایچکزده در ۲۲ ودخی شاکردلره دیدیکه کونلر کله‌جکلردر
که سز آدم اوغلنك کونلرندن برینی کورمك استیه‌سز وکورمیه‌سز ۲۳ وسزه دیه‌جکلردر
که اشته بونده در یا اشته انده در وارماك وتابع اولماك ۲۴ زیرا نیجه که کوك آلتنده‌کی بر طرفدن
کوك آلتنده‌کی بر طرفه یلدرران شمشك شعله‌لنورسه آدم اوغلی دخی کندو کوننده بویله اولاجقدر
۲۵ اولا او چوق شیلر چکسه وبو جیلدن رد اولنسه کرکدر ۲۶ ونوحك کونلرنده اولدوغی کبی آدم
اوغلنك کونلرنده دخی بویله اولاجقدر ۲۷ یرلردی ایچرلردی عورتلر آلورلردی ارلره ویرلورلردی تا نوح
سفینه‌یه کیردوکی کونه‌دکین وطوفان کلوب هپسنی هلاك ایلدی ۲۸ وکذلك لوطك کونلرنده اولدوغی

کبی یرلردی ایچرلردی صاتون آلورلردی صاتارلردی دکرلردی و یاپو یاپارلردی ۲۹ اما لوط سدومدن چقدوغی
کونده کوکدن آتش و کبریت یاغدی و هپسنی هلاك ایلدی ۳۰ آدم اوغلی ظهور ایده‌جکی کونده دخی
بویله اولاجقدر ۳۱ اول کونده هرکیم اوك طامی اوزرنده و آوادانلغی اوك ایچنده اولورسه انی آلمغه اینمسون
و تارلاده اولان کذلك کرو دونمسون ۳۲ لوطك عورتنی خاطرکزده اولسون ۳۳ هرکیم جاننی قورتارمق
استرسه انی ضایع ایده و اما هرکیم انی ضایع ایدرسه انی صقلیه ۳۴ سزه دیرمکه اول کیجه‌ده ایکی کشی
بر دوشکده اولا و بری آلنه و بری قویویریله ۳۵ ایکی عورت بله اوکده‌لر و بری آلنه و بری قویویریله ۳۶ ایکی
آدم تارلاده اولالر و بری آلنه و بری قویویریله ۳۷ انلر دخی جواب ویروب اکا دیدیلرکه نره‌ده یا رب اول دخی
انلره دیدیکه لاشه نره‌ده اولورسه قرتاللر اوراده جمع اولالر ۞

اون سکزنجی باب

۱ و انلره دخی بر مثل سویلدی که دائما دعا ایتمك و هیچ یورلمامق کرك ۲ و دیدیکه بر شهرده
بر قاضی وار ایدی که اللهدن قورقمازدی و آدمه رعایت ایتمزدی ۳ و همان اول شهرده بر طول عورت
وار ایدی که اکا کلوب دیدیکه بکا متخاصممدن حقمی آلیویر ۴ او ایسه خیلی زمانه‌دك استمدی
اندن صکره کندو کندوده دیدیکه اکرچه بن اللهدن قورقماز ایسم و آدمه رعایت ایتمز ایسم
۵ ینه‌ده چون بو طول عورت بکا زحمت ویرر حقنی آلیویره‌یم تا که کله کله باشمی آغرتمیه ۶ و رب
دیدیکه ظالم قاضی نه دیدوکنی ایشدك ۷ و الله کندو مختارلرینك که کوندز و کیجه اکا فریاد ایدرلر
حقنی آلیویرمیه‌جکمی اکرچه انلره متأنی ایسه ۸ سزه دیرمکه حقلرینی تیز آلیویره‌جکدر اما آدم
اوغلی کلدوکی زمان یرده ایمانی بولاجقمی ۹ و بو مثلی دخی بعض کمسه‌لره دیدی که کندولرینه عادل
اولدوغنی ایناندروب غیریلری تحقیر ایدرلردی ۱۰ ایکی آدم دعا ایتمك ایچون هیکله چقدیلر بری فریسی
و او بری کمرکجی ایدی ۱۱ فریسی طوروب کندو قلبنده بویله دعا ایدردی یا الله سکا شکر ایدرمکه بن
سایر آدملر کبی غاصب ظالم زانی و بو کمرکجی کبی دکلم ۱۲ بن هفته‌ده ایکی کره اوروج طوتارم بن جمله
وارلغمك عشرینی ویررم ۱۳ کمرکجی ایسه ایراقدن طوروب کوزلرینی بله کوکه قالدرمغه استمدی اما
کوکسنه اوروب دیدیکه یا الله بن کناهکاره مرحمت ایله ۱۴ سزه دیرمکه بو کمسه او برندن اول تعدیل
اولنوب اوینه اندی زیرا هرکیم کندوی یوجه‌لرسه آلچقلنه و هرکیم کندوی آلچقلرسه یوجه‌لنه ۱۵ و اکا
اوغلانجقلر دخی کتوردیلرکه انلره طوقنه شاکردلر ایسه بونی کورمکله انلری آزارلدیلر ۱۶ اما عیسی
انلری یانه چاغروب دیدیکه اوغلانجقلری بکا کلمکه قویك و انلره مانع اولماك زیرا اللهك ملکوتی بویله
کمسه‌لرکدر ۱۷ حقا سزه دیرمکه هرکیم اللهك ملکوتنی اوغلانجق کبی قبول ایتمزسه ایچنه کیرمیه‌جکدر
۱۸ و باشلردن بری اکا سؤال ایدوب دیدیکه ای ایو معلم نه ایده‌یم که ابدی حیاته مالك اولایم

١٩ عیسی دخی اکا دیدیکه نیچون بکا ایو دیرسین بر اولان اللهدن غیری ایو کمسه یوقدر ٢٠ سن وصیتلری
بلورسین زنا ایتمیهسین اولدرمیهسین اوغرلامیهسین یالان شهادت ایتمیهسین باباکه وآناکه اکرام ایله ٢١ اول دخی
دیدیکه بن هپ بونلری کنجلکمدن برو حفظ ایلدم ٢٢ عیسی دخی بونی ایشدوب اکا دیدیکه سکا بر
شی دخی اکسیك جملهکی وارلغکی صات وفقیرلره اولشدر وکوکده سکا خزینه اولا وکل بکا تابع اول ٢٣ اما
او بونلری ایشدکله پك قصاوتلندی زیرا زیادهسیله زنکین ایدی ٢٤ وعیسی انك پك قصاوتلندوکنی
کوردکده دیدیکه مالداری اولانلر نه کوج ایله اللهك ملکوتنه کیرهلر ٢٥ زیرا دوهنك اکنه دلیکنه
کیرمهسی زنکینك اللهك ملکوتنه کیرمهسندن دخی قولای در ٢٦ وایشدنلر دیدیلر که ایمدی کیم خلاص
اولا بلور ٢٧ اول دخی دیدیکه آدملر یاننده ممکن اولمیان شیلر اللهك یاننده ممکندر ٢٨ بطرس دخی
دیدیکه ایشته بز هر شیئی ترك ایدوب سکا تابع اولدق ٢٩ اول دخی انلره دیدیکه حقا سزه دیرمکه هیچ
کمسه یوقدر که اوی یا باباسی وآناسی یا قرنداشلری یا عورتی یا اولادی اللهك ملکوتی ایچون ترك ایلیه
٣٠ وهم بو زمانده چوق قات هم کلهجك دنیاده ابدی حیاتی آلمیه ٣١ واون ایکیسی یاننه آلوب انلره
دیدیکه ایشته بز اورشلیمه چقرز وآدم اوغلینك حقنده پیغمبرلرك یازدقلری هپ اتمام اولنهجقدر
٣٢ زیرا طایفهلره تسلیم اولنوب استهزا اولنه وسوکلوب اوزرینه توکرله ٣٣ وانلر اکا دکنك
چالدقدن صکره انی اولدرهلر واوچنجی کونده قیام ایده ٣٤ انلر ایسه بو نسنهلردن بر شی فهم
ایتمدیلر وبو سوز انلره مخفی ایدی وسویلنن شیلری آکلمادیلر ٣٥ وواقع اولدیکه اریحایه یقلاشیر
ایکن بر کور یول یاننده اوتوروب دلنیر ایدی ٣٦ وکچن جمعیتی ایشتدکده بو نه در دیو سؤال ایلدی
٣٧ واکا خبر ویردیلر که ناصرتلو عیسی کچهیور ٣٨ اول دخی چاغروب دیدیکه ای داود اوغلی عیسی
بکا مرحمت ایله ٣٩ واوکنده کیدنلر انی آزارلرلردی که سوس اولا او ایسه دخی زیاده چاغرردیکه داود
اوغلی بکا مرحمت ایله ٤٠ عیسی دخی طوروب بیوردیکه انی اکا کتورهلر واو یقلاشدقده اکا سؤال ایدوب
٤١ دیدیکه نه ایسترسین که سکا ایدهیم اول دخی دیدیکه یا رب کوزلرم کورسون ٤٢ عیسی دخی اکا
دیدیکه کوزلرك کورسون ایمانك سنی خلاص ایلدی ٤٣ وفی الحال کوزلری کوردی واللهه حمد ایدهرك
آردنجه کیتدی وجمله خلق بونی کورمکله اللهه حمد ایلدی ۞

اون طقوزنجی باب

١ وعیسی اریحایه کیروب شهردن کچردی ٢ وایشته زکا نام بر آدم که کمرکجیلرك باشی وزنکین ایدی
٣ وعیسی کیم ایدوکنی کورمك استر ایدی اما ازدحامدن قادر دکل ایدی زیرا آلچق بویلو ایدی
٤ واللرو سکیردوب انی کورمك ایچون بر جمیز آغاجنه چقدی زیرا اورادن کچهجك ایدی ٥ عیسی دخی
اول یره کلوب یوقرویه باقدی وانی کوروب اکا دیدیکه زکا عجله ایدوب ان زیرا بو کون اوکده قونمم

كَرَكْ ٦ اُول دَخِی عَجَلَه اِینُوب وَاِنُوب اَنِی شَادلِق اِیلَه قَبُول اَیلَدِی ٧ وَهَپسِی بُونِی كُورمَكلَه مِرلِدَایُوب
دِیدِیلَر كِه بِر كُنَاهكَار آدَمُكْ اَوِینَه قُونمَغَه كِیردِی ٨ زَكَّا دَخِی طُورُوب رَبَّه دِیدِیكِه اِشتَه یَا رَبّ مَالمُكْ
یَارِیسِنِی فَقِیرلَرَه وِیرِرِم وَاَكَر بِكِسَهیَه غَدر اِیتدُم اِیسَه اَنِّی دُورت قَات كِرُو وِیرِرِم ٩ عِیسٰی دَخِی اَنَّا
دِیدِیكِه بُوكُون بُو اَوَه خَلَاص یَتِشدِی اَنُكْ اِیچُون كِه بُو دَخِی اِبرَاهِیم اُوغلِیدُر ١٠ زِیرَا آدَم اُوغلِی ضَایِع
اُولَانِی آرَامَغَه وَخَلَاص اِیتمَكَه كَلدِی ١١ وَاَنلَر بُو نَسنَهلَرِی اِشِیدِر اِیكَن عِیسٰی قَاتُوب بِر مَثَل سُویلَدِی
زِیرَا اُو اُورشَلِیمَه یَقِین اِیدِی وَاَنلَر ظَنّ اِیتدِیلَر كِه اَللّٰهُكْ مَلَكُوتِی تِیزِیّه ظُهُورَه كَلَهجَكدُر ١٢ اِیمدِی
دِیدِیكِه بِر شَرِیف آدَم اُوزَاق وِلَایَتَه كِتدِی كِه كَندُویَه بِر مَملَكَت آلَا وَدُونَه ١٣ وَاُون قُولِنِی چَاغِرُوب
وَاَنلَرَه اُون مَنّ وِیرُوب دِیدِیكِه بَن كَلِنجَیَهدَك تِجَارَت اَیلَیُكْ ١٤ اَمَّا اَنُكْ شَهرلُولَرِی اَنِّی بُغض اِیدَرلَردِی
وَآردِنجَه بِر اِیلچِیلِك كُوندَرُوب دِیدِیلَر كِه اِستَمَزِیز كِه بُو اُوزَرِمِزَه سَلطَنَت اِیدَه ١٥ وَوَاقِع اُولدِیكِه مَملَكَتِی
آلدُقدَن صُكرَه دُوندِی وَبُیُوردِیكِه اَنِّی اُول قُوللَرِی چَاغِرَالَر كِه اَنلَرَه آقچَهیِی وِیرمِش اِیدِی تَا كِه هَر كَسُكْ
تِجَارَت اِیلَه نَه قَدَر قَزَاندُوغِنِی بِلَه ١٦ وَاَوَّلكِیسِی كَلُوب دِیدِیكِه اِی سُلطَان سَنُكْ مَنُّكْ اُون مَنّ دَخِی
قَزَاندِی ١٧ اُول دَخِی اَنَّا دِیدِیكِه آفَرِین اِی اَیُو قُول چُونكِه سَن اَزْ شَیدَه اَمِین اِیدُكْ اُون شَهر
اُوزَرِینَه حُكُومَتُكْ اُولسُون ١٨ وَاِیكِنجِیسِی كَلُوب دِیدِیكِه اِی سُلطَان مَنُّكْ بَش مَنّ دَخِی قَزَاندِی ١٩ وَاُول
بُوكَّا دَخِی دِیدِیكِه سَن دَخِی بَش شَهر اُوزَرِینَه اُول ٢٠ وَبِر غَیرِیسِی كَلُوب دِیدِیكِه اِی سُلطَان اِشتَه مَنُّكْ
كِه اَنِّی مَقرَمَهدَه صَقلَنمِش طُوتَاردُم ٢١ زِیرَا سَندَن قُورقَاردُم كِه سَن سَرت آدَم سِن قُومَادُوغُكِی آلُورسِن
وَاَكمَدُوكُكِی بِچَرسِن ٢٢ اُول دَخِی اَنَّا دِیدِیكِه كَندُو آغزُكدَن سَكَّا حُكم اِیدَهیِم اِی یَرَامَز قُول سَن بِلُور
اِیدُكْ كِه بَن سَرت آدَم اِیم وَقُومَادُوغُمِی آلُورُم وَاَكمَدُوكُمِی بِچَرِم ٢٣ اُویلَه اُولسَه نِیچُون آقچَهمِی صَرَّافلَرَه
وِیرمَدُكْ وَبَن كَلُوب اَنِّی رِبح اِیلَه طَلَب اِیتمِش اُولُور اِیدُم ٢٤ وَاُورَادَه حَاضِر اُولَانلَرَه دِیدِیكِه مَنِّی اَندَن
آلُكْ وَاَنِی اُون مَنِّی اُولَانَه وِیرُكْ ٢٥ اَنلَر دَخِی اَنَّا دِیدِیلَر كِه اِی سُلطَان اَنُكْ اُون مَنِّی وَار ٢٦ زِیرَا بَن سِزَه
دِیرِمكِه هَر كِیمُكْ وَار اِیسَه اَنَّا وِیرِلَه وَكِیمُكْ یُوق اِیسَه اَنُكْ اُولَانِی دَخِی اَندَن آلِنَه ٢٧ وَاُول دُشمَنلَرِمِی
كِه اِستَمَدِیلَر كِه بَن اُوزَرلَرِینَه سَلطَنَت اِیدَهیِم بُورَایَه كَتُورُكْ وَبَنُم اُوكُمدَه بُوغَازلَیُكْ ٢٨ وَبُو نَسنَهلَرِی
دِیدُكدَن صُكرَه اُورشَلِیمَه چِقَرَق اِلَرُو كِیدَردِی ٢٩ وَاُولدِیكِه زَیتُونلَر طَاغِی دِیدِكلَرِی طَاغُكْ
یَانِندَهكِی بَیت فَاجِیَه وَبَیت عَنیَایَه یَقلَاشدُوغِی زَمَان شَاكِردلَرِندَن اِیكِیسِنِی كُوندَرُوب ٣٠ دِیدِیكِه قَرشُودَه
اُولَان كُویَه وَارُكْ وَاِیچِنَه كِیردُوكُكُزدَه بِر بَاغلَنمِش قُودُق بُولُورسِكُز اَنِی
چُوزُوب كَتُورُكْ ٣١ وَبِر كِمسَه سِزَه اَنِی نِیچُون چُوزَرسِكُز دِیُو صُورَارسَه اَنَّا بُویلَه دِیُكْ كِه رَبّه لَازِمدُر
٣٢ اُول كُوندَرِلَنلَر دَخِی وَارُوب اَنلَرَه دِیدُوكِی كِبِی بُولدِیلَر ٣٣ وَاَنلَر قُودُغِی چُوزَر اِیكَن اَنُكْ صَاحِبلَرِی
اَنلَرَه دِیدِیلَر كِه نِیچُون قُودُغِی چُوزَرسِكُز ٣٤ اَنلَر دَخِی رَبّه لَازِمدُر دِیدِیلَر ٣٥ وَاَنِی عِیسٰییَه كَتُورُوب
وَقُودُغُكْ اُوزَرِینَه كَندُو لِبَاسلَرِینِی بِرَاغُوب عِیسٰییِی اُوزَرِینَه بِندُردِیلَر ٣٦ وَكِیدَر اِیكَن یُولدَه لِبَاسلَرِینِی

دوشرلردی ۳۷ وزیتونلر طاغنك اینیشنه یقلاشدوغی زمان شاکردلرك بتون جمعیتی جمله کوردکلری
معجزه‌لر ایچون سرور وبلند آواز ایله اللهه حمد ایتمکه باشلیوب ۳۸ دیدیلر که ربك اسمنده کلن
ملك متبارك اولسون کوکده سلام ویوجه‌لرده مجد اولسون ۳۹ وجمعیتدن فریسیلرك بعضیسی اکا
دیدیلر که یا معلم شاکردلرکی آزارلا ۴۰ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه بن سزه دیرمکه اکر
بونلر سکوت ایدرلر ایسه طاشلر چاغره‌لر ۴۱ وشهره یقلاشدقده انی کوروب اوزرینه آغلادی ۴۲ ودیدیکه
کاشکی سن دخی باری بوکونکده سلامتکه متعلق شیلری بیلیدك اما شمدی کوزلرکدن کیزلنمشلر در
۴۳ زیرا کونلر اوزرکه کله‌جکلر در که دشمنلرك اطرافکه مترس دوکوب وسنی قوشادوب هر طرفدن سنی
تضییق ایده‌لر ۴۴ وسنی هم ایچکده اولان اولادکی یر ایله برابر ایده‌لر وسنده طاش اوزرنده طاش
قومیه‌لر زیرا زیارتکك وقتنی بیلمدك ۴۵ وهیکله کیروب ایچنده صاتانلری وصاتون آلانلری قوومغه
باشلدی ۴۶ وانلره دیدیکه یازلمشدر که بنم اوم دعا اوی در اما سز انی خرسزلر مغاره‌سنه دوندردکز
۴۷ وهر کون هیکلده تعلیم ایدردی اما باش امامل وکاتبلر وقومك باشلری انی هلاك ایتمکه آرارلر
ایدی ۴۸ وایده‌جکلرینی بولمازلر ایدی زیرا جمله قوم انك یاننه طاقلوب انی دکلرلر ایدی ۞

یکرمنجی باب

۱ واول کونلرك بریسنده واقع اولدیکه او هیکلده قومه تعلیم وتبشیر ایدر ایکن باش امامل
وکاتبلر شیخلر ایله بله اکا کلدیلر ۲ واکا سویلیوب دیدیلر که بزه دیویر بو نسنه‌لری نه حکومت ایله
ایدرسن یا سکا بو حکومتی کیم ویردی ۳ اول دخی جواب ویروب انلره دیدیکه بن دخی سزه بر شی
صورایم وبکا دیویرك ۴ یوحنانك وافتزی کوکدن می ایدی یاخود آدملردن می ۵ انلر دخی بر بریله
سویلشوب دیدیلر که کوکدن دیرسك او بزه ایمدی نیچون اکا اینانمادکز دیسه ۶ واکر آدملردن
دیرسك جمله خلق بزی طاشلیاجقدر زیرا اناندیلر که یوحنا پیغمبر ایدی ۷ وجواب ویردیلر که
نره‌دن در بز بلمرز ۸ عیسی دخی انلره دیدیکه بن دخی سزه بو نسنه‌لری نه حکومت ایله ایدرم دیویرمم
۹ وخلقه بو مثلی سویلمکه باشلدی بر آدم بر باغ دکدی وانی باغبانلره کرا ایله ویردی ویوله کدوب
خیلی زمان یبانده ایدی ۱۰ ووقتیله اول باغبانلره بر قول کوندردی که اکا باغك محصولندن ویره‌لر اما
باغبانلر انی دوکوب بوش کوندردیلر ۱۱ وینه بر غیری قول کوندردی انلر ایسه انی دخی دوکوب وسوکوب
بوش کوندردیلر ۱۲ واو اوچنجیسنی دخی کوندردی اما انلر بونی دخی یاره‌لیوب قوودیلر ۱۳ باغ صاحبی
دخی دیدیکه نه ایده‌یم سوکولو اوغلمی کوندره‌یم بلکه انی کوردکلری زمان اکا حرمت ایده‌جکلر
۱۴ اما باغبانلر انی کوردکلری زمان بر بریله سویلشوب دیدیلر که بو وارث در کلك انی اولدره‌لم
که میراث بزم اولا ۱۵ وانی باغدن طشره‌یه قووب اولدردیلر ایمدی باغ صاحبی انلره نه ایلیه ۱۶ کلوب

١٦ اول باغبانلری هلاك ایلیه و باغی غیریلره ویره اما انلر بونی ایشتدكده هیچ اولماسون دیدیلر ١٧ اول دخی
انلره باقوب دیدیكه ایمدی نه در بو یازلان كه یاپوجیلر رد ایتدكلری طاش كوشه باشی اولدی ١٨ هر
كیم اول طاشك اوزرینه دوشرسه قرلا اما كیمك اوزرینه دوشرسه انی ازه ١٩ وهمان اول ساعتده
باش امامار و كاتبلر اوزرینه اللر صالمق استرلر ایدی اما خلقدن قورقدیلر زیرا بلدیلر كه بو مثلی
كندولرك حقنده سویلمش ایدی ٢٠ و انی كوزلیوب اكا حیله بازلر كوندردیلر كه صادقلر صورتنی
اظهار ایده‌لر تاكه انی والینك قدرت و حكومتنه تسلیم ایتمك ایچون سوزده یاكلده‌لر ٢١ انلر دخی اكا
سوآل ایدوب دیدیلركه یا معلم بلورز كه سن طوغرو سویلیوب تعلیم ایدرسن و آدملرك خاطرینی
كوزتمزسن اما اللهك طریقنی حق اوزره اوكردرسن ٢٢ قیصره خراج ویرمك جایزمیدر یوخسه دكلمیدر
٢٣ اول دخی انلرك حیله بازلغنی بلكله انلره دیدیكه نیچون بنی امتحان ایدرسكز ٢٤ بكا بر دینار
كوسترك صورتی و سكه‌سی كیمكدر انلر دخی جواب ویروب دیدیلر كه قیصرك ٢٥ اول دخی انلره دیدیكه
ایمدی‌قیصرك نسنه‌لرینی قیصره ویرك و اللهك نسنه‌لرینی اللهه ویرك ٢٦ و انی خلقك حضورنده
سوزده یاكلده‌مادیلر و جوابنه تعجب ایدوب سكوت ایلدیلر ٢٧ و بعض صادوقیلركه قیامت اولمه‌سنه انكار
ایدرلر اكا یانشوب و سوآل ایدوب ٢٨ دیدیلركه یا معلم موسی بزه یازمشدر كه بر كمسه‌نك قرنداشی
عورتی وار ایكن اولسه و اولادی یوق ایكن اولسه قرنداشی عورتی آلا و قرنداشنه نسل قالدره ٢٩ و یدی
قرنداش وار ایدی اولكیسی بر عورت آلوب اولادسز اولدی ٣٠ ایكنجیسی دخی اول عورتی آلوب اولادسز
اولدی ٣١ و اوچنجیسی انی آلدی و بو منوال اوزره یدیسی و اولاد آلیقومیوب اولدیلر ٣٢ و هپسندن صكره
عورت دخی اولدی ٣٣ ایمدی قیامتده انلردن قنغیسنك عورتی اولور زیرا یدیسنك عورتی ایدی ٣٤ عیسی
دخی جواب ویروب انلره دیدیكه بو دنیانك اوغللری عورت آلورلر و عورتلر اره ویریلرلر ٣٥ اما اول دنیایی
و اولولردن قیامتی تحصیل ایتمكه لایق صاییلانلر نه عورت آلورلر نه عورتلر اره ویریلرلر ٣٦ زیرا آرتق اوله‌مزلر
زیرا ملكلر ایله برابر درلر و قیامت اوغللری اولمغله اللهك اوغللری درلر ٣٧ اما كه اولولر قیام ایدرلر
موسی چالیده بیان ایلدی وقتاكه ربه ابراهیمك اللهی و اسحقك اللهی و یعقوبك اللهی دیر ٣٨ و الله اولولرك
اللهی دكلدر اما دیریلرككدر زیرا جمله‌سی اكا یاشارلر ٣٩ و كاتبلردن بعضیسی جواب ویروب دیدیلركه
یا معلم ایو دیدك ٤٠ و آرتق اكا سوآل ایتمكه جرأتلری یوغیدی ٤١ و او انلره دیدیكه نیجه دیرلر كه مسیح
داودك اوغلی در ٤٢ و داود كندوسی مزامیر كتابنده دیر كه رب ربمه صاغمده اوتور دیدی ٤٣ تا بن
دشمنلركی آیاقلركه بصمق قوینجیه‌دك ٤٤ ایمدی داود اكا رب دیدی یا نیجه اوغلی در ٤٥ و جمله
ایشدیر ایكن شاكردلرینه دیدیكه ٤٦ كاتبلردن صاقنك كه اوزون لباسلرده كزمك استرلر و چارشولرده
سلاملری و مجعلرده باش كرسیلری و ضیافتلرده باش مكانلری سورلر ٤٧ كه طول عورتلرك اولرینی
یرلر و بهانه ایچون اوزون دعالر قیلارلر بونلر دخی بیوك قضایی چكجكلر در ۞

یکرمی برنجی باب

۱ و عیسی باقوب زنکینلری کوردی که خزینه صندوغنه بخشیشلرینی آتارلر ایدی ۲ و بر فقیر طول
عورت دخی کوردی که اورایه ایکی پول آتدی ۳ و دیدیکه حقا سزه دیرمکه بو فقیر طول عورت هپسندن
زیاده آتدی ۴ زیرا بونلر هپسی زیاده‌لکلرندن اللهک بخشیشلرینه آتدیلر اما او کندو اکسکلکندن انک
اولان جمله معیشتی آتدی ۵ و هیکل حقنده بعضیلر کوزل طاشلر ایله و هدیه‌لر ایله تزیین ایدلدیکنی
دیر ایکن او دیدیکه ۶ بو کوردککز نسنه‌لر ایسه کونلر کله‌جکلر در که طاش اوزرنده طاش قالمیاجقدر
که یقلمیه ۷ و انلر اکا سؤال ایدوب دیدیلر که ای معلم بو نسنه‌لر نه زمان واقع اولاجقدر و بو نسنه‌لر
واقع اولاجق زمانده علامت نه اولا ۸ اول دخی دیدیکه صاقنک که آزدرلمیاسز زیرا نیجه‌سی بنم اسمم ایله
کلوب مسیح بن ایم و وقت یقلاشدی دیه‌لر ایمدی انلرک آردنجه کتمک ۹ و جنکلر و فتنه‌لری
ایشیدرسکز مضطرب اولمک زیرا بو نسنه‌لر اولا واقع اولمق کرکدر لکن آخر تیزیله اولماز ۱۰ او زمان انلره
دیدیکه طایفه طایفه اوزرینه و مملکت مملکت اوزرینه قالقه ۱۱ و چوق یرلرده بیوک زلزله‌لر و قحطلر و طاعونلر
اولا و قورقولو حاللر و کوکدن عظیم علامتلر اولا ۱۲ اما بو جمله نسنه‌لردن اول اللرینی اوزرکزه صالالر
و سزی اطراد و مجمعلره و زندانلره تسلیم ایده‌لر و بنم اسمم ایچون ملکلر و حاکملر اوکنه کتوره‌لسکز ۱۳ و بو
شهادت ایچون سزه واقع اولا ۱۴ ایمدی خاطرکزده اولسونکه نیجه جواب ویره‌جککزی پیشینجه تأمل
ایتمیه‌سز ۱۵ زیرا بن سزه آغز و حکمت ویره‌یم که جمله سزه مخالف اولانلر اکا قرشو سویلمکه و مقاومت
ایتمکه قادر اولمیالر ۱۶ و والدینکزدن و قرنداشلردن و خصملردن و دوستلردن تسلیم اولنه‌جقسکز و سزدن
بعضیلرینی اولدره‌لر ۱۷ و بنم اسمم ایچون هپسندن مبغوض اولورسکز ۱۸ اما باشکزدن بر قل بیله ضایع
اولمیه ۱۹ صبرککز ایله جانلرکزه مالک اولاسز ۲۰ و اورشلیمی عسکرلر ایله احاطه اولنمش کوردوککز
زمان بلک که انک خرابی یقلاشدی ۲۱ او زمان یهودا ولایتنده اولانلر طاغلره قاچسونلر و ایچنده اولانلر
کوچسونلر و تارلالرده اولانلر ایچروسنه کیرمسونلر ۲۲ زیرا اول کونلر انتقام کونلری اولا تا که جمله یازلان
شیلر اتمام اولنا ۲۳ وای اول کونلرده کبه اولانلره و امزرنلره زیرا ولایتده عظیم مضایقه و بو قوم اوزرینه
غضب اولاجقدر ۲۴ و قلیج آغزی ایله دوشه‌لر و جمله طایفه‌لر آراسنه اسیرلکه چکله‌لر و تا طایفه‌لرک زمانلری
تمام اولنجیه‌دک اورشلیم طایفه‌لردن پایمال اولاجقدر ۲۵ و کونشده و آیده و یلدزلرده علامتلر و یرده طایفه‌لرک
مضایقه‌سی شاشقنلق ایله اولاجقدر و دکز و طالغه‌لر صدا ویره‌جکلردر ۲۶ آدملر قورقودن و عالمه یتشجک
نسنه‌لرک انتظارندن بایلالر زیرا کوکلرک قوتلری صرصلاجقدر ۲۷ او زمان آدم اوغلنک بلوتده عظیم قوت
و عزت ایله کلدوکنی کوره‌لر ۲۸ و بو نسنه‌لر واقع اولمغه باشلدقلری زمان یوقرویه باقک و باشلرکزی قالدرک
زیرا خلاصکز یقلاشیر ۲۹ و انلره بر مثل سویلدی انجیر آغاجنه و جمله آغاجلره باقک ۳۰ فلیس چقاردقلری

زمان سز بونی کورمکله کندولرکزدن بلورسکز که یاز یقین در ۳۱ سز دخی بویله بو نسنه‌لرك واقع اولدوغنی
کوردوککز زمان بلك که اللهك ملکوتی یقین در ۳۲ حقا سزه دیرمکه جمله بو نسنه‌لر واقع اولمانجه بو
جیل کچمز ۳۳ کوك و یر کچه‌لر اما بنم سوزلرم هیچ کچمیه‌لر ۳۴ ایمدی صاقننك که قلبلرککز اسراقدن
و سرخوشلقدن و بو دنیانك شغللرندن آغرلنمیه و اول کون سزه آکسزین یتیشمیه ۳۵ زیرا بتون یر
یوزنده جمله اوترانلر اوزرینه طوزاق کبی کله ۳۶ ایمدی اویانق اولوب هر وقت دعا ایدك تاکه بو جمله
واقع اولاجق نسنه‌لردن قورتلمغه و آدم اوغلنك حضورنده طورمغه لایق بوله‌سز ۳۷ و کوندز هیکلده
تعلیم ایدردی و کیجه‌ده طشره‌یه چقوب زیتونلر طاغی دیدکلری طاغده قالوردی ۳۸ و چیك صباح جمله
خلق اکا هیکلده کلوردی که انی دکلیه‌لر

یکرمی ایکنجی باب

۱ و فصح دیدکلری خمیرسز اتمکلر بیرامی یقلاشر ایدی ۲ و باش امام‌لر و کاتبلر آرارلر ایدی نه وجه اوزره
انی اولدره‌لر زیرا خلقدن قورقارلر ایدی ۳ و شیطان اون ایکینك عددندن اولان اسخریوطی لقبلو یهودایه
کیردی ۴ و واروب باش امام‌لر ایله و سردارلر ایله سویلشدی نیجه انی انلره تسلیم ایده ۵ انلر دخی
سوندیلر و اکا آقچه ویرمك اوزره قوللشدیلر ۶ اول دخی اقرار ایتدکدن صکره جمعیتك خبری اولمقسزین
انی انلره تسلیم ایتمکه فرصت آراردی ۷ و خمیرسز اتمکلرك کونی کلدی که انده فصح قوزیسنی اولدرمکه واجب
ایدی ۸ و عیسی پطرسی و یوحنایی کوندروب دیدیکه وارك و بزه فصحی حاضرلیك که یییه‌وز ۹ انلر دخی اکا
دیدیلر که نره‌ده استرسن که حاضرلیه‌وز ۱۰ اول دخی انلره دیدیکه اشته شهره کیردوککز زمان بر بردق
صو کوترن آدم سزه راست کله کیره‌جکی اوك ایچنه آردنجه وارك ۱۱ و او صاحبنه دیك که معلم سکا دیر که
شاکردلرم ایله فصحی ییه‌جکم اوطه قنده در ۱۲ اول دخی سزه بر بیوك دوشنمش یوقرده‌کی اوطه کوستره‌جکدر
اوراده حاضرلیك ۱۳ انلر دخی واروب انلره دیدوکی کبی بولدیلر و فصحی حاضرلدیلر ۱۴ و ساعت کلدکده
اون ایکی رسول ایله سفره‌یه اوتردی ۱۵ و انلره دیدیکه بن الم چکمزدن اول بو فصحی سزك ایله یمك
زیاده‌سیله استدم ۱۶ زیرا سزه دیرمکه تا اللهك ملکوتنده تمام اولنجیه‌دك بن آرتق اندن یمیه‌جکم
۱۷ و کاسه‌یی آلوب و شکر ایدوب دیدیکه بونی آلك و بینکزده پایلاشك ۱۸ زیرا سزه دیرمکه تا اللهك
ملکوتی کلنجیه‌دکین بن آرتق آصمه‌نك میوه‌سندن ایچمیه‌جکم ۱۹ و اتمك آلوب و شکر ایدوب انی پاره‌لدی
و انلره ویروب دیدیکه بو بنم جسدم در که سزك ایچون ویریلر بونی بنم ذکرم ایچون ایلیك ۲۰ و آخشام
طعامندن صکره کذلك کاسه‌یی دخی ویروب دیدیکه بو کاسه سزك ایچون دوکلمش قانمده عهد جدید در
۲۱ اما اشته بنی تسلیم ایدنك الی بنم ایله سفره‌ده در ۲۲ و آدم اوغلی مقدر اولدوغی اوزره کیدر اما وای
اول آدمه که انك واسطه‌سیله تسلیم اولنور ۲۳ انلر دخی کندولرندن کیمدر که بونی ایده‌جکدر دیو بر

بریده صورمغه باشلدیلر ۲۴ آرالرنده دخی مجادله دوشمش ایدی انلرك قنغیسی زیاده بیوك کورنه ۲۵ اول
دخی انلره دیدیکه طایفه‌لرك ملكلری انلره سلطنت ایدرلر و اوزرلرینه حکومتی اولانلره صاحب احسان دینلور
۲۶ اما سز بویله اولماك بلکه آراکزده زیاده بیوك اولان زیاده کوچك کبی و باش اولان خدمتکار کبی اولسون
۲۷ زیرا قنغیسی زیاده بیوکدر سفره‌ده اوتوران می یوخسه خدمت ایدنمی سفره‌ده اوتوران دکلمی لکن بن
آراکزده خدمت ایدن کبی ایم ۲۸ و سز اول کسه‌لرسکز که بنم ایله امتحانلرمده طیاندکز ۲۹ و بابام
بکا ملکوت تعیین ایتدوکی کبی بن دخی سزه انی تعیین ایدرم ۳۰ تاکه ملکوتمده سفره‌مده ییوب ایچه‌سز
و اسرائیلك اون ایکی سبطنه حکم ایدوب تختلر اوزرنده اوتراسز ۳۱ و رب دیدیکه یا سمعون سمعون اشته
شیطان سزی بغدای کبی صاورمق استدی ۳۲ اما بن سنك ایچون دعا ایلدمکه ایمانك اکسلمیه
و دوندوککدن صکره قرنداشلرکه قوت ویره‌سن ۳۳ اما او اکا دیدیکه یا رب بن سنکله هم زندانه هم
اولمه کتمکه حاضر ایم ۳۴ اول دخی دیدیکه یا بطرس بن سکا دیرمکه بو کون خروس اوتمزدن اول سن بنی
بلدوککه اوچ کره انکار ایده‌سن ۳۵ و انلره دیدیکه بن سزی کیسه‌سز و یاغجقسز و پاپوچسز کوندردوکم
زمان بر شیئکز اکسك می ایدی انلر دخی هیچ دیدیلر ۳۶ ایمدی انلره دیدیکه اما حالا کیمك کیسه‌سی وار
ایسه انی آلسون و بویله دخی یاغجغنی و کیمك قلیجی یوغیسه لباسنی صاتوب بری صاتون آلسون ۳۷ زیرا سزه
دیرمکه بو یازلمش بنده اتمام اولنسه کرکدر یعنی و فاسدلردن معدود اولدی زیرا بنم حقمده اولان شیلرك
اتمامی وار ۳۸ انلر دخی دیدیلر که یا رب اشته بونده ایکی قلیج وار اول دخی انلره یتر دیدی ۳۹ و چقوب
عادتی اوزره زیتونلر طاغنه واردی و شاکردلری دخی آردنجه کتدیلر ۴۰ و اول یره کلدکده انلره دیدیکه
دعا ایدك که امتحانه کیرمیه‌سز ۴۱ و انلردن بر طاش آتمی قدر آیرلوب و دیزلر چوکوب دعا ایدردی
۴۲ و دیر ایدیکه ای بابا استرسك بو کاسه‌یی بندن کچور لکن بنم مرادم دکل اما سنك مرادك اولسون
۴۳ و کوکدن انی قوتلندرن بر ملك اکا کوروندی ۴۴ و او پك صیقلمش ایکن زیاده شدت ایله دعا ایدردی
و تری دوشن دری بیوك قان طامله‌لری کبی ایدی ۴۵ و دعادن قالقوب شاکردلرینه کلدکده انلری محزوندن
اویور بولدی ۴۶ و انلره دیدیکه نیچون اویورسکز قالقك و دعا ایدك که امتحانه کیرمیه‌سز ۴۷ و او دخی
سویلر ایکن اشته بر جمعیت و اون ایکیدن بری یهودا دیدکلری کسنه اونلرنده کیدر ایدی و عیسی‌یه
انی اوپمك ایچون یاناشدی ۴۸ و عیسی اکا دیدیکه ای یهودا آدم اوغلنی اوپمش ایله‌می تسلیم ایدرسن
۴۹ یاننده اولانلر دخی نه اولاجغنی کوردکده اکا دیدیلر که یا رب قلیج چالالمی ۵۰ و انلردن بریسی
باش امامك قولنی اوروب صاغ قولاغنی کسدی ۵۱ اما عیسی سویلیوب دیدیکه او قدر یتر و انك قولاغنه
یاپشوب انی صاغلتدی ۵۲ و عیسی اوزرینه کلن باش امامله و هیکلك سردارلرینه و شیخلره دیدیکه سز
خرسز اوزرینه کبی قلیجلر و صوپالر ایله چقدکزمی ۵۳ بن هر کون هیکلده سزك ایله ایکن هیچ اوزرمه
الر صالمادکز اما بو سزك ساعتکز و قرانلغك قدرتی در ۵۴ انلر دخی انی طوتوب کوتردیلر و باش امامك

اویندی ایلتدیلر بطرس ایسه ایراقدن آردنجه کیدردی ٥٥ وانلر حولینک اورتاسنده آتش یاقوب بله
اوتوردقلرندن صکره بطرس دخی آرالرنده اوتوردی ٥٦ وبر جاریه انی آتش یاننده اوتورر کوروب واکا بکچه
باقوب دیدیکه بو دخی انک ایله ایدی ٥٧ اما او انی انکار ایدوب دیدیکه یا عورت بن انی بلمم ٥٨ وبر
آزدن صکره بر غیری کمسه انی کوروب دیدیکه سن دخی انلردن سین اما بطرس دیدیکه ای آدم دکلم ٥٩ وبر
ساعت قدر آرا الغندن صکره بر غیری کمسنه اثبات ایدوب دیدیکه حقا بو دخی انک ایله ایدی زیرا جلیللودر
٦٠ اما بطرس دیدیکه ای آدم سنک سویلدوککی بلمم وفی الحال او دخی سویلر ایکن خروس اوتدی
٦١ ورب دخی دونوب بطرسه باقدی وربک سوزی بطرسک خاطرینه کلدی که اکا دیمش ایدیکه خروس
اوتمزدن اول سن بنی اوچ کره انکار ایده جکسن ٦٢ بطرس دخی چقوب آجیلقله آغلادی ٦٣ وعیسی یی
طوتانلر انی استهزا ایدرک اوررلر ایدی ٦٤ وانی اورتوب یوزینه اوررلر ایدی واکا سؤال ایدوب دیرلر
ایدیکه سنی اوران کیمدر پیغمبرلک ایله ٦٥ ودخی بیچه غیری شیلر انک اوزرینه دیه رک کفر سویلرلر
ایدی ٦٦ وکوندز اولدقده قومک شیخلری وباش امامر وکاتبلر جمع اولدیلر وعیسی یی کندولرینک
محفلنه کوتردیلر ٦٧ ودیدیلرکه مسیح سن می سین بزه دیویر اول دخی انلره دیدیکه بن سزه دیویرسم هیچ
اینانمزسکز ٦٨ بن دخی بر سؤال ایتسم سز بکا جواب ویرمزسکز وبنی صالیویرمزسکز ٦٩ شمدندنصکره آدم
اوغلی اللهک قوتینک صاغنده اوتوراجقدر ٧٠ وجملهسی دیدیلرکه ایمدی سن اللهک اوغلی می سین اول
دخی انلره دیدیکه سز دیرسکز که بن او ایم ٧١ انلر دخی دیدیلر که دخی شهادت بزه نه لازم زیرا
کندومز انک آغزندن ایشتدک ۞

یکرمی اوچنجی باب

١ وانلرک جمله جمعیتی قالقوب انی پیلاطوسه کوتردیلر ٢ وانی قوللامغه باشلیوب دیدیلرکه بز بونی امتی
آزدرمقده وقیصره خراج ویرمکدن منع ایتمکده وبن مسیح ملک ایم دیمکده بولدق ٣ پیلاطوس دخی
اکا سؤال ایدوب دیدیکه یهودیلرک ملکی سن می سین اول دخی اکا جواب ویروب دیدیکه سن سویلرسین
٤ وپیلاطوس باش امامره وجمعیتلره دیدیکه بن بو آدمده بر جرم بولمم ٥ اما انلر اصرار ایدوب
دیدیلرکه بتون یهودا ولایتنده جلیلدن باشلیوب تا بورایه دک تعلیم ایده رک خلقی تحریک ایدر ٦ وپیلاطوس
جلیل دیدکلرینی ایشتدکده اول آدم جلیللومیدر دیو سؤال ایلدی ٧ وهیرودسک حکومتی آلتنده ایدوکنی
بلدکده انی هیرودسه کوندردی که کندوسی دخی اول کونلرده اورشلیمده ایدی ٨ هیرودس دخی عیسی یی
کوردوکی زمان پک سویندی زیرا چوقدن انی کورمک استر ایدی چون انک خصوصنده چوق شیلر ایشتمش
ایدی واومار ایدیکه اندن قلنان بر علامت کوره ٩ واکا چوق سوزلر ایله سؤاللر ایلدی اما او اکا هیچ بر
جواب ویرمدی ١٠ باش امامر دخی وکاتبلر طوروب انی شدت ایله قوللارلر ایدی ١١ هیرودس دخی کندو

جنكجيلري ايله اني خور كوروب واستهزا ايدوب برفاخر لباس كيدردي واني پيلاطوسه كرو كوندردي
١٢ واول كونده هيرودس وپيلاطوس بر بريله دوست اولديلر زيرا بوندن اول آرالرنده عداوت وار
ايدي ١٣ وپيلاطوس باش امامكري وحاكملري وقومي بر يره چاغردقده ١٤ انلره ديديكه سز بو آدمي
خلقي آزدران كمسه كبي بكا كتوردكز واشته بن اني حضوركزده تفتيش ايتدكدن صكره اوده جرملرك
بريسندن بله صوچلو بولمادم كه انلر ايچون اني قوللرسكز ١٥ نه هيرودس دخي زيرا بن سزي اكا
كوندردم واشته اكا قتله مستحق بر نسنه قيلنمادي ١٦ ايمدي بن اني تأديب ايتدكدن صكره
صاليويره‌يم ١٧ زيرا كرك ايديكه اول انلره هر بيرامده بري صاليويره ١٨ وبتون جمعيت چاغروب
ديديكه اني قالدر وبزه باراباسي صاليوير ١٩ بو كمسنه شهرده واقع اولان بر طغيان وبر قتل ايچون زندانه
براغلمش ايدي ٢٠ انك ايچون پيلاطوس انلره ينه سويليوب عيسي‌يي صاليويرمك استر ايدي ٢١ اما انلر
ينه چاغرشوب اني حاچلا حاچلا ديرلر ايدي ٢٢ او ايسه اوچنجي كره انلره ديديكه اما بو آدم نه
كملك ايتدي بن انده قتله مستحق بر جرم بولمادم ايمدي اني تأديب ايتدكدن صكره صاليويره‌يم
٢٣ انلر ايسه بلند آوازلر ايله ابرام ايدوب طلب ايدرلر ايدي كه حاچلنه وانلرك هم باش امامكرك
آوازلري غالب اولدي ٢٤ پيلاطوس دخي حكم ايتديكه مطلوبلري اوزره اولا ٢٥ وانلره اول طلب
ايتدكلري كمسه‌يي صاليويردي كه طغيان وقتل ايچون زندانه براغلمش ايدي اما عيسي‌يي انلرك مرادينه
تسليم ايلدي ٢٦ انلر دخي اني كوتورر ايكن تارلادن كلن قيرينالو سمعون نام كمسه‌يي طوتديلر وحاچي
عيسي‌نك آردندن كوترمك ايچون اوزرينه قوديلر ٢٧ وخلقدن وعورتلردن بيوك جمعيت آردنجه كدوب انك ايچون
زاري ونوح ايدرلر ايدي ٢٨ اما عيسي انلره دونوب ديديكه اي اورشليمك قزلري بنم ايچون آغلامك
اما كندولركز واولادكز ايچون آغلايك ٢٩ زيرا اشته كونلر كليور كه انلرده ديه‌لركه نه موتلو عاقره‌لره
وطوغرمامش قارنلره وامزرمامش ممه‌لره ٣٠ او زمان طاغلره ديمكه باشلياليركه اوزرمزه دوشك وبايرلره بزي
اورتك ٣١ زيرا اكر بو نسنه‌لري ياش آغاجده ايتسه‌لر قوروده نه اولاجقدر ٣٢ وايكي مجرم دخي
اولدرلمك ايچون انك ايله كوتورلرلر ايدي ٣٣ وباش چناغي ديدكلري يره كلدكلرنده اني ومجرملري
اوراده بريني صاغنده وبريني صولنده حاچلاديلر ٣٤ وعيسي ديديكه اي بابا انلره باغشلا زيرا نه
ايشلدكلريني بلمزلر وقرعه آتوب لباسلريني پايلاشديلر ٣٥ وخلق طوروب باقاردي حاكملر دخي انلر ايله
اني استهزا ايدوب ديرلر ايديكه او غيريلري قورتاردي كندوي‌يي قورتارسون اكر مسيح اللهك مختاري ايسه
٣٦ وجنكجيلر دخي استهزا ايدرلر ايدي ويانشوب اكا سركه صونديلر ٣٧ وديرلر ايديكه اكر يهوديلرك
ملكي ايسك كندوكي قورتار ٣٨ ويوناني وررومي وعبراني حرفلر ايله يازلمش نامه باشي اوزرنده ايدي يعني
يهوديلرك ملكي بودر ٣٩ وآصلمش مجرملردن بري اكا سوكوب ديديكه اكر مسيح ايسك هم كندوكي هم بزي
قورتار ٤٠ اما او بري جواب ويروب اني آزارلدي وديديكه سن همان اول عذابده ايكن اللهدن قورقمازميسن

٤١ وبز خود حقّ ايله زيرا عمللرمزه كوره مستحقّ اولان نسنه‌لرى آلورز امّا بو بر نا معقول شى ايتمدى
٤٢ وعيسى‌يه ديديكه يا ربّ ملكوتكه كلدوككده زمان بنى ياد ايله ٤٣ عيسى دخى اكا ديديكه حقّا
سكا ديرمكه سن بوكون بنم ايله فردوسده اولورسن ٤٤ والتنجى ساعته يقين تا طقوزنجى ساعته‌دك بتون
ير اوزرنده قرانلق اولدى ٤٥ وكونش قرانلو اولدى وهيكلك پرده‌سى اورته‌دن يارلدى ٤٦ وعيسى
بلند آواز ايله چاغروب ديديكه اى بابا روحمى اللرڭه اصمارلرم وبونى ديدوكى كبى جانى تسليم ايلدى
٤٧ ويوز باشى واقع اولانى كورركده اللهه حمد ايليوب ديديكه كرچكدن بو آدم عادل ايدى ٤٨ وبو
منظره جمع اولان جمله جمعيتلر بو واقع اولان شيلرى كورمكله كوكسلرينه دوكه‌رك دونديلر ٤٩ وآشنالرى
وجليلدن انك آردنجه كلن عورتلر ايراقدن طوروب بو نسنه‌لره باقرلر ايدى ٥٠ واشته يوسف نام بر
مشير وصالح وعادل آدم ٥١ كه انلرك مشورتنه وعمللرينه رضا ويرمامش ايدى رامه نام يهوديلرك شهرندن
ايدى واول دخى اللهك ملكوتنه منتظر ايدى ٥٢ پيلاطوسه واروب عيسى‌نك جسدينى استدى ٥٣ واڭى
اندروب بر كتان بزه صاردى وقيا ايچنده كسلمش بر مزاره قودى كه ايچنه هيچ كمسه دخى قونلمامش
ايدى ٥٤ واول كون تهيّه ايدى وسبت كونى آغرمق اوزره ايدى ٥٥ وجليلدن انك ايله كلن عورتلر
دخى يوسفك آردنجه واروب مزاره وانك جسدى نيجه قونلدوغنه باقديلر ٥٦ ودونوب بهارلر وخوش
رايحه‌لو ياغلر حاضرلديلر ووصيّت موجبنجه سبت كوننده راحت ايتديلر ۞

يكرمى دردنجى باب

١ وهفته‌نك ايلك كوننده چيك صباح مزاره كلوب حاضرلدقلرى بهارلرى كتورديلر وبعض غيريلر انلر
ايله ايديلر ٢ وطاشى مزاردن يوارلنمش بولديلر ٣ واچرو كيردكلرنده عيسى‌نك جسدينى بولماديلر
٤ وواقع اولديكه بونلر بونك ايچون حيرتده ايكن اشته يلدرايجى لباسلر ايله ايكى آدم انلرك
يانلرنده طورديلر ٥ وانلر خوفناك ويوزى يره اكلمش ايكن بونلر انلره ديديلركه نيچون ديرى‌يى اولولر
آراسنده آرارسكز ٦ او بونده دكلدر امّا قيام ايتمشدر او دخى جليلده ايكن سزه سويلدوكنى خاطركزه
كتورك ٧ چون ديديكه آدم اوغلى كناهكار آدملرك اللرينه تسليم اولنوب وحاچلنوب اوچنجى كونده
قيام ايتسه كركدر ٨ وانك سوزلرى خاطرلرينه كلدى ٩ ومزاردن دونوب بو جمله نسنه‌لرى اون بره
وهپ سايرلره ديويرديلر ١٠ وبو نسنه‌لرى رسوللره ديويرن بونلر ايديلر مريم مجدليّه ويوانّا ويعقوبك
آناسى مريم وانلر ايله برابر اولان سايرلر ١١ امّا انلرك سوزلرى انلره دليلك كبى كورندى وانلره اينانماديلر
١٢ وپطرس قالقوب مزاره سكرتدى واكلوب يالكز ياتان كتان بزلرى كوردى وكيدوب واقع اولاندن
كندوكندوده تعجّب ايتدى ١٣ واشته انلردن ايكيسى همان اول كونده اورشليمدن آلتمش غلوه ايراق
اولان عمّاوس نام بر كويه كيدرلر ايكن ١٤ بو جمله واقع اولان نسنه‌لرك خصوصنده بر بريله سويلشورلر

ایدی ١٥ و اولدیکه انلر سویلشیر و مباحثه ایدر ایکن عیسی کندوسی یقلاشوب انلر ایله یورور ایدی
١٦ و انلرك کوزلری انی تشخیص ایتمکده قاشمش ایدیلر ١٧ اول دخی انلره دیدیکه کیدرلر ایکن بو بر
برکز ایله سویلشدوککز سوزلر نه ایدی و نیچون محزون سکز ١٨ و بری که انك آدی اکلاوپا ایدی
جواب ویروب اکا دیدیکه یالکز سن می اورشلیمده غریب سن و بو کونلرده انده واقع اولان شیلری
بلمدك می ١٩ اول دخی انلره دیدیکه نه شیلر انلر دخی اکا دیدیلر که ناصرتلو عیسینك خصوصنده کیلر
که پیغمبر کیشی اولوب اللهك و جمله قومك حضورنده قلده و کلامده قوتلو ایدی ٢٠ و نیجه باش
اماملرمز و حاکملرمز انی قتله حکم اولنمغه تسلیم ایدوب خاچلدیلر ٢١ بز ایسه اومارد‌ق که اسرائیلی قورتلواجق
او ایدی و هپ بونلردن ماعدا بونلر واقع اولالو بوکون اوچنجی کوندر ٢٢ اما بزدن اولان بعض عورتلر
بزی حیرته کتوردیلر زیرا چیك صباح مزاره واردیلر ٢٣ و جسدینی بولمیوب کلدیلر و دیدیلر که
ملکلرك ظهورینی کوردك که اول دیریدر دیرلر ٢٤ و بزم ایله اولانلرك بعضیسی مزاره واردیلر و عورتلرك
دیدوکی کبی بولدیلر اما انی کورمدیلر ٢٥ و او انلره دیدیکه ای عقلسزلر و پیغمبرلرك سویلدکلری جمله
نسنه‌لره اینانمغه کچ قلبلولر ٢٦ مسیح بو نسنه‌لری چکوب کندو عزتنه کیرمك لازم دکلمی ایدی
٢٧ و موسی‌دن و جمله پیغمبرلردن باشلیوب جمله کتابلرده کندونك حقنده یازلان نسنه‌لری انلره بیان
ایلدی ٢٨ و واردقلری کویه یقلاشدیلر و او دخی اوزاق یره کیدر کبی اولدی ٢٩ اما انلر اکا تکلیف
ایدوب دیدیلر که بزم ایله قال زیرا آخشام یقیندر و کون زوالده‌در و انلر ایله قالمق ایچون ایچرو کیردی
٣٠ و واقع اولدیکه انلر ایله سفره‌ده اوتورر ایکن اتمکی آلوب برکت ایتدی و انی پاره‌لیوب انلره ویردی
٣١ و انلرك کوزلری آچلوب انی تشخیص ایلدیلر اما او انلردن ناپدید اولدی ٣٢ و انلر بر برینه دیدیلر
که قلبمز ایچمزده یانمازمی ایدی چونکه یولده بزه سویلیوب کتابلری بزه تفسیر ایدردی ٣٣ و همان
اول ساعتده قالقوب اورشلیمه دوندیلر و اون بری و انلر ایله اولانلری مجموع بولدیلر ٣٤ که دیرلر
ایدیکه تحقیقا رب قیام ایتدی و سمعونه کورندی ٣٥ انلر دخی یولده واقع اولانی دیویردیلر و نیجه که
انی اتمك پاره‌لمه‌سنده تشخیص ایتدیلر ٣٦ و انلر بو نسنه‌لری سویلشیر ایکن عیسی کندوسی انلرك
اورتاسنده طوروب انلره دیدیکه سزه سلام ٣٧ انلر ایسه شاشوب و قورقوب ظن ایتدیلر که بر روح
کوررلر ٣٨ و او انلره دیدیکه نه اضطراب چکرسکز و قلبلرکزده نیچون فکرلر قوپرلر ٣٩ اللرمه
و آیاقلرمه باقك که بن کندوم ایم بکا یاپشك و باقك زیرا روحك نه اتی نه کمکلری وار نیجه که
کوررسکز که بنم وار ٤٠ و بونی دیدکدن صکره انلره اللری و آیاقلری کوستردی ٤١ و انلر شادلق
سببندن دخی اینانمیوب تعجب ایتدکلرنده او انلره دیدیکه بونده ییه‌جك بر نسنه‌کز واری ٤٢ انلر دخی
اکا بر پارچه بالق کبابی و کومج بالندن ویردیلر ٤٣ اول دخی انی آلوب انلرك حضورنده یدی ٤٤ و انلره
دیدیکه بن دخی سزکله ایکن سزه سویلدوکم سوزلر بونلردر که موسینك شریعتنده و پیغمبرلرده

ومزاميرده بنم حقمده يازلان جميع نسنەلر اتمام اولنمق كرك ايدى ٤٥ او زمان انلرك ذهننى آچدى كه
كتابلرى آكلايەلر ٤٦ و انلره ديديكه بويله يازلمشدر و بويله كرك ايديكه مسيح الم چكە و اوچنجى
كونده اولولردن قيام ايدە ٤٧ و اورشليمدن باشليوب جمله طايفەلره انك اسمنده توبه و كناهلره
مغفرت وعظ اولنه ٤٨ و سز بو نسنەلره شاهدلرسكز ٤٩ و اشته بن بابامك وعدەسنى اوزركزه كوندررم
اما سز تا يوقاروردن قوت ايله كيينمش اولنجيەدكين اورشليم شهرنده طورك ٥٠ و انلرى طشرهيه تا بيت
عنيايه‌دك كتوردى و اللرينى يوقارو قالدروب انلره بركت ايلدى ٥١ و اوقع اولديكه انلره بركت ايلر
ايكن انلردن آيرلوب كوكه عروج ايلدى ٥٢ انلر دخى اكا سجده ايتدكلرندن صكره عظيم سرور ايله
اورشليمه دونديلر ٥٣ و اللهه حمد و تبارك ايليوب دائما هيكلده اولورلر ايدى آمين ۞

انجيل

يوحنانك يازدوغى اوزره

اوّلكى باب

١ ابتداده كلام وار ايدى و كلام اللهك قاتنده ايدى و الله كلام ايدى ٢ بو ابتداده اللهك قاتنده
ايدى ٣ هر شى انكله يرادلدى و هيچ بر يرادلمش شى انسز يرادلمادى ٤ انده حيات ايدى و حيات
آدملرك نورى ايدى ٥ نور دخى قرانكلقده ضيا ويرر و قرانكلق انى ادراك ايتمدى ٦ اللهدن كوندرلمش
بر آدم وار ايدى كه انك آدى يوحنّا ايدى ٧ بو شهادت ايچون كلدى تا كه نوردن اوترو شهادت
ويره تا كه جملەسى انك سببيله ايناندلر ٨ كندوسى نور دكل ايدى اما تا كه نوردن اوترو شهادت ويره
٩ حق نور او ايدى كه دنيايه كلن هر آدمى تنوير ايدر ١٠ دنياده ايدى و دنيا انكله يارادلمشدر و دنيا
انى بلمدى ١١ او كندونككيلره كلدى و كندونككيلر انى قبول ايتمديلر ١٢ اما هر نه قدر انى قبول
ايتمشلر ايسه انلره يعنى اسمنه ايناننلره قدرت ويردى كه اللهك اوغللرى اولنالر ١٣ كه انلر نه قاندن نه جسدك
ارادتندن نه ارك ارادتندن اما اللهدن طوغمشلردر ١٤ و اول كلام لحم اولدى و عنايت و حقيقتدن طولو آرامزده
مكان طوتدى و بز انك جلالنى باباننك بريجك اوغلنك جلالنى كبى كوردك ١٥ يوحنّا انا شهادت ويرر
و ندا ايدوب ديديكه بنم ديدوكم بو در اول عقبمجه كلن بندن اوّل اولمشدر زيرا بندن اوّل ايدى

١٦ وبز هپمز انك طولوسندن هم عنايت اوزرينه عنايت آلدق ١٧ زيرا شريعت موسى ايله ويرلدى امّا
عنايت وحقيقت عيسى مسيح ايله اولدى ١٨ اللّهى هيچ بر كمسه هرگز كورمشدر باباڭ قوينده اولان
بربجك اوغل انى بيان ايلدى ١٩ ويوحنّانڭ شهادتى بو در چونكه يهوديلر اورشليمدن امامار ولاويلر
كوندرديلركه اكا سن كيم سن ديو سؤآل ايده‌لر ٢٠ اول دخى اقرار ايدوب انكار ايتمدى و بن مسيح
دكلم ديو اقرار ايلدى ٢١ انلر دخى اكا صورديلركه ايمدى سن كيم سن ايلياميسن اول دخى دكلم ديدى اول
پيغمبرميسن يوق جواب ويردى ٢٢ ايمدى اكا كيم سن ديديلر تا كه بزى كوندرنلره جواب ويره‌وز
كندوكڭ حقّكده نه ديرسن ٢٣ اول دخى ديديكه بريه‌ده چاغرانڭ آوازى ايم ربّڭ يولنى دوزلتڭ
نيجه كه اشعيا پيغمبر سويلدى ٢٤ واول كوندرلن كمسه‌لر فريسيلردن ايديلر ٢٥ وانلر اكا سؤآل
ايدوب اكا ديديلركه ايمدى اكر نه مسيح نه ايليا نه اول پيغمبر ايسك نيچون وافتزلرسن ٢٦ يوحنّا
دخى انلره جواب ويروب ديديكه بن صو ايله وافتزلرم امّا آراكزده بر كمسه طورركه انى بلمزسكز
٢٧ بنم عقبمجه كلن اول دركه بندن اوّل اولمشدر كه بن انڭ پاپوچلرينڭ تصمه‌سنى چوزمكه لايق
دكلم ٢٨ بو نسنه‌لر اردنڭ اوته‌سنده اولان بيت عبره‌ده واقع اولديلركه اوراده يوحنّا وافتزلر ايدى
٢٩ ارته‌سى كون يوحنّا كندويه كلن عيسى‌يى كوروب ديديكه اشته اللّهڭ قوزوسى كه دنيانڭ كناهنى
قالدرر ٣٠ او در اول كمسنه كه بن انڭ ايچون ديدمكه عقبمجه بر آدم كليوركه بندن اوّل اولمشدر
زيرا بندن اوّل ايدى ٣١ وبن انى بلمزدم امّا اسرائيله ظاهر اولمه‌سى ايچون بن صو ايله وافتزليه‌رق
كلدم ٣٢ ويوحنّا شهادت ايدوب ديديكه بن كوكرجين كبى كوكدن اينمش روحى كوردم كه اوزرنده
قالدى ٣٣ وبن انى بلمزدم امّا بنى صو ايله وافتزلمكه كوندرن او بكا ديديكه كيمڭ اوزرينه روحڭ
اينوب اوزرنده قالدوغنى كورسڭ روح القدس ايله وافتزليان اول در ٣٤ وبن كوردم وشهادت ايتدمكه
اللّهڭ اوغلى او در ٣٥ ارته‌سى كونده يوحنّا ينه طوردى وكندو شاكردلرندن ايكيسى دخى ٣٦ وكزن
عيسى‌يه باقوب ديديكه اشته اللّهڭ قوزوسى ٣٧ واول ايكى شاكرد انڭ سويلدوكنى اشتديلر وعيسى‌نڭ
آردنجه كتديلر ٣٨ عيسى دخى دونوب وانلرڭ آردنجه كلدوكنى كوروب انلره ديديكه نه آرارسكز انلر
دخى اكا ديديلركه يا ربّى كه ترجمه اولنسه يا معلّم ديمكدر نره‌ده اوتورورسن ٣٩ اول دخى انلره كلڭ باقڭ
ديدى انلر دخى واروب نره‌ده اوتوردوغنى كورديلر واول كون يانڭده طورديلر زيرا او زمان اون ساعته
يقين ايدى ٤٠ شمعون بطرسڭ قرنداشى آندرياس اول ايكيدن برى ايدى كه اول سوزى يوحنّادن
اشدوب عيسى‌نڭ آردنجه كتديلر ٤١ بو اوّلا كندو قرنداشى شمعونى بولوب اكا ديديكه بز مسيحى كه
ترجمه اولنسه قرستوس ديمكدر بولدق ٤٢ وانى عيسى‌يه كتوردى عيسى دخى اكا باقوب ديديكه سن يونا
اوغلى شمعون سن سكا كفاس كه ترجمه اولنسه بطرس ديمكدر دينله ٤٣ ارته‌سى كونده عيسى جليله
كيتمك استر ايكن فيلپسى بولدى و اكا آردمجه كل ديدى ٤٤ فيلپس ايسه بيت صيدادن آندرياسڭ

وبطرسك شهرندن ایدی ٤٥ فیلبس ناثانائیلی بولوب اكا دیدیكه بز اول كسه‌یی بولدق كه انك حقنده
موسی شریعتنده وپیغمبرلر یازدیلر یعنی یوسفك اوغلی ناصرتلو عیسی‌یی ٤٦ ناثانائیل دخی اكا دیدیكه
ناصرتدن بر ایو شی چیقمق قابلمیدر وفیلبس اكا كل وباق دیدی ٤٧ وعیسی ناثانائیلك كندویه كلدوكنی
كوروب انك حقنده دیدیكه اشته حقیقتده بر اسرائیللو كه انده حیله یوقدر ٤٨ ناثانائیل اكا
دیدیكه بنی قندن بیلورسن عیسی دخی جواب ویروب اكا دیدیكه فیلبس سنی چاغرمزدن اول سن انجیر
آغاجنك آلتنده ایكن بن سنی كوردم ٤٩ ناثانائیل جواب ویروب اكا دیدیكه یا رابی سن اللهك اوغلی‌سن
سن اسرائیلك ملكی‌سن ٥٠ عیسی جواب ویروب اكا دیدیكه بن سنی انجیر آغاجنك آلتنده كوردم
سكا دیدوكم ایچون اینانورمی‌سن بونلردن بیوك شیلر كوره‌جك‌سن ٥١ واكا دیدیكه حقا حقا سزه
دیرمكه بوندن صكره كوكی آچلمش وآدم اوغلنك اوزرینه چقوب انن ملكلری كوره‌سز ۞

ایكنجی باب

١ واوچنجی كونده جلیلده واقع قناده دوكن اولدی وعیسی‌نك آناسی اوراده ایدی ٢ وعیسی دخی
وانك شاكردلری دوكنه دعوت اولنمشلر ایدی ٣ وشراب اكسك اولدقده عیسی‌نك آناسی اكا دیدیكه
شرابلری یوقدر ٤ عیسی اكا دیدیكه ای عورت سنك ایله بنم نه ایشم وار بنم ساعتم دخی كلمه‌مشدر
٥ آناسی دخی خدمتكارلره دیدیكه سزه هر نه دیرسه ایلیك ٦ واوراده یهودیلرك طهارتنه كوره قونلمش
آلتی طاش كوپلر وار ایدی كه هر بری ایكیشر یا اوچر مدره طوتاردی ٧ وعیسی آنلره دیدیكه كوپلری
صو ایله طولدرك وانلری تا آغزینه‌دكین طولدردیلر ٨ وانلره دیدیكه شمدی چیقارك وضیافت باشنه
كتورك انلر دخی كتوردیلر ٩ وضیافت باشی اول شرابه دونمش صویی طاتدقدن صكره ونره‌دن ایدوكنی
بلمزدی اما صویی چیقاران خدمتكارلر بیلورلردی ضیافت باشی كویكویی چاغردی ١٠ واكا دیدیكه هركس
اولا ایو شرابی اورتایه كتورر وچوق ایچدكلرندن صكره او زمان فناجه‌سنی كتورر سن ایسه ایو شرابی
شمدیه‌دكین صقلدك ١١ عیسی جلیلده واقع قناده معجزتلرینك بو ابتداسنی ایلیوب كندو عزتنی
اظهار ایتدی وشاكردلری اكا ایناندیلر ١٢ اندن صكره او وآناسی وقرنداشلری وشاكردلری كفرناحومه
اندیلر واوراده بر قاچ كون طوردیلر ١٣ ویهودیلرك فصح بیرامی یقین اولمغله عیسی اورشلیمه چیقدی
١٤ وهیكلده اوكزلر وقوینلر وكوكرجنلر صاتانلری واوتران صرافلری بولدی ١٥ وایپلردن بر قمچی
یاپدی وجمله‌سنی وقوینلری واوكزلری هیكلدن طشره‌یه قوودی وصرافلرك آقچه‌سنی دوكدی وسفره‌لری
آقتردی ١٦ وكوكرجنلر صاتانلره دیدیكه بو شیلری بورادن قالدرك وبابامك اوینی بازار اوینه دوندرمك
١٧ شاكردلرینك خاطرینه دخی كلدی كه یازلمشدر كه اوكك غیرتی بنی یدی ١٨ انك ایچون یهودیلر
جواب ویروب اكا دیدیلر كه بزه نه علامت كوسترسن كه بو نسنه‌لری ایدرسن ١٩ عیسی دخی

جواب ویروب انلره دیدیکه بو هیکلی بوزك وبن انی اوچ کونك ایچنده ینکیدن یاپایم ٢٠ ایمدی
یهودیلر دیدیلر که بو هیکل قرق التی ییلده یاپلدی وسن انی اوچ کونده قالدره‌جقمیسن ٢١ اوایسه
کندو جسدینك هیکلی ایچون سویلر ایدی ٢٢ ایمدی اولولردن قیام ایتدوکندن صکره شاکردلرینك
خاطرینه کلدیکه او انلره بونی سویلمش ایدی وکتابه وعیسی‌نك سویلدوکی سوزه ایناندیلر ٢٣ او دخی
فصح بیرامنده اورشلیمده ایکن چوغی انك ایتدوکی علامتلری کوردکلرنده انك اسمنه ایناندیلر ٢٤ اما
عیسی انلره کندوبی اینانمازدی زیرا هپسنی بلوردی ٢٥ واڭا کرکمز ایدی که بر کمسه اڭا آدم ایچون
شهادت ایلیه زیرا او کندوسی آدمده نه ایدوکنی بلوردی ❊

اوچنجی باب

١ وفریسیلردن یهودیلرك بر باشی نیقودیموس نام بر آدم وار ایدی ٢ بو عیسی‌یه کیجه‌ده کلوب اڭا
دیدیکه یا ربّی بز بلورز که سن اللّهدن کلمش بر معلّم سن زیرا هیچ بر کمسه الله انکله دکل ایسه سنك
ایتدوکك علامتلری ایتمکه قادر دکلدر ٣ عیسی دخی جواب ویروب اڭا دیدیکه حقّا حقّا سڭا دیرمکه
بر کمسه ینکیدن طوغماز ایسه اللّهك ملکوتنی کوره‌مز ٤ نیقودیموس اڭا دیدیکه بر آدم قوجه ایکن
نیجه طوغه بلور تکرار آناسنك قارننه کیروب طوغمغه قادرمی در ٥ عیسی جواب ویردیکه حقّا حقّا سڭا
دیرمکه بر کمسه صودن وروحدن طوغماز ایسه اللّهك ملکوتنه کیره‌مز ٦ اتدن طوغان اتدر وروحدن طوغان
روحدر ٧ تعجّب ایتمه که بن سڭا دیدمکه ینکیدن طوغمق سزه لازمدر ٨ روزکار استدوکی یرده اسر
وسن انك سسنی ایشدرسن امّا نه یردن کلدوکنی ونه یره کیتدوکنی بلمزسن روحدن هر طوغان بویله‌در
٩ نیقودیموس جواب ویروب اڭا دیدیکه بو نسنه‌لر نیجه اولمق قابلدر ١٠ عیسی جواب ویروب اڭا
دیدیکه سن اسرائیلك معلّمی‌میسن وبو نسنه‌لری بلمزمیسن ١١ حقّا حقّا سڭا دیرمکه بز بلدوکمزی
سویلرز وکوردوکمزه شهادت ایدرز وسز شهادتمزی قبول ایتمزسکز ١٢ بن سزه یرده‌کی نسنه‌لر سویلدوکمده
سز اینانمازسکز یا سزه کوکده‌کی نسنه‌لر سویلرسم نیجه اینانه‌سکز ١٣ وهیچ بر کمسه کوکه چقمادی مکر اول
که کوکدن اندی یعنی آدم اوغلی که کوکده‌در ١٤ ونیجه موسی بریّه‌ده یلانی قالدردی ایسه آدم اوغلی
دخی بویله قالدرلمق کرکدر ١٥ تا که هر اڭا اینانان هلاك اولمیه امّا ابدی حیاته مالك اولا ١٦ زیرا
الله دنیایی شویله سودی که کندو بریجك اوغلنی ویردی تا که هر اڭا اینانان هلاك اولمیه امّا ابدی
حیاته مالك اولا ١٧ زیرا الله کندو اوغلنی دنیایه کوندرمدی که دنیایی حکم ایلیه امّا که دنیا انك
سببی ایله خلاص بولا ١٨ اڭا اینانان مدان اولماز امّا اینانمیان آرتق مدان اولمشدر اول سببدن که
اللّهك بریجك اوغلنك اسمنه اینانمادی ١٩ ودینونت بو درکه نور دنیایه کلدی وآدملر قراکلغی نوردن
زیاده سودیلر زیرا ایشلری یرامزدر ٢٠ زیرا هر کیم یرامز ایشلر ایشلرسه نوره بغض ایدر ونوره کلمز

۲۰ تا که ایشلری ذمّ اولنمیه ۲۱ امّا حقّی ایشلین نوره کلور تا که ایشلری ظاهر اولا زیرا اللّهده ایشلنمشلردر
۲۲ بونلردن صکره عیسی کندو شاکردلری ایله یهودا ولایتنه کلدی و اوراده انلر ایله طوروب وافتزلر
ایدی ۲۳ یوحنّا دخی سالمه یقین اولان عین نونده وافتزلر ایدی زیرا اوراده صولر چوق ایدی و کلوب
وافتزلنورلر ایدی ۲۴ زیرا یوحنّا هنوز زندانه براغلمش ایدی ۲۵ ایمدی یوحنّانک شاکردلری ایله
یهودیلرک بیننده طهارت خصوصنده بر مجادله واقع اولدی ۲۶ و یوحنّایه کلوب اکا دیدیلر که ای
رابّی اول سنکله اردنک اوته سنده اولان کمسنه که اکا شهادت ایلدک اشته اول وافتزلیور و هپسی اکا
کلیورلر ۲۷ یوحنّا جواب ویروب دیدیکه آدم بر شی آلمغه قادر دکلدر اکر اکا کوکدن ویرلمدی
ایسه ۲۸ سز کندولرکز بکا شاهدلر سکز که دیدمکه بن مسیح دکلم الّا انک اوکنجه کوندرلمشم
۲۹ کیمک کلینی وار ایسه کویکو او در امّا کویکونک دوستی که طوروب انی ایشدر کویکونک آوازندن
پک سونور انک ایچون بو بنم سرورم تمام در ۳۰ او ازدیاد اوزره و بن انتقاص اوزره اولملق کرک
۳۱ یوقرودن کلن هپسنه اوستدر ارضدن اولان ارضلو در و ارضدن سویلر امّا کوکدن کلن هپسنه اوستدر
۳۲ و کوردوکنه و ایشتدوکنه شهادت ایدر و شهادتنی کمسه قبول ایتمز ۳۳ انک شهادتنی قبول ایدن
اللّه حق ایدوکنه مهر اوردی ۳۴ زیرا اللّه کوندردوکی کمسنه اللّهک کلامنی سویلر زیرا اللّه اکا
روحی اولچک ایله ویرمز ۳۵ بابا اوغلی سور و جمله شیلری النه ویردی ۳۶ اوغله ایناننک ابدی حیاتی
وار امّا اوغله ایناتمیان حیاتی کورمیه امّا اللّهک غضبی اوزرنده قالور ۞

دردنجی باب

۱ ایمدی نجانکه ربّ بلدی که فریسیلر ایشتدیلر که عیسی یوحنّادن زیاده شاکردلر ایدر و وافتزلر
۲ اکرچه عیسی کندوسی وافتزلمز ایدی امّا انک شاکردلری ۳ یهودا ولایتنی براقدی و ینه جلیله
کتدی ۴ و سامره دن کچمک کرک ایدی ۵ ایمدی یعقوب کندو اوغلی یوسفه ویردوکی چفتلکه یقین
اولان سیخار نام سامره ولایتنک شهرینه کلدی ۶ و یعقوبک چشمه سی اوراده ایدی و عیسی یولدن یورغون
ایکن بویله چشمه یاننده اوتورر ایدی و التنجی ساعته یقین ایدی ۷ و سامره دن بر عورت صو چکمکه
کلدی و عیسی اکا دیدیکه ایچمکه بکا صو ویر ۸ زیرا شاکردلری طعاملر صاتون آلمغه شهره کتمشلر
ایدی ۹ ایمدی سامره لو عورت اکا دیدیکه نیجه اولور که سن یهودی ایکن بندن که سامره لو عورت
ایم صو ایچمک استرسن و حال بوکه یهودیلر سامره لولر ایله قونشمازلر ۱۰ عیسی جواب ویروب اکا دیدیکه
اکر سن اللّهک هبه سنی و سکا صو ایچمکه بکا ویر دین کیم ایدوکنی بلسیدک سن اندن استمش
اولوردک اول دخی سکا دیری صو ویرمش اولوردی ۱۱ عورت اکا دیدیکه یا ربّ سنک صو چقاراجق قابک
یوقدر و قیو درینکدر ایمدی اول دیری صو سکا نره دن اولور ۱۲ سن بابامز یعقوبدن بیوکمیسن که بزه

بو قیُوی ویردی وَکندوسی وَانُك اوغللری وَسُوریلری بوندن ایچدیلر ١٣ عیسی جواب ویروب اکا
دیدیکه هرکیم بو صودن ایچرسه یر دخی صوصایه ١٤ امّا بن اکا ویره جکم صودن ایچن هیچ ابداً
صوصامیه بلکه بن اکا ویره جکم صو ابدی حیاته چقان صو چشمه سی انك ایچنده اولاجقدر ١٥ عورت
اکا دیدیکه یا ربّ بکا بو صوی ویرکه آرتق صوصامیه یم و بورایه صو چکمکه کلمیم ١٦ عیسی اکا دیدیکه
وار قوجه کی چاغر وبورایه کل ١٧ عورت جواب ویروب دیدیکه بنم قوجه م یوقدر عیسی اکا دیدیکه
ایو دیدك که قوجه م یوقدر ١٨ زیرا سنك بش قوجه ك وار ایدی وشمدیکی سنك قوجه ك دکلدر بونی
کرچك سویلدك ١٩ عورت اکا دیدیکه کورورم که سن پیغمبرسن ٢٠ بابالرمز بو طاغده سجده ایلدیلر
وسز دیرسکز که اورشلیمده یر درکه انده سجده ایتمك کرکدر ٢١ عیسی اکا دیدیکه ای عورت بکا
اینان که ساعت کلورکه نه بو طاغده نه اورشلیمده بابایه سجده ایده جکسکز ٢٢ سز بیلمدوککزه
سجده ایدرسکز بز بیلدوککزه سجده ایدرز زیرا خلاص یهودیلردن در ٢٣ امّا ساعت کلیور وحالا حاضردر
که حقّ اوزره سجده ایدنلر روح وحقّ ایله بابایه سجده ایده جکلردر زیرا بابا دخی بویله کیمسه لری
استرکه اکا سجده ایلیه لر ٢٤ الله روح در واکا سجده ایدنلر روح وحقّ ایله سجده ایتسه لر کرکدر
٢٥ عورت اکا دیدیکه قرستوس دیدکلری مسیح کلیور او کلدوکی زمان بزه هرشیئی بیلدره جکدر ٢٦ عیسی
اکا دیدیکه اول کیمسه بن ایم که سکا سویلرم ٢٧ وبو اثناده انك شاکردلری کلوب عورت ایله
سویلشدوکنه تعجّب ایلدیلر امّا هیچ کیمسه دیمدیکه نه آرارسن یا انکله نه سویلشیرسن ٢٨ اندن صکره
عورت دستیسنی براغوب شهره کیتدی وخلقه دیدیکه ٢٩ کلك بر آدمی کورك که بکا هپ ایتدوکمی
سویلدی عجبا مسیح اوی در ٣٠ ایمدی شهردن چقدیلر واکا کلدیلر ٣١ بو آرالقده شاکردلر اکا
یالواروب دیدیلرکه یا ربّی یه ٣٢ امّا او انلره دیدیکه بنم بیلمدوککز یمکه طعامم وار ٣٣ ایمدی
شاکردلر بر برینه دیدیلرکه عجبا بر کیمسه اکا یمك کتوردیمی ٣٤ عیسی انلره دیدیکه بنم طعامم
او درکه بنی کوندرنك مرادینی ایلیه یم وانك عملنی اتمام ایده یم ٣٥ سز دیمزمیسکزکه دخی دورت
آی وار وحصاد کلور اشته بن سزه دیرمکه کوزلرکزی قالدرك وتارلالره باقك زیرا آرتق حصاد ایچون
آغارمشلردر ٣٦ وبیچیجی اجرت آلور وابدی حیاته محصول دوشرر تا که هم اکن هم بیچن برابر سونه لر
٣٧ زیرا بونده بو سوز حقّ در بر کیمسه اکر وغیری کیمسه بیچر ٣٨ بن سزی انك ایچون عمل ایتمدوککز
نسنه یی بیچمکه کوندردم غیریلر عمل ایتدیلر وسز انلرك عملنه کیردکز ٣٩ واول شهردن اولان سامره لولرك
چوغی اکا ایناندیلر اول سوز ایچون که انکله اول عورت او بکا هر ایتدوکم شیلری سویلدی دیو شهادت
ایتمش ایدی ٤٠ ایمدی سامره لولر اکا کلدکلری زمان اکا یالواردیلرکه یانلرنده طوره اول دخی اوراده ایکی
کون طوردی ٤١ وکندو سوزی ایچون دخی چوق کیمسه لر ایناندیلر ٤٢ وعورته دیرلر ایدیکه بز آرتق
سنك سوزك ایچون ایناممازز زیرا بز کندومز ایشتدك وبیلدك که بو تحقیق دنیانك خلاصی مسیحدر

٤٣ و اول ایکی کوندن صکره اورادن چقوب جلیله کتدی ٤٤ زیرا عیسی کندوسی شهادت ایلدیکه
بر پیغمبر کندو وطننده معتبر اولماز ٤٥ ایمدی جلیله کلدوکی زمان جلیلولر انی قبول ایتدیلر چون
اورشلیمده بیرامده انک جمله ایتدوکی شیلری کورمشلر ایدی زیرا انلر دخی بیرامه کلمشلر ایدی
٤٦ اندن صکره عیسی ینه جلیلده واقع قنایه کلدی که انده صودن شراب یاپمش ایدی و بر ملک
ملازمی وار ایدی که انک اوغلی کفرناحومده خسته ایدی ٤٧ بو کمسه عیسینک یهودا ولایتندن جلیله
کلدوکنی ایشتدکده اکا واروب یالواردیکه انوب اوغلنه شفا ویره زیرا آرتق اولجك ایدی ٤٨ ایمدی
عیسی اکا دیدیکه اکر علامتلر و معجزتلر کورمزسکز اینانمیه‌سز ٤٩ ملك ملازمی اکا دیدیکه یا رب اوغلم
اولمدن اول ان ٥٠ عیسی اکا دیدیکه وار اوغلك دیری در اول آدم دخی عیسینك اکا سویلدوکی سوزه
ایناندی و کتدی ٥١ او دخی انر ایکن انك قوللری قرشوسنه کلدیلر و خبر ایدوب اوغلك دیری در دیدیلر
٥٢ ایمدی انلره صاغ اولمغه باشلدوغی ساعتی سؤال ایتدکده انلر اکا دیدیلر که دون یدنجی ساعتده
اسیتمه انی براقدی ٥٣ ایمدی بابا بلدی که عیسی اکا اوغلك دیری در دیدوکی ساعتده اولدی و کندوسی
و جمله اوی ایناندیلر ٥٤ عیسی یهودا ولایتندن جلیله کلدوکی زمان ینه بو ایکنجی علامتی ایلدی ۞

بشنجی باب

١ بونلردن صکره یهودیلرك بر بیرامی ایدی و عیسی اورشلیمه چقدی ٢ و اورشلیمده قویون قپوسی
یاننده بر حوض وار در که اکا عبرانیجه بیت خسده دیرلر و انك بش کری وار در ٣ بونلرده خسته‌لرك
کورلرك طوپاللرك قورو اولانلرك عظیم کثرتی صویك تحریکنی بکلیوب یاترلر ایدی ٤ زیرا وقت وقت
بر ملك حوضه انوب صوبی بولاندررودی و صویك بولاندرلمسندن صکره اول کیرن هرنه خسته‌لکی وار ایدی ایسه
صاغ اولوردی ٥ و اوراده اوتوز سکز ییل خسته‌لك چکن بر آدم وار ایدی ٦ عیسی بونی یاتر کوروب و چوق
زمان بو حالده ایدوکنی بلوب اکا دیدیکه صاغ اولمق استرمیسن ٧ خسته اکا جواب ویردیکه یا رب
بنم کمسه‌م یوقدر که بنی صو بولاندوغی زمان حوضه قویه و بن کلنجه بندن اول بر غیری انر ٨ عیسی
اکا دیدیکه قالق دوشککی قالدر و کز ٩ و اول آدم فی الحال صاغ اولدی و دوشکنی قالدروب کزدی اول
کون ایسه سبت کونی ایدی ١٠ ایمدی اول شفا بولانه یهودیلر دیدیلر که سبت کونی در دوشکی قالدرمق سکا
جایز دکلدر ١١ او انلره جواب ویردیکه بکا شفا ویرن بکا دیدیکه دوشککی قالدر و کز ١٢ ایمدی انلر
اکا صوردیلر که سکا دوشککی قالدر و کز دین آدم کیمدر ١٣ اما شفا بولمش آدم کیم ایدوکنی بلمزدی
زیرا عیسی اول یرده اولان خلقدن سوشمش ایدی ١٤ بونلردن صکره عیسی انی هیکلده بولوب اکا
دیدیکه اشته شفا بولدك آرتق کناه ایتمه که بوندن فنا نسنه سکا واقع اولمیه ١٥ اول آدم دخی واروب
یهودیلره دیویردیکه اکا شفا ویرن عیسی ایدی ١٦ و انك ایچون یهودیلر عیسی‌یه قصد ایدرلردی و انی

اُول نسنه‌لری سبت کونننده ایتدوکی ایچون اولدرمکه چالشرلر ایدی ١٧ امّا عیسی انلره جواب ویریکه
بابام بو آنه‌دك عمل ایدر بن دخی عمل ایدرم ١٨ بو خصوصدن یهودیلر انی اولدرمکه دخی زیاده چالشرلر
ایدی یالکز سبت کوننی بوزدوغی ایچون دکل امّا الله بابام در دیو کندوینی الله ایله برابر طوتدوغی ایچون
١٩ ایمدی عیسی جواب ویروب انلره دیدیکه حقّا حقّا سزه دیرمکه اوغل کندودن بر شی ایشلمکه
قادر دکلدر مکر بابانك ایشلدوکینی کورمش اولا زیرا بو هر نه شیلر ایشلر ایسه اوغل دخی بونلری اول
وجه ایله ایشلر ٢٠ زیرا بابا اوغلی سور و اکا جمله کندو ایشلدوکی شیلری کوسترر و اکا بونلردن بیوك
عمللر کوستره‌جکدر که تعجّب ایده‌سز ٢١ زیرا نیجه که بابا اولولری قالدروب دیری ایدرسه بویله
دخی اوغل استدکلرینی دیری ایدر ٢٢ زیرا بابا کمسه‌یه حکم ایتمز امّا جمله حکمی اوغله ویرمشدر
٢٣ تا که هپسی اوغله اکرام ایده‌لر نیجه که بابایه اکرام ایدرلر اوغله اکرام ایتمین انی کوندرن
بابایه دخی اکرام ایتمز ٢٤ حقّا حقّا سزه دیرمکه بنم سوزمی اشدنك و بنی کوندرنه ایناننك ابدی
حیاتی اولا و دینونته کلمیه امّا اولمدن حیاته کچمشدر ٢٥ حقّا حقّا سزه دیرمکه ساعت کلیور و آرتق
حاضر در که اولولر اللّٰهك اوغلنك آوازینی اشده‌لر و اشدنلر دیری اولالر ٢٦ زیرا نیجه که بابانك حیاتی
کندوسنده وار ایسه بویله دخی اوغله ویردیکه حیات کندوده اولا ٢٧ و آدم اوغلی اولمغله اکا حکم
ایتمکه دخی حکومت ویردی ٢٨ بوکا تعجّب ایتمك زیرا ساعت کلیور که مزارلرده اولانلرك جمله‌سی انك
آوازینی اشده‌لر ٢٩ و ایولك ایدنلر حیاتك قیامتنه و کملك ایدنلر عذابك قیامتنه چقالر ٣٠ بن
کندومدن بر شی ایتمکه قادر دکلم بن اشتدوکم کبی حکم ایدرم و حکمم عادل در زیرا بن کندو
مرادمی استمم امّا بنی کوندرن بابانك مرادینی استرم ٣١ اکر بن کندوم ایچون شهادت ایدرسم بنم
شهادتم حق دکلدر ٣٢ بر غیری وار در که بنم ایچون شهادت ایدر و بن بلورمکه بنم ایچون شهادت
ایتدوکی شهادت حق در ٣٣ سز یوحنّایه کوندردکز و او حقّه شهادت کتوردی ٣٤ بن ایسه آدمدن
شهادت آلمام امّا بو نسنه‌لری سویلرم که خلاص بولاسز ٣٥ او بر یانار و روشن چراق ایدی سز دخی
بر آز زمان انك نورنده شادلق ایتمك استدکز ٣٦ امّا بنم یوحنّانك شهادتندن بیوك شهادتم واره
زیرا بابا اتمام ایتمك ایچون بکا ویردوکی عمللر اول حالا ایتدوکم عمللر بنم ایچون شهادت ایدرلر که
بابا بنی ارسال ایلدی ٣٧ و بنی کوندرن بابا دخی بنم ایچون شهادت ایتدی سز انك آوازینی هیچ اشتمدکز
و انك شکلنی هیچ کورمدکز ٣٨ و انك سوزی سزده طوران دکلدر زیرا انك کوندردوکنه سز اینانمزسکز
٣٩ کتابلرده تفحّص ایلیك زیرا سز صانورسکز که انلر ایله ابدی حیاته مالك اولورسکز انلر دخی بنم
ایچون شهادت ایدرلر ٤٠ امّا سز بکا کلمك استمزسکز که حیاتکز اولا ٤١ بن آدملردن عزّت طوتمام
٤٢ امّا بن سزی بلورمکه سزده اللّٰهك محبّتی یوقدر ٤٣ بن بابامك اسمی ایله کلدم و سز بنی قبول
ایتمزسکز بر غیری بمسه کندو آدنده کلورسه انی قبول ایده‌جکسکز ٤٤ نیجه قابلدر که ایناناسز

چون بر برکزدن عزتی طوتارسکز و بر اولان اللهدن کلن عزتی آرامزسکز ٤٥ صانماك که بن سزی
بابا یانده قولرم سزی قولیان وار در یعنی موسی که اکا امید باغلدکز ٤٦ زیرا اکر سز موسی‌یه
اینانسیدکز بکا دخی ایناناوردکز زیرا او بنم حقمده یازمشدر ٤٧ اما اکر انك کتابلرینه اینانمازسکز
بنم سوزلریمه نیجه اینانه‌سز ❊

آلتنجی باب

١ بونلردن صکره عیسی جلیل دکزینك که طبریه دکزی در اوته یقه‌سنه کتدی ٢ و بیوك
جمعیت آردنجه کیدردی زیرا خسته‌لرده ایتدوکی معجزه‌لرینی کورلردی ٣ و عیسی بر طاغه چقدی
و اوراده کندو شاکردلری ایله اوتوردی ٤ و فصح یعنی یهودیلرك بر بیرامی ایدی که یقین ایدی ٥ و عیسی
کوزلری قالدروب و بیوك جمعیت کندویه کلور کوروب فیلبسه دیدیکه نره‌دن اتمکلر صاتون آلورز
که بونلر ییه‌لر ٦ و بونی اکا امتحان ایتمك ایچون سویلر ایدی زیرا که کندوسی‌نه ایده‌جکنی بیلوردی
٧ فیلبس اکا جواب ویردیکه بونلره ایکی یوز دینارلك اتمك یتشمز که انلرك هر بریسی بر آز آله
٨ و شاکردلرندن بری سمعون بطرسك قرنداشی آندریاس اکا دیدیکه ٩ بونده بر اوغلان وار که بش
آرپه اتمکی و ایکی بالغجغزی وار در اما بو قدر آدمل‌ره بونلر نه اولا ١٠ عیسی آدملری اوتردك دیدی و اول
یرده چوق اوت وار ایدی ایمدی آدملر اوتردیلر بش بیك قدر ایدیلر ١١ عیسی دخی اتمکلری آلوب
و شکر ایدوب شاکردلره اولشتردی و شاکردلر اوترانلره اولشتردیلر بالقلردن دخی بویله استدکلری قدر
ویردیلر ١٢ و طوق اولدقلرندن صکره شاکردلرینه دیدیکه قالان پاره‌لری دوشرك که بر نسنه ضایع
اولمیه ١٣ ایمدی دوشردیلر و اول بش آرپه اتمکلردن ییناره آرتان پاره‌لردن اون ایکی سپد طولدردیلر
١٤ آدملر دخی عیسی‌نك ایتدوکی معجزتی کوروب دیدیلرکه تحقیق بو اول پیغمبر در که دنیایه کله‌جکدر
١٥ و عیسی انلرك کله‌جکنی و انی ملك ایتمك ایچون زور ایله آلاجقلرینی بیلوب ینه کندو یالکز طاغه
کتدی ١٦ و آخشام اولدقده انك شاکردلری دکزه طوغرو اندیلر ١٧ و بر قایغه بنوب دکزك اوته
یقه‌سنه کفرناحومه کیدرلردی و آرتق قرانلق ایدی و عیسی انلره کلمامش ایدی ١٨ و روزکار پك اسمك
ایله دکز دالغه‌لانوردی ١٩ و یکرمی بش یا اوتوز غلوه قدر کتمش ایکن عیسی‌یی دکز اوزرنده کزر
و قایغه یاناشیر کوردیلر و قورقدیلر ٢٠ اما انلره دیدیکه بن ایم قورقماك ٢١ ایمدی انلر انی کوکل ایله
قایغه قبول ایتدیلر و فی الحال قایق اول واردقلری یره یتشدی ٢٢ و ارته‌سی کونده دکزك اوته یقه‌سنده
طوران جمعیت کوردی که اوراده شاکردلری بندکلری بر قایقدن غیری قایق یوغیدی و که عیسی
شاکردلری ایله قایغه بنمامش ایدی اما شاکردلری یالکز کتمشلر ایدی ٢٣ لکن طبریه‌دن اول یره
یقین که اوراده رب شکر ایتدکدن صکره اتمك یمشلر ایدی غیری قایقلر کلدیلر ٢٤ ایمدی جماعت که

جمعيّت كوردی كه عيسی و شاكردلری اندە دكللردر. انلر دخی قايقلره بنوب عيسی‌يی آرايارق كفرناحومه
كلديلر ٢٥ و انی دكيزك اوته يقەسنده بولدقلرنده اكا ديديلر كه يا رابّی سن بورايه نه زمان كلدك
٢٦ عيسی انلره جواب ويروب ديديكه حقّا حقّا سزه ديرمكه سز كوردوككز معجزه‌لر ايچون دكل لكن
اول اتمكلردن يييوب طوق اولدوغكز ايچون بنی آرارسكز ٢٧ چالشك شول فانی اولان طعام ايچون دكل
امّا شول ابدی حياته باقی طعام ايچون كه انی سزه آدم اوغلی ويرەجكدر زيرا بابا الله انی ختم ايلمشدر
٢٨ ايمدی اكا ديديلر كه نه ايليەلم كه اللّهك ايشلرينی ايشليەوز ٢٩ عيسی جواب ويروب انلره
ديديكه اللّهك ايشی بودر كه انك كوندردوكنه ايناناسز ٣٠ ايمدی اكا ديديلر كه ايمدی نه معجزت
ايدرسنكه بز كوروب سكا ايناناوز نه ايشلرسن ٣١ بابالرمز بريّه‌ده منّی يديلر مسطور اولدوغی كبی انلره
كوكدن اتمك يمكه ويردی ٣٢ ايمدی عيسی انلره ديديكه حقّا حقّا سزه ديرمكه موسی سزه كوكدن
اتمكی ويرمدی لكن بابام سزه كوكدن حق اتمكی ويرر ٣٣ زيرا اللّهك اتمكی اول در كه كوكدن اينر
و دنيايه حيات ويرر ٣٤ ايمدی انلر اكا ديديلر كه يا ربّ بزه دائما بو اتمكی وير ٣٥ و عيسی انلره
ديديكه اول حيات اتمكی بن ايم بكا كلن هيچ آچ اولميه و بكا ايانان هيچ صوصاميه ٣٦ امّا بن سزه
ديدمكه هم بنی كوردككز هم ايناماز سكز ٣٧ بابا بكا هر نه ويررسه بكا كلەجكدر و بن بكا كلنی هيچ
طشره‌يه قوومام ٣٨ زيرا بن بنم مرادمی ايتمك ايچون دكل امّا بنی كوندرنك مرادينی ايتمك ايچون كوكدن
اندم ٣٩ و بنی كوندرن بابانك مرادی بودر كه جمله انك بكا ويردوكندن هيچ بر شی‌يی ضايع ايتمم
امّا انی صوك كونده اقامت ايدەيم ٤٠ و بنی كوندرنك مرادی بودر كه هر كيم اوغلی كوروب اكا
ايانورسه ابدی حياته مالك اولا و بن انی صوك كونده اقامت ايدەجكم ٤١ ايمدی يهوديلر اكا مرلدارلر
ايدی چون ديديكه كوكدن انمش اتمك بن ايم ٤٢ و ديرلر ايديكه بو يوسفك اوغلی عيسی دكلمی در
كه انك باباسنی و آناسنی بلورز يا نيجه بن كوكدن اندم ديه بلور ٤٣ انك ايچون عيسی جواب
ويروب انلره ديديكه بر بركز ايله مرلدامك ٤٤ كمسه بكا كلمكه قادر دكلدر مكر بنی كوندرن بابا
انی چكه و بن انی صوك كونده اقامت ايدەجكم ٤٥ پيغمبرلرده يازلمشدر كه هپسی اللّهدن متعلّم
اولالر ايمدی هر كيشی كه بابادن ايشدوب اوكرندی ايسه بكا كلور ٤٦ اويله دكل كه بر كمسه بابانی
كورمش اولا مكر اول كمسه كه اللّهدن در او بابانی كورمشدر ٤٧ حقّا حقّا بن سزه ديرمكه بكا ايانان
ابدی حياته مالك اولور ٤٨ بن او حيات اتمكی ايم ٤٩ بابالركز بريّه‌ده منّی يديلر و اولديلر ٥٠ بو
اتمك ايسه كوكدن اينمشدر تا كه اندن ين اولميه ٥١ بن ديری اتمك ايم كه كوكدن اينمشدر
اكر بر كمسه بو اتمكدن ييسه ابدا ديری اولا و بن ويرەجكم اتمك بنم اتم در كه انی بن دنيانك
حياتی ايچون ويرەجكم ٥٢ ايمدی يهوديلر بر بريله چكشوب ديديلر كه بو بزه كندو اتنی نصل
يدرە بلور ٥٣ انك ايچون عيسی انلره ديديكه حقّا حقّا سزه ديرمكه اكر سز آدم اوغلنك اتنی يمزسكز

وَاُنُك قَانِنِی اِیچمَزسَكِزْ كَنْدُولَرِكُزْدَه حَیَات اُولْمَیَه ۵۴ بَنُم اَتِمی یِیَن وَبَنُم قَانِمی اِیچَن اَبَدِی حَیَاتَه
مَالِك اُولُور وَبَن اَنِی صُوك كُونَنْدَه اِقَامَت اِیدَه‌جَكِم ۵۵ زِیرَا بَنُم اَتُم حَقِیقَتْدَه طَعَام دُر وَبَنُم قَانُم
حَقِیقَتْدَه شَرْبَت دُر ۵۶ بَنُم اَتِمی یِیَن وَبَنُم قَانِمی اِیچَن بَنْدَه طُورُر بَن دَخِی اَنُك اِیچِنْدَه طُورُرُم
۵۷ نِیجَه كِه دِیرِی بَابَا بَنِی كُونْدَرْدِی اِیسَه وَبَن بَابَانُك سَبَبی اِیلَه دِیرِی اِیسَم بُویلَه دَخِی بَنِی یِیَن بَنُم
سَبَبُم اِیلَه دِیرِی اُولَه ۵۸ بُو دُر اُول اَتْمَك كِه كُوكْدَن اِینْمِشْدُر اُول مَنّ كِبِی دَكُل كِه بَابَالَرِكُز یِیَه‌یلَر
وَاُولْدِیلَر بُو اَتْمَكی یِیَن اَبَدَا دِیرِی اُولَه ۵۹ بُو نَسنَه‌لَرِی كَفَرنَاحُومْدَه تَعلِیم اِیدَركَن مَجمَعدَه سُویلَدِی
۶۰ اِیمدِی شَاكِردلَرِنْدَن چُوغِی بُونِی اِیشِتْدُكلَرِنْدَه دِیدِیلَر كِه بُو صَرب سُوز دُر اَنِی دِكلَمَكَه كِیم قَادِر دُر
۶۱ عِیسَی دَخِی كَنْدُو دَه شَاكِردلَرِینُك بُونُك اِیچُون مِرلِدَادُقلَرِینِی بِلدُكدَه اَنلَرَه دِیدِیكِه بُو سِزَه مُعثَرِت
وِیرِرمِی ۶۲ یَا نِیجَه اُولُور قَچَانكِه آدَم اُوغلِنِی اَوَّل اُولْدُوغِی یِرَه چِقَر كُورَه‌جَكسِكِز ۶۳ رُوح دُر كِه دِیرِی
اِیدَر اَت هِیچ فَایدَه اِیتمَز بَن سِزَه سُویلَدُوكُم سُوزلَر رُوح وَحَیَات دُر ۶۴ اَمَّا سِزدَن بَعض كِمسَه‌لَر وَار
كِه اِینَانمَازلَر زِیرَا اِبتِدَادَن عِیسَی اِینَانمَیَانلَر كِیملَر دُر وَاَنِی تَسلِیم اِیدَه‌جَك كِیم دُر بِلُور اِیدِی ۶۵ وَدِیر
اِیدِیكِه اَنُك اِیچُون سِزَه دِیدُمكِه كِمسَه بَكَا كَلمَكَه قَادِر دَكِلدُر اَكَر اَكَا بَابَامدَن وِیرِلمَدِی اِیسَه ۶۶ اُو
زَمَانْدَن بَرُو شَاكِردلَرِینُك چُوغِی كِرُو چَكِلدِیلَر وَآرتِق اَنُكلَه كَزمَزلَر اِیدِی ۶۷ اِیمدِی عِیسَی اُون
اِیكِی‌یَه دِیدِیكِه سِز دَخِی كِتمَك اِیستَرمِیسِكِز ۶۸ وَسِمعُون پَطرُس اَكَا جَوَاب وِیردِیكِه كِیمَه كِیدَه‌جَك
اِیز اَبَدِی حَیَاتُك سُوزلَرِی سَندَه دُر ۶۹ وَبِز اِینَانْدُق وَبِلدُك كِه دِیرِی اَللّٰهُك اُوغلِی مَسِیح سَن سِن
۷۰ عِیسَی اَنلَرَه جَوَاب وِیردِیكِه بَن سِزِی اُون اِیكِی اِختِیَار اِیتمَدُممِی وَسِزدَن بِرِی شَیطَاندُر ۷۱ وَبُونِی
سِمعُون اُوغلِی اِسخَریُوطِی یَهُودَا اِیچُون سُویلَدِی زِیرَا اُو اَكَرچِه اُون اِیكِیدَن بِرِی اِیدِی اَنِی تَسلِیم
اِیدَه‌جَك اِیدِی ۞

یَدِنْجِی بَابْ

۱ وَبُونلَردَن صُكرَه عِیسَی جَلِیلدَه كَزَر اِیدِی زِیرَا یَهُودَا وِلَایَتِندَه كَزمَك اِیستَمَز اِیدِی چُونكِه یَهُودِیلَر
اَنِی اُولدُرمَكَه چَالِشِرلَر اِیدِی ۲ وَیَهُودِیلَرُك بَیرَامِی یَعنِی چَردَكه‌لَر بَیرَامِی یَقِین اِیدِی ۳ اِیمدِی اَنُك
قَرنْدَاشلَرِی اَكَا دِیدِیلَر كِه بُورَادَن كُوچ وَیَهُودَا وِلَایَتِنَه كِت تَا كِه شَاكِردلَرُك دَخِی اِیتدُوكُك عَمَللَرِی
كُورَه‌لَر ۴ زِیرَا اِشتِهَار بُولمَق اِیستَیَن كِمسَنَه كِزلُوجَه بِر شَی اِیشلَمَز اَكَر بُو نَسنَه‌لَرِی اِیدَرسَك كَنْدُوكِی
دُنیَایَه اِظهَار اَیلَه ۵ زِیرَا كَنْدُو قَرنْدَاشلَرِی بِیلَه اَكَا اِینَانمَازلَردِی ۶ اِیمدِی عِیسَی اَنلَرَه دِیدِیكِه بَنُم زَمَانُم
دَخِی كَلمَدِی اَمَّا سِزُك زَمَانُكِز دَایِمَا حَاضِر دُر ۷ دُنیَا سِزَه بُغض اِیدَه‌مَز اَمَّا بَكَا بُغض اِیدَر زِیرَا بَن اَنُك
حَقِّندَه شَهَادَت اِیدَرِم كِه اَنُك عَمَللَرِی فَنَا دُر ۸ سِز بُو بَیرَامَه چِقُك بَن بُو بَیرَامَه دَخِی چِقمَام زِیرَا
بَنُم زَمَانُم دَخِی تَمَام اُولمَامِشدُر ۹ وَاَنلَرَه بُو نَسنَه‌لَرِی دِیدُكدَن صُكرَه جَلِیلدَه قَالدِی ۱۰ وَاَنُك

قرنداشلری یوقرو چقدقدن صکره او زمان کندوسی دخی بیرامه چقدی آشکاره دکل امّا کویا که کزلیجه
۱۱ ایمدی یهودیلر انی بیرامده آرارلر ایدی و او قنده دیرلر ایدی ۱۲ و جمعیّتلر آراسنده انک حقنده
بیوک مرلداپش وار ایدی بعضیلر ایو آدمدر دیرلردی و بعضیلر یوق امّا جمعیّتی اضلال ایدر دیرلردی ۱۳ امّا
یهودیلرک قورقوسندن بمسه انک حقّنده آشکاره سویلمزدی ۱۴ و آرتق بیرامک یاریسی کچدککده عیسی
هیکله چقوب تعلیم ایدردی ۱۵ و یهودیلر تعجّب ایدوب دیدیلر که بو کیشی اوکرنمامش ایکن نیجه
کتابلری بلور ۱۶ عیسی انلره جواب ویروب دیدیکه تعلیمم بنم دکلدر امّا بنی کوندرنک در ۱۷ اکر
بر کمسه انک مرادینی ایتمک استرسه بو تعلیم اللهدن می در یوخسه کندومدن می سویلرم بله ۱۸ کندوکندن
سویلین کندونک فخرینی آرار امّا انی کوندرنک فخرینی آرایان او حقّدر و اچنده عدالتسزلک یوقدر
۱۹ موسی سزه شریعتی ویرمدی می و سزدن کمسه شریعتی حفظ ایتمز نیچون بنی اولدرمک استرسکز
۲۰ جمعیّت جواب ویروب دیدیکه شیطانک وار کیم سنی اولدرمک استر ۲۱ عیسی جواب ویروب انلره
دیدیکه بن بر ایش ایتدم و جمله کز تعجّب ایدرسکز ۲۲ انک ایچون که موسی سزه ختانی ویردی اویله
دکل که موسی دن در امّا بابالردن در سز آدمی سبت کوننده دخی ختن ایدرسکز ۲۳ اکر بر آدم سبت
کوننده ختن اولنسه که موسی نک شریعتی بوزلمیه بن سبت کوننده بتون آدمی صاغلتدوغم ایچون بکا
طارلورمی سکز ۲۴ ظاهرلغه کوره حکم ایتمک امّا عدالت اوزره حکم ایدک ۲۵ و اورشلیملولردن بعضیسی
دیرلر ایدیکه بو اول آدم دکلمی در که انی اولدرمک استرلر ۲۶ و اشته آشکاره سویلر و اکا بر شی دیمزلر
عجبا باشلر تحقیق بلدیلرمی که بو حقیقتده مسیح در ۲۷ امّا بز بونک نره دن ایدوکنی بلورز امّا مسیح
کلدوکی زمان انک نره دن ایدوکنی کمسه بلمز ۲۸ انک ایچون عیسی هیکلده تعلیم ایدرکن چاغروب دیدیکه
هم بنی بلورسکز هم بن نره دن ایم بلورسکز و بن کندومدن کلمدم امّا بنی کوندرن حقّدر که انی سز بلمزسکز
۲۹ بن ایسه انی بلورم زیرا بن اندن ایم و او بنی کوندردی ۳۰ انک ایچون انی طوتمق استرلردی امّا
کمسه اکا ال صالمادی زیرا انک ساعتی دخی کلمامش ایدی ۳۱ و جمعیّتدن نیچه سی اکا اینانوب دیرلر
ایدیکه مسیح کلدوکی زمان بونک ایتدوکی معجزه لردن زیاده ایده جک می ۳۲ و فریسیلر جمعیّتلر انک حقّنده
بو نسنه لری مرلداد وغنی اشتدیلر و فریسیلر و باش امامار انی طوتمغه عسسلر کوندردیلر ۳۳ ایمدی عیسی
انلره دیدیکه بن بر آز زمان دخی سزکله ایم اندن صکره بنی کوندرنه کیده یم ۳۴ سز بنی آرایاسکز
و بولمیاسکز و بن اولدوغم یره کلمکه قادر اولمیاسز ۳۵ انک ایچون یهودیلر بر برینه دیرلر ایدیکه بو
نره یه کیده جکدر که بز انی بولمیاوز عجبا یونانیلر آراسنده پریشان اولانلره می کیده جک و یونانیلره دخی
تعلیم ایده جک می در ۳۶ بو نه سوزدر که سز بنی آرایاسکز و بولمیاسکز و بن اولدوغم یره کلمکه قادر
اولمیاسز دیدی ۳۷ و بیرامک صوک و بیوک کوننده عیسی طوروب و چاغروب دیدیکه اکر بر کمسه
صوصارسه بکا کلسون و ایچسون ۳۸ بکا اینانان ایسه کتاب دیدوکی اوزره انک قارنندن دیری صو ایرمقلری

آقەجقلر ٣٩ وبونی روح ایچون سویلدی که آنی اکا اینانانلر آلاجقلر ایدی زیرا عیسی دخی متعزّز اولمادوغی
ایچون روح القدس دخی کوندرلمش ایدی ٤٠ وجمعیّتدن چوغی بو سوزی ایشتدکلرنده دیدیلرکه تحقیقا
بو پیغمبردر ٤١ غیریلر بو مسیح در دیدیلر امّا غیریلر مسیح جلیلدنمی کلور دیدیلر ٤٢ کتاب دیمدیمی
که مسیح داود نسلندن داود اولدوغی بیت لحم نام قصبەدن کلەجکدر ٤٣ ایمدی جمعیّت آراسنده
انک ایچون اختلاف دوشدی ٤٤ وانلردن بعضیسی آنی طوتمق استرلر ایدی امّا کمسه اکا اللر صالمادی
٤٥ ایمدی عسکرلر باش امامله‌ره وفریسیلره کلدیلر وبونلر انلره دیدیلر که نیچون آنی کتورمدکز
٤٦ عسکرلر جواب ویردیلر که هیچ بو آدم کبی بر آدم سویلمشدر ٤٧ ایمدی فریسیلر انلره جواب
ویردیلر که سزمی دخی اضلال اولندکز ٤٨ باشلردن یا فریسیلردن بر کمسه اکا ایناندیمی ٤٩ امّا بو
شریعتی بلمین جمعیّت ملعوندر ٥٠ انلردن بری اولان نیقودیموس که عیسی‌یه کیجەده کلمش ایدی انلره
دیدیکه ٥١ بزم شریعتمز بر آدم اوزرینه آنی دکلمزدن وایتدوکنی بلمزدن اوّل حکم ایدرمی ٥٢ انلر
جوابا ویروب اکا دیدیلرکه سن می دخی جلیلدن سن تفحّص ایله وکور که جلیلدن هیچ بر پیغمبر
قوپمامشدر ٥٣ وهرکس کندو اوینه کتدی ۞

سکزنجی باب

١ عیسی دخی زیتونلر طاغنه کتدی ٢ وچیلک صباح ینه هیکله واردی وجمله قوم اکا کلدی واو
اوتوروب انلره تعلیم ایدردی ٣ وکاتبلر وفریسیلر اکا زناده طوتلمش بر عورت کتوردیلر وآنی اورتاده
طوردروب ٤ عیسی‌یه دیدیلرکه بو عورت زنا ایدرکن ایش اوزرنده طوتلدی ٥ وموسی بزه شریعتنده
امر ایلدیکه بویله کمسەلر طاشلنەلر ایمدی سن نه دیرسن ٦ وبونی آنی امتحان ایتمک ایچون دیرلردی
که آنی قوللامغه بر سبب بولەلر امّا عیسی آشغه اکلوب پرمق ایله یرده یازاردی ٧ وانلر طورمیوب اکا
سؤال ایدرلر ایکن اول دخی قالقوب انلره دیدیکه سزدن کناهسز کیم ایسه او اوّل اکا طاش آتسون
٨ وینه آشغه اکلوب یرده یازاردی ٩ انلر دخی بونی ایشدوب وضمیرلرندن الزام اولنوب برر برر
قوجەلردن باشلیوب تا صکره‌کیلره وارنجه طشره‌یه چقدیلر وعیسی اورتاده طوران عورت ایله یالکز
قالدی ١٠ عیسی دخی قالقوب وعورتدن غیری کمسەیی کورمیوب اکا دیدیکه ای عورت شول سنی قوللایانلر
قنده در اوزرکه هیچ کمسه حکم ایتمدیمی ١١ اول دخی هیچ کمسه یا ربّ دیدی وعیسی اکا دیدیکه
بن دخی اوزرکه حکم ایتمم وار وشمدنصکره کناه ایتمه ١٢ وعیسی ینه انلره سویلیوب دیدیکه بن
دنیانک نوری ایم بکا تابع اولان قرانکلقده کزمیه‌جکدر امّا حیاتک نوری انک اولا ١٣ ایمدی فریسیلر
اکا دیدیلرکه سن کندوک ایچون شهادت ایدرسن سنک شهادتک حق دکلدر ١٤ عیسی جواب ویروب
انلره دیدیکه اکرچه بن کندوم ایچون شهادت ایدرسم ده شهادتم حقدر زیرا بن نره‌دن کلدوکمی

وَنَرَهْيَه كِتْدُوكِمى بِلُورِم سِز ايسَه نَرَهدَن كَلْدُوكِمى وَنَرَهيَه كِتْدُوكِمى بِلْمَزسِكِز ١٥ سِز جِسم اوزره حُكم
ايدَرسِكِز امّا بَن بِمِسَهيَه حُكم ايتمَم ١٦ وَاكَر حُكم ايتسَم حُكمُم حقدر زيرا بَن يالِكز دكل ايم امّا
بَن وَبَنى كوندرَن بابا بِلَه ايز ١٧ وَشريعتِكزده دخى يازِلْمِشدر كه ايكى آدمك شهادتى حقدر ١٨ بن
اول بِمِسَه ايم كه كَندُوم ايچون شهادت ايدَرِم وَبَنى كوندرَن بابا دخى بَنِم ايچون شهادت ايدَر ١٩ ايمدى
انلَر اكا ديديلَر كه باباك قَنده در عيسى جواب ويرديكه سِز نه بنى نه بابامى بِلورسِكز اكر بنى
بِلسَيدِكز بابامى دخى بِلوردِكز ٢٠ بو سوزلَرى عيسى هيكلده تعليم ايدَركن اوله يَرده سويلَدى كه
انده خزينه صَندوقى ايدى وكِمسه انى طوتمادى زيرا ساعتى دخى كلمَمِش ايدى ٢١ ايمدى عيسى يِنه انلَره
ديديكه بن كيدَرِم وَسِز بنى آرايه‌سِز امّا كُناهكِزده اوله‌سِز بن كيتدوكم يَره سِز كلمكه قادر دكل سِكِز
٢٢ انك ايچون يهوديلَر ديرلَر ايديكه عجبا كَندو كَندوينى اولدُره‌جكمى چون دير كه بن كيتدوكم
يَره سِز كلمكه قادر دكل سِكِز ٢٣ اول دخى انلَره ديديكه سِز آشَغه‌دَن سِكِز بن يوقَرودَن ايم سِز بو
دُنيادَن سِكِز بن بو دُنيادَن دكل ايم ٢٤ انك ايچون سِزه ديدُمكه كُناهلَركِزده اوله‌سِكِز زيرا اكر
اينانمازسِكِز كه بن اول ايم كُناهلَركِزده اوله‌سِكِز ٢٥ ايمدى اكا سَن كيم سِن ديديلَر وعيسى انلَره
ديديكه هان او سِزه اوّلدَن ديدوكم ايم ٢٦ سِزك حقّنده سويليه‌جكم وحُكم ايده‌جكم چوق وار امّا بنى
كوندرَن حقدر وبن نه كه اندن ايشتمِش ايسَم انى دُنيايه سويلرِم ٢٧ انلَر ايسَه بِلمَديلَر كه انلَره
بو نسنه‌لَرى بابا ايچون سويلردى ٢٨ وعيسى انلَره ديديكه آدم اوغلنى رفع ايتدوككِز زمان بِله‌سِز كه
بن او ايم وكندومدَن بر شى ايشلَمَم امّا بابا بكا اوكرتدوكى كبى بو نسنه‌لَرى سويلرِم ٢٩ وبنى كوندرَن
بنمله در بابا بنى يالِكز قومادى زيرا بن دائما انك بكندوكى شيلَرى ايشلرِم ٣٠ بو نسنه‌لَرى سويلر ايكن
چوغى اكا ايناندِيلَر ٣١ ايمدى عيسى كَندويه اينانان يهوديلَره ديديكه اكر سِز بنم سوزمده ثابت
اولورسِكِز تحقيقا بنم شاكردلَرم اولورسِكِز ٣٢ وحقّى بِله‌سِز حقّ دخى سِزى آزادلو ايليه ٣٣ انلَر اكا
جواب ويرديلَر كه بِز ابراهيمك نسلى ايز وهيچ كمسه‌يه هيچ بر زمانده قوللق ايتمدك نيجه ديرسِنكه
آزادلو اولورسِكِز ٣٤ عيسى انلَره جواب ويرديكه حقّا حقّا سِزه ديرِمكه هر كيم كُناه ايدَرسَه كُناهك
قولى در ٣٥ وقول دائما اوده طورماز اوغل دائما طورر ٣٦ ايمدى اكر اوغل سِزى آزادلو ايدَرسَه تحقيقا
آزادلو اولورسِكِز ٣٧ بن بِلورِم كه سِز ابراهيمك نسلى سِكِز امّا بنى اولدُرمكه چالشِرسِكِز زيرا بنم
سوزم سِزده صِغماز ٣٨ بن بابامك يانِنده كوردوكمى سويلرِم سِز دخى باباكِزك يانِنده كوردوككِزى
ايدَرسِكِز ٣٩ انلَر جواب ويروب اكا ديديلَر كه ابراهيم بِزم بابامز در عيسى انلَره ديديكه اكر سِز
ابراهيمك اوغللَرى اولسَيدِكز ابراهيمك عمللَرينى ايدَردِكز ٤٠ امّا سِز حالا بنى اولدُرمك استرسِكِز
آدمى كه سِزه اللهدَن ايشتدوكم حقّى سويلدِم بونى ابراهيم ايتمدى ٤١ سِز باباكِزك عمللَرينى ايدَرسِكِز
ايمدى انلَر اكا ديديلَر كه بِز زنادَن طوغمش دكل ايز بر بابامز وار يعنى الله ٤٢ وعيسى انلَره ديديكه

. اگر الله باباكز اولسيدى بنى سوردكز زيرا بن اللهدن چقوب كلدم زيرا بن كندومدن كلمدم اما
او بنى كوندردى ٤٣ نيچون لسانمى آكلامزسكز اول سببدن كه سوزمى دكلمكه قادر دكل سكز ٤٤ سز
باباكز شيطاندن سكز و باباكزك هوسلرينى ايتمك استرسكز او اولدن آدم اولدريجى ايدى و حقده
ثابت دكل ايدى زيرا انك ايچنده حق يوقدر قچانكه يالان سويلرسه كندودن سويلر زيرا او يالانجى
و يالانك باباسى در ٤٥ اما حقى سويلدوكم ايچون بكا اينانمازسكز ٤٦ سزدن كيم اوزريمه كناهى اثبات
ايدر و اگر حقى سويلرسم نيچون بكا اينانمازسكز ٤٧ اللهدن اولان اللهك كلاملرينى دكلر سز انلرى
انك ايچون دكلمزسكز كه اللهدن دكل سكز ٤٨ ايمدى يهوديلر جواب ويروب اكا ديديلر كه بز ايو
ديمزمى ايز كه سن سامره‌لو و شيطانلوسن ٤٩ عيسى جواب ويرديكه شيطانم يوقدر اما بابامه اكرام
ايدرم سز ايسه بكا اهانت ايدرسكز ٥٠ و بن كندو عزتمى آرامم آرايان و حكم ايدن وار در ٥١ حقا
حقا سزه ديرمكه بر كمسه بنم سوزمى حفظ ايدرسه ابدا اولمى كورميه ٥٢ ايمدى يهوديلر اكا ديديلر
كه شمدى بلورز كه شيطانك وار ابراهيم و پيغمبرلر اولديلر و سن ديرسنكه بر كمسه بنم سوزمى حفظ
ايدرسه ابدا اولمى طاتميه ٥٣ سن بابامز ابراهيمدن بيوكمى سن كه اولدى پيغمبرلر دخى اولديلر
سن كيم اولدوغكى ادعا ايدرسن ٥٤ عيسى جواب ويرديكه اگر بن كندومى عزتلرسم بنم عزتم برنسنه
دكل بنى عزتلين اول بابام دركه انك ايچون ديرسكزكه اللهكز در ٥٥ و سز انى بلمدكز اما بن انى
بلورم و اگر بن انى بلمم ديرسم سزكبى يالانجى اولورم اما بن انى بلورم و انك كلامنى حفظ ايدرم
٥٦ باباكز ابراهيم بنم كونمى كوره‌جكى اميدده ايكن شادلق ايلدى و انى كوردى و سوندى ٥٧ ايمدى
يهوديلر اكا ديديلر كه سن دخى اللى ياشنده دكل سن و ابراهيمى كوردكمى ٥٨ عيسى انلره ديديكه
حقا حقا سزه ديرمكه ابراهيم طوغمازدن اول بن ايم ٥٩ انك ايچون طاشلر قالديرديلر كه اكا آتالر اما
عيسى كزلندى و آرالرندن چقوب هيكلدن چقدى و بويله‌جه كتدى ۞

طقوزنجى باب

١ و عيسى كيدر ايكن آنادن طوغمه بر كورى كوردى ٢ شاكردلرى دخى اكا سؤال ايدوب ديديلر كه يا
ربى كيم كناه ايتدى بو كيشيمى يوخسه والدينيمى كه كور طوغمشدر ٣ عيسى جواب ويرديكه نه بو كيشى
نه والدينى كناه ايتديلر اما بو انك ايچون اولديكه اللهك عمللرى انده اظهار اولنه ٤ بنى كوندرنك
عمللرينى كون طورركن ايشلمك كرك ايم كيجه كلور كه كمسه ايشلمكه قادر دكلدر ٥ مادامكه بن
دنياده ايم بن دنيانك نورى ايم ٦ بو نسنه‌لرى ديدكدن صكره يره توكردى و توكرك ايله بالچق
يابدى و بالچغى كورك كوزلرينه سوردى ٧ و اكا ديديكه وار سيلوحا حوضنده كه ترجمه اولنسه كوندرلمش
ديمكدر يون اول دخى واروب يوندى و كوزلرى كوروبه كلدى ٨ ايمدى قونشولر و انك كور ايدوكنى اول

کورنلر دیدیلرکه اول اوتروب دیلنن بو دکلمی در ۹ کیمی او در کیمی اکا بکزر دیرلردی او ایسه
بن او ایم دیر ایدی ۱۰ ایمدی اکا دیدیلرکه کوزلرک نیجه آچلدی ۱۱ اول دخی جواب ویروب دیدیکه
عیسی نام بر آدم بالچق یاپوب کوزلرمه سوردی و بکا دیدیکه سیلوحا حوضنه وار ویوون بن دخی واروب
یوندقدن صکره کوزلرم کورر اولدی ۱۲ ایمدی انلر اکا دیدیلرکه او نره‌ده در و اول بلمم دیدی ۱۳ و اول
اول کور اولانی فریسیلره کتوردیلر ۱۴ عیسی بالچق یاپوب کوزلرینی آچدوغی زمان سبت کونی ایدی
۱۵ انک ایچون ینه فریسیلر دخی نیجه کوزلرک کورر اولدی دیو صوردیلر اول دخی انلره دیدیکه او کوزلرمه
بالچق قودی بن دخی یوندم وکوررم ۱۶ ایمدی فریسیلردن بعضیسی دیدیلرکه بو آدم اللهدن دکلدر
زیرا سبت کونینی کوزتمز و بعضیسی دیدیلرکه نیجه قابلدر که بر کناهکار آدم بویله معجزتلر ایده
و آرالرنده اختلاف اولدی ۱۷ وینه اول کوره دیدیلرکه سن انک حقنده نه دیرسن که کوزلرکی
آچدی اول دخی پیغمبردر دیدی ۱۸ بو خصوصدن یهودیلر انک کور ایدوکنه و کوزلری کورر اولدوغنه
اینانمادیلر تا اول کوزلری کورر اولمش آدمک والدینی چاغرنجه ۱۹ و انلره سؤال ایدوب دیدیلرکه بو
آنادن طوغه کور دیدوککز سزک اوغلکزمی در یا شمدی نیجه کورر ۲۰ و انک والدینی انلره جواب
ویروب دیدیلرکه بز بلورزکه بو اوغلمز در و کور طوغمشدر ۲۱ اما شمدی نیجه کورر بلمزز و اکا کوزلری
کیم آچدی بز بلمزز او یاشلوجه در اکا صورک کندو کندو ایچون سویلیه ۲۲ والدینی یهودیلردن
قورقدقلری ایچون بو سوزلری دیدیلر زیرا یهودیلر آرتق اتفاق ایتمشلر ایدی که اکر بر کمسه او مسیح
ایدوکنه اعتراف ایلسه مجمعدن قوولا ۲۳ انک ایچون والدینی دیدیلرکه او یاشلوجه در اکا صورک
۲۴ ایمدی انلر تکرار اول اول کور اولان آدمی چاغروب اکا دیدیلرکه اللهه مجد ایله بز بلورزکه بو
آدم کناهکاردر ۲۵ اول جواب ویروب دیدیکه کناهکارمی در بن بلمم بر شی بلورمکه کور اولمش ایکن
شمدی کوررم ۲۶ انلر دخی اکا ینه دیدیلرکه سکا نه ایلدی کوزلرکی نیجه آچدی ۲۷ انلره جواب
ویردیکه بن اکی آرتق سزه دیدم و دکلمدکز نیچون انی ینه دکلمک استرسکز سز دخی انک شاکردلری
اولمق استرمیسکز ۲۸ انک ایچون انی سوکوب دیدیلرکه سن انک شاکردی اول بز موسینک شاکردلری ایز.
۲۹ بز بلورزکه الله موسی‌یه سویلدی اما بونی نره‌دن در بلمزز ۳۰ اول آدم جواب ویروب انلره دیدیکه
بونده بر عجیب نسنه وارکه سز انک قنده‌ن ایدوکنی بلمزسکز و او کوزلرمی آچمشدر ۳۱ و بز بلورزکه
الله کناهکارلری دکلمز اما بر کمسه اللهه متقی ایسه و انک مرادینی ایدرسه اول انی دکلر ۳۲ دنیانک
ابتداسندن برو ایشیدلمشدرکه بر کمسه آنادن طوغه کورک کوزلرینی آچمشدر ۳۳ اکر بو اللهدن
اولمسیدی هیچ بر شی ایتمکه قادر اولمازدی ۳۴ انلر جواب ویروب اکا دیدیلرکه سن بتون کناهلرده
طوغدک و بزه تعلیم ایدرمی سن و انی طشره‌یه قوودیلر ۳۵ عیسی ایشتدی که انی طشره‌یه قوودیلر و انی
بولدقده اکا دیدیکه سن اللهک اوغلنه ایناندرمی سن ۳۶ اول دخی جواب ویروب دیدیکه یا رب کیم در

اوکه اکا ایانایم ٣٧ وعیسی اکا دیدیکه هم انی کوردک هم سنکله سویلین او در ٣٨ اول دخی دیدیکه
ایانیرم یا رب واکا سجده ایتدی ٣٩ وعیسی دیدیکه بن بو دنیایه حکم ایتمکه کلدم تا که کورمینلر
کوره‌لر وکورنلر کور اوله‌لر ٤٠ وانکله اولان فریسیلردن بعضیسی بو نسنه‌لری ایشتدکده اکا دیدیلرکه
بز دخی کورمی ایز ٤١ عیسی انلره دیدیکه اکر سز کور اولسیدکز هیچ کناهکز اولمازدی اما شمدی
دیرسکز بز کوررز انک ایچون کناهکز طورر

اوننجی باب

١ حقا حقا سزه دیرمکه قویونلرک آغیلنه قپودن کیرمیین اما غیری یردن کیرن کمسه اوغری وخرسزدر
٢ اما قپودن کیرن قویونلرک چوبانی در ٣ قپوجی اکا آچار وقویونلر انک آوازینی دیکلرلر اول دخی کندو
قویونلرینی آد ایله چاغیرر وانلری طشره‌یه چیقارر ٤ وکندو قویونلرینی طشره‌یه چیقاردوغی زمان اوکلرنده
کیدر وقویونلر آردنجه کیدرلر زیرا انک آوازینی بیلورلر ٥ ویبانجینک آردنجه هیچ کیتمزلر اما اندن قاچرلر
زیرا یبانجیلرک آوازینی بیلمزلر ٦ بو مثلی عیسی انلره سویلدی اما انلر سویلدوکی نسنه‌لر نه ایدی
بیلمدیلر ٧ انک ایچون عیسی انلره ینه دیدیکه حقا حقا سزه دیرمکه بن قویونلرک قپوسی ایم ٨ هر نه
قدر بندن اول کلدیلر ایسه جمله‌سی اوغریلر وخرسزلردر اما قویونلر انلری دیکلمدیلر ٩ قپو بن ایم بر
کمسه بندن کیرسه خلاص اولا وکیروب چقه واوتلاق بولا ١٠ خرسز کلمز مکر اوغرلمق واولدرمک
وبوزمق ایچون بن ایسه کلدم که حیاته مالک اولوب ازدیاد ایله اولالر ١١ بن ایو چوبان ایم ایو چوبان
قویونلر ایچون کندو جانینی ویرر ١٢ اما ارغاد وچوبان اولمیان که قویونلر کندونک دکللر قوردک
کلدوکینی کوروب قویونلری براغر وقاچر وقورد انلری قورار وقویونلری طاغیدر ١٣ وارغاد قاچر زیرا
ارغاددر وقویونلره مقید دکلدر ١٤ بن ایو چوبان ایم وبنمکیلری بیلورم بنمکیلر دخی بنی بیلورلر
١٥ بابا بنی بیلدوکی کبی بن دخی بابایی بیلورم هم قویونلر ایچون جانمی ویررم ١٦ وبنم غیری قویونلرم وار
که بو آغیلدن دکللر انلری دخی کتورسم کرک وانلر بنم آوازمی دیکلیه‌لر وسوری بر وچوبان بر اولا.
١٧ بابا بنی انک ایچون سور که جانمی تسلیم ایدرم تا که انی ینه آلایم ١٨ کمسه انی بندن آلماز بن
کندومدن انی تسلیم ایدرم انی تسلیم ایتمکه قدرتم وار وانی ینه آلمغه قدرتم وار بو وصیتی بابامدن
آلدم ١٩ ایمدی بو سوزلر ایچون یهودیلر آراسنده ینه اختلاف اولدی ٢٠ وانلردن چوغی دیرلر ایدیکه
شیطانی وار ودلی در نیچون انی دیکلرسکز ٢١ غیریلر دیرلر ایدیکه بونلر شیطانلونک سوزلری دکللر
شیطان کورلرک کوزلرینی آچمغه قادرمیدر ٢٢ واورشلیمده تقدیس بیرامی اولدی وقیش ایدی ٢٣ وعیسی
هیکلده سلیمانک رواقنده کزردی ٢٤ ویهودیلر انی چوره‌یه آلوب اکا دیدیلرکه نیجه‌یه‌دک جانمزی
شبهه‌ده طوتارسین سن مسیح ایسک بزه آشکاره سویله ٢٥ عیسی انلره جواب ویردیکه بن سزه دیدم وبیز

اينانمازسكز باباملك اسمى ايله ايتدوكم عمللر بنم ايچون شهادت ايدرلر ٢٦ امّا سز اينانمازسكز زيرا سزه
ديدوكم كبى بنم قويونلرمدن دكلسكز ٢٧ قويونلرم بنم آوازمى دكلرلر و بن انلرى بلورم و انلر بنم
آردنجه كلورلر ٢٨ و بن انلره ابدى حياتى ويررم و هيچ ابدا هلاك اولميالر و انلرى كمسه المدن قوپارميه
٢٩ انلرى بكا ويرن بابام هپسندن بيوكدر و انلرى باباملك الندن قوپارمغه كمسه قادر دكلدر ٣٠ بن
و بابا بر ايز ٣١ انك ايچون يهوديلر ينه طاشلر قالدرديلر كه انى طاشليه‌لر ٣٢ عيسى انلره جواب
ويرديكه بن سزه بابامدن چوق ايو عمللر كوستردم اول عمللرك قنغيسى ايچون بنى طاشلرسكز ٣٣ يهوديلر
اكا جواب ويروب ديديلر كه بز سنى بر ايو عمل ايچون طاشلمز ايز امّا كفر ايچون و سن آدم ايكن
كندوكى الله ايتدوكك ايچون ٣٤ عيسى انلره جواب ويرديكه شريعتكزده يازلمش دكلميدر كه بن
ديدمكه سز الاهلرسكز ٣٥ اكر اول كمسه‌لره الاهلر ديدى ايسه كه انلره اللهك كلامى كلدى و كتاب
بوزلامز ٣٦ سز باباكن مقدّس اولان و دنيايه كوندرلنه سن كفر سويلرسن ديه بلورميسكز بن اللهك اوغلى ايم
ديدوكم ايچون ٣٧ اكر باباملك عمللرينى ايتمز ايسم بكا اينانمك ٣٨ امّا ايدرسم و بكا اينانمازسكزده عمللره اينانك تا كه
بله‌سز و اينانه‌سز كه بابا بنده در و بن انده ايم ٣٩ انك ايچون انلر انى ينه طوتمق استرلر ايدى امّا او
اللرندن چقدى ٤٠ و بر دفعه دخى اردننك اوته‌سنه يوحنّانك اوّل واقترلدوغى يره واردى و اوراده طوردى
٤١ و نيچه‌سى اكا كلديلر و ديرلر ايديكه كرچك يوحنّا بر معجزه ايتمدى امّا هر نه كه يوحنّا بونك
حقّنده ديدى ايسه حقّ ايدى ٤٢ و اوراده نيچه‌سى اكا اينانديلر ۞

اون برنجى باب

١ و لعازر نام خسته بر كمسنه وار ايدى كه مريمك و قز قرنداشى مارته‌نك قصبه‌سى بيت عنيادن ايدى
٢ و مريم اول عورت ايدى كه ربّى ياغ ايله ياغلادى و آياقلرينى كندو صاچى ايله سيلدى و انك
قرنداشى لعازر خسته ايدى ٣ ايمدى قز قرنداشلر اكا كوندروب ديديلر كه يا ربّ اشته سنك سودوكك
خسته‌در ٤ عيسى دخى بونى اشتدكده ديديكه بو خسته‌لق اولمه دكين دكل امّا اللهك عزّتى ايچوندر
تا كه اللهك اوغلى انكله متعزّز اولا ٥ و عيسى مارته‌يى و قز قرنداشنى و لعازرى سوردى ٦ ايمدى انك
خسته ايدوكنى اشتدكدن صكره اولدوغى يرده ايكى كون دخى طوردى ٧ اندن صكره شاكردلره
ديديكه ينه يهودا ولايتنه وارالم ٨ شاكردلر اكا ديديلر كه يا ربّى شمدى يهوديلر سنى طاشلمق استرلر ايدى
و سن ينه اورايه كيدرميسن ٩ عيسى جواب ويرديكه كوندزك اون ايكى ساعتى يوقميدر بر كمسه كوندز كزرسه
سورچمز زيرا بو دنيانك نورينى كورر ١٠ امّا بر كمسه كيجه‌ده كزرسه سورچر زيرا انده نور يوقدر
١١ بو نسنه‌لرى سويلدى و اندن صكره انلره ديديكه دوستمز لعازر اويور امّا بن وارايم كه انى اويانديرايم
١٢ ايمدى انك شاكردلرى ديديلر كه يا ربّ اكر اويورسه شفا بولاجقدر ١٣ امّا عيسى بونى انك اولمى

ايچون ديمش ايدى امّا انلر صانديلركه اويقونك اويومه‌سى ايچون ديدى ١٤ ايمدى او زمان عيسى انلره
آشكاره ديديكه لعازر اولمشدر ١٥ و سزك ايچون سونورم كه انده دكل ايدم تا كه اينانه‌سكز امّا اكا كيده‌لم
١٦ و ديديموس ديدكلرى توما شاكرد يولداشلرينه ديديكه بز دخى وارالم كه انك ايله اوله‌وز ١٧ و عيسى
كلدكده لعازرى آرتق دورت كوندن برو مزارده ياتر بولدى ١٨ و بيت عنيا اون بش غلوه قدر
اورشليمه يقين ايدى ١٩ و يهوديلردن چوغى مارته‌يه و مريمه كلمشلر ايدى كه انلره قرنداشى ايچون تسليّه
ويره‌لر ٢٠ ايمدى مارته عيسى‌نك كلدوكنى ايشتدوكى كبى اكا قرشو كيتدى مريم ايسه اوده اوتوردى
٢١ و مارته عيسى‌يه ديديكه يا ربّ سن بونده اولسيدك قرنداشم اولمش اولمازدى ٢٢ نهايت بلورم كه
شمدى بيله هر نه اللّهدن استرسك اللّه سكا ويره‌جكدر ٢٣ عيسى اكا ديديكه قرنداشك قيام ايليه‌جكدر
٢٤ مارته اكا ديديكه قيامتده صوك كونده قيام ايليه‌جكدر ٢٥ عيسى اكا ديديكه قيامت و حيات بن ايم
بكا اينانان اكرچه اولمش ايسه‌ده ديرى اولا ٢٦ و هر كيم ديرى ايسه و بكا اينانرسه هيچ ابدا اولميه بوكا
اينانيرميسن ٢٧ او اكا ديديكه بلى يا ربّ اينانيرم كه سن مسيح اللّهك اوغلى سن كه دنيايه كله‌جك ايدى
٢٨ و بو نسنه‌لرى ديدكدن صكره كيتدى و قز قرنداشى مريمى كيزلوجه چاغروب ديديكه معلّم كلمشدر
و سنى چاغرير ٢٩ اول دخى بونى ايشتدوكى كبى تيزيّه قالقوب اكا كلدى ٣٠ عيسى قصبه‌يه دخى كلممش ايدى
امّا اول يرده ايدى كه انى مارته قرشولمش ايدى ٣١ ايمدى مريم ايله اوده اولان و اكا تسليّه ويرن
يهوديلر مريم عجله ايله قالقوب طشره‌يه چقدوغنى كوردكده آردنجه كيدوب ديديلر كه مزاره كيدر كه
انده آغلايه ٣٢ و مريم عيسى‌نك اولدوغى يره كلدوكى زمان انى كوروب آياقلرينه دوشدى و اكا ديديكه
يا ربّ اكر سن بونده اولسيدك قرنداشم اولمش اولمازدى ٣٣ عيسى دخى انى آغلار و انكله كلن يهوديلر
آغلار كورمكله روحنده اكلدى و كندويه اضطراب كلدى ٣٤ و ديديكه سز انى نره‌يه قودكز انلر.
اكا كل و باق ديديلر ٣٥ عيسى آغلادى ٣٦ ايمدى يهوديلر ديديلر كه باق نيجه انى سوردى ٣٧ امّا انلردن
بعضيسى ديديلر كه بو كورك كوزلرينى آچان كمسنه او قدر ايتمكه قادر دكلمى ايدى كه بو كيشى اولممش
اولا ٣٨ ايمدى عيسى ينه كندو كندوده اكليه‌رك مزاره كلدى و بو بر مغاره ايدى و اوزرينه بر طاش
قونلمش ايدى ٣٩ عيسى ديديكه طاشى قالدرك امّا اولنك قز قرنداشى مارته اكا ديديكه يا ربّ او آرتيق
قوقار زيرا دورت كوندن برو ياتر ٤٠ عيسى اكا ديديكه بن سكا ديمدمى كه اكر اينانرسك اللّهك عزّتنى
كوره‌سن ٤١ ايمدى انلر اولنك ياتدوغى يردن طاشى قالدرديلر عيسى دخى كوزلرينى يوقرو قالدروب ديديكه
يا بابا سن بكا استجابت ايتدوكك ايچون سكا شكر ايدرم ٤٢ و بن بلورم كه سن دائما بكا استجابت
ايدرسن امّا بن بونى بو حاضر جمعيّت ايچون سويلدم كه سن بنى كوندردوككه اينانه‌لر ٤٣ و بو نسنه‌لرى
ديدكدن صكره عظيم آواز ايله چاغرديكه يا لعازر طشره‌يه چق ٤٤ اولن دخى اللرى و آياقلرى صارغيلر
ايله باغلنمش و يوزى مقرمه ايله صارلمش ايكن چقدى و عيسى انلره ديديكه انى چوزك و كيتمكه قويويرك

۴۵ ایمدی مریمه کلن یهودیلرك چوغی عیسی‌نك ایتدکلرینی کورمکله اکا اینانديلر ۴۶ امّا انلردن بعضیلری
فریسیلره واروب انلره عیسی‌نك ایتدوکی نسنه‌لری سویلدیلـــر ۴۷ بونك ایچون باش امامار و فریسیلر
دیوانی جمع ایدوب دیدیلر که نه ایلیه‌لم زیرا بو آدم چوق معجزتلر ایلر ۴۸ بر اینی بویله قوسق جمله‌سی
اکا اینانه‌لر و روماليلر کلوب یرمزی و امتمزی خراب ایده‌لر ۴۹ و انلردن بریسی قیافا نام کمسنه که اول
یل باش امام ایدی انلره دیدیکه سز هیچ نسنه بلمزسکز ۵۰ و تأمّل ایتمزسکز که بزه فایده‌لو در که قوم
ایچون بر آدم اوله و بتون امّت هلاك اولمیه ۵۱ و او بونی کندو کندودن سویلمـــدی امّا اول یلده باش
امام اولمغله پیغمبرلك ایتدیکه عیسی اول امّت ایچون اوله‌جك ایدی ۵۲ و یالکز اول امّت ایچون دکل امّا
تا که اللهك پریشان اولان اوغللرینی دخی بره جمع ایده ۵۳ ایمدی اول کوندن برو انی اولدرمك ایچون مشاوره
ایتدیلر ۵۴ بونك ایچون عیسی آرتق یهودیلر آراسنده آشکاره کزمزدی امّا اورادن بریّه‌یه یقین ناحیه‌یه
افرایم نام شهره کتدی و انده کندو شاکردلری ایله اوترر ایدی ۵۵ و یهودیلرك فصح بیرامی یقین
ایدی و اول ناحیه‌دن چوغی کندولرینی تطهیر ایتمك ایچون فصح بیرامندن اوّل اورشلیمه چقدیلـــر
۵۶ ایمدی عیسی‌یی آرارلر ایدی و هیکلده طورر ایکن بر برینه دیرلـر ایدیکه نه دیرسکز بیرامـــه
کلمـــزمی ۵۷ و هم باش امامار هم فریسیلر امر ایتدیلر که بر کمسه نره‌ده اولدوغنی بلورسه بلـــدره
تا که انی طوتالـــــــــــــــــــــــر ۞

اون ایکنجی باب

۱ و عیسی فصح بیرامندن آلتی کون اوّل بیت عنیایه کلدی اوراده اولمـــش لعازر وار ایدی که انی
اولولردن اقامت ایلمش ایدی ۲ و اوراده اکا بر آخشام طعامی ایتدیلر و مارته خدمت ایدردی و لعازر
انکله سفره‌ده اوترانلردن بری ایدی ۳ مریم ایسه بر وقیه قیمتلو خاصّ ناردین یاغی آلوب عیسی‌نك
آیاقلرینی سوردی و آیاقلرینی صاچلری ایله سیلدی و او یاغك رایحه‌سی ایله طولدی ۴ ایمدی شاکردلرندن
بری یعنی سمعون اوغلی اسخریوطی یهودا که انی تسلیم ایده‌جك ایدی دیدیکه ۵ نیچون بو یاغ اوچ
یوز دیناره صاتلوب فقیرلره ویرلمدی ۶ و بونی انك ایچون دیمدیکه فقیرلری قایرردی امّا انك ایچون که
خرسز ایدی و کیسه کندوده ایدی و ایچنه نه قونلور ایدی ایسه طاشر ایدی ۷ ایمدی عیسی دیدیکه
انی قویویر او بونی بنم کومکلمکك کونی ایچون صقلادی ۸ زیرا فقیرلر هر زمان سزکله اولور امّا بن هر
زمان سزکله اولامم ۹ و یهودیلرك بر بیوك جمعیّتی بلدی که او اوراده ایدی و یالکز عیسی ایچون دکل امّا
اولولردن اقامت ایتدوکی لعازری کورمك ایچون کلدیلر ۱۰ و باش امامار لعازری دخی اولدرمك ایچـــون
مشاوره ایتدیلر ۱۱ زیرا انك سببی ایله نیچه یهودیلر کدوب عیسی‌یه اینانديلر ۱۲ ارته‌سی کون بر
بیوك جمعیّت که بیرامه کلمش ایدی عیسی‌نك اورشلیمه کله‌جکنی ایشتدکده ۱۳ خرما داللری آلوب

قرشوسنه چقدیلر و چاغرورلر ایدیکه هوشعنّا ربّك اسمی ایله کلن اسرائیل ملکی مستبارك اولسون
١٤ و عیسی بر کنج اشك بولوب اوزرینه بندی نیجه که یازلمشدرکه ١٥ یا صهیون قزی قورقمه اشته
ملکك بر اشك قودوغنه بنمش کلیور ١٦ و انك شاکردلری بو نسنه‌لری اولده آکلمادیلر امّا عیسی متعزز
اولدوغی زمان خاطرلرینه کلدیکه بو نسنه‌لر انك حقنده یازلمش ایدی و انلر اکا بو نسنه‌لری ایتمشلر
ایدی. ١٧ ایمدی انکله اولان جمعیّت شهادت ایدردیکه لعازری مزاردن چاغردی و انی اولولردن اقامت
ایلدی ١٨ بونك ایچون جمعیّت دخی قرشوسنه کتدی زیرا بو معجزتی ایتدوکنی ایشتمشلر ایدی ١٩ ایمدی
فریسیلر بر برینه دیدیلر که کوررمیسکز که هیچ بر فایده ایتمزسکز اشته دنیا انك آردنجه کتدی
٢٠ و بیرامده سجده ایتمکه یوقرو چقانلرده بعض یونانیلر وار ایدی ٢١ ایمدی بونلر بیت صیدا نام
جلیلك شهرندن اولان فیلبّسه یاناشدیلر و اکا یالواروب دیدیلر که افندی بز عیسی‌یی کورمك استرز
٢٢ فیلبّس دخی کلوب آندریاسه سویلدی و آندریاس و فیلبّس دخی عیسی‌یه سویلدیلر ٢٣ و عیسی انلره
جواب ویروب دیدیکه ساعت کلدی که آدم اوغلی متعزز اوله ٢٤ حقّا حقّا بن سزه دیرمکه اکر بغدای
دانه‌سی یره دوشوب اولمزسه یالکز قالیر امّا اکر اولورسه چوق محصول کتورر ٢٥ جاننی سون انی ضایع
ایده و بو دنیاده جاننه بغض ایدن انی ابدی حیات ایچون صقلیه ٢٦ بر کمسه بکا خدمت ایدرسه
بکا تابع اولسون و بن نره‌ده اولورسم خدمتکارم دخی انده اوله و بر کمسه بکا خدمت ایدرسه بابا اکا
اکرام ایلیه ٢٧ شمدی جانم اضطرابه چکر و نه دیه‌یم ای بابا بنی بو ساعتدن قورتار امّا بونك ایچون
بن بو ساعته کلدم ٢٨ ای بابا اسمکی تعزیز ایله او زمان کوکدن بر آواز کلوب دیدیکه هم تعزیز ایتدم هم ینه
تعزیز ایده‌یم ٢٩ ایمدی حاضر اولان و آوازی ایشدن جمعیّت کوك کورلدی دیر ایدی و غیریلر دیدیلر که
بر ملك اکا سویلدی ٣٠ عیسی دخی جواب ویروب دیدیکه بو آواز بنم ایچون دکل امّا سزك ایچون اولدی
٣١ بو دنیانك دینونتی شمدی در بو دنیانك سلطانی شمدی طشره قوولە ٣٢ و بن یردن قالدرلدوغم زمان
هپسنی کندومه چکه‌یم ٣٣ و او بونی نه اولم ایله اوله‌جکنی بیان ایتمك ایچون دیر ایدی ٣٤ جمعیّت
اکا جواب ویردیکه بز مسیحك ابدا باقی اوله‌جغنی شریعتدن ایشتدك و سن نیجه دیرسن که آدم اوغلی
یوقرو قالدرلمه کرکدر بو آدم اوغلی کیمدر ٣٥ ایمدی عیسی انلره دیدیکه دخی بر آز زمان نور سزکله در
نورکز وار ایکن کزك که قرانلق سزی طوتمیه زیرا قرانلقده کزن نره‌یه کیده‌جکنی بلمز ٣٦ نورکز
وار ایکن نوره اینانك که نورك اوغللری اولاسز عیسی بو نسنه‌لری سویلدکدن صکره کتدی و انلردن
کیزلندی ٣٧ و اکرچه اوکلرنده بو قدر معجزتلر ایتمش ایدی ایسه اکا اینانمادیلر ٣٨ تا که اشعیا
پیغمبرك سویلدوکی سوز اتمام اولنه یعنی یا ربّ بزم خبرمزه کیم ایناندی و ربّك بازوسی کیمه کشف
اولندی ٣٩ انك ایچون اینانمغه قادر دکللر ایدی که اشعیا ینه دیدیکه ٤٠ او انلرك کوزلرینی کور ایلدی
و انلرك قلبنی ابله ایتدی تا که کوزلر ایله کورمیه‌لر و قلب ایله آکلمیوب رجوع ایتمیه‌لر و بن انلره

شِفَا وِيرَمَم ٤١ بُو نَسنَه‌لَرِی اِشعَیَا اَنُكْ عِزَّتِنِی كُوردُوكِی وَاَنُكْ اِیچُون سُویلَدُوكِی زَمَان دِیدِی ٤٢ نِهَایَت
بَاشلَردَن دَخِی چُوغِی اَكَا اِینَاندِیلَر اَمَّا فَرِیسِیلَر اِیچُون اَنِی اِعتِرَاف اِیتمَزلَردِی تَا كِه مَجمَعدَن قُووُلمَیَالَر ٤٣ زِیرَا
آدَملَرُكْ عِزَّتِنِی اَللّٰهُكْ عِزَّتِندَن زِیَادَه سُودِیلَر ٤٤ وَعِیسٰی چَاغِروب دِیدِیكِه بَكَا اِینَانَان بَكَا اِینَانِر دَكُلدُر اَمَّا بَنِی
كُوندَرَنَه اِینَانِر ٤٥ وَبَنِی كُورَن بَنِی كُوندَرَنِی كُورُر ٤٦ بَن نُور دُنیَایَه كَلدُم تَا كِه بَكَا اِینَانَان قَرَاكِلِقدَه
قَالمَیَه ٤٧ وَبِر كِمسَه سُوزلَرِمِی اِشِیدِرسَه وَاِینَانمَاز اِیسَه بَن اَكَا حُكم اِیتمَم چُون بَن دُنیَایَه حُكم اِیتمَكَه
كَلمَدُم اَمَّا دُنیَایِی خَلَاص اِیتمَكَه كَلدُم ٤٨ بَنِی تَحقِیر اِیدَنَه وَسُوزلَرِمِی قَبُول اِیتمَینَه حُكم اِیدَر وَار
سُویلَدُوكُم سُوز صُوكْ كُونندَه اَكَا حُكم اِیدَه‌جَكدُر ٤٩ زِیرَا بَن كَندُومدَن سُویلَمَدُم اَمَّا بَنِی كُوندَرَن
بَابَا اُولدُر كِه بَكَا نَه دِیَه‌جَكِمِی وَنَه سُویلَیَه‌جَكِمِی وَصِیَّت اِیتمِشدُر ٥٠ وَبَن بِلُورِمكِه اَنُكْ وَصِیَّتِی اَبَدِی
حَیَاتدُر اِیمدِی هَر نَه سُویلَرسَم بَابَا بَكَا دِیدُوكِی كِبِی سُویلَرِم ۞

اُون اُوچُنجِی بَابْ

١ فِصح بَیرَامِندَن اَوَّل عِیسٰی بُو دُنیَادَن بَابَایَه اِنتِقَال اِیتمَك اِیچُون سَاعَتِنُكْ كَلدُوكِنِی بِلمَكلَه دُنیَادَه
اُولَان كَندُونُكْكِیلَرِی سَومِش اِیكَن اَنلَرِی تَا آخِرَه‌دَكْ سَودِی ٢ وَآخشَام طَعَامِی یِتدُكدَه چُون آرتِق
شَیطَان سِمعُون اُوغلِی اِسخَرِیُوتِی یَهُودَانُكْ قَلبِنَه اِلقَا اِیتمِش اِیدِی كِه اَنِی تَسلِیم اِیدَه ٣ عِیسٰی بَابَانُكْ
اَنُكْ اَللَرِینَه هَر شَیئِی وِیردُوكِنِی وَاُو اَللّٰهدَن چِقدُوغِنِی وَاَللّٰهَه كِیدَه‌جَكِنِی بِلمَكلَه ٤ آخشَام طَعَامِندَن
قَالقُوب لِبَاسلَرِی چِقَارِدِی وَبِر پِیشكِیر آلُوب قُوشَاندِی ٥ اَندَن صُكرَه لَكَنَه صُو دُوكُوب شَاكِردلَرُكْ
آیَاقلَرِینِی یُومَغَه وَقُوشَاندُوغِی پِیشكِیر اِیلَه سِلمَكَه بَاشلَدِی ٦ اِیمدِی سِمعُون پَطرُسَه كَلدِی وَاُو اَكَا
دِیدِیكِه یَا رَبّ سَن آیَاقلَرِمِی یُویَارمِیسِن ٧ عِیسٰی جَوَاب وِیرُوب اَكَا دِیدِیكِه سَن بَنُم اِیتدُوكُمِی شِمدِی
بِلمَزسِن اَمَّا صُكرَه بِلَه‌سِن ٨ پَطرُس اَكَا دِیدِیكِه بَنُم آیَاقلَرِمِی اَبَدَا یُومَیَاسِن عِیسٰی اَكَا جَوَاب وِیردِیكِه
اَكَر بَن سَنِی یُومَازسَم بَنُم اِیلَه هِیچ حِصَّه‌كْ اُولمَایَه ٩ سِمعُون پَطرُس اَكَا دِیدِیكِه یَا رَبّ یَالكِز آیَاقلَرِمِی
دَكُل اَمَّا دَخِی اَللَرِمِی وَبَاشِمِی بُو ١٠ عِیسٰی اَكَا دِیدِیكِه یُونمُشَه آیَاقلَرِندَن غَیرِی نَسنَه یُومَق كَرَكمَز زِیرَا
بُتُون پَاكْ دُر سِز دَخِی پَاكْ سِكِز اَمَّا هَپكِز دَكُل ١١ زِیرَا اَنِی تَسلِیم اِیدَنِی بِلُوردِی اَنُكْ اِیچُون دِیدِیكِه هَپكِز
پَاكْ دَكُل سِكِز ١٢ اِیمدِی اَنلَرُكْ آیَاقلَرِینِی یُودُقدَن صُكرَه لِبَاسلَرِینِی آلدِی وَیِنَه سُفرَه‌یَه اُوتُورُوب اَنلَره
دِیدِیكِه بَن سِزَه نَه اِیلَدُم بِلُورمِیسِكِز ١٣ سِز بَكَا مُعَلِّم وَرَبّ دِیرسِكِز وَاَیُو دِیرسِكِز زِیرَا بَیم اُو اِیم
١٤ اِیمدِی اَكَر بَن كِه رَبّ وَمُعَلِّم اِیم آیَاقلَرُكِزِی یُومُش اِیسَم سِز دَخِی بِر بِرِكُزُكْ آیَاقلَرِكِزِی یُومَق
كَرَكسِز ١٥ زِیرَا بَن سِزَه بِر عِبرَت وِیردُم تَا كِه بَن سِزَه اِیتدُوكُم كِبِی سِز دَخِی اِیدَه‌سِز ١٦ حَقًّا حَقًّا
سِزَه دِیرِمكِه خِدمَتكَار آغَاسِندَن بُیُوك دَكُل وَكُوندَرِلَن اَنِی كُوندَرَندَن بُیُوك دَكُل ١٧ اَكَر بُو نَسنَه‌لَرِی
بِلُورسَكِز نَه مُوتلُو سِزَه اَكَر اَنلَرِی اِیدَرسَكِز ١٨ هَپكِز اِیچُون دِیمَم بَن اِختِیَار اِیتدُكلَرِمِی بِلُورِم اَمَّا

بوكتابت اتمام اولمق كركدر يعنى بنم ايله اتمك ييَن اوزرمه اوكچه‌سنى قالدردى ١٩ شمديدن دخى
واقع اولمازدن اوّل سزه ديرم تا كه واقع اولدوغى زمان اينانه‌سزكه بن او ايم ٢٠ حقّا حقّا سزه ديرمكه
بن بر كمسه كوندررسم انى قبول ايدن بنى قبول ايدر و بنى قبول ايدن بنى كوندرنى قبول ايدر ٢١ عيسى
بو نسنه‌لرى ديدكدن صكره روحده مضطرب اولدى و شهادت ايدوب ديديكه حقّا حقّا سزه ديرمكه
سزدن برى بنى تسليم ايده‌جكدر ٢٢ بو خصوصدن شاكردلر كيمك ايچون سويلر ديو شبهه‌ده اولوب
بر برينه باقديلر ٢٣ و شاكردلرندن برى كه انى عيسى سوردى عيسى‌نك قوينده ياتر ايدى ٢٤ ايمدى
سمعون بطرس اكا اشارت ايتديكه اول ديدوكى كيمدر سؤال ايليه ٢٥ اول دخى عيسى‌نك كوكسنه اكلوب
اكا ديديكه يا ربّ كيمدر ٢٦ عيسى جواب ويرديكه كيمه لقمه باتردقدن صكره ويررسم او در و لقمه‌يى
باتروب انى سمعون اوغلى اسخريوطى يهودايه ويردى ٢٧ و اول لقمه‌دن صكره شيطان انك ايچنه كيردى
ايمدى عيسى اكا ديديكه نه ايدرسن تيز ايله ٢٨ امّا سفره‌ده اوتورانلردن هيچ كمسه اكا بونى نه ايچون
ديدوكنى بلمدى ٢٩ زيرا بعضيسى صانرلر ايديكه كيسه يهودانك اولمغله عيسى اكا ديديكه بزه بيرام
ايچون لازم اولان نسنه‌لرى صاتون آل ياخود فقيرلره بر شى وير ٣٠ ايمدى او لقمه‌يى آلوب تيزيّه چقدى
و كيجه ايدى ٣١ و چقدوغى زمان عيسى ديديكه شمدى آدم اوغلى متعزّز اولدى و الله انك ايله متعزّز
اولدى ٣٢ و اكر الله انكله متعزّز اولدى ايسه الله دخى انى كندوسنده تعزيز ايليه و انى تيز تعزيز
ايليه ٣٣ اى اوغلانجقلر بن دخى بر آز زمانه‌دك سزك ايله ايم سز بنى آرايه‌سكز و يهوديلره ديدوكم
كبى كه بن واردوغم يره سز كلمكه قادر دكل سكز سزه دخى حالا بويله ديرم ٣٤ بن سزه بر يڭى
وصيّت ويررم كه بر بركزى سوه‌سز بن سزى سودوكم كبى سز دخى بر بركزى سوه‌سز ٣٥ هپيسى
بوندن بله‌لر كه سز بنم شاكردلرم سكز اكر بر بركزه محبّتكز اولورسه ٣٦ سمعون بطرس اكا
ديديكه يا ربّ نره‌يه كيدرسن عيسى اكا جواب ويرديكه بن واردوغم يره سن حالا آردنجه كله‌مزسن
امّا صكره آردنجه كله‌سن ٣٧ بطرس اكا ديديكه يا ربّ نيچون حالا آردنجه كله‌مم بن سنك ايچون جانمى
ويره‌يم ٣٨ عيسى اكا جواب ويرديكه سن بنم ايچون جانڭى ويره‌جكميسن حقّا حقّا سكا ديرمكه سن
بنى اوچ كرّه انكار ايتمينجه خروس اوتمز ۞

اون دردنجى باب

١ قلبكز مضطرب اولماسون سز اللهه اينانيرسكز بكا دخى اينانك ٢ بابامك اونده چوق اوده‌لر وار يوخسه
سزه ديمش اولور ايدم بن سزه ير حاضرلمغه كيدرم ٣ و بن واروب سزه ير حاضرلدوغمدن صكره ينه
كله‌يم و سزى كندومه آلايم تا كه بن اولدوغم يرده سز دخى اولاسز ٤ و سز نره‌يه واردوغمى بلورسكز
و يولى دخى بلورسكز ٥ توما اكا ديديكه يا ربّ بز نره‌يه كيده‌جككى بلمزز و يولى نيجه بلمكه قادر ايسز

R.

٦ عیسی اکا دیدیکه یول وحق وحیات بن ایم بابایه بکسه کلمز الّا بنم واسطه‌م ایله ٧ اکر سز بنی
بلمش اولسیدکز بابامی دخی بلمش اولوردکز و شمدن صکره انی بلورسکز و انی کوردکز ٨ فیلبّس اکا
دیدیکه یا ربّ بزه بابایی کوستر و بزه یتر ٩ عیسی اکا دیدیکه یا فیلبّس بن بو قدر زمان سزکله ایعم
و بنی بلمدکمی کیمکه بنی کوردی ایسه بابایی کوردی و نیجه بابایی بزه کوستر دیرسن ١٠ اینانمازمی سن
که بن باباده ایم و بابا بنده در بن سزه سویلدوکم سوزلری کندومدن سویلمم امّا بنده ساکن اولان
بابا کندوسی عمللری ایدر ١١ بکا ایناک که بن باباده ایم و بابا بنده در یوخسه بکا اول عمللر ایچون
ایناک ١٢ حقّا حقّا بن سزه دیرمکه بکا اینانان اول دخی ایتدوکم عمللری ایلیه و بونلردن دخی بیوکلری ایلیه
زیرا بن بابامه کیدرم ١٣ و هر نه که بنم آدم ایله دلرسکز بن انی ایده‌یم تا که بابا اوغلده متعزّز اولا
١٤ اکر سز بنم آدم ایله بر شی دلرسکز بن انی ایده‌یم ١٥ اکر بنی سورسکز وصیّتلرمی حفظ ایلیک
١٦ و بن بابایه یالوارورم و او سزه بر غیری تسلّیجی ویره که دائما سزکله طوره ١٧ حقّ روحنی که انی
دنیا قبول ایده‌مز زیرا انی کورمز و انی بلمز امّا سز انی بلورسکز زیرا یانکزده طورر و ایچکزده اولاجقدر
١٨ بن سزی اوکسز قومام بن سزه کلورم ١٩ دخی بر آز زمان و دنیا بنی آرتق کورمیه امّا سز بنی کوره‌سز
بن دیری اولدوغم ایچون سز دخی دیری اولاسکز ٢٠ اول کونده بله‌سزکه بن بابامده ایم و سز بنده سکز
و بن سزده ایم ٢١ وصیّتلرمی طوتان و حفظ ایدن بنی سون او در و بنی سون بابامدن سوله و بن دخی
انی سوه ایم و کندومی اکا اظهار ایده‌یم ٢٢ یهودا امّا اسخریوطی دکل اکا دیدیکه نه ایچون در که سن
کندوکی بزه اظهار ایده‌جکسن و دنیایه دکل ٢٣ عیسی جواب ویروب اکا دیدیکه اکر بر کمسه بنی
سورسه بنم سوزمی حفظ ایلیه و بابام انی سوه بز دخی اکا کلوب یاننده مکان طوتاجغیز ٢٤ بنی سومین
سوزلرمی حفظ ایتمیه‌جکدر و ایشتدوککز سوز بنم دکلدر امّا بنی کوندرن بابانکدر ٢٥ بن یانکزده
ایکن سزه بو نسنه‌لری سویلدم ٢٦ امّا تسلّیجی یعنی روح القدس که انی بابا بنم آدم ایله کوندره‌جکدر
او سزه هر شیئی اوکره‌ده و جمله سزه سویلدوکم نسنه‌لری خاطرکزه کتوره ٢٧ بن سزه سلام آلیقورم
بن سزه سلامی ویررم امّا دنیا ویرر کبی بن انی سزه ویرمم قلبکز مضطرب اولماسون و قورقماسون
٢٨ ایشتدکز که بن سزه سویلدمکه بن کیدرم و سزه دونه‌یم اکر سز بنی سوسیدکز بن بابایه
کیدرم دیدوکمدن سونوردکز زیرا بابام بندن بیوکدر ٢٩ و حالا بن سزه واقع اولمازدن اوّل سویلدم
تا که واقع اولدوغی زمان اینانه‌سز ٣٠ بن آرتق سزکله چوق سویلشمم زیرا بو دنیانک سلطانی کلیور
و بنده انک بر نسنه‌سی یوقدر ٣١ امّا بو انک ایچون در که دنیا بله که بن بابایی سورم و بابا نصکه
اصمرلدوغی کبی بویله ایدرم قالقک بورادن کیده‌لم ۞

اون بشنجى باب

١ بن حق آصمه ايم وبابام باغبانىدر ٢ او بنده ميوه كتورميين هر چبوغى قالدرر وهر ميوه كتورن
چبوغى آيرتلار كه زياده ميوه كتوره ٣ آرتق سز بنم سزه سويلدوكم سوز ايله پاك سكز ٤ بنده
طورك بن دخى سزده طوره يم نيتجه كه چبوق كندو كندودن ميوه كتورەمزسه اكر آصمه‌ده طورماز
ايسه بويله دخى سز ميوه كتوره‌مزسكز اكر بنده طورمازسكز ٥ آصمه بن ايم چبوقلر سز سكز اول كه
بنده طورر و بن انده طوررم چوق ميوه كتوره زيرا بنسز بر شى ايتمكه قادر دكل سكز ٦ اكر بر كمسه
بنده طورماز ايسه چبوق كبى طشره‌يه براغلوب قورويه و انلرى دوشروب آتشه براغرلر و يانارلر ٧ اكر
سز بنده طوررسكز و سوزلرم سزده طوررسه سز هر نه استرسكز دليه‌سز و سزه ويرله ٨ بابام بونكله
متعزز اولدى كه چوق ميوه كتوره‌سز بو وجه ايله شاكردلرم اولاسز ٩ بابا بنى سودوكى كبى بن دخى
سزى سودم بنم محبتمده طورك ١٠ اكر وصيتلرمى حفظ ايدرسكز بنم محبتمده طوره‌سكز نيتجه كه بن
دخى بابامك وصيتلرينى حفظ ايدوب انك محبتنده طوررم ١١ بو نسنه‌لرى سزه سويلدم تا كه بنم سرورم
سزده طوره و سزك سروركز تمام اولا ١٢ بنم وصيتم بو در كه بر برڭزى سوه‌سز نيتجه بن سزى سودم
١٣ هيچ كمسه‌نك بوندن بيوك محبتى يوقدر كه بر كمسه جانينى دوستلرى ايچون ويره ١٤ سز بنم دوستلرم
سكز اكر جمله بن سزه اصمرلدوغم شيلرى ايدرسكز ١٥ بعد ازين سزه قوللر ديمم زيرا قول
آغاسنك ايتدوكنى بلمز اما سزه دوستلر ديدم چون بن بابامدن جمله ايشتدوكم شيلرى سزه بلدردم
١٦ سز بنى اختيار ايتمدڭز اما بن سزى اختيار ايتدم و سزى تعيين ايتدم كه واروب ميوه كتوره‌سز
و سزك ميوه‌ڭز باقى اولا تا كه هر نه كه بنم آدم ايله بابادن دلرسكز انى سزه ويره ١٧ بن سزه بو نسنه‌لرى
اصمرلرم كه بر برڭزى سوه‌سز ١٨ اكر دنيا سزه بغض ايدرسه بلك كه بڭا سزدن اول بغض ايلدى
١٩ اكر سز دنيادن اولسيدڭز دنيا كندونككينى سوردى اما چون سز دنيادن دكل سكز بلكه بن سزى
دنيادن اختيار ايلدم بونك ايچون دنيا سزه بغض ايدر ٢٠ سزه سويلدوكم سوز خاطرڭزده اولسونكه
قول آغاسندن بيوك دكلدر اكر بنى اطراد ايتديلر ايسه سزى دخى اطراد ايده‌لر اكر بنم سوزمى حفظ
ايتديلر ايسه سزك سوزڭزى دخى حفظ ايده‌لر ٢١ اما بو جمله نسنه‌لرى سزه بنم آدم ايچون ايده‌لر بنى
كوندرنى بلمدكلرى ايچون ٢٢ اكر بن كلمش و انلره سويلمش اولسيدم هيچ كناهلرى اولمازدى اما حالا
كناهلرينك عذرى يوقدر ٢٣ بڭا بغض ايدن بابامه دخى بغض ايدر ٢٤ اكر بن آرالرنده غيرى كمسه‌نك
ايتمدوكى عمللرى ايتمش اولسيدم كناهلرى اولمازدى اما حالا انلرى كورديلر و هم بڭا هم بابامه بغض
ايتديلر ٢٥ اما بو انك ايچون در كه انلرك شريعتنده يازلان سوز اتمام اولنه كه سببسز بڭا بغض ايتديلر

٢٦ امّا تسلّیجی که انی سزه باباذن کوندره‌جکم یعنی حقیقت روحی که باباذن صادر اولور کلدوکی زمان
او بنم ایچون شهادت ایلیه ٢٧ و سز دخی شهادت ایده‌سز زیرا سز ابتداذن بنم ایله سکز ۞

اون آلتنجی باب

١ بن سزه بو نسنه‌لری سویلدم که معثرت چکمیه‌سز ٢ سزی جمعلردن قووالر بلکه ساعت کلور که
هر کیم سزی اولدررسه ظن ایده که اللهه عبادت ایدر ٣ و بابایی و بنی بلمدکلری ایچون سزه بو نسنه‌لری
ایده‌جکلردر ٤ امّا بن سزه بو نسنه‌لری سویلدم تا که اول ساعت کلدوکی زمان انلری سزه سویلدوکم
خاطرکزده اولا و سزه ابتداذن بو نسنه‌لری سویلمدم زیرا سزکله ایدم ٥ امّا حالا بنی کوندرنه
کیدرم و سزدن کمسه بکا نره‌یه کیدرسن دیو صورماز ٦ امّا بن سزه بو نسنه‌لری دیدوکم ایچون قساوت
قلبکزی طولدردی ٧ امّا بن سزه حقی سویلرم سزه فایده‌لو در که کیده‌یم زیرا اکر بن کیتمز ایسم
تسلّیجی سزه کلمیه‌جکدر امّا اکر کیدرسم بن انی سزه کوندره‌یم ٨ و او کلدوکی زمان دنیایی کناه ایچون
و عدالت ایچون و حکم ایچون الزام ایلیه ٩ کناه ایچون زیرا بکا ایناممازلر ١٠ عدالت ایچون زیرا بن
بابامه کیدرم و سز بنی آرتق کورمیه‌جکسکز ١١ حکم ایچون زیرا بو دنیانک سلطانی محکوم اولمشدر
١٢ سزه دخی سویلیه‌جکم چوق وار امّا سز حالا انلری کوترمکه قادر دکل سکز ١٣ امّا اول حق روحی
کلدوکی زمان او سزی هر حقه ارشاد ایلیه زیرا او کندودن سویلمیه‌جکدر امّا هر نه ایشدر ایسه انی
سویلیه و سزه کله‌جک نسنه‌لردن خبر ویره ١٤ او بنی تعزیز ایلیه زیرا بنمکیدن آلاجق و سزه بلدره‌جکدر
١٥ بابامک هر نه‌سی وار ایسه بنم در انک ایچون دیدمکه بنمکیدن آلاجق و سزه بلدره‌جکدر ١٦ بر آز
زمان و بنی کورمیه‌سز و ینه بر آز زمان و بنی کوره‌سز زیرا بن بابایه کیدرم ١٧ ایمدی شاکردلرندن
بعضیسی بر برینه دیدیلر که بو بزه دیدوکی نه در بر آز زمان و بنی کورمیه‌سز و ینه بر آز زمان و بنی
کوره‌سز زیرا بابایه کیدرم ١٨ ایمدی دیدیلر که بو بر آز زمان دیدوکی نه در انک سویلدوکنی بلمزز
١٩ و عیسی بلدیکه اکا سؤال ایتمک استرلر ایدی و انلره دیدیکه بر برکزه انک ایچونمی سؤال ایدرسکز
که بر آز زمان و بنی کورمیه‌سز و ینه بر آز زمان و بنی کوره‌سز دیدم ٢٠ حقّا حقّا سزه دیرم‌که
سز آغلایوب فریاد ایده‌سز امّا دنیا سونه و سز قساوت چکه‌سز امّا قساوتکز سروره دونه‌جکدر
٢١ عورت طوغراجق وقتده قساوت چکر زیرا ساعتی کلدی امّا اوغلانجغی طوغردوغی کبی انسان دنیایه
طوغدوغی ایچون سرورندن دردینی اونودر ٢٢ ایمدی سز دخی حالا قساوت چکرسکز امّا بن سزی ینه
کوره‌جکم و قلبکز سونه‌جکدر و سرورکزی کمسه سزدن قالدرمیه ٢٣ و اول کونده بکا بر شی ایچون
صورمیه‌سز حقّا حقّا سزه دیرمکه هر نه که بابادن بنم آدم ایله دلیه‌جک اولورسکز انی سزه ویره
٢٤ شمدیه‌دک بنم آدم ایله بر شی دلمدکز دلیک و آلاسز تا که سرورکز تمام اولا ٢٥ بن سزه بو

نسنه‌لری مثللر ایله سویلدم امّا ساعت کلور که سزه آرتق مثللر ایله سویلمیه‌یم امّا سزه باباڭ
خصوصنده آشکاره سویلیه‌یم ٢٦ اول کونده سز بنم آدم ایله دلیه‌سز و سزه دیمم که سزڭ ایچون بابایه
یالوارایم ٢٧ زیرا بابا کندوسی سزی سور چون سز بنی سودکز و اللّهدن چقدوغمه اینانڈکز ٢٨ بن
بابادن چقدم و دنیایه کلدم ینه دنیایی براغوب بابایه کیدرم ٢٩ اوڭ شاکردلری اڭا دیدیلر که اشته
حالا آشکاره سویلرسن و هیچ بر مثل دیمزسن ٣٠ حالا بلورز که سن هر شیئی بلورسن و احتیاجڭ
یوقدر که سڭا بکسه سؤال ایلیه اوڭ ایچون اینانیرز که اللّهدن چقدڭ ٣١ عیسی انلره جواب ویردیکه
شمدی می اینانیرسکز ٣٢ اشته ساعت کلیور و آرتق کلمشدر که هر کس کندونککیلره طاغلوب بنی یالکز
براغه‌سز امّا بن یالکز دکلم زیرا بابا بنم ایله‌در ٣٣ بن سزه بو نسنه‌لری سویلدم تا که بنده سلامتکز
اولا سز دنیاده مصیبت چکجکسکز امّا خاطرکز خوش اولسون بن دنیایه غالب اولدم ۞

اون یدنجی باب

١ عیسی بو نسنه‌لری سویلدی و کوزلرینی کوکه قالدروب دیدیکه ای بابا ساعت کلدی اوغلڭی متعزّز
ایله تا که اوغلڭ دخی سنی متعزّز ایلیه ٢ نیجه که سن اڭا هر لحم اوزرینه حکومت ویردڭ تا که اڭا
ویردوکڭ جمله‌سنه ابدی حیاتی ویره ٣ و ابدی حیات بو در که سنی یالکز حقّ اللّهی و سنڭ
کوندردوکڭ عیسی مسیحی بله‌لر ٤ بن سنی یرده متعزّز ایلدم و بڭا ایشلمکه ویردوکڭ ایشی تمام
ایتدم ٥ و حالا سن یا بابا دنیا اولمازدن اوّل یانڭده متعزّز اولدوغم عزّت ایله کندو یانڭده بنی متعزّز
ایله ٦ بن سنڭ کلامڭی بڭا دنیادن ویردوکڭ آدملره اظهار ایلدم سنڭ ایدیلر و سن انلری بڭا ویردڭ
و سنڭ اسمڭی حفظ ایلدیلر ٧ حالا بلدیلر که هر نه که بڭا ویردڭ ایسه سندن در ٨ زیرا سن بڭا
ویردوکڭ سوزلری انلره ویردم انلر دخی انلری قبول ایدوب تحقیق بلدیلر که بن سندن چقدم و اینادیلر
که سن بنی کوندردڭ ٩ بن انلر ایچون یالواررم دنیا ایچون یالوارمم امّا بڭا ویردوکڭ کیمسه‌لر ایچون
زیرا انلر سنڭ در ١٠ و هپ بنمکیلر سنڭکیلر در و سنڭکیلر بنمکیلر در و بن انلرده متعزّز اولدم
١١ و بن آرتق دنیاده دکلم امّا بونلر دنیاده درلر بن ایسه سڭا کلورم ای قدّوس بابا سن انلری یعنی بڭا
ویردکلرڭی سنڭ اسمڭده حفظ ایله تا که بر کبی بر اولالر ١٢ بن انلر ایله دنیاده اولدوغم زمان
انلری سنڭ اسمڭده حفظ ایدردم بن بڭا ویردکلرڭی حفظ ایلدم و انلردن بریسی هلاک اولمادی الّا
هلاک اوغلی تا که کتاب اتمام اولنه ١٣ امّا حالا بن سڭا کلورم و بو نسنه‌لری دنیاده سویلرم تا که
سرورمی کندولرنده تمام بولالر ١٤ بن انلره کلامڭی ویردم و دنیا انلره بغض ایلدی زیرا بن دنیادن
اولمادوغم کبی انلر دخی دنیادن دکللر در ١٥ بن یالوارمم که انلری دنیادن قالدره‌سن امّا که انلری شریردن
حفظ ایلیه‌سن ١٦ انلر دنیادن دکللر نیجه که بن دخی دنیادن دکلم ١٧ انلری حقّڭ ایله تقدیس ایله

سنڭ كلامڭ حقدر ١٨ سن بنی دنیایه كوندردوكڭ كبی بن دخی آنلری دنیایه كوندردم ١٩ وآنلر ایچون
كندومی تقدیس ایدرم تا كه آنلر دخی حقده مقدّس اولالر ٢٠ وبن یالڭز بونلر ایچون یالوارمم امّا
شول كمسه‌لر ایچون دخی كه آنلرڭ سوزی ایله بڭا ایناناجقلردر ٢١ تا كه هپسی بر اولالر نیجه كه سن
یا بابا بنده سن وبن سنده ایم كه آنلر دخی بزده بر اولالر تا كه دنیا سنڭ بنی كوندردوكڭه ایانه
٢٢ وسن بڭا ویردوكڭ عزّتی آنلره ویردم كه بر اولالر نیجه كه بز بر ایز ٢٣ بن آنلرده ایم وسن
بنده سن تا كه تمام بر اولالر ودنیا بیله كه سن بنی كوندردڭ وبنی سودوكڭ كبی آنلری دخی سودڭ
٢٤ ای بابا بن استرمكه بن اولدوغم یرده سن بڭا ویردوكڭ كمسه‌لر دخی بنمله اولالر تا كه سن بڭا
ویردوكڭ عزّتمی كوره‌لر زیرا سن بنی دنیا تمللنلدن اوّل سودڭ ٢٥ ای عادل بابا دنیا سنی بیلمدی امّا
بن سنی بیلدم بونلر دخی بیلدیلر كه سن بنی كوندردڭ ٢٦ بن دخی آنلره سنڭ اسمڭی بیلدردم وبیلدره‌یم
تا كه اول محبّت كه سن بنی آنكله سودڭ آنلرده اولا وبن آنلرده اولام ۞

اون سكزنجی باب

١ عیسی بو نسنه‌لری دیدكدن صكره شاكردلری ایله جقوب قدرون سیلنڭ اوته‌سنه كتدی
كه اوراده بر بستان وار ایدی واچنه هم او هم شاكردلری كیردیلر ٢ وانی تسلیم ایدن یهودا دخی
اول یری بیلوردی زیرا عیسی اورایه چوق كرّه شاكردلری ایله واروردی ٣ ایمدی یهودا بولكی وباش امامل‌ردن
وفریسیلردن عسكرلر آلوب اورایه فنارلر ومشعله‌لر وسلاحلر ایله كلدی ٤ ایمدی عیسی هپ اكا واقع
اولاجق نسنه‌لری بیلكله چقدی وآنلره كیمی آرارسڭز دیدی ٥ آنلر دخی اكا جواب ویردیلر كه ناصرتلو
عیسی‌یی وعیسی آنلره بن ایم دیدی وانی تسلیم ایدن یهودا دخی آنلر ایله حاضر ایدی ٦ ایمدی آنلره
بن ایم دیدوكی كبی كرو دونوب یره دوشدیلر ٧ ایمدی ینه آنلره كیمی آرارسڭز دیو سؤال ایلدی
آنلر دخی دیدیلر كه ناصرتلو عیسی‌یی ٨ عیسی جواب ویردیكه بن سزه دیدمكه بن او ایم ایمدی اگر
بنی آرارسڭز بونلری صالیویرڭ ٩ تا كه آنڭ دیدوكی سوز اتمام اولنه كه سن بڭا ویردوكلركدن بریسنی
ضایع ایتمدم ١٠ وشمعون بطرسڭ بر قلیجی وار ایكن انی چقاردی وباش امامڭ قولنی اوروب صاغ قولاغنی
كسدی واول قولڭ آدی مالخس ایدی ١١ وعیسی بطرسه دیدیكه قلیجڭی قینینه صوق بابا بڭا ویردوكی
كاسه‌یی ایچمیه‌یمی ١٢ ویهودیلرڭ بولكی وسرداری وعسكرلری عیسی‌یی طوتوب انی باغلدیلر ١٣ وابتدا
انی حنّایه كتوردیلر زیرا اول ییلده باش امام اولان قیافانڭ قاین آتاسی اول ایدی ١٤ وقوم ایچون بر آدمڭ
اولمه‌سی فایده‌لودر دیو یهودیلره نصیحت ویرن اول قیافا ایدی ١٥ وشمعون بطرس وبر غیری شاكرد
عیسی‌نڭ آردنجه كیدرلر ایدی واول شاكرد باش امامڭ معلومی ایدی وعیسی ایله باش امامڭ حولیسنه
كیردی ١٦ امّا بطرس قپونڭ طشره‌سنده طورر ایدی ایمدی او بر شاكرد كه باش امامڭ معلومی ایدی

. چقوب قری قپوجیه سویلدی و بطرسی ایچرویه کتوردی ۱۷ و اول قراواش قپوجی بطرسه دیدیکه سن دخی
بو آدمک شاکردلرندن دکلمیسن اول دخی دکلم دیدی ۱۸ و قوللر و عسکرلر اوراده طورورلر ایدی و کومر
یاقوب ایصینورلر ایدی زیرا صوق ایدی بطرس دخی انلر ایله طورور و ایصینور ایدی ۱۹ ایمدی باش امام
عیسی یه شاکردلرینک و تعلیمنک خصوصندن صوردی ۲۰ عیسی اکا جواب ویردیکه بن دنیایه آشکاره
سویلدم بن دایما مجمعده و هیکلده که اورایه یهودیلر هر زمان جمع اولورلر تعلیم ایتدم و هیچ بر شی
کزلوجه سویلمدم ۲۱ بکا نیچون صورارسن انلره صور که بنم انلره سویلدوکمی ایشیدنلر در اشته انلر
سویلدوکمی بیلورلر ۲۲ و او بو نسنه لری دیدکدن صکره حاضر اولان عسکرلردن بری عیسی یی ال آیاسی
ایله اوروب دیدیکه باش امامه بویله می جواب ویررسن ۲۳ عیسی اکا جواب ویردیکه اکر کم سویلمش
ایسم کمکله شهادت ایله اما اکر ایو سویلمش ایسم نیچون بنی اوررسن ۲۴ ایمدی حنا انی باش امام
قیافایه باغلنمش کوندرمش ایدی ۲۵ و سمعون بطرس اوراده طورور و ایصینور ایدی ایمدی اکا دیدیلر
که سن دخی انک شاکردلرندن دکلمیسن اول دخی انکار ایدوب دکلم دیدی ۲۶ و باش امامک قوللرندن
بری اول کمسه نک خصمی که بطرس انک قولاغنی کسمش ایدی دیدیکه بن سنی انکله بستانده
کورمدم می ۲۷ بطرس دخی ینه انکار ایتدی و فی الحال خروس اوتدی ۲۸ و عیسی یی قیافادن دیوان خانه یه
کتوردیلر و صباح ایدی و انلر دیوان خانه یه کیرمدیلر تا که ناپاک اولمیوب فصح قوزوسنی یییه لر
۲۹ ایمدی پیلاطوس انلره طشره چقوب دیدیکه بو آدم اوزرینه نه قولایش کتوررسکز ۳۰ انلر جواب
ویروب اکا دیدیلر که اکر بو یرامز ایشلیجی اولمسیدی بز انی سکا تسلیم ایتمش اولمازایدک ۳۱ ایمدی
پیلاطوس انلره دیدیکه سز انی آلک و اکا شریعتکز اوزره حکم ایلیک اما یهودیلر اکا دیدیلر که بزه
کمسه یی اولدرمک جایز دکلدر ۳۲ تا که عیسی نک نه اولمدن اوله جکنی بیان ایدوب سویلدوکی سوز
اتمام اولنه ۳۳ ایمدی پیلاطوس ینه دیوان خانه یه کیروب و عیسی یی چاغروب اکا دیدیکه یهودیلرک
ملکی سن می سن ۳۴ عیسی اکا جواب ویردیکه سن بونی کندوکدنمی سویلرسن یوخسه سکا بنم ایچون
. غیریلرمی دیدیلر ۳۵ پیلاطوس جواب ویردیکه بن یهودی می ایم کندو امتک و باش امامل سنی بکا
تسلیم ایتدیلر نه ایشلدک ۳۶ عیسی جواب ویردیکه بنم مملکتم بو دنیادن دکلدر اکر بنم مملکتم
بو دنیادن اولسیدی بنم خدمتکارلرم جنک ایدرلر ایدی که یهودیلره تسلیم اولنمیم اما حالا بنم
مملکتم بورادن دکلدر ۳۷ بو خصوصدن پیلاطوس اکا دیدیکه ایمدی سن ملکمی سن عیسی جواب
ویردیکه سن دیرسن که بن ملک ایم انک ایچون طوغمش ایم و انک ایچون دنیایه کلمش ایم که حقه
شهادت ویره یم هر کیم حقدن ایسه بنم آوازمی دکلر ۳۸ پیلاطوس اکا دیدیکه حق نه در و بونی
دیدکدن صکره ینه یهودیلره چقدی و انلره دیدیکه بن انده بر جرم بولمیورم ۳۹ اما سزک بر
عادتکز وار که بن سزه فصح بیرامنده بر کیشی صالیویره یم ایمدی استرمیسکز که سزه یهودیلرک

ملكنى صالبويرەيم ۴۰ ايمدى جملەسى ينە چاغروب ديديلر كە بونى دكل امّا باراباسى صالبويوسر باراباس
ايسە بر خرسز ايدى ۞

اون طقوزنجى باب

۱ ايمدى او زمان پيلاطوس عيسى‌يى آلوب اكا دكنك چالدى ۲ و جنكجيلر دكنلردن بر تاج اوروب
انك باشنە قوديلر و اكا فرفيردن بر لباس كيدرديلر ۳ و سلام سكا اى يهوديلرك ملكى ديەرك اكا طبانجەلر
اورولردى ۴ ايمدى پيلاطوس ينە طشرەيە چقوب انلرە ديديكە اشتە بن انى سزە طشرەيە چقاريرم تاكە
بلەسنز كە بن اندە بر جرم بولميورم ۵ ايمدى عيسى دكنلردن تاجى و فرفيردن لباسى طاشيوب طشرەيە
چقدى و پيلاطوس انلرە ديديكە اشتە آدم ۶ ايمدى باش امامل و عسسلر انى كوردككە چاغرشوب انى
حاچلا حاچلا ديديلر پيلاطوس انلرە ديديكە سز انى آلك و حاچليك زيرا بن اندە بر جرم بولميورم
۷ يهوديلر اكا جواب ويرديلر كە بزم شريعتمز وار و شريعتمز اوزرە اولسە كركدر زيرا او كندوسنى
اللّٰهك اوغلى ايتدى ۸ ايمدى پيلاطوس بو سوزى اشتدككە زيادە قورقدى ۹ و ينە ديوان خانەيە
كيروب عيسى‌يە ديديكە سن نرەدن سن امّا عيسى اكا جواب ويرمدى ۱۰ انك ايچون پيلاطوس اكا
ديديكە سن بكا سويلمزمى سن بلمزمى سن كە سنى حاچلمغە قدرتم وار و سنى صالبويرمكە قدرتم وار
۱۱ عيسى جواب ويرديكە سنك اوزرمە هيچ قدرتك اولمازدى اكر سكا يوقرودن ويرلمش اولمسيدى انك
ايچون بنى سكا تسليم ايدنك كناهى بيوككدر ۱۲ بوندن صكرە پيلاطوس انى صالبويرمك استر ايدى
امّا يهوديلر چاغرشوب ديرلر ايديكە اكر سن بونى صالبويررسك قيصرك دوستى دكلسين هر كيم كندوسنى
ملك ايدرسە قيصرە قرشو سويلر ۱۳ ايمدى پيلاطوس بو سوزى اشتدككە عيسى‌يى طشرەيە چقاردى
و لثوستروتوس عبرانيجە غبّاثا نام يردە محكمە كرسيسندە اوتوردى ۱۴ و فصحك تهيّەسى و آلتنجى ساعتە يقين
ايدى و يهوديلرە ديديكە اشتە ملككز ۱۵ امّا انلر چاغرديلر كە قالدر قالدر انى حاچلا پيلاطوس انلرە
ديديكە ملككزى حاچليەيممى باش امامل جواب ويرديلر كە قيصردن غيرى ملكمز يوقدر ۱۶ ايمدى
او زمان انى انلرە تسليم ايتدى كە حاچلنە انلر دخى عيسى‌يى آلوب كوترديلر ۱۷ اول دخى حاچنى كوترەرك
باش چناغى ديدكلرى يرە كە عبرانيجە جلجلە ديلور كلدى ۱۸ و انى اورادە حاچلديلر و انك ايلە ايكى
غيرى كمسەيى بربنى بورادن و بربنى اورادن و عيسى‌يى اورتادە حاچلديلر ۱۹ و پيلاطوس بر كتابت يازدى
و انى حاچ اوزرينە قودى و يازلمش ايديكە ناصرتلو عيسى يهوديلرك ملكى ۲۰ و يهوديلرك چوغى بو كتابتى
اوقوديلر زيرا عيسى حاچلندوغى ير شهرە يقين ايدى و اول كتابت عبرانيجە و يونانيجە و لاطينجە يازلمش
ايدى ۲۱ ايمدى يهوديلرك باش امامل پيلاطوسە ديديلر كە يهوديلرك ملكى يازمە امّا كە بو كشى بن
يهوديلرك ملكى ايم ديدى ياز ۲۲ پيلاطوس جواب ويرديكە نە يازمش ايسم يازمش ايم ۲۳ و جنكجيلر

عیسی‌یی خاچلدقلرندن صکره آنك بجاقلرینی آلوب دورت پای ایتدیلر هر جنکجی ایچون بر پای
و قفتانی دخی آلدیلر و قفتان دکشسیز ایدی باشدن باشه بتون دوقمه ایدی ۲۴ آنك ایچون بر برینه
دیدیلر که انی پرتمیالم اما کیمك اولور دیو قرعه آتالم تا که اول کتاب اتمام اولنه که دیدیکه بینلرنده
لباسلرمی پایلاشدیلر و قفتانم اوزرینه قرعه آتدیلر ایمدی جنکجیلر بو نسنه‌لری ایتدیلر ۲۵ و عیسی‌نك
خاچنك یاننده آناسی و آناسنك قز قرنداشی اکلاوپانك عورتی مریم و مریم مجدلیه طوررلر ایدی
۲۶ و عیسی آناسنی و سوکولو شاکردی یاننده طورر کورمکله آناسنه دیدیکه ای عورت اشته اوغلك
۲۷ اندن صکره شاکرده دیدیکه اشته آناك و اول ساعتدن صکره اول شاکرد انی کندو اوینه آلدی
۲۸ بوندن صکره عیسی شمدی هر شی تمام اولدوغنی بلمکله کتاب اتمام اولنمق ایچون صوصارم دیدی
۲۹ و اوراده سرکه ایله طولو بر قاب قونلمش ایدی و انلر سرکه ایله بر سونکر طولدروب و انی زوفایه
قویوب آغزینه صوندیلر ۳۰ عیسی دخی سرکه‌یی آلدوغی کبی دیدیکه تمام اولدی و باشنی اکوب روحی تسلیم
ایلدی ۳۱ ایمدی یهودیلر پیلاطوسه یالواردیلر که انلرك انجکلری قرلەلر و جسدلر قالدرلەلر تا که سبت
کوننده جسدلر خاچده قالمیالر چون تهیئه کونی ایدی زیرا اول سبت کونی بر عظیم کون ایدی
۳۲ ایمدی جنکجیلر کلوب اولکینك انجکلرینی قردیلر و اول برینك دخی که انکله خاچلنمش ایدی
۳۳ اما عیسی‌یه کلوب انك آرتق اولدوکنی کوردکلرنده انجکلرینی قرمدیلر ۳۴ اما جنکجیلرك بریسی انك
یانینی مزراق ایله صانجدی و فی الحال قان و صو چقدی ۳۵ و انی کورن شهادت ایتدی و انك شهادتی حقدر
و او بلور که حق سویلر تا که سز ایناننه‌سز ۳۶ زیرا بو نسنه‌لر کتاب اتمام اولنمق ایچون واقع اولدی یعنی
انك هیچ بر کمکی قرلمیه ۳۷ و ینه بر غیری کتاب دیر که انلر صانجدقلری کمسه‌یه باقه‌لر ۳۸ و بونلردن صکره
رامه‌دن اولان یوسف که عیسی‌نك شاکردی اما یهودیلرك قورقوسندن کزلو ایدی پیلاطوسدن دلدیکه
عیسی‌نك جسدینی قالدره و پیلاطوس اذن ویردی ایمدی کلوب عیسی‌نك جسدینی قالدردی ۳۹ و نیقودیموس
دخی کلدی که اولجه عیسی‌یه کیجه‌ده کلمش ایدی و یوز وقیه مقداری مر و صبر مخلوطنی کتوردی
۴۰ ایمدی انلر عیسی‌نك جسدینی آلوب انی بهارلر ایله کفنلره صاردیلر نیجه که یهودیلرك کومك ایچون
عادتی ایمش ۴۱ و خاچلندوغی یرده بر بستان و بستانده دخی بر یکی مزار وار ایدی که ایچنه بر
کمسه دخی قونلمامش ایدی ۴۲ ایمدی یهودیلرك تهیئه‌سی اولمغله عیسی‌یی مزار یقین ایدوکی ایچون
اورایه قویدیلر ۞

یکرمنجی باب

۱ و هفته‌نك الك کوننده صباحدن دخی قراکلق ایکن مریم مجدلیه مزاره کلدی و طاشی مزاردن
قالدرلمش کوردی ۲ ایمدی سکردوب سمعون بطرسه و اول غیری شاکرده که انی عیسی سوردی کلدی

وانلره دیدیکه ربّی مزاردن قالدردیلر واني نره‌یه قومشلر بلمزز ٣ ایمدی بطرس واو بر شاکرد چقوب
مزاره واردیلر ٤ وایکیسی بله سکرتدیلر امّا او بر شاکرد بطرسدن چابك الروجه سکردوب مزاره اوّلجه
کلدی ٥ واکلوب کفنلری یاتر کوردی امّا ایچرویه کیرمدی ٦ سمعون بطرس دخی آردنجه کیده‌رك
کلدی ومزار ایچنه کیردی وکفنلری یاتر کوردی ٧ ومقرمه‌یی که عیسی‌نك باشنده ایدی وکفنلر ایله
بله یاتمازدی امّا باشقه‌جه بر یرده صارلمش ایدی ٨ ایمدی او زمان او بر شاکرد دخی که اوّل مزاره کلمش
ایدی کیروب کوردی وایناندی ٩ زیرا کتابی دخی بلمیشلر ایدی که او اولولردن قیلم ایتمك کرکدر
١٠ ایمدی شاکردلر ینه اولرینه کتدیلر ١١ امّا مریم مزارك یاننده طورر ایکن طشره‌ده آغلار ایدی وآغلار
ایکن مزار ایچنه اکلدی ١٢ وبیاضلر کیمش ایکی ملك کوردی که بری عیسی‌نك جسدی یاتدوغی یرك باشنده
واو بری آیاغنده اوترر ایدی ١٣ انلر دخی اکا دیدیلر که یا عورت نیچون آغلارسن اول دخی انلره دیدیکه
ربیمی آلدقلری واني نره‌یه قودقلری بلمدوکم ایچون ١٤ وبونی دیدوکی کبی آردینه دوندی وعیسی‌یی طورر
کوردی امّا عیسی ایدوکنی بلمزدی ١٥ وعیسی اکا دیدیکه یا عورت نیچون آغلارسن کیمی آرارسن اول
دخی اني بستانجی صانوب اکا دیدیکه ای آغا اکر سن اني قالدردك ایسه نره‌یه اني قودك بکا دیویر وبن
اني قالدرایم ١٦ عیسی اکا یا مریم دیدی اول دخی دونوب اکا رابّونی دیدی که معلّم دیمکدر ١٧ عیسی اکا
دیدیکه بکا طوقنمه زیرا بن دخی بابامه چقمامش ایسم امّا قرنداشلرمه وار وانلره دی که بن بابامه
وباباکزه والهمه والهکزه چقرم ١٨ مریم مجدلیّه واروب شاکردلره خبر ویردی که ربّی کورمش ایدی
وربّ اکا بو نسنه‌لری سویلمش ایدی ١٩ وآخشام اولدقده همان اول کونده که هفته‌نك اوّلکیسی ایدی
وشاکردلر جمع اولدقلری یرك قپولری یهودیلرك قورقوسندن قپانمش ایکن عیسی کلوب واورتاده طوروب
انلره دیدیکه سلام سزه ٢٠ وبونی دیدکدن صکره انلره اللرینی ویانینی کوستردی ایمدی شاکردلر ربّی
کورمکله سوندیلر ٢١ وعیسی انلره ینه دیدیکه سلام سزه بابا بنی کوندردوکی کبی بن دخی سزی
کوندررم ٢٢ وبونی دیدکدن صکره انلره اوفردی ودیدیکه روح القدسی آلك ٢٣ کیمه که کناهلری
باغشلارسکز انلره باغشلنمشلردر وکیمه که انلری آلیقورسکز آلیقونلمشلردر ٢٤ امّا اون ایکیدن بری اولان
دیدیموس دیدکلری توما عیسی کلدوکی زمان انلر ایله دکل ایدی ٢٥ ایمدی سایر شاکردلر اکا دیدیلر که
بز ربّی کوردك امّا او انلره دیدیکه اکر بن اللرنده میخلرك اثرینی کورمزسم ومیخلرك اثرینه پرمغمی
صوقمازسم ویاننه الّمی صوقمازسم اینانمم ٢٦ وسکز کوندن صکره شاکردلری ینه اول اوده ایدیلر توما دخی
انلر ایله ایدی وعیسی قپولر قپانمش ایکن کلوب اورتاده طوردی وسلام سزه دیدی ٢٧ اندن صکره
تومایه دیدیکه پرمغکی بورایه صون واللرمه باق والکی صونوب یانمه صوق وایمانسز اولمه امّا ایمانلو اول
٢٨ وتوما جواب ویروب اکا دیدیکه یا ربّم واللهم ٢٩ عیسی اکا دیدیکه ای توما بنی کوردوکك ایچون
ایناندك نه موتلو انلره که کورمدیلر وایناندیلر ٣٠ وعیسی کندو شاکردلرینك حضورنده نیچه

غيري معجزتلر ايتدي كه بو كتابده يازلمامشلردر ٣١ امّا بو نسنه‌لر يازلمشلردر تا كه عيسى مسيح
اللهك اوغلي ايدوكنه اينانه‌سز وتا كه اينانوب انك آدي ايله حياته مالك اولاسز ۞

يكرمي برنجي باب

١ بو نسنه‌لردن صكره عيسى كندوبي طبريه دكزينك قربنده شاكردلره ينه كوستردي وكندوبي
بو وجه اوزره كوستردي ٢ سمعون بطرس وديديموس ديدكلري توما وجليلك قانا نام شهرندن ناثانائيل
وزبدي اوغللري وشاكردلرندن ايكي كمسه دخي برله ايديلر ٣ وسمعون بطرس انلره ديديكه بن بالق
آولامغه وارييم وانلر ديديلركه بز دخي سنكله كيدرز وچقوب تيزجه قايغه بنديلر واول كيجه‌ده بر شي
طوتمادیلر ٤ وآرتق صباح اولدقده عيسى ياليده طوردي امّا شاكردلر عيسى ايدوكني بلمديلر ٥ ايمدي
عيسى انلره ديديكه اي اوغلانلر بر ييه‌جككز وارمي انلر دخي اكا يوقدر ديو جواب ويرديلر ٦ اول دخي
انلره ديديكه قايغك صاغ طرفنه آغي براغك وبولاسكز ايمدي براقديلر وبالقلرك چوقلغندن آغي چكمكه
قادر اولماديلر ٧ ايمدي اول شاكرد كه عيسى اني سوردي بطرسه ربّ در ديدي ايمدي سمعون بطرس
ربّ ايدوكني ايشتدكده قفتاني باغلدي زيرا چپلاق ايدي وكندوبي دكزه براقدي ٨ امّا ساير
شاكردلر بر كوچك قايقده كلديلر زيرا قره‌دن ايراق دكللر ايدي آنجق ايكي يوز آرشين قدر وآغي
بالقلر ايله چكديلر ٩ ايمدي قره‌يه چقدقلرندن صكره دوزلمش قور اوزرنده قونلمش بالق هم اتمك
كورديلر ١٠ عيسى انلره ديديكه شمدي طوتدوغكز بالقلردن بورايه كتورك ١١ سمعون بطرس دخي
بنوب يوز اللي اوچ بيوك بالقلر ايله طولو آغي قره‌يه چكدي واكرچه او قدر ايديلر ايسه‌ده آغ يرتلمادي
١٢ وعيسى انلره ديديكه كلك اويله طعامني ييك وشاكردلردن بمسه‌نك جسارتي يوق ايدي كه اكا
سن كيم سن ديو سؤال ايده چون ربّ ايدوكني بلورلر ايدي ١٣ ايمدي عيسى كلوب اتمكي آلدي
وانلره ويردي وكذلك بالغي دخي ١٤ بو شمدي اوچنجي كرّه در كه عيسى اولولردن قيام ايتدكدن
صكره كندوبي شاكردلرينه كوسترمش ايدي ١٥ ايمدي اويله طعامني يدكلرندن صكره عيسى سمعون
بطرسه ديديكه اي يونا اوغلي سمعون سن بني بونلردن زياده سورمي سن اول دخي اكا ديديكه بلي يا ربّ
سن بلورسن كه سني سورم عيسى دخي اكا ديديكه قوزولرمي كوت ١٦ واكا ايكنجي كرّه ينه ديديكه
اي يونا اوغلي سمعون بني سورمي سن اول دخي اكا ديديكه بلي يا ربّ سن بلورسن كه سني سورم عيسى
دخي اكا ديديكه قويونلرمي كوت ١٧ اوچنجي كرّه اكا ديديكه اي يونا اوغلي سمعون بني سورمي سن
وبطرس مكين اولدي كه اكا اوچنجي كرّه بني سورمي سن ديدي واكا ديديكه يا ربّ سن هر شيئي
بلورسن سن بلورسن كه سني سورم عيسى دخي اكا ديديكه قويونلرمي كوت ١٨ حقّا حقّا سكا ديرمكه
كنج اولدوغك زمان سن كندوكي قوشادر ايدك واستدوكك يره كيدر ايدك امّا قوجه‌جاغك زمان اللركي

اوزادەسن و بر غیری سنی قوشادوب استەدوكك یرە كوتورە ۱۹ و بونی نە اولم ایلە اللهە تعزیز ایدەجكنە
اشارت ایتمك ایچون دیدی و بونی دیدكدن صكرە بكا تابع اول دیدی ۲۰ بطرس دخی دونوب آردنجە
عیسی‌نك سودوكی شاكردی كلور كوردی كە دخی آخشام طعامندە عیسی‌نك كوكسندە یاتوب یا ربّ سنی
تسلیم ایدەجك كیمدر دیمش ایدی ۲۱ و بطرس بونی كوروب عیسی‌یە دیدیكە ای ربّ یا بونە
۲۲ عیسی اكا دیدیكە اكر بن كلنجیەدكین بونك طوردوغنی استرسم سنك اكیسكك نە در سن بكا
تابع اول ۲۳ ایمدی بو سوز قرنداشلر آراسندە چقدی كە اول شاكرد اولمیەجك در امّا عیسی اكا
دیمدی كە اولمیەجكدر امّا بن كلنجیەدكین بونك طوردوغنی استرسم سنك اكیسكك نە در ۲۴ اول
شاكرد بو در كە بو نسنەلرە شهادت ایدر و بو نسنەلری یازدی بز دخی بلورز كە انك شهادتی حقّ در
۲۵ و عیسی‌نك ایتدوكی چوق غیری نسنەلر دخی وار اكر بربر یازلمش اولسەلر ایدی تخمینم بو كە
یازلاجق كتابلر دنیایە صغامزلر ایدی آمین ۞

رسوللرك اعمالی

اوّلكی باب

۱ ای تاوفیلوس اوّلكی كتابی تصنیف ایتدم جملە نسنەلرك خصوصندە كە عیسی عمل و تعلیم ایتمكە
باشلدی ۲ تا اول كونەدكین كە اختیار ایتدوكی رسوللرە روح القدس واسطەسیلە وصیّت ایلدكدن
صكرە صعود ایتدی ۳ كە انلرە دخی الم چكدوكندن صكرە چوق شبهەسز علامتلر ایلە كندوسنی
دیری كوستروب و انلرە قرق كون ظاهر اولوب اللهك ملكوتنە متعلّق نسنەلری سویلردی ۴ و انلر ایلە
جمع اولوب انلرە بیوردیكە اورشلیمدن كتمیەلر امّا كە بابانك بندن ایشتدوككز وعدەسنە منتظر اولالر
۵ زیرا یوحنّا صو ایلە واقتزلدی امّا سز آز كونلردن صكرە روح القدس ایلە واقتزلنەجكسز ۶ ایمدی
مجتمع اولانلر اكا سؤال ایدوب دیدیلر كە یا ربّ اسرائیلە ملكوتی بو زمانده‌می كرو ویرەجكسن ۷ اول
دخی انلرە دیدیكە بابا كندو قدرتندە تعیین ایتدوكی زمانلری و وقتلری بلمك سزە دوشمز ۸ امّا روح
القدس اوزركزە كلدكدن صكرە قوّت آلەسز و اورشلیمدە و بتون یهودا ولایتندە و سامارەدە و تا
یرك نهایتنەدك بكا شاهدلر اولاسز ۹ و بو نسنەلری دیدكدن صكرە انلر باقار ایكن صعود ایلدی و بر
بلوت انی كوزلرینك اوكندن رفع ایتدی ۱۰ اول دخی كیدر ایكن انلر كوزلرینی كوكە قرشو دكدوكی زمان
اشتە آق لباسلر ایلە كیمش ایكی آدم انلرك یاننده طوردیلر ۱۱ و دیدیلر كە ای جلیللو آدملر نیچون كوكە

باقوب طوررسکز اشبو سزدن کوکه آلنمش عیسی عینی ایله بو کوکه کتدوکنی کوروهوککز طرز ایله
کله‌جکدر ١٢ او زمان انلر اورشلیمه بر سبت کونلك یولی قدر قریب اولان زیتونلق دیدکلری طاغدن
اورشلیمه دوندیلر ١٣ وکیردکلرندن صکره بوقرده‌کی اوطه‌یه چقدیلر که انده بطرس و یعقوب و یوحنا
و آندریاس و فیلبس و توما و برتولماوس و متی و حلفا اوغلی یعقوب و سمعون الغیور و یعقوبك قرنداشی
یهودا طوررلر ایدی ١٤ بونلر هپسی کوکل برلکی ایله عورتلر ایله و عیسی‌نك آناسی مریم ایله
و قرنداشلری ایله دعایه و نیازه مواظب اولورلر ایدی ١٥ و اول کونلرده بطرس شاکردلرك آراسنده قالقدی
و اورادە یوز یکرمی قدر آدم جماعتی وار ایکن دیدیکه ١٦ ای قرنداش آدملر عیسی‌یی طوتانلره یول
کوسترن یهودانك خصوصنده داودك آغزی ایله روح القدسك بیشین سویلدوکی کتاب اتمام اولنمق
کرك ایدی ١٧ که بو بزدن معدود اولوب بو خدمتده نصیبی وار ایکن ١٨ بو کمسه عدالتسزلك اجرتی
ایله بر تارلا صاتون آلدی و باشی آشغه دوشوب اورتادن چاتلادی و جمله بغرلری دوکلدی ١٩ و بو نسنه
جمله اورشلیمك اهالیسنه معلوم اولدی شویله که اول تارلایه انلرك کندو لسانجه حقل دما یعنی قان
تارلاسی دیو آد قونلدی ٢٠ زیرا مزامیر کتابنده یازلمشدر که انك سرایی ویران اولسون ایچنده کمسه
ساکن اولماسون و انك منصبنی بر غیری کمسه آلسون ٢١ ایمدی لازم در که رب عیسی آرامزده کیروب
چقدوغی بتون زمانده بزم ایله یولداشلق ایدن آدملردن ٢٢ یوحنانك وافترندن باشلیوب تا یانمزدن یوقرو
آلندوغی کونه دکین بری بزم ایله انك قیامتنه شاهد اولمق ایچون تعیین اولنه ٢٣ و ایکی کمسه احضار
ایتدیلر برسبا تسمیه اولنان یوسفی که انك لقبی یوسطوس ایدی و متیاسی ٢٤ و دعا ایدوب دیدیلر که
سن یا رب که جمله‌نك قلبلرینی بلورسن بو ایکیدن قنغیسنی اختیار ایلدوکنی کوستر ٢٥ که بو خدمتك
و رسالتك نصیبنی آله که انی یهودا کندو یرینه وارمق ایچون خارج اولمشدر ٢٦ و قرعه‌لرینی آتدیلر
و قرعه متیاسه دوشدی و اون بر رسول ایله صایلدی ۞

ایکنجی باب

١ و پنتقوستنه کونی کلدکده جمله‌سی کوکل برلکی ایله بر یرده جمع اولدیلر ٢ و آپ آکسز شدتله
اسن روزکارك کبی صداسی کوکدن واقع اولدی و بتون اوتردقلری اوی طولدردی ٣ و انلره شق اولنمش
آتش لسانلری کبی کورندی که انلرك هر برینك اوزرینه قوندیلر ٤ و جمله‌سی روح القدس ایله طولو
اولوب غریب لسانلر ایله سویلمکه باشلدیلر نیجه که روح انلره نطق ویرر ایدی ٥ و کوك التنده
بولنان جمله ملتلردن متقی آدملر اولان یهودیلر اورشلیمده ساکن ایدیلر ٦ و بو آواز اولدوغی زمان
خلق جمع اولدی و هر کس کندو لساننده انلرك سویلدکلرینی اشتدکله حیران اولدی ٧ و جمله‌سی
متحیر و متعجب اولوب بر برینه دیرلر ایدیکه اشته بو سویلینلر هپ جلیللولر دکلمی در ٨ و نیجه

بز هر برمز طوغدوغمز كندو لسانمزده انلرى سويلر اشيدرز ٩ بز كه پرتيلر و ماديلر و الاميلر ايز
و مسوپوتاميا‌ده و يهوداده و قپادوقياده و پونطسده و آسياده ١٠ و فريجيه‌ده و پامفيليه‌ده و مصرده و قرنه‌يه
قريب اولان ليبيا طرفلرنده ساكنلر ايز و رومادن كلنلر هم يهوديلر هم دخيللر ١١ كريتلولر و عربلر ايز
انلرى بزم لسانلرمزده اللهڭ عظيم عمللرينى سويلر اشيدرز ١٢ و جمله‌سى تعجب و تشكك ايدوب بر برينه
بو نه ديمكدر ديرلر ايدى ١٣ غيريلر ايسه استهزا ايدوب ديرلر ايديكه طاتلو شراب ايله طويمشلر در
١٤ اما بطرس اون بر ايله قالقوب و آوازينى قالدروب انلره ديديكه اى يهودى آدملر و جمله اورشليمده
ساكن اولانلر بو سزه معلوم اولسون و سوزلرمه قولاق ويرڭ ١٥ بونلر ظن ايتدوككز كبى سرخوش
دكللر زيرا هنوز كونڭ اوچنجى ساعتى‌در ١٦ اما بو يوئيل پيغمبرڭ سويلدوكى نسنه‌در ١٧ الله ديركه و آخر
كونلرده واقع اولا كه جمله لحم اوزرينه روحمدن دوكه‌يم و اوغللرڭز و قزلرڭز پيغمبرلك ايده‌لر
و يكتلرڭز رويالر كوره‌لر و قوجه آدملرڭز دوشلر كوره‌لر ١٨ و اول كونلرده قوللرم اوزرينه و جاريه‌لرم اوزرينه
روحمدن دوكه‌يم و پيغمبرلك ايده‌لر ١٩ و كوكده يوقروده معجزتلر و يرده آشغه‌ده علامتلر قان و آتش
و دوتن بخارى ويره‌يم ٢٠ ربڭ عظيم و روشن كونى كلمزدن اول كنش قراكلغه و آى قانه دونه‌لر ٢١ و واقع
اولا كه هر كيم ربڭ اسمنه استدعا ايدرسه خلاص بوله ٢٢ اى اسرائيل آدملرى بو سوزلرى دڭليڭ
اللهدن قوتلر و معجزتلر و علامتلر ايله ميانڭزده مستحسن ار ناصرتلو عيسى كه انلرى الله انڭ واسطه‌سيله
آراڭزده ايتمشدر نته كه سز دخى بلورسڭز ٢٣ او اللهڭ مقدر تدبيرى و اول بلمه‌سى ايله تسليم اولنمش
ايكن سز انى آلدڭز و ظالم اللر ايله انى خاچلييوب اولدردڭز ٢٤ و الله اولمڭ باغلرينى نقض ايتمكله
انى اقامت ايلدى زيرا ممكن دكل ايديكه او اندن آليقونلمش اولا ٢٥ زيرا داود انڭ حقنده ديركه ربى هر
زمان كوزلرمڭ اوكنده طوتاردم زيرا او بنم صاغمده‌در كه قپلدامیم ٢٦ انڭ ايچون قلبم مسرور اولوب
لسانم زياده‌سيله سوندى و جسدم دخى اميد ايله ساكن اولا ٢٧ زيرا جانمى مزارده براقمياجقسن
و قديسڭى چوركلكى كورمكه قومياجقسن ٢٨ حيات يوللرينى بڭا بلدردڭ ديدارڭله بنى پر سرور
ايده‌جكسن ٢٩ اى قرنداش آدملر جايز كورڭ كه رئيس الآبا اولان داودڭ خصوصنده سزه بى پروا
سويليه‌يم كه وفات ايتدى و كوملدى و انڭ قبرى بو كونه دكين بزده‌در ٣٠ ايمدى او پيغمبر ايكن
و الله اكا يمين ايله وعده ايتدوكنى بلمكله كه بللرينڭ ميوه‌سندن بشريت حالى اوزره كندو تختنده اوترمق
ايچون مسيحى اقامت ايده‌جك ايدى ٣١ بونى اول كورمكله مسيحڭ قيامتى ايچون سويلديكه انڭ جانى مزارده
براغلميوب جسدى دخى چوركلكى كورمامشدر ٣٢ بو عيسى‌يى الله اقامت ايلدى بوڭا بز همنز شاهدلر ايز
٣٣ ايمدى او اللهڭ صاغ الى ايله يوجه‌لنوب باباdن روح القدس ايچون وعده‌يى آلدقدن صكره بونى
دوكمشدر كه انى شمدى كوررسڭز و اشيدرسڭز ٣٤ زيرا داود كوكلره صعود ايتمدى اما كندوسى ديركه
رب بنم ربمه ديديكه صاغمده اوتر ٣٥ تا بن دشمنلرڭى آياقلرڭه بصمق ايچون قويڭجيه دكين ٣٦ ايمدى

جمله بيت اسرائيل تحقيق بلسون كه الله بو خاچلدوغكز عيسى يى هم رب هم مسيح ايتمشدر ٣٧ و بونى
ايشتدكلرنده انلرك قلبى منكسر اولدى و بطرسه و ساير رسوللره ديديلركه اى قرنداش آدملر نه ايليه وز
٣٨ بطرس دخى انلره ديديكه توبه ايليك و هر بركز عيسى مسيحك آدنده كناهلرك مغفرتى ايچون
وافتزلنسون. و روح القدسك هبه سنى آلاسز ٣٩ زيرا وعده سزه در و اوغللركزه و اوزاق اولانلرك جمله سنه
هر نه قدر ايسه كه رب اللهمز دعوت ايده جكدر ٤٠ و بيچه غيرى سوزلر ايله انلرو مناشده و نصيحت
ايدوب ديديكه بو بوزامز جيلدن خلاص اولنك ٤١ ايمدى انلر كه انك سوزينى جان و دلدن قبول
ايتمشلر وافتزلنديلر و اول كونده اوچ بيك قدر نفوس جماعته ضم اولندى ٤٢ و رسوللرك تعليمنده
و اشتراكده و اتمك پاره لمه سنده و دعالرده مواظبت ايدرلر ايدى ٤٣ و هر جانده قورقو اولدى و رسوللردن
چوق معجزه لر و علامتلر قلنورلر ايدى ٤٤ و جمله ايناننلر بر يرده اولوب و جميع شيلرى مشترك ايدى
٤٥ و ملكلرينى و ماللرينى صاتوب انلرى هيسنه هر برينك احتياجى اوزره توزيع ايدرلر ايدى ٤٦ و هر
كون كوكل برلكى ايله هيكلده مواظبت ايدوب و اودن اوه اتمك پاره لييه رق شادلق و كوكل ساده لكى
ايله طعامى آلورلر ايدى ٤٧ اللهه حمد ايدوب جمله قومك قاتنده لطف بولورلر ايدى رب دخى هر كون
خلاص اولاجق كيمسه لرى جماعته ضم ايدر ايدى ۞

اوچنجى باب

١ و بطرس و يوحنا بله طقوزنجى ساعتده كه دعا ساعتى ايدى هيكله چقارلر ايدى ٢ و بر آدم كه
آناسنك رحمندن كوتروم ايدى طاشنوردى و انى هيكله كيرنلردن صدقه دلنمك ايچون هر كون هيكلك
كوزل آدلو قپوسى قاتنه وضع ايدرلردى ٣ بو كيمسه هيكله كيره جك بطرسى و يوحنايى كوردكده
يالواريركه صدقه آلا ٤ بطرس دخى يوحنا ايله اكا كوز دكوب ديديكه بزه باق ٥ اول دخى انلره بكچه
باقدى بو اميد ايله كه انلردن بر نسنه آلا ٦ و بطرس ديديكه بنم نه كمشم نه آلتونم وار اما نه كم
وار ايسه سكا ويررم ناصرتلو عيسى مسيحك آدى ايله قالق و كز ٧ و صاغ الندن انى طوتوب قالدردى
و فى الحال طبانلرى و طوپوقلرى قوتلنديلر ٨ و صچرايوب و قايم اولوب كزدى و كزه رك و صچرايارق و اللهه حمد
ايده رك انلر ايله هيكله كيردى ٩ و جمله خلق انى كوردى كه كزوب اللهه حمد ايدردى ١٠ و انى بلديلر
كه هيكلك كوزل قپوسنده صدقه دلنمك ايچون اوتران كيمسنه در و اكا واقع اولدوغندن تعجب و تحير
ايله طولديلر ١١ و صاغلمش كوتروم بطرسه و يوحنايه ياپشمش ايكن جمله خلق شاشوب سليمانك رواقى
ديدكلرى رواقده انلرك يانلرنده سكرده رك جمع اولدى ١٢ و بطرس بونى كوردكده خلقه ديديكه اى
اسرائيل آدملرى بو نسنه يه نيچون تعجب ايدرسكز يا نيچون بزه كوز دكرسكز كويا كه بز كندو
قدرتمز يا تقوامز ايله بونى كزدردك ١٣ ابراهيمك و اسحقك و يعقوبك اللهى بابالرمزك اللهى كندو اوغلى

عیسی‌یی تعریز ایلدی که سز آنی تسلیم ایدوب پیلاطوسك حضورنده انکار ایتدکز اکرچه او آنی
صالیویرمکه حکم ایتمش ایدی ۱۴ اما سز اول قدیسی وعادلی انکار ایدوب استدکز که بر قاتل کیشی
سزه باغشلنه ۱۵ وحیاتك سلطاننی اولدردکز که الله آنی اولولردن اقامت ایلدی وبز بوڭا شاهدلر
ایز ۱۶ وآدینه اولان ایمان ایله آنك آدی بو کوردوککز وبلدوککز کیشی‌یی قوتلندرمشدر هم آڭا اولان
ایمان بوڭا جمله‌کزك حضورنده بو کامل صاغلغی ویرمشدر ۱۷ وشمدی ای قرنداشلر بلورمکه سز بونی
باشلرکز کبی بلمزلکله ایتدکز ۱۸ اما الله جمله پیغمبرلرینك آغزی ایله مسیح الم چکه‌جك دیو
پیشین ویردوکی خبری بویله اتمام ایلدی ۱۹ ایمدی توبه وانابت ایلیك که کناهلرکز محو اولنه
تاکه ربك حضورندن راحت زمانلری کله‌جکدر ۲۰ وسزه پیشین تبشیر اولنان عیسی مسیحی
کوندره‌جکدر ۲۱ که آنی کوك قبول ایتسه کرك تا اول وقتلره‌دك که الله دنیا ابتداسندن برو جمیع
مقدس پیغمبرلرینك آغزی ایله سویلدوکی جمله نسنه‌لر اتمام اولنه ۲۲ زیرا موسی خود باباله‌ره دیدیکه
الهکز رب سزه قرنداشلرکزدن بنم کبی بر پیغمبر قالدراجقدر آنی جمله نسنه‌لرده هر نه که سزه
دیرسه دڭلیك ۲۳ وواقع اولا که هر جان که اول پیغمبری دڭلمز ایسه قومدن استیصال اولنه ۲۴ ودخی
جمله پیغمبرلر صموئیلدن وصکره کلنلردن نه قدر که سویلمش وار ایسه بو کونلری پیشین تبشیر
ایتمشلر ۲۵ سز پیغمبرلرك والله باباله‌رمز ایله عقد ایتدوکی عهدك اوغللری سکز چون ابراهیمه دیدیکه
برك جمله قبیله‌لری سنك نسلکده مبارك اولالر ۲۶ الله اولا سزه کندو اوغلی عیسی‌یی اقامت ایدوب
کوندرمش که هر برکز یرامزلغکزدن رجوع ایتمکله سزه برکت ویره ۞

دردنجی باب

۱ وبونلر خلقه سویلرایکن امامل وهیکلك سرداری وصادوقیلر اوستلرینه کلدیلر ۲ زیرا که خلقه
تعلیم ایتدکلری وعیسی ایله اولولردن قیامتی تبشیر ایتدکلری ایچون طارلدیلر ۳ واوزرلرینه اللرینی
صالوب آنلری تا ارتسی کونه‌دك زندانه قودیلر زیرا آرتق آخشام ایدی ۴ وسوزی ایشدنلرك چوغی
ایناندیلر وآدملرك عددی بش بیك قدر اولدی ۵ وارتسی کون واقع اولدیکه آنلرك باشلری وشیخلری
وکاتبلر ۶ وباش امام حنا وقیافا ویوحنا وآلکساندر وباش امامك خصملرندن نه قدر وار ایسه
اورشلیمده جمع اولدیلر ۷ وآنلری اورتایه احضار ایتدکدن صکره سؤال ایتدیلر که نه قوت ایله یا
کیمك آدی ایله بونی ایتدکز ۸ او زمان بطرس روح القدس ایله طولو اولوب آنلره دیدیکه ای قومك
باشلری واسرائیلك شیخلری ۹ چونکه بر خسته کون دردلو آدمه ایتدوککز احسان ونه وجهله شفا
بولدوغی خصوصنده تفتیش اولنیورز ۱۰ جمله‌کزه وجمله اسرائیل قومنه معلوم اولسونکه خاچلدوغکز
والله اولولردن اقامت ایتدوکی ناصره‌لو عیسی مسیحك آدی ایله واقع اولدی آنکله بو آدم حضورکزده

صاغ طورر ١١ بو اول طاش دركه سز يابوجيلر اڭى تحقير ايتدكدن صكره كوشه‌نك باشى اولدى ١٢ وهيچ
غيرى كمسه‌ده خلاص يوقدر زيرا كوك التنده آدملره ويرلمش بر غيرى آد يوقدركه انكله خلاص
بولمق كرك ايز ١٣ انلر دخى بطرسك ويوحنانك قورقوسزلغنى كوروب وانلر اوقومامش وجاهل ايدكلرينى
دويمغله تعجب ايتديلر وانلر عيسى ايله ايدكلرينى بلديلر ١٤ واول شفا بولمش آدمى بلەلرنجه طورر
كورمكله هيچ قرشو سويلمكه نسنه‌لرى يوغيدى ١٥ ايمدى انلره مجلسدن چقمق ديو امر ايتدكلرندن
صكره بينلرنده مشاوره ايتديلر ١٦ وديديلركه بو آدملره نه ايلەيه‌لم زيرا كرچك انلردن بر ظاهر
معجزت قلندوغى جمله اورشليمده ساكن اولانلره آشكاره در وبز انكار ايده‌مزز ١٧ اما تا كه خلق آراسنده
بو نسنه زياده شايع اولميه انلره شديد تهديد ايله يصاق ايده‌لم كه آرتق هيچ بر كمسه‌يه بو آد
ايله سويلميه‌لر ١٨ وانلرى چاغروب انلره تنبيه ايتديلركه آصلا عيسى‌نك آدى ايله سويليوب تعليم
ايتميه‌لر ١٩ اما بطرس ويوحنا انلره جواب ويروب ديديلركه اللّٰهه دكلميوب سزه دكلمك اللّٰهك قاتنده
روامى در سز حكم ايلەيك ٢٠ زيرا بز كوردوكمز واشتدوكمز نسنه‌لرى سويلمكه قادر دكل ايز ٢١ وانلره
ينه تهديد ايتدكلرندن صكره انلرى صاليويرديلر زيرا خلقك سببندن بر شى بولماديلركه انلرى
تعذيب ايده‌لر زيرا اولدوغى نسنه ايچون هپسى اللّٰهه حمد ايدرلر ايدى ٢٢ زيرا اول آدم كه محتك
معجزتى انده واقع اولدى قرق ياشندن زياده ياشلو ايدى ٢٣ وبونلر صاليويرلدكدن صكره كندولركيلره
كلديلر وباش امامدرك وشيخلرك كندولره جمله سويلدكلرى نسنه‌لرى نقل ايلديلر ٢٤ انلر دخى ايشتدكلرى
كبى كوكل برلكى ايله اللّٰهه آواز قالدروب ديديلركه يا رب يرى وكوكى ودكزى وجمله ايچلرنده
اولان نسنه‌لرى براداں الله سن سن ٢٥ كه داود قولكك آغزيله ديدك كه نيچون طايفه‌لر هنكامه
ايتديلر وقوملر بيهانه انديشه ايلديلر ٢٦ يرك ملكلرى حاضر طورديلر وباشلر بر بريله رب اوزرينه
وانك مسيحى اوزرينه جمع اولديلر ٢٧ زيرا حقيقتده مسح ايتدوكك قدوس اوغلك عيسى اوزرينه
هيرودس وبونطوس پيلاطوس طايفه‌لر ايله واسرائيل خلقلرى ايله جمع اولديلر ٢٨ اول جمله نسنه‌لرى
ايتمك ايچون كه سنك الك وتدبيرك تقدير ايتمشدر كه انلر واقع اولالر ٢٩ وحالا يا رب انلرك
تهديدينه باق وقوللركه عنايت ايله كه سنك كلامكى جمله قورقوسزلق ايله سويليه‌لر ٣٠ وصاغلتمق
ايچون الكى اوزات وقدوس اوغلك عيسى‌نك آدى ايله علامتلر ومعجزتلر قلنه‌لر ٣١ ودعا ايتدكلرندن
صكره جمع اولدقلرى ير صارصلدى وجمله‌سى روح القدس ايله طولو اولوب اللّٰهك كلامنى قورقوسزلق
ايله سويلرلر ايدى ٣٢ وايناننلرك كثرتنك قلبى وجانى بر ايدى وهيچ كمسه كندو وارلغى ايچون بنم در
ديمزدى اما هر شى انلره مشترك ايدى ٣٣ ورسوللر عظيم قوت ايله رب عيسى‌نك قيامتنه شهادت ايدرلر
ايدى وجمله‌سى اوزرنده عظيم نعمت ولر ايدى ٣٤ زيرا آرالرنده بر محتاج يوغيدى زيرا جمله تارلا يا
او صاحبلرى اولانلر انلرى صاتوب وصاتلمش نسنه‌لرك بهاسنى كتوروب ٣٥ رسوللرك آياقلرينه قورلر

ایدی وهر كسه احتیاجنه كوره اولشدررلر ایدی ٣٦ ورسوللردن برناباس لقبی ایله ملقب كه ترجمه
اولنسه تسلی اوغلی دیمكدر لاویلو وقبرسلو یوسفك ٣٧ بر تارلاسی وار ایكن انی صاتدی وآقچه‌سنی كتوروب
رسوللرك آیاقلرینه قــــــــــــــــــــــــودی ۞

بشنجی باب

١ اما حنانیا نام بر آدم عورتی سفیرا ایله بر ملك صاتدی ٢ وعورتنك خبری وار ایكن بهاسندن
طولاندردی وبر پاینی كتوروب رسوللرك آیاقلرینه قودی ٣ اما بطرس دیدیكه یا حنانیا نیچون شیطان
قلبكی طولدردی كه روح القدسه یلان سویلیوب تارلانك بهاسندن طولاندردك ٤ قالدوغی زمان سكا قالمازمی
ایدی وصاتلدقدن صكره سنك الكده دكلمی ایدی نیچون سن بونی قلبكه قودك آدملره دكل اما اللهه
یلان سویلدك ٥ وحنانیا بو سوزلری ایشتدوكی كبی دوشدی وجانی تسلیم ایتدی وبو نسنه‌لری جمله
ایشدنلره عظیم خوف كلدی ٦ ویكیتلر قالقوب انی كفنلدیلر وطشره‌یه كوتروب كومدیلـــر ٧ وصو اولدیكه
اوچ ساعت قدر آرالقدن صكره عورتی دخی نه واقع اولدوغنی بلمكسزین كیردی ٨ وبطرس اكا دیدیكه
تارلایی او قدره‌می صاتدكز بكا دیویر اول دخی بلی او قدره صاتدق دیدی ٩ بطرس دخی اكا دیدیكه ربك
روحنی امتحان ایتمك ایچون بیللركزده اتفاق ایتدوككزك سببی نه در اشته قوجه‌كی كومنلرك آیاقلری
قپوده‌در وانلر سنی طشره‌یه كوتوره‌جكلردر ١٠ اول دخی فی الحال انك آیاقلرینده دوشوب جانی تسلیم ایتدی
ویكیتلر كیروب انی اولمش بولدیلر وطشره‌یه كوتوروب قوجه‌سی یاننده كومدیلر ١١ وبتون جماعت اوزرینه
وجمله بو نسنه‌لری ایشدنلر اوزرینه عظیم خوف دوشدی ١٢ ورسوللرك اللری ایله خلق آراسنده چوق
علامتلر ومعجزتلر قیلندی وانلر جمله‌سی كوكل برلكی ایله سلیمانك رواقنده ایدیلر ١٣ وسایرلردن هیچ
بكسه انلره ملاصق اولمغه جسارت ایتمدی اما خلق انلری تعظیم ایدر ایدی ١٤ وكیده كیده ربه ایناننلرك
ارلرك وعورتلرك كثرتی قاتلدی ١٥ شویله كه خسته‌لری سوقاقلره چقاروب انلری دوشكلر وكروتلر اوزرینه
قورلردی تا كه بطرس كلدوكی زمان باری انك كولكه‌سی انلرك بریسنی كولكه‌لندره ١٦ واطرافده اولان
شهرلردن چوق خلق خسته‌لری ونایاك روحلردن معذب اولانلری كتوره‌رك اورشلیمه جمع اولورلر ایدی
كه جمله‌سی شفا بولورلر ایدی ١٧ وباش امام وجمله یله‌سنجه اولانلركه صادوقیلرك مذهبندن ایدیلر
قالقوب غیرت ایله طولو اولدیلر ١٨ ورسوللر اوزرینه اللرینی صالوب انلری تكلك زندانینه قودیلر ١٩ اما ربك
ملكی كیجه‌ده زندانك قپولرینی آچوب وانلری طشره‌یه چقاروب دیدیكه ٢٠ وارك هیكلده حاضر اولك
وخلقه بو حیاتك جمله سوزلرینی سویلیك ٢١ انلر دخی بونی ایشتدكدن صكره سحر وقتنده هیكلــه
كیروب تعلیم ایدرلر ایدی وباش امام ویله‌سنجه اولانلر كلوب محفلی وجمله اسرائیل اوغللرینك شیخلرینی
چاغروب جمع ایتدیلر وزندانه كوندردیلر كه انلری كتوره‌لـــر ٢٢ اما عسسلر زندانه كلدكلرنده انلری

بولماديلر ايمدى دونديلر وخبر ويروب ٢٣ ديديلركه زندانى تمام امينلك ايله قپالو وطشره‌ده قپولرك
اوكنده بكجيلرى طورر بولدق امّا آچدوغمز زمان ايچروده كمسه‌يى بولمادق ٢٤ وعظيم امام وهيكلك
سردارى وباش امامل بو سوزلرى ايشتمكله انلرك حقنده بو نه اولاجقدر ديو شبهه‌ده ايديلر ٢٥ وبر
كيشى كلوب وانلره خبر ويروب ديديكه اشته زندانه قودوغكز آدملر هيكلده طوروب خلقه تعليم
ايدرلر ٢٦ او زمان سردار عسسلر ايله واروب انلرى كتوردى امّا عنف ايله دكل زيرا خلقدن قورقارلر
ايدى كه طاشلنميالر ٢٧ وانلرى كتوروب محفله احضار ايلدكلرنده باش امام انلره صوروب ٢٨ ديديكه
بز سزه غايتله يصاق ايتمدكمى كه بو آد ايله تعليم ايتميه‌سز واشته اورشليمى تعليمكز ايله طولدردكز
وبو آدمك قانينى اوزرمزه كتورمك استرسكز ٢٩ امّا بطرس وساير رسوللر جواب ويروب ديديلركه اللهه
اطاعت ايتمك انسانه اطاعت ايتمكدن اولىدر ٣٠ بابالرمزك اللهى آغاجه صلب ايدوب اولدردوككز
عيسى‌يى اقامت ايلدى ٣١ الله انى كندو صاغ الى ايله يوجه‌لدى تاكه سلطان وخلّاص اولوب اسرائيله
توبه وكناهلره مغفرت ويره ٣٢ وبز بو ديدوكمز نسنه‌لره انك شاهدلرى ايزهم الله كندويه اطاعت
ايدنلره ويردوكى روح القدس دخى شاهددر ٣٣ انلر بونى ايشتدكلرنده زياده‌سيله غضبه كلوب انلرى
اولدرمكه مشاوره ايتديلر ٣٤ وشريعت معلّمى وجمله خلقك قاتنده مكرّم اولان غماليئيل نام فريسى
محفلده قالقوب امر ايلديكه رسوللرى بر آز طشره‌يه كوترەلر ٣٥ وانلره ديديكه اى اسرائيل ارلرى بو
آدملرك خصوصنده نه ايده‌جككزى بر خوش تأمّل ايلەيك ٣٦ زيرا بو كونلردن اوّل تيوداس نام كمسنه
قوپوب كندوسنى بر عظيم كمسه دير ايدى و ٤٠٠ دورت يوز مقدارى آدم قاوشديلر امّا او قتل اولندى و ٤٠٠
تابع اولانلر جمله‌سى طاغلوب يوق اولديلر ٣٧ بوكيشيدن صكره تحريرك كونلرنده جليللو يهودا قوپدى
وآردينه چوق خلق چكدى اول دخى هلاك اولدى وجمله ٤٠٠ تابع اولانلر طاغلديلر ٣٨ ايمدى حالا
سزه ديرمكه بو آدملردن واز كچه‌سز وانلرى صالبويره‌سز زيرا اكر بو تدبير يا بو ايش آدملردن ايسه
كندو كندودن فسخ اولنور ٣٩ واكر اللهدن ايسه سز انى فسخ ايتمكه قادر دكل سكز وصاقنك كه
اللهه قرشو جنك ايديجيلردن بولنمياسز ٤٠ انلر دخى ٤٠٠ قايل اولديلر ورسوللرى چاغروب انلره دكنك
چالدقدن صكره يصاق ايتديلركه عيسى‌نك آدى ايله سويلميه‌لر وانلرى صالبويرديلر ٤١ ايمدى انلر
عيسى آدى ايچون عيبلنمكه لايق صايلدقلرندن فرحلنوب محفلدن كتديلر ٤٢ وهركون هيكلده واولرده
تعليم ايتمكدن وعيسى مسيحى تبشير ايتمكدن فراغت ايلمديلر ۞

آلتنجى باب

١ واول كونلرده شاكردلر چوغلمغله يونانيلرك عبرانيلر اوزرينه مرلدايشى اولديكه كندولرينك طول
عورتلرى هركونكى خدمتده تحقير اولنورلر ايدى ٢ ايمدى اون ايكى رسول شاكردلرك كثرتينى جمع

ايدوبه ديديلر كه بز اللّهك كلامنى براغوب سفره‌لرده خدمت ايتمك روا دكلدر ٣ انك ايچون اى
قرنداشلر آرا كزدن مجرّب و روح القدس و حكمت ايله طولو اولان يدى آدم اختيار ايليك كه انلرى بو
مصلحته تعيين ايده‌ورز ٤ بز ايسه دعاده و كلامك خدمتنده مداومت ايده‌جكيز ٥ و بو سوز جمله
كثرته مقبول اولدى و ايمان و روح القدس ايله طولو اصطفانوسى و فيلبّسى و بروخورسى و نيقانورى
و طيمونى و پارمناسى و دخيل انطاكيه‌لو نيقولاوسى اختيار ايلديلر ٦ و انلرى رسوللرك اوكنه احضار
ايتديلر و دعا ايتدكلرندن صكره اللرينى اوزرلرينه قوديلر ٧ و اللّهك كلامى ازدياد بولوردى و شاكردلرك
عددى اورشليمده غايتله چوغلوردى و امامل‌ردن بر بيوك جمعيّتى ايمانه اطاعت ايدرلردى ٨ و ايمان
و قوّت ايله طولو اصطفانوس خلق آراسنده عظيم معجزتلر و علامتلر ايدردى ٩ و ليبرتينلرك ديدكلرى
مجمعدن و قيريه‌لولرك و اسكندريه‌لولرك و قيليقيه‌لولرك و آسيالولرك مجعلرندن بعض كسنه‌لر قالقوب
اصطفانوس ايله مباحثه ايدرلردى ١٠ و حكمته و روحه كه انك ايله سويلر ايدى مقاومت ايده‌مزلر
ايدى ١١ او زمان اول اثناده بعض آدملرى قندرديلر كه بز بونك موسى و اللّه حقنه كفر سوزلرى سويلدوكنى
ايشتدك ديه‌لر ١٢ و خلقى و شيخلرى و كاتبلرى تحريك ايلديلر و اوزرينه كلوب و انى قاپوب محفله كتورديلر
١٣ و يلان شاهدلر احضار ايتديلر كه شو آدم بو مقدّس يره و شريعته قرشو كفر سوزلرى سويلمكدن
فراغت ايتمز ديديلر ١٤ زيرا اول ناصرتلو عيسى بو يرى بوزاجق و موسى‌نك بزه ويردوكى آيينلرى تغيير
ايده‌جكدر انك ديدوكنى ايشتدك ١٥ و جمله محفلده اوتورانلر انا كوز دكوب انك يوزينى ملك يوزى
كبى كورديلر ❁

يدنجى باب

١ و باش امام ديديكه بو نسنه‌لر بويله‌ميدر ٢ اول دخى ديديكه اى قرنداش آدملر و بابالر دكليك
بابامز ابراهيم حرّانده ساكن اولمازدن اوّل مسوپوتامياده اولدوغى زمان عزّت اللّهى انا كورندى ٣ و انا
ديديكه ولايتكدن و خصملغكدن چق و بن سكا كوستره‌جكم ولايته كل ٤ او زمان كلدانيلرك ولايتندن
چقوب حرّانده ساكن اولدى و باباسى اولدكدن صكره انى اورادن حالا بو ساكن اولدوغكز ولايته
كوچردى ٥ و انك ايچنده انا بر ميراث يا بر آياق بصاجق ير بله ويرمدى و انك اوغلى دخى يوق ايكن
انى انا و اندن صكره نسلنه ملك ايچون ويرمكه اقرار ايتدى ٦ و اللّه بويله ديديكه انك نسلى غريب
ولايتده مسافر اولا و انى استعباد ايدوب انا دورت يوز يل جفا ويره‌لر ٧ و اللّه ديديكه بن اول طايفه
اوزرينه كه انا قوللق ايدرلر حكم ايده‌يم و اندن صكره چقوب بكا بو يرده عبادت ايده‌لر ٨ و انا ختان
عهدينى ويردى و بويله اسحقى توليد ايدوب انى سكزنجى كوننده ختن ايلدى و اسحق يعقوبى يعقوب دخى اون
ايكى رؤساء الآبائى توليد ايلدى ٩ و رؤساء الآبا حسد ايدوب يوسفى مصره كوتورمك ايچون صاتديلر و اللّه

اَنْكَلَه ايدى ١٠ وَاَنى جُمْلَه مُصيبتلرندن قورتاردى وَاكا مصر مَلكى فرعونك حضورنده عنايت. وحكمت
ويردى وَبو دخى اَنى مصر وَبتون اوى اوزرينه ضابط نصب ايلدى ١١ وَجمله مصر وكنعان ولايتى اوزرينه
قحط وَعظيم مضايقه كلدى وَبابالرمز ذخيره بولمازلر ايدى ١٢ يعقوب دخى مصرده بغداى وار ايدوكنى
ايشتدكده اولكى كره بابالرمزى كوندردى ١٣ وَايكنجى كره‌ده يوسف كندو قرنداشلرندن تشخيص
اولندى وَيوسفك نسبى فرعونه معلوم اولدى ١٤ وَيوسف باباسى يعقوبى وَجمله جسملرينى كه يتمش بش
جان ايديلر دعوت ايتمكه كوندردى ١٥ يعقوب دخى مصره اندى هم او هم بابالرمز وفات ايلديلر
١٦ وَشخيمه انتقال اولنوب اول مزاره قونلديلر كه انى ابراهيم شخيمك باباسى حمور اوغللرندن آقچه بهاسيله
صاتون آلمش ايدى ١٧ وَاللّهك ابراهيمه يمين ايتدوكى وعده‌نك زمانى يقلاشدقده قوم مصرده آرتوب
چوغلدى ١٨ تا مصرده بر غيرى ملك قالقنجه كه يوسفى بلمز ايدى ١٩ بو قومنز اوزرينه مكرلر قوروب
بابالرمزه شويله جفا ايلدى كه اوغلانجقلرينى ياشامق ايچون براقغه مجبور اولديلر ٢٠ او زمانى موسى
طوغدى وَغايتله كوزل ايدى وَباباسنك اونده اوچ آى بسلندى ٢١ وَبراغلدقدن صكره فرعونك قيزى
انى دوشروب كندوسينه اوغل اولمق ايچون انى بسلدى ٢٢ وَموسى جمله مصرلولرك حكمتنده متعلّم اولوب
سوزلرده وَايشلرده قدرتلو ايدى ٢٣ وتمام قرق ياشنده اولدوغى زمان كوكلنه كلدى كه قرنداشلرى اسرائيل
اوغللرينى زيارت ايليه ٢٤ وَبرينى كوردى كه اكا ظلم اولنور ايدى وَاكا ياردم ايلدى وَمظلومك انتقامنى
آلوب مصرلويى اوردى ٢٥ وَظن ايدردى كه قرنداشلرى الله انلره انك الى ايله خلاص ويره‌جكنى آكلرلر
ايدى امّا انلر آكلمديلر ٢٦ وَارته‌سى كون انلر چكشر ايكن آرالرنده كورندى وَانلرى بر بريله بارشدرمغه چالشوب
ديديكه اى آدملر سز قرنداشلر سكز بيچون بر بركزه ظلم ايدرسكز ٢٧ امّا قوكشوسنه ظلم ايدن كمسنه انى
ايتيويروب ديديكه سنى اوزرمزه ضابط وَقاضى كيم نصب ايلدى ٢٨ دون مصرلويى اولدردوكك كبى بنى دخى اولدرمك
استريسن ٢٩ وَبو سوز ايچون موسى قاچدى وَمديان ولايتنده غريب اولوب اوراده ايكى اوغل توليد
ايلدى ٣٠ وَقرق يل تمام اولدقدن صكره اللّهك ملكى اكا سينا طاغنك بريه‌سنده چالى آتشنك علونده
كوروندى ٣١ وَموسى بونى كوردكده رويايه تعجّب ايلدى وَباقمق ايچون ياقلشدوغنده ربّك آوازى اكا
خطاب ايتديكه ٣٢ من بابالرككك اللّهى ابراهيمك اللّهى وَاسحقك اللّهى وَيعقوبك اللّهى ايم وَموسى لرزان
اولوب باقمغه جسارت ايتمز ايدى ٣٣ وَربّ اكا ديديكه آياقلرككك پابوچلرينى چوز زيرا طوردوغك ير
بر مقدّس طپراق در ٣٤ مصرده اولان قومك مصيبتنى كوردم كوردم وَانلرك آهلرينى ايشتدم وَانلرى
خلاص ايتمكه اندم وَحالا كل سنى مصره كوندره‌ييم ٣٥ اول موسى‌يى كه انى انكار ايدوب ديديلر كه
سنى ضابط وَقاضى كيم نصب ايلدى انى الله چاليده اكا كورنن ملكك الى ايله ضابط وَمخلّص كوندردى
٣٦ او انلرى چيقاروب مصر ولايتنده وَبحر قلزمده وَبريه‌ده قرق يل معجزتلر وَعلامتلر ايلدى ٣٧ بو در
اول موسى كه اسرائيل اوغللرينه ديديكه ربّ اللّهكز سزه قرنداشلركزدن بنم كبى بر پيغمبر قالدراجقدر

آنى دكله‌يه‌سز ٣٨ جماعتده بريه‌ده اكا سينا طاغنده سويله‌ين ملك ايله و باباله‌رمز ايله اولان بو در كه
ديرى كلاملرى بزه ويرمك ايچون آخذ ايله‌دى ٣٩ كه اكا بابالرمز مطيع اولمق استه‌مديلر امّا آنى ردّ
ايدوب قلبلرى ايله مصره دونديلر ٤٠ و هارونه ديديلر كه بزه اوكمزده واراجق تكريلر ياپ زيرا موسى‌يه
كه بزى مصر ولايتندن چيقاردى نه واقع اولدوغنى بيلمزز ٤١ و اول كونلرده بر بوزاغى ياپديلر و بتّه
قربان عرض ايدوب اللرينك ايشلرندن حظلنديلر ٤٢ و الله دونوب انلرى كوكك عسكرينه عبادت ايتمكه
تسليم ايلدى نته‌كه پيغمبرلرك كتابنده يازلمشدر كه يا بيت اسرائيل بكا بريه‌ده قرق ييل ذبيحه‌لر
و قربانلر عرض ايتدكزمى ٤٣ و مولوخك چادرينى و رمفان تكريكزك يلدزينى انلره سجده ايتمك ايچون
ياپدوغكز صورتلرى طاشيدكز و بن سزى بابلك اوته‌سنه كوتره‌يم ٤٤ شهادت چادرى بريه‌ده بابالرمزده
وار ايدى نيجه كه موسى‌يه سويله‌ين اصمرلمش ايديكه آنى كوردوكى اورنكه كوره ياپه ٤٥ و آنى بابالرمز
آلوب يوشع ايله اول طايفه‌لرك ملكى ايچنه كتورديلر كه انلرى الله بابالرمزك اوكندن سوردى تا داودك
كونلرينه دكين ٤٦ اول كه اللهك حضورنده عنايت بولوب يعقوبك الٰهنه بر مكان بولمق طلب ايلدى
٤٧ امّا اكا سليمان بر بيت ياپدى ٤٨ لكن المتعال ال ايله ياپلان هيكللرده ساكن دكلدر نته كه
پيغمبر ديركه ٤٩ بنم تختم كوكدر و آياقلرمك بصمغى يردر ربّ ديركه بكا نه بيت ياپاجقسكز يا راحتمك
يرى نه اولور ٥٠ بو جمله نسنه‌لرى بنم الم ياپمادى مى ٥١ اى يك بوينلو و قلبى و قولاقلرى سنّتسز آدملر
سز دايما روح القدسه مخالفت ايدرسكز بابالركز ايتدوكى كبى سز دخى ايدرسكز ٥٢ بابالركز پيغمبرلرك
قنغيسنى طرد ايتمديلر و عادلك كله‌جكندن پيشين خبر ويرنلرى اولدرديلر كه حالا سز انك خاينلرى
و قاتللرى اولدكز ٥٣ سزكه ملكلرك سپارشى ايله اولان شريعتى آلدكز امّا آنى حفظ ايتمدكز
٥٤ و انلر بو نسنه‌لرى ايشتدكلرنده زياده‌سيله غضبه كلوب اوزرينه ديشلرينى غجردادرلر ايدى ٥٥ امّا
او روح القدس ايله طولو اولمغله كوزلرينى كوكه ديكوب اللهك جلالنى هم اللهك صاغنده عيسى‌يى طورر
كوردى ٥٦ و ديديكه اشته بن كوكلرى آچلمش و اللهك صاغنده آدم اوغلنى طورر كورورم ٥٧ امّا انلر
عظيم آواز ايله چاغروب قولاقلرينى قپاديلر و جمله‌سى بر اتّفاق ايله اوزرينه هجوم ايلديلر ٥٨ و آنى شهردن
طرد ايدوب طاشلديلر شاهدلر دخى لباسلرينى ساوول نام بر اوغلانك آياقلرينه قوديلر ٥٩ و اسطفانوسى
طاشلديلر اول كه دعا ايدوب يا ربّ عيسى روحمى قبول ايله ديدى ٦٠ و ديز چوكوب عظيم آواز ايله
چاغرديكه يا رب بونى بونلره كناه صايما و بونى ديدوكى كبى اويويه قالدى ۞

سكزنجى باب

١ و ساوول انك قتلنه قايل ايدى و او زمانده اورشليمده اولان جماعت اوزرينه عظيم اضطهاد دوشدى
و رسوللردن غيرى جمله‌سى يهودا و سماره ولايتلرنده طاغلديلر ٢ و بعض ديندار آدملر اسطفانوسى كومكه

كوتورديلر و آنك أوزرينه عظيم نوحه قلديلر ٣ امّا ساوول جماعتى خراب ايدوب أودن أوه كيرر ايدى
و أرلرى و عورتلرى چقاروب زندانه قور ايـــدى ٤ طاغلمشلر ايسه كلامى تبشير ايده‌رك طولاشيرلر ايدى
٥ و فيلبّس سامره ولايتنك شهرينه انوب مسيحى وعظ ايدردى ٦ جمعيّتلر دخى فيلبّسك سويلدكلرينى
اشدوب ايتدوكى علامتلرى كورمكله كوكل برلكى ايله انلره قولاق أورديلر ٧ زيرا ناپاك روحلرى اولان
چوق كمسه‌لردن انلر عظيم آواز ايله چاغرارق چقديلر و نيچه كوترملولر و طوپاللر شفا بولديلر ٨ و أول
شهرده عظيم شنلك اولدى ٩ امّا سيمون نام بر آدم وار ايدى كه بوندن اوّل شهرده سحربازلق ايدوب
سامره طايفه‌سنى شاشردى و كندوسى بر بيوك كمسه ايدوكنى دير ايدى ١٠ و جمله‌سى بيوكدن كوچكه
وارنجه اكا قولاق اوروب بو اللّهك عظيم قدرتى در ديرلر ايـــدى ١١ و اكا قولاق اوررلر ايدى زيرا انلرى
چوق زماندن برو سحرلر ايله شاشرمش ايدى ١٢ امّا اللّهك ملكوتى و عيسى مسيحك ادى خصوصنده‌كى
نسخه‌لرى تبشير ايدن فيلبّسه اناندقلرى زمان ارلر و عورتلر وافتزلنديلر ١٣ سيمون دخى كندوسى اناندى
و وافتزلندقدن صكره دائما فيلبّس ايله طورر ايدى و واقع اولان علامتلرى و معجزتلرى كورمكله حيران
قالور ايدى ١٤ و اورشليمده اولان رسوللر سماره ولايتى اللّهك كلامنى قبول ايلدوكنى اشتدكلرنده انلره
بطرسى و يوحنّايى كرنده‌رديلر ١٥ كه اورايه انوب انلر ايچون دعا ايتديلركه روح القدسى آلالر ١٦ زيرا
انلرك بريسى اوزرينه هنوز دوشمامش ايدى انجق ربّ عيسى‌نك آدنده وافتزلنمشلر ايـــدى ١٧ او زمان
اللرينى اوزرلرينه قوديلر انلر دخى روح القدسى آلديلر ١٨ و سيمون رسوللرك اللرى قونمغله روح القدس
ويرلدوكنى كوردكده انلره آقچه عرض ايلدى ١٩ و ديديكه بكا دخى بو قدرتى ويرك كه بن كيمك اوزرينه
اللرمى قوياجق اولورسم روح القدسى آلا ٢٠ امّا بطرس اكا ديديكه آقچه‌ك سنكله هلاكه وارسون چونكه
سن ظنّ ايلدك كه اللّهك هبه‌سى آقچه ايله تحصيل اولنور ٢١ بو مصلحتده سنك نه حصّه‌ك نه نصيبك
وار زيرا قلبك اللّهك حضورنده مستقيم دكلدر ٢٢ ايمدى بو شرّتكدن توبه ايله و اللّهه يالوار كه اكر
ممكن ايسه قلبكك فكرى سكا عفو اولنـــه ٢٣ زيرا سنى مرارتك زهره‌سنده و فسقك قيدنده كوررم
٢٤ سيمون دخى جواب ويروب ديديكه سز بنم ايچون ربّه يالوارك كه بو ديدكلركزدن بر نسنه اوزريمه
كلميه ٢٥ ايمدى انلر ربّك كلامنه شهادت و اڭى اخبار ايتدكدن صكره اورشليمه دونديلر و نيچه سماره
قصبه‌لرنده تبشير ايلديلر ٢٦ و ربّك بر ملكى فيلبّسه سويليوب ديديكه قالق و جنوبه طوغرو اورشليمدن
غزايه انن يولدن كت كه بيابان يريدر ٢٧ اول دخى قالقوب كتدى و اشته حبش ملكه‌سى قندا قسك
رجاللرندن بر حبشلو خصى كه انك جمله خزينه‌لرى اوزرينه ناظر ايدى و اورشليمه سجده ايتمكه كلمش
ايدى ٢٨ كرو دونوب عربه‌سنده اوترر ايكن اشعيا پيغمبرى اوقور ايدى ٢٩ و روح فيلبّسه ديديكه
يقلاش و بو عربه‌يه ياپـــش ٣٠ فيلبّس دخى سكرده‌رك كلوب اشتديكه اشعيا پيغمبرى اوقور ايدى و اكا
اوقودوغكى آكلارميسن ديدى ٣١ اول دخى ديديكه نيجه قادر اولايم اكر بر كمسه بكا يولى كوسترمزسه

وفیلبسه یالواردیکه بنوب انکله اوتره ٣٢ واوقودوغی کتابك یری بو ایدی قناره یه قویون کبی کوتورلدی
وقوزی بیجه کی انی قرقانك اوکنده دلسز ایسه اول دخی شویله آغزینی آچمادی ٣٣ آلچقلغنده حکمی
قالدرلدی انك عصرینی کیم بیان ایده بلور زیرا حیاتی یردن قالدرلدی ٣٤ وخصی فیلبسه جواب
ویروب دیدیکه کرم ایله پیغمبر بونی کیمك حقنده سویلر کندونك حقنده می یا بر غیری کمسه نك
حقنده می ٣٥ فیلبس دخی آغزینی آچوب وبو کتابدن باشلیوب اکا عیسی یی تبشیر ایلدی ٣٦ ویولده
کیدرلر ایکن بر صویه واصل اولدیلر وخصی دیدیکه اشته صو مانع نه درکه بن واقترلنام ٣٧ فیلبس
دخی دیدیکه اکر بتون قلب ایله اینانرسك جایزدر اول دخی جواب ویروب دیدیکه ایناندیمکه عیسی مسیح
اللهك اوغلی در ٣٨ وبیوردیکه عربه طوره و ایکیسی هم فیلبس هم خصی صویه اندیلر وفیلبس انی
واقترلدی ٣٩ وصودن چقدقلرندن صکره ربك روحی فیلبسی قاپوب کوتردی وخصی انی آرتق کورمدی
وکندو یولنه سونه رك کیتدی ٤٠ فیلبس ایسه آشدود شهرنده بولندی وکچر ایکن جمله شهرلره تبشیر
ایدر ایدی تا قیصاریه یه کلنجه دك ۞

طقوزنجی باب

١ وساوول ربك شاکردلری اوزرینه دخی تهدید وقتللردن دم اوروب باش امامه کلدی ٢ وانندن
دمشقده اولان جماعتلر ایچون مکتوبلر استدی که بو دینده بولدقلری هم ارلری هم عورتلری باغلیوب اورشلیمه
کتوره ٣ ویولده کیدر ایکن واقع اولدیکه دمشقه یقلاشوب آکسزین انك اطرافنده کوکدن بر نور
بلدرادی ٤ ویره دوشدکدن صکره بر آواز اشتدی که اکا ساوول ساوول نیچون بکا اضطهاد ایدرسین دیدی
٥ اول دخی سن کیم سین یا رب دیدی رب دخی دیدیکه بن اضطهاد ایتدوکك عیسی ایم اوکندره یه قرشو
دپمك سکا کوجدر ٦ اول دخی دتریوب وحیران اولوب دیدیکه یا رب نه استرسین که ایده یم رب دخی اکا
دیدیکه قالق وشهره کیر ونه ایتملو سین سکا دیویرلر ٧ وانکله اولان یولجیلر آوازی اشدوب اما کمسه یی
کورمدکلری حیران قالدیلر ٨ ساوول دخی یردن قالقدی وکوزلری آچلمش ایکن کمسه یی کورمزدی انلر دخی انی
ال ایله طوتوب دمشقه کتوردیلر ٩ واوچ کون نابینا اولوب نه یدی نه ایچدی ١٠ ودمشقده حنانیا نام
بر شاکرد وار ایدی که رب اکا رویاده دیدیکه یا حنانیا اول دخی یا رب اشته بن دیدی ١١ ورب اکا
دیدیکه قالق طوغرو دیدکلری سوقاغه وار ویهودانك اونده طرسوسلو ساوول نام آدمی آرا زیرا اشته دعا
ایده یور ١٢ ورویاده حنانیا نام آدمی یاننه کیردوکنی وتا ینه بصری آله اوزرینه النی وضع ایتدوکنی کوردی
١٣ وحنانیا جواب ویردیکه یا رب بن بو آدم ایچون اورشلیمده مقدسلرکه نه قدر شقاوتلر ایتدوکنی چوق
کمسه لردن اشتدم ١٤ وبونده دخی باش امامردن آدکه دعا ایدن جمله سنی باغلغه حکومتی وار ١٥ اما رب
اکا دیدیکه وار زیرا بو بکا بر اختیار آلتی درکه اسمی طایفه لر وملکلر واسرائیل اوغللری اوکنه کتوره

١٦ زيرا بن اكا كوستره‌جكم بنم اسمم ايچون نه قدر ديرد چكسه كركدر ١٧ ايمدی حانانيا كيدوب اول اوه
كيردی و اوزرينه اللرينی قويوب ديديكه ای ساوول قرنداش كلدوكك يولده سكا كورنن رب عيسی بنی
كوندرديكه سن ينه بصری آلوب روح القدس ايله طولاسين ١٨ و فی الحال كوزلرندن صانكه پوللر دوشوب
اول آن اينده كورر اولدی و قالقوب واقترلندی ١٩ و طعام يدكدن صكره قوتلندی و ساوول دمشقده‌كی
شاكردلر ايله طوردی ٢٠ و اول ساعتده مجمعلرده مسيح اللهك اوغلی ايدوكنی وعظ ايدردی ٢١ و جمله
ايشدنلر حيران اولوب ديرلر ايديكه اورشليمده بو آده دعا ايدنلری هلاك ايدن بو دكلميدر و بورايه دخی
بونلری ايچون كلدی كه انلری باغليوب باش امامله‌ره كتوره ٢٢ اما ساوول دخی زياده قوتلنوب و دمشقده ساكن
اولان يهوديلری الزام ايدوب بو مسيح در ديو اثبات ايدر ايدی ٢٣ و نيجه كونلر كچدكدن صكره يهوديلر
انی اولدرمك ايچون مشاوره ايلديلر ٢٤ اما انلرك مكيده‌لری ساووله معلوم اولدی و انلر كيجه و كوندز
قپولرده بكلرلــر ايدی كه انی اولدره‌لر ٢٥ اما شاكردلر انی كيجه‌ده آلوب بر سپتده ديواردن اندرديلر
٢٦ و ساوول اورشليمه وصول بولدقده شاكردلره قاوشمغه چالشردی اما جمله‌سی اندن قورقوب انك شاكرد
اولدوغنه اينانمازلر ايدی ٢٧ نهايت برناباس انی آلوب رسولله‌ره كتوردی و انلره نيجه‌كه يولده ربی كوردی هم
رب اكا سويلدی و دمشقده عيسی‌نك آدنده قورقوسزلق ايله سويلمش ايدی حكايت ايلدی ٢٨ و انلر ايله
اورشليمده كيروب چقر ايدی و رب عيسی‌نك آدنده قورقوسزلق ايله سويلر ايدی ٢٩ و دخی يونانيلر ايله
سويلشوب مباحثه ايدردی و انلر انی اولدرمكه اقدام ايدرلر ايدی ٣٠ اما قرنداشلر بونی بلدكده انی
قيصاريه‌يه كتوروب طرسوسه كوندرديلر ٣١ ايمدی بتون يهوداده و جليلده و سامره‌ده جماعتلر سلامتده
اولوب معمور اولورلر ايدی و اللهك قورقوسنده و روح القدسك تسليه‌سنده سلوك ايده‌رك چوغلورلر ايدی
٣٢ و واقع اولديكه بطرس جمله اطرافدن كچر ايكن لدّه‌ده ساكن اولان مقدسلره دخی كلدی ٣٣ و اوراده
اينيا نام بر آدم بولدی كه آرتق سكز يلدن برو دوشكده ياتوب كوترملو ايدی ٣٤ و بطرس اكا ديديكه ای
اينيا عيسی مسيح سكا شفا ويرر قالق و كندوك دوشككی دوشه اول دخی فی الحال قلقدی ٣٥ و جمله لدّه و صارونده
ساكن اولانلر انی كوروب ربه دونديلر ٣٦ و يافه‌ده طابيثا نام بر شاكرد عورت وار ايدی كه انك آدی
ترجمه اولنسه دورقاس ديمك اولور بو ايتدوكی خيرات و صدقه‌لر ايله طولو ايدی ٣٧ و اول كونلرده واقع
اولديكه خسته‌لنوب اولدی و انی يودقدن صكره بر يوقرده‌كی اوطه‌يه قوديلر ٣٨ و لدّه يافه‌يه يقين اولمغله
شاكردلر بطرسك انده ايدوكنی ايشتدكلری كبی اكا ايكی آدم كوندرديلر كه هيچ تأخير ايتميوب انلره كله
ديو يالوارديلر ٣٩ بطرس دخی قالقوب انلر ايله كلدی و واصل اولدقده انی يوقرده‌كی اوطه‌يه كتورديلر و جمله طول
عورتلر يانينده طوروب و آغلايوب دورقاسك انلر ايله ايكن ايشلدوكی جبه‌لری و لباسلری كوسترولر ايدی
٤٠ بطرس دخی هپسنی طشره چقاردقدن صكره ديز چوكوب دعا ايلدی و جسده دونوب طابيثا قالق ديدی
اول دخی كوزلری آچدی و بطرسی كورنجه قالقوب اوتردی ٤١ و بطرس اكا ال ويروب انی قالدردی و مقدسلری

وطول عورتلری چاغروب اڭا دیری احضار ایلدی ٤٢ و بو بتون یافه‌ده معلوم اولدی و چوقی ربّه ایناندیلر
٤٣ و واقع اولدیکه بطرس نیچه کونلر یافه‌ده دبّاغ سیمون نام کمسه‌نڭ یاننده طوردی ۞

اوننجی باب

١ وقیصاریّه‌ده ایطالیقه دینلن بولکك یوز باشیسی قرنیلیوس نام بر آدم وار ایدی ٢ که بر دیندار
وجمله اوی ایله اللّٰهدن قورقار آدم ایدی و خلقه چوق صدقه‌لر ویروب دائما اللّٰهه دعا ایدر ایدی
٣ او کونڭ طقوزنجی ساعتنه یقین رؤیاده اللّٰهڭ بر ملکنی عیانا کوردی که یاننه کیروب اڭا ای قرنیلیوس
دیدی ٤ اول دخی اڭا کوز دیکوب و قورقوب دیدیکه نه وار یا ربّ اول دخی اڭا دیدیکه دعالرڭ و صدقه‌لرڭ
اللّٰهڭ حضورینه یادکار ایچون چیقدیلر ٥ و حالا یافه‌یه آدملر کوندر و سمعونی که لقبی بطرس در دعوت ایله
٦ بو دبّاغ سیمون نام کمسه‌نڭ یاننده قونار که انڭ اوی دڭزه یقین در او سڭا نه ایتمك کرکیسن سویلیه
٧ و قرنیلیوسه سویلین ملك کیتدوکی کبی خدمتکارلرندن ایکیسی و دائما یاننده طورانلردن بر دیندار
جنکجی چاغردی ٨ و انلره هر شیئی بیان ایتدکدن صکره انلری یافه‌یه کوندردی ٩ و ارته‌سی کون انلر
یولده کیدوب شهره یقلاشر ایکن بطرس التنجی ساعته یقین دعا ایتمك ایچون اوك طامنه چیقدی ١٠ و اچ
اولغله یمك ایستدی و یمك حاضرلننجه اڭا بر بیخودلق واقع اولدی ١١ و کوکی آچق و بیوك چارشبه بکزر بر
قاب کوردی که دورت باشدن باغلو و یره نازل ایکن اوزرینه ایندی ١٢ و ایچنده هر درلو دورت آیاقلو یر
حیواناتی و وحشیّات و حشرات و هوا قوشلری وار ایدی ١٣ و اڭا بر آواز کلوب یا بطرس قالق بوغازله و یه
دیدی ١٤ امّا بطرس دیدیکه هیچ بر وجهله یا ربّ زیرا بن هیچ حرام و ناپاك نسنه یمدم ١٥ و اڭا تکرار
ایکنجی کرّه آواز دیدیکه اللّٰهڭ پاك ایتدوکی نسنه‌لره سن حرام دیمه ١٦ و بو اوچ کرّه‌یه‌دك واقع اولدی
و قاب ینه کوکه چکلدی ١٧ و بطرس کوردوکم رؤیا نه اولمق کرك دیو شبهه چکر ایکن اشته قرنیلیوسدن
کوندرلن آدملر سیمونڭ اوینی صورارق قپو اوکنده طورورلر ایدی ١٨ و چاغروب لقبی بطرس اولان سمعون
بونده‌می قونار دیو صوردیلر ١٩ بطرس دخی رؤیا ایچون فکر ایدر ایکن روح اڭا دیدیکه اشته اوچ آدم سنی
آرایور ٢٠ قالق ایمدی ان هیچ تردّد ایتمیوب انلر ایله کیت زیرا بن انلری کوندرمیشم ٢١ و بطرس کندویه
قرنیلیوسدن کوندرلن آدملره اینوب دیدیکه اشته آرادوغکز کمسه بن ایم بورایه کلدوککزڭ سببی نه در
٢٢ انلر دخی دیدیلر که یوز باشی قرنیلیوس عادل و اللّٰهدن قورقار آدم که یهودیلرڭ بتون امّتندن ایو
شهادتی وار اللّٰهدن بر مقدّس ملکڭ واسطه‌سیله متنبّه اولدیکه سنی کندو اوینه دعوت ایدوب سندن
سوزلر اشیده ٢٣ ایمدی انلری ایچرو چاغروب قونقلادی و ارته‌سی کون بطرس انلر ایله کیتدی و یافه‌ده‌کی
قرنداشلردن بعضیسی اڭا مرافقت ایتدیلر ٢٤ و دخی ارته‌سی کون قیصاریّه‌یه کیردیلر قرنیلیوس ایسه
خصملرینی و خالص دوستلرینی چاغرمیش ایکن انلره منتظر ایدی ٢٥ و بطرس کیردوکی زمان قرنیلیوس اڭا

استقبال ایدوب وآیاقلرینه دوشوب سجده ایلدی ٢٦ اما بطرس اونی قالدیروب قالق بن دخی آدم ایم دیدی
٢٧ وانکله سویلشه‌رك ایچرو کیردی وبیچه کیمسه‌لری جمع اولمش بولدی ٢٨ وانلره دیدیکه بیلورسکز که
بر یهودی آدمه غریب ایله مصاحبت ایتمك یا اوینه کیرمك جایز دکل اما الله بکا کوسترمش که هیچ بر
آدمه حرام یا مردار دیمیم ٢٩ انك ایچون بن دعوت اولندقده مخالفت ایتمیوب کلدم ایمدی سزه سوآل ایدرمکه
بنی نه سببدن چاغردکز ٣٠ قرنیلیوس دخی دیدیکه دورت کون وار که بو ساعته‌دك اورجلو ایدم
وطقوزنجی ساعتده اومده دعا ایتدم واشته بر آدم پارلایجی لباس ایله اوکمده طوروب ٣١ دیدیکه ای
قرنیلیوس دعاك مستجاب اولدی وصدقه‌لرك اللهك حضورنده ذکر اولندیلر ٣٢ ایمدی یافه‌یه کوندر
وبطرس لقبلو سمعونی دعوت ایله که دکزه یقین دباغ سمعونك اونده قونار او کلدوکی زمان سکا سویلیه‌جکدر
٣٣ ایمدی فی الحال سکا کوندردم سن دخی ایو ایتدك که کلدك وحالا بز جمله‌مز اللهك حضورنده حاضر ایز
تاکه سکا اللهدن سپارش اولنان جمله نسنه‌لری اشیده‌وز ٣٤ بطرس دخی آغزینی آچوب دیدیکه حقیقتده
ادراك ایدرم که الله آدم یوزینه باقماز ٣٥ بلکه هر ملتده هر کیمکه اندن قورقارسه وعدالتی عمل ایدرسه
اکا مقبول در ٣٦ اسرائیل اوغللرینه جمله‌نك ربی اولان عیسی مسیح ایله سلامی تبشیر ایده‌رك کوندردوکی
سوزی ٣٧ اول سوزی سز بیلورسکز که بتون یهودا ولایتنده واقع اولدی جلیلده باشلیه‌رق یوحنانك ندا
ایتدوکی وافتزدن صکره ٣٨ یعنی که الله ناصرتدن اولان عیسی‌یی روح القدس ایله وقوت ایله مسح ایلدی
اولکه ایولکلر ایدوب وجمله شیطاندن مظلوم اولانلره شفا ویره‌رك طولاشیر ایدی زیرا الله انکله ایدی
٣٩ و یهودیلرك ولایتنده هم اورشلیمده ایتدوکی جمله نسنه‌لره شاهدلر ایز که انلر اونی آغاجه آصوب
اولدردیلر ٤٠ اونی الله اوچنجی کونده اقامت ایلدی واونی آشکاره کوستردی ٤١ جمله قومه دکل اما اللهدن
پیشین تعیین اولنان شاهدلره یعنی بزه که او اولولردن قیام ایتدکدن صکره انکله بله یدك وایچدك
٤٢ و بزه امر ایلدیکه قومه وعظ ایدوب شهادت ایده‌وز که دیریلرك واولولرك اللهدن تعیین اولنان قاضیسی
او در ٤٣ اکا جمله پیغمبرلر شهادت ایدرلر که هر که اکا اینانیرسه انك آدی ایله کناهلرك مغفرتنی آلاجقدر
٤٤ وبطرس بو سوزلری دخی سویلر ایکن بو سوزی جمله اشیدنلرك اوزرینه روح القدس دوشدی ٤٥ وجمله
اهل ختان مؤمنلر که بطرس ایله کلمشلر ایدی متحیر اولدیلر که روح القدسك هبه‌سی طایفه‌لر اوزرینه
دخی دوکلدی ٤٦ زیرا لسانلر ایله سویلشدکلرینی واللهه تعظیم ایتدکلرینی اشیدرلر ایدی ٤٧ او زمان
بطرس دیدیکه بر کیمسه صویی منع ایده بیلورمی که بونلر وافتزلنمیه‌لر که بزکبی روح القدسی آلمشلر ٤٨ وامر
ایلدیکه ربك آدنده وافتزلنه‌لر اول زمان اکا یالواردیلر که بر قاچ کون یانلرنده طوره ۞

اون برنجی باب

١ و یهوداده اولان رسوللر وقرنداشلر ایشتدیلر که طایفه‌لر دخی اللهك کلامنی قبول ایلدیلر ٢ وبطرس

اورشلیمه چیقدوغی زمان اهل ختان انکله چکشوب ٣ دیرلر ایدیکه غلفتلو ارلرك اوینه كیردك وانلر
ایله طعام یدك ٤ اما بطرس انلره ابتدادن ترتیب اوزره نقل ایدوب دیدیکه ٥ بن یافه شهرنده
اولوب دعا ایدر ایكن بیخودلقده بر رویا كوردم یعنی بیوك چارشبه بكزر بر قاب كه دورت باشدن كوكدن
اندرلوب تا یانمه دكین كلدی ٦ بن دخی ایچنه كوز دكوب واطلاع ایدوب دورت آیاقلو یر حیوانلرینی
ووحشیات وحشرات وهوا قوشلرینی كوردم ٧ وبر آواز ایشتدم كه بڭا دیدیكه ای بطرس قالق بوغازلا ویه
٨ اما بن یوق یا رب دیدم زیرا هیچ حرام وناپاك نسنه هیچ بر زمانده آغزمه كیرمشدر ٩ وآواز ایكنجی
كره بڭا كوكدن جواب ویردیكه اللهك پاك ایتدوكنه سن حرام دیمه ١٠ وبو اوچ كره واقع اولدی
وجملهسی ینه كوكه چكلدی ١١ واشته اول آنده بڭا قیصاریهدن كوندرلن اوچ آدم بن اولدوغم اوك
اوكنده طوردیلر ١٢ وروح بڭا دیدیكه هیچ تردد ایتمیوب انلر ایله كیدهیم وبو آلتی قرنداش دخی بنم
ایله كلدیلر واول آدمك اوینه كیردك ١٣ اول دخی بزه حكایت ایتدی نیجه كه كندو اونده بر ملك
كورمشدر كه طوروب اڭا دیدیكه یافهیه آدملر كوندر وبطرس لقبلو سمعونی دعوت ایله ١٤ واو سڭا
سوزلر سویلیه كه انلر ایله سن وبتون اوك خلاص بولهسز ١٥ بن دخی سویلمكه باشلدوغم زمان روح
القدس اوزرلرینه دوشدی نیجه كه اولده اوزرمزه دوشمش ایدی ١٦ وربك كلامی خاطرمه كلدی كه
دیدیكه یوحنا صو ایله وافترلدی اما سز روح القدس ایله وافترلنرسكز ١٧ ایمدی چونكه الله انلره شان
اول هبهیی ویردی كه بزه ویرمش ایدی كه رب عیسی مسیحه ایناندق بن كیم ایدم كه اللهه ممانعت
ایتمكه قادر اولام ١٨ انلر دخی بو نسنهلری ایشتدكلرنده ساكت اولدیلر واللهه حمد ایدوب دیدیلر كه
ایمدی الله طایفهلره دخی حیات ایچون توبه ایتمك ویردی ١٩ ایمدی اصطفانوس ایچون واقع اولان
مصیبتدن طاغلانلر فنیقیهیه وقبرسه وانطاكیهیه دكین كوچوب یهودیلردن غیری كمسهیه كلامی سویلمدیلر
٢٠ وانلردن بعضیسی قبرسلولر وقیرنهلولر ایدی كه انطاكیهیه كیردكدن صكره یونانیلره سویلیوب
رب عیسیی تبشیر ایدرلر ایدی ٢١ وربك الی انلر ایله ایدی وخلقك چوق عددی ایانوب ربه دوندیلر
٢٢ وبو نسنهلرك خبری اورشلیمده اولان جماعتك قولاقلرینه ایرشدی وبرنابایی كوندردیلر كه انطاكیهیه
دكین واره ٢٣ كه واصل اولوب اللهك عنایتنی كورمكله سوندی وجملهسنه نصیحت ویردی كه قلبك
مرامی ایله ربه ملازمت ایدهلر ٢٤ زیرا او بر ایو وروح القدس ایله وایمان ایله طولو آدم ایدی وچوق
خلق ربه ضم اولندی ٢٥ وبرناباس ساوولی آرامغه طرسوسه واردی ٢٦ وانی بولدقدن صكره انی انطاكیهیه
كتوردی وواقع اولدیكه بتون بیل جماعت ایله جمع اولوب چوق خلقه تعلیم ایدرلر ایدی واول
انطاكیهده شاكردلر قرستیانوسلر تسمیه اولنهدیلر ٢٧ واول كونلرده بعض پیغمبرلر اورشلیمدن
انطاكیهیه اندیلر ٢٨ وانلردن آغابوس نام بریسی قالقوب بتون دنیاده بر بیوك قحطلق اولاجغنی روح ایله
اعلام ایلدی كه اقلودیوس قیصر زماننده دخی واقع اولدی ٢٩ وشاكردلرك هر بری كندو قدرتنجه

یهودادە ساکن اولان قرنداشلرە یاردم کوندرمکە قرار ایتدیلر ٣٠ و انی دخی اجرا ایدوب برناباسڭ
و ساوولڭ اللری ایلە مشایخلرە کوندردیلر ⁂

اون ایکنجی باب

١ و اول زماندە هیرودس ملك جماعتدن بعضیلرینە جفا ایتمکە اللرینی صالدی ٢ و یوحنانڭ قرنداشی
یعقوبی قلیج ایلە اولدردی ٣ و یهودیلرڭ بوندن حظ ایتدوکنی کورمکلە بطرسی دخی طوتمغە قصد ایلدی
او زمان چیریسز اتمکلرڭ کونلری ایدی ٤ و انی طوتوب زندانە براقدی و انی دوردر جنکجیدن اولان
دورت نوبتە بکلمکە تسلیم ایتدی زیرا فصح بیرامندن صکرە انی خلقە احضار ایتمك استر ایدی ٥ ایمدی
بطرس زنداندە بکلنیر ایدی اما جماعتدن انڭ ایچون اللهە دایم دعالر اولنور ایدی ٦ و قچان اول کیجەدە
کە انی هیرودس احضار ایدەجك ایدی بطرس ایکی جنکجی آراسندە ایکی زنجیر ایلە باغلنمش اویور
ایدی و قپو اوکندە بکجیلر زندانی بکلرلر ایدی ٧ و اشتە ربڭ ملکی یانندە طوروب زنداندە بر نور
شعلەلندی و ملك بطرسی بوکرینە اوروب اویاندردقدن صکرە دیدیکە تیز قالق و زنجیرلری اللرندن دوشدیلر
٨ و ملك اکا دیدیکە قوشان و پاشمقلرڭی باغلا اول دخی بویلە ایلدی و اکا دیدیکە لباسڭی کی و آردمجە کل
٩ اول دخی چیقوب آردنجە کیتدی و ملکدن اولنان صحیح ایدوکنی بیلمزدی انجق رویا کوردوکی ظن ایدر
ایدی ١٠ و اولکی و ایکنجی بکجیلردن کچدکلرندن صکرە شهرە کتورن دمر قپویە کلدیلر اول انلرە کندو
کندودن آچلدی و چیقوب بر سوقاقدن کتدیلر و فی الحال ملك اندن آیرلدی ١١ بطرس دخی عقلنی
دوشروب دیدیکە حالا تحقیق بیلورمکە رب کندو ملکنی کوندروب بنی هیرودسڭ الندن و یهودیلرڭ
خلقنڭ جملە انتظارندن قورتاردی ١٢ و تأمل ایتدکدن صکرە مرقس لقبلو یوحنانڭ آناسی مریمڭ اوینە
کلدی نرەدە کە چوق کمسنە جمع اولوب دعا ایدرلر ایدی ١٣ و بطرس مدخلڭ قپوسنە قاقدوغی کبی
رودا نام بر قیزجغز قولاق اورمغە کلدی ١٤ و بطرسڭ آوازینی بیلدکدن صکرە شادلقدن قپویی آچمادی
اما ایچرو سکردوب بطرسڭ قپو اوکندە طوردوغنی بیلدردی ١٥ انلر ایسە اکا دلی سن دیدیلر اول دخی
بویلە ایدوکنی تحقیقلدقدە انلر انڭ ملکی در دیدیلر ١٦ اما بطرس طورمیوب قاقر ایدی انلر دخی
آچدقدە انی کوروب شاشدیلر ١٧ اما او انلرە سوسمق ایچون ال ایلە اشارت ایلدی و انلرە رب انی نە
وجە ایلە زنداندن چیقاردوغنی حکایت ایلدی هم دیدیکە بو نسنەلری یعقوبە و قرنداشلرە نقل ایلیك
و چیقوب بر غیری یرە کیتدی ١٨ و کون اولدقدە جنکجیلر آراسندە بطرس نە اولدی دیو وافر دغدغە
قوپدی ١٩ هیرودس دخی انی آرایوب بولمامغلە بکجیلری تفتیش ایتدکدن صکرە امر ایتدیکە قتللە
کوتورلەلر اندن صکرە یهودا ولایتندن قیصاریەیە اینوب اورادە توقف ایتدی ٢٠ و هیرودس صور و صیدون
اهالیسنە کین طوتار ایدی اما انلر اتفاق اوزرە اکا کلدیلر و ملکڭ خاص اوطە باشیسی اولان بلاسطوسی دوست

ایدنوب صلح استرلر ایدی زیرا انلرك ولایتی ملكك ولایتندن بسلنیر ایدی ٢١ و بر معین كونده هیرودس
ملوكانه لباس كیوب و كرسیده اوتروب انلره خطاب ایدردی ٢٢ و خلق اكا آلقش ایدوب تكری آوازیدر
آدم آوازی دكل دیرلر ایدی ٢٣ و همان دم ربك ملكی انی اوردی اول سببدن كه اللهه مجد ویرمامش ایدی
و قورتلردن ییمش جانی تسلیم ایلدی ٢٤ اما اللهك كلامی آرتوب چوغلر ایدی ٢٥ و برنابااس و ساوول خدمتی
اتمام ایتدكدن صكره مرقس لقبلو یوحنایی برلرنجه آلوب اورشلیمدن دوندیلر ۞

اون اوچنجی باب

١ و آنطاكیه‌ده اولان جماعتده بعض پیغمبرلر و معلملر وار ایدی یعنی برنابااس و نیكر دیدكلری سیمون
و قیرنه‌لو لوقیوس و ربع الربع هیرودس ایله بسلنمش منائین ٢ و انلر ربه خدمت ایدوب اوروج طوتدقلری
زمان روح القدس دیدیكه بكا برنابااسی و ساوولی بن انلری دعوت ایتدوكم ایش ایچون آیرك ٣ او زمان
انلر اوروج طوتوب دعا ایتدیلر و اوزرلرینه اللر قودیلر و انلری قویویردیلر ٤ ایمدی بونلر روح القدسدن
كوندرلوب سلوقیه‌یه اندیلر و كمی‌یه بنوب اورادن قبرسه واردیلر ٥ و سلامیناییه كلدكلرنده یهودیلرك
مجمعلرنده اللهك كلامنی تبشیر ایدرلر ایدی و یوحنا دخی خدمت ایچون انلر ایله ایدی ٦ و آطه‌یی یافوسه‌دك
طولاشدقلرنده بر سحرباز و یلانجی پیغمبر باریسوع نام یهودی بولدیلر ٧ كه سرجیوس پولوس والی و عقللو
كیشینك یاننده ایدی و والی برنابااسی و ساوولی چاغروب اللهك كلامنی دكلمك استدی ٨ و الیماس سحرباز
كه انك آدی بویله ترجمه اولنور انلره مقاومت ایدوب والی‌یی ایماندن دوندرمكه چالیشردی ٩ و ساوول
كه اكا پولوس دخی دیرلر روح القدس ایله طولو اولوب و اكا كوزلرینی دكوب ١٠ دیدیكه ای هر حیله و هر
شرّ ایله طولو شیطان اوغلی و هر عدالتك دشمنی ربك طوغرو یوللرینی بوزمقدن فراغت ایتمز می سن
١١ و حالا اشته ربك الی اوزركده اولوب كور اولاسن و بر زمانه‌دك كنشی كورمیه‌سن و فی الحال بر طومان
و قرانلق اوزرینه دوشدی و طولاشوب كندوبی الدن كوتوره‌جكلری آراردی ١٢ او زمان والی واقع اولانی
كوروب و ربك تعلیمندن حیران اولوب ایناندی ١٣ و پولوس هم یولداشلری یافوسدن كوچوب پامفیلیه‌ده
اولان پرغه‌یه كلدیلر یوحنا دخی انلردن آیرلوب اورشلیمه دوندی ١٤ و انلر پرغه‌دن كوچوب پیسیدیه‌ده
اولان آنطاكیه‌یه كلدیلر و سبت كوننده مجمعه كیروب اوتوردیلر ١٥ و توراة و پیغمبرلر اوقوندقدن صكره
مجمع باشلری انلره كوندروب دیدیلر كه قرنداش آدملر قومه نصیحت سوزكز وار ایسه سویلیك ١٦ او
زمان پولوس قالقوب و الیله اشارت ایلیوب دیدیكه ای اسرائیللو آدملر و اللهدن قورقانلر دكلیك ١٧ بو
اسرائیل قومنك اللهی آبالرمزی اختیار ایتدی و قومی غربتده مصر ولایتنده ساكن ایكن یوجه‌لتدی
و انلری اورادن عالی بازو ایله چقاردی ١٨ و قرق یل زمانی قدر بریه‌ده انلرك خلقلرینه تحمل ایتدی
١٩ و كنعان ولایتنده یدی طایفه بوزدقدن صكره انلرك ولایتنی انلره قرعه ایله تقسیم ایلدی ٢٠ و بوندن صكره

دورت یوز اللی ییل قدر انلره حاكملر ویردی تا صموئیل پیغمبره دكین ٢١ و اول زماندن صكره ملك
استدیلر الله دخی انلره بنیامین سبطندن بر آدم یعنی قیس اوغلی شاوولی قرق ییل مدتنده ویردی
٢٢ و بونی رفع ایتدكدن صكره انلره ملك اولمق ایچون داودی قالدردی كه انا شهادت ویروب دیدیكه
یشی اوغلی داودی قلبمه كوره آدمی بولدم كه جمله مرادلرمی اتمام ایده‌جكدر ٢٣ بونك نسلندن الله
وعده‌سی اوزره اسرائیله عیسی مخلصی قالدردی ٢٤ انك كلشندن اول یوحنا جمله اسرائیل قومنه توبه‌نك
وافتزینی پیشین ندا ایلدی ٢٥ و یوحنا كندو طریقه‌سنی اتمام ایدر ایكن دیدیكه كیمی صانیرسكز كه
بن ایم بن او دكلم اما اشته بندن صكره كلور اول كه بن آیاقلرینك پابوچلرینی چوزمكه لایق دكلم
٢٦ ای قرنداش آدملر ابراهیم نسلنك اوغللری و آرا كزده اللهدن قورقانلر سزه بو خلاصك سوزی
كوندرلمشدر ٢٧ زیرا اورشلیمده ساكن اولانلر و انلرك باشلری هم بونی هم هر سبت كوننده اوقونان
پیغمبرلرك آوازلرینی بلمدكلری ایچون اوزرینه حكم ایتمكله انلری اتمام ایلدیلر ٢٨ و اكرچه قتلنه
علت بولمادیلر ایسه پیلاطوسدن اولدرلمه‌سنی طلب ایلدیلر ٢٩ و انك حقنده یازلمش جمله نسنه‌لری
اتمام ایتدكلرندن صكره انی آغاجدن ایندروب مزاره قودیلر ٣٠ اما الله انی اولولردن اقامت ایلدی
٣١ و جلیلدن اورشلیمه انكله چقان كمسه‌لره نیجه كون اثناسنده كورندی كه خلقه انك شاهدلری درلر
٣٢ و بز سزه بابالره قلنان وعده‌یی تبشیر ایدرز ٣٣ كه الله انی اوغللرینه یعنی بزه عیسی‌یی اقامت ایتمكله
اتمام ایلدی نتكه ایكنجی مزمورده دخی یازلمشدر كه سن بنم اوغلمسن بن سنی بوكون تولید ایلدم
٣٤ و انی اولولردن اقامت ایتدكدن صكره آرتق چوركلكه دونمك ایچون بویله دیدیكه داوده وعد
ایتدوكم امین رحمتلری سزه ویره‌یم ٣٥ و بونك ایچون بر غیری یرده دیر كه قدوسكی چوركلكی كورمكه
قومیاجقسن ٣٦ زیرا داود كندو جیلنه اللهك تدبیرینه كوره خدمت ایتدكدن صكره اویقویه واردی
و بابالرینك یاننه قونلوب چوركلكی كوردی ٣٧ اما اول كه الله انی اقامت ایلدی چوركلكی كورمدی
٣٨ ایمدی ای قرنداش آدملر سزه معلوم اولسونكه بونك واسطه‌سیله سزه كناهلرك مغفرتی تبشیر اولنور
٣٩ و هر نسنه‌دن كه اندن موسی‌نك شریعتی ایله تعدیل اولنمغه قادر اولمادكز هر كیم ایانیر ایسه بونك
ایله تعدیل اولنور ٤٠ ایمدی صاقنك كه پیغمبرلرده دینلمش اولان اوزركزه كلمیه ٤١ باقك ای
خورلایجیلر و تعجب ایلیك و نابدید اولك زیرا بن كونلركزده بر ایش ایشلرم بر ایش كه اكر بر كمسه
انی سزه حكایت ایدرسه انا اینانمیاسز ٤٢ و یهودیلرك جمعندن چقدقلرندن صكره طایفه‌لر یالواردیلر كه
كله‌جك سبت كوننده انلره بو سوزلری سویلیه‌لر ٤٣ و جماعت طاغلدقدن صكره یهودیلردن و دیندار
دخیللردن نیجه‌سی پولوسك و برناباسك آردنجه كتدیلر بونلره دخی انلر سویلیه‌رك انلره اللهك نعمتنده
طورمغه القا ایدرلر ایدی ٤٤ و كلن سبت كوننده تقریبا جمله شهر اللهك كلامنی دكلمكه جمع اولدی ٤٥ اما
یهودیلر جمعیتلری كورمكله حسد ایله طولدیلر و پولوسك دیدوكی نسنه‌لره قرشو سویلیه‌رك و كفر

سویلنه‌رك قرشو سویلدیلر ۴۶ و پولوس و برناباس قورقوسز سویلیوب دیدیلر که اللهك كلامى اوّل سزه
سویلنمك لازم ایدى امّا چونكه سز انى ردّ ایدوب كندولركزى ابدى حیاته مستحق كورمزسكز اشته بز
طایفه‌لره توجّه ایدرز ۴۷ زیرا ربّ بزه بویله امر ایلدیكه بن سنى طایفه‌لره نور اولمق ایچون نصب
ایلدم تا كه یرك نهایتلرینه دكین خلاص ایچون اولاسن ۴۸ و طایفه‌لر بونى ایشتدكده سونوب ربّك كلامنى
تعزیز ایتدیلر و هر نه قدر ابدى حیاته تعیین اولنمش ایسه‌لر ایدى ایناندیلر ۴۹ و ربّك كلامى دخى بتون
ولایتده شایع اولور ایدى ۵۰ یهودیلر ایسه دیندار و معتبر عورتلرى و شهرك كبیرلرینى قندروب پولوس
و برناباس اوزرینه اضطهادى قالدردیلر و انلرى كندو سنورلرندن سوردیلر ۵۱ انلر دخى آیاقلرینك توزینى
قرشولرینه سلكوب ایقونیونه كلدیلر ۵۲ شاكردلر ایسه سرور و روح القدس ایله طولولر ایدى ۞

اون دردنجى باب

۱ و واقع اولدیكه انلر ایقونیونده ایكن معاً یهودیلرك جمعنه كیروب شویله سویلدیلركه یهودیلردن
و یونانیلردن چوق خلق ایناندى ۲ امّا ایمانسز اولان یهودیلر طایفه‌لرك قلبلرینى قرنداشلر اوزرینه تحریك
و اغضاب ایتدیلر ۳ ایمدى انلر اوراده خیلى زمان اكلنوب ربّ ایچون قورقوسزسویلرلر ایدى كه كندو
عنایتنك كلامنه شهادت ایدوب ویردیكه انلرك اللرى ایله علامتلر و معجزه‌لر قلنالر ایدى ۴ امّا شهرك
خلقى مختلف اولدى و كیمى یهودیلر ایله و كیمى رسوللر ایله ایدى ۵ و طایفه‌لر و یهودیلر باشلرى ایله
انلرى ملامت ایتمك و طاشلمق ایچون هجوم ایلدكلرنده ۶ انلر خبر آلوب لیقاونیه‌ده اولان لیسطره و دربه
شهرلرینه و اطرافده‌كى ولایته قاچدیلر ۷ و اوراده تبشیر ایدرلر ایدى ۸ و لیسطره‌ده آیاقلرى ساقط اولان بر آدم
اوتورر ایدى و آنا رحمندن كوترم اولوب هیچ كزمش ایدى ۹ بو پولوسى سویلر ایكن ایشتدى اول دخى اكا كوز
دكوب شفا بولمغه اعتقادى ایدوكنى كوردكده ۱۰ بلند آواز ایله دیدیكه آیاقلرك اوزره طوغرو قالق اول
دخى آیاغه صچرایوب كزردى ۱۱ جمعیتلر دخى پولوسك ایتدوكنى كورمكله آوازلرینى قالدروب لیقاونیه لساننده
دیدیلركه آدملر شكلنده تكریلر بزه اندیلر ۱۲ و برناباسه مشترى و پولوسه سوز صاحبى اولدوغى ایچون
عطارد دیدیلر ۱۳ و انلرك شهرینك اوكنده هیكلى اولان مشترینك كاهنى بوغالر و چیچكدن استفانلر قپو
اوكنه كتوروب جمعیتلر ایله قربان ایتمك استر ایدى ۱۴ بونى برناباس و پولوس رسوللر ایشتدكلرنده لباسلرینى
یرتدیلر و خلقك اورتاسنه صچرایوب و چاغروب ۱۵ دیدیلركه اى آدملر نیچون بو نسنه‌لرى ایدرسكز بز
دخى سزك كبى المره مبتلا آدملرایز و سزه وعظ ایدرزكه بو باطل نسنه‌لردن دیرى اللهه دونه‌سزكه كوكى
و یرى و دكزى و ایچلرنده اولان جمله‌یى یاپمشدر ۱۶ كه كچمش زمانلرده جمله طایفه‌لرى قودى كه كندو
یوللرنده یوریه‌لر ۱۷ ولكن كندوسنى شهادتسز قومادى و احسان ایدوب كوكدن یغمورى و میوه‌دار موسملرى
ویروب قلبلرمزى طعام ایله و شادلق ایله طولدرر ایدى ۱۸ و بو سوزلرى سویلمكله كوچ ایله خلقى انلره

قربان ايتمه‌دن آليقودیلر ١٩ اما آنطاكيه‌دن و ايقونيوندن بعض يهوديلر كلوب جمعيتلرى القا ايتدكلرنده
پولوسى طاشلديلر و اونى اولمش ظن ايدوب شهردن طشره چكديلر ٢٠ اما شاكردلر انك چوره‌سنه جمع
اولور ايكن او قالقوب شهره كيردى و ارته‌سى كون برناباس ايله دربه‌يه كتدى ٢١ و اول شهره تبشير ايدوب
چوق شاكردلر ايدندكلرندن صكره ليسطره‌يه و ايقونيونه و آنطاكيه‌يه دونديلر ٢٢ شاكردلرك جانلرينه
قوت ويروب و انلره ايمانده مداومت ايتمك ايچون نصيحت ويروب اللهك ملكوتنه چوق مصيبتلر ايله
كيرمك كرك ايز ديرلر ايدى ٢٣ و انلره هر جماعتده شيخلر نصب ايدوب و اوروجلر طوتوب دعا
ايتدكلرندن صكره انلرى ايناندقلرى ربه اصمرلديلر ٢٤ و پيسيديه‌دن كچوب پامفيليه‌يه كلديلر ٢٥ و پرغه‌ده
كلامى سويلدكلرندن صكره آطاليه‌يه اينديلر ٢٦ و اورادن دكزدن آنطاكيه‌يه كتديلر كه اورادن اللهك
عنايتنه اصمرلنمشلر ايدى اول عمل ايچون كه انى اتمام ايتديلر ٢٧ و واصل اولوب جماعتى جمع ايتدكلرندن صكره
الله انلر ايله نه قدر شيلر ايتدوكنى و طايفه‌لره ايمان قپوسنى آچدوغنى نقل ايلديلر ٢٨ و اوراده خيلى
زمان شاكردلر ايله اكلنديلر ۞

اون بشنجى باب

١ و يهودا ولايتندن اينمش بعضيلر قرنداشلره تعليم ايدوب ديرلردى كه اگر موسى‌نك آيينى اوزره ختن
اولنماز سگز خلاص اولمغه قادر دكل سگز ٢ ايمدى پولوسك و برناباسك انلر ايله وافر اختلاف
و مباحثه‌لرى اولمغله تدبير ايتديلر كه پولوس و برناباس و انلردن بعض كمسه‌لر بو مباحثه ايچون اورشليمه
رسوللره و شيخلره چقوب كده‌لر ٣ ايمدى انلر جماعتدن تشييع اولندقدن صكره طايفه‌لرك ايمانه كلدوكنى
حكايت ايده‌رك فنيقيه‌دن و سمازه‌دن كچوب جمله قرنداشلره بيوك شادلق كتوررلر ايدى ٤ و اورشليمه واصل
اولدقلرنده جماعتدن و رسوللردن و شيخلردن قبول اولنديلر و الله انلر ايله نه قدر شيلر ايتدوكنى نقل
ايلديلر ٥ لكن فريسيلرك مذهبندن بعضيسى كه ايانديلر قالقوب ديديلر كه طايفه‌لرى ختن ايتمك و انلره
موسى‌نك شريعتنى حفظ اينسونلر ديو امر ايلمك كركدر ٦ و رسوللر و شيخلر بو خصوصك حقنده تأمل
ايتمك ايچون جمع اولديلر ٧ و وافر مباحثه اولندقدن صكره پطرس قالقوب انلره ديديكه اى قرنداش آدملر
بلورسگز كه چوقدن الله آرامزده اختيار ايلديكه طايفه‌لر بنم آغزمدن انجيلك سوزينى ايشدوب ايانه‌لر
٨ و قلبلرى بلن الله انلره شهادت ويروب بزه كبى روح القدسى انلره دخى ويردى ٩ و بزمله انلرك آراسنده
هيچ فرق ايتميوب انلرك قلبلرينى ايمان ايله پاك ايلدى ١٠ ايمدى حالا نيچون اللهى امتحان ايدوب
شاكردلرك بوينينه بر بويندرق يوكلدرسگز كه انى نه باباليرمز نه بز كوتورمكه قادر ايدك ١١ اما رب عيسى
مسيحك عنايتى ايله هم بز هم انلر خلاص بولاجغمزه اعتقادمز وار ١٢ و جمله كثرت سكوت ايتدى و برناباسى

وپولوسى دکلدى که الله انلرك وسیله‌سیله طایفه‌لر آراسنده نه قدر علامتلر ومعجزتلر ایتدوکنى حکایت
ایدرلر ایدى ۱۳ وانلر سکوت ایتدکدن صکره یعقوب جواب ویروب دیدیکه اى قرنداش آدملر بنى دکلیك
۱۴ شمعون حکایت ایلدى نیجه الله اوّلا طایفه‌لرى زیارت ایلدى که انلردن کندو اسمنه بر قوم آلا
۱۵ وپیغمبرلرك سوزلرى بوکا موافق کلور نیجه که یازلمشدرکه ۱۶ بونلردن صکره بن دونوب داودك یقلمش
چادرینى ینه بنا ایده‌یم وانك یقق یرلرینى مرمّت ایده‌یم وقالدره‌یم ۱۷ تاکه قالان آدملر وجمله اسمم
ایله آکلان طایفه‌لر ربّى طلب ایده‌لر بو جمله نسنه‌لرى ایدن ربّ دیمشدر ۱۸ اللهه جمله ایشلرى اوّلدن
معلومدر ۱۹ انك ایچون ظنّم بو درکه طایفه‌لردن اللهه دوننلره اضطراب ویرمیه‌وز ۲۰ امّا انلره تحریر
ایده‌وزکه بتلرك نجاستلرندن وزنادن وبوغلمش نسنه‌لردن وقاندن پرهیز ایده‌لر ۲۱ زیرا موسى‌نك اِنى اسکى
زمانلردن برو هر شهرده وعظ ایدنلرى وار چون هر سبت کونى مجمعلرده اوقونور ۲۲ او زمان رسوللره وشیخلره
بتون جماعت ایله معقول کورندیکه پولوس وبرناباس ایله آرالرندن بعض اختیار اولنمش آدملر آنطاکیه‌یه
کوندره‌لر برسباس لقبلو یهوداى وسیلاسى که قرنداشلر آراسنده باش آدملر ایدیلر ۲۳ وانلرك الى ایله
بویله یازدیلر رسوللر وشیخلر وقرنداشلر آنطاکیه‌ده وسوریاده وقیلیقیه‌ده اولان قرنداشلره که طایفه‌لردن
درلر سلام ۲۴ چون اشتدك که آرامزدن چقمش بعض کمسه‌لر سزه سوزلر ایله اضطراب ویروب وجانلرکزى
یقوب دیرلر ختن اولنمق وشریعتى حفظ ایتمك لازم درکه انلره بز بونى اصمرلمادق ۲۵ بز کوکل برلکى ایله
جمع اولور ایکن بزه معقول کوروندى که بعض اختیار اولنمش آدملر سوکولومز برناباس وپولوس ایله سزه کونده‌ره‌وز
۲۶ شول آدملرکه ربّمز عیسى مسیحك آدى ایچون جانلرینى فدا ایلدیلر ۲۷ ایمدى یهوداى وسیلاسى
کوندردك که انلر دخى سزه همان بو نسنه‌لرى لسانا بیان ایده‌لر ۲۸ زیرا روح القدسه وبزه دخى معقول
کوروندیکه اوزرکزه بو لازم اولانلردن غیرى زیاده یوك قومیاوز ۲۹ یعنى که بتلره ذبح اولنان نسنه‌لردن
وقاندن وبوغلمش نسنه‌لردن وزنادن پرهیز ایده‌سز اکر بو نسنه‌لردن کندولرکزى صقلارسکز ایو ایدرسکز
والسّلام ۳۰ ایمدى انلر صالیویرلدکدن صکره آنطاکیه‌یه کلدیلر وخلقى جمع ایدوب مکتوبى تسلیم
ایتدیلر ۳۱ واَنى اوقودقلرندن صکره تسلیه‌دن سوندیلر ۳۲ ویهودا وسیلاس کندولر دخى پیغمبرلر اولمغله
چوق سوزلر ایله قرنداشلره نصیحت ایدوب قوّت ویردیلر ۳۳ وبر زمان اکلندکلرندن صکره قرنداشلردن
رسوللره سلامت ایله کرو کوندرلدیلر ۳۴ امّا سیلاسه اوراده طورمق معقول کوروندى ۳۵ وپولوس وبرناباس.
آنطاکیه‌ده اکلنوب نیجه غیرى کمسه‌لر ایله تعلیم ایدوب ربّك کلامنى تبشیر ایدرلر ایدى ۳۶ وبر قاچ
کوندن صکره پولوس برناباسه دیدیکه دونه‌لم وربّك کلامنى تبشیر ایتدوکمز هر شهرده قرنداشلرمزى
زیارت ایدوب نه حالده درلر باقه‌لم ۳۷ وبرناباس مراد ایتدیکه مرقس دینلدوکى یوحنّایى بله آلالر ۳۸ امّا
پولوس پامفیلیه‌دن انلردن آیرلوب وانلر ایله ایش ایچون وارمیان کمسه‌یى بله آلمق معقول کورمدى
۳۹ بو خصوصدن آرالرنده مخالفت اول مرتبه اولدیکه بر برندن آیرلدیلر وبرناباس مرقسى آلدى وکمى‌یه

بنوب قبرسه كيتدى ٤٠ پولوس دخى سيلاسى اختيار ايتدى و قرنداشلردن اللهك عنايتنه ايصمرلندقدن صكره
كيتدى ٤١ و سوريايى و قيليقيه‌يى طولاشوب جماعتلره قوت ويرردى ۞

اون آلتنجى باب

١ و دربه‌يه و ليسطره‌يه كلدى و اشته اوراده طيموتاوس نام بر شاكرد وار ايدى كه ايمانه كلمش بر
يهوديه‌نك اوغلى ايكن باباسى يونانى ايدى ٢ كه اكا ليسطره‌ده و ايقونيونده اولان قرنداشلر ايو شهادت
ايدرلر ايدى ٣ بونى پولوس استديكه برله‌سنجه واره و آنى آلوب اول يرلرده اولان يهوديلردن اوترو ختن
ايلدى زيرا باباسى يونانى ايدوكنى جمله‌سى بيلورلر ايدى ٤ و شهرلردن كچرلر ايكن انلره ايصمرلرلر ايديكه
اورشليمده‌كى رسوللردن و شيخلردن حكم اولنان قانونلرى حفظ ايده‌لر ٥ ايمدى جماعتلر ايمانده ثابت
و كوندن كونه عدده متزايد اولورلر ايدى ٦ و فريجيه‌دن و غلاطيه ولايتندن كچدكلرندن صكره روح
القدسدن آسياده كلامى سويلمكدن منع اولنغله ٧ ميسيه‌يه كلديلر و بيتينيه‌يه كتمكه چالشديلر اما روح
انلره اذن ويرمدى ٨ و ميسيه‌دن كچوب طروآسه انديلر ٩ و كيجه‌ده پولوسه بر رؤيا كورندى بر ماقدونيه‌لو
آدم طوروب و اكا يالواروب ديديكه ماقدونيه‌يه كچوب بزه باردم ايله ١٠ اول دخى رؤيايى كوردكده تيزجه
ماقدونيه‌يه وارمغه سعى ايلدك چون صحيح بلدك كه رب بزى انلره تبشير ايتمك ايچون دعوت ايلدى
١١ ايمدى طروآسدن كوچوب طوغرو ساموتراقيه‌يه و ارته‌سى كونده نابليسه كلدك ١٢ اندن فيلبى‌يه كه
اول ماقدونيه سمتنك باش شهرى و قولونيا در و اول شهرده بر قاچ كون اكلندك ١٣ و سبت كوننده
شهردن طشره ايرماق يانته واردق كه اوراده دعا ايده كلورلر ايدى و اوتروب جمع اولمش عورتلر ايله
سويلشدك ١٤ و طياتيره شهرندن ارغوانى صاتان ليديه نام بر عورت كه اللهه عبادت ايدر ايدى بزى
دكلدى كه رب انك قلبنى آچدى كه پولوسدن سويلنمش نسنه‌لره مقيد اولا ١٥ و او هم انك او خلقى
و افتيرلتدقدن صكره بزه يالواروب ديديكه لكر بنى ربه ايمانلو بلمش ايسكز اومه كيروب اكلنك و بزه
ابرام ايتدى ١٦ و اولديكه بز دعايه كيدر ايكن بر فالجيلك روحى اولان قز بزه راست كلدى كه فالجيلك
ايتمكله كندو صاحبلرينه چوق فايده ايدر ايدى ١٧ بو پولوسك و بزم آردمزجه كلوب و چاغروب دير
ايديكه بو الله تعالى‌نك قوللرى درلر كه بزه خلاص يولنى اخبار ايدرلر ١٨ و بونى نيجه كونلر ايتدى اما
پولوس بيزار اولوب و دونوب روحه ديديكه بن سكا عيسى مسيحك آدى ايله امر ايدرمكه اندن چقه‌سن
و اول ساعتده چقدى ١٩ و قزك صاحبلرى فايده‌لرينك اميدى كسلدوكنى كورمكله پولوسى و سيلاسى
طوتوب حاكملره ديوانه چكديلر ٢٠ و انلرى حاكملره احضار ايدوب ديديلر كه بو آدملر يهوديلر ايكن
شهرمزه اختلال ويررلر ٢١ و بزه كه روماليلر ايز قبول ايتمك و عمل ايتمك جايز اولميان قانونلر تعليم ايدرلر
٢٢ و خلق اوزرلرينه برله قالقدقده حاكملر انلرك لباسلرينى يرتوب انلره دكنك چالمق امر ايتديلر

٢٣ وَاَنلَرَه چوق دَكَنَك چَالدُقلَرِندَن صُكرَه اَنلَرِى زِندَانَه بِرَاقدِيلَر وَزِندَانجِيَه بُيوردِيلَر كِه اَنلَرِى بر
خُوش بَكلَيَه‌لَر ٢٤ اُول كِه بُويلَه اَمر آلُوب اَنلَرِى اِيچ زِندَانَه بِرَاقدِى وَآيَاقلَرِينِى طُومرُغَه اُوردِى ٢٥ وَكيجَه
يَارِيسِندَه پَولُوس وَسِيلَاس دُعَا اِيدُوب اَللّٰهَه تَسبِيحلَر اُوقُورلَر اِيدِى وَمَحبُوسلَر اَنلَرِى اِشِيدِرلَر اِيدِى
٢٦ وَآپ آكسِز بِر عَظِيم زَلزَلَه اُولدِى شُويلَه كِه زِندَانُك تَمَللَرِى صَارصِلدِى وَاُول آندَه جُملَه قَپُولَر آچِلدِى
وَهَپسِنُك بَاغلَرِى چُوزُلدِى ٢٧ زِندَانجِى دَخِى اُويَانُوب وَزِندَانُك قَپُولَرِينِى آچِق كُورُوب قِلِيجِى چِقَاردِى
وَكَندُوسِنِى اُولدُورَه‌جَك اِيدِى زِيرَا مَحبُوسلَر قَاچدُوغِنِى صَانمِش اِيدِى ٢٨ اَمَّا پَولُوس بُلَند آوَاز اِيلَه
چَاغِرُوب دِيدِيكِه كَندُوكَه ضَرَر اِيتمَه زِيرَا بِز هَپ بُونده اِيز ٢٩ اُول دَخِى مُوم اِستَيُوب اِيچرُو صِچرَادِى
وَدِترَيَه‌رَك پَولُوسُك وَسِيلَاسُك آيَاقلَرِينَه دُوشدِى ٣٠ وَاَنلَرِى طَشرَه‌يَه چِقَارُوب دِيدِيكِه آغَالَر بَكَا نَه اِيتمَك
لَازِمدُر كِه خَلَاص بُولَايِم ٣١ اَنلَر دَخِى دِيدِيلَر كِه رَبّ عِيسٰى مَسِيحَه اِنَان وَهَم سَن هَم اَو خَلقُك خَلَاص
بُولَاسِز ٣٢ وَاكَا وَجُملَه اَوندَه اُولَانلَرَه رَبُّك كَلَامِنِى سُويلَدِيلَر ٣٣ اُول دَخِى اَنلَرِى كيجَه‌نُك هَمَان اُول
سَاعَتِندَه آلُوب يَارَه‌لَرِينِى يَايقَدِى وَفِى الحَال كَندُوسِى وَجُملَه اَنُككِيلَر وَافتِزلَندِيلَر ٣٤ وَاَنلَرِى اَوِينَه كُوتُرُوب
اَوكلَرِينَه سُفرَه‌يِى قُوردِى وَجُملَه اَو خَلقِى اِيلَه اَللّٰهَه اِنَاندُقدَن صُكرَه سُوندِى ٣٥ وَكُون اُولدُقدَه حَاكِملَر
عَسَسلَرِى كُوندَردِيلَر كِه اُول آدَملَرِى صَالِيوِير دِيدِيلَر ٣٦ زِندَانجِى دَخِى بُو سُوزلَرِى پَولُوسَه دِيوِيردِى كِه
حَاكِملَر سِزُك صَالِيوِيرِلمَه‌كِز اِيچُون كُوندَردِيلَر اِيمدِى چِقُك وَسَلَامَت اِيلَه كِدُك ٣٧ اَمَّا پَولُوس اَنلَرَه
دِيدِيكِه بِزِى آشكَارَه دُوكدُكدَن صُكرَه اُوزرُمُزَه حُكم اُولمَدِين بِزِى كِه رُومَالُولَر اِيز زِندَانَه بِرَاقدِيلَر
وَحَالَا بِزِى كِزلُوجَه طَشرَه‌يَه چِقَارِرلَر اُويلَه اُولمَاز اَمَّا كَندُولَر كَلسُونلَر وَبِزِى چِقَارسُونلَر ٣٨ عَسَسلَر دَخِى
بُو سُوزلَرِى حَاكِملَرَه نَقل اِيتدِيلَر وَحَاكِملَر اَنلَر رُومَالُولَر اِيدُوكِنِى اِشِتمَكلَه قُورقدِيلَر ٣٩ وَكَلُوب اَنلَرَه
يَالوَاردِيلَر وَاَنلَرِى طَشرَه‌يَه چِقَارُوب اِلتِمَاس اَيلَدِيلَر كِه شَهردَن طَشرَه چِقَالَر ٤٠ اَنلَر دَخِى زِندَاندَن چِقُوب
لِيدِيَه‌نُك اَوِينَه كِيردِيلَر وَقَرِندَاشلَرِى كُورُوب اَنلَرِى تَسَلِّى اِيتدُكدَن صُكرَه كِتدِيلَر ۞

اُون يَدِنجِى بَاب

١ وَآمفِيبُولِيسدَن وَآپُولُونِيَه‌دَن كچُوب تَسَّالُونِيكِيَه كَلدِيلَر كِه اَندَه يَهُودِيلَرُك جَمعِى وَار اِيدِى ٢ پَولُوس
دَخِى عَادَتِى اُوزرَه اَنلَرَه كِيردِى وَاُوچ سَبت كُونلَرِندَه اَنلَر اِيلَه كِتَابلَردَن سُويلَشدِى ٣ وَبَيَان وَعَيَان
اِيدَردِيكِه مَسِيحُك اَلَم چكمَه‌سِى وَاُولُولَردَن قِيَام اِيتمَه‌سِى لَازِم اِيدِى هَم كِه اُول سِزَه تَبشِير اِيتدُوكُم
عِيسٰى مَسِيح اُو دُر ٤ وَاَنلَردَن بَعضِيسِى اِنَانُوب پَولُوسَه وَسِيلَاسَه ضَمّ اُولُندِيلَر وَدِيندَار يُونَانِيلَرُك عَظِيم
چُوقلِغِى وَمُعتَبَر عَورَتلَردَن نِيچَه‌سِى دَخِى ٥ اَمَّا اِنَانمَيَان يَهُودِيلَر حَسَد چكُوب چَارشُو خَلقِندَن بَعض
يَرَامَز آدَملَر آلدِيلَر وَبِر آلَاى دَوشِرُوب شَهردَه طُغيَان اِيتدِيلَر وَيَاسُونُك اَوِينِى بَاصُوب اَنلَرِى خَلقَه چِقَارمَغَه
اِستَرلَر اِيدِى ٦ لَمَّا اَنلَرِى بُولمَادُقلَرِندَه يَاسُونِى وَقَرِندَاشلَردَن بَعضِيسِنِى شَهرُك ضَابِطلَرِينَه چكدِيلَر

وچاغردیلرکه بو دنیایی آقتران کمسنه‌لر بورایه دخی کلدیلر ۷ ویاسون انلری قبول ایتدی وانلر جمله‌سی
قیصرك قانونلرینه مخالفت ایدوب دیرلرکه بر غیری ملك وار یعنی عیسی ۸ وخلقی وبو نسنه‌لری
ایشدن ضابطلری تحریك ایتدیلر ۹ اما انلر یاسوندن وسایرلردن کفالت آلدقدن صکره انلری
صالیویردیلر ۱۰ قرنداشلر دخی تیزیه کیجه‌ده پولوسی وسیلاسی بیریه‌یه کوندردیلر بونلر دخی واصل
اولدقده یهودیلرك مجمعنه واردیلر ۱۱ وبونلر تسالونیکیده اولان یهودیلردن اکرم ایدیلر چون جان
وکوکلدن کلامی قبول ایلیوب هرکون بو نسنه‌لر بویله‌میدر دیو کتابلری تفتیش ایدرلر ایدی ۱۲ وانلردن
چوغی ویونانلو اشرف عورتلردن وارلردن نیچه‌سی ایناندیلر ۱۳ اما تسالونیکیده ساکن اولان یهودیلر
پولوسدن بیریه‌ده دخی اللّٰهك کلامی تبشیر اولندوغنی بلدکلرده بورایه کلوب خلقی تحریك ایلدیلر ۱۴ او
زمان قرنداشلر پولوسی دکزه طوغرو وارمق ایچون تیزیه کوندردیلر اما سیلاس وطیموتاوس اوراده قالدیلر
۱۵ وپولوسه مرافقت ایدنلر انی آطنه‌یه کتوردیلر وسیلاسه وطیموتاوسه بر ساعت اول اکا کلسونلر دیو
سپارش آلوب کتدیلر ۱۶ وپولوس انلره آطنه‌ده منتظر ایکن بتون شهری بتلر ایله طولو کورمکله انك
روحی درونده انجنور ایدی ۱۷ ایمدی مجمعده یهودیلر ودیندار کمسه‌لر ایله وهرکون چارشوده راست
کلنلر ایله سویلشیر ایدی ۱۸ وابیقورسلو واسطویقس فیلسوفلردن بعضیسی انکله مجادله ایدرلر ایدی
وکیمی دیدیلرکه بو یکشاق نه دیمك استر کیمی دخی دیدیلرکه غریب تکریلرك اخبار ایدیجیسی
کورنور زیرا انلره عیسی‌یی وقیامتی تبشیر ایدر ایدی ۱۹ وانی طوتوب آریوپاغوسه کتوروب دیدیلرکه
بو سندن یکی تعلیم نه ایدوکنی بلمکه قادرمی ایز ۲۰ زیرا سن قولاقلرمزه بعض غریب قصه‌لر کتوریرسن
ایمدی بونلردن مراد نه در بلمك استرز ۲۱ زیرا جمله آطنه‌لولر واوراده ساکن اولان غریبلر حوادث
سویلمکدن یا دکلمکدن غیری شیئه مقید دکللر ایدی ۲۲ پولوس دخی آریوپاغوسك اورتاسنده طوروب
دیدیکه ای آطنه‌لو آدملر بن سزی هر شیده حددن زیاده متعبد کبی کورورم ۲۳ زیرا بن کچوب
معبودلرکزه باقار ایکن بر مذبح بولدم که اوزرنده نا معلوم تکری‌یه یازلمش ایدی ایمدی بلمکسزین
عبادت ایتدوککز تکری همان او درکه بن سزه تبشیر ایدیورم ۲۴ دنیایی وجمله ایچنده اولان
نسنه‌لری یرادان اللّٰه کوکك ویرك ربی ایکن اللر ایله یاپلمش هیکللرده ساکن اولماز ۲۵ وانسانلرك اللری
ایله اکا خدمت اولنماز بر شیئه محتاج اولانه کبی چونکه کندوسی جمله‌یه حیات ونفس وهر شی ویرر
۲۶ وآدملرك جمله طایفه‌لرینی بر قاندن ایتمشدرکه جمله یر یوزنده ساکن اولالر وپیشین معین اولان
وقتلری ومسکنلرینك سنورلرینی تحدید ایلدی ۲۷ تاکه ربی آرایالر بولایکه انی لمس ایده‌رك بولالر اکرچه
او تحقیق هر برمزدن ایراق دکلدر ۲۸ زیرا انکله دیریلرز وده‌پرنرز وموجود ایز نیجه‌که شاعرلرکزك
بعضیسی دیمشلرکه زیرا بز دخی انك نسلی ایز ۲۹ ایمدی چونکه بز اللّٰهك نسلی ایز بزه بو زعم دوشمزکه
الاهیت آدمك صنعتی وعقلی ایله یونلمش آلتونه یا کمشه یا طاشه بکزر ۳۰ ایمدی اللّٰه بو جاهلیت

زماننده‌ن اغماض ایتدكده‌ن صكره حالا هر یرده جمله آدملره امر ایدركه توبه ایلیه‌لر ٣١ او بر كون
تقدیر ایلدیكه انده دنیایه عدالت اوزره اول تعیین ایتدوكی ار ایله حكم ایده‌جكدر واڭی اولولردن
اقامت ایتمكله بو نسنه‌یی جمله‌یه استدلال ایتمشدر ٣٢ واولولرڭ قیامتنی ایشتدكلرنده كیمی استهزا
ایدرلر ایدی كیمی دخی تكرار سنی بو خصوصده دڭلیه‌لم دیرلر ایدی ٣٣ بویله پولوس انلرڭ
آرالرنده‌ن چقدی ٣٤ نهایت بعضیسی اڭا یاپشوب ایناندیلركه آرالرنده آریوپاغوسلو دیونیسیوس و داماریس
نام بر عورت وسایر كسنه‌لر ایدیلر ٥

اون سكزنجی باب

١ وبونلردن صكره پولوس آطنه‌دن چقوب قورنتوسه كلدی ٢ وپونطسدن طوغه آكویلاس نام بر یهودی
بولدی كه عورتی پریسكلا ایله هنوز اطالیه‌دن كلمش ایدی زیرا قلودیوس امر ایلمش ایدیكه جمله یهودیلر
رومادن چقه‌لر وپولوس انلره یانشدی ٣ وهمان بر صنعتدن اولدوغیچون انلرڭ یاننده طوروب ایش ایشلردی
زیرا انلرڭ صنعتی چادرجیلك ایدی ٤ وهر سبت كوننده مجمعده مجادله ایدوب یهودیلری ویونانیلری
ایمانه كتورر ایدی ٥ وسیلاس وطیموتاوس ماقدونیه‌دن كلدكلری زمان پولوس روحدن تضییق اولنوب
عیسی‌نڭ مسیح ایدوكنی یهودیلره شهادت ایدردی ٦ اما انلر معارضه ایدوب كفر سویلدكلرنده لباسلرینی
سلكوب دیدیكه قانڭز باشلركز اوزرنده اولسون بن پاك ایم شمدنصكره طایفه‌لره وارایم ٧ ولوراده‌ن آیرلوب
یوسطوس نام الله‌ه عبادت ایدن كسنه‌نڭ اوینه كیردی كه انڭ اوی مجمعه بیتشق ایدی ٨ ومجمع باشی
كریسپوس جمله او خلقی ایله ربه ایناندی وقورنتوسلولردن چوغی دڭلیوب ایناندیلر وواقترلندیلر ٩ ورب
كیجه‌ده رویاده پولوسه دیدیكه قورقما اما سویله وسكوت ایلمه ١٠ زیرا بن سنكله ایم وسنی رنجیده ایتمك
ایچون اوزركه كسه الدرصالماز زیرا بو شهرده خلقم چوقدر ١١ واوراده بر ییل والتی آی طوروب آرالرنده
الله‌ڭ كلامنی تعلیم ایدردی ١٢ وغلیون آخایه‌نڭ والیسی ایكن یهودیلر اتفاق اوزره پولوسڭ اوزرینه
قالقدیلر واڭی محكمه‌یه كتوروب ١٣ دیدیلركه بو كیشی آدملری القا ایدركه شریعته خلافا الله‌ه عبادت
ایلیه‌لر ١٤ وپولوس آغزینی آچقده ایكن غلیون یهودیلره دیدیكه ای یهودیلر اگر بر ظلم یا بر یرامز ایش
اولسیدی حق اوزره سزی دڭلیوب تحمل ایدردم ١٥ اما چونكه نزاع سوز وآدلر وشریعتڭز خصوصنده
درككندولرڭز كورڭ زیرا بن بو نسنه‌لرڭ قاضیسی اولمق استمم ١٦ وانلری محكمه‌دن قوودی ١٧ جمله
یونانیلر دخی مجمع باشی سوستانیسی طوتوب محكمه اوڭنده دوكدیلر وغلیون بو نسنه‌لرڭ هیچ بریسنه مقید
دكل ایدی ١٨ وپولوس دخی خیلی كونلر اكلندكدن صكره قرنداشلر ایله وداعلشوب پریسكلا وآكویلاس
ایله سوریایه كمی ایله كیتدی وكنخریاده باشنی تراش ایتمش ایدی زیرا نذری وار ایدی ١٩ وافسوسه كلدكده
انلری اوراده براقدی كندو ایسه مجمعه كیروب یهودیلر ایله سویلشدی ٢٠ وانلر اڭا یالواردیلركه انلرڭ

یانلرنده دخی زیاده زمان طورە اما قایل اولمادی ٢١ و انلر ایله وداعلشوب دیدیکه البته کله‌جك بیرامی
اورشلیمده ایتمك کرك ایم اما ان شا الله ینه سزه دونه‌یم و افسوسدن کیتدی ٢٢ و قیصاریه‌یه کلدکدن صکره
یوقرو چقوب جماعتی سلاملدقدن صکره انطاکیه‌یه اینمدی ٢٣ و بر آز زمان اکلندکدن صکره واروب
وغلاطیه و فریجیه ولایتلرینی ترتیب اوزره طولاشوب جمله شاکردلره قوت ویریردی ٢٤ و اسکندریه‌دن طوغمه
آپولوس نام بر بلیغ و کتابلرده ماهر یهودی افسوسه کلدی ٢٥ و ربك طریقنده متعلم و روحده جوشان
اولمغله ربه متعلق اولان شیلری دقت ایله سویلیوب تعلیم ایدر ایدی اگرچه انجق یوحنانك وافتزینی بلور
ایدی ٢٦ و مجمعده قورقوسزلقله سویلمکه باشلدی و آکویلاس و پریسکلا انی ایشدوب یانلرینه آلدیلر
و زیاده دقت ایله اكا ربك طریقنی تصریح ایلدیلر ٢٧ و آخایه‌یه کتمکه مراد ایتمکله قرنداشلر نصیحت
طریقیله شاکردلره یازدیلر که انی قبول ایلیه‌لر اول دخی اورایه کلدکده عنایتدن ایمان ایتمشلره
چوق فایده‌لو اولدی ٢٨ زیرا شدت ایله یهودیلری آشکاره الزام ایدوب کتابلر ایله عیسی‌نك
مسیح ایدوکنی کوستررر ایدی ۞

اون طقوزنجی باب

١ و واقع اولدیکه آپولوس قورنتوسده ایکن پولوس یوقرده‌کی ولایتلردن کچدکدن صکره افسوسه کلدی
و اوراده بر قاچ شاکرد بولوب ٢ انلره دیدیکه سز ایناندوغکزدن صکره روح القدسی آلدکزمی انلر دخی اکا
دیدیلر که روح القدسك وار اولدوغنی بیله ایشتمدك ٣ اول دخی انلره دیدیکه ایمدی نه ایله وافتزلندکز
انلر دیدیلر که یوحنانك وافتزی ایله ٤ و پولوس دیدیکه یوحنا کرچك توبه وافتزی ایله وافتزلیوب
خلقه دیر ایدیکه کندودن صکره کله‌جك اولانه یعنی عیسی مسیحه ایانه‌لر ٥ و بونی ایشدنلر رب عیسی‌نك
آدی ایله وافتزلندیلر ٦ پولوس دخی اوزرلرینه اللرینی قودقده روح القدس اوزرلرینه کلدی و دللر ایله
سویلیوب پیغمبرلك ایدرلر ایدی ٧ و بو آدملر هپ اون ایکی قدر ایدی ٨ و مجمعه کیروب قورقوسزلق
ایله سویلدی و اوچ آی مدتی مجادله ایدوب اللهك ملکوتنه مخصوص نسنه‌لره ایناندررردی ٩ اما بعضیسی
پکلنوب و ایناممیوب خلقك حضورنده طریقك حقنده فنا سویلمکله انلردن چکلوب شاکردلری
آیردقدن صکره تیرانوس نام کمسنه‌نك مدرسه‌سنده هر کون مجادله ایدر ایدی ١٠ و بو نسنه ایکی یل قدر
اولدی شویله که آسیاده ساکن اولانلر هیسی یهودیلر و یونانیلر رب عیسی‌نك سوزینی ایشتدیلر ١١ و الله
پولوسك اللری ایله عجیب معجزتلر ایدردی ١٢ شویله که انك جسدندن خسته‌لر اوزرینه مقرمه‌لر و اوك
بزلری کتورلمکله خسته‌لکلر انلردن کیدرلر ایدی و بد روحلر انلردن چقرلر ایدی ١٣ و آواره کزن یهودی
افسون اوقوجیلردن بعضیسی بد روحلری اولان کمسنه‌لر اوزرینه رب عیسی‌نك آدینی اوقومغه تجربه ایدوب
دیرلر ایدیکه پولوسك وعظ ایتدوکی عیسی ایله سزی استحلاف ایدرز ١٤ و بونی ایدنلر باش امام اولان

يهودى اسكوانك يدى اوغلى ايدى ١٥ اما بد روح جواب ويروب ديديكه بن عيسى‌يى بلورم پولوس دخى
معلومم در اما سز كيم سكز ١٦ وبد روحى اولان آدم اوزرلرينه صيچرايوب وانلرى يكوب انلره غالب اولدى
شويله كه اول اودن چپلاق ويارەلو قاچديلر ١٧ وبو نسنه افسوسده ساكن اولان جمله يهوديلره
ويونانيلره معلوم اولدى وهپسى اوزرينه خوف دوشدى ورب عيسى‌نك آدى متعظم اولدى ١٨ وايمانلمشلردن
چوغى كلوب واعتراف ايدوب عمللرينى بيان ايدرلر ايدى ١٩ وغريب صنعتلر ايدنلردن نيجه‌سى كتابلرى
بريره كتوروب جمله‌نك اوكنده ياقديلر وبهالرينك حسابنى آلوب بولديلركه اللى بيك درهم كمشه دكرلر
ايدى ٢٠ بو قدرت ايله ربك كلامى آرتوب قوتلنوردى ٢١ وبو نسنه‌لر تمام اولدقدن صكره پولوس روحده
مراد ايتديكه ماقدونيه‌دن وآخايه‌دن كچوب اورشليمه واره ودير ايديكه اوراده اولدقدن صكره رومايى دخى
كورمك كرك ايم ٢٢ واكا خدمت ايدنلردن ايكى كمسنه‌يى يعنى طيموتاوسى وآراسطوسى ماقدونيه‌يه
كوندردكدن صكره كندوسى بر زمان دخى آسياده اكلندى ٢٣ واول زمانده اول طريق ايچون وافر غوغا
واقع اولدى ٢٤ زيرا ديمتريوس نام بر قيومجى كه ديانه‌نك كمشدن هيكلجكلرينى ياپار ايدى اهل صنعته
وافر فائده كوستررايدى ٢٥ بونلرى وبونك كبى ايشلرى ياپانلرى جمع ايدوب ديديكه اى آدملر بلورسكز
كه قزانجمز بو صنعتدن در ٢٦ وكوررسكز واشيدرسكز كه بو پولوس كندو القالرى ايله يالكز افسوسده
دكل بلكه يقين بتون آسياده چوق خلق دوندروب ديركه ال ايله ياپلان تكريلر تكريلر دكلدر ٢٧ ويالكز
بزم صنعتمز ايچون دكل مخاطره دركه خورلغه دوشه اما كه عظيم الالهه ديانه‌نك هيكلى دخى هيچه صايلوب
اول بتون آسيانك وبتون دنيانك معبوده‌سنك عظمتى ابطال اولنه ٢٨ وانلر بونى ايشتدكلرنده غضبدن
طولو اولديلر وچاغروب ديديلركه افسوسلولرك ديانه‌سى عظيمه‌در ٢٩ وبتون شهر دغدغه ايله طولدى
وپولوسك يولداشلرى اولان غايوس وآرسطرخوس نام ماقدونيه‌لولرى زور ايله چكوب اتفاق وهجوم ايله
ميدانه كيرديلر ٣٠ وپولوس خلقك آراسنه كيرمك استدكده شاكردلر انى قومادیلر ٣١ وآسيا كبيرلرندن
بعضيسى كه انك دوستلرى ايديلر اكا كوندروب يالواردیلركه ميدانه وارميه ٣٢ ايمدى كيمى بونى كيمى
انى چاغررلر ايدى زيرا جماعت دغدغه‌لو ايدى واكثريسى نه سببدن جمع اولدقلرينى بلمزلر ايدى
٣٣ وخلقك آراسندن يهوديلر آلكسندروسى چاغروب انى الرو ايتيويررلر ايدى وآلكسندروس اليله اشارت
ايدوب خلقه احتجاج ايتمك استر ايدى ٣٤ اما يهودى ايدوكنى بلدكلرنده هپسندن بر چاغرش قوپدى
كه ايكى ساعت مدتى قدر افسوسلولرك ديانه‌سى عظيم در ديو چاغررلر ايدى ٣٥ وشهر كاتبى خلقى
دكدروب ديديكه اى افسوسلو آدملر قنغى آدم واركه افسوسلولرك شهرى عظيم الالهه ديانه‌يه ومشتريدن
دوشمش صنمه عبادت ايدیجى در بلميه ٣٦ ايمدى بو قرشو سويلنميه‌جك نسنه‌لر اولمغله سزه دوشركه
دكوب هيچ بر شى تدبيرسزلكله ايتميه‌سز ٣٧ زيرا بو آدملرى كتوردكز كه نه هيكل خرسزلرى نه
الالهه‌كزه كفر سويليجيلر در ٣٨ ايمدى اكر ديمتريوسك وبله‌سنجه اولان اهل صنعتك بر كمسه ايله

دعواسی وار ایسه دیوان طورر و والیلر وار مرافعه ایتسونلر ۳۹ اما اكر غیری نسنه‌لر ایچون طلب
ایدرسكز مشروع جماعتده فصل اولنه ۴۰ زیرا مخاطره‌ده ایزكه بو كوندن اوترو بزی زوربا آكلده‌لر
چون هیچ بر سبب یوقدر كه بو ازدحامڭ حسابنی ویرمكه قادر اولاوز و بونی دیدكدن صكره
جماعتی صالیویردی ۞

یكرمنجی باب

۱ و غوغا دكدكدن صكره پولوس شاكردلری یاننه چاغروب و قوجاقلیوب ماقدونیه‌یه وارمق ایچون
كتدی ۲ و اول طرفلردن چكوب انلره نیجه سوزلر ایله نصیحت ایتدكدن صكره هلاس ولایتنه كلدی
۳ و اوراده اوچ آی اكلندی و سوریایه دكزدن كیده‌جك ایكن یهودیلر اڭا حیله دوزمكله ماقدونیه‌دن
چكوب دونمكه قرار ویردی ۴ و اڭا تا آسیایه‌دك بیریه‌لو صوپاطروس و تسالونیكیلولردن آرسطرخوس
و سقوندوس و دربه‌لو غایوس و طیموتاوس و آسیالولر تیخیقوس و تروفیموس یولداش اولدیلر ۵ بونلر ایلرو
واروب بزه طرواسده تنلاندیلر ۶ و بز خمیرسز اتمكلرڭ كونلرندن صكره فلپیدن كمی ایله قالقوب بش
كونده انلره طرواسده یتشدك و اوراده یدی كون اكلندك ۷ و هفته‌نڭ اولكی كوننده شاكردلر
اتمك پاره‌لمغه جمع اولدقلرنده پولوس ارته‌سی كون كیده‌جك ایكن انلره وعظ ایدوب سوزی تا كیجه
یاریسنه‌دك اوزاتدی ۸ و جمع اولدقلری یوقارده‌كی اوطه‌ده چوق قندیللر وار ایدی ۹ و اوتیخوس نام بر
یكت پنجره‌ده اوترر ایكن اغر اویقو بصدی و پولوس سوزینی اوزاتمغله اویقوسی اڭا غلبه ایدوب اوچنجی
طبقه‌دن آشغه دوشدی و اولو قالدرلدی ۱۰ اما پولوس انوب اوزرینه دوشدی و انی قوجاقلیوب دیدیكه
مضطرب اولماڭ زیرا جانی ایچنده‌در ۱۱ و ینه یوقارویه چقوب و اتمكی پاره‌لیوب و طعام ایتدكدن صكره
انلره دخی خیلیجه تا سحر وقتنه‌دك سویلدی و بو وجه ایله آیرلدی ۱۲ و اوغلانی دیری كتوردیلر و پك
متسلی اولدیلر ۱۳ بز دخی كمی‌یه بنوب آسوس شهرینه پولوسی اوراده آلمق ایچون كتدك زیرا یایان كتمكه
مراد ایتمكله بویله اصمرلمش ایدی ۱۴ و بزه آسوسده راست كلدوكندن صكره انی آلوب میتیلینه‌یه
كلدك ۱۵ و اورادن كمی ایله كدوب ارته‌سی كونده كیوسڭ قرشوسنه كلدك و اوبر كونده دخی صاموسه
یتشدك و طروغیلیونده قونوب ارته‌سی كونده میلیتوسه كلدك ۱۶ زیرا پولوس آسیاده زمانی
كچورمك ایچون كمی‌یه بنوب افسوس اوكندن كچمكه نیت ایتمش ایدی چون عجله ایدردی كه ممكن ایسه
پنتكوستده كوننده اورشلیمده اولا ۱۷ ایمدی میلیتوسدن افسوسه كوندروب جماعتڭ شیخلرینی چاغردی
۱۸ انلر دخی یاننه كلدكده انلره دیدیكه آسیایه كیردوكم اولكی كوندن برو جمله زمانده سزكله نه
وجه اوزره ایدوكمی بلورسكز ۱۹ و ربه جمله تواضع ایله و نیجه كوز یاشی ایله و یهودیلرڭ غرضلرندن بڭا
واقع اولان امتحانلر ایله عبادت ایدردم ۲۰ نیجه كه جمله سزه فایده‌لو اولان نسنه‌لری اعلام ایتمه‌دن

وسزه آشكاره واولرده اوكرتمه‌دن چكنمه‌دم ٢١ ويهوديلره ويونانيلره تعليم ايدردم كه اللّهه رجوع ايدوب
ربمز عيسى مسيحه ايمان كتوره‌لر ٢٢ وحالا اشته بن روحده باغلنوب اورشليمه انده بكا نه واقع
اولاجغنى بلمكسزين كيدرم ٢٣ انجق روح القدس هر شهرده بكا شهادت ويروب دير كه بندلر ومصيبتلر
بكا قتلانورلر ٢٤ اما بو نسنه‌لرك بريني قايرمم وعمرى كندومه بهالو طوتمام تا كه كندو طريقمى ورب
عيسى‌دن آلدوغم خدمتى كه اللّهك عنايتنك انجيلنه شهادت ويرمكدر سرور ايله اتمام ايده‌يم ٢٥ وحالا
اشته بلورمكه سز جمله‌كز كه آرالركزدن اللّهك ملكوتنى وعظ ايده‌رك كچدم آرتق يوزمى كورميه‌جكسكز
٢٦ انك ايچون بوكونده سزى استشهاد ايدرم كه جمله‌نك قانندن پاك ايم ٢٧ زيرا اللّهك جمله تدبيرينى
سزه اعلام ايتمه‌دن چكنمه‌دم ٢٨ ايمدى كندولركزه واول جمله سورى‌يه مقيد اولك كه انك اوزرينه
روح القدس سزى ناظرلر نصب ايلدى تا كه اللّهك كندو قانى ايله حاصل ايتدوكى جماعتنى رعى ايده‌سز
٢٩ زيرا بونى بلورمكه بن كيتدكدن صكره سورى‌يه آجميان يرتيجى قورتلر آرالركزه كيره‌جكلردر
٣٠ وكندولركزك آراسندن دخى فساد سويلين آدملر شاكردلرى آردلرينه چكمك ايچون قالقه‌جقلردر ٣١ انك
ايچون اويانق اولك وخاطركزده اولسونكه اوچ يل مدتى كيجه وكوندز كوز ياشى ايله هركسه نصيحت
ايتمه‌دن واز كچمه‌دم ٣٢ وحالا اى قرنداشلر سزى اللّهه وانك عنايتنك كلامنه اصمرليورم اول اللّهه كه
سزى عمارت ايتمكه وجمله مقدسلر آراسنده سزه ميراث ويرمكه قادردر ٣٣ بن هيچ بر كمسنه‌نك كمشنه
وآلتوننه ولباسنه طمع ايتمه‌دم ٣٤ اما كندولركز بلورسكز كه بو اللر حاجتلرى بكا وبنم ايله اولانلره
آليويرديلر ٣٥ جمله‌ده سزه كوستردم كه بويله امك چكوب زبونلره مساعده ايتمك ورب عيسى‌نك
سوزلرينى آكمق كركدر زيرا ديديكه ويرمك آلمقدن مباركدر ٣٦ وبو نسنه‌لرى ديدكدن صكره
ديزلر چوكوب هپسى ايله دعا ايلدى ٣٧ وجمله‌سى پك آغلاديلر وپولوسك بوينينه دوشوب انى اوپرلر
ايدى ٣٨ غايتده اول سوزدن الم چكديلر كه آرتق يوزينى كورميه‌جكلردر ديمش ايدى وانى كمى‌يه‌دكين
مرافقت ايتديلر ❁

يكرمى برنجى باب

١ وانلردن آيرلدوغمزدن صكره واقع اولديكه دكزدن كيدوب طوغرى [illegible] آطه‌سنه وارتسى كونده
رودوسه واورادن پاتارايه كلدك ٢ وفنيقيه‌يه كچن بر كمى بولدق وانا بنوب كيتدك ٣ وقبرسى
كوردوكمزدن صكره انى صول طرفده قودق وسوريايه چكلوب صوره واصل اولدق زيرا كمى اوراده يوكنى
بوشاداجق ايدى ٤ وشاكردلرى بولوب اوراده يدى كون اكلندك وپولوسه روحدن ديرلر ايدى كه
اورشليمه وارميه ٥ واول كونلرى بتوردوكمزدن صكره چقوب كيتدك وجمله‌سى عورتلرى واوغللرى ايله بزه
تا شهردن طشره‌يه مرافقت ايلديلر بز دخى ساحلده ديز چوكوب دعا ايتدك ٦ وبر بريمز ايله قوجشوب

کمی‌یه بندك انلر دخی اولرینه دونديلـــر ۷ و بز دکز سفرینی تمام ایدوب صوردن پتولمایسه کلدك
و قرنداشلری سلاملیوب انلر ایله بر کون اکلندك ۸ و ارته‌سی کون پولوس و بز که انکله ایدك چقوب
قیصاریه‌یه کلدك و اول یدیدن بری اولان انجیلجی فیلیپسك اوینه کیروب انك یاننده قالدق ۹ بونـك
دورت قز اوغلان قزلری وار ایدی که پیغمبرلك ایدرلر ایدی ۱۰ و بز خیلی کون اوراده اکلنر ایکن
یهودا ولایتندن آغابوس نام بر پیغمبر اندی ۱۱ اول که بزه کلوب و پولوسك قوشاغنی آلوب کندو اللرینی
و آیاقلرینی باغلدی و دیدیکه روح القدس بویله دیرکه بو قوشاغـك صاحبنی یهودیلر اورشلیمده بویله
باغلیوب طایفه‌لرك اللرینه تسلیم ایده‌جکلردر ۱۲ و بز بو نسنه‌لری اشتدوکمزده هم بز هم اول یرك آدملری
الحا یالواردق که اورشلیمه وارمیه ۱۳ اما پولوس جواب ویردیکه نه ایشلرسکز که آغلایوب قلبمی منکسر
ایدرسکز زیرا بن اورشلیمده یالکز باغلنمغه دکل اما رب عیسی‌نك آدی ایچون اولمکه دخی حاضر ایم
۱۴ و او رضا ویرمکله بز قایل اولوب ربك مرادی اولسون دیدك ۱۵ و اول کونلردن صکره اسبابمـــزی
دوشروب اورشلیمه چقدق ۱۶ و قیصاریه شاکردلرندن دخی بعضیسی بزم ایله کلوب مناسون نام بر قبرسلو
و اسکی شاکرد کتوردیلر که انك یاننده قوناجق ایدك ۱۷ و اورشلیمه کلدوکمزده قرنداشلر بزی کوکل
ایله قبول ایلدیلر ۱۸ و ارته‌سی کون پولوس بزم ایله یعقوبه کیردی و جمله شیخلر حاضر ایدیلـــر
۱۹ و بونلره سلام ویردکدن صکره اللهك طایفه‌لر آراسنده انك خدمتی ایله هپ ایتدوکی نسنه‌لری
برر برر دیویردی ۲۰ و انلر اشتدکده ربه حمد ایلدیلر و الحا دیدیلر که یا قرنداش کوررسن قاچ بیك
یهودیلر وار که ایناندیلر و جمله‌سی شریعتك غیرتنی چکرلر ۲۱ و سنك ایچون خبر آلدیلر که سن طایفه‌لر
آراسنده اولان جمله یهودیلره اوغللرینی ختن ایتمیوب آیینلر اوزره منسلك اولمیالر دیمکله انلره موسی‌دن
ارتداد ایتمکی تعلیم ایدرسن ۲۲ ایمدی نه ایتمك کرك البتده خلق جمع اولمق کرك زیرا سنك کلدوکنی
اشده‌جکلردر ۲۳ ایمدی بو سکا دیدوکمزی ایله دورت آدممز وار که نذر ایلدیلر ۲۴ بونلری آلوب و کندوکی
انلر ایله پاك ایدوب انلر ایچون خرج ایله که باشلرینی تراش ایده‌لر و جمله‌سی بله‌لر که سنك حقکده
اشتدکلرینك هیچ آصلی یوقدر اما کندوك دخی شریعتی حفظ ایده‌رك حرکت ایدرسن ۲۵ ایناممش
طایفه‌لر ایسه بز انلره یازوب حکم ایلدك که بونك کبی نسنه‌لری حفظ ایتمیه‌لر همان بتلره دبح اولنانلردن
و قاندن و بوغلمش نسنه‌لردن [illegible]لدن صاقنه‌لر ۲۶ او زمان پولوس اول آدملری آلوب ارته‌سی کونده انلر
ایله پاك اولدقدن صکره هیکله کیردی و تطهیر کونلرینی تمام ایده‌جکنی بلدردی تا انلردن هر بریسی
ایچون قربان عرض اولنجیه‌دکین ۲۷ و اول یدی کون تمام اولمقده ایکن آسیادن اولان یهودیلر انی هیکلده
کوردکلرنده بتون خلقی تحریك ایدوب اوزرینه اللرینی صالدیلر ۲۸ و چاغردیلر که ای اسرائیللـو
آدملر یاردم ایلیك بو در اول آدم که هر یرده جمله‌یه قومه و شریعته و بو یره قرشو تعلیم ایدر و بونـــدن
غیری یونانیلر دخی هیکل ایچنه کتوروب بو مقدس یری ناپاك ایتمشدر ۲۹ زیرا دمین افسوسلو تروفیموسی

شهرده انکله کورمکله ظن ایتدیلرکه پولوس انی هیکل ایچنه کتورمیش ایدی ۳۰ و جمله شهر حرکته
کلوب خلقك ازدحامی اولدی و پولوسی طوتوب هیکلدن چقاردیلر و فی الحال قپولر قپاندی ۳۱ و انی
اولدرمکه چالشدقلرنده بولکك بیك باشیسنه خبر یتشدی که بتون اورشلیم تشویشده در ۳۲ اول دخی
فی الحال جنکجیلر و یوز باشیلر آلوب اوزرلرینه سکردی و انلر بیك باشی‌یی و جنکجیلری کوردکده پولوسی
دوکمه‌دن فراغت ایلدیلر ۳۳ اول زمان بیك باشی یقلاشوب و انی طوتوب بیوردیکه ایکی زنجیر ایله باغلنه
و کیم در و نه ایشلدی دیو سؤال ایدر ایدی ۳۴ و غلبه‌لقده کیمی بونی کیمی انی چاغرمغله چوق غماته‌دن
صحیح نسنه‌یی بلمکه قادر اولمدی ایمدی انی قلعه‌یه کوترمکه بیوردی ۳۵ و نردبانلره کلدوکی زمان واقع
اولدیکه غلبه‌لغك زوری ایچون جنکجیلردن کوترلدی ۳۶ زیرا خلقك کثرتی آردنجه یوریوب انی قالدر دیو
چاغرشدیلر ۳۷ و پولوس قلعه‌یه کوترله‌جك زمانده بیك باشی‌یه دیدیکه سکا بر شی سویلسم جایز اولورمی
اول دخی دیدیکه یونانیجه بلورمیسن ۳۸ سن اول مصرلو دکلمی سن که بو کونلردن اول فتنه قوپاروب
دورت بیك یول کسیجیلری بریه‌یه کوتوردی ۳۹ و پولوس دیدیکه بن طرسوسلو یهودی ایم قیلیقیه‌نك
مشهور شهرینك شهرلوسی ایم و سکا یالوارمکه بکا قومه سویلمکه اذن ویره‌سن ۴۰ اول دخی اذن ویردکده
پولوس نردبانلر اوزرنده طوروب الیله خلقه اشارت ایلدی و عظیم سکوت اولدقده عبرانی دلنجه انلره
سویلیوب دیدیکه ✿

یکرمی ایکنجی باب

۱ قرنداش آدملر و بابالر حالا سزه ایده‌جکم اعتذاری دکلیك ۲ و انلره عبرانی دلنجه سویلدوکنی
ایشتدکلرنده دخی زیاده سکوت ایلدیلر اول دخی دیدیکه ۳ بن قیلیقیه‌ده‌کی طرسوسده طوغمش بر یهودی
ایم اما بو شهرده غمالیئیلك آیاقلرنده بسلنوب بابالرك شریعتنده دقت ایله متأدب هم اللهك غیوری
ایم نیجه که بوکون سز جمله‌کز سکز ۴ و ارلری و عورتلری باغلیوب زندانلره تسلیم ایده‌رك بو مذهبی
اولمه‌دك اضطهاد ایلدم ۵ نیجه که بکا باش امام و جمله شیخلرك جمعیتی شهادت ویررلرکه انلردن دخی
قرنداشلره مکتوبلر آلوب دمشقه واردم تاکه انده اولانلری باغلنمش اورشلیمه عذاب چکمك ایچون
کتوره‌یم ۶ و واقع اولدیکه بن یولده کیدر و دمشقه یاقلاشر ایکن اویله‌یه یقین وقتده آنسزین کوکدن
چوره‌مده بر عظیم نور پارلدادی ۷ و بن یره دوشوب بر آواز ایشتدم که بکا ساوول ساوول نیچون بنی اضطهاد
ایدرسن دیدی ۸ بن دخی جواب ویردمکه کیم سن یا رب اول دخی بکا دیدیکه اضطهاد ایتدوکك ناصرتلو
عیسی بن ایم ۹ و بنم ایله اولانلر نوری کوروب قورقدیلر اما بکا سویلیننك آوازینی ایشتمدیلر ۱۰ و بن
دیدمکه یا رب نه ایشلیه‌یم رب دخی بکا دیدیکه قالق و دمشقه وار و انده سندن عمل اولنمغه جمله تعیین
اولنان نسنه‌لر ایچون سکا سویلنه ۱۱ و چون اول نورك جلالندن بر شی کورمزدم یانمده اولانلرك الی ایله

كوترلوب دمشقه كلدم ١٢ وحنانيا نام بر كمسنه شريعت اوزره ديندار آدم كه اكا دمشقده ساكن اولان
جمله يهوديلر ايو شهادت ايدرلر ايدى ١٣ بكا كلوب و يانمده طوروب بكا ديديكه اى ساوول قرنداش كوزك
آچلسون وهمان اول ساعتده اكا باقدم ١٤ اول دخى ديديكه بابالرمزك اللهى سنى اختيار ايلديكه انك
مراديني بيله سن و اول عادلى كوروب انك آغزندن آوازى ايشده سن ١٥ زيرا جمله آدملرك يانلرنده كوردوكك
و ايشتدوككك نسنه لر ايچون اكا شاهد اولاجقسين ١٦ وحالا نه اكلنيرسن قالق و وافتزلن و كناهلركى يويوب
ربك آدينه استدعا ايله ١٧ و اولديكه بن اورشليمه دوندكدن صكره هيكلده دعا ايدر ايكن بيخودلقده
ايدم ١٨ و اني كوردم كه بكا ديديكه تيز اول وعجله ايله اورشليمدن چيق زيرا انلر بنم حقمده
شهادتكى قبول ايلميه جكلردر ١٩ و بن ديدم كه يا رب انلر بيلورلر كه بن سكا ايناننلرى حبس ايدوب هر
مجمعده دوكر ايدم ٢٠ و سنك شهيدك استفانوسك قانى دوكلدوكى زمان بن حاضر ايدم و انك قتلنه رضا
ويردم و انى اولدرنلرك لباسلريني بكلر ايدم ٢١ اول دخى بكا ديديكه وار زيرا سنى اوزاق طايفه لره كوندره جكم
٢٢ و انلر تا بو سوزه دك انى دكلديلر و آوازيني قالدروب ديديلر كه بويله بر آدمى يردن قالدر زيرا ياشامغه
لايق دكلدر ٢٣ و انلر چاغروب و لباسلريني براغوب توزى هوايه آتدقلرنده ٢٤ بيك باشى بيورديكه پولوسى
قلعه يه كوتره لر و اصمرلديكه قمچيلر ايله تفتيش اولنه تاكه بله نه سببدن انك اوزرينه بويله چاغررلر
٢٥ اما انى قايشلر ايله باغلدقلرى زمان پولوس يانده طوران يوز باشى يه ديديكه بر روماليو و حكم اولنمامش
آدمى قمچى ايله اورمق سزه جايزميدر ٢٦ يوز باشى دخى بونى ايشتدوكى كبى واردى و بيك باشى يه خبر
ويروب ديديكه نه ايليه جكسك باق زيرا بو آدم روماليودر ٢٧ بيك باشى دخى كلوب پولوسه ديديكه روماليميسن
سن بكا ديوير اول دخى بلى ديدى ٢٨ و بيك باشى جواب ايديديكه بن بو معافلغى چوق مال ايله تحصيل
ايلدم و پولوس ديديكه اما بن معاف طوغمش ايم ٢٩ لنك ايچون انى تفتيش ايده جك كمسنه لر فى الحال اندن
چكلديلر و بيك باشى انك روماليو ايدوكنى بلدكده انى باغلدوغى ايچون قورقدى ٣٠ و ارتسى كون
يهوديلردن نه ايچون قوولاندوغنى صحيحت اوزره بلمك استمكله انى باغلردن چوزدى و باش امامله و جمله
انلرك محفلنه بيورديكه كله لر و پولوسى آشغه كتوروب اوكلرينه احضار ايلدى ۞

يكرمى اوچنجى باب

١ و پولوس محفله كوز دكوب ديديكه اى قرنداش آدملر بن تا بو كونه دك بتون ايو ضمير ايله اللهك
اوكنده كچندم ٢ و باش امام حنانيا انك يانده طورانلره بيورديكه انى آغزينه اورالر ٣ او زمان پولوس
اكا ديديكه الله سنى اوراجقدر اى بادنامش ديوار سن بكا شريعت اوزره حكم ايتمكه اوترر ايكن شريعته
مخالفا بنى اورمغه بيوررميسن ٤ و اوراده طورانلر ديديلر كه اللهك باش امامنه سوكرميسن ٥ پولوس دخى
ديديكه اى قرنداشلر بن انك باش امام ايدوكنى بلمزدم زيرا يازلمشدر كه قومكك باشلك حقنده كملك

سويلمييه‌سن ٦ وپولوس انلردن بعضيسی صادوقيلر وبعضيسی فريسيلر ايدوكنی بلدكده محفلده
چاغرديكه ای قرنداش آدملر بن فريسی اوغلی فريسی ايم اولولرڭ اميدی وقيامتی ايچون حكم اولنورم
٧ واو بونی ديدوكی كبی فريسيلر وصادوقيلر آراسنده اختلاف قوپدی وكثرت خلق منقسم اولدی
٨ زيرا صادوقيلر قيامت يوقدر نه ملك نه روح وار ديرلر اما فريسيلر ايكيسنه اعتراف ايدرلر ٩ وبيوك
چاغرش اولدی وفريسيلرڭ طرفندن كاتبلر قالقوب ومخاصمه ايدوب ديديلر كه بز بو آدمده هيچ ملك
بولمز ايز اگر اڭا بر روح يا بر ملك سويلدی ايسه اللهه قرشو جنك ايتميه‌لم ١٠ وبيوك اختلاف اولمغله
بيك باشی قورقدی كه پولوس انلردن پاره‌لنميه وجنكجيلره بيورديكه انوب وانی زور ايله آرالرندن قاپوب
قلعه‌يه كوتره‌لر ١١ وايرتسی كيجه‌ده رب انڭ يانينده طوروب ديديكه ای پولوس كوڭلكی خوش طوت زيرا
نيجه كه سن بنم حقمده اورشليمده شهادت ايلدڭ ايسه رومه‌ده دخی بويله شهادت ايتمك كركسن ١٢ وكون
طوغدقده بعض يهوديلر اتفاق ايدوب وكندولرينی لعنت ايله باغليوب ديديلر كه تا بز پولوسی اولدرنجه
نه ييه‌لم نه ايچه‌لم ١٣ وبو اتفاقی ايدنلر قرق آدمدن زياده ايديلر ١٤ بونلر باش امامله‌ره وشيخلره كلوب
ديديلر كه بز كندومزی عظيم لعنت ايله باغلدق كه پولوسی اولدرمينجه بر شی طاتميه‌وز ١٥ ايمدی سز
محفل ايله بيك باشی‌يه بلدرڭ كه انی يارين سزه كتوره كويا كه انڭ حقنده اولان نسنه‌لری زياده دقت
ايله بلمك ايچون بز ايسه او يقين كلمزدن اول انی اولدرمكه حاضر ايز ١٦ اما پولوسڭ قز قرنداشنڭ اوغلی
بو غرضی ايشتمكله كلدی وقلعه‌يه كيروب پولوسه نقل ايلدی ١٧ پولوس دخی يوز باشيلردن برينی يانينه
چاغروب ديديكه بو يكيتی بيك باشی‌يه كتور زيرا اڭا بلدره‌جكی بر نسنه وار ١٨ اول دخی انی آلوب وبيك
باشی‌يه كتوروب ديديكه محبوس پولوس بنی يانينه چاغروب يالوارديكه سڭا بو يكيتی كتوره‌يم زيرا سڭا
ديويره‌جكی بر نسنه وار ١٩ بيك باشی دخی انڭ الينی طوتوب وتنهايه واروب بڭا ديويره‌جكڭ نه در صوردی
٢٠ اول دخی ديديكه يهوديلر سڭا يالوارمغه اتفاق ايتديلر كه يارين پولوسی محفله كتوره‌سن كويا كه انڭ
حقنده بر نسنه زياده دقت ايله صورمق ايچون ٢١ اما سن انلره رضا ويرمه زيرا انلردن قرق آدمدن زياده
اڭا تكمن ايدرلر وتا انی اولدرنجه نه يمكه نه ايچمكه كندولرينی لعنت ايله باغلديلر وحالا حاضرلر اولوب
سنڭ جوابڭه منتظرلردر ٢٢ ايمدی بيك باشی يكيتی صاليويروب اڭا تنبيه ايتديكه بو نسنه‌لری كندويه
ديويردوكنی كمسه‌يه سويلميه ٢٣ وايكی يوز باشيلردن ايكی كمسه‌يی يانينه چاغروب ديديكه ايكی يوز جنكجی
ويتمش آتلو وايكی يوز مزراقلو كيجه‌نڭ اوچنجی ساعتنده حاضر قلڭ كه قيصاريه‌يه واره‌لر ٢٤ وطوارلر
حاضر ايليڭ كه پولوسی بندروب فيليكس والی‌يه سلامت ايله كتوره‌لر ٢٥ والی‌يه دخی بو مفهوم اوزره بر
مكتوب يازدی ٢٦ قلوديوس ليسياس فضيلتلو فيليكس والی‌يه سلام ايدر ٢٧ بو آدم يهوديلردن طوتلوب
انلردن اولدرله‌جك ايكن بن عسكر ايله يتشوب انی قورتاردم زيرا رومالو ايدوكنی دويمش ايدم ٢٨ وانی
قولادقلری سببی بلمك استدوكمده انی انلرڭ محفلنه كتوردم ٢٩ وبولدم كه انلرڭ شريعتنڭ مسئله‌لری

ایچون قولاندی امّا انك اولمه یا بندلره مستحق بر جرمی یوق ایدی ۳۰ و یهودیلرك بو آدمه تکمّن
ایده جکلری بکا اعلام اولندقده اول آنده انی سکا کوندردم و قولاجیلرینه دخی امر ایلدمکه اکا قرشو اولان
نسنه لری حضورکده دیه لر والسّلام ۳۱ ایمدی جنکجیلر انلره بیورلدوغی اوزره پولوسی بیله آلوب کیجه ده
آنتیپاتریس شهرینه کوتردیلر ۳۲ وارته سی کونده آتلولری انکله کتمکه قودیلر وقلعه یه دوندیلر ۳۳ انلر
دخی قیصاریه یه کیردکده مکتوبی والی یه ویروب پولوسی دخی اکا احضار ایلدیلر ۳۴ والی دخی مکتوبی اوقویوب
قنغی ولایتدن ایدوکنی صوردی وقیلیقیه دن ایدوکنی بلدکده ۳۵ دیدیکه قولاجیلرك دخی واصل
اولدقلری زمان سنی دکلیه جکم و بیوردیکه هیرودسك دیوان خانه سنده بکلنه ۞

یکرمی دردنجی باب

۱ و بش کوندن صکره باش امام حنانیا شیخلر ایله و ترتوللوس نام بر اهل کلام ایله انیدیلر که پولوسه
قرشو والی یه خبر ویردیلر ۲ و پولوس چاغرلدقده ترتوللوس قولامغه باشلیوب دیدیکه ۳ ای فضیلتلو
فیلیکس چون بر سنك سببك ایله چوق سلامت ایله مغتنم اولدق و سنك تدبیرکدن بو امته ایو نظاملر
وقوع بولدیلر بز انلری هر وقتده و هر یرده کمال شکر ایله قبول ایدرز ای فضیلتلو فیلیکس ۴ امّا تاکه
سکا چوق لاقردی ایله تصدیع ایتمیم سکا یالوارمکه مروتکه کوره بزم مختصرجه دیه جکلری استماع ایلیه سن
۵ زیرا بز بو آدمی بر طاعون و دنیاده اولان جمله یهودیلر آراسنده فتنه قوپاریجی و نصرانیلر مذهبنك
باشی بولدق ۶ که هیکلی دخی مردار ایتمکه چالشدی و بز انی طوتوب شریعتمز اوزره اکا حکم ایتمك استدك
۷ امّا بیك باشی لیسیاس یتشوب انی عظیم زور ایله اللرمزدن آلوب کوتردی ۸ و بیوردیکه انك قولاجیلری
سکا کله لر و کندوك تفتیش ایتمکله انك اوزرینه قولادوغمز جمله نسنه لری اندن بلمکه قادر اولورسن
۹ یهودیلر دخی بو نسنه لر بویله در دیو رضا ویردیلر ۱۰ والی دخی پولوسه سویلمکه اشارت ایتدکدن صکره
اول جواب ایتدیکه چون بلورم که چوق یلدن برو بو امتك حاکمی سن زیاده اعتماد ایله احتجاجم ایچون
سویلیم ۱۱ زیرا بلمکه قادرسن که بن اورشلیمه سجده ایتمکه چقالو اون ایکی کوندن زیاده دکلدر
۱۲ و انلر بنی نه هیکلده بر کمسه ایله مباحثه ایتدکده و نه مجمعلرده نه شهرده خلقی تحریك ایتدکده
بولدیلر ۱۳ و حالا اوزرمه قولادقلری نسنه لری اثبات ایتمکه قادر دکللردر ۱۴ لکن بونی سکا اقرار ایدرم
که انلرك مذهب دیدکلری طریقده باباللرمك اللهنه شویله عبادت ایدرم که توراتده و پیغمبرلرده جمله
یازلان نسنه لره اینانیرم ۱۵ و اللهه امید طوتارم که اکا کندولر دخی منتظرلردر که اولولرك قیامتی واقع اولا هم
عادللرك هم ظالملرك ۱۶ و بوکا مشغول ایم که هر زمان اللهك و آدملرك قاتنده ضمیرم صوچسز اولا ۱۷ و چوق
یلدن صکره امتمه صدقه لر و قربانلر ایتمکه کلدم ۱۸ و بونلری ایدرکن بر قاچ آسیادنکی یهودیلر بنی
هیکلده پاك اولمش بولدیلر نه کثرت خلق ایله نه غوغا ایله ۱۹ بو کمسه لرك حضورکده کلمه لری و اوزرمه

بر نسنه‌لری وار ایسه قوللامقلری کرك ایدی ٢٠ یا بونلر کندولر دیویرسونلر آکر بن محفلده طوردوغم زمان
بنده بر قباحت بولدیلر ایسه ٢١ مکر بو بر آواز ایچون اولا که بن آرالرنده طوردوغم زمان بن بوکون
اولولرك قیامتی ایچون سزدن حکم اولنیرم دیو چاغردم ٢٢ فیلیکس دخی بو نسنه‌لری ایشتدکده انلره مهلت
ویروب دیدیکه بو طریقه متعلق شیلری زیاده دقت ایله بلدوکمدن صکره لیسیاس کلدوکی زمان مصلحتکزی
تمام کوره‌یم ٢٣ و یوز باشی‌یه بیوردیکه پولوسی بکلیه‌لر و کوز حبسنده اولوب یارانلرینك هیچ برینی اکا
خدمت ایتمکه یا اناك یاننه کلمکه مانع اولمیالر ٢٤ و بر قاچ کوندن صکره فیلیکس دروسلا نام عورتی
ایله که یهودیه ایدی کلدکده پولوسی چاغردی و مسیحه اولان ایمانك خصوصنده انی دکلدی ٢٥ اول دخی
عدالتدن و پرهیزکارلقدن و کله‌جك دینونتدن تکلم ایتمکله فیلیکس قورقوب جواب ایتدیکه شمدی هر نه
ایسه وار کت بر مناسب وقت بولدوغمده سنی چاغراجغم ٢٦ هم بونی دخی اومار ایدیکه پولوسدن انی
صالیویرمك ایچون آقچه ویریله اناك ایچون انی صقچه چاغروب انکله سویلشر ایدی ٢٧ و ایکی یل تمام
اولدقدن صکره فیلیکسك یرینه پورکیوس فستوس کلدی فیلیکس دخی یهودیلری ترضیه ایتمك
استیوب پولوسی باغلنمش قودی ۞

یکرمی بشنجی باب

١ و فستوس ولایته کیردکده اوچ کوندن صکره قیصاریه‌دن اورشلیمه چقدی ٢ و باش امام
و یهودیلرك باشلری پولوس اوزرینه اکا خبر ویردیلر و اکا یالواردیلر ٣ و اوزرینه بو احسانی دلدیلرکه
انی اورشلیمه کتوره انلر ایسه انی یولده اولدرمك ایچون پوسو قوردیلر ٤ اما فستوس جواب ویردیکه
پولوس قیصاریه‌ده بکلنه و کندو دخی تیز اورایه کیده‌جکدر ٥ و دیدیکه آراکزده کیم که قادر ایسه بنم
ایله اینسونلر و اکر بو آدمده بر قباحت وار ایسه انی قوللاسونلر ٦ و انلرك یاننده اون کوندن زیاده
اکلندکدن صکره قیصاریه‌یه اندی و ارته‌سی کونده محکمه‌ده اوتورر ایکن امر ایتدیکه پولوسی کتوره‌لر
٧ اول دخی کلدکده اورشلیمدن اینمش یهودیلر اناك طولایننده طوروب پولوس اوزرینه چوق و آغر
قوللایشلر کتوردیلر اما انلری اثبات ایتمکه قادر دکللر ایدی ٨ اول دخی کندو احتجاجی ایچون دیر
ایدیکه بن نه یهودیلرك شریعتنه نه هیکله نه قیصره کناهکار اولدم ٩ اما فستوس یهودیلری ترضیه
ایتمك استمکله پولوسه جواب ویروب دیدیکه اورشلیمه چقمق و اوراده بو نسنه‌لر ایچون حضورمده
حکم اولنمق استرمیسن ١٠ و پولوس دیدیکه قیصرك محکمه‌سنده طورورم که انده حکم اولنمم کرك بن
یهودیلره غدر ایتمدم نیجه که سن دخی پك ایو بلورسن ١١ زیرا اکر بر غدر ایتدم ایسه یا قتله
مستحق بر شی ایتدم ایسه اولمکدن قاچمام اما اکر انلر بنی قوللادقلرینك بر نسنه‌سی یوغیسه هیچ بر کمسه
بنی انلره باغشلامغه قادر دکلدر قیصرك حکمنی استدعا ایدرم ١٢ او زمان فستوس دیوان ایله سویلشوب

جواب ویردیکه قیصرك حکمنی استدعا ایتدکی قیصره کیده‌سین. ١٣ و بر قاچ کون کچدکدن صکره
ملك آغریپاس و برنیقه فستوسی سلاملامغه قیصاریه‌یه واصل اولدیلر ١٤ و اوراده چوق کون اکلندکلرندن صکره
فستوس پولوسك قصه‌سنی ملکه نقل ایلیوب دیدیکه فیلیکسدن حبسده آلیقونلمش بر آدم وار ١٥ بونك
ایچون بن اورشلیمده ایکن یهودیلرك باش امامل‌ری و شیخلری بکا خبر ویروب اوزرینه حکم دلدیلر
١٦ و انلره جواب ویردم که رومالولرك عادتی دکلدر که قولانمش بر کمسه‌یی قولاجیلر مرافعه اولنمادین
و قولایشك حقنده احتجاجنه رخصت آلمادین اولدرمکه تسلیم ایده‌لر ١٧ ایمدی انلر بورایه کلدکلرنده
بلا تأخیر ارته‌سی کونده محکمه‌ده اوتروب بیوردمکه اول آدمی کتوره‌لر ١٨ و قولاجیلر اوزرینه طوردقلری
زمان صاندوغم نسنه‌لر ایچون هیچ بر صوچ کتورمدیلر ١٩ آنجق کندولرینك دینی ایچون و بر اولمش
و پولوس دیری در دیو کرچکلدوکی عیسی ایچون اکا قرشو بر قاچ مسأله‌لری وار ایدی ٢٠ بن دخی بو
خصوصك مسأله‌سی ایچون شبهه‌ده اولمغله اکا دیدمکه اورشلیمه وارمق استرمیسن که انده بو نسنه‌لر
ایچون حکم اولنه‌سن ٢١ اما پولوس آوغسطوسك حکمنه صقلانایم دیو استدعا ایتدکده بیوردمکه تا بن
انی قیصره کوندرنجیه‌دکین صاقلانه ٢٢ آغریپاس دخی فستوسه دیدیکه بن دخی بو آدمی دکلمك استرم
اول دخی یارن دکلیه‌سن دیدی ٢٣ ایمدی ارته‌سی کونده آغریپاس و برنیقه عظیم دارات ایله کلوب و بیك
باشیلر ایله و شهرك اك عظیم آدملری ایله دیوان خانه‌یه کیردکلرندن صکره فستوس بیوردیکه پولوس
کتوره‌له ٢٤ و فستوس دیدیکه ای ملك آغریپاس و بزم ایله حاضر اولان جمله آدملر بونی کورورسکز که
انك حقنده یهودیلرك جمله کثرتی هم اورشلیمده هم بونده بنم ایله سویلشوب بو آرتق یاشامغه لایق
دکلدر دیو چاغردیلر ٢٥ اما بن قتله مستحق نسنه ایتمدوکنی دویمغله و او کندوسی اوغسطوسك حکمنی
استدعا ایتمکله انی کوندرمك مناسب کوردم ٢٦ اما انك حقنده سلطانه صحیح بر نسنه یازاجغم اولمامغله
انی سزه و خصوصا سکا ای ملك آغریپاس احضار ایلدم که تفتیش اولندقدن صکره بر نسنه یازاجغم اولا
٢٧ زیرا بر محبوس کوندرمك و اوزرینه اولان صوچلری بیان ایتممك بکا نا معقول کورنور ۞

یکرمی آلتنجی باب

١ و آغریپاس پولوسه دیدیکه سکا کندوك ایچون سویلمکه رخصت در او زمان پولوس الینی اوزادوب
احتجاج ایلدی ٢ ای ملك آغریپاس بن کندومی موتلو بلورم که یهودیلردن قولاندوغم جمله نسنه‌لردن
بن بوکون حضورکده احتجاج ایده‌جك ایم ٣ خصوصا که سن یهودیلرده اولان جمله آیین و مسأله‌لردن
خبردارسن انك ایچون سکا یالواررم که بنی صبر ایله دکلیه‌سن ٤ کنجلکمدن و اولدن قوممده اورشلیمده
سوردوکم عمری جمله یهودیلر بلورلر ٥ و بنی اولدن بلورلر که اکر شهادت ایتمك استرلر ایسه دیمزك
افضل مذهبی اوزره فریسی ایکن کچنور ایدم ٦ و حالا الله بابالرمزه ایتدوکی وعده‌نك امیدی ایچون

حكم اولنمغه حاضر طورورم ٧ بو وعده كه اون ايكى سبطمز مواظبا كيجه وكوندز اللّهه عبادت
ايدوب اكا نايل اولمغه اومارلر اول اميد ايچون اى ملك آغريپاس يهوديلردن قوللانورم ٨ سزك عندكزده
نيچون انانلماز نسنه قياس اولنور كه الله اولولرى اقامت ايليه ٩ ايمدى بن خود كندومده ظن ايتمش ايم
كه ناصرتلو عيسى نك آدينه قرشو چوق نسنه لر ايتمك كرك ايدم ١٠ كه انى دخى اورشليمده ايتدم وباش
امامليردن حكومت آلدقدن صكره نيجه قديسلر زندانلره قپادم وقتل اولندقلرى زمان رضا ويردم
١١ وانلره چوق كره جمله جمعلرده عذاب ايتمكله كفر سويلمكه قهر ايندم وحددن زياده اوزرلرينه
قودرمش اولمغله انلرى تا غريب شهرلرده بيله اضهاد ايدر ايدم ١٢ بو ايشلرده ايكن باش امامليرك حكومت
ومباشرتى ايله دمشقه واردوغم زمان ١٣ اى ملك اويله وقتنده يولده كوكدن كنش ضياسندن زياده
بر نور كوردم كه اطرافمده وبنم ايله كيدنلرك اطرافنده شعله لندى ١٤ وبز جمله مز يره دوشدوكمزده
بر آواز اشتدم كه بكا سويليوب عبرانى دلنجه ديديكه يا ساوول ساوول نيچون بنى اضهاد ايدرسن اوكندره لره
قرشو دپمك سكا كوچ در ١٥ بن دخى سن كيم سن يا رب ديدم واو ديديكه بن اضهاد ايتدوكك عيسى ايم
١٦ اما قالق وآياقلرك اوزرنده طور زيرا انك ايچون سكا كوروندم كه سنى هم كوردوكك نسنه لره هم سكا
كورنه جكم نسنه لره خدمتكار وشاهد تعيين ايده يم ١٧ سنى خلاص ايده يم قومدن وطايفه لردن كه
انلره سنى حالا كوندررم ١٨ تا كه انلرك كوزلرينى آچوب انلرى قرانلقدن نوره وشيطانك تسلطندن
اللّهه دوندره سن كه بكا ايمان كتورمكله كناهلرك مغفرتنى ومقدسلر آراسنده نصيبى آلالر ١٩ انك ايچون
اى ملك آغريپاس بن كوكدنكى رويايه عاصى اولمادم ٢٠ اما اولا دمشقده اولانلره واورشليمده وبتون
يهودا ولايتنده وطايفه لره اخبار ايلدم كه توبه ايدوب واللّهه دونوب توبه يه لايق عمللر ايده لر ٢١ بو
نسنه لر ايچون يهوديلر بنى هيكلده طوتوب اولدرمكه قصد ايتديلر ٢٢ اما اللّهدن اولان ياردم ايله
تا بو كونه دك طيياندم كوچك وبيوكه شهادت ايدوب هيچ بر شى سويلمدم اول نسنه لردن غيرى كه
پيغمبرلر وموسى واقع اولاجغنى سويلديلر ٢٣ يعنى كه مسيح الم چكدكدن صكره اولكى اولولردن
قيام ايدوب قومه وطايفه لره نورى تبشير ايده جكدر ٢٤ وپولوس بو نسنه لرى كندو احتجاجى ايچون
سويلر ايكن فستوس بلند آواز ايله ديديكه دلى سن اى پولوس چوق علم سنى دليلكه دوندرر ٢٥ اما او
ديديكه دلى دكلم اى فضيلتلو فستوس اما حق وصاغ عقللك سوزلرينى سويلرم ٢٦ زيرا ملك دخى كه اكا
قورقوسزلق ايله سويلرم بو نسنه لرى بلور وانانيرم كه بو نسنه لردن اكا بر شى كيزلو دكلدر چون بو
نسنه بوجاقده واقع اولمامشدر ٢٧ ملك آغريپاس پيغمبرلره انانيرميسن بلورم كه انانيرسن ٢٨ آغريپاس
دخى پولوسه ديديكه آز قالديكه بكا القا ايده سن كه قريستيانوس اولام ٢٩ وپولوس ديديكه الله ويره كه
هم آزدن هم چوقدن يالكز سن دكل بلكه جمله بنى بوكون دكليننلر دخى بن اولدوغم كبى اولالر بو بندلردن
غيرى ٣٠ وبو نسنه لرى سويلدكدن صكره ملك ووالى وبرنيقه وبيله لرنجه اوترانلر قالقديلر ٣١ وتنهايه

واروب وبر بری ایله سویلشوب دیدیلرکه بو آدم قتله یا بندلره مستحق نسنه ایتمشدر ۳۲ وآغریپاس
فستوسه دیدیکه بو آدمی صالیویرمك ممکن ایدی اکر قیصرك حکمنی استدعا ایتمش اولسیدی ❁

یکرمی یدنجی باب.

۱ واطالیه‌یه دکزدن وارمه‌مز قرار اولندقده پولوسی وبر قاچ غیری محبوسلری آوغسطوسك بولکندن
یولیوس نام یوز باشی‌یه تسلیم ایلدیلر ۲ وآدرامتوس شهرینك بر کمیسنه بنوب آسیا یرلرنده کیتمك
اسمکله روان اولدق وتسالونیکیلو آرسطرخوس نام بر ماقدونیه‌لو بزم ایله ایدی ۳ وارته‌سی کون صیدونه
کلدك ویولیوس پولوس ایله مروت اوزره معامله ایدوب دوستلرینه کیتمکه اذن ویردی که اکا بذل همت
ایده‌لر ۴ واورادن کوچوب قبرس آلتنده کیتدك زیرا یللر مخالف ایدی ۵ وقیلیقیه وپامفیلیه دکزندن
کچدکدن صکره لیقیانك میرا شهرینه ینشدك ۶ ویوز باشی اوراده اطالیه‌یه کیده‌جك بر اسکندریه
کمیسی بولدقده بزی اکا بندردی ۷ وبیچه کون یاواش یاواش کزوب کوچ ایله قنیدوس قرشوسنه کلدك
ویل بزه ال ویرمکله صالمونه‌نك قرشوسنده کریدن آشغه واردق ۸ واندن کوچ ایله کچوب کوزل لیمانلر
دیدکلری یره کلدك که لاسایا شهری اکا یقیندر ۹ وخیلی زمان کچدکدن صکره دکز سفری مخاطره‌لو
اولمغله زیرا اوروج کونلری دخی کچمش ایدی پولوس نصیحت ایدوب ۱۰ انلره دیدیکه ای آدملر کورمکه
بو دکز سفری چوق زحمت وضرر ایله اولاجقدر یالکز یوکه وکمی‌یه دکل بلکه جانلرمزه دخی ۱۱ اما یوز
باشی ریسه وکمینك صاحبنه پولوسدن سویلنمش نسنه‌لردن زیاده اینانر ایدی ۱۲ واول لیمان قشلامغه
مناسب اولمامغله اکثریسی بورادن قالقمق معقول کوردیلر تا که فوینکس نام کریدك بر لیماننده که
لدوسه وقوزه یله باقار قشلایه‌لر اکر بر وجه ایله واصل اولمق قابل اولورسه ۱۳ وجنوب یلی یاواشلقله
اسمکله صاندیلر که نیتلرینی الده کتوردیلر وقالقوب دخی یقیندن کریده ساحلندن کتدیلر ۱۴ اما چوق
زمان کچمدی که اوروقلیدون نام بر صغنقلو یل قرشوسنه قالقدی ۱۵ وکمی زور ایله کوتورلمکله وروزکاره
طایانمغه قادر اولمامغله اونی کندو حالنه براقدق وکوتورلدك ۱۶ وقلاوده نام بر کوچك آطه‌نك آلتنده
یورور ایکن کوچ ایله صندالی آلیقومغه قادر اولدق ۱۷ واونی چکدکدن صکره امدادلر استعمال ایدوب
کمی‌یی آلتندن قوشاتدیلر وصیغ‌یه اوغرامقدن قورقمغله یلکنی اندروب بویله کوتورلرلر ایدی ۱۸ وبز
فورتنه‌دن شدتله چالقانمغله ارته‌سی کون اشیایی آتارلر ایدی ۱۹ واوچ کوندن صکره کندو اللرمز ایله
کمینك آلاتنی دکزه آتدق ۲۰ وبیچه کون نه کونش نه یلدزلر کورنوب عظیم فورتنه حواله ایتمکله
خلاصمزك هر امیدی کسلمش ایدی ۲۱ وچوق زمان آچ اولدقلرندن صکره پولوس انلرك اورتاسنده
طوروب دیدیکه ای آدملر بنی دکلیوب کریددن کیتمك وبو زحمت وضرردن صاقنمق کرك ایدکز
۲۲ وحالا سزه نصیحت ایدرم که خاطرکزی خوش طوتاسز زیرا سزدن هیچ کمسه هلاك اولمیاجق در

کیدن غیری ۲۳ زیرا شول اللهك که بن انك ایم و اکا عبادت ایدرم ملکی بو کیجه یانمده طوروب
۲۴ دیدیکه قورقمه ای پولوس قیصرك حضورنده احضار اولنمق کرك سن و اشته الله سکا جمله سنك ایله
دکز سفرینی ایدنلری باغشلادی ۲۵ انك ایچون ای آدملر خاطرکزی خوش طوتك زیرا اللهه اعتقاد
ایدرم که نیجه که بکا دینلدی ایسه بویله واقع اولاجقدر ۲۶ اما بر آطه اوزرینه براغلمق کرك
۲۷ و اون دردنجی کیجه کلدکده و آدریا دکزنده چالقنور ایکن کیجه یاریسنده کیمیجیلر ظن ایتدیلر
که قره یه یانشرلر ۲۸ و اسقندیل ایندردکلرنده یکرمی قولاج بولدیلر و بر آز ایلرو واردقلرنده ینه اسقندیل
ایندروب اون بش قولاج بولدیلر ۲۹ و قیالقه اوغرامقدن قورقغین دورت لنکر براقدیلر و صباح آرزولدیلر
۳۰ و کیمیجیلر کیدن قاچمغه چالشمغله و کویا که کمینك باشندن لنکرلری اوزاداجقلر ایدی صندالی دکزه
ایندرمکله ۳۱ پولوس یوز باشی یه و جنکجیلره دیدیکه اکر بونلر کیده قالمازلر ایسه سز خلاص
بولامازسکز ۳۲ او زمان جنکجیلر صندالك ایپلرینی کسوب انی دوشمکه قودیلر ۳۳ و صباح اولمغه
باشلاینجه پولوس هپسنه یالواردیکه یمك ییه لر و دیدیکه بو کون اون دردنجی کوندر که آچ قالدکز
و بر شی آلمیوب بکلرسکز ۳۴ انك ایچون سزه یالواررم که یمك ییه سز زیرا بو صاغلغکزه یرار چون
سزدن هیچ بریسنك باشندن بر قیل بیله دوشمیه جکدر ۳۵ و بونی دیدوکی کبی اتمك آلدی و جمله نك
حضورنده اللهه شکر ایلدی و انی یاره لیوب یمکه باشلدی ۳۶ و هپسی خاطری خوش طوتوب انلر دخی
یمك یدیلر ۳۷ و کمیده اولان جمله مز ایکی یوز یتمش آلتی جان ایدك ۳۸ و طعامدن طویدقلرندن صکره
بغدایی دکزه آتمغله کمی یی ییکلتدیلر ۳۹ و کون طوغدقده ولایتی تانیمزلر ایدی اما بر ساحللو کورفز
کوردیلر و قابل اولورسه کمی یی اورایه صالمغه مراد ایتدیلر ۴۰ و لنکرلری هر طرفدن کسدکدن صکره
انی دکزه صالدیلر و دومنلرك باغلرینی چوزوب و مایستری یلکنینی روزکاره قالدروب ساحله چکیلرلر
ایدی ۴۱ و ایکی طرفدن دکزی اولان بر صیغی یه اوغرادقلرنده کمی یی طوقندردیلر و کمینك اوکی صیغی یه
صوقلمغله قیلداتماز طوردی لکن ایسه طالغه لرك زورندن آیریلیر ایدی ۴۲ و جنکجیلرك نیتی ایدیکه محبوسلری
اولدره لر تا که هیچ بریسی یوزه یوزه چقوب قاچمیه ۴۳ اما یوز باشی پولوسی قورتارمق استمکله انلری
بو نیتدن منع ایلدی و بیوردیکه یوزمك بلنلر اولا کندولرینی دکزه آتوب قره یه چقالر ۴۴ و سایرلر
کیمی تخته لر اوزرنده کیمی کمینك بعض پارچه لرنده چقالر و بویله اولدیکه جمله لی قورتلوب قره یه
یتشدیلر ٭

یکرمی سکزنجی باب

۱ و قورتلدقدن صکره بلدیلر که اول آطه نك آدی مالته ایدی ۲ و بربری خلق بزه وافر مروت
ایلدیلر زیرا اوزرمزه دوشن یغمور ایچون و صوق ایچون آتش یاقوب جمله مزی قبول ایلدیلر ۳ و پولوس

چوق قونده دوشروب آتش اوزرینه قومغله اسیجاقدن بر انكرك یلانی چقوب النه یاپشدی ۴ وبربریلر
حیوانی الندن آصلو كوردكده بر برینه دیدیلر كه بو آدم البتده آدم اولدیریجی در چونكه دكزدن
قورتلمش ایكن اللهك انتقامی انی یاشامق قومز ۵ اما پولوس حیوانی آتشه سلكوب هیچ بر ضرر كورمدی
۶ و انلر شیشه جكنه یا آپ آكسز اولو یره دوشه جكنه منتظرلر ایدی اما چوق زمان بكلدكلرندن صكره
و اكا هیچ ضرر طوقنمادوغنی كورمكله ظنلرندن دونوب تكریدر دیدیلر ۷ و آطه نك باشی اولان پوبلیوس
نام كشینك اول سمتلرده ملكلری وار ایدی اول بزی قبول ایدوب اوچ كون مشفقانه قونقلدی ۸ و واقع
اولدیكه پوبلیوسك باباسی اسیتمایه و قان اسهالنه مبتلا اولوب دوشكده یاتر ایدی بونك یاننه پولوس
كیروب دعا ایتدی و اللرینی اوزرینه قویوب انی صاغ ایلدی ۹ ایمدی بو واقع اولدقده آطه ده اولان
سائر خسته لر دخی كلوب شفا بولورلر ایدی ۱۰ و انلر بزه چوق رعایتلر ایله رعایت ایلدیلر و آیرلدوغمز
زمان بزه لازم اولان نسنه لرك تداركنی كوردیلر ۱۱ و اوچ آیدن صكره آطه ده قشلامش و دیوسقوروی
علامتی اولان بر اسكندریه كمیسی ایله كتدك ۱۲ و سیراكوسایه واصل اولوب اوراده اوچ كون اكلندك
۱۳ و اورادن طولاشرق رجیوم شهرینه كلدك و بر كوندن صكره لودوس قالقوب ایكنجی كونده پوتیولی یه
واصل اولدق ۱۴ و اوراده قرنداشلر بولدقده بزه یالواردیلر كه انلرك یاننده یدی كون قالاوز و بویله
رومایه واردق ۱۵ و اول یردن قرنداشلر بزدن خبر آلدقده بزه استقبالا تا آپیوسك چارشوسنه و اوچ
میخانه یه دكین كلدیلر و پولوس انلری كورمكله اللهه شكر ایدوب یوركلندی ۱۶ و رومایه كلدوكمز
زمان یوز باشی محبوسلری جنكجیلرك سردارینه تسلیم ایلدی اما پولوسه اذن ویرلدیكه كندوی بكلین
بر جنكجی ایله باشقه جه اوله ۱۷ و اوچ كوندن صكره واقع اولدیكه پولوس یهودیلرك باشلرینی چاغردی
و جمع اولندقلری زمان انلره دیدیكه ای قرنداش آدملر بن قومه یا بابالرك آیینلرینه مخالف هیچ بر شی
ایتمش ایكن اورشلیمدن محبوس رومالولرك اللرینه تسلیم اولندم ۱۸ كه بنی تفتیش ایتدكدن صكره
بنده قتله مستحق نسنه اولمادوغی ایچون بنی صالیویرمك استرلر ایدی ۱۹ اما یهودیلر معارضه ایتمكله
قیصرك حكمنی استدعا ایتمكه مضطر اولدم اما قومم اوزرینه قولامق ایچون بر نسنه م اولدوغی كبی دكل
۲۰ ایمدی بو سببدن سزی چاغردم كه سزی كوره یم و سزكله سویلشه یم زیرا اسرائیلك امیدی ایچون
بو زنجیر ایله باغلندم ۲۱ اما انلر اكا دیدیلر كه بز سنك حقكده یهودادن نه مكتوبلر آلدق
نه كلن قرنداشلردن دخی بریسی سنك ایچون بر كملك اخبار ایدوب سویلشدر ۲۲ لكن طنكی سندن
اشتمك استرز زیرا بو مذهب حقنده بزه معلوم در كه هر یرده اكا قرشو سویلنور ۲۳ و اكا بر كون
تعیین ایتدكلرندن صكره قوناغنه چوق كمسه لر اكا كلدیلر اول دخی انلره اللهك ملكوتنی بیان و اشهاد
ایدردی و عیسی نك حقنده كی نسنه لری هم موسی نك توراتندن هم پیغمبرلردن صباحدن آخشامه دك انلره
اینادرمغه جهد ایدر ایدی ۲۴ و بعضیلری دینلمش نسنه لره ایناندیلر و بعضیلری ایناندیلر ۲۵ و بر بریله

نا موافق اولوب آیریلدیلر پولوس بو سوزی دیدکدن صکره که روح القدس بابالرمزه اشعیا پیغمبرك
آغزیله خوشجه سویلیوب ٢٦ دیدیکه بو قومه وار ودی که سز اشیدر ایکن اشیده‌سکز اما آکلامیاسکز
وباقار ایکن باقه‌سکز اما کورمیه‌سکز ٢٧ زیرا بو قومك قلبی سمیز اولدی وقولاقلری ایله آغرجه اشیتدیلر
وکوزلری ایله اغماض ایتدیلر تا که کوزلر ایله کورمیه‌لر وقولاقلر ایله اشیتمیه‌لر وقلب ایله آکلامیه‌لر
ودونمیه‌لر که بن انلره شفا ویره‌یم ٢٨ ایمدی سزه معلوم اولسونکه اللهك خلاصی طایفه‌لره کوندرلمشدر
وانلر دکلیه‌جکلردر ٢٩ وبو نسنه‌لری دیدکدن صکره یهودیلر کتدیلر وکندولرك آراسنده چوق مباحثه
اولدی ٣٠ پولوس دخی تمام ایکی یل کرا ایله آلدوغی اوده طوردی وجمله اکا کلنلری قبول ایدردی
٣١ واللهك ملکوتنی وعظ ایدوب رب عیسی مسیحك حقنده‌کی نسنه‌لری جمله قورقوسزلق ایله ومانعسز
تعلیم ایدردی ۞

پولوس رسولك رومالولره رساله‌سی

اوّلکی باب

١ پولوس عیسی مسیحك قولی دعوت اولنمش رسول اللهك بشارتی ایچون آیرلمش ٢ که انی الله اوّل
کندو پیغمبرلری ایله مقدّس کتابلرده وعده ایلمش ایدی ٣ کندونك اوغلی ربمز عیسی مسیحك
حقنده که لحم حسبنجه داودك نسلندن اولوب ٤ قدسك روحی حسبنجه اولولردن قیام ایتمه‌سیله
قدرت ایله اللهك اوغلی بیان اولنمشدر ٥ که بز اندن عنایتی ورسالتی آلدق که انك آدی ایچون جمله
طایفه‌لر آراسنده ایمانه اطاعت اولنه ٦ که سز دخی انلرك آره‌لرنده عیسی مسیحدن دعوت اولنانلرسکز
٧ جمله روماده اولانلره اللهك محبوبلرینه دعوت اولنان قدیسلره سزه بابامز اللهدن ورب عیسی مسیحدن
عنایت وسلام اولسون ٨ اوّلا اللهمه عیسی مسیح ایله جمله‌کز ایچون شکر ایدرم که ایمانکز بتون
دنیاده شایع اولمشدر ٩ زیرا الله که بن اکا روحم ایله کندو اوغلنك بشارتنده خدمت ایدرم بکا
شاهددر که سزی مداومت ایله آکارم ١٠ دایما دعالرمده یالواررم که اللهك ارادتی ایله عاقبت بر زمان
سزه کلمك ایچون خیرلو یولم اولا ١١ زیرا سزی کورمکه حسرتم وار تاکه تأکیدکز ایچون سزی بر

هبه‌ء روحانيّه‌دن حصّه‌دار ايده‌يم ١٢ يعنى كه مابينمزه مشترك اولان ايماندن كه هم سزڭ هم بنم در
آراڭزده متسلّى اولايم ١٣ واستمم كه بلميه‌سز اى قرنداشلر كه چوق كرّه سزه كلمكه نيّت ايلمش ايدم
تا كه آراڭزده ساير طايفه‌لر آراسنده كبى بر محصولم اولا امّا شمديه‌دك منع اولندم ١٤ بن هم يونانيلره
هم ساير طايفه‌لره هم عالملره هم جاهللره بورجلو ايم ١٥ ايمدى سزه دخى كه رومه‌ده سڭز قابليتمجه كوره
بشارتى وعظ ايتمكه حاضر ايم ١٦ زيرا مسيحڭ بشارتندن اوتانمام زيرا او هر ايناننه خلاص ايچون اللّهڭ
قوّتى در اوّلا يهوديه و دخى يونانيه ١٧ زيرا انڭ ايله اللّهڭ عدالتى ايماندن ايمانه كشف اولنور نته كه
يازلمشدر كه عادل اولان ايمان ايله ديرى اولا ١٨ زيرا اللّهڭ غضبى آدملرڭ هر دينسزلكى و ظلمى اوزرينه
كوكدن كشف اولنور كه انلر حقّى ظلمده آليقورلر ١٩ چون اللّهڭ خصوصنده بلنمكه قابل اولان انلرده
ظاهردر زيرا اللّه انى انلره اظهار ايلدى ٢٠ زيرا انڭ كورنمز نسنه‌لرى يعنى انڭ ابدى قوّتى و الاهيّتى دنيا
يراديلدن برو يراديلمش نسنه‌لردن اڭلانوب آشكاره كورنورلر شويله كه عذرسز درلر ٢١ زيرا اللّهى بلمش
ايكن انى اللّه كبى تمجيد ايتمديلر و انا شكر ايلمديلر امّا فكرلرنده باطل اولديلر و انلرڭ دهنسز قلبى تاريكلو
اولدى ٢٢ بز عقللو ايز ديرلر ايكن احمق اولديلر ٢٣ و زوالى اولميان اللّهڭ جلالنى زواللو انسانڭ
و قوشلرڭ و دورت اياقلولرڭ و حشراتڭ دوزلمش صورتنه تبديل ايتديلر ٢٤ انڭ ايچون اللّه دخى انلرى
قلبلرينڭ شهوتلرنده نجاسته تسليم ايلدى تا كه آرالرنده كندولرينڭ جسدلرينى رسواى ايده‌لر ٢٥ كه
اللّهڭ حقّنى يالانه دكشترديلر يراديجى‌دن زياده يراديلان نسنه‌يه سجده و عبادت ايتديلر اول كه ابدا
متبارك اولسون آمين ٢٦ انڭ ايچون اللّه انلرى فضيح هوسلره تسليم ايلدى زيرا انلرڭ عورتلرى دخى
طبيعى استعمالى ناطبيعى اولانه دكشترديلر ٢٧ وكذلك اركڭلر عورتڭ طبيعى استعمالنى ترك ايدوب
شهوتلرنده بر برينه قيزشديلر و اركڭلر اركڭلر ايله فجور ايدوب كندولرنده ضلالتلرينه لايق اولان
جزاسى آلديلر ٢٨ و نيجه كه اللّهى بلمك استمديلر اللّه دخى انلرى بر قبيح عقله تسليم ايلدى كه ناسزا
شيلر ايشليه‌لر ٢٩ هر عدالتسزلكدن زنادن يرامزلقدن طمعكارلقدن و شرّندن طولو و حسددن قتلدن
غوغادن حيله‌دن شراستدن مملو ٣٠ نمّاملر بهتانجيلر اللّهه بغض ايديجيلر شتّاملر مغرورلر مفتخرلر كم
نسنه‌لر پيدا ايديجيلر والدينه اطاعت ايتمينلر ٣١ سفيهلر عهد بوزانلر مودّتسزلر شفقتسزلر مرحمتسزلر
٣٢ شونلر كه بونڭ كبى نسنه‌لرى ايدنلر قتله واجبلردر ديو اللّهڭ حكمنى بلور ايكن كندولر يالڭز
دكل انلرى ايدرلر اما انلرى ايدن غيريلره دخى راضيلر در ۞

ايكنجى باب

١ ايمدى اى آدم هر كيم ايسڭ كه حكم ايدرسن عذرسز سن زيرا غيرى‌يه حكم ايتمكله كندو
اوزرڭه حكم ايدرسن چونكه حكم ايدر ايكن همان اول نسنه‌لرى ايدرسن ٢ امّا بز بلورز كه اللّهڭ

حكمى حق اوزره اول كسەلر اوزرينه دركه بونلك كبى شيلرى ايشلرلر ٣ اى بويله شيلرى ايشلينلر
اوزرينه حكم ايدن وانلرى كندوك ايشليان آدم بونى صانورميسن كه اللّهك حكمندن قورتلەسن ٤ يا انك
لطفنك وصبرينك وغضبده تأنّيسنك غناسنى خور كورورميسن وبلمزميسن كه اللّهك لطفى سنى توبەيه
كتورر ٥ امّا سنك عنادكه وتوبەسز قلبكه كوره كندوكه غضبى واللّهك عدالتلو حكمى ظهورينك
كوننده غضب خزينەسنى دوشرورسن ٦ كه هركسه كندو عمللرينه كوره عوض ويرەجكدر ٧ انلره كه
ايو عمللرده ثبات ايتمكله عزتى وحرمتى واولمزلكى طلب ايدرلر ابدى حياتى ويرر ٨ امّا چكشيجيلره كه
حقه مطيع اولميوب عدالتسزلكه اطاعت ايدرلر غضبى وغيظى ويرر ٩ هر كتلك ايدن آدمك جاننه مصيبت
وتنكلك اولا اوّلا يهودى‌يه ودخى يونانى‌يه ١٠ امّا هر ايولك ايدنه عزت وحرمت وسلامت اولا اوّلا يهودى‌يه
ودخى يونانى‌يه ١١ زيرا اللّهك قاتنده محابات يوقدر ١٢ زيرا نه قدر كسەلر كناهى شريعتسز ايتمشلر ايسه
شريعتسز دخى هلاك اولالر ونه قدر كسەلر كناهى شريعتده ايتمشلر ايسه شريعت ايله حكم اولنەلر
١٣ زيرا اللّهك قاتنده شريعتى ايشدنلر عادل اولمازلر امّا شريعتى برينه كتورنلر تعديل اولنەلر ١٤ زيرا
شريعتى اولميان طايفەلر شريعتك نسنەلرينى طبيعت ايله ايتدكلرى وقتده بونلر شريعتى اولمامغله كندو
كندولرينه شريعت درلر ١٥ وكوسترلركه شريعتك عملى انلرك قلبنده يازلمشدر انلرك ضميرى دخى بويله
شهادت ايتمكله وانلرك فكرلرى نوبتله يا قولامغله يا عذر ايتمكله ١٦ اول كونده كه اللّه عيسى مسيحك
واسطەسيله بشارتمه كوره آدملرك سرلرينه حكم ايدەجكدر ١٧ اشته سن يهودى آدلوسن وشريعته
طيانورسن واللّه ايله فخرلنورسن ١٨ وانك مرادينى بلورسن وشريعتدن متعلّم اولوب افضل نسنەلرى تميز
ايدرسن ١٩ وملاحظه ايدرسن كه كورلرك قولاغزى وقرانلقده اولانلرك نورى سن ٢٠ وجاهللرك معلّمى
واوغلانجقلرك خواجەسى سن وشريعتده مندرج اولان علمك وحقيقتك صورتى سنده واردر ديرسن
٢١ ايمدى سن كه غيرى‌يه تعليم ايدرسن كندوكه تعليم ايتمزميسن سنكه اوغرلامق كرك ديو وعظ
ايدرسن كندوك اوغرلرميسن ٢٢ سنكه زنا ايتمك كرك ديرسن كندوك زنا ايدرميسن سنكه بتلردن نفرت
ايدرسن هيكلدن سرقه ايدرميسن ٢٣ سنكه شريعت ايله فخرلنورسن شريعتدن تجاوز ايتمكله اللّهى
رسواى ايدرميسن ٢٤ زيرا سزك سببكزله طايفەلر آراسنده اللّهك اسمنه كفر سويلنور نيجه كه
يازلمشدر ٢٥ زيرا اكر شريعتى حفظ ايدرسك ختان فايده‌ويرر امّا اكر شريعتدن تجاوز ايدرسك سنك
ختانك غلفه اولور ٢٦ ايمدى اكر غلفه شريعتك حكملرينى حفظ ايدرسه انك غلفەسى ختان ايچون صايلمزمى
٢٧ وطبيعتدنكى غلفه اكر شريعتى تمام كتوررسه سنك اوزركه كه كتابك وختانك وار ايكن شريعتدن
تجاوز ايدرسن حكم ايتمزمى ٢٨ زيرا ظاهرده يهودى اولان يهودى دكلدر و جسده ظاهر اولان ختان ختان
دكلدر ٢٩ امّا يهودى اولدركه ايچنده يهودى در وختان اول دركه قلبكدر روحده امّا كتابده دكل و بويله
كسەنك مدحى انسانلردن دكل امّا اللّهدن در ۞

اوچنجی باب

١ ايمدی يهودی‌نڭ فضيلتی نه‌در يا ختانڭ منفعتی نه‌در ٢ هر وجهله چوقدر باش بو كه اللهڭ
كلاملری انلره امانت قونلدی ٣ زيرا نه در اگر بعضيلر ايمانسز ايديلر ايسه انلرڭ ايمانسزلغی اللهڭ
ايمانی ابطال ايده‌جكمی ٤ هيچ اولماسون اما الله حق اولسون و هر آدم يالانجی اولسون نيجه كه يازلمشدر
كه سوزلرڭده عادل و حكم اولندوغڭده غالب اولاسين ٥ اما اگر بزم عدالتسزلگمز اللهڭ عدالتنی
بيان ايدرسه نه ديه‌لم عقاب ايدن الله عدالتسزمی اولور انسان كبی سويلرم ٦ هيچ اولماسون زيرا بويله
اولسه الله دنيايه نيجه حكم ايليه ٧ زيرا اگر اللهڭ حقی بنم يالانم ايله انڭ عزتنه تزييده اولدی
ايسه بن نيچون كناهكار كبی دخی حكم اولنورم ٨ و نيچون ديمیم غيبت اولندوغمز كبی و بعضيلر ديدكلری كبی
كه ديرز كه شر ايده‌لم تا كه خير كله بويله كسه‌لرڭ اوزرينه اولان حكم حقدر ٩ ايمدی نه ديه‌لم
بز انلردن افضلمی ايز هيچ بر وجهله زيرا اولدن هم يهوديلری هم يونانيلری الزام ايلدك كه جمله‌سی كناه
آلتنده درلر ١٠ نيجه كه يازلمشدر كه هيچ عادل يوق بر بيله يوقدر ١١ هيچ بر آكلايان يوق هيچ اللهی
طلب ايدن كمسه يوقدر ١٢ هپسی آزديلر جمعا فايده‌سز اولديلر ايولك ايدن كمسه يوقدر بريسی بيله يوق
١٣ انلرڭ بوغازی آچق مزاردر دللری ايله حيله‌يی قوللنديلر دوداقلری آلتنده صاغر يلانلرڭ زهری وار
١٤ انلرڭ آغزی لعنت و مرارت ايله طولودر ١٥ اياقلری قان دوكمكه چويك درلر ١٦ طريقلرنده هلاكلك
و درد وار ١٧ و سلامتڭ طريقنی بلمديلر ١٨ اللهڭ قورقوسی كوزلری اوكنده دكلدر ١٩ و بز بلورز كه
شريعت هر نه سويلرسه شريعت آلتنده اولانلره سويلر تا كه هر آغز طيقله و بتون دنيا اللهڭ اوكنده
موجبلو اولا ٢٠ انڭ ايچون هيچ بر لحم انڭ حضورنده شريعتڭ عمللری ايله عادل اولماز زيرا شريعتدن
كناهی بلمك اولور ٢١ اما حالا اللهڭ عدالتی شريعتسز ظاهر اولمشدر كه اكا شريعتدن و پيغمبرلردن
شهادت اولنور ٢٢ يعنی اللهڭ عدالتی كه عيسی مسيحه اولان ايمان ايله جمله‌يه و جمله ايناننلر اوزرينه در زيرا فرق
يوقدر ٢٣ زيرا جمله‌سی كناه ايلديلر و اللهڭ عزتندن محروم درلر ٢٤ و انڭ عنايتندن عيسی مسيحده
اولان فديه ايله مجانا تعديل اولنورلر ٢٥ كه الله انی كندو قاننه اولان ايمان ايله كفارت ايچون عرض ايلدی
تا كه اول ارتكاب اولنان كناهلری عفو ايتمكله اللهڭ تحملی اوزره كندو عدالتنی كوستره ٢٦ حاضر
زمانده كندو عدالتنی كوسترمك ايچون تا كه كندوسی عادل اولا و عيسی‌يه ايناننی تعديل ايده ٢٧ ايمدی
فخرلنمق قنده‌در بطل اولنمشدر قنغی شريعت ايله عمللركمی يوق اما ايمانڭ شريعتی ايله ٢٨ ايمدی
بوندن بلورز كه انسان ايمان ايله شريعته اوزره عمل ايتمكسزين تعديل اولنور ٢٩ الله يالگز يهوديلرڭ
اللهی‌میدر طايفه‌لرڭ دخی دكلمیدر بلی طايفه‌لرڭ دخيدر ٣٠ زيرا الله بردر كه ختانی ايماندن و غلفه‌يی ايمان
ايله تعديل ايده‌جكدر ٣١ ايمدی ايمان ايله شريعتی ابطال ايدرمی ايز هيچ اولماسون بلكه شريعتی تثبيت ايدرز ۞

دردنجى باب

١ ايمدى نه ديه‌لم كه اكا باباءمز ابراهيم لحم حسبجه نايل اولدى ٢ زيرا اكر ابراهيم عمللردن تعديل
اولندى ايسه اكا فخرك سببى واردر اما الله قاتنده دكل ٣ زيرا كتاب نه دير ابراهيم اللّٰهه اينادى. و اكا
عدالت ايچون صايلدى ٤ اما ايشليينه اجرت عنايتدن صايلماز اما بورجدن صايليور ٥ اما ايشلمينه
لكن اكا كه فاسقى تعديل ايدر ايناننه انك ايمانى عدالت ايچون صايليور ٦ نته‌كيم داود دخى اول آدمك
مباركلكنى وصف ايدر كه الله اكا عدالتى عمللرسز صايار ٧ نه موتلو انلره كه عصيانلرى عفو اولندى
وكناهلرى ستر اولندى ٨ نه موتلو اول آدمه كه رب اكا كناهى صايماز ٩ ايمدى بو مباركلك يالكز
ختان اوزرينه‌مى يا غلفه اوزرينه‌مى دخى دوشر زيرا بز ديرز كه ايمان ابراهيمه عدالت ايچون صايلدى
١٠ ايمدى نه وجهله اكا صايلدى ختانده ايكن‌مى يا غلفه‌ده ايكن‌مى ختانده ايكن دكل اما غلفه‌ده ايكن
١١ و ختانك نشانينى دخى غلفه‌ده ايكن اولدوغى ايمان عدالتنك ختمى آخذ ايلدى تا كه جمله
غلفه‌ده اولان ايناننلرك باباسى اولا كه انلره دخى عدالت صايلا ١٢ و تا كه ختانك باباسى دخى اولا انلره كه
يالكز ختاندن اولانلر دكل اما كه باباءمز ابراهيمك دخى غلفه‌ده ايكن ايماننك ايزلرنده كزرلر ١٣ زيرا
اول وعده كه دنيانك وارثى اولاجق ايدى ابراهيمه و انك نسلنه شريعت ايله دكل اما ايمانك عدالتى
ايله ويرلدى ١٤ زيرا اكر شريعتدن اولانلر وارثلر ايسه ايمان ابطال اولندى و وعده فايده‌سز اولدى
١٥ زيرا شريعت غضب كتورر زيرا شريعت اولمادوغى يرده تجاوز دخى يوقدر ١٦ انك ايچون ايماندندر تا كه
عنايتدن اولوب وعده جمله نسله باقى قالا يالكز شريعتدن اولانه دكل اما ابراهيمك ايماننده اولانه دخى
كه جمله‌مزك باباسيدر ١٧ نيته كه يازلمشدر كه بن سنى چوق طايفه‌لره بابا نصب ايلدم انك حضورنده
كه اكا ايناندى يعنى اللّٰهك كه اولولرى ديرلدير و موجود اولميان نسنه‌لرى موجود اولانلر كبى چاغرر
١٨ اول ابراهيم كه اميده خلافا اميد ايله چوق طايفه‌لرك باباسى اولاجغنى ايناندى نيته كه اكا دينلمش
ايديكه سنك نسلك بويله اولاجقدر ١٩ و ايمانده ضعيف اولمامغله هم كندوسى تقريبا يوز ياشنده ايكن
آرتق اولمش جسدينى هم سارەنك رحمنك اولدوكنى تأمل ايتمدى ٢٠ و اللّٰهك وعده‌سنه ايمانسزلق ايله
شك كتورمدى اما ايمان ايله متقوى اولوب اللّٰهه مجد ويرەرك ٢١ و يقينا بلديكه [illegible] ايتدوكنى دخى
اتمام ايتمكه قادردر ٢٢ انك ايچون اكا عدالت ايچون صايلدى ٢٣ و يالكز انك ايچون يازلماديكه اكا
صايلدى ٢٤ اما بزم ايچون دخى كه بزه صايلاجقدر اكر ربمز عيسىيى اولولردن اقامت ايدنه اينانر ايسك
٢٥ اول كه خطالرمز ايچون اولمه تسليم اولندى و تعديل اولنمه‌مز ايچون اقامت اولندى ۞

بشنجی باب

١ ايمدی ايماندن تعديل اولنمغله اللهك قاتنده سلامتمز وار ربمز عيسی مسيحك واسطه‌سيله ٢ كه
انك وسيله‌سيله ايمان ايله بو عنايته كه انده طورورز دخولمز اولدی و اللهك جلالنك اميدی ايله
فخرلنورز ٣ و يالكز بونك ايله دكل اما مصيبتلرده دخی فخرلنورز چون بلورز كه مصيبت صبری كتورر
٤ و صبر تجربه‌يی تجربه دخی اميدی ٥ و اميد اوتاندرمز زيرا بزه ويريلن روح القدسك سببيله قلبلرمزده
اللهك محبتی دوكلدی ٦ زيرا بز دخی ضعيف ايكن مسيح معين وقتنده دينسزلر ايچون اولمشدر ٧ زيرا عادل
ايچون كوچ ايله بر كمسه اولر نهايت صالح آدم ايچون بلكه بر كمسه اولمكه غيرت بولور ٨ اما الله
كندونك بزه اولان محبتنی بيان ايلدی كه بز دخی كناهكارلر ايكن مسيح بزم ايچون اولمشدر ٩ ايمدی
حالا بز انك قانی ايله تعديل اولندوغمزده انك سببيله دخی زياده غضبدن خلاص بولورز ١٠ زيرا اكر بز
دشمنلر ايكن الله ايله اوغلنك اولمی سببندن متصالح اولدق ايسه نه قدر زياده متصالح ايكن انك حياتی
ايله خلاص بولسق كرك ١١ و يالكز بو دكل اما دخی بز اللهده فخرلنورز ربمز عيسی مسيحك واسطه‌سيله
كه حالا انك سببی ايله مصالحه‌يی آلدق ١٢ انك ايچون نيجه كه بر آدمك سببی ايله كناه دنيايه
و كناهك سببی ايله اولم كيردی و بو وجه ايله اولم جمله آدملره كچدی انك ايچون كه جمله‌سی كناه
ايلديلر ١٣ زيرا شريعت كلنجيه‌دكين دنياده كناه وار ايدی اما شريعت يوغيكن كناه صايلمز ١٤ ينه‌ده
اولم آدمدن تا موسی‌يه‌دك سلطنت ايلدی اول كمسه‌لره بيله كه آدمك تجاوزينك مشابهه‌سنه كوره كناه
ايتمديلر اول كه كلنك نمونه‌سيدر ١٥ اما تجاوز نيجه ايسه مفت هبه دخی بويله دكلدر زيرا اكر
برينك تجاوزی ايله چوق كمسه‌لر اولدی ايسه چوق زياده اللهك عنايتی و بر آدمك يعنی عيسی مسيحك
عنايتندن اولان هبه چوق كمسه‌لره چوغالدی ١٦ و هبه بر كناه ايدنك سببی ايله واقع اولان نسنه كبی
دكلدر زيرا حكم بر كناهك سببی ايله دينونت ايچون اولدی اما مفت هبه چوق تجاوزلردن تعديل ايتمك
ايچوندر ١٧ زيرا اكر بر كمسه‌نك تجاوزی ايله اولم بر كشی ايله سلطنت ايتدی ايسه چوق زياده
عنايتك و عدالت هبه‌سنك فيضنی آلانلر حياتده بر عيسی مسيح ايله سلطنت ايده‌جكلردر ١٨ ايمدی
نيجه كه بر كشينك تجاوزی ايله جميع آدملره حكم دينونت ايچون كلدی ايسه بويله دخی بر كشينك
عدالتی ايله مفت هبه جمله آدملره حياتك تعديلی ايچون كلمشدر ١٩ زيرا نيجه كه بر آدمك
اطاعتسزلغيله چوق آدم كناهكارلر اولدی ايسه بويله دخی بر كمسه‌نك اطاعتيله چوق آدم تعديل اولنه‌لر
٢٠ و شريعت دخول ايتدی تا كه تجاوز چوغاله اما كناه چوغالدوغی يرده عنايت دخی زياده چوغالمشدر
٢١ تا كه كناه اولم ايله سلطنت ايتدوكی كبی بويله دخی عنايت ابدی حيات ايچون عدالتك سببندن
ربمز عيسی مسيحك وسيله‌سيله سلطنت ايليه ۞

آلتنجی باب

۱ ایمدی نه دیەلم كناهده قالالم‌می تا كه عنایت چوغالە ۲ هیچ اولمایه بز كه كناهه اولمش ایز-
نیجه انده دخی یاشایاجغیز ۳ بلمزمی‌سكز كه نه قدر عیسی مسیحه وافتزلندق ایسه انك اولمنه واقتزلندق
۴ ایمدی وافتز سببیله انك ایله اولمه كومولدك تا كه مسیح بابانك جلالی ایله اولولردن اقامت اولندوغی
كبی بویله بز دخی حیات جدیدەده سلوك ایدەوز ۵ زیرا اگر انك ایله اولمنك مشابهەسنده غرس
اولندق ایسه تحقیق انك قیامتنك مشابهەسنده دخی غرس اولنمسق گرك ۶ بونی بلەرك كه اسكی آدممز
انكله حاچلنمشدر تا كه كناهك جسدی بوزلوب بز آرتق كناهه قوللق ایتمیەوز ۷ زیرا اولمش كیشی
كناهدن قورتلمشدر ۸ ایمدی اگر مسیح ایله بله اولمش ایسك اینانیرز كه انكله دخی بله دیرلەجكیسز
۹ چون بلورز كه مسیح اولولردن اقامت اولندقدن صكره آرتق اولمز اولم اكا آرتق سلطنت ایتمز
۱۰ زیرا كه اولدیی بر كره كناهه اولدی اما كه دیرلر اللهه دیرلر ۱۱ سز دخی بویله قیاس ایلیك كه كناهه
اولدكز اما كه ربمز عیسی مسیحده اللهه دیری سكز ۱۲ انك ایچون اولملو جسدكزده كناه سلطنت
ایتمسون كه انك شهوتلرنده اكا اطاعت ایدەسز ۱۳ و اعضاكزی عدالتسزلك آلتلری اولمق ایچون
كناهه عرض ایتمك اما كندولركزی اولولردن دیری اولانلر كبی اللهه عرض ایدوب اعضاكزی عدالت
آلتلری اولمق ایچون اللهه عرض ایلیك ۱۴ زیرا كناه سزه سلطنت ایتمیه زیرا شریعت آلتنده دكل‌سكز
اما عنایت آلتنده سكز ۱۵ ایمدی نه در شریعت آلتنده اولمیوب عنایت آلتنده اولدوغمز ایچون كناه ایشلیەلم‌می
هیچ اولماسون ۱۶ بلمزمی‌سكز هر كیمه كندولركزی اطاعت ایتمك ایچون قوللر عرض ایدرسكز اطاعت
ایتدوككزك قوللری سكز یا كناهك اولم ایچون یا اطاعتك عدالت ایچون ۱۷ اما اللهه شكر اولسون كه
كناهك قوللری اولدقدن صكره كوكلدن سزه تسلیم اولنان تعلیمك اسلوبنه اطاعت ایلدكز ۱۸ و كناهدن
آزاد اولوب عدالته قوللر اولدكز ۱۹ جسدكزك ضعیفلكی ایچون آدم عادتی اوزره سویلرم زیرا نیجه كه
اعضاكزی ناپاكلكه و ظلمه ظلم ایتمك ایچون قوللر عرض ایلدكز بویله دخی حالا اعضاكزی عدالته
تقدیس ایچون عرض ایلیك ۲۰ زیرا سز كناهك قوللری ایكن عدالتدن آزاد ایدكز ۲۱ ایمدی او زمان
نه فایدەكز وار ایدی اول نسنەلردن كه حالا انلر ایچون اوتانیرسكز زیرا انلرك صوڭی اولمدر ۲۲ اما حالا
كناهدن آزاد و اللهه قوللر اولمغله فایدەكز تقدس ایچون و صوڭ ابدی حیاتدر ۲۳ زیرا كناهك
اجرتی اولمدر اما اللهك مفت هبەسی ابدی حیاتدر ربمز عیسی مسیحك واسطەسیله ۞

یدنجی باب

۱ بلمزمی‌سكز ای قرنداشلر زیرا شریعتی بلنلره سویلرم كه شریعت آدمه عمری اولدقجه سلطنت ایدر

٢ زيرا اولو عورت شريعت ايله قوجەنك عمرى اولدقچە اكا باغلنمشدر امّا اكر قوجە اولدى ايسە
قوجەنك شريعتندن چوزلمشدر ٣ ايمدى قوجە ديرى ايكن غيرى اره واررسە اكا زانيە دينلە امّا اكر
قوجە اولمش اولورسە عورت شريعتدن آزاد در شويلە كە غيرى اره واررسە زانيە دكلدر ٤ بويلە سز
دخى اى قرنداشلرم مسيحك جسدينك سببى ايلە شريعتە اولدرلمش سكز تا كە بر غيريسنك يعنى اولولردن
اقامت اولنانك اولەسيز كە اللهە ميوه كتورەوز ٥ زيرا بز جسدده ايكن شريعتك سببيلە اولان كناهلرك
هوسلرى اولمە ميوه كتورمك ايچون اعضالرمزده عمل ايدرلر ايدى ٦ امّا شمدى بزى باغليان شريعتە
اولمكلە اندن آزاد اولدق تا كە روحك يكيلكندە امّا كتابك اسكيلكندە دكل خدمت ايدەوز ٧ ايمدى نە
ديەلم شريعت كناهمى در هيچ اولماسون كناهى بلمش اولوردم شريعت اولمسيدى زيرا اكر شريعت
شهوت ايتمە ديمسيدى شهوتى بلمش اولوردم ٨ امّا كناه وصيتدن فرصت آلوب ايچمدە هر شهوتى
ايشلدى زيرا شريعت اولماسە كناه اولو در ٩ زيرا بر زمان بن شريعتسز ديرى ايدم امّا وصيت كلدكدە
كناه ينە ديرى اولدى و بن اولدم ١٠ و بولدم كە حيات ايچون اولان وصيت اولم ايچون اولدى ١١ زيرا
كناه وصيتدن فرصت آلوب بنى اضلال ايتدى و انكلە اولدردى ١٢ ايمدى شريعت مقدّس در هم وصيت
مقدّس و عادل و ايو در ١٣ ايمدى ايو اولان نسنە بكا اولم اولديمى هيچ اولماسون امّا كناه تا كە كناه كورنە اول
ايو نسنەنك سببيلە بكا اولم ايشلدى تا كە كناه وصيتك سببيلە زيادەسيلە كناهكار اولا ١٤ زيرا بلورز
كە شريعت روحانى در امّا بن جسمانى اولوب كناهك التنە صاتلمشم ١٥ زيرا ايشلدوكمى بلمم زيرا
استدوكمى ايشلمم امّا بغض ايتدوكمى ايشلرم ١٦ امّا اكر استمدوكمى ايشلرسم شريعتە قايل ايم كە ايو در ١٧ ايمدى
حالا انى ايشلين بن آرتق دكل ايم امّا بندە ساكن اولان كناهدر ١٨ زيرا بلورمكە بندە يعنى جسمدە
ايو نسنە ساكن اولماز زيرا استمك بندە حاضر در امّا ايو نسنەيى ايشلمكە طاقتم يوقدر ١٩ زيرا استدوكم
ايو نسنەيى ايتمم امّا استمدوكم يرامز نسنەيى ايدرم ٢٠ ايمدى اكر استمدوكمى ايدرسم انى ايدن بن آرتق
دكل ايم امّا بندە ساكن اولان كناهدر ٢١ ايمدى بر شريعت بولورمكە ايو نسنەيى ايتمك استدوكمدە يرامز
نسنە بندە حاضر در ٢٢ زيرا ايچردەكى انسانە كورە اللهك شريعتندن حظ ايدرم ٢٣ امّا اعضالرمدە
بر غيرى شريعت كوررم كە عقلمك شريعتى ايلە محاربە ايدر و بنى اعضالرمدە اولان كناهك شريعتى
التنە اسير چكر ٢٤ بن نە مسكين آدم ايم بو اولمك جسدندن بنى كيم قورتاراجقدر ٢٥ بن عيسى
مسيح ربمز ايلە اللهە شكر ايدرم ايمدى بن عقلمە كورە اللهك شريعتنە امّا جسدە كورە كناهك شريعتنە
خدمت ايـــــــــــــــــدرم ۞

سكزنجى باب

١ ايمدى حالا مسيح عيسىدە اولانلرە هيچ عقوبت يوقدر كە جسدە كورە دكل امّا روحە كورە كزرلر

٢ زیرا مسیح عیسی‌ده اولان حیات روحنك شریعتی بنی كناهك و اولمك شریعتندن آزاد ایلدی
٣ زیرا شریعت جسدك سببیله عاجز اولمغله قوتسز ایكن الله كندو اوغلنی كناهك جسدی بكزر شكلنده
وكناه ایچون قربان اولمغه كوندروب جسده اولان كناهی مدان ایلدی ٤ تا كه شریعتك عدالتی بزده
اتمام اولنه كه جسده كوره دكل اما روحه كوره كزرز ٥ زیرا جسده كوره اولانلر جسده متعلق نسنه‌لره مشغول
اولورلر اما روحه كوره اولانلر روحه متعلق نسنه‌لره مشغوللر در ٦ زیرا جسدك شغلی اولمدر اما روحك
شغلی حیات و سلامدر ٧ زیرا جسدك شغلی اللهه قرشو دشمنلكدر چون اللهك شریعتنه مطیع دكلدر هم
كرجكدن اولاماز ٨ و جسده اولانلر اللهه مقبول اولاماز ٩ اما سز جسده دكل سكز اما روحده سكز
اكر اللهك روحی سزده ساكن ایسه اما بر كمسه‌ده مسیحك روحی دكل ایسه او انك كلدر ١٠ و اكر
مسیح سزده ایسه كرچك جسد كناه ایچون اولو در اما روح عدالت ایچون حیاتدر ١١ و اكر عیسیٰی
اولولردن اقامت ایدنك روحی سزده ساكن ایسه مسیحی اولولردن اقامت ایدن سزك اولملو جسدلركزی
دخی سزده ساكن اولان روحنك وسیله‌سیله دیری ایده‌جكدر ١٢ انك ایچون ای قرنداشلر بز بورجلولر
ایز جسده دكل كه جسده كوره دیرله‌وز ١٣ زیرا اكر جسده كوره دیرله‌جك اولورسكز اولمك كركسز اما
اكر روح ایله جسدك عمللرینی اولدررسكز دیرله‌جكسكز ١٤ زیرا جمله اللهك روحی ایله ارشاد اولنانلر
اللهك اوغللری در ١٥ زیرا سز تكرار قورقمق ایچون قوللق روحنی آلمادكز اما تبنی روحنی آلدكز كه
انك ایله ابا یعنی بابا چاغرر ایز ١٦ اول روح كندوسی بزم روحمز ایله شهادت ایدر كه بز اللهك
اوغللری ایز ١٧ و اكر اوغللر ایسك دخی وارثلر ایز اللهك وارثلری و مسیحك هموارثلری ایز تا كه اكر
انكله متألم اولورسق انكله دخی متمجد اولاوز ١٨ زیرا قیاس ایدرم كه شمدیكی زمانك المل‌ری بزده ظاهر
اولاجق مجده معادل دكللردر ١٩ زیرا مخلوقك آرزولو انتظاری اللهك اوغللرینك ظهورینه منتظردر
٢٠ زیرا مخلوق باطلالغه مطیع اولدی كندو ارادتندن دكل اما انی مطیع ایدنك سببندن ٢١ بو امید
ایله كه مخلوق كندوسی دخی فسادك قوللغندن آزاد اولوب اللهك اوغللرینك مجدینك آزادلغنه نایل اولالر
٢٢ زیرا بلورز كه هر مخلوق تا شمدیه‌دك ناله ایدوب زحمت چكر ٢٣ و یالكز انلر دكل لكن كندومز دخی
كه روحك باكوره‌سی بزده در بز كندومز كندومزده ناله ایدوب تبنی‌یه یعنی جسدمزك نجاتنه منتظر ایز
٢٤ زیرا امیدده نجات بولدق اما كورلن امید امید دكلدر زیرا بر كیشی كوردوكی شیئی نیچون دخی اومار
٢٥ اما كورمدوكمز شیئك امیدنده اولورسق اكا صبر ایله منتظر ایز ٢٦ شویله دخی روح بزم ضعیفلقلرمزه
مساعده ایدر زیرا بز لایق اولدوغی وجه اوزره نه ایچون دعا ایتمك بلمزز اما روح كندوسی بزم ایچون
تقریر اولنماز آهلر ایله شفاعت ایدر ٢٧ و قلبلری تفتیش ایدن روحك مرادی نه ایدوكنی بلور زیرا
اللهك ارادتنه كوره قدیسلر ایچون شفاعت ایدر ٢٨ و بلورز كه جمله نسنه‌لر اللهی سونلرك و انك مرادینه
كوره دعوت اولنانلرك خیرینه برله مساعده درلر ٢٩ زیرا اولدن بلدوكی كمسنه‌لری كندو اوغلنك صورتنه

مُتَشَابِه اُولمَغه تَقدِیر ایلَدی تَا که چُوق قَرِنداشلَر آرَاسِندَه اِلك طُوغمُش اُولَا ٣٠ وَتَقدِیر ایلَدُوکی
کِمسنەلَری دَخی دَعوَت ایتدی وَدَعوَت ایتدُکلَرینی دَخی تَعدِیل اَیلَدی وَتَعدِیل اَیلَدُکلَرینی دَخی تَعزِیز اَیلَدی ٭
٣١ ایمدی بُو نَسنەلَرَه نه دِیەلُم اَگر الله بِزُم طَرَفِمزدَه ایسه بِزَه کِم قَرشُو طُورَه بِلُور ٣٢ اُول که کَندُو
اوز اُوغلِنَه شَفقَت ایتمَدی اَمَّا اَنی جُملەمز ایچُون تَسلِیم اَیلَدی اَنکَلَه دَخی بِزَه جُملَه شَیلَری نیجَه مُفت
وِیرمَیَه ٣٣ اللّٰهڭ مُختَارلَری اُوزَرینه کِم شِکَایَت ایدَه بِلُور تَعدِیل ایدَن الله دُر ٣٤ اُوزَرلَرینه کِم
حُکم ایدَه بِلُور مَسِیحدُر که اُولدی وَآرتِق دَخی قِیَام اَیلَدی که دَخی اللّٰهڭ صَاغ اَلِندَه دُر وَبِزُم ایچُون
شَفَاعَت ایدَر ٣٥ مَسِیحڭ مُحَبَّتِندَن بِزی کِم آیرَه بِلُور مُصِیبَتمی مُضَایَقَەمی اِضطِهَادمی آجلِقمی چپلاقلِقمی
مُخَاطَرەمی قِلِجمی ٣٦ نیجَه که یَازِلمشدُر که سَنڭ ایچُون بُتُون کُون قَتل اُولُنورز بُوغَازلَنَاجَق قُویُنلَرڭ
حِسَابِندَه ایز ٣٧ اَمَّا بُو جُملَه نَسنەلَردَه بِزی سَوَنڭ وَسِیلَەسِیلَه زِیَادەسِیلَه غَالِب ایز ٣٨ زیرَا بَن تَحقِیق
بِلُورُم که نه اُولُم نه حَیَات نه مَلَکلَر نه سَلطَنَتلَر نه حُکُومَتلَر نه حَاضِر نَسنەلَر نه اُولَاجَق نَسنەلَر ٣٩ نه یُوکسَکلِك
نه دَرینلِك نه هیچ بِر غَیری مَخلُوق بِزی رَبّمز مَسِیح عِیسیٰ‌دَه اُولَان اللّٰهڭ مُحَبَّتِندَن آیرَه بِلُور ۞

طُقُوزُنجی بَابْ

١ مَسِیحدَه حَقّ سُویلَرم کَذب ایتمَم ضَمِیرم بِلَه بَڭا رُوحُ القُدسدَه شَهَادَت ایدَر ٢ که عَظِیم قَسَاوَتم
وَقَلبمدَه دَایِم دَرد وَار ٣ زیرَا بَن کَندُوم قَرِنداشلَرم وَلَحمَه کُورَه خِصملَرم ایچُون مَسِیحدَن لَعنَت اُولمَق ایستَردُم
٤ که اَنلَر اِسرَائِیللُولَردُر وَتَبَنّی وَعِزَّت وَعَهدلَر وَشَرِیعَتڭ تَعیینی وَعِبَادَت وَوَعدەلَر اَنلَرڭدُر ٥ وَبَابَالَر اَنلَرڭدُر
وَمَسِیح لَحمَه کُورَه اَنلَردَن دُر اُول که جُملەنڭ اُوزَرینه اَبَدًا مُتَبَارَك اللّٰهدُر آمِین ٦ نِهَایَت اُویلَه دَکلدُر
که اللّٰهڭ کَلَامی بَطَّال اُولَا زیرَا اِسرَائِیلدَن اُولَانلَر هَپسی اِسرَائِیل دَکللَر ٧ وَاِبرَاهِیمڭ نَسلی اُولدُقلَری
ایچُون هَپسی اُوغُللَر دَکل اَمَّا سَنڭ نَسلڭ اِسحَقدَه مُسَمّیٰ اُولَا ٨ یَعنی لَحمڭ اُوغُللَری اُولَانلَر اللّٰهڭ اُوغُللَری
دَکللَر اَمَّا وَعدەنڭ اُوغُللَری نَسل ایچُون صَایِلُور ٩ زیرَا وَعدەنڭ کَلَامی بُو ایدیکه هَمَان بُو مَوسِمدَه
کَلەجَکِم وَسَارَەیَه بِر اُوغُل اُولَاجَقدُر ١٠ وَیَالِکز بُو دَکل اَمَّا رِبقَّا دَخی بِر کِمسەدَن یَعنی بَابَامز اِسحَقدَن
حَامِلَه اُولدُقدَه ١١ اُوغُللَر دَخی طُوغمَازدَن وَخَیر وَشَرّ ایتمَزدَن اَوَّل تَا که اللّٰهڭ مُرَادی اِختِیَارَه کُورَه قَالَا
قَوللَردَن دَکل اَمَّا دَعوَت ایدَندَن ١٢ اَڭا دِینلدیکه بُیُوك کُوچُکِنَه خِدمَت اَیلَیَه ١٣ نیته که یَازِلمشدُر که
بَن یَعقُوبی سَودُم وَعِیسَوه بُغض ایتدُم ١٤ ایمدی نه دِیەلُم اللّٰهڭ قَاتِندَه ظُلم وَاریدُر هیچ اُولمَاسُون
١٥ زیرَا اُو مُوسیٰ‌یَه دیر که شَفقَت ایدەجَکِمه شَفقَت ایدەیِم وَمَرحَمَت ایدەجَکِمه مَرحَمَت ایدەیِم
١٦ ایمدی ایستَیَنڭ وَسَکِردَنڭ اَلِندَه دَکل اَمَّا مَرحَمَت ایدَن اللّٰهدَن دُر ١٧ زیرَا کِتَاب فِرعَونَه دیر که
اَنڭ ایچُون سَنی طُوردُردُم که قُوَّتمی سَندَه کُوستَرەیِم وَاِسمم بُتُون یَردَه وَصف اُولُنَه ١٨ ایمدی ایستَدُوکِنَه
مَرحَمَت ایدَر وَایستَدُوکِنی قَاسی ایدَر ١٩ اَنڭ ایچُون بَڭا دِیەجَکسِن که اُو نیچُون دَخی مَلَامَت ایدَر اَنڭ

مراديڭه كيم قرشو طوردی ٢٠ امّا ای آدم سن كيم سن كه اللّٰهه قرشو جواب ويررسن مصنوع اولان
صانعنه بنی نيچون بويله ياپدڭ ديه بلوری ٢١ چوملكجينڭ بالچق اوزرينه قدرتی يوقيدركه بر بوغورمەدن
بر قاب حرمته و بر قاب حرمتسزلكه ياپه ٢٢ و اكر الله كندو غضبنی كوسترمك و قدرتنی بلدرمك
استر ايكن هلاكه حاضرلنمش غضبڭ قابلرينه چوق صبر ايله تحمّل ايتدی ايسه ٢٣ و تاكه عزّته پيشين
حاضر ايتدوكی مرحمت قابلری اوزرينه كندو عزّتنڭ غناسنی بلدره ٢٤ كه انلری دخی يعنی بزی دعوت
ايلدی يالكز يهوديلردن دكل امّا طايفەلردن دخی ٢٥ نتەكه هوشعده دخی دير كه بن بنم اولميان قومه
قومم و محبوبه اولميانه محبوبه ديەجك ايم ٢٦ و واقع اولا كه اول يرده كه انلره بنم قومم دكل سكز
دينلمش ايدی انده ديری اللّٰهڭ اوغللری انلره دينله ٢٧ و اشعيا اسرائيل حقنده چاغرر كه اكرچه
اسرائيل اوغللرينڭ عددی دريا قومی قدر ايسەده يالكز بقيّه خلاص بولا ٢٨ زيرا ايشی بتوروب عدالتده
قصّه كسەجكدر چون ربّ ير اوزرنده قصّه كسلمش ايشی ايدەجكدر ٢٩ و نتەكه اشعيا اوّلجه ديمش
ايديكه اكر ربّ العساكر بزه بر نسل آليقومش اولمسيدی سادوم كبی اولوب غاموره‌يه بكزر ايمدك
٣٠ ايمدی نه ديەلم طايفەلر كه عدالته چالشمازلر ايدی عدالته نايل اولديلر اول عدالته كه ايماندن‌در
٣١ امّا اسرائيل كه عدالتڭ شريعتنه چالشور ايدی عدالتڭ شريعتنه نايل اولمادی ٣٢ نيچون انڭ
ايچونكه ايماندن دكل امّا شريعتڭ عمللريندن كبی انكا چالشديلر زيرا اوغراق طاشنه اوغراديلر ٣٣ نتەكه
يازلمشدر كه اشته بن صهيونده بر اوغراق طاشی و بر معثرت قياسی قورم و هر كه انكا ايناڼرسه
اوتانمياجقدر ✿

اوننجی باب

١ ای قرنداشلر قلبمڭ آرزوسی و اللّٰهه دعام اسرائيل ايچون بو دركه خلاص اولالر ٢ زيرا بن انلره
شاهد ايم كه اللّٰهه غيرتلری وار امّا علمه كوره دكلدر ٣ زيرا اللّٰهڭ عدالتنی بلميوب كندولرڭ عدالتنی
اثبات ايتمكه آرامغله اللّٰهڭ عدالتنه مطيع اولماديلر ٤ زيرا شريعتڭ صوڭی مسيحدر هر ايناڼانه عدالت
ايچون ٥ زيرا موسی شريعتدن اولان عدالتی بويله تحرير ايدر اول نسنەلری عمل ايدن آدم انلر ايله
ديرله ٦ امّا ايماندن اولان عدالت بويله دير قلبكده ديمه كه كوكه كيم چيقەجقدر يعنی مسيحی
اندرمك ايچون ٧ يا قعره كيم اينەجكدر يعنی مسيحی اولولردن كرو كتورمك ايچون ٨ امّا او نه دير سوز
سڭا يقين در آغزكده و قلبكده بو در ايمانڭ سوزی كه بز انی وعظ ايدرز ٩ يعنی اكر آغزڭ ايله
ربّه عيسی‌يی اقرار ايدرسڭ و قلبكده ايناڼرسڭ كه الله انی اولولردن اقامت ايلدی خلاص بولاسن ١٠ زيرا
عدالت ايچون قلب ايله ايناڼلر و خلاص ايچون آغز ايله اقرار اولنور ١١ زيرا كتاب دير كه هر كيم
انكا ايناڼرسه اوتاندرلميەجقدر ١٢ زيرا يهودی ايله يونانيڭ فرقی يوقدر زيرا اشبو جملەنڭ ربّی جمله

كندويه دعا ايدنلره غنيدر ١٣ زيرا هر كيم ربك اسمنه دعا ايدرسه خلاص بولاجقدر ١٤ ايمدى
اينانمادقلرى كمسهيه نيجه دعا ايدهلر اشتمدكلرى كمسهيه نيجه اينانهلر ووعظ ايدن يوق ايكن نيجه اشدهلر
١٥ وكوندرلمسهلر نيجه وعظ ايدهلر نته كه يازلمشدر كه سلامى تبشير ايدنلرك وايو نسنهلر تبشير
ايدنلرك آياقلرى نه كوزلدر ١٦ اما جملهسى بشارته اطاعت ايتمديلر زيرا اشعيا دير كه يا رب بزم
وعظمزه كيم ايناندى ١٧ ايمدى ايمان استماعدن واستماع اللهك كلامندندر ١٨ اما بن ديرمكه انلر
اشتمديلرمى حقيقتده انلرك آوازى بتون يره وانلرك سوزلرى تا دنيانك نهايتلرينه چقمشدر ١٩ اما بن
ديرمكه اسرائيل بلمديمى اولا موسى دير كه بن سزى قوم اولميان كمسهلر ايله قزقاندرهيم بن سزى بر دلى
قوم ايله اغضاب ايدهيم ٢٠ واشعيا جسارت ايدوب دير كه بنى آراميان كمسهلردن بولندم بنى طلب
ايتمينلره ظاهر اولدم ٢١ اما اسرائيلك حقنده دير كه بن بتون كون اللرمى بر عاصى ومخالف قومه
اوزاتدم ۞

اون برنجى باب

١ ايمدى بن ديرم كه الله كندو قومنى رد ايتديمى هيچ اولماسون زيرا بن دخى ابراهيمك نسلندن
وبنيامين سبطندن بر اسرائيليلو ايم ٢ الله اولدن بلدوكى كندو قومنى رد ايتمدى ايليانك حقنده
كتاب نه دير بلمزميسكز نيجه اسرائيله قرشو اللهه شكايت ايدوب دير كه ٣ يا رب پيغمبرلركى
اولدرديلر ومذبحلركى يقديلر وبن يالكز قالدم وبنم جانمى آرايورلر ٤ اما جواب الاهى اكا نه دير بن
كندومه يدى بيك آدم باقى قودم كه بعله ديز چوكمديلر ٥ ايمدى بويله بو شمديكى زمانده دخى عنايت
اختيارينه كوره بر بقيه اولدى ٦ واكر عنايتدن ايسه آرتق عمللردن دكلدر يوخسه عنايت آرتق
عنايت دكلدر واكر عمللردن ايسه آرتق عنايت دكلدر يوخسه عمل آرتق عمل دكلدر ٧ ايمدى نه در
اسرائيل طلب ايتدوكنه نايل اولمادى اما مختار اولانلر نايل اولديلر وقالانلر قتيلنديلر ٨ نته كه يازلمشدر
كه الله انلره تا بو كونهدك آغر اويقو روحنى كوزلر كورممك ايچون وقولاقلر اشتممك ايچون
ويرمشدر ٩ وداود دير كه انلرك سفرهسى انلره كمنده وطوزاغه ومعثرته وجزايه دونسون ١٠ كوزلرى
قرانكولنسون كه كورميهلر وانلرك آرقهسنى دائما اكلمش ايله ١١ ايمدى بن ديرم كه سورچديلرى كه
دوشهلر هيچ اولماسون اما انلرك دوشمهسى ايله طايفهلره خلاص اولدى تا كه انلرى غيرته قندرهلر
١٢ واكر انلرك دوشمهسى دنيانك غناسى وانلرك اكسلمهسى طايفهلرك غناسى ايسه انلرك طولولغى نه
قدر زياده اولور ١٣ زيرا سز طايفهلره سويلرم چون بن طايفهلرك رسولى ايم بنم خدمتمى تعظيم ايدرم
١٤ اكر بر وجهله لحمم اولانلرى غيرته قندروب انلردن بر قاچنى خلاص ايدهيم ١٥ زيرا اكر انلرك رد
اولنمهسى دنيانك مصالحهسى ايسه انلرك قبولى اولولردن حياتدن غيرى نه اولمق كركدر ١٦ واكر طرفانده

مُقَدَّس ایسه خمیر دخی مُقَدَّسدر وَاکر كوك مُقَدَّس ایسه دالّر دخی مُقَدَّسدر ١٧ وَاکر دالّردن بعضیسی
کسیلدی ایسه وَسن یَبَانی زیتون ایکن انلرڭ آراسنه آشلَنوب كوكڭ وَزیتونڭ سمزلکنڭ یله حصّه‌داری
اولدڭ ایسه ١٨ دالّر اوزرینه تفخّر ایلمه امّا اکر اوزرلرینه تفخّر ایدرسڭ بل که سن کوکی کوترمزسن
امّا كوك سنی کوترر ١٩ ایمدی دیه‌جکسن که دالّر کسیلدیلر تا که بن آشلَنَایم ٢٠ یك ایو ایمانسزلق
ایچون کسیلدیلر وَسن ایمان ایله طورورسن قلبڭده مغرورلنمه امّا خوف ایله ٢١ زیرا اکر الله طبیعت
اوزره اولان دالّره شفقت ایتمدی ایسه صاقن که سکا دخی شفقت ایتمیه ٢٢ ایمدی اللّٰهڭ ایولکنه
وَسرتلکنه باق دوشنلر اوزرینه سرتلکله امّا سکا ایولکله اکر ایولکده مداومت ایدرسڭ یوخسه سن دخی
کسیلرسن ٢٣ وَانلر دخی اکر ایمانسزلقده مداومت ایتمزلر ایسه آشلَنَالر زیرا الله انلری ینه آشلمغه
قادردر ٢٤ زیرا اکر سن طبیعتدن یبانی اولان زیتوندن کسلوب طبیعته خلافا خاصّ زیتونه آشلندڭ
ایسه نه قدر زیاده انلر که طبیعی دالّردر آصل زیتونه آشلَنسه کرك ٢٥ زیرا ای قرنداشلر کندولرکزده
عقللولر کچنمك ایچون بن استمم که بو سرّ سزه نا معلوم اولا یعنی اسرائیلڭ بعضیسنه قتیلق واقع
اولدی تا طایفه‌لرڭ طولولغی کیرنجیه‌دکین ٢٦ وَبتون اسرائیل بویله خلاص اولا نیتجه که یازلمشدر که
صهیوندن مخلّص کله وَیعقوبدن دینسزلکی دوندره ٢٧ وَانلرڭ کناهلرینی قالدردوغم زمان بو انلر ایله
عهدمدر ٢٨ کرچه انجیله کوره انلر سزڭ سببکزله دشمنلردر امّا اختیاره کوره بابالرڭ سببی ایله
محبوبلردر ٢٩ زیرا اللّٰهڭ نعمت هبه‌لری وَدعوتی ندامتسزدرلر ٣٠ زیرا نیتجه که سز دخی کچمش زمانده
اللّٰهه اینانمادڭز امّا شمدی بونلرڭ ایمانسزلغیله رحمته نایل اولدڭز ٣١ بویله دخی بونلر شمدی اینانمادیلر
تا که سزه اولان رحمتڭ وَسیله‌سیله رحمته دخی نایل اولالر ٣٢ زیرا الله جمله‌سنی ایمانسزلق التنده
قپادی تا که جمله‌سنه رحمت ایلیه ٣٣ ای اللّٰهڭ غنا وَحکمت وَعلمنڭ دریکلکی انڭ حکملرینی افتحاص
ایتمك وَانڭ طریقلرینی تفتیش ایتمك نه ممکندر ٣٤ زیرا ربّڭ ضمیرینی کیم بلدی یا انڭ مشیری کیم
اولدی ٣٥ یا اکا اوّل کیم ویردی که اکا عوض اولنه ٣٦ زیرا جمله شیلر اندن وَانڭ وَسیله‌سیله وَاکا درلر
اکا ابدا مجد اولسون آمیــــــــــــن

اون ایکنجی باب

١ ایمدی ای قرنداشلر اللّٰهڭ رحمتلری ایچون سزه یالواررم که جسدلرڭزی اللّٰهه دیری وَمقدّس
وَمقبول قربان ایچون عرض ایلیه‌سز که سزڭ عبادت عقلیه‌ڭز بودر ٢ وَبو دنیایه مشابــه اولمڭ امّا
عقلڭزڭ تجدیدی ایله شکلڭزی تبدیل ایلیڭ که اللّٰهڭ خیر وَمقبول وَکامل مرادی نــه ایدوکنی
تجربه ایده‌سز ٣ زیرا بکا ویرلن عنایته بناء آراڭزده اولان هر بره دیرمکه فکر ایتمك لایق اولدوغندن
زیاده کندوسی ایچون فکر ایتمیه امّا اعتدال اوزره اللّٰهڭ هر کسه اولشتردوکی ایمانڭ مقدارینه کوره فکر

ایلیه ٤ زیرا نیجه که بر جسدده چوق اعضامز وار و جمله اعضانك عملی بر دکلدر ٥ بویله دخی بز
چوق ایکن مسیحده بر جسد ایز و هر برمز بر برمزك اعضاسی ایز ٦ چون بزه ویرلن عنایته کوره
درلو درلو هبه‌لرمز وار اکر پیغمبرلك ایسه ایمانك مقدارینه کوره پیغمبرلك ایده‌لم ٧ اکر خدمت
ایسه خدمتده چالیشالم و اکر معلم ایسه تعلیمه چالیشسون ٨ و اکر نصیحت ایدن ایسه نصیحتده چالیشسون
توزیع ایدن ساده‌لك ایله ریاست ایدن جهد ایله مرحمت ایدن شن یوز ایله ایلسون ٩ محبت نفاقسز
اولسون شرّدن اکراه ایدوب خیره یاپشك ١٠ قرنداش محبتی ایله بر برکزی سومکه مایل اولك بر
برکزه اکرام ایتمه‌ده تقدّم ایلیك ١١ جهدده متکاسل اولمامك روحده جوشان و ربّه عابدلر اولك
١٢ امیدده فرحناك مصیبتده صابر دعاده مداوم اولك ١٣ قدیسلرك حاجتلرینه معین و مسافرلری
قوندرمغه مقیّد اولك ١٤ سزی اطراد ایدنلره خیر دعا ایلیك خیر دعا ایلیك دیرم و لعنت اوقومامك
١٥ سوننلر ایله سونك و آغلایانلر ایله آغلایك ١٦ بر برکز ایله بر کوکللو اولك یوجه نسنه‌لره
چالیشمامك اما آلچق کوکللولره اویك کندولرکزی عقللو طوتمامك ١٧ کمسه‌یه کملك ایچون کملك ایلمك
جمله آدملرك حضورنده حسناته مقیّد اولك ١٨ ممکن ایسه قادر اولدوغکز قدر جمله آدملر ایله صلاح
اوزره کچنك ١٩ ای سوکولولر کندولرکزه انتقام آلمانك اما غضبه یر ویرك زیرا یازلمشدر که ربّ دیر که
انتقام بنم در بن جزا ویره‌یم ٢٠ ایمدی اکر دشمنك آج ایسه اكا یدر اکر صوسز ایسه اكا ایچور زیرا
بونی ایتمکله انك باشنه قورلر یغاجقسن ٢١ کملکدن مغلوب اولما اما ایولك ایله کملك اوزرینه غالب اول ۞

اون اوچنجی باب

١ هر جان عالی سلطنتلره انقیاد ایلسون زیرا بر سلطنت یوقدر که اللّهدن اولمیا و موجود اولان
سلطنتلر اللّهدن تعیین اولنمشلردر ٢ ایمدی اول که سلطنته مقاومت ایدر اللّهك تعیین ایتدوکنه
مقاومت ایدر و مقاومت ایدنلر کندولرینه عقوبت چکه‌لر ٣ زیرا حاکملر ایو عمللره قورقو دکل اما کم
عمللره قورقو درلر اما سلطنتدن قورقامق استرمیسن ایو اولانی ایله و اندن سکا مدح اولاجقدر ٤ زیرا
حاکم سکا ایولك ایچون اللّهك خدمتکاری در اما اکر کم اولانی ایدرسك خوف ایله زیرا قلیجی یوق یره
کوترمز زیرا اللّهك خدمتکاری در و کملك ایدندن غضب ایله انتقام آلور ٥ انك ایچون انقیاد ایتمك
لازمدر یالکز غضبدن اوترو دکل اما ضمیر ایچون دخی ٦ زیرا بو سببدن دخی خراج ادا ایدرسکز زیرا
انلر اللّهك خدمتکارلری اولمغله دایما بو خدمته چالیشرلر ٧ ایمدی هر کسه بورجکزی ادا ایلیك خراج
کیمه خراج کمرکی کیمه کمرك قورقویی کیمه قورقو اکرامی کیمه اکرام واجب ایسه ٨ کمسه‌یه بر نسنه
بورجلو اولمامك بوندن غیری که بر برکزی سوه‌سز زیرا غیری‌یی سون شریعتی اتمام ایلمشدر ٩ زیرا بو
وصیتلر یعنی زنا ایتمیه‌سن اولدرمیه‌سن خرسزلق ایتمیه‌سن یلان شاهدلق ایتمیه‌سن طمع ایتمیه‌سن و بر

غیری وصیت وار ایسه بو سوزده یعنی قوکشوکی کندوك كبی سوه‌سن اجمال اولنمشدر ۱۰ محبت قوکشویه
کلك ایلمز انك ایچون محبت شریعتك اتمامیدر ۱۱ وبونی ایده‌لم چون وقتی بلورز که حالا اویقودن
اویانمه‌مزك ساعتیدر زیرا حالا خلاصمز ایناندوغمز زمانده اولان خلاصدن دخی یقیندر ۱۲ کیجه کچدی
وکوندز یقلاشدی ایمدی قرانکلغك عمللرینی براغالم ونورك سلاحلرینی کیه‌لم ۱۳ کوندزده کبی ادب
ایله کزه‌لم یمك وسرخوش اولمق ایله دکل مضاجعات وشهوات ایله دکل غوغا وحسد ایله دکل ۱۴ اما
رب عیسی مسیحی کیك وشهوات ایچون لحمه مقید اولمیاك

اون دردنجی باب

۱ ایمانده ضعیف اولانی قبول ایلیك اما شبهه‌لو مباحثه‌لر ایچون دکل ۲ بری صانور که هر شیدن یمك
جایزدر اما او بری که ضعیف در اوتلر یر ۳ ینن یمینی خور کورمسون ویمین ینن اوزرینه حکم ایتمسون
زیرا الله انی قبول ایلدی ۴ سن کیم سن که غیری بکسه‌نك قولی اوزرینه حکم ایدرسن کندو صاحبنه
طورر یا دوشر اما طوردرلاجقدر زیرا الله انی طوردرمغه قادر در ۵ بر بکسه بر کونی بر کونه ترجیح ایدر
وبر بکسه هپ کونلری برابر طوتار هر بکسه کندو عقلنده مقرر اولسون ۶ کونی کوزدن رب ایچون کوزدر
وکونی کوزتمین انی رب ایچون کوزتمز ینن رب ایچون یر زیرا اللهه شکر ایدر ویمین رب ایچون یمز واللهه
شکر ایدر ۷ زیرا بزدن بکسه کندو ایچون یاشاماز وبکسه کندو ایچون اولمز ۸ اما اکر یاشارسق ربه
یاشارز واکر اولرسك ربه اولرز ایمدی اکر اولرسك اکر یاشارسق ربك ایز ۹ زیرا مسیح بونك ایچون
هم اولدی هم قیام ایتدی هم ینه دیرلدی تا که اولولر ودیریلر اوزرینه سلطنت ایلیه ۱۰ اما سن نیچون
قرنداشك اوزرینه حکم ایدرسن وسن دخی نیچون قرنداشکی خور کوررسن زیرا جمله‌مز مسیحك محکمه‌سنه
احضار اولنمسق کرك ۱۱ زیرا یازلمشدر که رب دیر که حیاتم حقیچون هر دیز بکا چوکه وهر دل
اللهی اقرار ایده ۱۲ پس ایمدی بزدن هر کس کندو ایچون اللهه حساب ویره‌جکدر ۱۳ انك ایچون
آرتق بر برمزه حکم ایتمیه‌لم اما بوکا زیاده حکم ایدك که قرنداشه بر اوغراق یا بر معثره قومیاسز
۱۴ بن بلورم ورب عیسی ایله متیقن ایم که هیچ بر نسنه کندو ذاتندن مردار دکلدر مکر بر شی مردار
طوتان بکسه‌یه اکا مردار در ۱۵ واکر قرنداشك طعام ایچون غم چکرسه آرتق سن محبت اوزره سلوك
ایتمزسن کندو طعامك ایله اول بکسه‌یی هلاك ایتمه که انك ایچون مسیح اولمشدر ۱۶ ایمدی خیرکزه سب
اولنماسون ۱۷ زیرا اللهك ملکوتی اکل وشرب دکلدر اما عدالت وسلامت وروح القدس ایله فرحدر ۱۸ زیرا
اول که بو نسنه‌لر ایله مسیحه خدمت ایدر اللهه مقبول وآدملر قاتنده مکرمشدر ۱۹ ایمدی سلامت
نسنه‌لرینه وبر برمزی عمارت ایتمکه چالشالم ۲۰ طعام ایچون اللهك عملنی بوزمه کرچه هر شی پاك در اما
یرامزدر اول آدمه که عثرت ایله یسر ۲۱ ات یمك وشراب ایچمك وشول نسنه‌یی که قرنداشك اندن

اوغراق یا معثرت یا ضعیفلق چكه ایتمك ایودر ٢٢ ایمانڭ واری آنی كندوكده اللّهڭ حضورنده طوت
نه موتلو اول آدمه كه استحسان ایتدوكی شیده كندوسنڭ اوزرینه حكم ایتمیه ٢٣ اما شبهەده اولان برده
لیسه مدانددر زیرا ایمان ایله یمز زیرا ایماندن اولمیان هر نسنه كناهدر ۞

اون بشنجی باب

١ ایمدی بز كه قوی ایز ضعیفلرڭ ضعیفلقلرینه تحمل ایتمك وكندولرمزی بكنمك كرك ایز ٢ بزدن
هر كس قومشوسنی عمارت ایتمك ایچون ایو اولان نسنەده خوشنود ایلسون ٣ زیرا مسیح كندوسنی
بكنمدی اما نته كه یازلمشدر كه سنی سوكنلرڭ سوكشلری اوزرمه دوشدی ٤ زیرا جمله اولده یازلان
نسنەلر بزم تعلیممز ایچون یازلمشلردر تا كه صبر ایله وكتابلرڭ تسلیەسیله امیدمز اولا ٥ ایمدی صبر
وتسلیەنڭ اللّهی سزه مسیح عیسییه كوره بر برڭزه بر كوكللو اولمق ویره ٦ تا كه اتفاق اوزره بر آغز
ایله اللّهه یعنی ربمز عیسی مسیحڭ باباسنه حمد ایدەسز ٧ انڭ ایچون بر برڭزی قبول ایلیڭ نیجه كه
مسیح دخی بزی اللّهڭ مجدی ایچون قبول ایلمشدر ٨ وبن دیرمكه عیسی مسیح اللّهڭ حقیقتی ایچون
ختانڭ خدمتكاری اولدی تا كه بابالره اولان وعدەلری اثبات ایلیه ٩ وتا كه طایفەلر اللّهه كندو رحمتی
ایچون حمد ایلیەلر نیجه كه یازلمشدركه انڭ ایچون بن سنی طایفەلر آراسنده اقرار ایدەیم واسمڭه ترنم ایدەیم
١٠ وینه دیر كه ای طایفەلر انڭ قومی ایله سوینڭ ١١ وینه دیر كه ای جمله طایفەلر ربه تسبیح ایلیڭ وای
جمله قوملر اكا حمد ایدڭ ١٢ وینه اشعیا دیر كه ایشینڭ بر كوكی اولاجقدر وطایفەلر اوزرینه سلطنت
ایدەجك بكسنه قلقسه كرك كه اكا طایفەلر امید طوتالر ١٣ وامیدڭ اللّهی سزی ایمانده جمله سرور
وسلامت ایله طولدره تا كه روح القدسڭ قوتی ایله امیدده چوغالاسز ١٤ وای قرنداشلرم بن كندوم
دخی سزڭ حقڭزده متیقن ایم كه سز كندولرڭز دخی ایولك ایله طولو اولوب هر علمدن ممتلی سڭز
وبر برڭزه نصیحت ایتمكه قادر سڭز ١٥ اما ای قرنداشلر بن سزه بر آز جسارت ایله یازدم تا كه اللّهدن
بڭا ویرلن عنایتڭ سببی ایله خاطرڭزه كتورەیم ١٦ كه طایفەلرڭ یاننده اللّهڭ انجیلنه خدمت ایدەرك
عیسی مسیحڭ خدمتكاری اولام تا كه طایفەلرڭ تقریبی روح القدس ایله مقدس ایكن مقبول اولا
١٧ ایمدی عیسی مسیح ایله اللّهه متعلق اولان نسنەلرڭ حقنده تفخرم وار ١٨ زیرا مسیح بنم وسیلەم
ایله ایشلمدوكی بر نسنه سویلمكه جسارت ایتمم كه طایفەلری سوز ایله وعمل ایله اطاعته چكەیم
١٩ علامتلرڭ ومعجزتلرڭ قوتی ایله واللّهڭ روحنڭ قدرتی ایله شویله كه اورشلیمدن واطرافنده اولان
یرلردن تا اللیریقونه دكین مسیحڭ بشارتنی تمام وعظ ایلدم ٢٠ بو وجهله تبشیر ایتمكه چالشدم
مسیحڭ آدی ذكر اولندوغی یرلرده دكل تا كه غیرینڭ تملی اوزرینه بنا ایتمیم ٢١ اما نیجه یازلمشدر كه
انلر كه انڭ حقنده انلره خبر اولمادی كورەجكلردر واشتمینلر آڭلایاجقلردر ٢٢ بو سببدن دخی

نیچه کره سزه کلمکدن منع اولندم ٢٣ امّا حالا بو ولایتلرده یرم یوق ایکن و نیچه ییلدن برو سزه کلمکه
آرزوم اولمغله ٢٤ اسپانیه‌یه واراجغم زمانده سزه کلەیم زیرا امیدم وار که کچرکن سزی کوره‌یم و اوّل
بر وجهله الفتکز ایله طویدوغمدن صکره سزدن تا اورایه مرافقت بولایم ٢٥ امّا حالا اورشلیمه قدیسلره
خدمت ایتمك ایچون کیدرم ٢٦ زیرا ماقدونیه و آخائیه اهالیسی اورشلیمده اولان قدیسلرڭ فقیرلری
ایچون آقچه دوشیرمکه راضی اولدیلر ٢٧ اڭا راضی اولدیلر و دخی انلره بورجلولر در زیرا اکر طایفه‌لر
انلرڭ روحانی نسنه‌لرندن حصّه‌دار اولدیلر ایسه انلر دخی بونلره جسمانی نسنه‌لرده خدمت ایتمك
کرکلر در ٢٨ ایمدی بن بونی تمام ایدوب انلره بو محصولی امان اوزره تسلیم ایتدکدن صکره اسپانیه‌یه
کیدرکن سزدن کچرم ٢٩ و بیلورمکه سزه کلدوکم زمان مسیحڭ بشارتی برکتنڭ طولولغیله کله‌یم ٣٠ و ای
قرنداشلر ربّمز عیسی مسیح ایچون و روحڭ محبّتی ایچون سزه یالواررمکه بنم ایچون اللّهه اولان دعالرده
بنم ایله چالشه‌سز ٣١ تا که یهوداده اولان ایناممیانلردن خلاص بولایم و بنم اورشلیم ایچون اولان خدمتم
قدیسلره مقبول اولا ٣٢ و تا که سزه اللّهڭ ارادتیله شادلق ایله کلوب سزکله استراحت بولایم ٣٣ و سلامتڭ
اللّهی جمله‌کز ایله اولسون آمـــــــــــــــــین ۞

اون آلتنجی باب

١ و سزه کنخریاده واقع جماعتده خادمه اولان قز قرنداشمز فیبه‌یی اصمرلرم ٢ که انی قدیسلره لایق
اولان وجهله ربّ ایچون قبول ایده‌سز و اڭا هر نه مصلحتده سزدن محتاج اولورسه یاردم ایده‌سز زیرا اول
دخی نیچه‌لره و بڭا کندومه دخی یاردمجی اولدی ٣ مسیح عیسی‌ده بنمله ایشلیجیلر اولان پریسکلّایه
و آکویلاسه سلام ایلیڭ ٤ که بنم حیاتم ایچون کندو بیونلرینی آلتنه قودیلر و انلره یالکز بن دکل
امّا طایفه‌لرڭ جمله جماعتلری دخی شکر ایدرلر ٥ و انلرڭ اونده اولان جماعته سلام ایلیڭ هم مسیح ایچون
آخائیه‌نڭ طرفانده‌سی اولان سوکولوم اپاینتوسه سلام ایلیڭ ٦ و بزم ایچون چوق چالشان مریمه سلام
ایلیڭ ٧ خصملرم و بنم ایله محبوس ایمش آندرونیقوسه و یونیایه سلام ایلیڭ که رسوللر آراسنده مشهورلر
اولوب بندن اوّل مسیحده ایدیلر ٨ ربّده سوکولوم اولان آمپلیاسه سلام ایلیڭ ٩ مسیحده بزم ایله
ایشلیجی اولان اوربانوسه و سوکولوم اسطاخیسه سلام ایلیڭ ١٠ مسیحده مجرّب اولان اپللسه سلام ایلیڭ
و آرستوبولوسڭ خانه‌سندن اولانلره سلام ایلیڭ ١١ و خصمم هرودیونه سلام ایلیڭ نرقیسوسڭ خانه‌سندن
اولانلره که ربّده درلر سلام ایلیڭ ١٢ ربّده چالشان طریفنایه و طریفوسایه سلام ایلیڭ ربّده چوق
چالشمش سوکولو پرسیسه سلام ایلیڭ ١٣ ربّده مختار اولان روفوسه و انڭ هم بنم آنامزه سلام ایلیڭ
١٤ آسنقریتوسه و فلغونه و هرماسه و پاتروباسه و هرمسه و انلر ایله بله اولان قرنداشلره سلام ایلیڭ
١٥ فیلولوغوسه و یولیایه و نروسه و انڭ قز قرنداشنه اولمپاسه و انلر ایله بله اولان جمله قدیسلره سلام

ایلیك ١٦ بر برکزه مقدّس اوپش ایله سلام ایلیك مسیحك جماعتلری سزه سلام ایدرلر ١٧ وای قرنداشلر
سزه یالواررمکه اوکرندوککز تعلیمه قرشو اختلافلر و معثرتلر ایدنلردن صاقنوب تباعد ایدهسز ١٨ زیرا
بویله کمسهلر ربمز عیسی مسیحه دکل امّا کندو قرننه خدمت ایدرلر و طاتلو سوزلر و اوکهلر ایله ساده
اولانلرك قلبلرینی اضلال ایدرلر ١٩ زیرا اطاعتکزك خبری جملهیه ایرشدی ایمدی سزك ایچون سونورم
امّا استرمکه خیر نسنهده عقللو و یرامز نسنهده صوچسز اولاسز ٢٠ و سلامتك اللّهی تیز شیطانی آیاقلرکز
آلتنده سحق ایلیه ربمز عیسی مسیحك عنایتی سزك ایله اولسون آمین ٢١ بنمله بله ایشلین طیموتاوس
و خصملرم لوقیوس و یاسون و سوسیپاترس سزه سلام ایدرلر ٢٢ بن دخی رسالهیی یازان ترتیوس ربده سزه
سلام ایدرم ٢٣ بنم و جمله جماعتك قوناق صاحبی غایوس سزه سلام ایدر شهرك امینی اراستوس و قرنداش
قوارتوس سزه سلام ایدرلر ٢٤ ربمز عیسی مسیحك عنایتی جملهکز ایله اولسون آمین ٢٥ پس اکا مجد
اولسون که سزی بشارتمه کوره و عیسی مسیحك موعظهسنه کوره تثبیت ایتمکه قادر در اول سرّك اعلانی
اوزره که دنیانك ابتداسندن برو مکتوم اولدقدن صکره ٢٦ حالا ظاهر اولوب پیغمبرلرك کتابلری
ایله ابدی اللّهك امری موجبنجه جمله طایفهلره بیان اولنمشدر تا که انلری ایمانك اطاعتنه کتوره
٢٧ یالکز حکمتلو اللّهه عیسی مسیحك وسیلهسیله ابدا مجد اولسون آمین ۞
قورنطوسدن روما‌لولره یازلان و کنخریا جماعتنك خادمهسی فیبه ایله کوندرلن رساله بو در ۞

پولوس رسولك قورنطوسلولره رسالهٔ اولاسی

اوّلکی باب

١ اللّهك ارادتی ایله عیسی مسیحك رسولی اولمغه دعوت اولنمش پولوس و قرنداش سوسطنیس
٢ قورنطوسده اولان اللّهك جماعتنه عیسی مسیحده تقدیس اولنانلره قدیسلر اولمغه دعوت اولنانلره جمله
کمسهلر ایله که هر یرده انلرك و بزم ربمز عیسی مسیحك آدینه دعا ایدرلر ٣ بابامز اللّهدن و رب عیسی
مسیحدن سزه عنایت و سلامت اولسون ٤ بن دایما سزدن اوتری عیسی مسیحده سزه ویرلن اللّهك
عنایتی ایچون اللّهه شکر ایدرم ٥ که انك ایله هر شیده هر سوزده و هر علمده زنکین اولدکز

٦ نتەکە مسیحڭ شهادتی سزدە ثبت اولندی ٧ شویلەکە سزە بر هبە اکسك اولمیوب ربمز عیسی
مسیحڭ ظهورینە انتظار ایدرسکز ٨ اول کە سزی تا صوڭەدك تثبیت ایدەکە ربمز عیسی مسیحڭ
کوننده صوچسز اولاسز ٩ الله صادق درکە اندن کندونڭ اوغلی ربمز عیسی مسیحڭ مشارکتنه دعوت
اولندڭز ١٠ ای قرنداشلر ربمز عیسی مسیحڭ آدی ایچون سزە یالواررمکە جملەڭز هان بر سوزی
سویلیەسز و آرەڭزدە شقاقلر اولمیە اما کە بر کوڭلدە و بر رأیدە تماما متفق اولاسز ١١ زیرا ای قرنداشلرم
خلوآنڭ خانەسندن اولانلردن بڭا سزڭ ایچون اعلام اولندیکە آرەڭزدە منازعەلر وار ١٢ بن دیکم بودر
دیرمکە سزدن هرکس دیرکە بن پولوسڭ و بن آپولوسڭ و بن کفاسڭ و بن مسیحڭ ایم ١٣ مسیح
متفرق اولدیمی پولوس سزڭ ایچون حاچلندیمی یا سز پولوسڭ آدینەمی واقتزلندڭز ١٤ اللهە شکر
ایدرمکە سزدن کریسپوس و غایوسدن غیری کمسەیی واقتزلمادم ١٥ تا کە کمسە دیمیەکە بن کندو آدمدە
واقتزلدم ١٦ استفانسڭ او خلقنی دخی واقتزلدم آرتق بر غیری کمسەیی واقتزلدممی بلمم ١٧ زیرا مسیح بنی
واقتزلمق ایچون کوندرمدی اما تبشیر ایتمك ایچون سوزڭ حکمتی ایلە دکل تا کە مسیحڭ حاچی مبطل
اولمیە ١٨ زیرا حاچڭ سوزی هلاك اولانلرە دلیلك در اما بزەکە مخلص ایز اللهڭ قدرتی در ١٩ زیرا
یازلمشدرکە بن حکیملرڭ حکمتنی افنا و فهیملرڭ فهمنی ابطال ایدەیم ٢٠ حکیم قنی کاتب قنی بو دنیانڭ
مباحثی قنی الله بو دنیانڭ حکمتنی دلیلکە دوندرمدیمی ٢١ زیرا چونکە اللهڭ حکمتندە دنیا اللهی حکمتڭ
وسیلەسیلە بلمدی الله بکندیکە وعظڭ دلیلکی ایلە ایناناناری خلاص ایلیە ٢٢ زیرا یهودیلر علامت
استرلر و یونانیلر حکمت آرارلر ٢٣ اما بز حاچلنمش مسیحی وعظ ایدرزکە یهودیلرە معثرت و یونانیلرە
دلیلك در ٢٤ اما دعوت اولنانلرە هم یهودیلرە هم یونانیلرە مسیحی اللهڭ قدرتنی و اللهڭ حکمتنی وعظ
ایدرز ٢٥ زیرا اللهڭ دلیلکی آدملردن زیادە حکیمدر و اللهڭ ضعیفلغی آدملردن زیادە قدرتلو در ٢٦ زیرا
ای قرنداشلر دعوتڭزی کوررسکزکە جسدە کورە چوغی حکیم و چوغی قوتلو و چوغی شریف دکللر در
٢٧ اما الله دنیانڭ دلی نسنەلرینی اختیار ایلدیکە حکیملری اوتاندرە و الله دنیانڭ ضعیف نسنەلرینی
اختیار ایلدیکە قوتلو نسنەلری اوتاندرە ٢٨ و الله دنیانڭ آلچق و هیچە صایلان نسنەلرینی و موجود
اولمیان نسنەلری اختیار ایلدیکە موجود اولان نسنەلری ابطال ایلیە ٢٩ تا کە هیچ بر لحم اناڭ
حضورندە فخرلنمیە ٣٠ اما اناڭ سببیلە سز عیسی مسیحدە سکزکە اللهدن بزە حکمت و عدالت
و تقدیس و خلاص اولمشدر ٣١ تا کە یازلدوغی اوزرە فخرلنان کشی ربدە فخرلنە ۞

ایکنجی باب

۲ ١ و بن ای قرنداشلر سزە کلدوکم زمان اللهڭ شهادتنی سزە اخبار ایتمك ایچون سوزیا حکمت فضیلتی
ایلە کلمدم ٢ زیرا نیت ایتدم کە آرەڭزدە عیسی مسیحدن یعنی حاچلنمش اولاندن غیری بر شی بلمم

۳ وبن یانڭزده ضعیفلقده وقورقوده وچوق دترمه‌ده ایدم ۴ وبنم سوزم ووعظم حکمت انسانیه‌نڭ
القا ایدیجی سوزلری ایله دکل ایدی امّا روحڭ وقدرتڭ استدلالی ایله ایدی ۵ تا که ایمانڭز آدملرڭ
حکمتنده دکل امّا اللّهڭ قدرتنده اولا ۶ نهایت برکامللر آراسنده حکمتی سویلرز امّا بو دنیانڭ حکمتنی
دکل ونه بو دنیانڭ سلطانلرینڭ حکمتنی که زایل اولاجقلردر ۷ امّا سرّده کزلنمش اللّهڭ حکمتنی سویلرز
که انی الله عزتمز ایچون دنیا یراديلمادن اوّل تقدیر ایلمشدر ۸ که انی بو دنیانڭ سلطانلرندن بریسی
دخی بلمدی زیرا اکر انی بلسه‌لر ایدی عزتڭ ربّنی خاچلامامش اولورلر ایدی ۹ امّا نیجه که یازلمشدر
که اول نسنه‌لری کوز کورمامشدر وقولاق اشتمامشدر وانسانڭ قلبنه کیرمامشدر اول نسنه‌لر که الله کندوینی
سونلره حاضرلمشدر ۱۰ امّا الله انلری کندو روحی ایله بزه اعلان ایلدی زیرا روح هر شیئی اللّهڭ درینك
نسنه‌لرینی بیله تفتیش ایدر ۱۱ زیرا انسانلرڭ کیمی انسانڭ نسنه‌لرینی بلور انسانڭ ایچنده اولان روحندن
غیری بویله دخی اللّهڭ نسنه‌لرینی اللّهڭ روحندن غیری کمسه بلمز ۱۲ بز ایسه دنیا روحنی دکل امّا اللّهدن
اولان روحی آلدق تا که اللّهدن بزه احسان اولنان نسنه‌لری بله‌وز ۱۳ که انلری حکمت انسانیه‌دن تعلیم
اولنان سوزلر ایله دکل امّا روح القدسدن تعلیم اولنان سوزلر ایله سویلرز روحانی نسنه‌لری روحانی
نسنه‌لره مقایسه ایتمکله ۱۴ امّا حیوانی آدم اللّهڭ روحنڭ نسنه‌لرینی تعقّل ایتمز زیرا اکا دلیلکدر وانلری
بلمز زیرا که روح ایله تمییز اولنورلر ۱۵ امّا روحانی کمسنه جمله شیلری تمییز ایدر امّا او هیچ کمسه‌دن
تمییز اولنماز ۱۶ زیرا ربّڭ ضمیرینی کیم بلدی که اکا تعلیم ویره امّا مسیحڭ ضمیری بزده در ۞

اوچنجی باب

۱ وبن ای قرنداشلر سزه روحانیلره کبی سویلمکه قادر دکل ایدم امّا جسمانیلره هم مسیحده
اوغلانجقلره کبی سویلدم ۲ بن سزه سود ایچوردم یمك یدرمدم زیرا آلمغه دخی قادر دکل ایدکز وشمدی
بیله قادر دکل سکز ۳ زیرا دخی جسمانی سکز زیرا مادامکه آراکزده حسد ونزاع وشقاقلر واردر جسمانی
دکلمی سکز وانسان کبی سلوك ایتمزمی سکز ۴ زیرا بری دیسه که بن پولوسڭ ایم واو بری بن
آپوللوسڭ ایم جسمانی دکلمی سکز ۵ ایمدی پولوس کیم وآپوللوس کیمدر مکر خدمتکارلر که انلرڭ
وسیله‌سیله ربّ هر کسه ویردوکی کبی ایناندڭز ۶ بن دکدم آپوللوس صواردی امّا الله تنبیت ایلدی
۷ ایمدی دکن وصواران بر شی دکلدر امّا تنبیت ایدن الله ۸ ودکن وصولران بر در وهر کس کندو
امکنه کوره کندو اجرینی آلاجقدر ۹ زیرا بز الله ایله بله ایشلیجیلر ایز اللّهڭ مزرعه‌سی اللّهڭ
بنیانی سکز ۱۰ اللّهڭ بکا ویرلن عنایتنه کوره بن حکیم معمار کبی تمل براقدم وغیری کمسه اوزرینه بنا
ایدر امّا هر کس نه شکل اوزرینه بنا ایدر باقسون ۱۱ زیرا بر کمسه غیری تمل براقمغه قادر اولماز شول
براغلان تملدن غیری که عیسی مسیحدر ۱۲ واکر بر کمسه بو تمل اوزرینه آلتون کمش قیمتلو طاشلر

آغاج اوتلق صمان توپی بنا ایدرسه ۱۳ هر کسك یاپوسی ظاهر اولا زیرا ... آنی بللو ایده جکدر چونکه
آتش ایله آشکار اولاجقدر و هر کسك یاپوسی نه شکلده در آتش امتحان ... جکدر ۱۴ اکر بر کمسه نك
تمل اوزرینه یاپدوغی یاپوسی طوراجق اولورسه اجری آلاجقدر ۱۵ و اکر بر ... نك یاپوسی یاناجق اولورسه
ضرر چکه جکدر اما کندوسی آتشدن چکن کبی قورتلاجقدر ۱۶ بلمزمیسکز ... اللهك هیکلی سکز و اللهك
روحی ایچکزده ساکندر ۱۷ اکر بر کمسه اللهك هیکلنی بوزارسه الله آنی ... جقدر زیرا اللهك هیکلی
مقدسدر اولکه سز سکز ۱۸ هیچ کمسه کندو کندوینی آلداتماسون آرا ... بر کمسه بو دنیاده حکیم
ایدوکنی صانورسه دلی اولسون که حکیم اولا ۱۹ زیرا بو دنیانك حکمتی اللهك ... نانینده دلیلکدر زیرا یازلمشدر
که حکیملری کندولرینك حیله بازلغنده طوتاجقدر ۲۰ و ینه رب ... فکرلرینی بلور که باطل
درلر ۲۱ انك ایچون هیچ کمسه آدملرده فخرلنمسون زیرا هر شی سزکدر ۲۲ ... کرك پولوس کرك آپولوس
کرك کفاس کرك دنیا کرك حیات کرك اولم کرك حاضر نسنه لر کرك ... ه جك نسنه لر هپ سزکدر
۲۳ و سز مسیحك سکز مسیح دخی اللهكـــــــــــدر ۞

دردنجی باب

۱ انسان بزی بویله مسیحك خدمتکارلری و اللهك سرلرینك وکیللری کبی قیاس ایلسون ۲ ما باقی
وکیللرده طلب اولنور که هر بری مستقیم بوله ۳ اما عندمده اك کوچك شیدر که سزدن یا انسان
حکمندن حکم اولنام کندوم بله کندومه حکم ایتمم ۴ زیرا بر نسنه یه صوچلو ایدوکمی کندومده
بلمم لکن بونك ایچون تعدیل اولنمش دکل ایم اما بکا حکم ایدن ربدر ۵ ایمدی وقتدن اول بر نسنه یه
حکم ایتمك تا رب کلنجیه دك اولکه قرانکلغك کیزلو نسنه لرینی نوره چیقاروب قلبلرك فکرلرینی ظاهر
ایده جکدر و او زمان هر کسه اللهدن مدح اولا ۶ و ای قرنداشلر بن بو نسنه لری سزك ایچون تمثیل
ایله کندومه و آپولوسه نقل ایلدم تا که بزده اوکرنه سز که تحریر اولناندن زیاده کندوکزی حکیم ظن
ایتمیه سز و بر برکز اوزرینه غیری یه قرشو تکبر ایتمیه سز ۷ زیرا سنی غیریلردن کیم فرق ایدر و نه ك
وار که آلمامش سن و اکر سن دخی آلمش ایسك نیچون آلمامش کبی فخرلنورسن ۸ آرتیق طویمش سکز
آرتیق غنی اولمش سکز بزسز سلطنت سوردکز و کاشکی سلطنت سورمش اولاسز تا که بز دخی سزکله سلطنت
سوره وز ۹ زیرا بن صانورم که الله بزی اك صکره کی رسوللر اوله تعیین اولنمش آدملر کبی ابراز ایلدی
چونکه بز دنیایه و ملکلره و انسانلره منظر اولدق ۱۰ بز مسیح ایچون دلیلر ایز اما سز مسیحده حکیملر سکز
بز ضعیف ایز اما سز قوتلو سکز سز عزتلو سکز اما بز عزتسز ایز ۱۱ بز بو ساعته دك آجلق و صوسزلق
و چپلاقلق چکرز و طبانجه لنورز و آواره کزرز ۱۲ و کندو اللرمز ایله ایشلیوب امك چکرز سوکلدوککزده
خیر دعا ایدرز مطرود اولدوغمزده تحمل ایدرز ۱۳ مذموم اولدوغمزده یالوارر ایز دنیانك سپرنتیسی

وَ جُمله‌لرڭ كُناسَتی شمدیه‌دك اُولدُق ١٤ بَن بُونی سِزی اُوتاندُرمَق ایچون یازمَام آمّا سِزه سَوكُولو اُوغُللَرمه
كِبی نَصیحَت ایدَرِم ١٥ زیرَا اَكَر مَسیحده اُون بیك مُعَلّملَركُز وَار ایسَه بِنه‌ده بابالَركُز چُوق اُولماز
زیرَا بَن سِزی مَسیح عیسی‌ده اِنجیلڭ وَسیله‌سیله تولید ایلَــدُم ١٦ اَنڭ ایچون سِزه یالوَارِرم كه
اُویجیلَرُم اُولاسِز ١٧ بُو سَبَبدَن سِزه سَوكُولو وَ رَبّده صَادِق اُولان اُوغلُم طیموتاوُسی كُوندَردُم كه مَسیحده
اُولان طَریقلَرِمی هَر یَرده هَر جَماعَتده تعلیم ایتدُوكُم كِبی خَاطِرڭزه كَتُوره ١٨ وَ بَعضیسی تَكَبّر ایتدیلَر
كُویَا كه بَن سِزه كَلمَیه‌جَك ایم ١٩ آمّا رَبّ اِستَرسَه سِزه تیز كَله‌جَكِم وَ تَكَبّر ایدَنلَرڭ سُوزینی دَكُل اَمّا
قُوّتنی بیله‌یِم ٢٠ زیرَا اللّهڭ مَلَكُوتی سُوزده دَكُل اَمّا قُوّتده دُر ٢١ نَه اِستَرسِكُز سِزه دَكَنَك ایله‌می كله‌یِم
یَا مَحَبّت وَ مُلایَمَت رُوحی ایــــــــــــــــــله‌می ۞

بَشنجی بَابْ

١ جُمله‌دَن ایشِدیلُور كه آرَاڭزده زِنَا وَار وَ بُویله زِنا كه طَایفه‌لَر آرَاسِنده بیله آكِلماز یَعنی كه بِر كِمسه
باباسِنڭ عَورَتنی طُوتَار ٢ وَ سِز تَكَبّرلَندڭز وَ بُوندَن زِیاده غَم چَكمَدڭز كه بُو ایشی ایدَن آرَاڭزدَن قَالدِرِله
٣ زیرَا بَن جَسَد ایله غَایب كِبی اَمّا رُوح ایله حَاضِر ایكَن آرتِق حَاضِر كِبی بُونی بُویله ایدَنڭ حَقّنده
حُكم ایلَدُمكه ٤ رَبّمز عیسی مَسیحڭ آدِنده سِز وَ بَنم رُوحُم جَمع اُولدُقده رَبّمز عیسی مَسیحڭ قُوّتی ایله
٥ بُویله كِمسَه‌یی جَسَدڭ هَلاكی ایچون شَیطانه تَسلیم ایده‌سِز تَا كه رَبّ عیسی‌نڭ كُونِنده رُوح خَلاص بُولا
٦ اِفتِخَارڭز اَیُو دَكُل بیلمَزمی‌سِكُز كه آز مَایه بُتُون خَمیری مَایه‌لُو ایدَر ٧ ایمدی اَسكی مَایه‌یی سیلڭ كه
یَكی خَمیر اُولاسِز نیجه كه مَایه‌سِز سِكُز زیرَا فِصحِمز اُولان مَسیح بِزم ایچون قُربان اُولمشدُر ٨ ایمدی بَیرام
ایده‌لُم اَسكی مَایه ایله دَكُل وَ شَرّت وَ یَرامَزلغڭ مَایه‌سیله دَكُل اَمّا خُلُوص وَ حَقیقَتڭ مَایه‌سِز اَتمَكلَریله
٩ بِر مَكتُوبده سِزه یازدُمكه زِنَاكَارلَر ایله قَارشمیه‌سِز ١٠ وَ بِالكُلّیه بُو دُنیانڭ زِنَاكَارلَری ایله یَا طَمَعكَارلَر
ایله یَا غَاصِبلَر ایله یَا بُت‌پَرَستلَر ایله دَكُل زیرَا لَازِم كَلُوردیكه بُو دُنیادَن چِقَه‌سِز ١١ اَمّا حَالا سِزه یَازدُمكه
قَارشمیه‌سِز شُول كِمسَه ایله كه قَرنداش آڭلُوب زِنَاكَار یَا طَمَعكَار یَا بُت‌پَرَست یَا شَتّام یَا بَكری یَا غَاصِب
اُولا بُویله كِمسه‌لَر ایله طَعَام یمَكڭز ١٢ زیرَا بڭا نَه لَازِم كَلُور كه طَشره‌ده اُولانلَره حُكم ایده‌یِم سِز ایچَرده
اُولانلَره حُكم ایتمَزمی‌سِكُز ١٣ اَمّا اللّه طَشره‌ده اُولانلَره حُكم ایدَر ایمدی آرَاڭزدَن یَرامَزی قَالدِرڭ ۞

آلتنجی بَابْ

١ سِزدَن بِر كِمسه‌نڭ بِر غَیری كِمسه ایله دَعوَاسی وَار ایسَه جَسَارَت ایدَرمی كه حُكم اُولُنمَق ایچــــون
عَدَالتسِزلَرڭ اُوكِنه وَاره وَ قَدیسلَرڭ اُوكِنه وَارمَیه ٢ بیلمَزمی‌سِكُز كه قَدیسلَر دُنیایه حُكم ایده‌جَكلَردُر
وَ اَكَر دُنیا سِزدَن حُكم اُولُنورسَه سِز اَڭ كُوچُك دَعوَالَره حُكم ایتمَكه نَا مُستَحَقّمی سِكُز ٣ بیلمَزمی‌سِكُز

نکه بر ملکلره حکم ایده‌جکیز قنده‌ که بو حیاته متعلق نسنه‌لره ۴ ایمدی اگر بو حیاته متعلق نسنه‌لر
ایچون دعواکز وار ایسه جماعتده حرمتی آز اولانلری محکمه‌ده اوتوردك ۵ سزی اوتاندرمق ایچون سویلرم
بویله‌می که آرا‌کزده بر حکیم بر بیله یوقدر که قرنداشلری آراسنده حکم ایتمکه قادر اولا ۶ امّا قرنداش
قرنداش ایله دعوی ایدر و بو دخی ایمانسزلر اوکنده ۷ ایمدی البتّه صوچ سزده در که بر بریله دعوالرکز وار
بوندن زیاده نیچون ظلمه تحمّل ایتمزسکز نیچون بوندن زیاده ضرره راضی دکل سکز ۸ امّا سز ظلم و ضرر
ایدرسکز و بونی قرنداشلره ۹ بلمزمیسکز که عدالتسزلر اللّٰهڭ ملکوتنی میراث ایتمیلر آلدنماکز نه
زناکارلر نه بت‌پرستلر نه فحبه‌زنلر نه مخنّثلر نه غلام پاره‌لر ۱۰ نه خرسزلر نه طمعکارلر نه بکریلر نه
شتّاملر نه غاصبلر اللّٰهڭ ملکوتنی میراث ایلیه‌لر ۱۱ و بعضکز بویله ایدکز امّا ربّ عیسی‌نڭ آدی ایله
و اللّٰهمزڭ روحی ایله ییقندکز مقدّس اولدکز و تعدیل اولندکز ۱۲ هر شی بکا جایزدر امّا هر شی
نافع دکلدر هر شی بکا جایزدر امّا بن بر شیئڭ حکمی آلتنه کتورلمم ۱۳ طعاملر شکم ایچون و شکم
طعاملر ایچوندر و اللّٰه هم بونی هم انلری بوزاجقدر جسد ایسه زنا ایچون دکل امّا ربّ ایچون ربّ دخی
جسد ایچوندر ۱۴ و اللّٰه هم ربّی اقامت ایلدی هم بزی کندو قدرتی ایله اقامت ایلیه‌جکدر ۱۵ بلمزمیسکز
که جسدلرکز مسیحڭ اعضالریدر ایمدی مسیحڭ اعضالرینی آلوب انلری فحبه‌نڭ اعضالری ایده‌یم‌می
هیچ اولماسون ۱۶ بلمزمیسکز که فحبه‌یه التصاق ایدن انکله بر جسددر زیرا دیرکه ایکیسی دخی بر لحم
اولالر ۱۷ امّا ربّه التصاق ایدن انکله بر روحدر ۱۸ زنادن قاچڭ هر کناه که آدم ارتکاب ایدر جسددن
طشره‌در امّا زنا ایدن کندو جسدینه کناه ایدر ۱۹ بلمزمیسکز که جسدکز سزده اولان و اللّٰهدن
ویرلن روح القدسڭ هیکلی در و سز کندولرکزڭ دکل سکز ۲۰ زیرا سز قیمت ایله اشترا اولندکز
ایمدی اللّٰهڭ اولان جسدکز و روحکز ایله اللّٰهی تمجید ایلیڭ ۞

یدنجی باب

۱ بکا یازدوغکز خصوصلر ایچون دیرمکه ار عورته یاپشمسه ایودر ۲ امّا زنالر ایچون هر ارڭ کندو
عورتی اولسون و هر عورتڭ کندو اری اولسون ۳ ار عورته واجب اولان محبّتی ایتسون عورت دخی اره بویله
ایلسون ۴ عورتڭ کندو جسدی اوزرینه حکمی یوقدر امّا ارڭ واردر و کذلك ارڭ کندو جسدی اوزرینه
حکمی یوقدر امّا عورتڭ واردر ۵ بر برکزه مانع اولماڭ بر زمانه دکین و اتّفاق ایله اولمازسه اوروجه
و دعایه مقیّد اولمق ایچون اندن صکره ینه بیله جمع اولڭ تا که عفّتسزلککز ایچون شیطان سزه اغوا
ویرمیه ۶ بونی سزه اجازت کبی سویلرم امر کبی سویلمم ۷ زیرا استردم که جمله آدملر بن کبی اولالر
امّا هر کسڭ اللّٰهدن کندو هبه‌سی وار کیمی شویله و کیمی بویله ۸ ایمدی اولو اولمیانلره و طول عورتلره
دیرمکه بن کبی قالمق انلره ایودر ۹ امّا اگر کندولرینی ضبط ایده‌مزلر ایسه اولنسونلر زیرا اولنمق

قزمقدن اولی در ١٠ و اولنمشلره بیورورم بن دکل امّا ربّ بیورور که عورت اریندن آیرلمیه ١١ امّا اگر آیرلدی
ایسه اولنمش قالسون یا اری ایله بارشسون ار دخی عورتنی بوشامسون ١٢ امّا غیریلره ربّ دکل بن دیرمکه
بر قرنداشڭ ایمانسز عورتی وار ایسه و بو عورت انکله طورمغه راضی ایسه انی بوشامسون ١٣ و اگر بر
عورتڭ ایمانسز اری وار ایسه و بو ار انکله طورمغه راضی ایسه اندن بوشانمسون ١٤ زیرا ایمانسز ار عورت
ایله تقدیس اولنور و ایمانسز عورت ار ایله تقدیس اولنور یوخسه اولادکز ناپاك اولوردی امّا حالا
قدیس درلر ١٥ امّا اگر ایمانسز آیرلرسه آیرلسون بو خصوصلرده قرنداش یا قز قرنداش قوللغه باغلو
دکلدر امّا الله بزی سلامته دعوت ایلدی ١٦ ای عورت سن اری خلاص ایدهجکڭی نه بلورسن و ای ارسن
عورتی خلاص ایدهجکڭی نه بلورسن ١٧ امّا الله هر برینه نیجه که قسمت ایلدی ایسه و نیجه که ربّ هر
برینی دعوت ایتدی ایسه بویله سلوك ایتسون بن دخی جمله جماعتلرده بویله امرلرم ١٨ بر کمسه مختون
ایکن دعوت اولندیمی استغلاف ایتمسون و بر کمسه غلفهده ایکن دعوت اولندیمی ختن اولنماسون ١٩ ختان
بر شی دکل غلفه دخی بر شی دکل امّا اللّهڭ امرلرینی حفظ ایتمك ٢٠ هر کس دعوت اولندوغی دعوتده
قالسون ٢١ سن قول ایکن دعوت اولندڭمی غم یمه امّا آزاد اولمغه قادر ایسڭ اندن اوّل آزادلغی قوللان
٢٢ زیرا قول ایکن ربّدن دعوت اولنان کمسنه ربّڭ آزادلوسیدر و کذلك آزاد ایکن دعوت اولنان مسیحڭ
قولیدر ٢٣ قیمت ایله صاتون آلندڭز آدملرڭ قوللری اولماڭ ٢٤ ای قرنداشلر هر کس نه حالده دعوت
اولندی ایسه الله قاتنده انده قالسون ٢٥ قز اوغلان قزلرڭ خصوصنده ربّدن امرم یوقدر نهایت ربّدن
مرحمت بولمش کبی که حقیقتلو اولام رأیمی دیویررم ٢٦ ایمدی ظنّ ایدرمکه بو حاضر مضایقه ایچون
بو ایودر یعنی که بویله اولمق آدمه ایودر ٢٧ عورته باغلندڭمی چوزلمکی طلب ایلمه عورتدن چوزلدڭمی
عورتی طلب ایلمه ٢٨ امّا اگر اولندڭ ایسه کناه ایتمدڭ و قز دخی اره واردی ایسه کناه ایتمدی امّا
بویله کمسنهلر لحمده مصیبت چکهلر بن ایسه سزه شفقت ایدرم ٢٩ امّا ای قرنداشلر بونی دیرمکه زمان
قصهدر قالور که عورتی اولانلر عورتی اولمیانلر کبی اولالر ٣٠ و آغلیانلر آغلمیانلر کبی و سونلر سونمینلر کبی
و صاتون آلانلر مالك اولمیانلر کبی اولالر ٣١ و بو دنیای استعمال ایدنلر استعمال ایتمینلر کبی اولالر زیرا
بو دنیانڭ حالی کچر ٣٢ امّا استردم که قیغوسز اولاسز اولنمش کمسنه ربّی راضی ایتمك ایچون ربّڭ
نسنهلرینه مقیّد در ٣٣ امّا اولنمش کمسنه عورتنی راضی ایتمك ایچون دنیانڭ نسنهلرینه مقیّددر ٣٤ عورت
ایله قزڭ فرقی واردر اره وارمیان ربّڭ نسنهلرینه مقیّددر تا که جسدده و روحده قدیسه اوله امّا اره
وارمش عورت اریني راضی ایتمك ایچون دنیا نسنهلرینه مقیّددر ٣٥ بونی سزڭ کندو فایدهڭز ایچون
سویلرم اوزرڭزه طوزاق آتمق ایچون دکل امّا که سزاوار اولدوغی اوزره پریشانلقسز ربّه ملازمت ایدهسز
٣٦ امّا اگر بر کمسه کندو قزینه عیب ظنّ ایدرسه که عنفوانني کچوره و بویله اولمق لازم کلورسه نه استر
ایسه ایتسون کناه ایتمز تزوّج ایلسونلر ٣٧ امّا اول که قلبنده ثابت طورر ضرورتی یوق ایکن و ارادتی کندو

حكمنده ایسه و بونی قلبنده نیّت ایلدی ایسه كه قزینی صقلیه ایو ایدر ٣٨ ایمدی انی اره ویرن ایو
ایدر امّا انی اره ویرمین دخی ایو ایدر ٣٩ عورت اریننك عمری اولدقجه شریعت ایله باغلودر امّا اری اولسه
قنغی اره وارمق ایسترسه الندەدر انجق ربّده اولسون ٤٠ امّا بنم رأیم اوزره بویله قالورسه دخی موتلودر بن
ایسه ظنّ ایدرم كه بنده دخی اللّهك روحی واردر ۞

سكزنجی باب

١ و بتلره ذبح اولنان نسنه‌لر خصوصنده بلورز كه جمله‌مزده علم وار علم استكبار كتورر امّا محبّت
عمارت ایدر ٢ و اكر بر كمسه ظنّ ایدرسه كه بر شی بلور بلمك لازم اولدوغی كبی دخی هیچ بر شی
بلمشدر ٣ لكن بر كمسه اللّهی سورسه اول كمسه اندن بلنمشدر ٤ ایمدی بتلره ذبح اولنان نسنه‌لری
یمكلك خصوصنده بر بلورز كه بت دنیاده بر شی دكلدر و بر اللّهدن غیری الله یوقدر ٥ زیرا اكرچه
كوكده و یرده تكری دیدكلری وار ایسه كه چوق تكریلر و چوق ربلر وار ٦ بنده بزم انجق
بر اللّهمز وار یعنی بابا كه جمله شیلر اندن درلر و بز انك ایچون ایز و بر ربّ یعنی عیسی مسیح كه جمله
شیلر اندن درلر و بز دخی انك سببیله ایز ٧ امّا بو علم جمله‌ده دكلدر زیرا بعضیلر بت بلن ضمیر ایله
شمدیه‌دكین انی بته ذبح اولنان نسنه كبی یرلر و انلرك ضمیری ضعیف اولمغله مردارلنور ٨ امّا یمك
بزی اللّهه مقبول ایتمز زیرا یسك‌ده افضل دكل ایز و یمسك‌ده بدتر دكل ایز ٩ امّا صاقنك كه بو سزك
قدرتكز بر وجهله ضعیفلره عثرت اولمیه ١٠ زیرا اكر بر كمسه سنی كه علمك وار بتخانه‌ده سفره‌ده
اوتورر كوررسه اول ضعیف اولانك ضمیری بتلره ذبح اولنان نسنه‌لردن یمكه جسارت بولمازمی ١١ و سنك علمك
سببندن اول ضعیف قرنداش هلاك اولاجقمی كه انك ایچون مسیح اولمشدر ١٢ امّا بو وجهله قرنداشلره
قرشو كناه ایدوب انلرك ضعیف ضمیرینی یاره‌لمغله مسیحه قرشو كناه ایدرسكز ١٣ بوندن اوترو
اكر یمك قرنداشمه عثرت ویررسه بن ابدا ات یمیه‌یم تا كه قرنداشمه عثرت ویرمیم ۞

طقوزنجی باب

١ بن رسول دكلمی ایم بن آزاد دكلمی ایم بن ربّمز عیسی مسیحی كورمدممی ربّده سیم عملم دكلمی سكز
٢ اكر غیریلره رسول دكل ایسم البتده سزه رسول ایم زیرا سز ربّده رسالتمك خاتمی سكز ٣ بنی تفتیش
ایدنلره احتجاجم بودر ٤ یمكه و ایچمكه قدرتمز یوقمیدر ٥ بر قز قرنداش عورت سایر رسوللر و ربّك
قرنداشلری و كیفاس كبی یانمزده كزدرمكه قدرتمز یوقمیدر ٦ یاخود یالكز بكا و برنابایه ایش ایشلممكه
قدرت یوقمیدر ٧ كندو مصرفی ایله كیم بر زمانده جنكه چقر باغی كیم دیكر و انك میوه‌سندن یمز یا
سوریی كیم اوتلادر و انك سودندن ایچمز ٨ بن بونی انسان كبیمی سویلرم یا شریعت دخی بو نسنه‌لری

دیمزمی ٩ زیرا موسی نڭ شریعتنده یازلمشدر که خرمنی دوکن اوکوزڭ آغزینی باغلمیه‌سن الله اوکوزلری
قایرری ١٠ یا بوتی البتده بزم ایچون سویلمزمی تحقیقا بو بزم ایچون یازلمشدر زیرا چلت سورن امید ایله
سورمک کرک و خرمنی دوکن امید ایله دوکرکه امیدندن حصه‌دار اوله ١١ اگر بز سزه روحانی نسنه‌لر
اکدك ایسه جسمانی نسنه‌لرکزی بچسك چوقمی‌در ١٢ و اگر غیریلر بو اوزرکزه اولان قدرتدن
حصه‌دارلر ایسه بز دخی انلره زیاده مستحق دکلمی ایز اما بز بو قدرتی استعمال ایتمدك اما هر شیه تحمل
ایدرزکه مسیحڭ تبشیرینه مانع اولمیاوز ١٣ بلمزمیسکزکه مقدس نسنه‌لرده استخدام اولنانلر هیکلدن
یرلر و مذبحه ملازمت ایدنلر مذبحدن حصه‌دارلردر ١٤ بویله دخی رب بیورمشدرکه بشارتی وعظ ایدنلر
بشارتدن معاش آلالر ١٥ اما بن بو نسنه‌لردن بربنی دخی استعمال ایتمدم و بو نسنه‌لری یازمادمکه بکا
بویله اولنه زیرا بر کمسه تفخرمی ابطال ایتمکدن بکا اولمك اولیدر ١٦ زیرا بن تبشیر ایتدوکمده بکا تفخر
ایتمك دوشمز زیرا بو خصوصه مجبور ایم و وای بکا اگر تبشیر ایتمزسم ١٧ زیرا اگر بونی ارادتمله ایدرسم
اجرتم وار اما اگر ارادتسز ایدرسم ینه‌ده وکالت بکا اصمرلنمشدر ١٨ ایمدی نه اجرتم وار بو هر که
تبشیر ایتمکله مسیحڭ بشارتنی خرجسز قویام تا که بشارتده قدرتمی مخالف استعمال ایتمیم ١٩ زیرا
اگرچه هپسندن آزاد ایم کندومی هپسنه قول ایتدم که زیاده کیشیلر کسب ایده‌یم ٢٠ و یهودیلره
یهودی کبی اولدم که یهودیلری کسب ایده‌یم شریعت التنده اولانلره شریعت التنده اولان کبی اولدم
که شریعت التنده اولانلری کسب ایده‌یم ٢١ شریعتسز اولانلره شریعتسز اولان کبی اولدم ولکن بن
اللهه شریعتسز دکل ایم اما مسیحڭ شریعتنڭ التنده ایم تا که شریعتسز اولانلری کسب ایده‌یم
٢٢ ضعیفلره ضعیف کبی اولدم که ضعیفلری کسب ایده‌یم هپسنه هر شی اولدم تا که هر وجهله
بعضیسنی خلاص ایده‌یم ٢٣ و بونی بشارت ایچون ایدرم که اندن حصه‌دار اولام ٢٤ بلمزمیسکزکه
میدانده سکردنلر هپسی سکردرلر اما اوکلدیی آلان بر درسز دخی شویله سکردك که آلاسز ٢٥ و هر
پهلوان هر شیدن امساك ایدر و بونلر بر فانی تاج آلمق ایچون چالشرلر اما بز بر باقی تاج آلمق ایچون
چالشرز ٢٦ ایمدی بن بویله سکردرم نا معلوم شی ایچون کبی دکل و بویله مطرقجیلق ایدرم هوایی
اوران کبی دکل ٢٧ اما جسدمه جفا ایدرم و انی قوللغه چکرم تا که بر وجهله بن غیریلره وعظ
ایتدکدن صکره کندوم مردود اولمیام ۞

اوننجی باب

١ ای قرنداشلر استمم که بلمیه‌سز که جمیع بابالرمز بلوت التنده ایدیلر و جمله‌سی دکزدن چکدیلر
٢ و جمله‌سی بلوتده و دکزده موسی‌یه وافترلندیلر ٣ و جمله‌سی همان روحانی طعامی یدیلر ٤ و جمله‌سی
همان روحانی شربتی ایچدیلر زیرا آردلرنجه کیدن روحانی قیادن ایچدیلر و اول قیا مسیح ایدی ٥ اما الله

انلرك اكثریسندن راضی دكل ایدی زیرا بریه‌ده یقلدیلر ۶ و بو نسنه‌لر بزه عبرتلر اولدیلر تا كه بد
نسنه‌لره اشتها ایتمیه‌وز انلر اشتها ایتدكلری كبی ۷ و انلردن بعضیلری كبی بت پرستلر اولمیاسز نیتجه كه
یازلمشدر كه خلق یمكه و ایچمكه اوتوردی و اوینامغه قالقدیلر ۸ و زنا ایتمیه‌لم انلردن بعضیلری زنا
ایتدكلری كبی و انلردن بر كونده یكرمی اوچ بیك دوشدیلر ۹ و مسیحی امتحان ایتمیه‌لم انلردن
بعضیلری امتحان ایتدكلری كبی و یلانلردن هلاك اولدیلر ۱۰ و میرلداماك انلردن بعضیلری میرلدادقلری
كبی و مهلكدن هلاك اولدیلر ۱۱ ایمدی بو جمله نسنه‌لر انلره عبرتلر ایچون واقع اولدیلر و بزه كه آخر
زمانه یتشدك نصیحت ایچون یازلدیلر ۱۲ ایمدی كندو طوردوغنی ظن ایدن صاقنسون كه دوشمیه
۱۳ انسانی امتحاندن غیری امتحان سزه اصابت ایتمدی و الله صادق در كه سزی طاقت كتوردوككزدن
زیاده امتحان اولنمغه قومیاجقدر اما امتحان ایله بله سزه مخرج ویره‌جكدر كه تحمل ایتمكه قادر اولاسز
۱۴ انك ایچون ای سوكولولرم بت پرستلكدن قاچكز ۱۵ عقللولره سویلر كبی سویلرم سز كندولركز
دیدوكمه حكم ایلیك ۱۶ مبارك قلدوغمز بركت كاسه‌سی مسیحك قاننك اشتراكی دكلی در پاره‌لدوغمز
اتمك مسیحك جسدینك اشتراكی دكلی در ۱۷ زیرا بز چوق ایكن بر اتمك و بر جسد ایز زیرا همز
اول بر اتمكدن حصه‌دارلر ایز ۱۸ جسده كوره اولاد اسرائیله باقك قربانلری ییئنلر مذبحك حصه‌دارلری
دكلی در ۱۹ ایمدی بن نه دیرم بت بر شیء می در یا بتلره عرض اولنان بر شیء می در ۲۰ اما دیرمكه
طایفه‌لرك ذبح ایتدكلری شیلر انلری شیطانلره ذبح ایدرلر و اللهه دكل اما استمم كه سز شیطانلر ایله
اشتراك ایده‌سز ۲۱ سز هم ربك كاسه‌سنی هم شیطانلرك كاسه‌سنی ایچه‌مزسكز سز هم ربك سفره‌سندن هم
شیطانلرك سفره‌سندن حصه‌دار اولامازسكز ۲۲ ربی غیرته قندرریمی ایز اندن قوتلومی ایز ۲۳ هر شی بكا
جایزدر اما هر شی فایده‌لو دكلدر هر شی بكا جایزدر اما هر شی عمارت ایتمز ۲۴ هیچ كمسه كندونك
فایده‌سنی آرامسون اما هر كس غیرینك فایده‌سنی آراسون ۲۵ قصاب دكاننده هر نه كه صاتلورسه
ییك ضمیر ایچون هیچ سؤال ایلمك ۲۶ زیرا یر و انك طولوسی ربك در ۲۷ اكر ایمانسزلردن بری سزی
دعوت ایدرسه و سز وارمق استرسكز اوكككزه هر نه قونلورسه ییك ضمیر ایچون هیچ سؤال ایلمك
۲۸ اما بر كمسه سزه دیه‌جك اولورسه كه بو بتلره ذبح اولنمشدر سزه اخبار ایدن كمسنه و ضمیر ایچون
یمك زیرا یر و انك طولوسی ربكدر ۲۹ ضمیر دیرم سنك ضمیرك دكل اما او بر كمسه‌نك ضمیری زیرا نم
آزادلغم نیچون او بر كمسه‌نك ضمیرندن حكم اولنه ۳۰ و اكر عنایتدن حصه‌دار ایسم نیچون شكر
ایتدوكم نسنه ایچون سب اولنورم ۳۱ ایمدی اكر یرسكز یا ایچرسكز یا هر نه كه ایدرسكز هپ
اللهك مجدی ایچون ایلیك ۳۲ هم یهودیلره هم یونانیلره هم اللهك جماعتنه عثرتسز اولك ۳۳ نیتجه كه
بن دخی هر كسه هر شیده بكنلوب كندو فایده‌می آرامام اما چوق كمسه‌لرك فایده‌سنی آرارم تا كه
خلاص بولالر

اون برنجی باب

١ بنم مقتدیلرم اولك نته كه بن دخی مسیحك مقتدیسی ایم ٢ سزه مدح ایدرم ای قرنداشلر كه
بنی هر شیده خاطرلرزه كتورسكز و سزه اصمرلدوغم كبی وصیتلری حفظ ایدرسكز ٣ اما استرمكه
سزه معلوم اولا كه هر ارك باشی مسیحدر و عورتك باشی ار در و مسیحك باشی الله در ٤ هر ار كه
اورتلمش باش ایله دعا ایدر یا پیغمبرلك ایدر كندو باشنه عیب چكر ٥ اما هر عورت كه اورتلمش
باش ایله دعا ایدر یا پیغمبرلك ایدر كندو باشنه عیب چكر زیرا تراش دخی اولسه هپ بر در ٦ زیرا
اكر عورت اورتلمش ایسه تراش دخی اولسون اما اكر عورته تراش اولمق یا قرقلمق عیب ایسه اورتلسون
٧ زیرا اره باشنی اورتمك دوشمز اللهك صورتی و عزتی اولدوغیچون اما عورت ارك عزتی در ٨ زیرا ار
عورتدن دكلدر اما عورت اردن در ٩ و دخی ار عورت ایچون یرادلمادی اما عورت ار ایچون یرادلدی
١٠ انك ایچون عورته دوشر كه ملكلر ایچون باشی اوزرنده حكمك علامتی اولا ١١ نهایت ربده نه ار
عورتسز نه عورت ارسز اولور ١٢ زیرا نیجه كه عورت اردن ایسه ار دخی بویله عورتدن در اما هر شی
اللهدن در ١٣ كندولركز حكم ایلیك لایقی در كه عورت اورتلمامش ایكن اللهه دعا ایلیه ١٤ طبیعت
بیله كندوسی سزه اوكرتمزی كه ارك اوزون صاچی وار ایسه اكا عیبدر ١٥ اما عورتك اوزون صاچی وار
ایسه اكا عزتدر زیرا صاچ اكا اورتو ایچون ویرلمشدر ١٦ اما اكر بر كمسه منازع اولمق استرسه بزم و اللهك
جماعتلرینك بویله عادتی یوقدر ١٧ اما بن بونی بیان ایدر ایكن سزه مدح ایتمم كه زیاده خیره دكل اما
زیاده شره جمع اولورسكز ١٨ زیرا اولا جماعتده جمع اولدوغكز زمان ایشدرمكه آراكزده اختلافلر واردر
و بر آزینی اینانیرم ١٩ زیرا آراكزده اختلافلر دخی اولمق كرك كه مقبول اولانلر سزده ظاهر اولالر ٢٠ ایمدی
بر یره جمع اولدوغكزده ربك آخشام طعامیسنی یمك ایچون دكلدر ٢١ زیرا یمكده هر كس كندو آخشام
طعامنی پیشینجه یر و كیمی آچ قالور و كیمی سرخوش اولور ٢٢ یمك و ایچمك ایچون اولركز یوقی در یا اللهك
جماعتنی خور كوروب بر نسنه‌سی اولمیانلری اوتاندررمیسكز سزه نه دیه‌یم سزی مدح ایده‌یمی بو
خصوصده مدح ایتمم ٢٣ زیرا بن ربدن آلدم كه انی سزه دخی تسلیم ایلدم كه رب عیسی تسلیم اولندوغی
كیجه‌ده اتمكی آلدی ٢٤ و شكر ایتدكدن صكره انی پاره‌لدی و دیدیكه آلك ییك بو بنم جسدم در
كه سزك ایچون پاره‌لنور بونی ذكرم ایچون ایلیك ٢٥ و كذلك آخشام طعامنی یدكدن صكره كاسه‌یی
آلوب دیدیكه بو كاسه بنم قانمده عهد جدید در هر قچانكه انی ایچرسكز بونی ذكرم ایچون ایلیك
٢٦ زیرا هر قچانكه بو اتمكی یرسكز و بو كاسه‌یی ایچرسكز ربك اولمنی تا او كلنجه‌یه‌دك اخبار ایدرسكز
٢٧ ایمدی هر كه لایق اولمیان وجه ایله بو اتمكی یرسه و ربك كاسه‌سنی ایچرسه ربك جسدینه و قاننه
صوچلو اولور ٢٨ لكن انسان كندو كندوینی تفتیش ایلسون و شویله اول اتمكدن یسون و اول كاسه‌دن

* Dd.

ایچسون ٢٩ زیرا لایق اولمیان وجه ایله ییەن و ایچەن کندویه دینونت یر و ایچر ربّك جسدینی تمییز
ایتمکله ٣٠ بونك ایچون آراکزده چوغی ضعیف و خسته درلر و چوغی اویورلر ٣١ زیرا اکر کندولرمزه
حکم ایتسك حکم اولنمازدق ٣٢ امّا حکم اولندوغمز زمان ربّدن متأدّب اولورز تا که دنیا ایله معاقب
اولمیاوز ٣٣ ایمدی ای قرنداشلرم یمکه جمع اولدوغکز زمان بر برکزی بکلیك ٣٤ و اکر بر کمسه
آچ ایسه اوده یسون تا که دینونته جمع اولمیاسز قالان نسنه‌لری کلدوکمده ترتیب ایده‌جکم

اون ایکنجی باب

١ و روحانی هبه‌لر خصوصنده ای قرنداشلر استمم که خبرسز اولاسز ٢ بلورسکز که طایفه‌لر ایدکز
و دلسز بتلرك آردنجه کوتورلدوککز کبی جذب اولندکز ٣ بونك ایچون سزه اعلام ایدرمکه هیچ کمسه
اللّهك روحی ایله سویلر ایکن دیمز که عیسی ملعون در و هیچ کمسه عیسی ربّ در دیمکه قادر دکلدر مکر
روح القدس ایله ٤ و هبه‌لرك فرقلری وار امّا روح بر در ٥ و خدمتلرك فرقلری وار امّا ربّ همان او در
٦ و عمللرك فرقلری وار امّا همان اول الله در که جمیعلرده جمله شیلری عمل ایدر ٧ و هر کسه روحك بیانی
فایده ایچون ویرلیر ٨ زیرا برینه روحدن حکمت سوزی و بر غیری‌یه همان اول روحدن علمك سوزی
ویرلیر ٩ و بر غیری‌یه همان اول روحدن ایمان و بر غیری‌یه همان اول روحدن شفا هبه‌لری ١٠ و بر غیری‌یه
معجزتلرك اجراسی و بر غیری‌یه پیغمبرلك و بر غیری‌یه روحلرك تمییزی و بر غیری‌یه درلو درلو دللر و بر
غیری‌یه دللرك ترجمه‌سی ١١ امّا بو جمله نسنه‌لری اول بر و همان اول روح عمل ایدر هر برینه استدوکی
کبی باشقه باشقه اولشدرر ١٢ زیرا نیجه که جسد بر در و چوق اعضالری وار ینه ده اول بر جسدك
جمله اعضالری چوق ایکن بر جسد در مسیح دخی بویله‌در ١٣ زیرا جمله‌مز بر روحده بر جسده
وافترلندق اکر یهودیلر اکر یونانیلر اکر قوللر اکر آزادلر و جمله‌مز بر روحه ایچورلدك ١٤ زیرا
جسد بر عضو دکلدر امّا چوقدر ١٥ اکر آیاق دیرسه که چون ال دکلم جسددن دکلم بونك ایچون
جسددن دکلی‌در ١٦ و اکر قولاق دیرسه که چون کوز دکلم جسددن دکلم بونك ایچون جسددن
دکلی‌در ١٧ اکر بتون جسد کوز اولسیدی سمع نره‌ده اولوردی و اکر بتون جسد سمع اولسیدی شم
نره‌ده اولوردی ١٨ امّا حالا الله اعضالری انلرك هر برینی استدوکی کبی جسدده قودی ١٤ و اکر جمله‌سی
بر عضو اولسه‌لر ایدی جسد نره‌ده اولوردی ٢٠ امّا حالا اعضالر چوقدر ولکن جسد بر در ٢١ و کوز اله
دیه‌مز که سن بکا لازم دکل سن و کذلك باش آیاقلره دیه‌مز که سز بکا لازم دکل سکز ٢٢ امّا جسدك
ضعیفرك اولمق کورنن اعضالری چوق زیاده لازملردر ٢٣ و جسدك حرمتی آز اولمق صاندوغمز اعضالرینی
زیاده حرمت ایله الباس ایدرز و چرکین اولان اعضالرمزه زیاده زینت ویررز ٢٤ امّا حرمتلو اولان
اعضالرمز اکا محتاج دکللر زیرا الله جسدی بویله اعتدال اوزره ترتیب ایلدی که اکسك اولانه حرمتی

زیاده ویردی ٢٥ تاکه جسدده مخالفت اولمیه امّا اعضالر اتّفاق اوزره بر برینه سعی ایده‌لر ٢٦ واکر بر
عضو آغری چکرسه جمله اعضالر بله آغری چکرلر واکر بر عضو حرمتلو ایسه جمله اعضالر بله سونورلر
٢٧ ایمدی سز مسیحك جسدی و باشقه باشقه اعضالری سکز ٢٨ والله دخی جماعتده بعضیلر نصب ایلدی اوّلا
رسوللر ثانیا پیغمبرلر ثالثا معلّملر اندن صکره معجزتلر اندن صکره شفا هبه‌لری یاردملر تدبیرلر و درلو
درلو دللر ٢٩ جمله‌سی رسوللرمی جمله‌سی پیغمبرلرمی جمله‌سی معلّملرمی جمله‌سی معجزتلرمیدر ٣٠ جمله‌سنك
شفا هبه‌لری واری جمله‌سی دللر ایله سویلرلری جمله‌سی ترجمه ایدرلری ٣١ امّا سز اك ایو هبه‌لری غیرت
ایله طلب ایلیك و بن سزه بر افضل یول کوستررم ۞

اون اوچنجی باب

١ اکر بن انسانلرك و ملکلرك دللری ایله سویلرسم و محبّتم یوق ایسه اوتن باقریا چکرن صنتورکبی
اولدم ٢ و اکر پیغمبرلکم اولسه و جمله سرّلری و جمله علمی آکلاسم و جمله ایمانم اولسه شویله که
طاغلری نقل ایلیه‌یم و محبّتم یوق ایسه هیچ بر شی دکلم ٣ و اکر فقیرلری اطعام ایتمك ایچون جمله مالمی
خرج ایتسم و اکر جسدمی یانمغه تسلیم ایلسم و محبّتم یوغیسه او بکا هیچ فایده ایتمز ٤ محبّت تأنّی ایدر
و لطیفدر محبّت حسد چکمز محبّت اوکنمز تکبّرلنمز ٥ ادبسزلك ایتمز کندو نسنه‌لرینی آرامز طارلمازلق
فکر ایتمز ٦ عدالتسزلکدن سونمز امّا حقّدن سونور ٧ هر شیئه صبر ایدر هر شیئه اینانر هر شیئی اومار هر شیئه
تحمّل ایدر ٨ محبّت هیچ زوال بولماز امّا پیغمبرلکلر منسوخ اولالر و دللر فراغت ایده‌لر و علم منسوخ اولا
٩ زیرا بر جزوی بلورز و بر جزوی پیغمبرلك ایدرز ١٠ امّا کمال کلدوکی زمان اول جزوی اولان نسنه ابطال
اولنه ١١ بر اوغلانجق ایکن اوغلانجق کبی سویلردم اوغلانجق کبی آکلاردم اوغلانجق کبی فکر ایدردم
امّا آدم اولدوغمدن صکره اوغلانجق نسنه‌لرینی ترك ایلدم ١٢ زیرا حالا آیینه‌دن رمز ایله کوررز امّا او زمان
یوز یوزه کوره‌جك ایز حالا بر جزوی بلورم امّا او زمان بلنه‌جکم نیجه که بن بلندم ١٣ و حالا بو اوچ
نسنه‌لر ایمان امید محبّت باقی قالورلر امّا بونلرك اك بیوکی محبّتدر ۞

اون دردنجی باب

١ محبّتك آردنجه کیدك و روحانی هبه‌لری غیرت ایله طلب ایلیك امّا دخی زیاده که پیغمبرلك ایده‌سز
٢ زیرا غریب دلده سویلین آدملره سویلمز امّا اللهه چونکه کمسه آکلاماز امّا روحده سرّلر سویلر
٣ امّا پیغمبرلك ایدن آدملره عمارت و نصیحت و تسلّی ایچون سویلر ٤ غریب دلده سویلین کندوینی
عمارت ایدر امّا پیغمبرلك ایدن جماعتی عمارت ایدر ٥ و استرمکه جمله‌کز غریب دللرده سویلیه‌سز امّا
دخی زیاده که پیغمبرلك ایده‌سز زیرا پیغمبرلك ایدن غریب دللرده سویلیندن بیوکدر مکر ترجمه ایلیه
تا که جماعت عمارت آلا ٦ و حالا ای قرنداشلر اکر بن سزه غریب دللرده سویلیوب کلسم سزه نه فایده

ایدرم مکر سزه یا وحی ایله یا علم ایله یا پیغمبرلك ایله یا تعلیم ایله سویلیه‌یم ٧ زیرا صدا ویرن جانسز نسنه‌لر
اکر دودك اکر طنبور ایسه صدالری ایله فرق ویرمزلر ایسه دودك ایله یا طنبور ایله چالنان نیجه
بلنه ٨ واکر بورو بر نا معلوم صوت ویررسه جنکه کیم یراقلنه ٩ سز دخی بویله اکر دل ایله بر عیان
سوز سویلمزسکز سویلنن نسنه نیجه بلنه زیرا هوایه سویلمش اولورسکز ١٠ فی الواقع دنیاده اولقدر
درلو درلو صوتلر وار وانلردن بریسی معناسز دکلدر ١١ ایمدی اکر صوتڭ معناسنی بلمزسم سویلینه عجمی
اولورم وسویلین دخی بکا عجمی اولور ١٢ سز دخی بویله چون روحانی هبه‌لری غیرتله آرزولرسکز جماعتڭ
عمارتی ایچون انلرده آرتمغه چالشڭ ١٣ اونڭ ایچون غریب دلده سویلین دعا ایتسونکه ترجمه ایلیه ١٤ زیرا اکر
غریب دلده دعا ایدرسم روحم دعا ایدر اما عقلم فایده‌سزدر ١٥ ایمدی نه در روح ایله دعا ایده‌جکم
اما عقل ایله دخی دعا ایده‌جکم روح ایله ترنم ایده‌جکم اما عقل ایله دخی ترنم ایده‌جکم ١٦ زیرا
اکر روح ایله خیر دعا ایدرسڭ جاهلڭ مقامنده اولان کمسنه سنڭ شکرکه نیجه آمین دیه بلور چونکه
دیدوککی آڭلامز ١٧ زیرا سن حقیقتده ایو شکر ایدرسن اما غیریسی عمارت اولنمز ١٨ بن اللهه شکر
ایدرم که جمله‌کزدن زیاده غریب دللر ایله سویلرم ١٩ اما جماعتده اون بیڭ سوز غریب دلده سویلمکدن
بش سوز عقلم ایله سویلمک زیاده استرم تا که غیریلره دخی تعلیم ایده‌یم ٢٠ ای قرنداشلر عقلده
اوغلانجقلر اولمیڭ بلکه شرتده اوغلانجقلر اولڭ اما عقلده کامل اولڭ ٢١ شریعتده یازلمشدر که رب دیر
که بن بو قومه غریب دللر وغریب دوداقلر ایله سویلیم وبویله دخی بنی دڭلمیه‌لر ٢٢ ایمدی غریب
دللر ایماناولولره دکل اما ایمانسزلره علامت ایچوندر اما پیغمبرلك ایمانسزلره دکل اما ایماناولولره علامت
ایچوندر ٢٣ ایمدی اکر جمله جماعت بر یره جمع اولورسه وجمله‌سی غریب دللرده سویلسه‌لر وجاهللر
یا ایمانسزلر کیررلرسه دیمزلرمی که دلیلرسکز ٢٤ اما اکر جمله‌سی پیغمبرلك ایدرلرسه و بر ایمانسز
یا بر جاهل کیررسه جمله‌سندن الزام اولنور جمله‌سندن حکم اولنور ٢٥ وبو وجهله اونڭ قلبنڭ سرلری
آشکاره اولور وبویله یوزی اوزرینه دوشوب واللهه سجده ایلیوب دیه که کرچکدن الله سزده در ٢٦ ایمدی
نه در ای قرنداشلر سز جمع اولدوغکز زمان هر برکزڭ مزموری وار تعلیمی وار غریب دلی وار وحییی
وار ترجمه‌سی وار هر شی عمارت ایچون قلنسون ٢٧ اکر بر کمسه غریب دل ایله سویلرسه ایکی یا اڭ چوق
اوچ کشی ایله ونوبتجه اولسون وبر کمسه ترجمه ایلسون ٢٨ اما ترجمان یوغیسه جماعتده سکوت ایلسون
وکندوسنه واللهه سویلسون ٢٩ پیغمبرلر ایسه ایکی یا اوچ سویلسونلر وغیریلر حکم ایتسونلر ٣٠ واکر
غیری اوتوران کمسه‌یه بر نسنه وحی اولنورسه اولکی سکوت ایلسون ٣١ زیرا جمله‌کز برر برر پیغمبرلك
ایتمکه قادر سکز تا که هپ اوکرنه‌لر وهپ تسلی اولنه‌لر ٣٢ وپیغمبرلرڭ روحلری پیغمبرلره اطاعت
ایدرلر ٣٣ زیرا الله اختلال اللهی دکلدر اما سلامت اللهیدر نیجه که قدیسلرڭ جمله جماعتلرینده اولا
کلور ٣٤ جماعتلرده عورتلرکز سکوت ایلسونلر زیرا انلره سویلمکه اذن ویرلمشدر اما اطاعت ایلسونلر

شریعتڭ دخی دیدوکی اوزره ٣٥ و اکر بر شی اوکرنمك استرلر ایسه اوده کندو ارلرینه صورسونلر زیرا
عورتلره جماعتده سویلمك عیبدر ٣٦ اللهڭ کلامی سزدنمی چقدی یاخود یالکز سزهمی ایرشدی ٣٧ اکر
بر کمسه کندوینی پیغمبر یا روحانی صانورسه بلسونکه سزه یازدوغم نسنهلر ربڭ وصیتلری در ٣٨ اما اکر
بر کمسه بلمز ایسه بلمسون ٣٩ ایمدی ای قرنداشلر پیغمبرلك ایتمکه غیرت ایله طالب اولڭ و غریب دیللر
ایله سویلمکدن منع ایلمڭ ٤٠ هر شی ادب ایله و ترتیب اوزره اولسون ۞

اون بشنجی باب

١ ای قرنداشلر سزه اول بشارتی اعلام ایدرم که انی سزه تبشیر ایلدم که انی دخی قبول ایتدڭز
و ایچنده مقیم سڭز ٢ و انکله دخی خلاص بولورسڭز اکر سزه تبشیر ایتدوکم سوزی خاطرده طوتارسڭز
مکر که باطلا ایناممش اولاسڭز ٣ زیرا بن دخی آخذ ایتدوکمی ابتدا سزه تسلیم ایتدم یعنی که کتابلره
کوره مسیح کناهلرمز ایچون اولدی ٤ و که کوملدی و کتابلره کوره اوچنجی کونده اقامت اولندی
٥ و کفاسه کورندی اندن صکره اون ایکیه ٦ اندن صکره بر زمانده بش یوزدن زیاده قرنداشلره
کورندی که انلردن اکثری شمدیهدکین قالورلر اما بعضیسی اویویه واردیلر ٧ اندن صکره یعقوبه
اندن صکره جمله رسوللره کورندی ٨ و جملهدن صکره بڭا دخی کویا که بر سقطه کورندی ٩ زیرا من
رسوللرڭ اڭ کوچکی ایم و اللهڭ جماعتنه اضطهاد ایتدوکم ایچون رسول آدینه لایق دکلم ١٠ اما اللهڭ
عنایتی ایله هر نه ایسم او ایم و اڭا ویردوکی عنایتی باطل دکل ایدی اما انلرڭ جملهسندن زیاده
چالشدم نهایت بن دکل اما بنم ایله اولان اللهڭ عنایتی ١١ ایمدی اکر بن اکر انلر بویله وعظ ایدرز
و سز بویله ایناندڭز ١٢ اما اکر مسیح وعظ اولنور ایسه که اولولردن اقامت اولندی آراڭزده بعضیسی
نیجه دیرلر که اولولرڭ قیامتی یوقدر ١٣ اما اولولرڭ قیامتی یوغیسه مسیح دخی اقامت اولنمادی ١٤ و اکر
مسیح اقامت اولنمادی ایسه بزم وعظمز باطل و ایمانڭز دخی باطلدر ١٥ بر دخی اللهڭ یلان شاهدلری
بولنورز چون اللهڭ حقنده شاهدلك ایلدك که مسیحی اقامت ایلدی که انی اقامت ایتمدی اکر
اولولر اقامت اولنمازلر ایسه ١٦ زیرا اکر اولولر اقامت اولنمازلر ایسه مسیح دخی اقامت اولنمادی ١٧ و مسیح
اقامت اولنمادی ایسه ایمانڭز باطلدر دخی کناهلرڭزده سڭز ١٨ ایمدی مسیحده اویویه وارمشلر دخی
هلاك اولدیلر ١٩ اکر یالڭز بو حیاتده مسیحه امید طوتار ایسك جمله آدملردن اڭ زواللولر ایز ٢٠ اما
حالا مسیح اولولردن اقامت اولنمشدر و اویویانلرڭ باکورهسی اولدی ٢١ زیرا چونکه اولم بر آدمڭ
سببیله کلدی اولولرڭ قیامتی دخی بر آدمڭ سببیله در ٢٢ زیرا نیجه که آدمده جملهسی اولورلر بویله دخی
مسیحده جملهسی دیری قلنالر ٢٣ اما هر کس کندو ترتیبی ایله مسیح باکوره اندن صکره مسیحڭکیلر
انڭ کلشنده ٢٤ اندن صکره آخرت اولا اللهه و بابایه ملکتی تسلیم و هر سلطنتی و هر حکومتی و قدرتی

ابطال ایتدكدن صكره ٢٥ زیرا او جمله دشمنلری كندو آیاقلری آلتنه قوینجیه‌دكین سلطنت سورسه
كركدر ٢٦ آك صكره‌كی دشمن یعنی اولم هلاك اولاجقدر ٢٧ زیرا الله هر شیئی انك آیاقلری آلتنه
منقاد ایلدی اما نجانكه دیدیكه هر شی اكا منقاد اولمش بللودر كه اول مستثنی دركه هر شیئی اكا منقاد
ایلدی ٢٨ وهر شی اكا منقاد اولدقدن صكره اوغل كندوسی دخی شول كسنه‌یه منقاد اولوركه اكا هر شیئی
منقاد ایلمشدر تاكه الله هر شیده جمله اولا ٢٩ یوخسه اولولر ایچون وافترلنانلر نه ایتسه‌لر كرك اكر
اولولر بالكلیه اقامت اولنمازلر ایسه انلر نیچون اولولر ایچون وافترلنورلر ٣٠ و بز دخی نیچون هر ساعت
مخاطره‌ده ایز ٣١ ربمز مسیح عیسی‌ده سزك حقكزده اولان فخرم ایچون سزه تحقیقلرمكه هر كون اولرم
٣٢ اكر انسان عادتنجه افسوسده وحوش ایله جنك ایلدم ایسه بكا نه فایده اكر اولولر قیام ایتمزلر ایسه
یه‌لم وایچه‌لم زیرا یارین اولرز ٣٣ آلدانماك یرامز الفتلر ایو خلقلری بوزارلر ٣٤ عدالت ایچون اویانوب
كناه ایتمك زیرا بعض كسه‌لر واركه اللهی بلمزلر خجالتكز ایچون سزه بونی سویلرم ٣٥ اما بر كمسه دیه
كه اولولر نیجه اقامت اولنورلر ونه شكل جسد ایله كلورلر ٣٦ ای عقلسز اكدوككك نسنه اولمسه
دیرلمز ٣٧ واكدوككك نسنه ایسه سن بتجك جسدی اكمزسن اما چپلاق دانه‌یی یا بغدایك یا سایرلرك بریسنك
دانه‌سنی اكرسن ٣٨ اما الله اكا استدوكی كبی جسد ویرر و تخملرك هر برینه كندو جسدینی ویرر.
٣٩ هر ات بر ات دكلدر اما انسانلرك اتی باشقه بهیمه‌لرك اتی باشقه بالقلرك اتی باشقه قوشلرك اتی باشقه
٤٠ وسماوی جسدلر وارضی جسدلر وار اما سماویلرك عزتی باشقه وارضیلرك عزتی باشقه ٤١ كنشك
عزتی باشقه وآیك عزتی باشقه ویلدزلرك عزتی باشقه زیرا یلدز ایله یلدزك عزتده فرقی واردر ٤٢ اولولرك
قیامتی دخی بویله‌در جسد فساده اكیلر وفسادسزلقده اقامت اولنور ٤٣ حرمتسزلكده اكیلر عزتده
اقامت اولنور ضعیفلكده اكیلر قوتده اقامت اولنور ٤٤ حیوانی جسد اكیلر روحانی جسد اقامت اولنور
حیوانی جسد وار وروحانی جسد وار ٤٥ وبویله یازلمشدر كه اولكی انسان یعنی آدم دیری جان قلندی
آك صكره‌كی آدم دیری ایدن روح قلندی ٤٦ نهایت روحانی اول دكل ایدی اما حیوانی اندن صكره
روحانی ایدی ٤٧ اولكی آدم ارضدن ایكن ارضی در ایكنجی آدم كوكدن اولان ربدر ٤٨ ارضی نیجه ایسه
ارضیلر دخی بویله‌در وسماوی نیجه ایسه سماویلر دخی بویله‌در ٤٩ ونیجه كه ارضینك صورتنی كوتردك
ایسه سماوینك صورتنی دخی كوترسك كرك ٥٠ وبونی دیرم ای قرنداشلر كه ات وقان اللهك ملكوتنی
میراثه آلمغه قادر دكللردر وفساد فسادسزلغی میراثه آلماز ٥١ اشته سزه بر سر سویلرم همز اویومیاجغیز
اما همز تبدیل صورت ایده‌جكیز ٥٢ بر آنده طرفة العینده آك صكره‌كی بوروده زیرا بورو چالناجقدر
واولولر فسادسز اقامت اولناجقلردر وبز تبدیل اولناجغیز ٥٣ زیرا بو فسادلو فسادسزلغی كیسه كرك
وبو اولملو اولمزلكی كیسه كرك ٥٤ وبو فسادلو فسادسزلغی كیدوكی وبو اولملو اولمزلكی كیدوكی زمان
یازلمش سوز تمیم اولنه كه اولم غلبه ایچون مبلوع اولدی ٥٥ ای اولم سنك دوربتك قنده‌در ای مزار

سنك غلبه‌ك قنده‌در ٥٦ اولمك دوربیسی كناهدر وكناهك قوتی شریعت در ٥٧ اما شكر اولسون اللهه
كه بزه ربمز عیسی مسیحك سببی ایله غلبه‌یی ویرر ٥٨ آنك ایچون ای سوكولو قرنداشلرم ثابت حركتسز
اولك ربك عملنده دائما ازدیاد بولاسز چون بلورسكز كه ربده اولان زحمتكز بوشه چقماز ۞

اون آلتنجی باب

١ وقدیسلر ایچون آقچه دوشرمه‌سی خصوصنده نیجه كه غلاطیه جماعتلرینه سپارش ایتدم ایسه سز
دخی بویله ایلیك ٢ هفته‌نك اولكی كوننده سزدن هر بری كندو بركتنه كوره یاننده خزینه كبی
بر شی صقلیه تا كه كلدوكمده اول زمان آقچه دوشرمه‌لری اولمیالر ٣ وبن واصل اولدوغم زمان هر كیمی
مكتوبلر ایله لایق كوررسكز بونلری كوندره‌یم كه احسانكزی اورشلیمه كوتره‌لر ٤ واكر مناسب ایسه
كه بن دخی وارهیم انلر بنم ایله واره‌لر ٥ وماقدونیه‌دن كچدوكم زمان سزه كله‌یم زیرا ماقدونیه‌دن
كچه‌جكم ٦ وبلكه یانكزده قالایم یا بلكه دخی قشلایایم تا كه هر نره‌یه كیدرسم بكا مرافقت ایده‌سز
٧ زیرا حالا كچشده سزی كورمك استمم اما رب اذن ویررسه یانكزده بر قاچ زمان اكلنمك امیدم وار
٨ اما تا پنتیقوستیه افسوسده قالاجغم ٩ زیرا بكا بر بیوك وعمله مناسب قپو آچلدی ومعارضلر
چوقدر ١٠ واكر طیموتاوس كلورسه كورك كه یانكزده قورقوسزلق ایله اولا زیرا او بن دخی كبی ربك
ایشنی كورر ١١ ایمدی هیچ بر كمسه انی خور كورمسون اما اكا سلامت ایله رفقت ایلیك كه بكا كله زیرا
انی قرنداشلر ایله بكلرم ١٢ وآپوللوس قرنداش ایسه بن اكا چوق یالواردم كه سزه قرنداشلر ایله كله
اما هیچ سزه حالا وارمغه مرادی یوق ایدی نهایت فرصت بولدقده واراجقدر ١٣ اویانق اولك ایمانده
ثابت اولك مردانه حركت ایدك قوی اولك ١٤ جمله شیلركز محبت ایله قلنسون ١٥ ای قرنداشلر
سز استفاناسك اوینی وانك آخایه‌نك باكوره‌سی اولدوغنی وكندولرینی قدیسلرك خدمتنه تخصیص ایتدوكنی
بیلكه سزه یالواررمكه ١٦ سز دخی بویله كمسه‌لره وهر بله‌مزجه ایشلین وچالشانه مطیع اولك
١٧ واستفاناسك وفورتوناتوسك وآخایقوسك كلشندن سونورم زیرا انلر اكسكلككزی تمام ایلدیلر
١٨ زیرا بنم روحمی وسزك روحكزی سوندردیلر ایمدی بویله كمسه‌لره رعایت ایلیك ١٩ آسیانك جماعتلری
سزه سلام ایدرلر آكویلاس وپریسكلا وانلرك اونده اولان جماعت سزه ربده چوق سلاملر ایدرلر
٢٠ جمله قرنداشلر سزه سلام ایدرلر بر بركزه مقدس اوپش ایله سلام ایلیك ٢١ بن پولوسك كندو
الم ایله یازلان سلامی بودر ٢٢ اكر بر كمسه رب عیسی مسیحی سومزسه لعنت اولسون ماران آتا ٢٣ ربمز
عیسی مسیحك عنایتی سزكله اولسون ٢٤ بنم محبتم مسیح عیسی‌ده جملكز ایله اولسون آمین ۞

قورنطوسلولره اولكی رساله فلیپی شهرندن استفاناسك وفورتوناتوسك وآخایقوسك وطیموتاوسك
اللری ایله یازلمشدر ۞

پولوس رسولڭ قورنطوسلولره رساله‌ٔ ثانیه‌سی.

اوّلکی باب

۱ اللّهڭ مرادی ایله عیسی مسیحڭ رسولی پولوس و قرنداش طیموتلوس قورنطوسده اولان اللّهڭ جماعتنه
بتون آخائیه‌ده اولان جمله مقدسلر ایله ۲ سزه بابامز اللّهدن و ربّ عیسی مسیحدن عنایت و سلامت
اولسون ۳ الله و ربّمز عیسی مسیحڭ باباسی رحمتلرڭ باباسی و جمله تسلیه‌نڭ اللّهی متبارك اولسون
۴ اول که بزه جمله مصیبتلرمزده تسلیه ویرر تا که اول تسلیه ایله که انکله کندومز اللّهدن تسلیه
اولدق هر مصیبتده اولانلری تسلیه ایتمکه قادر اولاوزه ۵ زیرا نیجه که مسیحڭ المری بزده چوغالورسه
بویله دخی مسیح ایله تسلیه‌مز چوغالور ۶ و اکر مصیبت چکرسك سزڭ تسلیه و خلاصکز ایچوندر که
بز دخی چکدوکمز همان او المرڭ تحملنده عمل ایدر یا اکر تسلیه اولنسق سزڭ تسلیه و خلاصکز ایچوندر
۷ و امیدمز سزڭ حقکزده ثابتدر چونکه بلورز که المرده مشترك اولدوغکز کبی تسلیه‌ده دخی مشترك
اولورسکز ۸ زیرا ای قرنداشلر استمز ایز که بزه آسیاده واقع اولمش مصیبتمزدن خبرسز اولاسز که
افراط ایله و طاقتمزدن زیاده یوکلندك شویله که حیاتدن بیله مأیوس اولدق ۹ حتی کندومزده اولم قضاسی
وار ایدی تا که کندولرمزه دکل اما اولولری اقامت ایدن اللّهه اعتماد ایده‌وز ۱۰ اول که بزی اولقدر
بیوك اولمدن قورتاردی و قورتاریور و انا امید طوتارز که دخی قورتاراجقدر ۱۱ سز دخی بزم ایچون دعا
ایله بله یاردم ایدر ایکن تا که نیجه کیشیلردن بزه ویرلن نعمت سببندن بزم ایچون نیجه‌لردن شکر
اولنه ۱۲ زیرا فخرمز بودر یعنی ضمیرمزڭ شهادتی که سادهلك و اللّهڭ خلوصی ایله جسمك حکمتی ایله
دکل اما اللّهڭ عنایتی ایله دنیاده و دخی زیاده سزکله قونشدق ۱۳ زیرا بز سزه اوقودوغکز یا
بلدوککزدن غیری شیلر یازمازیز و امیدم وار که تا صوکه‌دك بلەسز ۱۴ نیجه که بزی بر مقدار
بلدکز که بز سزڭ فخرکز ایز نیجه که ربّ عیسی‌نڭ کوننده سز دخی بزم فخرمز اولورسکز ۱۵ و بو
اعتقاد ایله بن سزه اوّل کلمکه استردم تا که ایکنجی نعمت سزه اوله ۱۶ و سزدن کچوب ماقدونیه‌یه
کتمکه و ینه ماقدونیه‌دن سزه کلمکه و سزدن یهودا ولایتنه مرافقت بولنمق استردم ۱۷ و بونی مراد

ایتدوكمده هیچ خفتی قوللندممی یوخسه مراد ایتدوكم نسنه‌لری تنه كوره‌مي مراد ایدرم تا كه اوت اوت و یوق
یوق یاتمده اولا ١٨ اما الله امین در سزه اولان سوزمز اوت هم یوق دكل ایدی ١٩ زیرا اللهك اوغلی عیسی
مسیح كه بزدن یعنی بندن وسلوانوسدن وطیموتاوسدن آرا كزده تبشیر اولنمش ایدی اوت هم یوق
دكل ایدی اما اوت كندوده ایدی ٢٠ زیرا اللهك وعده‌لری نه قدر ایسه كندوده اوت و كندوده
آمین درلر بزم وسیله‌مز ایله اللهك مجدی ایچون ٢١ و بزی سزكله مسیحده ثابت ایدن و بزی مسح
ایلین الله در ٢٢ كه بزی دخی مهرلدی و قلبلرمزه روحك رهننی ویردی ٢٣ و بن جانم اوزره اللهی شاهد
طوتارم كه سزه شفقت ایتمك ایچون شمدیه دك قورنطوسه كلمدم ٢٤ ایمانكزه تسلط ایتمك ایچون دكل
اما سروركزه یاردمجیلر اولمق ایچون چون ایمانده طوردكز ☼

ایكنجی باب

١ اما بونی كندومده مراد ایلدم كه سزه ینه قساوت ایله كلمیم ٢ زیرا اكر بن سزی قساوتلو ایلسم
بنی كیم مسرور ایده مكر اول كمسه كه بندن قساوتلنمش اولا ٣ و همان بونی سزه یازدم كه كلدوكم
زمان بكا سرور لایق اولان كیشیلردن قساوتم اولمیه جمله‌كزه اعتماد ایدر ایكن كه بنم سرورم سزك جمله‌كزك
سروری در ٤ زیرا چوق مصیبتدن و قلب طارلغندن و چوق كوز یاشلریله سزه یازدم انك ایچون دكل كه
قساوتلنه‌سز اما تا كه بنم سزه زیاده‌سیله اولان محبتمی بیله‌سز ٥ و اكر بر كمسه قساوت كتوردی ایسه
بكا قساوت كتورمدی اما بر وجهله جمله‌كزه كه اكا زیاده ثقلت ویرمیم ٦ بویله كمسه‌یه اول اكا
چوق كمسه‌لردن اولمش تعزیر اكتفا ایلر ٧ حتی بر عكس سزه اولی در كه اكا باغشلیوب تسلیه ویره‌سز
تا كه بویله كمسه غایتله چوق قساوتدن یودلمیه ٨ انك ایچون سزه یالواررمكه اكا محبتی مقرر ایده‌سز
٩ زیرا بو سببدن دخی یازدمكه هر شیده مطیع میسكز دیو تجربه‌كزی بیله‌یم ١٠ كیمه كه بر نسنه
باغشلرسكز بن دخی باغشلرم زیرا بن دخی بر نسنه باغشلدم ایسه كیمه باغشلدم ایسه خاطركز ایچون
مسیحك حضورنده باغشلدم ١١ تا كه شیطان بزه مستولی اولمیه زیرا بز انك غرضلرینی بلمز دكل ایز
١٢ و بن مسیحی تبشیر ایتمك ایچون طرواسه كلدوكم زمان و بكا ربدن قپو آچلمش ایكن قرنداشم تیطوسی
بولمادوغم ایچون روحمده آصلا راحت یوغیدی ١٣ اما انلر ایله وداعلشوب ماقدونیه‌یه كتدم ١٤ و اللهه
شكر اولسونكه بزی دایما مسیحده مظفر ایدر و بزم وسیله‌مز ایله كندو معرفتنك رایحه‌سنی هر یرده
ظاهر ایدر ١٥ زیرا بز اللهه خلاص و هلاك اولور كیشیلرده مسیحك خوش رایحه‌سی ایز ١٦ بونلره اولم
ایچون اولم رایحه‌سی ایز و انلره حیات ایچون حیات رایحه‌سی ایز و بو نسنه‌لره قابلیتلو كیم در ١٧ زیرا بز
نیچه كمسه‌لر كبی دكل ایز كه اللهك كلامنی تزویر ایدرلر اما خلوصیتدن كبی اما اللهدن كبی اللهك
حضورنده مسیحده سویلرز ☼

اوچنجى باب

١ كندومزى ينه مدح ايتمكه باشلريمى ايز يوخسه بعضيلر كبى بزم سزه خطاباً مدح نامه‌لره يا سزدن
مدح نامه‌لره احتياجمز وارمى ٢ سز نامه‌مز سڭزكه قلبلرمزده يازلوب وجمله آدملردن بلنوب اوقونمشدر
٣ چونكه ظاهردر كه بزدن ارسال اولنان ومركب ايله دكل امّا ديرى اللّهك روحى ايله وطاش لوحلرده
دكل امّا قلبك ات لوحلرنده يازلان مسيحك نامه‌سى سڭز ۴ ومسيح ايله اللّهه بو اعتقادمز وار ٥ انك
ايچون دكل كه كندومزدن بر شى فكر ايتمكه صانكه كندومزدن قابليتمز اوله امّا قابليتمز اللّهدندر ٦ اول
كه بزى عهد جديدك قابليتلو خدمتكارلرى ايلدى حرفك دكل امّا روحك زيرا حرف اولدرر امّا روح
ديرى ايدر ٧ امّا اگر حرفلر ايله طاشلرده قازلمش اولمك خدمتى عزيز ايدى ايسه شويله كه اسرائيل اوغللرى
موسىنك يوزينه يكجه باقمغه قادر دكللر ايدى انك يوزينك عزّتى ايچون كه ابطال اولناجق ايدى
٨ روحك خدمتى نيجه دخى زياده عزيز اولاجقدر ٩ زيرا اگر دينونتك خدمتى عزّت ايدى ايسه
عدالتك خدمتى چوق زياده عزّتده چوغالاجقدر ١٠ زيرا اول معزّز اولانى عزيز دكل ايدى بو يوزدن يعنى
بو افضل عزّتك سببيله ١١ زيرا اگر ابطال اولنانى عزّتده ايدى ايسه باقى قالانى چوق زياده عزّتده اولور
١٢ ايمدى بو اميدمز وار ايكن سويلمكده چوق جسارتى قوللنورز ١٣ وموسى كبى ايتمز ايز كه يوزينه
بر نقاب قور ايدى تا كه اسرائيل اوغللرى شول ابطال اولناجغك آخرينه يكجه باقميه‌لر ١۴ امّا انلرك
عقللرى مطموس اولدى زيرا عهد عتيقك اوقونمه‌سنده اول نقاب تا بو كونه‌دك قالدرلميوب طورر اولكه
مسيحده ابطال اولنمشدر ١٥ امّا تا بو كونه‌دك موسى اوقوندوغى زمان انلرك قلبى اوزرينه نقاب قونلمشدر
١٦ امّا ربّه دوندوگى زمان نقاب قالدرلاجقدر ١٧ وربّ اول روحدر وربّك روحى اولدوغى يرده آزادلق وار
١٨ بز دخى هپمز آچق يوز ايله آيينه‌ده كبى ربّك عزّتنه باقغله همان اول صورته عزّتدن عزّته گويا كه
ربّك روحندن تبديل اولنـــــــورز ٭

دردنجى باب

١ انك ايچون بو خدمتمز وار ايكن بولدوغمز رحمته گوره يورلماز ايز ٢ امّا عيبك گيزلو نسنه‌لرينى
قالدروب حيله ايله گزمز ايز و اللّهك كلامنى تزوير ايتمز ايز امّا اللّهك حضورنده آدملرك هر ضميرينه
حقّك اظهارى ايله كندومزى مستحسن ايدرز ٣ و اگر بشارتمز دخى اورتلمش ايسه هلاك اولانلره اورتلمشدر
۴ كه انلرده بو دنيانك تكريسى ايمانسزلرك عقللرينى كور ايلدى تا كه اللّهك صورتى اولان مسيحك
عزّتلو بشارتنك نورى انلرى تنوير ايتميه ٥ زيرا بز كندومزى وعظ ايتمزز امّا ربّ مسيح عيسىيى وعظ ايدرز هم
كندومزى كه عيسى ايچون سزك خدمتكارلرڭز ايز ٦ زيرا اول الله كه نوره قراڭلقدن ضيا ويرمك

امر ایتمشدر قلبلرمزده ضیالندی تا که عیسی مسیحك یوزنده الله‌ك عزتی معرفتنك نورینی ویره ٧ اما
بو خزینه‌مز طپراق قابلرنده وار تا که بو قوتك فضیلتی اللهدن اولا و بزدن اولمیا ٨ بز هر یرده مصیبت
چکرز اما مضایقه چکمزز متردد ایز اما امیدسز دکل ایز ٩ مطرود ایز اما متروك دکل ایز یقلمش ایز اما
هلاك اولمش دکل ایز ١٠ دائما جسدمزده رب عیسی‌نك اولمنی طولایو طاشیرز تا که عیسی‌نك حیاتی دخی
جسدمزده ظاهر اولا ١١ زیرا بز که دیری ایز دائما عیسی ایچون اولمه تسلیم اولنورز تا که عیسی‌نك
حیاتی دخی اولملو اتمزده ظاهر اولا ١٢ شویله که اولم بزده اما حیات سزده عمل ایدر ١٣ زیرا بزده
همان اول ایمانك روحی واردر نیتجه که بن ایناندم انك ایچون سویلدم دیو یازلمشدر بز دخی ایناندز انك ایچون
سویلرز ١٤ چون بلورز که رب عیسی‌یی اقامت ایدن بزی دخی عیسی‌نك وسیله‌سیله اقامت ایدوب
سزکله احضار ایلیه‌جکدر ١٥ زیرا جمله نسنه‌لر سزك ایچوندر تا که چوغالان عنایت نیچه‌لرك شکری
ایله اللهك مجدی ایچون چوغالا ١٦ انك ایچون بز یورلمازز و اکر ظشره‌ده‌کی آدممز بوزلورسه ینه‌ده
ایچروده‌کی آدممز کوندن کونه یکیلنور ١٧ زیرا بزم خفیف مصیبتمز که انجق بر زمان ایچوندر بزه حددن
زیاده افضل عزتك ابدی آغرلغنی تدارك ایدر ١٨ وقتا که بز کورنن نسنه‌لره باقماز ایز اما کورنمین
نسنه‌لره باقارز زیرا کورنن نسنه‌لر انجق بر زمان ایچوندر اما کورنمین نسنه‌لر ابدی درلر ۞

بشنجی باب .

١ زیرا بز بلورز که اکر بو چادرك طپراقلو اومز بوزلمش اولورسه اللهدن کوکلرده بر ابدی بنامز وار
که ال ایله یاپلمامش بر اودر ٢ زیرا دخی بو چادر ایچنده ایکن آه ایدوب زیاده‌سیله کوکدن اولان اومز ایله
کیینمك استرز ٣ اکر کیینمش اولوب چپلاق بولنمز ایسك ٤ زیرا بز بو چادرده ایکن یوك التنده آه
ایدرز انك ایچون که صویلمش اولمق استمزز اما کیینمش اولمق استرز تا که اولملو نسنه حیاتدن یوتوله
٥ و بزی بونك ایچون دوزن اللهدر اولکه بزه روحك رهننی دخی ویرمشدر ٦ ایمدی بز دائما خوش
خاطرلو ایز چون بلورز که جسدده حاضر ایکن ربدن غایب ایز ٧ زیرا ایمان ایله کزرز عیان ایله
دکل ٨ اما خوش خاطرلو ایز و جسددن غایب اولوب ربك یاننده حاضر اولمق بزه دخی مقبولدر ٩ انك
ایچون دخی کرك حاضر ایکن کرك غایب ایکن چالشرز که ربه مقبول اولاوز ١٠ زیرا جمله‌مز مسیحك
محکمه‌سی اوکنده احضار اولنمق کرك ایز تا که هر کس جسدده ایکن هر ایتدوکی شیئك جزاسنی آلا
عملنه کوره استر خیر استر شر ١١ ایمدی ربك خوفنی بلمکله آدملری ایمانه چکرز و الله‌ه ظاهر اولمش
ایز هم اومارمکه سزك ضمیرلرکزه دخی ظاهر اولمش ایز ١٢ زیرا بز ینه یانکزده کندومزی تحسین ایتمز
ایز اما سزه فرصت ویررز که بزدن تفخر ایلیه‌سز تا که شول یمسه‌لره جواب ویره بله‌سز که انلر ظاهرده
اما قلبده دکل تفخر ایدرلر ١٣ زیرا اکر بی‌خود ایسك الله ایچوندر و اکر صاغ عقللو ایسك سزك ایچوندر

١٤ زیرا مسیحك محبتی بزه ابرام ایدر ١٥ كه بویله قیاس ایده‌وز اگر بر جمله ایچون اولدی ایسه البته
جمله‌لر اولدیلر و جمله‌لر ایچون اولدی كه یاشایانلر بوندن صكره كندولرینه یاشامیالر اما اكا كه انلر
ایچون اولدی و قیام ایلدی ١٦ شویله كه بوندن صكره بز كیمسه‌یی جسده گوره بلمز ایز و اگرچه مسیحی
جسده گوره بلدك ایسه حالا آرتیق انی بلمز ایز ١٧ انك ایچون اگر بر كیمسه مسیحده ایسه یكی مخلوقدر
اسكی شیلر گچدیلر اشته جمله شیلر یكی اولدیلر ١٨ و جمله شیلر اللهدندر كه بزی عیسی مسیحك وسیله‌سیله
كندویه بارشدردی و بارشدرمق خدمتنی بزه ویرمشدر ١٩ یعنی كه الله مسیحده اولوب دنیایی كندویه
بارشدروب انلره تجاوزلرینی صایمادی و بارشدرمه‌نك سوزینی بزده قودی ٢٠ ایمدی بز مسیح ایچون رسوللق
ایدرز الله بزم وسیله‌مز ایله سزه تنبیه ایتدوكی كبی بز دخی مسیح ایچون یالوارر ایز كه الله ایله بارشه‌سز
٢١ زیرا گناهی بلمینی بزم ایچون گناه ایتدی تا كه بز انكله اللهك عدالتی اوله‌وز ۞

آلتنجی باب

١ ایمدی بز بله ایشلیجیلر ایكن سزه یالوارر ایز كه اللهك عنایتنی باطلا قبول ایتمش اولمیه‌سز
٢ زیرا الله دیر كه بن سنی مقبول زمانده استجاب ایلدم و خلاص گوننده سكا یاردم ایتدم اشته حالا
مقبول زماندر اشته حالا خلاص گونیدر ٣ هیچ بر نسنه‌ده عثرت سببی ویرمز ایز تا كه خدمت عیبلنمیه
٤ اما هر شیده اللهك خدمتكارلری كبی كندومزی مستحسن گوسترر ایز چوق صبرده مصیبتلرده
حاجتلرده مضایقه‌لرده ٥ ضربلرده زندانلرده فتنه‌لرده زحمتلرده اویقوسزلقلرده اورجلرده ٦ پاكلك ایله
معرفتله حلم ایله كرم ایله روح القدس ایله نفاقسز محبت ایله ٧ حقیقت سوزی ایله اللهك قوتی ایله صاغ
الده و صول الده اولان عدالتك سلاحلری ایله ٨ عزت و عیب ایله بد ناملق و ایو ناملق ایله مضللر كبی اما
صادقلر ٩ نا معلوملر كبی اما معلوملر اولنلر كبی اما اشته حیاتده ایز معاقب اولمشلر كبی اما اولدرلمیشلر
١٠ قساوتلولر كبی اما دائما مسرورلر فقیرلر كبی اما نیجه‌لری زنگین ایدنلر بر نسنه‌سی اولمیانلر كبی اما
هر شیئه مالك اولانلر ١١ اغزمز سزه آچلمشدر ای قورنطوسلولر قلبمز بوللنمشدر ١٢ سز درونمزده طارلق
چكمزسكز اما باغرلركزده طارلغكز وار ١٣ ایمدی عیان او عوضی ویروب سز دخی بوللنمش اولك اوغللره
كبی سویلرم ١٤ ایمانسزلر ایله ناهموار بویندرغه گیرمك زیرا عدالتك ظلم ایله نه مشاركتی وار و نورك
قرانغلق ایله نه اورتاقلغی وار ١٥ و مسیحك بلیعال ایله نه موافقتی وار یا ایمانلونك ایمانسز ایله نه نصیبی وار
١٦ و اللهك هیكلنك بتلر ایله نه مناسبتی وار زیرا سز دیری اللهك هیكلی سكز نیجه كه الله دیمشدر
كه آرالرنده ساكن اولایم و گزه‌یم و انلره الله اولایم انلر دخی بكا قوم اولالر ١٧ انك ایچون انلرك
اورتاسندن چقك و آیرلك دیر رب و ناپاك شیئه یاپشماك و بن سزی قبول ایده‌یم ١٨ و بن سزه بابا ایچون
اولایم و سز دخی بكا اوغللر و قزلر ایچون اولاسز دیر هر شیئه قادر رب ۞

یدنجی باب

١ ایمدی بو وعده‌لرمز وار ایكن ای سوكولولر كندومزی هر لحم وروح نجاستندن تمیزلیوب تقدیسی
اللهك قورقوسنده اتمام ایده‌لم ٢ بزی قبول ایلیك بر كمسه‌یه ظلم ایتمدك كمسه‌یه فساد ایتمدك كمسه‌یه
غدر ایتمدك ٣ بن بونی اوزركزه حكم ایتمك ایچون دیمم زیرا مقدما سزه دیدمكه سزك ایله اولمك
هم سزك ایله دیریلمك ایچون قلبلرمزده سكز ٤ سزه سویلمكه پرواسزلغم بیوكدر وسزك ایچون چوق
تفخرم وار تسلیه‌دن طولو ایم جمله مصیبتمزده سرورم زیاده‌سیله چوقدر ٥ زیرا ماقدونیه‌یه كلدوكمز
زمان لحممز بر راحت بولمادی اما هر طرفدن مصیبت چكدك طشره‌دن جنكلر ایچرودن قورقولر ٦ اما
مصیبتلولره تسلی ویرن الله بزی تیطوسك كلیشی ایله تسلی ایلدی ٧ ویالكز انك كلیشی ایله دكل
اما شول تسلی ایله دخی كه انكله سزدن تیطوس متسلی اولدی وقتاكه اشتیاقكزی وآغلایشكزی وبنم
ایچون اولان غیرتكزی بزه اخبار ایلدی شویله كه بن زیاده سوندم ٨ زیرا اكرچه سزی اول رساله ایله
قساوتلو ایتدم پشیمان دكلم اكرچه پشیمان اولمش ایدم زیرا كوررم كه اول رساله سزی قساوتلو ایلدی
اكرچه بر آز زمانه‌دكین ایدی ٩ شمدی سونورم قساوتلو اولدوغكز ایچون دكل اما كه توبه ایچون
قساوتلو اولدكز زیرا اللهه كوره قساوتلو اولدكز شویله كه بزدن سزه هیچ بر ضرر طوقنمادی ١٠ زیرا
اللهه كوره اولان قساوت خلاص ایچون شول توبه‌یی كتورر كه انك ایچون آدم پشیمان اولماز اما دنیانك
قساوتی اولمی كتورر ١١ زیرا اشته همان بو نسنه كه اللهه كوره قساوتلو اولدكز سزده نه قدر جهد
كتوردی بلكه اعتذاری بلكه غضبی بلكه قورقویی بلكه اشتیاقی بلكه غیرتی بلكه انتقامی وهر وجهله
كوستردكز كه بو ایشده پاك سكز ١٢ ایمدی اكر سزه یازدم ایسه نه ظلم ایدن ایچون نه ظلم چكن
ایچون یازدم اما انك ایچون كه اللهك حضورنده سزك حقكزده اولان جهدمز سزه ظاهر اولا ١٣ اول
سببدن سزك تسلیه‌كز ایچون متسلی اولدق اما تیطوسك شادلغی ایچون دخی زیاده شاد اولدق زیرا انك
روحی جمله‌كزدن تفرجلندی ١٤ زیرا اكر انك یاننده بر نسنه‌ده سزك ایچون تفخر ایتدم ایسه عارلنمش
دكل ایم اما نیجه كه سزه هر شیئی حقیقت اوزره سویلدك ایسه بویله دخی تیطوسك اوكنده ایتدوكمز
تفخر كرچك بولندی ١٥ واو دخی سزی درونندن زیاده‌سیله سور چونكه جمله‌كزك اطاعتنی ونیجه انی
خوف ودترمه ایله قبول ایتدكز آكار ١٦ ایمدی سزه هر شیده اعتمادم اولدوغی ایچون سونورم ۞

سكزنجی باب

١ وای قرنداشلر ماقدونیه جماعتلرینه ویرلن اللهك عنایتنی سزه اعلام ایدرز ٢ زیرا مصیبتك چوق تجربه‌سنده
انلرك سرورینك زیاده‌لكی وانلرك دریك فقیرلغی انلرك جوموردلكنك غناسنده افزون اولدی ٣ زیرا شهادت ایدرم

كه قدرتلرینه كوره و قدرتلریندن زیاده حسن ارادت كوستردیلر ٤ و بزه عظیم نیاز ایله یالواردیلر كه
احسانی و قدیسلر ایچون اولان خدمتك اشتراكنی قبول ایده‌وز ٥ و بونی اومدوغمز كبی دكل ایتدیلر
اما كندولرینی اللهك مرادی ایله ابتدا ربه و بزه تسلیم ایلدیلر ٦ شویله كه تیتوسه نصیحت ایتدك
كه اولدن باشلادوغی كبی آراكزده بو احسانی دخی تمیم ایلیه ٧ ایمدی نیجه كه هر نسنه‌ده ایمانده
و سوزده و معرفتده و هر جهدده و بزه اولان محبتكزده ازدیاد اوزره ایسه‌كز بو احسانده دخی ازدیاد
اوزره اولاسز ٨ بن بونی امر ایچون دیمم اما غیریلرك جهدی سببیله محبتكزك خلوصنی تجربه ایتمك
ایچون ٩ زیرا سز ربمز عیسی مسیحك عنایتنی بلورسكز كه او غنی ایكن سزك ایچون فقیر اولدی
تا كه سز انك فقیرلگی ایله غنی اولاسز ١٠ و بو خصوصده سزه نصیحت ویررم زیرا بو سزه نافع در كه
كچن یلدن برو یالكز ایتمكه دكل اما دخی استمكه باشلادكز ١١ ایمدی حالا اول ایتمكی اتمام ایلیك
تا كه استمه‌نك شوقی اولدوغی كبی وارلغكزدن ایتمه‌نك اتمامی دخی اولا ١٢ زیرا بر كمسه‌ده استمه‌نك شوقی
اول كلورسه وارلغنه كوره مقبول در یوقلغنه كوره دكل ١٣ زیرا استمم كه غیریلره بوللق و سزه مضایقه اولا
اما حالا برابر اولمق ایچون كه سزك بوللغكز شمدیكی زمانده انلرك اكسكلكی ایچون اولا ١٤ و انلرك
بوللغی دخی سزك اكسكلككز ایچون اولوب حال برابر اولا ١٥ نیجه كه یازلمشدر كه چوق دوشورن آرتمادی
و آز دوشورنه اكسلمدی ١٦ ایمدی اللهه شكر اولسونكه سزك ایچون همان بو جهدی تیتوسك قلبنه ویردی
١٧ زیرا او كرچه نصیحتی قبول ایلدی و زیاده جهدلو اولوب كندو ارادتیله سزه واردی ١٨ و جمله
جماعتلرده بشارت ایله ممدوح اولان قرنداشی انك ایله بله كوندردك ١٩ و یالكز بو دكل اما دخی جماعتلردن
اختیار اولنمشدر تا كه یولده و احسانلر تحصیلنده یولداشمز اولا كه انك خدمتنی ایدرز كندو ربك
عزتی ایچون و قلبكزك شوقی بیانی ایچون ٢٠ بوندن احتراز ایتدك كه بزی بو خدمت ایتدوكمز احسانلر
بوللغی ایچون كمسه عیبلامیه ٢١ چون تقیدمز حسناته در یالكز ربك حضورنده دكل اما آدملرك حضورنده
دخی ٢٢ و انلر ایله شول قرنداشمزی كوندردك كه انی چوق كره نیجه خصوصلرده تجربه ایله جهدلو
بولدق و حالا سزه اولان اعتمادی ایچون دخی زیاده جهدلو بولناجقدر ٢٣ تیتوس ایسه او یولداشم
و یانكزده بله ایشلیجی در قرنداشلرمز ایسه انلر جماعتلرك ایلچیلری و مسیحك عزتی درلر ٢٤ ایمدی انلره
و جماعتلرك حضورنده محبتكزك و سزك حقكزده تفخر ایتدوكمز نسنه‌لرك دلیلنی اظهار ایلیك ۞

طقوزنجی باب

١ زیرا قدیسلر ایچون اولان خدمتك خصوصنده سزه یازمق بكا زوایددر كورنور ٢ زیرا قلبكزك شوقنی
بلورم كه اندن ماقدونیه‌لولره سزك حقكزده فخرلنوب دیرمكه آخایه كچن یلدن برو حاضردر و سزك
غیرتكز نیجه‌لری تحریض ایلدی ٣ انك ایچون برنداشلری كوندردم تا كه سزك حقكزده اولان فخرمز

(بو خصوصده بوشه چقمیه وديدوكم كبی حاضر بولناسز ۴ كه اكر بر وجهله ماقدونيه‌لولر بنم ايله
كلدكده سزی حاضر اولمیان بولورلرسه بز ديمم سز بو فخرمزك اعتقادی ايله اوتاندرلمیاوز ۵ انك
ايچون قرنداشلره يالوارمق لازم كوردم كه سزه اول واررلر و پيشين اخبار اولنان احسانكزی اول حاضر
ايليه‌لر تاكه او طمعكارلق كبی دكل اما احسان كبی حاضر اولا ۶ وبونی ديرمكه قلت ايله اكن قلت ايله
بچر وبركت ايله اكن بركت ايله بچر ۷ هر كس قلبنده نيت ايتدوكی كبی ويره كدورت وضرورت ايله
دكل زيرا الله شادلو ويريجی‌يی سور ۸ والله سزه هر نعمتی زياده ايتمكه قادردر تا كه دائما هر شيده
كفايتكز اولمغله هر ايو عملده چوغالاسز ۹ نيته كه يازلمشدر كه او صاچدی او فقيرلره بخش ايلدی
انك عدالتی ابدا قالور ۱۰ واكنجی‌يه تخمی آليويرن هم طعام ايچون اتمكی آليويرسون هم سزك اكلن
تخمكزی زياده ايلسون هم عدالتكزك محصولاتنی آرتق ايلسون ۱۱ تا كه سز هر نسنه‌ده جومردلكله غنی
اولاسز كه اللهه شكر ايتدوكمزك سببی در ۱۲ زيرا بو منصبك خدمتی يالكز قديسلرك حاجتلرينی بتورمز اما
اللهه چوق شكرلر اولمق ايچون چوغالور ۱۳ وبو خدمتك تجربه‌سيله اللهه تمجيد ايدرلر كه اعتراف
ايتدوككز مسيحك انجيلنه اطاعت ايدرسكز وانلری وجمله‌لری جومردلك ايله مشترك ايدرسكز
۱۴ انلر دخی سزده اولان اللهك افضل عنايتنك سببندن سزی زياده‌سيله سووب سزك ايچون دعا ايدرلر
۱۵ واللهه تعبير اولنماز نعمتی ايچون شكر اولسون ✿

اونجی باب

۱ وبن پولوس كندوم مسيحك يواشلغی وحلمی ايله سزه يالوارورم بن كه آرا كزده حاضر ايكن آلچق
كوكللو ايم اما غايب ايكن اوزركزه متجاسر ايم ۲ ويالوارورم كه حاضر ايكن جسارت ايتمك بكا لازم
كلميه اول اعتماد ايله كه انك ايله جسارت ايتمكه نيت ايدرم شول بعضيلر اوزرينه كه بزی لحمه كوره
سلوك ايتمك ظن ايدرلر ۳ زيرا اكر لحمده سلوك ايدرسك‌ده لحمه كوره جنك ايتمز ايز ۴ زيرا جنككزك
سلاحلری لحملو دكل اما الله ايله حصارلر يقمغه قوتلولردر ۵ قياسلری واللهك معرفتی اوزرينه يوجه‌لنن
هر يوجه نسنه‌يی يقوب هر فكری مسيحه اطاعت ايتمك ايچون اسيرلكه چكرز ۶ واطاعتكز تمام
اولدقدن صكره هر اطاعتسزلق ايچون انتقام آلمغه حاضر ايز ۷ ظاهره كوره نسنه‌لره باقارميسكز اكر بر كمسه
كندويه طيانوب مسيحك ايم ديرسه بونی دخی كندوسنده فكر ايلسون كه او مسيحك ايدوكی كبی بز
دخی مسيحك ايز ۸ زيرا اكر بن ربك بزه هدمكز ايچون دكل اما عمارتكز ايچون ويردوكی قدرتمزك حقنده
براز تفخر ايتسم اوتانمياجغم ۹ تا كه سزی رساله‌لر ايله قورقدر كبی كورنمم ۱۰ زيرا ديرلر كه كرچه
رساله‌لری آغر وقوی در اما جسدينك حضوری ضعيف وسوزی حقيردر ۱۱ شول كمسه بونی فكر ايلسونكه
غايب ايكن سوزده رساله‌لر ايله نه شكل ايسك حاضر ايكن دخی عملده همان اول شكل ايز ۱۲ زيرا بز

كندومزی شول تعظيلره كه كندولرينی تحسين ايدرلر صايمغه يا بكزتمكه جسارت ايتمزز امّا كندولرينی
كندولری ايله اولچر ايكن وكندولرينی كندولرينه بكزدر ايكن آڭلامزلر ١٣ امّا بز اولچيمزدن طشره
اولان نسنه‌لر ايچون تفخر ايتمزز امّا الله بزه اولشتردوكی قانونڭ اولچيسنه كوره بر اولچی كه سزه‌دك دخی
واصل اولاوز ١٤ زيرا بز كندومزی اولچيمزدن طشره‌يه اوزاتمازز كويا كه سزه واصل اولمامش ايدك زيرا
سزه‌دكين دخی مسيحڭ بشارتی ايله واصل اولدق ١٥ اولچيمزدن طشره اولان نسنه‌لر ايله يعنی غيريلرڭ
ايشلرنده تفخر ايتمزز امّا اميدمز وار كه ايمانڭز زياده اولدقچه يانڭزده قانونمزه كوره زياده‌سيله
اولولنورز ١٦ سزدن اوته‌ده اولان يرلرده بشارتی وعظ ايتمك ايچون غيريلرڭ قانوننده حاضر نسنه‌لر ايله
تفخر ايتمك ايچون دكل ١٧ امّا تفخر ايدن ربّده تفخر ايلسون ١٨ زيرا كندو كندوينی تحسين ايدن
مستحسن دكلدر لمّا اول كه ربّ انی تحسين ايدر ۞

اون برنجی باب

١ كاشكی بر آز بنم سفاهتمه تحمّل ايده‌سز امّا بكا دخی تحمّل ايليك ٢ زيرا اللهڭ غيرتی ايله سزڭ ايچون
غيرتلو ايم زيرا سزی بر اره نامزد ايتدم كه سزی مسيحه بر پاك قز احضار ايده‌يم ٣ امّا قورقارم كه
نيجه يلان حوّايی حيله‌سی ايله آزدردی بويله دخی فكرلرڭز فاسد اولوب مسيحده اولان ساده‌لكدن آزدرلەلر
٤ زيرا اول كلن كمسنه غيری عيسی‌يی وعظ ايدرسه كه بز انی وعظ ايتمدك يا غيری روح آخذ ايدرسڭز
كه انی آخذ ايتمدڭز يا غيری انجيلی كه انی قبول ايتمدڭز اكا تحمّل ايدرسڭز ايو واررسڭز ٥ زيرا
ظنّ ايدرمكه بن هيچ بر شيده اول الڭ بيوك رسوللردن اكسك دكل ايدم ٦ وامّا سوزده جاهل ايسم
علمده جاهل دكل ايم امّا هر زمانده هر شيده يانڭزده ظاهر اولدق ٧ كناه ايتدمی كه كندومی
الچقلدم تا كه سز يوجه‌لنه‌سز يا كه اللهڭ انجيلنی سزه مفتا وعظ ايلدم ٨ بن سزه خدمت ايتمك
ايچون علوفه آلمغله غيری جماعتلری صويدم ويانڭزده حاضر ايكن وحاجتم اولمغله كمسه‌يه ثقلت ايتمدم
٩ زيرا ماقدونيه‌دن كلن قرنداشلر حاجتمه يتشدردبلر و هر شيده سزه يوك اولمقدن صاقندم و دخی صاقنايم
١٠ مسيحڭ حقّی بنده در كه بر كمسه بو تفخّری بنده آخايه ولايتلرنده منع ايتمز ١١ نيچون سزی
سومدوكم ايچونمی الله بلور ١٢ امّا نه ايدرسم دخی ايده‌يم فرصت آرايانلره فرصتی قطع ايتمك ايچون
تا كه اول تفخرلندقلری نسنه‌ده بز كبی بولنالر ١٣ زيرا بويله كمسه‌لر يالانجی رسوللر حيله‌باز عامللر اولوب
مسيحڭ رسوللرينڭ صورتنه كيررلر ١٤ و عجب دكل زيرا شيطان كندوسی نور ملكڭ صورتنه كيرر
١٥ ايمدی بيوك شی دكل اكر انڭ خدمتكارلری دخی عدالت خدمتكارلرينڭ صورتنه كيررلرسه كه انلرڭ
عاقبتی عمللرينه كوره اولاجقدر ١٦ ينه ديرم كه كمسه بنی عقلسز صانمايه يوخسه بنی عقلسز كبی قبول
ايليك تا كه بن دخی بر آز تفخر ايلەيم ١٧ بو فخر اعتقادنده نه كه سويلرسم ربّه كوره سويلمم امّا عقلسزلقده

ایكن كبی سویلرم ١٨ چونكه نیچه‌سی لحمه كوره تفخر ایدرلر بن دخی تفخر ایده‌یم ١٩ زیرا سز عقللولر
اولمغله عقلسزلره رضا ایله تحمل ایدرسكز ٢٠ زیرا اكر بر كمسه سزی اسیر ایدرسه اكر بر كمسه مالكزی
یسه اكر بر كمسه سزدن آلسه اكر بر كمسه بیوكلنسه اكر بر كمسه یوزكزه اورسه تحمل ایدرسكز ٢١ بن
بونی عیب ایچون سویلرم كویا كه بز ضعیف ایدك اما هر نه شیده كه بر كمسه جسارت ایدرسه عقلسز
كبی سویلرم بن دخی جسارت ایدرم ٢٢ انلر عبرانیلری در بن دخی انلر اسرائیلیلولری در بن دخی انلر
ابراهیمڭ نسلی می در بن دخی ٢٣ انلر مسیحڭ خدمتكارلری می در بن عقلسز كبی سویلرم بن دخی زیاده ایسم
انلردن زیاده زحمتلرده حددن زیاده ضربلرده زیاده زندانلرده چوق كره اولملرده ٢٤ یهودیلردن بش
كره قرقدن بر اكسك ضربلر یدم ٢٥ اوچ كره دكنكلر ایله اورلدم بر كره طاشلندم اوچ كره كمی
پاره‌لندی بر كیجه و بر كون دكزڭ دریكلكنده قالدم ٢٦ چوق كره یوللرده ارماقلرڭ مخاطره‌لرنده
خرسزلرڭ مخاطره‌لرنده كندو جنسمڭ مخاطره‌لرنده طایفه‌لرڭ مخاطره‌لرنده شهرڭ مخاطره‌لرنده چولڭ
مخاطره‌لرنده دكزڭ مخاطره‌لرنده یالانجی قرنداشلرڭ مخاطره‌لرنده ٢٧ تعبده و محنتده چوق كره
اویقوسزلقلرده آچلقده و صوسزلقده چوق كره اورجلرده صوقده و چپلاقلقده ٢٨ طشره‌دن اولان
نسنه‌لردن غیری هر كون یاغمده اولان ازدحام ناس جمله جماعتلر ایچون اهتمامم ٢٩ ضعیف كیمدر كه بن دخی
ضعیف اولمیم كیم عثرت چكر كه بن دخی یانمیم ٣٠ اكر فخرلنمق لازم كلورسه بن ضعیفلكمه متعلق نسنه‌لردن
فخرلنایم ٣١ ربمز عیسی مسیحڭ اللهی و باباسی كه ابدا مباركدر بلور كه یالان سویلمم ٣٢ دمشقده
آرتاس نام ملكڭ والیسی بنی طوتمق استكله دمشقلولرڭ شهرینی عسكر ایله حفظ ایلدی ٣٣ اما بن
بر پنجره‌دن سپد ایچنده دیواردن آشغه اندرلوب انڭ اللرندن قاچدم ۞

اون ایكنجی باب

١ تفخر ایتمك تحقیقا بڭا دوشمز و حالا ربدن اولان رویالره و وحیلره وارورم ٢ بن مسیحده بر آدم
اون دورت یلدن برو بلدم جسدده‌می بن بلمم یا جسددن طشره‌می بلمم الله بلور شول كمسه تا اوچنجی كوكه‌دك
خطف اولندی ٣ و شول آدمی بلدم جسدده‌می یا جسددن طشره‌می بن بلمم الله بلور ٤ كه فردوسه
خطف اولندی و جمله كلمز سوزلر اشتدی كه انلری سویلمك آدمه جایز دكلدر ٥ شول كمسه‌دن تفخر
ایده‌یم اما كندومدن تفخر ایتمم مكر ضعیفلقلرمدن اولا ٦ زیرا تفخر ایتمك استسم ده عقلسز اولمم
زیرا حقیقتی سویلرم اما واز كچرم تا كه كمسه بنم حقمده بنی كوردوكندن یا بندن اشتدوكندن زیاده
ظن ایلمیه ٧ و تا كه وحیلرڭ فضیلتیله حددن زیاده یوجه‌لنمیه‌یم لحمه بر دورتی صاحبلندی یعنی
شیطانڭ ملكی كه بڭا طپانجه‌لر چالا تا كه حددن زیاده یوجه‌لنمیه‌یم ٨ بوندن اوتری ربه اوچ كره
یالواردم كه بندن آیرله ٩ اما او بڭا دیدیكه بنم عنایتم سڭا یتشر زیرا بنم قوتم ضعیفلقده تمام اولور ایمدی

چوق رضا ایله اندن زیاده ضعیفلقلرمده تفخر ایده‌یم تا که مسیحك قوتی اوزرمده ساكن اولا ۱۰ انك
ایچون ضعیفلقلردن شتملردن ضرورتلردن طردلردن مضایقه‌لردن مسیح ایچون حظ ایدرم زیرا ضعیف
اولدوغم زمانده قوتلو ایسم ۱۱ بن تفخر ایتمكله عقلسز اولدم سز بكا كوج ایلدیكز زیرا بن سزدن
تحسین اولنمق كرك ایدم زیرا بن اك عظیم رسوللردن هیچ اكسك دكل ایدم اگر بر شی دكل ایسم ده
۱۲ تحقیقا رسولك علامتلری آراكزده ایشلندیلر هر صبرده علامتلر و معجزتلرده و قوتلو ایشلرده ۱۳ زیرا سز
سایر جماعتلردن نه ایله اكسك اولدیكز مگر اول شی ایله كه بن كندوم سزه ثقلت ویرمدم بو ظلمی
بكا باغشلایك ۱۴ اشته اوچنجی كره در كه سزه گلمكه حاضر ایم و سزه ثقلت ویرمیه‌جكم زیرا سزك
نسنه‌لركزی دكل اما سزی آرارم چونكه اوغللره والدین ایچون خزینه یغمق واجب دكلدر اما والدینه
اوغللر ایچون خزینه یغمق واجبدر ۱۵ و بن چوق رضا ایله جانلركز ایچون خرج ایده‌یم و خرج
اولنایم اگرچه بن سزی زیاده‌سیله سورسم سز بنی دخی آز سورسكز ۱۶ بویله اولسون كه سزه ثقلت
ویرمدم اما بن حیله‌باز ایكن سزی حیله ایله طوتدم ۱۷ بن سزه كوندردوكم كمسنه‌لر ایله سزدن بر
قزانج ایتدمی ۱۸ بن تیطوسه یالواردم و انكله بر قرنداش كوندردم تیطوس سزدن بر قزانج ایتدیمی بز
همان بر روحده و همان بر ایزلرده سلوك ایتمدكمی ۱۹ ینه ظن ایدرمیسكز كه بز سزه اعتذار ایدرز بز
اللهك حضورنده مسیحده سویلرز و بو جمله نسنه‌لری ای سوكولولر عمارتكز ایچون ایدرز ۲۰ زیرا
قورقارمكه بن گلدوكم زمان سزی استدوكم كبی بولمیام و سز بنی دخی استمدوككز كبی بولاسز و آراكزده
نزاعلر قسقانجلر غضبلر غوغالر غیبتلر بسلدیلر مغرورلقلر فتنه‌لر اولا ۲۱ و بن ینه گلدوكمده اللهم بنی
یانكزده آلچقلتیه و انلردن نیچه‌لرینه آغلامیام كه اول گناه ایتدیلر و ناپاكلكدن و زنادن و ارتكاب
ایتدكلری شهوتدن توبه ایتمدیلر

اون اوچنجی باب

۱ بو اوچنجی كره در كه بن سزه گلورم ایكی یا اوچ شاهدك آغزنده هر سوز ثابت اولا ۲ پیشین
سویلدم و ینه ایكنجی كره حاضر اولان كبی پیشین سویلرم و غایب ایكن حالا اول كمسه‌لره یازارم كه اولدن
گناه ایتدیلر و جمله غیریلره كه اگر ینه گلورسم شفقت ایتمیه‌جكم ۳ چونكه بنده سویلین مسیحك
تجربه‌سنی آرارسكز اول كه حقكزده ضعیف دكلدر اما سزده قوتلو در ۴ زیرا اگرچه ضعیفلغك سببیله
خاچلندی ینه ده اللهك قوتی ایله دیری در زیرا بز دخی انده ضعیف ایز اما انكله سزك حقكزده اولان
اللهك قوتی ایله دیری اولاجق ایز ۵ كندوكزی امتحان ایلیك اگر ایمانده ایسه‌كز كندوكزی تجربه ایلیك
كندوكزی بلمزمیسكز كه عیسی مسیح سزده در اگر مردود دكل ایسه‌كز ۶ اما اومارم كه بلجكسكز كه بز
مردود دكل ایز ۷ و اللهه یالواررم كه هیچ بر كملك ایتمیه‌سز انك ایچون دكل كه بز مقبول كورنه‌وز اما كه سز ایو

اولانی ایده‌سز وبز مردود كبی اولاوز ۸ زیرا بز حقه قرشو بر شیه قادر دكل ایز اما حق ایچون قادر ایز
۹ زیرا نه‌زمانكه بز ضعیف ایز وسز قوتلو سكز سونوروز و بونی دخی یعنی سزك كمالكزی استرز ۱۰ انك ایچون غایب
ایكن بو نسنه‌لری یازارم تا كه حاضر ایكن ربك عمارت ایچون اما هلاك ایچون دكل بكا ویردوكی قدرت اوزره
سرتلك قوللانمیام ۱۱ ما باقی ای قرنداشلر خاطركزی خوش طوتك كامل اولك متسلی اولك بر كوكل اولك
سلامته مقید اولك و محبتك وسلامتك اللهی سزكله اولاجقدر ۱۲ بر بركزه مقدس اوپش ایله سلام ویرك
جمله قدیسلر سزه سلام ایدرلر ۱۳ ربك عیسی مسیحك عنایتی و اللهك محبتی وروح القدسك شركتی جمله‌كزله
ایله اولسون آمین ۞

ماقدونیه‌نك فیلیپی نام شهرندن تیتوس و لوقانك وسیله‌سیله قورنطوسلولره یازلان ایكنجی رساله بودر ۞

پولوس رسولك غلاطیه‌لولره رساله‌سی

اولكی باب

۱ پولوس رسول كه آدملردن وآدمك وسیله‌سیله دكل اما عیسی مسیحدن وانی اولولردن اقامت ایدن
الله باباذن نصب اولنمشدر ۲ و بنمله اولان جمله قرنداشلر غلاطیه جماعتلرینه ۳ سزه الله باباذن و ربمز
عیسی مسیحدن عنایت وسلامت اولسون ۴ اولكه كندوسنی كناهلرمز ایچون تسلیم ایلدی تا كه بزی بو
حاضر یرامز دنیادن اللهك و بابامزك مرادی اوزره چقاره ۵ كه اكا ابد الاباد مجد اولسون آمین
۶ تعجب ایدرمكه بویله تیز سزی مسیحك عنایتنه دعوت ایدندن بر غیری انجیله چوریلدكز ۷ اكرچه
غیریسی یوقدر اما بعضیسی وار در كه سزه اضطراب ویروب مسیحك انجیلنی تحویل ایتمك استرلر ۸ اما
اكر بز یا كوكدن بر ملك بز سزه تبشیر ایتدوكمزدن غیری نسنه تبشیر ایدرسه ملعون اولسون ۹ اول
دیدوكمز كبی حالا دخی ینه دیرم كه اكر بر كمسه سزه اخذ ایتدوككزدن غیری نسنه تبشیر ایدرسه
ملعون اولسون ۱۰ زیرا حالا آدملركمی یا اللهكمی رضاسنی طلب ایدرم یا بن آدملرهمی بكندیده اولمق آرارم
اكر دخی آدملره بكندیده اولسم مسیحك قولی اولماز ایدم ۱۱ اما ای قرنداشلر سزه اعلام ایدرمكه
بندن تبشیر اولنان انجیل آدمه كوره دكلدر ۱۲ زیرا بن انی آدمدن نه آلدم نه اوكرندلدم اما عیسی

مَسیحڭ وَحیسیله ۱۳ زیرا چَکن زمانده یهودیلکده سُلوکمی اِشتدکز نیجه که اَللّهڭ جماعتنی زیاده‌سیله
اطراد و خراب ایدردم ۱۴ وَیهودیلکده مِلّتمدن نیچه یاشداشلرمدن زیاده فایده‌لنردم وَباباللرمڭ سنتلرینه
زیاده غیرتلو ایدم ۱۵ امّا نجانکه بنی آنامڭ رحمندن آیران وَکندو عنایتندن دعوت ایدن الله بکندی
۱۶ که کندو اوغلنی بڭا اعلان ایده تا که اَنی طایفه‌لر آراسنده تبشیر ایده‌یم تیزیّه لحم وَقانه طانشمادم
۱۷ وَاورشلیمه بندن اوّل رسول اولانلره دونمدم امّا عربستانه واردم وَینه دمشقه دونـدم ۱۸ اندن اوچ
یلدن صکره بطرسی زیارت ایتمکه اورشلیمه واردم وَانڭ یانینده اون بش کون اکلندم ۱۹ وَربّڭ قرنداشی
یعقوبدن غیری رسوللردن کمسه‌یی کورمدم ۲۰ وَسزه یازدوغم نسنه‌لر ایچون اشته اللّهڭ حضورنده شهادت
ایدرم که یالان سویلمم ۲۱ اندن صکره سوریا وَقیلیقیه ولایتلرینه کلدم ۲۲ وَیهودا ولایتنده اولان
مسیحڭ جماعتلرینه یوزم ایله بلنمدم ۲۳ انجق اِشیتمشلر ایدیکه بزی بر زمان اطراد ایدن بر زمـان
خراب ایتدوکی ایمانی حالا تبشیر ایدر ۲۴ وَبندن اوتری اللّهه مجد ایدرلر ایدی ۞

ایکنجی باب

۱ اندن اون دورت یلدن صکره برناباس ایله تیتوسی بله آلوب ینه اورشلیمه چقدم ۲ وَوحی سببیله
چقدم وَطایفه‌لر آراسنده وعظ ایتدوکم بشارتی انلره وَباشقه‌جه اعتبارده اولانلره بیان ایلدم تا که بر وجهله
یوق یره سکرتمیش یا سکرتمم اولمیام ۳ امّا بنم ایله اولان تیتوس یونانی ایکن ختن اولنمغه مضطر اولمادی
۴ وَبو اوغرلین کیرمش یالانجی قرنداشلرڭ سببندن که بزی قوللغه کتورمك ایچون عیسی مسیحده
اولان آزادلغمزی تجسّس ایتمکه کزلوجه کیرمشلر ایدی ۵ که انلره اطاعت ایتمکه بر ساعت بله یـر
ویرمدك تا که انجیلڭ حقیقتی یانکزده ثابت قالا ۶ امّا انلردن که بر شی اولمق کورندیلر کیم ایـدیلر
ایسه بنم اکسکم دکل الله انسانڭ یوزینه باقماز زیرا اعتبارده اولانلر بڭا بر شی آرتورمادیلر ۷ امّا امر بر
عکس اولدی چونکه کوردیلر که بڭا غلفه ایچون انجیل تفویض اولندی نیجه که بطرسه ختان ایچون
انجیل تفویض اولندی ۸ زیرا بطرسه ختان رسالتی ایچون یاردم ینتشدرن بڭا دخی طایفه‌لر ایچـون یاردم
یتشدردی ۹ وَعمودلر اولمق کورنن یعقوب وَکفاس وَیوحنّا بڭا ویرلن عنایتی بلدکلرنده بڭا وَبرناباسـه
مشارکت صاغ اللرینی ویردیلر که بز طایفه‌لره وارهوز انلر دخی ختانه واره‌لـر ۱۰ انجق استدیلـر که
فقیرلری آکاوز وَبونی بن دخی ایتمکه چالشدم ۱۱ امّا بطرس انطاکیه‌یه کلدوکی زمان اڭا یوزینه قرشو
مقاومت ایتدم زیرا آزارلنمغه مستحق ایدی ۱۲ زیرا یعقوبدن بعض کمسنه‌لر کلمزدن اوّل طایفه‌لر ایله بله
یر ایدی امّا انلر کلدوکی زمان ختاندن اولانلردن قورقغله طایفه‌لردن اجتناب ایدوب آیرلدی ۱۳ وَسایر
یهودیلر دخی انکله بله مدارا ایدرلر ایدی شویله که برناباس دخی انلرڭ مداراسنه بله چکلدی ۱۴ امّا
انلرڭ انجیلڭ حقیقتنه کوره طوغرو آیاق ایله کزمه‌لرینی کوردوکمده جمله‌نڭ حضورنده بطرسه دیدمکه

اکرسن یهودی ایکن طایفه‌لرکبی کچنورسڭ و یهودیلرکبی کچمزسڭ نیچون طایفه‌لره یهودیلك ایتمکه
زور ایدرسن ١٥ بزکه طبیعتدن یهودیلر ایز و طایفه‌لردن کناهکارلر دکل ایز ١٦ آدم شریعتڭ عمللری ایله
دکل امّا عیسی مسیحه ایمان کتورمکله تعدیل اولندوغنی بلمکله بزدخی عیسی مسیحه ایناندق تا که
شریعتڭ عمللری ایله دکل امّا مسیحه ایمان کتورمکله تعدیل اولنه‌وز زیرا هیچ بر لحم شریعتڭ عمللری ایله
تعدیل اولنماز ١٧ امّا اکربز مسیحده تعدیل اولنمغه آرار ایکن کندومز کناهکارلر بولنورسق مسیح
کناهڭ خدمتکاریمی‌در هیچ اولماسون ١٨ زیرا اکر بوزدوغم نسنه‌لری ینه یاپارسم بن کندومی متجاوز
ایدرم ١٩ زیرا شریعت ایله شریعته اولمش ایم تا که اللّٰهه دیرله‌یم ٢٠ بن مسیح ایله حاچلنمش ایم
نهایت دیرلیرم آرتق بن دکل امّا مسیح بنده دیرلیر و حالا جسدده یاشادوغم حیاتی اللّٰهڭ اوغلنه اولان
ایمان ایله یاشارم که بنی سودی و کندوسنی بنم ایچون تسلیم ایلدی ٢١ اللّٰهڭ عنایتنی ابطال ایتمم زیرا
اکر عدالت شریعت ایله ایسه مسیح یوق یره اولمشدر ❊

اوچنجی باب

١ ای عقلسز غلاطیه‌لولر سزی کیم مسحّر ایتدیکه حقّه اطاعت ایتمیه‌سز سزی که کوزلرکز اوکنده عیسی
مسیح آراکزده حاچلنمش تصویر اولندی ٢ انجق بونی سزدن اوکرنمك استرم سز روحی شریعتڭ عمللری ایله‌می
یوخسه ایمانی اشتمك ایله‌می آلدکز ٣ بویله عقلسزمیسکز که روح ایله باشلامش ایکن شمدی لحم
ایله ختم ایدرسکز ٤ سز بو قدر نسنه‌لری یوق یره‌می چکدکز اکر یوق یره اولسه ٥ ایمدی سزه روحی
یتشترن و آراکزده معجزه‌لر ایدن شریعتڭ عمللری ایله‌می ایدر یوخسه ایمانی اشتمك ایله‌می ٦ نیجه که
ابراهیم اللّٰهه ایناندی و بو اکا عدالت ایچون صایلدی ٧ ایمدی بلك که ایماندن اولانلر ابراهیم اوغللری
درلر ٨ و کتاب الله ایمان ایله طایفه‌لری تعدیل ایده‌جکنی پیشین کوردکده ابراهیمه پیشین تبشیر
ایدوب دیدیکه جمله طایفه‌لر سنده مبارك اولالر ٩ ایمدی ایماندن اولانلر ایمانلو ابراهیم ایله مبارکلردر
١٠ زیرا نه قدر کمسه‌لر شریعتڭ عمللرندن اولسه‌لر لعنت التنده درلر زیرا یازلمشدر که شریعتڭ کتابنده
یازلان جمله نسنه‌لرده مواظبت ایتمین که انلری ایلیه ملعون در ١١ امّا اللّٰهڭ قاتنده شریعت ایله کمسه
تعدیل اولنمیاجغی ظاهردر زیرا عادل کشی ایمان ایله دیرله‌جکدر ١٢ امّا شریعت ایمان ایله دکلدر امّا بو
نسنه‌لری ایدن آدم انلر ایله دیرله‌جکدر ١٣ مسیح بزی شریعتڭ لعنتندن خلاص ایلدی چون بزم
ایچون لعنت اولدی زیرا یازلمشدر که آغاجده آصلمش هر کمسه ملعون در ١٤ تا که ابراهیمڭ برکتی
عیسی مسیحڭ وسیله‌سیله طایفه‌لره واقع اولا تا که روحڭ وعده‌سنی ایمان ایله آلاوز ١٥ ای قرنداشلر
آدم عادتنجه سویلرم بر مقرّر اولمش عهدی انسانڭ بیله اولسه کمسه فسخ ایتمز و غیری نسنه قاتماز ١٦ امّا
وعده‌لر ابراهیمه و انڭ نسلنه سویلندیلر کتاب نسللره چوق ایچون سویلر کبی دیمز امّا مفرد نسل ایچون

كبى وسنڭ نسلڭه كه مسيحدر دير ١٧ وبونى ديرم دورت يوز اوتوز ييلدن صكره كلن شريعت اللهدن
مسيح ايچون اولجه مقرر اولان عهدى فسخ ايتمركه وعده‌يى ابطال ايليه ١٨ زيرا اكر ميراث شريعتدن اولسه
آرتق وعده‌دن دكلدر اما الله انى ابراهيمه وعده ايله باغشلادى ١٩ ايمدى شريعت نه ايچوندر تجاوزلرك
سببيله قاتلدى تا اول نسل كلنجيه‌دكين كه اڭا وعده اولنمش ايدى اول شريعت ملكلرڭ خدمتى ايله
بر ميانجينڭ اليله تعيين اولندى ٢٠ وميانجى بر نسلڭ دكلدر اما الله بر در ٢١ ايمدى شريعت اللهڭ
وعده‌لرينه مخالفمى در هيچ اولماسون زيرا اكر ديرى ايتمكه قادر اولان شريعت ويرلمش اولسيدى تحقيقا
عدالت شريعتدن اولوردى ٢٢ اما كتاب جمله آدملرى كناه التنده حبس ايلدى تا كه عيسى مسيحڭ
ايمانندن اولان وعده ايناننلره ويرله ٢٣ وايمان كلمزدن اول بز شريعت التنده محفوظ اولوب اول كشف
اوله‌جق ايمانه‌دك حبس اولندق ٢٤ شويله كه شريعت مسيحه‌دك بزم خواجه‌مز ايدى تا كه ايمان ايله
تعديل اولنه‌وز ٢٥ اما ايمان كلدكدن صكره آرتق خواجه‌نڭ التنده دكل ايز ٢٦ زيرا جمله‌كز عيسى مسيحه
ايمان كتورمكله اللهڭ اوغللرى سكز ٢٧ زيرا سزدن نه قدر مسيحه وافتزلندكز ايسه مسيحى كيدكز
٢٨ نه يهودى نه يونانى وار نه قول نه آزاد وار نه اركك نه ديشى وار زيرا سز جمله‌كز مسيح عيسى‌ده
بر سكز ٢٩ واكر مسيحڭ ايسه‌كز ابراهيمڭ نسلى و وعده اوزره وارثلر سكز ۞

دردنجى باب

١ وديرمكه مادامكه وارث اوغلانجقدر انڭ ايله قولڭ آراسنده هيچ فرقى يوقدر اكرچه جمله‌نڭ
صاحبيدر ٢ او مقدم باباdن تعيين اولنمش زمانه‌دك وصيلرڭ وكتخدالرڭ التنده‌در ٣ بز دخى بويله
اوغلانجقلر ايكن دنيا عنصرلرينڭ التنده قوللقده ايدك ٤ اما اول زمانڭ تمامى كلدكدن صكره الله
عورتدن طوغمش وشريعت التنده اولمش كندو اوغلنى كوندردى ٥ تا كه شريعتڭ التنده اولانلرى
خلاص ايليه وبز تبنى‌يه نايل اولاوز ٦ وسز اوغللر اولمغله الله كندو اوغلنڭ روحنى قلبلركزه كوندردى
كه ابا يعنى بابا چاغرر ٧ شويله كه سن آرتق قول دكلسن اما اوغل سن واكر اوغل ايسڭ مسيحڭ
وسيله‌سيله اللهڭ وارثى دخى سن ٨ نهايت او زمان سز اللهى بلممكله طبيعت ايله تكريلر اولميانلره
قوللق ايتدكز ٩ اما شمدى اللهى بلدكدن صكره يا زياده سز اللهدن بلندكدن صكره نيچه تكرار
ضعيف وحقير عنصرلره دونرسكز كه انلره ينه قوللق ايتمك استرسكز ١٠ سز كونلرى وآيلرى ووقتلرى
وييللرى كوزدرسكز ١١ بن سزڭ ايچون قورقارم كه يانكزده يوق يره چالشمش اولام ١٢ اى قرنداشلر سزه
يالواررم بن كبى اولڭ زيرا بن دخى سز كبى ايم بڭا هيچ بر ظلم ايتمدكز ١٣ اما بلورسكز كه اولدن
جسمڭ ضعيفلغى ايله سزه تبشير ايتمش ايسم ١٤ وسز جسمده اولان امتحانمى خور كورمدكز ورد
ايتمدكز اما بنى اللهڭ بر ملكى كبى وعيسى مسيحى كبى قبول ايتدكز ١٥ ايمدى مباركلككز نه ايدى
ز

زيرا بن سزه شهادت ايدرمكه اكر ممكن اولسيدی كوزلركزی چقاروب بكا ويررديكز ١٦ ايمدی سزه
حقيقتی سويلدوكم ايچون دشمنكز اولدمی ١٧ انلر سزه غيرت چكرلر اما ايولك ايچون دكل بزی اخراج
ايتمك استرلر تا كه سز انلره غيرت چكه‌سز ١٨ اما هر زمانده ايو نسنه‌يه غيرت چكمك ايو در ويالكز
اول زمان دكل كه بن يانكزده حاضر ايم ١٩ ای اوغلانجقلرم كه مسيح سزده مصور اولنجيه‌دك سزدن
اوترو تكرار طوغرمق آغريسنی چكرم ٢٠ حالا يانكزده حاضر اولمق وآوازمی دكشترمك استردم زيرا
سزدن اوترو شبهه‌لو ايم ٢١ ای سز كه شريعتك التنده اولمق استرسكز شريعتی دكلمزميسكز ٢٢ زيرا
يازلمشدر كه ابراهيمك ايكی اوغلی وار ايدی بری جاريه‌دن او بری حر عورتدن ٢٣ وجاريه‌دن اولان
جسده كوره طوغدی اما حر عورتدن اولان وعده ايله طوغدی ٢٤ بو نسنه‌لر بر تمثيل درلر زيرا بونلر اول ايكی
عهد دركه بری سينا طاغندن اولوب قوللق ايچون طوغرر اول كه هاجردر ٢٥ زيرا هاجر عربستانده سينا
طاغی در وشمديكی زمانك اورشليمنه بكزر كه اوغللری ايله قوللق ايدر ٢٦ اما يوقروده‌كی اورشليم حر در
وجملهمزك آناسی در ٢٧ زيرا يازلمشدر كه ای طوغرميان قصر سون وسن كه طوغرمشك آغريلرينی چكمدك
سونيش صداسنی چك وچاغر زيرا متروك اولان عورتك اوغللری ارى اولان عورتك اوغللرندن زياده در
٢٨ وبز ای قرنداشلر اسحق كبی وعده‌نك اوغللری ايز ٢٩ اما نيجه كه او زمان جسده كوره طوغمش روحه
كوره طوغمشی اطراد ايلدی ايسه حالا دخی بويله در ٣٠ اما كتاب نه دير جاريه‌يی وانك اوغلنی قوو
زيرا جاريه‌نك اوغلی حر عورتك اوغلی ايله وارث اولماز ٣١ ايمدی ای قرنداشلر بز جاريه‌نك اوغللری دكل
ايز اما حر عورتك اوغللری ايز

بشنجی باب

١ ايمدی بزی آزاد ايتدوكی آزادلقده ثابت اولك ويكه قوللغك بويندرغنه طوتلماك ٢ اشته بن بولوس
سزه ديرمكه اكر ختن اولنورسكز مسيح سزه هيچ فايده ايتميه‌جكدر ٣ وينه هر ختن اولنان آدمه
شهادت ايدرمكه بتون شريعتی كوزتمك بويننه بورجدر ٤ سز كه شريعت ايله تعديل اولنورسكز
مسيحدن آيرلدكز عنايتدن دوشدكز ٥ زيرا بز روح ايله ايماندن اولان عدالتك اميدينه منتظرلر ايز
٦ زيرا عيسی مسيحده نه ختان نه غلفه بر شيئه دكر اما محبت ايله عمل ايدن ايمان ٧ سز ايو
سكردير ايدكز كيم سزه مانع اولدی كه حقه اطاعت ايتميه‌سز ٨ بو القا سزی دعوت ايدندن دكلدر
٩ بر آز مايه بتون خميری مايه‌لو ايدر ١٠ بن ربده سزك ايچون اعتماد ايدرمكه غيری فكرده اولمياجق
سكز اما سزه تشويش ويرن هر كيم ايسه دينونتنی چكه ١١ وبن ای قرنداشلر اكر دخی ختانی وعظ
ايدرسم نيچون دخی اضطهاد چكرم ايمدی خاچك عثرتی قالدرلدی ١٢ كاشكی سزه تشويش ويرنلر منقطع
اولالر ١٣ زيرا سز ای قرنداشلر آزادلغه دعوت اولندكز فقط بو آزادلغی جسده فرصت ايچون قوللانماك

أمّا بر برکزه محبّت ایله خدمت ایدك ۱۴ زیرا بتون شریعت بر سوزده اتمام اولنور یعنی بو سوزده .
قوکشوکی کندوك کبی سوه‌سن ۱۵ امّا اکر بر برکزی اصروب ییه‌جك اولورسکز صاقنك که بر برکزدن
تلف اولنمیه‌سز ۱٦ ایمدی بن دیرمکه روحده سلوك ایدك و جسدك شهوتنی اتمام ایتمیه‌سز ۱۷ زیرا جسد
روحه قرشو روح دخی جسده قرشو شهوت ایدر و بو نسنه‌لر بر برینه مخالف در شویله که استدوککز
نسنه‌لری ایده‌مزسکز ۱۸ امّا اکر روحدن مهتدی اولورسکز شریعت آلتنده دکل سکز ۱۹ و جسدك عمللری
بللو در که بونلر در زنا فحیه‌زنلك نجاست شهوت ۲۰ بت پرستلك سحر عداوتلر نزاعلر قیزقانجلر غضبلر
غوغالر فتنه‌لر فرقه‌لر ۲۱ حسدلر قتللر سرخوشلقلر عشرتلر و بونلره بکزر نسنه‌لر که سزه اولدن
سویلدوکم کبی دخی پیشین سویلرم که بو نسنه‌لری ایدنلر اللهك ملکوتنی میراث ایتمیه‌جکلر ۲۲ امّا
روحك میوه‌سی محبّت سرور سلامت غضبده تأنّی لطف احسان ایمان حلم عفّت در ۲۳ بویله نسنه‌لره
شریعت مخالف دکلدر ۲۴ و مسیحك اولانلر جسدی هوسلر ایله و شهوتلر ایله خاچه‌لمشلردر ۲۵ اکر روح
ایله دیرلر ایسك روح ایله دخی سلوك ایده‌لم ۲٦ و بر برمزی خصومته چکوب بر برمزه حسد ایتمکله
باطل افتخار ایتمیه‌لم ٭

آلتنجی باب

۱ ای قرنداشلر اکر بر کمسه بر خطاده طوتلورسه سز که روحانی سکز شول کمسه‌یی حلمك روحی
ایله اصلاح ایلیك و صاقن که سن دخی امتحان اولنمیه‌سن ۲ بر برکزك یوکلرینی کوترك و بویله مسیحك
شریعتنی اتمام ایلیك ۳ زیرا اکر بر کمسه بر نسنه دکل ایکن کندوسنی بر نسنه ظنّ ایدرسه کندوسنی
آلدادر ۴ امّا هر کس کندو عملنی تجربه ایلسون او زمان تفخّر کندوده اولا غیری کمسه‌ده اولمیه ۵ زیرا
هر کس کندو یوکنی کوتره‌جکدر ٦ سوزده تعلیم اولنان کندو معلّمنی جمله ایو نسنه‌لره مشارك ایلیه
۷ آلدانماك الله استهزا اولنماز زیرا انسان نه اکش اولورسه انی بیچه‌جکدر ۸ زیرا کندو جسدینه اکن جسددن
فسادی بیچه‌جکدر امّا روحه اکن روحدن ابدی حیاتی بیچه‌جکدر ۹ و ایولك ایتمه‌ده یورلمیالم زیرا
عاجز اولمازسق کندو وقتنده بیچه‌جك ایز ۱۰ ایمدی فرصت الده ایکن هپسنه ایولك ایده‌لم خصوصا
اهل ایمانه ۱۱ باقك نه بیوك مکتوب سزه کندو الم ایله یازمشم ۱۲ نه قدر کمسه‌لر جسده کوزل کورنمك
استرلرسه سزه ختنی اولنمق ایچون زور ایدرلر انجق انلك ایچون که مسیحك خاچی ایچون اضطهاد چکمیه‌لر
۱۳ زیرا ختنی اولنانلر کندولر شریعتی کوزتمزلر امّا جسدکزده تفخّر ایتمك ایچون استرلر که ختنی اولناسز
۱۴ امّا بن ایسه اولمیا که ربّمز عیسی مسیحك خاچندن غیری نسنه ایله تفخّر ایلیه‌یم که انکله دنیا بکا
خاچلنمشدر و بن دنیایه خاچلنمشم ۱۵ زیرا عیسی مسیحده نه ختان نه غلفه بر شیئه دکر امّا یکی
مخلوقه ۱٦ و نه قدر کمسه‌لر بو قانونه کوره سلوك ایدرلرسه انلرك اوزرینه و اللهك اسرائیلی اوزرینه

سلامت و رحمت اولا ١٧ بوندن صکره کمسه بکا زحمت ویرمسون زیرا بن جسدمده ربّ عیسی‌نك یاره
اثرلرینی طاشیرم ١٨ ربّمز عیسی مسیحك عنایتی روحکز ایله اولسون ای قرنداشلر آمین ۞
رومادن غلاطیه‌لولره یازلمشدر ۞

پولوسك رسولك افسوسلولره رساله‌سی

اوّلکی باب

١ اللّهك ارادتی ایله عیسی مسیحك رسولی پولوس افسوسده اولان قدیسلره و عیسی مسیحه ایناننلره
٢ سزه بابامز اللّهدن و ربّ عیسی مسیحدن عنایت و سلامت اولسون ٣ الله و ربّمز عیسی مسیحك باباسی
که بزی هر روحانی برکت ایله کوکده‌کی مکانلرده مسیحك وسیله‌سیله برکتلدی مبارك اولسون
٤ نیجه که بزی دنیانك تأسیسندن اوّل کندوسنده انك ایچون اختیار ایلدی تا که انك حضورنده
محبّت ایله قدیس و عیبسز اولاوز ٥ که بزی کندو ارادتنك رضاسندن عیسی مسیحك سببیله کندویه
تبنّی ایتمك ایچون تقدیر ایلدی ٦ کندو عنایتنك عزّتنك حمدی ایچون که انکله بزی سوکولوده مقبول
ایلدی ٧ که انده کندو قاننك سببی ایله خلاصه یعنی کناهلرك مغفرتنه نایل اولدق عنایتنك غناسنه
کوره ٨ که انی بزه هر حکمتده و فهمده افاضه ایلدی ٩ بزه کندو ارادتنك سرّینی بلدرمش اولمغله
رضاسی اوزره که انی کندوسنده تصمیم ایتمش ایدی ١٠ که وقتلرك کمالنك تدبیرنده هم کوکلرده هم یر
اوزرنده اولان جمله شیلری مسیحده بر باشه جمع ایلیه ١١ انکا که انکله دخی بر میراث آلدق چون شول
کمسه‌نك تصمیمی اوزره که کندو ارادتنك تدبیرینه کوره جمیع شیلری ایدر تقدیر اولندق ١٢ تا که بز
که مسیحه اوّل امید طوتدق عزّتنك حمدی ایچون اولاوز ١٣ و سز دخی انکا امید طوتدکز سز که حقیقت
کلامنی خلاصکزك بشارتنی ایشدوب انکا ایناندقدن صکره وعده‌نك روح القدسی ایله مهرلندکز
١٤ اول که میراثمزك رهنیدر تا کسب اولنانك خلاصنه دکین انك عزّتنك حمدی ایچون ١٥ انك ایچون
بن دخی ربّ عیسی‌یه اولان ایمانکزی و جمله قدیسلره اولان محبّتکزی ایشتمکله ١٦ سزك ایچون شکر ایتمه‌دن
واز کچمیوب سزی دعالرمده ذکر ایدرم ١٧ تا که ربّمز عیسی مسیحك اللّهی عزّتك باباسی انی بلمك ایچون

سزه حکمت و الهام روحنی ویره ۱۸ و عقلکزك کوزلرینی تنویر ایلیه تا که انك دعوتنك امیدی و قدیسلرده
میراثنك عزتنك غناسی نه ایدوکنی ۱۹ و بزم ایچون که ایناندرز انك قوتنك افضل عظمتی نه ایدوکنی بله‌سز
قوتلو قدرتنك عملی اوزره ۲۰ که انی مسیحده عمل ایلدی نجانکه انی اولولردن اقامت ایدوب کوکده‌کی
مکانلرده کندو صاغنده اوتورتدی ۲۱ هر حکومتك و قدرتك و قوتك و سلطنتك و هر آدك اوزرینه که
یالکز بو دهرده دکل امّا کله‌جك دهرده دخی آکیلور ۲۲ و جمله شیلری آیاقلری آلتنه قویوب انی جمله شیلر
اوزرینه شول جماعته باش نصب ایلدی ۲۳ که انك جسدی اولوب جمله‌ده جمله شیلری طولدرانك
طولنولغی در ۞

ایکنجی باب

۱ و سزی شول خطالرده و کناهلرده اولمش ایکن دیری ایلدی ۲ که انلرده کچن زمانده سلوك ایندکز
بو دنیانك عادتنه و هوا سلطانتنك سلطاننه یعنی حالا عصیان اوغللرنده عمل ایدن روحه کوره ۳ که
آرالرنده بز جمله‌مزدخی کچن زمانده جسمزك شهوتلرنده کزنوب جسدك و یرامز فکرلرك مرادلرینی ایدر ایدك
و غیریلر کبی طبیعتدن غضبك اوغللری ایدك ۴ امّا رحمتی بول اولان الله بیوك محبتندن که انکله بزی سودی
۵ بر خطالرده اولمش ایکن بزی مسیح ایله بله دیری ایلدی عنایت ایله خلاص اولدکز ۶ و بزی
بله اقامت ایدوب عیسی مسیحده کوکده‌کی مکانلرده بله اوتورتدی ۷ تا که عیسی مسیح ایله بزه اولان
لطفندن کله‌جك عصرلرده کندو عنایتنك افضل غناسنی کوستره ۸ زیرا سز عنایت ایله ایمانك وسیله‌سیله
خلاص اولدکز و بو سزدن دکل اللهك هبه‌سی در ۹ عمللر ایله دکل تا که کمسه تفخر ایتمیه ۱۰ زیرا بز
انك عملی ایز و عیسی مسیحده ایو عمللره یرادلدق که الله انلری پیشین حاضر ایلدی تا که انلرده سلوك
ایده‌وز ۱۱ انك ایچون خاطرکزده طوتك که سز کچن زمانده جسده طایفه‌لر اولوب جسده ال ایله ایشلنمش
ختان دینلندن غلفه دیو دینلر ایدکز ۱۲ که او زمان مسیحسز اسرائیلك جمهورندن بعید و وعده‌نك عهدلرندن
غریب امیدسز و دنیاده اللهسز ایدکز ۱۳ امّا حالا عیسی مسیحده سز که کچن زمانده بعید ایدکز
مسیحك قانی ایله یقین اولدکز ۱۴ زیرا او بزم سلامتمزدر که ایکیی بر ایتدی و آیرولغك اورتا
دیوارینی بوزدی ۱۵ و کندو جسدی ایله عداوتی یعنی قانونلر اوزره مبنی اولان وصیتلرك شریعتنی منسوخ
ایلدی تا که سلامتی ایدوب اول ایکیدن کندوسنده بر یکی آدم یراده ۱۶ و ایکیسنی اللهه خاچ ایله بر
جسدده متصالح ایلیه چون انکله عداوتی اولدرمشدر ۱۷ و کلوب هم سزه که بعید ایدکز هم انلره که
یقین ایدیلر سلامتی تبشیر ایلدی ۱۸ زیرا انك سببیله ایکیمزه دخی بر روحده بابایه تقرب وار
۱۹ ایمدی سز آرتق غریبلر و مسافرلر دکل سکز امّا قدیسلرك همشهرلولری و اللهك اهل بیتی سکز
۲۰ و رسوللرك و پیغمبرلرك تملنده بنا اولندکز عیسی مسیح کندوسی کوشه‌نك باش طاشی ایکن ۲۱ که

انك اوزرنده یاقشیق چاتلمش بتون بنا ربه مقدس هیكل اولمغه آرتور ٢٢ كه انك اوزرنده سز دخی بله بنا
اولندكز تاكه روح ایله اللهك مسكنی اولاسـز ۞

اوچنجی باب

١ بو سببدن بن پولوس سز طایفه‌لر ایچون عیسی مسیحك محبوسی ایم ٢ اكر بڭا سزك ایچون ویرلن
اللهك عنایتنك وكالتنی ایشتمش ایسه‌كز ٣ زیرا او بڭا وحی ایله سری بلدردی نیجه كه مقدما آز سوز
ایله یازدم ٤ كه انی اوقودیغكزده مسیحك سرنده بنم نه معرفتم وار فهم ایتمكه قادر سكز ٥ اول سر كه حالا
روح ایله انك قدیس رسوللرینه و پیغمبرلرینه كشف اولندوغی كبی غیری عصرلرده آدم اوغللرینه بلدرلمش
ایدی ٦ یعنی كه طایفه‌لر وارثلر و همجسدلر و انك وعده‌سنده مسیحده انجیلك سببی ایله مشاركلردر
٧ كه بن انك خدمتكاری اولدم اللهك عنایتنك هبه‌سنه كوره كه بڭا قدرتنك عملنه كوره ویرلدی
٨ بڭا كه جمله قدیسلرك اك كوچكی ایم بو عنایت ویرلدیكه طایفه‌لر آراسنده مسیحك تفتیش اولنماز
غناسنی تبشیر ایلیم ٩ و هپیسنه اوكرده‌یم عیسی مسیح ایله هر شیئی یرادان اللهده ازلدن كزلنمش بو سرك
مشاركتی نه شكلدر ١٠ تا كه حالا كوكده‌كی مكانلرده حكومتلره و قوتلره جماعتك وسیله‌سیله اللهك
حكمت متنوعه‌سی بلدرله ١١ ربمز عیسی مسیحده ایتدوكی ابدی تقدیره كوره ١٢ كه انك سببی ایله
سویلمكده جسارتمز و اكا ایمان كتورمكله اعتماد ایله تقربمز وار ١٣ انك ایچون التماس ایدرمكه سزك
ایچون چكدوكم مصیبتلرمده كه عزتكز در عاجز اولمیاسز ١٤ بو سببدن ربمز عیسی مسیحك باباسنه
دیز چوكرم ١٥ كه اندن كوكلرده و یرده اولان جمله عیال مسمی‌در ١٦ تا كه كندو عزتنك غناسنه كوره
سزه ویره كه ایچرده‌كی انسانده روحی ایله قوت ایله قوتلنه‌سز ١٧ و ایمان ایله مسیح قلبلركزده ساكن اوله
١٨ و محبتده كوكلنوب تمللنه‌سز تا كه جمله قدیسلر ایله اینلك و اوزونلق یوكسكلك و دریكلك نه در ادراك
ایتمكه قادر اولاسز ١٩ و مسیحك محبتنی بله‌سز كه هر فهمدن زیاده در تا كه اللهك جمله طولوغیله
طولاسز ٢٠ ایمدی اكا كه درونمزده عمل ایدن قوته كوره استدوكمزدن و ظن ایتدوكمزدن چوق زیاده ایتمكه
قادر در ٢١ اكا جماعتده عیسی مسیح ایله دهرلرك دهرینك جمیع جیللرینه دكین مجد اولسون آمین ۞

دردنجی باب

١ ایمدی بن رب ایچون محبوس ایكن سزه یالواررمكه دعوت اولندوغكز دعوته لایق اولان وجهله
سلوك ایده‌سز ٢ جمله تواضع و حلم و غضبده تأنی ایله بر بركزه محبت ایله تحمل ایدرك ٣ و سلامتك
بندی ایله روحك برلكنی صقلمغه چالشرق ٤ بر جسد و بر روح وار نته كه سز دخی دعوتكزك بر
امیدینه دعوت اولندكز ٥ بر رب بر ایمان بر وافتز ٦ جمله‌نك بر اللهی و باباسی اول كه جمله اوزرینه

وجمله آراسنده وجمله‌کزك ایچنده‌در ٧ اما هر برمزه عنایت ویرلدی مسیحك هبه‌سنك اولچکنه کوره
٨ انك ایچون دیر که یوقرویه چقوب اسیرلری اسیرلکه چکدی وآدملره هبه‌لر ویردی ٩ وچقدی
دیدوکی نه‌در مکر او اولا که اول یرك اك آشغی طرفلرینه اندی ١٠ اینمش اولان اولدر که جمله کوکلر
اوزرینه چقدی تاکه هرشیئی طولدره ١١ واول کندوسی بعضیلری رسوللر وبعضیلری پیغمبرلر وبعضیلری
مبشرلر وبعضیلری چوبانلر ومعلملر نصب ایلدی ١٢ قدیسلرك کمالی ایچون خدمتك عملی ایچون مسیحك جسدینك
بنیانی ایچون ١٣ تا جمله‌مز ایمانك والله‌ك اوغلنك معرفتنك برلکنه کامل آدمه مسیحك کمال قامتنك اولچکنه
واصل اولنجیه‌دکین ١٤ تاکه آرتق اوغلانجقلر اولمیوب چالقنمیه‌وز وآدملرك حیله‌سیله ومکر واضلاله
مخصوص مخادعه‌لر ایله هر تعلیمك یلی ایله طولایو کوترلمیه‌وز ١٥ اماکه محبتده حقی سویلیوب هرشیده
اکا که باش یعنی مسیحدر بویه‌وز ١٦ که اندن بتون جسد هر یاردم ایدن مفصل ایله قوشلمش
وچاتلمش ایکن قوتله ایشلین هر برعضوك اولچکنه کوره جسدك آرتمه‌سنی ایدر تا که کندو کندوینی
محبتده عمارت ایده ١٧ ایمدی بونی دیرم ورب‌ده اشهاد ایدرم که آرتق سایر طایفه‌لر سلوك ایتدکلری
کبی سلوك ایتمیه‌سز عقللرینك باطللغنده ١٨ که انلرك ادراکی قرانکلودر ومدرونلرنده اولان جاهللق
وقلبلرینك پکلکی ایچون الله‌ك حیاتندن آیرلمشلردر ١٩ که هرحسی ضایع ایدوب هر ناپاکلکی طمع
ایله ایشلمك ایچون کندولرینی شهوته تسلیم ایلدیلر ٢٠ اما سز مسیحی بویله اوکرنمدکز ٢١ اکر
فی الواقع انی دیکلدکز وانك ایله متعلم اولدکز ایسه عیسی‌ده حق اولدوغی اوزره ٢٢ که اولکی سیرته
متعلق اولان اسکی انسانی کندوکزدن براغه‌سز که حیله‌لو شهوتلر ایله فساد اولور ٢٣ وعقلکزك روحی
ایله یکیلنه‌سز ٢٤ والله‌ك صورتنجه عدالتده وحق تقدسده یرادلمش یکی انسانی کیه‌سز ٢٥ انك
ایچون یالانی براغوب هرکس کندو قوکشوسی ایله حقی سویلسون زیرا بر برمزك اعضالری ایز ٢٦ غضبه
کلك وکناه ایتمك غضبکز اوزره کنش دولنماسون ٢٧ وشیطانه یر ویرمك ٢٨ اوغرلیان آرتق
اوغرلماسون بلکه چالشوب کندو اللری ایله ایو اولانی ایشلسون که حاجتی اولانه حصه ویره‌جکی اولا
٢٩ آغزکزدن هیچ بر چورك سوز چقماسون اما اکر بر بکسه حاجتك عمارتی ایچون یرار ایسه که
ایشدنلره نعمت ویره ٣٠ والله‌ك روح القدسنی تحزین ایلمك که انك ایله خلاص کوننه مهرلندکز
٣١ سزدن هر مرارت وخشم وغضب وچاغرش وکم سویلمه جمله یرامزلق ایله سزدن رفع اولنسون
٣٢ اما بر برکزه مروتلو ومرحمتلو اولك ونیجه که الله سزه مسیح ایچون عفو ایلدی سز دخی بر برکزه
عفو ایلـــك ۞

بشنجی باب

١ ایمدی الله‌ك سوکولو اوغللری کبی مقتدیلری اولك ٢ ومحبتده سلوك ایلیك نیجه که مسیح دخی

بزی سودی و کندوینی بزم ایچون اللهه قربان و ذبیحه و خوش رایحه ایچون تسلیم ایلدی ٣ ایمدی
قدیسلره لایق اولدوغی اوزره زنا و هر ناپاکلك یا طمعکارلق آراکزده آد ایله بله سویلنمسون ٤ نه
نجاست نه سفیه سوز یا قورنه که بو نسنه‌لر سزاوار دکللر اما آنلرك یرینه شکر ایلیك ٥ زیرا بونی
بلورسکز که هیچ زناکار یا ناپاك یا طمعکار که بت پرستدر مسیحك و اللهك ملکوتنده وارث اولامز
٦ کمسه سزی باطل سوزلر ایله اضلال ایتمسون زیرا بو نسنه‌لر ایچون اللهك غضبی عصیان اوغللری
اوزرینه کلور ٧ ایمدی آنلره شریك اولماك ٨ زیرا چکن زمانده قرانکلق ایدکز اما حالا ربده نور سکز
نور اوغللری کبی سلوك ایدك ٩ زیرا روحك میوه‌سی هر ایولکده و عدالتده و حقیقتده در ١٠ ربه نه
مقبول در یوقلایك ١١ و قرانکلغك میوه‌سز عمللرنده شریك اولماك بلکه آنلره ملامت ایلیك ١٢ زیرا
آنلردن کزلوجه ایشلنمش نسنه‌لری سویلمك بله عیب در ١٣ اما جمله ملامت اولنان نسنه‌لر نوردن ظاهر
اولور زیرا هر ظاهر ایدن نسنه نور در ١٤ آنك ایچون دیر که سن که اویورسن اویان و اولولردن قالق
و مسیح سکا نور ویره‌جکدر ١٥ ایمدی باقك که تقیّد ایله سلوك ایده‌سز عقلسزلر کبی دکل اما عقللولر کبی
١٦ وقتی صاتون آلك زیرا بو کونلر یمان در لر ١٧ آنك ایچون غافل اولماك اما ربك مرادی نه ایدوکنی
آکلایك ١٨ و شرابدن سرخوش اولماك که آنده شقاوت واردر اما روح ایله مملو اولك ١٩ کندو
کندولرکزه مزمورلر و تسبیحلر و روحانی ترتّللر ایله سویلیوب قلبکزده ربه ترتّل ایدوب مزمورلر اوقویك
٢٠ دایما هر شی ایچون ربمز عیسی مسیحك آدنده اللهه و بابایه شکر ایدك ٢١ و بر برکزه اللهك
قورقوسنده مطیع اولك ٢٢ ای عورتلر قوجه‌لرکزه ربه کبی مطیع اولك ٢٣ زیرا قوجه عورتك باشیدر
مسیح جماعتك باشی اولدوغی کبی و اول جسدك قورتاریجیسیدر ٢٤ ایمدی نیجه که جماعت مسیحه مطیع
اولورسه عورتلر دخی کندو قوجه‌لرینه هر شیده بویله مطیع اولسونلر ٢٥ ای قوجه‌لر عورتلرکزی سوك
نیجه که مسیح دخی جماعتی سوروب کندوسنی آنك ایچون تسلیم ایلدی ٢٦ تا که آنی کلامك وسیله‌سیله
صویك غسلی ایله پاك ایتدکدن صکره تقدیس ایلیه ٢٧ تا که آنی کندوسنه بر عزّتلو جماعت احضار
ایلیه لکه‌سز بورشقسز یا بونلرك کبی نسنه‌سی اولمقسزین اما که مقدّس و عیبسز اولا ٢٨ قوجه‌لر دخی
بویله کندو عورتلرینی کندو جسدلری کبی سومك کرکلر در کندو عورتنی سون کندو کندوینی سور
٢٩ زیرا هیچ کمسه کندو تننه هرکز بغض ایتمامشدر اما آنی بسلر و قایرر ربّ جماعتی قایردوغی کبی ٣٠ زیرا بز
آنك جسدینك و تننك و کمکلرینك اعضالری ایز ٣١ آنك ایچون آدم باباسنی و آناسنی ترك ایدوب عورتنه
ملاصق اولا و اول ایکی بر لحم اولالر ٣٢ بو سرّ بیوك در اما بن آنی مسیحك و جماعتك حقنده سویلرم
٣٣ نهایت سزدن هر برکز کندو عورتنی کندو کبی سوسون عورت دخی قوجه‌سنه رعایت ایلسون ۞

آلتنجی باب

۱ ای اوغللر والدینکزه ربده مطیع اولك زیرا بو حقدر ۲ باباکه وآناکه اکرام ایله اول که
وعده ایله اولان اولکی وصیت در ۳ تاکه سکا ایو اوله و یر اوزرنده عمرك اوزون اوله ۴ و سز بابالر
اوغللرکزی غضبه چکمك اما انلره ربك تأدیبنده و نصیحتنده تربیه ویرك ۵ ای قوللر لحمه کوره اولان
آغالرکزه قورقو و دترمه ایله قلبکزك ساده‌لکنده مسیحه کبی مطیع اولك ۶ کوزه کوره قوللق ایله
آدملری راضی ایدنلر کبی دکل اما مسیحك قوللری کبی اللهك مرادینی جاندن ایلیك ۷ آدملره کبی
دکل اما ربه کبی خیرخواهلق ایله خدمت ایلیك ۸ چون بلورسکز که بر کمسه هر نه ایولك ایتدی
ایسه انی ربدن آلاجقدر قول اولسون آزاد اولسون ۹ و سز آغالر انلره اویله ایلیك تهدیدی کوشدك
چون بلورسکز که کندولرکزك دخی ربی کوکلرده در و انك قاتنده کمسه‌نك کیشیلکنه باقمق یوقدر ۱۰ ما باقی
ای قرنداشلرم ربده و انك قدرتنك قوتنده قوتلنك ۱۱ اللهك جمله سلاحنی کیك تاکه شیطانك حیله‌لرینه
مقاومت ایتمکه قادر اولاسز ۱۲ زیرا کورشمز قان و لحمه قرشو دکلدر اما حکومتلره قرشو سلطنتلره قرشو
بو دنیانك قرانلغنك حاکملرینه قرشو کوکده‌کی مکانلرده اولان یرامز روحلره قرشو ۱۳ انك ایچون جمله
اللهك سلاحنی کیك تاکه یمان کونده مقاومت ایتمکه وهر شیئی تکمیل ایتدکدن صکره طورمغه قادر
اولاسز ۱۴ ایمدی طورك بللرکزه حقی قوشانوب عدالتك جوشننی کیك ۱۵ و سلامت انجیلنك استعدادی
ایله آیاقلرکزی پوش ایدك ۱۶ و بو جمله‌دن غیری ایمانك قلقانینی آلك که انکله یرامزك جمله آتشلو
اوقلرینی سویندرمکه قادر اولاسز ۱۷ و خلاصك طولغه‌سنی و روحك قلیجنی که اللهك کلامیدر آلك ۱۸ هر
وقتده هر دعا و نیاز ایله روحده دعا ایدوب و بونك ایچون هر مواظبت ایله اویانق اولوب جمله قدیسلر
ایچون دعا ایلیك ۱۹ و بنم ایچون دخی که بکا آچق آغز ایله وجسارت ایله سویلمك ویرله تاکه انجیلك
سرینی بلدره‌یم ۲۰ که انك ایچون زنجیرده ایکن ایلچیلك ایدرم تاکه انك حقنده جسارت ایله
سویلیه‌یم نیجه که سویلمك کرك ایمش ۲۱ و تاکه سز دخی بنم حالمی و ایشلدوکمی بله‌سز سوکولو قرنداش
و ربده صادق خدمتکار تیخیقوس سزه هر شیئی بلدره‌جکدر ۲۲ که انی سزه همان بونك ایچون کوندردم
که بنم حالمی بله‌سز و او قلبلرکزه تسلی ویره ۲۳ بابا اللهدن و رب عیسی مسیحدن قرنداشلره
سلامت و ایمان ایله محبت اولسون ۲۴ جمله‌لر ایله که ربمز عیسی مسیحی خلوصیت ایله سورلر
عنایت اولسون آمین ✿

رومادن افسوسلولره تیخیقوس ایله یازلمش رساله بودر ✿

پولــوس رسولك فیلپیلولره رساله‌سی

اوّلكی باب

١ عیسی مسیحك قوللری پولوس وطیموتاوس فیلپی شهرنده اولان جمله عیسی مسیحده قدیسلره
پسقپوسلر وخدمتكارلر ایله ٢ سزه بابامز اللهدن ورب عیسی مسیحدن عنایت وسلامت اولسون ٣ هر
چنعد كه سزی آكارم اللهمه شكر ایـــدرم ٤ دایما هر دعامده جمله‌كز ایچون سرور ایله دعا ایدرم
٥ سزك اوّلكی كوندن تا شمدیه‌دك انجیلده اولان مشاركتكز ایچون ٦ بو نسنه‌یه اعتمادم وار ایكن
كه سزده خیر عملی آغاز ایدن انی عیسی مسیحك كوننه دكین تكمیل ایلیه ٧ نته‌كه بكا لایق در كه بن
بونی جمله‌كز ایچون قیاس ایلیم چونكه بن سزی قلبمده طوتارم هم بندلرمده هم انجیلك احتجاجنـــده
واثباتنده جمله‌كز بنم ایله عنایته شریك سكز ٨ زیرا الله بكا شاهد در كه بن جمله‌كزی عیسی مسیحك
بغرلرنده پك سورم ٩ وبونك ایچون دعا ایدرم كه محبتكز معرفتده وهر فهمده دخی زیاده وزیاده
چوغاله ١٠ تا كه اصلح اولان نسنه‌لری تمییز ایده‌سز تا كه مسیحك كوننه دكین خالص وعثرتسز اولاسز
١١ واللهك مجد وحمدی ایچون عیسی مسیح ایله اولان عدالت میوه‌لرندن طولاسز ١٢ امّا ای قرنداشلر
بن استرمكه بكا واقع اولان نسنه‌لر انجیلك ازدیادی ایچون اولدوغنی بله‌ســز ١٣ شویله كه بنم مسیح
ایچون بندلرم بتون دیوان خانه‌ده وجمله غیری یرلرده مشهور اولدی ١٤ وربده اولان قرنداشلرك چوغی
بنم بندلرمدن اعتماد آلوب سوزی قورقوسزلق ایله سویلمكه دخی زیاده جسارت ایتدیلر ١٥ كرچه بعض
وار كه انی رضادن وعظ ایدرلر ١٦ نزاعدن وعظ ایدنلر مسیحی اخلاص ایله دكل وعظ ایدرلر وبندلرمه
مصیبتلر قاتمغه صانورلر ١٧ امّا اول برلری محبتدن وعظ ایدرلر چون بلورلر كه بن انجیلك احتجاجی
ایچون نصب اولنمشم ١٨ هر نه ایسه ینه‌ده هر وجهله اكر صورتا اكر حقیقتا مسیح تبشیر اولنــور
وبوندن سونورم ودخی سونه‌جكــم ١٩ زیرا بلورمكه بو بكا دعاكز ایله وعیسی مسیحك روحنك یاردمی
ایله خلاصه دونه‌جكدر ٢٠ بنم آرزولو انتظارم وامیدمه كوره كه بر نسنه‌ده اوتانمیام امّا هر قورقوسزلق
ایله هر زمان كبی شمدی دخی بویله مسیح بنم جسدمده كرك حیات ایله كرك اولم ایله متعظم اولاجقدر
٢١ زیرا بكا دیرلمك مسیحدر واولمك كسب در ٢٢ امّا اكر جسده دیرلمكدن ایشمه فایده كلورسه نه‌یی

اختیار ایده‌یم بلمم ٢٣ زیرا ایكیدن مضایقه‌م وار چون آیرلمغه و مسیح ایله اولمغه آرزوم وار اول كه
بڭا چوق زیاده اولی‌در ٢٤ امّا جسده قالمق سزك ایچون دخی لازم‌در ٢٥ و بو اعتقادم وار ایكن بیلورم كه قالرم
و ازدیادكز و ایمانك سروری ایچون یانڭزده طوراجق ایم ٢٦ تا كه بنم سببمدن عیسی مسیحده فخركز
بن ینه یانڭزده حاضر اولمغله چوغاله ٢٧ فقط مسیحك انجیلنه لایق اولدوغی اوزره گچنك تا كه یا گلوب
سزی كورمش ایكن یا غایب ایكن حقڭزده‌كی نسنه‌لری ایشده‌یم كه بر روحده ثابت اولوب انجیلك ایمانی
ایچون بر جان ایله بله جهاد ایدرسكز ٢٨ و مقاومت ایدنلردن هیچ بر شیده قورقمزسكز اول كه
انلره هلاك علامتی امّا سزه خلاص علامتی‌در و بو اللهدن‌در ٢٩ زیرا سزه مسیحك حسبنجه ویرلدی
یالڭز اڭا اینانمق دگل امّا انك ایچون دخی الم چكمك ٣٠ و فقط اول جهاد سزده وار ایكن كه انی بنده
كوردڭز و حالا بنده اولمق ایشدرسكز ۞

ایكنجی باب

١ ایمدی اگر مسیحده بر تسلّی اگر محبّتك بر تسلیه‌سی اگر روحك بر شركتی اگر بغرلر و مرحمتلر
وار ایسه ٢ بنم سرورمی تمام ایلیك كه كوڭلكز بر و محبّتكز بر اولوب جانڭز بر و رأیڭز بر اولا ٣ هیچ بر شی
نزاع و باطل فخر ایچون قیلنماسون امّا تواضعده بر بركزی كندودن افضل ظنّ ایلیك ٤ هر كس فقط
كندو نسنه‌لرینه باقماسون امّا هر كس غیریلرك نسنه‌لرینه دخی باقسون ٥ عیسی مسیحده اولان كوڭل
سزده دخی اولسون ٦ اول كه اللهك صورتنده ایكن اللهه برابر اولمق غارت ظنّ ایتمدی ٧ امّا كندوسنی
هیچه صایوب و قولك شكلنی آلوب آدملره مشابه اولدی ٨ و صورتده آدم كبی بولنوب كندو كندوسنی
آلچقلدی و تا اولمه یعنی حاچك اولمنه‌دك مطیع اولدی ٩ انك ایچون الله انی زیاده رفعتلو ایلدی و اڭا
بر آد ویردی كه هر آده اوستدر ١٠ تا كه عیسی‌نك آدینه هر دیز چوكه كوكده‌كیلرك و یرده‌كیلرك و یر
آلتنده‌كیلرك ١١ و هر دل اقرار ایلیه كه عیسی مسیح ربّدر بابا اللهك مجدی ایچون ١٢ انك ایچون ای
سوكولولرم نیجه كه دایما یالڭز حضورمده دگل امّا حالا غیبتمده چوق زیاده اطاعت ایتدڭز خلاصڭزی
قورقو و دترمه ایله تكمیل ایلیك ١٣ زیرا الله‌در كه سزده هم ایشلمكی كندو رضاسی اوزره
عمل ایدر ١٤ هپ نسنه‌لری تذمّرسز و مجادله‌سز ایلیك ١٥ تا كه ملامتسز و خالص و اللهك عیبسز
اوغللری اولاسز بر یرامز و فسادلو جیلك اورتاسنده كه آرالرنده نورلر كبی دنیاده قنیا ویررسكز
١٦ و حیاتك سوزینی طوتارسكز تا كه مسیحك كوننده فخر ایتمكه قادر اولام كه یوق یره سگرتمدم و بوش
یره زحمت چكمدم ١٧ و اگر بن ایمانڭزك قربانی و خدمتی اوزرینه عرض اولنورسم سونورم و جملڭز ایله بله
مسرور ایم ١٨ و انك ایچون سز دخی سونك و بنم ایله بله مسرور اولك ١٩ امّا ربّ عیسیده امید طوتارمكه سزه
طیموتاوسی تیز كوندره‌یم تا كه بن دخی حالڭزی بلدكدن صكره خاطرم خوش اولا ٢٠ زیرا كوڭلمه

موافق بكسەم یوقدر كه خلوصیت ایلە حالكزه مقیّد اولا ۲۱ زیرا جملەسی كندولرڭ نسنەلرینه
چالشوب عیسی مسیحڭ نسنەلرینه چالشمازلر ۲۲ امّا سز انڭ تجربەسنی بلورسكز كه اوغل باباىه خدمت
ایدر كبی بنم ایلە تبشیرده خدمت ایتدی ۲۳ ایمدی كندو ایشلرمڭ حالنی كوردوكم كبی امیدم
وار كه بونی كوندره‌یم ۲۴ و ربّده اعتقاد ایدرم كه بن كندوم دخی تیز كله‌یم ۲۵ امّا لازم صاندم كه سزه
اپافرودیتوس قرنداشمی و بلەجنك ایشلەیجیمی و بلەجنك ایدنی امّا سزڭ ایلچیكزی و حاجتلرمڭ خدمتكارینی
كوندره‌یم ۲۶ زیرا اوجملەكزه پك مشتاق ایدی و انڭ خستە اولدوغنی ایشتدوككزدن پك الم چكدی
۲۷ زیرا حقیقتده خستە و اولمه یقین ایدی امّا الله اكا مرحمت ایلدی و یالكز اكا دكل امّا بكا دخی
تا كه قساوت اوزره قساوتم اولمیه ۲۸ ایمدی انی زیاده عجله ایلە كوندردم تا كه انی ینه كورمكله سوینه‌سز
و بنم قساوتم دخی اكسله ۲۹ ایمدی انی ربّده هر سرور ایلە قبول ایلیڭ و بویله كسنەلره اعتبار ایلیڭ
۳۰ زیرا اومسیحڭ ایشی ایچون اولمه یقین ایدی و عمرینه مقیّد اولمادی تا كه سزڭ بكا خدمتكزڭ
اكسكلكنی تتمیم ایلیه ۞

اوچنجی باب

۱ ما باقی ای قرنداشلرم ربّده مسرور اولڭ بن سزه ینه اول نسنەلری یازمقدن اوصانمم و سزه امیندر
۲ كوپكلردن صاقنڭ یرامز ایشلیجیلردن صاقنڭ و قطعدن صاقنڭ ۳ زیرا بز ختان ایز بزكه روحده
اللّهه عبادت ایدرز و عیسی مسیحده فخرلنورز و لحمه اعتماد ایتمرز ۴ اكرچه لحمده اعتماد ایده‌جكم
وار ایسەده بر غیری كسنه ظنّ ایدرسه كه لحمده اعتماد ایده‌جك شیی واردر بنم دخی زیاده واردر ۵ سكزنجی
كونده مختون اولدم اسرائیلڭ جنسندن بنیامین سبطندن عبرانیلردن عبرانی و شریعت حقّنده فریسی ایم
۶ غیرت ایسه جماعتی اطراد ایلدم شریعتده اولان عدالت ایسه ملامتسز ایدم ۷ امّا بكا قزانج اولان نسنەلری
مسیح ایچون ضرر صایدم ۸ امّا حقیقتده جملە شیلری ضرر صایارم ربّم عیسی مسیحڭ معرفتنڭ
فضیلتندن كه انڭ ایچون جملە نسنەلری خسر ایلدم و انلری دبال صایارم تا كه مسیحی كسب ایده‌یم
۹ و تا كه انده بولنایم شریعتدن اولان عدالتم یوق ایكن امّا شول كه مسیحڭ ایمانندن در یعنی اول
عدالت كه ایمانله وسیلەسیلە اللّهدندر ۱۰ تا كه انی و انڭ قیامتنڭ قوّتنی و المرینڭ اشتراكنی بلەیم
بن انڭ اولمنه متشابه ایكن ۱۱ اكر بر وجهله اولولرڭ قیامتنه نایل اولمغه قادر اولایم ۱۲ اویله دكل
كه آرتیق اوكلدیی آلدم یا آرتیق كامل اولدم امّا آردنجه سكردرم تا كه اول نسنەیه نایل اولایم كه انڭ
ایچون مسیح عیسی‌دن طوتلمش ایم ۱۳ ای قرنداشلر بن كندومی ظنّ ایتمم كه آلدم ۱۴ امّا بر شی
ایدرم آردده اولان نسنەلری اونودوب و اوكده اولان نسنەلره سمت ایدوب نشانه طوغرو اللّهڭ مسیح
عیسی‌ده اولان كوكدنكی دعوتنڭ اوكلدیسنه سكردرم ۱۵ ایمدی نه قدر ایسك كه كامل ایسز بویله

فكر ايده‌لم وَاكر سز بر نسنه‌ده غيرى فكر ايدرسكز الله انى دخى سزه كشف ايليه ۱۶ ولكن نائل
اولدوغمز نسنه‌ده هان بر قانون اوزره يوروية‌لم وهان بر فكر ايده‌لم ۱۷ اى قرنداشلر مقتديلرم اولك
وبويله سلوك ايدنلره دقت ايله باقك نيجه كه بزى قدوت طوتارسكز ۱۸ زيرا نيجه‌سى سلوك ايدرلركه
انلردن نيجه كره سزه سويلدم وحالا آغلايوب سويلرم كه مسيحك حاچنك دشمنلرى درلر ۱۹ كه
انلرك صوكى هلاك كه انلرك تكريسى شكم وعزتى عيبلرنده‌در كه يرده‌كى نسنه‌لره مقيدلردر ۲۰ امّا بزم
معاشرتمز كوكلرده‌در كه اورادن دخى ربّ عيسى مسيحه منتظرلر ايسز ۲۱ اول كه بزم حقير جسدمزى
غيرى شكله قويه تا كه كندو عزيز جسدينه مشابه اولا شول قوّت اوزره كه انكله جمله شيلرى كندويه
مطيع ايتمكـــــــــــه قادردر ۞

دردنجى باب

۱ ايمدى اى سوكولو ورغبتلو قرنداشلرم سرورم وتاجم هان بويله ربّده ثابت اولك اى سوكولولر
۲ اوودي‌يه يالواررم وسنتخى‌يه يالواررم كه ربّده هان بر ظنّ اوزره اولالر ۳ سكا دخى اى صادق شريك
يالواررمكه اول عورتلره ياردم ايده‌سن كه بنم ايله انجيل ايچون اجتهاد ايلديلر قلمنس ايله وساير بنم
ايشلجيلرم ايله كه انلرك آدلرى حياتك كتابنده‌در ۴ دايما ربّده مسرور اولك ينه ديرم مسرور اولك
۵ جمله آدملره حلمكز معلوم اولسون ربّ يقينـــدر ۶ هيچ بر شى ايچون غمّ چكمك امّا هر شيده
طلبلركز دعا ونياز وشكر ايله اللهه اعلام اولنه ۷ وهر فهمدن افضل اولان اللهك سلامتى عيسى مسيحده
قلبلركزى وعقللركزى حفظ ايليه ۸ ما باقى اى قرنداشلر هر نه شيلر حقيقتلو هر نه شيلر حرمتلو هر نه شيلر
عادل هر نه شيلر پاك هر نه شيلر سوكولو هر نه شيلر ايو ناملو ايسه اكر بر فضيلت اكر بر مدح وار ايسه انلرى
فكر ايليك ۹ كه انلرى دخى بندن اوكرندكز وآلدكز واشتدكز وكوردكز بو نسنه‌لرى ايليـــك
وسلامتك اللهى سزك ايله اولاجقدر ۱۰ امّا بن ربّده زياده‌سيله سوندم كه بكا اولان تقيّدكز اك صوك
بر زمان تازه‌لندى كه اكا دخى مقيّد ايدكز امّا فرصتكز اكسك ايدى ۱۱ بن بونى انك ايچون ديمم كه
ضرورتم اولا زيرا هر نه حالده ايسم انكله قناعت ايتمك اوكرنـــدم ۱۲ بن آلچق اولمق بلورم وفاضل
اولمق دخى بلورم هر يرده وهر شيده طوق اولمغه وآچ اولمغه زيادته ونقصانه آلشدم ۱۳ بكا تقويه ويرن
مسيح ايله هر شيه قادر ايم ۱۴ نهايت سز مصيبتمده بكا شريك اولمقده ايو ايتدكز ۱۵ وسز دخى
اى فيليپيلولر بلورسكز كه انجيلك ابتداسنده بن ماقدونيه‌دن كتدوكم زمان سزدن غيرى هيچ بر جماعت
ويرمك وآلمق حقنده بنى حصه‌مند ايتمدى ۱۶ زيرا بن تسالونيكيده ايكن بكا بر ايكى دفعه لازم اولانى
كوندردكز ۱۷ انك ايچون دكل كه بر بخشيش آرارم امّا حسابكزه چوغالاجق ميوه‌يى استرم ۱۸ امّا هر
شيم وار وبوللغم وار وطولدم زيرا سزدن كوندرلمش نسنه‌لرى خوش رايحه‌يى اللهه مقبول ومرضى قربانى

اپافروديتوسدن آلدم ١٩ اما اللهم كندو غناسنه كوره سزه عزت ايله عيسى مسيح ايچون هر لازم اولانی
يتشديره ٢٠ اللهمه و باباميزه ابد الآباد مجد اولسون آمين ٢١ هر قديسه عيسى مسيحده سلام ايليك
معم ايله اولان قرنداشلر سزه سلام ايدرلر ٢٢ جمله قديسلر و خصوصا قيصرك بيتندن اولانلر سزه سلام
ايدرلر ٢٣ ربمز عيسى مسيحك عنايتی جمله‌كز ايله اولسون آمين ۞

رومادن فيليپيلولره اپافروديتوس ايله يازلمشـــــــــــدر ۞

پولـــوس رسولك قولوسّيلولره رساله‌سی

اوّلكی باب

١ اللّهك مرادی ايله عيسى مسيحك رسولی پولوس و قرنداش طيموتاوس ٢ قولوسّيده اولان قديسلره
و مسيحه ايانان قرنداشلره سزه بابامز اللّهدن و ربّ عيسى مسيحدن عنايت و سلامت اولسون ٣ بز
دايما سزك ايچون دعا ايدوب اللهه و ربمز عيسى مسيحك باباسنه شكر ايدرز ٤ چون عيسى مسيحده
اولان ايمانكزی و جمله قديسلره اولان محبتكزی ايشندك ٥ سزه كوكلرده صقلنمش اميدك سببيله كه
انی اوّلدن انجيلك حقّ سوزنده ايشتدكز ٦ كه بتون دنيايه ايرشدوكی كبی سزه دخی ايرشدی و انی
ايشتدوككز و حقيقتده اللّهك عنايتنی بلدوككز كوندن برو آراكزده كبی ميوه كتورر ٧ نيجه كه
سوكولو خدمتداشمز اپافراسدن اوكرندكز كه سزك ايچون مسيحك صادق خدمتكاريدر ٨ اول كه بزه
روحده اولان محبتكزی بيان ايلدی ٩ انك ايچون بز دخی بونی ايشتدوكمز كوندن برو سزك ايچون دعا
ايتمكدن و يالوارمقدن فراغت ايتمز ايز تا كه انك مراديڭك معرفتندن هر حكمت و روحانی فهامتده
طولاسز ١٠ تا كه ربّه لايق اولدوغی اوزره سلوك ايدوب انی هر شيده راضی ايده‌سز و هر ايو عملده
ميوه‌دار اولوب اللّهك معرفتنده آرته‌سز ١١ انك عزتنك قدرتنه كوره سرور ايله هر تحمله و صبره جمله
قوت ايله قوتلنه‌سز ١٢ و بابايه شكر ايده‌سز كه بزی نورده اولان قديسلرك ميراثندن حصه‌دار اولمغه
لايق ايلدی ١٣ اول كه بزی قرانلغك سلطنتندن خلاص ايدوب كندو سوكولو اوغلنك ملكوتنه
كوچردی ١٤ كه انده انك قاننك سببيله خلاصمز و كناهلره مغفرتمز وار ١٥ اول كه كورنمز اللّهك
صورتی و جميع مخلوقلرك الك طوغمشيدر ١٦ زيرا كوكلرده و يرده اولان جمله نسنه‌لر كورنن و كورنمين شيلر

آنك وسیله‌سیله یرادلدیلر كرك كرسیلر كرك سلطنتلر كرك ریاستلر كرك حكومتلر جمله نسنه‌لر آندن
و آنك ایچون یرادلمشلردر ١٧ و او جمله شیلردن اول در و جمله نسنه‌لر آنكله قائمدر ١٨ و او جماعتك
جسدینك باشیدر و ابتدا و اولولردن الك طوغمشدر تا كه هر نسنه‌ده باش اولا ١٩ زیرا بابانك مرادی
بو ایدیكه جمله طولولق آنده ساكن اولا ٢٠ و آنك خاچنك قانی ایله سلامتی قلوب جمله كرك یرده
اولان شیلری كرك كوكلرده اولان شیلری كندویه آنك سببی ایله متصالح ایلیه ٢١ و سزی كه كچمش
زمانده آیرلمش و كوكلده یرامز عمللر ایله دشمنلر ایدیكز ٢٢ حالا كندو تنك جسدنده اولم ایله
متصالح ایلدی تا كه سزی كندو حضورینه قدیس و عیبسز و صوچسز احضار ایلیه ٢٣ اكر ایمانده
مؤسس و ثابت طوروب اشیتدوككز انجیلك امیدندن آیرلمازسكز كه كوك آلتنده اولان هر مخلوقه وعظ
اولنمشدر و بن بولوس آنك خدمتكاری اولدم ٢٤ و حالا سزك ایچون چكدوكم المرمده سونورم و مسیحك
مصیبتلرینك قالانلرینی جسدمده تتمیم ایدرم آنك جسدی ایچون كه جماعتدر ٢٥ كه بن بونك
خدمتكاری اولدم اللهك تدبیری اوزره كه بكا سزك ایچون ویرلدی تا كه اللهك كلامنی تتمیم ایلیم
٢٦ یعنی اول سری كه دهرلردن و جیللردن كزلنمش ایدی اما حالا آنك قدیسلرینه عیان اولدی ٢٧ كه
الله انلره بو سرك عزتنك غناسی طایفه‌لر آراسنده نه ایدوكنی بلدرمك استدی اول كه آراكزده عزتك
امیدی مسیحدر ٢٨ كه بز آنی وعظ ایدوب و هر آدمه نصیحت ویروب هر حكمتده هر آدمه تعلیم ایدرز
تا كه هر آدمی مسیح عیسی‌ده كامل احضار ایده‌وز ٢٩ كه آنك ایچون بن دخی چالشوب بنده قوتله
عمل ایدن عملنه كوره جهاد ایـــــــدرم ۞

ایكنجی باب

١ زیرا استرم كه بلهسز بن سزك ایچون و لاودیقیه‌ده اولانلر و یوزمی لحمده كورمینلرك هپسی ایچون نه
قدر جهاد ایدرم ٢ تا كه انلرك قلبلری متسلی اولا و كندولر محبتده متصل ایكن فهمك تمام تیقننك
جمله غناسنه و اللهك و بابانك و مسیحك سرینك معرفتنه نائل اولالر ٣ كه آنده جمله حكمت و معرفتك
خزینه‌لری كزلنمشدر ٤ و بونی دیرم تا كه بر كمسه سزی الفاظ ایچون دوزمه سوزلر ایله آلداتمیه ٥ زیرا اكرچه
لحم ایله غایب ایسم لكن روح ایله سزكله ایم و نظامكزی و مسیحه اولان ایمانكزك ثباتنی كورمكله
سونورم ٦ ایمدی نیجه كه رب مسیح عیسی‌یی قبول ایتدكز آنده دخی سلوك ایلیك ٧ آنك ایچنده
كوكلنوب و بنا اولنوب ایمانده ثابت اولاسز متعلم اولدوغكز اوزره و آنده شكر ایله ازدیاد اوزره اولاسز
٨ صاقنك كه سزی فلسفه و باطل ضلالت ایله آدملرك سپارشنه كوره و دنیانك عنصرلرینه كوره اما
مسیحه كوره دكل یغمالیان كمسه اولمیا ٩ زیرا الاهیتك جمیع طولولغی جسدیت ایله آنك ایچنده
ساكندر ١٠ و سز آنده كامل سكز كه هر سلطنتك و حكومتك باشیدر ١١ و آنده ال ایله اولنمامش ختان

ايله حتى اولندڭز چونكه لحم كناهلرينڭ جسدندن مسيحڭ ختانيله صويلدڭز ١٢ وانڭ ايله
وافنزده كومولمش ايكن كه انده دخى انڭله اقامت اولندڭز اللهڭ قوتلو عملنه ايمان كتورمكله كه انى
اولولردن اقامت ايلدى ١٣ وانڭله سزى كه كناهلرده اولمش وجسدڭزڭ غلفه‌سنده ايدڭز ديرى ايدوب
سزه جمله كناهلرى عفو ايلدى ١٤ واوزرمزه يازلان وبزه مخالف اولان آيينلرڭ تمسّكنى محو ايلدى وانى
حاچه ميخليوب اورتادن قالدردى ١٥ وسلطنتلرى وحكومتلرى صويوب وانلردن مسيحڭ وسيله‌سيله
منصور اولوب انلرى آشكاره رسواى ايلدى ١٦ ايمدى يمكده يا ايچمكده يا بيرامڭ يا آى باشنڭ يا سبتلرڭ
حقنده كمسه اوزركزه حكم ايتمسون ١٧ كه انلر كلجك شيلرڭ كولكه‌سيدر اما جسد مسيحدر
١٨ كمسه تواضعدن حظ وملكلره عبادت ايتمكله سزى اوڠلديكزدن جيله ايله صويماسون كه كورمدوكى
نسنه‌لره دخل ايدوب كندو لحمڭ عقلندن بوق يره استكبار ايدر ١٩ وباشه ياپشماز كه اندن بتون
جسد مفصللر ايله وبندلر ايله معاون ومتصل اولمغله اللهدن نشو ونما آلور ٢٠ ايمدى اكر مسيح ايله
دنيانڭ عنصرلرينه اولدڭز ايسه نيچون دنياده ديرلنلر كبى قانونلره تابع اولورسكز ٢١ يمه طاتمه ياپشمه
٢٢ كه جمله نسنه‌لر استعمال ايله تباه اولورلر وآدملرڭ امرلرينه وتعليملرينه كوره‌در ٢٣ كه بو نسنه‌لرده
كرچه كوكللو عبادتده وتواضعده وجسده شفقت ايتمكده حكمت صورتى وار اما جسدى طويومق
ايچون بر حرمتده دكلــــــــــــــــــــــدر ۞

اوچنجى باب

١ ايمدى اكر مسيح ايله اقامت اولندڭز ايسه يوقرده‌كى نسنه‌لرى آرايڭ كه اوراده مسيح اللهڭ
صاغنده اوترر ٢ يوقرده‌كى نسنه‌لره مقيّد اولڭ اما يرده اولان نسنه‌لره مقيّد اولمڭ ٣ زيرا سز اولمش
سكز وحياتڭز مسيح ايله اللهده كزلنمشدر ٤ حياتمز اولان مسيح ظاهر اولدوغى زمانده او زمان سز دخى
انڭ ايله عزتده ظاهر اولورسكز ٥ ايمدى ير اوزرنده اولان اعضاڭزى يعنى زنايى ناپاكلكى هوسى يرامز
شهوتى وبت پرستلك اولان طمعكارلغى اولدرڭ ٦ كه انلرڭ سببيله اطاعتسزلك اوغللرى اوزرينه اللهڭ
غضبى كلور ٧ وسز دخى انلرڭ آراسنده ديرلر ايكن انلرده چكن زمانده سلوك ايتدڭز ٨ اما ايمدى سز
دخى بو جمله نسنه‌لرى طرح ايليڭ يعنى غضبى غيظى شرّنى كفرى وآغزڭزدن فحاشتى ٩ بر بركزه يالان
سويلمڭ چونكه اسكى انسانى عمللرى ايله براقدڭز ١٠ ويڭى انسانى كيدڭز كه انى يرادانڭ صورتنه
كوره معرفتده يڭيلنمدى ١١ كه انده نه يونانى نه يهودى نه ختان نه غلفه نه بربرى نه اسكوتس نه قول نه
آزاد وار اما مسيح هر شى وجمله‌ده‌در ١٢ ايمدى اللهڭ مختارلرى قديسلر وسوكولولر كبى مرحمت
بغرلرينى مروتى تواضعى حلمى صبرى كيڭ ١٣ بر بركزه تحمل ايدڭ واكر بر بر كمسه‌نڭ بر كمسه اوزرينه
دعواسى وار ايسه باغشلايڭ مسيح سزه باغشلادوغى كبى سز دخى بويله ايليڭ ١٤ وبو جمله نسنه‌لر اوزرينه

محبتی كيك كه كمالك بندی‌در ۱۵ وقلبلركزده اللهك سلامتی ضبطلق ايلسون كه ٭٭ دخی بر جسدده دعوت
اولندكز وشاكر اولك ۱۶ مسيحك سوزی سزده فيض ايله هر حكمتده ساكن اولسون و بر بركزه
تعليم ونصيحت ايدوب مزمورلر وتسبيحلر وروحانی ترتللر ايله قلبكزده لطف ايله ربه ايرلايك ۱۷ وهر
نه كه ايدرسكز اكر سوزده اكر عملده هر شيی رب عيسی‌نك آدنده ايدوب انك ايچون اللهه وبابايه
شكر ايليك ۱۸ ای عورتلر قوجه‌لركزه مطيع اولك نيجه كه ربده لايقدر ۱۹ ای قوجه‌لر عورتلركزی
سوك وانلره سرتلك ايتمك ۲۰ ای اوغللر والدينكزه هر شيده اطاعت ايدك زيرا بو ربه مقبولدر
۲۱ ای بابالر اوغللركزی غضبناك ايلمك كه جانسز اولميالر ۲۲ ای قوللر جسده كوره اغالركز اولانلره هر
شيده اطاعت ايدك كوزه كوره قوللق ايله آدملری راضی ايدنلر كبی دكل اما قلب ساده‌لكی ايله اللهدن قورقار
ايكن ۲۳ وهر نه كه ايشلرسكز جاندن ايشلييك ربه ايشلر كبی وآدملره دكل ۲۴ وبلك كه ربدن
ميراثك عوضنی آلاجق سكز زيرا رب مسيحه قوللق ايدرسكز ۲۵ اما ظلم ايدن ايتدوكی ظلمك جزاسنی
آلا وكمسه‌نك كشيلكنه باقيق يوقدر ۞

دردنجی باب

۱ ای آغالر قوللره حق وعدالت ايليك چون بلورسكزكه سزك دخی كوكلرده آغاكز وار ۲ دعاده
مواظبت ايليك وانده شكر ايله اويانق اولك ۳ بزم ايچون دخی بله دعا ايدك تا كه الله بزه سوزك
قپوسنی آچه مسيحك سرينی سويلمك ايچون كه انك ايچون دخی باغلنمش ايسم ۴ وانی
سويلمك بكا كرك اولدوغی كبی اعلان ايده‌يم ۵ خارجلر ايله عاقلانه كچنك وقتی صاتون آلك
۶ سوزكز دايما لطف ايله اولوب توز ايله تربيه اولنسون كه هر كسه نه يوزدن جواب ويرمك كرك
ايسه بله‌سز ۷ سوكولو قرنداش وامين خدمتكار وربده خدمتداشم تيخيقوس جمله احوالمی سزه
بلدره‌جكدر ۸ كه انی همان بو خصوص ايچون كوندردم كه احوالكزی بله وقلبلركزی تسلی ايليه ۹ امين
و سوكولو قرنداش اونسيموس ايله كه سزدن در انلر سزه بورانك هپ نسنه‌لرينی بلدره‌جكلردر ۱۰ بنم
ايله بله اسير اولان آرستارخوس سزه سلام ايدر و برناباسك قز قرنداشنك اوغلی مرقس دخی كه انك
حقنده سپارشلر آلدكز سزه كلورسه انی قبول ايده‌سز ۱۱ و يوستوس ديدكلری يسوع كه انلر ختاندن
درلر بونلر يالكز بنمله اللهك ملكوتی ايچون بله ايشليجيلر اولوب بكا تسلی ويرديلر ۱۲ سزدن اولان
مسيحك قولی اپافراس سزه سلام ايدر و دايما سزك ايچون دعالرده اجتهاد ايلر كه اللهك هر ارادتنده
كامل و تمام طوراسز ۱۳ زيرا بن اكا شهادت ايدرمكه او سزك ايچون ولاوديقيه‌ده اولانلر و هيراپوليسده
اولانلر ايچون يك غيرتلودر ۱۴ سوكولو طبيب لوقا و دماس سزه سلام ايدرلر ۱۵ لاوديقيه‌ده اولان
قرنداشلره و نيمفاسه و انك اونده اولان جماعته سلام ايليك ۱۶ و بو رساله آراكزده اوقندقدن صكره

سويله‌يك كه لاوديقيه‌لولرك جماعتنده دخى اوقنه وسز دخى لاوديقيه‌دن اولان رساله‌يى اوقويه‌سز ١٧ وآرخيپوسه
سويله‌يك كه ربده قبول ايتدوكك خدمته مقيد اول كه انى تكميل ايده‌سن ١٨ بن پولوسك كندو الم ايله
سلامى بندلرمى ياد ايله‌يك عنايت سزكله اولسون آمين ✿
رومادن تيخيقوس واونسيموس ايله قولوسيلولره يازلـــــمشـــــدر ✿

پولوس رسولك تسالونيكيلولره رساله‌ء اولاسى

اولكى باب

١ پولوس وسلوانوس وطيموتاوس الله باباده ورب عيسى مسيحده اولان تسالونيكيلولرك جماعتنه سزه
بابامز اللهدن ورب عيسى مسيحدن عنايت وسلامت اولسون ٢ دائما جملهكز ايچون اللهه شكر
ايدوب سزى دعالرمزده آكارز ٣ ايمانكزك عملنى ومحبتكزك جهدينى وربمز عيسى مسيحه اولان
اميدمزك صبرينى الله وبابامزك حضورنده آكمقدن فراغت ايتمزز ٤ اى قرنداشلر اللهك سوكولولرى
سزك مختار اولدوغكزى بلورز ٥ زيرا تبشيرمز سزه يالكز سوز ايله دكل اما دخى قوت ايله وروح القدس
ايله وكمال اعتقاد ايله كلدى نيجه كه سزك ايچون آرهكزده نه شكل ايدوكمزى بلورسكز ٦ وسز بزم
وربك مقتديلرى اولوب چوق مصيبتده روح القدسك سرورى ايله سوزى قبول ايتدكز ٧ شويله كه
ماقدونيه‌ده وآخايه‌ده اولان جمله ايمانلره نمونه‌لر اولدكز ٨ زيرا ربك سوزى سزدن يالكز ماقدونيه
وآخايه‌ده شايع اولمادى اما اللهه اولان ايمانكز دخى هر يره چقدى شويله كه بر نسنه سويلمكه بزه لازم
دكل ايدى ٩ زيرا كندولر بزم ايچون خبر ويررلر سزه دخولمز نه شكل ايدى ونيجه كه ديرى وحق
اللهه عبادت ايتمك ايچون بتلردن اللهه دوندكز ١٠ وانك اوغلنى كوكلردن بكلمك ايچون كه انى اولولردن
اقامت ايلدى يعنى عيسى‌يى كه بزى كله‌جك غضبدن خلاص ايدر ✿

ايكنجى باب

١ زيرا اى قرنداشلر بزم سزه دخولمزى بلورسكز كه باطل دكل ايدى ٢ اما بلدوككز كبى اولدن
فيليپيده الم وشتملر چكدوكمزدن صكره اللهمزده جسارتلو اولوب چوق جهاد ايله سزه اللهك بشارتنى

سويلدك ۳ زيرا وعظمز نه اضلالدن نه ناپاككلكدن نه حيله ايله ايدى ۴ اما نيجه كه اللهدن اختيار
اولندق كه بزه بشارت تفويض اولنه بويله سويلرز آدملره دكل اما قلبلرمزى امتحان ايدن اللهه بكنمك
ايچون ۵ زيرا بلدوككز كبى بر زمانده تملق سوزلرينى وطمعكارلق بهانه‌سنى استعمال ايتمدك الله
شاهددر ۶ وآدملردن يا سزدن يا غيريلردن عزتى آرامدق اگرچه مسيحك رسوللرى ايكن سزه يوك
اولمغه قادر ايدك ۷ اما آرالكزده حليملر ايدك بر دايه كندو اولادينى تربيه ايدر كبى ۸ بويله سزه
مشتاق اولمغله سزى يالكز اللهك بشارتندن دكل اما كندو جانلرمزدن دخى حصه‌دار ايتمكه راضى ايدك زيرا
محبوبلرمز ايدككز ۹ زيرا اى قرنداشلر زحمتمز وامكمز خاطركزده‌در كه بز بريكزه يوك اولمامق ايچون
كيجه وكوندز ايش ايشليوب سزه اللهك بشارتنى وعظ ايلدك ۱۰ سز و الله دخى شاهدلرسكز نيجه سزك
ايله آرالكزده كه ايناندسكز تقدس وعدالت ايله وعيبسزلك ايله حركت ايتدك ۱۱ نته كه سز بلورسكز كه
هر بريكزه بابا اوغللرينه كبى تسلى ونصيحت ويرر ايدك ۱۲ وابرام ايدر ايدك كه سزى كندو ملكوت
وعزتنه دعوت ايدن اللهه لايق اولدوغى وجه اوزره سلوك ايده‌سز ۱۳ انك ايچون دخى اللهه شكر ايتمكدن
فراغت ايتمز ايز كه سز بزدن ايشتدوككز اللهك كلامنى آلوب انى آدملرك سوزى كبى دكل اما نيجه كه
حقيقتده در اللهك سوزى كبى قبول ايتدككز كه سزده كه ايناندسكز قوت ايله عمل ايدر ۱۴ زيرا سز
اى قرنداشلر يهودا ولايتنده عيسى مسيحده اولان اللهك جماعتلرينه مقتديلر اولدككز زيرا سز دخى
كندو طايفه‌كزدن همان اول نسنه‌لرى چكدككز كه انلر يهوديلردن چكديلر ۱۵ كه رب عيسى‌يى
وكندو پيغمبرلرينى اولدروب بزى اطراد ايتديلر و اللهه مقبول اولميوب جمله آدملره ضدلردر ۱۶ كه بزى
طايفه‌لره خلاص اولمق ايچون سويلمكدن منع ايدرلر تا كه كندو كناهلرينى تمام ايليه‌لر زيرا غضب
تا آخره‌دك اوزرلرينه كلور ۱۷ اما بز اى قرنداشلر بر آز زمان قلب ايله دكل انجق يوز ايله سزدن محروم
اولدقدن صكره دخى زياده حسرت ايله يوزكزى كورمكه جهد ايلدك ۱۸ انك ايچون بر ايكى كره سزه
كلمك استر ايدك يعنى بن پولوس اما شيطان بزى منع ايلدى ۱۹ زيرا اميدمز يا سرورمز يا فخرمزك تاجى نه در
سز دخى او دكلميسكز ربمز عيسى مسيحك حضورنده انك كلشنده ۲۰ زيرا سز عزتمز و سرورمز سكز ۞

اوچنجى باب

۱ انك ايچون آرتق تحمله قادر اولمامغى آطنه‌ده يالكز متروك اولمق مقبولمز ايدى ۲ قرنداشمز
و اللهك خذمتكارى ومسيحك بشارتنده بزله ايشليجيمز طيموتاوسى سزى ثابت ايتمك وسزه ايمانكزك
حقنده نصيحت ويرمك ايچون كوندردك ۳ تا كه بو مصيبتلرده هيچ بركسه مضطرب اولميه زيرا كندوكز
بلورسكز كه بز بوكا تعيين اولندق ۴ زيرا بز دخى يانكزده ايكن سزه مصيبت چكجكمزى پيشين سويلر
ايدك نيجه كه هم واقع اولدى هم سز بلورسكز ۵ انك ايچون بن آرتق تحمل ايده‌مز ايكن انى ايمانكزى

سيلمك ايچون كوندردم تا كه اغوا ايديجى بر وجهله سزه اغوا ويرمية و زحمتمز بوشه چقميه ٦ اما حالا
طيموتاوس بزه سزدن كلدكده ايمانكزى و محبتكزى و بزى دايما خير ايله آكدوغكزى و بز سزى استدوكمز
كبى سزك بزى كورمكه پك مراد ايتدوككز خصوصندن بزه مژده كتوردى ٧ آنك ايچون اى قرنداشلر
جمله مصيبت و ضرورتمزده سزدن ايمانكز ايچون متسلى اولدق ٨ زيرا بز حالا ديرى ايز اكر سز ربده
ثابت ايسكز ٩ زيرا سزك ايچون اللهه نه شكرلر كتورمكه قادر ايز شول جمله شادلق ايچون كه سزك
سببكزدن اللهمزك حضورنده شاد اولورز ١٠ كيجه و كوندز زياده‌سيله دعا ايدرز كه يوزكزى كوروب
ايمانكزك اكسكلكنى تكميل ايده‌وز ١١ اما الله و بابامز كندوسى و ربمز عيسى مسيح سزه وارمغه يولمزى
طوغرلده ١٢ و رب سزى بر بركزه و جمله‌يه محبتده آرتروب چوغالده نيجه كه بز دخى سزه ايدرز
١٣ كه قلبلركزى تقدسده صوچسز قوتلندره الله و بابامزك حضورنده ربمز عيسى مسيحك جمله
قديسلرى ايله كلشنده ۞

دردنجى باب

١ ما باقى اى قرنداشلر سزه رب عيسى‌ده يالواررز و نصيحت ايدرز كه نيجه كه بزدن آلدكزنه وجهله
سلوك و اللهى راضى ايتمك سزه كركدر دخى ازدياد اوزره اولاسز ٢ زيرا بز سزه رب عيسى طرفندن نه
وصيتلر ويردك بلورسكز ٣ زيرا اللهك مرادى بو در يعنى تقدسكز كه زنادن مجانبت ايليه‌سز ٤ كه سزدن
هر كس كندو جسدينى تقدس و حرمتده ضبط ايتمكه بله ٥ شهوتك هوسنده دكل نيجه كه اللهى
بلمين طايفه‌لر دخى ايدرلر ٦ و هيچ كمسه بر مصلحتده كندو قرنداشنه تجاوز و ضرر ايتميه زيرا رب بو جمله
نسنه‌لر ايچون انتقام آليجيدر نيجه كه سزه اول سويلدك و شهادت ايلدك ٧ زيرا الله بزى ناپاكلكه
دكل اما تقدسه دعوت ايلدى ٨ ايمدى تحقير ايدن كمسنه آدمى دكل اما اللهى تحقير ايدر كه كندو روح
القدسنى بزه ويردى ٩ اما قرنداش محبتى خصوصنده سزه يازمق لازم دكل زيرا سز كندوكز بر بركزه
محبت ايتمكه اللهدن اوكرندكز ١٠ زيرا سز دخى بونى بتون ماقدونيه‌ده اولان جميع قرنداشلره ايدرسكز
اما اى قرنداشلر سزه يالواررز كه هان ازدياد اوزره اولاسز ١١ و جهد ايله چالشه‌سز كه راحتده اولوب
كندو مصلحتلركزى كوره‌سز و كندو اللركز ايله ايش ايشليه‌سز نيجه كه سزه اصمرلمش ايسه
١٢ تا كه خارجلره اوكنده ادب ايله سلوك ايده‌سز و نسنه‌يه محتاج اولميه‌سز ١٣ اما اى قرنداشلر
اويويانلرك خصوصندن خبرسز اولدوغكزى استمم تا كه اول برلرى كبى كه اميدسزلردر قساوت چكميه‌سز
١٤ زيرا اكر عيسى‌نك اولدوكنه و قيام ايتدوكنه انانير ايسك بويله دخى الله عيسى‌ده اويويانلرى آنك
ايله كتوره‌جكدر ١٥ زيرا ربك سوزى ايله سزه بونى ديرز كه ربك كلشنه قالان بز ديريلر اويويانلره
تقدم ايتمز ايز ١٦ زيرا رب كندوسى تنبيه صوتى ايله ملكلر باشنك آوازى ايله و اللهك بوروسى ايله

• Ii.

کوکدن اینه‌جکدر و مسیحده اولمش اولانلر اول قیام ایده‌جکلردر ١٧ اندن صکره بز قالان دیریلر انلر
ایله برابر ربه هوادە استقبال ایتمك ایچون بلوطلرده خطف اولنه‌جغیز و بویله دائما رب ایله اوله‌جغیــــز
١٨ ایمدی بو سوزلر ایله بر برکزه تسلی ویـــــــــــــــــرك ۞

بشنجی باب

١ اما زمانلر و وقتلر ایچون ای قرنداشلر سزه یازمق لازم دکلدر ٢ زیرا سز کندوکز تمام بلورسکز که
ربڭ کونی کیجه‌ده کلن خرسز کبی کله‌جکدر ٣ زیرا سلامت و امان وار دیدکلرنده انلره کبه عورتـــه
طوغرش آغریلری کلدوکی کبی آکسز هلاك یتشه و هیچ قورتلمیه‌لـــر ٤ اما سز ای قرنداشلر قراکلقده
دکل سکز که اول کون سزی خرسز کبی باصه ٥ سز جمله‌کز نورڭ اوغللری و کوندزڭ اوغللری سکز
کیجه و قراکلغڭ اوغللری دکل ایز ٦ ایمدی سایرلر کبی اویومیالم اما اویانق و پرهیزکار اولالم ٧ زیرا
اویویانلر کیجه‌ده اویورلر و سرخوش اولانلر کیجه‌ده سرخوش اولورلر ٨ اما بز که کوندزڭ اوغللری ایز
پرهیزکار اولالم ایمان و محبتڭ جوشننی و طولغه ایچون خلاص امیدینی کیمش اولالم ٩ زیرا الله بزی
غضبه دکل اما ربمز عیسی مسیحڭ وسیله‌سیله خلاصه نائل اولمغه تعیین ایلـــدی ١٠ که بزم ایچون
اولدی تا که اکر اویانق ایسك اکر اویورسق انکله برابر دیری اولاوز ١١ انڭ ایچون بر برکزه تسلیه
ویرك و بر برکزی عمارت ایلیڭ نیجه که دخی ایدرسکز ١٢ و ای قرنداشلر سزه یالواررز که آراکزده
چالشانلره و ربده اوزرکزه نصب اولنوب سزه نصیحت ویرنلره رعایت ایده‌سز ١٣ و انلره عمللری ایچون
محبتده زیاده‌سیله اکرام ایده‌سز و آراکزده سلامت اوزره اولڭ ١٤ هم ای قرنداشلر سزه یالواررز که
نظامسز اولانلری تأدیب ایده‌سز یورکسزلره تسلی ویره‌سز ضعیفلره امداد ایلیه‌سز و جمیع ناسه متانی
اولاسز ١٥ زنهار کیمسه کیمسه‌یه کملك ایچون کملك ادا ایتمسون اما دائما کرك بر برکزڭ کرك جمله‌نڭ
ایولکنه چالشڭ ١٦ دائما شاد اولڭ ١٧ مواظبت ایله دعا ایدڭ ١٨ هر نسنه ایچون شکر ایلیڭ زیرا
اللهڭ عیسی مسیحده سزڭ ایچون مرادی بو در ١٩ روحی سویندرمڭ ٢٠ پیغمبرلکلری خور کورمڭ
٢١ هر شیی تجربه ایلیڭ ایوسنی طوتڭ ٢٢ شرڭ هر کورنشندن مجانبت ایلیڭ ٢٣ و سلامتڭ الهی
کندوسی سزی تماما تقدیس ایلیه و بتون روحکز و جانکز و جسدکز ربمز عیسی مسیحڭ کلشنـــه‌دك
عیبسز صقلانه ٢٤ سزی دعوت ایدن صادق در که بونی دخی ایده‌جکدر ٢٥ ای قرنداشلر بزم ایچون دعا
ایلیڭ ٢٦ جمله قرنداشلره مقدس اوپش ایله سلام ایلیڭ ٢٧ سزه رب ایچون آند ویررم که بو رساله
جمله قدیس قرنداشلره اوقنه ٢٨ ربمز عیسی مسیحڭ عنایتی سزکله اولسون آمین ۞

تسالونیکیلولره اولکی رساله آطنه‌دن یازلمشـــــــــــــــــــــــدر ۞

پولوس رسولك تسالونيكيلولره رساله‌ء ثانيه‌سى

آوّلكى باب

١ پولوس وسلوانوس وطيموتاوس بابامز اللّهده ورب عيسى مسيحده اولان تسالونيكيلولرك جماعتنه
٢ سزه بابامز اللّهدن ورب عيسى مسيحدن عنايت وسلامت اولسون ٣ بز سزك ايچون اى قرنداشلر
دائما لايق اولدوغى اوزره اللّهه شكر ايتمك كرك ايركه ايمانكز پك آرتوب جمله‌كزدن هر بريڭك محبتى
بر برينه چوغالير ٤ شويله كه بز كندومز اللّهك جماعتلرنده سزدن فخرلنيرز جمله اذيتلركزده
وچكدوككز مصيبتلرده اولان صبر وايمانكزك سببندن ٥ اول كه اللّهك عادل حكمنك دلالتى در تا كه
اللّهك ملكوتنه لايق اولاسز كه انك ايچون دخى الم چكرسكز ٦ زيرا الله قاتنده عادل دركه سزه مصيبت
ويرنلره مصيبت كرو ويره ٧ وسزه كه مصيبت چكرسكز بزم ايله راحت ويره اول زمانده كه رب
عيسى كندو قوتنك ملكلرى ايله كوكدن ظهور ايدوب ٨ آتشك علوى مياننده اللّهى بلمينلردن وربمز
عيسى مسيحك انجيلنه اطاعت ايتمينلردن انتقام آلاجقدر ٩ كه انلر ربك يوزندن وقوتنك جلالندن
عذاب يعنى ابدى هلاكى چكه‌جكلر در ١٠ كندو قديسلرنده ممجد اولمغه وجمله اينانانلرده متعجب اولمغه
كلدوكى كونده چونكه بزم سزه ايتدوككز شهادت تصديق اولندى ١١ انك ايچون بز دخى دائما سزك
ايچون دعا ايدرزكه اللّهمز سزى بو دعوته لايق ايده واحساننك جمله رضاسنى وايمانك عملنى قوت ايله
اتمام ايليه ١٢ تا كه ربمز عيسى مسيحك آدى آراكزده عزتلنه وسز انده عزتلنه‌سز اللّهمزك ورب
عيسى مسيحك عنايتى اوزره ۞

ايكنجى باب

١ اى قرنداشلر ربمز عيسى مسيحك كلشى وبزم اكا اولان جمعيتمز خصوصنده سزه يالواررز ٢ كه
تيزيه عقلده نه روحك نه سوزك نه صانكه طرفمزدن اولان رساله‌نك سببى ايله قيلدانوب اضطراب چكميه‌سز
گويا كه مسيحك كونى يقيننده كليور ٣ كمسه سزى بر وجه ايله آلداتمسون زيرا ارتداد كلمزدن واول
كناه آدمى هلاكك اوغلى آشكاره اولمازدن اول ٤ كه مخالفت ايدوب هر تكرى تسميه اولنان يا معبود

اولان اوزرینه ترفع ایدر شویله که کندوبی تکری ایدوکنی کوستروب اللهك هیکلنده تکری کبی اوتورر ٥
خاطرکزده دکلمیدرکه بن دخی یانکزده ایکن سزه بو نسنه‌لری سویلر ایدم ٦ و آنی منع ایدن نه در
حالا بلورسکز که کندو زماننده آشکاره اولا ٧ زیرا آرتق ظلمك سری عمل ایدر انجق حالا آنی منع
ایدن تا اورتادن قالدرلنجیه‌دك منع ایده‌جکدر ٨ و او زمانده اول ظالم آشکاره اولاجقدر که رب انی
کندو آغزینك نفسی ایله برباد ایدوب کندو کلشنك تجلیسی ایله هلاك ایلیه‌جکدر ٩ اول ظالمی که
انك کلشی شیطانك قوتلو عملی اوزره هر قوت ایله و علامتلر و یالان معجزتلر ایله ١٠ و هلاك اولانلرده هر
ظلمك اضلالی ایله اولاجقدر اول سببدن که حقك محبتنی قبول ایتمدیلر که خلاص اولالر ١١ و انك
ایچون الله انلره اضلالك قوتلو عملنی کوندره که یالانه انانه‌لر ١٢ تاکه حقه اینانمیوب اما ظلمه راضی اولان
جمله‌سی معاقب اولالر ١٣ اما ای قرنداشلر ربك سوکولولری بز دایما سزك ایچون اللهه شکر ایتمك کرك
ایرکه رب سزی ابتدادن خلاصه اختیار ایلدی روحك تقدیسی ایله و حقه اولان ایمان ایله ١٤ که
سزی اکا تبشیرمز ایله دعوت ایلدی تاکه ربمز عیسی مسیحك عزتنه نایل اولاسز ١٥ ایمدی ای قرنداشلر
ثابت اولك و کرك سوزمزله کرك رسالهمزدن اوکرندوککز تعلیملری بکچه طوتك ١٦ و ربمز عیسی مسیح
کندوسی و الله هم بابامزکه بزی سووب عنایتنك سببیله ابدی تسلیه‌یی و ایو امیدی ویردی ١٧ قلبلرکزه
تسلیه ویروب سزی هر ایو سوزده و عملده ثابت ایلیه ـــــــــــــ ۵

اوچنجی باب

١ ما باقی ای قرنداشلر بزم ایچون دعا ایلیك که ربك سوزی جاری اولوب یانکزده اولدوغی کبی
متعزز اولا ٢ و دخی که بز فاسق و فاسد آدملردن قورتلاوز زیرا ایمان هپسنك دکلدر ٣ اما رب امین در
که سزی ثابت ایدوب شریردن صقلیاجقدر ٤ و بز سزك ایچون ربه اعتماد ایدرز که سزه سپارش
ایتدوکمز نسنه‌لری هم ایدرسکز هم ایده‌جك سکز ٥ و رب قلبلرکزی اللهك محبتنه و مسیحك صبرلو
انتظارینه هدایت ایلیه ٦ و ای قرنداشلر سزه ربمز عیسی مسیحك آدنده سپارش ایدرزکه هر ادبسزلکله
کزن و بزدن آلدوغی تعلیمه کوره کزمین قرنداشدن آیرلاسز ٧ زیرا کندوکز بلورسکز نیجه بزه اویمق
کرك سکز زیرا بز آراکزده ادبسزلکله کچمدك ٨ و بر کمسه‌دن اتمکی مفتا یمدك اما امك و زحمت ایله
کیجه و کوندز ایش ایشلر ایدك که سزدن بر کمسه‌یه یوك اولمیاوز ٩ انك ایچون دکل که او بزه جایز
اولمیه اما سزه کندومزی نمونه ایتمك ایچون که بزه اویاسز ١٠ زیرا بز دخی یانکزده ایکن سزه بونی
سپارش ایدر ایدك که اکر بر کمسه ایش ایشلمك استمزسه دخی یمسون ١١ زیرا اشیدرز که آراکزده بعضیسی
وار که ادبسزلکله کزوب هیچ ایش ایشلمزلر اما بی معنی ایشلره چالشرلر ١٢ اما بو مقوله کمسنه‌لره
سپارش و ربمز عیسی مسیح ایچون نصیحت ایدرزکه راحت ایله ایش ایشلیوب کندولرینك اتمکنی ییه‌لو

١٣ اما سز اى قرنداشلر ايولك ايتمكده يورلماك ١٤ واكر بر كمسه بو رسالهده اولان سوزمزه اطاعتسز
ليكمزسه اويله كمسه‌يى نشانلييك وانكله قارشماك تا كه اوتانه ١٥ لكن اونى دشمن كبى طوتماك اما اكا
قرنداشه كبى نصيحت ويرك ١٦ وسلامتك ربى سزه دايما هر وجه ايله سلامتى ويرسون رب جملهكز
ايله اولسون ١٧ بن پولوسك كندو الم ايله يازلان سلامى كه هر رسالهنك نشانى بو در بويله يازارم
١٨ ربمز عيسى مسيحك عنايتى جملهكز ايله اولسون آمين ۞
رسالهٔ ثانيه آطنه‌دن تسالونيكيلولره يازلمشدر ۞

پولوس رسولك طيموتاوسه
رسالهٔ اولاسى

اولكى باب

١ خلاصمز اللهك وامیدمز رب عيسى مسيحك امرى اوزره عيسى مسيحك رسولى پولوس ٢ ايمانده
اوز اوغلم طيموتاوسه باباميز اللهدن وربمز عيسى مسيحدن عنايت رحمت وسلامت اولسون ٣ ماقدونيه‌يه
واردوغم زمان افسوسده قالاسن ديو سكا يالواردوغم كبى تا كه بعضيلره اصمرليه‌سن كه غيرى تعليملرى
اوكرتميه‌لر ٤ ومثللره ودوكمز صوى دفترلرينه مقيد اولميالر كه انلر ايمانده اولان اللهك عمارتنى
كتورمه‌دن زياده مباحثه‌لر كتورورلر ٥ اما وصيتك نتيجه‌سى شول پاك قلبدن وايو ضميردن وبنفاقسز
ايماندن كلن محبت در ٦ كه بعضيلر انلردن عدول ايدوب باطل سوزلره مايل اولديلر ٧ وشريعت معلملرى
اولمق استر ايكن نه سويلدكلرينى نه كرچكلدكلرينى آكلادلر ٨ اما بز بلورز كه شريعت ايو در اكر
بر كمسه انى شريعت موجبنجه قوللانسه ٩ چون بونى بلورم كه شريعت عادل ايچون قورلمامشدر اما
شريعتسزلر واطاعتسزلر دينسزلر وكناهكارلر فاسقلر ومنافقلر باباسى وانابى اولدرنلر وآدم اولدريجيلر
١٠ زانيلر لواطه ايدنلر آدم اوغرليانلر يالانجيلر وآنده بوزيجيلر ايچون قورلمشدر وصحيح تعليمه مخالف
اولان غيرى نسنه‌لر ايچون ١١ مبارك اللهك عزتلو بشارتنه كوره كه بكا اينانلمشدر ١٢ وبكا قوت ويرن
ربمز عيسى مسيحه شكر ايدرمكه بنى خدمتنه نصب ايدوب صادق بلدى ١٣ كه اولدن كفر سويليجى
طرد ايديجى وجور ايديجى ايدم اما بكا رحمت اولندى زيرا ايمانسزلقده ايكن بلمزلكدن ايتدم ١٤ وعيسى
مسيحده اولان ايمان ومحبت ايله ربمزك عنايتى زياده‌سيله آرتدى ١٥ بو سوز صحيح وهر وجهله قبول

اولمه‌سنه لایقدر كه عیسى مسیح كناهكارلری كه بن انلرك باشی ایم خلاص ایتمك ایچون دنیایه كلمشدر ١٦
اما انك ایچون بكا رحمت اولندی تا كه عیسى مسیح جمله صبرینی بنده اول اظهار ایلیه تا كه ابدی
حیات ایچون اكا ایناناجقلره نمونه اولام ١٧ و ابدی و اولمز و كورنمز ملكه یالكز حكمتلو اللّٰهه ابد الآباد
اكرام و مجد اولسون آمین ١٨ ای اوغل طیموتاوس بن سكا بو وصیتی اصمرلرم كه سنك ایچون اول
اولمش نبوتلره كوره انلر ایله بر ایو جهاد اجتهاد ایلیه‌سن ١٩ و ایمانی و ایو ضمیری حفظ ایده‌سن كه
بعضیلر رد ایتمكله ایمانك خصوصنده غرقابلق ایتدیلر ٢٠ كه انلردن هیمناوس و آلكساندروس دركه
انلری شیطانه تسلیم ایلدم تا كه كفر سویلممكه اوكرنه‌لر ۞

ایكنجی باب

١ ایمدی جمله‌دن اول وصیت ایدرمكه نیازلر دعالر شفاعتلر و شكرلر جمیع آدملر ایچون قلنه ٢ ملكلر
و جمله منصبلرده اولان كیمسنه‌لر ایچون كه هر تقوی و ادبده راحتلو و حضورلو عمر سوره‌وز ٣ زیرا بو
خلاصمز اللّٰهك حضورنده ایو و مقبولدر ٤ كه جمله آدملرك خلاصنی و حقك معرفتنه یتشدوكنی استر
٥ زیرا بر اللّٰه وار و اللّٰهك و آدملرك آراسنده بر میانجی وار اول كه انسان مسیح عیسى‌در ٦ كه كندوسنی
جمله‌نك یولنه فدیه ایچون ویردی اول كه متعین وقتلره صقلنمش بر شهادت‌در ٧ كه بن انك واعظ
و رسول و ایمانده و حقده طایفه‌لرك معلمی تعیین اولنمش ایم مسیحده حقی سویلرم یالان سویلمم
٨ ایمدی بن استرمكه آدملر هر یرده پاك اللرینی قالدروب غضبسز و شبهه‌سز دعا ایده‌لر ٩ و كذلك
دخی كه عورتلر كندولرینی حیا و تعفف اوزره ادبلو لباسلر ایله تزیین ایده‌لر اوریلمش صاچلر و آلتون
و انجولر و فاخر لباسلر ایله دكل ١٠ اما ایو عمللر ایله نیجه كه اللّٰهه عبادت ایتمكه اقرار ایدن عورتلره
لایقدر ١١ عورت سكوتده جمله اطاعت ایله اوكرنسون ١٢ اما عورته اذن ویرمم كه تعلیم ایده یا اره
حكم ایلیه اما كه سكوتده اولا ١٣ زیرا اول آدم اندن صكره حوا مصور اولدی ١٤ و آدم آزدرلمادی اما
عورت آزدرلوب تجاوزده ایدی ١٥ ولكن اولاد طوغورمغله خلاص اولا اكر ایمانده و محبتده و تقدسده
و ادبده مداومت ایدرلر ایسه ۞

اوچنجی باب

١ بو سوز حقدر اكر بر كیمسه پسقپوس خدمتنی استر ایسه ایو عملی استر ٢ ایمدی لازمدر كه پسقپوس
عیبسز بر عورتك قوجه‌سی اویانق پرهیزكار اوصلو غریب‌نواز تعلیم ایتمكه قابل اولا ٣ شرابه مایل اولان
دكل اوریجی دكل عیبلو قزانجی استین دكل اما انصافلو اولا غوغاسز و طمعكار اولمیه ٤ كندو اوینی ایو
ضبط ایدوب اولادی جمله وقار اوزره اطاعتده طوته ٥ زیرا اكر بر كیمسه كندو اوینی ضبط ایده بلمزسه

اللّهك جماعتنه نيجه مقيّد اولا ٦ دينده مبتدى اولميه تا كه مستكبر اولوب شيطانك حكمنه دوشميه
٧ ولازمدر كه خارجلردن دخى ايو شهادتى اولا تا كه رسوايلغه وشيطانك طوزاغنه دوشميه ٨ وكذلك
خدمتكارلر وقارلو اولالر ايكى دللو وچوق شرابه مبتلى وعيبلو قزانجه مايل اولميالر ٩ ايمانك سرّينى پاك
ضميرده طوتالر ١٠ وبونلر اوّل تجربه اولنالر اندن صكره عيبسز بولنقدن صكره خدمتكار خدمتنى
ايده لر ١١ وكذلك انلرك عورتلرى وقارلو اولالر افتراقجى اولميالر پرهيزكار وهر شيده صادقلـــر اولالـــر
١٢ خدمتكارلر بر عورتك قوجه لرى اولالر كه اولادى وكندو اولرينى ايو ضبط ايده لر ١٣ زيرا ايو خدمت
ايدنلر بر ايو مرتبه وعيسى مسيحه اولان ايمانده چوق جسارت قزانالر ١٤ سكا تيز كلمكه اميدم وار
ايكن سكا بو نسنه لرى يازارم ١٥ تا كه اكر اكلنورسم بلهسن اللّهك بيتنده كه ديرى اللّهك جماعتى
حقّك ذركى وبنيادى در نيجه كچمك كركسن ١٦ وجمله نك اعترافى اوزره تقوى نك سرّى بيوكدر اللّه جسده
ظاهر اولدى روحده تعديل اولندى ملكلره كورندى طايفه لره وعظ اولندى دنياده اكا ايمان كتورلدى
عزته يــوقــــرو آلــــــــنـــدى ۞

دردنجى باب

١ امّا روح تصريح اوزره دير كه آخر زمانلرده بعض كمسه لر ايماندن ارتداد ايده جكلر واضلال ايدجى
روحلره وشيطانلرك تعليملرينه مقيّد اولاجقلـــردر ٢ كه ريادن يالان سويلرلر وكندولرينك ضميرى
داغلنمشدر ٣ واولنمكدن منع ايدرلر وانانلردن وحقّى بلنلردن شكر ايله آلنمق ايچون اللّهك ياراتدوغى
طعاملردن پرهيز ايتمك بيورورلر ٤ زيرا اللّهك هر مخلوقى ايو در وشكر ايله آلنورسه هيچ برييسى ردّ اولناجق
دكلدر ٥ زيرا اللّهك كلامى ايله ودعا ايله تقديس اولنور ٦ اكر بو نسنه لرى قرنداشلره ديويرسك
ايمانك سوزلرى ايله ونايل اولدوغك ايو تعليم ايله بسلنور ايكن عيسى مسيحك ايو خدمتكارى اولورسن
٧ امّا نجس وقوجه قاريلرك مثللرندن نفرت ايدوب تقوى ده ادمان ايله ٨ زيرا جسمانى ادمان آز نسنه يه
فايده لو در امّا تقوى هر شيه فايده لودر چون شمديكى وكله جك حياتك وعده سى واردر ٩ بو سوز صحيح
وهر وجهله قبول اولنمه سنه لايقدر ١٠ زيرا بونك ايچون هم چالشرز هم رسواى اولورز چون ديرى اللّهه
اميدوار اولدق كه جمله آدملرك وخصوصا انانلرك خلاصى در ١١ بو نسنه لرى امر ايدوب تعليم ايله
١٢ كمسه كنجلككى تحقير ايتمسون امّا انانلره سوزده تصرّفده محبّتده روحده ايمانده عفتده نمونه اول
١٣ بن كلنجيه دكين اوقومغه ونصيحت وتعليم ايتمكه مقيّد اول ١٤ سنده اولان هبه دن اهمال ايتمه كه
سكا نبوّت ايله واختيارلرك اللريلك وضعى ايله ويرلمشـــدر ١٥ بو نسنه لره تأمّل ايله وانلره مشغول اول
تا كه سنك استفاده ك جمله لر آراسنده ظاهر اولا ١٦ كندوكه وتعليمه مقيّد اول بو نسنه لرده مواظبت
ايله زيرا بونى ايتمكله هم كندوكى هم سنى دكلينلرى خلاص ايده جكسين ۞

بشنجى باب

١ اختيارى آزارلمه امّا اكا باباىه كبى نصيحت ايله وكنجلره قرنداشلره كبى ٢ اختيار قريلره آنالره كبى
كنج قزلره قز قرنداشلره كبى جمله پاكلك ايله نصيحت ايله ٣ طول عورتلره كه حقيقتده اوزره
طوللردر اكرام ايله ٤ امّا بر طول عورتك اولادى يا اولادينك اوغللرى وار ايسه اوّلا كندو اوينه احسان
ايتمكه و والدينه ايولك كرو ويرمكه اوكرنسونلر زيرا بو نسنه اللّهك حضورنده ايو ومقبولدر ٥ امّا
حقيقت اوزره و يالكز قالمش طول عورت اللّهه اميد طوتوب كيجه وكوندز دعالرده و نيازلرده مداومت ايدر
٦ امّا ذوقده اولان ديرى ايكن اولمشدر ٧ و بو نسنه‌لرى امر ايله كه عيبسز اولالر ٨ امّا اكر بر كمسنه
كندونككيلرينه وكندو اوينده‌كيلرينه قايرمزسه ايمانه انكار ايتمش و ايمانسزدن بدتردر ٩ آلتمش
ياشندن اكسك اولميان طول عورت كه بر قوجه‌نك عورتى ايدى طوللره معدود اولسون ١٠ كه ايو
عمللره يعنى اولاد بسلدوكنه غريبلرى قوندردوغنه قديسلرك آياقلرينى يودوغنه مصيبت چكنلره ياردم
يتشدردوكنه هر ايو ايشه مشغول اولدوغنه شهادتى اولا ١١ امّا بو ياشدن آشغه اولان طول عورتلرى ردّ
ايله زيرا مسيحه خلافا ذوقه دوشمكله قوجه‌يه وارمق استرلر ١٢ و عقوبته لايقلردر چون اوّلكى ايمانى
براقديلر ١٣ و دخى اولرى طولاشر ايكن ايشسز اولمغه اوكرنيرلر و يالكز ايشسز دكللردر امّا دخى يكشاىجيلر
و مخلاطه‌لردر و لايق اولميان نسنه‌لرى سويلرلر ١٤ ايمدى بن استرمكه كنج طول عورتلر قوجه‌يه واروب
و اولاد طوغروب او برقى ضبط ايليه‌لر و دشمنه غيبت سويلمكه هيچ بر فرصت ويرميه‌لر ١٥ زيرا بعضيلر
آرتق صاپوب شيطانك آردينه كتديلر ١٦ اكر بر ايانان آدمك يا ايانان عورتك طوللرى وار ايسه انلره
ياردم يتشترسونلر و جماعته يوك اولماسونلر تا كه حقيقتده طول اولانلره ياردم يتشنره ١٧ ايو توتّى ايدن
اختيارلر ايكى قات اكرامه لايق صايلسونلر خصوصا اول كمسه‌لر كه سوزده و تعليمده امك چكرلر ١٨ زيرا
كتاب دير كه خرمن دوكن اوكوزك آغزينى باغلميه‌سن و ايشچى اجرتنه مستحقدر ١٩ اختيار اوزرينه
شكايتى قبول ايتمه مكر ايكى يا اوچ شاهد ايله اولا ٢٠ كناه ايدنلرى جمله‌نك حضورنده آزارله كه
سايرلر دخى قورقه‌لر ٢١ سكا اللّهك و ربّ عيسى مسيحك و مختار ملكلرك حضورنده آند ويررم كه بو
نسنه‌لرى غرضسز حفظ ايده‌سن و بر طرفه زياده ميل ايدوب بر شى ايتميه‌سن ٢٢ بر كمسه‌نك اوزرينه
عجله ايله اللركى وضع ايلمه و غيريلرك كناهلرينه شريك اولما كندوكى پاك طوت ٢٣ بوندن صكره
آرتق صو ايچمه امّا معده‌ك ايچون و چوق كرّه اولان خسته‌لكلرك ايچون بر آز شراب استعمال ايله
٢٤ بعض آدملرك كناهلرى ظاهردر و پيشينجه حكمه كتورلر و بعض آدملرك كناهلرى آردنجه كلورلر
٢٥ و كذلك ايو عمللر دخى ظاهردر و غيرى درلو اولانلر كزلنه‌مزلر ٥

آلتنجى باب

١ قدر بويندرق آلتنده قوللر وار ايسه كندو آغالرينى هر اكرامه لايق طوتسونلر تا كه اللهك
اسمنه و تعليمه سب اولميه ٢ و كيمك ايناناں آغالرى وار ايسه آنلرى حقير كورمسونلر زيرا قرنداشلر در
امّا آنلره دخى زياده قوللق ايتسونلر زيرا ايناناںلر و سوكولولر در كه احساندن حصّه دارلر در بو نسنه لرى
تعليم و نصيحت ايله ٣ اكر بر كمسه غيرى وجه اوزره تعليم ايدرسه و ربّمز عيسى مسيحك صاغ سوزلرينه
و تقوى اوزره اولان تعليمه قايل اولمازسه ٤ او بر شى بلمز ايكن مستكبر در و مسألهلرك و سوزلر
مباحثه لرينك خصوصنده دلورمشدر كه آنلردن حسد غوغا شتملر فنا ظنلر طوغار ٥ عقلى فاسد و حقّدن
محروم اولان آدملرك بحثلرى كه قزانجى تقوى اولمق صانورلر بو مقوله كمسه لردن تباعد ايله ٦ امّا قناعت ايله
تقوى بيوك قزانج در ٧ زيرا دنيايه بر شى كتورمدك و بللودر كه بر شى طشره كوتورمكه قادر دكل ايز
٨ ايمدى ييه جكمز و اورتنه جكمز وار ايكن بونلر ايله قناعت ايده لم ٩ امّا زنكين اولمق استيينلر امتحانه
و طوزاغه و نيجه سفيه و ضررلو شهوتلره دوشرلر كه آدملرى بلايه و هلاكه باتدررلر ١٠ زيرا آقچه نمك
طمعى جمله شرّلرك آصلى در كه اكا بعضيلر مشغول اولمغله ايماندن آزوب كندولرينى چوق المر ايله
صانجديلر ١١ امّا سن اى اللهك آدمى بو نسنه لردن قاچ و عدالته تقوىيه ايمانه محبّته صبره حلمه تابع
اول ١٢ ايمانك ايو جهادينى اجتهاد ايله ابدى حياته يايش كه اكا دعوت اولندك و چوق شاهدلرك
حضورنده كوزل اعترافى اعتراف ايلدك ١٣ جمله شيلرى ديرى ايدن اللهك حضورنده و پونطوس پيلاطوس
اوكنده ايو اعترافى شهادت ايدن عيسى مسيحك حضورنده سكا اصمرلرم ١٤ كه بو وصيتى لكه سز
عتابسز تا ربّمز عيسى مسيحك ظهورينه دك حفظ ايده سن ١٥ كه انى كندو وقتلرنده اول مبارك و فريد
سلطان ملكلرك ملكى و ربلرك ربّى اظهار ايده جكدر ١٦ كه يالكز اولمزلكى واردر و ياقلشلماز نورده
ساكندر كه انى هيچ بر آدم كورمش نه كورمكه قادر در كه اكا عزّت و ابدى قدرت اولسون آمين ١٧ بو
دنياده زنكين اولانلره اصمرلا كه مغرور كوكللو اولميالر و بقاسز زنكينلكه اميدينى باغلميه لر امّا ديرى
اولان اللهه كه بزه جمله شيلرى تنعّم ايچون وفرت ايله ويرر ١٨ كه ايولك ايليه لر كه ايو عمللرده زنكين
و اولشترمكه و حصّه دار ايتمكه مايل اولالر ١٩ و كندولرينه كله جك زمان ايچون بر ايو تمل و خزينه يغالر
تا كه ابدى حياته نايل اولالر ٢٠ اى طيموتاوس امانتى صقله و فاسد و باطل يكشاقلقلردن و يلان ايله علم
دينلن علمك معارضه لرندن اجتناب ايله ٢١ كه اكا بعضيلر اعتراف ايتمكله ايمانك خصوصنده آزديلر
عنايت سنكله اولسون آمين ۞

افريجيه پاكاتيانه نام ولايتك باش شهرى لاوديقيه دن طيموتاوسه يازلان رسالهء اولى بو در ۞

پولوس رسولڭ طيموتاوسه رساله‌ء ثانيه‌سى

اوّلكى باب

١ اللّهڭ ارادتى ايله عيسى مسيحڭ رسولى پولوس حياتڭ وعده‌سى اوزره كه عيسى مسيحده در ٢ سوكولو
اوغلم طيموتاوسه بابا اللّهدن و ربمز عيسى مسيحدن عنايت رحمت و سلامت اولسون ٣ بن اجدادمدن
برو پاك ضمير ايله عبادت ايتدوكم اللّهه شكر ايدرم چون دائما كيجه و كوندز دعالرمده سنى ياد ايدرم
٤ سنڭ كوز ياشلرڭى آڭدقجه سنى كورمكه اشتياق ايدرم تا كه سرور ايله طولو اولايم ٥ چونكه
سنده اولان نفاقسز ايمانى خاطرمه كتوررم كه اوّل بيوك آناڭ لوئيسده و آناڭ اونيكه‌ده ساكن ايدى
و اعتقادده ايم كه سنده دخى واردر ٦ بو سببدن خاطرڭه كتوررم كه اللرمڭ وضعى ايله سنده اولان
اللّهڭ هبه‌سنى اويانديره‌سن ٧ زيرا اللّه بزه قورقو روحنى ويرمدى امّا قوّتڭ محبّتڭ و انصافڭ روحنى
ويردى ٨ ايمدى ربمزڭ شهادتندن اوتانمه نه بندن كه انڭ محبوسى ايم امّا بشارت ايچون اولان مصيبتدن
اللّهڭ قوّتى اوزره مشارك اول ٩ كه بزى خلاص ايلدى و مقدّس دعوت ايله عمللرمزه كوره دكل امّا كندو
تقدير و عنايتنه كوره بزى چاغردى كه دهرلرڭ زمانلرندن اوّل عيسى مسيحده بزه ويرلدى ١٠ و حالا
بزه خلاصمز عيسى مسيحڭ ظهورى ايله آشكاره اولدى كه اولمى ابطال ايدوب انجيلڭ وسيله‌سيله حياتى
و اولمزلكى نوره چيقاردى ١١ كه انڭ ايچون بن واعظ و رسول و طايفه‌لرڭ معلّمى نصب اولندم ١٢ بونڭ سببى
ايچون بن دخى بو نسنه‌لرى چكرم امّا اوتانمم زيرا بن كيمه اينانديغمى بلورم و اعتقادده ايم كه او بنم امانتمى
اول كونه دكين صقلمغه قادر در ١٣ بندن ايشتدوكڭ صاغ سوزلرڭ رسمنى عيسى مسيحده اولان ايمان
و محبّت ايله طوت ١٤ بزده ساكن اولان روح القدس ايله اول ايو امانتى صقلا ١٥ بونى بلورسنكه جمله
آسياده اولانلر بندن آيرلديلر و فيكللوس و هرموكنس انلردن در ١٦ ربّ اونسيفوروسڭ اوينه رحمت
ويرسون زيرا بنى چوق كرّه تفريج ايلدى و زنجيرمدن اوتانمادى ١٧ امّا او رومه‌ده ايكن بنى جهد ايله
آرادى و بولدى ١٨ ربّ اڭا اول كونده ربّڭ قاتنده رحمت بولدرسون و افسسده نه قدر خدمت
ايتدوكنى سن يك ايو بلورسن ٭

ایكنجی باب

١ ایمدی سن ای اوغلم عیسی مسیحده اولان عنایتده قوی اول ٢ و نیجه شاهدلر حضورنده بندن
اشتدوككك نسنه‌لری صادق آدملره اصمرلا كه غیریلره دخی اوكرتمكه قابل اولالر ٣ ایمدی سن عیسی
مسیحك ایو جنكجیسی كبی مصیبتلره تحمل ایله ٤ جنك ایدن كمسنه بو حیاتك مصلحتلرینه قارشماز
تا كه عسكر دوشرنه مقبول اوله ٥ و دخی بر كمسنه كورشرسه قانونلره كوره كورشمزسه تاجلنماز ٦ امك چكن
چفتجی اوّلا محصولدن حصه‌دار اولمق كركدر ٧ سویلدكلرمه تأمل ایله و ربّ سكا جمله نسنه‌لرده
فهم ویرسون ٨ خاطركده اولسونكه داود نسلندن اولان عیسی مسیح اولولردن اقامت اولنمشدر بنم
تبشیرمه كوره ٩ كه بن انك ایچون باغلره دكین یرامز ایشلیجی كبی مصیبتلر چكرم امّا اللهك كلامی
باغلنمش دكلدر ١٠ بو سببدن بن مختارلر ایچون هر شیئه تحمل ایدرم تا كه انلر دخی عیسی مسیحده
اولان خلاصه ابدی عزت ایله نائل اولالر ١١ بو سوز حقّ در كه اكر انكله اولمش ایسك انكله دخی
دیرلجك ایز ١٢ اكر تحمل ایدرسك انكله دخی سلطنت سوره‌جك ایز اكر انی انكار ایدرسك او دخی بزی
انكار ایده‌جكدر ١٣ اكر ایمانسز ایسك او صادق قالور كندو كندوبی انكار ایده‌مز ١٤ بو نسنه‌لری
خاطرلرینه كتوروب ربّك حضورنده اصمرلا كه سوزلر ایچون منازعه ایتمیه‌لر اول كه هیچ فایده‌یه دكلدر
امّا ایشدنلرك یقلمه‌سنه‌در ١٥ چالش كه كندو كندوكی اللهه مقبول و عیبسز ایشجی و حقیقت سوزینی
طوغرولق ایله تعلیم ایدیجی كوستره‌سن ١٦ امّا فاسد و باطل یكشاقلقلردن اجتناب ایله زیرا نفاق آرتورمغه
سبب اولورلر ١٧ و بو كمسه‌لرك سوزی آكله كبی ییه كه هیمناوس و فیلتوس انلردن در ١٨ كه آرتق قیامت كلمشدر
دیو حقدن آزدیلر و بعضیلرك ایمانینی یقارلر ١٩ نهایت اللهك تملی ثابت طورر چون بو مهری وار كه ربّ
كندونك اولانلری بلور و هر كیم مسیحك آدینی آكارسه ظلمدن آیرلسون ٢٠ امّا بر بیوك اوده یالكز
آلتون و كمش قابلر اولماز امّا آغاجدن و طپراقدن دخی وار و بعضیلری حرمت ایچون و بعضیلری حرمتسزلك
ایچون در ٢١ ایمدی اكر بر كمسه كندوسنی بونلردن پاك ایدرسه حرمت ایچون بر مقدّس و صاحبنه
فایده‌لو و هر ایو عمله حاضر قاب اولور ٢٢ كنجلك شهوتلرندن قاچ و ربّه پاك قلب ایله دعا ایدنلر ایله
عدالته ایمانه محبته و سلامته سعی ایله ٢٣ و سفیه و ادبسز مسئله‌لردن اجتناب ایله چون بلورسن كه
منازعه‌لره سبب اولورلر ٢٤ و ربّك قولنه منازعه ایتمك دوشمز امّا جمله‌یه حلیم و تعلیمه قابل و ظلمه تحمل
ایدن اولمق دوشر ٢٥ و مقاومت ایدنلره حلم ایله تأدیب ایله الله انلره حقّی بلمك ایچون توبه ویررمی
٢٦ و انلر عقلك صاغلغنه دونمكله شیطانك طوزاغندن كه انك مرادینه اویمق ایچون اسیر طوتلمشلر در
چقرلرمی دیو تجربه ایــــــــــــلــــــــــــه

اوچنجی باب

۱ و بونی بل که آخر کونلرده یمان وقتلر کله‌جکلردر ۲ زیرا آدملر کندو کندولرینی سویجیلر خسیسلر
مفتخرلر مغرورلر کفر سویلیجیلر الدینه مطیع اولمیانلر ایولك بلمینلر فاسقلر ۳ محبتسزلر عهد بوزیجیلر
افتراجیلر پرهیزسزلر یاوزلر صالحلری سومینلر ۴ خاینلر عنادجیلر مستکبرلر ذوقی اللهدن زیاده سونلر
۵ تقوی صورتنی کوسترنلر اما آنڭ قوتنه انکار ایدنلر اولاجقلر بونلردن یوز دوندر ۶ زیرا بونلردن اول
کسه‌لر در که اولره سوقلورلر و شول کناهلر ایله یوکلنمش و درلو درلو شهوتلردن کوتورلن عورتجکلری
اسیر طوتارلر ۷ که دائما اوکرنیرلر و هیچ حقڭ معرفتنه واصل اولمغه قادر اولمازلر ۸ و نیجه که یاننس
و یامبرس موسی‌یه مقاومت ایتدیلر بونلر دخی بویله حقه مقاومت ایدرلر عقلی فاسد و ایمان خصوصنده
مردود آدملر ۹ اما دخی ایلرو کچمیه‌لر زیرا بونلرڭ سفیهلکی جمله‌یه ظاهر اولا نیجه که آنلرڭ سفیهلکی
دخی ظاهر اولمشدر ۱۰ اما سن تعلیممی و سیرتمی نیتمی ایمانمی صبرمی محبتمی تحملی ادراك ایلدڭ ۱۱ و بکا
انطاکیه‌ده و ایقونیونده و لیسطره‌ده واقع اولان اضطهادلری و مصیبتلری و نه اضطهادلر چکدم بلدڭ ینه‌ده
رب بنی جمله‌سندن خلاص ایلدی ۱۲ و جمله آنلر دخی که عیسی مسیحده تقوی اوزره کچمك استرلر
اضطهاد چکه‌جکلردر ۱۳ اما یرامز آدملر و مکارلر اضلال ایدوب مضلول اولمغله کتدکده دخی ایلرو
کچه‌جکلردر ۱۴ اما سن اول اوکرندوکڭ و اعتقاد ایتدوکڭ نسنه‌لرده ثابت اول چون بلورسن کیمدن
اوکرندڭ ۱۵ و کوچکلکڭدن برو مقدس کتابلری بلدڭ که سنی عیسی مسیحده اولان ایمان ایله
خلاص ایچون عالم ایتمکه قادرلردر ۱۶ هر کتاب الهام الهی ایله یازلمشدر و تعلیم تعزیر اصلاح و عدالتده
تأدیب ایتمك ایچون فایده‌لودر ۱۷ تا که اللهڭ آدمی کامل و هر ایو عمله مستعد اولا ۞

دردنجی باب

۱ ایمدی بن سکا اللهڭ و رب عیسی مسیحڭ حضورنده که کندو ظهورنده و ملکوتنده دیریلره
و اولولره حکم ایده‌جکدر آنده ویررم ۲ سوزی وعظ ایله وقتلو و وقتسز ابرام ایله هر صبر و تعلیم ایله
الزام ایله آزارله نصیحت ویر ۳ زیرا وقت اولورکه صاغ تعلیمی کوترمیه‌جکلردر اما قولاقلری کچیشمکله
کندو شهوتلرینه کوره کندولرینه معلملر جمع ایده‌جکلردر ۴ و حقدن قولاقلری دوندروب مثللره
دوندرله‌جکلردر ۵ اما سن هر شیده انتباه اوزره اول مصیبتلره تحمل ایله مبشرڭ عملنی ایله خدمتڭی
تکمیل ایله ۶ زیرا بن آرتق دوکلش قربانی کبی تقریب اولنمق اوزره ایم و رحلتمڭ زمانی یقیندر ۷ ایو
جهادی اجتهاد ایتدم سکردشمی تمام ایلدم ایمانی صقلادم ۸ بوندن صکره عدالت تاجی بکا آلیقونلدی
که انی اول کونده عادل حاکم رب بکا ویره‌جکدر و یالکز بکا دکل اما جمله آنلره دخی که آنڭ ظهورینی

سَورلر ۹ بڭا تیز گلمکه چالش ۱۰ زیرا دَماس بو حاضر دُنیایی سومکله بنی براقدی و تسّالونیکیه کتدی
و کرسکنس غلاطیه‌یه و تیتوس دالماتیه‌یه کتدی ۱۱ یالکز لوقا بنم ایله در مرقسی آل و سنکله کتور
زیرا او خدمت ایچون بڭا فایده‌لو در ۱۲ و تیخیقوسی افسوسه کوندردم ۱۳ کلدوککده زمان طرُوآسده
قاربوسك یاننده قودوغم یغمورلغی و کتابلری خصوصا ترشه‌لری کتور ۱۴ باقرجی آلکساندروس بڭا چوق
فنالك ایلدی ربّ اڭا عمللرینه کوره جزا ویرسون ۱۵ سن دخی اندن صاقن زیرا او سوزلرمزه پك معارضه
ایلدی ۱۶ اوّلکی احتجاجمده بڭا کیمسه بولنمادی امّا جمله‌سی بنی براقدیلر انلره صایلماسون ۱۷ امّا ربّ
بنم ایله اولوب بڭا قوّت ویردی تا که وعظ بندن اتمام اولنه و جمله طایفه‌لر اشیده‌لر و بن آرسلانك آغزندن
قورتلدم ۱۸ و ربّ بنی هر یرامز عملدن قورتاروب سلامتله کوکده‌کی ملکوتنه کتوره‌جکدر اڭا ابد الآباد
مجد اولسون آمین ۱۹ پرسقایه و آکویلاسه و اونسیفوروسك اوینه سلام ایله ۲۰ اَراستوس قورنطوسده
قالدی و تروفیموسی میلیتوسده خسته قودم ۲۱ قیشدن اوّل کلمکه چالش اوبولوس و پودنس و لینوس
و قلاودیه و جمله قرنداشلر سڭا سلام ایدرلر ۲۲ ربّ عیسی مسیح روحڭ ایله اولسون عنایت سزکله
اولسون آمین ۞

افسوسلولرك جماعتی ایچون نصب اولنان اوّلکی پسقپوس طیموتاوسه رسالهٔ ثانیه رومادن پولوس
ایکنجی کرّه قیصر نرونه احضار اولندوغی زمان یازلمشدر ۞

پولوس رسولك تیتوسه رساله‌سی

اوّلکی باب

۱ اللّهك قولی و عیسی مسیحك رسولی پولوس اللّهك مختارلرینك ایمانی و تقوی‌یه کوره اولان حقّك
معرفتی اوزره ۲ اول ابدی حیاتك امیدنده که آنی یالان سویلیه‌مین الله ابدی زمانلردن اوّل وعده
ایلمشدر ۳ امّا کلامنی کندو وقتلرنده اظهار ایلدی وعظ ایله که بڭا خلاصمز اللّهك امری اوزره اینانلدی
۴ بزه مشترك اولان ایمانه کوره صادق اوغلم تیتوسه بابا اللّهدن و خلاصمز ربّ عیسی مسیحدن عنایت
رحمت و سلامت اولسون ۵ انك ایچون سنی کریدده قودم تا که اکسك اولان نسنه‌لری ترتیب ایده‌سن
و سڭا اصمرلادوغم کبی هر شهرده اختیارلر نصب ایلیه‌سن ۶ اکر بر کیمسه عیبسز ایسه بر عورتك
قوجه‌سی و ایمانلو اوغللره مالك که عارسزلق و تمرّدلك عیبی اولمیه ۷ زیرا پسقپوس اللّهك کتخداسی کبی

عیبسز اولمق كركدر خودبین غضوب شرابه مبتلا اوریجی عیبلو قزانجه حریص اولمیه ٨ امّا مسافر قوندریجی ایو آدملری سون اوصلو عادل مقدّس پرهیزكار اولا ٩ كه تعلیم اولندوغی اوزره حقّ سوزی محكم طوته تا كه صاغ تعلیم ایله هم نصیحت ویرمكه هم قرشو سویلینلری الزام ایتمكه قادر اولا ١٠ زیرا نیجه عنادجیلر باطل سویلیجیلر وعقلی اضلال ایدنلر وار خصوصا ختاندن اولانلر ١١ كه انلرڭ آغزینی قپامق كرك كه انلر بتون اولر بوزوب عیبلو قزانج ایچون لایق اولمیان نسنه‌لر تعلیم ایدرلر ١٢ انلردن بریسی كندولرینڭ پیغمبری دیدیكه كریدلولر دایما یالانجیلر یرامز حیوانلر تنبل قارنلردر ١٣ بو شاهدلك حقّدر انڭ ایچون انلری پكچه آزارلا تا كه ایمانده صاغ اولالر ١٤ یهودیلرڭ مثللرینه وحقّدن یوز چورن آدملرڭ امرلرینه مقیّد اولمیالر ١٥ پاك كمسه‌لره هر شی پاكدر امّا مردارلره وایمانسزلره هیچ برشی پاك دكلدر امّا انلرڭ هم عقلی هم ضمیری مردار در ١٦ اقرار ایدرلر كه اللّهی بلورلر امّا عمللری ایله انی انكار ایدرلر چون مكروهلر وعاصیلر در وهیچ بر ایو عمله یرامزلر در ۞

ایكنجی باب

١ امّا سن صاغ تعلیمه لایق اولان نسنه‌لری سویله ٢ كه قوجه آدملر آییق وقارلو پرهیزكار وایمانده محبّتده صبرده صاغ اولالر ٣ وكذلك قوجه قاریلر قدیسلره مناسب قیافتده اولالر افتراجیلر وچوق شرابه مبتلا اولمیالر امّا ایو نسنه‌لرڭ معلّملری اولالر ٤ تا كه كنج عورتلره قوجه‌لرینی واولادینی سومكه اوكرده‌لر ٥ هم كه اوصلولر عفیفه‌لر اوده اوترانلر ایولر وكندو قوجه‌لرینه مطیع اولالر تا كه اللّهڭ كلامنه سبّ اولنمیه ٦ كنج آدملره كذلك نصیحت ایله كه اوصلو اولالر ٧ كندوڭی هر شیده ایو عمللرڭ نمونه‌سی وتعلیمده استقامت ووقار اوزره كوستر ٨ صاغ سوز سویله كه عیبلنماز تا كه قرشو طوران حقّكزده كملك سویلمكه بر نسنه‌سی یوق ایكن اوتانه ٩ قوللره دخی نصیحت ایله كه كندو آغالرینه مطیع اولوب وهر شیده بكنلوب قرشو سویلمیه‌لر ١٠ اوغرلمیالر امّا هر احوالده بر ایو امانت كوستره‌لر تا كه هر شیده خلاصمز اللّهڭ تعلیمنه زینت ویره‌لر ١١ زیرا اللّهڭ خلاص كتورن عنایتی جمله آدملره ظاهر اولوب ١٢ بزه تعلیم ایدر كه نفاقی ودنیا شهوتلرینی ترك ایدوب بو حاضر دنیاده آییقلق وعدالت وتقوی ایله كچنه‌وز ١٣ مبارك امیده وعظیم اللّهڭ وخلاصمز عیسی مسیحڭ عزّتنڭ ظهورینه منتظرلر ایكن ١٤ اول كه كندوڭی بزم ایچون ویرمشدر تا كه بزی هر ظلمدن قورتاروب ایو عمللره غیرتلو اولان بر خاصّ قوم كندویه تطهیر ایلیه ١٥ بونلری سویله ونصیحت ایله وجمله حكومت ایله آزارلا وكمسه سنی تحقیر ایتمسون ۞

اوچنجی باب

١ انلرڭ خاطرینه كتور كه سلطنتلره وحكومتلره اطاعت وامتثال ایدوب هر ایو عمله حاضر اولالر

۲ كمسه‌نك حقنده كتمك سويلميه‌لر غوغاجى اولميالر اما ملايم اولوب جمله آدملره هر حلمى كوستره‌لر
۳ زيرا بز دخى برزمان عقلسز عاصى ضلالتده ايدك درلو درلو شهوتلره و ذوقلره قوللق ايدردك برامزلقده
و حسدده عمر سورردك مبغوض اولوب بر برمزه بغض ايدردك ۴ اما خلاصمز اللهك لطفى و آدملره اولان
محبتى ظاهر اولدقده ۵ ايتدوكمز عدالت عمللرى ايچون دكل اما كندو رحمتنه كوره بزى خلاص ايلدى
ميلاد جديدك اغتسالى ايله و روح القدسك تجديدى ايله ۶ كه انى اوزرمزه خلاصمز عيسى مسيحك
وسيله‌سيله وفرت ايله دوكدى ۷ تا كه انك عنايتندن تعديل اولنوب ابدى حياتك اميدينه وارثلر
اولاوز ۸ بو سوز صحيحدر و استرمكه بو نسنه‌لرى پكچه تحقيقليه‌سن تا كه اللهه اينانانلر ايو عمللر ايتمكه
مشغول اولالر بو نسنه‌لر ايو و آدملره فايده‌لودر ۹ اما سفيه مسأله‌لردن و صوى دفترلرندن و شريعت
خصوصنده اولان غوغالر و نزاعلردن اجتناب ايله زيرا بونلر فايده‌سز و باطل در ۱۰ معتزل آدمى بر و ايكى
تنبيهدن صكره رد ايله ۱۱ چون بلورسنكه بو مقوله كمسنه آزغون در كناه ايدر كندو كندويه حكم
ايدر ۱۲ آرتماسى يا تيخيقوسى سكا كوندره‌جكم زمان عجله ايله كه بكا نيقوپوليسه كله‌سن زيرا بن انده
قيشلمغه نيت ايتدم ۱۳ شريعتجى زناسى و آپوللوسى جهد ايله تجهيز ايله كه انلره بر شى اكسك اولميه
۱۴ و بزمكيلر دخى لازم اولان استعماللر ايچون ايو عمللره مشغول اولمغه اوكرنسونلر تا كه ميوه‌سز اولميالر
۱۵ بنم ايله اولان جمله‌سى سكا سلام ايدرلر بزى ايمانده سونلره سلام ايله عنايت جمله‌كز ايله
اولسون آمين ☆

كريدلولرك جماعتى ايچون اولكى بسقپوس نصب اولنان تيتوسه ماقدونيه‌ده‌كى نيقوپوليسدن يازلان رساله بودر ☆

پولوس رسولك فيلمونه رساله‌سى

۱ عيسى مسيحك محبوسى و قرنداش طيموتاوس سوكولو بله ايشلديجمز فيلمونه ۲ و سوكولو آپفيايه
و جنكده يولداشمز آرخيپوسه و اوكده اولان جماعته ۳ سزه بابامز اللهدن و رب عيسى مسيحدن عنايت
و سلامت اولسون ۴ اللهه شكر ايدوب دايما سنى دعالرمده آكارم ۵ چون رب عيسى‌يه و جمله قديسلره
اولان محبتكى و ايمانكى ايشدرم ۶ تا كه ايمانكك شركتى عيسى مسيح ايچون سزده اولان هر ايو نسنه‌نك
معرفتنده نافذ اولا ۷ زيرا سنك محبتكدن عظيم سرور و تسليه‌مز وار چون قديسلرك بغرلرى سنك

سببكدن مفرّح اولدیلر ای قرنداشم ٨ انك ایچون اگرچه سكا معقول نسنه‌لری امر ایتمكه مسیحده
چوق جسارتم وار ٩ لكن محبّت ایچون زیاده یالوارمكه بویله كسنه یعنی اختیار پولوس وحالا دخی
عیسی مسیحك محبوسی ایكن ١٠ سكا اوغلم اونسیموس ایچون یالواررم كه بن انی بندلرمده تولید ایلدم
١١ كه بر زمانده سكا فایده‌سز ایدی اما حالا هم سكا هم بكا فایده‌لو در كه بن انی كرو كوندردم ١٢ سن
دخی انی یعنی بنم بغرلرمی قبول ایله ١٣ كه بن انی یانمده آلیقومق استرایدم كه سنك یركده بكا انجیلك
بندلرنده خدمت ایلیه ١٤ اما سنك رضاك اولمقسزین بر شی ایتمك استمدم تا كه سنك احسانك
ضرورتدن كبی اولمیا اما ارادتدن اولا ١٥ زیرا بلكه او بو سببدن بر آز زمان آیرلدی تا كه انی دائما
طوتاسن ١٦ آرتق قول كبی دكل اما قولدن زیاده قرنداش كبی كه بكا پك سوكولو در اما نه قدر زیاده
سكا هم لحم ایچون هم ربّ ایچون ١٧ ایمدی اگر بنی مشارك بلورسك انی بنی كبی قبول ایله ١٨ اگر سكا
بر ضرر ایتدی ایسه یا سكا بر شی بورجلو ایسه انی بنم حسابمه یاز ١٩ بن پولوس بونی كندو الم ایله
یازدم بن اوده‌یم كه دیمیم كه سن بكا كندوكی بورجلو سن ٢٠ بلی ای قرنداش ربّ ایچون سندن بو فایده‌یی
كوره‌یم ربّده بنم بغرلرمی تفریح ایله ٢١ بن اطاعتكه اعتماد ایتمكله سكا یازدم چون بلورمكه سویلدوكمدن
زیاده دخی ایده‌جكسن ٢٢ بكا دخی بله بر قوناق حاضر ایله زیرا اومارم كه دعالركز ایله سزه باغشلنه‌یم
٢٣ عیسی مسیح ایچون بنم ایله محبوس اولان اپافراس ٢٤ وبله ایشلیجیلرم مرقس وآرستارخوس ودماس
ولوقا سكا سلام ایدرلر ٢٥ ربّمز عیسی مسیحك عنایتی روحكز ایله اولسون آمین ۞

رومادن قول اونسیموس ایله فیلمونه یازلشدر ۞

پولوس رسولك عبرانیلره رساله‌سی

اوّلكی باب

١ الله كه بر زمانلرده بابالره نیجه كرّه ونیجه وجه اوزره پیغمبرلرك وسیله‌سیله سویلمشدر
٢ بو صوك كونلرده بزه اوغلنك وسیله‌سیله سویلدی كه انی جمله شیلرك وارثی تعیین ایلدی وانك
وسیله‌سیله دنیالری یراتمشدر ٣ اول كه جلالنك ضیاسی واقنومنك صحیح صورتی اولوب جمله شیلری
قدرتنك سوزی ایله تدبیر ایدركن كندوسی ایله كناهلرمزه كفارت ایتدكدن صكره جلالتك صاغنده

عالی مكانلرده اوتورمشدر ٤ ملكلردن اول قدر افضل اولدی نه قدر كه انلردن افضل آده مالك اولمشدر
٥ زیرا ملكلردن قنغیسنه بر زمان دیمشدر كه سن بنم اوغلم سن بن بوكون سنی تولید ایلدم وینه
بن اكا بابا اولایم و اول بكا اوغل اولا ٦ وینه الك طوغمشی دنیایه ادخال ایتدوكی زمان دیر كه و اللهك
جمله ملكلری اكا سجده ایتسونلر ٧ و ملكلرك حقنده دیر كه اول كه ملكلرینی ریحلر و خدمتكارلرینی
آتشك علوی ایدر ٨ اما اوغلك حقنده دیر كه سنك كرسیك یا الله ابد الآباد در مملكتكك عصاسی
عدلك عصاسیدر ٩ سن عدالتی سودك و ظلمه بغض ایتدك انك ایچون الله سنك اللهك سنی شریكلركدن
آرتق بهجت یاغی ایله مسح ایلدی ١٠ و سن یا رب اولدن یری تملدك و كوكلر اللرك ایشلری در ١١ انلر
زایل اولورلر اما سن باقی سن و انلر جمله‌سی لباس كبی اسكیه‌لر ١٢ و سن انلری جامه كبی صاره‌سن
و دكشترله‌لر اما سن همان او سن و ییللرك تمام اولمازلر ١٣ اما ملكلرك قنغیسنه بر زمان دیمشدر كه بنم
صاغمده اوتور تا بن دشمنلركی آیاقلركه بصامق قویونجه‌یه‌دك ١٤ انلر جمله‌سی خدمت ایدن روحلر
دكلمیدر كه خلاصی میراث ایده‌جكلر ایچون خدمت ایتمكه كوندرلرلر ☆

ایكنجی باب

١ انك ایچون بزه كركدر كه دخی زیاده اشتدوكمز نسنه‌لره مقید اولاوز تا كه بر زمان هلاك اولمیاوز
٢ زیرا اگر ملكلردن سویلنمش سوز ثابت اولدی ایسه و هر تجاوز و عصیان مستحق جزاسنی آلدی
ایسه ٣ بز نیجه قورتلاوز اگر بو قدر بیوك خلاصدن غافل ایسك كه ابتدا ربدن سویلنمكه باشلیوب
بزه انی اشتدنلردن اثبات اولندی ٤ چونكه الله دخی علامتلر و معجزتلر و انواع قوتلو عمللر ایله و روح
القدسك توزیعی ایله كندو مرادی اوزره شهادت ایلدی ٥ زیرا ملكلره اول كله‌جك دنیایی مطیع
ایتمدی كه انك خصوصنده سویلرز ٦ اما بر كمسه بر یرده شهادت ایدوب دیدیكه آدم نه در كه انی
یاد ایده‌سن و آدم اوغلی نه در كه سن انی زیارت ایده‌سن ٧ سن انی ملكلردن بر آزاجق اكسك ایلدك
سن انی عزت و اكرام ایله تاجلدك و انی اللرك عمللری اوزره نصب ایتدك ٨ و جمله شیلری انك آیاقلری
آلتنه مطیع ایلدك زیرا جمله شیلری اكا مطیع ایتمكله هیچ بر شی قومادی كه اكا مطیع اولمامش اولا
اما حالا جمله شیلر اكا مطیع اولدوغنی دخی كورمزز ٩ نهایت كورورز كه ملكلردن بر آزاجق اكسك
قلنان عیسی اولمك المنی چكدوكی ایچون عزت و اكرام ایله تاجلنمشدر كه اللهك عنایتندن جمله‌لر ایچون
اولمی تذوق ایلیه ١٠ زیرا اكا كه هر شی انك ایچون و هر شی انك سببیله در لایق ایدیكه نیجه اوغللری
عزته كتورنی یعنی انلرك خلاصنك سلطاننی المر ایله كامل ایلیه ١١ زیرا هم تقدیس ایدن هم تقدیس
اولنانلر جمله‌سی بردن درلر انك ایچون او انلره قرنداشلر دیمكه اوتانمیوب ١٢ دیر كه بن سنك اسمكی
قرنداشلرمه حكایت ایده‌یم جماعتك اورتاسنده سنی مدح ایده‌یم ١٣ و ینه دیر كه بن اكا توكل ایده‌یم

وينه اشته بن و اوغللر كه الله بكا ويرمشدر ۱۴ ايمدى چونكه اوغللر لحم و قاندن حصه‌دار اولديلر اول
دخى بونجلين انلردن حصه‌دار اولدى تا كه اولمك وسيله‌سيله اولمه تسلط ايدنى يعنى شيطانى ابطال
ايليه ۱۵ و اول جمله‌سنى خلاص ايليه كه اولم قورقوسندن بتون عمرنده قوللغه مقهور ايديلر ۱۶ زيرا
تحقيقا او ملكلره باردم ايتمدى اما ابراهيمك نسلنه باردم ايتدى ۱۷ اول سببدن لازم اولديكه او هر
شيده قرنداشلره مشابه اولا تا كه اللهه متعلق اولان نسنه‌لرده مرحمتلو و امين باش امام اولا كه قومك
كناهلرينه كفارت ايليه ۱۸ زيرا كندوسى امتحان اولنوب الم چكمكله امتحان اولنانلره باردم ايتمكه قادر در ۞

اوچنجى باب

۱ ايمدى اى قديس قرنداشلر كوكدنكى دعوتدن حصه‌دارلر اعترافمزك رسولى و باش امام عيسى
مسيحى تأمل ايليك ۲ كه انى نصب ايدنه امين ايدى نيجه كه موسى دخى انك بتون بيتنده امين ايدى
۳ زيرا موسى‌دن او قدر زياده عزته لايق بلندى نه قدر كه بيتدن بيتى ياپانك زياده عزتى وار ۴ زيرا
هر بيت بر كمسه‌دن ياپلور اما جميع شيلرى ياپان الله در ۵ و تحقيقا موسى بتون بيتنده خدمتكار كبى
سويلنه‌جك نسنه‌لره شهادت ايچون امين ايدى ۶ اما مسيح كندو بيتى اوزرينه اوغل كبى در كه انك
بيتى بز ايز اگر تا آخره‌دك اميدك اعتماديني و شادلغنى بكچه طوتار ايسك ۷ انك ايچون نيجه كه روح
القدس دير كه اگر بوكون انك آوازينى اشيدرسكز ۸ قلبلركزى پك ايتمك اول اغضابده برية‌ده
وقوع بولان امتحان كوننده كبى ۹ كه انده باباركز بنى امتحان ايلديلر بنى دكه‌ديلر و عمللرمى قرق
يل كورديلر ۱۰ انك ايچون اول جيلدن بيزار اولوب ديدمكه دائما قلبده خطا ايدرلر و طريقلرمى بلمديلر
۱۱ انك ايچون غضبمده يمين ايتدم كه راحتمه كيرميه‌لر ۱۲ صاقنك اى قرنداشلر كه بر زمان سزدن
بركزده ايمانسزلغك يرامز قلبى اولميا كه ديرى اللهدن آيرله ۱۳ اما مادامكه بوكون دينلور هر كون
بر بركزه نصيحت ويرك كه سزدن بريسى كناهك اضلالى ايله پكلنميه ۱۴ زيرا مسيحك شريكلرى اولدق
اگر اعتمادمزك ابتداسنى تا آخره‌دك بكچه طوتاجق اولورسق ۱۵ دينلديكه كه اگر بوكون انك آوازينى
اشيدرسكز اول اغضابده كبى قلبلركزى پك ايتمسك ۱۶ زيرا بعضيلر انى اشدوب اغضاب ايلديلر اما
هپسى دگل كه موسى‌نك وسيله‌سيله مصردن چقديلر ۱۷ اما قرق يللق ايچنده كيمدن بيزار اولدى كناه
ايدنلردن دگلمى كه انلرك اعضالرى برية‌ده دوشديلر ۱۸ و كيمه يمين ايتديكه راحتنه كيرميه‌لر مگر
ايمانسز اولانلره ۱۹ و بز كورورز كه ايمانسزلق ايچون كيره‌مديلر ۞

دردنجى باب

۱ ايمدى قورقالم كه انك راحتنه كيرمك وعده‌سى باقى ايكن سزدن برى محروم اولدم ديو ظن ايتميه

٢ زیرا انلره تبشیر اولندوغی کبی بزه دخی تبشیر اولندی اما ایشتدکلری سوز انلره فایده ایتمدی چونکه
ایشدنلرده ایمان ایله ممتزج اولمادی ٣ اما بز که ایناندق راحته کیررز نیجه که دیدیکه شویله غضبمده
یمین ایلدمکه راحتمه کیرمیه‌لر اکرچه ایشلر دنیانك تأسیسندن برو تمام اولمشلر در ٤ زیرا یدنجی
کونك حقنده بر یرده بویله دیدیکه و الله یدنجی کونده جمله ایشلرندن راحت ایلدی ٥ و ینه بو یرده
دیدیکه راحتمه کیرمیه‌لر ٦ ایمدی چونکه قالور که بعضیلر اکا کیره‌لر و اول کسه‌لر که اولا انلره تبشیر
اولندی ایمانسزلق ایچون کیرمدیلر ٧ اول ینه بر کون تعیین ایدر و داود ایله بو قدر زماندن صکره
بوکون دیر نته که دینلمشدر که اکر بو کون انك آوازینی ایشدرسکز قلبلرکزی پك ایتمك ٨ زیرا
اکر یوشع انلری راحته ادخال ایتمش اولسیدی اندن صکره الله بر غیری کوندن سویلمزدی ٩ ایمدی
اللهك قومنه بر سبت راحتی باقی در ١٠ زیرا اول که انك راحتنه کیردی کندو ایشلرندن دخی راحت
ایلدی نیجه که الله دخی کندو ایشلرندن راحت ایلدی ١١ ایمدی چالشالم که اول راحته کیره‌وز تا که
کمسه همان بو ایمانسزلق عبرتی ایچون دوشمیه ١٢ زیرا اللهك کلامی دیری و قوتلودر و هر ایکی یوزلو قلیجدن
کسکیندر و جانك و روحك و مفصللرك و ایلكلرك مفرقنه یتشر و قلبك فکرلرینی و نیتلرینی تمییز ایدر
١٣ و بر مخلوق یوقدر که انك حضورنده مخفی اولا اما انك کوزلرینه جمله نسنه‌لر چپلاق و آچیقدر که
اکا حساب ویره‌جك ایز ١٤ ایمدی چونکه بر بیوك باش امامز وار که کوکلری کچدی یعنی اللهك اوغلی
عیسی اعترافی پکچه طوتالم ١٥ زیرا ضعیفلقلرمزه اسیرکمکه قادر اولمیان باش امامز یوقدر بلکه کناهدن
غیری جمله نسنه‌لرده بزم ایله برابر امتحان اولنمشدر ١٦ ایمدی عنایتك تختنه قورقوسزلق ایله یانااشالم
تا که رحمته نائل اولاوز و مناسب یاردم ایچون عنایت بولاوز ۞

بشنجی باب

١ زیرا آدملر آراسندن آلنان هر باش امام اللهه متعلق اولان نسنه‌لرده آدملر ایچون نصب اولنمشدر
که کناهلر ایچون پیشکشلر و قربانلر عرض ایلیه ٢ که جاهللره و ضلالتده اولانلره شفقت ایتمکه
قادر در چونکه کندوسی دخی ضعیفلق ایله احاطه اولنمشدر ٣ و بونك سببی ایله قوم ایچون کبی کندوسی
ایچون دخی کناهلر ایچون عرض ایتمکه بورجلو در ٤ و هیچ کمسه بو شانی کندو کندویه آلماز اما اللهدن
دعوت اولنان کمسه هارون کبی دخی ٥ بویله دخی مسیح کندوسنی تعزیز ایتمدی که باش امام اولا اما اول
که اکا دیدیکه سن اوغلم سن بن سنی بوکون تولید ایلدم ٦ نیجه که بر یرده دخی دیر که ملکیصدقك
آیینی اوزره ابدا امام سن ٧ اول که جسدنك کونلرنده انی اولمدن قورتارمغه قادر اولانه عظیم فریاد و کوز
یاشلریله دعالر و تضرعلر عرض ایتدکده اضطرابدن قورتلمش ایکن ٨ اکرچه اوغل ایدی چکدوکی
المدردن اطاعتی اوکرندی ٩ و کامل قلنمغله جمله کندویه اطاعت ایدنلره ابدی خلاصك سببی اولدی

١٠ اللّٰهدن مَلكزَداقڭ آيينى اوزره باش اِمام مُسَمّٰى اولدى ١١ كه انڭ حقّنده سويلەجك اَمّا بيان اولنمغه
كوج اولان چوق نسنەلرمز وار چون كاهل قولاقلو اولدڭز ١٢ زيرا سز كه زمانه كوره معلّملر
اولمق كرك ايدڭز ينه محتاج سڭزكه بركمسه سزه اللّٰهڭ كلاملرينڭ اوّل مبدألرى نەلردر اوكرده
وشويله اولدڭزكه سزه قوى طعام يرينه سود لازم اولدى ١٣ زيرا هر سودى قوللانان عدالت سوزندن
خبرسزدر زيرا اوغلانجقدر ١٤ امّا قوى طعام كامللر ايچوندركه استعمال ايله خير وشرّى تمييز ايتمكه
مدرّب حاسّەلرى وار ۞

آلتنجى باب

١ ايمدى مسيحڭ مبدأسنڭ كلامنى قويوب كماله چكلەلم وتكرار اولو عمللردن توبەنڭ واللّٰهه ايمانڭ
تملنى قورميالم ٢ نه وافترلر تعليمنڭ نه اللر وضع ايتمەنڭ نه اولولرڭ قيامتنڭ نه ابدى دينونتڭ
٣ واللّٰه اذن ويررسه بونى ايدەجكيز ٤ زيرا ممكن دكلدركه بركرّه منوّر اولمش وكوكدەنكى هبەيى
طاتمش وروح القدسدن حصّەدار اولمش ٥ واللّٰهڭ ايو كلامنى وكلەجك عصرڭ قوتلرينى طاتمش كمسەلر
٦ آزدقدن صكره تكرار توبەيه يڭيلنەلر چونكه اللّٰهڭ اوغلنى كندولرينه حاچلرلر وانى رسواى ايدرلر
٧ زيرا يركه اوزرينه صيقچه كلن يغمورى ايچر وانى حرث ايدن كمسەلره مناسب اوتى كتورر اللّٰهدن
بركت آلور ٨ امّا خار وخاشاكلر كتورن ير مردود ولعنته يقيندركه انڭ عاقبتى يانمق ايچوندر ٩ امّا
اى سوكولولر بز سزدن دخى ايو وخلاصه متعلّق نسنەلر اومارز اكرچه بويله سويلرز ١٠ زيرا اللّٰه
عدالتسز دكلدركه عمللڭزى وقديسلره اولدن وحالا خدمت ايتمكله كندو اسمى ايچون اظهار
ايتدوكڭز محبّتڭ امككڭزى اونده ١١ امّا استرزكه سزدن هركس اميدڭ تمام حصولى ايچون تا آخره دك
همان اول اجتهادى كوستره ١٢ تا كه كاهل اولميەسز امّا اول كمسەلرڭ مقتديلرى اولەسزكه ايمان وصبر
ايله وعدەلرى ميراث ايدرلر ١٣ زيرا اللّٰه ابراهيمه وعده ايتدوكى زمان كندوسندن بيوك كمسه ايله يمين
ايدەمدوكى سببيله كندوسى ايله يمين ايلەيوب ١٤ ديديكه تحقيقا بن سنى غايتله بركتليەجكم وسنى
زيادەسيله چوغالدهيم ١٥ اول دخى بويله صبر ايله منتظر اولوب وعدەيه نائل اولدى ١٦ زيرا آدملر
بر بيوككرڭ ايله يمين ايدرلر واثبات ايچون اولان يمين انلره هر منازعەنڭ صوڭى در ١٧ انڭ ايچون اللّٰه
وعدەنڭ وارثلرينه كندو مشورتنڭ تغيّرسزلكنى زيادەسيله كوسترمك استمكله يمينى آرايه قاتدى ١٨ تا كه
اول ايكى تغيّرسز نسنەلر ايله كه انلرده اللّٰه يالان سويلمك ممكن دكلدر قوى تسليەمز اولا كه بزه تقديم
اولنان اميده نائل اولمق ايچون التجا صيغندق ١٩ اول اميده كه بز انى جانڭ امين وقوى لنكرى كبى
طوتارز وكه تا پردەنڭ ايچروسنه كيرر ٢٠ كه اورايه ملكزداقڭ آيينى اوزره ابدا باش امام اولان عيسٰى
اوكرديجى بزم ايچون كيرمشدر ۞

یدنجی باب

١ زیرا بو ملکزداق سالیم ملکی الله متعالك امامی ایدی که ملکلرك بوزغونلغندن دونن ابراهیمه راست
کلوب خیر دعا ایلدی ٢ که اکا ابراهیم دخی جمله شیلردن عشری ویردی اولا آدی عدالت ملکی
واندن صکره سالیم ملکی یعنی سلامت ملکی دیو ترجمه اولنمشدر ٣ باباسز آناسز آصل نسلسز نه کونلرك
ابتداسی نه عمرك نهایتی وار امّا اللهك اوغلنه مشابه اولوب ابدا امام قالور ٤ وباقك نه بیوك ایدی بو
کمسه که اکا هم باش بابا ابراهیم دوشمنلرك عشرینی ویردی ٥ وکرچه که لاوی اوغللرندن اولوب امامیلغی
آلانلرك امری واردر که شریعت موجبنجه قومدن یعنی قرنداشلرندن اکرچه ابراهیمك صلبندن
چقدیلر ده عشری آلالر ٦ امّا او که انلرك نسلندن صایلماز ابراهیمدن عشری آلدی و وعده‌لری طوتانه
خیر دعا ایلدی ٧ و مخالفتسز درکه کوچکرك بیوکرکدن خیر دعا آلور ٨ وکرچك که اوله‌جك آدملر بوراده
عشر آلورلر امّا اوراده اول کمسه آلور که انك دیری اولدوغنه شاهدلك ویرلمشدر ٩ وبویله سوز سویلمك
اولور که لاوی که عشر آلور ابراهیمده عشر ویردی ١٠ زیرا ملکزداق اکا راست کلدوکی زمان او دخی
باباسنك صلبنده ایدی ١١ ایمدی اکر کمال لاویلرك امامیلغی ایله اولدی ایسه زیرا انك حسبی ایله
قومه شریعت ویرلدی آرتق نه لازم ایدیکه ملکزداقك آیینی اوزره بر غیری امام قلقه وهارونك آیینی
اوزره دینلمیه ١٢ زیرا امامیلق دکشدرلنجه ضرورتدن شریعت دخی دکشدرلور ١٣ زیرا اول کمسه که بو
نسنه‌لر انك حقنده دینلدی غیری سبطدن ایدی که اندن هیچ کمسه مذبحه خدمت ایتمدی ١٤ زیرا
ظاهردرکه رمز یهوداذن چقدی که اول سبطك حقنده موسی امامیلق خصوصنده هیچ نسنه سویلمدی
١٥ وبو دخی زیاده ظاهردر اکر ملکزداقك مشابهتنه کوره بر غیری امام قلقار ایسه ١٦ که جسمانی امرك
شریعتنه کوره دکل امّا زوالسز حیاتك قوتنه کوره امام اولدی ١٧ زیرا شهادت ایدر که سن ملکزداقك
آیینی اوزره ابدا امام سن ١٨ زیرا اول کلن امرك ضعیفلغی وفایده‌سزلکی ایچون ابطال اولنمه‌سی واردر
١٩ زیرا شریعت برشی تکمیل ایتمدی امّا شول افضل امیدك ادخالی تکمیل ایتدی که انکله اللهه یقلاشرز
٢٠ خصوصا بو یمین اولنمسزین امام اولمادی ٢١ زیرا انلر یمین اولنمسزین امامیلر اولدیلر امّا بو یمین ایله
اولدی اندن که اکا دیدیکه رب یمین ایتدی وپشیمان اولماز سن ملکزداقك آیینی اوزره ابدا امام سن
٢٢ عیسی بو قدر افضل عهدك ضامنی اولدی ٢٣ وانلر چوق امامیلر اولدیلر زیرا اولم سببی ایله باقی
قالمقدن ممنوع اولدیلر ٢٤ امّا بو ابدا باقی قالمغله امامیلغی وارکه غیری‌یه کچمز ٢٥ بو سببدن دخی اول
کمسه‌لری که انك واسطه‌سیله اللهه یقلاشرلر ابدا خلاص ایتمکه قادردر چون انلره شفاعت ایتمك ایچون
دائما دیری در ٢٦ زیرا بزه بویله باش امام لازم ایدی که قدوس صوچسز عیبسز کناهکارلردن آیرلمش
وکوکلردن یوکسك اولمش در ٢٧ که او بر باش امامار کبی اولا کندونك وصکره قومك کناهلری ایچون هر

كون قربانلر عرض ایتمكه احتیاجی اولمیه زیرا كندوسنی عرض ایتمكله بو نسنه‌یی بر كرّه ایتمشدر
٢٨ زیرا شریعت ضعیفلقی اولان آدملری باش امامر نصب ایدر امّا شریعتدن صكره اولان یمینڭ كلامی
ابدا مكمّل اولمش اوغلی نصب ایدر ۞

سكزنجی باب

١ امّا دینلن نسنه‌لرڭ نتیجه‌سی بو در كه بزم بویله باش امامز واركه كوكلرده عظمتڭ تختنڭ
صاغنده اوترمشدر ٢ مقدّسه‌نڭ و حقّ مسكنڭ خدمتكاری كه انی ربّ قورمشدر و آدم دكل ٣ زیرا
هر باش امام پیشكشلر و قربانلر عرض ایتمكه نصب اولندی بو سببدن لازم ایدیكه بونڭ دخی
عرض ایده‌جك بر نسنه‌سی اولا ٤ زیرا اكر یر اوزرنده اولسیدی امام بیله اولمازدی شریعت اوزره
پیشكشلر عرض ایدن امامر وار ایكن ٥ كه كوكده‌كی نسنه‌لرڭ صورتنه و كولكه‌سنه خدمت
ایدرلر نیجه كه موسی مسكنی تمام ایده‌جكی زمانده اللّٰهدن توصیه اولندیكه زیرا باق كه جمله
شیلری سكا طاغده كوسترلمش اورنكه كوره یاپاسن ٦ امّا حالا او قدر افضل خدمته نایل
اولدی نه قدر كه افضل عهدڭ میانجیسی در كه افضل وعده‌لر اوزرنده وضع اولندی ٧ زیرا
اكر اول اوّلكی عهد نقصانسز اولسیدی ایكنجیسنڭ یری آرانمازدی ٨ زیرا اللّٰه انلره ملامت ایدوب
دیر كه اشته كونلر كلیور ربّ دیر كه بیت اسرائیل ایله و بیت یهودا ایله بر یڭی عهد كسشه‌یم
٩ بابالریله كسشدوكم عهده كوره دكل اول كونده كه انلری مصر دیارندن چقارمق ایچون اللرینه
یاپشدم زیرا انلر عهدمده طورمادیلر و بن انلری تحقیر ایلدم دیر ربّ ١٠ زیرا اول كونلردن صكره بیت
اسرائیل ایله كسشه‌جكم عهد بو در دیر ربّ بن شریعتلرمی انلرڭ خاطرینه ویره‌یم و انلری قلبلرینه
یازایم و بن انلره اللّٰه اولایم انلر دخی بكا قوم اولالر ١١ و هر كس قوكشوسنه و هر كس قرنداشنه ربّی بل
دیو اوكرتمیه زیرا جمله‌سی كوچكندن بیوكنه وارنجه بنی بلسه كرك ١٢ زیرا بن انلرڭ عدالتسزلكنه غفور
اولورم و آرتق كناهلرینی و ظلملرینی آكمیایم ١٣ یڭی دیدوكنده اوّلكی‌یی اسكی ایلدی امّا اسكی و قوجه‌مش
اولان نسنه مضمحلّ اولمغه یقیندر ۞

طقوزنجی باب

١ ایمدی اوّلكی عهدڭ دخی عبادت قانونلری و دنیوی مقدّسه‌سی وار ایدی ٢ زیرا اوّلكی مسكن
یاپلدی كه انڭ ایچنده شمعدان و سفره و وجوه اتمكلری وار ایدی و اكا مقدّسه دینلدی ٣ و ایكنجی
پرده‌نڭ آردنده قدسلرڭ قدسی دیدكلری مسكن وار ایدی ٤ كه انده آلتون بخوردان و هر طرفدن آلتون ایله

قاپلو عهد تابوتی ایدی که ایچنده منّی صقلایان آلتون قاب و هارونك فیلسلنن چبوغی و عهدك لوحلری
وار ایدی ٥ و آنك اوزرنده غفران قپاغنی كولكه‌لین جلالك كروبلری که بو نسنه‌لر خصوصنده شمدی
معاشقه بالقه سویلمك حاجت دكلدر ٦ و بو نسنه‌لر بویله ترتیب اولندقدن صكره اوّلكی مسكنه
امامل الّهك خدمتنی تكمیل ایتمك ایچون هر زمان كیررلر ٧ امّا ایكنجی مسكنه ییلده بر كرّه یالكز
باش امام كیرر قانسز دكل كه آنی كندوسی ایچون و قومك خطالری ایچون عرض ایدر ٨ روح القدس بونی
بیان ایدر ایكن كه مقدسه‌لره یول دخی بللو دكل ایدی شول اوّلكی مسكن طورر ایكن ٩ كه حاضر
زمان ایچون مثل در كه انده پیشكشلر و قربانلر عرض اولنور كه خدمت ایدنی ضمیره كوره كامل
ایتمكه قادر دكللر در ١٠ چون اول نسنه‌لر فقط مأكولات و مشروبات و انواع اغتسالر و جسدك قانونلری
ایچون تا اصلاحك وقتنه‌دك وضع اولندیلر ١١ امّا كله‌جك ایو نسنه‌لرك باش امامی مسیح كلدكده بر دخی
بیوك و كامل و ال ایله یاپلمامش یعنی بو یاپودن اولمیان مسكندن ١٢ و اركجلرك و بوزاغولرك قانی ایله
دكل امّا كندو قانی ایله بزم ایچون بر ابدی خلاصه نائل اولدقدن صكره مقدسه‌یه بر كرّه كیرمشدر
١٣ زیرا اكر بوغالرك و اركجلرك قانی و مردارلنمشلر اوزرینه صاچلمش طانانك كلی جسدك طهارتی ایچون
تقدیس ایدرسه ١٤ مسیحك قانی كه كندوسنی لكه‌سز ابدی روح ایله الّهه عرض ایلدی نه قدر زیاده
ضمیركزی اولو عمللردن پاك ایتسه كرك كه دیری اولان الّهه عبادت ایلیه‌سز ١٥ و بونك ایچون یڭی
عهدك میانجیسی در تا كه اوّلكی عهدك التنده اولان تجاوزلرك فداسی ایچون اولم واقع اولمغله دعوت
اولنانلر ابدی میراثك وعده‌سنی آلالر ١٦ زیرا وصیّت اولدوغی یرده كركدر كه وصیّت ایدنك اولمی
واقع اولا ١٧ زیرا وصیّت اولولرده مقرّر در چون وصیّت ایدن حیاتده ایكن وصیّتك هیچ قوّتی یوقدر
١٨ انك ایچون اوّلكی عهد دخی قانسز مقرّر اولمادی ١٩ زیرا شریعت موجبنجه جمله امرلر موسیٰ دن جمیع قومه
تقریر اولندقدن صكره بوزاغولرك و اركجلرك قانینی صو ایله و اسكرلت یپاغی ایله و زوفا اوتی ایله آلوب
و كتابه و جمله قومه سرپوب ٢٠ دیدیكه الّهك سزه امر ایتدوكی عهدك قانی بو در ٢١ و كذلك مسكنه
و جمله خدمت قابلرینه قانی سرپدی ٢٢ و شریعت موجبنجه آز قالدیكه جمله نسنه‌لر قان ایله تطهیر
اولنور و قان دوكلمینجه مغفرت اولماز ٢٣ ایمدی كرك ایدیكه كوكده‌كی نسنه‌لرك صورتلری بو نسنه‌لر ایله
امّا بالذّات كوكده‌كی نسنه‌لر انلردن افضل قربانلر ایله تطهیر اولنالر ٢٤ زیرا مسیح ال ایله یاپلمش
مقدسه‌لره كه حقیقتلو مقدسه‌لرك صورتلری در كیرمدی امّا كندو كوكه كیردی تا كه حالا بزم ایچون
الّهك حضورنده ظهور ایلیه ٢٥ و انك ایچون دكل كه كندوسنی چوق كرّه عرض ایلیه باش امام
كبی كه هر یل غیرینك قانی ایله مقدسه‌یه كیرر ٢٦ بویله اولمسه لازم اولوردیكه دنیا تمللندن برو
چوق كرّه الم چكمش اولا امّا حالا دهرلرك انتهاسنده كندوسنی قربان ایتمكله كناهی ابطال ایتمك ایچون
بر كرّه ظهور ایلمشدر ٢٧ و نیجه كه آدملره بر كرّه اولمك تقدیر اولنمش ایسه و اندن صكره قضا

٢٨ بویله دخی مسیح چوق کیمسه‌لرڭ کناهلرینی قالدرمق ایچون بر کره عرض اولندقدن صکره ایکنجی کره
کناهسز اکا منتظر اولانلره خلاص ایچون ظهور ایده‌جکدر ۞

اوننجی باب

١ زیرا شریعتڭ کله‌جك ایو نسنه‌لرڭ کولکه‌سی اولمغله و نسنه‌لرڭ کندو صورتی اولمامغله اول هر ییل
مداومت اوزره عرض اولنان قربانلر ایله یاناشانلری هیچ کامل ایتمکه قادر دکلدر ٢ یوخسه عرض اولنمه‌دن
فراغت ایتمزلرمی ایدی زیرا عبادت ایدنلر بر کره پاك اولدقدن صکره آرتق هیچ کناهلرڭ خبری
ضمیرلرنده اولماز ایدی ٣ اما اول قربانلرده هر ییل کناهلرڭ ذکر اولنمه‌سی واردر ٤ زیرا ممکن دکلدر
که بوغالرڭ و ارککلرڭ قانی کناهلری قالدره ٥ انڭ ایچون او دنیایه کیردوکی زمان دیر که ذبیحه‌یی
و پیشکشی استمدڭ اما بکا بر جسد یاقیشتردڭ ٦ یانمش قربانلری و کناه ایچون اولان ذبیحه‌لری بکنمدڭ
٧ او زمان بن دیدمکه ایشته کلیورم که مرادکی ایلیم یا الله نیجه که کتابڭ طومارنده بنم حقمده
یازلمشدر ٨ یوقروده دیمش ایدیکه سن ذبیحه‌یی و پیشکشی و یانمش قربانلری و کناه ایچون اولان قربانلری
که شریعت موجبنجه عرض اولنورلر استمدڭ و بکنمدڭ ٩ او زمان دیدیکه ایشته کلیورم که مرادکی
ایلیم یا الله اولکی‌یی قالدرر تا که ایکنجی‌یی تثبیت ایلیه ١٠ که اول مراد ایله مقدس اولدق عیسی
مسیحڭ جسدینڭ بر کره عرض اولنمه‌سی ایله ١١ و هر امام هر کون طوروب و خدمت ایدوب هیچ
کناهلری قالدرمغه قادر اولمیان همان اول قربانلری چوق کره عرض ایدر ١٢ اما او کناهلر ایچون بر
قربان عرض ایتدکدن صکره ابدا اللهڭ صاغنده اوتردی ١٣ بوندن صکره توقف ایدر تا انڭ دشمنلری
آیاقلرینه بصامق قونلنجیه‌دك ١٤ زیرا بر قربان ایله مقدس اولانلری ابدا کامل ایلدی ١٥ و روح القدس
دخی بزه بونڭ ایچون شهادت ایدر زیرا اول دیدکدن صکره ١٦ که رب دیر که اول کونلردن صکره انلر
ایله کسه‌جکم عهد بو در بن شریعتلرمی قلبلرینه ویره‌یم و انلری خاطرلرنده یازایم ١٧ و آرتق انلرڭ
کناهلرینی و ظلملرینی آکمیایم ١٨ و بونلرڭ مغفرتی اولدوغی یرده آرتق کناه ایچون قربان ایتمك یوقدر
١٩ ایمدی ای قرنداشلر چون عیسی‌نڭ قانڭ سببیله مقدسه‌یه کیرمك اعتمادمز واردر ٢٠ بر یکی و دیری
یول ایله که آنی بزه حاضرلدی پرده‌نڭ یعنی کندو جسدینڭ سببیله ٢١ و اللهڭ بیتی اوزرینه بیوك امامز
وار ایکن ٢٢ طوغرو قلب ایله ایمانڭ کمالنده یاناشالم قلبلرمز بد ضمیردن تطهیر اولنمش و جسدلرمز
پاك صو ایله یایقنمش ایکن ٢٣ امیدمزڭ اعترافنی ثابت طوتالم زیرا وعده ایدن صادق در ٢٤ و بر
برمزی کوزدوب محبته و ایو عمللره تحضیض ایده‌لم ٢٥ بعض کیمسه‌لرڭ عادتی کبی جماعتمزی براقمیالم اما
بر برمزه نصیحت ایده‌لم و اول قدر زیاده که اول کونڭ یقلاشدوغنی کورسکز ٢٦ زیرا اکر بز حقڭ
معرفتنی آلدقدن صکره قصد ایله کناه ایدر ایسك آرتق کناهلر ایچون قربان قالماز ٢٧ اما دینونتڭ

بر قورقولو انتظاری و آتش غضبی که عدولری تلف ایده‌جکدر ٢٨ موسی‌نك شریعتنه اهانت ایدن ایکی
یا اوچ شاهدك اثباتی ایله مرحمتسز اولر ٢٩ نه صانورسکز نه قدر بدتر عذابه مستحق اولا اول کمسه
که اللهك اوغلنی آیاق ایله بصمش و عهدك قانینی که انکله تقدیس اولندی بر مردار نسنه صایمش
و عنایتك روحنه سوکمشدر ٣٠ زیرا انی بلورز که دیمشدر که انتقام بنمدر بن جزا ویره‌یم دیر رب و ینه
دیمشدر که رب کندو قومنه حکم ایلیه ٣١ دیری اللهك اللرینه دوشمك بر قورقولو شیدر ٣٢ اولکی
کونلری خاطرکزه کتورك که انلرده منور اولدوغکزدن صکره مصیبتلرك عظیم جهادینی چکدکز
٣٣ بر طرفده هم سوکشلر ایله هم مصیبتلر ایله منظر قلندوغکز زمان و او بر طرفده بو حالده اولانلره
یولداشلر اولدوغکز زمان ٣٤ زیرا بکا بندلرمده آجیدکز و ارلغکزك یغماله‌سنی شادلق ایله قبول
ایتدکز چون کندولرکزده بلورسکز که کوکلرده افضل و باقی وارلغکز وار ٣٥ ایمدی اجری چوق اولان
اعتمادکزی براقمك ٣٦ زیرا سزه تحمل لازمدر تا که اللهك مرادینی ایتدکدن صکره وعده‌یه نائل
اولاسز ٣٧ زیرا دخی بر آز زمان وار و کله‌جك کمسنه کلور و تأخیر ایتمز ٣٨ و عادل ایمان ایله یاشایه لکن
اکر کرو چکلرسه جانم اندن راضی اولمیا ٣٩ اما بز هلاك ایچون کرو چکلنلردن دکل ایز اما جانك
خلاصی ایچون اینانانلردن ایز ❁

اون برنجی باب

١ اما ایمان مأمول اولان نسنه‌لرك وجودیدر و کورنمز نسنه‌لرك دلالتیدر ٢ زیرا انکله اجدادمزه انیو
شهادت ویرلدی ٣ ایمان ایله آکلارز که دنیالر اللهك کلامی ایله دوزلدیلر شویله که کورنن نسنه‌لر
ظاهر اولمیان نسنه‌لردن یاپلدیلر ٤ ایمان ایله هابیل اللهه قایندن اولی قربان عرض ایلدی که انك سببیله
اکا عادل اولدوغنه شهادت ویرلدی و قتا که الله انك پیشکشلرینه شاهد اولدی و او اولمش ایکن انکله
دخی سویلر ٥ ایمان ایله اخنوخ نقل اولندی که اولمی کورمیه و بولنمادی زیرا الله انی نقل ایتمش ایدی
چون نقل اولنمازدن اول اکا شهادت ویرلدیکه اللهه مقبول ایدی ٦ اما اللهه ایمانسز مقبول اولمق ممکن
دکلدر زیرا اللهه یقلاشانه کرکدر که انك وار ایدوکنه و انی دقت ایله آرایانلره اجر ویره‌جکنه ایانه
٧ ایمان ایله نوح اللهدن دخی کورنمز نسنه‌لرك حقنده خبر آلوب قورقغله کندو اوینی قورتارمق ایچون
بر سفینه حاضرلدی و انکله دنیایی مدان ایلدی و ایماندن اولان عدالتك وارثی اولدی ٨ ابراهیم دعوت
اولندقده ایمان ایله میراثه آلاجق یره چقمغه اطاعت ایلدی و نره‌یه کده‌جکنی بلمکسزین چقدی
٩ ایمان ایله وعده اولنان ولایتده غریب یرده کبی مکان طوتوب قان اول وعده‌نك همواریثلری اولان
اسحق و یعقوب ایله چادرلرده ساکن اولدی ١٠ زیرا تملری اولان شهره منتظر ایدی که انك معماری
و یاپوجیسی الله در ١١ ایمان ایله ساره دخی کندوسی نسلك قبولنه قوت آلدی و چاغی کچدکدن صکره

طوغردی زیرا وعده ایدهنی صادق بلدی ١٢ اَنڭ ایچون دخی بردن و اول دخی میّت کبی یکسهدن کثرتده
کوکڭ یلدزلری و دڭز یالیسندهکی قوم قدر اولاد طوغدی ١٣ بونلر هپسی وعدهلری
آلمامش ایکن اولدیلر امّا انلری ایراقدن کوروب حقلرنده اینانمدیلر و انلره سلام ایدوب اعتراف
ایتدیلر که یر اوزرنده غریبلر و مسافرلردر ١٤ زیرا بویله نسنهلری دینلر وطن آرادقلرینی بیان ایدرلر
١٥ وکرچک که اکر اول ولایتی که اورادن چقمشلر ایدی آکسالر ایدی دونمکه دخی وقتلری وار ایدی
١٦ امّا حالا دخی ایوسنی یعنی کوکدهکینی آرزولرلر انڭ ایچون الله انلردن اوتانماز که انلرڭ اللهی تسمیه
اولنه زیرا انلره بر شهر حاضرلمشدر ١٧ ابراهیم امتحان اولندقده ایمان ایله اسحقی عرض ایلدی و اول
که وعدهلری آلمش ایدی بریجک اوغلنی عرض ایلدی ١٨ که انڭ حقنده دینلمش ایدیکه اسحقدن سڭا
نسل آڭلاجقدر ١٩ زیرا قیاس ایتمش ایدی که الله انی اولولردن دخی اقامت ایتمکه قادردر که اندن
دخی انی بر مثال ایچون آلدی ٢٠ اسحق ایمان ایله یعقوبه و عیسوه کلهجک نسنهلرڭ حقنده خیر دعا
ایلدی ٢١ ایمان ایله یعقوب اولر ایکن یوسفڭ هر بر اوغلنه خیر دعا ایلدی و دکنکنڭ باشنه طایانوب
سجده ایلدی ٢٢ یوسف اولر ایکن ایمان ایله اسرائیل اوغللرینڭ خروجنی آکدی و کندو کمکلرینڭ
خصوصنده وصیّت ایلدی ٢٣ موسی طوغدقدن صکره ایمان ایله والدینندن اوچ آیهدك کزلندی زیرا اوغلانجغی
کوزل کوردیلر و ملکڭ فرماننیدن قورقمادیلر ٢٤ موسی بیودکدن صکره ایمان ایله فرعونڭ قزینڭ اوغلی
تسمیه اولنمقدن ابا ایلدی ٢٥ بر آز زمان کناهده تنعّم ایتمکدن اللهڭ قومی ایله مصیبت چکمکی
اولی کوروب اختیار ایلدی ٢٦ و مسیحڭ عیبنی مصر خزینهلرندن افضل غنا حساب ایتدی زیرا عوضی
کوزدردی ٢٧ ایمان ایله ملکڭ خشمندن قورقیوب مصری براقدی زیرا او کورنمزی کورن کبی ثابت قدم
ایدی ٢٨ ایمان ایله فصحی و قان سرپمهسنی ایتدی تا که الك طوغمشلری هلاك ایدن انلره یاپشمیه
٢٩ ایمان ایله بحر قلزمدن قورودن کبی کچدیلر و مصرلولر بونی تجربه ایتمکله غرق اولدیلر ٣٠ اریحانڭ
دیوارلری یدی کون طولاندقدن صکره ایمان ایله دوشدیلر ٣١ ایمان ایله قحبه راحاب جاسوسلری
سلامتله قبول ایتمکله ایمانسزلر ایله هلاك اولمادی ٣٢ و آرتق نه سویلیهیم زیرا اکر جدعونڭ و باراقڭ
و شمشونڭ و یفتاحڭ و داودڭ و صموئیلڭ و پیغمبرلرڭ حقنده سویلرسم زمان بڭا اکسك اولا ٣٣ که
بونلر ایمان ایله مملکتلر فتح ایتدیلر عدالت ایلدیلر وعدهلره نائل اولدیلر آرسلانلرڭ آغزلرینی قپادیلر
٣٤ آتشڭ شدّتنی سوندردیلر قلجڭ قلاغوسندن قورتلدیلر ضعیفلقدن قوتلنوب جنکده قوتلو اولدیلر
غریبلرڭ عسکرلرینی قاچردیلر ٣٥ عورتلر کندو اولولرینی قیامتدن آلدیلر و غیریلر خلاصی قبول ایتمیوب
شکنجه چکدیلر تا که بر افضل قیامته نائل اولالر ٣٦ غیریلر دخی استهزالر و کوتکلر و بندلر و زندانلر
چکدیلر ٣٧ طاشلندیلر دسترهلر ایله بچلدیلر محنت چکدیلر قلج قتلندن اولدیلر قیون و کچی دریلرنده
فقیرلر دردمندلر جفا چکیجیلر ایکن طولاشدیلر ٣٨ که دنیا انلره لایق دکل ایدی بریّهلرده و طاغلرده

ومغاره‌لرده و یرڭ چقورلرنده آواره كزرلردی ٣٩ و بونلر جمله‌سی ایمان ایچون شهادتی وار ایكن وعده‌یه
نائل اولمادیلر ٤٠ زیرا الله بزه بر افضل نسنه تدارك ایلدی تا كه انلر بزسز كامل اولمیالر ٭

اون ایكنجی باب

١ ایمدی بز دخی بو قدر بزی احاطه ایدن شاهدلر بلودمز وار ایكن. هر یوكی و بزی قولایلقله چورن
كناهی براغوب بزه تقدیم اولنان میداننده صبر ایله سكرده‌لم ٢ و ایمانڭ رئیس و متممی عیسی‌یه نظر
ایده‌لم كه اكا تقدیم اولنان سرورڭ برینه حاچه تحمل ایدوب و عیبی خور كوروب اللهڭ تختنڭ
صاغنده اوتردی ٣ ایمدی انی تأمل ایلیڭ كه كندو اوزرینه اولان كناهكارلرڭ مخالفتنه تحمل ایلدی
تاكه یورلوب جانلركزده عاجز اولمیه‌سز ٤ سز كناه اوزرینه جهاد ایدوب دخی تا قانه دكین مقاومت
ایتمدكز ٥ و اول سزه اوغللره كبی سویلین نصیحتی اونتدكز ای اوغلم ربڭ تأدیبنی خور كورمه
و اندن آزارلندقچه عاجز اولما ٦ زیرا ربّ سودوكی كمسه‌یی تأدیب ایدر و هر قبول ایتدوكی اوغلی دوكر
٧ اكر تأدیبه تحمل ایدرسكز الله سزه كندوبی اوغللره كبی كوستریر زیرا قنغی اوغل وار كه بابا انی
تأدیب ایتمیه ٨ اما اكر سز تأدیبسز ایسه‌كز كه اندن جمله حصه‌دارلر در ایمدی حرامزاده اوغللری سكز
و اوغللر دكل سكز ٩ اندن غیری بزم جسده كوره تأدیب ایدن بابالرمز وار ایدی و انلره حرمت ایتدك
روحلرڭ باباسنه چوق زیاده مطیع اولمازمی ایز تاكه یاشایاوز ١٠ زیرا انلر آز كونلره‌دك كندولرڭ رضاسی
اوزره بزی تأدیب ایتدیلر اما بو فایده‌مز ایچون بزی تأدیب ایدر تاكه انڭ قدسندن حصه‌دارلر اولاوز
١١ اما هر تأدیب شمدیلك سرور دكل بلكه غم سببی كورنور اما صكره انكله مؤدب اولانلره عدالتڭ
سلامتلو میوه‌سنی كتورر ١٢ ایمدی كوشك اللری و ضعیف دیزلری قالدرڭ ١٣ آیاقلركزه دوز یوللر ایلیڭ
تاكه آقسق اولان یولدن شاشمیه اما كه شفا بولا ١٤ هپسی ایله سلامته سعی ایلیڭ و تقدیسه كه انسز
كمسه ربی كورمیه‌جكدر ١٥ صاقنڭ كه هیچ كمسه اللهڭ عنایتندن محروم قالمیه كه بر آجیلق كوكی
یوقرویه فلیسلنوب سزه اضطراب ویرمیه و انڭ سببی ایله چوق كمسه‌لر مردار اولمیه‌لر ١٦ كه هیچ كمسه
زناكار یا مردار اولمیه اول عیسو كبی كه بر طعام ایچون بكوریتنڭ حقنی صاتدی ١٧ زیرا بلورسكز
كه اندن صكره بركتی میراثه آلمق استدكده مردود اولدی زیرا توبه‌یه یر بولمادی اكرچه انی كوز
یاشلری ایله طلب ایلدی ١٨ زیرا سز یاپشلمغه قابل اولان طاغه و یانار آتشه و طومانه و قرانكولغه و فورتونه‌یه
یانشمادكز ١٩ نه بورونڭ صداسنه نه اول كلاملرڭ آوازینه كه انی اشیدنلر دلدیلر كه انلره كلام آرتق
سویلنمیه ٢٠ زیرا اول امر اولنانڭ تحملنه قادر دكللر ایدی یعنی كه بر حیوان طاغه طوقناجق اولورسه
طاشلنه یا اوق ایله صانجلا ٢١ و كورنن نسنه‌لر شویله هیبتلو ایدیكه موسی بن پك قورقوب دترم دیدی
٢٢ اما سز صهیون طاغنه و دیری اللهڭ شهرینه كوكده‌كی اورشلیمه و ملكلرڭ ربواتنه یانشدكز

۲۳ كوكلرده تحریر اولنان ایلك طوغمشلرك عام جمعیتنه و جماعتنه و جملهنك حاكمی اللهه و كامل اولان
عادللرك روحلرینه ۲۴ و عهد جدیدك میانجیسی عیسییه و سرپمه قاننه كه هابیلك قانندن اولی نسنهلر
سویلر ۲۵ صاقنڭ كه سویلینی رد ایتمیهسز زیرا اگر انلر قورتلمادیلر ایسه كه یر اوزرنده سویلینی
رد ایتدیلر نه قدر زیاده قورتلمیاجق ایز بز كه كوكلردن سویلیندن یوز چویرر ایز ۲۶ كه انڭ آوازی او
زمان یری دپرتدی اما حالا وعده ایدوب دیدیكه بر كره دخی یالڭز یری دگل اما كوكی دخی دپردهیم
۲۷ و بو بر كره دخی دیدوكی سوز دپرمش نسنهلرك كویاكه یاپلمش نسنهلرك تغییرینه دلالت ایدر
تاكه دپرمكه قابل اولمیان نسنهلر طورالر ۲۸ انڭ ایچون بز دپرمكه قابل اولمیان مملكتی قبول ایتمكله
عنایتی طوتالم كه انكله اللهه مقبول اولوب حرمت و تقوا ایله عبادت ایدهوز ۲۹ زیرا بزم اللهمز بر
تلف ایدن آتشــــــــــــــــــدر ۞

اون اوچنجی باب

۱ قرنداش محبتی باقی اولسون ۲ مسافری قبول ایتمكه اونتماڭ زیرا انڭ سببی ایله بعضیسی بلمكسزین
ملكلر قوندرمشلردر ۳ محبوسلری انلر ایله محبوس اولانلر كبی و جفا چكنلری سز دخی جسدده اولانلر
كبی آڭڭ ۴ نكاح جمله آراسنده حرمتلو و دوشك مردارلنمامش اولا اما زنبارهلره و زناكارلره الله
دینونت ایدهجكدر ۵ تصرفڭز طمعكارلقدن عاری اولوب حاضر نسنهلر ایله قناعت ایلیڭ زیرا او
دیدیكه بن سنی هیچ براقمم و سنی هیچ ترك ایتمم ۶ شویله كه اعتماد ایله دیمكه قادر اولاوز كه رب
بڭا یاردمجی در و انسان بڭا نه كه ایدرسه قورقمم ۷ سزه اللهڭ كلامنی سویلین مرشدلری آڭڭ كه
انلرك تصرفلرینڭ عاقبتنی تأمل ایتمكله انلرك ایماننه مقتدی اولڭ ۸ عیسی مسیح دون و بوكون و ابدا همان
اودر ۹ مختلف و غریب تعلیملر ایله طولایو كوترلمیهسز زیرا قلب عنایت ایله مقوی اولمق ایودر طعاملر
ایله دگل كه انلره مشغول اولانلر بر فایده بولمادیلر ۱۰ بزم بر مذبحمز واركه مسكنه خدمت ایدنلره
اندن یمك حلال دگلدر ۱۱ زیرا اول حیوانلرك لاشهلری كه انلرك قانی باش امامدن گناه ایچون مقدسهیه
كتورلور اوردونڭ طشرهسنده یاقیلرلر ۱۲ انڭ ایچون عیسی دخی قومی كندو قانی ایله تقدیس ایتمك
ایچون قپونڭ طشرهسنده الم چكدی ۱۳ ایمدی انڭ عیبنی طاشیوب اڭا اوردودن طشره چقالم ۱۴ زیرا
بزم بونده باقی شهرمز یوقدر اما كلهجك شهری آرارز ۱۵ ایمدی انڭ وسیلهسیله دایما اللهه حمد
قربانی یعنی انڭ اسمنه اعتراف ایدن دوداقلرك میوهسنی عرض ایدهلم ۱۶ احسانی و شركتی اونتماڭ
زیرا بونڭ كبی قربانلردن الله راضی در ۱۷ مرشدلرڭزه اطاعت ایلیوب انلره مطیع اولڭ زیرا انلر
حساب ویرهجك كیمسهلر كبی جانلرڭز ایچون اویانق طوررلر تا كه بونی آه ایله دگل اما سرور ایله
ایلیهلر زیرا او سزه فایده ایتمز ۱۸ بزم ایچون دعا ایلیڭ زیرا اعتماد ایدرز كه ایو ضمیرمز وار چون

هر شیده حسن سیرت اوزره كچمك استرز ١٩ و دخی آرتق سزه یالواررم كه بونی ایده‌سز تا كه زیاده
سرعت ایله سزه كرو ویرله‌یم ٢٠ وسلامتك اللهی كه قویونلرك بیوك چوبانی ربمز عیسی‌یی ابدی عهدك
قانینك حبیی ایله اولولردن كرو كتوردی ٢١ انك مرادینی ایتمك ایچون هر ایو عملده سزی كامل ایلیه
وكندو حضورنده مقبول اولانی سزده ایشلیه عیسی مسیحك وسیله‌سیله كه اكا ابد الآباد مجد اولسون
آمین ٢٢ وسزه یالواررم ای قرنداشلر كه نصیحتك سوزینه تحمل ایده‌سز زیرا سزه اجمال اوزره یازدم
٢٣ بلك كه قرنداش طیموتاوس صالیویرلدی كه انكله اكر تیز كلورسه سزی كوره‌جكم ٢٤ جمیع
مرشدلركزه و جمله قدیسلره سلام ایلیك ایطالیه‌دن اولانلر سزه سلام ایدرلر ٢٥ عنایت جملهكزله
اولسون آمین ۞

ایطالیه‌دن طیموتاوس ایله عبرانیلره یازلمشدر ۞

یعقوب رسولك رساله عامه‌سی

اولكی باب

١ اللهك ورب عیسی مسیحك قولی یعقوب پریشانلقده اولان اون ایكی سبطه سلام ایدر ٢ ای قرنداشلر
انواع امتحانلره دوشدوككز زمان انی كامل سرور صایك ٣ چون بلورسكز كه ایمانكزك امتحانی صبری عمل ایدر
٤ اما صبرك كامل عملی اولسون تا كه سز بر نسنه‌ده اكسكلو اولمیوب كامل و تمام اولاسز ٥ اما اكر سزدن
بر كمسه حكمتده اكسكلو ایسه انی اللهدن دلسون كه جمله‌یه جومردلك ایله ویرر و امتنان ایتمز و اكا
ویرله ٦ وهیچ تشكك ایتمیوب انی ایمان ایله دلسون.زیرا تشكك ایدن كمسنه روزكاردن صالنان وچالقنان
دكز طلغه‌سنه بكزر ٧ زیرا بو آدم ظن ایتمسون كه ربدن بر شی آلا ٨ ایكی قلبلو آدم جمله یوللرنده
قرارسزدر ٩ الچق حاللو قرنداش كندو رفعتندن فخرلنسون ١٠ اما زنكین كندو آلچقلغندن زیرا اوتك
چچكی كبی كچه‌جكدر ١١ زیرا كونش اسیلك ایله قالقدوغی زمان اوتی قوردر و انك چچكی دوشر و ظاهر
كوزللكی ضایع اولور زنكین دخی كندو یوللرنده بویله صولا ١٢ نه موتلو اول آدمه كه امتحانه تحمل ایلیه
زیرا تجربه اولندقدن صكره ربك انی سونلره وعده ایتدوكی حیاتك تاجنی آلاجقدر ١٣ امتحان اولنان
كمسنه دیمسونكه اللهدن امتحان اولندم زیرا الله یرامز نسنه‌لر ایله امتحان اولنماز وهیچ كمسه‌یی امتحان
ایتمز ١٤ اما هر كس كندو شهوتندن چكلوب داداتمغله امتحان اولنور ١٥ اندن صكره شهوت حامله
اولوب كناهی طوغرر كناه دخی ارتكاب اولندقدن صكره اولمی كتورر ١٦ ای سوكولو قرنداشلرم آلداتمانك

١٧ هر عطیّهٔ صالحه و هر هبهٔ کامله یوقرودن در و نورلرك باباسندن انر که انك قاتنده تغیّر و دکشمه
کولکه‌سی یوقدر ١٨ اول بزی کندو مرادندن حقّك سوزی ایله تولید ایلدی تا که بر وجهله مخلوقلرینك
طورفانده‌لری اولاوز ١٩ ایمدی ای سوکولو قرنداشلرم هر آدم دکلمکه تیز سویلمکه کچ و غضبه کچ اولسون.
٢٠ زیرا انسانك غضبی اللّهك عدالتینی ایشلمز ٢١ ایمدی هر مردارلغی و شرّتك کثرتینی براغوب سزده
مغروس اولان سوزی حلم ایله قبول ایلیك که جانلرکزی خلاص ایتمکه قادر در ٢٢ و کندولرکزی
آلداداوب فقط سوزك اشدیجیلری اولماك امّا انك عمل ایدیجیلری اولك ٢٣ زیرا اکر بر کمسه سوزك
اشدیجیسی اولسه عمل ایدیجیسی اولماسه اول آدمه بکزر که کندو طبیعی یوزینه آیینه‌ده باقار ٢٤ زیرا
کندویه باقدوغی کبی کیدر و نه شکل ایدوکنی اونودر ٢٥ امّا آزادلغك کامل شریعتنك ایچروسنه باقش
و مداومت ایتمش کمسنه اونتغن اشدیجی دکل امّا عمل ایدیجی ایکن بو کندو عملنده مبارك اولاجقدر
٢٦ اکر آراکزده بر کمسه کندوسنی دیندار ظنّ ایدرسه و کندو دلنی ضبط ایتمزسه و کندو قلبنی
آلدادرسه بونك دینی باطلدر ٢٧ الله و باباسنك قاتنده پاك و عیبسز دین بو در یتیملری و طول عورتلری
مصیبتلرنده زیارت ایتمك و کندوسنی دنیادن پاك صقلمــــــــــق ۞

ایکنجی باب

١ ای قرنداشلرم مجّد ربّمز عیسی مسیحك ایمانینی کمسه‌لرك کشیلکنه باقمغله طوتماك ٢ زیرا اکر
جمعتکزه بر آلتون یوزکلو و فاخر لباسلو کمسنه کیررسه و بر فقیر دخی چرکین لباس ایله کیررسه
٣ و سز اول فاخر لباسلویه التفات ایدوب سن بونده ایو یرده اوتر دیه‌جك اولورسکز و فقیره سن اوراده
طور یا بوراده بصامغم آلتنده اوتر دیرسکز ٤ درونکزده فرق ایتمزمیسکز و یرامز فکرلو حاکملر اولمادکزمی
٥ دکلیك ای سوکولو قرنداشلرم الله بو دنیانك فقیرلرینی اختیار ایتمدی‌می که ایمانده زنکین و انی سونلره
وعده ایتدوکی ملکتنه وارثلر در ٦ امّا سز فقیری تحقیر ایتدکز زنکینلر سزه ظلم ایتمزلرمی و انلر سزی
محکمه‌لره چکمزلرمی ٧ انلر اول افضل آده که انکله تسمیه اولندکز کفر سویلمزلرمی ٨ اکر اول شریعت
ملکیّ یعنی قوکشوکی کندوك کبی سوه‌سن کتاب موجبنجه اتمام ایدرسکز ایو ایدرسکز ٩ امّا اکر آدمك
کشیلکنه باقارسکز کناه ایدرسکز چون متجاوزلر کبی شریعتدن الزام اولنورسکز ١٠ زیرا هر کیم بتون
شریعتی حفظ ایدرسه امّا بر مادّه‌ده خطا ایدرسه هپسنده صوچلو اولدی ١١ زیرا اول که دیدیکه زنا
ایتمك دخی دیدیکه اولدرمك و اکر سن زنا ایتمیوب اولدررسك شریعتك متجاوزی اولدك ١٢ آزادلغك
شریعتندن حکم اولنه‌جقلر کبی بویله سویلیك و بویله عمل ایلیك ١٣ زیرا مرحمت ایتمینه مرحمتسز
حکم اولنه و مرحمت حکمه قرشو تفخّر ایدر ١٤ ای قرنداشلرم بر کمسه ایمانم وار دیسه و عمللری اولمازسه
نه فایده وار ایمان انی خلاص ایتمکه قادرمیدر ١٥ و بر قرنداش یا قز قرنداش چپلاق و هر کونلو نفقه‌یه

محتاج ايسه ١٦ وسزدن بر كمسه انلره ديسه كه سلامتله وارك اسننك وطويك وجسده لازم اولان نسنه‌لرى
ويرمزسكز نه فايده وار ١٧ ايمان دخى بويله‌در اكر عمللرى يوق ايسه يالكز ايكن اولو در ١٨ امّا بر كمسه
ديه كه سنك ايمانك وار و بنم عمللرم وار بكا عمللسز اولان ايمانكى كوستر و بن سكا عمللرمدن ايمانمى كوسترهيم
١٩ سن الله بر ايدوكنه ايانيرسن ايو ايدرسن شيطانلر دخى ايانيرلر و دترررلر ٢٠ امّا اى باطل آدم بلمك
استرميسن كه ايمان عمللسزين اولو در ٢١ بابامز ابراهيم كندو اوغلى اسحقى مذبح اوزرنده عرض ايتدوكى
زمان عمللر ايله تعديل اولنمادىمى ٢٢ كورمسيسن كه ايمان انك عمللرى ايله بله ايشلردى و ايمان عمللردن
تكميل اولندى ٢٣ و اول كتاب تميم اولندى كه دير كه ابراهيم اللّهه ايناندى و اكا عدالت ايچون صايلدى
و اكا اللّهك دوستى ديلدى ٢٤ ايمدى كورسكز كه آدم عمللردن تعديل اولنور و يالكز ايماندن دكل
٢٥ و كذلك دخى قحبه راحاب جاسوسلرى قبول ايتدكدن صكره غيرى يولدن كوندرمكله عمللردن
تعديل اولنمادىمى ٢٦ زيرا نيجه كه جسد روحسزين اولو در بويله دخى ايمان عمللسزين اولو در ۞

اوچنجى باب

١ اى قرنداشلرم چوغكز معلّملر اولمك چون بلورسكز كه دخى بيوك دينونت آلاجغيز ٢ زيرا جملمز
چوق نسنه‌لرده خطا ايدرز اكر بر كمسه سوزده خطا ايتمز ايسه او كامل آدم در و بتون جسدينى دخى
ضبط ايتمكه قادر در ٣ اشته بر آتلرك آغزلرينه كملر قورز كه انلر بزه مطيع اولالر و انلرك بتون جسدينى
دوندررز ٤ اشته كميلر دخى كه اول قدر بيوك درلر و شديد روزكارلردن صالنورلر بر كوچك دومن ايله
هر نره‌يه دومنجينك كوكلى استرسه دوندرلرلر ٥ بويله دل دخى كوچك عضو در و بيوك نسنه‌لردن
فخرلنور اشته بر آزاجق آتش نه قدر بيوك اورمانى ياقر ٦ دل دخى آتش بر ظلم دنياسى در دل اعضامزده
بويله قونلمشدر كه بتون جسدى مردار ايدر و حياتك دورانى يالكلادر و كندوسى دخى جهنّمدن ياقلور
٧ زيرا بهيمه‌لرك و قوشلرك و حشرتلرك و دكزده‌كى حيوانلرك هر جنسى انسانك طبيعتندن هم ضبط
اولنور هم ضبط اولنمشدر ٨ امّا دلى هيچ بر آدم ضبط ايده‌مز بر ضبط اولنماز شرّ در و مهلك زهر ايله
طولو در ٩ انكله اللّهه و بابايه تبريك ايدرز و انكله اللّهك تمثالنه كوره يرادلمش آدملره لعنت ايدرز
١٠ بر آغزدن هم خير دعا و بد دعا چقر اى قرنداشلرم بو نسنه‌لر بويله اولمق كركمز ١١ هيچ بر بيكار
بر دليكدن طاتلو و آجى صو چقاررمى ١٢ اى قرنداشلرم بر انجير آغاجى زيتونلر يا بر آصمه انجيرلر ويرمكه
قادرمى در بويله دخى هيچ بيكار هم توزلو هم طاتلو صو چقاره‌مز ١٣ آرا كزده حكمتلو و معرفتلو كيمدر ايو
تصرّفندن حكمتك حلمى ايله عمللرينى كوسترسون ١٤ امّا اكر قلبكزده آجى حسد و منازعه وار ايسه
فخرلنماك و حقّه قرشو يالان سويلمك ١٥ بو حكمت يوقرودن ايننه دكلدر امّا ارضى نفسانى و شيطانى در
١٦ زيرا هر نه يرده حسد و منازعه وار ايسه اول يرده فتنه و هر يرامز عمل وار ١٧ امّا يوقرودن اولان

أولان حكمت أوّلا پاك آندن صكره سليم انصافلو اطاعته مايل مرحمت وايو ميوه‌لر ايله طولو تعصّبسز
وريا‌سز در ١٨ وعدالتك ميوه‌سی سلامته چالشانلردن سلامت ايله اكيلر ۞

دردنجی باب

١ نه‌دن در كه آراكزده جنكلر وجداللر وار بوندن يعنی عضولركزده جنك ايدن شهوتلركزدن
دكلميدر ٢ طمع ايدرسكز واليكزه كيرمز أولدررسكز وغيرت ايدرسكز ونايل أولمازسكز جنك
وجدال ايدرسكز ومالك أولمازسكز آنك ايچون كه طلب ايتمزسكز ٣ طلب ايدرسكز وآلمازسكز آنك
ايچونكه شهوتلركزه خرج ايتمك ايچون فنا طلب ايدرسكز ٤ ای زانيلر وزانيه‌لر بلمزميسكز كه دنيايه أولان
دوستلق اللّهه دشمنلك در ايمدی هر كيم دنيانك دوستی أولمق استرسه اللّهك دشمنی در ٥ صانورميسكز
كه كتاب يوق يره دير كه بزده ساكن أولان روح حسدده هوس ايدر ٦ امّا دها بيوك عنايت ويرر آنك
ايچون دير كه الله متكبّرلره مقاومت ايدر امّا متواضعلره عنايت ويرر ٧ ايمدی اللّهه مطيع أولك شيطانه
مقاومت ايدك وسزدن قاچاجقدر ٨ اللّهه يقلاشك أو دخی سزه يقلاشاجقدر ای كناهكارلر اللركزی پاك
ايليك وای ايكی قلبلولر قلبلركزی تميز ايليك ٩ تأسّف ايدك وياس چكك وآغلايك كولشكز ياسه
وسروركز غمّه دوندرلسون ١٠ ربّك حضورنده كندولركزی آلچقلايك وأو سزی يوجه‌لده‌جكدر ١١ ای
قرنداشلر بر بركزه قرشو سويلمك كيم كه قرنداشه قرشو سويلرسه وقرنداشی أوزرينه حكم ايدرسه
شريعته قرشو سويلر وشريعت أوزرينه حكم ايدر واكر سن شريعت أوزرينه حكم ايدرسك شريعته
كوره عمل ايدیجی دكلسن امّا شريعتك حاكمی سن ١٢ شريعتجی بردر كه هم خلاص هم هلاك ايتمكه
قادر در امّا سن كيم سن كه غيری أوزرينه حكم ايدرسن ١٣ وحالا سز كه بوكون يا يارن فلان شهره
كيده‌جكيز وأوراده بر يل طوراجغيز وتجارت ايده‌جكيز وقزانج ايده‌جكيز ديرسكز ١٤ كه يارن نه
أولاجغنی بلمزسكز زيرا عمركز نه در زيرا بر بخار در كه بر آز زمان كورنور واندن صكره نابديد أولور
١٥ آنك يرنده ديمك كرك ايدكز اكر ربّ استرسه وياشارسق بونی يا آنی ايده‌جكيز ١٦ امّا
حالا طفره‌لركزده تفخّر ايدرسكز هر بونك كبی فخر يرامزدر ١٧ ايمدی أيولك ايتمك بلنه
وايتمينه كناه وار ۞

بشنجی باب

١ وحالا ای زنكينلر أوزركزه كله‌جك بلالر ايچون آغلايك وفغان ايليك ٢ مالكز چورومشدر
ولباسلركزی كوه‌لر يمشدر ٣ آلتونكز وكمشكز پاسلنمشدر وآنلرك پاسی أوزركزه شهادت ايچون أولا
وآتش كبی تنلركزی ييه آخر كونلر ايچون خزينه ايندكز ٤ اشته تارلالركزی بچن ارغادلرك اجرتی

كه سزدن حيله ايله آلينوب طوتلمشدر فرياد ايدر وبجيلرك فريادلرى رب العساكرك قولاقلرينه كيرمشدر
٥ ير اوزرنده ذوق ايله يجنوب شهوته تابع اولدكز قلبلركزى ذبح كوننده كبى بسلدكز ٦ عادل
اوزرينه حكم ايدوب انى اولدردكز اول دخى سزه مقاومت ايتمز ٧ ايمدى اى قرنداشلر ربك ظهورينه
دككين صبر ايله قتلانك اشته چفت سوريجى يرك قيمتلو محصولنه قتلانير واكا صبر ايله اول وآخر موسمك
يغمورينى آلنجيه دك قتلانير ٨ سز دخى صبر ايله قتلانوب قلبلركزى قوى طوتك زيرا ربك ظهورى يقلاشدى
٩ بر برڭزك اوزرينه آه ايتمك اى قرنداشلر تا كه مدان اولمياسز اشته حاكم قپونك اوكنده طورر
١٠ اى قرنداشلرم ربك اسمنده سويلين پيغمبرلرى مصيبت چكمه ده وصبرده نمونه ايچون آلك ١١ اشته
بز صبر ايدنلره مبارك ديرز سز ايوبك صبرينى اشتدكز وربك عاقبتنى كوردكز كه رب غايتله شفقتلو
ومرحمتلو در ١٢ اما جملهدن اول اى قرنداشلرم نه كوك ايله نه ير ايله نه بر غيرى آند ايله آند ايتمك
اما سزك اوتكز اوت وبوغكز يوق اولسون تا كه دينونت التنه دوشميهسز ١٣ سزدن مصيبت چكن بر
كمسه وار ايسه دعا ايلسون خوش كوكللو بر كمسه وار ايسه ترمير ايتسون ١٤ آرا كزده بر كمسه خسته
ايسه جماعتك اختيارلرينى چاغرسون وانى ربك اسمنده ياغ ايله ياغليوب انك ايچون دعا ايتسونلر
١٥ وايمانك دعاسى خستهيى قورتاراجقدر ورب انى قالدراجقدر وكناهلر ايتمش اولورسه اكا عفو اولناجقلردر
١٦ بر برڭزه خطالرى اعتراف ايلمك وبر برڭز ايچون دعا ايلينك كه صاغلاسز عادلك نافذ دعاسى چوق
شيه قادر در ١٧ ايليا بزم كبى المره مبتلا اولان آدم ايدى ودعا ايتدى كه يغمور يغميه وير اوزرينه
اوچ يل واالتى آى يغمور يغمادى ١٨ وتكرار دعا ايتدى وكوك يغمور ويردى ير دخى كندو محصولنى ويردى
١٩ اى قرنداشلر سزدن بر كمسه حقدن آزسه وبر كمسه انى دوندرسه ٢٠ بلسونكه كناهكارى يولنڭ
ضلالتندن دوندرن بر جان اولمدن خلاص ايليهجكدر وكناهلر كثرتنى ستر ايدهجكدر ۞

بطرس رسولك رسالهٔ عامهٔ اولاسى

اولكى باب

١ عيسى مسيحك رسولى بطرس پونطسده غلاطيهده قپادوقيهده آسياده وبتينيهده پريشان اولان غربت
چكنلره ٢ الله بابانك تقديرندن روحك تقديسى ايله اطاعته وعيسى مسيحك قانڭك سرپلمهسنه
اختيار اولنانلره عنايت وسلامت سزه چوغلسون ٣ الله وربمز عيسى مسيحك باباسى مبارك اولسون كه
انك وافر رحمتنه كوره عيسى مسيحك اولولردن قيامتى ايله بزى ديرى اميده تكرار توليد ايلدى ٤ بر

فنادن و نجاستدن و زوالدن خالى اولان ميراثه كه كوكلرده محفوظدر سزك ايچون ۵ كه اللهك قوتيله
ايمانك وسيلهسيله آخر زمانده كشف اولنمغه حاضر اولان خلاصه حفظ اولنديكز ۶ كه انڭدن غايتله
سونورسكز اگرچه حالا بر آز زمان اگر بويله اقتضا ايدرسه انواع امتحانلر ايله قساوت چكرسكز
۷ تا كه ايمانكزك تجربهسى فانى اولاجق آلتوندن اگرچه آتش ايله قال اولنورسه چوق قيمتلو ايكن
مدح و اكرام و عزت ايچون عيسى مسيحك ظهورنده بولنه ۸ كه سز انى كورمامش ايكن سورسكز و حالا
دخى انى كورمز ايكن اما انانمغله تعبير اولنماز و عزتلو سرور ايله فرحناك سكز ۹ و ايمانكزك نتيجهسنه
يعنى جانلرك خلاصنه نائل اولورسكز ۱۰ كه اول خلاص ايچون پيغمبرلر آرايوب دقت ايله تفحص
ايتديلر كه سزه اولاجق عنايت خصوصنده پيغمبرلك ايليوب ۱۱ تفحص ايدرلر ايدى نه و نه شكل
زمانه انلرده اولان مسيحك روحى دلالت ايدردى چونكه مسيحك المرينه و انلردن صكره اولاجق عزتلره
شهادت ايدر ايدى ۱۲ و انلره كشف اولنديكه اول نسنهلرى كندولره دگل اما بزه اخبار ايدرلر ايدى كه
كوكدن كوندرلن روح القدس ايله سزه تبشير ايدنلرك وسيلهسيله حالا سزه اخبار اولنديلر و ملكلر
اول نسنهلرك ايچنه باقمق استرلر ۱۳ انك ايچون خاطركزك بللرينى قوشادوب و آيق اولوب سزه عيسى
مسيحك ظهورنده واقع اولاجق عنايته كمال ايله اميد طوتك ۱۴ اطاعت اوغللرى كبى كه جاهليتكزده
اول اولان شهوتلره امتثال ايتميهسز ۱۵ اما نيجه كه سزى دعوت ايتمش قدوس در سز دخى بويله هر وضع
و حركتده قدوس اولك ۱۶ زيرا يازلمشدر كه قدوس اولك زيرا بن دخى قدوس ايم ۱۷ و اگر بابايه دعا
ايدرسكز كه كمسهنك كشيلكنه باقميوب هر كسك عملنه كوره حكم ايدر بونده طوراجغكز زمانى قورقو ايله
كچورك ۱۸ چون بلورسكز كه بابالردن آلدوغكز باطل تصرفكزدن كمش و آلتون كبى فانى نسنهلر ايله
مفتدى اولمادكز ۱۹ اما مسيحك عيبسز و لكهسز قوزينك كبى قيمتلو قانى ايله مفتدى اولدكز ۲۰ كه
كرچه دنيا تمللنمزدن اول مقدر اولمش ايدى اما بو آخر زمانلرده سزك ايچون ظاهر اولمشدر ۲۱ كه انك
وسيلهسيله اللهه ايانيرسكز كه انى اولولردن اقامت ايليوب اكا عزت ويرمشدر تا كه ايمانكز و اميدكز
اللهه اولا ۲۲ نفاقسز قرنداش محبتى ايچون روحك وسيلهسيله اولان حقه اطاعت ايتمكله جانلركزى
تطهير ايلدكدن صكره بر بركزى پاك قلب ايله زيادهسيله سوك ۲۳ چون فانى تخمدن دگل اما فانى اولماز
تخمدن تكرار توليد اولندكز يعنى اللهك كلامى ايله كه ديرى و ابدا باقى در ۲۴ زيرا هر لحم اوت كبى
و انسانك هر عزتى اوتك چچكى كبى در اوت قورودى و انك چچكى دوشدى ۲۵ اما ربك كلامى ابدا باقى در
و سزه تبشير اولنان كلام بو در

ايكنجى باب

۱ ايمدى هر شرى و هر حيلهيى و رياكارلرى و حسدلرى و جمله غيبتلرى براقدقدن صكره ۲ يكى

طوغمش اوغلانجقلر كبی كلامك خالص سودینی غایتله استیك تا كه انكله بیویه‌سز ۳ چونكه ربك لطیف
اولدوغنی طاتدڭز ۴ كه اكا یعنی انسانلردن مردود اما اللهدن اختیار اولنمش و قیمتلو دیری طاشه
یاناشدیغڭزده ۵ سز دخی عیسی مسیحك وسیله‌سیله اللهه مقبول روحانی قربانلر عرض ایتمك ایچون
دیری طاشلر كبی روحانی بیت مقدس امامتلق بنا اولنه‌جقسڭز ۶ انك ایچون دخی كتابده مندرجدر كه
اشته بن صهیونده كوشه باشی بر مختار و قیمتلو طاش قویارم و اول كه اكا اینانیر اوتانمیه ۷ ایمدی سزه
كه اینانیرسڭز قیمتلو در اما اطاعتسز اولانلره اول طاش كه یاپیجیلر انی رد ایتدیلر كوشه باشی و اوغراق
طاشی و عثرت قیاسی اولمشدر ۸ انلره كه سوزده اوغراق چكوب ایمانسزلردر كه اكا دخی تعیین اولنمشلردر
۹ اما سز مختار جنس ملكی امامتلق مقدس امت و خاص قوم سڭز تا كه سزی قراكلقدن كندونك
عجیب نورینه دعوت ایدنك فضیلتلرینی اخبار ایده‌سز ۱۰ سز كه كچمش زمانده قوم دكل ایدڭز اما
حالا اللهك قومی سڭز كه رحمته نائل اولمامش ایدڭز اما حالا رحمته نائل اولدڭز ۱۱ ای سوكولولر سزه
غریبلره و مسافرلره كبی نصیحت ایدرمكه جانه قرشو جنك ایدن جسمانی شهوتلردن امساك ایده‌سز
۱۲ طایفه‌لر آراسنده ادب ایله تصرفڭز اولسون تا كه حقڭزده شر ایشلیجیلر حقنده كبی غیبت سویلدكلری
یرینه ایو عمللرڭزی كوردكدن صكره زیارت كوننده اللهی تمجید ایلیه‌لر ۱۳ ایمدی رب ایچون هر انسانی
نظامه مطیع اولك كرك ملكه بتنه‌كم اك اعلادر ۱۴ كرك والیلره بتنه‌كم ملك ایدنلرك عذابی ایچون
و ایولك ایدنلرك مدحی ایچون اندن كوندرلمشلردر ۱۵ زیرا اللهك مرادی بویله‌در كه ایولك ایتمك ایله
سفیه آدملرك جهالتنك آغزینی قپایه‌سز ۱۶ آزادلر كبی اما آزادلق یرامزلغك اورتوسی كبی اولمیه بلكه
اللهك قوللری كبی ۱۷ هیسنه رعایت ایلیك قرنداشلغی سوك اللهدن قورقك ملكه اكرام ایلیك ۱۸ ای قوللر
آغالره جمله قورقو ایله مطیع اولك یالڭز ایولره و انصافلولره دكل اما یرامزلره دخی ۱۹ زیرا مقبول نسنه بو
در اكر بر كمسه الله حقنده ضمیر ایچون مشقتلره تحمل ایدوب ناحق یره مشقت چكسه ۲۰ زیرا اكر
كناه ایتمكله طپانجه‌لر ییوب تحمل ایدرسڭز نه مدح وار اما اكر ایولك ایتمكله مشقت چكوب تحمل
ایدرسڭز بو اللهك قاتنده مقبول در ۲۱ زیرا بونك ایچون دعوت اولندڭز زیرا مسیح دخی بزم ایچون مشقت
چكوب بزه بر نمونه قودی كه انك ایزلرینه تابع اوله‌سز ۲۲ اول كه بر كناه ایشلمدی و آغزنده بر حیله
بولنمادی ۲۳ اول كه سوكلدكده قرشو سومكز ایدی و مشقت چكدكده تهدید ایتمز ایدی اما حق اوزره
حكم ایدنه كندوسنی تسلیم ایدر ایدی ۲۴ اول كه كندوسی كناهلرمزی كندو جسدنده آغاج اوزرنده
طاشیدی تا كه بز كناهه اولدكدن صكره عدالته دیرله‌وز كه انك یره‌لری ایله صاغلدڭز ۲۵ زیرا سز
ضایمش قیونلر كبی ایدڭز اما حالا جانلرڭزك چوبان و بسقپوسنه دوندڭز ۞

اوچنجی باب

١ كذلك عورتلر كندو قوجه‌لرینه مطیع اولسونلر تا كه اكر بعض كمسنه‌لر وار ایسه كه سوزه اطاعت
ایتمزلر عورتلرك تصرفیله سوزسز مكسوب اولالر ٢ سزك قورقو ایله اولان عفتلو تصرفكزی كوردكلرنده
٣ كه انلرك زینتی طشره‌ده‌كی اولماسون صاچ اورمه‌لری و اطرافده التون طاقمه‌لری و لباسلر كیمه‌لری
كبی ٤ اما انلرك زینتی قلبك كزلو انسانی اولسون یعنی حلیم و سلیم روحك بوزلماز لغنده اول كه اللهك
حضورنده پك قیمتلو در ٥ زیرا اسكی زمانلرده الله‌ه امید طوتان مقدس عورتلر دخی كندو قوجه‌لرینه
مطیع ایكن بو وجهله كندولرینی زینتلرلر ایدی ٦ نته‌كیم ساره ابراهیمه اغا دیوب مطیع ایدی كه انك
قزلری سكز اكر ایولك ایدوب هیچ قورقولقدن خوف ایتمزسكز ٧ كذلك قوجه‌لر انلر ایله معروف اوزره
قونشسونلر و عورته ضعیفرق قابه كبی اكرام ایلسونلر چون انلر دخی حیاتك نعمتنك وارثلری در تا كه
دعالركز منع اولنمیه ٨ والحاصل هپكز بر كوكللولر بر برکزه شفقت ایدنلر قرنداشلر كبی سونلر
مرحمتلولر ملایملر اولكز ٩ كمكله كملك و سوكشه سوكش ادا ایتمیوب اما بر عكس خیر دعا ایده‌سز چون
بلورسكز كه بونك ایچون دعوت اولندكز تا كه خیر دعانك میراثنه الاسز ١٠ زیرا حیاتی سومك و ایو كونلر
كورمك استین دلنی كملكدن و دوداقلرینی حیله سویلمكدن ضبط ایلیه ١١ كملكدن اجتناب ایدوب ایولك
ایلیه سلامتی ارایوب اكا سعی ایلیه ١٢ زیرا ربك كوزلری عادللر اوزرنده در و انك قولاقلری انلرك دعاسنه
آچق در اما ربك یوزی كملك ایدنلره قرشو در ١٣ و اكر ایولكك مقتدیلری اولورسكز سزه كیم كملك ایده
بلور ١٤ اما اكر عدالت ایچون مشقت چكرسكز نه موتلو سزه انلرك تهدیدلرندن قورقماك و شاشماك
١٥ اما رب اللهی قلبلركزده تقدیس ایلیك و دائما حاضر اولك كه ایچكزده اولان امیدك سببنی سزدن
جمله سؤال ایدنلره حلم و خوف ایله جواب ویره‌سز ١٦ ضمیركز ایو اولا تا كه سزه یرامز ایشلیجیلره
كبی غیبت سویلدكلری یرینه سزك مسیحده اولان ایو تصرفكزی افترا ایدنلر اوتانه‌لر ١٧ زیرا ایولك
ایدر ایكن اللهك مرادی بویله ایسه مشقت چكمك كملك ایدر ایكن مشقت چكمكدن اولی در ١٨ زیرا مسیح
دخی بر كره كناهلر ایچون عادل عدالتسزلر ایچون مشقت چكدی تا كه بزی الله‌ه كتوره اول كه لحم
حسبنجه اولدرلمش اما روحك حسبنجه دیری قلنمشدر ١٩ كه بونك ایله دخی واروب حبسده اولان
روحلره وعظ ایلدی ٢٠ كه انلر كچمش زمانده اطاعتسز ایدیلر چونكه بر كره اللهك غضبه تأنیسی نوحك
كونلرنده قتلانیردی اول سفینه حاضرلندوغی زمان كه ایچنده آز یعنی سكز جان صوده قورتلدیلر
٢١ كه حالا دخی بوكا مشابه اولان وافتز اول دكل كه لحمك نجاستنك كیدرمه‌سی در اما اول كه الله قاتنده
ایو ضمیرك عهده‌سیدر عیسی مسیحك قیامتنك سببی ایله بزی قورتارر ٢٢ كه كوكه كتدكدن صكره
اللهك صاغنده در و اكا ملكلر و حكومتلر و قوتلر مطیع قلنمشلردر ۞

دردنجی باب

۱ ایمدی چون مسیح بزم ایچون لحم حسبنجه مشقت چکمشدر سز دخی همان اول نیت ایله سلاحلنك زیرا لحمده مشقت چکمش کمسنه کناهدن فراغت ایتدی ۲ تا که لحمده قالان زمان آرتیق آدملرك شهوتلری اوزره دکل اما اللهك مرادی اوزره عمر سوره ۳ زیرا کچمش عمرك زمانی بزه بتر که طایفه‌لرك ارادتنی ایدوب فسقلرده شهوتلرده سرخوشلقلرده عیش و عشرتلرده و مکروه بت پرستلکلرده سلوك ایلدك ۴ بوندن اوترو انلر استغراب ایدرلرکه سز دخی همان بو فجورك افراطنه بیله‌لرنجه سکرتمزسکز و سب ایدرلر ۵ اما دیریلره و اولولره حکم ایتمکه حاضر اولانه حساب ویره‌جکلردر ۶ زیرا انك ایچون اولولره دخی انجیل وعظ اولنمشدر که آدملره کوره لحمده حکم اولنالر اما اللهه کوره روحده یاشایالر ۷ اما جمله شیلرك صوڭی یقلاشدی ایمدی پرهیزکار و دعالر ایچون اویانق اولك ۸ و جمله‌دن اول بر برکزه شدید محبتکز اولسون زیرا محبت کناهلرك کثرتنی ستر ایده‌جکدر ۹ بر برکزی تذمرسز تضییف ایلیك ۱۰ هرکس آلدوغی هبه‌یه کوره اینی اللهك درلو درلو نعمتنك ایو کتخدالری کبی بربرکزه یتشدرك ۱۱ بر کمسه سویلرسه اللهك سوزلرینی اخبار ایدن کبی سویلسون بر کمسه خدمت ایدرسه اللهك یتشتردوکی قابلیته کوره خدمت ایتسون تا که جمله نسنه‌لرده الله عیسی مسیحك وسیله‌سیله تمجید اولنه که اکا مجد و سلطنت ابد الاباد در آمین

۱۲ ای سوکولولر استغراب ایتمك که تجربه‌کز ایچون قاله قونلدکز کویا که بر غریب نسنه سزه واقع اولوردی. ۱۳ اما مسیحك المرندن حصه‌دار اولمشلر کبی سونك تا که جلالنك ظهورنده دخی سونوب زیاده‌سیله ابتهاج ایده‌سز ۱۴ اکر مسیحك آدی ایچون عیبلنرسکزنه مونلو سزه زیرا جلالك و اللهك روحی اوزرکزده ساکن در او انلردن شتم اولنور اما سزدن تمجید اولنور ۱۵ سزدن برکمسه قتال یا خرسز یا یارمز ایشلیجی یا غیریلرك ایشلرینه قارشیجی کبی الم چکمسون ۱۶ اما اکر خرستیان کبی الم چکرسه اوتانماسون بلکه انك ایچون اللهی تمجید ایلسون ۱۷ زیرا زماندرکه قضا اللهك اوندن باشلیه و اکر اولا بزدن باشلرسه اللهك انجیلنه مطیع اولمیانلرك صوڭی نه شکل اولور ۱۸ و اکر عادل کوجله قورتلورسه فاسق و کناهکار نره‌ده کورنه ۱۹ ایمدی اللهك مرادی اوزره الم چکنلر ایولك ایتمکله کندو جانلرینی اکا امین یرادیجی‌یه کبی تفویض ایتسونلر ۞

بشنجی باب

۱ آراکزده اولان اختیارلره بن که انلر ایله اختیار و مسیحك المرینه شاهد و ظاهر اولاجق عزتدن دخی حصه‌دار ایم نصیحت ایدرم که ۲ آراکزده اولان اللهك سوریسنی کودك و اڭی زور ایله دکل اما جان وکوکلدن کوزدك عیبلو قزانج ایچون دکل اما حاضر کوکل ایله ۳ و میراثلره تسلط ایدنلر کبی

دکل امّا سوری‌یه نمونه اولانلر کبی ۴ وباش چوبان ظهور ایتدوکی زمان عزّتك بوزلماز تاجنه نایل
اولورسکز ۵ کذلك سز کنجلر اختیارلره مطیع اولك وجمله‌کز بر برکزه مطیع اولوب آلچق کوکللولکی
کیك زیرا الله مغرورلره مقاومت ایدر امّا آلچق کوکللولره عنایت ویرر ۶ ایمدی اللّهك قوّتلو الی آلتنده
آلچقلنك تاکه معیّن وقتده سزی یوجه‌لده ۷ جمله قیغوکزی انك اوزرینه براغك زیرا او سزی قایرر
۸ آیق واویانق اولك زیرا خصمکز شیطان زایر آرسلان کبی طولاشوب کیمی یوداییم دیو آرار ۹ ایمانده
ثابت اولوب اکا مقاومت ایلیك چون بلورسکزکه همان او مصیبتلر دنیاده اولان قرنداشلرکزده اتمام
اولنورلر ۱۰ امّا جمله عنایتك اللّهی که بزی عیسی مسیحك وسیله‌سیله ابدی عزّته دعوت ایلدی بر آز
الم چکدوککزدن صکره سزی کامل ثابت قوی مؤسّس ایلسون ۱۱ اکا ابد الآباد مجد وسلطنت اولسون آمین
۱۲ سزه ظنّ ایتدوکم کبی امین قرنداش سلوانوس ایله مختصرجه یازدم وسزه نصیحت وشهادت ایدرم
که ایچنده قایم اولدوغکز اللّهك صحیح عنایتی بودر ۱۳ بابلونده‌کی سزك ایله انتخاب اولنان جماعت
واوغلم مرقس سزه سلام ایدرلـــر ۱۴ بر برکزه محبّت اوپوشی ایله سلام ایلیك عیسی مسیحده اولان
جمله‌کزه سلامت اولسون آمـــــــــــــــین ❁

بطرس رسولك رسالهٔ عامّهٔ ثانیه‌سی

اوّلکی باب

۱ عیسی مسیحك قولی سمعون بطرس اللّهك وخلاصکز عیسی مسیحك عدالتی ایله بزم ایله قیمتده
برابر اولان ایمانه نایل اولانلره ۲ سزه اللّهك وربّمز عیسی‌نك معرفتنده عنایت وسلامت چوغالسون
۳ چونکه انك الهی قوّتی حیاته وتقوایه متعلّق جمله نسنه‌لری عزّت وفضیلتله بزی دعوت ایدنك معرفتی
ایله بزه باغشلادی ۴ که انلر ایله بزه پك بیوك وقیمتلو وعده‌لر باغشلادی تاکه انلرك سببیله دنیاده
اولان شهوتلو فساددن قورتلوب الهی طبیعتدن حصّه‌دار اولاسز ۵ وبونك ایچون سز دخی غیرتلق ایلیوب
ایمانکزه فضیلتی وفضیلتده معرفتی ۶ ومعرفتده پرهیزکارلغی وپرهیزکارلغه صبری وصبره تقوایی ۷ وتقوایه
قرنداش محبّتنی وقرنداش محبّتنه محبّتی قاتك ۸ زیرا اکر بو نسنه‌لر سزده بولنوب زیاده اولور ایسه
سزی ربّمز عیسی مسیحك معرفتنده نه ایشسز نه میوه‌سز اولمغه قومازلر ۹ امّا اول که بو نسنه‌لره مالك

دکلدر کور در و ایراقدن کوره‌میوب اسکی کناهلرینك تطهیرینی اونتدی ١٠ ایمدی ای قرنداشلر
زیاده‌سیله چالشك که دعوتکزی و اختیارکزی ثابت ایده‌سز زیرا بو نسنه‌لری ایتمکله هیچ بر زمان
سورچمیه‌سکز ١١ زیرا بو وجهله ربمز و خلاصمز عیسی مسیحك ابدی ملکوتنه دخول بوللق ایله سزه
ویریله‌جکدر ١٢ انك ایچون بو نسنه‌لری سزه دائما ذکر ایتمکده غافل اولمیه‌جغم اکرچه انلری بیلورسکز
و حاضر حقده ثابت اولدکز ١٣ ایمدی بونی لایق صانیرم که بن بو چادرده اولنجه تذکیر ایتمکله
سزی انتباه ایده‌یم ١٤ چون بیلورمکه چادرمی تیز براغاجغم نیجه که ربمز عیسی مسیح بکا بیلدرمشدر
١٥ نهایت چالشرمکه بنم خروجمدن صکره هر زمان بو نسنه‌لری ذکر ایتمکه قادر اولاسز ١٦ زیرا سزه
ربمز عیسی مسیحك قوتنی و کلشنی ساختنه حکایتلره تابع اولمغله بیلدرمدك اما جلالتنی مشاهده ایلدك
١٧ زیرا او الله باباذن اکرامی و عزتی آلدی و قتاکه اکا عظمتلو جلالدن بونك کبی آواز سوکولو اوغلم
بو در که بن اندن راضی ایم دیو خطاب اولندی ١٨ و بو کوکدن خطاب اولنان آوازی بز انکله مقدس
طاغده ایکن ایشتدك ١٩ و دخی ثابت نبوت سوزمز وار که اکا تا قلبلرکزده کون آغارنجه و صباح یلدزی
قالقنجه‌یه‌دك قرانکلو یرده آیدنلق ویرن چراغه کبی تقید ایتمکله ایو ایدرسکز ٢٠ و بونی اول بیلمك
کرکسکز که کتابك هیچ بر نبوتنه مخصوص تفسیر واردر ٢١ زیرا هیچ بر زمانده نبوت انسانك ارادتی
ایله کلمدی اما اللهك مقدس آدملری روح القدسدن تحریك اولنوب سویلدیلر ۞

ایکنجی باب

١ اما قوم آراسنده دخی یالانجی پیغمبرلر وار ایدی نیجه که سزك آراکزده دخی یالانجی معلملر اوله‌جقلردر
که مهلك بدعتلری کزلوجه ادخال ایدرلر و انلری اشترا ایتمش ربی انکار ایتمکله اوزرلرینه تیز
هلاکلك کتورورلر ٢ و نیجه‌سی انلرك فسقلرینه تابع اولمغله انلرك سببیله حق یولنه سب اولنه‌جقدر
٣ و طمعکارلقدن دوزمه سوزلر ایله سزی بازارلشرلر که انلره چوقدن تعیین اولنان دینونت اکلنمز
و انلرك هلاکی اویوقلامز ٤ زیرا اکر الله کناه ایتمش ملکلری اسیرکمدی ایسه اما انلری جهنمه آتوب
قرانکلغك زنجیرلرینه تسلیم ایلدی که دینونته صقلانالر ٥ و قدیم دنیایی اسیرکمدی اما سکزدن بری
و عدالتك واعظی لولان نوحی حفظ ایدوب فاسقلرك دنیاسی اوزرینه طوفانی کتوردی ٦ و سادوم و غاموره
شهرلرینی کله دوندروب انهدامه حکم ایلدی و انلری اندن صکره فسق ایله یاشایانلره عبرت ایلدی
٧ و عادل لوطی که فاجرلرك شهوتلو معاشرتندن بیزار ایدی قورتاردی ٨ زیرا اول آرالرنده ساکن اولان
عادل آدم ایشتدکچه و کوردکچه انلرك فاجر عمللری ایچون کوندن کونه عادل جاننه جفا ویرردی ٩ رب
متقیلری امتحاندن چقارمغه و ظالملری حکم کوننه عذاب چکمك ایچون صقلامغه بیلور ١٠ اما خصوصا
انلری که ناپاکلك شهوتنده جسده اویارلر و سلطنتلری خور کوررلر جرأتلولر و کندولرینه راضی اولانلر

اولوب صاحب اقتدارلره سوكمكدن قورقمازلر ١١ اكرچه قوتده وقدرتده بيوكرك اولان ملكلر ربك
حضورنده انلره قرشو سوكش حكمنی كتورمزلر ١٢ اما انلر ادراكسز حيوانلر كبی كه طبيعتدن تحريك
اولنوب مقبوض وهلاك اولمغه طوغارلر بيلمدكلری نسنه‌لرك حقنده سوكوب كندولرك فسادنده هلاك
اولالر ١٣ وظلمك اجرينی آلالر كه كوندزده‌كی صفايی ذوق صانيرلر انلر لكه‌لر وعيبلر در وسزكله ضيافتلركزده
بر ايكن كندو مكرلری ايله مبذرلك ايدرلر ١٤ انلرك كوزلری زنادن طولو اولوب كناه ايتمكدن هيچ
واز كچمزلر وثابت اولميان جانلری دادانديررلر وانلرك قلبی طمعكارلغه ادمانلو در لعنت اوغللری درلر
١٥ وطوغرو يولی ترك ايدوب آزديلر وظلمك اجرينی سون باعوز اوغلی بلعامك يولنه تابع اولديلر
١٦ اما كندو عصيانی ايچون آزار بولدی زيرا بر دلسز طوار انسان آوازی ايله سويليوب پيغمبرك دليلكنی
منع ايلدی ١٧ بونلر صوسز چشمه‌لر قصرغه‌دن ايلدانان بولوتلر در كه انلره قرانلغك طومانی ابدا
صقلانمشدر ١٨ زيرا باطل وزياده قبارمش سوزلری سويلدكله جسدك شهوتلری وفسقلری ايله انلری
دادانديررلر كه ضلالتده اولانلردن حقيقتده قاچمشلر ايدی ١٩ انلره آزادلغی اقرار ايدر ايكن كندولری
فسادك قوللری در زيرا كيمه كه بر كمسه مغلوب اولدی ايسه اكا دخی قول اولور ٢٠ زيرا اكر رب وخلاص
عيسی مسيحی بيلمكله دنيانك مردارلقلرندن قاچدقدن صكره ينه انلرده متشابك اولوب مغلوبلر ايسه
صكره‌كی حال انلره اولكيسندن بدتر اولمشدر ٢١ زيرا انلره عدالتك يولنی بيلمك انی بيلدكدن صكره
كندولره تسليم اولنان مقدس وصيتدن كرو دونمكدن اولی ايدی ٢٢ اما انلره حق مثله كوره واقع
اولدی كوپك كندو قوصدوغنه وديشی طوكز يوندقدن صكره چامورده يووارلنمغه دوندی ۞

اوچنجی باب

١ ای سوكولولر شمدی بو ايكنجی رساله‌يی سزه يازارم وايكيسنده خالص كوكلكزی نصيحت ايله
اويانديررم ٢ تا كه مقدس پيغمبرلردن پيشين سويلنمش سوزلری وبزم كه ربك وخلاصك رسوللری ايز
وصيتمزی خاطركزده طوتاسز ٣ اولا بونی بلك كه آخر كونلرده مستهزيلر كله‌جكلر در كه كندو
شهوتلرينه كوره سلوك ايدوب ٤ ديرلر كه انك كلمه‌سنك وعده‌سی قنده‌در زيرا بابالر اويقويه واردقدن برو
تكوينك ابتداسندن برو هرشی بر حال اوزره طورر ٥ زيرا انلر ارادتله بو نسنه‌دن خبرسزلر در كه كوكلر
قديمدن اولديلر وصودن طشره‌ده وصو ايچنده طوران ير اللهك كلامی ايله اولدی ٦ واول نسنه‌لر ايله
او زمانده اولان دنيا صودن طوفانلنوب هلاك اولدی ٧ اما شمديكی كوكلر وير همان اول كلام ايله صقلنو
طوتلوب حكم كوننه وظالم آدملرك هلاكنه دكين آتشه صقلانمشلردر ٨ اما ای سوكولولر بو بريجك نسنه‌دن
خبرسز اولمياسز كه ربك قاتنده بر كون بيك يل كبی در وبيك يل بر كون كبی در ٩ رب وعده‌سنك
خصوصنده اكلنمز نيجه كه بعضيلر اكلنمكلك ظن ايدرلر اما بزه متانی در چون هيچ كمسه‌لرك هلاكنی

ایستمز أمّا جمله‌نك توبه‌یه كلدوكنى ایستر ١٠ أمّا ربّك كونى كیجه‌ده خرسز كبى كله‌جكدر كه انده كوكلر
كورلدى ایله كچه‌جكدر وعنصرلر یاقلوب اریه‌جكدر یر دخى وانده اولان یاپولر محروق اولاجقلـــردر
١١ ایمدى جمله بو نسنه‌لر اریه‌جك اولمغله سز مقدّس سیرتلرده وتقواده نه شكل كیسه‌لر اولمق كركسكز
١٢ اللّهك كوننك كلمه‌سنه قتلانوب یك آرزولو ایكن كه انده كوكلر یانوب اریه‌جكلردر وعنصرلر یاقلوب
مذاب اولاجقلردر ١٣ امّا بز وعده‌سنه كوره یكى كوكلره ویكى یره كه انلرده عدالت ساكندر قتلانرز
١٤ انك ایچون اى سوكولولر بو نسنه‌لره قتلانر ایكن جهد ایلیك كه اكا سلامتده لكه‌سز وعیبسز
بولناسز ١٥ وربّمزك تأنیسنى خلاصه احتساب ایلیك نته كه سوكولو قرنداشمز پولوس دخى اكا ویرلن
حكمته كوره سزه یازمشدر ١٦ نیجه كه جمله رساله‌لرنده دخى بویله ایتمشدر كه انلرده بو نسنه‌لرك
حقنده سویلر كه انلرده بعض آكلامه‌سى كوچ اولان نسنه‌لر واردر كه انلرى سایر كتابلرى كبى نادان
وثابت اولمیان آدملر كندولرینك هلاكى ایچون تأویل ایدرلر ١٧ ایمدى سز اى سوكولولر بو نسنه‌لرى
اوّل بلمكله ضالقنك كه فاسقلرك ضلالتى ایله آزدرلوب كندو قرارلغكردن دوشمیه‌سـز ١٨ امّا عنایتده
وربّمز وخلّاص عیسى مسیحك معرفتنده مزید اولك اكا هم حالا هم ابدك كوننه‌دكین مجد اولسون آمین ۞

یوحنّا رسولك رسالهٔ

عامّهٔ اولاسى

اوّلكى باب

١ حیاتك كلامنك خصوصنده ابتدادن اولانى ایشتدوكمزى كوزلرمز ایله كوردوكمزى اطّلاع ایندوكمزى
والّرمز ایله یاپشدوغمزى سزه اخبار ایدرز ٢ زیرا حیات ظاهر اولدى وبز انى كوردك واكا شهـــادت
ویررز واول ابدى حیاتى سزه اخبار ایدرز كه بابانك یاننده ایدى وبزه ظاهر اولدى ٣ اول كوردوكمزى
وایشتدوكمزى سزه اخبار ایدرز تا كه سزك دخى بزم ایله اشتراككز اولا وبزم اشتراكمز بابا ایله وانك
اوغلى عیسى مسیح ایله‌در ٤ وبو نسنه‌لرى سزه یازارز تا كه سروركز مكمّل اولا ٥ وانده‌ن ایشتدوكمز
وسزه اخبار ایندوكمز خبر بودر كه الله نوردر وانده هیچ قرانكلق یوقدر ٦ انكله اشتراكمز واردر
دیسك وقرانكلقده كزسك یالان سویلرز وحقّى ایتمرز ٧ امّا اكر او نورده اولدوغى كبى بز دخى نورده
كزسك بر برمز ایله اشتراكمز واردر وانك اوغلى عیسى مسیحك قانى بزى هر كناهدن پاك ایدر ٨ اكر

دیسك كه بزده كناه یوقدر كندولرمزی آلدادرز وبزده حقّ دكلدر ٩ اكر كناهلرمزه اعتـراف
ایدرسك او صادق وعادل در كه كناهلری بزه عفو ایده وبزی هر قباحتسزلكدن پاك ایلیه ١٠ اكر
دیسك كه كناه ایتمدك انی یالانجی ایدرز وانڭ سوزی بزده دكلدر ۞

ایكنجی باب

١ ای اوغلانجقلرم بن سزه بو نسنه‌لری یازارم كه كناه ایتمیه‌سز واكر بر كمسه كناه ایدر ایسه باباڭ
یاننده بر شفیعمز وار یعنی عادل عیسی مسیح ٢ وكناهلرمزه یالڭز بزمكیلره دكل امّا بتون دنیانڭ
كناهلرینه دخی كفارت او در ٣ وبوندن بلورز كه انی بلدك اكر امرلرینی حفظ ایدرسك ٤ بن انی
بلدم دیین وامرلرینی حفظ ایتمین یالانجی در وبو كمسه‌ده حقّ دكلدر ٥ امّا هر كیم انڭ سوزینی حفظ
ایدرسه انده كرچكدن اللّهڭ محبّتی تمام اولدی بوندن بلورز كه بز انده ایز ٦ اول كه بن انده
طورورم دیر انڭ سلوك ایتدوكی كبی اول دخی بویله سلوك ایتمك كركدر ٧ ای قرنداشلر بن سزه بر یڭی
امر یازمام امّا ابتدادن سزڭ ایمش اسكی امری یازارم اسكی امر ابتدادن اشیتدوككز سوز در ٨ ینه سزه
بر یڭی امر یازارم كه انده وسزده حقیقتلو در چون قراكلق كچدی وحقیقتلو نور شمدی ضیا ویرر
٩ نورده ایم دیین وقرنداشنه بغض ایدن شمدیه‌دكین قراكلقده در ١٠ قرنداشنی سون نورده طورر
وانده عثرت یوقدر ١١ امّا قرنداشنه بغض ایدن قراكلقده در وقراكلقده كزر ونره‌یه كیتدوكنی
بلمز زیرا قراكلق انڭ كوزلرینی كور ایلدی ١٢ ای اوغلانجقلر بن سزه یازارم اول سببدن كه انڭ آدی
ایله كناهلر سزه عفو اولندی ١٣ ای بابالر سزه یازارم زیرا ابتدادن اولانی بلدڭز ای كنج آدملر سزه
یازارم زیرا شریره غالب اولدڭز ای معصوملر سزه یازارم زیرا بابایی بلدڭز ١٤ ای بابالر سزه یازدم زیرا
ابتدادن اولانی بلدڭز ای كنج آدملر سزه یازدم زیرا قوتلو سڭز واللّهڭ سوزی سزده طورر وشریره
غالب اولدڭز ١٥ دنیایی ودنیاده اولان نسنه‌لری سومڭ اكر بر كمسه دنیایی سورسه بابانڭ محبّتی
انده دكلدر ١٦ زیرا دنیاده اولان جمله‌سی تنڭ شهوتی وكوزلرڭ شهوتی وعمرڭ غروری بابادن دكلدر
امّا دنیادن در ١٧ ودنیا وانڭ شهوتی كچر امّا اللّهڭ مرادینی ایدن ابدا طورر ١٨ ای معصوملر آخر
زماندر واشیتدوككز كبی كه مسیحڭ مخالفی كلیور وشمدی مسیحڭ چوق مخالفلری واردر بوندن بلورز
كه آخر زماندر ١٩ آرامزدن چقدیلر امّا بزدن دكللر ایدی زیرا اكر بزدن اولسه‌لر ایدی بزم ایله
قالمش اولورلر ایدی امّا چقدیلر تا كه هیسی بزدن اولمادقلری آشكاره اولا ٢٠ امّا سزڭ قدوسدن
مسحكز وار در وجمله شیلری بلورسڭز ٢١ بن سزه یازدوغم انڭ ایچون دكل كه حقّی بلمزسڭز
امّا انڭ ایچون كه انی بلورسڭز وانڭ ایچون كه هیچ یالان حقّدن دكلدر ٢٢ كیم یالانجی در
مكر اول كه عیسی مسیح ایدوكنه انكار ایدر مسیحڭ مخالفی اول در كه بابایی واوغلی انكار ایدر

٢٣ هر كيم اوغلى انكار ايدرسه انده بابا دخى يوقدر اوغلى اقرار ايدنك باباسى دخى واردر ٢٤ ايمدى
ابتدادن ايشتدوككز سزده قالسون اكر ابتدادن ايشتدوككز سزده قالورسه سز دخى اوغلده وبابـــاده
قالاجقسكز ٢٥ وانك بزه وعده ايتدوكى وعده بو در يعنى ابدى حيات ٢٦ بن سزه بو نسنه‌لرى سزى
اضلال ايدنلرك خصوصندن يازدم ٢٧ وانذن آلدوغكز مسحت سزده قالور وسزه لازم دكلدر كه بر كمسه
سزه تعليم ايده اما نيجه كه همان اول مسحت جمله نسنه‌لردن سزه تعليم ايدر وحقيقتلـــودر وياﻻن
دكلدر ونيجه كه سزه تعليم ايتمشدر انده قالك ٢٨ وشمدى اى معصوملر انده قالك تا كه ظهـــور
ايتدوكى زمان اعتمادمز اوﻻ وانك كلمه‌سنده اندن اوتاندرلميه‌وز ٢٩ اكر بلورسكز كه او عادل در بلك
كه هر كيم عدالتى ايشلرسه اندن طوغمشـــــــدر ۞

اوچنجى باب

١ باقك بابا بزى نه مرتبه‌يه سومشدر كه اللهك اوغللرى تسميه اولناوز انك ايچون دنيا بزى بلمز كه
انى دخى بلمدى ٢ اى سوكولولر حاﻻ اللهك اوغللرى ايز ونه اوﻻجق ايز دخى بللو دكلدر نهايت بلورز
كه او ظهور ايتدوكى زمان اكا مشابه اولورز زيرا انى نيجه در كوره‌جك ايز ٣ وهر كيم اكا بو اميدى
طوتارسه كندسنى پاك ايدر نيجه كه اول دخى پاك در ٤ هر كيم كناه ايشلرسه شريعته دخى مخالفت ايدر
زيرا كناه شريعته مخالفت ايتمكدر ٥ وبلورسكز كه او كناهلرمزى قالدرمق ايچون ظهور ايتدى وانده
كناه يوقدر ٦ هر كيم انده قالورسه كناه ايتمز هر كيم كناه ايدرسه انى كورمدى وانى بلمدى
٧ اى معصوملر سزى كمسه آزدرماسون عدالتى ايدن عادل در نيجه كه او عادل در ٨ كناهى ايدن
شيطاندن در زيرا شيطان ابتدادن كناه ايدر انك ايچون اللهك اوغلى ظهور ايتدى كه شيطانك عمللرينى
بوزا ٩ كيمكه اللهدن طوغدى ايسه كناه ايتمز زيرا انك تخمى انده قالور وكناه ايده‌مز زيرا اللهدن
طوغمشدر ١٠ بونك ايله اللهك اوغللرى وشيطانك اوغللرى بللو در كيمكه عدالتى ايتمز ايسه وقرنداشنى
سومز ايسه اللهدن دكلدر ١١ زيرا ابتدادن ايشتدوككز وصيت بو در كه بر برمزى سوه‌وز ١٢ قاين كبى
دكل كه شريردن ايدى وقرنداشنى اولدردى ونيچون انى اولدردى انك ايچون كه كندونك عمللرى يرامز
اما قرنداشنك عمللرى عادل ايدى ١٣ اى قرنداشلرم دنيا سزه بغض ايدرسه تعجب ايتمك ١٤ بز بلورز
كه اولمدن حياته كچدك اول سببدن كه قرنداشلرى سورز قرنداشى سومين اولمده قالور ١٥ هر كيم
قرنداشنه بغض ايدرسه آدم اولدريجى در وسز بلورسكز كه ابدى حيات هيچ بر آدم اولدريجيده قالماز
١٦ محبتى بوندن بلدك كه كندو جاننى بزم ايچون قودى بز دخى قرنداشلر ايچون جانلرمزى قومق
كرك ايز ١٧ اما اكر بر كمسه‌نك دنيانك مالى وار ايسه وقرنداشنى كورورسه كه احتياجى وار وكندو
بغرلرينى اندن قپارسه اللهك محبتى نيجه انده طوره بلور ١٨ اى اوغلانجقلرم سوز ايله ودل ايلـــه

سومیه‌لم امّا عمل ایله و حق ایله سوه‌لم ١٩ و بونڭ ایله بلورز که حقدن ایز و انڭ حضورنده
قلبلرمزی مطمئن طوتاجق ایز ٢٠ زیرا اکر قلبمز اوزرمزه حکم ایدرسه الله قلبمزدن بیوکدر و جمله
شیلری بلور ٢١ ای سوکولولر اکر قلبمز اوزرمزه حکم ایتمزسه اللهه اعتمادمز وار ٢٢ و هر نه دلسك اندن
آلورز انڭ ایچون که انڭ امرلرینی حفظ ایدرز و اکا مقبول اولان نسنه‌لری ایدرز ٢٣ و انڭ امری بو
در که اوغلی عیسی مسیحڭ آدینه ایناناوز و بر برمزی سوه‌وز نیجه که او بزه امر ویرمشدر ٢٤ و انڭ
امرلرینی حفظ ایدن انده قالور اول دخی انڭ ایچنده قالور و بونڭ ایله بلورز که بزده قالور اول روحدن
که انی بزه ویــــــــــــــــــــــــــــــردی ۞

دردنجی باب

١ ای سوکولولر هر روحه ایناماڭ امّا روحلری اللهدن می در دیو تجربه ایلیڭ زیرا دنیایه چوق یالانجی
پیغمبرلر کلدیلر ٢ اللهڭ روحنی بوندن بلورسکز هر روح که عیسی مسیحڭ جسده کلدوکنه اعتراف
ایدر اللهدن در ٣ و هر روح که عیسی مسیحڭ جسده کلدوکنه اعتراف ایتمز اللهدن دکلدر و بو اول
مسیحڭ مخالفنڭ روحی در که انڭ کله‌جکنی ایشتدکز و حالا آرتق دنیاده در ٤ سز اللهدن سکز ای
اوغلانجقلر و انلره غالب اولدکز زیرا سزده اولان دنیاده اولاندن بیوکدر ٥ انلر دنیادن در انڭ ایچون
دنیادن سویلرلر و دنیا انلری دکلر ٦ امّا بز اللهدن ایز اللهی بلن بزی دکلر اللهدن اولمیان بزی دکلمز
حقّڭ روحنی و ضلالتڭ روحنی بوندن بلورز ٧ ای سوکولولر بر برمزی سوه‌لم زیرا محبّت اللهدن در
و هر محبّت ایدن اللهدن طوغمشدر و اللهی بلــــور ٨ محبّت ایتمین اللهی بلمدی زیرا الله محبّت در
٩ اللهڭ بزه اولان محبّتی بونڭ ایله ظاهر اولمشدر که الله کندو بریجك اوغلنی دنیایه کوندردی تا که
انڭ وسیله‌سیله عمر سوره‌وز ١٠ محبّت بو نسنه‌ده در بونده دکل که بز اللهی سودك امّا که الله بزی
سودی و کناهلرمزڭ کفارتی ایچون کندو اوغلنی کوندردی ١١ ای سوکولولر اکر الله بزی بویله سودی
ایسه بز دخی بر برمزی سومك کرك ایز ١٢ هیچ بر کمسه اللهی هرکز کورمشدر اکر بز برمزی سورسك
الله بزده قالور و انڭ محبّتی بزده کامل اولمشدر ١٣ بز بوندن بلورز که بز انده قالورز و اول بزده قالور
که او بزه کندو روحندن ویرمشدر ١٤ و بز کوردك و شهادت ایدرز که بابا اوغلنی دنیانڭ خلاصی
اولمق ایچون کوندردی ١٥ کیمکه عیسی اللهڭ اوغلی ایدوکنه اعتراف ایدرسه الله انده و اول دخی اللهده
قالور ١٦ و بز اللهڭ بزه اولان محبّتنی بلدك و اینادق الله محبّت در و محبّتده قالان اللهده قالور و الله
انده قالور ١٧ بزه اولان محبّت بونڭ ایله کامل اولمشدر تا که حکم کوننده اعتمادمز اوله زیرا اول نیجه
ایسه بز دخی بو دنیاده بویله ایز ١٨ محبّتده قورقو یوقدر امّا کامل محبّت قورقویی طشره‌یه قوار زیرا
قورقونڭ عذابی وار اول که قورقار محبّتده کامل اولمامشدر ١٩ او بزی اول سودوکی ایچون بز دخی انی سورز

٢٠ اگر بر کمسه بن اللهی سورم دیرسه و قرنداشنه بغض ایدرسه یالانجی در زیرا کندو کوردوکی قارنداشنی
سومین کورمدوکی اللهی نیجه سوه بلور ٢١ و اندن بو امرمز وارکه اللهی سون کندو قرنداشنی دخی سوه ۞

بشنجی باب

١ هر کیم ایانیرسه که عیسی مسیح در اللهدن طوغمشدر و هر کیم تولید ایدنی سورسه اندن تولید
اولنانی دخی سور ٢ بوندن بلورز که اللهك اوغللرینی سورز چونکه اللهی سووب انك امرلرینی حفظ
ایدرز ٣ زیرا اللهك محبتی بو در که انك امرلرینی حفظ ایدهوز و انك امرلری آغر دکللر در ٤ زیرا
هر نه که اللهدن طوغدی ایسه دنیایه غالب اولور و دنیایی مغلوب ایدن غلبه بو در یعنی ایمانمز ٥ دنیایه
غالب اولان کیمدر مگر اول که عیسی اللهك اوغلی ایدوکنه ایانیر ٦ بو اول در که صو ایله و قان ایله
کلدی یعنی عیسی مسیح یالکز صو ایله دکل اما هم صو ایله هم قان ایله و شهادت ایدن روحدر زیرا
روح حقدر ٧ زیرا کوکده شهادت ایدنلر اوچ در بابا و کلام و روح القدس و بو اوچ بر در ٨ و یرده
شهادت ایدنلر اوچ در روح و صو و قان و بو اوچ بر شیئه متفقلر در ٩ اگر آدملرك شهادتنی قبول ایدرسك
اللهك شهادتی دخی بیوکدر زیرا بو در اللهك شهادتی که انی کندو اوغلنك حقنده شهادت ایلدی ١٠ اللهك
اوغلنه ایانان اول شهادتی کندوسنده طوتار اللهه ایانمیان انی یالانجی ایتمشدر زیرا اول شهادته ایانمادی
که انی الله کندو اوغلنك حقنده شهادت ایتمشدر ١١ و شهادت بو در که الله بزه ابدی حیاتی ویرمشدر
و بو حیات کندو اوغلنده در ١٢ اوغلی طوتان انده حیات وار اللهك اوغلنی طوتمیان انده حیات یوقدر
١٣ بن بو نسنهلری یازدم سزه که اللهك اوغلنك آدینه ایانیرسکز تا که بلهسز که ابدی حیاتکز وار
و اللهك اوغلنك آدینه ایاناسز ١٤ و اکا اولان اعتمادمز بو در که اگر انك مرادی اوزره برشی طلب ایدرسك
بزی دکلر ١٥ و اگر بلورسك که هر نه که طلب ایدرسك بزی دکلر بلورز که اندن طلب ایتدوکمز مطلبلره
مالك ایز ١٦ اگر بر کمسه کندو قرنداشنی کورسه که کناه ایدر و کناه اولمه دکل ایسه طلب ایده اول
دخی اکا اولمه دکل کناه ایدنلر ایچون حیات ویره اولمه کناه وار در بن دیمم که انك ایچون دعا ایلیه
١٧ هر عدالتسزلك کناه در اما بر کناه وار در که اولمه دکلدر ١٨ بز بلورز که هر کیم اللهدن طوغدی
ایسه کناه ایتمز اما اللهدن طوغمش کندوسنی حفظ ایدر و شریر اکا طوقنماز ١٩ بز بلورز که اللهدن ایز
و بتون دنیا شریرده یاتر ٢٠ و بلورز که اللهك اوغلی کلدی و بزه فهم ویردی تا که حق اولانی بلهوز و بز
اول حق اولانده یعنی اوغلی عیسی مسیحده ایز حق الله و ابدی حیات بو در ٢١ ای اوغلانجقلر
بتلردن صاقنك ۞

یوحنا رسولك رسالهٔ ثانیه‌سی

١ اختیار مختار اولان خاتونه وانك اولادینه كه بن انلری حقده سورم ویالكز بن دكل اما حقی بیلنلر
جمله‌سی دخی ٢ بزده قالان وبزم ایله ابدا اولاجق حق ایچون ٣ بابا اللهدن وبابانك اوغلی رب عیسی
مسیحدن عنایت ورحمت وسلامت سزك ایله حقده محبتده اولسون ٤ بن زیاده‌سیله مسرور اولدم
كه سنك اولادكزدن بعضیسنی بابادن آلدوغمز امر اوزره حقده سلوك ایدن بولدم ٥ وحالا ای
خاتون بن سكا یكی امری یازار كبی دكل اما اولدن طوتدوغمزی یازوب سكا یالواریرم كه بر برمزی سوه‌ورز
٦ ومحبت بو در كه انك امرلری اوزره سلوك ایده‌وز امر بو در كه اولدن ایشتدوككز كبی انده سلوك
ایده‌سز ٧ زیرا چوق اضلال ایدیجیلر دنیایه كلدیلر كه عیسی مسیحك جسدده كلدوكنه اعتراف ایتمزلر
اضلال ایدیجی ومسیحك مخالفی بو در ٨ صاقنك كه ایتدوككز عمللری ضایع ایتمیه‌وز اما تمام اجر آله‌وز
٩ هر كیم تجاوز ایدوب مسیحك تعلیمنده قالمازسه انده الله یوقدر مسیحك تعلیمنده قالان هم بابا هم
اوغل انده درلر ١٠ اكر بر كمسنه سزه كلوب بو تعلیمی كتورمزسه انی اوكزه قبول ایتمك واكا سلام سكا
دیمك ١١ زیرا اكا سلام سكا دیین انك یرامز عمللرنده شریك اولور ١٢ سزه چوق یازاجغم وار ایكن
كاغد ومركب ایله یازمق ایستمدم اما امارم كه سزه كلوب آغزدن آغزه سویلیه ایم تا كه سرورمز تمام
اولا ١٣ مختار اولان قیز قرنداشكك اولادی سكا سلام ایدرلر آمین ۞

یوحنا رسولك رسالهٔ ثالثه‌سی

١ اختیار سوكولو غایوسه كه انی حقده سورم ٢ ای سوكولو جمله‌دن اول تمنا ایدرمكه نصیبلو اولوب
صاغ اولاسن نته‌كم جانك دخی نصیبلو در ٣ زیرا زیاده‌سیله مسرور اولدم قچانكه قرنداشلر كلوب
سنك حقكده شهادت ایلدیلر نیجه كه حقده سلوك ایدرسن ٤ اوغللرمك حقده سلوك ایتدوكنی

اشتدوكدن بیوك سروروم یوقدر ٥ ای سوكولو هر نه كه قرنداشلره وغریبلره ایدرسك ایمانه كوره
ایدرسین ٦ كه انلر جماعتك حضورنده سنك محبتكه شهادت ایتدیلر و اللهه لایق اولان وجه اوزره
انلره موافقت ایتمكله ایو ایده‌جكسین ٧ زیرا طایفه‌لردن بر شی آلمیوب انك اسمی ایچون چقدیلر
٨ ایمدی بویله كیسنه‌لری قبول ایتمك كرك ایزتا كه حقّه بله ایشلیجیلر اولاوز ٩ بن جماعته یازدم امّا
آرالرنده باش اولمق سون دیوتریفس بزی قبول ایتمز ١٠ انك ایچون اكر كلورسم انك ایتدوكی عمللری یاد
ایده‌یم كه حقّمزده یرامز سوزلر ایله یاكشار و بونك ایله قناعت ایتمیوب كندوسی قرنداشلری قبول
ایتمز واستینلری منع ایدر وانلری جماعتدن طشره قووار ١١ ای سوكولو شرّه اویما امّا خیره اوی خیری
ایدن اللهدندر امّا شرّی ایدن اللهی كورمشدر ١٢ دیمتریوسه هیسندن وحقدن بله شهادت اولندی
وبز دخی شهادت ایدرز وسز بلورسكزكه شهادتمز كرچكدر ١٣ بنم چوق یازاجغم وار ایدی امّا سكا
مركّب وقلم ایله یازمق استمم ١٤ امّا امارم كه سنی تیز كوره‌جك ایم وآغزدن آغزه سویلیه‌جك ایز
١٥ سكا سلامت اولسون دوستلر سكا سلام ایدرلر دوستلره آد ایله سلام ایله ۞

یهودا رسولك رسالهٔ عامّه‌سی

١ عیسی مسیحك قولی ویعقوبك قرنداشی یهودا الله باباده تقدیس اولنانلره وعیسی مسیحده حفظ
ودعوت اولنانلره ٢ سزه رحمت وسلامت ومحبّت چوغلسون ٣ ای سوكولولر بن عامّ خلاص خصوصنده
سزه یازمغه هر جهد ایله چالشر ایكن بكا لازم اولدیكه سزه یازوب نصیحت ایده‌یم كه قدیسلره بر كرّه
تسلیم اولنمش ایمان ایچون اجتهاد ایده‌سز ٤ زیرا بعض آدملر مخفیجه دخول ایتدیلر كه پیشینجه بو
دینونته تعیین اولنمشلر اول منافقلر كه اللهمزك عنایتنی فسقه دوندررلر وواحد ربّ اللهی وربّمز عیسی
مسیحی انكار ایدرلر ٥ ایمدی بونی خاطركزه كتورمك استرم اكرچه انی آرتق بلدكز كه ربّ قومی
مصر ولایتندن قورتاردقدن صكره ایناتمیانلری هلاك ایلدی ٦ واول ملكلری كه اوّلكی حالنی حفظ ایتمدیلر
امّا كندولرینك مكاننی براقدیلر بیوك كونك حكمنه ابدی بندلرده قرانلق آلتنده صقلادی ٧ نیجه كه
سادوم وغاموره واطرافنده اولان شهرلر انلرك طرزی اوزره زنا ایتدكلری وغیری لحمك آردنجه كیتدكلری
ایچون ابدی آتشك عذابنی چكوب عبرت ایچون تقدیم اولندیلر ٨ بوكا كوره بونلر دخی دوشلر كوروب
لحمی مردار ایدرلر وسلطنتلری خور كوروب اهل منصب اولانلری ذمّ ایدرلر ٩ امّا باش ملك میكاییل
شیطان ایله چكشوب موسی‌نك جسدی ایچون مجادله ایدر ایكن لعنت حكمنی اوزرینه كتورمكه جسارت

ايتمدى امّا ديديكه ربّ سنى آزارلسون ١٠ امّا بونلر جمله بلمدكلرى نسنه‌لر حقّنده كفرلك سويلرلر
و اول جمله نسنه‌لرده مفسود اولورلر كه انلرى ادراكسز حيوانلر كبى طبيعتدن بلورلر ١١ واى انلره
زيرا قاينك يولنه كيرديلر و بلعامك ضلالتك آردنجه اجرت ايچون سكرتديلر و قوراحك معارضه‌سى ايله
هلاك اولديلر ١٢ بونلر سزكله برمده ايكن و كندولرينى قورقوسز بسلر ايكن محبّت ضيافتلركزده لكه‌لردر
روزكارلردن اوراية بورايه صالينان صوسز بلوطلر ميوه‌لرى چورك ميوه‌سز ايكى كرّه اولمش و كوكلرى قوپارلمش
آغاجلردر ١٣ دكزك ياوز و كندو عيبلرينى كوپك كبى چقاران طالغه‌لر طولاشان يلديزلر كه انلره
قرانلغك طومانى ابدا صقلانمشدر ١٤ و بونلرك حقّنده آدمدن صكره يدنجى اولان اخنوخ دخى پيغمبرلك
ايدوب ديديكه اشته ربّ كندو قديسلرينك چوق بيكلرى ايله كلدى ١٥ كه جمله‌لر اوزرينه دينونت
ايليه و جمله آرالرنده اولان فاسقلره جمله فسق ايله ايتدكلرى فسقك عمللرى ايچون و فاسق كناهكارلره
اكا قرشو سويلدكلرى ياوز نسنه‌لر ايچون الزام ايليه ١٦ بونلر مرلداجيلر شكايتجيلر كندو شهوتلرينه
كوره سلوك ايدنلردر و انلرك آغزى حدّدن زياده قبارمش سوزلر سويليوب فايده ايچون كشيلره تعجّب
ايدرلر ١٧ امّا سز اى سوكولولر ربّمز عيسى مسيحك رسوللرندن اوّل سويلنمش سوزلرى خاطركزده طوتك
١٨ كه سزه ديرلر ايدى كه آخر زمانده مستهزيلر اولوب كندولرينك فاسق شهوتلرينه كوره سلوك
ايده‌جكلردر ١٩ بونلر اول كسه‌لردر كه كندولرينى آيررلر نفسانيلر و روحى اولميانلردر ٢٠ امّا سز اى
سوكولولر كندولركزى اك مقدّس ايمانكز اوزرنده عمارت ايدوب روح القدسده دعا ايليك ٢١ كندولركزى
اللّهك محبّتنده حفظ ايليوب ابدى حيات ايچون ربّمز عيسى مسيحك رحمتنه قتلانك ٢٢ و بعضيلره
آرالرنده فرق ايدوب ترحّم ايليك ٢٣ و بعضيلرى قورقو ايله قورتارك انلرى آتشدن قاپك و جسددن لكه‌لنمش
اولان قفتانه بله بغض ايدك ٢٤ و سزى دوشمكدن صقلامغه و سزى كندو جلالنك حضورنده شادلق ايله
عيبسز اقامت ايتمكه قادر اولان ٢٥ يالكز حكمتلو الله خلاصمزه هم ابد الآبادده دخى مجد و عظمت
قوّت و حكومت اولسون آمين ۞

يوحنّانك آپوقالپسيسى

اوّلكى باب

١ عيسى مسيحك وحيسى دركه انى الله اكا ويرديكه تيز واقع اولاجق نسنه‌لرى كندو قوللرينه كوستره
اول دخى انلرى كندو ملكى ايله كندو قولى يوحنّايه ارسال و اعلام ايلدى ٢ اول كه اللّهك كلامنه و عيسى
مسيحك شهادتنه و جمله كوردوكى نسنه‌لره شهادت ايلدى ٣ نه موتلو بو نبوّتك سوزلرينى اوقويانه

واشيدنلره واچنده يازلمش نسنه‌لرى حفظ ايدنلره زيرا وقت يقيندر ٤ يوحنّا آسياده اولان يدى
جماعته سزه اندن كه موجود در و موجود ايدى و كله‌جكدر و تختى اوكنده اولان يدى روحدن دخى عنايت
وسلامت اولسون ٥ و عيسى مسيحدن كه امين شاهد و اولولرك الك طوغمشى و ير ملكلرينك سلطانى در
اول كه بزى سودى و بزى كندو قانى ايله كناهلرمزدن يودى ٦ و بزى اللهه و باباسنه ملكلر و امام‌لر ايلدى
اكا مجد و قوّت ابد الآباد اولسون آمين ٧ اشته بلوطلر ايله كليور و هر كوز و انى صانجانلر بيله انى
كوره‌جكلر در و يرك جمله قبيله‌لرى انك ايچون ياس چكه‌جكلر در بلى آمين ٨ ربّ ديركه بن الف و يا
ابتدا و نهايت ايم كه موجود در و موجود ايدى و كله‌جكدر و هر شيئه قادر در ٩ بن يوحنّا كه دخى
قرنداشكز و عيسى مسيحك مصيبتنده و ملكوتنده و صبرنده شريككزايم اللهك كلامى ايچون و عيسى
مسيحك شهادتى ايچون پاتموس نام آطه‌ده ايكن ١٠ ربّك كوننده روحده مجذوب اولوب آرده‌مده بر بيوك
آواز بورو آوازى كبى ايشتدم ١١ كه دير ايدى كه بن الف و يا اوّل و آخر ايم و كوردوككى بر كتابه ياز
و انى آسياده اولان يدى جماعته كوندر يعنى افسوسه و سميرنايه و پرغاموسه و طياتيره و ساردپسه و فيلادلفيه‌يه
و لاودقيه‌يه ١٢ و بن ايله سويلين آوازى كورمكه دوندم و دوندكده يدى آلتون شمعدان كوردم ١٣ و يدى
شمعدانك اورتاسنده انسان اوغلنه بكزر اوزون قفتان ايله كيمش و ممه‌لرى آلتون قوشاق ايله قوشانمش
بر كيسه‌يى كوردم ١٤ و انك باشى و صاچلرى آق يوك كبى و قار كبى آق ايدى و كوزلرى آتش علوى كبى
ايدى ١٥ و انك آياقلرى فرونده يانان خالص پرنجه بكزر ايدى و آوازى چوق صولرك كورلديسى كبى ايدى
١٦ و انك صاغ النده يدى يلدز وار ايدى و انك آغزندن بر كسكين ايكى يوزلو قلج چقر ايدى و انك
چهره‌سى قوّتنده ضيا ويرن كنش كبى ايدى ١٧ و بن انى كوردوكمده آياقلرينه اولو كبى دوشدم اول دخى
اوزرمه صاغ اليى قويوب بكا ديديكه قورقما بن اوّل و آخر ايم ١٨ و ديرى اولان بن ايم و اولمش ايدم
و اشته ابد الآباد ديرى ايم آمين و جهنمك و اولمك انختارلرى بنده وار ١٩ كوردوكك نسنه‌لرى
و حالا اولان نسنه‌لرى و بونلردن صكره اولاجق نسنه‌لرى ياز ٢٠ صاغ المده كوردوكك يدى يلدزك
سرّينى و يدى آلتون شمعدانى ياز اول يدى يلدز يدى جماعتك ملكلرى در و اول كوردوكك يدى
شمعدان يدى جماعت در ۞

ايكنجى باب

١ افسوس جماعتنك ملكنه يازكه صاغ النده يدى يلدزى طوتان و يدى آلتون شمعدانك اورتاسنده
كزن بو نسنه‌لرى ديركه ٢ عمللركى و امككى و صبركى بلورم و انى كه شريرلره تحمل ايتمكه قادر دكلسن
و كه رسوللر دكل ايكن رسوللر ايز ديينلرى امتحان ايتدك و انلرى يالانجى بولدك ٣ و يوك كوتردك و تحمل
ايلدك و آدم ايچون امك چكدك و يورلمادك ٤ امّا اوزركه بر نسنه‌م واركه اوّلكى محبّتكى براقدك ٥ ايمدى

نره‌دن دوشدوكڭی خاطرڭه كتور وتوبه ایله واوّلكی عمللری قیل یوخسه سڭا تیز كلورم وسنڭ شمعدانڭی
كندو یرندن قالدرایم اكر توبه ایتمزسڭ ٦ امّا بو نسنه‌ڭ وار كه نیقولاوسلولرڭ عمللرینه بغض ایدرسن
كه بن دخی انلره بغض ایدرم ٧ كیمڭ قولاغی وار ایسه روحڭ جماعتلره نه دیدوكنی دڭلسون غالب اولانه
اللّهڭ فردوسنڭ اورتاسنده اولان حیات آغاجندن یمكه ویره‌یم ٨ وسمیرنا جماعتنڭ ملكنه یاز كه اوّل
وآخر اولمش ودیرلمش بو نسنه‌لری دیر كه ٩ عمللرڭی ومصیبتڭی وفقیرلڭی بلورم ینه ده زنكین سن
وانلرڭ كفر سویلمه‌سنی كه كندولرینه یهودیلر دیرلر ودكللر در امّا شیطانڭ مجمعی درلر ١٠ چكه‌جكڭ
نسنه‌لردن هیچ قورقما وواقع اولور كه شیطان سزدن بر قاچنی، تا كه امتحان اولناسز زندانه براقاجقدر
واون كون مصیبت چكه‌سز اولمه‌دك ایمانلو اول وسڭا حیاتڭ تاجنی ویره‌یم ١١ كیمڭ قولاغی وار ایسه
روحڭ جماعتلره نه دیدوكنی دڭلسون غالب اولان ایكنجی اولمدن ضرر چكمیه ١٢ وپرغاموسده اولان
جماعتڭ ملكنه یاز كه اول بمسه كه انڭ كسكین ایكی یوزلو قلیجی وار بو نسنه‌لری دیر كه ١٣ عمللرڭی
ونره‌ده ساكن اولدوغڭی بلورم یعنی شیطانڭ تختی اولدوغی یرده ینه‌ده آدمی بكچه طوتارسن وایمانمه انكار
ایتمدڭ اول كونلرده بیله كه امین شهیدم آنتیپاس آراڭزده اولدرلدی شیطان ساكن اولدوغی یرده
١٤ امّا اوزرڭه بر آز نسنه‌لرم وار كه اوراده بلعامڭ تعلیمنی طوتان یمسنه‌لرڭ وار اول كه اسرائیل اوغللرینڭ
اوكنه معثرت قومق وبتلره عرض اولنان نسنه‌لردن یمك وزنا ایتمك بالاقه اوكرتدی ١٥ بویله دخی
نیقولاوسلولرڭ تعلیمنی طوتان یمسنه‌لرڭ وار كه اول نسنه‌یه بغض ایدرم ١٦ توبه ایله یوخسه سڭا تیز كلورم
واوزرلرینه آغزمڭ قلیجی ایله جنك ایده‌یم ١٧ كیمڭ قولاغی وار ایسه روحڭ جماعتلره نه دیدوكنی دڭلسون
غالب اولانه كزلنمش منّدن یمكه ویره‌یم واڭا بر آق طاشجغز ویره‌یم واول طاشجغزده بر یڭی آد یازلمش اولا
كه انی آلاندن غیری یمسه بلمیه ١٨ وطیاتیرده اولان جماعتڭ ملكنه یاز كه كوزلری آتش علوی كبی اولان
وآیاقلری خالص پرنجه بڭزین اللّهڭ اوغلی بو نسنه‌لری دیر كه ١٩ عمللرڭی ومحبتڭی وخدمتڭی وایمانڭی
وصبرڭی وصكره‌كی عمللرڭڭ اوّلكیلردن آرتق ایدوكنی بلورم ٢٠ امّا اوزرڭه بر آز نسنه‌لرم وار كه
كندوسنه نبیّه دیین یزابل عورته قوللرمه زنا ایتمك وبتلره عرض اولنان نسنه‌لردن یمك اوكرتمكه وانلری
آزدرمغه اذن ویررسن ٢١ واڭا مهلت ویردم كه زناسندن توبه ایلیه امّا توبه ایتمدی ٢٢ اشته بن انی
دوشكه وانكله زنا ایدنلری بیوك مصیبته براغایم اكر عمللرندن توبه ایتمزلر ایسه ٢٣ واوغللرینی اولم
ایله اولدره‌یم وجمله جماعتلر بله‌لر كه بوكركلری وقلبلری تفتیش ایدن بن ایم وهر برڭزه عمللرڭزه
كوره ویره‌یم ٢٤ امّا سزه وسائر طیاتیرده اولانلره دیرمكه جمله انلر كه بو تعلیمی طوتمازلر وانلرڭ دیدوكی
كبی شیطانڭ دریكلكلرینی بلمدیلر بن اوزرڭزه غیری یوك قومیام ٢٥ امّا سزده اولانی بن كلنجیه‌دكین
بكچه طوتڭ ٢٦ وغالب اولانه وعمللرمی آخره‌دك حفظ ایدنه طایفه‌لر اوزرینه حكومت ویره‌یم ٢٧ اول
دخی انلری دمر دكنك ایله ضبط ایلیه وچوملكجی قابلری كبی پاره‌لنالر نیجه كه بن دخی

باباممدن آلغان ۲۸ واڭا صباح یلدزینی ویره‌یم ۲۹ کیمنڭ قولاغی وار ایسه روحنڭ جماعتلره نه
دیدوکینی دڭلسون ۞

اوچنجی باب

۱ وساردیسده اولان جماعتنڭ ملکینه یازکه اول که اَنده اللّهنڭ یدی روحی و یدی یلدز وار بو نسنه‌لری
دیرکه عمللرڭنی بلورم که آدڭ وارکه دیری سن امّا اولمش سن ۲ اویانیق اول و قالان اوله‌جك نسنه‌لری
قوتلندر زیرا اللّهنڭ حضورنده عمللرڭنی کامل بولمادم ۳ ایمدی نیجه آلدڭ و ایشتدڭ خاطرڭده طوتوب
حفظ ایله و توبه ایله و اگر اویانیق اولمازسڭ اوغری کبی گله‌یم و قنغی ساعتده اوزرڭه گله‌جکمی
بلمیه‌سن ۴ ساردیسده بله بر آز آدلرڭ وار که لباسلرینی مردار ایتمدیلر و بنم ایله آق لباسلرده
گزه‌جکلردر زیرا انلر مستحقّلردر ۵ غالب اولان آق لباسلر ایله کینه و انڭ آدینی حیات کتابندن
محو ایتمم و انڭ آدینه باباممڭ حضورنده و ملکلرڭ حضورنده اعتراف ایده‌یم ۶ کیمنڭ قولاغی وار ایسه روحنڭ
جماعتلره نه دیدوکینی دڭلسون ۷ وفیلادلفیه‌ده اولان جماعتنڭ ملکینه یازکه اول قدّوس اول صادق که
انده داودڭ آختاری وار اول که آچار و کمسه قپامز و اول که قپار و کمسه آچماز بو نسنه‌لری دیر که
۸ عمللرڭنی بلورم اشته بن سنڭ اوڭڭه بر آچلمش قپو قودم که انی قپامغه کمسه قادر دگلدر زیرا آز
قوتڭ وار و سوزمی حفظ ایلدڭ و آدمه انکار ایتمدڭ ۹ اشته بن شیطانڭ مجمعندن انلری ویررم که
کندولرینه یهودیلر دیرلر و دگللردر امّا یالان سویلرلر اشته انلری ایده‌یم که گلوب آیاقلرڭڭ اوڭنده
سجده ایلیه‌لر و بله‌لر که بن سنی سودم ۱۰ چون صبرمڭ سوزینی حفظ ایتدڭ بن دخی سنی حفظ
ایده‌یم اول امتحان ساعتندن که یرده ساکن اولانلری امتحان ایتمك ایچون بتون دنیا اوزرینه گله‌جکدر
۱۱ اشته بن تیز گلورم سنده اولانی پکچه طوت تا که هیچ کمسه تاجڭی آلمایه ۱۲ غالب اولانی اللّهنڭ
هیکلنده عمود ایده‌یم و آرتیق طشره‌یه چقمیه و اوزرینه اللّهمڭ اسمنی و اللّهمڭ شهرینڭ یعنی گوکدن
اللّهمدن انن یڭی اورشلیمڭ آدینی و بنم یڭی آدمی یازایم ۱۳ کیمنڭ قولاغی وار ایسه روحنڭ جماعتلره نه
دیدوکینی دڭلسون ۱۴ ولاودیقیه‌لولرڭ جماعتنڭ ملکینه یازکه اول آمین اول صادق و امین شاهد اول
اللّهنڭ مخلوقتنڭ اوّلی بو نسنه‌لری دیرکه ۱۵ عمللرڭنی بلورمکه نه صوق نه ایسّیجاق سن کاشکی یا صوق یا
ایسّیجاق اولایدڭ ۱۶ چونکه ایلیجق سن و نه صوق نه ایسّیجاق سن بن سنی آغزمدن استفراغ ایده‌یم
۱۷ زیرا دیرسن که زنگین ایم و مالدار اولدم و بر شیئه احتیاجم یوقدر و بلمزسن که مصیبتلو و زواللو
و فقیر و کور و چپلاق سن ۱۸ بن سڭا نصیحت ایدرم که آتشده قال اولمش التون بندن صاتون آلاسن
تا که زنگین اولاسن و آق لباسلری تا که کینه‌سن و چپلاقلغڭڭ عیبی گورنمیه و گوزلرڭه سورمه چکه‌سن
تا که گوره‌سن ۱۹ بن هر کیمی سورسم اڭا عتاب و تأدیب ایدرم ایمدی غیرتلو اول و توبه ایله ۲۰ اشته

بن قپوده طوروب قاقرم اكر بر كمسه آوازمی ایشدوب قپویی آچارسه بن اكا كیره‌یم و آنكله طعامنی انك -
ایله ییه‌یم او دخی بنم ایله ییه ٢١ غالب اولانه ویره‌یم كه بنم ایله تختمده اوتوره نیجه كه بن دخی غالب
اولوب بابام ایله انك تختنده اوتورمشم ٢٢ كیمك قولاغی وار ایسه روحك جماعتلره نه دیدوكنی
دكلسون ۞

دردنجی باب

١ بونلردن صكره باقدم و اشته كوكده بر آچلمش قپو و اوّلكی ایشتدوكم آواز بورونك آوازی كبی
ایدی كه بنم ایله سویلشوب دیر ایدیكه بورایه چق و سكا نسنه‌لر كوستره‌یم كه بونلردن صكره اولمق
كركدر ٢ و فی الحال روحده مجذوب اولدم و اشته كوكده بر تخت قورلمش ایدی و تختده بر اوتوران
وار ایدی ٣ و اوتوران كوسترشده یشم و یاقوت طاشنه بكزر ایدی و تختك چوره‌سنده كوسترشده
زمرده بكزر بر قوس قزح وار ایدی ٤ و تختك چوره‌سنده یكرمی دورت تخت وار ایدی و اول تختلر
اوزرنده اوتوران و آق لباسلر ایله كیمش یكرمی دورت اختیار كوردم و انلرك باشلرنده آلتون تاجلر وار
ایدی ٥ و اول تختدن شمشكلر و كورلدیلر و آوازلر چقرلر ایدی و تختك اوكنده یدی آتش چراغی وار
ایدی كه انلر اللّهك یدی روحی در ٦ و تختك اوكنده بلوره بكزر سرچه‌دن بر دكز وار ایدی و تختك
اورتاسنده و تختك چوره‌سنده اوچ و آردی كوزلر ایله طولو دورت حیوان طورر ایدی ٧ و اوّلكی حیوان
آرسلانه بكزر ایدی و ایكنجی حیوان بوزاغویه بكزر ایدی و اوچنجی حیوانك یوزی انسان یوزی كبی
ایدی و دردنجی حیوان بر اوچان قرتاله بكزر ایدی ٨ و دورت حیوانك هر بریسنك آلتیشر قنادی
چوره‌سنده وار ایدی كه ایچرده كوزلر ایله طولو ایدی و كیجه و كوندز فراغت ایتمیوب دیرلر كه قدّوس
قدّوس قدّوس اول هر شیئه قادر ربّ الله كه موجود ایدی و موجود در و كله‌جكدر ٩ و حیوانلر اول تختده
اوتوران ابد الآباد دیری اولانه تمجید و تعزیز و شكر ایتدكلری زمان ١٠ یكرمی دورت اختیار تختده
اوترانك اوكنده دوشوب اول ابد الآباد دیری اولانه سجده ایدرلر و تاجلرینی تختك اوكنه آتوب دیرلر كه
١١ یا ربّ مجد و عزّت و قدرتی آلمغه لایق سن زیرا جمله شیلری سن یراتدك و سنك ارادتكله موجود درلر
و یرادلشلردر ۞

بشنجی باب

١ و تختده اوترانك صاغ النده ایچرودن و طشره‌دن یازلمش و یدی مهر ایله مهرلنمش بر كتاب كوردم
٢ و بر قوتلو ملك كوردم كه بیوك آواز ایله كتابی آچمغه و مهرلرینی بوزمغه كیم لایق در دیو ندا ایتدی
٣ و هیچ كمسه نه كوكده نه یر اوزرنده نه یر آلتنده كتابی آچمغه و اكا باقمغه قادر اولمادی ٤ و بن

كتابى آچمغه وآكا باقمغه لايق كيمسه بولنمادوغى ايچون زياده سيله آغلادم ٥ واختيارلردن
بريسى بكا ديديكه آغلامه ايشته يهودا سبطندن وداودك اصلى اولان آرسلان كتابى آچمغه ويدى مهرينى
بوزمغه غالب اولدى ٦ وباقدم وايشته تختك ودورت حيوانك اورتاسنده واختيارلرك اورتاسنده بر قتل
اولنمش كبى قوزى طورر ايدى كه انك يدى بوينوزى ويدى كوزى وار ايدى كه انلر اللهك جمله يره
كوندرلن يدى روحى در ٧ وبو كلوب تختده اوترانك صاغ الندن كتابى آلدى ٨ وكتابى آلدوغى زمان
دورت حيوان ويكرمى دورت اختيار قوزينك اوكنده دوشديلر وهر برينك طنبورلرى وبخورلر ايله طولو
آلتون كاسه لرى وار ايدى كه انلر قديسلرك دعالريدر ٩ وبر يڭى تسبيح ارلايوب ديرلر ايديكه كتابى
آلمغه وانك مهرلرينى بوزمغه سن لايق سن زيرا قتل اولندك وبزى هر سبطدن ولساندن وقومدن
وطايفه دن قانك ايله اللهه اشترا ايلدك ١٠ وبزى اللهمزه ملكلر واماملر ايلدك وير اوزرنده سلطنت سوره جك ايز
١١ وبن باقوب تختك وحيوانلرك واختيارلرك چوره سنده چوق ملكلرك آوازينى ايشتدم وانلرك عددى اون بيك
كره اون بيك وبيكلرك بيكلرى ايدى ١٢ كه بيوك آواز ايله ديرلر ايدى قتل اولنمش قوزى قدرت وزنكينلك
وحكمت وقوت وعزت ومجد وبركت آلمغه لايق در ١٣ وكوكده وير اوزرنده وير آلتنده ودڭزده
اولان هر مخلوقى وجمله ايچلرنده اولانلرى ايشتدم كه ديرلر ايدى تختده اوترانه وقوزى يه بركت وعزت
ومجد وقوت ابد الآباد اولسون ١٤ ودورت حيوان آمين ديديلر ويكرمى دورت اختيار دوشوب ابد الآباد
ديرى اولانه سجده ايلديلر

آلتنجى باب

١ وقوزى مهرلرك برينى آچدوغى زمان باقدم ودورت حيواندن برينى ايشتدم كه كورلدى آوازى
ايله كبى كل وباق ديدى ٢ بن دخى باقدم وايشته بر آق آت واوزرنده اوترانك بر ياى وار ايدى وآكا بر تاج
ويرلدى وغالب ايكن غلبه ايتمك ايچون چقدى ٣ وايكنجى مهرى آچدوغى زمان ايكنجى حيوانى ايشتدم
كه كل وباق ديدى ٤ واشقر اولان بر غيرى آت چقدى وانك اوزرنده اوترانه يردن سلامتى قالدرمغه
قدرت ويرلدى تا كه آدملر بر برينى اولدره لر وآكا بر بيوك قليج ويرلدى ٥ واوچنجى مهرى آچدوغى زمان
اوچنجى حيوانى ايشتدم كه كل وباق ديدى بن دخى باقدم وايشته بر سياه آت واوزرنده اوترانك النده
بر ميزان وار ايدى ٦ ودورت حيوانك اورتاسنده بر آواز ايشتدم كه ديديكه بر اوقيه بغداى بر ديناره
واوچ اوقيه آرپه بر ديناره اولسون وشرابه وزيتون ياغنه ضرر ايلمه ٧ ودردنجى مهرى آچدوغى زمان
دردنجى حيوانك آوازينى ايشتدم كه كل وباق ديدى ٨ وباقدم وايشته بر صارو آت واوزرنده اوترانك
آدى اولم ايدى وآردنجه جهنم كلور ايدى وانلره يرك ربعى اوزرينه قدرت ويرلدى كه قليج ايله وآچلق
ايله واولم ايله ويرك وحشلرى ايله اولدره لر ٩ وبشنجى مهرى آچدوغى زمان اللهك كلامى ايچون

وصَقلادُقلرى شهادت ايچون اولدُرلمش بكسه‌لرڭ جانلرينى مذبح آلتنده كوردم ١٠ وبيوك آواز ايله چاغروب
ديديلركه نيچه‌يه‌دكين يا قدّوس وصادق ربّ حكم ايتمزسين وير اوزرينده ساكن اولانلردن قانمزڭ
انتقامنى آلمازسين ١١ وهر برينه آق خلعتلر ويرلدى وانلره ديئلدى كه دخى بر آز زمان راحت ايليه‌لر تا
انلركبى اولدرله‌جك اولان بيله قوللق ايده‌نلرينڭ وقرنداشلرينڭ عددى تمام اولنجيه‌دكين ١٢ والتنجى
مُهرى آچدوغى زمان باقدم واشبته بر بيوك زلزله اولدى وكونش قل چوالى كبى سياه اولدى وآى قان كبى
اولدى ١٣ وكوكڭ يلدزلرى يره دوشديلر شديد روزكاردن سلكنمش انجير آغاجى اولمامش انجيرلرينى
دوشردوكى كبى ١٤ وكوك طومار كبى چكلدى وهر طاغ وآطه يرلرندن دپرنديلسر ١٥ ويرڭ ملكلرى
وكبيرلر وزنكينلر وبيك باشيلر وقدرتلولر وهر قول وهر آزاد كندولرينى مغاره‌لرده وطاغلرڭ قيالرنده
كزلديلر ١٦ وطاغلره وقيالره ديديلركه اوزرمزه دوشڭ وبزى تختده اوتورانڭ حضورندن وقوزينڭ غضبندن
كزليڭ ١٧ زيرا غضبنڭ بيوك كونى كلمشدر كيم طورمغه قادر اولور ۞

يدنجى باب

١ وبو نسنه‌لردن صكره يرڭ دورت كوشه‌سنده طوران دورت ملك كوردم كه يرڭ دورت روزكارينى طوتارلردى
تا كه روزكار نه ير اوزرينه نه دكز اوزرينه نه جمله آغاج اوزرينه اسه ٢ وكونش طوغوسندن يوقرو چقان
بر غيرى ملك كوردم كه ديرى اللهڭ مهرى انده وار ايدى واول دورت ملكه كه انلره يره ودكزه ضرر ايتمك
ويرلمش ايدى بيوك آواز ايله چاغروب ٣ ديديكه يره ودكزه وآغاجلره ضرر ايتمڭ تا بز اللهمزڭ قوللرينى آلنلرنده
مهرلينجيه‌دكين ٤ ومهرلنمشلرڭ عددينى ايشتدم اسرائيل اوغللرينڭ جمله سبطلرندن يوز قرق دورت بيڭ
مهرلندى ٥ يهودا سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى روبيل سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى جاد
سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى ٦ آشير سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى نفتاليم سبطندن اون ايكى
بيڭ مهرلندى منسّا سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى ٧ شمعون سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى لاوى
سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى ايساخر سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى ٨ زابلون سبطندن اون ايكى
بيڭ مهرلندى يوسف سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى بنيامين سبطندن اون ايكى بيڭ مهرلندى
٩ بوندن صكره باقدم واشته جميع طايفه‌لردن وسبطلردن وقوملردن ولسانلردن چوق خلق كه انى
صايمغه كمسه قادر دكل ايدى تختڭ اوكنده وقوزينڭ اوكنده آق خلعتلر ايله كيينمش طوررلر ايدى
والّلرنده خرما داللرى وار ايدى ١٠ وبيوك آواز ايله چاغروب ديديلركه خلاص ايتمك تختده اوتوران
اللهمزه وقوزى‌يه مخصوصدر ١١ وتختڭ واختيارلرڭ ودورت حيوانڭ چوره‌سنده جمله ملكلر طوررلر ايدى
وتختڭ اوكنده يوزلرى اوزرينه دوشوب واللهه سجده ايليوب ١٢ ديديلركه آمين بركت ومجد وحكمت
وشكر وعزّت وقدرت وقوّت ابد الآباد اللهمزكدر آمين ١٣ واول اختيارلردن برى بكا خطاب ايدوب

دیدیکه بو آق خلعتلر ایله کینمش کیملر در و نره‌دن کلدیلر ١٤ و اکا دیدمکه یا سلطان سن بیلورسن
اول دخی بکا دیدیکه بونلر اول کسه‌لردر که عظیم مصیبتدن کلدیلر و خلعتلرینی قوزینڭ قانینده یووب
انلری آق ایتدیلر ١٥ انڭ ایچون انلر اللّٰهڭ تختنڭ اوکنده درلر و اکا هیکلنده کوندز و کیجه عبادت
ایدرلر و اول تختده اوتران انلرڭ آراسنده ساکن اولاجقدر ١٦ آرتیق آچ اولمیه‌لر و آرتیق صوصامیه‌لر
و کنش و جمله حرارت اوزرلرینه هیچ دوشمیه ١٧ زیرا تختڭ اورتاسنده اولان قوزی انلری کوده‌جکدر
و انلری صولرڭ دیری چشمه‌لرینه کوتوره‌جکدر و الله جمله کوز یاشلرینی انلرڭ کوزلرندن سیله‌جکدر ۞

سکزنجی باب

١ و یدنجی مهری آچدوغی زمان کوکده یارم ساعت قدر سکوت اولدی ٢ و اللّٰهڭ اوکنده طوران
یدی ملکی کوردم و انلره یدی بورو ویرلدی ٣ و بر غیری ملك کلوب مذبحڭ یاننده طوردی و بر التون
بخوردانی وار ایدی و اکا چوق بخورلر ویرلدی تا که انلری جمله قدیسلرڭ دعالری ایله تختڭ اوکنده
اولان التون مذبحڭ اوزرنده عرض ایلیه ٤ و بخورلرڭ دوتنی قدیسلرڭ دعالری ایله ملکڭ الندن اللّٰهڭ
حضورینه چقدی ٥ و ملك بخوردانی آلوب و انی مذبحڭ آتشی ایله طولدروب یر اوزرینه آتدی و آوازلر
و کورلدیلر و شمشکلر و زلزله اولدیلر ٦ و یدی بورویی طوتان یدی ملك کندولرینی بورو چالمغه حاضر
ایتدیلر ٧ و اولکی ملك بورو چالدی و قان ایله قارشمش طولو و آتش اولوب یر اوزرینه آتلدیلر و آغاجلرڭ
ثلثی یاندی و هپ یشیل اوت یاندی ٨ و ایکنجی ملك بورو چالدی و آتش ایله یانان بر بیوك طاغ کبی
دکزه آتلدی و دکزڭ ثلثی قان اولدی ٩ و دکزده اولان مخلوقلرڭ که دیرلکی وار ایدی ثلثی اولدی و کمیلرڭ
ثلثی هلاك اولدی ١٠ و اوچنجی ملك بورو چالدی و کوکدن بر مومی کبی یانان بر بیوك یلدز دوشدی
و ایرماقلرڭ ثلثی اوزرینه و صولرڭ چشمه‌لری اوزرینه دوشدی ١١ و یلدزڭ آدینه افسنتین دینلر و صولرڭ
ثلثی افسنتین اولدی و اول صولردن آجی اولدقلری ایچون چوق آدملر اولدی ١٢ و دردنجی ملك بورو چالدی
و کنشڭ ثلثی و آیڭ ثلثی و یلدزلرڭ ثلثی اورلدی شویله که انلرڭ ثلثی قراکلو اولدی و کون کندو
ثلثنده آیدنلق ایتمدی و کیجه بوجلین ١٣ و باقدم و کوك اورتاسنده اوچان بر ملك ایشتدم که بیوك آواز
ایله دیدیکه وای وای وای یرده ساکن اولانلره اول اوچ چالاجق ملکڭ بوروسنڭ قالان آوازلری ایچون ۞

طقوزنجی باب

١ و بشنجی ملك بورو چالدی و کوکدن یره دوشمش بر یلدز کوردم و اکا دیبسز قویونڭ آنختاری
ویرلدی ٢ و دیبسز قویویی آچدی و اول قویودن بیوك فرونڭ دوتنی کبی دوتن چقدی و قویونڭ دوتنندن
کنش و هوا قراکلو اولدی ٣ و دوتندن چکرکه‌لر یر اوزرینه چقدی و انلره قدرت ویرلدی نیجه که

یر عقربلرینڭ قدرتی وار ٤ وانلره دینلدیکه یرڭ اوتنه وهر سبزه‌یه وهر آغاجه ضرر ایتمیه‌لر امّا یالکز
اول آدملره که آلنلرنده اللّهڭ مهری یوقدر ٥ وانلره ویرلدیکه انلری اولدرمیه‌لر امّا که بش آی عذاب چکه‌لر
وانلرڭ عذابی عقرب آدمی صوقدوغی کبی عذاب ایدی ٦ واول کونلرده آدملر اولمی آرایالر واِنی بولمیالر واولمه
استیه‌لر واولم انلردن قاچه ٧ وچکرکه‌لرڭ شکلی جنکه حاضرلنمش آتلرڭ شکلی کبی ایدی وباشلرنده آلتونه
بکزین تاجلر کبی وار ایدی ویوزلری آدملرڭ یوزلری کبی ایدی ٨ وصاچلری عورتلرڭ صاچلری کبی
وانلرڭ دیشلری آرسلانلرڭ دیشلری کبی ایدی ٩ ودمر جبه‌لر کبی جبه‌لری وار ایدی وقنادلرینڭ
صداسی عربه‌لرڭ صداسی کبی چوق آتلر جنکه سکردکلری زمان ١٠ وعقربلره بکزر قویرقلری وار ایدی
وقویرقلرنده نیشلر وار ایدی وانلرڭ قدرتی آدملره بش آی ضرر ایتمك ایچون ایدی ١١ واوزرلرینه بر
ملك یعنی دیبسزلکڭ ملکی وار ایدی که انڭ آدی عبرانیجه آبادّون در ویونانیجه آدی آپولّیون در ١٢ بر
وای گچدی اشته بونلردن صکره ایکی وای دخی کلیور ١٣ والتنجی ملك بورو چالدی واللّهڭ اوکنده اولان
آلتون مذبحڭ دورت بوینوزلرندن آواز اشتدم ١٤ که بورویی طوتان التنجی ملکه دیدیکه فرات نام بیوك
ارماغڭ یاننده باغلنمش اولان دورت ملکی چوز ١٥ ودورت ملك چوزلدیلر که ساعت وکون وآی ویل
ایچون حاضرلنمش ایدیلر تا که آدملرڭ ثلثنی اولدره‌لر ١٦ وآتلو عسکرلرینڭ عددی ایکی یوز بیك کرّه
بیك ایدی وبن انلرڭ عددینی اشتدم ١٧ ورویاده آتلری واوزرلرنده اوترانلری بویله کوردم که آتش
وسنبل وکوکرد رنکلو جبه‌لری وار ایدی وآتلرڭ باشلری آرسلانلرڭ باشلری کبی ایدی وآغزلرندن آتش
ودوتن وکوکرد چقار ایدی ١٨ بو اوچ نسنه‌لردن یعنی آغزلرندن چقان آتش ودوتن وکوکردن آدملرڭ
ثلثی اولدرلدی ١٩ زیرا انلرڭ قدرتلری آغزلرنده وقویرقلرنده در زیرا قویرقلری یلانلره بکزر ایدی
وباشلری وار ایدی وبونلر ایله ضرر ایدرلر ٢٠ وقالان آدملر که بو ضربلردن اولدرلمدیلر اللریڭ عملرندن
توبه ایتمدیلر تا که شیطانلره وکورمکه واشتمکه وکزمکه قادر اولمیان آلتوندن وکمشدن وباقردن
وطاشدن وآغاجدن بتلره سجده ایتمیه‌لر ٢١ وقتللرندن وسحرلرندن وزنالرندن وخرسزلکلرندن
توبه ایتمدیلر ۞

اوننجی باب

١ وکوکدن انن وبلوت ایله کینمش بر غیری قوتلو ملك کوردم وانڭ باشی اوزرنده قوس قزح وار ایدی
ویوزی کنش کبی وآیاقلری آتش درکلری کبی ایدی ٢ وانڭ النده بر آچلمش کتابچق وار ایدی وصاغ
آیاغنی دکز اوزرینه وصول آیاغنی یر اوزرینه قودی ٣ وزایر آرسلان کبی بیوك آواز ایله چاغردی
وچاغردقدن صکره یدی کورلدی کندو صدالری ایله سویلدیلر ٤ ویدی کورلدی کندو صدالری
ایله سویلدکدن صکره بن یازاجق ایدم وکوکدن بر آواز اشتدم که بکا دیدیکه یدی کورلدینڭ

سویله‌دکلرینی مهرله امّا انلری یازمه ۵ وَدکز وَیر اوزرنده طورر کوردوکم ملك الینی کوکه قالدردی ۶ وَکوکی
وَایچنده اولان نسنه‌لری وَیری وَایچنده اولان نسنه‌لری وَدکزی وَایچنده اولان نسنه‌لری یراتان ابد
الآباده دیری اولان ایله یمین ایندیکه آرتق مهلت اولمایاجقدر ۷ امّا یدنجی ملکك صداسنك کونلرنده
اول وقت که بورو چالاجقدر اللّهك سرّی دخی تمام اولا نیجه که اّنی کندو پیغمبر قوللرینه اخبار ایتمشدر
۸ وَکوکدن ایشتدوکم آواز ینه بنم ایله سویلشوب دیدیکه وار دکز اوزرنده وَیر اوزرنده طوران ملکك
النده آچلمش اولان کتابجغی آل ۹ وَبن ملکه واروب اکا دیدمکه بکا کتابجغی ویر اول دخی بکا دیدیکه
انی آل وَیه وَقارنکی اچی ایلیه امّا آغزکده بال کبی طاتلو اولا ۱۰ بن دخی ملکك الندن کتابجغی آلوب انی
یدم وَآغزمده بال کبی طاتلو ایدی امّا انی یدوکمدن صکره قارنم اچی اولدی ۱۱ اول دخی بکا دیدیکه ینه
چوق قوملر وَطایفه‌لر وَلسانلر وَملکلر اوکنده پیغمبرلك ایتمك کرکسن ۞

اون برنجی باب

۱ وَبکا چبوغه بکزر بر قامش ویرلدی وَملك طوروب دیدیکه قالق وَاللّهك هیکلنی وَمذبحی
وَایچنده سجده ایدنلری اولچ ۲ امّا هیکلك طشره‌سنده اولان حولیی طشره‌ده قو وَانی اولچمه زیرا او
طایفه‌لره ویرلدی وَانلر مقدّس شهری قرق ایکی آی قدر بصالر ۳ وَایکی شاهدمه ویره‌یم که چوال
بزی کیوب بیك ایکی یوز آلتمش کون پیغمبرلك ایده‌لر ۴ یرك اللّهنك حضورنده طوران ایکی زیتون
آغاجی وَایکی شمعدان بونلردر ۵ وَاکر بر کمسه انلره ضرر ایتمك استرسه آغزلرندن آتش چقوب
دشمنلرینی یه وَبر کمسه انلره ضرر ایتمك استرسه بو وجه ایله اولدرلسه کرك ۶ بونلرك کوکی قپامغه
قدرتی واردر که پیغمبرلکلرینك کونلرنده یغمور یغمیه وَصولر اوزرینه انلری قانه دوندرمکه وَهر قچانکه
استرلرسه یری هر ضرب ایله اورمغه قدرتلری وار ۷ وَانلرك شهادتنی تمام ایتدکلرندن صکره دیبسزلکدن
چقان جانور انلر ایله جنك ایدوب وَانلره غالب اولوب انلری اولدره ۸ وَانلرك لاشلری بیوك شهرك
سوقاقنده یاتالرکه اکا روحانیتا سادوم وَمصر دیرلر نره‌ده که ربّمز دخی حاجلنمشدر ۹ قوملردن وَسبطلردن
وَلسانلردن وَطایفه‌لردن اولانلر اوچ بچوق کون لاشلرینی کوره‌جکلردر وَانلرك لاشلری مزارلره قونلمغه
اذن ویرمیه‌لرجك وَیرده ساکن اولانلر انلردن سونوب شنلك ایده‌لر وَبر برینه پیشکشلر کونده‌ره‌لر زیرا
بو ایکی پیغمبر یرده ساکن اولانلره عذاب ایتمشلر ایدی ۱۱ وَاوچ بچوق کوندن صکره اللّهدن حیات روحی
ایچلرینه کیردی وَآیاقلری اوزرنده طوردیلر وَانلره باقانلر اوزرینه بیوك قورقو دوشدی ۱۲ وَکوکدن بر
بیوك آواز ایشتدیلر که انلره بورایه چقك دیدی وَبر بلوتده کوکه چقدیلر وَدشمنلری انلری کوردیلر
۱۳ وَاول ساعتده بیوك زلزله اولدی وَشهرك عشری یقلدی وَاول زلزله‌ده یدی بیك آدم اولدرلدی
وَقالانلر خوفناك اولوب کوکك اللّهنه سجده ویردیلر ۱۴ ایکنجی وای کچدی اشته اوچنجی وای تیز کلیور

١٥ ویدنجی ملك بورو چالدی وكوكده بیوك آوازلر اولوب دیدیلر كه دنیانك مملكتلری ربمزك وانك
مسیحنك اولدیلر وابد الآباد سلطنت سوره‌جكدر ١٦ وتختلرنده اللّهك حضورنده اوتران یكرمی دورت
اختیار یوزلری اوزرینه دوشوب اللّهه سجده ایلدیلر ١٧ ودیدیلر كه ای هر شیئه قادر ربّ اللّه كه موجود سین
وموجود ایدك وكله‌جكسن سكا شكر ایدرز كه بیوك قوّتكی آلوب سلطنت ایلدك ١٨ وطایفه‌لر طارلدیلر
وسنك غضبك واولولرك وقتی كلدی كه انلره حكم اولنا وقوللرك پیغمبرلره وقدیسلره واسمكدن قورقانلره
كوچكلره وبیوكلره اجر ویره‌سن ویری افساد ایدنلری هلاك ایلیه‌سن ١٩ واللّهك هیكلی كوكده
آچلدی وانك هیكلنده عهدینك تابوتی كورندی وشمشكلر وآوازلر وكورلدیلر وزلزله وبیوك
طولو اولدی ۞

اون ایكنجی باب

١ وكوكده بر بیوك علامت كورندی یعنی كونش ایله كیمش بر عورت كه انك آیاقلری آلتنده آی
وباشی اوزرنده اون ایكی یلدیزدن بر تاج وار ایدی ٢ وكبه اولمغله طوغرمق اوزره ایكن اوغلان بوروسنی
چكوب چاغرردی ٣ وكوكده بر غیری علامت كورندی واشته بر بیوك قزل اژدرها كه انك یدی باشی
واون بوینزی وار ایدی وباشلرنده یدی تاج وار ایدی ٤ وانك قویروغی كوك یلدیزلرینك ثلثنی سوروب
انلری یره آتدی واژدرها طوغراجق عورتك اوكنده طوردی تا كه طوغردقدن صكره اوغلانجغنی یوده
٥ واو بر اركك طوغردی كه جمیع طایفه‌لری دمر عصا ایله ضبط ایده‌جك ایدی وانك اوغلی اللّهه
وانك تختنه خطف اولندی ٦ وعورت بریّه‌یه قاچدی نره‌ده كه اللّهدن حاضرلنمش یری وار در تا كه
انده انی بیك ایكی یوز آلتمش كون بسلیه‌لر ٧ وكوكده جنك اولدی میكائیل وانك ملكلری اژدرهایه
قرشو جنك ایتدیلر اژدرها دخی وانك ملكلری جنك ایتدیلر ٨ امّا غالب اولمادیلر وانلرك یری آرتق
كوكده بولنمادی ٩ واول بیوك اژدرها اول اسكی یلان اول ابلیس وشیطان مسمّی اولان كه بتون دنیایی
آزدرر یره براغلدی انك ملكلری دخی انكله براغلدیلر ١٠ وبر عظیم آواز اشتدم كه كوكده دیدیكه
حالا خلاص وقوّت واللّهمزك ملكوتی وكندو مسیحنك قدرتی كلدی زیرا قرنداشلرمزك قوولاییجیسی كه
انلری كوندز وكیجه اللّهمزك حضورنده قوولار ایدی آشغه براغلمشدر ١١ وانلر انكا قوزینك قانی ایله
وانلرك شهادتنك سوزی ایله غالب اولدیلر وكندولرینك حیاتنی اولنجیه‌دكین سومدیلر ١٢ انك ایچون
ای كوكلر وانلرده ساكن اولانلر سونك وای یرده ودكزده ساكن اولانلره زیرا ابلیس كندونك زمانی
آز ایدوكنی بلكله پك غضبناك اولوب سزه انمدی ١٣ واژدرها كندونك یره براغلدوغنی كوردكده
اركك طوغران عورتك آردنجه یوروردی ١٤ امّا عورته بیوك قرتالك ایكی قنادی ویرلدی تا كه یلانك اوكندن
بریّه‌یه كندو یرینه اوچه نره‌ده كه بر زمان وزمانلر ویارم زمانه‌دك بسلنور ١٥ و یلان آغزندن عورتك

آردنجه ارماق كبى صو آتدى تا كه آنى ارماق ايله غرق ايتدره ١٦ امّا ير عورته ياردم ايتدى و ير كندو
آغزينى آچوب ارماغى يوتدى كه آنى اژدرها آغزندن آتمش ايدى ١٧ اژدرها دخى عورته طارلدى و آنك نسلنك
قالانلرينى ايله كه اللّهك امرلرينى حفظ ايدرلر و انلرده عيسى مسيحك شهادتى وار جنكلشمكه كتدى ۞

اون اوچنجى باب

١ و بن دكزك قومنده طوردم و دكزدن چقان بر جانور كوردم كه يدى باشى و اون بوينزى وار ايدى
و بوينزلرى اوزرنده يدى تاج و باشلرى اوزرنده كفر آدى وار ايدى ٢ و كوردوكم جانور نمره بكزر
ايدى و اياقلرى آيو اياقلرى كبى و آغزى آرسلان آغزى كبى و اژدرها اكا كندو قوتينى و تختينى و بيوك
قدرت ويردى ٣ و انك باشلرندن برينى اولمه يارهلنمش كبى كوردم امّا انك اولملو ياره‌سى اوكلدى و بتون
ير جانورك آردنجه تعجب ايتدى ٤ و جانوره قدرت ويرن اژدرهايه سجده ايتديلر و جانوره سجده ايدوب
ديديلر كه جانوره بكزر كيم در انكله دوكشمكه كيم قادر در ٥ و اكا بيوك نسنه‌لر و كفرلر سويلين آغز
ويرلدى و اكا قرق ايكى آى جنك ايتمكه قدرت ويرلدى ٦ و اللّهه قرشو كفر سويلمكه آغزينى آچدى كه
انك اسمنه و خيمه‌سنه و كوكده ساكن اولانلره كفر سويليه ٧ و اكا قديسلر ايله جنك ايتمكه و انلره
غالب اولمغه اذن ويرلدى و اكا دخى هر سبط و لسان و طايفه اوزرينه قدرت ويرلدى ٨ و يرده جمله
ساكن اولانلر كه انلرك آدلرى دنيا تملنلندن برو اولدرلمش قوزينك حيات كتابنده يازلمامشدر اكا
سجده ايده‌جكلردر ٩ كيمك قولاغى وار ايسه ديكلسون ١٠ اكر بر كمسه اسيرلكه سوررسه اسيرلكه كيده
اكر بر كمسه قليج ايله اولدررسه قليج ايله اولدرلمك كرك در قديسلرك صبرى و ايمانى بونده در ١١ و بر
غيرى جانور كوردم كه يردن چقدى و قوزينك بوينزلرينه بكزر ايكى بوينزى وار ايدى امّا اژدرها كبى
سويلردى ١٢ و اولكى جانورك جمله قدرتينى انك حضورنده ايدردى و يرى و انده ساكن اولانلرى اولكى
جانوره سجده ايتدردى كه انك اولملو ياره‌سى اوكلمش ايدى ١٣ و بيوك علامتلر ايدردى شويله كه
آدملرك حضورنده كوكدن يره آتش اندرردى ١٤ و اول علامتلر ايله كه انلرى جانورك حضورنده
ايتمكه اكا ويرلدى يرده ساكن اولانلرى آلدردى و يرده ساكن اولانلره ديدى كه قليج ايله يارهلنمش امّا
ديرلمش جانوره بر صورت ياپالر ١٥ و اكا قدرت ويرلديكه جانورك صورتينه روح ويره شويله كه جانورك
صورتى دخى سويليه و ايليه كه جمله جانورك صورتينه سجده ايتمينلر اولدرله‌لر ١٦ و كوچكلر و بيوكلر
و زنكينلر و فقيرلر و آزادلر و قوللرك جمله‌سنه الفا ايتديكه انلره صاغ اللرنده يا آلنلرنده نشان ويره
١٧ وكه هيچ بر كمسه صاتون آلمغه يا صاتمغه قادر اولميه اكر نشان يا جانورك آدى يا انك آدينك عددى
انده يوغ ايسه ١٨ حكمت بونده در كيمك عقلى وار ايسه جانورك عددينى حساب ايلسون زيرا آدم
عددى در و انك عددى آلتى يوز آلتمش آلتى در ۞

اون دردنجی باب

١ و باقدم و اشته صهیون طاغنك اوزرنده قوزی طورر ایدی و آنك ایله یوز قرق درت بیك کمسه
وار ایدی که آنك باباسنك آدی آلنلرنده یازلمش ایدی ٢ و کوکدن چوق صولرك صداسی کبی و بیوك
کورلدینك صداسی کبی بر آواز ایشتدم و طنبورلری ایله طنبور چالار طنبورجیلرك آوازینی ایشتدم
٣ و تختك اوکنده و درت حیوانك و اختیارلرك اوکنده صانکه بر یکی تسبیح ایرلارلر ایدی و تسبیحی
یردن اشترا اولنان یوز قرق درت بیك کمسه‌لردن غیری کمسه اوکرنمکه قادر اولمادی ٤ بونلر اول کمسه‌لر
در که عورتلر ایله مردارلنمش اولمادیلر زیرا بکارلر در قوزی هر نره‌یه کیدرسه آردنجه کیدن بونلر در بونلر
اللهه و قوزی‌یه باکوره ایچون آدملر آراسیدن اشترا اولندیلر ٥ و آنلرك آغزنده حیله بولنمادی زیرا اللهك
تختنك اوکنده عیبسز درلر ٦ و بر غیری ملك کوکك اورتاسنده اوچار کوردم که یرده ساکن اولانلره
و هر طایفه‌یه و سبطه و لسانه و قومه تبشیر ایتمك ایچون ابدی انجیل انده وار ایدی ٧ و بیوك آواز ایله
دیدیکه اللهدن قورقك و اکا مجد ویرك زیرا دینونتنك ساعتی کلمشدر و کوکی و یری و دکزی و صولرك
چشمه‌لرینی یرادانه سجده ایلیك ٨ و بر غیری ملك آردنجه کلوب دیدیکه دوشدی بابل اول بیوك شهر
دوشدی زیرا کندو زناسنك غضبنك شرابندن جمله طایفه‌لره ایچوردی ٩ و آنلرك آردنجه بر اوچنجی ملك
کلوب بیوك آواز ایله دیدیکه اکر بر کمسه جانوره و آنك صورتنه سجده ایدرسه و آلننده یا النده نشانی
آلورسه ١٠ اول دخی اللهك غضبنك شرابندن که غضبنك کاسه‌سنه مزاجسز دوکلمشدر ایچه و مقدس
ملکلرك حضورنده و قوزینك حضورنده آتش و کوکرد ایچنده عذاب چکه ١١ و آنلرك عذابنك دوتنی
ابد الآباد یوقارو چقار و جانوره و صورتنه سجده ایدنلرك و هر کیمك که آدینك نشانینی آلورسه کوندز
و کیجه راحتی یوق اولا ١٢ قدیسلرك صبری بونده در اللهك امرلرینی و عیسی‌نك ایمانینی حفظ ایدنلر
بونده در ١٣ و کوکدن بر آواز ایشتدم که بکا دیدیکه یازنه موتلو اولولره که ربده بو زماندن صکره اولرلر
روح دیر که بلی تا که امکلرندن راحت ایده‌لر و عملری آنلرك آردنجه کیدرلر ١٤ و باقدم و اشته بر آق
بلوت و بلودك اوزرنده آدم اوغلنه بکزر بر کمسه اوتورر ایدی که آنك باشنده بر آلتون تاج و النده بر
کسکین اوراقی وار ایدی ١٥ و بر غیری ملك هیکلدن چقوب اول بلوت اوزرنده اوتوران کمسه‌یه بیوك
آواز ایله چاغردیکه اوراغکی صال و بیچ زیرا سکا بیچمك ساعتی کلمشدر چونکه یرك حصادی یتشمشدر
١٦ و بلوت اوزرنده اوتوران کندو اوراغنی یره صالدی و یر بیچلمش اولدی ١٧ و بر غیری ملك کوکده‌کی
هیکلدن چقدی که آنك دخی کسکین اوراغی وار ایدی ١٨ و بر غیری ملك مذبحدن چقدی که آتش
اوزرینه قدرتی وار ایدی و کسکین اوراغی اولانه بیوك آواز ایله چاغروب دیدیکه سنك کسکین اوراغکی
صال و یرك آصمه‌سنك صالقملرینی قطف ایله زیرا آنك اوزوملری اولمشدر ١٩ ملك دخی اوراغنی یره

صَالُوب يَرُڭ آصمه‌سِنڭ أوزُملَرِينى قَطع ايلَدِى وَأنلَرِى اللّٰهڭ غَضَبِنڭ بُيُوك مِعصَرَتِنَه بِرَاقدِى
٢٠ وَمِعصَرَت شَهرڭ طَشرَه‌سِندَه بَصِلدِى وَمِعصَرَتدَن قَان چِقدِى كه بيڭ آلتى يُوز غلوَه قَدَر يَردَه تَا
آتلَرڭ گَمَلَرِينَه‌دَك كَلـــــــــــــــــــــــوردِى ۞

أون بَشِنجِى بَاب

١ وَگُوكدَه بِر غَيرِى بُيُوك وَعَجِيب عَلَامَت گُوردُم يَعنِى يَدِى مَلَك كه أنلَرڭ يَدِى صُكرَه‌كِى ضَربى
وَار ايدِى زِيرَا اللّٰهڭ غَضَبِى أنلَردَه تَمَام أولدِى ٢ وَبِن آتَش ايلَه قَارِشمِش سِرچَه‌دَن دَڭِز كِبى گُوردُم
وَأول كِمسَه‌لَرِى كه جَانوَرَه وَصُورَتِنَه وَنِشَانِنَه وَآدِينڭ عَدَدِينَه غَالِب چِقُوب سِرچَه‌دَن دَڭِز أوزَرِنجَه طُورُرلَر
ايدِى وَاللّٰهڭ طَنبُورلَرِينى طوتَارلَر ايدِى ٣ وَاللّٰهڭ قولِى مُوسىٰ‌نڭ تَسبِيحِنى وَقُوزِينڭ تَسبِيحِنى إرلَايُوب دِيدِيلَر
كه يَا هَر شَيَه قَادِر رَبّ الله سَنڭ ايشلَرڭ بُيُوك وَعَجِيب دُر اى قَدِيسلَرڭ مَلِكِى سَنڭ يُوللَرڭ عَادِل وَحَقّ دُر
٤ يَا رَبّ سَندَن كِم قُورقمَيَه وَاسمڭى تَمجِيد ايتمَيَه زِيرَا يَالڭِز قُدُّوس سَن سِن أنڭ ايچُون جُملَه طَايِفَه‌لَر
گَلُوب حُضُورڭدَه سَجدَه ايدَه‌جَكلَردُر زِيرَا حُكملَرڭ ظَاهِر أولدِى ٥ وَبُونلَردَن صُكرَه بَاقدُم وَاشتَه شَهَادَت
خَيمَه‌سِنڭ هَيكَلِى گُوكدَه آچِلدِى ٦ وَأول يَدِى ضَربى أولَان وَپَاك وَيَلَابِق بَز ايلَه گَيِنمِش وَگُوگُسلَرِى
چَورَه‌سِندَه آلتُون قُوشَاقلَر ايلَه قُوشَانمِش يَدِى مَلَك هَيكَلدَن چِقدِيلَر ٧ وَدُورت حَيوَاندَن بِرِيسِى أول
يَدِى مَلَكَه أبَد الآبَاد دِيرِى أولَان اللّٰهڭ غَضَبِى ايلَه طولُو يَدِى آلتُون كَاسَه وِيردِى ٨ وَهَيكَل اللّٰهڭ
جَلَالِندَن وَقُدرَتِندَن دُوتُن ايلَه طولدِى وَتَا يَدِى مَلَكڭ يَدِى ضَربى تَمَام أولنجَيه‌دَك هَيكَلَه گِيرمَكَه
كِمسَه قَادِر أولَمـــــــــــــــــادِى ۞

أون آلتِنجِى بَاب

١ وَهَيكَلدَن بِر بُيُوك آوَاز اِيشِتدُم كه يَدِى مَلَكَه دِيدِيكه وَارڭ وَاللّٰهڭ غَضَبِنڭ كَاسَه‌لَرِينى يَرَه دُوكڭ
٢ وَأوّلكِى وَارُوب كَاسَه‌سِنى يَر أوزَرِينَه دُوكدِى وَجَانوَرڭ نِشَانِى أنلَردَه أولَان وَأنڭ صُورَتِنَه سَجدَه ايدَن
آدَملَرَه بِر فَنَا وَأَلِيم چِبَان گَلدِى ٣ وَايكِنجِى مَلَك كَاسَه‌سِنى دَڭِزَه دُوكدِى وَأولُونڭ قَانِى كِبى أولدِى
وَهَر دِيرِى جَان دَڭِزدَه أولدِى ٤ وَأوچُنجِى مَلَك كَاسَه‌سِنى إرمَاقلَرَه وَصُولَرڭ چَشمَه‌لَرِينَه دُوكدِى وَقَان
أولدِيلَر ٥ وَصُولَرڭ مَلَكِنى اِيشِتدُم كه دِيدِيكه يَا رَبّ كه مَوجُود سِن وَمَوجُود ايدڭ عَادِل سِن وَقُدُّوس سِن
چُون بُويلَه حُكم ايلَدڭ ٦ زِيرَا قَدِيسلَرڭ وَپَيغَمبَرلَرڭ قَانِنى دُوكدِيلَر سَن دَخِى أنلَرَه قَان ايچُوردڭ زِيرَا
أنلَر مُستَحَقلَر دُر ٧ وَمَذبَحدَن بِر غَيرِى اِيشِتدُم كه دِيدِيكه بَلى اى هَر شَيَه قَادِر رَبّ الله سَنڭ
حُكملَرڭ حَقّ وَعَادِلدُر ٨ وَدُردُنجِى مَلَك كَاسَه‌سِنى گُنَش أوزَرِينَه دُوكدِى وَآدَملَرَه آتَش ايلَه جَفَا ايتمَكَه
اڭا قُدرَت وِيرِلدِى ٩ وَآدَملَر بُيُوك اِسّيلِك ايلَه جَفَا چَكدِيلَر وَبُو ضَربلَر أوزَرِينَه قُدرَتِى أولَان اللّٰهڭ

اِسمِنَه كُفر سُويلَدِيلَر وَاڭا مَجد وِيرمَك اِيچُون تَوبَه اِيتمَدِيلَر ١٠ وَبَشِنجِي مَلَك كَاسَەسِينِى جانوَرُك تَختِى
اُوزَرِينَه دُوكدِى وَاَنُڭ مَملَكَتِى قَرَاڭلُو اُولدِى وَآدَملَر دَردِدَن دِللَرِينِى چِينَرلَر اِيدِى ١١ وَدَردلَرِينُك
وَچِبَانلَرِينُك سَبَبِيلَه كُوكُك اَللّٰهِنَه كُفر سُويلَرلَر اِيدِى وَعَمَللَرِندَن تَوبَه اِيتمَدِيلَر ١٢ وَاَلتِنجِى مَلَك
كَاسَەسِينِى بُيُوك فُرَات اِرمَاغِى اُوزَرِينَه دُوكدِى وَاَنُڭ صُويِى قُورُودِى تَاكِه كُون طُوغُوسِندَن كَلَن مَلِكلَرَه
يُول حَاضِر اُولَا ١٣ وَاَژدَرهَانُڭ آغزِندَن وَجَانوَرُك آغزِندَن وَيَالَانجِى پَيغَمبَرُك آغزِندَن قُوربَغَەلَر كِبِى اُوچ
نَاپَاك رُوح چِقَار كُوردُم ١٤ زِيرَا شَيطَانلَرُك رُوحلَرِى دِرلَر كِه عَلَامَتلَر اِيدَرلَر وَچِقُوب يَرُك وَبُتُون دُنيَانُك
مَلِكلَرِينَه اَنلَرِى هَر شَيَه قَادِر اَللّٰهُك بُيُوك كُونِنُك جَنكِنَه جَمع اِيتمَك اِيچُون كِدَرلَر ١٥ اِشتَه بَن خِرسِز
كِبِى كَلُورُم نَه مُوتلُو اُويَانِق اُولَانَه وَكَندُو لِبَاسلَرِينِى صَقلَايَانَه تَاكِه چِپلَاق كِزمَيَه وَاَنُڭ قَبَاحَتِى كُورمَيَه
١٦ وَاَنلَرِى عِبرَانِيجَه آرمَاغَدُّون دِيدُكلَرِى يَرَه جَمع اَيلَدِى ١٧ وَيَدِنجِى مَلَك كَاسَەسِينِى هَوَايَه دُوكدِى
وَكُوكُك هَيكَلِندَن تَختِندَن بِر بُيُوك آوَاز چِقُوب تَمَام اُولدِى دِيدِى ١٨ وَآوَازلَر وَكُورلدِيلَر وَشِمشَكلَر
اُولدِيلَر وَبُيُوك زَلزَلَه اُولدِى كِه اَنُڭ كِبِى آدَملَر يَر اُوزَرِندَه اُولَالدَن بَرُو اُولمَامِش اِيدِى بُويلَه اُول قَدَر
بُيُوك زَلزَلَه اِيدِى ١٩ وَبُيُوك شَهر اُوچ پَاى اُولدِى وَطَايِفَەلَرُك شَهرلَرِى دُوشدِيلَر وَبُيُوك بَابَل اَللّٰهُك حُضُورِندَه
ذِكر اُولُندِى كِه اَڭا غَضَبِنُك خِشمِنُك شَرَابِنُك كَاسَەسِينِى وِيرَه ٢٠ وَهَر آطَه قَاچدِى وَطَاغلَر بُولُنمَادِيلَر
٢١ وَآدَملَر اُوزَرِينَه كُوكدَن بِرَر قَنطَار قَدَر آغِر بُيُوك طُولُو دُوشدِى وَآدَملَر طُولُو ضَربِى اِيچُون اَللّٰهَه
كُفر سُويلَدِيلَر زِيرَا اَنُڭ ضَربِى غَايَتلَه بُيُوك اِيدِى ۞

اُون يَدِنجِى بَاب

١ وَيَدِى كَاسَەسِى اُولَان يَدِى مَلَكدَن بِرِيسِى كَلُوب وَبَنُمله سُويلَشُوب بَڭا دِيدِيكِه كَل بَن سَڭا چُوق
صُولَر اُوزَرِندَه اُوتُرَان بُيُوك فَاحِشَەنُك دِينُونَتِينِى كُوستَرَەيِم ٢ كِه اَنُڭ اِيلَه يَرُك مَلِكلَرِى زِنَا اِيتدِيلَر وَيَرُك
سَاكِنلَرِى زِنَاسِنُك شَرَابِندَن سَرخُوش اُولدِيلَر ٣ وَبَنِى رُوحدَه بَرِّيَّەيَه كُوتُردِى وَبِر عَورَت كُوردُم كِه
اِسكَرلَت رَنكلُو وَكُفر آدلَرِى اِيلَه طُولُو وَيَدِى بَاشلُو وَاُون بُوينُزلُو اُولَان بِر جَانوَرُك اُوزَرِندَه اُوتُرُور اِيدِى
٤ وَاُول عَورَت اَرغَوَانِى وَاِسكَرلَت اِيلَه كَيِنمِش وَاَلتُون وَقِيمَتلُو طَاشلَر وَاِنجُولَر اِيلَه بَزَنمِش اِيدِى وَاَلِندَه
زِنَاسِنُك مَكرُوهَاتلَرِى وَنَجَاسَتِى اِيلَه طُولُو اَلتُون كَاسَەسِى وَار اِيدِى ٥ وَآلِنِندَه بِر آد يَعنِى سِرّ عَظِيم بَابَل
يَرُك زِنَالَرِينُك وَمَكرُوهَاتلَرِينُك آنَاسِى يَازِلمِش اِيدِى ٦ وَعَورَتِى قَدِيسلَرُك قَانِندَن وَعِيسَىنُك شَهِيدلَرِينُك
قَانِندَن سَرخُوش اُولمُش كُوردُم وَاَنِى كُوردُوكُم زَمَان بُيُوك عَجَب اِيلَه تَعَجُّب اِيتدُم ٧ وَمَلَك بَڭا دِيدِيكِه
نِيچُون تَعَجُّب اِيتدُك عَورَتُك وَاَنِى كُوتُرَن يَدِى بَاشلُو وَاُون بُوينُزلُو جَانوَرُك سِرِّينِى بَن سَڭا دِيوِيرَەيِم
٨ كُوردُوكُك جَانوَر وَار اِيدِى وَآرتِق يُوقدُر وَدِيبسِزلِكدَن چِقُوب هَلَاكَه كِدَەجَكدُر وَدُنيَا عَالَملَرِندَن
بَرُو حَيَات كِتَابِندَه آدلَرِى يَازِلمَامِش يَرُك سَاكِنلَرِى اُول جَانوَرِى كِه وَار اِيدِى وَيُوقدُر وَيِنَه وَار دُر

کوردکلرنده تعجّب ایده‌جکلردر ۹ حکمتلو اولان عقل بونده در یدی باش یدی طاغ درکه اوزرلرنده
عورت اوترر ۱۰ ویدی ملك واردر بشی دوشدی بری طورر واو بری دخی کلمدی وکلدوکی زمان آز زمان قالمق
کرکدر ۱۱ واول جانور که وار ایدی ویوقدر او سکزنجی ملك در ویدیدن در وهلاکه کیدر ۱۲ وکوردوکك
اون بوینز اون ملك در که دخی مملکت آلمادیلر امّا ملکلرکبی جانور ایله برساعت قدر قدرت آلاجقلردر
۱۳ بونلرك رأیی بردر وکندولرینڭ قوّتنی وقدرتنی جانوره ویره‌جکلردر ۱۴ بونلر قوزی ایله جنك
ایلیه‌جکلردر وقوزی انلره غالب اولاجقدر زیرا ربلرڭ ربّی وملکلرڭ ملکی او در وانکله اولانلر دعوت
اولنانلر ومختارلر وایمانلولردر ۱۵ وبکا دیدیکه کوردوکك صولر که اوراده فحیشه اوترر قوملر وکثرتلر
وطایفه‌لر ولسانلردر ۱۶ وجانورده کوردوکك اون بوینز بونلر فحیشه‌یه بغض ایدوب انی خراب وچپلاق
ایده‌جکلر وانك اتلرینی ییوب انی آتشده یاقه‌لر ۱۷ زیرا الله انلرڭ قلبلرینه ویردی که انك مرادینی
یرینه کتوره‌لر ورأیی بر ایدوب انلرڭ مملکتنی جانوره ویره‌لر تا اللّهڭ کلاملری تمام اولنجیه‌دکین
۱۸ وکوردوکك عورت اول بیوك شهر درکه یرڭ ملکلری اوزرینه سلطنت ایدر ۞

اون سکزنجی باب

۱ وبو نسنه‌لردن صکره کوکدن انن بر غیری ملك کوردم که بیوك قدرتی وار ایدی ویر انك جلالندن
منوّر اولدی ۲ واو قوّت ایله بر بیوك آواز ایله چاغروب دیدیکه دوشدی بیوك بابل دوشدی وشیطانلرڭ
قوناغی وهر ناپاك روحڭ زندانی وهر مردار مبغوض قوشڭ زندانی اولدی ۳ زیرا جمله طایفه‌لر زناسنڭ
غضبنڭ شرابندن ایچدیلر ویرڭ ملکلری انکله زنا ایتدیلر ویرڭ بازارکانلری انك مسرفلکنڭ افراطندن
زنکین اولدیلر ۴ وکوکدن بر غیری آواز ایشتدم که دیدیکه ای بنم قومم اندن چیقڭ تا که کناهلرنده
شریك اولمیاسز وانك ضربلرندن آلمیه‌سز ۵ زیرا انك کناهلری کوکه‌دك یتشدیلر والله انك برامرلقلرینی
خاطرینه کتوردی ۶ او سزه ایتدوکی کبی سز دخی اکا ایلیك وانك عمللرینه کوره اکا ایکی قات ایله ایکی قات
ادا ایلیك او قاریشدردوغی کاسه‌ده سز اکا ایکی قات قاریشدرڭ ۷ او نه قدر فخرلنوب مسرفلك ایتدی ایسه
او قدر اکا عذاب ویاس ویرڭ زیرا او قلبنده دیرکه بن ملکه اوتررم وطول دکلم وهیچ یاس کورمم
۸ انك ایچون بر کونده انك ضربلری اولم ویاس وآچلق کله وآتشده یانه زیرا اوزرینه حکم ایدن
ربّ الله قوّتلو در ۹ وانکله زنا ومسرفلك ایدن یرڭ ملکلری یانغیننڭ دوتننی کوردکلری زمان انك اوزرینه
آغلایوب یاس چکه‌لر ۱۰ وعذابنڭ قورقوسندن اوزاقدن طوروب دیه‌لرکه وای وای اول بیوك شهر بابل
اول قوّتلو شهر زیرا برساعت ایچنده دینونتڭ کلمشدر ۱۱ یرڭ بازارکانلری دخی اوزرینه آغلایوب یاس
چکه‌لر زیرا متاعلرینی آرتق بر کمسه صاتون آلمیاجقدر ۱۲ آلتون وکمش وقیمتلو طاشلر واینجولر واینجه بز
وارغوانی وایپك واسکرلت متاعلرینی وهر خوش قوقولو آغاجی وفیل دیشندن هر قابی وانك قیمتلو آغاجدن

وباقردن ودمیردن ومرمردن هر قاپ ۱۳ ودارچینی وبخورلری ومرّ صافی‌یی وکوندلکی وشرابی وزیتون یاغنی
وسمید اونی وبغدای وطوارلری وقویونلری وآتلری وقوچیلری وقوللری وآدملر جانلرینی ۱۴ وجانك
آرزوله‌دیغی میوه‌لر سندن کتدیلر وجمله نفایس ویلایق نسنه‌لر سندن کتدیلر وآرتق انلری هیچ
بوله‌میه‌سن ۱۵ بو نسنه‌لرك بازارکانلری که اندن زنکین اولدیلر انك عذابنك قورقوسی ایچون اوزاقدن
طوروب آغلایه‌لر وياس چکوب ۱۶ دیه‌لر که وای وای اول بیوك شهر که اینجه بز وارغوانی
واسکرلت ایله کیینمش والتون وقیمتلو طاشلر واینجولر ایله بزنمش ایدی ۱۷ زیرا بو قدر زنکینلك
بر ساعت ایچنده خراب اولدی وهر دومنجی وجمله کمی خلقی وکمیجیلر ودکزده نه قدر تجارت ایدنلر
وار ایسه اوزاقدن طوردیلر ۱۸ ویانغیننك دوتونی کوردکلری زمان چاغروب دیدیلر که بو بیوك شهره
بکزر قنغی شهر وار ایدی ۱۹ وباشلرینه توز آتوب چاغردیلر وآغلایوب ویاس چکوب دیدیلر که وای وای
بو بیوك شهر که ایچنده انك زنکینلکلندن دکزده کمیلری اولان جمله‌سی زنکین اولدیلر زیرا بر ساعتده
خراب اولدی ۲۰ ای کوك ومقدّس رسوللر وپیغمبرلر انك اوزرینه سوینك زیرا الله انتقامکزی اندن آلدی
۲۱ وبر قوتلو ملك بیوك دکرمن طاشی قدر بر طاش قالدروب ودکزه آتوب دیدیکه اول بیوك شهر بابل
بویله شدّت ایله آتلا وآرتق هیچ بولنمیه ۲۲ وطنبورجیلرك وموسقارلرك ونایزنلرك وبوروزنلرك آوازی
آرتق سنده اشدلمیه وهر صنعتدن هیچ بر صنعتجی آرتق سنده بولنمیه ودکرمن طاشنك صداسی
آرتق سنده اشدلمیه ۲۳ وقندیلك نوری آرتق سنده نور ویرمیه وکوییکونك وکلینك آوازی سنده هیچ
اشدلمیه زیرا بازارکانلرك یرك کبیرلری ایدیلر زیرا سنك سحرلرکدن جمله طایفه‌لر آزدرلدیلر
۲۴ وایچنده پیغمبرلرك وقدیسلرك ویر اوزرنده اولدرلمش هپیسنك قانی بولندی ✿

اون طقوزنجی باب

۱ وبو نسنه‌لردن صکره کوکده چوق خلقك بیوك آوازینی کبی اشتدم که دیدیکه آللّلویا خلاص
ومجد وعزّت وقوّت ربّ اللّهمزه مخصوص در ۲ زیرا انك حکملری حقّ وعادلدر چون زناسی ایله یری
افساد ایدن بیوك قحبه اوزرینه حکم ایدوب کندو قوللرینك قاننك انتقامنی انك الندن آلدی ۳ وینه
دیدیلر که آللّلویا انك دوتنی ابد الآباد یوقرو چقر ۴ ویکرمی دورت اختیار ودورت حیوان دوشوب
وتختده اوتران اللّهه سجده ایلیوب آمین آللّلویا دیدیلر ۵ وتختدن بر آواز چقوب دیدیکه اللّهمزه حمد
ایلیك ای انك جمله قوللری واندن قورقانلر هم کوچکلر هم بیوکلر ۶ وچوق خلقك آوازی کبی وچوق
صولرك آوازی کبی وشدید کورلدیلرك آوازی کبی آوازلر اشتدم که دیدیلر که آللّلویا زیرا هر شیئه قادر ربّ
الله سلطنت سوردی ۷ سونه‌لم وسرور ایده‌لم واکا مجد ویره‌لم زیرا قوزینك دوکنی کلدی وعورتی
کندوسنی حاضر ایلدی ۸ واکا ویرلدیکه پاك ویلابق اینجه بز ایله کینه زیرا اینجه بز قدیسلرك

عدالتی در ۹ وبڭا دیدیكه یاز نه موتلو انلره كه قوزینڭ دوكننڭ آخشام طعامنه دعوت اولندیلر وبڭا
دیدیكه بونلر اللهڭ حق كلاملریدر ۱۰ بن دخی آیاقلری اوكنه اڭا سجده ایتمك ایچون دوشدم امّا بڭا
دیدیكه صاقن ایتمه بن دخی خدمتده سنڭ یولداشڭ وعیسی نڭ شهادتنی طوتان قرنداشلرڭڭ یولداشی
ایم اللهه سجده ایله زیرا عیسی نڭ شهادتی نبوّتڭ روحیدر ۱۱ وكوكی آچلمش كوردم واشته بر آق آت
واوزرنده اوتورانه امین وصادق دیرلر ایدی وعدالت ایله حكم ایدر وجنك ایدر ۱۲ انڭ كوزلری آتش
علوی كبی ایدی وباشنده چوق تاجلر وار ایدی وبر یازلمش آدی وار ایدی كه انی كندوسندن غیری
كمسه بلمدی ۱۳ وقان ایله بویانمش قفتان ایله كیمش ایدی وآدینه اللهڭ كلامی دیرلر ۱۴ وكوكده كی
عسكرلر آق وپاك اینجه بز ایله كیمش وآق آتلر اوزرنده آردینجه كیدرلر ایدی ۱۵ وآغزندن كسكین قلیج
چقر ایدی كه انكله طایفه لری اوره واو انلری دمر عصا ایله ضبط ایده جكدر وهر شیئه قادر اللهڭ
خشم وغضبنڭ شرابنڭ معصره سنی كندوسی بصاجقدر ۱۶ وقفتاننده وبودنده یازلمش آدی وار ملكلرڭ
ملكی وربلرڭ ربّی ۱۷ وكونشده طورر بر ملك كوردم كه بیوك آواز ایله چاغروب كوكڭ اورتاسنده
اوچان جمله قوشلره دیدیكه كلڭ وبیوك اللهڭ آخشام طعامنه جمع اولڭ ۱۸ كه ملكلرڭ اتلرینی وبیك
باشیلرڭ اتلرینی وقوّتلولرڭ اتلرینی وآتلرڭ واوزرلرنده اوترانلرڭ اتلرینی وجمله آزادلرڭ وقوللرڭ
وكوچكلرڭ وبیوكلرڭ اتلرینی ییه سز ۱۹ وجانوری ویرڭ ملكلرینی وانلرڭ عسكرلرینی كوردم كه آت
اوزرنده اوتوران ایله وانڭ عسكری ایله جنك ایده لر ۲۰ وجانور طوتلدی وانكله یالانجی پیغمبر دخی
كه اوكنده علامتلر ایتمش ایدی كه انلر ایله جانورڭ نشانینی آلدیلری وانڭ صورتنه سجده ایدنلری
آزدرمش ایدی بو ایكیسی كوكرد ایله یانان آتشڭ كولنه دیری براغلدیلر ۲۱ وقالانلر آت اوزرنده اوترانڭ
قلیجی ایله كه آغزندن چقر ایدی اولدرلدیلر وجمله قوشلر انلرڭ اتلرندن طوق اولدیلر ۞

یكرمنجی باب

۱ وكوكدن ایتر بر ملك كوردم كه الندە دیبسزلكڭ آنختاری والنده بر بیوك زنجیر وار ایدی ۲ واول
ملك اژدرهایی اسكی یلانی كه ابلیس وشیطاندر طوتوب انی بیڭ ییلدك باغلادی ۳ وانی دیبسزلكه آتدی
وانی قپایوب اوزرینه مهر اوردی تا كه بیڭ ییل تمام اولنجیه دكین طایفه لری آرتق آزدرمیه وبونلردن صكره
بر آز زمان ایچون چوزلمك كركدر ۴ وتختلر كوردم واوزرلرنده اوتردیلر وانلره حكم ویرلدی وعیسی نڭ
شهادتی ایچون واللهڭ كلامی ایچون بویني اورلمشلرڭ جانلرینی كوردم كه جانوره وانڭ صورتنه سجده
ایتمامشلر ایدی والنلرینه وااللرینه نشانی آلمامشلر ایدی ودیرلوب اول بیڭ ییل مسیح ایله سلطنت ایلدیلر
۵ امّا قالان اولولر تا بیڭ ییل تمام اولنجیه دكین دیرلمدیلر اوّلكی قیامت بودر ۶ مبارك ومقدّس اول دركه
اوّلكی قیامتده حصّه سی وار بونلرڭ اوزرینه ایكنجی اولمڭ قدرتی یوقدر امّا انلر اللهڭ ومسیحڭ امامری

اُولوب اَنكلَه بیك یل سَلطَنَت سُورَه‌جَكلَردر ۷ وَاُول بیك یل تمام اُولدوغی زَمان شَیطان كندو زِندانندَن
چوزِلَه ۸ وَیرك دُورت كوشه‌سِندَه اُولان طایفه‌لَری یاجوج وَماجوجی آزدرمغه وَانلَری جنكه جمع ایتمكه
چقاجقدر وَانلَرك عَدَدی دَكز قومی كبی در ۹ وَیرك اینلیكی اُوزرینه چقدیلَر وَقدیسلَرك اُوردوسنی
وَمحبوب شَهری اِحاطه ایلَدیلَر وَكوكدَن اللّهدَن آتش اِنوب انلَری یَدی ۱۰ وَانلَری آزدران اِبلیس جانورك
وَیالانجی پیغمبَرك اُولدوغی آتش وَكوكرد كولنَه آتیلدی وَكوندز وَكیجه اَبَد آلآباد عَذاب چكه‌جكلَردر
۱۱ وَبر بیوك آق تخت وَانك اُوزرینده اُوترانی كوردم كه انك حضورندَن یر وَكوك قاچدی وَانلَره مَكان
بولنمادی ۱۲ وَاُولولَری كوچكلَری وَبیوكلَری اللّهك اُوكنده طورر كوردم وَكتابلَر آچلدیلَر وَبر غیری كتاب
كه حیاتك كتابی در آچلدی وَاُولولَر اُول كتابلَرده یازلمش نسنه‌لَردَن عمللَرینه كوره حكم اُولندیلَر
۱۳ وَدَكز كندوده اُولان اُولولَری كرو ویردی وَاُولم وَجهنّم كندولَرده اُولان اُولولَری كرو ویردیلَر وَهَر
بری انلَرك عمللَرینه كوره حكم اُولندیلَر ۱۴ وَاُولم وَجهنّم آتشك كولنَه آتیلدیلَر ایكنجی اُولم بودر ۱۵ وَاَكر
بر كمسه حیات كتابنده یازلمش بولنمادی ایسه آتشك كولنَه آتیلدی ۞

یكرمی برنجی باب

۱ وَیكی كوك وَیكی یری كوردم زیرا اَوّلكی كوك وَاَوّلكی یر كچمش ایدی وَدَكز آرتق یوق ایدی
۲ وَبن یوحنّا مقدّس شهری یكی اُورشلیمی كوردم كه قوجه‌سنه مزیّنش كلین كبی حاضرلنمش كوكدَن
اللّهدَن اِنر ایدی ۳ وَكوكدَن بر بیوك آواز ایشتدم كه دیدیكه اِشته اللّهك مسكنی آدملَر ایله در وَانلَر
ایله ساكن اُولاجقدر وَانلَر انك قومی اُولالَر وَاللّه كندوسی انلَر ایله اُولوب انلَرك اللّهی اُولاجقدر ۴ وَاللّه
انلَرك كوزلَرندَن هر كوز یاشنی سیله‌جكدر وَآرتق اُولم اُولمیا وَآرتق نه یاس نه فریاد نه زحمت اُولا زیرا
اَوّلكی نسنه‌لَر كچمشلَردر ۵ وَتختده اُوتران دیدیكه اِشته بن جمله نسنه‌لَری یكی ایدرم وَبكا دیدیكه یاز
زیرا بو سوزلَر حق وَامین درلَر ۶ وَبكا دیدیكه اِتمام اُولندی بن الف وَیا اِبتدا وَنهایت ایم بن صوصایانه
حیات صوینك چشمه‌سندَن مفت ویره‌یم ۷ غالب اُولان جمله نسنه‌لَری میراث ایله آلا وَبن اكا اللّه اُولایم
اُول دخی بكا اُوغل اُولا ۸ امّا قورقاقلَرك وَایمانسزلَرك وَمكروهلَرك وَاُولدریجیلَرك وَزناكارلَرك وَسحربازلَرك وَبت
پرستلَرك وَجمله یالانجیلَرك حصّه‌سی آتش وَكوكرد ایله یانار كولده اُولا اُول كه ایكنجی اُولم در ۹ وَیدی
صكره‌كی ضربه ایله طولو یدی كاسه‌یی اُولان یدی ملكدَن بری بكا كلوب وَبنم ایله سویلشوب دیدیكه كل
بن سكا كلینی قوزینك عورتنی كوستره‌یم ۱۰ وَبنی روحده بر بیوك وَیوكسك طاغه كوتردی وَبكا كوكدَن
اللّهدَن انن بیوك شهری مقدّس اُورشلیمی كوستردی ۱۱ كه اللّهك جلالی انده وار ایدی وَانك نوری بر
اَك قیمتلو طاشه بكزر بلّور كبی روشن بر یشم طاشی كبی ایدی ۱۲ وَبیوك وَیوكسك دیواری وار ایدی وَاُون
ایكی قپوسی وَقپولَرده اُون ایكی ملكی وَاُوزرلَرنده آدلَری یازلمش وار ایدی كه اِسرائیل اُوغللَرینك اُون ایكی

سبطلرنك آدلری در ١٣ مشرقدن اوچ قپو شمالدن اوچ قپو جنوبدن اوچ قپو مغربدن اوچ قپو ١٤ وشهرك
دیوارینك اون ایكی تملی وار ایدی وانلرده قوزینك اون ایكی رسولنك آدلری وار ایدی ١٥ و بنم ایلــه
سویلشنك بر آلتون قامشی وار ایدی تا كه شهری وانك قپولرینی و دیوارینی اولچه ١٦ وشهر دورت كوشه‌لو
ایدی وانك اوزونلغی اینلكه برابر ایدی واو قامش ایله شهری اولچدی اون ایكی بیك غلوه وانك اوزونلغی
و اینلكی و یوكسكلكی برابر ایدی ١٧ وانك دیوارینی اولچدی یوز قرق دورت ذراع آدم اولچیسی اوزره كه
ملكك در ١٨ وانك دیوارینك یاپوسی یشم ایدی وشهر پاك سرچه‌یه بكزر خالص آلتون ایدی ١٩ وشهرك
دیوارینك تمللری هر قیمتلو طاش ایله زینتلنمش ایدیلر اولكی تمل یشم ایكنجی ماوی یاقوت اوچنجی بلغمی
دردنجی زمرد ٢٠ بشنجی عقیق آلتنجی قزل یاقوت یدنجی زبرجد سكزنجی برادی طقوزنجی طوپاز اوننجی
خریسوپراسوس اون برنجی كوك یاقوت اون ایكنجی آمطیستوس ایدی ٢١ واون ایكی قپو اون ایكی انجو ایدی
وهر قپو بر انجودن ایدی وشهرك سوقاغی شفاف سرچه كبی خالص آلتون ایدی ٢٢ واچنده بر هیكل
كورمدم زیرا هر شیئه قادر رب الله وقوزی انك هیكلی در ٢٣ وشهرك كنشه وآیه احتیاجی یوق تا كه
اچنده نور ویره‌لر زیرا اللهك جلالی اكا نور ویردی وقوزی انك چراغی در ٢٤ وخلاص بولمشلرك طایفه‌لری
انك نورنده كزه‌جكلردر ویرك ملكلری كندولرینك عزتنی واكرامنی اچنه كتوره‌لر ٢٥ وانك قپولری هیچ
كوندز قپانمیه‌لر زیرا اوراده هیچ كیجه اولماز ٢٦ وطایفه‌لرك عزتنی واكرامنی اچنه كتوره‌لر ٢٧ وهیچ بر
مردارلیان نسنه یا كریهه ایدن یا یالان سویلین كمسه اچنه كیرمیه انجق انلر كیره‌لر كه قوزینك حیات
كتابنده یازلمشلــــــــــــــــــــــــــردر

یكرمی ایكنجی باب

١ وبكا اللهك وقوزینك تختندن آقان حیات صوینك بلور كبی صاف ارماغنی كوستردی ٢ وشهرك
سوقاغنك اورتاسنده وارماغك بروسنده واوته‌سنده حیات آغاجی وار ایدی كه اون ایكی میوه كتورر
وهر آی كندو میوه‌سنی ویرر وآغاجك یپراقلری طایفه‌لرك شفاسی ایچون در ٣ وآرتق هیچ لعنت اولمیا
واللهك وقوزینك تختی انده اولا وانك قوللری اكا عبادت ایلیه‌لر ٤ وانك یوزینی كوره‌لر وانك آدی
آلنلرنده اولا ٥ واوراده كیجه اولمیا نه چراغه نه كنشك نورینه احتیاجلری اولا زیرا رب الله انلره
نور ویرر وانلر ابد الآباد سلطنت سوره‌جكلــــردر ٦ وبكا دیدیكه بو سوزلر امین وحق در ومقدس
پیغمبرلرك اللهی رب كندو ملكنی كوندرمشدر كه تیز واقع اولاجق نسنه‌لری كندو قوللرینه كوستره
٧ اشته بن تیز كلورم نه موتلو اكا كه بو كتابك نبوتنك سوزلرینی حفظ ایــدر ٨ وبن یوحنا
بو نسنه‌لری كوردم واشتدم واشتدوكم وكوردوكم زمان بكا بو نسنه‌لری كوسترن ملكك آیاقلری اوكنه
سجده ایتمك ایچون دوشدم ٩ وبكا دیدیكه صاقن ایتمه زیرا بن سنك خدمتده یولداشك ایم وپیغمبرلر

قرنداشلرڭك وبوكتابڭ سوزلرينى حفظ ايدنلرڭ يولداشى ايم الله سجده ايله ١٠ وبڭا ديديكه بو
كتابڭ نبوتنڭ سوزلرينى مهرلمه زيرا وقت يقيندر ١١ ظالم اولان دخى ظالم اولسون ومردار اولان دخى مردار
اولسون وعادل اولان دخى عادل اولسون ومقدس اولان دخى مقدس اولسون ١٢ واشته بن تيز كلورم
واجرم بنم ايله درتاكه هركسه كندو عملى اولاجغنه كوره ادا ايلەيم ١٣ بن الف ويا ابتدا ونهايت
اول وآخر ايم ١٤ نه موتلو انلره كه انڭ امرلرينى ايدرلر تاكه حيات آغاجنده حقلرى اولا وقپولردن
شهره كيره‌لر ١٥ اما كوپكلر وسحربازلر وزناكارلر واولدريجيلر وبت پرستلر ويالانى سووب ايدنلر طشره‌ده
اولالر ١٦ بن عيسى سزه بو نسنه‌لرى جماعتلرده شهادت ايتمك ايچون ملكمى كوندردم بن داودڭ آصلى
ونسلى ايم روشن صباح يلدزى ايم ١٧ وروح وكلين ديرلركه كل واشيدن كل ديسون وصوصايان كلسون
وكيم استر ايسه حيات صويندن مفت آلسون ١٨ زيرا بن كتابڭ نبوتنڭ سوزلرينى هر اشيدنه شهادت
ايدرم كه اگر بر كمسه بو نسنه‌لره قاتارسه الله اڭا بو كتابده يازلان ضربلرى قاته ١٩ واگر بر كمسه
بو نبوتڭ كتابنڭ سوزلرندن قالدررسه الله انڭ حصه‌سنى حيات كتابندن ومقدس شهردن وبو كتابده
يازلان نسنه‌لردن قالدره ٢٠ بو نسنه‌لرى شهادت ايدن ديركه تحقيقا بن تيز كلورم آمين بلى كل يا ربّ
عيسى ٢١ ربمز عيسى مسيحڭ عنايتى جملەڭز ايله اولا آمين ۞

00051308

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018